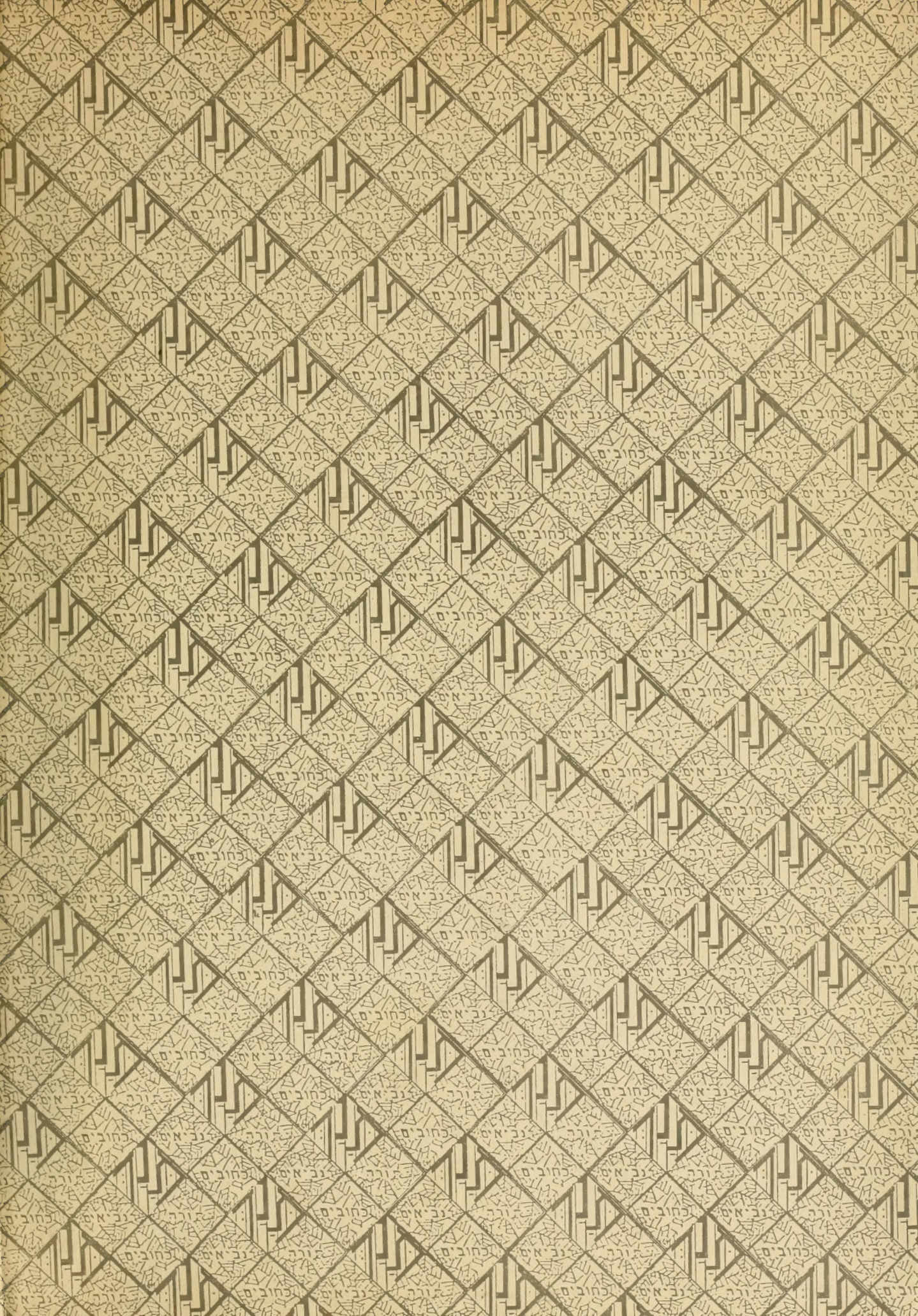
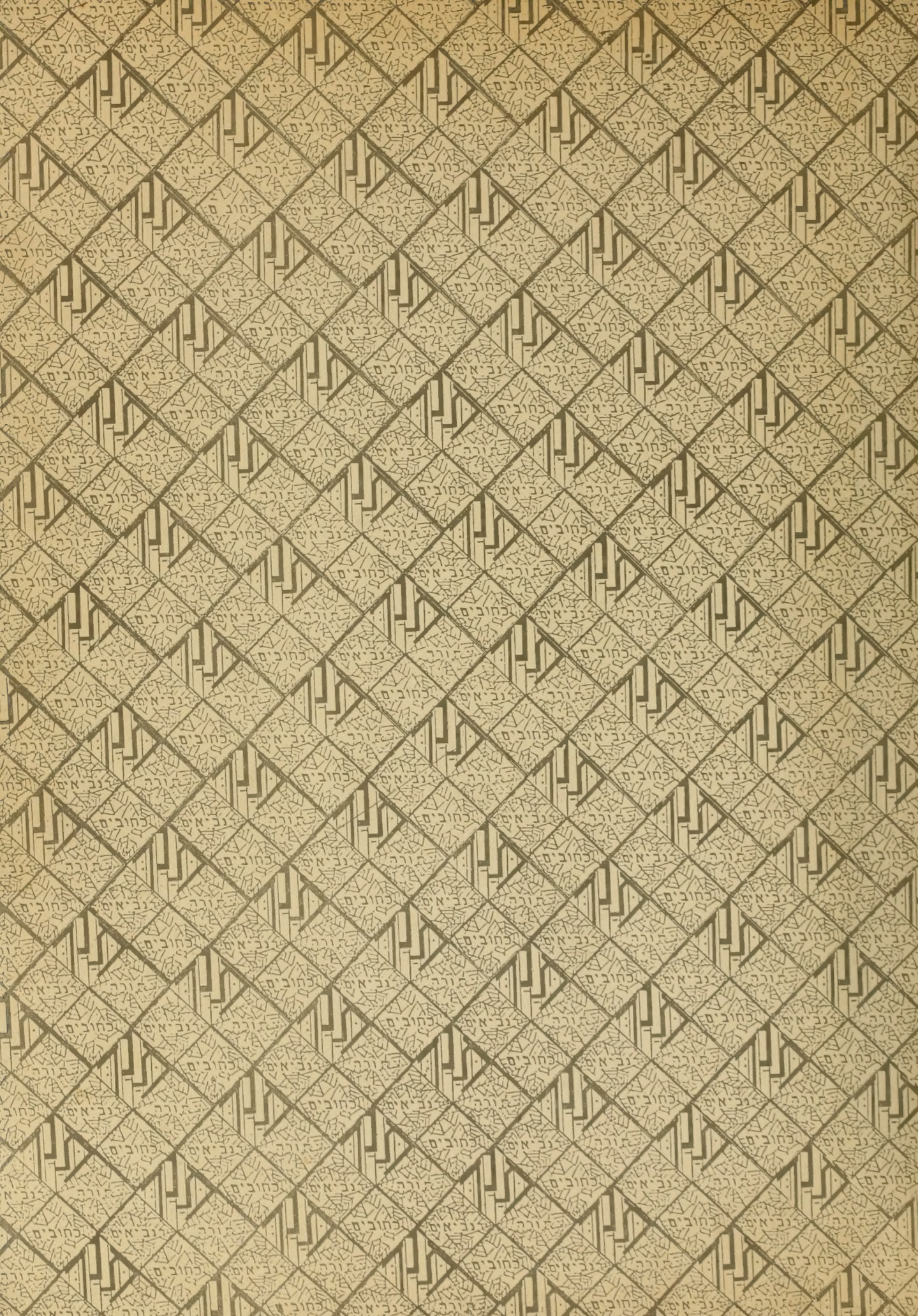

中華書局
出版

ISBN: 0-657-00110-4
Old Call#:1191, Vol. 2

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 00110

TORAH, NEVIIM, U-KHETUVIM V. 2

*Permanent preservation of this book was made possible
by Amy S, Matt, Ava, Kate, Mia Boxer, Irma, Cindy, Jack,
Margarita, Alexa, Gabriella, Ethan Schonhaut
In memory of Charles Irving Schonhaut.
A life rich in wisdom, humor, love of family, life and learning,
hard work, kindness, compassion, generosity, loyalty and love.*

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•
MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation

Max Palevsky

Robert Price

Righteous Persons Foundation

Lief D. Rosenblatt

Sarah and Ben Torchinsky

Harry and Jeanette Weinberg Foundation

AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE

National Yiddish Book Center

•
The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol
of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from
a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights
in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain
or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does –
please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

תורה
מצוות
נבואות

עם תרגום
יידיש פון
יהואש

שנת תש"א לפה
ניירק

הוצאת
יהואש פארלאג געזעלשאפט

מארגען זשורנאל אויסגאבע

Copyright, 1941 by
Yehoash Farlag Gezelshaft
in the United States

Copyright in Great Britain, Canada and in all countries which are members of the International Copyright Union and which are signatory to the Copyright Conventions of Montevideo, Mexico, Rio de Janeiro, Buenos Aires and Habana.

All rights to the Yiddish and Hebrew Texts, individually and jointly, reserved, including the rights to the introductions, the unique arrangement of the accent- and vowel-points in the Hebrew text, the footnotes and supplementary notes thereto appertaining. No part of this book may be reprinted or reproduced in any form without permission in writing from the publisher, except by reviewers, who may quote brief passages in reviews to be printed in magazines and newspapers.

Printed in U.S.A.

JEWISH JOURNAL EDITION

העֵר
העברעאישער מעקסט
איבערגעקוקט
אין די הערות
צוגעגעבן פון

מרויך היטב
על פי המסורה
ועל פי דפוסים ראשונים
עם הערות
על ידי

הרב רח"ס מרדכי הנהג ברנר

יידישער מעקסט
איבערגעקוקט
אז הארעהטור געלייענט
פון

התרגום הוגר
על ידי
חתן המתרגם
ואשתו בת המתרגם

אנרהם דוב בער רווארקין
חיה יהואש רווארקין

זעצריי: דזשואיש פאָבליקעישאָן סאַסאיעטי אָז אמעריקע, פילאָדעלפיע. הויפט זעצער: דוד סקאַראַטאַן
פלאַטן-וועסטקאָסטאַמסאָן, פילאָדעלפיע. דרוקעריי: א. כהן, קליוולאַנד
שערבלאַט געצייכנט פון פרץ קאַמינסקי
טאַול געצייכנט פון שלמה וויטקעוויטץ

ישעיה

א די זעאונג פון ישעיהו דעם ווין פון אַמוֹצין, וואָס ער האָט געזען אויף יהודה און ירושלים, אין די טעג פון עזרהו, יותם, אָחו, יחזקיהו, די מלכים פון יהודה.

הערט איר הימלען, און פארנעם דו ערד, וואָרום גאָט האָט גערעדט: קינדער האָב איך דערצויגן און אויפגעבראַכט, און זיי האָבן געבראַכן אָן מיר. אַן אַקס ווייס זיין באַלעבאַס, און אָן אייזל די קאַריטע פון זיין האַר; ישראל ווייס ניט, מיין פּאָלק קוקט זיך ניט אום.

ווי, זינדיקע אומה, פּאָלק מיט פאַרברעכן באַשווערט, זאַמען פון שלעכטסטוער, קינדער פאַרדאַרבענע! פאַרלאָזט האָבן זיי גאָט, געלעסטערט דעם הייליקן פון ישראל, אַהינטער זיך אָפגעקערט.

ווי נאָך ווילט איר געשלאָגן ווערן, וואָס איר קערט אייך נאָך מער אָפּ? דער גאַנצער קאַפּ איז קראַנק, און דאָס גאַנצע האַרץ איז אין ווייטאַק;

פון פּוסטריט ביזן קאַפּ איז אין אים קיין גאַנץ גליד ניטאַ, נאָר אַ ריס און אַ בייל און אַן אַייטעריק ווונד; ניט אויסגעדריקט זינען זיי געוואָרן,

איר פירער פון סדום; פאַרנעמט די לער פון אונדזער גאָט, איר פּאָלק פון עזרהו. צוואָס מיר אַייערע פיל שלאַכטאַפּפער? זאָגט גאָט, איך בין זאָט מיט בראַנדאַפּפער פון ווידערס, און מיט פעטס פון געשטאַפטע; און בלוט פון אַקסן און שעפּסן און בעק וויל איך ניט האָבן. אַז איר קומט זיך ווייזן פאַר מיר, ווער בעט דאָס פון אייך מיינע הויפּן צו טרעטן? ניט ברענגט מער קרבנות אומויסט, אַן אומווערדיקע דעמפונג איז דאָס מיר; ראַשחודש און שבת, רופן אַ צונויפרופונג— אומרעכט מיט אַיינזאַמלונג קען איך ניט ליידן;

ווין ישעיהו בראַמוֹץ אַשר חָזָה על־יהודה וירושלם אַ בימי עזרהו יותם אָחו יחזקיהו מלכי יהודה: שמעו שָׁמַיִם בַּתְּאוֹנֵי אָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֶּר בְּנֵימ גְּבֻלְתִּי וְרוֹמְמַתִּי וְהִם פִּשְׁעוּ בִּי: יָדַע שׁוֹר קִנְהוֹ חֲמֹד אַכּוּס בְּעֵלְיוֹ יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עִמִּי לֹא הִתְבּוֹנֵן: תָּוִי וְגוֹי חָטָא עִם כְּבֹד עֲוֹן יִגְרַע מְרַעִים בְּנִים מִשְׁחִיתִים עֲזָבוּ אֶת־יְהוָה נֶאֱצָו אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נִזְרוּ אַחֲזֹר: עַל מַה תִּכּוּ עוֹד תּוֹסִיפוּ סָרְהָה כְּלִדְרָאשׁ לַחֲלִי וְכַל־לֵבָב הָיוּ: מִכְּפִרְגָּל וְעִדְרָאשׁוֹ אִידְבּוּ מִתָּם פָּצַע חֲבוּרָה וּמִכָּה מִרְיָה לֹא־זָרוּ וְלֹא חִבְּשׁוּ וְלֹא רִכְּכָה בְּשִׁמּוֹן: אֲרַצְכֶם שְׂמַמָּה עֲרִיכֶם שָׂרְפוֹתִי אֲשֶׁר אֲדַמְתֶּכֶם לְגַנְדְּכֶם זָרִים אֲכָלִים אֶתְהָ וּשְׂמַמָּה כְּמַהֲפַכַת זָרִים: וְנִוְתַרְהָ בַת־צִיּוֹן כְּסִכָּה בְּכֶרֶם כְּמַלּוּנָה כְּמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה: לֹלֵל יְהוָה צְבָאוֹת הוֹתִיר לְעוֹ שָׂרִיד כְּמַעֲט כְּסָדָם הָיוּ לַעֲמֻרָה דְּמִינוּ: שְׁמַעוּ דְּבַר־יְהוָה קְצִינֵי סָדָם הָאוֹנֵי תוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עִם עַמְרָה: לְמַה לִּי רִבְזוּכֶם יֹאמֶר יְהוָה שְׁבַעֲתִי עַל־זֵת אֵלִים אַחֲלֵב מְרִאִים וְהִם פְּרִים וּכְבָשִׁים וְעִתוּדִים לֹא חֲפָצְתִּי: כִּי תִבְאוּ לְרֹאשׁוֹת פְּנֵי מִרְבֶּקֶשׁ זֹאת מִיְדֵכֶם רָמַס חֲצִרִי: לֹא תוֹסִיפוּ הִבִּיא מִנְחַת־שָׁוְא קִטְרֵת תּוֹעֵבָה הִיא לִי יְהוָה חֲדַשׁ וְשִׁבַת קְרָא מִקְרָא לֹא־אוּכַל אֲנִי וְעַצְרָה: חֲרָשִׁיכֶם יִרְ

א' דסמח אלה הדסים

און ניט פאַרבונדן, און ניט מיט אייל דערווייכט. אַייער לאַנד איז אַ וויסטעניש, אַייערע שטעט זינען אין פֿייער פאַרברענט; אַייער ערד—פרעמדע פאַרצערן זי אייך אנטקעגן, און וויסט איז זי ווי דער איבערקער פון אַ פלייצונג. און געבליבן איז טאַכטער ציון, ווי אַ ביידל אין אַ ווינגאַרטן, ווי אַ נאַכטלעג אין אַ פּלוצערפעלד, ווי אַ וואַכבוד פון ריטלעך. ווען ניט גאָט פון צבאות, וואָלט אונדז אַ קליין איבערבלייב געלאָזט, וואָלטן מיר ווי סדום געוואָרן, צו עמורה וואָלטן מיר געווען געגליכן. הערט דאָס וואָרט פון יהוה,

14 אייערע ראשחודשן און אייערע יום-טובים
האָט פיינט מיין זעל;
זיי זיינען מיר צו לאסט געוואָרן,
איך קען זיי ניט פארטרעגן.
15 און אז איר שפרייט אויס אייערע הענט,
וועל איך פארהוילן מיינע אויגן פון אייך;
און פיל איר זאלט ניט תפילה טאָן,
הער איך ניט צו;
אייערע הענט זיינען פול מיט בלוט.
16 וואָשט אייך, רייניקט אייך,
טוט אָפּ אייערע שלעכטע מעשים
פון קעגן מיינע אויגן,
הערט אויף שלעכטס טאָן;
17 לערנט גוטס טאָן,
זוכט גערעכטיקייט,
שטאַרקט דעם געדריקטן,
טוט רעכט דעם יתום,
געמט זיך אָן פאַר דער אַלמנה.

18 קומט נאָר, און לאָמיר זיך דורכרעדן,
זאָגט גאָט:
אויב אייערע זינד וועלן ווי קארמין זיין,
וועלן זיי ווייס ווי שניי ווערן;
אויב זיי וועלן רויט זיין ווי ווערמילפאַרב,
וועלן זיי ווי וואָל ווערן.
19 אויב איר וועט וועלן און וועט צוהערן,
וועט איר עסן דאָס גוטס פונעם לאַנד;
20 אָבער אז איר וועט ניט וועלן, און וועט הידערשפעניקן,
וועט איר פון דער שווערד געגעסן ווערן;
וואָרום דאָס מויל פון גאָט האָט גערעדט.

21 ווי איז אַ זונה געוואָרן
די געטרייע שטאַט!
געווען פול מיט גערעכטיקייט,
רעכטפאַרטיקייט פלעגט רוען אין איר,
און אַצונדערטאָג-מערדערס.
22 דיין זילבער איז פסולת געוואָרן,
דיין טראַנק איז מיט וואַסער געמישט.
23 דייע האַרן זיינען אָפקערעוּסאָ,
און חברים פון גנבים;
איטלעכער האָט ליב שוחד,
און יאָגט זיך נאָך געצאַלט;
דעם יתום טוען זיי ניט קיין רעכט,
און דער שטרייט פון דער אַלמנה גייט זיי ניט אָן.

24 דרום זאָגט דער האַר, גאָט פון צבאות,
דער מאַכטיקער פון ישראל:
אַ, איך וועל זיך שטילן אָן מיינע פיינט,
און זיך נוקם זיין אָן מיינע שונאים.
25 און איך וועל קערן מיין האַנט אויף דיר,
און לייטערן ווי מיט לויג דייע פסולת,
און אָפטאָן אַלע דייע בלייען.
26 און איך וועל אומקערן דייע ריכטער ווי צוערשט,
און דייע יועצים ווי אין אָנהייב;
דערנאָך וועט מען דיך רופן
דער כּרֵך פון גערעכטיקייט,
די געטרייע שטאַט.
27 ציין וועט דורך גערעכטיקייט דערלייזט ווערן,
און אירע צוריקגעקערטע דורך רעכטפאַרטיקייט.
28 און אַ בראַך אויף די פאַרברעכער און זינדיקע אין איינעם;
און די וואָס פאַרלאָזן גאָט, וועלן פאַרלענדט ווערן.

י וואָרטשפּיל: שְׂרֵיך סוֹרְרִים.

וּמַעֲרִיכֶם שְׂנֵאָה נִפְשֵׁי הָיוּ עָלַי לְטָרַח נִלְאִיתִי נִשְׂאָ:
10 וּבְכַפְרִשְׁכֶם בְּפִיכֶם אֲעִלִּים עֵינַי מִכֶּם גַּם כִּי־תִרְבוּ תַפְלָה
11 אֵינְנִי שֹׁמֵעַ יְדֵיכֶם דְּמִים מִלֵּאווֹ: רַחֲצוּ הַיְּפוֹ הַסְּרוּ רַע
12 מִעַלְלֵיכֶם מִנְּגַד עֵינַי חֲדָלוּ הַרַע: לִמְדוּ הַיְטִב דְּרָשׁוּ
מִשִּׁפְטֵי אֲשֶׁר־וּ חֲמוּץ שִׁפְטוֹ יתוֹם רִיבוֹ אֲלִמְנָה:
13 לְכַרְנָא וְנִגְבַּחְתָּה יֹאמֶר יְהוָה אֲסִיְהִי־וּ חֲטָאִיכֶם בְּשֵׁנִים
14 כְּשִׁלְגִי יִלְבְּנוּ אֲסִיְהִיְדִימו כְּתוֹלַע בְּצִמְרֵי יְהוּ: אֲסִיְהִי־אֲבו
15 וְשִׁמְעֵתֶם טוֹב הָאָרֶץ תֹּאכְלוּ: וְאֲסִיְהִי־מֵאֲנִי וּמְדִיתֶם
16 כֹּחַ תִּרְבּוּ תֹאכְלוּ כִּי פִי יְדוּחַ דְּבַר: אִיכָּה הַיְּתוּחַ
לְזוֹנָה קְרִיחַ נֹאמְנָה מִלֵּאֲתֵי מִשִּׁפְטֵי צְדָק יִלְוֶן כָּה וְעֵתָה
17 כַּב מְרִצְחִים: בְּסִפְדֵי הַיָּד לְסִיגִים סְבֹאָד מְהוּל בְּמִיּוֹם:
18 שְׂרֵיךְ סְרָרִים וְחִבְרֵי נְנָבִים בְּלוּ אֲהַב שְׂחַד וְרִדְף
שְׁלֹמֹנִים יתוֹם לֹא יִשְׁפְטוּ וְרִיב אֲלִמְנָה לֹא־יִבֹא אֲלֵיהֶם:
19 לָכֵן נֹאם הָאָרוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל הוּא אֲנֹחֵם
20 מִצְרֵי וְאֲנִקְמָה מֵאוֹיְבֵי: וְאֲשִׁיבָה יְדֵי עֲלִיד וְאֲצַרְף בְּבָר
21 סִינְיָד וְאֲסִיְרָה כָּל־בְּדִילֵיךְ: וְאֲשִׁיבָה שִׁפְטֵיךְ כְּבִרְאִשְׁנָה
וְיַעֲצִיךְ כְּבַתְחִלָּה אַחֲרֵי־כֵן יִקְרָא לְךָ עֵיר הַצְּדָק קְרִיחַ
22 נֹאמְנָה: צִיּוֹן בְּמִשִּׁפְטֵי תִפְרָה וְשִׁבְיָה בְּצַדִּיקָה: יִשְׁבֶּר
23 בְּשִׁעִים וְחֲטָאִים יַחֲדוּ וְעוֹבֵי יְהוָה יִבְלוּ: כִּי יִבְשׁוּ
מֵאֵילִים אֲשֶׁר הִמְדַּתֶּם וְתִחַפְּרוּ מֵהֲנִנּוֹת אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם:
24 כִּי תִהְיוּ כְּאֵלֶּה נִבְלַת עֵלְהָ וְכִנְנֵה אֲשֶׁר־מִים אֵין לָהּ:
25 וְהָיָה הַחֲסֵן לְנִעְרַת וּפְעֻלּוֹ לְנִיצוֹן וּבְעָרוֹ שְׁנִיתֶם יְהוּ
וְאֵין מִכְּבָה:

ב

א הדבר אשר חזה ישעיהו בן-אמוץ על-יהודה וירושלם:
ב ויהוה | באחרית הימים נכון יהוה הר בית-יהוה בראש
ג ההרים ונשא מנבעות ונהרו אליו כל-הגוים: והלכו

נח טו טק

20 וואָרום מע וועט צו שאַנד ווערן
פון די אייכנבײַמער וואָס איר האָט געגלוסט,
און איר וועט זיך שעמען
מיט די גערטנער וואָס איר האָט אויסדערוויילט.
30 וואָרום איר וועט זיין אַ טערעבינט
וואָס זיין בלאַט ווערט פאַרוועלקט,
און ווי אַ גאַרטן
וואָס האָט ניט קיין וואַסער.
31 און דער שטאַרקער וועט ווערן ווי פּלאַקסשטרוי,
און זיין ווערק ווי אַ פּונק,
און בײַדע אין איינעם וועלן ברענען,
און קיין לעשער וועט ניט זיין.

ב 1 דאָס וואָרט וואָס ישעיהו דער זון פון אַמוֹצן האָט
געזען אויף יהודה און ירושלים.
2 און עס וועט זיין אין סוף פון די טעג,
וועט שטיין פעסט דער באַרג פון גאָטס הויז
אויבן אָן פון די בערג,
און דערהויבן איבער די הייכן;
און אַלע פעלקער וועלן צו אים שטראַמען.

עמים רבים ואמר לכו ונעלה אל-הרייהוה אל-בית
אלהי יעקב ויורנו מדרךיו ונגלה בארחותיו כי מציון
תצא תורה ודברייהוה מירושלם: וישפט בין הגוים
ודוכיח לעמים רבים וכתתו הרבותם לאתים וחינותיהם
למזמרות לאישא נוי אלגוי הרב ולא-ילמדו עוד
מלחמה: בית יעקב לכו ונגלה באור יהוה: כי
נמשחה עמד בית יעקב כי מלאו מקדם ועינים כפלשתים
ובגלדי נכרים ישפיקו: ותמלא ארצו כסף וזהב ואין
קצה לאצרתיו ותמלא ארצו סוסים ואין קצה למרכבתיו:
ותמלא ארצו אלילים למעשה דיו ושתחו לאשר עשו
אצבעתיו: וישח אדם וישפלאיש ואלהתשא להם:
בוא בצור והטמן בעפר מפני פחד יהוה ומתהר גאנו:
עיני נברות אדם שפל ושח רום אנשים ונשגב יהוה
לבדו ביום ההוא: כי יום ליהוה צבאות על כל-
גאה ורם ועל כל-נשוא ושפל: ועל כל-ארזי הלבנון
הרמים והנשאים ועל כל-אלוני הבשן: ועל כל-ההרים
הרמים ועל כל-הנבעות הנשאות: ועל כל-מנדל גבה
ועל כל-חומה בצורה: ועל כל-אניות תרשיש ועל כל-
שכינת החמה: ושח נברות האדם ושפל רום אנשים
ונשגב יהוה לבדו ביום ההוא: והאלילים כליל יחלף:
ובאו במערות צרים ובמחלות עפר מפני פחד יהוה
ומתהר גאנו בקומו לערץ הארץ: ביום ההוא ישלך
האדם את אלילי כספו ואת אלילי זהבו אשר עשדלו
להשתחית להפך פרות ולעטלפים: לבוא בנקרות
הצרים ובסעפי הסלעים מפני פחד יהוה ומתהר גאנו
בקומו לערץ הארץ: חדלו לכם מן-האדם אשר נשמה
באפו כי במה נחשב הוא:

3 און פיל אומות וועלן גיין און וועלן זאגן:
קומט, און לאמיר ארויפגיין צום בארג פון יהוה,
צום הויז פון דעם גאט פון יעקב;
און ער וועט אונדז לערנען פון זיינע וועגן,
און מיר וועלן גיין אין זיינע שטעגן;
וואָרום פון ציון וועט ארויסגיין אַ תורה,
און גאָטס וואָרט פון ירושלים.
4 און ער וועט משפטן צווישן די פעלקער,
און אַנטשיידן איבער פיל אומות;
און זיי וועלן שמידן זייערע שווערדן אויף אַקעראַיזנס,
און זייערע שפיזן אויף צווייגמעסערס;
אַ פּאַלק קעגן אַ פּאַלק וועט ניט הייבן אַ שווערד,
און מע וועט ניט מער לערנען מלחמה.

6 הויז פון יעקב, קומט, און לאמיר גיין
אין דעם ליכט פון גאט.
6 וואָרום האָסט פאַרלאָזט דיין פּאַלק, דאָס הויז פון יעקב,
ווייל זיי זיינען פול מיט וכישוף פון מורח,
און מיט וואָרוואָגער אַזוי ווי די פלשתים,
און מיט פרעמדגעבאַרענע זאכן גיבן זיי זיך אָפּ.
7 און אַנגעפילט געוואָרן איז זיין לאַנד מיט זילבער
גאלד,
און ניטאָ קיין שיעור צו זיינע אוצרות;
און אַנגעפילט געוואָרן איז זיין לאַנד מיט פּערד,
און ניטאָ קיין שיעור צו זיינע רייטוועגן.
8 און אַנגעפילט געוואָרן איז זיין לאַנד מיט אַפּגעטער;
צום ווערק פון זייערע הענט טוען זיי זיך בוקן,
צו וואָס זייערע פינגער האָבן געמאַכט.
9 און געבויגן איז דער מענטש,
און נידעריק איז דער מאַן,
און דו קענסט זיי ניט פאַרגעבן.

10 גיי אַרײַן אין פעלו, און באַהאַלט זיך אין שטויב,

און גאָט אַליין וועט זיין דערהויבן אין יענעם טאָג.
18 און די אַפּגעטער וועלן אין גאַנצן פאַרגיין.
19 און מע וועט אַרײַנגיין אין היילן פון פעלון,
און אין לעכער פון דער ערד,
פאַר דער פאַרכטיקייט פון גאָט,
און פאַר דער פּראַכט פון זיין גרויסקייט,
ווען ער שטייט אויף די ערד אויפצוטרייסלען.

20 אין יענעם טאָג וועט אַזעקוואַרפן דער מענטש
זיינע אַפּגעטער פון זילבער, און זיינע אַפּגעטער פון גאלד,
וואָס זיי האָבן זיך געמאַכט, זיך צו בוקן,
פאַר די קראַטן און פאַר די פּלעדערמיז;
21 כדי אַרײַנצוגיין אין לעכער פון פעלון,
און אין שפּאַלטן פון שטיינער,
פאַר דער פאַרכטיקייט פון גאָט,
און פאַר דער פּראַכט פון זיין גרויסקייט,
ווען ער שטייט אויף די ערד אויפצוטרייסלען.

22 פאַרמיידט אײך פונעם מענטשן וואָס אַ הויך איז אין זיין
נאָז,
וואָרום וואָס איז ער גערעכנט?

פאַר דער פאַרכטיקייט פון גאָט,
און פאַר דער פּראַכט פון זיין גרויסקייט.
11 די האַפּערדיקע אייגן פון מענטשן ווערן דערנידערט,
און די הויכקייט פון לייט וועט געבויגן ווערן,
און גאָט אַליין וועט זיין דערהויבן אין יענעם טאָג.
12 וואָרום אַ טאָג איז דאָ ביי גאָט פון צבאות,
אויף אַלעם שטאַלצן און הויכן,
און אויף אַלעם דערהויבענעם,
עס זאָל דערנידערט ווערן;
13 און אויף אַלע צעדערן פון לבנון,
די הויכע און דערהויבענע,
און אויף אַלע אייכנביימער פון בָּשן;
14 און אויף אַלע הויכע בערג,
און אויף אַלע דערהויבענע הייכן;
15 און אויף יעטוועדער הויכן טורעם,
און אויף יעטוועדער באַפעסטיקטער מויער;
16 און אויף אַלע שיפן פון תרשיש,
און אויף אַלע גלוסטיקע געמעלן.
17 און די האַפּערדיקייט פון מענטשן וועט געבויגן ווערן,
און די הויכקייט פון לייט וועט דערנידערט ווערן,

ג

א כִּי הִנֵּה הָאָרוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מִסִּיר מִירוּשָׁלַם וּמִיְהוּדָה
 ב מִשְׁעַן וּמִשְׁעֵנָה כָּל מִשְׁעַן לָחֶם וְכָל מִשְׁעַן מֵיִם: גְּבוּר
 ג וְאִישׁ מִלְחָמָה שׁוֹפֵט וְנָבִיא וְקַסֵּם וְזֶקֶן: שְׂרָחֲמִשִּׁים
 ד וְנִשְׂוֵא פְנִים וְיוֹעֵץ וְחֶכֶם חֲרָשִׁים וְנָבוֹן לֶחֶשׁ: וְנִתְתִּי
 ה נְעָרִים שְׂרִירָתָם וְתַעֲלוּלִים יִמְשְׁלוּבָם: וְנִגְשׁ הָעַם אִישׁ
 וּבְאִישׁ וְאִישׁ בְּרַעְיוֹ וְרַחֲבֵי הַנֶּעַל בְּנֶקֶן וְהִקְלָה בְּנִבְכָר:
 ו כִּי־תִפֶּשׂ אִישׁ בְּאֶחָיו בֵּית אָבִיו שְׂמֵלָה לָבֹה קָצֵן
 ז הַתְּהַלְלֵנוּ וְהַמְכַשְׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדָי: יֵשׂא בְיוֹם
 ח הַהוּא לֵאמֹר לֹא־אֲהִיָה תִבֵּשׂ וּבְבֵיתִי אֵין לֶחֶם וְאֵין
 ט שְׂמֵלָה לֹא תִשְׁמַנִּי קָצֵן עִם: כִּי כִשְׁלָה יְרוּשָׁלַם וְיְהוּדָה
 י נִפְלָ כִּי־לְשׁוֹנָם וּמַעֲלִילֵהֶם אֶל־יְהוָה לְמַרְוֹת עֵינֵי כְבוֹדוֹ:
 יא הַכֶּרֶת פְּנֵיהֶם עֲנֹתָה כֵּם וְתִשְׁאַתֶּם כִּסְדָם הַגִּידוּ לֹא
 יב כִּתְרוּ אֹיֵי לְנַפְשָׁם כִּי־נִמְלֹו לָהֶם רַעְיָה: אִמְרוּ צְדִיק כִּי־
 יג טוֹב כִּי־רַפִּי מֵעֲלִילֵיהֶם יִאָּכְלוּ: אֹיֵי לְרַשָּׁע רַע כִּי־נִמְלֹו
 יד יָדָיו יַעֲשֶׂה לָּו: עֲמֹו נִגְשׁוּ מֵעוֹלָל וְנָשִׁים מְשֻׁלוּ כֹו עֲמֹו
 יו מֵאֲשֶׁר־יָדָו מִתְּלִים וְתִרְדָּו אֶרְחֹתָי בְּלַעְו: נִצָּב לְרֵיב
 יז יְהוָה וְלַמֶּדֶד לְדִין עַמּוֹם: יְהוָה בְּמִשְׁפָּט יִבֹּא עִסְזֹקְנֵי
 יח עֲמֹו וְשָׂרְיוֹ וְאֲחֵם בְּעֶרְתָם הַכֶּרֶם גֹּלַת הָעַנֵּי בְּבַתִּיכֶם:
 יט מִלְּכֶם תִּדְּכָאוּ עֲמֹו וּפְנֵי עֵינַיִם תִּמְחַנְנוּ נֹאֵם־אֲדֹנָי יְהוָה
 כ צְבָאוֹת: וַיֹּאמֶר יְהוָה יַעַן כִּי גָבְהוּ בְנוֹת צִיּוֹן
 כא וְתִלְכְּנָה נְטוּתֹת גְּרוֹן וּמִשְׁקָרוֹת עֵינַיִם הַלֹּדֶד וּמִפּוֹרֶף תִּלְכְּנָה
 כב וּבְרַגְלֵיהֶם תַּעֲבֹסְנָה: וְשִׁפַּח אֲדֹנָי קִדְקֹד בְּנוֹת צִיּוֹן בַּיּוֹם
 כג פְּתֹחוּ יַעֲרָה: בְּיוֹם הַהוּא יִסִּיר אֲדֹנָי אֶת תַּפְאֲרֹת
 כד הָעֵצִים וְהַשְּׂבִיטִים וְהַשְּׂחָרְטִים: הַנְּטָפוֹת וְהַשְּׂחָרֹת
 כה וְהַרְעָלוֹת: הַפְּאָרִים וְהַנְּעִירוֹת וְהַקְּשָׁרִים וּבִתֵּי הַנֶּפֶשׁ
 כו וְהַלְחָשִׁים: הַטְּבָעוֹת וְנִזְמֵי הָאָף: הַמְּחַלְצוֹת וְהַמְּעַטְפוֹת

א וְהָאָרוֹם זַע, דַּעַר הָאָר, גָּאָט פּוֹן צְבָאוֹת,
 ב טוֹט אָפּ פּוֹן יְרוּשָׁלַם און פּוֹן יְהוּדָה
 ג אָן אונטערלען און אָן אַנלען;
 ד יעטוועדער אונטערלען פּוֹן בְּרוּיט,
 ה און יעטוועדער אונטערלען פּוֹן וואַסער.
 ו דעם גיבור און דעם מאַן פּוֹן מלחמה,
 ז דעם ריכטער און דעם נביא,
 ח און דעם וואַרזאָגער און דעם עלטסטן;
 ט דעם הויפטמאַן פּוֹן פּופּציק, אן דעם אָנגעזעענעם
 י און דעם בעל־יועץ, און דעם קלוגן צויבערער,
 יא און דעם שפּרויכקענער.
 יב און איך וועל מאַכן יינגלעך פאַר זייערע האַרן,
 יג און קינדער וועלן געוועלטיקן איבער זיי.
 יד און דאָס פּאָלק וועט זיך דריקן, איינער דעם אַנדערן,
 יו און איטלעכער זיין חבר;
 יז אַ יינגל וועט זיך גרייסן קעגן זקן,
 יח און דער נבזה קעגן נכבד.
 יט אַז עמיצער וועט אַנכאַפּן
 כ זיין ברודער פּוֹן זיין פּאַטערס הויז:
 כא אַ בגד האַסטו, אַ פירער זאָלסטו אונדו זיין,
 כב און די דאָזיקע שטרויכלעניש זאָל זיין אונטער דיין האַנט,
 כג וועט ער שווערן אין יענעם טאַג, אַזוי צו זאָגן:
 כד איך וועל ניט זיין קיין היילער,
 כה אַז אין מיין הויז איז ניטאַ קיין ברויט און קיין בגד;
 כו איר וועט מיך ניט מאַכן פאַרן פירער פּוֹן פּאָלק.
 כז וואַרום געשטרויכלט איז ירושָׁלַם,
 כח און יְהוּדָה איז געפּאַלן;
 כט ווייל זייער צונג און זייערע מעשים זיינען קעגן גאָט,
 ל אַז ווידערשפעניקן די אויגן פּוֹן זיין כבוד.

ח' חס"י טו' מהלמס קי טו' סחח קי

15 וואָס מיינט איר, וואָס איר צעדריקט מיין פּאָלק,
 און דעם פנים פּוֹן די אַרימע צעמאַלט איר?
 זאָגט דער האַר, גאָט פּוֹן צְבָאוֹת.
 16 און גאָט האָט געזאָגט:
 ווייל די טעכטער פּוֹן צִיּוֹן זיינען האַפּערדיק,
 און גייען פאַרריסן דעם האַלדז,
 און ווינקענדיק מיט די אויגן;
 גייען שוועבנדיק גייען זיי,
 און מיט זייערע פּוסרינגען קלינגען זיי;
 17 דרום וועט גאָט קרעציק מאַכן
 דעם קאַפּ פּוֹן די טעכטער פּוֹן צִיּוֹן,
 און גאָט וועט זייער שאַנד אַנטפלעקן.

ווי צו זייער זעל,
 וואָס זיי האָבן זיך אַליין בייו געטאַן.
 18 זאָגט דעם גערעכטן אַז [איס] וועט זיין גוט,
 ווייל די פּרוכט פּוֹן זייערע מעשים וועלן זיי עסן.
 19 ווי צו דעם רשע, [איס] וועט זיין שלעכט,
 וואַרום די טואונג פּוֹן זיינע הענט וועט אים געשען.
 20 מיין פּאָלק—זיינע באַצווינגער זיינען קינדער,
 און וויבער געוועלטיקן איבער אים.
 מיין פּאָלק! דייע פירער זיינען פאַרפירער,
 און דעם וועג פּוֹן דייע שטעגן האָבן זיי צעמישט.
 21 גאָט שטייט אויף זיך צו קריגן,
 און ער שטעלט זיך צו משפטן די פעלקער.
 22 גאָט וועט גיין אין אַ משפט
 מיט די עלטסטע פּוֹן זיין פּאָלק און זיינע האַרן:
 דאָס האָט איר אָפּגעזעסן דעם וויינגאַרטן,
 די גולה פּוֹן אַרימאַן איז אין אַייערע הייזער.

18 אין יענעם טאַג וועט גאָט אַפּטאַן די שיינקייט פּוֹן די פּוסרינגען, און די שטערנבענדער, און די לכּנהלעך;
 19 די באַמבערלעך, און די אַרעמבענדער, און די שליערס; 20 די קאַפּטיכער, און די טריטיקייטלעך, און די גאַרטלען,
 און די ליבלעך, און די קמיעות; 21 די פינגערלעך, און די נאָרינגען; 22 די פאַרטיכער, און די מאַנטלען, און די

איבערדעקן, און די בייטלען; ²⁸ די טולן, און די ליינענע טיכער, און די הויבן, און די דעקטיכער.

²⁴ און עס וועט זיין,

אַנשטאַט בשמים וועט זיין צעפוילטקייט,
און אַנשטאַט אַ גאַרטל, אַ שטריק,
און אַנשטאַט קרויזן, אַ פליך,
און אַנשטאַט אַ ברוסטטוך, אַ זאַקגורט;
אַ בראַנד אַנשטאַט שיינקייט.

²⁵ דינע מענער וועלן דורכן שווערד פאַלן,
און דינע גיבורים אין מלחמה.

²⁶ און קלאָגן און טרויערן וועלן אירע טויערן,
און אויסגעליידיקט וועט זי ווערן,
אויף דער ערד וועט זי זיצן.

ד ¹ און זיבן ווייבער וועלן אָנהאַלטן איין מאַן אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן:

אונדזער ברויט וועלן מיר עסן,
און אונדזער קלייד וועלן מיר אַנטאָן,
נאַר דיין נאַמען זאָל גערופן ווערן אויף אונדו;
טו אָפּ אונדזער שאַנד.

² אין יענעם טאָג וועט די שפּראַצונג פון גאָט

זיין פאַר אַ שיינקייט און פאַר אַ כּבוֹד,
און די פּרוכט פון לאַנד פאַר אַ שטאַלץ און פאַר אַ צירונג,
פאַר די אַנטרונגענע פון ישראל.

³ און עס וועט זיין,

דער וואָס איז געבליבן אין ציון,
און דער וואָס האָט זיך אָפּגעשטעלט אין ירושלים,
וועט „הייליקער“ געזאָגט ווערן צו אים—

⁴ איטלעכער וואָס איז פאַרשריבן צום לעבן אין ירושלים;
ווען גאָט האָט אָפּגעוואַשן דעם קויט פון די טעכטער פון ציון,

און דאָס בלוט פון ירושלים שווענקט ער אָפּ פון איר מיט, מיט אַ ווינט פון גערעכטיקייט,
און מיט אַ ווינט פון פאַרטיליקונג.

⁵ און גאָט וועט באַשאַפן אויפן גאַנצן פלאַץ פון באַרג ציון,

⁶ און אַצונד, איר באַווינער פון ירושלים,

און מענער פון יהודה,

משפט, איך בעט אַיך,

צווישן מיר און צווישן מיין וויינגאַרטן.

⁷ וואָס נאָך איז געווען צו טאָן פאַר מיין וויינגאַרטן,

וואָס איך האָב אין אים ניט געטאָן?

פאַרוואָס, אַז איך האָב געהאַפט ער זאָל וויינטרויבן ברענגען,

האָט ער ווילדטרויבן געבראַכט?

⁸ און אַצונד, לאַמיך אַיך לאָזן וויסן,

וואָס איך וועל טאָן צו מיין וויינגאַרטן:

אָפּטאָן זיין צאַם,

און ער זאָל אָפּגעעסן ווערן;

צעברעכן זיין פּלויט,

און ער זאָל צעטרעטן ווערן.

⁹ און איך וועל אים מאַכן אַ וויסטעניש;

ניט באַשניטן און ניט אַרומגעראַבן וועט ער ווערן,

און ער וועט פאַרוואַקסן מיט דערנער און ווילדגעוועקס.

און אויך די וואַלקנס וועל איך באַפעלן.

והַמַּטְפָּחוֹת וְהַחֲרִיטִים: הַגְּלִיגִים וְהַפְּרִיגִים וְהַצְּנִיפּוֹת כִּן
וְהַרְדִּידִים: וְהָיָה תַחַת בְּשֵׁם מִן יְהוָה וְתַחַת חֲנוּכָה כִּד
נִקְפָה וְתַחַת מַעֲשֵׂה מִקְשָׁה קִרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחְנֶרֶת
שֶׁקַּב בְּיַתְחַת יָפִי: מִתְּנֶה בְּתַרְבִּי וְפָלוּ וּגְבוּרֶתְךָ בַּמַּלְחָמָה: כה
וְאֵנִי וְאֶבְלֹו פְּתַחֶיהָ וּנְקַתָּהּ לְאַרְץ הַשָּׁבִי: כו

ד

וְהַחֲזִיקוּ שִׁבְעֵי נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר א
לְחַמְנוּ נֹאכָל וְשִׁמְלַתְנוּ נִלְבַּשׁ רֶכֶּ יִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵינוּ אִסָּף
הַרְפַּתְנוּ: בַּיּוֹם הַהוּא יְהוָה צִמַח יְהוָה לְצִבּוֹ וּלְכָבוֹד ב
וּפְרֵי הָאָרֶץ לְנֶאֱמָר וּלְתַפְאֶרֶת לְפִלִּיטַת יִשְׂרָאֵל: וְהָיָה ו
הַנְּשִׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוּשׁ יֵאמָר לוֹ כֹּל
הַפְּתוּב לְחַיִּים בִּירוּשָׁלַם: אִם וְרַחֵן אֲדֹנָי אֶת צֵאֶת ד
בְּנֵת־צִיּוֹן וְאֶת־דָּמִי יְרוּשָׁלַם יָדִים מִקְרָבָה בְּרוּחַ מִשְׁפָּט
וּבְרוּחַ בְּעָר: וּבְרָא יְהוָה עַל כָּל־מִכּוֹן הַר־צִיּוֹן וְעַל־ה
מִקְרָאָה עֲגֹן וַיִּמֵּם וַיִּעָשֶׂן וַיִּנְהַ אֵשׁ לְהִבָּה לְלִלָה כִּי עַל־
כָּל־כָּבוֹד חֲפָה: וְסָבָה תְהִיָה לְצַל־זִמָּם מִתַּרְבִּי וּלְמַחְסֵהּ ו
וּלְמַסְתוֹר מִזֶּרֶם וּמִמְּמָר:

ה

אֲשִׁירָה נָא לִידֵידי שִׁירַת דוּדֵי לְכַרְמֹו כִּרְם הָיָה לִידֵידי א
בְּקֶרֶן בְּדִשְׁמֹן: נִינְעוּקְהוּ וַיִּסְקְלְהוּ וַיִּשְׁעוּהוּ שֶׁרֶךְ וַיִּבֶן ב
מִגְדָּל בְּתוֹכֹו וַנְּסִיבֵקֵב חֲצִב כֹּו וַיִּקְוּ לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ
בְּאִשִּׁים: וְעַתָּה יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ יְהוּדָה שְׁפֹט־נָא ו
בִּינֵי וּבֵין כְּרָמֵי: מַה־לַּעֲשׂוֹת עוֹד לְכַרְמֵי וְלֹא עֲשִׂיתִי כֹו ד
מְדוּעַ קָנִיתִי לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאִשִּׁים: וְעַתָּה אֲדִיעֶה־ה
נָא אֶתְכֶם אֶת אֲשִׁרְאֵנִי עֲשֵׂה לְכַרְמֵי הַסֵּר מְשׁוּכְתוֹ
וְהָיָה לְכַעַר פֶּרֶץ נִדְרוֹ הָיָה לְמַרְמָם: וְאֲשִׁיתְהוּ בְּתַרְהּ ו
לֹא יִזְמַר וְלֹא יַעֲדֵר וְעַלָּה שְׁמִיר וְשִׁית וְעַל הַעֲבִים אֲצַוָּה

ג, 23 וְהַגְּלִיגִים כַּד' ס"א כִּי פִתַח ד, ה' ב"א אִין מֵלֵת כַּל ה, ה' וְכִי מִשֵׁ

און אויף אירע זאַמלערטער,
אַ וואַלקן און רויך ביי טאָג,
און אַ שײן פון פלאַמפֿיער ביי נאַכט;
וואַרום, איבער אַל דער פראַכטיקייט וועט זיין אַ חופּה.
⁶ און אַן איבערדעק וועט זיין
פאַר אַ שאַטן פון היץ ביי טאָג,
און פאַר אַ באַשיצונג און פאַר אַ פאַרבאַרגעניש
פון גיס און פון רעגן.

ד ¹ לאַמיך זינגען פון מיין ליבן פריינט,
דאָס געזאַנג פון מיין באַליבטן אויף זיין וויינגאַרטן.
אַ וויינגאַרטן האָט מיין ליבער פריינט געהאַט,
אויף אַ בערגל אַ פעטן.
² און ער האָט אים צעגראַבן און אים אויסגעשטיינט,
און אים באַפלאַנצט מיט טייערן וויינשטאַק,
און אויסגעבויט אַ טורעם אין אים,
און אויך אַ קעלטער אויסגעהאַקט דערין;
און ער האָט געהאַפט ער זאָל וויינטרויבן ברענגען,
און ער האָט ווילדטרויבן געבראַכט.

א מהמטיר עליו מטר: כי כרם יהוה צבאות בית ישראל
 ואיש יהודה נטע שעשועיו ויבן למשפט והנה משפח
 ח לצדקה והנה צעקה: דווי מניצי בית בבית שדה
 ב שדה יקריבו עד אפס מלום והושבתם לבדכם בקרב
 ט הארץ: באוני יהוה צבאות אסילא פתים רבים לשמה
 י יהוה גדלים וטובים מאין יושב: כי עשרת צמד־כרם
 יא יעשו פת אחת ותרע חמר יעשה איפה: הווי
 משכמי בבקר שגר ירדפו מאחרי בנשא ין ידלקים:
 יב והנה כנור ונבל תף וחליל ויין משתיהם ואת פעל יהוה
 י לא יבטו ומעשה ידיו לא ראוי: לכן גלה עמי מבבל
 יד דעת וכבודו מתי רעב והמוני צחה צמא: לכן הרחיבה
 טו שאול נפשה ופערה פיה לבלי־חק וירד הדרה והמונה
 טו ושאוה ועלו בה: נישח אדם וישפל־איש ועיני נבזים
 ז תשפלנה: ונבה יהוה צבאות במשפט והאל הקדוש
 ז נקדש בצדקה: ורעו כבשים בדרםם והרכות מחים
 יח גרים יאכלו: הווי משכי העון בחבלי השוא
 טט וכעבות העגלה חטאה: האמרים ימרו ויחשה מעשרו
 למען נראה ותקרב ותבואה עצת קדוש ישראל ונדעה:
 כ הווי האמרים לרע טוב ולטוב רע שמים חשך
 לאור ואור לחשך שמים מר למתוק ומתוק למר:
 כא הווי חכמים בעיניהם ונגד פניהם נבנים: דווי גבורים
 כב לשמות יין ואנשי־חיל למסד שגר: מצדיקי רשע עקב
 כג שחר וצדקת צדיקים יסירו ממנו: לכן פאכל קש
 כד לשון אש וחשש להבה ירפה שרשם כמק יהוה ופרחם
 כה כאבק יעלה כי מאכו את תורת יהוה צבאות ואת
 אמת קדוש־ישראל נאצו: על־כן חרה אף־יהוה בעמו
 ונט ידו עליו ויפרו וירגזו הקרים ותרו נבלתם פסוקה

ט קמץ בטרחא כד' בסיה הני בקמץ

וְאֵס מֵאֲכֹן בִּיטְעַר פֶּאָר זִיס,
 און זיס פֶּאָר בִּיטְעַר!
 21 וויי, די וואָס ווײַנען חכמים אין זײַערע אויגן,
 און פֶּאַרשטאַנדיק אין זײַער אָנגעזיכט!
 22 וויי, די גיבורים אויף טרינקען וויין,
 און העלדישע לײַט אויף מישן דעם טרונק;
 23 וואָס מאַכן גערעכט דעם שולדיקן אום שוחד,
 און דאָס רעכט פון גערעכטן נעמען זיי פון אים אַוועק!
 24 דרום, אַזוי ווי די צונג פון פֿייער פֶּאַרצערט שטרוי,
 און שפּרײַ צעקריכט אין אַ פּלאַם,
 אַזוי וועט זײַער וואָרצל ווי אַ צעפוילונג ווערן,
 און זײַער בליאונג וועט ווי שטויב אויפגיין;
 ווייל זיי האָבן פֶּאַראַכט די תּוֹרָה פון גאָט פון צבֹאוֹת,
 און געלעסטערט דאָס וואָרט פון דעם הײַליקן פון ישראל.
 25 דרום האָט געגרימט דער צאָרן פון גאָט אויף ווײַן פֶּאַלק,
 און ער האָט אויסגעשטרעקט ווײַן האַנט אויף אים,
 און האָט אים געשלאָגן,
 אַז די בערג האָבן געציטערט;
 און זײַערע טויטע לײַבער ווײַנען געוואָרן

= ירושלים:מס.

נײַט צו רעגענען אויף אים קײַן רעגן.
 7 וואָרום דער ווינגאַרטן פון גאָט פון צבֹאוֹת,
 איז דאָס הויז פון ישראל;
 און די מענער פון יהודה,
 זײַן געצערטלטע פּלאַנצונג;
 און ער האָט געהאַפט אויף גערעכטיקײַט,
 ערשט עס איז שלעכטיקײַט,
 אויף רעכטטוערײַט,
 ערשט עס איז אַ יאָמערײַא.
 8 וויי, די וואָס רוקן אַ הויז צו אַ הויז,
 גענענען אַ פעלד צו אַ פעלד,
 ביז נײַטאָ מער קײַן אָרט,
 און איר אַלײַן בלײַבט זיצן אין לאַנד!
 9 אין מײַנע אויערן [וואַגט] גאָט פון צבֹאוֹת:
 אויב פיל הייזער וועלן נײַט צו וויסט ווערן,
 גרויסע און שײַנע, אָן אַ באַווײַנער!
 10 וואָרום צען אַקער ווינגאַרטן וועלן ברענגען אײַן בת,
 און אַ חוֹמֶר זאַמען וועט ברענגען אַן איפֿה.
 11 וויי, די וואָס פעדערן זיך אין דער פּריי,
 דעם טרונק נאַכצויאַגן,
 די וואָס שפּעטיקן זיך בײַ נאַכט,
 ביז דער וויין צינדט זיי אָן!
 12 און מיט האַרף און גיטאַר, מיט פּויק און פּלײַט,
 און מיט וויין, איז זײַער מאַלצײַט;
 און דאָס ווערק פון גאָט קוקן זיי נײַט אָן,
 און די טוונג פון זײַנע הענט זעען זיי נײַט.
 13 דרום גײַט אין גלות מײַן פֶּאַלק,
 פון נײַט פֶּאַרשטאַנדיקײַט;
 און זײַנע נכבֿדים ווערן הונגערלײַט,
 און זײַן המון פון דאָרשט פֶּאַרטריקנט.
 14 דרום האָט די אונטערערד אויסגעברײַט איר שלונד,
 און אויפגעשפּאַרט איר מויל אָן אַ מאָס;
 און נידערן וועט איר פֶּראַכט, און איר טומל
 און איר גערויש, און ווי אַ לויסטיקער אין איר.
 15 און געבוירן ווערט דער מענטש,
 און דערנידערט ווערט דער מאַן,
 און די אויגן פון די הויכע וועלן דערנידערט ווערן.
 16 און יהוה פון צבֹאוֹת ווערט דערהייכט
 דורך גערעכטיקײַט,
 און גאָט דער הײַליקער ווערט געהײַליקט
 דורך רעכטפֶּאַרטיקײַט.
 17 און די שאַף וועלן זיך פיטערן ווי אויף זײַער פיטערפּלאַץ,
 און די חורבות פון די פעטע וועלן וואַנדערער פֶּאַרצערן.
 18 וויי, די וואָס שלעפּן דעם פֶּאַרברעך מיט שוורן פון נישטיקײַט,
 און ווי מיט אַ וואַגשטריק די זינד!
 19 די וואָס זאָגן: זאַל ער אַײַלן וואָס גיכער זײַן ווערק,
 כּדי מיר זאָלן זען;
 און זאָל גענענען און קומען דער באַראָט פון דעם הײַליקן
 פון ישראל,
 און לאָמיר געוואָר ווערן.
 20 וויי, די וואָס זאָגן אויף שלעכטס גוט,
 און אויף גוט שלעכט;
 וואָס מאַכן פינצטערניש פֶּאַר ליכטיקײַט,
 און ליכטיקײַט פֶּאַר פינצטערניש;

"וואָרטשפּיל: למשפט והנה משפח לצדקה והנה צעקה.

בְּקֶרֶב הַיְצוֹת בְּכִלְיוֹתַי לֹא־שָׁב אִפּוֹ וְעוֹד יָדוּ נְמוּדָי:
וְנִשְׁאַרְנִי לְגוֹיִם מְרֻחָק וְשֹׁרֵק לִי מִקְצֵה הָאָרֶץ וְהָיָה כִּי
מְהֵרָה קָל יָבוֹא: אִידְעִינָה וְאִדְכּוּשֶׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא כִי
יִשָּׁן וְלֹא נִפְתַּח אָזְנוֹ חֲלָצֵיו וְלֹא נִתַּק שְׁרוֹף נַעֲלָיו:
אֲשֶׁר חָצְיוּ שְׁנוֹנִים וְכָל־קִשְׁתֵּיהֶם דָּרְכוֹת פְּרִסוֹת סוּסָיו כִּי
בָּצַר נִחְשְׁבוּ וְנִלְגְלוּ כְּסוּפָה: שְׂאֵנָה לִי בְּלִבָּי וְשֹׁאֵנִי כִּי
בְּכַפְרִים וַיְנַדְּם וַיִּאֲחֶז טֶרֶף וַיִּפְלִט וְאֵין מַצִּיל: וַיְנַדְּם ל
עָלְיוֹ בַּיּוֹם הַהוּא כְּנִהְמַתְיָם וְנִבְטַ לָאָרֶץ וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ צָר
וְאוֹר חֹשֶׁךְ בְּעִרְפֵיהֶּ:

ו

בְּשִׁנְת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֲזָהוּ וְאַרְאֶה אֶת־אַרְצִי יֹשֵׁב עַל־כַּסֵּא א
רָם וְנִשְׂא וְשׁוֹלֵיו מְלָאִים אֶת־הַהֹכֵל: שְׂרָפִים עֹמְדִים וּב
מִמַּעַל לִי שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד בְּשִׁתָּיִם וַיִּכְסֶה
פָּנָיו וּבְשִׁתָּיִם יִכְסֶה רַגְלָיו וּבְשִׁתָּיִם יַעֲוֹף: וְקָרָא וְהָיָה
אֶל־זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ וְקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא
כְּלֵה־הָאָרֶץ בְּבוֹדוֹ: וַיִּנְעוּ אַמּוֹת הַסָּפִים מִקּוֹל הַקּוֹרְאִים
וְהַבַּיִת יִמְלֵא עֲשָׂן: וְאָמַר אוֹרְלִי כִּי־נִדְמִיתִי כִּי אִישׁ טָמֵא ה
שִׁפְתַּיִם אֲנִי וּבַתּוֹךְ עַם־טָמֵא שִׁפְתַּיִם אֲנִי יֹשֵׁב כִּי אֶת־
הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינָי: וַיַּעַף אֵלַי אֶחָד מִן־הַשְּׂרָפִים ו
וּבְהִדּוֹ רָצַףָה בְּמַלְאָכָיִם לְקַח מֵעַל הַמּוֹבָח: וַיִּנְעַ עַל־פִּי ו
וַיֹּאמֶר הִנֵּה נִגַּע נָהַ עַל־שִׁפְתֶיךָ וְסָר עֲוֹנֶיךָ וְהִטָּאתֶךָ תִּכְפֹּר:
וְאֲשַׁמְעֶ אֶת־דִּקְלוֹ אֲדִנִּי אֲמַר אֶת־מִי אֲשַׁלַּח וּמִי יִלְדֶּלְנִי ה
וְאָמַר הִנֵּנִי שְׁלַחְנִי: וַיֹּאמֶר לְךָ וְאִמְרַתְךָ לְעַם הַזֶּה שְׁמַעְיוּ
שְׁמַעוּ וְאֶל־תְּלִבְנוּ וְרָאוּ וְאֶל־תִּדְעוּ: הַשָּׁמַן לְבִידֵהֶם י
הָיָה וְאֹנְיוֹ הַכֶּבֶד וְעֵינָיו הִשָּׁע פְּדִי־רָאָה בְּעֵינָיו וּבְאֹנְיוֹ
יִשְׁמַע וּלְבָבוֹ יִבִּין וְשֵׁב וּרְפֵא לּוֹ: וְאָמַר עַד־מָתַי אֲדִנִּי ו
וַיֹּאמֶר עַד אֲשֶׁר אִם־שָׂאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב וּבְתִים מֵאֵין

ה, כח' כג' קצ' מ' כט' שא' ק' ו, א' הסמ' ושמו' יחז' י' קצ' סבי

ווי מיסט אין דער מיט פון די גאסן.
ביי אלעם דעם איז ניט אָפּגעגאָנגען זיין פעס.
און זיין האַנט איז נאָך אויסגעשטרעקט.

26 און ער וועט אויפהייבן אַ פּאַן צו די פעלקער פון דער
ווייט.

און וועט שמוצערן צו אים פון עק ערד,
און זע, אייליק פלינק וועט ער קומען;

27 ניטאָ קיין מידער און קיין שטרויכלער ביי אים,
ער שלומערט ניט און שלאָפט ניט,

און ניט אָפּגעבונדן איז דער גאַרטל פון זיינע לענדן,
און ניט צעריסן אַ בענדל פון זיינע שייך.

28 וואָס זיינע פּיילן זיינען געשאַרפט,
און אלע זיינע בויגנס געשפּאַנט;

די קלויצען פון זיינע פּערד זיינען ווי קיזל גערעכנט,
און זיינע רעדער ווי דער שטורעמוינט.

29 אַ בריל האָט ער ווי די לייבינטע,
און ער ברילט ווי זינגלייבן,

און ברומט, און כאַפט רויב,
און טראַגט אַוועק, און ניטאָ ווער זאָל מציל זיין.

30 און ער וועט ברומען אויף אים אין יענעם טאַג,
אַזוי ווי די ברומונג פון ים;

און מע וועט אַ קוק טאַן צו דער ערד,
ערשט אַן ענגע פינצטערניש,

און דאָס ליכט איז פינצטער אין אירע הימלען.

1 אין דעם יאָר וואָס דער מלך עזיָהוּ איז געשטאַרבן,
האָב איך געזען גאָט זיצן אויף אַ הויכן און דערהוי-
בענעם טראָן, און זיינע ברעגן האָבן אָנגעפילט דעם
היכל. 2 שרָפִים זיינען געשטאַנען איבער אים; צו זעקס
פליגלען, צו זעקס פליגלען האָט איטלעכער געהאַט: מיט
צוויי האָט ער פאַרדעקט זיין פנים, און מיט צוויי האָט ער
פאַרדעקט זיינע פיס, און מיט צוויי איז ער געפלוּיגן.
3 און איינער האָט גערופן צום אַנדערן, און האָט געזאָגט:
הייליק, הייליק, הייליק איז גאָט פון צבָאות,
די גאַנצע ערד איז פול מיט זיין פּראַכט.

4 און די ביישטידלעך פון די שוועלן האָבן זיך געטרייסלט פון דעם קול פון די רופער, און דאָס הויז איז פול געוואָרן
מיט רויך. 5 האָב איך געזאָגט:

ווי מיר, וואָרום איך בין פאַרשניטן;
ווייל אַ מענטש מיט אומריינע ליפן בין איך,
און צווישן אַ פּאַלק מיט אומריינע ליפן זיך איך;
וואָרום דעם קייניג גאָט פון צבָאות
האָבן געזען מיינע אויגן.

6 איז צוגעפלוּיגן צו מיר איינער פון די שרָפִים, און אין זיין
האַנט איז געווען אַן אָנגעברענטער שטיין, וואָס ער האָט
מיט אַ פּיערע צוואַנג גענומען פון מזבח; 7 און ער האָט אים
צוגערירט צו מיינ מויל, און האָט געזאָגט:

זע, דאָסדאָזיקע האָט אָנגערירט אויף דינע ליפן,
אַפּטאָן וועט זיך דיין פאַרברעך,
און דיין זינד וועט פאַרגעבן ווערן.

8 און איך האָב געהערט דעם קול פון גאָט ווי ער זאָגט:
וועמען זאָל איך שיקן,
און ווער זאָל אונדו גיין?

9 און איך האָב געהערט דעם קול פון גאָט ווי ער זאָגט:
וועמען זאָל איך שיקן,
און ווער זאָל אונדו גיין?

10 און איך האָב געהערט דעם קול פון גאָט ווי ער זאָגט:
וועמען זאָל איך שיקן,
און ווער זאָל אונדו גיין?

11 און איך האָב געהערט דעם קול פון גאָט ווי ער זאָגט:
וועמען זאָל איך שיקן,
און ווער זאָל אונדו גיין?

12 און איך האָב געהערט דעם קול פון גאָט ווי ער זאָגט:
וועמען זאָל איך שיקן,
און ווער זאָל אונדו גיין?

יב אָדָם וְהָאָדָמָה תִּשְׁאַחַ שְׂמָמָה: וְרַחֵם יְהוָה אֶת־הָאָדָם
 יי וְרַבָּה הַעֲוֹבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂירֶיהָ וְשִׁבְיָהּ
 וְהוֹתֶה לְבַעַר כְּאֵלֶּה וְכֵאלֹהֵי אֲשֶׁר בְּשַׁלְכַת מִצְבַּת בָּם
 זְרַע קִדְשׁ מִצְבֹּתָהּ: *

ד

א וְהָיָ בַיּוֹם אֲחֻזְ בְּדִוְיֹתָם בְּדַעְוֵיהֶו מֶלֶךְ יְהוּדָה עֲלֵה רִצְיֹן
 מֶלֶךְ־אֲרָם וּפְקַח בְּדַרְמְלֵיהֶו מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם
 ב לְמַלְחָמָה עֲלֵיהָ וְלֹא יָכֹל לְהִלָּחֵם עֲלֵיהָ: וַיִּגְדַּר לְבֵית דָּוִד
 ג לֵאמֹר נִחָה אֲרָם עַל־אֲפְרַיִם וַיִּנְעַ לְבָבוֹ וּלְבָב עַמּוֹ בְּנוֹעַ
 ד עֲצִיב־עַד מִפְּנֵי־רוּחַ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי־שְׂעִירֹהוּ צֹא־
 ה נָא לְקִרְאֵת אֲחֻזְ אֲתָהּ וּשְׂאֵר וְיָשׁוּב בְּגֵד אֶל־קִצְּהָ תַעֲלֵת
 ו הַבְּרִכָּה הַעֲלִיזֶנָּה אֶל־מַסְלַת שְׂדֵה כּוֹבֵם: וְאִמְרַת אֱלֹהֵי
 ז הַשֹּׁמֵר וְהַשְׁקֵט אֶל־תִּירָא וּלְבַבְךָ אֶל־יְרֵךְ מִשְׁנֵי נִבְכוֹת
 ח הָאוֹדִים הַעֲשִׂנִים הָאֵלֶּה בְּחִרְי־אָף רִצְיֹן וְאֲרָם וּבְךָ
 ט רְמִלְיֹהוּ: וַעַן כִּי־יַעַן עֲלִידָ אֲרָם רַעַה אֲפְרַיִם וּבְדַרְמְלֵיהֶו
 י לֵאמֹר: נַעֲלֶה בִיהוּדָה וּנְקִיצְנָה וּנְבַקְעֶנָּה אֵלֵינוּ וּנְמַלְכֶךָ
 יא מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ אֵת בְּרַמְבָּאֵל: * כֹּה אָמַר אֲדֹנֵי יְהוָה
 יב לֹא תִקּוּם וְלֹא תִתְּנֶה: כִּי רֹאשׁ אֲרָם דְּמָשֶׁק וְרֹאשׁ
 יג דְּמָשֶׁק רִצְיֹן וּבְעוֹד שְׁשִׁים וְחֲמִשׁ שָׁנָה יַחַת אֲפְרַיִם מֵעַם:
 יד וְרֹאשׁ אֲפְרַיִם שְׁמֵרוֹן וְרֹאשׁ שְׁמֵרוֹן בְּדַרְמְלֵיהֶו אִם לֹא
 טו תִּאֲמִינוּ כִּי לֹא תִאֲמֵנוּ: וַיִּוְסַף יְהוָה דְּבַר אֶל־אֲחֻזְ
 יז לֵאמֹר: שְׂאֶל־לֶךָ אֹת מֵעַם יְהוּדָה אֶל־הַיְרֵךְ הַעֲמֵק שְׂאֵלָה
 יח אוּ הַנְּבִיָּה לְמַעַלָּה: וַיֹּאמֶר אֲחֻזְ לֹא־אֶשְׂאֵל וְלֹא־אֶנְסֶה
 יט אֶת־יְהוָה: וַיֹּאמֶר שְׁמַעְנָא בֵּית דָּוִד הַמַּעַט מִכֶּם הֲלֹאֵת
 כ אֲנָשִׁים כִּי תִלְאוּ נִם אֶת־אֱלֹהֵי: לָכֵן יִתֵּן אֲדֹנֵי הוּא לְכֶם
 כא אֹת הַנְּבִיָּה הַעֲלֵמָה הַרְּהָ וְיִלְדַת בֵּן וְקִרְאֵת שְׁמוֹ עַמְנַאֵל:
 כב תִּמְאַה וְדַבֵּשׁ יֹאכֵל לְדַעְתּוֹ מָאֵם בְּרַעַ וּבְקִוּוֹר בְּפוֹב:

1, יג' ספרין סה. ע"כ לספרים. ו, ב' מלני. ו' דלג עד ט, ה'

און די ערד וועט פארוויסט ווערן אין א וויסטעניש;
 12 און גאט וועט דערווייטערן די מענטשן,
 און די פארלאזנקייט וועט זיין גרויס אין לאנד.
 13 און בלייבט נאך א צענטחלק דרינען,
 וועט עס ווידער אויסגעראמט ווערן;
 ווי א טערעבינט און ווי אן אייכנבוים,
 וואס נאר זייער שטאם בלייבט ווען בלעטער צעפאלן;
 דער הייליקער זאמען וועט זיין איר שטאם.

י און עס איז געווען אין די טעג פון אָחֻז דעם זון פון
 יוֹתָם דעם זון פון עוֹזִיָהוּ, דעם מלך פון יהודה, איז
 רצין דער מלך פון אָרָם, און פֶּקַח דער זון פון רמליהו,
 דער מלך פון ישראל, אַרויפגעגאנגען אויף ירושלים, אין
 מלחמה אויף איר, אָבער זיי האָבן זי ניט געקענט בייקומען.
 2 און עס איז אַנגעזאָגט געוואָרן אין הויז פון דוד, אזוי צו
 זאָגן: אָרָם לאַגערט אין איינעם מיט אפרים. און זיין האַרץ
 און דאָס האַרץ פון זיין פֶּאָלק האָט זיך געטרייסלט, אזוי
 ווי עס טרייסלען זיך די ביימער פון וואַלד פֶּאַרן ווינט.
 3 האָט גאָט געזאָגט צו ישעיהו: גיי אַקאַרשט אַרויס
 אַנטקעגן אָחֻז, דו און דיין זון וון שְׂאֶר־יְשׁוּבָה, ביים ברעג
 גראָבן פון דעם אויבערשטן טייך, אויף דעם וועג פון
 וועשערפעלד, 4 און זאָלסט זאָגן צו אים:

זיי געזעצט און רואיק,
 זאָלסט ניט מורא האָבן,
 און דיין האַרץ זאָל ניט שלאָף ווערן,
 פֶּאַר דיִדאָויקע צוויי רייכערִדיקע עקן פֶּייערהעלצער;
 איבער דעם גרימצאָרן פון רצין און אָרָם,
 און דעם זון פון רמליהו.
 5 ווייל אָרָם האָט באַראָטן אויף דיר ביזו,
 אפרים און דער זון פון רמליהו, אזוי צו זאָגן:
 6 לאַמיר אַרויפגיין אויף יהודה און זיי איינשרעקן,
 און לאַמיר זיי איינברעכן פֶּאַר אונדז,
 און לאַמיר מאַכן פֶּאַר אַ מלך אין איר

דעם זון פון טבאלך—
 7 האָט גאָט דער האַר אזוי געזאָגט:
 עס וועט ניט באַשטיין, און וועט ניט געשען.
 8 וואָרום דער קאָפּ פון אָרָם איז דְּמָשֶׁק,
 און דער קאָפּ פון דְּמָשֶׁק איז רצין;
 און אין נאָך פינף און זעכציק יאָר
 וועט אפרים צעבראָכן ווערן פֶּאַר אויס פֶּאָלק.
 9 און דער קאָפּ פון אפרים איז שומרון,
 און דער קאָפּ פון שומרון איז דער זון פון רמליהו.
 10 אַז איר וועט ניט גלויבן, וועט איר זיכער ניט בלייבן.

10 און גאָט האָט ווידער גערעדט צו אָחֻז, אזוי צו זאָגן: 11 בעט דיר אַ צייכן פון יהוה דיין גאָט: בעט פון דער טיפעניש,
 אָדער פון אויבן אין דער הייך. 12 האָט אָחֻז געזאָגט: איך וועל ניט בעטן, און ניט פרווון יהוה. 13 האָט ער געזאָגט: הערט
 אַקאַרשט, איר הויז פון דוד: איז אייך ווינציק מיד צו מאַכן מענטשן, אַז איר ווילט אויך מיין גאָט מיד מאַכן? 14 דרום וועט
 יהוה אַליין אייך געבן אַ צייכן: אַט ווערט די ווינצע פרוי טראַגעדיק, און זי געבערט אַ זון, און וועט רופן זיין נאָמען
 עַמְנַאֵל. 16 שמאַנט און האַניק וועט ער עסן, ווען ער וועט וויסן פֶּיינט צו האָבן שלעכטס, און אויסצוקלײַבן גוטס.—

8 אַז איבערלייב וועט זיך צוריקקערן. וע י, 21.

ב וואַרטשפּיל: אַם לֹא תִאֲמִינוּ כִּי לֹא תִאֲמֵנוּ. י גאָט מיט אונדז.

16 יא, נאך איידער דער יינגל וועט וויסן פיינט צו האָבן שלעכטס, און אויסצוקלייבן גוטס, וועט פארלאָזן ווערן די ערד וואָס דו שרעקסט זיך פאַר אירע צוויי מלכים. 17 גאָט וועט ברענגען אויף דיר, און אויף דיין פּאָלק, און אויף דיין פּאָטערס הויז, טעג וואָס זיינען ניט געווען פון דעם טאָג וואָס אפרים האָט זיך אָפגעקערט פון יהודה-דעם מלך פון אַשור.

כִּי בְטָרַם יַדֵּע הַנְּעַר מְאוֹס בָּרַע וּבְחֹר בְּמִוֹב הַתְּעֹב 16
הַאֲדָמָה אֲשֶׁר־אֲתָה לָקֵץ מִפְּנֵי שְׁנֵי מַלְכֶיהָ: יָבִיא יְהוָה י'
עָלֶיךָ וְעַל־עַמּוּךָ וְעַל־בַּיִת אֲבֹתַי יָמִים אֲשֶׁר לֹא־בָאוּ
לְמִיּוֹם סוּר־אֲפָרַיִם מֵעַל יְהוּדָה אֶת מֶלֶךְ אֲשׁוּר:
יְהוָה וּ בְיָמֵם הָהֵוא יִשְׂרָכּ יְהוָה לְזִכּוּב אֲשֶׁר בִּקְצָה יֹאכְרִי י"
מִצָּרִים וּלְדַבּוּרָה אֲשֶׁר בְּאַרְצֵי אֲשׁוּר: וּבָאוּ וְנָחוּ כְּלֵם י"
בְּנַחְלֵי הַבְּתוּת וּבְנִקְוֵי הַסְּלָעִים וּבְכָל הַנְּעִצָּצִים וּבְכָל
הַנְּהַלְלִים: בְּיָוִם הָהֵוא יִגְלַח אֲדֹנָי בְּתַעַר הַשְּׂכִירָה כ
בְּעֵבְרֵי נְהַל בְּמֶלֶךְ אֲשׁוּר אֶת־הָרֹאשׁ וְשַׁעַר הַרְגָלִים וְגַם
אֶת־הַנְּקוּן תִּסְפֹּה: וְהָיָה בְיָוִם הָהֵוא יְחִיד־אִישׁ עֲנִלַת כ"א
בְּקָר וּשְׂתִירָצָאן: וְהָיָה מֶרֶב עֲשׂוֹת חֶלֶב יֹאכֵל הַמֶּאֲדָה כב
כִּרְחֻמָּה וּדְבַשׁ יֹאכֵל בְּלִהְיוֹתָר בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: וְהָיָה כג
בְּיָוִם הָהֵוא יְהִיָּה כָּל־מְקוֹם אֲשֶׁר יְהוּדָה־שָׁם אֵלֶף גֶּפֶן
בְּאֵלֶף בָּסָף לְשִׁמִּיר וּלְשׂוֹת יְהוּדָה: בַּחֲצִיִּם וּבְקִשְׁתֵּי יָבֹוא כד
שְׁמָה כִּרְשִׁמִּיר וּשְׂוֹת תְּהוּדָה כִּלְהָאָרֶץ: וְכָל הַהָרִים כה
אֲשֶׁר בְּמַעֲדָר יַעֲרֹוּן לֹא־תָבֹוא שְׁמָה יִרְאֵת שְׁמִיר וּשְׂוֹת
יְהוּדָה לְמִשְׁלַח שׁוֹר וּלְמַרְמֵם שָׁה:

ח

18 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, וועט גאָט אַ שמוצער טאָג צו דער פליג וואָס אין עק טייכן פון מצרים, און צו דער בין וואָס אין לאַנד אַשור. 19 און זיי וועלן קומען, און וועלן אלע רוען אין די וויסטע טאָלן און אין די שפּאַלטן פון פעלון, און אין אלע דערנער און אין אלע ווילדע ביימלעך. 20 אין יענעם טאָג וועט גאָט אָפּגאַלן מיט דעם גאַלמעסער געדונגען אויף יענער זייט טייך-מיט דעם מלך פון אַשור, דעם קאָפּ און די האַר פון די פּיס, און אויך די באַרד וועט עס אַראָפּנעמען.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲלֵי קַח־לָךְ גִּלְיוֹן גָּדוֹל וּכְתֹב עָלָיו בְּחֶרֶט א
אֲנִישׁ לְמַתָּר שְׁלָל חֶשׁ בּוֹ: וְאֶעֱיֶדֶה לִּי עֲדִים נְאֻמִּים ב
אֶת אֹרֶיָה הַכֹּהֵן וְאֶת־זִכְרֵיהוּ בְּן יְבִרְכִיָהוּ: וְאֶקְרַב אֶל־י
הַנְּבִיאָה וְתַתֵּר וְתַלְדֵּךְ בֶּן וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲלֵי קְרָא שְׁמוֹ מַתָּר
שְׁלָל חֶשׁ בּוֹ: כִּי בְטָרַם יַדֵּע הַנְּעַר קְרָא אָבִי וְאֲמִי יִשְׂאוּ ד
אֶת־חֵיל דְּמִשְׁק וְאֵת שְׁלָל שְׁמָרוֹן לְפָנֵי מֶלֶךְ אֲשׁוּר:
וְיִסַּף יְהוָה דָּבָר אֲלֵי עוֹד לֵאמֹר: יַעַן כִּי מְאֹס הָעַם הַזֶּה ה'
אֶת מִי הַשְּׁלַח הַהוֹלְכִים לֵאמֹר וּמִשׁוֹשׁ אֶת־רַצְיָן וּבְךָ
רְמַלְהוּ: וּלְכֹן הִנֵּה אֲדֹנָי מַעֲלָה עֲלֵיהֶם אֶת־מִי הַתָּהָר ו'

21 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, אַז אַ מאַן וועט אויפהאָדעווען אַ יונגע קו און צוויי שאָף, 22 איו, פון פיל מילך וואָס זיי וועלן געבן, וועט ער עסן שמאַנט; וואָרום שמאַנט און האָניק וועט עסן איטלעכער וואָס איז געבליבן אין לאַנד. 23 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, איו, איטלעכער אַרט וווּ עס זיינען דאָ טויזנט וויינשטאָקן ווערט טויזנט זילבערשטיק, וועט פאַר דערנער און פאַר ווילדגעוועקס זיין. 24 מיט פּיילן און מיט בויגן וועט מען קומען אַהין, וואָרום דערנער און ווילדגעוועקס וועט זיין דאָס גאַנצע לאַנד. 25 און אלע בערג וואָס ווערן

ח, ו' פּתח כּתוב

מיט אַ גראַבאָייזן געגראָבן, וועסטו אַהין ניט קומען אויס מורא פאַר דערנער און ווילדגעוועקס, נאָר עס וועט זיין פאַר אַקסן אַרויסצולאָזן, און פאַר שאָף צום טרעטן.

ח און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: נעם דיר אַ גרויסן טאָול, און שרייב אָן דערויף מיטן שריפט פון פּאָלק: דער זאָק רויב איילט, דער רויב קומט גיך. 2 און איך זאָל מיר שטעלן באַגלויבטע עדות, אורְיָה דעם פּהן, און זכּרְיָהוּ דעם זון פון יבְרְכִיָהוּ. 3 און איך האָב געזענט צו דער נביאה, און זי איז טראַגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון. און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: רוף זיין נאָמען: מה־ר־שְׁלָל־חֶשֶׁב־זוּיא. 4 וואָרום איידער דער יינגל וועט וויסן צו רופּן טאַטע און מאַמע, וועט מען אוועקטראַגן דעם פאַרמעג פון דְּמִשְׁק, און דעם זאָקרויב פון שומרון, פאַרויס פאַר דעם מלך פון אַשור. 5 און גאָט האָט נאָך ווידער צו מיר גערעדט, אזוי צו זאָגן:

6 ווייל דאָסדאָזיקע פּאָלק האָט פאַראַכט די וואַסערן פון שלוח וואָס גייען פאַמעלעך, און זיך געפרייט מיט רציץ און דעם זון פון רמלְיָהוּן, 7 דרומעך זע, גאָט ברענגט אַרויף אויף זיי די גרויסע און מאַכטיקע וואַסערן פון טייך־ב,

2 דער זאָקרויב איילט, דער רויב קומט גיך. 3 פּתח.

העצומים והרבים את־מלך אשור ואת־כל־בכורו ועלה
 ח על־כל־אפיקיו והלך על־כל־גדותיו: והלך ביהודתו
 שטף ועבר עד־צנאר יגיע יהיה מפות כנפיו מלא רחב־
 ט ארצה עמנו־אל: רעו עמים וחתו והאזינו כל
 י מרתק־ארץ התאזרו וחתו התאזרו וחתו: עזו עצה
 יא ותפר דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל: כי
 יב כה אמר יהוה אלי בחזקת הוד ויפרני מלכת ברתך
 העס־הנה לאמר: לאתאמרון קשר לכל אשר־אמר
 יג העם הנה קשר ואת־מוראו לא־תיראו ולא תעריצו:
 יד את־יהוה צבאות אתו תקדישו והוא מוראכם והוא
 יו מעריצכם: והנה למקדש ולאבן נִגַף ולצור מכשול לשני
 טו בתי ישראל לפח ולמקש ליושב ירושלים: וכשלו כם
 טז רבים ונפלו ונשברו ונוקשו ונלכדו: צור תעודה
 יז חתום תורה בלמדי: וחכיתי ליהוה המסתור פניו מבית
 יח יעקב וקונני־לו: הנה אנכי והולדים אשר נתדלי יהוה
 יט לאמות ולמופתים בישראל מעם יהוה צבאות השכן
 בחר ציון: וכדי־אמרו אליכם דרשו אלהאבות ואל־
 הודענים המצפצים והמהנים הלא־עם־אל־אלהיו ירש
 כ בעד החיים אל־המתים: לתוקה ולתעודה אסלא יאמרו
 כא כדבר הנה אשר אידלו שחר: ועבר בה נקשה ורעב
 והנה כיר־עב והתקצף וקלל במלכו ובאלהיו ופגה
 כב למעלה: ואל־ארץ יביט והנה צרה וחשכה מעוף צוקה
 כג ואפלה מנחה: כי לא מועף לא־אשר מוצק לה בעת
 הראשון הכל ארצה ובלון וארצה נפתלי והאחרון
 הכביר הרך הים עבר הררן גליל הנזים:
 ט

א העם ההלכים בחשך ראו אור גדול ישבי בארץ צלמות

ח, טו' קמ"ב ב"ק י"ד ס"ז

דעם מלך פון אשור מיט זיין גאנצער מחנה,
 און ער וועט איבערלויפן איבער אלע זיינע גראָבנס,
 און אריבערגיין איבער זיינע אלע ברעגן;
 און ער וועט דורכציען דורך יהודה,
 פלייצנדיק וועט ער דורכשטרָאמען,
 ביזן האַלדז וועט ער גרייכן,
 און די שפּרייטונגען פון זיינע פליגלען
 וועלן אָנפילן די ברייט פון דיין לאַנד, עמנו־אל!
 י" לאַרעמט, איר פעלקער, אָבער איר וועט צעבראָכן
 ווערן;
 יא, פאַרנעמט אלע ווייטענישן פון דער ערד;
 גורט אייך אָן, אָבער איר וועט צעבראָכן ווערן,
 גורט אייך אָן, אָבער איר וועט צעבראָכן ווערן.
 י" עצהט אָן עצה, און זי וועט פאַרשטערט ווערן,
 רעדט אָפּ אַ זאך, און זי וועט ניט באַשטיין,
 וואַרום גאָט איז מיט אונדז.
 י" וואַרום אזוי האָט געזאָגט גאָט צו מיר מיט אַ שטאַרקער
 האַנט, און ער האָט מיך געוואָרנט, ניט צו גיין אין וועג פון
 דעמדאָויקן פּאַלק, אזוי צו זאָגן:
 י" איר זאָלט ניט זאָגן בונט אויף אלץ
 וואָס דאָסדאָזיקע פּאַלק זאָגט בונט,
 און זיין מורא זאָלט איר ניט מורא האָבן,
 און ניט פּאַרכטן.
 י" גאָט פון צבאות, אים זאָלט איר הייליקן,
 און ער זאָל זיין אייער מורא, און ער אייער פּאַרכט.
 י" און ער וועט זיין פּאַר אַ הייליקטום,
 אָבער אויך פּאַר אַ שטיין פון אַנשטויסונג,
 און פּאַר אַ פעלז פון שטרויכלונג,
 פּאַר בייַדע הייער פון ישראל;
 פּאַר אַ נעץ און פּאַר אַ פּאַסטקע
 פּאַר דעם באַוויינער פון ירושלים.
 י" און פיל צווישן זיי וועלן געשטרויכלט ווערן,
 און פּאַלן און צעבראָכן ווערן,
 און געפּאַנגען און באַצווינגען ווערן.
 י" פאַרבינדן די וואַרעניש,
 פאַרחתמען די לערנונג צווישן מיינע לערנער!

י" און איך וועל האַרן אויף גאָט וואָס פאַרבאָרגט זיין פנים פון דעם הויז פון יעקב, און וועל האָפּן צו אים. י" אַט בין
 איך און די קינדער וואָס גאָט האָט מיר געגעבן, פּאַר סימנים און פּאַר צייכנס אין ישראל פון גאָט פון צבאות וואָס רוט אויף
 באַרג ציון. י" און אז זיי וועלן זאָגן צו אייך: פרעגט ביי די גייסטער און ביי די רוחות וואָס פיפּסן און וואָס מורמלען,
 [וואָלט איר זאָגן:] דאַרף ניט אַ פּאַלק פרעגן ביי זיין גאָט? וצו וואָס פרעגן פּאַר די לעבעדיקע ביי די טויטע? י" לערנונג
 און וואַרעניש? פאַרוואַר, זיי וועלן זאָגן אזוי ווי דאָסדאָזיקע וואַרט וואָס האָט ניט קיין זין.
 י" און דורכגיין וועט דורך דאַנען
 אַ געדריקטער און אַ הונגעריקער;
 און עס וועט זיין,
 אז ער וועט הונגערן, וועט ער צערענען,
 און וועט שילטן זיין מלך און זיין גאָט;
 און ער וועט זיך קערן צו דער הייך,
 י" און וועט קוקן צו דער ערד,
 ערשט נויט און פינצטערניש,

י' דאָס פּאַלק וואָס איז געגאַנגען אין פינצטערניש,
 האָט דערזען אַ גרויס ליכטיקייט;
 די וואָס זיינען געזעסן אין לאַנד פון טויטשאַטן,

17 אוך דאָס ליכט פון ישראל וועט זיין אַ פֿייער, און זיין הייליקער אַ פלאַם, און זי וועט ברענען און פאַרזערן זיינע דערנער און זיין ווילדגעוועקס אין איין טאָג. 18 און די פראַכט פון זיין וואַלד און זיין פרוכטגארטן וועט ער לייב און זעל פאַרלענדן; און עס וועט זיין ווי דאָס אויסזיין פון אַ גאָסס. 19 און דער רעשט ביימער פון זיין וואַלד וועלן זיין געצײלטע, און אַ יינגל וועט זיי קענען אויפשרייבן.

20 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, וועט דער איבערבלייב פון ישראל, און די אַנטרווענע פון הויז פון יעקב, זיך מער ניט אַנלענען אויף זייער שלעגער, נאָר זיך אַנלענען מיט אמת אויף יהוה, דעם הייליקן פון ישראל. 21 אַן איבערבלייב וועט זיך אומקערן, אַן איבערבלייב פון יעקב, צו גאָט דעם מאַכטיקן. 22 וואָרום אויב דיין פאַלק, ישראל, זאָל זיין ווי זאמד פון ים, וועט נאָר אַן איבערבלייב פון אים זיך אומקערן; אַ פאַרלענדונג איז גוּר געוואָרן, זי פלייצט מיט גערעכטיקייט. 23 וואָרום אַ פאַרלענדעניש און אַ גוּר מאַכט דער האַר, גאָט פון צבָאות, אין גאַנצן לאַנד.

24 פאַרוואָר, אזוי האָט געזאָגט דער האַר, גאָט פון צבָאות: זאָלסט ניט מורא האָבן, מיין פאַלק, באַוווּינער פון ציון, פאַר אַשור וואָס שלאָגט דיך מיט דער רוט, און הייבט זיין שטעקן אויף דיר, אויפן שטייגער פון מצרים. 25 וואָרום נאָך אַ קליין ווייל, און דער פּעס וועט זיך ענדיקן, און מיין צאָרן וועט זיין צו זייער פאַרטיליקונג. 26 און גאָט פון צבָאות וועט דערוועקן אויף אים אַ רוט,

אֲשׁ: יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹאֵשׁ וּקְדוֹשׁוֹ לְלִהְבֶּהּ וּבְעֵדָהּ ח וּבְאִבְלָהּ שִׁיתוּ וּשְׂמִירֹן בְּיוֹם אֶחָד: וּכְכֹד יַעֲרֹ וּכְרַמְלֹו יח מִנֶּפֶשׁ וְעַד-בְּשׂוּר יִבְלָהּ וְהָיָה כַּמָּסַס נֶסֶם: וְשֹׂאֵר עֵץ יט יַעֲרֹ מִסִּפֵּר יְהוָה וְנִצַּר יִכְתָּבָם: יְהוָה וּ בְּיוֹם הַהוּא כ לֹא-יִזְכָּר עוֹד שְׂאֵר יִשְׂרָאֵל וּפְלִיטַת בֵּית-יַעֲקֹב לְהִשָּׁעַן כג עַל-מַבְרֵי וּנְשִׁעַן עַל-יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּאַמְתּוֹ: שְׂאֵר כד יִשׁוּב שְׂאֵר יַעֲקֹב אֶל-אֵל אֱלֹהֵי נְבוּר: כִּי אִם-יְהוָה עִמָּךְ כו יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיּוֹם שְׂאֵר יִשׁוּב בּוֹ כְּלִיזָן חֲרוּץ שׁוֹמֵף צְדָקָה: כִּי כֹלָּה וְנִחְרָצָה אֲדֵנִי יְהוָה צְבָאוֹת עֲשֵׂה כז בְּקִרְבִּי כָּל-הָאָרֶץ: לָכֵן כִּהְיֵאמֵר אֲדֵנִי יְהוָה כח צְבָאוֹת אֶל-חִירָא עִמִּי יִשֵּׁב צִיּוֹן מֵאֲשׁוּר בְּשִׁבְטֵי יִכְפָּר וּמִפְּהוֹ יֵשֵׁא עֲלֶיךָ בְּרִדָּךְ מִצְרַיִם: כט בִּי-עוֹד מַעֲט כה מוֹעֵד וּבְלָהּ זַעַם וְאִפִּי עַל-תְּבַלְתָּם: וְעוֹרֵר עָלָיו יְהוָה כו צְבָאוֹת שׁוֹמֵף כַּמְכַת מִדָּן בְּעוֹרֵב עוֹרֵב וּמִפְּהוֹ עַל-הַיָּם וּנְשֹׂא בְּרִדָּךְ מִצְרַיִם: וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא יִסּוּר סִבְלֹו כז מֵעַל שִׁבְמָךְ וְעָלֹו מֵעַל צוּאֲרֶךְ וְחִפְּלָ עַל מִפְּנֵי-שָׂמֶן: כח בָּא עַל-עֵינַי עֵבֶר בְּמַגְרוֹן לְמַכְמֵשׁ יִפְקֹד כְּלָיו: עֲבָרוּ כט מִעֵבֶרָה גִבְעָה מִלֶּזֶן לָנוּ חֲרָדָה הֲרָמָה גִבְעַת שְׂאוֹל נֶסֶה: ל צְהַלִּי קוֹלֶךָ בְּתִיגְלִים הַקְּשִׁיבִי לְיִשְׁשָׁה עֲנֹתוֹת: נְדָדָה לא מִדְּמִנָּה יִשְׁבִּי הַנְּבִים הַעִיּוּ: עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לְעַמֶּךָ לב יִנְפֹף יְדֹו תֵר בֵּית-צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשָׁלַם: הִנֵּה הָאָרֶץ לג יְהוָה צְבָאוֹת מִסַּעֲפָה פְּאַרְחָה בְּמַעֲרָצָה וְרַמִּי הַקּוֹמָה גְּדוּעִים וְהַנְּבִיזִים יִשְׁפְּלוּ: וְגִקָּף סִבְבֵי הַיַּעַר בְּכַרְוֹל וְהַלְבָּנוֹן דר בְּאֵדִיר יִפּוֹל:

א

וְצֵא חֲטָר מִגּוֹעַ יִשְׂרָאֵל וְנִצַּר מִשְׂרֵשׁוֹ יִפְרָה: וְנַחַח עָלָיו כ רִיחַ יְהוָה רִיחַ חֲכָמָה וּבִינָה רִיחַ עֲצָה וּנְכוּנָה רִיחַ הַעֵת

י, כג' ב'ס' אן ס'ל' כל' ל'ב' ה'ס'ט'ו' יום ש'מ'ני של ס'ס'ח ס'ו ק'ד'

אזוי ווי אין דעם שלאק פון מדן אין צור-עורב, און ווי זיין שטעקן איבערן ים; און ער וועט זי אויפהייבן אויפן שטייגער פון מצרים. 27 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, וועט אָפּגעטאָן ווערן זיין לאָסט פון דיין רוקן, און זיין יאָך פון דיין האַלדו, און דער יאָך וועט צעבראָכן ווערן פונעם פעטס.

28 ער איז געקומען אויף עית, ער איז דורכגעגאַנגען מגרון, אין מכמֶש לאָזט ער איבער זיין געפעק; 29 זיי זיינען אריבער דעם איבערפאַר, אין גֶבַע הָאָבֶן זיי נאכטלעג געהאַלטן, רָמָה טוט ציטערן, גִבְעַת-שְׂאוֹל איז אנטלאָפן. 30 שׂרִי אויפן קוֹל, טאַכטער גלים! הָאָרֶךְ, לִישׁ! אַרִימֵע עֲנֹתוֹתֵכִי! 31 מִדְּמִנָּה וּבְאֵלֶיךָ,

די ווינער פון גבים אַנטרינען. 32 נאָך היינט וועט ער זיך אָפּשטעלן אין נוב; ער פאַכט זיין האַנט אויפן באַרג פון טאַכטער ציון, אויף דעם הויכן אַרט פון ירושלים. 33 זע, דער האַר, גאָט פון צבָאות, ברעכט אָפּ די צווייגן מיט מוראדיקייט, און די הויכגעוואַקסענע ווערן אָפּגעשניטן, און די דערהויבענע וועלן דערנידערט ווערן. 34 און ער וועט אָפּהאַקן די געצווייגן פון וואַלד מיט אַן אַיזן, און דער לָבָנוֹן וועט דורך אַ מאַכטיקן פאַלן.

יא

1 און אַ ריטל וועט אַרויס פון דעם שטאַם פון ישי, און אַ צווייג פון זיינע וואַרצלען וועט שפּראַצן. 2 און רוען וועט אויף אים דער גייסט פון גאָט, דער גייסט פון חכמה און פאַרשטאַנדדיקייט, דער גייסט פון עצה און גבורה, דער גייסט פון דערקענונג און גאַטספאַרְכַטִיקייט.

וַרְאֵת יְהוָה: הִרְחִיב הַיְהוּדָה וְלֹא-לְמִרְאָה עֵינָיו
 יִשְׁפּוּט וְלֹא-לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ יִזְכֶּה: וְשֹׁפֵט בַּצֶּדֶק כְּלֵים
 הַדֹּכִיחַ בְּמִשׁוֹר לְעִנְיֵי אֶרֶץ הַהִבְהָרָרִץ בְּשִׁבְטֵי פִיו וּבְרוּחַ
 שִׁפְתָּיו יִמִּית רָשָׁע: וְהָיָה צֶדֶק אֲזוֹר מִתְּנוּ וְהָאֲמִנְיָה
 אֲזוֹר חֲלָצִיו: וְגַר זָאֵב עִם-כֶּבֶשׂ וְנֹמֵר עִם-גֹּבִי יִרְבֹּץ וְעִגֹל
 וּכְפִיר וּמְרִיא יַחְדָּו וְנֶעֱרַר קָטָן לְהֵג בָּם: וּפְרָה וְרֹב תִּרְעִינָה
 יַחְדָּו יִרְבְּצוּ יַלְדֵיהֶן וְאִרְיָה בְּכֶבֶד יִאֲבֹל-תְּבוּן: וְשִׁעֲשַׁע
 יִזְנֹק עַל-יָדוֹ שֶׁתָּן וְעַל מֵאוֹת צַפְעוֹנֵי גְמוּל יְדוֹ הָדָה: לֹא-
 יִרְעוּ וְלֹא-יִשְׁחָתוּ בְּכַל-יְהוָה קִדְשֵׁי בְרִמְלָאָה הָאֶרֶץ הַזֶּה
 אֲתִי-יְהוָה כִּמּוֹם לַיּוֹם מִכְּסוּם: וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא
 שְׂרֵשׁ יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ לְנֶס עֲמוֹם אֲלֵי גוֹיִם יִדְרְשׁוּ וְהוֹתִתָּה
 מִנְּהֻמָּה כְּבוֹד: וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדָנִי וְ
 שְׁנֵית יְדָו לְקִנּוֹת אֲתִי-שְׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר-שְׂאֵר מֵאֲשׁוֹר
 וּמִמְצָרִים וּמִפְתָּרוֹם וּמִבוֹשׁ וּמִעִלָּם וּמִשְׁנַעַר וּמִחֻמַּת
 וּמֵאֵי הַיָּם: וְנִשְׂא נֶס לְגוֹיִם וְאָסַף נַחְתֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפֻצוֹת
 יְהוּדָה יִקְבֹץ מֵאֶרֶב כַּנְּפוֹת הָאֶרֶץ: וְסָרָה קִנְיַת אֶפְרַיִם
 וְצַרְרֵי יְהוּדָה וּבְרַתּוֹ אֶפְרַיִם לֹא-יִקְנָא אֲתִי-יְהוּדָה וְהוּדָה
 לֹא-יִצָּר אֲתִי-אֶפְרַיִם: וְעָפוּ בְּכַתֵּף פְּלִשְׁתִּים יְמָה יַחְדָּו
 יָבוּ אֲתִי-בְּנִרְקָדָם אֲדוּם וּמוֹאֵב מִשְׁלַח יָדָם וּבְגֵי עַמּוֹן
 מִשְׁמַעְתָּם: וְהַחֲרִים יְהוָה אֶת לִשׁוֹן יִסְמַעְלִים וְהִנְיָף
 יְדוֹ עַל-הַנְּהַר בַּעַיִם רַחֲוֹ וְהִכְדוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים וְהִדְרִיף
 בְּנַעְלִים: וְהוֹתִתָּה מְסֻלָּה לְשְׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׂאֵר מֵאֲשׁוֹר
 כְּאֲשֶׁר הוֹתִתָּה לְיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם עֲלֹתוֹ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

וְאָמַרְתָּ בַיּוֹם הַהוּא אֲדַרְךָ יְהוָה כִּי אָנֹכֶתָ כִּי יָשַׁב אִפְרַיִם
 וְתִנְחַמְנִי: הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי אֲבַטַח וְלֹא אֶפְחַד כִּי עֲנִי
 וְחִמַּרְתָּ יְהוָה וְהִרְלִי לְיִשׁוּעָה: וְשִׂאֲבַתְּ-מִמּוֹם
 בְּשִׁשׁוֹן מִמְּעִינֵי הַיִּשׁוּעָה: וְאָמַרְתָּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ

18 און א וועג וועט זיין פאר דעם איבערבלייב פון זיין
 פאלק,
 וואס וועט בלייבן פון אשור,
 אזוי ווי עס איז געווען פאר ישראל
 אין טאג פון זיין ארויפגיין פון לאנד מצרים.

ו 1 און וועסט זאגן אין יענעם טאג:
 איך דאנק דיר, גאט,
 הגם דו האסט געזעענען אויף מיר;
 אפגעגאנגען איז דין כעס,
 און דו האסט מיך געטרייט.
 2 זע, גאט איז מיין ישועה;
 איך בין זיכער און אנגסט ניט,
 ווארום מיין שטארקייט און געזאנג איז יְהוָה,
 און ער איז מיר געווען א ישועה.
 3 און איר וועט שעפן וואסער מיט שמחה,
 פון די קוואלן פון ישועה.
 4 און אין יענעם טאג וועט איר זאגן:

1 און זיין קוויקונג וועט זיין אין גאטספארטיקייט;
 און ניט נאך דער זעלבער פון זיינע אויגן וועט ער משפטן,
 און ניט נאך דער הערונג פון זיינע אויערן וועט ער
 אנטשיידן;
 4 נאר ער וועט משפטן מיט גערעכטיקייט די ארימע,
 און אנטשיידן מיט יושר פאר די געדריקטע פון לאנד;
 און ער וועט שלאגן דאס לאנד מיט דער רוט פון זיין מויל,
 און מיטן אטעם פון זיינע ליפן וועט ער טייטן דעם רשע.
 5 און גערעכטיקייט וועט זיין דער אגורט פון זיינע לענדן,
 און טריישאפט דער גארטל פון זיינע דיכן.
 6 און א וואלף וועט הויזן מיט א שעפס,
 און א לעמפערט מיט א ציקעלע וועט הויערן,
 און א קאלב און א יונגלייב און א פעט רינד באנאנד;
 און א קליין ינגל וועט זיי פירן.
 7 און א קו מיט א בער וועלן זיך פיטערן,
 באנאנד וועלן הויערן זייערע יונגע;
 און א לייב וועט ווי א רינד עסן שטרוי.
 8 און א וויגעדיקער וועט זיך שפילן
 אויפן לאך פון א שלאנג,
 און אויף דער נארע פון א גאטער
 וועט אן אנטווינטער זיין האנט לייגן.
 9 זיי וועלן ניט בייז טאן און ניט פארדארבן
 אויף מיין גאנצן הייליקן בארג;
 ווארום די ערד וועט זיין פול מיט דערקענונג פון גאט,
 ווי די וואסערן באדעקן דעם ים.

10 און עס וועט זיין אין יענעם טאג:
 דער ווארצל פון ישי, וואס שטייט פאר א פאן פון די
 פעלקער—
 צו אים וועלן די אומות זיך ווענדן,
 און זיין רואונג וועט זיין א פראכטיקייט.

11 און עס וועט זיין אין יענעם טאג,
 וועט גאט ווידער אויסשטרעקן זיין האנט, א צווייט מאל,
 אויסצוקויפן דעם איבערבלייב פון זיין פאלק,
 וואס וועט בלייבן פון אשור, און פון מצרים,
 און פון פתרוס, און פון בוש, און פון צילם,
 און פון שניצר, און פון חמת, און פון די אינדולען פון ים.
 12 און ער וועט אויפהייבן א פאן צו די פעלקער,
 און וועט איינזאמלען די פארשטויסענע פון ישראל,
 און די צעשפרייטע פון יהודה וועט ער אויפקלייבן
 פון די פיר עקן פון דער ערד.

13 און אפגעטאן וועט ווערן די קנאה פון אפרים,
 און די פיינט פון יהודה וועלן פארשניטן ווערן;
 אפרים וועט ניט מקנא זיין יהודה,
 און יהודה וועט ניט פיינטן אפרים.
 14 און זיי וועלן אנפליען באנאנד אויף די פלשתים צו מערב,
 אין איינעם וועלן זיי רויבן די קינדער פון מזרח,
 אויף אדום און מואב וועלן זיי שטרעקן זייער האנט,
 און די קינדער פון עמון וועלן געהארבן צו זיי.
 15 און גאט וועט פאררויסטן די צונוג פון דעם ים פון מצרים;
 און ער וועט פאכן זיין האנט אויפן טייך מיט זיין הייסן
 ווינט,
 און וועט אים צעשלאגן אויף זיבן בעכן,
 און מאכן מיט שייך אריבערצושפרייזן.

10 ווארטשפיל: אשור ישרא מאשור.

דאנקט צו גאָט, רופט אויס זיין נאָמען.
 לאָזט וויסן צווישן די פעלקער זיינע טואונגען,
 דערציילט אז דערהויבן איז זיין נאָמען.
 6 זינגט צו גאָט וואָרום ער האָט אויפגעטאָן גרויס,
 באַווסט זאָל דאָס זיין אויף דער גאַנצער ערד.
 7 שריי אויס און זינג, באַוויינערין פון ציון,
 וואָרום גרויס צווישן דיר איז דער הייליקער פון ישראל.

יג 1 די נבואה אויף בבל, וואָס ישעיהו דער זון פון
 אַמוצן האָט געווען:
 2 אויף אַ הויכן באַרג שטעלט אויף אַ פּאָן,
 הייבט אויף דעם קול צו זיי,
 פּאָכט מיט דער האַנט, זיי זאָלן קומען
 אין די טויערן פון פירשטן.
 3 איך האָב באַפוילן מייע געהייליקטע,
 יא, גערופן מייע גיבורים פאַר מײן צאָרן,
 מייע שטאַלצלוסטיקע.

4 האַרץ! אַ טומל אויף די בערג,
 גלייך ווי פון פּאַלק אַ סך.
 האַרץ! אַ גערויש פון מלוכות,
 פון אומות פאַרזאַמלטע.
 גאָט פון צבאות באַפעלט
 אַ חיל פון מלחמה.
 5 זיי קומען פון אַ לאַנד אַ ווייטן,
 פון עק פונעם הימל—
 גאָט און די געצייג פון זיין צאָרן,
 די גאַנצע ערד צו צעשטערן.

6 יאַמערט, וואָרום נאַנט איז דער טאָג פון גאָט,
 ווי אַ בראַך פון אַלמאַכטיקן וועט ער קומען.
 7 דרום וועלן אַלע הענט שלאָף ווערן,
 און איטלעך האַרץ פון אַ מענטשן וועט צעגיין.
 8 און זיי וועלן דערשראַקן ווערן;
 יסורים און ווייען וועלן זיי קריגן,
 ווי אַ געווינערין וועלן זיי זיך דרייען;

אין דעם כעס פון גאָט פון צבאות,
 און אין דעם טאָג פון זיין גרימצאָרן.

14 און עס וועט זיין: אזוי ווי אַ הירש אַ געיאָגטער,
 און אזוי ווי שאַף אָן אַן אַיינוואַמלער,
 וועלן זיי איטלעכער צו זיין פּאַלק זיך קערן,
 און איטלעכער צו זיין לאַנד וועלן זיי אַנטלויפן.
 15 איטלעכער וואָס ווערט געפונען,
 וועט דערשטאַכן ווערן,
 און איטלעכער וואָס ווערט געכאַפט,
 וועט פּאַלן דורכן שווערד.
 16 און זייערע קליינע קינדער וועלן צעהאַקט ווערן
 פאַר זייערע אויגן;
 זייערע הייזער וועלן צערויבט ווערן,
 און זייערע וויבער וועלן געשענדט ווערן.

17 וע, איך דערוועק אויף זיי מדי,
 וואָס זילבער אַכטן זיי ניט,
 און גאָלד, דאָס ווילן זיי ניט.
 18 און בויגט וועלן צעהאַקן יינגלעך,

לִדְהָא קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְעַמִּים עַל־לִתְיוּ הַזְכִּירוּ כִּי
 נִשְׁנָב שְׁמוֹ: וּמְרוּ יְהוָה כִּי נִאֲוֹת עֲשָׂה מִיְדַעַת זֹאת ה'
 בְּקִלְהָאָרֶץ: צַהֲלִי וְרֵנִי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבְּךָ י'
 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: י

יג
 מִשָּׂא בָבֶל אֲשֶׁר חָזָה יִשְׁעֵרֻוּ בְּדָאָמוֹץ: עַל־הַר־נִשְׁפָּהוּ י'
 שְׂאֵרְנֵם הָרִימוּ קוֹל לְהֵם הַנִּיפּוּ יָד וּבְכֹא פִתְחֵי גְדִיכִים:
 אֲנִי צִוִּיתִי לְמַקְדְּשֵׁי נֶגַם קְרָאתִי נְבוּרִי לֵאמֹר עֲלִינִי נְאֻתִי: י
 קוֹל הַמֶּזֶן בְּדָרִים דְּמוֹת עַס־רֶב קוֹל שְׂאוֹן מַמְלְכוֹת ד'
 נוֹיִם נְאֻסְפִים יְהוָה צְבָאוֹת מִפְּקָד צָבָא מִלְחָמָה:
 בָּאִים מֵאֲרֶץ מִרְחָק מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם יְהוָה וּכְלִי נְעֻמּוֹ ה'
 לְחַבֵּל בְּלִדְהָאָרֶץ: הִלְלִילוּ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כְּשֶׁדוּ
 מִשְׁדֵּי יוֹבֹא: עַל־כֵּן פְּלִידִים תִּרְפְּנֶה וּכְבֹּלֶבֶב אֲנֹשׁ ז'
 יָמֹם: וּנְבַלְלוּ צִירִים וְחִבְלִים יִאֲחֻזּוּן בְּזוֹלְהָה וְחִילּוֹן אִישׁ ה'
 אֲלֵדֵדוּ יִתְמָדוּ פְּנֵי לְהָבִים פְּנִידִים: הִנֵּה וּסִידֵהוּהָ כֹּא ט'
 אֲבוּרֵי וְעִבְרָה וְתָרוּן אַף לְשׁוֹם הָאָרֶץ לְשִׁמָּה וְחִטָּאִיהָ
 יִשְׁמִד מִמֶּנּוּהָ: כִּי־כּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכִסְיֵיהֶם לֹא יִהְיוּ י'
 אוֹרִם חֲשַׁךְ הַשָּׁמַשׁ בְּצִאֲתוֹ וְיָרַח לֹא־יִגִּיהַ אוֹרוֹ: וּפְקַדְתִּי י"
 עַל־תְּבַל רָעָה וְעַל־רְשָׁעִים עֲוֹנִם וְהִשְׁבַּתִּי גֵאֹן זָרִים
 וְנִאֲוֹת עֲרִיצִים אֲשַׁפִּיל: אוֹקִיר אֲנֹשׁ מִפֶּן וְאַדָּם מִכַּתֵּם יב
 אוֹפִיר: עַל־כֵּן שָׁמַיִם אֲרַגִּזוּ וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ י'
 כְּעִבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ: וְהָיָה כְּצַבִּי ד'
 מִרְחָ וּכְצֹאן וְאִין מִרְבֵּץ אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְּנֹו וְאִישׁ
 אֶל־אֲרָצוֹ יָנוּסוּ: בְּלִדְהַנְּמִצָּא יִדְבַּר וּכְלִדְהַנְּסַפָּה יִפּוֹל ט'
 בְּחִרְבּ: וְעַל־לִיהֶם יִרְשָׁשׁוּ לְעִינֵיהֶם יִשְׁפּוּ בְּחִיהֶם וּנְשִׁיהֶם ט'
 תִּשְׁנַלְנָה: הִנְנִי מַעִיר עֲלֵיהֶם אֶת־יַמִּדֵּי אֲשֶׁר־בְּסֶף לֹא ז'
 יִחַשְׁבוּ וְהָיָה לֹא יִחַפְּצוּבּוּ: וְקִשְׁתוֹת נְעָרִים תִּרְשָׁטְנָה י"
 יג, ה' מוסד קד' ו' עכ' יג, ה' קס"ב מ"ק ט"ל חשכמה קד

איינער אויפן אַנדערן וועלן זיי גאַפן,
 זייערע פנימער, פנימער פון פלאַמען.

9 וע, דער טאָג פון גאָט קומט
 אומדערבאַרימדיק, מיט כעס און גרימצאָרן,
 צו מאַכן די ערד פאַר אַ וויסטעניש,
 און פאַרטיליקן אירע זינדיקע פון איר.
 10 וואָרום די שטערן פון הימל און זיינע מְזֻלוֹת
 וועלן ניט שיינען זייער ליכט;
 די זון וועט זיין פינצטער אין איר אויפנאַנג,
 און די לבנה וועט ניט שימערן איר ליכט.
 11 און איך וועל זיך רעכענען מיט דער וועלט פאַרן בייו,
 און מיט די רשעים פאַר זייער זינד;
 און איך וועל פאַרשטערן דעם שטאַלץ פון די מוטויליקע,
 און די גאווה פון די מאַכטיקע וועל איך דערנידערן.
 12 איך וועל מאַכן אַ מאָן וועלטענער פון גינגאַלד,
 און אַ מענטשן, פון אופיר־גאַלד.
 13 וועגן דעם וועל איך מאַכן ציטערן די הימלען,
 און די ערד וועט אויפשטורעמען פון איר אַרט,
 אַ וואָרטשפּיל: קְטַד מְשָׁדִי.

יט ופרר־בטן לא ירחמו על־בנים לא־תחוס עינם: היתה
 ככל צבי ממלכות תפארת נאון כשדים כמדפכת
 כ אלהים את־סדם ואת־עמרה: לא־תשב לנצח ולא תשכן
 ערדור ודור ולא־יהל שם ערבי ורעים לא־ירבצו שם:
 כא ורבצו־שם ציים ומלאו בתיהם אחים ושכנו שם בנות
 כב יענה ושעירים ורקוד־שם: וענה אים כאל־מטתיו ותנים
 בתובלי ענג וקרוב לבוא עתה וימיה לא ימשכו:
 יד

א כי ירחם יהוה את־עלְכ ובחר עוד בישראל והניחם
 על־אדמתם ונלח הגר עליהם ונספחו על־בית יעקב:
 ב ולקחום עמים רב־יאום אל־מקומם והתנחלום בית־
 ג ישראל על אדמת יהוה לעבדים ולשפחות והיו שבים
 ד לשביהם ורדו בנשיהם: והיה ביום הניח יהוה
 ה לך מעצבך ומרגלך ומד־העברה הקשה אשר עבד־ך:
 ו ונשאת המשל הזה על־מלך בבל ואמרת איך שבת
 ז נגש שבתה מדהבה: שבר יהוה מטה רשעים שבט
 ח משלים: מכה עמים בעברה מכת בלתי סרה רדה
 ט באף גוים מרהף בלי חשף: נחה שקטה כל־הארץ
 י פצחו רנה: נס־ברושים שמחו לך ארץ לבנון מאז
 יא שבת לא־יעלה הכרת עלינו: שאול מתחת רגזה לך
 יב לקראת בואך עורר לך רפאים כל־עתודי ארץ הקים
 יג מכסאותם כל מלכי גוים: כלם יענו ויאמרו אלך נס־
 יד אתה חלית כמונו אלינו נמשלת: הורד שאול נאנף
 יו המית נבלך תחתיך יצע רמה ומכסף תולעה: איך
 יז נפלת משמים הילל בך שחר נגדעת לארץ חולש על־
 יח גוים: ואתה אמרת בלבבך השמים אעלה ממעל
 יט לכוכבי־אל ארים בסאי ואשב בהר־מועד בירבתי

יג, א' רמי בחיך ט' קמץ בוק

און אויף פרוכט פון לייב וועלן זיי ניט רחמנות האָבן,
 אויף קינדער וועט זיך ניט דערבאָרימען זייער אויג.
 10 און בבל, דאָס שיינדל פון מלוכות,
 די שטאַלצע פראַכט פון די כּשדים,
 וועט זיין ווי גאַטס איבערקערעניש
 פון סדום אין עמורה.
 20 זי וועט אייביק ניט באַועצט ווערן,
 און ניט באַוווינט זיין אויף דור־דורות;
 און קיין אַראַבער וועט דאָרט ניט אויפשטעלן אַ געצעלט,
 און קיין פּאַסטוכער וועלן דאָרט ניט מאַכן הויערן.
 21 נאָר ווילדע קעץ וועלן דאָרטן הויערן,
 און זייערע הייזער וועלן פול זיין מיט קלאַגחיות;
 און שטרויספּוילגען וועלן דאָרט רוען,
 און שדים וועלן דאָרט אומטאַנצן.
 22 און שאַקאַלן וועלן וואַיען אין זייערע פּאַלאַצן
 און מד־בר־הינט אין די פּאַלייען פון תּענוג;
 און נאַנט איז איר צייט צו קומען,
 און אירע טעג וועלן זיך ניט פאַרציען.

י וואָרום גאַט וועט דערבאָרימען יעקב,
 און וועט ווידער אויסדעררוי־לן ישראל,
 און זיי באַרוען אויף זייער ערד;
 און פּרעמדע וועלן זיך באַהעפטן צו זיי,
 און וועלן צושטיין צום הויז פון יעקב.
 2 און פּעלקער וועלן זיי נעמען,
 און וועלן זיי ברענגען אויף זייער אָרט,
 און דאָס הויז פון ישראל וועט זיי אַרבן אויף גאַטס ערד
 פאַר קנעכט און פאַר דינסטן;
 און זיי וועלן ווערן די פּאַנגערס פון זייערע פּאַנגערס,
 און וועלן געוועלטיקן איבער זייערע דריקער.

3 און עס וועט זיין,
 אין דעם טאַג וואָס גאַט באַרוט דיך
 פון דיין פּיין און פון דיין ציטערניש,
 און פון דער שווערער אַרבעט
 וואָס מע האָט געאַרבעט מיט דיר,
 4 וועסטו אויפהייבן דעמדאָיקן משל
 אויפן מלך פון בבל, און זאָגן:
 ווי האָט אויפגעהערט דער דריקער,
 אויפגעהערט די גאַלדגייציקע!
 5 צעבראַכן האָט גאַט דעם שטעקן פון די רשעים,
 די רוט פון די געוועלטיקער,
 6 וואָס האָט געשלאַגן די פּעלקער מיט פּעס,
 שלעק אָן אַן אויפהער,
 וואָס האָט געוועלטיקט מיט צאָרן אויף די אומות,
 גערודפּט אָן אָפּהאַלט.
 7 רואיק באַרוט איז די גאַנצע ערד,
 זיי ברעכן אויס אין געזאַנג.
 8 אַפּילו די ציפּרעסן פּרייען זיך איבער דיר,
 די צעדערן פון לבָנון:
 פון זינט דו האָסט זיך אַוועקגעלייגט,
 קומט ניט דער העקער אויף אונדו.
 9 די אונטערערד פון אונטן ציטערט אויף צוליב דיר,
 אַנטקעגן דיין קומען;
 זי וועקט די טויטע צוליב דיר,
 אַלע פּירער פון דער ערד;

זי מאַכט אויפשטיין פון זייערע טראַגען
 אַלע מלכים פון די פּעלקער.
 10 זיי אַלע רופן זיך אָפּ,
 און זאָגן צו דיר:
 דו אויך ביסט אַוועקגעפּאַלן ווי מיר,
 געגליכן געוואָרן צו אונדו!
 11 גענידערט אין אונטערערד איז דיין שטאַלץ,
 די ברומונג פון דייער האַרפּן;
 אונטער דיר זיינען ווערים געבעט,
 און דיין צודעק איז מאַיל.
 12 ווי ביסטו פון הימל געפּאַלן,
 דו ליכטיקער מאַרגנשטערן!
 ווי ביסטו אַפּגעהאַקט געוואָרן צו דער ערד,
 דו גורל־וואַרפּער אויף פּעלקער!
 13 און דו האָסט געזאַגט אין דיין האַרצן:
 אין הימל וועל איך אַרויפּגיין,
 איבער די שטערן פון גאַט,
 וועל איך מיין טראַגן דערהייבן;
 און איך וועל זיצן אויפן באַרג פון אַיינזאַמלונג,
 אין די עקן פון צפון.

14 איך וועל ארויפגיין איבער די הייכן פון וואַלקן.
 איך וועל צום אויבערשטן זיך גלייכן.
 15 אָבער אין אונטערערד וועסטו גענידערט ווערן,
 אין די עקן פון גרוב.
 16 דיניע זעער וועלן זיך באַטראַכטן,
 זיי וועלן זיך אָנקוקן:
 איז דאָס דער מאַן וואָס האָט געמאַכט ציטערן די ערד,
 וואָס האָט אויפגעשטורעמט מלוכות,
 17 געמאַכט די וועלט זיי אַ מדבר,
 און צעשטערט אירע שטעט;
 זיינע געפאָנגענע ניט פריי געלאָזט אַהיים?
 18 אַלע מלכים פון די פעלקער ליגן אין כבוד אַלע,
 איטלעכער אין זיין היים.
 19 און דו ביסט אַוועקגעוואָרפן ווייט פון דיין קבר,
 ווי אַן אומווערדיק ריטל,
 אַרומגעטאַן מיט הַרוגים, פון שווערד דערשטאַכענע,
 וואָס גינערן צו די שטיינער פון גרוב,
 ווי אַ פּגור אַ צעטרעטענער.
 20 וועסט ניט באַנאַנד זיין מיט זיי אין קבר,
 וואָרום דיין לאַנד האָסטו אומגעבראַכט,
 דיין פּאָלק האָסטו געהרגעט;
 אויף אייביק זאָל ניט אָנגערופן ווערן
 דער זאַמען פון שלעכטסטווער.
 21 ברייט אָן אויף זיינע קינדער אַ שחיטה,
 פאַר דער זינד פון זייערע עלטערן,
 זיי זאָלן ניט אויפשטיין און ירשען די ערד,
 און אָנפילן דאָס געזיכט פון דער וועלט מיט שטעט.
 22 און איך וועל אויפשטיין אויף זיי,
 זאָגט גאָט פון צבאות,
 און וועל פאַרשניידן פון בבל אַ נאַמען און אָן
 איבערבלייב,
 און אַ קינד און אַ קינדסקינד, זאָגט גאָט.

צפון: אַעלה על־במתי עב אדמה לעליון: אַך אַל־
 שאל תורד אל־ירכת־רבור: רֶאֶךְ אֶלְךָ יִשְׁחִיחוּ אֶלְךָ
 יתבוננו הנה האיש מנינו הארץ מרעיש ממלכות:
 שם תבל כמדבר וערו הרס אסיריו לא־פתח ביתו:
 כִּלְמַלְכֵי נַיִם בְּלִם שָׁכְבוּ בְּכָבוֹד אִישׁ בְּבֵיתוֹ: וְאַתָּה
 הַשְׁלַכְתָּ מִקְבֻרְךָ פְּנֵךְ נִתְעַב לְבַשׁ הַרְגִים מִטְעֲנֵי חֶרֶב
 יוֹרְדֵי אֶל־אֲבִנֵי־רְבוֹר כַּפְּנֵר מוֹבֵם: לֹא־תַחַד אַתָּם בְּקִבּוּרָה
 כִּי־אַרְצָךָ שַׁחַת עִמָּךְ הִרְגַתְּ לֹא־יִקְרָא לְעוֹלָם וְרַע
 מְרַעִים: הִכִּינוּ לְבָנָיו מִטְּבַח בְּעוֹן אֲבוֹתָם בְּלִי־קִמּוֹ
 וַיִּרְשׁוּ אֶרֶץ וּמְלָאוּ פְּנִיתֶיךָ עָרִים: וְקַמְתִּי עֲלֵיהֶם נֹאם
 יְהוָה צְבָאוֹת וְהִכַּרְתִּי לְכָבֵל שָׁם וְשֹׂאֵר וְנִין וְנֶכֶד נֹאסֵי
 יְהוָה: וְשַׁמְתִּיהָ לְמוֹרֶשׁ קִפּוֹר וְאֲנִי־מִיּוֹם וְטֹאטֹאטִיהָ
 כִּמְטֹאטֹא שְׂמֹד נֹאם יְהוָה צְבָאוֹת: נִשְׁבַּע יְהוָה
 צְבָאוֹת לֵאמֹר אִם־לֹא כֹאשֶׁר דִּמִּיתִי בְּן הַיְהוּדָה וְכֹאשֶׁר
 יַעֲצִיתִי הוּא תְּקוּם: לְשֹׁבֵר אֲשׁוּר בְּאַרְצִי וְעַל־הַרְי
 אֲבוֹסֵנוּ וְסַר מֵעֲלֵיהֶם עָלוּ וְסִבְּלוּ מֵעַל שְׁכַמֵּי יִסּוּר:
 זֹאת הַנְּעִיָה הַיַּעֲצָה עַל־בְּלִי־הָאָרֶץ וְזֹאת הַיְהוּדָה הַנְּטוּיָה
 עַל־בְּלִי־הַגּוֹיִם: כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת יַעֲזֵן וְיִפְרֹ וְיִרְוֶוּ
 הַנְּטוּיָה וְיִמִּי יִשְׁכַּנְּהָ: בְּשַׁנְת־מוֹת הַמֶּלֶךְ אַחֲזוּ
 הַיְהוּדָה הַמְּשֹׂא הַזֶּה: אֶל־תִּשְׁמַחִי פִלְשֶׁת כִּלְךָ כִּי נִשְׁבַּר
 שָׁכַט מִכָּד כִּי־מִשְׁרֵשׁ נְהַשׁ יֵצֵא צִפְעֵ וּפְרִיָו שְׂרָף
 מְעוֹפָף: וְרַעַו בְּכוֹרֵי דָלִים וְאֲבִיוֹנִים לְבִטָּח וְרַבְצוּ ל
 הַמַּתִּי בְּרַעֲב שְׂרָשָׁד וּשְׂאֵרֵי־ךָ יְהוּדָה: הַיְהוּדָה יִשְׁעַל
 וְעַקְרֵי־ךָ נִמְנוּ פִלְשֶׁת כִּלְךָ כִּי מִצְּפוֹן עֵשֶׂן כָּא וְאָן בּוֹחַד
 בְּמוֹעֲדָיו: וּמִה־יַּעֲנֶה מִלְּאֲכִרְגֵי כִּי יְהוָה יִסַּר צִיּוֹן וּבָהּ לִב
 יַחֲסוּ עֲנֵי עַמּוֹ:

טו' קצ בחרה טא' קצ מ"ק כד' קצ מ"ק כו' קצ בחרה

23 און איך וועל זיי מאַכן צום אַרב פאַרן זומפבושול,
 און געמיוועכצן וואַסער;
 און איך וועל זיי אַוועקבעועמען מיטן בעזעם פון
 פאַרטיליקונג,
 זאָגט גאָט פון צבאות.
 24 געשוואָרן האָט גאָט פון צבאות, אַווי צו זאָגן:
 פאַרוואָר, ווי איך האָב געטראַכט, אַווי וועט געשען,
 און ווי איך האָב באַראָטן, דאָס וועט באַשטיין:
 25 איך זאָל צעברעכן אַשור אין מיין לאַנד,
 און אויף מיינע בערג אים צעטרעטן;
 און אָפּגעטאַן זאָל ווערן פון זיי זיין יאָר,
 און זיין לאַסט זאָל אָפּגעטאַן ווערן פון זייער רוקן.
 26 דאָס איז דער באַראָט וואָס איז באַראָטן
 אויף דער גאַנצער ערד,
 און דאָס איז די האַנט וואָס איז אויסגעשטרעקט
 אויף אַלע פעלקער.
 27 וואָרום גאָט פון צבאות האָט באַראָטן,
 און ווער וועט פאַרשטערן?
 און זיין האַנט איז אויסגעשטרעקט,

און ווער וועט זי אָפהאַלטן?

28 אין דעם יאָר וואָס דער מלך אַחז איז געשטאַרבן,
 איז געווען די־דאָזיקע נבואה:
 29 ניט פריי זיך גאַנץ פֿלשֶׁת,
 וואָס די רוט פון דיין שלעגער איז צעבראַכן;
 וואָרום פון וואָרצל פון דער שלאַנג וועט אַרויס אַ נאַטער,
 און זיין פרוכט איז אַ פליעדיקער לינדוואָרעם.
 30 און די אַרימסטע פון די אַרימע וועלן זיך פֿיטערן,
 און די באַדערפטיקע וועלן הויערן אין זיכערקייט;
 און איך וועל טייטן מיט הונגער דיין וואָרצל,
 און דיין איבערבלייב וועט מען אויסהרגען.
 31 יאַמער, דו טויער, שריי, דו שטאַט,
 ווער צעגאַנגען, גאַנץ פֿלשֶׁת,
 וואָרום פון צפון קומט אַ רויך,
 און ניטאָ קיין אָפּגעשטאַנענער אין זיינע מחנות.
 32 און וואָס זאָל מען ענטפערן די שלוחים פון דעם פּאָלק?
 אַז גאָט האָט געגרונטפּעסט ציּון,
 און אין איר וועלן זיך שיצן די אַרימע פון זיין פּאָלק.

טז

י די נבואה אויף מואב.
 פארוואר, איבער נאכט איז פארוויסט געווארן פארמואב,
 פארשיטן געווארן;
 פארוואר, איבער נאכט איז פארוויסט געווארן קיר-מואב,
 פארשיטן געווארן.
 ער איז ארויפגעגאנגען קיין בית און דיבון,
 אויף די במות צו וויינען;
 אויף נבו און אויף מידבא
 טוט יאמערן מואב;
 אויף אלע זיינע קעפ איז א פליך,
 יעטועדער בארד איז אפגעשניטן.
 אין זיינע גאסן גרט מען אן זאק;
 אויף אירע דעכער און אין אירע מערק,
 טוט איטלעכער יאמערן,
 צעגייט אין געוויין.
 און קלאגן טוט חשבון און אלעלה,
 ביו ז'הץ ווערט געהערט זייער קול;
 דרום שרייען די באוואפנטע פון מואב;
 זיין זעל טוט אים ציטערן.
 מ'הין הארץ אויף מואב טוט קלאגן,
 אירע אנטלאפענע גרייכן ביו צויער,
 דער דרייאריקער קו;
 ווארום דער ארויפגאנג פון לוחית,
 אים גייט מען ארויף מיט געוויין;
 ווארום אויף דעם וועג פון חורונים
 א בראכגעשריי הייבן זיי אויף.
 ווארום די וואסערן פון נמרים
 וועלן א וויסעניש ווערן;
 ווארום פארדארט איז דאס קרייטעכץ,
 פארלענדט איז דאס גראן,
 קיין גרינס איז ניטא.
 דרום, די שפע וואס זיי האבן אנגעזאמלט,
 און דאס וואס זיי האבן באהאלטן,
 וועלן זיי צום טייך פון די ווערבעס אוועקטראגן.
 ווארום דאס געשריי האט ארוםגערינגלט
 דעם געמארק פון מואב;
 ביו אגלים גייט איר יללה,
 און ביו באראלים איר יללה.
 ווארום די וואסערן פון דימון זיינען פול מיט בלוט;
 ווארום איך וועל דימון נאך געבן א צולאג;
 א לייב פאר די אנטרוגענע פון מואב,
 און פאר דעם איבערלייב פון לאנד.

א משא מואב פי בליל שדר ער מואב נדמה פי בליל
 ב שדר קיר-מואב נדמה: עלה הבית ודיבון הבמות לבני
 על-נבו ועל מידבא מואב יליל בכל-ראשו קרה כל-
 ג זון ורועה: בחוצותיו חגרו שק על גנותיה וברחבתיה
 ד בלה יליל ירד בכבי: ותזעק חשבון ואלעלה עדי-הין
 ג שמע קולם על-כן חלצי מואב יריעו נפשו ירעה לו:
 ה לבי למואב יזעק בריחה ערצער עגלת שלטיה פי ו
 מעלה הגלות בבכי יעלה-בו פי דרך חרנים ועקרי-
 ו שבר יעירו: ברימי נמרים משמות ידיו כירבש חציר
 ז בלה רשא ירק לא היה: על-כן יתרה עשה ופקדתם
 ח על נחל הערבים ישאום: ברהקופה הועקה את-נבול
 ט מואב עראגלים יללתה ובאר אלים יללתה: פי מו
 דימון מלאו דם בראשית על-דימון נוספות לפליטת
 מואב ארה ולשארת אדמה:

טז

א שלח-בר משל-ארץ מסלע מדברה אלהר פת-ציון:
 ב וזה בעוף-נודר קן משלח תהינה בנות מואב מעברות
 ג לארנן: הביאו עצה עשי פלילה שיתי כליל צלך
 ד בתוך צהרים סתרי נדחים נדר אל-תגלי: יגרו בך
 ה נחיו מואב הירסתו למי מפני שודר בראפס המין
 ו בלה שוד תמו רמס מדהארץ: והיבן בחסד כסא
 ז ושב עליו באמת באהל דוד שפט ודרש משפט ומדר
 ח צדק: שמענו נאוד-מואב גא מאד נאותו ונאונו ועברתו
 ט לא-כן בדיו: לכן יליל מואב למואב בלה יליל לאשישו
 י קיר-חרשת תהנו אד-נכאים: פי שדמות חשבון אמלל
 יבן שבמה בעלי גוים הלמו שרוקיה עדי-עור נגעו תעו

טו, ב' כ"א נחשה ה' סמך חק טו, ג' הכא ק ובכא ס חזק וקי
 עשו קי ובג"א עשו סכז עשי קי
 ח' נש אוד חז' קמץ נטחא מלל

געענדיקט דער רויב,
 פארלענדט די צעטרעטער אויסן לאנד;
 ווארום אויפגעשטעלט אויף גענאד איז דער טראן,
 און אויף אים זיצט מיט אמת, אין דודס געצעלט,
 א ריכטער וואס זוכט רעכט,
 און איז גיך אויף גערעכטיקייט.

מיר האבן געהערט די שטאלצקייט פון מואב,
 ווי זייער שטאלץ ער איז;
 זיין גאווה און זיין שטאלצקייט און זיין חוצפה,
 זיינע בארימערען אן א האפט.

דרום וועט יאמערן מואב אויף מואב,
 איטלעכער וועט יאמערן;
 נאך די ראויניקעקוכנס פון קיר-חרשת
 וועט איר זיפצן, אין גאנצן דערשלאגענע.
 ווארום די פעלדער פון חשבון זיינען פארוועלקט,
 דער וויינטשאק פון שבמה,
 וואס זיינע רויטטרויבן האבן פארטומלט
 די הארץ פון די פעלקער;
 ביו יעור האבן זיי דערגרייכט,
 ביו מדבר האבן זיי געוואנדערט;

טז

שיקט לעמער צום געוועלטיקער פון לאנד,
 פון די פעלזן וואס צום מדבר,
 צום בארג פון טאכטער ציון.
 און עס וועט זיין:
 ווי א פויגל א פארוואגלטער,
 ווי א נעסט א צעטריבענער,
 וועלן זיין די טעכטער פון מואב,
 ביי די איבערפארן פון ארנן.
 ברענג אן עצה,
 שאף א באשיד;
 מאך זיין שאטן ווי די נאכט,
 אין מיטן העלן טאג;
 פארבארג די פארשטויסענע,
 דעם פארוואגלטן זאלסטו ניט אנטפלעקן.
 זאלן וויינען ביי דיר מיינע-מואבס-פארשטויסענע,
 זיי זיי א פארבארגעניש פון דעם רויבער,
 ביו אוועק איז די דריקונג,

ווארטשפיל: יריעו ירעה.
 ווארטשפיל: דימון דם.

מִדְבַר שְׁלֹחֹתֶיהָ נִמְשָׁו עֲבָרוּ יָם: עַל־כֵּן אֲבָכֶה בְּכַבִּי
 יַעֲזֹר נַפְּן שְׂבָמָה אֲרִיזֶךְ דְּמַעְתִּי חֲשַׁבֹן וְאַלְעֵלָה כִּי עַל־
 קִוְצֶךָ וְעַל־קִצְיֹךָ הִיָּדֵד נָפַל: וְנֶאֱסַף שְׂמִיחָה וְנִיל מִךְ.
 הַכְרַמִּל וּבְכַרְמִים לֹא־רִנְנָן לֹא יִרְעֶע זֶן בְּקִבְבִים לֹא־יִדְרֹךְ
 הַיִּדְרֹךְ הִיָּדֵד הַשְּׂבָתִי: עַל־כֵּן מֵעַי לְמוֹאֵב כְּכֹנֹר יְהִי יֵא
 וְקִרְבִּי לְקֹר חֲרָשׁ: וְהָיָה כִּי־נִרְאָה כִּי־נִלְאָה מוֹאֵב עַל־
 הַבְּמָה וּבֹא אֶל־מִקְדָּשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יִזְכַּל: זֶה הַדְּבָר י
 אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מוֹאֵב מֵאִו: וְעַתָּה דִּבֶּר יְהוָה לְאַמֵּל י
 בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים כִּשְׁנֵי שָׁכִיר וְנִקְלָה כְּבוֹד מוֹאֵב בְּכָל הַהִמּוֹן
 הַרְבֵּ וְשֹׁאֵר מֵעַט מוֹעֵר לֹא כְּבִיר:

מִשָּׂא דְּמִשְׁק הַנָּה דְּמִשְׁק מוֹסֵר מֵעִיר וְהוֹתָה מֵעַי
 מִפְּלָה: עֲזֹבוֹת עָרֵי עֲרַעֵר לַעֲדָרִים תְּהוֹיֵנָה וְרַבְּצוּ וְאִין
 מִחֲרִידֵי: וְנִשְׁבַּת מִבְּעַר מְאֹפְרִים וּמִמְלָכָה מִדְּמִשְׁק י
 וְשֹׁאֵר אֲרָם כְּכֹבֹד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יְהִי נֶאֱם יְהוָה צְבָאוֹת:
 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִדְּל כְּבוֹד יַעֲקֹב וּמִשְׁמֹן ד
 בְּשָׂרוֹ יִרְוָה: וְהָיָה כְּאֶסְף קִצְיֹר קָמָה וְרָעוּ שְׂפָלִים ה
 יִקְצֹר הַנָּה בְּמִלְקַט שְׂפָלִים בְּעַמְּךָ רְפָאִים: וְנִשְׁאֲרִי בֹן י
 עוֹלֵלֹת בְּנִקְחָה זֹת שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה נְרַנְרִים בְּרֹאשׁ אֲמִיר
 אֲרַבְעָה חֲמִשָּׁה בְּסַעֲפֵיהָ פְרִיָה נֶאֱם־יְהוָה אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל: בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁעָה הָאֲדָם עַל־עֲשָׂו וְעֵינָיו אֶל־
 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּרְאִינָה: וְלֹא יִשְׁעָה אֶל־הַמִּזְבְּחוֹת ח
 מַעֲשֵׂה יְדֵי וְאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲצַבְעוֹתָיו לֹא יִרְאָה וְהָאֲשֵׁרִים
 וְהַחֲמִנִים: בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי וְ עָרֵי מַעוֹן כְּעוֹבֹת ט
 הַחֲרָשׁ וְהָאֲמִיר אֲשֶׁר עֲזָבוּ מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהוֹתָה
 שְׂמִימָה: כִּי שְׂכַחַת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְצוֹר מַעוֹךְ לֹא זָכַרְתָּ
 עַל־כֵּן תִּטְעִי נִטְעֵי נַעֲמָנִים וְזָמַרְתָּ וְךָ תוֹרְעֵנִי: בַּיּוֹם יֵא

טז, ט' מלעל י' קכף טעמא פתח ט"ס י" ט' תכ"א ט' טעמא

אירע צווייגן האָבן זיך צעשפּרייט,
 ביז צום ים זיינען זיי אריבער.
 * דרום באווייגן איך אין דעם געווייגן פון יצור,
 דעם זיינשטאָק פון שבמה;
 איך טרינק דיך אָן מיט מיינע טרערן,
 חשבון און אַלעלָה;
 וואָרום אויף דיין האָרבסטונג און אויף דיין שניט
 איז אַ קריגעשריי געפאלן.

10 און איינגעטאָן איז די פרייד און די לוסטיקייט
 פון דעם פרוכטגארטן;
 און אין די זיינגערטנער ווערט ניט געזונגען,
 ווערט ניט געשאלט;
 קיין וויין אין די קעלטערן
 טרעט ניט דער טרעטער;
 איך האָב געמאַכט אויפהערן „היָדֵד“
 11 דרום ברומען ווי אַ האָרף מיינע געדערס אויף מוֹאֵב,
 און מיינע איינגעווייד אויף קיר־חֲרָשׁ.

12 און עס וועט זיין, אַז עס וועט זיך אַרויסווייזן אַז
 מוֹאֵב האָט זיך (אומזיסט) איינגעמיט אויף דער בָּמָה, וועט
 ער אַריינגיין אין זיין הייליקטום תפילה טאָן, אָבער ער
 וועט גאַרנישט אויסריכטן.

13 דאָס איז דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט גערעדט
 אויף מוֹאֵב אַמאַל. 14 אָבער אַצונד האָט גאָט גערעדט,
 אזוי צו זאָגן: אין דריי יאָר, ווי די יאָרן פון אַ געדונגענעם,
 וועט גרינגעשאַצט ווערן דער כבוד פון מוֹאֵב, ביי אַל
 דעם גרויסן טומל; און דער איבערבלייב וועט זיין אַ
 קליין ווינציקייט אָן שטאַרקייט.

י

1 י די נבואה אויף דְּמִשְׁק.
 זע, דְּמִשְׁק ווערט אויס שטאַט,
 און וועט ווערן אַ חורבה־הויפן.
 2 פאַרלאָזן די שטעט פון ערוֹעֵר,
 פאַר סטאַדעס וועלן זיי זיין;

פיר פינף אויף זיינע צווייגן, אויב פרוכטיק,
 זאָגט יהוה, דער גאָט פון ישראל.

7 אין יענעם טאָג וועט דער מענטש זיך קערן צו זיין באַשעפּער,
 און זיינע אויגן וועלן קוקן צום הייליקן פון ישראל.
 8 און ער וועט זיך ניט קערן צו די מזבחות,
 די ווערק פון זיינע הענט,
 און ניט אַנקוקן וואָס זיינע פינגער האָבן געמאַכט,
 און די געצנביימער און די זונגליין.

9 אין יענעם טאָג וועלן זיינע פעסטע שטעט זיין
 ווי די פאַרלאָזנקייט פון די וועלדער און די באַרגשפיצן,
 וואָס מע האָט פאַרלאָזן פון וועגן די קינדער פון ישראל;
 און עס וועט זיין אַ וויסטעניש.

10 וואָרום האָסט פאַרגעסן דעם גאָט פון דיין הילף,
 און דעם פעלו פון דיין שטאַרקייט האָסטו ניט דערמאַנט;
 דרום האָסטו ליבלעכע פּלאַנצן געפּלאַנצט,
 און אַ פּרעמדן צווייג איינגעזעצט דרינגען;

און זיי וועלן הויערן,
 און קיינער וועט ניט אַפּשרעקן.

9 און אַפּגעטאָן וועט ווערן אַ פעסטונג פון אפרים,
 און אַ מלוכה פון דְּמִשְׁק;
 און דער איבערבלייב פון אָרם וועט ווערן
 ווי די פּראַכט פון די קינדער פון ישראל,
 זאָגט גאָט פון צבָאוֹת.

1 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
 וועט פאַראַרימט ווערן די פּראַכט פון יעקב,
 און די פעטקייט פון זיין לייב וועט אַפּגעצערט ווערן.
 2 און עס וועט זיין ווי אַ שניטער זאַמלט תבואה,
 און שניידט מיט זיין אָרעם די זאָגען;
 און עס וועט זיין ווי מע קלייבט זאָגען
 אין טאָל פון רפָאים.

3 נאָר אַ נאָכקלייב וועט בלייבן אויף אים,
 ווי ביי אַפּקלאַפּן אַן איילבערטבוים,
 צוויי דריי פּערלעך אויבן ביי אַ שפיץ,

10 אין טעקסט: היָדֵד.

¹¹ אין טאָג פון דיין פלאַנצונג האָסט עס געמאַכט וואַקסן, און פרימאַרגנס האָסטו דיין זאַמען געמאַכט בליען— אַ הויפּן ריטלעך אין טאָג פון קראַנקשאַפּט און מסוכנעס ווייטאַק.

¹² ווי, די ברומונג פון פיל אומות, וואָס ברומען ווי דאָס ברומען פון ימען; און די רויוונג פון פעלקער, וואָס רוישן ווי די רויוונג פון מאַכטיקע וואַסערן!

¹³ די פעלקער רוישן ווי די רויוונג פון פיל וואַסערן, אָבער ער וועט אָנשרייען אויף זיי, און זיי וועלן אַנטלויפן אין דער ווייט, און געיאָגט ווערן ווי שפּריי פון די בערג פאַרן ווינט, און ווי אַ שטויבראָד פאַרן שטורעם.

¹⁴ צו אַוונטצייט, זע, אַ שרעקעניש! איידער פרימאַרגן זיינען זיי ניטאַ.

דאָס איז דער חלק פון אונדזערע רויבער, און דער גורל פאַר אונדזערע אויסרויבער.

יח ¹ אַ, דאָס לאַנד פון פליגלוזשומעריי, וואָס פון יענער זייט טייכן פון פוש;

² וואָס שיקט איבערן ים שלוחים, און אין שיפּן פון יאַמש אויפן וואַסער! גייט, שלוחים פלינקע,

צו דער הויכער און גלאַנציקער אומה, צו אַ פּאַלק מוראדיק פון אייביק אָן, אַן אומה פון מאַכט און צעטרעטונג, וואָס טייכן שניידן דורך איר לאַנד.

³ איר אַלע וווינער פון דער וועלט, און איר וואָס רוט אויף דער ערד,

ווען מע הייבט אויף אַ פּאַן אויף די בערג, וועט איר זען, און ווען מע בלאַזט אַ שופּר, וועט איר הערן.

⁴ וואַרום אַזוי האָט גאַט געזאָגט צו מיר: איך וועל רואיק צוקוקן אין מיין אָרט, ווי קלאַרע היץ אין זונליכט, ווי אַ טויוואַלקן אין דער היץ פון שניט.

⁵ וואַרום פאַרן שניט, ווען געענדיקט די בליעכץ, און דער שפּראַץ ווערט אַ ווינטרויב וואָס צייטיקט זיך, וועט ער אָפּשניידן די הענגלעך מיט צווייגמעסערס, און די צווייגן טוט ער אָפּ און וואַרפט אַוועק.

⁶ זיי וועלן איבערגעלאָזט ווערן אין איינעם פאַרן רויבפויגל פון די בערג, און פאַר דער חיה פון דער ערד; און וועט זומערן דערויף דער רויבפויגל, און איטלעך חיה פון דער ערד וועט דערויף ווינטערן.

⁷ אין יענער צייט וועט געבראַכט ווערן אַ מתנה צו גאַט פון צבאות, פון דער הויכער און גלאַנציקער אומה, פון אַן אומה מוראדיק פון אייביק אָן, אַ פּאַלק פון מאַכט און צעטרעטונג,

נמעךל תּשׁוּשׁני ובבִּקְרָךְ וּרְעֵד תּפְרִיחי נֶד קַצִּיר בְּנוֹם יב נחלה וכאֵב אָנוּשׁ: הוּי הַמּוֹן עַמִּים רַבִּים כְּהַמּוֹת יָמִים יִהְיֶה וְשׂאֵן לְאֲמִים בְּשׂאֵן מִים כְּבִידִים יִשְׂאֵן: י לְאֲמִים בְּשׂאֵן מִים רַבִּים יִשְׂאֵן וְנָעַר כּוּ וְנָס מִמְרַחֵק יד וְרָדַף בְּמִץ הַרִים לִפְנֵי־רוּחַ וּכְגִלְגֵל לִפְנֵי סוּפָה: לַעַת עָרַב יִהְיֶה כְּלֵהָ בְּמַרְס בְּקָר אֵיגְוֹ זֶה חֲלָק שׁוֹטֵנוּ וְגִוְרָל לְבִזְיוֹנוּ:

יח

^א הוּי אֶרֶץ צִלְצֵל כְּנַפּוּס אֲשֶׁר מַעֲבֵר לְנִהְרֵי־כּוּשׁ: הַשְּׁלַח בָּיָם צִוְרִים וּבְכִלְגָּמָא עַל־פְּנֵי־מִים לְכוּ וּמְלָאכִים קָלִים אֲלֵגְוֵי מְמַשְׁדּוּ וּמוֹרֵט אֲלֵעִם נוֹרָא מִדְּהוּא וְהִלְאָה גּוֹי קַרְקָו וּמְבוּסָה אֲשֶׁר־בָּנְאוּ נְהָרִים אֲרָצוֹ: בְּלִישְׁבֵי תְּבֵל וְשִׁכְנֵי אֶרֶץ בְּנִשְׂאֵנִם הָרִים תִּרְאוּ וּכְתַקַּע שׁוֹפֵר תִּשְׁמַעוּ:

^ד כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲשֶׁקֶטָה וְאֶבְיֹטָה בְּמִכּוּנֵי כַּחַם צַח עַל־אוֹר כַּעֲב טַל כַּחַם קַצִּיר: בְּיַלְפָנֵי קַצִּיר כְּתַם־פֶּרַח וּבְכֶסֶר גִּמְלַל יִהְיֶה נִצְהָ וְכֶרֶת הַגְּלוּלִים בְּמִן־מְרוֹת וְאֶת־הַנְּטִישׁוֹת הַסִּיר הַתּוֹ: יַעֲזְבוּ יַחֲדוּ לַעֲיֵט הָרִים וּלְבַהֲמַת הָאָרֶץ וְקִץ עָלֵיו הַעֲיֵט וּכְל־בַּהֲמַת הָאָרֶץ עָלֵיו תַּחֲרֹף: ^ז כָּעַת הִיא יוֹבֵל־שִׁי לַיהוָה צְבָאוֹת עִם מְמַשְׁדּוּ וּמוֹרֵט וּמַעַם נוֹרָא מִדְּהוּא וְהִלְאָה גּוֹי וְקָר כּוּ וּמְבוּסָה אֲשֶׁר בָּנְאוּ נְהָרִים אֲרָצוֹ אֶל־מְקוֹם שְׁם־יְהוָה צְבָאוֹת הַר־צִיּוֹן:

יט

^א מִשָּׂא מִצְרַיִם הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל־עֵב קַל וּבֹא מִצְרַיִם וְנָשָׂא אֱלִילֵי מִצְרַיִם מִפְּנֵיו וּלְבַב מִצְרַיִם יָמַס בְּקַרְבּוֹ: ^ב וּסְכַסְכְּתֵי מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם וּנְלַחְמוּ אִישׁ בְּאֶחָיו וְאִישׁ בְּרֵעֵדוֹ עִיר בְּעִיר מִמְלִכָה בְּמִמְלִכָה: וְנִבְקָה רִוְדָה

יח, ד' יחור ג' ה' הוטה סחזח מסט

וואָס טייכן שניידן דורך זיין לאַנד, צום אָרט פון דעם גאַמען פון גאַט פון צבאות, צום באַרג ציון.

יט

¹ די נבואה אויף מצרים. זע, גאַט רייט אויף אַ וואַלקן אַ פלינקן, און ער קומט קיין מצרים; און די אָפּגעטער פון מצרים וועלן זיך טרייסלען פאַר אים, און דאָס האַרץ פון מצרים וועט צעגיין אין אים. ² און איך וועל אַגרייזן מצרים אויף מצרים, און זיי וועלן מלחמה האַלטן איטלעכער קעגן זיין ברודער, און איטלעכער קעגן זיין חבר, אַ שטאַט קעגן אַ שטאַט, אַ קיניגרייך קעגן אַ קיניגרייך. ³ און אויסגעליידיקט וועט ווערן דער גייסט פון מצרים אין איר,

מצרים בקרבן ועצתו אכלע דרשו אלהא לילים ואל-
 האמים ואלהאבות ואלההודענים: וספרתי את-מצרים ר
 ביד אדנים קשה ומלך עו משלכם נאם הארון יהוה
 צבאות: ונשתרמים מדגם ונהר תחב ויבש: האונתו ה
 נהרות דללו תרבו יארי מצור קנה וסוף קמלו: ערות ו
 על-יאר עלפי יאר וכל מוצע יאר יבש נהף ואינטו:
 ואנו הדינים ואבלו כל-משליכי ביאר חכה ופרשי ח
 מכמת על-פני-מים אמללו: ובשו עברי פשתים ט
 שריקות וארנים חורי: והיו שתתיה מדפאים כל-עשי י
 שבר אנמי-נפש: אך-אולים שרי צען חכמי יעני פרעה יא
 עצה נבערה אך האמרו אל-פרעה בן-חכמים אני בך
 מלבר-קדם: אים אפוא חכמה ויערו נא לך ויערו מהי יב
 יעץ יהוה צבאות על-מצרים: ויאלו שרי צען נשאו שרי יג
 נף התעו את-מצרים פנת שקמיה: יהוה מסך בקרבה יד
 רוח עועים והתעו את-מצרים בכל-מעשהו בהתעו
 שבור בקיאו: ולא-יהוה למצרים מעשה אשר יעשה טו
 ראש ונב כפה ואגמוז: ביום ההוא יהיה מצרים טז
 כנשים תחד ויפחד מפני תנופת יד-יהוה צבאות אשר
 דוא מינף עליו: והיתה ארמת יהודה למצרים לחנא יז
 כל אשר יזכיר אתה אלו יפחד מפני עצת יהוה
 צבאות אשר-הוא יעץ עליו: ביום ההוא יהוה יח
 חמש ערים בארץ מצרים מדברות שפת כנען ונשבועות
 ליהוה צבאות עיר החרם יאמר לאחת: ביום ט
 ההוא יהיה מופת ליהוה בתוך ארץ מצרים ומצבה אצל
 גבולה ליהוה: והיה לאות ולעד ליהוה צבאות בארץ כ
 מצרים כר-צעקו אל-יהוה מפני לחצים וישלח להם
 מושיע ורכ והצילם: ונדע יהוה למצרים וידעו מצרים כא
 את-יהוה ביום ההוא ועברו נבח ומנהה ונדרדער ליהוה

און איר עצה וועל איך צונישט מאכן;
 און זיי וועלן פארשן ביי די אפגעטער, און ביי די פרעפ-
 לער,
 און ביי די גייסטער, און ביי די רוחות.
 און איך וועלן איבערענטפערן מצרים
 אין דער האנט פון א הארטן האר,
 און א שטרענגער מלך וועט געוועלטיקן איבער זיי,
 זאגט דער האר, גאט פון צבאות.
 און די וואסערן וועלן אויסגיין פון ים,
 און דער טייך וועט אויסגעטריקנט און טרוקן ווערן.
 און דומפיק וועלן ווערן די טייכן,
 פארמינערט און אויסגעטריקנט ווערן די פלוסן פון
 מצרים;
 ראך און אאיר ווערן פארוועלפט.
 הויל ווערט ביים נילוס,
 ביים ראנד פונעם נילוס,
 און אלדאס פארזייטע ביים נילוס
 ווערט פארטריקנט, פארווייט, אין ניטא.
 און קלאגן וועלן די פישער,
 און טרויערן וועלן אלע וואס ווארפן א ווענטקע אין נילוס,
 און די וואס שפרייטן א נעץ אויפן וואסער ווערן
 פארשניטן.
 און פארשעמט וועלן ווערן
 די ארבעטער פון געקאמטן פלאקס,
 און די וועבער פון ווייסציג.
 און אירע ווארשטאטן וועלן זיין צעקלאפט;
 אלע לוינארבעטער באטריבט אין געמיט.
 לויטער נארן זיינען די הארן פון צוען,
 די קליגסטע יועצים פון פּרעהן
 זיינען א נארישער באראט.
 ווי קענט איר זאגן צו פּרעהן:
 א זון פון חכמים בין איך,
 א זון פון מלכים פארציטיקע?
 וו זיינען זיי דען דינע חכמים?

ווען נאך מע וועט עס אים דערמאנען, וועט ער אגנסטן
 פאר דעם באראט פון גאט פון צבאות,
 וואס ער טוט באראטן אויף אים.
 אין יענעם טאג וועלן זיין אין לאנד מצרים
 פינף שטעט וואס רעדן די שפראך פון כנען,
 און שווערן צו גאט פון צבאות;
 די שטאט פון צעשטערונג וועט איינע גערופן ווערן.
 אין יענעם טאג
 וועט זיין א מוזב צו גאט אין מיטן לאנד מצרים,
 און א זיילשטיין צו גאט ביי איר געמארק.
 און עס וועט זיין צום צייכן און צום עדות
 פאר גאט פון צבאות אין לאנד מצרים;
 אז זיי וועלן שרייען צו גאט פון וועגן דריקער,
 וועט ער זיי שיקן א העלפער און א שטרייטער,
 און ער וועט זיי מציל זיין.
 און גאט וועט זיך לאזן דערקענען צו מצרים,
 און די מצרים וועלן דערקענען גאט אין יענעם טאג,
 און דינען מיט שלאכטאפפער און שפייזאפפער,
 און מנדר זיין א נדר צו גאט און באצאלן.

זאלן זיי אקארשט דיר זאגן;
 און לאמען וויסן וואס גאט פון צבאות
 האט באראטן אויף מצרים.
 פארנארישט זיינען די הארן פון צוען,
 אפגענארט זיינען די הארן פון נוף;
 פארפירט האבן מצרים
 די פני פון אירע שבטים.
 גאט האט אריינגעגאסן אין איר
 א גייסט פון פארדרייעניש;
 און ווי האבן געמאכט מצרים זיך וואקלען אין אל זיין טואונג
 ווי א שיכור טוט זיך וואקלען ביי זיין ברעכן.
 און אין מצרים וועט ניט זיין אן אויפטו
 וואס א קאפ אדער אן עק,
 א טייטלצווייג אדער א טייכריטלא זאל אויפטאן.
 אין יענעם טאג וועט מצרים זיין אזוי ווי וויבער,
 און ער וועט ציטערן און אגנסטן
 פארן פאך פון דער האנט פון גאט פון צבאות,
 וואס ער טוט פאכן אויף אים.
 און דאס לאנד פון יהודה וועט ווערן פאר מצרים א
 שרעקעניש;

²² און גאט וועט פלאגן מצרים—
 פלאגן און היילן;
 און אז זיי וועלן זיך אומקערן צו גאט,
 וועט ער זיך איבערבעטן צו זיי, און זיי היילן.
²³ אין יענעם טאג וועט זיין א וועג פון מצרים קיין אשור,
 און אשור וועט קומען אין מצרים,
 און מצרים אין אשור,
 און מצרים וועט דינען גאט מיט אשור.

כב ושלמו: ונגף יהוה את מצרים נגף ורפוא ושובו עדיהוה
 כג ונעתר להם ורפאם: ביום ההוא תהיה מסלה
 ממצרים אשורה ובאשור במצרים ומצרים באשור
 כד ועברו מצרים את אשור: ביום ההוא יהיה ישראל
 כה שלישיה למצרים ולאשור ברכה בקרב הארץ: אשר
 ברכו יהוה צבאות לאמר ברוך עמי מצרים ומעשה ידי
 אשור ונחלתי ישראל:

כ

א בשנת בא תרתן אשדודה בשלח אתו סרגון מלך אשור
 ב וילחם באשדוד וילבדה: בעת ההוא הבר יהוה ביד
 ג ישעיהו בךאמוץ לאמר לך ופתחת השק מעל מתנדך
 ד ונעלך תחלץ מעל רגלך ויעש בן הלך ערום ורחף:
 ה ויאמר יהוה כאשר הלך עבדי ישעיהו ערום ורחף שלש
 ו שנים אות ומופת על מצרים ועל כוש: בן יתה מלך
 ז אשור את דשבי מצרים ואת דגלות כוש נערים וקנים ערום
 ח ורחף וחשופי שת ערות מצרים: וחתו ובשו מבוש מבטם
 ט ומך מצרים תפארתם: ואמר ישב האי הזה ביום ההוא
 י הגדפה מבטנו אשר נסנו שם לעזרה להנצל מפני מלך
 אשור ואיך נמלט אנחנו:

כא

א משא מדברים כסופות בנגב לחלף ממדבר בא מארץ
 ב נוראה: חזות קשה הגדלי הבוגר בוגר ותשודר ו שודר
 ג עלי עילם צירי מדי כל אנתחה השבתי: על-כן מלאו
 ד מתני חלחלה צירים אחוזי בצירי וילדה נענתי משמע
 ה נכהלתי מראות: תעה לבכי פלצות בעתתי את נשף
 ו חשקן שם לי לתרדה: ערך השלחן צפה הצפית אכול
 שתה קומו השרים משחו כגון: כי כה אמר אלי

כ, ד' חס' נסחח כא, ב' יה' וסה סחח כס'ס

²⁴ אין יענעם טאג וועט ישראל זיין
 א דריטער צו מצרים און צו אשור,
 א בענטשונג אין מיטן פון דער ערד;
²⁵ ווייל גאט פון צבאות האט אים געבענטשט, אזוי צו זאגן:
 געבענטשט זאל זיין מיין פאלק מצרים,
 און דאס ווערק פון מיינע הענט, אשור,
 און מיין ארבונו, ישראל.

כ אין דעם יאר וואס תרתן איז געקומען קיין אשדוד,
 ווען סרגון דער מלך פון אשור האט אים געשיקט,
 און ער האט מלחמה געהאלטן מיט אשדוד, און האט זי
 באצווונגען: ² אין יענער צייט האט גאט גערעדט דורך
 ישעיהו דעם זון פון אמוצן, אזוי צו זאגן: גיי, און זאלסט
 אפבינדן דאס זאק פון דינע לענדן, און דיין שוך זאלסטו
 אראפציען פון דיין פוס. האט ער אזוי געטאן: ארומ-
 געגאנגען נאקעט און בארוועס.

³ און גאט האט געזאגט:
 אזוי ווי מיינ קנעכט ישעיהו איז ארומגעגאנגען
 נאקעט און בארוועס דריי יאר,
 פאר א סימן און א צייכן אויף מצרים און אויף כוש,
⁴ אזוי וועט דער מלך פון אשור אוועקפירן
 די געפאנגענע פון מצרים, און די פארטריבענע פון
 כוש,

יונגע און אלטע, נאקעט און בארוועס,
 מיט אפגעדעקטן הינטער-לייב, צו דער שאנד פון
 מצרים.

⁵ און זיי וועלן זיין צעבראכן און פארשעמט
 פון וועגן כוש, זייער אויסקוק,
 און פון וועגן מצרים, זייער בארימונג.
⁶ און דער באווינער פון דאזיקן ברעגלאנד
 וועט זאגן אין יענעם טאג:
 זע, אזוי איז געווארן פון אונדזער אויסקוק,
 וואס מיר זיינען אהין געלאפן נאך הילף,
 גיצול צו ווערן פון מלך פון אשור,
 און ווי וועלן מיר אנטרווען ווערן?

כא

¹ די נבואה אויף דעם מדבר ביים ים.
 ווי שטורעמס אין דרום וועט עס דורכגיין;
 פון מדבר קומט עס, פון א מוראדיקן לאנד.
² א שווערע זעאונג איז מיר אנגעזאגט געווארן:
 דער פעלשער פעלשט, און דער רויבער רויבט.
 גיי, ארויף צילם! באלענער, מדי!

אלע זיפצן וואס דורך איר מאך איך אויפהערן.
³ דרום זיינען מיינע לענדן פול מיט ציטערניש,
 ווייען האבן מיך אָנגענומען
 ווי ווייען פון א געווינערין;
 איך בין צעקרימט און קען ניט הערן,
 איך בין צעטומלט און קען ניט זען.
⁴ צעדולט איז מיינ הארץ,
 אן אנגסט האט מיך צעגרוילט;
 מיינ גלוסטיקן אָונט
 האט מען מיר צו שוידער געמאַכט.
⁵ מע גרייט דעם טיש,
 מע דעקט די דעקע,
 מע עסט, מע טרינקט—
 „שטייט אויף, איר הארן,
 באַזאַלֶבֶט דעם שילד!“
⁶ וואָרום אזוי האט צו מיר גאָט געזאָגט:

אֲדַנִּי לְךָ הַעֲמֵד הַמְצִיפָה אֲשֶׁר יִרְאֶה יְגִיד: וְרָאָה רֶכֶב ו
צֶמֶד פָּרָשִׁים רֶכֶב חֲמֹר רֶכֶב גָּמַל וְהַקְּשִׁיב קֶשֶׁב רֶכֶב
קֶשֶׁב: וַיִּקְרָא אֲרִיָּה עַל־מְצִיפָה ו אֲדַנִּי אֲנֹכִי עֲמֵד תְּמִיד ח
יִזְמַם וְעַל־מִשְׁמַרְתִּי אֲנֹכִי נֹצֵחַ כְּלִי־חַיִּלֹּת: וְהַהֲזִיחַ בָּא ט
רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פָּרָשִׁים וַעֲנֵן וַיֹּאמֶר נִפְלָה נִפְלָה כְּבֹל
וְכַל־פְּסִילִי אֱלֹהֵי שִׁבְרֵי לְאַרְצִי: מִדְּשַׁתִּי וּבְדַרְנִי אֲשֶׁר י
שְׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִגַּדְתִּי לְכֹס:
מִשָּׂא דוֹמָה אֵלַי קָרָא מִשְׁעִיר שֹׁמֵר מִהַמְלִילָה שֹׁמֵר יא
מִהַמְלִיל: אָמַר שֹׁמֵר אַתָּא בְּקֹר וְנִסְמְלִילָה אִסְתַּבְּעוּן יב
בְּעִזוֹ שְׂבוּ אֲתִיו: מִשָּׂא בְּעֶרֶב בְּעֶרֶב תְּלִינוּ י
אֲחֻזּוֹת דְּדָנִים: לִקְרָאת צְמָא תְּתִיו מִים יִשְׂבִּי אֶרֶץ תִּמְאָ יד
בְּלַחְמוֹ קִדְמֵי נִדְד: כִּי־מִפְּנֵי חֲרָבוֹת נִדְדוּ מִפְּנֵי ו חֲרָב ט
נְטוּשָׁה וּמִפְּנֵי קֶשֶׁת דְּרוּכָה וּמִפְּנֵי כְּבֹד מַלְחָמָה:
כִּי־כֹה אָמַר אֲדַנִּי אֵלַי בְּעוֹד שְׁנָה בְּשִׁנֵּי שְׁכִיר וְכֹלָה כֹּל ט
כְּבוֹד קִדְר: וְשָׂאֵר מִסְּפִר־קֶשֶׁת נִפְוִרִי בְּנִרְקֹדֵר יִמְעֹטוּ יז
כִּי יִהְיֶה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל דִּבֵּר:

כב

מִשָּׂא נִיָּא חֲזוֹן מִהַלְלֵךְ אִפּוּא כִּרְעִילִית כְּלֵךְ לַנְּגוֹת: א
תְּשָׂאוֹת ו מְלֵאָה עִיר הוֹמִיָּה קָרְיָה עֲלוּיָה חֲלָלֵךְ לֵאֵב
חֲלָל־חֲרָב וְלֹא מִתִּי מַלְחָמָה: כְּלִי־קִצְיֵנֵךְ נִדְדוּ יח
מִקְשֵׁת אֲסָרוּ כְּלִי־נִמְצָאֵיךְ אֲסָרוּ וְחִדּוּ מִרְחוֹק בְּרַחוּ:
עַל־כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אֲמַרְרֵךְ בְּכִבִּי אֱלֹהֵי־אֵצִוִי לְהַמְנִי י
עַל־שׂוֹד בַּת־עַמִּי: כִּי יוֹם מְדוּמָה וּמְבוֹסָה וּמְבוֹכָה ה
לְאֲדַנִּי יִהְיֶה צְבָאוֹת בְּנֵי חֲזוֹן מִקְרָקֵךְ קָר וְשׁוֹעַ אֶל־
הָרָר: וְעִילָם נִשָּׂא אֲשַׁפֶּה בְּרֶכֶב אֲדָם פָּרָשִׁים וְקִירֵי
עָרָה מָנִן: וַיְהִי מִבְּחַר־עֲמֻקָּךְ מְלֵאֵי רֶכֶב וְהַפָּרָשִׁים י
שֵׁת שְׁתוֹ הַשְּׁעָרָה: וַיִּגַּל אֶת מִסְּךְ יְהוָה וַתִּבְטַט בְּיָוִם ח
הָרֹא אֶל־נֶשֶׁק בֵּית הַיְעָר: וְאַת בְּקִיָּעֵי עִיר־דָּךְ רֵאִיתָם ט

גיי שטעל א וועכטער;
וואָס ער וועט זען זאל ער זאָגן.
7 און אז ער וועט זען א גערייט,
געשפּאַנען פּערד,
א גערייט איילען,
א גערייט קעמלען,
זאל ער האָרכן א האָרכונג,
א האָרכונג א גרויסע.
8 האָט ער אויסגעשריען ווי א לייב:
אויפן וואַכטורעם, גאָט,
שטיי איך תמיד ביי טאָג,
און אויף מיין היטונג
בין איך געשטעלט אלע נעכט.
9 און וע, אָט איז געקומען
א גערייט מענטשן, געשפּאַנען פּערד;
און ער האָט אויסגערוּפּן און געזאָגט:
געפּאַלן, געפּאַלן איז כּבל,
און אלע אירע שניצגעטער
האָט מען צעבראַכן צו דער ערד.
10 דו געדראָשענע מינע,
און קינד פון מיין שייער,
וואָס איך האָב געהערט פון יהוה פון צבאות
דעם גאָט פון ישראל,
איך האָב איך דערציילט,
11 די נבואה אויף דומָה.
צו מיר רופּט מען פון שייער:
וועכטער, וואָס פון דער נאַכט?
וועכטער, וואָס פון דער נאַכט?
12 זאָגט דער וועכטער:
געקומען פרימאַרגן און אויך נאַכט;
אויב איר ווילט פּרעגן, פּרעגט,
קומט ווידער צו גיין.
13 די נבואה אויף ערב.
ווי אין וואַלד וועט איר נעכטיקן אין ערב,
קאַראַוואַנען פון דגנים.

14 ברענגט וואַסער אַנטקעגן דעם דאַרשטיקן;
די באַווִינער פון לאַנד תימאָ
זאָלן באַגענענען מיט ברויט פאַר אים דעם פאַרוואַלטן.
15 וואַרום פון שווערדן זיינען זיי אַנטלאָפּן,
פון דער געצויגענער שווערד,
און פון דעם געשפּאַנטן בויגן,
און פון דער שווערער מלחמה.
16 וואַרום אזוי האָט צו מיר גאָט געזאָגט:
אין נאָך א יאָר, ווי די יאָרן פון א געדונגענעם,
וועט פאַרלענדט ווערן די גאַנצע פּראַכט פון קָר,
17 און די געבליבענע צאָל בויגלייט,
די גיבורים פון די קינדער פון קָר,
וועלן זיין וויניציק,
וואַרום יהוה דער גאָט פון ישראל האָט גערעדט.
9 און עס איז געווען,
אז דיינע בעסטע טאָלן זיינען פול געוואָרן מיט רייטוועגן,
און די רייטער האָבן שטעלן זיך אויסגעשטעלט קעגן
טויער,
9 און דעם צודעק פון יהודה האָט מען אָפּגעדעקט,
אין יענעם טאָג האָסטו אויסגעקוקט אויפן וואַפּן פון וואַלד־
הויז.
9 און די שפּאַלטן פון דודס־שטאָט האָט איר געזען

כב

1 די נבואה אויף דעם טאָל פון זעאוונג.
וואָס איז דיר דען
וואָס דו ביסט אין גאַנצן אויף די דעכער אַרויף,
דו פולע מיט טומל, דו רוישיקע שטאָט,
דו לוסטיקער פּרָך?
דיינע דערשלאָגענע זיינען ניט פון שווערד דערשלאָגן,
און ניט אין מלחמה געטייטע.
11 וואַרטשפּיל: קמקמ קר.

בִּירְבּוֹ וְתִקְבְּצוּ אֶת־מִי הַבְּרִכָּה הַתַּחֲתוֹנָה: וְאֶת־יָדֵי
 ירוּשָׁלַם סִפְרָתָם וְתִתְּצוּ הַבְּתִים לְבַצֵּר הַחוּמָה: וּמְקוֹהָ
 עֲשִׂיתֶם בֵּין הַחֲמֹתִים לְמִי הַבְּרִכָּה הַיְשֵׁנָה וְלֹא הַבְּטֹתֶם
 אֶל־עֵשֶׂיהָ וְיִצְרָה מִרְחֹק לֹא רֵאִיתֶם: וְיִקְרָא אֲדֹנָי יְהוִה
 צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבָבִי וְלִמְסַפֵּד וְלִקְרָחָה וְלַחֲנָר שֶׁקִּי:
 וְהִנֵּה וְשִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה הֲרִג וּבְקָר וְשִׁחַט צֹאן אֲכַל בִּשְׂרָר
 וְשִׁתוֹת יֵין אֲכֹל וְשִׁתוֹ בִּי מִחֵר נַמּוֹת: וְנִגְלָה בְּאוֹנֵי יְהוָה
 צְבָאוֹת אִם־יִכְפַּר הָעוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד־חַמְתוֹן אָמַר אֲדֹנָי
 יְהוִה צְבָאוֹת: כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת לְדָבָר
 אֲלֵהֶסְכֵן הַזֶּה עַל־שְׁבָנָא אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת: מִה־לֶּךָ פֹּה
 וּמִי לֶךָ פֹּה בִּירְחֻצְבֶת לֶךָ פֹּה קִבֵּר חֲצִבִי מְרוֹם קִבְרוֹ
 חֲקִנִי בַסֶּלַע מִשְׁבֵּן לוֹ: הִנֵּה יְהוָה מַטְלֵלֶךָ טַלְטְלָה
 גִּבֹר וְעֵטָה עֵטָה: צִנּוֹף יִצְנַפֵּךָ צִנְפָה כְּדוֹר אֶל־אֶרֶץ
 רַחֲבֹת יָדַיִם שְׁמָה תִמּוֹת וְשָׁמָּה מִרְבָּבוֹת כְּבוֹדֶךָ קָלוֹן
 בֵּית אֲדֹנָי: וְהַדְּפִתִיךָ מִמַּצְבֵּךָ וּמִפְּעַמְיֶךָ יְהִרְסֶךָ:
 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא וְקִרְאתִי לְעַבְדֵי לְאֱלֹהִים בְּדַחֲלִקְהוֹ:
 וְהִלְבַּשְׁתִּיו כְּתִנְתִּיךָ וְאַבְנֵיךָ אֲחֻקְנִי וּמִמְשַׁלְתֶּךָ
 אֶתֶן בְּיָדוֹ וְהָיָה לְאֹב לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וּלְבָיִת יְהוּדָה:
 וְנִתְּתִי מִפְתָּח בֵּית־דָּוִד עַל־שַׁכְמִי וּפְתַח וְאֵין סֹנֵר וְסֹנֵר
 וְאֵין פְתַח: וְתִקְעֵתִיו יָתֵד בְּמִקְוֹם נְאֻמִּן וְהָיָה לְכֶסֶף כְּבוֹד
 לְבַיִת אָבִיו: וְתָלוּ עָלָיו כָּל הַכְּבוֹד בֵּית־אָבִיו הַצְּאֵצְאִים
 וְהַצְּפֹעוֹת כָּל כְּלֵי הַקִּטְוֹן מִכְּלֵי הָאֲנָנוֹת וְעַד כָּל־כְּלֵי
 הַנְּבָלִים: בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תִּמוֹשׁ הַיָּתֵד
 הַתְּקוּצָה בְּמִקְוֹם נְאֻמִּן וְנִגְרַעְהָ וְנִפְלָה וְנִכְרַת הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר־
 עָלֶיהָ בִּי יְהוָה הַדָּבָר:

כג

משא צר הילילו אַנְיוֹת תְּרִשִׁישׁ כִּרְשִׁיד מְבוֹא

כג, י' ה' ו' יד' קפ"ז סד"א

23 און איך וועל אים באפעסטיקן ווי אַ פּלעקל
 אין אַ זיכערן אַרט;
 און ער וועט זיין אַ טראַן פון כבוד פאַר זיין פּאַטערס הויז.
 24 און דאָס גאַנצע געזעמל פון זיין פּאַטערס הויז,
 קינד און קייט,
 וועלן אָנהענגען אויף אים אַלע קליינע געפעסן,
 פון די בעקנגעפעסן און ביז אַלע קרונגעפעסן.
 25 אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פון צבאות,
 וועט אָפּגעטאָן ווערן דאָס פּלעקל
 וואָס איז באַפעסטיקט אין אַ זיכערן אַרט,
 און וועט אָפּגעהאַקט ווערן און אַראָפּפּאַלן.
 און די משא וואָס אויף אים וועט פאַרשניטן ווערן;
 וואָרום גאָט האָט גערעדט.

כג

די נבואה אויף צור.
 יאָמערט איר שיפן פון תְּרִשִׁישׁ,
 וואָרום זי איז פאַרוויסט, אָן אַ הויז, אָן אַן אַייגנאַנג;

אָו זיי זיינען פיל;
 און איר האָט אַיינגעזאַמלט דאָס וואָסער פון אונטערשטן
 טייך.
 10 און די הייזער פון ירושלים האָט איר פאַרצייכנט,
 און אַיינגעוואָרפן די הייזער צו באַפעסטיקן די מויער.
 11 און אַ זאַמלאַרט צווישן די צוויי מויערן האָט איר
 געמאַכט,
 פאַר דעם וואָסער פון אַלטן טייך.
 און איר האָט ניט געקוקט צו דעם וואָס האָט עס געטאָן,
 און דעם וואָס האָט עס באַשערט פון לאַנג אָן
 האָט איר ניט געזען.
 12 און דער האַר, גאָט פון צבאות,
 האָט גערופן אין יענעם טאָג,
 צו געוויין און צו קלאַג און צו פליכעניש,
 און צום אָנגורטן זאָק;
 13 ערשט עס איז ששוך־שמחה,
 קוילן רינדער און שעכטן שאָף,
 עסן פלייש, און טרינקען וויין;
 „עסן און טרינקען,
 וואָרום מאַרגן וועלן מיר שטאַרבן“.
 14 און גאָט פון צבאות האָט זיך אַנטפלעקט אין מינע
 אויערן:
 אויב די־דאָזיקע זינד וועט אייך פאַרגעבן ווערן
 ביז איר וועט שטאַרבן!
 האָט געזאָגט דער האַר, גאָט פון צבאות.
 15 אווי האָט געזאָגט דער האַר, גאָט פון צבאות:
 גיי קום צו דעמדאָזיקן אויפּווער,
 צו שְׁבָנָא וואָס איבערן פּאַלאַץ;
 16 וואָס האָסטו דאָ, און וועמען האָסטו דאָ,
 וואָס דו האָסט דיר דאָ אַ קבר אויסגעהאַקט,
 דו וואָס האָסט אויסגעהאַקט אין דער הייך דײַן קבר,
 זיך אויסגעשניטן אין פעלו אַ ווינונג?
 17 וע, גאָט שליידערט דיך אַ מאַכטיקן שליידער,
 און דרייט דיך אום דרייענדיק;
 18 קויליען אין אַ קויל וועט ער דיך אַוועקקויליען,
 ווי אַ באַל, אין אַ ברייטרוימיק לאַנד.
 דאָרטן וועסטו שטאַרבן,
 און דאָרטן וועלן זיין דייע פּראַכטיקע רייטוועגן,
 דו שאַנד פון דעם הויז פון דײַן האַר!
 19 און איך וועל דיך אַראָפּשטויסן פון דײַן שטאַנד,
 און פון דײַן שטעל וועט מען דיך אַראָפּוואַרפן.
 20 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
 וועל איך רופן מיין קנעכט אַלְיָקִים דעם זון פון חֶלְקָהוֹן.
 21 און איך וועל אים אָנטאָן דײַן העמדל,
 און דײַן גאַרטל וועל איך אים אַרומבינדן,
 און דײַן ממשלה וועל איך געבן אין זיין האַנט;
 און ער וועט זיין פאַר אַ פּאַטער צום באַווינער פון ירושלים,
 און צום הויז פון יהודה.
 22 און איך וועל געבן דעם שליסל פון דודס הויז אויף זיין
 אַקסל,
 און ער וועט עפענען, און קיינער וועט ניט פאַרשליסן,
 און ער וועט פאַרשליסן, און קיינער וועט ניט עפענען.

פון לאַנד פון די כּתּים
 איז דאָס זיי אַנטפּלעקט געוואָרן.
 2 זייט שטיל, איר באַווּינער פון ברעג;
 דו וואָס די קוּחרים פון צידון,
 די ים־פּאַרער, האָבן דיך אָנגעפּילט.
 3 און איבער גרויסע וואָסערן איז דער זאַמען פון שיחור,
 דער שניט פון נילוס, איר אַיינקום געווען;
 און זי איז געווען דער מאַרק פון די פעלקער.
 4 שעם זיך צידון, וואָרום דער ים האָט געזאָגט,
 די פעסטונג פון ים, אַווי צו וואָן;
 ווי איך וואָלט גאָר ניט געווייטאַקט און ניט געבאַרן,
 און קיין כּוּחרים ניט דערצויגן,
 אָדער יונגפּרויען אויפגעבראַכט.
 5 אַז מע וועט הערן אין מצרים,
 וועט מען ציטערן ביי דער הערונג פון צור.

6 גייט אַריבער קיין מרשיש,
 יאַמערט, איר באַווּינער פון ברעג.
 7 איז דאָס אַייך די לוסטיקע,
 וואָס פון פּריע פּאַרצייטיקע טעג
 פּלעגן זי פירן אירע פּיס
 אין דער ווייטן צו ווּינען?
 8 ווער האָט דאָס באַראָטן אויף צור דער באַקרוינטער,
 וואָס אירע קוּחרים זיינען געווען שררות,
 אירע האַנדלסלייט די נכבדים פון דער ערד?
 9 גאָט פון צבאות האָט דאָס באַראָטן,
 צו פאַרשוועכן דעם שטאַלץ פון אַלדער שיינקייט,
 צו מאַכן גרינגעשאַצט אַלע נכבדים פון דער ערד.
 10 איבערפּלייז דיין לאַנד ווי דער נילוס,
 טאַכטער מרשיש, ניטאַ מער קיין אַיינצאַם.
 11 ער האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט איבערן ים,
 ער האָט געמאַכט ציטערן מלוכות;
 גאָט האָט באַפוילן וועגן כּנען,
 צו פאַרטליקן אירע פעסטונגען.
 12 און ער האָט געזאָגט: וועסט ניט מער לוסטיק זיין,
 געשענדטע יונגפּרויע טאַכטער צידון.
 שטיי אויף, גיי אַריבער קיין כּתּים;
 אויך דאָרט וועסטו קיין מנוחה ניט האָבן.

מאַרץ כּתּים נגלה־למו: דמו יִשְׁבִי אִי סַחַר צִדּוֹן עֲבָר ב
 ים מְלֹאָד; וּבְמִיּוֹם רַבִּים וְרַע שָׁחַר קִצִּיר יִאֲר תְּבוּאָתָהּ י
 וְתָהּ סַחַר נוּיִם: בּוֹשֵׁי צִדּוֹן כִּי־אָמַר יָם מַעַז הָיִם לֹא־מָר ד
 לֹא־תִלְתִּי וְלֹא־יִלְדִתִּי וְלֹא נִגְלִיתִי בְּחוּרִים רוּמְמִתִּי
 כְּתוּלוֹת: כִּי־אֲשֶׁר־שָׁמַע לְמַצְרַיִם יִחִלוּ כִשְׁמַע צָר: עֲבָר ה
 תְּרַשֵּׁשָׁה הַיְלִילוּ יִשְׁבִי אִי: הַזֹּאת לָכֶם עֲלִיָּה מִי־מִדְבָרֶיךָ י
 קְדַמְתָּהּ יְבֻלָּהּ בְּנִלְיָהּ מִדְּחֹק לְגוֹר: מִי יַעַץ זֹאת עַל־צָר ח
 הַמַּעֲטִירָה אֲשֶׁר סַחְרֶיהָ שָׂרִים כְּנַעֲנִיָּה נִכְבְּדֵי־אַרְצָךָ: הֲוֹה ט
 צְבָאוֹת יַעֲזֶה לְחַלֵּל נְאֻן פֶּלֶזְבִי לְהַקְלֵל כֹּל־נִכְבְּדֵי־
 אַרְצָךָ: עֲבָרִי אַרְצֶךָ בִּיאֵר בְּתִתְרַשֵּׁשׁ אִין מִזְחֵי י
 עוֹד: דָּו נְטָה עַל־הֵימָּה הַרְגִּז מִמְּלֻכּוֹת יְהוָה צִוָּה אֶל־יֵא
 כְּנַעַן לְשֹׁמֵר מַעֲנִיָּה: וְיֹאמֶר לְאַתּוֹסִיפִי עוֹד לְעֹלָם יב
 הַמַּעֲשֵׂקָה כְּתוּלוֹת בְּתִצִּיזוֹן כְּתִיִים קוּמוּ עֲבָרִי גַם־שָׁמַם
 לֹא־יָנִית לָךְ: הוּ אַרְצָךְ כְּשִׂדִים וְהָ הָעָם לֹא הָיָה אֲשׁוּר י
 יִסְדָּה לְצִיִים הַקּוּמוּ בְּחִינּוֹ עוֹרְרוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ שְׁמָה
 לְמַפְלָה: הַיְלִילוּ אֲנִיּוֹת תְּרַשֵּׁשׁ כִּי שָׁדַד מַעֲזוֹן: יד
 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת צָר שְׁבָעִים שָׁנָה כִּי־מִלְךָ טו
 אַחַד מִקֵּץ שְׁבָעִים שָׁנָה יְהוָה לְצָר כְּשִׁירַת הַזֹּנָה: קָחִי טז
 כְּנֹד כִּי־עִיר וְזִנָּה נִשְׁכַּחַה הַיְטִיבִי נֶגֶן הַרְבִּי־שִׁיר לְמַעַן
 תּוֹכְרִי: וְהָיָה מִקֵּץ שְׁבָעִים שָׁנָה יִפְקֹד יְהוָה אֶת־צָר יז
 וְשָׁבָה לְאַתְנִיָּה וְנִתְּנָה אֶת־כָּל־מְמֻלְכוֹת הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי
 הָאֲדָמָה: וְהָיָה סַחְרָה וְאַתְנִיָּה קָדַשׁ לַיהוָה לֹא יֵאָצֵר יח
 וְלֹא יִחַסַּן כִּי לִישָׁבִים לְפָנֵי יְהוָה יְהוָה סַחְרָה לְאַכְלֵל
 לְשִׁבְעָה וְלִמְכַסָּה עֲתִיק:

כד

הִנֵּה יְהוָה בּוֹקֵק הָאָרֶץ וּבּוֹלְקָהּ וְעֵתָה פְּלוּיָהּ וְהַפִּיץ א
 יִשְׁכְּבֶיהָ: יְהוָה כָּעָם כִּפְחוֹן פֶּלְעָר כְּאֲדוּנָיו כִּשְׁפָחָה כְּנִבְרַתָּהּ ב

כד, יב' סזס קי יג' סזס קי יז' לא ססקה

13 וּזַע, דאָס לאַנד פון די כּשדים—
 די דאָזיקע אומה איז נאָך ניט געווען
 ווען אַשור האָט עס געגרויטפּעסט פאַר מדבר־לייט—
 זיי האָבן אויפגעשטעלט זייערע באַלעגערטורעםס,
 זיי האָבן אַיינגעוואָרפן אירע פּאַלאַצן;
 מע האָט זיי געמאַכט פאַר אַ חורבה.
 14 יאַמערט איר שיפן פון מרשיש,
 וואָרום פאַרוויסט געוואָרן איז אַייער פעסטונג.
 15 און עס וועט זיין אין יענעם טאַג:
 וועט צור זיין פאַרגעסן זיבעציק יאָר,
 אַווי ווי די טעג פון איין מלך;
 צום סוף פון זיבעציק יאָר וועט געשען מיט צור
 אַווי ווי אין געזאַנג פון דער זונג:

16 נעם אַ האַרף,
 גיי אום אין שטאַט,
 פאַרגעסענע זונג;
 שפּיל שייַן,
 זינג פּיל,
 כּדי וואָלסט דערמאַנט ווערן.

יַחְוָרַסְפִּיל: בּוֹקֵק וּבּוֹלְקָהּ.

17 און עס וועט זיין צום סוף פון זיבעציק יאָר,
 וועט גאָט זיך דערמאַנען אָן צור,
 און זי וועט זיך אומקערן צו איר זונג־לוין,
 און וועט ווידער פאַרקערן מיט אַלע קיניגרייכן פון דער
 וועלט
 אויפן געזיכט פון דער ערד.
 18 אָבער איר פאַרדינסט און איר זונג־לוין
 וועט זיין הייליק צו גאָט;
 ער וועט ניט באַהאַלטן און ניט אַיינגעשלאָסן ווערן;
 נייערט פאַר די וואָס זיצן פאַר גאָט וועט זיין איר
 פאַרדינסט,
 צו עסן צו זאָט, און פאַר אַ צוּדעק אַ שיינעם.

כד

1 זַע, גאָט ליידיקט אויס די ערד און פאַרוויסט זיא,
 און וועט צעדרייען איר פנים,
 און צעשפּרייטן אירע באַווּינער.
 2 און עס וועט זיין,
 אַווי דאָס פּאַלק אַווי דער כּהן,
 אַווי דער קנעכט אַווי זיין האַר,
 אַווי די דינסט אַווי איר האַרינטע,

אזוי דער קויפער אזוי דער פארקויפער,
 אזוי דער מלכה אזוי דער לייער,
 אזוי דער מאנער אזוי דער וואס מע מאנט פון אים.
 אויסגעליידיקט וועט אויסגעליידיקט ווערן די ערד,
 און צערויבט וועט זי צערויבט ווערן;
 ווארום גאט האט גערעדט דאסדאזיקע ווארט.
 פאר אַבלט, פארוועלקטט איז די ערד,
 פארשניטן, פארוועלקטט איז די וועלט,
 פארשניטן די הויכע לייט פון דער ערד.
 און די ערד איז ויניק אונטער אירע באווינער,
 ווארום זיי האבן עובר געווען אויף די לערנונגען,
 איבערגערעטן דאס געזעץ,
 פארשטערט דעם אייביקן בונד.
 דרום עסט אויף א קללה די ערד,
 און פארשולדיקט זיינען די ווינער דערין;
 דרום גייען איין די באווינער פון דער ערד,
 און מענטשן בלייבן ווינציק.
 עס טרויערט דער ווין, פארוועלקטט איז דער ווינשטאק,
 עס זיפצן אלע פריילעכע הערצער.
 אויפגעהערט האט די פרייד פון די פויקן,
 פארמיטן איז דער ליארעם פון די לוסטיקע,
 אויפגעהערט האט די פרייד פון דער הארף.
 מע טרינקט ניט קיין ווין מיט געזאנג,
 ביטער איז דער טרונק זיינע טרינקער.
 צעבראכן איז די נישטיקע שטאט,
 פארשלאסן איטלעך הויז ניט אריינגויין.
 א וויגעשריי אין די גאסן ביים ווין;
 פארפינצטערט איז איטלעכע שמחה,
 פארוואגלט די פרייד פונעם לאנד.
 געבליבן איז א וויסטקייט אין שטאט,
 און צעהאקט אין א חורבה איז דער טויער.
 ווארום אזוי וועט עס זיין אין מיטן פון דער ערד,
 צווישן די פעלקער;
 ווי ביים אפקלאפן אן איילבערטבוים,
 ווי א נאכקלייב ווען די לעז איז געענדיקט.
 די דאזיקע וועלן אויפהייבן זייער קול אין געזאנג,
 וועגן דער גרויסקייט פון יהוה טוען זיי שאלן פון ים.
 דרום טוט ערלעכן יהוה
 אין די לענדער פון ליכט,
 אויף די אינדולען פון ים,
 דעם נאמען פון יהוה דעם גאט פון ישראל.
 פון עק ערד האבן מיר געזאנגען געהערט:
 „פראכט צו דעם גערעכטן!“
 אבער איך זאג:
 איך גיי איין, איך גיי איין, ווי איז מיר!
 די פעלשער טוען פעלשן,
 יא, א פעלשונג פעלשן די פעלשער.
 א גרויל און א גרוב און א נעץ אויף דיר,
 באווינער פון דער ערד.
 און עס וועט זיין,
 דער וואס אנטלויפט פון דעם קול פון גרויל,
 וועט אריינפאלן אין גרוב,
 און דער וואס קומט ארויף פון גרוב,
 וועט געפאנגען ווערן אין נעץ;

פקונה במוכר כמלכה כלה כנשה כאשר נשא בו;
 הַבּוֹקֵה הַבּוֹקֵה הָאָרֶץ וְהַבּוֹזֵה וְהַבּוֹזֵה כִּי יְהוּה דִּבֶּר אֶת־
 הַדְּבָר הַזֶּה: אֲכַלָּה נְבִלָה הָאָרֶץ אֲמַלְלָה נְבִלָה תִּבְלֶה
 אֲמַלְלֶה מְרוֹם עַם־הָאָרֶץ; וְהָאָרֶץ חִנְפָה תַּחַת יְשִׁבְיָהּ
 כִּרְעִבְרוּ תּוֹרַת חֲלָפּוֹ חֵק הַפָּרוּ בְּרִית עוֹלָם: עַל־כֵּן אֶלֶּה
 אֲכַלָּה אֶרֶץ וְאֲשַׁמּוּ יֹשְׁבֵי כָּהּ עַל־כֵּן חָרָו יֹשְׁבֵי אֶרֶץ
 וְנִשְׁאָר אָנוּשׁ מוֹעֵר: אָבֵל תִּירוֹשׁ אֲמַלְלֶה־נַּפְשׁוֹ נֶאֱנָחוּ
 כָּל־שְׂמֵחֵי־לֵב: שִׁבְתַּת מְשׁוֹשׁ תַּפְּסִים חֲדַל שְׂאוֹן עֲלוּיִים
 שִׁבְתַּת מְשׁוֹשׁ כְּנוֹר: בִּשְׂרִיר לֹא יִשְׁתַּדְּלֶינּוּ יִמְרֵי שִׁכָּר לְשִׁתּוֹ;
 נִשְׁבְּרָה קְרִיַת־הַחַיִּים סֶנֶר כָּל־בַּיִת מְבוֹא: צָחָה עַל־תֵּינִץ
 בַּחֲצוֹת עֶרְבָה כָּל־שְׂמֵחָה נָלָה מְשׁוֹשׁ הָאָרֶץ: נִשְׁאָר
 בְּעִיר שְׂמָה וְשִׂאָה וּבַת־שֶׁעַר: כִּי כָּה יְהוּה בְּקִרְבִּי
 הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הַעַמִּים בְּנִקְחָה וְיָת כְּעוֹלָלַת אִסְדָּלָה בְּצִיר:
 הִמָּה יִשְׂאוּ קוֹלָם יִרְנוּ בְּנֶאֱוֹן יְהוּה צְהִלּוּ מִיָּם: עַל־כֵּן
 בְּאֵרִים כִּפְּרוּ יְהוּה בְּאֵי דָם שֵׁם יְהוּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
 מִכֶּנֶף הָאָרֶץ וּמֵלֶת שְׂמַעְנוּ צְבִי לְצִדִּיק וְאָמַר
 הוֹיִלִי הוֹיִלִי אֲנִי לִי בְּגוֹרִים בְּגוֹרִים בְּגוֹרִים בְּגוֹרִים:
 פַּחַד וּפַחַת וּפַח עֲלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ: יְהוּה הִלֵּם מִקּוֹל
 הַפַּחַד יַפֵּל אֶל־הַפַּחַת וְהַעוֹלָה מִתּוֹךְ הַפַּחַת יִלְכַּד בַּפַּח
 כִּי־אֲרָבּוֹת מִמְרוֹם נִפְתְּרוּ וַיִּרְעֲשׂוּ מוֹסְדֵי אֶרֶץ: רָעָה
 הַתְּרַעְעָה הָאָרֶץ פֹּדֵר הַתְּפֹרְרָה אֶרֶץ מוֹט הַתְּמוֹטְמָה
 אֶרֶץ: נֹעַ תְּנוּעַ אֶרֶץ בִּשְׁפוֹר וְהַתְּנוֹדָה כְּמַלּוּנָה וְכִבְד
 עָלֶיהָ פִּשְׁעָה וּנְפִלָה וְלֹא־תִסְתַּף קוֹם: יְהוּה בְּיָם הַיְהוּדָה
 יִפְקֹד יְהוּה עַל־צִבְאָה הַמְרוֹם בְּמְרוֹם וְעַל־מַלְכֵי הָאֲדָמָה
 כִּבְ עַל־הָאֲדָמָה: וְאִסְפוּ אִסְפָּה אִסוּר עַל־בוֹר וְסָגְרוּ עַל־
 כַּבִּי מִסְגָּר וּמִרְבַּב יָמִים יִפְקְדוּ: וְהַפְּרָה הַלְּבָנָה וּבִוְשָׁה

ב' כצל ד' קטז נסחא טו' יח' קכז בוק יט' כצל מלצל

ווארום די פענצטער פון דער הייך האבן זיך געעפנט,
 און עס שטורעמען די גרונטפעסטן פון דער ערד.
 ברעכן צעברעכט זיך די ערד,
 ברעקלען צעברעקלט זיך די ערד,
 וואקלען טוט זיך וואקלען די ערד.
 שאקלען ווי א שיכרער וועט זיך שאקלען די ערד,
 און וועט זיך טרייסלען ווי א נאכטביידל;
 און שווער וועט זיין איר פארברעך אויף איר,
 און זי וועט פאלן, און מער ניט אויפשטיין.
 און עס וועט זיין אין יענעם טאג,
 וועט גאט זיך רעכענען מיט דעם חיל פון דער הייך
 אין דער הייך,
 און מיט די מלכים פון דער ערד
 אויף דער ערד.
 און זיי וועלן איינגעזאמלט ווערן
 ווי מע זאמלט געפאנגענע אין תפיסה,
 און זיי וועלן איינגעשלאסן ווערן אין פעסטונג,
 און ערשט נאך פיל טעג וועלן זיי דערמאנט ווערן.
 און די לבנה וועט זיך שעמען,

ווארטשפיל: הַבּוֹקֵה הַבּוֹקֵה וְהַבּוֹזֵה וְהַבּוֹזֵה. ווארטשפיל: פַּחַד וּפַחַת וּפַח עֲלֶיךָ. ווארטשפיל: הַבּוֹקֵה הַבּוֹקֵה וְהַבּוֹזֵה וְהַבּוֹזֵה.

החמה כרמלך יהיה צבאות בחר ציון ובירושלם ונגד זקנו כבוד:

כה

יהיה אלהי אמה ארוממך אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחק אמונה אמן: כי שמת מעיר לגל קרית בצורה למפלה ארמון ורים מעיר לעולם לא יבנה: עלי כן ובכבוד עסקו קרית גוים עריצים יראו: כרתית מעוז לגל מעוז לאביו בצרלו מחסה מזרם צל מחרב כי רוח עריצים בנרם קור: פתרב בציון שאון ורים תכניע הרב בצל עב זמר עריצים יענה: ועשהו יהיה צבאות לכלהעמים בחר הוה משתה שמנים משתה שמרים שמנים ממחים שמרים מוקקים: ובלעו בחר הוה פניגלוטו הלוט על-כלהעמים והמסכה הנסוכה על-כלהגוים: בלע המות לנצח ומחה אדני יהיה דמעה מעל כל-פנים והרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי יהיה דבר: ואמר ביום ההוא הגה אלהינו זה קונו לו וזשיענו זה יהיה קונו לו נגילה ונשמחה בישועתו: כרתנת יד-יהוה בחר הוה ונרושי מואב תחתיו כהרוש מתבן במי מוכנה: ופרש ידיו בכרבו כאשר ופרש השחה לשחות והשפיל גאותו עם ארכות ידיו: ומבצר משוגב הזמתך השח השפיל הגיעי לארץ עדיפער:

כו

ביום ההוא יושר השירהוה בארץ יהודה עיר עזלנו וישועה ישות חומות חל: פתחו שערים וקבא גויצדיק שמר אמנים: יצר סמוך תצר שלום ושלום כי כה בטוח: ג בטחו ביהוה עדיפער כי בנה יהוה צור עולמים: כי ה

כה, 1 נמ די

און די זון וועט פארשעמט ווערן, וואָרום גאָט פון צבאות טוט קיניגן אויף באַרג ציון, און אין ירושלים; און אנטקעגן זיינע עלטסטע וועט זיין אַ פראַכטיקייט.

כה

1 יהוה, דו ביסט מיין גאָט, איך וועל דיך דערהייבן, איך וועל לויבן דיין נאָמען, וואָרום האָסט אויפגעטאָן ווונדער; די באַראַטן פון לאַנג אָן מיט טרייער געטריישאָפט. 2 וואָרום האָסט געמאַכט פון אַ שטאַט אַ הויפן, אַ באַפעסטיקטן כּרך פאַר אַ חורבה, די פּאַלאַצן פון פרעמדע פאַר אויס שטאַט, זיי זאָלן אייביק ניט אָפּגעבויט ווערן. 3 דרום וועט דיך ערלעכן די שטאַרקע אומה, דער כּרך פון מאַכטיקע פעלקער וועט דיך פאַרכטן. 4 וואָרום ביסט געווען אַ פעסטונג דעם אַרימאָן, אַ פעסטונג דעם באַדערפטיקן אין זיין גויט, אַ שויץ פון גוסרעגן, אַ שאַטן פון היץ; וואָרום דער צאָרן פון די מאַכטיקע איז ווי אַ גוסרעגן אויף אַ וואַנט. 5 אזוי ווי היץ אין אַ טרוקענעם לאַנד, דאָס גערויש פון די פרעמדע אונטערטעניקסטו; ווי היץ דורך אַ וואַלקנשאַטן, ווערט דאָס געזאַנג פון די מאַכטיקע פאַרדריקט.

6 און גאָט פון צבאות וועט מאַכן פאַר אַלע פעלקער אויף דעמדאָזיקן באַרג, אַ מאַלצייט פון פעטשפייזן, אַ מאַלצייט פון הייוונוויינען, פעטשפייזן מאַרכיקע, הייוונוויינען געלייטערטע. 7 און ער וועט פאַרטיליקן אויף דעמדאָזיקן באַרג דעם צוודעק וואָס דעקט צו אַלע פעלקער, און דעם שליייער וואָס איז געשלייערט אויף אַלע אומות. 8 ער וועט פאַרטיליקן דעם טויט אויף אייביק;

מיט די קונצן פון זיינע הענט: 12 און די הויכע פעסטונג פון זיינע מויערן בייגט ער, דערנידערט ער, ברענגט ער צו דער ערד ביזן שטויב.

כו

1 אין יענעם טאָג וועט געזונגען ווערן דאָסדאָזיקע געזאַנג אין לאַנד יהודה: אַ שטאַרקע שטאַט האָבן מיר; מויערן און פעסטונגען מאַכט ער פאַר הילף. 2 עפנט די טויערן, און זאָל אַריינגיין דאָס גערעכטע פּאַלק, וואָס היט אָפּ געטריישאָפט. 3 דאָס געמיט וואָס פאַרלאָזט זיך באַהיטסטו אין שלום; אין שלום, ווייל עס פאַרויכערט זיך אויף דיר. 4 פאַרויכערט אייך אויף יהוה ביי אייביק, וואָרום אין יְהוָה איז אַן אייביקער פעלז.

און גאָט דער האַר וועט אָפּווישן די טרער פון אַיטלעכן פנים, און די שאַנד פון זיין פּאַלק וועט ער אָפּטאָן פון דער גאַנצער ערד; וואָרום גאָט האָט גערעדט.

9 און מע וועט זאָגן אין יענעם טאָג: זע, דאָס איז אונדויער גאָט, וואָס מיר האָבן געהאַפט צו אים ער זאָל אונדו העלפן, דאָס איז יהוה וואָס מיר האָבן געהאַפט צו אים, לאַמיר לוסטיק זיין און זיך פרייען מיט זיין הילף. 10 וואָרום די האַנט פון גאָט וועט רוען אויף דעמדאָזיקן באַרג, און מואַב וועט צעטרעטן ווערן אויף זיין אָרט, ווי שטרוי ווערט צעטרעטן אין מיסטהויפן. 11 און ער וועט אויסשפרייטן דערין זיינע הענט, ווי אַ שווימער שפרייט אויס צום שווימען; אָבער מע וועט דערנידערן זיין גאוה.

11-ב וואָרטשפיל: שָׁמַיִם-שָׁמַיִם.

השח יִשְׁבִי מְרוֹם קְרִיָה נִשְׁבְּנָה וְשִׁפְלָנָה וְשִׁפְלָה עַד
 אֶרֶץ גִּיּוֹנָה עַד-עַפְרָיִם: תִּרְמַסְנָה הַגֹּל רְגְלֵי עֵינַי פְּעַמַּי
 דְּלִים: אֲנִיחָה לְצַדִּיק מִיִּשְׂרָאֵל וְיִשָּׁר מִעַגְל צַדִּיק תִּפְלֵם:
 אֲפֹה אֲנִיחָה מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה קִוִּינֶיךָ לְשִׁמְךָ וְלִזְכוּרֶךָ תִּאֲזַח-
 נַפְשִׁי: נִפְשִׁי אוֹתֶיךָ בְּלִילָה אֲחִירוֹתַי בְּקִרְבִי אֲשַׁחֲרֶךָ
 כִּי בְּאֶשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ לְאֶרֶץ צַדִּיק לְמַדּוֹ יִשְׁבִי תִבְלֵ: יִסֵּן
 רְשָׁע בְּלִלְמַד צַדִּיק בְּאֶרֶץ נִכְחוֹת יַעֲוֵל וּבְלִי-רָאָה נִאֲוִית
 יְהוָה: יְהוָה רַמָּה יְדָךְ בְּלִי-יַחְזִיזוּ יְהוּוֹ וְיִבְשׂוּ קְנֻאֹתַי
 עִם אֲחֵי-אֵשׁ צָרֶיךָ תֹאכְלֵם: יְהוָה תִּשְׁפֹּת שְׁלֹמֹם
 לָנוּ כִּי נִבְסַף-בְּלִמְעֻשֵׁינוּ פְעַלְתָּ לָנוּ: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 בְּעֵלְוֵנוּ אֲדַנִּים וְוָלְתֶךָ לְבַד-בְּךָ נִזְכִּיר שְׁמֶךָ: מֵתִים בְּלִי-
 יְהוֹי רְפָאִים בְּלִי-יִקְמוּ לָנוּ פְקָדוֹת וְתִשְׁמְדִים וְתִאֲבָד בְּלִי-
 זָכַר לָמוֹ: יִסְפָּת לָנוּ יְהוָה יִסְפָּת לָנוּ נִכְבְּדָת רַחֲמֶיךָ
 בְּלִי-קְצוֹי-אֶרֶץ: יְהוָה בְּצַר פְּקָדֶיךָ צָקוֹן לִחֹשׁ
 מוֹסְרֶךָ לָמוֹ: כִּמּוֹ הַרְהֵא תִקְרִיב לְלִדְתָּ תִחִיל תוֹעֵק
 בְּחִבְלֶיךָ בֵּן הַיָּנוּעַ מִפְּנֵיךָ יְהוָה: הֲרִינוּ חֲלָנוּ כִּמּוֹ יִלְדֵנוּ
 רוּחַ יִשׁוּעַת בְּלִי-נַעֲשֶׂה אֶרֶץ וּבְלִי-יִפְלוּ יִשְׁבִי תִבְלֵ: יְהוֹי
 מִתִּיד נִבְלַתִי יִקְוִינִי הַקִּיצוֹ וְרִנְנוּ שְׁכֵנֵי עִפְרָיִם כִּי טַל אוֹרֹת
 טִלְדָּךְ וְאֶרֶץ רְפָאִים תִּפְּלֵ: לֵךְ עִמִּי בֵּא בְחַדְרֶיךָ
 וּסְגֵר דְלַתְךָ בַּעֲדֶךָ חֲבִי כַמְעַט-הִנֵּעַ עַד-יַעֲבֹר-וַעֲנֵם:
 כִּי-יִהְיֶה יְהוָה יֵצֵא מִמְּקוֹמוֹ לִפְקֹד עֲוֹן יִשְׁבֵי-הָאֶרֶץ עֲלֵיו
 וְנִגְלַתָּה הָאֶרֶץ אֶת-דְּמִיָּהּ וְלֹא-תִכְפֹּה עוֹד עַל-הַרוּחִיָּה:

כו

בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה בְּחַרְבּוֹ הַקִּשָּׁה וְתִגְדֹּלָה וְתִחַזְקָה
 עַל לוֹתָן נְחֹשׁ בְּרַחַם וְעַל לוֹתָן נְחֹשׁ עֲקֻלָּתוֹן וְהָרַג אֶת-
 הַתַּנְיִן אֲשֶׁר בַּיָּם: בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַם חֲמַר עֲנִילָה:
 אֲנִי יְהוָה נֹצֵה לְרַגְעִים אֲשַׁכְּנֶה בֵּן יִפְקֹד עֲלֶיךָ לִילָה

בג, כ' יחזיר יחזק

און די ערד וועט די טויטע ארויסגעבן.

20 קום, מיין פאלק, גיי אריין אין דיניע קאמערן,
 און פארשליס דיין טיר הינטער דיר;
 באהאלט זיך אויף א קליין וויילע,
 ביז דער צארן וועט אריבער.

21 ווארום זע, גאט גייט ארויס פון זיין ארט,
 צו באשטרעפן די באווינער פון דער ערד פאר זייער זינד,
 און די ערד וועט אנטפלעקן איר בלוט,
 און וועט מער נישט פארדעקן אירע הרוגים.

כו

1 אין יענעם טאג וועט גאט באשטרעפן
 מיט זיין הארטער און גרויסער און שטארקער שווערד,
 דעם לויתן, די לויפיקע שלאנג,
 און דעם לויתן, די געדרייטע שלאנג;
 און ער וועט טייטן דעם קראקאדיל וואס אין ים.

2 אין יענעם טאג זינגט צו איר:

ווינגארטן פון שוימיקן וויין!

3 איך גאט בין זיין היטער,

אלע רגע באוועסער איך אים;

טאמער וועט מען אים ביז טאג,

9 ווארום ער האט געבייגט די וואס ויצן אין דער הייך,
 די דערהויבענע שטאט;
 ער דערנידערט זי, ער דערנידערט זי ביז דער ערד,
 ער ברענגט זי ביזן שטויב.
 10 דער פוס וועט זי צערטען,
 די פיס פון דעם ארימען,
 די טריט פון באדערפטיקע.

11 דער וועג פון גערעכטן איז גלייך;

דו רעכטפארטיקער, מאכסט גלאט דעם שטעג פון
 גערעכטן;

12 יא, אויף דעם וועג פון דיניע משפטים

האבן מיר געהאפט אויף דיר, גאט;

צו דיין נאמען און צו דיין געדעכעניש

איז די גלוסטונג פון דער זעל.

13 מיט מיין זעל האב איך דיך געגלוסט ביי נאכט,

יא, מיט מיין גייסט אין מיר האב איך דיך געזוכט,

ווארום אז דיניע משפטים זיינען אויף דער ערד,

לערנען גערעכטיקייט די באווינער פון דער וועלט.

14 ווערט דער רשע געלייטזעליקט,

לערנט ער נישט גערעכטיקייט;

אין לאנד פון ערלעכקייט טוט ער אומרעכט,

און ער זעט נישט די גרויסקייט פון גאט.

15 גאט, אויפגעהויבן איז דיין האנט,

אבער זיי זעען נישט;

זאלן זיי זען און זיך שעמען

דיין אָננעמען זיך פארן פאלק;

יא, א פייער זאל דיניע פיינט פארצערן.

16 גאט, באשער אונדז שלום,

ווארום אויך אלע אונדזערע אויפטוען

האסט דו אויסגעפירט פאר אונדז.

17 יהוה אונדזער גאט,

הארן אחוץ דיר האבן געהערשט איבער אונדז.

אבער נאר דיך האבן מיר דערמאנט-דיין נאמען.

18 די מתים וועלן נישט לעבעדיק ווערן,

די טויטע וועלן נישט אויפשטיין;

פארוואר האסט געשטראפט און זיי פארטיליקט,

און אונטערגעבראכט יעטוועדער זכר פון זיי.

19 האסט געמערט ביי די פעלקער, גאט,

האסט געמערט ביי די פעלקער דיין כבוד;

האסט דערגרייכט אלע ווייטע עקן פון דער ערד.

20 גאט, אין נויט האבן זיי דיך דערמאנט,

זיי האבן אויסגעגאסן א שטיל געבעט,

ווען דיין שטראף איז געווען אויף זיי.

21 ווי א טראגדיקע וואס גייט צו קינד,

דרייט זיך, שרייט אין אירע ווייען,

אזוי זיינען מיר געווען פאר דיר, גאט.

22 מיר האבן געטראגן, מיר האבן געווייטאקט,

און אזוי ווי מיר וואלטן זיינט געבארן;

קיין ישועות האבן מיר נישט אויסגעוויקט אין לאנד,

און נישט אויפגעלעבט האבן די באווינער פון דער וועלט.

23 וואלן אויפלעבן דיניע מתים,

מיינע טויטע לייבער וואלן אויפשטיין!

וואכט אויף און זינגט, איר וואס רוט אין שטויב;
 ווארום א טוי פון ליכטיקייט איז דיין טוי,

ויום אֶצְרֶנָה: חֲמָה אֵין לִי מִדַּחְנִי שְׁמִיר שִׁית בְּמִלְחָמָה ד
אִשְׁעִיה בְּה אֶצְרֶנָה חֲדָ: או חֲזֹק בְּמַעֲוֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם ה
לִי שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי: הַבָּאִים יִשְׂרָשׁ יַעֲקֹב יִצְיָן וּפְרָחֵי
יִשְׂרָאֵל וּמְלָאוּ פְּנֵי תְּכֵלֶת תְּנוּבָה: הַבְּמִכְת מִכְרוּ:
הִכְרוּ אִמִּי בְּהַרְגֵי הַרְגֵי הַרְגֵי: בַּסַּאפָּאָה בְּשִׁלְחָה תְּרִיבְנָה
הִנֵּה בְּרוּחֵי הַקֶּשֶׁת בְּיוֹם קָדִים: לָכֵן בּוֹאֵת יְכַפֵּר עוֹד
יַעֲקֹב וְהָה בְּלִפְרֵי הַסֵּר חֲטָאֵתוֹ בְּשׁוּמוֹ וּכְלֵאבְנֵי מוֹבַח
כַּאֲבִינֵינִי מִנְפִּצוֹת לֹא יִקְמוּ אֲשֵׁרִים וְחַמְיָם: כִּי עִיר
בְּצוּרָה בְּרֹד נֹחַ מִשְׁלַח וְנַעֲוֹב כַּמְדַּבֵּר שֵׁם יַרְעִה עֵגֶל
וְשֵׁם יִרְבֵּץ וְכִלְה סַעֲפִיָה: בִּיבֵשׁ קִצְיָה תִשְׁכַּרְנָה
נְשִׁים בָּאוֹת מֵאֵירוֹת אוֹתָהּ כִּי לֹא עִמְבִּינוֹת הוּא עַל-כֵּן
לֹא יִהְיֶה מְנוּ עֲשֶׂה וְיִצְרוּ לֹא יִחַנְנוּ: וְהָה בְּיוֹם
הַהוּא יִחַבֵּשׁ יְהוָה מִשְׁבֶּלֶת הַנְּהַר עַד נַחַל מִצְרַיִם וְאִתָּם
תִּלְקְמוּ לְאַחַד אַחַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְהָה בְּיוֹם הַהוּא יִ
יִתְקַע בְּשׁוּפָר נְדוּל וְכָאוּ הַאֲבָדִים בְּאַרְץ אֲשׁוּר וְהַנְּדָחִים
בְּאַרְץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲוּ לַיהוָה בְּתַר הַקֶּדֶשׁ בְּיְרוּשָׁלַם:
כח

הוֹי עֲטַרֵת גְּאוֹת שְׁכַרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֹבֵל צְבִי תִפְאָרְתוֹ
אֲשֶׁר עַל-רֹאשׁ גִּיאֵי-שְׁמַיִם הַלְוִי יוֹ: הִנֵּה חֲזֹק וְאִמְץ
לְאֹדְנֵי גְּזֵרִם בְּרֹד שַׁעַר קָטֹב בְּזֶרֶם מַיִם כְּבִירִים שְׁטָפִים
הַנִּיחַ לְאַרְץ בְּיָד: בְּרִנְגִלִים תִּרְמַסְנָה עֲטַרֵת גְּאוֹת שְׁכַרֵי
אֶפְרַיִם: וְהוֹתָה צִיצֵת נֹבֵל צְבִי תִפְאָרְתוֹ אֲשֶׁר עַל-רֹאשׁ
גִּיאֵי שְׁמַיִם כְּבַפּוּרָה בְּמֵרֶם לִי אֲשֶׁר יִרְאֶה הַרְאֶה
אוֹתָהּ בַּעֲוֹדָה כְּכַפּוּ יִבְלַעְנָה: בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה
יְהוָה צְבָאוֹת לְעֲטַרֵת צְבִי וְלַצִּיצִית תִּפְאָרָה לְשֹׁאֵר
עַמּוֹ: וְלְרוּחַ מִשְׁפָּט לְיוֹשֵׁב עַל-הַמִּשְׁפָּט וְלַגְּבוּרָה וְ
מְשִׁיבֵי מִלְחָמָה שְׁעָרָה: וְגַם-אֵלֶּה בְּנֵי שָׁנוּ וּבְשֹׁכְרֵי תַעֲוִי

כח, ג' ו' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט כ' כ"א כ"ב כ"ג כ"ד כ"ה כ"ו כ"ז כ"ח
כח, ג' ו' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט כ' כ"א כ"ב כ"ג כ"ד כ"ה כ"ו כ"ז כ"ח

אים היט איך ביי נאכט און ביי טאג.
4 קיין צארן איז ניטא אין מיר;
ווען דאס איז מיר דערנער און ווילדגעוועקס!
איך וואלט אין מלחמה געטרעטן דערויף;
איך וואלט עס פארברענט מיטאנאנדער.
6 ווען ער זאל זיך נאר האלטן אן מיין שטארקייט,
מאכן שלום מיט מיר,
מיט מיר שלום מאכן!

8 אין די קומעדיקע טעג וועט זיך אײנװאָרצלען יעקב,
שפראצן און בליען וועט ישראל,
און דאָס געזיכט פון דער וועלט וועט פול זיין מיט פרוכט.

7 האָט ער אים געשלאָגן ווי ער האָט זיין שלעגער געשלאָגן?
אַדער איז ער ווי די טייטונג פון זיינע געטייטע געטייט
געוואָרן?
ווען פול די מאָס, באַשטראַפסטו זי מיט אוועקשיקן;
ער האָט זי פארטריבן אין זיין שווער געמיט
אין טאָג פון מורח־זוינט.

8 דרום וועט דערמיט פאָרגעבן ווערן די זינד פון יעקב,
און דאָס איז אַלדער אַפצאַל פאַר אָפּטאָן זיין חטא:
ווען ער וועט מאַכן אַלע מוֹבַח־שטיינער
ווי קאַלכשטיינער צעהאַקטע,
אַז מער זאָלן ניט אויפשטיין
קיין געצנבֿייער און קיין וונוײלן.
10 וואָרום די באַפעסטיקטע שטאָט איז אַליין,
אַ וווינונג אוועקגעוואָרפן און פאַרלאָזט ווי אַ מדבר;
דאָרט וועט זיך פֿיטערן אַ קאַלב, און דאָרט וועט עס
הויערן.

און פאַרלענדן אירע צווייגן.
11 ווען אירע ריטלעך זיינען פאַרדאַרט,
וועלן זיי אָפּגעבראַכן ווערן;
ווייבער קומען און ציגדן זי אָן.
וואָרום אַ פּאַלק אָן פאַרשטאַנדיקייט איז דאָס;
דרום וועט אים ניט דערבאַרימען זיין בורא,
און זיין באַשעפער וועט אים ניט ליטעזעליקן.

12 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועט גאָט אָפּקלאַפן זיין פרוכט
פון שטראָם פון דעם טייך.

וואָס לייגט צו דער ערד מיט געוואַלט.
3 מיט די פֿיס וועט צעטרעטן ווערן
די שטאַלצע קרוין פון די שיכורים פון אפרים.
4 און די וועלקעדיקע בליעכץ פון זיין פראַכטיקער שיינקייט,
וואָס אויפן שטאַלצבאַזאַלבטן קאַפּ,
וועט זיין ווי אַן ערשטפרוכט פאַר זומער,
וואָס אַז דער זעער דערוועט זי,
שלינגט ער זי אַיין ווען זי איז נאָך אין זיין האַנט.

6 אין יענעם טאָג וועט גאָט פון צבאות זיין
פאַר אַ קרוין פון שיינקייט,
און פאַר אַ קראַנץ פון פראַכטיקייט,
פאַר דעם איבערבלייב פון זיין פּאַלק,
6 און פאַר אַ גייסט פון משפט
פאַר דעם וואָס יצט איבערן משפט,
און פאַר גבורה
צו די וואָס שלאָגן צוריק די מלחמה ביים טויער.

7 און אויך די דאָזיקע וואַקלען זיך פון זיין,
און שאַקלען זיך פון טרונק:

ביו דעם טייך פון מצרים,
און איר וועט אויפגעקליבן ווערן אײנציק־אײנציקווייז,
קינדער פון ישראל.

13 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועט געבלאָזן ווערן אין אַ גרויסן שופר,
און עס וועלן קומען די פאַרלאָרענע אין לאַנד אַשור,
און די פאַרשטויסענע אין לאַנד מצרים,
און זיי וועלן זיך בוקן צו גאָט
אויפן הייליקן באַרג אין ירושלים.

כח וויי, די שטאַלצע קרוין
פון די שיכורים פון אפרים,
און די וועלקעדיקע בליעכץ
פון זיין פראַכטיקער שיינקייט,
וואָס אויפן שטאַלצבאַזאַלבטן קאַפּ
פון די ווינפאַרטומלטע!

7 וע, גאָט האָט אַ שטאַרקן און אַ מאַכטיקן,
ווי אַ האַגלגעווייטער, אַ שטורעם פון צעשטערונג,
ווי אַ שטראָם פון שטאַרקע, פלייציקע וואַסערן.

ישראל. בפרח.

כהן ונביא שגו בשכר נבלעו מדהיין תעו מדהשכר שגו
 ח בראה פלן פלילה: בי כל-שלחנות מלאו קיא צאה
 ט בלי מקום: אתמי יורה דעה ואתמי יבין שמועה
 י גמולי מחלב עתיקי משדים: כי צו לצו צו לצו קו
 יא לקו קו לקו ועיר שם ועיר שם: כי בלעגן שפה ובלשון
 יב אחרת ידבר אל-העם הזה: אשר אמר אליהם זאת
 המנוחה הניחו לעיף וזאת המרגעה ולא אבוא שמוע:
 יג והיה להם דבריהם צו לצו צו לצו קו לקו קו לקו
 ועיר שם ועיר שם למען ילכו וכשלו אחור ונשברו
 יד ונוקשו ונלכדו: לקו שמעו דבריהם אנשי לצו
 טו משלי העם הזה אשר בירושלים: כי אמרתם ברתנו
 ברית את-מנות ועם-שאלו עשינו חוזה שומם קר
 יז עבר לא יבואנו כי שמינו כזב מחסנו ובשכר נסתרנו:
 טז לכן כה אמר אדני יהוה הנני יסד בציון אבן אבן
 יז כחן פנת יקרת מוסד מוסד המאמין לא יהיש: ושמתי
 משפט לקו וצדקה למשקלת ויעה ברד מחסה כזב
 יח וסתר מים ישטפו: וכפר בריתכם את-מנות וחזותכם
 את-שאלו לא תקום שוט שומם כי יעבר והייתם לו
 יט למרמס: מדי עברו יקח אתכם כרבבבקר בבקר יעבר
 כ ביום ובלילה והיה רק-ועה הבין שמועה: כרקצר
 כא המצע מהשתרע והמסכה צרה בהתבנס: כי כתר
 כב נר מעשהו ולעבר עבדתו נכריה עבדתו: ועתה אל-
 תתלוצצו פדחוקו מוסריכם כרכלה ונחרצה שמעתי
 כג מאת אדני יהוה צבאות על-כל-הארץ: האוני
 כד ושמעו קולי הקשיבו ושמעו אמרתי: הכל היום חרש
 כה החרש לרע יפתח וישודר אדמתו: הלא אם-שורה

דער פהן און דער נביא וואקלען זיך פון טרונג,
 זיי זיינען צעמישט פון וויין,
 זיי שאקלען זיך פון טרונג,
 זיי וואקלען זיך אין דער זעאונג,
 זיי ווערן געשטרויכלט ביים משפט.
 * וואָרום אלע טישן זיינען פול מיט שמוציקער מייקעכץ,
 ביו ניטאָ אַן אָרט וואָ ריינערן.

* וועמען זאל מען לערנען וויסן?
 און וועמען געבן צו פארשטיין די הערונג?
 פון מילך אנטווינטע?
 פון ברוסט אוועקגענומענע?
 10 וואָרום עס איז אַ געבאַט צו אַ געבאַט, אַ געבאַט צו אַ געבאַט,
 א שטריך צו א שטריך, א שטריך צו א שטריך,
 א ביסל דאָ, א ביסל דאָרט.
 11 וואָרום מיט אַ שטאַמלדיקער ליפּ, און מיט אַ פרעמדן
 לשון,
 מוז מען רעדן צו דעמדאָויקן פאַלק,
 12 וואָס מע האָט צו זיי געזאָגט; דאָס איז די רואונג,
 מאַכט רוען דעם מידן;
 און דאָס איז די מנוחה;
 אָבער זיי האָבן ניט געוואָלט הערן.
 13 און דאָס וואָרט פון גאָט איז ביי זיי
 אַ געבאַט צו אַ געבאַט, אַ געבאַט צו אַ געבאַט,
 אַ שטריך צו אַ שטריך, אַ שטריך צו אַ שטריך,
 אַ ביסל דאָ, אַ ביסל דאָרט;
 כדי זיי זאָלן גיין און געשטרויכלט ווערן אַהינטער,
 און צעבראַכן און געפאַנגען און באַצוונגען ווערן.

14 דרום הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר לייט פון געשפעט,
 איר ווערטלזאָגער פון דאָויקן פאַלק וואָס אין ירושלים:
 15 ווייל איר האָט געזאָגט:
 מיר האָבן געשלאַסן אַ בונד מיטן טויט,
 און מיט דער אונטערערד האָבן מיר אַן אַפּמאַך
 געמאַכט;

אַז די פלייציקע רוטא וועט דורכגיין,
 וועט זי צו אונדו ניט קומען,
 וואָרום מיר האָבן ליגן געמאַכט אונדוער באַשיצונג,
 און אין פאַלשקייט האָבן מיר זיך פאַרבאָרגן;
 16 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
 זע, איך גרונטפּעסט אין ציון אַ שטיין,
 אַ געפרוּוטן שטיין, אַ טייערן ווינקל, אַ פעסטן גרונטפּעסט;
 דער וואָס גלויבט, זאָל ניט אַיילן.
 17 און איך וועל מאַכן גערעכטיקייט פאַר אַ מעסטשונר,
 און רעכטפאַרטיקייט פאַר אַ בויגעוויכט;
 און אַ האַגל וועט אוועקערן די באַשיצונג פון ליגן,
 און די פאַרבאָרגעניש וועלן וואַסערן אוועקפלייצן.
 18 און אַפּגעמעקט וועט ווערן אַייער בונד מיטן טויט,
 און אַייער אַפּמאַך מיט דער אונטערערד וועט ניט באַשטיין.
 אַז די פלייציקע רוט וועט דורכגיין,
 וועט איר פון איר צעטרעטן ווערן.
 19 ווי אַפּט זי גייט דורך וועט זי אַיך נעמען;
 וואָרום פרימאַרגן אין פרימאַרגן וועט זי דורכגיין,
 ביי טאַג און ביי נאַכט;

ח' מלע יב' כצל יג' קקצ בוק דלג עד כט, כב'
 טו' שט ק תמז ק טז' נגש אחד שחק כב' קקצ בוק

און אַ הוילע שרעק וועט זיין צו באַנעמען די הערונג.
 20 וואָרום דאָס בעט איז צו קורץ זיך אויסצוציען,
 און דער צודעק צו שמאַל אַז מע דרייט זיך צונויף.
 21 וואָרום אַזוי ווי אויף באַרג פּרָצִים וועט גאָט אויפשטיין,
 אַזוי ווי אין טאַל פון גבעוּן וועט ער צערענען,
 צו טאַן זיין טואונג—פרעמד איז זיין טואונג,
 און צו ווערקן זיין ווערק—אויסטערליש איז זיין ווערק.
 22 און אַצונד זאָלט איר ניט שפעטן,
 כדי אַייערע בינדשטריק זאָלן ניט פעסטער ווערן;
 וואָרום אַ פאַרלענדונג און אַ גור
 האָב איך געהערט פון דעם האַר, גאָט פון צבאות,
 אויפן גאַנצן לאַנד.
 23 לייגט צו דאָס אויער, און הערט מיין קול,
 פאַרנעמט און הערט מיין וואָרט;
 24 אַקערט דען נאַכאַנאַנד דער אַקערער אויף צו זייען,
 און עפנט און צעהאַקט זיין ערד?
 25 פאַרוואָר, אַז ער האָט אויסגעליכן איר אויבערפלאַך,

16 זע דברי הימים א' יד, 16. 20 זע שמואל ב' ה, 20. 18 וואָרטשפּיל: שוט שוּטף.

צעשפרייט ער שווארצקימל, און קימל ווארפט ער אויס,
 און טוט אריין ווייץ אין שורות,
 און גערשט אויפן אָנגעצייכנטן אָרט,
 און טונקלווייץ ביים ראַנד דערפון.
 26 וואָרום אים האָט ריכטיק געלערנט,
 אים טוט ווייזן זיין גאָט.
 27 יא, ניט מיט אַ דרעששליטן ווערט שוואַרצקימל
 געדראָשן.

און אַ ראָד פון אַ וואָגן ווערט ניט אויף קימל געדרייט;
 נייערט מיט אַ שטעקן ווערט שוואַרצקימל געקלאַפט,
 און קימל מיט אַ רוט.
 28 ווערט ברויטקאָרן צעדריקט?
 פאַרוואָר, ניט אייביק דרעשן דרעשט ער עס;
 הגם עס רעשט דער וואַלץ פון זיין וואָגן מיט זיינע צאַקן—
 צעדריקן וועט ער עס ניט.
 29 דאָס אויך איז אַרויס פון גאָט פון צבאות;
 ווונדערלעך איז ער אין באַראָט, גרויס איז ער אין חכמה.

כט 1 וויי, אַריאַל, אַריאַל,
 שטאַט וווּ דוד האָט גערוט!
 מערט אַ יאָר אויף אַ יאָר,
 זאָלן די יום־טובים זיך אַרומדרייען,
 2 און איך וועל דריקן אַריאַל,
 און עס וועט זיין אַ קלאַג און אַ קלאַגעניש,
 און ער וועט מיר זיין אַזוי ווי אַן אַריאַל.
 3 און איך וועל לאַגערן אַרום דיר ווי אַ ראָד,
 און וועל דיך באַלעגערן מיט אַן ערדוואַל,
 און אויפשטעלן אויף דיר באַלעגערווערק.
 4 און גידעריק פון דער ערד וועסטו רעדן,
 און טיף פון שטויב וועט קומען דיין וואָרט;
 און ווי אַ גייסט פון דער ערד וועט זיין דיין קול,
 און פון שטויב וועט פיפסן דיין וואָרט.
 5 אָבער ווי דינע שטויב וועט ווערן דער המון פון דינע
 פיינט,

און אזוי ווי אַ דאָרשטיקן חלומט זיך, ערשט ער טרינקט,
 און ער כאַפט זיך אויף, ערשט ער איז שלאַף,
 און זיין זעל איז פאַרשמאַכט,
 אזוי וועט זיין דער המון פון אַלע פעלקער,
 וואָס האַלטן מלחמה אויף באַרג ציון.
 6 פאַרדולט אייך און זייט צעדולט!
 פאַרבלענדט אייך און זייט בלינד!
 איר וואָס זייט שיכור און ניט פון וויין,
 וואָס שאַקלט זיך און ניט פון טרונק.
 10 וואָרום גאָט האָט אויסגעגאָסן אויף אייך
 אַ גייסט פון הינערפלעט,
 און האָט צוגעמאַכט אייערע אויגן, די נביאים,
 און אייערע קעפּ, די זעערס, האָט ער פאַרדעקט.

און די זעאונג פון אַלצדינג איז פאַר אייך אזוי ווי ווערטער פון אַ פאַרחתמעטן געשריפטס, וואָס אַז מע גיט עס צו דעם
 וואָס קען געשריפטס, אזוי צו זאָגן: לייען דאָס, איך בעט דיך, זאָגט ער: איך קען ניט, וואָרום עס איז פאַרחתמעט. 12 און אַז

פּוֹתָהּ וְהַפִּיץ קֶצֶח וּכְמֵן יִדְרֹק וְשֵׁם חֲטָה שׁוֹרָה וְשַׁעֲרָה
 נִסְמָן וּכְסֻמָּת נִבְלָתוֹ: וְיִסְרוּ לְמִשְׁפַּט אֱלֹהֵיוּ וְזִרְנוּ: כו
 כִּי לֹא בְחֵרוֹן יָדָשׁ קֶצֶח וְאִיפֹן עֲנִלָּה עַל־כֵּמֶן יִסָּב כִּי כו
 כַּמִּטָּה יִחַבֵּט קֶצֶח וּכְמֵן בְּשִׁבְטוֹ: לֶחֶם יִדְרֹק כִּי לֹא כח
 לְנִצָּח אָדוּשׁ יְדוּשֵׁנוּ וְהִמָּם לְגַל עֲנִלָּתוֹ וּפְרִשׁוּ לֹא
 יִדְקֵנוּ: נִסְמָאת מַעַם יְהוָה צְבָאוֹת יַצָּאָה הַפְּלֵא עֲצָה כט
 הַגְּדִיל הַיְשִׁיָּה:

כט
 הוּי אַרְיָאֵל אַרְיָאֵל קְרִית הַנָּה דוֹר סָפוּ שָׁנָה עַל־שָׁנָה א
 חַנּוּם יִנְקָפוּ: וְהַצִּיקוּתִי לְאַרְיָאֵל וְהַנְּתָה תֵּאֲנִיָּה וְאֲנִיָּה ב
 וְהַיְתָה לִי כְּאַרְיָאֵל: וְחַנּוּתִי כְּדוֹר עֲלִיָּד וְצַרְתִּי עֲלֵיָּד ג
 מַצֵּב וְהַקִּימְתִי עֲלֵיָּד מְצַרְתִּי: וְשִׁפְלֵת מֵאֲרֵץ תְּדַבְּרִי ד
 וּמַעֲפָר תִּשָּׁח אֲמַרְתָּךְ וְהָיָה כְּאוֹיֵב מֵאֲרֵץ קוֹלֶךָ וּמַעֲפָר
 אֲמַרְתָּךְ תִּצְפָּצֵף: וְהָיָה כְּאֲבָק בֶּקֶן הַמּוֹן וְרִיָּד וּכְמֵן ה
 עֵבֶר הַמּוֹן עֲרִיצִים וְהָיָה לִפְתָּע פְּתֹאִם: מַעַם יְהוָה י
 צְבָאוֹת תִּפְקֹד כִּרְעַם וּבְרַעַשׁ וּקוֹל נְדוּל סוּפָה וּסְעָרָה
 וְקָדַב אִשׁ אוֹכְלָהּ: וְהָיָה כְּחֹלֶם חֲנוּן לִילָה הַמּוֹן כְּלִי ו
 הַגּוֹיִם הַצְּבָאִים עַל־אַרְיָאֵל וְכִלְצִיָּהּ וּמְצַדְתָּהּ וְהַמְצִיקִים
 לָהּ: וְהָיָה כְּאִשׁר יְחַלֵּם הַרְעֵב וְהַנְּהִי אוֹכֵל וְהַקִּיץ ח
 וְרַקָּה נִפְשׁוֹ וּכְאִשׁר יְחַלֵּם הַצֵּמָא וְהַנְּהִי שֹׁתֵה וְהַקִּיץ
 וְהַנְּהִי עֵץ וְנִפְשׁוֹ שׁוֹקֵקָה כֹּן יְהִיָּה הַמּוֹן כְּלִי־הַגּוֹיִם הַצְּבָאִים
 עַל־הַר צִיּוֹן: הַתְּמַהֲמָהּ וְהַתְּמָוִהּ הַשְּׁתַּעֲשֻׁעִי וְשַׁעֲוֹ ט
 שִׁכְרוּ וְלֹא־זִינּוּ נֶשֶׁוּ וְלֹא שִׁכְרוּ: כִּי־נִסְדַּךְ עֲלֵיכֶם יְהוָה רֹחַי
 תִּדְחַמְהָ וְיַעֲצֵם אֶת־עֵינֵיכֶם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־דַּאֲשִׁיכֶם
 הַחֹתוּם כִּסְּהוּ: וְתָהִי לָכֶם חֲנוּת הַכֹּל כְּדַבְּרֵי הַסֵּפֶר א
 הַחֲתוּם אִשְׁר־יְתֵנוּ אֹתוֹ אֶל־יְדוּעַ הַסֵּפֶר לֵאמֹר קָרֵא־נָא
 זֶה וְאָמַר לֹא אוֹכֵל כִּי חֲתוּם הוּא: וְנָתַן הַסֵּפֶר עַל אִשְׁר־ב

כח, 26 – כט, 12

און ווי שפריי וואָס פאַרגייט דער המון פון די מאַכטיקע;
 און פּלוצים־פּלוצלינג וועט עס געשען.
 6 פון גאָט פון צבאות וועט קומען די שטראַף,
 מיט דונער און מיט ערדציטערניש און גרויס געפילדער,
 שטורעם און געוויטער און פלאַמפּיער וואָס פאַרצערט.
 7 און אזוי ווי אַ חלום, אַ זעאונג פון דער נאַכט,
 וועט זיין דער המון פון אַלע פעלקער
 וואָס האַלטן מלחמה אויף אַריאַל—
 אי אַלע וואָס האַלטן מלחמה אויף איר,
 אי די באַלעגערפּעסטונג אַרום איר,
 אי די וואָס דריקן זי.
 8 און עס וועט זיין:

אזוי ווי אַ ווונגעריקן חלומט זיך, ערשט ער עסט,
 און ער כאַפט זיך אויף, און זיין לייב איז ליידיק,

11 און די זעאונג פון אַלצדינג איז פאַר אייך אזוי ווי ווערטער פון אַ פאַרחתמעטן געשריפטס, וואָס אַז מע גיט עס צו דעם
 וואָס קען געשריפטס, אזוי צו זאָגן: לייען דאָס, איך בעט דיך, זאָגט ער: איך קען ניט, וואָרום עס איז פאַרחתמעט. 12 און אַז

12 און אַז פּייעראָרט פון גאָט. צוגאַמען פון ירושלים.

לֹא־יִדְעֶה סֵפֶר לֹא־מֵר קִרְאֵנָא וְהָ וְאִמֵּר לֹא יִדְעֵתִי סֵפֶר:
 י וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יְצֵן כִּי נִגְשׁ הָעַם הַזֶּה בְּפִי וּבִשְׂפָתָיו
 כִּבְדוּנִי וּלְבִי רִחַק מִמֶּנִּי וְתִהְיֶה יִרְאָתָם אֵתִי מִצְוַת אֲנָשִׁים
 יד מְלֻמָּדָה: לָכֵן הִנְנִי יוֹסֵף לְהַפְלִיא אֶת־הַעַם־הַזֶּה הַפְּלֵא
 וּפְלֵא וְאִבְדָּה חֲכֵמַת חֲכָמָיו וּבֵינָת נִבְנִיו תִּסְתַּתֵּר:
 טו הוּי הַמְעַמְמִיקִים מִדְּוָה לְסַתִּיר עֲצָה וְדוּה בְּמַחֲשָׁד
 טז מַעֲשִׂיהֶם נִיאִמְרוּ מִי רֵאֵנוּ וּמִי יִדְעֵנוּ: הַפְּכַלְכֶם אִם־
 ז בְּחֵמֶר הִיצֵר יִחְשָׁב כִּי־אִמֵּר מַעֲשֵׂה לַעֲשׂוֹה לֹא עֲשִׂנוּ
 י וַיִּצֵר אִמֵּר לִיצְרוֹ לֹא הֵבִין: הֲלֹא־עוֹד מַעֲט מוֹעֵר וְשָׁב
 יח לְבָנוֹן לְכַרְמֶל וְהַכְּרַמֶּל לְעֵר יִחְשָׁב: וְשָׁמְעוּ בְּיַם־
 הַהוּא הַחֲרָשִׁים דְּכַר־סֵפֶר וּמֵאֶפֶל וּמַחֲשָׁד עֵינֵי עוֹרִים
 יט תִּרְאִינָה: וְיִסְפוּ עֵינֵים בִּיהוּה שְׂמַחָה וְאִבְיוֹנֵי אֲדָם
 כ בְּקִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יִגְלוּ: כִּי־אִפְסָם עֲרִיץ וְגִלְהָ לֵץ וּנְכַרְתִּי
 כא כָּל־שִׁקְרֵי אָוֶן: מִחֲטִיאֵי אֲדָם בְּדָבָר וּלְמוֹכִיחַ בְּשִׁעַר
 כב יִקְשׁוּן וְנִפְטוּ בְּתוֹרֵי צִדִּיק: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹ־
 בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־אֲבֹרְתָם לֹא־עֲתָה יָבוֹשׁ יַעֲקֹב
 כג וְלֹא עֲתָה פָּנָיו יַחֲרוּ: כִּי בְּרֵאוֹתָיו יִלְדִּיו מַעֲשֵׂה יְדֵי
 בְּקִרְבּוֹ יִקְדִּישׁוּ שְׁמִי וְהַקְדִּישׁוּ אֶת־קִדּוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת־
 כד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ: וַיִּדְעוּ תַעֲרִיחוֹת בֵּינָה וְרוֹגְנִים
 יִלְמְדוּ־לִקְחָ:

ל

א הוּי בְּנֵים סוֹרְרִים נֹאס־יְהוָה לַעֲשׂוֹת עֲצָה וְלֹא מֵנִי וְלִנְסָד
 ב מִסְכָּה וְלֹא רוּחִי לְמַעַן סִפּוֹת חֲטָאֹת עַל־חֲטָאֹת:
 ג הַהֲלֹכִים לְרַדַּת מִצְרַיִם וּפִי לֹא שָׁאֲלוּ לַעֲזוֹ בְּמַעֲזוֹ
 ד פְּרַעֲה וְלַחֲסוֹת בְּצַל מִצְרַיִם: וְהוּה לְכֶם מַעֲזוֹ פְּרַעֲה
 ה לְבִשֵׁת וְהַחֲסוֹת בְּצַל־מִצְרַיִם לְכַלְמָה: כִּי־הָיוּ בְּצַעַן
 שִׁדְוֵי וּמְלֹאכֵי חֲנָם יִגְעוּ: כָּל הַבָּאִישׁ עַל־עַם לֹא־

כט, כג' סכ ל, ה' א טסה

וואַרום זיי וועלן הייליקן דעם הייליקן פון יעקב,
 און דעם גאָט פון ישראל וועלן זיי פאַרזכטן.
 21 און די פאַרפירטע אין גייסט וועלן וויסן צו פאַרשטיין,
 און די מורמלער וועלן לערנען אַ מוסר.

ו וויי, קינדער אָפקערער, זאָגט גאָט,
 צו מאַכן עצות וואָס ניט פון מיר,
 און צו וועבן געוועבן וואָס ניט מיין גייסט,
 כדי צו מערן זינד אויף זינד!
 2 די וואָס גייען נידערן קיין מצרים,
 און מיין מויל האָבן זיי ניט געפרעגט;
 זיך צו שיצן אין דער באַשיצונג פון פֿרעהן,
 און זיך צו באַשירעמען אין שאַטן פון מצרים.
 3 אָבער די באַשיצונג פון פֿרעהן וועט אייך ווערן צו בושה,
 און די באַשירעמונג אין שאַטן פון מצרים צו שאַנד.
 4 וואַרום אין צויען זייען געווען זיינע האַרן,
 און זיינע שלוחים טוען קיין חֲנָם דערגרײַכן.
 5 אַלע וועלן זיי זיך שעמען
 איבער דעם פֿאַלק וואָס קען זיי ניט נוצן.

דאָס געשריפטס ווערט געגעבן צו דעם וואָס קען ניט קיין
 געשריפטס, אַזוי צו זאָגן: לייען דאָס, איך בעט דיך, זאָגט
 ער: איך קען ניט קיין געשריפטס.

13 און גאָט האָט געזאָגט:
 ווייל דאָסדאָזיקע פֿאַלק האָט געזענט מיט זיין מויל,
 און מיט זיינע ליפן מיך געערלעכט,
 אָבער זיין האַרץ האָט ער דערווייטערט פון מיר,
 און זייער מוֹרָא פֿאַר מיר
 איז ווי אַן אַיינגעלערנט געבאַט פון מענטשן,
 14 דרום זע, איך טו נאָך מער פֿאַרוונדערן דאָסדאָזיקע
 פֿאַלק,
 וונדערלעך פֿאַרוונדערן:
 און פֿאַרלאָרן ווערן וועט די חכמה פון זיינע חכמים,
 און די פֿאַרשטאַנדיקייט פון זיינע פֿאַרשטאַנדיקע
 וועט פֿאַרהוילן ווערן.

15 וויי, די וואָס פֿאַרהוילן טיף זייער באַראַט פון גאָט,
 און אין דער פינצטער זיינען זייערע מעשים,
 און זיי זאָגן: ווער זעט אונדו? און ווער ווייס אונדו?
 16 די פֿאַרקערטייט אַייערע!
 צי איז דער טעפּער ווי לייס גערעכנט,
 אַז דאָס ווערק זאָל זאָגן אויף זיין מיינסטער:
 ער האָט מיך ניט געמאַכט?
 און דער באַשאַף זאָל זאָגן אויף זיין באַשעפּער:
 ער פֿאַרשטייט ניט?

17 פֿאַרוואַר, אין נאָך אַ קליין וויילע,
 וועט דער לְבָנוֹן פֿאַרקערט ווערן אין אַ פֿרוכטגאַרטן,
 און דער פֿרוכטגאַרטן וועט פֿאַר אַ וואַלד גערעכנט
 ווערן.

18 און די טויבע אין יענעם טאָג
 וועלן הערן די ווערטער פון אַ בוך,
 און פון חושך און פינצטערניש
 וועלן זען די אויגן פון בלינדע.
 19 און די פֿאַרליטענע וועלן מערן
 זייער שמחה אין גאָט,
 און די באַדערפטיקע צווישן מענטשן
 וועלן מיטן הייליקן פון ישראל זיך פֿרייען.

20 וואַרום אַזעק דער מאַכטיקער,
 און פֿאַרלענדט וועט זיין דער שפּעטער,
 און פֿאַרשניטן אַלע וואָס לוייערן אויף אומרעכט;
 21 די וואָס מאַכן שולדיק אַ מענטשן מיט אַ וואַרט,
 און דעם שטראַפּזאַנער לייגן זיי אַ שטרויכלונג אין
 טויער,
 און פֿאַרדרייען מיט נישט דעם גערעכטן.

22 דרום האָט גאָט, וואָס האָט אויסגעלייזט אַברהמען,
 אַזוי געזאָגט אויפן הויז פון יעקב:
 אַצונד וועט ניט פֿאַרשעמט ווערן יעקב,
 און אַצונד וועט זיין פנים ניט בלאַס ווערן;
 23 יא, אַז ער וועט זען זיינע קינדער,
 דאָס ווערק פון מיינע הענט, אין זיין מיט,
 ווי זיי הייליקן מיין נאָמען;

ויעילו למו לא לעזר ולא להועיל כי לבשת וגם לחרפה:
 משא בהמות נגב בארץ צרה וצוקה לביא וליש
 מהם אפעה ושרף מעופף ישאו על-בחת עזרים חיליהם
 ועל-דבשת גמלים אוצרתם על-עם לא יועילו: ומצרים
 הבל וריק יעזרו לבן קראתי לזאת רבה הם שבת:
 עתה בוא כתבה על-לוח אתם ועל-ספר חקתה ותהי
 ליום אחרון לעד עד-עולם: כי עם מרי הוא בנים כחשים
 בנים לא-אביו שמוע תורת יהוה: אשר אמרו לראים
 לא תראו ולחיים לא-יתחוו: לנו נכחות דברו-לנו חלקות
 חזו מהתלות: סורו מני-דרך הטו מני-ארח השביתו
 מפנינו את-יקדוש ישראל: לבן זה אמר קדוש ישראל
 יצן מאככם בדרך הזה ותבטחו בעשק ונלוו ותשענו
 עליו: לבן יהיה לכם הענו הנה כפרץ נפל נבעה בחומה
 נשנכה אשר-פתאם לפתע יבוא שברה: ושברה בשבר יד
 נבל ויצרים כחות לא יהלם ולא ימצא במכתו חרש
 לחתות אש מלקוד ולחשף מים מנבא: כי כרד
 אמר אדני יהוה קדוש ישראל בשובה ונחת תישענו
 בהשקט ובבטחה תהיה גבורתכם ולא אביתם: והאמרו
 לא-יכי על-סוים ננום על-בן תנוסון ועל-קל נרכב על-בן
 יקלו רדפיכם: אלה אחד מפני נערת אחד מפני נערת
 חמשה תגשו עד אסינותרתם כתרן על-ראש הדר וכנס
 על-הגבעה: ולכן יהבה יהוה לחנכם ולכן יהום
 לחמכם כיר-אלהי משפט יהוה אשרי בלי-חובי לו:
 כרעם בציון ישב בירושלם כבו לא-יתכבה חנון
 יחנך לקול ויעקף בשמעתו ענף: ונתן לכם אדני לחם
 צר ומים לחץ ולא-יפגף עוד מוריד והיו עיניך ראות
 את-ימורדי: ואוניד תשמענה דבר מאחריך לאמר נה

ו' עדים קרי יח' בו טונו טונו סל' קבץ בויק

וואס זיינען ניט צו הילף און ניט צו נויץ,
 נאר צו בושה און צו חרפה.
 6 די נבואה אויפן וואסערפערד פון דרום.
 דורך א לאנד פון נויט און אנגסט,
 וואס די לייבינטע און דער לייב איז פון דארטן,
 דער פופערנאטער און דער פליעדיקער לינדווארעם,
 פירן זיי אויפן רוקן פון יונגאזולען זייערע פארמעגנס,
 און אויפן הויקער פון קעמלען זייערע אוצרות,
 צו א פאלק וואס קען ניט נוצן.
 7 ווארום נישטיק און אן האפט העלפט מצרים:
 דרום רוף איך דאס: שטאלץ זיינען זיי אויף ליידיק צו
 זיצן.
 8 אצונד קום פארשרייב עס אויף א טאול ביי זיי,
 און אין א בוך פארצייען עס,
 און עס זאל זיין ביון לעצטן טאג,
 אויף אייביק און שטענדיק.
 9 ווארום א ווידערשפעניק פאלק איז דאס,
 קינדער לייקענער,
 קינדער וואס ווילן ניט הערן
 די לערנונג פון גאט;
 10 וואס זאגן צו די נביאים:
 איר זאלט ניט נביאות זאגן;
 און צו די זעעס:
 איר זאלט אונדז ניט זען די ריכטיקייט;
 רעדט אונדז גלאטע רייד,
 זעט גענארענישן.
 11 קערט אייך אפ פון זען,
 נייגט אייך אפ פון שטעג,
 טוט אפ פון אונדזער פנים
 דעם הייליקן פון ישראל!
 12 דרום האט דער הייליקער פון ישראל אזוי געזאגט:
 וויל איר פארעכט דאסדאזיקע ווארט,
 און איר האט אייך פארזיכערט אויף רויב און באטרוג,
 און אייך אנגעלענט דערויף,

דרום וועלן פלינק זיין אייערע נאכיאגערס.
 17 א טויונט פאר דעם אנגעשריי פון איינעם,
 פאר דעם אנגעשריי פון פינף וועט איר ואלען אנטלויפן;
 ביו וואנען איר וועט בלייבן ווי א שטאנג אויף א שפיץ בארג,
 און ווי א פאן אויף א הויכן ארט.
 18 אבער פון דעסטוועגן טוט גאט הארן אייך צו לייטזעליקן,
 און פון דעסטוועגן טוט ער גארן אייך צו דערבארעמען;
 ווארום א גאט פון גערעכטיקייט איז יהוה,
 וויל צו די וואס הארן אויף אים.
 19 ווארום דו פאלק וואס זיצסט אין ציון, אין ירושלים,
 זיינען וועסטו מער ניט זיינען;
 לייטזעליקן וועט ער דיך לייטזעליקן
 אויף דעם קול פון דיין געשריי,
 ווי ער וועט הערן, טוט ער דיר ענטפערן.
 20 און גאט וועט אייך געבן קארג ברויט און קנאפ וואסער,
 אבער דיין לערער וועט מער ניט זיין פארהוילן,
 און דייע אונטן וועלן זען דיין לערער.
 21 און דייע אויערן וועלן הערן א ווארט הינטער דיר,

13 דרום וועט אייך זיין די דאזיקע זינד
 אזוי ווי אן אנקרייטיקער בראך
 אנטפלעקט אין א הויכער מויער,
 וואס פלוצים-פלוצלינג וועט קומען איר צעברעכעניש.
 14 און ער וועט זי צעברעכן ווי מע צעברעכט א
 טעפערגעפעס,
 צעהאקן און ניט שויען;
 און אין אירע שטיקער וועט זיך ניט געפינען א שארבן
 אויף ארויסשארן פיער פון אויוון,
 אדער אגשעפן וואסער פון גרוב.
 15 ווארום אזוי האט געזאגט גאט דער האר,
 דער הייליקער פון ישראל:
 אין שטילקייט און מנוחה וועט איר געהאלפן ווערן,
 אין רו און זיכערקייט וועט זיין אייער גבורה;
 אבער איר האט ניט געוואלט.
 16 און איר האט געזאגט:
 ניין, ניערט אויף פערד וועלן מיר לויפן;
 דרום וועט איר לויפן;
 און: אויף פלינקע וועלן מיר רייטן;

ווארטשפיל: סוס ננום.

כב הַתְּרַךְ לָבוּ בִּי כִי תִאֱמִינוּ וְכִי תִשְׁמְאוּלוּ: וְטִמְאַתֶּם אֶת־
צְפוּי פְּסִילֵי כֶסֶף וְאֶת־אֲפֻדַת מַסַּכַת וְהִבַּדְתֶּם תּוֹרֵם כְּמוֹ
כג דָּהָא צֵא תֹאמַר לוֹ: וְנָתַן מִטֵּר וְרָעַף אֲשֶׁר־תּוֹרַע אֶת־
הָאֲדָמָה וְלֶחֶם תִּבּוֹאֵת הָאֲדָמָה וְהָיָה דָשֵׁן וְשִׁמּוֹן יִרְעֶה
כד מִקְנֵיךָ בַיּוֹם הַהוּא כִּרְחֹב: וְהָאֲלֵפִים וְהַעֲוִירִים עֲבָדֵי
הָאֲדָמָה בְּלִיל חֲמִיץ יֵאָבְלוּ אֲשֶׁר־זָרְהָ בְּרַחַת וּבְמוֹרָה:
כה וְהָיָה וְעַל־בְּלִי־תֵר נִבְהָ וְעַל כְּלִי־נִבְעָה נִשְׂאָה פְּלִגְוִים
כו וּבְלֵי־מַיִם בַּיּוֹם הַרְגוּ רֹב בְּנִפְל מִגְּדֹלִים: וְהָיָה אֹרֵר
הַלְבֵנָה כְּאֹרֵר הַחֲמָה וְאֹרֵר הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַע־תִּים כְּאֹרֵר
שְׁבַע־תִּים הַיָּמִים בַּיּוֹם חֲבַשׁ יִהְיֶה אֶת־שֹׁבֵר עֲמוֹ וּמַחֲץ
כז מִבְּתוֹ יִרְפָּא: הִנֵּה שְׁסִי־יְהוָה בָּא מִמֶּרְחֹק בְּעַר
אִפּוֹ וְכִכְבֵּד מִשְׂאָה שִׁפְתָיו מְלֵאוֹ זַעַם וּלְשׁוֹנוֹ כֶּאֱשׁ אֲבָלַת:
כח וְרוּחוֹ בְּנַחַל שׁוֹמֵף עַד־צִוְּאָר יִחַצֶּה לַהֲנִיפָה גּוֹיִם בְּנִפְת
כט שׂוֹא וְרַסֵּן מִתְּעָה עַל לְחֵי עַמּוֹם: הַשִּׁיר יִהְיֶה לְכֶם
בְּלִיל הַתְּקִדֵּשׁ־חַג וְשִׁמְתָת לְכָב כְּהוֹלֵךְ בְּחִלִּיל לְכוּיָא
ל בְּתִרְי־יְהוָה אֶל־צִוֵּר יִשְׂרָאֵל: וְהִשְׁמִיעַ יְהוָה אֶת־יְהוָה
קוֹלוֹ וְנָחַת זְרוּעוֹ יִרְאֶה בְּנֹעֵף אֶף וְלִהֵב אֵשׁ אִיכְלָה נֶפֶץ
לא וּרְסֵם וְאֶבֶן בְּרֹד: כִּי־מִקּוֹל יְהוָה יִתַּת אֲשׁוּר בְּשִׁבְטֵי נְבִיָּה:
לב יְהוָה כָּל מַעֲבָל מִטָּה מוֹסְדָה אֲשֶׁר יַעֲיַח יְהוָה עָלָיו
לג בְּתַפִּים וּבְכִנּוֹרוֹת וּבְמִלְחָמוֹת תִּנּוּפָה נִלְחִם־בָּהּ: כִּי־
עָרוּךְ מֵאֲתִמּוּל תִּפְתָּה נִסְיָהּ לְמַלְךְ הוֹיֵךְ הַעֲמִיק הִרְחֹב
מִדְּרָתָה אֵשׁ וְעִצִּים הִרְבֵּה נִשְׁמַת יְהוָה בְּנַחַל נְפְרִית
בְּעֶרְבָה בָּהּ:

לא

א הוֹי הַרְדִּים מִצְרִיִם לְעוֹרָה עַל־סוֹסִים יִשְׁעֵנוּ וַיִּבְטְחוּ עַל־
רָכֶב כִּי רֹב וְעַל פָּרָשִׁים כִּי־עֲצָמוּ מֵאֵד וְלֹא שָׁעוּ עַל־
ב קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרְשׁוּ: וְנִסְיָהּ הוּא הֶקֶם וַיִּבֵּא

ל, לב' ע' ק' לא' ד'א ק' י' ע' ע' ב'טחח

אָוִי צוֹ וְאָגֵן: דָּאָס איז דער וועג, גייט אויף אים,
סײ איר וועט זיך קערן רעכטס,
און סײ איר וועט זיך קערן לינקס.
22 און איר וועט פאַראומרייניקן
דעם איבערצוג פון דײַנע זילבערנעצן,
און דעם באַקלייד פון דײַן גענאָסענעם גאַלדגעץ.
אָוועקוואַרפן וועסטו זיי אָווי ווי אומריינס;
„אַרויס!“ וועסטו זאָגן דערצו.
23 און ער וועט געבן רעגן פאַר דײַן וריעה
וואָס דו וועסט זייען אין דער ערד,
און דאָס ברויט פון דער תבואה פון דער ערד
וועט זיין פעט און זאַפטיק.
דײַן פי וועט זיך פיטערן אין יענעם טאָג
אויף אַ לאַנקע אַ ברייטער.
24 און די רינדער און די יונגאַייזלען
וואָס באַאַרבעטן די ערד,
וועלן עסן געשמאַקע פוטער,
וואָס מע ווינטשוּפלט מיט אַ וײַער און מיט אַ
ווינטשוּפול.
25 און אויף יעטוועדער הויכן באַרג,
און אויף יעטוועדער דערהויבענעם בערגל,
וועלן זיין בעכן, שטראָמען וואַסער,
אין דעם טאָג פון גרויס טײַטונג, ווען טורעמס טוען
פאַלן.
26 און דאָס ליכט פון דער לבנה
וועט זיין ווי דאָס ליכט פון דער זון,
און דאָס ליכט פון דער זון
וועט זיין זיבנפאַך—ווי דאָס ליכט פון זיבן טעג,
אין דעם טאָג וואָס גאַט פאַרבינדט דעם בראַך פון זיין
פאַלק,
און דעם ריס פון זיין ווונד טוט ער היילן.

27 זע, דער נאָמען פון גאַט קומט אָן פון דער ווייט,
זיין צאָרן ברענט, און אַ שווערער רויך הייבט זיך
אויף;

זינע ליפן זינען פול מיט צאָרן,
און זיין צונג ווי אַ פֿייער וואָס פאַרצערט;
28 און זיין אָטעם ווי אַ פֿלייציקער שטראָם,
וואָס גרייכט ביז צום האַלדז;
צו זיפן די פעלקער אין אַ זיפ פון פאַרוויסטונג,
מיט אַ פאַרפיריקער צאַם אויף די באַקן פון די
אומות.

29 אַ געזאַנג וועט ביי אַיך זיין,
ווי אין דער נאַכט וואָס אַ יום־טוב ווערט
געהייליקט,
און אַ האַרציקע שמחה,
ווי ביי דעם וואָס גייט מיט אַ פֿלייט,
צו קומען אויפן באַרג פון גאַט,
צום פעלז פון ישראל.

30 און גאַט וועט לאָזן הערן דעם הילך פון זיין קול,
און וועט ווייזן דעם אַראַפֿלאַז פון זיין אַרעם,
מיט גרימצאָרן און פֿלאַמפֿייער וואָס פאַרצערט,
מיט וואַלקנבראַך און פֿלי־צונג און האַגלשטיין.
31 וואָרום פון דעם קול פון גאַט וועט צעבראַכן ווערן
אַשור,
די רויט מיט וואָס ער פלעגט שלאָגן.

22 און וווּ נאָר עס גייט דורך דער שטעקן פון
באַשערונג,
וואָס גאַט וועט אַראַפֿלאַזן אויף אים,
וועט עס זיין מיט פויקן און מיט האַרפן;
און מיט מלחמות פון פעכטונג וועט ער מלחמה האַלטן
אויף זיי.
33 וואָרום אָנגעגרייט פון נעכטן איז דער פֿייער־אַרט,
יֵא, פאַרן מלך איז ער צוגעגרייט,
טיף איז ער, ברייט איז ער;
זיין הויפן האָט פֿייער און האַלץ אַ סך,
גאַטס אָטעם טוט ברענען
ווי אַ טײַך שוועבל דערין.

לא

א ווי, די וואָס נידערן קיין מצרים נאָך הילף,
און אויף פערד פאַרלאָזן זיי זיך;
און זיי פאַרויזערן זיך אויף רײַטוועגן, ווייל זיי זינען פיל,
און אויף רײַטער, ווייל זיי זינען מאַכטיק זייער;
און זיי קערן זיך ניט צו דעם הייליקן פון ישראל,
און גאַט טוען זיי ניט זוכן!
2 אַבער פאַרוואַר, ער איז קלוג, און ער ברענגט דאָס ביזו,

רַע וְאֶת־דְּבָרָיו לֹא הִסִּיר וְקַם עַל־בֵּית מְרֵעִים וְעַל־עֹרֹת
פְּעָלֵי אָזָן: וּמִצְרִים אָדָם וְלֹא־אֵל וּסְסִיחֵם בְּשֵׁר וְלֹא־יִ
רוּחַ נִיהוּה יִטְהַר דָּוֹ וְכִשְׁל עֹזֵר וְנִפְל עֹזֵר וְיַחֲדוּ כָּל־ם
יִכְלִיזוּ: כִּי־כִהָ אָמַר יְהוָה וְאֵלֵי כִּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאָרֶץ יִ
וְהַכְּפִיר עַל־טְרַפּוֹ אֲשֶׁר יִקְרָא עָלָיו מְלֵא רַעִים מִקּוֹלֵם
לֹא יִחַת וּמִהֲמוֹנֵם לֹא יַעֲנֶה כִּן יִרְדֵּי יְהוָה צְבָאוֹת לַצְּבָא
עַל־הַר־צִיּוֹן וְעַל־גְּבוּעֹתֶיהָ: בְּצַפְרִים עֲפֹת כִּן יִגַּן יְהוָה
צְבָאוֹת עַל־יְרוּשָׁלַם גְּזוֹן וְהִצִּיל פֶּסַח וְהַמְלִיט: שׁוּבוּ
לְאֲשֶׁר הִעֲמִיקוּ סָרָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי בַיּוֹם הַהוּא יִמְאִסּוּ
אִישׁ אֵלֵלִי כִסְפּוֹ וְאֵלֵלִי וְהָבּוּ אֲשֶׁר עָשׂוּ לְכֶם יְדִיכֶם
חֲטָא: וְנִפְל אֲשׁוּר בַּחֲרִב לֹא־אִישׁ וְחָרִב לֹא־אָדָם תֵּאבְדֵנוּ
וְגַם לוֹ מִפְּנֵי־חָרִב וּבַחֲזָרוֹ לְמַם יְהוּ: וְסִלְעוּ מִמְּנוֹר
יַעֲבֹד וַחֲתוּ מִגַּם שָׂרָיו נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר־אָדָר לוֹ בְּצִיּוֹן
וַחֲתוּר לוֹ בִּירוּשָׁלַם:

לב

הֵן לַצֶּדֶק יִמְלֹךְ־מֶלֶךְ וּלְשָׁרִים לְמִשְׁפַּט יִשְׂרוּ: וְהִזְהִיר־אִישׁ
כַּמְּחַבְּאֵרוֹחַ וּסְחָר וְרַם כַּפְּלִגְרִמִּים בְּצִיּוֹן כַּגֹּל סִלְעֵי
כֶּבֶד בְּאֶרֶץ עִיפָה: וְלֹא תִשְׁעִינָה עֵינֵי רְאִים וְאֲזַנֵּי שְׂמִיעִים
תִּקְשְׁבֶנָה: וּלְכַב נְמַהֲרִים יִבִּין לְדַעַת וּלְשׁוֹן עֲלָנִים תִּמְחַדֵּר
לְדַבֵּר צְחֹת: לֹא־יִקְרָא עוֹד לְנֶבֶל נְדִיב וּלְכִלְיֵי לֹא־הָ
יֵאמֵר שׁוֹעֵ: כִּי נֶבֶל נֶבֶלָה יִדְבֵר וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה־אֵן לַעֲשׂוֹתֵי
חֲנֹף וְלִדְבַר אֱלֹהֵי־יְהוָה תוֹעֵה לְחָרִיק נֶפֶשׁ רָעִב וּמִשְׁקָה
צָמָא יַחֲסִיר: וְכִלְיֵי כִלְיֵי רַעִים הוּא זְמוֹת יַעֲזֵן לְחַבְלֵי
עֲנִיִּים בְּאִמְרוֹי־שִׁקֵּר וּבְדַבַּר אֲבִיזֵן מִשְׁפָּט: וְנְדִיב נְדִיבוֹתֵי
יַעֲזֵן וְהוּא עַל־נְדִיבוֹת יָקוּם: נְשִׁים שְׂאֵנֹת קַמְנֵה־ט
שְׂמִעֵנָה כֹּלֵי בְנוֹת בְּמַחֲזוֹת הָאֲנֹתָ אִמְרָתֵי: יָמִים עַל־י
שָׁנָה תִרְגַּנְנָה בְּמַחֲזוֹת כִּי בְּלָה בְּצִיר אֶסְף בְּלֵי יְבוּא:

לא, ד' קצ"ח לב, ז' קצ"ח ט"ה קי' ט' הא' בשוא

און זיינע ווערטער טוט ער ניט אָפּ.
און ער וועט אויפשטיין קעגן הויז פון די שלעכטסטער,
און קעגן דער הילף פון די וואָס ווערקן אומרעכט.
און די מצרים זיינען מענטשן, און ניט גאָט,
און זייערע פערד זיינען פלייש, און ניט גייסט;
און גאָט וועט אויסשטרעקן זיין האַנט,
און שטרויכלען וועט דער העלפער,
און פאלן וועט דער געהאלפּענער,
און אלע אין איינעם וועלן זיי פאַרלענדט ווערן.
און זיי וועלן דער ליב און דער יונגלייב ברומט איבער זיין
רויב,
הגם אַ פּוֹלַע פּאַסטוכער זיינען איינגעזאַמלט אַרום אים;
פאַר זייער קול דערשרעקט ער זיך ניט,
און פאַר זייער ליאַרעם בייגט ער זיך ניט;
און זייערע גאָט פון צבאות נידערן,
צו האַלטן מלחמה אויפן באַרג פון ציּון
און אויף איר הויכן אַרט.
ווי פּוֹיגלען פּלאַטערנדיק,
און זייער גאָט פון צבאות באַשירעמען ירושלים,
באַשירעמען און מציל זיין,
פאַרשוינען און ראַטעווען.
קערט אייך אום צו וועמען איר האָט טיף ווידערשפּעניקט,
קינדער פון ישראל.
פאַרוואָר, אין יענעם טאַג וועלן זיי פאַראַכטן
איטלעכער זיינע אָפּגעטער פון זילבער,
און זיינע אָפּגעטער פון גאָלד,
וואָס אייערע הענט האָבן אייך געמאַכט צו זינד.
און אַשור וועט פאלן דורך דער שווערד פון ניט אַ מאַן,
און די שווערד פון ניט אַ מענטשן וועט אים פאַרצערן;
און ער וועט אַנטלויפן פאַרן שווערד,
און זיינע יונגע לייט וועלן צו צינן ווערן.
און זיין פעלו וועט פון מורא פאַרגיין,
און אַנגסטן פאַר דער פּאַן וועלן זיינע האַרן.

און זיין האַרץ אַרבעט אומרעכט,
צו טאַן פאַלשקייט,
און צו רעדן וועגן גאָט מיט גענאַר;
צו לאָזן ליידיק דעם לייב פון דעם הונגעריקן,
און דעם טראַנק פון דעם דאַרשטיקן צו מינערן.
און דער גייציקער, זיינע געצייג זיינען שלעכט,
בייזע מחשבות באַראַט ער,
אומצוברענגען דעם אַרימאָן מיט רייד פון ליגן,
אַפילו ווען דער אביון טענהט גערעכט.
אַבער דער אַדלמאַן באַראַט אַדלקייט,
און אויף אַדלקייט וועט ער באַשטיין.
איר רואיקע ווייבער,
שטייט אויף, הערט מיין קול;
איר זיכערע טעכטער,
פאַרנעמט מיין זאַג.
טעג און יאַרן וועט איר ציטערן,
איר זיכערע,
וואַרום די לעז איז פאַרלענדט,
קיין איינזאַמלונג וועט ניט קומען.

זאָגט גאָט, וואָס זיין פייער איז אין ציּון,
און זיין אויוון אין ירושלים.
לב ¹ ווע, מיט רעכטפאַרטיקייט וועט קייניגן דער קייניג,
און האַרן־זיי וועלן הערשן מיט גערעכטיקייט.
² און איטלעכער וועט זיין
זי אַ באַהעלטעניש פון חיוּט,
און אַ פאַרבאַרגעניש פון גוסרענן;
זי אַ בעכן וואַסער אין אַ טריקעניש,
זי דער שאַטן פון אַ שווערן פעלו
אין אַ פאַרשמאַכטן לאַנד.
און ניט פאַרקלעפט זיין וועלן די אויגן פון די זעער,
און די אויערן פון די הערער וועלן פאַרנעמען.
און דאָס האַרץ פון די איבעראַיילטע וועט פאַרשטיין
צו וויסן,
און די צונג פון די שטאַמלער וועט רעדן געלויפיק
קלאַר.
און דעם געמיינעם וועט מען ניט רופן מער אַדלמאַן,
און אויפן גייציקן וועט מען ניט זאָגן מער נדבן.
וואַרום דער געמיינער רעדט געמיינן,
וואַרטשפּיל: וְכִלְיֵי כִלְיֵי.

יא חרדו שאננות רגזה בטחות פשטה וערה חגורה על-
 יב חלצים: על-שדים ספרים על-שדיהמר על-נפן פריה:
 יג על ארמת עמי קוץ שמיר העלה בי על-כל-בתי משוב
 יד קרנה עלויה: כרארמון נמש המון עיר עוב עפל ובחן
 טו הנה בעד מערות עד-עולם משוב פראים מרעה עדרים:
 טז עד-יערה עלינו רוח ממרום והנה מדבר לכרמל ו: כרמל
 טז לער יחשב: ושכן במדבר משפט וצדקה בכרמל
 יז תשוב: והנה מעשה הצדקה שלום ועבדת הצדקה השקט
 יח ובטח עד-עולם: וישב עמי בנה שלום ובמשכנות
 יט מבטחים ובמנוחת שאננות: וברך ברדת היער ובשפלה
 כ תשפל העיר: אשריכם ורעי על-כל-מים משלתי רגל-
 השור והחמור:

לג

א הוי שורד ואתה לא שרוד ובוגד ולא-בגדו בך כהתמך
 ב שורד תושד כנלתך לבגד ובגד-יך: והנה חגנו
 ג לך קונו הנה ורעם לבקרים אף-ישועתנו בעת צרה:
 ד מקול המון נדרו עמים מרוממתך נפצו גוים: ואסף
 ה שללכם אסף החסיל כמשק גבים שגק בו: נשגב
 ו יהוה כי שכן מרום מלא ציון משפט וצדקה: והנה
 ז אמונת עתיד חסן ישועת חכמת ודעת יראת יהוה היא
 ח מר ובקיון: נשמו מסלות שבת עבר ארח הפר ברית
 ט מאם ערים לא חשב אנוש: אבל אמללה ארץ החפיר
 י לבנון קמל הנה השרון בערבה ונער בשן וכרמל:
 יא עתה אקום יאמר יהוה עתה ארויכם עתה אנשא: תהרו
 יב חשש תלדו קש ורחכם אש תאכלכם: והיו עמים

11 שוידערט, איר רואיקע,
 ציטערט, איר זיכערע;
 טוט אייך אויס און אנטבלויזט אייך,
 און גורט וזאקן אויף די לענדן,
 12 אויף די בריסט זיך שלאגנדיק,
 איבער די גלוסטיקע פעלדער,
 איבערן פרוכטיקן וויינטאק;
 13 איבער דער ערד פון מיין פאלק,
 פארוואקסן מיט דערנער און ווילדגעוועקס;
 יא, איבער אלע היזער פון לוסטיקייט,
 איבערן פריילעכן כרך.
 14 ווארום דער פאלאץ איז פארלאזט,
 דער טומל פון שטאט האט אויפגעהערט;
 דער ערדוואל און דער טורעם
 זיינען פאר היילן אויף אייביק,
 א פרייד פאר וואלדאיזלען,
 א פיטערונג פאר סטאדעס.
 15 ביז אויסגעגאסן וועט ווערן אויף אונדז
 א גייסט פון דער הייך,
 און דער מדבר וועט ווערן א פרוכטגארטן,
 און דער פרוכטגארטן וועט פאר א וואלד גערעכנט
 ווערן.
 16 און אין מדבר וועט רוען גערעכטיקייט,
 און רעכטפארטיקייט וועט וויינען אין פרוכטגארטן.
 17 און דאס ווערק פון רעכטפארטיקייט וועט זיין שלום,
 און דער אויפטו פון רעכטפארטיקייט—
 רו און זיכערקייט אויף אייביק.
 18 און מיין פאלק וועט זיצן אין א ווייניג פון שלום,
 און אין וויינערטער זיכערע, און אין רואונגען שטילע.
 19 און מע וועט זיך צעשפרייטן אויף דעם אראפגאנגא פון
 וואלד,
 און ביז אין דער נידערונג וועט נידערן די שטאט.
 20 וויל צו אייך וואס זייט ביי אלע וואסערן,
 וואס לאזט ארויס פריי דעם פוס פון דעם אקס און דעם
 אייזל.

לב, יד' קמץ בויק טו' ורובמל קי' לג, א' דגש אור שורק
 ט' קמץ בויק טחח בארנח י' קמץ בויק יא' טחח בארנח

מורא פאר גאט, דאס וועט זיין זיין אוצר.
 זע, זייערע העלדן קלאגן דרויסן,
 די שלוחים פון שלום טוען ביטער וויינען.
 פארוויסט זיינען די וועגן,
 אויפגעהערט דער וועגפארער;
 ער האט פארשטערט דעם בונד,
 ער האט פארזאכט די שטעט,
 ער אכט ניט אויף קיין מענטשן.
 פארטרויערט, פארשניטן איז דאס לאנד,
 פארשעמט איז דער לבנון, פארוועלקט;
 דער שרון איז ווי א מדבר געווארן,
 און אפגעטרייסלט איז בשן און פרמל.
 10 אצונד וועל איך אויפשטיין, זאגט גאט,
 אצונד וועל איך זיך דערהייכן,
 אצונד וועל איך זיך אויפהייכן.
 11 איר טראגט שפריי, וועט איר געבערן שטרוי;
 אייער אטעם—א פייער וואס וועט אייך פארזעצן.
 12 און די פעלקער וועלן זיין ווי קאלך פארברענטע.

לג 1 ווי, דו פארוויסטער וואס ווערסט ניט פארוויסט,
 און דו פעלשער וואס מע פעלשט ניט אן דיר!
 אז דו וועסט אויפהערן פארוויסטן, וועסטו פארוויסט ווערן,
 אז דו וועסט ענדיקן פעלשן, וועט מען פעלשן אן דיר.
 2 גאט לייטועליק אונדז,
 צו דיר האבן מיר געהאפט;
 זיי זייער ארעם אלע פרימארגן,
 און אונדזער הילף אין צייט פון נויט.
 3 פון קול פון דעם טומל זיינען די אומות אנטלאפן,
 פון דיין אויפהייבן זיך ווערן די פעלקער צעשפרייט.
 4 און אויפגעקליבן וועט ווערן אייער רויב
 ווי דער היישעריק קלייבט אויף,
 ווי גרילן שפרינגען,
 טוט מען שפרינגען דערויף.
 5 דערהויבן איז גאט, ווארום ער רוט אין דער הייך;
 ער פילט אן ציון מיט רעכט און גערעכטיקייט.
 6 און די זיכערקייט פון דייע צייטן וועט זיין
 א שאץ מיט ישועות: חכמה און דערקענונג;
 7 ווארטספיל: וברך ברך.

ווי דערנער אָפּגעהאַקטע וואָס ווערן אין פּייער געצונדן.
 15 הערט, איר ווייטע, וואָס איך האָב געטאָן,
 אין ווייסט, איר נאַנטע, מיין גבורה.
 16 עס אַנגסטן אין ציון די זינדיקע,
 אַ ציטערניש האָט אַנגענומען די פּאַלשע:
 ווער פון אונדו קען וויילן אין דעם פּייער וואָס
 פאַרצערט?
 ווער פון אונדו קען וויילן אין די אייביקע בראַנדן?
 16 דער וואָס גייט אין רעכטפאַרטיקייט, און רעדט ערלעך,
 דער וואָס פאַראַכט דעם געווינ פון רויב,
 דער וואָס שאַקלט אָפּ זיינע הענט פון אַנגעמען שוחד,
 דער וואָס פאַרשטאַפט זיין אויער פון הערן וועגן בלוט,
 און פאַרדריקט זיינע אויגן פון קוקן אויף שלעכטס.
 16 ער וועט רוען אין דער הייך;
 פעסטונגען פון פעלזן וועלן זיין זיין באַשיצונג;
 זיין ברויט איז געגעבן, זיין וואָסער איז זיכער.
 17 דעם מלך אין זיין שיינקייט וועלן אַנקוקן דינע אויגן;
 זיי וועלן זען אַ לאַנד פון ווייטענישן.
 18 דיין האַרץ וועט טראַכטן אָן דער אימה:
 וווּ איז דער וואָס האָט געציילט?
 וווּ דער וואָס האָט געוויגן?
 וווּ דער וואָס האָט די טורעמס געציילט?
 19 דאָס פאַרשייטע פּאַלק וועסטו מער ניט זען,
 דאָס פּאַלק מיט אַ טונקעלער שפּראַך, ניט צו פאַרשטיין,
 מיט אַ שטאַמלדיקן לשון, ניט קלוג צו ווערן.
 20 קוק אָן ציון, די שטאַט פון אונדזער אַיינזאַמלונג;
 דינע אויגן וועלן זען ירושלים,
 אַ ווייניג אַ רואיקע,
 אַ געצעלט וואָס וועט ניט אַוועקגערוקט ווערן,
 וואָס זיינע פּלעקלעך וועלן אייביק ניט אַרויסגעצויגן
 ווערן.
 און אַלע זיינע שטריק וועלן ניט אָפּגעריסן ווערן.
 21 נאָר דאָרטן וועט גאָט אונדו זיין מאַכטיק,
 ווי אַן אַרט פון טייכן, שטראָמען ברייטרוימיקע,

משרפות שׁיד קוצים כסוחים באש יצתו: שמעו י
 רחוקים אשר עשיתי ודעו קרובים גברתי: פחרו בציון י
 חטאים אחוה רעה הנפים מי ויער לנו אש אוכלה
 מיריעור לנו מוקרי עולם: הלך צדקות ודבר מישרים י
 מאס בקציע מעשקות נער כפיו מתמד בשחר אמס אנו
 משמע דמים ונצם עינוי מראות ברע: הוא מרומים י
 ישכן מעדות סלעים משנבו לחמו נתן מימו נאמנים:
 מלך בנפו תחוננה עינד תראנה ארץ מרחקים: לבך י
 יהנה אימה איה ספר איה שקל איה ספר אתיהמנדלים:
 אתעם נועז לא תראה עם עמקי שפה משמוע גלעג י
 לשון אין בניה: חנה ציון קרות מועהני עינד תראנה כ
 ירושלם נה שאנן אהל בליצן בליצפ יתדתיו לנצח
 וכלחבליו בליצתקו: כי אששם אדיר יהיה לנו כ
 מקום נהרים יארים החבי יום בליחך בו אנישיט
 וצי אדיר לא יעברנו: כי יהיה שפמנו יהיה מחקכנו כ
 יהיה מלבנו הוא וישענו: נמשו חבלך בליחוקו כך י
 תרנם בליפרשו גם או חלק ערשלה מרבה פסחים בוו
 בו: ובליאמר שכן חליתי העם הישב בה נשא עון: כ
 לד

קרבו נזים לשמע ולאמים הקשיבו השמע הארץ ומלאה א
 חבל וכלצאצאיה: כי קצף ליהיה על בליהגוים וחמה ב
 על בליצבאם החרימם נתנם לטבח: חלליהם ישלכו י
 ופגריהם יעלה באשם ונמסו הרים מדמם: ונמקו בל ד
 צבא השמים ונגלו כספר השמים וכלצבאם יבול בנבל
 עלה מנפן ובנבלת מתאנה: כירותה בשמים חרבי ה
 הנה על אדום תרד ועלעם חרמי למשפט: חרכ י
 ליהיה מלאה דם הדישה מחלב מהם כרים ועתודים

לג, יב פח כס' כ' הע בקמץ כא' חצי הסור כססוק
 כ' רב כסל לד, א' קמץ ט"ב

וואָס קיין רודערשיף קען אויף אים ניט גיין,
 און קיין שטאַרקער אַקרענט קען אים ניט איבערפאַרן.
 22 וואָרום גאָט איז אונדזער ריכטער,
 גאָט איז אונדזער געוועזענער,
 גאָט איז אונדזער מלך;
 ער וועט אונדו העלפן.
 23 לויז געוואָרן זיינען דינע שטריק,
 זיי האַלטן ניט פעסט זייער מאַסט,
 זיי שפּרייטן דעם זאָגל ניט אויס.
 דענסמאַל ווערט פּאַנג פון פּיל זאַקרויב צעטיילט,
 הינקעדיקע רויבן רויב.
 24 און קיין אַיינוווינער וועט ניט זאָגן: איך בין קראַנק;
 דעם פּאַלק וואָס ויצט דערין איז פאַרגעבן די זינד.

ד גענענט, איר פעלקער, צו הערן,
 און איר אומות, פאַרנעמט;
 זאָל הערן די ערד און איר פּולקייט,
 די וועלט און אַלע אירע שפּראַצונגען.

2 וואָרום גאָט האָט אַ פעס אויף אַלע פעלקער,
 און אַ גרימצאָרן אויף זייער גאַנצן חיל;
 ער האָט זיי צו חרם געמאַכט,
 זיי איבערגעגעבן צו דער שחיטה.
 3 און זייערע דערשלאָגענע וועלן זיך וואַלגערן,
 און פון זייערע פּגרים וועט אויפגיין אַ געשטאַנק,
 און די בערג וועלן צעגיין פון זייער בלוט.
 4 און דער גאַנצער חיל פון הימל וועט צעקריכן,
 און די הימלען וועלן ווי אַ מגילה זיך אויפוויקלען,
 און זייער גאַנץ חיל וועט אַראָפּוועלקן,
 ווי אַ בלאַט וועלקט פון וויינשטאַק,
 און ווי פאַרוועלקטס פון אַ פייגנבוים.
 5 וואָרום אַנגעטרונקען אין הימל האָט זיך מיין שווערד,
 אַט וועט זי אויף אַדום אַראָפּנידערן,
 און אויף דעם פּאַלק פון מיין חרם, צום משפט.
 6 גאָט שווערד איז פּול מיט בלוט,
 געזעפטיקט מיט פעטס,
 מיט בלוט פון לעמער און בעק,

מחלב בליות אילים כי נבח ליהודה בבצרה וטבח גדול
 בארץ אדום: וורדו ראמים עמם ופרים עסיאבירים
 ורוחה ארצם מדם ועפרם מחלב ידשן: כי יום נקם
 ליהודה שנת שלומים לריב ציון: ונהפכו נחליה לזפת
 ועפרה לנפרית והיתה ארצה לזפת בערה: לילה ויומם
 לא תכבה לעולם יעלה עשנה מדור לדור תחרב לנצח
 נצחים אין עבר בה: ורשויה קאת וקפור ונשוף וערב
 ישכנרבה ונטה עליה קרתהו ואבניבהו: חריה ואיך
 שם מלוכה וקראו וכל שריה יהיו אפס: ועלתה ארמניה
 סירים קמוש וחוח במבצרה והיתה נה תלים חציר
 לבנות יענה: ופנשו ציים אתאיים ושעיר עלרעיהו
 וקרא אדשם הרעיה לילית ומצאה לה מנוח: שמה
 קננה קפוז ותמלט ובקעה ונגרה בצלה אדשם נקבצו
 ריות אשה רעותה: דרשו מעלספר יהוה וקראו
 אחת מהנה לא נעדרה אשה רעותה לא פקדו כפי
 הוא צוה ורוחו הוא קבצו: והוא הפיל להן גורל
 וידו חלקתה להם בקו עדעולם ורשויה לדור ודור
 ישכנרבה:

לה

יששום מדבר וציה ותגל ערבה ותפרח פתבצלת:
 פרח תפרח ותגל אף גילת ורגן כבוד הלבנון נתדלה
 הדר הכרמל והשרון המה וראו כבודיה הדר אלהינו:
 חזקו ידים רפות וברכים בשלות אמצו: אמרו
 לנמהררלב חזקו אלתיראו הנה אלהיכם נקם יבוא
 גמול אלהים הוא יבוא וישעכם: אז תפקחנה עיני עורים
 ואוני חרשים תפתחנה: אז ידלג כאיל פסח ותרגן לשון
 אלים כינבקעו במדבר מים ונחלים בערבה: ותדה

לה, י קמץ בדיק יא' חי רסה

מיט נירנפעטס פון ווידערס;
 וואָרום גאָט האָט אַ שלאַכטונג אין בצרה,
 און אַ גרויסע שעכטונג אין לאַנד אַדום.
 און נידערן וועלן ווילטירן מיט זיי,
 און בולן מיט אַקסן;
 און אַנטרינקען וועט זיך זייער ערד מיט בלוט,
 און זייער שטויב וועט זיך זעפטיקן מיט פעטס.
 וואָרום אַ טאָג פון נקמה איז ביי גאָט,
 אַ יאָר פון באַצאלונג פאַר דעם קריג פון ציון.
 און פאַרקערט ווערן אין פעך וועלן אירע שטראָמען,
 און איר שטויב אין שוועבל,
 און איר ערד וועט ווערן ברענענדיקע פעך.
 טאָג און נאַכט וועט זי ניט פאַרלאָשן ווערן,
 אויף אייביק וועט אויפגיין איר רויד;
 פון דור צו דור וועט זי וויסט זיין,
 אויף אייביקאייביקייטן וועט קיינער ניט דורכגיין דורך
 איר.

און ירשען וועלן זי דער פעליקאָן און דער זומפבושל,
 און די אייל און דער ראָב וועלן רוען אין איר;
 און ער וועט ציען אויף איר אַ שנור פון וויסטקייט,
 און אַ גרונטוואָג פון לידיקייט.

פון אירע אַדללייט וועט ניט זיין דאָרט
 ווער עס זאָל אַ מלוכה אויסרופן;
 און אלע אירע שררות וועלן ווערן צו נישט.

און אויפגיין וועלן דערנער אין אירע פאלאצן,
 און קראַפיווע און שטעכגעוועקס אין אירע פעסטונגען;
 און זי וועט זיין אַ ווינונג פון שאַקאלן,
 אַ געהעפט פאַר שטרויספויגלען.

און ווילדע קעץ וועלן אַנטרעפן מדבר־הינט,
 און אַ שד וועט רופן צו זיין חבר;
 יא, דאָרטן טוט לילית רוען,
 און געפינט איר מנוחה.

דאָרט מאַכט די פּיילשלאַנג איר נעסט, און לייגט,
 און בריט און וואַרעמט אין איר שאַטן;
 יא, דאָרט זאַמלען זיך האַביכפויגלען
 איינער צום אַנדערן.

פאַרשט אין גאָטס בוך, און לייענט;
 קיינס פון די דאָזיקע איז ניט געמינערט,
 קיינס פעלט ניט צום אַנדערן.

וואָרום מיין מויל האָט באַפוילן,
 און זיין אָטעם האָט זיי אַיינגעזאַמלט.
 און ער האָט זיי געוואַרפן אַ גורל,
 און זיין האַנט האָט עס זיי צעטיילט מיט אַ שנור;
 ביז אייביק וועלן זיי עס ירשען,
 אויף דור־דורות וועלן זיי רוען דערין.

לה

לוסטיק זיין וועלן דער מדבר און די טריקעניש,
 און פרייען וועט זיך די וויסטע,
 און בליען ווי אַ רויז.
 בליען וועט זי בליען, און זיך פרייען,
 יא, מיט פרייד און געזאַנג;

די פראַכט פון לבנון איז איר געגעבן,
 די שיינקייט פון כרמל און שרון;
 זיי וועלן זען די פראַכט פון יהוה,
 די שיינקייט פון אונדזער גאָט.
 שטאַרקט די שלאַפע הענט,
 און די שטרויכלדיקע קני טוט פעסטיקן.
 זאָגט צו די אומרויאיקע הערצער:
 זייט שטאַרק, האָט ניט מזרא;
 אָט איז אייער גאָט,
 ער וועט קומען מיט נקמה,
 מיט פאַרגעלטונג פון גאָט
 וועט ער קומען און אייך העלפן.
 דענסמאָל וועלן אויפגעמאַכט ווערן די אויגן פון בלינדע,
 און די אויערן פון טויבע וועלן געעפנט ווערן.
 דענסמאָל וועט אַ הינקעדיקער שפּרינגען ווי אַ הינד,
 און די צונג פון אַ שטומען וועט זינגען;
 וואָרום אין מדבר ברעכן אויס וואַסערן,
 און בעכן אין דער וויסטע.

הַשָּׂרֵב לְאֵלֶם וְצִמְאֹן לְמִבְּוֵי מִים בְּנֹה תִנּוּם רִבְּבָה
 חֲצִיר לִקְנֶה וְגָמָא: וְהוֹדֵשִׁם מִסְּלִל וְהִרְף וְהִרְף הַלְךְ שׁ
 יִקְרָא לָהּ לֹא-יִעֲבֹרֶנּוּ טָמֵא וְהוֹאֲלֵמוּ הַלְךְ דְּרָךְ וְאוֹלִים
 לֹא יִתְעוּ: לֹא-יִהְיֶה שֵׁם אֲרוֹה וּפְרִיץ חַיִּית בְּלִי-עֲלֵיָהּ
 לֹא תִמְצָא שֵׁם וְהִלְכוּ גְּאוֹלִים: וּפְדוּיֵי יְהוָה יִשְׁבּוּ וּבְכוּיֵי
 צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל-יְרֵאשִׁם שִׁשּׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁוּ
 וְנָסוּ יָגוֹן וְאִנְיָה:

לו

וְהִי בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמִלְךְ חֻזְקָהוּ עָלָה סְנַחְרִיב־
 מֶלֶךְ-אַשּׁוּר עַל כְּלִי-יְהוּדָה הַבְּצֻרֹת וַיִּתְּפֹשֶׁם אֶת-שַׁלְחַן
 מֶלֶךְ-אַשּׁוּר: אֶת-דְּבַשְׁקָה מַלְכִישׁ יְרוּשָׁלַיִם אֶל-הַמֶּלֶךְ
 חֻזְקָהוּ בְּתֵל כְּבֹד וַיַּעֲמֵד בְּתַעֲלַת הַבְּרִכָּה הַעֲלִיּוֹנָה
 בְּמִסְלַת שְׂדֵה כּוֹבֶם: וַיַּצֵּא אֵלָיו אֱלֹקִים בְּדַחֲלֵקְהוּ אֲשֶׁר־
 עַל-יְהִבֹת וּשְׁבָנָא הַפֶּפֶר וַיּוֹאֲח בְּ-אַסָּף הַמּוֹכִיר: וַיֹּאמֶר
 אֵלֵיהֶם רַב־שָׂקָה אֲמַרְנָא אֶל-חֻזְקָהוּ כִּה-אָמַר הַמֶּלֶךְ
 הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אֲשׁוּר מָה הַבְּטָחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בְּטָחָת:
 אָמַרְתִּי אֶדְדַּבְרֵי-שִׁפְתַיִם עֲצָה וּגְבוּרָה לְמַלְחָמָה עֲתוּדָה
 עַל-יָמֵי בְטָחָת כִּי מִדַּרְתָּ כִּי: הִנֵּה בְטָחָת עַל-מִשְׁעַנְתִּי
 הַקְּנֶה הַרְצִיץ הַזֶּה עַל-מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסְמַךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא
 בְּכַפּוֹ וַיִּקְבֶּה בֶן פְּרֻעָה מֶלֶךְ-מִצְרַיִם לְכָל-הַבְּטָחוֹת עָלָיו:
 וּכְרִית-אֲמַר אֵלָי אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְטָחֵנוּ הַלּוֹא הוּא אֲשֶׁר־
 הִסִּיר חֻזְקָהוּ אֶת-בְּמִתּוֹ וְאֶת-מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לְיְהוּדָה
 וְלְיְרוּשָׁלַם לִפְנֵי הַמּוֹבָח הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲוּוּ: וְעַתָּה הִתְעַרְבֵה
 לֹא אֶת-אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֲשׁוּר וְאֶתְנֶה לְךָ אֶלְפִים סוּסִים אִם-
 תִּכָּל לַתֵּת לְךָ רַבִּים עֲלֵיהֶם: וְאִךָ תִּשָּׁב אֶת פְּנֵי
 פַּחַת אַחַד עַבְדֵי אֲדֹנָי הַקְּטַנִּים וְתִבְטַח לְךָ עַל-מִצְרַיִם
 לְהִקָּב וּלְפָרְשִׁים: וְעַתָּה הַמְּבַלְעֵנִי יְהוָה עֲלִיתִי עַל-
 הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ יְהוָה אָמַר אֵלָי עֲלֵה אֶל-הָאָרֶץ

7 'און דאָס הייסע געזעמד וועט ווערן צום געמויזעכץ,
 און א דאָרשטעניש צו קוואַלן וואַסער;
 אין ווינאָרט פון שאַקאַלן וועט זיין אַ הויערונג [פון שאַף],
 אַ געהעפט פאַר ראָר און יאַמש.
 8 און דאָרט וועט זיין אַ שטעג און אַ וועג,
 און דער הייליקער וועג וועט מען אים רופן;
 ניט דורכגיין וועט אים אַן אומריינער,
 נייערט פאַר זיי וועט ער זיין;
 וועגנייער אַפילו אומגעניטע וועלן ניט בלאַנדזשען.
 9 דאָרט וועט ניט זיין קיין ליב,
 און קיין ווילדע חיה וועט ניט אַרויפגיין אויף אים—
 זיי וועלן זיך דאָרט ניט געפינען.
 און די אויסגעלייזטע וועלן גיין,
 10 און די דערלייזטע פון גאַט וועלן צוריקקערן,
 און וועלן קומען קיין ציין מיט געזאַנג,
 און אַן אייביקע שמחה וועט זיין אויף וייער קאַפּ;
 ששון־שמחה וועט זיי אַניאַגן,
 און אַנטלויפן וועלן טרויער און זיפצעניש.

לז

1 'און עס איז געווען אין פערצנטן יאָר פון מלך
 חזקיהו, איז אַרויפגעאַנגען סנחריב דער מלך פון
 אַשור אויף אַלע באַפעסטיקטע שטעט פון יהודה, און
 האָט זיי אַיינגענומען. 2 און דער מלך פון אַשור האָט
 געשיקט רבשָׁקָה פון לכיש קיין ירושלים צום מלך חזקיהו
 מיט אַ גרויסן חיל. און ער האָט זיך געשטעלט ביי דעם
 גראָבן פון דעם אויבערשטן טייך אויפן וועג פון וועשער-
 פעלד. 3 איז אַרויסגעאַנגען צו אים אַלְקִים דער זון
 פון חלְקִיהוּ, וואָס איבערן פאַלאַץ, און שְׁבָנָא דער שרייבער, און יואַח דער זון פון אַסָּפּ, דער דערמאַנער.
 4 און רבשָׁקָה האָט צו זיי געזאָגט: וואָס אַקאַרשט צו חזקיהו: אַזוי האָט געזאָגט דער גרויסער מלך, דער מלך פון
 אַשור: וואָס איז דידאַזיקע פאַרויכערונג וואָס דו פאַרויכערסט זיך? 5 איך זאָג: דאָס איז נאָר ליפּגערייד; אַן עצה און
 גבורה דאַרף מען פאַר מלחמה. אַצונד, אויף וועמען פאַרויכערסטו זיך, וואָס דו האָסט ווידערשפּעניקט אַן מיר? 6 זע,
 דו פאַרויכערסט זיך אויף דעם שטעקן פון דעמדאַזיקן צעבראַכענעם ראָר—אויף מצרים—וואָס אַז אַ מענטש לענט זיך
 אויף אים אָן, גייט ער אים אַריין אין דער האַנט, און לעכערט זי דורך; אַזוי איז פּרעזע דער מלך פון מצרים פאַר אַלע
 וואָס פאַרויכערן זיך אויף אים. 7 און אַז דו וועסט מיר זאָגן: מיר פאַרויכערן זיך אויף יהוה אונדזער גאָט; איז דאָס ניט
 דער וואָס חזקיהו האָט אָפּגעטאַן זיינע בָּמוֹת און זיינע מִזְבְּחוֹת, און האָט געזאָגט צו יהודה און צו ירושלים: פאַר דעם
 דאַזיקן מִזְבַּח זאָלט איר זיך בוקן? 8 און אַצונד, פאַרוועט זיך אַקאַרשט מיט מיין האַר דעם מלך פון אַשור, און איך וועל
 דיר געבן צוויי טויזנט פּערד, אויב דו קענסט דיר אַרויפּזעצן רייטער אויף זיי. 9 היינט ווי קענסטו אָפּשטויסן דעם פנים
 פון אַ הויפטמאַן, איינעם פון די קלענסטע קנעכט פון מיין האַר? פון דעסטוועגן פאַרויכערסטו זיך אויף מצרים וועגן
 רייטוועגן און רייטער. 10 און אַצונד, בין איך דען אָן יהוה אַרויפּגעקומען אויף דעמדאַזיקן לאַנד, עס צו פאַרוויסטן?
 יהוה האָט צו מיר געזאָגט: גיי אַרויף אויף דעמדאַזיקן לאַנד, און פאַרוויסט עס.

יא הַזֹּאת וְהַשְּׁחִיתָהּ: וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים וּשְׁבֹנָא וַיֹּאחַ אֶל-
 רַב־שָׁקָה דְּבִרְנָא אֶל-עֲבָדֵיךָ אֲרָמִית כִּי שְׁמַעִים אָנְחֵנו
 וְאֶל-דְּבַר אֱלֹהֵי יְהוּדִית בְּאוֹנֵי הָעַם אֲשֶׁר עַל-הַחֹמָה:
 יב וַיֹּאמֶר רַב־שָׁקָה הֲאֵל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלַחְנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר
 אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא עַל-הָאֲנָשִׁים הַיּוֹשְׁבִים עַל-
 הַחֹמָה לֹאכְלֹ אֶת-חֲרָאֵיהֶם וְלִשְׁתּוֹת אֶת-שִׁנְיָהֶם עִמָּכֶם:
 יג וַיַּעֲמֵד רַב־שָׁקָה וַיִּקְרָא בְּקוֹל-גְּדוֹל יְהוּדִית וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּ
 יד אֶת-דְּבַרֵי הַמֶּלֶךְ הַגְּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר: כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ
 טו אֶל-יִשְׂרָאֵל לָכֶם חֻקְיָהוּ כִּי לֹא-יִזְכָּל לְהַצִּיל אֶתְכֶם: וְאֶל-
 יבִּטָּח אֶתְכֶם חֻקְיָהוּ אֶל-יְהוָה לֵאמֹר הֲצַל יַצִּילֵנו יְהוָה
 טז לֹא תִתֵּן הָעֵינַר הַזֶּה הַזֶּה מֶלֶךְ אַשּׁוּר: אֶל-תִּשְׁמַעוּ
 אֶל-חֻקְיָהוּ כִּי כֹה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר עֲשׂוּ אִתִּי בְּרָכָה
 וַצֵּאוּ אֵלַי וְאֶכְלוּ אִישׁ-נַפְשׁוֹ וְאִישׁ תֵּאֲנַתוֹ וְשִׁתּוּ אִישׁ מִדַּם
 יז בִּירוּ: עַד-בָּאֵי וְלִקְחֵתִי אֶתְכֶם אֶל-אֶרֶץ בְּאֲרָצְכֶם אֶרֶץ
 יח דָּגָן וְתִירֹשׁ אֶרֶץ לֶחֶם וְכִרְמִים: פְּדִינִית אֶתְכֶם חֻקְיָהוּ
 לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנו הֲהַצִּילוּ אֲלֵהֶי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת-אֲרָצוֹ
 יט מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר: אִיָּה אֲלֵהֶי חֶמֶת וְאַרְפָּד אִיָּה אֲלֵהֶי
 כ סַפְרוּגִים וְכִי-הַצִּילוּ אֶת-שְׁמֶרֶן מִיָּדִי: מִי בְּכַל-אֲלֵהֶי
 כא הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר-הַצִּילוּ אֶת-אֲרָצְכֶם מִיָּדִי כִי-יַצִּיל
 כב יְהוָה אֶת-יְרוּשָׁלַם מִיָּדִי: נִחְרָשׁוּ וְלֹא-עָנִינוּ אֶתוֹ דְּבַר
 כג כִּי-מִצּוֹת הַמֶּלֶךְ הוּא לֵאמֹר לֹא תַעֲנֶהוּ: נִבְא אֱלֹקִים
 בְּדַחֲלֻקְיָהוּ אֲשֶׁר-עַל-הַבַּיִת וּשְׁבֹנָא הַסֹּפֵר וַיֹּאחַ בְּדַם
 אֶסֶף הַמִּזְבֵּיחַ אֶל-חֻקְיָהוּ קְרוּעֵי בְגָדִים נִעֲדוּ לוֹ אֶת
 דְּבַרֵי רַב־שָׁקָה:

לו

א וַיְהִי כִשְׁמַע הַמֶּלֶךְ חֻקְיָהוּ וַיִּקְרַע אֶת-בְּגָדָיו וַיַּחֲבֹס בְּשָׂק
 ב נִבְא בֵּית יְהוָה: וַיִּשְׁלַח אֶת-אֱלֹקִים אֲשֶׁר-עַל-הַבַּיִת

לו, יב' צוואה קד טט' תלמוד קד לו, א' קמץ מ"ב

י האט אַלְקִים און שְׁבֹנָא און יֹאחַ געוואָנט צו
 רב־שָׁקָה: רעד, איך בעט דיך, צו דינע קנעכט אראמיש,
 וואָרום מיר פֿאַרשטייען עס, און רעד ניט צו אונדו יהודיש
 אין די אויערן פון דעמדאָויקן פֿאַלק וואָס אויף דער
 מויער.

י האט רב־שָׁקָה געוואָנט: האָט דען צו דיין האָר און
 צו דיר מיך געשיקט מיין האָר צו רעדן דיִדאָזיקע
 ווערטער, און ניט צו די מענטשן וואָס זיצן אויף דער
 מויער, צו עסן זייער קויט, און צו טרינקען זייער ליַיב־
 וואַסער, ביי אַיך?

י און רב־שָׁקָה האָט זיך געשטעלט, און האָט אויס־
 גערופן אויף אַ הויכן קול, אויף יהודיש, און האָט געוואָנט:
 הערט די ווערטער פון דעם גרויסן מלך, דעם מלך פון
 אַשור: אַזוי האָט געוואָנט דער מלך: זאָל אַיך חוקיהו
 ניט נאָרן, וואָרום ער קען אַיך ניט מציל זיין. ¹⁵ און זאָל
 אַיך חוקיהו ניט פֿאַרויכערן אויף יהוה, אַזוי צו זאָגן:
 מציל זיין וועט אונדו מציל זיין יהוה; דיִדאָזיקע שטאַט
 וועט ניט איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פון דעם
 מלך פון אַשור. ¹⁶ איר זאָלט זיך ניט צוהערן צו חוקיהו,
 וואָרום אַזוי האָט געוואָנט דער מלך פון אַשור: מאַכט מיט
 מיר שלום, און קומט אַרויס צו מיר, און עסט איטלעכער
 פון זיין וויינשטאַק און איטלעכער פון זיין פייגנבוים, און
 טרינקט איטלעכער דאָס וואַסער פון זיין ברונעם; ¹⁷ ביז
 איך קום, און העל אַיך נעמען אין אַ לאַנד אַזוי ווי אַייער

לאַנד, אַ לאַנד פון תבואה און וויין, אַ לאַנד פון ברויט און וויינגערטנער. ¹⁸ זאָל אַיך נאָר חוקיהו ניט אַיירעדן,
 אַזוי צו זאָגן: יהוה וועט אונדו מציל זיין. האָבן דען מציל געווען די געטער פון די פעלקער איטלעכער זיין לאַנד
 פון דער האַנט פון דעם מלך פון אַשור? ¹⁹ וווּ זיינען די געטער פון חֶמֶת און אַרְפָּד? וווּ זיינען די געטער פון סַפְרוּגִים? און
 האָבן זיי דען מציל געווען שומרון פון מיין האַנט? ²⁰ ווער זיינען צווישן אלע געטער פון דיִדאָזיקע לענדער, וואָס האָבן
 מציל געווען זייער לאַנד פון מיין האַנט, אַז יהוה זאָל מציל זיין ירושלים פון מיין האַנט?

²¹ האָבן זיי געשוויגן, און האָבן אים אַ וואָרט ניט געענטפערט, וואָרום דער באַפעל פון מלך איז געווען, אַזוי צו
 זאָגן: איר זאָלט אים ניט ענטפערן.

²² איז געקומען אַלְקִים דער זון פון חֲלֻקְיָהוּ, וואָס איבערן פֿאַלאַץ, און שְׁבֹנָא דער שרייבער, און יֹאחַ דער זון
 פון אָסֶפֶן, דער דערמאָנער, צו חֲלֻקְיָהוּ, מיט צעריסענע קליידער, און זיי האָבן אים דערציילט די ווערטער פון
 רב־שָׁקָה.

לז

און עס איז געווען, ווי דער מלך חֲלֻקְיָהוּ האָט עס געהערט, אַזוי האָט ער צעריסן זיינע קליידער, און זיך צו־
 געדעקט מיט זאַק, און ער איז געקומען אין הויז פון גאַט. ² און ער האָט געשיקט אַלְקִים וואָס איבערן פֿאַלאַץ,

וְאֵת שְׁבִנָּא הַסּוּפֵר וְאֵת זִקְנֵי הַכְּהֻנִּים מִתְּחִסִּים בְּשִׁקְיָם
 אֶל־יִשְׁעֵיהֶוּ בְּדֹאמְרֵי הַנְּבִיא: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְיָ
 חֻזְקֵיהֶוּ יִסְדְּרָה וְתוֹכַחַהּ וְנֶאֱמָר הַיּוֹם הַזֶּה כִּי בָאוּ בָנִים
 עֲדֵמִשְׁפַּר וְכַח אֵין לְלִדְהָ: אוֹלַי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֵיהֶוּ
 אֶת דְּבָרֵי רַב־שִׁקְיָה אֲשֶׁר שְׁלַחוּ מִלְּד־אֲשׁוּר וְאֶדְנִי לְחַרְף
 אֱלֹהִים חֵי הַזִּכִּיּוֹת בְּדִבְרֵים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֵיהֶוּ
 וְנִשְׁאֵת תְּפִלָּה בְּעַד הַשְּׂאִרִית הַנִּמְצָאָה: וַיְבֹאוּ עֲבָדֵי הַ
 הַמֶּלֶךְ חֻזְקֵיהֶוּ אֶל־יִשְׁעֵיהֶוּ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵם יִשְׁעֵיהֶוּ כֹה י
 תֹּאמְרוּן אֶל־אֲלֹנֵיכֶם כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִפְּנֵי
 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעַרֵי מִלְּד־אֲשׁוּר אוֹתִי:
 הִנְנִי נוֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוֹעָה וְשָׁב אֶל־אַרְצוֹ וְהַפְּלִתִיו
 בְּחָרֵב בְּאַרְצוֹ: וַיָּשָׁב רַב־שִׁקְיָה וַיִּמְצָא אֶת־מֶלֶךְ אֲשׁוּר
 נֹלְחָם עַל־לְבָנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלְּבָישׁ: וַיִּשְׁמַע עַל־^ט
 תְּרַהֲקָה מֶלֶךְ־כּוּשׁ לֵאמֹר יֵצֵא לְהִלָּחֵם אִתְּךָ וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁלַח
 מַלְאָכִים אֶל־חֻזְקֵיהֶוּ לֵאמֹר: כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־חֻזְקֵיהֶוּ
 מִלְּד־יְהוּדָה לֵאמֹר אֶל־יִשְׁאָף אֱלֹהֵיהֶוּ אֲשֶׁר אִתָּה בּוֹטַח
 כּוּ לֵאמֹר לֹא תִתֵּן יְרוּשָׁלַם בְּיַד מֶלֶךְ אֲשׁוּר: הִנֵּה י^י
 אִתָּה שְׁמֹעֶתָ אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי אֲשׁוּר לְכָל־הָאַרְצוֹת
 לְחַרְרִימָם וְאִתָּה תִנְעַל: הִהְצִילוּ אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם י^ב
 אֲשֶׁר־הִשְׁתַּחֲוּ אֲבוֹתֵי אֲתִיגֹן וְאֲתִיחֶן וְרַצַּף וּבְגַדְעֵן
 אֲשֶׁר בַּתְּלָשׁוּר: אִיָּה מֶלֶךְ־חֲמַת וּמֶלֶךְ אַרְפַּד וּמֶלֶךְ לַעֲזַר י^ג
 סַפְרֻיִם הִנֵּעַ וְעוּדָה: וַיִּלָּחֶם חֻזְקֵיהֶוּ אֶת־הַסַּפְרֻיִם מִיַּד י^ד
 הַמַּלְאָכִים וַיִּכְרְתֵהוּ וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרְשֵׁהוּ חֻזְקֵיהֶוּ
 לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּתְפַּלֵּל חֻזְקֵיהֶוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר: יְהוָה י^{טו}
 צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אֲתֵהִיבֵהוּ אֶל־הַלְּוִיִם
 לְבָרֵךְ לְכָל מַמְלַכּוֹת הָאָרֶץ אִתָּה עֲשִׂיתָ אֶת־הַשְּׁמַיִם
 וְאֶת־הָאָרֶץ: הִטָּה יְהוָה אֶנְקֵד וְשָׁמַע פִּקְחַי יְהוָה עֵינַי י^{טז}

ט' ספרותא יא' י' קמ"ב ס"ב

און שְׁבִנָּא דעם שר״בער, און די עלטסטע פון די פּהנים,
 צוגעדעקטע מיט זאקקליידער, צו ישעיהו הנביא דעם
 זון פון אִמּוּצֵן. ⁹ און זיי האָבן צו אים געזאָגט: אַזוי האָט
 געזאָגט חזקיהו: אַ טאָג פון גויט און שטראַף און שמאַך איז
 דער היינטיקער טאָג; וואָרום די קינדער זיינען געקומען
 צום מוטערמויל, און ניטאָ קיין כּוּח צו געבערן. ¹⁰ אפּשר
 וועט יהוה דיין גאָט הערן די ווערטער פון רב־שִׁקְיָה, וואָס
 זיין האָר דער מלך פון אַשׁוּר האָט אים געשיקט צו
 לעסטערן דעם לעבעדיקן גאָט, און ער וועט שטראַפֿן
 פֿאַר די רייד וואָס יהוה דיין גאָט האָט געהערט; דרום
 זאָלסטו אויפהייבן אַ תּפִּילָה פֿאַר דעם איבערבלייב
 וואָס געפינט זיך דאָ.

⁶ און ווי די קנעכט פון חזקיהו ווינען געקומען צו
 ישעיהו, ⁷ האָט ישעיהו צו זיי געזאָגט: אַזוי זאָלט איר זאָגן
 צו אײער האָר: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זאָלסט ניט מורא
 האָבן פֿאַר די ווערטער וואָס דו האָסט געהערט, מיט
 וואָס די יונגען פון דעם מלך פון אַשׁוּר האָבן מיך
 געשענדט. ⁸ זע, איך גיב אַרײַן אין אים אַ גייסט, און ער
 וועט הערן אַ הערונג, און וועט זיך אומקערן צו זיין לאַנד;
 און איך וועל אים מאַכן פֿאַלן דורכן שווערד אין זיין
 לאַנד.

⁹ און רב־שִׁקְיָה האָט זיך אומגעקערט, און האָט
 געפונען דעם מלך פון אַשׁוּר מלחמה האַלטנדיק אויף
 לְבָנָה; וואָרום ער האָט געהאַט געהערט אַז ער האָט
 אַזוועקגעצויגן פון לְבָישׁ.

¹⁰ און (סנחריב) האָט געהערט אויף תְּרַהֲקָה דעם מלך פון כּוּשׁ, אַזוי צו זאָגן: ער איז אַרויסגעגאַנגען מלחמה
 צו האַלטן מיט דיר. און ווי ער האָט דאָס געהערט, האָט ער געשיקט שלוחים צו חזקיהו, אַזוי צו זאָגן: ¹¹ אַזוי זאָלט
 איר זאָגן צו חזקיהו דעם מלך פון יהודה, אַזוי צו זאָגן: זאָל דיר ניט נאַרן דיין גאָט וואָס דו פֿאַרזיכערסט זיך אויף אים,
 אַזוי צו זאָגן: ירושָׁלַם וועט ניט איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פון דעם מלך פון אַשׁוּר. ¹² אַט האָסטו געהערט וואָס
 די מלכים פון אַשׁוּר האָבן געטאָן צו אַלע לענדער, זיי צו פֿאַרוויסטן, און דו ווילסט ניצול ווערן? ¹³ האָבן די געטער פון
 די פעלקער מציל געווען די וואָס מיינע עלטערן האָבן צעשטערט, גוֹן, און חֶרֶן, און רַצַּף, און די קינדער פון עֲדָן וואָס
 אין תְּלָשׁוּר? ¹⁴ וווּ איז דער מלך פון חֲמַת, און דער מלך פון אַרְפַּד, און דער מלך פון דער שטאַט סַפְרֻיִם, פון הִנֵּע, און
 ענָה?

¹⁵ האָט חזקיהו צוגענומען דעם בריוו פון דער האַנט פון די שלוחים, און האָט אים איבערגעלייַענט, און ער איז אַרײַפֿ
 געגאַנגען אין הויז פון גאָט. און חזקיהו האָט אים אויסגעשפּרײט פֿאַר גאָט. ¹⁶ און חזקיהו האָט מתפלל געווען צו גאָט, אַזוי
 צו זאָגן: ¹⁷ יהוה פון צבָאוֹת, גאָט פון יִשְׂרָאֵל וואָס זיצסט איבער די כּרֻבִים; דו אַליין ביסט דער גאָט איבער אַלע קיניג־
 רײַכן פון דער ערד; דו האָסט געמאַכט די הימלען און די ערד. ¹⁸ נײַג, יהוה, דיין אויער, און הער; עפּן, יהוה, דייןע אויגן.

וּרְאֵה וּשְׁמַע אֶת כְּלֵי־דְבָרֶיךָ סִנְחָרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח לְחַרְבֵי
 יח אֱלֹהִים חַי: אֲמַנָּם יְהוָה הִחְרִיבוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־כָּל־
 יט הָאָרְצוֹת וְאֶת־אֲרָצָם: וְנָתַן אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כְּאֵשׁ כִּי לֹא
 אֱלֹהִים הֵמָּה כִּי אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וְאֶבֶן וְנֹאבְדוּם:
 כ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנו מִיַּד וְנִדְעוּ כָּל־מַמְלָכוֹת
 כא הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבַדְּךָ: וַיִּשְׁלַח יִשְׁעִיהוּ בֶן־אֲמוּץ
 אֶל־חֲזַקְיָהוּ לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
 כב הַתְּפַלְלָתָ אֵלַי אֶל־סִנְחָרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר: זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־
 דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו בְּיַד לְעָנָה לְךָ בְּתוֹלַת בְּתֻצִיזָן
 כג אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ הַנְּעִיחַ בֵּית יְרוּשָׁלַם: אֶת־מִי חֲרַפְתָּ וְגִלַּפְתָּ
 וְעַל־מִי הִרְמִיתָהּ קוֹל וַתִּשָּׂא מְרוֹם עֵינֶיךָ אֶל־קִדְוֵשׁ
 כד יִשְׂרָאֵל: כִּי־דַבַּרְתָּ חֲרַפְתָּ וְאִדְוֵי וַתֹּאמֶר כִּרְבַב רִכְבֵּי
 כה אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הַרִים וְרַכְבֵּי לִבְנָן וְאֶבְרַת קוֹמַת אֲרָזֵי
 כו קַרְתִּי וְשִׁתִּיתִי מִיָּם וְאֶחָרֵב בְּכַף־פַּעֲמֵי כָּל יֹאכֵז מְצוֹר:
 כז הַלֹּא־יִשְׁמַעַת לְמַרְחֹק אֹתָהּ עֲשִׂיתִי מִיָּמִי קֶדֶם וְיִצְרַתֶּיהָ
 עֲתָה הִבְאִיתִיהָ וְתַהֲלִי לְהַשְׁאֹת גְּלוֹים נֹצִים עָרִים בְּצָרוֹת:
 כח וְיִשְׁבִּיחַן קַצְרֵי־יָד חֲתוּ וּבִשּׁוּ הוּי עֶשֶׂב שָׂדֶה וַיִּרְכַּשׁ דָּשָׁא
 כט חֲצִיר גִּזְזוֹת וְשִׂדְמָה לִפְנֵי קָמָה: וְשִׁבְתֶּךָ וְצִאתֶךָ וּבֹאֲךָ
 ל דַּעֲתִי וְאֵת הַתְּרַנֶּנֶת אֵלַי: עֵצֵן הַתְּרַנֶּנֶת אֵלַי וְשִׁאֲנֶךָ
 ל עֲלֶה בְּאֲזֵנִי וְשִׁמְתִי חֲחִי בְּאִפְּךָ וּמַתְנִי בְּשִׁפְתֶיךָ וְהִשִּׁיבֵתֶיךָ
 ל הַדְּרָךְ אֲשֶׁר־בָּאתָ בָּהּ: וְהִדְלַךְ הָאֹתִי אֲכֹל הַשְּׂנֵה סְפִיחַ
 וּבִשְׂנֵה הַשְּׂנֵית שְׁחִים וּבִשְׂנֵה הַשְּׁלִישִׁית וְרָעוּ וּקְצְרוּ
 לא וְנִטְעוּ כְרָמִים וְאֲכֹל פְּרִים: וְיִסְפָּה פְּלִיטַת בֵּית־יְהוּדָה
 לב הַנְּשֹׂאֲרָה שָׂרֵשׁ לְמִטָּה וְעֲשֵׂה פְרִי לְמַעְלָה: כִּי מִירוּשָׁלַם
 הִצָּא שְׂאֵרִית וּפְלִיטָה מְהֵרָ צִיּוֹן קִנְיַת יְהוָה צְבָאוֹת
 לד תַּעֲשֶׂה־זֹאת: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֶלֶךְ אַשּׁוּר

און זע; און הער די אלע ווערטער פון סנחריב, וואס
 האט געשיקט צו לעסטערן דעם לעבעדיקן גאט. 18 אמת,
 יהוה, די מלכים פון אשור האבן קרב געמאכט די אלע
 מדינות מיט זייער לאנד, 19 און זיי האבן איבערגעגעבן
 זייערע געטער צום פייער; ווארום זיי זיינען קיין געטער
 ניט געווען, נאר בלויז דאס ווערק פון א מענטשנס הענט,
 האלץ און שטיין; דרום האבן זיי זיי אונטערגעבראכט.
 20 און אצונד, יהוה אונדזער גאט, העלף אונדז פון זיין
 האנט, און זאלן אלע קיינארייכן פון דער ערד וויסן אז
 דו אליין ביסט יהוה.

21 האט ישעיהו דער זון פון אמוצן געשיקט צו
 חזקיהו, אזוי צו זאגן: אזוי האט געזאגט יהוה דער גאט
 פון ישראל: וואס דו האסט מתפלל געווען צו מיר וועגן
 סנחריב דעם מלך פון אשור—22 אז דאס דאס ווארט וואס
 גאט האט וועגן אים גערעדט:

עס פאראכט דיר, עס שפאט פון דיר
 די יונגפרוי טאכטער ציון;
 עס שאקלט דעם קאפ הינטער דיר
 די טאכטער ירושלים.

23 וועמען האסטו געלעסטערט און געשענדט?
 און אויף וועמען האסטו דיין קול אויפגעהויבן?
 יא, האסט געהויבן דייע אויגן אין דער הייך,
 אקעגן דעם הייליקן פון ישראל.

24 דורך דייע קנעכט האסטו געלעסטערט גאט,
 און געזאגט: מיט מיינע פיל רייטוועגן
 בין איך צו דער הייך פון די בערג ארויף,
 צו די ווינקלען פון לבנון;

און איך האק אפ זיינע היכע צעדערן,
 זיינע געקליבענע ציפרעסבייער;
 און איך קום צו זיין העכסטן שפיץ,
 צום וואלד פון זיין פרוכטגארטן.

25 איך האב געגראבן און געטרונקען וואסער,
 און טרינקן אויס מיט מיינע פוסטריט
 אלע טייכן פון מצרים.

26 האסטו דען ניט געהערט?
 פון לאנג אן האב איך עס צוגעגרייט,
 פון אלטע טעג האב איך עס געפורעמט;
 אצונד האב איך עס געבראכט עס זאל געשען,
 צו פארוויסטן אויף חורבה־הויפנס
 באפעסטיקטע שטעט.

27 דרום זיינען זייערע באווינער קורצמאכטיק,
 זיי זיינען צעבראכן און פארשעמט;
 זיי זיינען געווארן גראו פון פעלד,
 און קרייטעכץ גרינע,
 מאך פון די דעכער,
 און א פעלד איידער אויפגעוואקסן.

28 אבער איך ווייס דיין זיצן
 און דיין גיין און דיין קומען,
 און דיין שטורעמען קעגן מיר.

29 אבער איך ווייס דיין זיצן
 און דיין גיין און דיין קומען,
 און דיין שטורעמען קעגן מיר.

ל' וואלד קי' לא' טא' סד' לב' לשי' מסרת אכלה ואלה קי' ולא סד'כ

20 ווייל דיין שטורעמען קעגן מיר
 און דיין ליארעם איז ארויף אין מיינע אויערן,
 דרום וועל איך אריינטאן מיי רינג אין דיין נאז,
 און מיי צאם אין דייע ליפן,
 און איך וועל דיר אומקערן אויף דעם וועג
 וואס דו ביסט געקומען אויף אים.
 30 און דאס וועט דיר זיין דער צייכן:
 איר וועט עסן הייאר נאכוואקס,
 און אויפן צווייטן יאר ווידערוואקס;
 און אויפן דריטן יאר ווייט און שניידט,
 און פלאנצט וויינגערטנער, און עסט זייער פרוכט.
 31 און דער אנטרווענער איבערבלייב פון דעם הויז פון יהודה
 וועט ווידער ווארצלען אונטן, און טראגן פרוכט אויבן.
 32 ווארום פון ירושלים וועט ארויסקומען אן איבערבלייב,
 און אן אנטרינונג פון בארג ציון;
 דאס אנגעמען זיך פון גאט פון צבאות וועט דאס טאן.
 33 פארוואר, אזוי האט גאט געזאגט אויף דעם מלך פון אשור:

לא יבוא אליהעיר הזאת ולא יורה שם חן ולא יקדמנה
מן ולא יושפך עליה סללה: בדרך אשר בא בה ישוב לו
ואליהעיר הזאת לא יבוא נאם יהוה: ונמותי עליהעיר לה
הזאת להושיעה למעני ולמען הנה עבדי: ויצא מלאך לו
יהוה ובה במחנה אשור מאה ושמונים וחמשה אלף
וישכימו בפקר והנה כלם פגרים מתים: ויסע וילך לו
השב סנחריב מלך אשור וישב בנינוה: ויהי הוואלה
משמחה בית נסרף אלהו ואדרמלך ושראצר בניו
הברו בחרב והמה נמלטו ארץ אררט ומלך אסרחדון
בנו תחתיו:

לח

במים הם חלה חוקיהו למות ויבוא אליו ישעיהוא
בדאמין הנביא ויאמר אליו בהאמר יהוה צו לביתך
כי מת אתה ולא תחיה: ויסב חוקיהו פניו אליהקורב
ותפלל אלי יהוה: ויאמר אנה יהוה וברנא את אשרי
התהלכתי לפניך באמת ובלב שלם והטוב בעיניך עשיתי
ויבך חוקיהו בכי גדול: ויהי דבר יהוה אלי ישעיהוי
לאמר: הלוך ואמרת אל חוקיהו בהאמר יהוה אלהי
דך אבך שמעתי את תהלתך ראיתי את דמעתך הנני
זוכה עלימך חמש עשרה שנה: ומבך מלך אשור
אצילך ואת העיר הזאת ונמותי עליהעיר הזאת: ויהי
לך האות מאת יהוה אשר יעשה יהוה את הדבר הזה
אשר דבר: הנני משיב את צל המעלות אשר ירדה
במעלות אהו בשמש אחרנית עשר מעלות ותשב השמש
עשר מעלות במעלות אשר ירדה: מכתב לחוקיהו
מלך יהודה בחלתו וחי מחיו: אני אמרתי בדמי ימי
אלכה בשערי שאול פקדתי יתר שנותי: אמרתי לא
אראה יה יה בארץ החיים לא אביט אדם עוד עם יושבי

לח, י ציר מסתמ

ער וועט ניט אריינקומען אין דערדאזיקער שטאט,
און ניט אריינשיסן אהין א פיל,
און ניט קומען פאר איר מיט א שילד,
און ניט אָנשיטן אַרום איר אָן ערדוואַל.
34 אויף דעם וועג וואָס ער איז געקומען,
אויף אים וועט ער זיך אומקערן,
און אין דערדאזיקער שטאט
וועט ער ניט אריינקומען, זאָגט גאָט.
35 און איך וועל באַשירעמען דידאזיקע שטאט, זי צו העלפן,
פון מיינעטוועגן און פון מיין קנעכט דודס וועגן.

36 און אַ מלאך פון גאָט איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט
געשלאָגן אין דעם לאַגער פון אַשור הונדערט און פינף און
אַכציק טויזנט; און אז מע איז אויפגעשטאַנען אין דער
פרי, ערשט זיי זיינען אַלע טויטע פגרים.

37 און סנחריב דער מלך פון אשור האָט אַוועק
געצויגן, און איז געגאַנגען און האָט זיך אומגעקערט; און
ער איז געבליבן אין נינוה.

38 און עס איז געווען, ווי ער בוקט זיך אין הויז פון
זיין גאָט נטרוך, אזוי האָבן זיינע זין אַדרמלך און שראַצר
אים דערשלאָגן מיטן שווערד; און זיי זיינען אַנטרונען
געוואָרן אין לאַנד אַררט. און זיין ווין אַסרחדון איז
געוואָרן מלך אויף זיין אַרט.

לח

1 אין יענער צייט איז חוקיהו קראַנק געוואָרן צו
שטאַרבן; איז צו אים געקומען ישעיהו הנביא דער
זון פון אַמוצן, און האָט צו אים געזאָגט: אזוי האָט גאָט
געזאָגט: מאַך דיין צוואַה וועגן דיין הויגעזינט, וואָרום
דו שטאַרבסט, און וועסט ניט גענעזן ווערן.
2 האָט חוקיהו אומגעדרייט זיין פנים צו דער וואַנט,
און האָט מתפלל געווען צו גאָט, 3 און האָט געזאָגט: איך
בעט דיר, גאָט, געדענק ווי איך בין געגאַנגען פאַר דיר
מיט אמת און מיט אַ גאַנצן האַרצן, און וואָס איז גוט אין
דיינע אויגן האָב איך געטאָן.

און חוקיהו האָט געוויינט אַ גרויס געוויין.

4 איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו ישעיהו, אזוי צו זאָגן: 5 גיי און זאָלסט זאָגן צו חוקיהו: אזוי האָט געזאָגט יהוה
דער גאָט פון דיין פאָטער דודן: איך האָב געהערט דיין תפילה, איך האָב געזען דיין טרער; זע, איך לייג צו צו דיינע טעג
פופצן יאָר. 6 און פון דער האַנט פון דעם מלך פון אשור וועל איך דיך און דידאזיקע שטאט מציל זיין, און איך וועל
באַשירעמען דידאזיקע שטאט. 7 און דאָס וועט דיר זיין אַ צייכן פון גאָט, אז גאָט וועט טאָן דידאזיקע זאַך וואָס ער האָט
גערעדט: זע, איך קער אום דעם שאַטן פון די שטאַפלען וואָס האָט אַראָפגענידערט אויף די זונשטאַפלען פון אַהון,
צוריק צען שטאַפלען. און די זון האָט זיך אומגעקערט צען שטאַפלען, אויף די שטאַפלען וואָס זי האָט אַראָפגענידערט.
8 אַ געשריפט פון חוקיהו דעם מלך פון יהודה, ווען ער איז קראַנק געווען, און איז גענעזן געוואָרן פון זיין קראַנק
שאַפט.

10 איך האָב געוועסט געזאָגט:

אין מיטן פון מיינע טעג וועל איך אַוועקגיין

אין די טויערן פון אונטערערד;

איך ווער געמינערט דעם רעשט פון מיינע יאָרן.

11 איך האָב געזאָגט: איך וועל ניט זען גאָט,

גאָט אין לאַנד פון די לעבעדיקע;

איך וועל מער אַ מענטשן ניט אַנקוקן

מיט די באַווינער פון דער וועלט.

יב הָדַל: הוֹרֵי נִסְעוּ וְנִגְלָה מִנִּי כְּאֵהָל רַעִי קִפְרָתִי כְּאֵרֶב
 יג חֲנִי מִדְּלָה וּבְצַעֲנֵי מִיּוֹם עַד-לִילָה תִשְׁלִמְנִי: שְׁנֵיתִי עַד-
 יד בְּקֶרֶת כְּאֵרֵי בֶן יִשְׁבָּר כְּלִי-עֲצָמוֹתַי מִיּוֹם עַד-לִילָה:
 יו תִּשְׁלִמְנִי: כִּסּוֹם עֲגוּר־בֶּן אֲצַפְצַף אֶהְיֶה כִּי־יִנְהַר דְּלוֹ עֵינַי
 יז לְמִזְוֹם אֲדֹנָי עֲשָׂה-לִּי עֲרֵבֹתִי: מִהֲאֲדָבָר וְאִמְרֵי-
 יח וְהוּא עֲשֵׂה אֶדְדָּה כְּלִשְׁנוֹתַי עַל-מֵר נִפְשֵׁי: אֲדֹנָי עֲלִיהֶם
 יט יִחַד וּלְכַל-בְּהֵן חֲנִי רֹחִי וְסִחְלִמְנִי וְהַחֲנִינִי: הִנֵּה לְשָׁלוֹם
 כ מִרְלִי מֵר וְאֶתָּה חֲשֵׁקֶת נִפְשֵׁי מִשְׁחַת בְּלִי כִּי הִשְׁלַכְתְּ
 כא אֶחְרֵי נֶחֶד כְּלִי-חֲטָאִי: כִּי לֹא שְׁאִיל תִּוְדָּה מִוֶּת וְהִלְלָה
 כב לֹא-יִשְׁבְּרוּ יוֹדֵי-בֹר אֶל-אֲמַתְךָ: חִי חִי הוּא יוֹדֵךְ כְּמוֹנֵי
 כג הַיּוֹם אֲב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל-אֲמַתְךָ: הִנֵּה לְהוֹשִׁיעַנִי וְנִגְיַטִּי
 כד נִגְנֵן כְּלִימִי חֲיִינוּ עַל-בֵּית יְהוָה: וְנֹאמֵר יִשְׁעִיהוּ וְשָׂאוּ
 כה דְּבַלַּת חַאֲנִים וְיִמְרְחוּ עַל-הַשְּׁחִין וְיַחֲיוּ: וְנֹאמֵר חֲזַקְנוּ
 כו מַה אֹת כִּי אֶעֱלֶה בֵּית יְהוָה:
 לט

א בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח מֶלֶךְ מִרְאָהֶךָ בְּלֹאֲדָן בְּדִבְלֹאֲדָן מֶלֶךְ-בְּבַל
 ב סְפָרַיִם וּמִנְחָה אֶל-חֲזַקְנוּ וְיִשְׁמַע כִּי חָלָה וְנַחֲקָ:
 ג וְיִשְׁמַח עֲלֵיהֶם חֲזַקְנוּ וְיִרְאֶם אֶת-בֵּית נְכֹתָה אֶת-הַכֶּסֶף
 ד וְאֶת-הַזָּהָב וְאֶת-הַבְּשָׂמִים וְאֶת הַשֶּׁמֶן הַטוֹב וְאֶת כָּל-
 ה בֵּית כְּלָיו וְאֶת כָּל-אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאוֹצְרוֹתָיו לֹא-יִהְיֶה דָבָר
 ו אֲשֶׁר לֹא-יִהְיֶה חֲזַקְנוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל-מִמְשַׁלְתּוֹ: וְיִבֹא
 ז יִשְׁעִיהוּ הַנְּבִיא אֶל-הַמֶּלֶךְ חֲזַקְנוּ וְיֹאמֵר אֵלָיו מַה אָמְרוּ
 ח הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאֵן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וְיֹאמֵר חֲזַקְנוּ מֵאֲרֶץ
 ט רְחוֹקָה בָּאוּ אֵלַי מִבְּבַל: וְיֹאמֵר מַה רָאוּ בְּבֵיתְךָ וְיֹאמֵר
 י חֲזַקְנוּ אֶת כָּל-אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא-יִהְיֶה דָבָר אֲשֶׁר
 יא לֹא-יִהְיֶה אִתָּם בְּאוֹצְרוֹתַי: וְיֹאמֵר יִשְׁעִיהוּ אֶל-חֲזַקְנוּ שְׁמַע
 יב דְּבַר-יְהוָה צְבָאוֹת: הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשְׂאוּ כָל-אֲשֶׁר

י"א מִיּוֹן חוּיּוֹנָג אִיו אֹוּעִקְעוּרֹקֵט אֹון אָפְנֵעֵטָאָן פּוֹן מִיר,
 אֹוּוּ וּוּי אָ פּאָסֵטֹוכְעֵצֵעֵלֵט;
 אִיךְ הָאָב אֹוּפְנֵעֵוּוּיֹקֵלֵט וּוּי אָ וּוּעֵבֵר מִיּוֹן לֵעֵבֶן;
 פּוֹן דֵּעֵר צוּיֵט וּוּעֵט עֵר מִיךְ אָפְרִיִיסֵן;
 פּוֹן טָאָג בִּיו נֹאכֵט וּוּעֵסֵטוּ מִיךְ עֵנְדִיקֵן.
 י"ב אִיךְ הָאָב גֵּעֵטֵרֹאכֵט: בִּיו פֵּרִימָאָרְגֵן,
 וּוּי אָ לִיֵּב, אֹוּוּי וּוּעֵט עֵר אֵלֵע מִינֵע בִּינֵעֵר צֵעֵבֵרֵעֵכֶן;
 פּוֹן טָאָג בִּיו נֹאכֵט וּוּעֵסֵטוּ מִיךְ עֵנְדִיקֵן.
 י"ג וּוּי אָ שׁוּאֵלֵב, וּוּי אָ בּוּשֵׁל, אֹוּוּי הָאָב אִיךְ גֵּעֵפִיפֵסֵט,
 אִיךְ הָאָב גֵּעֵבֵרֹומֵט וּוּי אָ טוּיב;
 מִינֵע אֹוּיגֵן וּוּינֵעֵן אֹוּיסֵעֵגֵאָנֵעֵן צוּ דֵּעֵר הִיִיךְ:
 גָּאָט, גֵּעֵדֵרִיקֵט בִּין אִיךְ, שְׁטֵעֵל זִיךְ אִיִּין פֵּאָר מִיר.

י"ד וּוּאָס וְאָל אִיךְ רֵעֵדֵן?
 אָו עֵר הָאָט מִיר גֵּעֵזֹאָגֵט, אֹון עֵר הָאָט גֵּעֵטָאָן;
 זֹאכֵט וּוּעֵל אִיךְ גִּיִין אֵלֵע מִינֵע יֵאָרֵן,
 אִיבֵעֵר דֵּעֵר בִּיטֵעֵרֵנִיש פּוֹן מִיּוֹן זֵעֵל.
 י"ה גָּאָט, דֵּעֵרוּיף לֵעֵבֵט מֵעֵן,
 אֹון אִין גֵּאָנֵצֵן דֵּעֵרִין אִיו דָּאָס לֵעֵבֶן פּוֹן מִיּוֹן גִּיִיסֵט;
 דֵּרוֹם שְׁטָאָרֵק מִיךְ, אֹון לֵאָו מִיךְ לֵעֵבֶן.
 י"ו זֵע, צוֹם גוֹטֵן אִיו מִיר פֵּאָרֵבִיטֵן גֵּעוּוֹאָרֵן דִּי בִיטֵעֵרֵנִישֵׁא,
 אֹון דוּ הָאָסֵט גֵּעוֹלוֹסֵט מִיּוֹן זֵעֵל
 פּוֹן דֵּעֵר גֵּרֹוב פּוֹן אֹונֵטֵעֵרֵגֵאָנֵג;
 וּוּאָרוֹם הָאָסֵט אֹוּעִקְעוּוֹאָרֵפֵן הִינֵטֵעֵר דִּיִּין רוֹקֵן
 אֵלֵע מִינֵע זִינֵד.
 י"ז וּוּאָרוֹם גִּיט דִּי אֹונֵטֵעֵרֵעֵרֵד טוּט דִיךְ לוּיבֵן,
 גִּיט דֵּעֵר טוּיט טוּט דִיךְ רִימֵעֵן;
 עֵס הָאָפֵן גִּיט אֹוּיף דִּיִּין אִמֵּת
 דִּי וּוּאָס גִּינֵדֵעֵרֵן אִין גֵּרֹוב.
 י"ח דֵּעֵר לֵעֵבֵעֵדִיקֵעֵר, דֵּעֵר לֵעֵבֵעֵדִיקֵעֵר,
 עֵר טוּט דִיךְ לוּיבֵן, אֹוּוּי וּוּי אִיךְ הִיִּינֵט;
 אָ פּאָטֵעֵר מֵאָכֵט וּוּיִסֵן דִּי קִינֵדֵעֵר דִּיִּין אִמֵּת.
 י"ט גָּאָט אִיו דָּאָ מִיךְ צוּ הֵעֵלֵפֵן;

לח, יג' ו'ב' כ'כ' לט, א' ס"ה מ'ד'

און מיינע געזאנגען וועלן מיר זינגען,
 אלע טעג פון אונדזער לעבן אין הויז פון גאט.

י"א און ישעיהו האט געזאגט: וְאָל מען נעמען געפרעסטע פייגן, און אַנרײַבן אויף דעם אויסשלאָג, און ער וועט גענעזן ווערן. י"ב האָט חזקיהו געזאָגט: וּוּאָס אִיו דֵּעֵר צִיִּיכֵן אָו אִיךְ וּוּעֵל אַרױפֿגִיין אִין הוּיז פּוֹן גָּאָט?

לט

י אין יענער צייט האָט מֶלֶךְ בְּלֹאֲדָן דֵּעֵר זױן פּוֹן בְּלֹאֲדָנֵעֵן, דֵּעֵר מֶלֶךְ פּוֹן בְּבַל, גֵּעֵשִׁיקֵט אָ בֵּרִיוּ אֹון אַ מִתְנֶה צו חֲזַקְנוּ; וּוּאָרוֹם עֵר הָאָט גֵּעֵהֵעֵרֵט אָו עֵר אִיו גֵּעוּוֵעֵן קֵרֵאָנֵק, אֹון אִיו גֵּעוּוֹנֵט גֵּעוּוֹאָרֵן. י"א האָט חזקיהו זיך דערפֿרייט מיט זײ, און ער האָט זײ געוויזן זײן שאַצֶהוּיז, דָּאָס זילבֵּעֵר, און דָּאָס גָּאָלֵד, און די בִּשְׂמִיִם, און דָּאָס גוֹטֵע אִיִּיל, און דָּאָס גֵּאָנֵצֵע הוּיז פּוֹן זײנע וּוּאָפֵן, און אַלץ וּוּאָס האָט זיך גֵּעֵפּוֹנֵעֵן אִין זײנע שאַצֶאָמֵעֵרֵן: גִּיט גֵּעוּוֵעֵן אָ זאָךְ אִין זײן הוּיז, און אִין זײן גֵּאָנֵצֵעֵר גֵּעוּוֵעֵלֵטִיקִיט, וּוּאָס חזקיהו האָט זײ גִּיט גֵּעוּוִיזן. י"ב אִיו יִשְׁעִיהוּ הַנְּבִיא גֵּעֵקוּמֵעֵן צוֹם מֶלֶךְ חזקיהו, און האָט צו אים גֵּעוּוֹאָגֵט: וּוּאָס הָאָבֵן דִּידֵאָוּיקֵע מֵעֵנֵעֵר גֵּעוּוֹאָגֵט? און פּוֹן וּוּאָנֵעֵן קוּמֵעֵן זײ צו דִּיר? האָט חזקיהו גֵּעוּוֹאָגֵט: פּוֹן אָ וּוּיִטֵן לֵאָנֵד זײנען זײ צו מִיר גֵּעֵקוּמֵעֵן, פּוֹן בְּבַל. י"ג האָט ער גֵּעוּוֹאָגֵט: וּוּאָס הָאָבֵן זײ גֵּעוּוֵעֵן אִין דִּיִּין הוּיז? האָט חזקיהו גֵּעוּוֹאָגֵט: אַלץ וּוּאָס אִין מִיּוֹן הוּיז הָאָבֵן זײ גֵּעוּוֵעֵן; גִּיט גֵּעוּוֵעֵן אָ זאָךְ אִין מִינֵע שאַצֶאָמֵעֵרֵן וּוּאָס אִיךְ הָאָב זײ גִּיט גֵּעוּוִיזן. י"ד האָט יִשְׁעִיהוּ גֵּעוּוֹאָגֵט צו חזקיהו: הֵעֵר דָּאָס וּוּאָרֵט פּוֹן גָּאָט פּוֹן צְבָאוֹת: י"ה זֵע, טֵעֵג קוּמֵעֵן, און אַלץ וּוּאָס אִין דִּיִּין הוּיז, און וּוּאָס

י' האָרטֵשִׁפִּיל: מֶרֶלִי מֵר. י' פֵּאָרֵבִינֵדֵט זִיךְ מִיט פֵּסוּק 7. סֵאָרְגִּילִיךְ מִלְכִּים ב', כ', 7-9.

דיינע עלטערן האָבן אָנגעקליבן ביז היינטיקן טאָג, וועט אוועקגעטראָגן ווערן קיין בבל; קיין זאך וועט נישט איבער-בלייבן, זאָגט גאָט. און פון דיינע זין וואָס וועלן אַרויס-גיין פון דיר, וואָס דו וועסט געבערן, וועט מען נעמען, און זיי וועלן זיין הויפדינער אין פאַלאַץ פון דעם מלך פון בבל.

⁸ האָט חזקיהו געזאָגט צו ישעיהו: גוט איז דאָס וואָרט פון גאָט וואָס דו האָסט גערעדט. און ער האָט געזאָגט: אויב שלום און זיכערקייט וועט זיין אין מינע טעג!

מ ¹ טרייסט, טרייסט מיין פאַלק, זאָגט אייער גאָט.

² רעדט צום האַרצן פון ירושלים, און רופט צו איר,

אַז זי האָט דערפילט איר צייט,

אַז אָפגעצאָלט איז איר פאַרברעך;

אַז זי האָט געקריגן פון גאָטס האַנט

טאָפּל פאַר אַלע אירע זינד.

³ אַ קול רופט:

ראַמט אָפּ אין מדבר דעם וועג פון יהוה,

גלייכט אויס אין דער וויסטע

אַ שטעג פאַר אונדזער גאָט.

⁴ יעטוועדער טאָל זאָל דערהויבן ווערן,

און יעטוועדער באַרג און הייך זאָל דערנידערט ווערן;

און דאָס קרומע זאָל ווערן גלייך,

און די באַרגקייטן אַ פלוין.

⁵ און דער כבוד פון גאָט וועט אַנטפלעקט ווערן,

און אַלע לייבער אין איינעם וועלן זען;

וואָרום דאָס מויל פון גאָט האָט גערעדט.

⁶ אַ קול זאָגט: רוף!

און ער זאָגט: וואָס זאָל איך רופן?

אַלע לייבער זיינען גראָז,

און אַל זייער חן ווי אַ בלום פון פעלד;

⁷ פאַרטריקנט ווערט דאָס גראָז,

פאַרוועלקט ווערט די בלום,

די וויגעדיקע פירט ער פאַמעלעך.

¹² ווער האָט געמאַסטן מיט זיין הויפן די וואַסערן,

און די הימלען מיט אַ שפּאַן מאַרקירט,

און פאַרנומען אין אַ מאָס דעם שטויב פון דער ערד,

און געוויגן די בערג אויפן וואָג,

און די הייכן אויף וואָגשאַלן?

¹³ ווער האָט דערפאַרשט דעם גייסט פון גאָט?

און ווער איז זיין בעל-עצה וואָס האָט אים צוגעוויזן?

¹⁴ מיט וועמען האָט ער זיך געעצהט,

וואָס האָט אים געגעבן צו פאַרשטיין,

און אים געלערנט דעם וועג פון גערעכטיקייט,

און אים געלערנט קענשאַפט,

און דעם וועג פון פאַרשטאַנדיקייט אים געמאַכט

וויסן?

¹⁵ זע, פעלקער זיינען ווי אַ טריף פון אַן עמער,

און ווי שטויב פון וואָגשאַלן זיינען זיי גערעכנט;

זע, אינדזלען הייבט ער אויף ווי אַ זעמדל.

¹⁶ און דער לבנון איז נישט גענוג ברענוואַרג,

און זיינע חיות נישט גענוג בראַנדאָפּפער.

בְּכִתְּךָ וְאִשְׁרֵי אֲצִירֹתֶיךָ עֲדִיתֶנּוּם הַזֶּה כְּבַל לֹא־יִוָּתֵר
דָּבָר אֲמַר יְהוָה: וּמִבְּנֵיךָ אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִמֶּךָ אֲשֶׁר תּוֹלִיד
יִקְחוּ וְהָיוּ סְרִיסִים בְּהִכְלֵךְ מֶלֶךְ כְּבַל: וַיֹּאמֶר חֲזַקְתֶּם
אֶל־יִשְׁעֵיהֶם טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַיֹּאמֶר כִּי יְהוָה
שָׁלוֹם וְאַמֶּת בְּיָמָי:

מ

¹ נִחַמְוּ נַחְמוּ עִמִּי יֹאמֶר אֱלֹהֵיכֶם: דִּבְרוּ עֲלֵיכֶם יְרוּשָׁלַם
² וּקְרְאוּ אֵלַי כִּי מֵלֶאֱהָ צָבָאָה כִּי נִרְצָה עֲנֵה כִּי לִקְחָה
מִדֶּי יְהוָה כַּפְּלִים כְּכִלְחַטְאֲתֶיהָ: קוֹל קוֹרֵא בְּמִדְבָּר
³ פִּנּוּ דְרָדֵךְ יְהוָה יִשְׁרוּ בְּעֶרְבָה מִסְּקָה לֹא־לִהְיוּ:
דִּבְרֵי יִשְׂרָאֵל וּכְלֵתֵהּ וּגְבַעְתָּ יִשְׁפְּלוּ וְהָיָה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר
⁴ וְהִרְכַּסִּים לְבִקְעָה: וּנְגִלָה כְּבוֹד יְהוָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר
⁵ יַחְדוּ כִּי פִי יְהוָה דִּבֶּר: קוֹל אֲמַר קוֹרֵא וַיֹּאמֶר מֶה
אֶקְרָא כָל־הַבְּשָׂר הַצִּיר וּכְלֵחַסְדּוֹ בְּצִיץ הַשָּׂדֶה: יָבֵשׁ
הַצִּיר נֶבֶל צִיץ כִּי רִוַח יְהוָה נִשְׁבָּה בּוֹ אֲכַן הַצִּיר הָעֵם:
⁶ יָבֵשׁ הַצִּיר נֶבֶל צִיץ וְדָבַר אֱלֹהֵינוּ יִקּוּם לְעוֹלָם:
⁷ עַל הַר־גְּבֵה עֲלִי־לָךְ מִבְּשָׂרֵת צִיץ הַרְיָמִי בַּכַּח קוֹלְךָ
⁸ מִבְּשָׂרֵת יְרוּשָׁלַם הַרְיָמִי אֶל־תִּירָא אֲמַרִי לְעַרְי יְהוָה
הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם: הִנֵּה אֲדַנִּי יְהוָה בְּחֻזְקִי יִבֹּא וְרַעַו מִשְׁלָה
⁹ לִּי הִנֵּה שָׁכְרוּ אֹתוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לִפְנֵי: כִּרְעָה עֲדָרוּ יִרְעָה
¹⁰ בּוֹרְעוּ יִקְבְּצוּ טְלָאִים וּבְחִיקוּ יִשְׂאֵ עֲלוֹת יְהוָה: מִי־
¹¹ מִדֶּר בְּשַׁעֲלוּ מִים וְשָׁמַיִם בְּזֶרֶת תִּכְן וְכֹל בְּשַׁלֵּשׁ עַפְר
הָאָרֶץ וְשָׁקַל בְּפֶלֶס הַרִים וּגְבַעוֹת בְּמֵאוֹנוֹם: מִי תִכֵּן
¹² אֶת־רִוַח יְהוָה וְאִישׁ עֲצָתוֹ יוֹדִיעֵנוּ: אֶת־מִי נֹעֵץ וַיִּבְיָהוּ יִד
וַיִּלְמְדוּהוּ בְּאַרְח מִשְׁפָּט וַיִּלְמְדוּהוּ לַעֲת וְדָרָךְ תְּבוּנוֹת
יִדִיעֵנוּ: הֵן גּוֹיִם כְּמֶר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק מֵאוֹנוֹם נִחְשְׁבוּ הֵן
¹³ אִיִּם כְּדָק יָמוֹל: וּלְבָנוֹן אֵין הֵן כְּעַר וְחִתּוֹ אֵין הֵן

לט, ח' ספח ביהושע מ, ה' הספח ויהושע

אַז דער אָטעם פון גאָט בלאָזט דערויף;

פאַרוואַר, גראָז איז דאָס פאַלק.

⁶ פאַרטריקנט ווערט דאָס גראָז,

פאַרוועלקט ווערט די בלום,

אַבער דאָס וואָרט פון אונדזער גאָט

וועט אויף אייביק באַשטיין.

⁷ אויף אַ הויכן באַרג גיי דיר אַרויף,

אַנוואַגערין פון ציון;

הייב אויף מיט כּוּחַ דיינ קול,

אַנוואַגערין פון ירושלים;

הייב אויף, האָב נישט מורא,

זאָג צו די שטעט פון יהודה:

אַט איז אייער גאָט!

¹⁰ זע, גאָט דער האַר קומט אַ מאַכטיקער,

און זיין אַרעם געוועלטיקט פאַר אים;

זע, זיין שכר איז מיט אים,

און זיין לוינ אים פאַרויס;

¹¹ ווי אַ פאַסטוּך וואָס פּיטערט זיין סטאַדע;

אין זיין אַרעם קלייבט ער אויף די לעמער,

און טראָגט אין זיין בוועם;

י עולה: בל־הגוים באין נגדו מאפס ותהו נחשבר
 י"ח לו: ואל־מי תדמיון אל ומה־דמות תערכרלו: הפסל
 נסד חרש וצרף בזהב ירקענו ורתקות כסף צורף:
 כ המסכן תרומה עץ לא־ירקב יבחר חרש חכם ויב־קש
 כא לו להבין פסל לא ימוט: הלא תדעו הלא תשמעו
 הלא הגד מראש לכם הלא הבינתם מוסדות הארץ:
 כב הישב על־חוג הארץ וישב־ה פתגבים הנוטה בדת
 כג שמים וימתחם באהל לשבת: הנותן רוזנים לאין שפמי
 כד ארץ כתהו עשה: אף בל־נמעו אף בל־זרעו אף בל־
 טרש בארץ גזעם וגם נשף בהם ויבשו וסערה בקש
 כה השאם: ואל־מי תדמיוני ואשה יאמר קדוש: שאר
 מרום עיניכם וראו מי־ברא אלה המוציא במספר צבאם
 לכללם בשם יקרא מרב אונים ואמין כח איש לא
 כו נעדר: למה תאמר יעלב ותדבר ישראל נסתרה
 כח דרכי מיהוה ומאלהי משפטי יעבור: הלא ידעת אם
 לא שמעת אלהי עולם והנה בורא קצות הארץ לא
 כט ייעף ולא ייגע אין חקר לתבונתו: נתן לענף כח ולאין
 ל אונים עצמה ירבה: ויעפו נערים ויגעו ובהורים פשול
 לא יבשלו: וקני יהוה חליוו כח יעלו אבר בנשרים ורצו
 ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו:

מא

א החרישו אלי איום ולאמים יחליפו כח יגשו או ידברו
 ב יחדו למשפט נקרה: מי העיר ממזרח צדק יקראוהו
 לרגלו יתן לפגיו גוים ומלכים יחד יתן פ־עַר חרבו בקש
 ג נקה קשתו: וידפם יעבור שלום ארח ברגליו לא יבוא:
 ד מי־פעל ועשה קרא הדרות מראש אני יהוה ראשון
 ה ואת־חרנים אני־הוא: ראו איום וייראו קצות הארץ

ט, כא' מסך ב־ק כו' עד כאן כו' הספח ק' ק' לא' ג'א' וקנו

י' אלע פעלקער זינען ווי גארניט קענן אים,
 פון נישט און גארנישט זינען זיי גערעכנט ביי אים.
 י"ח און צו וועמען קענט איר צוגלייכן גאט?
 כ און וואָסער געשטאלט קענט איר אים גלייך שטעלן?
 כא דעם געץ וואָס אַ מיינסטער האָט אויסגעגאָסן,
 און אַ שמעלצער ציט אים איבער מיט גאָלד,
 און שמעלצט־צו קייטלעך פון זילבער?
 כב אַ שטיינדעמב ווערט אויסגעקליבן,
 האַלץ וואָס פּוילט ניט וויילט מען אויס;
 אַ קלונג מיינסטער זוכט מען זיך,
 אויפצושטעלן אַ געץ וואָס זאָל זיך ניט וואַקלען.

י"ח ווייסט איר דען ניט?

הערט איר דען ניט?

איז אײך פון אָנהייב אָן ניט דערציילט געוואָרן?

פאַרשטייט איר ניט די גרונטפעסטן פון דער ערד?

ער איז דער וואָס ויצט איבער דעם צירקל פון דער ערד,

און אירע באַוווּנער זינען ווי היישריקן;

דער וואָס שפּרייט ווי אַ טול די הימלען,

און ציט זיי אויס ווי אַ געצעלט צום וווינען;

דער וואָס פאַרקערט פירשטן צו ניוועזן,

וואָס מאַכט ווי גאַרניט די ריכטער פון דער ערד.

י"ח נאָך צומאָל ניט איינגעפלאַנצט זינען ווי,

נאָך צומאָל ניט פאַרזייט זינען ווי,

נאָך צומאָל ניט איינגעוואַרצלט אין דער ערד וויער שטאַם,

און שוין טוט ער אַ בלאָז אויף זיי, און זיי ווערן פאַר־

טריקנט,

און אַ שטורעם טראַגט זיי ווי שטרוי אַוועק.

י"ח און צו וועמען קענט איר מיך צוגלייכן, איך זאָל גלייך זיין?

זאָגט דער הייליקער.

י"ח הייבט אויף אין דער הייך אייערע אויגן,

און זעט: ווער האָט באַשאַפן די־אויקע?

ער, וואָס פירט אַרויס מיט אַ צאָל זייער היל,

זיי אלע רופט ער מיטן נאָמען;

דורך גרויס מאַכט, און ווייל ער איז שטאַרק אין כּוּחַ,

איז קיינער ניט געמינערט.

י"ח פאַרוואָס זאָלסטו זאָגן, יעקב,

און זאָלסטו רעדן, ישראל:

פאַרבאַרגן איז מײן וועג פון יהוה,

און פון מײן גאָט איז מײן משפט אַוועק.

י"ח ווייסטו דען ניט?

צי האָסטו ניט געהערט?

יהוה איז דער אייביקער גאָט,

דער באַשעפער פון די עקן פון דער ערד.

ער ווערט ניט מיט און ניט מאַט;

ניט צו דערפאַרשן איז זיין פאַרשטאַנדיקייט.

ער גיט דעם מידן כּוּחַ,

און דעם אוממאַכטיקן מערט ער שטאַרקייט.

און יונגע לייט וועלן מיד און מאַט ווערן,

און יונגע וועלן שטרויכלען געשטרויכלט ווערן;

י"ח אָבער די וואָס האָפּן אויף גאָט וועלן באַנייען דעם כּוּחַ,

זיי וועלן אויפהייבן פליגלען ווי די אַדלערס;

זיי וועלן לויפן און ניט מיד ווערן,

זיי וועלן גיין און ניט מאַט ווערן.

י"ח וואָרטשפּיל: בַּק־שִׁקְשׁוּ.

מא

י שוויגט פאַר מיר, איר אינדולען,
 און זאָלן די פעלקער באַנייען דעם כּוּחַ;
 זאָלן זיי זיך נענטערן, דענסמאָל זאָלן זיי רעדן;
 באַנאָד לאַמיר צום משפט גענענען.
 י"ח ווער האָט דערוועקט פון מזרח
 דעם וואָס זיג באַגענגט אויף זיין טריט?
 ער גיט די פעלקער פאַר אים,
 און מאַכט אים געוועלטיקן איבער מלכים;
 ווי שטויב מאַכט זיי זיין שווערד,
 ווי געטריבענעם שטרוי זיין בויגן.
 י"ח ער יאָגט זיי נאָך, ער גייט בשלום אַריבער
 אַ וועג וואָס ער האָט מיט זייע פיס ניט באַטרעטן.
 י"ח ווער האָט דאָס געמאַכט און געטאָן?
 דער וואָס רופט אויס די דורות פון אָנהייב,
 איך יהוה בין דער ערשטער,
 און מיט די לעצטע בין איך דער אייגענער.
 י"ח די אינדולען האָבן געזען, און האָבן מורא,

יִהְיֶה כְּרִבּוֹ וַיֵּאמְרוּ: אִישׁ אֶתִירְעוּ וְעוֹרוּ וּלְאָחוּי יֹאמְרוּ
 חֲזֹק: וַיְחַזֵּק הַרְשׁ אֶת־צִרְף מַחְלִיק פְּטִישׁ אֶת־הַחֹלִים ו
 פָּעַם אָמַר לְדָבָק טוֹב הוּא וַיְחַזְקוּהוּ בְּמַסְמְרִים לֹא יִמוּט:
 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עֲבָדִי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךָ וְרַע
 אֲבָרְתָם אֲהַבִּי: אֲשֶׁר הִחֲזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ
 קָרָאתִיךָ וַאֲמַר לְךָ עֲבָדֵי־אַתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מֵאֲסִתִּיךָ:
 אֶל־תִּירָא כִּי עֲמַד־אֲנִי אֶל־תִּשְׁתַּע כִּי־אֲנִי אֶל־הָרֹדֶף אֲמַצְתִּיךָ
 אֶחָד־עוֹרְתִיךָ אֶחָד־מִמְכַתִּיךָ בִּימִין צְדָקְתִּי: הֵן יִבְשׁוּ וַיִּבְלְמוּ
 כָּל הַנְּחָרִים בְּךָ יִהְיוּ כְּאֵין וַיֹּאבְדוּ אֲנָשֵׁי רִיבְךָ:
 תִּבְקָשֶׁם וְלֹא תִמְצְאוּם אֲנָשֵׁי מִצְתֶיךָ יִהְיוּ כְּאֵין וְכֹאפֶס יִב
 אֲנָשֵׁי מִלְחַמְתֶּיךָ: כִּי אֲנִי יְהוָה אֶל־הָרֹדֶף מִחֲנוּךְ יִמְנָד
 הָאָמַר לְךָ אֶל־תִּירָא אֲנִי עוֹרְתִיךָ: אֶל־תִּירָאִי תוֹלַעַת יִד
 יַעֲלֹב מִתִּי יִשְׂרָאֵל אֲנִי עוֹרְתִיךָ נֹאסִי־הוּא וְגֹאֲלֶיךָ קִדּוּשׁ
 יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה שְׂמִתִּיךָ לְמוֹדֵג חֲרוֹץ חֲדָשׁ בַּעַל פִּיפְיוֹת
 תְּדוּשׁ הַרִים וְתִלַּךְ וַיִּבְקָעוּת כַּמִּין תְּשִׁים: תוֹרֵם וְרוּחַ
 תִּשְׂאֵם וּסְעָרָה תִּפְיֵן אַתֶּם וְאַתָּה תִּנְיֹל בִּיהוָה בְּקִדּוּשׁ
 יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלֵּל: הַעֲנִיִּים וְהָאֲבִיּוֹנִים מִבְּקָשֵׁים
 מִים וְאֵין לְשׁוֹנֵם בְּצִמָּא נִשְׁתַּח אֲנִי יְהוָה אֲעִנֶם אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֱוֹבֶם: אֶפְתַּח עַל־שָׁמַיִם נְהוֹרוֹת וּבְתוֹךְ
 בְּקָעוֹת מַעֲיָנוֹת אֲשִׁים מִדְּבַר לְאֻנְסֵי־מִים וְאָרֶץ צִיָּה לְמַצְאֵי
 מִים: אֲתֵן בְּמִדְבַר אֶרֶץ שִׁטָּה וְהַדָּם וְעֵין שָׁמַן אֲשִׁים
 בְּעֶרְבָה בְּרוּשׁ תִּדְרֹר וְתֹאשׁוּר יִחְדּוּ: לְמַעַן יִרְאוּ וַיִּדְעוּ
 וַיִּשְׂמְנוּ וַיִּשְׁבְּלוּ יְהוָה כִּי יִדְהוּהוּ עֲשֵׂתָה וְאֵת וּקְדוּשׁ
 יִשְׂרָאֵל בְּרָאָה: קְרִבּוֹ רִיבְכֶם יֹאמַר יְהוָה הִגִּישׁוּ
 עֲצָמוֹתֵיכֶם יֹאמַר מִלֶּךְ יַעֲקֹב: גִּישׁוּ וַיִּגְדּוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר
 תִּקְרְבֶנָה הַקְּאִשְׁנוֹת | מִה הִנֵּה הִגִּידוּ וְנִשְׁמָחָה לִבְנוֹ וְנִרְעָה
 אֶת־רִתְּנָן אִו הַבָּאוֹת הַשְּׂמִיעֵנוּ: הִגִּידוּ הָאֱתִיּוֹת לְאָחוֹר

ו' צל סו' שסג

די עקן פון דער ערד טוען ציטערן;
 זיי האָבן גענענט און זיינען געקומען.
 6 אײנער העלפט דעם אַנדערן,
 און ער זאָגט צו זײַן ברודער: זײ שטאַרק;
 7 און דער טישלער שטאַרקט דעם שמעלצער,
 דער וואָס גלעט מיטן האַמער,
 דעם וואָס קלאַפט אויפן אַמבאַס;
 ער זאָגט אויפן צונויפלייט: ער איז גוט;
 און באַפעסטיקט עס מיט נעגל,
 עס זאָל זײַך נײַט וואַקלען.
 8 און דו ישראל מיין קנעכט,
 יעקב, וואָס איך האָב דײַך אויסדערוויילט,
 דער זאַמען פון אַברהם מיין ליבהאַבער,
 9 וואָס איך האָב דײַך אָנגענומען פון די עקן ערד,
 און פון אירע ברעגן דײַך גערופן,
 און געזאָגט צו דיר: מיין קנעכט ביסטו,
 איך האָב דײַך אויסדערוויילט און דײַך נײַט פאַראַכט;
 10 זאַלסט נײַט מורא האָבן, וואָרום איך בין מיט דיר,
 זאַלסט זײַך נײַט אומקוקן, וואָרום איך בין דײַן גאַט;
 איך שטאַרק דײַך און איך העלף דײַך,
 און איך לען דײַך אונטער
 מיט דער רעכטער האַנט פון מיין גערעכטיקייט.
 11 זע, פאַרשעמט און צו שאַנד וועלן ווערן
 אַלע וואָס זײַנען אָנגעצונדן אויף דיר;
 ווי נישט וועלן ווערן און אונטערגיין
 די מענטשן אין קריג מיט דיר;
 12 וועסט זײַ ווכן און זײַ נײַט געפינען,
 די מענטשן אין שטרײַט מיט דיר;
 ווי נישט און ווי גאַרנישט וועלן ווערן
 די מענטשן אין מלחמה מיט דיר.
 13 וואָרום איך בין יהוה דײַן גאַט
 וואָס האַלט דײַן רעכטע האַנט,
 דער וואָס זאָגט צו דיר:
 זאַלסט נײַט מורא האָבן, איך העלף דײַך.
 14 זאַלסט נײַט מורא האָבן, וואָרעם יעקב,

היינעלע ישראל;
 איך העלף דײַך, זאָגט גאַט,
 און דײַן אויסלייזער איז דער הייליקער פון ישראל.
 15 זע, איך מאַך דײַך פאַר אַ דרעשליטן אַ נײַעם,
 מיט שפיצן אַ סך;
 וועסט דרעשן בערג און צעמאַלן,
 און הייכן וועסטו ווי שפּרײַ מאַכן.
 16 וועסט זײַ ווינטשופלען, און אַ ווינט וועט זײַ אוועקטראָגן,
 און אַ שטורעם וועט זײַ צעשפּרײַטן;
 און דו וועסט זײַך פּרײַען מיט גאַט,
 מיט דעם הייליקן פון ישראל וועסטו זײַך רימען.
 17 די אַרימע און באַדערפטיקע ווכן וואַסער און נײַטאַ,
 זײער צונג איז פאַרטריקנט פון דאַרשט;
 איך, יהוה, וועל זײַ ענטפּערן,
 איך, גאַט פון ישראל, וועל זײַ נײַט פאַרלאָזן.
 18 איך העל עפענען שטראַמען אויף הויכע ערטער,
 און קוואַלן אין מיטן פון טאַלן;
 איך וועל מאַכן דעם מדבר פאַר אַ געמוזעכץ וואַסער,

* פסוקים 6-7 פארבינדן זיך מיט מ, 20.

החשיתי מעולם אחריש אתאפק ביולדה אפעה אשם יד
 ואשאף יחד: אחרים הרים ונבעות וכל-עשפם אוביש ^{טו}
 ושמתי נהרות לאיים ואנמים אוביש: והולכתי עורים ^{טז}
 בדרך לא ידעו בנתיבות לא ידעו אדריכם אשים מחשף
 לפניהם לאור ומעקשים למישור אלה הדברים עשיתם
 ולא ענבתים: נסע אחר יכשו כשת הבטחים בפסל ^{יז}
 האמרים למסכה אתם אלהינו: החרשים שמעו ^{יח}
 והעורים הביטו לראות: מי עור כי אמעבדי החרש ^{יט}
 כמלאכי אשלח מי עור כמשלם ועור בעבר יהוה:
 ראית רבות ולא תשמך פקוח אונים ולא ישמע: יהוה ^כ
 הפץ למען צדקו ונדיל תורה ויארר: והוא עסבון ^{כא}
 ושסוי הפח בחורים כלם ובכתי כלאים התבאו היו לבו
 ואין מציל משפה ואין אמר השב: מי ככם יאון זאת ^{כב}
 יקשב וישמע לאחור: מיתן למשופה יעקב וישראל ^{כג}
 לבוים הלוא יהוה זו הטאנו לו ולא יאבו בדרךיו הלוך
 ולא שמעו בתורתו: וישפך עליו חמה אפו ועוון ^{כד}
 מלחמה ותלהטו משביב ולא ידע ותבערבו ולא ^{כה}
 ישום על-לב:

מג

ועתה כהאמר יהוה בראך יעלב ויערף ישראל אל ^א
 תירא כי נאלתיך קראתי בשמך לראתה: ברתעבד ^ב
 במים אתך אני ובנהרות לא ישמך ברתלך במראש
 לא תבנה ולהבה לא תבערך: כי אני יהוה אלהיך ^ג
 קדוש ישראל מושיעך נתתי כפרך מצרים כוש וסבא
 תחתך: מאשר יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך ואתן ^ד
 אדם תחתך ולאמים תחת נפשך: אל-תירא כי אתך ^ה
 אני ממורח אביא ורעך וממערב אכבדך: אמר לצפון ^ו

סב, טו' קפז ב"ק כ' חוח קי' כה' ע"ב לסתים כד' לטשה קי' כה' קפז ב"ק

¹⁴ איך האב געשוויגן פון לאנג אָן,
 איך פלעג שטיל זיין, זיך איינהאלטן;
 אצונד וועל איך שרייען ווי א געווינערין,
 איך וועל העשען און סאָפען אין איינעם.
¹⁵ איך וועל פאַרוויסטן די בערג און די הייכן,
 און אַל זייער גראָז וועל איך פאַרדאַרן;
 און איך וועל מאַכן טייער פאַר אינדולען,
 און געמויזעכצן וועל איך פאַרטריקענען.
¹⁶ און איך וועל מאַכן גיין בלינדע
 אויף אַ וועג וואָס זיי האָבן ניט געוויסט,
 אויף שטעגן וואָס זיי האָבן ניט געוויסט
 וועל איך זיי פירן;
 איך וועל מאַכן זיי פאַרויס פינצטערניש צו ליכט,
 און קרומענישן פאַר אַ פּלויין.
 די דאָזיקע זאָכן, זיי טו איך,
 און לאָז זיי ניט אויס.
¹⁷ אָפּטרעטן אַהינטער, שעמען וועלן זיך שעמען,
 די וואָס פאַרויכערן זיך אויפן געשניצטן בילד,
 די וואָס זאָגן צו געאַסענע געצן:
 איר זייט אונדזערע געטער.
¹⁸ איר טויבע הערט,
 און איר בלינדע, קוקט זעט.
¹⁹ ווער איז בלינד אויב ניט מיין קנעכט?
 אָדער טויב ווי מיין שליח וואָס איך שיק?
 ווער איז בלינד ווי דער איבערגעבענער,
 און בלינד ווי דער קנעכט פון גאָט?
²⁰ געזען פיל, אָבער דו מערקסט ניט;
 אָפּן די אויערן, אָבער ער הערט ניט.
²¹ גאָט האָט באַוויליקט פון וועגן זיין גערעכטיקייט,
 ער זאָל גרייסן די תּוֹרָה און פּראַכטיקן.
²² אָבער עס איז אַ באַרויבט און באַראַבעוועט פּאַלק,
 געפּאַנגען אין לעכער האָט מען זיי אַלע,
 און אין תּפִּיסוֹת זיינען זיי באַהאַלטן;
 זיי זיינען געוואָרן צו רויב, און ניטאָ ווער זאָל מציל זיין,
 צו אויסרויבונג, און ניטאָ ווער זאָל זאָגן: קער אום!

איך רוף דיך ביים נאָמען, מיינער ביסטו.
² אַז דו וועסט גיין דורך וואַסער, בין איך מיט דיר,
 און אַז דורך טייכן, וועלן זיי דיך ניט פאַרפלייצן;
 און דו וועסט גיין דורך פייער, וועסטו ניט אַנגעברענט ווערן,
 און קיין פּלאַם וועט דיך ניט אַנציינדן.
³ וואָרום איך בין יהוה דיין גאָט,
 דער הייליקער פון ישראל, דיין העלפּער;
 איך גיב מצרים פאַר דיין אויסלייז,
 כּוֹש און סבאָ אָנשטאַט דיר.
⁴ ווייל טייער ביסטו אין מיינע אויגן,
 געאַכט, און איך האָב דיך ליב;
 דרום גיב איך מענטשן אָנשטאַט דיר,
 און פעלקער אָנשטאַט דיין לעבן.
⁵ זאָלסט ניט מורא האָבן,
 וואָרום איך בין מיט דיר;
 פון מזרח וועל איך ברענגען דיין זאָמען,
 און פון מערב וועל איך דיך איינזאַמלען;
⁶ איך וועל זאָגן צו צפון: גיב אַהער!

²³ ווער צווישן אייך וויל פאַרנעמען דאָסדאָזיקע,
 האַרכן און פאַרשטיין פאַרויס?
²⁴ ווער האָט געגעבן צו אויסרויבונג יעקב,
 און ישראל צו רויבער?
 איז דאָס ניט גאָט, וואָס מיר האָבן געזינדיקט צו אים,
 און אין זיינע וועגן האָט מען ניט געוואָלט גיין,
 און זיין תּוֹרָה האָט מען ניט צוגעהערט?
²⁵ דרום האָט ער אויסגעאַסן אויף אים דעם גרים פון זיין
 צאָרן,
 און די שטאַרקייט פון מלחמה;
 און זי האָט אים אָנגעצוינדן רונד אַרום,
 און ער האָט ניט געמערקט,
 און זי האָט אים געברענט,
 און ער נעמט ניט צום האַרצן.

מג

¹ און אצונד האָט אזוי געזאָגט גאָט דיין בורא, יעקב,
 און דיין באַשעפּער, ישראל;
 זאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרום איך לייז דיך אויס,

תני ולתימן אליהכלאי הביאי בני מרחוק ובנותי מקצה
 הארץ: כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וצרתיו אף
 עשיתיו: הוציא עסיעור ועינים יש הרשים ואונים למו:
 כל להגוים נקבצו יחדו ויאספו לאמים מי בהם גיד זאת
 וראשנות ישמיענו ותנו עדיהם ויצדקו וישמעו ויאמרו
 אמת: אתם עדי נאסידה ועבדי אשר בחרתי למען
 תדעו ותאמינו לי ותבינו כראני הוא לפני לא ינוצר אל
 ואחרי לא יהיה: אנכי אנכי יהוה ואין מבלעדי
 מושעי: אנכי הברתי והושעתי והשמעתי ואין ככם זר
 ואתם עדי נאסידה ואניאל: נסמיום אני הוא ואין
 מידי מציל אפעל ומי ישיבנה: כהאמר יהוה ואלכם
 קרוש ישראל למענכם שלחתי בבלה והורדתי ברחים
 כלם וכשדים באניות רתם: אני יהוה קדושכם בורא
 ישראל מלבכם: כה אמר יהוה הטותן בים הרדף
 ובמים עזים נתיבה: המוציא רכב וסוס חיל ועזו וחדו
 ישכבו בלי יקומו דעכו בפשתה כבו: אליהו ברו ראשנות
 וקדמנות אליהתבנונו: הנני עשה חדשה עתה תצמח
 הלא תדעוה אף אשים במדבר דרדף בישמון נהרות:
 תכבדני חית השדה תנים ובנות יענה כרנתתי במדבר
 מים נהרות בישמון להשקות עמי בחירי: עסו וצרתיו
 לי תהלתי יספרו: ולאראתי קראת יעקב כרנעת בי
 ישראל: לא הביאת לי שיה עלתיך ובחוד לא כבדתי
 לא העבדתך במנחה ולא הונעתך בלכונה: לא קנית
 לי בכסף קנה וחלב ובחוד לא הריתיני אך העבדתי
 כחטאותיך הונעתי בעונותיך: אנכי אנכי הוא מחה
 פשעך למעני וחטאתיך לא אכפר: תזכירני נשפטה
 יחד ספר אתה למען תצדק: אבדך הראשון חטא

און צו דרום: ואלסט ניט צוריקהאלטן!
 ברענג מיינע זין פון דער ווייט,
 און מיינע טעכטער פון עק ערד;
 איטלעכן וואָס ווערט גערופן מיט מיין נאָמען,
 און וואָס איך האָב אים פאַר מיין כבוד באַשאַפֿן,
 אים געפּורעמט און אים געמאַכט.
 ציט אַרויס דאָס פּאָלק וואָס איז בלינד, און האָט אויגן,
 און די וואָס זיינען טויב, און האָבן אויערן.
 אַלע פעלקער זאָלן זיך אַיינזאַמלען אין איינעם,
 און לאָזן זיך אויפקלייבן די אומות;
 ווער צווישן זיי קען דאָס זאָגן,
 און פאַרויסגעזענס אונדז לאָזן הערן?
 זאָלן זיי ברענגען זייערע עדות, און גערעכט זיין,
 און זאָל מען הערן און זאָגן: עס איז אמת.
 איר זייט מיינע עדות, זאָגט גאָט,
 און מיין קנעכט וואָס איך האָב אויסדערוויילט,
 כדי איר זאָלט וויסן, און גלויבן אין מיר,
 און פאַרשטיין אז איך בין דאָס;
 פאַר מיר איז ניט געשאַפֿן געוואָרן קיין גאָט,
 און נאָך מיר וועט ניט זיין.
 איך, איך בין יהוה,
 און חוץ מיר איז קיין העלפּער ניטאָ.
 איך האָב אָנגעזאָגט און געהאַלפֿן,
 און איך האָב געמאַכט הערן,
 און ניט אַ פּרעמדער איז געווען צווישן אייך;
 און איר זייט מיינע עדות, זאָגט יהוה,
 אז איך בין גאָט.
 אויך היינט בין איך דער אַייגענער,
 און ניטאָ ווער זאָל מציל זיין פון מיין האַנט;
 איך טו, און ווער קען עס אָפהאַלטן?
 אזוי האָט געזאָגט אַייער אויסלייזער,
 דער הייליקער פון ישראל:
 פון אַייערסטוועגן שיק איך קיין בבל,
 און וועל זיי אַלע מאַכן נידערן אַנטלאַפענע,
 און די בשדים-אין זייערע לוסטיקע שיפּן.
 איך בין יהוה, אַייער הייליקער,
 דער באַשעפּער פון ישראל, אַייער קייניג.
 אזוי האָט גאָט געזאָגט,
 דער וואָס האָט געגעבן דורכן ים אַ וועג,
 און דורך מאַכטיקע וואַסערן אַ שטעג;
 וואָס האָט געלאָזט אַרויסציען רייטוועגן און פּערדאָ,
 חיל און שטאַרקייט,
 זיי זאָלן לייגן אין איינעם, זיי זאָלן ניט אויפשטיין-
 זיי האָבן געצאָנקט,
 זיי האָבן ווי אַ קנויט זיך אויסגעלאָשן;
 איר זאָלט ניט דערמאָנען דאָס פּריערדיקע,
 און דאָס אַמאָליקע זאָלט איר ניט באַטראַכטן.
 אָט טו איך אַ נייעם;
 אַצונד שפּראַצט עס: דערקענט איר עס ניט?
 יאָ, איך וועל מאַכן אין מדבר אַ וועג,
 אין דער וויסטעניש טייכן.
 ערלעכן וועט מיך די חיה פון פעלד,
 שאַקאַלן און שטרויספּוילען,
 ווייל איך גיב אין מדבר וואַסער,

ט' יט' קפ"ח ב"ק י' פ"ח לאשכנזים כ"ו דמסחה וקרא כד' מלאו

ט"יכן אין דער וויסטעניש,
 אַנצוטרינקען מיין פּאָלק, מיין אויסדערוויילטע;
 זיי זאָלן דערציילן מיין לויב.
 און מיך האָסטו ניט גערופֿן, יעקב,
 אז דו זאָלסט זיין מיד פון מיר, ישראל;
 האָסט מיר ניט געבראַכט דאָס לאַם פון דייער בראַנדאָפּפּער,
 און מיט דייער שלאַכטאָפּפּער האָסטו מיך ניט געערלעכט;
 איך האָב דיך ניט באַשווערט מיט שפּייזאָפּפּער,
 און דיך ניט מיד געמאַכט מיט וויירויך.
 האָסט מיר ניט געקויפט פאַר געלט געוירצאַר אַרבי,
 און מיט פעטס פון דייער שלאַכטאָפּפּער מיך ניט געזעט;
 נייערט האָסט מיך באַשווערט מיט דייער חטאים,
 מיך מיד געמאַכט מיט דייער וינד.
 איך, איך בין דער וואָס מעק אויס
 דייער פאַרברעכן פון מיינעטוועגן,
 און דייער חטאים וועל איך ניט דערמאָנען.
 דערמאָן מיר, לאַמיר זיך משפטן מיטאַנאַדער,
 דערצייל דו, כדי זאָלסט גערעכט זיין.
 דיין ערשטער פּאָטער האָט געזינדיקט,

און דיינע פירשפרעכער האָבן געבראַכן אָן מיר.
 29 דרום האָב איך פאַרשוועכט די האָרן פון הייליקטום,
 און געגעבן צו פאַרוויסונג יעקב,
 און ישראל צו לעסטערונג.

מד

1 און אַצונד, הער, יעקב מיין קנעכט,
 און ישראל, וועמען איך האָב אויסדערוויילט;
 2 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דיין באַשאַפער,
 און דיין פורעמער פון מוטערלייב, וואָס העלפט דיך:
 זאַלסט נישט מורא האָבן, מיין קנעכט יעקב,
 און ישורון, וועמען איך האָב אויסדערוויילט.
 3 וואָרום איך וועל גיסן וואַסער אויף דאָרשטיק לאַנד,
 און פלוסן אויף טריקעניש;
 איך וועל אויסגיסן מיין גייסט אויף דיין זאָמען,
 און מיין ברכה אויף דיין שפּראַך.
 4 און זיי וועלן שפּראַכן ווי צווישן גראַן,
 ווי ווערבעס ביי בעכן וואַסער.
 5 דער וועט זאָגן: איך געהער צו יהוה;
 און דער וועט זיך רופן מיטן נאָמען פון יעקב,
 און דער וועט אויפשרייבן אויף זיין האַנט „צו יהוה“,
 און מיטן נאָמען ישראל זיך טיטלען.

6 אַזוי האָט געזאָגט יהוה, דער קניג פון ישראל,
 און זיין אויסלייזער, יהוה פון צבאות:
 איך בין דער ערשטער, און איך בין דער לעצטער,
 און חוץ מיר איז נישט קיין גאָט.
 7 און ווער ווי איך קען פאַרויסרופן—
 זאָל ער עס זאָגן און אויסלייגן פאַר מיר—
 פון זינט איך האָב באַשאַפן דאָס עלטסטע פּאָלק?
 און דאָס קומעדיקע און וואָס וועט געשען
 זאָלן זיי דערציילן.
 8 איר זאָלט נישט אַנגסטן און נישט פאַרכטן;
 פאַרוואָר, פון לאַנג אָן
 האָב איך דיך געלאָזט הערן און דערציילט,
 און איר זייט מייע עדות.

9 ער טרינקט נישט קיין וואַסער, און ווערט פאַרשמאַכט.
 10 דער האַלצמיינסטער ציט אויס אַ שונר;
 ער צייכנט עס מיט אַ שטיפט,
 ער מאַכט עס מיט הובלען צורעכט,
 און מיט אַ צירקל צייכנט ער עס אַרום,
 און ער מאַכט עס לויט דער געשטאַלט פון אַ מאָן,
 לויט דער שיינקייט פון אַ מענטשן,
 אויף צו ווינען אין אַ הויז.

11 ער האַקט זיך אויס צעדערן,
 און נעמט אַ האַרטדעמב אָדער אַן אייכנבוים,
 און וויילט זיך אויס צווישן די ביימער פון וואַלד;
 ער פלאַנצט אַ פּיכטבוים, און דער רעגן וואַקסן.
 12 און עס איז פאַר דעם מענטשן אויף צו ברענען;
 און ער נעמט דערפון, און וואַרעמט זיך,
 אויך הייצט ער, און באַקט ברויט;
 דערצו מאַכט ער אַ גאָט, און בוקט זיך;
 מאַכט עס צום געץ, און קניט דערצו.
 13 טייל דערפון האָט ער פאַרברענט אין פּייער,
 אויף טייל דערפון עסט ער פלייש—

ומלציקה פשענו כּי: ואחלל שרר קדש ואחנה לחרם כח
 יעקב וישראל לגרופים:

מד

1 ועתה שמע יעקב עבדי וישראל בחרתי בו: כהאמר
 2 יהוה עשך ויצרך מבטן יצורך אלתיבא עבדי יעקב
 3 וישרן בחרתי בו: כּי אַעקמים עלצמא ונולים על
 4 יבשה אַעק רוחי עליוצרך וברכתי עלצאצאך: תמחו
 5 בבין חציר בערבים עליובלמים: זה יאמר ליהוה
 6 אני וזה יקרא בשמייעקב וזה יכתב דו ליהוה ובשם
 7 ישראל יבנה: כהאמר יהוה מלךישראל ונאלו
 8 יהוה צבאות אני ראשון ואני אחרון ומבלעדו אין אלהים:
 9 ומיכמוני יקרא ויגידה ויערבה לי משומי עםעולם
 10 ואתיות ואשר תבאנה גידו למו: אלתפחדו ואל
 11 תדו הלא מאז השמעתי והגדתי ואתם עדי הנש
 12 אלותי מבלעדו ואין צור בלדיעתי: יצריפסל כלם
 13 תדו ותמודיהם בליוועילו ועדיהם המה בליראו ובל
 14 ידעו למען יבשו: מרצור אל ופסל נסך לבלתי הועיל:
 15 הן כלחכרו יבשו וחרשים המה מאדם ותקבצו כלם
 16 יעמדו ויפחדו יבשו יחד: חרש ברזל מעצור ופעל
 17 בפסחם ובמקבות יצורו ויפעלוהו בורוע כחו נסרדעב
 18 ואין פח לאשתתה מים ויגף: חרש עצים נטה קו
 19 ותאדו בשרד יעשרו במקצעות ובמחונה ותאדו
 20 ויעשרו כתבנית איש כתפארת אדם לשבת בית:
 21 לכרתלו ארום ויפח תרוה ואלון ויאמזלו בעצרייער
 22 נטע ארו ונשם נגדל: ויהוה לאדם לבער ויפח מהם
 23 ויחם אפישיק ואפה לחם אפיפעלאל וישתחו עשרו
 24 פסל ויסגדלמו: חציו שרף במראש עלחציו בשור

ס, ט, ט' מקד טל יד' טן ויחא טו' קמז מיז

איז דען דאָ אַ גאָט אַחוץ מיר,
 אָו נישט אַ באַשיץ איך זאָל נישט וויסן?

9 די פורעמער פון אַ געץ זיינען נישטיק אַלע,
 און זייערע גלוסטיקע בילדער נוצן נישט;
 און זיי אַליין זיינען זייערע עדות,
 אַז זיי הערן נישט און וויסן נישט;
 דרום וועלן זיי פאַרשעמט ווערן.

10 ווער פורעמט עס אַ גאָט,
 און גיסט אויס אַ געץ וואָס נוצט נישט!
 11 זע, אַלע באַהעפטע אָן אים וועלן זיך שעמען,
 און די מיינסטערס—זיי מער פון אַלע מענטשן;
 זאָלן זיי אַלע זיך איינוואַמלען, זאָלן זיי זיך שטעלן,
 זיי וועלן אַנגסטן, זיך שעמען, אין איינעם.

12 דער איינזשמיד נמאַכט אַ האַק,
 און אַרבעט אויף קוילן,
 און מיט האַמערס טוט ער זי פורעמען,
 און אַרבעט זי אויס מיט זיין שטאַרקן אַרעם;
 אויך ווערט ער הונגעריק, און איז אָן כּוח.

יאכל יצלה עלי וישבע ארְחֵם ויאמר הָאֵחַ חַמּוּתִי
 יו רֵאתִי אֹדֶר: וּשְׂאֵרֵיתוֹ לֹאֵל עֲשֵׂה לְפִסְלוֹ יִסְגְּדוּלוֹ
 יח וְיִשְׁתַּחֲוּ וְיִתְפַּלְל אֵלָיו וַיֹּאמֶר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלֵי אָתָּה: לֹא
 ידעו וְלֹא יָבִינּוּ כִּי טַח מְרֵאוֹת עֵינֵיהֶם מִהַשְׁכִּיל לְבַתָּם:
 יט וְלֹא־יָשׁוּב אֶל־לִבּוֹ וְלֹא תַעַת וְלֹא־תִבְנֶנָּה לֵאמֹר חֲצִי
 שָׂרְפֵתִי כַּמֹּרֶאֱשׁ וְאֵף אִפְתִּי עַל־גְּחֻלִּי לֶחֶם אֲצַלֶּה
 כֶּשֶׂר וְאֶכֶל וְיִתְרוֹ לְתוֹעֵבָה אַעֲשֶׂה לְבֹל עֵץ אֲסַגֹּד:
 כ רַעַה אֲפֹר לֵב הַיּוֹתֵל הַטְּהוֹ וְלֹא־יִצִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא
 כא יֹאמֶר הֲלוֹא שָׁקֵר בִּימִינִי: וְכִרְאֲלָה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל
 כב כִּי עֲבַד־אֶתָּה יִצְרָתֶךָ עֲבַד־לִי אָתָּה יִשְׂרָאֵל לֹא תִשְׁנֶנּוּ:
 כג מְחִיתִי כְעֵב פְּשָׁעֶךָ וּכְעָנָן חֲטָאוֹתֶיךָ שׁוֹכֵה אֵלַי כִּי
 כד גִּאלְתֶּיךָ: רְנֹו שְׁמַיִם כִּרְעֵשָׂה יְהוָה הֲרִיעֵנו תַּחֲתוֹת
 כה אֶרֶץ פִּצְחוֹ הַרִיִם רָמָה יַעַר וְכִלְעֵץ בּוֹ כִּי־נֶאֱלַל יְהוָה וַיַּעֲקֹב
 כו וּבִישְׂרָאֵל יִתְפָּאֵר: כִּהֲדֹאֲמַר יְהוָה גִּאלְךָ וְיִצְרָךָ מִכַּסֵּן
 כז אֲנֹכִי יְהוָה עֲשֵׂה כָּל נְטִיָּה שְׁמַיִם לְבַדִּי רִקְעַת הָאֶרֶץ
 כח מִי־אֶתִּי: מִפֶּר אֲתוֹת בְּדִים וּקְסָמִים יְהוֹלֵל מְשִׁיב חַכְמִים
 כט אַחֲזוֹר וְדַעְתֶּם וְסַכֵּל: מִקֵּים דְּבַר עֲבָדָיו וַעֲצַת מַלְאָכָיו יִשְׁלֹם
 לֵאמֹר לִירוּשָׁלַם תּוֹשֵׁב וְלַעֲרֵי יְהוּדָה תִּבְנֶנָּה וְהִרְבּוֹתֶיהָ
 לו אֲקוּמֶם: הֹאמֶר לַצִּוְיָה חֲרָבִי וְנִהַרְתֶּיךָ אוֹבִישׁ: הֹאמֶר
 לח לְכֹרֶשׁ רַעִי וְכִלְחַפְצֵי יִשְׁלֵם וְלֵאמֹר לִירוּשָׁלַם תִּבְנֶנָּה
 וְהִכֵּל תִּסְדֵּר:

מה

א כִּהֲדֹאֲמַר יְהוָה לְמַשִּׁיחוֹ לְכֹרֶשׁ וְאֲשֶׁר־הַחֲזַקְתִּי בִימִינוֹ
 ב לְבַד לְפָנָיו גּוֹיִם וּמִתְנֵי מַלְכִים אֲפַתַח לְפָתַח לְפָנָיו
 ג דְּלַתִים וְשַׁעֲרִים לֹא יִסְגְּרוּ: אֲנִי לְפָנֶיךָ אֵלֶךְ וְהַדְרִיִם
 ד אֲשֶׁר דַּלְתוֹת נְחוּשָׂה אֲשַׁפֵּר וּבְרִיחֵי בְרוֹל אֲנַדְעֶ: וְנִתְתִּי
 ה לְךָ אוֹצְרוֹת חֶשֶׁד וּמִטְמֵנִי מִסְתָּרִים לְמַעַן תִּדְעֶ כִּי אֲנִי

פ, ד, יו' יחיד ג' קמץ חֵיבֵק ש' סוּן כד' סוּן ק' כו' קמץ סִבֵּעַ מַה, ג' אִישׁ פ'

און דיינע טייכן וועל איך אויסטריקענען;
 28 וואָס זאָגט אויף כּוֹרֶשׁ: ער איז מיין פּאַסטוֹר,
 און אל מיין באַגער וועט ער אויספירן,
 צו זאָגן אויף ירוּשָׁלַיִם: זי זאָל געבויט ווערן,
 אין צום טעמפל: זאָלסט געגרוּנטפּעסט ווערן.

מה

א אזוי האָט געזאָגט גאָט צו זיין געזאָלֶבטן,
 צו כּוֹרֶשׁ וואָס איך האָלט זיין רעכטע האַנט,
 צו מאַכן אונטערטעניק פאַר אים פעלקער,
 און איך זאָל לויז מאַכן די לענדן פון מלכים;
 צו עפענען פאַר אים טירן,
 און טויערן זאָלן ניט פאַרשלאָסן זיין;
 ב איך וועל גיין דיר פאַרויס,
 און קרומע ערטער וועל איך אויסגלייכן;
 קופּערנע טירן וועל איך צעברעכן,
 און אַיזערנע ריגלען וועל איך צעהאַקן.
 ג און איך וועל דיר געבן די אוצרות פון דער פינצטערניש,
 און די שאַצן פון פאַרבאַרגענישן,
 כדי זאָלסט וויסן אַז איך בין יהוה,

בראַט בראַטן און ועטיקט זיך,
 אויך וואַרעמט ער זיך, און זאָגט: אַה!
 מיר איז וואַרעם, איך שפיר דאָס פּייער;
 17 און דעם איבערבלייב דערפון
 מאַכט ער פאַר אַ גאַט—פאַר זיין געץ;
 קניט צו אים און בוקט זיך און טוט תפילה צו אים,
 און זאָגט: ראַטעווע מיך, וואַרום מיין גאַט ביסטו.

18 זיי וויסן ניט, און זיי פאַרשטייען ניט,
 וואַרום פאַרקלעפט פון צו זען זיינען זייערע אויגן,
 פון צו פאַרשטיין—זייערע הערצער.

19 און קיינער איבערלייגט ניט אין זיין האַרצן,
 און ניטאָ קיין דערקענונג און קיין שכל צו זאָגן:
 טייל דערפון האָב איך פאַרברענט אין פּייער,
 און אויך געבאַקן אויף זיינע קוילן ברויט,
 געבראַטן פלייש און געגעסן;

און דעם רעשט דערפון
 זאָל איך פאַר אַן אומווערדיקייט מאַכן?
 צו אַ שייט האַלץ זאָל איך קניען?
 20 ער יאָגט זיך נאָך אַש,

אַ פאַרנאַרט האַרץ האָט אים אַראָפּגעפירט,
 און ער איז ניט מציל זיין נפש, און זאָגט ניט:
 פאַרוואָר, ליגן איז אין מיין רעכטער האַנט.

21 געדענק דאָסדאָזיקע, יעקב,
 און ישראל, אַז מיין קנעכט ביסטו;
 איך האָב דיך געפורעמט, אַ קנעכט ביסטו מיר;
 ישראל, זאָלסט מיך ניט פאַרגעסן.
 22 איך האָב אָפּגעמעקט ווי אַ כמאַרע דיינע פאַרברעכן,
 און ווי אַ וואַלקן דיינע זינד;
 קער זיך אום צו מיר,
 וואַרום איך האָב דיך אויסגעלייזט.

23 זינגט איר הימלען, וואַרום גאָט האָט אויפגעטאָן;
 שאַלט, איר טיפענישן פון דער ערד,
 ברעכט אויס, איר בערג, אין געזאַנג,
 דער וואַלד און יעטוועדער בוים אין אים;
 וואַרום גאָט האָט אויסגעלייזט יעקב,
 און מיט ישראל טוט ער זיך רימען.

24 אזוי האָט געזאָגט גאָט דיין אויסלייזער,
 און דיין פורעמער פון מוטערלייב:
 איך בין יהוה וואָס האָב אַלצדינג געמאַכט,
 וואָס האָב אויסגעצויגן די הימלען אַליין,
 וואָס האָב אויסגעשפּרייט די ערד פון מיר זעלבערט;
 25 וואָס פאַרשטערט די צייכנס פון די לינגערס,
 און די וואַרוואַגער מאַכט ער צעדולט;
 וואָס קערט די חכמים אַהינטער,
 און זייער שכל באַנאַרישט ער;

26 וואָס איז מקיים דאָס וואַרט פון זיין קנעכט,
 און דעם באַראָט פון זיינע שלוחים פירט ער אויס;
 וואָס זאָגט אויף ירוּשָׁלַיִם: זי זאָל באַזעצט ווערן;
 און אויף די שטעט פון יהודה: זי זאָל אָפּגעבויט ווערן,
 און אירע חורבות וועל איך אויפריכטן;
 27 וואָס זאָגט צו דער טיפעניש: ווער טרוקן,

וואס רופט דיך ביים נאָמען, דער גאָט פון ישראל.
 4 פון וועגן דעם קנעכט מיינעם יעקב,
 און ישראל מיין אויסדערוויילטן,
 האָב איך דיך גערופן ביי דיין נאָמען,
 5 דיך באַטיטלט, הגם דו האָסט מיך ניט געקענט.
 איך בין יהוה, און מער איז ניטאָ,
 חוץ מיר איז קיין גאָט ניט פאַראַן;
 6 איך האָב דיך באַגורט, הגם דו האָסט מיך ניט געקענט;
 כדי מע זאָל וויסן פון אויפגאַנג פון זון
 און פון איר אונטערגאַנג,
 אָו ניטאָ אויסער מיר;
 איך בין יהוה, און מער איז ניטאָ;
 7 דער וואָס פורעמט ליכט, און באַשאַפט פינצטערניש,
 מאַכט פריד, און באַשאַפט בייז;
 איך יהוה מאַך אַלדידאָזיקע.

8 טריפט, איר הימלען, פון אויבן,
 און די וואַלקנס זאָלן רינען גערעכטיקייט;
 זאָל די ערד זיך עפענען,
 און ישועות זאָלן זיך פרוכפערן.
 און רעכטפאַרטיקייט זאָל זיי מאַכן שפּראַצן באַגלייך;
 איך יהוה האָב דאָס באַשאַפן.

9 וויי, דער וואָס קריגט זיך מיט זיין באַשעפער—
 אַ שערבל צווישן שערבלעך פון דער ערד!
 וועט דען זאָגן דער לייט צו זיין פורעמער: וואָס טוסטו?
 אָדער: דיין אַרבעט איז אַן הענט?
 10 וויי, דער וואָס זאָגט צו דעם פּאָטער:
 נאָך וואָס מאַכסטו געבערן?
 און צו דער פרוי:
 נאָך וואָס האָסטו ווייען?

11 אזוי האָט גאָט געזאָגט,
 דער הייליקער פון ישראל און זיין באַשעפער:
 פרעגט מיך דאָס קומעדיקע,
 באַפעלט מיר וועגן מיינע קינדער
 און וועגן דעם ווערק פון מיינע הענט.
 12 איך האָב געמאַכט די ערד,

יהוה הקורא בשמך אלהי ישראל: למען יעקב ד
 וישראל בחירו ואקרא לך בשמך אכנה ולא ידעתי:
 אני יהוה ואין עוד וולתי אין אלהים אארוך ולא ידעתי: ה
 למען ידעו ממורח־שמש וממערבה כיאפס בלעדי ו
 אני יהוה ואין עוד: יוצר אור ובורא חשך עשה שלום ו
 ובורא רע אני יהוה עשה כל־אלה: ה
 שמים ממעל ושחקים יולדצדק תפתחארץ ויפרד־ישע
 הצדקה תצמיח וחר אני יהוה בראתי: הוי רב ט
 את־יצרו חרש את־חרשי אדמה היאמר חמר ליצרו
 מהתעשה ופעלה איד־דיים לו: הוי אמר לאב *
 מהתוליד ולאשה מהתחילין: כהראמר יהוה קדוש יא
 וישראל ויוצרו האתות שאלוני על־בני ועל־פעל די
 תצוני: אנכי עשיתי ארץ ואדם עליה בראתי אני די יב
 נטו שמים וכל־צבאם צויתי: אנכי העירתינו בצדק וכל־ י
 הדקיו אשר הוא־בנה יירי וגלותי ישלח לא במחול
 ולא בשחר אמר יהוה צבאות: כה אמר יהוה יר
 גיע מצרים וסחר־בוש וסבאים אנשי מדה על־ך יעברו
 וליך יהו את־ברך ילכו בוקים יעברו ואלו־ך ישתחוּ אלו־ך
 יתפללו אך בך אל ואין עוד אפס אלהים: אכן אתה אל ט
 מסתתר אלהי ישראל מושיע: בושו וגם־נבלמו כלם ט
 יחדו הלכו בכלמה חרשי צירים: וישראל נושע ביהוה י
 תשועת עולמים לא־תבשו ולא־תכלמו ער־עולמי עד:
 כ־כה אמר־יהוה בורא השמים הוא האלהים י
 יצר הארץ ועשה הוא כוננה לא־יתוה בראה לשבת
 יצרה אני יהוה ואין עוד: לא בסתר דברתי במקום ט
 ארץ חשך לא אמרתי לגרע יעקב תהו בקשוני אני יהוה
 דבר צדק מגיד מישרים: הקבצו ובאו התגנשו יחדו כ
 פליטי הגוים לא ידעו הנשאים את־יעץ פסלם ומתפללים

און דעם מענטשן אויף איר באַשאַפן;
 איך—מיינע הענט האָבן אויסגעצויגן די הימלען,
 און זייער גאַנצן חיל האָב איך באַפוילן.
 13 איך האָב אים דערוועקט מיט גערעכטיקייט,
 און אַלע זיינע וועגן וועל איך אויסגלייכן;
 ער וועט בויען מײן שטאָט,
 און מיינע פּאַרטריבענע וועט ער אַרויסלאָזן,
 ניט אום געצאָלט, און ניט אום שוחד,
 זאָגט גאָט פון צבאות.

14 אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 די מי פון מצרים, און דער מסחר פון בוש,
 און די סבאים, די וווקסיקע לייט,
 וועלן איבערגיין צו דיר, און דינע וועלן זיי ווערן;
 הינטער דיר וועלן זיי גיין,
 אין קייטן וועלן זיי אַריבערקומען,
 און בוקן וועלן זיי זיך צו דיר;
 בעטן וועלן זיי זיך ביי דיר;
 נאָר ביי דיר איז גאָט, און מער איז ניטאָ;
 ניט פאַראַן נאָך אַ גאָט.

15 פאַרוואָר, ביסט אַ גאָט וואָס פאַרבאַרגט זיך,
 גאָט פון ישראל, דו העלפער.

16 פאַרשעמט און אויך צו שאַנד ווערן זיי אַלע,
 מיט שאַנד גייען אַוועק אין איינעם
 אַלע מיינסטערס פון געצנבילדער.
 17 ישראל ווערט געהאַלפן פון גאָט
 אַן אייביקע הילף;
 איר וועט ניט פאַרשעמט און ניט צו שאַנד ווערן
 ביז אייביקאייביקייטן.
 18 וואָרום אזוי האָט געזאָגט יהוה דער באַשעפער פון די הימלען,
 ער, גאָט, וואָס האָט געפורעמט די ערד און זי געמאַכט;
 ער וואָס האָט זי אויפגעשטעלט,
 ניט פאַר אַ וויסטעניש זי באַשאַפן,
 נאָר צום וווינען זי געפורעמט:
 איך בין יהוה, און מער איז ניטאָ.
 19 ניט אין פאַרבאַרגעניש האָב איך גערעדט,
 אין אַן אַרט פון פינצטערלאַנד;
 איך האָב ניט געזאָגט צו דעם זאָמען פון יעקב:
 אין וויסטעניש זוכט מיך;
 איך יהוה רעד גערעכטיקייט,
 זאָ אַן די ריכטיקייט.
 20 זאַמלט אײך אײן און קומט, גענענט אין איינעם,
 איר אַנטרונענע פון די פעלקער;
 אַן פאַרשטאַנד זיינען די וואָס טראָגן זייער האַלצגעשניצן,

כא אֶל־אֱלֹהִים לֹא יוֹשִׁיעַ: הִקְדּוּ וְהִגִּישׁוּ אֶת יוֹעֲצֵי יַחְדָּו מִי
 הַשָּׁמַיִם וְזֹאת מִקְדָּם מִזֶּה הַגִּידָה הַלּוֹא אֲנִי יְהוָה וְאֵיךְ
 כב עוֹד אֱלֹהִים מִבְּלִעְדֵי אֶל־צִדִּיק וּמוֹשִׁיעַ אֶן וּלְתִי: פִּנֵּר
 כג אֵלֵי וְהוֹשִׁיעוּ כָל־אֲפַס־אֲרֶץ כִּי אֲנִי־אֵל וְאֵין עוֹד: כִּי
 נִשְׁבַּעְתִּי וְיָצָא מִפִּי צִדְקָה דְבַר וְלֹא יָשׁוּב כִּי־לִי תִכְרַע
 כד כָּל־כִּרְךָ תִּשְׁבַּע בְּלִילְשׁוֹן: אֵךְ בִּיהוָה לִי אֱמַר צִדְקוֹת
 כה וְעַן עֲדִיו יִבֹּא וְיִבְשׁוּ כָל הַנְּחָרִים כִּי: בִּיהוָה יִצְדְּקוּ
 וַיִּתְהַלְּלוּ כָל־יִרְעֵי יִשְׂרָאֵל:

מו

א כָּרַע כָּל קַרְס נָכוּ הוּי עֲצִיבֵיהֶם לַחַיָּה וּלְבַהֲמָה
 ב וְשִׂאתֵיכֶם עֲמוּסוֹת מִשָּׂא לַעֲיָפָה: קָרְסוּ כָרְעוּ יַחְדָּו לֹא
 ג יִכְלוּ מִלֵּט מִשָּׂא וּנְפִשָׁם בְּשִׁבֵי הַלְכָה: שְׁמַעוּ
 ד אֵלֵי בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־שְׂאֵרֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הַעֲמִיסוּ מִנֵּי
 ה כְּטֹן הַנְּשָׂאִים מִנִּירְהָם: וְעַד־וּקְנֶה אֲנִי הוּא וְעַד־שִׁיבָה
 ו אֲנִי אֶסְבֵּל אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אִשָּׂא וְאֲנִי אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט:
 ז לְמִי תִדְמוּנֵי וְתִשְׁוּ וְתִמְשְׁלוּנִי וְגִדְמָה: הַזֹּלִים
 ח זָרְבּוּ מַבִּים וְכִסְפוֹ בְּקִנְיָה יִשְׁגְּלוּ יִשְׁכְּרוּ צוֹרֵף וְעִשְׂהוּ
 ט אֵל יִסְהוּוּ אֶת־יִשְׁתַּחֲוִי: וְשִׂאָהוּ עַל־כַּתֵּף יִסְבְּלוּ וְיִנְחִיחוּ
 י תַּחְתּוּ וְעַמֵּד מִמְּקוֹמוֹ לֹא יִמַּשׁ אֶת־יַעֲצֵק אֵלָיו וְלֹא
 יא יַעֲנֶה מִצַּרְתּוֹ לֹא יוֹשִׁיעֵנו: וְכַרְוֹזָתָה וְהַתְּאֲשִׁשׁוּ
 יב הַשִּׁיבֵי פִשְׁעֵיכֶם עַל־לִבְכֶם: וְכָרוּ רֵאשִׁנוֹת מֵעוֹלָם כִּי אֲנֹכִי
 יג אֵל וְאֵין עוֹד אֱלֹהִים וְאֶפֶס בְּמוֹנֵי: מִנִּיד מְרֵאשִׁית
 יד אַחֲרֵית וּמִקְדָּם אֲשֶׁר לֹא־נִעְשׂוּ אֱמַר עֲצָתִי תִלְוּם וְכָל־
 יו חֲפְצֵי אֲנִישָׁה: קְרָא מִמּוֹרֵחַ עֵיט מֵאֲרֶץ מִרְחֵק אִישׁ
 יז עֲצָתוֹ אֶת־דִּבְרֵתִי אֶת־אֲבִיאָהּ יִצְרֵתִי אֶת אֲנִישָׁה:
 יח שְׁמַעוּ אֵלֵי אֲבִירֵי לֵב הַרְחֹקִים מִצִּדְקָה: קִרְבַּתִּי צִדְקָתִי
 יט לֹא תִרְחֵק וְתִשְׁוִעַתִּי לֹא תֵאָחֵז וְנִתְתִּי בְּצִיּוֹן תְּשׁוּעָה
 כ לְיִשְׂרָאֵל תִּפְאֶרְתִּי:

מה, כד סביון יבא, טו, יא שנת ק יג קמז ביק

געדענקט דאָס פריערדיקע פון אייביק אָן:
 אָז איך בין גאָט, און מער איז נישט אָ, גאָט, און נישטאָ מיין גלייכן.
 10 איך זאָג אָן פון אָנהייב דעם סוף, און פון פאַרצײטן, וואָס איז נאָך נישט געשען:
 איך זאָג: מיין באַראַט זאָל באַשטיין, און אַל מיין באַגער וועל איך טאָן.
 11 איך רוף פון מזרח דעם רויבפויגל, פון אַ ווייטן לאַנד דעם מאָן פון מיין באַראַט; יא, איך האָב גערעדט, און איך וועל עס ברענגען, נאָך האָב באַשערט, און איך וועל עס טאָן.

12 הערט מיר צו, איר שטאַרקהאַרציקע, וואָס שפירט זיך ווייט פון גערעכטיקייט:
 13 איך דערנען מיין גערעכטיקייט, זי איז נישט ווייט, און מיין ישועה וועט נישט זאָמען; און איך וועל געבן אין ציון אַ ישועה פאַר ישראל מיין צירונג.

און טוען תפילה צו אַ גאָט וואָס העלפט נישט.
 21 זאָגט אָן, און מאַכט זיי גענענען, און לאָמען האַלטן אַן עצה אין איינעם:
 ווער האָט דאָס געלאָזט הערן פון פאַרצײטן, פון לאַנג אָן דאָס אָנגעזאָגט?
 פאַרוואָר, איך יהוה,
 און נישטאָ מער קיין גאָט אַחוץ מיר,
 אַ גאָט אַ גערעכטער און אַ העלפער;
 נישטאָ אויסער מיר.
 22 קערט אײך צו מיר, און ווערט געהאַלפן, אַלע עקן פון דער ערד;
 וואָרום איך בין גאָט, און מער איז נישטאָ.
 23 איך האָב געשוואָרן ביי מיר:
 אַ וואָרט איז אַרויס פון מיין מויל אין גערעכטיקייט, און וועט זיך נישט אומקערן,
 אַז צו מיר זאָל זיך בייגן יעטועדער קני, זאָל שווערן יעטועדער צונג.
 24 נאָר אין יהוה—וועט מען זאָגן— איז מיר גערעכטיקייט און שטאַרקייט;
 צו אים וועלן קומען און זיך שעמען אַלע וואָס זיינען אָנגעצונדן אויף אים.
 25 דורך גאָט וועט גערעכט ווערן און זיך רימען דער גאַנצער זאָמען פון ישראל.

מו

געקניט איז בל, געבויון איז נכו;
 זייערע געצן זיינען אויף בהמות און אויף לאַסטפֿי;
 די וואָס איר פלעגט זיך אומטראָגן מיט זיי,
 זיינען אויפגעלאָדן, אַ משא אויף מידע בהמות.
 2 זיי זיינען געבויון, געקניט אין איינעם;
 זייער האָבן נישט געקענט ראַטעווען די משא,
 און זיי אַליין זיינען אין געפאַנגענשאַפט אַוועק.
 3 הערט מיר צו, איר הויז פון יעקב, און דער גאַנצער איבערבלייב פון הויז ישראל, איר געפעסטעטע פון מוטערלייב, איר געטראָגענע פון געבערמוטער:
 4 אַפילו ביי עלטער בין איך דער אייגענער, און ביי גראַע האָר וועל איך טראָגן; איך האָב געמאַכט, און איך וועל טראָגן, און איך וועל אויף זיך נעמען און וועל ראַטעווען.
 5 צו וועמען ווילט איר מיך צוגלייכן און גלייכשטעלן, און מיך פאַרגלייכן, אַז מיר זאָלן גלייך זיין?
 6 איר וואָס שיט גאָלד פון בייטל, און וועגט זילבער אויפן וואַגשטאַנג; וואָס דינגט אַ שמעלצער ער זאָל דערפון מאַכן אַ גאָט, מע זאָל זיך קניען און בוקן.
 7 מע נעמט אים אויפן אַקסל, מע טראָגט אים, און מע שטעלט אים אַוועק אויף זיין פלאַץ, און ער שטייט, ער רירט זיך נישט פון זיין אָרט; אַפילו עמיצער שרייט צו אים, ענטפערט ער נישט, פון זיין גוויט טוט ער נישט העלפן.
 8 געדענקט דאָס, און מינטערט אײך אויף, נעמט, איר פאַרברעכער, צום האַרצן.

י די דינער פון די אָפּגעטער.

מז

רְדִי וּשְׂבִי עַל-עֶפְרַת בְּחֹלֶת בְּתִבְכָּל שְׁבִילֵי-אֶרֶץ אֵיךְ א
כִּסֵּא בְּתִבְשָׁרִים כִּי לֹא תוֹסִיף יִקְרָא רִלְדָה רַבָּה וְעִנְיָהּ:
קָחִי רַחֵם וְטַחֲנִי בְּמַח גְּלִי צִמְחָה חֲשֵׁפִי-שִׁבְלִי נְלִי-שׁוֹק ב
עֲבָרֵי נְהֹרֹת: הַגֵּל עֲרֹתַי נִם תִּרְאֶה תִרְפָּתַי נִקֵּם אֶקַּח ג
וְלֹא אֶפְגַּע אֲדָם: גָּאֲלֵנוּ דְוָה צְבָאוֹת שְׁמִי קְדוֹשׁ ד
יִשְׂרָאֵל: שְׂבִי דוּמָם וּבֹאִי בְּחֻשָׁד בְּתִבְשָׁרִים כִּי לֹא ה
תוֹסִיף יִקְרָא רִלְדָה גְּבֵרַת מִמְּלָכוֹת: קֶצְפְּתִי עַל-עַמִּי ו
חִלְלֵתִי נִחְלֵתִי וְאַתָּנָם בִּיבֹד לֹא-שְׁמַת לָהֶם רַחֲמִים עַל-
זִכְרוֹ הַכְּבֹדָה עֲלֶיךָ מֵאֹד: וְתֹאמְרֵי לְעֹלָם אֲהוּהוּ גְּבֵרַת ז
עַד לֹא-שְׁמַת אֱלֹה עַל-לִבְךָ לֹא זְכַרְתָּ אַחֲרֵיהֶּהּ:
וְעַתָּה שְׁמַע־זֹאת עֲדִינָה הַיּוֹשֶׁבֶת לְבִטְחָהּ הָאֲמָרָה בְּלִבָּבָהּ ח
אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד לֹא אֲשַׁב אֶלְמִנָּה וְלֹא אֲדַע שְׂכוֹל:
וְתִבְאֲנֶה לְךָ שְׂתִירָאֵלָה רְנַע בְּיוֹם אַחַד שְׂכוֹל וְאַלְמָן ט
כְּתָמָם כְּאוֹ עֲלֹךְ בְּרַב כְּשִׁפְיָהּ בְּעֶצְמַת חֲבֵרֶיךָ מֵאֹד:
וְתִבְטַחִי בְּרַעְיָתְךָ אֲמֵרַת אֵין רֹאֲנִי חֲכַמְתְּךָ וְדַעְתְּךָ הוּא י
שׁוֹכְבַתְךָ וְתֹאמְרֵי בְּלִבְךָ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד: וּבֹא עֲלֶיךָ י"א
רַעַה לֹא תִדְעִי שְׁחָרָה וְתִפְלַע עֲלֶיךָ הָהָלָא תוֹכְלִי בְּפִרְהָ
וְתִבֵּא עֲלֶיךָ פְתָאִים שׁוֹאֵה לֹא תִדְעִי: עֲמַדְרֵנָא בְּחֲבֵרֶיךָ י"ב
וּבְרַב כְּשִׁפְיָהּ בְּאֲשֶׁר נִגְעַת מִנְעוּרֶיךָ אוֹלִי תוֹכְלִי הוֹעִיל
אוֹלִי תַעֲרוּצִי: נִלְאִית בְּרַב עֲצָתְךָ וְעֲמַדְרֵנָא וְיוֹשִׁיעֶיךָ י
הִכְרִוּ שְׁמִים חַחִים בְּכּוֹכְבִים מוֹדִיעִים לְחֻדְשִׁים מֵאֲשֶׁר
יָבֹאוּ עֲלֶיךָ: הִנֵּה הוּוּ כִּקֵּשׁ אִשׁ שֶׁרְפָתָם לֹא-יִצְעִילוּ אֶת־י
נַפְשָׁם מִיַּד לְהִבָּה אֵין-נִחְלָת לְחַחֵם אֹר לְשֶׁבֶת נְגוּד:
כֵּן הוֹרְגֶלךָ אֲשֶׁר נִגְעַת סַחְרֶיךָ מִנְעוּרֶיךָ אִישׁ לְעֵבְרוֹ טו
תַּעֲזוּ אֵין מוֹשִׁיעֶיךָ:

א' סלע ג' קצץ ח"ק ה' סלע י"ה חסיק

מז ¹ נידער אַראָפּ און זיץ אין שטויב
יונגפֿרוי טאַכטער בבל;
זיץ אויף דער ערד אָן אַ טראָן,
טאַכטער פֿון כּשדים;
וואָרום מער וועט מען דיך ניט רופן
איידעלע און פֿאַרצערטלטע.
² נעם אַ זשאָרנע, און מאַל מעל;
דעק אָפּ דיין שלייער,
הייב אויף די שלעפּ,
אַנטפלעק די היפט,
גיי טייכן אַריבער.
³ אָפּגעדעקט וועט ווערן דיין נאַקעטקייט,
אויך געזען ווערן וועט דיין שאַנד;
נקמה וועל איך נעמען,
און ניט לאָזן אַ מענטשן זיך אָפּבעטן.
⁴ אונדזער אויסלייזער—יהוה פֿון צבֿאות איז זיין טאַמען,
דער הייליקער פֿון ישראל.
⁵ זיץ שטיל, און גיי אַרײַן אין פינצטערניש,
טאַכטער פֿון כּשדים,
וואָרום מער וועט מען דיך ניט רופן
האַרינטע פֿון קיניגרייכן.
⁶ איך האָב געצערנט אויף מיין פֿאַלק,
איך האָב פֿאַרשוועכט מיין אַרביי,
און זיי געגעבן אין דיין האַנט;
האַסטו זיי קיין רחמנות ניט געשענקט,
אויף אַ זקן האַסטו באַשווערט דיין יאָך ביז גאַר.
⁷ און האַסט געזאָגט:
אויף אייביק וועל איך אַ האַרינטע זיין;
אַזוי אַז דו האַסט דאָס ניט גענומען צום האַרצן,
ניט געדאַכט אָן דעם סוף דערפֿון.
⁸ און אַצונד הער דאָס צו, דו ווילטאַגערין,
וואָס זיצט אין זיכערקייט,
וואָס זאָגט אין איר האַרצן:

⁹ שטיי אַקאַרשט אויף מיט דייע שפּרוכן,
און מיט דייע פֿיל כּישופֿן,
אויף וואָס דו האַסט זיך געמיט פֿון דיין יוגנט אָן;
אפּשר וועסטו קענען נוצן,
אפּשר וועסטו אָנשרעקן.
¹⁰ ביסט מיד פֿון דייע פֿיל עצות;
זאָלן די הימלקוקער, די שטערנווער,
די פֿאַרויסזאָגער פֿון די חדשים,
אַקאַרשט אויפשטיין און דיך העלפֿן
פֿון די וואָס וועלן קומען אויף דיר.
¹¹ זע, זיי ווערן אַזוי ווי שטרוי,
אַ פייער טוט זיי פֿאַרברענען,
זיי וועלן זיך אַליין ניט מציל זיין
פֿון דער מאַכט פֿון דער פֿלאַם;
ניט אַ קויל זיך צו וואַרעמען וועט עס זיין—
אַ פייער צו זיצן פֿאַר אים.
¹² אַזוי ווערן צו דיר
די וואָס דו האַסט זיך געמיט אום זיי;
די וואָס האָבן געהאַנדלט מיט דיר פֿון דיין יוגנט אָן,
וואַנדערן איטלעכער אין זיין זייט,
קיינער העלפט דיך ניט.

איך, און חוץ מיר איז ניטאָ מער.
איך וועל ניט זיצן אָן אלמנה,
און ניט וויסן פֿון בלייבן אָן קינדער:
⁹ אָבער דיִדאָויקע בייִדע וועלן קומען אויף דיר
אין אַ רגע אין איין טאַג;
בלייבן אָן קינדער און אלמנהשאַפט;
אין זייער פֿולער מאָס קומען זיי אויף דיר,
ביי אַל דייע פֿיל כּישופֿן,
ביי אַלדער גרויס שטאַרקייט פֿון דייע שפּרוכן.
¹⁰ און ביסט געווען זיכער אין דיין שלעכטיקייט,
האַסט געזאָגט: קיינער וועט מיך ניט;
דיין חכמה און דיין קענשאַפט,
זי האַט דיך פֿאַרפֿירט;
און האַסט געזאָגט אין דיין האַרצן:
איך, און חוץ מיר איז ניטאָ מער.
¹¹ אָבער קומען וועט אויף דיר אַ ביזו
וואָס דו וועסט ניט וויסן ווי עס אָפּצושפּרעכן,
און אָנפֿאַלן וועט אויף דיר אַ בראַך
וואָס דו וועסט אים ניט קענען אָפּטאַן,
און קומען וועט אויף דיר פֿלוצלינג אַ פֿאַרויסזונג,
אַז דו וועסט גאַר ניט מערקן.

וואָרטשפּיל: חללתי נחלתי.

מח

א שמעו-נא את בית-יעקב הנקראים בשם ישראל וממי
 יהודה וצאו הנשבעים בשם יהוה ובאלהי ישראל
 ב וזכרו לא באמת ולא בצדקה: כִּי-מֵעַד הַקָּדֶשׁ נִקְרָאוּ
 וְעַל-אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִסְמְכוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ:
 ג הָרֵאשֹׁנֹת מֵאֵן הִגְדַּתִּי וּמִפִּי יֵצְאוּ וְאֲשִׁמְעֵם פִּתְאוֹם
 ד עֲשִׂיתִי וְתִבְאֵנָה: מִדַּעְתִּי כִּי קָשָׁה אֶתָּה וְגִיד כְּרוֹל עֲרִפְדָּ
 ה וּמִצַּחֲךָ נְחוּשָׁה: וְאֶגִּיד לְךָ מֵאֵן כְּמִרְם תִּבּוֹא הַשְּׁמַעְתִּיד
 ו פְּתֹתֵמֶר עֲצֵבִי עֵשׂוֹם וּפְסָלִי וְנִסְכֵי צִוּם: שְׁמַעַת חוֹדֶה
 ז כִּלְהָ וְאַתֶּם הִלְוֹא תִגְדּוּ הַשְּׁמַעְתִּיד חֲדָשׁוֹת מַעֲתָה וְנִצְרוֹת
 ח וְלֹא יִדְעֵתֶם: עֲתָה נִבְרָאוּ וְלֹא מֵאֵן וּלְפִנְיָוֹם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
 ט פְּתֹתֵמֶר הִנֵּה יִדְעֵתִין: גַּם לֹא-שְׁמַעְתָּ גַם לֹא יִדְעַת גַּם
 י מֵאֵן לֹא-פִתְחָה אֲנִי כִּי יִדְעֵתִי בְּגֹד תִּבְנוֹד וּפִשְׁעֵי מִכְּסֵן
 יא קָרָא לְךָ: לִמְעַן שְׁמוֹ אֲאָרִיד אִפִּי וְתִהְלֵתִי אֲחַסְסֵי-לְךָ
 יב לְבַלְתִּי הַכְרִיתִךָ: הִנֵּה צִרְפְּתִיד וְלֹא כִכְסֵף בַּחֲרִתִּיד
 יג בְּכוֹר עֲנִי: לִמְעַן לִמְעַן אֲעִשֶׂה כִּי אִיד יִחַל וּכְבוֹדִי לֹא-חָרַ
 יד לֹא-אֶתֶן: שְׁמַע אֵלֵי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל מִקְרָאִי אֲנִי-הוּא
 יו אֲנִי רֵאשׁוֹן אֶף אֲנִי אֲחִירָן: אֲחִי-יְדִי יִסְדֶּה אֶרֶץ וְיִמְנִי
 יז טַפְחָה שְׁמִיִם קָרָא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעֲמִדוּ יַחְדָּו: הִקְבִּצוּ כָלְכֶם
 יח וּשְׁמַעוּ מִי בְהֶם הַגִּיד אֶת-אֱלֹהֵי יְהוָה אֲהַבּוּ יַעֲשֶׂה חֲפִצּוֹ
 יט בְּכַבֵּל וּרְעִו כְּשִׁדְיִם: אֲנִי אֲנִי דִבְרַתִּי אֲחִי-קְרָאתִיו הַבֹּאֲתִיו
 כ וְהַצִּלִּיחַ דְּרָכּוֹ: קָרְבוּ אֵלַי שְׁמַעוּ-נָא לֹא מֵרֵאשׁ בַּסֵּתֶר
 כא דִּבְרַתִּי מַעַת הַיּוֹתֶה שֵׁם אֲנִי וְעֲתָה אֲדַנִּי יְהוָה שְׁלַחֲנִי
 כב וְרוּחִי: כִּי-הִאֲמִיר יְהוָה גֹּאֲלֶךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה
 כג אֱלֹהֶיךָ מִלְמַדְךָ לְהוֹעִיל מִדְּרִיכֶךָ בְּדֶרֶךְ תִּלְךָ: לֹוֹא
 כד הַקְּשִׁבְתָּ לְמַצּוֹתַי וַהֲרִי כְּהַר שְׁלֹמֶךָ וְצִדְקָתֶךָ כְּנִלִי הַיָּם:
 כה וַהֲרִי כְּחוֹל וְרֵעַךָ וְצֹאצְאֵי מַעַיִן כְּמַעֲוֹתָיו לֹא-יִזְכְּרֶת וְלֹא

מח ¹ הערט דאָס צו, איר הווי פון יעקב,
 די וואָס ווערן גערופן מיטן נאָמען ישראל,
 און פון קוואַל פון יהודה זיינען זיי אַרויס;
 וואָס שווערן ביים נאָמען יהוה,
 און דעם גאָט פון ישראל דערמאָנען זיי—
 ניט מיט אמת, און ניט מיט גערעכטיקייט.
² וואָרום אויף דער הייליקער שטאַט רופן זיי זיך,
 און אויף דעם גאָט פון ישראל לענען זיי זיך,
 וואָס יהוה פון צבָאות איז זיין נאָמען.
³ דאָס פריערדיקע האָב איך פון אמאָל אָנגעזאָגט,
 און פון מיין מויל איז עס אַרויס,
 און איך האָב עס געלאָזט הערן;
 פּלוצים האָב איך געטאָן, און עס איז געשען.
⁴ ווייל איך האָב געוויסט אַז האַרט ביסטו,
 און אַן אַייזערנער אָדער איז דיין נאַקן,
 און דיין שטערן איז קופּער;
⁵ דרום האָב איך דיר אָנגעזאָגט פון אמאָל,
 איידער עס איז געקומען, האָב איך דיך געלאָזט הערן;
 כּדי זאָלסט ניט זאָגן: מיין געץ האָט עס געטאָן,
 און מיין געשניצט און מיין געגאָסן בילד האָט עס באַפוילן.
⁶ האָסט געהערט, זע, אַלדאָסדאָזיקע,
 און איר וועט עס דאָך צוגעבן;
 איך האָב דיך געלאָזט הערן ניסן אַצונד,
 און פאַרבאַרגנס וואָס דו האָסט ניט געוויסט.
⁷ אַצונד איז עס באַשאַפן געוואָרן, און ניט פון אמאָל,
 און אַ טאַג פריער האָסטו פון דעם ניט געהערט;
 כּדי זאָלסט ניט זאָגן: זע, איך האָב עס געוויסט.
⁸ ניט צומאָל געהערט האָסטו, ניט צומאָל געוויסט האָסטו,
 ניט צומאָל געעפנט האָט זיך דיין אויער פון אמאָל;
 וואָרום איך האָב געוויסט אַז פעלשן וועסטו פעלשן,
 און פאַרברעכער פון מוטער־לייב האָט מען דיך גערופן.
⁹ פון מיין נאָמען וועגן וועל איך אַיינהאַלטן מיין צאָרן,
 פון מיין לויב וועגן וועל איך מיך צאַמען קעגן דיר,
 כּדי דיך ניט צו פאַרשניידן.
¹⁰ זע, איך האָב דיך געלייטערט, אָבער ניט ווי זילבער,
 איך האָב דיך געפרוּווט אין שמעלצאוויוון פון פּיין.
¹¹ פון מיינעטוועגן, פון מיינעטוועגן וועל איך טאָן;
 וואָרום ווי זאָל [מיין נאָמען] פאַרשוועכט ווערן?
 און מיין כבוד וועל איך קיין אַנדערן ניט געבן.

ב' קסז מח

און זיין אַרעם וועט זיין אויף די כּשדים.
¹⁵ איך, איך האָב גערעדט, און האָב אים גערופן,
 אים געבראַכט, און ער וועט באַגליקן אויף זיין וועג.
¹⁶ גענענט צו מיר, הערט דאָס צו:
 פון אָנהייב אָן האָב איך ניט אין פאַרבאַרגעניש גערעדט,
 פון זינט עס געשעט בין איך דערביי;
 און אַצונד האָט גאָט דער האַר מיך געשיקט מיט זיין גייסט.
¹⁷ אזוי האָט געזאָגט גאָט דיין אויסלייזער,
 דער הייליקער פון ישראל.
 איך, יהוה דיין גאָט, לערן דיך צו גוץ,
 פיר דיך אויף דעם וועג וואָס דו זאָלסט גיין.
¹⁸ הלוואַי וואָלסטו פאַרנומען מיינע געבאָט,
 וואָלט געווען ווי אַ טייך דיין פּרייד,
 און דיין הילף ווי די אינגן פון ים;
¹⁹ און געווען ווי זאַמד וואָלט דיין זאָמען,
 און די שפּראַצן פון דיין לייב ווי זיינע קערנער;

¹² הער מיר צו, יעקב,
 און ישראל מיין גערופּענער;
 איך בין דאָס; איך בין דער ערשטער,
 איך בין אויך דער לעצטער.
¹³ יא, מיין האַנט האָט געגרוּנעטפּעסט די ערד,
 און מיין רעכטע האָט אויסגעשפּרייט די הימלען;
 איך רוף צו זיי,
 שטעלן זיי זיך אויף אין איינעם.
¹⁴ זאַמלט אַיך אַיין, איר אַלע, און הערט:
 ווער צווישן זיי האָט פאַרויסגעזאָגט דאָסדאָזיקע?
 דער וואָס גאָט האָט אים ליב, וועט טאָן זיין באַגער אין
 כּבֿל,

יד רנה כִּרְנַחַם יְהוָה עֲמֹו וְעֵנִיו יִרְחַם: וְתֹאמַר צִיּוֹן
 טו עֲבֹבְנִי יְהוָה וְאֲדַנְּנִי שְׂבַחְנִי: הַתְּשַׁבַּח אִשָּׁה עֹלֶה מִרְחַם
 טז בְּדַבְּתָנָה נִסְדָּאלָה תִשְׁפַּחְנָה וְאֲנֹכִי לֹא אִשְׁבַּחְדָּ: הֵן עַל-
 יז כַּפָּיִם חִקְתָּךְ חֹמְתֶיךָ נִגְדִי תָמִיד: מִהֲרֵי בְּגֵד מִהֲרֵסֶיךָ
 יח וּמִחֲרִיבֶיךָ מִמֶּךָ וְצֹאֵי: שְׂאִי-סָבִיב עֵינֶיךָ וְרֹאֵי כָל־
 יט נִקְבָצוּ כְּאֹרֶךְךָ חֵרְאֵנִי נֶאֱסִי-יְהוָה כִּי כָל־מִכְרֵי תִלְבָּשֵׁי
 כ וּתְקַשְׂרִים כַּפְלָה: כִּי חֲרַבְתִּיךָ וְשִׁמְמַתִּיךָ וְאַרְצֵי הַרְסֶתֶךָ
 כא כִּי עָתָה תִּצְרֵי מִיּוֹשֵׁב וְרַחֲמֵי מִכְּלָעֶיךָ: עוֹד יֹאמְרוּ בְּאוֹנֶיךָ
 כב בְּנֵי שְׂבָלֶיךָ צִרְלֵי הַמָּקוֹם גְּשָׁה־לִּי וְאִשְׁבָּה: וְאָמַרְתָּ
 כג בְּלִבְכֶם מִי יִלְדֵלִי אֶת־דָּלָה וְאֲנִי שְׂכֹלָה וְנִלְמוּדָה גְּלוּהוּ
 כד וְסוּרָה וְאֵלֶּה מִי גְּלוּ הֵן אֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבָדִי אֵלֶּה אִיפָּה
 כה הֵם: כִּה־אֹמַר אֲדַנְּנִי יְהוָה הִנֵּה אִשָּׁא אֶל־גֹּיִם וְדִי
 כו וְאֶל־עַמִּים אֲרִים נָפִי וְהִבִּיאֹו בְּנֶדְךָ בְּחֻצֵי וּבְנִתְךָ עַל־כַּתְּפֵךָ
 כז תִּנְשָׂאֵנָה: וְהִיוּ מַלְכִים אֲמִנְךָ וּשְׂרוּתֵיהֶם מִיִּנְקַתֶיךָ אֲפִים
 כח אֲרִץ יִשְׁתַּחֲוֶיךָ וְעַפְרֵךָ יִלְחָבוּ וְיִדְעוּתָ כִּי־אֲנִי יְהוָה
 כט אֲשֶׁר לֹא־יִבְשׁוּ קוֹי: הַגִּבְחָה מִגְּבוּר מַלְקוּחַ וְאִם־שָׁבִי
 ל אֶת־יְדֵיךָ וְיִמְלֹט: כִּי־כֹה אֹמַר יְהוָה נִס־שָׁבִי גְבוּר יִקַּח
 לב וּמַלְקוּחַ עֲרִיץ וְיִמְלֹט וְאֶת־רִיבֶיךָ אֲנֹכִי אֲרִיב וְאֶת־בְּנֶיךָ
 לג אֲנֹכִי אוֹשִׁיעַ: וְהִאֲבִלְתִּי אֶת־מוֹנֶיךָ אֶת־בְּשָׂרָם וְכַעֲסִים
 לד דָּמָם יִשְׁכַּרְוּ וְיִדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעַ וְהִאֲבִלְךָ
 לה אֲבִיר יַעֲקֹב:

2

א כֹּה וְאֹמַר יְהוָה אֵי זֶה סֵפֶר כְּרִיתוֹת אֲמַכֶּם אֲשֶׁר שַׁלַּחְתִּיהָ
 ב אֹו מִי מְנוּשֵׁי אֲשֶׁר־מִכְרַתִּי אֶתְכֶם לֹו הֵן בְּעֹנֹתֵיכֶם
 ג נִמְכַרְתֶּם וּבִפְשָׁעֵיכֶם שַׁלַּחְתָּה אֲמַכֶּם: מִדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין
 ד אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין עֹנֶה הַקְצוֹר קָצְרָה יְדִי מִפְּדוּת וְאִם־
 ה אֶיֶךְ־כֶּחַ לְהַצִּיל הֵן בְּנִעְרַתִּי אֶחְרִיב יָם אֲשִׁים נְהִירוֹת

מט, יד' דַּסְתִּית יַעֲקֹב ית' כה' קַמְּךָ מִיָּד

וּאָרוֹם גָּאֵט גֵּאֵט גַּעֲטֵרִיִּסֵט זִיין פֶּאָלֶק,
 און זיינע אָרימע טוט ער דערבאָרימען.
 14 און ציין האָט געזאָגט: פֶּאַרלאָזן האָט מִיך יהוה,
 און גאָט האָט פֶּאַרגעסן אָן מִיר.
 15 קען אַ פֶּרוֹי פֶּאַרגעסן איר ברוסטקינד,
 נִיט צו דערבאָרימען דעם זון פון איר לִיב?
 אַפִּילוּ דִידאָזיקע זאָלן פֶּאַרגעסן,
 וועל אִיך אָן דִיר נִיט פֶּאַרגעסן.
 16 זע, אויף די האַנטפֿלעכֶן האָב אִיך דִיך אויסגעקריצט,
 דִינע מויערן זיינען תּמיד פֶּאַר מִיר.
 17 אַיִליק קומען דִינע קינדער;
 דִינע צעשטערער און דִינע פֶּאַרוויסטער
 וועלן אַרויס פון דִיר.
 18 הִיִּב אויף רוּנד אַרום דִינע אויגן, און זע:
 זיי אַלע זיינען אַינגעזאַמלט, און קומען צו דִיר.
 אַזוי ווי אִיך לעב, זאָגט גאָט,
 אַז זיי אַלע וועסטו ווי אַ צירונג אַנטאָן,
 און וועסט זיי אַנקניפֿן אַזוי ווי אַ כּלה;
 19 וואָרום דִינע חורבות און דִינע וויסטענישן,
 און דִיין לאַנד דאָס צעשטערטע—
 פֶּאַרוואָר, וועסט אַצונד ענג זיין פון ווינער,
 און דערווייטערט וועלן זיין דִינע אומברענגער.
 20 זאָגן וועלן נאָך אין דִינע אויערן
 דִינע אַנגעוואָרענע קינדער:
 ענג איז מִיר דער אָרט,
 טרעט מִיר אָפּ, אִיך זאָל קענען ווינען.
 21 און וועסט זאָגן אין דִיין האַרצן:
 ווער האָט מִיר דִידאָזיקע געבאָרן?
 אִיך בין געווען אָן קינדער און עלנד,
 פֶּאַרטריבן און פֶּאַרוואָגלט;
 און דִידאָזיקע ווער האָט אויפגעצויגן?
 זע, אִיך בין דאָך געבליבן אַליין,
 דִידאָזיקע וווּ זיינען געווען?

22 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 זע, אִיך וועל אויפהייבן צו די פעלקער מיין האַנט,
 און צו די אומות וועל אִיך אויפשטעלן מיין פֶּאָן,
 און זיי וועלן ברענגען דִינע זין אין בוועם,
 און דִינע טעכטער וועלן אויפן אַקסל געטראָגן ווערן.
 23 און מלכים וועלן זיין דִינע דערציער,
 און זייערע שְׂרֹוֹתֵטעס דִינע אַמען;
 מיטן פֿנים צו דער ערד וועלן זיי זיך בוקן צו דִיר,
 און דעם שטויב פון דִינע פֿיס וועלן זיי לעקן;
 און וועסט וויסן אַז אִיך בין יהוה,
 וואָס נִיט פֶּאַרשעמט ווערן די וואָס האָפֿן צו מִיר.
 24 ווערט אַוועקגענומען פון דעם גיבור דער רויב,
 צי ווערט דער פֿאַנג פון דעם זיגער אַנטרונען?
 פֶּאַרוואָר, אַזוי זאָגט יהוה:
 25 אַפִּילוּ דער פֿאַנג פון דעם גיבור זאָל אַוועקגענומען ווערן,
 און דער רויב פון דעם שטאַרקן זאָל אַנטרונען ווערן,
 אָבער מיט דִינע קריגער וועל אִיך קריגן,
 און דִינע קינדער וועל אִיך העלפֿן.
 26 און אִיך וועל מאַכן עסן דִינע דריקער זייער פֿלייש,
 און ווי טרויבנזאָפט וועלן זיי זייער בלוט שיכורן;

און אַלע לִיבער וועלן וויסן אַז אִיך יהוה בין דִיין העלפֿער,
 און דִיין אויסלִיזער איז דער מאַכטיקער פון יַעֲקֹב.

א אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
 וווּ איז דער גט פון אַייער מוטער,
 אַז אִיך האָב זי אַוועקגעשיקט?
 אָדער ווער איז פון מִינע מאַנער,
 וואָס אִיך האָב אִיך פֶּאַרקויפֿט צו אים?
 זעט, איבער אַייערע זינד
 זייט איר פֶּאַרקויפֿט געוואָרן,
 און איבער אַייערע פֶּאַרברעכֶן
 איז אַייער מוטער אַוועקגעשיקט געוואָרן.
 2 פֶּאַרוואָס בין אִיך געקומען, און קיין מענטש איז נִיט געווען?
 גערופֿן, און קיינער האָט נִיט געענטפֿערט?
 איז דען קורץ מִיין האַנט אויסצולייזן,
 צי נִיט אַ קיין כּוּחַ אין מִיר, אַיִך מצִיל צו זיין?
 זעט, מיט מִיין אַנגעשרי טריקן אִיך אויס דעם ים.
 אִיך מאַך פון טייכן אַ מדבר;

זיערע פיש ווערן דומפיק אָן וואַסער,
און שטאַרבן פון דאַרשטיקייט.
איך קלייד די הימלען אין שוואַרצקייט,
און מאַך זאַק זייער צודעק.

גאַט דער האַר האָט מיר געגעבן
אַ צונג פון געלערנטע,
צו וויסן צו העלפן דעם מידן מיט אַ וואָרט;
ער וועקט פרימאַרגן אין פרימאַרגן,
ער וועקט מיר דאָס אויער,
צו הערן אזוי ווי די געלערנטע.
גאַט דער האַר האָט מיר געעפנט דאָס אויער,
און איך האָב ניט ווידערשפעניקט,
ניט אָפּגעטרעטן אַהינטער.
מיין רוקן האָב איך געגעבן צו די שלעגער,
און מיינע באַקן צו די פליקער;
איך האָב ניט פאַרבאַרגן מיין פנים
פון שאַנדן און שפּייעכץ.
אַבער גאַט דער האַר וועט מיר העלפן,
דרום ווער איך ניט פאַרשעמט;
דרום האָב איך געמאַכט מיין פנים ווי קיזל,
און איך ווייס אַז איך וועל ניט אין בייזש בלייבן.
נאָנט איז מיין גערעכטגעבער;
ווער וויל זיך לאַדן מיט מיר?
לאַמיר זיך שטעלן באַנאָד;
ווער איז מיין בעל-דיין?
זאָל ער גענענען צו מיר.
זע, גאַט דער האַר וועט מיר העלפן;
ווער איז דער וואָס וועט מיך אומגערעכט מאַכן?
זע, זיי אַלע וועלן ווי אַ בגד צעפאַלן,
מאָיל וועט זיי אויפעסן.

ווער איז צווישן אייך וואָס האָט מורא פאַר גאַט,
וואָס הערט צו דעם קול פון זיין קנעכט?
וואָס איז געגאַנגען אין פינצטערניש,

און ער מאַכט איר מדבר ווי עֶדן,
און איר וויסטע ווי דער גאַרטן פון גאַט;
שטודן שמחה וועט זיך געפינען אין איר,
אַ לויב און אַ קול פון געזאַנג.

האַרכט צו מיר, מיין פּאָלק,
און פאַרנעמט צו מיר, מיין אומה,
וואָרום אַ תורה וועט אַרויסגיין פון מיר,
און מיין משפט וועל איך צום ליכט פון די פעלקער אַרויס-
לאָזן.

נאָנט איז מיין גערעכטיקייט,
אַרויס איז מיין הילף,
און מיינע אַרעמס וועלן משפטן די פעלקער;
די אינדזלען וועלן האַפן אויף מיר,
און אויף מיין אַרעם וועלן זיי האַרן.
הייבט אויף צו די הימלען אייערע אויגן,
און קוקט אויף דער ערד פון אונטן,
וואָרום די הימלען ווערן ווי רויך צעקראַכן,
און די ערד וועט ווי אַ בגד צעפאַלן,
און אירע באַוווינער וועלן ווי אומגעציפער שטאַרבן;
אַבער מיין הילף וועט זיין אייביק,

מדבֿר תבאֿש דנתם מאֿן מִום ותמת בצמאֿ: אִלְבִּישׁ נִ
שְׁמִים קדרות וְשָׂק אֲשִׁים כְּסוּתָם: אֲדַעֵי יְהוָה נִתְּן הַ
לִי לְשׁוֹן לַמּוֹדִים לְדַעַת לְעוֹת אֶת־יַעֲקֹב דְבַר יַעֲרֹ בְּכַפֵּר
בְּכַפֵּר יַעֲרֹ לִי אֲזִן לְשִׁמְעַ בְּלִמּוּדִים: אֲדַעֵי יְהוָה פִּתּוּחַ הַ
לִי אֲזִן וְאֲנֹכִי לֹא מְרִיתִי אַחֲזֹר לֹא נִסְוֹתִי: גּוֹי נִתְּתִי ו
לְמַפְּיָם וּלְתִנִּי לְמַרְטָיִם פִּנִּי לֹא הִסְתַּרְתִּי מִכְּלִמּוֹת וְרָקָ:
וְאֲדַעֵי יְהוָה יַעֲזֹר־לִי עַל־כֵּן לֹא נִבְלַמְתִּי עַל־כֵּן שְׁמַתִּי ו
פִּנִּי בְּחִלְמִישׁ וְאֲדַעֵי כִּרְלֹא אֲבוּשׁ: קְרוֹב מַעֲדִילִי מִרַ
וְרִיב אֲתִי נַעֲמֶדָה יַחַד מִרְבַּעַל מִשְׁפָּטִי יִגֹּשׁ אֵלַי: הֵן ט
אֲדַעֵי יְהוָה יַעֲזֹר־לִי מִדְּהוּא יִרְשִׁיעֵנִי הֵן כָּלָם כְּפָגַד וּבְלוּ
עֵשׂ וְאִכְלָם: מִי בְכֶם יִרְאֵה יְהוָה שִׁמְעַ בְּקוֹל עֲבָדָו
אֲשֶׁר הַ הַלֵּךְ חֲשׁוּבִים וְאִן נִגְהַ לֹּא יִבְטַח בְּשֵׁם יְהוָה וְיִשְׁעֵן
בְּאַלְהוּיוֹ: הֵן כָּלְכֶם קָדְחִי אֲשֶׁ מֵאֲרִי זִקְוֹת לְכוּ י
בְּאוֹר אֲשַׁכֶּם וּבְזִקְוֹת בְּעֶרְתָּם מִדְּי הַיְתָה־נָּתַת לְכֶם
לְמַעַצְבָּה תִּשְׁבְּבוּן:

נא

שְׁמַעֵנִי אֵלֵי רַדְפִי צַדִּיק מִכְּשֵׁי יְהוָה הִבִּיטוּ אֶל־צוּר א
הַצִּבְּתָם וְאַל־מִקְבַּת בּוֹר נִקְרָתָם: הִבִּיטוּ אֶל־אֲבִרְתָּם ב
אֲבִיכֶם וְאַל־שָׁרְהָ תְחוּלְלֶכֶם כִּרְאֲתָהּ קִרְאֲתִיו וְאֲבִרְתִּי
וְאֲרִבְדּוּ: כִּרְנָתָם יְהוָה צִיּוֹן נָחַם כְּלִחְרַבְתִּיהָ וְשֵׁם ה
מִדְּבָרָהּ כְּעֵדֶן וְעִרְבָתָהּ כְּגַד־יְהוָה שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָהּ יִמְצֵא
כִּהֵּ תוֹרָה וּקוֹל וּמְרָהּ: הַקְּשִׁיבוּ אֵלַי עַמּוֹ וּלְאוּמֵי ד
אֵלֵי הָאָרֶץ כִּי תוֹרָה מֵאֲתִי תִצֵּא וּמִשְׁפָּטִי לְאוֹר עַמּוֹם
אֲרַנֶּעֱ: קְרוֹב צַדִּיק יִצֵּא יִשְׁעֵי וְרַעֲיֵי עַמּוֹם יִשְׁפְּטוּ אֵלֵי ה
אֵיִים יִקּוּ וְאַל־רַעֲיֵי יִחַלְקוּ: שֹׂאֵל לְשָׁמַיִם עֵינֵיכֶם ו
וְהִבִּיטוּ אֶל־הָאָרֶץ מִתַּחַת כִּי־שָׁמַיִם כְּעָשָׁן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ
כְּבַגְדִּי תִבְלָה וְיִשְׁבִּיָה כְּמִדְּבַן יְמוֹתָן וְיִשׁוּעַתִּי לְעוֹלָם

נא, ה' טו סין ד' ונט אחד שודק ו' קמץ בסשטא

און האָט קיין ליכט ניט געהאַט?
זאָל ער זיך פאַרזיכערן אויף דעם נאָמען פון יהוה,
און זיך אַנגלענען אויף זיין גאַט.
אַט איר אַלע וואָס צינדט אָן אַ פייער,
וואָס גירט אָן פונקען—
גיט אין דער פּלאַם פון אייער פייער,
און אין די פונקען וואָס איר האָט אָנגעצונדן!
פון מיין האַנט געשעט דאָס אייך,
אין ווייטאַק וועט איר ליגן.

נא

הערט מיר צו, איר וואָס יאָגט זיך נאָך
גערעכטיקייט, איר וואָס זוכט גאַט;
קוקט אויף דעם פעלז פון וואַנען איר זיט אויסגעהאַקט,
און אויף דער ברונעמגרוב פון וואַנען איר זיט
אויסגעגראָבן;
קוקט אויף אַברהם אייער פאָטער,
און אויף שרהן וואָס האָט אייך געבאַרן;
הגם איינער, האָב איך אים גערופן,
כדי איך זאָל אים בענטשן, און זאָל אים מערן.
פאַרוואָר, גאַט טוט טרייסטן ציּון,
ער טרייסט אַלע אירע חורבות;

1 תהיה וצדקתי לא תחת: שְׁמֵנוּ אֵלֵי יְדֵשִׁי צִדֵק
 2 עִם תּוֹרְתִי בְלִבְכֶם אֶל־תִּירְאוּ חֲרַפְתָּ אִנּוּשׁ וּמִנְדַּפְתֶּם אֶל־
 3 תַּחְתּוֹ: כִּי כִכְנֹד יִאֲכַלְכֶם עֵשׂ וּבְצֹמֵר יִאֲכַלְכֶם כֹּס וְצִדְקָתִי
 4 לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְיִשְׁעֵתִי לְדוֹר דּוֹרוֹם: עוֹרֵי עוֹרֵי לִבְשֵׁי־
 5 עוֹ נְרוֹעַ יְהוָה עוֹרֵי כִימֵי קֹדֶם הַדּוֹרוֹת עוֹלָמִים הֲלֹא אֶת־
 6 הַיָּהּ הַמְחַצֵּבֶת רֶחֶב מְחוֹלְלַת תַּנּוּן: הֲלֹא אֶת־הַיָּהּ
 7 הַמְחַרְבֶּת יָם מִי תִהְיֶה רַבָּה הַשְּׁמָה מְעַמְקְרִים הַרְדֵּף
 8 לְעֵבֶר גְּאוּלִּים: וּפְדוּנֵי יְהוָה יִשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה
 9 וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֵאשֵׁם שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁיֹנוּ נְסוּ יְגוֹן
 10 וְאַנְחָה: אֲנִכִּי אֲנִכִּי הוּא מִנְחַמְכֶם מִי־אֶת וְתִירְאוּ
 11 מֵאִנּוּשׁ יָמוֹת וּמִבְּדָאֵם הַצִּיר יִתָּן: וְתִשְׂכַּח יְהוָה עֲשׂוֹד
 12 נוֹטָה שְׁמִים וְיִסַּד אֲרִיץ וְתִפְחַד תְּמִיד בְּלִבּוֹם מִפְּנֵי חֶמֶת
 13 הַמַּצִּיק כְּאֶשֶׁר בּוֹנֵן לְהַשְׁחִית וְאִיהָ חֶמֶת הַמַּצִּיק: מִהַר
 14 צִעָה לְהַפְתִּיחַ וְלֹא־יָמוֹת לִשְׁחַת וְלֹא יִחַסֵּר לְחַמוֹ: וְאֲנִכִּי
 15 יְהוָה אֶלְדוּדֵי רֵנֶע הַיָּם וְיִהְיֶה גִלְיוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ:
 16 וְאֲשֶׁם דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצֵל יְדֵי כְּסוּתֶיךָ לְנִטְע שְׁמִים וְלִי־סֹד
 17 אֲרִיץ וְלֹא־אִמַּר לְצִיּוֹן עִמִּי אֶתְּהָ: הַתְּעוֹרְרֵי הַתְּעוֹרְרֵי
 18 קוּמוּ יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר שְׁתִית מִיַּד יְהוָה אֶת־כּוֹס חֶמֶתוֹ
 19 אֶת־קִבְעַת כּוֹס הַתְּרַעְלָה שְׁתִית מִצִּית: אֵין מִנְחָל לָהּ
 20 מִכָּל־בְּנֵים יְלָדָה וְאֵין מַחְוִיךְ בְּיָדָהּ מִכָּל־בְּנֵים גְּדֻלָּה:
 21 שְׁתִים הָיָה קְרֹאֲתֶיךָ מִי יַעֲרֵד לָךְ הַשָּׂדֶה וְהַשָּׂדֶה וְהַרְעֵב
 22 וְהַחֲרִב מִי אֲנַחְמֶךָ: בְּנִיךָ עֲלֶפּוֹ שִׁכְבוּ בְּרֵאשׁ כָּל־חַוּצוֹת
 23 בְּתוֹא מִכְּמַר הַמְּלָאִים חֶמֶת־יְהוָה גְּעַרְתָּ אֶלְדוּדֶיךָ: לָכֵן
 24 שְׁמַעֲרֵנָא וְזֹאת עֲנֵה וּשְׁכַרְתָּ וְלֹא מִיּוֹן: כִּהֲדֹאֵמַר אֲדִינֶיךָ
 25 יְהוָה וְאֶלְדוּדֶיךָ יִרִיב עִמּוֹ הִנֵּה לִקְחָתִי מִיָּדֶךָ אֶת־כּוֹס
 26 הַתְּרַעְלָה אֶת־קִבְעַת כּוֹס חֶמְתִּי לֹא־תִסְיֵפִי לַשְׁתוּתָהּ

און מיין גערעכטיקייט וועט ניט אָפּגעבראַכן ווערן.
 7 הערט מיר צו, איר וואָס ווייסט גערעכטיקייט,
 דאָס פּאַלק וואָס מיין תּוֹרָה איז אין זייער האַרצן:
 איר זאָלט ניט מוֹרָא האָבן פאַרן שּׂמאַך פון מענטשן,
 און פאַר זייערע לעסטערונגען זאָלט איר ניט אַנגסטן.
 8 וואָרום אזוי ווי אַ בַּגְד וועט זיי מאַיל אויפּעסן,
 און אזוי ווי וואָל וועט זיי דער וואָרעם אויפּעסן,
 אָבער מיין גערעכטיקייט וועט זיין אייביק,
 און מיין הילף אויף דור־דורות.

9 דערוועק דיך, דערוועק דיך, דערוועק דיך,
 באַקלייד דיך מיט שטאַרקייט,
 דו אָרעם פון גאָט;
 דערוועק דיך ווי אין די טעג פון אַמאָל,
 אין די דורות פון פאַרצייטן.
 ביסטו ניט דער וואָס האָט צעהאַקט רֶחֶב,
 וואָס האָט דערשטאַכן די שלאַנג?
 10 ביסטו ניט דער וואָס האָט אויסגעטריקנט דעם ים,
 די וואַסערן פון דעם תְּהוֹם דעם גרויסן;
 וואָס האָט געמאַכט די טיפּענישן פון ים פאַר אַ וועג,
 פאַר די אויסגעלייזטע אַריבערצוגיין?
 11 און די דערלייזטע פון גאָט זאָלן זיך אומקערן,
 און קומען קיין ציּון מיט געזאַנג,
 און אַן אייביקע שמחה זאָל זיין אויף זייער קאָפּ;
 שטוּד־ושמחה זאָל זיי אַניאָגן,
 אַנטלויפן זאָלן טרויער און זיפּצעניש.

12 איך, איך, איך בין אייער טרייסטער;
 ווער ביסטו, זאָלסט מוֹרָא האָבן
 פאַר אַ מענטשן וואָס שטאַרבט,
 און פאַר אַ מענטשניקִינד וואָס ווערט צו גראָז געמאַכט?
 13 און האָסט פאַרגעסן אָן גאָט דיין באַשעפּער,
 וואָס האָט אויסגעשפּרייט די הימלען,
 און געגרויטפּעסט די ערד;
 און האָסט געאַנגסט נאַכאַנאַנד אַ גאַנצן טאַג
 פאַרן גרימצאַרן פון דעם דריקער,
 ווי ער האָט זיך אָנגעברייט אוּמְצוּברענגען;
 אָבער וווּ איז דער גרימצאַרן פון דעם דריקער?
 14 גיך ווערט דער געבוּיגענער אָפּגעבונדן,
 און ער וועט ניט שטאַרבן אין גרוּב,
 און ניט געמינערט ווערן וועט זיין ברויט.
 15 וואָרום איך בין יהוה דיין גאָט,
 וואָס צערודערט דעם ים, און זיינע אינדן ברומען,
 וואָס יהוה פון צבָאוֹת איז זיין נאָמען.
 16 און איך האָב אַרײַנגעטאַן מייע ווערטער אין דיין מויל,
 און מיטן שאָטן פון מיין האַנט האָב איך דיך צוגעדעקט,
 כּדִי צו פּלאַנצן די הימלען, און צו גרוּנפּעסטן די ערד,
 און זאָגן צו ציּון: מיין פּאַלק ביסטו.

ש' מלע יב הסתר שוטם יג' קפ' בעלמא מו' קפ' ס'ק

פון אלע זין וואָס זיי האָט געבאַרן,
 און ניטאָ ווער זאָל האַלטן איר האַנט,
 פון אלע זין וואָס זיי האָט אויפּגעצויגן.
 19 די ביידע האָבן דיך געטראָפּן—
 ווער קען דיך באַקלאָגן?
 פאַרוויסטונג און בראַך, און הונגער און שווערד—
 ווי קען איך דיך טרייסטן?
 20 דייע זין ליגן געחלשטע אין אלע עק גאַסן,
 ווי אַ ווילדציג אין נעץ;
 פול מיט דעם גרימצאַרן פון יהוה,
 מיט דעם אָנגעשריי פון דיין גאָט.

21 דרום הער נאָר צו דאָסדאָזיקע, דו אַרימע,
 און פאַרשיכורטע, אָבער ניט פון וויין;
 22 אזוי האָט געזאַגט דיין האַר יהוה,
 און דיין גאָט וואָס נעמט זיך אָן פאַר זיין פּאַלק:
 זע, איך האָב אַוועקגענומען פון דיין האַנט
 דעם כּוֹס פון פאַרטומלעניש,
 דעם בעכער, דעם כּוֹס פון מיין גרימצאַרן;
 וועסט אים מער ווידער ניט טרינקען.

17 דערוועק דיך, דערוועק דיך,
 שטיי אויף, ירוּשָׁלַם,
 דו וואָס האָסט געטרונקען פון גאָטס האַנט
 דעם כּוֹס פון זיין גרימצאַרן;
 דעם בעכער, דעם כּוֹס פון פאַרטומלעניש,
 געטרונקען און אויסגעזויגן.
 18 ניטאָ ווער זאָל זיי פירן,

עוד: ושמתיך בדימויך אשר אמרו לנפשך שתי ונגערה כ
ותשימי בארץ גוף וכחוז לעברים:

נב

עולי לבשי עוף ציון לבשי | בגדי תפארתך ירושלם א
עיר הקדש כי לא יסוף ובא-בך עוד ערל וטמא: התנערי ב
מעפר קומי שבי ירושלם התפתחו מוסרי צוארך שביה
בתציון: כרכה אמר יהוה חנם נמכרתם ולא נ
בכסף הנאלו: כי כה אמר יהוה מצרים ירדו ד
עמי בראשונה לגור שם ואשור באפם עשקו: ועתה מה ה
לרפה נאם-יהוה כירלקח עמי חנם משלו יהלילו נאם-
יהוה ותמיד בלתי-חום שמי מנאץ: לכן דע עמי שמי לכן ו
ביום ההוא בראני-הוא המדבר הנני: מה-נאוו על-ו
ההרים רגלי מבשר משמיע שלום מבשר טוב משמיע
ישועה אמר לציון מלך אלהיך: קול צפוד נשאו קול ח
יחדו ירגנו כי עין בעין יראו בשוב יהוה ציון: פצחו רננו ט
יחדו הרבות ירושלם כירנחם יהוה עמו נאל ירושלם:
חשף יהוה את-זרועי קדשו לעיני בלתי-גוים וראו בל-י
אפס-ארץ את ישועת אלהינו: סורו סורו צאו משם י
טמא אלתיגעו צאו מתוכה הברו נשאי בלי יהוה: כי לא יב
בחפזן תצאו ובמנוסה לא תלכו כירדדך לפניכם יהוה
ומאספכם אלהי ישראל: הנה ישכיל עבדי ירום י
ונשא ונבה מאד: כאשר שממו עליך רבים כן משחת יד
מאיש מראדו ותארו מבני אדם: כן יזה גוים רבים עליו ט
יקפצו מלכים פיהם כי אשר לא-ספר להם ראו ואשר
לא-שמעו התבוננו:

נג

מי האמן לשמעתינו וזרוע יהוה על-מי נגלתה: ועל א

נב, ה' מלת ב' והסתיו קי ה' ס' א' מי סיני מה קי משל ק
י' קס' מ' יב' ע"ב

און איך וועל אים אריינטאן אין דער האנט פון דינע
ווייטער,

וואס האבן געזאגט צו דיין זעל:

בייג זיך איין, מיר זאלן אריבערגיין;

און האסט געמאכט ווי די ערד דיין רוקן,

און ווי די גאס פאר אריבערגייער.

נב

דערוועק דיך, דערוועק דיך,

טו אן דיין שטארקייט, ציון;

טו אן דינע פראכטיקע בגדים,

ירושלים, דו הייליקע שטאט;

וואָרום מער ווידער וועט ניט קומען אין דיר

אן אומבאשניטענער און אומרייער.

שאַקל דיך אָפּ פון שטויב,

הייב דיך אויף, זעץ דיך, ירושלים;

מאָך דיר לויז די בינדשטריק פון דיין האַלדו,

געפאַנגענע טאַכטער ציון.

וואָרום אזוי האָט גאָט געזאָגט:

אומזיסט זייט איר פאַרקויפט געוואָרן,

און ניט פאַר געלט וועט איר אויסגעלייזט ווערן.

וואָרום אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:

קיינ מצרים האָט גענידערט מיין פּאָלק צוערשט,

דאָרטן צו ווינען,

און אַשור האָט אים פאַר גאַרנישט געדריקט.

און אַצונד, וואָס האָב איך דאָ, זאָגט גאָט,

ווען מיין פּאָלק איז אוועקגענומען געוואָרן פאַר אומזיסט?

זיינע געוועלטיקער רימען זיך, זאָגט גאָט,

און תמיד אַ גאַנצן טאַג ווערט מיין נאַמען געלעסטערט.

דרום וועט מיין פּאָלק געוואָרן ווערן מיין נאַמען:

פאַרוואָר, אין יענעם טאַג—

אז איך בין דער וואָס רעדט; דאָ בין איך.

ווי שיינ זיינען אויף די בערג

די פיס פון דעם אָנוואַגער

וואָס לאַזט הערן שלום,

וואָס זאָגט אָן גוטס,

פאַרוואָר, ניט אין איילעניש וועט איר אַרויס,

און ניט אין געלאַף וועט איר גיין;

וואָרום אייך פאַרויס גייט יהוה,

און אייך נאַכבאַלייט דער גאָט פון ישראל.

זע, באַגליקן וועט מיין קנעכט,

ער וועט דערהייכט און דערהויבן ווערן און זיין זייער הויך.

אזוי ווי פיל האָבן גענאַפט אויף דיר—

אזוי פאַרקריפלט, ניט פון אַ מענטשן איז געווען זיין אויסזען,

און זיין געשטאַלט ניט פון מענטשןקינדער—

אזוי וועט ער מאַכן אויפשפרינגען פיל פעלקער,

מלכים וועלן צומאַכן זייער מויל פאַר אים;

וואָרום וואָס זיי איז ניט דערציילט געוואָרן,

וועלן זיי זען,

און וואָס זיי האָבן ניט געהערט,

וועלן זיי אַנקוקן.

נג

ווער וואַלט געגלויבט אונדזער הערונוג?

און דער אַרעם פון גאָט האָט זיך אויף וועמען אַנט-

פלעקט?

וואָס לאַזט הערן הילף:

וואָס זאָגט צו ציון:

דיין גאָט טוט קיינען.

האַרץ! דינע וועכטער הייבן אויף זייער קול,

זיי זינגען אין איינעם,

וואָרום אויג אין אויג ווען זיי

ווי גאָט קערט זיך אום קיין ציון.

ברעכט אויס, זינגט אין איינעם,

איר חורבות פון ירושלים,

וואָרום גאָט האָט געטרייסט זיין פּאָלק,

ער האָט אויסגעלייזט ירושלים.

גאָט האָט אַנטבליזט זיין הייליקן אַרעם

פאַר די אויגן פון אַלע פעלקער,

און אַלע עקן פון דער ערד וועלן זען

די ישועה פון אונדזער גאָט.

טוט אייך אָפּ, טוט אייך אָפּ, גייט אַרויס פון דאָרטן,

אומריינס זאָלט איר ניט אַנרירן;

גייט אַרויס פון איר מיט, רייניקט אייך,

איר טרעגער פון די כלים פון גאָט!

וְהָאָרוֹם עַר אִיז אויפגעגאנגען ווי א שפראַץ גלייך אַרויף, און ווי א וואַרצל פון טרוקענער ערד;
 ער האָט קיין געשטאַלט נישט געהאַט און קיין שיינקייט, אַז מיר זאָלן אים אָנקוקן,
 און קיין אויסזען, אַז מיר זאָלן אים גלוסטן.
 ער איז געווען פאַראַכט, און אויסגעמיטן פון מענטשן, אַ מענטש מיט ווייטאַקן און צו קראַנקשאַפט געווינט, און ווי איינער וואָס מע פאַרבאַרגט דעם פנים פון אים; פאַראַכט, און מיר האָבן אים גערעכנט פאַר גאַרנישט.
 אָבער דאָס האָט ער אונדזער קראַנקשאַפט געליטן, און אונדזערע ווייטאַקן, זיי האָט ער געטראָגן, בעת מיר האָבן אים גערעכנט פאַר אַ געפלאַגטן, פאַר אַ געשלאָגענעם פון גאָט און געפייניקטן.
 און ער איז פאַרווונדט געווען איבער אונדזערע פאַר-ברעכן,

צעדריקט איבער אונדזערע זינד;
 די אַפּקומעניש פאַר אונדזער גליק איז געווען אויף אים, און דורך זיינע ביינן זיינען מיר געהיילט געוואָרן.
 מיר אַלע האָבן ווי שאָף געבלאַנדזשעט, איטלעכער צו זיין וועג זיך געקערט;
 און גאָט האָט אויסגעלאָזט אויף אים די זינד פון אונדז אַלעמען.

ער איז געדריקט געוואָרן, אָבער ער האָט זיך געבויגן, און פלעגט זיין מויל נישט עפענען,
 ווי אַ לאַם וואָס ווערט צו דער שחיטה געפירט, און ווי אַ שעפּס וואָס איז שטום פאַר אירע שערער;
 יא, ער פלעגט זיין מויל נישט עפענען.

דורך דריקונג און דורך שטראַף איז ער אוועקגענומען געוואָרן,

און מיט זיין דור ווער האָט אַיינגעטענהט?
 וואָרום ער איז פאַרשניטן געוואָרן פון לאַנד פון די לעבעדיקע,

פאַר דעם פאַרברעך פון מיין פאָלק וואָס די פלאַג האָט זיי געקומט.

און מע האָט געמאַכט מיט רשעים זיין קבר, און מיטן תקיף זיין בערגל,

הגם ער האָט קיין אומרעכט נישט געטאָן, און קיין באַטרוג איז נישט געווען אין זיין מויל.

אָבער גאָט האָט אים געוואַלט צעדריקן מיט קראַנקשאַפט, צו זען אויב זיין ועל וועט זיך מאַכן פאַר אַ קרבן;

כדי ער זאָל זען זאַמען, דערלענגערן זיינע טעג, און דער רצון פון גאָט דורך זיין האַנט זאָל געלינגען.

מאַטעריש פון זיין ועל וועט ער זיך אָנזען צו זאָט; מיט זיין דערקענונג וועט מיין קנעכט דער גערעכטער גערעכט מאַכן פיל,

און זייערע זינד וועט ער טראָגן.

דרום וועל איך אים אַיינטיילן צווישן די גרויסע, און מיט מאַכטיקע וועט ער טיילן רויב;

דערפאַר וואָס ער האָט אַנטבלויזט צום טויט זיין ועל, און איז מיט פאַרברעכער געציילט געוואָרן,

בעת דעם חטא פון פיל האָט ער געטראָגן, און פלעגט פאַר פאַרברעכער זיך אַיינשטעלן.

נד

¹ זינג, דו עקרה,

וואָס האָט נישט געבאַרן,

ברעך אויס אין געזאַנג און שריי אויס,

דו וואָס האָסט נישט געווייטאַקט;

וואָרום מער זיינען די קינדער פון דער וויסטער,

ביוֹגֶק לַפְּנֵי וּבְשֵׁרֵשׁ מֵאַרְצָן צִוָּה לֹא-תֵאָדָר לִי וְלֹא תֵדָר וּנְרֵאָהוּ וְלֹא-מֵרֵאָה וּנְחַמְדוּהוּ: נְבוּזָה וְחִדְלֵי אִישִׁים אִישׁ מִכְּאֲבוֹת וְיִדְוִיעַ הַלֵּל וּבְמִסְתָּר פְּנִים מִמֶּנּוּ נְבוּזָה וְלֹא חֲשִׁבְנָהוּ: אָכֵן חָלִינוּ הוּא נָשָׂא וּמְכַאֲבֵנוּ סְבָלָם וְאַנְחָנוּ חֲשִׁבְנָהוּ נִנְוֵה מִכְּבָה אֱלֹהִים וּמַעֲנָה: וְהוּא מִחֲלָל מִפְּשָׁעֵינוּ מְדָבָר מַעֲוֹתֵינוּ מוֹסֵר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבְחִבְרָתוֹ נִרְפָּא לָנוּ: כָּלֵנוּ כִּצְאֵן תְּלֵינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פִּגְעוּ נִהְיָה הַפְּגִיעַ בּוֹ אֵת עֵין כָּלֵנוּ: נִגְשׁ וְהוּא נִעְנָה וְלֹא יַפְתַּח-פִּיּוֹ כִּשְׁה לְטַבַּח זִבְחֵל וּכְרַחֵל לִפְנֵי גִזְוִיה נְאֻלְמָה וְלֹא יַפְתַּח פִּיו: מַעֲצָר וּמִמְשַׁפֵּט לִקְחָ וְאֶת-יְדוּדוֹ מִי יִשׁוּחַח כִּי נִגְדַר מֵאַרְצָן הַיּוֹם מִפְּשָׁע עַמִּי נִנְע לְמוֹ: וַיִּתֵּן אֶת-רִשְׁעֵים קִבְרוֹ וְאֶת-עֲשִׂיר בְּמַתּוֹ עַל לֹא-חֲמָם עֲשָׂה וְלֹא מִרְמָה בְּפִיו: נִהְיָה חֲפִיץ דְּכָאוֹ חֲחֵלִי אִם-תִּשְׂמִים אֲשֶׁם נִפְשׁוֹ יִרְאֶה וְרַע יֶאֱרִיךְ יָמִים וְחֲפִיץ יִהְיֶה כִּיְרוֹ יִצְלַח: מַעֲמַל נִפְשׁוֹ יִרְאֶה יִשְׁפָּע בְּרַעְיוֹ וְיֶדְרִיק צְדִיק עֲבָדֵי לְרַבִּים וְעֹנֹתָם הוּא יִסְבֵּל: לָכֵן אַחֲלִיקְלֵוּ בְּרַבִּים וְאֶת-עֲצוּמִים יַחֲלַק שְׁלָל תַּחַת אֲשֶׁר הִעֲרָה לְמִית נִפְשׁוֹ וְאֶת-פְּשָׁעִים נִמְנָה וְהוּא חֲמָא-רַבִּים נָשָׂא וּלְפָשָׁעִים יַפְגִּיעַ:

נד

א רְנִי עֲקָרָה לֹא יִלְדָה פִּצְחוֹ רִנָּה וְצִהְלִי לֹא-תִחַלְלֶה כִּר רַבִּים בְּגִי-שׁוֹמְמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה: תִּרְחִיבִי וּמְקוֹם אֲחֵלְדָּ וְיִרְעוּת מִשְׁכַּנּוֹתֶיךָ יִטּוּ אֶל-תַּחֲשִׁכֵי הָאָרֶץ כִּי מִתְרַדֵּךְ וְיִתְרַדֵּךְ חֲנוּךְ: כִּי-רָמִין וּשְׂמֵאֹל תִּפְרָצִי וְתִרְעַף גּוֹים יִירָשׁ וְעָרִים נִשְׁמֹת וְיִשְׁבּוּ: אֶל-תִּירְאִי כִּי-לֹא תִבּוֹשִׁי וְאֶל-תִּחַלְמִי כִּי לֹא תִחְפְּרִי כִּי בִשֵׁת עֲלוֹמֶיךָ תִּשְׁכַּחֵי וְרַפַּת אֶלְמְנוֹתֶיךָ לֹא תִזְכְּרִי-עוֹד: כִּי בְעֵלְדֶךָ עֲשִׂיךָ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ וְנֶאֱלָף קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל-

נג, ל'ח' יא' קס"ז ב"ק כ"ג א' ה'טו"ח ח' ו"ט ה'טו"ח ט' ו"טא
 א' סט"ו קס"ז ב"ק ד' קס"ז ב"ק

ווי די קינדער פון דער באַמאַנטער, זאָגט גאָט.
² ברייט אויס דעם אָרט פון דיין געצעלט, און די אומהאַנגען פון דינע וויינגען זאָל מען אויס-שטרעקן;

ניט שפאַר, מאַך לאַנג דינע שטריק, און דינע פלעקלעך באַפעסטיק.

³ וואָרום רעכטס און לינקס וועסטו זיך שפרייטן, און דיין זאַמען וועט אַרבן די פעלקער,

און שטעט פאַרוויסטע וועלן זיי באַזעצן.
⁴ זאָלסט נישט מורא האָבן,

וואָרום וועסט נישט אין ביוש בלייבן, און זאָלסט נישט פאַרשעמט זיין,

וואָרום וועסט נישט צו שאַנד ווערן.
 וואָרום דעם ביוש פון דיין יוגנט וועסטו פאַרגעסן,

און די חרפה פון דיין אַלמנהשאַפט וועסטו מער נישט דערמאָנען.

⁵ וואָרום דיין באַשעפער איז דיין מאַן, יהוה פון צבָאות איז זיין נאָמען;

און דיין אויסלייזער איז דער הייליקער פון ישראל, גאָט פון דער גאַנצער ערד ווערט ער גערופן.

ו זוכט גאט ווען ער קען געפונען ווערן,
 רופט אים ווען ער איז נאָנט.
 ז זאל דער רשע פארלאָזן זיין וועג,
 און דער מאַן פון אומרעכט זיינע טראַכטונגען;
 און זאל ער זיך אומקערן צו יהוה,
 און ער וועט אים דערבאַרימען,
 און צו אונדזער גאָט,
 וואָרום ער פאַרזיט אַ סך.
 ו וואָרום ניט מיינע טראַכטונגען זיינען אַייערע טראַכ-
 טונגען,
 און ניט אַייערע וועגן זיינען מיינע וועגן, זאָגט גאָט.
 ו וואָרום ווי דער הימל איז העכער פון דער ערד,
 אזוי זיינען מיינע וועגן העכער פון אַייערע וועגן,
 און מיינע טראַכטונגען פון אַייערע טראַכטונגען.
 יו וואָרום אזוי ווי עס גידערט פון הימל
 דער רעגן און דער שניי,
 און קערט זיך אַהינצו ניט אום,
 גייערט ער טרינקט אַן די ערד,
 און באַפּרוכט זי און באַשפּראַצט זי,
 און גיט זריעה צו דעם זייער,
 און ברויט צו דעם עסער;
 יי אזוי וועט זיין מײַן וואָרט וואָס גייט אַרויס פון מײַן מויל:
 עס וועט זיך ניט אומקערן צו מיר לײַדיק,
 גייערט עס וועט טאָן וואָס איך האָב געוואָלט,
 און באַגליקן אום וואָס איך האָב עס געשיקט.
 יי וואָרום מיט שמחה וועט איר אַרויסגיין,
 און בשלום וועט איר געפירט ווערן;
 די בערג און די הייכן
 וועלן אויסברעכן פאַר אײַך אין געזאַנג,
 און אַלע ביימער פון פעלד
 וועלן קלאַפּן די הענט.
 יי אַנשטאַטן דאָרן וועט אויפגיין אַ ציפּרעס,
 און אַנשטאַטן ווילדגעוועקס וועט אויפגיין אַ מירט;
 און עס וועט זיין פאַר אַ נאַמען צו גאָט,
 פאַר אַן אײַביקן צײַכן וואָס וועט ניט פאַרשניטן ווערן.

ו כי פּאַרד: * דרשו יהוה בהמצאו קראו בהיותו
 קרוב: יענב רשע דרכו ואיש און מחשבתיו ושב אל-
 יהוה וירחמוהו ואלא־אלהינו כירדבה לסלוח: כי לא
 מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי ואם יהוה:
 ט כירדבו שמים מארץ כן גברו דרכי מירדכיכם
 ומחשבותי ממחשבותיכם: כי כאשר ירד הגשם והשלג
 מן השמים ולמה לא ישוב כי אסדהנה אתהארץ
 יא והולדה והצמיחה ונתן זרע לזרע ולחם לאכל: כן יהוה
 דברי אשר יצא מפי לא ישוב אלי ריקם כי אסעשה
 יב את אשר חפצתי והצליח אשר שלחתי: כרבשמחה
 תצאו ובשלום תובלון הדרים והגבעות יפצחו לפניהם
 יג רנה וקלעצי השדה ומחארכה: תחת הנענעין יעלה
 ברזש תחת הסרפד יעלה הלם והיה ליהוה לשם לאות
 עולם לא יכרת:

נו

א כה אמר יהוה שמוי משפט ועשו צדקה כרדוקבה
 ב ישועתי לבוא וצדקתי להגלות: אשרי אנוש יעשה-
 זאת וכדאדם יחזיק בה שמר שבת מחללו ושמר ידו
 ג מעשות כל דע: ואל יאמר כדנהגב הנגלה אל יהוה
 לאמר נבדל יבדילני יהוה מעל עמי ואל יאמר הסרים
 ד הן אני עץ יבש: כרבה אמר יהוה לסרים אשר
 ה ישמרו את שבתותי ובחרו באשר חפצתי ומחויקים
 בביתי: ונתתי להם בביתי ובחומתי יד ושם טוב
 ז מכנים ומבנות שם עולם אתהלו אשר לא יכרת:
 ו ובני הנגב הנגלים עלי יהוה לשרתו ולא תכה את-שם
 י יהוה להיות לו לעבדים כל שמר שבת מחללו ומחויקים
 יי בביתי: והביאותים אליהר קרשי ושמתים בבית

נה, ה' עד סוף ו' הספירה לחצית ספר יג' ותחילת ק' ספחה בראש

נו אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 היט רעכט, און טוט גערעכטיקייט,
 וואָרום נאָנט איז מײַן הילף צו קומען,
 און מײַן גערעכטיקייט זיך צו אַנטפלעקן.
 ו וויל צו דעם מאַן וואָס טוט דאָסדאָזיקע,
 און דעם מענטשנקינד וואָס האַלט זיך דעראָן!
 וואָס היט שבת, אים ניט צו פאַרשוועכן,
 און היט זיין האַנט פון צו טאָן אַ שום בײַו.
 ו און ניט זאָגן זאָל דער פרעמדגעבאַרענער,
 וואָס באַהעפט זיך צו גאָט, אזוי צו זאָגן:
 אַפּוונדערן וועט מיך אַפּוונדערן
 גאָט פון זיין פּאַלק;
 און ניט זאָגן זאָל דער סריס:
 זע, איך בין אַ טרוקענער בוים.
 ו וואָרום אזוי האָט גאָט געזאָגט
 אויף די סריסים וואָס היטן מײַנע שבתים,

און ווײַלן אויס דאָס וואָס איך וויל,
 און האַלטן זיך אַן מײַן בונד:
 ו זיי וועל איך געבן אין מײַן הויז
 און אין מײַנע מויערן
 אַן אַנדענק און אַ נאַמען,
 בעסער פון זין און פון טעכטער;
 אַן אײַביקן נאַמען וועל איך זיי געבן,
 וואָס וועט ניט פאַרשניטן ווערן.
 ו און די פרעמדגעבאַרענע וואָס באַהעפטן זיך צו גאָט,
 אים צו טאָן דינסט,
 און ליב צו האָבן דעם נאַמען פון גאָט,
 אים צו זיין פאַר קנעכט;
 איטלעכער וואָס היט שבת אים ניט צו פאַרשוועכן,
 און האַלט זיך אַן מײַן בונד,
 זיי וועל איך ברענגען צו מײַן הייליקן באַרג,
 און וועל זיי דערפרייען אין מײַן הויז פון געבעט;

זייערע בראנדאפפער און זייערע שלאכטאפפער
 וועלן זיין צו באווייליקונג אויף מיין מזבח;
 וואָרום מיין הויז וועט גערופן ווערן
 דאָס הויז פון געבעט פאר אַלע פעלקער.
 8 אזוי זאָגט גאָט דער האַר,
 דער וואָס זאָמלט אַיין די פאַרשטויסענע פון ישראל:
 איך וועל נאָך אַינזאָמלען צו אים,
 די וואָס פלעגן זיך אַינזאָמלען קעגן אים.

9 אַלע חיות פון פעלד, קומט אַהער עסן,
 אַלע חיות אין וואַלד!
 10 זיינע וועכטער זיינען בלינדע אַלע,
 זיי ווייסן גאַרניט;

שטומע הינט זיינען זיי אַלע,
 זיי קענען ניט בילן;
 זיי ליגן און חלומען,
 זיי האָבן ליב שלאָפן.

11 און די הינט זיינען ווילד זשעדנע,
 זיי ווייסן ניט פון זעט;

און יענע זיינען פאַסטוכער
 וואָס ווייסן ניט אַכט צו געבן;
 זיי אַלע קערן זיך צו זייער וועג,
 איטלעכער צו זיין גייציקייט, פון עק צו עק.
 12 „קומט, איך וועל ברענגען זיין,
 און לאָמיר זויפן דעם טרונק;
 און ווי דער אזוי זאל זיין מאָרגעדיקער טאָג,
 און גרעסער נאָך פיל“.

נו 1 דער גערעכטער גייט אונטער,
 און קיין מענטש נעמט ניט צום האַרצן,
 און פרומע לייט ווערן אוועקגענומען,
 און קיינער באַטראַכט ניט,
 אַז פון וועגן דער שלעכטיקייט
 איז אוועקגענומען געוואָרן דער גערעכטער.
 2 ער גייט צו זיין פריד;
 אויף זייערע קברגעלעגערס רוען
 די וואָס זיינען געגאַנגען אין זייער ערלעכקייט.

3 און איר גענענט אַהער,

האַסטו אַרויפגעטאָן דיין דערמאַנצייכן,
 וואָרום פון מיר ביסטו אָפן אוועקגעגאַנגען;
 האָסט ברייט געמאַכט דיין געלעגער,
 און האָסט דיר אויסגעקליבן פון די
 וואָס דו האָסט זייער געלעגער ליב געהאַט,
 זייער האַנט געזען.
 4 און ביסט געגאַנגען צום מלך מיט זאַלב,
 און האָסט געמערט דינע בשמים;
 און האָסט געשיקט דינע שלוחים ביז אין דער ווייט,
 און ביז אין אונטערערד געמאַכט נידערן.
 5 פון דינע פיל וועגן ביסטו מיט געוואָרן,
 אָבער האָסט ניט געזאָגט: פאַרפאלן!
 שטאַרקייט אין דיין האַנט האָסטו געפונען,
 דרום האָסטו זיך ניט געקימערט.
 6 און פאַר וועמען האָסטו זיך געשראַקן און מורא געהאַט,
 אַז דו זאָלסט זיך פאַרשטעלן?
 אַז אַן מיר האָסטו ניט געדאַכט,
 ניט גענומען זיך צום האַרצן;
 פאַרוואָר, איך שווייג, און פון אייביק אָן,
 דרום האָסטו ניט מורא פאַר מיר.
 7 וועל איך דערציילן דיין „גערעכטיקייט“,

תפלת עולתיהם ונחיהם לרצון עלמוכתי כי ביתי
 ביתתפלה יקרא לכל העמים: אם אדני דוה מקבץ
 נדתי ישראל עוד אקבץ עליו לנקבציו: כל חיתו שדי
 אתיו לאכל כלחיתו בעיר: צפו עורים כלם לא
 ידעו כלם פלבים אלמים לא זכלו לנבח היום שכבים
 אהבי ליום: והפלבים עורנפש לא ידעו שבעה ותמה
 רעים לא ידעו הבין כלם לדרךם פנו איש לבצעו
 מקצרו: אתיו אקהיין ונסבאה שכר ותיה קנה יום
 מחר גדול יתר מאד:

נו

הצדיק אבד ואין איש שם על לב ואנשיהם נאספים
 באין מבין כרמפני הרעה נאסף הצדיק: יבוא שלום
 ינחו על משכבותם הלך נכחו: ואתם קרבוהנה
 בני עננה ורע מנאף ותונה: עלמו תתענו עלמו
 תרחבו פה תאריכו לשון הלואאתם ילדרפשע ורע
 שקר: הגחמים באלים תחת כלעין רענן שחמי הולדים
 בנהלים תחת סעפי הסלעים: בחלקינחל חלקך הם
 הם גורלך גסלרם שפכת נסך העלית מנחה העל
 אלה אנהם: על הרנבה ונשא שמת משכבך גסר
 שם עלית לנבח ונבח: ואחר הדלת והמונה שמת
 זכרונך כי מאתי גלית ותעלי הרחבת משכבך ותכרת
 לך מהם אהבת משכבם יד חיות: ותשרי למלך
 בשמן ותרכי רחוק ותשלחי צריך עדרמרחק ותשפילי
 עדשואל: ברב דרכך ינעת לא אמת נואש חות
 תדך מצאת עלכן לא חלית: ואתמי דאנת ותיראי כי
 תכובי ואותי לא זכרת לאשמת עללבך הלא אני
 מחשה ומעלם ואותי לא תיראי: אני אנד צדקתך

נו, ח' ט' ס' ל' צ' ח' צ' ס' די קצ' ס' נ' א' קצ' ס' ט' ח' י'

זין פון אַ כישופמאַכערין,
 זאַמען פון אַ נואף און אַ זונה.
 4 אויף וועמען מאַכט איר אייך לוסטיק?
 אויף וועמען רייסט איר אויף דאָס מויל,
 שטעקט איר אַרויס אַ צונג?
 פאַרוואָר, איר זייט קינדער פון פאַרברעך,
 זאַמען פון ליגן,
 5 איר וואָס דערהיצט אייך צווישן די אייכנביימער,
 אונטער יעטוועדער צווייגהאַפטיקן בוים;
 וואָס שעכט די קינדער אין די טאַלן,
 אונטער די שפּאַלטן פון די פעלן.
 6 צווישן די גלאַטע שטיינער פון טאַל איז דיין טיילא,
 זיי, זיי זיינען דיין גורל;
 צו זיי אויך האָסטו געגאַסן גיסאַפפער,
 האָסטו אויפגעבראַכט שפּייזאַפפער.
 זאַל איך וועגן דעם זיך באַרוען?
 7 אויף אַ הויכן און דערהויבענעם באַרג
 האָסטו דיין געלעגער געמאַכט;
 אַהין אויך ביסטו אַרויפגעגאַנגען
 שלאַכטאַפפער צו שלאַכטן.
 8 און הינטער דער טיר און דעם ביישטידל

11 וואָרשטפיל: בחלקינחל חלקך.

י וְאֵת־מַעֲשֵׂיךָ וְלֹא זִיעֵלֶיךָ: בְּזַעֲקֶךָ יִצְלַח קַבְצֵיךָ וְאֵת־
 י בְּלֶם יִשְׂאֲרוּחַ יִקְחֵהֶבֶל וְהַחוּסָה בִּי יִנְחַל־אֶרֶץ וַיִּרְשׁ
 יד הַר קְדוֹשִׁי: וְאָמַר סִלְּסִלּוּ פִּנְדֵרְךָ הֲרִימוּ מִכְשׁוֹל
 טו מִדֶּרֶךְ עַמִּי: כִּי כֹה אָמַר הָם וַיִּשְׂא שִׁכְן עַד וַקְדוֹשׁ
 שְׁמוֹ מְרוֹם וַקְדוֹשׁ אֲשֶׁר־בָּשָׁן וְאֵת־דִּבְכָא וּשְׁפִלְרוּחַ לַהֲחִיזוֹת
 טז רוח שְׁפִלִים וּלְהַחֲיִזוֹת לֵב נִדְבָאִים: כִּי לֹא לְעוֹלָם אֲרִיב
 ז' וְלֹא לְנֶצַח אֶקְצֹף כִּדְרוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף וּנְשֻׁמוֹת אֲנִי
 י" עֲשִׂיתִי: בְּעוֹן בְּצַעֲוֵי קַצְפֹּתַי וְאֶבְרָה חֶסֶתַר וְאֶקְצֹף וַיִּלָּךְ
 יח שׁוֹבֵב בְּדֶרֶךְ לְבוֹ: דִּרְכֵי רֵאִיתִי וְאֶרְפְּאוּהוּ וְאֶנְחָהוּ וְאֶשְׁלַם
 יט נַחְמִים לוֹ וְלֹא־בְלִיּוֹ: בּוֹרֵא נֹכַח שְׁפֹתַיִם שְׁלוֹם וְשְׁלוֹם
 כ לְרַחֵק וּלְקִרְבֹּב אָמַר יְהוָה וּרְפֹאֲתוּ: הֲרַשְׁעִים כִּי־ם
 כא נִגְרַשׁ כִּי הִשְׁקַט לֹא יִכָּל וַיִּגְרְשׁוּ מִיָּמָיו רַפֵּשׁ וְטִיט: אֵין
 שְׁלוֹם אָמַר אֱלֹהֵי לְרַשְׁעִים:

נח

א קְרֵא בְּגִרּוֹן אֶל־תַּחֲשׁוּךְ בְּשׁוֹפֵר הָרֶם קוֹלֶךָ וְהַגִּד לְעַמִּי
 ב פִּשְׁעֵם וּלְבֵית יַעֲקֹב חֲטָאתָם: וְאוֹתִי יוֹם יוֹם יִדְרֹשׁוּן
 וְדַעַת דְּרָכֵי יַחֲפָצוּן כְּנֹי אֲשֶׁר־צִדְקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט
 ג אֱלֹהֵי לֹא עָזַב יִשְׂאֲלוּנִי מִשְׁפַּט־צִדְקָה קִרְבַּת אֱלֹהִים
 ד יַחֲפָצוּן: לְמָה צָמְנוּ וְלֹא רֵאִיתָ עֲנִינִי נַפְשִׁנוּ וְלֹא תִדַע
 ה הֵן בְּיוֹם צָמְכֶם תִּמְצְאוּרַחֲפֵץ וּכְלֵעֲצִיבֶיכֶם תִּנְנָשׁוּ: הֵן
 ו לְרִיב וּמַצְהָ תַצְמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאִגְרָף רִשְׁעֵי לֹא־תַצְמוּ
 ז כִּי־ם לְהַשְׁמִיעַ בְּמִרוֹם קוֹלְכֶם: הַכְּזוּהַ יְהוָה צוּם אֶבְחָרוּ
 ח יוֹם עֲנִינֹת אֲדָם נַפְשׁוֹ הִלְכָה כְּאִנְשׁוֹ וְשָׁק וְאֶפֶל
 ט יַצִּיעַ הַלְזָה תִקְרָא־צוּם וַיּוֹם רָצוֹן לִיהוָה: הֲלֹא זָה
 י צוּם אֶבְחָרוּהוּ פִתַח חֲרָצוֹת רִשְׁעֵי הַתַּר אֲנִידוֹת מוֹטָה
 י" וְשִׁלַּח רְצוּצִים חֲפָשִׁים וּכְלֵמוֹטָה תִנְתְּקוּ: הֲלֹא פָרַם
 לְרַעֵב לַחֲמֹךְ וַעֲנִינִים מְרוֹדִים תִּבְיֵא בֵית כִּרְתָרְאָה עָרֶם

נח, יד' הסטרה וים כסוד לשחיות יט' ט' כ' קמץ ח' כ' קמץ ח' כ'
 נח, ב' קמץ ח' ג' רצ' ח' ט'

א איר פֿאַסט דאָך נאָר פֿאַר קריג און שטרייט,
 און צו שלאָגן מיטן פּוּיסט פון אומרעכט;
 איר פֿאַסט ניט אין אזא טאָג
 צו מאַכן הערן אין דער הייך אייער קול.
 ב איז אזא דאָס פֿאַסטן וואָס איך האָב אויסגעוויילט?
 א טאָג פֿאַר אַ מענטשן צו פֿייניקן זיין ועל?
 צו בייגן ווי אַ וואַסער־ריטל זיין קאָפּ,
 און זאָק און אַש זאָל ער זיך אויסבעטן?
 צי דאָס רופּסטו פֿאַסטן,
 און אַ טאָג פון באַוויליקונג צו גאָט?
 ג איז ניט דאָס דאָס פֿאַסטן וואָס איך האָב אויסגעוויילט:
 לויז מאַכן די קייטן פון אומרעכט,
 אָפּבינדן די בינדשטריק פון יאָך,
 און אַרויסלאָזן פֿריי די געדריקטע,
 און יעטוועדער יאָך זאָלט איר צעברעכן?
 ד איז עס ניט, אָפּצוברעכן פון דיין ברויט דעם הונגעריקן,
 און פֿאַרוואַגלעטע אַרימע זאָלסטו אַרײַנברענגען אין הויז?
 אַז דו ועסט אַ נאַקעטן, זאָלסטו אים באַדעקן,

און דייע מעשים, זיי וועלן דיר ניט גוטס טאָן.
 ב אַז דו שרייסט, זאָלן דייע געזעמעלען דיך מציל זיין;
 אָבער זיי אלעמען וועט דער ווינט אוועקטראָגן,
 וועט אַ הויך אוועקנעמען;
 און דער וואָס באַשיצט זיך אין מיר
 וועט אַרבען דאָס לאַנד,
 און ירשען מיין הייליקן באַרג.
 ג און ער וועט זאָגן:
 טרעט אויס, טרעט אויס, ראַמט אָפּ דעם וועג,
 הייבט אויף די שטרויכלונג
 פון דעם וועג פון מיין פֿאַלק.
 ד וואָרום אזוי זאָגט דער הויכער און דערהויבענער,
 דער וואָס רויט אייביק, און הייליק איז זיין נאָמען:
 אין הויכקייט און הייליקייט טו איך רוען,
 אָבער אויך ביים דערשלאָגענעם און געפֿאַלענעם אין
 געמיט,

אויפצולעבן דאָס געמיט פון געפֿאַלענע,
 און אויפצולעבן דאָס האַרץ פון דערשלאָגענע.
 ב וואָרום ניט אייביק טו איך קריגן,
 און ניט תמיד טו איך צערענען;
 וואָרום דער גייסט וואָס באַקליידט זיך, איז פון מיר,
 און די נשמות האָב איך געמאַכט.
 ג פֿאַר דער זינד פון זיין גייציקייט
 האָב איך געצערנט, און אים געשלאָגן,
 מיך פֿאַרבאָרגן און געצערנט,
 ווייל ער איז אָפקערעריש געזאָנגען
 אין וועג פון זיין האַרצן.
 ד איך האָב געזען זיינע וועגן,
 אָבער איך וועל אים היילן, און וועל אים פֿירן,
 און וועל באַצאָלן נחמות
 אים און זיינע טרויערער.
 ה איך באַשאַף אַ ליפּנפרוכט:
 „שלוֹם, שְׁלוֹם צוֹם נאָנטן און צוֹם ווייטן!“
 זאָגט גאָט,
 און איך וועל אים היילן.

ו אָבער די רשעים זיינען ווי אַ ים אַ געטריבענער,
 וואָס קען זיך ניט איינשטילן,
 און זיינע וואַסערן טרייבן קויט און ליים.
 זיי ניטאָ קיין שלום, זאָגט מיין גאָט,
 פֿאַר די רשעים.

נח

א רוף מיט קעל, זאָלסט ניט צוריקהאַלטן,
 אזוי ווי אַ שופּר הייב אויף דיין קול,
 און זאָג מיין פֿאַלק זייער פֿאַרברעך,
 און דעם הויז פון יעקב זייערע זינד.
 ב און זיי זוכן מיך נאָך טאָג פֿאַר טאָג,
 און וויסן מיינע וועגן באַגערן זיי!
 אזוי ווי אַ פֿאַלק וואָס טוט גערעכטיקייט,
 און פֿאַרלאָזט ניט דאָס געזעץ פון זיין גאָט,
 פֿאַרלאָנגען זיי פון מיר משפּטים גערעכטע,
 די נאָנטקייט פון גאָט באַגערן זיי.
 ג „פֿאַרוואָס פֿאַסטן מיר, און דו ועסט ניט?
 פֿייניקן מיר אונדזער ועל, און דו מערקסט ניט?“
 זעט, אין טאָג פון אייער פֿאַסטן געפינט איר אַן עסק,
 און אַלע אייערע אַרבעטער טוט איר דריקן.

און פון דיין אייגן פלייש זאלסטו זיך ניט פארהוילן?
דענסמאל וועט אויסברעכן ווי דער פרימארגן דיין
ליכט,

און דיין היילונג וועט ארויסשפראצן גיך;
און דיר פארויס וועט גיין דיין גערעכטיקייט,
און די פראכט פון גאט וועט דיך נאכבאלייטן.
דענסמאל וועסטו רופן, און גאט וועט ענטפערן;
וועסט שרייען, און ער וועט זאגן: דאָ בין איך!
אַז דו וועסט אָפּטאָן פון צווישן דיר פאַריאַכונג,
טייטלען מיטן פינגער, און רעדן אומרעכט;
און וועסט אויסשטרעקן צום הונגעריקן דיין זעל,
און די געדריקטע זעל וועסטו זעטן;
דענסמאל וועט אויפשיינען אין חושך דיין ליכט,
און דיין פינצטערקייט ווי מיטן טאָג.

און גאט וועט דיך פירן תמיד,
און וועט זעטן אין טריקענישן דיין זעל,
און דייער ביינער וועט ער שטאַרקן;
און וועסט זיין ווי אַ גאַרטן אָן אָנגעטרונקענער,
און ווי אַן אויסגאַנג וואָסער
וואָס זיינע וואָסערן טוען ניט פעלשן.
און מע וועט אָפּבויען ביי דיר אייביקע חורבות,
גרונטפעסטן פון דור־דורות וועסטו אויפשטעלן;
און מע וועט דיך רופן פאַרמויערער פון בראַכן,
באַנייער פון וועגן צום ווינען.
אַז דו וועסט אָפּהאַלטן צוליב שבת דיין פּוס,
פון טאָג דייער עסקים אין מיין הייליקן טאָג;
און וועסט רופן שבת אַ תּענוּג,
דעם הייליקן נטאַג פון גאָט, געערלעכט;
און וועסט אים ערלעכן, ניט צו טאָן דייער גאַנגען,
ניט צו געפינען דיר אַן עסק, אָדער אָפּרעדן אַ זאַך;

און קיינער טענהט ניט מיט אמת;
מע פארויכערט זיך אויף נישט, און מע רעדט פאלש,
מע טראַגט אומגליק, און מע געבערט אומרעכט.
איייער פון אַ שלאַנג ברייען זיי אויס,
און שפינוועבס טוען זיי וועבן;
דער וואָס עסט פון זייערע אייער שטאַרבט,
און דאָס צעדריקטע ברעכט אויס אין אַ נאַטערשלאַנג.
זייערע געוועבן זיינען ניט אויף אַ בגד,
און מען קען זיך ניט צודעקן מיט זייערע אַרבעט;
זייערע אַרבעט איז אַרבעט פון אומרעכט,
און אויפטו פון רויב איז זייערע הענט.
זייערע פיס לויפן צו שלעכטס,
און זיי אַיילן צו פאַרגיסן אומשולדיק בלוט;
זייערע טראַכטונגען זיינען טראַכטונגען פון אומרעכט,
פאַרוויסטונג און בראַך זיינען אין זייערע שליאַכן.
דעם וועג פון שלום ווייסן זיי ניט,
און ניטאָ קיין גערעכטיקייט אין זייערע גענג;

ובסיתו ומבשרה לא תתעלם: אַז יבקע בשחר אורח
וארכתה מהרה תצמח והלך לפניך צדקך כבוד דוה
יאספד: אַז תקרא ויהיה יענה תשוע ויאמר הנני אס
חסיר מתיבה מוטא שלח אצבע ודבראון: ותפק
לרעב נפשך ונפש נענה תשביע ורחח בחשך אורח
ואפלתה כצחרים: ונחה דוה תמיד ותשביע בצחצחות
נפשך ועצמתה תחליץ והיית כגן רוה וכמוצא מים אשר
לא יכזבו מימיו: וכונו ממה חרבות עולם מוסדי דור
ודור תקומם וקרא לה גתר פרוץ משוכב נתיבות לשבת:
אם־תשוב משבת רגלה עשות הפצה ביום קדשי וקראת י
לשבת ענג לקדוש דוה מכפר וכפרתו מעשות הרבה
ממצוא הפצה ודבר דבר: אַז תתענג על־דוה והרפכתה י
על־במותי ארץ והאכלתה נחלת יעקב אביך כי פי
דוה דבר:

נט

הן לא־תצרה ודוהה מהושיע ולא־תבדה אונן משמוע: א
כי אס־עונתיכם הנו מבדלים בינכם לבין אלהיכם ב
וחטאותיכם הסתירו פנים מכם משמוע: כי כפיכם ג
ונאלו בדם ואצבעותיכם בעון שפתותיכם דבר־שקר
לשונכם עולה תהנה: אַז־קרא בצדק ואין נשפט ד
באמינה בטוח על־הדוה ודבר־שווא תרו עמל והוליד און:
בצני צפעוני בקעו וקוהי עכביש יארנו האכל מביציהם ה
ימות והוורה תבקע אפעה: קוריהם לא־יהיו לבגד ולא י
יתכפו במעשיהם מעשיהם מעשי־און ופעל חמס
ככפיהם: רגליהם לרע ירצו ומחרו לשפך דם נקו ו
מחשבתיהם מחשבות און שד ושבר במסלותם: הרך ח
שלום לא ידעו ואין משפט במעגלתם נתיבותיהם עקשו

נח, יד יחיד טסא נט, ב' סאור ח' קמץ כ"ח

דענסמאל וועסטו זיך קוויקן מיט גאט,
און איך וועל דיך ארויפזען אויף די הייכן פון דער
ערד,
און דיך מאכן עסן די ארב פון דיין פאָטער יעקב;
וואָרום דאָס מויל פון גאָט האָט גערעדט.

נמ

זעט, די האַנט פון גאָט איז ניט קורץ צו העלפן,
און זיין אויער איז ניט שווער צו הערן;
נאָר אייערע זינד פלעגן צעשיידן
צווישן אייך און אייער גאָט,
און אייערע חטאים האָבן פאַרבאָרגן זיין פנים פון אייך,
ניט צוצוהערן.
וואָרום אייערע הענט זיינען באַפּלעקט מיט בלוט,
און אייערע פינגער מיט זינד;
אייערע ליפן זאָגן ליגן,
אייער צונג רעדט אומרעכט.
קיינער לאָדט ניט מיט גערעכטיקייט,

זי האָבן פאַרקרימט זייערע שטעגן,
קיינער וואָס טרעט דערויף ווייס ניט פון שלום.

דרום איז גערעכטיקייט ווייט פון אונדז,
און אונדז דערגרייכט ניט קיין הילף;
מיר האָפן אויף ליכט, ערשט עס איז חושך,
אויף שיין, און מיר גייען אין פינצטערניש.

מיר טאָפן ווי בלינדע אָן דער וואַנט,
און אזוי ווי אָן אויגן טאָפן מיר אַרום;
מיר שטרויכלען אין מיטן טאָג, ווי אין אַונט,
מיר זיינען אין חושכנישן אַזוי ווי די מתים.

מיר ברומען ווי די בערן אַלע,
און קלאָגן ווי די טויבן קלאָגן מיר;

מיר האָפן אויף גערעכטיקייט, און ניט אַ,
אויף אַ ישועה, און זי איז ווייט פון אונדז.

וואַרום פיל זיינען אונדזערע פאַרברעכן פאַר דיר,
און אונדזערע חטאים זאָגן עדות קעגן אונדז;
וואַרום אונדזערע פאַרברעכן זיינען ביי אונדז,
און אונדזערע זינד—זיי ווייסן מיר וויל:

ברעכן און לייקענען אָן יהוה,
און זיך אָפקערן פון הינטער אונדזער גאָט,
רעדן רויב און אָפקערונג,

טראַגן און אַרויסברענגען פון האַרצן פאַלשע רייד.
און אָפגעטרעטן אַהינטער איז גערעכטיקייט,
און רעכטפאַרטיקייט שטייט פון דער ווייטן,
וואַרום געשטרויכלט אין גאָס איז דער אמת,
און ערלעכקייט קען ניט אַריינקומען.

און דער אמת פעלט,
און דער וואָס קערט זיך אָפּ פון ביזו,
ווערט פאַר משוגע געהאַלטן.

און גאָט האָט געזען,
און עס איז געווען שלעכט אין זיינע אויגן,
וואָס קיין גערעכטיקייט איז ניטאָ.

און ער האָט געזען, אַז קיין מענטש איז ניטאָ,
און זיך פאַרוונדערט, וואָס קיינער שטעלט זיך ניט אַין;
האָט אים זיין אַרעם געהאַלפן,
און זיין גערעכטיקייט, זי האָט אים אונטערגעלענט.

און ער האָט אָנגעטאָן גערעכטיקייט ווי אַ פאַנצער,
און אַ קיווער פון הילף אויף זיין קאָפּ;
און ער האָט אָנגעטאָן קליידער פון נקמה צום מלבוש,
און זיך אַיינגעוויקלט ווי אין אַ מאַנטל אין צאָרן.

אזוי ווי נאָך די טואונגען, אזויערנאָך וועט ער באַצאָלן,
גרימצאָרן צו זיינע פיינט, פאַרגעלטונג צו זיינע שוואַים;
צו די אינדולען וועט ער פאַרגעלטונג באַצאָלן.

און מע וועט מורא האָבן פאַרן נאָמען יהוה פון מערב,
און פון אויפגאַנג פון זון פאַר זיין פראַכט;
וואַרום דער פיינט וועט קומען ווי אַ שטראָם,
וואָס דער אָטעם פון גאָט טרייבט אים אָן.

און קומען וועט אָן אויסלייזער פאַר ציון,
און פאַר די אָפגעקערטע פון זינד אין יעקב,
זאָגט גאָט.

און איך—דאָס איז מיין בונד מיט זיי,
זאָגט גאָט:

לָהֶם בַּל הִרְדָּה בָּהּ לֹא יָדַע שְׁלוֹם: עַל־כֵּן רָחַק מִשְׁפָּט
מִמֶּנּוּ וְלֹא תִשְׁיַגְּנוּ צְדָקָה נִקְוָה לְאוֹר וְהִתְחַשְׁדָּה לְנִגְוֹת

בְּאִפְסוֹת נְהַלְךְ: בְּנִשְׁשָׁה בְּעוֹרִים קָוֶר וּבְאֵין עֵינַיִם
בְּנִשְׁשָׁה בְּשִׁלְנֵי בַּצְּהָרִים בְּנִשְׁשָׁה בְּאִשְׁמֵינִים כַּמְתִּים:

נִהְיָה כְּדָבִים בְּלֵטוּ וּכְיוֹנִים הִנָּה נִהְיָה נִקְוָה לְמִשְׁפָּט
וְאֵין לִישׁוּעָה רַחֲמָה מִמֶּנּוּ: כִּירְכָבוּ פִשְׁעֵינוּ נִגְדָּה וְחַטְאוֹתֵינוּ

עָנְתָה בָנוּ כִּי־פִשְׁעֵינוּ אֲתָנוּ וְעֲוֹנוֹתֵינוּ יִדְעֵנוּם: פִּשְׁעֵנוּ וּבְחַשׁ
כִּידוּהַ וְנִסְגוּ מֵאַחַר אֱלֹהֵינוּ דְבַר־עֲשָׂק וּסְרָה הָרָו וְהָנוּ

מִלֵּב דְבַר־יִשְׁקָר: וְהִסַּג אַחֲרֵי מִשְׁפָּט וּצְדָקָה מִרְחוֹק
תַּעֲמִד כִּי־בִשְׁלָה בְּרַחֲוִב אֲמַת וּנְכַחָה לֹא־תִיכַל לְבוֹא:

וְתָהִי הָאֲמַת נִעְדָּרְת וְסָר מִרַע מִשְׁתּוֹלָל וְרָא יְהוָה וַיִּרַע
בְּעֵינָיו כִּי־אֵין מִשְׁפָּט: וְרָא כִי־אֵין אִישׁ נִישְׁתַּמֵּם כִּי־

אֵין מִפְּנֵי וְתוֹשָׁע לֹו וְרַעוּ וּצְדָקָתוֹ הוּא סִמְכָתוֹ: וַיִּלְבַּשׁ
צְדָקָה כְּשֵׁרָו וּכְבוֹעַ יִשׁוּעָה בְּרֵאשׁוֹ וַיִּלְבַּשׁ בְּגָדֵי נֶקֶם

תִּלְבַּשְׁת וַיַּעַט כַּמְעִיל כְּנֹאֶה: כַּעַל נִמְלוֹת כַּעַל יִשְׁלָם
חֲמָה לְצִרְיֹו נִמּוֹל לְאַיְבֹו לְאַיִים נִמּוֹל יִשְׁלָם: וַיִּרְאוּ

מִמַּעַרְב אֶת־יֵשֶׁם יְהוָה וּמִמְזֻרַח־שָׁמַשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ כִּי־בֹא
כְּנֹהַר עָר רִוַח יְהוָה נִסְסָה בּוֹ: וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבֵי

פִּשְׁעֵנוּ כִּי־עָקַב נָאִם יְהוָה: וְאַנִּי וְאַתּ בְּרִיתִי אִוְתָם אָמַר
יְהוָה רִוַחִי אֲשֶׁר עָלָיו וְדַבְּרִי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא־

יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי וְרַעְדָּה וּמִפִּי וַיִּרַע וַיִּרְעַד אָמַר יְהוָה
מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

ס

קוּמִי אֲדוֹרִי כִּי־בֹא אֲוַחְדָּךְ וּכְבוֹד יְהוָה עָלָיו וְרַחֵ: כִּי־
הִנֵּה הַחֲשֵׁךְ וּכְסֵה־אֶרֶץ וְעֲרַפֵּל לְאַמִּים וְעֲלָיוֹת יִתְרָה יְהוָה

וּכְבוֹדוֹ עָלָיוֹת יִרְאָה: וְהִלְכֵנוּ גוֹיִם לְאוֹרְךָ וּמַלְכִים לְנֹהַר
וְרַחֲךָ: שְׂאֵי סָבִיב עֵינֶיךָ וְרָאִי כָלֶם נִקְבְּצוּ בְּאַרְבֵּךְ

כס, יב' מלאו טז' ציל יז' דמ' וסה ס, א' תסמח' כ' תבא

מיין גייסט וואָס אויף דיר,
און מייע ווערטער וואָס איך האָב אַריינגעטאָן אין דיין מויל,
וועלן זיך ניט אָפטאָן פון דיין מויל,
און פון דעם מויל פון דייע קינדער,
און פון דעם מויל פון דייע קינדסקינדער,
זאָגט גאָט,
פון אַצונד און ביז אייביק.

שטיי אויף, לייכט אויף, וואַרום דיין ליכט איז געקומען,
און די פראַכט פון גאָט שיינט אויף איבער דיר.

וואַרום זע, פינצטערניש וועט באַדעקן די ערד,
און אַ נעבל די פעלקער,
אַבער אויף דיר וועט אויפשיינען גאָט,
און זיין פראַכט וועט זיך ווייזן אויף דיר.

און פעלקער וועלן גיין פאַר דיין ליכט,
און מלכים פאַר דער העלקייט פון דיין שיין.

הייב אויף רונד אַרום דייע אויגן, און זע:
זיי אַלע זיינען אַיינגעוואַמלט, זיי קומען צו דיר:

זאָגט גאָט:

און קומען וועט אָן אויסלייזער פאַר ציון,
און פאַר די אָפגעקערטע פון זינד אין יעקב,
זאָגט גאָט.

און איך—דאָס איז מיין בונד מיט זיי,
זאָגט גאָט:

דיינע זיין קומען אן פון דער ווייט, און דיינע טעכטער ווערן אויפן זייט געטראָגן.
 6 דענסמאל וועסטו זען און וועסט לייכטן, און ציטערן און ברייט ווערן וועט דיין האַרץ; וואָרום איבערגיין צו דיר וועט די רייכקייט פון ים, דער פאַרמעג פון די פעלקער וועט קומען צו דיר.
 7 א שפע פון קעמלען וועט דיך באַדעקן, יונגעמלען פון מדין און עיפּה, אלע פון שבאָ געקומען; גאַלד און ווירויך וועלן זיי טראָגן, און די לויבן פון גאַט וועלן זיי אָנוואַגן.
 8 אלע שאַף פון קדר וועלן איינגעזאַמלט ווערן צו דיר, די ווידערס פון נביזות וועלן זיין דיר צו דינסט; זיי וועלן אויפגיין מיט באַוויליקונג אויף מיין מזבח; און מיין הויז פון שיינקייט וועל איך באַשיינען.

9 ווער זיינען די דאָזיקע וואָס פליען ווי אַ וואַלקן, און ווי די טויבן צו זייערע שלאַגן?
 10 פאַרוואָר, צו מיר וועלן די אינדזלען זיך זאַמלען, און די שיפן פון תּרשיש צוערשט, צו ברענגען דיינע קינדער פון דער ווייט, זייער גאַלד און זייער זילבער מיט זיי, צום נאַמען פון יהוה דיין גאַט, און צום הייליקן פון ישראל, ווייל ער האָט דיך באַשיינט.
 11 און פרעמדגעבאַרענע וועלן בויען דיינע מויערן, און זייערע מלכים וועלן דיך באַדינען; וואָרום אין מיין צאָרן האָב איך דיך געשלאָגן, און אין מיין באַוויליקונג האָב איך דיך דערבאַרימט. און אָפּן וועלן זיין דיינע טויערן תּמיד, טאָג און נאַכט וועלן זיי ניט פאַרשלאָסן ווערן, כדי צו ברענגען דעם פאַרמעג פון די פעלקער צו דיר; און זייערע מלכים וועלן מיטפאַרן.
 12 וואָרום דאָס פּאַלק און דאָס קיניגרייך,

בניד מרחוק יבאו ובנתק על-צד האמנה: או תראי ה
 וגרות ופחד ורחב לבבך כרחפך עלך המון ים חיל
 גוים יבאו לך: שפעת גמלים תכסף בכר מדין ועיפה
 כלם משבא יבאו והב ולבויה ישאו ותהלות יהוה
 יבשרו: כל צאן קדר יקבעו לך אילי נביות ישראל ו
 יעלו על צון מובחי ובית תפארתו אפאר: מראלה ח
 כעב העופנה וכינים אל ארבתיהם: כרלי ואים יקוו ט
 ואניות תרשיש בראשנה להביא בניד מרחוק כספם
 והבם אתם לשם יהוה אלהיך ולקדוש ישראל כי
 פארך: ובעו בגרכר חמתך ומלכיהם ישראל ו
 כקצפי הכיתך וברצוני רחמתך: ופתחו שעריך תמיד י
 זמם ולילה לא יסגרו להביא אלהיך חיל גוים ומלכיהם
 נהנים: כרתני וממלכה אשר לא יעברוך יאברו י
 ותגוים חרב יחרבו: כבוד הלבנון אלהי יבוא ברוש י
 תהדר ותאשור יהוה לפאר מקום מקדשי ומקום רגלי
 אכבר: והלכו אלהי שחות בני מעניך והשתחוו על- י
 כפות רגליך כל מנאציך ובראו לך עיר יהוה ציון קרוש
 ישראל: תחת היותך עובה ושנאה ואין עובר ושמתך ט
 לנאון עולם משוש דור ודור: והנחת חלב גוים ושד ט
 מלכים תינקו וידעת כי אני יהוה מושיעך ונאלך אביר
 יעקב: תחת הנחשת אביא זהב ותחת הברזל אביא י
 כסף ותחת העצים נחשת ותחת האבנים ברזל ושמתי
 פקדתיך שלום ונגשך צדקה: לא-ישמע עוד חמם י
 בארץ עוד ושבר פנובליך וקראת ישועה חומתך
 ושעריך תהלה: לא יהיה לך עוד השמש לאור יומם י
 ולגנה החרם לא יראיך לך ותהיה לך יהוה לאור עולם
 ואלתך לתפארתך: לא יבוא עוד שמשך ורחק לא כ

ד' תתסח

וואָס וועלן דיר ניט דינען, וועלן אונטערגיין, און די פעלקער וועלן וויסט פאַרוויסט ווערן.

13 די פראכט פון לבנון וועט קומען צו דיר, ציפרעס, טענענבוים, און בוקסנבוים אין איינעם, צו באַשיינען דעם אָרט פון מיין הייליקטום; און דעם אָרט פון מינע פיס וועל איך ערלעכן.
 14 און געבויגן וועלן קומען צו דיר די זין פון דיינע פייניקער, און בוקן זיך צו דיינע פוסטריט וועלן אלע דיינע לעסטערער; און זיי וועלן דיך רופן די שטאָט פון גאַט, ציון פון דעם הייליקן פון ישראל.

15 אַנשטאָט דיין זיין פאַרלאָזט און פאַרהאַסט, און אַן אַ דורכגייער, וועל איך דיך מאַכן צום אייביקן שטאַלץ, אַ פרייד אויף דור-דורות.
 16 און וועסט זייגן דאָס מילך פון די פעלקער, און די ברוסט פון מלכים וועסטו זייגן;

17 אַנשטאָטן קופער וועל איך ברענגען גאַלד, און אַנשטאָטן אייזן וועל איך ברענגען זילבער, און אַנשטאָט די האַלצן, קופער, און אַנשטאָט די שטיינער, אייזן; און איך וועל מאַכן פאַר דיין אויפוער שלום, און פאַר דיינע הערשער גערעכטיקייט.
 18 מער וועט ניט געהערט ווערן רויב אין דיין לאַנד פאַרוויסטונג און בראַך אין דיינע געמאַרקן; און וועסט רופן דיינע מויערן „ישועה“, און דיינע טויערן „לויב“.
 19 די זון וועט דיר מער ניט זיין פאַר ליכט ביי טאָג, און פאַר העלקייט וועט דיר ניט שיינען די לבנה, נאָר יהוה וועט דיר זיין פאַר אַן אייביקן ליכט, און דיין גאַט פאַר דיין שיינקייט.
 20 ניט אונטערגיין וועט דיין זון מער, און דיין לבנה וועט ניט איינגעטאָן ווערן,

יאסף כי יהיה יהודה ללאור עולם ושלמו ימי אבליך;
 כא ועמד כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מפעו מעשה
 כב ידו להתפאר: תקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני
 יהיה בעתה אחישנה:*

סא

א רוח אדני יהיה עלי וען משח יהיה אתי לבשר עניים
 שלחני לחפש לנשבר-לב לקרא לשבויים דודור
 ב ולאטורים פקד-קות: לקרא שנת-דצון ליהודה ויום נקם
 ג לאלהינו לנחם בלא-אבלים: לשום לאבלי ציון לתת
 להם פאר תחת אפר שמן ששון תחת אבל מעטרה
 ד תהלה תחת רוח כהן וקרא להם אילי הצדק מפע
 ה יהיה להתפאר: וכן חרבות עולם שממות ראשנים
 ו יקוממו וחדשו ערי חרב שממות דוד דודור: ועמדו
 ז ורים ורעו צאנכם ובני נצר אכריכם וכרמיכם: ואתם
 ח כהני יהודה תקראו משרתי אלהינו יאמר לכם חיל נזים
 ט תאכלו ובכבודם תתקמו: תחת בשתכם משנה וכלמה
 י רנו חלקם לכן בארצם משנה ירשו שמחת עולם תהיה
 יא להם: כי אני יהיה אהב משפט שנא גול בעולה ונתתי
 טב פעלתם באמת וברית עולם אכרות להם: ונדע בנוזם
 יב ורעם וצאצאיהם בתוך העמים בלדאיהם יבירום כי
 יג הם זרע ברך יהיה: ישיש אשיש ביהודה תגל נפשי
 יד באלהי כי הלבישני בגדי-ישע מעיל צדקה ועמני כחתן
 יה יבתי פאר וכפלה תעדה בליה: כי בארץ תוציא צמחה
 יז וכננה ורועיה תצמיח בן אדני יהיה יצמיח צדקה ותהלה
 יח נגד בלהגוים:

סב

א למען ציון לא אחשה ולמען ירושלים לא אשקוט עד

ס, כא' מסע קי' כב' עד כאן ס א, ז' קמץ ב"ק י' רס"ח ט"ב ושל ט"ב י"ח

אלע וואס זעען זיי וועלן זיי דערקענען,
 אז זיי זיינען דער זאמען וואס גאט האט געבענטשט.

10 פרייען פריי איך זיך מיט יהוה,
 לוסטיק איז מיין זעל מיט מיין גאט,
 ווארום ער האט מיר אָנגעטאָן קליידער פון הילף,
 א מאַנטל פון זיג מיר אַרומגעוויקלט,
 ווי אַ חתן טוט אָן אַ כהן־הויב,
 און ווי אַ כלה צירט זיך אָן מיט אירע תכשיטין.
 11 וואָרום ווי די ערד לאָזט אַרויס איר שפּראַצונג,
 און ווי אַ גאַרטן מאַכט שפּראַצן זיינע זאָמען,
 אזוי וועט גאָט דער האַר מאַכן שפּראַצן זיג און לויב,
 אַנטקעגן פאַר אַלע פעלקער.

סב

1 פון וועגן ציון וועל איך ניט שווייגן,
 און פון וועגן ירושלים וועל איך ניט רוען.

וואָרום גאָט וועט דיר זיין פאַר אַן אייביקן ליכט,
 און געענדיקט וועלן זיין די טעג פון דיין טרויער.

21 און דיין פּאָלק וועלן זיין אַלע גערעכטע,
 אויף אייביק וועלן זיי אַרבן דאָס לאַנד—
 דער צווייג פון מיין פּלאַנצונג,
 דאָס ווערק פון מיינע הענט זיך צום רימען.
 22 דער קלענסטער וועט ווערן צו טויזנט,
 און דער מינדסטער צום מאַכטיקן פּאָלק;
 איך גאָט וועל דאָס אַיילן אין זיין צייט.

סא

1 דער גייסט פון גאָט דעם האַר איז אויף מיר,
 ווייל גאָט האָט מיך געזאָלבת
 צו ברענגען אַ בשורה צו די פּאַרליטענע;
 מיך געשיקט צו פאַרבינדן די צעבראַכענע הערצער,
 אויסצורופן פּריישאַפט צו די געפּאַנגענע,
 און לויזלאָזונג צו די געבונדענע;
 2 אויסצורופן אַ יאָר פון באַוויליקונג פון יהוה,
 און אַ טאָג פון נקמה פון אונדזער גאָט;
 צו טרייסטן אַלע טרויערער;
 3 צו באַשערן די טרויערער פון ציון,
 זיי צו געבן אַ הויב אַנשטאַט שטויב,
 אייל פון פּרייד אַנשטאַט טרויער,
 אַ מאַנטל פון לויב אַנשטאַט אַ באַטריבט געמיט;
 און מע וועט זיי רופן די אייכנביימער פון גערעכטיקייט,
 די פּלאַנצונג פון גאָט זיך צום רימען.
 4 און זיי וועלן אָפּבויען אייביקע חורבות,
 וויסטענישן פון פאַרצייטן וועלן זיי אויפּריכטן,
 און זיי וועלן באַנייען חרבע שטעט,
 וויסטענישן פון דור־דורות.
 5 און פּרעמדע וועלן שטיין
 און פיטערן אייערע שאַף,
 און פּרעמדגעבאַרענע וועלן זיין
 אייערע אַקערלייט און אייערע ווינגערטנירער.
 6 און איר וועט כּהנים פון יהוה גערופן ווערן,
 דינער פון אונדזער גאָט וועט געזאָגט ווערן אויף אייך.
 דעם פאַרמעג פון די פעלקער וועט איר עסן,
 און זייער פּראַכט וועט איר איבערנעמען.
 7 פאַר אייער טאַפּעלער בושע,
 און ווייל מע פּלעגט זינגען: „שאַנד איז זייער חלק“,
 דרום וועלן זיי ירשען טאַפּל אין זייער לאַנד;
 אַן אייביקע פּרייד וועט ביי זיי זיין.
 8 וואָרום איך גאָט האָב ליב גערעכטיקייט;
 איך האָב פּיינט גולה מיט אומרעכט,
 און איך וועל געבן וואָרהאַפטיק זייער לויב,
 און אַן אייביקן בונד וועל איך זיי שליסן.
 9 און באַוווסט ביי די פעלקער וועט זיין זייער זאָמען,
 און זייערע שפּראַצן צווישן די אומות;

11 וואָרטשפּיל: פאַר תּחת אָפּר.

ביו ארויס ווי דער שיין וועט איר גערעכטיקייט,
 און איר הילף ווי א פלאם וואָס ברענט.
 און די פעלקער וועלן זען דיין גערעכטיקייט,
 און אלע מלכים דיין כבוד;
 און מע וועט דיך רופן אַ נייעם נאָמען,
 וואָס דאָס מויל פון גאָט וועט אים אָנרופן.
 און וועסט זיין אַ קרוין פון שיינקייט
 אין דער האַנט פון יהוה,
 און אַ מלכותדיקע הויב
 אין דער האַנטפלעך פון דיין גאָט.
 אויף דיר וועט מער ניט געזאָגט ווערן „פארלאָזטע“,
 און אויף דיין לאַנד וועט מער ניט געזאָגט ווערן
 „וויסטעניש“,
 נאָר דיך וועט מען רופן „מיינגלוסט-ציראיר“,
 און דאָס לאַנד דיין „באַמאָנטע“;
 וואָרום גאָט טוט דיך גלוסטן,
 און דיין לאַנד וועט באַמאָנט ווערן.
 וואָרום ווי אַ כּחור באַמאָנט אַ יונגפרוי,
 וועלן דיך באַמאָנען דייע קינדער;
 און ווי די פרייד פון אַ חתן מיט דער כלה,
 וועט זיך פרייען מיט דיר דיין גאָט.
 אויף דייע מויערן, ירושלים,
 האָב איך אויפגעשטעלט שומרים,
 אַ גאַנצן טאָג און אַ גאַנצע נאַכט,
 זיי זאָלן תמיד ניט שווייגן.
 איר דערמאָנער פון גאָט,
 קיין רו ניט צו אייך!
 און איר זאָלט ניט געבן קיין רו צו אים,
 ביז ער וועט אויפריכטן,
 און ביז ער וועט מאַכן ירושלים
 אַ לויב אויף דער ערד.
 גאָט האָט געשוואָרן ביי זיין רעכטער האַנט,
 און ביי זיין מאַכטיקן אַרעם:
 אויב איך וועל מער געבן דיין תבואה
 פאַר שפייז צו דייע פיינט!
 און אויב פרעמדגעבאַרענע וועלן טרינקען דיין וויין
 וואָס דו האָסט זיך געמיט אויף אים!
 נייערט אירע אַרייננעמער וועלן זי עסן,
 נייערט אירע אַרייננעמער וועלן זי עסן,

יצא כְּנֹחַ צִדְקָה וְיִשׁוּעָתָה בְּלִפְדֵי יַבְעֵר: וְרָאוּ נוֹיִם בִּצְדָקָה וּבְלִמְלָכִים כְּבוֹדָהּ וּקְרָא לָךְ שֵׁם חֲדָשׁ אֲשֶׁר פִּי יְהוָה יִקְבְּנֵי: וְהָיִית עֲטֹרַת תְּפָאֶרֶת בְּיַד־יְהוָה וְצִנּוֹף מְלוּכָה בְּכֹף־אֱלֹהֶיךָ: לֹא־יֹאמֵר לָךְ עוֹד עֲזוּבָה וּלְאֶרֶץ לֹא־יֹאמֵר עוֹד שְׁמָמָה כִּי לָךְ יִקְרָא חֲפְצֵי־בָהּ וּלְאֶרֶץ בְּעוֹלָה בְּרַחֲפֵי יְהוָה בְּךָ וְאֶרֶץ תִּבְעַל: כִּי־יִבְעַל כְּחֹר בְּתוֹלָה וּבְעֹלֹךְ בְּגֵד וּמִשׁוֹשׁ חֲתָן עַל־כֹּלָה יֵשִׁיב עֲלֶיךָ אֱלֹהֶיךָ: עַל־הַמִּתְנֶה יְרוּשָׁלַם הַפְּקֻדֹתַי שְׁמָרִים כָּל־הַיּוֹם וּבְלִי־חֵלְוָה תְּמִיד לֹא יִחַשׁוּ הַמְּכֹבְדִים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי־מִי לָבָם: וְאַל־תַּחֲנֹן דָּמִי לֹא עַד־יִכָּנֹן וְעַד־יֵשִׁים אֶת־יְרוּשָׁלַם וְתַחֲלָה בְּאַרְצִי: נִשְׁבַּע יְהוָה בְּיָמֵינוּ וּבְרוּרֵנוּ עִזּוֹ אִסְיֹאתָן אֶת־הַגִּדְּנָה עוֹד מֵאֲכָל לֶאֱבֹד וְאִסְיֹאתָן בְּנִינְכָר תִּירוּשָׁף אֲשֶׁר יִגְעַת בּוֹ: כִּי מֵאֲסָפִיו יִאֲכְלֹו וְהִלְלוּ אֶת־יְהוָה וּמִקְבָּצָיו יִשְׁתַּדּוּ בַחֲצֹרֹת קִדְשִׁי: עֲבָדוּ עֲבָדוּ בַשְּׁעָרִים פִּנּוּ דַרְךְ הַעַם סָלוּ סָלוּ הַמַּסְלָה סָקְלוּ מֵאֲבֵן הַרִימוּ נֶס עַל־הַעַמִּים: הִנֵּה יְהוָה הַשְּׁמַיִם אֶל־קַצֵּה הָאָרֶץ אִמְרוּ לְבַת־צִיּוֹן הִנֵּה יִשְׁעָךְ בָּא הִנֵּה שָׁכְרוּ אֶתְּךָ וּפְעַלְתָּ לְפָנָיו: וּקְרָאוּ לָהֶם עֲסֵה־הַקֹּדֶשׁ גְּאוּלַי יְהוָה וְלָךְ יִקְרָא דְרוּשָׁה עִיר לֹא נִעְזְבָה:

סג

מִרְוָה בָּא מֵאֲדוּם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבְּעָרָה זֶה הַדָּוָר בְּלִבוֹשׁוֹ צַעֲה בְּרֹב כְּחוֹ אֲנִי מְדַבֵּר בְּצִדְקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ: מְדוּעַ אָדָם לְלִבוּשָׁךְ וּבְגָדֶיךָ כְּדָרְךָ בְּנֵת: פּוֹרְהָ דְתַכְתִּי לְבָדִי וּמַעֲמִים אֶיךָ־אִישׁ אֶתִּי וְאֶדְרַכְכֶם בְּאֶפֶי וְאַרְמְסֶם בַּחֲמָתִי וְנָו נַצְחָם עַל־בְּנֵי וּבְלִי־מִלְבוּשֵׁי אֲנִי־לָתִי: כִּי דַ יוֹם נִקַּם בְּלִבִּי וְשָׁנַת גְּאוּלַי בָּאָה: וְאִבִּיט וְאֵין עוֹר וְאִשְׁתַּחֲוֶם וְאֵין סוּמָךְ וְתוֹשַׁע לִי זְרַעִי וְחַמְתִּי הִיא

סב, א' ותיקין ק"י סג, ב' פסח ססס

און וועלן לויבן גאט;
 און ויינע איינזאמלער וועלן אים טרינקען
 אין די הויפן פון מיין הייליקטום.
 גייט דורך, גייט דורך דורך די טויערן,
 ראַמט אָפּ דעם וועג פון דעם פּאַלק!
 טרעט אויס, טרעט אויס דעם שטעג,
 רייניקט אָפּ פון שטיינער!
 הייבט אויף אַ פּאַן צו די פעלקער!
 זע, גאָט האָט געמאַכט הערן
 ביז צום עק פון דער ערד:
 זאָגט צו טאַכטער ציין:
 זע, דיין הילף איז געקומען;
 זע, זיין לויב איז מיט אים,
 און זיין פאַרגעלטונג אים פאַרויס.
 און מע וועט זיי רופן דאָס הייליקע פּאַלק,
 די אויסדערלייזטע פון גאָט;
 און דיך וועט מען רופן „געווכטע“,
 ניט פאַרלאָזענע שטאַט.“
 ווער איז דער וואָס קומט פון אָדום,
 אין גערויטיקטע בגדים פון בְּצָרְהָ?

דער וואָס איז פּראַכטיק אין זיין מלבוש,
 אויסגעבויגן אין זיין גרויס שטאַרקייט?
 איך וואָס רעד מיט גערעכטיקייט,
 וואָס בין מאַכטיק צו העלפן.
 פאַרוואָס איז רויט אויף דיין קלייד,
 און דייע בגדים ווי ביים טרעטער אין אַ קעלטער?
 איך האָב געטרעטן אַ קעלטער אַליין,
 און פון די פעלקער איז קיינער מיט מיר ניט געווען;
 און איך האָב זיי געטרעטן אין מיין כּעס,
 און זיי געטראַמפלט אין מיין גרימזאַרן;
 האָט געשפּריצט זייער זאַפט אויף מייע בגדים,
 און אלע מייע קליידער האָב איך באַפּלעקט.
 וואָרום אַ טאָג פון נקמה איז אין מיין האַרצן,
 און מיין יאָר פון דערלייזונג איז געקומען.
 און איך האָב מיך אומגעקוקט,
 און ניט געווען קיין העלפער,
 און איך האָב מיך געוונדערט,
 און ניט געווען קיין אונטערלענער;
 האָט מיך מיין אַרעם געהאַלפן,
 און מיין גרימזאַרן, ער האָט מיך אונטערגעלענט.

סג

א חסצירבה. ב בעולה.

ו סמכתני: ואכום עמים באפי ואשכרם בחמתי ואוריד
 ז לארץ נצחם: חסדי יהוה ואכור תהלות יהוה
 כעל כל אשר נמלנו יהוה ורבי טוב לבית ישראל אשר
 ח גמלם פרחמו וכרב חסדיו: ויאמר אה-עמי המה
 ט בגים לא ישקרו ויהי להם למושיע: בבד צרתם לא
 י צר ומלאך פניו הושיעם באהבתו ובחמלתו הוא נאלם
 י ונטלם וינשאם כל-ימי עולם: והמה מרו ועצבו את-
 יא רוח קדשו ויהפך להם לאויב הוא נלחם-בם: ויזכר
 יב ימיעולם משה עמו איה המעלם מים את רעה צאנו
 יג איה השם בקרבנו את-רוח קדשו: מוליך לימן משה
 יד זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם:
 טו מוליכם בתהמות פסום במדבר לא יבשלו: כבהמה
 טז בבקעה תרד רוח יהוה תניחנו בן נהנת עמך לעשות
 טז לך שם תפארת: הבט משמים וראה מוכל קדשך
 וותפארתך איה קנאתך ונבורתך המון מעיד ורחמך
 טז אלו התאפקו: בראתה אבינו כי אבדהם לא ידענו
 וישראל לא יכירו אתה יהוה אבינו נאלנו מעולם
 יז שמה: למה תתענו יהוה מדרבך תקשים לבנו מראתך
 יח שוב למען עבדך שבתי נחלתך: למצער ירשו עמ-
 יט קדשך צרינו בוססו מקדשך: הוינו מעולם לא-משלת
 כם לא-ינקרא שמה עליהם לוא-קרעת שמים ידת
 מפניך הרים נלו:

סד

א בקרח אש המסים מים תבעה-אש להודיע שמה לצריך
 ב מפניך גוים יגזו: בעשותך נוראות לא נקנה ידת
 ג מפניך הרים נלו: ומטולם לא-שמנו לא האזינו עין
 ד לא-ראתה אלהים וולתך יעשה למחכה-לו: פנעת את-

סג, ז' בכא הד וסה ז' ל קי טד סק יא' כ'א ר' סג, א' קסז ט"ב

אונדזערע פיינט האבן צעטרעטן דיין הייליקטום.
 19 מיר זיינען געווארן ווי די
 וואס דו האסט קיינמאל ניט געוועלטיקט אויף זיי,
 וואס דיין נאמען איז ניט גערופן געווארן אויף זיי.
 הלוואי צערייסטו די הימעלען און נידערסט אראפ,
 די בערג זאלן זיך טרייסלען פאר דיר;
סד 1 אוי ווי פיער צינדט אן טרוקענע צווייגן,
 ווי פיער טוט וואסער צעבלעלען-
 כדי צו מאכן וויסן דיין נאמען צו דינע פיינט;
 די פעלקער זאלן ציטערן פאר דיר,
 2 ווען דו טוסט פארכטיקע זאכן
 וואס מיר האבן צומאל ניט געהאפט-
 הלוואי נידערסטו אראפ,
 די בערג זאלן זיך טרייסלען פאר דיר!-
 3 און וואס זיי האבן קיינמאל ניט געהערט, ניט פארנומען,
 וואס קיין אויג האט ניט געזען,
 אז א גאט אחוץ דיר זאל טאן
 פאר דעם וואס טוט הארן אויף אים.
 4 האסט געשלאגן דעם וואס האט זיך געפרייט צו טאן רעכט,

6 און איך האב געטרעטן די פעלקער אין מיין כעס,
 און זיי פארשיכורט מיט מיין גרימצארן,
 און געמאכט נידערן צו דער ערד זייער זאפט.
 7 די חסדים פון יהוה וועל איך דערמאנען,
 די לויבונגען פון גאט,
 וועדליק אלץ וואס גאט האט אונדז געטאן,
 און די פיל טובות צום הויז פון ישראל,
 וואס ער האט געטאן צו זיי לויט זיין בארימהארציקייט,
 און לויט זיינע פיל חסדים.
 8 ווארום ער האט געזאגט: זיי זיינען פארט מיין פאלק,
 קינדער וואס וועלן ניט פעלשן;
 און ער איז זיי געווען פאר א העלפער.
 9 אין אל זייער לייד האט ער געליטן,
 און דער מלאך פון זיין פנים האט זיי געהאלפן;
 אין זיין ליבשאפט און אין זיין דערבארימונג
 האט ער זיי אויסגעלייזט,
 און זיי געהויבן און זיי געטראגן
 אלע טעג פון פארצייטן.
 10 אבער זיי האבן ווידערשפעניקט
 און באטריבט זיין הייליקן גייסט;
 און ער איז זיי פארקערט געווארן אין א פיינט;
 ער האט מלחמה געהאלטן אויף זיי.
 11 און זיין פאלק האט געדאכט
 אן די טעג פון פארצייטן, פון משהן:
 ווו איז דער וואס האט זיי אויפגעבראכט פון ים,
 דורך דעם פאסטוך פון זיינע שאף?
 ווו איז דער וואס האט אריינגעטאן אין אים
 זיין הייליקן גייסט?
 12 וואס האט באלייט די רעכטע האנט פון משהן
 מיט דעם ארעם פון זיין פראכט?
 וואס האט געשפאלטן די וואסערן פון פאר זיי,
 זיך צו מאכן אן אייביקן נאמען?
 13 וואס האט זיי געפירט דורך תקומען
 ווי א פערד דורך א סטעפ,
 זיי זאלן ניט געשטרויכלט ווערן?
 14 ווי פי וואס טוט נידערן אין טאל,
 האט דער גייסט פון גאט זיי בארוט;
 אזוי האסטו געפירט דיין פאלק,
 דיר צו מאכן א פראכטיקן נאמען.
 15 לוג פון הימל און זע,
 פון דיין הייליקער און פראכטיקער ווינונג;
 ווו איז דיין אָננעמען זיך און דינע גבורות?
 די ברומונג פון דינע אינגעווייד און דיין בארימהארציקייט
 האלטן זיך איין קעגן מיר.
 16 פארוואר, דו ביסט אונדזער פאטער;
 ווארום אברהם ווייס אונדז ניט,
 און ישראל קען אונדז ניט;
 דו, גאט, ביסט אונדזער פאטער,
 אונדזער אויסלייזער איז דיין נאמען פון אייביק אן.
 17 פארוואס, גאט, לאזטו אונדז בלאַנדושען פון דינע וועגן,
 מאכסט הארט אונדזער הארץ, ניט מורא צו האבן פאר דיר?
 קער זיך אים פון וועגן דינע קנעכט,
 די שבטים פון דיין ארב.
 18 כמעט פארטריבן האבן זיי דיין הייליק פאלק;

די וואָס האָבן געדאַכט אָן דיר מיט דינע וועגן;
 זע, דו האָסט געצערנט, ווייל מיר האָבן געזינדיקט,
 דורך זיי אָבער פלעגן מיר אייביק געהאַלפן ווערן.
 און מיר זיינען געוואָרן ווי אַ טמא אַלע,
 און ווי אַ באַפּלעקט קלייד אַלע אונדזערע גערעכטי-
 קייטן;
 און מיר וועלן אוי ווי אַ בלאַט אַלע,
 און אונדזער זינד טראַגט אונדז ווי דער זינט אַוועק.
 און ניטאָ ווער זאָל רופן דיין נאָמען,
 ווער זאָל זיך דערוועקן זיך צו האַלטן אָן דיר;
 וואָרום האָסט פאַרבאָרגן דיין פנים צו אונדז,
 און אונדז געמאַכט צעניין דורך אונדזערע זינד.

און אַצונד, גאָט, דו ביסט אונדזער פּאָטער,
 מיר זיינען דער ליים, און דו ביסט אונדזער טעפּער,
 און דאָס ווערק פון דינע הענט זיינען מיר אַלע.
 ניט צערענען זאָלסטו, גאָט, ביז גאָר,
 און ניט אויף אייביק געדענקען די זינד;
 זע, לוג, איך בעט דיך, דיין פּאָלק זיינען מיר אַלע.
 דינע הייליקע שטעט זיינען געוואָרן אַ מדבר,
 ציון איז אַ מדבר געוואָרן,
 ירושלים אַ וויסטעניש;
 אונדזער הייליק און אונדזער פּראַכטיק הויז,
 וווּ אונדזערע עלטערן האָבן דיך געלויבט,
 איז אַוועק אין בראַנדפּייער,
 און אַלע אונדזערע גלוסטיקייטן זיינען געוואָרן צו וויסט.
 ווילסטו אויף דעם זיך אַינהאַלטן, גאָט?
 ווילסטו שווייגן און אונדז פּייניקן ביז גאָר?

סו

איך בין געווען צו דערבעטן
 פאַר די וואָס האָבן ניט געפרעגט;
 איך בין געווען צו געפינען
 פאַר די וואָס האָבן מיך ניט געזוכט;
 איך האָב געוואָגט: דאָ בין איך, דאָ בין איך!
 צו אַ פּאָלק וואָס רופּט זיך ניט אויף מיין נאָמען.

איינערע זינד אין איינעם מיט די זינד פון אייערע עלטערן,
 זאָגט גאָט,
 וואָס האָבן גערייכערט אויף די בערג,
 און אויף די הייכן מיך געלעסטערט;
 דרום וועל איך אָפּמעסטן צוערשט
 זייער לוינ אין זייער בוועם.
 אזוי האָט גאָט געוואָגט:
 אזוי ווי אַ דער וויין געפינט זיך אין הענגל,
 זאָגט מען: זאָלסטו עס ניט צעשטערן,
 וואָרום אַ בענטשונג איז אין אים;
 אזוי וועל איך טאָן פון וועגן מייע קנעכט,
 ניט צו צעשטערן אין גאַנצן.
 און איך וועל אַרויסברענגען פון יעקב אַ זאָמען,
 און פון יהודה דעם יורש פון מייע בערג;
 און ירשען וועלן עס מייע אויסדערוויילטע,
 און מייע קנעכט וועלן דאָרט וווינען.
 און דער שרדן וועט זיין פאַר אַ פיטערפלאַץ פון שאָף,
 און דער טאָל עכור פאַר אַ הייערונג פון רינדער,

שש ועשה צדק בדרךך וזכורך הקאתה קצפת ונחמא
 בדם עולם ונושע: ונהי כממא בלנו וכבנר עדים כל ה
 צדקתינו ונבל בעלה בלנו ועוננו כרוח ישאנו: ואיך ו
 קורא בשמך מתעורר להחונק בך כיהסתרת פניך ממנו
 ותמוגנו כיד-עוננו: ועתה יהיה אבינו אתה אנחנו החמר ו
 ואתה יצרנו ומעשה ידך בלנו: אל-תקצף יהוה ער-מאד ה
 ואל-לעד תזכר עון הן הבטינא עמך בלנו: ערי קדשך ט
 הן מדבר ציון מדבר היתה ירושלים שממה: בית י
 קדשנו ותפארתנו אשר הללוך אבותינו היה לשרפת
 אש וכל-מחמדינו היה לחרבה: העל-אלה תתאפק י
 יהוה תחשה ותענו ער-מאד:
 סו

נדרשתי ללוא שאלו נמצאתי ללא בקשני אמרתי הנני א
 הנני אלגוי לאיכרא בשמי: פרשתי ידו בלתיים אל ב
 עם סוחר ההלכים הדרך לא-טוב אחר מחשבתיהם:
 העם המכעסים אתי על-פני תמיד ונחים בנגות ומקמרים נ
 על-הלבנים: הישבים בקברים ובנצורים ילני האכלים ד
 בשור החזיר ופרק פגלים בליהם: האמרים קרב אליך ה
 אל-תנשבי כי קדשתך אלה עשן באפי אש יקרת
 בלתיים: הנה כתובה לפני לא אחשה כי אבי-שלמתי ו
 ושלמתי על-חיקם: עונתיכם ועונת אבותיכם יחדו אמר ו
 יהוה אשר קמרו על-התרים ועל-הגבעות חרפוני ומדתי
 פעלתם ראשונה על-חיקם: כה אמר יהוה באשר ח
 ימצא התירוש באשכול ואמר אל-תשחיתו כי ברכה
 בו כן אעשה למען עבדי לבלתי השחית הכל: והוצאתי ט
 מעקב נרע ומיהודה יורש הרי וירשונה בחורי ועבדי
 ישפנרשמה: והיה השרון לנהיצאן ועמק עכור לרבץ י

סו ט' קמ"ב ח, ה' קמ"ב ד' וסס' ז' א' קי

איך האָב אויסגעשפּרייט מייע הענט אַ גאַנצן טאָג
 צו אַ פּאָלק און אָפּקערער
 וואָס גייט אויפן ניט גוטן וועג,
 נאָך די טראַכטונגען זייערע;
 צו אַ פּאָלק וואָס דערצערנט מיך
 אין מיין פנים נאַכאַנאַנד;
 וואָס שלאַכטן אין די גערטנער,
 און רייכערן אויף די ציגל;
 וואָס זיצן צווישן די קברים,
 און אין באַהעלטענישן נעכטיקן זיי;
 וואָס עסן פלייש פון חזיר,
 און זופּ פון אומווערדיקייטן איז אין זייערע כלים;
 וואָס זאָגן: רוק דיך אָפּ, זאָלסט ניט גענענען צו מיר,
 וואָרום איך בין דיר הייליק.
 די אַויקע זיינען אַ רויך אין מיין נאָז,
 אַ פּייער וואָס ברענט אַ גאַנצן טאָג.
 זע, אויפגעשריבן איז דאָס פאַר מיר;
 איך וועל ניט שווייגן סידן איך האָב אָפּגעזאַלט,
 יא, אָפּגעזאַלט אין זייער בוועם,

יא בְּכַר לְעַמִּי אֲשֶׁר דִּרְשׁוּנִי: וְאַתֶּם עֲזָבִי יְהוָה הַשֹּׁכְחִים
 אֶת־דַּרְךְ קְדְשֵׁי הַעֲרֻבִים לְגַד שְׁלַחַן וְהַמְּמַלְאִים לְמַנִּי
 יב מִמֶּסֶד: וּמְלִיתִי אֶתְכֶם לַחֲרֹב וּבְלַכְּם לְטַבַּח תַּכְדְּעוּ
 יג יַעַן קָרָאתִי וְלֹא עֲנִיתֶם דִּבְרַתִּי וְלֹא שָׁמַעְתֶּם וַתַּעֲשׂוּ הָרַע
 יד בְּעֵינַי וּבְאֲשֶׁר לֹא־חִפְצָתִי בַחֲרַתֶּם: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
 יו אֲדַעַי יְהוָה הִנֵּה עֹבְדֵי יְהוָה וְיִאכְלוּ וְאַתֶּם תִּרְעָבוּ הִנֵּה עֹבְדֵי
 יז יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ הִנֵּה עֹבְדֵי יִשְׁמְחוּ וְאַתֶּם תִּבְשׂוּ:
 יח הִנֵּה עֹבְדֵי יְהוָה מְטוֹב לֵב וְאַתֶּם תִּצְעַקוּ מִבְּאֵב לֵב
 יט וּמִשֹּׁכֵר רוּחַ תִּלְוִילוֹ: וְהִנַּחְתֶּם שִׁמְכֶם לְשִׁכּוּעָה לְבַחֲרֵי
 כו וְהִמִּיתֶה אֲדַעַי יְהוָה וְלִעֲבָדָיו יִקְרָא שֵׁם אַחֵר: אֲשֶׁר
 כז הַמַּתְבָּרֵךְ בְּאֶרֶץ יִתְבָּרֵךְ בְּאַלְהֵי אָמֵן וְהַנִּשְׁבַּע בְּאֶרֶץ
 כח יִשְׁבַּע בְּאַלְהֵי אָמֵן כִּי נִשְׁבְּחוּ הַצְּרוֹת הַרְאשׁוֹת וְכִי
 כט נִסְתָּרוּ מֵעֵינַי: כִּי־הִנֵּנִי בּוֹרֵא שְׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאָרֶץ חֲדָשָׁה
 לו וְלֹא תִזְכְּרֶנָּה הַרְאשׁוֹת וְלֹא תִעֲלֶינָה עַל־לֵב: כִּי אִם־
 לז שִׂישׁ וְנִילֹד עַד־עַד אֲשֶׁר אֲנִי בּוֹרֵא כִּי הִנֵּנִי בּוֹרֵא אֶת־
 יח יְרוּשָׁלַם גִּילְהָ וְעַמָּה מְשׁוּשׁ: וְגִלְתִּי כִירוּשָׁלַם וְשִׁשְׁתִּי
 כט בְּעַמִּי וְלֹא־יִשְׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל זַעֲקָה: לֹא־
 לו יְהִי מִשָּׁם עוֹד עוֹל יָמִים וְיִקָּן אֲשֶׁר לֹא־יִמְלֵא אֶת־יָמָיו
 לו כִּי הַנֶּזֶר בְּרַמְמָה שְׁנֵהָ יָמוֹת וְהַחֹטֵא בְּרַמְמָה שְׁנֵהָ
 לא יִקָּלֵל: וּבְנֵי בְתָיִם וְיִשְׁבּוּ וְנִטְעוּ כֶרְמִים וְאָכְלוּ פְרוֹם:
 לב לֹא יִבְנוּ וְאֶחָד יֵשֵׁב לֹא יִטְעוּ וְאֶחָד יִאכֹל כִּי כִימֵי הָעוֹלָם
 לג יִמֵּי עַמִּי וּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם יִבְלוּ בַחֲרִי: לֹא יִגְעוּ לְרִיב
 לד וְלֹא יִלְדוּ לְבִהְלָה כִּי זָרַע בְּרוּכִי יְהוָה הִמָּה וְצִאֲצִיאָהֶם
 לה אֲתֶם: וְהָיָה טָרֶם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים
 לו וְאֲנִי אֲשַׁמֵּעַ: זָבָב וְטִלְהָ יִרְעוּ כְּאֶחָד וְאַרְוֶה בְּכַבֵּר וְאֶכְלֵ־
 לו תִּבֹן וְנִחַשׁ עִפְרָ לַחֲמוֹ לֹא־יִרְעוּ וְלֹא־יִשְׁחִיתוּ בְּכִלְתֵּר
 לו קְדְשֵׁי אָמַר יְהוָה:

יב' קמץ סק יג' קמץ סק קמץ במחוא כד' קמץ במחוא

און אן אנדערער זאל עסן;
 וואָרום אזוי ווי די טעג פון אַ בוים
 וועלן זיין די טעג פון מיין פּאָלק,
 און מינע אויסדערוויילטע וועלן פּאַרנוצן
 דאָס ווערק פון זייערע הענט.
 23 זיי וועלן זיך ניט מיען אומנישט,
 זיי וועלן ניט געבערן פאַר אַ בהלה,
 וואָרום אַ זאַמען געבענטשט פון גאָט זיינען זיי,
 און זייערע שפּראַצן מיט זיי.
 24 און עס וועט זיין,
 איידער זיי רופן, וועל איך ענטפּערן,
 ווי זיי רעדן נאָך, אזוי וועל איך צוהערן.
 25 אַ וואָלף און אַ לאַם וועלן זיך פּיטערן אין איינעם,
 און אַ לייב וועט ווי אַ רינד עסן שטרוי;
 און אַ שלאַנג-איר שפּייז וועט זיין שטויב;
 זיי וועלן ניט בייז טאָן און ניט פאַרדאַרבן
 אויף מיין גאַנצן הייליקן באַרג,
 זאָגט גאָט.

פאַר מיין פּאָלק וואָס האָט מיך געווכט.
 11 אָבער איר וואָס פאַרלאָזט גאָט,
 וואָס פאַרגעסט אָן מיין הייליקן באַרג,
 וואָס גרייט אַ טיש צום מזל,
 און פּילט אָן אַ מישטראַנק צום באַשער,־
 12 איך וועל אייך באַשערן צום שווערד,
 און איר אלע וועט קניען צו דער שחיטה;
 ווייל איך האָב גערופן און איר האָט ניט געענטפּערט,
 גערעדט, און איר האָט ניט געהערט;
 נאָר איר האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין מינע אויגן,
 און וואָס איך האָב ניט געוואָלט, האָט איר אויסגע־
 וויילט.

13 דרום האָט גאָט דער האַר אזוי געזאָגט:
 זע, מינע קנעכט וועלן עסן,
 און איר וועט זיין הונגעריק;
 זע, מינע קנעכט וועלן טרינקען,
 און איר וועט זיין דאַרשטיק;
 זע, מינע קנעכט וועלן זיך פּרייען,
 און איר וועט פאַרשעמט ווערן.
 14 זע, מינע קנעכט וועלן זינגען פון האַרצפּרייד,
 און איר וועט שרייען פון האַרצוויי,
 און פון אַ צעבראַכן געמיט וועט איר יאָמערן.
 15 און איר וועט לאָזן אייער נאַמען
 פאַר אַ קללה צו מינע אויסדערוויילטע:
 „אזוי זאל גאָט דער האַר זיך טייטן!“
 און זיינע קנעכט וועט ער רופן אַן אנדער נאַמען;
 16 אַז דער וואָס בענטשט זיך אויף דער ערד,
 וועט זיך בענטשן ביים גאָט פון אמת,
 און דער וואָס שווערט אויף דער ערד,
 וועט שווערן ביים גאָט פון אמת;
 ווייל פאַרגעסן זיינען די פּריערדיקע צרות,
 און ווייל זיי זיינען פאַרבאָרגן פון מינע אויגן.
 17 וואָרום זע, איך באַשאַף הימלען נייע,
 און אַן ערד אַ נייע;

און דאָס פּריערדיקע וועט ניט געדאַכט ווערן,
 און אויפן זינגען ניט אַרויפקומען.
 18 נאָר זייט לוסטיק און פּרייט זיך ביז אייביק
 מיט דעם וואָס איך באַשאַף;
 וואָרום זע, איך באַשאַף ירוּשָׁלַם פאַר אַ לוסטיקייט,
 און איר פּאָלק פאַר אַ פּרייד.
 19 און איך וועל זיך פּרייען מיט ירוּשָׁלַם,
 און וועל לוסטיק זיין מיט מיין פּאָלק;
 און ניט געהערט ווערן וועט אין איר מער
 אַ קול פון געוויין, און אַ קול פון געשריי.
 20 מער וועט ניט זיין פון דאָרטן
 אַ קינד אין טעג, אָדער אַ זקן,
 וואָס וועט ניט דערפּילן זיינע טעג;
 וואָרום דער ייִגנסטער וועט צו הונדערט יאָר שטאַרבן,
 און אַ זינדיקער וועט מיט הונדערט יאָר געשאַלטן ווערן.
 21 און זיי וועלן בויען הייזער און באַווינען,
 און פּלאַנצן היינגערטנער און עסן זייער פּרוכט.
 22 זיי וועלן ניט בויען,
 און אַן אנדערער זאל באַווינען,
 זיי וועלן ניט פּלאַנצן,

י' לַגֵּד, צום גאָט סוּן מוֹל. - לַמְנִי, צום גאָט סוּן באַשערוּנג אָדער שיקוּאַל.

סו

ב' אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הַתָּהָם רִגְלֵי אֲרֻזָּה
 ב' בֵּית אֲשֶׁר תִּבְנֶינָה וְאֲרֻזָּה מְקוֹם מִנוּחַתִּי וְאֶת־כְּלֵי־אֱלֹהִים
 יְדִי עֲשֶׂתָה וְיִהְיוּ כְלֵי־אֱלֹהִים נֹאסְיֶיהָ וְאֶל־נֶחֱם אֲכִלְתָּ
 עֵלְיָ וּגְבַהֲרִיתָ וְתָרַד עַל־דְּבָרֶיךָ: שׁוֹחֵט הַשּׁוֹר מִכַּחֲאִישׁ
 זֹבַח הַשֶּׁה עָרַף כְּלָב מַעֲלָה מִנְחָה דַּס־חֲזוֹר מִזְכִּיר
 לְבִנְיָה מִבְּרַךְ אֵן גְּבַהֲמָה בַּחֲרוּ בְּדַרְכֵיהֶם וּבִשְׁקֻצֵיהֶם
 נִפְשָׁם חִפְצָה: גִּסְאֵי אֲבָחָר בַּתְּעִלּוּלֵיהֶם וּמְגוֹרָתָם אָבִיא
 לָהֶם יַעַן כִּרְאֵתִי וְאֵן עֲוֹנָה דְּבַרְתִּי וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּעֲשׂוּ הַרְעָ
 בְּעֵינַי וּבִאֲשֶׁר לֹא־חִפְצָתִי בַּחֲרוּ: שָׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה ה
 הַחֲרָדִים אֲל־דְּבָרוֹ אֲמָרוּ אֲחֵיכֶם שְׁנֵאִיכֶם מִנְדִּיכֶם לְמַעַן
 שְׁמִי וּבְכַד יְהוָה וְנִרְאָה בְּשִׂמְחַתְכֶם וְהֵם יִבְשׂוּ: קוֹל ו
 שְׁאוֹן מַעִיר קוֹל מְהֻבֵּל קוֹל יְהוָה מִשְׁלָם גְּמוּל לְאֵיבָיו:
 בְּטָרִם תַּחֲוִל יִלְדָה בְּטָרִם יָבִיא חֶבֶל לָהּ וְהַמְלִיטָה ו
 זָכַר: מִדְּשָׁמַע כּוֹאֵת מִי רֵאָה כְּאֵלֶּה הַיּוֹחֵל אֶרֶץ בְּיוֹם ה
 אֲחֵד אִסְיִגְלָד גּוֹי פְּעַם אַחַת בִּיְהִלָּה גִּסְיִלְדָה צִיּוֹן אֶת־
 בְּנֵיהָ: הֲאֵנִי אֲשַׁבֵּיר וְלֹא אוֹלִיד יֹאמַר יְהוָה אִסְדֵּאֲנִי ט
 הַמְּוִלִיד וַיַּעֲרַתִּי אֲמַר אֱלֹהֶיךָ: שָׁמְחוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם י
 וְגִילוּ בָּהּ כְּלֵי־אֱהֲבֵיהָ שִׁישׁוּ אֶתְהָ מְשׁוּשׁ כְּלֵי־הַמַּתְאָבְלִים
 עֲלֵיהָ: לְמַעַן תִּינָכוּ וּשְׂבַעְתֶּם מִשׁוּר תִּנְחַמְיָה לְמַעַן תִּמְצְאוּ י
 וְהַתְעַנְנַתֶּם מִיּוֹ כְּבוֹדָהּ: כִּי־כִּהָ אֲמַר יְהוָה הֲנִנִי יב
 נְטִי־אֵלֶיהָ כְּנִהַר שְׁלוֹם וּכְנַחַל שׁוֹמֵף כְּבוֹד גּוֹיִם וּיִנְקַתֶּם
 עַל־צִד תִּנְשְׂאוּ וְעַל־בְּרָכִים תִּשְׁעֲשְׂעוּ: כֹּאִישׁ אֲשֶׁר אָמַן יג
 תִּנְחַמְנִי בֵן אֲנֹכִי אֲנַחֲמֶכֶם וּבִירוּשָׁלַם תִּנְחַמְנוּ: וְרֵאִיתֶם יד
 וְשֵׁשׁ לְבַבְכֶם וַעֲצֻמוֹתֵיכֶם כְּדִשָׁא תִפְרַחְנָה וְנִדְעָה יְדִי־יְהוָה
 אֶת־עַבְדֵיךָ וְהָעַם אֶת־אֵיבָיו: כִּי־הִנֵּה יְהוָה כֹּאִישׁ יָבִיא טו
 וּכְסוּפָה מִרְכַּבְתָּיו לְהַשִּׁיב בַּחֲמָה אִפּוֹ וַיַּעֲרַתִּי בְּלִבִּי

א' דַּסְרַח שְׂכַת נֹחַשׁ חוֹץ מִרְח' א.ב
 ב' קָפַץ סֶק לְמַטְוֵי אֶרֶץ א' ח' טַעַל

ס' אָזוּי הָאֵט גָּאָט גַּעזָאָט:
 דַּעַר הַיִּמֶל אִיז מִיִּין טַרְאָן,
 און די ערד אִיז מִיִּין פּוּסבֶּענְקֶל;
 וווּ אִיז דָּאָס הוּיז וואָס אִיר קַענֶט מִיר בּוּיעֶן?
 און וווּ דַּעַר אָרֶט פּוֹן מִיִּין רֹאוּנְג?
 אָ דִּי אַלֶּע הָאָט מִיִּין הָאָנֶט גַּעמַאכֶט,
 און אָזוּי זײַנען דִּי אַלֶּע גַּעזָאָרן,
 זָאָט גָּאָט.
 אָבַעַר אויף אַזַּעלְכֶן טוּ אִיךְ קוֹקֶן:
 אויף דַּעַם אַרִימָאָן און דַּעַרשְׁלָאָגענַעם אִין גַּעמִיט,
 און דַּעַם וואָס צִיטֶעַרֶט אִיבַעַר מִיִּין וואָרֶט.
 דַּעַר וואָס שַׁעכֶט אָן אָקֶס,
 דַּעַרשְׁלָאָט אַ מענטשן;
 דַּעַר וואָס שְׁלָאכֶט אַ שַׁעפֶס,
 הָאָקֶט אָפּ דָּאָס גַּעניק פּוֹן אַ הוּנֶט;
 דַּעַר וואָס בַּרַענֶט אויף אַ שַׁפִּיזָאָפּפַּעַר,
 וּבַרַענֶט אויף בְּלוֹט פּוֹן אַ חוּיר;
 דַּעַר וואָס רִיִּכַּעַרֶט ווײַרוּיך,
 בַּענֶטשֶׁט אָן אָפּגָאָט.
 אָזוּי ווי זײ הָאָבֶן אויסַגעזײַלט זײַערַע זַעַנֶן,
 און זײַערַע אומווערדִיקִיטן הָאָט בַּאָגַעַרֶט זײַער זַעַל,
 אָזוּי וועל אִיךְ אויך אויסוויילן גַּעשַׁפּעטן אִיבַעַר זײ,
 און זײַערַע שַׁרַעקַענישן וועל אִיךְ בַּרַענֶען אויף זײ;
 ווייל אִיךְ הָאָב גַּערופֶן, און קִינַעַר הָאָטניט גַּעענֶטשַׁפּעַרֶט,
 גַּערַעֶדֶט, און זײ הָאָבֶן נִיט גַּעהַעַרֶט;
 גַּאָר זײ הָאָבֶן גַּעטָאָן וואָס אִיז שְׁלַעכֶט אִין מִינַע אויגן,
 און וואָס אִיךְ הָאָב נִיט גַּעזָאָלט הָאָבֶן זײ אויסַגעזײַלט.
 הַעַרֶט דָּאָס וואָרֶט פּוֹן גָּאָט,
 אִיר וואָס צִיטֶעַרֶט אִיבַעַר זײַן וואָרֶט:
 עַס הָאָבֶן גַּעזָאָט אַיַערַע בְּרִידַעַר וואָס הָאָבֶן אִיךְ
 פִּינֶט,
 דִּי וואָס פֶּאַרשטוּסֶן אִיךְ פּוֹן זַעַנֶן מִיִּין נָאָמַעַן:
 „זָאָל גָּאָט גַּעַרלַעכֶט ווערן,
 און לָאָמִיר זַעַן אַיַערַע שַׁמַּחְהָ!“
 אָבַעַר זײ וועלן פֶּאַרשַׁעמֶט ווערן.
 אַ קוֹל פּוֹן טוּמַל פּוֹן דַּעַר שַׁטָּאָט,
 אַ קוֹל פּוֹן דַּעַם טַעמַפֶּל!

פּוֹן דַּעַר בְּרוּסֶט פּוֹן אִירַע נַחמֹת,
 ווייל אִיר וועט זױפֶן און זיך קוּיִקֶן
 פּוֹן דַּעַם זױגנָאָפֶל פּוֹן אִיר שַׁפַּע.
 12 וואָרום אָזוּי הָאָט גָּאָט גַּעזָאָט:
 זַע, אִיךְ נִיג צו אִיר שְׁלוֹם ווי אַ טִיךְ,
 און ווי אַ פִּלִּיִצִיקֶן שַׁטְרָאָם דִּי רִיִּכְקִיִט פּוֹן דִּי פַּעלְקַעַר,
 און אִיר וועט זײַגן דַּעַרפּוֹן.
 אויפֶן זײַט וועט אִיר גַּעטְרָאָן ווערן,
 און אויף דִּי קִנִּי וועט אִיר גַּעצַעַרֶטלֶט ווערן.
 13 ווי אַיַנַּעַר וואָס זײַן מוּטַעַר טוּט אִים טִרִיסֶטן,
 אָזוּי וועל אִיךְ אִיךְ טִרִיסֶטן;
 און אִין יְרוּשָׁלַם וועט אִיר גַּעטְרִיסֶט ווערן.
 14 און אִיר וועט זַעַן, און אַיַערַע הָאָרֶץ וועט זיך פִּרִיעֶן,
 און אַיַערַע בִּינַעַר וועלן ווי גֶרָאָז בִּלִיעֶן;
 און דִּי הָאָנֶט פּוֹן גָּאָט וועט דַּערוּוסֶט ווערן בִּי זײַנַע
 קַנַעכֶט,
 און עַר וועט צַעַרַענַען אויף זײַנַע פִּינֶט.
 15 וואָרום זַע, גָּאָט וועט קוּמַעַן מִיט פִּיעַר,
 און ווי אַ שַׁטוּרַעמוּוִינֶט זײַנַע רִיטוּועַגן,
 אויסַצוּלָאָן מִיט גִרִים זײַן צָאָרן,
 און זײַן אָנַעשֶׁרִי מִיט פִּלאַמַעַן פִּיעַר.

א קוֹל פּוֹן גָּאָט וואָס בַּאָצָאָלט
 פֶּאַרַגעלֶטוּנֶג צו זײַנַע פִּינֶט.
 י אַיַדַּעַר זִי הָאָט גַּעזױיטֶאָקֶט,
 הָאָט זִי גַעבָאָרן,
 אַיַדַּעַר ווייַעניש אִיז גַּעקוּמַעַן אויף אִיר,
 אָזוּי הָאָט זִי אַ יִנְגֶל גַּעהָאָט.
 2 ווער הָאָט גַּעהַעַרֶט אָזױנֶט?
 ווער הָאָט גַּעזַעַן אָזױ־וואָס?
 ווערֶט אַ לָאָנֶד אויסַגעזױיטֶאָקֶט אִין אִיִּין טָאָג?
 ווערֶט גַּעבָאָרן אַ פֶּאָלֶק מִיט אִיִּין מָאָל?
 וואָרום ווי זִי הָאָט גַּעזױיטֶאָקֶט,
 אָזוּי הָאָט צִיּוֹן אִירַע קִינַדַּעַר גַּעבָאָרן.
 3 וועל אִיךְ בִּיז גַּעבוּרֶט בַּרַענֶען, און נִיט מָאָכֶן גַּעבַעַרֶן?
 זָאָט גָּאָט;
 וועל אִיךְ, וואָס מָאָךְ גַּעבַעַרן, פֶּאַרהאַלֶטן?
 זָאָט דִּיִּין גָּאָט.
 10 פִּרִיִט זיך מִיט יְרוּשָׁלַם, און קוּועלֶט אָן אִין אִיר,
 אַלֶּע אִירַע לִיבֶהָאָבַעַר;
 לוּסְטִיקֶט אִיךְ לוּסְטִיק מִיט אִיר,
 אִיר אַלֶּע וואָס טְרוּיעַרֶט אויף אִיר;
 11 ווייל אִיר וועט זײַגן און זיך זַעַן

טו אִשׁ: כִּי בָאשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט וּבְחַרְבּוֹ אֶת־כָּל־בָּשָׂר וַרְבּוֹ
 יז הַלְלֵי יְהוָה: הַמְתַקְדְּשִׁים וְהַמְטַהֲרִים אֶל־הַנְּנוּת אַחַר
 אַחַד בְּתוֹךְ אֲבֹלֵי בָשָׂר הַחַזִּיר וְהַשֶּׁקֶץ וְהַעֲבָב וַיְחַדּוּ
 יח יִסְפוּ נֶאֱסִי־יְהוָה: וְאֵנֹכִי מַעֲשִׂיהֶם וּמַחֲשַׁבְתֵיהֶם בָּאָה
 לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְשִׁיטוֹת וּבָאוּ וַרְאוּ אֶת־כְּבוֹדִי:
 יט וְשַׁמְתִּי כָהֶם אוֹת וְשַׁלַּחְתִּי מֵהֶם פְּלִיטִים אֶל־הַגּוֹיִם
 תְּרַשִׁישׁ פּוֹל וְלוֹד מִשְׁכֵּי קִשָׁת תּוֹבֵל וְיִגֹן הַאֲנִים הַרְחִיקִים
 אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־שְׁמִיעִי וְלֹא־דָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ
 כ אֶת־כְּבוֹדִי בְּגוֹיִם: וְהִבִּיאוּ אֶת־כָּל־אֲחֻכְכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם
 מִנְחָה לַיהוָה בְּסוֹסִים וּבְרֻכָב וּבַצְבִּים וּבַפָּרָדִים
 וּבַכְּרָבוֹת עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלַם אָמַר יְהוָה כְּאֲשֶׁר יִבִּיאוּ
 כא בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בְּכָל־טָהוֹר בֵּית יְהוָה: וְגַם־
 כב מֵהֶם אֶקַּח לְכַהֲנִים לְלוֹיִם אָמַר יְהוָה: כִּי כְאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם
 הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּדִים לִפְנֵי
 כג נֶאֱסִי־יְהוָה כִּי־עַמְדוֹ וְרַעְיָכֶם וְשִׁמְכֶם: וְהָיָה מִדִּיר־הַרשׁ בְּחֲדָשׁוֹ
 וּמְדֵי שֶׁבֶת בְּשִׁבְתּוֹ יִבֹּא כָל־בָּשָׂר לְהַשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי אָמַר
 כד יְהוָה: וַיֵּצְאוּ וַרְאוּ בַּפְּנֵי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים כִּי כִי תוֹלַעְתָּם
 לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכָּבֵד וְהָיוּ דְרָאוּן לְכָל־בָּשָׂר:

יז אַחַר ק"י כג סְמִיחַ יִסְא

וְהָיָה מִדִּיר־הַרשׁ בְּחֲדָשׁוֹ וּמְדֵי שֶׁבֶת בְּשִׁבְתּוֹ יִבֹּא כָל־
 בָּשָׂר לְהַשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי אָמַר יְהוָה: יִתְקַם סִימֹן

ראש־חודש אין ראש־חודש,

און שבת אין שבת,

וועלן קומען אלע לייבער,

זיך בוקן פֿאַר מיר, זאָגט גאָט.

21 און זיי וועלן אַרויסגיין און וועלן קוקן

אויף די פגרים פון די מענטשן

וואָס האָבן געבראַכט אָן מיר;

וואָרום זייער וואָרעם וועט ניט שטאַרבן,

און זייער פייער וועט ניט פאַרלאָשן ווערן,

און זיי וועלן זיין אָן עקל פֿאַר אַלע לייבער.

און עס וועט זיין,

ראש־חודש אין ראש־חודש,

און שבת אין שבת,

וועלן קומען אלע לייבער,

זיך בוקן פֿאַר מיר, זאָגט גאָט.

חוק ונתחוק

סכּוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל ישעיה אלף ומאתים ותשעים וחמשה. כריח

ניחח אַרְצָה אַתְּכֶם סִימֹן. וחציו. כי אם שם אדיר יי לנו.

וסדריו. כיו. והיה יי למלך על כל הארץ סימן:

16 וואָרום מיט פייער טוט זיך משפטן גאָט,
 און מיט זיין שווערד, מיט אַלע לייבער;
 און פיל וועלן זיין די דערשלאָגענע פון גאָט.
 17 די וואָס הייליקן זיך און רייניקן זיך
 צו גיין אין די גערטנער,
 הינטער איינער אין מיטן,
 די וואָס עסן פלייש פון חויר,
 און אומווער דיקייטן און מייז,
 וועלן אין איינעם פאַרלענדט ווערן,
 זאָגט גאָט.
 18 וואָרום ואיך ווייסן זייערע מעשים און זייערע טראַכ־
 טונגען;
 ודי צייטן קומט איינצוזאַמלען אַלע פעלקער און לשונות,
 זיי זאָלן קומען און זען מיין כבוד.

19 און איך וועל טאָן צווישן זיי אַ ווונדערצייכן,
 און איך וועל שיקן פון זיי אַנטרונגענע צו די פעלקער,
 צו תְּרַשִׁישׁ, פּוֹל, און לוֹד, די בויגנשפּאַנערס,
 צו תּוֹבֵל און יוֹן, די ווייטע אינדולען,
 וואָס האָבן ניט געהערט מיין הערונג, און ניט געזען מיין
 כבוד;

און זיי וועלן דערצייילן מיין כבוד צווישן די פעלקער.
 20 און זיי וועלן ברענגען אַלע אייערע ברידער,
 פון אַלע פעלקער, אַ מתנה צו גאָט,
 אויף פּערד און אויף קאַטשן און אויף טראָגווען,
 און אויף מוילאייזלען, און אויף יאַנקעמלען,
 צו מיין הייליקן באַרג ירושָׁלַם, זאָגט גאָט,
 אזוי ווי די קינדער פון ישראל ברענגען דאָס שפייזאָפּפּער
 אין אַ ריינער כלי אין הויז פון גאָט.
 21 און אויך פון זיי וועל איך נעמען
 פֿאַר כהנים און פֿאַר לוֹיִם, זאָגט גאָט.
 22 וואָרום ווי די נייע הימלען,
 און די נייע ערד, וואָס איך מאַך,
 וועלן באַשטיין פֿאַר מיר, זאָגט גאָט,
 אזוי וועט באַשטיין אייער זאָמען און אייער נאָמען.
 23 און עס וועט זיין,

ירמיה

א די ווערטער פון ירמיהו דעם זון פון חלקיהו, פון די כהנים וואָס אין ענתות אין לאַנד בנימין, ² וואָס דאָס וואָרט פון גאָט איז צו אים געווען אין די טעג פון יאָשהו דעם זון פון אַמונען, דעם מלך פון יהודה, אין דרייצנטן יאָר פון זיין מלוכה, ³ און איז אויך געווען אין די טעג פון יהויקים דעם זון פון יאָשהו, דעם מלך פון יהודה, ביזן סוף פון עלפטן יאָר פון צדקיהו דעם זון פון יאָשהו, דעם מלך פון יהודה, ביז דעם גלות פון ירושלים אין פינפטן חודש.

⁴ און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַווי צו זאָגן:

⁵ איידער איך האָב דיך אין מוטערלייב געפורעמט, האָב איך דיך דערקענט, און איידער דו ביסט פון טראַכט אַרויס, האָב איך דיך געהייליקט; אַ נביא פאַר די פעלקער האָב איך דיך געמאַכט.

⁶ האָב איך געזאָגט: וויי, גאָט דו האַר, איך קען דאָך ניט רעדן, וואָרום איך בין אַ יונגל. ⁷ האָט גאָט צו מיר געזאָגט:

זאָלסט ניט זאָגן: איך בין אַ יונגל, נייערט אומעטום וווּ איך וועל דיך שיקן זאָלסטו זיין, און אלץ וואָס איך וועל דיר באַפעלן זאָלסטו רעדן. ⁸ זאָלסט ניט מורא האָבן פאַר זיין, וואָרום איך בין מיט דיר, דיך מציל צו זיין, זאָגט גאָט.

⁹ און גאָט האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט און צוגערירט, צו מיין מויל, און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:

אַט האָב איך געגעבן מייע ווערטער אין דיין מויל; ¹⁰ זע, איך האָב דיך געשטעלט היינטיקן טאָג איבער די פעלקער און איבער די קייניגרייכן, אויסצורייסן און אַינצוואַרפן, און אונטערצוברענגען און צו צעשטערן; צו בויען און צו פלאַנצן.

דיבְרֵי יִרְמְיָהוּ בְּחֻלְקֵיהוּ מִדְּבַרְהֵנִים אֲשֶׁר בְּעֲנֹתוֹת אַ בְּאֶרֶץ בְּנֵימִן: אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בְּדָאֲמֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּשָׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָלְכוֹ: וַיְהִי בִימֵי יְהוֹשִׁיָּהוּ בְּדָאֲשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־תָּחַם עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצַדְקִיָּהוּ בְּדָאֲשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־גְּלוֹת יְרוּשָׁלַם בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי דֹּאמַר: בְּטָרַם אֶצְוֶךָ בְּבֹטֵן יְדֵי־יָדְךָ וּבְטָרַם תִּצְאֶה מִדָּחַם הַקִּדְשִׁיךָ נָבִיא לַגּוֹיִם נְתִיבָה: וְאָמַר אֶהְיֶה אֲדֹנָי יְהוִה הֵנָּה לֹא־יְדַעְתִּי דְבַר כִּי־נִעַר אָנֹכִי: וְאָמַר יְהוָה אֵלַי אִל־תֹּאמַר נִעַר אָנֹכִי כִּי עַל־כֹּל־אֲשֶׁר אֲשַׁלְּחֶךָ תֵּלֵךְ וְאֵת כֹּל־אֲשֶׁר אֶצְוֶךָ תִּדְבַר: אִל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־אֵתָּךְ אֲנִי לְהַעֲלֶךָ נֹאסִי־יְהוָה: וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יָדוֹ וַיַּגֵּעַ עַל־פִּי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הֵנָּה נְתַתִּי דְבַרִּי בְּפִיךָ: רֵאה הַפְּקֻדֹתֶיךָ וְהַיּוֹם עַל־הַגּוֹיִם וְעַל־הַמְּמַלְכוֹת לְנִתּוּשׁ וְלִנְתוּץ וְלִהְאֹבִיד וְלִהְרוֹס לְבָנוֹת וְלִנְטוּעַ: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר מַה־אֲתָה רֵאה יִרְמְיָהוּ וְאָמַר מִקֵּל שֶׁקֶד אֲנִי רֵאה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִטְבַּת לְרֵאוֹתַי כִּי־שֶׁקֶד אֲנִי עַל־דְּבַרִּי לַעֲשׂוֹתוֹ: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה וְיֹאמֶר אֵלַי שְׁנֵית מַה אֲתָה רֵאה וְאָמַר סִיר נְפוּחַ אֲנִי רֵאה וּפְנֵי מַפְנֵי צְפוּנָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מִצְפּוֹן תִּשְׁתַּחֲוֶה יְיָ

^א דעטער שמוח לעסדעם הם דעטעה לשבח אדו יז' במסוז ה' ר' יחיה

¹¹ און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַווי צו זאָגן: וואָס זעסטו, ירמיהו? האָב איך געזאָגט: אַ מאַנדלשטאַקאַ זע איך. ¹² האָט גאָט צו מיר געזאָגט: האָסט וויל געזען, וואָרום איך פאַס־אויף אַווי מיין וואָרט עס צו טאָן. ¹³ און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר אַ צווייט מאָל, אַווי צו זאָגן: וואָס זעסטו? האָב איך געזאָגט: אַ ווידיקן טאַפּ זע איך, און זיין פּאָדערווייט איז קעגן צפון. ¹⁴ האָט גאָט צו מיר געזאָגט:

טו הָרַעְיָה עַל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: כִּי וְהִנֵּי קָרָא לְכָל־
 מִשְׁפָּחוֹת מַמְלָכוֹת צְפוֹנָה נְאֻם־יְהוָה וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ
 כַּסָּא פֶתַח וְשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם וְעַל כָּל־חֹמֹתֶיהָ סָבִיב וְעַל
 טז כָּל־עָרֵי יְהוּדָה: וְדִבַּרְתִּי מִשְׁפָּטִי אוֹתָם עַל כָּל־רַעְתָם
 אֲשֶׁר עָזְבוּנִי וַיִּקְמְרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַמַּעֲשֵׂי
 יז יְדֵיהֶם: וְאַתָּה תֵּאָדָר מִתְּנִיף וְקִמַּת וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת
 כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי אֹמֵר אֶל־תַּחַת מַפְנֵיהֶם פֶּן־אֲחַתְּךָ
 יח לַמְּנִיחִם: וְאַנִּי הִנֵּה נֹתְנִיף הַיּוֹם לְעִיר מִבְּצָר וּלְעִמּוּד
 בְּרוּל וּלְחַמּוֹת נַחֲשֵׁת עַל־כָּל־הָאָרֶץ לְמַלְכֵי יְהוּדָה לְשִׁרְיָה
 יט לְכַבְּדֶיהָ וְלַעַם הָאָרֶץ: וְנִלְחַמּוּ אִלֶּיךָ וְלֹא־יִנְכְּלוּ לָךְ כִּי־
 אֲתָךְ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהַצִּילְךָ:

ב

כז וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: הֲלֹךְ וְקִרְאתָ בְּאָזְנֵי יְרוּשָׁלַם
 כח לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה וְכִרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְשִׁירְךָ אֲהַבְתָּ
 ג כְּלוּלְתִּיךָ לְכַתֵּף אַחֲרֵי בִמְדָבָר בְּאָרֶץ לֹא וְרוּעָה: קָדַשׁ
 יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רַאשִׁית חֲבוּאָתָה כָּל־אֲכָלֶיךָ יִאֲשְׁמוּ רַעְיָה
 ד חֲבָא אֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה: שְׁמַעוּ דְבַר־יְהוָה בֵּית
 ה יַעֲקֹב וְכָל־מִשְׁפָּחוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל: כֹּה אָמַר יְהוָה מִדֶּבַר
 ו מַצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם בִּי עוֹל כִּי רָחֲקוּ מֵעָלַי וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי
 ז הַהֶבֶל וַיְהַבְלוּ: וְלֹא אָמְרוּ אֵת יְהוָה הַמַּעֲלָה אֲתָנוּ מֵאָרֶץ
 ח מִצְרַיִם הַמּוֹלִיד אֲתָנוּ בְּמִדְבָר בְּאָרֶץ עַרְבָה וְשׁוּחַר
 ט בְּאָרֶץ צִיָּה וְצִלְמֹנוֹת בְּאָרֶץ לֹא־עֵבֶר כֹּה אִישׁ וְלֹא־יָשֵׁב
 י אֶרֶם שָׁם: וְאָבִיָא אֲתָכֶם אֶל־אָרֶץ הַבְּרָמָל לֹאכַל פְּרִיָה
 יא וְטוֹבָה וְתִבְאֹו וְתִטְמָאוּ אֶת־אָרְצִי וְנִחַלְתִּי שְׁמַתְם לְתוֹעֵבָה:
 יב הַכְּהֹנִים לֹא אָמְרוּ אֵת יְהוָה וְחַפְשֵׁי הַתּוֹרָה לֹא יְדַעְנוּ
 יג וְהַרְעִים פִּשְׁעוּ בִּי וְהִנְבְּאִים נִבְּאוּ בַּפֶּה וְאֲחֵרֵי לֹא־
 טד יוֹעִלוּ הַלְכוּ: לָכֵן עַד אָרִיב אֲתָכֶם נְאֻם־יְהוָה וְאַת־בְּנֵי

כ, א קמץ סוף ע"כ ד' הסתח מסע

פון צפון וועט אויסברעכן דאָס ביז
 אויף אלע באַזוינער פון לאַנד.
 11 וואַרום זע, איך רופֿ צו אלע משפחות
 פון די קייניגרייכן צו צפון, זאָגט גאָט,
 און זיי וועלן קומען, און וועלן שטעלן איטלעכער זיין
 טראָן
 ביים איינגאַנג פון די טויערן פון ירושלים,
 און קעגן אלע אירע מויערן רונד אַרום,
 און קעגן אלע שטעט פון יהודה.
 12 און איך וועל זיי אַרויסזאָגן מיין משפט
 פאַר אַל זייער שלעכטיקייט,
 וואָס זיי האָבן מיך פאַרלאָזן,
 און גערייכערט צו פרעמדע געטער,
 און זיך געבוקט צו די ווערק פון זייערע הענט.
 13 און דו זאָלסט אַנגורטן דייע לענדן,
 און זאָלסט אויפשטיין און רעדן צו זיי
 אַלץ וואָס איך וועל דיר באַפעלן;
 זאָלסט זיך ניט שרעקן פאַר זיי,
 כּדי איך זאָל דיך ניט דערשרעקן פאַר זיי.
 14 וואַרום זע, איך האָב דיך היינט געמאַכט
 פאַר אַ באַפעסטיקטער שטאָט,
 און פאַר אַן אייזערנעם זיַל,
 און פאַר קופערנע מויערן אַקעגן גאַנצן לאַנד,
 קעגן די מלכים פון יהודה, קעגן אירע האַרן,
 קעגן אירע כּהנים, און קעגן דעם פּאָלק פון לאַנד.
 15 און זיי וועלן מלחמה האַלטן אַקעגן דיר,
 און וועלן דיך ניט בייקומען,
 וואַרום איך בין מיט דיר, זאָגט גאָט,
 דיך מציל צו זיין.

ב 1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו
 זאָגן: 2 גיי און זאָלסט רופן אין די אויערן פון
 ירושלים, אזוי צו זאָגן: אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 איך געדענק דיר די גינציקייט פון דיין יוגנט,
 די ליבשאַפט פון דיין כּלה־צייט;
 דיין גיין נאָך מיר אין דער מדבר,
 אין אַ לאַנד ניט געזייט.
 3 הייליק ביי גאָט איז ישראל,
 דאָס ערשטע פון זיין תּבוּאה;
 אלע זיינע פאַרצערער וועלן פאַרוויסט ווערן;
 אַ בייזעניש וועט קומען אויף זיי,
 זאָגט גאָט.
 4 הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר הויז פון יעקב,
 און אלע משפחות פון הויז פון ישראל;
 5 אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 וואָס האָבן אייערע עלטערן אין מיר אַן עוולה געפונען,
 וואָס זיי האָבן זיך דערווייטערט פון מיר,
 און געזאָנגען נאָך נישט און נישטיק געוואָרן?
 6 און זיי האָבן ניט געזאָגט: וווּ איז גאָט

וואָס האָט אונדז אויפגעבראַכט פון לאַנד מצרים,
 וואָס האָט אונדז געפירט דורכן מדבר,
 דורך אַ לאַנד פון וויסטעניש און גריבער,
 דורך אַ לאַנד פון טריקעניש און טויטשאַטן,
 דורך אַ לאַנד וואָס קיין מענטש איז ניט דורכגעגאַנגען דערין,
 און קיין מוטערמענטש האָט ניט געווינט דאָרטן?
 7 און איך האָב אייך געבראַכט אין אַ פּרוכטיקן לאַנד,
 צו עסן איר פּרוכט און איר גוטס;
 און איר זייט געקומען און האָט פאַראומרייניקט מיין לאַנד,
 און געמאַכט מיין אַרב פאַר אַן אומווערדיקייט.
 8 די כּהנים האָבן ניט געזאָגט: וווּ איז גאָט?
 און די אויפהאַלטער פון דער תּוֹרָה האָבן מיך ניט געקענט,
 און די פּאַסטוכער האָבן געבראַכן אַן מיר,
 און די נביאים האָבן נביאות געזאָגט פאַר בעל,
 און נאָך די וואָס גוצן ניט, זיינען זיי געגאַנגען.
 9 דרום וועל איך נאָך קריגן מיט אייך, זאָגט גאָט,
 און מיט אייערע קינדסקינדער וועל איך קריגן.

10 וואַרום פאַרט דורך די אינדזלען פון די כּתים, און זעט, און קיין קנָר שיקט, און קוקט זיך גוט צו, און זעט אויב אַזוינס איז געשען.
 11 האָט דען אַ פּאַלק פאַרביטן זיינע געטער? וואָס זיי זיינען קיין געטער ניט; און מיין פּאַלק האָט פאַרביטן זיין כּבוד אויף וואָס נוצט ניט.
 12 גרוילט איר הימלען איבער דעם, און שוידערט, ווערט באַנומען ביז גאָר, זאָגט גאָט.
 13 וואַרום אַ צווייעדיק ביז האָט געטאַן מיין פּאַלק: זיי האָבן פאַרלאָזן מיך, דעם קוואַל פון לעבעדיקע וואַסער,
 זיך צו האַקן ברוינעמער, צעבראַכענע ברוינעמער, וואָס קענען דאָס וואַסער ניט האַלטן.
 14 איז אַ קנעכט ישראל? צי אַ הויזגעבאַרענער שקלאַף איז ער? פאַרוואָס איז ער צו רויב געוואָרן?
 15 אויף אים ברילן די יונגלייבן, זיי לאָזן אַרויס זייער קול, און זיי האָבן געמאַכט זיין לאַנד צו וויסט; זיינע שטעט זיינען חרב, אָן אַ באַזוינער.
 16 אויך די זין פון נוף און תּחפּנחם טוען אויף דיין שאַרבן פיטערן.
 17 פאַרוואָר, דאָס האָט דיר אָנגעמאַכט וואָס דו האָסט פאַרלאָזן יהוה דיין גאָט, בעת ער האָט דיך אויפן וועג געפירט.
 18 און אַצונדערט ווי קומסטו אויפן וועג קיין מצרים, צו טרינקען דאָס וואַסער פון שיחור? און ווי קומסטו אויפן וועג קיין אַשור, צו טרינקען דאָס וואַסער פון טיך?
 19 דיין שלעכטיקייט וועט דיך אַנלערנען, און דייןע אַפּקערונגען וועלן דיך שטראָפּן; און ווייס און זע, אַז שלעכט איז און ביטער

בניכם אַויב: כּי עבְרוּ אִינִי כּתִימִים וְרָאוּ וְקָדַר שְׁלַחֵנִי וְהִתְבּוֹנְנֵנִי מֵאֲדָר וְרָאוּ הֵן הִיחָה בְּזֹאת: הֵהִמִּיר נְוִי אֱלֹהִים יֵא וְהִמָּה לֹא אֱלֹהִים וְעַמִּי הִמִּיר כְּבוֹדוֹ בְּלֹא יוֹעִיל: שְׁמוּ יֵב שְׁמוֹם עַל־זֹאת וְשִׁעְרוּ חֲרָבוֹ מֵאֲדָר נֶאֱסִיד־וְהָ: כִּרְשֵׁתִים יֵב רְעוּת עֲשֵׂה עִמִּי אֲתִי עֲזָבוּ מְקוֹר מִים חַיִּים לְחַצְבֵּי לֶהֱם כַּאֲרוֹת כַּאֲרוֹת נִשְׁבְּרִים אֲשֶׁר לֹא־יִקְבְּלוּ הַמַּיִם:
 הַעֲבֹל יִשְׂרָאֵל אֲסִיד־בֵּית הוּא מְדוּעַ הוּא לְכוּ: יֵד עָלָיו יִשְׁאַנּוּ כַּפְּרִים נִתְּנוּ קוֹלָם וְנִשְׁתִּי אֲרָצוֹ לְשִׁמְהָ עָרְוִי טו נִצְתָה מִבְּלִי יִשְׁבוּ: נִסְבְּגִירָנָה וְתַחפּנָם וְרַעוּךָ קִדְקֹד: טו הַלֹּא־זֹאת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עֲזָבְךָ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּעֲתֵי יֵב מוֹלֶכֶךָ בְּחָרָךְ: וְעַתָּה מִהֲלָךְ לְבָרָךְ מִצְרַיִם לְשִׁתוֹת יֵה מִי שְׁחֹר וּמִהֲלָךְ לְבָרָךְ אֲשֶׁר לְשִׁתוֹת מִי נָהַר: תִּסְפָּךְ יֵט רַעֲתֶךָ וּמִשְׁבוֹתֶיךָ תוֹכֶחְךָ וְדַע וְרָאִי כִּירַע וְזֶמֶר עֲזָבְךָ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלֹא פִתְחֵתִי אֶלְיָךְ נֶאֱסִיד־נִי יְהוָה צַבָאוֹת: כּי מַעֲוֹלָם שְׁבַרְתִּי עָלֶיךָ נִתְקַתִּי מִסְּבוֹתֶיךָ כ וְתֹאמְרִי לֹא אֶעֱבֹד כּי עַל־כִּלְיִנְבֵּלָה נִבְהָה וְתַחַת כִּלְיֵי עֵץ רַעֲנָן אֶת צִעְהָ וְנָה: וְאֲנִכִּי נִמְעַתֶיךָ שׁוֹרֶק כִּלְהָ גִרַע כֵּא אֲמַת וְאִיךָ נִהַפְכַת לִי סוּרִי נִגְפוּ נִכְרִיהָ: כּי אֲסִיד־כַּבְּסִי כֵב בְּנִהַר וְתִרְבִּי־לָךְ בְּרִית נִכְתָם עֲוֹנֶךָ לִפְנֵי נֶאֱם אֲרַעִי יְהוָה: אִיךָ תֹאמְרִי לֹא נִטְמַאתִי אַחֲרֵי הַבַּעֲלִים לֹא כֵב הִלַכְתִּי רָאִי דְרַכְךָ בְּנִיא דַעִי מַה עֲשִׂיתִי בְּכִרְהָ קִלְהָ מִשְׁרַכַת דְּרַכְיָה: פְּרָה לְמַד מְדַכֵּר בְּאֹת נַפְשׁוֹ שְׁאַפְהָ כֵד רִוַח תֹּאנְתִיהָ מִי יִשׁוּבְנָה כִלְמִבְּקִשְׁיָה לֹא יִיעֲפוּ בַחֲדָשָׁה יִמְצְאוּנָה: מַנְעִי רִנְלָךְ מִחֶחֶף וּגוֹרֶךָ מִצַּמָּאָה וְתֹאמְרִי כֵה נִוֹאֵשׁ לֹא כִרְאֶתְבִתִּי וְרִים וְאַחֲרֵיהֶם אֶלְךָ: כִּבְשֶׁת נִגְבֵּ כּי יִמְצֵא בֵן הַבִּישׁוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל הַמָּה מִלְכִידֶם שְׁרִיחֶם וְכִהְנִיתֶם וּנְכִיאֲהֶם: אֲמַרִים לַעֲץ אָבִי אֲתָה וְלֵאבֹן אֲתֵי כּי

י' פתח כסם טו טו קי טו ותחטם קי יט קמץ סק כ' אבסו קי כד ה' נמקום א' טסה קי כה' ותחט קי

נאך די בעל־געטער בין איך ניט געגאנגען?
 זע דיין פירונג אין טאַל,
 מערק וואָס דו האָסט געטאַן,
 דו פלינקע קעמעלין, וואָס פאַרדרייט אירע וועגן;
 24 אַ ווילדע אייזעלין צום מדבר געוויינט, וואָס שלינגט דעם ווינט אין דער גלוסטונג פון איר זעל; פון איר פאַרונג ווער קען זי אָפּהאַלטן? אַלע אירע זוכער דאַרפן זיך ניט איינמיצען, אין איר חודש וועלן זיי זי געפינען.
 25 „פאַרמייד דיין פוס פון באַרוועס זיין, און דיין קעל פון דאַרשטיקייט“;
 אָבער דו האָסט געזאָגט: אומזיסט, ניינ!
 נייערט פרעמדע האָב איך ליב,
 און נאָך זיי וועל איך גיין.
 26 ווי די שאַנד פון אַ גנב אַז ער ווערט געפונען, אַזוי איז צו שאַנד דאָס הויז פון ישראל,
 זיי, זייערע מלכים, זייערע האַרן,
 און זייערע פּהנים, און זייערע נביאים.
 27 זיי זאָגן צו אַ האַלץ: ביסט מיין פּאַטער!

וואָס דו האָסט פאַרלאָזן יהוה דיין גאָט, און מיין מורא איז ניט אויף דיר, זאָגט יהוה דער גאָט פון צבאות.
 28 וואַרום פון אייביק אָן האָב איך צעבראַכן דיין יאָך, צעריסן דייןע בינדשטריק, און דו האָסט געזאָגט: איך וועל ניט איבערטערען; אָבער אויף יעטוועדער הויכן בערגל, און אונטער יעטוועדער צווייגהאַפטיקן בוים, שטרעקסטו ווי אַ זונה זיך אויס.
 29 און איך האָב דיך געפלאַנצט אַ וויל וויינירטיג, לויטער ריכטיקן זאַמען; און ווי ביסטו מיר פאַרקערט געוואָרן אין ווילדוואַסן פון פרעמדן וויינישטאַק!
 30 וואַרום, אַז דו זאַלסט זיך וואַשן מיט לויג, און זאַלסט מערן אויף דיר זיין, איז געפלעקט דיין זינד פאַר מיר, זאָגט גאָט דער האַר.
 31 ווי קענסטו זאָגן: איך האָב מיך ניט פאַראומרייניקט,

וואַרטשפּיל: שמו שמים. כ פרת.

יִלְחָמְנִי כִּרְפָנוּ אֲלֵי עָרְף וְלֹא פָנִים וּבִעַת רַעְתָּם יֹאמְרוּ
 כח קוֹמָה וְהוֹשִׁיעֵנו: וְאִיה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לָךְ יְקוֹמוּ אִסֵּי
 וְיִשְׁעוּךָ בַּעַת רַעְתְּךָ כִּי מִסְפַּר עָרִיךְ הִיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוָה: •
 כט לָמָּה תָרִיבוּ אֵלַי כְּלַכְמֵם פִּשְׁעֵתֶם כִּי נֹאסִי יְהוָה: לְשׂוֹא
 לא הַכִּיתִי אֶת־בְּנֵיכֶם מוֹטֵר לֹא לָקָחוּ אִכְלָה תְּרַבְכֶם
 לִב נְבִיאֵיכֶם כְּאֶרְיָה מִשְׁחֹת: הַדּוֹר אַתֶּם רְאוּ דְבַר־יְהוָה
 לִב הַמְדַבֵּר הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל אִם אֶרֶץ מֵאֲפֵלָה מְדוּעַ אָמְרוּ
 לב עִמּוּ יְרֵנּוּ לֹא־נִבְּאוּ עוֹד אֵלַיךָ: הַתְּשִׁבָה בְּתוֹלָה עֲדוּהָ
 לג כִּלְהָ קִשְׁרֶיהָ וְעַמִּי שִׁכְחוּנִי יָמִים אֵין מִסְפָּר: מִהַדְּמִטְבִּי
 לד דִּרְכֶךָ לְבַקֵּשׁ אֶהְבֶּה לְכֹן גַּם אֶת־דַּרְעוֹת לְמַדְתִּי אֶת־
 לה לֹא־בַמַּחְתָּרֶת מִצְאָתִים כִּי עַל־כֵּל־אֱלֹהִים: וְתֹאמְרוּ כִּי
 לו נִלְחַמְתִּי אַךְ שָׁב אִפּוּ מִמֶּנִּי הֲנִי נִשְׁפָּט אֹתְךָ עַל־אֲמַרְךָ
 לו לֹא חָטָאתִי: מִהַדְּתוֹלִי מֵאֵד לְשִׁנּוֹת אֶת־דִּרְכֶךָ גַּם מִמִּצְרַיִם
 לו תִּבְשִׂי כְּאֲשֶׁר בִּשְׁתִּי מֵאֲשׁוּר: גַּם מֵאֵת זֶה תִּצְאִי וְיִדְוֶךָ
 עַל־רֹאשְׁךָ כִּרְמָאֵם יְהוָה בְּמִבְטָחֶךָ וְלֹא תִצְלִיחִי לָהֶם:

א לֹא־מֵר הֵן יִשְׁלַח אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהִלְכָה מֵאִתּוֹ וְהוֹתִירָה
 ב לְאִישׁ־אֲחֵר הַיּוֹשֵׁב אֵלֶיהָ עוֹד הֲלוֹא הֲנוּחַ תְּהַנֵּף הָאָרֶץ
 ב הָיָה וְאֵת נְיִית רַעִים רַבִּים וְשׁוֹב אֵלַי נֹאסִי־יְהוָה: שֹׁאֵי
 ג עֵינֶיךָ עַל־שָׁפִים וְרֹאֵי אִיפָה לֹא שָׁנְלַת עַל־דְּרָכִים יִשְׁבַּח
 ד לָהֶם כְּעָרְבִי כַּמְדַבֵּר וְתִחַנְנֵנִי אֶרֶץ בּוֹנִיתְךָ וּבְרַעְתְּךָ:
 ה וַיִּמְנַעַו רַב־בָּיִם וּמִלְקוּשׁ לֹא הָיָה וּמִצַּח אִשָּׁה זוֹנָה הָיָה
 ו זָלַף מֵאֲנַת הַבָּלֶם: הֲלוֹא מֵעַתָּה קָרָאתִי לִי אָבִי אֱלֹהִים
 ח נִעְרִי אֶתְּהָה: הַיּוֹנֵטֵר לְעוֹלָם אִסִּי־שֹׁמֵר לְנִצָּח הַנֶּה דְבַרְתָּ
 ט וְתַעֲשֵׂי הַרְעוֹת וְתוֹכֵל: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בְּיָמַי
 י יֹאשִׁירוּ הַמֶּלֶךְ הַרְאִיתָ אֲשֶׁר עָשִׂתָה מִשְׁבַּח יִשְׂרָאֵל

ב, כו' ילחמני כח' האטמוס סולעם עד ג, ד' והמפורסם עד ד, ה' לא' ב' שמעם לב' למחזק ג, ב' שכתב ק' ד' יחזק י"ב

און דו האסט מנזה געווען מיט ליבהאבער א סך,
 און ווילסט זיך אומקערן צו מיר,
 זאגט גאט.
 2 הייב אויף דינע אויגן אויף די הויכע ערטער,
 און זע, ווו ביסטו ניט געשענדט געוואָרן?
 אויף די וועגן האָסטו געלויערט אויף זיי,
 ווי אַן אַראַבער אין דער מדבר;
 און האָסט זינדיק געמאַכט דאָס לאַנד
 מיט דיין זנות און מיט דיין שלעכטיקייט.
 3 דרום זיינען די פּרירענגס פאַרמיטן געוואָרן,
 און שפעטערעגן איז ניט געווען;
 אָבער אַ שטערן פון אַ זונה איז געווען ביי דיר,
 האָסט זיך ניט געוואָלט שעמען.
 4 האָסטו ניט אַקאַרשט גערופן צו מיר: פאַטער מיין,
 דער פאַרטרויטער פון מיין יוגנט ביסטו?
 5 וועט ער אויף אייביק אַ שנאה טראָגן?
 וועט ער שטענדיק זי אָנהאַלטן?
 אַט האָסטו גערעדט, און דאָך געטאָן דאָס בייני,
 און געפּוּעלט ביי זיך.

און צו אַ שטיין: דו האָסט אונדו געבאַרן!
 ה'אָרום זיי האָבן געקערט דעם רוקן צו מיר, און ניט דעם
 פנים;
 נאָר אין צייט פון זייער אומגליק זאָגן זיי:
 שטיי אויף און העלף אונדו.
 28 און ווו זיינען דינע געטער וואָס דו האָסט דיר געמאַכט?
 זאָלן זיי אויפשטיין אויב זיי קענען דיר העלפן
 אין צייט פון דיין אומגליק;
 וואָרום אזוי ווי די צאָל פון דינע שטעט,
 זיינען דינע געטער, יהודה.
 29 פאַרוואָס קרייגט איר אויף מיר?
 איר אלע האָט געבראַכן אַן מיר,
 זאָגט גאָט.
 30 אומזיסט האָב איך געשלאָגן אייערע קינדער,
 זיי האָבן קיין מוסר ניט גענומען;
 אייער שווערד האָט פאַרצערט אייערע נביאים,
 ווי אַ מערדערישער לייב.
 31 איר דוּר, ועט דאָס וואָרט פון גאָט:
 בין איך דען געווען אַ מדבר צו ישראל?
 צי אַ לאַנד פון שטאַקפּינצטערניש?
 פאַרוואָס זאָגט מיין פּאָלק:
 מיר ווילן זיך אומטרייבן,
 מיר וועלן מער ניט קומען צו דיר?
 32 קען אַ יונגפרוי פאַרגעסן איר צירונג,
 אַ כלה אירע שלייפן?
 און מיין פּאָלק האָט מיך פאַרגעסן
 טעג אַן אַ צאָל.
 33 ווי באַשײנסטו דיין וועג
 ליבשאַפט צו זוכן!
 פאַרוואָר, אַפילו די ערגסטע
 קענסטו דינע וועגן לערנען.
 34 אין דינע ברעגן געפינט זיך אויך בלוט
 פון נפשות פון אומשולדיקע אַרימע—
 ניט ביי אַן איינברעכונג האָסטו זיי געפונען;
 אָבער ביי אַלעם דעם 35 זאָנסטו:
 פאַרוואָר, איך בין אומשולדיק,
 זיין צאָרן האָט זיך געוויס אָפגעקערט פון מיר.
 זע, איך משפט זיך מיט דיר
 פאַר דיין זאָגן: איך האָב ניט געזינדיקט.
 36 ווי זייער וואָלוּל דו מאַכסט זיך
 צו בייטן דיין וועג!
 וועסט אויך פון מצרִים פאַרשעמט ווערן,
 ווי דו ביסט פאַרשעמט געוואָרן פון אַשור.
 37 אויך פון דעמדאָיקן וועסטו אַרויסגיין
 מיט דינע הענט איבער דיין קאָפּ,
 וואָרום גאָט פאַראַכט דינע בטחונות,
 און וועסט מיט זיי ניט באַגליקן.

1 אזוי צו זאָגן:
 אַז אַ מאַן שיקט אַוועק זיין ווייב,
 און זי גייט אַוועק פון אים,
 און ווערט אַן אַנדער מאַנס,
 וועט ער דען זיך ווידער אומקערן צו איר?
 וואָלט ניט זינדיק פאַרוינדיקט ווערן יענע לאַנד?

6 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט אין די טעג פון מלך יאַשׁוּהוּ: האָסטו געזען וואָס די אָפגעקערטע ישראל האָט געטאָן?

זי איז געגאנגען אויף יעטוועדער הויכן בערגל, און אונטער יעדער צווייגהאפטקען בוים, און האָט דאָרטן מִנְה געווען. ⁷ און איך האָב געוועסט געזאָגט: נאָכדעם אַז זי האָט געטאָן דאָס אַלץ, וועט זי זיך אומקערן צו מיר; אָבער זי האָט זיך ניט אומגעקערט. און די פעלשערין איר שוועסטער יהודה האָט דאָס געזען. ⁸ אָבער איך האָב געזען, אַז הגם דערפאַר וואָס די אָפּגעקערטע ישראל האָט אומטריי־שאַפט באַגאַנגען, האָב איך זי אַוועקגעשיקט, און איר געגעבן איר שײַדבריו, האָט פון דעסטוועגן ניט מורא געהאַט די פעלשערין יהודה איר שוועסטער, און זי אויך איז געגאַנגען און האָט מִנְה געווען. ⁹ און עס איז געווען, פון וועגן דער לייכטיקייט פון איר זונות האָט זי זינדיק געמאַכט דאָס לאַנד, און זי האָט אומטריי־שאַפט באַגאַנגען מיט שטיין און מיט האַלץ. ¹⁰ אָבער אַפילו נאָך אַלעם דעם האָט די פעלשערין איר שוועסטער יהודה זיך ניט אומגעקערט צו מיר מיט איר גאַנצן האַרצן, נאָר בלויז מיט לייגן, זאָגט גאָט. ¹¹ און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: די אָפּגעקערטע ישראל האָט זיך אַרויסגעוויזן מער רעכט־פאַרטיק פון דער פעלשערין יהודה. ¹² גיי און זאָלסט רופן די־דאָזיקע ווערטער קעגן צפון, און זאָגן:

קער זיך אום, דו אָפּגעקערטע ישראל, זאָגט גאָט: איך וועל ניט וואַרפן אַ ביזו פנים אויף אײך, וואָרום איך בין גענאָדיק, זאָגט גאָט, איך האַלט ניט אַ שנאה אויף אײביק. ¹³ נאָר זיי וויסן דיין זינד, אַז אַן יהוה דיין גאָט האָסטו געבראַכן, און האָסט צעשפּרייט דייןע וועגן צו פרעמדע, אונטער יעטוועדער צווייגהאפטקען בוים; און צו מײן קול האָט איר ניט צוגעהערט, זאָגט גאָט.

¹⁴ קערט אײך אום, קינדער אָפקערער, זאָגט גאָט,

און אײנוואַמלען וועלן זיך צו איר אַלע פעלקער, פון וועגן גאָטס נאָמען, קיין ירושלים, און זיי וועלן מער ניט גיין נאָך דער אײנגעשפּאַרטקייט פון זײער בײזן האַרצן. ¹⁸ אין יענע טעג וועט גיין דאָס הויז פון יהודה מיט דעם הויז פון ישראל, און זיי וועלן קומען אין אײנעם פון צפון־לאַנד אין דעם לאַנד וואָס איך האָב געמאַכט אַרבען אײערע עלטערן.

¹⁹ און איך האָב געוועסט געזאָגט: ווי וועל איך דיך אויסריכטן צווישן די קינדער, און דיר געבן אַ גלוסטיק לאַנד, די שײַנשענסטע נחלה פון די פעלקער! און איך האָב געזאָגט: „פאַטער מײן“ וועסטו מיך רופן, און פון הינטער מיר וועסטו זיך ניט אָפקערן. ²⁰ אָבער אַזוי ווי אַ ווייב וואָס פעלשט אָן איר מאַן,

הַלְכָה הִיאַ עַל־כַּלְכֶּר נְבִיָּה וְאֶל־תַּחַת כַּלְעִיז רַעְוִן וַתִּזְנֶה שָׁם; וַאֲמַר אַחֲרַי עֲשֵׂתָה אֶת־כָּל־אֲלֹהֵי אֱלֹי תְּשׁוּב וְלֹא־יִשָּׁבָה וַתֵּרְאֶה בְּגוּדָה אַחֲוֹתָהּ יְהוּדָה; וְאָרָא כִי עַל־כָּל־אֲדוּת אֲשֶׁר נֹאפָה מִשָּׁבָה יִשְׂרָאֵל שְׁלַחְתִּיהָ וְאָתָּן אֶת־סֵפֶר כְּרִיתֹתֶיהָ אֵלֶיהָ וְלֹא יִרְאֶה בְּגוּדָה יְהוּדָה אַחֲוֹתָהּ וַתִּלְדֵּךְ וַתִּזְנֶה נְסִיחָא; וַהֲיָה מִקֵּץ וְנִוְתָה וַתַּחַנֵּף אֶת־הָאָרֶץ וַתִּנְאָף אֶת־הָאָרֶץ וְגַם־בְּכָל־זוֹת לֹא־שָׁבָה אֵלַי יְהוָה; וַאֲמַר יְהוָה אֵלַי צִדְקָה נִפְשָׁה מִשָּׁבָה יִשְׂרָאֵל מִבְּגוּדָה יְהוּדָה; הֲלֹךְ וְקִרְאַת אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יִצְפְּנָה וְאָמְרַת שׁוּבָה מִשָּׁבָה יִשְׂרָאֵל נְאֻמ־יְהוָה לֹא־אֶפִּיל פְּנֵי כֶּכֶם כִּי־חָסִיד אֲנִי נְאֻמ־יְהוָה לֹא אֶסּוּר לְעוֹלָם; אֵךְ דַּעֲי עֲנֵךְ כִּי בִיהוּת אֶלְהֵךְ פִּשְׁעֵךְ וַתַּפְּוִרִי אֶת־הַרְבֵּכֶךָ לְזוֹרִים תַּחַת כַּלְעִיז רַעְוִן וּבְכֹלֵי לֹא־שְׁמַעְתֶּם נְאֻמ־יְהוָה; שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבְבִים נְאֻמ־יְהוָה כִּי אֲנֹכִי בַעֲלָתִי בְּכֶם יְד וְלִקְחָתִי אַחֲכֶם אַחַד מֵעִיר וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה וְהִבֵּאתִי אַתְּכֶם צִיּוֹן; וְנָתַתִּי לְכֶם רֵעִים כְּלָבִי וְרַעֲוֵי אַתְּכֶם דַּעֲה וְהַשְׂכִּיל; יְהוָה כִּי תִרְבּוּ וּפְרִיתֶם בְּאָרֶץ בְּיָמִים הַהֵמָּה נְאֻמ־יְהוָה לֹא־יִנְאָמוּ עוֹד אַרְוֹן בְּרִית יְהוָה וְלֹא יַעֲלֶה עַל־לֵב וְלֹא יִזְבְּרוּבּוּ וְלֹא יִפְקְדוּ וְלֹא יַעֲשֶׂה עוֹד; בַּעֲת הַהִיא יִקְרְאוּ לִירוּשָׁלַם כַּסָּא יְהוָה וְנִקְוּ אֵלֶיהָ כַּל־הַגּוֹיִם לְשֵׁם יְהוָה לִירוּשָׁלַם וְלֹא־יִלְכוּ עוֹד אַחֲרַי שָׂרֵרוֹת לְכֶם הָרַע; בְּיָמִים הַהֵמָּה יִלְכוּ בִית־יְהוּדָה עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וַיִּבְאוּ יַחְדוּ מֵאָרֶץ צָפוֹן עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִנְחַלְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם; וְאֲנֹכִי אֹמְרַתִּי אֵךְ אֲשִׁיתֶךָ בְּבָנִים וְאֶתְּךָ לְךָ אָרֶץ חֲמֻדָּה נַחֲלַת צְבִי צְבָאוֹת גּוֹיִם וַאֲמַר אָבִי תִקְרָאֵר לִי וּמֵאַחֲרַי לֹא תְשׁוּבוּ; אָכֵן בְּגוּדָה אֲשֶׁה מֵרַעְיָה בֵּן בְּגוּדָתֶם כ

ו' וזאק יט' וזאק ק' וזאק קי'

וואָרום איך בין אײער האַר, און איך וועל אײך נעמען אײנעם פון אַ שטאַט, און צוויי פון אַ משפּחה, און וועל אײך ברענגען קיין ציּון. ¹⁵ און איך וועל אײך געבן פאַסטוכער נאָך מײן האַרצן, און זיי וועלן אײך פּיטערן מיט קענשאַפט און מיט פאַרשטאַנדיקייט. ¹⁶ און עס וועט זיין, אַז איר וועט זיך מערן און פּרוכפּערן אין לאַנד, אין יענע טעג, זאָגט גאָט, וועט מען מער ניט זאָגן: דער אַרונ פון גאָטס בונד; און ער וועט אויפן זינען ניט אַרויף, און מע וועט אים ניט דערמאַנען און ניט דאַכטן; און ער וועט מער ניט געמאַכט ווערן. ¹⁷ אין יענער צײט וועט מען רופן ירושלים דער טראַן פון גאָט,

אָווי האָט איר געפעלשט אָן מיר, הויז פון ישראל, זאָגט גאָט.

א קול ווערט אויף די הויכע ערטער געהערט, א תחנוניםגעוויין פון די קינדער פון ישראל, וואָרום זיי האָבן פאַרקרימט זייער וועג, פאַרגעסן אָן יהוה זייער גאָט.

קערט אייך אים, קינדער אָפקערער, איך וועל היילן אייערע אָפקערונגען. דאָ זיינען מיר, געקומען צו דיר, וואָרום דו ביסט יהוה אונדזער גאָט.

פאַרוואָר, פאַלש איז וואָס פון די הייבן, דער טומל פון די בערג; פאַרוואָר, אין יהוה אונדזער גאָט איז די הילף פון ישראל.

און די שאַנדגעטעריי האָט אויפגעגעסן די מי פון אונדזערע עלטערן, פון אונדזער יוגנט אָן, זייערע שאַף און זייערע רינדער, זייערע זין און זייערע טעכטער. לאַמיר ליגן אין אונדזער שאַנד, און זאָל אונדז באַדעקן אונדזער שמאַך, וואָרום צו יהוה אונדזער גאָט האָבן מיר געזינדיקט, מיר און אונדזערע עלטערן, פון אונדזער יוגנט און ביז היינטיקן טאָג, און מיר האָבן ניט צוגעהערט צו דעם קול פון יהוה אונדזער גאָט.

אָו דו וועסט זיך אומקערן, ישראל, זאָגט גאָט, צו מיר זיך אומקערן.

און אָו דו וועסט אָפּטאָן דינע אומווערדיקייטן פון מיין פנים,

און וועסט זיך ניט וואַקלען,

און וועסט שווערן: „אָווי ווי גאָט לעבט“.

מיט אמת, מיט רעכט, און מיט גערעכטיקייט,

וועלן זיך בענטשן מיט אים פעלקער,

און מיט אים וועלן זיי זיך רימען.

וואָרום אָווי האָט גאָט געזאָגט

צו די מענער פון יהודה און צו ירושלים:

אָקערט אייך אָן אָקער,

און איר זאָלט ניט זייען אויף דערנער.

באַשניידט אייך צו גאָט,

און טוט אָפּ די פאַרהויטן פון אייער האַרץ,

איר מענער פון יהודה און באַוווינער פון ירושלים,

כדי מיין גרימצאָרן זאָל ניט אַרויסגיין ווי אַ פייער,

און ברענען אָו קיין לעשער זאָל ניט זיין,

פון וועגן אייערע שלעכטע מעשים.

דערציילט אין יהודה, און מאַכט הערן אין ירושלים,

און זאָגט: בלאַזט אַ שופּר אין לאַנד;

רופּט מיט אַ פולער קעל, און זאָגט:

זאַמלט אייך איין, אין לאַמיר אַריין אין די פעסטונגשטעט.

הייבט אויף אַ פּאָן קיין ציון,

אַנטרינט, איר זאָלט אייך ניט אָפּשטעלן.

כא כי בית ישראל נאסידוהו; קול על-שפנים נשמע בכי תחנוני בני ישראל כי העוה את-דרךם שכחו את-יהוה כב אלהיהם: שובו בנים שובכים ארפה משובתיכם הגנו אתנו לד כי אתה יהוה אלהינו: אכן לשקר מנבעות המון הרים אכן ביהוה אלהינו תשועת ישראל: כד והבשת אכלה את-יגיע אבותינו מנעורינו את-צאנם כה ואת-בקרם את-בניהם ואת-בנותיהם: נשכבה בבשלתנו והכסנו בלמתנו כי ליהוה אלהינו חמאנו אנהנו ואבותינו מנעורינו ועד-היום הוה ולא שמענו בקול יהוה אלהינו:

ד

א אסתשוב ישראל ונאסידוהו אלי תשוב ואסתסיר ב שקוציך מפני ולא תגוד: ונשבעת חיי יהוה באמת במשפט ובצדקה והתברכו בו גוים וכו ותהללו: ג ברכה ו אמר יהוה לאיש יהודה ולירושלם נירו לכם ד גיר ואלהתורעו אל-קצים: המלו ליהוה והסרו ערלות לבעלם איש יהודה וישבי ירושלם פדתצא כאש ה חמתי ובערה ואין מכבה מפני רע מעלליכם: הגידו ביהודה ובירושלם השמיעו ואמרו ותקעו שופר בארץ קראו מלאו ואמרו האספו ונבואה אל-ערי המבצרי: ו שארנס ציונה העיוז אלהתעמדו כי רעה אנכי מביא ז מצפון ושבר גדול: עלה ארזה מסבכו ומשחית גוים ז נסע וצא ממקמו לשום ארצה לשמה ערוך תצינה ח מאין ישוב: על-זאת הגרו שקים ספרו ותלילו כי לא ט שב חרון אף-יהוה ממנו: והוה ביום-ההוא נאסידוהו י אבד לביהמלך ולב השרים ונשמו הכהנים והנבאים י ותמרו: ואמר אתה ו ארני יהוה אכן השאת לעם

ג, כא' קמ"ז מק כב' צ"ל ד, ב' ע"ב ה' חקט"ק רמ"ב נחמ

וואָרום איך ברענג אָן אומגליק פון צפון, און אַ בראַך אַ גרויסן. אַ לייב איז אויפגעגאַנגען פון זיין געצווייג, און אָן אומברענגער פון פעלקער האָט געצויגן, איז אַרויס פון זיין אַרט, צו מאַכן דיין לאַנד צו וויסט, דינע שטעט זאָלן חרב זיין, אָן אַ באַוווינער. אַ איבער דעם גורט אָן זאָקקליידער, טוט קלאַגן און יאַמערן; וואָרום ניט אָפּגעקערט האָט זיך גאַטס גרימצאָרן פון אונדז. און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט, וועט פאַרגיין דאָס האַרץ פון דעם מלך, און דאָס האַרץ פון די האַרן; און די כהנים וועלן באַנומען ווערן, און די נביאים וועלן גאַפן.

האָב איך געזאָגט: וויי, גאָט דו האַר, פאַרוואָר, נאַרן גענאַרט האָסטו דאָסדאָזיקע פאַלק און ירושלים.

אזוי צו זאגן: „שלום וועט זיין צו אייך“, און די שווערד דערגרייכט ביזן נפש.

- 11 אין יענער צייט וועט באפוילן ווערן אויף דעמדאזיקן פאלק און אויף ירושלים א הייסער ווינט פון די הויכע ערטער אין מדבר, אויפן וועג צו דער טאכטער מיין פאלק; ניט צו ווינטשופלען, און ניט צו רייניקן;
- 12 א ווינט שטארקער פון דעם וועט קומען פון מיר; אצונד וועל איך אויך ארויסזאגן א משפט אויף זיי.
- 13 זע, ווי וואלקנס גייט ער אויף, און ווי דער שטורעמווינט זיינען זיינע רייטוועגן; פלינקער פון אדלערס זיינען זיינע פערד; ווי אנדז, ווארום מיר זיינען פארוויסט.
- 14 וואס אפ פון ביזן דיין הארץ, ירושלים, כדי זאלסט געהאלפן ווערן. ביז וואנען וועלן רוען אין דיר דינע מחשבות פון אומרעכט?
- 15 ווארום א קול זאגט אן פון דן, און מאכט הערן אומגליק פון געבערג פון אפרים; דערציילט די פעלקער: אט איז עס! מאכט הערן וועגן ירושלים; באלענערער קומען פון א ווייטן לאנד, און לאזן ארויס אויף די שטעט פון יהודה זייער קול.
- 17 ווי פעלדהיטער זיינען זיי אויף איר פון רונד ארום, ווייל זי האט מיר ווידערשפעניקט, זאגט גאט.
- 18 דיין פירונג און דינע מעשים האבן דיר דאס אנגעמאכט— די דאזיקע שלעכטיקייט דינע— וואס עס איז ביטער, וואס עס רירט אן ביזן דיין הארצן.
- 19 מיינע אינגעווייד, מיינע אינגעווייד! איך דריי מיך פון ווייטאק! א זי ווענט פון מיין הארצן!

הנה ולירושלים לאמר שלום יהיה לכם ונגעה חרב עד הנפש: בעת ההיא יאמר לעם-הנה ולירושלים רוח צח יא שפום במדבר הרך בתעמי לוא לוחות ולוא להבר: רוח מלא מאלה יבוא לי עתה נסאני אדבר משפטים יב אותם: הנה ובעננים יעלה וכסופה מרכבותיו קלו יב מנשרים סיכו או לנו כי שדדנו: בבסי מרעה לבך יד ירושלים למען תושעי ערמתי תלין בקרבך מחשבות אנך: כי קול מעיד מהו ומשמיע אן מדר אפרים: טו הוכירו לגוים הנה השמיעו עלי-ירושלים נצרים באים טו מארץ המרחק ונתנו עלי-ערי יהודה קולם: בשמתי שדי י הו עליה מסביב פראתי מרתה נאם יהוה: דרכך יח ומעללך עשו אלה לך זאת רעתך כי מר כי ננע עד לבך: מעי מעי אהולה קירות לבי המהלי ט לבי לא אחרש כי קול שופר שמעתי נפשי תרועת מלחמה: שבר על-שבר נקרא בישדדה בלהארץ כ פתאם שדדו אהלי רגע ירעתי: ערמתי אראהנם כא אשמעה קול שופר: כי אניל עמי אותי לא ידעו כב בנים סבלים המה ולא נבונים המה חכמים המה להרע ולהטיב לא ידעו: ראיתי אתיהארץ הנהדהו ובהו כג ואלהשמים ואן אדם: ראיתי הקרים והנה רעשים כד וכלהנבעות התקלקלו: ראיתי והנה אן האדם וכל עוף השמים נדדו: ראיתי והנה הכרמל המדבר וכל ערוי נחצו מפני יהוה מפני חרון אפו: כז כירכה אמר יהוה שממה תהיה בלהארץ וכלה לא אעשה: עלזאת תאבל הארץ וקדרו השמים ממעל על בר כח דברתי ומתי ולא נחמתי ולא אשוב ממנה: כט מקול פרוש ורמה קשת ברחת בלהעיר באו בעבים ובפפים

יח' ו במסג ה' קבץ סק יט' אחילה קי שמטת קי כב' קבץ סק

- און זייער ליכט איז ניטא.
- 21 איך האב געזען די בערג, ערשט זיי ציטערן, און אלע הייכן האבן זיך געטרייסלט.
- 25 איך האב געזען, ערשט קיין מענטש איז ניטא, און אלע פויגלען פון הימל זיינען אוועק.
- 26 איך האב געזען, ערשט דער פרמל איז א מדבר, און אלע זיינע שטעט זיינען צעשטערט, פאר דעם אנגעוויכט פון גאט, פאר דעם גרים פון זיין צאָרן.
- 27 ווארום אזוי האט גאט געזאָגט: א וויסטעניש וועט ווערן דאָס גאַנצע לאַנד, הגם קיין פאַרלענדונג וועל איך ניט מאַכן.
- 28 אויף דעם וועט טרויערן די ערד, און פינצטער ווערן וועלן די הימלען פון אויבן, ווייל איך האָב גערעדט, איך האָב געטראַכט, און איך האָב ניט חרטה, און וועל זיך ניט אַפקערן דערפון.
- 29 פאַר דעם קול פון רייטער און בויגשיסער, אַנטלויפט די גאַנצע שטאַט; זיי זיינען אַרײַן אין געדיכטע וועלדער, און אויף פעלזן זיינען זיי אַרויפגעזאַנגען;

- מיין הארץ טוט ברומען אין מיר, איך קען ניט שוויגן! ווארום א קול פון שופר האסטו געהערט, מיין זעל, א שאל פון מלחמה.
- 29 א בראך אויף א בראך געשעט, ווארום פארוויסט געוואָרן איז דאָס גאַנצע לאַנד, פלוצים זיינען פארוויסט געוואָרן מיינע געצעלטן, אין א רגע— מיינע פארהאנגען.
- 21 ביז וואנען וועל איך זען די פאָן, וועל איך הערן דעם קול פון דעם שופר?
- 22 ווארום נאריש איז מיין פאלק, מיך קענען זיי ניט; קינדער נארן זיינען זיי, און ניט פארשטאנדיק זיינען זיי; זיי זיינען חכמים אויף טאָן שלעכטס, און פון גוטס טאָן ווייסן זיי ניט.
- 23 איך האָב געזען די ערד, ערשט זי איז וויסט און ליידיק און די הימלען—

ל עלו בלהעיר עובדה ואיך יושב בהן איש: ואתי שחוד
 מהתעשי ביהתלבשי שני ביהתעדי עדינהב ביהתקרעי
 בפור עיניך לשוא תתנפי מאסרכך ענבים נפשך ובקשו:
 לא כי קול בחולה שמעתי צרה במבכיה קול בתציון
 תתנפח תפרש כפיה אורנא לי ביעיפה נפשי לתרגים:
 ה

א שוטטו בחוצות ירושלם וראו ודעו ובקשו ברחובותיה
 אסיתמצאו איש אמיש עשה משפט מבקש אמונה
 ב ואסלח לה: ואם חיהיה ואמרו לכן לשקר ישבעו:
 ג יהיה עיניך הלא לאמונה הכיתה אתם ולא חלו בליהם
 ד מאנו קחת מוסר חקו פניהם מפלע מאנו לשוב: ואני
 אמרתי אך דלים הם נאלו כי לא ידעו דרך יהיה
 ה משפט אלהים: אלכהדלי אלהגדלים ואדברה אותם
 ו כי המה ידעו דרך יהיה משפט אלהים אך המה יחדו
 שברו על נתקו מוסרות: עלכן הפם אריה מנער ואב
 ערבות ישדדם נמר שקד עלצריהם בלהיוצא מהנה
 ז יטרף כי רבו פשעיהם עצמו משבותיהם: אי לואת
 ח אסלחלך בנגד עובוני וישבעו בלא אלהים ואשבע
 ט אותם וינאפו ובית וניה ותגודרו: ססים מונגים משפים
 י הו איש אל-אשת רעהו יצהלו: העל-אלה לוא-אפקד
 יא נאסיהיה ואם בניו אשר-יבזה לא תתנקם נפשי:
 יב עלו בשרותיה ושחתו וכלה אל-תעשו הסירו נטשותיה
 יג כי לוא ליהיה המה: כי בנגד בנרו כי בית ישראל
 יד ובית יהודה נאסיהיה: כחשו ביהיה ויאמרו לוא-הוא
 יו ולא-תבוא עלינו רעה ותרב ורעב לוא נראה: והנביאים
 יז יהיו לרוח והדבר אין בדם כה יעשה להם: לכן
 כה-אמר יהיה אלהי צבאות יען דברכם את-הדבר הנה

יעטועדער שטאט איז פארלאזן,
 און אין זיי ווינט גיט קיין מענטש.
 30 און דו בארויבטע, וואס טויסטו,
 וואס דו קליידסט דיך אין רויט,
 וואס דו צירסט דיך מיט צירונג פון גאלד,
 וואס דו רייסט אויף דייע אויגן מיט פארב?
 אומזיסט מאכסטו זיך שיין,
 דייע ליבהאבער פאראכטן דיך,
 זיי ווכן דיין לעבן.
 31 ווארום א קול ווי פון א ווייערין האב איך געהערט,
 אונסט ווי פון אן ערשטגעווינערין.
 דעם קול פון טאכטער ציון וואס פארקייכט זיך,
 וואס שפרייט אירע הענט פאנאנדער:
 ווי מיר, ווארום מיין זעל
 איז אוממאכטיק פאר די טייטער.

ה וואנדערט אום אין די גאסן פון ירושלים,
 און זעט אקארשט און ווערט געוואר,
 און זוכט אין אירע מערק,
 אויב איר וועט געפינען א מענטשן,
 אויב עס איז דא ווער עס טוט גערעכטיקייט,
 ווער עס זוכט אמת,
 און איך וועל איר פארגעבן.
 2 אפילו ווען זיי זאגן: אזוי ווי גאט לעבט!
 שווערן זיי פון דעסטוועגן פאלש.

3 גאט, דייע אויגן זיינען דאך אויף אמת;
 האסט זיי געשלאגן, און זיי האבן זיך גיט געקומערט,
 האסט זיי פארלענדט, און זיי האבן קיין מוסר גיט
 גענומען;

זיי האבן געמאכט זייער פנים הארטער פון פעלו,
 זיי האבן זיך גיט געוואלט אומקערן.
 4 און איך האב געוועסט געזאגט:
 דאס זיינען נאר די ארימע,
 זיי זיינען נאריש, ווייל זיי ווייסן גיט דעם וועג פון יהוה,
 דאס געזעצן פון זייער גאט.
 5 איך וועל מיר גיין צו די גרויסע,
 און וועל רעדן מיט זיי;
 ווארום זיי ווייסן דעם וועג פון יהוה,
 דאס געזעצן פון זייער גאט.

אבער זיי האבן דעסגלייכן צעבראכן דעם יאך,
 צעריסן די בינדשטריק.
 6 דרום דערשלאגט זיי א לייב פון וואלד,
 א וואלף פון מדבריות וועט זיי פארוויסטן,
 א לעמפערט טוט לוייערן אויף זייערע שטעט,
 איטלעכער וואס גייט ארויס פון זיי, וועט פארצוקט ווערן;
 ווארום פיל זיינען זייערע פארברעכן,
 שטארק זיינען זייערע אפקערונגען.

7 ווי זאל איך פאר דעם דיר פארגעבן?
 דייע קינדער האבן מיך פארלאזן,
 און געשווארן ביי אומגעטער;
 אז איך האב זיי אגעוועט, האבן זיי מונה געווען,
 און אין הייזער פון זונות קלייבן זיי זיך אויף.
 8 פערד אפגעפיטערטע, אגערס זיינען זיי,
 איטלעכער צו זיין חברס ווייב הירזשען זיי;
 9 זאל איך דערפאר זיך גיט אפרעכענען?

ד, ל' ואם קיי ה, ב' סכיון אכן ז' אסלח קיי קמץ סייק ח' מוונס סר

ואנט גאט;
 און זאל אן א פאלק ווי דאסדאזיקע
 זיך גיט נוקם זיין מיין זעל?
 10 גייט ארויף אין אירע רייען, און צעשטערט,
 נאר א פארלענדונג זאלט איר גיט מאכן;
 טוט אפ אירע צווייגן,
 ווארום גיט גאטס זיינען זיי.
 11 ווארום פעלשן געפעלשט האבן אן מיר
 דאס הויז פון ישראל און דאס הויז פון יהודה,
 זאגט גאט.
 12 זיי האבן געלייקנט אן גאט,
 און געזאגט: דאס איז גיט ער,
 און ביזו וועט גיט קומען אויף אונדז,
 און שווערד און הונגער וועלן מיר גיט אנווען.
 13 און פון די נביאים וועט זיך אויסלאזן א ווינט,
 ווארום דאס ווארט איז אין זיי גיטא;
 אזוי זאל זיי אליין געשען!
 14 דרום האט יהוה דער גאט פון צבאות אזוי געזאגט:
 ווייל איר רעדט דאסדאזיקע גערייד,

אָט מאַך איך מיינע ווערטער אין דיין מויל צו פייער,
 און דאָסדאָזיקע פּאָלק, האַלץ,
 און עס וועט זיי פאַרצערן.
 16 זע, איך ברענג אויף אײך אַ פּאָלק פון דער ווייט,
 איר הויז פון ישראל, זאָגט גאָט;
 אַ מאַכטיק פּאָלק איז דאָס,
 אַ פּאָלק פון פאַרצייטן איז דאָס,
 אַ פּאָלק וואָס דו ווייסט ניט זיין לשון,
 און פאַרשטייט ניט וואָס ער רעדט.
 18 זיין פּיילבײטל איז ווי אַן אָפּענער קבר;
 זיי זיינען אַלע גיבורים.

17 און ער וועט אויפּעסן דיין שניט, און דיין ברויט;
 זיי וועלן אויפּעסן דייע זין און דייע טעכטער;
 ער וועט אויפּעסן דייע שאַף און דייע רינדער,
 ער וועט אויפּעסן דיין וויינשטאַק און דיין פּייגנבוים;
 ער וועט צעקלאַפּן מיטן שווערד
 דייע פעסטונגשטעט וואָס דו פאַרויכערסט זיך אויף זיי.
 18 הגם אויך אין יענע טעג, זאָגט גאָט,
 וועל איך ניט מאַכן אַ פאַרלענדונג פון אײך.

19 און עס וועט זיין, אַז איר וועט זאָגן: פאַרוואָס האָט
 יהוה אונדזער גאָט אונדז געטאָן דאָס אַלץ? זאָלסטו זאָגן
 צו זיי: אַזוי ווי איר האָט מיך פאַרלאָזן, און געדינט
 פרעמדע געטער אין אײער לאַנד, אַזוי זאָלט איר דינען
 פרעמדע אין אַ לאַנד ניט אײערס.

20 זאָגט דאָס אָן אין הויז פון יעקב,
 און מאַכט עס הערן אין יהודה, אַזוי צו זאָגן:
 21 הערט דאָס צו אַקאַרשט, איר נאַריש פּאָלק אָן שכל,
 וואָס האָבן אויגן און זעען ניט,
 וואָס האָבן אויערן און הערן ניט;

זיי שטעלן אַ פּאַסטקע, מענטשן פּאַנגען זיי.
 22 זיי אַ שטייג פּול מיט פּויגלען,
 אַזוי זיינען זייערע היוער פּול מיט באַטרוג;
 דרום זיינען זיי גרויס און רייך געוואָרן.
 23 פעט, גראַב זיינען זיי געוואָרן;
 יא, זיי שטייגן אַריבער אין ביזע שטיק.
 פאַר רעכט נעמען זיי זיך ניט אָן,
 פאַרן רעכט פון יתום, אַז זיי זאָלן עס דורכפירן;
 און דעם משפט פון די אַרימע משפטן זיי ניט.
 24 זאָל איך דערפאַר זיך ניט אַפּרעכענען?
 זאָגט גאָט;
 זאָל אָן אַ פּאָלק ווי דאָסדאָזיקע
 זיך ניט נוקם זיין מיין זעל?

30 אַ שרעק און אַ שוידער
 געשעט אין לאַנד;
 31 די נביאים זאָגן נביאות אויף ליגן,

הַנְּנִי נְחֹן דְּבַרְיָךְ בְּפִיךָ לֹאֲשׁ וְהָעַם הַזֶּה עֲצִים וְאֲכַלְתֶּם:
 הַנְּנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם גּוֹי מִמִּזְרַח בְּיַד יִשְׂרָאֵל נֹאמְרֵיהוּהָ
 גּוֹי אֲיִתָּן הוּא גּוֹי מְעוֹלָם הוּא גּוֹי לֹא־תִדְעֶה לִשְׁנֹו וְלֹא
 תִּשְׁמַע מִדִּבְרֵי: אֲשַׁפְּתִי בְּקִבְר פְּתוּחַ כָּלֶם גְּבוּרִים: 10
 וְאֲכַל קִצְיֹרֶךְ וְלַחֲמֶךְ וְאֲכַלוּ בְּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ יֹאכַל צֹאנֶךָ
 וּבְקִרְיֶךָ יֹאכַל גַּפְנֶךָ וְתַאנְתֶּךָ וְיִשֵּׁשׁ עָרֵי מִבְּצֻרֶיךָ אֲשֶׁר
 אָתָּה בּוֹטָח בַּהֲנֶה בְּחָרְבּ: וְגַם בַּיָּמִים הַהֵמָּה נֹאמְרֵיהוּהָ
 לֹא־אֲנִישָׂה אִתְּכֶם כְּלָה: וְהָיָה כִּי תֹאמְרוּ תַחַת מַה עֲשָׂה 15
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָנוּ אֲתִיב־לָאֵלֹהִים וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר
 עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וְתַעֲבַדְוּ אֱלֹהֵי גֹבַר בְּאַרְצְכֶם בְּן תַעֲבַדְוּ
 זָרִים פְּאָרֶץ לֹא לָכֶם: הַגִּידוּ זֹאת בְּבֵית יַעֲקֹב כ
 וְהִשְׁמִיעֶנָּה בְּיְהוּדָה לֵאמֹר: שְׁמַעְנָא זֹאת עִם סָבָל 20
 וְאִין לֵב עֵינַם לֶהֱמֹ וְלֹא יֵרְאוּ אָוִיָּם לֶהֱמֹ וְלֹא יִשְׁמְעוּ:
 הָאוֹתִי לֹא־תִירְאוּ נֹאמְרֵיהוּהָ אִם מִפְּנֵי לֹא תַחֲלוּ אֲשֶׁר 25
 שְׁמַתִּי חוֹל גְּבוּל לַיָּם חֲקִיעוֹלָם וְלֹא יַעֲבֹרְהוּ וְיִתְנַעֲשׂוּ
 וְלֹא יִזְכְּלוּ וְהָמוּ גִלְיוֹ וְלֹא־יַעֲבֹרְהוּ: וְלָעַם הַזֶּה הָיָה 22
 לֵב סוֹרֵר וּמוֹרָה סָרוּ וַיִּלְכּוּ: וְלֹא־אָמְרוּ בְּלִבְכֶם יִרְא
 נָא אֲתִי־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַנְּחֵן גַּשְׁם יוֹרָה וּמִלְקוֹשׁ בַּעֲתוֹ
 שְׁבַעַת חֲקוֹת קִצְיֹר יִשְׁמַרְלָנוּ: עֲוֹנוֹתֵיכֶם הַטּוֹרֵאֲלָה 28
 וְחַטָּאוֹתֵיכֶם מִנְּעוּ הַטּוֹב מִכֶּם: כִּי־נִמְצְאוּ בַעֲמֵי רְשָׁעִים 20
 יִשׁוּר בְּשָׂר וְקוֹשִׁים הִצִּיבוּ מִשְׁחִית אַנְשִׁים יִלְכְּדוּ:
 כַּכְּלוּב מִלֹּא עוֹף בֶּן בְּתִיבָם מִלֵּאִים מִדְּמָה עֲלֵיבֶן גְּדֹלוֹ 25
 וַיַּעֲשִׂרוּ: שְׁמַנִּי עֲשִׂתוּ גַם עֲבַדְוּ דְּבַר־יָדַע הֵין לֹא־דָנוּ 28
 דִּין יְתוֹם וַיַּצְלִיחוּ וּמִשְׁפַּט אֲבִיוֹנִים לֹא שִׁפְטוּ: הַעֲלֵ־ 25
 אֵלֶה לֹא־אֲבַקֶּךָ נֹאמְרֵיהוּהָ אִם בְּנֵי אֲשֶׁר־בָּה לֹא תַחֲנַקֶם
 נַפְשֵׁי: שְׁמָה וְשַׁעֲרֹתָה נְהוּתָה בְּאַרְץ: הַנְּבִאִים 28
 ל

כב קצ סק כד יחה קי כה יחור

22 האָט איר דען ניט מורא פאַר מיר? זאָגט גאָט,
 צי ציטערט איר ניט פאַר מיין אַנגעזיכט?
 איך וואָס האָב געמאַכט זאַמד אַ גרענעץ צום ים,
 אַן אייביק געזעץ וואָס ער קען ניט אַריבערגיין;
 און זיינע אינדן וואָרפן זיך, און קענען ניט בייקומען,
 און זיי ברומען, און קענען עס ניט אַריבערגיין.
 23 אָבער ביי דעמדאָזיקן פּאָלק
 איז אַן אָפּגעקערט און ווידערשפעניק האַרץ,
 זיי האָבן זיך אָפּגעקערט און זיינען אַוועק.
 24 און זיי האָבן ניט געזאָגט אין זייער האַרצן:
 לאַמיר מורא האָבן פאַר יהוה אונדזער גאָט,
 וואָס גיט רעגן, פּריערעגן, און שפּעטרעגן, אין זיין צייט,
 וואָס היט פאַר אונדז אַפּ די געשטעלטע וואַכן פון שניט.
 25 אײערע זינד האָבן אָפּגענייגט די דאָזיקע,
 און אײערע חטאים האָבן פאַרמיטן דאָס גוטס פון אײך.
 26 וואָרום צווישן מיין פּאָלק געפינען זיך רשעים;
 זיי קוקן נאָך, אַזוי ווי פּויגלפּאַנגער לוייערן,

און די פהנים געוועלטיקן זיי צו דער האנט,
און מיין פאלק האט עס ליב אזוי;
אבער וואס וועט איר טאן צום סוף דערפון?

נבאו בשקר והכהנים ירדו עליהם ועמי אהבו בן
ומהתעשו לאחריהם:

1

א העזו בני בנימן מלכך ירושלם ובתקוץ תקעו שופר
ועל־בית הכרם שאני משאת כי רעה נשקפה מצפון
ושבר גדול: הנה והמענה דמיתי בתציון: אליה
ובאו רעים ועדריהם תקעו עליה אהלים סביב רעו איש
את־ידו: קדשו עליה מלחמה קומו ונעלה בצהרים אוי
לנו כי־פנה היום כרינטו צל־ערב: קומו ונעלה
בלילה ונשחיתוה ארמנותיה: כי כה אמר יהוה
צבאות ברתו עצה ושפכו על־ירושלם סלה הוא העיר
הפקדו כלה עשק בקרבה: כהקור בור מימיה בן הכרה
רעתה חמס ושד ישמע בה על־פני תמיד חלי ומכרה:
הוסרי ירושלם פחדקע נפשי ממך פדאשימך שממה
ארץ לא נושבה: כה אמר יהוה צבאות עולל
ועוללו כנפן שארית ישראל השב ידך כבוצר על־
סלסלות: על־מי אדברה ואעידה וישמעו הנה ערלה
אונם ולא יוכלו להקשיב הנה דבר־יהוה היה להם
לחרפה לא יחפצו: ואת חמת יהוה ומלאתי נלאיתי
הכיל שפך על־עולל בחוץ ועל סוד בחורים יחדו כי
גס־איש עס־אשה ילכדו וכן עס־מלא ימים: ונספו
בתיהם לאחרים שרות ונשים יחדו כראמה את־ידי
על־ישובי הארץ נאס־יהוה: כי מקמנם ועד־גדולם
כלו בוצע בצע ומנביא ועד־כהן כלו עשה שקר:
וירפאו את־שבר עמי על־נקלה לאמר שלום ושלום
ואין שלום: הובישו כרתועבה עשו גס־בוש לא־יבושו
גס־הכלים לא ידעו לכן יפלו בגלים בעת־פקדתים

א אנטרינט, איר קינדער פון בנימין,
ארויס פון ירושלם,

ב און אין תקוץ בלאזט א שופר,
און אין בית־כרם הייבט אויף א צייכן,
ווארום אן אומגליק קוקט ארויס פון צפון,
און א בראך א גרויסער.

ג די שיינע און פארצערטלטע,
די טאכטער ציון טו איך פארשניידן.

ד צו איר קומען פאסטוכער מיט זייערע סטאדעס,
זיי שטעלן אויף געצעלטן רונד ארום איר,
זיי פיטערן איטלעכער זיך צו דער האנט.

ה „ברייט אן א מלחמה אויף איר!
שטייט אויף, און לאמיר ארויפגיין אין מיטן טאג!“

ו „ווי אונדו! ווארום דער טאג קערט זיך אָפּ,
ווארום עס שטרעקן זיך די שאַטנס פון אַוונט!“

ז „שטייט אויף, און לאמיר ארויפגיין ביי נאכט,
און לאמיר צעשטערן אירע פאלאצן!“

ח ווארום אזוי האט געזאגט גאט פון צבאות:
שניידט אן געהילן,

ט און שיט אן ארום ירושלם אן ערדוואל;
דאס איז די שטאט וואס איז אין גאנצן
אָנגעלייגט מיט רויב אין איר.

י ווי א ברונעם קוועלט ארויס זיינע וואסער,
אזוי קוועלט וי ארויס איר בייז;

יא אומרעכט און רויב הערט זיך אין איר,
פאר מיין פנים איז תמיד קראַנקשאַפט און שלעג.

יב נעם א מוסר, ירושלם,
כדי מיין זעל זאל זיך ניט אָפעקלען פון דיר,
כדי איך זאל דיך ניט מאַכן אַ וויסטעניש,
אַ לאַנד ניט באַווינט.

1. ה' קמץ בוק 1' הה וסה 1' ביר קרי 1' טו' קמץ בוק

דער זקן מיטן פולבאטאָנטן.
12 און זייערע הייזער וועלן איבערגיין צו אַנדערע,
פעלדער און ווייבער מיטאַנאַדער;
וואַרום איך וועל אויסשטרעקן מיין האַנט
אויף די באַווינער פון לאַנד, זאָגט גאָט.
13 וואַרום פון זייער קלענסטן ביז זייער גרעסטן
איז איטלעכער גייציק נאָך געוויזן,
און פון נביא ביזן כהן
טוט איטלעכער פאַלשקייט.
14 און זיי היילן דעם בראַך פון מיין פאַלק אויף גרינג,
אַזוי צו זאָגן: שלום! שלום! ווען קיין שלום איז ניטאָ.
15 זיי וועלן צו שאַנד ווערן,
ווייל אומווערדיקייט האָבן זיי געטאַן;
צומאָל שעמען שעמען זיי זיך ניט,
צומאָל פון קיין בושה ווייסן זיי ניט;
דרום וועלן זיי פאַלן צווישן די געפאַלענע;
בעת איך רעכן זיך מיט זיי
וועלן זיי געשטרויכלט ווערן, זאָגט גאָט.

ו אזוי האט געזאגט גאט פון צבאות:
ארומקלייבן ווי א וויינשטאק וועט מען ארוםקלייבן
דעם איבערבלייב פון ישראל;
קער ווידער און ווידער דיין האנט,
ווי א הארבסטער אויף די צווייגלעך.

16 צו וועמען זאל איך רעדן און וואַרענען.
אַז זיי זאָלן הערן?

17 זע, זייער אויער איז פאַרשטאַפט,
און זיי קענען ניט פאַרנעמען;
זע, גאַטס וואַרט איז ביי זיי צום געשפּעט,
זיי ווילן עס ניט.

18 דרום בין איך פול מיט דעם גרימצאָרן פון גאָט,
איך קען מער ניט אַינהאַלטן;
גיס אים אויס אויף די קינדער אין גאַס,
און אויף דעם געזעמל פון יונגע לייט מיטאַנאַדער;
וואַרום אי מאַן אי ווייב וועלן באַצווונגען ווערן,

ו וואַרטשפּיל: ובתקוץ תקעו.

יִכְשְׁלוּ אִמְרֵי יְהוָה: כֹּה אָמַר יְהוָה עַמְדוּ עַל-דַּרְכֵיכֶם וְרֵאוּ וּשְׁאֲלוּ לִנְתִיבוֹת עוֹלָם אֵיזוֹ הַדֶּרֶךְ הַטּוֹב וּלְכוּ-בָהּ וּמַצְאוּ מְרִיעַ לְנַפְשְׁכֶם וְיִאמְרוּ לֹא נִלְךְ: וְהִקְמַתִי עֲלֵיכֶם צַפִּים הַקְּשִׁיבוּ לְקוֹל שׁוֹפָר וְיִאמְרוּ לֹא נִקְשִׁיב: לָכֵן שָׁמְעוּ הַגּוֹיִם וְדַעֵי עֲדָה אֶת-יִשְׂרָאֵל בָּם: שָׁמְעוּ הָאָרֶץ וְיִהְיֶה אֲנֹכִי מְבִיא רָעָה אֶל-הָעָם הַזֶּה כִּי מִחֲשֹׁבוֹתָם כִּי עַל-דַּבְּרֵי לֹא הִקְשִׁיבוּ וְתוֹרַתִי וּמַאֲסֵרְבָּהּ: לְמַהֲרָה לִּי לְבֹנֵה מִשְׁבָּא תָבוֹא וְקִנְיַת הַטּוֹב מֵאָרֶץ מִרְחֹק עֲלוֹתֵיכֶם לֹא לְרַצֵּן וּבְחִיכֶם לֹא-יַעֲרֹבוּ לִי: לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִגַּי נֶתַן אֶל-הָעָם הַזֶּה מַכְשָׁלִים וּכְשָׁלוּ בָם אַבוֹת וּבְנֵים יַחַדוּ שָׁכֵן וְרֵעוּ וְיֹאבְדוּ: כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה עִם כָּא מֵאָרֶץ צָפוֹן וְגַי גְּדוֹל יַעֲזֹר מִיַּרְכְּתֵי-אָרֶץ: קִשְׁת כֶּבֶד וְכִדּוֹן יִחִיּוּ אֲכֹרֵי הוּא וְלֹא יִרְחֲמוּ קוֹלָם בְּיַם יְהִמָּה וְעַל-סוֹסִים יִרְכָּבוּ עֲרוֹךְ כְּאִישׁ לְמַלְחָמָה עֲלֵיךְ בְּתֵי צִיּוֹן: שָׁמְעֵנוּ אֶת-שִׁמְעוֹ רַפּוּ דַעֵי צָרָה הַחוֹקֵתֵנוּ חֵיל כִּד בְּיֹלְדָהּ: אֶל-תִּצְאֵי הַשָּׂדֶה וּבַדֶּרֶךְ אֶל-תִּלְכְּוּ בִּי חֶרֶב כֹּה לְאִיב מְגוּר מִסְּבִיב: בְּתַעֲמֵי חַנּוּר־שֶׁקֶת וְהַתְּפִלְשֵׁי בְּאֶפֶר אָבֵל יִחַד עֲשִׂי-לָךְ מִסַּף תַּמְרוּרִים כִּי פִתְאֹם יִבֹּא הַשָּׂדֶה עֲלֵינוּ: בְּחֹן נִתְחַדֵּךְ בְּעַמִּי מִבְּצָר וְתִדְעַ וּבְחִנְתָּ אֶת-דַּרְכָּם: כָּלֶם סָרִי סוֹרְרִים הִלְכִי רַכִּיל נִחְשֶׁת וּבְרוּחַ כָּלֶם מִשְׁחִיתָם הִמָּה: נִחַר מִפֶּחַ מֵאִשְׁתֶּם עֲפָרַת לִשׁוֹא צָרָף צָרוּף וְרֵעִים לֹא נִתְקוּ: כִּסְף נִמָּאֵס קָרְאוּ לְדָם כִּי מָאֵס יְהוָה בָּהֶם:

וְהִדְבַר אֲשֶׁר-הִדְבִּיר אֶל-יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: עַמְדוּ בְּשַׁעַר בֵּית יְהוָה וּקְרֵאתָ שָׁם אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה וְאָמַרְתָּ שָׁמְעוּ רַבְרֵי-יְהוָה כִּלְיֵי-יְהוּדָה הַבָּאִים בְּשַׁעֲרֵים הָאֵלֶּה

1, 16 וְהִדְבַר קרי כה תצא קרי חלבו קרי כו קמץ בששטא כט מאש הם קרי

16 אוי האָט גאָט געזאָגט: שטייט אויף די וועגן און זעט, און פֿרעגט אויף די אַלטע שטעגן, וווּ איז דער וועג צום גוטן, און גייט אויף אים, און געפינט אַן אָפרו פֿאַר אײער זעל. אָבער זיי האָבן געזאָגט: מיר וועלן ניט גיין.
17 און איך פֿלעג אויפשטעלן וועכטער איבער אײך: פֿאַרנעמט דעם קול פֿון שופֿר! אָבער זיי האָבן געזאָגט: מיר וועלן ניט פֿאַרנעמען.
18 דרום הערט, איר פֿעלקער, און זיי וויסן, דו אײנוואַמלונג, וואָס אויף זיי קומט. הער, דו ערד;
זע, איך ברענג אַן אומגליק אויף דעמדאָויקן פֿאַלק, די פֿרוכט פֿון זײערע טראַכטונגען, ווייל זיי האָבן מיינע ווערטער ניט פֿאַרנומען, און מיין תּוֹרָה-זי האָבן זיי פֿאַראַכט.
20 צו וואָס מיר דען וויירויך וואָס קומט פֿון שבֿאַ, און גוטער געוירצראַר פֿון אַ ווייטן לאַנד? אײערע בראַנדאָפֿפער זיינען ניט צו באַויליקונג, און אײערע שלאַכטאָפֿפער זיינען מיר ניט אָנגעלייגט.
21 דרום האָט גאָט אוי געזאָגט: זע, איך לייג שטרויכלונגען פֿאַר דעמדאָויקן פֿאַלק, און שטרויכלען וועלן דורך זיי פֿאַטערס און זין אין אייגעם, דער שכן און זיין חבר; און זיי וועלן אונטערגיין.

22 אוי האָט גאָט געזאָגט: זע, אַ פֿאַלק קומט פֿון צפֿון-לאַנד, און אַ גרויסע אומה דערוועקט זיך פֿון די עקן ערד. 23 בויגן און שפּיז האַלטן זיי,

וואָרום פֿלוצים וועט קומען דער פֿאַרוויסטער אויף אונדז.

27 אַ פֿרוזער האָב איך דיך געמאַכט, אַ גאַלדטיגל צווישן מיין פֿאַלק, כּדי זאָלסט געוואָר ווערן און פֿרוזן זײער וועג.
28 אָפּגעקערטע אָפּקערער זיינען זיי אַלע, רכילות-טרייבער; קופּער און אײזן זיינען זיי, אַלע פֿאַרדאַרבן זיינען זיי.
29 געסאָפּעט האָט דער בלאַזוואַק, פֿאַרלענדט געוואָרן פֿון פֿײער איז דאָס בלי-אומזיסט האָט מען לײטערן געלײטערט, וואָרום די שלעכטע זיינען ניט אָפּגעשײדט געוואָרן.
30 פֿאַראַכטע וילבער רופּט מען זיי, וואָרום פֿאַראַכט האָט זיי גאָט.

אַכּוּרִים זיינען זיי, און האָבן קיין רחמנות ניט; זײער קול ברומט ווי דער ים, און אויף פֿערד רייטן זיי; אויסגעשטעלט ווי אײן מאַן צו מלחמה אויף דיר, טאַכטער ציין.
28 מיר האָבן געהערט זיין הערונג, אונדזערע הענט זיינען שלאַף געוואָרן, אַן אַנגסט האָט אונדז באַנומען, אַ ווייטאַק ווי אַ געווינערין.
29 זאָלסט ניט אַרויס אין פעלד, און אין וועג זאָלסטו ניט גיין, וואָרום די שווערד פֿון דעם פֿיינט איז אַ שרעק רונד אַרום.
30 טאַכטער מיין פֿאַלק, גורט אַן זאַק, און קײקל זיך אין אַש; אַ טרויער ווי נאָך אַן אײנאַינציקן מאַך דיר, אַ ביטערע קלאַג.

קרי דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמיהוֹן פֿון גאָט, אוי צו וואָגן: שטעל זיך אין טויער פֿון גאָטס הויז, און זאָלסט אויס-רופן דאָרטן דאָסדאָויקע וואָרט, און וואָגן: הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט, גאַנץ יְהוּדָה, וואָס קומט אין דיִדאָזיקע טויערן זיך צו בויקן צו גאָט.

אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות
 דער גאָט פון ישראל:
 בעסערט אייערע וועגן און אייערע מעשים,
 און איך וועל אייך לאָזן רוען אין דעמדאָזיקן אָרט.
 איר זאָלט אייך ניט פאַרויכערן אויף די ווערטער פון
 ליגן,
 אזוי צו זאָגן: דער טעמפל פון גאָט,
 דער טעמפל פון גאָט, דער טעמפל פון גאָט איז דאָס.
 נייערט, אויב בעסערן וועט איר בעסערן
 אייערע וועגן און אייערע מעשים;
 אויב טאָן וועט איר טאָן גערעכטיקייט
 צווישן איטלעכן און זיין חבר,
 דעם פרעמדן, דעם יתום, און די אלמנה וועט איר ניט
 דריקן.
 און אומשולדיק בלוט וועט איר ניט פאַרגיסן
 אין דעמדאָזיקן אָרט,
 און נאָך פרעמדע געטער וועט איר ניט גיין,
 צו אייער אייגענער רעה,
 וועל איך אייך לאָזן רוען אין דעמדאָזיקן אָרט,
 אין דעם לאַנד וואָס איך האָב געגעבן אייערע עלטערן
 פון אייביק און ביז אייביק.
 זעט, איר פאַרויכערט אייך
 אויף ווערטער פון ליגן אָן אַ נוץ.
 ווילט איר גנבען, טייטן, און נואפן,
 און שווערן פאַלש, און רייכערן צו בעל,
 און גיין נאָך פרעמדע געטער, וואָס איר קענט ניט,
 און קומען און זיך שטעלן פאַר מיר אין דעמדאָזיקן הויז,
 וואָס מיין נאָמען ווערט גערופן אויף אים,
 און זאָגן: „מיר זייגען געראַטעוועט!“
 כדי צו טאָן אַלע די דאָזיקע אומווערדיקייטן?
 איז אַ הייל פון רויבער געוואָרן אין אייערע אויגן
 דאָסדאָזיקע הויז וואָס מיין נאָמען ווערט גערופן אויף
 אים?
 אָבער איך, זעט, האָב צוגעקוקט, זאָגט גאָט.
 וואָרום גייט אַקאַרשט צו מיין אָרט וואָס אין שילו,
 וואָס איך האָב געמאַכט רוען מיין נאָמען דאָרטן
 צוערשט,
 און זעט וואָס איך האָב געטאָן צו אים,
 פון וועגן דער שלעכטיקייט פון מיין פּאָלק ישראל.
 און אַצונד, ווייל איר טוט אַלע די דאָזיקע מעשים,
 זאָגט גאָט,
 און איך האָב צו אייך גערעדט,
 נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד גערעדט,
 און איר האָט ניט צוגעהערט,
 און איך האָב אייך גערופן,
 און איר האָט ניט געענטפערט—
 דרום וועל איך טאָן צו דעם הויז,

להשתחוות ליהוה: כה־אמר יהוה צבאות אלהי ישראל
 היטיבו דרכיכם ומעלליכם ואשכנח אתכם במקום
 הנה: אלה־תבטחו לכם אל־דברי השקר לאמר היכל
 יהוה היכל יהוה היכל יהוה הנה: כי אם־היטיב
 היטיבו את־דרכיכם ואת־מעלליכם אם־עשו תעשו
 משפט בין איש ובין רעהו: נר יתום ואלמנה לא תעשקו
 ודם נקי אלה־תשפטו במקום הנה ואחרי אלהים אחרים
 לא תלכו לרע לכם: ושכנתי אתכם במקום הנה
 בארץ אשר נתתי לאבותיכם למדעולם ועדעולם:
 הנה אתם במתים לכם על־דברי השקר לבלתי הועיל:
 הנזב ורצח ונאף והשבע לשקר וקטר לבעל והלך
 אחרי אלהים אחרים אשר לא־דעתם: ובאתם ועמדתם
 לפני בבית הנה אשר נקרא־שמי עליו ואמרתם נצלנו
 למען עשות את כלה־תועבת האלה: המערת פּרצים
 הנה הבית הנה אשר־נקרא־שמי עליו בעיניכם גם אנכי
 הנה ראיתי נאם־יהוה: כי לכרנא אל־מקומי אשר
 בשילו אשר שכנתי שמי שם בראשונה וראו את אשר
 עשיתי לו מפני רעת עמי ישראל: ועתה יען עשותכם
 את־כלה־מעשים האלה נאם־יהוה ואדבר אליכם השכם
 ודבר ולא שמעתם ואקרא אתכם ולא עניתם: ועשיתי
 לבית אשר נקרא־שמי עליו אשר אתם במתים פו
 ולמקום אשר־נתתי לכם ולאבותיכם כאשר עשיתי
 לשלו: והשלכתי אתכם מעל פני כאשר השלכתי את־
 כל־אֹהֲבֵיכֶם את כל־זרע אֲפֹרִים: ואתה אלה־תתפלל
 בעד־העם הנה ואלה־תשא בעדם רנה ותפלה ואלה־תפגע
 כי כראיני שמע אתך: האינך ראה מה הנה עשים
 בערי יהודה ובחצות ירושלים: הבגים מלקטים עצים

ה' ו' במקום ה' ס' ס' ס' ס' ס'

וואָס מיין נאָמען ווערט גערופן אויף אים,
 וואָס איר פאַרויכערט אייך אויף אים,
 און צו דעם אָרט וואָס איך האָב געגעבן
 אייך און אייערע עלטערן,
 אזוי ווי איך האָב געטאָן צו שילו.
 און איך וועל אייך אוועקוואַרפן פון פאַר מיין פנים,
 אזוי ווי איך האָב אוועקגעוואַרפן אַלע אייערע ברידער,
 דעם גאַנצן זאָמען פון אפרים.
 און דו, זאָלסט ניט מתפלל זיין פאַר דעמדאָזיקן פּאָלק,
 און ניט אויפהייבן אַ געשריי און אַ תפילה פאַר זיי,
 און זיך ניט שתדלען ביי מיר,
 וואָרום איך הער דיך ניט צו.
 זעסטו ניט וואָס זיי טוען
 אין די שטעט פון יהודה און אין די גאַסן פון ירושלים?
 די קינדער קלייבן האַלץ,

און די פאָטערס צינדן אָן דאָס פֿייער,
 און די חייבער קנעטן טייג
 צו מאַכן קוכנס צו דער מלכה פון הימל,
 און זיי גיסן גיסאָפּפער צו פרעמדע געטער,
 כדי מיך וויי צו טאָן.
 19 טוען זיי דען מיר וויי, זאָגט גאָט,
 צי ניט זיך אליין, צו דער שאַנד פון זייער פנים?
 20 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
 זע, מיין כעס און מיין גרימצאָרן
 גיסט זיך אויס אויף דעמדאָויקן אַרט,
 אויף מענטשן, און אויף בהמות,
 און אויף דעם בוים פון פעלד,
 און אויף דער פרוכט פון דער ערד,
 און ער וועט ברענען און ניט פאַרלאָשן ווערן.

21 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות,
 דער גאָט פון ישראל:
 לייגט צו אייערע בראַנדאָפּפער צו אייערע שלאַכט־
 אָפּפער,
 און עסט זיך אָן מיט פלייש.
 22 וואָרום איך האָב ניט גערעדט מיט אייערע עלטערן,
 און האָב זיי ניט באַפוילן,
 אין דעם טאָג וואָס איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פון לאַנד
 מצרים,
 וועגן אַ בראַנדאָפּפער אָדער אַ שלאַכטאָפּפער.
 23 נאָר בלויז דאָסדאָויקע וואָרט האָב איך זיי באַפוילן,
 אַזוי צו זאָגן: הערט צו מיין קול,
 און איך וועל אייך זיין צום גאָט,
 און איר וועט מיר זיין צום פאָלק;
 און איר זאָלט גיין אין אַלדעם וועג וואָס איך באַפעל
 אייך,
 כדי אייך זאָל גוט זיין.
 24 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט,
 און ניט צוגעניגט זייער אויער,
 און זיי זיינען געגאָנגען אין די עצות,

והאבות מבערים אתהאש והנשים לשות בצק לעשות
 פנים למלכת השמים והסד נסכים לאלהים אחרים
 למען הכעמי: האתי הם מבעסים נאסידודה הלא יט
 אתם למען בשת פניהם: לכן כדאמר | אדני כ
 יהוה הנה אפי וחמתי נתכת אליהמקום הנה עלהאדם
 ועלהבהמה ועלעץ השדה ועלפרי האדמה ובערה
 ולא תכבה: כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל כ
 עלותיכם ספו עלזבחיכם ואכלו בשר: כי לאידברתי כ
 אתאבותיכם ולא צויתים ביום הוציא אותם מארץ
 מצרים עלדברי עולה וזבח: כי אסדתהדבר יהוה כ
 צויתי אותם לאמר שמעו בקולי והויתי לכם לאלהים
 ואתם תהודו לי לעם והלכתם בכלהדרך אשר אצוה
 אתכם למען ייטב לכם: ולא שמעו ולאדמו אתאונם כ
 ובלטו במעצות בשררות לבם הרע ויהיו לאחור ולא
 לפנים: למדהיום אשר יצאו אבותיכם מארץ מצרים כ
 עד היום הנה ואשלח אליכם אתכלעברי הנביאים
 זום השכם ושלח: ולא שמעו אלי ולא הטו אתאונם כ
 ויקשו אתיערפם הרעו מאבותם: ודברת אליהם את כ
 בלהדברים האלה ולא ישמעו אליך וקראת אליהם
 ולא יענוכה: ואמרת אליהם הנה הנני אשר לאישמעו כ
 בקול יהוה אלהיו ולא לקחו מוסר אבדה האמונה
 ונכרתה מפייהם: הן נורף והשליכי ושאי על כ
 שפים קינה בי מאם יהוה ויש אלהיך עברתי: כי ל
 עשו בנייהודה הרע בעיני נאסידודה שמו שקוציהם
 בבית אשרנקראישמי עליו לטמא: ובנו במזות התפת לא
 אשר בנא בדהגם לשרף אתבניהם ואתבניהם פאש
 אשר לא צויתי ולא עלתה עלילבי: לכן הנה ימים לב

כא' וסמך צו כב' הוציא קי

און ניט גענומען קיין מוסר;
 אונטערגעגאנגען איז דער אמת,
 און פאַרשניטן פון זייער מויל.
 25 שנייד אָפּ דיין קרוין האַר און וואָרף אַזעק,
 און אויף די הויכע ערטער הייב אויף אַ קלאָג,
 וואָרום פאַראַכט האָט גאָט און פאַרלאָזן
 דעם דור פון זיין צאָרן.
 26 וואָרום די קינדער פון יהודה האָבן געטאָן
 וואָס איז שלעכט אין מיינע אויגן, זאָגט גאָט;
 זיי האָבן אַריינגעטאָן זייערע אומווערדיקייטן אין דעם הויז
 וואָס מיין נאָמען ווערט גערופן אויף אים,
 עס צו פאַראומרייניקן.
 27 און זיי האָבן געבויט די בָּמוֹת פון תּוֹפֶת
 וואָס אין טאַל פון בְּדֵהנוֹם,
 צו פאַרברענען זייערע זין און זייערע טעכטער אין
 פֿייער,
 וואָס ניט איך האָב באַפוילן,
 און ניט עס איז אויף מיין זינען אַרויפגעקומען.
 28 דרום זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,

אין דער איינגעשפאַרטקייט פון זייער ביזן האַרצן,
 און זיינען געווען אהינטער און ניט פאַרויס,
 29 פון דעם טאָג וואָס אייערע עלטערן זיינען ארויס פון
 לאַנד מצרים
 ביז אויף היינטיקן טאָג;
 און איך האָב געשיקט צו אייך אַלע מיינע קנעכט די
 נביאים,
 טאָנטעגלעך, נאָכאָנאָנד געשיקט,
 30 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט צו מיר,
 און ניט צוגעניגט זייער אויער,
 און זיי האָבן האַרט געמאַכט זייער נאָקן;
 זיי האָבן געטאָן ערגער פון זייערע עלטערן.
 31 און וועסט רעדן צו זיי די אַלע ווערטער,
 אָבער זיי וועלן ניט צוהערן צו דיר,
 און וועסט רופן צו זיי,
 אָבער זיי וועלן דיר ניט ענטפערן.
 32 זאָלסטו זאָגן צו זיי:
 דאָס איז דאָס פאָלק וואָס האָט ניט צוגעהערט
 צו דעם קול פון יהוה זיין גאָט,

באים נאס־יהוה ולא־אמר עוד התפת וניא בדהנחם
 ל: כי אס־ניא ההנה וקברו בתפת מאן מקום: ויהוה
 נבלת העם הזה למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ
 לד: ואין מחריד: והשבתו מערי יהודה ומחצות ירושלים
 קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול בלה כי לחרה
 תהנה הארץ:

ח

א בעת ההיא נאס־יהוה ויצאו את־עצמות מלכיהודה
 ואת־עצמות שריו ואת־עצמות הכהנים ואת עצמות
 ב הנביאים ואת עצמות יושבי־ירושלים מקבריהם: ושטחום
 לשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר אהבו ואשר
 עבדום ואשר הלכו אחריהם ואשר דרשום ואשר
 השתחוו להם לא יאספו ולא יקברו לדמן על־פני האדמה
 ג יהוה: ונבחר מות מחיים לכל השארית הנשארים מן
 המשפחה הרעה הזאת בכל־המקומות הנשארים אשר
 ד הירחתיים שם נאם יהוה צבאות: ואמרת אליהם כזה
 ה אמר יהוה הופלו ולא יקומו אס־ישוב ולא ישוב: מדוע
 שובכה העם הזה ירושלים משבה נצחת החוֹקו בתרמת
 ו מאנו לשוב: הקשבתו ואשמע לוארכן ידברו אין איש
 נחם על־רעתו לאמר מה עשיתי בלה שב במרצותם
 ז בסוס שוטף במלחמה: נס־חסידה בשמים ידעה
 ח מועדיה ותר וסוס ועגור שמרו אתיעת באנה ועמי
 לא ידעו את משפט יהוה: איכה תאמרו חכמים אנחנו
 ותרתי יהוה אתנו אכן הנה לשקר עשה עט שקר
 ט ספרים: הכשו חכמים חתו וילכדו הנה בדברי־יהוה
 י מאסו וחכמתמה להם: לכן אתן את־נשיהם לאחרים
 שדותיהם ליוֹרשים כי מקטן ועד־גדול בלה בצע בצע

און עס וועט מער ניט געזאגט ווערן „תופת“
 און „טאל פון בדהנחם“,
 נייערט „טאל פון טייטונג“,
 און מע וועט באגראָבן אין תופת,
 חייל מער קיין ארט וועט ניט זיין.
 און די טויטע ליבער פון דעמדאָויקן פאלק
 וועלן זיין צו שפיז פאָרן פויגל פון הימל,
 און פאָר דער חיה פון דער ערד,
 און קיינער וועט זיי ניט אָפּשרעקן.
 און איך וועל פאָרשטערן פון די שטעט פון יהודה,
 און פון די גאָסן פון ירושלים,
 דעם קול פון לוסטיקייט און דעם קול פון פרייד,
 דעם קול פון אַ חתן און דעם קול פון אַ כלה,
 וואָרום צו וויסטעניש וועט ווערן דאָס לאַנד.

ח

א אין יענער צייט, זאָגט גאָט,
 וועט מען ארויסציען די ביינער פון די מלכים פון
 יהודה,
 און די ביינער פון זיינע האָרן,
 און די ביינער פון די כהנים,
 און די ביינער פון די נביאים,
 און די ביינער פון די באַוווינער פון ירושלים,
 פון זייערע קברים;
 און מע וועט זיי אויסשפרייטן
 פאָר דער זון, און פאָר דער לבנה,
 און פאָר דעם גאַנצן חיל פון הימל,
 וואָס זיי האָבן זיי ליב געהאַט,
 און וואָס זיי האָבן זיי געדינט,
 און וואָס זיי זיינען געגאַנגען נאָך זיי,
 און וואָס זיי האָבן זיי געזוכט,
 און וואָס זיי האָבן זיי געבוקט צו זיי;
 ניט אַיינגעזאַמלט און ניט באַגראָבן וועלן זיי ווערן;
 צו מיסט אויפן געזוכט פון דער ערד וועלן זיי זיין.
 און טויט וועט זיין ליבער פון לעבן דעם גאַנצן
 איבערבלייב

וואָס וועט בלייבן פון דערדאָויקער בייזער משפחה,
 די וואָס וועלן איבערבלייבן אין אלע ערטער
 וואָס איך האָב זיי פאָרשטויסן אַהין,
 זאָגט גאָט פון צבאות.

און וואָלט זאָגן צו זיי: אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 פאלט מען און מע שטייט ניט אויף?
 צי קערט מען זיך אָפּ, און מע קערט ניט צוריק?
 פאָרוואָס האָט זיך אָפּגעקערט דאָסדאָויקע
 פאלק, ירושלים,
 אַן אייביקע אָפּקערונג?
 זיי האַלטן זיך אָן באַטרוג,
 זיי חילן ניט צוריקערן.
 איך האָב געהאַרכט און זיך צוגעהערט,
 ניט די ריכטיקייט רעדן זיי.
 קיינער האָט ניט חרטה אויף זיין שלעכטיקייט,
 צו זאָגן: וואָס האָב איך געטאָן!
 איטלעכער קערט זיך אַוועק אין זיין געלאָף,
 חיי אַ פערד וואָס יאָגט אין מלחמה.
 אַפילו דער שטאַרך אין הימל
 חיים זיינע געשטעלטע צייטן,

ח, ה' ויצאו קרי קיץ בטרחא ג' דלג עד טכב' ה' סחח נחתנו
 ו' קיץ בסטחא במרוצתם ק' ז' וסוס ק ט' קיץ בויק

און די טורטלטיוב און די שוואַלב און דער
 בושל
 היטן די צייט פון זייער קומען;
 נאָר מיין פאלק ווייס ניט
 דאָס געזעץ פון גאָט.
 ° ווי קענט איר זאָגן: חכמים זיינען מיר,
 און די תורה פון גאָט איז ביי אונדז?
 פאָרוואָר, זע, אומנישט האָט געאַרבעט
 די פאלשע פען פון די שרייבער.
 ° פאַרשעמט זיינען די חכמים,
 דערשראָקן און באַצווונגען;
 זע, דאָס וואָרט פון גאָט האָבן זיי פאַראַכט,
 און וואָסער חכמה איז ביי זיי?
 10 דרום וועל איך געבן זייערע ווייבער צו אַנדערע,
 און זייערע פעלדער צו אָפּירשער;
 וואָרום פון קלענסטן ביזן גרעסטן
 איז איטלעכער גייציק נאָך געוויזן;

פון נביא וער פון כהן
טוט איטלעכער פאלשקייט.
11 און זיי היילן דעם בראך פון דער טאכטער מיין פאלק
אויף גרינג,

אזוי צו זאגן: שלום! ווען קיין שלום איז ניטא.
12 זיי וועלן צו שאנד ווערן,
זייל אומווערדיקייט האבן זיי געטאן;
צומאל שעמען שעמען זיי זיך ניט,
און פון קיין בושה ווייסן זיי ניט;
דרום וועלן זיי פאלן צווישן די געפאלענע;
אין דער צייט פון זייער רעכנשאפט
וועלן זיי געשטרויכלט ווערן, זאגט גאט.

13 פארלענדן וועל איך זיי פארלענדן,
זאגט גאט;

קיין טרויבן אויפן ווינשטאק,
און קיין פייגן אויפן פייגנבוים,
און דאס בלאט פארוועלקט!
און וואס איך האב זיי געגעבן, וועט אוועק פון זיי.

14 נאך וואס זיצן מיר?
זאמלט איך זיין און לאמיר אריין אין די פעסטונגשטעט,
און דארטן פארשניטן ווערן;
ווארום יהוה אונדזער גאט האט אונדז פארשניטן,
און אונדז אָנגעטרונקען מיט גיפטוואַסער,
ווייל מיר האָבן געזינדיקט צו גאָט.

15 געהאָפט אויף שלום,
און קיין גוטס איז ניטאָ;
אויף אַ צייט פון היילונג,
ערשט אַ שרעקעניש.

16 פון דן הערט זיך דאָס סאָפּען פון זיינע פּערד,
פון דעם קול פון די הירושעס פון זיינע אָגערס
ציטערט דאָס גאַנצע לאַנד;
און זיי קומען און פאַרצערן
דאָס לאַנד און איר פּולקייט,

זי איז קיין רופא ניטא דארט?
פארוואס דען קומט ניט קיין היילונג
צו דער טאכטער מיין פאלק?
ווער מאכט מיין קאפּ וואסער,
און מיין אויג אַ קוואַל טרערן,
איך וואָלט באַוויינט טאָג און נאַכט
די דערשלאָגענע פון דער טאכטער מיין פאלק!

ט 1 ווער גיט מיר אין מדבר
אַ האַרבעריק פאַר וואַנדערער,
איך וואָלט פאַרלאָזן מיין פאַלק,
און אַוועקגיין פון זיי!
וואָרום אַלע זיינען זיי נואפים,
אַ געזעמל פון פעלשער.
2 און זיי שפּאַנען זייער צונג-זייער בויגן פון ליגן,
און ניט פאַר אמת זיינען זיי שטאַרק אין לאַנד;
וואָרום פון ביי צו ביי גייען זיי
און מיך קענען זיי ניט, זאָגט גאָט.
3 היט אייך איטלעכער פון זיין חבר,
און אויף קיין ברודער זאָלט איר אייך ניט פאַרויכערן,
וואָרום נאָרן נאָרט איטלעכער ברודער,

מנביא וער פון כהן
טוט איטלעכער פאלשקייט:
11 און זיי היילן דעם בראך פון דער טאכטער מיין פאלק
אויף גרינג;
אזוי צו זאגן: שלום! ווען קיין שלום איז ניטא.

12 זיי וועלן צו שאנד ווערן,
זייל אומווערדיקייט האבן זיי געטאן;
צומאל שעמען שעמען זיי זיך ניט,
און פון קיין בושה ווייסן זיי ניט;
דרום וועלן זיי פאלן צווישן די געפאלענע;
אין דער צייט פון זייער רעכנשאפט
וועלן זיי געשטרויכלט ווערן, זאגט גאט.
13 פארלענדן וועל איך זיי פארלענדן,
זאגט גאט;
קיין טרויבן אויפן ווינשטאק,
און קיין פייגן אויפן פייגנבוים,
און דאס בלאט פארוועלקט!
און וואס איך האב זיי געגעבן, וועט אוועק פון זיי.
14 נאך וואס זיצן מיר?
זאמלט איך זיין און לאמיר אריין אין די פעסטונגשטעט,
און דארטן פארשניטן ווערן;
ווארום יהוה אונדזער גאט האט אונדז פארשניטן,
און אונדז אָנגעטרונקען מיט גיפטוואַסער,
ווייל מיר האָבן געזינדיקט צו גאָט.
15 געהאָפט אויף שלום,
און קיין גוטס איז ניטאָ;
אויף אַ צייט פון היילונג,
ערשט אַ שרעקעניש.
16 פון דן הערט זיך דאָס סאָפּען פון זיינע פּערד,
פון דעם קול פון די הירושעס פון זיינע אָגערס
ציטערט דאָס גאַנצע לאַנד;
און זיי קומען און פאַרצערן
דאָס לאַנד און איר פּולקייט,

מִיִּתְנִי בַמִּדְבָּר מִלֹּן אֲרֻחִים וְאֶעֱבֹה אֶת־עַמִּי וְאֶלְכָה א
מֵאַתָּם כִּי כֻלָּם מִנְאֲפִים עֲצֵרֶת בְּגֵדִים: וַיִּדְרֹכוּ אֶת־ב
לְשׁוֹנָם קִשְׁתָּם שֶׁקֶר וְלֹא לְאִמּוּנָה גָבְרוּ בְּאַרְצָה כִּי מִרְעָה
אֶל־רְעָה: וַיֵּצְאוּ וְאֵתִי לֹא־יָדָעוּ נְאֻם־יְהוָה: אִישׁ ג
מִרְעָדוֹ הִשְׁמָרוּ וְעַל־בְּלֹאֵחַ אֶל־תִּבְטְחוּ כִּי בְלֹאֵחַ עֲקֹבוּ

ט

ח, יא חס א יב' קמץ חק יג' הסטות ט טא טו' ה נמקס א
יח' ב טפסס כא' סתח טאחח ט, ב' קמץ טחבר קדץ טחחא

די שטאט און די ווינער אין איר.
17 ווארום וועט, איך שיק אן אויף אייך שלענג
פיערונאטערס,
וואס פאר זיי איז קיין שפרוך ניטא,
און זיי וועלן אייך בייסן, זאגט גאט.
18 איך וויל מיך דערמונטערן אין קומער,
איז מיין הארץ אין מיר קראנק.
19 וע, א קול פון געשריי פון דער טאכטער מיין פאלק,
פון א לאנד א ווייטן;
איז גאט ניטא אין ציון?
איז איר קיניג ניטא אין איר?
פארוואס האבן זיי מיך דערצערנט מיט זייערע געצן,
מיט נישטיקייטן פון דער פרעמד?
20 אריבער דער שניט, געענדיקט דער זומער,
און מיר זיינען ניט געהאלפן געווארן.
21 איבער דעם בראך פון דער טאכטער מיין פאלק
בין איך צעבראכן,
פינצטער בין איך,
א שרעק האט מיך אָנגענומען.
22 איז קיין באלואם ניטא אין גלעד?

און איטלעכער חבר טרייבט רכילות.
 4 און איינער דעם אנדערן גענארן זיי,
 און אמת זאגן זיי ניט;
 זיי האבן איינגעוויינט זייער צונג זאגן ליגן,
 זיי מאַטערן זיך צו פאַרברעכן.
 6 דיין זיצן איז צווישן באַטרוג;
 פון וועגן באַטרוג ווילן זיי מיך ניט קענען,
 זאָגט גאָט.

6 דרום האָט גאָט פון צבאות אזוי געזאָגט:
 זע, איך לייטער זיי, און וועל זיי פרווון,
 וואָרום ווי דען זאָל איך טאָן
 פון וועגן דער טאַכטער מיין פּאָלק?
 7 אַ פאַרשפיצטע פּייל איז זייער צונג,
 זי רעדט באַטרוג;
 מיטן מויל רעדט מען שלום מיטן חבר,
 און אין זיך מאַכט מען אַ לוייערונג אויף אים.
 8 זאָל איך דערפאַר זיך ניט אַפּרעכענען מיט זיי,
 זאָגט גאָט;
 זאָל אַן אַ פּאָלק ווי דאָסדאָויקע
 זיך ניט נוקם זיין מיין וועל?

9 וועגן די בערג וועל איך אויפהייבן אַ געוויינ און אַ יאָמער,
 און וועגן די פּיטערפלעצער פון מדבר אַ קלאַג,
 וואָרום זיי זיינען פאַרוויסט, אַו קיין מענטש גייט ניט
 דורך,
 און זיי הערן ניט קיין קול פון פּי;
 פון אַ פּויל פון הימל בּוֹ אַ בהמה
 זיינען אַנטלאָפּן, אַוועק.
 10 און איך וועל מאַכן ירושלים פאַר הויפּנס,
 אַ ווינונג פון שאַקאַלן,
 און די שטעט פון יהודה וועל איך מאַכן אַ וויסטעניש,
 אַן אַ באַווינער.

11 ווער איז דער קלוגער מאַן,
 ער זאָל דאָס פאַרשטיין?
 און דער וואָס גאָטס מויל האָט צו אים גערעדט,
 ער זאָל דאָס זאָגן?
 פאַרוואָס איז אונטערגעגאַנגען דאָס לאַנד,
 פאַרוויסט ווי אַ מדבר, אַן אַ דורכגייער?
 12 און גאָט האָט געזאָגט:
 פאַרוואָס זיי האָבן פאַרלאָזן מיין תורה,
 וואָס איך האָב געלייגט פאַר זיי,
 און זיי האָבן ניט צוגעהערט צו מיין קול,
 און ניט גענאָנגען אין איר;
 13 נייערט גענאָנגען אין דער איינגעשפאַרטקייט פון
 זייער האַרצן,
 און נאָך די בעלגעטער וואָס זייערע עלטערן
 האָבן זיי געלערנט.
 14 דרום האָט אזוי געזאָגט יהוה פון צבאות,
 דער גאָט פון ישראל:
 זע, איך מאַך זיי עסן, דאָסדאָויקע פּאָלק, ווערמוט,
 און איך וועל זיי מאַכן טרינקען גיפטוואַסער.
 15 און איך וועל זיי צעשפּרייטן צווישן די פעלקער,
 וואָס ניט זיי און ניט זייערע עלטערן האָבן געקענט,
 און איך וועל גאַכשיקן נאָך זיי די שווערד,

ד יעלבן וכלהע רכיל יהלך; ואיש ברערו יתללו ואמת
 ה לא ידברו למדו לשונם דברי שקר הענה נלאו: שבתך
 בתוך מרמה במרמה מאנו העתאותי נאסיהוה:
 ו לכן כה אמר יהוה צבאות הנני צורפם ובחנתיים כר
 ו איד אעשה מפני בתעמי: תן שוחט לשונם מרמה
 דבר בפיו שלום אתירעו דבר ובקרבו ישם ארבו:
 ח העלאלה לאאפקרבם נאסיהוה אם בני אשריכה
 ט לא תתנקם נפשי: עליהררים אשא בכי ונהי ועל
 נאות מדבר קנה כי נצתו מבלאיש עבר ולא שמעו
 י קול מקנה מעוה השמים ועדיכהמה נדו הלכו: ונתתי
 יא שממה מבלי ישוב: מיהאיש החכם ויבן את
 זאת ואשר דבר פדיחה אלו ויגדה עלמה אכדה הארץ
 יב נצתה כמדבר מבלי עבר: ויאמר יהוה עלעזובם
 אתיתותי אשר נתתי לפנים ולאשמעו בקולי ולא
 יג הלכו כה: וילכו אחרי שררות לבם ואחרי הבעלים
 יד אשר למדום אבותם: לכן בהאמר יהוה צבאות
 אלהי ישראל הנני מאכילם אתהעם הזה לענה
 טו והשקיתים מיראש: והפצותים בנוים אשר לא ידעו
 המה ואבותם ושלחתי אחריהם אתיהורב עד כלותי
 טז אותם: כה אמר יהוה צבאות התבוננו וקראו
 למקונות ותבואנה ואלההחכמות שלחו ותבואנה:
 יז ותמהרנה ותשנה עלינו נהי ותבדנה עינינו המערה
 יח ועפעפנו יולרמים: כי קול נהי נשמע מציון איד שדנו
 יט בשנו מאד כיעזבנו ארץ כי השליכו משבתותינו: כר
 שמענה נשים דברייהוה ותקח אונכם דברפיו ולמדנה
 כ בנותכם נהי ואשה רעותה קנה: כיעלה מות בחלוננו

ד' הל' נטשה ז' שחטק י' וס' א' יח' קסז מ"ב

בּוֹ איך טו זיי פאַרלענדן.

16 אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:
 קוקט זיך אום, און רופּט די קלאַגערניס, זיי זאָלן קומען,
 און נאָך די קלוגע ווייבער שיקט, זיי זאָלן קומען;
 17 און זאָלן זיי אַיילן און אויפהייבן אויף אונדו אַ יאָמער,
 אַו אונדזערע אויגן זאָלן צעגיין אין טרערן,
 און אונדזערע ברעמען זאָלן פליסן מיט וואַסער.
 18 וואָרום אַ יאָמערקול הערט זיך פון ציון:
 ווי זיינען מיר פאַרוויסט געוואָרן!
 מיר זיינען פאַרשעמט בּוֹ גאָר,
 ווייל מיר האָבן פאַרלאָזן דאָס לאַנד,
 ווייל אַרויסגעוואָרפּן האָבן אונדו אונדזערע ווינונגען.
 19 וואָרום הערט, איר ווייבער, דאָס וואָרט פון גאָט,
 און זאָל פאַרנעמען אַייער אויער דאָס וואָרט פון זיין מויל,
 און לערנט אַייערע טעכטער אַ יאָמער,
 און איינע די אנדערע אַ קלאַג.
 20 וואָרום דער טויט איז אַרויפגעגאַנגען אין אונדזערע
 פענצטער,

בא בארמונותי להכרית עולל מחוץ בחורים מרחבות:
 דבר בה נאסידוה ונפלה נבלת האדם בדם עלפני כח
 השדה וכעמור מאתרי הקוצר ואין מאפת: כה ואמר כב
 יהיה אליתיהלל חכם בחכמתו ואליתיהלל הגבור
 בנבחרתו אליתיהלל עשיר בעשרו: כי אסבזאת יתהלל כג
 המתהלל השכל וידע אותי כי אני יהיה עשה חסד משפט
 וצדקה בארץ כייבאלה חפצתי נאסידוה: הנה כד
 ימים באים נאסידוה ופקדתי עלבלמול בערלה: על כה
 מצרים ועל יהודה ועל אדום ועל בני עמון ועל מואב
 ועל כל קצוצי פאה הישבים במדבר כי כל הגוים ערלים
 וכל בית ישראל ערל לב:

שמעו אתיהדבר אשר דבר יהוה עליכם בית ישראל: א
 כה ואמר יהוה אללהי הגוים אליתלמדו ומאתות ב
 השמים אליתחתו כירחתו הגוים מהמה: כירחקות ג
 העמים תבל הוא כירעץ מיער כרתו מעשה ידיהרש
 במיעד: ככסף וזהב ייפדו במסמרות ובמקבות ד
 יחזקום ולוא יפיק: כתמר מקשה הקמה ולא ידברו ה
 נשוא ונשוא כירלא יעמדו אליתראו מהם כירלא ירעו
 ונסיהטיב אין אותם: מאין כמוד יהוה גדול ו
 אתה וגדול שמך בנבורה: מי לא יראך מלך הגוים ז
 כי לך יאתה כי בכלחכמי הגוים ובכלמלכותם מאין
 כמוד: ובאחת יבערו ויכסלו מוסר הכלים עין הוא: ח
 כסף מרפע מתרשיש יובא וזהב מאופו מעשה חרש ט
 וירי צורף תבלת וארמון לבושם מעשה חכמים כלם:
 ויהוה אלהים אמת הואאלהים חיים ומלך עולם מקצפו י
 תרעש הארץ ולא יכלו גוים ועמו: כדנה תאמרון יא

ט, כג למסדו ומשטט יד טמן י, ב' קמץ חיק ה' ככל

געקומען אין אונדזערע פאלאצן,
 צו פארשניידן א קינד פון דער גאס,
 בחורים פון די מערק-
 רעד: אזוי איז דער שפרוך פון גאט-
 און די טויטע לייבער פון מענטשן וועלן פאלן
 ווי מיסט אויפן פרייען פעלד,
 און ווי א הייפל הינטערן שניטער,
 וואָס קיינער קלייבט ניט אויף.

אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 זאָל זיך ניט רימען דער חכם מיט זיין חכמה,
 און זאָל זיך ניט רימען דער גיבור מיט זיין גבורה;
 זאָל זיך ניט רימען דער עושר מיט זיין עשירות;
 נאָר דערמיט זאָל זיך רימען דער וואָס רימט זיך,
 מיט פאַרשטיין און קענען מ'ך,
 אז איך יהוה טו חסד,
 רעכט, און גערעכטיקייט, אויף דער ערד;
 ווייל די דאָזיקע באַגער איך,
 זאָגט גאָט.

וע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
 און איך וועל זיך רעכענען
 מיט אַלע באַשניטענע און אומבאַשניטענע:
 מיט מצרים, און מיט יהודה, און מיט אָדום,
 און מיט די קינדער פון עמון, און מיט מואָב,
 און מיט אַלע וואָס מיט אַפּגעהאַקטע האַרעקן,
 וואָס ווײַנען אין מדבר;
 וואָרום אַלע פעלקער זײַנען אומבאַשניטן,
 און דאָס גאַנצע הויז פון ישראל זײַנען אומבאַשניטן אין
 האַרצן.

י הערט דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט אויף אײך
 גערעדט,
 איר הויז פון ישראל: י אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 דעם וועג פון די פעלקער זאָלט איר זיך ניט
 אַפּלערנען.

י ווער זאָל דיך ניט פאַרכטן,
 קיניג פון די פעלקער?
 פאַרוואָר, דיר קומט עס,
 וואָרום צווישן אַלע קליגסטע פעלקער,
 און אין אַל זײַער מלוכה,
 איז ניטאָ דיין גלייכן.
 י און אַלע אין איינעם זײַנען זיי פאַרגרעבט און נאַריש;
 אַ נישטיקע לערנונג, אַ האַלץ איז דאָס.
 י זילבערבלעך פון מרשיש געבראַכט,
 און גאָלד פון אופו,
 די אַרבעט פון אַ מיינסטער,
 און אַ שמעלצערס הענט;
 בלאָ און פורפל איז זײַער מלבוש,
 די אַרבעט פון קינצלער זײַנען זיי אַלע.
 י אָבער יהוה איז דער אמתער גאָט,
 ער איז דער לעבעדיקער גאָט, און דער אייביקער קיניג;
 פון זײַן כּעס ציטערט די ערד,
 און פעלקער קענען ניט אויסהאַלטן זײַן צאָרן.
 י אזוי זאָלט איר זאָגן צו זיי:

און פאַר די צײַכנס פון הימל זאָלט איר זיך ניט שרעקן,
 ווייל די פעלקער שרעקן זיך פאַר זיי.
 י וואָרום די מנהגים פון די אומות, דאָס איז נישטיקייט;
 וואָרום עס איז אַ האַלץ וואָס מע האָט פון וואַלד
 אויסגעהאַקט,
 דאָס ווערק פון אַ מיינסטערס הענט מיט דער הובל.
 י מיט זילבער און מיט גאָלד באַשניטט מען עס,
 מיט נעגל און מיט האַמערס באַפעסטיקט מען עס,
 עס זאָל זיך ניט וואַקלען.
 י ווי אַ פּלאַקן אין אַ פּלוצערפעלד זײַנען זיי,
 און זיי קענען ניט רעדן;
 טראָגן מוזן זיי געטראָגן ווערן,
 ווייל זיי קענען ניט שפּרייזן.
 איר זאָלט ניט מורא האָבן פאַר זיי,
 וואָרום זיי קענען ניט בײַז טאָן,
 און אויך גוטס טאָן איז ניט אין זיי.
 י ניטאָ דיין גלייכן, יהוה,
 גרויס ביסטו, און גרויס איז דיין נאָמען אין גבורה.

וְהָאֵס אִיךְ הָאָב בְּאִפּוּיִלְךָ אֵייעָרַע עֲלֹטְעָרֵךְ
 אִיךְ דַּעַם טָאָג וְהָאֵס אִיךְ הָאָב זײ אַרױסגעצױגן
 פֿון לַאָנֵד מִצְרַיִם, פֿון דַּעַם אֵייוֹנשמעלצאױוּחֵן,
 אַזױ צו זאָגן: הֵעֵרַט צו מײַן קוֹל;
 און אִיר זאָלט זײ טאָן, אַזױ ווײ אַלץ וְהָאֵס אִיךְ בְּאִפּעֵל אֵיךְ:
 און אִיר וועט מיר זײן צום פּאָלק,
 און אִיךְ וועל אֵיךְ זײן צום גאַט;
 כְּדֵי מִקַּיִם צו זײן די שבועה
 וְהָאֵס אִיךְ הָאָב געשוואָרן אֵייעָרַע עֲלֹטְעָרֵךְ,
 זײ צו געבן אַ לַאָנֵד וְהָאֵס פֿליסט מיט מילך און הָאָנִיק,
 אַזױ ווײ הײנטיקן טאָג.
 הָאָב אִיךְ געענטפּערט און געזאָגט: אָמֵן, גאַט!

און גאַט הָאָט צו מיר געזאָגט: רוף אויס די אַלע
 ווערטער אין די שטעט פֿון יהודה, און אין די גאַסן פֿון
 ירושלים, אַזױ צו זאָגן:
 הֵעֵרַט די ווערטער פֿון דעמדאָויקן בונד,
 און אִיר זאָלט זײ טאָן.
 וְהָאָרום וְהָאָרענען הָאָב אִיךְ געוואָרנט אֵייעָרַע עֲלֹטְעָרֵךְ
 פֿון דַּעַם טָאָג וְהָאֵס אִיךְ הָאָב אֵיךְ אויפגעבראַכט פֿון
 לַאָנֵד מִצְרַיִם,
 בײַז אויף הײנטיקן טאָג,
 נאַכאַנאַנד און נאַכאַנאַנד געוואָרנט,
 אַזױ צו זאָגן: הֵעֵרַט צו מײַן קוֹל.
 אָבער זײ הָאָבן ניט צוגעהערט,
 און ניט צוגענייגט זײער אויער,
 און זײ זײנען געגאַנגען איטלעכער
 אין דער אֵייוֹנשעפּאַרטקײט פֿון זײער בײַזן הָאָרצן,
 און אִיךְ הָאָב געבראַכט אויף זײ
 אַלע ווערטער פֿון דעמדאָויקן בונד,
 וְהָאֵס אִיךְ הָאָב זײ בְּאִפּוּיִלְךָ צו טאָן,
 און זײ הָאָבן ניט געטאָן.

און גאַט הָאָט צו מיר געזאָגט: אַ בונט געפֿינט זיך בײַ די מענער פֿון יהודה, און בײַ די באַזױנער פֿון
 ירושלים. זײ הָאָבן זיך אויפגעקערט צו די זינד פֿון זײערע אורעלטערן, וְהָאֵס הָאָבן ניט געוואָלט צוהערן מײנע
 ווערטער; און זײ זײנען געגאַנגען נאָך פֿרעמדע געטער זײ צו דינען; פֿאַרשטערט הָאָבן דאָס הויז פֿון ישראל און דאָס
 הויז פֿון יהודה מײַן בונד וְהָאֵס אִיךְ הָאָב געשלאָסן מיט זײערע עלטערן. דרום הָאָט גאַט אַזױ געזאָגט:
 זע, אִיךְ ברענג אויף זײ אַן אומגליק
 וְהָאֵס זײ וועלן פֿון אים ניט קענען אַרױסגיין,
 און זײ וועלן שרײַען צו מיר,
 און אִיךְ וועל ניט צוהערן צו זײ.
 און די שטעט פֿון יהודה
 און די באַזױנער פֿון ירושלים
 וועלן גײן און וועלן שרײַען
 צו די געטער וְהָאֵס זײ רײכערן צו זײ,
 אָבער העלפֿן וועלן זײ זײ ניט העלפֿן
 אין דער צײט פֿון זײער אומגליק.
 וְהָאָרום אַזױ ווײ די צאָל פֿון דינע שטעט
 זײנען דינע געטער, יהודה,
 וְהָאֵס טױט מײַן ליבפֿרײַנט אין מײַן הויז,
 אַז זײ באַגײט שענדלעכקײט מיט פֿיל?
 און זאָל דורך הייליק פֿלייש דאָס אָפּגעטאָן ווערן פֿון
 דיר?

הִזְאת: אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַזֶּה אֲרֵאֲרֹתְכֶם
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִכּוֹר הַבְּרִזָּל לֵאמֹר שְׁמַעוּ בְּקוֹלִי וְעֲשִׂיתֶם
 אוֹתָם כְּכֹל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֲתֶכֶם הַיּוֹם לֵעָם וְאָנֹכִי
 אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים: לִמְעַן תִּקְוּ אֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־
 נִשְׁבַּעְתִּי לְאֲבוֹתֵיכֶם לֵתַת לָהֶם אֶרֶץ וְבַת חֶלֶב וְדִבַּשׁ
 כַּיּוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי וְאָמַר אָמֵן | יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה
 אֱלֹהֵי קְרָא אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת
 יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר שְׁמַעוּ אֶת־דְּבַר־יְהוָה הַזֶּה הִזְאת וְעֲשִׂיתֶם
 אוֹתָם: כִּי הִגַּד הַעֲדוּתִי בְּאֲבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַעֲלֹתִי אוֹתָם
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה הַשֶּׁכֶם וְהָעֵד לֵאמֹר שְׁמַעוּ
 בְּקוֹלִי: וְלֹא שְׁמַעוּ וְלֹא־הִטְוּ אֶת־אָזְנוֹם וַיִּלְכוּ אִישׁ
 כַּבְּשׂוּרֹת לִפְנֵי הָרַע וַאֲבִיָּא עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־דְּבַר־יְהוָה
 הַזֶּה אֲשֶׁר־צִוִּיתִי לַעֲשׂוֹת וְלֹא עָשׂוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה
 אֱלֹהֵי נְמַצְאֵרְכֶם בְּאִישׁ יְהוּדָה וּבִשְׂבִי יְרוּשָׁלַם: שְׂבוּ
 עַל־עֹנֹת אֲבוֹתָם הַרְשָׁשִׁים אֲשֶׁר מָאֵנוּ לְשִׁמוֹעַ אֶת־
 דְּבַר־יְהוָה וְהָלַכּוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לַעֲבֹדָם הַפְּרוּ
 בֵּית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֶת־דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־
 אֲבוֹתָם: לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא אֲלֵיהֶם
 רָעָה אֲשֶׁר לֹא־זָכְלוּ לַצֵּאת מִמֶּנָּה וְנִעְקוּ אֵלַי וְלֹא
 אֲשִׁמַּע אֲלֵיהֶם: וְהָלַכּוּ עָרֵי יְהוּדָה וּשְׂבִי יְרוּשָׁלַם
 תִּנְעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הֵם מִקְטָרִים לָהֶם הַדּוֹשַׁע לֹא־
 יוֹשִׁיעוּ לָהֶם בַּעַת רַעְתָּם: כִּי מִסֹּפֶר עֲרִידָה הָיוּ אֶל־הַיָּד
 יְהוּדָה וּמִסֹּפֶר חֻצוֹת יְרוּשָׁלַם שְׁמַתָּם מִזְבַּחוֹת לְבַשְׁת
 מִזְבַּחוֹת לְקַטֹּר לְבַעַל: וְאִתָּה אֱלֹהֵי־תַפְלַל בְּעַד־
 הָעַם הַזֶּה וְאֶל־תִּשְׂא בַּעֲדָם רַחֵם וְתַפְלֵה כִּי אֲנִי שְׁמַע
 בַּעַת קְרָאָם אֵלַי בְּעַד רַעְתָּם: מַה לִּדְרֹתִי בְּבֵיתִי
 עֲשׂוֹתָה הַמִּזְמָתָה הַרְבִּיּוֹם וּבְשֶׁר־קָדַשׁ יַעֲבֹדוּ מֵעַלְדָּד כִּי

מלש

און גאַט הָאָט צו מיר געזאָגט: אַ בונט געפֿינט זיך בײַ די מענער פֿון יהודה, און בײַ די באַזױנער פֿון
 ירושלים. זײ הָאָבן זיך אויפגעקערט צו די זינד פֿון זײערע אורעלטערן, וְהָאֵס הָאָבן ניט געוואָלט צוהערן מײנע
 ווערטער; און זײ זײנען געגאַנגען נאָך פֿרעמדע געטער זײ צו דינען; פֿאַרשטערט הָאָבן דאָס הויז פֿון ישראל און דאָס
 הויז פֿון יהודה מײַן בונד וְהָאֵס אִיךְ הָאָב געשלאָסן מיט זײערע עלטערן. דרום הָאָט גאַט אַזױ געזאָגט:
 זע, אִיךְ ברענג אויף זײ אַן אומגליק
 וְהָאֵס זײ וועלן פֿון אים ניט קענען אַרױסגיין,
 און זײ וועלן שרײַען צו מיר,
 און אִיךְ וועל ניט צוהערן צו זײ.
 און די שטעט פֿון יהודה
 און די באַזױנער פֿון ירושלים
 וועלן גײן און וועלן שרײַען
 צו די געטער וְהָאֵס זײ רײכערן צו זײ,
 אָבער העלפֿן וועלן זײ זײ ניט העלפֿן
 אין דער צײט פֿון זײער אומגליק.
 וְהָאָרום אַזױ ווײ די צאָל פֿון דינע שטעט
 זײנען דינע געטער, יהודה,

או ביי דין שלעכטיקייט, דענסמאל פרייסטו זיך.
 16 א צווייגהאפטיקער איילבערטבוים,
 שיין מיט פרוכט פינע,
 האָט גאָט גערופן דין נאָמען;
 אָבער מיט גרויס ליאַרעמעפילדער
 האָט ער אָנגעצונדן אַ פייער דערויף,
 און ווינע צווייגן וועלן צעשטערט ווערן.
 17 וואָרום גאָט פון צבאות, וואָס האָט דיך געפלאַנצט,
 האָט אָנגעוואָגט שלעכטס אויף דיר,
 פון וועגן דער שלעכטיקייט פון דעם הויז פון ישראל
 און דעם הויז פון יהודה,
 וואָס זיי האָבן ביי זיך געטאַן,
 מיך צו דערצערענען מיט רייכערן צו בעל.

18 און גאָט האָט מיך געלאָזט וויסן, און איך ווייס;
 דענסמאל האָסטו מיר באַוויון זייערע מעשים.
 19 און איך בין געווען ווי אַ שאַף אַ מילדע,
 וואָס ווערט צו דער שחיטה געפירט;
 און איך האָב ניט געווסט
 אַז זיי טראַכטן אויף מיר טראַכטונגען;
 „לאַמיר אומברענגען דעם בוים מיט זיין פרוכט,
 און אים פאַרשניידן פון לאַנד פון די לעבעדיקע,
 אַז זיין נאָמען זאָל מער ניט געדאַכט ווערן.“
 20 און דו גאָט פון צבאות וואָס משפּטסט גערעכט,
 וואָס פרוּווסט די נירן און דאָס האַרץ,
 לאַמיר זען דיין נקמה אויף זיי,
 וואָרום צו דיר האָב איך אַנטפּלעקט מיין קריג.

21 דרום האָט גאָט אזוי געוואָגט אויף די לייט פון עַנְתוֹת
 וואָס זוכן דיין לעבן, אזוי צו וואָגן;
 זאָלסט ניט נביאות וואָגן אין נאָמען פון גאָט,
 כדי זאָלסט ניט שטאַרבן פון אונדזער האַנט;
 22 דרום האָט גאָט פון צבאות אזוי געוואָגט:
 זע, איך רעכן זיך אָפּ מיט זיי;
 די יונגעלייט וועלן שטאַרבן פון שווערד,
 זייערע זין און זייערע טעכטער וועלן שטאַרבן פון הונגער.
 23 און קיין איבערבלייב וועט ניט זיין פון זיי,
 וואָרום איך ברענג אַן אומגליק אויף די לייט פון עַנְתוֹת,
 דאָס יאָר פון זייער רעכנשאַפט.

יב

1 גערעכט וועסטו בלייבן, גאָט,
 ווען איך זאָל זיך קרייגן מיט דיר;
 אָבער גערעכטיקייט וויל איך רעדן צו דיר:
 פאַרוואָס איז דער וועג פון רשעים מצליח?
 פאַרוואָס לעבן רואיק אַלע פעלשער פאַלשע?
 2 פלאַנצסטו זיי, און זיי וואָרצלען זיך איין,
 זיי גייען אויף און טראַגן פרוכט;
 נאָנט ביסטו אין זייער מויל,
 און חייט פון זייערע נירן.
 3 און דו, גאָט, קענסט מיך,
 ועסט מיך, און האָסט געפרוּווט מיין האַרץ צו דיר;
 שלעפּ זיי אַוועק ווי שאַף צו דער שחיטה,
 און גיב זיי אָפּ צום טאָג פון טייטונג.

10 רעַחְבוּ אֶז תַּעֲלֹוּ: וַיֵּת רִעְזֵנִי יְפֹה פִּרְי־תֵאֵר קָרָא יְהוָה
 שְׁמִי לְקוֹל הַמִּלְחָה גְדֹלָה הַצִּיַּת אֵשׁ עָלֶיהָ וְרֵעוּ דְלוֹתָיו:
 11 וַיְהִי צְבָאוֹת הַנוֹטֵעַ אוֹתָךְ דָּבַר עֲלֶיךָ רָעָה בְּגִלְל רַעַת
 בֵּית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם לְהַכְעִסֵנִי לְקַטֵּר
 12 לְבַעַל: וַיְהִי הַיּוֹדִיעַנִי וְאֵדְעָה אֲנִי הֲרֵאִיתֵנִי מַעֲלֵלֵיהֶם:
 13 וְאֲנִי בִּכְבֹּשׁ אֶלְוָה יִבְלֵ לְטָבוֹחַ וְלֹא־יִדְעֵתִי כִּי־עָלִיוּ
 חֲשָׁבוּ מַחְשְׁבוֹת נִשְׁחִיתָה עֵינַי בְּלַחְמוֹ וּנְכַרְתֵּנוּ מֵאֶרֶץ
 14 חַיִּים וְשָׁמוּ לֹא־יִזְכָּר עוֹד: וַיְהִי צְבָאוֹת שֹׁפֵט
 צֶדֶק בְּחֹן בְּלוֹיֹת וְלֵב אֲרָאָה נִקְמַתְךָ מִיָּהִם כִּי אֶלְוָה גִּלְתִּי
 15 אֶת־דִּרְבִּי: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־אֲנָשֵׁי עַנְתוֹת
 הַמִּבְקָשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ לֵאמֹר לֹא תִנְבֵּא בְשֵׁם יְהוָה וְלֹא
 16 תָמוּת בְּיָדֵנוּ: לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַגִּנֵּי פִקֹּד
 עֲלֵיהֶם הַבְּחוּרִים יָמוּתוּ בַּחֲרֹב בְּנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם יָמוּתוּ
 17 בַּרְעֵב: וְשֹׂאֲרֵית לֹא תִהְיֶה לָהֶם כִּי־אָבִיא רָעָה אֶל־אֲנָשֵׁי
 עַנְתוֹת שְׁנַת פִּקֹּדֹתָם:

יב

1 א צִדִּיק אַתָּה יְהוָה כִּי אָרִיב אֶלְוָה אֶךְ מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר
 אוֹתָךְ מִדוֹעַ הַרְדָּ רְשָׁעִים צִלְחָה שְׁלֹו כִּלְבִּי־בְנֵי:
 2 נִטְעַתֶם גַּם־שִׁדְשׁוּ יִלְכוּ גַם־עָשׂוּ פְרִי קָרוֹב אַתָּה בְּפִתְחֵם
 3 וְרוֹחַ מִבְּלִיּוֹתֵיהֶם: וְאַתָּה יְהוָה יִדְעָתֵנִי תִרְאֵנִי וּבְחַנּוּת
 4 לִבִּי אֲתָךְ הַתְקַם כְּצֵאן לְטַבְחָה וְתִקְדָּשׁ לַיּוֹם הַרְנֵנִי:
 5 עוֹד־מִתִּי תֵאָכַל הָאָרֶץ וְעֵשֶׂב כְּלֵה־שָׂדֶה יִיבֵשׁ
 6 מִדְּעַת יִשְׁבִּי־בָהּ סַפְתָּה בַּהֲמוֹת וְעוֹף כִּי אָמְרוּ לֹא יִרְאֶה
 7 אֶת־אֲחֵרֵיתֵנוּ: כִּי אֶת־דִּנְגָלִים רִצְתָה וְיִלְאֶיךָ וְאֶךְ תַּתְחַרְחַח
 8 אֶת־הַסּוֹסִים וּבְאֶרֶץ שְׁלוֹם אַתָּה כּוֹטֵחַ וְאֶךְ תַּעֲשֶׂה
 9 בְּנֵאֲוֵן הַרְדָּ: כִּי גַם־אֲתִיךָ וּבֵית־אָבִיךָ גַם־הַמָּוֶה בְּנֵדוּ
 10 כָךְ גַּם־הַמָּוֶה קָרָא אַחֲרֶיךָ מֵלֹא אֶל־תִּמְאַמֵּן בָּם כִּי־יִבְרָו

י א, טז' תש אד שוח

1 ביז וואָנען וועט טרויערן דאָס לאַנד,
 און דאָס גראָז פון גאַנצן פעלד וועט זיין
 פאַרטריקנט?
 פון וועגן דער שלעכטיקייט פון די ווינער אין איר
 זיינען אומגעקומען בהמות און פויגלען;
 ווייל זיי האָבן געוואָגט:
 ער זעט ניט אונדזער סוף.

5 אויב מיט פוסגייער ביסטו געלאָפן,
 און זיי האָבן דיך מיד געמאַכט,
 היינט ווי ווילסטו זיך מיט פערד פאַרמעסטן?
 און ביסטו זיכער אין לאַנד פון פריד,
 ווי וועסטו אָבער טאָן אין דעם געוועלד פון ירדן?
 6 וואָרום אפילו דינע ברידער אין דיין פאָטערס הויז,
 אפילו זיי האָבן געפעלשט אָן דיר,
 אפילו זיי האָבן דיר נאַכגעשריען מיט אַ פולער
 קעל;
 ניט גלויב זיי ווען זיי רעדן גוט צו דיר.

אלה טובות: עזבתי את ביתי נשתי אתי נחלתי ו נתתי את ידוה נפשי בכף איביה: הוהדילי נחלתי כארצה בעיר נתנה עלי בקולה עליכן שנאתיה: העיט צבוע נחלתי לי העיט סביב עליה לנו אספו כל חנית השדה התיו לאכלה: רעים רבים שחתי כרמי בססו אתי חלקתי נתנו אתי חלקת המדתי למדבר שממה: שממה לשממה אכלה עלי שממה נשמה כל הארץ כי אין איש שם על לב: על כל שפים במדבר באו שודים כי חרב לדוה אכלה מקצה ארץ ועד קצה הארץ אין שלום לכל בשר: ורעו השים וקצים קצרו נחלו לא זעלו ובלשו מתבואתיכם מחרון אפי יהוה: כה אמר יהוה על כל שכני הרעים הנגעים בנחלה יד אשר הנחלתי את עמי את ישראל הנני נתשם מעל ארמתי ואת בית יהודה אתוש מתוכם: והוה אחרי נחשי אותם אשוב ורחמתיים והשיבותים איש לנחלתו ואיש לארצו: והוה אסלמד ולמדו אתי דרכי עמי להשבע בשמי חידוה כאשר למדו את עמי להשבע בכלל ונבנו בתוך עמי: ואם לא ישמעו ונתשתי אתהוה הוה נתוש ואבד נאסידוה:

יג

כה אמר יהוה אלי הלוד וקניתי לך אנור פשתים ושמתו עלי מתנוד ובמיום לא תבאוו: ואקנה אתה אנור בדבר יהוה ואשם על מתני: והוה דברי יהוה אלי שנית לאמר: קח אתה אנור אשר קניתי אשר על מתנוד וקום לך פרחה וטמנרו שם בנקיק הפלע: ואלך וטמנרו בפרת כאשר צוה יהוה אותי: והוה מקץ ימים רבים ויאמר יהוה אלי קום לך פרחה וקח

יב, יא' דם מתי יג' דם מתי

איך האב פארלאון מין הויו, איך האב אוועקגעווארפן מין ארב; איך האב איבערגעגעבן די געליבטע פון מין זעל אין דער האנט פון אירע פיינט. מין ארב איז מיר געווארן ווי א ליב אין וואלד, וי האט אויפגעהויבן איר קול אויף מיר, דרום האב איך וי פיינט געקראגן. איז א קלויאיקער רויבפויגל מין ארב מיר? די רויבפויגלען זיינען רונד ארום איר; גייט זאמלט אלע חיות פון פעלד, ברענגט זיי אהער צו עסן.

10 פיל פאסטוכער האבן פארדארבן מין וויינגארטן, צעטרעטן מין פעלד; זיי האבן געמאכט מין גלוסטיק פעלד פאר א מדבר א וויסטן. 11 מע האט עס געמאכט פאר א וויסטעניש, עס טרויערט צו מיר וויסטערהייט; פארוויסט איז דאס גאנצע לאנד, ווארום קיין מענטש נעמט ניט צום הארצן. 12 אויף אלע הויכע ערטער אין מדבר זיינען פארוויסטער געקומען, ווארום גאטס שווערד פארצערט פון עק לאנד ביז עק לאנד.

ניטא קיין פריד פאר קיין ליב. 13 זיי האבן געזייט ווייץ, און דערנער געשניטן, זיך געפלאגט-קיין נויץ ניט געבראכט; דרום שעמט אייך מיט אייערע תבואות, פון וועגן דעם גרימצארן פון גאט.

14 אזוי האט גאט געזאגט-אויף אלע מינע ביזע שכנים, וואס רירן אן די ארב וואס איך האב געמאכט ארבן מין פאלק ישראל: זע, איך רייס זיי אויס פון זייער ערד, און דאס הויו פון יהודה וועל איך אויסרייסן פון צווישן זיי.

15 און עס וועט זיין, נאכדעם ווי איך רייס זיי אויס וועל איך זיי ווידער דערבארימען, און וועל זיי אומקערן איטלעכן צו זיין נחלה, און איטלעכן צו זיין לאנד. 16 און עס וועט זיין, אויב לערנען וועלן זיי לערנען די וועגן פון מין פאלק, צו שווערן ביי מין נאמען: „אזוי ווי יהוה לעבט!“ אזוי ווי זיי האבן געלערנט מין פאלק צו שווערן ביי בעל, וועלן זיי אויפגעריכט ווערן צווישן מין פאלק. 17 אויב אבער זיי וועלן ניט צוהערן, וועל איך אויסרייסן יענע אומה, אויסרייסן און אונטערברענגען, זאגט גאט.

1 אזוי האט גאט צו מיר געזאגט: גיי און זאלסט דיר קויפן א פלאקסענעם גארטל, און אים אנטאן אויף דינע לענדן, און אין וואסער זאלסטו אים ניט לאזן קומען. 2 האב איך געקויפט דעם גארטל אזוי ווי דאס ווארט פון גאט, און אנגעטאן אויף מינע לענדן. 3 און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו מיר א צווייט מאל, אזוי צו זאגן: 4 נעם דעם גארטל וואס דו האסט געקויפט, וואס אויף דינע לענדן, און שטיי אויף, גיי דיר קיין פרחה, און באהאלט אים דארטן אין א שפאלט פון פעלד. 5 בין איך געגאנגען און האב אים באהאלטן אין פרחה, אזוי ווי גאט האט מיר באפוילן. 6 און עס איז געווען צום סוף פון פיל טעג, האט גאט צו מיר געזאגט: שטיי אויף, גיי קיין פרחה, און נעם ארויס פון דארטן

משם אתהאזור אשר ציוחיד לטמנרשם: ואלך פרחה
 ואחפר ואקח אתהאזור מןהמקום אשרטמנתי שמה
 והנה נשחת האזור לא יצלה לכל: ויהי דבר
 יהוה אלי לאמר: כה אמר יהוה ככה אשחית את
 גאון יהודה ואתגאון ירושלם הרב: העם הזה הרע
 המאנים לשמוע אתדברי ההלכים בשררות לבם
 וילכו אחרי אלהים אחרים לעבדם ולהשתנות להם
 ויהי כאזור הזה אשר לאיצלח לכל: כי כאשר ידבק
 האזור אלמתי איש בן הדבקתי אלי אתכלבית
 ישראל ואתכלבית יהודה נאסיהוה להיות לי לעם
 ולעם ולתהלה ולתפארת ולא שמעו: ואמרתי אליהם
 אתהדבר הזה כהאמר יהוה אלהי ישראל כלנבל
 ימלא גן ואמרו אלך הדע לא גדע כירכלנבל ימלא
 גן: ואמרתי אליהם כהאמר יהוה הנני ממלא
 אתכלישיבי הארץ הזאת ואתהמלכים הישבים לדוד
 עלבסאו ואתהכהנים ואתהנבאים ואת כלישיבי
 ירושלם שקרון: ונפצתים איש אל אחיו והאבות והבנים
 יהרו נאסיהוה לאאהמול ולא אחוס ולא ארחם
 מהשחיתם: שמעו והאזינו אלתיגברו כי יהוה דבר:
 תנו ליהוה אלהיכם כבוד כטרם חשדו ובטרם יתנופו
 רגליכם עלהררי גשף וכוותם לאור ושמה לצלמות
 ישית לערפל: ואם לא תשמעוה במסותרים תבכרו
 נפשי מפני גיה ודמע תדמע ותבד עיני דמעה כי נשבה
 עדר יהוה: אמר למלך ולגבירה השפילו שבו
 כי ירד מראשותיכם עמרת תפארתכם: ערי הנגב סגרו
 ואין פתח הגלת יהודה בלה הגלת שלומים:
 שאי עיניכם וראי הנבאים מצפון איה העדר נתחלף צאן

דעם גארטל, וואס איך האב דיר באפוילן אים דארטן
 צו באהאלטן. ⁷ בין איך געגאנגען קיין פרחה, און האב
 אויפגעגראבן, און ארויסגענומען דעם גארטל פון דעם
 ארט וואס איך האב אים דארטן באהאלטן; ערשט דער
 גארטל איז געווען פארדארבן, ער האט ניט געטויגט צו
 קיין זאך. ⁸ איז דאס ווארט פון גאט געווען צו מיר, אזוי
 צו זאגן:

⁹ אזוי האט גאט געזאגט:
 אזוי וועל איך פארדארבן דעם שטאלץ פון יהודה,
 און דעם שטאלץ פון ירושלים, דעם גרויסן.
¹⁰ דאסדאזיקע ביזע פאלק
 וואס ווילן ניט הערן מייע ווערטער,
 וואס גייען אין דער איינגעשפארטקייט פון זייער הארצן,
 און זיינען געגאנגען נאך פרעמדע געטער
 זיי צו דינען, און זיך צו בוקן צו זיי,
 וועלן ווערן ווי דערדאזיקער גארטל
 וואס טויג ניט צו קיין זאך.
¹¹ ווארום אזוי ווי דער גארטל איז באהעפט
 צו די לענדן פון א מאן,
 אזוי האב איך באהעפט צו מיר דאס גאנצע הויז פון
 ישראל,

און דאס גאנצע הויז פון יהודה, זאגט גאט,
 מיר צו זיין פאר א פאלק,
 און פאר א נאמען, און פאר א לויב, און פאר א שיינקייט;
 אבער זיי האבן ניט צוגעהערט.
¹² און זאלסט זאגן צו זיי דאסדאזיקע ווארט:
 אזוי האט געזאגט יהוה דער גאט פון ישראל:
 יעטוועדער קרוג ווערט אנגעפילט מיט וויין.
 און אז זיי וועלן זאגן צו דיר:
 ווייסן מיר דען ניט ווייל,

אז יעטוועדער קרוג ווערט אנגעפילט מיט וויין?
¹³ זאלסטו זאגן צו זיי: אזוי האט גאט געזאגט:
 זע, איך פיל אן אלע באווינער פון דעמדאזיקן לאנד,
 און די מלכים וואס זיצן פון דודן אויף זיין טראן,
 און די כהנים, און די נביאים,
 און אלע באווינער פון ירושלים, מיט שיכרות.
¹⁴ און איך וועל זיי צעהאקן איינעם אן אנדערן,
 אי די פאטערס אי די זין אין איינעם, זאגט גאט;
 איך וועל ניט שווען, און ניט דערבארעמען,
 און ניט רחמנות האבן, זיי ניט אוימציברענגען.

¹⁵ הערט און לייגט צו דאס אויער,
 איר זאלט אייך ניט דערהייבן,
 ווארום גאט האט גערעדט;
¹⁶ גיט כבוד צו יהוה אייער גאט,
 איידער עס וועט פינצטער ווערן,
 און איידער אייערע פיס וועלן זיך אפשלאגן
 אויף די נאכטיקע בערג,
 און איר וועט האפן אויף ליכט,
 און ער וועט עס מאכן צו טויטשאטן,
 און פארקערן אין חושכניש.
¹⁷ און אז איר וועט דאס ניט צוהערן,
 וועט וויינען אין פארבארגעניש מיין זעל

יג' קמץ כטח טז' ושת ק כ' שא ק ווא ק

פון וועגן דער האפערדיקייט,
 און טרערן וועט טרערן,
 און צעגיין וועט אין טרערן, מיין אויג,
 וואס די סטאדע פון גאט ווערט געפאנגען.
¹⁸ זאג צו דעם מלך און צו דער מוטער-מלכה:
 זעצט אייך אראפ נידעריק,
 ווארום גענידערט האט אייער קאפצירונג,
 אייער פראכטיקע קרוין.
¹⁹ די שטעט פון דרום זיינען פארשלאסן,
 און ניטא ווער זאל עפענען;
 גאנץ יהודה איז פארטריבן געווארן,
 פארטריבן געווארן אין גאנצן.
²⁰ הייבט אויף אייערע אויגן, און זעט
 די וואס קומען פון צפון;
 ווו איז די סטאדע וואס איז דיר געגעבן געווארן?
 די שיינע שאף דייער?

21 וואָס וועסטו זאָגן ווען ער וועט אַנזעצן אויף דיר, די וואָס דו האָסט זיי אַיינגעווינט פאַר פירשטן איבער דיר?

פאַרוואָר, ווייַען וועלן דיך אָננעמען, ווי אַ פּרוי צו קינד.

22 און אויב דו וועסט זאָגן אין דיין האַרצן:

פאַרוואָס האָט דאָס מיר געטראָפֿן?

פאַר דיין גרויס זינד זיינען אויפגעדעקט געוואָרן דינע ברעגן.

אַנטבלויזט געוואָרן דינע טריט.

23 קען אַ כּושי בייַטן זיין הויט,

און אַ לעמפּערט זיינע פּלעקן?

אַזוי קענט איר גוטס טאָן,

איר צוגעווינטע בייַז צו טאָן.

24 דרום וועל איך זיי צעשפּרייטן ווי שפּריי וואָס פאַרגייט פאַרן ווינט פון מדבר.

25 דאָס איז דיין גורל,

דיין צוגעמאַסטענער טייל פון מיר, זאָגט גאָט,

ווייל דו האָסט פאַרגעסן אָן מיר,

און זיך פאַרויכערט אויף ליגן.

26 דרום דעק איך אויך אויף דינע ברעגן איבער דיין פנים, און געזען ווערן וועט דיין שאַנד.

27 דיין גיאוף און דינע הירושעס,

די שענדלעכקייט פון דיין זנות—

אויף די הייבן אין פעלד

האָב איך געזען דינע אומווערדיקייטן.

וויי דיר, ירושלים, ווילסט ניט ריין ווערן!

ביז איבער וואַנען גאָך?

י וואָס דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו ירמיהו וועגן די טריקענישן.

2 עס טרויערט יהודה,

און אירע טויערן זיינען פאַרשמאַכט,

זיי זיינען פינצטער צו דער ערד;

און דאָס געשריי פון ירושלים גייט אויף.

6 דו האַפּענונג פון ישראל,

זיין העלפּער אין צייט פון נויט,

פאַרוואָס זאָלסטו זיין ווי אַ פּרעמדער אין לאַנד,

און ווי אַ וואַנדערער וואָס פאַרקערט צו נעכטיקן?

7 פאַרוואָס זאָלסטו זיין ווי אַ צעטומלטער מענטש,

ווי אַ גיבור וואָס קען ניט העלפֿן?

דו ביסט דאָך צווישן אונדז, גאָט,

און דיין נאָמען ווערט גערופן אויף אונדז;

ניט טו אונדז פאַרלאָזן.

10 אַזוי האָט גאָט געזאָגט צו דעמדאָויקן פּאַלק:

אַזוי האָבן זיי ליב אומצוואַנדערן,

זיי האַלטן ניט אָפּ זייערע פּיס;

דרום באַוויליקט זיי ניט גאָט;

אַצונד וועט ער געדענקען זייער פאַרברעך,

און דערמאָנען זייערע זינד.

11 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:

זאָלסט ניט מתפלל זיין פאַר דעם דאָויקן פּאַלק צום גוטן.

12 אַז זיי פּאַסטן, הער איך ניט צו זייער געשריי,

תּפּאַרְתֶּךָ: מִהֲתֹאמְרֵי כִּי־יִפְקֹד עֲלֶיךָ וְאַתָּה לִמְדַת אֲתָם כֹּא עֲלֶיךָ אֲלֵפִים לְרֹאשׁ הַלּוֹא חֲבָלִים יֵאָחֹזֶךָ כִּמּוֹ אִשֶׁת לַדָּהּ:

וְכִי תֹאמְרֵי בִלְבָבְךָ מִדּוֹעַ קָרָאֲנִי אֱלֹהִים בְּרַב עֲוֹנֶיךָ נִגְלֹו כִּב שׁוֹלֵךְ נַחֲמִסִּי עֲקֹבֶיךָ: הַנְּחַפֵּךְ כּוֹשֵׁי עוֹרוֹ וְנִמְרַ חֲבַרְבְּרֹתָיו כִּג

גַּם־אַתָּם תִּזְכְּלוּ לְהוֹטִיב לְמַדְרֵי הָרַע: וְאַפְיָצִם פִּקֵּשׁ עֹבֵר כִּד לְרוּחַ מִדְבָּר: וְהַגִּדְלֶךָ מִנֶּת־מִדְבָּר מֵאַתִּי נֹאמְרֵי־הוּא אֲשֶׁר כִּה

שָׁכַחְתָּ אוֹתִי וַתִּבְטַחְתִּי בַשֶּׁקֶר: וְגַם־אַנִּי חֲטַפְתִּי שׁוֹלֵךְ עַל כִּו

פְּנֵיךָ וְנִרְאָה קְלוֹנֶיךָ: נֹאפֵיךָ וּמִצֵּה־לוֹתֶיךָ זִמַּת וְנִוְחַךְ עַל כִּו נִבְעוֹת בַּשָּׂדֶה רֵאִיתִי שְׁקוּצָתְךָ אִי לֶךָ יְרוּשָׁלַם לֹא תִטְדַרְרִי אַחֲרַי מִתֵּי עַד:

ד

אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יְרֵמְיָהוּ עַל־דְּבַרֵי הַבְּצֻרוֹת: א אֲבִלְהָ יְהוּדָה וְשַׁעֲרֶיהָ אִמְלִלוּ קִדְרוֹ לְאַרְץ וְאַחֲתָת ב

יְרוּשָׁלַם עֲלֵתָהּ: וְאַדְרִיכֵהֶם שְׁלֹחַו צִעֲרוּיָהֶם לַמּוֹם בְּאוֹ ג עַל־גִּבִּים לֹא־מַצְאוּ מַיִם שָׁבוּ כְלֵיהֶם רִיקִם בְּשׁוֹ וְהִקְלִמוּ

וְחִפוּ רֹאשָׁם: בַּעֲבוּר הָאֲדָמָה הַתְּהָ כִּי לֹא־הָיָה נֶשֶׁם ד בְּאַרְץ בְּשׁוֹ אֲפָרִים חִפוּ רֹאשָׁם: כִּי גַם־אַיִלַת בַּשָּׂדֶה ה

יָלְדָה וְעָוֹב כִּי לֹא־הָיָה דְשֵׁא: וּפְרָאִים־עָמְדוּ עַל־שִׁפּוֹים ו שָׂאפוּ רוּחַ פִּתְנִים כָּלוּ עֵינֵיהֶם כִּי־אֵין עֵשׂוֹב: אִם־עֲוֹנֵינוּ ז

עַט בָּטוּ יְהוָה עֲשָׂה לַמֵּצֵן שְׁמֶךָ כִּי־רַבּוּ מְשׁוֹבְתֵינוּ לֶךָ ח טָאָנוּ: מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוּ בַּעַת צָרָה לְמָה תִּהְיֶה ח

כְּנֵר בְּאַרְץ וּבְאֲרֵחַ נְטִיחַ לָלוֹן: לְמָה תִּהְיֶה כְּאִישׁ נִדְחִים ט בְּנִבּוּר לֹא־יוֹכֵל לְהוֹשִׁיעַ וְאַתָּה בְּקִרְבָּנוּ יְהוָה וְשִׁמְךָ

עָלֵינוּ נִקְרָא אֶל־תַּנְחִנוּ: בַּהֲ־אָמַר יְהוָה לְעַם הָהוּא י

בֵּן אֲהַבּוּ לַנּוֹעַ רְגֵלֵיהֶם לֹא חֲשָׁבוּ וְיְהוָה לֹא רָצָם עֲתָה י זָכַר עֲוֹנֵם וַיִּפְקֹד חֲטָאתֵם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי י

אַל־תִּתְפַּלֵּל בַּעֲדֵיהֶם הָהוּ לְטוֹבָה: כִּי יִצְמוּ אֵינִי שֹׁמֵעַ יב

י, ב צ וזחא ג צזיהס קי

6 און זייערע פני שיקן זייערע זינגען גאָך וואסער; זיי קומען צו די גריבער, געפינען זיי ניט קיין וואסער,

זייערע בליים קערן זיך אום ליידיק; זיי זיינען אין ביוש און פארשעמט, און פארדעקן זייערע קעפ.

7 פון וועגן דער ערד וואָס איז צעפלאַצט, ווייל קיין רעגן איז ניטאָ אין לאַנד, זיינען די אַקערלייט אין ביוש, זיי פאַרדעקן זייערע קעפ.

8 וואָרום אַפילו אַ הינדין אין פעלד געבערט און פאַרלאָזט, ווייל קיין גראָז איז ניטאָ.

9 און די ווילדע אייזלען שטייען אויף די הויכע ערטער, זיי שלייגען דעם ווינט ווי שאַקאַלן;

זייערע אויגן גייען אויס, ווייל קיין קרייטעכץ איז ניטאָ.

7 אויב אונדזערע זינד זאָגן עדות קעגן אונדז, גאָט, טו פון דיין נאָמען וועגן;

וואָרום פיל זיינען אונדזערע אַפּקערונגען, מיר האָבן געזינדיקט צו דיר.

און אז ווי ברענגען אויף בראנדאָפּפּער און שפּייזאָפּפּער,
 באַחיליק איך ווי ניט;
 נייערט מיט שווערד און מיט הונגער און מיט פעסט
 טו איך ווי פּאַרלענדן.
 13 האָב איך געזאָגט: וויי, גאָט דו האָר, זע, די נביאים זאָגן
 צו זיי: איר וועט ניט אָנווען קיין שווערד, און קיין הונגער
 וועט ביי אײך ניט זיין, וואָרום אַ ויכערן שלום וועל איך
 אײך געבן אין דעמדאָויקן אַרט.
 14 האָט גאָט צו מיר געזאָגט:
 ליגן זאָגן נביאות די נביאים אין מיין נאָמען;
 ניט איך האָב זיי געשיקט,
 און ניט איך האָב זיי באַפוילן,
 און ניט איך האָב צו זיי גערעדט;
 זעאונג פון ליגן, און וואָרוואָגעכץ און נישטיקייט,
 און באַטרוג פון וויער האַרצן, זאָגן זיי אײך נביאות.
 15 דרום האָט גאָט אַווי געזאָגט—
 אויף די נביאים וואָס זאָגן נביאות אין מיין נאָמען,
 ווען איך האָב זיי ניט געשיקט,
 און זיי זאָגן: קיין שווערד און קיין הונגער
 וועט ניט זיין אין דעמדאָויקן לאַנד—
 פון שווערד און פון הונגער
 וועלן פּאַרלענדט ווערן יענע נביאים.
 16 און דאָס פּאַלק וואָס זיי זאָגן נביאות צו זיי,
 וועלן ליגן אַוועקגעוואָרפן אין די גאַסן פון ירושלים,
 פון וועגן דעם הונגער און דער שווערד,
 און זיי וועלן קיין באַגרעבער ניט האָבן;
 זיי, זייערע ווייבער, און זייערע זין, און זייערע טעכטער;
 און איך וועל אויסגיסן אויף זיי זייער שלעכטיקייט.

אַלדנחָתם וְכִי יַעֲלֹ עֲלֶיהָ וּמְנַחָה אֲנִי רֹצֵם כִּי בַחֲרֹב
 יִבְרָעַב וּבְדָבָר אֲנִכִי מְכַלָּה אוֹתָם: וְאָמַר אֲהֵה אֲדַעַ
 יְהוָה הִנֵּה הִנְבֵּאִים אֹמְרִים לָהֶם לֹא־תִרְאוּ חֲרֹב וְרָעַב
 לֹא־יִהְיֶה לָכֶם כִּי־שָׁלוֹם אָמַת אֲתֵן לָכֶם בְּמָקוֹם הַזֶּה:
 יִאמֶר יְהוָה אֵלֵי שֹׁקֵר הִנְבֵּאִים נְבֵאִים בְּשֵׁמִי
 לֹא שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְלֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם חֲוֹן שֹׁקֵר
 וְכִסֵּם וְאֵלּוּל וְתַרְמוֹת לָכֶם הִמָּה מִתְנַבְּאִים לָכֶם:
 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־הִנְבֵּאִים הִנְבֵּאִים בְּשֵׁמִי וְאֲנִי לֹא־
 שְׁלַחְתִּים וְהִמָּה אֹמְרִים חֲרֹב וְרָעַב לֹא יִהְיֶה בְּאֶרֶץ הַזֹּאת
 בַּחֲרֹב וּבְרָעַב יִתְּמוּ הִנְבֵּאִים הַהִמָּה: וְהָעַם אֲשֶׁר־הִמָּה
 נְבֵאִים לָהֶם יִהְיוּ מִשְׁלֹכִים בַּחֲצוֹת יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי הַרְעַב
 וְהַחֲרֹב וְאֵין מְקַבֵּר לַהִמָּה הַמָּה נְשִׁיתָם וּבְנֵיהֶם וּבָנֹתֵיהֶם
 וְשִׁפְכֵתִי עֲלֵיהֶם אֲתִדְרֹעֵתָם: וְאָמַרְתְּ אֲלֵיהֶם אֲתִדְרֹעֵךְ
 הַזֶּה תִּרְדְּנָה עֵינֵי דַמְעָה לַיְלָה וַיּוֹמֶם וְאֲלֹת־דַּמְעָה כִּי
 שֹׁבֵר גְּדוֹל נִשְׁבְּרָה בַתּוֹלַת בַּת־עַמִּי מִכָּה נַחֲלָה מְאֹד:
 אֲסִי־צֹאתִי הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה חֲלָל־חֲרֹב וְאִם בָּאתִי הָעִיר
 וְהִנֵּה תַחֲלוּאֵי רָעַב כִּי נִסְתַּבֵּא נִסְתַּבֵּן קַחְרוּ אֶל־אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל וְדַעוּ: הַבָּאִים מֵאֶסֶת אֶת־יְהוָה אֲסִי־בְצִוֹן
 גַּעֲלָה נִפְשֵׁךְ מִדוֹעַ הַבֵּיתִי וְאֵין לָנוּ מִרְפָּא קִוָּה לְשָׁלוֹם
 וְאֵין טוֹב וְלֹעַת מִרְפָּא וְהִנֵּה בַעֲתָה: יִדְעֵנוּ יְהוָה רִשְׁעֵנוּ
 כִּי עֲוֹנוֹתֵינוּ כִּי חָטְאוּנוּ לָךְ: אֶל־הַנֶּאֱמָר לְמַעַן שִׁמְךָ
 אֶל־הַתְּנַבֵּל בִּפְּאָ כְבוֹדֶךָ וְכֹר אֶל־תִּפְרַר בְּרִיתֶךָ אֲתָנוּ:
 כִּי הַיּוֹשֵׁב בַּהַבְּלִי הַגּוֹיִם מִגְּשָׁמִים וְאִסְדֵּשָׁמִים יִתְּנוּ רַבִּיּוֹם
 הַלֵּא אֲתָה־הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִקְרָה־לָךְ כִּי־אֲתָה עֲשִׂיתְ
 אֲתִי־כַל־אֱלֹהֵי:

טו

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלֵי אֲסִי־עֲמַד מִשָּׁה וְשִׁמוּאֵל לִפְנֵי אֵין

יד, יד' ואלל קי' וחסח קי'
 און אויף אַ צייט פון היילונג,
 ערשט אַ שרעקעניש!
 20 מיר ווייסן, גאָט, אונדזער שלעכטיקייט,
 די זינד פון אונדזערע עלטערן;
 וואָרום מיר האָבן געזינדיקט צו דיר.
 21 ניט פּאַראַכט אונדז פון דיין נאָמען וועגן,
 ניט שענד דעם טראָגן פון דיין כבוד;
 דערמאָגן זיך, זאָלסט ניט פּאַרשטערן דיין בונד מיט אונדז.
 22 זיינען דאָ צווישן די נישטיקע געצן פון די פעלקער רענג
 געבער?
 אָדער גיבן די הימלען אַליין שפּרייערען?
 פּאַרוואָר, דו ביסט יהוה אונדזער גאָט,
 און מיר האָפּן צו דיר,
 וואָרום דו מאַכסט דאָס אַליץ.

טז

און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:
 ווען אויפשטיין זאָל משה און שמואל פאַר מיר,

17 און זאָלסט זאָגן צו זיי דאָסדאָויקע וואָרט:
 צעגיין זאָלן מיינע אויגן אין טרערן
 טאָג און נאַכט, און ניט אויפהערן,
 וואָרום אַ גרויס בראַך איז צעבראָכן געוואָרן
 די יונגפרוי טאַכטער מיין פּאַלק;
 אַ שווערן שלאַק ביז גאָר.
 18 אַז איך גיי אַרויס אין פעלד,
 ערשט, דערשלאָגענע פון שווערד;
 און אַז איך קום אַרײַן אין שטאָט,
 ערשט, יסורים פון הונגער.
 וואָרום אי דער נביא אי דער פּהן
 דרייען זיך איבערן לאַנד, און ווייסן גאָרנישט.

19 האָסטו פּאַראַכטן פּאַראַכט יהודה?
 צי האָט זיך פון ציון פּאַרעקלט דיין זעל?
 פּאַרוואָס האָסטו אונדז געשלאָגן,
 אַז פאַר אונדז איז קיין היילונג ניטאָ?
 געהאָפּט אויף שלום,
 און קיין גוטס איז ניטאָ;

איז מיין זעל ניט מיט דעמדאויקן פאלק;
 שיק זיי אדעק פון מיין פנים, און זאלן זיי אדעקגיין.
 און עס וועט זיין, אז זיי וועלן זאגן צו דיר:
 ווהיין זאלן מיר אדעקגיין?
 זאלסטו זאגן צו זיי:

אזוי האט גאט געזאגט:
 ווער צום טויט, צום טויט,
 און ווער צום שווערד, צום שווערד,
 און ווער צום הונגער, צום הונגער,
 און ווער צו געפאנגענשאפט, צו געפאנגענשאפט.

און איך וועל אנוועצן אויף זיי פיר משפחות,
 זאגט גאט:

די שווערד צו הרגען, און די הינט צו שלעפן,
 און דעם פויגל פון הימל, און די חיה פון דער ערד,
 צו עסן און אומצוברענגען.

און איך וועל זיי מאכן צו שוידער
 ביי אלע קיניגרייכן פון דער ערד,

פון וועגן מנשה דעם זון פון יחזקיהו,
 דעם מלך פון יהודה,

פאר וואס ער האט געטאן אין ירושלים.

ווארום ווער וועט דיך דערבארמען, ירושלים?
 און ווער וועט דיך באדויערן?

און ווער וועט זיך אפקערן
 דיך צו פרעגן אויף פריד?

דו האסט מיך אדעקגעווארפן, זאגט גאט,
 אהינטער טוסטו גיין,

דרום שטרעק איך אויס מיין האנט אויף דיר און
 צעשטער דיך;

איך בין מיד געווארן זיך צו דערבארמען.
 און איך ווינטשופל זיי מיט א ווינטשופל

אין די טויערן פון לאנד;

איך לאז אן קינדער, איך ברענג אונטער מיין פאלק,
 ווייל זיי קערן זיך ניט אום פון זייערע וועגן.

זייערע אלמנות ווערן דורך מיר מער ווי זאמד פון דייעמען;

נפשי אלהים הוה שלח מעלפני וצאו: והיה בר
 יאמרו אלהי אנה נצא ואמרתי אליהם כהאמר יהוה
 אשר למות למות ואשר לחרב לחרב ואשר להעב
 להעב ואשר לשבוי לשבוי: ופקדתי עליהם ארבע

משפחות נאסיהוה אתהחרב להרג ואתהפלקים
 לסחב ואתעוף השמים ואתבהמת הארץ לאכל

ולהשחית: ונתתים לזועה לכל ממלכות הארץ בגלל
 מנשה ברחוקיהו מלך יהודה על אשרעשה בירושלים:

כי מרחמל עליך ירושלים ומי יגוד לך ומי יסור
 לשאל לשלם לך: את נטשת אתי נאסיהוה אחור
 תלכי ואת אתידי עליך ואשחיתך גלאיתי הנחם:

ואורם במורה בשערי הארץ שכלתי אפחתי אתעמי
 מדרבניהם לוא שבוי: עצמלי אלמנותו מחול זמים
 הבאתי להם עלאם בחור שרד בצחרים הפלתי עליה

פתאם עיר ובהלות: אמללה ילדת השבעה נפתה נפשה
 באה שמשעה בעד זומם בושעה ונפרה ושאריתם לחרב
 אתן לפני איביהם נאסיהוה: אוירלי אמי כי

ילדתי איש ריב ואיש מדון לכלהארץ לאנשיתי ולאד
 נשרבי בלה מקלוגי: אמר יהוה אסילא שרותך לטוב
 אסילא: הפנעתי כד בעת רעה ובעת צרה אתהאיב:

הורע ברזל ברזל מצפון ונחשת: חילך ואוצרתך
 לבו אתן לא במחור ובכלחטאותך ובכלגבולך:
 והעברתי אתאיבך בארץ לא ידעת כראש קחתה

כאפי עליכם תוקד: אתה ידעת יהוה זכרני
 ופקדני והגם לי מרדפי אללארץ אפה תקחני דע
 שאתי עליך הרפה: נמצאו דברך ואכלם ויהי דברך

לי לששון ולשמחת לבבי כרנקרא שמך עלי יהוה

ד' משה ק"ז ח' אלמטח ק ט' מא ק יא' שחוק ק
 יג' סלא יד' נא העברתי לנחמתי חילך טו זכר ק

איך ברענג אויף זיי—אויף דער מוטער—אן אויסדערוויילטן,
 א פארוויסטער אין מיטן טאג.

איך ווארף אן אויף איר פלוצים
 אגנסט און שרעקענישן.

פארוועלקט ווערט די געווינערין פון זיבן,
 זי הויכט אויס איר נשמה;

איר זון גייט אונטער ווען נאך טאג,
 זי ווערט צו שאנד און פארשעמט.

און זייער איבערבלייב וועל איך איבערגעבן
 צום שווערד פאר זייערע פיינט, זאגט גאט.

ווי מיר, מוטער מיינע,

וואס דו האסט מיך געבארן
 א מענטש פון קריג,

און א מענטש פון שטרייט קעגן גאנצן לאנד;
 ניט איך מאן, און ניט מע מאנט ביי מיר,

פון דעסטוועגן שילטן זיי מיך אלע.

האט גאט געזאגט:

פארוואר, איך וועל דיך דערלייזן צום גיטן;

פארוואר, איך וועל מאכן דעם פיינט זיך בעטן ביי דיר
 אין צייט פון אומגליק און אין צייט פון נויט.

קען מען אייזן צעברעכן—
 אייזן פון צפון, און קופער?

דיין פארמעג און דייע אוצרות
 וועל איך געבן צו רויב אן געצאלט;

יא, פאר אלע דייע זינד
 אזש אין אלע דייע געמארקן.

און איך וועל דיך אריבערפירן ביי דייע פיינט,
 אין א לאנד וואס דו קענסט ניט;

ווארום א פייער איז אנוגעצונדן אין מיין גאז,
 אויף אייך וועט עס ברענען.

דו, גאט, וויסט דאך,

געדענק מיר, און דערמאן זיך אן מיר,
 און זיי זיך נוקם אן מיינע נאכיאנער;

פון וועגן דיין לאנגעמיט ניט נעם מיך אדעק;
 מערק מיין לייזן פון דייעטוועגן שאנד.

ווי דייע ווערטער זיינען געפונען געווארן,
 אזוי האב איך זיי איינגעשלונגען,

און דיין ווארט איז מיר געווען פאר א פרייד,
 און פאר א שמחה פון מיין הארצן,

ווייל דיין נאמען איז אויף מיר גערופן געווארן,

יהוה דו גאט פון צבאות.

17 איך בין ניט געזעסן אין געזעמל פון פריילעכע און זיך לוסטיק געמאכט;

פון וועגן דיין האנט בין איך געזעסן אליין, וואָרום מיט צאָרן האָסטו מיך אָנגעפילט.

18 פאַרוואָס איז אייביק מיין ווייטאָק,

און מיין ווונד איז מסוכן, זי וויל זיך ניט היילן? ווילסטו מיר זיין ווי אַ טייך אַ פאַלשער,

ווי וואָסערן אומגעטרייע?

19 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:

אַז דו וועסט זיך אומקערן, און איך וועל דיך אומקערן, וועסטו שטיין פאַר מיר;

און אַז דו וועסט אַרויסציען טייערס פון געמיינעם, וועסטו אַזוי ווי מיין מויל זיין;

זיי וועלן זיך אומקערן צו דיר,

און דו וועסט זיך ניט אומקערן צו זיי.

20 און איך וועל דיך מאַכן אַקעגן דעמדאָויקן פאַלק

פאַר אַ באַפעסטיקטער מויער פון קופער,

און זיי וועלן מלחמה האַלטן קעגן דיר,

און וועלן דיך ניט בייקומען;

וואָרום איך בין מיט דיר, דיך צו העלפן,

און דיך מציל צו זיין, זאָגט גאָט.

21 און איך וועל דיך מציל זיין פון דער האַנט פון די שלעכטע,

און וועל דיך אויסלייזן פון דעם פויסט פון די מאַכטיקע.

טז

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 זאָלסט דיר ניט נעמען קיין ווייב,

און ניט האָבן קיין זין און קיין טעכטער אין דעמדאָויקן אָרט.

3 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט

אויף די זין און אויף די טעכטער

וואָס ווערן געבאָרן אין דעמדאָויקן אָרט,

און אויף זייערע מוטערס וואָס האָבן זיי געהאַט,

און אויף זייערע פאָטערס וואָס האָבן זיי געבאָרן

אין דעמדאָויקן לאַנד;

4 טויטן פון יסורים וועלן זיי שטאַרבן;

ניט באַקלאָגט און ניט באַגראָבן וועלן זיי ווערן,

צו מיסט אויפן געזיכט פון דער ערד וועלן זיי זיין;

און פון שווערד און פון הונגער וועלן זיי פאַרלענדט

ווערן;

און זייערע טויטע לייער וועלן זיין צו שפייז

פאַרן פויגל פון הימל,

און פאַר דער חיה פון דער ערד.

5 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:

זאָלסט ניט קומען אין הויז פון יאָמער,

און זאָלסט ניט גיין באַקלאָגן,

און זאָלסט זיי ניט באַדויערן,

וואָרום איך האָב אַוועקגענומען מיין שלום

פון דעמדאָויקן פאַלק, זאָגט גאָט,

די גענאַד, און די דערבאַרימונג.

6 און גרויס און קליין וועלן שטאַרבן

1 אלהי צבאות: לא־ישבתי בסוד־משחקים ואֶעֱלֶה מִפְּנֵי

18 יְהוָה בְּרַדְד־יִשְׁבֹּתַי כִּי־זָעַם מְלֹאֲתַי: לָמָּה הָיָה כְּאִבִּי נֹצֵחַ

וּמִבִּתִּי אֲנִישָׂה מֵאֵנָה הִרְפָּא הָיָה תְהִיָּה לִי כִּמּוֹ אֲכֹב מִיּוֹם

19 לֹא נֶאֱמַנּוּ: לָכֵן כִּהְאָמַר יְהוָה אִסְתָּשׁוּב וְאֲשִׁיבֶךָ

לִפְנֵי תַעֲמֹד וְאִסְתָּוִצִּיא יָכָר מוֹלִל כִּפִּי תְהִיָּה יִשְׁבוּ הַמָּה

20 אֵלֶיךָ וְאַתָּה לֹא־תָשׁוּב אֲלֵיהֶם: וְנִתְחַדֶּךָ לְעַם הַזֶּה לְחַוֵּמַת

נְחֹשֶׁת בְּצַדִּיהָ וְנִלְחַמּוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יִנְבְּלוּ לָךְ כִּי־אַתָּה אָנֹכִי

21 לְהוֹשִׁיעַךָ וְלִהְצִילֶךָ נֹאס־יְהוָה: וְהַצַּלְתָּךְ מִיַּד רָעִים

וּפְדוּתְךָ מִכַּף עֲרִיצִים:

טז

1 וְהָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: לֹא־תִקַּח לָךְ אִשָּׁה וְלֹא־

2 יִהְיֶה לָךְ בָּנִים וּבָנוֹת בְּמִקְוֵם הַזֶּה: כִּי־כֹה אָמַר

3 יְהוָה עַל־הַבָּנִים וְעַל־הַבָּנוֹת הַיְלֹדִים בְּמִקְוֵם הַזֶּה וְעַל־

4 אִמָּתָם הַיְלֵדוֹת אוֹתָם וְעַל־אֲבוֹתָם הַמּוֹלְדִים אוֹתָם כִּי־אָרַץ

5 הַזֹּאת: מִמּוֹתַי תִּחְלָאִים יָמֹתֵי לֹא יִסְפְּרוּ וְלֹא יִקְבְּרוּ

6 לְדָמָן עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה הָזֵה וּבַחֲרֹב וּבְרָעַב יִכְלֹו וְהָיְתָה

7 נִבְלָתָם לְמֵאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבַהֲמַת הָאָרֶץ:

8 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בֵּית מְרוֹחַ וְאֱלֹהֵי־

9 לְסַפּוֹד וְאֱלֹהֵי־תֵנֶדֶד לָהֶם כִּי־אֶסְפְּתִי אֶת־שְׁלוֹמִי מֵאֵת הָעַם

10 הַזֶּה נֹאס־יְהוָה אֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הַרְחָמִים: וּמָתוּ גְדֹלִים

11 וְקִטְנִים כִּי־אָרַץ הַזֹּאת לֹא יִקְבְּרוּ וְלֹא־יִסְפְּרוּ לָהֶם וְלֹא־

12 יִתְנַדְּדוּ וְלֹא יִקְרַח לָהֶם: וְלֹא־יִפְרְטוּ לָהֶם עַל־אֲבֹתָם

13 לְנַחֲמָם עַל־מָוֶת וְלֹא־יִשְׁקִיו אוֹתָם כּוֹס תְּנַחֲוִיִּם עַל־אֲבֹתוֹ

14 וְעַל־אֲמוֹתָם: וּבֵית־מִשְׁתָּה לֹא־תִבּוֹא לְשַׁבֵּת אוֹתָם לְאָכֹל

15 וְלִשְׁתּוֹת: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

16 הִנְנִי מִשְׁבִּית מִן־הַמִּקְוֵם הַזֶּה לְעֵינֵיכֶם וּבִמְיַכֶם קוֹל

17 שִׁשׁוֹן וְקוֹל שִׁמְחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל כְּלָה: וְהָיָה כִּי תִגִּיד

18 לְעַם הַזֶּה אֶת כְּלֵי־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמַרְוּ אֵלֶיךָ עַל־

אין דעמדאָויקן לאַנד;

ניט זיי וועלן באַגראָבן ווערן,

און ניט מע וועט קלאַגן נאָך זיי,

און ניט מע וועט זיך אַיינשניידן,

און ניט מע וועט זיך אַ פליך מאַכן נאָך זיי;

1 און ניט מע וועט ברעכן ברויט פאַר זיי אין אַבלות,

זיי צו טרייסטן נאָך אַ טויטן,

און ניט מע וועט זיי געבן טרינקען אַ בעכער פון

טרייסטונג

נאָך זייער פאָטער און נאָך זייער מוטער.

2 און אין הויז פון אַ סעודה זאָלסטו ניט גיין,

צו זיצן מיט זיי, צו עסן און צו טרינקען.

3 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות,

דער גאָט פון ישראל:

זע, איך פאַרשטער פון דעמדאָויקן אָרט,

פאַר אַייערע אויגן און אין אַייערע טעג,

דעם קול פון לוסטיקייט און דעם קול פון פרייד,

דעם קול פון אַ חתן און דעם קול פון אַ כלה.

10 און עס וועט זיין, אַז דו וועסט זאָגן צו דעמדאָויקן פאַלק די אַלע ווערטער, און זיי וועלן זאָגן צו דיר: פאַר־

וואָס האָט גאָט אָנגעזאָגט אויף אונדז אַלדאָסדאָזיקע גרויסע בייז, און וואָס איז אונדזער פאַרברעך, און וואָס איז אונדזער זינד וואָס מיר האָבן געזינדיקט צו יהוה אונדזער גאָט? ¹¹ זאָלסטו זאָגן צו זיי: פאַרוואָס אייערע עלטערן האָבן מיך פאַרלאָזן, זאָגט גאָט, און זיי זיינען געגאנגען נאָך פרעמדע געטער, און האָבן זיי געדינט, און זיך געבוקט צו זיי, און מיך האָבן זיי פאַרלאָזן, און מיין תורה האָבן זיי ניט געהיט. ¹² און איר האָט נאָך ערגער געטאָן פון אייערע עלטערן, און אַט גייט איר אַיטלעכער נאָך דער איינגעשפאַרטקייט פון זיין ביזן האַרצן, מיך ניט צו הערן. ¹³ דרום וועל איך אייך פאַרוואַרפן פון דעמדאָזיקן לאַנד אין אַ לאַנד וואָס ניט איר און ניט אייערע עלטערן האָבן געקענט, און איר וועט דאָרטן דינען פרעמדע געטער טאָג און נאַכט; וואָרום איך וועל אייך ניט געבן קיין לייטזעליקייט.

¹⁴ פאַרוואַר, זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,

און עס וועט מער ניט געזאָגט ווערן:

אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אויפגעבראַכט

די קינדער פון ישראל פון לאַנד מצרים!

¹⁵ נייערט: אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אויפגעבראַכט

די קינדער פון ישראל פון צפון־לאַנד

און פון אַלע לענדער וואָס ער האָט זיי פאַרשטויסן אַהין!

און איך וועל זיי אומקערן אויף זייער ערד

וואָס איך האָב געגעבן זייערע עלטערן.

¹⁶ זע, איך שיק נאָך פישערס אַ סך, זאָגט גאָט,

און זיי וועלן זיי אַרויספישן;

און דערנאָך וועל איך שיקן נאָך אַ סך יעגערס,

און מיין אַנטרינג און טאָג פון ניט

צו דיר וועלן פעלקער קומען

פון די עקן ערד, און וועלן זאָגן:

נאָר ליגן האָבן געירשעט אונדזערע עלטערן,

נישטיקייטן וואָס אין זיי איז קיין גוף ניטאָ.

²⁰ קען אַ מענטש זיך מאַכן געטער,

אַז זיי זיינען קיין געטער ניט?

¹⁷ פאַרוואַר, זע, איך מאַך זיי וויסן,

דאָס מאַל וועל איך זיי מאַכן וויסן

מיין האַנט און מיין גבורה,

און זיי וועלן וויסן אַז מיין נאָמען איז יהוה.

ך ¹ די זינד פון יהודה איז אויפגעשריבן

מיט אַן אייזערנער פען, מיט אַ דימענטענעם שפיץ;

מַה רָבֵר יְהוָה עָלֵינוּ אֶת כְּלֵי־הַרְעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וּמַה עֲוֹנֵנוּ וּמַה חַטָּאתֵנו אֲשֶׁר חָטָאנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ: וְאִמַּרְתָּ יְיָ אֱלֹהִים עַל אֲשֶׁר־עָזְבוּ אֲבוֹתֵיכֶם אוֹתִי נֹאסִי־הוּא וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבָדוּם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וְאֵתִי עָזְבוּ וְאֶת־הַתּוֹרָתִי לֹא שָׁמְרוּ: וְאַתֶּם הַרְעַתֶּם לַעֲשׂוֹת מֵאֲבוֹתֵיכֶם יְיָ וְהִנֵּכֶם הַלְכִים אַיֵּשׁ אַחֲרֵי שְׂרָרוֹת לְבוֹד־הַרְעֵ לְבַלְתִּי שָׁמַע אֵלַי: הַטַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת עַל־יְיָ הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתֶּם אֶתֶם וְאֲבוֹתֵיכֶם וַעֲבַדְתֶּם־שֵׁשׁ אֶת־אֱלֹהִים אֲחֵרִים יוֹמָם וְלַיְלָה אֲשֶׁר לֹא־אַתֶּן לְכֶם חֲנֻנָּה: לָכֵן הַגְּדוֹרִים כָּאִם נֹאסִי־הוּא וְלֹא־יֹאמַר יְיָ עוֹד חִי־הוּא אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: כִּי אִם־חִי־הוּא אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צֹפֶן וּמִכָּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדִּיחֶם שָׁמָּה וַהֲשִׁיבְתִים עַל־אֲדַמְתָּם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאֲבוֹתֶם: הֲגִנִּי שִׁלַּח לְדוֹגִים רַבִּים נֹאסִי־הוּא וְדִיגִים וְאֶחָרִיכִן אֲשַׁלַּח לְרַבִּים צְדִידִים וְצִדוֹם מֵעַל כְּלִיָּהוּ וּמֵעַל כְּלִי־גַבְעֻה וּמִקִּיבֵי הַסְּלָעִים: כִּי עֵינִי עַל־כָּל־דְּרָכֵיהֶם לֹא נִסְתָּרוּ מִלְּפָנַי יְיָ וְלֹא־נִצְפָן עֵינָם מִנֶּגֶד עֵינִי: וְשַׁלַּמְתִּי רַאשׁוֹנָה מִשְׁנֵה עֵינָם וְחַטָּאתָם עַל כָּל־לֶם אֶת־אַרְצִי בְּנִבְלַת שְׁקוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם מְלֹאוּ אֶת־נַחְלֹתַי: יְהוָה עֵץ וּמִעוֹץ יְיָ וּמִטֶּסֶת בְּיוֹם צָרָה אֵלֶיךָ גּוֹיִם יִבְאוּ מֵאֲפֶסֶס־אֶרֶץ וְיֹאמְרוּ אֲדֹ־שֶׁקֶר נַחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ הַכֹּל וְאִי־כֶם מוֹעִיל: הַנְּעֹשֶׂה־לוֹ אֲדָם אֱלֹהִים וְהַמָּה לֹא אֱלֹהִים: לָכֵן הֲגִנִּי מוֹדִיעִים כֹּא בַּפֶּעַם הַזֹּאת אֹדִיעֶם אֶת־יְדֵי וְאֶת־זְבוּדֹתַי וְיָדְעוּ כִּי־שָׁמִי יְהוָה:

ז

חַטָּאת יְהוָה כְּתוּבָה בְּרוּל בַּצִּפּוֹרן שְׁמִיר חֲרוּשָׁה ^א

ס, יא' קצ"ב ס' מנ' לניסם ק יט' הטאת מדקויו קצ"ב ס' ק

און זיי וועלן זיי צענויפיאָגן פון יעטוועדער באַרג, און פון יעטוועדער הייך, און פון די שפּאַלטן פון די פעלון.

¹⁷ וואָרום מיינע אויגן זיינען אויף אַלע זייערע וועגן,

ניט פאַרבאָרגן זיינען זיי פון פאַר מיר,

און ניט פאַרהוילן איז זייער פאַרברעך פון אַקעגן

מיינע אויגן.

¹⁸ און איך וועל צוערשט באַצאָלן טאַפל

זייער פאַרברעך און זייער זינד,

פאַרוואָס זיי האָבן פאַרשוועכט מיין לאַנד

מיט די נבלות פון זייערע מיאוסע אַפּגעטער,

און זייערע אומווערדיקייטן האָבן אָנגעפילט מיין

אַרב.

¹⁹ גאָט, מיין פעסטקייט און מיין פעסטונג,

19 אזוי האָט צו מיר גאָט געזאָגט: גיי און זאָלסט זיך שטעלן אין טויער פון די קינדער פון פּאָלק, וואָס דורך אים קומען אַרײַן די מלכים פון יהודה, און וואָס דורך אים גייען זיי אַרויס, און אין אַלע טויערן פון ירושלים; 20 און זאָלסט זאָגן צו זיי: הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר מלכים פון יהודה, און גאַנץ יהודה, און אַלע באַוווינער פון ירושלים, וואָס קומען אין דידאָזיקע טויערן; 21 אזוי האָט גאָט געזאָגט: היט אַיך אום אַייער זעל, און איר זאָלט ניט טראָגן קיין משא אין טאָג פון שבת און אַרײַנברענגען אין די טויערן פון ירושלים. 22 און איר זאָלט ניט אַרויסטראָגן קיין משא פון אַייערע הייער אין טאָג פון שבת, און קיין שום אַרבעט זאָלט איר ניט טאָן, און איר זאָלט האַלטן הייליק דעם טאָג פון שבת, אזוי ווי איך האָב באַפוילן אַייערע עלטערן. 23 אָבער זיי האָבן ניט געהערט און ניט צוגעניגט זייער אויער, און זיי האָבן האָרט געמאַכט זייער נאַקן ניט צוצוהערן, און ניט צו געמען קיין מוסר. 24 דרום וועט זיין: אויב צוהערן וועט איר צוהערן צו מיר, זאָגט גאָט, ניט אַרײַנצוברענגען קיין משא אין די טויערן פון דערדאָזיקער שטאָט אין טאָג פון שבת, נייערט צו האַלטן הייליק דעם טאָג פון שבת, ניט צו טאָן אין אים קיין שום אַרבעט, 25 וועלן קומען אין די טויערן פון דערדאָזיקער שטאָט מלכים און האַרן וואָס זיצן אויפן טראָג פון דוד, וואָס רייטן אויף רייטוועגן און אויף פּערד, זיי, און זייערע

בַּשְׁעַר בְּנֵי יָעֶם אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּכַף הַדֹּהַן וְאֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּכַף שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם: וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם שְׁמַעוּ כִּי דְבַר־יְהוָה מִלְכֵי הַדֹּהַן וְכָל־הַדֹּהַן וְכָל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה: כֹּה אָמַר יְהוָה הַשְׁמִיעוּ כֹּה בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם וְאַל־תִּשְׂאוּ מִשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְהִבַּאתֶם בַּשְּׁעָרֵי יְרוּשָׁלַם: וְלֹא־תוֹצִיאוּ מִשָּׂא מִבְּתוּכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְכָל־מְלֵאכָה לֹא תַעֲשׂוּ וְקִדְשְׁתֶּם אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם: וְלֹא שְׁמַעוּ וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנוֹם וַיִּקְשׂוּ אֶת־עַרְפֹּם לְבַלְתִּי שׁוֹמֵעַ וּלְבַלְתִּי קִחַת מִיָּסֶר: יְהוָה אֱבִי־שְׁמַע תִּשְׁמַעוּן אֲלֵי נְאֻם־יְהוָה לְבַלְתִּי וְכֹה הָבִיא מִשָּׂא בַּשְּׁעָרֵי הָעִיר הַזֹּאת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וּלְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת־מַה בְּלִי־מְלֵאכָה: וְכֹה בַּשְּׁעָרֵי הָעִיר הַזֹּאת מְלָכִים וְיִשְׂרָאֵל יֹשְׁבִים עַל־כִּסֵּא דָוִד רַכְבִּים וְכִרְכָב וּבִסּוּסִים הֵמָּה וְשִׂרְיָהֶם אִישׁ יְהוָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וַיִּשְׁבְּהוּ הָעִיר הַזֹּאת לְעוֹלָם: וְכֹה מַעֲרַר יְהוָה וּמִסְכִּיבוֹת יְרוּשָׁלַם וּמֵאֶרֶץ בְּנִמֹן וּמִדֶּשֶׁתְּפֵלֶה וּמִדְּהַר וּמִדְּהַרְגָב מִבָּאִים עוֹלָה חֶבֶח וּמִנְחָה וּלְבִנְיָהוּ וּמִבְּאֵי תוֹדָה בֵּית יְהוָה: וְאִם־לֹא תִשְׁמַעוּ אֲלֵי לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וּלְבַלְתִּי וְשָׂאת מִשָּׂא וְכֹה בַּשְּׁעָרֵי יְרוּשָׁלַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְהִצִּיתִי אֵשׁ בַּשְּׁעָרֵיהָ וְאִכְלָה אֶרְמְנוֹת יְרוּשָׁלַם וְלֹא תִכְבְּהוּ:

יח

הַדְּבָר אֲשֶׁר הִנֵּה אֲלֵי־רַמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: קוּם כֹּה וְנִדְרַת בֵּית הַיּוֹצֵר וְשָׁמָּה אֲשַׁמְעֶנָּה אֶת־דְּבָרֵי: וְאָרְדָּה בֵּית הַיּוֹצֵר וְהִנֵּחֵו עֲשֵׂה מְלֵאכָה עַל־הָאֲבָנִים: וְנִשְׁתַּחֲוֶה הַבְּלִי אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה בְּחֶמֶר בֶּיַד הַיּוֹצֵר וְשָׁב וַעֲשֵׂהוּ כְּלֵי אֹהֶר כַּאֲשֶׁר יִשֶׁר בְּעֵינֵי הַיּוֹצֵר לַעֲשׂוֹת: וְהָיִי כֹּה

י"ו, י"ט' ה"ס ק כ"ג ש"מ ע"י כ"ד' ס' קי י"ח, ג' חמ"ה א קי

האַרן, די מענער פון יהודה, און די באַוווינער פון ירושלים; און דידאָזיקע שטאָט וועט זיין באַזעצט אויף אייביק. 26 און מע וועט קומען פון די שטעט פון יהודה, און פון רוּנד אַרום ירושלים, און פון לאַנד בנימין, און פון דער נידערונג, און פונעם געבערג, און פונעם דרום, ברענגענדיק בראַנדאָפּפער, און שלאַכטאָפּפער, און שפּייזאָפּפער, און ווירויך, און ברענגענדיק דאַנקאָפּפער, אין הויז פון גאָט. 27 אויב אָבער איר וועט ניט צוהערן צו מיר, צו האַלטן הייליק דעם טאָג פון שבת, און ניט צו טראָגן קיין משא און אַרײַנקומען דערמיט אין די טויערן פון ירושלים אין טאָג פון שבת, וועל איך אָנצינדן אַ פּייער אין אירע טויערן, און עס וועט פאַרצערן די פּאַלאַצן פון ירושלים, און וועט ניט פאַרלאָשן ווערן.

יח

1 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמיהון פון גאָט, אזוי צו זאָגן: 2 שטיי אויף, און זאָלסט אַראָפּנידערן צום הויז פון דעם טעפּער, און דאַרטן וועל איך דיך מאַכן הערן מייע ווערטער. 3 האָב איך אַראָפּגענידערט צום הויז פון דעם טעפּער, ערשט ער מאַכט אַרבעט אויפן ווערקשטיין. 4 און אז די כלי וואָס ער האָט געמאַכט פון ליים איז פאַרדאַרבן געוואָרן אין דער האַנט פון דעם טעפּער, האָט ער זי איבערגעמאַכט אין אַן אַנדער כלי, אזוי ווי עס איז ווילגעפעלן אין די אויגן פון דעם טעפּער צו מאַכן.

5 איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו מיר אזוי צו זאָגן:

דבר יהוה אלי לאמור: הכי יצר הזה לאוכל לעשות
 לכם בית ישראל נאס יהוה הנה כחמר ביד היוצר
 כדאתם בדי בית ישראל: רגע אדבר על-גוי
 ועל ממלכה לנתוש ולנתוץ ולהאבד: ושב הגוי הוא
 מרעתו אשר דברתי עליו ונחמתי על הרעה אשר
 חשבתי לעשות לו: ורגע אדבר על-גוי ועל
 ממלכה לבנות ולנמוע: ועשה רעה בעיני לבלתי
 שמע בקולי ונחמתי על הרעה אשר אמרתי להטיב
 אותו: ועתה אמרנא אל-איש יהודה ועל-יושבי ירושלם
 לאמר כה אמר יהוה הנה אנכי יוצר עליכם רעה
 וחשב עליכם מחשבה שובו נא איש מדרך הרעה
 והיטיבו דרכיכם ומעלליכם: ואמרו נואש כיר-אחרי
 מחשבותינו גלך ואיש שררות לבד-הרע נעשה:
 לכן כה אמר יהוה שאלינא בנוים מי שמע כאלה
 שעררת עשתה מאד בתולת ישראל: היעוב מעור שדי
 שלג לבגון אסי-ינתשו מים זרים קרים נוזלים: כיר
 שכחני עמי לשוא יקמרו ויבשלום בדרך-יהם שבולי
 עולם ללכת נתיבות הרף לא סלולה: לשום ארצם
 לשמה שרוקת עולם כל עובר עליה ישם ויגיד בראשו:
 כרוח-קרים אפיצם לפני אויב ערף ולא-פנים אראם
 ביום אדם: ויאמרו לנו ונחשבה על-ירמיהו
 מחשבות כיר לא-תאבד תורה מכהן ועצה מהכם ודבר
 מנביא לנו ונכרו בלשון ואל-נכשיבה אל-בלד-בריו:
 הקשיבה יהוה אלי ושמע לקול ירכי: הושלם תחת
 טובה רעה כיר-כרו שוחה לנפשי זכר ועמדי לפניך
 לדבר עליהם טובה להשיב את-חמתך מהם:
 לכן תן את-בניהם לרעב ותגרם על-ידי-הרוב ותהינה

קען איך דען ניט טאָן מיט אײך אַזוי ווי דערדאָזיקער
 טעפער,
 איר הויז פון ישראל? זאָגט גאָט.
 זעט, ווי ליים אין דער האַנט פון דעם טעפער,
 זייט איר אין מיין האַנט, הויז פון ישראל.
 זײַן רגע רעד איך אויף אַ פּאָלק און אויף אַ קיניגרייך,
 אויסצורײַסן און אײנצווואַרפֿן און אונטערצוברענגען;
 אָבער אַז דאָס פּאָלק וואָס איך האָב אויף אים גערעדט,
 קערט זיך אום פון זײַן שלעכטיקייט,
 האָב איך חרטה אויף דעם ביז
 וואָס איך האָב געטראַכט אים צו טאָן.
 און אײַן רגע רעד איך אויף אַ פּאָלק און אויף אַ קיניג
 רײך,
 צו בויען און צו פּלאַנצן;
 אָבער אַז עס טוט וואָס איז שלעכט אין מײנע אויגן,
 ניט צוצוהערן מיין קול,
 האָב איך חרטה אויף דעם גוטס
 וואָס איך האָב געוואָגט אים צו באַגיטקן.
 און אַצונד זאָ אַקאַרשט צו די מענער פון יהודה,
 און צו די באַוווּנער פון ירושלים,
 אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
 זעט, איך באַשאַף אויף אײך אַן אומגליק,
 און טראַכט אויף אײך אַ טראַכטונג;
 קערט אײך אום פאַרט אײטלעכער פון זײַן שלעכטן
 וועג,
 און בעסערט אײערע וועגן און אײערע מעשים.
 אָבער זײ זאָגן: אומזיסט!
 נײערט נאָך אונדזערע געדאַנקען וועלן מיר גיין,
 און אײטלעכער לױט דער אײגענשאַפּאַרטקײט פון זײַן
 בײזן האַרצן וועלן מיר טאָן.
 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:
 פּרעגט אַקאַרשט בײ די פעלקער,
 ווער האָט אַזוינס געהערט?
 שוידערהאַפטיקס ביז גאָר
 האָט באַאַנגען די יונגפרוי ישראל.
 וועט פון וועגן אַ פעלו פון פעלד
 דער שניי דעם לבגון פאַרלאָזן?
 וועט צוליב דומפיקע וואַסער
 קאַלטע פּליסעדיקע אַוועקגעוואַרפֿן ווערן?
 וואָרום מיין פּאָלק האָט פאַרגעסן אָן מיר,
 צו נישטיקײט רײכערן זײ,
 און מע האָט זײ געמאַכט שטרויכלען אין זײערע וועגן—
 די אײביקע שטעגן,
 כדי צו גיין אויף בײשטעגן,
 אויף אַ וועג ניט אויסגעטרעטן.
 כדי צו מאַכן זײַן לאַנד פאַר אַ שרעק,
 פאַר אַן אײביקער שמוצערונג.
 אײטלעכער וואָס גײט איר פאַרביי וועט זיך דערשרעקן,
 און וועט שאַקלען זײַן קאַפּ.
 ווי מיט אַ מזרח-ווינט וועל איך זײ צעשפּרײטן
 פאַר דעם פּײנט;

ה' מלאך י' דע קי פו' שבל ק וסיא כן סזכ וקז טו' שוקח ק

זייער רוקן און ניט זייער פנים וועל איך זען,
 אין טאָג פון זייער בראַך.

19 זײ האָבן געוואָגט:
 קומט לאַמיר אויסטראַכטן תּחבולות קעגן ירמיהו;
 וואָרום די תּורה וועט ניט אונטערגיין פון דעם פּהן,
 און די עצה פון דעם חכם, און דאָס וואָרט פון דעם נביא.
 קומט און לאַמיר אים שלאָגן מיט דער צונג,
 און ניט פאַרנעמען אַלע זײנע רײד.
 20 פאַרנעם צו מיר, גאָט,
 און הער צו דעם קול פון מײנע קריגער.
 21 זאָל פאַר אַ טובה אַ רעה באַצאַלט ווערן?
 וואָרום זײ האָבן געגראַבן אַ גרוב פאַר מיין לעבן.
 געדענק מיין שטיין פאַר דיר,
 צו רעדן גוטס אויף זײ,
 אַפּצוקערן דיין גרימצאַרן פון זײ.
 21 דרום גיב זײערע קינדער צום הונגער,
 און שליידער זײ אין דער מאַכט פון שווערד;

נְשִׂיהֶם שְׂבָלוֹת וְאֶלְמִנּוֹת וְאִנְשֵׁיהֶם יִהְיוּ הַרְגֵי מוֹת
 בְּחֹרֵיהֶם מִבְּרִחָרֵב בְּמַלְחָמָה: תִּשְׁמַע וְעָקֵה מִבְּחֵיהֶם כִּי
 כִּרְתִּיבֵי עֲלֵיהֶם גָּדוֹד פִּתְאֹם כִּי־יָבֹאוּ שִׂיחָה לְלִבֵּי
 וּפְחִים טָמְנוּ לְרַגְלֵי: וְאַתָּה יְהוָה יָדַעְתָּ אֶת־כָּל־עֲצָתָם
 עָלֶי לָמוֹת אֶל־תִּכְפַּר עַל־עֲוֹנֵיהֶם וְחַטָּאתָם מִלִּפְנֵיךָ אַל־
 תִּמְחֵי וְיִהְיוּ מִכְשָׁלִים לְפָנֶיךָ בַּעַת אִפְּךָ עֲשֵׂה בָהֶם:
 יט

כֹּה אָמַר יְהוָה הִלֵּךְ וְקִנִּיתָ בְּקִבְּךָ יוֹצֵר חֲרָשׁ וּמוֹקֵי הָעָם א
 וּמוֹקֵי הַבְּהֵמִים: וְצִאתָ אֶל־נְיָא בְּדַהֲמָם אֲשֶׁר פִּתַּח שַׁעַר ב
 הַחֲרָסוֹת וְקִרְאתָ שֵׁם אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־אָדַבְרָ אֵלֶיךָ:
 וְאָמַרְתָּ שְׁמַעְנוּ דְבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם י
 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֲגִנִי מִבֵּית רַעְיָה
 עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר כָּל־שְׂמֵעָה תִּצְלַנָּה אֹנְיוֹ: יַעַן ו ד
 אֲשֶׁר עָבַדְנִי וַיִּנְכְּרוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּקְמְדוּ־בּוֹ לְאַלְהֵים
 אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם הֵמָּה וְאֶבְחֹתֵיהֶם וּמַלְכֵי יְהוּדָה
 וּמִלְּאוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה דָם נָקִים: וּבָנוּ אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל ה
 לְשָׂרָף אֶת־בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ עֲלוֹת לְבַעַל אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי
 וְלֹא דִבַּרְתִּי וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי: לָכֵן הִנְדִּימִים ו
 בָּאִים נֹאסִי־יְהוָה וְלֹא־יִקְרָא לְמָקוֹם הַזֶּה עוֹד הַתִּפְתָּ וַיָּנֵא
 בְּדַהֲמָם כִּי אִסִּינֵיא הַהַרְגָה: וּבִקְבֵיתִי אֶת־עֲצַת יְהוּדָה ו
 יְרוּשָׁלַם בְּמָקוֹם הַזֶּה וְהַפְּלִיתִים בְּחָרֵב לִפְנֵי אֵיבֵיהֶם
 וּבִיד מִבְּקִשֵׁי נַפְשָׁם וְנִחַתִּי אֶת־יְבִלְתָם לְמֵאֲכָל לְעוֹף
 הַשָּׁמַיִם וּלְבִהֲמַת הָאָרֶץ: וְשִׁמְתִי אֶת־הָעִיר הַזֹּאת ח
 לְשִׁמְהָ וְלִשְׂרָפָה כֹּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֵּׁם וְיִשְׂרַק עַל־כָּל־
 מִכְתָּהּ: וְהֵאֲכַלְתִּים אֶת־בֶּשֶׂר בְּנֵיהֶם וְאֵת בֶּשֶׂר בְּנֹתֵיהֶם ט
 וְאִישׁ בֶּשֶׂר־רַעְיוֹ יֹאכְלוּ בְּמִצּוֹר וּבְמִצּוֹךְ אֲשֶׁר יִצְיִקוּ
 לָהֶם אֵיבֵיהֶם וּמִבְּקִשֵׁי נַפְשָׁם: וְשִׁבַּרְתָּ הַבְּקִבְּךָ לְעֵינֵי

יח, כב שוה קז כג ויה קז יט, ב' הוסיח קז

און זאלן זייערע זייערע בלייבן און קינדער, און
 אלמנות,
 און זייערע מענער זאלן זיין הרוגים פון פעסט,
 זייערע בחורים, דערשלאגן פון שווערד אין מלחמה.
 22 זאל זיך הערן א געשרי פון זייערע הייזער,
 ווען דו וועסט ברענגען אויף זיי פלוצים א מחנה;
 ווארום זיי האבן געגראבן א גרוב מיך צו פאנגען,
 און נעצן באהאלטן פאר מייע פיס.
 23 און דו, גאט, ווייסט
 זייער גאנצן באראט מיך צו טייטן;
 ניט פארגעבן זאלסטו זייער פארברעך,
 און ניט פארמעקן זאלסטו זייער זינד פון פאר דיר,
 און זאלן זיי געשטרויכלט ווערן פאר דיר;
 אין צייט פון דיין צארן רעכן זיך מיט זיי.

י 1 אזוי האט גאט געזאגט: גי און זאלסט דיר קויפן
 א טעפערקרוג און נעם מיט פון די עלטסטע פון
 פאלק, און פון די עלטסטע פון די פהנים, 2 און זאלסט
 ארויסגיין צום טאל פון בדהנום, וואס ביים איינגאנג פון
 טויער חרסית, און אויסרופן דארטן די ווערטער וואס איך
 וועל רעדן צו דיר, 3 און זאלסט זאגן:
 הערט דאס ווארט פון גאט, איר מלכים פון יהודה,
 און באווינער פון ירושלים:
 אזוי האט געזאגט יהוה פון צבאות,
 דער גאט פון ישראל:
 זע, איך ברענג אן אומגליק אויף דעמדאזיקן ארט,
 אז איטלעכער וואס הערט עס, וועלן אים די אויערן
 קליינען;
 4 פארוואס זיי האבן מיך פארלאזן,
 און האבן פארפרעמדט דעמדאזיקן ארט,
 און גערייכערט אין אים צו פרעמדע געטער,

דעם באראט פון יהודה און ירושלים אין דעמדאזיקן ארט,
 און וועל זיי מאכן פאלן דורכן שווערד פאר זייערע פיינט,
 און דורך דער האנט פון די וואס זוכן זייער לעבן;
 און איך וועל געבן זייערע טויטע לייבער
 צו שפייז פארן פויגל פון הימל,
 און פאר דער חיה פון דער ערד.
 5 און איך וועל מאכן די דאזיקע שטאט
 פאר א שרעק און פאר א שמוצערונג;
 איטלעכער וואס גייט איר פארביי וועט זיך דערשרעקן,
 און וועט שמוצערן אויף אלע אירע פלאגן.
 6 און איך וועל זיי מאכן עסן דאס פלייש פון זייערע זין,
 און דאס פלייש פון זייערע טעכטער,
 און איינער דעם אנדערנס פלייש וועלן זיי עסן,
 אין דער באלגערונג און אין דער דריקונג,
 וואס זייערע פיינט, און די וואס זוכן זייער לעבן,
 וועלן זיי דריקן.

וואס ניט זיי, און ניט זייערע עלטערן,
 און ניט די מלכים פון יהודה, האבן זיי געקענט;
 און זיי האבן אנגעפילט דעמדאזיקן ארט
 מיט בלוט פון אומשוילדיקע.
 5 און זיי האבן געבויט די במות צו בעל,
 צו פארברענען זייערע קינדער אין פייער,
 בראנדאפפער צו בעל,
 וואס ניט איך האב באפוילן, און ניט איך האב
 געזאגט,
 און ניט עס איז מיר אויפן זינען ארויפגעקומען.
 6 דרום וע, טעג קומען, זאגט גאט,
 און דער דאזיקער ארט וועט ניט מער גערופן ווערן
 „תופת“,
 און „דער טאל פון בדהנום“,
 נייערט „דער טאל פון טייטונג“.
 7 און איך וועל מאכן צו נישט

10 און זאָלסט צעברעכן דעם קרוג פאַר די אויגן פון די מענטשן וואָס גייען מיט דיר, 11 און זאָלסט זאָגן צו זיי: אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות: אזוי וועל איך צעברעכן דאָסדאָזיקע פּאָלק און די דאָזיקע שטאָט, אזוי ווי מע צעברעכט אַ כלי פון אַ טעפּער, אַזוי קען ניט מער פאַרריכט ווערן; און מע וועט באַגראָבן אין תּוֹפֶת, ווייל מער קיין אָרט וועט ניט זיין אויף צו באַגראָבן. 12 אזוי וועל איך טאָן צו דעמדאָזיקן אָרט, זאָגט גאָט, און צו זיינע באַזוינער, כדי צו מאַכן די דאָזיקע שטאָט אזוי ווי תּוֹפֶת. 13 און די הייזער פון ירוּשָׁלַיִם, און די הייזער פון די מלכים פון יהודה, די אומריינע, וועלן זיין אזוי ווי דער אָרט פון תּוֹפֶת - אַלע הייזער וואָס מע האָט גערייכערט אויף זייערע דעכער צום גאַנצן חיל פון הימל, און געזאַסן גיסאַפּפּער צו פרעמדע געטער. 14 און ירמיהו איז געקומען פון תּוֹפֶת, וואָס גאָט האָט אים אַהין געשיקט נביאות זאָגן, און ער האָט זיך געשטעלט אין הויף פון גאָטס הויז, און האָט געזאָגט צום גאַנצן פּאָלק: 15 אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות, דער גאָט פון ישׂראל: זע, איך ברענג אויף דעמדאָזיקן כּרֶךְ, און אויף אַלע זיינע שטעט, דאָס גאַנצע בייז וואָס איך האָב אָנגעזאָגט אויף אים, ווייל זיי האָבן האָרט געמאַכט זייער נאַקן, ניט צוצוהערן מיינע ווערטער.

10 האַנשים החלכים אותך: ואמרת אליהם להאמר יהוה צבאות ככה אשבר אתהעם הזה ואתהיעיר הואת באשר ישבר אתכלי היוצר אשר לא יוכל להרפה עוד ובתפת יקברו מאין מקום לקבור: כדאעשה למקום הזה נאסיהוה וליושביו ולתת אתהיעיר הואת בתפת: והיו בתי ירושלם ובתי מלכי יהודה במקום התפת הטמאים לכל הבתים אשר קמרו עלגנתיהם לכל צבא השמים והסד נסקים לאלהים אחרים: ויבא ירמיהו מהתפת אשר שלחו יהוה שם להנבא ויעמד בחצר ביתיהוה ויאמר אלכלהעם: כהאמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני מבי אליהעיר הואת ועלכלעריה את כלהרעה אשר דברתי עליה כי הקשו אתעורפם לבלתי שמוע אתדברי:

ב

א וישמע פשחור כדאמר הבהן והואפקיד נגיד בבית יהוה אתירמיהו נבא אתיהדברים האלה: ויבה פשחור את ירמיהו הנביא ויתן אתו עלהמהפכת אשר בשער בנימן העליון אשר בבית יהוה: והיו ממחרת ויצא פשחור אתירמיהו מדהמהפכת ויאמר אליו ירמיהו לא פשחור קרא יהוה שמך כי אסמך מןמסביב: כירכה אמר יהוה הנני נתנד לנגור לך ולכל אלהבך ונפל בחרב איביהם ועינך ראות ואתכליהודה אתן ביד מלךבבל והגלם בכלה והגם בחרב: ונתתי את כלחסן העיר הואת ואתכליניעה ואתכלייהוה ואת כלאוצרות מלכי יהודה אתן ביד איביהם ובזוום ולקחום והביאום בכלה: ואתה פשחור וכל יושבי ביתך תלכו בשבי וקבל תבוא ושם תמות ושם תקבר אתה וכל

יט, יא' ה' מסקם א טו' מסא קד

כ

1 און פשחור דער זון פון אמר דעם כהן, וואָס איז געווען דער אויבעראויפּווער אין הויז פון גאָט האָט געהערט ירמיהו נביאות זאָגן די דאָזיקע ווערטער. 2 און פשחור האָט געשלאָגן ירמיהו הנביא, און האָט אים אַריינגעשטעלט אין דעם צוואַנגקלאַץ וואָס אין אויבערשטן טויער פון בנימין, וואָס אין הויז פון גאָט. 3 און עס איז געווען אויף מאָרגן, אַז פשחור האָט אַרויסגענומען ירמיהו פון צוואַנגקלאַץ, האָט ירמיהו צו אים געזאָגט: ניט פשחור האָט גאָט גערופן דיין נאָמען, נייערס מןמסביב.

4 וואָרום אזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך מאַך דיך פאַר אַ שרעק פאַר דיר אַליין, און פאַר אַלע דיניע ליבהאָבער; און זיי וועלן פאַלן דורך דער שווערד פון זייערע פיינט, און דיניע אויגן וועלן עס צווען; און גאַנץ יהודה וועל איך געבן אין דער האַנט פון דעם מלך פון בבל, און ער וועט זיי פאַרטרייבן קיין בבל, און וועט זיי דערשלאָגן מיטן שווערד. און איך וועל געבן אַלדאָס רייכטום פון דערדאָזיקער שטאָט,

א א שרעק רונד ארום.

און אַל איר מי, און אַל איר טייערקייט, אויך אַלע אוצרות פון די מלכים פון יהודה וועל איך געבן, אין דער האַנט פון זייערע פיינט, און זיי וועלן זיי צערויבן, און וועלן זיי נעמען און זיי ברענגען קיין בבל. 6 און דו, פשחור, און אַלע באַזוינער פון דיין הויז, וועט גיין אין געפאַנגענשאַפט, און קיין בבל וועסטו קומען, און דאָרטן וועסטו שטאַרבן, און דאָרטן וועסטו באַגראָבן ווערן,

אֲהַבִּיד אֲשֶׁר-נִפְתָּח לְהֵם בְּשִׁקְרָה: פִּתִּיתִי יְהוָה וְ
 וּאֶפֶת חֻקֹּתַי וְתוֹכַל הֵיטִי לְשַׁחֹק כְּלֵהִיּוֹם כְּלָה לַעֲנֵה
 לִי: כִּי-מִדִּי אֲדַבֵּר אֲזַעֵק חַמְסָם וְשׁוֹר אֶקְרָא כִּי-יִהְיֶה
 דְּבַר-יְהוָה לִי לְחֶרֶף וּלְקֶלֶם כְּלֵהִיּוֹם: וְאִמְרַתִּי לֹא-
 אֲזַכְּרֶנּוּ וְלֹא-אֲדַבֵּר עוֹד בְּשֵׁמוֹ יְהוָה כְּלָבִי כְּאִשׁ בַּעֲרַת
 עֵצִים בְּנַעֲמַתִּי וְנִלְאִיתִי כְּלָבִל וְלֹא אוֹכַל: כִּי שָׁמַעְתִּי
 דְּבַת רַבִּים מִזֶּנֶר מִסְבִּיב הַיָּדוּ וְנִגְדַּנְתִּי כָּל אֲנוּשׁ שְׁלָמִי
 שָׁמַרִי צִלְעֵי אוֹלֵי יַפְתָּה וְנוֹכַחָה לֹא וְנִקְחָה נִקְמַתְנִי מִמֶּנּוּ:
 וַיְהִי אֹתִי כְּנֹכַח עֲרִיץ עַל-כֵּן רָדַפְנִי וַיִּכְשְׁלוּ וְלֹא יָכִלוּ
 בְּשׁוֹ מֵאֵד כִּי-לֹא הִשְׁפִּילוּ כְּלִמַּת עוֹלָם לֹא תִשְׁכַּח:
 וַיְהִי צְבָאוֹת בְּחֵן צִדִּיק רָאָה כְּלִיּוֹת וְלֵב אֶרְאָה נִקְמַתְךָ
 מֵהֵם כִּי אֵלֶיךָ גִּלִּיתִי אֶת-יְרִיבִי: שִׁירוּ לַיהוָה הַלְלוּ יְיָ
 אֶת-יְהוָה כִּי הִצִּיל אֶת-נַפְשׁ אֲבוֹן מִיַּד מְרַעִים:
 אַרְוֵר הַיּוֹם אֲשֶׁר יִלְדֵתִי בּוֹ יוֹם אֲשֶׁר-יִלְדֵתִנִּי אִמִּי אֶל-
 יְהוָה כְּרוּד: אַרְוֵר הָאִישׁ אֲשֶׁר בִּשְׂרַ אֶת-אָבִי לֵאמֹר יִלְד-
 לִךְ בֶּן וְכֵר שְׁמִי שְׁמִי-חַדְוִי: וְהָיָה הָאִישׁ הַזֶּה בְּעָרִים
 אֲשֶׁר-דָּרָא עַד יְהוָה וְלֹא נָחַם וְשָׁמַע וְעָקָה בְּפִקְר וְתַרְוַעָה
 בַּעַת צְהִרִים: אֲשֶׁר לֹא-יִמְוַתֵּנִי מִרְחַם וְתַחֲוִילִי אִמִּי
 קִבְּרִי וְרַחֲמָה הַרַת עוֹלָם: לָמָּה זֶה מִרְחַם וְצִאתִי לְרֵאוֹת
 עָמָל וְנֹגֵן וַיִּכְלוּ בְּבִשְׂת יָמַי:

כא

הַדְּבַר אֲשֶׁר-דִּבְּרָה אֶל-יְרִמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בְּשַׁלַּח אֵלָיו
 הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת-פִּשְׁחוֹר בֶּן-מַלְכִּיָּה וְאֶת-צְפַנְיָה בֶּן-
 מַעֲשִׂיָּה הַכֹּהֵן לֵאמֹר: דַּרְשֵׁנָּה בְּעַדְנֵנו אֶת-יְהוָה כִּי
 נִבְוִכְדְרָאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל נָחַם עָלֵינוּ אוֹלֵי יַעֲשֶׂה יְהוָה
 אוֹתֵנוּ כְּכָל-נִפְלְאוֹתָיו וְיַעֲלֶה מַעְלֵנוּ: וַיֹּאמֶר יְרִמְיָהוּ
 אֲלֵיהֶם כֹּה תֹאמְרוּן אֶל-צִדְקִיָּהוּ: כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי ד

כ, ח' קפז מק ט' ט"ל י' ה' וס"ה

דו און אלע דינע ליבהאבער
 וואָס דו האָסט זיי נביאות געזאָגט מיט ליגן.

7 האָסט מיך איבערגערעדט, גאָט,
 און איך בין איבערגערעדט געוואָרן,
 האָסט מיך איבערגעשטאַרקט, און ביסט בייגעקומען;
 איך בין געוואָרן צום געלעכטער אַ גאַנצן טאָג,
 איטלעכער טוט שפעטן פון מיר.
 8 וואָרום ווען גאָר איך רעד, טו איך שרייען,
 „אומרעכט און רויב!“ רוף איך אויס.
 פאַרוואָר, דאָס וואָרט פון גאָט איז מיר געוואָרן
 צו שאַנד און צו לעסטערונג אַ גאַנצן טאָג.
 9 און איך האָב געוועסט געזאָגט: איך וועל אים ניט דער-
 מאַנען.

און וועל מער ניט רעדן אין זיין גאַמען;
 אָבער עס איז אין מיין האַרצן ווי אַ ברענעדיק פֿייער,
 איינגעשלאָסן אין מיינע ביינער,
 און איך מאַטער זיך עס איינצוהאַלטן,
 אָבער איך קען ניט.

10 יאָ, איך האָב געהערט די בייזע רייד פון פיל,
 אַ שרעק רונד אַרום:
 „מַסְרֵט, און לאַמיר אים פאַרמסרן!“
 אלע מיינע גוטע פריינט
 לוייערן אויף מיין בראָך:

אפשר וועט ער פאַרנאַרט ווערן,
 און מיר וועלן אים בייקומען,
 און נעמען אינדזער נקמה פון אים.
 אָבער גאָט איז מיט מיר
 ווי אַ גיבור אַ מאַכטיקער,
 דרום וועלן מיינע נאַכיאָגער געשטרויכלט ווערן,
 און וועלן ניט אויספירן;

ווי ווערן פאַרשעמט זייער, ווייל זיי האָבן ניט באַגליקט,
 אַן אייביקע שאַנד וואָס וועט ניט פאַרגעסן ווערן.

12 און דו גאָט פון צבָאות, וואָס פרוּווסט דעם גערעכטן,
 וואָס זעסט די נירן און דאָס האַרץ,
 די בשורה געבראַכט, אזוי צו זאָגן:
 אַ יינגל איז דיר געבאָרן געוואָרן;
 פרייען דערפרייט האָט ער אים!
 16 יענער מענטש זאָל זיין ווי די שטעט
 וואָס גאָט האָט איבערגעקערט און ניט דערבאַרימט;
 און ער זאָל הערן אַ יללה אין דער פרי,
 און אַ געשרי אין מיטן טאָג;

17 פאַרוואָס ער? האָט מיך ניט געטייט פון טראַכט,
 אַז מיין מוטער זאָל מיין קבר זיין,
 און איר טראַכט אייביק טראַגעדיק.
 18 נאָך וואָס גאָר בין איך פון טראַכט אַרויס
 צו זען מאַטערניש און קומער,
 און אויסגיין אין שאַנד זאָלן מיינע טעג?

19 זינגט צו גאָט,
 טוט לויבן גאָט,
 וואָרום ער האָט מציל געווען די זעל פון דעם אַרימען
 פון דער האַנט פון די שלעכטסטוער.

14 פאַרשאַלטן דער טאָג
 וואָס איך בין אין אים געבאָרן געוואָרן!
 דער טאָג וואָס מיין מוטער האָט מיך געבאָרן
 זאָל זיין ניט געבענטשט!
 15 פאַרשאַלטן דער מענטש וואָס האָט מיין פאַטער

כא דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמיהוֹן פון גאָט, ווען דער מלך צדקיהוֹ האָט צו אים געשיקט פשחור דעם זון פון מלכיהוֹ, און צפניה דעם זון פון מעשיהוֹ, דעם פהן, אזוי צו זאָגן: פרעג, איך בעט דיר, פאַר אונדו ביי גאָט, וואָרום נבוכדראַצַר דער מלך פון בבל האַלט מלחמה אויף אונדו; אפשר וועט גאָט טאָן מיט אונדו אזוי ווי אלע זיינע וונדער, און ער וועט אַפציען פון אונדו.
 9 האָט ירמיהוֹ צו זיי געזאָגט: אזוי זאָלט איר זאָגן צו צדקיהוֹן:
 10 גאָט.

ישראל הנני מסב את-כלי המלחמה אשר בידכם אשר אתם נלחמים בם את-מלך בבל ואת-הכשדים הצרים עליכם מחוץ לחומה ואספתי אותם אל-הקד העיר הזאת: ונלחמתי אני אתכם ביד נטויה ובכרוע חוקה ובאף ובחמה ובקצף גדול: והביתי את-יושבי העיר הזאת ואת-האדם ואת-הבהמה בדרך גדול ימתו: ואחר-כך נאסידוה אתן את-צדקתו מלך-יהודה. ואת-עבדיו ואת-העם ואת-הנשאים בעיר הזאת מן-החברו מן-החרב ומן-הרעב ביד נבוכדראצר מלך-בבל וביד איביהם וביד מבקשי נפשם והבם לפי-חרב לא-יחוס עליהם ולא יחמל ולא ירחם: ואלה-העם הזה תאמר כה אמר יהוה הנני נתן לפניכם את-הקד החיים ואת-הקד המות: הישב בעיר הזאת ימות בחרב וברעב ובהבד ותיוצא ונפל על-הכשדים הצרים עליכם יהיה והותהלו נפשו לשלל: כי-שמתי פני בעיר הזאת לרעה ולא לטובה נאסידוה ביד מלך-בבל תנתן ושרפה באש: ולבית מלך יהודה שמעו דברי-יהוה: בית דוד כה אמר יהוה דינו לבקר משפט והצילו גוול מיד עושק פן-תצא כאש חמתי ובערה ואין מכפה מפני רע מעלליהם: הנני אלקי ישבת העמק צור המישר נאסי יהוה האמרים מייחתי עלינו ומי יבוא במעונותינו: ופקדתי עליכם כפרי מעלליכם נאסידוה והצתי אש ביצודה ואכלה כל-יבוייה:

כב

כה אמר יהוה רד בית-מלך יהודה ודברת לשם ארתי הדבר הזה: ואמרת שמעו דברי-יהוה מלך יהודה הישב על-כסא דוד אתה ועבדך ועמך הבאים בשערים

כא, ט' ויהי קי' יב' מללסס קי'

אווי האט געזאגט יהוה דער גאט פון ישראל: זע, איך דריי אום די כלי-מלחמה וואס אין אייער האנט, וואס איר האלט דערמיט מלחמה דרויסן פון דער מויער

אקעגן דעם מלך פון בבל, און אקעגן די כשדים, וואס לעגערן אויף אייך, און איך וועל זיי איינזאמלען אין דערדאזיקער שטאט. און איך גופא וועל מלחמה האלטן מיט אייך, מיט אן אויסגעשטרעקטער האנט און מיט א שטארקן ארעם,

און מיט כעס, און מיט גרים, און מיט גרויס צאָרן. און איך וועל שלאָגן די באַווינער פון דערדאזיקער שטאָט, אי מענטש אי בהמה;

פון אַ גרויסער פעסט וועלן זיי שטאַרבן. און דערנאָך, זאָגט גאָט, וועל איך געבן צדקתו דעם מלך פון יהודה, און זיינע קנעכט, און דאָס פאָלק,

די וואָס זיינען איבערגעבליבן אין דערדאזיקער שטאָט פון דער פעסט, פון דער שווערד, און פון דעם הונגער, אין דער האַנט פון נבוכדראַצר דעם מלך פון בבל, און אין דער האַנט פון זייערע פיינט,

און אין דער האַנט פון די וואָס זוכן זייער לעבן; און ער וועט זיי דערשלאָגן מיטן שאַרף פון שווערד; ער וועט זיי ניט שווינען, און וועט ניט דערבאַרימען און ניט רחמנות האָבן.

און צו דעמדאזיקן פאָלק זאָלסטו זאָגן: אווי האַט גאָט געזאָגט: זע, איך לייג פאַר אייך דעם וועג פון לעבן און דעם וועג פון טויט.

דער וואָס בלייבט זיצן אין דערדאזיקער שטאָט, וועט שטאַרבן פון שווערד, און פון הונגער, און פון פעסט, אָבער דער וואָס גייט אַרויס און וועט צופאַלן צו די כשדים וואָס לעגערן אויף אייך, וועט בלייבן לעבן.

און זיין נפש וועט אים זיין צום געווינס. וואָרום איך האָב געטאַן מיינ פנים קעגן דערדאזיקער שטאָט

צום ביזן און ניט צום גוטן, זאָגט גאָט; אין דער האַנט פון דעם מלך פון בבל וועט זי איבערגעגעבן ווערן און ער וועט זי פאַרברענען אין פייער.

און צום הויז פון דעם מלך פון יהודה: הערט דאָס וואָרט פון גאָט.

הויז פון דוד, אווי האַט גאָט געזאָגט: האַלט אַ משפט אין דער פרי,

און זייט מציל דעם באַגולטן פון דעם דריקערס האַנט, כדי מיינ גרימצאָרן זאָל ניט אַרויסגיין ווי אַ פייער, און ברענען אַז קיין לעשער זאָל ניט זיין, פון וועגן אייערע ביזע מעשים.

זע, איך קום צו דיר, באַווינערין פון טאַל, די פעלו פון פלוין, זאָגט גאָט;

איר וואָס זאָגט: ווער וועט נידערן אויף אונדז? און ווער וועט קומען אין אונדזערע ווינונגען?

און איך וועל זיך אַפּרעכענען מיט אייך לויט דער פּרוכט פון אייערע מעשים, זאָגט גאָט; און איך וועל אַנצינדן אַ פייער אין איר וואַלד, און עס וועט פאַרצערן אַלץ וואס אַרום איר.

אווי האַט גאָט געזאָגט: נידער אַראָפּ צום הויז פון דעם מלך פון יהודה, און זאָלסט רעדן דאָרטן דאָסדאזיקע וואָרט, און זאָגן: הער דאָס וואָרט פון גאָט, דו מלך פון יהודה וואָס זיצסט אויפן טראָן פון דוד, דו, און

כב

הַאֱלֹהִים: כֹּה אָמַר יְהוָה עֲשׂוּ מִשְׁפַּט וְצִדְקָה וְהִצִּילוּ נַפְשׁוֹת מִיַּד עֲשׂוֹק וְגַר יְתוֹם וְאַלְמָנָה אַל-תִּחַמְסוּ וְדָם נָקִי אַל-תִּשְׁפְּכוּ בְּמִקְוֵי הַחַיִּים: כִּי אִם-עֲשׂוּ תַעֲשׂוּ וְאֶת-הַדְּבָר הַזֶּה וּבֵאוּ בְּשַׁעְרֵי הַבַּיִת הַזֶּה מַלְכִים יְשׁוּבִים לְדוֹר עַל-פִּסְסָאוֹ רֹכְבִים בְּרֶכֶב וּבִסּוּסִים הוּא וְעַבְדּוֹ וְעַמּוֹ: וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם-יְהוָה כִּי-לֹא-יִרְבֶּה יְהוָה הַבַּיִת הַזֶּה: כִּרְכָה אָמַר יְהוָה עַל-בַּיִת מֶלֶךְ יְהוּדָה גִּלְעָד אֲתָה לִי רֹאשׁ הַלְבָנוֹן אִם-לֹא אֲשִׁיתֶךָ מִדְּבַר עָרִים לֹא נוֹשְׁבָה: וְקִדְשִׁתִּי עֲלֶיךָ מִשְׁחַתֵּתִים אִישׁ וּכְלָיו וּכְרָתוֹ מִכַּחַד אֲרֻזָּה וְהִפִּילוּ עַל-הָאֲשׁ: וְעִבְרוּ נְיָם רַבִּים עַל הַעִיר הַזֹּאת וְאָמְרוּ אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ עַל-מָה עֲשֵׂה יְהוָה בְּכֹה לְעִיר הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת: וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָוְבוּ אֶת-בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבָדוּם: אַל-תִּחַבְּכוּ לְמַת וְאַל-יִתְנוּ לָוֶ בְּכֹו כְכֹו לְהִלָּךְ כִּי לֹא יָשׁוּב עוֹד וְרָאָה אֶת-אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ: כִּרְכָה אָמַר-יְהוָה אֶל-שָׁלֹם בְּרֵי-אֲשֵׁיהֶוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הַמֶּלֶךְ תַּחַת יְאֲשִׁיְהוּ אָבִיו אֲשֶׁר יָצָא מִן-הַמִּקְוֵי הַזֶּה לֹא-יָשׁוּב שָׁם עוֹד: כִּי בְּמִקְוֵי אֲשֶׁר-הִגְלִיוּ אֹתוֹ שָׁם יָמוּת וְאֶת-הָאֶרֶץ הַזֹּאת לְאִדְרָאָה עוֹד: הוּי בְנֵה בֵיתוֹ בְּלֹא-צֶדֶק וְעַל-יָתֵיו בְּלֹא מִשְׁפַּט בְּרֵעֵהוּ יַעֲבֹר הַנֶּם וּפְעָלוֹ לֹא יִתְקַלּוּ: הָאָמַר אֲבִנְהִלְךָ בֵּית-יְהוָה מִדוֹת וְעַלְיוֹת מְרוֹחִים וְקָרַע לֹו חִלּוֹנָי וּסְפֹן בָּאָרוֹ וּמִשׁוּחַ בְּשִׁשָּׁר: הַתְּמַלֵּךְ כִּי אֲתָה מִתַּחַרְהָ בָּאָרוֹ אֲבִיךָ הֲלֹא אֲכַל וְשָׂתָה וַיִּשָּׂה מִשְׁפַּט וְצִדְקָה אִם טוֹב לִו: הֵן הָיָה עֵינִי וְאֲבִיוֹן אִם טוֹב הַלֹּא-הָיָה הִרְעַת אֹתִי נְאֻם-יְהוָה: כִּי אִם אִין עֵינֶיךָ וְלִבְךָ כִּי אִם-עַל-בְּצֻעַךָ וְעַל דַּם-הַנֶּקֶף לְשִׁפּוֹךְ וְעַל-הַעֲשָׂק וְעַל-הַמְרוֹצָה לַעֲשׂוֹת: לָכֵן כֹּה-אָמַר

א' ס"א ח"ל ד' ובמקום ה' תבדקי ו' ששסי קי
י' ובמקום ה' יד' ספסמ

דיינע קנעכט, און דיין פאלק, וואָס קומען אין די דאָזיקע טויערן. ⁹ אזוי האָט גאָט געזאָגט: טוט רעכט און גערעכטיקייט, און זייט מציל דעם באַזולטן פון דעם דריקערס האַנט; און אַ פרעמדן, אַ יתום, און אַן אַלמנה, זאָלט איר ניט קרייודען, ניט באַרובן, און אומשולדיק בלוט זאָלט איר ניט פאַרגיסן אין דעמדאָזיקן אָרט. ¹⁰ וואָרום אויב טאָן וועט איר טאָן די דאָזיקע זאָך, וועלן קומען אין די טויערן פון דעמדאָזיקן הויז מלכים וואָס זיצן אויפן טראָן פון דוד, וואָס רייטן אויף רייטוועגן און אויף פּערד, ער, און זיינע קנעכט, און זיין פּאלק. ¹¹ אויב אָבער איר וועט ניט צוהערן די דאָזיקע ווערטער, שווער איך ביי מיר, זאָגט גאָט, אַז צו וויסט וועט ווערן דאָסדאָזיקע הויז. ¹² וואָרום אזוי האָט גאָט געזאָגט אויף דעם הויז פון דעם מלך פון יהודה: גלעד ביסטו מיר געווען, דער שפיץ פון לבנון; אויב איך וועל דיך ניט מאַכן פאַר אַ מדבר, פאַר שטעט ניט באַזויניטע! ¹³ און איך וועל אָנברייטן אויף דיר צעשטערער, איטלעכן מיט זיין געצייג, און זיי וועלן אָפהאַקן דינע געקליבענע צעדערן, און אַרייַנוואַרפן אין פייער. ¹⁴ און פיל פעלקער וועלן פאַרבייגן פאַרביי דער-דאָזיקער שטאָט, און זיי וועלן זאָגן איינער צום אַנדערן: פאַרוואָס האָט גאָט אזוי געטאָן צו דערדאָזיקער גרויסער שטאָט? ¹⁵ און מע וועט זאָגן: פאַרוואָס זיי האָבן פאַרלאָזן דעם בונד פון יהוה זייער גאָט, און האָבן זיך געבוקט צו פּרעמדע געטער, און זיי געדינט. ¹⁶ איר זאָלט ניט וויינען אויפן טויטן, און ניט באַדויערן אויף אים; וויינען וויינט אויף דעם וואָס גייט אַוועק, וואָרום ער וועט זיך מער ניט אומקערן און זען דאָס לאַנד פון זיין געבורט.

¹⁷ דיין פּאָטער, פאַרוואָר, האָט געגעסן און געטרונקען, אָבער ער האָט געטאָן רעכט און גערעכטיקייט, דרום איז אים גוט געווען. ¹⁸ ער האָט געמשפּט דעם משפּט פון אַרימאַן און אביון, דרום איז געווען גוט. פאַרוואָר, דאָס איז דערקענען מיך, זאָגט גאָט. ¹⁹ אָבער דינע אויגן און דיין האַרץ וויינען ניט מער ווי נאָר אויף דיין געוויין, און אויף אומשולדיק בלוט צו פאַרגיסן, און אויף רויב און אויף דריקונג צו באַגנין.

¹⁸ חיי, דער וואָס בויט זיין הויז מיט אומערלעכקייט, און זיינע אויבערשטובן מיט אומרעכט; וואָס אַרבעט מיט זיין חבר אומזיסט, און גיט אים ניט זיין לויין; ¹⁹ וואָס זאָגט: איך וועל מיר אויפבויען אַ גרויס הויז, און אויבערשטובן געראַמע; און ער שניידט זיך אויס פענצטער; און ער באַדעקט עס מיט צעדער, און באַשמירט עס מיט פאַרב! ²⁰ חילסטו קנייגן, ווייל דו פאַרמעסט זיך מיט צעדער-האַלץ?

16 דרום האט גאט אזוי געזאגט אויף יהויקים דעם זון פון יאשיהו דעם מלך פון יהודה:
 מע וועט ניט קלאגן אויף אים:
 „ווי מײן ברודער!“ און: „ווי שוועסטער!“
 מע וועט ניט קלאגן אויף אים:
 „ווי האר!“ און: „ווי זײן גלאגן!“
 19 די באגרעבעניש פון אן אייל וועט ער באגראבן ווערן, געשלעפט און אוועקגעווארפן,
 אוועק פון די טויערן פון ירושלים.
 20 גיי ארויף צום לבנון און שריי,
 און אין בושן לאז ארויס דיין קול,
 און שריי פון עברים,
 ווארום צעבראכן זיינען אלע דינע ליבהאבער.
 21 איך האב גערעדט צו דיר אין דיין שלווה,
 האסטו געזאגט: איך וויל ניט הערן;
 דאס איז דיין וועג פון דיין יוגנט אן,
 אז דו הערסט ניט צו מיין קול.
 22 אלע דינע פייטערער וועט פייטערן דער ווינט,
 און דינע ליבהאבער וועלן אין געפאנגענשאפט גיין;
 ערשט דענסמאל וועסטו זיך שעמען און צו שאנד
 ווערן
 פון וועגן אל דיין שלעכטיקייט.
 23 דו באזויערערין פון לבנון,
 דו איינגענעסטע אין צעדערן,
 ווי באחנט וועסטו זיין, ווען אויף דיר קומען ווייען,
 א ווייטאק ווי פון א געווינערין!

יהוה אליהוֹקים בְּדִישְׁהוֹ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִסְפְּרוּ לוֹ
 הוּא אֲתִי וְהוּא אֲחֹת לֹא־יִסְפְּרוּ לוֹ הוּא אָדוֹן וְהוּא הוֹדָה:
 יט קְבוּרַת חָמור וְקִבְר סָחֹב וְהַשְׁלֵךְ מִחִלָּה לְשַׁעֲרֵי
 כ יְרוּשָׁלַם: עַל־הַלְבָּנוֹן וְעַל־עֵקֵי וּבְכֶשֶׁן תִּנְי קוֹלֶךָ
 כא וְעַל־עֵקֵי מַעְבְּרִים כִּי נִשְׁבְּרוּ כָל־מֵאֲהַבְּךָ: דְּבַרְתִּי אֶל־ךָ
 כב בְּשִׁלּוֹתֶיךָ אֲמַרְתָּ לֹא אֲשִׁמְעֶנּוּ דְרָכְךָ מִנְעוּרֶיךָ כִּי לֹא־
 כג שָׁמַעְתָּ בְּקוֹלִי: כִּלְרַעֲיֶךָ תִּרְעַה־יָדוּחַ וּמֵאֲהַבְּךָ בְּשָׁבִי
 כד יִלְכוּ כִּי אֲזַ תְּבֹשִׁי וְנִכְלַמְתָּ מִכָּל רַעֲתֶךָ: יִשְׁבַּחְתִּי בְּלִבְנוֹן
 כה מְקַנְנֵתִי בְּאֲרוֹנִים מִהִינְחֵתִי בְּבֵאֵרֶךָ חֲבָלִים חִיל כִּילְדָה:
 כו חִי־אֲנִי נְאֻמ־יְהוָה כִּי אִסִּידֶנָּה כְּנִירוֹ בְּדִישְׁהוֹקִים מֶלֶךְ
 כז יְהוּדָה חוֹתָם עַל־יָד יִמְנֶי כִּי מִשָּׁם אֲתַקְנֶךָ: וְנִתְתַּד
 כח כִּי־ד מִבְּקִשֵׁי נִפְשֶׁךָ וּבִי־ד אֲשֶׁר־אֲתָה יָגוּר מִפְּנֵיהֶם וּבִי־ד
 כט נְכוּב־רֵאצֶּר מִלְּדִבְרֵי־ד וּבִי־ד הַכְּשָׁדִים: וְהַטַּלְתִּי אֶתְךָ
 ל שָׁם וְשָׁם תָּמוּתוּ: וְעַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם מִנְשָׂאִים אֶת־
 כה נַפְשָׁם לְשׁוּב שָׁם שָׁמָּה לֹא יִשׁוּבוּ: הַעֲצֹב נְכוּה נַפְזִין
 הָאִישׁ הַזֶּה כְּנִירוֹ אִסִּידֶנָּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּ: אֲרֶץ אֲרֶץ אֲרֶץ
 לו וְרַעֲוֵי וְהַשְׁלִכוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּ: אֲרֶץ אֲרֶץ אֲרֶץ
 לז שְׁמַעִי דְּבַר־יְהוָה: כֹּה אָמַר יְהוָה כִּתְּבוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה
 עֲרִירִי נָבֵר לֹא־יַעֲלֶה בְּיָמָיו כִּי לֹא יַעֲלֶה מִנְרַעֲוֵי אִישׁ
 יֵשֵׁב עַל־כֶּסֶף דָּוָד וּמִשָּׁל עוֹד בִּיהוּדָה:

כג

א הוֹי רַעִים מֵאֲבָדִים וּמִפְצִים אֶת־צִאן מְרַעִיתִי נְאֻמ־יְהוָה:
 ב לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הַרְעִים הַרְעִים
 אֶת־עַמִּי אֲתֶם הַפְצִיתֶם אֶת־צִאנִי וְתַדְחוּם וְלֹא פָקַדְתֶּם
 אֲתֶם הַגְּנִי פָקַד עֲלֵיכֶם אֶת־רַעֲ מַעֲלֵיכֶם נְאֻמ־יְהוָה:
 ג וְאֲנִי אֶקְבֹּץ אֶת־שְׂאֵרֵי־תֵי צִאנִי מִכָּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־הִבְרַחְתִּי

כג, כ' טו' כב' ו' בדגש כג' שיש פי מקבץ פי

כג

30 אזוי האט גאט געזאגט:
 פארשרייבט דעמדאזיקן מענטשן אן קינדער,
 א מאן וואס באגליקט ניט אין זיינע טעג,
 ווארום קיינער פון זיין זאמען וועט ניט באגליקן,
 צו זיצן אויפן טראגן פון דוד,
 און ווייטער געוועלטיקן אויף יהודה.

1 וויי, די פאסטוכער וואס ברענגען אום און צעשפרייטן
 די שאף פון מיין פייטערונג, זאגט גאט.
 2 דרום האט יהוה דער גאט פון ישראל אזוי געזאגט
 אויף די פאסטוכער וואס פייטערן מיין פאלק:
 איר האט צעשפרייט מינע שאף, און זיי פארשטויסן,
 און האט ניט אכטונג געגעבן אויף זיי;
 זעט, איך רעכן זיך מיט אייך
 פאר אייערע ביזע מעשים, זאגט גאט.
 3 און איך וועל איינזאמלען דעם איבערבלייב פון מינע שאף
 פון אלע לענדער וואס איך האב זיי פארשטויסן אהין.

24 אזוי ווי איך לעב, זאגט גאט,
 ווען כנייהו דער זון פון יהויקיםען, דער מלך פון יהודה,
 זאל זיין דער זיגלרינג אויף מיין רעכטער האנט,
 וועל איך דיך פון דארטן אראפרייסן!
 25 און איך וועל דיך געבן
 אין דער האנט פון די וואס זוכן דיין לעבן,
 און אין דער האנט פון די וואס דו שרעקסט זיך פאר
 זיי,
 און אין דער האנט פון נבוכדראצר דעם מלך פון
 בבל,
 און אין דער האנט פון די כשדים.
 26 און איך וועל פארווארפן דיך,
 און דיין מוטער וואס האט דיך געבארן,
 אין אן אנדער לאנד,
 וואס איר זייט דארטן ניט געבארן געווארן;
 און דארטן וועט איר שטארבן.
 27 און אין דעם לאנד וואס זייער הארץ ציט זיי
 זיך אומצוקערן אהין,
 אהין וועלן זיי זיך ניט אומקערן.
 28 איז א פאראכט געפעס א צעבראכנס
 דערדאזיקער מאן כנייהו?
 איז ער א כלי א גישטווערטיקע?
 פארוואס זיינען זיי פארווארפן געווארן, ער און זיין זאמען,
 און פארשליידערט אין דעם לאנד וואס זיי קענען ניט?
 29 לאנד, לאנד, לאנד,
 הער דאס ווארט פון גאט!

און איך וועל זיי אומקערן צו זייער פיטערפלאץ,
 און זיי וועלן זיך פרוכפערן און מערן.
 און איך וועל אויפשטעלן איבער זיי פאסטוכער,
 און זיי וועלן זיי פיטערן;
 און זיי וועלן מער ניט מורא האבן און ניט אַנגסטן,
 און זיי וועלן ניט געמינערט ווערן, זאָגט גאָט.

זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
 און איך וועל אויפשטעלן פון דודן אַ גערעכטן שפראַך,
 און קיניגן וועט אַ קיניג וואָס וועט באַגליקן,
 און טאָן רעכט און גערעכטיקייט אין לאַנד.
 אין זיינע טעג וועט געהאַלפן ווערן יהודה,
 און ישראל וועט רוען אין זיכערקייט;
 און דאָס איז זיין נאָמען וואָס מע וועט אים רופן:
 „גאָט איז אונדזער גערעכטיקייט!“
 פאַרוואָר, זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
 און מע וועט מער ניט זאָגן:
 אזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אויפגעבראַכט
 די קינדער פון ישראל פון לאַנד מצרים!
 גייערט: אזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אויפגעבראַכט
 און וואָס האָט אַהערגעפירט
 דעם זאַמען פון דעם הויז פון ישראל,
 פון צפון־לאַנד און פון אַלע לענדער
 וואָס איך האָב זיי פאַרשטויסן אַהין!
 און זיי וועלן זיצן אויף זייער ערד.
 וועגן די נביאים.
 צעבראַכן איז מיין האַרץ אין מיר,
 אַלע מייע ביינער ציטערן;
 איך בין געוואָרן ווי אַ מענטש אַ שיכורער,
 און ווי אַ מאַן וואָס ווילן האָט אים איבערגעשטאַרקט;
 פון וועגן גאָט, און פון וועגן זיינע הייליקע ווערטער.
 וואָרום פול איז מיט נואפים דאָס לאַנד,
 וואָרום פון וועגן אַ קללה טרויערט דאָס לאַנד,
 זיינען פאַרטריקנט די פיטערפלעצער פון מדבר;
 און זייער לויפעניש איז צום בייזן,
 און זייער גבורה איז ניט ערלעך.

אתם שם והשבתי אתהן על־גנהן ופרו ורבו: תקמתי ד
 עליהם רעים ורעים ולא־ייראו עוד ולא־יחתו ולא יפקדו
 נאס־יהוה: הנה ימים באים נאס־יהוה תקמתי ה
 לדוד צמח צדיק ומלך מלך השפיל ועשה משפט
 וצדקה בארץ: בקימו תושע יהודה וישראל ישכן לבטח ו
 והישמו אשר־יקראו יהוה ו צדקני: לכן הנדמים ז
 באים נאס־יהוה ולא־יאמרו עוד חריהוה אשר העלה
 את־בני ישראל מארץ מצרים: כי אסח־יהוה אשר ח
 העלה ואשר הביא את־זרע בית ישראל מארץ צפונה
 ומכל הארצות אשר החדתים שם וישבו על־אדמתם:
 לנבאים נשבר לפי בכרבי החפו כל־עצמתי ט
 היתי כאיש שכור וכגבר עברו גן מפני יהוה ומפני
 דברי קדשו: כי מנאפים מלאה הארץ כ־מפני אלה י
 אכלה הארץ יבשו נאות מדבר ותהי מרוצתם רעה
 וגבורתם לא־יכן: כ־נבואי נסכחן חנפו נס־בביתי יא
 מצאתי רעתם נאס־יהוה: לכן יהיה דרכם לחם יב
 כחלקלקות באפלה ידחו ונפלו בה כ־אביא עליהם
 רעה שנת פקדתם נאס־יהוה: ובנבאי שמרון י
 ראיתי תפלה הנבא בפעל ונתעו את־עמי את־ישראל:
 ובנבאי ירושלים ראיתי שעוורה נאוף והלך יד
 בשקר וחוקו דרי מרעים לבלתי־ישבו איש מרעתו היר
 לי כלם כסדם וישביה בעמרה: לכן כה־אמר ט
 יהוה צבאות על־הנבאים הנני מאכיל אותם לענה
 והשקתים מיראש כי מאת נבאי ירושלים תצא חנפה
 לקבל־הארץ: כה־אמר יהוה צבאות אלה־שמעו ט
 על־דברי הנבאים הנבאים לכם מהבלים המה אתכם
 חזון לבם ידברו לא מפי יהוה: אמרים אמור למנאצי י

ה' מלש' יב' מלש' וטח' בכקם קספ'

11 וואָרום אי דער נביא אי דער פֿהן זיינען זינדיק,
 אפילו אין מיין הויז האָב איך געפונען זייער בייז,
 זאָגט גאָט.
 12 דרום וועט זייער וועג זיי זיין
 ווי אַ גליטשיקער אַרט אין דער פינצטער.
 זיי וועלן געשטויסן ווערן און פאלן אויף אים,
 וואָרום איך וועל ברענגען אַן אומגליק אויף זיי,
 דאָס יאָר פון זייער רעכנשאַפט,
 זאָגט גאָט.
 13 אויך ביי די נביאים פון שומרון
 האָב איך געזען לעסטערונג;
 זיי האָבן נביאות געזאָגט פאַר בעל,
 און האָבן פאַרפירט מיין פּאָלק ישראל.
 14 אָבער ביי די נביאים פון ירושלים
 האָב איך שוידער האַפטיקס געזען:
 מננה זיין, און אומגיין מיט ליגן;

" הנה צדקני "

און זיי שטאַרקן די הענט פון די שלעכטסטויער,
 אַז זיי זאָלן זיך ניט אומקערן קיינער פון זיין בייז;
 זיי זיינען מיר אַלע ווי סדום געוואָרן,
 און אירע באַווינער אזוי ווי צמורה.
 15 דרום האָט גאָט פון צבאות אזוי געזאָגט אויף די נביאים:
 זע, איך מאַך זיי עסן ווערמוט,
 און וועל זיי מאַכן טרינקען גיפטוואַסער,
 וואָרום פון די נביאים פון ירושלים
 איז אַרויס די זינדיקייט איבערן גאַנצן לאַנד.
 16 אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:
 איר זאָלט ניט הערן צו די ווערטער פון די נביאים
 וואָס זאָגן אייך נביאות;
 זיי פאַרנאָרישן אייך;
 די זעאוונג פון זייער האַרצן רעדן זיי,
 ניט אויסן מויל פון גאָט.
 17 זאָגן זאָגן זיי צו די וואָס פאַראַכטן מיך:

דבר יהוה שלום יהיה לכם וכל הלך בשררות לבו
 יח אמרו לאתבוא עליכם רעה: כי מי עמד בסוד יהוה
 וירא וישמע אתדברו מידקשׁיב דברי וישמע:
 יט הנה סערת יהוה חמה יצאה וסער מתחולל על ראש
 כ רשעים ויחול: לא ישוב אפיהוה עדעשתו ועדחקמו
 כא מזמות לבו באחרית הימים תתפוננו בה בינה: לא
 שלחתי אתיהנבאים ותם רצו לאידברתי אליהם ותם
 כב נבאו: ואסיעמדו בסודי וישמעו דברי אתיעמי וישבוים
 כג מדרבם הרע ומרע מעלליהם: האלתי מקרב
 כד אני נאסיהוה ולא אלתי מרחק: אסידסתר איש
 כה במסתרים ואני לא אראנו נאסיהוה הלוא אתהשמים
 כו ואתהארץ אני מלא נאסיהוה: שמעתי את אשר
 אמרו הנבאים הנבאים בשמי שקר לאמר חלמתי
 כז חלמתי: עדמתי הוש כלב הנבאים נבאי השקר ונביאי
 כח תרמת לבם: החשבים להשכיח אתיעמי שמי בחלומתם
 כט אשר יספרו איש לרעהו כאשר שכחו אבותם אתשמי
 לד בבבל: הנביא אשראתו חלום וספר חלום ואשר דברי
 אתו ידבר דברי אמת מהדלתכן אתהבר נאסיהוה:
 כט הלוא כה דברי כאש נאסיהוה וכפטיש יפצץ סלע:
 ל לכן הנני עליהנבאים נאסיהוה מננבי דברי איש מאת
 לא רעהו: הנני עליהנביאים נאסיהוה חלקחים לשונם
 לב וינאמו נאם: הנני עלינבאי חלמות שקר נאסיהוה
 ויספרום ויתעו אתיעמי בשקריהם ובכחוזתם ואנכי לא
 שלחתיים ולא צויתים והועיל לאיועילו לעסיהוה נאם
 לג יהוה: וכיישאלך העם הנה אויהנביא ארבתן לאמר
 מהמשא יהוה ואמרת אליהם אתמהמשא ונטשתי
 לד אתכם נאסיהוה: והנביא והפתן והעם אשר יאמר משא

יח' וסד קד

גאט האט גערעדט: איר וועט האבן שלום;
 און איטלעכן וואס גייט אין דער איינגעשפארטקייט פון
 זיין הארצן.

זאגן זיי: אויף אייך וועט ניט קומען קיין ביזו.

18 אבער ווער איז געשטאנען אין דעם סוד פון גאט,
 אז ער זאל מערקען און הערן זיין ווארט?
 ווער האט פארנומען זיין ווארט און זיך צוגעהערט?

16 זע, א שטורעם פון גאט,

א גרימצארן איז ארויס,

יא, א דרייאיקער שטורעמווינט;

אויף די קעפ פון די רשעים וועט ער פאלן.

20 ניט אפגיין וועט דער צארן פון גאט,

ביז ער טוט, און ביז ער איז מקיים,

די טראכטונגען פון זיין הארצן;

אין סוף פון די טעג וועט איר דאס גוט פארשטיין.

21 איך האב ניט געשיקט די נביאים,

און זיי זיינען געלאפן.

איך האב ניט גערעדט צו זיי,

און זיי האבן נביאות געזאגט.

22 און אויב זיי זיינען געשטאנען אין מיין סוד,

זאלן זיי לאזן הערן מיין פאלק מינע ווערטער,

און זאלן זיי זיי אומקערן פון זייער שלעכטן וועג,

און פון זייערע שלעכטע מעשים.

23 בין איך דען א גאט פון נאנטן, זאגט יהוה,

און ניט א גאט פון דער הייט?

24 צי קען זיך פארבארגן א מענטש אין פארבארגענישן,

אז איך זאל אים ניט זען? זאגט גאט.

בין איך ניט פול די הימלען און די ערד?

זאגט גאט.

25 איך האב געהערט וואס די נביאים זאגן,

די וואס זאגן נביאות אין מיין נאמען ליגן,

אזוי צו זאגן:

מיר האט זיך געחלומט, מיר האט זיך געחלומט!

26 ביז וואנען נאך?

איז דען אין הארצן פון די נביאים וואס זאגן נביאות

ליגן,

און די נביאים פון דעם באטרוג פון זייער הארצן—

27 טראכטן זיי דען צו מאכן מיין פאלק פארגעסן מיין

נאמען

מיט זייערע חלומות וואס זיי דערציילן איינער דעם

אנדערן.

אזוי ווי זייערע עלטערן האבן פארגעסן מיין נאמען דורך

בעל?

28 דער נביא וואס ביי אים איז א חלום,

זאל דערציילן א חלום,

און דער וואס מיין ווארט איז ביי אים,

זאל רעדן מיין ווארט ווארהאפטליק.

וואס האט שטרוי צו קארן?

זאגט גאט.

29 פארוואר, מיין ווארט איז אזוי ווי פיער,
 זאגט גאט,
 און ווי א האמער וואס צעהאקט פעלו.

30 דרום זע, איך קום אויף די נביאים, זאגט גאט,
 וואס גנבען מינע ווערטער איינער פון אנדערן.

31 זע, איך קום אויף די נביאים, זאגט גאט,
 וואס נעמען זייער צונג און זאגן א געזאג.

32 זע, איך קום אויף די וואס זאגן נביאות פאלשע חלומות,
 זאגט גאט,

און דערציילן זיי, און פארפירן מיין פאלק
 מיט זייערע שקרים און מיט זייער לויגעלאזטקייט,
 ווען איך האב זיי ניט געשיקט און זיי ניט באפוילן;
 און נוצן נוצן זיי ניט דעמדאזיקן פאלק, זאגט גאט.

33 און אז דאסדאזיקע פאלק, אדער דער נביא, אדער א פהן, וועט דיך פרעגן, אזוי צו זאגן: וואס איז די משא פון
 גאט? זאלסטו זאגן צו זיי: וואס איז די משא?—אז איך וועל אייך פארווארפן, זאגט גאט. 34 און דער נביא, און דער פהן, און

א צווייטייטיק ווארט וואס מינט אי פארטראג אדער נבואה אי לאסט.

דאָס פּאָלק, וואָס וועט זאָגן „די משא פון גאָט“, וועל איך זיך אָפּרעכענען מיט יענעם מענטשן און מיט זיין הויז. ³⁶ אַזוי זאָלט איר זאָגן איטלעכער צו זיין חבר, און אים לעכער צו זיין ברודער: וואָס האָט גאָט געענטפּערט? און: וואָס האָט גאָט גערעדט? ³⁷ אָבער „משא פון גאָט“ זאָלט איר מער ניט דערמאָנען וואָרום אַ משא וועט ווערן פאַר איטלעכן זיין אייגן וואָרט, ווייל איר פאַרדרייט די ווערטער פון דעם לעבעדיקן גאָט, יהוה פון צבאות אונדזער גאָט. ³⁸ אַזוי זאָלטו זאָגן צום נביא: וואָס האָט דיר גאָט געענטפּערט? און: וואָס האָט גאָט גערעדט? ³⁹ אָבער אַז איר זאָגט „די משא פון גאָט“—פאַרוואָר, אַזוי האָט גאָט געזאָגט: ווייל איר האָט געזאָגט דאָסדאָזיקע וואָרט „די משא פון גאָט“, ווען איך האָב געשיקט צו אייך, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט זאָגן „די משא פון גאָט“, ⁴⁰ דרום זעט, איך וועל אייך רייסנדיק אויסרייסן, און וועל אַזעקוואַרפן אייך, און די שטאָט וואָס איך האָב געגעבן אייך און אייערע עלטערן, פון מיין פנים. ⁴¹ און איך וועל ברענגען אויף אייך אַן אייביקע חרפה, און אַן אייביקע שאַנד, וואָס וועט ניט פאַרגעסן ווערן.

כד

וואָס האָט מיר געוויזן, ערשט צוויי קערב פייגן זיינען אַזעקגעשטעלט פאַר דעם טעמפל פון גאָט; נאָכדעם ווי נבוכדראַצַר דער מלך פון בבל האָט פאַרטריבן יכניהו דעם זון פון יהוֹקִימען, דעם מלך פון יהודה, און די האַרן פון יהודה, און די מיינסטערס און די שלעסערס, פון ירושלים, און זיי געבראַכט קיין בבל. ² איין קאַרב זייער גוטע פייגן, אַזוי ווי ערשטצייטיקע פייגן, און איין קאַרב זייער שלעכטע פייגן, וואָס קענען ניט געגעסן ווערן פאַר שלעכטקייט. ³ און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: וואָס זעסטו ירמיהו? האָב איך געזאָגט: פייגן; די גוטע פייגן זיינען זייער גוטע, און די שלעכטע זיינען זייער שלעכטע, וואָס קענען ניט געגעסן ווערן פאַר שלעכטקייט.

יהוה ופּקדתי עֲלֵהָאִישׁ הוּאָ וְעַל־בֵּיתוֹ: כִּה תֹאמְרוּ לֵה אִישׁ עַל־רַעְיוֹ וְאִישׁ אֲלֵ־אֲחָיו מִהֲעֵנָה יְהוָה וּמִהֲדַבֵּר יְהוָה: וּמִשָּׂא יְהוָה לֹא תִפְרֹד־עוֹד כִּי הַמִּשָּׂא יְהוָה לְאִישׁ לוֹ דִּבְרוּ וְהַפְכַתֶּם אֶת־דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵינוּ: כִּה תֹאמְרוּ אֲלֵ־הַנְּבִיא מִהֲעֵנָה יְהוָה וּמִהֲדַבֵּר יְהוָה: וְאִם־מִשָּׂא יְהוָה תֹאמְרוּ לָכֵן כִּה אָמַר יְהוָה יֵעַן לֹא אֶמְרָכֶם אֶת־יְהוָה כִּה תֹאמְרוּ מִשָּׂא יְהוָה: וְאִם־לֹא אֶמְרָכֶם לֹא תֹאמְרוּ מִשָּׂא יְהוָה: לָכֵן הִנְנִי וְנִשְׁתִּי אֶתְכֶם לִשְׂא וְנִשְׁתִּי אֶתְכֶם וְאֶת־הָעִיר אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וְלֵאבוֹתֵיכֶם מֵעַל פְּנֵי: וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם חֲרַפַּת עוֹלָם וּכְלִמּוֹת מ עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא תִשְׁכַּח:

כד

הֲרֵאנֹה יְהוָה וְהִנֵּה שְׁנֵי דוֹדָאֵי תַאנִּים מוֹעֲדִים לַפְנֵי הַיִּבְל ׀ יְהוָה אַחֲרֵי הַגְּלוּת נְבוּכַדְרֶאֶצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־יְכִנְיָהוּ בְּדוֹתֵי־יָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־יְשֻׁרִי וְיֹדָה וְאֶת־הַחֲרָשׁ וְאֶת־הַמְּכַנֵּר מִירוּשָׁלַם וַיִּבְאֵם בָּבֶל: הַדּוֹד אַחַד הַתַּאנִּים ב טָבוֹת מְאֹד כַּתַּאנֵּי הַפְּכָרוֹת וְהַדּוֹד אַחַד הַתַּאנִּים רַעוּת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תִאָּכְלָה מִרַע: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי ׀ מִהֲיֵאֱתָה רָאָה יְרֵמְיָהוּ וְאָמַר תַּאנִּים הַתַּאנִּים הַטָּבוֹת טָבוֹת מְאֹד וְהַרְעוֹת רַעוּת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תִאָּכְלָה מִרַע: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כִּה־אָמַר הַ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּתַּאנִּים הַטָּבוֹת הָאֵלֶּה בֵּן אֲבִיר אֶת־גְּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּי מִן־הַמְּקוֹם הַזֶּה אֶרֶץ פְּשָׁדִים לְטוֹבָה: וְשִׁמְתִּי עֵינֵי עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה וְהִשְׁבַּחְתִּים עַל־ו הָאֶרֶץ הַזֹּאת וּבְנֵיתִים וְלֹא אַהֲרִם וְנִשְׁעַתִּים וְלֹא אֲתוּשׁ: וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב לְדַעַת אֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה וְהוֹדִילִי לְעַם ׀ וְאֲנֹכִי אֲהַיֶּה לָהֶם לְאֱלֹהִים כִּי־יָשְׁבוּ אֵלַי בְּכָל־לִבָּם: וּכְתַאנִּים הַרְעוֹת אֲשֶׁר לֹא־תִאָּכְלָה מִרַע כִּי ׀

כד, א' ס' י' כ"ב

1 איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
 2 אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישראל:
 אַזוי ווי דידאָזיקע גוטע פייגן
 אַזוי וועל איך דערקענען צום גוטן די פאַרטריבענע פון יהודה
 וואָס איך האָב אַרויסגעשיקט פון דעמדאָזיקן אַרט, אין לאַנד פון די פּשדים.
 3 און איך וועל טאָן מיין אויג אויף זיי צום גוטן,
 און וועל זיי אומקערן אין דעמדאָזיקן לאַנד;
 און איך וועל זיי אויפבויען, און ניט צעשטערן.

און איך וועל זיי אַיינפלאַנצן, און ניט אויסרייסן.
 4 און איך וועל זיי געבן אַ האַרץ מיך צו קענען,
 אַז איך בין יהוה,
 און זיי וועלן מיר זיין צום פּאָלק,
 און איך וועל זיי זיין צום גאָט,
 וואָרום זיי וועלן זיך אומקערן צו מיר מיט זייער גאַנצן האַרצן.
 5 און אַזוי ווי די שלעכטע פייגן,
 וואָס קענען ניט געגעסן ווערן פאַר שלעכטקייט

—פֶּאֶרֶוואָר, אַזוי האָט גאָט געזאָגט—

אַזוי וועל איך מאַכן צדקִיִּהוּ דעם מלך פון יהודה,
און זיינע האָרן, און דעם איבערבלייב פון ירושלים,
וואָס זיינען איבערגעבליבן אין דעמדאָויקן לאַנד,
און די וואָס זיצן אין לאַנד מצרים.

• און איך וועל זיי מאַכן פֶּאָר אַ שוידער צום ביזן
ביי אַלע קיניג־רייכן פון דער ערד;

פֶּאָר אַ שאַנד און פֶּאָר אַ שפּריכוואָרט,

פֶּאָר אַ שפּאַט און פֶּאָר אַ קללה,

אין אַלע ערטער וואָס איך וועל זיי פֶּארשטויסן אַהין.

10 און איך וועל אַנשיקן אויף זיי די שווערד,

דעם הונגער, און די פעסט,

ביז זיי וועלן פֶּארלענדט ווערן פון דער ערד

וואָס איך האָב געגעבן זיי און זייערע עלטערן.

כה

1 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמיהוֹן אויף
דעם גאַנצן פֶּאַלק פון יהודה אין פירטן יאָר פון

יהויקים דעם זון פון יאשיהוּ, דעם מלך פון יהודה—דאָס
איז דאָס ערשטע יאָר פון נבוכדראַצַר דעם מלך פון בָּבֶל—

2 וואָס ירמיהוֹ הנביא האָט גערעדט צו דעם גאַנצן פֶּאַלק
פון יהודה, און צו אַלע באַוווינער פון ירושלים, אַזוי צו זאָגן:

3 פון דרייצנטן יאָר פון יאשיהוֹ דעם זון פון אַמנען,
דעם מלך פון יהודה, און ביז אויף היינטיקן טאָג, שוין דריי

און צוואַנציק יאָר איז דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, און איך
האָב גערעדט צו אײך, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד גערעדט,

און איר האָט ניט צוגעהערט. 4 און גאָט האָט צו אײך
געשיקט אַלע זיינע קנעכט די נביאים, נאָכאַנאַנד און נאָכ־

אַנאַנד געשיקט,—אַבער איר האָט ניט צוגעהערט און ניט

כה | אָמַר יְהוָה בְּנֹאֲתָן אֶת־צִדְקֹתָיו מִלְּךָ־יְהוּדָה וְאֶת־
שָׂרָיו וְאֶת־יְשׂוּעָה וְיְרוּשָׁלַם הַנְּשָׂאִים בְּאֶרֶץ הַזֹּאת
וְהַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְנִתְּתִים לְזוֹעֵה לְרֵעָה לְכָל
מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ לְחַרְפָּה וּלְמָשָׁל לְשִׁנְיָה וּלְקַלְלָה בְּכָל־
הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר־אָדִיתֶם שָׁם: וְשַׁלַּחְתִּי כָּם אֶת־הַחֶרֶב
אֶת־הָרֶעִב וְאֶת־הַדָּבָר עֲדַתְּמֶם מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתִּי
לָהֶם וּלְאֲבוֹתֵיהֶם:

כה

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הִנֵּה עֲלִיָּדְמֹתָיו עַל־כַּלְעַם יְהוּדָה בַּשָּׁנָה
הַרְבֵּעִית לַיהוֹיָקִים בְּךָ־אֲשִׁירָיו מִלְּךָ־יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה

ב הַרְבֵּעִית לְנְבוּכַדְרֶאֱצַר מִלְּךָ בָּבֶל: אֲשֶׁר דָּבַר יְרֵמְיָהוּ
הַנְּבִיא עַל־כַּלְעַם יְהוּדָה וְאָל כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר:

ג מִדְּשֵׁלַשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה לִיאֲשִׁירָיו בְּךָ־אֲמֹן מִלְּךָ־יְהוּדָה
וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה זֶה שְׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה הָיָה דְבַר־יְהוָה

ד אֵלַי וְאָדַבְרַת אֲלֵיכֶם אֲשֶׁר־יָדַבְרַת וְלֹא שָׁמַעְתֶּם: וְשַׁלַּח
יְהוָה אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים הַשֹּׁמְרִים וְשַׁלַּח וְלֹא

ה שָׁמַעְתֶּם וְלֹא־הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנוֹכֶם לִשְׁמֹעַ: לֵאמֹר שׁוֹבֵר
נָא אִישׁ מִדְּרָבּוֹ הֲרֵעָה וּמְרַע מֵעַלְלֵיכֶם וּשְׂבוּ עַל־

ו הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם וּלְאֲבוֹתֵיכֶם לַמְּדַעוֹלָם
וְעַד־עוֹלָם: וְאַל־תִּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אַחֲרִים לְעַבְדָּם

ז וּלְהַשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם וְלֹא־תִכְעִסוּ אוֹתִי בַּמַּעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וְלֹא
אָרַע לָכֶם: וְלֹא־שָׁמַעְתֶּם אֵלַי נְאֻם־יְהוָה לְמַעַן הַכְּעֹסֵנִי

ח בַּמַּעֲשֵׂה יְדֵיכֶם לְרַע לָכֶם: לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
יְצִן אֲשֶׁר לֹא־שָׁמַעְתֶּם אֶת־דְּבָרֵי: הִנְנִי שֹׁלַח וְלִקְחֹתִי

ט אֶת־כָּל־מִשְׁפְּחוֹת צִפּוֹן נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־נְבוּכַדְרֶאֱצַר מִלְּךָ־
בָּבֶל עַבְדִּי וְהִבֵּאתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְעַל־יֹשְׁבֵיהָ וְעַל־
כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה סְבִיב וְחִרְמַתִּים וְשָׂמַתִּים לְשִׁמּוֹה

כד, ט' משה קי, כה, ג' א מסקס ה' כולל בסדנ והקרי והכתיב

צוגעניגט אײער אויער צו הערן—6 אַזוי צו זאָגן: קערט אײך אום פֶּאַרט אַיטלעכער פון זיין שלעכטן וועג, און פון אײערע
שלעכטע מעשים, און בלייבט זיצן אויף דער ערד וואָס גאָט האָט געגעבן אײך און אײערע עלטערן פון אייביק און
ביז אייביק, 6 און איר זאָלט ניט גיין נאָך פרעמדע געטער זיי צו דינען, און זיך צו בוקן צו זיי, און איר זאָלט מיך ניט
דערצערענען מיט דעם ווערק פון אײערע הענט, און איך וועל אײך ניט בייז טאָן. 7 אָבער איר האָט ניט צוגעהערט צו
מיר, זאָגט גאָט, כּדי מיך צו דערצערענען מיט דעם ווערק פון אײערע הענט, צו אײער אײגענער רעה.

6 דרום האָט גאָט פון צבָאוֹת אַזוי געזאָגט:

ווייל איר האָט ניט צוגעהערט מײנע ווערטער,

8 אַט שיק איך און וועל נעמען אַלע משפחות פון צפון,

זאָגט גאָט,

און צו נבוכדראַצַר דעם מלך פון בָּבֶל, מײן קנעכט;

און איך וועל זיי ברענגען אויף דעמדאָויקן לאַנד,

און אויף אירע באַוווינער,

און אויף אַלע די־דאָזיקע פעלקער רונד אַרום,

און איך וועל זיי פֶּאַרוויסטן,

און וועל זיי מאַכן פֶּאַר אַ שרעק און פֶּאַר אַ שמוצערונג,

וְלִשְׂרָקָה וְלַחֲרִבּוֹת עוֹלָם: וְהֶאֱבַדְתִּי מִלֵּם קוֹל שְׁשׁוֹן י
 וְקוֹל שְׂמִיחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל בְּלִיָּה קוֹל רַחִים וְאוֹר נֵר:
 וְהִוְתָה כָּל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לַחֲרִבָּה לְשִׁמְהָ וְעִבְדוּ הַגּוֹיִם י
 הָאֵלֶּה אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל שִׁבְעִים שָׁנָה: וְהָיָה כַּמְלֹאֹת יב
 שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְכָד עַל־מֶלֶךְ־בָּבֶל וְעַל־הַגּוֹי הַהוּא נֶאֱמַר
 יְהוָה אֶת־עֲוֹנֵם וְעַל־אָרֶץ פְּשׁוּיִם וְשָׁמַתִּי אֹתוֹ לְשִׁמְמוֹת
 עוֹלָם: וְהִבְאוֹתִי עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי אֲשֶׁר י
 דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ אֵת כָּל־דִּבְרֵיכֶם בְּסֵפֶר הַזֶּה אֲשֶׁר־נִבְאָ
 יְרַמְיָהוּ עַל־כָּל־הַגּוֹיִם: כִּי עֲבַדְתֶּם גַּם־הִמָּה גוֹיִם רַבִּים יד
 וּמַלְכִים גְּדוֹלִים וְשָׁלַמְתִּי לָהֶם כַּפְּעֵלָם וּכְמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם:
 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵלֵי קַח אֶת־י טו
 פֹּס הַיַּיִן הַחֲמָה הַזֹּאת מִיָּדִי וְהִשְׁקִיתָהּ אוֹתוֹ אֶת־כָּל־
 הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁלֵחַ אוֹתָהּ אֵלֵיהֶם: וְשָׂתוּ וְהִתְגַּעְשׂוּ טז
 וְהִתְהַלְּלוּ מִפְּנֵי הַחֲרִב אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁלֵחַ בֵּינְתֶם: וְאָקַח יז
 אֶת־הַכּוֹס מִיַּד יְהוָה וְאֶשְׁקָה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שָׁלַחְתִּי
 יְהוָה אֵלֵיהֶם: אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה וְאֶת־מַלְכֵיהָ יח
 אֶת־שָׂרֵיהָ לְחַת אֹתָם לַחֲרִבָּה לְשִׁמְהָ לְשָׂרְקָה וְלִקְלָלָהּ
 כַּיּוֹם הַזֶּה: אֶת־פְּרַעְיָה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאֶת־עַבְדָּיו וְאֶת־י ט
 שָׂרָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוּ: וְאֵת כָּל־הָעָרִב וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אָרֶץ כ
 הַעֲוִין וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אָרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־אֲשַׁקְלוֹן וְאֶת־
 עֲזָה וְאֶת־עַקְרוֹן וְאֵת שְׂאֵרִית אֲשֶׁדּוּד: אֶת־אֲדוּם וְאֶת־כא
 מוֹאָב וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹן: וְאֵת כָּל־מַלְכֵי צֹר וְאֵת כָּל־מַלְכֵי כב
 צִדוֹן וְאֵת מַלְכֵי הָאֵי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיָּם: אֶת־דָּדָן וְאֶת־כג
 תִּימָא וְאֶת־בּוֹז וְאֵת כְּלִקְצִיץ פֶּאֶה: וְאֵת כָּל־מַלְכֵי כד
 עָרִב וְאֵת כָּל־מַלְכֵי הָעָרִב הַשְּׂכֵנִים בְּמִדְבָּר: וְאֵת כה
 מַלְכֵי זְמָרִי וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֵילָם וְאֵת כָּל־מַלְכֵי מְדִי:
 וְאֵת כו כָּל־מַלְכֵי הַצִּפּוֹן הַקְּרִבִים וְהַרְחֻקִים אִישׁ אֶל־כו

און פאַר אייביקע חורבות.
 10 און איך וועל פאַרטיליקן פון זיי
 דעם קול פון לוסטיקייט און דעם קול פון פרייד,
 דעם קול פון אַ חתן און דעם קול פון אַ כלה,
 דאָס גערויש פון אַ האַנטמיל,
 און דעם שײן פון אַ ליכט.
 11 און דאָסדאָזיקע גאַנצע לאַנד
 וועט ווערן אַ חורבן און אַ וויסטעניש,
 און די דאָזיקע פעלקער
 וועלן דינען דעם מלך פון בָּבֶל זיבעציק יאָר.
 12 און עס וועט זיין, אַז די זיבעציק יאָר ווערן פול,
 וועל איך זיך רעכענען מיט דעם מלך פון בָּבֶל,
 און מיט יענעם פּאָלק, זאָגט גאָט, פאַר זייער זינד,
 און מיט דעם לאַנד פון די פּשדים;
 און איך וועל עס מאַכן פאַר אייביקע וויסטענישן.
 13 און איך וועל ברענגען אויף יענעם לאַנד
 אַלע מיינע ווערטער וואָס איך האָב גערעדט דערויף,
 אַלץ וואָס שטייט געשריבן אין דעמדאָזיקן בוך,
 וואָס ירמיהו האָט נביאות געזאָגט אויף אַלע
 פעלקער.
 14 וואָרום פיל פעלקער און גרויסע מלכים
 וועלן אויך זיי פאַרקנעכטן;
 און איך וועל זיי באַצאָלן לויט זייער טואונג
 און לויט דעם ווערק פון זייערע הענט.

15 וואָרום אזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישראל

צו מיר:

נעם דעמדאָזיקן בוס מיט וויין פון גרימצאָרן, פון מײן האַנט,
 און זאַלסט אים געבן טרינקען אַלע פעלקער
 וואָס איך שיק דיך צו זיי.
 16 און זיי וועלן טרינקען, און זיך וואַקלען, און משוגע ווערן,
 פון וועגן דער שווערד וואָס איך שיק צווישן זיי.

17 און איך האָב גענומען דעם בוס פון גאָטס האַנט, און האָב געגעבן טרינקען אַלע פעלקער וואָס גאָט האָט מיך צו
 זיי געשיקט: 18 ירושלים, און די שטעט פון יהודה, און אירע מלכים, אירע האָרן, כדי זיי צו מאַכן פאַר אַ חורבן, פאַר אַ
 שרעק, פאַר אַ שמוצערונג, און פאַר אַ קללה, אזוי ווי היינטיקן טאַג: 19 פּרעה דעם מלך פון מִצְרַיִם, און זיינע קנעכט,
 און זיינע האָרן, און זיין גאַנצן פּאָלק; 20 און אַלע געמישטע פעלקער, און אַלע מלכים פון לאַנד עוין, און אַלע מלכים
 פון לאַנד פּלשתיים, און אַשקלוֹן, און עֲזָה, און עַקְרוֹן, און דעם איבערבלייב פון אֲשֶׁדּוּד; 21 אָדוּם, און מוֹאָב, און די
 קינדער פון עַמּוֹן; 22 און אַלע מלכים פון צור, און אַלע מלכים פון צידון, און די מלכים פון דעם אינדזל וואָס אויף
 יענער זייט ים; 23 דָּדָן, און תִּימָא, און בּוֹז, און אַלע וואָס מיט אָפּגעהאַקטע האָרעקן; 24 און אַלע מלכים פון עָרִב, און
 אַלע מלכים פון די געמישטע פעלקער, וואָס ווײַנען אין מדבר; 25 און אַלע מלכים פון זְמָרִי, און אַלע מלכים פון
 עֵילָם, און אַלע מלכים פון מְדִי; 26 און אַלע מלכים פון צפון, די גאַנטע און די ווייטע, איינעם נאָכן אַנדערן.

י' כולל יב' סוף יג' הסוף קי

אָהוּ וְאֵת כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵרֶץ אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה
 כו וּמֶלֶךְ שֹׁשֶׁד יִשְׁתָּה אַחֲרֵיהֶם: וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כְּהֵאֲמַרְתָּ
 יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁתוּ וּשְׁכַרוּ וּקְוּ וּנְפְלוּ וְלֹא
 כח תִּקְוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁלֵחַ בֵּינֵיכֶם: יְהוָה כִּי
 יִמְאֲנוּ לִקְהַת־הַכּוֹס מִיַּד לְשִׁתּוֹת וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כְּהֵאֲמַרְתָּ
 כט אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שְׁתוּ תִשְׁתּוּ: כִּי הִנֵּה בֹעִיר אֲשֶׁר
 נִקְרָא שְׁמִי עָלֶיהָ אֲנִי מִחַל לְהַרְעֵ וְאַתֶּם הַנְּקִיחַ תִּנְקוּ
 לֹא תִנְקוּ כִּי חֶרֶב אֲנִי קָרָא עַל־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאֵרֶץ נֶאֱמַר
 ל יְהוָה צְבָאוֹת: וְאַתָּה תִּנְבֵּא אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
 הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם יְהוָה מִמְרוֹם יִשְׂאֵל וּמִמְעוֹן קִדְשׁוֹ
 יִתֵּן קוֹלוֹ שֹׁאֵל יִשְׂאֵל עַל־נַוְהוֹ הַיָּדָל בְּדָרְכִים יַעֲזֶה אֶל
 לא כָּל־יֹשְׁבֵי הָאֵרֶץ: כֹּה שְׁאוֹן עַד־קֶצֶה הָאֵרֶץ כִּי רִיב
 לַיהוָה בְּנֹגִים נִשְׁפָּט הוּא לְכָל־בֶּשֶׂר הַרְשָׁעִים נִתְּנָם לַחֶרֶב
 לב נֶאֱמַר יְהוָה: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַנֶּה רָעָה יֵצֵאת
 לג מִנְּוֵי אֶל־נְוֵי וּסְעֵר נְדוּל יַעוֹר מִרְפַּת־אֲרָץ: וְהוּוּ חֲלָלִי
 יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִקֶּצֶה הָאֵרֶץ וְעַד־קֶצֶה הָאֵרֶץ לֹא
 יִסְפְּרוּ וְלֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקְבְּרוּ לְדָמָן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יְהוּוּ:
 לד הַיְלִילוּ הָרָעִים וְנִעְלְוּ וְהִתְפַּלְשׁוּ אֲדִירֵי הַצֹּאן כִּי־מָלְאוּ
 לה יְמִינֵם לְטַבּוֹחַ וְהַפּוֹצְוֹתֵיכֶם וּנְפַלְתֶּם כְּכֹלִי חֲמֹדָה: וְאָבַד
 לו מְנוֹס מִן־הָרָעִים וּפְלִיטָה מֵאֲדִירֵי הַצֹּאן: קוֹל צַעֲקַת
 הָרָעִים וְגִלְגַּלֹּת אֲדִירֵי הַצֹּאן כִּרְשָׁרֵד יְהוָה אֶת־מְרַעֲיֵתָם:
 לז וְנִדְמוּ נֹאֹת הַשְּׁלוֹם מִפְּנֵי חֲרוֹן אַף־יְהוָה: עֹבֵב כַּכֶּפֶר
 לח כָּבוֹ כִּי־הִיִּתָּה אֲרָצְךָ לְשָׂמָה מִפְּנֵי חֲרוֹן הַיִּזְנָה וּמִפְּנֵי
 חֲרוֹן אַפּוֹ:

כו

א בְּרֵאשִׁית מַמְלָכוֹת יְהוּדִים בְּדֹאשִׁירוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה
 ב הַדְּבָר הַזֶּה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה עַמּוֹל

כה, כ"ו, נא וקווי סזכ וקוי ק ג' קפז בנשטט ל'ד' ופ' סזלס ומזוק חז

און אלע קיניגרייכן פון דער וועלט וואָס אויפן געזיכט פון
 דער ערד. און דער מלך פון ששך זאל טרינקען נאָך
 זי. און זאלסט זאָגן צו זיי:
 אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות,
 דער גאָט פון ישראל;
 טרינקט און ווערט שיכור, און ברעכט,
 און פאלט און שטייט ניט אויף,
 פון וועגן דער שווערד וואָס איך שיק צווישן
 אייך.

25 און עס וועט זיין, אז זיי וועלן ניט וועלן נעמען
 דעם כּוֹס פון דיין האַנט, צו טרינקען, זאלסטו זאָגן צו
 זיי:

אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:
 טרינקען מוזט איר טרינקען!
 29 וואָרום זעט, מיט דער שטאַט
 וואָס מיין נאָמען ווערט גערופן אויף איר,
 הייב איך אָן בייך צו טאָן,
 און איר זאלט שווינען פאַרשוניט ווערן?
 איר וועט ניט פאַרשוניט ווערן,
 וואָרום איך רופ אַ שווערד
 אויף אלע באַוווינער פון דער ערד,
 זאָגט גאָט פון צבאות.

30 און דו זאלסט נביאות זאָגן אויף זיי אלע די דאָזיקע
 ווערטער, און זאָגן צו זיי:
 גאָט ברילט פון דער הייך,
 און פון זיין הייליקער ווינונג לאָזט ער אַרויס זיין
 קול:

ברילן ברילט ער איבער זיין פיטערפלאַץ,
 „היידד!“ ווי וויינטערטער שרייט ער
 אויף אלע באַוווינער פון דער ערד.
 31 דער ליאַרעם גרייכט ביז עק ערד,
 וואָרום גאָט האָט אַ קריג מיט די פעלקער,
 ער משפט זיך מיט אלע לייבער;
 די רשעים, זיי גיט ער איבער צום שווערד,
 זאָגט גאָט.

32 אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:
 זע, אָן אומגליק גייט אַרויס
 פון פּאַלק צו פּאַלק,
 און אַ גרויסער שטורעם וועט זיך דערוועקן
 אין די עקן פון דער ערד.
 33 און די דערשלאָגענע פון גאָט וועלן זיין אין יענעם
 טאָג
 פון עק ערד ביז עק ערד;
 זיי וועלן ניט באַקלאַגט, און ניט אַיינגעזאַמלט
 און ניט באַגראָבן ווערן;
 צו מיסט אויפן געזיכט פון דער ערד וועלן זיי זיין.
 34 יאַמערט, איר פּאַסטוכער, און שרייט,
 און קייקלט אייך [אין שטויב], איר פירער פון די שאָף,
 וואָרום אַייערע טעג זיינען פול צום שעכטן;

און איך וועל אייך צעברעכן,
 און איר וועט פאלן ווי אַ כלי אַ טיייערע.
 35 און קיין אַנטלויפונג וועט ניט זיין פאַר די פּאַסטוכער,
 און קיין אַנטרינונג פאַר די פירער פון די שאָף.
 36 אַ קול פון געשריי פון די פּאַסטוכער,
 און אַ יללה פון די פירער פון די שאָף!
 וואָרום גאָט פאַרוויסט זייער פיטערונג.
 37 און פאַרשניטן וועלן ווערן די פרידלעכע פיטער־
 פלעצער,
 פון וועגן דעם גרימצאָרן פון גאָט.
 38 ער האָט פאַרלאָזן ווי אַ יונגלייב זיין צודעק;
 זייער לאַנד איז געוואָרן צו וויסט
 פון וועגן דעם גרים פון דער פאַרטיליקעריין,
 און פון וועגן דעם גרים פון זיין צאָרן.

כו

1 אין אָנהייב פון דער מלוכה פון יהויקים דעם זון פון יאשיהוּ, דעם מלך פון יהודה, איז געווען דאָסדאָזיקע
 וואָרט פון גאָט, אזוי צו זאָגן: 2 אזוי האָט גאָט געזאָגט: שטעל זיך אין הויף פון גאָטס הויז, און זאלסט רעדן

א פארבינדט זיך מיט פסוק 15. ב ביינאמען פון בבל. ג ד. ה. פון דער שווערד וואָס פארטיליקט. זע מו, 16.

צו אלע שטעט פון יהודה וואָס קומען זיך בוקן אין הויז פון גאָט, אלע ווערטער וואָס איך האָב דיר באַפוילן צו רעדן צו זיי; זאָלסט ניט מינערן אַ וואָרט. ³ אפּשר וועלן זיי הערן, און זיי וועלן זיך אומקערן איטלעכער פון זיין שלעכטן וועג, און איך וועל חרטה האָבן אויף דעם ביז וואָס איך טראַכט זיי צו טאָן, פון וועגן זייערע שלעכטע מעשים. ⁴ און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אויב איר וועט ניט צוהערן צו מיר, צו גיין אין מיין תּוֹרָה וואָס איך האָב געלייגט פאַר אײך, ⁵ צוצוהערן צו די ווער-טער פון מײנע קנעכט די נביאים, וואָס איך שיק צו אײך, און שיק נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד, און איר האָט ניט צו געהערט, ⁶ וועל איך מאַכן דאָסדאָזיקע הויז אַזוי ווי שילו, און דידאָזיקע שטאָט וועל איך מאַכן פאַר אַ קללה ביי אלע פעלקער פון דער ערד.

⁷ און די פּהנים און די נביאים און דאָס גאַנצע פּאָלק האָבן געהערט; רמיהון רעדן דידאָזיקע ווערטער אין הויז פון גאָט. ⁸ און עס איז געווען, ווי רמיהו האָט געענדיקט רעדן אלץ וואָס גאָט האָט אים באַפוילן צו רעדן צום גאַנצן פּאָלק, אַזוי האָבן די פּהנים און די נביאים און דאָס גאַנצע פּאָלק אים אָנגעכאַפט, אַזוי צו זאָגן: שטאַרבן מווטו שטאַרבן! ⁹ אַלמאי האָסטו נביאות געזאָגט אין נאָמען פון

גאָט, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי שילו וועט ווערן דאָסדאָזיקע הויז, און דידאָזיקע שטאָט וועט זיין וויסט אָן אַ באַוווּנער? און דאָס גאַנצע פּאָלק האָט זיך אײנגעזאַמלט קעגן רמיהון אין הויז פון גאָט.

¹⁰ און די האַרן פון יהודה האָבן געהערט דידאָזיקע ווערטער, און זיי זיינען אַרויפגעקומען פון דעם מלכס הויז אין הויז פון גאָט, און האָבן זיך געזעצט אין אײנגאַנג פון דעם נייעם טויער פון גאָט. ¹¹ און די פּהנים און די נביאים האָבן געזאָגט צו די האַרן און צום גאַנצן פּאָלק, אַזוי צו זאָגן: טויטשטראַף קומט דעמדאָזיקן מאַן, ווייל ער האָט נביאות געזאָגט אויף דערדאָזיקער שטאָט, אַזוי ווי איר האָט געהערט מיט אײערע אויערן. ¹² האָט רמיהו געזאָגט צו אלע האַרן און צום גאַנצן פּאָלק, אַזוי צו זאָגן: גאָט האָט מיך געשיקט נביאות צו זאָגן אויף דעמדאָזיקן הויז און אויף דערדאָזיקער שטאָט אלע ווערטער וואָס איר האָט געהערט. ¹³ און אַצונד בעסערט אײערע וועגן און אײערע מעשים, און הערט צו דעם קול פון יהוה אײער גאָט, און יהוה וועט חרטה האָבן אויף דעם ביז וואָס ער האָט אָנגעזאָגט אויף אײך. ¹⁴ און איך, אָט בין איך אין אײערע הענט, טוט מיט מיר אַזוי ווי עס איז וויל און ווי עס איז רעכטפאַרטיק אין אײערע אויגן. ¹⁵ אָבער וויסן זאָלט איר וויסן זיין, אַז אויב איר טײט מיך, ברענגט איר אומשולדיק בלוט אויף אײך, און אויף

בְּחֶזֶק בֵּית־יְהוָה וְדַבַּרְתָּ עַל־כָּל־עַרְי הַיְהוּדָה הַקְּאִיִּם לְהַשְׁתַּחֲוֹת בֵּית־יְהוָה אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אֶל־תִּגְרַע דְּבַר: אֲוֹלֵי יִשְׁמְעוּ וְיִשְׁכּוּ אִישׁ מִדְּרָכּוֹ הַרְעָה וְנַחֲמֵתִי אֶל־הַרְעָה אֲשֶׁר אֲנִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם מִפְּנֵי רַע מַעַלְלֵיהֶם: וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה אֱסִדְּלָא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לִלְכַת בְּתוֹרַתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם: לִשְׁמַע עַל־הַדְּבָרִי עֲבַדֵי הַנְּבִאִים אֲשֶׁר אֲנִי שִׁלַּח אֲלֵיכֶם הַיְהוּדָה וְהַשִּׁבְעִים וְלֹא שָׁמַעְתֶּם: וְנָתַתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה וְכִשְׁלָה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת אֶתֵּן לְקַלְלָה לְכָל גּוֹי הָאָרֶץ: וְיִשְׁמְעוּ הַכְּהֻנִּים וְהַנְּבִאִים וְכָל־הָעָם אֶת־יְרֵמְיָהוּ הַמְּדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּבַיִת יְהוָה: וַיְהִי וְכַלּוֹת יְרֵמְיָהוּ לְדַבֵּר אֶת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם וַתִּפְשׁוּ אֹתוֹ הַכְּהֻנִּים וְהַנְּבִאִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר מוֹת תָּמוּת: מִדּוּעַ נְבִיִּת בְּשֵׁם־יְהוָה לֵאמֹר כִּשְׁלֹו יְהוָה הַבַּיִת הַזֶּה וְהָעִיר הַזֹּאת תִּחַרֵּב מֵאִן יוֹשֵׁב וְיִקְהַל כָּל־הָעָם אֶל־יְרֵמְיָהוּ בְּבַיִת יְהוָה: וְיִשְׁמְעוּ וְשָׁרִי יְהוָה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּעֲלוּ מִבֵּית־הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה וַיִּשְׁכּוּ בַּפֶּתַח שַׁעַר־יְהוָה הַחֲדָשׁ: וַיֹּאמְרוּ הַכְּהֻנִּים וְהַנְּבִאִים אֶל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר מִשְׁפַּט־מוֹת לְאִישׁ הַזֶּה כִּי נִבְּא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתֶּם בְּאָזְנוֹכֶם: וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ אֶל־כָּל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר יְהוָה יִשְׁלַחֵנִי לְהַנְּבִיא אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתֶּם: וְעַתָּה הִיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם יִשְׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיִּנְחַם יְהוָה אֶל־הַרְעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֵיכֶם: וְאֲנִי הֲנִי בִּידְכֶם עֲשׂוּלִי כַּטּוֹב וּכְיֹשֶׁר יִדְבַּר עֲלֵיכֶם: אָךְ וְדַע הַדְּעוּ כִּי אִסְמִמְתִּים אִתְּם אֹתִי כִּי יִרְם וְלֹךְ אִתְּם נָתַנִּים עֲלֵיכֶם וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְאֶל־יֹשְׁבֵיהָ

ו' ירמיה חס"י ט' ט"ז

דערדאויקער שטאָט, און אויף אירע באַווינער, וואָרום גאָט האָט מיך באַמט געשיקט צו אַיך, צו רעדן אין אַיערע אויערן אַלע דידאָויקע ווערטער.

¹⁶האָבן די האַרן און דאָס גאַנצע פּאָלק געזאָגט צו די פּהנים און צו די נביאים: דעמדאָויקן מאַן קומט ניט טויטשטראַף, וואָרום אין גאַמען פון יהוה אונדווער גאָט האָט ער גערעדט צו אונדו. ¹⁷און מענער פון די עלטסטע פון לאַנד זיינען אויפגעשטאַנען, און האָבן געזאָגט צו דער גאַנצער אַיינוואַלונג פון פּאָלק, אזוי צו זאָגן: ¹⁸מיכה פון מורשֶׁת פּלעגט נביאות זאָגן אין די טעג פון חזקיהו דעם מלך פון יהודה, און האָט געזאָגט צום גאַנצן פּאָלק פון יהודה אזוי צו זאָגן:

אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:

ציון וועט ווי אַ פעלד צעאַקערט ווערן,

און ירושלים וועט הויפנס ווערן,

און דער באַרג פון גאַטס וויז צו וואַלדיקע הייכן.

¹⁹האָבן אים דען טייטן געטייט חזקיהו דער מלך פון יהודה און גאַנץ יהודה? פאַרוואָר, ער האָט מורא געהאַט פאַר גאָט, און ער האָט געבעטן ביי גאָט, און גאָט האָט חרטה געהאַט אויף דעם ביז וואָס ער האָט אָנגעזאָגט אויף זיי; און מיר טוען זיך אליין אַ גרויס ביזו.

²⁰און נאָך אַ מאַן פּלעגט נביאות זאָגן אין גאַמען פון גאָט, אורקוהו דער זון פון שמעיהו, פון קרית־יצרים; און

ער האָט נביאות געזאָגט אויף דערדאָויקער שטאָט און אויף דעמדאָויקן לאַנד, אזוי ווי אַלע ווערטער פון ירמיהו. ²¹און דער מלך יהויקים, און אַלע זיינע גיבורים, און אַלע האַרן, האָבן געהערט זיינע ווערטער, און דער מלך האָט אים געזוכט צו טייטן; אָבער אורקוהו האָט געהערט דערפון, און ער האָט מורא געקריגן, און איז אַנטלאָפן און געקומען קיין מצרים. ²²האָט דער מלך יהויקים געשיקט מענטשן קיין מצרים, אַלנאָן דעם זון פון עכבורן, און נאָך מענטשן מיט אים, קיין מצרים. ²³און זיי האָבן אַרויסגעצויגן אורקוהו פון מצרים, און האָבן אים געבראַכט צום מלך יהויקים, און ער האָט אים דערשלאָגן מיטן שווערד, און אַוועקגעוואָרפן זיין טויטן לייב צווישן די קברים פון די קינדער פון פּאָלק. ²⁴אָבער די האַנט פון אחיקם דעם זון פון שפּנען איז געווען מיט ירמיהו, אַז מע זאָל אים ניט געבן אין דער האַנט פון פּאָלק אים צו טייטן.

כי באַמַת שלחני יהוה עליכם לדבר באַזוניכם את כל הדברים האֵלֶּה: וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם אֶל־יְהוָה וְאֶל־הַנְּבִיאִים אֲדֹלָאִישׁ הוּא מִשְׁפַּט־מִוֶּת כִּי בִשְׁם יְהוָה אֲלַחֲנוּ דְבַר אֱלֹהֵינוּ: וַיִּקְמוּ אַנְשִׁים מִזִּקְנֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־קְהָל הָעָם לֵאמֹר: מִיכָּה הַמְּוֹרֶשֶׁתִּי הוּא נָבִיא בְיָמֵי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־עַם יְהוּדָה לֵאמֹר כִּהְיֵאמֵר יְהוָה צְבָאוֹת צִוּן שְׂדֵה תַחֲרֹשׁ וִירוּשָׁלַיִם עֵינַי תְּהוּהוּ וְהָרַח הַבַּיִת לְבָמֹת יַעַר: הַהֲמַת הַמַּתְהוּ חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה הֲלֹא רָא אֶת־יְהוָה וַיַּחַל אֶת־פִּנֵּי יְהוָה וַיִּנְחַם יְהוָה אֶל־הָרַעִיָּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר עֲלֵיהֶם וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים רָעָה גְדוֹלָה עַל־נַפְשׁוֹתֵינוּ: וְגַם־אִישׁ הוּא מִתְנַבֵּא בִשְׁם יְהוָה אֲוִרְהוּ כִּדְשַׁמְעוֹדוֹ מִקְרִית הַיַּעֲרִים וַיִּנְבֵּא עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת כְּכֹל דְּבַרֵי יְרֵמְיָהוּ: וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ יְהוִיָקִים וְכָל־הַשָּׂרִים אֶת־דְּבָרָיו וַיִּבְקֹשׁ הַמֶּלֶךְ הַמִּיתוּ וַיִּשְׁמַע אֲוִרְהוּ וְרָא וַיִּבְרַח וַיָּבֵא מִצְרַיִם: וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ יְהוִיָקִים אַנְשִׁים מִצְרַיִם אֶת־אַלְנָתָן כִּדְשַׁכְּבוֹד וְאַנְשִׁים אֲתוֹ אֶל־מִצְרַיִם: וַיִּצְיֵאוּ אֶת־אֲוִרְהוּ מִמִּצְרַיִם וַיִּבְאֲרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוִיָקִים וַיִּבְרְחוּ בַחֲרֵב וַיִּשְׁלַךְ אֶת־יַנְבַּלְתּוֹ אֶל־קִבְרֵי בְנֵי הָעָם: אֲדָם יְד אַחִיקָם כִּדְשַׁפָּן הוֹתָה אֶת־יְרֵמְיָהוּ לְבִלְתִּי תַתִּידְאֲתוֹ בְּיַד־הָעָם לְהַמִּיתוֹ:

כו

בְּרֵאשִׁית מַמְלַכַת יְהוִיָקִים כִּדְיֹאשִׁירוֹ מֶלֶךְ יְהוּדָה הוּא הַדְּבַר הַזֶּה אֶל־יְרֵמְיָה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: כִּהְיֵאמֵר יְהוָה אֱלֹהֵי עֲשֵׂה לְךָ מִסֹּרֹת וּמַטּוֹת וְנִתְּחַם עַל־צוּאֲרֶךְ: וְשַׁלַּחְתָּם אֶל־מֶלֶךְ אֲדָוָם וְאֶל־מֶלֶךְ מִזָּבֵב וְאֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ צֹר וְאֶל־מֶלֶךְ צִדּוֹן כִּדְ מַלְאָכִים הַנְּבִיאִים

כו, יח' ססה קד' כו, ה' מלאו

כז ¹אין אָנהייב פון דער מלוכה פון יהויקים דעם זון פון יאשיהו, דעם מלך פון יהודה, איז געווען דאָסדאָויקע וואָרט צו ירמיהו פון גאָט, אזוי צו זאָגן: ²אזוי האָט געזאָגט גאָט צו מיר: מאַך דיר בינדשטריק און יאָכשטאַנגען, און זאָלסט זיי אַנטאַן אויף דיין האַלדו. ³און זאָלסט זיי שיקן צו דעם מלך פון אָדום, און צו דעם מלך פון מואָב, און צו דעם מלך פון די קינדער פון עַמּוֹן, און צו דעם מלך פון צור, און צו דעם מלך פון צידון, דורך דער האַנט פון די שלוחים

ירושלם אל־צדקתו מלך יהודה: וצוית אתם אל־ד
 אננייהם לאמר כה־אמר יהוה צבאות אלהי ישראל כה
 תאמרו אל־אנניכם: אנכי עשיתי את־הארץ את־האדם ה
 ואת־הבהמה אשר על־פני הארץ ככחי הגדול ובחוזעי
 הנטייה ונתתייה לאשר ישר בעיניי: ועתה אנכי נתתי
 את־כל־הארצות האלה ביד נבוכדנאצר מלך־בבל
 עבדי וגם את־הנחת השדה נתתי לו לעבדו: ועבדו אתו
 כל־הגוים ואת־בניו ואת־בנותיו עד בא־עת ארצו גס
 הוא ועבדו בו גוים רבים ומלכים גדלים: והנה הגוי ה
 והממלכה אשר לא־עבדו אתו את־נבוכדנאצר מלך־
 בבל ואת אשר לא־יתן את־צנאו בלל מלך בבל
 בחרב וברעב ובדבר אפקד על־הגוי ההוא נאס־יהוה
 עד־חמי אתם בידו: ואתם אל־תשמעו אל־נביאיכם
 ואל־קסמכם ואל־חלמתכם ואל־עונניכם ואל־כשפיקם
 אשר־הם אמרים אליכם לאמר לא תעבדו את־מלך
 בבל: כי שקר הם נבאים לכם למען הרחיק אתכם
 מעל אדמתכם והרחתי אתכם ואבדתם: והגוי אשר י
 יביא את־צנאו בלל מלך־בבל ועבדו והנחתיו על־
 אדמתו נאס־יהוה ועבדה וישב בה: ואל־צדקתו מלך־י
 יהודה דברתי בכל־הדברים האלה לאמר הביאו את־
 צואריכם בעל מלך בבל ועבדו אתו ועמו חזו: למה י
 תמותו אתה ועמך בחרב ברעב ובדבר כאשר דבר
 יהוה אל־הגוי אשר לא־יעבד את־מלך בבל: ואל־י
 תשמעו אל־דברי הנבאים האמרים אליכם לאמר לא
 תעבדו את־מלך בבל כי שקר הם נבאים לכם: כי לא י
 שלחתים נאס־יהוה והם נבאים בשמי לשקר למען
 הדיחי אתכם ואבדתם אתם והנבאים הנבאים לכם:
 ואל־תבהנים ואל־כל־העם הנה דברתי לאמר כה אמר י

וואס קומען קיין ירושלים צו צדקתו דעם מלך פון יהודה.
 4 און זאלסט זיי באפעלן פאר זייערע הארן, אזוי צו זאגן:
 אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות, דער גאָט פון ישראל:
 אזוי זאָלט איר זאָגן צו אַייערע האַרן: 6 איך האָב געמאַכט
 די ערד, די מענטשן און די בהמות וואָס אויפן געזיכט פון
 דער ערד, מיט מיין גרויס שטאַרקייט, און מיט מיין אויס־
 געשטרעקטן אַרעם; און איך גיב עס צו דעם וואָס איז וויל־
 געפעלן אין מייע אויגן. 8 און אַצונד האָב איך געגעבן
 אַלע די־אָזיקע לענדער אין דער האַנט פון נבוכדנאָצר
 דעם מלך פון בבל, מיין קנעכט, און אויך די חיה פון
 פעלד האָב איך אים געגעבן אים צו דינען. 7 און אַלע
 פעלקער וועלן דינען אים, און זיין זון, און זיין זונס זון, ביז
 עס קומט די צייט אויך פון זיין לאַנד, און פיל פעלקער
 און גרויסע מלכים וועלן אים פאַרקנעכטן. 8 און עס וועט
 זיין, דאָס פאַלק און דאָס קיניגרייך וואָס וועט אים,
 נבוכדנאָצר דעם מלך פון בבל, גיט דינען, און וואָס וועט
 גיט אַרייַנטאָן זיין האַלדו אין דעם יאָך פון דעם מלך פון
 בבל, וועל איך מיט שווערד און מיט הונגער און מיט פעסט
 זיך אַפּרעכענען מיט יענעם פאַלק, זאָגט גאָט, ביז איך טו
 זיי פאַרלענדן דורך זיין האַנט. 9 און איר זאָלט גיט צו־
 הערן צו אַייערע נביאים, און צו אַייערע וואַרזאָגער, און
 צו אַייערע חלומות, און צו אַייערע צייכנווער, און צו

אַייערע מכשפים, וואָס זאָגן אַיך, אזוי צו זאָגן: איר וועט גיט דינען דעם מלך פון בבל. 10 וואַרום ליגן זאָגן זיי אַיך
 נביאות, כדי אַיך צו דערווייטערן פון אַייער ערד, און כדי איך זאָל אַיך פאַרשטויסן, און איר זאָלט אונטערגיין.
 11 אָבער דאָס פאַלק וואָס וועט אַרייַנברענגען זיין האַלדו אין דעם יאָך פון דעם מלך פון בבל, און וועט אים דינען,
 וועל איך אים לאָזן אויף זיין ערד, זאָגט גאָט, און ער וועט זי באַאַרבעטן, און זיצן אויף איר.

12 אויך צו צדקתו דעם מלך פון יהודה האָב איך גערעדט אזוי ווי אַלע די־אָזיקע ווערטער, אזוי צו זאָגן: ברענגט
 אַריין אַייער האַלדו אין דעם יאָך פון דעם מלך פון בבל, און דינט אים און זיין פאַלק, און בלייבט לעבן. 13 נאָך וואָס
 זאָלט איר שטאַרבן, דו און דיין פאַלק, פון שווערד, פון הונגער, און פון פעסט, אזוי ווי גאָט האָט אָנגעזאָגט אויף דעם
 פאַלק וואָס וועט גיט דינען דעם מלך פון בבל? 14 און איר זאָלט גיט צוהערן צו די ווערטער פון די נביאים וואָס זאָגן
 צו אַיך, אזוי צו זאָגן: איר זאָלט גיט דינען דעם מלך פון בבל; וואַרום ליגן זאָגן זיי אַיך נביאות. 15 וואַרום איך האָב זיי
 גיט געשיקט, זאָגט גאָט, און זיי זאָגן נביאות אין מיין נאָמען אויף ליגן, כדי איך זאָל אַיך פאַרשטויסן, און אי איר זאָלט
 אונטערגיין, אי די נביאים וואָס זאָגן אַיך נביאות.

16 און צו די כהנים און צו דעמדאָזיקן זאָגן פאַלק האָב איך גערעדט, אזוי צו זאָגן: אזוי האָט גאָט געזאָגט: איר

זאלט גיט צוהערן צו די ווערטער פון אײערע נביאים וואָס זאָגן אײך נביאות, אזוי צו זאָגן: אָט וועלן די כלים פון גאָטס הויז אַצונד אין גיכן אומגעקערט ווערן פון בָּבֶל; וואָרום ליגן זאָגן זײ אײך נביאות. ¹⁷ איר זאלט גיט צוהערן צו זײ; דינט דעם מלך פון בָּבֶל, און בלײבט לעבן; נאָך וואָס זאל די דאָזיקע שטאָט ווערן אַ וויסטעניש? ¹⁸ און אויב זײ זיינען נביאים, און אויב דאָס וואָרט פון גאָט איז בײ זײ, זאָלן זײ אַקאַרשט בעטן בײ גאָט פון צבָאות, או די כלים וואָס זיינען נאָך געבליבן אין הויז פון גאָט, און אין הויז פון דעם מלך פון יהודה, און אין ירושָלַיִם, זאָלן גיט אַנקומען קײן בָּבֶל. ¹⁹ וואָרום אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות אויף די זײלן, און אויף דעם ים, און אויף די געשטעלן, און אויף דעם רעשט כלים, וואָס זיינען געבליבן אין דערדאָזיקער שטאָט, ²⁰ די וואָס נבוכדנאָצר דער מלך פון בָּבֶל האָט זײ גיט צוגענומען, ווען ער האָט פאַרטריבן יכְנִיָה דעם זון פון יהוֹקִימָען, דעם מלך פון יהודה, פון ירושָלַיִם קײן בָּבֶל, מיט אַלע אַדלײט פון יהודה און ירושָלַיִם; ²¹ פאַרוואָר, אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות, דער גאָט פון ישראל, אויף די כלים וואָס זיינען געבליבן אין הויז פון גאָט, און אין הויז פון דעם מלך פון יהודה, און אין ירושָלַיִם: ²² קײן בָּבֶל וועלן זײ געבראַכט ווערן, און דאַרטן וועלן זײ זײן, ביז דעם טאָג וואָס איך טו זיך דערמאָנען אָן זײ, זאָגט גאָט, און וועל זײ אויפברענגען און זײ אומקערן צו דעמדאָזיקן אַרט.

יְהוָה אֱלֹהֵי שָׁמַעוּ אֶל-דְּבַר־יְנֹבָאִיכֶם הַנְּבִיאִים לְכֶם לֵאמֹר הִנֵּה כָלִי בֵּית־יְהוָה מְיוֹשְׁבִים מִבְּבֶלָה עֲתָה מֵהֵרָה כִּי שָׁכַר הִמָּה נְבִיאִים לְכֶם: אֱלֹהֵי שָׁמַעוּ אֲלֵיהֶם עֲבָדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְחַזְרוּ לְמָה תְּהִיָה הָעִיר הַזֹּאת חֲרָבָה: וְאִם־נְבִיאִים הֵם וְאִם־לֹשׁ דְּבַר־יְהוָה אַתֶּם יִפְגְּעוּנָא כִּי־הִנֵּה צְבָאוֹת לְבַלְתִּירְבֹּאוּ הַכְּלִים וְהַגּוֹתְרִים בְּבֵית־יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ יְהוָה וּבִירוּשָׁלַם בְּבֶלָה: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי־הַעֲמֻדִים וְעַל־הַמִּזְבְּחֹת וְעַל יְתֵר הַכְּלִים בְּהַגְתְּרִים בְּעִיר הַזֹּאת: אֲשֶׁר לֹא־לָקַחְתֶּם נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל בְּגִלְתוֹ וְאֶת־יְכִינִיָה בְּדִהְיוּקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה מִירוּשָׁלַם בְּבֶלָה וְאֶת בְּלָחָרִי דְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הַכְּלִים בְּהַגְתְּרִים בֵּית יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: בְּבֶלָה יִזְכָּאוּ וְשָׁמָּה יִחַז עַד יוֹם פְּקֻדֵי אַתֶּם נְאֻם־יְהוָה וְהַעֲלִיתִם הַשְּׂבִיבֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה:

כח

יְהוָה בְּשִׁנָּה הַחַיָּא בְּרֵאשִׁית מַמְלַכַת צְדָקָה מֶלֶךְ־יְהוָה בְּשִׁנַת הַרְבִּעִית בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלַי חֲנַנְיָה בְּדַעְוָר הַנְּבִיא אֲשֶׁר מִנְבַעֲזֵן בְּבֵית יְהוָה לְעֵינֵי הַכְּתָנִים וְכִלְהֻעִם לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שְׂכַרְתִּי אֶת־עַל מֶלֶךְ בָּבֶל: בְּעוֹד וְשָׁנִיתִם יָמִים אֲנִי מְשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם בָּבֶל: וְאֶת־יְכִינִיָה בְּדִהְיוּקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־כָּל־נְלוֹת יְהוּדָה הַבָּאִים בְּבֶלָה אֲנִי מְשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה כִּי אֲשַׁבֵּר אֶת־עַל מֶלֶךְ בָּבֶל: וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָה הַנְּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנְּבִיא לְעֵינֵי הַכְּתָנִים וּלְעֵינֵי כָל־הָעָם

כו, כ' חזרה כח, א' בשבוע

כח

י און עס איז געווען אין יענעם יאָר, אין אָנהײב פון דער מלוכה פון צדקיה דעם מלך פון יהודה, אין פירטן יאָר, אין פינפטן חודש, האָט צו מיר געזאָגט חֲנַנְיָה דער זון פון עוֹזר דעם נביא וואָס פון גבְעוֹן, אין הויז פון גאָט פאַר די אויגן פון די כְּהֻנִים און פון גאַנצן פּאָלֶק, אזוי צו זאָגן: ² אזוי האָט גערעדט יהוה פון צבָאות, דער גאָט פון ישראל, אזוי צו זאָגן: איך האָב צעבראַכן דעם יאָך פון דעם מלך פון בָּבֶל. ³ אין נאָך צוויי יאָר צײט קער איך אום צו דעמדאָזיקן אַרט אַלע כלים פון גאָטס הויז, וואָס נבוכדנאָצר דער מלך פון בָּבֶל האָט אַוועקגענומען פון דעמדאָזיקן אַרט, און זײ געבראַכט קײן בָּבֶל; ⁴ און יכְנִיָה דעם זון פון יהוֹקִימָען, דעם מלך פון יהודה, און אַלע פאַרטריבענע פון יהודה, וואָס זיינען געקומען קײן בָּבֶל, קער איך אום צו דעמדאָזיקן אַרט, זאָגט גאָט; וואָרום איך וועל צעברעכן דעם יאָך פון דעם מלך פון בָּבֶל.

⁵ האָט ירמיה הנביא געזאָגט צו חֲנַנְיָה דעם נביא פאַר די אויגן פון די כְּהֻנִים, און פאַר די אויגן פון דעם גאַנצן פּאָלֶק,

יזע מלכים א' ו', 23.

וואס זיינען געשטאנען אין הויז פון גאָט—⁶ האָט ירמיה הנביא געזאָגט: אָמֵן! וְאֵל גָּאֵט טָאָן אַזוֹי! וְאֵל גָּאֵט מְקִיִּים זַיִן דִּינע ווערטער וואָס דו האָסט נביאות געזאָגט, אומצוקערן די כלים פון גאָטס הויז, און אַלע פּאַרטריבענע, פון בָּבֶל צו דעמדאָזיקן אָרט. ⁷ אָבער הער אַקאַרשט דאָסדאָזיקע וואָרט, וואָס איך רעד אין דִּינע אויערן, און אין די אויערן פון גאַנצן פּאָלק: ⁸ די נביאים וואָס זיינען געווען פאַר מיר און פאַר דיר פון אײַביק אָן, האָבן נביאות געזאָגט איבער פיל לענדער, און איבער גרויסע מלוכות, אויף מלחמה, און אויף אומגליק, און אויף פעסט. ⁹ דער נביא וואָס זאָגט נביאות אויף שלום, איו, ערשט אָז דאָס וואָרט פון דעם נביא קומט אָן, ווערט דער נביא דערקענט, אָז גאָט האָט אים מיט אַן אמת געשיקט.

¹⁰ האָט חנניה דער נביא אַראָפּגענומען דעם יאָכ־שטאַנג פון ירמיה הנביאס האַלדו, און האָט אים צעבראַכן. ¹¹ און חנניה האָט געזאָגט פאַר די אויגן פון גאַנצן פּאָלק, אַזוֹי צו זאָגן: אַזוֹי האָט גאָט געזאָגט: אַזוֹי וועל איך צעברעכן דעם יאָך פון נבוכדנצר דעם מלך פון בָּבֶל, אין גאָך צוויי יאָר צײַט, פון דעם האַלדו פון אַלע פעלקער.—און ירמיה הנביא איז געגאַנגען אויף זײַן וועג. ¹² און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו ירמיהן, נאַכדעם ווי חנניה דער נביא האָט צעבראַכן דעם יאָכ־שטאַנג פון ירמיה הנביאס האַלדו, אַזוֹי צו זאָגן: ¹³ גײ, און זאָלסט זאָגן צו חנניהן, אַזוֹי צו זאָגן: אַזוֹי האָט געזאָגט:

הילצערנע שטאַנגען האָסטו צעבראַכן,
און וועסט מאַכן אַנשטאָט זײ אַיזערנע שטאַנגען.
¹⁴ וואָרום אַזוֹי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת,

הַלְמַדִּים בְּבֵית יְהוָה: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הִנְבִּיא אֲמֵן בְּיוֹ יַעֲשֶׂה יְהוָה יְקָם יְהוָה אֶת־דְּבַרְךָ אֲשֶׁר נִבְאָת לְהַשִּׁיב כָּל־בֵּית־יְהוָה וְכָל־הַגּוֹלָה מִבָּבֶל אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה: אֲדֹי שְׁמַעֲנָא הַדְּבַר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר בְּאָזְנֶךָ וּבְאָזְנֵי כָל־הָעָם: הִנְבִּיאִים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵי וּלְפִנֵּי מִן־הַעוֹלָם הִנְבִּיאוּ אֶל־אַרְצוֹת רַבּוֹת וְעַל־מַמְלָכוֹת גְּדוֹלוֹת לְמַלְחָמָה וּלְרָעָה וּלְדָבָר: הִנְבִּיא אֲשֶׁר יִנְבֵּא לְשָׁלוֹם כִּבְּא דְבַר הִנְבִּיא וְדַע הִנְבִּיא אֲשֶׁר־שָׁלַח יְהוָה בְּאָמְתוֹ: וַיִּקַּח חַנְּנִיָּה יִרְמְיָה אֶת־הַמּוֹטָה מֵעַל צִנּוֹר יִרְמְיָה הִנְבִּיא וַיִּשְׁבְּרֶהָ: וַיֹּאמֶר חַנְּנִיָּה לְעֵינַי כָּל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה כִּכָּה ׀ אֲשַׁפֵּר אֶת־עַל וְנִבְכַדְנָצַר מִלְּךְ־בָּבֶל בְּעוֹד שְׁנַיִם יָמִים מֵעַל צִנּוֹר כָּל־הַגּוֹיִם מִלְּךְ יִרְמְיָה הִנְבִּיא לְדַרְכּוֹ: וְהָיוּ דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָה אַחֲרֵי שְׁבוֹר חַנְּנִיָּה יִבִּי הִנְבִּיא אֶת־הַמּוֹטָה מֵעַל צִנּוֹר יִרְמְיָה הִנְבִּיא לֵאמֹר: הַלּוֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־חַנְּנִיָּה לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה מוֹטָת עֵץ ׀ שְׁבַרְתָּ וְעַשִׂיתָ תַּחֲתֶיהָן מוֹטוֹת בְּרוֹז: כִּי כֹה־אָמַר יְהוָה יִבִּי צַבֹּאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל בְּרוֹז נְתַתִּי עַל־צִנּוֹר ׀ כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לַעֲבֹד אֶת־נְבְכַדְנָצַר מִלְּךְ־בָּבֶל וְעַבְדֵּהוּ וְגַם אֶת־נִתַּת הַשָּׂדֶה נְתַתִּי לוֹ: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הִנְבִּיא אֶל־חַנְּנִיָּה הִנְבִּיא שְׁמַעֲנָא חַנְּנִיָּה לֹא־שָׁלַח יְהוָה וְאִתָּה הַבְּטַחְתָּ אֶת־הָעָם הַזֶּה עַל־שִׁקְרָה: לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה ׀ הִנְנִי מְשַׁלְּחֶךָ מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה הַשָּׂדֶה אֲתָה מֵת כִּי סָרָה דְבַרְתָּ אֶל־יְהוָה: וַיִּמַּת חַנְּנִיָּה הִנְבִּיא בְּשָׂנֵה הַיָּדָא ׀ בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי:

כט

וְאֵלֶּה דְבַרְי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח יִרְמְיָה הִנְבִּיא מִירוּשָׁלַם אֶל־יְהוֹיָכִן וְכָנִי הַגּוֹלָה וְאֶל־הַכְּהֵנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים וְאֶל־

כח, ה' כ"א ע"ל יא' ותי' הספ' בסופ' ס

דער גאָט פון ישראל:
אַן אַיזערנעם יאָך האָב איך געגעבן
אויפן האַלדו פון אַלע דיִדאָזיקע פעלקער,
צו דינען נבוכדנצר דעם מלך פון בָּבֶל,
און זײ וועלן אים דינען;
און אפילו די חיה פון פעלד האָב איך געגעבן.

¹⁵ און ירמיה הנביא האָט געזאָגט צו חנניה דעם נביא: הער אַקאַרשט, חנניה, גאָט האָט דיך ניט געשיקט, און דו האָסט פאַרויבערט דאָסדאָזיקע פּאָלק אויף ליגן. ¹⁶ דרום האָט גאָט אַזוֹי געזאָגט: זע, איך שיק דיך אַזעק פון געזיכט פון דער ערד; הַיִיָּאָר וועסטו שטאַרבן, ווייל אַפּקערונג האָסטו גערעדט קעגן גאָט.—¹⁷ און חנניה דער נביא איז געשטאַרבן אין יענעם יאָר אין זיבעטן חודש.

כט ¹ און דאָס זיינען די ווערטער פון דעם בריוו וואָס ירמיה הנביא האָט געשיקט פון ירושָׁלַם צו דעם איבער־בלײַב פון די עלטסטע פון די פּאַרטריבענע, און צו די פּהנים, און צו די נביאים, און צו דעם גאַנצן פּאָלק,

וואָס נבוכדנאָצר האָט פאַרטריבן פון ירושלים קיין בבל;
 2 גאַכדעם ווי יבנה דער מלך, און די מוטער-מלכה, און
 די הויפדינער, די האַרן פון יהודה און ירושלים, און די
 מיינסטערס און די שלעסערס, זיינען אַרויסגעגאַנגען פון
 ירושלים; 3 דורך דער האַנט פון אַלעסאָה דעם זון פון
 שפּנען, און גמריה דעם זון פון חלקיהו, וואָס צדקיה דער
 מלך פון יהודה האָט געשיקט צו נבוכדנאָצר דעם מלך פון
 בבל קיין בבל—אזוי צו זאָגן:

4 אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות,
 דער גאָט פון ישראל,

צו אַלע פאַרטריבענע וואָס איך האָב פאַרטריבן
 פון ירושלים קיין בבל:

5 בויט הייזער און באַזונגט,

און פלאַנצט גערטנער און עסט זייער פרוכט;

6 נעמט ווייבער, און געבערט זין און טעכטער,

און נעמט ווייבער פאַר אייערע זין,

און גיט אויס אייערע טעכטער צו מאַנען,

און זאָלן זיי געבערן זין און טעכטער,

און מערט אייך דאָרטן, און מיגערט אייך ניט.

7 און זוכט דעם פריד פון דער שטאָט

וואָס איך האָב אייך פאַרטריבן אַהין,

און זייט מתפלל פאַר איר צו גאָט,

וואָרום אין איר פריד וועט זיין פריד צו אייך.

8 וואָרום אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות,
 דער גאָט פון ישראל:

זאָלן אייך ניט נאַרן אייערע נביאים וואָס צווישן אייך,
 און אייערע וואָרוואַגערס,

און איר זאָלט ניט צוהערן צו אייערע חלומות
 וואָס איר לאָזט חלומען.

9 וואָרום מיט ליגן זאָגן זיי אייך נביאות אין מיין נאָמען;
 איך האָב זיי ניט געשיקט, זאָגט גאָט.

10 וואָרום אזוי האָט גאָט געזאָגט:

פאַרוואָר, ווען זיבעציק יאָר ווערן פול אויף בבל,
 וועל איך זיך דערמאַנען אַן אייך,

און וועל מקיים זיין מיין גוטן צוואַג,

אייך אומצוקערן צו דעמדאָזיקן אַרט.

11 וואָרום איך ווייס די טראַכטונגען

וואָס איך טראַכט וועגן אייך, זאָגט גאָט,

טראַכטונגען פון פריד, און ניט צום בייזן,

כדי אייך צו געבן אַ לעצט און אַ האַפּנונג.

12 און איר וועט מיך רופן,

ב כלהעם אשר הגלה נבוכדנאצר מירושלם בבלה;
 ג אחרי צאת יבנה המלך והגבירה והסרסים שרי יהודה
 ד וירושלם והחיה המסגר מירושלם: ביד אלעשה כך
 ה שפן וגמריה ביהלקיה אשר שלח צדקיה מלך יהודה
 ו אלנבוכדנאצר מלך בבל בבלה לאמר: כה אמר
 ז יהוה צבאות אלהי ישראל לכלהגולה אשר הגלית
 ח מירושלם בבלה: בנו בתים ושבו ונטעו גנות ואכלו
 ט אתפרין: קחו נשים והולידו בנים ובנות וקחו לבניכם
 י נשים ואתבנותיכם תנו לאנשים ותלדנה בנים ובנות
 י1 ורברשם ואלתמעטו: ודרשו אתשלום העיר אשר
 י2 הגלית אתכם שמה ותתפללו בעדה אלהיהוה פי
 י3 בשלומה יהיה לכם שלום: פי כה אמר יהוה
 י4 צבאות אלהי ישראל אלשיאו לכם נביאיכם אשר
 י5 בקרבכם וקסמיכם ואלתשמעו אלהלמתיכם אשר
 י6 אתם מחלמים: פי בשקר הם נבאים לכם בשמי לא
 י7 שלחתים נאם יהוה: כירה אמר יהוה פי לפי
 י8 מלאת לבבל שבעים שנה אפקד אתכם והקמתי עליכם
 י9 אתדברי הפיוב להשיב אתכם אלהמקום הזה: פי
 י10 אנכי ידעתי אתהמחשבת אשר אנכי חשב עליכם נאם
 י11 יהוה מחשבות שלום ולא לרעה לתת לכם אתחירת
 י12 ותקוה: וקראתם אתי ותלבתם ותתפללתם אלי ושמעתי
 י13 אליכם: ובקשתם אתי ומצאתם פי תדרשני בכר
 י14 לבבכם: ומצאתי לכם נאם יהוה ושכתי אתשבותיכם
 י15 וקבצתי אתכם מקלהגוים ומקלהמקומות אשר החחתי
 י16 אתכם שם נאם יהוה והשכתי אתכם אלהמקום אשר
 י17 הגלית אתכם משם: פי אמרתם הקים לנו יהוה
 י18 נבאים בבלה: כירה אמר יהוה אלההמלך

יד' שסחטס די

און איר וועט גיין און וועט מתפלל זיין צו מיר,

און איך וועל צוהערן צו אייך.

12 און איר וועט מיך זוכן און געפינען,

אז איר וועט מיך פאַרשן מיט אייער גאַנצן האַרצן.

14 און איך וועל זיך לאָזן געפינען פון אייך, זאָגט גאָט,

און איך וועל אומקערן אייער געפאַנגענשאַפט,

און וועל אייך אייננאַמלען פון אַלע פעלקער,

און פון אַלע ערטער,

וואָס איך האָב אייך פאַרשטויסן אַהין, זאָגט גאָט,

און איך וועל אייך אומקערן צו דעם אַרט,

וואָס איך האָב אייך פאַרטריבן פון דאָרטן.

15 ווייל איר האָט געזאָגט:

גאָט האָט אונדז אויפגעשטעלט נביאים אין בבל,

16 וואָרום אזוי האָט גאָט געזאָגט

11 פאַרבינדט זיך מיט פסוק 20.

אויף דעם מלך וואָס זיצט אויפן טראָן פון דוד,
 און אויף דעם גאַנצן פּאָלק וואָס זיצט אין דערדאָויקער
 שטאָט—
 אַייערע ברידער וואָס זיינען ניט אַרויס מיט אַיך אין
 גלות:

17 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
 זע, איך שיק אָן אויף זיי די שווערד,
 דעם הונגער, און די פעסט,
 און איך וועל זיי מאַכן אַזוי ווי עקלדיקע פּייגן
 וואָס קענען ניט געגעסן ווערן פאַר שלעכטקייט.
 18 און איך וועל זיי נאַכיאָגן מיט דער שווערד,
 מיטן הונגער, און מיט דער פעסט,
 און איך וועל זיי מאַכן פאַר אַ שוידער
 ביי אַלע קיניגרייכן פון דער ערד,
 פאַר אַ קללה, און פאַר אַ שרעק,
 און פאַר אַ שמוצערונג, און פאַר אַ שאַנד,
 צווישן אַלע פעלקער, וואָס איך האָב זיי פאַרשטויסן
 אַהין:

19 פאַרוואָס זיי האָבן ניט צוגעהערט
 צו מיינע ווערטער, זאָגט גאָט,
 ווען איך האָב געשיקט צו זיי מיינע קנעכט די נביאים,
 נאַכאַנאַנד און נאַכאַנאַנד געשיקט;
 און איר האָט ניט צוגעהערט, זאָגט גאָט.

20 דרום הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר אַלע פאַר
 טריבענע,

וואָס איך האָב אַרויסגעשיקט פון ירושָׁלים קיין בָּבֶל:
 21 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות, דער גאָט פון ישראל,
 אויף אַחאַב דעם זון פון קוֹלִיָהוּ,
 און אויף צדקיהו דעם זון פון מַעֲשֵׂהוּן,
 וואָס זאָגן אַיך נביאות אין מיין נאָמען ליגן:
 זע, איך גיב זיי אין דער האַנט
 פון נבוכדראַצַר דעם מלך פון בָּבֶל,
 און ער וועט זיי דערשלאָגן פאַר אַייערע אויגן.

הַיּוֹשֵׁב אֶלְכֶּמָא רֹד וְאֶל־בְּלִדְעִים הַיּוֹשֵׁב בְּעִיר הַזֹּאת
 אַחֲיֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אִתְּכֶם בְּגוֹלָה: כֹּה אָמַר יְיָ
 יְהוָה צְבָאוֹת הַגִּבּוֹר מְשַׁלַּח בָּם אֶת־הַחֶרֶב אֶת־הָרֶעִב
 וְאֶת־הַדָּבָר וְנִתְּתִי אוֹתָם כַּחֲאֵנִים הַשְּׁעָרִים אֲשֶׁר לֹא־
 תֵּאבְּלֶנָה מָרַע: וְרַדְפֹתִי אַחֲרֵיהֶם בַּחֶרֶב בְּרֶעִב וּבַדָּבָר יִי
 וְנִתְּתִים לַנּוֹעָה לְכָל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ לְאֱלֹהִים וּלְשִׁמְיָהוּ
 וּלְשִׁרְקָהּ וּלְחֶרְפָּהּ בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִדְרִיתִים שָׁם: תַּחַת יִי
 אֲשֶׁר־לֹא־שָׁמְעוּ אֶל־דְּבָרֵי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּי
 אֲלֵיהֶם אֶת־עַבְדֵי הַנְּבִאִים הַשְּׂפָם וְשִׁלַּח וְלֹא שָׁמַעְתֶּם
 נְאֻם־יְהוָה: וְאַתֶּם שָׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כְּלִי־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־
 שְׁלַחְתִּי מִירוּשָׁלַם בְּבִלְחָה: כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כֹּא
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־אַחַב בְּדַקְלָהּ וְאֶל־צִדְקִיָּהוּ בֶן־
 מַעֲשֵׂיָהוּ הַנְּבִאִים לְכֶם בְּשֵׁמי שָׂקָר הַגִּבּוֹר וְנָתַן אִתָּם בְּיַד
 נְבוּכַדְרֶאֱצַר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִכֶּם לַעֲיִינֵיכֶם: וְלָקַח מֵהֶם כֹּב
 קָלְלָה לְכָל גִּלוֹת יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּבָבֶל לֵאמֹר יְשִׁמְךָ יְהוָה
 כְּצִדְקִיָּהוּ וּכְאַחַב אֲשֶׁר־קָלַם מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּאֵשׁ: יֵעַן אֲשֶׁר כֹּב
 עָשׂוּ נְבִלָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּנְאַפוּ אֶת־נְשֵׁי רֵעֵיהֶם וַיְדַבְּרוּ דְבַר
 בְּשֵׁמי שָׂקָר אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתֶם וְאַנְכִי הוֹדַע וְעַד נְאֻם־
 יְהוָה: וְאֶל־שְׁמַעְיָהוּ הַנְּחֻלְמִי תֹאמַר לֵאמֹר: כֹּה־
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יֵעַן אֲשֶׁר אֶתֶּה
 שְׁלַחְתָּ בְּשִׁמְכָה סַפְרִים אֶל־בְּלִדְעִים אֲשֶׁר בְּירוּשָׁלַם
 וְאֶל־צַפְנִיָּה בֶן־מַעֲשֵׂיָהוּ הַכֹּהֵן וְאֶל־בְּלִדְהַנִּים לֵאמֹר:
 יְהוָה נִתְּנָה כֹהֵן תַּחַת יְדוּיָדַע הַכֹּהֵן לְדַוּוֹת פְּקָדִים בֵּית־
 יְהוָה לְבַל־אִישׁ מִשְׁגֵׁעַ וּמִתְנַבֵּא וְנִתְּתָה אִתּוֹ אֶל־הַמַּהֲפָכֶת
 וְאֶל־הַצֵּינִק: וְעַתָּה לְמַדָּה לֹא נִעְרַתְּ בִירְמִיָּהוּ הַעֲנֹתִתִי־
 הַמִּתְנַבֵּא לְכֶם: כִּי עַל־כֵּן שְׁלַח אֲלֵינוּ בָּבֶל לֵאמֹר אֲרַבְּהָ כֹּב
 הוּא בְּנוֹ כַתִּים וְשָׁבוּ וְנִמְעוּ נְוֹת וְאָבְלוּ אֶת־פְּרִיהֶן:

טו' מא' ע"ל יח' משה קי נב' יחזקאל קי כה' יחזקאל

22 און פון זיי וועט גענומען ווערן אַ קללה
 ביי אַלע פאַרטריבענע פון יהודה וואָס אין בָּבֶל,
 אַזוי צו זאָגן: זאָל דִּיך גאָט מאַכן
 אַזוי ווי צדקיהו און אַזוי ווי אַחַב,
 וואָס דער מלך פון בָּבֶל האָט זיי פאַרברענט אין פּייער!
 23 ווייל זיי האָבן געטאָן נבלות אין ישראל,
 אין מְזִנָה געווען מיט די ווייבער פון זייערע חברים,
 און פאַלש גערעדט אין מיין נאָמען ווערטער
 וואָס איך האָב זיי ניט באַפוילן;
 אָבער איך ווייס, און בין עדות, זאָגט גאָט.

24 און אויף שמעיהו פון נחלם זאָלסטו זאָגן, אַזוי צו זאָגן: 25 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאות, דער גאָט פון
 ישראל, אַזוי צו זאָגן: ווייל דו האָסט געשיקט אין דיין נאָמען בריוו צום גאַנצן פּאָלק וואָס אין ירושָׁלים, און צו צפּניָה
 דעם זון פון מַעֲשֵׂהוּן, דעם כּהֵן, און צו אַלע כּהֵנים, אַזוי צו זאָגן: 26 גאָט האָט דִּיך געמאַכט פאַר אַ כּהֵן אויפן אָרט פון
 יהוידָע דעם כּהֵן, כּדי עס זאָלן זיין אויפּווער אין הויז פון גאָט איבער אַיטלעכן משוגענעם און נביאות־זאָגער, און דו
 זאָלסט אים אַרײַנטאָן אין דעם צוואַנגקלאַץ און אין דעם האַלדורײַנג. 27 און אַצונד, אַלמאַי האָסטו ניט אָנגעשריען
 אויף ירמיהו פון עַנְחוֹת, וואָס מאַכט זיך פאַר אַ נביא צו אַיך? 28 וואָרום ער האָט דאָך געשיקט צו אונדז קיין בָּבֶל:
 אַזוי צו זאָגן: דאָס איז אויף לאַנג; בױט הייזער און באַווינט, און פּלאַנצט גערטנער און עסט זייער פּרוכט.

כט ויקרא צפניה הכהן את-הספר הזה באזני ירמיהו
 ל הנביא: יהוה דבר-יהוה אלי-ירמיהו לאמר:
 לא שלח על-בליהגולה לאמר בה אמר יהוה אל-שמעיה
 הנחלמי ימן אשר נבא לכם שמעיה ואני לא שלחתי
 לב ויבטח אתכם על-שקר: לכן בהאמר יהוה הנני פקד
 על-שמעיה הנחלמי ועל-זרעו לא-יהיה לו איש וישב
 בתוך-העם הזה ולא-יראה בטוב אשר-אני עשה-לעמי
 נאס-יהוה ב-סרה דבר על-יהוה:

ל

א הדבר אשר הזה אלי-ירמיהו מאת יהוה לאמר: בה
 אומר יהוה אל-ישראל לאמר כתב-לך את כל-הדברים
 ג אשר-דברתי אליך אל-ספר: כי הנה ימים באים נאם
 יהוה ושבתו את-שבות עמי ישראל ויהודה אמר יהוה
 ד והשבתים אלה-ארץ אשר-נתתי לאבתם וירשיה:
 ה ואלה הדברים אשר דבר יהוה אל-ישראל ואל-יהודה:
 ו כירכה אמר יהוה קול חרדה שמענו פחד ואין שלום:
 ז שאלרנא וראו אסילך זכר מדוע ראיתי כל-גבר ידיו
 ח על-חלציו ב-גולה ונהפכו כל-פנים לירקון: הוי כי
 ט גדול היום ההוא מאין כמדו ועת-צרה היא ליעקב וממנה
 י יושע: והנה ביום ההוא נאם יהוה צבאות אשר
 יא עלו מעל צואנה ומסרו-תך אנתק ולא-יעבד-כו עוד
 יב זרים: ועבדו את יהוה אלהיהם ואת דוד מלכם אשר
 יג אקים להם: ואתה אל-תירא עבדי יעקב נאס-יהוה
 יד ואל-תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת-זרעך
 יה מארץ שבבים ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחרד:
 יו כי-ראתך אני נאס-יהוה להושיעך כי אעשה כלה בכל-
 יז הגוים אשר הפצותך שם אך אתך לא-אעשה כלה
 יח ויסרתך למשפט ונקה לא אנקך: כי בה אמר

20 און צפניה דער פהן האט געלייענט דעמדאזיקן
 בריו אין די אויערן פון ירמיהו הנביא. 20 און דאס ווארט
 פון גאט איז געווען צו ירמיהו, אזוי צו זאגן: 21 שיק צו
 אלע פארטריבענע, אזוי צו זאגן:

אזוי האט גאט געזאגט אויף שמעיהן פון נחלם:
 וייל שמעיה האט איך נביאות געזאגט,
 ווען איך האב אים ניט געשיקט,
 און ער האט איך פארזיכערט אויף ליגן,
 22 דרום האט גאט אזוי געזאגט:

זע, איך רעכנ זיך מיט שמעיהן פון נחלם,
 און מיט זיין ואמען;
 פון אים וועט ניט בלייבן א מאן
 צו זיצן צווישן דעמדאזיקן פאלק,
 און ער וועט ניט ווען דאס גוטס
 וואס איך טו מיין פאלק, זאגט גאט,
 וייל אפקערונג האט ער גערעדט קעגן גאט.

ר דאס ווארט וואס איז געווען צו ירמיהו פון גאט,
 אזוי צו זאגן: 2 אזוי האט געזאגט יהוה דער גאט פון
 ישראל, אזוי צו זאגן: שרייב דיר אויף אלע ווערטער וואס
 איך האב גערעדט צו דיר, אויף א בוך. 3 ווארום זע, טעג
 קומען, זאגט גאט, און איך וועל אומקערן די געפאנגענע
 שאפט פון מיין פאלק ישראל און יהודה, זאגט גאט, און
 וועל זיי ווידערקערן צו דעם לאנד, וואס איך האב געגעבן
 זייערע עלטערן, און זיי וועלן עס ארבן.

4 און דאס זיינען די ווערטער וואס גאט האט גערעדט
 אויף ישראל און אויף יהודה:

5 פארוואר, אזוי האט גאט געזאגט:

א קול פון ציטערניש האבן מיר געהערט;
 אנגסט און ניט פריד.

6 פרעגט אקארשט און זעט

אויב א מאנספארשוין קען געווינען;

פארוואס זע איך יעטוועדער מאן

מיט זיינע הענט אויף זיינע לענדן,

אזוי ווי א געווינערין,

און איטלעך פנים איז פארקערט אין גרינקייט?

7 ווי, ווארום גרויס איז יענער טאג,

אן א גלייכן צו אים;

און א צייט פון גויט איז דאס פאר יעקב,

אבער פון איר וועט ער געהאלפן ווערן.

8 און עס וועט זיין אין יענעם טאג,

זאגט גאט פון צבאות,

וועל איך צעברעכן זיין יאך פון דיין האלדו,

און דייע בינדשטריק וועל איך צערייסן;

און מער וועלן ניט ארבעטן מיט אים פרעמדע.

9 גייערט זיי וועלן דינען יהוה זייער גאט,

און דוד זייער מלך,

וואס איך וועל זיי אויפשטעלן.

10 און דו זאלסט ניט מורא האבן,

מיין קנעכט, יעקב, זאגט גאט,

און ניט אנגסטן, ישראל,

ווארום זע, איך העלף דיר פון דער ווייט,

און דיין זאמען פון לאנד פון זייער געפאנגענשאפט;

און יעקב וועט ווידער זיין רואיק און זיכער,

און קיינער וועט ניט שרעקן.

11 ווארום איך בין מיט דיר, זאגט גאט, דיר צו העלפן;

ווארום איך וועל מאכן א פארלענדונג

פון אלע פעלקער וואס איך האב דיר אהין צעשפרייט,

אבער פון דיר וועל איך קיין פארלענדונג ניט מאכן,

און איך וועל דיר שטראפן לויט גערעכטיקייט,

אבער פארטיליקן וועל איך דיר ניט פארטיליקן.

12 ווארום אזוי האט גאט געזאגט:

ה כִּי יִשְׂאוּם קִרְאוּ נְעָרִים בְּתֵר אַפְרַיִם קוֹמוּ וְנַעֲלֵה צִיּוֹן
 ו אֲלֵהֶנּוּ אֶלְהֵנוּ: כִּרְכָה | אָמַר יְהוָה רְנוּ לַיַּעֲקֹב
 שְׂמֵחָה וְצַהֲלוּ בְּרֹאשׁ הַיּוֹם הַשְּׁמִיעוּ הַלְלוּ וְאָמְרוּ הוֹשִׁיעַ
 ז יְהוָה אֶת־צִמְדוֹ אֶת שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל: הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם
 מֵאֶרֶץ צִפּוֹן וּקְבָצְתִים מִיִּרְבַּת־אֶרֶץ בָּם עוֹר וּפְסָח אֶרֶה
 ח וְיָלַדְתִּי יְחִידוֹ קָהֵל נְדוּל לְשׁוֹבוֹ הַנֶּה: בְּכִכִּי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים
 ט אוֹכִילִם אֹלִילִכֶם אֶל־נַחְלֵי מַיִם בְּדַרְדַּר יִשָּׂר לֹא יִשְׁלָו
 י בָּהּ בִּרְדוּתִי לְיִשְׂרָאֵל לֹאֵב וְאַפְרַיִם בְּכָרִי הוּא: שְׁמָעוּ
 יא דְבַר־יְהוָה גּוֹיִם וְהִגִּידוּ בְּאֵיִם מִמְּדַחֵק וְאָמְרוּ מוֹרֵה
 יב יִשְׂרָאֵל יִקְבְּצֵנוּ וְשָׁמְרוּ כִרְעֵה עֲדָה: כִּרְפָה יְהוָה אֶת־
 יג יַעֲקֹב וְתָאֲלוּ מִיַּד חֲזַק מִמֶּנּוּ: וְכֹאֵף וְהִנְנִי בְּמִרוֹס־צִיּוֹן
 יד וְנִהְרִי אֶל־טוֹב יְהוָה עַל־דָּגְן וְעַל־תִּירֵשׁ וְעַל־צֶהֳרָר וְעַל־
 טו בְּנֵי־צֹאן וּבְקָר וְהִיתָה נִפְשָׁם כֶּגֶן רִזָּה וְלֹא־יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה
 יז עוֹד: אִו תִּשְׂמַח בְּתוֹלָה בְּמַחֹל וּבְחִרִים וּזְקִנִים יַחְדוֹ
 יח וְהַפְכֵתִי אֲבָלָם לְשִׁשׁוֹן וְנַחֲמַתִּים וְשִׁמְחַתִּים מִיּוֹנָם:
 יט וְרוּחִי נִפֵּשׁ הַכְּהֻנִים דָּשָׁן וְעַמִּי אֶת־טוֹבִי יִשְׁבְּעוּ נְאֻם־
 כ יְהוָה: כֹּה | אָמַר יְהוָה קוֹל בְּרַמָּה נִשְׁמָע נְהִי בְכִי
 כא תַמְרוֹרִים רַחֵל מִכְּבֵדָה עַל־בְּנֵיהָ מֵאַנְהָ לְהַנְחִים עַל־בְּנֵיהָ
 כב כִּי אֵינְנִי: כֹּה | אָמַר יְהוָה מִנְעִי קוֹלְךָ מִכִּי וְעֵינַיִךָ
 כג מִדְּמָעָה כִּי יֵשׁ שֹׁכֵר לִפְעֻלָּתְךָ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ
 כד אוֹיֵב: וְיִשְׁתַּקְּוָה לְאַחֲרִיתְךָ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ בְנֵי־
 כה לְנִבְוִלָם: שְׁמָעוּ שְׁמַעְתִּי אַפְרַיִם מִתְּנוֹדֵד יִסְרַתְנִי וְאוֹסֵר
 כו כְּעַגֹּל לֹא לְמֹד הַשְׁבִּנִי וְאֲשׁוּבָה כִּי אֶתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי:
 כז כִּי־אַחֲרֵי שׁוֹבֵי נַחֲמַתִּי וְאַחֲרֵי הַנְּדַעִי סִפְקַתִּי עַל־יָרֵךְ
 כח בְּשֵׁתִי וְנִמְנַבְלַמְתִּי כִּי נִשְׁאֲתִי חֲרַפְתִּי נִעֲרִי: הֲבֵן יִקְוֶה
 כט לִי אַפְרַיִם אִם יֵלֵד שְׁשׁוּעִים כְּרִמְדֵי דְבָרִי בּוֹ וְכֹר
 ל אֲנַכְרֵנוּ עוֹד עַל־כֵּן הִמּוּ מַעֲלֵי לֹ רַתָּם אֶרְתַּמְנוּ נְאֻם־

ה וואָרום זיין וועט אַ טאַג,
 ווען די וועכטער רופן אויפן געבערג פון אפרים:
 שטייט אויף, און לאַמיר אַרויפגיין קיין ציון,
 צו יהוה אונדזער גאָט.
 וואָרום אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 זינגט מיט פרייד וועגן יעקב,
 און שאַלט וועגן דעם קאָפּ פון די פעלקער;
 מאַכט הערן, לויבט, און זאָגט:
 העלף, גאָט, דיין פּאָלק,
 דעם איבערבלייב פון ישראל.
 זע, איך ברענג זיי פון צפון־לאַנד,
 און וועל זיי אַינזאַמלען פון די עקן ערד;
 צווישן זיי דעם בלינדן און דעם הינקעדיקן,
 די טראָגעדיקע און די געווינערין אין איינעם;
 אַ גרויס געזעמל וועלן זיי זיך אומקערן אַהער.
 מיט געוויין וועלן זיי קומען,
 און מיט לייטזעליקייט וועלן זיי ברענגען;
 איך וועל זיי פירן ביי טייכן וואַסער,
 אויף אַ וועג אַ גלייכן
 וואָס זיי וועלן דריין ניט געשטרויכלט ווערן;
 וואָרום איך בין אַ פּאָטער צו ישראל,
 און אפרים, ער איז מיין בָּכּוֹר.
 הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר פעלקער,
 און דערצײלט אין די אינדולען פון דער ווייט, און זאָגט:
 דער וואָס האָט צעשפּרייט ישראל, טוט אים אַינזאַמלען,
 און היט אים ווי אַ פּאַסטוך זיין סטאַדע.
 וואָרום גאָט האָט אויסגעקויפט יעקב,
 און אים אויסגעלייזט פון דער האַנט פון
 דעם שטאַרקערן פון אים.
 און זיי וועלן קומען און זינגען אויף דער הייך פון ציון,
 און זיי וועלן שטראָמען צו גאָטס גוטס,
 צו תּבוּאה, און צו וויין, און צו אייל,
 און צו יונגע שאָף און רינדער;
 און זייער זעל וועט זיין ווי אַ באַוועסערטער גאַרטן,
 און זיי וועלן מער ווידער ניט שמאַכטן.
 דענסמאָל וועט די יונגפרוי זיך פרייען אין טאַנץ,
 און בַּחורִים און זקנים אין איינעם;
 און איך וועל פאַרקערן זייער טרויער אין פרייד,
 און וועל זיי טרייסטן און זיי דערפרייען אין זייער קומער.
 און איך וועל זעטן די זעל פון די כּהֻנִים מיט פעטקייט,
 און מיין פּאָלק וועט זיין זאָט מיט מיין גוטס,
 זאָגט גאָט.
 אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 אַ קוֹל ווערט אין רָמָה געהערט,
 אַ יאַמער, אַ ביטער געוויין;
 רחל וויינט אויף אירע קינדער,
 זי וויל זיך ניט טרייסטן נאָך אירע קינדער,
 וואָס זיי זיינען מער ניטאָ.
 אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 פאַרמייד דיין קוֹל פון געוויין,
 און דיניע אויגן פון טרערן,
 וואָרום פאַראַן אַ לויין פאַר דיין מי, זאָגט גאָט;

ז' קפ"ב בסעפ"א י"ח מל"ג י"א קפ"ב בסעפ"א

און זיי וועלן זיך אומקערן פון לאַנד פון דעם פּיינט.
 16 און פאַראַן אַ האַפּונג פאַר דיין לעצט, זאָגט גאָט,
 און די קינדער וועלן זיך אומקערן צו זייער געמאַרק.
 17 הערן האָב איך געהערט אפרים זיך קלאַנגן:
 האַסט מיך געשטראָפּט, און איך בין געשטראָפּט געוואָרן,
 ווי אַ קאַלב ניט געלערנט;
 לאַז מיך אומקערן, און איך וועל זיך אומקערן,
 וואָרום דו ביסט יהוה מיין גאָט.
 18 וואָרום נאָך מיין אַפּקערונג
 האָב איך חרטה געהאַט,
 און נאָך מיין געוואָר ווערן,
 האָב איך זיך געשלאָגן אויפן דיך;
 איך שעם זיך און בין אין ביוש,
 ווייל איך טראָג די שאַנד פון מיין יונגט.
 19 איז מיר אַ טייער זון אפרים,
 צי אַ קינד אַ געצערטלטס?
 וואָרום ווי נאָר איך רעד פון אים;
 בענקען בענק איך ווידער נאָך אים;
 דרום ברומען מייע אינגעווייד צו אים;
 דערבאַרימען וועל איך אים דערבאַרימען, זאָגט גאָט.

יהוה: **הַיָּבִי לְךָ צִיּוֹנִים שְׂמִי לְךָ תִּמְרוּדִים שְׂתִי כ**
לְבָד לְמַסְלָה הַנֶּדֶךְ הִלַּכְתִּי שׁוּבִי בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל שׁוּבִי
אֶל-עַרְבֵי אֱלֹהִים: עַד-מָתִי הִתְחַמְקוּן חֶבֶת הַשְּׁוֹבֵבָה קִר כא
בְּרָא יְהוָה חֲדָשָׁה בְּאֶרֶץ נִקְבָּה חֶסֶבֶב נִבְרָ:
כִּדְאָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יֵאמְרוּ אֶת־י כב
הַדְּבָר הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרָיו בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתָם
יִבְרְכֶנּוּ יְהוָה נִוְדַעְדַּק כִּר הַקִּדְשׁ: וַיִּשְׁבוּ בְּהַ יְהוּדָה כג
וּבְלִעְרָיו יַחְדָּו אֲבָרִים וְנָסְעוּ בְּעָרָד: כִּי הִרְוִיתִי נֶפֶשׁ כד
צִיָּפָה וּבְלִנְפֶשׁ דָּאָבָה מִקְלָתִּי: עַל־זֹאת הִקְצַתִּי וְאָרָאָה כה
וּשְׁנֵי עָרֵבָה לִי: הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻמְיְהוָה כו
וְחָרַעְתִּי אֶת־בַּיִת יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בַּיִת יְהוּדָה וְרַע אֲדָם תִּרְעַ
בְּהַמָּה: הַיְהִי בְּאֶשֶׁר שִׁקְדָתִי עֲלֵיהֶם לְחַוֵּשׁ וּלְחַוֵּץ כז
וּלְהַרֵּם וּלְהֶאֱבִיד וּלְהַרְעַ בֶּן אֲשֶׁקֶר עֲלֵיהֶם לְבַנְתוֹת וּלְנַטוּץ
נְאֻמְיְהוָה: בְּיָמִים הָאֵלֶּם לֹא־יֵאמְרוּ עוֹד אָבוֹת אֲכָלוּ כח
בֶּסֶר וּשְׁנֵי בָנִים תִּקְהִינָה: כִּי אִמְדַּאִשׁ בְּעוֹנֵי יָמוֹת כָּל כט
הָאָדָם הָאֲכָל הַבֶּסֶר תִּקְהִינָה שְׁנֵיו: הִנֵּה יָמִים בָּאִים ל
נְאֻמְיְהוָה וְכִרְחִי אֶת־בַּיִת יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בַּיִת יְהוּדָה בְּרִית
חֲדָשָׁה: לֹא כְּבְרִית אֲשֶׁר כְּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם בְּיוֹם לא
הַחַוִּיכִי בִידֵם לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־הִמָּה הַפְּרוּ
אֶת־כְּרִיתִי וְאֲנֹכִי בְּעַלְתִּי בָם נְאֻמְיְהוָה: כִּי זֹאת הַבְּרִית לב
אֲשֶׁר אֲכַרַת אֶת־בַּיִת יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּם נְאֻמְיְ
יְהוָה נָתַתִּי אֶת־יְהוָה בְּקִרְבִּם וְעַל־לִבָּם אֶכְתַּבְנָה וְהִינִיתִי לג
לִדְם לְאֱלֹהִים וְהִמָּה יְהוֹדִילִי לְעַם: וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ
אֶת־דַּעְתּוֹ וְאִישׁ אֶת־אֲחִיו לֵאמֹר דַּעַן אֶת־יְהוָה כִּי כֹלֵם
יָדְעוּ אוֹתִי לְמַקְטָנָם וְעַד־דוֹלָם נְאֻמְיְהוָה: כִּי אֶסְלַח לד
לְעוֹנָם וּלְחַטָּאתָם לֹא אֶזְכֹּר־עוֹד: כֹּה אָמַר יְהוָה
נִתַּן שְׁמִשׁ לְאֹר יוֹקֵם חֶקֶת יָרַח וְכוּכָבִים לְאֹר לְלֵלָה

יט' כ"ג כ' חלסו קי' לה' שדוק פסגהש

²⁰ שטעל דיר צייכנס,
 מאך דיר וועגשטאנגען,
 גיב אכט אויף דעם שטעג,
 דעם וועג וואָס די ביסט געגאנגען;
 קער זיך אום, יונגפרוי ישראל,
 קער זיך אום צו די דאָזיקע שטעט דינע.
²¹ ביז וואָנען וועסטו זיך אָפּדרייען,
 טאָכטער ווידערשפעניקע?
 פּאַרוואָר, גאָט האָט באַשאַפֿן אַ נײַס אויף דער ערד:
 די ווײַבספּאַרשויך זאָל זיך שדכען צום מאַן.
²² אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות, דער גאָט פון ישראל:
 מע וועט נאָך זאָגן דאָס דאָזיקע וואָרט
 אין לאַנד פון יהודה, און אין זײַנע שטעט,
 ווען איך קער אום זײַער געפּאָנגענשאַפט:
 גאָט זאָל דיך בענטשן, ווייניג פון גערעכטיקייט,
 הייליקער באַרג!
²³ און יהודה און אלע זײַנע שטעט
 וועלן דרינען זיצן אין איינעם:
 אַקערלייט, און די וואָס ציען מיט סטאַדעס.
²⁴ וואָרום איך דערקוויק די מידע זעל,
 און איטלעך זעל וואָס שמאַכט, טו איך אָנפילן.
²⁵ דערויף האָב איך זיך אויפגעכאַפט און מיך אויפגעקוקט:
 און מײַן שלאָף איז מיר זיס געווען.
²⁶ זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
 און איך וועל פּאַרזײַען דאָס הויז פון ישראל
 און דאָס הויז פון יהודה,
 מיט זאָמען פון מענטשן, און מיט זאָמען פון בהמות.
²⁷ און עס וועט זײַן,
 אַזוי ווי איך האָב אויפגעפּאַסט אויף זײַ,
 אויסצורײַסן און אײַנצוואַרפּן,

וואָרום זײַ האָבן פּאַרשטערט מײַן בונד,
 הגם איך בין געווען זײַער האַר, זאָגט גאָט.
²² נײַערט דאָס וועט זײַן דער בונד וואָס איך וועל שליסן
 מיט דעם הויז פון ישראל נאָך יענע טעג, זאָגט גאָט:
 איך גיב אַרײַן מײַן תּוֹרָה אין זײַ,
 און אויף זײַער האַרצן וועל איך זי אויפּשרײַבן;
 און איך וועל זײַ זײַן צום גאָט,
 און זײַ וועלן מיר זײַן צום פּאָלק.
³³ און זײַ וועלן מער ניט לערנען
 איטלעכער זײַן חבר, און איטלעכער זײַן ברודער,
 אַזוי צו זאָגן: קענט גאָט!
 וואָרום זײַ אלע וועלן מיך קענען,
 פון זײַער קלענסטן ביז זײַער גרעסטן, זאָגט גאָט;
 וואָרום איך וועל פּאַרגעבן זײַער זינד,
 און זײַער חטא וועל איך מער ניט דערמאָנען.
⁴⁴ אַזוי האָט גאָט געזאָגט,
 דער וואָס גיט די זון פאַר אַ ליכט בײַ טאָג,
 און די געזעצן פון לבנה און שטערן
 פאַר אַ ליכט בײַ נאַכט;

און צו צעשטערן און אונטערצוברענגען, און בײַז צו טאָן,
 אַזוי וועל איך אויפפאַסן אויף זײַ,
 צו בויען און צו פּלאַנצן, זאָגט גאָט.
²⁸ אין יענע טעג וועט מען מער ניט זאָגן:
 די פּאַטערס האָבן געגעסן זויערע וויינטרויבן,
 און די צײַן פון די זײַן זײַנען האַיליק.
²⁹ נײַערט איטלעכער פאַר זײַן זינד וועט שטאַרבן;
 יעטוועדער מענטש וואָס עסט די זויערע וויינטרויבן,
 זײַנע צײַן וועלן האַיליק ווערן.
³⁰ זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
 און איך וועל שליסן מיט דעם הויז פון ישראל,
 און מיט דעם הויז פון יהודה,
 אַ נײַעם בונד;
³¹ ניט ווי דער בונד וואָס איך האָב געשלאָסן
 מיט זײַערע עלטערן
 אין דעם טאָג וואָס איך האָב אָנגענומען זײַער האַנט
 זײַ אַרויסצוציען פון לאַנד מִצְרַיִם;

לה רַנַּע הַיָּם נִהְיָוּ נְלִיּוֹ הַיָּהּ צְבָאוֹת שְׁמוֹ: אִם־יִקְמוּ
 הַחֲקִים הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵי נְאֻם־יְהוָה נִם וְרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּחוּ
 לוֹ מִהַיּוֹת נְיֹו לִפְנֵי כָּל־יְהוּדִים: כֹּה אָמַר יְהוָה אֱמִי
 יִמְדוּ שְׁמִים מִלְּמַעְלָה וַיַּחֲקְרוּ מִזְּסִיד־אֶרֶץ לְמַטֵּה נִם־
 אֲנִי אֲמַאֵם בְּכָל־נְרַע יִשְׂרָאֵל עַל־כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ נְאֻם־
 לוֹ יְהוָה: הִנֵּה יָמִים: נְאֻם־יְהוָה וְנִבְנְתָה הָעִיר
 לַח לַיהוָה מִמִּנְהַל חֲנַנְאֵל עַד־שַׁעַר הַפְּנֵה: וַיָּצֵא עוֹד קְנִיָּה
 לַט הַמִּדְבָּר נִגְדוּ עַל גְּבֻעַת גְּרִב וְנִסַּב גִּעְתָּה: וְכָל־הַעַמֻּק
 הַפְּנִירִים וְהַתְּלָשׁוּן וְכָל־הַשְּׂרָמוֹת עַד־נַחַל קַדְרוֹן עַד־פְּנֵת
 שַׁעַר הַסּוּסִים מִזְרְחָה קָרַשׁ לַיהוָה לֹא־יִתֵּשׁ וְלֹא־יִהְרַס
 עוֹד לְעוֹלָם:

לב

א הַדְּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יְרֵמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בְּשַׁנְתָּ הַעֲשָׂרִית
 לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה הַשְּׁנָה שְׁמֵנִי־עֶשְׂרִי שָׁנָה
 ב לְנִבְכַדְרָאֲצַר: וְאֵן חֵיל מֶלֶךְ בָּבֶל צָרִים עַל־יְרוּשָׁלַם
 ג וַיִּרְמְיָהוּ הַנְּבִיא הָיָה כְּלֹא בַחֲצֵר הַמִּשְׁרָה אֲשֶׁר בֵּית־
 ד מֶלֶךְ יְהוּדָה: אֲשֶׁר בְּלֹא צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֹא־אָמַר
 ה מִדְּבַר אֲתָה נְבִיא לֹא־אָמַר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־
 ו הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְלִכְרָהּ: וְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ
 ז יְהוּדָה לֹא יִמְלֹט מִיַּד הַבְּשָׂדִים כִּי־הִתְנַחֵן יִתֵּן בְּיַד מֶלֶךְ־
 ח בָּבֶל וְדַבְּרֵנוּ עִם־סָפִיו וְעִנֵּינוּ אֶת־עֵינֵינוּ תְּרַאֲנֵנָה: וְכָל־
 ט יוֹדֵךְ אֶת־צִדְקִיָּהוּ וְשֵׁם יְהוָה עַד־פִּקְדֵי אֲתָו נְאֻם־יְהוָה
 י כִּי תִלְחַמְנוּ אֶת־הַבְּשָׂדִים לֹא תִצְלִיחוּ: וַיֹּאמֶר
 יא יְרֵמְיָהוּ הִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֹא־אָמַר: הִנֵּה חֲנַמְאֵל בֶּךְ
 יב שְׁלֹם הַדָּד בָּא אֵלַיךְ לֹא־אָמַר קְנִיָּה לְךָ אֶת־שָׂדֵי אֲשֶׁר
 יג בְּעִנְיָתוֹת כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַנְּאֻלָּה לְקִנְיֹות: וְנִבֵּא אֵלַי חֲנַמְאֵל
 יד בְּדַבְּרֵי יְהוָה אֶל־חֲצֵר הַמִּשְׁרָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קְנִיָּה

דער וואָס רודערט אויף דעם ים, אָז זײַנע וועלן
 ברומען—
 יהוה פון צבאות איז זיין נאָמען:
 35 אויב די דאָזיקע געוועזן וועלן אָפּגעטאָן ווערן פון פאַר
 מיר,
 זאָגט גאָט,
 וועט אויך דער זאָמען פון ישראל אויפהערן
 צו זיין אַ פּאָלק פאַר מיר אַלע טעג.

36 אזוי האָט גאָט געוואָגט:

אויב די הימלען פון אויבן וועלן אויסגעמאַסטן ווערן,
 און די גרונטפעסטן פון דער ערד אונטן וועלן דער־
 פאַרשט ווערן,
 וועל איך אויך פאַראַכטן אַלדעם זאָמען פון ישראל,
 פאַר אַלץ וואָס זײ האָבן געטאָן, זאָגט גאָט.

37 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, און די שטאָט וועט
 אויפגעבויט ווערן צו גאָט, פון דעם טורעם פון חננאל ביון
 ווינקלטייער. 38 און די מעסטשנור וועט אַרויסגיין ווייטער,
 גלייך אַקעגן, ביון בערגל גרב, און וועט זיך פאַרדרייען
 קיין גועה. 39 און דער גאַנצער טאָל פון פגרים און אש,
 און אַלע פעלדער ביז באַך קדרון, ביון ווינקל פון פערד־
 טויער אין מזרח, וועלן זיין הייליק צו גאָט; עס וועט מער
 גיט אויסגעריסן ווערן, און גיט צעשטערט ווערן, אויף
 אייביק.

לב

1 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמיהוּן פון
 גאָט, אין צענטן יאָר פון צדקיהו דעם מלך פון

לא, לו' ברום קי ולא סובי בסמא אין מלח ער לח' ק קי לט' השדמוח קי
 לב, א' משה קי ד' ענו ק ו' הסטח סד סס

יהודה, דאָס איז דאָס אַכצנטע יאָר פון נבוכדראַצַר. 2 און דער חיל פון דעם מלך פון בבל האָט דענסמאָל געלעגערט
 אויף ירושָׁלַם, און ירמיהו הנביא איז געווען אַיינגעשפּאַרט אין הויף פון דער וואַך, וואָס אין הויז פון דעם מלך פון יהודה.
 3 וואָרום צדקיהו דער מלך פון יהודה האָט אים אַיינגעשפּאַרט, אזוי צו זאָגן: אַלמאָי זאָגסטו נביאות, אזוי צו זאָגן: אזוי
 האָט גאָט געוואָגט: זע, איך גיב די דאָזיקע שטאָט אין דער האַנט פון דעם מלך פון בבל, און ער וועט זי באַצווינגען; 4 און
 צדקיהו דער מלך פון יהודה וועט גיט אַנטרונגען ווערן פון דער האַנט פון די כּשדים, גייערט איבערגעגעבן וועט ער
 איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פון דעם מלך פון בבל, און ער וועט רעדן צו אים מויל צו מויל, און אויג אין אויג
 וועט ער אים זען; 5 און קיין בבל וועט ער אַוועקפירן צדקיהוּ, און דאָרטן וועט ער זיין ביז איך דערמאָן זיך אָן אים,
 זאָגט גאָט; אָז איר וועט מלחמה האַלטן מיט די כּשדים, וועט איר גיט באַגליקן?

6 און ירמיהו האָט געוואָגט: דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר אזוי צו זאָגן: זע, חנמאל דער זון פון שלום דיין
 פעטער קומט צו דיר, אזוי צו זאָגן: קויף דיר מיין פעלד וואָס אין ענְתוֹת, וואָרום דיר געהערט דאָס אויסלייזרעכט
 אָפּצוקויפן.
 7 און חנמאל מיין פעטערס זון איז געקומען צו מיר אין הויף פון דער וואַך, אזוי ווי דאָס וואָרט פון גאָט, און ער האָט

צוגעהערט צו דיין קול, און אין דיין תורה זיינען זיי ניט געגאנגען; אלץ וואָס דו האָסט זיי באַפוילן צו טאָן האָבן זיי ניט געטאָן, און דו האָסט געמאַכט געשען צו זיי אַלדאָס־דאָזיקע ביזו. ²⁴ זע, די ערדוואַלן זיינען געקומען ביז דער שטאָט, זי צו באַצווינגען, אין די שטאָט ווערט איבערגע־געבן אין דער האַנט פון די פֿשדים וואָס האַלטן מלחמה אויף איר, פון וועגן דער שווערד און דעם הונגער און דער פעסט; און וואָס דו האָסט גערעדט איז געשען, און אָט זעסטו עס. ²⁵ פון דעסטוועגן האָסטו, גאָט דו האַר, געזאָגט צו מיר: קויף דיר דאָס פעלד פאַר געלט, און שטעל עדות; ווען די שטאָט ווערט איבערגעגעבן אין דער האַנט פון די פֿשדים.

²⁶ איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו ירמיהוּן, אַזוי צו זאָגן: ²⁷ זע, איך בין יהוה דער גאָט פון אַלע לייבער; איז דען פאַרמיטן פון מיר אַ שום זאָך? ²⁸ דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: זע, איך גיב די־דאָזיקע שטאָט אין דער האַנט פון די פֿשדים, און אין דער האַנט פון נבוכדראַצַר דעם מלך פון בָּבֶל, און ער וועט זי באַצווינגען. ²⁹ און די פֿשדים וואָס האַלטן מלחמה אויף דערדאָזיקער שטאָט, וועלן קומען און וועלן אָנצינדן די־דאָזיקע שטאָט אין פֿיער, און וועלן זי פאַרברענען מיט די הייזער וואָס מע האָט גערייכערט אויף זייערע דעכער צו בעל, און געגאַסן גיס־אָפּפער צו פרעמדע געטער, כדי מיך צו דערצערענען.

שְׁמֵנוּ בְּקוֹלֶךָ וּבִתְרוּחֶךָ לֹא־הִלַּכְנוּ אֶת־כְּלֵי־אֲשֶׁר צִוִּיתָהּ לָהֶם לַעֲשׂוֹת לֹא עָשׂוּ וַתִּקְרָא אֹתָם אֶת־כְּלֵי־הָרֶעָה כִּי־הָיִאתָ: הֲנֵה הַסְּלִלוֹת בְּאוֹ הַעִיר לְלִבְכֶּה וְהַעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַפְּשָׁדִים הַנִּלְחָמִים עֲלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרֶעֶב וְהַדָּבָר כִּי־וְאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ הִנֵּה וְהִנֵּה רָאָה: וְאַתָּה אָמַרְתָּ אֵלַי אֲדֹנָי יְהוִה קְנֵה־לִּי הַשְּׂדֵה בַּכֶּסֶף וְהָעֵד עֲדִים וְהַעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַפְּשָׁדִים: וְהִנֵּה דִבַּרְתָּהּ אֲלֵי־יְרֵמְיָהוּ לֵאמֹר: כִּי הִנֵּה אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־בִשְׂשׂוֹר הַמָּמְנִי יִפְּלֵא כִּי־דִבַּרְתָּ: כִּי לִכֵּן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַפְּשָׁדִים וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְלִכְרֶהָ: וּבְאוֹ הַפְּשָׁדִים הַנִּלְחָמִים עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְהַצִּיתוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בָּאֵשׁ וְשָׂרְפוּהָ וְאֵת הַבָּתִּים אֲשֶׁר קָמְרוּ עַל־נְבוֹתֵיהֶם לַבַּעַל וְהִסְכוּ נִסְכֵּים לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְּעִסְנִי: ל כִּי־הָיוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אָךְ עֲשִׂים הָרַע בְּעֵינֵי מִנְעֲרֹתֶיהֶם כִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אָךְ מַכְעִסִּים אֹתִי בְּמַעֲשֵׂה לֹא יָדִיעָם נֹאם־יְהוָה: כִּי עַל־אִפֵּי וְעַל־חַמְתִּי הִוָּתַה לִּי הָעִיר הַזֹּאת לְמַדְהוּיִם אֲשֶׁר בָּנוּ אוֹתָהּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה לֹא־הִסְרִיחָה מֵעַל פְּנֵי: עַל כִּי־דָרַעַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְעִסְנִי הִמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם כְּהַגִּיתֶם לִי וּנְבִיאֵיהֶם וְאִישׁ יְהוּדָה וְיִשְׂכָּבִי יְרוּשָׁלַם: וּנְפִנֵי אֵלַי עָרָף וְלֹא פָּגִים וְלִמַּד אֹתָם הַשֶּׁכֶם וְלִמַּד וְאִינִם שְׂמֵעִים לְקַחַת מִסַּר: וַיִּשְׁמְעוּ שְׂקִינֵיהֶם בְּבֵית אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו לֵאמֹר: וּנְבִנֵנו אֶת־בְּמֹת הַבַּעַל אֲשֶׁר וּבְנֵי אֱלֹהִים לְהַעֲבִיר אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לְמַלְךְ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִים וְלֹא עֲלִיתָה עַל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת לְמַעַן הַחֲמִי אֶת־יְהוּדָה: וְעַתָּה לִכֵּן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲלֵהָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר וְאֹתָם אֲמַרִים נִתְּנָה בְּיַד

כָּה וּבַחֲזוֹן דָּרַךְ קָמַר מִכַּ כֹּה עַכְּ לֹה הַחֲסִיא דָרַךְ

³⁰ וואָרום די קינדער פון ישראל און די קינדער פון יהודה פלעגן פון זייער יוגנט אָן רק טאָן וואָס איז שלעכט אין מיינע אויגן; וואָרום די קינדער פון ישראל טוען מיך רק דערצערענען מיט דעם ווערק פון זייערע הענט, זאָגט גאָט. ³¹ וואָרום צו מיינ פאַרדראָס און צו מיינ גרימצאָרן איז מיר געווען די־דאָזיקע שטאָט פון דעם טאָג וואָס מען האָט זי געבויט, און ביז אויף היינטיקן טאָג, אַזוי אַז איך מוז זי אָפּטאָן פון מיינ פנים, ³² איבער אַלדעם ביזו פון די קינדער פון ישראל און די קינדער פון יהודה, וואָס זיי האָבן געטאָן מיך צו דערצערענען, זיי, זייערע מלכים, זייערע האַרן, זייערע פֿהנים, און זייערע נביאים, און די מענער פון יהודה און די באַוווּינער פון ירוּשָׁלַם. ³³ און זיי האָבן געקערט צו מיר דעם רוקן און ניט דעם פנים, און איך האָב זיי געלערנט, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד געלערנט, אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט צו נעמען אַ מוסר. ³⁴ און זיי האָבן אַריינגעטאָן זייערע אומווערדיקייטן אין דעם הויז וואָס מיינ גאָט גערופן אויף אים, עס צו פאַראומרייניקן. ³⁵ און זיי האָבן געבויט די בָּמֹת פון בַּעַל וואָס אין טאָל פון בְּדֵהנוּם, אויף מקריב צו זיין זייערע זין און זייערע טעכטער צום מוֹלֶךְ, וואָס ניט איך האָב זיי באַפוילן, און ניט מיר איז אויפן זינען אַרויפגעקומען, מע זאָל טאָן די־דאָזיקע אומווערדיקייט, כדי צו מאַכן זינדיקן יהודה. ³⁶ אָבער אַצונד, פאַרוואָר, האָט אַזוי געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישראל אויף דערדאָזיקער שטאָט, וואָס איר

זאגט, זי איז איבערגעגעבן אין דער האנט פון דעם מלך פון בבל דורך דער שווערד, און דורך דעם הונגער, און דורך דער פעסט:

37 זע, איך זאמל זיי איין פון אלע לענדער, וואָס איך האָב זיי פאַרשטויסן אַהין אין מיין כּעס, און אין מיין גרים, און אין גרויס צאָרן, און איך וועל זיי אומקערן צו דעמדאָזיקן אָרט, און זיי מאַכן ווײַנען אין זיכערקייט. 38 און זיי וועלן מיר זיין צום פּאָלק, און איך וועל זיי זיין צום גאָט. 39 און איך וועל זיי געבן איין האָרץ, און איין וועג, מורא צו האָבן פאַר מיר אַלע טעג, כּדי זיי זאָל גוט זיין, און זייערע קינדער נאָך זיי. 40 און איך וועל זיי שליסן אָן אייביקן בונד, אַז איך וועל זיך ניט אָפקערן פון הינטער זיי— כּדי איך זאָל זיי באַזיטיקן;

און מיין פאַרכט וועל איך אַרײַנגעבן אין זייער האַרצן, ניט אַוועקצוגיין פון מיר. 41 און איך וועל מיך פּרײַען איבער זיי, זיי צו באַזיטיקן, און וועל זיי אַײַנפלאַנצן אין דעמדאָזיקן לאַנד מיט אַן אמת,

מיט מיין גאַנצן האַרצן, און מיט מיין גאַנצער ועל. 42 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:

אַזוי ווי איך האָב געבראַכט אויף דעמדאָזיקן פּאָלק דאָסדאָזיקע גרויסע ביזן, אַזוי ברענג איך אויף זיי דאָס גאַנצע גוטס וואָס איך זאָג אָן וועגן זיי.

43 און פעלד וועט געקויפט ווערן אין דעמדאָזיקן לאַנד, וואָס איר זאָגט, עס איז אַ וויסטעניש, אָן אַ מענטש אָדער אַ בהמה, עס איז איבערגעגעבן אין דער האַנט פון די כּשדים.

44 מע וועט קויפן פעלדער פאַר געלט, און מע וועט שרײַבן שטר-מכירהס, און פאַרחתמען, און שטעלן עדות, אין לאַנד בנימין, און אַרום ירושלים, און אין די שטעט פון יהודה,

און אין די שטעט פון דעם געבערג, און אין די שטעט פון דער נידערונג, און אין די שטעט פון דרום; וואָרום איך וועל אומקערן זייער געפאַנגענשאַפט, זאָגט גאָט.

15 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו ירמיהו אַ צווייט מאַל, ווען ער איז נאָך געווען אַײַנגעשפּאַרט אין הויף פון דער וואַך, אַזוי צו זאָגן:

2 אַזוי האָט געזאָגט יהוה וואָס האָט עס געמאַכט, יהוה וואָס האָט דאָס געפורעמט עס אַנצוברײַטן, דער וואָס זיין נאָמען איז יהוה:

3 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישראל אויף די הייזער פון דערדאָזיקער שטאָט, און אויף די הייזער פון די מלכים פון יהודה, וואָס זיינען אַײַנגעוואָרפן געוואָרן פאַר די ערדוואַלן און פאַר דער שטרײַטמויער, 4 וואָס זיי קומען מלחמה האַלטן דערויף מיט די כּשדים, און זיי אַנצופילן מיט די פּגרים פון די מענטשן וואָס איך האָב געשלאָגן אין מיין כּעס און אין מיין גרימצאָרן, און וואָס איבער אַל זייער ביזן האָב איך פאַרבאָרגן מיין פנים פון דערדאָזיקער שטאָט:

5 זע, איך ברענג אויף איר אַ גענעוונג און אַ היילונג, און וועל זיי היילן; און איך וועל זיי אַנטפלעקן אַ שפּע

מִלֶּךְ-בָּבֶל כַּחֲרֹב וּבְרָעִב וּבְדָבָר: הֲנִי מִקְבָּצֶם מִכָּל הָאָרְצוֹת אֲשֶׁר הִדְחִיתִים שָׁם בְּאִפִּי וּבְחַמְתִּי וּבְקִצְפַּת נְדוּל הַשְּׁבִתִּים אֲלֵיהֶם מִקֹּדֶם הָיָה הַשְּׁבִתִּים לְבַשָּׁח: וְהָיוּ לִי לְעַם וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים: וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב אֶחָד וְדַרְךְ אֶחָד לִירְאָה אוֹתִי כְּלֵהֲיָמִים לְטוֹב לָהֶם וּלְבִנְיָתָם אַחֲרֵיהֶם: וְכִרְתִּי לָהֶם בְּרִית עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא-אֲשׁוּב מֵאַחֲרֵיהֶם לְהוֹשִׁיבֵי אוֹתָם וְאֲתִירְאֵתִי אִתָּן בְּלִבְכֶם לְבַלְתִּי סוּר מֵעָלַי: וְשִׁשְׁתִּי עֲלֵיהֶם לְהוֹשִׁיב אוֹתָם וְנִשְׁעִיתִים בְּאָרְץ הַזֹּאת בְּאֵמֶת בְּכִלְכִּלִּי וּבְכִלְנִפְשִׁי: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה כְּאֲשֶׁר הִבְאֵתִי אֶלְהֵעָם הָיָה אֵת כָּל-הָרָעָה הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת בְּן אֲנֹכִי מִבִּיא עֲלֵיהֶם אֶת-כָּל-הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אֲנִי רֹבֵר עֲלֵיהֶם: וְנִקְנָה הַשָּׂדֶה בְּאָרְץ הַזֹּאת אֲשֶׁר וְאַתֶּם אֲמֹרִים שְׂמֵמָה הוּא מֵאֵין אָדָם וּבְהִמָּה נִתְּנָה בְּיַד הַכּוֹשְׂדִים: שְׂדוֹת בְּכֶסֶף יִקְנוּ וְכָתוּב בְּסֵפֶר וְחֹתוּם הָעֵד עֲדִים בְּאָרְץ בְּנֵימִן וּבְכַסְבִּיבִי יְרוּשָׁלַם וּבְעָרֵי הַיְּהוּדָה וּבְעָרֵי הַחֵר וּבְעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב כִּי-אֲשִׁיב אֶת-שְׁבוֹתָם נְאֻם-יְהוָה:

לג

וְהָיוּ דְבַר-יְהוָה אֶל-יְרֵמְיָהוּ שְׁנִית חֹזֵא עֲדָנִי עֲצוּר בַּחֲצַר הַמִּשְׁפָּחָה לֵאמֹר: כֹּה-אָמַר יְהוָה עֲשֵׂה יְהוָה וְיָצַר אוֹתָהּ לְהַכְנִיחַ יְהוָה שְׁמוֹ: קְרֵא אֵלַי וְאֶעֱנֶךָ וְאֶנְיְחָה לְךָ גְּדֻלוֹת וּבְצֻרוֹת לֹא יִדְעֶתָם: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֲלֹתֵי יִשְׂרָאֵל עַל-כִּתִּי הָעֵד הַזֹּאת וְעַל-כִּתִּי מִלְכֵי יְהוּדָה הַנִּתְּצִים אֶל-הַסְּפִלּוֹת וְאֶל-הַחֲרָב: בָּאִים לְהַלְחֵם אֶת-הַכּוֹשְׂדִים וּלְמַלְאֵם אֶת-פְּנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר-הִכִּיתִי בְּאִפִּי וּבְחַמְתִּי וְאֲשֶׁר הִסְתַּרְתִּי פְּנֵי מַהְעֵיר הַזֹּאת עַל כָּל-רַעְתָּם: הֲנִי מַעֲלֵה-לָהּ אֲרָכָה וּמִרְפֵּא וּרְפָאוֹתִים וְגִלְתִּי לָהֶם עֲתַרְתָּ שְׁלוֹם וְאֵמֶת: וְהִשְׁבַּתִּי אֶת-שְׁבוֹת יְהוּדָה

15, ג' נ"א ונצרות

1 פון דער וואַך, אַזוי צו זאָגן: 2 אַזוי האָט געזאָגט יהוה וואָס האָט עס געמאַכט, יהוה וואָס האָט דאָס געפורעמט עס אַנצוברײַטן, דער וואָס זיין נאָמען איז יהוה: 3 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישראל אויף די הייזער פון דערדאָזיקער שטאָט, און אויף די הייזער פון די מלכים פון יהודה, וואָס זיינען אַײַנגעוואָרפן געוואָרן פאַר די ערדוואַלן און פאַר דער שטרײַטמויער, 4 וואָס זיי קומען מלחמה האַלטן דערויף מיט די כּשדים, און זיי אַנצופילן מיט די פּגרים פון די מענטשן וואָס איך האָב געשלאָגן אין מיין כּעס און אין מיין גרימצאָרן, און וואָס איבער אַל זייער ביזן האָב איך פאַרבאָרגן מיין פנים פון דערדאָזיקער שטאָט: 5 זע, איך ברענג אויף איר אַ גענעוונג און אַ היילונג, און וועל זיי היילן; און איך וועל זיי אַנטפלעקן אַ שפּע

ח ואת שכבות ישראל ובנתים כבראשנה: וטהרתים מכל
 עונם אשר חטא-רלי וסלחתי לכול-עונותיהם אשר
 ט חטא-רלי ואשר פשעו בי: והיתה לי לשם ששון לתהלה
 ולתפארת לכל גויי הארץ אשר ישמעו את-כל-הטובה
 אשר אנכי עשה אותם ופחדו ורגזו על כל-הטובה ועל
 י כל-השלוים אשר אנכי עשה לה: כה אמר
 יהוה עוד ישמע במקוסי-הנה אשר אתם אמרים הרב
 הוא מאין אדם ומאין בהמה בערי יהודה ובחצות
 ירושלם הנשמות מאין אדם ומאין יושב ומאין בהמה:
 יא קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אמרים
 הודו את-יהוה צבאות כד-טוב יהוה כדלעולם חסדו
 מבאים תודה בית יהוה כד-אשים את-שכבות-הארץ
 יב כבראשנה אמר יהוה: כה אמר יהוה צבאות
 עוד יהיה במקום הנה הרוב מאין-אדם ועד-בהמה
 יג ובכל-ערי גוה רעים מרבעים צאן: בערי החר בערי
 השפלה ובערי הנגב ובארץ בנימן ובסביבי ירושלם
 ובערי יהודה עד תעברנה הצאן על-ידי מונה אמר
 יד יהוה: הנה ימים באים נאס-יהוה והקמתי את-
 הדבר הטוב אשר דברתי אל-בית ישראל ועל-בית
 טו יהודה: בימים ההם ובעת ההוא אצמיח לדוד צמח
 טז צדקה ועשה משפט וצדקה בארץ: בימים ההם תושע
 יהודה וירושלם תשכון לבטח ונה אשר-יקרא-לה
 יז יהוה וצדקנו: כד-כה אמר יהוה לא-יברת לדוד
 יח איש יושב על-כסא בית-ישראל: ולכהנים הלויים לא-
 יברת איש מלפני מעלה עולה ומקטיר מנחה ועשרה
 יט גב כל-הימים: ויהי דבר-יהוה אלי ומרדו לאמור:
 כ כה אמר יהוה אסח-פרו את-בריתי היום ואת-בריתי

און די געפאנגענשאפט פון ישראל,
 און וועל זיי אויפבויען אזוי ווי פריער.
 8 און איך וועל זיי רייניקן פון אל זייער חטא
 וואס זיי האבן געזינדיקט צו מיר,
 און וועל פארגעבן אלע זייערע חטאים
 וואס זיי האבן געזינדיקט צו מיר,
 און וואס זיי האבן פארבראכן אקעגן מיר.
 9 און עס וועט מיר זיין פאר א נאמען פון פרייד,
 פאר א לויב, און פאר א שיינקייט,
 ביי אלע פעלקער פון דער ערד,
 וואס וועלן הערן אלדאס גוטס וואס איך טו מיט זיי,
 און וועלן אנסטן און ציטערן פון וועגן אלדעם גוטס
 און פון וועגן אלדעם גליק וואס איך באשער איר.

10 אזוי האט גאט געזאגט:
 עס וועט נאך געהערט ווערן אין דעמדאויקן ארט,
 וואס איר זאגט, ער איז וויסט, אן א מענטשן און אן א
 בהמה,
 אין די שטעט פון יהודה, און אין די גאסן פון ירושלים,
 וואס זיינען פאר וויסט, אן א מענטשן,
 און אן א באווינער, און אן א בהמה,
 11 דער קול פון לוסטיקייט און דער קול פון פרייד,
 דער קול פון א חתן און דער קול פון א כלה,
 דער קול פון די וואס זאגן: „לויבט גאט פון צבאות,
 ווארום גאט איז גוט, ווארום אייביק איז זיין חסד!“,
 פון די וואס ברענגען דאנקאפפער אין הויז פון גאט;
 ווארום איך וועל אומקערן די געפאנגענשאפט פון דעם
 לאנד
 אזוי ווי פריער, זאגט גאט.

12 אזוי האט געזאגט גאט פון צבאות:
 עס וועט נאך זיין אין דעמדאויקן ארט
 וואס איז וויסט, אן א מענטשן אדער א בהמה,
 און אין אלע זיינע שטעט,
 א פיטערפלאץ פאר פאסטוכער וואס מאכן הויערן שאף.
 13 אין די שטעט פון דעם געבערג,
 אין די שטעט פון דער גידערונג,
 און אין די שטעט פון דרום, און אין לאנד בנימין,
 און ארום ירושלים, און אין די שטעט פון יהודה,
 וועלן ווידער דורכגיין שאף דורך דעם ציילערס הענט,
 זאגט גאט.

14 זע, טעג קומען, זאגט גאט,
 און איך וועל מקיים זיין דעם גוטן צוואג

17 ווארום אזוי האט גאט געזאגט: עס וועט ניט פארשניטן ווערן פון דודן א מאן צו זיצן אויפן טראגן פון דעם הויז
 פון ישראל; 18 און אויך פון די כהנים פון שבט לוי וועט ניט פארשניטן ווערן א מאן פון פאר מיר, אויפצוברענגען
 בראנדאפפער, און צו דעמפן שפייזאפפער, און צו מאכן שלאכטאפפער, אלע טעג.
 19 און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו ירמיהו, אזוי צו זאגן:

20 אזוי האט גאט געזאגט:

אויב איר קענט פארשטערן מײן בונד מיטן טאג,

י? הנה צדקנו.

ח' יט' יחדו

וואס איך האב צוגעזאגט אויף דעם הויז פון ישראל,
 און אויף דעם הויז פון יהודה.
 15 אין יענע טעג, און אין יענער צייט,
 וועל איך מאכן שפראצן פון דודן א שפראץ פון
 גערעכטיקייט,
 און ער וועט טאן רעכט און גערעכטיקייט אין לאנד.
 16 אין יענע טעג וועט געהאלפן ווערן יהודה,
 און ירושלים וועט רוען אין זיכערקייט;
 און דאס איז וואס מע וועט זי רופן:
 „גאט איז אונדזער גערעכטיקייט!“

17 ווארום אזוי האט גאט געזאגט: עס וועט ניט פארשניטן ווערן פון דודן א מאן צו זיצן אויפן טראגן פון דעם הויז
 פון ישראל; 18 און אויך פון די כהנים פון שבט לוי וועט ניט פארשניטן ווערן א מאן פון פאר מיר, אויפצוברענגען
 בראנדאפפער, און צו דעמפן שפייזאפפער, און צו מאכן שלאכטאפפער, אלע טעג.
 19 און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו ירמיהו, אזוי צו זאגן:

20 אזוי האט גאט געזאגט:

אויב איר קענט פארשטערן מײן בונד מיטן טאג,

הַלֵּלָה וּלְבַלְתֵּי הַיּוֹת יוֹמְסוּלֵלָה בְּעַתָּם: נְסִיבְרִיתִי כֹא
 תִּפְרֹ אֶת־דִּיּוֹד עֲבָדֵי מַהוּת־לֹו בֶן מֶלֶךְ עַל־בִּסְאוֹ וְאֶת־
 הַלְלוּם הַכְּהֻנִּים מִשְׁרָתִי: אֲשֶׁר לֹא־יִסְפָּר צְבָא הַשָּׁמַיִם כֹּב
 וְלֹא יִמְד תּוֹל הַיָּם בֶּן אֶרֶבָּה אֶת־זֹרַע דִּיּוֹד עֲבָדֵי וְאֶת־
 הַלְלוּם מִשְׁרָתִי אֶתִּי: וְדִיּוֹ דְבִרְהוּוֹה אֶל־יִרְמְיָהוּ כֹב
 לֹא־אָמַר: הֲלֹא רָאִית מַה־הָעַם הַזֶּה דִּבְרוּ לֹא־אָמַר שְׁתִּי כֹד
 הַמִּשְׁפָּחוֹת אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה בָּהֶם וַיִּמָּאֶסּוּ וְאֶת־עַמִּי
 וַיִּנְאַצּוּ מִהַיּוֹת עוֹד נָוִי לַפְּנִיָּהֶם: בַּה אָמַר יְהוָה כֹּה
 אִסְדָּא בְרִיתִי יוֹמִם וּלְלֵלָה תִּקְוֹת שָׁמַיִם וְאֶרֶץ לֹא־
 שְׁמַתִּי: נְסִיבְרֵע יַעֲקֹב וְדוֹד עֲבָדֵי אִמָּאִם מִקְּחַת מִזְרַעוֹ כֹּב
 מִשְׁלִים אֶל־זֹרַע אֲבֹרָהֶם יִשְׁתַּח וַיַּעֲקֹב כִּי־אֲשׁוּב אֶת־
 שְׁבוּתָם וְרַחֲמָתִים: *

לד

הַדְּבַר אֲשֶׁר־הוֹיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה וְנִבְכַדְרָאצַּר כֹּב
 מֶלֶךְ־בָּבֶל וְנִבְלַחִילוֹ וְנִבְל־מַמְלְכוֹת אֶרֶץ מִמְּשַׁלַּת יְהוָה
 וְנִבְלַח־עַמִּים נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל־בַּל־עָרֶיהָ לֹא־אָמַר:
 כִּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹךְ וְאָמַרְתְּ אֶל־צַדִּיקָהוּ כֹב
 מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאָמַרְתְּ אֵלָיו בַּה אָמַר יְהוָה הֲגִנִי נִתַּן אֶת־
 הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְשִׂרְפָהּ בְּאֵשׁ: וְאֶתָּה לֹא־
 תִּמְלֹט מִיָּד־בִּי תִּפֶּשׂ תִּפְשֵׁשׂ וּבְיַדוֹ תִּתְּנֵן וְעֵינֶיךָ אֶת־דַּעֲנִי
 מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּרְאִינָה וּפְדוּ אֶת־פִּיךָ דְבַר וּבְבַל תִּבּוֹא:
 אֲךָ שָׁמַע דְּבַר־יְהוָה צַדִּיקָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה כִּה־אָמַר יְהוָה ד
 עֲלֶיךָ לֹא תִּמּוֹת בְּחֶרֶב: בְּשָׁלוֹם תִּמּוֹת וּכְמִשְׁרָפוֹת ה
 אֲבוֹתֶיךָ הַמְּלָכִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־הָיוּ לַפְּנִיָּה בֶן יִשְׂרָפֹר
 לְךָ וְתוֹי אֲדוֹן יִסְפְּרֶיךָ כִּי־דְבַר אֲנִי־בְרִיתִי נֹאסִי־הוֹה:
 וַיִּדְבַּר יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא אֶל־צַדִּיקָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה ו
 אֶת כָּל־הַיְּהוּדָיִם הָאֵלֶּה בְּיְרוּשָׁלַם: וְהִל מֶלֶךְ־בָּבֶל ו

און מיין בונד מיט דער נאכט,
 אז טאג און נאכט זאלן ניט זיין אין זייער צייט,
 21 וועט אויך מיין בונד פארשטערט ווערן מיט דוד מיין
 קנעכט,
 אז פון אים זאל ניט זיין א זון צו קיניגן אויף זיין טראן,
 און מיט די פהנים פון שבת לוי מיינע דינער.
 22 אזוי ווי דער חיל פון הימל קען ניט געציילט ווערן,
 און דער זאמד פון ים קען ניט געמאסטן ווערן,
 אזוי וועל איך מערן דעם זאמען פון מיין קנעכט דוד,
 און די לויים וואס דינען מיר.

23 און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו ירמיהו,
 אזוי צו זאגן: 24 האסטו ניט געמערקט וואס די דאזיקע לייט
 רעדן, אזוי צו זאגן: די צוויי משפחות וואס גאט האט זיי
 געוועסט אויסדערוויילט, זיי האט ער פאראכט? און מיין
 פאלק לעסטערן זיי, אז עס איז מער ניט קיין אומה ביי זיי.
 25 אזוי האט גאט געזאגט:

אויב איך האב ניט מיין בונד מיט טאג און נאכט,
 די געזעצן פון ערד און הימל, ניט געמאכט,
 26 וועל איך אויך פאראכטן דעם זאמען פון יעקב,
 און דוד מיין קנעכט,

ניט צו נעמען פון זיין זאמען געוועלטיקער
 איבער דעם זאמען פון אברהם, יצחק, און יעקב;
 ווארום איך וועל אומקערן זייער געפאנגענשאפט,
 און וועל זיי דערבארימען.

לד

1 דאס ווארט וואס איז געווען צו ירמיהו פון גאט,
 בעת נבוכדנאצר דער מלך פון בבל, און זיין
 גאנצער חיל, און אלע קיניגרייכן פון דער ערד אונטער
 דער ממשלה פון זיין האנט, און אלע פעלקער, האבן
 מלחמה געהאלטן אויף ירושלים און אויף אלע אירע
 שטעט; אזוי צו זאגן:

4 אבער הער דאס ווארט פון גאט,
 צדקיהו מלך פון יהודה:
 אזוי האט גאט געזאגט אויף דיר:
 וועסט ניט שטארבן דורכן שווערד.
 5 בשלום וועסטו שטארבן,

און לויט די פארברענונגען פון דייער עלטערן,
 די פריערדיקע מלכים וואס זיינען געווען פאר דיר,
 אזוי וועט מען פארברענען נאך דיר;
 און „ווי האר!“ וועט מען קלאגן אויף דיר,
 ווארום איך האב א ווארט גערעדט, זאגט גאט.

6 און ירמיהו הנביא האט גערעדט צו צדקיהו דעם מלך פון יהודה אלע די דאזיקע ווערטער אין ירושלים; 7 בעת דער

לג, כו' סאור וסניקי | ט"כ לד, ה' בס"א וכמשרפות

נלחמים עלי־ירושלם ועל כל־ערי יהודה הנותרות אל־
 לביש ואל־עֹקֶה כִּי הִנֵּה נִשְׁאָרוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה עָרֵי
 מִבְּצָר: ^ח הַדְּבַר אֲשֶׁר־הִנֵּה אֶל־יְרֵמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה
 אַחֲרֵי כֵּן הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בְּרִית אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר
 בִּירוּשָׁלַם לֵקְרֹא לָהֶם דְּרוֹר: ^ט לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ
 וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ הַעֲבִירִי וְהַעֲבִירָה חֲפָשִׁים לְבִלְתִּי עֲבֹד־
 בָּם בַּיְהוּדִי אַחֲדוֹ אִישׁ: ^י וַיִּשְׁמְעוּ כָל־הַשְּׂרָפִים וְכָל־הָעָם
 אֲשֶׁר־בָּאוּ בְּבְרִית לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־
 שִׁפְחָתוֹ חֲפָשִׁים לְבִלְתִּי עֲבֹד־בָּם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּשְׁלַחוּ:
^{יא} וַיָּשׁוּבוּ אַחֲרֵי־כֵן וַיָּשׁוּבוּ אֶת־הַעֲבָדִים וְאֶת־הַשִּׁפְחֹת
 אֲשֶׁר שִׁלְחוּ חֲפָשִׁים וַיְכַבְּשׁוּם לְעֲבָדִים וּלְשִׁפְחֹת:
^{יב} וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יְרֵמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: ^{יג} כֹּה־אָמַר
 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲנֹכִי כְּרַתִּי בְרִית אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם
 הַזֶּה וְצִוִּיתִי אֹתְכֶם מֵאֲרָץ מִצְרַיִם מִבְּרִית עֲבָדִים לֵאמֹר: ^{יד} מִקֵּץ
 שִׁבְעֵי שָׁנִים תִּשְׁלַחֻ אִישׁ אֶת־אֲחֵיו הַעֲבָרִי אֲשֶׁר יִמְכַר
 לָךְ וְעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וְשִׁלַּחְתוּ חֲפָשִׁי מֵעַמְּךָ וְלֹא־שָׁמְעוּ
^{טו} אֲבוֹתֵיכֶם אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנוֹם: וַתָּשׁוּבוּ אֲתָם הַיּוֹם
 וַתַּעֲשׂוּ אֶת־הַנִּשְׁרָא אֲשֶׁר־נִקְרָא דְּרוֹר אִישׁ לְרַעְהוּ וַתַּכְרַתּוּ
^{טז} בְּרִית לְפָנַי בְּבְרִית אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו: וַתָּשׁוּבוּ וַתַּחֲלִלּוּ
 אֶת־שְׁמִי וַתָּשׁוּבוּ אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ אֲשֶׁר־
 שִׁלַּחְתֶּם חֲפָשִׁים לְנַפְשָׁם וַתַּכְּבִּשׁוּ אֲתָם לְהוֹיֹת לָכֶם
^{יז} לְעֲבָדִים וּלְשִׁפְחֹת: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֲתָם
 לֹא־שָׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דְּרוֹר אִישׁ לְאֲחֵיו וְאִישׁ לְרַעְהוּ
 הִנְנִי קָרָא לָכֶם דְּרוֹר נֹאֵם־יְהוָה אֱלֹהֵי־הַחֵרֶב אֶל־הַחֶבֶר
 וְאֶל־הַרְעֵב וְנִתְתִּי אֶתְכֶם לְזֹעֶה לְכָל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ:
^{יח} וְנִתְתִּי אֶת־הָאֲנָשִׁים הַעֲבָרִים אֶת־בְּרֹתַי אֲשֶׁר לֹא־הִקְיָמוּ
 אֶת־דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר כְּרַתּוּ לְפָנַי הַעֲגִל אֲשֶׁר כְּרַתּוּ

חיל פון דעם מלך פון בבל האָט מלחמה געהאַלטן אויף
 ירושלים, און אויף אַלע געבליבענע שטעט פון יהודה,
 אויף לכיש, און אויף עֹקֶה; וואָרום זיי זיינען געבליבן
 צווישן די שטעט פון יהודה באַפעסטיקטע שטעט.

⁸ דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמיהוֹן פון גאָט,
 נאָכדעם אַז דער מלך צדקיהוֹ האָט געשלאָסן אַ בונד מיטן
 גאַנצן פּאָלק אין ירושלים, אויסצורופן ביי זיך אַ פּריי־
 לאַזונג; ⁹ אַרויסצולאָזן איטלעכער זיין קנעכט, און איט־
 לעכער זיין דינסט, דעם ייִדישן און די ייִדישע, פּריי, און
 קיינער וואָל ניט אַרבעטן מיט זיי, מיט זיין ייִדישן ברודער.
¹⁰ האָבן געוועסט צוגעהערט אַלע האָרן און דאָס גאַנצע
 פּאָלק, וואָס זיינען אַריין אין דעם בונד אַרויסצולאָזן איט־
 לעכער זיין קנעכט, און איטלעכער זיין דינסט, פּריי, ניט
 צו אַרבעטן מיט זיי מער, און זיי האָבן געהאַרט און האָבן
 אַרויסגעלאָזט. ¹¹ אָבער דערנאָך האָבן זיי חרטה געקריגן,
 און האָבן צוריקגענומען די קנעכט און די דינסטן, וואָס
 זיי האָבן אַרויסגעלאָזט פּריי, און זיי האָבן זיי באַצווונגען
 פאַר קנעכט און פאַר דינסטן. ¹² איז דאָס וואָרט פון גאָט
 געווען צו ירמיהוֹן פון גאָט, אזוי צו וואָגן:

¹³ אזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישראל: איך
 האָב געשלאָסן אַ בונד מיט אייערע עלטערן אין דעם

ח' הטמט משטמס יא' יחור י' לשה קי ית' חס"י

טאָג וואָס איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פון לאַנד מִצְרַיִם, פון דעם הויז פון קנעכטשאַפט, אזוי צו וואָגן: ¹⁴ צום סוף
 פון זיבן יאָר וואָלט איר אַרויסלאָזן איטלעכער זיין ייִדישן ברודער, וואָס האָט זיך פאַרקויפט צו דיר, און האָט דיר
 געדינט זעקס יאָר; וואָלט אים אַרויסלאָזן פּריי פון דיר. אָבער אייערע עלטערן האָבן ניט צוגעהערט צו מיר, און
 ניט צוגעניגט זייער אויער. ¹⁵ און איר האָט היינט תשובה געטאָן, און האָט געטאָן וואָס איז רעכטפאַרטיק אין מיינע
 אויגן, אויסצורופן אַ פּריי־לאַזונג איטלעכער צו זיין חבר, און איר האָט געשלאָסן אַ בונד פאַר מיר אין דעם הויז וואָס
 מיין גאַמען ווערט גערופן אויף אים. ¹⁶ אָבער איר האָט חרטה געקריגן, און איר האָט פאַרשוועכט מיין גאַמען, און
 האָט צוריקגענומען איטלעכער זיין קנעכט, און איטלעכער זיין דינסט, וואָס איר האָט אַרויסגעלאָזט פּריי פאַר זיך; און
 איר האָט זיי באַצווונגען צו זיין פאַר קנעכט און פאַר דינסטן צו אייך. ¹⁷ דרום האָט גאָט אזוי געזאָגט: איר האָט ניט צו־
 געהערט צו מיר, אויסצורופן אַ פּריי־לאַזונג איטלעכער צו זיין ברודער, און איטלעכער צו זיין חבר, אָט רוף איך אייך
 אויס אַ פּריי־לאַזונג, וואָס גאָט, פאַר דער שווערד, פאַר דער פעסט, און פאַר דעם הונגער, און איך וועל אייך מאַכן פאַר
 אַ שוידער ביי אַלע קיינאָרייכן פון דער ערד. ¹⁸ און איך וועל געבן די מענטשן וואָס האָבן איבערגעטרעטן מיין בונד,
 וואָס האָבן ניט מקיים געווען די ווערטער פון דעם בונד וואָס זיי האָבן געשלאָסן פאַר מיר, ביי דעם קאַלב וואָס זיי האָבן

צעשניטן אין צווייען, און זיינען דורכגעגאנגען צווישן זיינע שטיקער—¹⁰ די האַרן פון יהודה, און די האַרן פון ירושלים, די הויפדינער, און די כהנים, און דאָס גאַנצע פּאָלק פון לאַנד, וואָס זיינען דורכגעגאנגען צווישן די שטיקער פון דעם קאַלב—²⁰ איך וועל זיי געבן אין דער האַנט פון זייערע פיינט, און אין דער האַנט פון די וואָס זוכן זייער לעבן, און זייערע טויטע לייבער וועלן זיין צו שפייז פאַרן פויגל פון הימל, און פאַר דער חיה פון דער ערד. ²¹ און צדקיהו דעם מלך פון יהודה און זיינע האַרן וועל איך געבן אין דער האַנט פון זייערע פיינט, און אין דער האַנט פון די וואָס זוכן זייער לעבן, און אין דער האַנט פון דעם חיל פון דעם מלך פון בבל וואָס האָט אָפּגעצויגן פון אײך. ²² זע, איך באַפעל, זאָגט גאָט, און וועל זיי אומקערן צו דערדאָויקער שטאָט, און זיי וועלן מלחמה האַלטן אויף איר, און וועלן זי באַצווינגען, און וועלן זי פאַרברענען אין פייער, און די שטעט פון יהודה וועל איך מאַכן אַ וויסטעניש אָן אַ באַווינער.

לשנים ועברו בין בתרוי: שרי יהודה ושרי ירושלים י הפרטים והנהגים וכל עם הארץ העברים בין בתרוי הענל: ונתתי אותם ביד איביהם ובגד מבקשי נפשם ויהיתה נבלתם למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ: ואת צדקיהו מלך יהודה ואת שריו אתן ביד איביהם: ובגד מבקשי נפשם ובגד חיל מלך בבל העלים מעליכם: הגני מציה נאסיה יהודה והשבתים אלהיעיר הואת ונלחמו עליה ולבדה ושרפה באש ואת ערי יהודה אתן שמה מאן ישב: *

לה

הדבר אשר יהיה אליהמיהו מאת יהוה בימי דוויקים א בדיאשיהו מלך יהודה לאמר: הלך אל בית הרקבים ודברת אתם והבאותם בית יהוה אל אחת הלשכות והשקית אותם יין: ואף אתיאונה בדימיהו בך חבניה ואת אחיו ואת כל בניו ואת כל בית הרקבים: ואבא אתם בית יהוה אל לשכת בני חנן בדינדליו איש האלהים אשר אצל לשכת השרים אשר ממעל ללשכת מנשהו בן שלם שמר הפף: ואתן לפני בני בית הרקבים ובעים מלאים יין וכסות ואמר אליהם שתרו יין: ויאמרו לא נשתהיין כי יונדב בדרךב אבינו ציה עלינו לאמר לא תשתהיין אתם ובניכם עד עולם: ובית לאתבנו ורע לאתורינו וכרם לאתמעו ולא יהיה לכם כי באהלים תשבו כלימיכם למען תחיו ימים רבים על פני האדמה אשר אתם גרים שם: ונשמע בקול יהונדב בדרךב אבינו לכל אשר צונו לבתי שתות יין כלימינו אנהנו נשינו ובנותינו: ולבתי בנות בתים לשבתנו וכרם ושרה ורע לא יהיה לנו: ונשב *

לד, כב' חזרו אל לב, לה, ד' פרח נכס ו' קפץ נכסא קפץ מ"ק

לה

דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמיהו פון גאָט אין די טעג פון יהויקים דעם זון פון יאשיהו, דעם מלך פון יהודה, אזוי צו זאָגן: ² גיי צו דעם הויז פון די רַקבים, און זאָלסט רעדן צו זיי, און זיי ברענגען אין הויז פון גאָט, אין איינער פון די קאַמערן, און זיי געבן טרינקען וויין. ³ האָב איך גענומען יאָנונה דעם זון פון ירמיהו דעם זון פון חבצניהו, און זיינע ברידער, און אלע זיינע זין, און דאָס גאַנצע הויז פון די רַקבים. ⁴ און איך האָב זיי געבראַכט אין הויז פון גאָט, אין דער קאַמער פון די זין פון חנן דעם זון פון יגדליהו דעם געטלעכן מאַן, וואָס לעבן דער קאַמער פון די האַרן, וואָס איבער דער קאַמער פון מעשיהו דעם זון פון שלום דעם שוועלהיטער. ⁵ און איך האָב דערלאַנגט פאַר די קינדער פון דעם הויז פון די רַקבים קריגעלעך פול מיט וויין און בעכערס, און איך האָב צו זיי געזאָגט: טרינקט וויין. ⁶ האָבן זיי געזאָגט: מיר טרינקען ניט קיין וויין, וואָרום יונדב דער זון פון רַקבן, אונדזער פאַטער, האָט אונדז באַפוילן, אזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט טרינקען קיין וויין, און אייערע קינדער ביז אייביק; ⁷ און קיין הויז זאָלט איר ניט בויען, און קיין זאַמען זאָלט איר ניט זייען, און קיין וויינגאַרטן זאָלט איר ניט פלאַנצן, און ניט האָבן; נייערט אין געצעלטן זאָלט איר זיצן אלע אייערע טעג, כדי איר זאָלט לעבן פיל טעג אויפן געזיכט פון דער ערד וואָס איר ווינט דאָרטן. ⁸ און מיר האָבן צוגעהערט צו דעם קול פון יהונדב דעם זון פון רַקבן, אונדזער פאַטער, אין אַלץ וואָס ער האָט אונדז באַפוילן, ניט צו טרינקען קיין וויין אלע אונדזערע טעג, מיר, אונדזערע ווייבער, אונדזערע זין, און אונדזערע טעכטער; ⁹ און ניט צו בויען קיין הייזער פאַר אונדז צום ווינען, און קיין וויינגאַרטן, און קיין פעלד, און קיין זאַמען, זאָל ביי אונדז ניט זיין. ¹⁰ און מיר זיינען געווען אין געצעלטן, און מיר האָבן געהאַרט און

געטאָן אזוי ווי אַלץ וואָס אונדזער פּאָטער יונדב האָט
 אונדז באַפוילן. ¹¹ און עס איז געווען, אז נבוּכדנאָצר דער
 מלך פון בבל איז אַרויפגעקומען אויפן לאַנד, האָבן מיר
 געזאָגט: קומט, און לאָמיר אַרײַנגיין אין ירושלים פון וועגן
 דעם חיל פון די פּשדים, און פון וועגן דעם חיל פון אַרם;
 און מיר האָבן זיך באַזעצט אין ירושלים.

¹² איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו ירמיהוּן, אזוי
 צו זאָגן: ¹³ אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות, דער גאָט
 פון ישראל: גיי, און זאָלסט זאָגן צו די מענער פון יהודה,
 און צו די באַוווינער פון ירושלים: ווילט איר ניט אַ מוסר
 אַראָפּנעמען צוצוהערן צו מײַנע ווערטער? זאָגט גאָט.
¹⁴ געהאַלטן ווערן די ווערטער פון יונדב דעם זון פון
 רכבן, וואָס האָט באַפוילן זײַנע קינדער ניט צו טרינקען
 קיין וויין, און זיי טרינקען ניט ביז אויף היינטיקן טאָג, ווייל
 זיי געהאַרען דעם באַפעל פון זייער פּאָטער, און איך האָב
 גערעדט צו אייך, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד גערעדט, און
 איר האָט ניט צוגעהערט צו מיר. ¹⁵ און איך האָב געשיקט
 צו אייך אַלע מײַנע קנעכט די נביאים, נאָכאַנאַנד און נאָכ-
 אַנאַנד געשיקט, אזוי צו זאָגן: קערט אייך אום איטלעכער
 פון זיין שלעכטן וועג, און בעסערט אייערע מעשים, און
 איר זאָלט ניט גיין נאָך פרעמדע געטער זיי צו דינען, און
 בלייבט זיצן אויף דער ערד וואָס איך האָב געגעבן אייך
 און אייערע עלטערן; אָבער איר האָט ניט צוגענייגט אייער
 אויער, און ניט צוגעהערט צו מיר. ¹⁶ איז, ווייל די קינדער
 פון יונדב דעם זון פון רכבן האָבן מקיים געווען דעם
 באַפעל פון זייער פּאָטער, וואָס ער האָט זיי באַפוילן,
 און דאָסדאָזיקע פּאַלק האָט ניט צוגעהערט צו מיר,

¹⁷ און האָט געשמע וועט כּלל אַשר צונויננד אָבינו: ויהי
 כּללות נבוּכדנאָצר מלך בבל אֶל־הארץ ונאמר באו
 ונבוא ירושלים מפני חיל השׂשדים ומפני חיל ארם ונשב
 בירושלים: ויהי דבר יהוה אל־ירמיהו לאמר:
¹⁸ כהאמר יהוה צבאות אלהי ישראל הלא ואמרת לאיש
 יהודה ולישבי ירושלים הלא תקחו מיסר לשמע אל־
 דברי נא־יהוה: הלא את־דברי יהוה את־דבר יהוה אשר
 צוה את־בניו לבלתי שתותיחן ולא שתו עדיהם הלא
 כי שמעו את מצות אביהם ואנכי דברתי אליכם השׂבם
¹⁹ ודבר ולא שמעתם אלי: ואשלח אליכם את־כל־עבדי
 הנבאים השׂבם ושלח לאמר שברנא איש מדרשו
 הרעה ויטיבו מעלליכם ואל־תלכו אחר־אלהים
 אחרים לעבדם ושבו אֶל־הארצה אשר־נתתי לכם
 ולאבתיכם ולא הטיחם את־אזניכם ולא שמעתם אלי:
²⁰ כי הקימו בני יהוה את־דבר יהוה אשר
 צוה והעם הזה לא שמעו אלי: לכן כהאמר יהוה
 אלהי צבאות אלהי ישראל הנני מבוא אֶל־יהודה ואל
 כל־ישובי ירושלים את כל־הרעה אשר דברתי עליהם
 יען דברתי אליהם ולא שמעו ואקרא להם ולא עני:
²¹ ולבית הרכבים אמר ירמיהו כהאמר יהוה צבאות
 אלהי ישראל יען אשר שמעתם על־מצות יהוה את־בכם
 ותשמרו את־כל־מצותיו ותעשו ככל אשר־צוה אתכם:
²² לכן כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לא־יברת איש
 ליונדב בדרבב עמד לפני כל־הימים:

לו

¹ ויהי בשנה הרבעת ליהויקים בדיאשיהו מלך יהודה
² היה הדבר הזה אל־ירמיהו מאת יהוה לאמר: קח־לך
 מגלת־ספר וכתבת עליה את כל־הדברים אשר דברתי

לה, טו' כא טל

¹¹ דרום האָט אזוי געזאָגט יהוה דער גאָט פון צבאות, דער גאָט פון ישראל:

וע, איך ברענג אויף יהודה
 און אויף אַלע באַוווינער פון ירושלים
 דאָס גאַנצע בײַז וואָס איך האָב אָנגעזאָגט אויף זיי;
 ווייל איך האָב גערעדט צו זיי,
 און זיי האָבן ניט צוגעהערט,
 און איך האָב גערופן צו זיי
 און זיי האָבן זיך ניט אָפּגערופן.

¹² און צו דעם הויז פון די רכבים האָט ירמיהו געזאָגט: אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות, דער גאָט פון ישראל:
 ווייל איר האָט צוגעהערט צו דעם באַפעל פון יונדב אייער פּאָטער, און איר האָט אָפּגעהיט אַלע זײַנע באַפעלן, און
 איר האָט געטאָן אזוי ווי אַלץ וואָס ער האָט אייך באַפוילן, ¹³ דרום האָט אזוי געזאָגט יהוה פון צבאות, דער גאָט פון
 ישראל: עס וועט ניט פאַרשניטן ווערן פון יונדב דעם זון פון רכבן אַ מאָן צו שטיין פאַר מיר אַלע טעג.

לז

¹ און עס איז געווען אין פירטן יאָר פון יהויקים דעם זון פון יאשיהוּן, דעם מלך פון יהודה, איז געווען דאָסדאָזיקע
 וואָרט צו ירמיהוּן פון גאָט, אזוי צו זאָגן: ² נעם דיר אַ מגילה, און זאָלסט אַנשרײַבן אויף איר אַלע ווערטער וואָס

איך האָב גערעדט צו דיר אויף ישראל, און אויף יהודה, און אויף אַלע פעלקער, פון דעם טאָג וואָס איך רעד צו דיר, פון די טעג פון יאַשנהון און ביז אויף היינטיקן טאָג.
 אַפּשר וועט דאָס הויז פון יהודה הערן דאָס גאַנצע ביז וואָס איך טראַכט זיי צו טאָן; כּדי זיי זאָלן זיך אומקערן איטלעכער פון זיין שלעכטן וועג, און איך זאָל פאַרגעבן זייער פאַרברעך און זייער זינד.

האַט ירמיהו גערופּן ברויך דעם זון פון גרְהֵן, און ברויך האָט אויפגעשריבן פון ירמיהוס מויל אַלע ווערטער פון גאַט, וואָס ער האָט צו אים גערעדט, אויף אַ מגילה.
 און ירמיהו האָט באַפוילן ברויכן, אַזוי צו זאָגן: איך בין פאַרהאַלטן, איך קען ניט קומען אין הויז פון גאַט; ° דרום זאָלסט דו גיין, און לייענען פון דער מגילה וואָס דו האָסט אויפגעשריבן פון מויל, די ווערטער פון גאַט, אין די אויערן פון פּאַלק, אין הויז פון גאַט אין אַ פּאַסטטאָג; און אויך אין די אויערן פון גאַנץ יהודה וואָס קומען פון זייערע שטעט, זאָלסטו זיי לייענען. יאַפּשר וועט פּאַלן זייער געבעט פאַר גאַט, און זיי וועלן זיך אומקערן איטלעכער פון זיין שלעכטן וועג; וואָרום גרויס איז דער כּעס און דער גרימצאָרן וואָס גאַט האָט גערעדט אויף דעמדאָיקן פּאַלק.

האַט ברויך דער זון פון גרְהֵן געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס ירמיהו הנביא האָט אים באַפוילן—צו לייענען פון דעם בוך די ווערטער פון גאַט אין גאַטס הויז.

און עס איז געווען אין פינפטן יאָר פון יהויקים דעם זון פון יאַשנהון, דעם מלך פון יהודה, אין ניינטן חודש, האָבן אויסגערופּן אַ תּענית פאַר גאַט דאָס גאַנצע פּאַלק אין ירושלים, און דאָס גאַנצע פּאַלק וואָס איז געקומען פון די שטעט פון יהודה אין ירושלים. ° און ברויך האָט געלייענט פון דעם בוך די ווערטער פון ירמיהו אין הויז פון גאַט, אין דער קאַמער פון גמְרְהו דעם זון פון שָׁפָן דעם שרייבער, אין דעם אויבערשטן הויף, אין אַיינגאַנג פון דעם נייעם טויער פון גאַטס הויז, אין די אויערן פון גאַנצן פּאַלק. ° און ירמיהו דער זון פון גמְרְהו דעם זון פון שָׁפָן דעם נייעם פון בוך אַלע ווערטער פון גאַט, ° און ער האָט אַראָפּגענידערט צום הויז פון מלך, אין דעם שרייבערס קאַמער; ערשט דאַרטן זיצן אַלע האָרן, אַלישָׁמַע דער שרייבער, און דלְהו דער זון פון שמעיהו, און אַלְנָתָן דער זון פון עכבורן, און גמְרְהו דער זון פון שָׁפָן, און צדקיהו דער זון פון חנניהו, און אַלע האָרן. ° האָט זיי מיכיהו דערציילט אַלע ווערטער וואָס ער האָט געהערט, ווען ברויך האָט געלייענט פון בוך אין די אויערן פון פּאַלק. ° און אַלע האָרן האָבן געשיקט צו ברויכן יהודי דעם זון פון נתניהו דעם זון פון שְׁלֹמֹה דעם זון פון כּוּשִׁי, אַזוי צו זאָגן: די מגילה וואָס דו האָסט פון איר געלייענט אין די אויערן פון פּאַלק, נעם זי אין דיין האַנט, און קום אַהער. האָט ברויך דער זון פון

אַלף עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־כָּל־הַגּוֹיִם מִיּוֹם דְבַרְתִּי אִלַּי מִיַּם יְאֹשִׁיָּהוּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה: אֲוִלִי יִשְׁמְעוּ בֵּית יְהוּדָה אֶת כָּל־הַרְעָה אֲשֶׁר אֲנִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם לְמַעַן יָשׁוּבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הַרְעָה וּסְלַחְתִּי לְעוֹנֵיהֶם וְלִחַטָּאתָם: וַיִּקְרָא יְרֵמְיָהוּ אֶת־בְּרוּךְ בְּדִנְיָהוּ וַיְחַבֵּב בְּרוּךְ מִפִּי יְרֵמְיָהוּ אֶת כָּל־דְּבָרֵי יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו עַל־מַגַּלְת־סֵפֶר: וַיַּצַּח יְרֵמְיָהוּ אֶת־בְּרוּךְ לֵאמֹר אֲנִי עֹשֶׂה לֹא אֲכַל לֶבָד בֵּית יְהוָה: וּבָאת אַתָּה וַיִּקְרָאתִי בְּמַגִּלָּה אֲשֶׁר־כָּתַבְתָּ מִפִּי אֶת־דְּבָרֵי יְהוָה בְּאָזְנֵי הָעָם בֵּית יְהוָה בְּיוֹם צוֹם וְגַם בְּאָזְנֵי כָּל־יְהוּדָה הַבָּאִים מֵעַרְבָּם תִּקְרָאם: אֲוִלִי תִפַּל תַּחֲנוּנָם לִפְנֵי יְהוָה וְיִשְׁכּוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הַרְעָה כִּי־גָדוֹל הָאֵף וְהַחֲמָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הָעָם הַזֶּה: וַיַּעַשׂ בְּרוּךְ כְּנִיחָה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיא לִקְרֹא בְּסֵפֶר דְּבָרֵי יְהוָה בֵּית יְהוָה: וְדָתוּ בִשְׁנֵה הַחֲמִשִּׁית לַיהוֹיָקִים בְּדִיאֲשִׁירֹו מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי קָרָא צוֹם לִפְנֵי יְהוָה כָּל־הָעָם בִּירוּשָׁלַם וְכָל־הָעָם הַבָּאִים מֵעַרֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם: וַיִּקְרָא בְרוּךְ בְּסֵפֶר אֶת־דְּבָרֵי יְרֵמְיָהוּ בֵּית יְהוָה בְּלִשְׁתֵּי גְמְרְהוּ בְּשָׁפָן הַסֹּפֵר כַּחֲצֵר הַעֲלִיּוֹן פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַחֹדֶשׁ בְּאָזְנֵי כָּל־הָעָם: וַיִּשְׁמַע מִכִּיהוּ בְּדַגְמַרְהוּ בְּשָׁפָן אֶת־כָּל־דְּבָרֵי יְהוָה מֵעַל־הַסֵּפֶר: וַיִּרַד בֵּית־יְהוָה מֶלֶךְ עַל־לִשְׁתֵּי הַסֵּפֶר וְהַגְּדָשִׁים כָּל־הַשָּׂרִים וְיֹשְׁבֵי אֶל־יִשְׁמַע הַסֹּפֵר וְדַלְהוּ וְדַלְהוּ בְּשִׁמְעֵיהוּ וְאַלְנָתָן בְּעַכְבּוֹר וְגַמְרְהוּ בְּשָׁפָן וְצַדְקִיָּהוּ בְּדַחְנִיָּהוּ וְכָל־הַשָּׂרִים: וַיִּגַּד לָהֶם מִכִּיהוּ אֶת כָּל־דְּבָרֵים אֲשֶׁר שָׁמַע בְּקִרְאָה בְּרוּךְ בְּסֵפֶר בְּאָזְנֵי הָעָם: וַיִּשְׁלְחוּ כָּל־הַשָּׂרִים אֶל־בְּרוּךְ אֶת־יְהוָה כִּי־נִתְּנֵיהוּ בְּשִׁלְמֵיהוּ בְּכִבוֹשׁ לֵאמֹר הַמַּגִּלָּה אֲשֶׁר קָרָאתָ בָּהּ בְּאָזְנֵי הָעָם קַחְנָה בְּיָדְךָ גַּלְדֵּךְ וַיִּקַּח

גרהן גענומען די מגילה אין זיין האנט, און איז געקומען צו זיי. ¹⁶ האָבן זיי געזאָגט צו אים: זעץ זיך אַקאַרשט, און לייען זי אין אונדזערע אויערן; און ברוך האָט געלייענט אין זייערע אויערן. ¹⁷ און עס איז געווען, ווי זיי האָבן געהערט אַלע ווערטער, אַזוי האָבן זיי איינער דעם אַנדערן אָנגעקוקט אין אַנגסט, און זיי האָבן געזאָגט צו ברוכן: דערציילן מוזן מיר דערציילן דעם מלך אַלע די דאָזיקע ווערטער. ¹⁸ און ברוכן האָבן זיי געפרענט, אַזוי צו וואָגן: זאָג אונדז אַקאַרשט, ווי אַזוי האָסטו אויפגעשריבן די אַלע ווערטער פון זיין מויל? ¹⁹ האָט ברוך צו זיי געזאָגט: ער פלעגט אויסרופן צו מיר מיט זיין מויל אַלע די דאָזיקע ווערטער, און איך פלעג אויפשרייבן אויפן בוך מיט טינט. ²⁰ האָבן די האָרן געזאָגט צו ברוכן: גיי באַהאַלט זיך, דו, און ירמיהו, און קיינער זאָל ניט וויסן וווּ איר זייט. ²¹ און זיי זיינען געגאַנגען צום מלך אין הויף; און די מגילה האָבן זיי אַזעקגעלייגט אין דער קאַמער פון אַלישמע דעם שרייבער; און זיי האָבן דערציילט אין די אויערן פון מלך אַלע ווערטער. ²² האָט דער מלך געשיקט יהודין צו ברענגען די מגילה, און ער האָט זי געבראַכט פון דער קאַמער פון אַלישמע דעם שרייבער; און יהודי האָט זי געלייענט אין די אויערן פון מלך, און אין די אויערן פון די האָרן וואָס זיינען געשטאַנען לעבן

טו ברוך ברגריהו את־המגלה בידו ויבא אליהם: ויאמרו אליו שב לא וקראנה באזנינו ויקרא ברוך באזניהם: טז ויהי כשמעם את־כל־הדברים פתחו איש אל־רעהו ויאמרו אל־ברוך הגד נגיד למלך את כל־הדברים ז האלה: ואת־ברוך שאלי לאמר הגרנא לנו איך כתבת יח את־כל־הדברים האלה מפיו: ויאמר להם ברוך מפיו יקרא אלי את כל־הדברים האלה ואני כתב על־הספר יט בידו: ויאמרו השרים אל־ברוך לך הסתר אתה כ וירמיה ואיש אל־ידע אפה אתם: ויבאו אל־המלך חצרה ואת־המגלה הפקדו בלשכת אלישמע הספר כא ויגרו באזני המלך את כל־הדברים: וישלח המלך את־יהודי לקחת את־המגלה ויקחה מלשכת אלישמע כב הספר ויקראה יהודי באזני המלך ובאזני כל־השרים העמדים מעל המלך: והמלך ישב בית החצר בתדש כג התשיעי ואת־האח לפניו מבשרת: ויהי בקראו יהודי שלש דלתות וארבעה יקראה בתער הספר והשליך אלהאש אשר אלהאח עדתם כל־המגלה עליהאש כד אשר על־האח: ולא פתחו ולא קרעו את־בגדיהם המלך וכל־עבדיו השמעים את כל־הדברים האלה: כה וגם אלתן ודלדו וגמריהו הפגעו במלך לבלתי שרף את־המגלה ולא שמע אליהם: וכעה המלך את־ ירחמאל בן־המלך ואת־שריהו בן־עוריאל ואת־שלמיהו בן־עבדאל לקחת את־ברוך הספר ואת ירמיהו הנביא ס ויסתרים יהוה: ויהי דבר־יהוה אל־ירמיהו אחרי שרף המלך את־המגלה ואת־הדברים אשר כתב כח ברוך מפיו ירמיהו לאמר: שוב כחלדך מגלה אחרת וכתב עליה את כל־הדברים הראשונים אשר היו על־ המגלה הראשנה אשר שרף יהויקים מלך־יהודה:

מלך. ²³ און דער מלך איז געזעסן אין דעם ווינטערהויז—דאָס איז געווען אין ניינטן חודש—און דער פייערטאָפּ איז געווען אָנגעצונדן פאַר אים. ²⁴ איז ווי יהודי האָט אָפּגעלייענט דריי עמודים אָדער פיר, אַזוי האָט ער עס אָפּ געשניטן מיטן שרייבערמעסער, און אַרויפגעוואָרפן אויפן פייער וואָס אין פייערטאָפּ, ביז די גאַנצע מגילה איז פאַר־ לענדט געוואָרן אויף דעם פייער וואָס אין פייערטאָפּ. ²⁵ און זיי האָבן זיך ניט דערשראָקן, און ניט צעריסן זייערע קליידער, דער מלך און אַלע זיינע קנעכט וואָס האָבן געהערט אַלע די דאָזיקע ווערטער. ²⁶ און הגם אָלנתן און דלִיהו און גמריהו האָבן זיך געבעטן ביים מלך ניט צו פאַרברענען די מגילה, האָט ער דאָך ניט צוגעהערט צו זיי. ²⁷ און דער מלך האָט באַפוילן ירחמאל דעם זון פון מלך, און שרְיָהו דעם זון פון עוריאלן, און שלמיהו דעם זון פון עבדאלן, צו ברענגען ברוך דעם שרייבער און ירמיהו הנביא, אָבער גאָט האָט זיי באַהאַלטן.

²⁸ און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו ירמיהו, נאָכדעם ווי דער מלך האָט פאַרברענט די מגילה מיט די ווערטער וואָס ברוך האָט אויפגעשריבן פון ירמיהוס מויל—אַזוי צו זאָגן: ²⁹ נעם דיר ווידער אַן אַנדער מגילה, און שרייב אָן אויף איר אַלע פריערדיקע ווערטער וואָס זיינען געווען אויף דער ערשטער מגילה, וואָס יהויקים דער מלך פון יהודה האָט

פארברענט. ²⁰ און אויף יהויקים דעם מלך פון יהודה זאלסטו זאגן: אזוי האָט גאָט געזאָגט: די האָסט פארברענט די דאָזיקע מגילה, אזוי צו זאָגן: אַלמאַי האָסטו געשריבן אויף איר, אזוי צו זאָגן: קומען וועט קומען דער מלך פון בבל, און ער וועט צעשטערן דאָסדאָזיקע לאַנד, און וועט פאַרטיליקן פון איר מענטשן און בהמות? ²⁰ דרום האָט גאָט אזוי געזאָגט אויף יהויקים דעם מלך פון יהודה:

קיינער פון אים וועט ניט זיצן אויפן טראָן פון דוד, און זיין טויטער ליב וועט זיך וואַלגערן אויף דער היץ בייטאָג, און אויף דער קעלט ביינאַכט. ²¹ און איך וועל זיך אַפּרעכענען מיט אים,

און מיט זיין זאָמען, און מיט זיינע קנעכט, פאַר זייערע זינד, און איך וועל ברענגען אויף זיי, און אויף די באַוווינער פון ירושלים, און אויף די מענער פון יהודה, דאָס גאַנצע בייז וואָס איך האָב אָנגעזאָגט אויף זיי, און זיי האָבן ניט צוגעהערט.

²² און ירמיהו האָט גענומען אַן אַנדער מגילה, און האָט זי געגעבן צו ברוך דעם זון פון גריהון, דעם שרייבער, און ער האָט אויפגעשריבן אויף איר פון ירמיהו'ס מויל אַלע ווערטער פון דעם בוך וואָס יהויקים דער מלך פון יהודה האָט פארברענט אין פייער; און צו זיי זיינען צו געלייגט געוואָרן נאָך פיל ווערטער אזוי ווי זיי.

ועל־יהויקים מלך־יהודה תאמר כֹּה אמר יהוה אֱתָה כֹּס שָׂרַפְתָּ אֶת־הַמְּגִלָּה הַזֹּאת לְאָמֵר מִדּוּעַ כְּתַבְתָּ עָלֶיהָ לְאָמֵר כֹּה־יָבֹוא מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהַשְׁחִית אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁבִּית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהִמָּה: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה לְעַל־יהויקים מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יְהוּדְהוּלוּ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד וּבְבִלְתֹּי תִהְיֶה מִשְׁלַבַת לַחֲרָב בְּיוֹם וּלְקַרַח בְּלִילָה: וּפְקַדְתִּי עָלָיו וְעַל־זִרְעוֹ וְעַל־עַבְדָּיו אֶת־עֵינֵם וְהִבַּאתִי לֵא עֲלֵיהֶם וְעַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְאֶל־אִישׁ יְהוּדָה אֶת כֶּרֶךְ הַרְעָה אֲשֶׁר־דִּפְרַתִּי אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמְעוּ: וְיִרְמְיָהוּ לֵב לָקַח מִגִּלָּה אַחֶרֶת וַיִּתְּנָהּ אֶל־בְּרוּךְ בֶּן־גְּרִיהוֹן הַסֹּפֵר וַיִּכְתֹּב עָלֶיהָ מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֶת כָּל־דְּבָרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוִיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּאֵשׁ וְעוֹד נֹסֵף עֲלֵיהֶם דְּבָרִים רַבִּים כְּהִמָּה:

לו

וּלְמֶלֶךְ־מֶלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בְּדִיאֲשֵׁירוֹ תַחַת כְּנִירוֹ בְּדִיהוִיָקִים אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאֶרֶץ יְהוּדָה: וְלֹא שָׁמַע הוּא וְעַבְדָּיו וְעַם הָאָרֶץ אֶל־דְּבָרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא: וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־יְהוֹכָד בְּדִשְׁלֹמָה וְאֶת־צַפְנַנְדִּי בְּדַמְעָשִׁיהָ הַכֹּהֵן אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא לֵאמֹר הַתְּפַלְלֵנָא בְּעַדְנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: וְיִרְמְיָהוּ בָא וַיֵּצֵא בַתּוֹךְ הָעָם וְלֹא־נִתְּנוּ אֹתוֹ בֵּית הַכְּלָיא: וְחִיל פְּרַעְיָה יֵצֵא מִמְצָרִים וַיִּשְׁמְעוּ הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עַל־יְרוּשָׁלַם אֶת־שִׁמְעֹם וַיַּעֲלוּ מַעַל יְרוּשָׁלַם: וְחִיל דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֲתָכֶם אֵלַי לְדַרְשְׁנֵי הַגֵּה וְחִיל פְּרַעְיָה יֵצֵא לָכֶם לְעֹזְרָה שָׁב לְאַרְצוֹ מִצָּרִים: וְשָׁבוּ

י, ד' הכלא קי

לז

און צדקיהו דער זון פון יאשיהוּן איז געוואָרן מלך אויף דעם אָרט פון כְּנִירוֹ דעם זון פון יהויקים. און נבוכדראצר דער מלך פון בבל האָט געמאַכט פאַר אַ מלך אין לאַנד יהודה. און ער און זיינע קנעכט און דאָס גאַנצע פּאָלק פון לאַנד האָבן ניט צוגעהערט צו די ווערטער פון גאָט, וואָס ער האָט גערעדט דורך ירמיהו הנביא.

און דער מלך צדקיהו האָט געשיקט יהויכל דעם זון פון שְׁלֹמָה, און צפניהו דעם זון פון מַעֲשִׂיָהוּ, דעם כָּהֵן, צו ירמיהו הנביא, אזוי צו זאָגן: זיי, איך בעט דיך, מתפלל פאַר אונדז צו יהוה אונדזער גאָט. און ירמיהו פלעגט קומען און גיין צווישן פּאָלק, וואָרום מע האָט אים נאָך ניט געהאַט אַרײַנגעגעבן אין תפיסה. און דער חיל פון פּרעהן איז אַרויסגעגאַנגען פון מצרים; און די כַּשְׂדִּים וואָס האָבן געלעגערט אויף ירושלים, האָבן געהערט די הערונג וועגן זיי, און האָבן אָפּגעצויגן פון ירושלים. און דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו ירמיהו הנביא, אזוי צו זאָגן: אזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישראל: אזוי זאלט איר זאָגן צו דעם מלך פון יהודה וואָס שיקט אײך צו מיר מיך צו פרעגן: זע, דער חיל פון פּרעהן וואָס איז אַרויסגעגאַנגען אײך צו הילף, קערט זיך אום צו זיין לאַנד, מצרים. און די כַּשְׂדִּים

הַבְּשָׂדִים וְנִלְחַמוּ עַל־הַדָּעִיר הַזֹּאת וּלְכַדְהָ וּשְׂרַפְהָ כַּאֲשֶׁר:
 בָּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי־שָׂאוּ נַפְשֹׁתֵיכֶם לֵאמֹר הֲלֹךְ
 יֵלְכוּ מֵעַלְיָנוּ הַבְּשָׂדִים כִּי־לֹא יִלְכוּ: כִּי אִסְדִּהֲבִיתֶם כָּל־
 חֵיל בְּשָׂדִים הַנִּלְחָמִים אַתְּכֶם וְנִשְׂאֲרוּ־בְכֶם אֲנָשִׁים
 מִדְּקָרִים אִישׁ כַּאֲהָלוֹ יִקְוִי וּשְׂרַפּוּ אֶת־הַדָּעִיר הַזֹּאת
 כַּאֲשֶׁר: וְהָיָה בְּהַעֲלוֹת חֵיל הַבְּשָׂדִים מֵעַל יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי
 חֵיל פְּרָעָה: וַיֵּצֵא יְרֵמְיָהוּ מִירוּשָׁלַם לִלְכֹת אֶרֶץ
 בְּנִימִן לְחַלֵּק מַשְׁם בְּתוֹךְ הָעָם: וַהֲיִי־הוּא בְּשַׁעַר בְּנִימִן
 וְשֵׁם בַּעַל פְּקֻדֹת וְשֵׁמוֹ יְרָאִיָּה בֶן־שְׁלֵמְיָה בֶן־חַנְּנִיָּה
 וַתִּפְּשׂ אֶת־יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיא לֵאמֹר אֵל־הַבְּשָׂדִים אַתָּה
 נָפַל: וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ שִׁקָּר אֵינְנִי נָפַל עַל־הַבְּשָׂדִים וְלֹא
 שָׁמַע אֱלֹהֵי וַתִּפְּשׂ יְרָאִיָּה בֶן־מְדוּהָ וַיִּבְאַהּוּ אֱלֹהֵי־הַשָּׂדִים:
 וַיִּקְצְפוּ הַשָּׂרִים עַל־יְרֵמְיָהוּ וְהִכּוּ אֹתוֹ וַנְּתַנוּ אוֹתוֹ בֵּית
 הָאִסּוּר בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר כִּי־אֵתוּ עָשׂוּ לְבֵית הַכְּלָא:
 כִּי בָּא יְרֵמְיָהוּ אֶל־בֵּית הַבּוֹר וְאֶל־הַחַנּוּיֹת וַיִּשְׁכַּב־שָׁם
 יְרֵמְיָהוּ יָמִים רַבִּים: וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צְדַקְיָהוּ וַיִּקְחֵהוּ וַיִּקְחֵהוּ
 וַיִּשְׁאַלְהוּ הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ בְּסֹתֵר וַיֹּאמֶר הוּשׁ דְּבַר מֵאֵת
 יְהוָה וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ יֵשׁ וַיֹּאמֶר בֶּן־מֶלֶךְ־כָּבֵל תִּנְתֵּן:
 וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ צְדַקְיָהוּ מַה חֲטָאתִי לָךְ
 וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָם הַזֶּה כִּי־נִתְּתֶם אוֹתִי אֶל־בֵּית הַכְּלָא:
 וְאֲנִי נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־נִבְּאוּ לָכֶם לֵאמֹר לֹא־יָבֹא מֶלֶךְ־
 כָּבֵל עֲלֵיכֶם וְעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת: וְעַתָּה שָׁמַע־נָא אֲדֹנָי
 הַמֶּלֶךְ תִּפְלִי־נָא תַחֲנִנֵנִי לִפְנֵיךָ וְאֶל־תִּשְׁבְּנִי בֵּית יְהוֹנָתָן
 הַסֹּפֵר וְלֹא אָמוֹת שָׁם: וַיִּצְוֶה הַמֶּלֶךְ צְדַקְיָהוּ וַיִּפְקְדוּ
 אֶת־יְרֵמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמִּטְרָה וַתֵּן לוֹ כִּפְר־לֶחֶם לְיוֹם
 מִתּוֹיָן הָאֲפִים עַד־תֶּם כָּל־הַיָּמִים מִן־הַדָּעִיר וַיֵּשֶׁב יְרֵמְיָהוּ
 בַּחֲצַר הַמִּטְרָה:

ש' ויהי קצו

וועלן זיך אומקערן, און וועלן מלחמה האלטן אויף דער
 דאויקער שטאָט, און זיי וועלן זי באַצווינגען, און וועלן זי
 פאַרברענען אין פֿייער. ⁹ אזוי האָט גאָט געזאָגט: איר
 זאָלט אײך ניט אײנרעדן, אזוי צו זאָגן: אזויעקגיין וועלן
 אזויעקגיין פון אונדו די כּשדים; וואָרום זיי וועלן ניט אזועק־
 גיין. ¹⁰ וואָרום אז איר זאָלט שלאָגן דעם גאַנצן חיל פון
 די כּשדים וואָס האַלטן מלחמה אויף אײך, און עטלעכע
 געשטאָכענע זאָלן בלייבן פון זיי, וועלן זיי אויפשטיין
 איטלעכער אין זיין געצעלט, און וועלן פאַרברענען די
 דאויקע שטאָט אין פֿייער.

¹¹ און עס איז געווען, אז דער חיל פון די כּשדים
 האָט אָפּגעצויגן פון ירושלים פאַר דעם חיל פון פּרעהן,
¹² איז ירמיהו אַרויסגעגאַנגען פון ירושלים צו גיין קיין לאַנד
 בנימין, כּדי צו קריגן דאָרטן זיין חלק ירושה צווישן דעם
 פּאָלק. ¹³ איז, ווי ער איז געווען אין טויער פון בנימין,
 איז דאָרטן געווען דער הויפטמאַן פון דער וואַך, וואָס
 זיין נאָמען איז געווען יראַיָה דער זון פון שְׁלֵמְיָה דעם זון
 פון חַנְּנִיָּה; האָט ער אָנגעכאַפט ירמיהו הנביאן, אזוי צו
 זאָגן: צו די כּשדים ווילסטו צופאַלן. ¹⁴ האָט ירמיהו
 געזאָגט: אַ ליגן! איך וויל ניט צופאַלן צו די כּשדים. אָבער
 ער האָט ניט צוגעהערט צו אים, און יראַיָה האָט אָנגע־
 כאַפט ירמיהו, און האָט אים געבראַכט צו די האַרן.
¹⁵ און די האַרן האָבן געצערנט אויף ירמיהו, און האָבן
 אים געשלאָגן, און אים אַרײַנגעגעבן אין געפענקעניש, אין

הויז פון יהונתן דעם שרייבער; וואָרום דאָס האָט מען געמאַכט פאַר אַ תּפִּיסָה.

¹⁶ אז ירמיהו איז געקומען אין געפענקעניש און אין די געוועלעבן, און ירמיהו איז דאָרטן אָפּגעוועסן פיל טעג,
¹⁷ האָט דער מלך צְדַקְיָהוּ געשיקט, און האָט אים אַרויסגענומען; און דער מלך האָט אים געפרעגט ביי זיך אין הויז, אין
 פאַרבאַרגעניש, און האָט געזאָגט: פאַראַן אַ וואָרט פון גאָט? האָט ירמיהו געזאָגט: פאַראַן; און ער האָט געזאָגט: אין דער
 האַנט פון דעם מלך פון כָּבֵל וועסטו איבערגעגעבן ווערן. ¹⁸ און ירמיהו האָט געזאָגט צום מלך צְדַקְיָהוּ: וואָס האָב
 איך געזינדיקט קעגן דיר, און קעגן דייע קנעכט, און קעגן דעמדאָזיקן פּאָלק, וואָס איר האָט מיך אַרײַנגעגעבן אין
 תּפִּיסָה? ¹⁹ און אזוי זיינען אײערע נביאים וואָס האָבן אײך נביאות געזאָגט, אזוי צו זאָגן: דער מלך פון כָּבֵל וועט ניט
 קומען אויף אײך און אויף דעמדאָזיקן לאַנד? ²⁰ און אַצונד, הער צו, איך בעט דיר, מיין האַר קיניג; זאָל, איך בעט דיר,
 פאַלן מיין געבעט פאַר דיר, און זאָלסט מיך ניט אומקערן אין הויז פון יהונתן דעם שרייבער, און לאַמיר ניט שטאַרבן
 דאָרטן. ²¹ האָט דער מלך צְדַקְיָהוּ באַפוילן, און מע האָט אַרײַנגעזעצט ירמיהו אין הויף פון דער וואַך, און מע האָט
 אים געגעבן אַ לאַבן ברויט אַ טאָג פון דער בעקערגאַס ביז דאָס גאַנצע ברויט איז אויסגעגאַנגען פון דער שטאָט. אזוי
 איז ירמיהו געוועסן אין הויף פון דער וואַך.

לח

וּשְׁמַע שְׁפִטָּה בֶן מִתָּן וַגְּדִלְהוּ בְּדִפְשָׁחוֹר וַיּוּכַל בְּךָ *
 שְׁלֹמֹהּ וּפְשָׁחוֹר בְּדַמְלִינָה אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְרַמְּהוּ
 מִדְּבַר אֶל־בְּלִדְהֵם לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה הַיּוֹשֵׁב בְּעִיר *
 הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב בְּרָעַב וּבְדָבָר וְהִצֵּא אֶל־הַכְּשָׁדִים
 יְחִיָּה וְהַיְתַדְהִלוּ נַפְשׁוֹ לְשַׁלֵּל וְחִי: כֹּה אָמַר יְהוָה *
 הַנֶּתָן תִּתֵּן הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד חֵיל מַלְכֵךְ־בָּבֶל וּלְכַדְהָ:
 וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים אֶל־הַמֶּלֶךְ יוֹמֵת נָא אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה כִּי *
 עֲלֵיכֶן הוּא מִרְפָּא אֶת־יָדֵי אֲנָשֵׁי הַמְּלָחָמָה הַנִּשְׁאָרִים ו
 בְּעִיר הַזֹּאת וְאֵת יְדֵי בְלִדְהֵם לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּדְבָרִים
 הָאֵלֶּה כִּי וְהָאִישׁ הַזֶּה אֵינִי דֹרֵשׁ לְשַׁלֹּם לְעַם הַזֶּה כִּי *
 אֲסִלְרְעָה: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צְדַקְהוּ הַגְּדוּהוּא בְּיַדְכֶם כִּי *
 אֵין הַמֶּלֶךְ יוּכַל אֶתְכֶם דְּבַר: וַיִּקְחוּ אֶת־יְרַמְיָהוּ וַיְשַׁלְכוּ *
 אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר וּמַלְכֵיהוּ בְּדַמְלֵךְ אֲשֶׁר בַּחֶצֶר הַמִּטְרָה
 וַיְשַׁלְחוּ אֶת־יְרַמְיָהוּ בַּחֲבָלִים וּבְכֹּוֹר אִידָמִים כִּי אִם *
 טִיט וַיִּטְבַּע וַיְרַמְיָהוּ בְּטִיט: וַיִּשְׁמַע עַבְד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי *
 אִישׁ סָרִיס וְהוּא בְּבֵית הַמֶּלֶךְ בִּירְחֵתוֹ אֶת־יְרַמְיָהוּ אֶל־
 הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר בְּנֵי־מִן: וַיִּצֵּא עַבְד־מֶלֶךְ מִבֵּית *
 הַמֶּלֶךְ וַיְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר: אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ הֲרַעוּ *
 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ לְיְרַמְיָהוּ הַנְּבִיא
 אֶת אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ אֶל־הַבּוֹר וַיָּמָת תַּחֲתָיו מִפְּנֵי הָרָעַב *
 כִּי אֵין הַלֶּחֶם עוֹד בְּעִיר: וַיִּצְנֶה הַמֶּלֶךְ אֶת עַבְד־מֶלֶךְ *
 הַכּוּשִׁי לֵאמֹר קַח בְּיָדְךָ מִזֶּה שְׁלֹשִׁים אָנָשִׁים וְהַעֲלִית *
 אֶת־יְרַמְיָהוּ הַנְּבִיא מִן־הַבּוֹר בְּטָרִם יָמוּת: וַיִּקַּח וַעֲבַד *
 מֶלֶךְ אֶת־הָאָנָשִׁים בְּיָדוֹ וַיָּבֵא בֵית־הַמֶּלֶךְ אֶל־תַּחַת
 הָאוֹצַר וַיִּקַּח מִשָּׁם בָּלוֹי הַסִּקָּחוֹת וּבָלוֹי מִלְּחִים
 וַיְשַׁלְּחֵם אֶל־יְרַמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר בַּחֲבָלִים: וַיֹּאמֶר עַבְד־ *
 י

ב' וחה קי י' סוסת קי

לח
 1. און שפטיה דער זון פון מתנען, און גדליהו דער
 זון פון פשחורן, און יוכל דער זון פון שלמיהו.
 און פשחור דער זון פון מלכיהו, האבן געהערט די
 ווערטער וואס ירמיהו רעדט צום גאנצן פאלק, אזוי צו
 זאגן: 2. אזוי האט גאט געזאגט: דער וואס בלייבט זיצן אין
 דערדאזיקער שטאט וועט שטארבן פון דער שווערד, פון
 דעם הונגער, און פון דער פעסט, און דער וואס גייט ארויס
 צו די כשדים, וועט בלייבן לעבן; זיין נפש וועט אים זיין
 צום געווינס, און ער וועט בלייבן לעבן. 3. אזוי האט גאט
 געזאגט: איבערגעגעבן וועט איבערגעגעבן ווערן דידאזיקע
 שטאט אין דער האנט פון דעם חיל פון דעם מלך פון בבל,
 און ער וועט זי באצווינגען. 4. האבן די הארן געזאגט צום
 מלך: זאל געטייט ווערן, איך בעט דך, דערדאזיקער
 מאן, ווארום ער שלאפט דאך אפ די הענט פון די מלחמה
 לייט וואס זיינען איבערגעבליבן אין דערדאזיקער שטאט,
 און די הענט פון דעם גאנצן פאלק, או ער רעדט צו זיי אזוי
 ווי דידאזיקע רייד; ווארום דערדאזיקער מאן זוכט ניט
 פריד פאר דעמדאזיקן פאלק נאר בלויז א רעה. 5. האט
 דער מלך צדקיהו געזאגט: אט איז ער אין אייער האנט;

ווארום דער מלך קען מיט אייך גארנישט אויספירן. 6. האבן זיי גענומען ירמיהו, און האבן אים אריינגעווארפן
 אין דער גרוב פון מלכיהו דעם זון פון מלך, וואס אין הויף פון דער וואך; און זיי האבן אראפגעלאזט ירמיהו מיט
 שטריק. און אין דער גרוב איז קיין וואסער ניט געווען, נאר בלויז ליים; און ירמיהו איז אריינגעוונקען אין דעם ליים.
 7. האט געהערט עבדמלך דער כושי, א מאן א הויפדינער וואס איז געווען אין הויז פון מלך, או מע האט
 ירמיהו אריינגעטאן אין דער גרוב; און דער מלך איז געזעסן אין טויער פון בנימין. 8. איז עבדמלך ארויסגעגאנגען פון
 מלכס הויז, און האט גערעדט צום מלך, אזוי צו זאגן: 9. מיין האר מלך, שלעכט באגאנגען האבן זיך דידאזיקע לייט מיט
 אלץ וואס זיי האבן געטאן צו ירמיהו הנביא, וואס זיי האבן אים אריינגעווארפן אין גרוב; און ער שטארבט אויף זיין ארט
 פאר הונגער; ווארום ניטא קיין ברויט מער אין שטאט. 10. האט דער מלך באפוילן עבדמלך דעם כושי, אזוי צו זאגן:
 נעם מיט דיר פון דאנען דרייסיק מאן, און זאלסט ארויפברענגען ירמיהו הנביאן פון דער גרוב איידער ער וועט שטארבן.
 11. האט עבדמלך גענומען די מענטשן מיט זיך, און ער איז געקומען אין הויז פון מלך אונטער דער שאצקאמער, און האט
 פון דארטן גענומען אלטע קאדרעס און אלטע שמאטעס, און ער האט זיי אראפגעלאזט צו ירמיהו אין גרוב מיט שטריק.

מֶלֶךְ הַכּוֹשֵׁי אֶל־יִרְמְיָהוּ שֵׁים נָא בְּלוֹאֵי הַסְּחָבוֹת
 הַמְּלָחִים תַּחַת אֲצִילוֹת יְדִידָה מִסַּחַת לַחֲבָלִים וַיַּעַשׂ
 יִרְמְיָהוּ כֵן: וַיִּמְשְׁכוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲבָלִים וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ
 יד מִן־הַבּוֹר וַיָּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטְרָה: וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ
 צְדַקְיָהוּ וַיִּפָּח אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא אֵלָיו אֶל־מְבוֹא הַשְּׁלִישִׁי
 אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יִרְמְיָהוּ שְׂאֵל אֲנִי
 טו אֶתְּךָ דְּבַר אֶל־תַּכְחָד מִמֶּנִּי דְּבַר: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־
 צְדַקְיָהוּ כִּי אֲנִיד לְךָ הַלּוֹא הֵמֶת תְּמִיתֵנִי וְכִי אֵינְךָ
 טז לֹא תִשְׁמַע אֵלָי: וַיִּשְׁבַּע הַמֶּלֶךְ צְדַקְיָהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ
 בַּסֶּתֶר לֵאמֹר חַי־יְהוָה אֵת אֲשֶׁר עָשִׂה־לָנוּ אֶת־הַנֶּפֶשׁ
 הַזֹּאת אֲסִי־מִתְּךָ וְאֲסִי־אֶתְּךָ כִּדְ הַאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
 יז מִבְּקָשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־צְדַקְיָהוּ
 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲסִי־נָא תַחֲזֵא
 אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל וְחִתָּה נַפְשֶׁךָ וְהָעִיר הַזֹּאת לֹא תִשְׂרָף
 יח בְּאֵשׁ וְחִתָּה אֶתָּה וּבֵיתְךָ: וְאִם לֹא־תַחֲזֵא אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ
 בָּבֶל וְחִתָּה הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וּשְׂרָפוּךָ בְּאֵשׁ
 טט וְאָתָּה לֹא־תִמְלֹט מִיָּדָם: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צְדַקְיָהוּ
 אֶל־יִרְמְיָהוּ אֲנִי דָאג אֶת־הַיְהוּדִים אֲשֶׁר נִפְלוּ אֶל־
 כ הכַּשְׂדִּים פְּרִיחֵנו אֶתְּךָ בְּיָדָם וְהַתְּעַלְלֵנוּ־בִּי: וַיֹּאמֶר
 יִרְמְיָהוּ לֹא יִתְּנֵנִי שְׂמַע־נָא בְּקוֹל יְהוָה לֵאמֹר אֲנִי דְבַר
 כא אֶלְיָךְ וַיִּיטֹב לְךָ וְחַחֵי נַפְשֶׁךָ: וְאֲסִי־מָאן אָתָּה לְצַאת נְה
 כב הַדְּבַר אֲשֶׁר הִרְאִנִי יְהוָה: וְהִנֵּה כָּל־הַנְּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאָרוּ
 בְּבֵית מֶלֶךְ־יְהוּדָה מוֹצְאוֹת אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ בָּבֶל וְהִנֵּה
 אִמְרַת הַסִּיתוּךָ וַיִּכְלוּ לָךְ אֲנָשִׁי שְׂלֵמָה הַטְּבַעוּ בְּכֶן רַגְלֶךָ
 כג נִסְנוּ אַחֲרָי: וְאֶת־כָּל־נְשֵׁיךָ וְאֶת־בְּנֶיךָ מוֹצֵאִים אֶל־
 כד הַכַּשְׂדִּים וְאָתָּה לֹא־תִמְלֹט מִיָּדָם כִּי בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל
 תִּתְּפֹשׁ וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת תִּשְׂרָף בְּאֵשׁ: וַיֹּאמֶר

טו' כחג ולא קי' כב' חס' די'

12 און עבד־מֶלֶךְ דער פושי האָט געוואָגט צו ירמיהוּ: טו, איך בעט דיר, די אַלטע קאָדרעס און די שמאַטעס אונטער דינע אַרעמס אונטער די שטריק. און ירמיהו האָט אַזוי געטאַן. 13 און זיי האָבן געצויגן ירמיהוּ מיט שטריק, און האָבן אים אַרויפגעבראַכט פון דער גרוב. און ירמיהו איז געוועסן אין הויף פון דער וואַך.

14 האָט דער מלך צדקיהו געשיקט און גענומען ירמיהו הנביאן צו זיך, צום דריטן אַייגנאַנג וואָס אין הויז פון גאַט; און דער מלך האָט געוואָגט צו ירמיהוּ: איך וועל דיר פּרעגן אַ וואַך; וואָלסט ניט פּאַרלייַקענען פון מיר אַ וואַרט. 15 האָט ירמיהו געוואָגט צו צדקיהוּ: אַז איך וועל דיר זאָגן, וועסטו דאָך טייטן מיך טייטן, און אַז איך וועל דיר געבן אַן עצה, וועסטו ניט צוהערן צו מיר. 16 האָט דער מלך צדקיהו געשוואָרן ירמיהוּ אין פּאַרבאַרגעניש, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי עס לעבט גאַט וואָס האָט אונדו באַשאַפן די־דאַזיקע וועל, אויב איך וועל דיר טייטן, און אויב איך וועל דיר איבערגעבן אין דער האַנט פון די־דאַזיקע לייט וואָס זוכן דיין לעבן!

17 האָט ירמיהו געוואָגט צו צדקיהוּ: אַזוי האָט געוואָגט יהוה דער גאַט פון צבאות, דער גאַט פון ישראל: אויב אַרויסגיין וועסטו אַרויסגיין צו די האַרן פון דעם מלך פון בָּבֶל, וועט דיין נפש בלייבן לעבן, און די־דאַזיקע שטאַט וועט ניט פאַרברענט ווערן אין פּייער; אַי דו וועסט בלייבן לעבן, אַי דיין הויזגעזינט. 18 אויב אָבער וועסט ניט אַרויס־גיין צו די האַרן פון דעם מלך פון בָּבֶל, וועט די־דאַזיקע שטאַט איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פון די כַּשְׂדִּים,

און זיי וועלן זי פאַרברענען אין פּייער, און דו וועסט ניט אַנטרונען ווערן פון זייער האַנט. 19 האָט דער מלך צדקיהו געוואָגט צו ירמיהוּ: איך האָב מורא פאַר די ייִדן וואָס זיינען צוגעפאַלן צו די כַּשְׂדִּים, מע זאָל מיך ניט איבערגעבן אין זייער האַנט, און זיי וועלן זיך אַנטאַן אַן מיר. 20 האָט ירמיהו געוואָגט: מע וועט דיר ניט איבערגעבן. הער צו, איך בעט דיר, צו דעם קול פון גאַט אין וואָס איך רעד צו דיר, און עס וועט זיין גוט פאַר דיר, און דיין נפש וועט בלייבן לעבן. 21 אויב אָבער דו ווילסט ניט אַרויסגיין, אַיז דאָס דאָס וואָרט וואָס גאַט האָט מיר געזויגן: 22 ערשט אַלע ווייבער וואָס זיינען געבליבן אין הויז פון דעם מלך פון יהודה, ווערן אַרויסגעפירט צו די האַרן פון דעם מלך פון בָּבֶל, און זיי זאָגן:

דיר אַיינגערעדט און דיר בייגעקומען
 האָבן די גוטע פריינט דינע;
 אַיינגעזונקען אין אַ זומפ זיינען דינע פּיס־
 זיינען זיי אָפּגעטרעטן אַהינטער.

23 און אַלע דינע ווייבער און דינע קינדער פירט מען אַרויס צו די כַּשְׂדִּים, און דו וועסט ניט אַנטרונען ווערן פון זייער האַנט, נייערט אין דער האַנט פון דעם מלך פון בָּבֶל וועסטו געכאַפט ווערן, און וועסט מאַכן פאַרברענען די־דאַזיקע שטאַט אין פּייער.

24 האָט צדקָהו געוואָנט צו ירמיהוֹן: זאָל קיין מענטש
 נישט וויסן פון די דאָזיקע ווערטער, און וועסט נישט שטאַרבן.
 25 און אז די האָרן וועלן הערן אז איך האָב גערעדט מיט
 דיר, און זיי וועלן קומען צו דיר און זאָגן צו דיר: זאָג אונדז
 אַקאָרשט, וואָס האָסטו גערעדט צום מלך; זאָלסט נישט
 פאַרלייקענען פון אונדז און מיר וועלן דיך נישט טייטן; און
 וואָס האָט גערעדט צו דיר דער מלך? 26 זאָלסטו זאָגן צו
 זיי: איך האָב געלאָזט פאַלן מיין געבעט פאַרן מלך, מיך
 נישט אומצוקערן אין יהונתנס הויז, צו שטאַרבן דאָרטן.

27 זיינען געקומען אלע האָרן צו ירמיהוֹן, און האָבן
 אים געפרעגט, און ער האָט זיי געוואָנט אזוי ווי אלע די
 דאָזיקע ווערטער וואָס דער מלך האָט באַפוילן, און זיי
 האָבן אים צו רוי געלאָזט, וואָרום דאָס גערייד איז נישט
 געהערט געוואָרן. 28 און ירמיהוֹ איז געוועסן אין הויף פון
 דער וואַך ביז דעם טאָג וואָס ירושלים איז באַצווונגען
 געוואָרן.

און עס איז געווען, אז ירושלים איז באַצווונגען

געוואָרן—

לט אין ניינטן יאָר פון צדקָהו דעם מלך פון יהודה,
 אין צענטן חודש, איז געקומען נבוכדראַצַר דער
 מלך פון בבל און זיין גאַנצער חיל אויף ירושלים, און זיי

האָבן געלעגערט אויף איר; 2 אין עלפטן יאָר פון צדקָהוֹן, אין פירטן חודש, אין ניינטן טאָג פון חודש, איז איינגעבראַכן
 געוואָרן די שטאָט. 3 זיינען געקומען אלע האָרן פון דעם מלך פון בבל, און האָבן זיך געוועזט אין מיטלסטן טויער:
 נרגל־שראַצַר, סמנר־נבו, שרסכים רבי־סריסא, נרגל־שראַצַר רבי־מגבי, און אלע איבעריקע האָרן פון דעם מלך פון בבל.
 4 און עס איז געווען, ווי צדקָהו דער מלך פון יהודה און אלע מלחמה־לייט האָבן זיי דערזען, אזוי זיינען זיי אַנטלאָפן,
 און זיינען אַרויסגעגאַנגען ביי נאַכט פון שטאָט דורך דעם מלכס גאַרטן, דורך דעם טויער צווישן די צוויי מויערן; און
 ער איז אַרויסגעגאַנגען אויפן וועג פון פלוין. 5 האָט דער חיל פון די בשדים זיי נאַכגעיאָגט, און זיי האָבן אָנגעיאָגט צדקָהוֹן
 אין די פלויען פון יריחו; און זיי האָבן אים גענומען און אים אַרויפגעבראַכט צו נבוכדראַצַר דעם מלך פון בבל קיין
 רבלה אין לאַנד חמת, און ער האָט אַרויסגעוואָנט אַ משפט אויף אים. 6 און דער מלך פון בבל האָט געשאַכטן די זיין פון
 צדקָהוֹן אין רבלה פאַר זיינע אויגן; אויך אלע אַדללייט פון יהודה האָט דער מלך פון בבל געשאַכטן. 7 און די אויגן פון
 צדקָהוֹן האָט ער בלינד געמאַכט, און ער האָט אים געשמידט אין קופערנע קייטן, אים צו ברענגען קיין בבל. 8 און דאָס
 הויז פון דעם מלך, און דאָס הויז פון פאַלק, האָבן די בשדים פאַרברענט אין פייער, און די מויערן פון ירושלים האָבן זיי

צדקָהוֹן אַלירמיהוֹ איש אַל־תֵּדע בדברים־האֵלֶּה וְלֹא
 חָמוֹת: וְכִי־יִשְׁמְעוּ הַשָּׂרִים כִּי־דִבַּרְתִּי אֹתָךְ וּבָאוּ אֵלַיךְ כֹּה
 וְאָמְרוּ אֵלַיךְ הַגִּדְהָנָא לָנוּ מִהִדְבַּרְתָּ אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־
 הַכַּחַד מִמֶּנּוּ וְלֹא נִמְתָּךְ וּמִהִדְבַּר אֵלַיךְ הַמֶּלֶךְ: וְאָמַרְתָּ כֹּה
 אֲלֵיהֶם מִפִּיל־אֲנִי תַחֲתָי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי הַשִּׁיבֵנִי
 בֵּית הַיְהוּדָה לְמוֹת שָׁם: וַיָּבֹאוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־
 יִרְמְיָהוּ וַיִּשְׁאַלְוּ אֹתוֹ וַיַּגֵּד לָהֶם כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
 צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיַּחֲרִשׁוּ מִמֶּנּוּ כִּי לֹא־נִשְׁמַע הַדְּבָר: וַיֵּשֶׁב כֹּה
 יִרְמְיָהוּ בַחֲצַר הַמַּטְרָה עַד־זֶה אֲשֶׁר־נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלַם •
 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלַם:

לט

בַּשָּׁנָה הַחֲשֵׁשִׁית לְצִדְקָהוֹ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הָעֲשׂוֹרִי א
 כָּא נבוכדראַצַר מלך־בבל וְכָל־חֵילוֹ אֶל־יְרוּשָׁלַם וַיִּצְרוּ
 עֲלֵיהֶם: בַּעֲשֻׁת־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקָהוֹ בַּחֹדֶשׁ הָרִבְעִי ב
 בַּחֲשֵׁעָה לַחֹדֶשׁ הִבְקָעָה הָעִיר: וַיָּבֹאוּ כָל שָׂרֵי
 מֶלֶךְ־בָּבֶל וַיָּשִׁבוּ בַשָּׁעַר הַתּוֹךְ נִרְגַל שָׂרְאֶצַר סַמְנַר־נְבוֹ
 שַׂרְסָכִים רְבִי־סָרִים נִרְגַל שָׂרְאֶצַר רְבִי־מִגְבִּי וְכָל־שְׂאֵרֵי־ת
 שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָם צִדְקָהוֹ מֶלֶךְ־יְהוּדָה י
 וְכָל־אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיִּבְרָחוּ וַיִּצְאוּ לִלְלָה מִן־הָעִיר הַרְדָּ
 גַּן הַמֶּלֶךְ בַּשָּׁעַר בֵּין הַחֲמָתִים וַיֵּצֵא דָרָךְ הָעֶרְבָה:
 וַיַּחֲדְפוּ חֵיל־בְּשָׂרִים אַחֲרֵיהֶם וַיִּשְׁגּוּ אֶת־צִדְקָהוֹ בַּעֲרֻכּוֹת ה
 וַיַּחֲוּ וַיִּקְחוּ אֹתוֹ וַיַּעֲלֵהוּ אֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
 רַב־לְתָה בְּאַרְץ חָמַת וַיַּדְבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים: וַיִּשְׁחַט י
 מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקָהוֹ בְּרַבְלָה לְעֵינָיו וְאֶת־כָּל־חֵרְוֵי
 יְהוּדָה שָׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל: וְאֶת־עֵינֵי צִדְקָהוֹ עוֹר וַיֹּאסְרֵהוּ י
 בְּנֹחַשׁ־מַיִם לְבִיא אֹתוֹ בְּכֶלֶה: וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּית ח
 הָעַם שָׂרְפוּ הַבְּשָׂרִים כַּאֲשֶׁר וְאֶת־חַמּוֹת יְרוּשָׁלַם נָתְצוּ:

לח, כח סדא נאכצט ססק לט, ג כצל ססן ז סצ

א הויפט פון די סריסים אָדער הויסדינער. ב הויפט פון די מאַניער אָדער וואָרוואָנער.

קייטן וואָס אויף דיין האַנט. אויב עס איז גוט אין דייע
 אויגן צו קומען מיט מיר קיין בבל, קום, און איך וועל טאָן
 מיין אויג אויף דיר; אויב אָבער עס איז שלעכט אין דייע
 אויגן צו קומען מיט מיר קיין בבל, לאָז עס. זע, דאָס
 גאַנצע לאַנד ליגט פאַר דיר; וווּ עס איז גוט און וווּ עס איז
 רעכט אין דייע אויגן אַהין צו גיין, גיי. ⁹ און אַז ער האָט
 אַלץ זיך ניט געוואָלט אומקערן וואָס נבוזראַדן געוואָנט:
 טאָ קער זיך אום צו גדליה דעם זון פון אחיקם דעם זון פון
 שפּנען, וואָס דער מלך פון בבל האָט אויפגעזעצט איבער
 די שטעט פון יהודה, און זיין מיט אים צווישן דעם פּאָלק;
 אָדער ווהיין נאָר עס איז רעכט אין דייע אויגן צו גיין, גיי.
 און דער הויפט פון דעם ליב־חיל האָט אים געגעבן צערונג
 און אַ מתנה, און האָט אים אוועקגעשיקט. ¹⁰ און ירמיהו
 איז געקומען צו גדליה דעם זון פון אחיקם קיין מצפה,
 און איז געזעסן מיט אים צווישן דעם פּאָלק וואָס זיינען
 געבליבן אין לאַנד.

⁷ און אַלע הויפטלייט פון חיל וואָס אין פעלד, זיי
 מיט זייערע מענטשן, האָבן געהערט אַז דער מלך פון בבל
 האָט אויפגעזעצט גדליהו דעם זון פון אחיקם איבערן
 לאַנד, און אַז ער האָט געלאָזט אונטער אים מענער און
 ווייבער און קינדער, און פון די אַרימע פון לאַנד, פון די
 וואָס זיינען ניט פאַרטריבן געוואָרן קיין בבל; ⁸ און זיי
 זיינען געקומען צו גדליהו קיין מצפה: ישמעאל דער זון

פון נתניהו, און יוחנן און יוחנן די זין פון קרחן, און שרביה דער זון פון פנחומתן, און די זין פון ציפּין פון נטופה, און
 יונתיהו דער זון פון דעם מעכתי, זיי מיט זייערע מענטשן. ⁹ און גדליהו דער זון פון אחיקם דעם זון פון שפּנען האָט
 געשוואָרן זיי און זייערע מענטשן, אזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט מורא האָבן צו דינען די כּשדים. זיצט אין לאַנד, און דינט
 דעם מלך פון בבל, און אייך וועט זיין גוט. ¹⁰ און איך, אָט בלייב איך אין מצפה צו שטיין פאַר די כּשדים וואָס וועלן
 קומען צו אונדו; און איר זאָמלט איין וויין, און זומעראויבס, און אייל, און טוט אַריין אין אייערע כּלים, און זיצט אין
 אייערע שטעט וואָס איר האָט פאַרכאַפט.

¹¹ און אויך אַלע יידן וואָס אין מואָב, און צווישן די קינדער פון עמון, און אין אַדום, און די וואָס אין אַלע לענדער,
 האָבן געהערט אַז דער מלך פון בבל האָט געלאָזט אַן איבערבלייב פון יהודה, און אַז ער האָט אויפגעזעצט איבער זיי
 גדליהו דעם זון פון אחיקם דעם זון פון שפּנען. ¹² און אַלע יידן האָבן זיך אומגעקערט פון אַלע ערטער וואָס זיי זיינען
 פאַרשטויסן געוואָרן אַהין, און זיי זיינען געקומען קיין לאַנד יהודה צו גדליהו קיין מצפה; און זיי האָבן איינגעזאָמלט
 וויין און זומעראויבס זייער פיל.

¹³ און יוחנן דער זון פון קרחן, און אַלע הויפטלייט פון חיל וואָס אויפן פעלד, זיינען געקומען צו גדליהו קיין מצפה.

מדהאָקים אַשר על־יַדְךָ אִם־טוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבֹא אֵתִי
 בְּכָל בָּא וְאָשִׁים אֶת־עֵינֵי עַלְךָ וְאִם־רַע בְּעֵינֶיךָ לְבֹא־
 אֵתִי בְּכָל חֹדֶל רְאֵה כְּל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ אֶל־טוֹב וְאֶל־
 הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לְלַכֵּת שְׂמָה לָךְ: וְעוֹדְנוּ לֹא־יָשׁוּב וְשָׁבָה ⁷
 אֶל־גְּדַלְיָה בְּדֹאחִיקָם בְּדֹשָׁן אֲשֶׁר הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל
 בְּעָרֵי יְהוּדָה וְשָׁב אֵתֹו בְּתוֹךְ הָעָם אֹו אֶל־כְּל־הַיָּשָׁר
 בְּעֵינֶיךָ לְלַכֵּת לָךְ וְיִתְדָלְוּ רַב־יְטַבְּחִים אַרְחָה וּמִשְׁאֵת
 וַיִּשְׁלַחְהוּ: וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ אֶל־גְּדַלְיָה בְּדֹאחִיקָם הַמְצַפְתָּה: ⁸
 וַיֵּשֶׁב אֵתֹו בְּתוֹךְ הָעָם הַנְּשָׂאֲרִים בְּאָרֶץ: וַיִּשְׁמְעוּ ⁹
 כְּל־שָׂרֵי הַחַיִּלִּים אֲשֶׁר בְּשָׂדֵה הַמָּה וְאֲנָשִׁיהֶם כִּי־הִפְקִיד
 מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־גְּדַלְיָהוּ בְּדֹאחִיקָם בְּאָרֶץ וְכִי ¹⁰ הִפְקִיד
 אֵתֹו אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְטָף וּמְדַלַּת הָאָרֶץ מֵאֲשֶׁר לֹא־הָגְלוּ
 בְּבִלְהָ: וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּדַלְיָה הַמְצַפְתָּה וַיִּשְׁמְעָאֵל בְּדִנְתֵיהֶו ¹¹
 וַיִּוְחַנּוּ וַיִּזְחַנּוּ בְּנִי־קָרְחָ וְשָׂרְיָה בְּדִתְנַחֲמֵת וּבְנֵי ¹² עֹזַיִי
 הַנְּטַפְתִּי וַיִּזְחַנּוּ בְּדִתְמַעֲכָתִי הַמָּה וְאֲנָשִׁיהֶם: וַיִּשְׁבַּע ¹³
 לָדָם גְּדַלְיָהוּ בְּדֹאחִיקָם בְּדֹשָׁן וּלְאֲנָשִׁיהֶם לֵאמֹר אֶל־
 תִּירְאוּ מֵעַבְדֵי הַכַּשְׂדִּים שְׁבוּ בְּאָרֶץ וְעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ
 בָּבֶל וַיִּשָׁב לָכֶם: וְאֲנִי הֲנִי יֹשֵׁב בְּמִצְפָּה לְעַמּוּלִי
 לִפְנֵי הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר יָבֹאוּ אֵלַיִנוּ וְאַתֶּם אִסְפוּ יַיִן וְקִיץ
 וְשִׁמְן וְשִׂמוּ בְּכַלְיֵיכֶם וְשָׁבוּ בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר־תִּפְשַׁתֶּם: וְגַם ¹⁴
 כְּל־הַיְהוּדִים אֲשֶׁר־בְּמוֹאָב וּבְבִנְיָעָמוֹן וּבְאֲדוֹם וְאֲשֶׁר
 בְּכַל־הָאֲרָצוֹת שָׁמְעוּ כִּי־נָתַן מֶלֶךְ־בָּבֶל שְׂאֵרֵי לַיהוּדָה
 וְכִי הִפְקִיד עֲלֵיהֶם אֶת־גְּדַלְיָהוּ בְּדֹאחִיקָם בְּדֹשָׁן:
 וַיֵּשְׁבוּ כְּל־הַיְהוּדִים מִכְּל־הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר נִדְּחוּ־שָׁם וַיָּבֹאוּ ¹⁵
 אֶרֶץ־יְהוּדָה אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמְצַפְתָּה וַיִּאֲסְפוּ יַיִן וְקִיץ
 הַרְבֵּה מְאֹד: וַיִּוְחַנּוּ בְּקָרְחָם וּכְל־שָׂרֵי הַחַיִּלִּים אֲשֶׁר ¹⁶
 בְּשָׂדֵה בָּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמְצַפְתָּה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִדְלַע־י

ד' א' סיה' ח' סט' קי

14 "און זיי האָבן צו אים געזאָגט: צי ווייסן ווייסטו אַז בעליס דער מלך פון די קינדער פון עמון האָט געשיקט ישמעאל דעם זון פון נתניהו צו נעמען דיין לעבן? אָבער גדליהו דער זון פון אחיקמען האָט זיי ניט געגלויבט. 15 האָט יוחנן דער זון פון קרחת געזאָגט צו גדליהו אין פאַרבאָרגעניש אין מצפה, אזוי צו זאָגן: לאַמיר גיין, איך בעט דיך, און איך וועל דערשלאָגן ישמעאל דעם זון פון נתניהו, און קיין מענטש וועט ניט וויסן. נאָך וואָס זאָל ער דיר נעמען דאָס לעבן, און גאַנץ יהודה וואָס זיינען אַינגעזאַמלט אַרום דיר, וועלן צעשפּרייט ווערן, און דער איבערבלייב פון יהודה וועט אונטערגיין? 16 אָבער גדליהו דער זון פון אחיקמען האָט געזאָגט צו יוחנן דעם זון פון קרחת: זאָלסט ניט טאָן די דאָזיקע זאַך, וואָרום ליגן זאָגסטו אויף ישמעאלן.

תדע כי בעלים | מלך בני-עמון שלח את-ישמעאל בך נתניהו להכתתך נפש ולא-האמין להם גדליהו בך-אחיקם: 10 ויוחנן בך-קרחת אמר אל-גדליהו בסתר במצפה לאמר אלקה נא ואכה את-ישמעאל בנתניהו ואיש לא ידע למה יכה נפש ונפצו כל-יהודה הנקבצים אליה ואברה שארית יהודה: 15 ויאמר גדליהו בך-אחיקם אל-יוחנן בך-קרחת אל-תעש את-הדבר הזה בישקר אתה דבר אל-ישמעאל:

מא

א ויהי | בחדש השביעי בא ישמעאל בנתניהו בך-אלישמע מנרע המלוכה ורבי המלך ועשרה אנשים אתו אל-גדליהו בך-אחיקם המצפה ויאכלו שם לחם ויהיו במצפה: 5 ויבא ישמעאל בנתניהו ועשרת האנשים אשר-היו אתו וכוו את-גדליהו בך-אחיקם בך-שפן בחרב וימת אתו אשר-הפקיד מלך-בבל בארץ: 10 ואת כל-היהודים אשר-היו אתו את-גדליהו במצפה וארתי הכשרים אשר נמצאו-שם את אנשי המלחמה הכה ישמעאל: 15 ויהי ביום השני להמית את-גדליהו ואיש לא ידע: 20 ויבאו אנשים משכם משלו ומשמרון שמנים איש מגלחיו וקו וקרעי בגדים ומתנודים ומנחה ולבונה בידם להביא בית יהודה: 25 ויצא ישמעאל בנתניהו לקראתם מן-המצפה הלך הלך וכהו יהי בפנש אתם ויאמר אליהם באו אל-גדליהו בך-אחיקם: 30 ויהי כבואם אל-תוד העיר וישחטם ישמעאל בנתניהו אל-תוד הבור הוא והאנשים אשר-אתו: 35 ועשרה אנשים נמצאו-בם ויאמרו אל-ישמעאל אל-תמתנו כריש-לנו מטמנים בשדה חטים ושערים ושמן ורפש תחיל ולא המיתם

מ, טו חששה קי

מא

1 אין עס איז געווען אין זיבעטן חודש, איז געקומען ישמעאל דער זון פון נתניהו דעם זון פון אלישמען פון קינילעכן אפשטאם, און די גרויסע לייט פון דעם מלך, און צען מאן מיט אים, צו גדליהו דעם זון פון אחיקמען קיין מצפה, און זיי האָבן דאָרטן געגעסן ברויט אין איינעם אין מצפה. 2 איז אויפגעשטאַנען ישמעאל דער זון פון נתניהו, און די צען מאן וואָס מיט אים, און זיי האָבן

געשלאָגן גדליהו דעם זון פון אחיקם דעם זון פון שפּען מיטן שווערד; און ער האָט אים געטייט—דעם וואָס דער מלך פון בבל האָט אויפגעזעצט איבערן לאַנד. 3 אויך אַלע יידן וואָס זיינען געווען מיט אים, מיט גדליהו, אין מצפה, אין די כּשרים וואָס האָבן זיך דאָרטן געפונען, די מלחמה-לייט, האָט ישמעאל דערשלאָגן.

4 און עס איז געווען אויפן צווייטן טאָג נאָכן טייטן גדליהו, ווען קיין מענטש האָט נאָך ניט געוויסט, 5 זיינען אָנגעקומען מענטשן פון שכם, פון שילו, און פון שומרון, אכציק מאן מיט אָפּגעגאַלטע בערד, און צעריסענע קליידער, און שניטן אויפן לייב; מיט שפּיזאָפּפער און ווירויך אין זייער האַנט, אויף צו ברענגען אין הויז פון גאָט. 6 איז אַרויסגעגאַנגען ישמעאל דער זון פון נתניהו זיי אַנטקעגן פון מצפה, געגאַנגען און גייענדיק געוויינט; און עס איז געווען, ווי ער האָט זיי באַגענט, אזוי האָט ער צו זיי געזאָגט: קומט צו גדליהו דעם זון פון אחיקמען. 7 איז, ווי זיי זיינען אַריינגעקומען אין מיטן שטאָט, אזוי האָט ישמעאל דער זון פון נתניהו זיי געשאַכטן אין דער גרוב אַרײַן, ער און די מענטשן וואָס מיט אים. 8 און צען מאן האָבן זיך געפונען צווישן זיי, וואָס האָבן געזאָגט צו ישמעאלן: טייט אונדו ניט וואָרום מיר האָבן, באַהאַלטן אין פעלד, ווייץ און גערשטן און אייל און האַניק. האָט ער זיך אָפּגעהאַלטן, און האָט זיי ניט געטייט צווישן זייערע

בַּתּוֹךְ אַחֲרֵיהֶם: וַתִּזְכֹּר אֲשֶׁר הִשְׁלַיְתָה שָׁם יִשְׁמַעְאֵל אֶת ׀
 כָּל־פְּנֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכָּה בְיַד־גְּדַלְיָהוּ הוּא אֲשֶׁר
 עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אָסָא מִפְּנֵי בַעֲשָׂא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ מֶלֶךְ
 יִשְׁמַעְאֵל בְּדַתְנִיחֵהוּ חַלְלִים: וַיִּשָּׁב ׀ יִשְׁמַעְאֵל אֶת־כָּל־
 שְׂאֵרֵי הָעָם אֲשֶׁר בְּמִצְפָּה אֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־כָּל־
 הָעָם הַנְּשָׂאִים בְּמִצְפָּה אֲשֶׁר הִפְקִיד נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
 טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בְּדַאחִיקֶם וַיִּשְׁבֶּם יִשְׁמַעְאֵל בְּךְ
 נְתִיחָה וַיִּלְךְ לַעֲבֹד אֶל־בְּנֵי עַמּוּן: וַיִּשְׁמַע יוֹחָנָן בְּדַקְרָח׃¹¹
 וְכָל־שְׂרֵי הַחַיִּלִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶת כָּל־הַרְעָה אֲשֶׁר עָשָׂה
 יִשְׁמַעְאֵל בְּדַתְנִיחָה: וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הָאֲנָשִׁים וַיִּלְכוּ לַהֲלָחֶם׃¹²
 עַם־יִשְׁמַעְאֵל בְּדַתְנִיחָה וַיִּמְצְאוּ אִתּוֹ אֶל־מִים רַבִּים אֲשֶׁר
 בְּנַבְעוֹן: וַיְהִי כִרְאוֹת כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־יִשְׁמַעְאֵל אֶת־¹³
 יוֹחָנָן בְּדַקְרָח וְאֶת כָּל־שְׂרֵי הַחַיִּלִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּשְׁמְחוּ:
 וַיִּסְבוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־שָׁבָה יִשְׁמַעְאֵל מִדְּהַמְצִיפָה וַיִּשָּׁבוּ׃¹⁴
 וַיִּלְכוּ אֶל־יוֹחָנָן בְּדַקְרָח: וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּדַתְנִיחָה נִמְלַט׃¹⁵
 בַּשְּׂמֵנָה אֲנָשִׁים מִפְּנֵי יוֹחָנָן וַיִּלְךְ אֶל־בְּנֵי עַמּוּן: וַיִּקַּח׃¹⁶
 יוֹחָנָן בְּדַקְרָח וְכָל־שְׂרֵי הַחַיִּלִּים אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֶת כָּל־
 שְׂאֵרֵי הָעָם אֲשֶׁר הִשִּׁיב מֵאֵת יִשְׁמַעְאֵל בְּדַתְנִיחָה מִדְּ
 הַמִּצְפָּה אַתֵּר הִכָּה אֶת־גְּדַלְיָה בְּדַאחִיקֶם גְּבָרִים אֲנָשִׁי
 הַמַּלְחָמָה וְנָשִׁים וְטַף וְסִרְסִים אֲשֶׁר הִשִּׁיב מִנַּבְעוֹן:
 וַיִּלְכוּ וַיִּשְׁבוּ בְּגִרּוֹת בְּמוֹתָם אֲשֶׁר־אֶצֶּל בֵּית לָחֶם לְלַכֵּת׃¹⁷
 לְבֹא מִצְרַיִם: מִפְּנֵי הַכַּשְׂדִּים כִּי יֵרְאוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי־הִכָּה׃¹⁸
 יִשְׁמַעְאֵל בְּדַתְנִיחָה אֶת־גְּדַלְיָהוּ בְּדַאחִיקֶם אֲשֶׁר־הִפְקִיד
 מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּאֶרֶץ:

מב

וַיִּגְשׁוּ כָּל־שְׂרֵי הַחַיִּלִּים וַיּוֹחֲנֵן בְּדַקְרָח וַיִּנְיָה בְּדַהוּשַׁעִיָּה׃¹⁹
 וְכָל־הָעָם מִקֶּטָן וְעַד־גָּדוֹל: וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא׃²⁰

ס א י כ כג כד

ברידער. ⁹ און די גרוב וואָס ישמעאל האָט אַהין אַרײַר
 געוואָרפֿן די טויטע לײַבער פֿון די מענטשן וואָס ער האָט
 דערשלאָגן לעבן גדלײַהוּן. דאָס איז געווען די וואָס דער
 מלך אָסאָ האָט געמאַכט אויס מורא פֿאַר בעשאָ דעם
 מלך פֿון ישראל; זי האָט ישמעאל דער זון פֿון נתניהן אָנִי
 געפֿילט מיט דערשלאָגענע.

¹⁰ און ישמעאל האָט געפֿאַנגען דעם גאַנצן איבער־
 בלײַב פֿון פֿאַלק וואָס אין מצפֿה, די טעכטער פֿון מלך,
 און דאָס גאַנצע פֿאַלק וואָס זײַנען געבליבן אין מצפֿה,
 וואָס נבוּזַרְאֲדָן דעם הויפט פֿון דעם לײַב־חיל האָט געלאָזן
 אונטער גדלײַהוּ דעם זון פֿון אחיקמען; האָט זײַ ישמעאל
 דער זון פֿון נתניהן געפֿאַנגען, און ער איז אַוועק אַריבער־
 צוגיין צו די קינדער פֿון עַמּוּן.

¹¹ האָט געהערט יוֹחָנָן דער זון פֿון קַרְחָן, און אַלע
 הויפטלייט פֿון חיל וואָס מיט אים, דאָס גאַנצע בײַז וואָס
 ישמעאל דער זון פֿון נתניהן האָט אָפּגעטאַן. ¹² און זײַ
 האָבן גענומען אַלע מענער, און זײַנען געגאַנגען מלחמה
 האַלטן מיט ישמעאל דעם זון פֿון נתניהן, און האָבן אים
 געפֿונען בײַם גרויסן וואַסער וואָס אין גִבְעוֹן. ¹³ און עס איז
 געווען, ווי דאָס גאַנצע פֿאַלק וואָס מיט ישמעאלן האָבן
 דערוען יוֹחָנָן דעם זון פֿון קַרְחָן, און אַלע הויפטלייט פֿון
 חיל מיט אים, אַזוי האָבן זײַ זיך דערפֿרייט. ¹⁴ און דאָס

גאַנצע פֿאַלק וואָס ישמעאל האָט גענומען געפֿאַנגען פֿון מצפֿה, האָבן זיך אויסגעדרײַט און זיך אומגעקערט, און
 זײַנען אַוועקגעגאַנגען צו יוֹחָנָן דעם זון פֿון קַרְחָן. ¹⁵ און ישמעאל דער זון פֿון נתניהן איז אַנטרווען געוואָרן פֿון
 יוֹחָנָן, מיט אַכט מאָן, און איז אַוועק צו די קינדער פֿון עַמּוּן.

¹⁶ און יוֹחָנָן דער זון פֿון קַרְחָן, און אַלע הויפטלייט פֿון חיל וואָס מיט אים, האָבן גענומען דעם גאַנצן איבערבלייב
 פֿון דעם פֿאַלק וואָס ער האָט אומגעקערט פֿון ישמעאל דעם זון פֿון נתניהן, פֿון מצפֿה, נאָכדעם ווי יענער האָט דער־
 שלאָגן גדלײַהוּ דעם זון פֿון אחיקמען—די מענער די מלחמה־לייט, און די ווייבער, און די קינדער, און די הויפּדינער, וואָס
 ער האָט אומגעקערט פֿון גִבְעוֹן; ¹⁷ און זײַ זײַנען געגאַנגען, און זײַנען געווען אין גִרּוֹת־כַּמְהָם וואָס בײַ בֵּית־לָחֶם, כדי צו
 גיין קומען קיין מצרים. ¹⁸ פֿון וועגן די פֿשדים; וואָרום זײַ האָבן מורא געהאַט פֿאַר זײַ, ווייל ישמעאל דער זון פֿון נתניהן
 האָט דערשלאָגן גדלײַהוּ דעם זון פֿון אחיקמען, וואָס דער מלך פֿון בָּבֶל האָט אויפּגעזעצט איבערן לאַנד.

מב און אַלע הויפטלייט פֿון חיל, און יוֹחָנָן דער זון פֿון קַרְחָן, און ינְיָה דער זון פֿון הוּשַׁעִיָּהוּ, און דאָס
 גאַנצע פֿאַלק פֿון קלײַן בײַז גרויס, האָבן געזענט, ² און האָבן געזאָגט צו ירמיה הנביא: זאָל, איך בעט

תפלג נא חתנתנו לפניך והתפלל בעדנו אל-יהוה אלהיך
בעד כל-השארית הזאת כי-נשארנו מעט מהרבה כאשר
עניך ראות אתנו: ויגדלנו יהוה אלהיך את-ההרדף
אשר-נלד בה ואת-הדבר אשר נעשה: ויאמר אליהם
ירמיה הנביא שמעתי הנני מתפלל אל-יהוה אלהיכם
כדבריכם והיה כל-הדבר אשר-יענה יהוה אתכם אניד
לכם לא-אמנע מכם דבר: והמה אמרו אלי-ירמיהו והי
יהוה לנו לעד אמת ונאמן אסלא ככל-הדבר אשר
ישלחך יהוה אלהיך אלנו כן נעשה: אס-טוב ואס-
רע בקול יהוה אלהינו אשר אנן שלתים אתך אליו
נשמע למען אשר יטבילנו כי נשמע בקול יהוה
אלהינו: והי מקץ עשרת ימים והי דברי-יהוה
אלי-ירמיהו: ויקרא אלי-יהונן בן-קרח ואל כל-שרי
החילים אשר אתי ולכל-העם למקמן ועד-גדול: ויאמר
אליהם כה-אמר יהוה אלהי ישראל אשר שלחתם אתי
אליו להפיל תהנתכם לפניו: אס-שוב תשובו בארץ
הזאת ובניתי אתכם ולא אהרם ונטעתי אתכם ולא
אתוש כי נחמתי אלהי-רעה אשר עשיתי לכם: אל-
תיראו מפני מלך ככל אשר-אתם רואים מפני אל-
תיראו ממנו נאס-יהוה כי-אתכם אני להושיע אתכם
ולהציל אתכם מידו: ואתן לכם רחמים ורחם אתכם
והשיב אתכם אל-אדמתכם: ואס-אמרים אתם לא נשב
בארץ הזאת לבלתי שמע בקול יהוה אלהיכם: לאמר
לא כי ארץ מצרים נבוא אשר לא-ינראה מלחמה וקול
שופר לא נשמע וללחם לא-ינרעב ושם נשב: ועתה
לבן שמעו דברי-יהוה שארית יהודה כה-אמר יהוה
צבאות אלהי ישראל אס-אתם שום תשמון פניכם לכא

דיך, פאלן אונדזער געבעט פאר דיר, און זיי מתפלל צו
יהוה דיין גאט פאר אונדו, פאר דעמדאזיקן גאנצן איבער-
בלייב, ווארום מיר זיינען פון פיל געבליבן ווינציק, אזוי
ווי דייע אויגן זעען אונדו. ³ און זאל יהוה דיין גאט אונדו
זאגן דעם וועג וואס מיר זאלן אויף אים גיין, און די זאך
וואס מיר זאלן טאן.

⁴ האָט ירמיהו הנביא צו זיי געזאָגט: איך האָב
געהערט; אָט בין איך מתפלל צו יהוה אייער גאָט, אזוי
ווי אייערע ווערטער: און עס וועט זיין, איטלעך וואָרט
וואָס יהוה וועט אייך ענטפערן, וועל איך אייך דערציילן;
איך וועל ניט פארמיידן פון אייך אַ וואָרט.

⁵ האָבן זיי געזאָגט צו ירמיהו: זאָל יהוה זיין אַן
אמתער און באַגלויבטער עדות אַקעגן אונדו, אויב ניט אזוי
ווי איטלעך וואָרט מיט וואָס יהוה דיין גאָט וועט דיך שיקן
צו אונדו, אזוי וועלן מיר טאָן. ⁶ סיי גוט און סיי שלעכט
וועלן מיר צוהערן צו דעם קול פון יהוה אונדזער גאָט,
וואָס מיר שיקן דיך צו אים; כּדי אונדו זאָל גוט זיין, אַז מיר
וועלן צוהערן צו דעם קול פון יהוה אונדזער גאָט.

⁷ און עס איז געווען צום סוף פון צען טעג, איז דאָס
וואָרט פון גאָט געווען צו ירמיהו. ⁸ און ער האָט גערופן
יוחנן דעם זון פון קרח, און אלע הויפטלייט פון חיל וואָס
מיט אים, און דאָס גאַנצע פּאָלק פון קליין ביז גרויס. ⁹ און
ער האָט צו זיי געזאָגט:

אזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישראל,
וואָס איר האָט מיך צו אים געשיקט,

צו מאַכן פּאָלן אייער געבעט פאַר אים:

¹⁰ אויב בלייבן וועט איר בלייבן אין דעמדאזיקן לאַנד

וועל איך אייך אויפבויען און ניט צעשטערן,

און וועל אייך איינפלאַנצן און ניט אויסרייסן,

וואָרום איך האָב חרטה אויף דעם בייז

וואָס איך האָב אייך געטאָן.

¹¹ איר זאָלט ניט מורא האָבן פאַר דעם מלך פון בבל,

ב' סיון לבסל ו' אבטו קי יד' טטו דיע קמץ

וואָס איר האָט מורא פאַר אים;

איר זאָלט ניט מורא האָבן פאַר אים, זאָגט גאָט,

וואָרום איך בין מיט אייך, אייך צו העלפן,

און אייך מציל צו זיין פון זיין האַנט.

¹² און איך וועל אייך געבן דערבאַרימונג,

און ער וועט אייך דערבאַרימען,

און וועט אייך אומקערן אויף אייער ערד.

¹³ אויב אָבער איר זאָגט: מיר וועלן ניט בלייבן אין דעמדאזיקן לאַנד—ניט צוצוהערן צו דעם קול פון יהוה אייער
גאָט, ¹⁴ אזוי צו זאָגן: ניין, נייערט קיין לאַנד מצרים וועלן מיר גיין, ווו מיר וועלן ניט זען קיין מלחמה, און ניט הערן דעם
קול פון אַ שופר, און מיר וועלן ניט הונגערן נאָך ברויט; און דאָרטן וועלן מיר ווינען—¹⁵ טאָ אַצונד הערט דרום דאָס
וואָרט פון גאָט, איר איבערבלייב פון יהודה:

אויב קערן וועט איר קערן אייער פנים

צו קומען קיין מצרים,

אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות,

דער גאָט פון ישראל:

מצרים ובאתם לגור שם: והיתה החרב אשר אתם
 וראים ממנה שם תשיג אתכם בארץ מצרים והרעב
 אשר אתם וראים ממנה שם ידבק אחריכם מצרים
 ושם תמותו: והיו כל־האנשים אשר־שמו את־פניהם
 לבוא מצרים לגור שם ומותו בחרב ברעב ובדבר ולא
 יהיה להם שריד ופליט מפני הרעה אשר אני מביא
 עליהם: כי כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל כאשר
 נהפך אפי וחמתו על־ישיבי ירושלים בן תתן חמתי
 עליכם בבאכם מצרים והיותם לאלה ולשמה ולקללה
 ולחרפה ולא־תראו עוד את־המקום הזה: דבר יהוה
 עליכם שארית יהודה אלה־באו מצרים ידע תדעו כי
 העירתי בכם היום: כי התעיתם בנפשותיכם כ־אתם
 שלחתם אתי אל־יהוה אלהיכם לאמר התפלל בעדנו
 אל־יהוה אלהינו וככל אשר יאמר יהוה אלהינו בן
 הגדלנו ועשינו: ואגד לכם היום ולא שמעתם בקולי
 יהוה אלהיכם ולכל אשר־שלחתי אליכם: ועתה ידע
 תדעו כי בחרב ברעב ובדבר תמותו במקום אשר
 הפצתם לבוא לגור שם:

מג

ויהי ככלות ירמיהו לדבר אל־כל־העם את־כל־דברי
 יהוה אלהיהם אשר שלחו יהוה אלהיהם אליהם את
 כל־הדברים האלה: ויאמר עזריה בן־הושעיה
 ויהגו בן־קרח וכל־האנשים הורים אמרים אל־ירמיהו
 שקר אתה מדבר לא שלחך יהוה אלהינו לאמר לא
 תבאו מצרים לגור שם: כי ברודך בן־גרה מסית אתך
 בנו למען תת אתנו ב־הכשדים להמית אתנו ולהגלות
 אתנו בבל: ולא־שמעו ויהגו בן־קרח וכל־שרי החילים

סג, כ' החיטוי

און איר וועט קומען ווינען דארטן.

16 איז, די שווערד וואָס איר האָט מורא פאַר איר,
 וועט אײך דאַרטן דערגרייכן אין לאַנד מצרים,
 און דער הונגער וואָס איר דאָגט זיך וועגן אים,
 וועט אײך אַניאַגן דאַרטן אין מצרים.
 און דאַרטן וועט איר שטאַרבן.

17 און געשען וועט מיט אַלע מענטשן

וואָס האָבן געקערט זײער פנים צו קומען קיין מצרים,
 צו ווינען דאַרטן.

אַז זיי וועלן שטאַרבן פון דער שווערד,

פונעם הונגער, און פון דער פעסט,

און פון זיי וועט ניט זיין אַ געבליבענער אָדער אַנטרר־
 נענער,

פון וועגן דעם ביזו וואָס איך ברענג אויף זיי.

18 וואָרום אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות,

דער גאָט פון ישראל:

אזוי ווי מײן כעס און מײן גרימצאָרן איז אויסגעגאַסן
 געוואָרן

אויף די באַווײנער פון ירושלים,

אזוי וועט אויסגעגאַסן ווערן מײן גרימצאָרן אויף אײך,

ווען איר קומט קיין מצרים,

און איר וועט זיין פאַר אַ פלוך, און פאַר אַ שרעק,

און פאַר אַ קללה, און פאַר אַ שאַנד;

און איר וועט מער ניט אָנווען דעמדאָיקן אַרט.

19 גאָט האָט אָנגעזאָגט וועגן אײך, איר איבערבלייב

פון יהודה: איר זאָלט ניט גיין קיין מצרים; וויסן זאָלט איר

וויסן זיין אז איך האָב אײך היינט געוואָרנט. 20 וואָרום איר האָט אַן אָפנאַר באַאָנגען אַקעגן אײער זעל, ווען

איר האָט מיך געשיקט צו יהוה אײער גאָט, אזוי צו זאָגן: זיי מתפלל פאַר אונדז צו יהוה אונדזער גאָט, און אזוי ווי

אַלץ וואָס יהוה אונדזער גאָט וועט הייסן, אזוי זאָג אונדז, און מיר וועלן טאָן. 21 און איך האָב אײך היינט געזאָגט, אָבער

איר הערט ניט צו דעם קול פון יהוה אײער גאָט, און צו אַלץ מיט וואָס ער האָט מיך געשיקט צו אײך. 22 און אַצונד וויסן

זאָלט איר וויסן זיין, אַז פון שווערד, פון הונגער, און פון פעסט וועט איר שטאַרבן אין דעם אַרט וואָס איר ווילט קומען

ווינען דאַרטן.

מג

1 און עס איז געווען, ווי ירמיהו האָט געענדיקט רעדן צום גאַנצן פאָלק אַלע ווערטער פון יהוה זײער גאָט, מיט

וואָס יהוה זײער גאָט האָט אים געשיקט צו זיי, אַלע די־דאָיקע ווערטער, 2 אזוי האָט גערעדט עזריה דער זון פון

הושעיהן, און יוחנן דער זון פון קרחן, און אַלע מוטוויליקע לייט, זאָגנדיק צו ירמיהו: ליגן זאָסטו! ניט יהוה אונדזער גאָט

האָט דיך געשיקט זאָגן: איר זאָלט ניט קומען קיין מצרים צו ווינען דאַרטן; 3 נײערט ברוך דער זון פון גרהן רעדט דיך

אַן אויף אונדז, כדי אונדז איבערצוגעבן אין דער האַנט פון די כשדים אונדז צו טײטן, אָדער אונדז צו פאַרטרייבן קיין

בבל.

4 און יוחנן דער זון פון קרחן, און אַלע הויפטלייט פון חיל, און דאָס גאַנצע פאָלק, האָבן ניט צוגעהערט צו דעם

וְכָל־הָעָם בְּקוֹל יְהוָה לָשֶׁבֶת בְּאֶרֶץ יְהוּדָה: וַיִּכַּח יוֹחָנָן
 בְּדַקְרָתוֹ וְכָל־יִשְׂרָאֵל הַחֲתוּלִים אֶת כָּל־שְׂאֵרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־
 שָׁבוּ מִכַּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר נִדְחִישָׁם לְגוֹר בְּאֶרֶץ יְהוּדָה:
 אֶת־הַנְּבִיָּאִים וְאֶת־הַנְּשִׂאִים וְאֶת־הַטֹּהֵף וְאֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ
 וְאֶת כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר הָיָה נְכוּוְרָאָן רַב־טַפְחִים אֶת־
 גְּדֻלָּתוֹ בְּדַחֲקֵם בְּדִשְׁפָן וְאֶת יַרְמְיָהוּ הַנְּבִיָּא וְאֶת־
 בְּרוּךְ בֶּן־נְדָבְיָהוּ: וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל
 יְהוָה וַיָּבֹאוּ עַד־תַּחֲפֹנְחָס: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵל־
 יַרְמְיָהוּ בְּתַחֲפֹנְחָס לֵאמֹר: קַח בְּיָדְךָ אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת
 וְטַמְנָתָם בְּמַלְטָה בְּמַלְכָן אֲשֶׁר בִּפְתַח בַּיִת־פְּרַעְרָה
 בְּתַחֲפֹנְחָס לְעֵינֵי אַנְשֵׁי־יְהוּדִים: וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי שֹׁלַח וְלַקְחָתִי אֶת־
 נְכוּכְדַרְאֶצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עִבְדִי וְשַׁמְתִּי כַסְאוֹ מִמַּעַל
 לְאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר טַמְנָתִי וְנָטָה אֶת־שִׁפְרוֹרוֹ עֲלֵיהֶם:
 וְבָאָה וְהִכָּה אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר לְמֹות לְמֹות וְאֲשֶׁר
 לְשֹׁבֵי לְשֹׁבֵי וְאֲשֶׁר לַחֲרֹב לַחֲרֹב: וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּבֵיתִי
 אֱלֹהֵי מִצְרַיִם וְשַׂרְפָם וְשָׂבַם וְעָטָה אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם
 כַּאֲשֶׁר־עָטָה הָרְעָה אֶת־בְּנֵיהֶוּ וַיֵּצֵא מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם: וְשִׁפְרָה
 אֶת־מִצְבֹּת בַּיִת שָׁמַשׁ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶת־בֵּיתִי
 אֱלֹהֵי מִצְרַיִם יִשְׂרַף בְּאֵשׁ:

מד

הַדְּבָר אֲשֶׁר־הִנִּיחָה אֱלֹהֵי־יַרְמְיָהוּ אֵל כָּל־הַיְהוּדָיִים הַיּוֹשֵׁבִים
 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הַיּוֹשֵׁבִים בְּמִגְדֹל וּבְתַחֲפֹנְחָס וּבְנֶחֱלָה וּבְאֶרֶץ
 פְּתָרוֹס לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת כָּל־הָרְעָה אֲשֶׁר הִבֵּאתִי עַל־יְרוּשָׁלַם
 וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה וְהִנֵּם חָרְבָה הַיּוֹם הַזֶּה וְאֵין בָּהֶם
 יוֹשֵׁב: מִפְּנֵי רַעְתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְעִסְנִי לְלַכֵּת לְקַפֹּר

סג, י' שפח"ק יא' ונא קי

קוֹל פֶּן גֹּאֵט, צו בלייבן אין לאַנד יהודה. * אין יוֹחָנָן דער
 זון פון קְרַחָן, און אַלע הויפטלייט פון חיל, האָבן גענומען
 דעם גאַנצן איבערבלייב פון יהודה וואָס האָבן זיך אומ־
 געקערט פון אַלע פעלקער וואָס זיי זיינען פאַרשטויסן
 געוואָרן אַהיין, כדי צו וויינען אין לאַנד יהודה: * די מענער,
 און די ווייבער, און די קינדער, און דעם מלכס טעכטער,
 און אַלע נפשות וואָס נבוֹכְדַאֶצַּר דער הויפט פון דעם לייב־
 חיל האָט געלאָזט מיט גדליהו דעם זון פון אחיקם דעם זון
 פון שְׁפַנְעָז, און ירמיהו הנביאן, און בְּרוּךְ דעם זון פון
 נְדָבְיָהוּ: * און זיי זיינען געקומען קיין לאַנד מִצְרַיִם; וואָרום
 זיי האָבן ניט צוגעהערט צו דעם קוֹל פון גאָט; און זיי זיינען
 געקומען ביז תַּחֲפֹנְחָס.

* און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו ירמיהו אין
 תַּחֲפֹנְחָס, אזוי צו זאָגן: * נעם מיט דיין האַנט גרויסע
 שטיינער, און זאָלסט זיי באַהאַלטן אין וואַפּנע, אין דעם
 ציגלפלאַסטער וואָס ביים אַיימאַנג פון פֿרעהס הויז אין
 תַּחֲפֹנְחָס, פֿאַר די אויגן פון די מענער פון יהודה; * און
 זאָלסט זאָגן צו זיי:

אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת, דער גאָט פון ישראל:
 וע, איך שיק און וועל נעמען
 נבוֹכְדַרְאֶצַּר דעם מלך פון בָּבֶל, מיין קנעכט,
 און איך וועל שטעלן זיין טראָן
 איבער דיִדְאָזיקע שטיינער וואָס איך האָב באַהאַלטן,
 און ער וועט אויסשפרייטן זיין פראַכטגעצעלט איבער
 זיי.

11 און ער וועט קומען, און וועט שלאָגן דאָס לאַנד מִצְרַיִם;
 וועמען צום טויט צום טויט,
 און וועמען צו געפאַנגענשאַפט צו געפאַנגענשאַפט,
 און וועמען צום שווערד צום שווערד.
 12 און איך וועל אָנצינדן אַ פייער
 אין די הייזער פון די געטער פון מִצְרַיִם;
 און ער וועט זיי פֿאַרברענען,
 אָדער זיי נעמען געפאַנגען;

מד

דאָס וואָרט ופון גאָט וואָס איז געווען צו ירמיהו וועגן אַלע יידן וואָס זיינען געוועסן אין לאַנד מִצְרַיִם,
 די וואָס זיינען געוועסן אין מגדול, און אין תַּחֲפֹנְחָס, און אין נוֹף, און אין לאַנד פְּתָרוֹס, אזוי צו זאָגן: * אזוי
 האָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת, דער גאָט פון ישראל: איר האָט געווען דאָס גאַנצע בייז וואָס איך האָב געבראַכט אויף
 ירוּשָׁלַם, און אויף אַלע שטעט פון יהודה; און אָט זיינען זיי אַ וויסטעניש היינטיקן טאָג, און קיינער וויינט ניט
 אין זיי; * פון וועגן זייער בייז וואָס זיי האָבן געטאָן, מיך צו דערצערענען, צו גיין רייכערן און דינען צו פֿרעמדע

געטער וואָס ניט זיי האָבן זיי געקענט, ניט איר, און ניט אייערע עלטערן. ⁴ און איך האָב צו אייך געשיקט אַלע מיינע קנעכט די נביאים, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד געשיקט, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט טאָן דידאַזיקע אומווערדיקע זאַך וואָס איך האָב פּיינט. ⁵ אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט און ניט צוגענייגט זייער אויער, זיך אומצוקערן פון זייער שלעכטיקייט, ניט צו רייכערן צו פרעמדע געטער. ⁶ און מײן גרימצאָרן און מײן פעס איז אויסגעגאַסן געוואָרן, און האָט געברענט אין די שטעט פון יהודה, און אין די גאַסן פון ירושלים, און זיי זיינען געוואָרן אַ חורבן, אַ וויסטעניש, אַזוי ווי היינטיקן טאַג. ⁷ און אַצונד האָט אַזוי געזאָגט יהוה דער גאָט פון צבאות, דער גאָט פון ישראל: צוואַס טוט איר אייך אליין אַ גרויסע רעה, מע זאָל אייך פאַרשניידן מאַן און ווייב, קינד און ברוסטקינד, פון צווישן יהודה, אייך ניט צו לאָזן אַן איבערבלייב? ⁸ מיך צו דער צערענען מיט די ווערק פון אייערע הענט, צו רייכערן צו פרעמדע געטער אין לאַנד מצרים, וווּ איר זייט געקומען וווינען, כדי מע זאָל אייך פאַרשניידן, און כדי איר זאָלט ווערן פאַר אַ קללה און פאַר אַ שאַנד צווישן אַלע פעלקער פון דער ערד. ⁹ האָט איר פאַרגעסן די שלעכטיקייטן פון אייערע עלטערן, און די שלעכטיקייטן פון די מלכים פון יהודה, און די שלעכטיקייטן פון זייערע וויבער, און אייערע שלעכטיקייטן, און די שלעכטיקייטן פון אייערע וויבער, וואָס זיי האָבן געטאַן אין לאַנד יהודה, און אין די גאַסן פון ירושלים? ¹⁰ זיי זיינען ניט אונטערטעניק געוואָרן ביז אויף היינטיקן טאַג, און זיי האָבן ניט מורא געהאַט, און זיינען ניט געגאַנגען אין מײן תורה און אין מײנע געזעצן

לעבד לאלהים אחרים אשר לא ידעום הנה אתם ואבותיכם; ואשלח אליכם את כל עבדי הנביאים השבים ושלח לאמר אלנא תעשו את דברי התעבה הזאת אשר שנאתי: ולא שמעו ולא האמו את אנכם לשׁוֹב מרעתם ה לבלתי קטר לאלהים אחרים; ותתד חמתי ואפי ותבער י בערי יהודה ובחצות ירושלם ותהינה לחרבה לשממה כיום הנה: ותהה כהדאמר יהוה אלהי צבאות י אלהי ישראל למה אתם עשׂים רעה גדולה אל נפשותכם להכרית לכם איש ואשה עולל ויונק מתוך יהודה לבלתי הותיר לכם שארית: להכעסני במעשי י ידיכם לקטר לאלהים אחרים בארץ מצרים אשר אתם באים לגור שם למען הכרית לכם ולמען הוותכם לקללה ולחרפה בכל גוי הארץ: השכחתם את דעות אבותיכם ואת דעות מלכי יהודה ואת רעות נשׁוֹי ואת רעותיכם ואת רעת נשיכם אשר עשו בארץ יהודה ובחצות ירושלם: לא דבאו עד היום הנה ולא ראו י ולא הלכו בתורתי ובחקתי אשר נתתי לפניכם ולפני אבותיכם: לכן כהדאמר יהוה צבאות אלהי י ישראל הנני שם פני כעס לרעה ולהכרית את כל יהודה: ולקחתי את שארית יהודה אשר שמו פניהם לבוא י בארץ מצרים לגור שם ותמו כל בארץ מצרים יפלו בחרב ברעב ותמו מקטן ועד גדול בחרב וברעב ימתי והיו לאלה לשמה ולקללה ולחרפה: ופקדתי על י הושבים בארץ מצרים כאשר פקדתי על ירושלם בחרב ברעב ובדבר: ולא יהו פליט ושריד לשארית י יהודה הבאים לגור שם בארץ מצרים ולשוב י ארץ יהודה אשר יהמה מנשאים אתי נפשם לשׁוֹב לשבת שם כי לא ישובו כי אם יפלטום: ונענו את ירמיהו י

יב ס"א ושמה

וואָס איך האָב געלייגט פאַר אייך און פאַר אייערע עלטערן.

- ¹¹ דרום האָט אַזוי געזאָגט יהוה פון צבאות, דער גאָט פון ישראל: זעט, איך קער מײן פנים אויף אייך צום בײן, און צו פאַרשניידן גאַנץ יהודה.
- ¹² און איך וועל נעמען דעם איבערבלייב פון יהודה וואָס האָבן געקערט זייער פנים צו קומען קיין לאַנד מצרים צו וווינען דאָרטן, און אַלע וועלן פאַרלענדט ווערן; אין לאַנד מצרים וועלן זיי פאַלן; פון שווערד, פון הונגער, וועלן זיי פאַרלענדט ווערן; פון קליין ביז גרויס, פון שווערד און פון הונגער וועלן זיי שטאַרבן;
- ¹³ האָבן געענטפערט ירמיהו אַלע מענער וואָס האָבן געוואָסט אַז זייערע וויבער רייכערן צו פרעמדע און זיי וועלן זיין פאַר אַ פלוך, און פאַר אַ שרעק, און פאַר אַ קללה, און פאַר אַ שאַנד.
- ¹⁴ און איך וועל זיך אַפּרעכענען מיט די וואָס זיצן אין לאַנד מצרים, ווי איך האָב זיך אָפּגערעכנט מיט ירושלים, מיט שווערד, מיט הונגער, און מיט פעסט.
- ¹⁵ און פון דעם רעשט פון יהודה וואָס קומען קיין לאַנד מצרים צו וווינען דאָרטן, וועט ניט זיין אַ געבליבענער אַדער אַנטרווענער, זיך אומצוקערן קיין לאַנד יהודה, וואָס זייער האַרץ ציט זיי זיך חידער צו באַזעצן דאָרטן; וואָרום זיי וועלן זיך ניט אומקערן, צומאָל ווי אַנטרווענער.
- ¹⁶ האָבן געענטפערט ירמיהו אַלע מענער וואָס האָבן געוואָסט אַז זייערע וויבער רייכערן צו פרעמדע

געטער, און אלע ווייבער וואָס זיינען געשטאַנען אַרום, אַ גרויס געזעמל, און דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס זיינען געזעסן אין לאַנד מצרים, אין פּתרוס, אַזוי צו זאָגן: ¹⁶ דאָס וואָרט וואָס דו האָסט גערעדט צו אונדז אין נאָמען פון גאָט, הערן מיר דיר ניט צו. ¹⁷ נײַערט טאָן וועלן מיר טאָן איטלעך וואָרט וואָס איז אַרויס פון אונדזער מויל, צו רײכערן צו דער מלכה פון הימל, און גיסן צו איר גיסאַפּפּער, אַזוי ווי מיר האָבן געטאָן, מיר און אונדזערע עלטערן, אונדזערע מלכים און אונדזערע האָרן, אין די שטעט פון יהודה, און אין די גאַסן פון ירושלים; און מיר האָבן געהאַט ברויט צו זאָט, און אונדז איז געווען גוט, און שלעכטס האָבן מיר ניט אָנגעזען. ¹⁸ און פון זינט מיר האָבן אויפֿ־געהערט רײכערן צו דער מלכה פון הימל, און גיסן צו איר גיסאַפּפּער, זיינען מיר געמינערט פון אַלץ, און פון שווערד און פון הונגער ווערן מיר פּאַרלענדט. ¹⁹ און אַז מיר האָבן גערייכערט צו דער מלכה פון הימל, און געגאַסן צו איר גיסאַפּפּער, האָבן מיר דען אָן אונדזערע מאַנען איר געמאַכט קונס אין איר געשטאַלט, און געגאַסן צו איר גיסאַפּפּער?

²⁰ האָט ירמיהו געזאָגט צום גאַנצן פּאָלק—צו די מענער און צו די ווייבער, צו דעם גאַנצן פּאָלק וואָס האָבן אים געגעבן אַן ענטפּער—אַזוי צו זאָגן: ²¹ פאַרוואָר, די רײכערונג וואָס איר האָט גערייכערט אין די שטעט פון

פּל־האַנשים הַדְּעִים כִּי־מִקְדוֹת נְשִׂיהֶם לְאַלֹהִים אַחֲרַיִם וְכִלְהַנְשִׂים הַעֲמִדוֹת קָהָל נָדוּל וְכִלְהַעֲסִים הַיֹּשְׁבִים בְּאַרְצ־מִצְרַיִם בְּפִתְרוֹס לֵאמֹר: הַדְּבַר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלֵינוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֱנִינוּ שְׁמַעִים אֵלֶיךָ: כִּי עָשִׂה נַעֲשֶׂה אֶת־כִּלְהַדְּבַר | אֲשֶׁר־יֵצֵא מִפִּינוּ לְקַטֹּר לְמַלְכַּת הַשָּׁמַיִם וְהַסּוֹד־לָהּ נִסְכִּים כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ אֲנַחְנוּ וְאַכְתִּינוּ מִלֶּכְנֵינוּ וְשָׂרֵינוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחַצוֹת יְרוּשָׁלַם וּנְשַׁבְּעֵנוּ לֶחֶם וְנַהְדֶּה טוֹבִים וְרָעָה לֹא רָאִינוּ: וּמִדָּאָז חָדַלְנוּ לְקַטֹּר לְמַלְכַּת הַשָּׁמַיִם וְהַסּוֹד־לָהּ נִסְכִּים חֲסַרְנוּ כָּל־וּבְחַרְבִּי וּבְרָעַב תָּמְנוּ: וְכִי־אַנְחֵנוּ מִקְטָרִים לְמַלְכַּת הַשָּׁמַיִם וְלַהֲסֹדָהּ לָהּ נִסְכִּים הַמְבַלְעֵדֵי אַנְשֵׁינוּ עָשִׂינוּ לָהּ כּוֹנִיִם לְהַעֲצֵבָהּ וְהַסֹּד לָהּ נִסְכִּים: וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם עַל־הַגְּבֻרִים וְעַל־הַנְּשִׂיִם וְעַל־כָּל־הָעָם הַנִּעְנִים אֹתוֹ דְּבַר לֵאמֹר: הֲלוֹא אֶת־הַקַּטֹּר אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחַצוֹת יְרוּשָׁלַם אַתֶּם וְאַכְוֹתֵיכֶם מִלִּכְבֹּם וְשָׂרֵיכֶם וְעַם הָאָרֶץ אַתֶּם וְכִר יְהוָה וְתַעֲלֶה עֲלֵיכֶם: וְלֹא־יִזְכַּל יְהוָה עוֹד לְשִׂאת מִפְּנֵי רַע מֵעַלְלֵיכֶם מִפְּנֵי הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם וְתַתִּי אֲרֻצְכֶם לְחָרְבָהּ וּלְשִׁמְהָ וּלְקַלְלָהּ מֵאִן יוֹשֵׁב בְּהוֹם הַזֶּה: מִפְּנֵי אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם וְאֲשֶׁר חָטַאתֶם לַיהוָה וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה וּבְחַקְתִּיו וּבַעֲדוֹתָיו לֹא הִלַּכְתֶּם עֲלֵיכֶן כִּרְאֵת אַתֶּם הַרְעִה הוֹאֵת כּוֹס הַזֶּה: וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם וְאֵל כָּל־הַנְּשִׂיִם שְׁמַעוּ דְבַר־יְהוָה כִּלְיְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאַרְצ־מִצְרַיִם: כִּה־אָמַר יְהוָה־צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אַתֶּם וְנְשִׂיכֶם וְחַדְבְּרֵיכֶם בְּפִיכֶם וּבִידֵיכֶם מִלֵּאתֶם | לֵאמֹר עָשִׂה נַעֲשֶׂה אֶת־נִדְרֵינוּ אֲשֶׁר נִדְרַנוּ לְקַטֹּר לְמַלְכַּת הַשָּׁמַיִם וְלַהֲסֹדָהּ לָהּ נִסְכִּים הַקִּים תְּקִימְהָ אֶת־נִדְרֵיכֶם וְעָשִׂה

יט' ה' רפה כב' סאלשמה

יהודה, און אין די גאַסן פון ירושלים, איר און אייערע עלטערן, אייערע מלכים און אייערע האָרן, און דאָס פּאָלק פון לאַנד, דעראַן האָט גאָט געדאַכט, און עס איז אים אַרויפגעקומען אויפן זינען: ²² און גאָט האָט מער ניט געקענט פאַרטראָגן, פון וועגן אייערע בייזע מעשים, פון וועגן די אומווערדיקייטן וואָס איר האָט געטאָן, און אייער לאַנד איז געוואָרן פאַר אַ וויסטעניש, און פאַר אַ שרעק, און פאַר אַ קללה, אָן אַ באַוווינער, אַזוי ווי היינטיקן טאַג. ²³ ווייל איר האָט גערייכערט, און ווייל איר האָט געזינדיקט צו גאָט, און האָט ניט צוגעהערט צו דעם קול פון גאָט, און אין זיין תּוֹרָה און אין זיינע געזעצן און אין זיינע אָנוואָגן זייט איר ניט געגאַנגען, דרום האָט אייך געטראָפן דאָסדאָזיקע בייז, אַזוי ווי היינטיקן טאַג.

²⁴ און ירמיהו האָט געזאָגט צום גאַנצן פּאָלק, און צו אלע ווייבער: הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר גאַנץ יהודה וואָס אין לאַנד מצרים. ²⁵ אַזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות, דער גאָט פון יִשְׂרָאֵל, אַזוי צו זאָגן: איר און אייערע ווייבער האָט אי גערעדט מיט אייער מויל, אי מיט אייערע הענט דערפילט, אַזוי צו זאָגן: „טאָן וועלן מיר טאָן אונדזערע נדרים וואָס מיר האָבן אַ נדר געטאָן, צו רײכערן צו דער מלכה פון הימל, און צו גיסן צו איר גיסאַפּפּער“; מקיים מוזט איר מקיים זיין אייערע נדרים, און טאָן מוזט איר טאָן אייערע נדרים!

תַּעֲשִׂינָה אֶת־יַדְרִיכֶם: לִכְן שָׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה כו
 הַיּוֹשִׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִנְנִי נֹשֵׁבֶתִי בְּשָׂמַי הַגָּדוֹל אֲמַר
 יְהוָה אֱסִי־יְהוָה עוֹד שְׁמִי נִקְרָא בְּפִי כָּל־אִישׁ יְהוּדָה
 אֲמַר חִי־אֲדֹנָי יְהוָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: הִנְנִי שֹׁקֵד עֲלֵיהֶם כו
 לְרַעַה וְלֹא לְטוֹבָה וְתָמוּ כָּל־אִישׁ יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־
 מִצְרַיִם בְּחִרְבּוֹ וּבְרַעַב עַד־כְּלֹתָם: וּפְלִיטִי חֶרֶב יִשְׁבֹּן כח
 מִן־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרֶץ יְהוּדָה מִתִּי מִסֶּפֶד וְרָדְעוּ כָּל־שְׂאֵרֵי
 יְהוּדָה הַבָּאִים לְאֶרֶץ־מִצְרַיִם לְגֹדֵר שָׁם דְּבַר־מִי יָקוּם כט
 מִמֶּנִּי וּמֵהֶם: וְזֹאת לָכֶם הָאֵת נֹאסִי־יְהוָה כִּי־פָקֵד אֲנִי כט
 עֲלֵיכֶם בְּמָקוֹם הַזֶּה לְמַעַן תִּדְרְעוּ בִּי קוּם יָקוּמוּ דְבַר־י
 עֲלֵיכֶם לְרַעַה: כֹּה אֲמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־פְּרִיעָה ל
 חֲפָרֵעַ מִלֶּךְ־מִצְרַיִם בְּיַד אִיְבּוֹ וּבְיַד מִבְּקָשֵׁי נַפְשׁוֹ כַּאֲשֶׁר
 נָתַתִּי אֶת־צַדִּיקֵיהוּ מִלֶּךְ־יְהוּדָה בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
 בָּבֶל אִיְבּוֹ וּמִבְּקָשׁ נַפְשׁוֹ:

מה

הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיא אֶל־בְּרוּךְ בְּיַד־יְהוָה כ
 בְּכַתְּבוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עַל־סֵפֶר מִפִּי יְרֵמְיָהוּ בַּשָּׁנָה
 הַרְבֵּעִית לַיהוִיָקִים בְּדִי־אֲשִׁיחֻו מֶלֶךְ יְהוּדָה לְאֹמֶר: כֹּה ב
 אֲמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲלֵיךְ בְּרוּךְ: אֲמַרְתָּ אוֹיֵב־אֵלֶי ג
 כִּי־יִסָּפֵף יְהוָה יָגוֹן עַל־מִכְאֲבֵי יַנְעֲתִי בְּאַנְחָתִי וּמְנוּחָה לֹא
 מְצָאתִי: כֹּה אֲמַר אֱלֹהֵי כֹה אֲמַר יְהוָה הִנְנִי אֲשֶׁר ד
 בְּנִיתִי אֲנִי הָרַם וְאֵת אֲשֶׁר־נִטַּעְתִּי אֲנִי נָתַשׁ וְאֵת־כָּל־הָאֶרֶץ
 הִיא: וְאֵת־הַתְּבַקְשׁוֹתֶיךָ גְּדֹלוֹת אֶל־תְּבַקֵּשׁ כִּי הִנְנִי מִבִּיא ה
 רַעַה עַל־כָּל־בֶּשֶׂר נֹאם יְהוָה וְנָתַתִּי לָךְ אֶת־נַפְשֶׁךָ לְשָׁלָל
 עַל כָּל־הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר תִּלְדֶּשֶׁם:

מו

אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיא עַל־הַגּוֹיִם: כ

ס, ד' למדשו ל' הוא

26 דרום הערט דאָס וואָרט פון גאָט,
 איר גאַנץ יהודה וואָס ויצט אין לאַנד מצרים,
 אָט שווער איך ביי מיין גרויסן נאָמען, זאָגט גאָט,
 אויב מיין נאָמען וועט מער גערופן ווערן
 פון דעם מויל פון אַ שום מענטשן פון יהודה
 אין גאַנצן לאַנד מצרים,
 וואָס זאָל זאָגן: אזוי ווי גאָט יהוה לעבט!
 27 זע, איך פּאַס־אויף אויף זיי צום בייזן און ניש צום גוטן;
 און אומקומען וועלן אַלע מענער פון יהודה
 וואָס אין לאַנד מצרים
 פון שווערד און פון הונגער, ביז זיי וועלן פאַרלענדט
 ווערן.
 28 און אַנטרווענע פון שווערד וועלן זיך אומקערן
 פון לאַנד מצרים קיין לאַנד יהודה, געציילטע מענטשן;
 און וויסן וועט דער גאַנצער איבערבלייב פון יהודה
 וואָס זיינען געקומען קיין לאַנד מצרים צו ווינען
 דאָרטן,
 וועמעס וואָרט וועט מקיים ווערן, מיינס אָדער זיי־ערס.
 29 און דאָס איז אייך אַ צייכן, זאָגט גאָט,
 אַז איך רעכנן זיך אָפּ מיט אייך אין דעמדאָזיקן אָרט,
 כדי איר זאָלט וויסן אַז מקיים וועלן מקיים ווערן
 מיינע ווערטער אויף אייך צום בייזן;
 30 אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 זע, איך גיב איבער פּרעה־פּרע דעם מלך פון מצרים
 אין דער האַנט פון זיינע פיינט,
 און אין דער האַנט פון די וואָס זוכן זיין לעבן,
 ווי איך האָב איבערגעגעבן צדקיהו דעם מלך פון
 יהודה

אין דער האַנט פון נבוכדראַצַר דעם מלך פון בָּבֶל,
 זיין פיינט און דער וואָס האָט געזוכט זיין לעבן.

מה 1 דאָס וואָרט וואָס ירמיהו הנביא האָט גערעדט צו בְּרוּך דעם זון פון נְרִיָהוּ, ווען ער האָט אויפגעשריבן די־
 דאָזיקע ווערטער אויף אַ בוך פון ירמיהוּס מויל, אין פירטן יאָר פון יהוִיָקִים דעם זון פון יאֲשִׁיָהוּ, דעם מלך
 פון יהודה, אזוי צו זאָגן: 2 אזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישראל וועגן דיר, בְּרוּך:

3 האָסט געזאָגט: אַ וויי איז מיר!
 וואָרום גאָט געמערט קומער אויף מיין ווייטאָק;
 איך בין מיד פון מיין זיפצן,
 און געפין ניש קיין רו.
 4 אזוי זאָלטו זאָגן צו אים: אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 זע, וואָס איך האָב געבויט צעשטער איך,
 און וואָס איך האָב געפלאַנצט רייס איך אויס;

זו 1 וואָס דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו ירמיהו הנביא אויף די פעלקער.

ב למצרים על-חיל פרעה נכו מלך מצרים אשר-יהוה על-
 נהר-פרת בכרפמש אשר הכה נבוכדראצר מלך בבל
 ג בשנת הרביעית ליהויקים בן-יאשיהו מלך יהודה: ערכו
 ד מנו וצנה וגשו למלחמה: אסרו הסוסים ועלו הפרשים
 ה והתצבו בכובעים מרכז הרמחים לבשו הסרינות: מדוע
 ו ראיתי המה חתים נסוגים אחור ונבוריהם יפתו ומנוס
 ז נסו ולא הפנו מגור מסביב נאס-יהוה: אל-ינוס הקל
 ח ואל-ימלט הנבור צפונה על-יד נהר-פרת בשלו ונפלו:
 ט מ-זה כיאר יעלה פנהרות ותנעשו מימו: מצרים כיאר
 י יעלה וננהרות ותנעשו מים ויאמר אעלה אכסה-ארץ
 יא אבדה עיר וישבי בה: עלו הסוסים והתהללו הרוב
 יב ויצאו הנבורים בוש ופוט תפשי מנו ולודים תפשי דרכי
 יג קשת: והיום ההוא לאדני יהוה צבאות יום נקמה להנקם
 יד מצריי ואכלה חרב ושבלה ורוחה מדמם כי זבח לאדני
 יו יהוה צבאות בארץ צפון אל-נהר-פרת: עלי גלעד וקחי
 יז צרי בתולת בתי-מצרים לשוא הרבתי רפאות תעלה אין
 יח לך: שמעי גוים קלונך וצוחתך מלאה הארץ בנגבור
 יט בנבור בשלו יחדיו נפלו שניהם: הדבר אשר דבר
 כ יהוה אל-ירמיהו הנביא לבוא נבוכדראצר מלך בבל
 כא להכות את-ארץ מצרים: הגידו במצרים והשמיעו
 כב במגדול והשמיעו בנף ובתחפניהם אמרו התיצב והכן
 כג לך ב-אכלה חרב סביבך: מדוע נסתחף אבירך לא
 כד עמד כי יהוה הדפו: הרבה בושל נס-נפל איש אל-דעו
 כה ויאמרו קומה ונשבה אל-עמנו ואל-ארץ מולדתנו מפני
 כו חרב היונה: קראו שם פרעה מלך-מצרים שאון העביר
 כז המועד: ח-אני נאס-המלך יהוה צבאות שמו כי כתבור
 כח בדרים וכברמל בים יבוא: בלי גולה עשי לך יושבת

2 אויף מצרים: אויף דעם חיל פון פרעהנכו דעם
 מלך פון מצרים, וואס איז געווען ביים טייך פרת אין
 כרפמיש, וואס נבוכדראצר דער מלך פון בבל האט
 געשלעגן אין פירטן יאר פון יהויקים דעם זון פון יאשיהו,
 דעם מלך פון יהודה.
 3 ברייט אן פאנצער און שילד,
 און גענענט אויף מלחמה!
 4 שפאנט די פערד,
 און ועצט זיך ארויף, איר רייטער,
 און שטעלט זיך אויס אין די קיווערס;
 שליפט די שפיין,
 טוט אן די וואַפּנקליידער!
 5 פאַרוואָס זע איך זיי דערשראַקענע אָפּטרעטן
 אַהינטער?
 און זייערע גיבורים ווערן צעקלאַפט,
 און לויפן אין געלאַף, און קערן זיך ניט אום;
 אַ שרעק רונד אַרום, זאָגט גאָט.
 6 דער פלינקער קען ניט אנטלויפן,
 און דער גיבור קען ניט אנטרונגען ווערן;
 אין צפון ביים ברעג פון טייך פרת
 ווערן זיי געשטרויכלט און פאלן.
 7 ווער איז דער וואָס גייט אויף ווי דער נילוס,
 וואָס ווי שטראַמען שטורעמען זיינע וואַסערן?
 8 מצרים גייט אויף ווי דער נילוס,
 און ווי שטראַמען שטורעמען די וואַסערן;
 און ער זאָגט: איך וועל אויפגיין,
 איך וועל באַדעקן די ערד,
 איך וועל אונטערברענגען די שטאַט
 און די ווינער אין איר.
 9 שפּרינגט אויף, איר פּערד,
 און ווילדעוועט, איר רייטוועגן,
 און זאָלן אַרויסגיין די גיבורים,
 כּוּש און פּוט וואָס האַלטן אַ שילד,
 און די לודים וואָס האַלטן—שפּאַנען אַ בויגן.

י"ח דבית קי יב' קמ"ז מ"ק יג' הפסות מא אל טשה

10 און יענער טאָג וועט זיין ביי יהוה דער גאָט פון
 צבאות
 אַ טאָג פון נקמה זיך נוקם צו זיין אָן זיינע פיינט;
 און עסן וועט די שווערד און זיך זעטן,
 און זיך אַנטרינקען מיט זייער בלוט;
 וואָרום אַ שלאַכטונג איז ביי יהוה דעם גאָט פון
 צבאות
 אין צפוןלאַנד ביים טייך פרת.
 11 גיי אַרויף קיין גלעד, און נעם באַלזאַם,
 יונגפרוי טאַכטער מצרים;
 אומזיסט האָסטו רפואות געמערט,
 ניטאָ קיין גענעוונג פאַר דיר.
 12 געהערט האָבן די פעלקער דיין שאַנד,
 און מיט דיין געשריי איז פול די ערד;
 וואָרום אַ גיבור אָן אַ גיבור האָט געשטרויכלט,
 אין איינעם געפאלן זיינען זיי ביידע.
 13 דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט גערעדט צו ירמיהו
 הנביא ווען דעם קומען פון נבוכדראצר דעם מלך פון
 בבל צו שלאָגן מצרים.
 14 זאָגט אָן אין מצרים, און מאַכט הערן אין מגדול,

און מאַכט הערן אין גוף און תחפנחס;
 זאָגט: שטעל זיך און ברייט דיך אָן,
 וואָרום די שווערד פאַרצערט רונד אַרום דיר.
 15 פאַרוואָס איז דיין שטאַרקער אַנידערגעוואָרפן געוואָרן?
 ער איז ניט באַשטאַנען, וואָרום גאָט האָט אים געשטויסן.
 16 ער האָט געמערט די געשטרויכלטע;
 יא, איינער אויפן אַנדערן זיינען זיי געפאלן,
 און זיי האָבן געזאָגט: שטייט אויף,
 און לאַמיר זיך אומקערן צו אונדזער פּאַלק,
 און צום לאַנד פון אונדזער געבורט,
 פון וועגן דער שווערד וואָס פאַרטיליקט.
 17 זיי האָבן דאָרטן גערופן:
 פרעה דער מלך פון מצרים איז בלויז טומל;
 ער האָט געלאָזט די צייט אַריבערגיין.
 18 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט דער קיניג—
 יהוה פון צבאות איז זיין נאָמען,
 אַז ווי תבור צווישן די בערג,
 און ווי כּרמל ביים ים, וועט ער קומען.
 19 מאַך דיר וואַנדער-כלים,

בתימצרים כִּי־נָתַן לְשִׁמְחָה תְּהִיָּה וְנִצְתָה מֵאֵין יוֹשֵׁב:
 עֲנִלָּה וַיְהִי־פִיָּה מִצְרַיִם קָרַץ מִצְפּוֹן בָּא בָּא: גַּם־שִׁכְרִיָּה כ
 בְּקִרְבָּהּ כַּעֲגִיל מִרְבֵּק בְּרִגְמֵי־הַמָּה הִפְנוּ נְסִי וַיְחִדּוּ לֹא
 עָמְדוּ כִּי יוֹם אִדָּם בָּא עֲלֵיהֶם עַת פִּקְדָתָם: קוֹלָהּ בְּחֹשֶׁשׁ כב
 יָלַךְ כִּי־בִתּוּל יִלְכּוּ וּבְקִרְדָּמוֹת בָּאוּ לָהּ כַּחֲטָבֵי עֲצִים:
 כָּרְתוּ וַעֲרָה נֹאסִי־הָיָה כִּי לֹא יִהְיֶה כִּי רַבּוּ מֵאֲרָבָה כג
 וְאֵין לָהֶם מִסְפָּר: הִבִּישָׁה בְּתִימְצָרַיִם נִתְּנָה בְיַד עַם־ כד
 צָפוֹן: אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֲנִי פוֹקֵד אֶל־ כה
 אָמּוֹן מִנָּא וְעַל־פְּרִעָה וְעַל־מִצְרַיִם וְעַל־אֱלֹהֵיהֶּ וְעַל־מְלִכֵיהֶּ
 וְעַל־פְּרִעָה וְעַל הַבְּטָחוֹם בּוֹ: וְנִתְּתִים בְּיַד מִבְּקִשְׁי נַפְשָׁם כו
 וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאֱצַר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד עַבְדָּיו וְאַחֲרֵיהֶם תִּשְׁכַּן
 כִּי־מִיָּקְדָם נֹאסִי־הָיָה: וְאַתָּה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עֲבָדֵי יַעֲקֹב כו
 וְאַל־תַּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי הֲנִי מוֹשִׁיעַךְ מִרְחוֹק וְאַתִּי־זֹרְעֶךָ
 מֵאֶרֶץ שׁוּבִים וְשׁוֹב יַעֲקֹב וְשִׁקְטִי וְשָׁאֲנִי וְאֵין מִחֲרִיד: אַתָּה כח
 אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עֲבָדֵי יַעֲקֹב נֹאסִי־הָיָה כִּי אַתָּה אֲנִי כִּי אֶעֱשֶׂה
 כָּל־הַבְּלִיָּגוֹם וְאֲשֶׁר הִחֲתִיךָ שְׁמָה וְאַתָּה לֹא־אֶעֱשֶׂה
 כָּל־הַיּוֹסֵרִיךָ לְמִשְׁפַּט וְנִתְּנָה לֹא אֲנַקֶּךָ:

מו

אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֵלֵי־יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא אֶל־פְּלִשְׁתִּים *
 בְּטָרַם יָבֹה פְּרִעָה אֶת־עֹזָה: כָּה וְאָמַר יְהוָה הַנְּהַמִּים ב
 עֲלִים מִצְפּוֹן וְהָיוּ לְנֶחֱל שׁוֹטֵף וְיִשְׁטֹפוּ אֶרֶץ וּמִלֹּאֲהָ עִיר
 וְיוֹשְׁבֵי כָּה וְנִעְקוּ הָאָדָם וְהוֹלֵל כָּל יוֹשֵׁב הָאָרֶץ: מִקּוֹל ג
 שַׁעֲטַת פְּרָסוֹת אֲבִידּוֹ מִרַעַשׁ לְרִכְבּוֹ הַמָּוֶן גִּלְגָּלָיו לֹא־
 הִפְנוּ אֲבוֹת אֱלֹהֵי־בְנִים מִרְפוּן יָדַיִם: עַל־הַיּוֹם הַבָּא לִשְׁתוֹד ד
 אֶת־כָּל־פְּלִשְׁתִּים לְהַכְרִית לְצַר וּלְצִדוֹן כָּל שְׁתִּיד עוֹר
 כִּרְשָׁדֵד יְהוָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים שְׁאֵרִית אִי כַפְתּוֹר: בָּאֵה ה
 קָרְחָה אֶל־עֹזָה נְדַמְתָּה אֲשַׁקְלוֹן שְׁאֵרִית עַמְּקָם עַד־מִתִּי

סו, כו סלאר כח ש סין

טֹאכְטֶער באַווִינערין פֿון מצרים;
 וואָרום נוף וועט צו וויסט ווערן,
 און חרב זיין און באַווִינער.
 אַ ווונדערשיין קאלב איז מצרים,
 אָבער די שטעכפליג פֿון צפֿון איז געקומען, געקומען.
 אפילו אירע געדונגענע קריגסלייט אין איר
 זינען ווי קעלבער געשטאַפטע,
 וואָרום זיי אויך האָבן זיך אומגעקערט,
 זיי זינען אנטלאָפֿן אין איינעם,
 זיי זינען גיט באַשטאַנען;
 וואָרום דער טאָג פֿון זייער בראַך איז געקומען אויף זיי,
 די צייט פֿון זייער רעכנשאַפט.
 איר קול גייט ווי פֿון אַ שלאַנג,
 וואָרום מיט חיל גייט מען,
 און מיט העק קומט מען אויף איר,
 אזוי ווי האַלצהעקער.
 זיי האַקן אויס איר וואַלד, זאָגט גאָט,
 ווי ער איז גיט צו דערפֿאַרשן;
 וואָרום מער ווי היישרייקן זינען זיי,
 און ניטאָ קיין צאָל צו זיי.
 געוואָרן צו שאַנד איז די טאָכטער מצרים,
 געגעבן אין דער האַנט פֿון דעם פֿאַלק פֿון צפֿון.

געזאָגט האָט יהוה פֿון צבֿאות, דער גאָט פֿון ישראל:
 זע, איך רעכנ זיך אָפּ מיט אָמּוֹן פֿון נואַ,
 און מיט פֿרעהן, און מיט מצרים,
 און מיט אירע געטער, און מיט אירע מלכים;
 אי מיט פֿרעהן אי מיט די וואָס פֿאַרויכערן זיך אויף
 אים.
 און איך וועל זיי געבן אין דער האַנט
 פֿון די וואָס זוכן זייער לעבן,
 און אין דער האַנט פֿון נבוּכַדְרֶאֱצַר דעם מלך פֿון בָּבֶל,
 און אין דער האַנט פֿון זיינע קנעכט;
 און דערנאָך וועט זי באַווִינעט ווערן,
 אזוי ווי אין די טעג פֿון אַמאַל, זאָגט גאָט.

און וועלן ווערן אַ פֿלייציקער טייך,
 און פֿאַרפֿלייצן דאָס לאַנד און איר פּוֹלִקֵיִט,
 די שטאָט און די וווינער אין איר;
 און שרייען וועלן די מענטשן,
 און יאָמערן וועלן אַלע וווינער פֿון לאַנד.
 אַיבער דעם טריטגעפֿילדער פֿון די קלויזן פֿון זיינע
 אָגערס,
 איבער דעם רעש פֿון זיינע רייטוועגן,
 דעם טומל פֿון זיינע רעדער,
 קערן זיך עלטערן גיט צו קינדער, פֿון אָפהענטיקייט.
 פֿון וועגן דעם טאָג וואָס קומט
 צו פֿאַרוויסטן אַלע פֿלשתיים,
 צו פֿאַרשניידן פֿון צור און פֿון צידון
 איטלעך געבליבענעם העלפֿער;
 וואָרום גאָט טוט פֿאַרוויסטן די פֿלשתיים,
 דעם רעשט פֿון אינדול כַּפְתּוֹר.
 געקומען איז אַ פֿליכעניש אויף עֵזָה
 פֿאַרשניטן געוואָרן איז אַשקלון,
 דער רעשט פֿון זייער טאָל.

אָבער דו זאָלסט גיט מורא האָבן, מיין קנעכט יעקב,
 און זאָלסט גיט אַנגסטן, ישראל,
 וואָרום זע, איך העלף דיך פֿון דער ווייט,
 און דיין זאָמען פֿון לאַנד פֿון זייער געפֿאַנגענשאַפט;
 און יעקב וועט ווידער זיין רואיק און זיכער,
 און קיינער וועט גיט שרעקן.
 דו זאָלסט גיט מורא האָבן, מיין קנעכט יעקב, זאָגט גאָט,
 וואָרום איך בין מיט דיר.
 וואָרום איך וועל מאַכן אַ פֿאַרלענדונג פֿון אַלע פעלקער
 וואָס איך האָב דיך פֿאַרשטויסן אַהין,
 אָבער פֿון דיר וועל איך קיין פֿאַרלענדונג גיט מאַכן;
 און איך וועל דיך שטראַפֿן לויט גערעכטיקייט,
 אָבער פֿאַרטייליקן וועל איך דיך גיט פֿאַרטייליקן.

מו וואָס דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו ירמיהו
 הַנְּבִיא אִיִּיָּהּ דִּי פֿלשתיים, איידער פֿרעה האָט
 געשלאָגן עֵזָה.
 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
 זע, וואָסערן גייען אויף פֿון צפֿון,

ביו וואגען וועסטו זיך דעם לייב שניידן?
 ווי, דו שווערד פון גאט,
 ביו ווי לאנג נאך וועסטו ניט רוען?
 ווער איינגעטאן אין דין שיד,
 בארו זיך און ווער שטיל.
 ווי קענסטו זיין רואיק?
 אז גאט האט איר באפוילן;
 אויף אשקלון און אויפן בארטן פון ים,
 אהין האט ער זי באשערט.

תתגודדי: הווי חרב ליהוה עד-אנה לא תשקטי האספי
 אל-תעבדו הרגעי ותמי: איך תשקטי יהוה צהיהלה אל-
 אשקלון ואל-חוף הים שם יעדה:

מח

למואב בהאמר יהוה צבאות אלהי ישראל הוי אל-נבו
 כי שידה הבישה נלכדה קריתים הבישה המשגב
 וחתה: אין עוד תהלת מואב בחשבון חשבו עליה רעה
 לבו ונקריתנה מגוי גס-מדמן תדמי אחריו תלך חרב:
 קול צעקה מחרנים שד ושבר גדול: נשברה מואב
 השמינו ועקה צעוריה: כי מעלה הלחות בכני יעלה
 בכני כי במורד חרונים צרו צעקת-שבר שמעו: נסו
 מלטו נפשכם ותדונה בערוער במדבר: כי יען בטחך
 במעשיך ובאוצרותי גסאת תלכדי ויצא כמיש בגולה
 כהניו ושדיו יחד: ונבא שוד אל-כל-עיר ועיר לא תמלט
 ואבד העמק ונשמד המישר אשר אמר יהוה: תנרצין
 למואב כי נצא תצא ועריה לשמה תהינה מאן יושב
 בהן: ארור עשה מלאכת יהוה רמיה וארור מנע חרבו
 מדם: שאנן מואב מנעוריו ושקט הוא אל-שמרו ולא
 הורק מפלי אל-כלי ובגולה לא הלך על-כן עמד טעמו
 בו ורחיו לא נמר: לכן הגדומים באים נאם-יהוה
 ושלחת-ליו צעים וצערו וכליו יריכו ונבליהם ינפצו:
 ובש מואב מכמוש כאשר-בשו בית ישראל מבית אל
 מבטחם: איך תאמרו גבורים אנהנו ואנשי-חיל למלחמה:
 שדד מואב ועריה עלה ומבחר בחוריו ירדו למבח נאם-
 המלך יהוה צבאות שמו: קרוב איד-מואב לבוא ורעתו
 מהרה מאר: גרו לו כל-סביביו וכל ידעי שמו אמרו
 איכה נשבר מטה-עו מקל תפארה: רדי מקבוד ישבי

מח

אויף מואב.
 אזוי האט געזאגט יהוה פון צבאות,
 דער גאט פון ישראל:
 ווי צו נבו, ווארום זי איז פארוויסט;
 צו שאנד, באצוונגען, איז קריתים,
 צו שאנד און צעבראכן איז משגב.
 ניטא מער דער לויב פון מואב,
 אין חשבון האט מען באקלערט» בייז אויף איר:
 קומט, און לאמיר זי פארשניידן פון צו זיין א פאלק!
 דו אויך, מדמן, וועסט שטיל ווערן,
 דיר וועט נאכגיין די שווערד.
 א קול פון געשריי פון חרונים,
 א פארוויסטונג און א בראך א גרויסער.
 צעבראכן געווארן איז מואב,
 אירע יונגע לאזן הערן א געשריי.
 ווארום דעם אייפגאנג פון לוחית
 גייט מען ארויף מיט געוויין אויף געוויין;
 ווארום אויף דעם אראפגאנג פון חרונים
 הערט מען אן אנגסטגעשריי פון בראך.
 אנטלויפט, ראטעוועט אייער נפש,
 און זייט ווי א טאמאריסק אין דער מדבר.

מח, ד' צעורה ק ה' החתח קי ז' כמש קי יחזי קי יח' ושכ ק

ווארום ווייל דו האסט זיך פארויכערט
 אויף דינע אויפטוען און אויף דינע אוצרות,
 וועסט דו אויך באצוונגען ווערן;
 און כמוש וועט אין גלות אועק,
 זיינע פריסטער און זיינע הארן אין איינעם.
 און א פארוויסטער וועט קומען אויף איטלעכער שטאט,
 און קיין שטאט וועט ניט אנטרונען ווערן;
 און אונטערגיין וועט דער טאל,
 און פארטיליקט ווערן וועט דער פלוין,
 אזוי ווי גאט האט געזאגט.
 גיט פליגען צו מואב,
 ווארום פליען אועקפליען וועט זי;
 און אירע שטעט וועלן צו היסט ווערן,
 אן א באווינער אין זיי.
 פארשאלטן דער וואס טוט אפגעלאזט די ארבעט פון גאט,
 און פארשאלטן דער וואס פארמיידט זיין שווערד פון בלוט!
 רואיק געווען איז מואב פון זיין יוגנט אן,
 און אפגעזעצט איז ער אויף זיינע הייוון,
 און ניט איבערגעלידיקט געווארן פון כלי אין כלי,
 און אין גלות איז ער ניט געגאנגען;
 דערפאר האט זיך אפגעשטעלט זיין טעם ביי אים,
 און זיין ריח האט זיך ניט געביטן.
 אבער זע, טעג קומען,
 זאגט גאט,
 און איך וועל שיקן צו אים אומבייגערס,
 און זיי וועלן אים אומבייגן,

און זיינע כלים וועלן זיי אויסליידיקן,
 און זייערע קריג וועלן זיי צעברעכן.
 און מואב וועט זיך שעמן מיט כמוש,
 ווי דאס הויז פון ישראל האט זיך געשעמט
 מיט בית-אל זייער פארויכערונג.
 ווי קענט איר זאגן: גיבורים זיינען מיר,
 און העלדישע לייט פאר מלחמה?
 פארוויסט געווארן איז מואב,
 און אויף אירע שטעט איז מען ארויפגעגאנגען;
 און זיינע געקליבענע יונגען-
 האבן גענידערט צו דער שחיטה,
 זאגט דער קיניג-
 יהוה פון צבאות איז זיין גאמען.
 גאנט איז דער בראך פון מואב צו קומען,
 און זיין אומגליק איילט זייער.
 באדויערט אים אלע זיינע ארומיקע,
 און אלע וואס קענט זיין גאמען;
 זאגט: ווי איז צעבראכן דער מאכטיקער שטעקן,
 דער פראכטיקער שטאק!
 נידער פון כבוד, און זיך אין דארשטיקייט,

ווארטשפיל: ב'חשבון חשבו. ווארטשפיל: מדמן תדמי. זע מלכים א', יב. 28-33. ווארטשפיל: מבחר בחוריו

טאכטער באוויינערין פון דיבון,
 וואָרום דער פאַרוויסטער פון מואב
 איז אַרויפגעקומען אויף דיר,
 ער האָט צעשטערט די ינע פעסטונגען.
 19 בײַם וועג שטיי, און קוק אויס,
 באַוויינערין פון ערוּעַר;
 פרעג דעם אַנטלאַפּענעם און די אַנטרוּענע;
 זאָג: וואָס איז געשען?

20 צו שאַנד געוואָרן איז מואב,
 וואָרום זי איז צעבראַכן געוואָרן;
 יאַמערט און שרייט,
 זאָגט אָן אין אַרנון,
 אז פאַרוויסט געוואָרן איז מואב.

21 און אַ משפּט איז געקומען אויף דעם לאַנד פון פּלוין;
 אויף חולון, און אויף יַהצָה, און אויף מִיפְעַת;
 22 און אויף דיבון, און אויף נבו, און אויף בֵּית־דָּבְלָתַיִם;
 23 און אויף קַרְיַת־יִם, און אויף בֵּית־גְּמוּל, און אויף בֵּית־
 מְעוֹן;

24 און אויף קַרְיַת־יִם, און אויף בְּצֻרָה,
 און אויף אַלע שטעט פון לאַנד מואב,
 די ווייטע און די נאָנטע.

25 אַפּגעהאַקט געוואָרן איז דער האָרן פון מואב,
 און זיין אָרעם איז צעבראַכן געוואָרן,
 זאָגט גאָט.

26 פאַרשיכורט אים,
 וואָרום קעגן גאָט האָט ער זיך געגרייט;
 און מואב וועט זיך פאַטשן אין זיין מייקעכץ,
 און ער אויך וועט צום געלעכטער ווערן.

27 וואָרום איז ניט אַ געלעכטער געווען דיר ישראל?
 צי איז ער צווישן גנבים געפונען געוואָרן,
 וואָס ווען נאָר דו האָסט גערעדט פון אים,
 פּלעגסטו זיך אויפטרײַסלען?

28 פאַרלאָזט די שטעט, און רוט אין פעלו,
 באַוויינער פון מואב,
 און זייט ווי אַ טויב וואָס טוט נעסטן
 בײַ די זייטן פון דעם מויל פון אַ גרוב.

29 מיר האָבן געהערט די שטאַלצקייט פון מואב,
 ווי זייער שטאַלץ ער איז;

פון צווער ביז חורוֹנִים,
 דער דרייַאַריקער קו;
 וואָרום אויך די וואַסערן פון נמרים
 וועלן צו וויסט ווערן.

30 און איך וועל פאַרשטערן פון מואב,
 זאָגט גאָט,
 דעם וואָס ברענגט־אויף אויף אַ בָּמָה,
 און דעם וואָס רייכערט צו זיינע געטער.

31 דרום מיין האַרץ אויף מואב
 טוט ווי פלייטן ברומען,
 און מיין האַרץ אויף די מענער פון קיר־חֶרֶשׁ,
 טוט ווי פלייטן ברומען,

פאַרוואָס די שפּע וואָס זיי האָבן אָנגעשאַפּט
 איז אוינטערגעאַנגען.
 32 וואָרום יעטועדער קאַפּ איז אַ פּליך,
 און יעוועדער באַרד איז אַפּגעשניטן,
 אויף אַלע הענט זיינען שניטן,
 און אויף די לענדן איז זאַק.

33 אויף אַלע דעכער פון מואב, און אין אירע גאַסן,
 איז לויטער קלאַנערײַ;

בצמא ישבת בת־דיבון כִּי־שָׁרַד מואב עלה כִּד שַׁחַת
 מבצוריה: אלה־הָרֶדֶף עֲמָדִי וְצַפִּי וְשֹׁבֵת עֲרוּעַר שְׁאֵל־נָס יִשׁ
 וְנִמְלֹטָה אֲמָרִי מִהַנְּדָתָהּ: הַבִּישׁ מואב כִּי־חָתְמָה הַיְלִילִי וְכִ
 וְעָקְרִי הַגִּידוּ בְּאֶרְנוֹן כִּי שָׁרַד מואב: וּמִשְׁפַּט בֵּא אֶל־כָּא

אָרֶץ הַמִּישֵׁר אֶל־חֶלְוָן וְאֶל־יַהֲצָה וְעַל־מוֹפְעַת: וְעַל־כֵּב
 דִּיבּוֹן וְעַל־נְבוֹ וְעַל־בֵּית הַבְּלָתַיִם: וְעַל קַרְיַת־יִם וְעַל־בֵּית
 גְּמוּל וְעַל־בֵּית מְעוֹן: וְעַל־קַרְיַת־יִם וְעַל־בְּצֻרָה וְעַל כָּל־כֵּד

עָרֵי אֶרֶץ מואב הַרְחֵקוֹת וְהַקְּרִיבוֹת: וְגִדְעָה קֶרֶן מואב
 חָרְעוּ נִשְׁבְּרָה נָאִם יְהוָה: הַשְׂבִּיחֵהוּ כִּי עַל־יְהוָה הַגְּדִיל
 וְסַפֵּק מואב בְּקִיאוֹ יְהוָה לִשְׁחֹק גַּם־הוּא: וְאָם לֹא־כֵּן

הַשְׁחֹק יְהוָה לְךָ יִשְׂרָאֵל אִם־בְּנִיבִים נִמְצְאָה כִּי־מֵדִי
 דְּבָרְךָ בּוֹ חֲתֻנּוּד: עֲזְבוּ עָרִים וְשִׁכְנוּ בְּסַלְעַי יִשְׁבִּי מואב
 וְהָיוּ כִּינֹהַ תִּקְוֶן בְּעֵבְרֵי פִּיר־פַּחַת: שְׁמַעְנוּ גְּאוּן־מוֹאֵב כֵּט

גָּאָה מֵאֵד נִבְּהוּ וְנִאוּנוּ וְנִאוּתוֹ וְרַם לְבוֹ: אֲנִי יְרַעַתִּי נָאִם ל
 יְהוָה עֲבַרְתוּ וְלֹא־אֶרְבֵּן בְּדִי לֹא־אֶרְבֵּן עֲשׂוּ: עַל־כֵּן עַל־מוֹאֵב לֹא

אֵילִיל וְלִמְוֹאֵב כָּל־הָ אֲעֻק אֶל־אֲנָשֵׁי קִיר־חֶרֶשׁ יְהוָה:
 מִבְּכֵי יַעֲזֹר אֶבְכְּהוּ־לְךָ הַנֶּפֶן שְׂבָמָה נְטִישְׁתִּיךָ עֲבָרוּ יָם לֵב

עַד יָם יַעֲזֹר נִגְעוּ עַל־קִיפְךָ וְעַל־בְּצִירְךָ שָׁרַד נֶפֶל: וְנִאֲסַפְּהָ לֵב
 שְׂמַחָה וְגִיל מִכְּרַמְל וּמֵאֶרֶץ מואב וַיִּין מִקְּבָבִים הַשְׂפַתִּי

לֹא־יִדְרֹךְ הַיְדֹד הַיְדֹד לֹא הַיְדֹד: מוֹעַקַת חֲשָׁבוֹן עַד־לֵב
 אֶלְעֵלָה עַד־יַחַד נָתַתִּי קוֹלָם מִצַּעַר עַד־חֲרָנִים עֲנָלַת

שְׁלִשְׁיָה כִּי־נִסְמִי נִמְרִים לְמִשְׁמֹת־יְהוָה: וְהַשְׂבַּתִּי לְמוֹאֵב לֵה
 נִאֲסִיחָה מֵעֵלָה בָּמָה וּמִקְּמִיר לְאֶלְהֵיוּ: עַל־כֵּן לְבִי לֵב

לְמוֹאֵב כַּחַלְלִים יְהִמָּה וְלְבִי אֶל־אֲנָשֵׁי קִיר־חֶרֶשׁ
 כַּחַלְלִים יְהִמָּה עַל־כֵּן יַחַת עֲשָׂה אֲבָדוֹ: כִּי כִלְדָּאֵשׁ לֵב
 קָרְחָה וְכִלְדָּוָן נִרְעָה עַל כָּל־יְדִידִים גְּדֹלַת וְעַל־מִתְנַעַם לֵב
 שֹׁק: עַל כָּל־גִּנּוּת מואב וּבְרַחֲבֹתֶיהָ כָּל־הָ מִסְפָּד כִּי־לֵב

כ' הלל ק' וחקק ק כו' מסעת ק כו' נמצא קד

זיין גרויסקייט און זיין שטאַלצקייט און זיין גאווה,
 און די הויכקייט פון זיין האַרצן.
 30 איך ווייס, זאָגט גאָט, זיין חוצפה,
 און זיינע באַרימערײַען אָן אַ האַפּט,
 זייער טאַן אָן אַ האַפּט.

31 דרום יאַמער איך אויף מואב,
 און אויף גאַנץ מואב טו איך קלאַנג;
 אויף די באַוויינער פון קיר־חֶרֶשׁ מוז מען זיפצן.
 32 מער פון דעם געוויינ אויף יַעֲזֹר וויין איך אויף דיר,
 וויינטשאַק פון שְׂבָמָה;

דיינע צווייגן זיינען ביז צום ים אַריבער,
 ביזן ים פון יַעֲזֹר האָבן זיי דערגרייכט;
 אויף דיין האַרבסטונג און אויף דיין לעז
 איז אַ פאַרוויסטער אָנגעפאַלן.

33 און איינגעטאַן איז די פרייד און די לוסטיקייט
 פון דעם פּרוכטגאַרטן, און פון לאַנד מואב,
 און וויין פון די קעלטערס האָב איך פאַרשטערט;
 מע טרעט ניט מיט „הייד“!
 דער „הייד“ איז ניט „הייד“!

34 דאַס געשרײַ פון חֲשָׁבוֹן איז ביז אַלְעָלָה,
 ביז יְהִץ לְאוֹן זיי אַרויס זייער קול,

שְׁכַרְתִּי אֶת־מוֹאֵב כְּכֹלִי אֶיִתְחַפֵּן בּוֹ נְאֻמ־יְהוָה: אִיךְ
 חָתַהּ הִלִּילוּ אִיךְ הַפְּנֵה־עַרְףָּה מוֹאֵב בְּיֹשֶׁבֵי וְהָיָה מוֹאֵב
 לְשֹׂחֵק וְלִמְחַתָּה לְכָל־סְבִיבָיו: כִּי־נָחָה אָמַר יְהוָה
 הִנֵּה כְנֻשֶׁר יִדְאָה וּפְרֵשׁ כְּנֻפְיוֹ אֶל־מוֹאֵב: נִלְכְּדָה הַקְּרוֹיֹת
 וְהַמְצֻדֹת נִתְפָּשָׁה וְהָיָה לָב גְּבוּרֵי מוֹאֵב בַּיּוֹם הַהוּא כְּלָב
 אִשָּׁה מְצַרָּה: וְנִשְׁמַד מוֹאֵב מֵעַם כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל:
 פָּחַד וּפְחַת וּפַח עֲלֶיךָ יוֹשֵׁב מוֹאֵב נְאֻמ־יְהוָה: הַיָּמִים מִפְּנֵי
 הַפָּחַד יִפֹּל אֶל־הַפְּחַת וְהַעֲלָה מִן־הַפְּחַת יִלְכַּד בַּפָּח
 כִּי־אָבִיא אֵלֶיךָ אֶל־מוֹאֵב שְׁנַת פְּחַדְתָּם נְאֻמ־יְהוָה: בְּצֹל
 חֲשׁוֹנוֹ עָמְדוּ מִכֶּחַ נְסִים כִּי־אֵשׁ יֵצֵא מִחֲשָׁבוֹן וְלִקְבָהּ מִכֶּחַ
 סִחָן וְהֵאכֵל פֶּאֶת מוֹאֵב וְקָדַךְ בְּנֵי שָׁאוֹן: אִוִּיךָ מוֹאֵב
 אָבַד עַס־כְּמוֹשׁ כִּרְלָקְתוֹ בְּנִיךָ בְּשָׁבִי וּבִנְתֶיךָ בְּשִׁבְרִי:
 וְשִׁבְתִּי שְׁבוּת־מוֹאֵב בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נְאֻמ־יְהוָה עַד־הַגָּוֶה
 מִשְׁפָּט מוֹאֵב:

מט

לְבַנְי עֲמוֹן כֹּה אָמַר יְהוָה הַבְּנִים אֵין לְיִשְׂרָאֵל אִם־
 יוֹרֵשׁ אֵין לוֹ מְהוּעַ יִרְשׁ מִלְּכָם אֶת־נֶדֶר וְעִמּוֹ בְּעָרָיו יֹשֵׁב:
 לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻמ־יְהוָה וְהִשְׁמַעְתִּי אֶל־רַבַּת
 בְּנֵי־עֲמוֹן תְּרוּעַת מִלְחָמָה וְהָיְתָה לְתֵל שְׂמֵמָה וּבְנִתֶיךָ
 בְּאֵשׁ תִּצְלָתָהּ וְיִרְשׁ יִשְׂרָאֵל אֶת־זִרְשָׁיו אָמַר יְהוָה:
 הַלִּילִי חֲשַׁבּוֹן כִּי שִׁדְדֵה־עֵי צַעֲקָתָהּ בְּנֹת רַבָּה הַלְּרַבָּה
 שְׁלֹמִים סְפָדְנָה וְהִתְשׁוּטְמְנָה בְּגִדְרוֹת כִּי מִלְּכָם בְּנוֹלָה
 יִלְךְ בְּהִנְיוֹ וּשְׁרִיו יִחְדָּיו: מֵה־הַתְּחִלָּה לִּי בְּעַמְמִים וְכִּי
 עָמְדָה רַבַּת הַשׁוֹכְבָה הַבְּטָחָה בְּאַצְרֵיתֶיהָ מִי יָבֹא אֵלַי:
 הִנְנִי מִבִּיא עֲלֶיךָ פָּחַד נְאֻמ־אֲדֹנָי יְהוָה צְבָאוֹת מִכְּלִי
 סְבִיבָיִךְ וְנִדְחַתָּם אִישׁ לִפְנֵי וְאֵין מִקְבֵּץ לְנַחַד: וְאַחֲרָיִם
 כֵּן אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת בְּנֵי־עֲמוֹן נְאֻמ־יְהוָה: לְאַחֲרִים

פח, מד' דס'ק מה' סב'רין יצאה מט, ב' פ'טו' מאנח

יֵאמֶר, חֲשַׁבּוֹן, וואָרום פֿאַרוויסט געוואָרן איז עי:
 שרייט, איר טעכטער פון רבָה, גורט אָן וואַקקליידער,
 קלאָגט און לויפט אום צווישן די שאַפּגעהעפטן,
 וואָרום מלָכָם וועט אין גלות גיין,
 זיינע פריסטער און זיינע האָרן אין איינעם.
 וואָס רימסטו זיך מיט די טאַלן,
 מיט דיין פלוסיקן טאַל, דו טאַכטער ווידערשפּעניקע,
 וואָס פֿאַרוויכערט זיך אויף אירע אוצרות:
 „ווער קען קומען צו מיר?“
 זע, איך ברענג אויף דיר אַ פּחד,
 זאָגט יהוה דער גאָט פון צבָאות,
 פון אַלע דייע אַרומיקע,
 און איר וועט פֿאַרשטויסן ווערן איטלעכער גלייך אַקעגן
 זיך,
 און קיינער וועט ניט איינזאַמלען דעם פֿאַרוואַגלטן.
 אָבער דערנאָך וועל איך אומקערן
 די געפֿאַנגענשאַפט פון די קינדער פון עמון,
 זאָגט גאָט.

וואָרום איך האָב צעבראַכן מוֹאֵב
 ווי אַ נישטווערטיקע כלי, זאָגט גאָט.
 ווי איז זי צעבראַכן געוואָרן! יאָמערט—
 ווי האָט מוֹאֵב אין ביוש דעם רוקן געקערט!
 און מוֹאֵב וועט ווערן צו געלעכטער און צו שרעק
 פֿאַר אַלע זיינע אַרומיקע.

וואָרום אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 זע, ווי אַן אַדלער וועט ער שוועבן,
 און שפּרייטן זיינע פּליגלען צו מוֹאֵב.
 באַצווונגען ווערן די שטעט,
 און די פעסטונגען ווערן איינגענומען;
 און דאָס האַרץ פון די גיבורים פון מוֹאֵב אין יענעם טאַג
 וועט זיין ווי דאָס האַרץ פון אַ פּרוי אין ווייען.
 און מוֹאֵב וועט פֿאַרטיליקט ווערן פון צו זיין אַ פֿאַלק,
 פֿאַרוואָס ער האָט זיך קעגן גאָט געגרייט.
 אַ גרויל און אַ גרוב און אַ נעץ־ אויף דיר,
 באַזוויער פון מוֹאֵב, זאָגט גאָט.
 דער וואָס אַנטלויפט פון דעם גרויל,
 וועט אַריינפֿאַלן אין גרוב,
 און דער וואָס קומט אַרויף פון גרוב,
 וועט געפֿאַנגען ווערן אין נעץ;
 וואָרום איך וועל ברענגען אויף איר, אויף מוֹאֵב,
 דאָס יאָר פון זייער רעכנשאַפט, זאָגט גאָט.

איך שאַטן פון חֲשַׁבּוֹן האָבן זיך אַפּגעשטעלט
 אַן כּוֹח אַנטרווענע;
 וואָרום אַ פּייער איז אַרויס פון חֲשַׁבּוֹן,
 און אַ פּלאַם פון מיטן סיחון,
 און זי האָט פֿאַרצערט די שלייף פון מוֹאֵב,
 און דעם שאַרבן פון די ליאַרעמיינגען.
 וויי דיר, מוֹאֵב!
 אונטערגעזאַנגען איז דאָס פֿאַלק פון כמוש;
 וואָרום דייע זיין זיינען גענומען געוואָרן אין געפֿאַנג,
 און דייע טעכטער אין געפֿאַנגענשאַפט.
 אָבער איך וועל אומקערן די געפֿאַנגענשאַפט פון מוֹאֵב
 אין סוף פון די טעג, זאָגט גאָט.
 ביז דאַנען איז דער משפּט פון מוֹאֵב.

מט

אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 האָט ישראל קיין קינדער ניט?
 צי האָט ער קיין זירש ניט?
 פֿאַרוואָס האָט מלָכָם געירשעט נָד,
 און זיין פֿאַלק האָט זיך באַזעצט אין זיינע שטעט?
 דרום זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
 און איך וועל מאַכן הערן אויף רַבָּה פון די קינדער
 פון עמון
 אַ שאַלונג פון מלחמה;
 און זי וועט ווערן אַ וויסטער הויפּן,
 און אירע טעכטערשטעט וועלן אין פּייער אָנגעצונדן
 ווערן;
 און ישראל וועט ירשען זיינע ירשער,
 זאָגט גאָט.

י וואָרטשפּיל: פּחד נפּחת נפּח.

כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הָאֵין עוֹד חֲכֵמָה בְּתִימֹן אֲבֹרָה
עֲצָה מְבֹנִים נִסְרַחָה חֲכָמָתָם: נְסוּ הַפְּנוּ הַעֲמִקּוּ לְשִׁבְתָּהּ
יִשְׁבּוּ דָהָן כִּי אִיד עֲשׂוּ הַבְּאֵתִי עָלָיו עַת פִּקְדוֹתַי: אִסֵּר
בְּצִדִים בְּאֵי לֶךְ לֹא יִשְׁאָרוּ עוֹלָלוֹת אִסְגֻּנְבִים בְּלִילָה
הַשְּׁחִיתוּ דָוִם: כִּי־אֲנִי חֲשַׁפְתִּי אֶת־עֵשׂוֹ גְּלִיתִי אֶת־י
מִסְתָּרוֹ וְנִחַפְתָּה לֹא יוֹכַל שְׂפָד זָרְעוֹ וְאֶחָיו וְשִׁכְנָיו
וְאֲנִי: עֹבֶה יִתְמָד אֲנִי אֶחִיה וְאַלְמָנוֹתַי עָלַי תִּבְטְחוּ: יא
כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר־אֵין מִשְׁפָּטָם יב
לְשִׁחוֹת הַכּוֹס שְׁתוּ יִשְׁתוּ וְאַתָּה הוּא נִקְה תִּנְקָה לֹא
תִּנְקָה כִּי שְׁתָּה תִּשְׁתָּה: כִּי בִי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻמ־יְהוָה כִּי י
לְשִׁמָּה לְחַרְפָּה לְחָרֹב וּלְקַלְלָה תִּהְיֶה בְּצָרָה וְכַל־עֲרִיָּה
תִּהְיֶנָּה לְחַרְבוֹת עוֹלָם: שְׁמוּעָה שְׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה יד
וְצִיר בְּנוֹים שְׁלוֹחַ הַתְּקַבְּצוּ וּבְאוּ עֲלֵיהֶם וְקוּמוּ לְמַלְחָמָה:
כִּי־הִנֵּה קָטָן נִתְמָד בְּנוֹים בְּנוֹי בְּאֵדָם: תִּפְלַצְתֶּם הַשִּׂיא טו
אֶתֶּךָ וְדוֹן לְבָבְךָ שְׁכֵנִי בְּחַגְנוֹ הַפִּלַע תִּפְשִׁי מִרוֹם גְּבַעְיָה
כִּי־תִנְבִיֵה כְּנֶשֶׁר קִנְיָד מִשָּׁם אוֹרִידֶךָ נְאֻמ־יְהוָה: וְהִתְהַה טז
אָדוּם לְשִׁמָּה בַּל עֵבֶר עֲלֵיהֶם יִשָּׁם וְיִשְׂרָק עַל־כָּל־מְבוֹתָהּ:
כְּמַהֲפַכַת סָדָם וְעַמְרָה וְשִׁכְנֶיהָ אָמַר יְהוָה לֹא־יִשְׁבֹּשׁ שָׁם יז
אִישׁ וְלֹא־יִנְוֵר כֹּה בְּדָאֲדָם: הִנֵּה כְּאֲרִיָּה יַעֲלֶה מִנְּאוֹן טח
הַרְדֵּן אֲלֵינָה אֵיתָן כִּי־אֲרַגְּמָה אֲרִיעֶנּוּ מֵעֲלֵיהָ וּמִי
כְּחוֹר אֲלֵיהָ אֶפְקֹד כִּי מִי כְמוֹנִי וּמִי יַעֲדֵנִי וּמִי־זָה רַעְיָה
אֲשֶׁר יַעֲמַד לִפְנָי: לָכֵן שְׁמַעוּ עַצְת־יְהוָה אֲשֶׁר יַעַן אֱלֹהֵי כ
אָדוּם וּמַחֲשׁוֹבוֹתָיו אֲשֶׁר הִשָּׁב אֲלֵי־שִׁבְי תִימֹן אֲבִלְוֹא
יִסְחָבוּם צַעֲרֵי הַצֹּאֵן אֲבִלְוֹא יִשָּׁם עֲלֵיהֶם נוֹחָם:
מִקּוֹל נִפְלֵם רַעֲשָׁה הָאָרֶץ צַעֲקָה בְּיַס־סוֹף נִשְׁמַע כד
קוֹלָהּ: הִנֵּה כְּנֶשֶׁר יַעֲלֶה וְיִדְאָה וְיִפְרֹשׁ כְּנִפְזוֹ עַל־ כה
בְּצָרָה יְהוָה לֵב גְּבוּרֵי אָדוּם בְּיוֹם הַהוּא לֵב אֲשֶׁר.

י' ה' מסקס א יב' ר' מסקס ה כ"א כ"א קולס

י' אויף אָדוּם.
אָוִי הָאָט גַּעזֹאגט גאַט פֿון צבֹאות:
איז מער קיין חכמה נִיטאַ אין תִּימֹן?
איז אַן עצה אויסגעזאָגען פֿון די פֿאַרשטאַנדיקע?
איז אויסגעוועפט געוואָרן זייער חכמה?
אָנטלויפט, פֿאַרקערט אַיך, באַועצט אַיך טיף,
באַווינער פֿון דָן;
וואָרום דער בראַך פֿון עָשׂוֹן ברענג איך אויף אים,
בעת איך רעכנ זיך מיט אים.
אויב האַרבסטער וואַלטן געקומען צו דיר,
וואַלטן זיי דאָך אַ נאַכקלייב געלאָזט;
אויב גנבים ביי דער נאַכט,
וואַלטן זיי דאָך בלויז צעשטערט גענוג פֿאַר זיך.
אַבער איך האָב אַנטבלויזט עָשׂוֹן,
איך האָב אַנטפלעקט זיינע פֿאַרבאַרגענישן,
און באַהאַלטן קען ער זיך נִיט;
פֿאַרוויסט געוואָרן איז זיין זאַמען,
און זיינע ברידער און זיינע שכנים,
און ער איז מער נִיטאַ.
לאָז איבער דייער יתומים, איך זאָל זיי דערנערן,
און דייער אַלמנות זאָלן אויף מיר זיך פֿאַרויכערן.

י"א וואָרום אָוִי הָאָט גַּעזֹאגט:
זע, די וואָס זיי האָט נִיט געקומט טרינקען דעם כּוֹס,
זיי זאָלן יאָ טרינקען,
און דו זאָלסט זיין דער
וואָס זאָל שווינען פֿאַרשוניט ווערן?
וועסט נִיט פֿאַרשוניט ווערן,
נייערט טרינקען וועסטו טרינקען.
י"ב וואָרום איך שווער ביי מיר, זאָגט גאַט,
אַז פֿאַר אַ שרעק, פֿאַר אַ שאַנד, פֿאַר אַ וויסטעניש,
און פֿאַר אַ קללה, וועט בְּצָרָה ווערן,
און אַלע אירע שטעט וועלן ווערן אייביקע חורבות.

י"ג אַ הערונג האָב איך געהערט פֿון גאַט,
און אַ שליח איז געשיקט צווישן די פעלקער:

וואָרום אין אַ רגע וועל איך אים אַניאַגן אויף איר,
און ווער דער אויסדערוויילטער,
דעם וועל איך אויפזעצן איבער איר.
וואָרום ווער איז מיין גלייכ?
און ווער קען מיך אַרויסרופֿן?
און ווער איז דער פֿאַסטוך
וואָס קען באַשטיין פֿאַר מיר?
י"ד דרום הערט דעם באַראָט פֿון גאַט
וואָס ער האָט באַראָטן אויף אָדוּם,
און זיינע טראַכטונגען וואָס ער טראַכט
אויף די באַווינער פֿון תִּימֹן:
אויב די מינדסטע פֿון די שאָף וועלן זיי נִיט אַוועקשלעפֿן!
אויב מע וועט נִיט פֿאַרוויסטן זייער ווינונג איבער זיי!
י"ה פֿון דעם הילך פֿון זייער פֿאַל ציטערט די ערד;
אַ געשריי וואָס זיין הילך ווערט אויפֿן ים־סוף געהערט.
י"ו זע, ווי אַן אַדלער וועט ער זיך אויפהייבן און שוועבן,
און שפּרייטן זיינע פֿליגעלען קעגן בְּצָרָה;
און דאָס האַרץ פֿון די גיבורים פֿון אָדוּם אין יענעם טאַג
וועט זיין ווי דאָס האַרץ פֿון אַ פֿרוי אין ווייען.

זאַמלט אַיך אַיין, און קומט אויף איר,
און שטייט אויף צו מלחמה.
י"ז וואָרום זע, קליין מאַך איך דיך צווישן די פעלקער,
פֿאַראַכט צווישן מענטשן.
י"ח דיין מוראדיקייט האָט דיך פֿאַרפֿירט,
די מוטויליקייט פֿון דיין האַרצן,
דו וואָס ווינסט אין די שפּאַלטן פֿון פעלז,
וואָס פֿאַרנעמסט די הייך פֿון באַרג.
ווען זאָלסט דערהייכן ווי אַן אַדלער דיין נעסט,
וועל איך פֿון דאָרט דיך אַראַפֿנידערן, זאָגט גאַט.
י"ט און אָדוּם וועט ווערן פֿאַר אַ שרעק,
איטלעכער וואָס גייט איר פֿאַרביי וועט זיך דערשרעקן,
און וועט שמוצערן אויף אַלע אירע פֿלאַגן.
י"ט אָוִי ווי די איבערקערעניש פֿון סדום און עֲמוֹרָה
און אירע שכנים, זאָגט גאַט,
וועט קיין מענטש דאָרט נִיט ווינען,
און קיין מענטשניקיד וועט זיך נִיט אויפהאַלטן אין איר.
י"ט זע, ווי אַ לייב פֿון דעם געוועלד פֿון ירדן,
וועט ער אַרויפֿגיין אויף דער פעסטער ווינונג;

כב מצרה: לדמשק בושח חמת וארפד ברשמעה
 כד רעה שמעו נמנו בים דאנה השקט לא יוכל: הפתח
 דמשק הפנתה לנים ורטט והחוקה צרה וחבלים
 כה אחותה כולדה: איך לא עזבה עיר תהלה קרית
 כו משושי: לכן יפלו בחוריה ברחבתיה וכל אנשי
 כז המלחמה ידמו ביום ההוא נאם יהוה צבאות: והצתי
 אש בחמת דמשק ואבקה ארמנות בדהרד:
 כח לקדר ולממלכות חצור אשר דכה נבוכדראצר מלך-
 בבל בה אמר יהוה קומו עלו אל קדר ושדדו את-בני-
 כט קדם: אהליהם וצאנם יקחו ויריעותיהם וכל כליהם
 ל ונמליהם ישאו להם וקראו עליהם מגור מסביב: נסו
 נדו מאד העמיקו לשבת ישבי חצור נאסיהוה בר
 יעץ עליכם נבוכדראצר מלך-בבל עצה וחשב עליהם
 לא מחשבה: קומו עלו אל-נוי שליו יושב לבטח נאסיהוה
 לב לא ידלתים ולא-בריה לו בדר ישכנו: והיו גמליהם
 לבו ותמזין מקניהם לשלל וחרתים לכל-רוח קוצני פאה
 לג ומכל-עבריו אביא את-אדם נאסיהוה: והיתה חצור
 למעון תנים שממה עד-עולם לא-ישב שם איש ולא-
 לד יגור בה בך אדם: אשר הנה דבר-יהוה אל-
 ירמיה הנביא אל-עילם בראשית מלכות צדקיה מלך-
 לה יהודה לאמר: פה אמר יהוה צבאות הנני שבר אתי
 לו קשת עילם ראשית גבורתם: והבאתי אל-עילם ארבע
 רוחות מארבע קצות השמים וחרתים לכל החרות
 האלה ולא-יהיה גויו אשר לא-יבוא שם נדחי עולם:
 לו והחתת את-עילם לפני אביהם ולפני מבקשי נפשם
 והבאתי עליהם ורעה את-חרון אפי נאסיהוה ושלחתני
 לח אחריהם את-החרב עד כלותי אותם: ושמתי כסאי

23 אויף דמשק.
 פארשעמט איז חמת און ארפד,
 ווארום א שלעכטע הערונג האבן זיי געהערט:
 צעגאנגען זיינען זיי געווארן;
 אויפן ים איז אן אומר,
 ער קען זיך ניט איינשטילן.
 24 שלאף געווארן איז דמשק,
 זי קערט זיך צו אנטלויפן,
 און א ציטערניש האט זי אָנגענומען;
 אַננסט און ווײַען האָבן זי אָנגעכאַפּט ווי אַ געווינערין.
 25 ווי ניט פאַרשוניט געוואָרן איז דער גערימטער כרך,
 די שטאַט פון מיין פרייד!
 26 פאַרוואָר, אירע יונגע לייט וועלן פאַלן אין אירע גאַסן,
 און אַלע מלחמה-לייט וועלן פאַרשניטן ווערן אין
 יענעם טאַג,
 זאָגט גאָט פון צבאות.
 27 און איך וועל אָנצינדן אַ פּייער אין דער מויער פון
 דמשק,
 און עס וועט פאַרצערן די פאַלאַצן פון בַּרְהַד.
 28 אויף קדר, און אויף די קיניגרייכן פון חצור וואָס
 נבוכדראצר דער מלך פון בבל האָט געשלאָגן.
 אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 שטייט אויף, גייט ארויף אויף קדר,
 און פאַרוויסט די קינדער פון מורח.
 29 זייערע געצעלטן און זייערע שאָף וועט מען צונעמען;
 זייערע פאַרהאַנגען, און אַלע זייערע כליים,
 און זייערע קעמלען וועט מען צונעמען פאַר זיך;
 און מע וועט אויסרופן אויף זיי: אַ שרעק רונד אַרום!
 30 אַנטרינט, אַנטלויפט ווייט, באַזעצט אייך טיף,
 באַוווינער פון חצור, זאָגט גאָט;
 וואָרום נבוכדראַצר דער מלך פון בבל
 האָט באַראָטן אויף אייך אַ באַראָט
 און טראַכט אויף אייך אַ טראַכטונג.
 31 שטייט אויף, גייט ארויף אויף אַ רואיקן פאַלק
 וואָס ויצט אין זיכערקייט, זאָגט גאָט;
 קיין טירן און ריגל האָט ער ניט,
 אָפּגעוונדערט ווײַנען זיי.
 32 און זייערע קעמלען וועלן זיין צו רויב,
 און זייער מחנה פי צו פאַנג;
 און איך וועל זיי צעשפּרייטן אויף אַלע ווינטן—
 די וואָס מיט אָפּגעהאַקטע האַרעקן;
 און פון אַלע זייערע ווייטן
 וועל איך ברענגען זייער בראַך, זאָגט גאָט.
 33 און חצור וועט זיין פאַר אַ ווײַנג פון שאַקאַלן,
 אַ וויסטעניש ביז אייביק;
 קיין מענטש וועט ניט ווײַנען דאָרט,
 און קיין מענטשניקנד וועט זיך ניט אויפהאַלטן אין
 איר.
 34 וואָס דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו ירמיהו

כה' תלחך כח' יחירי כט' קמצ בוק ל' עליכם ק לו' בנין יסא' שלם

הנביא אויף עילם, אין אנהייב פון דער מלוכה פון
 צדקיה דעם מלך פון יהודה, אזוי צו זאָגן:
 25 אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:
 זע, איך צעברעך דעם בויגן פון עילם,
 די פער פון זייערע גיבורים.
 26 און איך וועל ברענגען אויף עילם די פיר ווינטן
 פון די פיר עקן הימל,
 און איך וועל זיי צעשפּרייטן צו אַלע די דאָזיקע ווינטן;
 און עס וועט ניט זיין אַ פאַלק,
 וואָס די פאַרשטויסענע פון עילם וועלן ניט קומען אַהין.
 27 און איך וועל צעברעכן עילם פאַר זייערע פיינט,
 און פאַר די וואָס זוכן זייער לעבן,
 און איך וועל ברענגען אויף זיי אַן אומגליק—
 דעם גרים פון מיין צאָרן, זאָגט גאָט;
 און איך וועל נאַכשיקן נאָך זיי די שווערד,
 ביז איך טו זיי פאַרלענדן.
 28 און איך וועל שטעלן מיין טראָן אין עילם,

בְּעֵלְמָה וְהֵאָבְדְתִי מִשֵּׁם מֶלֶךְ וְשָׂרִים נֹאסֵי-הָהָה: וְהָיָה לִּי
בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים אֲשֶׁר אֶשׁוּב אֶת-שִׁבְתִּי עִלְמָה נֹאסֵי-הָהָה:

וְהָיָה כִּי יִדְבַר אִשָּׁר דְבַר יְהוָה אֶל-כָּבֶל אֶל-אֶרֶץ כְּשֵׂדִים בְּכַד
וְיִמְרוּ הַנְּבִיאִ: הִגִּידוּ בְנוֹי וְהַשְׁמִיעוּ וְשִׂאוּלֵם הַשְׁמִיעוּ
אֶל-הַתְּחִדוֹ אִמְרוּ נִלְכְּדָה כָּבֶל הַכִּישׁ בַּל חַת מִרוּדְךָ
הַכִּישׁוּ עֲצָבִיהָ חֲתוּ גְלוּלֶיהָ: כִּי עָלָה עָלֶיהָ גֹי מִצְפּוֹן
הַיְרֻשָׁתִית אֶת-יֶאֱרָצָהּ לְשִׁמָּה וְלֹא-יִהְיֶה יוֹשֵׁב בְּהָ מֵאֲדָם
וְעַד-בְּחֶמְהָ גְרוּ הַלְכוּ: בְּיָמִים הַחֲמִיּה וּבְשַׁת הַיּוֹם הַזֶּה יֵאָסֵר
יְהוָה וְיָבֹאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל הַמָּה וּבְנֵי-יְהוּדָה יַחְדָּו הַלֹּךְ וּבְכֹחַ
יֵלְכוּ וְאֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם יִבְקָשׁוּ: צִיּוֹן יִשְׁאַל הַרְף הַנְּהָה
פְּנֵיהֶם בָּאוּ וְנָלְנוּ אֶל-יְהוָה בְּרִית עִלְמָה לֹא תִשְׁכַּח:
צִאן אֲבֹדוֹת יְהוָה עִמִּי רַעֲיוֹת הַתְּעוֹם הָרִים שׁוֹבְכִים מִהָרִי
אֶל-נִבְעָה הַלְכוּ שָׁחֲרוּ רַבְעָם: כָּל-מוֹצְאֵיהֶם אֲבָלוּם
וְצָרָהֶם אִמְרוּ לֹא נֹאשֵׁם תַּחַת אֲשֶׁר חָטְאוּ לַיהוָה נִוְדָה
צָדֵק וּמִקְתָּה אֲבֹתֵיהֶם יְהוָה: גְּרוּ מִתּוֹךְ כָּבֶל וּמֵאֶרֶץ
כְּשֵׂדִים יֵצְאוּ וְהָיוּ כַּעֲתוּדִים לַפְּנֵי-צִאן: כִּי הִנֵּה אֲנִי
מֵיָר וּמֵעֵלָה עַל-כָּבֶל קַהֲלֵגוֹיִם גְּדִלִים מֵאֶרֶץ צְפּוֹן
וְעָרְכוּ לָהּ מִשֵּׁם תִּלְכַּד חֲצִיו כְּגִבּוֹר מִשְׁכִּיל לֹא יֵשׁוּב
רִיקָם: וְהָיְתָה כְּשֵׂדִים לְשַׁלַּל כָּל-שְׁלָלֶיהָ יִשְׁבְּעוּ נֹאסֵי
יְהוָה: כִּי תִשְׁמְחוּ כִּי תַעֲלוּ שָׁם נִחַלְתִּי כִּי תִפּוֹשִׁי
כְּעֵגֶלָה דָּשָׂה וְתִצְהַלִּי כְּאֲבִירִים: בּוֹשָׂה אִמְכֶם מֵאֵר
הַפָּרָה וְלֹדְתֶכֶם הִנֵּה אַחֲרֵית גּוֹיִם מִדְבַר צִיָּה וְעַד-בְּרָה:
מִקְצֵף יְהוָה לֹא תִשָּׁב וְהָיְתָה שְׁמָמָה בְּלָה כָּל-עֹבֵר עַל-
כָּבֶל יִשֵּׁם וְיִשְׂרָק עַל-כָּל-מִכּוֹתֶיהָ: עָרְכוּ עַל-כָּבֶל
כְּסִיב כָּל-דְּרָכֵי קָשַׁת יְהוָה אֶלֶּיהָ אֶל-תַּחְמְלוּ אֶל-חֵץ כִּי

ס ט, לט' אשכנזי שפח קי נ, ד' ו נמלוס ה ה' קפז ב'ק
ו' דו קי שובסם קי קפז ב'ק ה' צא קי ט' כא משכל
י' קפז נטרוא י' השפח קי תגלו קי תששו קי כ' א דשא
והשול קי

און וועל אונטערברענגען פון דארטן קיינא און האָרן,
זאָגט גאָט.
39 אָבער עס וועט זיין אין סוף פון די טעג,
וועל איך אומקערן די געפאָנגענשאַפט פון עילם,
זאָגט גאָט.

1 דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט גערעדט אויף כָּבֶל,
אויפן לאַנד פון די כְּשֵׂדִים, דורך ירמיהו הנביא.
2 זאָגט אָן צווישן די פעלקער, און מאַכט הערן,
און הייבט אויף אַ פּאָן;
מאַכט הערן, איר זאָלט ניט פאַרהוילן;
זאָגט: באַצווונגען איז כָּבֶל,
צו שאַנד איז בַּל, צעבראַכן איז מִרוּדְךָ,
צו שאַנד זיינען אירע געצנבילדער,
צעבראַכן אירע אָפּגעטער.
3 וואָרום אַ פּאָלק פון צפון איז אַרױפגעאַנגען אויף איר,
ער וועט מאַכן איר לאַנד צו וויסט,
און קיין באַוווּינער וועט אין איר ניט זיין;
פון אַ מענטש ביז אַ בהמה זיינען אַנטלאָפן, אַזעק.
4 אין יענע טעג און אין יענער צייט, זאָגט גאָט,
וועלן קומען די קינדער פון ישראל,
זיי און די קינדער פון יהודה אין איינעם;
גיין וויינענדיק וועלן זיי גיין,
און יהוה זייער גאָט וועלן זיי זוכן.
5 אויף ציון וועלן זיי פרעגן,
אויפן וועג אַהער זייער פנים;
קומט, און לאַמען זיך באַהעפטן אָן יהוה,
אין אַן אייביקן בונד וואָס זאָל ניט פאַרגעסן ווערן.

6 בלודנע שאַף איז געווען מיין פּאָלק;
זייערע פּאַסטוכער האָבן זיי געלאָזט בלאַנדזשען,
אויף די בערג זיי אַזעקגעלאָזט;
פון באַרג צו בערגל זיינען זיי געאַנגען,
פאַרגעסן זייער הויעראַרט.
7 אַלע וואָס האָבן זיי געפונען האָבן זיי פאַרצערט,

אַלע אירע רויבער וועלן זיך אָנוועטן, זאָגט גאָט.
11 ווייל איר פרייט זיך, ווייל איר זייט לויסטיק,
איר אויסרויבער פון מיין אַרב,
ווייל איר שפּרינגט ווי אַ קאַלב אויף גראָז,
און הירושעט ווי די אַנערס,
12 וועט זיין אין גרויס שאַנד אייער מוטער,
וועט זיך שעמען אייער געווינערין.
זע, דאָס לעצטע פון די פעלקער וועט ווערן
אַ מדבר, אַ טריקעניש, און אַ ווילדערניש.
13 פון וועגן דעם צאָרן פון גאָט וועט זי זיין ניט באַוווּינט,
און זי וועט זיין אַ וויסטעניש אין גאַנצן;
איטלעכער וואָס גייט פאַרביי כָּבֶל וועט זיך דערשרעקן,
און וועט שמוצערן אויף אַלע אירע פּלאַנן.
14 שטעלט זיך אויס קעגן כָּבֶל רונד אַרום,
אַלע שפּאַנער פון בויגן,
וואַרפט אויף איר, איר זאָלט ניט שפּאַרן קיין פּיילן.

און זייערע פיינט האָבן געוואָגט:
מיר וועלן ניט שולדיק זיין,
ווייל זיי האָבן געזינדיקט צו גאָט,
צו דער וווינונג פון גערעכטיקייט,
און דער האָפּונג פון זייערע עלטערן, גאָט.
15 אַנטלויפט פון כָּבֶל,
און פון לאַנד כְּשֵׂדִים גייט אַרויס,
און זייט ווי בעק פאַרויס פאַר די שאַף.
16 וואָרום זע, איך דערזעק און ברענג אַרױף אויף כָּבֶל
אַ געוועמל גרויסע פעלקער פון צפוןלאַנד,
און זיי וועלן זיך אויסשטעלן קעגן איר;
פון דאָרטן וועט זי באַצווונגען ווערן;
זייערע פּיילן זיינען ווי פון אַ באַגליקטן גיבור,
וואָס קערט זיך ניט אום מיט ליידיקן.
17 און כְּשֵׂדִים וועט זיין צו רויב;

10 ליהוה חמאה: הריעו עליה סביב נתנה יהוה נפלו
 אשיותיה נהרסו חומותיה כי נקמת יהוה היא הנקמו
 11 כה כאשר עשתה עשורלה: כרתו זרע מכל ותפש
 מנל בעת קציר מפני חרב היונה איש אלעמו יפנו
 12 ואיש לארצו ינוסו: שה פורה ישראל אריות הדיחו
 הראשון אכלו מלך אשור וזה האחרון עצמו נבוכדראצר
 13 מלך בבל: לכן כהאמר יהוה צבאות אלהי
 ישראל הנני פקד אל-מלך בבל ואל-ארצו כאשר
 14 פקדתי אל-מלך אשור: ושכבתי את-ישראל אל-נהרו
 ורעה הפרמל והבשן ובתר אפרים והגלעד תשבוע
 15 נפשו: בימים ההם ובעת ההוא נאסיהוה יבלש את-
 16 עין ישראל ואינו ואת-חטאת יהודה ולא תמצאנה כי
 אסלה לאשר אשור: על-הארץ מרתים עלה
 17 עליה ואל-יושבי פקוד חרב והחרם אחריהם נאסיהוה
 18 ועשה ככל אשר צויתך: קול מלחמה בארץ ושבר
 19 גדול: איך נדע וישבר פטיש בל-הארץ איך היתה
 20 לשמה בבל בנוים: יקשתי לך וגם-לכדת בבל ואת
 לא ידעת נמצאת וגם-נתפשת כי ביהוה התגורית:
 21 פתח יהוה את-אוצרו ויוצא את-כלי נעמו כירמלאכה
 22 היא לאדני יהוה צבאות בארץ בשדים: באילה מקן
 23 פתחו מאבטיה סלוח כמו-ערמים והחרמונה אלתהר-
 24 לה שארית: חרבו בל-פריה ירדו לטבח הוי עליהם
 25 כירבא יומם עת פקדתם: קול נסים ופליטם מארץ
 26 בבל להגיד בציון את-נקמת יהוה אלהינו נקמת היקלו:
 השמיעו אל-בבל רבים בל-הרבי קשת חנו עליה
 27 סביב אל-יהר: פליטה שלמולה בפעלה ככל אשר
 עשתה עשורלה כי אליהוה ודה אל-קדוש ישראל:

וארום צו גאט האט זי געזינדיקט.
 16 שאלט אויף איר רונד ארום,
 זי האט זיך אונטערגעגעבן;
 געפאלן זיינען אירע גרונטפעסטן,
 צעשטערט געוואָרן אירע מויערן;
 וואָרום דאָס איז די נקמה פון גאָט,
 זייט זיך נוקם אָן איר;
 ווי זי האָט געטאָן, טו צו איר.
 16 פֿאַרשניידט אַ זייער פון בבל,
 און דעם וואָס האָלט אַ שניידמעסער אין שניטציט;
 פון וועגן דער שווערד וואָס פֿאַרטיליקט,
 וועלן זיי אַיטלעכער צו זיין פֿאַלק זיך קערן,
 און אַיטלעכער צו זיין לאַנד וועלן זיי אַנטלויפן.
 17 אַ צעשפּרייטע שאַף איז ישראל,
 לייבן האָבן אים פֿאַרשטויסן;
 דער ערשטער האָט אים געגעסן דער מלך פון
 אַשור,
 און דערדאָזיקער לעצטער האָט אים צעביינערט—
 נבוכדראַצר דעם מלך פון בבל.
 18 דרום האָט אזוי געזאָגט יהוה פון צבאות,
 דער גאָט פון ישראל:
 זע, איך רעכנן זיך מיט דעם מלך פון בבל און מיט זיין
 לאַנד,
 אזוי ווי איך האָב זיך אָפּגערעכנט מיט דעם מלך פון
 אַשור.
 19 און איך וועל אומקערן ישראל צו זיין פיטערפלאַץ,
 און ער וועט זיך פיטערן אויפן פרמל און בָשן,
 און אויפן געבערג פון אפרים און גלעד
 וועט זיך וועטן זיין ועל.
 20 אין יענע טעג און אין יענער צייט, זאגט גאָט,
 וועט געוועכט ווערן די זינד פון ישראל,
 און זי וועט ניט זיין,
 און די חטאים פון יהודה,
 און זיי וועלן ניט געפונען ווערן,
 וואָרום איך וועל פֿאַרגעבן די וואָס איך וועל
 איבערלאָזן.
 21 אויף דעם לאַנד מִרְתִּים־בִּי גיי אַרויף,
 אויף איר און אויף די באַוווינער פון פּקוּדִי;
 מאַך חרב און חרם הינטער זיי, זאָגט גאָט,
 און טו אזוי ווי אַלץ וואָס איך האָב דיר באַפוילן.
 22 אַ קול פון מלחמה אין לאַנד,
 און אַ בראַך אַ גרויסער!
 23 ווי איז צעהאַקט און צעבראַכן געוואָרן
 דער האַמער פון דער גאַנצער ערד!
 ווי איז בבל צו וויסט געוואָרן
 צווישן די פעלקער!
 24 איך האָב דיר אַ נעץ געשטעלט
 און ביסט אויך געפאַנגען געוואָרן, בבל,
 און דו האָסט ניט געמערקט;
 ביסט געפונען געוואָרן און אויך געכאַפט געוואָרן,
 ווייל דו האָסט זיך מיט גאָט אָנגעהויבן.
 25 גאָט האָט געעפנט זיין שאַצקאַמער,
 און אַרויסגעצויגן די געצייג פון זיין צאָרן,
 וואָרום אַן אַרבעט פֿאַר יהוה דעם גאָט פון צבאות
 איז דאָ אין לאַנד פון די בִּשְׂדִים.
 26 קומט אויף איר פון אַלע עקן,

טו אשיותיה קי טו סיא אל ארצו כ כה יחד ה כט לה קי ולא כחי

עפנט אירע שפייכלערס,
 ווארפט זי אן אזוי ווי הויפנט, און פארוויסט זי;
 זאל ניט זיין פון איר אן איבערבלייב.
 27 קוילעט אלע אירע אָקסן,
 זאָלן זיי נידערן צו דער שחיטה;
 ווי צו זיי! וואָרום געקומען איז זייער טאָג,
 די צייט פון זייער רעכנשאַפט.
 28 אַ קול פון אַנטלאַפענע און אַנטרונענע פון לאַנד בבל!
 אַנצוואַנגן אין ציון די נקמה פון יהוה אונדזער גאָט,
 די נקמה פֿאַר זיין טעמפל.
 29 רופט צונויף די שיסערס אויף בבל,
 אַלע שפּאַנער פון בויען,
 לעגערט אויף איר רונד אַרום,
 זאָל איר ניט זיין קיין אַנטריינונג;
 באַצאָלט איר לויט איר ווערק,
 אזוי ווי אַלץ וואָס זי האָט געטאָן, טוט צו איר.
 וואָרום אַקעגן גאָט האָט זי געמוטוויליקט,
 אַקעגן דעם הייליקן פון ישראל.

א יענוי: גענעבן אָדער אויסגעשטרעקט די האַנט.
 ב נעמען פון צוויי פּראָווינצן פון בבל וואָס דער נביא געברויכט צו באַצייכענען
 בבל אין אַלגעמיין, צוליב זייער סימבאָלישער באַטייטונג: מִרְתִּים, טאַפעלע ווידערשפּעניקייט; פּקוּדִי, שטראַף, ד. ה. די שטראַף וואָס איז אָנגע-
 ברייט פֿאַר דערדאָזיקער זינדיקער מלוכה. י וואָרטשפּיל: חרב וְהַחֲרַם אַחֲרֵיהֶם.

לְכֹן יִפְלוּ בַחֲזֵרָהּ בְּרַחֲבֹתֶיהָ וְכָל-אֲנָשִׁי מִלְחַמְתָּהּ יִדְמוּ ל־
 בְּיוֹם הַהוּא נְאֻמ־יְהוָה: הֲנִי אֶלְיָךְ יְרוּן נְאֻמ־אֲדֹנָי ל־א
 יְהוָה צְבָאוֹת כִּי פֶא וּמִדָּעַת פִּקְדוֹתֶיךָ: וְכִשְׁל יְרוּן ל־ב
 וְנִפְל וְאִין לוֹ מְקוֹם וְהִצַּתִּי אִישׁ בְּעֵרְוִי וְאֶכְלָה כָּל-
 סְבִיבֹתָיו: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עֲשׂוּקִים בְּנִי ל־ג
 יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי-יְהוּדָה יַחְדָּו וְכָל-שְׂבִידֵם הַחֲנוּקִי כִם מֵאֲנִי
 שְׁלַחֵם: נְאֻלֵם | חֹךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוּ רִיב יָרִיב אֶת-
 רִיבֵם לַמַּעַן הֲרַגֵעַ אֶת-הָאָרֶץ וְהֲרִגִנִי לְיֹשְׁבֵי כְּבָל: חֲרַב ל־ה
 עַל-כְּשָׂדִים נְאֻמ־יְהוָה וְאֵל-יֹשְׁבֵי כְּבָל וְאֵל-שְׂרָרָה וְאֵל-
 חֲקֻמָּיָה: חֲרַב אֶל-הַבְּדִים וְנֶאֱלָו חֲרַב אֶל-גְּבוּרָהּ וְחַתָּו: לו
 חֲרַב אֶל-סוּסִיו וְאֶל-דַּרְכָּבוֹ וְאֵל-כָּל-הָעָרֵב אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ לו
 וְהִנֵּי לְנִשְׁוִים חֲרַב אֶל-אוֹצְרוֹתֶיהָ וּבְזוּן: חֲרַב אֶל-מִמְיָה ל־ח
 וּבִשְׂבו כִי אָרֶץ פְּסָלִים הִיא וּבְאֵימִים יִתְהַלְלוּ: לְכֹן יִשְׁבוּ ל־ט
 צִיִּים אֶת-אִיִּים וְיִשְׁבוּ כֹה בְּנוֹת יַעֲנָה וְלֹא-תִשָּׁב עוֹל
 לְנִצַּח וְלֹא תִשְׁכֹּן עַד-דְּוֹר וְדָר: כַּמְהַפְכַת אֱלֹהִים אֶת- מ
 סֶדֶם וְאֶת-עַמָּרָה וְאֶת-שִׁכְנֵיהָ נְאֻמ־יְהוָה לֹא-יִשָּׁב שֵׁם
 אִישׁ וְלֹא-יִנָּוֵר כֹּה בְּדָאָרֶם: הִנֵּה עִם פֶּא מִצְפּוֹן וְנִי מֵא
 גְּדוֹל וּמְלָכִים רַבִּים יַעֲרוּ מִיַּרְבֵּת-יָאָרֶץ: קָשֶׁת וּבִידֶן ל־ב
 יִחַזְקוּ אֲכֹרֵי הַמָּה וְלֹא יִרְחֲמוּ כוֹלֵם כִּיִּם יְהִמָּה וְעַל-
 סוּסִים יִרְכָּבוּ עֲרוֹךְ כְּאִישׁ לְמַלְחָמָה עֲלֶיךָ בְּתִיבְכָל: ל
 שָׁמַע מְלֹךְ-כְּבָל אֶת-שִׁמְעוֹם וּרְפוּ יָדָיו צָרָה הַחֲזוּקִתְהוּ מ
 חֵיל בְּיֹלְדָהּ: הִנֵּה כְּאִרְיָה יַעֲלֶה מִנְּאֹן הַיַּרְדֵּן אֶל-נְוֶה ל־ד
 אִיתָן כְּרִאֲרָגְעָה אֲרוּצִים מִעֲלֶיהָ וּמִי כְּחוֹר אֵלֶיהָ אֶפְקֹד
 כִּי מִי כְמוֹנִי וּמִי וְעַדְנִי וּמִי־וְהָ רַעִה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לִפְנָי: מ
 לְכֹן שָׁמַעִי עֲצַת-יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲן אֶל-כְּבָל וּמַחֲשַׁבּוֹתָיו מ
 אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל-אָרֶץ בְּשָׂדִים אִסְלָא יִסְחָבוּם צַעֲרֵי

דרום וועלן פאלן אירע יונגעלייט אין אירע גאסן,
 און אלע אירע מלחמה-לייט וועלן פארשניטן ווערן
 אין יענעם טאג, זאגט גאט.
 וע, איך קום אויף דיר, מוטוויליקער,
 זאגט יהוה, דער גאט פון צבאות,
 וואָרום געקומען איז דײַן טאָג,
 די צײַט וואָס איך רעכנ זיך מיט דיר.
 און דער מוטוויליקער וועט געשטרויכלט ווערן און
 פאלן,
 און ניט האָבן ווער זאל אים אויפשטעלן;
 און איך וועל אָנצינדן אַ פֿײַער אין זײַנע שטעט,
 און עס וועט פֿאַרצערן אַלץ וואָס אַרום אים.
 אזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאות:
 געדריקט ווערן די קינדער פֿון ישראל
 און די קינדער פֿון יהודה אין אײַנעם,
 און אלע זײַערע פֿאַנגערס האַלטן זײ פֿעסט,
 זײ ווילן זײַן גיט אוועקלאָזן.
 זײַער אויסלײַזער איז שטאַרק,
 יהוה פֿון צבָאות איז זײַן גאַמען;
 קריגן וועט ער קריגן זײַער קריג,
 כדי צו באַרוען די ערד,
 און מאַכן ציטערן די באַווײַנער פֿון כְּבָל.
 אַ שווערדיג אויף די כְּשָׂדִים, זאָגט גאָט,
 און אויף די באַווײַנער פֿון כְּבָל,
 און אויף אירע האַרן, און אויף אירע חכמים!
 אַ שווערד אויף די באַרימער, און זײַ וועלן באַנאַרישט
 ווערן!
 אַ שווערד אויף אירע גיבורים, און זײַ וועלן צעבראַכן
 ווערן!
 אַ שווערד אויף זײַערע פֿערד, און אויף זײַערע רײַט־
 וועגן,
 און אויף אַלע געמישטע פעלקער וואָס אין איר,
 און זײַ וועלן ווערן זײַ ווייבער!

און אויף פערד רייטן זיי;
 אויסגעשטעלט ווי איין מאן אויף מלחמה,
 אַקעגן דיר, טאַכטער כְּבָל.
 דער מלך פון כְּבָל האָט געהערט זײַער הערונג,
 און זײַנע הענט זײַנען שלאָף געוואָרן,
 אַן אַנגסט האָט אים אָנגענומען,
 אַ ווייטאַק ווי אַ געווינערין.
 וע, ווי אַ לײַב פֿון דעם געוועלד פֿון יַרְדֵּן,
 וועט ער אַרויפגיין אויף דער פֿעסטער ווײַנג;
 וואָרום אין אַ רגע וועל איך זײַ אַניאַגן אויף איר,
 און ווער דער אויסדערװײַלטער,
 דעם וועל איך אויפזעצן איבער איר.
 וואָרום ווער איז מײַן גלײַכ?
 און ווער קען מיך אַרויסרופֿן?
 און ווער איז דער פֿאַסטויך
 וואָס קען באַשטיין פֿאַר מיר?
 דרום הערט דעם באַראָט פֿון גאָט,
 וואָס ער האָט באַראָטן אויף כְּבָל,
 און זײַנע טראַכטונגען
 וואָס ער טראַכט אויפֿן לאַנד פֿון די כְּשָׂדִים:
 אויב די מינדסטע פֿון די שאָף וועלן זײַן גיט אוועקשלעפֿן!

מ'איש קי

א שווערד אויף אירע אוצרות,
 און זיי וועלן צערויבט ווערן!
 א טריקעניש אויף אירע וואָסערן,
 און זיי וועלן אויסגעטריקנט ווערן!
 וואָרום אַ לאַנד פֿון געצן איז דאָס,
 און מיט שרעקבילדער זײַנען זײַ משוגע.
 דרום וועלן דאָרט ווײַנען ווילדע קעץ מיט שאַקאַלן,
 און ווײַנען אין איר וועלן שטרויספּוויגלען,
 און זיי וועט ניט באַזעצט ווערן אויף אײַביק,
 און ניט באַווײַנט ווערן אויף דור-דורות.
 אזוי ווי גאָטס איבערקערעניש פֿון סדום און עמֹרָה
 און אירע שכנים, זאָגט גאָט,
 וועט קײַן מענטש דאָרט ניט ווײַנען,
 און קײַן מענטשנקינד וועט זיך ניט אויפהאַלטן אין איר.
 וע, אַ פֿאַלק קומט פֿון צפֿון,
 און אַ גרויסע אוימה און פֿיל מלכים
 דערוועקן זיך פֿון די עקן ערד.
 בײַגן און שפּײַן האַלטן זײַ,
 אַכֹּרִים זײַנען זײַ, און האָבן קײַן רחמנות גיט;
 זײַער קול ברומט ווי דער ים,
 אַ בַּוּאָרטשפּײַל: הַרְגִיע-וְהַרְגִיו

י ד חרב-חרב.

הַצֵּאן אֶסְלָא יְשִׁים עֲלֵיהֶם נְוָה: מְקוֹל נְתַפְשָׁה בְּכָל
נִרְעָשָׁה הָאָרֶץ וְעַקְהָ בְּגוֹיִם נִשְׁמָע:

נא

א כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מַעִיר עַל־בְּבֹל וְאֶל־יִשְׁבֵי לֵב קָמִי
ב רִחַח מִשְׁחִיתִי: וְשִׁלַּחְתִּי לְכָבֵל וְזָרִים וְזָרוּהוּ וּבִקְקִוּ אֹתִי
ג אֶרְצָה כִּי־הִיוּ עֲלֵיהֶם מִסְּכִיב בְּיוֹם רָעָה: אֶל־יִדְרָךְ וְיִדְרָךְ
ד הַדְרָךְ קִשְׁתּוֹ וְאֶל־יִתְעַל בְּסָרְיָו וְאֶל־תַּחְמִלוּ אֶל־בְּחִרְיָה
ה הַחֲרִימוּ בְּלִצְבָאָה: וְנִפְלוּ חֲלָלִים בְּאֶרֶץ כְּשִׁוּיִם וּמִדְּקָרִים
ו בְּחֻצוֹתֶיהָ: כִּי לֹא־אֶלְמֵן יִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה מֵאֲלֹהֵיו
ז מִיְהוָה צְבָאוֹת כִּי אֶרֶץ מְלֵאָה אֲשֶׁם מִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
ח נְסוּ וּמִתּוֹךְ בְּכָל וּמְלִטּוֹ אִישׁ נַפְשׁוֹ אֶל־תַּחְדָּמוּ כַּעֲנִיָּה כִּי
ט עַת נִקְמָה הִיא לַיהוָה נְמוֹל הוּא מִשְׁלֵם לָהּ: כּוֹס־זָהָב
י בְּבֹל בְּיַד־יְהוָה מִשְׁבֶּרֶת פְּלִד־הָאָרֶץ מִיוֹנָה שְׁתֵּי גוֹיִם עַל־
יא כֵּן יִתְהַלְלוּ גוֹיִם: פִּתְאֹם נִפְלָה בְּכָל וְתִשְׁבַּר הַיְלִילוּ
יב עֲלֵיהֶם קָחוּ צָרִי לְמַכְאוּבָה אוֹלֵי תִרְפָּא: רַפְּאֵנוּ אֶת־בְּבֹל
יג וְלֹא נִרְפְּתָה עוֹבוֹתָ וְגַלְךָ אִישׁ לְאֶרְצוֹ כִּי־נִנְעַ אֶל־הַשָּׁמַיִם
יד מִשְׁפָּטָה וְנִשְׂא עַד־שָׁחֲקוֹם: הוֹצֵא יְהוָה אֶת־צַדִּיקְתֵּינוּ
טו בָּאוּ וְנִסְפְּרָה בְּצִיּוֹן אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: הִבְרִי
טז הַחֲצִיִּים מְלֵאוּ הַשְּׁלֵטִים הַעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ מַלְכּוֹ מִדִּי
יז כִּי־עַל־בְּבֹל מִזְמָתוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ כִּי־נִקְמַת יְהוָה הִיא נִקְמַת
יח הַיְבֹלָ: אֶל־חֻמֹּת בְּבֹל שְׂאִירָנִם הַחֹזֵקוּ הַמִּשְׁמֵר הַקִּימוּ
יט שְׁמֵרִים הַכִּינוּ הָאֲרָבִים כִּי נִסְוָם יְהוָה נִסְיַעֶשָׂה אֹת
כ אֶשְׂרֵדְבַר אֶל־יִשְׁבֵי בְּבֹל: שְׁכַנְתִּי עַל־מַיִם רַבִּים רַבַּת
כא אוֹצְרֹת בָּא קַצֵּךְ אִמַּת בְּצַעֲךָ: נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ
כב כִּי אֶסְדַּמְלֵאתִיךָ אֲדָם בְּיָלֵק וְעָנּוּ עֲלֶיךָ הַיָּדָד: עֲשֵׂה
כג אֶרֶץ בְּכָחוֹ מִכֵּן תִּבְלַח בְּחֻכְמָתוֹ וּבַתְּבוּנָתוֹ נְטָה שָׁמַיִם:
כד לְקוֹל תַּתּוֹ הַמּוֹן מוֹם בְּשָׁמַיִם וְעַל נְשָׂאִים מִקְצֵה־הָאָרֶץ

כא, ג' סא אל ואל סכז ולא קרי ט' רפיוו ה' יג' שכנת קרי

אויב ער וועט ניט פֿאַרוויסטן די ווינונג איבער זיי!
10 פון דעם קלאנג „בבל איז איינגענומען!“
ווערט אויפגעצייטערט די ערד,
און אַ געשריי צווישן די פעלקער ווערט געהערט.

נא

1 אזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך דערוועק אויף בבל,
און אויף די באַווינער פון לְבִקְמִיא,
אַ ווינט אַ צעשטערִיקן.
2 און איך וועל אָנשיקן אויף בבל פרעמדע,
און זיי וועלן זיי ווינטשופלען,
און וועלן אויסליידיקן איר לאַנד;
וואַרום פון רונד אַרום וועלן זיי זיין אויף איר,
אין דעם טאָג פון אומגליק.
3 אַהין זאָל שפּאַנען דער שפּאַנער זיין בויגן,
און אַהין זאָל ער זיך אויפהייבן אין זיין פּאַנצער;
און איר זאָלט ניט שווינען אירע יוגעלייט;
פֿאַרוויסט איר גאַנצן חיל.
4 און דערשלאָגענע וועלן פּאַלן אין לאַנד פון די כּשדים,
און דערשטאָכענע אין אירע גאַסן.
5 וואַרום ניט פֿאַראַלמנט איז ישראל און יהודה
פון זיין גאָט, פון יהוה פון צבאות;
וואַרום זייער לאַנד איז פול מיט שולד
אַקעגן דעם הייליקן פון ישראל.
6 אַנטלויפט פון בבל, און ראַטעוועט אַיטלעכער זיין נפשׁ,
איר זאָלט ניט פֿאַרשניטן ווערן דורך איר זינד;
וואַרום אַ צייט פון נקמה איז דאָס ביי גאָט,
אַ פֿאַרגעלטונג באַצאָלט ער איר.
7 אַ גילדערנער כּוֹס איז בבל געווען אין גאַטס האַנט,
די גאַנצע ערד האָט זי פֿאַרשיפורט;
פון איר וויין האָבן די פעלקער געטרונקען,
דרום זיינען די פעלקער צעדולט געוואָרן.
8 פּלוצלינג איז געפּאַלן בבל און צעבראַכן געוואָרן;
טוט יאָמערן אויף איר;
קריגט אַ באַלזאָם פֿאַר איר ווייטאַק,
אַפּשר וועט זי געהיילט ווערן.
9 מיר האָבן געהיילט בבל,
אַבער זי איז ניט געהיילט געוואָרן;
פֿאַרלאָזט זי, און לאָמיר גיין אַיטלעכער צו זיין לאַנד;
וואַרום ביז צום הימל גרייכט איר משפט,
און ער הייבט זיך אויף ביז די וואַלקנס.
10 גאָט האָט אַרויסגעבראַכט אונדזער גערעכטיקייט;
קומט, און לאָמיר דערצײלן אין ציזן
דעם אויפטו פון יהוה אונדזער גאָט.
11 מאַכט בלאַנק די פּײַלן,
פּילט אָן די פּײַלבייטלען,
גאָט האָט דערוועקט דעם גייסט פון די מלכים פון מדי;
וואַרום אויף בבל איז זיין טראַכטונג, זי צו צעשטערן,
ווייל די נקמה פון גאָט איז דאָס,
די נקמה פֿאַר זיין טעמפל.
12 קעגן די מויערן פון בבל הייבט אויף אַ פּאַן,
פֿאַרשטאַרקט די וואַך,
שטעלט אויף וועכטער, ברייט אָן לוייערער,

וואַרום אי געטראַכט האָט גאָט אי געטאַן
וואָס ער האָט גערעדט אויף די באַווינער פון בבל.
13 דו וואָס ווינסט ביי גרויסע וואַסערן,
דו רייכע אין אוצרות,
געקומען איז דיין סוף,
די מאָס פון דיין גייציקייט.
14 גאָט פון צבאות האָט געשוואָרן ביי זיך:
פֿאַרוואָר, איך פּיל דיך אָן מיט מענטשן ווי היישעריקן,
און זיי וועלן אויסרופן קעגן דיר „היךד!“
15 ער האָט געמאַכט די ערד מיט זיין כּוֹח,
ער האָט אויפגעשטעלט די וועלט מיט זיין חכמה,
און מיט זיין פֿאַרשטאַנדיקייט אויסגעשפּרייט די הימלען.
16 ביים קול פון זיין דונערן
ווערט אַ פּילקייט פון וואַסער אין הימל,
און ער ברענגט אויף וואַלקנס
פון עק פון דער ערד;

א. דאָס האָרץ פון מיינע פּײַנט, פֿאַרשטעלטער נאַמען פֿאַר כּשדים (לויט די אַלטע מִפְרָשִׁים דורך פֿאַרבייטונג פון אַחזית: א פֿאַר ת. ב פֿאַר ש. א. א. ו. ו.) כּוואַרטשפּיל: זָרִים וְזָרוּהוּ.

ער מאכט בליצן צום רעגן,
 און ציט ארויס פון זיינע שפייללעכערס דעם ווינט.
 17 איטלעכער מענטש איז פאָרגרעבט, אָן פאַרשטאַנד,
 איטלעכער שמעלצער ווערט צו שאַנד פון דעם געזיך,
 וואָרום פאַלש איז זיין געגאַסענער אָפּגאַט,
 און קיין אַטעם איז אין זיי נישטאָ.
 18 נישטיק זיינען זיי, אַ ווערק פון פאַרפירעניש;
 אין דער צייט פון זייער רעכנשאַפט וועלן זיי אונטער-
 גיין.
 19 ניט אזוי ווי די דאָזיקע איז דער טייל פון יעקב,
 וואָרום ער איז דער באַשעפער פון אַלץ,
 און ישראל איז דער שבט פון זיין אַרבונוג;
 יהוה פון צבאות איז זיין נאָמען.

20 אַ האַמער ביסטו מיר, אַ געצייג פון מלחמה,
 און איך וועל צעברעכן מיט דיר פעלקער,
 און צעשטערן מיט דיר קיניגרייכן.

21 און איך וועל צעברעכן מיט דיר דעם פערד און זיין
 רייטער,
 און איך וועל צעברעכן מיט דיר דעם רייטוואָגן און זיין
 רייטער;

22 און איך וועל צעברעכן מיט דיר מאָן און ווייב,
 און איך וועל צעברעכן מיט דיר אלט און יונג,
 און איך וועל צעברעכן מיט דיר בחור און מיידל;

23 און איך וועל צעברעכן מיט דיר דעם פאַסטוך און זיין
 סטאַדע,
 און איך וועל צעברעכן מיט דיר דעם אַקערמאַן און
 זיין געשפאַן,

און איך וועל צעברעכן מיט דיר דוכסים און פירשטן.
 24 אָבער איך וועל באַצאַלן בבל
 און אלע באַוווינער פון כּשדים
 אַל זייער ביזו וואָס זיי האָבן געטאַן אין ציִון
 פאַר אייערע אויגן, זאָגט גאָט.

25 זע, איך קום צו דיר,
 דו צעשטערדיקער באָרג, זאָגט גאָט,
 וואָס צעשטערט די גאַנצע ערד;
 און איך וועל אויסשטרעקן מיין האַנט אויף דיר,
 און וועל דיך אַראַפּפייקלען פון די פעלזן.

צו מאַכן לאַנד בבל צו וויסט, אָן אַ ווינער.
 30 די גיבורים פון בבל האָבן אויפגעהערט מלחמה
 האַלטן,

זיי זיצן אין די פעסטונגען;
 אָפּגעטאַן האָט זיך זייער גבורה,
 זיי זיינען געוואָרן ווי ווייבער;
 מע האָט אָנגעצונדן אירע ווינונגען,
 צעבראַכן געוואָרן זיינען אירע רינגלען.
 31 אַ לויפער קעגן אַ לויפער לויפט,
 און אַן אַנזאָגער קעגן אַן אַנזאָגער,
 אַנצוואָגן דעם מלך פון בבל,
 אַז זיין שטאַט איז באַצווונגען פון אַלע עקן;
 32 און די איבערפאַרן זיינען פאַרכאַפט,
 און די פעסטונגען האָט מען פאַרברענט אין פייער,
 און די מלחמה-לייט זיינען צעטומלט.

33 וואָרום אזוי האָט געזאָגט יהוה פון צבאות,
 דער גאָט פון ישראל:
 טאַכטער בבל איז ווי אַ שייער
 אין דער צייט וואָס מע טרעט אים;

בְּרָקִים לְמִטְרָה עֲשֵׂה יוֹצֵא רוּחַ מֵאֲצִרְתּוֹ: נִכְעַר כָּל־י
 אָדָם מִדַּעַת הַכִּיֹּשׁ כְּל־צִרְף מִפֶּסֶל כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ וְלֹא־
 רוּחַ בָּם: הַבֵּל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים בַּעַת פְּקֻדָּתָם יֹאבְרוּ: יח
 לֹא־כֹאֵלֶה חֶלֶק יַעֲקֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא וְשָׁבַט נַחֲלָתוֹ יט
 יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ: מִפִּי־אַתָּה לִי כָּל־מִלְחָמָה כ
 וּנְפַצְתִּי בָּךְ גּוֹיִם וְהִשְׁחַתִּי בָּךְ מַמְלְכוֹת: וּנְפַצְתִּי בָּךְ כא
 סוּם וְרִכְבּוֹ וּנְפַצְתִּי בָּךְ רֶכֶב וְרִכְבּוֹ: וּנְפַצְתִּי בָּךְ אִישׁ כב
 וְאִשָּׁה וּנְפַצְתִּי בָּךְ זָכֵן וְנָעֵר וּנְפַצְתִּי בָּךְ בַּחֹר וּבַתּוֹלָה:
 וּנְפַצְתִּי בָּךְ רֵעַה וְעֵדְרוֹ וּנְפַצְתִּי בָּךְ אֶבֶר וְצַמְדוֹ וּנְפַצְתִּי כג
 בָּךְ פְּחוֹת וּסְנַנִּים: וְשַׁלַּמְתִּי לְבָבְלָהּ וּלְכָל־וְיֹשְׁבֵי כְשָׁדִים כד
 אֶת־כָּל־רֵעֵתָם אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְצִיּוֹן לְעֵינֵיכֶם נֹאם יְהוָה:
 הִנְנִי אֹלֶיךָ הַר הַמְּשֻׁחָתוֹת נֹאסִירְהוּהָ הַמְּשֻׁחָתוֹת כה
 אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְנִטְיִיתִי אֶת־דִּירֵי עֲלֶיךָ וּגְלַגְלִיתִךָ מִן־הַסְּלַעִים
 וְנִתְחַדְּךָ לְהַר שׁוֹרְפָה: וְלֹא־יִקְרָו מִקְדָּשׁ אָבֵן לְפָנָי וְאָבֵן כו
 לְמוֹסְדוֹת כִּי־שִׁמְמוֹת עוֹלָם תְּהִיָּה נֹאסִירְהוּהָ: שְׂאוֹנֵם כז
 בְּאָרֶץ חֲקִינוֹ שׁוֹפֵר בְּנוֹיִם קָדְשׁוֹ עָלֶיהָ גּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ
 עָלֶיהָ מַמְלְכוֹת אֲרָרְט מִנִּי וְאֲשַׁכְּנֶנּוּ פִקְדוֹ עָלֶיהָ טַפְסָר
 הַעֲלִידִיסוּם כִּיֶּלֶק סָמֵר: קָדְשׁוֹ עָלֶיהָ גּוֹיִם אֶת־מַלְכֵי מְדִי כח
 אֶת־פְּחוֹתֶיהָ וְאֶת־כָּל־סַנְגִּינָהּ וְאֶת־כָּל־אָרֶץ מַמְשַׁלְתָּהּ:
 וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ וְתַחֲלֵל כִּי קָמָה עַל־בָּבֶל מַחֲשַׁבּוֹת יְהוָה כט
 לְשׁוֹם אֶת־אָרֶץ בָּבֶל לְשִׁמָּה מֵאֵין יוֹשֵׁב: חֲדָלוּ גְבוּרֵי ל
 בָּבֶל לְהִלָּחֵם יֹשְׁבוֹ בְּמַצְדּוֹת נִשְׁתָּה גְבוּרָתָם הֵיוּ לְנִשְׁיִם
 הַצִּיתוּ מִשְׁבֵּנֶתֶיהָ נִשְׁכְּרוּ בְּרִיחֶיהָ: רֵץ לְקִרְאֵתֶיךָ יְרוּיָם לא
 וּמְנַד לְקִרְאֵת מְנַד לְהַגִּיד לְמַלְךָ בָּבֶל כִּי־נִלְכְּדָה עִירוֹ
 מִקְצָה: וְהַמַּעֲבָדוֹת נִתְּפְשׂוּ וְאֶת־הָאֲנָמִים שׁוֹרְפּוֹ בְּאֵשׁ לב
 וְאֲנָשֵׁי הַמַּלְחָמָה נִבְהָלוּ: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לו
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בַּת־בָּבֶל כְּגֵרָן עַת הִרְרִיבָה עוֹד מַעַט וּבָאָה

יט' סט"ו כז' סט"ז סט"ח לב' קמ"ח

און דיך מאַכן פאַר אַן אויסגעברענטן באָרג.
 26 און מע וועט ניט נעמען פון דיר אַ שטיין פאַר אַ ווינקל,
 און אַ שטיין פאַר גרונטפעסטן;
 נייערט אייביקע וויסטענישן וועסטו זיין,
 זאָגט גאָט.

27 הייבט אויף אַ פּאָן אין לאַנד,
 בלאָזט אַ שופר צווישן די פעלקער,
 ברייט אַן קעגן איר די פעלקער,
 רופט צונויף קעגן איר די קיניגרייכן
 אַרְךָט, מני, און אשכנז;
 זעצט אויף קעגן איר אַ חיל־פירער,
 ברענגט אַרויף פערד ווי האַריקע היישעריקן.
 28 ברייט אַן קעגן איר די פעלקער,
 די מלכים פון מדי,
 אירע דוכסים און אַלע אירע פירשטן,
 און דאָס גאַנצע לאַנד פון זיין ממשלה.
 29 און די ערד שטורעמט און ציטערט,
 וואָרום מקים געוואָרן זיינען אויף בבל
 די טראַכטונגען פון גאָט,

גאך א קליין ווילע,

און קומען וועט די שניטצייט אויף איר.

³⁴ פארצערט האָט מיך, צעדריקט האָט מיך,

נבוכדראַצַר דער מלך פון בָּבֶל;

ווי אַ ליידיקע בלי האָט ער מיך אָפּגעשטעלט,

ווי אַ קראַקאָדיל האָט ער מיך אַיינגעשלונגען;

ער האָט אָנגעפילט זיין בויך מיט מיינע געריכטן;

אָוועקגעשווענקט האָט ער מיך.

³⁵ „דאָס אומרעכט צו מיר און מײן פּלייט אויף בָּבֶל!“

זאָגט די באַוויינערין פון ציון;

און: „מײן בלוט אויף די באַוויינער פון פּשדים!“

זאָגט ירושלים.

³⁶ דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:

זע, איך קריג דיין קריג,

און וועל זיך גוקס זיין דיין נקמה;

און איך וועל אויסטריקענען איר ים,

און טרוקן מאַכן איר קוואַל.

³⁷ און בָּבֶל וועט ווערן צו הויפנס,

אַ וווינונג פון שאַקאַלן,

אַ שרעק און אַ שמוצערונג,

אַן אַ באַוויינער.

³⁸ אין איינעם ווי יונגלייבן וועלן זיי בריילן,

ווי קליינע לייבן וועלן זיי שרייען.

³⁹ מיט גיפט וועל איך צורייכטן זייער טראַנק,

און איך וועל זיי פאַרשיכורן, כדי זיי זאָלן זיך צאַפּלען,

און אַיינשלאָפן אַן אייביקן שלאָף,

און זיך ניט אויפכאַפן, זאָגט גאָט.

⁴⁰ איך וועל זיי מאַכן נידערן ווי לעמער צו דער שחיטה,

ווי ווידערס מיט בעק.

⁴¹ ווי איז באַצווונגען געוואָרן ששך,

און אַיינגענומען געוואָרן דער לויב פון דער גאַנצער ערד!

ווי איז בָּבֶל צו וויסט געוואָרן

צווישן די פעלקער!

⁴² אויפגעגאַנגען איז דער ים אויף בָּבֶל;

פון זיינע פיל אינדן איז זי פאַרדעקט געוואָרן.

⁴³ אירע שטעט זיינען געוואָרן אַ וויסטעניש,

אַ טרוקן לאַנד און אַ מדבר,

אַ לאַנד וואָס קיין שום מענטש וווינט ניט דערין,

און קיין מענטשנקינד גייט ניט דורך דערין.

⁴⁴ און איך וועל זיך אָפּרעכענען מיט בל אין בָּבֶל,

און וועל אַרויסציען זיין שלונג פון זיין מויל,

און מער וועלן ניט שטראָמען צו אים פעלקער;

אויך די מויער פון בָּבֶל טוט פּאַלן.

⁴⁵ גייט אַרויס פון איר, מײן פּאַלק,

און ראַטעוועט אַיטלעכער זיין נפש,

פון דעם גרימצאַרן פון גאָט.

⁴⁶ און זאָל ניט שלאָף ווערן אַייער האַרץ,

אַז אַנז וואַלט מורא האָבן

פאַר דער הערונג וואָס ווערט געהערט אין לאַנד;

וואַרום אַ הערונג וועט קומען איין יאָר,

און דאָס יאָר נאָכדעם אַ הערונג,

און רויב וועט זיין אין לאַנד,

אַ געוועלטיקער קעגן אַ געוועלטיקער.

⁴⁷ פאַרוואָר, זע, טעג קומען,

און איך וועל זיך אָפּרעכענען מיט די געצן פון בָּבֶל,

און איר גאַנץ לאַנד וועט זיך שעמען,

לד עת־הקציר לה: אכלנו הממנו נבוכדראצר מלך בבל

הציגנו כלי ריק בלענו בתנן מלא כרשו מעדני הדיחנו:

לה חמסי ושארי על־בבל תאמר ישבת ציון ודמי אלי־שבי

לו כשדים תאמר ירושלים: לכן זה אמר יהוה

הננירב את־דרכי ונקמתי את־נקמתך והחרבתי את־

לו ימה והובשתי את־מקורה: והיתה בבל לגלים ומעוך

לח תנים שמה ושרקה מאין יושב: יהיו ככפרים ישאנו

לט נערו כגורי אריות: בהמם אשית את־משתיחם

והשכרתים למען עלו וישנו שנת־עולם ולא יקיצו נאם

מ יהוה: אורידם ככרים למבות באילים עם־תודים:

מא אך נלכדה ששך ותתפש תהלת כל־הארץ אך היתה

מב לשמה בבל פגוים: עלה על־בבל הים בהמון גליו

מג נכסתה: הו עריה לשמה ארץ ציה וערבה ארץ לא

מד ישב בהן בל־איש ולא־יעבר בהן בן־אדם: ופקדתי

על־בל בִּבְבֶל והצאתי את־בלעו מפיו ולא־ינתרו אליו

מח עוד גוים נסחומת בבל נפלה: צאו מתוכה עמי ומלטו

מו איש את־נפשו מחרון אר־יהוה: ופקדתי לבבכם

והיראו בשמועה הנשמעת בארץ ובא בשנה השמועה

ואחריו בשנה השמועה והמם בארץ ומשל על־משל:

מז לכן הגה ימים באים ופקדתי על־פסילי בבל וכל־ארצה

מח תבוש וכל־חלליה ופלו בתוכה: והננו על־בבל שמים

מט וארץ וכל אשר בהם פי מצפון יבוא־לה השודדים

מט נאס־יהוה: נס־בִּבְבֶל לנפול חללי ישראל נס־לבִּבְבֶל

נ נפלו חללי כל־הארץ: פלטים מחרב הלכו אל־תעמזו

מז וזכרו מרחוק את־יהוה וירושלים תעלה על־לבבכם:

מז בשנו כִּי־שמענו חרפה כסתה כלמה פנינו כי באו נדים

מז על־מקדשי בית יהוה: לכן הגה־ימים באים נאס־

לד' אכלנו ק הממנו ק הציגנו ק כלי ריק ודמי ק אל־שבי ק כשדים ק ירושלים ק לכן ק זה אמר ק יהוה ק הננירב ק את־דרכי ק ונקמתי ק את־נקמתך ק והחרבתי ק את־ימה ק והובשתי ק את־מקורה ק והיתה ק בבל ק לגלים ק ומעוך ק לח תנים ק שמה ק ושרקה ק מאין ק יושב ק יהיו ק ככפרים ק ישאנו ק לט נערו ק כגורי ק אריות ק בהמם ק אשית ק את־משתיחם ק והשכרתים ק למען ק עלו ק וישנו ק שנת־עולם ק ולא ק יקיצו ק נאם ק מ יהוה ק אורידם ק ככרים ק למבות ק באילים ק עם־תודים ק מא אך ק נלכדה ק ששך ק ותתפש ק תהלת ק כל־הארץ ק אך ק היתה ק לשמה ק בבל ק פגוים ק עלה ק על־בבל ק הים ק בהמון ק גליו ק מג נכסתה ק הו ק עריה ק לשמה ק ארץ ק ציה ק וערבה ק ארץ ק לא ק מד ישב ק בהן ק בל־איש ק ולא־יעבר ק בהן ק בן־אדם ק ופקדתי ק על־בל ק בִּבְבֶל ק והצאתי ק את־בלעו ק מפיו ק ולא־ינתרו ק אליו ק מח עוד ק גוים ק נסחומת ק בבל ק נפלה ק צאו ק מתוכה ק עמי ק ומלטו ק מו איש ק את־נפשו ק מחרון ק אר־יהוה ק ופקדתי ק לבבכם ק והיראו ק בשמועה ק הנשמעת ק בארץ ק ובא ק בשנה ק השמועה ק ואחריו ק בשנה ק השמועה ק והמם ק בארץ ק ומשל ק על־משל ק מז לכן ק הגה ק ימים ק באים ק ופקדתי ק על־פסילי ק בבל ק וכל־ארצה ק מח תבוש ק וכל־חלליה ק ופלו ק בתוכה ק והננו ק על־בבל ק שמים ק מט וארץ ק וכל ק אשר ק בהם ק פי ק מצפון ק יבוא־לה ק השודדים ק מט נאס־יהוה ק נס־בִּבְבֶל ק לנפול ק חללי ק ישראל ק נס־לבִּבְבֶל ק נ נפלו ק חללי ק כל־הארץ ק פלטים ק מחרב ק הלכו ק אל־תעמזו ק מז וזכרו ק מרחוק ק את־יהוה ק וירושלים ק תעלה ק על־לבבכם ק מו בשנו ק כִּי־שמענו ק חרפה ק כסתה ק כלמה ק פנינו ק כי ק באו ק נדים ק מו על־מקדשי ק בית ק יהוה ק לכן ק הגה־ימים ק באים ק נאס־

און אלע אירע דערשלאַגענע וועלן פאלן אין איר מיט.

⁴⁴ און זינגען וועלן איבער בָּבֶל

הימל און ערד און אלץ וואָס אין זיי;

וואַרום פון צפון וועלן קומען אויף איר

די פאַרוויסטערס, זאָגט גאָט.

⁴⁵ אויך בָּבֶל איז צום פּאַלן,

איר דערשלאַגענע פון ישראל!

אויך אין בָּבֶל טוט מען פּאַלן,

איר דערשלאַגענע פון דער גאַנצער ערד!

⁴⁶ איר אַנטרונגענע פון שווערד,

גייט, איר זאָלט אייך ניט אָפשטעלן;

דערמאָנט פון דער ווייטן גאָט,

און ירושלים זאָל אויפגיין אויף אייער האַרצן.

⁴⁷ „מיר שעמען זיך, ווייל חרפות האָבן מיר זיך אָנגעהערט,

אַ בושה באַדעקט אונדזער פנים,

ווייל פרעמדע זיינען געקומען

אויף די הייליקטומען פון גאָטס הויז.“

⁴⁸ אָבער זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,

יהוה ופקדתי על־פְּטִילֶיהָ וּבְכַל־אַרְצָהּ יֵאָנֶק חָלָל: כ"ג
 תַּעֲלֶה בְּבַל הַשָּׁמַיִם וְכִי תִבְצֵר מִרוֹם עֲזָה מֵאֵתִי יִבְאוּ
 שָׂדֵימַי לָהּ נְאֻמ־יְהוָה: קוֹל וְעִקָּה מִבְּבֶל וְשֹׁכֵר נְדוּל נִד
 מֵאַרְץ כְּשָׂדִים: כִּי־שָׁדַד יְהוָה אֶת־בְּבֶל וְאֶבֶד מִמֶּנּוּהָ נֵה
 קוֹל נְדוּל וְהָמָּו גִּלְהָם בְּמַיִם רַבִּים נִתַּן שְׂאֵן קוֹלָם:
 כ"ד כִּי בָּא עָלֶיהָ עַל־בְּבֶל שׁוֹדֵד וְנִלְכְּדוּ גְבוּרֶיהָ חֲתֻתָּהּ נ
 קִשְׁתוֹתֶם כִּי אֵל גַּמְלוֹת יְהוָה שְׁלֵם שְׁלֵם: וְהִשְׁכַּרְתִּי מ
 שְׂרִיָּה תַּחֲמִיָּה פְחוּתִיהָ וּסְנִיָּהּ וּגְבוּרֶיהָ וַיִּשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם
 וְלֹא יִקְרְצוּ נְאֻמ־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמִי: כ"ה כִּדֵּר נח
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת חֲמוֹת בְּבַל הִרְחִבָה עֲרֵעַר תַּתְּעַרְעַר
 וְשַׁעֲרֶיהָ הִנְבְּהִים בְּאֵשׁ יִצְתּוּ וַיְנַעֲמוּ עִמָּם בְּדִרְדִּיק וְלֵאמֹים
 בְּדִרְאֵשׁ וַיַּעֲפוּ: הִדְבֵּר אֲשֶׁר־צִוָּה יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיא ט
 אֶת־שְׂרִיָּה בְּדִנְיָהּ בְּדִמְחָסֶיהָ בְּלִכְתּוֹ אֶת־צִדְקָהּ
 מִלֶּךְ־יְהוּדָה בְּבַל בְּשֵׁנַת הַרְבֵּעִית לְמַלְכוֹ וְשָׂרִיָּה שָׂר
 מְנוּחָה: וַיִּכְתַּב יְרֵמְיָהוּ אֶת־כְּלִי־הַרְעָה אֲשֶׁר־תָּבוֹא אֵל
 בְּבַל אֶל־סַפֵּר אֶחָד אֶת־כְּלִי־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַכְּתוּבִים
 אֶל־בְּבֶל: וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ אֶל־שְׂרִיָּה כְּבֹאָה בְּבַל וּרְאִיתְ
 וַיִּקְרָאתְ אֶת־כְּלִי־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וְאָמַרְתְּ יְהוָה אֱתָהּ כ"ב
 רַבְרַת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְהַכְרִיתוֹ לְבַלְתִּי הַזֹּאת־כִּי יוֹשֵׁב
 לְמִאֲדָם וְעַד־בְּהֵמָה בִּירֵשֶׁמֹת עוֹלָם תִּהְיֶה: וְהִזְדָּה כ"ג
 כְּבַלְתֶּךָ לִקְרֹא אֶת־הַסַּפֵּר הַזֶּה תִּקְשֵׁר עָלָיו אֶבֶן
 וְהִשְׁלַכְתּוּ אֶל־תוֹךְ פְּרֵת: וְאָמַרְתְּ כִּכָּה תִשְׁקַע בְּבַל וְלֹא כ"ד
 תִּקוּם מִפְּנֵי הַרְעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵבִיא עָלֶיהָ וַיַּעֲפוּ עַד־הַגָּה
 הַדְּבָרִי יְרֵמְיָהוּ:

נב

בְּדַעֲשָׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקָהּ בְּמַלְכוֹ וְאַחַת עֲשָׂרָה
 שָׁנָה מִלֶּךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ חַמְטַל בַּת־יְרֵמְיָהוּ

נא, נו' ס"ג: נח' פחה סתח' כב, ה' חמטל קי

און איך וועל זיך אַפּרעכענען מיט אירע געצן,
 און אין איר גאַנצן לאַנד וועלן קרעכצן דערשלאָגענע.
 53 ווען אַרויפגיין אין הימל זאָל בְּבַל,
 און ווען זי זאָל באַפעסטיקן די הייך פון איר מאַכט,
 וועלן פון מיר קומען פאַרוויסטערס אויף איר,
 זאָגט גאָט.
 54 אַ קול פון געשריי פון בְּבַל,
 און אַ גרויסער בראַך פון לאַנד כְּשָׂדִים!
 55 וואַרום גאָט פאַרוויסט בְּבַל,
 און וועט אונטערברענגען פון איר דעם גרויסן טימל;
 און זייערע אינדן וועלן ברומען ווי גרויסע וואַסערן;
 עס הילכט דער ליאַרעם פון זייער קול.
 56 וואַרום עס קומט אויף איר, אויף בְּבַל, אַ פאַרוויסטער,
 און אירע גיבורים וועלן באַצווונגען ווערן,
 זייערע בויגנס ווערן צעבראַכן;
 וואַרום אַ גאָט פון פאַרגעלטונג איז יהוה,
 באַצאָלן וועט ער באַצאָלן.
 57 און איך וועל פאַרשיכורן אירע האַרן און אירע חכמים,
 אירע דוכסים און אירע פירשטן און אירע גיבורים,
 און זיי וועלן אַינשלאָפן אַן אַייביקן שלאָף,
 און וועלן זיך ניט אויפכאַפן,
 זאָגט דער קיניג—
 יהוה פון צבָאות איז זיין נאָמען.

58 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
 אַיינגעוואָרפן וועלן אַיינגעוואָרפן ווערן
 די ברייטע מויערן פון בְּבַל,
 און אירע הויכע טויערן
 וועלן אין פייער אָנגעצונדן ווערן;
 און די פעלקער וועלן זיך מיצן אומנישט,
 און די אומות פאַרן פייער;
 און זיי וועלן פאַרמאַטערט ווערן.

59 דאָס וואָרט וואָס ירמיהו הנביא האָט באַפוילן שָׂרִיָּה דעם זון פון נְרִיָּה דעם זון פון מחסִיָּהוּ, ווען ער איז געגאַנגען
 מיט צדקיהו דעם מלך פון יהודה קיין בְּבַל, אין פירטן יאָר פון זיין מלוכה; און שָׂרִיָּה איז געווען דער לאַגערמייסטער.
 60 און ירמיהו האָט אויפגעשריבן דאָס גאַנצע ביז וואָס וועט קומען אויף בְּבַל, אין איין בוך, אַלע דידאָזיקע ווערטער
 וואָס זיינען געשריבן אויף בְּבַל. 61 און ירמיהו האָט געזאָגט צו שָׂרִיָּה: ווי דו קומסט קיין בְּבַל, אזוי זאָלסטו זען און איבער־
 ליינען אַלע דידאָזיקע ווערטער, 62 און זאָלסט זאָגן: גאָט, דו האָסט גערעדט אויף דעמדאָזיקן אָרט, אים צו פאַר־
 שניידן, אַז קיין ווינער זאָל אין אים ניט זיין, פון אַ מענטש ביז אַ בהמה, נייערט אַייביקע וויסטענישן זאָל עס זיין. 63 און
 עס וועט זיין, ווי דו ענדיקסט ליינען דאָסדאָזיקע בוך, זאָלסטו אָנבינדן אַן אים אַ שטיין, און עס אַריינזאָרפן אין מיטן
 פְּרֵת: 64 און זאָלסט זאָגן: אזוי וועט אַיינגעזונקען ווערן בְּבַל, און ניט אויפשטיין, פון וועגן דעם ביז וואָס איך ברענג אויף
 איר. און זיי וועלן פאַרמאַטערט ווערן.

ביז דאָנען זיינען די ווערטער פון ירמיהו.

נב יאָין און צוואַנציק יאָר איז צדקיהו אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און עלף יאָר האָט ער
 געקיניגט אין ירושָׁלַם; און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען חַמטַל די טאָכטער פון ירמיהו פון

מלבנה: ועש הרע בעיני יהוה ככל אשר עשה יהוה: ^ב
 כי ו על־אף יהוה הוֹתה בירושלם ויהוה עדיה־שליכו ^ג
 אותם מעל פניו וימרר צדקתו במלך בבל: ויהי ^ד
 בשנה התשעית למלכו בחדש העשירי בעשור לחדש ^ה
 בא נבוכדראצר מלך־בבל הוא וכל־חילו על־ירושלם ^ו
 ויחנו עליה ויבנו עליה דגן סביב: ותבא העיר במצור ^ז
 עד עשתי־עשרה שנה למלך צדקתו: בחדש הרביעי ^ח
 בתשעה לחדש ויחזק הרעב בעיר ולא־היה לחם לעם ^ט
 הארץ: ותבקע העיר וכל־אנשי המלחמה יברחו ויצאו ^י
 מהעיר לילה הדרך שער בין־החמתיים אשר על־גן המלך ^{יא}
 ובשרים על־העיר סביב וילכו הדרך הערבה: וירדפו ^{יב}
 חיל־בשרים אחרי המלך ושיגו את־צדקתו בערבת ^{יג}
 ירחו וכל־חילו נפצו מעליו: ויתפשו את־המלך ויצלו ^{יד}
 אתו אל־מלך בבל רבלתה בארץ חמת וידבר אתו ^{יה}
 משפטים: וישחט מלך־בבל את־בני צדקתו לעיני וגם ^{יז}
 את־בן־שרי יהודה שחט ברבלתה: ואת־עיני צדקתו ^{יח}
 עור ויאסרהו בנחשתים ויבארו מלך־בבל בבלה ^{יט}
 ויתנהו בבית־הפקדת עד־יום מותו: ובחדש החמישי ^כ
 בעשור לחדש היא שנת תשע־עשרה שנה למלך ^{כא}
 נבוכדראצר מלך־בבל בא נבוכדראדן רב־טבחים עמד ^{כב}
 לפני מלך־בבל בירושלם: וישרף את־בית־יהוה ואת־ ^{כג}
 בית המלך ואת כל־בתי ירושלם ואת־כל־בית הגדול ^{כד}
 שרף באש: ואת־בל־הזמות ירושלם סביב נתצו כל־חיל ^{כה}
 בשרים אשר את־רב־טבחים: ומדלות העם ואת־יתר ^{כו}
 העם הנשארים בעיר ואת־הנפלים אשר נפלו אל־מלך ^{כז}
 בבל ואת יתר האמן הגולה נבוכדראדן רב־טבחים: ^{כח}
 ומדלות הארץ השאר נבוכדראדן רב־טבחים לקרמים

יה' כח קי

לבנה. ^א און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן
 פון גאָט, אזוי ווי אלץ וואָס יהוֹקִים האָט געטאָן. ^ב וואָרום
 פון וועגן דעם צאָרן פון גאָט איז דאָס געשען אין ירושלים
 און יהודה, ביז ער האָט זיי אוועקגעוואָרפן פון זיין פנים.
 און צדקיהו האָט ווידערשפעניקט אָן דעם מלך פון
 בבל. ^ג און עס איז געווען אין ניינטן יאָר פון זיין מלוכה,
 אין צענטן חודש, אין צענטן טאָג פון חודש, איז געקומען
 נבוכדראצר דער מלך פון בבל, ער מיט זיין גאַנצן חיל,
 אויף ירושלים, און זיי האָבן געלעגערט אויף איר, און
 געבויט אַ באַלעגערמויער רונד אַרום איר. ^ד און די
 שטאָט איז געווען אין באַלעגערונג ביזן עלפטן יאָר פון
 מלך צדקיהו. ^ה אין פירטן חודש, אין ניינטן טאָג פון
 חודש, האָט זיך געשטאַרקט דער הונגער אין שטאָט, און
 עס איז ניט געווען קיין ברויט פאַר דעם פּאָלק פון לאַנד.
^ו איז איינגעבראַכן געוואָרן די שטאָט; און אלע מלחמה־
 לייט ווינען אַנטלאָפן, און ווינען אַרויס פון שטאָט ביי נאַכט
 דורך דעם טויער צווישן די צוויי מויערן וואָס ביים מלכס
 גאָרטן—און די פּשדים ווינען געווען ביזן שטאָט רונד אַרום—
 און זיי ווינען אוועק מיטן וועג פון פּלויזן. ^ז האָט דער חיל
 פון די פּשדים גאַכגעיאָגט דעם מלך, און זיי האָבן אַנגעיאָגט
 צדקיהו אין די פּלוינען פון יריחו; און זיין גאַנצער חיל
 איז זיך צעלאָפן פון אים. ^ח און זיי האָבן געכאַפט דעם
 מלך, און האָבן אים אַרויפגעבראַכט צו דעם מלך פון
 בבל קיין רבלה אין לאַנד חמת; און ער האָט אַרויס־
 געוואָגט אויף אים אַ משפט. ^ט און דער מלך פון בבל האָט געשאַכטן די זין פון צדקיהו פאַר זיינע אויגן; און
 אויך אלע האָרן פון יהודה האָט ער געשאַכטן אין רבלה. ^י און צדקיהו און גאָט ער בלינד געמאַכט, און האָט
 אים געשמידט אין קופּערנע קייטן; און דער מלך פון בבל האָט אים געבראַכט קיין בבל, און האָט אים אַריינגעוועצט אין
 וואַכהויז ביז דעם טאָג פון זיין טויט.

און אין פינפטן חודש, אין צענטן טאָג פון חודש—דאָס איז דאָס ניינצנטע יאָר פון מלך נבוכדראצר, דעם מלך
 פון בבל—איז געקומען נבוכדראדן דער הויפט פון דעם לייב־חיל, וואָס איז געשטאַנען פאַר דעם מלך פון בבל אין ירושלים.
^א און ער האָט פאַרברענט דאָס הויז פון גאָט, און דעם מלכס הויז; און אלע הייזער פון ירושלים, וווּ גאָר אַ הויז פון אַ
 גרויסן מאַן, האָט ער פאַרברענט אין פייער. ^ב און אלע מויערן פון ירושלים רונד אַרום האָט דער גאַנצער חיל פון די
 פּשדים וואָס מיט דעם הויפט פון דעם לייב־חיל איינגעוואָרפן. ^ג און פון די אַרימע פון פּאָלק און דעם רעשט פון פּאָלק
 וואָס ווינען געבליבן אין שטאָט, און די צוגעפאלענע וואָס ווינען צוגעפאלן צו דעם מלך פון בבל, און דעם רעשט פון די
 מיינסטער, האָט נבוכדראדן דער הויפט פון דעם לייב־חיל פאַרטריבן. ^ד אָבער פון די אַרימע פון לאַנד האָט נבוכדראדן
 דער הויפט פון דעם לייב־חיל איבערגעלאָזט פאַר וויינערטנירער און פאַר אַקערלייט.

וְלִנְבִיִּים: וְאֶת־עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לְבֵית־יְהוָה וְאֶת־
הַמְּכֹנֹת וְאֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בְּבֵית־יְהוָה שִׁפְרוּ בְּשָׂדִים
וַיִּשְׂאוּ אֶת־קֶלֶב נְחֹשֶׁתָם בְּכֹלָה: וְאֶת־הַסּוּרֹת וְאֶת־הַיָּעִים
וְאֶת־הַמּוֹמְרוֹת וְאֶת־הַמּוֹרְקֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֶת־כָּל־כְּלֵי
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יִשְׂרָתִי בָהֶם לָקָחוּ: וְאֶת־הַסּוּפִים וְאֶת־
הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמּוֹרְקֹת וְאֶת־הַסּוּרֹת וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְאֶת־
הַכַּפּוֹת וְאֶת־הַמְּנִיּוֹת אֲשֶׁר נָהָב וְנָהָב וְאֶשֶׁר־בְּסֹף בְּסֹף
לָקַח רַב־טַבָּחִים: הָעַמּוּדִים וְשְׁנַיִם הַיָּם אֶחָד וְהַבְּבֵר
שְׁנַיִם־עֶשְׂרֵת נְחֹשֶׁת וְאֶשֶׁר־תַּחַת הַמְּכֹנֹת אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה לֹא־יְהִי מִשְׁקָל לְנְחֹשֶׁתָם כָּל־הַכְּלִים
הָאֵלֶּה: וְהָעַמּוּדִים שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמָה הָעַמּוּד
הָאֶחָד וְרוּט שְׁתַּיִם־עֶשְׂרֵה אַמָּה יִסְבְּנוּ וְעֵבֶן אַרְבַּע
אַצְבָּעוֹת נָכוּב: וְכִתְרַת עָלָיו נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכִּתְרַת
הָאֶחָת חֲמִשׁ אַמּוֹת וְשִׁבְכָה וְרִמּוֹנִים עַל־הַכִּתְרַת סָבִיב
הַכֹּל נְחֹשֶׁת וְכֹאֵלֶּה לָעַמּוּד הַשֵּׁנִי וְרִמּוֹנִים: וְהָיוּ הָרִמּוֹנִים
הַשְּׂעִיִּים וְשִׁשָּׁה רִחְהָ כָּל־הָרִמּוֹנִים מֵאָה עַל־הַשִּׁבְכָה
סָבִיב: וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה בֶּתוּךָ הָרֹאשׁ וְאֶת־
צַפְנִיָּה בֶּתוּךָ הַמְּשֻׁנָּה וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שְׁמָרֵי הַסֶּף: וּמִדְּהַעִיר
לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הָיָה בְּכֹרֶד וְעַל־אֲנָשֵׁי הַמַּלְחָמָה
וְשִׁבְעָה אֲנָשִׁים מֵרָצִי פְּנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ בְּעִיר וְאֶת
סֹפֵר שֵׁר הַצָּבָא הַמְּצָא אֶת־עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ
מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצָאִים בְּתוֹךְ הָעִיר: וַיִּקַּח אוֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן
רַב־טַבָּחִים וַיִּלְךְ אוֹתָם אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רַב־לְחָמָה: וַיְבִיֵה
אוֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיִּמְתֵם בְּרַב־לָהּ בָּאָרֶץ חֲמַת וַיְגַל יְהוָה
מֵעַל אֲדָמָתוֹ: וְהָ הָעָם אֲשֶׁר הִגְלָה נְבוּזַרְאֲדָר בְּשַׁנַּת־
שְׁבַע יְהוּדִים שְׁלֹשֶׁת אַלְפִים וְעֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ: בְּשַׁנַּת
שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְנְבוּזַרְאֲדָר מִיְרוּשָׁלַם נָפֶשׁ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת

כ' כצל סזנוקי כא' קסח ק

17 און די קופערנע זיילן וואָס אין הויז פון גאָט, און
די געשטעלן, און דעם קופערנעם ים וואָס אין הויז פון
גאָט, האָבן די פֿשדים צעבראַכן, און האָבן אַוועקגעטראָגן
זייער גאַנצע קופער קיין בָּבֶל. 18 אויך די טעפ, און די
שופלען, און די שנייצמעסערס, און די שפרענגבעקנס,
און די שאָלן, און אַלע קופערנע כלים וואָס מע פלעגט
דינען מיט זיי, האָבן זיי צוגענומען. 19 און די בעקנס, און
די פֿייערפאַנען, און די שפרענגבעקנס, און די טעפ, און
די מנורות, און די שאָלן, און די שיסלען, וואָס גאָלד,
גאָלד, און וואָס זילבער, זילבער, האָט דער הויפט פון
לייב־חיל צוגענומען. 20 די צוויי זיילן, דער איין ים, און
די צוועלף קופערנע רינדער וואָס אונטער די געשטעלן,
וואָס שלמה המלך האָט געמאַכט פאַרן הויז פון גאָט—
דאָס קופער פון אַלע דיִאָזיקע כלים איז ניט געווען אַפֿ-
צוועגן. 21 און די זיילן: אַכצן איילן איז געווען די הייך
פון איין זייל, און אַ פּאַדים פון צוועלף איילן האָט אים
אַרומגערינגלט, און זיין גרעב איז געווען פיר פינגער; הויל
אינעווייניק. 22 און אַ קרוין איז געווען אויף אים פון
קופער; און די הייך פון איין זייל איז געווען פינף איילן,
מיט אַ געצווערק און מילגרוימען אויף דער קרוין רונד

אַרום, אַלצדינג פון קופער; און אזוי ווי דיִאָזיקע אויפן צווייטן זייל, מיט מילגרוימען. 23 און די מילגרוימען זיינען
געווען זעקס און ניינציק צו דערויסן צו; אַלע מילגרוימען אויפן געצווערק רונד אַרום זיינען געווען הונדערט.
24 און דער הויפט פון דעם לייב־חיל האָט גענומען שָׂרָיָה דעם אויבער־פּהן, און צַפְנִיָּה דעם צווייטן כּהן,
און די דריי שוועלהיטער; 25 און פון דער שטאַט האָט ער גענומען איין הויפּדינער וואָס איז געווען דער אויפֿ-
זעער אויבער די מלחמה־לייט, און זיבן מענער פון די וואָס פלעגן זען דעם מלכס פנים, וואָס האָבן זיך געפונען אין
שטאַט, און דעם שרייבער פון דעם חיל־פירער, וואָס פלעגט אויפנעמען אין חיל דאָס פּאַלק פון לאַנד, און זעכציק מאָן
פון דעם פּאַלק פון לאַנד, וואָס האָבן זיך געפונען אין שטאַט. 26 און נבוזראַדן דער הויפט פון דעם לייב־חיל האָט זיי
גענומען, און האָט זיי אַוועקגעפירט צום מלך פון בָּבֶל קיין רבֿלה. 27 און דער מלך פון בָּבֶל האָט זיי געשלאָגן און זיי
געטייט אין רבֿלה אין לאַנד חֲמַת. אזוי איז יהודה אין גלות אַוועק פון זיין לאַנד.
28 דאָס איז דאָס פּאַלק וואָס נבוזראַצַר האָט פּאַרטריבן: אין זיבעטן יאָר, יהודהער דריי טויזנט און דריי
און צוואַנציק; 29 אין אַכצנטן יאָר פון נבוזראַצַרן, פון ירושָׁלַם אַכט הונדערט און צוויי און דרייסיק נפשות;

ל שלשים ושנים: בשנת שלש ועשרים לנבוכדראצר
הגלה נבוכדראצן רב־טבחים יהודים נפש שבע מאות
ארבעים וחמשה כל־נפש ארבעת אלפים וָשש מאות:
לא ויהי בשלשים ושבע שנה לנלות יהויכן מלך־
יהודה בשנים עשר חֹדֶשׁ בעשרים וחמשה לחֹדֶשׁ נשא
אֵינִל מֶלֶךְ־מֶלֶךְ בְּכָל בִּשְׁנַת מַלְכוּתוֹ אֲתִירָאֵשׁ יְהוֹיָכִן
לב מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֵּצֵא אֹתוֹ מִבַּיִת הַכְּלִיא: וַיְדַבֵּר אִתּוֹ טָבוֹת
וַיִּתֵּן אֲתִיבְסָאוֹ מִמְּעַל לְכַסָּא יְמַלְכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּכָבֶל:
לג וְשָׁנָה אֶת בְּגָדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם לִפְנֵי תַמִּיד כְּלִי־יָמִי
לד חַיִּי: וְאַרְחָתוֹ אֲרַחֵת תַּמִּיד נִתְּנָה־לּוֹ מֵאֵת מֶלֶךְ־בְּבָבֶל
דְּבָרָיוֹם בְּיוֹמָם עַד־יוֹם מוֹתוֹ כֹּל יְמֵי חַיָּוִי:

לג' חסר יו"ד לב' המלכים ק לד' המלא ק

י"א אין דר"י און צוואנציקסטן יאָר פון נבוכדראצרן. האָט
נבוכדראצן דער הויפט פון דעם לייב־חיל פאַרטריבן
יהודהער זיבן הונדערט און פינף און פערציק נפשות;
אַלע נפשות, פיר טויזנט און זעקס הונדערט.

י"א און עס איז געווען אין זיבן און דרייסיקסטן יאָר
פון דעם גלות פון יהויכין דעם מלך פון יהודה, אין
צוועלפטן חודש, אין פינף און צוואנציקסטן טאָג פון חודש,
האָט אַויל־מרוֹך דער מלך פון בָּבֶל, אין דעם יאָר וואָס
ער איז געוואָרן מלך, אויפגעהויבן דעם קאַפּ פון יהויכין

דעם מלך פון יהודה, און האָט אים אַרויסגעצויגן פון תפיסה. ³² און ער האָט גערעדט צו אים פריינטלעך,
און האָט געשטעלט זיין שטול איבער די שטולן פון די מלכים וואָס ביי אים אין בָּבֶל. ³³ און ער האָט אַימגעביטן זיינע
תפיסה־קליידער; און ער האָט געזעסן ביי אים ברויט תמיד, אַלע טעג פון זיין לעבן. ³⁴ און זיין אויסקומעניש, אַ
שטענדיקע אויסקומעניש, איז אים געגעבן געוואָרן פון דעם מלך פון בָּבֶל טאַנטעגלעך ביז צום טאָג פון זיין טויט, אַלע
טעג פון זיין לעבן.

חזק ונתחזק

סכּוּם הַפּסוּקִים שֶׁל יִרְמְיָהוּ אֵלֶּף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וּשְׁשִׁים וּחֲמִשָּׁה.
וּכְלֵי אֲנָשִׁיָּה נִכְרִים סִימָן. וְחֲצִיּוֹ. וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָהּ. וּסְדָרֵיו אֶחָד
וּשְׁלֹשִׁים. לֹא אִישׁ אֶל וַיִּכּוּב סִימָן: וּפְרָקָיו חֲמִשִּׁים וּשְׁנַיִם
אוּדָה יְהוּה בְּכָל לַבַּב סִימָן:

יְחֻזְקָאָל

און עס איז געווען אין דרייסיקסטן יאָר, אין פירטן חודש, אין פינפטן טאָג פון חודש, ווען איך בין געווען צווישן די פאַרטריבענע ביים טייך כּבֿר, האָבן זיך געעפנט די הימלען, און איך האָב געזען זעאונגען פון גאָט. ² אין פינפטן טאָג פון חודש—דאָס איז דאָס פינפטע יאָר נאָך דעם גלות פון מלך יוֹזֶבֶד—איז געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו יחזקאל דעם זון פון בוזין, דעם כּהֵן, אין לאַנד פון די כּשדים ביים טייך כּבֿר; און די האַנט פון גאָט איז דאַרטן געווען אויף אים.

⁴ און איך האָב געזען, ערשט אַ שטורעמוינט איז אָנגעקומען פון צפון, אַ גרויסער וואַלקן מיט אַ פלאַקעריקן פּייער און אַ שײן רונד אַרום אים; און אין מיטן פון אים אַזוי ווי דער אַנבליק פון בורשטין—אין מיטן פון פּייער. ⁵ און אין מיטן דערפון איז געווען די געשטאַלט פון פיר חיות. און דאָס איז געווען זייער אויסזען: זיי האָבן געהאַט די געשטאַלט פון אַ מענטשן. ⁶ און פיר פנימער זיינען ביי אַיטלעכער געווען, און פיר פליגלען ביי אַיטלעכער פון זיי. ⁷ און זייערע פיס זיינען געווען גלייכע פיס, און

זייערע פוסטריט זיינען געווען אַזוי ווי דער פוסטריט פון אַ קאַלב; און זיי האָבן געפונקלט אַזוי ווי בלאַנקע קופער. ⁸ און הענט פון אַ מענטשן זיינען געווען פון אונטער זייערע פליגלען אויף זייערע פיר זייטן; און זייערע פנימער און זייערע פליגלען ביי זיי פירן—זייערע פליגלען זיינען געווען באַהעפט אײנער צום אַנדערן—האָבן זיך ניט אומד געדרייט ביי זייער גיין; אַיטלעכע צו דער זייט פון איר פנים זיינען זיי געגאַנגען. ¹⁰ און די געשטאַלט פון זייערע פנימער איז געווען: אַ פנים פון אַ מענטשן; און אַ פנים פון אַ לייב אויף דער רעכטער זייט ביי זיי פירן; און אַ פנים פון אַן אַקס פון דער לינקער זייט ביי זיי פירן; און אַ פנים פון אַן אַדלער ביי זיי פירן. ¹¹ אַזוי זיינען געווען זייערע פנימער; און זייערע פליגלען זיינען געווען פאַנאָדערגעשפּרייט צו דער הייך צו; צוויי פון אַיטלעכער זיינען געווען באַהעפט אַן אײנ אַנדער, און צוויי האָבן באַדעקט זייערע לייבער. ¹² און אַיטלעכע צו דער זייט פון איר פנים זיינען זיי געגאַנגען; ווהיך דער גייסט איז געווען צו גיין, זיינען זיי געגאַנגען; זיי האָבן זיך ניט אומגעדרייט ביי זייער גיין. ¹³ און די געשטאַלט פון די חיות, זייער אויסזען, איז געווען אַזוי ווי ברענעדיקע קוילן פּייער; אַזוי ווי דאָס אויסזען פון בראַנדהעלצער איז דאָס

יְהוָה וּבְשָׁלְשִׁים שָׁנָה בְּרַבִּיעִי בְּחַמְשָׁה לַחֹדֶשׁ וְאֲנִי בְּתוֹךְ א «
הַגּוֹלָה עַל־גִּבְרַת כְּבֹר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מְרִאֲוֵת ב
אֱלֹהִים: בְּחַמְשָׁה לַחֹדֶשׁ הוּא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת ב
הַמֶּלֶךְ יוֹזֶבֶד: הִנֵּה הִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֶל־יְחֻזְקָאָל בְּדַבְּרוֹ: ג
הִכֵּן בָּאָרֶץ כְּשָׂדִים עַל־גִּבְרַת כְּבֹר וַתְּרוּ עָלָיו שָׁם יָר
יְהוָה: וְאֶרְא וְהִנֵּה רוּחַ סַעְרָה בָּאָה מִן־הַצָּפוֹן עִנְן גָּדוֹל ד
וְאִשׁ מִתְּלַקְחַת וְנִגְהָ לּוֹ סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ בָּעֵין הַחֲשֵׁמֶל
מִתּוֹךְ הָאִשׁ: וּמִתּוֹכָהּ דְמוֹת אַרְבַּע חַיּוֹת וְהֵן מְרִאֲוֵהוּ ה
דְמוֹת אָדָם לְהֵנָּה: וְאַרְבַּעַה פְּנִים לְאַחַת וְאַרְבַּע בְּנִפְּוִם ו
לְאַחַת לָהֶם: וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל וְכַף רַגְלֵיהֶם כַּכַּף ו
רַגְלֵי עֲגֹל וְנִצְצִים בָּעֵין נְחֹשֶׁת קָלִיל: וַיְהִי אֲדָם מִתְּחִלָּה ח
בְּנִפְּוִיהֶם עַל אַרְבַּעַת רַבְעֵיהֶם וּפְנֵיהֶם וּכְנִפְּוִיהֶם לְאַרְבַּעַתָּם: ט
חֲבֵרַת אִשָּׁה אֶל־אֲחֻתָּהּ בְּנִפְּוִיהֶם לֹא־יִסְבּוּ בְּלִבְתָּן ט
אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יִלְכוּ: וְדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי י
אַרְיֵה אֶל־הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי־שׂוֹר מִהַשְּׂמֹאל י
לְאַרְבַּעַתָּן וּפְנֵי־נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן: וּפְנֵיהֶם וּכְנִפְּוִיהֶם פְּרֻדּוֹת י
מִלְמַעְלָה לְאִישׁ שְׁתֵּי חֲבֵרֹת אִישׁ וּשְׁתֵּי מַכְסּוֹת אֶת
גּוֹיֵתֵיהֶן: וְאִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יִלְכוּ אֶל אִשׁ יְהוָה י
שָׁמָּה הָרוּחַ לִלְכַת יִלְכוּ לֹא יִסְבּוּ בְּלִבְתָּן: וְדְמוֹת חַיּוֹת י
מְרִאֲוֵהֶם בְּנִחְלֵי־אִשׁ בְּעֻרֹת כְּמִרְאָה הַלְּפָנִים הוּא

א' דסטרה לום א של שמעון ח' ודיר קי י' מאו

מתהלכת בין החיות ונגה לאיש ומרהאש יוצא בקרק:
 והחיות רצוא ושוב כמראה הכנף: וארא החיות והנה
 אופן אחד בארץ אצל החיות לארבעת פניו: מראה
 האופנים ומעשיהם כעין תרשיש ודמות אהר לארבעתן
 ומראיהם ומעשיהם כאשר דנה האופן בתוך האופן:
 על ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו לא יסבו בלכתן:
 ונביהן ונבה להם ויראה להם ונבתם מלאת עינים
 סביב לארבעתן: ובלכת החיות ילכו האופנים אצלם
 ובהנשא החיות מעל הארץ ינשאו האופנים: על אשר
 יהיה רוח הרוח ללכת ילכו שמה הרוח ללכת והאופנים
 ינשאו לעמתם כי רוח החיה באופנים: בלכתם ילכו
 ובעמדם יעמדו ובהנשאם מעל הארץ ינשאו האופנים
 לעמתם כי רוח החיה באופנים: ודמות על-ראשי
 החיה רקייע כעין הקרח הנורא נטוי על-ראשיהם
 מלמעלה: ותחת הרקייע כנפיהם ישרות אשה אל-
 אחותה לאיש שתים מכפות להנה ולאיש שתים מכפות
 להנה את גותיהם: ואשמע את-קול כנפיהם כקול
 מים רבים כקול-שדי בלכתם קול המלה כקול מחנה
 בעמדם תרפינה כנפיהן: ויהי-קול מעל לרקיע אשר
 על-ראשם בעמדם תרפינה כנפיהן: וממעל לרקיע
 אשר על-ראשם כמראה אבן-ספיר דמות כסף ועל
 דמות הכסף דמות כמראה אדם עליו מלמעלה: וארא
 כעין חשמל כמראה-אש בית-לה סביב כמראה מתניו
 ולמעלה וממראה מתניו ולמטה ראיתי כמראה-אש ונגה
 לו סביב: כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הנשם
 כן מראה הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד-יהוה
 ואראה ואפל על-פני ואשמע קול מדבר:

כח' דלג עד ג' יב'

אומגעאנגען צווישן די חיות; און דאס פייער האָט געהאַט
 אַ שײן, און פון דעם פייער איז אַרויסגעאנגען אַ בליץ.
 14 און די חיות זיינען געלאָפֿן הין און צוריק, אַזוי ווי דאָס
 אויסזען פון אַ בליצשטראַל.

15 און איך האָב אַנגעקוקט די חיות, ערשט צו איין
 ראָד איז אויף דער ערד לעבן די חיות צו זייערע פיר
 פנימער. 16 דאָס אויסזען פון די רעדער און זייער אַרבעט
 איז געווען אַזוי ווי דער אַנבליק פון גאַלדשטיין, און איין
 געשטאַלט איז געווען ביי זיי פירן; און זייער אויסזען און
 זייער אַרבעט איז געווען אַזוי ווי עס וואָלט זיין אַ ראָד אין
 אַ ראָד. 17 אַז זיי זיינען געאנגען, זיינען זיי געאנגען צו
 זייערע פיר זייטן; זיי האָבן זיך ניט אומגעדרײט ביי זייער
 גיין. 18 און זייערע רײפֿן-אי זיי האָבן געהאַט אַ הויכקײט,
 אי זיי האָבן געהאַט אַ מוראדיקײט; און זייערע רײפֿן זיינען
 געווען פול מיט אויגן רונד אַרום ביי זיי פירן. 19 און אַז
 די חיות זיינען געאנגען, זיינען געאנגען די רעדער לעבן
 זיי, און אַז די חיות האָבן זיך אויפֿגעהויבן פון דער ערד,
 האָבן זיך אויפֿגעהויבן די רעדער. 20 ווהיין נאָר דער
 גײסט איז געווען צו גיין, זיינען זיי געאנגען אהין וווּ דער
 גײסט איז געווען צו גיין, און די רעדער האָבן זיך אויפֿ-
 געהויבן באַגלייך מיט זיי, וואָרום דער גײסט פון די חיות
 איז געווען אין די רעדער. 21 אַז יענע זיינען געאנגען,
 זיינען זיי געאנגען, און אַז יענע האָבן זיך אָפֿגעשטעלט,
 האָבן זיי זיך אָפֿגעשטעלט; און אַז זיי האָבן זיך אויפֿגעהויבן
 פון דער ערד, האָבן זיך אויפֿגעהויבן די רעדער באַגלייך
 מיט זיי, וואָרום דער גײסט פון די חיות איז געווען אין די
 רעדער.

22 און איבער די קעפ פון די חיות איז געווען די געשטאַלט פון אַ הימל, אַזוי ווי דער אַנבליק פון מוראדיקן
 אײז, אויסגעשפּרײט איבער זייערע קעפ פון אויבן. 23 און אונטער דעם הימל זיינען געווען זייערע פליגלען, אײנער
 גלייך אַקעגן אַנדערן; צו צוויי פון אײטלעכער פון זיי האָבן צוגעדעקט, צו צוויי פון אײטלעכער פון זיי האָבן צוגעדעקט
 זייערע לײבער. 24 און אַז זיי זיינען געאנגען, האָבן זיך געהערט דאָס גערויש פון זייערע פליגלען, אַזוי ווי דאָס גערויש
 פון גרויסע וואַסערן, אַזוי ווי דער קול פון אַלמאַכטיקן, אַ טומלדיק גערויש, אַזוי ווי דאָס גערויש פון אַ מחנה; אַז זיי
 האָבן זיך אָפֿגעשטעלט, האָבן זיי אַראָפֿגעלאָזט זייערע פליגלען. 25 און עס איז געוואָרן אַ גערויש איבער דעם הימל
 וואָס אויף זייערע קעפ, אַז זיי האָבן זיך אָפֿגעשטעלט, אַראָפֿלאָונדיק זייערע פליגלען.

26 און איבער דעם הימל וואָס אויף זייערע קעפ איז געווען אַזוי ווי דאָס אויסזען פון סאַפּירשטיין, די געשטאַלט
 פון אַ טראַן; און אויף דער געשטאַלט פון דעם טראַן אַ געשטאַלט אַזוי ווי דאָס אויסזען פון אַ מענטשן, אויבן אויף אים.
 27 און איך האָב געזען אַזוי ווי דעם אַנבליק פון בורשטיין, מיט אַן אײנראַם דערצו רונד אַרום אַזוי ווי דאָס אויסזען פון
 פייער, פון דעם אויסזען פון זיינע לענדן און אַרויף; און פון דעם אויסזען פון זיינע לענדן און אַראָפֿ האָבן זיך געזען אַזוי
 ווי דאָס אויסזען פון פייער, מיט אַ שײן רונד אַרום אים. 28 אַזוי ווי דאָס אויסזען פון רעגנבויגן וואָס איז אין וואָלקן אין
 אַ טאָג פון רעגן, אַזוי איז געווען דאָס אויסזען פון דעם שײן רונד אַרום. דאָס איז געווען דאָס אויסזען פון דער געשטאַלט
 פון גאָטס פּראַכט. און ווי איך האָב עס געזען, אַזוי בין איך געפּאַלן אויף מײן פנים, און איך האָב געהערט אַ קול פון
 אײנעם וואָס רעדט.

ב

וַיֹּאמֶר אֵלַי בְּדָאֲדָם עִמָּד עַל־רִגְלֶיךָ וְאָדְבָר אֶתְךָ: וַתָּבֹא ב
 כִּי רוּחַ כְּאֶשֶׁר הִכָּר אֵלַי וַתַּעֲמֵדנִי עַל־רִגְלִי וְאֶשְׁמַע אֶת
 מְדַבְּרֵי אֵלַי: וַיֹּאמֶר אֵלַי בְּדָאֲדָם שׁוּלַח אֲנִי אֶתְךָ ג
 אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲלֵנִי הַמְּוֹדָדִים אֲשֶׁר מְרַדְּרֵי הַמָּה
 וְאִבּוֹתָם פָּשְׁעוּ כִּי עֲדַעְצָם הַיּוֹם הַזֶּה: וְהַבְּנִים קָשִׁי פָּנִים ד
 וְחֹקְרֵי לֵב אֲנִי שׁוּלַח אֶתְךָ אֲלֵיהֶם וְאִמַּרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה ה
 אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה: וְהַמָּה אִסְיִשְׁמְעוּ וְאִסְיִחַדְלוּ כִּי בֵּית ה
 מְרֵי הַמָּה וַיִּדְעוּ כִּי־נִבְיָא הָיָה כְּתוּבָם: וְאַתָּה בְּדָאֲדָם ו
 אֶל־תִּירָא מֵהֶם וּמִדְּבָרֵיהֶם אֶל־תִּירָא כִּי סָרְכִים וְסַלְוִיִּם
 אֶתְךָ וְאֶל־עַקְרָבִים אַתָּה יוֹשֵׁב מִדְּבָרֵיהֶם אֶל־תִּירָא
 וּמִפְּנֵיהֶם אֶל־תַּחַת כִּי בֵּית מְרֵי הַמָּה: וְדַבַּרְתָּ אֶת־דְּבָרֵי ו
 אֲלֵיהֶם אִסְיִשְׁמְעוּ וְאִסְיִחַדְלוּ כִּי מְרֵי הַמָּה:
 וְאַתָּה בְּדָאֲדָם שְׁמַע אֶת אֲשֶׁר־אֲנִי מְדַבֵּר אֲלֵיךָ אֶל־תַּחַר ה
 מְרֵי כְּבֵית הַמְּרֵי פֶצֶה פֶּךָ וְאֶכַל אֶת אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן אֲלֵיךָ:
 וְאַרְאֶה וְהִנְהִי־דִךְ שְׁלוּחָה אֵלַי וְהִנְהִיבוּ מִגַּלְת־סֹפֶר: וַיִּפְרַשׁ ט
 אֶתְהָ לִּפְנֵי וְהָיָ כְּתוּבָה פָּנִים וְאֶחָד וְכָתוּב אֲלֵיהָ קִנְיִם
 וְהִנְהָ הָיָ:

ג

וַיֹּאמֶר אֵלַי בְּדָאֲדָם אֶת אֲשֶׁר־תִּמְצָא אֶכֹּל אֶכֹּל אֶת־ה
 הַמְּגִלָּה הַזֹּאת וְלֶךָ דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְאֶפְתַּח אֶת־ב
 פִּי וְנֹאכַלְנִי אֶת הַמְּגִלָּה הַזֹּאת: וַיֹּאמֶר אֵלַי בְּדָאֲדָם ג
 בְּטַנְזָה תֵּאכַל וּמַעֲיָד תִּמְלֹא אֶת הַמְּגִלָּה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי
 נֹתֵן אֲלֵיךָ וְאֶכְלָהּ וְחָדִי בְּפִי כְּדָבַשׁ לְמִתּוֹק: וַיֹּאמֶר ד
 אֵלַי בְּדָאֲדָם לִדְיָבָא אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְדַבַּרְתָּ בְּדַבְּרֵי
 אֲלֵיהֶם: כִּי לֹא אֶלְעִם עִמְקֵי שְׁפָה וּכְבָרֵי לְשׁוֹן אַתָּה ה
 שְׁלַח אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: לֹא וְאֶלְעִמִים רַבִּים עִמְקֵי שְׁפָה ו

ב ¹ און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, שטעל
 זיך אויף דינע פיס, און איך וועל רעדן מיט דיר.
² און אַ גייסט איז אַרײַן אין מיר, ווי ער האָט גערעדט צו
 מיר, און האָט מיך אויפגעשטעלט אויף מײַנע פיס, און
 איך האָב געהערט דעם וואָס רעדט צו מיר. ³ און ער
 האָט צו מיר געזאָגט:
 מענטשנקינד, איך שיק דיך צו די קינדער פון ישראל,
 צו די ווידערשפעניקע שבטים
 וואָס האָבן ווידערשפעניקט אָן מיר;
 זיי און זײַערע עלטערן האָבן געבראַכן אָן מיר
 אוש ביז היינטיקן טאָג.
⁴ און די קינדער האָבן פאַרשײַטע פנימער און האַרטע
 הערצער:
 צו זיי שיק איך דיך, און זאָלסט זאָגן צו זיי:
 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר;
⁵ און זיי, סײ זיי וועלן הערן,
 און סײ זיי וועלן פאַרמײַדן—
 וואָרום אַ ווידערשפעניק געזינדל זײַנען זיי—
 זאָלן זיי וויסן אָו אַ נביא איז געווען צווישן זיי.
⁶ און דו מענטשנקינד,
 זאָלסט ניט מורא האָבן פאַר זיי,
 און ניט מורא האָבן פאַר זײַערע רײד,
 הגם דערנער און שטעכגעוועקס זײַנען אַרום דיר,
 און צווישן שקאַרפֿיאַנען טוסטו זיצן;
 פאַר זײַערע רײד זאָלסטו ניט מורא האָבן,
 און פאַר זײַער פנים זאָלסטו ניט אָנגסטן;
 וואָרום אַ ווידערשפעניק געזינדל זײַנען זיי.
⁷ און זאָלסט רעדן מײַנע ווערטער צו זיי,
 סײ זיי וועלן הערן,
 און סײ זיי וועלן פאַרמײַדן;
 וואָרום לויטער ווידערשפעניקײַט זײַנען זיי.
⁸ און דו מענטשנקינד, הער וואָס איך רעד צו דיר;
 זאָלסט ניט ווידערשפעניק זײַן
 ווי דאָס ווידערשפעניקע געזינדל;
 מאַך אויף דײַן מויל, און עס וואָס איך גיב דיר.

⁹ און איך האָב אַ קוק געטאָן, ערשט אַ האַנט איז אויסגעשטרעקט צו מיר, און זע, אין איר איז געווען אַ מגילה פון
 אַ בוך. ¹⁰ און ער האָט זי אויסגעשפּרײַט פאַר מיר, און זי איז געווען באַשריבן פון אינעווייניק און פון אויסנווייניק, און אויף
 איר איז געווען אַנגעשריבן קלאָגן און זיפצעניש און וויי.

ג ¹ און ער האָט צו מיר געזאָגט:
 מענטשנקינד, וואָס דו געפֿינסט, עס,
² האָב איך אויפגעעפנט מײַן מויל, און ער האָט מיר געגעבן עסן דידאָזיקע מגילה. ³ און ער האָט צו מיר געזאָגט:
 מענטשנקינד, דײַן בויך זאָלסטו אָנשפּײַון,
 און דינע אינגעווייד זאָלסטו אָנפֿילן,
 מיט דערדאָזיקער מגילה וואָס איך גיב דיר.
 און איך האָב געעסן, און זי איז געווען אין מײַן מויל אזוי ווי האַניק אין זיסקײַט. ⁴ און ער האָט צו מיר געזאָגט:
 מענטשנקינד, גיי קום צו דעם הויז פון ישראל,
 און זאָלסט רעדן מיט מײַנע ווערטער צו זיי.
⁵ וואָרום ניט צו אַ פּאַלק מיט אַ טונקעלער שפּראַך
 און אַ שווערער צונג ווערסטו געשיקט,
 נײַערט צו דעם הויז פון ישראל;
⁶ ניט צו פעלקער אַ סך
 מיט אַ טונקעלער שפּראַך און אַ שווערער צונג,

ב, ה' קמ"ח ט' סב"ח

וּכְבַדְתִּי לְשׁוֹן אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁמַע דְּבַרְהֶם אִם־לֹא אֲלֵיהֶם
 1 שְׁלַחְתִּיךָ הִמָּה יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ: וּבֵית יִשְׂרָאֵל לֹא יֵאבֹז
 לִשְׁמֵעַ אֵלֶיךָ כִּי־אֵינֶם אֹכִיִּים לִשְׁמֵעַ אֵלַי כִּי בֵּית־יִשְׂרָאֵל
 2 חֲזָק־מִצַּח וּקְשִׁיר־לֵב הִמָּה: הִנֵּה נָתַתִּי אֶת־פְּנֵיךָ חֲזָקִים
 3 לְעַמֹּת פְּנֵיהֶם וְאֶת־מִצְחֶךָ חֲזָק לְעַמֹּת מִצְחָם: כְּשֹׁמֵר
 4 חֲזָק מִצָּר נָתַתִּי מִצְחֶךָ לֹא־תִירָא אוֹתָם וְלֹא־תַחַת
 מִפְּנֵיהֶם כִּי בֵּית מְרֵי הִמָּה: וַיֹּאמֶר אֵלַי כְּדָאֲדָם
 5 אֶת־כְּלִדְכִּי אֲשֶׁר אֶדְבַר אֵלֶיךָ קַח בְּלִבְכֶּךָ וּבִאֲזְנוֹךָ
 6 שְׁמַע: וְלֶךְ בֹּא אֶל־הַגּוֹלָה אֶל־בְּנֵי עַמֶּךָ וּדְבַרְתָּ אֲלֵיהֶם
 7 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֱמִישְׁמְעוּ וְאִם־
 8 יִחְדְּלוּ: וַתִּשְׁאַנֵּי רוּחַ וְאִשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רֶעֶשׂ גָּדוֹל
 9 בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: וְקוֹל אֶבְנֵי הַחַיּוֹת מִשִּׁיקוֹת
 10 אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ וְקוֹל הָאוֹפְנִים לְעַמְתָּם וְקוֹל רֶעֶשׂ
 11 גָּדוֹל: וְרוּחַ נִשְׁאַתְנִי וַתִּקְחֵנִי וְאֵלֶיךָ מֵרַב־בַּחֲמַת רוּחִי
 12 וַיְדַוְּיְהוָה עָלַי חֲזָקָה: וְאָבֹא אֶל־הַגּוֹלָה תַל אֲבִיב
 13 הַיֹּשְׁבִים אֶל־נְהַר־כְּבָר וְאֲשֶׁר הִמָּה יוֹשְׁבִים שָׁם וְאֲשַׁב
 14 שָׁם שִׁבְעַת יָמִים מִשָּׁמַיִם בְּתוֹכָם: וַיְהִי מִקְצֵה
 15 שִׁבְעַת יָמִים וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כֶּךָ
 16 אָדָם צִפָּה נִתְתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשִׁמְעַתָּ מִפִּי דְבַר
 17 יְהוָה וְהִזְכַּרְתָּ אוֹתָם מִמֶּנִּי: בְּאָמְרֵי לְרָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְלֹא
 18 הוֹדַרְתָּ וְלֹא דְבַרְתָּ לְהוֹדוֹר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הַרְשָׁעָה
 19 לְחַיְתוֹ הוּא רָשָׁע בְּעֵינֵי יְמוֹת וְדָמֹ מִיְדֶךָ אֲבַקֵּשׁ: וְאַתָּה
 20 כִּי־הוֹדַרְתָּ רָשָׁע וְלֹא־שָׁב מִרְשָׁעוֹ וּמִדַּרְכּוֹ הַרְשָׁעָה הוּא
 21 בְּעֵינֵי יְמוֹת וְאַתָּה אֶת־נַפְשׁוֹ הִצַּלְתָּ: וּבְשׁוֹב צַדִּיק
 22 מִצְדִּיקוֹ וְעָשָׂה עֲוֹל וְנָתַתִּי מִכְשׁוֹל לְפָנָיו הוּא יְמוֹת כִּי
 לֹא הוֹדַרְתָּ בְּהַטְאָתוֹ יְמוֹת וְלֹא תִזְכָּר צַדִּיקוֹ אֲשֶׁר
 23 עָשָׂה וְדָמֹ מִיְדֶךָ אֲבַקֵּשׁ: וְאַתָּה כִּי הוֹדַרְתָּ צַדִּיק לְבִלְתִּי

וואָס דו פֿאַרשטייט ניט זייערע ווערטער.
 פֿאַרוואָר, אָו איך וואָלט דיך צו זיי געשיקט,
 וואָלטן זיי יאָ צוגעהערט צו דיר.
 7 אָבער דאָס הויז פון ישראל וועלן ניט וועלן צוהערן צו דיר,
 וואָרום זיי ווילן ניט צוהערן צו מיר;
 וואָרום דאָס גאַנצע הויז פון ישראל
 האָבן האַרטע שטערנס און פֿאַרשייטע הערצער.
 9 זע, איך האָב געמאַכט דיין פנים האַרט אַקעגן זייער פנים,
 און דיין שטערן האַרט אַקעגן זייער שטערן.
 10 ווי דימענט האַרטער פון פעלו,
 האָב איך געמאַכט דיין שטערן;
 זאָלסט ניט מורא האָבן פֿאַר זיי,
 און ניט אַנגסטן פֿאַר זייער פנים;
 וואָרום אַ ווידערשפעניק געזינדל זיינען זיי.
 11 און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד,
 אַלע מיינע ווערטער וואָס איך וועל רעדן צו דיר,
 נעם אַרײַן אין דיין האַרצן,
 און מיט דייע אַויערן הער.
 12 און גיי קום צו די פֿאַרטריבענע,
 צו די קינדער פון דיין פֿאַלק,
 און זאָלסט רעדן צו זיי, און זאָגן צו זיי:
 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר;
 סײַ זיי וועלן הערן,
 און סײַ זיי וועלן פֿאַרמײַדן.

12 און אַ ווינט האָט מיך אויפגעהויבן, און איך האָב
 געהערט הינטער מיר אַ גערויש פון אַ גרויס ערדציטערניש:
 געלויבט איז די פֿראַכט פון גאָט אין זיין אַרט: 13 און דאָס

יב' ט"ב טו' ואשב' ק טז' ספא' באמצע סס'ק יט' טח' נסס' כ' צדקתו ק

גערויש פון די פליגלען פון די חיות זיך אַנרינדניק איינער אָן אַנדערן, און דאָס גערויש פון די רעדער באַגלייך מיט
 זיי—אַ גערויש פון אַ גרויס ערדציטערניש. 14 און דער ווינט האָט מיך אויפגעהויבן, און האָט מיך אַוועקגענומען; און איך
 בין געגאַנגען אַ פֿאַרביטערטער אין מיין הייס געמיט, און די האַנט פון גאָט איז געווען שטאַרק אויף מיר. 15 און איך בין
 געקומען צו די פֿאַרטריבענע קיין תּל־אָביב, וואָס זיינען געזעסן ביים טייך כְּבָר, און איך בין געזעסן אַזוי זיינען
 געזעסן; און איך בין דאָרטן געזעסן זיבן טעג אַ באַנומענער צווישן זיי.

16 און עס איז געווען צום סוף פון זיבן טעג, איז געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, אַזוי צו זאָגן: 17 מענטשנקינד, אַ
 וועכטער האָב איך דיך געמאַכט פֿאַר דעם הויז פון ישראל, און אַז דו וועסט הערן פון מיין מויל אַ וואָרט, זאָלסטו זיי
 וואַרענען פון מיינעטוועגן. 18 אַז איך זאָג צו דעם שלעכטן: שטאַרבן מוזטו שטאַרבן; און דו האָסט אים ניט געוואָרנט,
 און ניט גערעדט צו וואַרענען דעם שלעכטן פון זיין שלעכטן וועג, כּדי ער זאָל לעבן, וועט ער, דער שלעכטער, שטאַרבן
 פֿאַר זיין זינד, און זיין בלוט וועל איך מאַגען פון דיין האַנט. 19 אָבער אויב דו האָסט געוואָרנט דעם שלעכטן, און ער
 האָט זיך ניט אומגעקערט פון זיין שלעכטיקייט, און פון זיין שלעכטן וועג, וועט ער שטאַרבן פֿאַר זיין זינד, און דו האָסט
 מציל געווען דיין נפשׁ. 20 און אַז דער גערעכטער קערט זיך אָפּ פון זיין גערעכטיקייט, און ער טוט אומרעכט, וועל איך
 לייגן אַ שטרויכלונג פֿאַר אים; ער וועט שטאַרבן. ווייל דו האָסט אים ניט געוואָרנט, וועט ער שטאַרבן פֿאַר זיין חטא,
 און זיינע גערעכטיקייטן וואָס ער האָט געטאָן, וועלן ניט דערמאָנט ווערן, און זיין בלוט וועל איך מאַגען פון דיין האַנט.
 21 אָבער אויב דו האָסט אים געוואָרנט, דעם גערעכטן, אַז דער גערעכטער זאָל ניט זינדיקן, און ער האָט ניט

געזינדיקט, וועט ער בל"בן לעבן, ווייל ער האָט זיך געלאָזט וואַרענען, און דו האָסט מציל געווען דיין נפש.

²² און די האַנט פון גאָט איז דאָרטן געווען אויף מיר, און ער האָט צו מיר געוואָגט: שטיי אויף, גיי אַרויס צום טאָל, און דאָרטן וועל איך רעדן מיט דיר. ²³ בין איך אויפגעשטאַנען, און בין אַרויסגעגאַנגען צום טאָל, ערשט די פראַכט פון גאָט שטייט דאָרטן, אזוי ווי די פראַכט וואָס איך האָב געווען ביים טייך פֿכָר; און איך בין געפאלן אויף מ"ן פנים. ²⁴ און אַ גייסט איז אַריין אין מיר, און האָט מיך אויפגעשטעלט אויף מיינע פיס; און ער האָט מיט מיר גערעדט, און האָט צו מיר געוואָגט:

קום פאַרשליס זיך אין דיין הויז.

²⁵ און דו מענטשנקינד, זע,

מע טוט אַרויף אויף דיר שטריק,

און מע וועט דיך בינדן דערמיט,

און וועסט ניט אַרויסגיין צווישן זיי.

²⁶ און דיין צונג וועל איך באַהעפטן אָן דיין גומען,

פדי זאָלסט שטום זיין,

און זאָלסט זיי ניט זיין אַ בעל-מוכּיח;

וואַרום אַ ווידערשפעניק געזינדל זיינען זיי.

²⁷ ערשט ווען איך רעד מיט דיר,

וועל איך עפענען דיין מויל;

און זאָלסט זאָגן צו זיי:

אזוי האָט געוואָגט גאָט דער האַר;

דער וואָס וויל הערן, זאָל הערן,

און דער וואָס וויל פאַרמיידן, זאָל פאַרמיידן;

וואַרום אַ ווידערשפעניק געזינדל זיינען זיי.

חָטָא צַדִּיק וְהוּא לְאִחְטָא הַזֶּה יְחִיהַ כִּי נִהְיָ וְאַתָּה אֶת־נַפְשֶׁךָ הַצֶּלֶת: וַתְּהִי עָלַי שָׁם יְיָ־הוֹדָה וַיֹּאמֶר כִּבְ אֱלֹי קוּם צֵא אֶל־הַבְּקִיעָה וְשָׁם אֲדַבֵּר אִתְּךָ: וְאָקוּם כִּבְ וַאֲצֵא אֶל־הַבְּקִיעָה וְהַנְּהִישָׁם כְּבֹד־יְהוָה עִמָּד כְּכַבֹּד אֲשֶׁר רָאִיתִי עַל־הַר־כְּבֹד וְאֶפֶל עַל־פָּנָי: וַתִּבְאֵרְכִי רוּחַ כִּבְ וַתַּעֲמִידֵנִי עַל־רִגְלִי וַיְדַבֵּר אִתִּי וַיֹּאמֶר אֱלֹי כִבְ הַסִּגְר בַּתּוֹךְ בֵּיתְךָ: וְאַתָּה בְּדֹאדָם הַנֶּה נָתַנִּי עֲלֶיךָ עֲבוּתִים כִּבְ וְאַסְרֶיךָ בָּהֶם וְלֹא תֵצֵא בְּתוֹכָם: וְלִשְׁנֵיךָ אֲדַבֵּק אֶל־כִּבְ חֶבֶד וְנִאֲלַמַּת וְלֹא־תִדְוֶה לָהֶם לְאִישׁ מוֹכִיחַ כִּי בֵית מְרִי הֵמָּה: וּבְדַבְרֵי אִתְּךָ אִפְתָּח אֶת־פִּיךָ וְאַמַּרְתָּ אֲלֵיהֶם כִּבְ כֹּה אָמַר אֲדַבְּרֵי יְהוָה הַשְּׁמַע וְיִשְׁמַע וְהִתְקַל וְיִתְקַל כִּי בֵית מְרִי הֵמָּה:

ד

וְאַתָּה בְּדֹאדָם קַח־לֶךָ לִבְנֵה וְנִתְתָּה אֹתָהּ לְפָנַי וַחֲקוּתָ אֶ עֲלֶיהָ עֵיר אֶת־יְרוּשָׁלַם: וְנִתְתָּה עֲלֶיהָ מְצֹר וּבְנִיתָ עֲלֶיהָ דִּיק וְשִׁפְכֶתָ עֲלֶיהָ סִלְלָה וְנִתְתָּה עֲלֶיהָ מַחְנוֹת וְשִׂים־עֲלֶיהָ כְּרִים סָבִיב: וְאַתָּה קַח־לֶךָ מַחֲבַת בְּרֹזֶל גִּ וְנִתְתָּה אֹתָהּ קִיר בְּרֹזֶל בֵּינֶךָ וּבֵין הָעִיר וְהַכִּנִּיתָ אֶת־פְּנֵיךָ אֲלֶיהָ וְהוֹתָהּ בְּמְצֹר וְצַרְתָּ עֲלֶיהָ אֹת הִיא לְכִבְתִּי יִשְׂרָאֵל: וְאַתָּה שִׁכַב עַל־צַדֶּךָ הַשְּׂמָאלִי וְשָׁמַתְּ אֶת־רֵגְלֶיךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל עָלָיו מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו הַשָּׂא אֶת־עֵינֶיךָ: וְאֲנִי נָתַתִּי לְךָ אֶת־שֵׁנִי עִינֶיךָ לְמִסְפַּר יָמִים שְׁלֹש־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם וְנִשְׂאֵת עֵינֶיךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל: וְכִלִּיתְּ אֶת־אֹהֶל וְשִׁכַּבְתָּ עַל־צַדֶּךָ הַיְמָנִי שְׁנֵית וְנִשְׂאֵת אֶת־עֵינֶיךָ בֵּית־יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה נִתְתִּיו לְךָ: וְאֶל־מְצֹר יְרוּשָׁלַם תִּכְבֵּן פְּנֵיךָ וְרִצְּךָ חֲשׂוּפָה וְנִבְאֵתָ עֲלֶיהָ: וְהִנֵּה נָתַתִּי עֲלֶיךָ עֲבוּתִים וְלֹא־תִהְיֶה

ג, כא' ו' נמלום קמץ ח' סחח כסס כז' דמי' קמץ קמץ ח' ד' ו' חמ"ק

¹ און דו מענטשנקינד, נעם דיר אַ ציגל, און זאָלסט אים אַוועקלייגן פאַר דיר,

די צאָל טעג וואָס דו וועסט ליגן אויף איר, וועסטו טראָגן זייערע זינד. ² און איך האָב דיר געמאַכט די יאָרן פון זייערע זינד אַקעגן דער צאָל טעג—דריי הונדערט און ניינציק טעג; און וועסט טראָגן די זינד פון דעם הויז פון ישראל. ³ און אַז דו וועסט ענדיקן די־דאָזיקע, זאָלסטו ווידער ליגן אויף דיין רעכטער זייט, און טראָגן די זינד פון דעם הויז פון יהודה פּערציק טעג; אַ טאָג פאַר אַ יאָר, אַ טאָג פאַר אַ יאָר האָב איך עס דיר געמאַכט. ⁴ און צו דער באַלעגערונג פון ירושָׁלַם, זאָלסטו קערן דיין פנים מיט דיין אַרעם אַנטבלויט, און זאָלסט נביאות זאָגן אויף איר. ⁵ און זע, איך טו אַרויף אויף דיר שטריק, און וועסט זיך ניט אומדרייען

און אויסקריצן אויף אים אַ שטאַט—ירושָׁלַם. ² און זאָלסט מאַכן אויף איר אַ באַלעגערונג, און בויען אַרום איר אַ באַלעגערמויער, און אַנשטיין אַרום איר אַן ערדוואַל, און שטעלן אַקעגן איר מחנות; און טו אַקעגן איר שטורעמבעק רונד אַרום. ³ און דו נעם דיר אַן אייזערנע פּאַן, און זאָלסט זי שטעלן ווי אַן אייזערנע וואַנט צווישן דיר און צווישן דער שטאַט; און זאָלסט קערן דיין פנים צו איר, און זי זאָל זיין אין באַלעגערונג, און דו זאָלסט זי באַלעגערן. אַ צייכן איז דאָס פאַר דעם הויז פון ישראל. ⁴ און דו ליג אויף דיין לינקער זייט, און זאָלסט אַרויפּטאָן אויף איר די זינד פון דעם הויז פון ישראל;

פון איין זייט אויף דער אנדערער, ביז דו ענדיקסט די טעג פון דיין באַלענערונג.

ט מצדך אל־צדך עד־כלותך ימי מצור־ך; ואתה קח־לך חֲמִין וְשֹׁנִים וּפִיל וְעֲדָשִׁים וְדָחַן וּכְפָמִים וְנִתְתָּה אוֹתָם בְּכִלֵי אֶחָד וְעָשִׂיתָ אוֹתָם לֶךְ לֶחֶם מִסֹּפֶר הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתָּה וְשׁוֹכֵב עַל־צַדְךָ שְׁלֹש־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם תֹּאכְלֵנּוּ: י ומֵאֲבֵלֶךָ אֲשֶׁר תֹּאכְלֵנּוּ בְּמִשְׁכֹּל עֲשָׂרִים שָׁקֶל לַיּוֹם מֵעַתָּה עַד־עַתָּה תֹּאכְלֵנּוּ: יא וּמִיּוֹם בְּמִשׁוּרָה תִּשְׁתָּה שְׁשִׁית הַחֵן מֵעַתָּה עַד־עַתָּה תִּשְׁתָּה: יב וְעַתָּה שְׁנַעֲרִים תֹּאכְלֵנָה וְהָיָה בְּגִלְלֵי צִאת הָאָדָם תִּעֲנֶנָּה לְעֵינֵיהֶם: יג וַיֹּאמֶר יְהוָה בְּכֹה וְאָכְלוּ בְּיִשְׂרָאֵל אֶת־לֶחֶמָם טָמֵא בְּיוֹם אֲשֶׁר אֲדִיחֶם יָם: יד וַיֹּאמֶר אֲהֵה אֲדַנִּי יְהוָה הִנֵּה נִפְשִׁי לֹא מִטְמָאָה וְנִבְלָה וּמְרַפָּה לֹא־אֲכַלְתִּי מִנְעוּרַי וְעַד־עַתָּה וְלֹא־בָא בִּפִּי בֶּשֶׂר פְּגוּל: טו וַיֹּאמֶר אֵלַי רְאֵה נָתַתִּי לְךָ אֶת־צְפוּעֵי הַבְּקָר תַּחַת גִּלְלֵי הָאָדָם וְעָשִׂיתָ אֶת־לֶחֶמְךָ עֲלֵיהֶם: טז וַיֹּאמֶר אֵלַי בְּךָ־אָדָם הִנֵּנִי שֹׁבֵר מִטְהַר־לֶחֶם בְּיִרוּשָׁלַם וְאֲכַלְדֶּלְחֶם בְּמִשְׁקַל וּבְדֹאָנָה וּמִיּוֹם בְּמִשׁוּרָה וּבִשְׂמֹמֹן יִשְׁתָּה: יז לְמַעַן יַחֲסְרוּ לֶחֶם וּמִיּוֹם וְנִשְׁמוּ אִישׁ וְאָחִיו וְנִמְקוּ בְּעוֹנֵם:

ה

א ואתה כִּדְאָרְסָם קח־לְךָ וְתִרְכַב חֲזֵה תַעַר הַגְּלִבִּים תִּקְחֶנָּה לְךָ וְהַעֲבַרְתָּ עַל־רֹאשֶׁךָ וְעַל־זַנְקֶיךָ וּלְקַחְתָּ לְךָ מֵאוֹנֵי מִשְׁקַל וְחִלְקֹתָם: ב שְׁלֹשִׁית בָּאֹר תַּבְעִיר בְּתוֹךְ הַעִיר בְּמִלֵּאת יְמֵי הַמְצוֹר וּלְקַחְתָּ אֶת־הַשְּׁלִישִׁית תִּבְהַ בְּתִרְכַב סְבִיבוֹתֶיהָ וְהִשְׁלִישִׁית תִּזְרָה לְרוּחַ חָרֹב אֲרִיק אַחֲרֵיהֶם: ג וּלְקַחְתָּ מִשֵּׁם מַעַט בְּמִסְפָּר וְצַרְתָּ אוֹתָם בְּכַנְפֶּךָ: ד ומהם עוֹד תִּקַּח וְהִשְׁלַכְתָּ אוֹתָם אֶל־תְּוֹךְ הָאֵשׁ וְשַׂרְפַת אוֹתָם בָּאֵשׁ מִמֶּנִּי תִצַּא־אֵשׁ אֶל־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: ה כֹּה אָמַר אֲדַנִּי יְהוָה זֹאת יְרוּשָׁלַם בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם שְׂמֵתֶיהָ וּסְבִיבוֹתֶיהָ

ד, טו' צפיק ה, ד' קצ סק

9 און דו נעם דיר ווייץ און גערשטן און בעבלעך און לינדון און הירוש און טונקלווייץ, און טו זיי אריין אין איין כלי, און זאלסט זיי דיר מאַכן צו ברויט; די צאַל טעג וואָס דו ליגסט אויף דיין זייט, דריי הונדערט און גינציק טעג, זאַלסטו עס עסן. 10 און דיין עסן וואָס דו וועסט עסן, זאַל זיין מיט אַ וואָג, צוואַנציק שְׁקֶל אַ טאַג; פון מעת־לעת צו מעת־לעת זאַלסטו עסן. 11 און וואָסער מיט אַ מאָס זאַלסטו טרינקען; אַ זעקסטל היין פון מעת־לעת צו מעת־לעת זאַלסטו טרינקען. 12 אזוי ווי אַ גערשטענעם קוכן זאַלסטו עסן, און אויף קויט פון מענטשישער צוּאָה זאַלסטו עס באַקן פאַר זייערע אויגן.

13 און גאַט האָט געזאָגט: אזוי וועלן עסן די קינדער פון ישראל זייער ברויט אומריין צווישן די פעלקער וואָס איך וועל זיי אהין פאַרשטויסן. 14 האָב איך געזאָגט: וויי, גאַט דו האַר, זע מיין זעל איז ניט פאַראומרייניקט געוואָרן, און געפאַלנס און פאַרצוקטס האָב איך ניט געגעסן פון מיין יוגנט אָן און ביז אַצונד, און אין מיין מויל איז ניט געקומען אומווערדיק פלייש. 15 האָט ער צו מיר געזאָגט: זע, איך גיב דיר מיסט פון רינדער אָנשטאַט קויט פון מענטשן, און זאַלסט מאַכן דיין ברויט דערויף. 16 און ער האָט צו מיר געזאָגט:

מענטשניגד, זע, איך צעברעך דעם אונטערלען פון ברויט אין ירושלים, און זיי וועלן עסן ברויט מיט אַ וואָג, און מיט זאַרג, און וואָסער מיט אַ מאָס און מיט באַנומעניש וועלן זיי טרינקען. 17 ווייל זיי וועלן געמינערט זיין ברויט און וואָסער, און זיי וועלן באַנומען ווערן איינער מיטן אנדערן, און וועלן אייגיין פאַר זייערע זינד.

ה

1 און דו מענטשניקנד, נעם דיר אַ שאַרפע שווערד— פאַר אַ גאַלמעסער זאַלסטו זי דיר נעמען, און אַריבערפירן איבער דיין קאַפּ און איבער דיין באַרד; און זאַלסט דיר נעמען וואָגשאַלן און עס צעטיילן. 2 אַ דריט־חלק זאַלסטו אין פייער פאַרברענען אין מיטן פון דער שטאַט, ווען עס ווערן פיל די טעג פון דער באַלענערונג;

און אַ דריט־חלק זאַלסטו נעמען, און שלאָגן מיט דער שווערד רונד אַרום דעם, און אַ דריט־חלק זאַלסטו צעשפּרייטן פאַרן ווינט; און אַ שווערד וועל איך אַרויסציען הינטער זיי. 3 און זאַלסט נעמען דערפון עטלעכע אין צאַל, און זיי אַיינבינדן אין דייער ברעגן. 4 און פון זיי זאַלסטו ווידער נעמען נעטלעכען, און זיי אַריינזאָרפן אין מיטן פייער, און זיי פאַרברענען אין פייער; דערפון וועט אַרויסגיין אַ פייער אויפן גאַנצן הויז פון ישראל. 5 אזוי האָט געזאָגט גאַט דער האַר: דאָס איז ירושלים; אין מיטן פון די פעלקער האָב איך זי באַשטאַט, מיט לענדער רונד אַרום איר.

ו אויף זי האָט ווידערשפעניקט מינע געזעצן
 צו טאָן ביז מער פון די פעלקער,
 און מינע חוקים—
 מער פון די לענדער וואָס רונד אַרום איר;
 וואָרום מינע געזעצן האָבן זיי פאַראַכט,
 און מינע חוקים, אין זיי זיינען זיי ניט געגאַנגען.
 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
 ווייל איר האָט אָנגעגעבן
 מער פון די פעלקער וואָס רונד אַרום אײך;
 אין מינע חוקים זייט איר ניט געגאַנגען,
 און מינע געזעצן האָט איר ניט געטאָן;
 צומאָל ווי די געזעצן פון די פעלקער וואָס רונד אַרום
 אײך
 האָט איר ניט געטאָן—
 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
 זע, איך אויך קום אויף דיר,
 און וועל טאָן אַ משפט אין דיר
 פאַר די אויגן פון די פעלקער.
 און איך וועל טאָן אויף דיר וואָס איך האָב ניט געטאָן,
 און וואָס איך וועל אַזוינס מער ניט טאָן,
 פון וועגן אַלע דינע אומווערדיקייטן.
 דרום וועלן עלטערן עסן זייערע קינדער אין דיר,
 און קינדער וועלן עסן זייערע עלטערן,
 און איך וועל טאָן אַ משפט אויף דיר,
 און אַל דיין איבערבלייב וועל איך צעשפּרייטן אויף
 אַלע ווינטן.
 דרום, אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
 פאַרוואָר, ווייל דו האָסט מיין הייליקטום פאַראומט
 רייניקט
 מיט אַלע דינע מיאוסקייטן
 און מיט אַלע דינע אומווערדיקייטן,
 דרום וועל איך אויך נדיך פאַרמינערן,
 און מיין אויג וועט ניט שווינען,
 און איך אויך וועל ניט דערבאַרימען.

אָרצות: וְתָמַר אֶת־מִשְׁפָּטֵי לְרִשְׁעָהּ מִדְּהַגְוִים וְאֶת־י
 חֲקוּתֵי מִדְּהָאָרְצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיהָ כִּי בְּמִשְׁפָּטֵי מַאֲסוֹ
 חֲקוּתֵי לֹא־הִלְכוּ בָהֶם: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה י
 יֵצֵן הַמִּנְכֶם מִדְּהַגְוִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם בְּחֲקוּתֵי לֹא
 הִלַּכְתֶּם וְאֶת־מִשְׁפָּטֵי לֹא עֲשִׂיתֶם וּבְמִשְׁפָּטֵי הַגּוֹים אֲשֶׁר
 סְבִיבוֹתֵיכֶם לֹא עֲשִׂיתֶם: לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה י
 הִנְנִי עֹלָד גַּם־אֲנִי וְעֲשִׂיתִי בְּתוֹכָךְ מִשְׁפָּטִים לְעֵינֵי הַגּוֹים:
 וְעֲשִׂיתִי כַּךְ אֶת אֲשֶׁר לֹא־עֲשִׂיתִי וְאֶת אֲשֶׁר־לֹא־עָשָׂה
 כְּמֹדוֹ עוֹד יֵצֵן פֶּלֶא־הַתְּעֹבְתֶיךָ: לָכֵן אֲבֹת יֹאכְלוּ י
 בָנִים בְּתוֹכָךְ וּבָנִים יֹאכְלוּ אֲבֹתָם וְעֲשִׂיתִי כַּךְ שְׁפָטִים
 וְחֲרִיתִי אֶת־פֶּלֶא־שְׂאֵרֵיךָ לְקִלְרוּחַ: לָכֵן חֲרָאֲנִי נְאֻם י
 אֲדֹנָי יְהוָה אֲסִילֹא יֵצֵן אֶת־מִקְדָּשִׁי טְמֵאת כְּבָל־שְׁקוּצִיךָ
 וּבְכָל־הַתְּעֹבְתֶיךָ וְנִסְאֲנִי אֲנִיעַ וְלֹא־תַחֲסוּ עֵינֵי וְנִסְאֲנִי
 לֹא אֶחְמֹל: שְׁלֹשְׁתֶּיךָ בְּדַבָּר יָמוּתוּ וּבְרָעֵב יִכְלוּ י
 בְּתוֹכָךְ וְהַשְׁלִישִׁית בְּחֶרֶב יִפְּלוּ סְבִיבוֹתֶיךָ וְהַשְׁלִישִׁית
 לְקִלְרוּחַ אֲוִיָּה וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם: וְכִלְיָה אֶפִּי וְהַנְּחוּתֵי י
 חֲמָתִי בָם וְהַנְּחַמְתִּי וְיָדַעַי כִּרְאֵנִי יְהוָה דִּבְרַתִּי בְּקִנְאָתִי
 בְּכֹלֹתֵי חֲמָתִי בָם: וְאֶתְנַדַּךְ לְחֶרֶפָה וּלְחֶרֶפָה בְּגוֹיִם י
 אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיךָ לְעֵינֵי כָל־עוֹבֵר: וְהוֹתָה חֶרֶפָה וְגִדּוּפָה י
 מוֹסֵר וּמִשְׁמָה לְגוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיךָ בְּעֲשׂוֹתֵי כַּךְ
 שְׁפָטִים בְּאֵף וּבְחֲמָה וּבְתַכְחֹת חֲמָה אֲנִי יְהוָה דִּבְרַתִּי:
 בְּשַׁלְחִי אֶת־יַחְצֵי הָרָעֵב הָרָעִים בָּהֶם אֲשֶׁר־הֵנוּ לְמִשְׁחִית
 אֲשֶׁר־אֲשַׁלַּח אוֹתָם לְשַׁחֲתֶכֶם וְרָעֵב אֶכֶף עֲלֵיכֶם
 וְשִׁכְרַתִּי לֶכֶס מִטַּהֲרֵלְחָם: וְשַׁלַּחְתִּי עֲלֵיכֶם רָעֵב וְחַיָּה י
 רָעָה וְשִׁכְלָד וְרֶבֶר וְהֵם יַעֲבֹרְכֶם וְחֶרֶב אָבִיא עֲלֵיךְ אֲנִי
 יְהוָה דִּבְרַתִּי:

ו' קס"ז ט"ק י"א למדשא אנדע כתיב יב' כצל

15 און עס וועט זיין אַ חרפה און אַ לעסטערונג,
 אַ מוסר און אַ שרעק,
 בײַ די פעלקער וואָס רונד אַרום דיר,
 ווען איך טו אַ משפט אויף דיר
 מיט כּעס און מיט גרימצאָרן און מיט שטראַפֿן פון
 גרימצאָרן—
 איך יהוה האָב גערעדט;
 16 ווען איך שיק אָן אויף זיי די בייזע פּיילן פון הונגער
 וואָס זיינען אויף אומצוברענגען,
 וואָס איך וועל זיי שיקן אײך אומצוברענגען;
 און הונגער וועל איך מערן אויף אײך,
 און וועל אײך צעברעכן דעם אונטערלען פון ברויט.
 17 און איך וועל אָנשיקן אויף אײך הונגער און בייזע חיות,
 און זיי וועלן דײַך אָן קינדער לאָזן;
 און פעסט און בלוט וועט דורכגיין דורך דיר,
 און אַ שווערד וועל איך ברענגען אויף דיר.
 איך יהוה האָב גערעדט.

18 אַ דריט־חלק פון דיר וועלן פון פעסט שטאַרבן,
 און אויסגיין פון הונגער אין דיר,
 און אַ דריט־חלק וועלן דורכן שווערד פאלן רונד
 אַרום דיר,
 און אַ דריט־חלק וועל איך אויף אַלע ווינטן
 צעשפּרייטן,
 און אַ שווערד וועל איך אַרויסציען הינטער זיי.
 19 און מיין כּעס וועט אויסגיין,
 און איך וועל באַרוען מיין גרימצאָרן אויף זיי,
 און איך וועל מיך שטילן;
 און זיי וועלן וויסן אז איך יהוה
 האָב גערעדט אין מיין פאַרדראָס,
 ווען איך לאָז אויס מיין גרימצאָרן אויף זיי.
 20 און איך וועל דײַך מאַכן פאַר אַ חורבן און פאַר
 אַ חרפה
 צווישן די פעלקער וואָס רונד אַרום דיר,
 פאַר די אויגן פון אַיטלעכן פאַרבייגייער.

11 וואָרטשפּיל: הָרָעֵב הָרָעִים.

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כִּי־אָרְסָם שִׁים פִּנְיָךְ אֶל־הָרִי
 יִשְׂרָאֵל וְהִנְבֵּא אֲלֵיהֶם: וְאָמַרְתָּ הָרִי יִשְׂרָאֵל שְׁמַעוּ דְבַר־
 אֲדֹנָי יְהוִה כִּהְדַּאמַר אֲדֹנָי יְהוִה לְהָרִים וּלְגִבְעוֹת לְאִפְּיָקִים
 וּלְגִבְעוֹת הַגְּבִי אֲנִי מְבִיא עֲלֵיכֶם חֶרֶב וְאִבְדֹתַי כְּמוֹתֵיכֶם:
 וְנִשְׁמָו מִזְבַּחֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ חֲמִינֵיכֶם וְהִפְלִיתִי חֲלָלֵיכֶם
 לִפְנֵי גְלוּלֵיכֶם: וְנָתַתִּי אֶת־פְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי גְלוּלֵיהֶם
 וְזֵרִיתִי אֶת־עֲצָמוֹתֵיכֶם סְבִיבוֹת מִזְבַּחֹתֵיכֶם: בְּכָל־
 מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם הָעָרִים תִּהְרַבְנָה וְהִכְמוֹת תִּישְׁמְנָה לְמַעַן
 יִהְרָבוּ וַיֵּאשְׁמוּ מִזְבַּחֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבְּתוּ גְלוּלֵיכֶם
 וְנִגְדְּלוּ חֲמִינֵיכֶם וְנִמְחוּ מֵעֵשִׂיכֶם: וְנָפַל חֶלֶל בְּתוֹכְכֶם
 וַיִּדְעֶתֶם כִּי־אֲנִי יְהוָה: וְהוֹתַרְתִּי בְּהוֹת לָכֶם פְּלִיטֵי חֶרֶב
 בְּנוֹיִם בְּהוֹרוֹתֵיכֶם בְּאַרְצוֹת: וְזָכְרוּ פְּלִיטֵיכֶם אוֹתִי בְּנוֹיִם
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּרְשָׁם אֲשֶׁר נִשְׁבַּרְתִּי אֶת־לְבָבְךָ הַזֶּה אֲשֶׁר־
 סָר מֵעָלַי וְאֵת עֵינֵיהֶם הַזֹּהוֹת אַחֲרַי גְלוּלֵיהֶם וְנִכְטָו
 בְּפָנֵיהֶם אֶל־הָרְעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ לְכָל תּוֹעֲבוֹתֵיהֶם: וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֲנִי יְהוָה לֹא אֶל־הֵנָּה דִּבַּרְתִּי לַעֲשׂוֹת לָהֶם הָרְעָה
 הַזֹּאת: כִּהְדַּאמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה בְּכַפְּךָ וּרְקִיעַ
 בְּרָגְלֶךָ וְאֶמְרָאֲחַ אֵל כָּל־תּוֹעֲבוֹת רַעוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר בְּחָרֶב בְּרַעֲב וּבְדָבָר יָפְלוּ: הֲרָחוֹק בְּדַבַּר יְמוֹת
 וְהִקְרוֹב בְּחָרֶב יָפוּל וְהִנְשָׂאֵר וְהִנְצִיז בְּרַעֲב יְמוֹת וְכִלְיֹתַי
 חֲמִיתִי בָּם: וַיִּדְעֶתֶם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּהוֹת חֲלָלֵיהֶם בְּתוֹךְ
 גְלוּלֵיהֶם סְבִיבוֹת מִזְבַּחֹתֵיהֶם אֵל כָּל־נִבְעָה רָמָה בְּכָל־
 רֵאשֵׁי הָהָרִים וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וְתַחַת כָּל־אֵלֶּה עֲבֹתָהּ
 מְקוֹם אֲשֶׁר נִתְנַשְׂשָׁם רִיחַ נִיחָח לְכָל גְלוּלֵיהֶם: וְנִטְיִיתִי
 אֶת־יָדַי עֲלֵיהֶם וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׂמָמָה וּמְשֻׁמָּה מִמְדַּבַּר
 דְּבַלְתָּהּ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו
 זאָגן:
 2 מענטשנקינד, טו דיין פנים צו די בערג פון ישראל,
 און זאָג נביאות צו זיי,
 3 און זאָלסט זאָגן: איר בערג פון ישראל,
 הערט דאָס וואָרט פון גאָט דעם האָר:
 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האָר
 צו די בערג און צו די הייכן,
 צו די גראָבנס און צו די טאָלן:
 זעט, איך ברענג אויף אייך אַ שווערד,
 און וועל אונטערברענגען אייערע בָּמוֹת.
 4 און פאַרוויסט ווערן וועלן אייערע מזבחות,
 און צעבראַכן ווערן וועלן אייערע זוננײלן;
 און איך וועל מאַכן פאַלן אייערע דערשלאָגענע
 פאַר אייערע אָפּגעטער.
 5 און איך וועל אַהנטאָן די פּגרים פון די קינדער פון ישראל
 פאַר זייערע אָפּגעטער,
 און איך וועל צעשפּרייטן אייערע ביינער
 רונד אַרום אייערע מזבחות.
 6 אין אַלע אייערע ווינערטער וועלן די שטעט חרב ווערן,
 און די בָּמוֹת וועלן פאַרוויסט ווערן;
 כדי חרב און וויסט ווערן זאָלן אייערע מזבחות,
 און צעבראַכן און צעשטערט ווערן זאָלן אייערע
 אָפּגעטער,
 און אָפּגעהאַקט ווערן זאָלן אייערע זוננײלן,
 און אויסגעמעקט ווערן זאָלן אייערע ווערק.
 7 און פאַלן וועלן דערשלאָגענע צווישן אייך,
 און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.
 8 אָבער איך וועל לאָזן אַן איבערבלייב:
 אַז איר זאָלט האָבן אַנטרונגענע פון שווערד צווישן די
 פעלקער,
 ווען איר ווערט צעשפּרייט אין די לענדער.
 9 און אייערע אַנטרונגענע וועלן מיך דערמאָנען
 צווישן די פעלקער וואָס זיי זיינען געפאַנגען געוואָרן אַהין,
 ווי אזוי איך בין געווען צעבראַכן
 פון וועגן זייער פאַרפירטן האַרצן
 וואָס האָט זיך אָפּגעקערט פון מיר,
 און פון וועגן זייערע אויגן
 וואָס זיינען געווען פאַרפירט נאָך זייערע אָפּגעטער;
 און זיי וועלן זיך עקלען פאַר זיך אַליין,
 וועגן די בייזן וואָס זיי האָבן געטאָן
 ביי אַלע זייערע אומווערדיקייטן.
 10 און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה;
 ניט אומזיסט האָב איך גערעדט
 זיי צו טאָן דאָסדאָזיקע בייז.
 11 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האָר:
 פאַטש מיט דיין האַנט,
 און קלאַפּ מיט דיין פּוס,
 און זאָג: ווי אויף אַלע בייזע אומווערדיקייטן
 פון דעם הויז פון ישראל;
 וואָרום פון שווערד, פון הונגער,
 און פון פעסט, וועלן זיי פאַלן.
 12 דער ווייטער וועט פון פעסט שטאַרבן,

ג' תלמוד ק"ד

און דער נאַנטער וועט פון שווערד פאַלן,
 און דער געבליבענער און באַלעגערטער
 וועט פון הונגער שטאַרבן:
 און איך וועל אויסלאָזן מיין גרימצאָרן אויף זיי.
 13 און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה,
 ווען זייערע דערשלאָגענע וועלן זיין צווישן זייערע
 אָפּגעטער
 רונד אַרום זייערע מזבחות,
 אויף יעטוועדער הויכן בערגל,
 אויף אַלע שפיצן בערג,
 און אונטער יעטוועדער צווייגהאַפטיקן בוים,
 און אונטער יעטוועדער געדיכטן אייכנבוים,
 אין דעם אָרט וואָס זיי האָבן דאָרטן געגעבן
 אַ געשמאַקן ריח צו אַלע זייערע אָפּגעטער.
 14 און איך וועל אויסשטרעקן מיין האַנט אויף זיי,
 און וועל מאַכן דאָס לאַנד אַ וויסט און וויסטעניש
 מער פון מדבר דבלה,
 אין אַלע זייערע ווינערטער;
 און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

11 וואָרטשפּיל: וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבְּתוּ.

1

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן:
 2 און דו מענטשנקינד, אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 אַ סוף צו דער ערד פון ישׂראל!
 געקומען אַ סוף אויף די פיר עקן פון לאַנד.
 3 אַצונד איז אַ סוף אויף דיר,
 און איך וועל אַנשיקן מיין צאָרן אויף דיר,
 און וועל דיר משפטן לויט דינע וועגן,
 און פאַרגעלטן אויף דיר אַלע דינע אומווערדיקייטן.
 4 און מיין אויג וועט דיר ניט שויןען,
 און איך וועל ניט דערבאַרימען;
 נײַערט דינע וועגן וועל איך פאַרגעלטן אויף דיר,
 און דינע אומווערדיקייטן וועלן אין דיין מיט בלייבן;
 און איר וועט וויסן אז איך בין יהוה.
 5 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 אַן אומגליק, אַ באַזונדער אומגליק אָט קומט!
 6 אַ סוף איז געקומען,
 געקומען דער סוף, אַ,
 ער האָט זיך דערוועקט אַן אויף דיר;
 אָט קומט עס!
 7 געקומען איז די רײ צו דיר,
 באַזונדער פון לאַנד;
 געקומען די צײַט,
 נאָנט איז דער טאָג פון מהומה,
 און אויס דער געהילך פון די בערג.
 8 אַצונד באַלד וועל איך אויסניסן מיין גרימצאָרן אויף
 דיר,
 און אויסלאָזן אויף דיר מיין כּעס,
 און דיר משפטן לויט דינע וועגן,
 און פאַרגעלטן אויף דיר אַלע דינע אומווערדיקייטן.
 9 און מיין אויג וועט ניט שויןען,
 און איך וועל ניט דערבאַרימען;
 לויט דינע וועגן וועל איך פאַרגעלטן אויף דיר,
 און דינע אומווערדיקייטן וועלן אין דיין מיט בלייבן;
 און איר וועט וויסן אז איך יהוה טו שלאָגן.

והיו דברי יהוה אלי לאמר: ואתה בן אדם כה אמר א
 אדני יהוה לאדמת ישראל קח בא הקיץ על ארבעת
 בנפות הארץ: עתה הקיץ עלך ושלחתי אפי כך ג
 ושפטתיך בדרךך ונתתי עלך את כל תועבותך: ולא ד
 תחוס עיני עלך ולא אחמול בך בדרךך עלך אתן
 ותועבותך בתוכך תהיין וידעתם כראני יהוה: ה
 כה אמר אדני יהוה רעה אחת רעה הגה באה: ו קח
 בא בא הקיץ הקיץ אלך הגה באה: באה הצפירה ו
 אלך יושב הארץ בא העת קרוב היום מהומה ולא יחד
 הרים: עתה מקרוב אשפוך חמתי עלך וכליתי אפי כך ח
 ושפטתיך בדרךך ונתתי עלך את כל תועבותך: ולא ט
 תחוס עיני ולא אחמול בך בדרךך עלך אתן ותועבותך
 בתוכך תהיין וידעתם כי אני יהוה מכה: הגה היום י
 הגה באה יצאה הצפירה צין המטה פרח הזרזן: החכם י
 קם למטה הרשע לארמיהם ולא מהמונם ולא מהמתחם
 ולא ינה בהם: בא העת הגיע היום הקונה אל ישמח ב
 והמכר אל יתאבל כי הרון אל כל המונה: כי המכר י
 אלה ממכר לא ישוב ועוד בחיים חותם ביהונון אל כל
 המונה לא ישוב ואיש בעינו חתה לא יתחוקו: תקעו י
 בתקוע והבין הכל ואין הלך למלחמה כי חרונ אל
 כל המונה: התרב בחוץ והתבר והרעב מבית אשר ט
 בשדה בתרב ימות ואשר בעיר רעב ודבר יאכלנו: ו
 ופלטו פליטיהם והיו אלה החרים ביוני הנאות כלם המות ט
 איש בעינו: כל היהודים תרפינה וכל ברכים תלכנה מים: ז
 והגרו שקים וכסתה אותם פלצות ואל כל פנים בושח ח
 ובכל ראשיהם קרהה: כספם בחוצות ישליכו והכסם ט

10 אָט איז דער טאָג,

ב' אבני קי ה' כ"א אדר יב' קס"מ

14 געבלאָזן דעם האָרן,
 און אַנגעברײַט אַלצדינגו,
 און ניטאָ ווער זאָל גיין אויף מלחמה;
 וואָרום מיין גרימצאָרן איז אויף איר גאַנצן געזעמל.
 15 דערויסן די שווערד,
 און אינעווייניק די פעסט און דער הונגער;
 דער וואָס אין פעלד וועט דורכן שווערד שטאַרבן,
 און דער וואָס אין שטאָט, וועט אים הונגער און פעסט אויפּעסן.
 16 און זײַערע אַנטרוגענע וועלן אַנטריגען,
 און וועלן זײַן אויף די בערג,
 ווי טויבן פון די טאָלן,
 וואָס אַלע טוען זײַ ברומען;
 איטלעכער פון וועגן זײַן זינד.
 17 אַלע הענט וועלן שלאָף ווערן,
 און אַלע קני וועלן רינען מיט וואָסער.
 18 און זײַ וועלן אַנגורטן זאָקלדידער,
 און אַ שוידער וועט זײַ באַדעקן,
 און אויף אַלע פּנימער וועט זײַן אַ בושח,
 און אויף אַלע זײַערע קעפּ אַ פּליך.
 19 זײַער וילבער וועלן זײַ אויף די גאַסן אַרויסוואַרפן,
 און זײַער גאַלד וועט אַן אומרײַנקייט ווערן.

אָט קומט עס!
 אויסגעפאלן איז די רײ,
 געשפּראַצט האָט דער שטעקן,
 געבליט האָט די מוטויליקייט.
 11 אומרעכט איז אויסגעוואַקסן
 אין אַ שטעקן פון שלעכטיקייט;
 ניט פון זײַ קומט אַרויס,
 און ניט פון זײַער געזעמל,
 און ניט פון זײַער געטומל;
 און ניטאָ קיין געהויבנקייט אין זײַ.
 12 געקומען איז די צײַט,
 דערגרײַכט האָט דער טאָג;
 דער קויפּער זאָל זיך ניט פּרייען,
 און דער פאַרקויפּער זאָל ניט טרויערן,
 וואָרום אַ גרימצאָרן איז אויף איר גאַנצן געזעמל.
 13 וואָרום דער פאַרקויפּער וועט צום פאַרקויפּטן
 אין זײַן לעבנס לעבן זיך ניט אומקערן;
 ווײַל אַ ועאונג איז אויף איר גאַנצן געזעמל,
 עס זאָל זיך ניט אומקערן;
 און פון וועגן זײַן זינד אין זײַן לעבן
 וועט זיך קײנער ניט דערהאַלטן.

וואָרטשפּיל: וואָרטשפּיל: לאַיפּהם נלאַ מהמונם נלאַ מהמהם. א ב האַרטשפּיל: קץ-קץ הקיץ.

זייער זילבער און זייער גאלד וועט זיי ניט קענען מציל זיין

אין טאָג פון גאַטס גרימצאָרן;

זייער לייב וועלן זיי ניט אַנוועטן

און זייערע אינגעווייד וועלן זיי ניט אַנפילן;

וואָרום די שטרויכלונג צו זייער זינד איז דאָס געווען,

²⁰ און זייער שיינע צירונג וואָס זיי האָבן פאַר אַ שטאַלץ

געמאַכט;

און בילדער פון זייערע מיאוסע אומווערדיקייטן

האָבן זיי דערפון אויסגעאַרבעט;

דרום מאַך איך עס זיי פאַר אַן אומרייניקייט.

²¹ און איך וועל עס געבן אין דער האַנט פון פרעמדע צו

רויב,

און צו די שלעכטע פון דער ערד צו פאַנגן,

און זיי וועלן עס פאַרשוועכן.

²² און איך וועל אַפּדרייען מיין פנים פון זיי,

און מע וועט פאַרשוועכן מיין פאַרבאַרגעניש;

יא, איינברעכער וועלן קומען אין איר,

און וועלן זי פאַרשוועכן.

²³ גרייט צו די קייטן,

וואָרום דאָס לאַנד איז פול מיט בלוטשולד,

און די שטאַט איז פול מיט אומרעכט.

²⁴ און איך וועל ברענגען די ערגסטע פון די פעלקער,

און זיי וועלן ירשען זייערע הייזער;

און איך וועל פאַרשטערן דעם שטאַלץ פון די שטאַרקע;

און פאַרשוועכט ווערן וועלן זייערע הייליקטומען.

²⁵ אַ שוידערניש קומט,

און זיי וועלן זוכן שלום, און עס וועט ניט זיין.

²⁶ אַ בראַך אויף אַ בראַך וועט קומען,

און אַ הערונג נאָך אַ הערונג וועט זיין;

און זיי וועלן זוכן אַ זעאונג פון נביא,

און די תורה וועט פאַרלאָרן ווערן פון כהן,

און אַן עצה פון די זקנים.

²⁷ דער מלך וועט טרויערן,

און דער פירשט וועט זיך אַנקליידן מיט וויסטקייט,

און די הענט פון דעם פאָלק פון לאַנד וועלן צעטומלט ווערן;

לויט זייער וועג וועל איך טאָן מיט זיי,

און מיט זייערע משפטים וועל איך זיי משפטן;

און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

לְנֹדָה יְהוָה בְּסַפֵּם וְהִבֵּם לֹא-יִוָּכַל לְהַצִּילֵם בַּיּוֹם עֲבַרְתָּ
יְהוָה נַפְשָׁם לֹא יִשְׁבְּעוּ וּמַעֲיָהֶם לֹא יִמְלְאוּ כִּי-מִכְשׁוֹל
כ עֵינֵם יְהוָה: וְצָבִי עָדָיו לְנֹאֵן שְׁמֹרוּ וְצִלְמֵי תוֹעֲבֹתֵיכֶם
כא שְׁקֻצֵיכֶם עֲשׂוּ בּוֹ עַל-כֵּן נִתְּתִיו לָהֶם לְנֹדָה: וְנִתְּתִיו
כב בְּיַד-הַתּוֹרִים לָבוֹ וּלְרֹשְׁעֵי הָאָרֶץ לְשַׁלַּל וְחַלְלוּהָ: וְהִסְבֵּיתִי
כג פְּנֵי מִזְבֵּחַ הַחֲלָלוֹ אֶת-צִפּוֹנִי וּבְאַרְבֵּה פְּרִיצִים וְחַלְלוּהָ:
כד עֲשֵׂה הַרְתֹּק כִּי הָאָרֶץ מְלֹאָה מִשְׁפֵּט דָּמִים וְהָעִיר מְלֹאָה
כה דָּמָם: וְהִבַּאתִי רֵעִי גֹיִם וְרִשְׁוּ אֶת-כַּתֵּיבֵיהֶם וְהִשְׁבַּתִּי
כז גֹּאֲזֵי עֵינִים וְנִחְלָו מִקְדָּשֵׁיהֶם: קַהְדֵּהֲבֹא וּבְקִשְׁו שְׁלוֹם
כו וְאָנֹן: הוֹה עַל-הַיְהוּדָה תָּבוֹא וְשִׁמְעָה אֶל-שְׁמוּעָה תְּהוּדָה
כז וּבְקִשְׁו חוֹזֵן מִנְבִּיא וְתוֹרָה תֵּאבֵד מִכֶּהֱן וְעֵצָה מִזְקֵנִים:
כח הַמֶּלֶךְ וְהָאֶבֶל וְנִשְׂאֵא יִלְבֹּשׁ שִׁמְמָה וְיָדִי עַס־הָאָרֶץ
כט תִּבְהַלְלָה מִדְּרָכָם אַעֲשֵׂה אֹתָם וּבְמִשְׁפָּטֵיהֶם אֲשַׁפֵּטֵם
וְדַעֲו כִּי-אֲנִי יְהוָה:

ח

א וְהָיִי בַשָּׁנָה הַשְּׁשִׁית בְּשֵׁשִׁי בַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ אָנֹכִי יוֹשֵׁב
ב בְּבֵיתִי וְתִקְנִי יְהוּדָה יוֹשְׁבִים לְפָנַי וְתַפֵּל עָלַי שֵׁם יְדִ
ג אֲדֹנָי יְהוָה: וְאַרְאֶה וְהִנֵּה דְמוּת כְּמִרְאֵה-אֵשׁ מִמִּרְאֵה
ד מִתְנַיִז וּלְמִשָּׁה אֵשׁ וּמִמִּתְנַיִז וּלְמַעְלָה כְּמִרְאֵה-זָהָר כַּעֲנַן
ה הַחֲשְׁמֵלָה: וַיִּשְׁלַח תְּבִנִית יָד וַיִּקְחֵנִי בְּצִיצֵת רֹאשִׁי וְהִשְׂאֵ
ו אֹתִי רֵיחַ | בְּיַד-הָאָרֶץ וּבִין הַשָּׁמַיִם וְתָבֹא אֹתִי יְרוּשָׁלַּיִם
ז בְּמִרְאֵת אֱלֹהִים אֶל-פֶּתַח שַׁעַר הַפְּנִימִית הַפּוֹנֶה צְפוֹנָה
ח אֲשֶׁר-שָׁם מוֹשֵׁב סָמָל הַקְּנָאָה הַמְּקַנָּה: וְהִנֵּה-שָׁם כְּבוֹד
ט אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּמִרְאֵה אֲשֶׁר רָאִיתִי בְּבַקְעָה: וַיֹּאמֶר אֵלַי
י בְּךָ אֲדָם שֹׂא-נֶאֱמַר עֵינֶיךָ הִרְדָּךְ צְפוֹנָה וְאֲשֵׁא עֵינֵי הִרְדָּךְ
י א צְפוֹנָה וְהִנֵּה מִצְפּוֹן לְשַׁעַר הַמּוֹזָבַח סָמָל הַקְּנָאָה הַזֹּהָר
י א בְּבַקְעָה: וַיֹּאמֶר אֵלַי בְּךָ אֲדָם הִרְאֶה אֹתָהּ מִהֶם עֲשִׂים

1, כא' חללתיך כה' כציל כז' כיא וכמשפטיהם
ח, ב' סחז נס'ט ו' מה' דם'ך

ח ¹ און עס איז געווען אין זעקסטן יאָר, אין זעקסטן חודש, אין פינפטן טאָג פון חודש, ווי איך זיך אין מיין הויז, און די עלטסטע פון יהודה זיצן פאַר מיר, אַזוי איז דאָרטן געפאַלן אויף מיר די האַנט פון גאָט דעם האַר. ² און איך האָב געזען, ערשט אַ געשטאַלט אַזוי ווי דאָס אויסזען פון פייער: פון דעם אויסזען פון זיינע לענדן און אַראָפּ פייער, און פון זיינע לענדן און אַרויף אַזוי ווי דאָס אויסזען פון גלאַנציקייט, אַזוי ווי דער אַנבליק פון בורשטיין. ³ און ער האָט אויסגע- שטרעקט אַ געשטאַלט פון אַ האַנט, און האָט מיך אָנגענומען פאַר אַ לאַק פון מיין קאַפּ, און אַ ווינט האָט מיך געטראָגן צווישן ערד און צווישן הימל, און האָט מיך געבראַכט אין זעאונגען פון גאָט קיין ירושלים, צום איינגאַנג פון דעם אינעוויי- ניקסטן טויער וואָס איז געקערט צו צפון, וואָס דאָרטן איז געווען דער אָרט פון דעם דערצערנבילד וואָס דערצערנט. ⁴ ערשט דאָרטן איז די פראַכט פון דעם גאָט פון ישראל, אַזוי ווי די זעאונג וואָס איך האָב געזען אין טאַל. ⁵ און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, הייב אַקאַרשט אויף דייע אויגן קעגן צפון. האָב איך אויפגעוהויבן מייע אויגן קעגן צפון, ערשט אין צפון פון דעם טויער פון מוזבא איז דאָסדאָזיקע דערצערנבילד, ביים אַריינגאַנג. ⁶ און ער האָט צו מיר געזאָגט:

מענטשניקניד, דו זעסט וואָס זיי טוען? די גרויסע אומ-
ווערדיקייטן וואָס דאָס הויז פון ישראל טוט דאָ, כדי איך
זאל מיך דערווייטערן פון מיין הייליקטום? און וועסט
נאָך ווייטער זען גרעסערע אומווערדיקייטן. און ער
האַט מיך געבראַכט צום איינגאַנג פון הויף, און איך האָב
געזען, ערשט אַ לאַך איז אין דער וואַנט. האָט ער צו
מיר געזאָגט: מענטשניקניד, גראָב אַקאַרשט אין דער וואַנט.
און איך האָב געגראָבן אין דער וואַנט, ערשט אַן איינגאַנג.
האַט ער צו מיר געזאָגט: גיי אַרײַן, און זע די בײַזע אומ-
ווערדיקייטן וואָס זיי טוען דאָ. ¹⁰ בין איך אַרײַנגעגאַנגען,
און האָב געזען, ערשט אַלערליי אומווערדיקע געשטאַלטן
פון שרצים און בהמות, און אַלערליי אָפגעטער פון דעם
הויז פון ישראל, זײַנען אויסגעקריצט אויף דער וואַנט
רונד אַרום. ¹¹ און פאַר זיי שטייען זיבעציק מאַן פון די
עלטסטע פון דעם הויז פון ישראל, און יאָגוּיָהוּ דער זון
פון שָפָנען שטייט אין מיטן פון זיי, און איטלעכער מיט
זײַן רײכערפאַן אין זײַן האַנט, און אַ דיקער וואַלקן פון
דעם ווײַרויך גײט אויף. ¹² האָט ער צו מיר געזאָגט:
האַסטו געזען, מענטשניקניד, וואָס די עלטסטע פון דעם
הויז פון ישראל טוען אין דער פינצטערניש, איטלעכער
אין זײַנע בילדערקאַמערן? וואָרום זיי זאָגן: גאַט זעט אונדז
ניט, פאַרלאָזן האָט גאַט דאָס לאַנד. ¹³ און ער האָט צו
מיר געזאָגט: וועסט נאָך ווייטער זען גרעסערע אומ-
ווערדיקייטן וואָס זיי טוען. ¹⁴ און ער האָט מיך געבראַכט
צו דעם טויעראַיינגאַנג פון גאַטס הויז וואָס צו צפון, ערשט
דאַרטן זיצן די ווייבער און באַוויינען תּמוז. ¹⁵ האָט ער

תּוֹעֲבוֹת גְדֹלוֹת אֲשֶׁר בֵּית־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ פֶּה לְרַחֵקָה
מֵעַל מִקְדָּשׁי וְעוֹד תֵּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֲבוֹת גְדֹלוֹת: וַיָּבֹא
אֵתִי אֶל־פֶּתַח הַחֲצֵר וְאֶרְאֶה וְהִנֵּה חֲרָאֵת בְּקִיר:
וַיֹּאמֶר אֵלַי בְּדָאָם חֲתָרְנָא בְּקִיר וְאֶחָתֵר בְּקִיר וְהִנֵּה
פֶּתַח אַחֵר: וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא וּרְאֵה אֶת־הַתּוֹעֲבוֹת הָרְעוּת
אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים פֶּה: וְאָבֹא וְאֶרְאֶה וְהִנֵּה כָל־תְּבִנּוֹת
רַמֵּשׁ וּבִהְמָה שֶׁקֶץ וְכָל־גְּלוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל מִחֻקָּה עַל־
הַקִּיר סָבִיב וְסָבִיב: וְשָׂבְעִים אִישׁ מוֹקֵנֵי בֵּית־יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמְרוּ כִּי־שָׁפֵן עַמֵּד בְּחוּכֶם עֹמְדִים לַפְּנִיָּה וְאִישׁ
מִקְטָרְתוֹ בִּידוֹ וְעֵתֵר עֲנֵד־הַקְטָרֶת עֲלָהּ: וַיֹּאמֶר אֵלַי
הֲרֵאִיתָ בְּדָאָם אֲשֶׁר זָקְנֵי בֵּית־יִשְׂרָאֵל עֹשִׂים בַּחֲשֵׁךְ
אִישׁ בַּחֲדָרֵי מִשְׁבִּיתוֹ כִּי אֹמְרִים אֵין הִנֵּה רֵאָה אֲתָנוּ
עֹבֵב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֵלַי עוֹד תֵּשׁוּב תִּרְאֶה י
תּוֹעֲבוֹת גְדֹלוֹת אֲשֶׁר־הִמָּה עֹשִׂים: וַיָּבֹא אֵתִי אֶל־פֶּתַח י
שַׁעַר בֵּית־יְהוָה אֲשֶׁר עַל־הַצִּפּוּנָה וְהִנֵּה־שָׁם הַנְּשִׂיִם
יֹשְׁבוֹת מִבְּכוֹת אֶת־הַתּוֹז: וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרֵאִיתָ בְּדָאָם י
עוֹד תֵּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֲבוֹת גְדֹלוֹת מְאֹלָה: וַיָּבֹא אֵתִי אֶל־
חֲצֵר בֵּית־יְהוָה הַפְּנִימִית וְהִנֵּה־פֶתַח הַיֵּבֶל יְהוָה בֵּין
הָאֵילִם וּבֵין הַמּוֹבְחִים כְּעֵשְׂרִים וְחַמֶּשֶׁה אִישׁ אַחֲרֵיהֶם
אֶל־הַיֵּבֶל יְהוָה וּפְנֵיהֶם קְדָמָה וְהִמָּה מִשְׁתַּחֲוִיִּים קְדָמָה
לְשִׁמְשׁ: וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרֵאִיתָ בְּדָאָם הַגָּבֹל לְבֵית יְהוָה י
מַעֲשׂוֹת אֶת־הַתּוֹעֲבוֹת אֲשֶׁר עֲשֶׂרְפָּה בִּי־מִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ
חֶמֶס וַיִּשְׁבוּ לְהַכְעִיסֵנִי וְהִנֵּם שְׁלָחוּם אֶת־הַמּוֹרָה אֶל־
אֶפֶס: וְנִסְיָאֵנִי אַעֲשֶׂה בַּחֲמָה לְאַתְחֹס עֵינַי וְלֹא אֶחְמַל י
וְקִרְאוּ בְּאֹזְנֵי קוֹל גְּדוֹל וְלֹא אֲשַׁמֵּעַ אוֹתָם:

וַיִּקְרָא בְּאֹזְנֵי קוֹל גְּדוֹל לֵאמֹר קָרְבוּ פְּקֻדוֹת הָעִיר וְאִישׁ א
כָּלִי מִשְׁחָתוֹ בְּיָדוֹ: וְהִנֵּה שֵׁשָׁה אַנְשִׁים בָּאִים מִהַרְרָה י

¹⁶ דרום וועל איך אויך טאן מיט גרימצאָרן;
מיין אויג וועט ניט שויןען,
און איך וועל ניט דערבאַרימען;
און זיי וועלן שרייען אין מיין אויער אויף אַ הויך קוֹל,
און איך וועל זיי ניט צוהערן.

ט און אַ הויכער קוֹל האָט אויסגערופן אין מיין אויער, אזוי צו זאָגן: מאַכט גענענען די וואָס זײַנען געזעצט אויף דער
שטאַט, און איטלעכען מיט זײַן צעשטערגעצײג אין זײַן האַנט. ² ערשט זעקס מענער זײַנען אָנגעקומען פון דעם וועג

פון דעם אויבערשטן טויער וואָס איז געקערט צו צפון, און
 איטלעכער מיט זיין ברעכגעצייג אין זיין האַנט, און איין
 מאַן צווישן זיי אָנגעטאָן אין ליינען מיט אַ שרייבערס
 טינטהאַרן אויף זיינע לענדן. און זיי זיינען געקומען, און
 האָבן זיך געשטעלט לעבן דעם קופערנעם מוצב. ^ג און
 די פראַכט פון דעם גאָט פון ישראל האָט זיך אויפגעהויבן
 פון איבער דעם כרוּב וואָס זי איז אויף אים געווען, צו
 דעם שוועל פון הויז; און ער האָט גערופן צו דעם מאַן
 אָנגעטאָן אין ליינען, וואָס אַ שרייבערס טינטהאַרן איז געווען
 אויף זיינע לענדן. ^ד און גאָט האָט צו אים געזאָגט: גיי דורך
 אין מיטן שטאָט, אין מיטן ירוּשלים, און זאָלסט אַנצייכענען
 אַ צייכן אויף די שטערנס פון די מענטשן וואָס זיפצן און
 קרעכצן אויף אַלע אומווערדיקייטן וואָס ווערן געטאָן אין
 איר. ^ה און צו יענע האָט ער געזאָגט פאַר מיינע אויערן:
 גייט דורך אין שטאָט הינטער אים, און שלאָגט; אַייער
 אויג זאָל ניט שווינען, און איר זאָלט ניט דערבאַרימען. ^ו אַ
 זקן, אַ בָּחור און אַ מיידל, און קליינע קינדער און ווייבער,
 זאָלט איר הרגען צום טויט, נאָר צו קיין מענטשן וואָס אויף
 אים איז דער צייכן, זאָלט איר ניט גענענען; און פון מיין
 הייליקטום זאָלט איר אָנהייבן. האָבן זיי אָנגעהויבן פון
 די אַלטע לייט וואָס פאַרן הויז. ^ז און ער האָט צו זיי
 געזאָגט: פאַראומרײניקט דאָס הויז, און פילט אָן די הויפן
 מיט דערשלאָגענע; גייט אַרויס! און זיי זיינען אַרויס-
 געגאַנגען, און האָבן געשלאָגן אין שטאָט. ^ח און עס איז

שַׁעַר הַעֲלֹיִן אֲשֶׁר | מִפְּנֵה צְפוֹנָה וְאִישׁ כָּלִי מִפְּצוּ בְּיָדוֹ
 וְאִישׁ־אַחַד בְּתוֹכֶם לִבֵּשׁ בְּיָדָיו וְקִסַּת הַסֵּפֶר בְּמִתְנוּיָו
 וַיִּבְאוּ וַיַּעֲמֵדוּ אֶצְל מוֹבַח הַנְּחֹשֶׁת: וּכְבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 נִעְלָה מֵעַל הַכְּרוּב אֲשֶׁר הָיָה עֲלָיו אַל מִסְּפַת הַבַּיִת
 וַיִּקְרָא אֶל־הָאִישׁ הַלְּבַשׁ הַבְּדִים אֲשֶׁר קִסַּת הַסֵּפֶר
 בְּמִתְנוּיָו: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו עֲבֹר בְּתוֹךְ הַעֵינִי בְּתוֹךְ
 יְרוּשָׁלַם וְהַתּוֹת תָּהוּ עַל־מִצְחֹת הָאֲנָשִׁים הַנֹּאנָחִים
 וְהַנֹּאנָקִים עַל כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הַנַּעֲשׂוֹת בְּתוֹכָהּ: וּלְאֶלֶּה
 אָמַר בְּאָזְנִי עֲבָרוּ בְּעִיר אַחֲרָיו וְהִבּוּ עַל־תַּחֲסֵם עֵינֵיכֶם
 וְאַל־תִּחְמְלוּ: זָקֵן בָּחור וּבְתוּלָה וְטַף וְנָשִׁים תִּהְרַגוּ
 לְמִשְׁחֵית וְעַל־כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־עָלָיו הָתָו אֶל־תִּגְשׂוּ
 וּמִמֶּקְדָּשִׁי תִּחְלוּ וַיִּחְלוּ בְּאֲנָשִׁים הַזִּקְנִים אֲשֶׁר לִפְנֵי הַבַּיִת:
 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם טַמְאוּ אֶת־הַבַּיִת וּמִלֵּאוּ אֶת־הַחֲצֵרוֹת
 חֲלָלִים צֵאוּ וַיֵּצְאוּ וְהִבּוּ בְּעִיר: וַיְהִי כִּהְפֹתֵם וַנֹּאשְׂאָר
 אָנִי וַאֲבֵלָה עַל־פְּנֵי וַאֲוֹעֵק וַאֲמַר אֵלֶיהָ אֲדֹנָי יְהוִה הַמְּשַׁחֵת
 אֶתְּךָ כָּל־שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל בְּשִׁפְכְּךָ אֶת־חַמְתְּךָ עַל־
 יְרוּשָׁלַם: וַיֹּאמֶר אֵלָי עֵן בֵּית־יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה גְּדוּלָּה
 בְּמֵאד מְאֹד וּתְמָלֵא הָאָרֶץ דְּמִים וְהַעִיר מְלֵאָה מִטֵּה כִּי
 אָמְרוּ עֹב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ וְאָן יְהוָה רָאָה: וְגַם־אָנִי
 לֹא־תַחֲסֹם עֵינִי וְלֹא אֶחְמַל דְּרַכֶּם בְּרֹאשֶׁם נִתְתִּי: וְהָיָה
 הָאִישׁ | לִבֵּשׁ הַבְּדִים אֲשֶׁר הִקְסַת בְּמִתְנוּיָו מְשִׁיב הַדָּבַר
 לֵאמֹר עֲשִׂיתִי כְּאֲשֶׁר צִוִּיתִנִּי:

וַאֲרָאָה וְהָיָה אֶל־הַרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הַכְּרֻבִים כְּאֶבֶן
 סַפִּיר כַּמְדָּאָה דְּמוֹת כֶּסֶף נִרְאָה עֲלֵיהֶם: וַיֹּאמֶר אֶל־
 הָאִישׁ | לִבֵּשׁ הַבְּדִים וַיֹּאמֶר בֹּא אֶל־בֵּינֹת לְגִלְגָּל
 אֶל־תַּחַת לְכְרוּב וּמִלֵּא חֲפִנְךָ נְחֹל־אֵשׁ מִבֵּינֹת

ט, ד' אלו יד ה' אקד עינסם ק זח' ככל ט' כיא חסס יט' כל וסר ק

געווען, ווי זיי האָבן געשלאָגן, און איך בין געבליבן אליין, אַזוי בין איך געפאלן אויף מיין פנים, און איך האָב
 געשריען, און געזאָגט: וויי, גאָט דו האָר, ווילסטו אומברענגען דעם גאַנצן איבערבלייב פון ישראל מיט וואָס
 דו גיסט אויס דיין גרימצאָרן אויף ירוּשלים? ^ג האָט ער צו מיר געזאָגט: די זינד פון דעם הויז פון ישראל און יהודה איז
 זייער זייער גרויס, און דאָס לאַנד איז אָנגעפילט מיט בלוט, און די שטאָט איז פול מיט אומגערעכטיקייט, וואָרום זיי זאָגן:
 פאַרלאָזן האָט גאָט דאָס לאַנד, און גאָט זעט ניט.

¹⁰ דרום וועט אויך מיין אויג ניט שווינען,

און איך וועל ניט דערבאַרימען;

זייער וועג וועל איך פאַרגעלטן אויף זייער קאַפּ.

¹¹ ערשט דער מאַן אָנגעטאָן אין ליינען וואָס דער טינטהאַרן איז געווען אויף זיינע לענדן, האָט געבראַכט אַן ענטפער, אַזוי
 צו זאָגן: איך האָב געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס דו האָסט מיר באַפוילן.

¹² און איך האָב געווען, ערשט אויף דעם הימל וואָס איבערן קאַפּ פון די כרוּבִים האָט זיך באַוויזן אַזוי ווי סאַפִּירשטיין,
 אַזוי ווי דאָס אויסזען פון דער געשטאַלט פון אַ טראָן איבער זיי. ² און ער האָט גערעדט צו דעם מאַן וואָס איז געווען
 אָנגעטאָן אין ליינען, און ער האָט געזאָגט: גיי אַרײַן צווישן די רעדער, אונטער דעם כרוּב, און פיל אָן דייע הויפנס מיט

פֿיִער־קוֹלֶן פֿון צווישן די כְּרוּבִים, און טו אַ וואָרף אויף דער שטאַט. אִיז ער אַרײַנגעגאַנגען פֿאַר מײַנע אויגן. און די כְּרוּבִים זײַנען געשטאַנען רעכטס פֿון הויז, ווען דער מאַן אִיז אַרײַנגעגאַנגען; און אַ וואָלקן האָט אָנגעפֿילט דעם אינעווייניקסטן הויף. ⁴ און די פֿראַכט פֿון גאַט האָט זיך אויפֿגעהויבן פֿון איבער דעם כְּרוּב צום שוועל פֿון הויז; און דאָס הויז אִיז אָנגעפֿילט געוואָרן מיטן וואָלקן. און דער הויף אִיז געווען פֿול מיט דעם שײן פֿון גאַטס פֿראַכט. ⁵ און דאָס גערויש פֿון די פֿליגלען פֿון די כְּרוּבִים האָט זיך געהערט ביזן אויסנווייניקסטן טויער, אַזוי ווי דער קול פֿון גאַט אַלמאַכטיקן, ווען ער רעדט. ⁶ און עס אִיז געווען, ווי ער האָט באַפוֹלן דעם מאַן וואָס אִיז געווען אָנגעטאַן אין לײַנען, אַזוי צו זאָגן: נעם פֿייער פֿון צווישן די רעדער, פֿון צווישן די כְּרוּבִים, אַזוי אִיז ער אַרײַנגעגאַנגען, און האָט זיך געשטעלט לעבן אַ ראָד. ⁷ און דער כְּרוּב האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט פֿון צווישן די כְּרוּבִים צו דעם פֿייער וואָס צווישן די כְּרוּבִים, און ער האָט אויפֿגעהויבן און געגעבן אין די הויפּט פֿון דעם אָב געטאַנענעם אין לײַנען; און דער האָט עס גענומען, און אִיז אַרויסגעגאַנגען. ⁸ און בײַ די כְּרוּבִים האָט זיך געווען די געשטאַלט פֿון אַ מענטשנס האַנט אונטער זײַערע פֿליגלען. ⁹ און איך האָב געזען, ערשט פֿיר רעדער זײַנען לעבן די כְּרוּבִים, אײן ראָד לעבן אײן כְּרוּב, און דאָס אויסזען פֿון די רעדער אִיז געווען אַזוי ווי

לְכַרְבִּים וְנָרַק עֲלֵיהֶם וַבֹּא לְעֵינַי: וְהַכְּרוּבִים עֲמָדִים י מִימֵין לְבַיִת בְּבֹאֵי הָאִישׁ וְהִעֲנֵן מֵלֹא אֶת־הַחֲצֵר הַפְּנִימִית: וְהָיָה כְּבוֹד־יְהוָה מֵעַל הַכְּרוּב עַל מִפְתָּן ד הַבַּיִת וּמֵלֹא הַבַּיִת אֶת־הֶעָנָן וְהַחֲצֵר מֵלֹא אֶת־יְמִינָה כְּבוֹד יְהוָה: וְקוֹל כְּנָפֵי הַכְּרוּבִים נִשְׁמָע עַד־הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה כְּקוֹל אֱלֹשֶׁתַי בְּדַבְּרוֹ: וַיְהִי בְּצִוּוֹתַי אֶת־הָאִישׁ י לָבֶשׂ-הַבְּדִים לֵאמֹר קַח אִישׁ מִבִּינֹת לְגִלְגַל מִבִּינֹת לְכְרוּבִים וַבֹּא וַעֲמֹד אֶצֶל הָאוֹפֶן: וַיִּשְׁלַח הַכְּרוּב אֶת־ י דָּו מִבִּינֹת לְכְרוּבִים אֶל־הָאִשׁ אֲשֶׁר בֵּינֹת הַכְּרוּבִים וַיִּשָּׂא וַיְהֵן אֶל־הַפְּנֵי לָבֶשׂ הַבְּדִים וַיִּקַּח וַיֵּצֵא: וַיֵּרָא ה לְכַרְבִּים תְּבֵנִית יִרְאֶם תַּחַת כְּנַפְיָהֶם: וְאַרְאֶה וַיְהִי ה אַרְבַּעַה אוֹפְנִים אֶצֶל הַכְּרוּבִים אוֹפֶן אַחַד אֶצֶל הַכְּרוּב אַחַד וְאוֹפֶן אַחַד אֶצֶל הַכְּרוּב אַחַד וּמְרֹאֶה הָאוֹפְנִים כַּעַן אֲבָן תִּרְשִׁישׁ: וּמְרֹאֶיהֶם דְּמוּת אַחַד לְאַרְבַּעַתָּם י כַּאֲשֶׁר דְּוָה הָאוֹפֶן בְּתוֹךְ הָאוֹפֶן: בְּלִבָּתָם אֶל־אַרְבַּעַת י רַבְעִיהֶם יִלְכוּ לֹא יִסְבוּ בְּלִבָּתָם כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר־יִפְנֶה הָרֹאשׁ אֲחֵרָיו יִלְכוּ לֹא יִסְבוּ בְּלִבָּתָם: וְכֹל־בִּשְׂרָם י וּנְבָתָם וַיְדִיקָם וּבְנִפְיָהֶם וְהָאוֹפְנִים מֵלֵאִים עֵינִים סָבִיב לְאַרְבַּעַתָּם אוֹפְנִיהֶם: לְאוֹפְנִים לְדָם קוֹרָא הַגִּלְגַל בְּאוֹנֵי: י וְאַרְבַּעַה פְּנִים לְאַחַד פְּנֵי הָאֶחָד פְּנֵי הַכְּרוּב וּפְנֵי הַשְּׂנִי י פְּנֵי אָדָם וְהַשְּׂלִישִׁי פְּנֵי אֲרִיָּה וְרַבִּיעִי פְּנֵי־נֶשֶׁר: וַיִּרְמוּ יו הַכְּרוּבִים הָיָה הַחֲזֵה אֲשֶׁר רָאִיתִי בְּנִהְרֵי־כְבֹּד: וּבְלִבַּת י הַכְּרוּבִים יִלְכוּ הָאוֹפְנִים אֶצְלָם וּבִשְׂאֵת הַכְּרוּבִים אֶת־ כְּנַפְיָהֶם לְרוּם מֵעַל הָאָרֶץ לְאִי־סְבוּ הָאוֹפְנִים נִסְיָהֶם י מֵאֶצְלָם: כַּעֲמָדָם יַעֲמָדוּ וּבְרוּמָם יִרְמוּ אוֹתָם כִּי רַח י הַחֲזֵה בָהֶם: וַיֵּצֵא כְּבוֹד יְהוָה מֵעַל מִפְתָּן הַבַּיִת וַיַּעֲמֹד י עַל־הַכְּרוּבִים: וַיִּשָּׂאֵי הַכְּרוּבִים אֶת־כְּנַפְיָהֶם וַיִּרְמוּ י

י' כח

דער אַנבליק פֿון גאַלדשטיין. ¹⁰ און זײַער אויסזען: אײן געשטאַלט אִיז געווען בײַ זײַ פירן, אַזוי ווי עס וואָלט זײַן אַ ראָד אין אַ ראָד. ¹¹ אַז זײַ זײַנען געגאַנגען, זײַנען זײַ געגאַנגען צו זײַערע פיר זײַטן: זײַ האָבן זיך ניט אומגעדרײט בײַ זײַער גיין, נײַערט צום אָרט ווױהין דער קאַפּ אִיז געווען געקערט, נאָך אים זײַנען זײַ געגאַנגען; זײַ האָבן זיך ניט אומגעדרײט בײַ זײַער גיין. ¹² און זײַער גאַנצער לײב, און זײַער רוקן, און זײַערע הענט, און זײַערע פֿליגלען, און די רעדער, זײַנען געווען פֿול מיט אויגן רונד אַרום—זײַערע רעדער בײַ זײַ פירן. ¹³ די רעדער, זײַ האָט מען אָנגערופֿן „דער גִּלְגַּל“ אין מײַנע אויערן. ¹⁴ און פֿיר פֿנימער זײַנען בײַ אַיטלעכן געווען: אײן פֿנים דער פֿנים פֿון אַ כְּרוּב, און דער צווייטער פֿנים דער פֿנים פֿון אַ מענטשן, און דער דריטער דער פֿנים פֿון אַ לײב, און דער פֿירטער דער פֿנים פֿון אַן אַדלער. ¹⁵ און די כְּרוּבִים האָבן זיך אויפֿגעהויבן. דאָס אִיז געווען די חיה וואָס איך האָב געזען בײַם טײך כְּבֹר. ¹⁶ און אַז די כְּרוּבִים זײַנען געגאַנגען, זײַנען געגאַנגען די רעדער לעבן זײַ, און אַז די כְּרוּבִים האָבן אויפֿגעשטעלט זײַערע פֿליגלען זיך אויפֿצוהײבן פֿון דער ערד, האָבן אויך די רעדער זיך ניט אָפֿגעדרײט פֿון לעבן זײַ. ¹⁷ אַז יענע זײַנען געשטאַנען, זײַנען די געשטאַנען, און אַז יענע האָבן זיך אויפֿגעהויבן, האָבן זײַ זיך אויפֿגעהויבן מיט זײַ, וואָרום דער גײסט פֿון דער חיה אִיז געווען אין זײַ. ¹⁸ און די פֿראַכט פֿון גאַט אִיז אַוועק פֿון דעם שוועל פֿון הויז, און האָט זיך געשטעלט אויף די כְּרוּבִים. ¹⁹ און די כְּרוּבִים האָבן אויפֿגעשטעלט זײַערע פֿליגלען, און האָבן זיך

י' ראָד אָדער ראָדווערק.

מִן־הָאָרֶץ לְעֵינַי בְּצִאתְכֶם וְהָאֹפֶנִים לְעִמְתְּכֶם וַיַּעֲמֹד
פָּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקְּדָמוֹנִי וּבָבֹד אֶל־יִשְׂרָאֵל
כ עלֵיהֶם מִלְמַעְלָה: הִיא הַחֲוָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת אֶלְהֵי־
כא יִשְׂרָאֵל בְּנֶהָר כְּבֹד וְאָדַע כִּי כְרוּבִים הָמָּה: אֲרָבְעָה
אֲרָבְעָה פָּנִים לְאֶחָד וְאֲרָבַע בְּנִפְסִים לְאֶחָד וּדְמוּת יְדֵי
כב אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם: וּדְמוּת פְּנֵיהֶם הָמָּה הַפָּנִים אֲשֶׁר
רָאִיתִי עַל־נֶהָר כְּבֹד מְרֵאִיהֶם וְאוֹתָם אִישׁ אֶל־עֵבֶר
פָּנָיו יִלְכוּ:

יא

וַתֵּשֶׂא אֹתִי רוּחַ וַתִּבֹּא אֵתִי אֶל־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקְּדָמוֹנִי
הַפְּנִיָה קְדִימָה וְהִנֵּה בִּפְתַח הַשַּׁעַר עֲשָׂרִים חַמְשָׁה אִישׁ
וְאֶרְאָה בְּתוֹכָם אֶת־יְאֹנָנְיָה בְּדַעֲוָר וְאֶת־פְּלִטְיָהוּ בֶן־
ב בְּנֵיהוּ שְׁרֵי הָעָם: וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם אֵלֶּה
הָאֲנָשִׁים הַחֹשְׁבִים אָנֹכִי וְהַיְעָצִים עֲצַתְךָ בְּעִיר הַזֹּאת:
ג הָאֲמָרִים לֹא כְּקְרוֹב בְּנוֹת בָּתִּים הוּא הַסִּיר וְאֲנַחְנוּ
ד הַבְּשָׂר: לָכֵן הִנְבֵּא עֲלֵיהֶם הִנְבֵּא בְּדָאָם: וַתִּפֹּל עָלַי
רוּחַ יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי אָמֵן לְהִדְאָמֵר יְהוָה בֵּן אֲמֹרְתָם
ו בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲלֹת רֹחְכֶם אֲנִי יִדְעֵתִיהָ: הַרְבִּיתֶם
ז הַלְלִיכֶם בְּעִיר הַזֹּאת וּמִלֵּאתֶם חוֹצְתֶיהָ חֶלֶל: לָכֵן כֹּה־
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַלְלִיכֶם אֲשֶׁר שָׂמַתֶם בְּתוֹכָהּ הָמָּה
ח הַבְּשָׂר וְהִיא הַסִּיר וְאַתְּכֶם הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ: חֲרַב יִרְאֶתֶם
ט וְחֲרַב אָבִיא עֲלֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מִתּוֹכָהּ וְנִתְּתִי אֶתְכֶם בְּיַד־זָרִים וְעִשִׂיתִי בְכֶם שְׁפָטִים:
י בְּחֲרַב תִּפְּלוּ עַל־נְבוּל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁשֶׁפֶט אֶתְכֶם וַיִּדְעַתֶם
יא כִּי־אֲנִי יְהוָה: הִיא לֹא־יִתְּהִיהָ לְכֶם לְסִיר וְאַתֶּם תִּהְיוּ
יב בְּתוֹכָהּ לְבָשָׂר אֶל־נְבוּל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁשֶׁפֶט אֶתְכֶם: וַיִּדְעַתֶם
כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר בַּחֲקִי לֹא הִלַּכְתֶּם וּמִשְׁפָּטִי לֹא

יא, ו' למרחאי ומלאחם ז' סכרין אצמא

אויפגעהויבן פון דער ערד פאר מינע אויגן ביי זייער
ארויסגיין, און די רעדער באגלייך מיט זיי; און זיי האָבן
זיך געשטעלט ביים איינגאַנג פון מורחטויער פון גאַטס
הויז; און די פראַכט פון דעם גאַט פון ישראל איז געווען
איבער זיי פון אויבן. ²⁰ דאָס איז די חיה וואָס איך האָב
געזען אונטער דעם גאַט פון ישראל, ביים טייך כְּבֹד; און
איך האָב דערקענט אַז דאָס זיינען כְרוּבִים. ²¹ צו פיר,
צו פיר פנימער זיינען ביי איטלעכן געווען, און פיר
פליגעלען ביי איטלעכן, און די געשטאַלט פון הענט פון אַ
מענטשן אונטער זייערע פליגעלען. ²² און די געשטאַלט
פון זייערע פנימער: דאָס זיינען געווען די פנימער וואָס
איך האָב געזען ביים טייך כְּבֹד, זייער אויסזען און זיי
גופא. איטלעכער צו דער זייט פון זיין פנים זיינען זיי
געגאַנגען.

יא

און אַ ווינט האָט מיך אויפגעהויבן, און האָט מיך
געבראַכט צו דעם מורחטויער פון גאַטס הויז וואָס
איז געקערט צו מזרח; ערשט אין דעם איינגאַנג פון טויער
זיינען פינף און צוואַנציק מאַן; און איך האָב געזען צווישן
זיי יְאֹנָנְיָה דעם זון פון עזורן, און פִּלְטִיָּהוּ דעם זון פון
בְּנֵיהוּ, די האַרן פון פּאַלֶק. ² און ער האָט צו מיר געזאָגט:
מענטשנקינד, דאָס זיינען די מענער וואָס טראַכטן
אומרעכט,

און עצהן ביזע עצות אין דערדאָזיקער שטאַט;

³ וואָס זאָגן: ניט אַזוי באַלד!

מע וועט נאָך בויען הייזער!

זי איז דער טאַפּ,

און מיר זיינען דאָס פלייש.

⁴ דרום זאָג נביאות אויף זיי,

זאָג נביאות, דו מענטשנקינד.

⁵ און דער גייסט פון גאַט איז געפאַלן אויף מיר, און ער
האָט צו מיר געזאָגט:

זאָג: אַזוי האָט גאַט געזאָגט:

אַזוי האָט איר געזאָגט, הויז פון ישראל,

און וואָס אייך קומט אויפן זינען דאָס ווייס איך.

⁶ איר האָט געמערט אייערע דערשלאָגענע

אין דערדאָזיקער שטאַט,

און אָנגעפילט אירע גאַסן מיט דערשלאָגענע.

⁷ דרום האָט גאַט דער האַר אַזוי געזאָגט:

אייערע דערשלאָגענע וואָס איר האָט אַוועקגעלייגט

אין איר,

זיי זיינען דאָס פלייש, און זי איז דער טאַפּ,

אַבער אייך וועט מען אַרויסציען פון איר.

⁵ פאר דער שווערד האָט איר מורא געהאַט,

און אַ שווערד וועל איך ברענגען אויף אייך,

זאָגט גאַט דער האַר.

⁶ און איך וועל אייך אַרויסציען פון איר מיט,

און וועל אייך געבן אין דער האַנט פון פרעמדע,

און וועל טאָן אויף אייך אַ משפט.

¹⁰ דורך דער שווערד וועט איר פאַלן;

אויפן געמאַרק פון ישראל וועל איך אייך משפטן;

און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.

¹¹ זי וועט אייך ניט זיין צום טאַפּ,

אַבער איר וועט זיין אין איר צו פלייש;

ביים געמאַרק פון ישראל וועל איך אייך משפטן.

¹² און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה,

וואָס אין מינע חוקים זייט איר ניט געגאַנגען,

און מינע געזעצן האָט איר ניט געטאָן.

עֲשִׂיתֶם וּבְמִשְׁפָּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סָבִיבוֹתֵיכֶם עֲשִׂיתֶם: וַיְהִי י
 כְּהִנְבְּאֵי וּפְלִטֵי הוּוּ בְּדַבְּרֵי מִתּוֹ וְאֶפֶל עַל-פְּנֵי וְאוֹעֵק וְקוֹל
 נְדוּל וְאָמַר אֲהֵה אֲהֵה אֲהֵה יְהוָה פְּלֵה אֲתָה עֲשֵׂה אֶת שְׂאֵרֵית
 יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בְּדֹאֲלֶם י
 אַחֲדָה אַחֲדָה אֲנִשִּׁי וְאֶלְתָּד וְכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל פְּלֵה אֲשֶׁר
 אָמְרוּ לָהֶם יִשְׁבִי יְרוּשָׁלַם רְחֹק מֵעַל יְהוָה לָנוּ הֲיֵא
 נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרְשָׁה: לָכֵן אָמַר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי י
 יְהוָה כִּי הִרְחַקְתִּים בְּגוֹיִם וְכִי הִפְצִיתִים בְּאֲרָצוֹת וְאֲהִי
 לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מֵעַט בְּאֲרָצוֹת אֲשֶׁר-בָּאוּ שָׁם: לָכֵן י
 אָמַר כֹּה-אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן-הַעַמִּים
 וְאֶסְפַּתִּי אֶתְכֶם מִן-הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נִפְצַתֶם בָּהֶם וְנִתְּתִי
 לָכֶם אֶת-אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל: וּבְאֵי-שְׁמָה יְהִסְרוּ אֶת-י
 כָּל-שְׁפוּצֵיהָ וְאֶת-כָּל-תּוֹעֵבוֹתֶיהָ מִמֶּנָּה: וְנִתְּתִי לָהֶם י
 לֵב אֶחָד וְרוּחַ חֵדָשָׁה אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם וְהִסְרַתִּי לֵב הָאָבֶן
 מִבְּשָׂרִם וְנִתְּתִי לָהֶם לֵב בָּשָׂר: לְמַעַן בְּחַקְתִּי וְלָכוּ וְאֶת-י
 מִשְׁפָּטֵי יִשְׁמְרוּ וְעֲשׂוּ אֶתֶם וְהִוְדַלְתִּי לָעַם וְאֵלֵי אֲהַיָּה לָהֶם
 לֵאלֹהִים: וְאֶל-לֵב שְׁפוּצֵיהֶם וְתוֹעֵבוֹתֵיהֶם לָכֶם הִלֵּךְ י
 דְרָכָם בְּרֵאשִׁים נִתְּתִי נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוָה: וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים י
 אֶת-כַּנְּפֵיהֶם וְהֵאֲפִינִים לְעַמְתָּם וּכְבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 עָלֵיהֶם מִלְּמַעְלָה: וַיַּעַל כְּבוֹד יְהוָה מֵעַל תוֹךְ הָעִיר וַיַּעֲמֹד י
 עַל-הַהָר אֲשֶׁר מִקְדָּם לְעִיר: וְרוּחַ נִשְׁאַתְנִי וְתִבְאֲנִי י
 כְּשֶׁרִימָה אֶל-הַגּוֹלָה בְּמִרְאֵה בְרוּחַ אֱלֹהִים וַיַּעַל מֵעַלִּי
 הַמִּרְאֵה אֲשֶׁר רָאִיתִי: וְאָדַבֵּר אֶל-הַגּוֹלָה אֶת כָּל-דְּבָרֵי י
 יְהוָה אֲשֶׁר הִרְאִינִי:

יב

וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בְּדֹאֲלֶם בְּתוֹךְ בֵּית-דַּמְרִי י
 אֲתָה יֹשֵׁב אֲשֶׁר עֵינַי לָהֶם לְרֵאוֹת וְלֹא רָאוּ אֲנִי לָהֶם

י, יח, יח' כצל יט' כצל וכסודים מקדמם

נייערט אזוי ווי די געזעצן פון די פעלקער
 וואָס רונד אַרום אייך האָט איר געטאַן.
 13 און עס איז געווען, ווי איך האָב נביאות געזאָגט,
 אזוי איז פֿלטיה דער זון פון בנְהוּן געשטאַרבן; בין איך
 געפאלן אויף מיין פנים, און איך האָב געשריען אויף אַ
 הויכן קול, און האָב געזאָגט: וויי, גאָט דו האָר, ווילסטו
 אַ פאַרלענדונג מאַכן פון דעם איבערבלייב פון ישראל?
 14 איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן:
 15 מענטשנקינד, דייע ברידער, דייע ברידער,
 די מענטשן פון דיין קרובֿהשאַפט,
 און דאָס גאַנצע הויז פון ישראל אין גאַנצן,
 וואָס די באַוווֹינער פון ירושלים האָבן צו זיי געזאָגט:
 זייט דערווייטערט פון גאָט!
 דאָס איז אונדז דאָס לאַנד געגעבן געוואָרן פאַר אַ
 ירושה-

16 דרום זאָג: אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האָר:
 הגם איך האָב זיי דערווייטערט צווישן די פעלקער,
 און הגם איך האָב זיי צעשפּרייט אין די לענדער,
 בין איך זיי אָבער פאַר אַ קליין הייליקטום
 אין די לענדער וואָס זיי זיינען געקומען אַהין.
 17 דרום זאָג: אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האָר:
 יאָ, איך וועל אייך איינזאַמלען פון די אומות,
 און וועל אייך צונויפקלייבן פון די לענדער
 וואָס איר זייט צעשפּרייט געוואָרן אין זיי,
 און איך וועל אייך געבן די ערד פון ישראל.
 18 און זיי וועלן קומען אַהין,
 און וועלן אָפּטאַן אַלע אירע מיאוסקייטן
 און אַלע אירע אומווערדיקייטן פון איר.
 19 און איך וועל זיי געבן איין האַרץ,
 און אַ ניי געמיט וועל איך אַריינגעבן אין אייך;
 און איך וועל אָפּטאַן דאָס האַרץ פון שטיין פון זייער
 ליב,

און וועל זיי געבן אַ האַרץ פון פלייש;
 20 כדי זיי זאָלן גיין אין מייע חוקים,

און מייע געזעצן זאָלן זיי היטן און זיי טאַן;
 און זיי וועלן מיר זיין צום פּאַלק,
 און איך וועל זיי זיין צום גאָט.

21 און די וואָס זייער האַרץ גייט נאָך דעם האַרצן
 פון זייערע מיאוסקייטן און זייערע אומווערדיקייטן,
 וועל איך זייער וועג אויף זייער קאַפּ פאַרגעלטן,
 זאָגט גאָט דער האָר.

22 און די כּרוּבִים האָבן אויפּגעהויבן זייערע פּליגלען, און די רעדער באַגלייך מיט זיי; און די פּראַכט פון דעם
 גאָט פון ישראל איז געווען איבער זיי פון אויבן. 23 און די פּראַכט פון גאָט זיך אויפּגעהויבן פון איבערן מיטן שטאַט,
 און האָט זיך געשטעלט אויף דעם באַרג וואָס אין מורח פון שטאַט. 24 און אַ ווינט האָט מיך אויפּגעהויבן, און האָט מיך
 געבראַכט קיין פּשדים צו די פּאַרטריבענע, אין אַ זעאונג, מיט דעם גייסט פון גאָט. און די זעאונג וואָס איך האָב געזען,
 האָט זיך אויפּגעהויבן פון מיר. 25 און איך האָב גערעדט צו די פּאַרטריבענע אַלע ווערטער פון גאָט וואָס ער האָט מיר
 באַזויגן.

יב

י און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן:

מענטשנקינד, צווישן אַ ווידערשפעניקן געזינדל זיצסטו,
 וואָס האָבן אויגן צו זען, און זעען ניט,

לשמע ולא שמעו כי בית מרי הם: ואתה בך
אדם עשה לך כלי גולה וגולה יומם לעיניהם וגלית
ממקומך אלמקום אחר לעיניהם אילי יראו כי בית
מרי המה: והוצאת כלך ככלי גולה יומם לעיניהם
ואתה תצא בערב לעיניהם כמוצאי גולה: לעיניהם
חתרילך בקור והוצאת בו: לעיניהם עלכתה תשא
בעלטה תוציא פניך תכסה ולא תראה אתהארץ כי
מופת נתת לבית ישראל: ואעש כן כאשר צויתי כלי
הוצאתי ככלי גולה יומם ובערב חתרתילך בקור בך
בעלטה הוצאתי עלכתה נשאתי לעיניהם: והיו
דברי יהוה אלי בבקר לאמר: בךאדם הלא אמרו אליך
בית ישראל בית המרי מה אתה עשה: אמר אליהם
כה אמר אדני יהוה הנשיא המשא הזה בירושלם
וכלביית ישראל אשרהמה בתוכם: אמר אני מופתכם
כאשר עשיתי כן יעשה להם בגולה בשבי ולכו:
והנשיא אשרבתוכם אלכתה ישא בעלטה ויצא בקור
יחתרו להוציא בו פניו וכסה יען אשר לאיראה לעין
הוא אתהארץ: ופרשתי אתרדשתי עליו ונתפש
במצודתי והבאתי אתו ככלה ארץ בשדים ואתה לא-
יראה ושם ימות: וכל אשר סביבותי עזרה וכלאנפיו
אזרה לכלירוח וחרב אריק אתריהם: וידעו כראני
יהוה בהפיצי אותם בגוים ווריתי אותם בארצות:
והותרתי מהם אנשי מספר מחרב מרעב ומדבר למען
יספרו אתכליתועבותיהם בגוים אשרבאו שם וידעו
כראני יהוה: והיו דברי יהוה אלי לאמר: בך
אדם לחמה ברעש תאכל ומימך בגנה ובדאנה תשתה:
ואמרת אלעם הארץ בהאמר אדני יהוה לישבי

יב' ו' קמ"ח י"ד ס"ח ק"י

וואס האבן אויערן צו הערן, און הערן ניט,
ווייל א ווידערשפעניק געזינדל זיינען זיי.
און דו מענטשניקנד, מאך דיר וואנדער-כלים,
און וואנדער אויס ביי טאג פאר זייערע אויגן;
און זאלסט וואנדערן פון דיין ארט
צו אן אנדער ארט פאר זייערע אויגן;
אפשר וועלן זיי איינזען
אז א ווידערשפעניק געזינדל זיינען זיי.
און זאלסט ארויסטראגן דינע כלים
אזוי ווי וואנדער-כלים ביי טאג פאר זייערע אויגן;
און דו זאלסט ארויסגיין אין אונט פאר זייערע אויגן,
אזוי ווי מע גייט ארויס אין גלות.
פאר זייערע אויגן גראב דיר דורך די וואנט,
און טראג ארויס דורך איר.
פאר זייערע אויגן זאלסטו אויפן אקסל טראגן,
אין שטאקפינצטערניש זאלסטו ארויסטראגן;
דיין פנים זאלסטו פארדעקן, און ניט אנקוקן דאס
לאנד;
ווארום א צייכן האב איך דיך געמאכט
פאר דעם הויז פון ישראל.
און איך האב געטאן אזוי ווי איך בין באפוילן
געווארן: מיינע כלים האב איך ארויסגעטראגן אזוי ווי
וואנדער-כלים ביי טאג, און אין אונט האב איך מיר דורכ-
געגראבן די וואנט מיט דער האנט; אין שטאקפינצטערניש
האב איך ארויסגעטראגן; אויפן אקסל האב איך געטראגן
פאר זייערע אויגן.
און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו מיר אין דער
פרי, אזוי צו זאגן:
מענטשניקנד, האבן ניט געזאגט צו דיר דאס הויז פון
ישראל,
דאס ווידערשפעניקע געזינדל: וואס טוסטו?
זאג צו זיי: אזוי האט געזאגט גאט דער האר:
דידאזיקע נבואה איז אויף דעם פירשטא אין ירושלים,
און אויף דעם גאנצן הויז פון ישראל
וואס זיי זיינען צווישן זיי.
זאג: איך בין אייער צייכן;
ווי איך האב געטאן, אזוי וועט געטאן ווערן צו זיי:
אין גלות, אין געפאנגענשאפט וועלן זיי גיין.
און דער פירשט וואס צווישן זיי
וועט אויפן אקסל טראגן,
און אין שטאקפינצטערניש וועט ער ארויסגיין;
די וואנט וועט מען דורכגראבן
אים ארויסצופירן דורך איר;
זיין פנים וועט ער פארדעקן,
כדי ער זאל ניט אנקוקן מיטן אויג דאס לאנד.
און איך וועל אויסשפרייטן מיין נעץ אויף אים,
און ער וועט געפאנגען ווערן אין מיין פאסטקע;
און איך וועל אים ברענגען קיין בבל
אין לאנד פון די בשדים,
אבער ער וועט עס ניט אנקוקן,
הגם דארט וועט ער שטארבן.
און אלע וואס רונד ארום אים,
זיינע העלפער, און אלע זיינע מחנות,

א ווארטשפיל: הנשיא המשא.

וועל איך צעשפרייטן אויף אלע ווינטן,
און א שווערד וועל איך ארויסציען הינטער זיי.
און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה,
ווען איך צעווארף זיי צווישן די פעלקער,
און וועל זיי צעשפרייטן אין די לענדער.
נאר געציילטע מענטשן פון זיי וועל איך איבערלאזן
פון שווערד, פון הונגער, און פון פעסט,
כדי זיי זאלן דערציילן אלע זייערע אומווערדיקייטן
צווישן די פעלקער וואס זיי זיינען געקומען אהין;
און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה.
און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו מיר, אזוי צו
זאגן:
מענטשניקנד, דיין ברויט זאלסטו מיט ציטערניש עסן,
און דיין וואסער זאלסטו מיט אומרו און מיט זארגטרינקען.
און זאלסט זאגן צו דעם פאלק פון לאנד:
אזוי האט געזאגט גאט דער האר

יְרוּשָׁלַם אֶל-אֲדַמַת יִשְׂרָאֵל לְחֵמֶם בְּדַאָנָה יֹאכְלוּ
 וּמִמֵּיהֶם בְּשִׁמְמוֹן יִשְׁתּוּ לְמַעַן תִּשָּׂם אֶרְצָהּ מִמְּלָאָה
 מִתְּחַם כְּלֵה־יֹשִׁבִים בָּהּ: וְהַעֲרִים הַיְשׁוּבוֹת תַּחֲרַבְנָה כ
 וְהָאָרֶץ שְׁמָמָה תִּהְיֶה וְיִדְעַתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה: וְהָיָה כא
 כְּבִרְיֵהוּ אֵלַי לֵאמֹר: בְּדַאָסִם מִהַדְּמִשְׁל הַזֶּה לָכֶם כב
 עַל-אֲדַמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יֹאכְלוּ הַיָּמִים וְאָבֵד כְּלִי־הַחֹן: כג
 לָכֵן אָמַר אֲלֵיהֶם כִּה־אָמַרְתִּי אֲדֹנָי יְהוִה הַשְׁבִּתִי אֶת־י
 הַמִּשְׁל הַזֶּה וְלֹא־יִמְשְׁלוּ אֹתוֹ עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כִּי אִם־דָּבָר כד
 אֲלֵיהֶם קָרְבוּ הַיָּמִים וְדָבָר כְּלִי־הַחֹן: כִּי לֹא יִהְיֶה עוֹד כה
 כְּלִי־הַחֹן שׂוּא וּמִקְסָם חֶלֶק בְּתוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל: כִּי אֲנִי כו
 יְהוָה אֲדַבֵּר אֶת אֲשֶׁר אֲדַבֵּר דָּבָר וְעָשָׂה לֹא תִמְשָׁךְ
 עוֹד כִּי כִי־מִכֶּם בֵּית הַמְּדַרְבָּר אֲדַבֵּר דָּבָר וְעָשִׂיתִיו נֶאֱמַר
 אֲדֹנָי יְהוִה: וְהָיָה כְּבִרְיֵהוּ אֵלַי לֵאמֹר: בְּדַאָסִם כז
 הַנֶּה בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים הַחֹן אֲשֶׁר־הָיָה הַזֶּה לְיָמִים
 רַבִּים וְלַעֲתִים רַחֲוֹקוֹת הָיָה נֶבֶא: לָכֵן אָמַר אֲלֵיהֶם כַּח
 אָמַרְתִּי יְהוָה לֹא־תִמְשָׁךְ עוֹד כְּלִי־דְבָרִי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר
 דָּבָר וְעָשָׂה נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה: יג

וְהָיָה כְּבִרְיֵהוּ אֵלַי לֵאמֹר: בְּדַאָסִם הַנֶּבֶא אֶל־נְבִיאֵי כ
 יִשְׂרָאֵל הַנֶּבִיאִים וְאָמַרְתִּי לְנְבִיאֵי מַלְכָם שְׁמַעוּ דְבַר־
 יְהוָה: כַּח אָמַרְתִּי אֲדֹנָי יְהוִה הָיָה עַל־הַנְּבִיאִים הַנֶּבִלִים ג
 אֲשֶׁר הִלְכִים אַחֵר רַחֲוִם וּלְבַלְתִּי רָאוּ: כְּשַׁעֲלִים כַּחֲרֻבוֹת ד
 נְבִיאֵי־יִשְׂרָאֵל הָיוּ: לֹא עָלִיתֶם בְּכַפְצוֹת וּתְנַדְרוּ נֶדֶר ה
 עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לַעֲמֹד בְּמַלְחָמָה בֵּינוֹם יְהוָה: תְּהוּ שׂוּא ו
 וְקַסֵּם כְּזָב הָאֹמְרִים נֹאסִי־יְהוָה וְיִהְיֶה לֹא שְׁלָחָם וְיַחֲלוּ
 לְקוֹם דְּבַר: הֲלוֹא מַחֲזִי־שׂוּא חַוִּיתֶם וּמִקְסָם כְּזָב ו
 אָמַרְתֶּם וְאֹמְרִים נֹאסִי־יְהוָה וְאֲנִי לֹא דְבַרְתִּי:
 לָכֵן כַּח אָמַרְתִּי אֲדֹנָי יְהוִה יֵעַן דְּבַרְכֶם שׂוּא וְחַוִּיתֶם כְּזָב ח

וועגן די באווינער פון ירושלים אויף דער ערד פון ישראל:

זייער ברויט וועלן זיי מיט זארג עסן,
 און זייער וואסער וועלן זיי מיט באנומעניש טרינקען,
 חייל איר לאנד וועט פארוויסט ווערן פון איר פולקייט,
 פון וועגן דעם אומרעכט פון אלע וואס ווינען אין איר.
 און די באזעצטע שטעט וועלן קרב ווערן,
 און דאס לאנד וועט א וויסטעניש זיין;
 און איר וועט וויסן אז איך בין יהוה.

21 און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאגן:

22 מענטשנקינד, וואס איז דאסדאזיקע ווערטל ביי אייך
 אין לאנד פון ישראל, אזוי צו זאגן:
 עס לענגערן זיך די טעג,
 און צו נישט ווערט איטלעכע זעאונג?
 23 דרום זאג צו זיי: אזוי האט געזאגט גאט דער האר:
 איך פארשטער דאסדאזיקע ווערטל,
 און מע וועט עס מער נישט זאגן אין ישראל.
 גייערט רעד צו זיי: עס גענענען די טעג,
 און די געשעאונג פון איטלעכער זעאונג.

24 ווארום מער וועט נישט זיין קיין פאלשע זעאונג
 און גלאטע ווארזאגערע אין הויז פון ישראל.

25 גייערט איך יהוה וועל רעדן, וואסער ווארט איך וועל
 רעדן,

און עס וועט געשען; עס וועט זיך מער נישט פארציען.
 ווארום אין אייערע טעג, איר ווידערשפעניק געזינדל,
 וועל איך רעדן א ווארט, און וועל עס טאן,
 זאגט גאט דער האר.

26 און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאגן:

27 מענטשנקינד, זע, דאס הויז פון ישראל זאגט:
 די זעאונג וואס ער זעט איז אויף פיל טעג ארום,

4 אזוי ווי פיקס אין חורבות
 זיינען געווען דינע נביאים, ישראל.

5 איר זייט ארויפגעזאנגען אין די בראכן,
 און פארצאמט א צאם ארום דעם הויז פון ישראל,
 צו באשטיין אין מלחמה אין טאג פון גאט.

6 זיי האבן געזען פאלשקייט און ווארזאגעניש פון ליגן,
 זיי וואס זאגן: גאט האט געזאגט,
 ווען גאט האט זיי נישט געשיקט;

און זיי הארן ער זאל מקיים זיין דאס ווארט!
 7 האט איר דען נישט א זעאונג פון ליגן געזען,
 און פאלשע ווארזאגעניש געזאגט?

און איר זאגט: גאט האט געזאגט,
 ווען איך האב נישט גערעדט.

8 דרום האט גאט דער האר אזוי געזאגט:
 חייל איר האט גערעדט פאלשקייט און געזען ליגן.

9 דרום האט גאט דער האר אזוי געזאגט:
 חייל איר האט גערעדט פאלשקייט און געזען ליגן.

און אויף ווייטע צייטן זאגט ער נביאות.
 28 דרום זאג צו זיי: אזוי האט געזאגט גאט דער האר:
 מער וועלן זיך נישט פארציען אלע מינע ווערטער;
 אז איך וועל רעדן א ווארט, וועט עס געשען,
 זאגט גאט דער האר.

1 און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאגן:

2 מענטשנקינד, זאג נביאות
 אויף די נביאים פון ישראל וואס זאגן נביאות,
 און זאלסט זאגן צו די נביאים פון זייער אייגענעם הארצן:
 הערט דאס ווארט פון גאט:

3 אזוי האט געזאגט גאט דער האר:
 זיי צו די נביאים מנוויליסי
 וואס גייען נאך זייער געמיט,
 און נאך וואס זיי האבן נישט געזען!—

4 ווארטשפיל: הנביאים הנבילים.

ט לכן הנני אליכם נאם אדני יהוה: והיתה די אלהי הנביאים החונים שוא תקסמים כזב בסוד עמי לא יהיו ובכתב בית ישראל לא יכתבו ואל ארמת ישראל לא יבאו וידעתם כיראני אדני יהוה: יען ובנין הטעו את עמי לאמר שלום ואין שלום והוא בנה היום והגם שמים אתו תפל: אמר אל שמי תפל ויפל היה ונשם שוטף ואתנה אבני אלגביש תפלנה ורוח סערות תבקע: יב והנה נפל הקור הלא יאמר אליכם איה הטיח אשר טחתם: יג לכן כה אמר אדני יהוה ובקעתי רוח סערות בחמתי ונשם שטף באפי יהוה ואבני אלגביש בחמה לכלה: יד ותרסתי את הקור אשר טחתם תפל והנעתיהו אל הארץ ונגלה יסדו ונפלה וכליתם בתוכה וידעתם כיראני יהוה: יו וכליתי את חמתי בקור ובשמים אתו תפל ואמר לכם אין הקור ואין השמים אתו: יז ישראל הנביאים אל ירושלם והחונים לה חנון שלם ואין שלם נאם אדני יהוה: יח ואתה כדאדם שים פניך אל בנות עמך המתנבאות מלבדן והנבא עליהן: יח ואמרת כה אמר אדני יהוה הוי למתפרות כסתות על כל לא צילי די ועשות המספחות על ראש כל קומה לצודד נפשות הנפשות הצודדנה לעמי ונפשות לבנה תחינה: יט ותחללנה אתי אל עמי בשעלי שערים ובפתותי לחם לדמית נפשות אשר לא תמותנה ולחיות נפשות אשר לא תחינה בכזבכם לעמי שמעי כזב: כ לכן כה אמר אדני יהוה הנני אלכסותיכנה אשר אתנה מצדדות שם את הנפשות לפרחות וקרעתי אתם מעל זרועתיכם ושלחתי את הנפשות אשר אתם מצדדות את נפשים לפרחות: וקרעתי את מספחותיכם

ט קח בסוד

דרום זעט, איך קום אויף אייך, זאגט גאט דער האר.

9 און מיין האנט וועט זיין אויף די נביאים וואס ווען פאלשקייט און ווארזאגן ליגן; אין דעם באראט פון מיין פאלק וועלן זיי ניט זיין, און אין דעם געשריפטס פון דעם הויז פון ישראל וועלן זיי ניט פארשריבן ווערן, און אויף דער ערד פון ישראל וועלן זיי ניט קומען; און איר וועט וויסן אז איך בין גאט יהוה.
10 וייל און באווייל זיי האבן פארפירט מיין פאלק, אזוי צו זאגן: שלום! ווען קיין שלום איז ניטא; און ער בויט א ווענטל, און זייא באשמירן עס מיט טינק;
11 זאג צו די טינקשמירער אז עס וועט איינפאלן; עס ווערט א רעגן א פלייציקער, און איר, האגלשטיינער, וועט פאלן, און א שטורעמווינט וועט אויסברעכן.
12 און אט אז די מויער פאלט איין, צי וועט ניט געזאגט ווערן צו אייך: ווו איז דאס געשמיר וואס איר האט אנגעשמירט? דרום האט גאט דער האר אזוי געזאגט: יא, איך וועל מאכן אויסברעכן א שטורעמווינט אין מיין גרימצארן, און א פלייציקער רעגן וועט זיין אין מיין פעס, און האגלשטיינער אין גרימצארן, צו פארלענדן.
14 און איך וועל צעשטערן די מויער וואס איר האט באשמירט מיט טינק, און וועל זי ברענגען צו דער ערד, און איר גרונטפעסט וועט אנטפלעקט ווערן; און זי וועט איינפאלן, און איר וועט פארלענדט ווערן דערין; און איר וועט וויסן אז איך בין יהוה.
15 און איך וועל אויסלאזן מיין גרימצארן אויף דער מויער, און אויף די וואס האבן זי באשמירט מיט טינק; און איך וועל זאגן צו אייך: ניטא די מויער, און ניטא די וואס האבן זי באשמירט—
16 די נביאים פון ישראל וואס זאגן נביאות אויף ירושלים, און ווען איר א זעאונג פון שלום, ווען קיין שלום איז ניטא, זאגט גאט דער האר.
17 און דו מענטשנקינד, טו דיין פנים צו די טעכטער פון דיין פאלק וואס זאגן נביאות פון זייער אייגענעם הארצן, און זאגן נביאות אויף זיי,
18 און זאלסט זאגן: אזוי האט געזאגט גאט דער האר: וויי צו די וואס נייען אן קישעלעך אויף אלע עלנבוניגס, און מאכן שלייערס אויפן קאפ פון איטלעכן ווקס, כדי נפשות צו פאנגען!

די נפשות טוט איר פאנגען ביי מיין פאלק, כדי אייך די נפשות ביים לעבן צו דערהאלטן.
19 און איר האט מיך פארשוועכט ביי מיין פאלק פאר הייפלעך גערשטן, און פאר ברעקלעך ברויט, צו מאכן שטארבן נפשות וואס דארפן ניט שטארבן, און צו לאזן לעבן נפשות וואס דארפן ניט לעבן, מיט וואס איר זאגט ליגן צו מיין פאלק, די צוהערער פון ליגן.

20 דרום האט גאט דער האר אזוי געזאגט: זעט, איך נעם זיך צו אייערע קישעלעך וואס איר פאנגט דערמיט די נפשות ווי פויגלען, און איך וועל זיי אראפרייסן פון אייערע ארעמס, און וועל אוועקלאזן די נפשות וואס איר פאנגט— נפשות ווי פויגלען.
21 און איך וועל אראפרייסן אייערע שלייערס,

און וועל מציל זיין מיין פאלק פון אייער האנט,
 און זי וועלן מער ניט זיין צום געפאנג אין אייער האנט;
 און איר וועט וויסן אז איך בין יהוה.
 22 ווייל איר האט מיט ליגן באטריבט דאס הארץ פון דעם
 צדיק,

ווען איך האב אים ניט געוואלט ווי טאן,
 און איר האט געשטארקט די הענט פון דעם רשע
 זיך ניט אומצוקערן פון זיין שלעכטן וועג,
 אז מע זאל אים לאזן לעבן,
 23 דרום וועט איר מער פאלשקייט ניט זען,
 און וואַרונגעניש ניט וואַרונאַגן;
 און איך וועל מציל זיין מיין פאלק פון אייער האנט;
 און איר וועט וויסן אז איך בין יהוה.

יד און צו מיר זיינען געקומען מענער פון די עלטסטע
 פון ישראל, און זיינען געוועסן פאר מיר. 2 איז דאס
 וואָרט פון גאָט געווען צו מיר אזוי צו זאָגן:
 3 מענטשנקינד, די דאָזיקע לייט האָבן אויפגעשטעלט
 זייערע אָפגעטער אין זייער האַרצן,
 און די שטרויכלונג צו זייער זינד
 האַלטן זיי אַקעגן זייער פנים;
 זאָל איך פרעגן זיך לאָזן פרעגן פון זיי?
 4 דרום רעד מיט זיי, און זאָלסט זאָגן צו זיי:
 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 יעטוועדער מאַן פון דעם הויז פון ישראל,
 וואָס וועט אויפשטעלן זיינע אָפגעטער אין זיין האַרצן,
 און די שטרויכלונג צו זיין זינד
 וועט ער האַלטן אַקעגן זיין פנים,
 און ער וועט קומען צום נביא,
 וועל איך יהוה אים ענטפערן—
 דעם וואָס קומט מיט זיינע פיל אָפגעטער;
 5 כּדי צו פאַרכאַפן ביים האַרצן דאָס הויז פון ישראל,
 וואָס האָבן זיך אָפגעקערט פון מיר
 דורך זייערע אָפגעטער אלע.

און וועל אים פארשניידן פון צווישן מיין פאלק;
 און איר וועט וויסן אז איך בין יהוה.
 6 און אז דער נביא וועט פארפירט ווערן,
 און וועט רעדן אַ וואָרט,
 האָב איך יהוה דאָס פאַרפירט יענעם נביא,
 און איך וועל אויסשטרעקן מיין האנט אויף אים,
 און וועל אים פאַרטיליקן פון צווישן מיין פאלק ישראל.
 10 און זיי וועלן טראַגן זייער זינד;
 אזוי ווי די זינד פון דעם פרעגער,
 אזוי וועט זיין די זינד פון דעם נביא.
 11 כּדי דאָס הויז פון ישראל
 זאָלן מער ניט אוועקבלאַנדזשען פון הינטער מיר,
 און זאָלן זיך מער ניט פאַראומרייניקן
 מיט אלע זייערע פאַרברעכן;
 און זיי זאָלן מיר זיין צום פאלק,
 און איך זאָל זיי זיין צום גאָט,
 זאָגט גאָט דער האַר.

והעלתי את עמל מדרך ולא ידעו עוד בדרך למצודה
 וידעתם כראני יהוה: יצו הכאות לבצדיק שקר ואני לא כב
 הכאבתיו ולחוק ידי רשע לבלתישוב מדרך הרע
 להחיותו: לכן שוא לא תחזינה וקסם לאתקסמנה עוד כ
 והעלתי את עמל מדרך וידעתם כראני יהוה:
 יד

יבוא אלי אנשים מוקני ישראל וישבו לפני: ויהי כ
 דבר יהוה אלי לאמר: בדאדם האנשים האלה העלו י
 גלוליהם על לבם ומכשול עונם נתנו נכח פניהם האדרש
 אדרש להם: לכן דבר אותם ואמרת אליהם י
 כהאמר ו אדני יהוה איש איש מבית ישראל אשר
 יעלה את גלוליו אל לבו ומכשול עונו ישים נכח פניו
 וקא אלה הנביא אני יהוה נענתי לו כה ברב גלוליו:
 למען תפיש את בית ישראל בלבם אשר נזרו מעלי ה
 בגלוליהם כלם: לכן אמר אל בית ישראל י
 כה אמר אדני יהוה שובו ושיבו מעל גלוליהם ומעל
 כל תועבותיהם השיבו פניהם: כי איש איש מבית י
 ישראל ומהגור אשר יגור בישראל ויגור מאחרי ועל
 גלוליו אל לבו ומכשול עונו ישים נכח פניו וקא אל
 הנביא לדרשלו כי אני יהוה נענתי לו כי: ונתתי פני ה
 באיש ההוא והשמותיו לאות ולמשלים והכרתיו
 מתוך עמי וידעתם כראני יהוה: והנביא כרפפתה ט
 ודבר דבר אני יהוה פתיתי את הנביא והוא ונשיתי את
 ידי עליו והשמדתיו מתוך עמי ישראל: ונשא עונם י
 כעון הרש כעון הנביא יהוה: למען לא יחזעו עוד בית י
 ישראל מאחרי ולא יטמאו עוד בכל פשעיהם והודלי
 לעם ואני אהיה להם לאלהים נאם אדני יהוה:

יג, א' ספר יחזקאל ד' ספר

6 דרום זאָג צו דעם הויז פון ישראל:
 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 קערט צוריק, און קערט אייך אום פון אייערע אָפגעטער,
 און פון אלע אייערע אומווערדיקייטן קערט אַפ אייער
 פנים.
 7 וואָרום יעטוועדער מאַן פון דעם הויז פון ישראל,
 אָדער פון דעם פרעמדן וואָס האַלט זיך אויף אין ישראל,
 וואָס וועט זיך אָפשיידן פון הינטער מיר,
 און וועט אויפשטעלן זיינע אָפגעטער אין זיין האַרצן,
 און די שטרויכלונג צו זיין זינד
 וועט ער האַלטן אַקעגן זיין פנים,
 און ער וועט קומען צום נביא,
 כּדי ער זאָל מיך פרעגן פון זיינעטוועגן,
 וועל איך יהוה אליין אים ענטפערן.
 8 און איך וועל קערן מיין פנים אַקעגן יענעם מאַן,
 און וועל אים פאַרוויסטן,
 פאַר אַ צייכן און פאַר אַ שפּריכוואָרט,

יב וְהָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כִּדְאִדָּם אֶרֶץ כִּי תַחֲטְאוּלִי לְמַעַל־מַעַל וְנִטְיִיתִי יָדִי עֲלֶיךָ וְשִׁבַרְתִּי לָךְ מִשֵּׁה־לֶחֶם יד וְהִשְׁלַחְתִּי־בָּךְ רֶעִב וְהִכַרְתִּי מִמֶּנּוּ אָדָם וּבַהֲמָה: וְהָיָה שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ נַח דְּנֶאֱלָ וְאִיּוֹב הַמָּדָה טו כַּצְדָקָתָם יִנְצְלוּ נַפְשָׁם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: לְדַחְתִּיהָ רָעָה טז אַעֲבִיר בְּאֶרֶץ וְשִׁכַלְתָּה וְהוֹתָה שְׂמֵמָה מִבְּלִי עוֹבֵר מִפְּנֵי טז הַחַיָּה: שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חִרְאֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אֲסִבְנִים וְאֲסִבְנוֹת יִצְלוּ הֵמָּה לְכַדָּם יִנְצְלוּ וְהָאֶרֶץ יז תַּהְיֶה שְׂמֵמָה: אִו חָרַב אָבִיא עַל־הָאֶרֶץ הַזֹּאת וְאָמַרְתִּי יח חָרַב תַּעֲבֹר בְּאֶרֶץ וְהִכַרְתִּי מִמֶּנּוּ אָדָם וּבַהֲמָה: וְשֹׁלֶשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חִרְאֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה לֹא יִצְלוּ יט בְּנִים וּבָנוֹת כִּי הֵם לְכַדָּם יִנְצְלוּ: אִו דְּבַר אֲשַׁלַּח אֶל־ הָאֶרֶץ הַזֹּאת וְשִׁפְכְתִי חֲמָתִי עֲלֶיךָ בְּדָם לְהִכַרְתִּי מִמֶּנּוּ כ אָדָם וּבַהֲמָה: וְנַח דְּנֶאֱלָ וְאִיּוֹב בְּתוֹכָהּ חִרְאֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אֲסִבְנָם אֲסִבְנָת יִצְלוּ הֵמָּה כַּצְדָקָתָם יִצְלוּ כא נַפְשָׁם: כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֵף כִּי־אֲרַבְּעַת שָׁפְטִי וְהָרַעִים חָרַב וְרֶעִב תִּהְיֶה רָעָה תִּדְבַר שְׁלַחְתִּי כב אֶל־יְרוּשָׁלַם לְהִכַרְתִּי מִמֶּנּוּ אָדָם וּבַהֲמָה: וְהִנֵּה נֹתְרֵהֶבָה פְּלִטָה הַמּוֹצֵאִים בְּנִים וּבָנוֹת הַנֶּסֶם יוֹצֵאִים אֲלֵיכֶם וּרְאִיתֶם אֶת־דִּרְכָם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם וְנַחְמָתָם עַל־ הָרָעָה אֲשֶׁר הִבַּאתִי עַל־יְרוּשָׁלַם אֵת כָּל־אֲשֶׁר הִבַּאתִי כג עֲלֶיךָ: וְנַחְמוּ אֶתְכֶם כִּי־תִרְאוּ אֶת־דִּרְכָם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם וְיִדְעַתֶּם כִּי לֹא הִנֵּס עֲשִׂיתִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־עֲשִׂיתִי בָּהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה:

טז

א וְהָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בְּנֶ־אֲדָם מַה־יְהִי עִיד הַנֶּפֶן מִכְּלִיעַן הַזְּמוּרָה אֲשֶׁר הָיָה בְּעַצִּי הַיָּעַר: הַיִּקְחָ

ידי'ט' למדנו על כב' למדנו אל

און איר וועט אייך טרייסטן וועגן דעם ביין וואָס איך האָב געבראַכט אויף ירושלים, וועגן אַלץ וואָס איך האָב געבראַכט אויף איר; וואָרום זיי וועלן אייך זיין אַ טרייסטונג, און איר וועט זען זייער וועג און זייערע מעשים; און איר וועט וויסן און ניט אומזיסט האָב איך געטאָן אַלץ וואָס איך האָב געטאָן אין איר, זאָגט גאָט דער האָר.

מז

און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן:
 מענטשניקניד, וואָס איז דער וויינשטאַק מער פון איטלעכן בוים—
 דער וויינצווייג וואָס איז צווישן די וואַלדביימער?
 צי ווערט פון אים האַלץ גענומען?

12 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן:
 מענטשניקניד, ווען אַ לאַנד זאָל זינדיקן קעגן מיר צו פּעלשן אַ פּעלשוניג, און איך זאָל אויסשטרעקן מיין האַנט אויף איר, און איר צעברעכן דעם אונטערלעך פון ברויט, און אָנשיקן אויף איר אַ הונגער, און פאַרשניידן פון איר מענטשן און בהמות, 14 און די דאָזיקע דריי מענער זאָלן זיין אין איר: נַח, דְּנִיאֵל, און אִיּוֹב, וועלן זיי מיט זייער גערעכטיקייט נאָר מציל זיין זייער נפש, זאָגט גאָט דער האָר. 15 ווען אַ בייזע חיה זאָל איך מאַכן דורכגיין אין לאַנד, און זי זאָל עס פון מענטשן באַרויבן, און עס זאָל ווערן אַ וויסטעניש אָן אַ דורכגייער פון וועגן דער חיה, 16 מעגן די דאָזיקע דריי מענער זיין אין איר, אזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האָר, אויב זיי וועלן מציל זיין זין אַדער טעכטער! זיי אַליין וועלן ניצול ווערן, אָבער דאָס לאַנד וועט ווערן אַ וויסטעניש. 17 אַדער ווען אַ שווערד זאָל איך ברענגען אויף יענעם לאַנד, און זאָגן: אַ שווערד זאָל דורכגיין אין לאַנד; און איך זאָל פאַרשניידן פון איר מענטשן און בהמות, און די דאָזיקע דריי מענער זינען אין איר, אזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האָר, זיי וועלן ניט מציל זיין זין און טעכטער; בלויז זיי אַליין וועלן ניצול ווערן. 18 אַדער ווען אַ פּעסט זאָל איך שיקן אויף יענעם לאַנד, און אויסגיסן מיין גרימצאַרן אויף איר מיט בלוט, צו פאַרשניידן פון איר מענטשן און בהמות, און נַח, דְּנִיאֵל, און אִיּוֹב זינען אין איר, אזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האָר, אויב זיי וועלן מציל זיין אַ זון אַדער אַ טאָכטער! זיי וועלן מיט זייער גערעכטיקייט נאָר מציל זיין זייער נפש. 19 פאַרוואָר, אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האָר: היינט ווי שוין אַז מיינע פיר בייזע שטראָפֿן, שווערד, און הונגער, און אַ בייזע חיה, און פּעסט, האָב איך אָנגעשיקט אויף ירושלים, צו פאַרשניידן פון איר מענטשן און בהמות! 22 אָבער אָט איז געבליבן אָן אַנטרינונג אין איר, די וואָס ווערן אַרויסגעפירט, זין און טעכטער; אָט קומען זיי אַרויס צו אַיך, און איר וועט זען זייער וועג און זייערע מעשים,

אויף צו מאכן אן ארבעט?
 אָדער נעמט פון אים אַ פּלעקל
 צו הענגען אַ שום כּלי דערויף?
 4 היינט אַז ער איז צום פּייער פּאַר אַ שפּייז געגעבן געוואָרן,
 אַז זיינע בייַדע עקן האָט אָפּגעגעסן דאָס פּייער,
 און זיין מיטן איז צוגעברענט געוואָרן,
 קען ער דען טויגן אויף אן ארבעט?
 5 זע, אַז ער איז גאַנץ געווען,
 האָט ער ניט געקענט פּאַרטאָן ווערן אויף אן ארבעט,
 היינט ווי שוין אַז דאָס פּייער האָט אים אַרומגעגעסן,
 און ער איז צוגעברענט געוואָרן,
 קען ער דען נאָך פּאַרטאָן ווערן אויף אן ארבעט?
 6 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
 אַזוי ווי דער וויינישטאַק צווישן די וואַלדבײַמער,
 וואָס איך האָב אים געגעבן צום פּייער פּאַר אַ שפּייז,
 אַזוי גיב איך די באַווינער פון ירושלים.
 7 און איך וועל קערן מײן פנים אַקעגן זיי;
 פון פּייער זיינען זיי אַרויס, און דאָס פּייער וועט זיי
 פאַרצערן;
 און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה,
 ווען איך טו מײן פנים אַקעגן זיי.
 8 און איך וועל מאַכן דאָס לאַנד אַ וויסטעניש,
 ווייל זיי האָבן געפּעלשט אַ פעלשונג,
 זאָגט גאָט דער האַר.

טז
 1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו
 זאָגן:
 2 מענטשןקינד, לאַז וויסן ירושלים אירע אומווערדיקייטן,
 3 און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר צו
 ירושלים:
 דיין אָפּשטאַם און דיין געבורט
 איז פון לאַנד פון דעם כּנעני;
 דיין פּאָטער איז געווען דער אַמורי,
 און דיין מוטער פון חת.
 4 און אָט איז דיין געבורט:

און דינע האַר האָט געשפּראַצט,
 נאָך נאַקעט און הויל ביסטו געווען.
 8 בין איך פאַרבייגעגאַנגען פאַרביי דיר, און האָב דיך געזען,
 ערשט דיין צייט איז די צייט פון ליבשאַפּט;
 און איך האָב אויסגעשפּרייט מײן ברעג קלייד איבער דיר,
 און צוגעדעקט דיין נאַקעטקייט;
 און איך האָב דיר געשוואָרן,
 און בין אַרײַן אין אַ בונד מיט דיר,
 זאָגט גאָט דער האַר,
 און ביסט געוואָרן מײנע.
 9 און איך האָב דיך אַרומגעוואָשן מיט וואַסער,
 און האָב אָפּגעשווענקט דיין בלוט פון דיר,
 און האָב דיך באַזאַלפט מיט אײל.
 10 און איך האָב דיך אָנגעקליידט אין געשטיקטן געוואָנט,
 און דיך באַשוכט מיט תּחשפּעל,
 און באַוויקלט דיין קאָפּ מיט לײנען,
 און באַדעקט דיך מיט זײד.
 11 און איך האָב דיך באַצירט מיט צירונג,
 און אָנגעטאַן אַרעמבענדער אויף דינע הענט,
 און אַ האַלדובאַנד אויף דיין האַלדו.

מִמֶּנּוּ עֵין לַעֲשׂוֹת לַמְּלָאכָה אֲסִיּוּקָהּ מִמֶּנּוּ יִתַּד לַתְּלוֹת
 עָלָיו כְּלִי-כִלִּי: הִנֵּה לֹאשׁ נָתַן לְאַבְלָה אֶת שְׁנֵי קְצוֹתָיו ו
 אֲבָלָה הָאֵשׁ וְתוֹכוֹ נִחַר הַיַּצְלַח לַמְּלָאכָה: הִנֵּה בְּהוֹתוֹ ה
 תָּמִים לֹא יַעֲשֶׂה לַמְּלָאכָה אֶפֶס בִּירֹאשׁ אֲבָלְתָהּ וְיִחַר
 וְנַעֲשֶׂה עוֹד לַמְּלָאכָה: לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה ו
 כַּאֲשֶׁר עֵיד הִנֵּפִן בְּעֵין הַיַּעַר אֲשֶׁר-נִתְּתִיו לֹאשׁ לְאַבְלָה
 כֵּן נִתְּתִי אֶת-יִשְׁכָּבִי וְיְרוּשָׁלַם: וְנִתְּתִי אֶת-פְּנֵי בְהֵם מְדָאשׁ ו
 יֵצְאוּ וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם וְיִדְעַתֶּם כִּי-אֲנִי יְהוָה בְּשׁוּמֵי אֶרֶץ
 פְּנֵי בְהֵם: וְנִתְּתִי אֶת-הָאָרֶץ שְׂמָמָה עֵין מִעֵלוֹ מִעַל נְאֻם
 אֲדֹנָי יְהוִה:

טז

וְהָיוּ דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כִּדְאֻלָּם הוֹדַע אֶת-יְרוּשָׁלַם
 אֶת-חַיְתוֹעַבְתֶּיהָ: וְאָמַרְתָּ כֹּה-אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לִירֹוּשָׁלַם ג
 מִכְּרַתְךָ וּמִלְדוֹתְךָ מֵאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֲבָדְךָ הָאֲמֹרִי וְאָמַרְךָ
 חַתוֹת: וּמִלְדוֹתְךָ בְּיוֹם הוֹלִדְתָּ אוֹתְךָ לֹא-יִכְרַת שׁוֹרְךָ ד
 וּבָמִים לֹא-יִרְחַצְתָּ לְמַשְׁעֵי וְהַמְּלַח לֹא הַמְּלַחַת וְהַחֲתַל
 לֹא תִתְּלַת: לֹא-תִסָּה עָלֶיךָ עֵין לַעֲשׂוֹת לְךָ אֶתֶת מֵאֵלָה ה
 לְחַמְּלָה עָלֶיךָ וְתִשְׁלַכְנִי אֶל-פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּנַעַל נַפְשֶׁךָ בְּיוֹם
 הַלְדַת אֶתְךָ: וְאָעֲבֹר עָלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדַמְךָ ו
 וְאָמַר לְךָ בְּדַמְךָ מִי וְאָמַר לְךָ בְּדַמְךָ מִי: רַבְּכָה בְּצַמְח
 הַשָּׂדֶה נִתְּתִיךָ וְתַרְבִּי וְתִגְדְּלִי וְתִבְאִי בַעֲדֵי עַדְיִים שְׂדִים
 נִכְנָו וְשִׁעְרֶךָ צִמַח וְאֶת עֵרֶם וְעִרְיָה: וְאָעֲבֹר עָלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ ה
 וְהִנֵּה עֲתִיד עַת הַדִּים וְאֶפְרַשׁ כְּנָפֵי עָלֶיךָ וְאֶכְסֶה עֲרוֹתְךָ
 וְאִשְׁבַּע לְךָ וְאָבִיאוּ בְּכָרִית אֶתְךָ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה וְתִהְיֶה-
 לִי: וְאֶרְחַצְךָ בַּמַּיִם וְאִשְׁטַף דַּמְךָ מִעָלֶיךָ וְאֶכְסֶךָ בְּשִׁמֹן: ט
 וְאֶלְבַּשְׁךָ רִקְמָה וְאֶנְעֶלְךָ תַּחַשׁ וְאֶחַבְּשֶׁךָ בְּשֵׁשׁ וְאֶכְסֶךָ י
 מְשִׁי: וְאֶעֱרֶךָ עַדִּי וְאֶתְּנֶה צְמִידִים עַל-יְדֶיךָ וְרִבִּיד עַל- יא

טו, ה' ז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט כ' כ"א כ"ב כ"ג כ"ד כ"ה כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט ל' ל"א ל"ב ל"ג ל"ד ל"ה ל"ו ל"ז ל"ח ל"ט מ' מ"א מ"ב מ"ג מ"ד מ"ה מ"ו מ"ז מ"ח מ"ט נ' נ"א נ"ב נ"ג נ"ד נ"ה נ"ו נ"ז נ"ח נ"ט ס' ס"א ס"ב ס"ג ס"ד ס"ה ס"ו ס"ז ס"ח ס"ט ש' ש"א ש"ב ש"ג ש"ד ש"ה ש"ו ש"ז ש"ח ש"ט ש"ס ש"ע ש"ק ש"קא ש"קב ש"קג ש"קה ש"קו ש"קז ש"קח ש"קה ש"קט ש"קא ש"קב ש"קג ש"קה ש"קו ש"קז ש"קח ש"קה ש"קט

אין דעם טאָג וואָס דו ביסט געבאָרן געוואָרן
 האָט מען דיין נאָפּל ניט אָפּגעשניטן,
 און אין וואַסער ביסטו ניט געוואָשן געוואָרן צום רײניקן,
 און באַזאַלצן ביסטו ניט באַזאַלצט געוואָרן,
 און געוויקלט ביסטו ניט געוויקלט געוואָרן.
 5 ניט דערבאַרימט האָט זיך אן אויג אויף דיר,
 דיר צו טאָן אײנס פון די דאָזיקע,
 צו האָבן רחמנות אויף דיר;
 און ביסט אַוועקגעוואָרפן געוואָרן אויפן פּרייען פעלד,
 פון וועגן דער עקלדיקייט פון דיין לײב,
 אין דעם טאָג וואָס דו ביסט געבאָרן געוואָרן.
 6 און איך בין פאַרבייגעגאַנגען פאַרביי דיר,
 און האָב דיך געזען זיך וועלגערן אין דיין בלוט,
 און איך האָב געזאָגט צו דיר אין דיין בלוט: לעב!
 יא, איך האָב געזאָגט צו דיר אין דיין בלוט: לעב!
 7 וואַקסעדיק ווי די שפּראַצונג פון פעלד האָב איך דיך
 געמאַכט,
 און ביסט געוואַקסן, און ביסט גרויס געוואָרן,
 און געקומען אין שענסטער שײניקייט;
 די בריסט זיינען געווען געפורעמט,

יב גְרוּגָד: וְאַתָּן נֹחַם עַל-אַפְּדֵי וְעִנְיָלִים עַל-אֹנֶיךָ וְעִמְרַת
 יג תַּפְּאֶרֶת בְּרֹאשְׁךָ: וְתַעֲדֵי זָהָב וְכֶסֶף וּמַלְבוּשֵׁי שֵׁשׁ וּמְשִׁי
 יד וְרִקְמָה סֶלֶת וְדִבְשׁ וְשֶׁמֶן אֶכְלָתִי וְחִיפֵי בַמָּאֵד מֵאֵד
 יו וְתַצְלַחֵי לַמְלוּכָה: וְיֵצֵא לְךָ שֵׁם בְּנוֹים בְּיַפְיָךָ כִּי־בָלִיל
 יז הוּא בְּהַרְדֵי אֲשֶׁר-שָׁמַתִי עֲלֶיךָ נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה:
 יח וְתִבְטְחֵי בְיַפְיָךָ וְתִזְנֵי עַל-שִׁמְךָ וְתִשְׁכַּח אֶת-תְּמוֹנֹתֶיךָ
 יט עַל-בְּלִעְוֵי־בֶרֶךְ לִדְהִי: וְתִקְחִי מִבְּגָדֶיךָ וְתַעֲשִׂי־לְךָ בְּמוֹת
 כ טְלָאוֹת וְתִזְנֵי עֲלֵיהֶם לֹא בָאוֹת וְלֹא יִהְיֶה: וְתִקְחִי כָל־
 כא תַּפְּאֶרֶתֶךָ מִזָּהָב וּמִכֶּסֶף אֲשֶׁר נָתַתִּי לְךָ וְתַעֲשִׂי-לְךָ
 כב צִלְמֵי זָכָר וְתִזְנֶיבֶם: וְתִקְחִי אֶת-בְּגָדֵי רִקְמָתֶךָ וְתִכְסִים
 כג וְשִׁמְנֵי וְקִטְרֹתֵי נִתְחֵי לַפְּנֵיהֶם: וְלִחְמֵי אֲשֶׁר-נָתַתִּי לְךָ
 כד סֶלֶת וְשֶׁמֶן וְדִבְשׁ הַאֶכְלָתֶיךָ וְנִתְחִידוּ לַפְּנֵיהֶם לְרִיחַ
 כה נִיחַח וְיִהְיֶה נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה: וְתִקְחִי אֶת-בְּגָדֶיךָ וְאֶת-בְּנוֹתֶיךָ
 כו אֲשֶׁר יָלַדְתְּ לִי וְתִזְבְּחִים לָהֶם לֶאֱכֹל הַמֶּעֶט מִתְּמוֹנֹתֶיךָ:
 כז וְתִשְׁחָטִי אֶת-בְּנֵי וְתִתְּנִים בְּהַעֲבִיר אוֹתָם לָהֶם: וְאֵת
 כח כָּל-תְּמוֹעֲבוֹתֶיךָ וְתִזְנֶתֶךָ לֹא וְכִרְתִּי אֶת-יָמֵי נְעוּרֶיךָ בְּהוֹחֵל
 כט עֵינַם וְעַרְוָה מִתְּבוֹסֶסֶת בְּרִמְךָ הַיּוֹת: וְיִהְיֶה אַחֲרַי כָּל־
 ל אֲרֵצְךָ אֲרִיאֵי לְךָ נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה: וְתִבְנֶי לְךָ גֵב וְתַעֲשִׂי
 לב לְךָ רֶמֶה בְּכִלְרָחוֹב: אֶל-בְּלִרְאֵשׁ דְּרָךְ בְּנֵית רִמְתֶּךָ
 לג וְתִתְּעִבֵי אֶת-יַפְיָךָ וְתִתְּשַׁקֵּי אֶת-רִגְלֶיךָ לְבִלְעִיבֵר וְתִרְבִּי
 לד אֶת-תְּמוֹנֹתֶיךָ: וְתִזְנֵי אֶל-בְּנֵי-מִצְרַיִם שִׁבְנֶיךָ גִּדְלֵי בָשָׂר
 לה וְתִרְבִּי אֶת-תְּמוֹנֹתֶיךָ לְהַכְעִיסֵנִי: וְהִנֵּה נְטִיתִי יָדִי עֲלֶיךָ
 לו וְאֶנְרַע חֲקֶיךָ וְאֶתְּנֶיךָ בְּנַפְשׁ שְׂנֵאוֹתֶיךָ בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים
 לז הַגְּבִלְמוֹת מִדְּרָבָד וְמָה: וְתִזְנֵי אֶל-בְּנֵי אֲשׁוּר מִבְּלַתִּי
 לח שְׁבַעֲתֶךָ וְתִזְנִים וְגַם לֹא שְׁבַעֲתִי: וְתִרְבִּי אֶת-תְּמוֹנֹתֶיךָ אֶל־
 לט אֶרֶץ בְּנֵי־כַּשְׂדִּימָה וְגַם-יִבְּאוֹת לֹא שְׁבַעֲתִי: מָה אֲמַלֵּה
 לו לְבַתֶּךָ נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּעִשְׂוֹתֶיךָ אֶת-בְּלִי-אֵלֶּה מַעֲשֵׂה

יג יד יח יב כב כג כד כה כז כח כט לו לז לח לט

און געמערט דיין זנות.
 26 און האָסט מִנְהַ געווען מיט די זין פון מצרים,
 דינע שכנים די גרויסלייביקע,
 און האָסט געמערט דיין זנות, מיך צו דערצערענען.
 27 און זע, איך האָב אויסגעשטרעקט מיין האַנט אויף דיר,
 און האָב געמינערט דיין אויסקומעניש,
 און דיר איבערגעגעבן אויף דעם באַראָט פון דינע פֿינט,
 די טעכטער פון די פֿלשתיים
 וואָס האָבן זיך געשעמט וועגן דיין שענדלעכן וועג.
 28 און דו האָסט מִנְהַ געווען מיט די זין פון אַשור,
 ווייל דו האָסט זיך נישט געקענט אָנוועטן,
 און האָסט מִנְהַ געווען מיט זיי,
 און ביסט פֿאַרט נישט זאָט געוואָרן.
 29 און האָסט געמערט דיין זנות
 מיט דעם לאַנד פון קרעמער, מיט פֿשדים,
 און אויך דערמיט ביסטו נישט זאָט געוואָרן.
 30 ווי שוואַך איז דיין האַרץ, זאָגט גאָט דער האַר,
 אז דו האָסט געטאָן אַלדאָסדאָויקע

12 און איך האָב אָנגעטאָן אַ גאָרוינג אויף דיין גאָ,
 און אוירינגען אין דינע אויערן,
 און אַ שיינע קרוין אויף דיין קאָפּ.
 13 און האָסט זיך אָנגעצירט אין גאָלד און זילבער,
 און דיין קלייד איז געווען ליינען,
 און זייד, און געשטיקט געוואָנט;
 זעמלמעל, און האָניק, און אייל האָסטו געגעסן,
 און ביסט זייער שיינ געוואָרן,
 און האָסט זיך געפֿאַסט פֿאַר מלוכה.
 14 און דיין שם איז אַרויס צווישן די פעלקער
 דורך דיין שיינקייט, וואָרום זי איז געווען פֿאַרפּול,
 דורך מיין פֿראַכט וואָס איך האָב אַרויפגעטאָן אויף
 דיר,
 זאָגט גאָט דער האַר.
 15 אָבער האָסט זיך פֿאַרויכערט אויף דיין שיינקייט,
 און האָסט מִנְהַ געווען אויף דיין שם,
 און אויסגעגאָסן דיין זנות אויף יעטוועדער דורכגייער;
 זיינס איז עס געווען.
 16 און האָסט גענומען פון דינע קליידער,
 און דיר געמאַכט געפֿלעקטע בְּמוֹת,
 און מִנְהַ געווען אויף זיי;
 וואָס אַווינס איז נישט געשען, און וועט נישט זיין.
 17 און האָסט גענומען דינע שיינע זאַכן,
 פון מיין גאָלד און פון מיין זילבער וואָס איך האָב דיר
 געגעבן,
 און האָסט דיר געמאַכט בילדער פון אַ מאַנספֿאַרשויך,
 און מִנְהַ געווען מיט זיי.
 18 און האָסט גענומען דינע געשטיקטע קליידער,
 און האָסט זיי באַדעקט;
 און מיין אייל און מיין וויירויך
 האָסטו דערלאָנגט פֿאַר זיי.
 19 און מיין ברויט וואָס איך האָב דיר געגעבן,
 זעמלמעל, און אייל, און האָניק,
 מיט וואָס איך האָב דיר געשפּייזט,
 האָסטו דערלאָנגט פֿאַר זיי, פֿאַר אַ געשמאַקן ריח;
 אַזוי איז דאָס געווען, זאָגט גאָט דער האַר.
 20 און האָסט גענומען דינע זין און דינע טעכטער
 וואָס דו האָסט מיר געבאַרן,
 און האָסט זיי געשלאַכט פֿאַר זיי צום עסן.
 ווינציק איז דיר געווען דיין זנות,
 21 האָסטו נאָך געשאַכטן מינע קינדער,
 און זיי אַוועקגעגעבן,
 אז דו האָסט זיי מקריב געווען צו זיי.
 22 און אין אַלע דינע אומווערדיקייטן און דיין זנות
 האָסטו נישט געדאַכט אָן די טעג פון דיין יוגנט,
 ווען דו ביסט געווען נאַקעט און הויל,
 זיך וועלגערנדיק אין דיין בלוט.
 23 און עס איז געווען: נאָך אַל דיין שלעכטיקייט—
 ווי, ווי דיר, זאָגט גאָט דער האַר—
 24 האָסטו דיר געבויט אַ געוועלפּונג,
 און דיר געמאַכט אַ הויכן אָרט אויף איטלעכן מאַרק.
 25 אויף יעטוועדער עק וועג האָסטו דיר געבויט דיין הויכן
 אָרט,
 און האָסט פֿאַראומווערדיקט דיין שיינקייט,
 און צעשפּרייט דינע פֿיס פֿאַר יעטוועדער דורכגייער,

אָזי ווי עס טוט אָן אַרציוונה,
 81 מיט וואָס דו האָסט געבויט דיין געוועלבונג
 אויף יעטוועדער עק וועג,
 און דיין הויכן אָרט האָסטו געמאַכט
 אויף יעטוועדער מאַרק;
 ביסט צומאַל ניט געווען ווי אַ זונה
 צו שפּאַטן פון אַבי וואָסער לויך.
 82 דו ווייב נואַפטע וואָס נעמט פּרעמדע אָנשטאַט איר
 מאַן,
 83 אלע זונות גיט מען אַ געשאַנק,
 און דו האָסט געגעבן דייע געשאַנקען
 צו אלע דייע ליבהאַבער,
 און זיי אונטערגעקויפט צו קומען צו דיר
 פון רונד אַרום, אין דיין זונות.
 84 און ביי דיר איז געווען קאַפּויר ווי ביי אַנדערע ווייבער,
 מיט וואָס דו ביסט נאַכגעלאָפּן,
 און נאָך דיר איז מען ניט נאַכגעלאָפּן,
 און וואָס דו האָסט געגעבן לויך,
 און דיר איז קיין לויך ניט געגעבן געוואָרן;
 יאָ, קאַפּויר ביסטו געווען.
 85 דרום הער, דו זונה, דאָס וואָרט פון גאָט:
 86 אָזי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 ווייל דיין שמוציקייט האָט זיך אויסגעגאַסן,
 און דיין שאַנד איז אַנטפלעקט געוואָרן
 אין דיין זונות מיט דייע ליבהאַבער,
 און מיט אַלע דייע אומווערדיקע אָפּגעטער;
 און פאַר דעם בלוט פון דייע זין וואָס דו האָסט זיי
 געגעבן—
 87 דרום זע, איך זאַמל אײַן אַלע דייע ליבהאַבער
 וואָס דו האָסט זיך געחנדלט צו זיי,
 און אַלע וואָס דו האָסט ליב,
 מיט אַלע וואָס דו האָסט פּיינט;
 און איך וועל זיי אײַנזאַמלען אַרום דיר פון רונד אַרום,
 און וועל אַנטפלעקן דיין שאַנד פאַר זיי,
 און זיי וועלן זען דיין גאַנצע שאַנד.
 88 און איך וועל דיך משפּטן מיט דעם משפּט
 פון נואַפטעס און בלוטפאַרגיסערינס;
 און איך וועל ברענגען אויף דיר

אִשָּׁה זֹנָה שְׁלֵמַת: כְּבוֹתֶיךָ נִבְדָּה בְּרֵאשׁ כְּלִדְרֶךָ וְרַמְתֶּךָ לֹא
 עֲשִׂיתִי בְּכִלְדֻדָּי וְלֹא־הִייתִי בַזֹּנָה לְקַלְס אֶתְנֶן: הַאִשָּׁה לֹב
 הַמְנַאֲפֶת תַּחַת אִשָּׁה תִּקַּח אֶת־דֹּרֶיּוֹם: לְכִלְדֻנּוֹת יִתְגַּדֵּל
 גִּדְּהָ וְאֵת נִתְתָּ אֶת־נִדְּךָ לְכִלְמֵאֲהֲבֶיךָ וְתִשְׁחָדֵי אֹתָם
 לְבֹא אֶלְךָ מִסְבִּיב בְּתוֹנֹתֶיךָ: וְהִרְבֵּךְ הַפֶּד מִדְּהַנְשִׁים לֹא
 בְּתוֹנֹתֶיךָ וְאֶחָדֶיךָ לֹא זֹנָה וּבַתֶּיךָ אֶתְנֶן וְאֶתְנֶן לֹא נִתְךָ
 לְךָ וְתִהְיֶי לְהַפֶּד: לָבֵן זֹנָה שְׁמַעֲי הַבְּרִיהָה: כִּדְהָ לָהּ
 אָמַר אֲדֹנָי הוֹדֵה יַעַן הַשֹּׁפֵד נִחַשְׁתֶּךָ וְתִגְלָה עֲרוֹתֶיךָ
 בְּתוֹנֹתֶיךָ עַל־מֵאֲהֲבֶיךָ וְעַל כְּלִיגֵלֵי הַתּוֹעֲבוֹתֶיךָ וּכְדָמִי
 בְּנֶדֶךָ אֲשֶׁר נִתְתָּ לָהֶם: לָבֵן הִנְנִי מִקְבִּץ אֶת־כִּלְמֵאֲהֲבֶיךָ לֹא
 אֲשֶׁר עֲרִבְתָּ עֲלֵיהֶם וְאֵת כִּלְאֲשֶׁר אֲהַבְתָּ עַל כִּלְאֲשֶׁר
 שָׁנְאת וּקְבַצְתִּי אֹתָם עֲלֶיךָ מִסְבִּיב וְגִלְתִּי עֲרוֹתֶיךָ אֲלֵהֶם
 וְרָאוּ אֶת־בְּלִעְרוֹתֶיךָ: וְשִׁפְטִיתֶיךָ מִשִּׁפְטֵי נְאֻפּוֹת וְשִׁפְכַת לֹחַ
 דָּם וְנִתְתֶיךָ בְּסֵם חֲמָה וּקְנָאָה: וְנִתְתִי אֶתְךָ בְּיָדָם וְהִרְסוּ לֹחַ
 נִבְדָּה וְנִתְצוּ רַמְתֶּיךָ וְהַפְשִׁיטוּ אוֹתְךָ בְּנִדְּךָ וְלִקְחוּ כִלְיֵי
 תַּפְאֲרֶתְךָ וְהִיחִידוּ עִירָם וְעִירָה: וְהַעֲלֵוּ עֲלֶיךָ קֶהֱל וְרַגְמוּ מ
 אוֹתְךָ בְּאָבֵן וּבַתְּקוֹךָ בְּחִרְבוֹתָם: וְשִׁרְפוּ בְּתִיךָ בְּאֵשׁ מ
 וְעִשׂוּ־בְךָ שִׁפְטִים לְעֵינֵי נְשִׁים רַבּוֹת וְהִשְׁבַּחְתֶּךָ מִזֹּנָה
 וְנִסְאֶתְנֶן לֹא תִתְנַעֲדוּ: וְהִנְחֹתִי חֲמָתִי בְךָ וְסִרָה קְנָאֲתִי מ
 מִמֶּךָ וְשִׁקְמַתִּי וְלֹא אֶבְעֵם עוֹד: יִמֶן אֲשֶׁר לֹא־זָכַרְתִּי מ
 אֶת־יָמֵי נְעוּרֶיךָ וְתִרְגְּוֶיךָ לְכִלְאֵלָה וְנִסְאֵנִי הֵא דְרַבְּךָ ו
 כִּלְהַתּוֹעֲבוֹתֶיךָ: הִנֵּה כִלְהַמְשַׁל עֲלֶיךָ יִמְשַׁל לֵאמֹר כְּאִמָּה מ
 בַּתְּהוֹ: בְּתִיאֲמַךְ אֵת גַּעֲלַת אִשָּׁה וּבְנִיהָ וְאֵחֹת אֲחֹתֶיךָ מ
 אֵת אֲשֶׁר גַּעֲלוּ אֲנִישֵׁיךָ וּבְנִיהֶן אֲמַכְּן חֲתִית וְאִבִּיכֶן אֲמַרִי:
 וְאֲחֹתֶיךָ הַגְּדוּלָה שְׁמֵרוֹן הִיא וּבְנוֹתֶיהָ הַיּוֹשֶׁבֶת עַל־ מ
 שְׂמֹאוֹלֶיךָ וְאֲחֹתֶיךָ הַקְּטָנָה מִמֶּךָ הַיּוֹשֶׁבֶת מִיִּמֶינֶךָ סֹדֶם

לא ידעו לך שיהי במקום קבוץ דב נסתח מא דב נסתח
 מג' וסד' חדר' מ' יחד' מ' יחד' מ' יחד'

בלוט פון גרימצאָרן און פאַרדראַס.
 89 און איך וועל דיך איבערגעבן אין זייער האַנט,
 און זיי וועלן צעשטערן דיין געוועלבונג,
 און אײַנוואַרפן דייע הויכע ערטער;
 און זיי וועלן דיר אויסטאַן דייע קליידער,
 און צונעמען דייע שיינע זאַכן;
 און זיי וועלן דיך לאָזן נאַקעט און הויל.
 90 און זיי וועלן אַרויפברענגען אויף דיר אַ געוועמל,
 און זיי וועלן דיך פאַרשטיינען מיט שטיינער,
 און דיך צעהאַקן מיט זייערע שווערדן.
 91 און זיי וועלן פאַרברענגען דייע הייזער אין פייער,
 און טאַן אויף דיר אַ משפּט פאַר די אויגן פון פּיל
 ווייבער;
 און איך וועל דיך מאַכן אויפהערן זיין אַ זונה,
 און וועסט אויך קיין לויך מער ניט געבן.
 92 און איך וועל באַרוען מיין גרימצאָרן אויף דיר,
 און אָפּטאַן וועט זיך מיין פאַרדראַס פון דיר,
 און איך וועל מיך שטילן, און מער ניט צערענען.
 93 ווייל דו האָסט ניט געדאַכט אָן די טעג פון דיין יוגנט,
 און האָסט מיך דערערגערט מיט אַלעם דאָזיקן.

דרום אָט פאַרגעלט איך אויך דיין וועג אויף דיין קאַפּ,
 זאָגט גאָט דער האַר.
 אָדער האָסטו דען ניט געטאַן דיִדאָזיקע שענדלעכקייט
 צו אַלע דייע אומווערדיקייטן?
 94 זע, יעטוועדער ווערטלואָגער וועט זיך ווערטלען אויף
 דיר,
 אָזי צו זאָגן: ווי די מוטער אָזי איר טאַכטער.
 95 ביסט אַ טאַכטער פון דיין מוטער
 וואָס האָט זיך געמייאוסט מיט איר מאַן און אירע קינדער,
 און ביסט אַ שוועסטער פון דייע שוועסטער,
 וואָס האָבן זיך געמייאוסט מיט זייערע מאַנען און זייערע
 קינדער;
 דיין מוטער איז געווען פון חַת,
 און דיין פאָטער אָן אַמורי.
 96 און דיין גרעסערע שוועסטער איז געווען שומרון,
 וואָס איז געזעסן אויף דיין לינקער זייט,
 זי מיט אירע טעכטער;
 און דיין קלענערע שוועסטער
 וואָס איז געזעסן אויף דיין רעכטער זייט,
 איז געווען סדום מיט אירע טעכטער.

מ וּבְנֹתַיהִ: וְלֹא בְדַרְכֵיהֶן הִלַכְתָּ וּבְתוֹעֲבוֹתֵיהֶן עָשִׂיתִי
 מח כַּמְעַט קָמַט וּתְשַׁחֲתִי מִהֶן בְּכָל־דְּרָכֶיךָ: חֲרָאֲנִי נְאֻם
 אֲדֹנָי יְהוִה אֲבִי־עֲשֵׂתָהּ סָדָם אַחֻתְךָ הִיא וּבְנֹתַיהָ כַּאֲשֶׁר
 מט עָשִׂיתָ אֵת וּבְנֹתֶיךָ: הִנְהַרְזָה הָיָה עִוֵן סָדָם אַחֻתְךָ נְאֻם
 שְׂבַע־תִּלְחֶם וּשְׁלֹת הַשֶּׁקֶט הָיָה לָהּ וּלְבְנֹתַיהָ וַיִּרְעַעַנִי
 נ וְאֲבִיזֵן לֹא הִחֻקָהּ: וַתִּגְבְּהֶנָּה וַתַּעֲשִׂינָה תוֹעֵבָה לְפָנַי
 נא וְאֶסִּיר אֶתְהֶן כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי: וְשִׁמְרוֹן כַּחֲצֵי חַטָּאתֶיךָ לֹא
 נב חֲטָאָה וַתִּרְכִּי אֶת־תוֹעֲבוֹתֶיךָ מִהֵנָּה וַתַּצְדִּיקִי אֶת־אַחֻתְךָ
 כְּכָל־תוֹעֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי: וְגַם־אֵת שְׂאֵי כְלִמְתֶּיךָ אֲשֶׁר
 נג פָּלַלְתָּ לְאַחֻתְךָ כַּחטָּאתֶיךָ אֲשֶׁר־הִתְעַבְבַת מִהֶן תַּצְדִּיקֶנָּה
 נד מִמֶּךָ וְגַם־אֵת בּוֹשֵׁי יִשְׂרָאֵל כְּלִמְתֶּיךָ בְּצַדִּיקֶיךָ אַחֻוֹתֶיךָ:
 נה וְשִׁבְתִּי אֶת־שִׁבְתֵּיהֶן אֶת־שִׁבְתֵּי סָדָם וּבְנֹתַיהָ וְאֶת־שִׁבְתֵּי
 נז שִׁמְרוֹן וּבְנֹתַיהָ וְשִׁבְתֵּי שִׁבְתֶּיךָ בְּתוֹכֶנָּה: לְמַעַן תִּשְׂאֵי
 נח כְּלִמְתֶּיךָ וְנִכְלַמְתָּ מִכָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתָ בְּנִחְמֶיךָ אֵת: וְאַחֻוֹתֶיךָ
 נט סָדָם וּבְנֹתַיהָ תִשְׁכֹּן לְקַדְמֹתָן וְשִׁמְרוֹן וּבְנֹתַיהָ תִשְׁכֹּן
 ס לְקַדְמֹתָן וְאֵת וּבְנֹתֶיךָ תִשְׁכֹּבֶנָּה לְקַדְמֹתָן: וְלֹא הִיְתִיבָה
 סא סָדָם אַחֻוֹתֶיךָ לְשִׁמּוֹעָה בְּפִיךָ בְּיוֹם נְאוּנֶיךָ: כְּטָרָם הִגְלָה
 סב רְעִיתֶיךָ כִּמּוֹ עֵת חֲרַפַת בְּנוֹת־אֲרָם וְכָל־סְבִיבוֹתֶיהָ בְּנוֹת
 סג פְּלִשְׁתִּים הַשְּׂאֻמוֹת אוֹתְךָ מִסְבִּיב: אֶת־זִמְתֶּיךָ וְאֶת־
 ט דְּתוֹעֲבוֹתֶיךָ אֵת נְשֹׂאֵתִים נְאֻם יְהוָה: כִּי כֹה אָמַר
 טא אֲדֹנָי יְהוִה וְעָשִׂיתָ אוֹתְךָ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֲשֶׁר־בְּנוֹת אֵלֹהֵי
 טב לְדַפְרֵי בְרִית: וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אוֹתְךָ בְּיַמִּי נְעוּרֶיךָ
 טז וְהִקִּימֹתִי לְךָ בְּרִית עוֹלָם: וְזָכַרְתָּ אֶת־דְּרָכֶיךָ וְנִכְלַמְתָּ
 טז בְּקַחְתֶּךָ אֶת־אַחֻוֹתֶיךָ הַגְּדֹלוֹת מִמֶּךָ אֶל־הַקְּטָנוֹת מִמֶּךָ
 טז וְנִתְתִי אֶתְהֶן לְךָ לְבָנוֹת וְלֹא מִבְּרִיתֶיךָ: וְהִקִּימְתִי אֲנִי
 טז אֶת־בְּרִיתִי אִתְּךָ וַיִּדְעַתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: לְמַעַן תִּזְכְּרִי וְנִכְשַׁת

47 ניט צומאָל אין זייערע וועגן ביסטו געגאנגען.
 און ווי זייערע אומווערדיקייטן געטאָן;
 אין אַ קורצער ווייל ביסטו געוואָרן
 פאַרדאַרבענער פון זיי אין אַלע דינע וועגן.
 48 אזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
 אויב דיין שוועסטער סדום, זי מיט אירע טעכטער,
 האָט געטאָן ווי דו מיט דינע טעכטער האָסט געטאָן!
 49 וע, דאָס איז געווען די זינד פון דיין שוועסטער סדום:
 שטאַלצקייט, ועטיקייט מיט ברויט, און רואיקע שלווה
 איז געווען ביי איר און ביי אירע טעכטער,
 און די האַנט פון דעם אַרימאַן און דעם אביון
 האָט זי ניט אויפגעהאַלטן.
 50 און זיי זיינען געווען האַפּערדיק,
 און האָבן געטאָן אומווערדיקייט פאַר מיר;
 דרום האָב איך זיי אַפּגעראַמט,
 אַז איך האָב דאָס געווען.
 51 און שומרון האָט אַ העלפט פון דינע זינד ניט גע-
 זינדיקט;
 און דו האָסט געמערט דינע אומווערדיקייטן מיין פון
 זיי,
 און האָסט גערעכטפאַרטיקט דינע שוועסטער
 מיט אַלע דינע אומווערדיקייטן וואָס דו האָסט געטאָן.
 52 דרום טראָג אויך דו דיין שאַנד,
 וואָס דו האָסט געמשפּט דינע שוועסטער;
 דורך דינע זינד וואָס דו האָסט געטאָן מער אומ-
 ווערדיק פון זיי,
 ווערן זיי גערעכטער פון דיר;
 דרום אויך דו שעם זיך, און טראָג דיין שאַנד,
 וואָס דו רעכטפאַרטיקסט דינע שוועסטער.
 53 און איך וועל אומקערן זייער געפאַנגענשאַפט,
 די געפאַנגענשאַפט פון סדום און אירע טעכטער,
 און די געפאַנגענשאַפט פון שומרון און אירע טעכטער,
 און די געפאַנגענשאַפט פון דינע געפאַנגענע צווישן זיי;
 54 כּדי וואָלסט טראָגן דיין שאַנד,
 און זיך שעמען פאַר אַלץ וואָס דו האָסט געטאָן,
 אַז דו ביסט זיי געוואָרן אַ טרייסטונג.
 55 און דינע שוועסטער סדום און אירע טעכטער
 וועלן זיך אומקערן צו זייער פריערדיקן שטאַנד,
 און שומרון און אירע טעכטער
 וועלן זיך אומקערן צו זייער פריערדיקן שטאַנד,
 און דו און דינע טעכטער—
 וועט זיך אומקערן צו אייער פריערדיקן שטאַנד.
 56 און איז ניט סדום דיין שוועסטער
 געווען אַ גערייַד אין דיין מויל,
 אין דעם טאָג פון דיין שטאַלץ,
 57 איידער דיין שלעכטיקייט איז אַנטפלעקט געוואָרן,
 ווי אין דער צייט פון דער לעסטערונג
 פון די טעכטער פון אַרם,
 און פון אַלע אירע אַרומיקע, די טעכטער פון די פּלשתיים,
 וואָס פאַראַכטן דיך פון רונד אַרום?

מל יחזקאל נא אַחֻתֶיךָ ק וְגַם־אֵת שְׂאֵי כְלִמְתֶּיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְגַם־אֵת בּוֹשֵׁי יִשְׂרָאֵל כְּלִמְתֶּיךָ בְּצַדִּיקֶיךָ אַחֻוֹתֶיךָ

48 וואָס דו האָסט געטאָן מיט דינע טעכטער, ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער.
 49 ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער, ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער.
 50 ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער, ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער.
 51 ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער, ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער.
 52 ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער, ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער.
 53 ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער, ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער.
 54 ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער, ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער.
 55 ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער, ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער.
 56 ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער, ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער.
 57 ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער, ווען דו האָסט געטאָן אַזוי ווי סדום האָט געטאָן מיט דינע טעכטער.

וְלֹא הִיָּדְוֶהְךָ עוֹד פִּתְחוֹן פֶּה מִפְּנֵי כְּלִמְתְּךָ בְּכַפְרֵי־לֶךָ
לְכֹל־אֲשֶׁר עָשִׂיתָ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה:

און מער א מויל ניט עפענען פון ווען דיין שאנד,
ווען איך בין דיר מכפר אויף אלץ וואָס דו האָסט
געטאָן,
זאָגט גאָט דער האַר.

וַהֲדוּ דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כִּדְאָרְם חוֹד חוֹדָה וּמִשְׁלַם
מִשְׁלַם אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְאָמַרְתָּ כֹה־אָמַר יְהוָה י
הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל גָּדוֹל הַנְּנֻפִים אַרְךָ הָאָבֶר מְלֵא הַנוֹצָה
אֲשֶׁר־לוֹ הִרְקָמָה בָּא אֶל־הַלְּבָבִים וַיִּקַּח אֶת־צִמְרֵת הָאָרֶז:
אֵת רֹאשׁ יְעֻקֹּתָיו קָמַף וַיְבִיאֵהוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן בְּעֵדֵי ר
רְכָלִים שָׁמוֹ: וַיִּקַּח מִנְרַע הָאֶרֶץ וַתִּגְדֹּהוּ בַשְּׂדֵה־חֲרָבָה
קָח עַל־מִים רַבִּים צִפְצִפָּה שָׁמוֹ: וַיִּצְמַח וַהֲדוּ לְנַפְו
סִרְחַת שִׁפְלַת קוֹמָה לַפְּנֹת דְּלִוְתָיו אֵלָיו וְשָׂרְשׁוֹ תַחְתּוֹ
וַהֲדוּ וַהֲדוּ לְנַפְו וַתַּעַשׂ בְּדִים וַתִּשְׁלַח פְּרָאוֹת: וַהֲדוּ נִשְׂר
אֶחָד גָּדוֹל גָּדוֹל הַנְּנֻפִים וַרְבַּכ טָעָה וַהֲגִה הַנְּנֻפִים הַזֹּאת
כַּפְּנֵה שָׂרְשֵׁיהָ עָלָיו וְדִלְוֹתָיו שִׁלְחָה־לוֹ לַהֲשִׁקוֹת אוֹתָהּ
מִצְרֹנֹת מִטְּעָה: אֶל־שָׂדֵה טוֹב אֶל־מִים רַבִּים הִיא
שְׁתוּלָה לַעֲשׂוֹת עֵנָף וְלִשְׂאֵת פֶּרִי לַהֲיוֹת לְנַפְו אֲדֹרְתָה:
אָמַר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַתְּצִלָּה הַלֹּא אֶת־שָׂרְשֵׁיהָ
וַיִּתֵּק וַתֵּתֶרֶהּ וַיְקוּסֶם וַיִּבֶשׂ כְּלִטְרָפֵי צִמְחָהּ תִּיבֶשׂ
וְלֹא־בֹרֵעַ גָּדוֹלָה וּבְעַם רַב לְמִשְׁאֵוֹת אוֹתָהּ מִשְׂרָשִׁיהָ:
וַהֲגִה שְׁתוּלָה הַתְּצִלָּה הַלֹּא כִנְעַת כֹּה רֹחַ הַקְּדִים תִּיבֶשׂ
יִבֶשׂ עַל־עֲרֵגַת צִמְחָהּ תִּיבֶשׂ: וַהֲדוּ דְבַר־יְהוָה
אֵלַי לֵאמֹר: אָמַרְנָא לְבֵית הַמְּרִי הַלֹּא יִדְעֶתֶם מַה־יִּב
אֵלָה אָמַר הַיְהוּדָא מְלֹךְ־כָּבֵל יְרוּשָׁלַם וַיִּקַּח אֶת־מַלְכָּהּ
וַאֲתִדְשִׁרְיָהּ וַיָּבֵא אוֹתָם אֵלָיו בְּבִלְתֵּי: וַיִּקַּח מִנְרַע הַמְּלוּכָה י
וַיִּכְרַת אוֹתוֹ בְּרִית וַיָּבֵא אוֹתוֹ בְּאֵלָה וְאֶת־אֵילֵי הָאֶרֶץ לָקַח:
לַהֲיוֹת מִמְּלָכָה שִׁפְלָה לְבִלְתֵּי הַתְּנַשֵּׂא לְשִׁמֵּר אֶת־י
בְּרִיתוֹ לְעַמְּהָהּ: וַיִּמְדְּדוּ לְשִׁלָּה מְלֹאָכָיו מִצְרִים^{טו}

י און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי
צו זאָגן:
מענטשניקניד, ראָט אַ רעטעניש,
און גיב אַ משל אויף דעם הויז פון ישראל,
און זאָלסט זאָגן: אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
דער גרויסער אָדלער
מיט פליגלען גרויסע,
מיט פלעדערן לאַנגע,
מיט פעדערן פּויל,
וואָס האָט אַלערליי פאַרבן,
איז געקומען צום לבָנון,
און גענומען דעם שפיץ פון צעדערבוים.
דאָס אויבערשטע פון זיינע ריטלעך האָט ער אָפֿ־
געריסן,
און האָט עס געבראַכט אין אַ לאַנד פון סוּחַרים;
אין אַ שטאָט פון האַנדלסלייט האָט ער עס אַיינגעזעצט.

און ער האָט גענומען פון דעם זאָמען פון לאַנד,
און האָט עס אַיינגעפלאַנצט אין אַ זאָמענדיק פעלד,
געבראַכט לעבן וואָסער אַ סך;
ווי אַ ווערבע האָט ער עס אַיינגעזעצט.
און עס האָט געשפּראַצט, און איז געוואָרן
אַן אויסגעשפּרייט וויינשטאָק, גידעריק אין וויקס;
כדי זיינע צווייגן זאָלן זיך קערן צו אים,
און זיינע וואָרצלען זאָלן זיין אונטער אים;
און עס איז געוואָרן אַ וויינשטאָק,
און אַרויסגעבראַכט שטענגלעך,
און אַרויסגעלאָזט צווייגן.

און עס איז געווען אַן אַנדער גרויסער אָדלער

י"א, ז' ח' י"א ט' קצ"ח

פאַרוואָר, ווי דער מורח־זויגט רירט אים אָן,
וועט ער טרוקן פאַרטריקנט ווערן;
אויף די בייטן פון זיין שפּראַצונג
וועט ער פאַרטריקנט ווערן.
11 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן:
12 זאָג אַקאַרשט צו דעם ווידערשפעניקן געזינדל:
ווייסט איר ניט וואָס די־דאָזיקע זיינען?
זאָג: אָט איז געקומען דער מלך פון כָּבֵל קיין ירוּשָׁלַם,
און האָט גענומען איר מלך און אירע האַרן,
און זיי געבראַכט צו זיך קיין כָּבֵל.
13 און ער האָט גענומען וואַיינעס פון קניגלעכן שטאַם,
און האָט געשלאָסן מיט אים אַ בונד,
און אים געבראַכט אונטער אַ שבועה,
און די פּני פון לאַנד האָט ער צוגענומען;
14 כדי עס זאָל זיין אַ שְׁפֵּלַע מְלוּכָה,
זיך ניט צו דערהייבן;
צו היטן זיין בונד, כדי זי זאָל באַשטיין.
15 אָבער ער האָט ווידערשפעניקט אָן אים,
צו שיקן זיינע שלוחים קיין מצְרַים,

מיט פליגלען גרויסע און פעדערן פּויל;
ערשט דער־דאָזיקער וויינשטאָק
האָט אויסגעבייגט זיינע וואָרצלען צו אים,
און אויסגעשטרעקט זיינע צווייגן צו אים
פון די בייטן פון זיין פלאַנצונג,
כדי ער זאָל אים אַנטרינקען;
הגם אין אַ גוטן פעלד, לעבן וואָסער אַ סך,
איז ער געפלאַנצט געווען,
צו לאָזן צווייגן, און צו טראָגן פּרוכט,
צו ווערן אַ פּראַכטיקער וויינשטאָק.
זאָג: אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
צי וועט ער באַגליקן?
וועט ניט אויסרייסן יענער זיינע וואָרצלען,
און זיין פּרוכט אָפהאַקן, ער זאָל פאַרטריקנט ווערן,
אַלע בלעטער פון זיין שפּראַצונג זאָלן פאַרטריקנט
ווערן?
און ניט מיט אַ גרויס מאַכט און ניט מיט פּויל פּאַלך
וועט ער אים אויספליקן מיט זיינע וואָרצלען.
16 און איז ער שוין אַיינגעפלאַנצט, צי וועט ער באַגליקן?

לַתְּתִילוּ סוּסִים וְעַסְרֵב הַוַּיְצִלָה הַמַּלְטָה הַעֲשֵׂה אֱלֹהִים
 טו וְהַפֵּר בְּרִית וְנִמְלֹט: חֲרָאֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם-לֹא
 בַּמָּקוֹם הַמְּלֻךְ הַמְּמֻלָּךְ אִתּוֹ אֲשֶׁר בָּוָה אֶת-אֱלֹהֵי וְאֲשֶׁר
 יז הַפֵּר אֶת-בְּרִיתוֹ אִתּוֹ בְּתוֹךְ-קִבְלֵי יָמוֹת: וְלֹא בְּחֹל נְדָוִל
 וּבְקִהְלֵל רֹב יַעֲשֵׂה אִתּוֹ פְּרֻעָה בַּמְּלַחְמָה בַּשָּׂפָף סִלְלָה
 יח וּבְבָנֹת דִּיֵּךְ לְהַבְרִית נַפְשׁוֹת רַבּוֹת: וּבָוָה אֱלֹהִים לְהַפֵּר
 בְּרִית וְהִגֵּה נֶתֶן יְדוֹ וּבְלֹא-אֱלֹהִים עֲשֵׂה לֹא יִמְלֹט:
 יט לָכֵן כַּהֲדָאֲמַר אֲדֹנָי יְהוִה חֲרָאֲנִי אִם-לֹא אֱלֹהֵי אֲשֶׁר בָּוָה
 כ וּבְרִיתִי אֲשֶׁר הִפִּיר וְנִתְּתִיו בְּרֹאשׁוֹ: וּפְרַשְׁתִּי עָלָיו רִשְׁתִּי
 וְנִחַפְשׁ בַּמַּצְרֵדֵי תְּהִיאוֹתָיו כְּכֹלָה וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ שֵׁם
 כא מַעַלְוֵי אֲשֶׁר מַעַל-בִּי: וְאֵת כָּל-מַבְרָחָיו כְּכֹל-אֲנַפְּיוֹ
 בְּחֵרֵב יַפְלוּ וְהַנְּשָׂאִים לְכַלְדוּחַ יִפְרְשׁוּ וְיַדְעֵתֶם כִּי אֲנִי
 כב יְהוָה דַּבַּרְתִּי: כִּי אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְלִקְחָתִי אֲנִי
 מִצִּמְרַת הָאָרֶץ הַרְמָה וְנִתְּתִי מִרְאֵשׁ יִקְוֹתָיו בְּךָ אֶקְטֹף
 כג וְשִׁתְּלִיתִי אֲנִי עַל הַרְגְּבָה וְתִלְוִל: בְּהַר מְרוֹם יִשְׂרָאֵל
 אֲשִׁתְּלֵנוּ וְנִשְׂא עֲנָף וְעֲשֵׂה פְרִי וְהָיָה לְאָרֶץ אֲדִיר וְשִׁכְנֵי
 כד תַּחְתָּיו כָּל צִפּוֹר כָּל-בְּנֵי הַבָּיִת וְהָיָה לְאָרֶץ תְּשֻׁבָה: וְיָדְעוּ
 כה כִּי-עָצִי הַשִּׁדְדָה כִּי אֲנִי יְהוָה הַשִּׁפְלִיתִי וְעַן גְּבַה הַגְּבַהְתִּי
 עַן שָׁפַל הַחִבְשְׁתִּי עַן לָח וְהַפְּחַחְתִּי עַן יִבֶּשׂ אֲנִי יְהוָה
 דַּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי:

יח

וְהָיָה דַּבַּר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: מִהֲלִכְכֶם אַתֶּם מְשֻׁלִּים אֶת-
 א בְּמִשְׁלַל הַזֶּה עַל-אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֲבוֹת יִאֲכְלוּ בָסָר
 ג וְשִׁנֵּי הַבָּנִים תִּקְהִינָה: חֲרָאֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם-יִהְיֶה
 ד לָכֶם עוֹד מִשְׁלַל הַמִּשְׁלַל הַזֶּה בְּיִשְׂרָאֵל: הֵן גְּלַהֲנַפְשׁוֹת
 ה לִי הֵנָּה כְּנַפְשׁ הָאֵב וּכְנַפְשׁ הַבֶּן לִיִּהְיֶה הַנַּפֵּשׁ הַחַטָּאת
 הַיּוֹא תָמוֹת: וְאִישׁ בְּרִיהוּתָהּ צִדִּיק וְעֲשֵׂה מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה:

יז, טו' קִיץ בְּלֹא אֶסְפֵּי כֹא מִסְדוּף קִי' כִּב' הַסְּפָחָה הַחַטָּאת לִקְחַת הַמִּלֻּחַ

אז מע זאל אים געבן פערד און פיל פאלק.
 זאל ער באגליקן?
 זאל אנטרונען ווערן דער וואס טוט דאסדאזיקע?
 זאל ער פארשטערן דעם בונד, און אנטרונען ווערן?
 16 אזוי ווי איך לעב, זאגט גאט דער האר,
 אויב ניט אין דעם ארט פון דעם מלך
 וואס האט אים צום מלך געמאכט,
 וועמעס שבועה ער האט פאראכט,
 און וועמעס בונד ער האט פארשטערט-
 ביי אים אין בבל וועט ער שטארבן!
 17 און ניט מיטן גרויסן חיל און מיטן פיל געזעמל
 וועט פרעה אים ביישטיין אין מלחמה,
 ווען מע שייט אן אן ערדוואל און מע בויט א באלעגער-
 מויער,
 צו פארשניידן נפשות א סך;
 18 ווייל ער האט פאראכט די שבועה,
 צו פארשטערן דעם בונד,
 און אט האט ער געגעבן זיין האנט,
 און האט געטאן אלדאסדאזיקע,
 וועט ער ניט אנטרונען ווערן.
 19 פארוואר, אזוי האט געזאגט גאט דער האר:
 אזוי ווי איך לעב, מיינ שבועה וואס ער האט פאראכט,
 און מיינ בונד וואס ער האט פארשטערט-
 אויב איך וועל עס ניט פארגעלטן אויף זיין קאפ!
 20 און איך וועל פארשפרייטן אויף אים מיינ נעץ,
 און ער וועט געפאנגען ווערן אין מיינ פאסטקע,
 און איך וועל אים ברענגען קיין בבל,
 און וועל זיך משפטן מיט אים דארטן
 פאר זיין פעלשונוג וואס ער האט געפעלשט אן מיר.
 21 און אלע זיינע אנטלאפענע אין אלע זיינע מחנות,
 זיי וועלן פאלן דורכן שווערד,
 און די געבליבענע וועלן אויף אלע ווינטן צעשפרייט
 ווערן;
 און איר וועט וויסן אז איך יהוה האב גערעדט.

22 אזוי האט געזאגט גאט דער האר:
 און איך אליין וועל נעמען פון הויכן צעדערשפיץ,
 און וועל עס איינזעצן;
 פון זיינע אויבערשטע ריטלעך וועל איך א יונגס אפרייסן,
 און איך אליין וועל עס איינפלאנצן
 אויף א הויכן און דערהויבענעם בארג.
 23 אויף דעם הויכן בארג פון ישראל וועל איך עס איינ-
 פלאנצן.
 און עס וועט טראגן צווייגן, און ברענגען פרוכט,
 און ווערן א פראכטיקער צעדערבוים;

יח

1 און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאגן: 2 וואס איז מיט אייך וואס איר זאגט דאסדאזיקע ווערטל
 אין לאנד פון ישראל, אזוי צו זאגן:

די פאטערס האבן געגעסן ווערע ווינטרויבן,
 און די ציין פון די קינדער זיינען האיליק?

3 אזוי ווי איך לעב, זאגט גאט דער האר, אויב מע וועט מער ביי אייך זאגן דאסדאזיקע ווערטל אין ישראל! 4 ועט, אלע
 נפשות זיינען מיינע; דער נפש פון דער נפש פון דעם זון איז מיינער; דער נפש וואס זינדיקט, ער זאל
 שטארבן.

5 און אז א מאן איז א צדיק, און ער טוט רעכט און גערעכטיקייט; 6 אויף די בערג האט ער ניט געגעסן,

און זיינע אויגן האָט ער נישט אויפגעהויבן צו די אָפּגעטער פון דעם הויז פון ישראל, און די ווייב פון זיין חבר האָט ער נישט פאַראומרייניקט, און צו אַ פרוי אין איר אומ ריינקייט גענענט ער נישט; ⁷ און קיין מענטשן קרייודעט ער נישט, פאַרמשכונטס ביי אים פאַר אַ חוב קערט ער אום, גולה גולט ער נישט; זיין ברויט גיט ער דעם הונגעריקן, און דעם נאַקעטן דעקט ער צו מיט אַ בגד; ⁸ אויף צינזן גיט ער נישט, און מערונג נעמט ער נישט, פון אומרעכט קערט ער אָפּ זיין האַנט; אמתע גערעכטיקייט טוט ער צווישן מאַן און מאַן; ⁹ אין מיינע חוקים גייט ער, און מיינע געזעצן האָט ער געהיט, צו טאָן דעם אמת—ער איז אַ צדיק; לעבן וועט ער לעבן, זאָגט גאָט דער האַר.

¹⁰ אָבער אַז ער האָט געבאָרן אַ זון אַ רויבער, אַ בלוטפאַרגיסער, וואָס טוט דעם ברודער איינס פון דר דאָזיקע, ¹¹ הגם ער אַליין האָט אַלע די דאָזיקע נישט געטאָן; וואָרום דער האָט יאָ געגעסן אויף די בערג, און די ווייב פון זיין חבר האָט ער פאַראומרייניקט; ¹² דעם אַרימאָן און דעם אביון האָט ער געקרייודעט, גולות האָט ער געגולט, אַ משכון קערט ער נישט אום, און צו די אָפּגעטער האָט ער אויפגעהויבן זיינע אויגן; אומווערדיקייט האָט ער געטאָן, ¹³ אויף צינזן האָט ער געגעבן, און מערונג האָט ער גענומען—זאָל ער בלייבן לעבן? ער וועט נישט לעבן; אַלע די דאָזיקע אומווערדיקייטן האָט ער געטאָן, מוז ער טייטן געטייט ווערן, זיין בלוט זאָל זיין אויף אים.

¹⁴ און אַט האָט ער געבאָרן אַ זון וואָס האָט צוגעזען אַלע זינד פון זיין פאָטער וואָס ער האָט געטאָן, און ער האָט איינגעזען, און ער טוט נישט אַזוינס; ¹⁵ אויף די בערג האָט ער נישט געגעסן, און זיינע אויגן האָט ער נישט אויפֿגעהויבן צו די אָפּגעטער פון דעם הויז פון ישראל; די ווייב פון זיין חבר האָט ער נישט פאַראומרייניקט, ¹⁶ און קיין מענטשן האָט ער נישט געקרייודעט; אַ משכון האָט ער נישט גענומען, און גולה האָט ער נישט געגולט; זיין ברויט האָט ער געגעבן דעם הונגעריקן, און דעם נאַקעטן האָט ער צוגעדעקט מיט אַ בגד; ¹⁷ פון אַרימאָן האָט ער אָפּגעהאַלטן זיין האַנט, צינזן און מערונג האָט ער נישט גענומען, מיינע געזעצן האָט ער געטאָן, אין מיינע חוקים איז ער געגאַנגען—ער וועט נישט שטאַרבן פאַר די זינד פון זיין פאָטער; לעבן וועט ער לעבן. ¹⁸ זיין פאָטער, ווייל דריקן האָט ער געדריקט, גולה פון ברודער האָט ער געגולט, און וואָס נישט גוט האָט ער געטאָן צווישן זיין פאָלק, איז, אַט איז ער געשטאַרבן פאַר זיין זינד. ¹⁹ און איר זאָגט: פאַרוואָס ליידט נישט דער זון פאַר דער זינד פון דעם פאָטער? אָבער דער זון האָט געטאָן רעכט און גערעכטיקייט, אַלע מיינע געזעצן האָט ער געהיט און זיי געטאָן; לעבן דאַרף ער לעבן. ²⁰ דער נפש וואָס זינדיקט, ער זאָל שטאַרבן; אַ זון זאָל נישט ליידן פאַר דער זינד פון דעם פאָטער; און אַ פאָטער זאָל נישט ליידן פאַר דער זינד פון דעם זון; די גערעכטיקייט פון דעם גערעכטן זאָל זיין אויף אים, און די שלעכטיקייט פון דעם שלעכטן זאָל זיין אויף אים.

²¹ און דער שלעכטער, אַז ער קערט זיך אָפּ פון אַלע זיינע זינד וואָס ער האָט געטאָן, און ער היט אַלע מיינע געזעצן, און טוט רעכט און גערעכטיקייט, וועט ער געוויס לעבן; ער וועט נישט שטאַרבן. ²² אַלע זיינע

אַל־הַהָרִים לֹא אָכַל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־גּוֹלֵלֵי בֵּיתִי וְיִשְׂרָאֵל וְאֶת־אִשְׁתִּי רַעְדוּ לֹא טָמְא וְאֶל־אִשְׁתִּי נָדָה לֹא יִקְרַב; וְאִישׁ לֹא יִזְנֶה חֲבֻלְתוֹ חוּב יוֹשִׁיב גּוֹלָה לֹא יִגְדֹל וְלִחְמוֹ לִרְעֵב יָתֵן וְעֵרֹם יִכְסֶה־בְגָדוֹ; בְּנִשְׁךָ לֹא־יִזְמֵן וְתַרְבִּית לֹא יִקַּח מִעוֹל יוֹשִׁיב דָּו מִשְׁפַּט אִמַּת יַעֲשֶׂה בֶן אִישׁ לְאִישׁ; בְּחֻקוֹתַי יִהְיֶה וּמִשְׁפָּטִי שָׁמֵר לַעֲשׂוֹת ט אִמַּת צַדִּיק הוּא חַיָּה חַיָּה נָאֵם אֲדֹנָי יְהוִה; וְהוֹלִיד בְּךָ פְּרִיץ שִׁפְךָ הֵם וְעֲשֵׂה אִחַ מֵאֲחֵר מֵאֵלֶּה; וְהוּא אֶת־יִי בְלֹא־אֵלֶּה לֹא עֲשֵׂה כִּי גַם אֶל־הָהָרִים אָכַל וְאֶת־אִשְׁתִּי רַעְדוּ טָמְא; עַיִן וְאֲבִיוֹן הוֹנֶה גּוֹלָתֵי גּוֹל חֲבֵל לֹא יוֹשִׁיב וְאֶל־הַגּוֹלִים נָשָׂא עֵינָיו וְהִעֲבִיָּה עֲשֵׂה; בְּנִשְׁךָ נָתַן וְתַרְבִּית לָקַח וְהוּ לֹא יִזְנֶה אֶת כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה עֲשֵׂה מוֹת יוֹמַת דָּמּוֹ כּוֹ יְהוָה; וְהִנֵּה הוֹלִיד בֶּן וְיִרְא יִי אֶת־כָּל־הַטּוֹאֵת אֲבִיו אֲשֶׁר עֲשֵׂה וְיִרְאָ וְלֹא יַעֲשֶׂה כְּהֵן; עַל־הָהָרִים לֹא אָכַל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־גּוֹלֵלֵי בֵּיתִי וְיִשְׂרָאֵל אֶת־אִשְׁתִּי רַעְדוּ לֹא טָמְא; וְאִישׁ לֹא הוֹנֶה חֲבֵל לֹא חֲבֵל וְגוֹלָה לֹא יִגְדֹל לִחְמוֹ לִרְעֵב נָתַן וְעֵרֹם כְּסֻד־בְּגָדוֹ; מִעֵנֵי הַשֵּׁיב דָּו נִשְׁךָ וְתַרְבִּית לֹא לָקַח מִשְׁפָּטִי וְעֲשֵׂה בְּחֻקוֹתַי יִהְיֶה הוּא לֹא יָמוּת בְּעֵן אֲבִיו חַיָּה יְהוָה; אֲבִיו כִּרְעִשְׁק עֲשֵׁק גּוֹל גּוֹל אִחַ וְאֲשֶׁר לֹא־טוֹב עֲשֵׂה וְיִי כְתוּד עֵמּוֹ וְהוֹדַמַת בְּעוֹנוֹ; וְאִמְרַתֶּם מִדַּע לֹא־נָשָׂא וְיִי הֵבֵן בְּעֵן הָאֵב וְהֵבֵן מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה עֲשֵׂה אֶת בְּלַחְקוֹתַי שָׁמֵר וְיַעֲשֵׂה אֶתֶּם חַיָּה יְהוָה; הִנֵּפֶשׁ הַחַטָּאת הוּא תָמוּת כִּי לֹא־יִשָּׂא וְיִי בְעֵן הָאֵב וְאֵב לֹא יִשָּׂא בְעֵן הֵבֵן צַדִּיקַת הַצַּדִּיק עָלָיו תְּהִיָּה וְרַשְׁעַת רַשְׁעֵי עָלָיו תְּהִיָּה; וְהַרְשָׁע כִּי יוֹשִׁיב מִכָּל־הַטּוֹאֵתוֹ אֲשֶׁר עֲשֵׂה וְשָׁמֵר אֶת־כָּל־בְּלַחְקוֹתַי וְעֲשֵׂה מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה חַיָּה יְהוָה לֹא יָמוּת;

ו' ח' קפז מ"ק י' ציוו בספד יב' יג' קפז מ"ק יד' וזוהי קי' טו' טז' יז' קפז מ"ק כ' ודעס' כ"א' חמאזק

כב כל־פִּשְׁעֵי אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא יִזְכְּרוּ לִי בְּצַדִּיקְתּוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה
 כג יְחִיָּה: הַחֲפִיץ אַחֲפִיץ מוֹת רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה הֲלוֹא
 כד בְּשׂוֹבוֹ מִדְּרָבוֹ יְחִיָּה: וּבְשׂוֹב צַדִּיק מִצַּדִּיקְתּוֹ
 וְעָשָׂה עוֹל כְּכֹל הַתּוֹעֲבוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה הֲרָשָׁע יַעֲשֶׂה חַי
 כה כִּלְצַדִּיקְתּוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה לֹא תִזְכְּרֶנָּה בְּמַעֲלֵי אֲשֶׁר־מַעַל
 כו וּבַחֲטָאתָו אֲשֶׁר־הִטָּא בָּם יְמוֹת: וְאָמַרְתֶּם לֹא יִתְּבֵן הַרְדֵּךְ
 כז אֲדֹנָי שְׂמַעֲנָא בֵּית יִשְׂרָאֵל הַדְּרָכִי לֹא יִתְּבֵן הֲלֹא
 כח דְּרָכֵיכֶם לֹא יִתְּבֵנוּ: בְּשׂוֹב־צַדִּיק מִצַּדִּיקְתּוֹ וְעָשָׂה עוֹל
 כט וּמַת עֲלֵיהֶם בְּעוֹלוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יְמוֹת: וּבְשׂוֹב רָשָׁע
 ל מִרְשָׁעָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה הִיעָשׂ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה הוּא אֶת־נַפְשׁוֹ
 כס יְחִיָּה: וַיִּדְרֹא הַשׁוֹב מִכָּל־פִּשְׁעֵי אֲשֶׁר עָשָׂה חַי יְחִיָּה
 כט לֹא יְמוֹת: וְאָמְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִתְּבֵן הַרְדֵּךְ אֲדֹנָי
 לד הַדְּרָכִי לֹא יִתְּבֵנוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא דְרָכֵיכֶם לֹא יִתְּבֵנוּ:
 לה לִבְנֵי אִישׁ כִּדְרָבוֹ אֲשַׁפֵּט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי
 לו יְהוָה שׂוֹבוּ וְהִשִּׁיבוּ מִכָּל־פִּשְׁעֵיכֶם וְלֹא־יִהְיֶה לְכֶם
 לז לְמַשְׁוֹל עוֹן: הַשְּׁלִיכוּ מֵעֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיכֶם אֲשֶׁר
 לח פָּשַׁעְתֶּם בָּם וַעֲשׂוּ לְכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלָמְדוּ
 לט חֲמַתוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל: כִּי לֹא אַחֲפִיץ בְּמוֹת הַמָּת נְאֻם אֲדֹנָי
 לו יְהוָה וְהִשִּׁיבוּ יְחִיָּה:

יט

א וְאִתָּה שֵׁא קִינָה אֶל־נִשְׁוֵאי יִשְׂרָאֵל: וְאָמַרְתָּ מַה אֲמַר
 ב לְבֹאֵי בֵּין אֲרִיזוֹת רַבָּצָה בְּתוֹךְ כְּפָרִים רַבְתָּה נִרְיָה:
 ג וְתַעַל אַחַד מִגְרִיָּה כְּפִיד הָיָה וַיִּלְמַד לְטַרְיָטְרַף אֲדָם
 ד אָכַל: וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו גּוֹיִם בְּשַׁחַתְתֶּם נַחֲשׁ וַיִּבְאֵרוּ בַּחַיִּים
 ה אֶל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: וַתֵּרֶא כִּי נִחְלָה אֲבָדָה תִּקְוַתָּה וַתִּקַּח
 ו אַחַד מִגְרִיָּה כְּפִיד שְׂמַתְהוּ: וַיִּתְּחַלֵּךְ בְּתוֹךְ־אֲרִיזוֹת כְּפִיד
 ז הָיָה וַיִּלְמַד לְטַרְיָטְרַף אֲדָם אָכַל: וַיַּדַּע אֶל־מְנוּתָיו

יח, כו צַדִּיקִים ק כח יִזְכְּרוּ לִי עַד עַתָּה

אֲרָאָה פֹּה אֵיךְ אֵלֶּע אֵייעָרַע פֶּאַרְבֵּרֶעכֵן וואָס איר האָט פֶּאַרְבֵּרֶעכֵן מיט זיי, און מאַכט אֵיךְ אַ ניי האַרץ, און אַ ניי געמיט; נאָך וואָס זאָלט איר שטאַרבן, הויז פֿון ישראל? ²² וואָרום איך באַגער ניט דעם טויט פֿון דעם וואָס שטאַרבט, זאָגט גאָט דער האַר; דרום קערט אֵיךְ אום, און בלייבט לעבן.

יט

1 און דו הייב אויף אַ קלאַג אויף די פירשטן פֿון ישראל, ² און זאָלסט זאָגן:

ווי איז דיין מוטער אַ לייַבינטע געווען!

צווישן לייַבן האָט זי געהויערט,

צווישן יונגלייַבן

האָט זי אירע יונגע דערצויגן.

³ און זי האָט אויפגעבראַכט איינעם פֿון אירע יונגע,

אַ יונגלייַב איז ער געוואָרן;

און ער האָט זיך אויסגעלערנט רויב פֶּאַרצוקן, מענטשן האָט ער געגעסן.

⁴ האָבן זיך איינגעזאַמלט אויף אים פעלקער—

אין זייער גרוב איז ער געכאַפט געוואָרן;

און זיי האָבן אים מיט רינגען

קיין לאַנד מִצְרַיִם געבראַכט.

⁵ און זי האָט געזען אַז אומזיסט האָט זי געהאַרט,

פֶּאַרלאָרן איז איר האַפּונג,

האָט זי ווידער גענומען איינעם פֿון אירע יונגע, פֶּאַר אַ יונגלייַב האָט זי אים געמאַכט.

⁶ און ער איז אומגעגאַנגען צווישן לייַבן,

אַ יונגלייַב איז ער געוואָרן;

און ער האָט זיך אויסגעלערנט רויב פֶּאַרצוקן,

מענטשן האָט ער געגעסן.

⁷ און ער האָט געמערקט זייערע פּאַלאַצן,

ועריהם החריב ותשם ארץ ומלאה מקול שאנתי: ויהי ה' עלי גוים סביב ממדינות ופרשו עליו רשתם בשחתם נתפשו: ויהנהו בסוגר בחחים ויבארו אלמלך בבל ויבארו במצדות למען לאישמע קולו עוד אל-הרי ישראל: אמר כגפן בדמך עלמים שתולה פריה יענפה היתה ממנו רבים: ויהוהלה ממות עו אלשכמי משלים ותגבה קומתו על-בין עבתיים וירא כגברו ברב דליתיו: ותתש בחמה לארץ השלכה ורוח הקדים הוביש פריה התפרקו ויבשו מטה עזה אש אכלתהו: ועתה ישתולה במדבר בארץ ציה וצמא: ותצא אש ממצדה כדיה פריה אכלה ולא-יתהו בה מטה עו שבת למשול קנה היא ותהי לקונה:

כ

ויהי בשנה השביעית בחמשי בעשור לחדש באו אנשים מזכני ישראל לדרש אתיהוה וישבו לפני: ויהי דבריהוה אלי לאמר: בךאדם דבר אתחזקני ישראל ואמרת אלכם בה אמר אדני יהוה הלהדרש אתי אתם באים חראני אמאדרש לכם נאם אדני יהוה: התשפט אתם התשפטו בךאדם אתיהתועבת אבותם הודיעם: ואמרת אליהם כהאמר אדני יהוה כיום בחרתי בישראל ואשא ידי לזרע בית יעקב ואחדע להם בארץ מצרים ואשא ידי להם לאמר אני יהוה אלהיכם: כיום הווי נשאתי ידי להם להוציאם מארץ מצרים אל-ארץ אשרתרת להם וכת חלב ודבש צבי היא לכלהארצות: ואמר אלכם איש שקנני עיניו השליכו ובגולו מצרים אלחטמאו אני יהוה אלהיכם: ומרדכי ולא אבו לשמע אלי איש אתישקנני עיניהם

י"ט, יד' קמ"ח ס"ב, ב' ה'ס"ח קדשים לספרים

און פארוויסט זייערע שטעט;
און דאָס לאַנד מיט איר פּולקייט איז חָרַב געוואָרן פון דעם קול פון זיין ברילן.
8 האָבן זיך פעלקער אַ לאַז געטאָן אויף אים, רונד אַרום פון די מדינות,
און אויסגעשפּרייט אויף אים זייער נעץ— אין זייער גרויב איז ער געכאַפט געוואָרן.
9 און זיי האָבן אים אַרײַנגעטאָן אין אַ שטייג מיט רינגען, און אים געבראַכט צו דעם מלך פון בָּבֶל;
איים געבראַכט אין פעסטונגען,
כדי זיין קול זאָל ניט געהערט ווערן מער אויף די בערג פון ישראל.

10 דיין מוטער איז— צוגלייכנדיק— געווען ווי אַ וויינישטאַק ביי וואַסער געפלאַנצט;
פרוכטיק און צווייגהאַפטיק איז ער פון פיל וואַסער געווען.
11 און ער האָט געהאַט שטאַרקע שטאַקן, פאַר צעפטערס פון געוועלטליקער;
און זיין וויקס האָט זיך אויפגעהויבן פון צווישן געדיכטענישן,
און ער האָט זיך אָנגעזען מיט זיין הייך, מיט די פיל צווייגן זיינע.
12 אָבער ער איז אויסגעריסן געוואָרן מיט גרימצאַרן, צו דער ערד איז ער אַנידערגעוואָרפן געוואָרן;
און דער מזרח-זייט האָט פאַרטריקנט זיין פרוכט, צעבראַכן און פאַרטריקנט געוואָרן זיינען זיינע שטאַרקע שטאַקן,
אַ פייער האָט אים פאַרצערט.
13 און אַצונד איז ער אין מדבר געפלאַנצט, אין אַ לאַנד פון טריקעניש און דאַרשטייקייט.
14 און אַ פייער איז אַרויס פון זיין צווייגשטאַק, זיין פרוכט האָט עס פאַרצערט,
און ניטאָ אין אים אַ שטאַרקער שטאַק,
אַ צעפטער צום געוועלטליקן.

אַ קלאַגליד איז דאָס, און געבליבן צום קלאַגליד.

1 און עס איז געווען אין זיבעטן יאָר, אין פינפטן חודש, אין צענטן טאָג פון חודש, זיינען געקומען מענער פון די עלטסטע פון ישראל צו פרעגן ביי גאָט, און זיי זיינען געוועסן פאַר מיר. 2 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן: 3 מענטשקיינד, רעד צו די עלטסטע פון ישראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: פרעגן ביי מיר זייט איר געקומען? אזוי ווי איך לעב, אויב איך וועל זיך לאָזן פרעגן פון אייך! זאָגט גאָט דער האַר. 4 ווילסטו זיי משפטן? ווילסטו משפטן, מענטשקיינד? לאָז זיי וויסן די אומווערדיקייטן פון זייערע עלטערן. 5 און זאָלסט זאָגן צו זיי: אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: אין דעם טאָג וואָס איך האָב אויסדערווילט ישראל, און איך האָב אויפגעהויבן מײן האַנט צו דעם זאַמען פון דעם הויז פון יעקב, און האָב זיך געלאָזט דערקענען צו זיי אין לאַנד מצרים, האָב איך אויפֿ־ געהויבן מײן האַנט צו זיי, אזוי צו זאָגן: איך בין יהוה אייער גאָט. 6 אין יענעם טאָג האָב איך אויפגעהויבן מײן האַנט צו זיי, זיי אַרויסצוציען פון לאַנד מצרים אין אַ לאַנד וואָס איך האָב אויסגעזוכט פאַר זיי, וואָס פליסט מיט מילך און האַניק, וואָס איז דאָס שײנדל פון אלע לענדער. 7 און איך האָב צו זיי געזאָגט: וואָרפט אַוועק אַיטלעכער די אומווערדיקייטן פון זיינע אויגן, און מיט די אָפּגעטער פון מצרים זאָלט איר אייך ניט פאַראומרייניקן; איך בין יהוה אייער גאָט. 8 אָבער זיי האָבן ווידערשפעניקט אָן מיר, און זיי האָבן ניט געוואָלט צוהערן צו מיר; זיי האָבן ניט אַוועקגעוואָרפן אַיטלעכער די

אתם לעיניהם: נסאני נשאתי את־ידי להם במדבר כג
 להפיץ אתם בגוים ולזרות אותם בארצות: יצן משפטי כד
 לא־עשו חקותי מאסו ואת־שבתותי חללו ואחרי־גלולי
 אבותם היו עיניהם: ונסאני נתתי להם חקים לא כה
 טובים ומשפטים לא היו בהם: ואמא אותם במתנותם כו
 בהעביר כל־פטר רחם למען אשמים למען אשר ידעו
 אשר אני יהוה: לכן דבר אל־בית ישראל בך־אדם כז
 ואמרת אליהם כה אמר א־נני יהוה עוד ואת גרפו אותי
 אבותיכם במעלם כי מעל: ואביאם אל־הארץ אשר כח
 נשאתי את־ידי לתת אותה להם ויראו כל־גבעה רמה
 וכל־עץ עבות וזבח־רשם את־זבחייהם ויתנששם פעם
 קרבנם וישומו שם ריח נתיחיהם ויסיבו שם את־ינס־בהם:
 ואמר אל־הם מה הבמה אשר־אתם הבאים שם ויקרא כט
 שמה במה עד היום הזה: לכן אמר אל־בית ל
 ישראל כה אמר א־נני יהוה הבררתי אבותיכם אתם
 נטמאים ואחרי שקיעיהם אתם זנים: ובשאת מתנתיכם לא
 בהעביר בניכם באש אתם נטמאים לכל־גלוליכם עד
 היום ואני אדרש לכם בית ישראל חראני נאם א־נני
 יהוה אס־אדרש לכם: והעלה על־רוחכם הן לא לב
 תהיה אשר אתם אמרים יהיה בגוים כמשפחות
 הארצות לשרת עץ ואבן: חראני נאם א־נני יהוה אם
 לא ביד חזקה ובכוח נטויה ובחמה שפוכה אמלוד
 עליכם: והוצאתי אתכם מד־העמים וקבצתי אתכם מד
 הארצות אשר נפוצתם כס ביד חזקה ובכוח נטויה
 ובחמה שפוכה: והבאתי אתכם אל־מדבר העמים לה
 ונשפתי אתכם שם פנים אל־פנים: באשר נשפתי
 את־אבותיכם במדבר ארץ מצרים בן אשפת אתכם

כד קמז מ"ק

אויגן האב איך זי ארויסגעצויגן. ²³ הגם איך האב אויפ־
 געהויבן מיין האנט צו זי אין דער מדבר, זי צו פאר־
 שפרייטן צווישן די פעלקער, און זי צו צעווארפן אין די
 לענדער; ²⁴ וייל מייע געזעצן האבן זי ניט געטאָן, און
 מייע חוקים האבן זי פאראכט, און מייע שבתים האבן
 זי פארשוועכט, און נאך די אפגעטער פון זייערע עלטערן
 זיינען געווען זייערע אויגן. ²⁵ און איך אויך האב זי געגעבן
 חוקים ניט גוטע, און געזעצן וואָס זי זאלן ניט קענען לעבן
 דורך זי; ²⁶ און איך האב זי געלאָזט זיך פאראומרייניקן
 מיט זייערע אָפּפּערגעשאַנקען, מיט אָפּשיידן איטלעכס
 וואָס עפנט דעם טראַכט; כדי איך זאל זי פארוויסטן,
 כדי זי זאלן וויסן אז איך בין יהוה.

²⁷ דרום רעד צו דעם הויז פון ישראל, דו מענטש
 קינד, און זאלסט זאָגן צו זי: אזוי האָט געזאָגט גאָט
 דער האַר: דערמיט אויך האָבן זיייערע עלטערן מיך
 געלעסטערט, וואָס זיי האָבן געפעלשט אַ פעלשוניג אָן
 מיר. ²⁸ וואָרום אַז איך האָב זיי געבראַכט אין דעם
 לאַנד, וואָס איך האָב אויפּגעהויבן מיין האַנט צו זי, זי
 עס צו געבן, איז וווּ נאָר זיי האָבן געווען אַ הויך בערגל,
 און וווּ נאָר אַ געדיכטן בוים, האָבן זיי דאָרטן געשלאַכט
 זייערע שלאַכטאָפּפּער, און זיי האָבן דאָרטן געבראַכט
 די דערצערענונג פון זייער קרבן, און דאָרטן געמאַכט
 זייער געשמאַקן ריח, און דאָרטן געגאַסן זייערע גיס־
 אָפּפּער. ²⁹ און איך האָב צו זיי געזאָגט: וואָס באַטייט
 „די בָּמָה“?—וואָס איר מאַכט זיך נאַרישאַ דאָרטן; דרום
 רופט מען איר נאָמען „בָּמָה“ ביז אויף היינטיקן טאָג.

³⁰ דרום זאָג צו דעם הויז פון ישראל: אזוי האָט
 געזאָגט גאָט דער האַר: איר פאראומרייניקט אייך אויף
 דעם שטייגער פון זייערע עלטערן, און נאך זייערע אומווערדיקייטן זייט איר פאָרפירט, ³¹ און אַז איר ברענגט זייערע
 אָפּפּערגעשאַנקען, אַז איר מאַכט דורכגיין זייערע קינדער דורכן פייער, פאראומרייניקט איר אייך מיט אַלע זייערע
 אָפּגעטער ביז אויף היינטיקן טאָג, און איך זאל זיך לאָזן פּרעגן פון אייך, הויז פון ישראל? אזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער
 האַר, אויב איך וועל זיך לאָזן פּרעגן פון אייך! ³² און וואָס אייך קומט אויפן זינען וועט קיינמאַל ניט זיין; וואָס איר
 זאָגט: מיר וועלן זיין אזוי ווי די אומות, אזוי ווי די משפחות פון די לענדער, צו דינען האַלץ און שטיין.

³³ אזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
 אויב ניט מיט אַ שטאַרקער האַנט,
 און מיט אַן אויסגעשטרעקטן אַרעם,
 און מיט אויסגעגאַסענעם גרימצאָרן.
³⁴ און איך וועל אייך ברענגען צום מדבר פון די פעלקער,
 און וועל זיך משפטן מיט אייך, פנים אַל פנים.
³⁵ אזוי ווי איך האָב זיך געמשפט מיט זייערע עלטערן
 אין מדבר פון לאַנד מצרים,
 אזוי וועל איך זיך משפטן מיט אייך.

ה. פארברענען צום גאָט מולך. "הקאים"

לז נאם אדני יהוה: והעברתי אתכם תחת השכט והבאתי
 לח אתכם במסרת הברית: וברותי מכם המדרים והפושעים
 כי מארץ מגוריהם אוציא אותם ואל-ארמת ישראל
 לט לא יבוא וידעתם כיראני יהוה: ואתם בית-ישראל כהו
 אמרו אדני יהוה איש גלוליו לנו עבדו ואחר אס-אינכם
 שמעים אלי ואת-שם קדשי לא תחללו עוד במתנותיכם
 מ ובגלוליתכם: כי בהר-קדשי בחרו מרום ישראל נאם
 אדני יהוה שם יעבדני כל-בית ישראל כלה בארץ שם
 ארצם ושם אדרוש את-תרומתיכם ואת-ראשית
 מא משאותיכם בכל-קדשיכם: בריח נוחח ארצה
 אתכם בהוציא אתכם מדהעמים וקבצתי אתכם מן
 הארצות אשר נפצתם בם ונקדשתי בכם לעיני הגוים:
 מד וידעתם כיראני יהוה בהביאי אתכם אל-ארמת ישראל
 אל-הארץ אשר נשאתי את-ידי לתת אותה לאבותיכם:
 מו וכתתם-שם את-הרכיכם ואת כל-עליותיכם אשר
 נטמאתם בם ונקטתם בפניכם בכל-דעותיכם אשר
 עשיתם: וידעתם כיראני יהוה בעשותי אתכם למען
 שמי לא כדרכיכם הרעים וכעלילותיכם הנשחתות בית
 ישראל נאם אדני יהוה:

כא

א ויהי דבר-יהוה אלי לאמר: בך-אדם שים פניך בדרך
 ב תימנה והטף אל-דרום והנבא אלי-יער השדה נבב:
 ג ואמרתי ליער הנוב שמע דבר-יהוה כה-אמר אדני יהוה
 הנני מציתי-בך אש ואכלה בך כל-עץ-לח וכל-עץ יבש
 ד לא-תחכה להבת שלהבת ונא-ברכה כל-פנים מנוב
 ה צפונה: וראו כל-בשר כי אני יהוה בערתי-ה לא תחכה:
 ויאמר אהה אדני יהוה נבחה אמרים לי הלא ממשרל

כ, לו' חס א לח' סבדן יסא

און זאג נביאות אויף דעם וואלד פון פעלד אין דרום;
 ב און זאלסט זאגן צום וואלד פון דרום:
 ה הער דאס ווארט פון גאט: אזוי האט געזאגט גאט
 דער האר:
 זע, איך צינד אן אין דיר א פייער,
 און עס וועט פארצערן אין דיר איטלעך פייכטן בוים
 און איטלעך טרוקענעם בוים;
 די פלאמפייער וועט ניט פארלאשן ווערן,
 און אלע פנימער פון דרום ביו צפון
 וועלן אנגעברענט ווערן דערפון.
 און אלע לייבער וועלן זען,
 און איך יהוה האב זיי אנגעצונדן;
 זי וועט ניט פארלאשן ווערן.
 ב האב איך געזאגט: וויי, גאט דו האר, זיי זאגן אויף מיר:
 איז ער ניט א משלים-זאגער? און דאס ווארט פון גאט
 געווען צו מיר, אזוי צו זאגן:

זאגט גאט דער האר.
 און איך וועל אייך מאכן דורכגיין אונטער דער רוט,
 און וועל אייך ברענגען אין דער פארקניפונג פון בונד.
 און איך וועל אויסרייניקן פון אייך די ווידער-
 שפעניקער;
 און די וואס ברעכן אן מיר;
 פון דעם לאנד פון זייער פרעמדשאפט
 וועל איך זיי ארויסציען,
 אבער אויף דער ערד פון ישראל
 וועלן זיי ניט קומען;
 און איר וועט וויסן אז איך בין יהוה.
 און איר הויז פון ישראל,
 אזוי האט געזאגט גאט דער האר:
 גייט דינט איטלעכער זיינע אפגעטער,
 אזוי ווי איר ווילט ניט צוהערן צו מיר;
 אבער מיין הייליקן נאמען וואלט איר מער ניט פאר-
 שוועכן
 מיט אייערע אפפערגעשאנקען, און מיט אייערע אפי-
 געטער.
 און ארום אויף מיין הייליקן בארג,
 אויף דעם הויכן בארג פון ישראל, זאגט גאט דער האר,
 דארטן וועט דאס גאנצע הויז פון ישראל אין גאנצן
 מיר דינען אין לאנדא;
 דארטן וועל איך זיי באוהיליקן,
 און דארטן וועל איך פארלאנגען אייערע אפשיידונגען,
 און אייערע ערשטגאבן, מיט אלע אייערע געהייליקטע
 זאכן.
 און דורך א געשמאקן ריח וועל איך אייך באוהיליקן,
 ווען איך צי אייך ארויס פון די פעלקער,
 און וועל אייך איינזאמלען פון די לענדער
 וואס איר זייט צעשפרייט אין זיי;
 און איך וועל געהייליקט ווערן דורך אייך
 אין די אויגן פון די אומות.
 און איר וועט וויסן אז איך בין יהוה,
 ווען איך ברענג אייך אויף דער ערד פון ישראל,
 אין דעם לאנד, וואס איך האב אויפגעהויבן מיין האנט,
 עס צו געבן צו אייערע עלטערן.
 און איר וועט דארטן דערמאנען אייערע וועגן,
 און אלע אייערע מעשים,
 וואס איר האט זיך פאראומרייניקט מיט זיי,
 און איר וועט זיך עקלען פאר זיך אליין
 פון וועגן אלע אייערע ביזן וואס איר האט געטאן.
 און איר וועט וויסן אז איך בין יהוה,
 ווען איך טו מיט אייך פון מיין נאמען וועגן,
 ניט לויט אייערע שלעכטע וועגן,
 און לויט אייערע פארדארבענע מעשים,
 איר הויז פון ישראל, זאגט גאט דער האר.

כא

און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו מיר, אזוי
 צו זאגן:
 מענטשנקינד, טו דיין פנים אקעגן דרום, און רעד
 צום דרום,
 און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו מיר, אזוי
 צו זאגן:

א. כ ווארטשפיל: בארץ-ארצם.

7 מענטשניקניד, טו דיין פנים צו ירושלים,
 און רעד צו די הייליקטומען,
 און זאג נביאות אויף דער ערד פון ישראל.
 8 און זאלסט זאגן צו דער ערד פון ישראל:
 אזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך קום צו דיר,
 און איך וועל אַרויסציען מיין שווערד פון איר שיד,
 און וועל פאַרשניידן פון דיר דעם צדיק מיטן רשע.
 9 ווייל איך וויל פאַרשניידן פון דיר דעם צדיק מיטן
 רשע,
 דרום וועט אַרויסגיין מיין שווערד פון איר שיד
 אויף אלע לייבער פון דרום ביז צפון.
 10 און אלע לייבער וועלן וויסן
 אז איך יהוה האָב אַרויסגעצויגן
 מיין שווערד פון איר שיד;
 זי וועט זיך מער ניט אוימקערן.
 11 און דו מענטשניקניד, זיפּן;
 מיט ברעכעניש פון לענדן און מיט ביטערקייט
 זאלסטו זיפּצן פאַר זייערע אויגן.
 12 און עס וועט זיין, אז זיי וועלן זאָגן צו דיר:
 אויף וואָס זיפּצסטו?
 זאלסטו זאָגן: אויף דער הערונג וואָס קומט:
 און איטלעך האַרץ וועט צעגיין,
 און אלע הענט וועלן שלאָפן ווערן,
 און איטלעך געמיט וועט באַטריבט ווערן,
 און אלע קני וועלן רינען מיט וואַסער.
 זע, עס קומט, און עס געשעט,
 זאָגט גאָט דער האַר.

13 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו
 זאָגן:
 14 מענטשניקניד, זאָג נביאות, און זאלסט זאָגן:
 אזוי האָט גאָט געזאָגט: זאָג:
 אַ שווערד, אַ שווערד איז געשאַרפט,
 און איז אויך געשליפּן;
 כּדי צו שעכטן אַ שעכטונג איז זי געשאַרפט,
 15 כּדי צו האַפּן אַ בליץ איז זי געשליפּן—

און זאָל די שווערד פאַרטאַפּלט ווערן דרייפּאַכיק;
 דאָס איז די שווערד פאַר די וואָס דאַרפן דערשלאָגן ווערן,
 די שווערד פאַר דעם גרויסן וואָס דאַרף דערשלאָגן ווערן,
 וואָס רינגלט זיי אַרום.
 20 כּדי דאָס האַרץ זאָל צעגיין,
 און צו מערן די שטרויכלונגען,
 האָב איך אויף אלע זייערע טויערן
 געבראַכט דעם שרעק פון שווערד;
 וויי, זי איז צו בליצן געמאַכט,
 צו שעכטונג געשאַרפט.
 21 פאַרנעם זיך רעכטס,
 פאַרקער זיך לינקס,
 ווהיך דיין שאַרף איז געקערט!
 22 און איך אויך וועל קלאַפּן אַ האַנט אויף אַ האַנט,
 און וועל באַרוען מיין גרימצאָרן;
 איך יהוה האָב גערעדט.

23 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו
 זאָגן:

משלים הוא: ויהי דברי יהוה אלי לאמר: כך;
 אדם שים פניך אל ירושלים ותשא אל מקדשים והנבא
 אל ארמת ישראל: ואמרת לארמת ישראל כה אמר ה
 יהוה הגני אלך והוצאתי חרבי מתערה והכרתי ממך
 צדיק ורשע: יצו אשר הכרתי ממך צדיק ורשע לכן
 הוצא חרבי מתערה אל כל בשר מנגב צפון: וידעו
 כל בשר כי אני יהוה הוצאתי חרבי מתערה לא תשוב
 עוד: ואתה בדאדם האנח בשכרון מתנים
 ובמרוחות האנח לעיניהם: והיה כיהאמרו אלך על י
 מה אתה נאנח ואמרת אל שמועה כיהא נאמס כל
 לב ורפו כל ידים וכהתה כל רוח וכל ברבים תלכנה
 מיום הגה באה ונהיתה נאם ארצי יהוה: ויהי
 דברי יהוה אלי לאמר: בדאדם הנבא ואמרת כה אמר י
 אדני אמר חרב חרב הוצדה ונסמרוטה: למען טבח
 טבח הוצדה למען הוהלה ברק מרטה או נשיש שבט
 בני מאסת כל עץ: ויתן אתה למרטה לתפש בקף
 היא הוצדה חרב והיא מרטה לתת אותה ביד הורג:
 ועק והילל בדאדם כיהוה היתה בעמי היא בקר
 נשיא ישראל מטרי אל חרב הו את עמי לכן ספק
 אל יחד: כי כחן ומה אסוים שבט מאסת לא יהוה
 נאם ארצי יהוה: ואתה בדאדם הנבא וחד קף
 אל יכף ותקבל חרב שלישתה חרב תללים היא חרב
 חלל הגדול החדרת להם: למען ולמוג לב והרב
 המכשלים על כל שעריהם נתתי אבחת חרב אח
 עשויה לברק מעטה לטבח: החאחתי הימיני השימי
 השמולי אנה פנך מעדות: וגם אני אכה כפי אל יכפי
 ונתחתי המתי אני יהוה דברתי: ויהי דברי יהוה

ט' סא צוה י' סח ברה יב' קמץ בוך יז' סכחן לסען
 יט' לסדטויל כל' כא' חס א

ווי, עס פאַרגייט דער שטאַם פון מיין ווין!—
 זי פאַרלענדט דעם גאַנצן בוים.
 16 און מע האָט זי געזעבן צו שליפּן,
 אויף צו נעמען אין פּויסט;
 זי איז געשאַרפט, די שווערד,
 און זי איז געשליפּן,
 זי צו געבן אין האַנט פון דעם טייטער.
 17 שריי און יאַמער, דו מענטשניקניד,
 וואָרום זי איז אויף מיין פּאַלק,
 זי איז אויף אלע פירשטן פון ישראל;
 איבערגעענטפערט צום שווערד זיינען זיי מיט מיין
 פּאַלק;
 דרום שלאָג אויפן לענד.
 18 וואָרום ער וועט געפרוּווט ווערן; און ווי נאָך!
 אז זי פאַרלענדט דעם שטאַם, ער זאָל גאָר ניט
 זיין,
 זאָגט גאָט דער האַר.
 19 און דו מענטשניקניד, זאָג נביאות,
 און קלאַפּ אַ האַנט אויף אַ האַנט,

כד אָלֵי לֵאמֹר: וְאַתָּה בְּדָאֲדָם שִׁים־לָךְ וְשָׁנִים דְּרָכִים
 לְבוֹא חֶרֶב מִלְּךָ־בְּכָל מֵאֲרָץ אַחַד יֵצְאוּ שְׂגִידָם וְיָד בְּרֹא
 כה בְּרֹאשׁ־דְּרָךְ עִיר בְּרֹא: וְדָךְ תְּשִׁים לְבוֹא חֶרֶב אֶת
 כו רֶבֶת בְּנִרְעָמוֹן וְאֶת־יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם בְּצוּרָה: בִּרְעָמֹד
 מִלְּךָ־בְּכָל אֶל־אֵם הַדְּרָךְ בְּרֹאשׁ שְׁנֵי הַדְּרָכִים לְקֶסֶם־
 כז קֶסֶם קָלָקָל בַּחֲצִיִם שְׁאֵל בַּתְּרָפִים רָאָה בַּכְּבֹד: בִּימֵינוּ
 הָיָה וְהַקֶּסֶם יְרוּשָׁלַם לְשׁוֹם בְּרִים לִפְתַח פֶּה בְּרִצְחָ
 לְהָרִים קָוָל בַּתְּרוּעָה לְשׁוֹם בְּרִים עַל־שְׁעָרִים לְשַׁפֵּךְ
 כח סִלְלָה לְבָנוֹת דִּיקָ: וְהָיָה לָהֶם בְּקֶסֶם־שִׂוָּא בְּעֵינֵיהֶם
 שְׁבַעֵי שְׁבָעוֹת לָהֶם וְהוּא־מִזְכִּיר עֵן לְהַתְּפֹשׁ:
 כט לָכֵן כִּד־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יֵצֵן הַנְּפֹרְכִם עֵוְנֵכֶם בַּהֲגִלוֹת
 פְּשָׁעֵיכֶם לְהַרְאוֹת חַטֹּאוֹתֵיכֶם בְּכָל עֲלִילוֹתֵיכֶם יֵצֵן
 ל הַנְּכַרְכֶם בַּכָּף הַתְּפֹשׁ: וְאַתָּה חָלַל רִשְׁעֵי נְשִׂיא
 לא יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּא יוֹמוֹ בַּעַת עֵן קָן: כֹּה אָמַר
 אֲדֹנָי יְהוִה הַסִּיר הַמַּאֲנֶפֶת וְהָרִים הַעֲטָרָה וְאֶת לֹא־זֹאת
 לב הַשְּׁפֵלָה הַנְּבִיָה וְהַנְּבִיָה הַשְּׁפִיל: עֵנָה עֵנָה עֵנָה אֲשִׁימְנָה
 גַּם־זֹאת לֹא הָיָה עֲדָבָא אֲשֶׁר־לִי הַמִּשְׁפָּט וְנִתְחַוִּי:
 לג וְאַתָּה בְּדָאֲדָם הַנְּבִיא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֶל־
 לד בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־חֲרָפְתָם וְאָמַרְתָּ חֶרֶב חֶרֶב פְּתִיחָה לְטַבַּח
 מְרוּטָה לְהַקִּיל לְמַעַן בְּרָק: בַּחֲנוּת לָךְ שׁוֹא בְּקֶסֶם־
 לה לָךְ כְּגֹב לִתֵּת אוֹתָךְ אֶל־צִוְאַרֵי חֲלָלֵי רִשְׁעִים אֲשֶׁר־בָּא
 יומָם בַּעַת עֵן קָן: הַשֵּׁב אֶל־תַּעֲרָה בְּמָקוֹם אֲשֶׁר־
 לו נִבְרָאת בְּאֲרָץ מִכְרוֹתָךְ אֲשַׁפֵּט אֶתְךָ: וְשַׁכַּחְתָּ עֲלֶיךָ
 לז וְעַמִּי בְּאֵשׁ עֲבַרְתִּי אֶפְיָח עֲלֶיךָ וְנִתְחַוֶּה בְּיַד אַנְשִׁים
 לז בְּעָרִים חֲרָשֵׁי מִשְׁחִיתִי: לֹאֵשׁ תִּהְיֶה לְאֹכְלָה דְּמֹךְ דְּהִיָה
 בַּתּוֹךְ הָאָרֶץ לֹא תִזְכְּרִי כִּי אָנִי יְהוָה דְּבַרְתִּי:

כח' כט' סט' א

34 בעת מע זעט וועגן דיר פאלשקייט,
 בעת מע וואַרזאָגט וועגן דיר ליגן—
 דיך צו ליגן אויף די העלדזער
 פון רשעים פאַרשוועכטע,
 וואָס זייער טאָג איז געקומען,
 אין דער צייט פון דער לעצטער פאַרזינדיקונג!
 35 קער זי אום אין איר שיידי!
 אין דעם אָרט וווּ דו ביסט געשאַפן געוואָרן,
 אין דעם לאַנד פון דיין אַפּשטאַמונג,
 וועל איך דיך משפּטן.
 36 און איך וועל אויסגיסן אויף דיר מיין כּעס;—
 מיט דעם פּייער פון מיין גרימצאָרן וועל איך בלאָזן אויף
 דיר,
 און איך וועל דיך געבן אין דער האַנט פון מענטשן בִּאיִשע,
 מיינסטערס אויף אומצוברענגען.
 37 צום פּייער פאַר אַ שפּייז וועסטו זיין;
 דיין בלוט וועט זיין אין מיטן לאַנד;
 וועסט מער ניט געדאַכט ווערן;
 וואַרום איך יהוה האָב גערעדט.

24 און דו מענטשנקינד, מאַך דיר צוויי וועגן,
 פאַר דעם שווערד פון דעם מלך פון בבל צו קומען;
 פון איין לאַנד זאָלן זיי בייִדע אַרויסגיין.
 און אַ וועגווייזער שטעל אויף;
 ביים אָנהייב וועג צו דער שטאָט שטעל אים אויף.
 25 מאַך אַ וועג פאַר דער שווערד
 צו קומען אויף רבָּה פון די קינדער פון עַמּוֹן,
 און אויף יהודה אין ירוּשָׁלַם באַפּעסטיקט.
 26 וואַרום דער מלך פון בבל שטעלט זיך
 בייִ דער שייִדונג פון וועג,
 ביים אָנהייב פון בייִדע וועגן,
 צו טרעפן מיט כּישוף;
 ער שאַקלט מיט פּיילן,
 ער פרעגט בייִ דעם תּרָפִים,
 ער קוקט אין אַ לעבער.
 27 אין זיין רעכטער האַנט איז דער גורל אויף ירוּשָׁלַם
 אַנצושטעלן שטורעמבעק,
 צו עפענען דאָס מויל מיט רציחה,
 אויפצוהייבן דעם קול אין געשריי,
 צו שטעלן שטורעמבעק אויף די טויערן,
 אַנצושיטן אַן ערדוואַל,
 צו בויען אַ באַלעגער־מויער.
 28 און בייִ זיי וועט עס זיין
 ווי אַ פּאַלשער כּישוף אין זייערע אויגן;
 וואַכן אויף וואַכן האָבן זיי נאָך!
 אָבער דאָס מאַכט דערמאַנען די זינד,
 אז זיי זאָלן געכאַפט ווערן.
 29 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
 הייל איר האָט געמאַכט דערמאַנען זייערע זינד,
 ווען זייערע פאַרברעכן זיינען אַנטפלעקט געוואָרן,
 אַזוי אז זייערע זינד ווייזן זיך אַרויס
 אין אַלע זייערע מעשים—
 הייל איר זייט דערמאַנט געוואָרן,
 וועט איר מיט דער האַנט געכאַפט ווערן.
 30 און דו רשע פאַרשוועכטער,
 דו פירשט פון ישראל וואָס זיין טאָג איז געקומען
 אין דער צייט פון דער לעצטער פאַרזינדיקונג,
 31 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 אַוועק די הויב! און אַראָפּ די קרוין!
 דאָס איז ניט מער דאָס!
 דאָס גיִדעריקע דערהייבן, און דעם הויכן דערנידערן!
 32 אַ חורבן, אַ חורבן, אַ חורבן וועל איך עס מאַכן;
 יאָ, דאָס וועט מער ניט זיין,
 ביז עס קומט דער וועמען עס געהערט,
 און איך וועל עס אים געבן.
 33 און דו מענטשנקינד, זאָג נביאות און זאָלסט זאָגן:
 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר
 אויף די קינדער פון עַמּוֹן,
 און אויף זייער לעסטערונג;
 און זאָלסט זאָגן: שווערד, דו געצויגענע שווערד,
 צו שעכטונג געשליפן, צום אויסהאַלטן,
 כּדי בליציק צו זיין—

כב

יְהוָה דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְאַתָּה בְּדֹאדָם הַתְּשִׁפְטֵם
הַתְּשִׁפְטֵם אֶת־עֵיר הַדְּמִים וְתִדְבַּעְתָּהּ אֶת כָּל־תּוֹעֵבוֹתֶיהָ:
וְאָמַרְתָּ בָּהּ אֲמַר אֲדֹנָי יְהוִה עֵיר שְׂפָכַת דָּם בְּתוֹכָהּ י
לְבֹא עִתָּהּ וְעִשְׂתָּהּ לְגוֹלִים עָלֶיהָ לְטִמְאָה: בְּדַמְךָ אֲשֶׁר י
שְׂפָכַת אֲשַׁמְתָּ וּבְגִלְדֶיךָ אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ טְמֵאת וּמִתְקַרְבִּי
יִמְדָּךְ וּתְבֹא עַד־שְׁנוֹתַיךָ עַל־כֵּן נִתְתַּיֵּךְ חֲרָפָה לְגוֹיִם
וּמְקַלְסָה לְכָל־הָאֲרָצוֹת: הַקְּרָבוֹת וְהַרְחִקוֹת מִמֶּךָ וּתְקַלְסֵר ה
בְּךָ טְמֵאת הַשָּׁם רַבַּת הַמְהוּמָה: הִגְהֵ נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל י
אִישׁ לְרֵעֵו הוּוּ בְּךָ לִמְעַן שְׂפָדְדֶם: אָב וְאִם תִּקְלוּ בְּךָ י
לְעַר עָשׂוּ בַעֲשֵׁק בְּתוֹכְךָ יתוֹם וְאֶלְמָנָה הוּוּ בְּךָ: קִדְשֵׁי ה
בָּנוֹת וְאֶת־שִׁבְתֵּי חֲלָלֹת: אֲנָשִׁי רְכִיל הוּוּ בְּךָ לִמְעַן ט
שְׂפָדְדֶם וְאֶל־הַהָרִים אִכְלוּ בְּךָ וְמָה עָשׂוּ בְּתוֹכְךָ: עֲרוֹנֹת י
אָב גִּלְהַדְכָּךְ טְמֵאת הַנְּהַה עֲנִיבְךָ: וְאִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ י
רָעִדוּ עָשָׂה תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־כִּבְלֹתָי טִמְאָ בּוֹמָה וְאִישׁ
אֶת־אֲחֹתוֹ בְּתֹאבּוֹ עֲנִיבְךָ: שֹׁחַד לְקַחְרְכָּךְ לִמְעַן י
שְׂפָדְדֶם נִשְׁךְ וְתַרְבִּית לְקַחַת וּתְבַצְעֵי רַעַךְ בַּעֲשֵׁק וְאֶת־י
שְׂכַחַת נֹאֵם אֲדֹנָי יְהוִה: וְהִגְהֵ הַבַּיִת כִּפִּי אֶל־בַּצְעַךָ י
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ וְעַל־דַּמְךָ אֲשֶׁר הוּוּ בְּתוֹכְךָ: הַנְּעַמְד לְבָךְ י
אֶסְתַּחֲסִיבְנָה יָדְךָ לְיָמִים אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה אוֹתְךָ אָנִי
יְהוָה דְּבַרְתִּי וְעָשִׂיתִי: תַּפְּסִיצוּתִי אוֹתְךָ בְּגוֹיִם וְתִרְתַּיֵּךְ ט
בְּאֲרָצוֹת וְהִתְמַתִּי טְמֵאתְךָ מִמֶּךָ: וְנִחַלְתָּ בְּךָ לְעֵינֵי גוֹיִם ט
וְיַדְעַת כִּרְאֵנִי יְהוָה: וְיְהוּ דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: י
בְּדֹאדָם הַיּוֹדֵלִי בֵּית־יִשְׂרָאֵל לְסוּג בְּלֶם נְחֻשֶׁת וּבְדִיל י
וּבְרֹל וְעוֹפֶרֶת בְּתוֹךְ כּוֹר סִינִים כֶּסֶף הוּוּ: לָכֵן בָּהּ ט
אֲמַר אֲדֹנָי יְהוִה יֵצֵן הַיּוֹת כְּלַכֶּם לְסַגִּים לָכֵן הִגַּנִּי קִבְּצֵן
אֶתְכֶם אֶל־תוֹךְ יְרוּשָׁלַם: קִבְּצַת כֶּסֶף וְנְחֻשֶׁת וּבְרֹל כ

כב ¹ און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן:
² און דו מענטשנקינד, ווילסטו משפטן, ווילסטו משפטן די בלוטיקע שטאָט?
טאָ לאָז זי וויסן אַלע אירע אומווערדיקייטן.
³ און וואָלסט וואָגן: אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
דו שטאָט וואָס פאַרגיסט בלוט אין איר מיט,
כדי איר צייט זאָל קומען,
און מאַכט ביי זיך אָפּגעטער,
אומריין צו ווערן,
⁴ מיט דיין בלוט וואָס דו האָסט פאַרגאַסן,
האַסטו זיך פאַרשולדיקט,
און מיט די אָפּגעטער וואָס דו האָסט געמאַכט,
ביסטו אומריין געוואָרן,
און האָסט דערנענטערט דינע טעג,
און ביסט געקומען צו דינע יאָרן;
דרום האָב איך דיך געגעבן צו שאַנד ביי די פעלקער,
און צו שפּאַט ביי אַלע לענדער.
⁵ נאַנטע און ווייטע פון דיר וועלן שפּאַטן פון דיר,
דו מיטן אומריינעם נאַמען, דו פילטומלדיקע.
⁶ זע, די פירשטן פון ישראל, איטלעכער לויט זיין אָרעם,
זיינען אין דיר געווען כדי בלוט צו פאַרגיסן.
⁷ פאַטער און מוטער האָט מען גרינגעשאַצט אין דיר,
קעגן פּרעמדן האָט מען זיך באַגאַנגען מיט רויב אין דיין מיט,
א יתום און אַן אַלמנה האָט מען געקרוידעט אין דיר.
⁸ מיינע הייליקייטן האָסטו פאַראַכט,
און מיינע שבתים האָסטו פאַרשוועכט.
⁹ רכילות־טרייבער זיינען געווען אין דיר
כדי בלוט צו פאַרגיסן;
און אויף די בערג האָט מען געגעסן ביי דיר:
שענדלעכקייט האָט מען געטאַן אין דיין מיט.
¹⁰ דעם פאַטערס שאַנד האָט מען אַנטפלעקט אין דיר,
אַן אומריינע אין איר אָפּוונדערונג האָט מען געשענדט
אין דיר.

8 וְהִתְמַתִּי טְמֵאתְךָ מִמֶּךָ: ד' לְשִׁמְשֵׁי שֶׁחַחֲנִיבְךָ
כא חֲרָפָה לְגוֹיִם יח' לְסוּג

איך יהוה האָב גערעדט, און וועל טאָן.
¹⁴ און איך וועל דיך צעשפּרייטן צווישן די פעלקער,
און וועל דיך צעוואָרפן אין די לענדער,
און איך וועל פאַרלענדן דיין אומריינקייט פון דיר.
¹⁵ און וועסט פאַרשוועכט ווערן דורך זיך אַליין
פאַר די אויגן פון די פעלקער,
און וועסט וויסן אַז איך בין יהוה.
¹⁷ און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן:
¹⁸ מענטשנקינד,
דאָס הוּוּ פון ישראל זיינען מיר געוואָרן צו פּסולֹת,
זיי אַלע זיינען קופּער און צין
און אייזן און בליי אין דעם שמעלצאויזן;
פּסולֹת פון זילבער זיינען זיי.
¹⁹ דרום האָט גאָט דער האַר אזוי געזאָגט:
ווייל איר זייט אַלע צו פּסולֹת געוואָרן,
דרום זעט, איך זאַמל אייך איין אין ירוּשָׁלַם.
²⁰ אזוי ווי מע זאַמלט אייזן זילבער און קופּער

¹¹ און איטלעכער מיט זיין חֲבֵרס ווייב
האַט אומווערדיקייט באַגאַנגען,
און איטלעכער האָט זיין שוור
פאַראומרייניקט, מיט שענדלעכקייט,
און איטלעכער האָט זיין שוועסטער,
די טאָכטער פון זיין פאַטער, געשענדט אין דיר.
¹² שוחד האָט מען גענומען אין דיר כדי בלוט צו
פאַרגיסן,
צינון און מערוונג האָסטו גענומען,
און באַריסן דינע חֲבֵרִים דורך רויב,
און אַן מיר האָסטו פאַרגעסן, זאָגט גאָט דער האַר.
¹³ דרום זע, איך האָב געקלאַפט מיין האַנט
וועגן דיין אומערלעכן געוויזן וואָס דו האָסט געמאַכט,
און אויף דיין בלוטיקייט וואָס איז אין דיר געווען.
¹⁴ וועט דיין האַרץ באַשטיין,
צי וועלן דינע הענט שטאַרק זיין,
אין די טעג וואָס איך רעכן זיך מיט דיר?

11 וע ויקרא יח, 8.

ועפרת ובריל אלתוד כור לפחת עליו אש להנתך
 כא כן אקבץ באפי ובחמתי והנחתי והתכתי אתכם: וכנסתי
 אתכם ונפחתי עליכם באש עברתי ונתתם בתוכה:
 כב כהתוד כסף בתוד כור כן חתכו בתוכה וידעתם כי
 כג אני יהוה שפכתי חמתי עליכם: ויהי דברי יהוה
 כד אלי לאמר: בך אדם אמר לה את ארץ לא מטהרה
 כה היא לא גשמה ביום ועם: קשר נביאיה בתוכה כארי
 שואג טורף טורף נפש אכלו חסן ויקר יקרו אלמנותיה
 כו הרבו בתוכה: כהנה חמסו תורתו ויחללו קדשי בית
 קדש לחל לא הבדילו ובקדשם לטהור לא הודיעו
 כז ומשבתותי העלמו עיניהם ואחל בתוכם: שריה בכך פה
 כח כצע בצע: ונביאיה טהו להם תפל חזים שוא וקסמים
 להם כזב אמרים פה אמר אדני יהוה יהוה לא דבר:
 כט עם הארץ עשקו עשקו ונזלו ונזל ועני ואביון חנו ואתר
 ל הגר עשקו בלא משפט: ואבקש מהם איש גדר גדר
 ועמד בפרץ לבני בעד הארץ לבלתי שחתה ולא מצאתי:
 לא ואשפך עליהם ועמי באש עברתי כליתים דרכם בראשם
 נתתי נאם אדני יהוה:

כג

א ויהי דברי יהוה אלי לאמר: בך אדם שנים נשים בנות
 ב אם אחת היו: ותנינה במצרים בנעוריהן ונו שמה
 ג מצעו שריהן ושם עשו רחי בתוליהן: ושמותן אהלה
 ד הגדולה ואהליבה אחותה ותהינה לי ותלדנה בנים
 ה ובנות ושמותן שמרון אהלה וירושלם אהליבה: ותן
 ו אהלה תחתי ותענב על מאהביה אל-אשור קרובים:
 ז לבשי תכלת פחות וסגנים בחורי חמד בלם פרשים

כג, כד' רש וסח וזה נמשק כה כצל קמץ סכע קמץ סמק

און זיך שטעלן פאר מיר אין דעם בראך פארן לאנד,
 אז איך זאל עס ניט אומברענגען;
 אבער איך האב ניט געפונען.
 ב' דרום האב איך אויסגעגאסן אויף זיי מיין צאָרן;
 מיט דעם פייער פון מיין גרימצאָרן האב איך זיי פאר-
 לענדט:
 זייער וועג האב איך פאראגאלטן אויף זייער קאפ,
 זאָגט גאָט דער האר.

און איין און בליי און צין אין א שמעלצאויזן,
 צו בלאָזן דערויף פייער,
 כדי צו צעשמעלצן,
 אזוי וועל איך אייך איינזאמלן
 אין מיין כעס און אין מיין גרימצאָרן,
 און וועל אייך אריינלייגן און צעשמעלצן.
 יא, איך וועל אייך צונויפקלייבן,
 און וועל בלאָזן אויף אייך מיט דעם פייער פון מיין
 צאָרן,
 און איר וועט צעשמאָלצן ווערן דרינען.
 ז' אזוי ווי זילבער ווערט צעשמאָלצן אין א שמעלצאויזן,
 אזוי וועט איר צעשמאָלצן ווערן דרינען;
 און איר וועט וויסן אז איך יהוה
 האָב אויסגעגאָסן מיין גרימצאָרן אויף אייך.
 ז" און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו

זאָגן:

א' מענטשנקינד, זאָג צו איר:
 ביסט א לאַנד וואָס איז ניט גערייניקט,
 ניט באַרענגט געוואָרן אין טאָג פון צאָרן.
 ב' דער בונט פון אירע נביאים אין איר מיט
 איז ווי אַ ברומיקער לייב וואָס פאַרצוקט רויב;
 נפשות האָבן זיי פאַרצערט,
 שאַצן און טייערע זאַכן נעמען זיי צו,
 אירע אַלמנות האָבן זיי געמערט אין איר.
 ג' אירע פּהנים האָבן פאַרבראַכן קעגן מיין תורה,
 און פאַרשוועכט מייער הייליקייטן;
 צווישן הייליק און אומהייליק האָבן זיי ניט אַפּגעשיידט,
 און צווישן ריין און אומריין האָבן זיי ניט צו וויסן געטאָן,
 און פון מייער שבתים האָבן זיי פאַרהוילן זייערע אויגן,
 און איך בין פאַרשוועכט געוואָרן צווישן זיי.
 ד' אירע האָרן צווישן איר
 זיינען ווי וועלף וואָס פאַרצוקן רויב;
 צו פאַרגיסן בלוט,
 אומצוברענגען נפשות כדי צו געווינען געוויץ.
 ה' און אירע נביאים האָבן זיי אַנגעשמירט טינק;
 זיי ווען פאַלשקייט און וואָרזאָגן זיי ליגן.
 ו' זיי זאָגן: „אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האר“,
 ווען גאָט האָט ניט גערעדט.
 ז' דאָס פאַלק פון לאַנד האָט געדריקט מיט געוואַלט,
 און געגולט גולה,
 און דעם אַרימאָן און דעם אביון האָבן זיי געקרויודעט,
 און דעם פרעמדן האָבן זיי געדריקט מיט אומרעכט.
 ח' און איך האָב געזוכט צווישן זיי אַ מאָן
 וואָס זאָל אַרומצאָמען אַ צאָם.

כג

א' און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן: מענטשנקינד, עס זיינען געווען צוויי פרויען, טעכטער
 פון איין מוטער. ב' און זיי האָבן מונה געווען אין מצרים; אין זייער יוגנט האָבן זיי מונה געווען; דאָרטן זיינען
 זייערע בוועמס געדריקט געוואָרן, און דאָרטן האָט מען געקוועטשט זייערע מיידלשע בריסט. ג' און זייערע נעמען
 זיינען געווען: די גרעסערע-אהלה, און איר שוועסטער-אהליבה. און זיי זיינען געוואָרן מייער, און האָבן געבאָרן זין און
 טעכטער. און זייערע נעמען: שומרון איז אַהלה, און ירושלים איז אַהליבה.
 ד' און אַהלה האָט מונה געווען הינטער מיר, און האָט געלויבט צו אירע ליבהאָבער, צו די אַשורים, קריגסלייט. ה' אַן
 געטאָן אין בלאָען, דוכסים און פירשטן, שיינע יונגען אלע, ריטער וואָס רייטן אויף פערד. ז' און זי האָט אַוועקגעגעבן

א געצעלט. ב מיין געצעלט איז אין איר.

רַכְבֵּי סוּסִים: וַתִּתֵּן תְּנוּנֹתֶיךָ עֲלֵיהֶם מִבְּתֵר בְּנֵי אֲשׁוּר ו
 כָּלֶם וּבְכָל אֲשֶׁר-עִנְיָה בְּכָל-גְּלוּלֵיהֶם נִטְמָאָה: וְאֶת־
 ח תְּנוּנֹתֶיךָ מִמְּצָרִים לֹא עִזְבָה כִּי אוֹתָהּ שָׁכְבוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
 וַהֲמָה עָשׂוּ דְרִי בְּתוֹלְיָהּ וַיִּשְׁפְּכוּ תְּנוּנֹתָם עָלֶיהָ: לָכֵן ט
 נִתְתִּיָהּ בְּדֵר-מֵאֲהַבְיָה בֵּד בְּנֵי אֲשׁוּר אֲשֶׁר עִנְיָה עֲלֵיהֶם:
 הַמָּה גְלוּ עֲרוֹתָהּ בְּנִיָּה וּבְנוֹתֶיהָ לְקַחוּ וְאוֹתָהּ בַּחֲרֹב י
 הֲרִגוּ וַתִּהְרַשְׁם לְנָשִׁים וּשְׂפוּטִים עָשׂוּ בָּהּ: וַתֵּרָא אַחֲוֹתָהּ יא
 אֶהְלִיכָה וַתִּשְׁחַת עֲנַבְתָּהּ מִמְּנָה וְאֶת־תְּנוּנֹתֶיהָ מִזְנוּנֵי
 אַחֲוֹתָהּ: אֶל־בְּנֵי אֲשׁוּר עִנְיָה פַחֲוֹת וּסְנַנִּים קְרָבִים יב
 לְבָשׂוּ מִכְּלוּל פְּרָשִׁים רַכְבֵּי סוּסִים בַּחֲזוּרֵי הַמֶּד כָּלֶם:
 וְאֵרָא כִּי נִטְמָאָה הַרְדָּךְ אַחַד לְשִׁתְּדוּן: וַתִּסְפָּא אֶל־תְּנוּנֹתֶיהָ יג
 וַתֵּרָא אֲנִשֵׁי מַחֲקָה עֲלֵהֶקוֹר צִלְמֵי כְּשָׂדִיִּים חֲקָקוּם
 בַּשָּׁשֶׁר: חֲזוּרֵי אֲזוּר בְּמִתְנִיָּהֶם סְרוּחֵי טְבוּלִים בְּרֵאשִׁיתָם טו
 מֵרָאָה שְׁלִישִׁים כָּלֶם דְּמוֹת בְּנֵי־בָבֶל כְּשָׂדִים אֶרֶץ
 מִלְּזֶתֶם: וַתַּעֲנֶב עֲלֵיהֶם לְמֵרָאָה עֵינֶיהָ וַתִּשְׁלַח מְלָאכִים טז
 אֲלֵיהֶם כְּשָׂדִימָה: וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי־בָבֶל לְמִשְׁכַּב הַדִּים יז
 וַיִּטְמְאוּ אוֹתָהּ בְּתוּנֹתָם וַתִּמְאָדְבָם וַתִּקַּע נַפְשָׁה מֵהֶם:
 וַתִּגַּל תְּנוּנֹתֶיהָ וַתִּגַּל אֶת־עֲרוֹתָהּ וַתִּקַּע נַפְשִׁי מֵעֲלֶיהָ יח
 כַּאֲשֶׁר נִקְעָה נַפְשִׁי מֵעַל אַחֲוֹתָהּ: וַתִּרְבָּה אֶת־תְּנוּנֹתֶיהָ ט
 לְזָכַר אֶת־זִמְי נְעוּרֶיהָ אֲשֶׁר וָנְתָה כְּאֶרֶץ מְצָרִים: וַתַּעֲנֶבְהָ כ
 עַל פְּלִגְשִׁיהֶם אֲשֶׁר בְּשַׂר חֲמוּרִים בְּשָׂרָם וְזָרְמַת סוּסִים
 וְרִמְתָּם: וַתִּפְקְדֵי אֶת זִמְתָּ נְעוּרֶיהָ בְּעֲשׂוֹת מִמְּצָרִים כא
 הַדָּדָךְ לְמַעַן שָׂדֵי נְעוּרֶיהָ: לָכֵן אֶהְלִיכָה בְּהֵאֲמֹר כב
 אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מֵעִיר אֶת־מֵאֲהַבְיָךְ עֲלֶיךָ אֶת אֲשֶׁר־נִקְעָה
 נַפְשֶׁךָ מֵהֶם וַהֲבֵאתִים עֲלֶיךָ מִסְּבִיב: בְּנֵי בָבֶל וּבְכָל־כ
 כְּשָׂדִים פְּקוֹד וְשׁוֹעֵי וְקוֹעֵי כָּל־בְּנֵי אֲשׁוּר אוֹתָם בַּחֲזוּרֵי
 חֲמֹד פַּחֲוֹת וּסְנַנִּים כָּלֶם שְׁלִישִׁים וְקְרוּאִים רַכְבֵּי סוּסִים

ח' קמ"ח ס"ק יב' ה' קמ"ז יד' כ"ד ס"ק ט"ו חמ"ב ס"ק

איר זנות אויף זיי, געקליבענע זין פון אשור אלע; און אלע
 צו וועמען זי האָט געגלוסט, האָט זי זיך פאַראומרייניקט
 מיט אלע זייערע אָפגעטער. ⁹ און איר זנות מיט מצרים
 האָט זי ניט פאַרלאָזן, וואָרום זיי זיינען מיט איר געלעגן
 אין איר יוגנט, און זיי האָבן געדריקט אירע מיידלשע
 בריסט, און אויסגעגאַסן זייער זנות אויף איר. ¹⁰ דרום
 האָב איך זי איבערגעגעבן אין דער האַנט פון אירע ליב־
 האָבער, אין דער האַנט פון די זין פון אשור, וואָס זי האָט
 צו זיי געגלוסט. ¹¹ זיי האָבן אַנטפלעקט איר שאַנד; אירע
 זין און אירע טעכטער האָבן זיי צוגענומען, און זי האָבן זיי
 מיטן שווערד געטייט; און זי איז געוואָרן אַ צונעמעניש ביי
 ווייבער. אזוי האָט מען געטאַן אַ משפט אויף איר.

¹¹ און איר שוועסטער אַהליכָה האָט דאָס געזען,
 אָבער זי איז געווען פאַרדאַרבענער אין איר געלוסט
 פון יענער, און אין איר זנות מער פון דער זנות פון איר
 שוועסטער. ¹² צו די זין פון אשור האָט זי געגלוסט,
 דוכסים און פירשטן, קריגסלייט אָנגעטאַן פּראַכטיק,
 רייטער וואָס רייטן אויף פּערד, שיינע יונגען אלע. ¹³ און
 איך האָב געזען אַז זי איז פאַראומרייניקט געוואָרן—אין
 וועג ביי זיי ביי־דן. ¹⁴ און זי האָט נאָך געמערט איר זנות,
 וואָרום זי האָט געזען מענער אויסגעקריצט אויף דער
 וואַנט, בילדער פון כְּשָׂדִים געצייכנט מיט רייטער פאַרב
¹⁵ אָנגעגורט מיט גאַרטלען אויף זייערע לענדן, מיט אַראַפ־
 געהאַנגענע טורבאַנען אויף זייערע קעפּ, מיטן אויסזען
 פון עלצטע אלע—די געשטאַלט פון די זין פון בָּבֶל, וואָס
 כְּשָׂדִים איז דאָס לאַנד פון זייער געבורט. ¹⁶ און זי האָט
 צו זיי געגלוסט, ווי אירע אויגן האָבן זיי דערזען, און זי
 האָט געשיקט שלוחים צו זיי קיין כְּשָׂדִים. ¹⁷ און די זין פון

בָּבֶל זיינען צו איר געקומען צום ליבשאַפטגעלעגער, און זיי האָבן זי פאַראומרייניקט מיט זייער זנות; און זי איז
 אומרײַן געוואָרן פון זיי, ביז איר זעל האָט זיך אָפגעעקלט פון זיי. ¹⁸ און אַז זי האָט אַנטפלעקט איר זנות און אַנטפלעקט
 איר שאַנד, האָט מיין זעל זיך אָפגעעקלט פון איר, אזוי ווי מיין זעל האָט זיך אָפגעעקלט פון איר שוועסטער. ¹⁹ און זי האָט
 נאָך געמערט איר זנות, זיך צו דערמאַנען אָן די טעג פון איר יוגנט, ווען זי האָט מִנְהָה געווען אין לאַנד מְצָרִים. ²⁰ און
 זי האָט געגלוסט צו זייערע קעפּסמענער, וואָס פלייש פון אייזלען איז זייער פלייש, און אויסגוס פון פּערד איז זייער
 אויסגוס. ²¹ און דו האָסט געבענקט נאָך דער שענדלעכקייט פון דיין יוגנט, ווען מע האָט געדריקט אין מְצָרִים דינע
 בריסט פון וועגן דיין יוגן בוועם.

²⁰ די זין פון בָּבֶל, און אלע כְּשָׂדִים,
 פּקוד און שׁוֹעֵי און קוֹעֵי,
 אלע זין פון אשור מיט זיי,
 שיינע יונגען, דוכסים און פירשטן אלע,
 עלצטע און באַרופענע, רייטער אויף פּערד אלע.

²² דרום, אַהליכָה, האָט גאָט דער האַר אזוי געזאָגט:
 זע, איך דערוועק אויף דיר דינע ליב־האַבער,
 די וואָס דיין זעל האָט זיך אָפגעעקלט פון זיי,
 און איך וועל זיי ברענגען אויף דיר פון רוּנְד
 אַרום:

כד כלם: ובאו עליך חצן רכב וגלגל ובקהל עמים צנה
 וקמן וקובע ושימו עליך סביב ונתתי לפניכם משפט
 כה ושפטוך במשפטיהם: ונתתי קנאתי בך ועשו אותך
 בחמה אפך ואוניך יסירו ואחריתך בחרב תפול המה
 כו בנגד ובנתך יקחו ואחריתך תאכל באש: והפשיטוך
 כז את-בגדיך ולקחו בלי תפארתך: והשבתי ומתך ממך
 ואת-ונותך מארץ מצרים ולא-תשא עיניך אליהם
 כח ומצרים לא תזכר-עוד: כי כה אמר אדני יהוה
 הנני נתוך בך אשר שגאת בך אשר-נקעה נפשך מהם:
 כט ועשו אותך בשנאה ולקחו בל-גייעך ועזבוך ערם
 ל וערה ונגלה ערות ונניך ומתך ותונותך: עשה אלה
 לד בנותך אחרי גוים על אשר-נמאת בגלוליהם:
 לא בדרך אחותך הלכת ונתתי בוסה בדרך: כה אמר
 לב אדני יהוה בום אחותך השתי העמקה והרחבה תהיה
 לג לצחק וללעג מרבה להכיל: שברון ויגון תמלאי בום
 לד שמה ושמה בום אחותך שמרון: ושתיית אותה ומצית
 ואת-חרשיה תגרמו ושדיך תנתקי בי אני דברתי נאם
 לה אדני יהוה: לכן כה אמר אדני יהוה ען שכחת
 אותי ומשליכי אותי אחרי נגד ונסאת שאי ומתך ואת-
 לו תונותך: ויאמר יהוה אלי בן-אדם התשפט את-
 לו אהלה ואת-אהליבה והגך להן את הועבותיהן: כי
 נאפו ודם בידיהן ואת-גלוליהן נאפו וגם את-בניהן אשר
 לח ילדו-לי העבירו להם לאכלה: עוד זאת עשו לי טמאו
 לט את-מקדשי ביום ההוא ואת-שבתותי הללו: ובשחטם
 את-בניהם לגלוליהם ובאו אל-מקדשי ביום ההוא
 מ לחללו והנהיכה עשו בתוך ביתי: ואף כי תשלחנה
 לאנשים באים ממרחק אשר מלאך שליח אליהם

כה קמץ מ"ח

מייט דעם כוס פון דיין שוועסטער שומרין.
 34 און וועסט אים טרינקען און אויסזופן,
 און וועסט זיינע שערבלעך צעקנאקן,
 און דינע בריסט וועסטו רייסן;
 וואָרום איך האָב גערעדט,
 זאָגט גאָט דער האָר.
 35 פֿאַרוואָר, אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האָר:
 ווייל דו האָסט פֿאַרגעסן אָן מיר,
 און מיך אזויעקגעוואָרפֿן הינטער דיין רוקן,
 דרום טראָג דו אויך דיין שענדלעכקייט און דיין זונות.
 36 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, ווילסטו משפטן אַהלה און אַהליבָה? טאָ דערצייל זיי זייערע אומ-
 37 אַז זיי האָבן מִנְה געווען, און בלוט איז אויף זייערע הענט, און מיט זייערע אָפֿגעטער האָבן זיי מִנְה
 געווען, און אַפֿילו זייערע קינדער וואָס זיי האָבן מיר געבאָרן, האָבן זיי איבערגעגעבן צו זיי פֿאַר אַ שפּיוו. 38 נאָך
 דאָס האָבן זיי געטאָן צו מיר: זיי האָבן פֿאַראומרייניקט מיין הייליקטום אין דעם אייגענעם טאָג, און מיינע שבתים האָבן
 זיי פֿאַרשוועכט. 39 און אַז זיי האָבן געשאַכטן זייערע קינדער צו זייערע אָפֿגעטער, זיינען זיי געקומען אין מיין
 הייליקטום אין דעם אייגענעם טאָג עס צו פֿאַרשוועכן; יאָ, אַט אזוי האָבן זיי געטאָן אין מיין הויז. 40 און איר
 האָט אויך געשיקט נאָך מענער וואָס זיינען געקומען פֿון דער ווייט, וואָס ווי אַ שליח איז צו זיי געשיקט געוואָרן.

24 און זיי וועלן קומען אויף דיר אין אַ מחנה,
 מיט רייטוועגן און רעדער, און מיט אַ געזעמל פעלקער;
 מיט פֿאַנצער און שילד און קיזער
 וועלן זיי זיך אויסשטעלן קעגן דיר רונד אַרום;
 און איך וועל איבערגעבן פֿאַר זיי דעם משפט,
 און זיי וועלן דיך משפטן מיט זייערע משפּטים.
 25 און איך וועל אַנטאָן אָן דיר מיין פֿאַרדראָס,
 און זיי וועלן זיך באַגיין קעגן דיר מיט גרימצאָרן;
 דיין נאָז און דינע אויערן וועלן זיי אָפּשניידן,
 און דיין איבערבלייב וועט דורכן שווערד פֿאַלן;
 דינע זין און דינע טעכטער וועלן זיי אזויעקנעמען,
 און דיין איבערבלייב וועט פֿאַרצערט ווערן אין פייער.
 26 און זיי וועלן דיר אויסטאָן דינע קליידער,
 און צונעמען דינע שיינע זאַכן.
 27 און איך וועל פֿאַרשטערן פֿון דיר דיין שענדלעכקייט,
 און דיין זונות פֿון לאַנד מצרים אָן,
 און וועסט ניט אויפהייבן דינע אויגן צו זיי,
 און מצרים וועסטו מער ניט דערמאָנען.
 28 וואָרום אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האָר:
 זע, איך גיב דיר אין דער האַנט פֿון די וואָס דו האָסט
 פֿיינט,
 אין דער האַנט פֿון די וואָס דיין זעל האָט זיך אָפֿ-
 געעקלט פֿון זיי.
 29 און זיי וועלן זיך באַגיין קעגן דיר מיט שנאה,
 און וועלן צונעמען דיין גאַנצע מי,
 און וועלן דיך איבעדלאָזן נאַקעט און הויל;
 און אַנטפלעקט ווערן וועט דיין זונהשע נאַקעטקייט,
 און דיין שענדלעכקייט, און דיין זונות.
 30 דאָס וועט מען טאָן צו דיר,
 פֿאַר דיין נאַכלויפֿן נאָך די פעלקער,
 און ווייל דו האָסט זיך פֿאַראומרייניקט מיט זייערע
 אָפֿגעטער.

31 אין דעם וועג פון דיין שוועסטער ביסטו געגאַנגען,
 דרום וועל איך געבן איר כּוֹס אין דיין האַנט.
 32 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האָר:
 דעם כּוֹס פֿון דיין שוועסטער וועסטו טרינקען,
 דעם טיפֿן און דעם ברייטן;
 וועסט ווערן צו געלעכטער און צו שפּאַט;
 ער איז פול ביון ראַנד.
 33 וועסט מיט שיכרות און קומער זיך אָנפֿילן,
 מיט דעם כּוֹס פֿון שרעק און דערשרעקעניש,
 34 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, ווילסטו אַהלה און אַהליבָה? טאָ דערצייל זיי זייערע אומ-
 35 אַז זיי האָבן מִנְה געווען, און בלוט איז אויף זייערע הענט, און מיט זייערע אָפֿגעטער האָבן זיי מִנְה
 געווען, און אַפֿילו זייערע קינדער וואָס זיי האָבן מיר געבאָרן, האָבן זיי איבערגעגעבן צו זיי פֿאַר אַ שפּיוו. 36 נאָך
 דאָס האָבן זיי געטאָן צו מיר: זיי האָבן פֿאַראומרייניקט מיין הייליקטום אין דעם אייגענעם טאָג, און מיינע שבתים האָבן
 זיי פֿאַרשוועכט. 37 און אַז זיי האָבן געשאַכטן זייערע קינדער צו זייערע אָפֿגעטער, זיינען זיי געקומען אין מיין
 הייליקטום אין דעם אייגענעם טאָג עס צו פֿאַרשוועכן; יאָ, אַט אזוי האָבן זיי געטאָן אין מיין הויז. 38 און איר
 האָט אויך געשיקט נאָך מענער וואָס זיינען געקומען פֿון דער ווייט, וואָס ווי אַ שליח איז צו זיי געשיקט געוואָרן.

לֹא־נִפְלַע עֲלֶיהָ גּוֹרֵל: כִּי דָמָה בְּתוֹכָהּ הָיָה עַל־צִחִית
 סֹלַע שְׁמִתְהוּ לֹא שִׁפְכְתֶהוּ עַל־הָאָרֶץ לְכִסּוֹת עָלָיו עֶפְרָיִם:
 ה לַהֲעֵלּוֹת חֲמָה לְנַקֵּם נַקָּם נָתַתִּי אֶת־דְּמָה עַל־צִחִית סֹלַע
 ט לְבִלְתִּי הִבְסוֹת: לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֱלֹהֵי עִיר
 י הַדְּמִים גַּם־אֲנִי אֲגִדִּיל הַמְדוּרָה: הִרְבֵּה הַעֲצִים הַדֹּלֵק
 יא הָאֵשׁ הַתָּם הַבָּשָׂר וְהַרְקָח וְהַמְרֻקָּה הַמְרֻקָּה וְהַנְּעֻמּוֹת יַחֲרוּ:
 יב וְהַעֲמִידָה עַל־גְּחִלְיָה רִקְחָה לְמַעַן תַּחֵּם וְהָרָה נַחֲשָׁתָהּ
 יג וְנִתְּכָה בְּתוֹכָהּ טְמֵאָתָהּ תַּחֵּם חֲלָאֲתָהּ: תֵּאֱנִים הַלְּאֵת
 יד וְלֹא־תִצָּא מִמֶּנָּה רִבַּת חֲלָאֲתָהּ בְּאֵשׁ חֲלָאֲתָהּ: בְּטִמְאֲתָדָךְ
 טו וְגַם יַעַן טְהַרְתִּיךָ וְלֹא טְהַרַת מִטְּמֵאֲתָדָךְ לֹא תִטְהַרְרֵנִי עוֹד
 יז עַד־הֵנִיחִי אֶת־חֲמָתִי בְּךָ: אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בְּאֵה וַעֲשִׂיתִי
 יח לֹא־אֶפְרַע וְלֹא־אֶחֹס וְלֹא אֶנְחֵם בְּדַרְכְּךָ וּבְעֵלְלוֹתֶיךָ
 טז שִׁפְטוּךָ נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:
 טז בְּדֹאֲרָם הִנְנִי לִקְחַת מִמֶּךָ אֶת־מַחְמַד עֵינֶיךָ בְּמַגִּפָּה וְלֹא
 יז תִּסְפָּד וְלֹא תִבְכֶּה וְלֹא תִבּוֹא תִבְעָדָךְ: הֲאֵינְךָ אִלִּים
 יח מְתִים אֲבָל לֹא־תַעֲשֶׂה פֶּאֶרֶךְ חֲבוּשׁ עֲלֶיךָ וְנִעְלָדָךְ תִּשִּׂים
 יט בְּרִגְלֶיךָ וְלֹא תַעֲשֶׂה עַל־שֵׁפֶם וְלַחֵם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכַל:
 יח וְאֲדַבֵּר אֶל־הָעָם בְּבִקְרָךְ וְתִמַּת אִשְׁתִּי בְּעָרִב וְאֶעֱשֶׂה
 יט בְּבִקְרָךְ כְּאִשֶׁר צִוִּיתִי: וַיֹּאמְרוּ אֵלַי הָעָם הַלֹּא־תִגִּיד לָנוּ
 כ מה־אֵלֶּה לָנוּ כִּי אַתָּה עֹשֶׂה: וַאֲמַר אֲלֵיהֶם דְּבַר־יְהוָה
 כ"ג הָיָה אֵלַי לֵאמֹר: אָמַר לְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
 כ"ג יְהוָה הִנְנִי מַחְלֵל אֶת־מִקְדָּשִׁי גֵאֲוִן עֵינֵיכֶם מִחֲמַד עֵינֵיכֶם
 כ"ג וּמִחֲמַל נַפְשֵׁיכֶם וּבְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר עוֹבְתֶם בְּחֹרֵב
 כ"ג יִפְלוּ: וַעֲשִׂיתֶם כְּאִשֶׁר עֲשִׂיתִי עַל־שֵׁפֶם לֹא תַעֲטוּ וְלַחֵם
 כ"ג אֲנָשִׁים לֹא תֹאכְלוּ: וּפֶאֶרְכֶם עַל־רֵאשֵׁיכֶם וְנִעְלִיכֶם
 כ"ג בְּרִגְלֵיכֶם לֹא תִסְפְּדוּ וְלֹא תִכְבּוּ וּנְמַקְתֶּם בְּעוֹנֹתֵיכֶם
 כ"ג וְנִהַמְתֶּם אִישׁ אֶל־אָחִיו: וְהָיָה יְחֻזְקָאֵל לָכֶם לְמוֹפֶת
 כ"ג כִּפְלֵי אֲשֶׁר־עֲשֶׂה תַעֲשׂוּ כְּבֹאֵה וַיְדַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי

ניט געוואָרפן ווערן זאָל צומאָל גורל דערויף.
 7 וואָרום איר בלוט איז אין איר מיט,
 א אויף אַ גלאַטן פעלו האָט זי עס אַרויפגעטאַן;
 זי האָט עס ניט געגאַסן אויף דער ערד,
 צו פאַרדעקן דערויף שטויב.
 8 כּדי אויפצוברענגען דעם גרימצאָרן,
 כּדי צו נעמען נקמה,
 האָב איך אַרויפגעטאַן איר בלוט אויף אַ גלאַטן פעלו,
 אָו עס זאָל ניט פאַרדעקט ווערן.
 9 דרום האָט גאַט דער האַר אַזוי געזאַגט:
 ווי די בלוטיקע שטאַט!
 איך אויך וועל גרויס מאַכן דעם הויפּן.
 10 מער דאָס האַלץ,
 צינד אָן דאָס פֿיער,
 צעגענץ דאָס פלייש,
 און קאָך דאָס געקעכטס,
 אָו די בינער זאָלן צעברענט ווערן.
 11 און לאָז אים שטיין אויף זיינע קוילן אַ ליידיקן,
 כּדי ער זאָל דערהיצט ווערן,
 און זיין קופּער זאָל צעברענט ווערן,
 און צעשמאָלצן ווערן זאָל אין אים זיין אומרייניקייט,
 זיין שמוץ זאָל פאַרלענדט ווערן.
 12 די כּוֹחַת האָט ער פאַרמאַטערט,
 אָבער זיין פיל שמוץ גייט פון אים ניט אַרויס-
 דער געשטאַנק פון זיין שמוץ.
 13 פון וועגן דיין שענדלעכער אומרייניקייט,
 ווייל איך האָב דיך גערייניקט,
 און ביסט פון דיין אומרייניקייט ניט ריין געוואָרן,
 וועסטו מער ניט ריין ווערן,
 ביז איך באַרו מיין גרימצאָרן אויף דיר.
 14 איך יהוה האָב גערעדט;
 עס געשעט, און איך וועל עס טאָן.
 איך וועל ניט נאַכלאָזן, און ניט שויןען, און ניט חרטה
 האָבן;
 לויט דייןע וועגן און לויט דייןע מעשים
 טוט מען דיך משפּטן, זאָגט גאַט דער האַר.

17 זיפץ שטילערהייט;
 קיין טויטנטרויער זאָלסטו ניט מאַכן;
 דיין קאָפּדעק בינד אָן אויף זיך,
 און דייןע שיך זאָלסטו אַנטאַן אויף דייןע פּיס,
 און זאָלסט ניט פאַרדעקן די אויבערשטע ליפּ,
 און דאָס ברויט פון מענטשן זאָלסטו ניט עסן.
 18 און איך האָב גערעדט צו דעם פּאָלק אין דער פּרי, און אין אַוונט איז מיין ווייב געשטאַרבן. און איך האָב געטאַן אין
 דער פּרי אַזוי ווי איך בין באַפוילן געוואָרן. 19 האָט דאָס פּאָלק צו מיר געזאָגט: ווילסטו אונדו ניט זאָגן, וואָס באַטייט
 דאָסדאָזיקע פאַר אונדו, אָו דו טוסט אַזוי? 20 האָב איך צו זיי געזאָגט: דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
 21 זאָג צו דעם הויז פון ישראָל:
 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 זע, איך פאַרשוועך מיין הייליקטום,
 דעם שטאַלץ פון אַייער מאַכט,
 די גלוסטונג פון אַייערע אויגן,
 און די שמאַכטעניש פון אַייער זעל;
 און אַייערע זין און אַייערע טעכטער
 וואָס איר האָט איבערגעלאָזן,
 וועלן דורכן שווערד פּאַלן.
 22 און איר וועט טאָן אַזוי ווי איך האָב געטאַן;
 די אויבערשטע ליפּ וועט איר ניט פאַרדעקן,
 און איר וועט שיקן אויף אַייערע פּיס;
 ניט איר וועט קלאָגן און ניט איר וועט וויינען;
 און איר וועט אַייניגן פאַר אַייערע זינד,
 און קרעכצן אַייער צום אַנדערן.
 24 און יחזקאל וועט אַיך זיין פאַר אַ צייכן;
 אַזוי ווי אַלץ וואָס ער האָט געטאַן, וועט איר טאָן.
 אָו דאָס וועט געשען, וועט איר וויסן
 אָו איך בין גאָט יהוה.

15 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
 16 מענטשניקיד, זע, איך נעם אַוועק פון דיר
 די גלוסטונג פון דייןע אויגן דורך אַ שלאַק,
 אָבער זאָלסט ניט קלאָגן און ניט וויינען,
 און אַ טרער זאָל ביי דיר ניט גיין.
 18 און איך האָב גערעדט צו דעם פּאָלק אין דער פּרי, און אין אַוונט איז מיין ווייב געשטאַרבן. און איך האָב געטאַן אין
 דער פּרי אַזוי ווי איך בין באַפוילן געוואָרן. 19 האָט דאָס פּאָלק צו מיר געזאָגט: ווילסטו אונדו ניט זאָגן, וואָס באַטייט
 דאָסדאָזיקע פאַר אונדו, אָו דו טוסט אַזוי? 20 האָב איך צו זיי געזאָגט: דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
 21 זאָג צו דעם הויז פון ישראָל:
 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 זע, איך פאַרשוועך מיין הייליקטום,
 דעם שטאַלץ פון אַייער מאַכט,
 די גלוסטונג פון אַייערע אויגן,
 און די שמאַכטעניש פון אַייער זעל;
 און אַייערע זין און אַייערע טעכטער
 וואָס איר האָט איבערגעלאָזן,
 וועלן דורכן שווערד פּאַלן.
 22 און איר וועט טאָן אַזוי ווי איך האָב געטאַן;
 די אויבערשטע ליפּ וועט איר ניט פאַרדעקן,
 און איר וועט שיקן אויף אַייערע פּיס;
 ניט איר וועט קלאָגן און ניט איר וועט וויינען;
 און איר וועט אַייניגן פאַר אַייערע זינד,
 און קרעכצן אַייער צום אַנדערן.
 24 און יחזקאל וועט אַיך זיין פאַר אַ צייכן;
 אַזוי ווי אַלץ וואָס ער האָט געטאַן, וועט איר טאָן.
 אָו דאָס וועט געשען, וועט איר וויסן
 אָו איך בין גאָט יהוה.

יהוה: ואתה בְּדֹאֲלֶם הַלּוֹא בְּיוֹם קָהַתִּי מֵהֶם אֶת־כֹּה
 מַעֲלֹם מִשׁוֹשׁ תַּפְאֲרָתָם אֶת־מַחְמַד עֵינֵיהֶם וְאֶת־מִשְׁא
 נַפְשָׁם בְּנִיהָם וּבְנֹתֵיהֶם: בְּיוֹם הַלּוֹא יָבֹוא הַפְּלִיט אֱלֹהִים כו
 לְהַשְׁמִיעוֹת אֹנְנִים: בְּיוֹם הַלּוֹא יִפְתַּח פִּיךָ אֶת־הַפְּלִיט כו
 וְתִרְבֵּר וְלֹא תֵאלֵם עוֹד יְהוּיָת לָהֶם לְמוֹפֶת וְיִדְעוּ כִּי־
 אֲנִי יְהוָה:

כה

וְהָיִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בְּדֹאֲלֶם שִׁים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנֵי א
 עַמּוֹךְ הַנְּבִא עֲלֵיהֶם: וְאָמַרְתָּ לְבְנֵי עַמּוֹךְ שְׁמִעוּ דְבַר־י
 אֲדֹנָי יְהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יֵעַן אָמַרְתָּ הָאֵחָ אֶל־
 מַקְדְּשֵׁי בִּינְהֹל וְאֶל־אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל כִּי נִשְׁמָה וְאֶל־בֵּית
 יְהוָה כִּי הִלְכוּ בַּעֲזָלָה: לָכֵן הִנְנִי נֹתֵנְךָ לְבְנֵי־לְבָדִים ד
 לְמוֹרְשָׁה וְיִשְׁבוּ מִירוֹתֵיהֶם כִּד וְנָתַנּוּ כִּד מִשְׁפַּנְיָהֶם
 הַמָּה וְאָכְלוּ פִּרְיָךָ הַמָּה יִשְׁתִּי חֲלִבְךָ: וְנָתַתִּי אֶת־דַּבְּרֵךָ ה
 לְעַה נְמַלִּים וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹךְ לְמַרְבֵּץ־צֹאן וְיַדְעֹתָם כִּי־אֲנִי
 יְהוָה: כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יֵעַן מִחֲאֲךָ יָדִי ו
 וְרַקְעָךָ בְּרִגְלִי וְתִשְׁמַח בְּכָל־שֹׁאֲמֶיךָ בְּנַפְשׁ אֶל־אֲדַמַּת
 יִשְׂרָאֵל: לָכֵן הִנְנִי נֹתֵנִי אֶת־יָדִי עָלֶיךָ וְנִתְתִּיךָ לְכֹג־
 לַעֲוִים וְהַכְרַתִּיךָ מִדְּהַעֲמִים וְהִאֲבִדְתִּיךָ מִדְּהַאֲרָצוֹת
 אֲשֶׁמִּידֶיךָ וְיַדְעֹתָ כִּי־אֲנִי יְהוָה: כֹּה אָמַר אֲדֹנָי ה
 יְהוָה יֵעַן אָמַר מוֹאָב תִּשְׁעִיר הִנֵּה בְּכָל־הַגּוֹיִם בֵּית
 יְהוּדָה: לָכֵן הִנְנִי פֹתַח אֶת־כַּתְּף מוֹאָב מִהַעֲרִים מַעֲרִיו ט
 מִקְצֵדוֹ צְבִי אֶרֶץ בֵּית הַיְשׁוּמוֹת כַּעַל מַעַן וְקִרְיַת־מֶרֶי:
 לְבְנֵי־לְבָדִים עַל־בְּנֵי עַמּוֹךְ וְנִתְתִּיךָ לְמוֹרְשָׁה לְמַעַן לֹא־
 תִּחְבֵּר בְּנֵי־עַמּוֹךְ בְּעֵינָם: וּבְמוֹאָב אֲעִשֶׂה שְׁפָטִים וְיִדְעוּ י
 כִּי־אֲנִי יְהוָה: כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יֵעַן עֲשׂוֹת אֲרוֹם ב
 בְּנִקְם גַּם־לְבֵית יְהוּדָה וְיִאֲשְׁמוּ אֲשׁוּם וְנִקְמוּ בָהֶם:

כה, 2 קמץ מא אסף ז' למ קד ט' וקחמה קד

25 און דו מענטשנקינד, פארוואר, אין דעם טאג וואס איך געם אדעק פון זיי זייער פעסטונג, די פרייד פון זייער שיינקייט, די גלוסטונג פון זייערע אויגן, און דעם באגער פון זייער זעל, זייערע זין און זייערע טעכטער, 26 אין יענעם טאג וועט קומען צו דיר אן אנטרוגענער, דאס צו מאכן הערן אין דייע אויערן. 27 אין יענעם טאג וועט דיין מויל געעפנט ווערן צום אנטרוגענעם, און וועסט רעדן, און מער ניט שטים זיין; און וועסט זיי זיין פאר א צייכן; און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה.

כה

1 און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאגן: 2 מענטשנקינד, טו דיין פנים צו די קינדער פון עמון, און זאג נביאות אויף זיי. 3 און זאלסט זאגן צו די קינדער פון עמון: הערט דאס ווארט פון גאט דעם האר: אזוי האט געזאגט גאט דער האר: ווייל דו האסט געזאגט: אהא! אויף מיין הייליקטום, וואס עס איז פארשוועכט געווארן, און אויף דער ערד פון ישראל, וואס זי איז פארוויסט געווארן, און אויף דעם הויז פון יהודה, וואס זיי זיינען אין גלות אדעק, 4 דרום זע, איך גיב דייך צו די קינדער פון מזרח פאר א ירושה, און זיי וועלן באזעצן זייערע לאגערדערפער אין דיר, און מאכן אין דיר זייערע ווינונגען; זיי וועלן עסן דיין פרוכט, און זיי וועלן טרינקען דיין מילך.

ווייל מואב און שעיר האבן געזאגט: זע, אזוי ווי אלע פעלקער איז דאס הויז פון יהודה, 9 דרום זע, איך עפן דעם רוקן פון מואב פון די שטעט, פון זיינע שטעט ביי זיין עק, דאס שיינע לאנד בית־ישׁימוֹת, בעל־מעֹן, און קרִיַת־מֶרֶי, 10 אין איינעם מיט די קינדער פון עמון— פאר די קינדער פון מזרח, און איך וועל עס זיי געבן פאר א ירושה, כדי די קינדער פון עמון זאלן מער ניט געדאכט ווערן צווישן די פעלקער. 11 און איך וועל טאן א משפט אויף מואב, און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה. 12 אזוי האט געזאגט דער האר: ווייל אדום איז זיך באגאנגען מיט נקמה־נעמונג אקעגן דעם הויז פון יהודה, און זיי האבן זיך שולדיק פארשולדיקט, און זיך נוקם געווען אן זיי.

5 און איך וועל מאכן רבה פאר א פיטערפלאץ פון קעמלען, און די קינדער פון עמון פאר א הויערערט פון שאף; און איר וועט וויסן אז איך בין יהוה. 6 ווארום אזוי האט געזאגט גאט דער האר: ווייל דו האסט געפאטשט מיט דער האנט, און געקלאפט מיטן פוס, און זיך געפרייט אין אל דיין פאראכטונג פון דער זעל, וועגן דער ערד פון ישראל, 7 דרום זע, איך האב אויסגעשטרעקט מיין האנט אויף דיר, און איך וועל דייך מאכן צו רויב פאר די פעלקער, און וועל דייך פארשניידן פון די אומות, און וועל דייך אונטערברענגען פון די לענדער; איך וועל דייך פארטיליקן, און וועסט וויסן אז איך בין יהוה. 8 אזוי האט געזאגט גאט דער האר:

אֶת־כָּל־חַוִּיצוֹתָיִךְ עִמָּךְ בְּחֶרֶב יִהְיֶה וּמַצֹּבוֹת עִנְךָ לְאָרֶץ
 תִּרְדּוּ: וְשָׁלְלוּ חֵילֶךָ וּבְזוּוּ רַבְלֶתְךָ וְהָרְסוּ תוֹמוֹתַיִךְ: י
 וּבְתֵי חֲמֻדֶיךָ יִחַצוּ וּבְכַנְיֶיךָ וְעִצֶיךָ וְעַמֻּדֶיךָ בְּתוֹךְ מַיִם
 יִשְׁמְעוּ: וְהִשְׁבַּתִּי הַמָּוֶן שִׁיבֶיךָ וְקוֹל כְּנוּרֶיךָ לֹא יִשְׁמָע י
 עוֹד: וְנִתְתִּיךָ לַצְּחִיחַ סֹלַע מִשְׁמַח חֲרָמִים תִּהְיֶה לֹא י
 תִּכְנַע עוֹד כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה:
 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לְצוֹר הָלֹא מִקּוֹל מַפְלֶתְךָ בְּאִנְךָ
 חָלַל בְּתֵנֶיךָ רִגְגַּת בְּתוֹכְךָ יִרְעָשׂוּ הָאִיִּים: וְיִרְדּוּ מֵעַל טו
 כְּסֹאוֹתֵם כָּל נְשֵׂאֵי הַיָּם וְהִסִּירוּ אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם וְאֶת־בְּנֵי
 רַקְמָתָם יִפְשְׁטוּ חֲדָדוֹת: וְלִבְשׂוּ עַל־הָאָרֶץ יִשְׁבוּ תִּרְדּוּ
 לְדִנְעִים וְשִׁמְמוֹ עֲלֶיךָ: וְנִשְׂאוּ עֲלֶיךָ קִנְיָה וְאָמְרוּ לְךָ אֵיךְ י
 אֲבָדְתָּ נְשֻׁבָת מַיִמִּים הַעִיר הַהִלְלָה אֲשֶׁר הָיְתָה חֻזְקָה
 בָּיָם הִיא וְיִשְׁבְּתָה אֲשֶׁר־נִתְּנוּ חֲתִיתָם לְכָל־וְשִׁבְיָה: עֲתָה י
 תִּרְדּוּ הָאִין יִסַּם מַפְלֶתְךָ וּנְבַהְלוּ הָאִיִּים אֲשֶׁר־בָּיָם
 מִצִּאתְךָ: כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּתֵי אֶתְךָ עִיר י
 נִתְרַבַּת כְּעָרִים אֲשֶׁר לֹא־נִשְׁבּוּ בְּהַעֲלוֹת עֲלֶיךָ אֶת־תְּהוֹמוֹ
 וּכְסֶף הַמַּיִם הַרְבִּיִּים: וְהוֹרְדֶיךָ אֶת־יְרֵדֵי בּוֹר אֲלֵעָם כ
 עוֹלָם וְהוֹשִׁבְתֶּךָ בְּאָרֶץ תַּחְתִּיּוֹת כְּחֶרְבוֹת מַעוֹלָם אֶת־
 יְרֵדֵי בּוֹר לִמְעַן לֹא תִשְׁבִּי וְנִתְתִּי צָבִי בְּאָרֶץ חַיִּים:
 בְּלִדּוֹת אֶתְנֶךָ וְאִיגַד וְתִכְבְּשֵׁי וְלֹא־תִמְצָא עוֹד לְעוֹלָם כ
 נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה:

כו

וְהָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְאַתָּה כְּדָאִים שָׂא עַל־צוֹר ב
 קִנְיָה: וְאָמַרְתָּ לְצוֹר הִישָׁבְתִּי עַל־מְבוֹאֹת יָם רַבְלֶת י
 הַעַמִּים אֲלֵ־אִיִּים רַבִּים כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צוֹר אֶת
 אֶמְרָתְךָ אֲנִי בְּלִילֵת יָפִי: כָּל־כּ יָמִים וּבְכֹלֶיךָ בְּנִיךָ כָּלְלוּ ד
 יָפֶיךָ: כְּרוֹשִׁים מִשְׁנִיר כִּנְיָ לְךָ אֶת כָּל־לַחְתֵּי־אֶרֶץ ה

כו, טו קח טטסא יו כא טקסס כז בל כז כו ג השחיק

וועט ער צעטרעטן אלע דינע גאסן;
 דיין פאלק וועט ער מיטן שווערד אויסהרגען.
 און דינע שטארקע ווילשטיינער
 וועלן צו דער ערד נידערן.
 12 און זיי וועלן ראבעווען דיין פארמעג,
 און רויבן דיין סחורה;
 און זיי וועלן צעשטערן דינע מויערן,
 און דינע גלוסטיקע הייזער וועלן זיי צעברעכן;
 און דינע שטיינער און דינע האלצן און דיין ערד
 וועלן זיי אין מיטן וואסער אהינטאָן.
 18 און איך וועל מאַכן אויפהערן
 דעם טומל פון דינע געזאָנען,
 און דער קול פון דינע האַרפן
 וועט מער ניט געהערט ווערן.
 14 און איך וועל דיר מאַכן פאַר אַ גלאַטן פעלז,
 אויף אויסשפּרייטן נעצן וועסטו זיין;
 וועסט מער ניט אָפּגעבויט ווערן;
 וואָרום איך יוהוה האָב גערעדט, זאָגט גאָט דער האַר.

15 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר צו צוֹר:
 פאַרוואָר, פון דעם קלאַפּ פון דיין פאַלן,
 ווען דערשלאָגענע קרעכצן,
 ווען הרוגים ווערן געהרגעט אין דיר,
 וועלן ציטערן די אינדולען.
 16 און נידערן פון זייערע טראָנען
 וועלן אלע פירשטן פון ים,
 און זיי וועלן אויסטאָן זייערע מאַנטלען,
 און זייערע געשטיקטע קליידער וועלן זיי אַראָפּציען;
 ציטערגיט וועלן זיי אַנטאָן,
 אויף דער ערד וועלן זיי זיצן,
 און אויפציטערן וועלן זיי אלע רגע,
 און באַנומען ווערן פון וועגן דיר.
 17 און זיי וועלן אויפֿהייבן אויף דיר אַ קלאָג,
 און וועלן זאָגן צו דיר:
 ווי ביסטו אונטערגעזאָנען, דו באַזעצטע ביי ימען,
 דו גערימטע שטאַט,
 וואָס איז געווען שטאַרק אויפן ים,

21 פאַר אַ שרעקעניש וועל איך דיר מאַכן,
 און וועסט מער ניט זיין,
 און וועסט געזוכט ווערן,
 און מער ניט געפונען ווערן אויף אייביק,
 זאָגט גאָט דער האַר.

כז

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו
 זאָגן:
 2 און דו מענטשניקנד, הייב אויף אַ קלאָג אויף צוֹר,
 3 און זאָלסט זאָגן צו צוֹר,
 וואָס ויצט ביי די איינגאַנגען פון ים,
 וואָס האַנדלט מיט פעלקער אין אינדולען פיל:
 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 צוֹר, דו האָסט געזאָגט:
 איך בין פאַרפול אין שיינקייט.
 4 אין האַרצן פון די ימען זיינען דינע געמאַרקן,
 דינע בויערס האָבן דיין שיינקייט פאַרפולט.
 5 פון ציפרעסן פון שניר
 האָבן זיי דיר אלע ברעטער געבויט;

זי און אירע באַווינער,
 וואָס האָבן געוואָרפן זייער שרעק
 אויף אלע באַווינער פון דער (ערד)!
 16 אַצונד ציטערן די אינדולען
 אין טאָג פון דיין פאַלן;
 יא, די אינדולען וואָס אין ים
 זיינען דערשראָקן פון דיין אויסלאָז.
 17 וואָרום אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 ווען איך מאַך דיר אַ פאַרוויסטע שטאַט,
 זיי שטעט וואָס ווערן ניט באַווינט,
 ווען איך ברענגראויף דיר דעם תְּהוֹם,
 און די גרויסע וואָסערן וועלן דיר באַדעקן,
 18 וועל איך דיר נידערן מיט די גענידערטע אין גרוב,
 מיט דעם פאַלק פון פאַרצייטן,
 און איך וועל דיר באַזעצן אין אונטערערד,
 ווי די חורבות פון פאַרצייטן,
 מיט די גענידערטע אין גרוב,
 כדי דו זאָלסט ניט באַזעצט ווערן;
 און איך וועל געבן פראַכט אין לאַנד פון די לעבעדיקע.

מלבנון לקחו לעשות תרן עליך: אלונים מבשן עשו
 משומן קרשך עשרשן בת-אשרים מאי בתים: שש
 ברקמה ממערים הנה מפרשך להיות לך לגם תבלת
 וארמן מאי אלישה הנה מכפרך: ושבי צידון וארור הנו
 שטים לך חכמך צור הנו לך המה חבלך: וקני גבל
 וחכמה הנו לך מחוכי ברקך פלאניות הים ומלחמה
 הנו לך לערב מערבך: פרס ולוד ופוט הנו בחילך
 אנשי מלחמתך מגן וכובע תלודך המה נתנו הרהך:
 בני ארתר וחילך על-חומותיך סביב ונמדים במנדלותיך
 הנו שלטתם תלוד על-חומותיך סביב המה קלוד ופרך:
 תרשיש סחרתך מרב כל-הזן ככסף ברזל גדיל ועופרת
 נתנו עובונך: יגן תובל ומשך המה רכלך בנפש אדם
 וכלי נחשת נתנו מערבך: מבית תוגרמה סוסים
 ופרשים ופרדים נתנו עובונך: בני דן רכלך איים
 רבים סחרת ירך קרנות שן והובנים השיבו אשכך:
 ארם סחרתך מרב מעשך בנפש ארמן ורקמה ובזן
 וראמת וכדכד נתנו בעובונך: יהודה וארץ ישראל
 המה רכלך בחפץ מנית ופגנ דבש ושמן וצרי נתנו
 מערבך: דמשק סחרתך בלב מעשך מרב כל-הזן
 בנין חלבון וצמר צמר: וזן וזן מאול בעובונך נתנו
 ברזל עשות קדה וקנה במערבך הנה: דן רכלתך
 בבגדי-חפש לרכבה: ערב וכל-נשיאי קדר המה סחרי
 ירך בקרים ואילים ועתודים גם סחרך: רכלי שבא
 ורעמה המה רכלך בראש כל-בשם ובכל-אבן וקרה
 וזב נתנו עובונך: חרן וכנה ועזן רכלי שבא אשר
 כלמד רכלתך: המה רכלך במכללים בגלומי תבלת
 ורקמה ובגנון ברמים בחבלים חבשים וארנים

צעדער פון לבנון האבן זיי גענומען.
 צו מאכן מאסטן פאר דיר.
 פון אייכנביימער פון בשן
 האבן זיי דייע רודערס געמאכט;
 דיין דעק האבן זיי געמאכט
 פון עלפנביין מיט בוקסנהאלץ
 פון די אינדולען פון די בתים.
 לייען מיט שטיקעריי פון מצרים
 איז דיין זאגל געווען,
 דיר צו זיין פאר א פאן;
 בלא און פורפל פון די אינדולען פון אלישה
 איז דיין איבערדעק געווען.
 די באזוינער פון צידון און ארנד
 זיינען דיר רודערערס געווען;
 דייע קלוגע לייט, צור, זיינען אין דיר געווען,
 זיי זיינען דייע שפייערער געווען.
 די עלטסטע פון גבל און אירע קלוגע לייט
 זיינען אין דיר געווען דייע שפאלטנפארריכטער;
 אלע שיפן פון ים מיט זייערע שפילייט
 זיינען אין דיר געווען, צו האנדלען דיין האנדל.
 פרס און לוד און פוט זיינען אין דיין חיל געווען,
 דייע לייט פון מלחמה;
 פאנצער און קיווער האבן זיי אויפגעהאנגען אין
 דיר,
 זיי האבן דיר שיינקייט געגעבן.
 די זין פון ארנד און חילך
 אויף דייע מויערן רונד ארום,
 און די נמדים
 זיינען אין דייע טורעמס געווען;
 זייערע שילדן האבן זיי אויפגעהאנגען
 אויף דייע מויערן רונד ארום;
 זיי האבן דיין שיינקייט פארפולט.
 תרשיש איז דיין סוחר געווען,
 פון וועגן דער פילקייט פון אלערליי גוטס;
 מיט זילבער, אייזן, צין, און בליי,
 האבן זיי פאר דייע סחורות אפגעגעבן.
 יגן, תובל, און משך,
 זיי זיינען דייע האנדלסלייט געווען;
 נפשות פון מענטשן און קופערנע כלים
 האבן זיי דיר אין האנדל געגעבן.
 פון דעם הויז פון תוגרמה
 פערד און רייטער און מוילאייזלען
 האט מען פאר דייע סחורות געגעבן.
 די זין פון דן זיינען דייע האנדלסלייט געווען;
 פיל אינדולען זיינען געווען די סחורה פון דיין
 האנט;
 הערנער פון עלפנביין און עבנהאלץ
 האבן זיי דיר אפגאב געבראכט.
 ארם איז דיין סוחר געווען,
 פון וועגן פיל געשעפטן דייע;
 מיט גארפונקל, פורפל, און שטיקעריי,
 און פיינלייען, און קארעלן, און רובין,
 האבן זיי פאר דייע סחורות אפגעגעבן.
 יהודה און דאס לאנד פון ישראל,
 זיי זיינען דייע האנדלסלייט געווען;
 ווייץ פון מנית, און ויסוארג,
 און האניק און אייל, און באלזאם,
 האבן זיי דיר אין האנדל געגעבן.
 דמשק איז דיין סוחר געווען,
 צוליב די פיל געשעפטן דייע,
 פון וועגן דער פילקייט פון אלערליי גוטס.

ח' עמך בויק ו' כחיים קי טו' העמס קי יט' דנש אדיר סוק ה' ה' כנש
 אין וויין פון חלבון, און ווייסער וואל.
 ידן און יגן האבן געגעבן געשפינס פאר דייע סחורות;
 שמידאייזן, קאנייל, און געווירצראך
 זיינען געווען אין דיין האנדל.
 דן האט געהאנדלט מיט דיר
 אין טייערע בגדים צום רייטן.
 ערב און אלע פירשטן פון קדר,
 זיי זיינען די סוחרים פון דיין האנט געווען;
 אין לעמער, און ווידערס, און בעק,
 דערין זיינען זיי דייע סוחרים געווען.
 די האנדלסלייט פון שבא און רעמה,
 זיי זיינען דייע האנדלסלייט געווען;
 מיטן בעסטן פון אלערליי בשמים,
 און מיט אלערליי טייער געשטיין, און גאלד,
 האבן זיי פאר דייע סחורות אפגעגעבן.
 חרן און כנה און עזן, די האנדלסלייט פון שבא—
 אשר איז ווי דיין תלמיד אין האנדל געווען.
 זיי זיינען דייע האנדלסלייט געווען אין פראכטיגייגן,
 אין בלאע מאנטלען און שטיקעריי,
 און אין קאסטנס מיט פארביקע טוכן,
 פארבונדן מיט שטריק, און באפעסטיקט—אויף דיין
 מארק.

26 די שיפן פון תרשיש
האָבן דיר דיין האַנדל געבראַכט.
און האָסט זיך אָנגעפילט, און ביסט זייער שווער געווען,
אין האַרצן פון די ימען.
27 אין גרויסע וואַסערן
האָבן דיך דייע רודערערס געבראַכט;
דער מורח־חוינט האָט דיך צעבראַכן
אין האַרצן פון די ימען.
28 דיין גוטס און דייע סחורות,
דיין האַנדל, דייע שיפלייט, און דייע שיפפירער,
דייע שפּאַלטנפאַרריכטער,
און די הענדלער פון דיין האַנדל,
און אלע דייע מלחמה־לייט וואָס אין דיר,
און מיט אל דיין געזעמל וואָס אין דיין מיט,
וועלן אַרײַנפאַלן אין האַרצן פון די ימען.
אין טאָג פון דיין פאַלן.
29 פון דעם וויגעשריי פון דייע שיפפירער
וועלן שטורעמען די אינדן.
30 און נידערן וועלן פון זייערע שיפן
אַלע וואָס האַלטן אַ רודער;
די שיפלייט, אַלע שיפפירער,
וועלן אויף דער ערד בלייבן שטיין.
31 און זיי וועלן מאַכן הערן זייער קול וועגן דיר,
און שרייען וועלן זיי ביטער;
און זיי וועלן אַרויפּטאַן שטויב אויף זייערע קעפּ,
אין אַש וועלן זיי זיך קייקלען.
32 און מאַכן אַ פליך וועלן זיי נאָך דיר,
און אַנגורטן זאַקקלייִדער וועלן זיי,
און וויינען וועלן זיי אויף דיר מיט אַ ביטער געמיט,
אַ קלאַגעניש אַ ביטערע.
33 און אין זייער יאַמער וועלן זיי אויפהייבן אויף דיר אַ
קלאַג.
און קלאַגן וועלן זיי אויף דיר:
ווער איז ווי צור געווען
פאַראַנקערט אין מיטן פון ים!
34 ווען דייע סחורות פלעגן פון די ימען אַרויס,
האַסטו פיל פעלקער אָנגעזעט;
מיט דיין פיל גוטס און דיין האַנדל

בְּמַרְבְּלַתְךָ: אַנְיוֹת תְּרַשִׁישׁ שְׂרוֹתֶיךָ מֵעֶרְבֶךָ וְהַמְלֵאִי כח
וְהַכְפָּרִי מֵאֵד בְּלֵב יָמִים: בְּמִים רַבִּים הַבְּאֵרֶת הַשְּׂטִיִּים כו
אוֹתָךְ רַחַח הַקָּדִים שְׂבָרְךָ בְּלֵב יָמִים: הוֹנֵךְ וְעֹבֹנֶיךָ כו
מֵעֶרְבֶךָ מִלְחָמָה וְהַבְּלִיךְ מִחוּצֵי בְרִיךְ וְעַרְבֵי מֵעֶרְבֶךָ
וְקָלֵאֲשֵׁי מִלְחָמָה אֲשֶׁר־רָךְ וּבְגַל־קַהֲלָךְ אֲשֶׁר בְּתוֹכֶךָ
יִפְלוּ בְּלֵב יָמִים בְּיוֹם מַפְלֵתְךָ: לְקוֹל זַעֲקַת הַבְּלִיךְ כח
יִרְעָשׂוּ מִגְּרִשׁוֹת: וְרָחוּ מֵאֲנִיּוֹתֵיהֶם כֹּל הַפְּשָׁי מִשׁוֹט כט
מִלְחָיִים כֹּל הַבְּלִי הַיָּם אֶל־הָאָרֶץ יַעֲמָדוּ: וְהַשְּׂמִיעוּ עֲלֵיךָ ל
בְּקוֹלָם וּזְעָקוֹ מֵרָח וְעָלוּ עִפְרֵי עַל־דְּאִשֵּׁיהֶם בְּאִפְר
יִתְפַּלְשׂוּ: וְהַקְרִיחוּ אֶל־יָךְ קְרָחָא וְחָגְרוּ שְׂקִיָּים וּבְכוּ אֶל־יָךְ לא
בְּמִרְנַפְשׁ מִסְּפָד מָר: וְנִשְׂאוּ אֶל־יָךְ בְּנִיהָם קִנְיָה וְקוֹנְנֵי לב
עֲלֵיךָ מִי כְצוֹר בְּרָמָה בְּתוֹךְ הַיָּם: בְּצֵאת עֹבֹבֶיךָ מִמַּיִם לו
הַשְּׂבַעֲתָ עַמִּים רַבִּים בְּרַב הוֹנֵךְ וּמֵעֶרְבֶךָ הַעֲשֵׂרֶת מִלְכֵי
אָרֶץ: עַתָּה נִשְׁבַּרְתָּ מִמַּיִם בְּמַעֲמַקְרֵמִים מֵעֶרְבֶךָ וְכָל־לו
קַהֲלָךְ בְּתוֹכֶךָ נָפְלוּ: כֹּל יִשְׁבֵי הָאִיִּים שָׂמְמוּ עֲלֵיךָ לה
וּמִלְכֵיהֶם שָׁעְרוּ שַׁעַר רַעְמֵי פָּנִים: סַחְרִים בְּעַמִּים שָׂרְקוּ לו
עֲלֵיךָ בְּלִתּוֹת הַיָּתִית וְאִינֶךָ עֲרֵעוּלָם:
כח

וְהָיוּ דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בְּךָ אָרְאִים אָמַר לְנִגְדֵי צֹר כֹּה־כ
אָמַר ו אֲדַעַי יְהוָה יַעַן נִבְּהָ לְבָךְ וְהֵאמַר אֵל אֲנִי מוֹשֵׁב
אֱלֹהִים יִשְׁבַּתִּי בְּלֵב יָמִים וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל וְתַתֵּן לְבָךְ
בְּלֵב אֱלֹהִים: הִנֵּה חָכַם אַתָּה מִדְּנֵאל בְּלִסְתוֹם לֹא י
עֲמַמְךָ: בְּחַכְמַתְךָ וּבַתְּבוּנַתְךָ עֲשִׂיתָ לָךְ חֵיל וְתַעֲשֶׂה וְהִבֵּ
וּכְסָף בְּאֻצְרוֹתֶיךָ: בְּרַב חַכְמַתְךָ בְּרַכְלַתְךָ הַרְבִּית חֵילֶךָ ה
וַיִּגְבַּה לְבָבְךָ בְּחֵילֶךָ: לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדַעַי יְהוָה י
יַעַן תַּחַךְ אֶת־לְבָבְךָ בְּלֵב אֱלֹהִים: לָכֵן הִנְנִי מֵבִיא עֲלֵיךָ ז
זְרִים עֲרִיצֵי גוֹיִם וְהִרְיָקוּ חֲרָבוֹתֶם עַל־יָפִי חַכְמַתְךָ וְחֵילֶךָ

כו, כח' ד' ס' ל' א' נ' ס' ה' ל' ב' ה' ס' ס' ס'

די זיצונג פון געטער טו איך ויצן
אין האַרצן פון די ימען:
און ביסט דאָך אַ מענטש און ניט אַ גאַט,
נאָר האָסט געמאַכט דיין האַרץ ווי דאָס האַרץ פון אַ גאַט:
ביסט דאָך מער חכם פון דניאלן,
קייַן פאַרבאַרגעניש האָט מען פון דיר ניט פאַרהוילן!
מיט דיין גרויס חכמה און מיט דיין שכל
האַסטו דיר אָנגעשאַפּט אַ פאַרמעג,
און אָנגעשאַפּט גאַלד און זילבער אין דייע אוצרות.
מיט דיין גרויס חכמה, מיט דיין האַנדל,
האַסטו געמערט דיין פאַרמעג!
און דיין האַרץ האָט זיך דערהויבן פון וועגן דיין פאַרמעג.
דרום האָט גאַט דער האַר אַזוי געוואָנט:
ווייל דו האָסט געמאַכט דיין האַרץ ווי דאָס האַרץ פון אַ
גאַט,

האַסטו רייך געמאַכט די מלכים פון דער ערד.
34 אַצונד אַ דו ביסט צעבראַכן פון די ימען,
אין די טיפענישן פון די וואַסערן,
אַז דיין האַנדל און אל דיין געזעמל
זיינען געפאַלן אין דיין מיט,
ווערן אַלע באַוווינער פון די אינדולען
באַנומען איבער דיר,
און זייערע מלכים שוידערן אַ שוידער;
זייער פנים איז צערודערט.
35 די סוחרים צווישן די פעלקער
שמוצערן אויף דיר;
אַ שרעקעניש ביסטו געוואָרן,
און ביסט אויף אייביק ניטאָ.

דרום זע, איך ברענג אויף דיר פרעמדע,
די פאַרכטיקסטע פון די פעלקער;
און זיי וועלן אַרויסציען זייערע שווערדן
אויף דיין שיינער חכמה,
און זיי וועלן פאַרשוועכן דיין גלאַנץ.

כח
1 און דאָס וואָרט פון גאַט איז געווען צו מיר,
אַזוי צו וואָגן:
2 מענטשקײַנד, זאָג צו דעם פירשט פון צור:
אַזוי האָט געוואָנט גאַט דער האַר:
ווייל דיין האַרץ האָט זיך דערהויבן,
און דו האָסט געוואָנט: אַ גאַט בין איך,

ה יפעתה: לשחת יודדוך ומתה ממותי חלל בלב ימים;
 ט האמר תאמר אלהים אני לפני ה' ואתה אדם ולא
 י אל ביד מחללה: מותי צרלים תמות ביד זרים כי אני
 יא דברתי נאם אדני יהוה: ויהי דברי יהוה אלי
 יב לאמר: בך אדם שא קונה על מלך צור ואמרת לו פה
 אמר אדני יהוה אתה חותם תכנית מלא חכמה וכליל
 יג יפי: בערן נדאלהים היות בלאבן יקרה מסכתך אדם
 פטרה ויהלם תרשיש שהם וישפה ספיר נפך וברקת
 וזהב מלאכת תפיד ונקבך בך ביום הבראה בונני:
 יד את כרוב ממשח הסוכה ונתתה בהר קדש אלהים היות
 טו בתוך אבני ראש התהלכת: תמים אתה בדרבך מיום
 טז הבראה עד נמצא עולתה בך: ברב רכלתך מלו תוכך
 חמס ותחטא ואחלה מחר אלהים ואברה כרוב הסוכה
 יז מתוך אבני ראש: גבה לכה בפיך שחת חכמתך על
 יח יפעתה על ארץ השלכתך לפני מלכים נתתה לראיה
 יח בך: מרב עניך בעול רכלתך חללת מקדשי ואוצר
 אש מתוכך היא אכלתה ואתה לאפר על הארץ לעיני
 יט בלראיך: בל יודעך בעמים שממי עליך בלחות היות
 כ ואיך ערעולם: ויהי דברי יהוה אלי לאמר:
 כא בך אדם שים פנה אל צידו והנבא עליה: ואמרת פה
 כב אמר אדני יהוה הגני עליך צידו ונקבתי בתוכך וידעו
 כג כראני יהוה בעשותי בה שפטים ונקדשתי בה: ושלחת
 כד בה דבר ודם בתוצותיה ונפלל חלל בתוכה כחרב
 עליה מסביב וידעו כראני יהוה: ולא יהיה עוד לבית
 ישראל סלון ממאור וקוץ מכאב מכל סביבתם השמים
 כה אותם וידעו כי אני אדני יהוה: כה אמר אדני
 יהוה בקבצי את בית ישראל מן העמים אשר נפצי

טו חסדא כה' הספח וארא

אין גרוב וועלן זיי דך גידערן,
 און דעם טויט פון א דערשלאגענעם וועסטו שטארבן,
 אין הארצן פון די ימען.
 וועסטו דען זאגן פאר דיין טייטער:
 א גאט בין איך?
 ווען א מענטש און ניט א גאט וועסטו זיין
 אין דער האנט פון דיין דערשלאגער.
 דעם טויט פון אומבאשטיגענע וועסטו שטארבן,
 דורך דער האנט פון פרעמדע;
 הארום איך האב גערעדט,
 זאגט גאט דער האר.
 11 און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו מיר, אזוי צו
 זאגן:
 12 מענטשנקינד, הייב אויף א קלאג אויף דעם מלך פון
 צור,
 און זאלסט זאגן צו אים:
 אזוי האט געזאגט גאט דער האר:
 א געצירקלטער זיגלרינג ביסטו געווען,
 פול מיט חכמה און פארפול אין שיינקייט.
 13 אין ערן דעם גארטן פון גאט ביסטו געווען;
 אלערליי טייער געשטיין איז דיין צודעק געווען;
 רובין, טאפאז, און דימענט,
 גאלדשטיין, אניקל, און יאשפיו,
 סאפירשטיין, גארפונקל, און שמאראק, און גאלד,
 דינע געפייקלטע און געלעכלטע ארבעט,
 זיינען אין טאג פון דיין באשאפן ווערן
 געווען אנגעברייט אין דיר.
 14 א כרוב א ברייטירעמענדיקער ביסטו געווען;
 און איך האב דך ארויפגעזעצט,
 ביז דו ביסט אויף גאטס הייליקן בארג געווען;
 צווישן פייערשטיינער ביסטו אומגעגאנגען.
 15 גאנץ ביסטו געווען אין דינע ווען,
 פון דעם טאג פון דיין באשאפן ווערן,
 ביז אומרעכט איז געפונען געווארן אין דיר.
 16 דורך דיין גרויס האנדלשאפט
 האט מען דך אנגעפילט אינעווייניק מיט רויבונג,
 און ביסט זינדיק געווארן;
 דרום האב איך דך פארשוועכט פון גאטס בארג,
 און דך אונטערגעבראכט, דו שירעמענדיקער כרוב,
 פון צווישן די פייערשטיינער.
 17 דיין הארץ האט זיך דערהויבן פון וועגן דיין שיינקייט,
 האסט פארדארבן דיין חכמה איבער דיין גלאנץ;
 האב איך דך אויף דער ערד געווארפן,
 פאר די מלכים דך געגעבן, צו קוקן אויף דיר.
 18 דורך דינע פיל זינד, מיט דעם אומרעכט פון דיין האנדל,
 האסטו פארשוועכט דינע הייליקטומען;
 דרום האב איך געמאכט ארויסגיין פון דיר א פייער
 וואס האט דך פארצערט,
 און איך האב דך געמאכט צו אש אויף דער ערד,
 פאר די אויגן פון אלע וואס זעען דך.
 19 אלע וואס קענען דך צווישן די פעלקער
 ווערן באנומען איבער דיר;
 א שרעקעניש ביסטו געווארן,
 און ביסט אויף אייביק ניטאָ.

20 און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו מיר, אזוי
 צו זאגן:
 21 מענטשנקינד, טו דיין פנים צו צידון,

25 אזוי האט געזאגט גאט דער האר:
 ווען איך זאמל איין דאס הויז פון ישראל
 פון די אומות וואס זיי זיינען צעשפרייט געווארן צווישן זיי.

כָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי כִּם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם וַיִּשְׁבּוּ עַל-אֲדָמְתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדֵי לְעֵקֶב: וַיִּשְׁבּוּ עֲלֶיהָ לְבַטָּח וּבְנֵי בָתֵּימֹם כֹּ
וַנְּמֵנוּ כְרָמִים וַיִּשְׁבּוּ לְבַטָּח בַּעֲשׂוֹתַי שְׁפֹטִים בְּכָלל הַשָּׂאֲמִים
אֲתָם מִסְבִּיבֹתָם וַיְדַעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם:
כט

בְּשָׁנָה הַעֲשָׂרִית בַּעֲשָׂרֵי בִשְׁנַיִם עָשָׂר לַחֹדֶשׁ יְהִי דְבַר א
יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בְּדֹאֲמֹם שִׁים פְּנֶיךָ עַל-פְּרֵעָה מֶלֶךְ ב
מְצָרִים וְהִנָּבֵא עָלָיו וְעַל-מְצָרִים כְּלָה: דָּבַר וְאָמַרְתָּ י
כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יְהוּדָה הֲנֵנִי עֲלֶיךָ פְּרֵעָה מֶלֶךְ-מְצָרִים
הַתַּנִּים הַגְּדוֹל הַרְבֵּץ בְּתוֹךְ יִאֲרִיו אֲשֶׁר אָמַר לִי יִאֲרִי
וְאֲנִי עָשִׂיתִנִּי: וְנָתַתִּי חַחִיִּים בְּלִחְיֶיךָ וְהִרְבַּקְתִּי דְגַת־ד
יִאֲרֶיךָ בְּמִשְׁקַשְׁתֶּךָ וְהַעֲלִיתֶךָ מִתּוֹךְ יִאֲרֶיךָ וְאֵת כָּל-
דְּגַת יִאֲרֶיךָ בְּקִשְׁקֶשְׁתֶּךָ תִּדְבֹק: וְנִשְׁתַּתֵּךְ הַמַּדְפְּרָה ה
אוֹתֶךָ וְאֵת כָּל-דְּגַת יִאֲרֶיךָ עַל-פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל לֹא
תֵאָסֵף וְלֹא תִקְבֹּץ לַחַיִּת הָאָרֶץ וְלַעוֹף הַשָּׁמַיִם נִתְתַּךְ
לְאֲכֹלָהּ: וַיְדַעוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל מְצָרִים כִּי אֲנִי יְהוָה יֵצֵן הַיּוֹתֵם י
מִשְׁעַנֵּת קִנְיָה לְבַיִת יִשְׂרָאֵל: בְּתַמְשֵׁם בְּךָ בַּכַּפֹּף תִּרוֹץ י
וּבְמַעַתָּה לָהֶם כָּל-כֶּתֶף וּבְהִשְׁעָנָם עֲלֶיךָ תִּשְׁכַּר וְהַעֲמַדְתָּ
לָהֶם כָּל-מִתְנַיִם: לָכֵן כֹּה אָמַר אֱלֹהֵי יְהוּדָה הֲנֵנִי ח
מְבִיא עֲלֶיךָ חֶרֶב וְהִכְרַתִּי מִמֶּךָ אָדָם וּבַהֲמָה: וְהָיְתָה ט
אֲרֶיךָ-מְצָרִים לְשִׁמְמָה וְחִרְבָּה וַיְדַעוּ כִּי-אֲנִי יְהוָה יֵצֵן
אָמַר יִאֲרִי לִי וְאֲנִי עָשִׂיתִי: לָכֵן הֲנֵנִי אֲלֶיךָ וְאֶל-יִאֲרֶיךָ י
וְנָתַתִּי אֶת-אֲרֶץ מְצָרִים לְחִרְבוֹת חֶרֶב שִׁמְמָה מִמְּגִדָּל
סוּנָה וְעַד-גְּבוּל כּוּשׁ: לֹא תַעֲבֹר-בָּהּ רִגְלֵ אָדָם וְרִגְלֵ י
בַּהֲמָה לֹא תַעֲבֹר-בָּהּ וְלֹא תִשָּׁב אַרְבָּעִים שָׁנָה: וְנָתַתִּי י
אֶת-אֲרֶץ מְצָרִים שִׁמְמָה בְּתוֹךְ אֲרָצוֹת נִשְׁמוֹת וְעָרֶיהָ
בְּתוֹךְ עָרִים מְחִרְבוֹת תִּהְיוּן שִׁמְמָה אַרְבָּעִים שָׁנָה וְהִפְצַתִּי

כט, ד' חיספז ז' נקדק

וועל איך געהייליקט ווערן דורך זיי
אין די אויגן פון די פעלקער;
און זיי וועלן זיצן אויף זייער ערד
וואָס איך האָב געגעבן צו מיין קנעכט, צו יעקבן.
און זיי וועלן זיצן אויף איר אין זיכערקייט,
און זיי וועלן בויען הייזער, און פלאַנצן וויינגערטנער;
יא, זיי וועלן זיצן אין זיכערקייט,
ווען איך טו אַ משפט אויף אַלע
וואָס פאַראַכטן זיי פון רונד אַרום זיי;
און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה זייער גאָט.

כט

1 אין צענטן יאָר, אין צענטן חודש, אין צוועלפטן
טאָג פון חודש, איז געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו
מיר, אזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, טו דיין פנים צו פֿרעה דעם מלך פון
מצרים,
און זאָג נביאות אויף אים, און אויף מצרים אין גאַנצן;
3 רעד, און זאָלסט זאָגן: אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, איך קום אויף דיר פֿרעה,
מלך פון מצרים,
דער גרויסער קראַקאָדיל,
וואָס הויערט אין זיינע טייכן,
וואָס זאָגט: מיר געהערט מיין טייך,
און איך האָב אים מיר געמאַכט.
4 און איך וועל אַרײַנטאָן רינגען אין דייןע קינבאַקן,
און וועל באַהעפטן די פיש פון דייןע טייכן אָן דייןע
שופן;
און איך וועל דײַך אויפברענגען פון דייןע טייכן,
מיט אַלע פיש פון דייןע טייכן
וואָס וועלן אָן דייןע שופן באַהעפט זיין.
5 און איך וועל דײַך אַוועקוואַרפן אין מדבר,
דײַך מיט אַלע פיש פון דייןע טייכן;

זע, איך ברענג אויף דיר אַ שווערד,
און וועל פאַרשניידן פון דיר מענטשן און בהמות.
9 און דאָס לאַנד מצרים וועט זיין וויסט און חרב,
און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה;
ווייל ער האָט געזאָגט: דער טײַך געהערט מיר,
און איך האָב אים געמאַכט.
10 דרום זע, איך קום צו דיר, און צו דייןע טייכן,
און וועל מאַכן דאָס לאַנד מצרים פאַר חורבות,
אַ חרבע וויסטעניש, פון מגדול ביז סננה,
און ביז דעם געמאַרק פון כּוּשׁ.
11 ניט דורכגיין וועט אַ פּוס פון אַ מענטשן אין איר,
און ניט זי וועט ניט זיין באַווינט פּערציק יאָר.
12 און איך וועל מאַכן דאָס לאַנד מצרים
אַ וויסטעניש צווישן פאַרוויסטע לענדער,
און אירע שטעט, צווישן חרבע שטעט,
וועלן זיין אַ וויסטעניש פּערציק יאָר;

אויפן פרייען פעלד וועסטו זיך וואַלגען,
ניט אויפגעזאַמלט און ניט אויפגעקליבן וועסטו
ווערן;
צו דער חיה פון דער ערד, און צום פּוּיגל פון הימל,
האָב איך דײַך געגעבן פאַר אַ שפּײַז.
9 און אַלע באַווינער פון מצרים וועלן וויסן
אז איך בין יהוה;
ווייל זיי זיינען געווען אַ שטעקן פון ראָר,
פאַר דעם הויז פון ישראל.
7 אז זיי האָבן דײַך אָנגענומען אין האַנט,
פלעגסטו זיך צעשפאַלטן,
און זיי דעם גאַנצן אַקסל צערייסן;
און אז זיי האָבן זיך אָנגעלענט אויף דיר,
פלעגסטו זיך צעברעכן,
און זיי די גאַנצע לענדן ליימען.
9 דרום האָט גאָט דער האַר אזוי געזאָגט:

א את־מצרים בנזים ותריתים בארצות: כי כה אמר
 אדני יהוה מלך ארבעים שנה אקבץ את־מצרים מן
 העמים אשר־נפצו שמה: ושכתי את־שבות מצרים
 והשכתי אתם ארץ פתרום על־ארץ מקורתם והיו שם
 ממלכה שפלה: מן־הממלכות תהיה שפלה ולא־
 תתנשא עוד על־הגוים והמעטתים לבלתי רדות בנזים:
 ולא יהיה עוד לבית ישראל למבטח מקביר עון בפנותם
 אחריהם וידעו כי אני אדני יהוה: ויהי בעשרים
 ושבע שנה בראשון באחד לחדש היה דברי־יהוה אלי
 לאמר: בראש נבוכדראצר מלך־בבל העביר את־חילו
 עברה גדולה אל־צר פליראש מקרח וכל־כתף מרומה
 ושכר לא־היה לו ולחילו מצר על־העברה אשר־עבד
 עליה: לכן כה אמר אדני יהוה הנני נתן לנבוכדראצר
 מלך־בבל את־ארץ מצרים ונשא המנה ושלל שללה
 ובזבז בזה והיתה שכר לחילו: פעלתו אשר־עבד כה נתתי
 לו את־ארץ מצרים אשר עשו לי נאם אדני יהוה: ביום
 ההוא אצמים קרן לבית ישראל ולקח אתן פתח־דסה
 פתוחם וידעו בראני יהוה:

ל

ויהי דברי־יהוה אלי לאמר: בראש הנבא ואמרתי כה
 אמר אדני יהוה הילילו הנה ליום: בייקרוב יום וקרוב
 יום ליהודה יום עון עת נזים יהיה: ובאה חרב במצרים
 והיתה הלחלה בבוש בנפל חלל במצרים ולקחו המונה
 ונהרסו יסודתיה: פוש ופוש ולוד וכל־הערב וכוב ובני
 ארץ הכרית אתם בחרב יפלו: כה אמר יהוה
 ונפלו סמכי מצרים וירד גאון עזה ממנדל סנה בחרב
 יפלד בה נאם אדני יהוה: ונשמו בתוך ארצות נשמות

כט, טז' דל' עד ססק כ"א כ"א עד סק ל, ד' סלס

און איך וועל צעשפרייטן מצרים צווישן די פעלקער, און וועל זיי צעווארפן אין די לענדער.

13 וואָרום אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: צום סוף פון פּערציק יאָר, וועל איך איינזאַמלען מצרים פון די פעלקער וואָס זיי זיינען צעשפּרייט געוואָרן אַהין.

14 און איך וועל אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון מצרים, און וועל זיי צוריקקערן קיין לאַנד פּתרום, אין דעם לאַנד פון זייער אָפּשטאַמונג; און זיי וועלן דאָרטן זיין אַ שפּלע מלוכה.

15 די שפּלסטע פון די מלוכות וועט זי זיין, און זי וועט זיך מער ניט איבערנעמען איבער די פעלקער; און איך וועל זיי פאַרמינערן, ניט צו געוועלטיקן איבער די פעלקער.

16 און זיי וועלן מער ניט זיין דעם הויז פון ישראל פאַר אַ פאַרויכערונג וואָס מאַכט דערמאַנען זינד, ווען זיי קערן זיך גאַך זיי; און זיי וועלן וויסן אז איך בין גאָט יהוה.

17 און עס איז געווען אין זיבן און צוואַנציקסטן יאָר, אין ערשטן חודש, אין ערשטן טאָג פון חודש, איז געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, אזוי צו זאָגן:

18 מענטשנקינד, נבוכדראַצר דער מלך פון בבל האָט געמאַכט זיין חיל דינען אַ שווערן דינסט אַקעגן צור;

איטלעכער קאַפּ איז אויסגעקראַכן, און איטלעכער אַקסל איז אָפּגעריבן; און שכר האָט ער ניט געקראָגן פאַר זיך און פאַר זיין חיל פון צור פאַר דעם דינסט וואָס ער האָט געדינט אַקעגן איר.

19 דרום האָט גאָט דער האַר אזוי געזאָגט: זע, איך גיב נבוכדראַצר דעם מלך פון בבל דאָס לאַנד מצרים,

און ער וועט אוועקטראָגן איר שפּע, און רויבן איר זאַקרויב, און ראַבעווען איר רויב; און דאָס וועט זיין דער שכר פאַר זיין חיל. 20 פאַר זיין לויז וואָס ער האָט אום דעם געדינט, האָב איך אים געגעבן דאָס לאַנד מצרים, ווייל זיי האָבן געאַרבעט פאַר מיר, זאָגט גאָט דער האַר.

21 אין יענעם טאָג וועל איך מאַכן שפּראַצן דעם האָרן פון דעם הויז פון ישראל, און דיר וועל איך געבן אַן אָפּן צווישן זיי; און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה.

און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן:

2 מענטשנקינד, זאָג נביאות, און זאָלסט זאָגן: אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: יאַמערט: ווי איבער דעם טאַג! 3 וואָרום נאָנט איז דער טאַג,

יא, נאָנט איז דער טאָג פון גאָט; אַ טאָג פון וואַלקן, די שטראַפּצייט פון די פעלקער וועט עס זיין. 4 און אַ שווערד וועט קומען אויף מצרים, און אַ ציטערניש וועט זיין אין כּוש, ווען דערשלאַגענע פאלן אין מצרים; און מע וועט אוועקנעמען איר שפּע, און אירע גרונטפּעסטן וועלן צעשטערט ווערן. 5 כּוש, און פּוט, און לוד, און אַלע געמישטע פעלקער, און כּוב, און די קינדער פון דעם לאַנד פון בונד, וועלן מיט זיי דורכן שווערד פאלן.

6 אזוי האָט גאָט געזאָגט: פאלן וועלן אויך די אונטערלענער פון מצרים, און נידערן וועט איר שטאַלצע מאַכט; פון מגדול ביז סננה וועלן זיי פאלן דורכן שווערד אין איר, זאָגט גאָט דער האַר. 7 און זיי וועלן פאַרויסט זיין צווישן פאַרויסטע לענדער.

און זיינע שטעט וועלן זיין צווישן חרבע שטעט.
 און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה,
 ווען איך מאך א פייער אין מצרים,
 און אלע אירע העלפער וועלן צעבראָכן ווערן.
 און יענעם טאָג וועלן שלוחים אַרויסגיין פון מיר אין שיפן.

אויפצושרעקן כוש די זיכערע;
 און אַ ציטערניש וועט זיין ביי זיי אין טאָג פון מצרים;
 וואָרום זע, עס קומט!

10 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 איך וועל אויך פאַרטיליקן דעם המון פון מצרים,
 דורך דער האַנט פון נבוכדראַצַר דעם מלך פון בָּבֶל.
 ער און זיין פּאָלק מיט אים,
 די פּאַרכטיקסטע פון די פעלקער,
 ווערן געבראַכט אומצוברענגען דאָס לאַנד;
 און זיי וועלן אַרויסציען זייערע שווערדן אויף מצרים,
 און וועלן אָנפילן דאָס לאַנד מיט דערשלאַגענע.
 און איך וועל מאַכן די טייכן אַ טריקעניש,
 און וועל איבערענטפערן דאָס לאַנד
 אין דער האַנט פון שלעכטע;
 און איך וועל פאַרוויסטן דאָס לאַנד מיט איר פּולקייט,
 דורך דער האַנט פון פרעמדע;
 איך יהוה האָב גערעדט.

13 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 איך וועל אויך אונטערברענגען די אָפּגעטער,
 און וועל פאַרשטערן די געצן פון נוף;
 און קיין פירשט וועט מער ניט זיין פון לאַנד מצרים;
 און איך וועל מאַכן אַ מורא אין לאַנד מצרים.
 און איך וועל פאַרוויסטן פתרוס,
 און וועל מאַכן אַ פייער אין צוען,
 און טאָג אַ משפט אין גוֹא.
 און איך וועל אויסניסן מיין גרימצאָרן אויף סין,
 דער פעסטונג פון מצרים;

אין זיבעטן טאָג פון חודש, איז געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, אזוי צו זאָגן:

21 מענטשניקנד, איך האָב צעבראַכן דעם אַרעם
 פון פּרעה דעם מלך פון מצרים,
 און זע, ער איז ניט פאַרבונדן געוואָרן
 צו ברענגען אַ רפואה דורך אַרויפּטאָגן אַ וויקל באַנד,
 אים צו פאַרבינדן, ער זאָל ווערן שטאַרק
 צו האַלטן אַ שווערד.

22 פאַרוואָר, אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 זע, איך קום צו פּרעה דעם מלך פון מצרים,
 און וועל צעברעכן זיינע אַרעמס,
 דעם געזונטן, און דעם צעבראַכענעם;
 און איך וועל מאַכן אַרויספאַלן די שווערד פון זיין
 האַנט.

23 און איך וועל צעשפּרייטן מצרים צווישן די פעלקער,
 און וועל זיי צעוואַרפן אין די לענדער.

24 און איך וועל שטאַרקן די אַרעמס פון דעם מלך פון
 בָּבֶל.

און וועל געבן מיין שווערד אין זיין האַנט;

וְעָרְוּ בְתוֹךְ-עָרִים נְחֻרֹת תְּרוּנָה: וְדַעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה ה
 בְּתִת־אֵשׁ בַּמִּצְרַיִם וְנִשְׁבְּרוּ כָל־עֲזָרֶיהָ: בַּיּוֹם הַהוּא ט
 יֵצְאוּ מִלְאָכִים מִלְּפָנַי בַּצִּיּוֹם לְהַחֲרִיד אֶת־כּוֹשׁ בְּטַח
 וְהוֹתָה חֲלַחְלָה בָהֶם בַּיּוֹם מִצְרַיִם כִּי הִנֵּה בָאָה:
 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהִשְׁבַּתִּי אֶת־הַמּוֹן מִצְרַיִם בְּיַד י
 נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל: הוּא וְעַמּוֹ אֶתּוֹ עָרִיצֵי נוֹיִם י
 מִיּוֹבָאִים לְשַׁחַת הָאָרֶץ וְהִרְבּוּ חֲרוֹבָתָם עַל־מִצְרַיִם
 וּמָלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ חֲלָל: וְנִתְּתִי יָאִרִים חֲרָבָה וּמִכְרַתִּי יב
 אֶת־הָאָרֶץ בִּידְרָעִים וְהִשְׁמַתִּי אֶרֶץ וּמְלָאָה בִּידְרוֹרִים
 אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי: כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהִאֲבֹרְתִי י
 גְּלוּלִים וְהִשְׁבַּתִּי אֱלִילִים מִנֶּפֶשׁ וְנִשְׂאֵי מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם לֹא
 יִהְיֶה־עוֹד וְנִתְּתִי יְרָאָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְהִשְׁמַתִּי אֶת־יד
 פִּתְרוֹס וְנִתְּתִי אֵשׁ בַּצִּעַן וְעִשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּנֹא: וְשַׁפְכְּתִי טו
 חֲמָתִי עַל־סִין מֵעוֹז מִצְרַיִם וְהִכְרַתִּי אֶת־הַמּוֹן נֹא: וְנִתְּתִי טז
 אֵשׁ בַּמִּצְרַיִם חוּל תַּחֲלִיל סִין וְנֹא תִהְיֶה לְהִבְקַע וְנֶפֶשׁ צָרִי
 יִזְמַם: בְּחֹרֵי אֵן וּפְרִי־בֶסֶת בַּחֲרֹב וּפְלוּזָה בְּשִׁבֵי תַלְכָּנָה: י
 וּבַתְּחַפְּנָהם חֲשָׁד הַיּוֹם בְּשִׁבְר־שֵׁם אֶת־מִטּוֹת מִצְרַיִם יח
 וְנִשְׁבַּת־יָבָה גֹּאֵן עוֹה הוּא עֵנָן יִכְסֶּה וּבְנוֹתֶיהָ בְּשִׁבֵי
 תַלְכָּנָה: וְעִשִׂיתִי שְׁפָטִים בַּמִּצְרַיִם וְדַעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: יט
 וְהָיָה בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּרֵאשׁוֹן בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הַיְהִי כ
 דְּבִרְיֹתָהָ אֵלַי לֵאמֹר: בְּךָ־אָדָם אֶת־זְרוּעַ פְּרֵעָה מֶלֶךְ־ךא
 מִצְרַיִם שְׁבַרְתִּי וְהִנֵּה לֹא־חִבְשָׁה לָתֵת רַפְאוֹת לְשׁוֹם
 הַתָּוֶל לְחִבְשָׁה לְחֻזְקָה לְתַפְּשׁ בַּחֲרֹב: לָכֵן כֹּה־אָמַר כב
 אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֶל־פְּרֵעָה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְשִׁבַרְתִּי אֶת־י
 וְרַעְתִּיו אֶת־הַחֻזְקָה וְאֶת־הַנְּשִׁבָרֶת וְהַפְּלִתִי אֶת־הַחֲרֹב
 מִקְּדוֹ: וְהַפְּצֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בְּנוֹיִם וּרְיֹתָם בְּאֶרְצוֹת: כג
 וְחֻזְקָתִי אֶת־זְרוּעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וְנִתְּתִי אֶת־חֲרָבִי בְּיָדוֹ כד

ט' ס' א כ' יום טו' תה' יח' י"א חסד

און איך וועל פאַרשניידן דעם המון פון גוֹא.

16 און איך וועל מאַכן אַ פייער אין מצרים;

דרייען אין ווייטאַק וועט זיך דרייען סין,

און גוֹא וועט איינגעבראַכן ווערן,

און אויף נוף וועלן קומען פינט ביי טאָג.

17 די יונגעלייט פון און און פּרִי־בֶסֶת וועלן דורכן
 שווערד פּאַלן,

און זיי וועלן אין געפאַנגענשאַפט גיין.

18 און אין תְּחַפְּנָהם וועט אויפהערן דער טאָג,

ווען איך צעברעך דאָרטן די יאַכשטאַנגען פון מצרים;

און איר שטאַלצע מאַכט וועט פאַרשטערט ווערן אין

איר;

זי אליין וועט אַ וואַלקן באַדעקן.

און אירע טעכטערשטעט וועלן אין געפאַנגענשאַפט

גיין.

19 און איך וועל טאָג אַ משפט אין מצרים;

און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה.

20 און עס איז געווען אין עלפטן יאָר, אין ערשטן חודש,

וְשִׁבְרַתִּי אֶת־זַרְעוֹת פְּרֵעָה וְנָאֵק נֶאֱקוֹת חֲלָל לִפְנֵי:
 כה וְהַחֲזַקְתִּי אֶת־זַרְעוֹת מֶלֶךְ בְּכָל זֶרְעוֹת פְּרֵעָה תִּפְלְנָה
 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתַתִּי חֲרָבִי בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְנִטְרָה
 כו אוֹתָהּ אֶל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: וְהַפְצֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בְּנוֹסִים
 וְחֲרִיתִי אוֹתָם בְּאֶרְצוֹת וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:
 לא

א וְהָיוּ בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּשָׁלִישִׁי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הַזֶּה
 ב דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בְּדָאִים אָמַר אֶל־פְּרֵעָה מֶלֶךְ־
 ג מִצְרַיִם וְאֶל־הַמּוֹנֵי אֶל־מִי דְמִית בְּנִדְרָךְ: הֲנָה אֲשׁוּר
 ד אָדָּה בְּלִבְנוֹן יִפֶּה עֵנָף וְחֹרֶשׁ מִצֵּל וְנִבְּה קוֹמָה וְנִבְּן עֲבֹתִים
 ה הַיְתָה צִמְחָתָהּ: מִיּוֹם נִדְּלִיחוּ תְהוֹם רַמְמָתָהּ אֶת־
 ו נְחֹרְתֶיהָ הַלֵּךְ סְבִיבוֹת מִטְּעֵהָ וְאֶת־תַּעֲלֵתֶיהָ שִׁלְחָה אֶל
 ז בְּלֵעֲצֵי הַשָּׂדֶה: עֲלֵבֶן נִבְהָא קָמְתוּ מִכָּל עֲצֵי הַשָּׂדֶה
 ח וְתִרְבְּיָנָה סַרְעֲפָתָיו וְתִאֲרַכְנָה פְּאֵרְתָיו מִמִּיּוֹם רַבִּים
 ט בְּשִׁלְחוֹ: בְּסַעֲפָתָיו קָנְנוּ בְּלֵעֹף הַשָּׁמַיִם וְתַחַת פְּאֵרְתָיו
 י יָלְדוּ כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּבְצִלּוֹ יִשְׁבּוּ כָּל גּוֹיִם רַבִּים: וַיִּקַּח
 יא בְּנִדְרָלוֹ בְּאֶרֶץ דְּלִיזְתָיו כִּי־הָיָה שָׂרְשׁוֹ אֶל־מִיּוֹם רַבִּים:
 יב אֲרִיִּים לֹא־עָמְדוּהוּ בְּנִדְרָאֵלֹהִים בְּרוּשִׁים לֹא דָמוּ אֶל־
 יג סַעֲפָתָיו וְעִרְמָנִים לֹא־הָיוּ לֹא־הָיוּ בְּלֵעִין בְּנִדְרָאֵלֹהִים
 יד לֹא־דָמְתָה אֵלָיו בְּיָפוֹ: יִפֶּה עֲשִׂיתָיו בְּרַב דְּלִיזְתָיו וַיִּקְנָאוּהוּ
 טו בְּלֵעֲצִירְעֹךָ אֲשֶׁר בְּנֵן הָאֱלֹהִים: לִבְנֵן פֶּה אָמַר
 טז אֲדָנִי יְהוָה יָעַן אֲשֶׁר נִבְהָתָ בְּקוֹמָה וַיִּתֵּן צִמְחָתוֹ אֶל־
 יז בֵּין עֲבֹתִים וְרַם לִכְבוֹ בְּנִבְהָו: וְאֶתְנַחֵוּ בְּיַד אֵל גּוֹיִם
 יח עָשׂוּ יַעֲשֶׂה לוֹ בְּרִשְׁעוֹ נִרְשָׁתִיהוּ: וַיִּכְרַתְהוּ זֵרִים עֲרִיצֵי
 יט גּוֹיִם וַיִּשְׁתְּהוּ אֶל־הַחֲרָדִים וּבְכָל־נְאֻזוֹת נִפְלְאוּ דְלִיזְתָיו
 כ וְתִשְׁבְּרָנָה פְּרִאֲתָיו בְּכָל־אֶפְסֵי הָאֶרֶץ וַיִּרְדּוּ מִצִּלּוֹ כָּל־
 כא עַמֵּי הָאֶרֶץ וַיִּשְׁתְּהוּ: עֲלֵמִפְלָתוֹ יִשְׁבְּנוּ בְּלֵעֹף הַשָּׁמַיִם

און איך וועל צעברעכן די אַרעמס פון פּרעהן,
 און ער וועט קרעכצן פאַר אים
 קרעכצן פון אַ דערשטאַכענעם.
 25 און איך וועל שטאַרקן די אַרעמס פון דעם מלך פון
 בָּבֶל,
 און די אַרעמס פון פּרעהן וועלן אַראָפּפאלן;
 און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה,
 ווען איך גיב מיין שווערד אין דער האַנט פון דעם מלך
 פון בָּבֶל,
 און ער וועט זיי אויסשטרעקן קעגן לאַנד מִצְרַיִם.
 26 און איך וועל צעשפּרייטן מִצְרַיִם צווישן די פעלקער,
 און וועל זיי צעוואַרפן אין די לענדער;
 און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה.

לא

1 און עס איז געווען אין עלפטן יאָר, אין דריטן
 חודש, אין ערשטן טאָג פון חודש, איז געווען דאָס
 וואָרט פון גאָט צו מיר, אזוי צו זאָגן:
 2 מענטשנקינד, זאָג צו פּרעה דעם מלך פון מִצְרַיִם,
 און צו זיין המון:
 צו וועמען גלייכסטו זיך אין דיין גרויסקייט?
 3 זע, אַשׁוּר איז געווען אַ צעדער אין לבנון,
 מיט שינע צווייגן, און שאַטנדיקן געוועלד,
 און הויך אין וואַס;
 און צווישן געדיכטענישן איז געווען זיין שפיץ.
 4 וואַסער האָט אים אויפגעצויגן,
 דער תְּהוֹם האָט אים אויפגעבראַכט;
 זיינע שטראַמען, זיי פלעגן גיין
 רונד אַרום זיין פלאַנצונג,
 און זיינע גראַבנס האָט ער צעשיקט
 צו אַלע ביימער פון פעלד.
 5 דרום איז זיין וואַס געווען העכער
 פון אַלע ביימער פון פעלד,
 און זיינע צווייגן האָבן זיך געמערט,
 און זיינע ריטער זיינען לאַנג געוואָרן,
 פון פיל וואַסער ביי זיין אויסוואַקסן.
 6 אין זיינע צווייגן האָבן גענעסט
 אַלע פויגלען פון הימל,
 און אונטער זיינע ריטער האָבן געבאַרן
 אַלע חיות פון פעלד;
 און אין זיין שאַטן פלעגן זיצן
 אַלע גרויסע פעלקער.
 7 און ער איז שׂיין געווען אין זיין גרויסקייט,
 אין דער לענג פון זיינע צווייגן;
 וואָרום זיין וואַרצל איז געווען
 ביי וואַסער אַ סך.
 8 די צעדערן אין גאַרטן פון גאָט
 האָבן אים ניט פאַרטונקלט;
 ציפּרעסן זיינען ניט גלייך געווען
 צו די צווייגן זיינע;
 און פלאַטאַנענביימער זיינען ניט געווען
 אזוי ווי די ריטער זיינע;
 קיין בוים אין גאַרטן פון גאָט
 איז ניט גלייך געווען צו אים אין זיין שיינקייט.
 9 שׂיין האָבן איך אים געמאַכט
 מיט זיינע פיל צווייגן,
 און אים האָבן מקנא געווען

לא, ד' ה' יס' ה' א' נמקס ה' סאדוה ק יא' למדחא אל
 א' נמקס ה' כ"א כרש

אַלע ביימער פון עֵדן וואַס אין גאַרטן פון גאָט.
 10 דרום האָט גאָט דער האַר אזוי געזאָגט:
 ווייל דו ביסט געווען הויך אין וואַס;
 און ער האָט אויסגעשטרעקט זיין שפיץ פון צווישן
 געדיכטענישן,
 און זיין האַרץ האָט זיך דערהויבן פון וועגן זיין הייך,
 11 דרום וועל איך אים געבן אין דער האַנט
 פון דעם מאַכטיקסטן פון די פעלקער;
 רעכענען וועט ער זיך רעכענען מיט אים;
 פאַר זיין שלעכטיקייט טו איך אים פאַרטרייבן.
 12 און אים שניידן אָפּ פרעמדע,
 די פאַרכטיקסטע פון די פעלקער,
 און זיי וואַרפן אים אַוועק;
 אויף אַלע בערג און אין אַלע טאָלן
 פאַלן זיינע צווייגן,
 און זיינע ריטער ליגן צעבראַכן
 אין אַלע גראַבנס פון דער ערד;
 און אַלע פעלקער פון דער ערד
 נידערן פון זיין שאַטן, און פאַרלאָזן אים.
 13 אויף זיין געפאַלענעם שטאַם רוען אַלע פויגלען פון הימל,

און אויף זיינע ריטער זיינען אלע חיות פון פעלד;
 14 כדי קיין ביימער ביים וואסער
 זאלן זיך ניט גרייסן מיט זייער ווקס,
 און ניט אויסשטרעקן זייער שפיץ פון צווישן געדיכ-
 טענישן;
 און עס זאלן ניט שטיין אין זייער הייך זייערע מאכטיקע,
 אלע אָנגעטרונקענע מיט וואסער;
 וואָרום זיי אלע זיינען איבערגעגעבן געוואָרן צום טויט,
 צו דער אונטערשטער ערד, צווישן די קינדער פון
 מענטשן,
 צו די גענידערטע אין גרוב.
 15 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 אין דעם טאָג וואָס ער האָט גענידערט אין אונטערערד,
 האָב איך געמאַכט טרויערן, האָב איך צוגעדעקט
 דעם תְּהוֹם וועגן אים,
 און איך האָב פאַרמיטן זיינע טייכן,
 און פאַרהאַלטן געוואָרן זיינען די גרויסע וואַסערן;
 און איך האָב געמאַכט פינצטער וועגן אים דעם לבָנוֹן,
 און אלע ביימער פון פעלד האָבן געחלשט וועגן אים.
 16 מיט דעם הילך פון זיין פּאַלן
 האָב איך אויפגעשטורעמט די פעלקער,
 ווען איך האָב אים געמאַכט נידערן אין אונטערערד
 מיט די גענידערטע אין גרוב.
 און זיך געטרייסט אין דער אונטערשטער ערד
 האָבן אלע ביימער פון עֶדֶן,
 די געקליבנסטע און בעסטע פון לבָנוֹן,
 אלע אָנגעטרונקענע מיט וואַסער.
 17 זיי אויך האָבן מיט אים גענידערט אין אונטערערד,
 צו די דערשלאַגענע פון שווערד-
 די וואָס זיינען זיין אַרעם געווען,
 וואָס זיינען געזעסן אין זיין שאַטן צווישן די פעלקער.
 18 צו וועמען אַזוינס גלייכסטו זיך אין כבוד און אין
 גרויסקייט
 צווישן די ביימער פון עֶדֶן?

וְאֶל־פְּרֹאֲתָיו הָיוּ כָּל תְּנַת הַשָּׂדֶה: לִמְעַן אֲשֶׁר לֹא־יִגְבְּלוּ יְיָ
 בְּקוֹמָתָם כְּלִיעֵצִימִים וְלֹא־יִתְּנוּ אֶת־צַמְחָתָם אֶל־בֶּן
 עֵבְתִים וְלֹא־יִצְמְחוּ אֲלֵיהֶם בְּנִבְהָם כְּלִיעֵצִימִים כִּי כָל־ם
 נָתַתּוּ לַמָּוֶת אֶל־אֶרֶץ תְּחֵתִית כְּתוֹךְ בְּנֵי אָדָם אֶל־יְיָדַי
 בּוֹר: כִּהְיָאֵמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּיוֹם רָדְתִּי שְׂאֵלָה הֲאִבְלִיתִי
 כִּפְתִּי עָלָיו אֶת־תְּהוֹם וְאִמְנֶע נְהוּרֹתָיָהּ וּכְלָאוּ מִים רַבִּים
 וְאִקְדַּר עָלָיו לְבָנוֹן וּבְלִיעֵצִי הַשָּׂדֶה עָלָיו עֲלֶפְהָ: מִקּוֹל
 מִפְּלִתוֹ הִרְעֵשְׁתִּי טוֹם כְּהוֹרְדִי אֹתוֹ שְׂאֵלָה אֶת־יְיָדַי בּוֹר
 וְנָחֲמִי בְּאֶרֶץ תְּחֵתִית כְּלִיעֵצִימִים מִכְּתוֹךְ וְטוֹבֵי־לְבָנוֹן
 כְּלִיעֵצִימִים מִים: וְסִחָם אֹתוֹ יְרִדוּ שְׂאֵלָה אֶל־חֲלָל־חֶרֶב
 וְחָרְעוּ יִשְׁבוּ בְּצִלּוֹ כְּתוֹךְ טוֹם: אֶל־מִי דָמִית בְּכָה בְּכָבוֹד
 וּבְגָדִל כְּעֵצִימִים וְהוֹרְדָתִי אֶת־עֵצִימִים אֶל־אֶרֶץ תְּחֵתִית
 כְּתוֹךְ עֲרָלִים תִּשְׁכַּב אֶת־חֲלָל־חֶרֶב הוּא פָרַעַה וְכָל־
 הַמּוֹנֶה נָאֵם אֲדֹנָי יְהוִה:

לב

וְהָיוּ בִשְׂתֵי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁנֵי־עֶשֶׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
 הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בְּדָאֵם שָׂא קִנְיָה עַל־
 פָּרַעַה מִלְּךְ־מִצְרַיִם וְאִמְרַת אֵלָיו כְּפִיר טוֹם נְדָמִית
 וְאִתָּה כְּתַנִּים בַּיָּמִים וְתַנַּח בְּנְהוּרֹתָיָהּ וְתִדְלַח־מִים
 בְּרִגְלֶיךָ וְתַרְפֵּס נְהַרְתָּם: כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
 וּפְרַשְׁתִּי עָלֶיךָ אֶת־רִשְׁתִּי בְּקַחַל עַמִּים רַבִּים וְהִעֲלִיךָ
 כְּתוֹרְמִי: וְנִטְשְׁתִּיךָ בְּאֶרֶץ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה אֲטִילֶךָ וְהִשְׁכַּנְתִּי
 עָלֶיךָ כְּלִיעֵצִימִים הַשָּׂמִים וְהִשְׁבַּעְתִּי מִמֶּךָ תְּנַת כְּלִיעֵצִימִים:
 וְנִתְּתִי אֶת־בְּשָׂרְךָ עַל־הַהָרִים וּמִלֵּאתִי הַגְּאֹזוֹת רְמוֹתֶיךָ:
 וְהִשְׁקִיתִי אֶרֶץ צִפְתֶּךָ מִדְּמַת אֶל־הַהָרִים וְאִפְקִים יִמְלֵאוּ
 מִמֶּךָ: וְכִסִּיתִי כְּכֹתֶךָ שָׂמִים וְהִקְדַּרְתִּי אֶת־לִבְבֵיהֶם
 שָׂמִשׁ בַּעֲנַן אֲכַסְּנוּ וְרַח לֹא־יֵאָדָר אוֹרוֹ: כְּלִיעֵצִימִים אֹרֶךְ

א, יד' ו'א' כ"ח

אָבער וועסט גענידערט ווערן מיט די ביימער פון עֶדֶן
 אין דער אונטערשטער ערד;
 צווישן אומבאַשניטענע וועסטו ליגן,
 מיט דערשלאַגענע פון שווערד;
 ער, פָּרַעַה, און זיין גאַנצער המון,
 זאָגט גאָט דער האַר.

לב

און עס איז געווען אין צוועלפטן יאָר, אין
 צוועלפטן חודש, אין ערשטן טאָג פון חודש, איז
 געווען דאָס וואָרט פון גאָט צו מיר, אזוי צו זאָגן:
 מענטשןקינד, הייב אויף אַ קלאָג אויף פָּרַעַה
 דעם מלך פון מצְרַיִם,
 און זאָלסט זאָגן צו אים:
 צו אַ יונגלייב פון די פעלקער האָסטו זיך געגליכן;
 און ביסט געווען ווי אַ קראַקאַדיל אין די ימען,
 און האָסט זיך געפּלוישקעט אין דיינע טייכן,
 און מיט דיינע פּיס האָסטו די וואַסערן צעמישט,
 און צעקוויטיקט זייערע טייכן.

3 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 דרום וועל איך אויסשפּרייטן אויף דיר מיין נעץ,
 מיט אַן איינזאַמלונג פון פּיל פעלקער,
 און זיי וועלן דיך אויפברענגען אין מיין פּאַנגעץ.
 4 און איך וועל דיך אוועקוואַרפן אויף דער ערד,
 אויפן פּרייען פעלד וועל איך דיך אוועקשליידערן;
 און איך וועל מאַכן רוען אויף דיר אלע פּויגלען פון הימל,
 און וועל אָנוועטן מיט דיר אלע חיות פון דער ערד.
 5 און איך וועל אַהינטאַן דיין פּלייש אויף די בערג,
 און וועל אָנפילן די טאָלן מיט דיין ווערעמדיקייט.
 6 און איך וועל אַנטרינקען דאָס לאַנד מיט דיין אַייטער,
 מיט דיין בלוט ביז די בערג;
 און די גראַבנס וועלן אָנעפּילט ווערן מיט דיר.
 7 און ווען איך לעש דיך אויס, וועל איך צודעקן די הימלען,
 און וועל פינצטער מאַכן זייערע שטערן;
 די זון, זי וועל איך מיט אַ וואַלקן פאַרדעקן,
 און די לבנה וועט ניט לייכטן איר ליכט.
 8 אלע ליכטיקע ליכטער אין הימל,

בשמים אקדירם עליך ונתתי חשך על ארצך נאם אדני יהוה: והכעסתי לב עמים רבים כהביאי שברך בנוים על ארצות אשר לא ידעתם: והשמותי עליך עמים רבים ומלכיהם ישערו עליך שער בעופפי חרבי עלי פניהם וחרדו לרגעם איש לגפשו ביום מפלתך:

כי כה אמר אדני יהוה חרב מלך רבכל תבואה: בחרבות גבורים אפיל המונד עריצי גוים כלם ושרדו אתי: און מצרים ונשמד בלחמונה: והאבדתי את כל בהמתה מעל מים רבים ולא תדלחם רגלי אדם עוד ופרסות בהמה לא תדלחם: או אשקיע מימיהם ונהרותם בשמן או לך נאם אדני יהוה: בתי את ארץ מצרים שממה ונשמה ארץ ממלאה בהבותי את כל יושבי בה וודעו כי יאני יהוה: קנה היא וקונניה בנות הגוים תקוננה אותה על מצרים ועל כל המונה תקוננה אותה נאם אדני יהוה:

ויהי בשתי עשרה שנה בחמשה עשר לחדש הנה דברי יהוה אלי לאמר: בך אולם נהה על המון מצרים והורדהו אותה ובנות גוים אחרם אל ארץ תחתיות את יורדי בור: ממי נעמת רדה והשכבה את ערלים: בתוך חללי חרב וכלו חרב נתנה משכו אותה וכל המונה: דברו לאל גבורים מתוך שאול את עזריו ירדו שכבו הערלים חללי חרב: שם אשור וכל קהלה סביבותיו קברתיו כלם חללים הנפלים בחרב: אשר נתנו קברתיה בירקתי בור ויהי קהלה סביבות קברתה כלם חללים הנפלים בחרב אשר נתנו חתיות בארץ חיים: שם עלם וכל המונה סביבות קברתה כלם חללים הנפלים בחרב אשר ירדו ערלים אל ארץ תחתיות אשר נתנו חתיותם בארץ חיים וישאו כלמתם

דין המון: די פאר כטיקסטע פון די פעלקער זיינען זיי אלע: און זיי וועלן פארוויסטן דעם שטאלץ פון מצרים, און פארטיליקט ווערן וועט איר גאנצער המון.

און איך וועל אונטערברענגען אלע אירע בהמות פון לעבן די פיל וואסערן: און זיי וועט מער ניט צעמישן א פוס פון א מענטשן, און קלויען פון א בהמה וועלן זיי ניט צעמישן.

דענסמאל וועל איך מאכן אפשייטן זייערע וואסערן, און זייערע טייכן וועל איך ווי בויםל מאכן גיין, זאגט גאט דער האר:

ווען איך מאך דאס לאנד מצרים א וויסט און וויסטעניש, א לאנד אן איר פולקייט, ווען איך שלאג אלע וויינער אין איר; און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה.

א קלאגליד איז דאס, און קלאגן וועט מען עס; די טעכטער פון די פעלקער וועלן עס קלאגן; אויף מצרים און אויף איר גאנצן המון וועלן זיי עס קלאגן, זאגט גאט דער האר.

און עס איז געווען אין צוועלפטן יאר, אין פופצנטן טאג פון חודש, איז געווען דאס ווארט פון גאט צו מיר, אזוי צו זאגן:

מענטשניקונד, יאמער אויף דעם המון פון מצרים, און מאך זיי נידערן— זי מיט די טעכטער פון מאכטיקע פעלקער, אין דער אונטערשטער ערד, מיט די גענידערטע אין גרוב.

פון וועמען ביסטו בעסער? נידער אראפ, און ווער געלייגט מיט די אומבאשניטענע. צווישן דערשלאגענע פון שווערד זאלן זיי פאלן; צו דער שווערד איז זי איבערגעגעבן געווארן; שלעפט זי אראפ מיט איר גאנצן המון.

די שטארקסטע גיבורים וועלן רעדן פון אים מיט זיינע העלפער פון מיטן דער אונטערערד:

זיי האבן גענידערט, זיך געלייגט, די אומבאשניטענע, דערשלאגענע פון שווערד.

דארטן איז אשור מיט איר גאנצן געזעמל— רונד ארום איר אירע קברים; אלע דערשלאגענע, געפאלן פון שווערד— וואס אירע קברים זיינען פארלייגט אין די עקן פון גרוב,

און איר געזעמל איז רונד ארום איר קבר; אלע דערשלאגענע, געפאלן פון שווערד, וואס האבן אנגעווארפן א שרעק אין לאנד פון די לעבעדיקע.

דארטן איז עילם מיט איר גאנצן המון רונד ארום איר קבר; אלע דערשלאגענע, געפאלן פון שווערד, וואס האבן גענידערט אומבאשניטענע אין דער אונטערשטער ערד, וואס האבן אנגעווארפן זייער שרעק אין לאנד פון די לעבעדיקע,

און זיי טראגן זייער שאנד

זי וועל איך מאכן פינצטער איבער דיר, און איך וועל געבן א חושך אויף דיין לאנד, זאגט גאט דער האר.

און איך וועל פאראומערן דאס הארץ פון פיל פעלקער, ווען איך ברענג דיין בראך צווישן די פעלקער, אין לענדער וואס דו קענסט זיי ניט.

און איך וועל מאכן באנומען ווערן וועגן דיר פיל פעלקער, און זייערע מלכים וועלן שוידערן א שוידער וועגן דיר, ווען איך פאך מיין שווערד פאר זייער פנים; און זיי וועלן ציטערן אלע רגע, איטלעכער פאר זיין לעבן, אין טאג פון דיין פאלן.

ווארום אזוי האט געזאגט גאט דער האר: די שווערד פון דעם מלך פון בבל וועט קומען אויף דיר.

דורך די שווערדן פון גיבורים וועל איך מאכן פאלן דיין המון;

די פאר כטיקסטע פון די פעלקער זיינען זיי אלע: און זיי וועלן פארוויסטן דעם שטאלץ פון מצרים, און פארטיליקט ווערן וועט איר גאנצער המון.

און איך וועל אונטערברענגען אלע אירע בהמות פון לעבן די פיל וואסערן: און זיי וועט מער ניט צעמישן א פוס פון א מענטשן, און קלויען פון א בהמה וועלן זיי ניט צעמישן.

דענסמאל וועל איך מאכן אפשייטן זייערע וואסערן, און זייערע טייכן וועל איך ווי בויםל מאכן גיין, זאגט גאט דער האר:

ווען איך מאך דאס לאנד מצרים א וויסט און וויסטעניש, א לאנד אן איר פולקייט, ווען איך שלאג אלע וויינער אין איר; און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה.

א קלאגליד איז דאס, און קלאגן וועט מען עס; די טעכטער פון די פעלקער וועלן עס קלאגן; אויף מצרים און אויף איר גאנצן המון וועלן זיי עס קלאגן, זאגט גאט דער האר.

און עס איז געווען אין צוועלפטן יאר, אין פופצנטן טאג פון חודש, איז געווען דאס ווארט פון גאט צו מיר, אזוי צו זאגן:

מענטשניקונד, יאמער אויף דעם המון פון מצרים, און מאך זיי נידערן— זי מיט די טעכטער פון מאכטיקע פעלקער, אין דער אונטערשטער ערד, מיט די גענידערטע אין גרוב.

פון וועמען ביסטו בעסער? נידער אראפ, און ווער געלייגט מיט די אומבאשניטענע. צווישן דערשלאגענע פון שווערד זאלן זיי פאלן; צו דער שווערד איז זי איבערגעגעבן געווארן; שלעפט זי אראפ מיט איר גאנצן המון.

די שטארקסטע גיבורים וועלן רעדן פון אים מיט זיינע העלפער פון מיטן דער אונטערערד:

זיי האבן גענידערט, זיך געלייגט, די אומבאשניטענע, דערשלאגענע פון שווערד.

דארטן איז אשור מיט איר גאנצן געזעמל— רונד ארום איר אירע קברים; אלע דערשלאגענע, געפאלן פון שווערד— וואס אירע קברים זיינען פארלייגט אין די עקן פון גרוב,

און איר געזעמל איז רונד ארום איר קבר; אלע דערשלאגענע, געפאלן פון שווערד, וואס האבן אנגעווארפן א שרעק אין לאנד פון די לעבעדיקע.

דארטן איז עילם מיט איר גאנצן המון רונד ארום איר קבר; אלע דערשלאגענע, געפאלן פון שווערד, וואס האבן אנגעווארפן זייער שרעק אין לאנד פון די לעבעדיקע,

און זיי טראגן זייער שאנד

כ' קס"ב

את־יִזְרְדֵי בֹר: בְּתוֹךְ חֲלָלִים נִתְּנוּ מִשְׁכַּב לָהּ בְּכַל־הַמּוֹנֶה כה
 סְבִיבוֹתָיו כְּבִרְתָּהּ כָּלֶם עַרְלִים חֲלָל־חֶרֶב כִּי נִתַּן חֲתִיתָם
 בְּאֶרֶץ חַיִּים וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם אֶת־יִזְרְדֵי בֹר בְּתוֹךְ חֲלָלִים
 נִתַּן: שֵׁם מִשְׁךְ תָּבַל וּבְכַל־הַמּוֹנֶה סְבִיבוֹתָיו כְּבִרְתֶּיהָ כו
 כָּלֶם עַרְלִים מִחֲלָלֵי חֶרֶב כִּינִתְּנוּ חֲתִיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים:
 וְלֹא יִשְׁכְּבוּ אֶת־גְּבוּרִים וְנָפְלִים מֵעַרְלִים אֲשֶׁר יִזְרְשׂוּל כו
 בְּכַל־מִלְחָמָתָם וַיִּתְּנוּ אֶת־חֲרֻבוֹתָם תַּחַת רֵאשִׁידָם וַתְּהִי
 עֲנוּתָם עַל־עַצְמוֹתָם כִּי־חֲתִיתִּי גְבוּרִים בְּאֶרֶץ חַיִּים: וְאַתָּה כח
 בְּתוֹךְ עַרְלִים תִּשְׁבֵּר וְתִשְׁכַּב אֶת־חֲלָלֵי־חֶרֶב: שְׁמָה אָדוּם כט
 מְלִכְיָהּ וּבְכַל־נִשְׂאִיָּהּ אֲשֶׁר־נִתְּנוּ בְּגִבּוֹרָתָם אֶת־חֲלָלֵי־חֶרֶב
 הָמָּה אֶת־עַרְלִים יִשְׁכְּבוּ וְאֶת־יִזְרְדֵי בֹר: שְׁמָה נְסִיכֵי צִפּוֹן ל
 כָּלֶם וּבְכַל־צִדְנֵי אֲשֶׁר־יִזְרְדוּ אֶת־חֲלָלִים בְּחֲתִיתָם מִגְּבוּרָתָם
 בּוֹשִׁים וַיִּשְׁכְּבוּ עַרְלִים אֶת־חֲלָלֵי־חֶרֶב וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם
 אֶת־יִזְרְדֵי בֹר: אוֹתָם וְרָאָה פְרֵעָה וְנָחַם עַל־כַּל־הַמּוֹנֶה לא
 חֲלָלֵי־חֶרֶב פְּרֵעָה וּבְכַל־חִילוֹ נָאֵם אֲדֹנָי יְהוִה: כִּי־נִתְּתִי לב
 אֶת־חֲתִיתִי בְּאֶרֶץ חַיִּים וְהִשְׁכַּב בְּתוֹךְ עַרְלִים אֶת־חֲלָלֵי־
 חֶרֶב פְּרֵעָה וּבְכַל־הַמּוֹנֶה נָאֵם אֲדֹנָי יְהוִה:
 לג

וַתְּהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כִּדְאָתָם דִּבַּר אֶל־בְּנֵי־עַמּוּד ב
 וְאִמְרַת אֱלֹהִים אֶרֶץ כִּי־אָבִיא עָלֶיהָ חֶרֶב וְלָקְחָה עִם־
 הָאָרֶץ אִישׁ אֶחָד מִקְצִיהֶם וְנִתְּנוּ אֹתוֹ לָהֶם לְצַפּוּר:
 וְרָאָה אֶת־חֲרֻב כְּבָאָה עַל־הָאָרֶץ וְחִקַּע בְּשׁוֹפָר וַהֲוִיר ג
 אֶת־הַעֲנָנִים: וְשָׁמַע הַשָּׁמַע אֶת־קוֹל הַשׁוֹפָר וְלֹא נִזְהָר ד
 וְתָבִיא חֶרֶב וְתִקְחֶנּוּ דָמָו בְּרֵאשֵׁי יְהוָה: אֵת קוֹל ה
 הַשׁוֹפָר שָׁמַע וְלֹא נִזְהָר דָּמָו בִּי יְהוָה וְהוּא נִזְהָר נַפְשׁוֹ
 מִלָּט: וְהִצַּפָּה כִּי־יִרְאָה אֶת־חֲרֻב כְּבָאָה וְלֹא־תִקַּע י
 בְּשׁוֹפָר וְהָעַם לֹא־יִזְהָר וְתָבִיא חֶרֶב וְתִקַּח מִהֶם נַפְשׁוֹ

לב, כח' רב בסתח ל' תירצה לב' תחיק

מיט די גענידערטע אין גרוב.
 25 צווישן דערשלאגענע האָט מען איר אַ געלעגער געגעבן
 מיט איר גאַנצן המון;
 רונד אַרום איר אירע קברים;
 אַלע אומבאַשניטענע, דערשלאָגן פון שווערד;
 ווייל זײער שרעק איז געווען אָנגעוואָרפן
 אין לאַנד פון די לעבעדיקע,
 דרום טראָגן זײ זײער שאַנד
 מיט די גענידערטע אין גרוב;
 צווישן געשלאגענע זײנען זײ געלייגט געוואָרן.
 26 דאָרטן איז מֶשך, תּוֹבַל מיט איר גאַנצן המון;
 רונד אַרום איר אירע קברים;
 אַלע אומבאַשניטענע, דערשלאָגן פון שווערד;
 ווייל זײ האָבן אָנגעוואָרפן זײער שרעק
 אין לאַנד פון די לעבעדיקע.
 27 און די געפאלענע פון די אומבאַשניטענע
 וועלן ניט ליגן מיט די גיבורים
 וואָס האָבן גענידערט אין אונטערערד מיט זײערע כלי־
 מלחמה,
 און זײערע שווערדן האָט מען געלייגט אונטער זײערע
 קעפּ;
 וואָרום זײערע זינד זײנען אויף זײער געביין,
 ווייל דער שרעק פון די גיבורים
 איז געווען אין לאַנד פון די לעבעדיקע.
 28 אויך דו וועסט צווישן אומבאַשניטענע צעבראַכן ווערן,
 און ליגן מיט דערשלאגענע פון שווערד.
 29 דאָרטן איז אָדום,
 אירע מלכים און אַלע אירע פירשטן,
 וואָס זײנען בײַ אַל זײער גבורה
 געלייגט געוואָרן מיט דערשלאגענע פון שווערד;
 מיט אומבאַשניטענע ליגן זײ,
 און מיט די גענידערטע אין גרוב.

די דערשלאגענע פון שווערד—
 פּרעה מיט זיין גאַנצן חיל,
 זאָגט גאָט דער האַר.
 30 וואָרום איך טו וואָרפן מיין שרעק
 אין לאַנד פון די לעבעדיקע;
 און ער וועט געלייגט ווערן צווישן אומבאַשניטענע,
 מיט דערשלאגענע פון שווערד—
 פּרעה מיט זיין גאַנצן המון,
 זאָגט גאָט דער האַר.

30 דאָרטן זײנען די פירשטן פון צפון אַלע, און אַלע צידונים,
 וואָס האָבן גענידערט מיט דערשלאגענע;
 בײַ אַל זײער אַנְשֶׁרֶעק דורך זײער גבורה זײנען זײ
 פאַרשעמט;
 און זײ ליגן אומבאַשניטענע מיט דערשלאגענע פון
 שווערד,
 און טראָגן זײער שאַנד מיט די גענידערטע אין גרוב.
 31 זײ וועט פּרעה זען,
 און וועט זיך טרײַסטן אויף זײן גאַנצן המון,

לג 1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן: 2 מענטשניקינד, רעד צו די קינדער פון דיין פּאַלק, און
 זאָלסט זאָגן צו זײ: אַז איך ברענג אַ שווערד אויף אַ לאַנד, און דאָס פּאַלק פון לאַנד נעמט אַ מאַן פון צווישן זיך,
 און זײ מאַכן אים פאַר זײער וועכטער, 3 און ער זעט די שווערד קומען אויפן לאַנד, און ער בלאָזט אין שופּר, און וואָרנט
 דאָס פּאַלק, 4 און דער הערער הערט דעם קול פון שופּר, און ער לאָזט זיך ניט וואָרענען, און די שווערד קומט, און
 נעמט אים צו, וועט זיין בלוט זיין אויף זיין קאַפּ. 5 דעם קול פון שופּר האָט ער געהערט, און ער לאָזט זיך ניט וואָרענען,
 וועט זיין בלוט זיין אויף אים; וואָרום אַז ער לאָזט זיך וואָרענען, וואָלט ער זיין נפש געראַטעוועט. 6 אָבער אַז דער וועכ־
 טער זעט די שווערד קומען, און ער בלאָזט ניט אין שופּר, און דאָס פּאַלק ווערט ניט געוואָרנט, און די שווערד קומט, און

הוא בעונו נלקח ודמו מדהצפה אדרש: ואתה
 כְּדָאֲדָם צִפָּה נִחְתָּד לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעַת מִפִּי
 דְּבַר וְהוֹדַרְתָּ אֹתָם מִמֶּנִּי: בְּאִמְרֵי לְרָשָׁע רָשָׁע מוֹת
 תָּמוּת וְלֹא דִבְרַת לְהוֹדִיר רָשָׁע מִדְרָכּוֹ הוּא רָשָׁע בְּעוֹנוֹ
 יָמוּת וְדָמוֹ מִדָּד אֲבָקָשׁ: וְאֵתָה כִּדְהוֹדַרְתָּ רָשָׁע מִדְרָכּוֹ
 לְשׁוּב מִמֶּנִּי וְלֹא־שָׁב מִדְרָכּוֹ הוּא בְּעוֹנוֹ יָמוּת וְאֵתָה
 נִפְשָׁךְ הַצִּלְתָּ: וְאֵתָה כְּדָאֲדָם אָמַר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
 בֵּן אֲמַרְתֶּם לֵאמֹר כִּי־פָשַׁעֵינוּ חֲטָאֵתֵינוּ עָלֵינוּ וּבָנִים
 אֲנַחְנוּ נִמְקִים וְאִךְ נִחְיֶה: אָמַר אֲלֵיהֶם חֲרָאֵנִי וְנָאִם ו
 אֲדַע יְהוָה אֲסִיחֶפֶץ בְּמוֹת הַרְשָׁע כִּי אֲסִיבֹשׁוּב רָשָׁע
 מִדְרָכּוֹ יְחִיה שׁוּבוֹ שׁוּבוֹ מִדְרָכֵיכֶם הֲרָעִים וְלָמָּה תָּמוּתוּ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְאֵתָה כְּדָאֲדָם אָמַר אֶל־בְּנֵי־עַמּוּד
 צִדְקָת הַצִּדִּיק לֹא תַצִּילֵנוּ בְּיוֹם פִּשְׁעֵנוּ וְרָשַׁעַת הַרְשָׁע לֹא
 יִפְשַׁל בָּהּ בְּיוֹם שׁוּבוֹ מִרְשָׁעוֹ וְצִדִּיק לֹא יִכָּל לַחַיּוֹת בָּהּ
 בְּיוֹם חֲטָאתוֹ: בְּאִמְרֵי לַצִּדִּיק יְחִיה יְחִיה הוּא־בְּטַח
 עַל־צִדְקָתוֹ וְעֵשָׂה עוֹל כֹּל־צִדְקָתוֹ לֹא תִזְכְּרֶנָּה וּבְעוֹלוֹ
 אֲשֶׁר־עָשָׂה בּוֹ יָמוּת: וּבְאִמְרֵי לְרָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְשָׁב
 מִחֲטָאתוֹ וְעֵשָׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה: חֲבַל יִשִּׁיב רָשָׁע גּוֹלָה
 יִשְׁלַם בְּחֻקוֹת הַחַיִּים הַלֵּד לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת עוֹל חֵן תִּחַיֶּה
 לֹא יָמוּת: כֹּל־חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא לֹא תִזְכְּרֶנָּה לוֹ מִשְׁפָּט
 וְצִדְקָה עָשָׂה חֵן תִּחַיֶּה: וְאָמְרוּ בְּנֵי עַמּוּד לֹא יִתְכַן חֲרָד
 אֲדַעִי וְהִמָּה דִרְכָם לֹא־יִתְכַן: בְּשׁוּב־צִדִּיק מִצִּדְקָתוֹ
 וְעֵשָׂה עוֹל וּמַת בָּהֶם: וּבְשׁוּב רָשָׁע מִרְשָׁעוֹ וְעֵשָׂה
 מִשְׁפָּט וְצִדְקָה עָלֵיהֶם הוּא יִחַיֶּה: וְאֲמַרְתֶּם לֹא יִתְכַן
 חֲרָד אֲדַעִי אִישׁ כְּדִרְכּוֹ אֲשַׁפּוּט אַחֲכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל:
 וְהִי בִשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּעֶשְׂרֵי בַחֲמָשָׁה לַחֹדֶשׁ
 לְגִלְתֵּנוּ כֹּא־אֵלֵי הַפְּלִיט מִירוּשָׁלַם לֵאמֹר הִבְתָּה

נעמט צו פון זיי א נפש, איז ער צוגענומען געוואָרן פֿאַר
 זיינע זינד, אָבער זיין בלוט וועל איך מאַנען פון דעם
 וועכטערס האַנט. ⁷ און דו מענטשנקינד, אַ וועכטער
 האָב איך דיר געמאַכט פֿאַר דעם הויז פון ישראל, אַז ווען
 דו וועסט הערן פון מיין מויל אַ וואָרט, זאָלסטו זיי
 וואָרענען פון מיר. ⁸ אַז איך זאָג צו דעם שלעכטן: דו
 שלעכטער, שטאַרבן מוזטו שטאַרבן; און דו האָסט ניט
 גערעדט צו וואָרענען דעם שלעכטן פון זיין וועג, וועט
 ער, דער שלעכטער, שטאַרבן פֿאַר זיינע זינד, און זיין
 בלוט וועל איך פון דיין האַנט מאַנען. ⁹ אָבער אַז דו
 האָסט געוואָרנט דעם שלעכטן פון זיין וועג, זיך אומצו־
 קערן פון אים, און ער האָט זיך ניט אומגעקערט פון זיין
 וועג, וועט ער שטאַרבן פֿאַר זיינע זינד, און דו האָסט דיין
 נפש מציל געווען.

¹⁰ און דו מענטשנקינד, זאָג צו דעם הויז פון ישראל:
 איר זאָנט, אַזוי צו זאָגן: פֿאַרוואָר, אונדזערע פֿאַרברעכן
 און אונדזערע זינד זיינען אויף אונדז, און דורך זיי גייען
 מיר אַיין, און ווי קענען מיר לעבן? ¹¹ זאָג צו זיי: אַזוי ווי
 איך לעב, זאָנט גאָט דער האַר, אויב איך באַגער דעם
 טויט פון דעם שלעכטן, נייערט אַז דער שלעכטער זאָל
 זיך אומקערן פון זיין וועג, און לעבן! קערט אַיך אום,
 קערט אַיך אום פון אַייערע שלעכטע וועגן; און נאָך וואָס
 זאָלט איר שטאַרבן, הויז פון ישראל?

¹² און דו מענטשנקינד, זאָג צו די קינדער פון דיין
 פֿאָלק: די גערעכטיקייט פון דעם גערעכטן וועט אים ניט
 מציל זיין אין טאָג פון זיין פֿאַרברעך, און די שלעכטיקייט
 פון דעם שלעכטן, דורך איר וועט ער ניט געשטרויכלט

ו' קמץ בויק יג צוקרוי ק טז חטאת ק

ווערן אין דעם טאָג וואָס ער קערט זיך אום פון זיין שלעכטיקייט; און דער וואָס איז אַ גערעכטער, קען דערפֿאַר ניט
 בלייבן לעבן אין דעם טאָג וואָס ער זינדיקט. ¹³ אַז איך זאָג אויף דעם גערעכטן: לעבן וועט ער לעבן, און ער פֿאַר־
 זיכערט זיך אויף זיין גערעכטיקייט, און טוט אומרעכט, וועלן אַלע זיינע גערעכטיקייטן ניט דערמאָנט ווערן, און פֿאַר
 זיין אומרעכט וואָס ער האָט געטאָן, דערפֿאַר וועט ער שטאַרבן. ¹⁴ און אַז איך זאָג צו דעם שלעכטן: שטאַרבן מוזטו
 שטאַרבן, און ער קערט זיך אום פון זיינע זינד, און טוט רעכט און גערעכטיקייט; ¹⁵ אַז דעם משפּון קערט דער שלעכטער
 אום, די גולה באַצאָלט ער, אין די געזעצן פון לעבן גייט ער, ניט צו טאָן קיין אומרעכט—וועט ער געוויס לעבן, ער וועט
 ניט שטאַרבן. ¹⁶ אַלע זיינע זינד וואָס ער האָט געזינדיקט, וועלן אים ניט דערמאָנט ווערן; רעכט און גערעכטיקייט טוט
 ער, לעבן וועט ער לעבן. ¹⁷ און די קינדער פון דיין פֿאָלק זאָגן: ניט ריכטיק איז דער וועג פון גאָט, ווען זייער אַייגענער
 וועג איז ניט ריכטיק. ¹⁸ אַז דער גערעכטער קערט זיך אָפּ פון זיין גערעכטיקייט, און טוט אומרעכט, מוז ער שטאַרבן
 דערפֿאַר. ¹⁹ און אַז דער שלעכטער קערט זיך אָפּ פון זיין שלעכטיקייט, און טוט רעכט און גערעכטיקייט, וועט ער
 דערפֿאַר לעבן. ²⁰ און איר זאָנט: ניט ריכטיק איז דער וועג פון גאָט; איטלעכן לויט זיינע וועגן משפּט איך אַיך, הויז פון
 ישראל.

²¹ און עס איז געווען אין צוועלפטן יאָר פון אונדזער גלות, אין צענטן חודש, אין פינפטן טאָג פון חודש,
 איז געקומען צו מיר אַן אַנטרוגענער פון ירוּשָׁלַם, אַזוי צו זאָגן: די שטאָט איז געשלאָגן געוואָרן. ²² און די

הָאֵנֶט פֿון גָּאָט אִיז געווען אויף מיר און אָונט אַיִדער דער אַנטרונגענער אִיז אָנגעקומען; און ער הָאָט געעפנט מײַן מויל אַיִדער ער אִיז אָנגעקומען צו מיר אִין דער פּרי; און מײַן מויל אִיז געבליבן אָפֿן, און אִיך בין מער נִיט שטום געווען.

²³ און דאָס וואָרט פֿון גָּאָט אִיז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

²⁴ מענטשנקינד, די וואָס זיצן אין דידאָזיקע חורבות אויף דער ערד פֿון ישראל, זאָגן, אַזוי צו זאָגן:

איינער אִיז געווען אַברהם, און ער הָאָט געארבט דאָס לאַנד, און מיר זײַנען פֿיל,

אִיז אונדו דאָס לאַנד [אַוודאִין] געגעבן געוואָרן פֿאַר אַ ירושה.

²⁵ דרום זאָג צו זײ: אַזוי הָאָט געזאָגט גָּאָט דער האַר: מיטן בלוט עסט איר,

און אַייערע אויגן הייבט איר אויף צו אַייערע אָפֿ־געטער,

און בלוט פֿאַרגיסט איר,

און דאָס לאַנד ווילט איר ירשען?

²⁶ איר זײט געשטאַנען אויף אַייער שווערד, איר הָאָט געטאָן אומווערדיקייט,

און אַייער דעם אַנדערנס ווייב האט איר פֿאַראומ־רייניקט,

און דאָס לאַנד ווילט איר ירשען?

²⁷ אַזוי זאָלסטו זאָגן צו זײ:

אַזוי הָאָט געזאָגט גָּאָט דער האַר: אַזוי ווי אִיך לעב,

אַז די וואָס אין די חורבות וועלן דורכן שווערד־פּאַלן, און דער וואָס אויפֿן פּרייען פעלד,

אים גיב אִיך צו די חיות, אים צו פֿאַרצערן,

און די וואָס אין די פעסטונגען און אין די היילן וועלן פֿון פעסט אויסשטאַרבן.

²⁸ און אִיך וועל מאַכן דאָס לאַנד אַ וויסט און וויסטעניש,

בעת נאָך זײער גײציקייט גײט זײער האַרץ.

²⁹ און זע, ביסט בײ זײ ווי אַ ליבעלידל

פֿון איינעם וואָס הָאָט אַ שײן קול, און שפּילט גוט;

און זײ הערן צו דינע ווערטער,

אַבער זײ טוען זײ נִיט.

³⁰ אַבער ווען עס קומט־זע, עס קומט־

וועלן זײ וויסן אַז אַ נביא אִיז געווען צווישן זײ.

ד ¹ און דאָס וואָרט פֿון גָּאָט אִיז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

² מענטשנקינד, זאָג נביאות אויף די פֿאַסטוכער פֿון ישראל;

זאָג נביאות, און זאָלסט זאָגן צו זײ, צו די פֿאַסטוכער:

אַזוי הָאָט געזאָגט גָּאָט דער האַר:

וויי, די פֿאַסטוכער פֿון ישראל

וואָס האָבן געפיטערט זיך אַליין!

דאַרפֿן נִיט די פֿאַסטוכער די שאָף פיטערן?

³ דאָס פעטט עסט איר אויף,

און מיט דער וואָל באַקליידט איר זיך,

הָעיר: וַדִּבַּרְתִּיהָ הִיאַלִּי בְעָרֵב לִפְנֵי בּוֹא הַפְּלִיט כִּב
וַיִּפְתַּח אֶת־פִּי עַד־בּוֹא אֵלַי בְּבִקְרִי וַיִּפְתַּח פִּי וְלֹא נִאֲלַמְתִּי

עוֹד: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כְּדָאֲדָם יִשְׁבִּי כִב
הַחֲרֹבוֹת הָאֵלֶּה עַל־אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל אֲמַרְמִים לֵאמֹר אַחַד כִב

הָיָה אֲבָרְהָם וַיִּרְשׁ אֶת־הָאָרֶץ וַאֲנַחְנוּ רִבִּים לָנוּ נִתְנַהֵר הָאָרֶץ לְמִוְרָשָׁה: כה

לָכֵן אֲמַר אֱלֹהִים כְּהֵאמֹר ו אֲדַנִּי כה
הַזֶּה עַל־הַהֵם וְהֵאֲכִלוּ וַעֲנִינְכֶם תִּשְׂאוּ אֶל־גּוֹלְלֵיכֶם וְהֵם

תִּשְׂפְּכוּ וְהָאָרֶץ תִּירְשׁוּ: עַמְדַתְּם עַל־חֲרֹבְכֶם עֲשִׂיתֶן כו
תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ רָעוּוּ טְמֵאתֶם וְהָאָרֶץ תִּירְשׁוּ:

כְּהֵיִתְאָמַר אֲלֵכֶם כְּהֵאמֹר אֲדַנִּי הַזֶּה חֵרְאִנִּי אִם־לֹא כו
אֲשֶׁר בְּחֲרֹבוֹת בְּחֵרֵב יִפְלוּ וְאֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה לְחַיָּה

נִתְחַיו לֵאכֹלֹ וְאֲשֶׁר בְּמַעְרֹת וּבְמַעְרֹת בְּדַבַּר יְמוֹתָיו: כו

וַנִּתְחַי אֶת־הָאָרֶץ שְׂמֵמָה וּמְשֻׁמָּה וְנִשְׁבַּת נֶאֱמַן עֲזָה וְשִׁמְמוֹ כח
הָרִי יִשְׂרָאֵל מֵאִן עֹבֵר: וַיְדַעַ כְּרָאֲנִי יְהוָה בְּתַחֲתִי אֶת־ כח

הָאָרֶץ שְׂמֵמָה וּמְשֻׁמָּה עַל כָּל־תּוֹעֵבֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂוּ: כח

וְאֵתָה בְּדָאֲדָם בְּנֵי עַמְּךָ הַנְּדַבְּרִים כִּי אֶעֱלֶה הַקּוֹדֹת ל
וּבִפְתַחַי הַבָּתִּים וְדַבַּרְתִּיךְ אֶת־אֶחָד אִישׁ אֶת־אֶחָד לֵאמֹר

בְּאֲרָנָא וְשִׁמְעוּ מִה הַדְּבַר הַזֶּה מֵאֵת יְהוָה: וַיִּבְוֹאוּ לא
אֵלַי כַּמְבוֹא־עִם וַיִּשְׁבּוּ לִפְנֵי עַמִּי וְשִׁמְעוּ אֶת־דְּבַרְיָךְ

וְאוֹתָם לֹא יַעֲשׂוּ כִּרְעֻבִים בְּפִיהֶם הַמָּה עֹשִׂים אַחֲרַי לא
כְּעֵצֶם לֶבֶם הַלֵּךְ: וְהִנֵּה לָהֶם כְּשִׁיר עֲנֻבִים יִפְהוּ קוֹל לב

וּמִטֵּב נִגְן וְשִׁמְעוּ אֶת־דְּבַרְיָךְ וְעֹשִׂים אִינָם אוֹתָם: וּבְכֹאֵה לג
הַנֵּה כֹּאֵה וַיְדַעַ כִּי נָבִיא הָיָה בְּתוֹכֶם:

לד

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כְּדָאֲדָם הִנְבֵּא עַל־רוּעֵי כ
יִשְׂרָאֵל הִנְבֵּא וְאֲמַרְתָּ אֲלֵיהֶם לְרַעִים כְּהֵאמֹר ו אֲדַנִּי

יְהוָה הוּא רַעֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הוּא רַעִים אוֹתָם הַלֹּא
הַצֵּאן יְרַעוּ הָרַעִים: אֶת־הַחֲלָב הֵאֲכִלוּ וְאֶת־הַחֲמֵר ג

און פֿאַרשטערט ווערן וועט איר שטאַלצע מאַכט,

און די בערג פֿון ישראל וועלן זײַן וויסט אָן אַ דורכגייער.

²⁹ און זײ וועלן חיסן אַז אִיך בין יהוה,

ווען אִיך מאַך דאָס לאַנד אַ וויסט און וויסטעניש,

פֿאַר אַלע זײערע אומווערדיקייטן וואָס זײ האָבן געטאָן.

³⁰ און דו מענטשנקינד,

די קינדער פֿון דײַן פּאַלק רעדן פֿון דיר,

ביז די ווענט, און אין די איינגאַנגען פֿון די הייער,

און איינער רעדט מיטן אַנדערן,

איטלעכער מיט זײַן ברודער, אַזוי צו זאָגן:

קומט אַקאַרשט, און הערט,

וואָס אִיז דאָס וואָרט וואָס גײט אַרויס פֿון גאָט;

³¹ און זײ קומען צו דיר ווי אַ צונויפקום פֿון פּאַלק;

און זײ זיצן פֿאַר דיר, ווי פֿלומרשט מײַן פּאַלק,

און זײ הערן צו דינע ווערטער,

אַבער זײ טוען זײ נִיט;

וואָרום מיט זײער מויל ווײַזן זײ ליבשאַפט,

וואָרטשפּיל: בְּחֲרֹבוֹת-בְּחֵרֵב.

ד תִּלְבְּשׁוּ הַבְּרִיאָה תּוֹבְחוֹ הַצֵּאן לֹא תִרְעוּ: אֶת־הַנְּחִלּוֹת
 לֹא חֻקְתֶּם וְאֶת־הַחֹלֶה לֹא־רִפִּיתֶם וְלֹנְשֵׁבֶרֶת לֹא
 חִבַּשְׁתֶּם וְאֶת־הַנְּחִלָּה לֹא הִשְׁבַּתֶּם וְאֶת־הָאֲבֵרֶת לֹא
 ה כִּפַּשְׁתֶּם וּבְחֻקָּה רַדִּיתֶם אִתְּם וּבְפֶרֶךְ: וְתַפְצִינָה מִבְּלִי
 רַעָה וְתַהַיִינָה לְאֹכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְתַפְצִינָה:
 ו יִשְׁנוּ צֹאנִי בְּכָל־הַהָרִים וְעַל כָּל־נִבְעָה רְמָה וְעַל כָּל־
 ז פְּנֵי הָאָרֶץ נִפְצוּ צֹאנִי וְאִין הוֹרֵשׁ וְאִין מִבְּקֵשׁ: לָכֵן
 ח רָעִים שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה: חֲרָאִי נָאִם אֲדַע יְהוָה
 אִם־לֹא יֵעַן הַיּוֹתֵצֵאנִי וְלָבוֹ וְתַהַיִינָה צֹאנִי לְאֹכְלָה לְכָל־
 ט חַיַּת הַשָּׂדֶה מֵאִין רַעָה וְלֹא־דָרְשׁוּ רַעִי אֶת־צֹאנִי וְרַעִי
 י רָעִים אוֹתָם וְאֶת־צֹאנִי לֹא רָעוּ: לָכֵן הָרַעִים שָׁמְעוּ
 י אֶת־דְּבַר־יְהוָה: כִּה־אָמַר אֲדַע יְהוָה הִגַּנִּי אֶל־הָרַעִים
 יב וְחַרְשִׁיתִי אֶת־צֹאנִי מִדָּם וְהִשְׁבַּתִּים מִרְעוֹת צֵאן וְלֹא־
 יג יִרְעוּ עוֹד הָרַעִים אוֹתָם וְהִצַּלְתִּי צֹאנִי מִפִּיהֶם וְלֹא־תִהְיֶינָן
 יד לָהֶם לְאֹכְלָה: כִּי כֹה אָמַר אֲדַע יְהוָה הִנְנִי צֹאנִי
 יו וְחַרְשִׁיתִי אֶת־צֹאנִי וּבִקְרָתִים: כִּכְבַּרְתָּ רַעָה עֲדָרוֹ בְּיוֹם
 יז הַיּוֹתָם בְּחֹךְ־צֹאנִי נִפְרָשׁוֹת בֵּן אֲבִיךָ אֶת־צֹאנִי וְהִצַּלְתִּי
 יח אֹתָהֶם מִכָּל־הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר־נִפְצוּ שָׁם בְּיוֹם עֲנֹן וְעַרְפָּל:
 יט וְהִצַּאתִים מִן־הָעֲמִים וּמִן־הַבְּרִיאָה מִן־הָאֲרָצוֹת וְהִבִּיאֹתִים
 כ אֶל־אֲדָמָתָם וְרַעִיתִים אֶל־הָרִי יִשְׂרָאֵל בְּאִפְיָקִים וּבְכָל־
 כא מוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: בְּמַרְעֵה־טוֹב אֶרֶץ אֹתָם וּבְהָרֵי מְרוֹם־
 כב יִשְׂרָאֵל יְהוָה נֹהֵם שָׁם תִּרְבְּצֶנָה בְּנֵה טוֹב וּמְרַעֶה שְׁמֹן
 כג תִּרְעִינָה אֶל־הָרִי יִשְׂרָאֵל: אֲנִי אֶרְעָה צֹאנִי וְאֲנִי אֲרַבִּיצֵם
 כד נָאִם אֲדַע יְהוָה: אֶת־הָאֲבֵרֶת אֲבַקֵּשׁ וְאֶת־הַנְּחִלָּה אֲשִׁיב
 כה וְלֹנְשֵׁבֶרֶת אֲחַבֵּשׁ וְאֶת־הַחֹלֶה אֲחֻקֵּךְ וְאֶת־הַשְּׂמֵנָה וְאֶת־
 כו הַחֻקָּה אֲשַׁמֵּד אֶרְעָנָה בְּמִשְׁפָּט: וְאֵתְנָה צֹאנִי כֹה אָמַר
 כז אֲדַע יְהוָה הִנְנִי שֹׁפֵט בְּיָדֶשָׁה לְשֵׁה לְאִילִים וְלַעֲתוּדִים:

ב' עק כ"ד

די פעטע טוט איר שעכטן;
 די שאָף פיטערן טוט איר ניט.
 די של אָפע האָט איר ניט געשטאַרקט,
 און די קראַנקע האָט איר ניט געהיילט,
 און די צעבראַכענע האָט איר ניט אַרומגעבונדן,
 און די פאַרשטויסענע האָט איר ניט אומגעקערט,
 און די פאַרלאָרענע האָט איר ניט געזוכט,
 און מיט געוואַלט האָט איר געוועלטיקט איבער זיי,
 און מיט האַרטיקייט.
 און זיי זיינען צעשפּרייט געוואָרן, ווייל אָן אַ פּאַסטור,
 און געוואָרן צו שפּייז פאַר יעטוועדער חיה פון פעלד,
 ווייל זיי זיינען צעשפּרייט געווען.
 האָבן געבלאַנדזשעט מיינע שאָף אויף אַלע בערג,
 און אויף איטלעכען הויכן בערגל;
 און איבערן גאַנצן געזוכט פון דער ערד
 זיינען צעשפּרייט געוואָרן מיינע שאָף,
 און ניט געווען קיין פרעגער און קיין זוכער.
 דרום, איר פּאַסטוכער, הערט דאָס וואָרט פון גאָט:
 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר,
 פאַרוואָר, ווייל מיינע שאָף זיינען געוואָרן צו רויב,
 און מיינע שאָף זיינען געוואָרן צו שפּייז
 פאַר יעטוועדער חיה פון פעלד, ווייל אָן אַ פּאַסטור,
 און מיינע פּאַסטוכער האָבן ניט נאַכגעפרעגט אויף
 מיינע שאָף,
 און די פּאַסטוכער האָבן געפיטערט זיך אליין,
 און מיינע שאָף האָבן זיי ניט געפיטערט,
 דרום, איר פּאַסטוכער, הערט דאָס וואָרט פון גאָט:
 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 זע, איך קום צו די פּאַסטוכער,
 און וועל מאַגען מיינע שאָף פון זייער האַנט,
 און וועל זיי אָפּשאַפן פון פיטערן שאָף,
 און די פּאַסטוכער וועלן מער ניט פיטערן זיך אליין;
 און איך וועל מציל זיין מיינע שאָף פון זייער מויל,
 און זיי וועלן מער ניט זיין זיי צו שפּייז.
 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 אָט בין איך, און איך וועל נאַכפרעגן אויף מיינע שאָף,
 און איך וועל זיי אויפּזוכן.
 ווי אַ פּאַסטור זוכט נאָך זיין סטאַדע
 אין דעם טאַג וואָס ער איז צווישן זיינע שאָף די
 צעשפּרייטע,
 אַזוי וועל איך נאַכווכן מיינע שאָף;
 און איך וועל זיי מציל זיין פון אַלע ערטער
 וואָס זיי זיינען צעשפּרייט געוואָרן אַהין
 אין דעם טאַג פון וואַלקן און נעבל.
 און איך וועל זיי אַרויסציען פון די פעלקער,
 און וועל זיי אַיינזאַמלען פון די לענדער,
 און וועל זיי ברענגען אויף זייער ערד;
 און איך וועל זיי פיטערן אויף די בערג פון יִשְׂרָאֵל,
 ביי די שטראָמען, און אין אַלע ווינערטער פון לאַנד.

14 אויף אַ גוטער פיטערונג וועל איך זיי פיטערן,
 און אויף די הויכע בערג פון יִשְׂרָאֵל וועט זיין זייער לאַנקע;
 דאָרטן וועלן זיי הויערן אין אַ גוטער לאַנקע,
 און אַ פעטע פיטערונג וועלן זיי זיך פיטערן
 אויף די בערג פון יִשְׂרָאֵל.
 15 איך וועל פיטערן מיינע שאָף,
 און איך וועל זיי מאַכן הויערן,
 זאָגט גאָט דער האַר.
 16 די פאַרלאָרענע וועל איך אויפּזוכן,
 און די פאַרשטויסענע וועל איך אומקערן,
 און די צעבראַכענע וועל איך אַרומבינדן,
 און די קראַנקע וועל איך שטאַרקן,
 און די פעטע און די שטאַרקע וועל איך פאַרטיליקן;
 מיט גערעכטיקייט וועל איך זיי פיטערן.
 17 און איר מיינע שאָף, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 זעט, איך משפּט צווישן אַ לאַם און אַ לאַם,
 די ווידערס און די בעק.

18 ויניציק אייך וואָס די בעסטע פיטערונג פיטערט איר אייך.

אָז דעם איבערבלייב פון אייער פיטערונג צעטראַמפלט איר מיט אייערע פיס?

און וואָס אָפגעשטאַנען וואָסער טרינקט איר, אָז דאָס איבעריקע צעקויטיקט איר מיט אייערע פיס?

19 און מיינע שאַף פיטערן זיך אויף וואָס אייערע פיס האָבן צעטראַמפלט, און טרינקען וואָס אייערע פיס האָבן צעקויטיקט.

20 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט צו זיי: אָט בין איך, און איך וועל משפטן צווישן דעם פעטן לאַם און דעם מאָנערן לאַם.

21 ווייל מיט דער זייט און מיטן אַקסל שטופט איר, און מיט אייערע הערנער שטויסט איר, אַלע שלאַפע, ביז איר האָט זיי צעשפרייט דערויסן,

22 דרום וועל איך העלפן מיינע שאַף, און זיי וועלן מער ניט זיין צו רויב; און איך וועל משפטן צווישן אַ לאַם און אַ לאַם.

23 און איך וועל אויפשטעלן איבער זיי איין פאַסטוך וואָס וועט זיי פיטערן—מיין קנעכט דוד; ער וועט זיי פיטערן, און ער וועט זיי זיין צום פאַסטוך.

24 און איך יהוה וועל זיי זיין צום גאָט, און מיין קנעכט דוד אַ פירשט צווישן זיי; איך יהוה האָב גערעדט.

25 און איך וועל זיי שליסן אַ בונד פון שלום, און וועל פאַרשטערן אַ ביזע חיה פון לאַנד, און זיי וועלן זיצן אין מדבר אין זיכערקייט, און שלאָפן אין די וועלדער.

26 און איך וועל מאַכן זיי און רונד אַרום מיין באַרג פאַר אַ בענטשונג; און איך וועל מאַכן נידערן דעם רעגן אין זיין צייט;

הַמַּעַט מִכֶּם הַמְרַעָה הַטּוֹב תִּרְעוּ וְיִתֵּן מִרְעֵיכֶם תִּרְמְסוּ יח
בְּרִגְלֵיכֶם וּמִשְׁקַעֲרֵמִים תִּשְׁתּוּ וְאֵת הַנּוֹתָרִים בְּרִגְלֵיכֶם
תִּרְפְּשׁוּן: וְצִאֲנִי מִדְּמַם רִגְלֵיכֶם תִּרְעִינָה וּמִרְפֵּשׁ רִגְלֵיכֶם יט
תִּשְׁתַּיְחָה: לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֱלֹהֵי הַגִּיּוֹר כ
אֲנִי וּשְׁפֹטֵי בִידְשָׁה בְּרִיָּה וּבִין שָׁה רָחָה: יֵצֵן בְּצַד כ
וּבְכִתְף תִּהְרָפוּ וּבְקִרְעֵיכֶם תִּנְחֹףוּ בְּלִי-הַנְּחִלּוֹת עַד אֲשֶׁר
הַפְּצִיזְתֶּם אוֹתָנָה אֶל־הַחֻצָּה: וְהוֹשַׁעְתִּי לְצִאֲנִי וְלֹא־ד כ
תִּהְיֶינָה עוֹד לְבוֹ וּשְׁפֹטֵי בִין שָׁה לְשָׁה: וְהִקְמַתִי עֲלֵיהֶם כ
רַעָה אַחַד וְרַעָה אַתְּחֵן אֶת עַבְדֵי דָוִד הוּא יִרְעָה אֹתָם
וְהוּא יִהְיֶה לָהֶן לְרֹעִיָּה: וְאֲנִי יְהוִה אֱלֹהֵי לָדָם לֹא־לֹהִים כ
וְעַבְדֵי דָוִד נִשְׂאִי בְּתוֹכֶם אֲנִי יְהוִה דִּבַּרְתִּי: וְכִרְמִי לָדָם כ
בְּרִית שְׁלֹמִים וְהִשְׁבַּתִּי תִּהְרָרְעָה מִדְּהָאָרֶץ וְיִשְׁכּוּ בְּמִדְבָּר
לְבִטָּח וְיִשְׁטוּ בְּעִינֵיהֶם: וְנִתַּתִּי אוֹתָם וּסְבִיבוֹת גְּבַעְתִּי כ
בְּרִכָּה וְהוֹרִדְתִּי הַגֶּשֶׁם בְּעֵתוֹ גִּשְׁמִי בְּרִכָּה יְהוִה: וְנִתַּן כ
עַץ הַשֵּׁדֶה אֶת־פְּרִיֹו וְהָאָרֶץ תִּתֵּן יְבוּלָהּ הִנְיָ עַל־אֲדָמָתָם
לְבִטָּח וְיִרְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוִה בְּשִׁבְרִי אֶת־מַמְוֹת עֲלֵיכֶם
וְהַצֵּלְתִּים מִיַּד הַעֲבָרִים בָּהֶם: וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד כּוֹ לַגּוֹיִם כ
וְנִתַּת הָאָרֶץ לֹא תֵאָכְלֶם וְיִשְׁטוּ לְבִטָּח וְאִין מִחְרִיד: כ
וְהִקְמַתִי לָהֶם מַטְעַן לֶשֶׁם וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד אֶסְפִּי רַעֲב כ
בְּאָרֶץ וְלֹא־יִשְׁאִי עוֹד כְּלַמַּת הַגּוֹיִם: וְיִרְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוִה ל
אֱלֹהֵיהֶם אֲתֶם וְהִמָּה עִמִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נֹאֵם אֲדֹנָי יְהוִה:
וְאֵתֵן צִאֲנִי גֵּאן מִרְעִיתִי אֲדָם אֲתֶם אֲנִי אֱלֹהֵיכֶם נֹאֵם ל
אֲדֹנָי יְהוִה:

לה

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כִּדְאָרְם שִׁים פְּנִיךָ עַל־הַר
שְׁעִיר וְהִנְבֵּא עָלָיו: וְאָמַרְתָּ לוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה י
הִנְנִי אֹלֶךְ הַר־שְׁעִיר וְנִטִּיתִי דָוִד עַלְדָּךְ וְנִתְחַדַּךְ שְׁמָמָה

ל, כה' בשים קר

געבענטשטע רעגנס וועלן דאָס זיין. 27 און דער בוים פון פעלד וועט געבן זיין פרוכט, און די ערד וועט געבן איר געוועקס; און זיי וועלן זיין אויף זייער ערד אין זיכערקייט; און זיי וועלן חיסן און איך בין יהוה, ווען איך צעברעך די שטאַנגען פון זייער יאָך, און וועל זיי מציל זיין פון דער האַנט פון די וואָס אַרבעטן מיט זיי.

28 און זיי וועלן מער ניט זיין אַ רויב פאַר די פעלקער, און די חיה פון לאַנד וועט זיי ניט פאַרצערן; און זיי וועלן זיצן אין זיכערקייט, און קיינער וועט ניט שרעקן.

29 און איך וועל זיי אויפשטעלן אַ פלאַנצונג פאַר אַ שם, און עס וועלן מער ניט זיין אין לאַנד, אויסגעגאַנגענע פון הונגער, און זיי וועלן מער ניט טראַגן די שאַנד פון די פעלקער.

30 און זיי וועלן חיסן

[אָז איך יהוה זייער גאָט בין מיט זיי, און זיי, דאָס הויז פון ישׂראל, זיינען מיין פּאָלק, זאָגט גאָט דער האַר.

31 און איר זייט מיינע שאַף; די מענטשנשאַף פון מיין פיטערונג זייט איר; און איך בין אייער גאָט, זאָגט גאָט דער האַר.

לה

1 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 מענטשנקינד, טו דיין פנים צו באַרג שְׁעִיר, און זאָג נביאות אויף אים;

3 און זאָלסט זאָגן צו אים: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: זע, איך קום צו דיר, באַרג שְׁעִיר, און וועל אויסטרעקן מיין האַנט אויף דיר, און וועל דיך מאַכן אַ וויסט און וויסטעניש.

ד ומשמחה: עֲרִיף חֲרַבָה אֲשִׁים וְאַתָּה שְׂמִמָּה תְהִיָּה וַיִּדְעָתָּה
ה כִּרְאֵנִי יְהוָה: יֵעַן הָיִיתָ לְךָ אֵיבֹת עוֹלָם וַתִּגַּר אֶת־בְּנֵי־
ו יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי חֲרָב בַּעַת אֲדָם בַּעַת עֵינֵי קִיץ: לָכֵן חָרַב
ז אֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה כִּי־לָחֵם אֲעִשֶׂה וְהִם יִרְדְּפוּ אִסִּילֵא
ח דָּם שָׁנֵאתָ וְהִם יִרְדְּפוּ: וְנִתְתִּי אֶת־חֶרֶב שְׂעִיר לְשִׂמְמָה
ט וּשְׂמִמָּה וְהִכְרַתִּי מִמֶּנּוּ עֵבֶר וְשֵׁב: וּמְלֹאתִי אֶת־הָרָיו
י חֲלָלָיו גְּבוּעוֹתַי וְגִיאוֹתַי וְכָל־אֲפִיקַי חֲלָל־חֲרָב וּפְלוּ
יא בָהֶם: שְׂמִמּוֹת עוֹלָם אֶתְנֶה וְעֲרִיף לֹא תִשְׁכַּח וַיִּדְעָתָּם
יב כִּרְאֵנִי יְהוָה: יֵעַן אֶמְרָךְ אֶת־שְׁנֵי הַגּוֹיִם וְאֶת־שְׂתֵי
יג הָאֲרָצוֹת לִי תְהִינָה וִירִשְׁנָה וְיְהוּדָה שֵׁם הָיָה: לָכֵן כִּרְאֵנִי
יד נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה וְעִשִׂיתִי כַּאֲפֶד וּכְכַנְאֶתְךָ אֲשֶׁר עִשִׂיתָה
טו מִשְׁנֵאתֶיךָ בָּם וְנִדְרַעְתִּי בָּם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁפְטֶךָ: וַיִּדְעָתָּ כִּי
טז אֲנִי יְהוָה שְׂמַעְתִּי וְאֶת־כָּל־נְאֻצוֹתַיךְ אֲשֶׁר אֶמְרָתָּ עַל־
יז הָרִי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וּשְׂמִמָּה לָנוּ נִתְּנָה לְאִבְלָה: וַתִּגְדִּילוּ
יח עָלַי בְּפִיכֶם וְהִעַתְרַתֶּם עָלַי דְּבָרִיכֶם אֲנִי שְׂמַעְתִּי:
יט כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כִּשְׂמַח כָּל־הָאָרֶץ שְׂמִמָּה אֲעִשֶׂה
כ לְךָ: כִּשְׂמִחַתְךָ לְנַחֲלַת בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר־שְׂמִמָּה
כא כִּן אֲעִשֶׂה־לְךָ שְׂמִמָּה תְהִיָּה הַר־שְׂעִיר וְכָל־אֲרוֹם כְּלָה
כב וַיִּדְעוּ כִּירְאֵנִי יְהוָה:

לו

א וְאַתָּה כְּדָאֵם הִנְבֵּא אֶל־הָרִי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ הָרִי יִשְׂרָאֵל
ב שְׂמַעְנִי דְבַר־יְהוָה: כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יֵעַן אָמַרְתָּ הַאֲוִיב
ג עֲלֵיכֶם הָאֵה וּבְמֹת עוֹלָם לְמוֹדֶשָׁה הָיְתָה לָנוּ: לָכֵן
ד הִנְבֵּא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יֵעַן בְּיַעַן שְׂמוֹת וְשִׂאֵף
ה אֲתֶכֶם מִסְכִּיב לְהַוֹתְכֶם מוֹדֶשָׁה לְשִׂאֵרֵי תְהִיָּה וְתַעֲלֹו
ו עַל־שִׁפְתַי לְשׁוֹן וְדַבַּתֶּם־עִם: לָכֵן הָרִי יִשְׂרָאֵל שְׂמַעְנִי
ז דְּבַר־אֲדֹנָי יְהוִה כְּהִדְאָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לְהָרִים וּלְגִבְעוֹת

לה, ט' חשונה קי' ב' טסמ קי' לו, א' טז

לז

א וְאֵין דוּ מַעֲנֵט שְׁנִקִּיד, זָאָג נְבִיאוֹת
ב אוֹיֶף דִּי בַּעֲרָג פּוֹן יִשְׂרָאֵל,
ג און זָאָלְסֵט זָאָגן: בַּעֲרָג פּוֹן יִשְׂרָאֵל,
ד הַעֲרֵט דָּאָס וואָרט פּוֹן גָּאָט.
ה זָאוּי הָאָט גַּעזָאָגט גָּאָט דַּעַר הָאָר:
ו ״וַיִּל דַּעַר פִּינֵט הָאָט אוֹיֶף אֵיךְ גַּעזָאָגט: אַהֲא!
ז אוֹיךְ דִּי אֵיבִיקַע הֵיִיכְן זֵינען אונדו צו ירושה גַּעוואָרן.
ח דְרוֹם זָאָג נְבִיאוֹת, און זָאָלְסֵט זָאָגן:
ט זָאוּי הָאָט גַּעזָאָגט גָּאָט דַּעַר הָאָר:
י וַיִּיל און באַווייל מע הָאָט אֵיךְ פֶּאָרוויסט
יא און אֵינגעשלונגען פון רונד אַרום,
יב כּדִּי אִיר זָאָלְט ווערן אַ ירושה
יג פֶּאָר דִּי אֵיבעריקע פֶּעלְקַער,
יד און אִיר זֵיט גַּעקומען אויֶף דַּעַם גַּערייד פון צֵינגער,
טו און דַּעַר בֶּאָרִידֶעריי פון מַעֲנֵטשן,
טז דְרוֹם אִיר בַּעֲרָג פּוֹן יִשְׂרָאֵל,
יז הַעֲרֵט דָּאָס וואָרט פּוֹן גָּאָט דַּעַם הָאָר:
יח זָאוּי הָאָט גַּעזָאָגט גָּאָט דַּעַר הָאָר
יט צו דִּי בַּעֲרָג און צו דִּי הֵיִיכְן,

א דֵינע שטעט וועל איך חרב מאַכן,
ב און דו וועסט אַ וויסטעניש זיין;
ג און וועסט וויסן אַז איך בין יהוה.
ד ״וַיִּיל בִּי דִיר אִיז גַּעווען אַן אֵיבִיקַע שְׁנֵאָה,
ה און הָאָסֵט אֵיבערגעענטפּערט דִּי קִינדער פּוֹן יִשְׂרָאֵל
ו אִין דַּעַר מַאָכט פּוֹן שווערד,
ז אִין דַּעַר צֵיט פּוֹן זֵיעַר בַּרְאָךְ,
ח אִין דַּעַר צֵיט פּוֹן דַּעַר לַעצטער פֶּאָרווינדיקונג,
ט דְרוֹם, זָאוּי ווי אִיךְ לַעב, זָאָגט גָּאָט דַּעַר הָאָר,
י אַז צו בלוט וועל אִיךְ דִּיךְ מַאָכְן,
יא און בלוט וועט דִּיךְ נֶאָכִיאָגן;
יב פֶּאָרוואָר, אֵיגִין בלוט הָאָסֵטוּ פִּינֵט גַּעהָאָט,
יג דְרוֹם זָאָל בלוט דִּיךְ נֶאָכִיאָגן.
יד און אִיךְ וועל מַאָכְן בַּאָרְג שְׂעִיר
טו פֶּאָר אַ וויסט און וויסטעניש,
טז און וועל פֶּאָרשניידן פּוֹן אִים גֵיעַר און קומער.
יז און אִיךְ וועל אָנפִּילן זֵינע בַּעֲרָג מיט זֵינע דַּעַר־
יח שְׁלֶאָגענע;
יט דֵינע הֵיִיכְן, און דֵינע טָאָלן, און אַלע דֵינע גַּראָבנס-
כ דַּעַרשְׁלֶאָגענע פּוֹן שווערד וועלן פֶּאָלן אִין זֵי.
כא ״אֵיבִיקַע וויסטענישן וועל אִיךְ דִּיךְ מַאָכְן,
כב און דֵינע שטעט וועלן ניט ווידַּעַרקערן;
כג און אִיר וועט וויסן אַז אִיךְ בִּין יְהוָה.
כד ״וַיִּיל דוּ הָאָסֵט גַּעזָאָגט:
כה „דִּי בֵיִדַּע פֶּעלְקַער און דִּי בֵיִדַּע לַעַנְדַּער וועלן מֵינע
כז ווערן,
כח און מִיר וועלן זֵי ירשען״,
כט הגם גָּאָט אִיז דָּאָרט גַּעווען,
ל דְרוֹם, זָאוּי ווי אִיךְ לַעב, זָאָגט גָּאָט דַּעַר הָאָר,
לא אַז אִיךְ וועל טָאָן זָאוּי ווי דֵיין צָאָרן און ווי דֵיין קְנֵאָה
לב וואָס דוּ הָאָסֵט באַוויזן, פּוֹן דֵיין שְׁנֵאָה צו זֵי;
לג און אִיךְ וועל באַוויסט ווערן צווישן זֵי,
לד ווען אִיךְ וועל דִּיךְ מַשְׁפֵּטן.
לה און וועסט וויסן אַז אִיךְ יְהוָה הָאָב גַּעהַעֲרֵט
לו אַלע דֵינע לַעסטערונגען וואָס דוּ הָאָסֵט גַּעזָאָגט
לז אויֶף דִּי בַּעֲרָג פּוֹן יִשְׂרָאֵל, זָאוּי צו זָאָגן:
לח פֶּאָרוויסט זֵינען זֵי גַּעוואָרן,
לט אונדו זֵינען זֵי גַּעגעבן גַּעוואָרן צו שפִּיזן.
לז און אִיר הָאָט זִיךְ גַּעגריסט קַעַגן מִיר מיט אֵייעַר
לא מוֹיֶל,
לב און הָאָט גַּעמַעֲרֵט קַעַגן מִיר אֵייעַרַע ווערטער;
לג אִיךְ הָאָב גַּעהַעֲרֵט.
לד זָאוּי הָאָט גַּעזָאָגט גָּאָט דַּעַר הָאָר:
לה ווען דִּי גָּאָנְצַע עַרד פֶּרִיט זִיךְ,
לז וועל אִיךְ דִּיךְ מַאָכְן אַ וויסטעניש.
לא זָאוּי ווי דוּ הָאָסֵט זִיךְ גַּעפֶּרִיט
לב אֵיבער דַּעַר נַחֲלָה פּוֹן דַּעַם הוּיז פּוֹן יִשְׂרָאֵל,
לג פֶּאָרוואָס זִי אִיז וויסט גַּעוואָרן,
לד זָאוּי וועל אִיךְ טָאָן צו דִיר;
לה אַ וויסטעניש וועסטו ווערן, בַּאָרְג שְׂעִיר,
לו און גָּאָנץ אָדוֹם אִין גָּאָנְצן;
לז און זֵי וועלן וויסן אַז אִיךְ בִּין יְהוָה.

לְאִפְסִיקִים וְלִגְאוֹת וְלִחְרָבוֹת הַשָּׁמַיּוֹת וְלַעֲרִים הַנִּעְזְבוֹת
אֲשֶׁר הָיוּ לָבוֹ וְלִלְעַג לְשֹׂאֲרֵית הַגּוֹיִם אֲשֶׁר מִסְבִּיב: לָכֵן ה'
כִּהְיֵאתָ אֶדְנִי יְהוָה אִסְלֵא בְּאֵשׁ קִנְאֹתִי דְבַרְתִּי עַל-
שֹׂאֲרֵית הַגּוֹיִם וְעַל-אֲרוֹם כִּלְאָ אֲשֶׁר נִתְגַּדְּתָא-אֶרְצִי ו
לָדָם לְמִוְרָשָׁה בְּשִׁמְחַת כִּלְלִיכָב בְּשִׂאֵט נֶפֶשׁ לְמַעַן
מִנְרָשָׁה לָבוֹ: לָכֵן הִנְבֵּא עַל-אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי י'
לְדַרְוִים וְלִנְבֻעוֹת לְאִפְסִיקִים וְלִגְאוֹת כִּהְיֵאתָ אֶדְנִי יְהוָה
הִנְנִי בְּקִנְאֹתִי וּבְחַמְתִּי דְבַרְתִּי יַעַן כִּלְמַת גּוֹיִם נִשְׂאֵתָם:
לָכֵן כֹּה אָמַר אֶדְנִי יְהוָה אֲנִי נִשְׂאֵתִי אֶת-יְדֵי אִסִּי י'
לֹא הַגּוֹיִם אֲשֶׁר-לָכֶם מִסְבִּיב הֵמָּה כִּלְמַתָּם יִשְׂאוּ: וְאַתֶּם ה"
הָרִי יִשְׂרָאֵל עֲנֻכְכֶם תִּתְנוּ וּפְרִיכֶם תִּשְׂאוּ לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל
כִּי קָרְבִי לָבוֹא: כִּי הִנְנִי אֲלִיכֶם וּפְנִיתִי אֲלֵיכֶם וְנִעַבְדְתֶם ט'
וְנִוְרַעְתֶם: וְהִרְבִּיתִי עֲלֵיכֶם אֲדָם כַּל-בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּלְהָ י'
וְנִשְׁבְּו הַעֲרִים וְהַחְרָבוֹת תִּבְנֶנְנָה: וְהִרְבִּיתִי עֲלֵיכֶם אֲדָם י"
וּבְהֵמָה וְרֶכֶב וּפְרוֹ וְהוֹשִׁבְתִּי אֶתְכֶם כְּקַדְמוֹתֵיכֶם וְהוֹטַבְתִּי
מִדְּאִשְׁתֵּיכֶם וְיִדְעַתֶם כִּי-אֲנִי יְהוָה: וְהוֹלַכְתִּי עֲלֵיכֶם י"
אֲדָם אֶת-עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְיִרְשָׁדָה וְהָיִיתָ לָהֶם לְנַחֲלָה וְלֹא-
תוֹסֵף עוֹד לְשִׁבְלָם: כֹּה אָמַר אֶדְנִי יְהוָה יַעַן אֲמַרְתִּים י"
לָכֶם אֲכַלְתָּ אֲדָם אֲחֵי וּמִשְׁפַּלְתָּ נְנוּךְ הָיִיתָ: לָכֵן אֲדָם י"
לֹא-תִתְאָכְלִי עוֹד וְנְנוּךְ לֹא תִכְשַׁל-עוֹד נְאֻם אֶדְנִי יְהוָה:
וְלֹא-אֲשַׁמֵּעַ אֲלֶיךָ עוֹד כִּלְמַת הַגּוֹיִם וְחִרְפַת עַמִּים לֹא ט'
תִּשְׂאִי-עוֹד וְנְנוּךְ לֹא-תִכְשַׁלִּי עוֹד נְאֻם אֶדְנִי יְהוָה:
יְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כִּי-אֲדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל י"
יִשְׁבִּים עַל-אֲדַמְתָּם וְיִטְמְאוּ אוֹתָהּ בְּדַרְכָּם וּבְעִלְלוֹתָם
כְּטִמְאֹת הַגְּדָה הַזֹּאת דַּרְכָּם לִפְנֵי: וְאֲשַׁפֵּד חַמְתִּי עֲלֵיהֶם י"
עַל-הֵדָם אֲשֶׁר-שָׁכְנוּ עַל-הָאָרֶץ וּבְנִלְוֵיהֶם טִמְאוּהָ:
וְאִפְסִי אֲתֶם בְּגוֹיִם וְנָתְרוּ בְּאֲרָצוֹת כְּדַרְכָּם וּבְעִלְלוֹתָם ט'

ה' כצל יג' אחי קי טיך קי יד' וטיך קי
הסלקי טו' וטיך קי טז' השטח טיטח פיה

צו די גראָבנס און צו די טאַלן,
און צו די וויסטע חורבות, און צו די פאַרלאָזענע שטעט,
וואָס זיינען געוואָרן צו רויב און צו שפּאַט
ביי די איבעריקע פעלקער וואָס פון רונד אַרום-
דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
פאַרוואָר, אין דעם פּייער פון מיין צאָרן
האָב איך גערעדט וועגן די איבעריקע פעלקער,
און וועגן אָדום אין גאַנצן,
וואָס האָבן געמאַכט מיין לאַנד זיך פאַר אַ ירושה,
מיט שמחה פון גאַנצן האַרצן,
מיט פאַראַכטונג פון דער זעל,
כדי עס צו פאַרטרייבן צוליב רויב.
דרום זאָג נביאות איבער דער ערד פון ישראל,
און זאָלסט זאָגן צו די בערג און צו די הייכן,
צו די גראָבנס און צו די טאַלן:
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
זע, אין מיין פּעס און אין מיין גרימצאָרן האָב איך
גערעדט,
ווייל די שאַנד פון די פעלקער האָט איר געטראָגן.
דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:
איך הייב אויף מיין האַנט,
אויב די פעלקער וואָס פון רונד אַרום אײך,
זיי גופא, וועלן ניט טראָגן זייער שאַנד!
און איר, בערג פון ישראל, וועט געבן אײערע צווייגן,
און טראָגן אײער פרוכט, פאַר מיין פּאַלק ישראל;
וואָרום זיי זיינען נאַנט צו קומען.
וואָרום אַט קום איך צו אײך,
און איך וועל זיך קערן צו אײך,
און איר וועט באַאַרבעט ווערן, און פאַרויט ווערן.
און איך וועל מערן אויף אײך מענטשן,
דאָס גאַנצע הויז פון ישראל אין גאַנצן;
און די שטעט וועלן באַזעצט ווערן,
און די חורבות וועלן אָפּגעבויט ווערן.
און איך וועל מערן אויף אײך מענטשן און בהמות,
און זיי וועלן זיך מערן און פרוכפערן;

און די חרפה פון די אומות
וועסטו מער ניט טראָגן,
און דייע פעלקער וועסטו מער ניט מאַכן שטרויכלען,
זאָגט גאָט דער האַר.
און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
מענטשנקינד, דאָס הויז פון ישראל זיצנדיק אויף זייער
ערד,
האָבן זיי זי פאַראומריניקט מיט זייער וועג
און מיט זייערע מעשים;
אַזוי ווי די אומריניקייט פון אַן אָפּגעזונדערטער פרוי
איז געווען זייער וועג פאַר מיר.
און איך האָב אויסגעזאָסן אויף זיי מיין גרימצאָרן
פאַר דעם בלוט וואָס זיי האָבן פאַרגאָסן אין לאַנד,
און ווייל מיט זייערע אָפּגעטער האָבן זיי עס פאַראומר-
ריניקט.
און איך האָב זיי צעשפרייט צווישן די פעלקער,
און זיי זיינען צעוואָרפן געוואָרן אין די לענדער;
לויט זייער וועג און לויט זייערע מעשים

און איך וועל אײך באַזעצן ווי אין אײערע פריערדיקע
צײַטן,
און וועל אײך באַגיטיקן מער ווי אין אײער אנהייב;
און איר וועט וויסן אז איך בין יהוה.
און איך וועל מאַכן אומגיין אויף אײך מענטשן,
מיין פּאַלק ישראל;
און זיי וועלן זיך אַרבען,
און וועסט זיי זיין פאַר אַ נחלה,
און וועסט זיי מער ניט ווידער פאַרוואַרפן.
אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
ווייל מע זאָגט צו אײך:
אַ מענטשנעסערין ביסטו,
און אַ פאַרוואַרפערין פון פעלקער ביסטו געוואָרן.
דרום וועסטו מענטשן מער ניט עסן,
און דייע פעלקער וועסטו מער ניט פאַרוואַרפן,
זאָגט גאָט דער האַר.
און איך וועל זיך מער ניט מאַכן הערן
די שאַנד פון די פעלקער,
אײך שווער.

כ שפִּטְתִּים: וַיִּבֹא אֲלֵיהֶמוֹם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם וַיַּחֲלִלוּ אֶת־
שֵׁם קְדוֹשִׁי בְּאָמַר לָהֶם עֲסִיחֶהָ אֱלֹה וּמֵאַרְצוֹ יֵצְאוּ:
כא וַאֲחַמְל עַל־שֵׁם קְדוֹשִׁי אֲשֶׁר חִלְּלוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּנוֹם
כב אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁמָּה: לָכֵן אָמַר לְבֵית־יִשְׂרָאֵל כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי
אֲסִלְּשִׁם־קְדוֹשִׁי אֲשֶׁר חִלְּלֶתֶם בְּנוֹם אֲשֶׁר־בָּאתֶם שָׁם:
כג וְקִדְשִׁתִּי אֶת־שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְּחַלְּלֵל בְּנוֹם אֲשֶׁר חִלְּלֶתֶם
בְּתוֹכֶם וַיִּדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוִה נֹאֵם אֲדֹנָי יְהוִה בְּהַקְדִּישִׁי
כד בְּכֶם לְעֵינֵיהֶם: וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם מִן־הַגּוֹיִם וּקְבַצְתִּי אֶתְכֶם
כה מִכְּלֵי־הָאָרְצוֹת וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל־אֲדַמְתְּכֶם: וְזִרְקֹתִי
עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וּמִדַּרְתֶּם מִכָּל טְמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־
כו גִּלְלוֹתֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: וְנָתַתִּי לָכֶם לֶב חָדָשׁ וְרוּחַ
חֲדָשָׁה אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם וְהִסַּרְתִּי אֶת־לֵב הָאֵבֶן מִבְּשָׂרְכֶם
כז וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר: וְאֶת־רוּחִי אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם וְעִשִׂיתִי
כח אֵת אֲשֶׁר־בְּחַפְזִי תִלְכוּ וּמִשְׁפָּטֵי תִשְׁמְרוּ וְעִשִׂיתֶם: וְיִשְׁבַּתֶּם
כט בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאֲבֹתֵיכֶם וְהָיִיתֶם לִי לְעָם וְאֲנֹכִי
ל אֱלֹהֵי לָכֶם לְאֱלֹהִים: וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל טְמְאוֹתֵיכֶם
וּקְרַאתִי אֶל־הַדָּגָן וְהַרְבִּיתִי אֹתוֹ וְלֹא־אֶתֶן עֲלֵיכֶם רָעִב:
לא וְהַרְבִּיתִי אֶת־פְּרִי הָעֵץ וְתִנְבַּחַת הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־
לב תִּקְרוּ עוֹד חֲרֻפַּת רָעִב בְּגוֹיִם: וּזְכַרְתֶּם אֶת־יְדוּרְכֵיכֶם
לג הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר לַאֲטוּבִים וּנְקַמְתֶּם בְּפִנְיֵיכֶם עַל
לד עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְעַל תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם: לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי־עֹשֶׂה נֹאֵם
לא אֲדֹנָי יְהוִה יוֹדֵעַ לְכֶם בּוֹשֵׁוֹ וְהִקְלַמִּי מִדְּרָכֵיכֶם בֵּית
לז יִשְׂרָאֵל: כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּיוֹם טְהוֹרֵי אֶתְכֶם מִכָּל
לח עֲוֹנוֹתֵיכֶם הַזֹּשְׁבֹתִי אֶת־הַתְּעָרִים וְנִכְנֵי הַחֲרָבוֹת: וְהָאֶרֶץ
לח הַנִּשְׁמָה תַעֲבֹד תַּחַת אֲשֶׁר הָיְתָה שְׁמָמָה לְעֵינַי כְּלִי־עוֹבֵר:
וְאָמְרוּ הָאֶרֶץ הִלְלוּ הַנִּשְׁמָה הַיְתָה בְּנִדְעָן וְהַעֲרִים הַחֲרָבוֹת

כ' שבין יסא כ' בה' כצל לה' ד' צוח

און אייערע מעשים וואָס זיינען ניט גוט געווען,
און איר וועט זיך עקלען פֿאַר זיך אליין
איבער אייערע זינד און איבער אייערע
אומווערדיקייטן.

22 ניט פון אייערטוועגן טו איר, זאָגט גאָט דער האָר;
זאָל דאָס באַווסט זיין צו אייך;
זייט אין בושא און שעמט אייך פֿאַר אייערע וועגן,
איר הויז פון ישראל.

33 אַווי האָט געזאָגט גאָט דער האָר:
אין דעם טאָג וואָס איר רייניק אייך פון אַלע אייערע זינד,
וועל איר באַזעצן די שטעט,

און די חורבות וועלן אָפּגעבויט ווערן.
34 און דאָס פֿאַרוויסטע לאַנד וועט באַאַרבעט ווערן,
אַנשטאָט וואָס עס איז געווען אַ וויסטעניש
פֿאַר די אויגן פון איטלעכן דורכגייער.

35 און מע וועט זאָגן:
דאָסדאָזיקע לאַנד דאָס פֿאַרוויסטע
איז געוואָרן ווי דער גאַרטן פון עֶדֶן.

האָב איר זיי געמשפּט.
20 און אז זיי זיינען געקומען צו די פעלקער
וואָס זיי זיינען געקומען אַהין,
האָבן זיי פֿאַרשוועכט מיין הייליקן נאָמען,
אַז מע האָט אויף זיי געזאָגט:
דאָס פֿאַלק פון גאָט זיינען די־דאָזיקע,
און פון זיין לאַנד קומען זיי אַרויס.
21 און איר האָב געשוניט מיין הייליקן נאָמען,
וואָס דאָס הויז פון ישראל האָט אים פֿאַרשוועכט
צווישן די פעלקער וואָס זיי זיינען געקומען אַהין.

22 דרום זאָג צו דעם הויז פון ישראל:
אַווי האָט געזאָגט גאָט דער האָר:
ניט פון אייערטוועגן טו איר, הויז פון ישראל,
נייערט פֿאַר מיין הייליקן נאָמען,
וואָס איר האָט פֿאַרשוועכט צווישן די פעלקער
וואָס איר זייט געקומען אַהין.
23 און איר וועל הייליקן מיין גרויסן נאָמען,
וואָס איז פֿאַרשוועכט געוואָרן צווישן די פעלקער,
וואָס איר האָט פֿאַרשוועכט צווישן זיי;
און די פעלקער וועלן וויסן אז איר בין יְהוָה,
זאָגט גאָט דער האָר,

ווען איר ווער געהייליקט דורך אייך פֿאַר זייערע אויגן.
24 און איר וועל אייך צונויפנעמען פון די פעלקער,
און וועל אייך איינזאַמלען פון אַלע לענדער,
און אייך ברענגען אויף אייער ערד.
25 און איר וועל שפּריצן אויף אייך ריינע וואַסער,
און איר וועט ריין ווערן;
פון אַלע אייערע אומרייניקייטן און פון אַלע אייערע
אַפּגעטער
וועל איר אייך רייניקן.

26 און איר וועל אייך געבן אַ ניי האַרץ,
און אַ ניי געמיט וועל איר אַרײַנגעבן אין אייך,
און איר וועל אָפּטאָן דאָס האַרץ פון שטיין פון אייער
לייב,

און וועל אייך געבן אַ האַרץ פון פלייש.
27 און מיין גייסט וועל איר אַרײַנגעבן אין אייך,
און וועל מאַכן אז אין מייע חוקים זאָלט איר גיין,
און מייע געזעצן זאָלט איר היטן און טאָן.

28 און איר וועט זיצן אין דעם לאַנד
וואָס איר האָב געזעבן אייערע עלטערן,
און איר וועט מיר זיין צום פֿאַלק,
און איר וועל אייך זיין צום גאָט.

29 און איר וועל אייך העלפן פון אַלע אייערע
אומרייניקייטן,

און איר וועל רופן צו דער תּבוּאה, און וועל זי מערן,
און וועל ניט געבן אויף אייך קיין הונגער.
30 און איר וועל מערן די פּרוכט פון בוים,
און די וואַקסונג פון פעלד,

כדי איר זאָלט מער ניט אויסשטיין
די חרפה פון הונגער צווישן די פעלקער.

31 און איר וועט זיך דערמאָנען אייערע שלעכטע וועגן,

און די שטעט די חרבע און פארוויסטע און צעשטערטע
 זיינען באפעסטטיקטע באזעצט.
 36 און וויסן וועלן די פעלקער
 וואָס וועלן איבערבלייבן רונד אַרום אײך,
 אַז אײך יהוה האָב אָפּגעבויט די צעשטערטע ערטער,
 האָב באַפלאַנצט דאָס פאַרוויסטע;
 אײך יהוה האָב גערעדט און וועל טאָן.
 37 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 אויך דערין וועל איך זיך לאָזן דערבעטן
 פון דעם הויז פון ישראל, זיי צו טאָן;
 אײך וועל זיי מערן מענטשן ווי שאַף.
 38 ווי די הייליקע שאַף,
 ווי די שאַף פון ירושלים אין אירע זוםטובים,
 אזוי וועלן זיין די חרבע שטעט פול מיט מענטשנשאַף;
 און זיי וועלן וויסן אַז אײך בין יהוה.

לז

1 די האַנט פון גאָט איז געווען אויף מיר,
 און ער האָט מיך אַרויסגעטראָגן מיט דעם גייסט
 פון גאָט,
 און האָט מיך אַראָפּגעלאָזט אין מיטן פון דעם טאָל,
 און ער איז געווען פול מיט ביינער.
 2 און ער האָט מיך פאַרבייגעפירט פאַרביי זיי רונד
 אַרום,
 ערשט זיי זיינען געווען זייער פיל איבערן טאָל,
 און פאַרוואַר, זיי זיינען געווען זייער פאַרטריקנט.
 3 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
 מענטשנקינד, קענען די דאָזיקע ביינער לעבעדיק ווערן?
 האָב איך געזאָגט: גאָט דו האַר, דו וויסט דאָך.
 4 האָט ער צו מיר געזאָגט: זאָג נביאות צו די דאָזיקע
 ביינער,
 און זאָלסט זאָגן צו זיי:
 איר טרוקענע ביינער, הערט דאָס וואָרט פון גאָט:
 5 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר צו די דאָזיקע ביינער:
 זעט, איך ברענג אַרײַן אין אײך אַן אַטעם,
 און איר וועט לעבעדיק ווערן.
 6 יאָ, איך וועל געבן אויף אײך אַדערן,

והנשמות והנהרסות בעזרות ישבו: וידעו הגוים אשר
 ישארו סביבותיכם כי אני יהוה בניתי הנהרסות
 נטעתי הנשמה אני יהוה דברתי ועשיתי: כה
 אמר אדני יהוה עוד זאת אדברש לבית ישראל לעשות
 להם ארבה אתם כצאן אדם: כצאן קדשים כצאן
 ירושלם במועדיה בן תהינה הערים החרבות מלאות
 צאן אדם וידעו כראני יהוה:
 לו

1 היתה עלי נדידה ווציאני ברוח יהוה וניחני בתוך
 הבקעה והיא מלאה עצמות: והעבירני עליהם סביב
 סביב והנה רבות מאד עלפני הבקעה והנה יבשות
 מאד: ויאמר אלי בדאדם התחננה העצמות האלה
 ויאמר אדני יהוה אתה ידעת: ויאמר אלי הנבא עלי
 העצמות האלה ואמרת אליהם העצמות היבשות שמעו
 דברי יהוה: כה אמר אדני יהוה לעצמות האלה
 הנה אני מביא בכם רוח חיותם: ונתתי עליכם גידים
 והעלתי עליכם בשר וקרמתי עליכם עוד ונתתי בכם
 רוח חיותם וידעתם כראני יהוה: ונבאתי כאשר צויתי
 נהירקול בהנבאי והנהרעש ותקרבו עצמות עצם אלי
 עצמו: וראיתי והנה עליהם גידים ובשר עלה ויקרם
 עליהם עוד מלמעלה ורוח אין בהם: ויאמר אלי הנבא
 אליהם הנבא בדאדם ואמרת אליהם הנה אמר
 אדני יהוה מארבע רוחות באי הרוח ופתי בתרוגים
 האלה ויהיו: והנבאתי כאשר צויתי ותבוא בהם הרוח
 ויהיו ונעמדו עלרגליהם היל גדול מאד מאד: ויאמר
 אלי בדאדם העצמות האלה כלבית ישראל הנה
 אמרים יבשו עצמותי ואברה תקותני נגורנו לנו:

לו, 10' זיב לספרים ומסן הספרה לשון וחל המשי של ססח לקחת קולות
 וחכן מחזקן יהוה מלי לח' זה ספר עד סן הספרה ספרה סרה לשכנוים

און וועל אַרויפטאָן אויף אײך פלייש,
 און אַרויפציען אויף אײך אַ הויט,
 און אַרײַנגעבן אין אײך אַן אַטעם,
 און איר וועט לעבעדיק ווערן;
 און איר וועט וויסן אַז אײך בין יהוה.

און זאָלסט זאָגן צו דעם אַטעם:
 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 פון די פיר ווינטן קום, דו אַטעם,
 און הויך אַרײַן אין די דאָזיקע הרוגים,
 אַז זיי זאָלן לעבעדיק ווערן.

7 און איך האָב נביאות געזאָגט
 אזוי ווי איך בין באַפוילן געוואָרן:
 און עס איז געוואָרן אַ גערויש,
 ווי איך האָב נביאות געזאָגט;
 ערשט אַ גערודער,
 און די ביינער האָבן גענענט ביין צו זיין ביין.
 8 און איך האָב געזען, ערשט אַדערן זיינען אויף זיי,
 און פלייש איז אַרויפגעוואַקסן,
 און אַ הויט האָט זיך אַריבערגעצויגן אויף זיי פון אויבן,
 נאָר קיין אַטעם איז אין זיי ניט געווען.
 9 האָט ער צו מיר געזאָגט:
 זאָג נביאות צו דעם אַטעם,
 זאָג נביאות, דו מענטשנקינד,

10 און איך האָב נביאות געזאָגט
 אזוי ווי ער האָט מיר באַפוילן,
 און דער אַטעם איז אין זיי אַרײַן,
 און זיי זיינען לעבעדיק געוואָרן;
 און זיי האָבן זיך געשטעלט אויף זייערע פיס,
 אַ זייער זייער גרויסע מחנה.
 11 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
 מענטשנקינד, די דאָזיקע ביינער, זיי זיינען
 דאָס גאַנצע הויז פון ישראל;
 זע, זיי זאָגן:
 פאַרטריקנט זיינען אונדזערע ביינער,
 און פאַרלאָרן איז אונדזער האָפּונג;
 פאַרשניטן זיינען מיר.

¹² דרום זאָג נביאות, און זאָלסט זאָגן צו זיי:
 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 זע, איך עפן אַייערע קברים,
 און וועל אַיך, מיין פּאָלק, אויפברענגען פון אַייערע
 קברים.

און אַיך ברענגען אויף דער ערד פון ישראל.

¹³ און איר וועט וויסן אז איך בין יהוה,
 ווען איך עפן אַייערע קברים,
 און ווען איך ברענג אַיך אויף, מיין פּאָלק, פון אַייערע
 קברים,

¹⁴ און איך וועל אַריינגעבן מיין גייסט אין אַיך,
 און איר וועט לעבעדיק ווערן;
 און איך וועל אַיך באַרוען אויף אַייער ערד;
 און איר וועט וויסן אז איך יהוה
 האָב גערעדט און געטאָן, זאָגט יהוה.

¹⁵ און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו
 זאָגן: ¹⁶ און דו מענטשנקינד, נעם דיר איין האַלץ, און
 שרייב אָן אויף אים: פאַר יהודה, און פאַר די קינדער פון
 ישראל זיינע חברים; און נעם דיר איין האַלץ, און שרייב
 אָן אויף אים: פאַר יוסף—דער האַלץ פון אפרים, און פון
 דעם גאַנצן הויז פון ישראל זיינע חברים; ¹⁷ און גענען זיי
 דיר איינעם צום אַנדערן אין איין האַלץ, אז זיי זאָלן ווערן
 איינס אין דיין האַנט. ¹⁸ און אז די קינדער פון דיין פּאָלק
 וועלן זאָגן צו דיר, אזוי צו זאָגן: ווילסטו אונדו ניט זאָגן
 וואָס דיִדאָזיקע זיינען דיר? ¹⁹ רעד צו זיי: אזוי האָט געזאָגט
 גאָט דער האַר: זעט, איך נעם דעם האַלץ פון יוסף וואָס
 אין דער האַנט פון אפרים, און די שבטים פון ישראל זיינע
 חברים, און איך וועל זיי צוטאָן צו אים אין איינעם מיט
 דעם האַלץ פון יהודה, און איך וועל זיי מאַכן פאַר איין
 האַלץ, און זיי וועלן ווערן איינער אין מיין האַנט. ²⁰ און די העלצער וואָס דו וועסט אויף זיי שרייבן, זאָלן זיין אין דיין
 האַנט פאַר זייערע אויגן. ²¹ און רעד צו זיי:

אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:

זע, איך נעם צונויף די קינדער פון ישראל
 פון צווישן די פעלקער, וואָס זיי זיינען אַוועק אַהין,
 און איך וועל זיי אַיינזאַמלען פון רוגד אַרום,
 און וועל זיי ברענגען אויף זייער ערד.

²² און איך וועל זיי מאַכן פאַר איין פּאָלק אין לאַנד,
 אויף די בערג פון ישראל,

און איין מלך וועט זיין ביי זיי אַלעמען צום מלך;
 און זיי וועלן מער ניט זיין אין צוויי פעלקער,
 און וועלן מער ניט צעטיילט ווערן ווידער אין צוויי
 מלוכות.

²³ און זיי וועלן זיך מער ניט פאַראומרייניקן
 מיט זייערע אָפּגעטער, און מיט זייערע אומווערדיקייטן,

¹ לכן הנבא ואמרת אליהם כה־אמר אֲדוני יהוה הנבא
 אֲנִי פתח את־קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם
² עמי והבאתי אתכם אל־אדמת ישראל: וידעתם כִּי־אני
 יהוה בפתחי את־קברותיכם ובהעלותי אתכם
³ מקברותיכם עמי: ונתתי רוחי בכם וחייתם והנחתי
 אתכם על־אדמתכם וידעתם כִּי אני יהוה דברתי ועשיתי
⁴ נא־סִיְהוּהוּ: ויהי דבר־יהוה אלי לאמר: ואתה
⁵ בך־אדם קח־לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה ולבני
 ישראל חֲבֵרוֹ וְלָקַח עֵץ אֶחָד וכתוב עליו ליוסף עץ
⁶ אפרים וכל־בית ישראל חֲבֵרוֹ: וקרַב אתם אֶחָד אֶל־
⁷ אֶחָד לך לעץ אחד והיו לא־חֲדָים בְּדָד: וכֹּאשֶׁר יֹאמְרוּ
 אֶלֶךָ בְּנֵי עַמֶּךָ לֵאמֹר הֲלוֹא־תִגִּיד לָנוּ מִה־אֵלֶּה לָךְ:
⁸ דַּבֵּר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדוני יהוה הנבא אֲנִי לָקַח אֶת־עֵץ
 יוסף אֲשֶׁר בְּיַד־אפרים ושבִּטֵי ישראל חֲבֵרוֹ ונתתי אותם
 עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה וְעֵשִׂיתֶם לְעֵץ אֶחָד בְּדָד:
⁹ והיו העצים אֶשֶׁר תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם בְּדָד לְעֵינֵיהֶם: ודַּבֵּר
¹⁰ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדוני יהוה הנבא אֲנִי לָקַח אֶת־בְּנֵי
 ישראל מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִלַּכְתֶּם־שָׁם וקִבַּצְתִּי אֹתָם
¹¹ מִסְבִּיב וְהִבֵּאתִי אֹתָם אֶל־אֲדַמְתָּם: ועֵשִׂיתִי אֹתָם לְנוֹי
 אֶחָד בָּאָרֶץ בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל וּמִלֶּךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכֹלָם לְמֶלֶךְ
 וְלֹא יִהְיֶה־עוֹד לְשֵׁנֵי גוֹיִם וְלֹא יִהְיֶה עוֹד לְשֵׁנֵי מַמְלָכוֹת
¹² עוֹד: וְלֹא יִשְׁמְאוּ עוֹד בְּגוֹלוֹלֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם וּבְכָל־
 פְּשָׁעֵיהֶם וְהוֹשַׁעְתִּי אֹתָם מִכָּל מוֹשַׁבְתֵּיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ
 בָּדָם וְשִׁחַרְתִּי אֹתָם וְהוֹדִילִי לָעַם וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם
¹³ לְאֱלֹהִים: וְעַבְדֵי דָד מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם וְרוּעֵה אֶחָד יִהְיֶה
¹⁴ לְכֹלָם וּבְמִשְׁפַּטִּי יִלְכוּ וְחֻקוֹתַי יִשְׁמְרוּ וְעֵשׂוּ אֹתָם: וְיִשְׁבוּ
 עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדֵי לְעֹלָם אֲשֶׁר יִשְׁבִּי־בָהּ

יד' ט' ס' ט' ו' ח' ט' ט' י' ט' ח' ק' כב' יח' ק'י

און מיט אַלע זייערע פאַרברעכן;
 און איך וועל זיי העלפן פון אַלע זייערע ווינערטער
 וואָס זיי האָבן געזינדיקט אין זיי,
 און איך וועל זיי רייניקן;
 און זיי וועלן מיר זיין צום פּאָלק,
 און איך וועל זיי זיין צום גאָט.
²¹ און מיין קנעכט דוד וועט זיין אַ מלך איבער זיי,
 און איין פּאַסטוך וועט זיין ביי זיי אַלעמען;
 און אין מיניע געזעצן וועלן זיי גיין,
 און מיניע חוקים וועלן זיי היטן און זיי טאָן.
²² און זיי וועלן זיצן אויף דעם לאַנד
 וואָס איך האָב געגעבן צו מיין קנעכט, צו יעקבן,
 וואָס אַייערע עלטערן זיינען געזעסן דערין;

אבותיכם וישבו עליה המה ובניהם ובני בניהם עד
 עולם ודך עבדי נשיא להם לעולם: וכרתי להם ברית כ
 שלום ברית עולם יהיה אותם ונתתים והרביתי אותם
 ונתתי את מקדשי בתוכם לעולם: והיה משבני עליהם כ
 והייתי להם לאלהים והמה יהירלי לעם: וידעו הגוים כח
 כי אני יהיה מקדש את ישראל בהיות מקדשי בתוכם
 לעולם: *

לח

והיה דבר יהוה אלי לאמר: בדאום שים פניך אל גו
 ארץ המנוח נשיא ראש משד ותכל והנבא עליו: ואמרתי
 כה אמר אדני יהוה הנני אלך גוג נשיא ראש משד
 ותכל: ושוכבתי ונתתי חכים בלתיך והוצאתי אותך ד
 ואתי בלתיך סוסים ופרשים לבשי מכלול כלם קהל
 רב צנה ומנוח תפשי חרבות כלם: פרס כוש ופוט ה
 אתם כלם מנו וכוכע: גמר וכל אנפיה בית הוגרמה י
 ירדתי צפון ואתי כל אנפיו עמים רבים אחד: הפן י
 והבן לך אתה וכל קהלך הנקהלים עלך והיית להם
 למשמר: מימים רבים תפקד באחרית השנים תבוא ו
 אל ארץ משוכבת מחרב מקבצת מעמים רבים על
 הרי ישראל אשר יהיו להרפה תמיד והוא מעמים
 הוצאה וישבו לבטח כלם: ועלית בשואה תבוא בענן ט
 לכסות הארץ והיה אתה וכל אנפיה ועמים רבים אחד:
 כה אמר אדני יהוה והיה ביום ההוא יעלי *
 דברים על לבך והשבת מחשבת רעה: ואמרתי אעלה י
 על ארץ פרוות אבוא השקמים ישבי לבטח כלם ישבום
 באין חומה וברייח ודלתים אין להם: לשלל שלל ולבו י
 בו להשיב דך על חרבות נושבות ואל עם מאסף מנוים

י, כח ט סא לח, ז' ס"א קהלך

און זיי וועלן זיצן דערויף,
 זיי, און זייערע קינדער, און זייערע קינדסקינדער ביי
 אייביק;

און מיין קנעכט דוד וועט זיי זיין א פירשט אויף אייביק.
 26 און איך וועל זיי שליסן א בונד פון שלום—

אן אייביקער בונד וועט עס זיין מיט זיי;
 און איך וועל זיי באזעצן, און זיי מערן,

און וועל מאכן מיין הייליקטום צווישן זיי אויף אייביק.
 27 און מיין רואונג וועט זיין איבער זיי;

און איך וועל זיי זיין צום גאט,
 און זיי וועלן מיר זיין צום פאלק.

28 און די פעלקער וועלן וויסן אז איך יהוה הייליק
 ישראל,

ווען מיין הייליקטום וועט זיין צווישן זיי אויף אייביק.

לח

1 און דאס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי
 צו זאָגן:

2 מענטשןקינד, טו דיין פנים צו גוג אין לאַנד מִגּוּג,
 דעם אויבערפירשט פון מִשְׁךְ און תּוּבַל,

און זאָג נביאות אויף אים;
 3 און זאָלט זאָגן: אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:

זע, איך קום צו דיר, גוג,
 דו אויבערפירשט פון מִשְׁךְ און תּוּבַל.

און איך וועל דיר פאַרנאַרן,
 און וועל אַרײַנטאָן רינגען אין דיײַנע קינבאַקן,

און וועל דיר אַרױסציען מיט דיין גאַנצן חיל,
 פערד און רײטער, פראַכטיק אַנגעטאַן אַלע,

אַ גרויס געזעמל, מיט פאַנצערס און שילדן,
 וואָס האַלטן שווערדן אַלע.

5 פֶּרַס, כּוּשׁ, און פּוּט מיט זיי,
 אַלע מיט שילדן און קיזערס.

6 גוֹמֵר, און אַלע אירע מחנות,

9 און וועסט אַרױפגיין ווי עס קומט אַ געוויטער,
 ווי אַ וואַלקן צו באַדעקן די ערד וועסטו זיין,
 דו און אַלע דיײַנע מחנות, און פיל פעלקער מיט דיר.

10 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 און עס וועט זיין אין יענעם טאַג,

וועלן דיר אַרױפקומען זאַכן אויפן האַרצן,
 און וועסט טראַכטן אַ בײַזע טראַכטונג.

11 און וועסט זאָגן:

איך וועל אַרױפגיין אויף דעם לאַנד פון אַפּענע שטעט,
 איך וועל קומען אויף די רואיקע וואָס זיצן אין זיכערקייט,

וואָס זיצן אַלע אָן אַ מויער,
 און ניטאָ ביי זיי ריגל און טויערן;

12 צו רויבן זאַקרויב, און צו ראַבעווען רויב,
 צו לייגן דיין האַנט אויף חורבות באַזעצטע,

און אויף אַ פּאַלק אײַנגעזאַמלט פון פיל פעלקער.

דאָס הױז פון תּוּגְרָמָה,
 די עקן פון צפון, און אַלע זייערע מחנות—
 פיל פעלקער מיט דיר.

7 ברייט דיר אָן און זיי אַנגעברייט,
 דו און אַלע דיײַנע געזעמלען

וואָס זײַנען אײַנגעזאַמלט אַרום דיר,
 און זיי ביי זיי אַפּגעהייט.

8 אין פיל טעג אַרום וועסטו באַפוילן ווערן,
 אין סוף פון די יאָרן וועסטו קומען אויף אַ לאַנד

וואָס איז אומגעקערט פון שווערד,
 וואָס איז אײַנגעזאַמלט פון פיל פעלקער—

אויף די בערג פון ישראל,

וואָס זײַנען געווען אַ שטענדיקע וויסטעניש;

אַבער עס איז אַרױסגעצויגן געוואָרן פון די פעלקער,
 און זיי זיצן אין זיכערקייט אַלע.

י עשה מקנה וקנן ישבי על־טבור הארץ: שבא וידן
 וסחרי תרשיש וכל־כפיריה ואמרו לך הלשלה שלל
 אתה בא הלכו בו הקהלת קהלך לשאת ו בסף חרב
 יד לקחת מקנה וקנן לשלל שלל גדול: לכן הנבא כך
 אדם ואמרת לגוג כה אמר אדני יהוה הלאו בנים
 טו הלאו בשבת עמי ישראל לבטח תדע: ובאת ממקומך
 מדרבתי צפון אתה ועמים רבים אתך רבני סוסים כלם
 טז קהל גדול גדול רב: ועלית על־עמי ישראל כענן לבסות
 הארץ באחרית הנמים תהיה תהבאותי על־ארצי למען
 י דעת הנזים אתי בהקדשי כך לעיניהם גוג: כה
 אמר אדני יהוה האתה־הוא אשר־דברתי בימים קדמונים
 ביד עבדי נביאי ישראל הנבאים בימים ההם שנים להביא
 יח אותך עליהם: והנה ביום ההוא בוא גוג על־
 אדמת ישראל נאם אדני יהוה תעלה חמתי באפי:
 טז ובקנאתי באש־עברתי דברתי אס־לא ביום ההוא תהיה
 כ רעש גדול על אדמת ישראל: ורעשו מפני דני הים ועוף
 השמים וחת השדה וכל־הרמש הרמש על־הארמה וכל
 האדם אשר על־פני האדמה ונהרסו הנהרים ונפלו
 כז המדרגות וכל־חומה לארץ תפול: וקראתי עליו לכל
 הרי רב נאם אדני יהוה חרב איש באתיו תהיה:
 כב ונשפתי אתו בדבר וברם ונשם שוטף ואבני אלנביש
 כג אש ונפרית אמטיר עליו ועל־אנפיו ועל־עמיו רבים אשר
 אתו: והתנדלתי והתקדשתי ונדעתי לעיני גוים רבים
 ודעו כי־אני יהוה:

לט

א ואתה כך־אדם הנבא על־גוג ואמרת כה אמר אדני יהוה
 ב הנני אליך גוג נשיא ראש משד ותבל: ושכבתך

לט, יג' לא קלד יח' הספח שמו ותל המשו של ססח

זאגט גאט דער האר;
 איינעמס שווערד וועט זיין קען אנדערן.
 22 און איך וועל זיך משפטן מיט אים,
 מיט פעסט און מיט בלוט;
 און א פלייציקן רעגן, און האַגלשטיינער, פֿיער, און
 שוועבל,
 וועל איך מאַכן רעגענען אויף אים און אויף זיינע מחנות,
 און אויף די פיל פעלקער וואָס מיט אים.
 23 און איך וועל געגרייטט ווערן און געהייליקט ווערן,
 און איך וועל זיך לאָזן דערקענען פֿאַר די אויגן פֿון פיל
 אומות,
 און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

לט

און דו מענטשניקנד, זאָג נביאות אויף גוגן,
 און זאָלסט זאָגן:
 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 זע, איך קום צו דיר, גוג,
 דו אויבערפירשט פֿון מִשָּׁך און תּוֹבֵל.
 2 און איך וועל זיך פֿאַרנאַרן, און זיך פירן,

וואָס האָט אָנגעשאַפט פי און פֿאַרמעג-
 די וואָס זיצן אויפֿן גאַפל פֿון דער ערד.
 11 שבא, און דדן, און די סוחרים פֿון תרשיש,
 און אלע אירע יונגלייבן, וועלן זאָגן צו דיר:
 קומסטו זאָקרויב צו רויבן?
 האָסטו אַייגעזאָמלט דיין געזעמל רויב צו ראַבעווען?
 זילבער און גאָלד אַוועקצוטראָגן?
 פי און פֿאַרמעג אַוועקצונעמען?
 פיל זאָקרויב צו רויבן?

14 דרום זאָג נביאות, דו מענטשניקנד,
 און זאָלסט זאָגן צו גוגן:
 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 פֿאַרוואָר, אין יענעם טאָג
 וואָס מײַן פֿאַלק ישראל זיצט אין זיכערקייט,
 וועסטו זיך דערוויסן.
 15 און וועסט קומען פֿון דיין אָרט,
 פֿון די עקן פֿון צפֿון,
 דו, און פיל פעלקער מיט דיר,
 רייטער אויף פֿערד אַלע,
 אַ גרויס געזעמל, און חיל אַ סך.
 16 און וועסט אַרויפגיין אויף מײַן פֿאַלק ישראל
 ווי אַ וואָלקן צו באַדעקן די ערד-
 אין סוף פֿון די טעג וועט דאָס זײַן-
 און איך וועל זיך ברענגען אויף מײַן לאַנד,
 כּדי די אומות זאָלן מיך דערקענען,
 ווען איך ווער געהייליקט דורך דיר, גוג,
 פֿאַר זײַערע אויגן.

17 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 דו ביסט דאָך דער וואָס איך האָב אָנגעזאָגט
 אין פֿריערדיקע טעג דורך מײַנע קנעכט
 די נביאים פֿון ישראל,
 וואָס האָבן נביאות געזאָגט אין יענע טעג
 יאָרן נאָכאַנאַנד,
 אַז איך וועל זיך ברענגען אויף זיי.
 18 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג,
 אין דעם טאָג וואָס גוג קומט אויף דער ערד פֿון
 ישראל,
 זאָגט גאָט דער האַר,
 וועט אויפגיין מײַן גרימצאָרן אין מײַן גאָז.
 19 און אין מײַן פֿאַרדראָס,
 אין דעם פֿייער פֿון מײַן צאָרן האָב איך גערעדט:
 אויב אין יענעם טאָג וועט גיט זײַן
 אַ גרויסע ציטערניש אויף דער ערד פֿון ישראל!
 20 און ציטערן וועלן פֿאַר מיר די פישן פֿון ים,
 און דער פּוּיגל פֿון הימל.
 און די חיה פֿון פעלד,
 און יעטוועדער שרץ וואָס קריכט אויף דער ערד,
 און יעטוועדער מענטש וואָס אויפֿן געזיכט פֿון דער
 ערד;

און צעשטערט ווערן וועלן די בערג,
 און אַיינפֿאַלן וועלן די פעלזטרעפֿ,
 און יעטוועדער מויער וועט צו דער ערד פֿאַלן.
 21 און איך וועל רופן קעגן אים אויף אַלע מײַנע
 בערג אַ שווערד,

וְאֶכְלֶתֶם בָּשָׂר וּשְׂתִיתֶם דָּם: בָּשָׂר נְבוּדִים הֵאֵכְלוּ וְדָם
 נְשִׂיאֵי הָאָרֶץ תִּשְׁתּוּ אֵילִים כָּרִים וְעֵתוּדִים פְּרִים מְרִיאֵי
 בָּשָׂן כָּלָם: וְאֶכְלֶתֶם חֶלְבֵי לְשִׁבְעָה וּשְׂתִיתֶם דָּם לְשִׁכְרוֹן
 מִזְבְּחֵי אֲשֶׁר־זָבַחְתִּי לָכֶם: וּשְׂבַעְתֶּם עַל־שִׁלְחָנֵי סוֹם
 וְרָכַב נְבוּד וְכָל־אִישׁ מִלְחָמָה נָאֵם אֲדֹנָי יְהוִה: וְנִתְּתִי
 אֶת־כְּבוֹדִי בְּנוֹסִים וְרָאוּ כָל־הַגּוֹיִם אֶת־מִשְׁפָּטִי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
 וְאֶת־יָדֵי אֲשֶׁר־שָׂמְתִי בָכֶם: וְיָדְעוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִדְּהַיּוֹם הַזֶּה וְהָלָאָה: וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי
 בְּעֵינֵם גָּלוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר מְעַלְרֵכִי וְאֶסְתֵּר פְּנֵי
 מַהֵם וְאֶתְנַם בְּיַד צָרִיהֶם וַיִּפְּלוּ בַחֲרֹב כָּלָם: כְּמֵמֶתֶם
 וּכְפִשְׁעֵיכֶם עָשִׂיתִי אִתְּם וְאֶסְתֵּר פְּנֵי מַהֵם: לָכֵן כֹּה אָמַר
 אֲדֹנָי יְהוִה עֲתָה אָשִׁיב אֶת־שִׁבְתֵי יַעֲקֹב וְרַחֲמֵתִי כָל־
 בֵּית יִשְׂרָאֵל וְקִנֵּאתִי לְשֵׁם קָדְשִׁי: וְנָשׂוּ אֶת־כִּלְמָתְם וְאֶת־
 כָּל־מַעֲלָם אֲשֶׁר מְעַלְרֵכִי בְּשִׁבְתֶּם עַל־אֲדָמְתֶם לְבַטַח
 וְאִין מִחֲרִיר: בְּשׂוֹכְכֵי אוֹתָם מִדְּהַיּוֹם וּקְבַצְתִּי אֹתָם
 מֵאֲרָצוֹת אֲבִיהֶם וּנְקַדְשֵׁתִי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם רַבִּים: וְיָדְעוּ
 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם בְּהַגְלוֹתִי אֹתָם אֶל־הַגּוֹיִם וּכְנַסְתִּים
 אֶל־אֲדָמְתֶם וְלֹא־אוֹתִיר עוֹד מִדָּם שָׁם: וְלֹא־אֶסְתִּיר עוֹד
 פְּנֵי מַהֵם אֲשֶׁר שִׁפְכְתִי אֶת־רוּחִי עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל נָאֵם
 אֲדֹנָי יְהוִה:

מ

בְּעֶשְׂרִים וַחֲמֵשׁ שָׁנָה לְגִלּוֹתֵנוּ בְּרֵאשִׁית הַשָּׁנָה בַּעֲשׂוֹר
 לַחֹדֶשׁ בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה אַחֵר אֲשֶׁר הִבְתָּה הַיָּעִר
 בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הִיָּתָה עָלַי יְדִידוּהָ וַיָּבֵא אֹתִי שָׁמָּה:
 בְּמִרְאֹת אֱלֹהִים הִבִּיאַנִי אֶל־אֲרָץ יִשְׂרָאֵל וַיְנִיחֵנִי אֶל־
 הַר גְּבֵה מְאֹד וְעָלְיוּ בְּמִבְנֵי־הַיָּעִר מִנֹּגַב: וַיָּבִיא אוֹתִי
 שָׁמָּה וְהִנֵּה אִישׁ מִרְאֵהוּ בְּמִרְאֵה נְחֹשֶׁת וּפְתִיל־פִּשְׁתִּים

לט, י' ט' מלכו כה' שסתקו כו' וסדא כה' ס"א על

און וועל געהייליקט ווערן דורך זיי פאר די אויגן פון פיל אומות.
 28 און זיי וועלן וויסן אז איך בין יהוה זייער גאָט, ווען איך פארטרייב זיי צו די אומות, און וועל זיי דערנאך איינזאמלען אויף זייער ערד; און איך וועל פון זיי מער ניט איבערלאָזן דאָרטן.
 29 און איך וועל מער ניט פארבאָרגן מיין פנים פון זיי, וואָרום איך האָב אויסגעגאָסן מיין גייסט אויף דעם הייז פון ישראל, זאָגט גאָט דער האָר.

און איר וועט עסן פלייש, און טרינקען בלוט.
 11 פלייש פון גיבורים וועט איר עסן, און בלוט פון פירשטן פון דער ערד וועט איר טרינקען; ווידערס, לעמער, און בעק, אָקסן, געשטאָפטע פון בָּשָׂן אַלע.
 10 און איר וועט עסן פעטס צו זאָט, און וועט טרינקען בלוט צום שיכור ווערן, פון מיין שלאַכטונג וואָס איך האָב געשלאַכט פאַר אייך.
 20 און איר וועט זיך זעטן ביי מיין טיש מיט פערד און רייטער, מיט גיבורים און אלערליי מלחמה־לייט, זאָגט גאָט דער האָר.
 21 און איך וועל געבן מיין כבוד צווישן די פעלקער, און אַלע פעלקער וועלן זען מיין משפט וואָס איך האָב געטאָן, און מיין האַנט וואָס איך האָב אַרויפגעטאָן אויף זיי.
 22 און דאָס הויז פון ישראל וועט וויסן פון יענעם טאָג אָן און ווייטער, אז איך בין יהוה זייער גאָט, און די פעלקער וועלן וויסן, אז דורך זייערע זינד איז אין גלות אַוועק דאָס הויז פון ישראל, פאַרוואָס זיי האָבן געפעלשט אָן מיר, און איך האָב פאַרבאָרגן מיין פנים פון זיי; און איך האָב זיי געגעבן אין דער האַנט פון זייערע פיינט, און זיי וויינען געפאלן דורכן שווערד אַלע.
 24 לויט זייער אומריינקייט און לויט זייערע פאַרבאָרען האָב איך געטאָן מיט זיי, און פאַרבאָרגן מיין פנים פון זיי.
 25 פאַרוואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האָר, אַצונד וועל איך אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון יעקב, און וועל דערבאַרימען דאָס גאַנצע הויז פון ישראל; און איך וועל זיך אָננעמען פאַר מיין הייליקן נאָמען.
 26 און זיי וועלן טראָגן זייער שאַנד, און זייער גאַנצע פעלשונוג וואָס זיי האָבן געפעלשט אָן מיר, ווען זיי זיצן אויף זייער ערד אין זיכערקייט, און קיינער שרעקט זיי ניט; ווען איך קער זיי צוריק פון די פעלקער, און וועל זיי איינזאמלען פון די לענדער פון זייערע פיינט,

מ

1 אין פינף און צוואַנציקסטן יאָר פון אונדזער גלות, אין אָנהייב יאָר, אין צענטן טאָג פון חודש, אין פערצנטן יאָר נאָכ־ דעם ווי די שטאָט איז געשלאָגן געוואָרן, גענוי אין דעמדאָיקן טאָג, איז געווען אויף מיר די האַנט פון גאָט, און ער האָט מיך אַהין געבראַכט. 2 אין זעאוונגען פון גאָט ער מיך געבראַכט קיין ארץ־ישראל, און ער האָט מיך אַראָפּגעלאָזט אויף אַ זייער הויכן באָרג, און אויף אים איז געווען אַזוי ווי דאָס געבוי פון אַ שטאָט, אין דרום. 3 און ער האָט מיך אַהין געבראַכט, ערשט דאָרטן איז אַ מאָן וואָס זיין אויסזען איז אַזוי ווי דאָס אויסזען פון קופּער, און אַ פלאַקסענע שוור

כִּדּוֹ וְקִנְיַת הַמִּדְּבָר וְהוּא עֹמֵד בַּשָּׂעַר: וַיְדַבֵּר אֵלַי הָאִישׁ ד
 בְּדַאֲרָם רָאֵה בְּעֵינַי וּבְאָזְנוֹיךָ שְׁמָע וְשׂוּם לְבָבְךָ לְכָל
 אֲשֶׁר-אֲנִי מְרַאֶה אוֹתְךָ כִּי לִמְעַן הַרְאֹתֶכָה הַבְּאֻתָּה
 הַגֵּה הַגֵּד אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-אֶתָּה רָאֵה לְבֵית יִשְׂרָאֵל: וְהִנֵּה ה
 חֹמֶה מִחוּץ לְבֵית סְבִיב וּסְבִיב וּבִדְ הָאִישׁ קִנְיַת הַמִּדְּבָר
 שְׁשֵׁי-אַמּוֹת בְּאַמָּה וְטַפַּח וַיִּמְד אֶת-רֹחַב הַבִּנְיָן קִנְיַת אַחַד
 וּקְוָמָה קִנְיַת אַחַד: וַיְבֹא אֶל-שַׁעַר אֲשֶׁר פְּנֵי הַדָּרָךְ ו
 הַקְּדֻמָּה בַּעַל בְּמַעְלָתוֹ וַיִּמְד וְאֶת-רֹחַב הַשָּׂעַר קִנְיַת אַחַד
 רֹחַב וְאֵת סָף אַחַד קִנְיַת אַחַד רֹחַב: וְהָיָא קִנְיַת אַחַד ו
 אַרְבֵּי וְקִנְיַת אַחַד רֹחַב וּבֵין הַתְּאִים הַמֵּשׁ אַמּוֹת וְסָף
 הַשָּׂעַר מֵאַצֵּל אֶלֶם הַשָּׂעַר מִהַבֵּית קִנְיַת אַחַד: וַיִּמְד אֶת-
 אֶלֶם הַשָּׂעַר מִהַבֵּית קִנְיַת אַחַד: וַיִּמְד אֶת-אֶלֶם הַשָּׂעַר
 שְׁמֹנֶה אַמּוֹת וְאֵילָן שְׁתֵּים אַמּוֹת וְאֶלֶם הַשָּׂעַר מִהַבֵּית:
 וְתֵאֵי הַשָּׂעַר דְּרָךְ הַקְּדֻמָּים שְׁלֹשָׁה מִפָּה וּשְׁלֹשָׁה מִפָּה י
 מִדָּה אַחַת לְשְׁלֹשָׁתָם וּמִדָּה אַחַת לְאֵילָם מִפָּה וּמִפָּה:
 וַיִּמְד אֶת-רֹחַב פֶּתַח-הַשָּׂעַר עֶשֶׂר אַמּוֹת אַרְבֵּי הַשָּׂעַר י
 שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה אַמּוֹת: וַיְבֹל לִפְנֵי הַתְּאֹת אַמָּה אַחַת י
 וְאַמָּה-אַחַת וַיְבֹל מִפָּה וְהָיָא שְׁשֵׁי-אַמּוֹת מִפּוֹ וְשֵׁשׁ
 אַמּוֹת מִפּוֹ: וַיִּמְד אֶת-הַשָּׂעַר מִנֵּה הַתְּאֵי לְנֵה רֹחַב עֶשְׂרִים י
 וְחֵמֶשׁ אַמּוֹת פֶּתַח נִגְדַּת פֶּתַח: וַיַּעַשׂ אֶת-אֵילָם שְׁשִׁים י
 אַמָּה וְאֵל-אֵיל הַחֲצַר הַשָּׂעַר סְבִיב וּסְבִיב: וְעַל-פְּנֵי י
 הַשָּׂעַר הָיִיתוּן עַל-לְפָנָי אֶלֶם הַשָּׂעַר הַפְּנִימִי חֲמִשִּׁים
 אַמָּה: וְחַלּוֹנוֹת אַטְמוֹת אֶל-הַתְּאִים וְאֵל אֶלֶי-הַמִּדְּבָר י
 לְפָנֶימָה לְשַׁעַר סְבִיב וּסְבִיב וּבֵין לְאֵלְמוֹת וְחַלּוֹנוֹת
 סְבִיב וּסְבִיב לְפָנֶימָה וְאֵל-אֵיל תְּמָרִים: וַיְבִיאֲנִי אֶל- י
 הַחֲצַר הַתְּיֻצוּנָה וְהִנֵּה לְשִׁכּוֹת וְרִצְפָה עֲשׂוּי לְחֲצַר סְבִיב ו
 סְבִיב שְׁלֹשִׁים לְשִׁכּוֹת אֶל-הַרְצָפָה: וְהַרְצָפָה אֶל-כַּתֵּף י

ד' קִצֵּץ בְּלֹא אִסְרִי ו' בְּמַעְלָתוֹ קִי ט' וְאֵילָן ק טו' הַחֲצַר ק

איז אין זיין האַנט, און אַ מעסטשטאַנג; און ער שטייט אין טויער. און דער מאַן האָט צו מיר גערעדט: מענטש-קינד, זע מיט דייע אױגן, און מיט דייע אױערן הער, און לייג צו דיין האַרץ צו אַלץ וואָס איך ווײז דיר, וואָרום כדי דיר צו ווײזן ביסטו געבראַכט געוואָרן אַהער; דער-צײל אַלץ וואָס דו זעסט צו דעם הויז פון ישראל.

און זע, אַ טויער איז געווען דרויסן פון דעם הויז רונד אַרום; און אין דער האַנט פון דעם מאַן איז געווען אַ מעסטשטאַנג פון זעקס אײלן, אײטלעכע פון אַן אײל מיט אַ האַנטברײט; און ער האָט אָפּגעמאַסטן די ברייט פון דעם בנין, אײן שטאַנג, און די הײך אײן שטאַנג.

און ער איז געקומען צו אַ טויער וואָס זײן פּאָדער-זײט איז געווען צו מורח, און ער איז אַרױפּגעגאַנגען אױף זײנע טרעפּ, און האָט אָפּגעמאַסטן די שוועל פון דעם טויער, אײן שטאַנג די ברייט-די אײן שוועל, אײן שטאַנג די ברייט. און אײטלעכער אַלקער איז געווען אײן שטאַנג די לענג, און אײן שטאַנג די ברייט, און צווישן די אַלקערס פּינף אײלן; און די שוועל פון דעם טויער לעבן דעם פּיר-הויז פון טויער פון אינעוואײניק איז געווען אײן שטאַנג. און ער האָט אָפּגעמאַסטן דאָס פּיר-הויז פון טויער פון אינעוואײניק, אײן שטאַנג. און ער האָט אָפּגעמאַסטן דאָס פּיר-הויז פון טויער, אַכט אײלן, און זײנע טירױלן, צוויי אײלן; און דאָס פּיר-הויז פון טויער איז געווען פון אינע-וואײניק. און די אַלקערס פון דעם טויער צו מורח זײנען

געווען דריי פון דער זײט, און דריי פון דער אַנדער זײט; אײן מאָס פאַר זײ דרייען, און אײן מאָס פאַר די טירױלן פון דער זײט און פון דער אַנדער זײט. און ער האָט אָפּגעמאַסטן די ברייט פון דעם טויער אײנגאַנג, צען אײלן; די לענג פון טויער, דרייצן אײלן. און אַן אַרומצאַם איז געווען פאַר די אַלקערס, אײן אײל (פון דער זײט), און אײן אײל אַרומצאַם פון דער אַנדער זײט; און די אַלקערס זײנען געווען זעקס אײלן פון דער זײט, און זעקס אײלן פון דער אַנדער זײט. און ער האָט אָפּגעמאַסטן דעם טויער, פון דעם דאַך פון אײן אַלקער צו דעם אַנטקעגנדיקן דאַך, פּינף און צוואַנציק אײלן די ברייט; אַן עפענונג קעגן אַן עפענונג. און ער האָט געמאַכט די טירױלן זעכציק אײלן, ביז אױף די טירױלן פון הויף אין די טויערן רונד אַרום. און פון דער פּאָדערזײט פון דעם אײנגאַנגטויער ביז דער פּאָדער-זײט פון דעם אינעוואײניקסטן פּיר-הויז פון טויער איז געווען פּופציק אײלן. און שמאַלע פענצטער זײנען געווען אין די אַלקערס, און אין זײערע טירױלן, אינעוואײניק צום טויער רונד אַרום, און אזוי אין די געוועלבען; און פענצטער רונד אַרום אינעוואײניק צו; און אױף די טירױלן טײטלביימער.

און ער האָט מיך געבראַכט אין דעם אויסנוואײניקסטן הויף, ערשט דאַרטן זײנען קאַמערן, און אַ פּלאַסטערונג איז געמאַכט אין הויף רונד אַרום; דרייסיק קאַמערן אױף דער פּלאַסטערונג. און די פּלאַסטערונג איז געווען בײ דער זײט

פון די טויערן אַקעגן דער לענג פון די טויערן-די אונטערשטע פלאַסטערונג. ¹⁹ און ער האָט אָפּגעמאַסטן די ברייט, פון פאַר דעם אונטערשטן טויער ביז פאַר דעם אינעווייניקסטן הויף פון אויסנווייניק, הונדערט איילן, אין מזרח און אין צפון.

²⁰ אויך דעם טויער פון דעם אויסנווייניקסטן הויף וואָס זיין פּאָדערזייט איז געווען צו צפון, האָט ער אויס-געמאַסטן, זיין לענג און זיין ברייט. ²¹ און זיינע אַלקערס זיינען געווען דריי פון דער זייט און דריי פון דער אַנדער זייט; און זיינע טירזיילן און זיינע געוועלבן אזוי ווי די מאָס פון דעם ערשטן טויער; פּופציק איילן זיין לענג, און די ברייט פינף און צוואַנציק איילן. ²² און זיינע פענצטער, און זיינע געוועלבן, און זיינע טייטלביימער, אזוי ווי די מאָס פון דעם טויער וואָס זיין פּאָדערזייט איז געווען צו מזרח; און אויף זיבן טרעפּ איז מען אַרויפגעגאַנגען אין אים; און זיינע געוועלבן זיינען געווען פאַר זיי. ²³ און אַ טויער צום אינעווייניקסטן הויף איז געווען קעגן טויער צו צפון, און צו מזרח; און ער האָט אָפּגעמאַסטן פון טויער צו טויער הונדערט איילן.

²⁴ און ער האָט מיך געפירט צו דרום, ערשט דאָרטן איז אַ טויער צו דרום; און ער האָט אָפּגעמאַסטן זיינע טירזיילן און זיינע געוועלבן אזוי ווי יענע מאָסן. ²⁵ און פענצטער זיינען געווען אין אים, און אין זיינע געוועלבן רונד אַרום, אזוי ווי יענע פענצטער; פּופציק איילן די לענג, און די ברייט פינף און צוואַנציק איילן. ²⁶ און זיבן

¹⁹ השָׁעִרִים לַעֲמֹת אֶרֶץ הַשְּׁעָרִים הַרְצֵפָה הַתַּחְתּוֹנָה; וַיִּמְד רָחֹב מִלְּפָנֵי הַשְּׁעָר הַתַּחְתּוֹנָה לְפָנֵי הַחֲצַר הַפְּנִימִי מִחוּץ ²⁰ מֵאָה אַמָּה הַקִּדְּיִם וְהַצִּפּוֹן; וְהַשְּׁעָר אֲשֶׁר פָּנָיו הָרֶדְ ²¹ הַצִּפּוֹן לַחֲצַר הַחֲצִינָה מִדָּר אֲרָבָו וְרָחֹבוֹ; וְתֹאז שְׁלוֹשָׁה מָפוֹ וּשְׁלֹשָׁה מָפוֹ וְאֵילָו וְאֵילָו הָיָה כַּמְדַּת הַשְּׁעָר הַרְאִשׁוֹן חֲמִשִּׁים אַמָּה אֲרָבָו וְרָחֹב חֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים ²² כַּאֲמָה; וְחֲלוֹנָיו וְאֵילָנָיו וְתִימְרָיו כַּמְדַּת הַשְּׁעָר אֲשֶׁר פָּנָיו הָרֶדְ הַקִּדְּיִם וּבְמַעְלֹת שְׁבַע יַעֲלֹבּוּ וְאֵילָנָיו לְפָנֵיהֶם; ²³ וְשַׁעַר לַחֲצַר הַפְּנִימִי נֶגֶד הַשְּׁעָר לְצִפּוֹן וּלְקִדְּיִם וַיִּמְד מִשְׁעָר אֶל-שְׁעָר מֵאָה אַמָּה; וַיִּזְלַכְנִי הָרֶדְ הַקִּדְּרוֹם וְהַגִּיה שַׁעַר הָרֶדְ הַקִּדְּרוֹם וַיִּמְד אֵילָו וְאֵילָנָיו כַּמְדוֹת הָאֱלֹהִים; ²⁴ וְחֲלוֹנוֹתָי לֹא וְלֵאילָנָיו סָבִיב וְסָבִיב כַּהֲחַלְנוֹת הָאֱלֹהִים ²⁵ חֲמִשִּׁים אַמָּה אֶרֶץ וְרָחֹב חֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה; וּבְמַעְלֹת שְׁבַע יַעֲלֹתָי וְאֵילָנָיו לְפָנֵיהֶם וְתִמְרֵיהֶם לֹא אַחַד מָפוֹ ²⁶ וְאַחַד מָפוֹ אֶל-אֵילָו; וְשַׁעַר לַחֲצַר הַפְּנִימִי הָרֶדְ הַקִּדְּרוֹם וַיִּמְד מִשְׁעָר אֶל-הַשְּׁעָר הָרֶדְ הַקִּדְּרוֹם מֵאָה אַמּוֹת; וַיִּבְאֵנִי אֶל-הַחֲצַר הַפְּנִימִי בַשְּׁעָר הַקִּדְּרוֹם וַיִּמְד אֶת-הַשְּׁעָר הַקִּדְּרוֹם ²⁷ כַּמְדוֹת הָאֱלֹהִים; וְתֹאז וְאֵילָו וְאֵילָנָיו כַּמְדוֹת הָאֱלֹהִים וְחֲלוֹנוֹתָי לֹא וְלֵאילָנָיו סָבִיב וְסָבִיב חֲמִשִּׁים אַמָּה אֶרֶץ ²⁸ וְרָחֹב עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ אַמּוֹת; וְאֵלְמּוֹת סָבִיב וְסָבִיב אֶרֶץ ²⁹ חֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה וְרָחֹב חֲמֵשׁ אַמּוֹת; וְאֵילָנָיו אֶל-הַחֲצַר הַחֲצִינָה וְתִמְרֵיהֶם אֶל-אֵילָו; וּבְמַעְלֹת שְׁמוֹנֶה מַעְלָיו; ³⁰ וַיִּבְאֵנִי אֶל-הַחֲצַר הַפְּנִימִי הָרֶדְ הַקִּדְּיִם וַיִּמְד אֶת-הַשְּׁעָר ³¹ כַּמְדוֹת הָאֱלֹהִים; וְתֹאז וְאֵילָו וְאֵילָנָיו כַּמְדוֹת הָאֱלֹהִים וְחֲלוֹנוֹתָי לֹא וְלֵאילָנָיו סָבִיב וְסָבִיב אֶרֶץ חֲמִשִּׁים אַמָּה

יֵשׁ מַעְלֵי	כֹּא' וְתֹאז	וְאֵילָו	וְאֵילָנָיו	כֹּב' וְתֹאז	וְאֵילָנָיו
וְתִמְרֵי	וְאֵילָנָיו	כֹּד' אֵילָו	וְאֵילָנָיו	כֵּה' וְאֵילָנָיו	וְאֵילָנָיו
כֹּו' שְׁמוֹנֶה	וְאֵילָנָיו	אֵילָו	וְאֵילָנָיו	כֵּט' וְתֹאז	וְאֵילָנָיו
וְאֵילָנָיו	וְאֵילָנָיו	וְאֵילָנָיו	וְאֵילָנָיו	אֵילָו	וְאֵילָנָיו
לֵב' וְתֹאז	וְאֵילָנָיו	וְאֵילָנָיו	וְאֵילָנָיו	וְאֵילָנָיו	וְאֵילָנָיו

טרעפּ זיינען געווען זיין אַרויפגאַנג, און זיינע געוועלבן זיינען געווען פאַר זיי; און ער האָט געהאַט טייטלביימער, איינעם פון דער זייט, און איינעם פון דער אַנדער זייט, אויף זיינע טירזיילן. ²⁷ און אַ טויער איז געווען צום אינעווייניקסטן הויף אַקעגן דרום; און ער האָט אָפּגעמאַסטן פון טויער צו טויער אַקעגן דרום הונדערט איילן.

²⁸ און ער האָט מיך געבראַכט צום אינעווייניקסטן הויף דורך דעם טויער פון דרום, און ער האָט אָפּגעמאַסטן דעם טויער פון דרום אזוי ווי יענע מאָסן. ²⁹ און זיינע אַלקערס, און זיינע טירזיילן, און זיינע געוועלבן, זיינען געווען אזוי ווי יענע מאָסן; און פענצטער זיינען געווען אין אים, און אין זיינע געוועלבן רונד אַרום; פּופציק איילן זיין לענג, און די ברייט פינף און צוואַנציק איילן. ³⁰ און געוועלבן זיינען געווען רונד אַרום; די לענג איז געווען פינף און צוואַנציק איילן, און די ברייט פינף איילן. ³¹ און זיינע געוועלבן זיינען געווען צום אויסנווייניקסטן הויף צו, און טייטלביימער זיינען געווען אויף זיינע טירזיילן; און אַכט טרעפּ זיינען געווען זיין אַרויפגאַנג.

³² און ער האָט מיך געבראַכט אין דעם אינעווייניקסטן הויף אַקעגן מזרח, און ער האָט אָפּגעמאַסטן דעם טויער אזוי ווי יענע מאָסן. ³³ און זיינע אַלקערס, און זיינע טירזיילן, און זיינע געוועלבן, זיינען געווען אזוי ווי יענע מאָסן; און פענצטער זיינען געווען אין אים, און אין זיינע געוועלבן רונד אַרום; די לענג פּופציק איילן, און די ברייט פינף און

צוואנציק איילן. ³⁶ און זיינע געוועלכן זיינען געווען צום אויסנווייניקסטן הויף צו, און טייטלביימער זיינען געווען אויף זיינע טירוילן, פון דער זייט און פון דער אנדער זייט; און אכט טרעפ זיינען געווען זיין ארויפגאנג.

³⁶ און ער האָט מיך געבראַכט צו דעם טויער פון צפון, און האָט אָפּגעמאַסטן אַזוי ווי יענע מאָסן—³⁷ זיינע אַלקערס, און זיינע טירוילן, און זיינע געוועלכן; און פענצטער זיינען געווען אין אים רונד אַרום; די לענג פּופציק איילן, און די ברייט פינף און צוואַנציק איילן. ³⁷ און זיינע טירוילן זיינען געווען צום אויסנווייניקסטן הויף צו, און טייטלביימער זיינען געווען אויף זיינע טיר-זיילן, פון דער זייט און פון דער אנדער זייט; און אכט טרעפ זיינען געווען זיין אַרויפגאַנג.

³⁸ און אַ קאַמער איז געווען, מיט איר אַיינגאַנג אין די טירוילן פון די טויערן; דאָרטן זאָל מען אָפּשווענקען דאָס בראַנדאָפּפער. ³⁹ און אין דעם פירטוויז פון טויער זיינען געווען צוויי טישן פון דער זייט, און צוויי טישן פון דער אנדער זייט, צו שעכטן אויף זיי דאָס בראַנדאָפּפער, און דאָס זינדאָפּפער, און דאָס שולדאָפּפער. ⁴⁰ און אויף איין זייט פון דרויסן, ווי מע גייט אַרויף צום אַיינגאַנג פון צפוןטויער, זיינען געווען צוויי טישן, און אויף דער אנדער זייט פון דעם פירטוויז וואָס צום טויער צוויי טישן. ⁴¹ פיר טישן פון דער זייט, און פיר טישן פון דער אנדער זייט, ביין זייט פון טויער—אכט טישן וואָס אויף זיי זאָל מען

שעכטן. ⁴² און פיר טישן פאַרן בראַנדאָפּפער, פון געהאַקטע שטיינער, די לענג אָן אייל און אַ האַלב, און די ברייט אָן אייל און אַ האַלב, און די הייך אָן אייל, וואָס אויף זיי זאָל מען אַוועקלייגן די פּליים וואָס מע שעכט מיט זיי דאָס בראַנדאָפּפער און דאָס שלאַכטאָפּפער. ⁴³ און האָקן פון איין האַנטברייט זיינען געווען באַפעסטיקט אינעווייניק רונד אַרום; און אויף די טישן האָט געזאָלט זיין דאָס פלייש פון דעם קרבן. ⁴⁴ און דרויסן פון דעם אינעווייניקסטן טויער זיינען געווען קאַמערן פאַר די וועכטער אין דעם אינעווייניקסטן הויף וואָס ביין זייט פון צפוןטויער, און זייער פּאָדער-זייט איז געווען צו דרום; איינע ביין זייט פון מזרחטויער מיט דער פּאָדערויט צו צפון. ⁴⁵ און ער האָט צו מיר געזאָגט: די דאָזיקע קאַמער וואָס איר פּאָדערויט איז צו דרום, איז פאַר די פּהנים וואָס היטן די היטונג פון הויז. ⁴⁶ און די קאַמער וואָס איר פּאָדערויט איז צו צפון, איז פאַר די פּהנים וואָס היטן די היטונג פון מזבח; דאָס זיינען די קינדער פון צדוק, די פון די קינדער פון לוי וואָס גענענען צו גאָט, אים צו דינען.

⁴⁷ און ער האָט אויסגעמאַסטן דעם הויף, די לענג הונדערט איילן, און די ברייט הונדערט איילן, פירעקעכדיק; און דער מזבח איז געווען פאַרן הויז.

⁴⁸ און ער האָט מיך געבראַכט צום פּאָליש פון דעם הויז, און האָט אָפּגעמאַסטן די טירוילן פון דעם פּאָליש, פינף איילן פון דער זייט, און פינף איילן פון דער אנדער זייט; און די ברייט פון דעם טויער, דריי איילן פון דער זייט, און דריי

וְרֵחַב הַמֶּשֶׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה: וְאֶלְמֹו לְחֻצַּר הַחִיצוֹנָה לִר-
וְתַמְרִים אֶל-אֵילָו מִפּוֹ וּמִפּוֹ וּשְׁמֹנֶה מַעְלֹת מַעְלָיו:
וּבְיָמֵי אֶל-שַׁעַר הַצִּפּוֹן וּמִדָּר כְּמִדְּוֹת הָאֱלֹהִים: תָּאֵז לֵה
אֵלֹו וְאֶלְמֹו תְּחַלּוֹנוֹת לוֹ סָבִיב וּסָבִיב אַרְבַּע חֲמִשִּׁים אַמָּה
וְרֵחַב הַמֶּשֶׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה: וְאֵילָו לְחֻצַּר הַחִיצוֹנָה לִר-
וְתַמְרִים אֶל-אֵילָו מִפּוֹ וּמִפּוֹ וּשְׁמֹנֶה מַעְלֹת מַעְלָיו:
וּלְשֹׁכָה וּפְתִיחָהּ בְּאֵילִים הַשְּׁעָרִים שָׁם יִרְדּוּ אֶת-הַעֲלֵהָ: לֵה
וּבְאֵלֶם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שְׁלַחֲנוֹת מִפּוֹ וּשְׁנַיִם שְׁלַחֲנוֹת מִפָּה לֵט
לְשַׁחֲט אֶלְיֵהֶם הָעוֹלָה וְהַחֲטָאִת וְהָאֲשָׁם: וְאֶל-הַכֶּתֶף מ
מִחוּצָה לְעוֹלָה לְפִתְחֵי הַשַּׁעַר הַצִּפּוֹנִי שְׁנַיִם שְׁלַחֲנוֹת
וְאֶל-הַכֶּתֶף הָאַחֶרֶת אֲשֶׁר לְאֵלֶם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שְׁלַחֲנוֹת:
אַרְבַּעַת שְׁלַחֲנוֹת מִפָּה וְאַרְבַּעַת שְׁלַחֲנוֹת מִפָּה לְכֶתֶף מֵא
הַשַּׁעַר שְׁמוֹנֶה שְׁלַחֲנוֹת אֲלֵיהֶם יִשְׁחָטוּ: וְאַרְבַּעַת שְׁלַחֲנוֹת כֵּב
לְעוֹלָה אֲבֵנֵי גֹזִית אַרְבַּע אַמָּה אַחַת וְחֻצִי וְרֵחַב אַמָּה
אַחַת וְחֻצִי וְגִבָּה אַמָּה אַחַת אֲלֵיהֶם וַיִּגְדּוּ אֶת-הַכְּבֹלִים
אֲשֶׁר יִשְׁחָטוּ אֶת-הָעוֹלָה בָּם וְהַזֹּבַח: וְהַשְּׁפָתִים מִפָּה כֵּב
אַחַד מִכְּבָנִים בְּבֵית סָבִיב וְסָבִיב וְאֶל-הַשְּׁלַחֲנוֹת בְּשַׁר
הַקָּרְבָּן: וּמִחוּצָה לְשַׁעַר הַפְּנִימִי לְשַׁכּוֹת שְׂרִים בְּחֻצַּר מֵד
הַפְּנִימִי אֲשֶׁר אֶל-כֶּתֶף שַׁעַר הַצִּפּוֹן וּפְנִיָהֶם הָרֶדֶךְ הַדְּרוֹם
אַחַד אֶל-כֶּתֶף שַׁעַר הַקְּדִיִּם פְּנֵי הָרֶדֶךְ הַצִּפּוֹן: וַיְדַבֵּר מֵה
אֵלַי נֹה הַלְשֹׁכָה אֲשֶׁר פְּנִיָה הָרֶדֶךְ הַדְּרוֹם לְכַהֲנִים שְׁמֹרֵי
מִשְׁמֶרֶת הַבַּיִת: וְהַלְשֹׁכָה אֲשֶׁר פְּנִיָה הָרֶדֶךְ הַצִּפּוֹן לְכַהֲנִים מֵו
שְׁמֹרֵי מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ הַמָּה בְּגִירָצְדוֹק הַקְּרָבִים מִבְּנֵי
לְוִי אֶל-יְהוָה לְשֹׁרְתוֹ: וַיִּמְדַּר אֶת-הַחֻצַּר אַרְבַּע אַמָּה אַמָּה מֵו
וְרֵחַב מֵאָה אַמָּה מִדְּרֹבָעַת וְהַמִּזְבֵּחַ לְפְנֵי הַבַּיִת: וּבִבְאֵנִי מֵח
אֶל-אֵלֶם הַבַּיִת וַיִּמְדַּר אֶל אֵלֶם חֲמִשׁ אַמּוֹת מִפָּה וְחֲמִשׁ
אַמּוֹת מִפָּה וְרֵחַב הַשַּׁעַר שְׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ וְשֹׁלֵשׁ אַמּוֹת

לד' ואלמס ק אלו ק מעלו ק לו חצו ק אלו ק
והלמס ק לו וחצו ק אלו ק סבלו ק לט בוא מא עליהם בוג סבל

ט מִפּוֹ: אֶרֶץ הָאֱלִים עֲשָׂרִים אַמָּה וְרֹחֵב עֲשָׂרֵה אַמָּה
 וּבְמַעְלֹת אֲשֶׁר יָעִלוּ אֵלָיו וְעַמֻּדִים אֶל־הָאֵילִים אַחַד
 מִפָּה וְאַחַד מִפָּה:

מא

א וַיְבִיאֵנִי אֶל־הַהֵיכָל וַיִּמַּד אֶת־הָאֵילִים שְׁשָׁאֲמוֹת רֹחֵב
 ב מִפּוֹ וְשְׁשָׁאֲמוֹת רֹחֵב־מִפּוֹ רֹחֵב הָאֵהָל: וְרֹחֵב הַפֶּתַח
 ג עֲשָׂר אַמּוֹת וּכְתֻפּוֹת הַפֶּתַח חֲמֵשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ חֲמֵשׁ
 ד אַמּוֹת מִפּוֹ וַיִּמַּד אֶרְכּוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה וְרֹחֵב עֲשָׂרִים
 ה אַמָּה: וַבֹּא לַפְּנִימָה וַיִּמַּד אֵיל־הַפֶּתַח שְׁתֵּים אַמּוֹת
 וְהַפֶּתַח שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרֹחֵב הַפֶּתַח שֶׁבַע אַמּוֹת: וַיִּמַּד אֶת־
 ו אֶרְכּוֹ עֲשָׂרִים אַמָּה וְרֹחֵב עֲשָׂרִים אַמָּה אֶל־פְּנֵי הַהֵיכָל
 ז וַיֹּאמֶר אֵלָי וְהָ קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים: וַיִּמַּד קִיר־הַבַּיִת שֵׁשׁ
 ח אַמּוֹת וְרֹחֵב הַצֵּלַע אַרְבַּע אַמּוֹת סָבִיב ו סָבִיב לַבַּיִת
 ט סָבִיב: וְהַצֵּלְעוֹת צֵלַע אֶל־צֵלַע שְׁלוֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים פַּעֲמִים
 י וּבָאוֹת בְּקִיר אֲשֶׁר־לַבַּיִת לַצֵּלְעוֹת סָבִיב ו סָבִיב לַחוּץ
 יא אַחוּזִים וְלֹא־יָהוּי אַחוּזִים בְּקִיר הַבַּיִת: וְרֹחֲבָהּ וַיִּסְבְּרָהּ
 יב לַמַּעְלָה לַמַּעְלָה לַצֵּלְעוֹת כִּי מוֹסַב־הַבַּיִת לַמַּעְלָה
 יג לַמַּעְלָה סָבִיב ו סָבִיב לַבַּיִת עַל־כֵּן רֹחֵב לַבַּיִת לַמַּעְלָה
 יד וּבֵן הַתְּחִתּוֹנָה יַעֲלֶה עַל־הַעֲלוֹנָה לַחִיכּוֹנָה: וְרֹאשִׁי לַבַּיִת
 טו אַמּוֹת אַצִּילָה: רֹחֵב הַקִּיר אֲשֶׁר־לַצֵּלַע אֶל־הַחוּץ חֲמֵשׁ
 יז אַמּוֹת וְאֲשֶׁר מִנְּחָ בֵּית צֵלְעוֹת אֲשֶׁר לַבַּיִת: וּבֵין הַלְּשׁוֹנוֹת
 יח רֹחֵב עֲשָׂרִים אַמָּה סָבִיב לַבַּיִת סָבִיב ו סָבִיב: וַפֶּתַח
 יט הַצֵּלַע לַמְּנַח פֶּתַח אַחַד דְּרָךְ הַצִּפּוֹן וַפֶּתַח אַחַד לַדְּרוֹם
 כ וְרֹחֵב מְקוֹם הַמְּנַח חֲמֵשׁ אַמּוֹת סָבִיב ו סָבִיב: וְהַבִּגָּן
 כא אֲשֶׁר אֶל־פְּנֵי הַגּוֹרָה פָּאֵת הַדְּוָדִּיִּים רֹחֵב שֶׁבַעִים אַמָּה
 כב וְקִיר הַבִּגָּן חֲמֵשׁ־אַמּוֹת רֹחֵב סָבִיב ו סָבִיב וְאֶרְכּוֹ תִּשְׁעִים

ס א, ה' מסתחב סב

א יילן פון דער אנדער זייט. י די לענג פון דעם פאליש
 צוואנציק איילן, און די ברייט עלף איילן; און מיט טרעפ
 איז מען ארויפגעגאנגען צו אים; און זיילן זיינען געווען
 לעבן די טירוילן, איינער פון דער זייט, און איינער פון
 דער אנדער זייט.

מב

א און ער האט מיך געבראכט צום היכל, און האט
 אָפּגעמאַסטן די טירוילן, זעקס איילן די ברייט
 פון דער זייט, און זעקס איילן די ברייט פון דער אנדער
 זייט—די ברייט פון דעם געצעלט. ב און די ברייט פון
 דעם איינגאנג צען איילן, און די זייטן פון דעם איינגאנג
 פינף איילן פון דער זייט, און פינף איילן פון דער אנדער
 זייט. און ער האט אָפּגעמאַסטן זיין לענג, פערציק איילן,
 און די ברייט, צוואנציק איילן.

ב און ער איז אריינגעגאנגען אינעווייניק, און האט
 אָפּגעמאַסטן די טירוילן פון דעם איינגאנג, צוויי איילן,
 און דעם איינגאנג, זעקס איילן, און די ברייט פון דעם אייב
 גאנג, זיבן איילן. ג און ער האט אָפּגעמאַסטן זיין לענג,
 צוואנציק איילן, און די ברייט, צוואנציק איילן, פאר דעם
 היכל; און ער האט צו מיר געזאָגט: דאָס איז דער קדושי
 קדשים.

ד און ער האט אָפּגעמאַסטן די וואנט פון דעם הויז,
 זעקס איילן, און די ברייט פון א זייטקאמער, פיר איילן,
 רונד ארום הויז פון אלע זייטן. e און די זייטקאמערן
 זיינען געווען א קאמער איבער א קאמער, דריי און

דרייסיק מאָל; און זיי זיינען אריינגעגאנגען אין דער וואנט וואָס צום הויז פאר די זייטקאמערן רונד ארום, כדי זיך
 צו האלטן דערפֿאַן, און זיי זאָלן זיך ניט האַלטן אָן דער וואַנט פון הויז. ז און וואָס העכער און העכער אַלץ
 ברייטער זיינען געוואָרן רונד ארום די זייטקאמערן; וואָרום דער אַרומבוי פון הויז איז געגאנגען העכער און העכער
 רונד ארום הויז; דרום האָט דאָס הויז געהאַט אויבן מער ברייטקייט; און אַזוי איז מען אַרויף פון דער אונטערשטער ריי
 צו דער אויבערשטער דורך דער מיטלסטער. e און איך האָב געזען אַז דאָס הויז האָט געהאַט אַ דערהייכונג רונד
 אַרום; די גרונטפעסטן פון די זייטקאמערן זיינען געווען אַ פולער שטאַנג פון זעקס איילן ביים געלענק. e די גרעב פון
 דער אויסנווייניקסטער וואַנט פון די זייטקאמערן איז געווען פינף איילן; און וואָס איז געלאָזט געוואָרן פריי צווישן די
 זייטקאמערן וואָס ביים הויז 10 און צווישן די קאמערן, איז געווען צוואַנציק איילן די ברייט, רונד אַרום הויז פון אלע
 זייטן. 11 און די איינגאַנגען פון די זייטקאמערן זיינען געווען צו דעם פריי געלאָזטן אַרט צו, איין איינגאַנג צו צפון, און
 איין איינגאַנג צו דרום; און די ברייט פון דעם פריי געלאָזטן אַרט איז געווען פינף איילן רונד אַרום.

12 און דער בנין וואָס איז געווען פאַר דעם אָפּגעזונדערטן אַרט אין דער זייט קעגן מערב, איז געווען די ברייט
 זיבעציק איילן, און די וואַנט פון דעם בנין פינף איילן די גרעב רונד אַרום, און זיין לענג נינציק איילן.

13 און ער האָט אָפּגעמאַסטן דאָס הויז, הונדערט איילן די לענג, און דעם אָפּגעוונדערטן אָרט, און דעם בנין מיט זיינע ווענט, הונדערט איילן די לענג; 14 און די ברייט פון דער פּאָדערזייט פון דעם הויז און פון דעם אָפּגעוונדערטן אָרט צו מזרח, הונדערט איילן. 15 און ער האָט אָפּגעמאַסטן די לענג פון דעם בנין ופּאַר לענג פון דעם אָפּגעוונדערטן אָרט, וואָס אויף זיין הינטערשטער זייט, און זיינע באַלקאַנען פון דער זייט און פון דער אַנדער זייט, הונדערט איילן.

און דער היכל, דער אינעווייניקסטער אָרט, און די פּאָדערהייזער פון הויף, 16 די שוועלן, און די שמאַלע פענצטער, און די באַלקאַנען רונד אַרום זיי דרייען, אַקעגן די שוועלן, זיינען געווען באַטאָולט מיט האַלץ רונד אַרום, און פון דער ערד ביז די פענצטער—און די פענצטער זיינען געווען פּאַרדעקט—17 ביז איבערן אַייר גאַנג, און ביז דעם אינעווייניקסטן הויז, און אויסנווייניק, און אויף דער גאַנצער וואַנט רונד אַרום, אינעווייניק און אויסנווייניק, לויט אַ מאָס. 18 און עס איז געווען געמאַכט מיט כּרובים און טייטלביימער, און אַ טייטלבוים צווישן אַ כּרוב און אַ כּרוב; און צוויי פּנימער האָט געהאַט איטלעכער כּרוב, 19 מיט דעם פנים פון אַ מענטשן קעגן אַ טייטלבוים פון דער זייט, און דעם פנים פון אַ יונגן לייב קעגן אַ טייטלבוים פון דער אַנדער זייט; געמאַכט אויפן גאַנצן הויז רונד אַרום. 20 פון דער ערד ביז איבערן אַייר גאַנג זיינען די כּרובים און די טייטלביימער געווען געמאַכט; דעסגלייכן אויף דער וואַנט פון היכל. 21 און

אָמַה: וּמִדָּר אַתְּחִיל בְּיַד אֲמֵה וְהַגִּירָה וְהַבְּנִיָּה י' וְקִירוֹתֶיהָ אַרְבַּע מֵאָה אָמֹה: וְרֹחַב פְּנֵי הַבַּיִת וְהַגִּירָה יד לְקִדְיָם מֵאָה אָמֹה: וּמִדָּר אַרְבַּע הַבְּנִיָּן אַלְפֵי הַגִּירָה טו אֲשֶׁר עַל-אַחֲרֶיהָ וְאַחֲזִיקוּהָ מִפּוֹ וּמִפּוֹ מֵאָה אָמֹה הַהִיכָל הַפְּנִימִי וְאַלְפֵי הַחֲזָר: הַסְּפִים וְהַחֲלֹנוֹת הָאֲטָמוֹת טז וְהַאֲחִיקִים סָבִיב לְשִׁלְשֶׁתָּם נֶגֶד הַסֵּף שְׁתֵּי עֵץ סָבִיב ו סָבִיב הָאָרֶץ עַד-הַחֲלֹנוֹת וְהַחֲלֹנוֹת מְכֻסּוֹת: עַל-מַעַל יז הַפֶּתַח וְעַד-הַבַּיִת הַפְּנִימִי וְלַחֲזוֹן וְאַל-כֹּל-הַקִּיּוֹר סָבִיב יח סָבִיב בַּפְּנִימִי וּבְחִיצוֹן מִדּוֹת: וְעֵשׂוּי כְּרֻבִים וְתַמָּרִים יח וְתַמָּרָה בִּדְכָרִיב לְכָרִיב וְעֵשִׂים פְּעִים לְכָרִיב: וּפְנֵי אָדָם יט אַל-תִּתְמַרְהָ מִפּוֹ וּפְנֵי-כַפִּיד אַל-תִּתְמַרְהָ מִפּוֹ עֵשׂוּי אֶל-כ פְּלִי-הַבַּיִת סָבִיב סָבִיב: מִהָאָרֶץ עַד-מַעַל הַפֶּתַח כ הַכְּרֻבִים וְהַתַּמָּרִים עֵשׂוּיָם וְקִיּוֹר הַהִיכָל: הַהִיכָל מִזֹּוֹת כא רִבְעָה וּפְנֵי הַקִּדְשׁ הַמִּדְּבָרָה כַּמִּדְּבָרָה: הַמִּזְבֵּחַ עֵץ שְׁלוֹשׁ כב אֲמוֹת גְּבוּהָ וְאַרְכּוֹ וְשֵׁתִים אֲמוֹת וּמִקְצֵוֹתָיו לֹא וְאַרְכּוֹ וְקִירוֹתָיו עֵץ וְדָבָר אֲלֵי זֶה הַשְּׁלֵחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה: וְשֵׁתִים דְּלֶתוֹת לְהִיכָל וְלִקְדָשׁ: וְשֵׁתִים דְּלֶתוֹת לְדֶלֶתוֹת כג שֵׁתִים מִוְסָפוֹת דְּלֶתוֹת שֵׁתִים לְדֶלֶת אֶחָת וְשֵׁתִי דְלֶתוֹת לְאַחֲרֶת: וְעֵשׂוּיָה אֲלֵיהֶן אַל-דְּלֶתוֹת הַהִיכָל כְּרֻבִים כד וְתַמָּרִים כְּאֲשֶׁר עֵשׂוּיָם לְקִירוֹת וְעַב עֵץ אֶל-פְּנֵי הָאוֹלָם מִהַחֲזוֹן: וְחֲלֹנוֹת אֲטָמוֹת וְתַמָּרִים מִפּוֹ וּמִפּוֹ אַל-כַּתְּפוֹת כו הָאוֹלָם וְצִלְעוֹת הַבַּיִת וְהַעֲבִיָּם:

מב

וְחִיצוֹנֵי אֶל-הַחֲזָר הַחִיצוֹנָה הַרְבֵּי הַרְבֵּי הַצִּפּוֹן וּבִבְנֵי א' אַל-הַלְשִׁכָּה אֲשֶׁר נֶגֶד הַגִּירָה וְאֲשֶׁר-נֶגֶד הַבְּנִיָּן אֶל-הַצִּפּוֹן: אֶל-פְּנֵי אַרְבַּע אֲמוֹת הַמֵּאָה פֶּתַח הַצִּפּוֹן וְהַרְחֵב ב' חֲמֵשִׁים אֲמוֹת: נֶגֶד הַעֲשָׂרִים אֲשֶׁר לְחֲזָר הַפְּנִימִי וְנֶגֶד ג

ס א, טו וְהַחֲזָרָה קו טו א טו שֵׁתֵי כ' נֶגֶד מל

די ביישטידלעך פון היכל זיינען געווען פירעקעכדיק; און די פּאָדערזייט פון דעם הייליקטום איז געווען אין אויסווען אזוי ווי די זעאונג.

22 און דער מזבח איז געווען פון האַלץ, דריי איילן הויך, און זיין לענג צוויי איילן; אי זיינע ווינקלען צו אים, אי זיין לענג, און זיינע ווענט, פון האַלץ. און ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָס איז דער טיש וואָס פאַר גאָט.

23 און צוויי טירן זיינען געווען צום היכל און צום הייליקטום. 24 און צוויי פליגלען האָבן די טירן געהאַט, צוויי דרייעדיקע פליגלען, צוויי אין איין טיר, און צוויי פליגלען אין דער אַנדערער. 25 און אויף זיי, אויף די טירן פון דעם היכל, זיינען געווען געמאַכט כּרובים און טייטלביימער, אזוי ווי זיי זיינען געמאַכט געווען אויף די ווענט; און אַ הילצערן באַלקנדעכל איז געווען פּאַרנט פון פּאַליש פון אויסנווייניק. 26 און שמאַלע פענצטער און טייטלביימער זיינען געווען פון דער זייט און פון דער אַנדער זייט, אויף די זייטן פון פּאַליש, און אויף די זייטקאַמערן פון דעם הויז און די באַלקר דעכלעך.

מב

1 און ער האָט מיך אַרויסגעפירט אין דעם אויסנווייניקסטן הויף אויפן וועג צו צפון, און האָט מיך געבראַכט צו די קאַמערן וואָס אַקעגן דעם אָפּגעוונדערטן אָרט, און וואָס אַקעגן דעם בנין, צו צפון. 2 צו דער פּאָדערזייט, הונדערט איילן די לענג, מיט דעם איינגאַנג אין צפון, און פּופציק איילן די ברייט, 3 אַקעגן די צוואַנציק איילן פון דעם

אינעווייניקסטן הויף, און אַקעגן דער פלאַסטערונג פון דעם אויסנווייניקסטן הויף, מיט אַ באַלקאָן קעגן אַ באַלקאָן אין דריטן שטאַק. ⁴ און פאַר די קאַמערן איז געווען אַ גאַנג, צען איילן די ברייט אינעווייניקצוו, אַ וועג פון איין אייל; און זייערע איינגאַנגען זיינען געווען צו צפון. ⁵ און די אויבערשטע קאַמערן זיינען געווען קירצער-ווייל די באַלקאַנען האָבן אַוועקגענומען פון זיי-פון די אונטערשטע און פון די מיטלסטע אין דעם בנין. ⁶ וואָרום דרייגאַרנדיק זיינען זיי געווען, און זיי האָבן ניט געהאַט קיין זיילן אַזוי ווי די זיילן פון הויף, דרום איז אָפּגענומען געוואָרן, לִבְי די אונטערשטע און די מיטלסטע, פון דעם באַדעם. ⁷ און די מויער וואָס דרויסן אַקעגן די קאַמערן, צו דעם אויסנווייניקסטן הויף צו, פאַרנט פון די קאַמערן, איר לענג איז געווען פּופציק איילן. ⁸ וואָרום די לענג פון די קאַמערן וואָס צום אויסנווייניקסטן הויף צו איז געווען פּופציק איילן; אָבער זע, פאַר דעם טעמפל איז געווען הונדערט איילן. ⁹ און אונטער די דאָזיקע קאַמערן איז געווען דער איינגאַנג פון מורח, אַז מע איז געקומען צו זיי פון דעם אויסנווייניקסטן הויף. ¹⁰ אין דער ברייט פון דער מויער פון הויף צו מורח, פאַר דעם אָפּגעזונדערטן אָרט, און פאַר דעם בנין, זיינען געווען קאַמערן, ¹¹ מיט אַ וועג פאַר זיי; אַזוי ווי דאָס אויסזען פון די קאַמערן וואָס צו צפון, אַזוי ווי זייער לענג, און אַזוי ווי זייער ברייט, מיט אַלע זייערע אַרויסגאַנגען, און אַזוי ווי זייערע איינ-ריכטונגען; און אַזוי ווי זייערע טירן, ¹² אַזוי אויך זיינען געווען די טירן פון די קאַמערן וואָס צו דרום; אַ טיר איז געווען אין אָנהייב פון דעם וועג, דעם וועג וואָס גלייך פאַר דער מויער, אַקעגן מורח, ווי מע קומט אין זיי אַריין. ¹³ און ער האָט צו מיר געזאָגט: די קאַמערן פון צפון און די קאַמערן פון דרום וואָס פאַר דעם אָפּגעזונדערטן אָרט, דאָס זיינען די הייליקע קאַמערן, וואָס די פּהנים וואָס זיינען נאָנט צו גאַט, זאָלן דאַרטן עסן די הייליקסטע הייליקייטן; דאַרטן זאָלן זיי אַוועקלייגן די הייליקסטע הייליקייטן, און דאָס שפייזאָפּפער, און דאָס וינדאָפּפער, און דאָס שולד-אָפּפער, וואָרום דער אָרט איז הייליק. ¹⁴ אַז זיי גייען אַריין, די פּהנים, זאָלן זיי ניט אַרויסגיין פון דעם הייליקטום אין דעם אויסנווייניקסטן הויף, ניערט זיי זאָלן וואָפּריערן אַוועקלייגן דאַרטן זייערע קליידער וואָס זיי דינען אין זיי, וואָרום זיי זיינען הייליק; און זיי זאָלן אָנטאָן אַנדערע קליידער, און גענענען אין דעם נהויף וואָס פאַרן פּאַלק. ¹⁵ און אַז ער האָט געענדיקט די מעסטונגען פון דעם אינעווייניקסטן הויף, האָט ער מיך אַרויסגעפירט דורך דעם טויער וואָס זיין פּאָדערווייט איז געווען צו מורח, און ער האָט עס אָפּגעמאַסטן רונד אַרום. ¹⁶ ער האָט אָפּגעמאַסטן די מורחזייט מיט דעם מעסטשטאַנג, פינף הונדערט שטאַנגען מיט דעם מעסטשטאַנג רונד אַרום. ¹⁷ ער האָט אָפּגעמאַסטן די צפּודזייט, פינף הונדערט שטאַנגען מיט דעם מעסטשטאַנג רונד אַרום. ¹⁸ ער

הַצֵּפֶה אֲשֶׁר לַחֲצַר הַחִיצוֹנָה אֲתִיק אֶל-פְּנֵי-אֲתִיק בְּשִׁלְשִׁים: וּלְפָנֵי הַלְשָׁכוֹת מֵהַלְךְ עֶשֶׂר אַמּוֹת רַחֵב אֶל-הַפְּנִימִית הַרְדָּ אֲמָה אֶחָת וּפְתַחֲהֶם לְצִפּוֹן: וְהַלְשָׁכוֹת הָעֲלִיּוֹת קִצְרוֹת בְּרֵוּבָלוֹ אֲתִיקִים מֵהַמָּה מִהַתְּחַתּוֹת וּמִהַתִּיכּוֹת בְּנֵן: כִּי מִשְׁלֹשׁ הַנָּה וְאֵין לָהֶן עַמּוּדִים כַּעֲמוּדֵי הַחֲצוֹת עַל-כֵּן נֶאֱצַל מִהַתְּחַתּוֹת וּמִהַתִּיכּוֹת מֵהָאָרֶץ: וְגַדְרָ אֲשֶׁר-לְחוּץ לַעֲמַת הַלְשָׁכוֹת הַרְדָּ הַחֲצַר הַחִיצוֹנָה אֶל-פְּנֵי הַלְשָׁכוֹת אָרְכוֹ חֲמִשִּׁים אַמָּה: כִּי אָרְךְ הַלְשָׁכוֹת אֲשֶׁר לַחֲצַר הַחִיצוֹנָה חֲמִשִּׁים אַמָּה וְהַנָּה עַל-פְּנֵי הַהִיכָל מֵאָה אַמָּה: וּמִתְּחַתֶּי הַלְשָׁכוֹת הָאֵלֶּה הַמְּבֹאֵה מִהַקְדָּיִם בְּבֹאֵו לְהַנִּיחַ מִהַחֲצַר הַחִיצוֹנָה: בְּרַחֲבֹו גִדְרָ הַחֲצַר הַרְדָּ הַקְדָּיִם אֶל-פְּנֵי הַגּוֹרָה וְאֶל-פְּנֵי הַבְּנֵן לְשָׁכוֹת: וְהַרְדָּ לְפָנֵיהֶם כַּמְרָאָה הַלְשָׁכוֹת אֲשֶׁר הַרְדָּ הַצֵּפֶן כְּאַרְבֵּן בֵּן רַחֲבֹו וְכֹל מִצְּאֵתוֹ וּכְמִשְׁפַּטּוֹ וּכְפַתְחֵיהֶן: וּכְפַתְחֵי הַלְשָׁכוֹת אֲשֶׁר הַרְדָּ הַדְרוֹם פְּתַח בְּרֹאשׁ הַרְדָּ הַרְדָּ בְּפָנֵי הַגְּדֵרֶת הַנִּינְה הַרְדָּ הַקְדָּיִם כְּבוֹאֵן: וַיֹּאמֶר אֵלַי לְשָׁכוֹת הַצֵּפֶן לְשָׁכוֹת הַדְרוֹם אֲשֶׁר אֶל-פְּנֵי הַגּוֹרָה הַנָּה לְשָׁכוֹת הַקְדָּשׁ אֲשֶׁר יֵאָכְלוּ-שָׁם הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר-קְרוּבִים לַיהוָה קְדָשֵׁי הַקְדָּשִׁים שֵׁם יַעֲהוּוֹ קְדָשֵׁי הַקְדָּשִׁים וְהַמְּנַחֵה וְהַחֲטָאת וְהָאֵשֶׁם כִּי הַמְּקוֹם קְדָשׁ: כְּבֹאֵם הַכֹּהֲנִים וְלֹא-יֵצְאוּ מִהַקְדָּשׁ אֶל-הַחֲצַר הַחִיצוֹנָה וְשֵׁם יַעֲהוּוֹ בְּגֵדֵיהֶם אֲשֶׁר-יִשְׂרְתוּ בָהֶן בִּרְקִדָּשׁ הַנָּה לְבָשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְקָרְבוּ אֶל-אֲשֶׁר לָעָם: וְכֹלֶה אֶת-מִדּוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי וְהוֹצִיאֵנִי הַרְדָּ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו הַרְדָּ הַקְדָּיִם וּמִדְרוֹ סָבִיב סָבִיב: מִדְרוֹ רֵיחַ הַקְדָּיִם בְּקִנְיָה הַמִּדָּה סָבִיב קִנְיִם בְּקִנְיָה הַמִּדָּה סָבִיב: מִדְרוֹ רֵיחַ הַצֵּפֶן הַמִּשְׁמָאֹת קִנְיִם בְּקִנְיָה הַמִּדָּה סָבִיב:

ה' יא יאכל ט' וטוחח הלשכות קי' רמב"ם קי' יד' ולבש קי' טז' שבת ק

" ד. ה. פון דעם באַדעם פון די אויבערשטע קאַמערן.

¹³ און דאָס זײַנען די מאָסן פון דעם מוזבח אין איילן-
 איטלעכע אייל אָן אייל מיט אַ האַנטברייט; דער גרונט אָן
 אייל, און אָן אייל די ברייט, און זײַן ראַנד בײַ זײַן ברעג
 רונד אַרום איין שפּאַן; און דאָס איז דאָס אונטערגעשטעל
 פון מוזבח. ¹⁴ און פון דעם גרונט אויף דער ערד ביזן
 אונטערשטן אָפּשפּרונג צוויי איילן, און די ברייט איין אייל;
 און פון דעם קלענערן אָפּשפּרונג ביזן גרעסערן אָפּשפּרונג
 פיר איילן, און די ברייט אָן אייל. ¹⁶ און דער פּײַעראַרט
 פיר איילן, און פון דעם פּײַעראַרט און אַרױפּצו פיר
 הערנער. ¹⁶ און דער פּײַעראַרט צוועלף די לענג אויף
 צוועלף די ברייט, פּײַערעכדיק אין זײַנע פיר זײַטן.
¹⁷ און דער אָפּשפּרונג פּערצן די לענג אויף פּערצן די
 ברייט, אויף זײַנע פיר זײַטן; און דער ראַנד רונד אַרום
 אים אַ האַלבע אייל; און דער גרונט צו אים אָן אייל רונד
 אַרום; און זײַנע טרעפּ געקערט צו מזרח.

¹⁸ און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשניקנד, אַזוי
 האָט געזאָגט גאָט דער האַר: דאָס זײַנען די געזעצן פון
 מוזבח אין דעם טאַג וואָס ער ווערט געמאַכט, כדי אויפֿ-
 צוברענגען אויף אים בראַנדאָפּפּער, און צו שפּרענגען
 אויף אים בלוט. ¹⁹ זאָלסט געבן צו די כּהנים פון שבט
 לוי וואָס זײַנען פון דעם זאַמען פון צדוק, די וואָס זײַנען
 נאָנט צו מיר צו דינען, זאָגט גאָט דער האַר, אַ יונגן אָקס
 פאַר אַ זינדאָפּפּער. ²⁰ און זאָלסט נעמען פון זײַן בלוט,
 און אַרױפּטאָן אויף זײַנע פיר הערנער, און אויף די פיר

¹ זאת תורת הבית: ואלה מדות המזבח באמות אמה
 אמה ומפח וזוהי האמה ואמה רחב וגבולה אל שפתה
 סביב ורת האחד וזה גב המזבח: ומזוהי הארץ עד
 העזרה התחתונה שתים אמות ורחב אמה אחת
 ומעזרה הקטנה עד העזרה הגדולה ארבע אמות
 ורחב האמה: וההראל ארבע אמות ומאהראל ולמעלה
 הקרנות ארבע: והאראל שתים עשרה ארך בשתים
 עשרה רחב רבוע אל ארבעת רבועיו: והעזרה ארבע
 עשרה ארך בארבע עשרה רחב אל ארבעת רבועיה
 והגבול סביב אותה חצי האמה והחיקלה אמה סביב
 ומעלתהו פנות קדים: ויאמר אלי בך אדם זה אמר
 אדני יהוה אלה חקות המזבח בזים העשותיו להעלות
 עליו עולה ולזרק עליו דם: ונתתה אליהם הנינים הללו
 אשר הם מורה צדוק הקרבים אלי נאם אדני יהוה
 לשרתני פר בך בקר לחטאת: ולקחת מדמו ונתתה על-
 ארבע קרנותיו ואל ארבע פנות העזרה ואל הגבול
 סביב וחטאת אותו וכפרתהו: ולקחת את הפר החטאת
 ושרפו במפקד הבית מחוץ למקדש: וביום השני תקריב
 שעיר עזים תמים לחטאת וטאו את המזבח כאשר
 חטאו בפר: בכלותה מחטא תקריב פר בך בקר תמים
 ואיל מדהצאן תמים: והקרבתם לפני יהוה והשליכו
 כה הנהנים עליהם מלח והעלו אותם עלה ליהוה: שבעת
 ימים תעשה שעיר חטאת ליום ופר בך בקר ואיל מן
 הצאן תמימים יעשו: שבעת ימים יכפרו את המזבח
 וטהרו אתו ומלאו יהוה: ויכלו את הנימים והיה ביום
 השמיני והלאה יעשו הנהנים על המזבח את עולותיכם
 ואת שלמיכם ורצאתי אתכם נאם אדני יהוה:

טו ומהראל קו גו והראל קו כ' נא אל
 יסוף ק יחזק כז א במקום י עי סא

ווינקלען פון דעם אָפּשפּרונג, און אויף דעם ראַנד רונד אַרום; און זאָלסט אים רײַניקן, און מכפר זײַן אויף אים.
²¹ און זאָלסט נעמען דעם אָקס, דאָס זינדאָפּפּער, און מע זאָל אים פאַרברענען אין אַ באַשטימטן אָרט פון הויז,
 דרויסן פון הייליקטום. ²² און אויפן צווייטן טאַג זאָלסטו מקריב זײַן אַ צייגבאַק אָן אַ פעלער פאַר אַ זינדאָפּפּער, און
 מע זאָל רײַניקן דעם מוזבח, אַזוי ווי מע האָט גערייניקט מיטן אָקס. ²³ אַז דו ענדיקסט רײַניקן, זאָלסטו מקריב זײַן אַ יונגן
 אָקס אָן אַ פעלער, און אַ ווידער פון שאָף אָן אַ פעלער. ²⁴ און זאָלסט זײַ גענענען פאַר גאָט, און די כּהנים זאָלן אַרױפֿ־
 וואַרפן אויף זײַ אַלץ, און זײַ אויפברענגען פאַר אַ בראַנדאָפּפּער צו גאָט. ²⁵ זיבן טעג זאָלסטו מאַכן אַ צייגבאַק אַ
 זינדאָפּפּער איטלעכע טאַג; אויך אַ יונגן אָקס, און אַ ווידער פון שאָף, אָן אַ פעלער, זאָל מען מאַכן. ²⁶ זיבן טעג זאָל
 מען מכפר זײַן אויפן מוזבח, און אים רײַניקן און אים הייליקן. ²⁷ און אַז מע וועט ענדיקן די טעג, איז, פון אַכטן טאַג און
 ווייטער זאָלן די כּהנים מאַכן אויפן מוזבח אײַערע בראַנדאָפּפּער און אײַערע פּרידאָפּפּער, און איך וועל אײך
 באַוויליקן, זאָגט גאָט דער האַר.

י נענוי: דערפילן זײַן האַנט.

מד

וַיֵּשֶׁב אֹתִי הַדָּד שַׁעַר הַמִּקְדָּשׁ הַחַיצוֹן הַפְּנִי קָדִים וְהוּא א
 סְנֹר: וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה הַשַּׁעַר הַזֶּה סְנֹר יְהוָה לֹא ב
 יִפְתָּח וְאִישׁ לֹא יָבֹא בּוֹ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּא בּוֹ
 וְהָיָה סְנֹר: אֶת־הַנְּשׂוּאָה נְשִׂיאָהּ הוּא יִשְׁבִּיבוּ לֶאֱכֹל־לֶחֶם ג
 לִפְנֵי יְהוָה מִדָּד שַׁעַר אֵילָם הַשַּׁעַר יָבֹא וּמִדָּרְכוֹ יֵצֵא: ו
 וַיְבִיאֵנִי הַדָּד שַׁעַר הַצִּפּוֹן אֶל־פְּנֵי הַכֹּהֵן וְאָרָא וְהוּא מֵלֵא ד
 כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאָפֵל אֶל־פְּנֵי: וַיֹּאמֶר אֵלַי ה
 יְהוָה בְּדֹאדָם שֵׁים לְבָד וְרָאָה בְּעֵינַי וּבִאֲזִנָּי שְׁמַע אֶת
 כְּלֹאֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר אֶתְךָ לְכַל־חַקּוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכַל־
 תּוֹרָתוֹ וְשָׁמַתְּ לְבָד לְמִבְּוֹא הַכֹּהֵן כְּכֹל מוֹצְאֵי הַמִּקְדָּשׁ: ו
 וְאָמַרְתָּ אֶל־מְרִירֵי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדַעַי יְהוָה ו
 רַב־לֵבְכֶם מִכְּלֹת־עֲבוֹתֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל: כִּהְבִּיאֲכֶם בְּנֵי ו
 נָכַר עַרְלִילֵב וְעַרְלֵי בֶשֶׂר לַהֲזִיז בַּמִּקְדָּשׁ לְחַלְלוֹ אֶת־
 בֵּיתִי בְּהַקְרִיבְכֶם אֶת־לֶחְמִי חֶלֶב וְדָם וַיִּפְרוּ אֶת־פְּרִיטֵי
 אֵל כְּלֹת־עֲבוֹתֵיכֶם: וְלֹא שָׁמַרְתֶּם מִשְׁמַרְתִּי קִדְשֵׁי ח
 וְחִשְׁמוֹן לְשִׁמְרֵי מִשְׁמַרְתֵּי בַמִּקְדָּשׁ לָכֶם: כֹּה־אָמַר ט
 אֲדַעַי יְהוָה כֹּל־בְּדֹנְכֶר עַרְל לֵב וְעַרְל בֶּשֶׂר לֹא יָבֹא
 אֶל־מִקְדָּשִׁי לְכַל־בְּדֹנְכֶר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי י
 אִסְתַּלְּחוּ אֲשֶׁר רַחֲקוּ מֵעַלֵי בְּתֻעוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר תַּעֲזוּ
 מֵעַלֵי אַחֲרֵי גְלוּלֵיהֶם וְנִשְׂאוּ עִוָּם: וְהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ מִשְׁרָתֵם י
 מִקְדָּוֹת אֶל־שַׁעְרֵי הַכֹּהֵן וּמִשְׁרָתֵם אֶת־הַכֹּהֵן הַמָּוֶה
 יִשְׁחַטוּ אֶת־הַעֲזוּלָה וְאֶת־הַנֹּכַח לָעֵם וְהַמָּוֶה יַעֲמִדוּ לִפְנֵיהֶם
 לְשִׁרְתָּם: וְעַן אֲשֶׁר יִשְׁרָתוּ אוֹתָם לִפְנֵי גְלוּלֵיהֶם וְהָיוּ יב
 לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לְמִכְשׁוֹל עָוֹן עַל־כֵּן נִשְׂאֵתִי יְדֵי עֲלֵיהֶם
 נֹאֵם אֲדַעַי יְהוָה וְנִשְׂאוּ עִוָּם: וְלֹא־יִגְשׁוּ אֵלַי לְכַתֵּן לִי י
 וְלִנְשֹׂת עַל־כֹּל־קִדְשֵׁי אֶל־קִדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים וְנִשְׂאוּ בְּלִמְתָּם

ג' חור ה' קפ"מ מא אסף חזון קי ו' ב טעסס ט' כחית ט"א

מד 1. און ער האָט מיך צוריקגעבראַכט אויפן וועג צום אויסנווייניקסטן טויער פון דעם הייליקטום וואָס איז געווען געקערט צו מזרח, און ער איז געווען פאַר־שלאָסן. 2. און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: דערדאָזיקער טויער זאָל זיין פאַרשלאָסן, עס זאָל נישט געעפנט ווערן, און קיינער זאָל דורך אים נישט אַרײַנגיין, וואָרום יהוה דער גאָט פון ישראל איז אַרײַנגעגאַנגען דורך אים, דרום זאָל ער זיין פאַרשלאָסן. 3. דער פירשט, ווייל ער איז אַ פירשט, ער מעג זיצן דרינען צו עסן ברויט פאַר גאָט; דורכן פירהויז פון טויער זאָל ער אַרײַנגיין, און דורך אים זאָל ער אַרויסגיין.

4. און ער האָט מיך געבראַכט דורך דעם טויער פון צפון צו דער פאָדערווייט פון הויז, און איך האָב געזען, ערשט די פראַכט פון גאָט האָט אָנגעפילט דאָס הויז פון גאָט; בין איך געפאלן אויף מיין פנים. 5. און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, לייג צו דיין האַרץ, און זע מיט דינע אויגן, און מיט דינע אויערן הער, אַלץ וואָס איך רעד מיט דיר וועגן אַלע געזעצן פון דעם הויז פון גאָט, און וועגן אַלע זיינע דינים; און זאָלסט צולייגן דיין האַרץ צו דעם אַיינגאַנג פון דעם הויז מיט אַלע אויסגאַנגען פון דעם הייליקטום. 6. און זאָלסט זאָגן צו די ווידערשפעניקע, צו דעם הויז פון ישראל: אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: גענוג אייך פון אַלע אַייערע אומווערדיקייטן, הויז פון ישראל, 7. מיט אַייער ברענגען פרעמדגעבאַרענע, אומ־

באַשניטענע אין האַרצן און אומבאַשניטענע אין פלייש, צו זיין אין מיין הייליקטום, כדי עס צו פאַרשוועכן־מיין הויז, ווען איר זייט מקריב מיין שפייז, דאָס פעטס און דאָס בלוט; און זיי האָבן פאַרשטערט מיין בונד, צו אַלע אַייערע אַנדערע אומווערדיקייטן. 8. און איר האָט נישט געהיט די היטונג פון מינע הייליקייטן, און האָט אייך זיי געמאַכט פאַר היטער פון מיין היטונג אין מיין הייליקטום.

9. אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: קיין פרעמדגעבאַרענער, אומבאַשניטן אין האַרצן און אומבאַשניטן אין פלייש, זאָל נישט אַרײַנקומען אין מיין הייליקטום־קיין פרעמדגעבאַרענער וואָס צווישן די קינדער פון ישראל. 10. נייערט די לויים וואָס האָבן זיך דערווייטערט פון מיר, ווען די ישראל האָבן אַוועקגעבלאַנדושעט, די וואָס האָבן אַוועק־געבלאַנדושעט פון מיר נאָך זייערע אָפגעטער, זיי זאָלן טראָגן זייער זינד; 11. און זיי זאָלן זיין משרתים אין מיין הייליק־טום, געשטעלטע ביי די טויערן פון הויז, און משרתים פון דעם הויז; זיי זאָלן שעכטן דאָס בראַנדאָפּפער און דעם שלאַכטאָפּפער פאַרן פּאָלק, און זיי זאָלן שטיין פאַר זיי, זיי צו באַדינען. 12. ווייל זיי פלעגן זיי באַדינען פאַר זייערע אָפ־געטער, און פלעגן זיין דעם הויז פון ישראל פאַר אַ שטרויכלונג צו זינד, דרום האָב איך אויפגעהויבן מיין האַנט וועגן זיי, זאָגט גאָט דער האַר, און זיי זאָלן טראָגן זייער זינד; 13. און זיי זאָלן נישט גענענען צו מיר צו טאָן כַּהַדְיִנְסֵט צו מיר, און צו גענענען צו אַלע מינע הייליקייטן, צו די הייליקסטע הייליקייטן; און זיי זאָלן טראָגן זייער שאַנד, און זייערע

אומוערדיקייטן וואָס זיי האָבן געטאָן. ¹¹ און איך וועל זי מאַכן פאַר היטער פון דער היטונג פון הויז, פאַר אַל זיין דינסט, און פאַר אַלץ וואָס דאַרף געטאָן ווערן אין אים. ¹² אָבער די פּהנים פון שבט לוי, די קינדער פון צדוק, וואָס האָבן געהיט די היטונג פון מיין הייליקטום, ווען די קינדער פון ישראל האָבן אוועקגעבלאָנדזשעט פון מיר, זיי זאָלן גענענען צו מיר, מיר צו דינען, און זיי זאָלן שטיין פאַר מיר, מקריב צו זיין צו מיר דאָס פעטס און דאָס בלוט, זאָגט גאָט דער האַר. ¹³ זיי זאָלן קומען אין מיין הייליקטום, און זיי זאָלן גענענען צו מיין טיש, מיר צו דינען, און זיי זאָלן היטן מיין היטונג. ¹⁴ און עס זאָל זיין, אַז זיי גייען אַרײַן אין די טויערן פון דעם אינע-ווייניקסטן הויף, זאָלן זיי אָנטאָן פלאַקסענע קליידער, און וואָל זאָל ניט אַרויפקומען אויף זיי, ווען זיי דינען אין די טויערן פון דעם אינעווייניקסטן הויף, אָדער אינעווייניק. ¹⁵ פלאַקסענע קאָפּדעקן זאָלן זיין אויף זייערע קעפּ, און לייענע הויזן זאָלן זיין אויף זייערע לענדן; זיי זאָלן זיך ניט אָנטרען מיט אַ שוויציקער זאָך. ¹⁶ און אַז זיי גייען אַרויס אין דעם אויסנווייניקסטן הויף—אין דעם אויסנו-ווייניקסטן הויף צום פּאַלק, זאָלן זיי אויסטאָן זייערע קליידער וואָס זיי דינען אין זיי, און זיי אוועקלייגן אין די הייליקע קאַמערן, און אָנטאָן אַנדערע קליידער, כדי זיי זאָלן ניט מאַכן הייליק דאָס פּאַלק מיט זייערע קליידער. ¹⁷ און זייער קאָפּ זאָלן זיי ניט גאָלן, און לאַנגע האַר זאָלן זיי ניט פאַרלאָזן; צוויקן זאָלן זיי אַרומצוויקן זייערע קעפּ. ¹⁸ און וויין זאָל קיין פּהן ניט טרינקען, ווען זיי גייען אַרײַן אין דעם אינעווייניקסטן הויף. ¹⁹ און אַן אַלמנה און אַ גרושה זאָלן זיי זיך ניט נעמען פאַר ווייבער, גאָר בלויז יונגפרויען פון דעם זאַמען פון דעם הויז פון ישראל; אָבער די אַלמנה וואָס איז אַן אַלמנה פון אַ פּהן, מעגן זיי נעמען. ²⁰ און זיי זאָלן מיין פּאַלק לערנען צווישן הייליקן און אומהייליקן, און זיי מאַכן וויסן צווישן ריינעם און אומריינעם. ²¹ און ביי אַ שטרייטזאַך זאָלן זיי שטיין צו משפטן; מיט מיינע משפּטים זאָלן זיי אים משפטן; און מיינע דינים און מיינע געזעצן אין אַלע מיינע יום־טובים זאָלן זיי היטן, און מיינע שבתים זאָלן זיי האַלטן הייליק. ²² און צו אַ טויטן מענטשן זאָל ער ניט צווייגן צו ווערן אומריין; גאָר בלויז אַן אַ פּאַטער, און אַן אַ מוטער, און אַן אַ זון, און אַן אַ טאָכטער, אַן אַ ברודער, און אַן אַ שוועסטער וואָס האָט גאָט גאָר ניט געהאַט קיין מאַן, מעגן זיי זיך פאַראומרייניקן. ²³ און נאָך זיין רייניקונג זאָל מען אים ציילן זיבן טעג. ²⁴ און אין דעם טאָג וואָס ער קומט אין הייליקטום, אין דעם אינעווייניקסטן הויף, צו דינען אין הייליקטום, זאָל ער מקריב זיין זיין וינדאָפּפער, זאָגט גאָט דער האַר. ²⁵ און דאָס זאָל זיי זיין פאַר אַ נחלה; איך בין זייער נחלה; און קיין אייגנטום זאָלט איר זיי ניט געבן אין ישראל; איך בין זייער אייגנטום. ²⁶ דאָס שפּייזאָפּפער, און דאָס וינדאָפּפער,

וְתֹעֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר עָשׂוּ: וְנָתַתִּי אוֹתָם שְׁמִרַי מִשְׁמֶרֶת הַבַּיִת לְכָל עֲבֹדָתוֹ וּלְכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בּוֹ: וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּנֵי צְדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִקְדָּשִׁי בְּתַעֲוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעַל־יְהִי הֵמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי לְשִׁרְתָּנִי וְעִמְדוּ לִפְנֵי לְהַקְרִיב לִי תִלְבָּב תָּם נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה: הֵמָּה יָבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי וְהֵמָּה יִקְרְבוּ אֶל־שַׁלְּטָנִי לְשִׁרְתָּנִי וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶתִי: וְהָיָה כִּבְבוֹאָם אֶל־שַׁעֲרֵי הַחֲצֵר הַפְּנִימִית בְּגָדֵי פִשְׁתִּים יִלְבְּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צִמְרֵ בְשָׂרָתָם בְּשַׁעֲרֵי הַחֲצֵר הַפְּנִימִית וּבַיְתָהּ: פֶּאֶרִי פִשְׁתִּים יְהִיוּ עַל־רֵאשֵׁי וּמְכַנְסֵי פִשְׁתִּים יְהִיוּ עַל־מַתְּנִיחֵם לֹא יַחֲבֹדוּ בְּיָנֵעַ: וּבְצִאתָם אֶל־הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הָעָם יִפְשְׁטוּ אֶת־בְּגָדֵיהֶם אֲשֶׁר־הֵמָּה מִשְׁרָתָם לָם וְהִנְדוּ אוֹתָם בְּלִשְׁכַת הַקֹּדֶשׁ וּלְבָשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְלֹא יִקְדְּשׁוּ אֶת־הָעָם בְּבְגָדֵיהֶם: וְרֵאשֵׁי לֹא יִגְלַחוּ וּפְרַע לֹא יִשְׁלַחוּ כִּסּוּם יִכְסֻמוּ אֶת־רֵאשֵׁיהֶם: וְיִזְוּ לֹא־יִשְׁתַּוּ כְּלַפְהֵן כִּבְבוֹאָם אֶל־הַחֲצֵר הַפְּנִימִית: וְאֶלְמְנָה וְגִרּוּשָׁה לֹא־יִקְחוּ לָהֶם לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלַת מִזְרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל וְהָאֶלְמָנָה אֲשֶׁר־הָיְתָה אֶלְמָנָה מִכֶּהֶן יִקְחוּ: וְאֶת־עַמִּי יִזְרוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחָל וּבִין־טָמֵא לְטָהוֹר יוֹדִיעִם: וְעַל־דְּרִיב הֵמָּה יַעֲמְדוּ לִשְׁפֹט בְּמִשְׁפָּטֵי וּשְׁפָטֵי וְאֶת־תּוֹרָתִי וְאֶת־חֻקֹּתַי בְּכָל־מוֹעֲדֵי שְׁמִרָתִי וְאֶת־שִׁבְתוֹתַי יִקְדְּשׁוּ: וְאֶל־מִת אָדָם לֹא יָבֹאוּ לְטָמְאָה כִּי אִם־לְאָב וּלְאָם וּלְבֶן וּלְבַת לְאָח וּלְאָחוֹת אֲשֶׁר־לֹא־הָיוּתָה לְאִישׁ יִמָּאוּ: וְאֲחֵרֵי טְהַרְתּוּ שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ־לּוֹ: וּבַיּוֹם בָּאוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ אֶל־הַחֲצֵר הַפְּנִימִית לְשִׁרְתַּי בְּקֹדֶשׁ יִקְרִיב חֲטָאתָו נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה: וְהָיוּתָה לָהֶם לְנַחֲלָה אֲנִי נַחֲלָתָם וְאַחֲרָי לֹא־תִתְּנֵנוּ לָהֶם כִּי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי אַחֲזָתָם: הַמְּנַחֵה וְחֲטָאתָו

טו' ד' נחלתו ק"ו יס' ס' פ' יס' כ"ה' פ' יס' יס' א

זיי ניט פאַרלאָזן; צוויקן זאָלן זיי אַרומצוויקן זייערע קעפּ. ¹⁸ און וויין זאָל קיין פּהן ניט טרינקען, ווען זיי גייען אַרײַן אין דעם אינעווייניקסטן הויף. ¹⁹ און אַן אַלמנה און אַ גרושה זאָלן זיי זיך ניט נעמען פאַר ווייבער, גאָר בלויז יונגפרויען פון דעם זאַמען פון דעם הויז פון ישראל; אָבער די אַלמנה וואָס איז אַן אַלמנה פון אַ פּהן, מעגן זיי נעמען. ²⁰ און זיי זאָלן מיין פּאַלק לערנען צווישן הייליקן און אומהייליקן, און זיי מאַכן וויסן צווישן ריינעם און אומריינעם. ²¹ און ביי אַ שטרייטזאַך זאָלן זיי שטיין צו משפטן; מיט מיינע משפּטים זאָלן זיי אים משפטן; און מיינע דינים און מיינע געזעצן אין אַלע מיינע יום־טובים זאָלן זיי היטן, און מיינע שבתים זאָלן זיי האַלטן הייליק. ²² און צו אַ טויטן מענטשן זאָל ער ניט צווייגן צו ווערן אומריין; גאָר בלויז אַן אַ פּאַטער, און אַן אַ מוטער, און אַן אַ זון, און אַן אַ טאָכטער, אַן אַ ברודער, און אַן אַ שוועסטער וואָס האָט גאָט גאָר ניט געהאַט קיין מאַן, מעגן זיי זיך פאַראומרייניקן. ²³ און נאָך זיין רייניקונג זאָל מען אים ציילן זיבן טעג. ²⁴ און אין דעם טאָג וואָס ער קומט אין הייליקטום, אין דעם אינעווייניקסטן הויף, צו דינען אין הייליקטום, זאָל ער מקריב זיין זיין וינדאָפּפער, זאָגט גאָט דער האַר. ²⁵ און דאָס זאָל זיי זיין פאַר אַ נחלה; איך בין זייער נחלה; און קיין אייגנטום זאָלט איר זיי ניט געבן אין ישראל; איך בין זייער אייגנטום. ²⁶ דאָס שפּייזאָפּפער, און דאָס וינדאָפּפער,

און דאָס שולדאָפּפּער, דאָס זאָלן זיי עסן; און איטלעכער
 חרם אין ישראל זאָל געהערן צו זיי. ⁸⁰ און דאָס ערשטע
 פון אַלע ערשטצייטיקע פון אַלץ, און איטלעכע אָפּשיידונג
 פון וואָס עס איז, פון אַלע אַייערע אָפּשיידונגען, זאָל
 געהערן צו די פּהנים; אויך דאָס ערשטע פון אַייערע טייר
 מולטערס זאָלט איר געבן צום פּהן, כדי צו מאַכן רוען אַ
 ברכה אויף דיין הויז. ⁸¹ קיין געפּאַלנס און פּאַרצוקטס
 פון עופות און פון בהמות זאָלן די פּהנים ניט עסן.

מה

¹ און אַז איר וואָרפט אויס דאָס לאַנד פּאַר אַ
 נחלה, זאָלט איר אָפּשיידן אַן אָפּשיידונג פון דעם
 לאַנד, הייליק צו גאָט; די לענג פינף און צוואַנציק טויזנט
 נשטאַנגען די לענג, און די ברייט צען טויזנט; דאָס זאָל
 זיין הייליק אין דעם גאַנצן געמאַרק רונד אַרום. ² פון
 דעם זאָל זיין פּאַר דעם הייליקטום פינף הונדערט אויף
 פינף הונדערט, פירעקעדיק פון אַלע זייטן; און פּופּציק
 אַיילן אַ פרייער פּלאַץ דערצו רונד אַרום. ³ און פון דער-
 דאָויקער מאָס-פינף און צוואַנציק טויזנט די לענג, און
 צען טויזנט די ברייט-זאָלסטו אָפּמעסטן, אַז דרינען זאָל
 זיין דאָס הייליקטום, די הייליקסטע הייליקייט. ⁴ הייליק
 פון דעם לאַנד איז דאָס; פּאַר די פּהנים, די באַדינער פון

הייליקטום, וואָס גענענען צו דינען גאָט, זאָל עס זיין; און עס זאָל זיי זיין אַן אָרט פּאַר הייער, און אַ הייליקער אָרט
 צום הייליקטום. ⁵ און פינף און צוואַנציק טויזנט די לענג, און צען טויזנט די ברייט, זאָל זיין פּאַר די לויים די
 באַדינער פון הויז, זיי צום אייגנטום, פּאַר צוואַנציק קאַמערן. ⁶ און דאָס אייגנטום פון דער שטאָט זאָלט איר
 מאַכן פינף טויזנט די ברייט, און די לענג פינף און צוואַנציק טויזנט, אַקעגן דער הייליקער אָפּשיידונג; פּאַר דעם גאַנצן
 הויז פון ישראל זאָל עס זיין. ⁷ און פּאַר דעם פירשט, פון דער זייט און פון יענער זייט פון דער הייליקער אָפּשיידונג,
 און פון דעם אייגנטום פון דער שטאָט, אַקעגן דער הייליקער אָפּשיידונג, און אַקעגן דעם אייגנטום פון דער שטאָט, פון
 מערבזייט צו מערב, און פון מזרחזייט צו מזרח, און אַ לענג אַזוי ווי איינער פון די חלקים, פון דעם מערב-געמאַרק ביז
 דעם מזרח-געמאַרק ⁸ פון דעם לאַנד; דאָס זאָל אים זיין צום אייגנטום אין ישראל; און מינע פירשטן זאָלן מער ניט
 קרייודען מיין פּאַלק, נייערט דאָס לאַנד זאָל מען געבן צו דעם הויז פון ישראל, לויט זייערע שבטים.

⁹ אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: גענוג אייך, איר פירשטן פון ישראל! אומרעכט און רויב טוט אָפּ, רעכט און
 גערעכטיקייט טוט, נעמט אַראָפּ פון מיין פּאַלק אַייערע רדיפות, זאָגט גאָט דער האַר. ¹⁰ ריכטיקע וואַגשאַלן, און אַ

וְהָאֵשׁ הָמָּה יֶאֱכְלוּם וְכִלְתָּרֵם בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יְהוָה:
 וְרֵאשִׁית כָּל-בְּכוֹרֵי כָל וְכִלְתָּרוֹמֹת כָּל מִפְּלֵ תְרוֹמֹתֵיכֶם ל
 לַפְּהִינִים יְהוָה וְרֵאשִׁית עֲרִיסוֹתֵיכֶם תִּתְּנֶנּוּ לַפְּהִינִים
 בְּרִכָּה אֶל-בֵּיתְךָ: כָּל-נִבְלָה וְטִרְפָּה מִדְּהִשּׁוֹף וּמִן לֹא
 הַבְּהֵמָה לֹא יֶאֱכְלוּ הַפְּהִינִים:

מה

וּבַהֲפִילְכֶם אֶת-הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה תְרִימוּ תְרוֹמָה לַיהוָה וְ
 קָדֵשׁ מִדְּהָרָץ אֶרֶץ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אַרְבֵּי וָרֹחַב
 עֶשְׂרֵה אֶלֶף קָדֵשׁ-הוּא כְּכֹל-נִבְלָה סָבִיב: יְהוָה מִזֶּה ב
 אֶל-הַקָּדֵשׁ חֲמֵשׁ מֵאוֹת בַּחֲמֵשׁ מֵאוֹת מִדְּבַע סָבִיב
 חֲמִשִּׁים אֲמָה מִגֵּרֶשׁ לוֹ סָבִיב: וּמִדְּהַמְדָּה הַזֹּאת תְּמוֹד י
 אֶרֶץ חֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וָרֹחַב עֶשְׂרֵת אֲלָפִים וּבְדִיהוּהָ
 הַמִּקְדָּשׁ קָדֵשׁ קְדָשִׁים: קָדֵשׁ מִדְּהָרָץ הוּא לַפְּהִינִים ד
 מִשְׁרָתִי הַמִּקְדָּשׁ יְהוָה הַקְּרָבִים לְשֵׁרֶת אֶת-יְהוָה וְהָיָה
 לָהֶם מְקוֹם לְבָתִּים וּמִקְדָּשׁ לְמִקְדָּשׁ: חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים ה
 אֶלֶף אֶרֶץ וְעֶשְׂרֵת אֲלָפִים רֹחַב יְהוָה לְלוֹיִם מִשְׁרָתִי
 הַבֵּית לָהֶם לְאַהֲוָה עֶשְׂרִים לְשֵׁבֶת: וְאַחֲזֵת הָעִיר תִּתְּנֶנּוּ י
 חֲמִשֵּׁת אֲלָפִים רֹחַב וְאֶרֶץ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף לְעַמַּת
 תְּרוֹמַת הַקָּדֵשׁ לְכֹל-בֵּית יִשְׂרָאֵל יְהוָה: וּלְנָשִׂיא מִזֶּה ו
 וּמִזֶּה לְתְרוֹמַת הַקָּדֵשׁ וְלְאַחֲזֵת הָעִיר אֶל-פְּנֵי תְרוֹמַת
 הַקָּדֵשׁ וְאֶל-פְּנֵי אַחֲזֵת הָעִיר מִפָּאֵת יָם יָמָה וּמִפָּאֵת
 קְדָמָה קְדִימָה וְאֶרֶץ לְעַמֹּת אַחַד הַחֲלָקִים מִגֹּבֹל ים
 אֶל-גֹּבֹל קְדִימָה: לְאָרֶץ יְהוּדָה לְאַחֲזֵה בְּיִשְׂרָאֵל וְלֹא ה
 יִזְנוּ עוֹד נְשִׂיאִי אֶת-עַמִּי וְהָאָרֶץ יִתְּנֶנּוּ לְבֵית-יִשְׂרָאֵל
 לְשִׁבְטֵיהֶם: כֹּה-אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה רִבִּילְכֶם נְשִׂיאִי ט
 יִשְׂרָאֵל חָמֵס וְשׂוֹל הַסִּירוּ וּמִשְׁפָּט וְצִדְקָה עֲשׂוּ הַרִימוּ
 נְרָשְׁתֵיכֶם מֵעַל עַמִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: מֵאוֹנֵי-צִדְקָה וְאִפְתֹּר

ס, ל, ש, ס, ה, ג, חמשה קפי ה' ויהי קי

ריכטיקע אײַפה, און א ריכטיקע בת, זאָל בײַ אײך זײן.
 11 אַן אײַפה און א בת זאָל זײן אין מאָס: א בת זאָל האַלטן
 אַ צענטל פון אַ חוּמֶר, און אַן אײַפה אַ צענטל פון אַ חוּמֶר;
 לױטן חוּמֶר זאָל זײן זײער מאָס. 12 און דער שְׁקָל זאָל זײן
 צוואַנציק גֵרָה; צוואַנציק שְׁקָל, פּינף און צוואַנציק שְׁקָל,
 צען, און פּינף שְׁקָל, זאָל אײך זײן די מִנֵּה.

13 דאָס איז די אָפּשײַדונג וואָס איר זאָלט אָפּשײַדן:
 אַ זעקסטל אײַפה פון אַ חוּמֶר ווײַץ, און אַ זעקסטל אײַפה
 זאָלט איר געבן פון אַ חוּמֶר גערשטן. 14 און דער דײַן פון
 אײל-אײל איז אויפן בת-איז אַ צענטל בת פון אַ כּוֹר,
 וואָס איז צען בת-אַ חוּמֶר; וואָרום צען בת איז אַ חוּמֶר.
 15 און אײן לאָס פון די שאָף פאַר צוויי הונדערט, פון די
 לאַנקעס פון ישראל; פאַר שפּײַזאָפּפער, און פאַר בראַנד-
 אָפּפער, און פאַר פּרידאָפּפער, מכּפּר צו זײן אויף זײ,
 זאָגט גאָט דער האַר.

16 דאָס גאַנצע פּאָלק פון לאַנד זאָל געבן דידאָזיקע
 אָפּשײַדונג צו דעם פּירשט אין ישראל. 17 און אויך דעם
 פּירשט זאָלן זײן די בראַנדאָפּפער, און דאָס שפּײַזאָפּפער,
 און דאָס גיסאָפּפער, אין די יום־טובֿים, און אום ראש־

18 צֶדֶק ובתי־צדק יהוה לכם: האיפה והבת תבן אהל יהוה
 לשאת מעשר החמר הבת ועשירת החמר האיפה אל
 19 החמר יהיה מתבנתו: והשקל עשירים גרה עשירים
 שקלים חמשה ועשרים שקלים עשרה וחמשה שקל
 20 המנה יהיה לכם: זאת התרומה אשר תרמו ששית
 האיפה מחמר החטים וששיתם האיפה מחמר השערים:
 21 והק השמן הבת השמן מעשר הבת מן־הכֹּהֵן עשרת
 22 הבתים חמר קרע־עשרת הבתים חמר: ושהאחת מן־
 הצאן מן־המאתים ממשקה ישראל למנחה ולעולה
 23 ולשלמים לכפר עליהם נאם אדני יהוה: כל העם
 24 הארץ יהיו אלה־התרומה הנאת לנשיא בישראל: ועל־
 הנשיא יהיה העולות והמנחה והנסך בחגים ובחֻדְשֵׁים
 ובשבתות בכל־מועדי בית ישראל הוא־יעשה את־
 25 החטאת ואת־המנחה ואת־העולה ואת־השלמים לכפר
 26 בעד בית־ישראל: כה־אמר אדני יהוה בראשון
 באחד לחודש תקח תקח פֶּרֶךְ־בְּכָר תמים וחטאת את־
 27 המקדש: ולקח הכהן מדם החטאת ונתן אל־מוֹזוֹת
 הבית ואל־אַרְבַּע פנות העזרה למזבח ועל־מוֹזוֹת שַׁעַר
 28 החצר הפנימית: וכן תעשה בשבעה בחודש מאיש
 29 שנה ומפתי וכפרתם את־הבית: בראשון באַרְבַּעַה
 30 עשר יום לחודש יהיה לכם הפסח חג שבועות ימים
 31 מצות יאכל: ועשה הנשיא ביום הוא בעדו ובעד כל־
 32 עם הארץ פר חטאת: ושבעת ימיה־חג יעשה עולה
 33 ליהוה שבעת פָּרִים ושבעת אילים תמים ליום שבעת
 34 תמים וחטאת שעיר עינים ליום: ומנחה אִיפֶה לֶפֶר
 35 ואִיפֶה לְאֵיל יעשה ושמן הין לאִיפֶה: בשביעי בחמשה־

מז' הסטת מרשת החוש והספרים מזהלן סה אמר ארז

חודש, און אין די שבתים, אין אלע פּײַערטעג פון דעם הויז פון ישראל; ער זאָל מאַכן דאָס זינדאָפּפער, און דאָס
 שפּײַזאָפּפער, און דאָס בראַנדאָפּפער, און דאָס פּרידאָפּפער, מכּפּר צו זײן פאַר דעם הויז פון ישראל.

18 אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: אין ערשטן חודש, אין ערשטן טאָג פון חודש, זאָלסטו נעמען אַ יונגן אָקס אָן
 אַ פעלער, און זאָלסט רײניקן דאָס הײליקטום. 19 און דער כּהֵן זאָל נעמען פון דעם בלוט פון זינדאָפּפער, און
 אַרויפּטאָן אויף דעם בײַשטידל פון דעם הויז, און אויף די פּיר ווינקלען פון דעם אָפּשפּרונג פון מזבח, און אויף
 דעם בײַשטידל פון דעם טויער פון דעם אינעווייניקסטן הויף. 20 און אזוי זאָלסטו טאָן אין זיבעטן טאָג פון חודש, פון
 וועגן אַיטלעכן וואָס פאַרזעט, און פון וועגן דעם וואָס טוט אויס נאַרישקײַט; אזוי זאָלט איר מכּפּר זײן אויפן הויז. 21 אין
 ערשטן חודש, אין פּערצנטן טאָג פון חודש, זאָל זײן בײַ אײך פּסח, אַ יום־טובֿ זיבן טעג; מצות זאָל געגעסן ווערן. 22 און
 דער פּירשט זאָל מאַכן אין יענעם טאָג פאַר זיך און פאַר דעם גאַנצן פּאָלק פון לאַנד אַן אָקס אַ זינדאָפּפער. 23 און די
 זיבן טעג פון יום־טובֿ זאָל ער מאַכן אַ בראַנדאָפּפער צו גאָט, זיבן אָקסן און זיבן ווידערס, אַן אַ פעלער, אַ טאָג-די-
 זיבן טעג; און אַ צײַגנבאַק אַ זינדאָפּפער אַ טאָג. 24 און אַ שפּײַזאָפּפער זאָל ער־מאַכן, אַן אײַפה צו אַן אָקס, און אַן
 אײַפה צו אַ ווידער, און אײל אַ הין צו אַן אײַפה. 25 אין זיבעטן חודש, אין פּופּצנטן טאָג פון חודש, אום יום־טובֿ,

זאל ער מאַכן אזוי ווי דידאָזיקע, די זיבן טעג; אזוי דאָס זינדאָפּפּער, אזוי דאָס בראַנדאָפּפּער, און אזוי דאָס שפּיזאָפּפּער, און אזוי דאָס אייל.

מו ¹ אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: דער טויער פון דעם אינעוועניקסטן הויף וואָס איז געקערט צו מזרח, זאל זיין פאַרשלאָסן די זעקס אַרבעטטעג, נאָר אין טאָג פון שבת זאל עס געעפנט ווערן, און אין טאָג פון ראַשחודש זאל ער געעפנט ווערן. ² און דער פירשט זאל אַרײַנגיין דורכן פירהויז פון טויער פון דרויסן, און זאל שטיין בײַ דעם בײַשטידל פון טויער, און די כּהנים זאלן מאַכן זיין בראַנדאָפּפּער, און זיין פרידאָפּפּער, און ער זאל זיך בוקן אויף דעם שוועל פון טויער, און אַרױסגיין; אָבער דער טויער זאל ניט פאַרשלאָסן ווערן ביזן אָונט. ³ און דאָס פּאָלק פון לאַנד זאל זיך בוקן פאַר גאָט אין אַײַנגאַנג פון יענעם טויער, אין די שבתים, און אום ראַש חודש. ⁴ און דאָס בראַנדאָפּפּער וואָס דער פירשט זאל מקריב זיין צו גאָט אין טאָג פון שבת, איז זיבן שעפּסן אָן אַ פעלער, און אַ ווידער אָן אַ פעלער; ⁵ און אַ שפּייד אָפּפּער אָן אַיפּה צו אַ ווידער, און צו די שעפּסן אַ שפּייד אָפּפּער לויט דער גאָב פון זיין האַנט; און אייל אַ הין צו אַן אַיפּה. ⁶ און אין טאָג פון ראַשחודש: אַ זינגער אָקס אָן אַ פעלער, און זעקס שעפּסן, און אַ ווידער; אָן אַ פעלער זאלן זיי זיין. ⁷ און אַן אַיפּה צו דעם אָקס, און אַן אַיפּה צו דעם ווידער, זאל ער מאַכן אַ שפּיזאָפּפּער, און צו די שעפּסן אזוי ווי זיין האַנט פאַרמאַנט; און אייל אַ הין צו אַן אַיפּה. ⁸ און אַז דער פירשט קומט, זאל ער אַרײַנגיין דורכן פירהויז פון טויער און דורך אים זאל ער אַרױסגיין. ⁹ אָבער אַז דאָס פּאָלק פון לאַנד קומט פאַר וואָס גייט אַרײַן דורכן פּאָר וואָס גייט אַרײַן דורכן צפּוךטויער זיך צו בוקן, אַרױסגיין דורכן דרוםטויער, און דער ער איז דורך אים אַרײַנגעזאָגן, נאָר אַנטקעגן זיך זאל ער אַרױסגיין. ¹⁰ און דער פירשט זאל זיין צווישן זיי: ווען זיי גייען אַרײַן, זאל ער אַרײַנגיין, און ווען זיי גייען אַרויס, זאלן זיי אַרױסגיין אין איינעם. ¹¹ און אין די יום־טובים און אין די פּײַערטעג זאל דאָס שפּיזאָפּפּער זיין אַן אַיפּה צו אַן אָקס, און אַן אַיפּה צו אַ ווידער, און צו די שעפּסן לויט דער גאָב פון זיין האַנט; און אייל אַ הין צו אַן אַיפּה.

עֲשֹׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּחֹג יַעֲשֶׂה כָּאֵלֶּה שִׁבְעַת הַיָּמִים כַּחֲמַת פְּעֻלָּה וּבְמִנְחָה וּבִשְׂמֵן:

מו

כַּהֲדָמַר אֲדַע יְהוָה שְׁעַר הַחֹצֵר הַפְּנִימִית הַפְּנִי קָדִים א יְהוָה סָגֹר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִפְתַּח וּבַיּוֹם הַחֹדֶשׁ יִפְתַּח: וְכֹא הַנְּשִׂיא דְרָדְךָ אוֹלָם הַשְּׁעַר מִהוּיָן וְעִמְדָּ ב על־מִזְוֹת הַשְּׁעַר וְעָשׂוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־עוֹלֹתוֹ וְאֶת־שְׁלָמוֹ וְהִשְׁתַּחֲוֶה עַל־מִסְפַּת הַשְּׁעַר וַיֵּצֵא הַשְּׁעַר לְאַיִסְנָר עַד־ הַעֲרָב: וְהִשְׁתַּחֲוֶה עַם־הָאָרֶץ פֶּתַח הַשְּׁעַר הַזֶּה בַּשְּׁבֻתוֹת י וּבַחֲדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָה: וְהִנְעִלָה אֲשֶׁר־יִקְרָב הַנְּשִׂיא לַיהוָה י בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תַעֲשֶׂה כְּבָשִׂים תְּמִימִם וְאֵיל תְּמִימִם: וּמִנְחָה י אֵיפָה לְאֵיל וּלְכִבְשִׂים מִנְחָה מִתַּת יְדוֹ וְשִׂמֵן הֵן לְאֵיפָה: וּבַיּוֹם הַחֹדֶשׁ פֶּר כַּדְּבָקָר תְּמִימִם וְשֵׁשֶׁת כְּבָשִׂים וְאֵיל י תְּמִימִם יְהוּ: וְאֵיפָה לֶפֶר וְאֵיפָה לְאֵיל יַעֲשֶׂה מִנְחָה י וּלְכִבְשִׂים כַּאֲשֶׁר תִּשְׁנֶה יְדוֹ וְשִׂמֵן הֵן לְאֵיפָה: וּבְכֹא י ב הַנְּשִׂיא דְרָדְךָ אוֹלָם הַשְּׁעַר יִבֹּא וּבְדָרְכּוֹ יֵצֵא: וּבְכֹא עַם־ י ב הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה בַּמּוֹעֲדִים הַבֹּא דְרָדְךָ שְׁעַר צִפּוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא דְרָדְךָ־שְׁעַר נֹגֵב וְהַבֹּא דְרָדְךָ־שְׁעַר נֹגֵב יֵצֵא דְרָדְךָ־שְׁעַר צִפּוֹנָה לֹא יָשׁוּב דְרָדְךָ הַשְּׁעַר אֲשֶׁר־בֹּא בּוֹ כִּי נִכְחוּ יֵצֵאוּ: וְהַנְּשִׂיא בְּתוֹכָם בְּכֹאֵם יִבֹּא וּבְצִאתָם יֵצֵאוּ: י וּבַחֲנִים וּבְמוֹעֲדִים תִּהְיֶה הַמִּנְחָה אֵיפָה לֶפֶר וְאֵיפָה לְאֵיל י א וּלְכִבְשִׂים מִתַּת יְדוֹ וְשִׂמֵן הֵן לְאֵיפָה: וּכְרִיעֵשָׂה הַנְּשִׂיא י ב נְדָכָה עוֹלָה אוֹשְׁלָמִים נְדָכָה לַיהוָה וּפֶתַח לוֹ אֶת־הַשְּׁעַר הַפְּנִי קָדִים וְעָשׂוּ אֶת־עוֹלֹתוֹ וְאֶת־שְׁלָמוֹ כַּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיֵּצֵא וְסָגַר אֶת־הַשְּׁעַר אַחֲרֵי צִאתוֹ: וּכְבֹשׂ י ב כְּדִשְׁנָתוֹ תְּמִיִם תַּעֲשֶׂה עוֹלָה לַיּוֹם לַיהוָה בְּכַקָּר בְּכַקָּר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: וּמִנְחָה תַעֲשֶׂה עָלָיו בְּכַקָּר בְּכַקָּר שְׁשִׁוֹת י ד

ט' יא ק"י י' כ"ד יא טו

¹² און אַז דער פירשט וועט מאַכן אַ פּרײַויליקן קרבן, אַ בראַנדאָפּפּער, אָדער אַ פרידאָפּפּער, אַ פּרײַויליקן קרבן צו גאָט, זאל מען עפענען פאַר אים דעם טויער וואָס איז געקערט צו מזרח, און ער זאל מאַכן זיין בראַנדאָפּפּער און זיין פרידאָפּפּער, אזוי ווי ער מאַכט אין טאָג פון שבת, און אַרױסגיין; און מע זאל פאַרשליסן דעם טויער נאָך זיין אַרױסגיין.

¹³ און אַ שעפּס אַ יאַריקן אָן אַ פעלער זאלסטו מאַכן אַ בראַנדאָפּפּער איטלעכן טאָג צו גאָט; פּרימאַרגן אין פּרימאַרגן זאלסטו עס מאַכן. ¹⁴ און אַ שפּיזאָפּפּער זאלסטו מאַכן צו אים פּרימאַרגן אין פּרימאַרגן, אַ זעקסטל פון אַן

איפה, און אײל א דריטל הין צו באשפּריצן דאָס זעמל-מעל, אַ שפּײַזאָפּפּער צו גאָט; אײַביקע געזעצן אויף תּמיד. ¹⁶ זײ זאָלן מאַכן דעם שעפּט, און דאָס שפּײַזאָפּפּער, און דאָס אײל, פּרימאַרגן אין פּרימאַרגן, אַ שטענדיק בראַנד-אַפּפּער.

¹⁶ אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: אַז דער פּירשט וועט געבן עמיצן פּון זײנע זין אַ מתנה, איז דאָס זײן נחלה, זאָל עס בלײַבן בײַ זײנע זין; דאָס איז זײער אײגנטום פאַר אַ נחלה. ¹⁷ אָבער אַז ער וועט געבן אַ מתנה פּון זײן נחלה צו אײנעם פּון זײנע קנעכט, זאָל עס צו אים געהערן ביז דעם יאָר פּון פּרײלאָזונג, און זיך אומקערן צום פּירשט; בלויז וואָס ער גיט פאַר אַ נחלה צו זײנע זין, זאָל בלײַבן בײַ זײ. ¹⁸ און דער פּירשט זאָל ניט נעמען פּון דעם פּאָלקס נחלה, זײ צו קריוודען פּון זײער אײגנטום; פּון זײן אײגנטום זאָל ער געבן אַ נחלה צו זײנע זין; כּדי מײן פּאָלק זאָל ניט צעשפּרײט ווערן אײטלעכער פּון זײן אײגנטום.

¹⁹ און ער האָט מיך געבראַכט דורך דעם אײגנאַנג וואָס בײן זײט טויער צו די הײליקע קאַמערן פאַר די פּהנים, וואָס זײנען געווען געקערט צו צפּון, ערשט דאָרטן איז געווען אַן אָרט אין ווינקל צו מערב. ²⁰ און ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָס איז דער אָרט וואָס די פּהנים זאָלן דאָרטן קאָכן דאָס שולדאַפּפּער און דאָס זינדאַפּפּער, וווּ זײ זאָלן באַקן דאָס שפּײַזאָפּפּער, כּדי ניט אַרויסצו טראָגן אין דעם אויסנווייניקסטן הויף, צו מאַכן הײליק דאָס פּאָלק.

הַאִיפָה וְשֵׁמֶן שְׁלִישִׁית הֵהָךְ לָרֶם אֶת־הַסֶּלֶת מִנְחָה לַיהוָה; חֲקוֹת עוֹלָם תִּמְיֹד: וְעָשׂוּ אֶת־הַכֶּבֶשׂ וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַשֶּׁמֶן בְּבִקְרָה בְּבִקְרָה עוֹלֶת תִּמְיֹד: כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כִּרְיֹמֶן הַנְּשִׂיאַ מִתְּנָה לְאִישׁ מִבְּנֵי נַחֲלָתוֹ הִיא לְבְנָיו תְּהִיָה אַחֲרֵיהֶם הִיא בְּנַחֲלָה: וְכִרְיֹמֶן מִתְּנָה מִנְחָלָתוֹ לְאַחֲרֵי מַעֲבָדָיו וְהוֹתָה לִּי עַד־שְׁנַת הַדְּרֹדֹר וְשָׁבַת לְנִשְׂיָא אֲדָם נַחֲלָתוֹ בְּנֵי לָרֶם תְּהִיָה: וְלֹא־יִלָּח הַנְּשִׂיאַ מִנְחָלָת הַעָם לְהוֹנְתָם מֵאַחֲרֵיהֶם מֵאַחֲרֵיהֶם יִנְחַל אֶת־בְּנָיו לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יַפְצִי עַמִּי אִישׁ מֵאַחֲרָיו: וַיִּבְיֹאֲנִי בְּמִבּוֹא־אֲשֶׁר עַל־כַּתֵּף הַשַּׁעַר אֶל־הַלְּשׁוֹבוֹת הַקִּדְשׁ אֶל־הַפְּתִיחַ הַפְּנוּת צְפוֹנָה וְהִנֵּה־שָׁם מְכוּס בִּירְכַתָּם יְמִינִי: וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה הַמְּכוּס אֲשֶׁר יִבְשְׁלוּ־שָׁם הַפְּתִיחַ אֶת־הָאֲשָׁם וְאֶת־הַחֲמָאָת אֲשֶׁר יֵאָפוּ אֶת־הַמִּנְחָה לְבִלְתִּי הוֹצִיא אֶל־הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה לְקִדְשׁ אֶת־הָעָם: וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל־הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה וַיַּעֲבִרֵנִי אֶל־אַרְבַּעַת מְקוֹצֵי הַחֲצֵר וְהִנֵּה חֲצֵר בְּמִקְצֵעַ הַחֲצֵר הַחֲצֵר בְּמִקְצֵעַ הַחֲצֵר: בְּאַרְבַּעַת מְקוֹצֵי הַחֲצֵר הַחֲצֵר קְמָרוֹת אַרְבָּעִים אַרְבָּעִים וְשָׁלֹשִׁים רְחֹב מִדָּה אַחַת לְאַרְבַּעַתָּם מִהַקְּצֵאוֹת: וְטוֹר סָבִיב בָּהֶם סָבִיב לְאַרְבַּעַתָּם וּמִכְּשִׁלוֹת עָשׂוּ מִתַּחַת הַטְּוִרוֹת סָבִיב: וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה בֵּית הַמִּבְּשָׁלִים אֲשֶׁר יִבְשְׁלוּ־שָׁם מִשְׂרָתֵי הַבָּיִת אֶת־נֹבַח הָעָם:

מז

וַיִּשְׁבַּנִּי אֶל־פֶּתַח הַבַּיִת וְהִנֵּה־יָמִים יָצְאוּ מִתַּחַת מִפְתָּן הַבַּיִת קְדִימָה כִּרְפָנֵי הַבַּיִת קָדִים וְהַיָּמִים יָרְדִים מִתַּחַת מִכְתַּף הַבַּיִת הַיָּמִינִית מִנֶּגֶב לְמִזְבֵּחַ: וַיּוֹצִיאֵנִי הַרְדָּף־שַׁעַר צְפוֹנָה וַיִּסְבְּנִי הַרְדָּף חוּץ אֶל־שַׁעַר הַחוּץ הַרְדָּף הַפְּנוּת קָדִים וְהִנֵּה־יָמִים מִפְּתִיחַ הַיָּמִינִית: בְּצִאת־הָאִישׁ קָדִים וְכֵן בִּידֹו וַיִּמַּד אֵלַי בְּאֵמָה וַיַּעֲבִרֵנִי בְּמִים מִן אֶפְסָיִם:

מז טו יתש ק עיב לסררים יח עיב להסכנים
 יט מוכתם ק כב קדו עמי מו ג טל

²¹ און ער האָט מיך אַרויסגעפּירט אין דעם אויסנווייניקסטן הויף, און האָט מיך פאַרבייגעפּירט פאַרביי די פּיר ווינקלען פּון הויף, ערשט אַ הויף אין אַ ווינקל הויף, אַ הויף אין אַ ווינקל הויף. ²² און אין די פּיר ווינקלען פּון הויף זײנען געווען אײנגעשלאָסענע הויפּן, פּערציק די לענג, און דרייסיק די ברייט; אײן מאָס בײַ זײ פירן אין די ווינקלען. ²³ און אַ צײל [שטײנער] איז געווען רונד אַרום אין זײ, רונד אַרום בײַ זײ פירן, און קיכן געמאַכט אונטער די צײלן רונד אַרום. ²⁴ און ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָס איז די קאַכשטוב וואָס די באַדינער פּון הויז זאָלן דאָרטן קאָכן דאָס שלאַכט־אַפּפּער פּון פּאָלק.

מז

¹ און ער האָט מיך צוריקגעבראַכט צו דעם אײנגאַנג פּון הויז, ערשט וואָסער גייט אַרויס פּון אונטער דער שוועל פּון הויז, צו מזרח, וואָרום די פּאָדערווייט פּון הויז איז געווען צו מזרח; און דאָס וואָסער האָט אַראָפּגענידערט פּון אונטן, פּון דער רעכטער זײט פּון הויז, אין דרום פּון מזרח. ² און ער האָט מיך אַרויסגעפּירט דורכן צפּונטויער, און האָט מיך אַרויסגעפּירט דורך דרויסן, צו דעם אויסנווייניקסטן טויער, אויף דעם וועג וואָס איז געקערט צו מזרח; ערשט וואָסער פּליסט אַרויס פּון דער רעכטער זײט. ³ ווי דער מאַן איז אַרויסגעגאַנגען צו מזרח מיט אַ מעסטשנור אין זײן האַנט, אזוי האָט ער אָפּגעמאַסטן טויונט אײלן.

* זע ויקרא כה, 10.

און האָט מיך דורכגעפירט דורכן וואַסער-וואַסער ביז די קנעכלעך. ¹ און ער האָט אָפגעמאַסטן טויזנט, און האָט מיך דורכגעפירט דורכן וואַסער-וואַסער ביז די קני. און ער האָט אָפגעמאַסטן טויזנט, און האָט מיך דורכגעפירט דורך וואַסער ביז די לענדן. ² און ער האָט אָפגעמאַסטן טויזנט-אָ טייך וואַס איך האָב ניט געקענט אַריבערגיין, וואָרום דאָס וואַסער איז געווען הויך, אַ וואַסער צום שווימען, אַ טייך וואַס איך האָב ניט געקענט אַריבערגיין. ³ און ער האָט צו מיר געזאָגט: האָסטו געזען, מענטשניקנד? און ער האָט מיך געפירט, און האָט מיך געבראַכט צום ברעג פון טייך.

⁴ ווי איך בין צוריקגעקומען, ערשט ביים ברעג טייך זיינען פיל ביימער פון דער זייט און פון יענער זייט. ⁵ און ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָסדאָזיקע וואַסער גייט אַרויס צו דער מורחגענט, און וועט אַראָפנידערן אין דעם פלוין, און אַז עס וועט אַריין אין ים, אין דעם ים פון דומפיקע [וואַסער], וועט דאָס וואַסער געזונט ווערן. ⁶ און עס וועט זיין, יעטוועדער לעבעדיקע באַשעפעניש וואַס ער ווידמענט, וועט אָפּלעבן אומעטום וווּ די טייכן וועלן קומען, און פיש וועלן זיין זייער פיל, ווייל די דאָזיקע וואַסערן קומען אַהין, כדי עס זאָל געהיילט ווערן און אָפּלעבן אַלץ ווהין דער טייך וועט קומען. ⁷ און עס וועט זיין, פישערס וועלן שטיין ביי אים פון עיקנדי און ביז עיקעגליס; אויף אויסשפרייטן נעצן וועט עס זיין; פון אַלערליי מינים וועלן זיין זייערע פיש, אזוי ווי די פיש פון ים-הַגְדוֹל, זייער פיל. ⁸ אָבער זיינע זומפן און זיינע וואַסערגריבער וועלן ניט געזונט געמאַכט ווערן; פאַר זאַלץ זיינען זיי אָפגעגעבן. ⁹ און ביי דעם טייך וועלן אויסוואַקסן אויף זיין ברעג, פון דער זייט און פון יענער זייט, אַלערליי ביימער צום עסן; זייער בלאַט וועט ניט פאַר-וועלקט ווערן, און זייער פרוכט וועט ניט אויסגיין; אַלע חודש וועלן זיי צייטיקן, ווייל זייערע וואַסערן, זיי גייען אַרויס פון הייליקטום; און זייער פרוכט וועט זיין צום עסן, און זייער בלאַט פאַר אַ רפואה.

¹⁰ אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: דאָס איז דער געמאַרק, ווי איר זאָלט מאַכן אַרבען דאָס לאַנד צו די צוועלף שבטים פון ישראל, מיט צוויי חלקים פאַר יוסף. ¹¹ און איר זאָלט עס אַרבען איינער אזוי ווי דער אַנדערער, וואָרום איך האָב אויפגעהויבן מיין האַנט, עס צו געבן צו אייערע עלטערן; און דאָסדאָזיקע לאַנד זאָל אייך פאַלן פאַר אַ נחלה. ¹² און דאָס איז דער געמאַרק פון דעם לאַנד: אין צפוןזייט, פון ים-הַגְדוֹל דורך חתלון ביז מע קומט קיין צדד; ¹³ חמת, ברוקה, סברים וואַס צווישן דעם געמאַרק פון דעם געמאַרק פון חמת; חצרה-התיכון וואַס ביים געמאַרק פון חורן. ¹⁴ און דער געמאַרק פון ים אַהער זאָל זיין חצרה-צפון ביים געמאַרק פון דמשק, און אין צפון צו צפון איז דער געמאַרק פון חמת. דאָס איז די צפוןזייט. ¹⁵ און די מורחזייט זאָלט איר מעסטן צווישן חורן און דמשק און גלעד, און צווישן דעם לאַנד פון ישראל, ביים ירדן, פון דעם געמאַרק ביז דעם מורחיים. דאָס איז די מורחזייט. ¹⁶ און די דרוםזייט צו דרום איז פון תמר ביז די וואַסערן פון מריבות-קדש, ביז צום ים-הַגְדוֹל. דאָס

תמר אַלף תעברני במים מים ברכים ומד אַלף תעברני ד מי מתנים; ומד אַלף נחל אשר לא-אויכל לעבר כיראן ה המים מי שדו נחל אשר לא-יעבר: ואמר אלי הראית י כדאדם הולכני וישבני * שפת הנחל: בשוכני הגדה ו אַל-שפת הנחל עץ רב מאד מזה ומזה: ואמר אלי המים ח האלה ויצאים אלה-הגלילה הפדמונה וירדו על-העברה ו באו הנה אלה-הנה המוצאים ונרפאו המים: והיה כל-ט גפש חיה ואשר-ישרץ אל כל-אשר יבוא שם נחלים חיה והיה הדנה רבה מאד כי באו שמה המים האלה ונרפאו והיו כל אשר-יבוא שמה נחל: והיה יעמדו עליו הנוגים י מעין-גרי ועד-עין עגלים משטוח לחרמים והיו למינה תהיה דנתם כדנת הים הגדול רבה מאד: בצאתו ויבאיו ולא יב רפאו למלח נתנו: ועל-הנחל יעלה על-שפתו מזה ו יב ומזה ובלעץ-מאכל לא-יבול עליו ולא-יתם פרוי לחדשו י וכבר כי מימיו מדהמקדש הנה ויצאים-היו פרוי ל מאכל ועליו לתרופה: כה אמר אדני יהוה גה י גבול אשר תתנחלו את-הארץ לשני עשר שבטי ישראל י חסף חבלים: ונחלתם אותה איש כאחיו אשר נשאתי י אתי-ידי לתתה לאבותיכם ונפלה הארץ הזאת לכם בנחלה: ויה גבול הארץ לפאת צפונה מדרום הגדול ט התרד חתלן לבוא צדדה: חמת ו ברותה סברים אשר ט בידגבול דמשק ובין גבול חמת חצר התיכון אשר אל גבול חורן: והיה גבול מדרום חצר עינון גבול דמשק ז וצפון ו צפונה וגבול חמת ואת פאת צפון: ופאת קדים יי מבין חורן ומבין דמשק ומבין הגלעד ומבין ארץ ישראל י הירדן מגבול על-הנהם הפדמונה תמרו ואת פאת קדימה: ופאת נגב תימנה מתמר עד-מי מריבות קדש נחלה אל ט

ו' במא על שפת ז' מא על ח' וא סיה ט' קמח חמ י' עשר קי ודו רסה יא' במאח קי יב' ויה קי

איז די דרוםזייט צו דרום. ²⁰ און די מערבזייט איז דער
נסתהדול, פון דעם געמארק ביז אקעגן ווי מע קומט קיין
חמת. דאָס איז די מערבזייט.

²¹ און אז איר וועט אייך צעטיילן דאָסדאָזיקע לאַנד
לויט די שבטים פון ישראל, ²² איז, זאָלט איר עס אויס-
וואַרפן פאַר אַ נחלה צו אייך, און צו די פרעמדע וואָס
ווינען צווישן אייך, וואָס האָבן געבאַרן קינדער צווישן
אייך; און זיי זאָלן ביי אייך זיין אזוי ווי אייגענע אַרבעט
צווישן די קינדער פון ישראל; גלייך מיט אייך זאָל זיי פאלן
אַ נחלה צווישן די קינדער פון ישראל. ²³ און עס זאָל זיין,
צווישן דעם שבט וואָס דער פרעמדער ווינט ביי אים,
דאָרטן זאָלט איר געבן זיין נחלה, זאָגט גאָט דער האַר.

מח

¹ און דאָס זיינען די נעמען פון די שבטים: פון
צפוןעק לעבן דעם וועג פון חתלון ביז מע קומט
קיין חמת, צפוןעק ביי דעם געמארק פון דמשק צו צפון,
לעבן חמת. און עס זאָל זיין פון מורחזייט צו מערב פאַר
דן, איין חלק. ² און לעבן דעם געמארק פון דן, פון מורח-
זייט ביז מערבזייט, אָשר, איין חלק. ³ און לעבן דעם
געמארק פון אָשר, פון מורחזייט און ביז מערבזייט,
נפתלי, איין חלק. ⁴ און לעבן דעם געמארק פון נפתלי,

כ הָיָה הַגָּדוֹל וְאֵת פְּאַת־חַיִּמָּה נִגְבָּה; וּפְאַת־יָם הָיָה הַגָּדוֹל
כא מִגְּבוּל עַד־נֹכַח לְבֹא חַמַּת זֹאת פְּאַת־יָם; וְחִלְקָתָם אֶת־
כב הָאָרֶץ הַזֹּאת לְכֹס לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: וְהָיָה תְּפֹלֹ אוֹתָהּ
בְּנִחְלָהּ לְכֹס וְלַגֵּרִים הַגֵּרִים בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר־הוֹלְדוּ בְּנִים
בְּתוֹכְכֶם וְהָיוּ לְכֹס כְּאֹרְחַי כְּכֵן יִשְׂרָאֵל אֲתֹכֶם יִפְלוּ
כג בְּנִחְלָה בְּתוֹךְ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: וְהָיָה כִּשְׁבַט אֲשֶׁר־יָגֵר הַגֵּר
אִתּוֹ שֵׁם חֲתָנוּ נִחְלָתוֹ נָאֻם אֲדֹנָי יְהוִה:
מח

א וְאֵת שְׁמוֹת הַשְּׁבָטִים מִקֶּצֶה צְפוֹנָה אֶל־יָד דְּרָד־חַתְלֹן
ב לְבֹא־חַמַּת חֶצֶר עֵינָן גְּבוּל דְּמִשְׁק צְפוֹנָה אֶל־יָד חַמַּת
ג וְהוֹרְלוּ פְּאַת־קָדִים הַיָּם הֵן אַחֵר: וְעַל ו גְּבוּל הֵן מִפְּאַת
ד קָדִים עַד־פְּאַת יָמָה אֲשֶׁר אַחֵר: וְעַל ו גְּבוּל אֲשֶׁר מִפְּאַת
ה קָדִימָה וְעַד־פְּאַת־יָמָה נִפְתָּלִי אַחֵר: וְעַל ו גְּבוּל נִפְתָּלִי
ו מִפְּאַת קָדִמָה עַד־פְּאַת יָמָה מְנַשֶּׁה אַחֵר: וְעַל ו גְּבוּל
ז מְנַשֶּׁה מִפְּאַת קָדִמָה עַד־פְּאַת יָמָה אֶפְרַיִם אַחֵר: וְעַל ו
ח גְּבוּל אֶפְרַיִם מִפְּאַת קָדִים וְעַד־פְּאַת־יָמָה רְאוּבֵן אַחֵר:
ט וְעַל ו גְּבוּל רְאוּבֵן מִפְּאַת קָדִים עַד־פְּאַת יָמָה יְהוּדָה אַחֵר:
י וְעַל גְּבוּל יְהוּדָה מִפְּאַת קָדִים עַד־פְּאַת יָמָה חֲתֻמָּה
יא הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר־תָּרִימוּ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֵלֶּף רֹחֵב וְאַרְבֵּי
יב כְּאַחֵר הַחֲלָקִים מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָה וְהָיָה
יג הַמִּקְדָּשׁ בְּתוֹכָהּ: הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תָּרִימוּ לַיהוָה אֲרֵב
יד חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֵלֶּף וְרֹחֵב עֶשְׂרֵת אֵלֶּפִים: וְלֹאֲלֹהֶ
יה תְּהִיָּה תְּרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ לְכֹהֲנִים צְפוֹנָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים
יא אֵלֶּף וְיָמָה רֹחֵב עֶשְׂרֵת אֵלֶּפִים וְקָדִימָה רֹחֵב עֶשְׂרֵת
יב אֵלֶּפִים וְנִגְבָּה אֲרֵב חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֵלֶּף וְהָיָה מִקְדָּשׁ
יג יְהוָה בְּתוֹכָהּ: לְכֹהֲנִים הַמִּקְדָּשׁ מִבְּנֵי צְדוֹק אֲשֶׁר שְׁמֹר
יד מִשְׁמֵרָתִי אֲשֶׁר לֹא־תָעוּ בְּתַעוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר תָּעוּ

מח, ח' כ"א י' ב' סגסס

פון מורחזייט ביז מערבזייט, מנשה, איין חלק. ⁵ און לעבן דעם געמארק פון מנשה, פון מורחזייט ביז מערב-
זייט, אפרים, איין חלק. ⁶ און לעבן דעם געמארק פון אפרים, פון מורחזייט און ביז מערבזייט, ראובן, איין
חלק. ⁷ און לעבן דעם געמארק פון ראובן, פון מורחזייט ביז מערבזייט, יהודה, איין חלק.

⁸ און לעבן דעם געמארק פון יהודה, פון מורחזייט ביז מערבזייט, זאָל זיין די אָפּשײַדונג וואָס איר זאָלט
אָפּשײַדן, פּינף און צוואַנציק טויזנט וּשְׁטאַנגען די ברייט, און די לענג אזוי ווי איינער פון די חלקים, פון מורחזייט ביז
מערבזייט. און דאָס הייליקטום זאָל זיין אין מיטן פון דעם. ⁹ די אָפּשײַדונג וואָס איר וועט אָפּשײַדן צו גאָט, זאָל זיין
די לענג פּינף און צוואַנציק טויזנט, און די ברייט צען טויזנט. ¹⁰ און פאַר דיִדאָזיקע, פאַר די כּהנים, זאָל די הייליקע אָפּ-
שײַדונג זיין: צו צפון פּינף און צוואַנציק טויזנט, און צו מערב צען טויזנט די ברייט, און צו מורח צען טויזנט די ברייט, און
צו דרום פּינף און צוואַנציק טויזנט די לענג; און דאָס הייליקטום פון גאָט זאָל זיין אין מיטן פון דעם. ¹¹ דער
געהייליקטער טייל זאָל זיין פאַר די כּהנים פון די קינדער פון צְדוֹק וואָס האָבן געהיט מײַן היטונג, וואָס האָבן
ניט אַוועקגעבאַנדזשעט, ווען די קינדער פון ישראל האָבן אַוועקגעבאַנדזשעט, אזוי ווי די לויים האָבן אַוועק

הַלְלוּם: וְהִתְהַלְּלוּ לַיהוָה מִתְרוֹמַת הָאָרֶץ קִדְשׁ יְיָ
 קִדְשִׁים אֲלֵי־נִבּוֹל הַלְלוּם: וְהַלְלוּם לְעֹמֶת נִבּוֹל הַכְּהֹנִים י'
 חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אַרְבָּע וָרֶחֶב עֶשְׂרֵת אֲלָפִים כֹּל־אֶרֶץ
 חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וָרֶחֶב עֶשְׂרֵת אֲלָפִים: וְלֹא־יִמְכְּרוּ י'
 מַמְנוּ וְלֹא יִמְרוּ וְלֹא יַעֲבֹדוּ רֵאשִׁית הָאָרֶץ כִּי־קִדְשׁ לַיהוָה:
 וְחֲמִשָּׁת אֲלָפִים הַנּוֹתֵר בְּרֹחֵב עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים י'
 אֶלֶף חֲלִי־נָוָא לְעִיר לְמוֹשָׁב וּלְמִגְרַשׁ וְהִתְהַלְּלוּ הָעִיר בְּתוֹכָהּ:
 וְאֵלֶּה מִדְּהוֹתֶיהָ פֶּתַח צִפּוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים י'
 וּפֶאֱתָת־נֹגַב חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּמִפֶּאֱתַת
 קִדְשִׁים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפֶאֱתָת־יְמִינָה חֲמֵשׁ
 מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים: וְהָיָה מִגְרַשׁ לְעִיר צְפוֹנָה י'
 חֲמִשִּׁים וּמֵאוֹתִים וְנִגְבֵּה חֲמִשִּׁים וּמֵאוֹתִים וּקְדִימָה חֲמִשִּׁים
 וּמֵאוֹתִים וְיָמָה חֲמִשִּׁים וּמֵאוֹתִים: וְהַנּוֹתֵר בְּאֶרֶץ לְעֹמֶת י'
 תְּרוֹמַת הַקִּדְשׁ עֶשְׂרֵת אֲלָפִים קִדְמָה וְעֶשְׂרֵת אֲלָפִים
 יָמָה וְהָיָה לְעֹמֶת תְּרוֹמַת הַקִּדְשׁ וְהִתְהַלְּלוּ תְּבוֹאֹתָהּ לְלֶחֶם
 לְעֹבְדֵי הָעִיר: וְהַנּוֹבֵד הָעִיר יַעֲבֹדוּהוּ מִכָּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: י'
 כֹּל־הַתְּרוֹמָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בְּחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים כ'
 אֶלֶף רְבִיעִית תְּרִימוּ אֶת־תְּרוֹמַת הַקִּדְשׁ אֶל־אֲחֻזַּת הָעִיר:
 וְהַנּוֹתֵר לְנִשְׂיָא מִזָּה י' וּמִזָּה י' לְתְּרוֹמַת־הַקִּדְשׁ וְלֹא־חֻזַּת כ'
 הָעִיר אֶל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף תְּרוֹמָה עַד־נִבּוֹל
 קִדְמָה וְיָמָה עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף עַל־נִבּוֹל יָמָה
 לְעֹמֶת הַלְּקִים לְנִשְׂיָא וְהִתְהַלְּלוּ תְּרוֹמַת הַקִּדְשׁ וּמִקְדְּשׁ
 הַבַּיִת בְּתוֹכָהּ: וּמֵאֲחֻזַּת הַלְּוִיִּם וּמֵאֲחֻזַּת הָעִיר בְּתוֹךְ אֶשֶׁר כ'
 לְנִשְׂיָא יְהוָה בֵּין י' וְנִבּוֹל יְהוּדָה וּבֵין נִבּוֹל בְּנִימִן לְנִשְׂיָא
 יְהוָה: וְיִתֵּר הַשְּׁבֻטִים מִפֶּאֱתַת קִדְמָה עַד־פֶּאֱתַת־יָמָה בְּנִימִן כ'
 אֶחָד: וְעַל י' וְנִבּוֹל בְּנִימִן מִפֶּאֱתַת קִדְמָה עַד־פֶּאֱתַת־יָמָה כ'
 שְׁמֵעוֹן אֶחָד: וְעַל י' וְנִבּוֹל שְׁמֵעוֹן מִפֶּאֱתַת קִדְמָה עַד־פֶּאֱתַת־י'
 כ'
 יד' יַעֲבֹד ק טו' כַּחֲסָק טו' חֲסָס כַּחֲסָק יח' חֲסָס ק כה' כַּחֲסָק ק

געבלאנדזשעט. ¹² און עס זאל זיין אן אָפּשײדונג פאַר זיי פון דער אָפּשײדונג פון דעם לאַנד- אַ הייליקייט פון הייליקייטן, לעבן דעם געמאַרק פון די לויים. ¹³ און פאַר די לויים, אַקעגן דעם געמאַרק פון די כהנים, פינף און צוואַנציק טויזנט די לענג, און די ברייט צען טויזנט; איטלעכע לענג פינף און צוואַנציק טויזנט, און די ברייט צען טויזנט. ¹⁴ און זיי זאלן דערפון ניט פאַרקויפן, און מע זאל ניט אויסבייטן, און ניט איבערגעבן דאָס ערשטע פון דעם לאַנד, וואָרום עס איז הייליק צו גאָט.

¹⁵ און די פינף טויזנט וואָס בלייבן אין דער ברייט, ופאַר לענג פון די פינף און צוואַנציק טויזנט, דאָס זאל זיין וואַכעדיק, פאַר אַ שטאַט צום וווינען, און פאַר אַ פרייען פּלאַץ; און די שטאַט זאל זיין אין מיטן פון דעם. ¹⁶ און דאָס זיינען אירע מאָסן; צפוןזייט פיר טויזנט און פינף הונדערט, און דרוםזייט פיר טויזנט און פינף הונדערט, און פון מזרחזייט פיר טויזנט און פינף הונדערט, און מערבזייט פיר טויזנט און פינף הונדערט. ¹⁷ און אַ פרייער פּלאַץ זאל זיין צו דער שטאַט: צו צפון צוויי הונדערט און פופציק, און צו דרום צוויי הונדערט און פופציק, און צו מזרח צוויי הונדערט און פופציק, און צו מערב צוויי הונדערט און פופציק. ¹⁸ און וואָס בלייבט איבער אין דער לענג, אַקעגן דער הייליקער אָפּשײדונג,

צען טויזנט צו מזרח, און צען טויזנט צו מערב- דאָס וואָס איז אַקעגן דער הייליקער אָפּשײדונג, זאל דער אַינקום דערפון זיין פאַר ברויט פאַר די אַרבעטער פון דער שטאַט. ¹⁹ און די וואָס אַרבעטן אין דער שטאַט, זאלן עס באַאַרבעטן- פון אַלע שבטים פון ישׂראל. ²⁰ די גאַנצע אָפּשײדונג, פינף און צוואַנציק טויזנט אויף פינף און צוואַנציק טויזנט; פירעקעדיק זאלט איר אָפּשײדן די הייליקע אָפּשײדונג מיט דעם אייגנטום פון דער שטאַט.

²¹ און דאָס איבעריקע זאל זיין פאַר דעם פירשט; פון דער זייט און פון יענער זייט פון דער הייליקער אָפּשײדונג און פון דעם אייגנטום פון דער שטאַט, אַקעגן די פינף און צוואַנציק טויזנט פון דער אָפּשײדונג ביז דעם געמאַרק צו מזרח, און צו מערב אַקעגן די פינף און צוואַנציק טויזנט ביז דעם געמאַרק צו מערב, אַקעגן די חלקים, פאַר דעם פירשט; און די הייליקע אָפּשײדונג מיט דעם הייליקטום פון הויז זאל זיין אין מיטן פון דעם. ²² און דאָס אייגנטום פון די לויים, און דאָס אייגנטום פון דער שטאַט, זאל זיין אין מיטן פון דעם וואָס פאַרן פירשט; צווישן דעם געמאַרק פון יהודה און צווישן דעם געמאַרק פון בנימין זאל זיין פאַר דעם פירשט.

²³ און די איבעריקע שבטים: פון מזרחזייט ביז מערבזייט, בנימין, איין חלק. ²⁴ און לעבן דעם געמאַרק פון בנימין, פון מזרחזייט ביז מערבזייט, שמעון, איין חלק. ²⁵ און לעבן דעם געמאַרק פון שמעון, פון מזרחזייט ביז

כו יָמָה יִשְׁשַׁכְּרֵךְ אַחֲדָה: וְעַל וְגִבּוֹל יִשְׁשַׁכְּרֵךְ מִפְּאֵת קְדִימָה
 כז עַד־פְּאֵת־יָמָה וְגִבּוֹלֶן אַחֲדָה: וְעַל וְגִבּוֹלֶן מִפְּאֵת קְדִימָה
 כח עַד־פְּאֵת־יָמָה גֵּד אַחֲדָה: וְעַל וְגִבּוֹל גֵּד אֶל־פְּאֵת נֹגֵב תִּימְנָה
 וְהָיָה גִבּוֹל מִתְּמֹד מִי מְרִיבֵת קִדְשׁ נִחְלָה עַל־הַיָּם הַגְּדוֹל:
 כט וְזֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תִּפְּלוּ מִנְּחֻלָּה לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵלֶּה
 ל מַחְלָקֵתָם נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה: וְאֵלֶּה הוֹצֵאת הָעִיר
 לא מִפְּאֵת צְפוֹן חֲמִשׁ מֵאוֹת וָאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִדָּה: וְשַׁעֲרֵי
 הָעִיר עַל־שְׁמוֹת שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁעָרִים שְׁלוֹשָׁה צְפוֹנָה
 לב שְׁעַר רְאִיבָן אַחֲדָה שְׁעַר יְהוּדָה אַחֲדָה שְׁעַר לֵוִי אַחֲדָה: וְאֵלֶּי־
 פֶּאֶת קְדִימָה חֲמִשׁ מֵאוֹת וָאַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשַׁעֲרִים
 שְׁלֹשָׁה וְשַׁעַר יוֹסֵף אַחֲדָה שְׁעַר בְּנֵימִן אַחֲדָה שְׁעַר דָּן אַחֲדָה:
 לד וּפְאֵת־נֹגֵבָה חֲמִשׁ מֵאוֹת וָאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִדָּה וְשַׁעֲרִים
 שְׁלֹשָׁה שְׁעַר שְׁמֵעוֹן אַחֲדָה שְׁעַר יִשְׁשַׁכְּרֵךְ אַחֲדָה שְׁעַר וְגִבּוֹלֶן
 אַחֲדָה: פְּאֵת־יָמָה חֲמִשׁ מֵאוֹת וָאַרְבַּעַת אֲלָפִים שְׁעָרֵיהֶם
 שְׁלֹשָׁה שְׁעַר גֵּד אַחֲדָה שְׁעַר אֲשׁוּר אַחֲדָה שְׁעַר נַפְתָּלִי אַחֲדָה:
 לה סְבִיב שְׁמֹנֶה עָשָׂר אֲלָף וְשִׁסְהָעִיר מִזֶּם יְהוִה וְשְׁמָה:

מערב־זייט, יששכר, איין חלק. ²⁶ און לעבן דעם געמארק פון יששכר, פון מורחזייט ביז מערב־זייט, זבולון, איין חלק. ²⁷ און לעבן דעם געמארק פון זבולון, פון מורחזייט ביז מערב־זייט, גד, איין חלק. ²⁸ און לעבן דעם געמארק פון גד, אין דרום זייט צו דרום, זאל דער געמארק זיין פון תמר ביז די וואסערן פון מריבת־קדש, ביזן טייך, ביז צום ים־הגדול. ²⁹ דאס איז דאס לאנד וואס איר זאלט אויסווארפן פאר א נחלה צו די שבטים פון ישראל, און דאס זיינען זייערע איינטיילונגען, זאגט גאט דער האר. ³⁰ און דאס זיינען די אויסלאזן פון דער שטאט: פון צפון־זייט פיר טויזנט און פינף הונדערט נשטאנגען אויפן מאס; ³¹ און די טויערן פון דער שטאט זאלן זיין אויף די נעמען פון די שבטים פון ישראל; דריי טויערן צו צפון: דער טויער פון ראובן, איינער; דער טויער פון יהודה, איינער; דער טויער פון לוי, איינער. ³² און צו מורחזייט פיר טויזנט און פינף הונדערט, און דריי טויערן: דער טויער פון יוסף, איינער; דער טויער פון בנימין, איינער; דער טויער פון דן, איינער. ³³ און אין דרום־זייט פיר טויזנט און פינף הונדערט אויפן מאס, און דריי טויערן: דער טויער פון שמעון, איינער; דער טויער פון יששכר, איינער; דער טויער פון זבולון, איינער. ³⁴ מערב־זייט פיר טויזנט און פינף הונדערט; זייערע טויערן דריי: דער טויער פון גד, איינער; דער טויער פון אשר, איינער; דער טויער פון נפתלי, איינער. ³⁵ רונד ארום, אכצן טויזנט. און דער נאמען פון דער שטאט זאל זיין פון יענעם טאג: יהוה-איז-דארטן.

" יהוה שמה.

ח ז ק

סכום הפסוקים של יחזקאל אלף ומאתים ושבעים ושלשה. כאיל תערג על אפיקי מים בן נפשי תערג אליך אלהים סימן. וחציו. ויהי בעשתי עשרה שנה באחד לחדש. וסדריו תשפה ועשרים ותרא אתו כי טוב הוא סימן:

ת ר י - ע ש ר

הושע

א דאָס וואָרט פון גאָט וואָס איז געווען צו הושע דעם זון פון באַרין, אין די טעג פון עיונה, יותם, אָחז, יחזקיה, די מלכים פון יהודה, און אין די טעג פון ירבעם דעם זון פון יואָשן, דעם מלך פון ישראל.
דאָס ערשטע וואָס גאָט האָט גערעדט צו הושען.

האָט גאָט געוואָגט צו הושען:
גיי נעם דיר אַ ווייב אַ זונה,
און קינדער פון אַ זונה,
וואָרום מונח טוט מונח זיין דאָס לאַנד,
אוועק פון הינטער גאָט.

ב איז ער געגאנגען און האָט גענומען גומר די טאכטער פון דבלמען, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט אים געבאָרן אַ זון. ¹ און גאָט האָט צו אים געוואָגט:

רוף זיין נאָמען יורעאל,
וואָרום נאָך אַ קליין וויילע,

און איך וועל זיך רעכענען פאַר דעם בלוט פון יורעאל מיט דעם הויז פון יוא, און איך וועל פאַרשטערן די מלוכה פון דעם הויז פון ישראל.

² און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,

וועל איך צעברעכן דעם בויגן פון ישראל אין טאַל יורעאל.

³ און זי איז ווידער טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ טאכטער. און ער האָט צו אים געוואָגט:

רוף איר נאָמען לאַרויחמה,

וואָרום איך וועל מער ווידער ניט רחמנות האָבן

יְדַבְּרֵי-יְהוָה וְאָשֶׁר הָיָה אֶל-הוֹשֵׁעַ בְּךָ בְּאֶרֶץ בִּימֵי עֲזִיחָא.
יֹתָם אַחֲזֵי יְחֻזְקִיָּה מַלְכֵי יְהוּדָה וּבִימֵי יִרְבֵּעִם בְּךָ-יֹאשֵׁשׁ
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: תַּחֲלַת דְּבַר-יְהוָה בְּהוֹשֵׁעַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-
הוֹשֵׁעַ לֵךְ כַּחֲלֹף אֶשֶׁת וְנוֹנִים וְלִדְרֵי וְנוֹנִים כִּי-זֶנְחָה תִּזְנֶה
הָאָרֶץ מֵאַחֲרֵי יְהוָה: וְלִךְ וַיִּקַּח אֶת-גֹּמֵר בַּת-דְּבָלִים:
וַתְּהַר וַתֵּלֶד לֵוִי בֵן: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו קְרָא שְׁמוֹ יִרְעָאֵל:
כִּי-עוֹד מַעַט וּפְקַדְתִּי אֶת-דָּמִי יִרְעָאֵל עַל-בֵּית יְהוָה
וְהִשְׁבַּחְתִּי מִמְּלָכֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְהָיָה בְּיָוֵם הַהוּא וְשִׁבַּרְתִּי
אֶת-קִשְׁתֵּי יִשְׂרָאֵל בְּעַמְּקֵי יִרְעָאֵל: וַתְּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּתִי
וַיֹּאמֶר לֵוִי קְרָא שְׁמָהּ לֹא רַחֲמָה כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד אֲרַחֵם
אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי-נִשְׂא אִשָּׁא לָהֶם: וְאֶת-בֵּית יְהוּדָה:
אֲרַחֵם וְהוֹשַׁעְתִּים כִּי-הוּיָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא אוֹשִׁיעִם בְּקִשְׁתֵּי
וּבַחֲרֹב וּבְמַלְחָמָה בְּסוּסִים וּבַפָּרָשִׁים: וַתִּגְמַל אֶת-לֵוִי
רַחֲמָה וַתְּהַר וַתֵּלֶד בֵּן: וַיֹּאמֶר קְרָא שְׁמוֹ לֹא עֲמִי כִי אֲתָם
לֹא עֲמִי וְאֲנֹכִי לֹא-אֲדַהֲנָה לָכֶם:
ב

וְהָיָה מִכְּפָר בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל כַּחֲזוֹל הַיּוֹם אֲשֶׁר לֹא-יִמָּד וְלֹא
יִסְפָּר וְהָיָה בְּמִקְוֵם אֲשֶׁר יֹאמֶר לָהֶם לֹא-עֲמִי אֲתָם
יֹאמֶר לָהֶם בְּנֵי אֱלֹהֵי: וְנִקְבְּצוּ בְּנֵי-יְהוּדָה וּבְנֵי-יִשְׂרָאֵל
יַחְדָּו וְשָׂמוּ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד וְעָלוּ מִן-הָאָרֶץ כִּי גָדוֹל יוֹם

א' הספד במדבר סי

ב און די צאָל פון די קינדער פון ישראל וועט זיין אזוי ווי דער זאָמד פון ים, וואָס קען ניט געמאַסטן און ניט געצײלט ווערן; און עס וועט זיין,

אַנשטאָט וואָס צו זיי פלעגט געוואָגט ווערן; איר זײט ניט מיין פּאַלק, וועט צו זיי געוואָגט ווערן;

קינדער פון דעם לעבעדיקן גאָט.

² און די קינדער פון יהודה און די קינדער פון ישראל וועלן זיך אײנואַמלען אין אײנעם,

און זיי וועלן זיך מאַכן אײן הויפטמאַן,

און זיי וועלן אַרױפגיין פון דעם לאַנד,

וואָרום גרויס וועט זיין דער טאָג פון יורעאל.

אויף דעם הויז פון ישראל, אַז פאַרגעבן זאָל איך זיי פאַרגעבן. אָבער אויף דעם הויז פון יהודה וועל איך רחמנות האָבן.

און איך וועל זיי העלפן דורך יהוה זייער גאָט, און איך וועל זיי ניט העלפן דורך בויגן און דורך שווערד און דורך מלחמה, דורך פערד און דורך רײטער.

³ און זי האָט אַנטווינט לאַרויחמה, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון. ⁴ און ער האָט געוואָגט:

רוף זיין נאָמען לאַרעמײ,

וואָרום איר זײט ניט מיין פּאַלק,

און איך בין ניט אײערער.

א' ניט מיין פּאַלק.

3 זאגט צו אייערע ברידער: צמיא, און צו אייער שוועסטער: רוהמה.

ג זורעאל: אמרו לא אחיכם עמי ולא אחותיכם רחמה: ריבו באמכם ריבו כידוא לא אשתי ואנכי לא אישה ותסר

ה זנינה מפניה ונאפוסייה מבין שדייה: פדאפשיטניה ערמה והצנתייה כיום הולדה ושמתיה כמדבר ושתה

ו כארץ ציה ותמתיה בצמא: ואתיבניה לא ארחם בר בני ונונים המה: כי זנתה אדם הכישה הורתם כי

ז אמרה אלכה אחרי מאהבי נתני לחמי ומימי צמרי ופשתי שמני ושקוני: לכן הנגישך את דרךך בפסחים

ח ונדרתי את נדרה ונתיבותיה לא תמצא: ורדפה את מאהביה ולא יתשיג אתם ובקשתם ולא תמצא ואמרה

ט אלכה ואשובה אל-אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה: והיא לא ידעה כי אנכי נתתי לה הדין והתירוש

י ותצחק וכלם הרביתי לה וזהב עשו לבצעל: לכן אשוב ולקחתי דגני בעתו ותירושי במועצו והצלתי צמרי

יא ופשתי לכסות את-ערוותה: ועתה אגלה את-נבלתה לעיני מאהביה ואיש לא יצילנה מדי: והשפתי כל-

יב משושה חנה חדשה ושבתה וכל מועדה: והשמתני נפנה ותאנתה אשר אמרה אתנה המה לי אשר נתנו

יג לי מאהבי ושמתים לער ואכלתם תת השדה: ופקדתי עליה את-ימי הבעלים אשר תקטיר להם ותעד נומה

יד וחליתיה ותלך אחרי מאהביה ואתי שכחה נאם-יהוה: לכן הנה אנכי מפתייה והלכתיה המדבר ודברתי עלי

טו לבה: ונתתי לה את-ברמיה משם ואת-עמק עכור לפתח תקוה ועתה שמה בימי נעוריה וכיום עלותה מארץ

טז מצרים: והנה ביום-ההוא נאם-יהוה תקראי אישי ולא-תקראי-לי עוד בעלי: והסרתי את-שמות הבעלים

יז מפיך ולא-יזכרו עוד בשמם: וקרתה להם ברית ביום ההוא עם-חית השדה ועם-עוף השמים ורמש האדמה

און געאנגען נאך אירע ליבהאבער, און אן מיר האָט זי פאַרגעסן, זאָגט גאָט.

16 אבער זע, איך רעד זי איבער, און וועל זי אוועקפירן אין מדבר, און וועל רעדן צו איר האַרצן.

17 און איך וועל איר אָפגעבן אירע וויינערטנער דענסמאַל, און דעם טאָל פון קומערי פאַר אַ טיר פון האַפענונג; און זי וועט דאָרטן זינגען ווי אין די טעג פון איר יוגנט

און זי וועט זאָגן פון איר אַרױפגיין פון לאַנד מצרים. און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט,

18 וועסטו רופן: מיין מאַן, און וועסט מיך מער ניט רופן: מיין אויבערהאַר. און איך וועל אָפּטאָן די נעמען פון די בעליגעטער פון איר מויל,

און זיי וועלן מיך ניט געדאַכט ווערן מיט זייער נאָמען. און איך וועל זיי שליסן אַ בונד אין יענעם טאָג,

20 מיט דער חיה פון פעלד, און מיט דעם פויגל פון הימל, און מיט דעם שרץ פון דער ערד.

4 קריגט אייך מיט אייער מוטער, קריגט אייך, וואָרום זי איז ניט מיין חייב, און איך בין ניט איר מאַן; און זאָל זי אָפּטאָן איר זנות פון איר פנים, און איר ניאוף פון צווישן אירע בריסט.

5 אַניט וועל איך זי אויסטאָן אַ נאַקעטע, און זי לאָזן שטיין ווי אין טאָג פון איר געבאָרנשאַפט; און איך וועל זי מאַכן ווי אַ מדבר, און זי לאָזן ווערן ווי אַ טרוקן לאַנד,

און זי טייטן מיט דאָרשט. און אירע קינדער וועל איך ניט דערבאַרימען, וואָרום קינדער פון זנות זינגען זיי.

7 וואָרום מננה געווען האָט זייער מוטער, פאַרמיאוסט האָט זיך זייער געווינערין. וואָרום זי האָט געזאָגט:

איך וועל גיין נאָך מייע ליבהאָבער, די וואָס גיבן מיין ברויט און מיין וואַסער, מיין וואָל און מיין פלאַקס, מיין אייל און מיין טראַנק.

8 דרום זע, איך פאַרשטעל דיין וועג מיט דערנער, און וועל פאַרצאַמען אַ צאַם אַרום איר, אַז זי וואָל אירע שטעגן ניט געפינען.

9 און זי וועט נאָכיאָגן אירע ליבהאָבער און זיי ניט דער-גרייכן, און זי וועט זיי זוכן און ניט געפינען;

און זי וועט זאָגן: איך וועל גיין און זיך אומקערן צו מיין ערשטן מאַן, וואָרום דענסמאַל איז מיר בעסער געווען ווי אַצונד.

10 און זי ווייס ניט, אַז דאָס האָב איך איר געגעבן די תבואה, דעם וויין, און דאָס אייל; און דאָס וילבער און גאַלד וואָס איך האָב איר געמערט, האָבן זיי פאַרטאָן אויף בעל.

11 דרום וועל איך צוריקנעמען מיין תבואה אין איר צייט, און מיין וויין אין זיין געשטעלטער צייט, און איך וועל אוועקרייסן מיין וואָל און מיין פלאַקס, וואָס איז געווען איר נאַקעטקייט צו פאַרדעקן.

12 און אַצונד וועל איך אַנטפלעקן איר שאַנד פאַר די אויגן פון אירע ליבהאָבער, און קיינער וועט זי ניט מציל זיין פון מיין האַנט.

13 און איך וועל מאַכן אויפהערן איר גאַנצע פרייד; איר יום-טוב, איר ראשחודש, און איר שבת, און אַלע אירע פּייערטעג.

14 און איך וועל פאַרוויסטן איר וויינשטאָק און איר פּייגנבוים, וואָס זי האָט געזאָגט: אַ מתנה זינגען זיי מיר, וואָס מייע ליבהאָבער האָבן מיר געגעבן;

און איך וועל זיי מאַכן פאַר אַ וואַלד, און די חיה פון פעלד וועט זיי אויפעסן. און איך וועל זיך רעכענען מיט איר

פאַר די טעג פון די בעליגעטער, וואָס זי האָט גערייכערט צו זיי, און אָנגעטאָן אירע אוירינגען און איר צירונג,

און זי האָט געזאָגט: אַ מתנה זינגען זיי מיר, וואָס מייע ליבהאָבער האָבן מיר געגעבן; און איך וועל זיי מאַכן פאַר אַ וואַלד, און די חיה פון פעלד וועט זיי אויפעסן.

15 און איך וועל זיך רעכענען מיט איר פאַר די טעג פון די בעליגעטער, וואָס זי האָט גערייכערט צו זיי, און אָנגעטאָן אירע אוירינגען און איר צירונג,

און זי האָט געזאָגט: אַ מתנה זינגען זיי מיר, וואָס מייע ליבהאָבער האָבן מיר געגעבן; און איך וועל זיי מאַכן פאַר אַ וואַלד, און די חיה פון פעלד וועט זיי אויפעסן.

16 און איך וועל זיך רעכענען מיט איר פאַר די טעג פון די בעליגעטער, וואָס זי האָט גערייכערט צו זיי, און אָנגעטאָן אירע אוירינגען און איר צירונג,

און זי האָט געזאָגט: אַ מתנה זינגען זיי מיר, וואָס מייע ליבהאָבער האָבן מיר געגעבן; און איך וועל זיי מאַכן פאַר אַ וואַלד, און די חיה פון פעלד וועט זיי אויפעסן.

17 און איך וועל זיך רעכענען מיט איר פאַר די טעג פון די בעליגעטער, וואָס זי האָט גערייכערט צו זיי, און אָנגעטאָן אירע אוירינגען און איר צירונג,

און זי האָט געזאָגט: אַ מתנה זינגען זיי מיר, וואָס מייע ליבהאָבער האָבן מיר געגעבן; און איך וועל זיי מאַכן פאַר אַ וואַלד, און די חיה פון פעלד וועט זיי אויפעסן.

18 און איך וועל זיך רעכענען מיט איר פאַר די טעג פון די בעליגעטער, וואָס זי האָט גערייכערט צו זיי, און אָנגעטאָן אירע אוירינגען און איר צירונג,

און זי האָט געזאָגט: אַ מתנה זינגען זיי מיר, וואָס מייע ליבהאָבער האָבן מיר געגעבן; און איך וועל זיי מאַכן פאַר אַ וואַלד, און די חיה פון פעלד וועט זיי אויפעסן.

א אישי. ב בעלי. ג דערבארימטע. ד דעם טאָל עכור. ה מיין סאָלק. ו דערבארימטע. ז דעם טאָל עכור.

און א בויגן און שווערד און מלחמה וועל איך צעברעכן פון לאנד,
 און איך וועל זיי מאכן ליגן אין זיכערקייט.
 21 און איך וועל דיך פארקנסן צו מיר אויף אייביק,
 און דיך פארקנסן צו מיר מיט רעכט און מיט גערעכטיקייט,
 און מיט גענאָד און מיט באַרימהאַרציקייט.
 22 און איך וועל דיך פארקנסן צו מיר מיט טריישאַפט, און וועסט דערקענען גאָט.
 23 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, וועל איך ענטפערן, זאָגט גאָט, וועל איך ענטפערן די הימלען, און זיי וועלן ענטפערן דער ערד,
 24 און די ערד וועט ענטפערן דער תבואה, און דעם ויין, און דעם אייל, און זיי וועלן ענטפערן יוֹרְעָאל.
 25 און איך וועל זי מיר אַיינוינען אין לאַנד, און איך וועל דערבאַרימען די נישט דערבאַרימטע, און וועל זאָגן צו נישט־מייך־פּאָלק: מײן פּאָלק ביסטו, און ער וועט זאָגן: מײן גאָט.

וְקִשַׁת וְתָרַב וּמְלַחְמָה אֲשַׁבֵּר מִדְּהָאָרֶץ הַשְּׂבֻבָּתִים לְבַמְתָּ: וְאַרְשִׁתִּיךָ לִי לְעוֹלָם וְאַרְשִׁתִּיךָ לִי בְעֵדֶךָ כֹּה וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים: וְאַרְשִׁתִּיךָ לִי בְּאִמּוּנָה וְיָדַעְתָּ אֶת־יְהוָה: יְהוָה בְּיָוִם הַהוּא אֲעִנֶה נְאֻמֵי־יְהוָה אֲעִנֶה אֶת־הַשְּׂמִימִים וְהֵם יַעֲנֵוּ אֶת־הָאָרֶץ: וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת־יְהוָה וְאֶת־הַתִּיבּוֹשׁ וְאֶת־הַיַּבֵּשֶׁת וְהֵם יַעֲנֵוּ אֶת־יֹרְעָאֵל: וְיָרַעְתִּיךָ לִי בְּאָרֶץ וְרַחֲמֵי אֶת־לֹא רַחֲמָה וְאַמְרָתִי לְלֹא־עֲמֹ עַמֵּי־אַתָּה וְהוּא יֹאמֶר אֱלֹהֵי: נ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלֵי עוֹד לִךְ אֲדָב אִשָּׁה אֲהַבְתָּ רַע וּמֵנָאֶפֶת כֹּה אֲהַבְתָּ יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם פְּנִים אֱלֹהִיתִים אֲחֵרִים וְאֲהַבִּי אִשֵּׁי עֲנָבִים: וְאַבְרָהָה לִי בַחֲמֹשֶׁה עָשָׂר כֶּסֶף וְחָמֵר שְׁעָרִים וְלֶחֶף שְׁעָרִים: וְאָמַר אֵלֶיהָ יָמִים רַבִּים תִּשְׁבִּי לִי לֹא תִזְנֶי וְלֹא תִהְיֶי לְאִישׁ וְגַם־אֲנִי אֵלֶיךָ: כִּי יָמִים רַבִּים יִשְׁבֹּו בְנֵי יִשְׂרָאֵל אִין מְלֶךְ וְאִין שָׂר וְאִין יָבֵחַ וְאִין מַצְבָּה וְאִין אֶפֶוד וְתַרְפִּים: אַחֲרַי יִשְׁבֹּו בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְקִשְׁוֹ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דְּנִיד מַלְכָם וּפְחָדֹו אֱלֹהֵיהֶוּ וְאֶל־טוֹבֹו בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים: ד

שָׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי רִיב לִיהוָה עַם־יִשְׂרָאֵל הָאָרֶץ כִּי אִידְאָמַת וְאִידְחֶסֶד וְאִידְבַעַת אֱלֹהִים בְּאָרֶץ: אֱלֹהֵי וְכַחֵשׁ וְרָצַח וְנָגַב וְנָאֵף פְּרָצֹו וְדָמִים בְּדָמִים נָנְעֹו: בַּעֲלֵבָן וְהַאֲבַל הָאָרֶץ וְאַמְלֵל בְּלִי־יֹשֵׁב כֹּה בַחֲנֵת הַשְּׂדֵה וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְגַם־דָּגֵי הַיָּם וְאֶסְפֹּו: אֵךְ אִישׁ אֶל־רֵיב וְאֶל־יֹכֵחַ אִישׁ וְעַמָּה בְּמִדְבָּרֵי כַהֵן: וּבְשַׁלַּת הַיּוֹם וּבְשַׁל גַּם־נִבְיָא עַמָּה לִלְלָה וְדָמִיתִי אֶמָּה: נְדָמֹו עַמִּי מִבְּלִי הַדַּעַת כִּי אֲתָה הַדַּעַת מְאֹסָת וְאַמְאָסָתֶךָ מִכַּהֵן לִי

ב, כב' טס ד, ב' קסז ב' ו' יחא

און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:
 גיי הידער האָב ליב אַ פרוי,
 געליבט פון אַ ליבהאַבער, אָבער אַ גואַפּטע;
 אזוי ווי יהוה האָט ליב די קינדער פון ישראל,
 און זיי קערן זיך צו פּרעמדע געטער,
 און האָבן ליב טרויבנקויכנס.
 ה' האָב איך זי מיר געקויפט פאַר פּופּצן זילבער־שטיק, און אַ חוּמֶר גערשטן, און אַ לֶחֶךְ גערשטן. און איך האָב צו איר געזאָגט:
 פּיל טעג זאָלסטו מיר זיצן אַליין,
 זאָלסט נישט מִנְהַ זיין,

און גבען און מִנְהַ זיין, זיינען פאַרשפּרייט,
 און בלוט אָן בלוט רירט זיך אָן.
 3 דרום וועט טרויערן דאָס לאַנד,
 און פאַרוועלקט ווערן וועט אַיטלעכער ווינער דערין,
 מיט דער חיה פון פעלד, און מיטן פּויגל פון הימל;
 און אַפּילו די פּישן פון ים וועלן אַיינגעטאָן ווערן.
 4 אָבער קיינער טאָר זיך נישט קריגן,
 און נישט שטרעפּן טאָר קיינער,
 וואָרום דיין פּאָלק זיינען אזעלכע
 וואָס קריגן זיך מיטן כּהֵן.
 5 דרום וועסטו שטרויכלען ביי טאָג,
 און אויך דער נביא וועט געשטרויכלט ווערן מיט דיר ביי נאַכט,
 און איך וועל פאַרשניידן דיין מוטער.
 6 פאַרשניטן ווערט מײן פּאָלק פון נישט פאַרשטאַנדיקייט;
 ווייל דו האָסט פאַראַכט וויסן,
 דרום האָב איך דיך פאַראַכט פון צו זיין מיר אַ כּהֵן;

און נישט געהערן צו קיין מאָן,
 און דעסגלייכן איך קעגן דיר.
 1 וואָרום פּיל טעג וועלן די קינדער פון ישראל זיצן אָן אַ מלך, און אָן אַ האַר, און אָן אַ שלאַכטאַפּפּער, און אָן אַ זיילשטיין, און אָן אַן אַפּוד און תּרְפִים.
 2 דערנאָך וועלן די קינדער פון ישראל זיך אומקערן, און זיי וועלן זוכן יהוה זייער גאָט, און דוד זייער מלך, און זיי וועלן אַנגסטן צו יהוה און צו זיין גוטס, אין סוף פון די טעג.

1 הערט דאָס וואָרט פון גאָט, איר קינדער פון ישראל, וואָרום גאָט האָט אַ קריג מיט די באַוווינער פון לאַנד, ווייל קיין אמת און קיין גענאָד, און קיין דערקענונג פון גאָט איז נישטאָ אין לאַנד.
 2 שווערן און לייקענען און טייטן

וַתִּשְׁבַּח תוֹרַת אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁכַח בְּנֶגֶד גְּסֵי־אֲנִי: בָּרָבָם בָּן
 ח חֲטָאֵרֶלְךָ כְּבוֹדָם בְּקִלְוֵן אָמִיר: חֲטָאֵת עִמִּי יֹאכְלוּ וְאֵל-
 ט עֲוֹנִים וְשָׂאוּ נַפְשׁוֹ: וְהָיָה כָּעֵם כִּכְהֵן וּפְקֻדָתִי עָלָיו דְּרָכָיו
 י וּמַעֲלָלוֹ אֲשִׁיב לוֹ: וְאִכְלוּ וְלֹא יִשְׂבְּעוּ הוֹנִי וְלֹא יִפְרְצוּ
 יא כִּי־אֲתִיְהוֹה עֲזָבוּ לַשְׁמֹר: זְנוּת וַיֵּן וּתְרוֹשׁ יִקְחֵלֶב:
 יב עִמִּי בַעֲצוֹ יִשְׁאָל וּמִקְלוֹ יִגִּיד לוֹ כִּי רוּחַ וְנוֹנִים הַתְּהִי
 יג וַיִּזְנוּ מִתַּחַת אֱלֹהִים: עַל־רֵאשֵׁי הַהָרִים יִזְבְּחוּ וְעַל־
 יד הַנְּבָעוֹת יִקְטְרוּ תַחַת אֶלְוֵן וּלְבָנָה וְאֵלֶּה כִּרְטוּב צִלָּה
 יו עַל־בֶּן תִּזְנֶינָה בְּנוֹתֵיכֶם וּבְלוֹתֵיכֶם תִּנְאָפְנָה: לֹא־אֶפְקֹד
 יז עַל־בְּנוֹתֵיכֶם כִּי תִזְנֶינָה וְעַל־כְּלוֹתֵיכֶם כִּי תִנְאָפְנָה כִּי־הֵם
 יח עַם־הַזְנוּת יִפְדּוּ וְעַם־הַקְּדוֹשׁוֹת יִזְבְּחוּ וְעִם לֹא־יִבִּין
 טו יִלְבַּט: אִמְזִנָה אֶתְּהָ יִשְׂרָאֵל אֶל־יֹאשָׁם יְהוּדָה וְאֶל־
 טז תְּבֹאוּ הַגִּלְגָּל וְאֶל־תְּעַלּוּ בֵּית אֱנוֹן וְאֶל־תִּשְׁבְּעוּ תִּירְהוּהָ:
 טז כִּי בִפְרָה כְּרָרָה כְּרָר יִשְׂרָאֵל עֲתָה יִרְעֵם יְהוָה כִּכְבֹּשׁ
 יח בְּמִדְבָּר: חֲבוֹר עֲצָבִים אֶפְרַיִם הִנְחִילוּ: סָר סְבָאִם
 יט הַזְנוּהָ הוֹנִי אֲחֶכֶּוּ הִבּוּ קִלְוֵן מְנִיָּה: צָרָר רוּחַ אֶתְּהָ
 כִּכְנַפְיָהּ וַיִּבְשׂוּ מִזְבְּחוֹתֶם:

ה

א שְׁמַעְרוּ־אֵת הַכְּהֵנִים וְהַקְּשִׁיבוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבֵית הַמִּלְכָּד
 ב הַאֲזִינוּ כִּי לָכֶם הַמְשַׁפֵּט כִּרְפַח הַיּוֹתֵם לְמִצְפָּה וְרִשְׁת
 ג בְּרוּשָׁה עַל־תְּבוֹר: וְשַׁחֲמָה שְׁטִים הַעֲמִיקוּ וְאֲנִי מוֹסֵר
 ד לְכַלְכֶּם: אֲנִי יִדְעֵתִי אֶפְרַיִם וְיִשְׂרָאֵל לֹא־יִנְכַחַד מִמֶּנִּי כִּי
 ה עֲתָה הַזְנוּת אֶפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל: לֹא יִתְנוּ מַעֲלָלוֹתֶם
 ו לְשׁוֹב אֶל־אֱלֹהֵיהֶם כִּי רוּחַ וְנוֹנִים בְּקִרְבָּם וְאֲתִיְהוֹה לֹא
 ז יִדְעוּ: וְעַתָּה גֵּאוּ־יִשְׂרָאֵל בְּכַנְיֵו וְיִשְׂרָאֵל וְאֶפְרַיִם יִכְשְׁלוּ
 ח בְּעֵינֵם כְּשֶׁל גְּסֵי־יְהוּדָה עִמָּם: בְּצֹאנָם וּבִבְקָרָם יִלְכוּ
 ט לְבִקֵּשׁ אֲתִיְהוֹה וְלֹא יִמְצְאוּ חֲלָץ מַהֵם: בִּיהוֹנָה בְּגִדוֹ

ד, ה' יב' קפז ח"ק יא' ס"א י"ן יז' קפז כסדרא יט' כ"ל
 ה, ז' קפז ח"ק

א איך קען אפרים,
 און ישראל איז ניט פארהוילן פון מיר;
 וואָרום אַצונד האָסטו מונה געווען, אפרים,
 פאַראומרײניקט געוואָרן איז ישראל.
 ב זייערע מעשים לאָזן זיי ניט
 זיך אומצוקערן צו זייער גאָט,
 וואָרום אַ גייסט פון זנות איז אין זיי,
 און יהוה קענען זיי ניט.
 ג און דער שטאַלץ פון ישראל וועט געבייגט ווערן פאַר
 זיין פנים,
 און ישראל און אפרים וועלן געשטרויכלט ווערן
 דורך זייער זינד,
 אויך יהודה טוט שטרויכלען מיט זיי.
 ד מיט זייערע שאַף און מיט זייערע רינדער
 וועלן זיי גיין זוכן גאָט,
 אָבער זיי וועלן ניט געפינען—
 ער האָט זיך אָפגעטאָן פון זיי.
 ז זיי האָבן אָן גאָט געפעלשט,

אז דו האָסט פאַרגעסן די תורה פון דיין גאָט,
 וועל איך אויך פאַרגעסן אָן דייע קינדער.
 ז ווי זיי האָבן זיך געמערט, אזוי האָבן זיי געזינדיקט צו מיר;
 וועל איך זייער כבוד אויף שאַנד אומבייטן.
 ח זיי נערן זיך אויף די זינד פון מיין פּאָלק,
 און אויף זייער פאַרברעך קוקן זיי אויס.
 ט דרום וועט זיין, אזוי דאָס פּאָלק אזוי דער כהן,
 און איך וועל זיך רעכענען מיט אים פאַר זייע וועגן,
 און זיינע מעשים וועל איך אים אומקערן.
 י און זיי וועלן עסן און ניט זאָט ווערן,
 זיי זיינען מונה, אָבער זיי וועלן זיך ניט מערן;
 ווייל זיי האָבן אויפגעהערט אויף גאָט צו אַכטן.
 יא זנות און חייבן און טרויבנואַפט
 באַנעמט דאָס האַרץ.
 יב מיין פּאָלק פּרעגט ביי זיי האַלץ,
 און זיין שטעקן באַשיידט אים;
 וואָרום אַ גייסט פון זנות האָט פאַרפירט,
 און זיי האָבן זיך אָפגעקערט פון אונטער זייער גאָט.
 יג אויף די שפיצן בערג שלאַכטן זיי,
 און אויף די הייכן רייכערן זיי,
 אונטער אייכנבוים און טאָפּאַל און טערעבינט,
 ווייל זיין שאָטן איז גוט.
 דרום זיינען אייערע טעכטער מונה,
 און אייערע שניר זיינען אומטריי
 יד איך פאַרדענק ניט אייערע טעכטער וואָס זיי זיינען מונה,
 און אייערע שניר וואָס זיי זיינען אומטריי,
 אַז זיי אַליין גייען מיט זנות אוועק,
 און מיט שאַנד ווייבער ברענגען זיי שלאַכטאָפּפער;
 און דאָס פּאָלק וואָס פאַרשטייט ניט, ווערט
 געשטרויכלט.
 טו אויב דו ישראל ביסט מונה,
 זאָל זיך יהודה ניט פאַרשולדיקן;
 און קומט ניט קיין גלְגָל,
 און גייט ניט אַרויף קיין בית־אֵנָן,
 און שווערט ניט: אזוי ווי יהוה לעבט!
 יז וואָרום אזוי ווי אַ ווידערשפעניקע קו
 האָט ווידערשפעניקט ישראל;
 זאָל גאָט זיי אַצונד פּיטערן
 ווי אַ שעפּס אין דערברייטערניש?
 יח באַהעפט צו געצנבילדער איז אפרים,
 לאָז אים צו רוי.
 יט גייט אָפ זייער שכרות,
 זיינען זיי אין זנות פאַרזונקען;
 איינגעליבט אין שאַנד
 זיינען אירע באַשיצער.
 כ דער ווינט האָט זיי איינגעבונדן אין זייע פליגלען;
 און זיי וועלן זיך שעמען מיט זייערע שלאַכטאָפּפער.

ה' הערט דאָס צו, איר כהנים,
 און פאַרנעמט, איר הויז פון ישראל,
 און איר הויז פון מלך, לייגט צו דאָס אויער,
 וואָרום אויף אייך איז אַ משפט פאַראַן,
 ווייל אַ פּאַסטקע זייט איר געווען פאַר מצפה,
 און אַן אויסגעשפּרייטע נעץ אויף תְּבוֹר.
 ז און די אָפקערער זיינען אין שעכטן פאַרטיפּט,
 און איך בין אָפגעטאָן ביי זיי אַלעמען.

וואַרום פרעמדע קינדער האָבן זיי געבאָרן;
 אַצונד וועט זיי אַ חודש
 פאַרצערן מיט זייערע פעלדער.
 בלאַזט אַ שופּר אין גבּעה,
 אַ טרומייטער אין רָמה;
 שאַלט אין בית־אָון;
 קוק זיך אום, בנימין!
 אַפּרים וועט צו וויסט ווערן אין טאַג פון שטראַף;
 אין די שבטים פון ישראל טו איך עס צו וויסן אויף
 זיכער.
 די האַרץ פון יהודה זינען ווי גרענעצפאַרכאַפּער,
 אויף זיי וועל איך אויסגיטן ווי וואַסער פון צאָרן.
 געדריקט ווערט אַפּרים, צעבראַכן פון משפּט,
 ווייל ער איז ווילנדיק געגאַנגען נאָך קויט.
 און איך בין ווי אַ מאַיל צו אַפּרים,
 און ווי אַ פּוילונג צו דעם הויז פון יהודה.
 און אַפּרים האָט געזען זיין קראַנקשאַפּט,
 און יהודה זיין וונד;
 איז אַפּרים געגאַנגען צו אַשור,
 און האָט געשיקט צום מלך, שטרייטער;
 אָבער ער קען אײַך ניט היילן,
 און ער וועט ניט אָפּטאַן פון אײַך די וונד.
 וואַרום איך וועל זיין ווי אַ לייב צו אַפּרים,
 און ווי אַ יונגלייב צום הויז פון יהודה;
 איך, איך וועל פאַרצוקן און אוועקגיין,
 אוועקטראַגן, און קיינער וועט ניט מציל זיין.
 איך וועל גיין, איך וועל זיך אומקערן צו מיין אָרט,
 ביז זיי וועלן זיך שפּירן שולדיק; און זוכן מיין פנים;
 אין זייער נויט וועלן זיי מיך פאַרשן:

קומט און לאַמיר זיך אומקערן צו גאַט,
 וואַרום ער האָט פאַרצוקט, און ער וועט אונדו
 היילן.

און דערקענונג פון גאַט איידער בראַנדאַפּפּער.

אָבער זיי ווי מענטשן האָבן איבערגערעטן דעם בונד;
 אָן האָבן זיי געפעלשט אָן מיר.
 גלעַד איז אַ שטאַט פון אומרעכטטווער,
 אויסגעטרעטן מיט בלוט.
 און ווי באַנדעס וואָס לויערן אויף מענטשן,
 איז די חברה פון די פּהנים;
 זיי טייטן אויפן וועג קיין שַכּם,
 יא, שענדלעכקייט באַגייען זיי.
 אין הויז פון ישראל האָב איך שוידערהאַפטיקס געזען,
 אָן איז זנות ביי אַפּרים,
 פאַראומרייניקט איז ישראל.
 אויך אויף דיר, יהודה, האָט מען אַ שניט באַשערט.
 אַז איך וויל אומקערן די געפאַנגענשאַפּט פון מיין
 פּאַלק.

כִּרְבָּעִים יָרִים וְלָדוּ עִתָּהּ יִאֲכַלְם חֹדֶשׁ אֶת־הַחֲלָקִיהֶם:
 חֲקִיעוּ שׁוֹפֵר פּוֹבְעָה הַחֲצֵרָה בְּרִמָּה הֲרִיעוּ בֵּית
 אֹן אַחֲרָיך בְּנִימִן: אַפְרַיִם לִשְׁמָה תְהוּה בְּיוֹם תִּכְתְּבָה
 כְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הוֹדַעְתִּי נֹאמָנָה: הִוּו שְׂרֵי יְהוּדָה
 כְּמִסְעֵי גִבּוֹל עֲלֵיהֶם אֲשַׁפּוֹד כְּמִים עֲבָרְתִּי: עֲשׂוּק
 אַפְרַיִם רְצוּן מִשְׁפָּט כִּי הוֹאִיל הִלֵּךְ אַחֲרֵי־צוֹ: וְאַנִּי
 כְּעֵשׂ לְאֲפְרַיִם וּבְרָקֵב לְבֵית יְהוּדָה: וַיֵּרָא אַפְרַיִם אֶת־י
 חֲלָיו וַיְהוּדָה אֶת־מִוּרוֹ וַיִּלְכֵּךְ אַפְרַיִם אֶל־אֲשׁוּר וַיִּשְׁלַח
 אֶל־מֶלֶךְ יָרֵב וְהוּא לֹא יוֹבֵל לְרַפָּא לָכֶם וְלֹא־יִגְדָה מִכֶּם
 מִזֹּר: כִּי אֲנִי כִשְׁחַל לְאֲפְרַיִם וּבְכַפִּיר לְבֵית יְהוּדָה
 אֲנִי אֲנִי אֲטַרְף וְאֵלֶךְ אִשָּׁא וְאִין מְצִיל: אֵלֶךְ אֲשׁוּבָה
 אֶל־מְקוֹמִי עַד אֲשֶׁר־אֲשִׁמּוּ וּבְקִשׁוֹ פָּגַע בְּצַר לָהֶם
 יִשְׁחַרְנֵנִי:

לְכוּ וּנְשׁוּבָה אֶל־יְהוָה כִּי הוּא טָרַף וּרְפָאנוּ יָךְ
 וְהִבְשַׁטְנוּ: יִחַנּוּ מִיָּמִים בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי יִקְמְנוּ וְנִחְוָה
 לְפָנָיו: וְנִדְעָה נִרְדְּפָה לְדַעַת אֶת־יְהוָה כִּשְׁחַר נִכּוֹן
 מִצִּיּוֹן וְיָבֹא כְּשֵׁם לָנוּ כְּמִלְקוֹשׁ יִרְחַ אֶרֶץ: מַה אֲשַׁחֲד
 לָךְ אַפְרַיִם מַה אֲעִשֶׂה־לָּךְ יְהוּדָה וְהִסְדַּכְם כְּעֵנֶךְ־בְּכֹר
 וּכְטַל מִשְׁבִּים הִלֵּךְ: עֲלִיבֵן הַצִּבְתִּי בְּנִבְיָאִים הַרְגָתִים
 כְּאֶמְרֵי־י וּמִשְׁפָּטוֹךְ אֹר וְצֹא: כִּי חִסַּד הַפְּצִתִּי וְלֹא־י
 זָבַח וְדַעַת אֱלֹהִים מַעֲלֹת: וְהִמָּה כְּאֶרֶם עֲבָרוּ בְּרִית
 שָׁם בְּנָדוּ כִּי: גִלְעָד קָרִית פְּעֵלִי אֹן עֲקֵבָה מִדָּם:
 וּכְחֵי־אִישׁ גְּרוּדִים הִכַּר כְּהַנִּים הַרְף וְרָצְחוּ־שִׁכְמָה כִּי
 זָמַח עֲטוּו: כְּבֵית יִשְׂרָאֵל רֵאִיתִי שְׁעָרֶיהָ שָׁם זָנוּת
 לְאֲפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל: נִסְיְהוּדָה שֶׁת קָצִיר לָךְ בְּשׁוּבִי
 שְׁבוֹת עִמִּי:

1, ח' קפ"ז בלא אסף 2 שטוריה ק"ך

ער שלאַגט, און ער וועט אונדו פאַרבינדן.
 נאָך צוויי טעג וועט ער אונדו אויפלעבן,
 אויפן דריטן טאַג וועט ער אונדו אויפריכטן,
 און מיר וועלן לעבן פאַר אים.
 און לאַמיר דערקענען, לאַמיר זיך יאָגן צו דערקענען גאַט;
 זיכער ווי דער באַגינען איז זיין אַרויסגאַנג;
 און ער וועט קומען צו אונדו ווי דער רעגן,
 און ווי שפעטערען וואָס באַוועסערט די ערד.
 וואָס זאָל איך טאַן צו דיר, אַפּרים?
 וואָס זאָל איך טאַן צו דיר, יהודה?
 אַז אײַער גוטסקייט איז ווי אַ פרימאַרגנוואַלקן,
 און ווי דער טוי וואָס פאַרגייט אין דער פרי.
 דרום האָב איך נוי וואָס געהאַקט דורך די נביאים,
 זיי געהרגעט מיט די ווערטער פון מיין מויל;
 כדי דיין משפּט זאָל ווי דאָס ליכט אַרויס.
 וואַרום גוטסקייט האָב איך באַגערט און ניט
 שלאַכטאַפּפּער,

ז

א כרפאי לישראל ונגלה עון אפרים ורעות שמרון כי
 ב פעלו שקר ונגב יבוא פשט גרוד בהוין: ובל-יאמה
 ג ללבכם כל-דעתם וזרתי עתה סבבום מעלליהם נגד
 ד פני הוי: ברעתם ישמחו-מלך ובכחשיהם שרים:
 ה כלם מנאפים כמו תנור בערה מאפה ישבות מעיר
 ו מלוש בצק ער-המצתו: יום מלפנו החלו שרים חמת
 ז מגין משך ידו את-לצפים: כי-קרבו כתנור לבם בארצם
 ח כל-חלילה ישן אפרים בקר הוא כשר באש להקרה:
 ט כלם יחמו כתנור ואכלו את-שפמיהם כל-מלכיהם נפלו
 י אי-דקרא בהם אלי: אפרים בעמים הוא ותבולל אפרים
 יא הנה ענה בלי הפוכה: אכלו זרים פחו והוא לא ידע
 יב גם-שיבה ורקח בו והוא לא ידע: וענה יאוי-ישראל
 יג בפניו ולא-שבו אלי-הנה אלהיהם ולא בקשורו בכל-
 יד זאת: ויהי אפרים כיונה פותה אין לב מצרים קראו
 יו אשור הלכו: באשר ילכו אפרוש עליהם רשתי בעוף
 יז השמים אוריהם איסיהם בשמע לעדתם: אוי להם כי-
 יח נדדו ממני שד להם כי-פשעו בי ואנכי אפרים והמה
 יט דברו עלי כובים: ולא-זעקו אלי בלבם כי יגלילו עלי-
 כ משבבותם על-ידן ותירוש יתנוקרו יסורו בי: ואני
 כא יפרתי חוקתי ורועתם ואלי יחשבידע: ישובו לא על
 כב הוי בקשת רמה יפלו בחרב שריהם מועם לשונם זו
 כג לעגם בארץ מצרים:

ח

א אליהבך שפר בנשר על-בית יהנה ען עברו בריתי
 ב ועל-תורת פשעו: לי זעקו אלהי ידענה ישראל: ונח
 ג ישראל טוב איוב ירדפו: הם המליכו ולא ממני השירו

ז, ד' מלעל ז' קסז בויק יא' קסז בטרחא

געשטארקט זייערע ארעמס,
 אָבער זיי טראַכטן שלעכטס אויף מיר.
 זיי קערן זיך, אָבער ניט צו דער הייך,
 ווי אַ פּאַלשער בויגן זיינען זיי געוואָרן.
 וועלן פּאַלן דורכן שווערד זייערע האַרן
 פאַר דעם צאָרן פון זייער צונג;
 דאָס וועט זיין אַ שפּאַט פון זיי אין לאַנד מצרים.

ח

ז' צו דיין גומען אַ שופּר!
 ווי אַן אַדלער קומט אויף גאַטס הויז;
 ווייל זיי האָבן איבערגעטרעטן מיין בונד,
 און קעגן מיין תּוּרה פאַרבראַכן.
 קען ישראל דען שרייען צו מיר:
 מיין גאַט, מיר קענען דיך?
 ישראל האָט פאַרלאָזט דאָס גוטס,
 זאָל אים דער פּיינט נאַכיאָגן.
 זיי האָבן געמאַכט מלכים, אָבער אַן מיר,
 געמאַכט האַרן, און איך האָב ניט געוויסט;

א ווי איך וויל היילן ישראל,
 אַזוי ווערט אַנטפּלעקט די זינד פון אפרים,
 און די בייזן פון שומרון;
 וואָרום זיי באַגייען פאַלשקייט,
 און אַ גנב ברעכט אײן,
 אַ באַנדע באַפּאַלט אויף דער גאַס.
 און זאָלן זיי זיך ניט אײנרעדן אין זייער האַרצן,
 אַלדאָס בייז זייערע געדענק איך;
 אַצונד האָבן זייערע מעשים זיי אַרומגערינגלט,
 אַקעגן מיין פנים זיינען זיי.
 מיט זייער בייז דערפרייען זיי דעם מלך,
 און מיט זייערע ליגנס די האַרן.
 אַלע זיינען זיי גואפים,
 ווי אַן אויוון אָנגעהייצט פון בעקער,
 וואָס מע הערט בלויז אויף שאַרן
 פון פאַרקנעטן דעם טייג ביז זיין זויער ווערן.
 אין דעם טאָג פון אונדזער מלך,
 זיינען די האַרן קראַנק פון ווינדערהיצונג;
 ער אַליין שטרעקט אויס זיין האַנט מיט די שפּעטער.
 וואָרום זיי האָבן צוגעברייט זייער האַרץ
 ווי אַן אויוון אין זייער לוייער;
 אַ גאַנצע נאַכט שלאָפט זייער בעקער,
 פרימאַרגנס ברענט ער אַזוי ווי פּלאַמפּיער.
 זיי אַלע גלייען ווי אַן אויוון,
 און זיי פאַרצערן זייערע ריכטער;
 אַלע זייערע מלכים זיינען געפּאַלן,
 קיינער צווישן זיי רופּט ניט צו מיר.

אפרים, ער מיטש זיך מיט די פעלקער,
 אפרים איז געוואָרן אַ ניט איבערגעקערטער קוכן.
 פרעמדע האָבן אויפגעגעסן זיין כּוּח,
 און ער מערקט ניט;
 שוין גראַע האָר דורכגעשפּריצט ביי אים,
 און ער מערקט ניט.
 און דער שטאַלץ פון ישראל איז געבויגן פאַר זיין
 פנים,

אָבער זיי קערן זיך ניט אום צו יהוה זייער גאַט,
 און זיי זוכן אים ניט ביי אַלעם דעם.
 און אפרים איז געוואָרן ווי אַ נאַרישע טויב, אַן שכל,
 מצרים האָבן זיי גערופּן,
 קיין אשור זיינען זיי געגאַנגען.
 ווי זיי וועלן גיין, וועל איך אויסשפּרייטן אויף זיי מיין נעץ,
 ווי פּויגלען פון הימל וועל איך זיי אַראַפּנידערן;
 איך וועל זיי שטראָפּן ווי איך האָב געלאָזט הערן זייער
 עדה.

ווי צו זיי, וואָס זיי זיינען אַוועק פון מיר!
 פאַרוויסטונג אויף זיי, וואָס זיי האָבן געבראַכן אַן מיר!
 און איך זאָל זיי אויסלייזן,
 ווען זיי האָבן גערעדט ליגנס אויף מיר?
 און זיי שרייען ניט צו מיר מיט זייער האַרצן,
 אַז זיי יאָמערן אויף זייערע געלעגערס;
 וועגן תּבוּאה און וויין רודלען זיי זיך,
 אַן מיר ווידערשפּעניקן זיי.
 און איך האָב געלערנט,

וְלֹא יִדְעֵתִי כִּסְפָם וְהִלֵּם עֲשׂוֹ לָהֶם עֲצָמִים לְמַעַן יִכְרֹת׃
 זָנַח עֲגֹלָךְ שְׂמִרוֹן הֲרָה אִפִּי בָּם עֲדִימְתִי לֹא וְכִלְוִי נִקְוִן׃
 כִּי מִיִּשְׂרָאֵל וְהוּא הֲרִישׁ עֲשָׂהוּ וְלֹא אֱלֹהִים הוּא כִּי יִשְׁכְּבִים יְהוָה עִגְלָ שְׂמִרוֹן׃ כִּי רֹחַ וְזָקְנוֹ וְסוּפָתָהּ וְקִצְרוֹ׃
 קָמָה אֶדְלֹ צִמָּח בְּלִי יִשְׁחַדְקָמָה אוֹלִי יַעֲשֶׂה זָרִים
 וּבְלַעְדוֹ׃ נִבְלַע יִשְׂרָאֵל עֲתָה הֵנוּ בַּגּוֹיִם כְּכִלְוִי אֶיִתְחַפֵּן׃
 בּוֹ׃ כִּי־הִמָּה עָלָיו אֲשׁוּר פָּרָא בּוֹדֵד לוֹ אֶפְרַיִם הִתְנַטְּ
 אֲהָבִים׃ גַּם כִּי־תִתְּנִי בַּגּוֹיִם עֲתָה אֶקְבָּצֶם וְיִחַלְוּ מַעֲטֵי
 מִמַּשָּׂא מַלְךְ שָׂרִים׃ כִּי־הִרְבִּה אֶפְרַיִם מִזְבֻּחוֹת לַחַטָּא׃
 הוֹדִילוּ מִזְבֻּחוֹת לַחַטָּא׃ אֶכְתֹּב־לָו רֶבֶן הוֹרְתִי כְמוֹ־רֶבֶן
 נִחְשָׁבוּ׃ וְכִתִּי הִכְהִי וְיִבְחִי בְּשָׂר׃ וַיֹּאבְדוּ יְהוָה לֹא רָצַם׃
 עֲתָה יִזְכָּר עֲוֹנֵם וַיִּפְקֹד חַטֹּאתֵם הִמָּה מִצְרַיִם יָשׁוּבוּ׃
 וַיִּשְׁכַּח יִשְׂרָאֵל אֶת־עֲשָׂהוּ וַיִּבֶן הַיְכָלוֹת וַיהוָה הִרְבִּה יִדְ
 עָרִים בְּצִרְתוֹ וְשִׁלַּח־תִּי־אֵשׁ בְּעָרָיו וַאֲבָלָה אֶרְמַתֶּיהָ׃

פון זייער זילבער און זייער גאלד
 האָבן זיי זיך געצנבילדער געמאַכט;
 דרום וועט ער פארשניטן ווערן.
 פארלאזן ווערט דיין קאלב, שומרון;
 מיין צאָרן טוט גרימען אויף זיי;
 ביז וואָנען נאָך וועלן זיי ניט קענען זיך רייניקן?
 וואָרום עס קומט פון ישראל,
 און דאָס האָט אַ מיינסטער געמאַכט,
 און קיין גאָט איז דאָס ניט;
 פארוואָר, שפענדלעך וועט ווערן דאָס קאלב פון שומרון.
 וואָרום ווינט זייען זיי,
 און שטורעם וועלן זיי שניידן;
 קיין זאָג האָט עס ניט—
 אַ שפראַצונג וואָס ברענגט ניט קיין מעלאַ;
 טאַמער וועט עס ברענגען, וועלן עס פרעמדע אַיני
 שלינגען.

איינגעשלאנגען געוואָרן איז ישראל,
 אַצונד זיינען זיי געוואָרן צווישן די פעלקער,
 ווי אַ נישטווערטיקע כלי.
 וואָרום זיי זיינען אַרויפגעוואָנען צו אַשור,
 אַ ווילדאיזל באַזונדער פאַר זיך;
 אפרים האָט ליבשאַפט געדונגען.
 אָבער הגם זיי דינגען צווישן די פעלקער,
 וועל איך אַצונדערט זיי אַינזאַמלען;
 און זיי וועלן אָנהייבן מינער ווערן
 פון דער משא פון מלך און האָרן.
 וואָרום אפרים האָט געמערט מזבחות צום זינדיקן.
 ביי אים זיינען מזבחות צום זינדיקן געווען.
 וויפיל פון מיין תורה איך זאָל אים שרייבן,
 איז דאָס ביי אים ווי פרעמד פאַררעכנט.
 מיינע בראַנדאָפּפער זאָלן זיי שלאַכטן פאַר פלייש
 און עסן.
 גאָט טוט זיי ניט באַוויליקן.
 אַצונד וועט ער געדענקען זייער פאַרברעך,
 און וועט דערמאָנען זייערע זינד;
 קיין מצרים וועלן זיי זיך אומקערן.
 וואָרום ישראל האָט פאַרגעסן אָן זיין באַשעפער,
 און האָט פאַליען געבויט,
 און יהודה האָט געמערט באַפעסטיקטע שטעט;
 דרום וועל איך שיקן אַ פּייער אין זיינע שטעט,
 און עס וועט פאַרצערן אירע פאַלאַצן.

אלה־שִׁמְחָה יִשְׂרָאֵל וְאֵלֵינוּל פְּעָמִים כִּי נִוֵּת מַעַל אֶל־הוָה׃
 אֲהַבְתָּ אֶתְנִן עַל כִּלְוִי־נֹת הָגֵן׃ גֵּרָן וַיִּקַּב לֹא יָדַעַם
 וְתִירוֹשׁ וַיִּכְחַשׁ כָּה׃ לֹא יִשְׁבוּ בְּאֶרֶץ יְהוָה וְשָׁב אֶפְרַיִם
 מִצְרַיִם וּבְאֲשׁוּר טָמְא יֹאבְדוּ׃ לֹא־יִסְכּוּ לַיהוָה וַיִּן וְלֹא
 יִעֲרֹבְדוּ וּבְחִיָּהֶם בְּלִחָם אוֹנִים לָהֶם כִּלְוִי־אֶבְרָם וַיִּמָּאֵו
 כִּי־לִחָמָם לַנִּפְשָׁם לֹא יָבֹא בֵּית יְהוָה׃ מִהֲדַתְּעִשׂוּ לַיּוֹם
 מוֹעֵד וְלַיּוֹם הַגִּידִי־הוָה׃ כִּי־הִנֵּה הִלְכוּ מִשָּׂדֵי מִצְרַיִם
 תִּקְבָּצֶם מִן הַתְּקָבָרִים מִחֲמַד לְכִסְפָּם כְּמוֹשׁ יִירָשֶׁם חוֹחַ
 בְּאֶהֱלִיָּהֶם׃ בָּאוּ וַיְמִי הַפְּקֻדָּה בָּאוּ וַיְמִי הַשְּׁלֵם יִדְעוּ
 יִשְׂרָאֵל אֲנִי־לִחָמָם מִשְׁנַע אִישׁ הָרוּחַ עַל רֶבֶן עֲגֹלָ וְרִבְּהָ
 מִשְׁטָמָה׃ צַפָּה אֶפְרַיִם עַס־אֶל־הִי נָבִיא פֶחַ וְקוֹשׁ עַל־
 כִּלְוִי־מִשְׁטָמָה בְּבֵית אֱלֹהִיו׃ הַעֲמִיקוּ שַׁחְתּוֹ כִּימִי׃

ח ז' קבץ בלא וסוף י' קבץ בוק יב יחור ובי קז ט ב' סכרובס ו' ס"ה ס"ב

וואָרום זע, זיי זיינען אוועק פון דעם בראַך,
 וועט מצרים זיי אַינזאַמלען,
 מוֹף וועט זיי באַגראָבן;
 די שאַצן פון זייער זילבער, זיי וועט שטעכגעוועקס ירשען.
 דערנער וועלן זיין אין זייערע געצעלטן.
 געקומען זיינען די טעג פון רעכנשאַפט,
 געקומען די טעג פון באַצאלונג;
 געוואָר ווערן וועט ישראל.
 „אַ נאָר איז דער נביא,
 משוגע איז דער מאַן פון גייסט!“
 פון וועגן דיין גרויס זינד,
 און ווייל גרויס איז די פּיינטשאַפט.
 אַ לוייערער איז אפרים אַקעגן מיין גאָט,
 דעם נביא שטעלט ער אַ פּאַסטקע אויף אַלע זיינע וועגן.
 פּיינטשאַפט אין הויז פון זיין גאָט.
 טיף פאַרדאַרבן זיינען זיי,

ניט פרייען זאָלסטו זיך, ישראל,
 מיט שמחה אזוי ווי די פעלקער,
 וואָרום האָסט זיך אַפגעקערט פון דיין גאָט,
 האָסט ליב געהאַט זונדלויזן אויף אַלע תבואה־שייערן.
 דער שיייער און דער קעלטער וועט זיי ניט שפייזן,
 און דער פּרישוויין וועט פעלשן אָן זיי.
 זיי וועלן ניט ויצן אין לאַנד פון גאָט,
 און אפרים וועט זיך קיין מצרים אומקערן,
 און אין אַשור וועלן זיי אומריינס עסן.
 זיי וועלן ניט גיסן צו גאָט זיין,
 און ניט אָנגעלייגט וועלן אים זיין זייערע שלאַכטאַפּפער,
 אזוי ווי ברויט פון אַבלות וועט עס זיי זיין,
 אַלע וואָס עסן עס וועלן זיך פאַראומרייניקן;
 וואָרום זייער ברויט וועט זיין פאַר זייער לייב,
 עס וועט ניט קומען אין הויז פון גאָט.
 וואָס וועט איר טאָן אין אַ יום־טוב,
 און אין אַ פּייערטאָג פון גאָט?

וואָרטשפּיל: אַסח פּלי יאַשהקסח.

הַנִּבְעָה יִזְכֹּר עֲוֹנֵם יִפְקֹד חַטָּאתֵם: כְּעֲנָבִים בַּמִּדְבָּר
 מִצֵּאתִי יִשְׂרָאֵל בְּכַבּוּדָה בְּתֵאנָה בְּרֵאשִׁיתָהּ רְאִיתִי
 אֲבוֹתֵיכֶם הֵמָּה בָּאוּ בַעַל-פְּעוּר וַיִּנְהָרוּ לַבִּשְׁתׁ וַיִּהְיוּ
 שְׂקוּצִים כְּאַהֲבָם: אֲפֹרִים כְּעוֹף יַתְעוּפֵף כְּבוֹדֵם מִלְּמָה
 וּמִכֶּטֶן וּמִהַרְיוֹן: כִּי אִסִּי-יִגְדְּלוּ אֶת-בְּנֵיהֶם וְשִׁפְלִיתִים
 מֵאֲדָם כִּי-נִסְּאוּ לָהֶם בְּשׂוֹרֵי מָהֶם: אֲפֹרִים כְּאֲשֶׁר-
 רְאִיתִי לְצֹר שְׂתוּלָה בְּנוּהָ וְאֲפֹרִים לְהוֹצִיא אֶל-דְּרָגָה
 בְּנוּי: תִּדְלָהֶם יְהוָה מִהִיתָמָן תִּדְלָהֶם תַּחַם מִשְׁפִּיל
 וְשָׂדִים צִמְקִים: כִּלְדַעְתָּם בִּגְלִיל כִּי-שָׂם שְׂנֵאתִים עַל
 רֵעַ מֵעֲלִילָהֶם מִבֵּיתִי אֲנָרְשָׁם לֹא אִסַּף אֶהְבֵּתֶם כִּלְ-
 שָׂרְהֶם סוֹרְרִים: הִבֵּה אֲפֹרִים שְׂרָשָׁם יִבֵּשׂ פְּרִי כִלְ-
 יַעֲשׂוּן גַּם כִּי יִגְדֹּון וְהִמְתִּי מִחַמְדֵי בְטָנִם: יִמָּסֵם אֱלֹהֵי
 כִּי לֹא שָׁמְעוּ לֹו וַיִּהְיוּ נִדְרִים בְּנוֹסִם:

נֶפֶן בּוֹקֵק יִשְׂרָאֵל פְּרִי יִשְׁוּדְדֵלוּ כִּרְבִּ לְפִרְיוֹ הַרְבֵּה
 לַמִּזְבְּחוֹת כְּמִיּוֹב לְאַרְצוֹ הַמִּיּוֹב מִצְבוֹת: חֶלֶק לִבֶּם עֲתָה
 יֵאָשְׁמוּ הוּא יַעֲרַף מִזְבְּחוֹתֵם יִשְׁדֵּר מִצְבוֹתֵם: כִּי עֲתָה
 יֵאָמְרוּ אֵין מֶלֶךְ לָנוּ כִּי לֹא יִרְאֵנוּ אֶת-יְהוָה וְהַמֶּלֶךְ מִהַר
 יַעֲשֶׂה-לָנוּ: דִּבְרוּ דְבָרִים אֱלוֹת שְׂוֹא כִּרְתֵי וּפְרַח
 כְּרֵאשׁ מִשְׁפָּט עַל תַּלְמֵי שָׂדֵי: לַעֲגִלוֹת בֵּית אָן יִגְרוּ
 שָׁבִן שְׁמֵרוֹן כִּי-אֲבָל עָלָיו עֲבָו וּכְמֵרִי עָלָיו יִגִּילוּ עַל-
 כְּבוֹדוֹ כִּי-נִגְלָה מִמֶּנּוּ: גַּם-אוֹתוֹ לְאֲשׁוֹר יִכָּל מִנְחָה לְמֶלֶךְ
 יִרְבֵּ בִשְׂנָה אֲפֹרִים יִקַּח וַיְבוֹשׂ יִשְׂרָאֵל מִעֲצָתוֹ: נִדְמָה
 שְׁמֵרוֹן מִלְכָּה כְּקִצֵּף עַל-בְּנֵי-מִזִּים: וְנִשְׁמְרוּ כְּמוֹת אָן
 חַטָּאת יִשְׂרָאֵל קִוִּין וְדָרְדַר יַעֲלֶה עַל-מִזְבְּחוֹתֵם וְאָמְרוּ
 לְדָרִים כְּסוּנוֹ וְלִנְבֻעָתוֹ נִכְלוּ עֲלֵינוּ: מִימֵי הַנִּבְעָה
 חַטָּאת יִשְׂרָאֵל שָׂם עֲמָדוֹ לֹא-יִחַשְׁיֶנּוּ בְּנִבְעָה מִלְחָמָה

ט, טו' מ'ק' י, ו' קמ"ב ט' נ"א קמ"ח קמ"ב

וועלן אַנגסטן די ווינער פון שומרון;
 וואָרום זיין פּאַלק טוט אויף אים: טרויערן,
 און זיינע פּריסטער וועלן ציטערן וועגן אים,
 וועגן זיין כּבּוּד וואָס איז אוועק די פון אים.
 אים אויך וועט מען קיין אשור אוועקפירן,
 אַ מתנה צום מלך „שטרייטער“;
 שאַנד וועט קריגן אפּרִים,
 און ישראל וועט זיך שעמען מיט זיין באַראָט.
 פּאַרשניטן ווערט דער מלך פון שומרון,
 אזוי ווי שוים אויפן וואַסער.
 און פּאַרטייליקט ווערן וועלן די כּמוֹת פון אָן,
 די זינד פון ישראל;
 דערנער און ווילדגעוועקס וועלן אויפגיין אויף
 זייערע מזבחות
 און זיי וועלן זאָגן צו די בערג: דעקט אונדז צו!
 און צו די הייכן: פּאַלט אויף אונדז אַרויף!
 מער ווי אין די טעג פון גבעה
 האָסטו געווינדיקט, ישראל;
 דאָרט האָט מען זיך אַקעגענשטעלט;
 פאַר זיי אָבער וועט נישט קלעקן

זע שופטים יט-כ. וואָרטשפּיל: יגלו-גלה. זע שופטים יט-כ.

אזוי ווי אין די טעג פון גבעה;
 ער וועט געדענקען זייער פאַרברעך,
 ער וועט דערמאָנען זייערע זינד.
 ווי וויינטרויבן אין מדבר
 האָב איך געפונען ישראל,
 ווי אַן ערשטפּרוכט פון פייגבוים אין זיין אָנהייב
 האָב איך געזען אייערע עלטערן;
 זיינען זיי געקומען קיין בעל-פּעֹר,
 און זיך אָפּגעשיידט צום שאַנדגעץ,
 און געוואָרן אומווערדיק
 ווי דאָס וואָס זיי האָבן ליב געקראָגן.
 אפּרִים-ווי אַ פּויגל וועט זייער כּבוּד אוועקפליען,
 אויס געבורט, און אויס מוטערלייב, און אויס טראָג
 שאַפט!
 אפּילו אַז זיי וועלן אויפברענגען זייערע קינדער,
 וועל איך זיי באַרויבן פון זיי,
 אַז קיין מענטש זאָל נישט בלייבן;
 יא, ווי אויך צו זיי ווען איך טו זיך אָפּ פון זיי!
 אפּרִים, ווי איך האָב צור געזען,
 איז געפלאַנצט אין אַ שיינעם אָרט,
 אָבער אפּרִים וועט אַרויספירן
 זיינע קינדער צום טייטער
 גיב זיי, גאָט, וואָס דו דאַרפסט זיי געבן!
 גיב זיי אַ טראַכט וואָס פאַרוואַרפט,
 און בריסט פאַרדאַרטע!
 אַלדאָס ביז זייערס איז אין גלגל,
 יא, דאָרט האָב איך זיי פיינט געקראָגן;
 פאַר די ביזע מעשים זייערע
 וועל איך זיי פון מיין הויז אַרויסטרייבן;
 איך וועל זיי מער נישט ליב האָבן;
 אלע זייערע האַרן זיינען אַפּקערערב.
 געשלאָגן געוואָרן איז אפּרִים,
 זייער וואַרצל איז פאַרטריקנט,
 קיין פּרוכט וועלן זיי נישט ברענגען;
 אפּילו אַז זיי וועלן געבערן,
 וועל איך טייטן די גלוסטיקע פון זייער לייב.
 פאַראַכטן וועט זיי מיין גאָט,
 ווייל זיי האָבן נישט צוגעהערט צו אים,
 און זיי וועלן אומוואַגלען צווישן די פעלקער.
 א געראַטענער וויינטשאַק איז ישראל געווען,
 זיין פּרוכט פלעגט אַ ווערדע האָבן;
 איז, וואָס מערער זיין פּרוכט,
 האָט ער מזבחות געמערט,
 וואָס שענער זיין לאַנד,
 האָבן זיי שענערע זיילשטיינער געמאַכט.
 זייער האַרץ איז צעטיילט;
 אַצונד וועלן זיי זייער שולד ליידן;
 ער וועט צעברעכן זייערע מזבחות,
 ער וועט פאַרוויסטן זייערע זיילשטיינער.
 פאַרוואַר, אַצונד וועלן זיי זאָגן:
 נישטאָ קיין מלך ביי אונדז,
 ווייל מיר האָבן נישט מורא געהאַט פאַר גאָט;
 און דער מלך, וואָס קען טאָן פאַר אונדז?
 זיי רעדן געריידן,
 שווערן פאַלש, שליסן אַ בונד,
 אָבער דער משפּט וועט שפּראַצן ווי ביטערקרויט
 אויף די בייטן פון פעלד.
 אום די קעלבער פון בית־אָן

זע שופטים יט-כ. וואָרטשפּיל: שריהם סוררים. אויף דעם קאלבאַפּנאַט. וואָרטשפּיל: יגלו-גלה. זע שופטים יט-כ.

על־בני־עליוה: באותי ואפרם ואספו עליהם עמים באפרם י
 לשתי עיניהם: ואפרים עולה מלמדה אהבתי לרוש ואני י
 עברתי על־טוב צוארה ארבים אפרים יחרוש יהודה י
 ישדדלו יעקב: ורעו לכם לעדקה קצרו לפי־חסד נירו י
 לכם ניר ועת לחרוש את־יהודה עדי־בוא יהודה צדק לכם: י
 חרשם־רשע עולתה קצרתם אבלתם פרי־כחש פרי י
 בטחת בדרךך ברכ גבוריך: וקאם שאין בעמיה וכל י
 מבצריך וישד שלמן בית ארבאל בזים מלחמה י
 אם על־בנים רשעה: פכה עשה לכם בית־אל מפני רעת י
 רעתכם בשחר נדמה נדמה מלך ישראל: י

יא

כי נער ישראל ואהבו ומצרים קראתי לבני: קראו י
 להם בן הלו מפניהם לבעלים וזכו ולפסלים יקשרו: י
 ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על־זרועתיו ולא רעו כי י
 רפאתים: בחבלי אדם אמשכם בעבתות אהבה ואהיה ד
 להם כמרימי על על ליהודים ואט אליו אוכיל: לא ישוב ה
 אל־ארץ מצרים ואשור הוא מלכו כי מאנו לשוב: וכלה ו
 הרב בעריו ובלתה בקיו ואכלה ממעצותיהם: ועמי י
 תלואים למשובתי ואל־על יקראו יחד לא יהום: איד י
 אתנה אפרים אמנה ישראל איד אתנה כאדמה אשימה י
 כצבאים נהפך עלי לבי יחד נכמרו נחומי: לא אעשה י
 חרון אפי לא אשוב לשחת אפרים כי אל אנכי ולא י
 איש בקרבך קרוש ולא אבוא בעיר: אחרי יהוה ילכו י
 בארץ ישאג ביהוא ישאג וחררו בנים מום: יחררו י
 כצפור ממצרים ובינה מארץ אשור והושבתים על־
 בתיהם נאס־יהודה:

י' שטחם קי יד' קמץ מ'ק ו'שוק עם הנוש
 יא' ג' סל קמץ ו' כאל י' הסמרת וצא לספרדים ח' א' מזה

א מלחמה ווי אין גבעה אקעגן די פארברעכער.
 10 ווען איך טו באגערן, וועל איך זיי שטראפן,
 און פעלקער וועלן זיך איינזאמלן קעגן זיי,
 ווען מע שפאנט זיי אין זייערע צוויי יאכרינגען.
 11 און אפרים איז א קאלב א געניטס,
 צו דרעשן האט עס ליב;
 אבער איך בין אריבערגעגאנגען
 איבער איר פעטן האלדו:
 איך וועל איינשפאנגען אפרים,
 אקערן זאל יהודה,
 בראגעווען זאל יעקב.

12 זייט אייך פאר גערעכטיקייט,
 וועט איר שניידן לויט גענאד;
 אקערט אייך אן אקער,
 ווארום עס איז צייט צו זוכן גאט,
 ביז ער וועט קומען און רעגענען אויף אייך גערעכטיקייט.

13 איר האט געאקערט שלעכטס,
 האט איר אומרעכט געשניטן,
 האט איר געגעסן די פרוכט פון ליגן;
 ווארום האסט זיך פארזיכערט אויף דיין וועג,
 אויף די פיל גיבורים דייעו.

14 דרום וועט אויפשטיין א חורבן אויף דייע מחנות,
 און אלע דייע פעסטונגען וועלן פארוויסט ווערן,
 ווי שלמן האט פארוויסט בית־ארבאל, אין טאג פון
 מלחמה—

מוטערס מיט קינדער זיינען צעהאקט געווארן.
 15 אזוי האט געטאן צו אייך בית־אל,
 פון וועגן אייער בייזער שלעכטיקייט;
 אין א פרימארגן פארשניטן ווערט פארשניטן
 דער מלך פון ישראל.

יא 1 אז ישראל איז יונג געווען האב איך אים ליב געהאט,
 און פון מצרים האב איך גערופן מיין זון.

2 ווי זייט האבן גערופן צו זיי,
 אזוי זיינען זיי אוועק פון זיי;

9 ווי קען איך זיך איבערגעבן, אפרים?
 זיך איבערענטפערן, ישראל?
 ווי קען איך זיך מאכן ווי אדמה?
 זיך לאָזן ווערן ווי צבאים?
 מיין האַרץ קערט זיך אום אין מיר,
 מיין גאַנצע רחמנות צינדט זיך אָן.
 10 איך וועל ניט אויספירן מיין גרימצאָרן,
 איך וועל מער ניט אומברענגען אפרים;
 וואָרום גאָט בין איך און ניט אַ מענטש—
 דער הייליקער צווישן דיר—
 און איך וועל ניט קומען מיט צאָרן.
 11 נאָך יהוה וועלן זיי גיין—
 אזוי ווי אַ לייב וועט ער ברילן;
 יאָ, ער וועט ברילן,
 און די קינדער וועלן איילן פון מערב.
 12 זיי וועלן איילן ווי אַ פויגל, פון מצרים,
 און ווי אַ טויב, פון לאַנד אַשור,
 און איך וועל זיי באַזעצן אין זייערע הייזער,
 זאָגט גאָט.

צו די בעל־געטער האָבן זיי געשלאַכט,
 און צו די געצן האָבן זיי גערייכערט.
 3 און איך האָב געלערנט גיין אפרים,
 זיי פאר זייערע אָרעםס גענומען,
 און זיי האָבן ניט געמערקט אז איך האָב זיי פאַרהיט.
 4 מיט מענטשלעכע שטריק האָב איך זיי צוגעצויגן,
 מיט שוורן פון ליבשאַפט,
 און איך בין זיי געווען
 ווי די אַראָפּנעמער פון דעם יאָך אויף זייערע קינבאַקן;
 און עסן פלעג איך אים דערלאַנגען.
 5 ער וועט זיך ניט אומקערן קיין לאַנד מצרים,
 אָבער אַשור, ער וועט זיין מלך זיין,
 ווייל זיי האָבן ניט געוואָלט צוריקקערן.
 6 און אַ שווערד וועט פאַלן אין זיינע שטעט,
 און וועט פאַרלענדן זיינע ריגלען און פאַרצערן,
 פון וועגן זייערע באַראָטונגען.
 7 און מיין פאַלק קווענקלט זיך אומצוקערן צו מיר,
 און מע רופט אים צו דער הייך,
 אָבער ער טוט זיך ניט דערהייבן.

א די נביאים.

יב

א סבבני בלחש אפרים ובמרה בית ישראל ויהודה עד
 ב רד עסאל ועסקדושים נאמן: אפרים רעה רוח ורחף
 ג קדים כל-היום כוב ושד ורבה וברית עסאשור יכרתו
 ד ושמן למצרים יוכל: וריב ליהודה עסיהודה ולפקד על-
 ה יעקב בדרביו כמעללו ישיב לו: כבטן עקב אתדאחיו
 ו ובאוני שרה אתאלהים: וישר אל-מלאך ויכל בקרה
 ז ויתחנןלו ביתאל ימצאנו ושם ידבר עמנו: ויהודה
 ח אלתו העבדות יהיה וכו': ואתה באלתך תשוב חסד
 ט ומשפט שמר וכוה אלאלהיך תמיד: כנען בידו מאוגי
 י מרמה לעשק אהב: ויאמר אפרים אך עשרתני מצאתי
 יא און לי כל-יניעי לא-ימצאו-לי עון אשר-חטא: ואנכי
 יב יהיה אלהיך מארץ מצרים עד אישיבך באהלים כימי
 יג מועד: ודברתי עליהנביאים ואנכי חנון הרביתי וביד
 יד הנביאים אדמה: אם גלעד און אד-שוא היו בגלגל
 טו שורים וכוה גם מבחוחתם בגלים על תלמי שרי: ויברח
 יז יעקב שרה ארם ויעבד ישראל באשה ובאשה שמר:
 יח ובנביא העלה יהוה אתישראל ממצרים ובנביא נשמר:
 טז הכעים אפרים תמרורים ודמו עליו ימוש וחרפתו ישיב
 לו אדניו:

יג

א כדבר אפרים רתת נשא הוא בישראל ויאשם בעל
 ב וימת: ועתה ו יספו לחטא ויעשו להם מסכה מכספם
 ג כתכונם עצמים מעשה חרשים בלה להם הם אמרים
 ד זבחי אדם עגלים ישקון: לכן יהיו כענדי-בקר וכמל
 משקים הלך כמין יסעד מנרן וכעשן מארבה: ואנכי
 יהיה אלהיך מארץ מצרים ואלהים וילתי לא תדע

יב, ה' קסז חק ט' ספרין ויאכרו יג' האשכנזים מחולקין כאן
 יג, ד' קסז חק

יב א ארומגערינגלט מיט ליגן האט מיך אפרים,
 און מיט באטרוג דאס הויז פון ישראל;
 און יהודה איז נאך אלץ פרייגעלאזט מיט גאט,
 און מיט דעם הייליקן געטרייען.
 אפרים לויפט נאך ווינט, און יאגט זיך נאך מזרח
 ווינט,
 א גאנצן טאג מערט ער ליגן און רויב;
 און א בונד מיט אשור שליסן זיי,
 און אייל ווערט קיין מצרים געפירט.
 אבער גאט האט א קריג מיט יהודה,
 און וועט זיך רעכענען מיט יעקב לויט זיינע וועגן,
 לויט זיינע מעשים וועט ער אים אומקערן.
 אין מוטערלייב האט ער ביים טריט געכאפט זיין
 ברודער,
 און מיט זיין כוח האט ער געשטריטן מיט א גאט;
 יא, ער האט געשטריטן קעגן א מלאך און איז ביי-
 געקומען;
 ער האט געוויינט און זיך געבעטן ביי אים:
 אין ביתאל וועט ער אים טרעפן,
 און דארטן וועט ער רעדן מיט אים.
 און יהוה איז דער גאט פון צבאות,
 יהוה איז זיין געדעכעניש.
 דרום זאלסט דו צו דיין גאט זיך אומקערן;
 פרומקייט און גערעכטיקייט היט אפ,
 און האף צו דיין גאט תמיד.

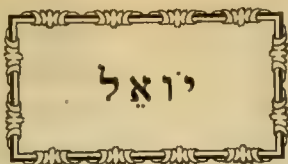
א כנעניך האט פאלשע וואגשאלן אין זיין האנט,
 צו בארויבן האט ער ליב.
 און אפרים זאגט: פארוואר, איך בין ריך,
 איך האב מיר דערגרייכט א פארמעגן;
 אין אל מיין מי וועט מען ביי מיר ניט געפינען
 אן אומרעכט וואס איז א זינד.
 אבער איך בין יהוה דיין גאט
 פון לאנד מצרים אן,
 איך וועל דיך ווידער מאכן ווינען אין געצעלטן.
 ווי אין די טעג פון יענער צייט.
 און איך האב גערעדט צו די נביאים,
 און איך האב זעאוונגען געמערט,
 און דורך די נביאים פלעג איך משלים געבן.
 אז גלעד איז נישטיקייט,
 לויטער פאלשקייט זיינען זיי געווארן!
 אין גלגל האבן זיי אקסן געשלאכט;
 יא, זייערע מזבחות זיינען ווי הויפנס
 אויף די בייטן פון פעלד.
 און יעקב איז אנטלאפן אין פעלד פון ארם,
 און ישראל האט געדינט אום א ווייב,
 און אום א ווייב האט ער ושאָרן געהיט.
 און דורך א נביא האט גאט אויפגעבראכט ישראל
 פון מצרים,
 און דורך א נביא איז ער אָפּגעהיט געוואָרן.
 ביטער דערצערנט האט אפרים,
 דרום וועט ער אויסלאָזן זיין בלוט אויף אים,
 און זיין לעסטערונג וועט אים אומקערן זיין האר.
 און דורך א נביא איז ער אָפּגעהיט געוואָרן.
 ביטער דערצערנט האט אפרים,
 דרום וועט ער אויסלאָזן זיין בלוט אויף אים,
 און זיין לעסטערונג וועט אים אומקערן זיין האר.

1 זע בראשית לב, 25-31.

2 א פארצכטיקער צונאמען פון ישראל. (פארגלייך יחזקאל טו, 3) כנען מיינט אויך א האנדלסמאן (ישעיה כג, 8).

יג א און אפרים האט גערעדט איז געווען א ציטערניש,
 דערהויבן איז ער געווען אין ישראל;
 האט ער זיך פארשולדיקט מיט בעל, און איז געשטארבן.
 און אצונד זינדיקן זיי אלץ מער,
 און האבן זיך געמאכט א געגאסן בילד פון זייער זילבער,
 געצן לויט זייער שכל,
 דאס ווערק פון מיינסטערס אלע.
 אויף זיי קען מען זאגן:
 מענטשן שעכטן זיי, קעלבער קושן זיי.
 דרום וועלן זיי זיין ווי א פרימארגנוואלקן,
 און ווי דער טוי וואס פארגייט אין דער פרי,
 ווי שפריי וואס ווערט אוועקגעבלאָזן פון שיער,
 און ווי רויך דורכן פענצטער.

און איך בין יהוה דיין גאט
 פון לאנד מצרים אן,
 און קיין גאט אחוץ מיר קענסטו ניט,

דבר-יהוה אשר היה אל-יואל כן-פתואל: שמעו-
 זאת הנקלים ותאזני כל יושבי הארץ ההיתה זאת
 בימיכם ואם בימי אבותיכם: עליה לבניכם ספרו ובניכם
 לבניהם ובניהם לדור אחר: יתר הנגום אכל הארפה
 ויתר הארפה אכל הגלק ויתר הגלק אכל החסיל:
 הקיצו שפורים ובטו והיללו בל-שתי יין על-עסם כי
 נכרת מפיכם: פירונו עליה על-ארצי עצום ואין מספר
 שניו שני ארזה ומתלעות לביא לו: שם נפני לשמה
 ותאנתי לקצפה חשה חשפה והשליך הלבנו שריגיה:
 אלי כבתולה חגרת-שק על-בעל נעוריה: הכרת מנחה
 ונסך מבית יהוה אכלו הפהלים משרתי יהוה: שדד
 שדה אכלה אדמה כי שדד דגן הוביש תירוש אמלל
 יצטר: הבישו אפרים הילילו כרמים על-חטה ועל-
 שערה כי אכד קציר שדה: הנפן הובישה ותמאנה
 אמללה רמון נסחמך ותפוח בל-עצי השדה יבשו כי
 הביש ששון מן-דגני אדם: חגרו וספרו הפהלים
 הילילו משרתי מובח באו לינו בשקים משרתי אלהי
 כי נמנע מבית אלהיכם מנחה ונסך: קדשו-צום
 קראו עצרה אספו וקנים כל יושבי הארץ בית יהוה
 אלהיכם ותעקו אל-יהוה: אהה ליום כי קרוב יום
 יהוה ובשר משדי יבוא: הלא נגד עיניו אכל נכרת

1 דאס ווארט פון גאט וואס איז געווען צו יואל דעם זון פון פתואל:
 2 הערט דאס צו, איר וקנים,
 און פארנעמט אלע באווינער פון לאנד:
 איז אזוי וואס געשען אין אייערע טעג,
 צי אין די טעג פון אייערע עלטערן?
 3 דערציילט וועגן דעם אייערע קינדער,
 און אייערע קינדער צו זייערע קינדער,
 און זייערע קינדער צו דעם אנדער דור.
 4 וואס איז געבליבן פון דעם ווארעם
 האָט אויפגעגעסן דער היישריק,
 און וואָס איז געבליבן פון דעם היישריק
 האָט אויפגעגעסן דער גראָפּרעסער,
 און וואָס איז געבליבן פון דעם גראָפּרעסער
 האָט אויפגעגעסן דער גריל.
 5 כאַפּט זיך אויף, שיכורים, און זיינט,
 און יאָמערט, אלע טרינקער פון ווין,
 אויף דער טרויבנואַפּט
 וואָס זי איז פאַרשניטן געוואָרן פון אייער מויל.
 6 וואָרום אַ פּאַלק איז אַרויפגעקומען אויף מיין לאַנד,
 מאַכטיק און אָן אַ צאַל:
 זיינע ציין זיינען ציין פון אַ לייב,
 און באַקצייער פון אַ לייבינטע האָט ער.
 7 ער האָט געמאַכט מיין וויינטשאַק צו וויסט,
 און צו שפּענדלעך מיין פייגנבוים;
 אָפּגעוהילט הויל האָט ער אים און אַנידערגעוואָרפן,
 זיינע צווייגן זיינען ווייס געוואָרן.
 8 קלאַג ווי אַ יונגפרוי אַנגעגורט מיט זאַק
 נאָך דעם מאָן פון איר יוגנט.
 9 פאַרשניטן געוואָרן איז אַ שפייזאָפּפער און אַ גיסאָפּפער
 פון דעם הויז פון גאָט;
 עס טרויערן די כהנים,
 די באַדינער פון גאָט.
 10 פאַרוויסט געוואָרן איז דאָס פעלדא,
 עס טרויערט די ערד,
 וואָרום פאַרוויסט געוואָרן איז די תבואה,
 אויסגעטריקנט האָט דער ווין,
 איינגעגאַנגען איז דאָס אײל,
 11 צו שאַנד זיינען די אַקערלייט,
 עס יאָמערן די וויינגערטנירער,
 אויפן ווייץ און אויפן גערשטן;
 וואָרום דער שניט פון פעלד איז פאַרלאָרן.
 12 דער וויינטשאַק איז פאַרטריקנט,
 און דער פייגנבוים איז פאַרוועלקט;
 דער מילגרוים, אויך דער טייטלבוים און דער
 עפּלבוים,
 אלע ביימער פון פעלד, זיינען פאַרטריקנט;

יא, אויסגעטריקנט האָט די פרייד פון די מענטשןקינדער.
 13 גורט אייך אָן און קלאַנט, איר כהנים, יאָמערט, איר באַדינער פון מוזבח; קומט נעכטיקט אין זאַקקליידער, באַדינער פון מיין גאָט, וואָרום פאַרמיטן איז פון אייער גאָטס הויז אַ שפייזאָפּפער און אַ גיסאָפּפער.
 14 הייליקט אַ פאַסטטאָג, רופּט אַן איינזאַמלונג, קלייבט צונויף די עלטסטע, אלע באווינער פון לאנד, אין הויז פון יהוה אייער גאָט, און טוט שרייען צו גאָט.
 15 ווי אויף דעם טאָג!
 וואָרום נאָנט איז דער טאָג פון גאָט, און ווי אַ בראַך פון אַלמאַכטיקן קומט ער.
 16 פאַרוואָר, פאַר אונדזערע אויגן איז פאַרשניטן די שפייז;

מבית אלהינו שמחה ונל: עבשו פירות תחת
 מגרפתיהם נשמו אצרות נהרסו ממגרות כי הביש דגן:
 מהדאנחה בהמה נכבו ערבי בקר כי אין מרעה להם
 נסיעדרי העאן נאשמו: אלקד יהוה אקרא בראש אכלה
 נאות מדבר ולהבה להטה כל-עצי השדה: נס-בהמות
 שדה תערנוג אלקד כי יבשו אפיקי מים ואש אכלה
 נאות המדבר:

ב

תקנו שופר בציון והריעו בחר קדשי ירננו כל ישבי
 הארץ כייבא וסי-יהוה כי קרוב: יום חשך ואפלה יום
 ענן וערפל בשחר פרש על-ההרים עם רב ועצום כמותו
 לא נהיה מזהעולם ואחריו לא יוסף עד-שני דור ודור:
 לפניו אכלה אש ואחריו תלהט להבה בגדעון הארץ
 לפניו ואחריו מדבר שממה ונסי-פליטה לא-יהיתה לו:
 כמראה סוסים מראוי וכפרשים כן ירוצו: בקול
 מרכבות על-ראשי ההרים ירקדון בקול להב אש אכלה
 קש פעם עצום ערוך מלחמה: מפניו יחילו עמים כל-
 פנים קבצו פארור: כגבורים ירצון כאנשי מלחמה
 יעלו חומה ואיש בדרכיו ילכו ולא יעבטון ארחותם:
 ואיש אחיו לא ידחקו גבר במסלתו ילכו ובעד השלח
 יפלו לא יבצעו: בעיר ישקו בחומה ירצון בפתים יעלו
 בעד החלונים יבאו כנגב: לפניו נהנה ארץ רעשו שמם
 שמש ורח קדרו וכוכבים אספו נהם: יהוה נתן קולו
 לפני הילו כי רב מאד מחנהו כי עצום עשה דברו כי-
 גדול וסי-יהוה ונרא מאד ומי יכילנו: ונסי-עתה נאסי-
 יהוה שבו עדי בכל-לבבכם ובצום ובכבי ובמספר:
 וקרעו לבבכם ואל-בגדיכם ושוכו אלי-יהוה אלהיכם
 קריחון ורחום הוא ארף אפים ורבי-חסד ונתם על-

א, כ"ב, י"ד ק"ח

פון אונדזער גאָטס הויז,
 די פרייד און די לוסטיקייט.
 17 איינגעדארט זיינען די זאמען
 אונטער זייערע גרודעס,
 וויסט געוואָרן זיינען די שפייכלערס,
 איינגעפאלן זיינען די שיערן
 וואָרום אויסגעטריקנט איז די תבואה.
 18 ווי קרעכצט די בהמה!
 צעטומלט זיינען די סטאדעס רינדער,
 וואָרום גיטאָ פאר זיי קיין פיטערונג;
 אפילו די סטאדעס שאָף זיינען פאָרוויסט.
 19 צו דיר, גאָט, טו איך רופן,
 וואָרום אַ פייער האָט פאָרצערט
 די פיטערפלעצער פון מדבר,
 און אַ פלאַם האָט צעפלאַקערט
 אַלע ביימער פון פעלד.
 20 אפילו די בהמות פון פעלד שמאַכטן צו דיר,
 וואָרום אויסגעטריקנט זיינען די גראָבנס וואַסער,
 און אַ פייער האָט פאָרצערט
 די פיטערפלעצער פון מדבר.

ב

1 בלאַזט אַ שופר אין ציון,
 און שאַלט אויף מיין הייליקן באַרג,
 זאָלן ציטערן אַלע באַווינער פון לאַנד,
 וואָרום דער טאָג פון גאָט קומט אָן,
 וואָרום ער איז גאַנט;
 2 אַ טאָג פון חושך און פינצטערניש,
 אַ טאָג פון וואַלקן און נעבל,
 ווי אַ שוואַרצקייט אויסגעשפּרייט אויף די בערג;
 אַ גרויס פאַלק און אַ מאַכטיקס,
 אַזאַ ווי ער איז ניט געווען פון אייביק אָן
 און וועט נאָך אים מער ניט זיין
 ביז די יאָרן פון דור-דורות.
 3 אים פאָרויס פאָרצערט אַ פייער,
 און הינטער אים פלאַקערט אַ פלאַם;
 ווי דער גאַרטן פון עֶדֶן איז דאָס לאַנד פאַר אים,
 און הינטער אים אַ מדבר אַ וויסטער,
 און צומאַל קיין אַנטרינונג איז גיטאָ פון אים.
 4 ווי דאָס אויסווען פון פּערד איז זיין אויסווען,
 און ווי רייטער אַזוי לויפן זיי.

זיי קומען דורך די פענצטער ווי אַ גב.
 10 פאַר אים ציטערט די ערד,
 שטורעמען די הימלען;
 די זון און די לבנה ווערן שוואַרץ,
 און די שטערן נעמען אַרײַן זייער שיין.
 11 און גאָט לאַזט אַרויס זיין קול
 פאָרויס פאַר זיין חיל;
 וואָרום זייער גרויס איז זיין מחנה,
 וואָרום מאַכטיק איז דער וואַס טוט זיין באַפעל;
 וואָרום גרויס איז דער טאָג פון גאָט און מוראדיק זייער,
 און ווער קען אים אויסהאַלטן?
 12 אָבער נאָך איצט, זאָגט גאָט,
 קערט אייך אום צו מיר מיט אייער גאַנצן האַרצן,
 און מיט פאַסטן און מיט געוויינ און מיט קלאַג;
 13 און צערייסט אייער האַרץ און גיט אייערע קליידער,
 און קערט אייך אום צו יהוה אייער גאָט,
 וואָרום ער איז לייטזעליק און דערבאַרימדיק,
 איינגעהאַלטן אין צאָרן, און רייך אין גענאָד,
 און ער האָט חרטה אויף דעם ביזו.

6 ווי דאָס גערויש פון רייטוועגן,
 איז זייער שפּרינגען אויף די שפיצן בערג;
 ווי דער קנאַל פון אַ פלאַמפייער
 וואָס פאָרצערט שטרוי;
 ווי אַ פאַלק אַ מאַכטיקס
 גענרייט צו מלחמה.
 7 פאַר אים ציטערן פעלקער,
 אַלע פּנימער האַבן אָנגענומען אַ פינצטערניש.
 8 ווי גיבורים לויפן זיי,
 ווי מלחמה-לייט קלעטערן זיי אויף דער מויער,
 און איטלעכער אין זיינע וועגן גייען זיי,
 און זיי פלאַנען ניט זייערע שטעגן.
 9 און איינער דעם אַנדערן שטויסן זיי גיט,
 איטלעכער אין זיין שליאָך גייען זיי,
 און דורך וואַפן וואַרפן זיי זיך,
 און ווערן ניט געשעדיקט.
 10 זיי שפּרינגען אויף דער שטאַט,
 זיי לויפן אויף דער מויער,
 זיי גייען אַרויף אין די היוער,

י' הרעה: מי יודע ישוב ונתם והשאר אחריו ברקה
 טו מנחה ונסך ליהוה אלהיכם: תקעו שופר בציון
 טז קדש-ציום קראו צערה: אספור'ם קדשו קהל קבצו
 זכנים אספו עוללים וזונני שדים יצא חתן מחדרו וכלה
 י' מחפתה: בין האולם ולמזבח יכפו הכהנים משרתי
 יהוה ויאמרו חוסה יהוה על-עמך ואל-תתן נחלתך
 לתרפה למשל-בם גוים למה ואמרו בעמים איה
 ט"ו אלהיהם: ויקנא יהוה לארצו ויחמל על-עמו: ויען יהוה
 ויאמר לעמי הנני שלח לכם את-הדגן והתירוש והצקור
 כ ושבעתם אתו ולא-אתם אתכם עוד חרפה בניום: ואת-
 הצפוני ארחיק מעליכם והדחתיו אל-ארץ ציה ושמה
 את-פניו אליהם הפך-מני וספו אלהים האחרון ועלה
 כ"א באשו ותעל צחנתו כי הגדיל לעשות: אל-תיראי אדמה
 כ"ב גילי ושמהי כיהגדיל יהוה לעשות: אל-תיראו בהמות
 שדי כי דשא נאות מדבר כיעץ נשא פרוי תאנה ונפן
 כ"ג נתנו חוקם: וכני ציון גילו ושמהו ביהוה אלהיכם כי
 נתן לכם את-המורה לצדקה ויורד לכם גשם מורה
 כ"ד ומלקוש בראשון: ומלאו הגרנות בר והשיכו חקבים
 כ"ה תירוש וצקור: ושלמתי לכם את-השנים אשר אכל
 הארצה הילק והחסיל והגם חילי הגדול אשר שלחתי
 כ"ו בכם: ואכלתם אכול ושבו והללתם את-ישם יהוה
 אלהיכם אשר-עשה עמכם להפליא ולא-יבשו עמי
 כ"ז לעולם: וידעתם כי בקרב ישראל אני ואני יהוה
 אלהיכם ואין עוד ולא-יבשו עמי לעולם*:

ג

א' והיה אחר-כן אשפוך את-רוחי עלי-בבל-בשר ונבאו
 בניכם ובנותיכם וקניכם חלמות יחלמו בחוריקם
 ב חזונות וראו: וגם על-העבדים ועל-השפחות בימים

טו"ס"א מחדרו פז' ע"ב

וואס דער היישריק האט אויפגעגעסן,
 דער גראָזפרעסער, און דער גריל, און דער וואַרעם,
 מיין גרויס חיל וואָס איך האָב אָנגעשיקט אויף אײך.
 26 און עסן וועט איר עסן און זאָט זיין,
 און איר וועט לויבן דעם נאָמען פון יהוה אײער גאָט,
 וואָס האָט געטאָן מיט אײך ווונדערלעך;
 און מיין פּאָלק וועט אויף אײביק ניט פּאַרשעמט ווערן.
 און איר וועט וויסן אַז איך בין צווישן ישראל,
 27 און איך בין יהוה אײער גאָט, און מער איז נישט אַ;
 און מיין פּאָלק וועט אויף אײביק ניט פּאַרשעמט ווערן.

א' און עס וועט זיין נאָך דעם,
 וועל איך אויסניסן מיין גייסט אויף יעטוועדער ליב,
 און אײערע זין און אײערע טעכטער וועלן נביאות זאָגן,
 אײערע זקנים וועלן חלומות חלומען,
 אײערע בחורים וועלן זעאוונגען זען.
 2 און אויך אויף די קנעכט און אויף די דינסטן

14 ווער ווייס, אפשר וידער וועט ער חרטה האָבן,
 און לאָזן אַ ברכה הינטער זיך-
 אַ שפּיזאָפּפער און אַ גיסאָפּפער
 פאַר יהוה אײער גאָט.

16 בלאַט אַ שופר אין ציון,
 הייליקט אַ פּאַסטטאָג,
 רופט אַן אײנוואַלונג;
 16 זאַמלט אײן דאָס פּאָלק,
 פאַררופט די עדה,
 קלייבט צונויף די זקנים,
 זאַמלט אײן די קליינע קינדער,
 און די וואָס זײַגן די ברוסט;
 זאָל דער חתן אַרויסגיין פון זײן קאַמער,
 און די כלה פון איר געצעלט.
 17 צווישן דעם פּאָליש און דעם מזבח
 זאָלן ווײנען די כהנים, די דינער פון גאָט,
 און זאָלן זײ זאָגן:
 דערבאָרים זיך גאָט אויף דיין פּאָלק,
 און זאָלסט ניט געבן דיין אַרב צו שאַנד,
 אַז פעלקער זאָלן זיך ווערטלען איבער זײ;
 נאָך וואָס זאָל מען זאָגן צווישן די אומות:
 אַווו איז זײער גאָט?

18 און גאָט האָט זיך אָנגענומען פאַר זײן לאַנד,
 און האָט זיך דערבאָרימט אויף זײן פּאָלק.
 19 און גאָט האָט געענטפערט און געזאָגט צו זײן פּאָלק:
 זעט, איך שיק אײך תבואה און ווײן און אײל,
 און איר וועט זײ האָבן צו זאָט;
 און איך וועל אײך מער ניט געבן צו שאַנד בײ די
 פעלקער.

20 און דעם צפונדיקן וועל איך דערווייטערן פון אײך,
 און וועל אים פאַרשטויסן אין אַ לאַנד פון טריקעניש
 און וויסטעניש,
 מיט זײן פנים צום פעדערשטן ים,
 און זײן עק צום הינטערשטן ים;
 און זײן פוילגערוך וועט אויפגיין,
 און זײן געשטאַנק וועט אויפגיין,
 ווייל ער האָט גרויס זיך פאַרנומען.

21 זאָלסט ניט מורא האָבן, ערד,
 פריי זיך און זײ לוסטיק,
 וואָרום גרויס געטאָן האָט גאָט.
 22 איר זאָלט ניט מורא האָבן, בהמות פון פעלד,
 וואָרום די פּיטערפלעצער פון מדבר זײנען באַגראָזט,
 וואָרום דער בוים טראָגט זײן פּרוכט,
 דער פּייגנבוים און דער וויינשטאַק גיבן זײער קריפט.
 23 און איר קינדער פון ציון, זײט לוסטיק און פרייט זיך
 מיט יהוה אײער גאָט,
 וואָרום ער גיט אײך דעם פּרייען ריכטיק;
 יא, ער מאַכט נידערן פאַר אײך רעגן,
 פּרייען און שפּעטערעגן אין ערשן וחודש.
 24 און די שײערן וועלן פול זײן מיט תבואה,
 און די קעלטערן וועלן איבערלויפן מיט ווײן און אײל.
 25 און איך וועל אײך אָפּצאָלן די יאָרן

וועל איך אויסגיטן מיין גייסט אין יענע טעג.
 3 און איך וועל ווייזן ווונדער אין הימל און אויף דער
 ערד,
 בלוט און פייער און זיילן רויך.
 4 די זון וועט פארקערט ווערן אין פינצטערניש,
 און די לבנה אין בלוט,
 איידער עס קומט דער טאָג פון גאָט,
 דער גרויסער און דער מוראדיקער.

5 און עס וועט זיין,
 איטלעכער וואָס וועט רופן דעם נאָמען פון גאָט,
 וועט אַנטרונען ווערן,
 וואָרום אויף באַרג ציון און אין ירושלים
 וועט זיין אַן אַנטרינג.
 אזוי ווי גאָט האָט געזאָגט;
 און די געבליבענע וועלן זיין די וואָס גאָט טוט רופן.

ד 1 וואָרום זע, אין יענע טעג און אין יענער צייט,
 אז איך וועל אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון
 יהודה און ירושלים,
 2 וועל איך איינזאַמלען אַלע פעלקער,
 און איך וועל זיי מאַכן נידערן אין טאָל פון יהושפט,
 און איך וועל זיך דאַרטן משפטן מיט זיי
 פאַר מיין פּאָלק און מיין אַרב ישראל,
 וואָס זיי האָבן זיי צעשפּרייט צווישן די פעלקער,
 און צעטיילט מיין לאַנד.
 3 און אויף מיין פּאָלק האָבן זיי גורל געוואָרפן,
 און געגעבן אַ יינגל פאַר אַ זונה,
 און אַ מיידל פאַרקויפט פאַר וויין, און געטרונקען.

4 און וואָס זייט איר מיר גאַר, צור און צידון,
 און אַלע געגנטן פון פּלֶשֶׁת?
 צי פאַרגעלטונג צאָלט איר דאָס אָפּ פון מיינעטוועגן?
 איז, אויב איר פאַרגעלט דאָס פון מיינעטוועגן,
 וועל איך אייליק גיך אומקערן

הַהִמָּה אֲשֶׁר אֶת־רוּחִי: וְנִתְחִי מִזִּפְתֵּי שָׁמַיִם י
 וּבְאָרֶץ הַבַּיִת וְיִמְרוּת עֵשָׂן: הַשְּׁמַשׁ יִהְיֶה לְחֹשֶׁךְ ד
 וְהַיָּרֵחַ לְדָם לְפָנָי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא: וְהָיָה ה
 כָּל אֲשֶׁר יִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה יִמְלֹט כִּי בְּהִרְצִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם
 תִּהְיֶה פְּלִיטָה כַּאֲשֶׁר אָמַר יְהוָה וּבְשָׂרֵי־לֵידִים אֲשֶׁר
 יְהוָה קָרָא:

ד

כִּי הִנֵּה בִימֵי הַהִמָּה וּבִקְעַת הַיָּמִים אֲשֶׁר אָשׁוּב אֶת־י
 שְׁבוּת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: וּמִכְצֹתִי אֶת־כְּלֵי־הַגּוֹיִם וְהוֹרְדֹתֵי־ם
 אֶל־עַמְּקֵי יְהוּשָׁפָט וְנִשְׁפַּטְתִּי עִמָּם שֵׁם עַל־עַמִּי וְנִחַלְתִּי
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פָּזְרוּ בְּגוֹיִם וְאֶת־אֶרֶצִי חִלְּקוּ: וְאֶל־עַמִּי י
 יָדוּ גֹרֵל וְנִתְּנוּ הַגָּלָד בְּזוּגָה וְהַגְּלִיחַ מִכְּרוּ בִּיּוֹן וַיִּשְׁתּוּ: ו
 וְגַם מִהֲדַתָּם לִי צָר וְצִדּוֹן וְכָל גְּלִילוֹת פְּלִשְׁתִּי הִגְמִילֵי ד
 אֲתָם מִשְׁלָמִים עָלַי וְאִם־גְּמִלִים אֲתָם עָלַי קַל מִהָרָה
 אָשׁוּב וְגְמִלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם: אֲשֶׁר־כִּסְפִי וְזָהָבִי לְקַחְתֶּם ה
 וּמִחֲמַדֵּי הַטְּבִיחִים הִבַּאתֶם לְהִוְכִילְכֶם: וּבְנֵי יְהוּדָה וּבְנֵי י
 יְרוּשָׁלַם מִכְּרַתֶּם לְבְנֵי הַזּוֹנִים לְמַעַן הִרְחִיקֶם מֵעַל
 גְּבוּלְכֶם: הִנְנִי מַעֲרִים מִן־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר־מִכְּרַתֶּם אֲתָם י
 שְׁמָה וְהִשְׁבַּתִּי וְגְמִלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם: וּמִכְרַתִּי אֶת־בְּנֵיכֶם ה
 וְאֶת־בְּנֹתֵיכֶם בְּיַד בְּנֵי יְהוּדָה וּמִכְרוּם לְשָׂבָאִים אֶל־גּוֹי
 רָחוֹק כִּי יְהוָה דָּבָר: קָרָאוּזֹאת בְּגוֹיִם קָדְשׁוּ ט
 מִלְּהַמָּה הַעִירֵי הַגְּבוּרִים וַיִּגְשׁוּ וַיַּעֲלוּ כָּל אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה:
 פָּתוּ אֹתֵיכֶם לְחַרְבּוֹת וּמוֹמְרֹתֵיכֶם לְרַמְחִים הַחֲלָשׁ יֵאמַר י
 גְּבוּר אֲנִי: עִישׁוּ וּבְאוּ כָל־הַגּוֹיִם מִסְּבִיב וְנִכְבְּצוּ שְׁמָה י
 הַנְּחַת יְהוָה גְּבוּרִיךָ: יַעֲזֹרוּ וַיַּעֲלוּ הַגּוֹיִם אֶל־עַמְּקֵי כ
 יְהוּשָׁפָט כִּי שֵׁם אֲשֶׁר לְשָׁפָט אֶת־כְּלֵי־הַגּוֹיִם מִסְּבִיב:
 שְׁלַחֻ מַּגָּל כִּי בִשָׁל קָצִיר כָּאוּ רְדוּ כִּי־מִלְּאָה נֶת הַשִּׁיכָן י

ד, א' אטיב קי ד' קמץ ביה ח' כזיל

אייער פאַרגעלטונג אויף אייער קאָפּ;
 5 וואָס מיין זילבער און מיין גאלד האָט איר צוגענומען,
 און מיינע בעסטע גלוסטיקייטן געבראַכט אין אייערע
 פּאַלאַצן
 6 און די קינדער פון יהודה און די קינדער פון ירושלים
 האָט איר פאַרקויפט צו די קינדער פון די יַנָּיִם,
 כדי זיי צו דערווייטערן פון זייער געמאַרק.
 7 זעט, איך דערוועק זיי פון דעם אָרט
 וואָס איר האָט זיי פאַרקויפט דאָרטן,
 און איך וועל אומקערן אייער טואונג אויף אייער קאָפּ.
 8 און איך וועל פאַרקויפן אייערע זין און אייערע טעכטער
 אין דער האַנט פון די קינדער פון יהודה,
 און זיי וועלן זיי פאַרקויפן צו די שבאים, צו אַ ווייטן פּאָלק,
 וואָרום גאָט האָט גערעדט.

9 רופט דאָס אויס צווישן די פעלקער,
 ברייט אָן אַ מלחמה,

וועקט אויף די גיבורים;
 זאָלן גענענען, זאָלן אַרויפגיין
 אַלע מענער פון מלחמה.
 10 שמידט אייערע אַקעראַייזנס אויף שווערדן,
 און אייערע צווייגמעסערס אויף שפּיזן;
 דער שלאַפּער זאָל זאָגן: אַ גיבור בין איך.
 11 איילט און קומט אַלע פעלקער פון רונד אַרום,
 און לאַמען זיך איינזאַמלען;
 אַהינ מאַך נידערן, גאָט, דייע גיבורים!
 12 זאָלן זיך דערוועקן די פעלקער און אַרויפגיין
 צום טאָל פון יהושפט
 וואָרום דאָרטן וועל איך זיצן
 צו משפטן אַלע פעלקער פון רונד אַרום.
 13 לייגט צו דעם שניידמעסער,
 וואָרום צייטיק איז דער שניט;
 קומט טרעט,
 וואָרום פּוֹל איז דער קעלטער,

יד היקבִים כּי רבֵה רַעַתְם: המוֹנִים המוֹנִים בְּעַמְּךָ הַחֲרוּץ
 טו כּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה בְּעַמְּךָ הַחֲרוּץ: שָׁמַשׁ וַיִּרְחַם קָדְרוֹ
 טז וְכֹכְבִים אָסְפוּ נֹגְהָם: וַיְהוֶה מִצִּיּוֹן יִשְׂאָג וּמִירוּשָׁלַם יִתֵּן
 ז קוֹלוֹ וַרְעִשׂוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ וַיְהוֶה מַחֲסֵה לְעַמּוֹ וּמַעֲזוֹ לְבָנֵי
 ח יִשְׂרָאֵל: וַיִּדְעֵתְם כּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שֶׁכֵּן בְּצִיּוֹן הָרֹ-
 ח קְדָשִׁי וְהַיְתָה יְרוּשָׁלַם לְקֹדֶשׁ וְהָיִים לֹא-יַעֲבֹר־רַבָּה עוֹד:
 ט וַיְהוֶה בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּטְפוּ הַהָרִים עֲסִים וְהַגְּבֻעוֹת
 טו תִּלְבְּנָה הַלֵּב וּבְלֹא-אִפְקֵי יְהוּדָה יִלְכוּ מִיָּם וּמֵעַן מִבֵּית
 טז יְהוָה יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת-יַנְחַל הַשָּׂטִיִם: מִצִּרִים לְשִׁמְמָה
 כ תְּהוֶה וְאֲרוֹם לְמַדְבָּר שִׁמְמָה תִּהְיֶה מַחֲמֵם בְּנֵי יְהוּדָה
 כא אֲשֶׁר-שָׁכְנוּ הַסִּינְאִי בְּאֲרָצָם: וַיְהוּדָה לְעוֹלָם תִּשָּׁב
 כב וְיְרוּשָׁלַם לְדוֹר וָדוֹר: וְנִקְוֵי דָמָם לֹא-יִנְקוּתִי וַיְהוּדָה
 שֶׁכֵּן בְּצִיּוֹן:

ד, טו' קפ"ז בלא אסיף ובס"א י' שמה וט' סל

און אָדום וועט אַ וויסטער מדבר ווערן,
 פֿאַר דעם אומרעכט צו די קינדער פון יהודה,
 וואָס זיי האָבן פֿאַרגאַסן אומשולדיק בלוט אין זייער לאַנד.
 20 אָבער יהודה וועט זיין אייביק באַזעצט,
 און ירושלים אויף דור־דורות.
 21 און וואָס איך וועל שענקען, זייער בלוט וועל איך ניט
 שענקען;
 און גאָט טוט רוען אין ציון.

די קובלען לויפן איבער;
 וואָרום גרויס איז זייער ביזו.
 14 מחנות, מחנות אין טאָל פון גור!
 וואָרום גאָט איז דער טאָג פון גאָט אין טאָל פון גור.
 15 די זון און די לבנה ווערן שוואַרץ,
 און די שטערן נעמען אַרײַן זייער שײַן.
 16 און גאָט וועט ברילן פון ציון,
 און פון ירושלים וועט ער אַרויסלאָזן זיין קול,
 און שטורעמען וועלן הימל און ערד;
 אָבער גאָט וועט זיין אַ באַשיצונג פֿאַר זיין פֿאָלק,
 און אַ פעסטונג פֿאַר די קינדער פון ישראל.
 17 און איר וועט וויסן אז איך, יהוה אײער גאָט,
 רו אויף ציון, מיין הייליקן באַרג;
 און ירושלים וועט זיין הייליק,
 און פּרעמדע וועלן מער ניט דורכגיין אין איר.

16 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
 וועלן די בערג טריפן זאָפט,
 און די הייכן וועלן איבערגיין מיט מילך,
 און אַלע גראַבנס פון יהודה וועלן איבערגיין מיט
 וואַסער.
 און אַ קוואַל וועט אַרויסגיין פון גאָטס הויז,
 און וועט אַנטרינקען דעם טאָל שטײַם.
 19 מצרים וועט אַ וויסטעניש ווערן,

ע מ ו ס

א דבַרֵי עֲמוֹס אֲשֶׁר-יְהוָה בְּנִקְרִים מִתְּקוֹעַ אֲשֶׁר תְּהֶה עַל-
 יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם | עוֹנֵה מֶלֶךְ-יְהוּדָה וּבִימֵי יְרָבֵעַם בְּדִיּוֹאֵשׁ
 ב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁנַתִּים לִפְנֵי הָרַעַשׁ: וַיֹּאמֶר | יְהוָה מִצִּיּוֹן
 יִשְׂאָג וּמִירוּשָׁלַם יִתֵּן קוֹלוֹ וְאָבַלְדָּ נְאֻת הָרָעִים וַיִּבֶשׁ
 ג רֹאשׁ הַבְּרָמֶל: כֹּה אָמַר יְהוָה עַל-שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי
 דְמָשֶׁק וְעַל-אַרְבַּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל-דִּוְשָׁם בְּחַרְצוֹת
 ד הַבְּרָזָל אֶת-הַגְּלִיעָד: וְשִׁלַּחְתִּי אֶשׁ בְּבֵית הַחֹאֵל וְאָבַלְדָּ

א, ב' קפ"ח סוף ובס"א י' שמה

יא, פֿאַר פּיר, וועל איך עס ניט אָפהאַלטן;
 פֿאַר זייער דרעשן גלעד מיט אייזערנע דרעשליטנס.
 יא און איך וועל שיקן אַ פּייער אויף דעם הויז פון תּוֹאֵל,

א די ווערטער פון עֲמוֹס, וואָס איז געווען פון די
 שאַפּלייט פון תקוֹעַ; וואָס ער האָט געזען אויף
 ישראל אין די טעג פון עוֹנֵה דעם מלך פון יהודה, און
 אין די טעג פון יְרָבֵעַם דעם זון פון יוֹאָשָׁן, דעם מלך פון
 ישראל, צוויי יאָר פֿאַר דער ערדציטערניש.
 2 און ער האָט געזאָגט:
 גאָט וועט ברילן פון ציון,
 און פון ירושלים וועט ער אַרויסלאָזן זיין קול,
 און די פּיטערפלעצער פון די פֿאַסטוכער וועלן
 טרויערן,
 און דער שפּיץ פֿרמל וועט פֿאַרטריקנט ווערן.

8 אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 פֿאַר דריי פֿאַרברעכן פון דְמָשֶׁק,

אֲרַמְנוֹת בְּהַר־הַרְדִּי: וְשִׁכְרְתִי בְּרִית דְּמִשְׁק וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב ה'
 מִבְּקַעַת־אֵן וְתוֹמֵךְ שִׁבְט מִבֵּית עֵדֶן וְגִלּוֹ עַם־אֲרָם קִרְיָה
 אָמַר יְהוָה: בַּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי עֲזָה ו
 וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנוּ עַל־הַגְּלוּתָם גְּלוּת שְׁלֹמֹה
 לְהַסְגִּיר לְאֲדוֹם: וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת עֲזָה וְאָכְלָה ו
 אֲרַמְנוֹתֶיהָ: וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מֵאֲשְׁדּוֹד וְתוֹמֵךְ שִׁבְט מֵאֲשְׁקֶלֶן ח
 וְהַשִּׁיבֹתִי יְדֵי עַל־עַקְרוֹן וְאָבְדוּ שְׂאֵרֵית פְּלִשְׁתִּים אָמַר
 אֲדֹנָי יְהוָה: בַּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי־צֹר ט
 וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנוּ עַל־הַסְּגִירָם גְּלוּת שְׁלֹמֹה
 לְאֲדוֹם וְלֹא וָבְרוּ בְּרִית אֲחִים: וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת צֹר י
 וְאָכְלָה אֲרַמְנוֹתֶיהָ: בַּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה י"
 פְּשָׁעֵי אֲדוֹם וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנוּ עַל־דְּרֹפּוֹ בַּחֲרֹב
 אַחִיו וְשִׁתָּת רַחֲמָיו וְיִטְרַף לַעַד אִפּוֹ וְעִבְרָתוֹ שְׁמָרָה נֶצַח:
 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּתִימָן וְאָכְלָה אֲרַמְנוֹת בְּצֹרַח: י"ב
 בַּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי בְּנֵי־עַמּוֹן וְעַל־אַרְבָּעָה י"
 לֹא אֲשִׁיבֵנוּ עַל־בִּקְעָם הַרְוֹת הַגְּלָעָד לְמַעַן הִרְחִיב אֶת־
 גְּבוּלָם: וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת רִבְחָה וְאָכְלָה אֲרַמְנוֹתֶיהָ י"ד
 בַּתְּרוּעָה בְּיוֹם מַלְחָמָה בְּסַעַר בְּיוֹם סוּפָה: וְהִלְךְ מִלְּבָם ט"ו
 בְּגוּלָה הוּא וְשָׂרְיוֹ יַחְדָּו אָמַר יְהוָה:

און עס וועט פארצערן די פאלאצן פון בְּהַר־הַרְדִּי.
 און איך וועל צעברעכן דעם ריגל פון דְּמִשְׁק,
 און וועל פארשניידן א באווינער פון בְּקַעַת־אֵן,
 און דעם וואָס האַלט אַ צעפטער פון בֵּית־עֵדֶן;
 און דאָס פּאָלק פון אַרָם וועט אין גלות גיין קיין קיר,
 זאָגט גאָט.

אָזוי האָט גאָט געזאָגט:
 פאַר דרײַ פאַרברעכן פון עֲזָה,
 יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפהאַלטן:
 פאַר זײער פאַרטרייבן אַ גאַנצע געפאַנגענשאַפט,
 כדי איבערצוענטפערן צו אָדום.

און איך וועל שיקן אַ פֿײער אויף דער מויער פון עֲזָה,
 און עס וועט פאַרצערן אירע פּאַלאַצן.

און איך וועל פאַרשניידן אַ באווינער פון אֲשְׁדּוֹד,
 און דעם וואָס האַלט אַ צעפטער פון אֲשְׁקֶלֶן;
 און איך וועל קערן מײן האַנט אויף עַקְרוֹן,
 און דער איבערבלייב פון די פּלשתיים וועט
 אונטערגיין,
 זאָגט גאָט דער האַר.

אָזוי האָט גאָט געזאָגט:
 פאַר דרײַ פאַרברעכן פון צֹר,
 יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפהאַלטן:
 פאַרוואָס זײ האָבן איבערגעענטפערט אַ גאַנצע געפאַנג
 גענשאַפט צו אָדום,

און ניט געדאַכט אַן דעם בונד פון ברידער.
 און איך וועל שיקן אַ פֿײער אויף דער מויער פון
 צֹר,
 און עס וועט פאַרצערן אירע פּאַלאַצן.

אָזוי האָט גאָט געזאָגט:
 פאַר דרײַ פאַרברעכן פון אָדום,
 יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפהאַלטן:
 פאַרוואָס ער האָט נאַכגעיאָגט זײן ברודער מיטן
 שווערד,

בַּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי מוֹאָב וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא
 אֲשִׁיבֵנוּ עַל־שָׂרְפּוֹ עֲצֻמוֹת מִלֶּךְ־אֲדוֹם לְשִׂיד: וְשִׁלַּחְתִּי־
 אֵשׁ בְּמוֹאָב וְאָכְלָה אֲרַמְנוֹת הַקְּרִיּוֹת וּמַת בְּשֹׁאֵן מוֹאָב
 בַּתְּרוּעָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: וְהִכְרַתִּי שׁוֹפֵט מִקְרָבָה וְכַל־שָׂרֵיהָ י
 אֲהַרְגֶנּוּ עַמּוֹ אָמַר יְהוָה: בַּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה ד
 פְּשָׁעֵי יְהוּדָה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנוּ עַל־מַאֲסָם אֶת־
 תּוֹרַת יְהוָה וְחָקָיו לֹא שָׁמְרוּ וַתַּעֲוֹם כּוֹבְדֵיהֶם אֲשֶׁר

א, ח' מלול ב, ד' קקמ"א

און דערשטיקט זיין רחמנות,
 און זיין פעס האָט שטענדיק פאַרצוקט,
 און ער האָט אייביק געהאַלטן זיין גרימצאָרן.
 און איך וועל שיקן אַ פֿײער אויף תִּימָן,
 און עס וועט פאַרצערן די פּאַלאַצן פון בְּצֹרַח.

אָזוי האָט גאָט געזאָגט:
 פאַר דרײַ פאַרברעכן פון מוֹאָב,
 יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפהאַלטן:
 פאַר זײן פאַרברענען די בײנער פון דעם מלך פון אָדום
 אויף קאַלך.

און איך וועל שיקן אַ פֿײער אויף מוֹאָב,
 און עס וועט פאַרצערן די פּאַלאַצן פון קריות,
 און שטאַרבן מיט געטומל וועט מוֹאָב,
 מיט שאַלונג און אַ קול פון שופּר.
 און איך וועל פאַרשניידן אַ ריכטער פון איר מיט,
 און אלע אירע האַרן וועל איך הרגען מיט אים,
 זאָגט גאָט.

אָזוי האָט גאָט געזאָגט:
 פאַר דרײַ פאַרברעכן פון יהודה,
 יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפהאַלטן:
 פאַרוואָס זײ האָבן פאַראַכט די תורה פון גאָט,
 און זײנע געזעצן ניט געהיט;
 און זײערע לינגס האָבן זײ פאַרפירט,

אָזוי האָט גאָט געזאָגט:
 פאַר דרײַ פאַרברעכן פון די קינדער פון עַמּוֹן,
 יאָ, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפהאַלטן:
 פאַר זײער אויפשפּאַלטן די טראַגעדיקע פון גלָעַד,
 כדי צו דערברײטערן זײער געמאַרק.
 און איך וועל אַנצײנדן אַ פֿײער אויף דער מויער
 פון רִבְחָה,
 און עס וועט פאַרצערן אירע פּאַלאַצן,
 מיט שאַלונג אין טאַג פון מלחמה,
 מיט שטורעם אין טאַג פון געווייטער.
 און זײער מלך וועט גיין אין גלות,
 ער און זײנע האַרן אין איינעם,
 זאָגט גאָט.

ה הלכו אבותם אחריהם: ושלחתי אש ביהודה ואכלה
 ו ארמנות ירושלים: * בה אמר יהוה על-שלושה
 פשעי ישראל ועל-ארכובה לא אשיבנו על-מכרם בכסף
 י צדיק ואביון בעבור נעלים: השופים על-עפר-ארץ
 בראש דלים ודרך עניים ימו ואיש ואביו ילכו אל-
 ח הנערה למען חלל את-שם קדשי: ועל-בגדים חבלים
 ח ימו אצל כל-מוכח ויון ענושים ישתו בית אלהיהם:
 ט ואנכי השמדתיו אתיהאמרי מפניהם אשר כנכה ארזים
 ט גבהו וחסן הוא כאלונים ואשמיד פרוי ממעל ושרשיו
 י מתחת: ואנכי העליתי אתכם מארץ מצרים ואולד
 י אתכם במדבר ארבעים שנה לרשת את-ארץ האמרי:
 יא ואקרו מבניכם לנביאים ומבחרים לנורים האף איך
 יב זאת בני ישראל נאסיהוה: ומשקו אתהנורים יון
 י ועל-הנביאים צויתם לאמר לא תנבאו: הנה אנכי מעיק
 יד תחתכם כאשר תעיק הנגלה המלאה לה עמור: ואבר
 י מנום מקל וחוק לא-יאמין בחו ונבור לא-ימלט נפשו:
 טו ותפש הקשת לא יעמד וקל ברגליו לא ימלט ורכב
 טז הפוס לא ימלט נפשו: ואמין לבו בנבורים ערום ינום
 טז ביום-ההוא נאסיהוה:

ג

א שמעו אתהדבר הזה אשר דבר יהוה עליכם בני ישראל
 ב על כל-המשפחה אשר העליתי מארץ מצרים לאמר:
 ב רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה על-כן אפקד
 ג עליכם את כל-עונותיכם: הולכו שנים יחדו בלתי אס-
 ד נועדו: הושאג ארצה בנער וטרף אין לו תומן בפיר
 ה קולו ממענתו בלתי אס-לכר: התפל צפור על-פח
 ה הארץ ומוקש אין לה הנעלה-פח מן-האדמה ולבוד לא

ב, ו' הסטרה ושב יד' קמץ בויק

משפחה וואס איך האָב אויפגעבראַכט פון לאַנד מצרים, אַזוי צו זאָגן:

ג נאָר אייך האָב איך דערקענט פון אַלע משפחות פון דער ערד, דרום וועל איך זיך רעכענען מיט אייך פאַר אַלע אייערע זינד.

- ג גייען צוויי באַנאָדער, אַחוץ אַז זיי האָבן אָפּגערעדט?
- ד ברילט אַ לייב אין וואַלד, וווּ ער האָט ניט קיין רויב?
- ה לאַזט אַ יונגלייב אַרויס זיין קול פון נאָרע, אַחוץ אַז ער האָט עפעס געכאַפט?
- ו פאַלט אַ פּויגל אין פּאַסטקע אויף דער ערד, וווּ זי האָט ניט קיין שטרויכלונג?
- ז שפּרינגט-אויף אַ פּאַסטקע פון דער ערד, וווּ כאַפּן זאָל זי ניט האָבן געכאַפט?

די וואָס זייערע עלטערן זיינען נאָכגעגאַנגען נאָך זיי, און איך וועל שיקן אַ פּייער אויף יהודה, און עס וועט פאַרזעצן די פּאַלאַצן פון ירושלים.

- ז אַזוי האָט גאַט געזאָגט: פאַר דריי פאַרברעכן פון ישראל, יא, פאַר פיר, וועל איך עס ניט אָפהאַלטן: פאַר זייער פאַרקויפן פאַר געלט דעם גערעכטן, און דעם אביון פאַר אַ פאַר שייך.
- י זיי, וואָס ווילן איינשלינגען דעם שטויב ערד אויפן קאַפּ פון די אַרימע, און דעם וועג פון די געדריקטע פאַרדרייען זיי; און אַ מאַן און זיין פּאַטער גייען צו איין מיידל, כּדי צו פאַרשווערן מיין הייליקן נאָמען.
- יא און אויף פאַרמשכונטע קליידער ציען זיי זיך אויס לעבן איטלעכן מזבח, און זיין פון באַשטראַפטע טרינקען זיי אין הויז פון זייער גאַט.
- יב און איך האָב פאַרטיליקט פאַר זיי דעם אַמורי, וואָס ווי די הייך פון צעדערן איז געווען זיין הייך, און שטאַרק איז ער געווען ווי אייכנביימער; און איך האָב פאַרטיליקט זיין פּרוכט פון אויבן, און זיינע וואַרצלען פון אונטן.
- יג און איך האָב אייך אויפגעבראַכט פון לאַנד מצרים, און אייך געפירט אין דער מדבר פּערצייק יאָר, צו אַרבן דאָס לאַנד פון אַמורי.
- יד און איך האָב אויפגעשטעלט פון אייערע זין פאַר נביאים, און פון אייערע יונגעלייט פאַר נזירים; צי איז דאָס ניט אַזוי, קינדער פון ישראל? זאָגט גאַט.
- טו אָבער איר האָט געמאַכט טרינקען די נזירים וויין, און די נביאים האָט איר באַפוילן אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט נביאות זאָגן.
- טז וועט, איך דריק זיך אַרונטער ווי עס דריקט דער וואַגן פול מיט גאַרבן.
- טז און אַנטרינגט וועט פאַרלאָרן זיין פון דעם פלינקן, אין דער שטאַרקער וועט ניט אָנהאַלטן זיין כוח, און דער גיבור וועט ניט ראַטעווען זיין נפש.
- טז און דער בויגהאַלטער וועט ניט באַשטיין, און דער פלינקער אויף זיינע פיס וועט זיך ניט ראַטעווען, און דער רייטער אויף אַ פּערד וועט ניט ראַטעווען זיין נפש
- טז און דער שטאַרקער צווישן די גיבורים וועט אַ נאָקעטער אַנטלויפן אין יענעם טאָג, זאָגט גאַט.

ה הערט דאָסדאָויקע וואָרט וואָס גאַט האָט גערעדט אויף אייך, קינדער פון ישראל—אויף דער גאַנצער

6 צי ווערט א שופר געבלאָזן אין שטאָט, און דאָס פּאָלק זאָל ניט ציטערן? צי געשעט אַן אומגליק אין שטאָט, וווּ גאָט האָט דאָס ניט געטאָן?

7 פּאַרוואָר, גאָט דער האָר טוט ניט קיין זאַך, סײַדן ער האָט אַנטפלעקט זיין סוד צו זיינע קנעכט די נביאים.

8 אַ לייב האָט געברילט, ווער זאָל ניט מורא האָבן? גאָט דער האָר האָט גערעדט, ווער קען ניט נביאות זאָגן?

9 מאַכט הערן אויף די פּאַלאַצן אין אַשדוד, און אויף די פּאַלאַצן אין לאַנד מצרים, און זאָגט: זאַמלט אײַך אײַן אויף די בערג פון שומרון,

און זעט די גרויסע מהומות דערין, און די דריקונגען אין איר מיט.

10 וואָרום זיי ווייסן ניט צו טאָן רעכט, זאָגט גאָט, זיי וואָס זאַמלען גולה און רויב אין זייערע פּאַלאַצן.

11 דרום האָט גאָט דער האָר אזוי געזאָגט: אַ פּיינט, און רונד אַרום לאַנד! און ער וועט נידערן פון דיר דײַן שטאַרקייט, און דײַנע פּאַלאַצן וועלן צערויבט ווערן.

12 אזוי האָט גאָט געזאָגט: אזוי ווי אַ פּאַסטוך איז מציל פון דעם לייבס מויל אַ פּאַר קני, אָדער אַ לעפל פון אַן אויער, אזוי וועלן די קינדער פון ישראל, וואָס זיצן אין שומרון, זיך מציל זיין מיט אַ ווינקל פון אַ שלאָפּבאַנק, און מיט אַ פּוס פון אַ בעט.

13 הערט און וואָרנט דעם הויז פון יעקב, זאָגט גאָט יהוה, דער גאָט פון צבאות.

14 וואָרום אין דעם טאָג וואָס איך רעכן זיך פאַר די פּאַרברעכן פון ישראל מיט אים,

15 און דורך מויערבראַכן וועט איר אַרויסגיין, איטלעכע אַקעגן זיך, און איר וועט פאַרלאָזן די פּאַלאַצן, זאָגט גאָט.

16 קומט קיין בּית־אֵל און פאַרברעכט, קיין גלגל, און מערט פאַרברעכן, און ברענגט צום פּרימאַרגן אײַערע שלאַכטאַפּפּער, אויפן דריטן טאָג אײַערע מעשרס;

17 און דעמפט פון געזייערט ברויט דאַנקאַפּפּער, און רופט אויס פּרייוויליקע גאָבן, מאַכט הערן, וואָרום אזוי האָט איר ליב, איר קינדער פון ישראל, זאָגט גאָט דער האָר.

18 און איך אויך האָב אײַך געגעבן לײַדיקע צײַן אין אַלע אײַערע שטעט,

יִלְבֹּד: אַסִּי־תִקַּע שׁוֹפָר בְּעִיר וְעַם לֹא יִהְיֶה אִסְתֵּהוּהָ י רְעָה בְּעִיר וַיהוָה לֹא יַעֲשֶׂה: כִּי לֹא יַעֲשֶׂה אֲדֹנָי יְהוָה ז רָבַר בִּי אִסְתֵּלָה סוּדוֹ אֲלֵי־עַבְדֵּי הַנְּבִיאִים: אֲדִיָּה שְׁאֵן ח מִי לֹא יִרְא אֲדֹנָי יְהוָה דְּבַר מִי לֹא יִבְא: י הַשְּׁמִיעוּ עַל־אַרְמְנוֹת בְּאַשְׁדּוֹד וְעַל־אַרְמְנוֹת בְּאַרְץ מִצְרַיִם וְאַמְרוּ הֲאִסְפוּ עַל־חַרְבֵי שְׁמִרוֹן וְרֵאוּ מְהוּמַת רַבּוֹת בְּתוֹכָהּ י וְשִׁשְׁיָקִים בְּקִרְבָּהּ: וְלֹא־יִדְעוּ עֲשׂוֹת־נִכְתָּה נֹאסִי־הוּהָ י הָאֲזָרִים חֲמָס וְשֹׁד בְּאַרְמְנוֹתיהֶם: לָכֵן כֹּה אָמַר יי אֲדֹנָי יְהוָה עַר וְסָבִיב הָאַרְץ וְהוֹרֵד מִמֶּךָ עוֹד וְנִבְּזוּ אַרְמְנוֹתיהָ: כֹּה אָמַר יְהוָה בְּאַשֶׁר יִצִּיל הָרְעָה מִפִּי יב הָאֲרִי שְׁתֵּי כְרָעִים אִי בְדִלְאֹן בֶּן יִצְחָרוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל י הַיֹּשְׁבִים בְּשְׁמִרוֹן בְּפֶאת מִטָּה וּבְדַמְשֶׁק עָרְשׁוֹ: שְׁמִיעוּ י וְהִיעִדוּ בְּבֵית יַעֲקֹב נֹאסִי־אֲדֹנָי יְהוָה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת: כִּי יי בְּיוֹם פִּקְדֵי פִשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל עָלָיו וּפְקֻדָתִי עַל־מִזְבְּחוֹת בֵּית־י אֵל וְנִגְדַעְתִּי קְרָנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְנִפְלְוּ לְאַרְצִי: וְהִבִּיתִי בֵּית־י ט הַחֹרֶף עַל־בֵּית הַקִּיץ וְאֶבְדּוּ בְּתֵי הַשָּׁן וְסָפוּ בְּתַיִם רַבִּים נֹאסִי־הוּהָ:

ד

שְׁמִיעוּ הַדְּבַר הַזֶּה פְּרוֹת הַכֶּשֶׁן אֲשֶׁר בְּהַר שְׁמִרוֹן הַעֲשִׂקוֹת י הַלֵּים הַרְעִצוֹת אַבְיוֹנִים הָאֲמָרוֹת לְאֲדֹנֵיהֶם הַבִּיאָה וְנִשְׁתָּה: נִשְׁבַּע אֲדֹנָי יְהוָה בְּקִדְשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים כ וְעַלְכֶם וְנִשְׂא אֶתְכֶם בְּצַנוֹת וְאֶחְרִיתְכֶן בְּסִירוֹת דוֹגָה: י וּפְרָעִים תִּצְאָנָה אִשָּׁה נִגְדָה וְהַשְׁלַכְתֶּנָּה הַהַרְמוּנָה נֹאסִי י הַחֶף: בָּאוּ בֵּית־אֵל וּפִשְׁעוֹ הַגְּלָגַל תְּרַבּוּ לִפְשָׁעֵי וְהִבְיִאוּ ד לַפִּקֵּךְ וּבְחִיכֶם לַשְּׁלִשֶׁת יָמִים מַעֲשֵׂה־תִיכֶם: וְקָטַר ה מהמִּן תוֹדָה וְקִרְאוּ נְדָבוֹת הַשְּׁמִיעוּ כִּי כֵן אֶתְּבַתֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נֹאסִי אֲדֹנָי יְהוָה: וְגַם אֲנִי נִתְתִּי לְכֶם נִקְוֹן י

ג, ח' קפ"ז בלא וסוף יב' ס"א בסוף

וועל איך זיך רעכענען פאַר די מזבחות פון בית־אֵל, און די הערנער פון מזבח וועלן אָפּגעאַקט ווערן, און וועלן אַנידערפּאַלן צו דער ערד.

15 און איך וועל שלאָגן דאָס ווינטערהויז מיט דעם זומערהויז, און די הייזער פון עלפנבײַן וועלן אונטערגיין, און די גרויסע הייזער וועלן פאַרלענדט ווערן, זאָגט גאָט.

ד הערט דאָסדאָזיקע וואָרט, איר בְּשָׁךְ־קִי וואָס אויפן באַרג שומרון, די וואָס באַרױבן די אַרימע, וואָס דריקן די אַביוֹנִים, וואָס זאָגן צו זייערע האַרן: ברענג מיר זאָלן טרינקען. זאָגט דער האָר האָט געשוואָרן בײַ זיין הייליקייט, אז, זע, טעג קומען אויף אײַך, און מע וועט אײַך אַוועקנעמען מיט האַקן, און אײַער איבערבלייב מיט פישערשטאַנגען.

שְׁנוּם בְּכָל-עֲרִיכֶם וְחָסַר לָחֶם בְּכָל מְקוֹמֵיכֶם וְלֹא שִׁבְתֶּם עֲדֵי נְאֻם-יְהוָה; וְגַם אֲנֹכִי מִנְעַתִּי מִכֶּם אֶת-הַנֶּשֶׁם בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים לִקְצֵיר וְהַמְטַרְתִּי עַל-עֵיר אֲחֹת וְעַל-עֵיר אֲחֹת לֹא אֶמְטִיר חִלְקָה אֲחֶת תִּמְטֵר וְחִלְקָה אֲשֶׁר-לֹא-תִמְטִיר עָלֶיהָ תִּיבֹשׁ; וְנָעוּ שְׁתֵּי שְׁלֹשׁ עָרִים אֶל-עֵיר אֲחֹת לְשָׁתוֹת מִיָּם וְלֹא יִשְׁבְּעוּ וְלֹא-שִׁבְתֶּם עֲדֵי נְאֻם-יְהוָה; הַבֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשָּׂדֶפּוֹן וּבִכְרֶתְךָן הַרְבּוֹת גּוֹתֵיכֶם וּכְרָמֵיכֶם וְהָאֲנִיכֶם וְהַיְתֵיכֶם יֹאכְל הַנֶּגֶם וְלֹא-שִׁבְתֶּם עֲדֵי נְאֻם-יְהוָה; שְׁלַחְתִּי בְּכֶם דָּבָר בְּהַרְדּוּ מִצְרַיִם הַרְגַּמְתִּי בְּחָרֹב בְּחֹרֵיכֶם עִם שְׁבִי קוֹסִיכֶם וְאֶעֱלֶה בְּאֵשׁ מִחֲנוֹכֶם וּבְאֶפְכֶם וְלֹא-שִׁבְתֶּם עֲדֵי נְאֻם-יְהוָה; הִפְכֹתִי בְּכֶם כַּמְדַּפְכֹת אֱלֹהִים אֶת-סֶלֶם וְאֶת-עַמּוּדָה וְתַהוֹוּ כְּאֹד מַעַל מִשְׁרַפָּה וְלֹא-שִׁבְתֶּם עֲדֵי נְאֻם-יְהוָה; לִכֵּן כֹּה אֶעֱשֶׂה-לָּךְ יִשְׂרָאֵל עֵקֶב כִּי-נָאֵת אֶעֱשֶׂה-לָּךְ הַכּוֹן לִקְרֹאת-אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל; כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבֹרֵא רוּחַ וּמַעֲיֵד לְאָדָם מֵהַיָּם שָׂחָו עֲשֵׂה שֹׁחַר עֵיפָה וְהִרְדּוּ עַל-בְּמִתִּי אֶרֶץ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ;

ה

שְׁמָעוּ אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי נֹשֵׂא עֲלֵיכֶם קִינָה בֵּית יִשְׂרָאֵל; נִפְלָה לֹא-תוֹסִיף קוֹם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁה עַל-אֲדָמָתָה אִין מְקוֹמָה; כִּי כֹה אָמַר אֱדַעֵי יְהוָה הָעִיר הַיְצָאֹת אֶלֶף תְּשָׂאִיר מֵאָה וְהַיְצָאֹת מֵאָה תְּשָׂאִיר עֲשָׂרָה לְבַיִת יִשְׂרָאֵל; כִּי כֹה אָמַר יְהוָה לְבַיִת יִשְׂרָאֵל דְּרִשׁוֹנֵי וְחָיו; וְאֶל-תִּדְרָשׁוּ בֵּית-אֵל וְהַגְּלִיל לֹא תִכָּאוּ וּבָאֵר שְׂבַע לֹא תַעֲבְרוּ כִּי הַגְּלִיל גְּלָה וְגִלְהָה וּבֵית אֵל יְהוָה לֹאֵן; דְּרִשׁוּ אֶת-יְהוָה וְחָיו פֶּדְ-יִצְלַח כְּאֵשׁ בֵּית יוֹסֵף וְאֶכְלָה וְאִין-מִכְבָּה לְבֵית-אֵל; הַרְבֵּכִים לְלַעֲנָה

ו, יג' סטז

ניטא ווער זאל זי אויפשטעלן.
 וואָרום אזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
 די שטאָט וואָס פלעגט אַרויס מיט טויזנט,
 וועט בלייבן ביי הונדערט,
 און די וואָס פלעגט אַרויס מיט הונדערט,
 וועט בלייבן ביי צען, פון דעם הויז פון ישראל.
 וואָרום אזוי האָט גאָט געזאָגט צום הויז פון ישראל:
 זוכט מיך, און לעבט;
 און איר זאלט ניט זוכן בֵּית-אֵל,
 און קיין גלגל זאלט איר ניט קומען,
 און קיין באַר-שָׁבַע זאלט איר ניט אַריבערגיין;
 וואָרום גלגל וועט אין גלות גיין,
 און בֵּית-אֵל וועט צו נישט ווערן.
 זוכט גאָט, און לעבט;
 כדי ער זאל ניט אויסברעכן ווי אַ פֿייער אין הויז פון יוסף,
 און עס וועט פאַרצערן, אַז קיין לעשער וועט ניט זיין פאַר
 בֵּית-אֵל;
 די וואָס פאַרקערן גערעכטיקייט אין ווערמוט,

און מינערונג פון ברויט אין אלע אייערע ערטער,
 און איר האָט זיך ניט אומגעקערט צו מיר,
 זאָגט גאָט.
 און איר האָב אויך פאַרמיטן פון אייך דעם רעגן,
 ווען נאָך דריי חדשים צום שניט,
 און איר האָב געלאָזט רעגענען אויף איין שטאָט,
 און אויף איין שטאָט פלעג איר ניט לאָזן רעגענען;
 איין שטיק פלעגט באַרעגנט ווערן,
 און דאָס שטיק וואָס דערויף פלעגט ניט רעגענען,
 פלעגט פאַרטריקנט ווערן.
 און צוויי דריי שטעט האָבן געוואַנדערט צו איין שטאָט,
 צו טרינקען וואַסער,
 און פלעגן ניט קריגן צו זאָט,
 און איר האָט זיך ניט אומגעקערט צו מיר,
 זאָגט גאָט.
 איר האָב אייך געפלאָגט מיט קאַרנבראַנד און מיט
 וועלקעניש;
 די מערסטע פון אייערע גערטנער און אייערע היינ-
 גערטנער
 און אייערע פייגנביימער און אייערע איילבערט
 ביימער
 עסט דער היישריק אויף,
 און איר האָט זיך ניט אומגעקערט צו מיר,
 זאָגט גאָט.
 איר האָב אָנגעשיקט אויף אייך אַ פעסט, אויפן שטייגער
 פון מצרים,
 איר האָב געהרגעט מיטן שווערד אייערע יונגעלייט,
 דערצו געפאַנגענשאַפט פון אייערע פערד.
 און איר האָב געלאָזט אויפגיין
 דעם געשטאַנק פון אייערע מחנות אין אייער נאָו,
 און איר האָט זיך ניט אומגעקערט צו מיר,
 זאָגט גאָט.
 איר האָב איבערגעקערט צווישן אייך,
 אזוי ווי גאָט איבערקערעניש פון סדום און עמֹרָה,
 און איר זייט געבליבן ווי אַ שײט
 אַרויסגעריסן פון אַ שרפה,
 און איר האָט זיך ניט אומגעקערט צו מיר,
 זאָגט גאָט.
 דרום וועל איר אזוי טאָן צו דיר, ישראל:—
 ווייל איר וועל דאָסדאָיקע טאָן צו דיר,
 ברייט זיך אָן אַנטקעגן דיין גאָט, ישראל.
 וואָרום זע, ער פורעמט די בערג, און באַשאַפט דעם
 הינט,
 און ער זאָגט דעם מענטשן וואָס זיין טראַכטונג איז;
 ער מאַכט פון פרימאַרגן פּינצטערניש,
 און ער טרעט אויף די הייכן פון דער ערד;
 יהוה דער גאָט פון צבָאוֹת איז זיין נאָמען.
 הערט דאָסדאָיקע וואָרט וואָס איר הייב אויף
 פאַר אַ קלאַגליד אויף אייך, איר הויז פון ישראל:
 געפאַלן ניט מער אויפצושטיין
 איז די יונגפרוי ישראל.
 זי ליגט אַנידערגעוואָרפן אויף איר ערד,
 וואָרטשפּיל: הַגְּלִיל גְּלָה וְגִלְהָה.

און רעכטפארטיקייט לייגן זיי צו דער ערד.
 8 דעם וואָס מאַכט דעם זיבנשטערן און דעם אַריאָנ
 שטערן,

און פאַרקערט טויטשאַטן אין פרימאַרגן,
 און פאַרפינצטערט טאָג אין נאַכט;

דעם וואָס רופט די וואַסערן פון ים,
 און גיסט זיי אויס אויפן געזיכט פון דער ערד,
 יהוה איז זיין נאָמען;

9 דעם וואָס בליצט אַרויס אַ בראַך אויפן שטאַרקן,
 און אַ בראַך קומט אויף דער פעסטונג.

10 זיי האָבן פיינט דעם וואָס מוסרט אין טויער,
 און דעם וואָס רעדט ערלעך פאַראומערדיקן זיי.

11 דרום, ווייל איר טרעט אויפן אַרימאַן,
 און אָפּגאַב פון תבואה נעמט איר פון אים,
 האָט איר הייזער פון געהאַקטע שטיינער געבויט,
 און וועט אין זיי ניט וווינען;

האָט איר גלוסטיקע וויינגערטנער געפלאַנצט,
 און וועט ניט טרינקען זייער וויין.

12 וואָרום איך ווייס, אַייערע פאַרברעכן זיינען פיל,
 און שטאַרק אַייערע זינד,
 איר, וואָס דריקט דעם גערעכטן, וואָס נעמט שוחד,
 און קרויודעט די אביזנים אין טויער.

13 דרום שווייגט דער פאַרשטאַנדיקער אין אַזאַ צייט,
 וואָרום אַ בייזע צייט איז דאָס.

14 זוכט גוטס און ניט שלעכטס,
 כדי איר זאָלט לעבן,

און יהוה, דער גאָט פון צבאות, וועט זיין מיט אַיך,
 אזוי ווי איר פאַרלאַנגט.

15 האָט פיינט שלעכטס, און האָט ליב גוטס,
 און שטעלט אויף אין טויער גערעכטיקייט,
 אפשר וועט יהוה, דער גאָט פון צבאות,
 לייטזעליקן דעם איבערבלייב פון יוסף.

16 פאַרוואָר, אזוי האָט געזאָגט גאָט,
 דער גאָט פון צבאות, יהוה:

אין אַלע מערק וועט זיין אַ קלאַג,
 און אין אַלע גאַסן וועט מען זאָגן: אַי! אַי!

22 אַפילו אַז איר ברענגט מיר אויף בראַנדאָפּפער
 און אַייערע שפייזאָפּפער, באַזויליק איך ניט,
 און אַייערע געשטאַפּטע פרידאָפּפער קוק איך ניט אָן.

23 טו אָפּ פון מיר די ברומונג פון דייע געזאָנגען,
 און דאָס שפיל פון דייע גיטאַרן לאַמיק ניט הערן.

24 נאָר לאָז קוועלן ווי וואַסער גערעכטיקייט,
 און רעכטפאַרטיקייט ווי אַ שטראָם אַ שטאַרקער.

25 האָט איר מיר שלאַכטאָפּפער און שפייזאָפּפער געבראַכט
 אין דער מדבר,

פאַר די פערציק יאָר, איר הויז פון ישראל?
 26 דרום וועט איר טראָגן ספּות אַייער קייניג,
 און כּיּוּן, אַייערע געצנבילדער,
 אַייער שטערנגאַט

וואָס איר האָט אַיך געמאַכט.
 27 און איך וועל אַיך פאַרטרייבן פון יענער זייט דִמְשֶׁק,
 זאָגט יהוה—גאָט פון צבאות איז זיין נאָמען.

מִשְׁפָּט וְצִדְקָה לְאֶרֶץ הַיְחִיד: עֲשֵׂה כִימָה וְכִסִּיל וְהַפֶּךְ ח
 לִבְכָר צְלָמֹת יוֹם לַיְלָה הַחֲשִׁיד הַקּוֹרָא לְמִי־הַיּוֹם
 וְשִׁפְכֶם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ יְהוָה שְׁמוֹ: הַמְבַלְגִי שָׂר עַל־עֵץ ט

וְשׂוֹר עַל־מִבְעַר יְבוּא: שְׁנָאוּ בְשַׁעַר מוֹכִיחַ וְדָבַר תָּמִים י
 יִתְעַבּוּ: לָכֵן יִינַן בּוֹשְׁסֶכֶם עַל־דָּל וּמִשְׁאֵת־כָּר תִּקְחוּ מִמֶּנּוּ יא

בְּתֵי נְזִית בְּנֵיתֶם וְלֹא־תִשְׁבוּ בְּסִפְרֵי־חֶמֶד נִטְעַתֶם וְלֹא
 תִּשְׁתּוּ אֶת־יַיִנֶם: כִּי יִדְעִיתִי רַבִּים פִּשְׁעֵיכֶם וְעַצְמִיּוֹם יב

חֲטֵאתֵיכֶם צָרִי צִדִּיק לִקְחֵי כֶּפֶר וְאֲבִיזִים בְּשַׁעַר הַטּוֹ:
 לָכֵן הַמִּשְׁכִּיל בָּעֵת כִּהְיָא יָדָם כִּי עֵת רָעָה הִיא: י

דַּרְשׁוּטוֹב וְאַל־דַּע לִמְעַן תִּחְיוּ וְיִהְיֶיכֶן יְהוָה אֱלֹהֵי יד
 צְבָאוֹת אֲתֶכֶם כְּאִשֶׁר אֲמַרְתֶּם: שְׁנֹא־דַרְע וְאַחֲבוּ טוֹב טו

וְהַצִּיגוּ בְשַׁעַר מִשְׁפָּט אוֹלֵי יְחִוּן יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת
 שְׁאֵרִית יוֹסֵף: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת טו

אֲדֹנָי בְּכַל־רַחֲכוֹת מִסְפֵּד וּבְכַל־הוֹצֹת יִאֲמְרוּ הַיְחִידוֹ
 וְקִרְאוּ אֶבֶר אֶל־אֲבֵל וּמִסְפֵּד אֶל־יֹדְעֵי נְהִי: וּבְכַל־כְּרָמִים י

מִסְפֵּד כִּי־אֲעֹבֵר בְּקִרְבֶּךָ אָמַר יְהוָה: הֲוֵי הַמִּתְאָוִים יח
 אֲתִינוּם יְהוָה לְמַהֲזֶה לָכֶם יוֹם יְהוָה הוּא־הַחֲשִׁיד וְלֹא־

אוֹר: כְּאִשֶׁר יָעַם אִישׁ מִפְּנֵי הָאָרֶץ וּפְנֵי הַדָּב וּבָא יט
 הַבַּיִת וּמָדָד יָדוּ עַל־הַקִּיּוֹר וּנְשָׂבוּ הַנְּחֹשׁ: הַלֹא־חֲשִׁיד כ

יוֹם יְהוָה וְלֹא־אוֹר וְאֶפֶל וְלֹא־נֶגְהָ לֵאמֹר: שְׁנֹאֲתִי מֵאֲסִתִּי כא
 חַיִּיבִים וְלֹא אֶרִיחַ בְּעִצְרוֹתֵיכֶם: כִּי אֲסִתְעַלֵּו־לִי עֲלוֹת כב

וּמִנְהֻתֵיכֶם לֹא אֶרְצֶה וְשִׁלֵּם מִרִּיאֵיכֶם לֹא אֶבִּישׁ: הַסֵּר כג
 מִעַל־י הַמֶּזֶן שֶׁרִיד וְחִמְרַת נְבִלִיד לֹא אֲשַׁמְעֵ: וְגַל כָּמִים כד

מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בְּנַחַל אֵיתָן: הַזִּבְחִים וּמִנְחָה הַנְּשַׁתֵּם־ כה
 לִי בַמִּדְבָּר אֲרַבְעִים שָׁנָה בֵּית יִשְׂרָאֵל: וּנְשַׂאתֶם אֶת כו

סִפּוֹת מַלְכֵכֶם וְאֵת בְּיֹזֵן צְלָמֵיכֶם כּוֹכַב אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
 עֲשִׂיתֶם לָכֶם: וְהִגַּלְתִּי אֲתֶכֶם מִתְּלָאָה לְדַמְשֶׁק אָמַר כז

יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁמוֹ:

כז בַּטָּא סלא

און מע וועט רופן דעם אַקערמאַן צו טרויער,
 און צו קלאַג די געניטע אין יאַמערן.

17 און אין אַלע וויינגערטנער וועט זיין אַ קלאַג,
 אַז איך וועל דורכגיין צווישן דיר, זאָגט גאָט.

18 וויי, די וואָס באַגערן דעם טאָג פון גאָט!
 צוואַס אַיך דען דער טאָג פון גאָט?

ער איז פינצטער און ניט ליכטיק.
 19 אזוי ווי ווען אַ מענטש אַנטלויפט פון אַ לייב,

און אים באַגענגט אַ בער,
 און ער קומט אין הויז,

און לענט זיין האַנט אָן דער וואַנט,
 און אַ שלאַנג בייסט אים איין.

20 פאַרוואָר, חושך איז דער טאָג פון גאָט, און ניט ליכטיק,
 און פינצטער און אָן אַ שימער אין אים.

21 איך האָב פיינט, איך פאַראַכט אַייערע יום־טובֿים,
 און איך קען ניט שמעקן אַייערע אַיינזאַמלונגען.

6 באַציט ויך אויף אָנהייב פּסוק 6.

1

א הוּי הַשָּׂאֲנִים בְּצִיּוֹן וְהַכְּתוּחִים בְּהַר שֹׁמְרוֹן נִקְבְּוּ רֵאשִׁית
 ב הַגּוֹיִם וּבָאוּ לָהֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל: עֲבָרוּ כְּלָנָה וְרָאוּ וּלְכוּ
 ג מִשָּׁם חֶמֶת רַבָּה וּרְדוּ נְתִיפֵלְשֵׁתִים הַטּוֹבִים מִן־הַמַּמְלָכוֹת
 ד הָאֱלֹהִים אֲסִרְבּ גְּבוּלְכֶם מִגְּבֻלְכֶם: הַמְנַהִים לַיּוֹם רַע וְתִגְשׁוּן
 ה שֶׁבֶת הַמָּס: הַשֹּׁכְבִים עַל־מִטּוֹת שֵׁן וּסְרָחִים עַל־עַרְשׂוֹתָם
 ו וְאֹכְלִים בָּרִים מִצֹּאן וְעִנְיָלִים מִתּוֹךְ מִרְבֵּק: הַפְרָטִים עַל־
 ז פִּי הַנֶּבֶל כְּדֹוִד חֲשָׁבוּ לָהֶם כְּלֵי־שִׁיר: הַשְּׂתִים כַּמִּזְבֵּיךְ
 ח יֵין וְרֵאשִׁית שְׁמָנִים יִמְשְׁחוּ וְלֹא נִחְלוּ עַל־שֹׁכֵר יוֹסֵף:
 ט לָכֵן עֲתָה יִגְלוּ בְּרֵאשִׁי גִלְיָם וְסָר מִרְזַח סְרוּחִים:
 י נִשְׁבַּע אֲדֹנָי יְהוִה בְּנַפְשׁוֹ נֹאמֵר־יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִתְּאֵב
 יא אֲנֹכִי אֶת־נְאֻם יְעֻקֵּב וְאַרְמְנֹתַי שְׂנֵאתַי וְהַסְגַרְתִּי עִיר
 יב וּמְלָאָה: יְהוָה אֲסִיּוֹתְרוּ עֲשָׂה אֲנִישִׁים בְּבֵית אֶחָד וּמְתוֹ:
 יג וְנִשְׂאוּ הַיָּדוּד וּמִסְרָפוֹ לְהוֹצִיא עֲצָמִים מִן־הַבַּיִת וְאָמַר לְאִשְׁרֵי
 יד בְּיָרְכְתֵי הַבַּיִת הַעוֹד עִמָּךְ וְאָמַר אִפְסֵי וְאָמַר הֵם כִּי לֹא
 טו לְחֹזֶק בָּשֵׁם יְהוָה: כִּי־הִנֵּה יְהוָה מַצְוֶה וְהַבְּרָה
 טז הַבַּיִת הַגָּדוֹל רְסִיסִים וְהַבַּיִת הַקָּטָן בְּקַעִים: הַיָּרְצוֹן בְּסַלְעַ
 יז סוּסִים אֲסִיּוֹתְרוּשׁ בְּבִקְרִים כִּי־הִפְכֶתֶם לְרֵאשִׁי מִשְׁפָּט
 יח וּפְרִי צְדָקָה לְלַעֲנָה: הַשְּׂמֵחִים לְלֹא דְבַר הָאֱמִלִּים הַלּוֹא
 יט בְּחֻלְוֵנוּ לְקַחְנוּ לָנוּ קְרָנִים: כִּי הִנְנִי מְקִים עֲלֵיכֶם בַּיִת
 כ יִשְׂרָאֵל נֹאמֵר־יְהוָה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת גּוֹי וְלִחְצוֹ אֶתְכֶם מִלְּבוֹא
 כא חֶמֶת עַד־נַחַל הָעַרְבָה:

2

א כֹּה הִרְאֵנִי אֲדֹנָי יְהוִה וְהִנֵּה יוֹצֵר גְּבִי בַתְּחִלַּת עֲלוֹת
 ב הַלֶּקֶשׁ וְהִנֵּה־לִקֵּשׁ אַחַר גֹּן הַמֶּלֶךְ: יְהוָה אֲסִיּוֹתְרוּ
 ג לְאֹכְלוֹ אֶת־עֵשֶׂב הָאֲרָץ וְאָמַר אֲדֹנָי יְהוִה מִלְּחֻדָּא מִי
 ד יָקוּם יְעֻקֵּב כִּי קָטָן הוּא: נְתָם יְהוָה עַל־זֹאת לֹא תִהְיֶה

1 קמ"ח

א פֶּאֶרְוֹאֵר, זַע, אִיךְ שְׁטַעַל אָן אוֹיף אִיךְ אַ פֶּאַלְק, אִיר
 ב הוּיז פֶּון יִשְׂרָאֵל,
 ג זאַגט יְהוָה, דער גאַט פֶּון צְבָאוֹת,
 ד און זיי וועלן אִיךְ דריקן פֶּון וווּ מע קומט קיין חֶמֶת
 ה ביז דעם טײַך פֶּון דעם פֶּלײַן.

א זאָווי האָט מיר גאַט דער האַר געוויזן: ערשט ער
 ב האָט באַשאַפֿן אַ הייִשעריק אין אַנהײב אויפֿגיין פֿון דער
 ג שפּעט־תּבוּאה, און זע, דאָס איז געווען די שפּעט־תּבוּאה
 ד נאָך דעם מלכּס שניט. ² און עס איז געווען, אַז ער האָט
 ה געענדיקט אויפֿעסן דאָס גראָז פֿון לאַנד, האָב אִיךְ
 ו געזאָגט:
 ז וויי, גאַט דו האַר, פֿאַרגיב, אִיךְ בעט דיך;
 ח ווי קען באַשטיין יעקב, אַז ער איז זאָווי קליין?
 ט האָט גאַט חרטה געהאַט דערויף; „דאָס וועט ניט געשען“,
 י האָט גאַט געזאָגט.

א וויי, די רואיקע אין ציון,
 ב און די זיכערע אויפן באַרג שומרון,
 ג די באַרופענע פער פון די פעלקער,
 ד וואָס צו זיי קומט דאָס הוּיז פֿון יִשְׂרָאֵל!
 ה גייט אַריבער קיין פֿלנָה, און זעט,
 ו און גייט פֿון דאָרט קיין גרויס־חֶמֶת,
 ז און נידערט אין גת פֿון די פֿלשתיים;
 ח איז זיי בעסער פֿון דיִדאָויקע קיניגרייכן?
 ט צי איז זייער געמאַרק גרעסער פֿון אִייער געמאַרק?
 ו אִיר וואָס שטויסט אָפּ דעם ביין טאַג,
 ז און רוקט צו דעם טראָן פֿון רויב!
 ח די וואָס ליגן אויף בעטן פֿון עלפֿנבֿיין,
 ט און אויסגעצויגן אויף זייערע געלעגערס,
 ו און עסן לעמער פֿון די שאַף,
 ז און קעלבער פֿון שטאַל;
 ח די וואָס צימבלען אויף דער גיטאַר -
 ט אזוי ווי דוד האָבן זיי זיך אויסגעטראַכט פֿלִיזֶמֶר;
 ו די וואָס טרינקען אין שפּרענגבעקנס וויין,
 ז און מיט די בעסטע אִיילן זאָלפֿן זיי זיך,
 ח און קימערן זיך ניט אום דעם בראַך פֿון יוֹסֵף.
 ט דרום וועלן זיי אַצונד פֿאַרטריבן ווערן
 ו פֿאַרויס פֿון אַלע פֿאַרטריבענע,
 ז און אָפּגעטאַן וועט ווערן
 ח דער ליאַרעם פֿון די אויסגעצויגענע.
 ט גאַט יְהוָה האָט געשוואָרן ביי זיך אַליין,
 ו זאַגט יְהוָה דער גאַט פֿון צְבָאוֹת:
 ז אִיךְ פֿאַראַומווערדיק דעם שטאַלץ פֿון יעקב,
 ח און זיינע פֿאַלאַצן האָב אִיךְ פֿיינט געקראָגן.
 ט און אִיךְ וועל איבערענטפּערן די שטאַט מיט אִיר פּוֹל־
 ו קייט!

א און עס וועט זיין, אויב עס וועלן איבערבלייבן צען
 ב מענטשן אין אִיין הוּיז, וועלן זיי שטאַרבן. ¹⁰ און אַז עמיצנס
 ג פעטער, און דער וואָס דאַרף אים פֿאַרברענען, וועט אים
 ד אויפהייבן כּדי אַרויסצוטראָגן דאָס געביין פֿון הוּיז, וועט
 ה ער זאָגן צו דעם וואָס אין ווינקל פֿון הוּיז: איז נאָך ווער דאָ
 ו מיט דיר? און אַז יענער וועט זאָגן: ניין, ניטאָ; און ער וועט
 ז זאָגן: שאַ! וואָרום מע טאָר ניט דאַכטן, ביים נאַמען פֿון
 ח גאַט.
 ט וואָרום זע, גאַט באַפעלט,
 ו און מע וועט צעהאַקן דאָס גרויסע הוּיז אין שטיקער,
 ז און דאָס קליינע הוּיז אויף שפּענדלעך.
 ח לויפֿן דען פּערד איבער אַ פעלז?
 ט צי אַקערט מען אים מיט רינדער?
 ו וואָס אִיר האָט פֿאַרקערט גערעכטיקייט אין
 ז ביטערקרויט,
 ח און פּרוכט פֿון רעכטפֿאַרטיקייט אין ווערמוט;
 ט אִיר וואָס פֿרייט זיך אום גאַרנישט,
 ו וואָס זאַגט: פֿאַרוואָר, מיט אונדזער שטאַרקייט האָבן
 ז מיר זיך גענומען הערנער.
 ח וואָרטשפּיל: נָסר מִרְזַח סְרוּחִים.

אָמַר יְהוָה: כֹּה הָרְאִי אֲדֹנָי יְהוִה וְהִנֵּה קָרָא לְרֹכֵב בָּאֵשׁ אֲדֹנָי יְהוִה וְתֹאכַל אֶת־תְּהוֹמוֹת רִבְּהָ וְאֶכְלָה אֶת־הַחֶלֶק: וְאָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חֲדַל־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָמָן הוּא: נַחֵם יְהוָה עַל־זֹאת נִסְיָהּ לֹא תִהְיֶה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה: כֹּה הָרְאִי וְהִנֵּה אֲדֹנָי נָצַב עַל־חֹמַת אֲנָף וּבָנְדוּ אֲנָף: וְאָמַר יְהוָה אֵלָי מַה־אַתָּה רֹאֵה עֲמוֹס וְאָמַר אֲנָף וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי הֲנִי שֵׁם אֲנָף בְּלִרְבֹּב עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לֹא: וְנִשְׁמָו בְּמוֹת יִשְׁחָק וּמִקֵּדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל יַחֲרֹבוּ וְקִמְתִּי עַל־בֵּית יִרְבֵּעַם בַּחֲרֹב: וַיִּשְׁלַח אֲמַצְיָה יְבִתָּן בֵּית־אֵל אֶל־יִרְבֵּעַם מִלֶּךְ־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר קִשֶׁר עָלֶיךָ עֲמוֹס בְּלִרְבֹּב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא־תִכְבַּל הָאָרֶץ לְהַכִּיל אֶת־כָּל־דְּבָרָיו: כִּי־כֹה אָמַר עֲמוֹס בַּחֲרֹב יְמוֹת יִרְבֵּעַם וַיִּשְׂרָאֵל יִגְלָה וַיִּגְלָה מֵעַל אֲדָמָתוֹ: וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָה אֶל־עֲמוֹס בֶּן־חִזְקִיָּה אֶל־אָרֶץ יְהוּדָה וְאֶכְלֶם־שֵׁם לְחֶם וְשֵׁם תִּנְבָּא: וּבֵית־אֵל לֹא־תוֹסִיף עוֹד לְהִנָּבֵא כִּי מִקֵּדְשֵׁי־מִלְכֶךָ הוּא וּבֵית מַמְלָכָה הוּא: וַיַּעַן עֲמוֹס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲמַצְיָה יִרְבֵּעַם לֹא־יִנְבִיאוּ אֲנֹכִי וְלֹא בְדִנְבִיאוּ אֲנֹכִי כִּי־בֹכֵר אֲנִי וּבֹלֵם שִׁקְמוֹם: וְכִתְבִּי יְהוָה מֵאֲחֵרֵי הַצֹּאן וַיֹּאמֶר אֵלָי יְהוָה לֶךְ הִנָּבֵא אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וְעַתָּה שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה אֵתָּה אָמַר לֹא תִנְבֵּא עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא תִמְוָף עַל־בֵּית יִשְׁחָק: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֲשַׁחֵף בְּעִיר תּוֹנֶה וּבְנִתְוָף בַּחֲרֹב וּפְלוֹ וְאֲדַמְתֶּךָ בַּחֶבֶל הַחֶלֶק וְאַתָּה עַל־אֲדָמָה טְמֵאָה תִּמְוָת וַיִּשְׂרָאֵל יִגְלָה וַיִּגְלָה מֵעַל אֲדָמָתוֹ: ה

כֹּה הָרְאִי אֲדֹנָי יְהוִה וְהִנֵּה כָרָא לְרֹכֵב בָּאֵשׁ אֲדֹנָי יְהוִה וְתֹאכַל אֶת־תְּהוֹמוֹת רִבְּהָ וְאֶכְלָה אֶת־הַחֶלֶק: וְאָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חֲדַל־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָמָן הוּא: נַחֵם יְהוָה עַל־זֹאת נִסְיָהּ לֹא תִהְיֶה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה: כֹּה הָרְאִי וְהִנֵּה אֲדֹנָי נָצַב עַל־חֹמַת אֲנָף וּבָנְדוּ אֲנָף: וְאָמַר יְהוָה אֵלָי מַה־אַתָּה רֹאֵה עֲמוֹס וְאָמַר אֲנָף וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי הֲנִי שֵׁם אֲנָף בְּלִרְבֹּב עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לֹא: וְנִשְׁמָו בְּמוֹת יִשְׁחָק וּמִקֵּדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל יַחֲרֹבוּ וְקִמְתִּי עַל־בֵּית יִרְבֵּעַם בַּחֲרֹב: וַיִּשְׁלַח אֲמַצְיָה יְבִתָּן בֵּית־אֵל אֶל־יִרְבֵּעַם מִלֶּךְ־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר קִשֶׁר עָלֶיךָ עֲמוֹס בְּלִרְבֹּב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא־תִכְבַּל הָאָרֶץ לְהַכִּיל אֶת־כָּל־דְּבָרָיו: כִּי־כֹה אָמַר עֲמוֹס בַּחֲרֹב יְמוֹת יִרְבֵּעַם וַיִּשְׂרָאֵל יִגְלָה וַיִּגְלָה מֵעַל אֲדָמָתוֹ: וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָה אֶל־עֲמוֹס בֶּן־חִזְקִיָּה אֶל־אָרֶץ יְהוּדָה וְאֶכְלֶם־שֵׁם לְחֶם וְשֵׁם תִּנְבָּא: וּבֵית־אֵל לֹא־תוֹסִיף עוֹד לְהִנָּבֵא כִּי מִקֵּדְשֵׁי־מִלְכֶךָ הוּא וּבֵית מַמְלָכָה הוּא: וַיַּעַן עֲמוֹס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲמַצְיָה יִרְבֵּעַם לֹא־יִנְבִיאוּ אֲנֹכִי וְלֹא בְדִנְבִיאוּ אֲנֹכִי כִּי־בֹכֵר אֲנִי וּבֹלֵם שִׁקְמוֹם: וְכִתְבִּי יְהוָה מֵאֲחֵרֵי הַצֹּאן וַיֹּאמֶר אֵלָי יְהוָה לֶךְ הִנָּבֵא אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וְעַתָּה שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה אֵתָּה אָמַר לֹא תִנְבֵּא עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא תִמְוָף עַל־בֵּית יִשְׁחָק: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֲשַׁחֵף בְּעִיר תּוֹנֶה וּבְנִתְוָף בַּחֲרֹב וּפְלוֹ וְאֲדַמְתֶּךָ בַּחֶבֶל הַחֶלֶק וְאַתָּה עַל־אֲדָמָה טְמֵאָה תִּמְוָת וַיִּשְׂרָאֵל יִגְלָה וַיִּגְלָה מֵעַל אֲדָמָתוֹ: ה

כֹּה הָרְאִי אֲדֹנָי יְהוִה וְהִנֵּה כָרָא לְרֹכֵב בָּאֵשׁ אֲדֹנָי יְהוִה וְתֹאכַל אֶת־תְּהוֹמוֹת רִבְּהָ וְאֶכְלָה אֶת־הַחֶלֶק: וְאָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חֲדַל־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָמָן הוּא: נַחֵם יְהוָה עַל־זֹאת נִסְיָהּ לֹא תִהְיֶה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה: כֹּה הָרְאִי וְהִנֵּה אֲדֹנָי נָצַב עַל־חֹמַת אֲנָף וּבָנְדוּ אֲנָף: וְאָמַר יְהוָה אֵלָי מַה־אַתָּה רֹאֵה עֲמוֹס וְאָמַר אֲנָף וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי הֲנִי שֵׁם אֲנָף בְּלִרְבֹּב עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לֹא: וְנִשְׁמָו בְּמוֹת יִשְׁחָק וּמִקֵּדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל יַחֲרֹבוּ וְקִמְתִּי עַל־בֵּית יִרְבֵּעַם בַּחֲרֹב: וַיִּשְׁלַח אֲמַצְיָה יְבִתָּן בֵּית־אֵל אֶל־יִרְבֵּעַם מִלֶּךְ־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר קִשֶׁר עָלֶיךָ עֲמוֹס בְּלִרְבֹּב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא־תִכְבַּל הָאָרֶץ לְהַכִּיל אֶת־כָּל־דְּבָרָיו: כִּי־כֹה אָמַר עֲמוֹס בַּחֲרֹב יְמוֹת יִרְבֵּעַם וַיִּשְׂרָאֵל יִגְלָה וַיִּגְלָה מֵעַל אֲדָמָתוֹ: וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָה אֶל־עֲמוֹס בֶּן־חִזְקִיָּה אֶל־אָרֶץ יְהוּדָה וְאֶכְלֶם־שֵׁם לְחֶם וְשֵׁם תִּנְבָּא: וּבֵית־אֵל לֹא־תוֹסִיף עוֹד לְהִנָּבֵא כִּי מִקֵּדְשֵׁי־מִלְכֶךָ הוּא וּבֵית מַמְלָכָה הוּא: וַיַּעַן עֲמוֹס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲמַצְיָה יִרְבֵּעַם לֹא־יִנְבִיאוּ אֲנֹכִי וְלֹא בְדִנְבִיאוּ אֲנֹכִי כִּי־בֹכֵר אֲנִי וּבֹלֵם שִׁקְמוֹם: וְכִתְבִּי יְהוָה מֵאֲחֵרֵי הַצֹּאן וַיֹּאמֶר אֵלָי יְהוָה לֶךְ הִנָּבֵא אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וְעַתָּה שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה אֵתָּה אָמַר לֹא תִנְבֵּא עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא תִמְוָף עַל־בֵּית יִשְׁחָק: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֲשַׁחֵף בְּעִיר תּוֹנֶה וּבְנִתְוָף בַּחֲרֹב וּפְלוֹ וְאֲדַמְתֶּךָ בַּחֶבֶל הַחֶלֶק וְאַתָּה עַל־אֲדָמָה טְמֵאָה תִּמְוָת וַיִּשְׂרָאֵל יִגְלָה וַיִּגְלָה מֵעַל אֲדָמָתוֹ: ה

טוֹם, און עס איז אַ הויז פון מלוכה. ¹⁴ האָט געענטפערט עמוס און האָט געזאָגט צו אַמַצְיָה; ניט קיין נביא בין איך, און געענטפערט פון רינדער בין איך, נייערט אַ פאַסטוך פון רינדער בין איך, און אַ צוריקטער פון ווילדע פייגן. ¹⁵ און גאָט האָט מיך גענומען פון הינטער די שאַף, און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: גיי זאָג נביאות צו מיין פּאָלק ישראל. ¹⁶ און אַצונד הער דאָס וואָרט פון גאָט:

דו זאָנסט: זאָלסט ניט נביאות זאָגן אויף ישראל, און ניט דרשען אויף דעם הויז פון ישׁחָק. ¹⁷ דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: דיין ווייב וועט אין שטאַט אַ זונה זיין, און דייןע זין און דייןע טעכטער וועלן פאַלן דורכן שווערד, און דיין ערד וועט מיט אַ שנור צעטיילט ווערן, און דו וועסט שטאַרבן אויף אומריינער ערד, און ישראל וועט אין גלות אַוועק פון זיין ערד.

אָזוי האָט מיר גאָט דער האָר געוויזן: ערשט אַ קאַרב זומעראויבס. ² און ער האָט צו מיר געזאָגט:

אָזוי האָט ער מיר געוויזן: ערשט גאָט שטייט אויף אַ שנורגלייכער מויער, און אין זיין האַנט איז אַ וואָגשנור. ⁸ און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: וואָס זעסטו, עמוס? האָב איך געזאָגט: אַ וואָגשנור. האָט גאָט געזאָגט: זע, איך צי אַ וואָגשנור צווישן מיין פּאָלק ישראל, איך וועל אים מער ווידער ניט פאַרגעבן. ⁹ און די בָמוֹת פון ישׁחָק וועלן פאַרוויסט ווערן, און די הייליקטומען פון ישראל וועלן חרב ווערן, און איך וועל אויפשטיין אויפן הויז פון יִרְבֵּעַם מיטן שווערד.

¹⁰ און אַמַצְיָה דער פון בֵּית־אֵל האָט געשיקט צו יִרְבֵּעַם דעם מלך פון ישראל, אַזוי צו זאָגן: עמוס האָט געמאַכט אַ בונט אויף דיר צווישן די קינדער פון ישראל: דאָס לאַנד קען ניט אויסהאַלטן אַלע זיינע רייד. ¹¹ וואָרום עמוס האָט אַזוי געזאָגט:

דורכן שווערד וועט שטאַרבן יִרְבֵּעַם, און ישראל וועט אין גלות אַוועק פון זיין ערד. ¹² און אַמַצְיָה האָט געזאָגט צו עמוס: זעער, גיי אַנטלויף דיר קיין לאַנד יהודה, און עס דאַרטן ברויט, און דאַרטן זאָלסטו נביאות זאָגן. ¹³ אָבער אין בֵּית־אֵל זאָלסטו מער ווידער נביאות ניט זאָגן וואָרום עס איז אַ מלכס הייליק־דורכן שווערד וועט שטאַרבן יִרְבֵּעַם, און ישראל וועט אין גלות אַוועק פון זיין ערד. ¹⁴ האָט געענטפערט עמוס און האָט געזאָגט צו אַמַצְיָה; ניט קיין נביא בין איך, און געענטפערט פון רינדער בין איך, נייערט אַ פאַסטוך פון רינדער בין איך, און אַ צוריקטער פון ווילדע פייגן. ¹⁵ און גאָט האָט מיך גענומען פון הינטער די שאַף, און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: גיי זאָג נביאות צו מיין פּאָלק ישראל. ¹⁶ און אַצונד הער דאָס וואָרט פון גאָט:

דו זאָנסט: זאָלסט ניט נביאות זאָגן אויף ישראל, און ניט דרשען אויף דעם הויז פון ישׁחָק. ¹⁷ דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: דיין ווייב וועט אין שטאַט אַ זונה זיין, און דייןע זין און דייןע טעכטער וועלן פאַלן דורכן שווערד, און דיין ערד וועט מיט אַ שנור צעטיילט ווערן, און דו וועסט שטאַרבן אויף אומריינער ערד, און ישראל וועט אין גלות אַוועק פון זיין ערד. ¹⁸ אָזוי האָט מיר גאָט דער האָר געוויזן: ערשט אַ קאַרב זומעראויבס. ² און ער האָט צו מיר געזאָגט:

¹¹ וואָרטשפּיל: קיין, זומעראויבס: קץ. אַ סוף.

ה' הערט דאָס צו, איר וואָס ווילט איינשלינגען דעם אביון.

און פאַרטיליקן די אַרימע פון לאַנד,

אָווי צו זאָגן: ווען וועט אַריבער ראשחודש,

אַז מיר זאָלן פאַרקויפן תבואה,

און שבת, אַז מיר זאָלן עפענען קאַרן,

צו פאַרקלענערן די אַיפּה, און צו פאַרגרעסערן דעם שְׂקל.

און צו פאַרדרייען מיט פאַלשע וואַגשאַלן;

כדי צו קויפן פאַר געלט די אַרימע,

און דעם אביון פאַר אַ פאַר שיק,

און דעם אָפּפאַל פון קאַרן זאָלן מיר פאַרקויפן.

גאַט האָט געשוואָרן ביי דעם שטאַלץ פון יעקב:

אויב איך וועל אייביק פאַרגעסן אַלע זייערע מעשים!

זאָל איבער דעם ניט ציטערן די ערד,

און טרויערן איטלעכער וואָס וויינט אויף איר?

יא, זי וועט זיך אויפהייבן אין גאַנצן ווי דער טייך,

און צערודערט ווערן און זיך אַראָפּזעצן ווי דער טייך פון מצרים.

און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,

זאָגט גאַט דער האַר,

וועל איך מאַכן אונטערגיין די זון אין מיטן טאָג,

און פינצטער מאַכן די ערד אין העלן טאָג.

און איך וועל פאַרקערן אייערע יום־טובים אין טרויער,

און אַלע אייערע געזאַנגען אין אַ קלאַג,

און איך וועל אַרויפברענגען אויף אַלע לענדן זאַק,

און אויף איטלעכן קאַפּ אַ פליך,

און איך וועל עס מאַכן ווי דער טרויער נאָך אַן אייני אַייניקן.

און איר סוף, ווי אַ ביטערן טאָג.

זע, טעג קומען, זאָגט גאַט דער האַר,

און איך וועל שיקן אַ הונגער אין לאַנד,

ניט אַ הונגער נאָך ברויט, און ניט אַ דאַרשט נאָך וואַסער,

נייערט צו הערן די ווערטער פון גאַט.

און זיי וועלן וואַגעלען פון ים צו ים,

און פון צפון ביז מזרח;

זיי וועלן אומוואַנדערן צו זוכן גאַטס וואַרט,

און זיי וועלן ניט געפינען.

אין יענעם טאָג וועלן חלשן די שיינע יונגפרויען

און די בחורים פון דאַרשט.

די וואָס שווערן ביי דער זינד פון שומרון,

און זאָגן: „אָווי ווי עס לעבט דיין גאַט, דין!“

און: „אָווי ווי עס לעבט דער וועג פון באַר־שֶׁבַע!“

און זיי וועלן פאַלן, און וועלן מער ניט אויפשטיין.

ד השְׂלֵךְ הַסֵּם: שְׁמַעְרוּאֵת הַשְּׂאִפִּים אַבְיוֹן וְלִשְׁבִּית

ה עֲנוּ־אֶרֶץ: לֵאמֹר מִתִּי יַעֲבֹר הַחֹדֶשׁ וְנִשְׁבְּרָה שִׁבְרֵי

וְהַשְּׁבִית וְנִפְתְּחֵה־בָבֶר לְהִקְטִין אִיפָּה וְלִהַגְדִּיל שְׂקָל וְלַעֲוֹת

ו מֵאֲוֵי מִרְמָה: לִקְנוֹת בְּכֶסֶף דְּלִים וְאַבְיוֹן בְּעִבּוֹר נַעֲלִים

ז וּמִפֶּל כֶּרֶן נִשְׁבִּיר: נִשְׁבַּע יְהוָה בְּנֶאֱוֹן יַעֲקֹב אִם־אֶשְׁכַּח

ח לְנֹצַח כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם: הֲעַל זֹאת לֵאמֹרֵנוּ הָאֶרֶץ וְאֶבֶל

ט כָּל־יֹשֵׁב בָּהּ וְעַלְתָּה כָּאֵר כְּלָה וְנִגְרַשָּׁה וְנִשְׁקָה כִּי־אִזּוֹר

י מִצְרַיִם: וְהָיָה כִּי־וָהוּא נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהִבְאֵתִי

יא הַשֶּׁמֶשׁ בְּצַהֲרָיִם וְהַחֲשֵׁכְתִי לְאֶרֶץ כְּבוֹם אִזּוֹר: וְהִפְכֵתִי

יב חַיִּיכֶם לְאַבֵּל וְכָל־יִשְׁרֵיכֶם לְקִינָה וְהַעֲלִיתִי עַל־כָּל־מִתְנַיִם

יג שֶׁקֶ וְעַל־כָּל־רֹאשׁ קְרָחָה וְשִׁמְתִיהָ כְּאַבֵּל יְחִיד וְאַחֲרִיתֶיהָ

יד כְּבוֹם מֵר: הֲנִהּ יָמִים בָּאִים נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהִשְׁלַחְתִּי

טו רֶעִב בְּאֶרֶץ לֹא־רַעֲב לְלַחֵם וְלֹא־צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם־

טז לְשִׁמֹּעַ אֵת דְּבַרִּי יְהוָה: וְנָעוּ מֵיָם עַד־יָם וּמִצְפוֹן וְעַד־

יז מִזְרָח יִשׁוּטְטוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־דְּבַר־יְהוָה וְלֹא יִמְצְאוּ: כִּי־וָהוּא

יח הַהוּא תִּתְעַלְפֶנָּה הַכְּתוּלֹת הַתְּפֹת וְהַבְּחֹרִים בְּצָמָא:

יט הַנִּשְׁבָּעִים בַּאֲשַׁמֶת שְׁמֵרוֹן וְאָמְרוּ חֵי אֱלֹהֵיךְ דָּן וְחֵי בְרַךְ

כ באַר־שֶׁבַע וְנִפְלוּ וְלֹא־יִקְוּמוּ עוֹד:

ט

כא רְאִיתִי אֶת־אֲדֹנָי נֹצֵב עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיֹּאמֶר לִי הַכִּפְתּוֹר

כב וְיַרְעִשׂוּ הַסָּפִים וּבְצַעֲמִם בְּרֹאשׁ כָּלֶם וְאַחֲרֵיתֶם בַּחֲרֹב

כג אֲהַרְגֶנּוּ לֹא־יִנָּסוּ לָהֶם נֶס וְלֹא־יִמְלֹט לָהֶם פְּלִיט: אִם־

כד יַחֲתִרוּ בְּשֹׂאֵל מִשָּׁם יְדֵי תַּקְחֶם וְאִם־יִזְעַלּוּ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם

כה אֲזִרְדֶּם: וְאִם־יַחֲבֹאוּ בְּרֹאשׁ הַכְּרָמִל מִשָּׁם אַחֲפָשׁ

כו וְלִקְחָתִים וְאִם־יִסְתָּרוּ מִנֶּגַד עֵינַי בְּקִרְקַע הַיָּם מִשָּׁם אַצְוֶה

כז אֶת־הַנְּהוֹשׁ וְנִשְׁכַּם: וְאִם־יִלְכוּ בִּשְׁבִי לִפְנֵי אֲבִיהֶם מִשָּׁם

כח אַצְוֶה אֶת־הַחֲרֹב וְהִרְגַתֶּם וְשִׁמְתִי עֵינַי עֲלֵיכֶם לְרַעַה

ח, ד' ע"י ק"י ח' ונסקיה ס"ח

ניט אנטלויפן וועט פון זיי אן אנטלאפענער,

און ניט ראטעווען וועט זיך פון זיי אן אנטרווענער.

אז זיי וועלן זיך פארגראָבן אין אונטערערד,

וועט זיי פון דאָרטן אַרויסנעמען מיין האַנט,

און אז זיי וועלן אַרויפגיין אין הימל,

וועל איך זיי פון דאָרטן אַראָפּנידערן.

און אז זיי וועלן זיך באַהאַלטן אויפן שפיץ בְּרָמֶל,

וועל איך פון דאָרטן אויפזוכן און זיי צונעמען,

און אז זיי וועלן זיך פאַרבאָרגן פון פאַר מיינע אויגן

אויפן גרונט פון ים,

וועל איך דאָרטן באַפעלן דער שלאַנג,

און זי וועט זיי אַיינבייסן.

און אז זיי וועלן גיין אין געפאַנגענשאַפט פאַר זייערע פיינט,

וועל איך דאָרטן באַפעלן דער שווערד, און זי וועט זיי

הרגען,

און איך וועל טאָן אויף זיי מיין אויג

צום בייזן און ניט צום גוטן.

ב' איך האָב געזען גאַט שטיין אויפן מזבח, און ער האָט געזאָגט:

שלאַג די זיילנקעפּ, אַז די ביישטידלעך זאָלן ציטערן,

און צעברעך זיי איבער זייערע אַלעמענס קעפּ;

און זייער איבערבלייב וועל איך הרגען מיטן שווערד;

וואַרום גאָט דער האַר פון צבאות
 איז דער וואָס רירט אָן די ערד און זי וואַקלט זיך,
 און אַלע ווײַנער אויף איר טרויערן;
 און זי הייבט זיך אויף אין גאַנצן ווי דער טײך,
 און ועצט זיך אַראָפּ ווי דער טײך פון מצרים.
 דער וואָס בויט אין הימל זיינע אויבערקאַמערן,
 און גרונטפעסט זיין געוועלב אויף דער ערד;
 וואָס רופט די וואַסערן פון ים,
 און גיסט זיי אויס אויפן געוויכט פון דער ערד;
 יהוה איז זײַן נאָמען.
 פאַרוואָר, אַזוי ווי די קינדער פון כּוּשִׁים זײַט איר מיר,
 קינדער פון ישראל, זאָגט גאָט.
 פאַרוואָר, איך האָב אויפגעבראַכט ישראל פון לאַנד
 מצרים,
 און די פּלשתיים פון כּפּתור,
 און אַרם פון קיר.
 זע, די אויגן פון גאָט דיין האַר
 זײַנען אויף דעם זינדיקן קיניגרייך,
 און איך פאַרטיליק עס פון געוויכט פון דער ערד,
 אָבער פאַרטיליקן וועל איך ניט פאַרטיליקן דאָס הויז
 פון יעקב,
 זאָגט גאָט.
 וואַרום זע, איך באַפעל און וועל לאָזן שאַקלען

וְלֹא לְמוֹבָה: וְאֲדֹנָי יְהוִה הַצְּבָאוֹת הַנוֹגֵעַ בְּאֶרֶץ וְתִמּוֹנָה
 וְאֶבְלָו בְּלִי-יֹשְׁבֵי בָהּ וְעָלְתָה כִּי-אֵר פְּלֵא וְשִׁקְעָה כִּי-אֵר
 מִצְרַיִם: הַבּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם מַעְלוֹתָיו וְאֲנֹתָיו עַל-אֶרֶץ יִסְדָּהּ י
 הַקָּרָא לְמִדְבָּרִים וַיִּשְׁפֹּךְ עַל-פְּנֵי הָאָרֶץ יְהוִה שְׁמוֹ:
 הֲלוֹא כִבְנֵי כְשִׁיּוּם אַתֶּם לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם-יְהוָה י
 הֲלוֹא אֶת-יִשְׂרָאֵל הֵעֲלִיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְלִשְׁתִּיִּים
 מִכּפְתּוֹר וְאֶרֶם מִקִּיר: הִנֵּה עֵינַי וְאֲדֹנָי יְהוִה בְּמַמְלַכָּה ח
 הַחֲטָאָה וְהַשְׁמַדְתִּי אֹתָהּ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲפֹס כִּי לֹא
 הַשְׁמִיד אֲשַׁמֵּד אֶת-בֵּית יַעֲקֹב נְאֻם-יְהוָה: כִּי-הִנֵּה אֲנֹכִי ט
 מַצִּיחַ וְהַנְּעוּתִי בְּכָל-הַגּוֹיִם אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר יִנְעַ
 בְּכַבְדָּהּ וְלֹא-יִפּוֹל צִרְוֹר אֶרֶץ: בַּחֲרֹב יָמוּתוּ כָּל חֲטָאֵי י
 עַמִּי הַאֲמִרִים לֹא-תִגָּשׁוּ וְתִקְדְּוּ בַעֲדַיִנִי הַרְעָה: בְּיָוִם י
 תְּהוּא אֶקִּים אֶת-סִפְתְּ דָּוִד הַנִּפְלֵת וְגִדְדֹתַי אֶת-פְּרִצְיָהוּן
 וְתִרְסַתְיוֹ אֶקִּים וּבְנֵיתֶיהָ כִּי-מִי עוֹלָם: לְמַעַן יִירָשׁוּ אֶת-י
 שְׂאֵרֵית אֲדוּם וְכָל-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁמִי עֲלֵיהֶם נְאֻם-
 יְהוָה עֲשֵׂה זֹאת: הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם-יְהוָה וְנִגַּשׁ י
 חוֹרֵשׁ בַּקֶּצֶר וְהִרְףָּ עֲנָבִים בְּמִשְׁךָ הַרְעָה וְהַטִּיפוּ הַהָרִים
 עֲטִים וְכָל-הַנְּבֻעוֹת תִּתְמוּנְנָה: וְשִׁבְתִּי אֶת-יִשְׂרָאֵל עַמִּי י
 יִשְׂרָאֵל וְכָל עַרְוֵי נְשָׁמוֹת וַיִּשְׁבּוּ וְנִטְעוּ כְרָמִים וְשָׂתוּ אֶת-
 יַיִנָּם וְעִשּׂוּ נְזוּת וְאֶבְלָו אֶת-פְּרִיָּהֶם: וְנִטְעַתִּים עַל-אֲדָמָתָם ט
 וְלֹא יִנְתְּשׁוּ עוֹר מֵעַל אֲדָמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם אָמֵר
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:

ו' מלחוקק ו' הפסדת אחרי ושל אחרי-קדשים, ושל קדשים לבד
 כשנודחתה באחרי ט' כסודן ארצה יד' קפץ סק טו' ט

זאָגט גאָט, דער וואָס טוט דאָסדאָזיקע.
 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
 און דער אַקערער וועט זיך אַנשטויסן אָן דעם שניטער,
 און דער טרויבנטרעטער אָן דעם וריעהזואַרפער;
 און די בערג וועלן טריפן זאָפט,
 און אַלע הייכן וועלן צעגייין.
 און איך וועל אומקערן די געפאַנגענשאַפט פון מיין פּאָלק
 ישראל,
 און זיי וועלן אָפּבויען פאַרוויסטע שטעט און זיך באַזעצן,
 און פּלאַנצן וויינגערטנער און טרינקען זייער וויין,
 און מאַכן גערטנער און עסן זייער פּרוכט.
 און איך וועל זיי אַיינפלאַנצן אויף זייער ערד,
 און זיי וועלן מער ניט אויסגעריסן ווערן
 פון דער ערד וואָס איך האָב זיי געגעבן,
 זאָגט יהוה דיין גאָט.

דאָס הויז פון ישראל צווישן אַלע פעלקער,
 אַזוי ווי עס ווערט געשאַקלט אין אַ זיפ;
 אָבער ניט אַ קערנדל וועט פּאַלן צו דער ערד.
 דורכן שווערד וועלן שטאַרבן אַלע זינדיקע פון מיין
 פּאָלק,
 וואָס זאָגן: ניט גענענען און זיך פּעדערן אויף אונדז
 וועט דאָס בײַן.
 אין יענעם טאָג וועל איך אויפשטעלן
 דאָס אַיינגעפּאַלענע בײַדל פון דוד,
 און איך וועל פאַרמויערן אירע בראַכן,
 און זיינע חורבות וועלן איך אויפשטעלן,
 און וועל עס אויפבויען ווי אין אמאָליקע טעג;
 כּדי עס זאָלן אַרבן דעם איבערבלייב פון אָדום און
 אַלע פעלקער
 די וואָס מײַן נאָמען ווערט גערופן אויף זיי,

עוֹבְדֵיהַ

א • חוֹן עֲבֹדֵיהָ כַּהֲאָמַרְ אֲרָנִי יְהוָה לְאֵרוֹם שְׁמוּעָה שְׁמַעְנִי
 ב מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בְּנוֹיִם שְׁלַח קוֹמוֹ וְנִקְוָמָה עָלֶיךָ
 ג לְמִלְחָמָה: הַנָּה קָמָן נִתְחַד בְּנוֹיִם בְּנוֹי אַתָּה מֵאֵד:
 ד וְדוֹן לְבָבְךָ הַשִּׁיאֵךְ שְׁכֵנִי בַּחֲגוּר־סַלַע מְרוֹם שְׁכַתּוֹ אִמַר
 ה בְּלִבּוֹ מִי וְיִרְדֵּנִי אֶרֶץ: אִסְתַּגְּבִיהַ בְּנֶשֶׁר וְאִסְבִּין בּוֹכָבִים
 ו שִׁים קִנְיָד מִשֵּׁם אוֹרִידֶךָ נְאֻמֵי־יְהוָה: אִסְנִיבִים בְּאוֹרֶיךָ
 ז אִסְשׁוֹדֵי לִילָה אֵיךְ נִדְמִיתָה הָלֹא יִנְבּוּ דַיִם אִסְ-
 ח בְּצָרִים בְּאוֹ לֶךְ הָלֹא יִשְׁאִרוּ עֲלֵלוֹת: אֵיךְ נִחַפְשׁוּ עֲשׂוֹ
 ט נִבְעוּ מִצְפְּנָיו: עַד־הַגְּבוּל שְׁלֹחֶךָ כֹּל אֲנָשִׁי בְרִיתֶךָ
 י הַשִּׁיאֵךְ יִכְלוּ לֶךְ אֲנָשִׁי שְׁלֵמָה לְחֶמֶד יִשִּׁימוּ מוֹזֵר תַּחֲתֶיךָ
 יא אֵין תְּבוּנָה בּוֹ: הָלֹא בְנוֹם הָהוּא נְאֻמֵי־יְהוָה וְהַאֲבִדְתִּי
 יב חֲכָמִים מֵאֵרוֹם וְתְבוּנָה מִדֶּר עֲשׂוֹ: וְחַתּוֹ גְּבוּרָה תִימָן
 יג לְמַעַן יִבְרַת־אִישׁ מִדֶּר עֲשׂוֹ מִקְטָל: מִחֶמֶס אַחֶיךָ יִעֲקֹב
 יד חֲכָסָךְ בּוֹשָׁה וְנִכְרַת לְעוֹלָם: בְּיוֹם עֲמֻדָה מִנְּגֵד בְּנוֹם
 יו שְׁבוֹת זָרִים חִילוֹ וְנִכְרָים בְּאוֹ שְׁעָרָיו וְעַל־יְרוּשָׁלַם יָדוֹ
 יז נוֹרָל נִס־אַתָּה כְּאֶחָד מֵהֶם: וְאַל־תִּרְאֵ בְנוֹם־אֶחָד בְּנוֹם
 יח נִכְרוּ וְאַל־תִּשְׁמַח לְבִנְי־יְהוּדָה בְּנוֹם אֲבָהֶם וְאַל־תִּגְהַל
 יט בְּיָד בְּנוֹם צָרָה: אַל־תִּבּוֹא בְשַׁע־רַעְמִי בְנוֹם אִידֶם אֶל־
 כ תִּרְאֵ נִס־אַתָּה בְּרַעְתּוֹ בְּנוֹם אִידוֹ וְאַל־תִּשְׁלַחְנָה בְּחִילוֹ
 כא בְּנוֹם אִידוֹ: וְאַל־תַּעֲמֹד עַל־הַפֶּרֶק לְהַכְרִית אֶת־פְּלִטָיו

א' דַּסְטוֹת וּשְׁלַח קַסְפָּ בּוֹיָךְ יֵא' שְׁרִיז ק

און אויף ירושלים גורל געווארפן,
 ביסטו אויך געווען ווי איינער פון זיי.
 12 און דו האָסט ניט געזאָלט צווען דעם טאָג פון דיין
 ברודער,
 אין טאָג פון זיין אומגליק,
 און ניט געזאָלט זיך פרייען איבער די קינדער פון יהודה,
 אין טאָג פון זייער אונטערגאנג,
 און ניט געזאָלט גרייסן דיין מויל,
 אין טאָג פון נויט.
 13 האָסט ניט געזאָלט קומען אין טויער פון מיין פּאָלק,
 אין טאָג פון זיין בראַך,
 ניט געזאָלט צווען, דו אויך, זיין אומגליק,
 אין טאָג פון זיין בראַך,
 און ניט געזאָלט אויסשטרעקן די האַנט אויף זיין פאַרמעג,
 אין טאָג פון זיין בראַך.
 14 און האָסט ניט געזאָלט שטיין ביים שיידוועג,
 צו פאַרשניידן זיינע אַנטרווענע.

א די זעאונג פון עובדיהן.
 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר אויף אָדום:
 אַ הערונג האָבן מיר געהערט פון גאָט,
 און אַ שליח איז געשיקט צווישן די פעלקער:
 שטייט אויף, און לאָמיר אויפשטיין אין מלחמה אויף
 איר.
 2 זע, קליין מאַך איך דיך צווישן די פעלקער,
 פאַראַכט זייער ווערסטו.
 3 די מוטחיליקייט פון דיין האַרצן האָט דיך פאַרפירט,
 דו וואָס רוסט אין די שפּאַלטן פון פעלו,
 אין דער הייך פון דיין ווינונג;
 וואָס זאָגסט אין דיין האַרצן:
 ווער וועט מיך אַראָפּנידערן צו דער ערד?
 4 ווען דו זאָלסט זיך ווי אַן אַדלער דערהייבן,
 און ווען דו מאַכסט צווישן שטערן דיין נעסט,
 וועל איך פון דאַרטן דיך אַראָפּנידערן,
 זאָגט גאָט.
 5 אויב גנבים וואָלטן געקומען צו דיר, אויב נאַכט־
 רויבער—
 ווי ביסטו פאַרשניטן געוואָרן!—
 וואָלטן זיי דאָך בלוז געגנבעט גענוג פאַר זיך;
 אויב האַרבסטער וואָלטן געקומען צו דיר,
 וואָלטן זיי דאָך אַ נאַכקלייב איבערגעלאָזט.
 6 ווי איז דורכגעזוכט געוואָרן עֲשׂוֹ,
 אַנטפלעקט געוואָרן זיינע באַהעלטענישן!
 7 ביי צום געמאַרק האָבן זיי דיר באַלייט,
 אַלע דינע בונדסלייט;
 דיך פאַרפירט, דיך בייגעקומען
 האָבן די גוטע פריינט דינע.
 די וואָס האָבן דיין ברויט געגעסן
 האָבן געשטעלט אַ נעץ אונטער דיר.
 ניט געווען קיין פאַרשטאַנדיקייט אין אים.
 9 פאַרוואָר, אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט,
 וועל איך אונטערברענגען די חכמים, פון אָדום,
 און די פאַרשטאַנדיקייט, פון באָרג עֲשׂוֹ.
 10 און דינע גיבורים, תִּימָן, וועלן צעבראַכן ווערן,
 כדי איטלעכער זאָל פאַרשניטן ווערן
 פון באָרג עֲשׂוֹ דורך טייטונג.
 11 פאַר דעם אומרעכט צו דיין ברודער יעקב
 וועט דיך אַ בּוֹשָׁה באַדעקן,
 און וועסט פאַרשניטן ווערן אויף אייביק.
 12 אין דעם טאָג וואָס דו ביסט געשטאַנען פון ווייטן,
 אין דעם טאָג וואָס פרעמדע האָבן געפאַנגען זיין
 פאַרמעג,
 און ווילדפרעמדע זיינען געקומען אין זיינע טויערן.

און ניט געוואלט איבערענטפערן זיינע געבליבענע,
אין טאָג פון נויט.

¹⁵ וואָרום נאָנט איז דער טאָג פון גאָט אויף אַלע פעלקער;
ווי דו האָסט געטאָן, וועט געטאָן ווערן צו דיר,
דיין טואונג וועט זיך אומקערן אויף דיין קאָפּ.

¹⁶ וואָרום ווי איר האָט געטרונקען אויף מיין הייליקן
באַרג,

וועלן טרינקען אַלע פעלקער תמיד;

יא, ווי וועלן טרינקען און זופּן,

און ווערן ווי קיינמאָל ניט געווען.

¹⁷ אָבער אויף דעם באַרג ציִון וועט זיין אַן אַנטריינג,
און ער וועט זיין הייליק;

און דאָס הויז פון יעקב וועט אַרבעטן זייערע אַרבעטן.

¹⁸ און דאָס הויז פון יעקב וועט זיין אַ פייער,

און דאָס הויז פון יוסף אַ פּלאַם,

און בנימין וועט אַרבעטן גלעד.

²⁰ און די דאָזיקע פּאַרטריבענע מחנה פון די קינדער פון
ישראל

וואָס צווישן די כּנענים ביי צרפּת,

און די פּאַרטריבענע פון ירושלים וואָס אין ספּרד,

וועלן אַרבעטן די שטעט פון דרום.

²¹ און העלפער וועלן אַרויפגיין אויפן באַרג ציִון,

צו משפטן דעם באַרג עשו,

און די מלוכה וועט זיין ביי גאָט.

וואלדסגער שרייבן ביום צרה: כִּי־קָרַב יוֹם־יְהוָה עַל־
כָּל־הַגּוֹיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ יַעֲשֶׂה לְךָ נְמִלֶּךְ יִשׁוּב בְּרַאשֵׁי:

כִּי כַּאֲשֶׁר שִׁתִּיתֶם עַל־יַד קִדְשִׁי יִשְׁתּוּ כָּל־הַגּוֹיִם תְּמִיד
וְשִׁתּוּ וְלָעוּ וְהָיוּ כְּלֹא־הָיוּ: וּבְיַד צִיּוֹן תְּהִיָּה פְּלִיטָה:

וְהָיָה קִדְשׁ וְיִרְשׁוּ בֵּית יַעֲקֹב אֶת מוֹרְשֵׁיהֶם: וְהָיָה בֵּית־
יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהִבָּה וּבֵית עֵשָׂו לְקֶשׁ וְדִלְקוּ בָהֶם

וְאָכְלוּם וְלֹא־יִהְיֶה שְׂרִיר לְבֵית עֵשָׂו כִּי יְהוּה דִּבֶּר:
וְיִרְשׁוּ הַגִּבּוֹר אֶת־יַד עֵשָׂו וְהִשְׁפִּילָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים וְיִרְשׁוּ

אֶת־יְשׁוּדָה אֲפֹרִים וְאֶת שָׂדֵה שְׁמֵרוֹן וּבְנִימָן אֶת־הַגְּלָעָד:
וְגִלְתָּ הַחֲלִיָּה וְהָיָה לְבֵנוּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־כְּנַעֲנִים עַד־צִרְפַּת

וְגִלְתָּ יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר בְּסִפְרֵד יִרְשׁוּ אֶת עַרְי הַגִּבּוֹר: וְעָלוּ
מִיִּשְׁעִים בְּיַד צִיּוֹן לִשְׁפֹט אֶת־יַד עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה
הַמְּלוּכָה:

כ' דר נפתח כ"א עד סוף

און דאָס הויז פון עשו צו שטרוי,

און זיי וועלן זיי אַנציענדן און זיי פאַרצערן,

און קיין איבערבלייב וועט ניט זיין פון דעם הויז
פון עשו;

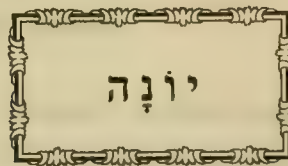
וואָרום גאָט האָט גערעדט.

¹¹ און די וואָס אין דרום וועלן אַרבעטן דעם באַרג עשו,

און די וואָס אין דער נידערונג-די פּלשתיים;

און זיי וועלן אַרבעטן דאָס פעלד פון אפרים,

און דאָס פעלד פון שומרון;

יונה

א און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יונה דעם
זון פון אַמתיָן, אזוי צו וואָגן: ² שטיי אויף, גיי צו דער

גרויסער שטאָט נינוה, און רופּ אױס אויף איר, וואָרום
זייער שלעכטיקייט איז אויפגעגאַנגען פאַר מיר.

³ איז יונה אויפגעשטאַנגען צו אַנטלויפן קיין תּרשיש
פון פאַר גאָט, און ער האָט גענידערט קיין יפו, און האָט

געפונען אַ שיף וואָס גייט קיין תּרשיש; האָט ער אָפּגעצאָלט
איר לוינ, און האָט גענידערט אין איר, כּדי צו גיין מיט זיי

קיין תּרשיש פון פאַר גאָט.

⁴ האָט גאָט אָנגעוואָרפן אַ גרויסן ווינט אויפן ים, און עס איז געוואָרן אַ גרויסער שטורעם אויפן ים, און די שיף האָט

געהאַלטן ביים צעבראַכן ווערן. ⁵ האָבן די שיפלייט זיך דערשראַקן, און זיי האָבן געשריען איטלעכער צו זיין גאָט, און זיי

• וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה בְּדֹאמְתֵי לֵאמֹר: קוּם לֶךְ בֵּי־
אֶל־נִינוּה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עֲלֶיהָ כִּי־עָלְתָה רַעְתָּם

לְפָנַי: וְקָם יוֹנָה לְבָרְכוֹת תְּרַשִּׁישָׁה מִלְּפָנַי יְהוָה וַיֵּרֶד גִּי
יָפוֹ וַיִּמָּצֵא אֹנִיָּה בַּאֲהַ תְּרַשִּׁישׁ וַיֵּתֵן שְׂכָרָהּ וַיֵּרֶד בָּהּ

לְבוֹא עִמָּהֶם תְּרַשִּׁישָׁה מִלְּפָנַי יְהוָה: וַיְהִי הַטַּיִל רֹחַד י
גְּדוֹלָה אֲלֵיהֶם וַיְהִי כַּעַר־גְּדוֹל בַּיּוֹם וַהֲאֹנִיָּה חֹשֶׁבֶת

לְהִשְׁבֵּר: וַיִּרְאוּ הַמַּלְאָכִים וַיִּזְעָקוּ אִישׁ אֶל־אֶלְתָּוֹ וַיִּטְלוּ ^ה

א' הַטַּיִל יום כפור למוח

את־הכּלִים אֲשֶׁר בָּאֵינָה אֲלֵיהֶם לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם וַיּוֹנֶה
 יָד אֲלֵי־רַכְבִּי הַסּוּפִינָה וַיִּשְׁקֵב בְּרַכְבִּי: וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב
 הַחִבְלִים וַיֹּאמֶר לוֹ מִהֲלִיךְ נִרְדָּם קוּם קְרֵא אֶל־אֱלֹהֶיךָ
 אֲוִלִי וְתַעֲשֶׂת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֹאבֵד: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־
 רֵעֵדוֹ לְכוּ וְנִפְלֵה וְנִרְלֹת וְנִדְעָה בְשִׁלְמֵי הָרֶעִה הַזֹּאת
 ח לָנוּ וְנִפְלוּ וְנִרְלֹת וְנִפְלַ הַנּוֹחַל עַל־יוֹנָה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
 הַיְיָדֵה־נָא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לְמִי־הָרֶעִה הַזֹּאת לָנוּ מִהֲמִלְאֲכַתְּךָ
 ט וּמֵאֵינן תִּבּוֹא מָה אֲרַצְךָ וְאֵי־מָה עִם אֲתָה: וַיֹּאמֶר
 י אֲלֵיהֶם עֲבְרִי אֵלָי וְאֲתִי־וּהָ אֲלֵהִי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יֵרָא
 י אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הֵם וְאֶת־הַיִּבְשָׁה: וַיִּרְאוּ הָאֲנָשִׁים וַרְאָה
 יא גְדוּלָּה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מִהֲזֹאת עֲשִׂיתָ בִּי־דַעֵי הָאֲנָשִׁים כִּי
 יב מִלִּפְנֵי יְהוָה הוּא בָרַח כִּי הִגִּיד לָהֶם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
 יג מִהֲדַעֲשָׂה לָךְ וַיִּשְׁתַּח הֵם מִעֲלֵינוּ כִּי הֵם הוֹלְךָ וְסַעַר:
 יד וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׂאוּנִי וְהִטִּילֵנִי אֶל־הַיָּם וַיִּשְׁתַּח הֵם
 טו מֵעַלְיֵכֶם בִּי וַיִּדַע אֲנִי כִּי בְשִׁלְי הַסַּעַר הַגָּדוֹל הוּא עֲלֵיכֶם:
 טז וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְהַשִּׁיב אֶל־הַיִּבְשָׁה וְלֹא יָכְלוּ כִּי הֵם
 יז הוֹלְךָ וְסַעַר עֲלֵיהֶם: וַיִּקְרְאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אֲנָה יְהוָה
 יח אֲלֵ־נָא נֹאבְדָה בְּנַפְשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאֶל־תִּתֵּן עֲלֵינוּ רָם
 טט נְקִיָּא כִּי־אַתָּה יְהוָה בְּאֲשֶׁר חִפְצָתָ עֲשִׂיתָ: וַיִּשְׂאוּ
 כ אֶת־יוֹנָה וַיִּטְלֻהוּ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֵד הֵם מוֹעֵפוֹ: וַיִּרְאוּ
 כא הָאֲנָשִׁים וַרְאָה גְדוּלָּה אֶת־יְהוָה וַיִּבְחָדוּ־בָהּ לַיהוָה
 כב וַיִּדְרֻוּ בְּרָדִים:

ב

כג וַיִּמַן יְהוָה הַגַּד גְּדוֹל לְבַלַע אֶת־יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בְּמִצֵּי
 כד הַיָּם שְׁלִשָּׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת: וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל־
 כה יְהוָה אֱלֹהָיו מִמִּצֵּי הַיָּם: וַיֹּאמֶר קְרֵאתִי מִצָּרָה לִי
 כו אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי מִבְּטָן שְׂאוֹל שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְתִּי קוֹלִי:

א, יד' כצל יחרא ב, ג' משל

הָאָבֶן אַרְיִינְגְעוּוֹאָרְפֵן דִּי זָאכְן וּוְאָס אויפן שיף, אים ים,
 כדי זיך לייכטער צו מאַכן. און יונה האָט אַראָפּגענידערט
 אין חִינְקֵל שיף, און האָט זיך געלייגט און איז אַיינגעשלאָפֿן.
 ה האָט דער עלצטער פון די שיפלייט געגענט צו אים, און
 האָט געזאָגט: ווְאָס איז מיט דיר, ווְאָס דו שלאָפסט? שטיי
 אויף און רוף צו דיין גאָט, אפשר וועט זיך גאָט באַדאַכטן
 אָן אונדז, און מיר וועלן ניט אונטערגיין.

ז און זיי האָבן געזאָגט איינער צום אנדערן: קומט
 לאָמיר וואָרפן גורל, כדי מיר זאָלן וויסן איבער וועמען
 דאָסדאָזיקע ביז איז אויף אונדז. האָבן זיי געוואָרפן
 גורל, און דער גורל איז געפאלן אויף יונה. ה האָבן זיי
 צו אים געזאָגט: זאָג אונדז אַקאָרשט, דו איבער וועמען
 דאָסדאָזיקע ביז איז אויף אונדז: ווְאָס איז דיין טאָן? און
 פון וואָנען קומסטו? ווְאָס איז דיין לאַנד? און פון וואָסער
 פּאָלק ביסטו? ה האָט ער צו זיי געזאָגט: אַ עברי בין איך,
 יהוה דעם גאָט פון די הימלען טו איך פּאַרכטן, דעם ווְאָס
 האָט געמאַכט דעם ים און די יבשה. י האָבן די מענטשן
 מורא געקראָגן אַ גרויס מורא, און זיי האָבן צו אים געזאָגט:
 ווְאָס האָסטו דאָ געטאָן? וואָרום די מענטשן האָבן פּאַר־
 שטאַנען אַז ער אַנטלויפט פון גאָט, אַז ער האָט דאָס זיי
 געזאָגט.

יא האָבן זיי צו אים געזאָגט: ווְאָס זאָלן מיר טאָן מיט
 דיר, כדי דער ים זאָל זיך אַיינשטילן פּאַר אונדז? וואָרום
 דער ים איז געוואָרן אַלץ שטורעמדיקער. י האָט ער
 צו זיי געזאָגט: הייבט מיך אויף און וואָרפט מיך אַרײַן אין
 ים, און דער ים וועט זיך אַיינשטילן פּאַר אײַך; וואָרום
 איך ווייס אַז איבער מיר איז דערדאָזיקער גרויסער
 שטורעם אויף אײַך.

יג און די מענטשן האָבן גערודערט זיך אומצוקערן צו דער יבשה, אָבער זיי האָבן ניט געקענט, וואָרום דער ים
 האָט נאָכאַנאַנד געשטורעמט אַקעגן זיי. י האָבן זיי גערופן צו גאָט, און האָבן געזאָגט: מיר בעטן דײַך, גאָט, לאָמיר ניט
 אונטערגיין פּאַר דעם לעבן פון דעמדאָזיקן מענטשן, און זאָלסט ניט ברענגען אויף אונדז אומשולדיק בלוט, וואָרום דו
 גאָט, אַזוי ווי דו באַגערסט טוטטו.

יז און זיי האָבן אויפגעהויבן יונה, און האָבן אים אַרײַנגעוואָרפן אין ים, און דער ים האָט זיך אָפּגעשטעלט פון זיין
 שטורעמען. יז און די מענטשן האָבן מורא געהאַט אַ גרויס מורא פּאַר גאָט און זיי האָבן געשלאַכט אַ שלאַכטאַפּפער צו
 גאָט, און גענומען אויף זיך נדרים.

ב

י און גאָט האָט אָנגעברײַט אַ גרויסן פּיש אַיינצושלינגען יונה, און יונה איז געווען אין די אינגעווייט פון פּיש דרײַ טעג און
 דרײַ נעכט. ז און יונה האָט מתפלל געווען צו יהוה זיין גאָט, פון די אינגעווייט פון דעם פּיש. ז און ער האָט געזאָגט:
 איך האָב גערופן פון מיין נויט צו גאָט,
 און ער האָט מיר געענטפערט;
 פון דעם בוּיך פון אונטערערד האָב איך געשריען,
 האָסטו צוגעהערט מיין קול.

ותשלכני מצולה בלבב ימים ונתר יסבבני כל־משברך ד
 ונלך עלי עברו: ואני אמרתי ונגרשתי מנגד עיניך אך ה
 אוסיף להביט אליהיכל קדשך: אפפוני מים עד־נפש ו
 תהום יסבבני סוף חבוש לראשי: לקצבי הרים ירדתי ו
 הארץ ברחיה בעדי לעולם ותעל משחת חיי יהוה
 אלהי: בהתעמף עלי נפשי את־יהוה זכרתי ותבוא ה
 אליך תפילתי אליהיכל קדשך: משמרים הכל־שוא ט
 חסדם יעובו: ואני בקול תודה אובחתיך אשר נהרתי י
 אשלימה ישועתה ליהוה: ויאמר יהוה להג וקרא את־י
 יונה אליה־נבשה:

ג

ויהי דבר־יהוה אלי־יונה שנית לאמר: קום לך אל־נינה ז
 העיר הגדולה וקרא אליה את־הקריאה אשר אלקי
 דבר אליך: ויקם יונה וילך אל־נינה בדבר יהוה ג
 ונינה היתה עיר־גדולה לאלהים מהלך שלשת ימים:
 ויחל יונה לבוא בעיר מהלך יום אחד ויקרא ויאמר ד
 עוד ארבעים יום ונינה נהפכת: ויאמינו אנשי נינה ה
 באלהים ויקרארצו וילבשו שקים מגדולם ועד־קמנם:
 וינע הדבר אל־מלך נינה ויקם מכסאו ויעבר אדרתו ו
 מעליו ויכס שק וישב על־האפר: ויזעק ויאמר בנינה ו
 מטעם המלך ונדליו לאמר האדם והבהמה הפקר
 והצאן אל־יטעמו מאימה אל־ירעו ומים אל־ישתו:
 ויתכפו שקים האדם והבהמה ויקראו אל־אלהים ה
 בחוקה וישבו איש מדרפו הרעה ומן־החמם אשר
 בכפיהם: מ־ירוע ישוב ויחם האלהים ושב מחרון אפו ט
 ולא נאבד: וירא האלהים את־מעשיהם כ־ישבו מדרבם י
 הרעה ויחם האלהים על־הרעה אשר־דבר לעשות־
 להם ולא עשה:

ו הארום האסט מיך ארינגעווארפן אין דער טיפעניש,
 אין הארצן פון די ימען,
 און דער שטראם האט מיך ארומגענומען;
 אלע דינע וועלן און אינדן
 זיינען אריבערגעגאנגען איבער מיר.
 און איך האב געוועסט געזאגט:
 איך בין פארטריבן פון פאר דינע אויגן;
 אבער איך וועל ווידער נאך קוקן
 אויף דיין הייליקן טעמפל.
 וואסערן האבן מיך ארומגערינגלט ביזן נפש,
 דער תהום האט מיך ארומגענומען,
 טייכגראז איז געווען געוויקלט ארום מיין קאפ.
 צו די גרונטן פון די בערג האב איך גענידערט,
 די ערד והאט פארשלאסן פאר מיר
 אירע ריגלען אויף אייביק.
 אבער דו האסט אויפגעבראכט פון גרוב מיין לעבן,
 דו יהוה מיין גאט.
 ווען מיין זעל איז געווען פארחלשט אין מיר,
 האב איך אן גאט געדאכט,
 און מיין תפילה איז געקומען צו דיר,
 אין דיין הייליקן טעמפל.
 די וואס האלטן זיך אן פאלשע נישטיקייטן
 פארלאזן זייער גענאדיקן;
 אבער איך וועל שלאכטן צו דיר,
 מיט א קול פון דאנקעניש;
 וואס איך האב א נדר געטאן וועל איך באצאלן.
 די ישועה איז ביי גאט.
 און גאט האט געהייסן דעם פיש, און ער האט אויס־
 געשפיגן יונה אויף דער יבשה.

און דאס ווארט פון גאט איז געווען צו יונה א צווייט מאל, אזוי צו זאגן: שטיי אויף, גיי צו דער גרויסער שטאט
 נינה, און רוף אויס צו איר די אויסרופונג וואס איך רעד צו דיר.
 איז יונה אויפגעשטאנען, און ער איז געגאנגען קיין נינה, אזוי ווי דאס ווארט פון גאט; און נינה איז געווען א
 געוואלטיק גרויסע שטאט פון דריי טעג גאנג. און יונה האט אָנגעהויבן אַריינגיין אין שטאָט איין טאָג גאַנג, און ער האָט
 אויסגערופן און האָט געזאָגט: נאָך פּערציק טעג און נינה ווערט איבערגעקערט.
 און די מענטשן פון נינה האָבן געלויבט אין גאָט, און זיי האָבן אויסגערופן אַ פּאַסטטאָג, און האָבן זיך אָנגעטאָן אין
 זאָק פון וויער גרעסטן ביו וויער קלענסטן. און די זאך האָט דערגרייכט צום מלך פון נינה, און ער איז אויפגעשטאנען
 פון זיין טראָן, און האָט אויסגעטאָן זיין מאַנטל פון זיך, און האָט זיך צוגעדעקט מיט זאָק, און זיך געזעצט אויף אַש. און
 ער האָט געלאָזט אויסרופן און אָנגעזאָגט אין נינה אויף דעם באַפעל פון דעם מלך און זיינע גרויסע לייט, אזוי צו זאָגן:
 קיין מענטש און קיין בהמה, רינדער אָדער שאַף, זאָל ניט פּאַרווכן דאָס מינדסטע; ניט זיי זאָלן זיך פּיטערן, און ניט
 זיי זאָלן טרינקען וואַסער. מענטשן און בהמות זאָלן זיין צוגעדעקט מיט זאָק; און מע זאָל רופן צו גאָט מיט שטאַרקייט,
 און מע זאָל זיך אומקערן איטלעכער פון זיין שלעכטן וועג, און פון דעם אומרעכט וואָס אין זייערע הענט. ווער ווייס,
 אפשר ווידער וועט גאָט חרטה האָבן, און זיך אָפקערן פון זיין גרימצאָרן, און מיר וועלן ניט אונטערגיין.
 און האָט געזען זייערע מעשים, און זיי האָבן זיך אומגעקערט פון זייער שלעכטן וועג, און גאָט האָט חרטה געהאַט
 אויף דעם בייז וואָס ער האָט גערעדט זיי צו טאָן, און ער האָט עס ניט געטאָן.

ד

א וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה הַלֹּוא־יִנְהַיֶּנּוּ דָבָר עֲדֵי־הַיּוֹתָי עַל־אֲדָמָתִי
 ב עַל־כֵּן קָדַמְתִּי לְבָרַחַת תְּרִשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֶל־
 ג חַנּוּן וְרַחוּם אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב־חַסְדִּים וְנָחָם עַל־הַרְעָה: וַעֲתָה
 ד יְהוָה קָדַמְנָא אֶת־נַפְשִׁי מִמְּנִי כִּי טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: וַיֹּאמֶר
 ה יְהוָה הֲתִיטֵב חַרָּה לְךָ: וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הַעִיר וַיֵּשֶׁב
 וִּמְקוֹדָם לְעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סִפֵּה וַיֵּשֶׁב תַּחְתָּיהָ כִּצְלַל עֵד
 ז אֲשֶׁר יִרְאֶה מִהַיְזוּהָ בַּעִיר: וַיִּמַּן יְהוָה אֱלֹהִים קִקְלִין
 ח וַיַּעַל מֵעַל לְיוֹנָה לְהַזְזוֹת צֶלַע עַל־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מִרַעְתּוֹ
 ט וַיִּשְׁמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקְלִין שִׁמְחָה גְדוֹלָה: וַיִּמַּן הָאֱלֹהִים
 י תּוֹלַעַת בְּעֵלְוֹת הַשָּׂחַר לְמַהֲרַת וַתֵּךְ אֶת־הַקִּיקְלִין וַיִּיבֶשׁ:
 יא וַיְהִי וַיְבָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּמַּן אֱלֹהִים יוֹם קָדִים חַרְיִשִׁית
 יב וַתֵּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַתַּעֲלֶף וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ
 יג לְמוֹת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יוֹנָה
 יד הַתִּיטֵב חַרְהִילֶךָ עַל־הַקִּיקְלִין וַיֹּאמֶר הִיטֵב חַרְהִילִי עַד־
 טו מוֹת: וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה חֹסֵת עַל־הַקִּיקְלִין אֲשֶׁר לֹא־
 טז עֲמַלְתָּ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שְׁבוּלִילָה הִיא וּבִבְלִילָה אָבָד:
 יז וְאַנִּי לֹא אֲחֹס עַל־יָנִינָה הַעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יִשְׁכְּבָה
 יח הַרְבֵּה מִשְׁתִּים־עֲשׂוּרָה רַבּוֹ אֲדָם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יְמִינוֹ
 יט לְשִׁמְאֵלוֹ וּבִהְמָה רַבָּה:

ד' און יונה האָט פאַרדראָסן אַ גרויס פאַרדראָס, און אים האָט געערגערט. ² און ער האָט מתפלל געווען צו גאָט, און האָט געזאָגט: איך בעט דיר, גאָט, זיי נען דאָס ניט געווען מיינע ווערטער, ווען איך בין נאָך געווען אויף מיין ערד? דרום האָב איך זיך געפּעדערט צו אַנט־לויפן קיין תְּרִשִׁישׁ, ווייל איך האָב געוואוסט אַז דו ביסט אַ ליטוועליקער און דערבאַרימדיקער גאָט, אַיינגעהאַלטן אין צאָרן, און רײַך אין גענאָד, און האָסט חרטה אויף דעם בייו. ³ און אַצונד, גאָט, נעם צו, איך בעט דיר, פון מיר מיין נפש, וואָרום בעסער איך זאָל שטאַרבן, אײדער איך זאָל לעבן.

4 האָט גאָט צו אים געזאָגט: ערגערט דיר גוט? ⁵ און יונה איז אַרויסגעגאַנגען פון שטאָט, און האָט זיך געזעצט אין מזרח פון שטאָט, און ער האָט זיך דאָרטן געמאַכט אַ ביי־דל, און איז געזעסן אונטער אים אין שאָטן, ביז ער וועט זען וואָס וועט געשען מיט דער שטאָט. ⁶ האָט גאָט דער האַר אָנגעברייט אַ ריצנבוים, און ער איז אויס־געוואַקסן איבער יונה צו זיין אַ שאָטן איבער זיין קאַפּ, כּדי אים אַרויסצונעמען פון זיין געמיט, און יונה האָט זיך געפּרייט מיטן ריצנבוים אַ גרויס פּרייד.

ב' צלל - יא' הש' רסה עד סוף ויש מוסיפין מן מיכה ג'ח' עד הסוף

7 האָט גאָט אָנגעברייט אַ וואָרעם, ווען דער פּרימאַרגן איז אויפגעגאַנגען אויפן אַנדערן טאָג, און ער האָט צענאָגט דעם ריצנבוים, און ער איז פאַרטריקנט געוואָרן. ⁸ און עס איז געווען, ווי די זון איז אויפגעגאַנגען, אַווי האָט גאָט אָנגעברייט אַ שטילן מזרח־זייט, און די זון האָט געשלאָגן אויף יונהס קאַפּ, און ער איז פאַרחלשט געוואָרן, און האָט געבעטן אויף זיך דעם טויט, און האָט געזאָגט: בעסער איך זאָל שטאַרבן, אײדער איך זאָל לעבן.

9 האָט גאָט געזאָגט צו יונה: ערגערט דיר גוט וועגן דעם ריצנבוים? האָט ער געזאָגט: מיך ערגערט גוט, ביז צום טויט. ¹⁰ האָט גאָט געזאָגט: דיר איז אַ שאָד אויף דעם ריצנבוים, וואָס ניט דו האָסט זיך אויף אים געמיט, און ניט דו האָסט אים אויפגעבראַכט; וואָס איז איבער נאַכט געוואָרן, און איבער נאַכט אונטערגעגאַנגען; ¹¹ און מיר זאָל ניט זיין אַ שאָד אויף דער גרויסער שטאָט נינה, וואָס אין איר זיינען דאָ מער ווי צוועלף מאָל צען טויזנט מענטשן, וואָס ווייסן ניט צווישן זייער רעכטער האַנט און זייער לינקער, און אויך בהמות אַ סך?

מִיכָה

א דאָס וואָרט פון גאָט וואָס איז געווען צו מיכהן פון מורשת, אין די טעג פון יותם, אחז, יחזקיה, די מלכים פון יהודה, וואָס ער האָט געזען אויף שומרון און ירושלים.
 הערט איר פעלקער אלע,
 פארנעם דו ערד און איר פולקייט;
 און גאָט דער האַר וועט זיין צום עדות קעגן אייך,
 גאָט פון זיין הייליקן טעמפל.
 וואָרום זע, גאָט גייט אַרויס פון זיין אָרט,
 און וועט נידערן און טרעטן אויף די הייכן פון דער ערד.
 און די בערג וועלן צעגיין אונטער אים,
 און די טאָלן וועלן זיך שפּאַלטן,
 ווי וואַקס פאַרן פייער,
 ווי וואַסער אויסגעגאָסן אין אַ נידערונג.
 איבער דעם פאַרברעך פון יעקב איז דאָס אַלץ,
 און איבער די זינד פון דעם הויז פון ישראל.
 ווער איז דער פאַרברעך פון יעקב
 אויב ניט שומרון?
 און ווער די בָּמוֹת פון יהודה
 אויב ניט ירושלים?
 דרום וועל איך מאַכן שומרון פאַר אַ פעלדהויפן,
 פאַר פלאַנצונגען פון וויינגערטנער.
 און איך וועל שלייִדערן צום טאָל אירע שטיינער,
 און אירע גרונטפעסטן וועל איך אַנטפלעקן.
 און אלע אירע געשניצטע געצן
 וועלן צעהאַקט ווערן.

דבר יהוה אשר הזה אל-מיכה המרשתי בימי יותם א
 אחז יחזקיה מלכי יהודה אשר הנה על-שומרון וירושלים:
 שמעו עמים כלם הקשובי ארץ ומלאה יהוה ב
 בכם לעד ארצי מהיכל קדשו: כיהנה יהוה יצא
 ממקומו ויבד ודרך על-במות-ארץ: ונמסו ההרים ד
 תחתיו והעמקים ותבקעו כדונג מפני האש כמים מנרים
 במורד: כפשע יעקב כל-זאת ובחטאות בית ישראל ה
 מרפשע יעקב הלוא שומרון ומו במוֹת יהודה הלוא
 ירושלים: ושמתי שומרון לעי השדה למטעי כרם י
 והגתתי לעי אבניה ויסדיה אנלה: וכל-פסיליה יפתו ו
 וכל-אתנניה ישרפו כאש וכל-עצביה אשים שממה כי
 מאתנן זונה קבצה ועד-אתנן זונה ישוּבו: על-זאת ח
 אספדה ואיליה אילכה שילל וערום אנשה מספר
 פתנים ואבל בבנות יענה: כי אנושה מכותיה כירבאה ט
 עד-יהודה נגע עד-שער עמי עד-ירושלים: בנת אל- י
 תגידו ככו אל-תבכו בבית לעפדה עפר התפלשתי:
 עברי לכם וישבת שפיר ערה-בשת לא יצאה וישבת יא
 צאנן מספר בית האצל יקח מכם עמדתו: כיהחלה יב
 לטוב וישבת מרות כיריד רע מאת יהוה לשער
 ירושלים: רתם המרכבה לרכש וישבת לכיש ראשית י

א' חדר ה' סלאר ז' קמץ חק ח' מלא ייד שול קי
 י' וי נמסו ה' ודחלש קי

¹⁰ ניט דערצייִלן זאָלט איר אין גת,
 וויינען זאָלט איר ניט וויינען;
 אין בית-לעפֿרה אין שטויב: טו זיך קייקלען.
¹¹ גיי דיר אַוועק, באַווינערין פון שפּיר,
 נאַקעט צו שאַנד;
 ניט אַרויסגיין דערוועגט זיך
 די באַווינערין פון צאַנן
 אַ קלאַג איז אין בית-אַצֿל;
 מע נעמט פון אייך אָפּ זיין באַשטאַנד.
¹² יא, געאַנגסט נאָך גוטס האָט די באַווינערין פון מְרוֹת,
 אָבער גענידערט האָט בייז פון גאָט צום טויער פון
 ירושלים.
¹³ שפּאַן דעם רייטוואַגן צו די לויפּפּערדה,
 באַווינערין פון לְכִישׁ;

און אלע אירע זונה-לוינען
 וועלן פאַרברענט ווערן אין פייער,
 און אלע אירע געצנבילדער
 וועלן איך מאַכן צו וויסט;
 וואָרום פון זונה-לוינ האָט זי זיי אויפגעקליבן,
 און צו זונה-לוינ זאָלן זיי ווידער ווערן.
 דערויף וועל איך קלאַגן און יאַמערן,
 איך וועל אומגיין באַרוועס און נאַקעט,
 איך וועל מאַכן אַ קלאַג ווי די שאַקאלן,
 און אַ טרויער ווי שטרויספויגלען.
 וואָרום שווער זיינען אירע שלעק,
 וואָרום עס איז געקומען ביז יהודה,
 עס גרייכט ביזן טויער פון מיין פּאַלק,
 ביז ירושלים.

א וואָרטשפּיל: והגתתי לני.
 וואָרטשפּיל: יצאה-צאָנן.
 וואָרטשפּיל: בנת-תגידו.
 וואָרטשפּיל: רכש-לכיש.

יד חטאת היא לבתי ציון כירכך נמצאו פשעי ישראל: לכן
 חתני שלוחים על מורשת גת בתי אכזיב לאכזב למלכי
 טו ישראל: עד הורש אביו לך יושבת מרשה ערערקם
 טז יבוא כבוד ישראל: קרתי וגו' עלי בני תענוגך הרחבי
 קרחתך בנשר כי גלו ממך:

ב

א הוי חשבי ראון ופעלי רע על משפכותם באור הפקר
 ב יעשה כי ישראל ידם: וחמדו שדות וגזלו ובתים
 ג ונשאו ונשקו גבר וביתו ואיש ונחלתו: לכן ברה
 אמר יהוה הנני השב עליהם שפחה הזאת רעה אשר
 ד לא תמישו משם צארתיתכם ולא תלכו רומה כי עת
 רעה היא: ביום ההוא ישא עליכם משל ונהה נהו
 ה נהה אמר שדוד נשדנו חלק עמי ומיר איד ומיש לי
 ו לשוב שדני וחלק: לכן לא יהיה לך משליך הכל
 ז בגורל בקהל יהוה: אל תטבו וטיפון לא יטבו לאלה
 ח לא יסג כלמות: האמור בית יעקב הקצר רום יהוה
 ט אסאלה מעלליו הלא רבתי יטיבו עם הנשר הלך:
 י ואתמול עמי לאויב יקום ממול שלמה אדר תפשוט
 יא מעברים בטח שובי מלחמה: נשי עמי הנרשון מבית
 יב תענניה מעל עלליה תקחו הדתי לעולם: קומו ולכו כי
 יג לא זאת המנוחה בעבור טמאה תחבל ותבל נמרץ: לך
 איש הלך רוח ושקר כוב אטף לך לין ולשכר והנה
 יד מטף העם הזה: אסף אסף יעקב בלך קבץ אקבץ
 יה שארית ישראל יחד אשימנו כצאן בעדר בתוך
 יז הדברו תהומה מאדם: עלה הפרץ לפניהם פרוצו
 יח ויעברו שער וצאו בו ויעבר מלכם לפניהם ויהנה
 יט בראשם:

א, טו חסר א ב, ב קפץ בויק ס"ח איש ח' המ כשוק

ווארום ניטא דא קיין רואונג,
 פון וועגן דער טומאה וואס צעשטערט,
 און א שטארקע צעשטערונג.
 11 או א מאן וואס גייט אום מיט ווינט און ליגן, זאל פעלשן:
 „איך וועל דיר דרשען פון וויין און פון טרונק“,
 וואלט ער ווערן א דרשן ביי דעמדאויקן פאלק.
 12 ואמלען איינאמלען וועל איך דיר, יעקב, אין גאנצן,
 קלייבן אויפקלייבן וועל איך דעם איבערבלייב
 פון ישראל.
 איך וועל זיי צונויפטאן אין איינעם ווי שאף אין געהעפט.
 ווי א סטאדע אין איר פיטערפלאץ;
 זיי וועלן רוישן מיט מענטשן.
 13 דער דורכברעכער גייט ארויף זיי פארויס,
 זיי ברעכן דורך און גייען ווייטער,
 דורך דעם טויער און ארויס דורך אים,
 און זייער מלך גייט זיי פארויס,
 און גאט איז זייער אנפירער.

זי איז דער אנהייב זינד געווען
 פאר דער טאכטער ציון;
 ווארום ביי דיר זיינען געפונען געווארן
 די פארברעכן פון ישראל.
 14 דרום וועסטו געזעגנטונות געבן צו מורשת גת;
 די הייזער פון אכזיב וועלן ווערן צום אפנארב
 פאר די מלכים פון ישראל.
 15 איך וועל גאך ברענגען א יורש אויף דיר,
 באווינערין פון מרשה,
 ביי קיין צדולם וועט קומען דער כבוד פון ישראל.
 16 מאך דיר א פליך און שער דיר אפ,
 איבער דינע געצערטלטע קינדער,
 מאך ברייט דיין פליך ווי דער גייערפויגל,
 ווארום זיי זיינען אין גלות אוועק פון דיר.

ב

1 ווי צו די וואס טראכטן אומרעכט,
 און ארבעטן אויס בייז אויף זייערע געלעגערט!
 אין ליכט פון פרימארגן פירן זיי עס אויס,
 ווייל עס איז אין דער מאכט פון זייער האנט.
 2 און זיי גלוסטן פעלדער און גולען,
 און הייזער און נעמען צו;
 און בארובן א מאן מיט זיין הויז,
 און א מענטשן מיט זיין נחלה.
 3 דרום האט גאט אזוי געוואגט:
 זע, איך טראכט אויף דערדאזיקער משפחה א בייז
 וואס איר וועט ניט קענען אפטאן דערפון אייערע
 העלדזער,
 און איר וועט ניט גיין מיט אן אויפגעהויבענעם קאפ,
 ווארום א בייזע צייט וועט דאס זיין.
 4 אין יענעם טאג וועט מען אויפהייבן אויף אייך א שפרוך,
 און מע וועט קלאגן א קלאג פון באקלאגעניש,
 מע וועט זאגן: פארוויסטן פארוויסט זיינען מיר געווארן;
 דעם טייל פון מיין פאלק טוט ער בייטן.
 ווי טוט ער מיך דערווייטערן!
 דעם אוועקרויבער צעטיילט ער אונדזערע פעלדער.
 5 פארוואר, קיינער פון דיר וועט ניט ווארפן
 א שנור לויט גורל אין דער עדה פון גאט.
 6 איר זאלט ניט דרשען! דרשען זיי;
 מע דארף ניט דרשען צו די דאזיקע,
 וועט מען קיין חרפות ניט קריגן.
 7 טו איך זיך דען בייטן, הויז פון יעקב?
 צי איז קורץ געווארן דאס געמיט פון גאט?
 זיינען דאס זיינע טואונגען?
 טוען ניט מיינע ווערטער גוטס מיט דעם וואס גייט גלייך?
 8 אבער מיין פאלק פון אנוסטן
 שטעלט זיך אויף פאר א פיינט;
 פון דעם וואס קומט אנטקעגן
 ציט איר קלייד און מאנטל אראפ,
 פון רואיקע דורכגייער,
 אפגענייגטע פון מלחמה.
 9 די ווייבער פון מיין פאלק פארטרייבט איר
 פון זייער נחתיקער היים;
 פון זייערע עופעלעך נעמט איר אוועק
 מיין צירונג אויף אייביק.
 10 שטייט אויף און גייט,

א. ד. ה. זיך געווענען מיט. ב. לאכזב, ווארטשפיל אויף אכזיב.

ג

וְאָמַר שְׁמַעְנָא רֵאשִׁי יַעֲקֹב וּקְצִינִי בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא א
 לָכֶם לְדַעַת אֲתִידַמְשַׁפֵּט: שְׁנַאי טוֹב וְאִתְּכִי רַעַה גְּזֵלִי ב
 עוֹרֵם מַעֲלִיהֶם וְשֹׂאֲרָם מַעַל עֲצֻמוֹתָם: וְאִשֶּׁר אֲכַלִּי ג
 שְׂאֵר עֲמִי וְעוֹרֵם מַעֲלִיתָם הַפְּשִׁיטוּ וְאֲתִידַעֲמַתִּיהֶם
 פִּצְחוּ וּפְרָשׁוּ כְּאִשֶּׁר בְּסִיּוֹר וּכְבִשְׂרָ בְּתוֹךְ קִלְחָת: אֲוִי וְעַקְוִי ד
 אֲלִי־יְהוָה וְלֹא יַעֲנֶה אוֹתָם וְיִסְתַּר פְּנֵי מַדָּם בְּעַת הַיּוֹם
 כְּאִשֶּׁר הִרְעִי מַעֲלִיהֶם: כָּה אָמַר יְהוָה עַל־ ה
 הַנְּבִיאִים הַמְתַּעֲבִים אֲתִידַעֲמִי הַנְּשָׁכִים בְּשִׁנְיָהֶם וְקִרְאוּ
 שְׁלוֹם וְאִשֶּׁר לֹא־יִתֵּן עַל־פִּיהֶם וּקְדָשׁוֹ עָלָיו מִלְחָמָה:
 לָכֵן לִילֵה לָכֶם מִחוּץ וְחִשְׁבֵה לָכֶם מִקְּדָשׁ וּבִאֵה הַשִּׁמְשׁוֹ
 עַל־הַנְּבִיאִים וְקַדֵּר עֲלֵיהֶם הַיּוֹם: וּבִשְׁנֵי הַחֳזִים הַחֲפֹזִי
 הַקְּסָמִים וְעִטִּי עַל־שִׁפְסָם כָּלֵם כִּי אֵין מַעֲנֶה אֲלֵיהֶם:
 וְאִלֵּם אֲנִי מְלֹאֵתִי כֹה אֲתִירֹחַ וְיְהוָה וּמִשְׁפָּט וּגְבוּרָה ה
 לְהַגִּיד לַיעֲקֹב פִּשְׁעוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל הַטְּאָתוֹ: שְׁמַעְנָא ט
 זֹאת רֵאשִׁי בֵּית יַעֲקֹב וּקְצִינִי בֵּית יִשְׂרָאֵל הַמְתַּעֲבִים
 מִשְׁפָּט וְאֵת בְּלִחְוִשְׁרָה יַעֲקֹשׁוּ: בְּנֵה צִיּוֹן בְּדָמַיִם י
 וּירוּשָׁלַם בְּעוֹלָה: רֵאשִׁיָהּ בְּשַׁחַד יִשְׁפָּטוּ וּכְהַנְיָהּ י
 בְּמַחִיר יוֹרוּ וּנְבִיאֶיהָ בְּכֶסֶף יִקְסְמוּ וְעַל־יְהוָה יִשְׁעֵנו
 לֹא־מֵר הֲלֹא יְהוָה בְּקִרְבָּנוּ לֹא־תִבְאוּ עָלֵינוּ רַעַה: לָכֵן י
 בְּגוֹלְלָכֶם צִיּוֹן שָׂדֵה תִּהְיֶה וּירוּשָׁלַם עֵינֵי תִּהְיֶה וְהָר
 הַבֵּית לְבָמֹת יַעֲר:

ד

וְהָיָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים יְהוָה תֵּר בֵּית־יְהוָה נִכּוֹן כְּרֵאשׁ א
 הַחֲרִים וְנִשְׂא הוּא מִגְּבֻעוֹת וְנִהְרֹו עָלָיו עַמִּים: וְהִלְכּוּ ב
 גוֹיִם רַבִּים וְאָמְרוּ לָכֵן וְנַעֲלָה אֶל־הַר־יְהוָה וְאֶל־בֵּית
 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיִזְרְנוּ מִדְּרָבְנוּ וְנִלְכְּה בְּאַרְחֵיתָיו כִּי מַעֲזוֹן

ג, 1 ב' ר' עקי' יב' חצי' דסדו' בנפ' סד

און איך האָב געזאָגט:
 הערט אַקאַרשט צו, איר קעפ פון יעקב,
 און פירער פון הויז פון ישראל;
 ליגט ניט אויף אײך צו וויסן גערעכטיקייט?
 איר וואָס האָט פיינט גוטס און האָט ליב שלעכטס,
 וואָס גולט זײער הויט פון זײ,
 און זײער פלייש פון זײערע ביינער;
 און וואָס האָט געגעסן דאָס פלייש פון מײן פאַלק,
 און זײער הויט פון זײ אָפגעשוונדן,
 און זײערע ביינער צעבראַכן,
 און צעהאַקט אזוי ווי אין אַ טאַפּ,
 און ווי פלייש אין אַ קעסל.
 דרום וועלן זײ שרײען צו גאָט,
 און ער וועט זײ ניט ענטפערן;
 און ער וועט פאַרבאַרן זײן פנים פון זײ אין יענער צײט,
 אזוי ווי זײ האָבן שלעכטס געטאַן אין זײערע מעשים.
 אזוי האָט גאָט געזאָגט אויף די נביאים וואָס פאַרפירן
 מײן פאַלק,
 וואָס שרײען: „שלום!“ ווען זײערע צײן האָבן צו בײסן,
 און דער וואָס גיט זײ ניט אין מויל
 ברייטן זײ אָן אויף אים אַ מלחמה.
 דרום וועט אײך זײן נאַכט, אָן אַ זעאוונג,
 און אײך וועט זײן פינצטער, אָן וואָרוואָגן,
 און אנטערגיין וועט די זון אויף די נביאים,
 און שוואַרץ ווערן וועט דער טאַג אויף זײ.
 און די זעער וועלן זײן צו שאַנד,
 און די וואָרוואָגער וועלן זיך שעמען,
 און זײ וועלן אַלע פאַרדעקן זײערע אויבערשטע ליפּ,
 ווייל קײן ענטפער פון גאָט וועט ניט זײן.
 אָבער פאַרוואָר, איך בין פול מיט כוח דורך דעם
 גײסט פון גאָט.

אויף אונדז וועט ניט קומען קײן בײז.
 דרום וועט איבער אײך צײן ווי אַ פעלד צעאַקערט ווערן,
 און ירושלים וועט ווערן הויפנס,
 און דער באַרג פון גאַטס הויז—וואַלדיקע הייכן.

און מיט גערעכטיקייט און גבורה,
 צו זאָגן יעקבן זײן פאַרברער,
 און ישראלן זײן זינד.

הערט דאָס צו אַקאַרשט, איר קעפ פון דעם הויז פון
 יעקב,

און עס וועט זײן אין סוף פון די טעג,
 וועט שטיין פעסט דער באַרג פון גאַטס הויז,
 אויבנאָן פון די בערג,
 און ער וועט זײן דערהויבן איבער די הייכן;
 און אומות וועלן צו אים שטראַמען.
 און פיל פעלקער וועלן גיין און וועלן זאָגן:
 קומט און לאַמיר אַרויפגיין צום באַרג פון יהוה,
 און צום הויז פון דעם גאָט פון יעקב,
 און ער וועט אונדז לערנען פון זײנע וועגן,
 און מיר וועלן גיין אין זײנע שטעגן;
 וואָרום פון צײן וועט אַרויסגיין אַ תורה,

און פירער פון הויז פון ישראל,
 וואָס פאַראומווערדיקט גערעכטיקייט,
 און פאַרדרייט אַלץ וואָס איז גלייך;
 מע בויט צײן מיט בלוט,
 און ירושלים מיט אומרעכט.
 אירע קעפ משפטן פאַר שוחד,
 און אירע כהנים לערנען פאַר געצאַלט,
 און אירע נביאים וואָרוואָגן פאַר געלט.
 און זײ לענען זיך אויף גאָט, אזוי צו זאָגן:
 פאַרוואָר, גאָט איז צווישן אונדז,

און גאָטס וואָרט פון ירושלים.

און ער וועט משפטן צווישן פיל אומות,
און אנטשיידן איבער מאַכטיקע פעלקער
בזו אין דער ווייט;

און זיי וועלן איבערשמידן זייערע שווערדן אויף אַקער-
אַייגנס,

און זייערע שפיון אויף צווייגמעסערס;

אַ פּאַלק קעגן אַ פּאַלק וועט ניט הייבן אַ שווערד,
און מע וועט ניט מער לערנען מלחמה.

און זיי וועלן זיצן איטלעכער
אונטער זיין וויינטשאַק און אונטער זיין פייגנבוים,

און קיינער וועט ניט שרעקן;

וואָרום דאָס מויל פון גאָט פון צבאות האָט גערעדט.

וואָרום אלע פעלקער מעגן גיין

איטלעכס אין נאָמען פון זיין גאָט,

אַבער מיר וועלן גיין אין נאָמען פון יהוה
אונדזער גאָט אויף אייביק און שטענדיק.

אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט,

וועל איך אַיינזאַמלען די וואָס הינקט,

און צונויפקלייבן די וואָס איז פאַרשטויסן,

און די וועמען איך האָב שלעכטס געטאָן.

און איך וועל מאַכן די הינקעדיקע פאַר אַן איבער-
בלייב,

און די דערווייטערטע פאַר אַ מאַכטיקן פּאַלק,

און גאָט וועט קייניגן איבער זיי אויפן באַרג ציון

פון אַצונד און בזו אייביק.

און דו מגדלי־עֶדֶר, פּעסטונגבאַרג פון טאַכטער ציון,
צו דיר וועט עס אַנקומען;

יא, קומען וועט די פריערדיקע ממשלה,
די מלוכה פון טאַכטער ירושלים.

אַצונד נאָך וואָס שרייטו מיט געשרייען?
איז קיין מלך ניטאָ אין דיר,

איז דיין בעלי־זעץ אונטערגעגאַנגען,

וואָס ווייעניש האָט דיך אָנגענומען ווי אַ געווינעריין?
10 דריי זיך און האָב ווייען, טאַכטער ציון,

אַזוי ווי אַ געווינעריין,

וואָרום אַצונד וועסטו אַרויסגיין פון דער שטאָט,

און וועסטו ווינען אין פעלד,

און וועסטו קומען קיין בבל;

דאָרטן וועסטו ניצול ווערן,

דאָרטן וועט דיך אויסלייזן גאָט

פון דער האַנט פון דינע פיינט.

11 און אַצונד האָבן זיך אַיינגעזאַמלט אויף דיר פיל
פעלקער,

וואָס זאָגן: זאָל זי פאַרשוועכט ווערן,

און זאָל אונדזער אויג זיך אַנקוקן אויף ציון.

12 אַבער זיי ווייסן ניט די טראַכטונגען פון גאָט,

און זיי פאַרשטייען ניט זיין באַראַט,

אַז ער האָט זיי אַיינגעזאַמלט ווי אַ גאַרב אין שייער.

13 שטיי אויף און דרעש, טאַכטער ציון,

וואָרום דיין האַרץ וועל איך מאַכן אַייזן,

און דינע קלויען וועל איך מאַכן קופּער,

וואָרטספּיל: תּוֹדְרֵי בַת־דָּוִד.

ג תּצא תּוֹרָה וּדְבַר יְהוָה מִירוּשָׁלַם: וּשְׁפֹט בֵּין עַמּוּם

רַבִּים וְהוֹכִיחַ לְגוֹיִם עַצְמוּם עַד־רְחֹק וּכְתוּבוֹת הַרְבֵּיתוֹתֵם

לְאַתִּים וְתַנִּיתֶיהֶם לְמִזְמוֹת לֹא־יִשְׂאוּ גּוֹי אֶל־גּוֹי הַרֵב

וְלֹא־יִלְמְדוּן עוֹד מִלְחָמָה: וַיִּשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת

תְּאֵנָתוֹ וְאִין מִחֶרֶד כִּי־פִי יְהוָה צְבָאוֹת דִּבֶּר: כִּי כָל־

הַעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו וְאִנְחֵנו נִלְךְ בְּשֵׁם־יְהוָה

אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: בַּיּוֹם הַהוּא נֹאסִי־יְהוָה אֶסְפֵּה

הַצִּלְעָה וְהַנְדָּחָה אֶקְבֹּעַה וְאֶשֶׁר הִרְעֵיתִי: וְשִׁמְתִי אֶת־

הַצִּלְעָה לְשֵׂאֲרֵית וְהַנְהַלְאָה לְגוֹי עַצּוֹם וּמִלְךְ יְהוָה עֲלֵיהֶם

בְּתֵר צִיּוֹן מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם: וְאַתָּה מְגַד־לִעֲדֹד

עַפְלָה בַת־צִיּוֹן עֲדִיךְ תֹּאמְתָה וּבָאָה הַמִּמְשַׁלָּה הַרְאֵשְׁנָה

מִמַּלְכַת לְבַת־ירוּשָׁלַם: עֲתָה לָמָּה תִרְעִי הַעַ הַמִּלְךְ |

אִין כָּד אֶסְוִיעֶצֶךְ אֶבֶד כִּי־הַחֹזֶקֶךְ חִיל כִּי־לָדָה: חוֹלִי

וְנָחִי בַת־צִיּוֹן כִּי־לָדָה כִּי עֲתָה תּצֵא מִקְרָה וְשִׁכַּנְתְּ כִּשְׂדֵה

וּבָאֵת עַד־בְּבַל שֵׁם תִּנְצְלִי שֵׁם יְגַאֲלֶךְ יְהוָה מִכַּף אֵיבֹיךְ:

14 וְעֲתָה נֹאסְפוּ עֲלֶיךְ גּוֹיִם רַבִּים הַאֲמִרִים תְּהַנֶּף וְתַחֲזוּ בַצִּיּוֹן

13 עֵינֵינוּ: וְהִמָּה לֹא יִדְעוּ מַחֲשַׁבּוֹת יְהוָה וְלֹא הִבִּינוּ עֲצָתוֹ

12 כִּי קִבְּצָם כְּעֶמֶר וְנָרְהָ: קוֹמִי וְדוּשִׁי בַת־צִיּוֹן כִּי קָרְנֶךְ

אֲשִׁים בְּרוֹל וּפְרַסְתֶּיךְ אֲשִׁים נַחוּשָׁה וְהִדְקוֹת עַמִּים רַבִּים

11 וְהַחֲרַמְתִּי לַיהוָה בַּצֵּעִם וְחִילָם לְאַדְוֹן כְּלִי־הָאָרֶץ: עֲתָה

תִּתְגַּדְּרִי בַת־גְּדוּד מִצּוֹר שֵׁם עֲלֵינוּ בְּשִׁבְטֵי יָבוּ עַל־הַלְלוּ

אֵת שֵׁפֶט יִשְׂרָאֵל:

ה

14 וְאַתָּה בֵּית־לְחֶם אֶפְרָתָה צִעִיר לְהוֹיֹת בְּאַלְפֵי יְהוּדָה

מִמֶּךָ לִי יֵצֵא לְהוֹיֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל וּמוֹצְאָתוֹ מִקְדָּם

13 מִיַּמי עוֹלָם: לָכֵן יִהְיֶה עַד־עַתָּה יוֹלְדָה יוֹלְדָה וְיִתֵּר אֲחִיו

12 יִשׁוּבֶן עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְעַמֹּד וְרַעַה בְּעֵז יְהוָה בְּגֹאֲן

ד, ט' יא' קסז קסח

און וועסט צעשטויסן פיל פעלקער,

און מאַכן חרם צו גאָט זייער רויב,

און זייער פאַרמעג צום האַר פון דער גאַנצער ערד.

14 אַצונד וועסטו זיך דעם לייב שניידן, טאַכטער פון מחנותא,

אַ באַלעגערונג האָט מען געמאַכט אויף אונדו;

מיט אַ רוט אויפן באַק

של אָגט מען דעם ריכטער פון ישראל.

ה און דו, בֵּית־לְחֶם אין אֶפְרָת,

וואָס קליין ביסטו צווישן די טויזנטן פון יהודה,

פון דיר וועט מיר אַרויסגיין

דער וואָס וועט זיין אַ געוועלטיקער איבער ישראל,

און זיין אָפּשטאַם איז פון פאַרצייטן, פון אַמאָליקע טעג.

2 פאַרוואָר, ער וועט זיי איבערגעבן

ביז דער צייט ווען די געווינעריין האָט געווינען;

אַבער דער איבערבלייב פון זיינע ברידער

וועט זיך אומקערן מיט די קינדער פון ישראל.

3 און ער וועט אויפשטיין און פייטערן מיט מאַכט פון גאָט,

מיטן שטאלצן נאָמען פון יהוה זיין גאָט;
 און זיי וועלן זיצן רואיק,
 וואָרום ער וועט דענסמאָל זיין גרויס ביי די עקן פון
 דער ערד.

1 און אזאָ וועט זיין דער שלום:
 אז אַשור וועט קומען אין אונדזער לאַנד,
 און אז ער וועט טרעטן אין אונדזערע פּאַלאַצן,
 וועלן מיר אויפשטעלן אויף אים זיבן פּאַסטוכער־אָ,
 און אַכט פּירשטלעכע לייט.
 2 און זיי וועלן צעברעכן דאָס לאַנד אַשור מיטן שווערד,
 און לאַנד נמרוד מיט אירע אייגענע קלינגען.
 און מע וועט אונדז מציל זיין פון אַשור,
 אז ער וועט קומען אין אונדזער לאַנד,
 און אז ער וועט טרעטן אין אונדזער גבול.

3 און דער איבערבלייב פון יעקב וועט זיין צווישן די פיל
 אומות,
 ווי טוי פון גאָט, ווי שפּרייערעגן אויף גראָז,
 וואָס האָפט ניט אויף אַ מענטשן,
 און וואָרט ניט אויף מענטשןקינדער.
 4 און דער איבערבלייב פון יעקב וועט זיין צווישן די
 פעלקער,

אין מיטן פון די פיל אומות,
 ווי אַ לייב צווישן די חיות פון וואַלד,
 ווי אַ יונגלייב צווישן סטאַדעס שאָף,
 וואָס אז ער גייט דורך צעטרעט ער און פאַרצוקט,
 און ניטאָ ווער זאָל מציל זיין.
 5 דיין האַנט וועט זיין דערהויבן איבער דינע דריקער,
 און אַלע דינע פיינט וועלן פאַרשניטן ווערן.

6 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט,
 וועל איך פאַרשניידן דינע פּערד פון צווישן דיר,
 און איך וועל אונטערברענגען דינע רייטוועגן.
 7 און איך וועל פאַרשניידן די שטעט פון דיין לאַנד,
 און צעשטערן אַלע דינע פעסטונגען.
 8 און איך וועל פאַרשניידן די כּישופּן, פון דיין האַנט,

וואָרום גאָט האָט אַ קריג מיט זיין פּאָלק,
 און מיט ישׂראל וועט ער אַ וויכוח האָבן.
 9 מיין פּאָלק, וואָס האָב איך דיר געטאָן?
 און מיט וואָס האָב איך דיר מיד געמאַכט?
 זאָג עדות אַקעגן מיר.

10 וואָרום איך האָב דיר אויפגעבראַכט פון לאַנד מצרים,
 און פון דעם הויז פון קנעכטשאַפט דיר אויסגעלייזט,
 און דיר פאַרויס געשיקט משהן, אהרנען, און מרימען.
 11 מיין פּאָלק, דערמאָן זיך אַקאַרשט
 וואָס בְּלָק דער מלך פון מואָב האָט באַראָטן,
 און וואָס אים האָט געענטפּערט בלעם דער זון פון בְּעוֹרן;
 וואָס איך האָב געטאָן פון שטים ביי גלגל,
 כדי מע זאָל וויסן די גערעכטיקייט פון גאָט.
 12 מיט וואָס זאָל איך קומען פאַר יהוה,
 זיך בייגן פאַר גאָט אין דער הייך?
 זאָל איך קומען פאַר אים מיט בראַנדאָפּפּער,
 מיט קעלבער איינאַריקע?

שם יהוה אלהיו וישבו כרעתה גדל עד-אפס-ארץ:
 והיה זה שלום אשור ו כרבוא בארצנו וכי ירחף ר
 בארמנותינו תקמנו עליו שבעה רעים ושמה נסיכי
 אדם: ורעו את-ארץ אשור בחרב ואת-ארץ נמרד ה
 בפתחיה והציל מאשור כרבוא בארצנו וכי ירחף
 בגבולנו: יהוה ו שארית יעקב בלרב עמים רבים ו
 כטל מאת יהוה כרביבים על-עשב אשר לא-יקנה לאיש
 ולא יחל לבני אדם: והיה שארית יעקב בנוים בלרב ו
 עמים רבים כארהו בקהמות יער כקפור בעדר-צאן
 אשר אס-עבר ורמס וטרף ואין מציל: תרם ירחף על- ה
 צרף וכל-איבד יכרתו: והיה ביום-ההוא נאסד ה
 יהוה והכרתי סוסך מקר בך והאבדתי מרכבתך: והכרתי י
 ערי ארצך והרסתי כל-מבצריך: והכרתי כשפים מידך א
 ומינוגים לא יהוה ירחף: והכרתי פסילך ומצבותך מקר בך י
 ולא-תשפתחה עוד למעשה ירחף: ונתשתו אשירך מקר בך י
 והשמדתי עריך: ועשיתי באף ובחמה נקם את-החגים י
 אשר לא שמעו:

שמעו-נא את אשר-יהוה אמר קום ריב את-החרים א
 ותשמענה הגביות קולך: שמעו הרים את-ריב יהוה ב
 והאתנים מסדי ארץ כי ריב ליהוה עם-עמו ועם-ישראל
 ותנחם: עמי מהדעשיתי לה ומה הלאתיך ענה ביי: ג
 כי העלתיך מארץ מצרים ומבית עבדים פדיתך ואשלח ד
 לפניך את-משה אהרן ומרים: עמי זכר-נא מהדעתי ה
 בלק מלך מואב ומהדענה אתו בלעם בן-בעור מהדעשתי
 עד-הגלגל למען דעת צדקות יהוה: במה אקבם יהוה ו
 אף לאלהי מרום האקדמנו בעולות בעגלים בני שנה:

ה, ה' טא מלא ו' דפטר וירא מק

און ביי דיר וועלן ניט זיין קיין וואָרוואַגערס.
 12 און איך וועל פאַרשניידן דינע געשניצטע געצן
 און דינע זיילשטיינער פון צווישן דיר,
 און וועסט זיך מער ניט בוקן
 צום ווערק פון דינע הענט.
 13 און איך וועל אויסרייסן דינע געצנביימער פון
 צווישן דיר;
 און איך וועל פאַרטיליקן דינע פיינט.
 14 און איך וועל נקמה נעמען מיט כּעס און מיט
 גרימצאָרן
 פון די פעלקער וואָס האָבן ניט צוגעהערט.

1 הערט אַקאַרשט צו וואָס גאָט זאָגט:
 שטיי אויף, טענה פאַר די בערג,
 און זאָלן הערן די הייכן דיין קול.
 2 הערט צו, איר בערג, דעם קריג פון גאָט,
 און איר מאַכטיקע, די גרונטפעסטן פון דער ערד;

11 וואָרטספּיל: רעים-וּרעו.

ו הַרְצֵה יְהוָה בְּאֵלָי אֵילִים בְּרִבְבוֹת נְחֹלֶשְׁמֵן הָאֲתָן
 ח בְּכֹרֵי פִשְׁעֵי פְרִי בִטְנֵי חַטָּאת נַפְשִׁי: הַגִּיד לְךָ אָדָם
 מִהֲטוֹב וּמֵה יְהוָה הֲדַרְשׁ מִמֶּךָ כִּי אִסְעֵשׂוֹת מִשְׁפָּט
 ט וְאַהֲבַת חֶסֶד וְהִצַּנֵּעַ לִבְת עַם־אֱלֹהֶיךָ: * קוֹל יְהוָה
 י לְעִיר יִקְרָא וְתוֹשִׁיבָה יִרְאֶה שְׁמֵךְ שְׁמֵעוּ מִטָּה וּמִי יַעֲדָה:
 יא עוֹד הָאֵשׁ בֵּית רְשָׁע אֲצַרֹת רְשָׁע וְאִפְתָּ רוּזֵן וְעוֹמֵד:
 יב הָאֹכֶל בְּמֵאוֹנֵי רְשָׁע וּבְכִסִּים אֲבָנֵי מִרְמָה: אֲשֶׁר
 יג עֲשִׂייתָ מְלֹאֵי חֶמֶס וְיִשְׁבִּיחַ דְּבַר־שֶׁקֶר וּלְשׁוֹנֵם רַמְיָה
 יד בְּפִיהֶם: וְגִסְאֵי הַחֲלִיתִי הַכּוֹתֶךָ הַשָּׁמַם עַל־חַטָּאתֶיךָ:
 טו אַתָּה תֹאכַל וְלֹא תִשְׂבַּע וְיִשְׁחָד בְּקִרְבֶּךָ וְתִסַּג וְלֹא
 טז תִּפְלִיט וְאֲשֶׁר תִּפְלִט לַחֲרֹב אַתָּן: אַתָּה תִּזְרַע וְלֹא תִקְצֹר
 טז אַתָּה תִּדְרֹךְ־דַּוִּית וְלֹא־תִסְוֶה שְׁמֵן וְתִירוֹשׁ וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶיֶן:
 טז וְיִשְׁתַּמְרֵר חֲקוֹת עַמְרֵי וְכֹל מַעֲשֵׂה בֵּית־אֱהָאֵב וְתִלְכוּ
 טז בְּמַעֲשֵׂיכֶם לְמַעַן חַתִּי אֶתְךָ לְשִׁמְחָה וְיִשְׁבִּיחַ לְשִׁרְקָה
 וְחִרְפַת עַמִּי תִשָּׂאוּ:

ז

א אֲלֵלֵי לִי כִי הֵייתִי כְּאֶסְפִּירִקִין בְּעִלְלַת בְּצִיר אִיךְ־אֲשִׁכּוּל
 ב לְאֲכֹל בַּכּוֹרֶה אֹתָהּ נַפְשִׁי: אֲכַד חֶסֶד מִן־הָאָרֶץ וְיִשָּׁר
 ג בְּאָדָם אֵין כָּלָם לְדַמִּים יִאֲרְבוּ אִישׁ אֶת־אֶחָיו וַיִּצְרוּ
 ד חֶרֶם: עַל־חֶרֶע כְּפִים לְהוֹטִיב הַשֶּׁר שְׂאֵל וְהַשְׁפֵּט
 ד בְּשִׁלּוֹם וְהַקְדּוּל דְּבַר הַנֶּת נַפְשׁוֹ הוּא וַיַּעֲבֹתוּהָ: טוֹבִים
 ד כְּחֶדֶק יִשָּׁר מִמִּסּוּכָה יוֹם מַצִּיפָה פְּקַדְתֶּךָ בָּאֵה עֲתָה
 ה תִּהְיֶה מְבוֹבֶתֶם: אֲלֵ־תִמְאֲמִינוּ כְרַע אֶל־תִּבְטְחוּ בְּאֱלֹהֶיךָ
 ו מִשְׁכַּבְתֵּי חִיּוֹךְ שְׁמֵר פִּתְחוּ־פִיךָ: כִּי־בֵן מִנְבֵל אֵב בֵּת
 ז קָמָה בְּאֵמָה כְּלָה בְּחַמְתָּה אִבִּי אִישׁ אִנְשֵׁי בֵיתוֹ: וְאֵלֵי
 ח בִּיהוּה אֲצַפֶּה אוֹחִילָה לְאֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַעֲנֵי אֱלֹהֵי: אֶל־
 ח תִּשְׁמָתִי אִבְתִּי לִי כִי נִפְלַתִי קָמָתִי כִּי־אֲשַׁב בַּחֹשֶׁךְ יְהוָה

ו, ח' ע' כ' י' כ"ב י"ד קפ"ב ח"ק ז, ו' כ"ב

ד דער בעסטער פון זיי איז ווי א דאָרן,
 דער רעכטפארטיקער, ערגער פון א שטעכיקער צאם.
 דער טאָג פון דייע זעער, דיין רעכנשאַפט, איז געקומען;
 אַצונד וועט געשען זייער צעטומלעניש.
 וְאֵלֵט אִיר נִיט גְלוֹיבֵן אִין אַ חֶבֶר,
 וְאֵלֵט אִיר אִיךְ נִיט פֶּאַרזִיכֶרן אוֹיף אַ גוֹטן פֶּרִינִיט;
 פֿון דער וואָס לִיגט אִין דִּיין בּוֹזֵעַם,
 הִיט דִי טִירן פֿון דִּיין מוֹיֵל.
 וְהוֹאָרוּם אַ וּזֵן בְּאַנּוֹלֵט אַ פֶּאַטֶער,
 אַ טֶאַכְטֶער שְׁטעלֵט זיך קעגן אִיר מוֹטֶער,
 אַ שְׁנור קעגן אִיר שוויגער,
 דִי שְׁנאִים פֿון אַ מענטשן זיינען זיינע הוֹיזֵלִיט.
 אָבֶער אִיךְ קוֹק אוֹיס אוֹיף יְהוָה,
 אִיךְ הָאַר צוּם גָּט פֿון מִיין הִילף,
 מִיין גָּט וועט מיך צוהערן.
 נִיט פֶּרִיעֵן וְאַלֶסטוּ זיך אוֹיף מִיר, מִיין שוֹנאַטע,
 אַז אִיךְ בִּין געפֶּאַלן, וועל אִיךְ אוֹיפשְׂטִיין,
 אַז אִיךְ זיך אִין פִּנְצטֶערניש,

ו וועט יהוה באויליקן טויזנטן וידערס,
 צענטויזנטן טיכן מיט אייל?
 זאל איך געבן מיין בכור פאר מיין פארברעך,
 די פרוכט פון מיין לייב פאר דער זינד פון מיין זעל?
 מע האָט דיר אָנגעזאָגט, מענטש, וואָס איז גוט,
 און וואָס יהוה פֶּאַרלאַנגט פֿון דיר:
 נאָר בלוֹיז טאָן גערעכטיקייט און לִיב האָבן גענאָד,
 און אומגיין שטיל פֶּאַר דִיין גאָט.
 האָרך! יהוה רופט צו דער שטאַט—
 און דער קלוגער וועט אַכטן אויף דִיין נאָמען—
 הערט דעם שטעקן, און ווער דאָס האָט באַשערט.
 קען אִיך נאָכאַנאַנד פֶּאַרגעסן דאָס הוֹיז פֿון דעם אומ־
 גערעכטן,
 דִי שאַצן פֿון אומרעכט און דִי קאַרגע מאָס דִי פֶּאַר־
 שאַלטענע?
 קען אִיך רִיין מאַכן פֶּאַר אומגערעכטע וואָגשאַלן,
 און פֶּאַר אַ בִּיטל מיט פֶּאַלשע וואָגשטיינער?
 וואָרום אִירע רִיכע לִיט זיינען פֿול מיט רוֹיב,
 און אִירע באַזוֹינער רעדן פֶּאַלש,
 און זייער צונג איז באַטרוג אין זייער מוֹיֵל.
 דרום האָב אִיך אויך דִיך געשלאָגן בִּין קראַנק,
 דִיך פֶּאַרוֹיסט פֶּאַר דִינע זינד.
 דו וועסט עסן און נִיט זאָט ווערן,
 און דִיין הונגער וועט זיין אין דִינע אינגעווייד;
 און וועסט טראַגעדיק ווערן, און נִיט געווינען,
 און וואָס דו וועסט געווינען וועל אִיך צוּם שווערד
 איבערגעבן.
 דו וועסט זייען, און נִיט שניידן,
 דו וועסט טרעטן איילבערטן, און זיך נִיט זאַלבן מיט אייל,
 און טרוֹיבונאַפט, און נִיט טרינקען קיין וויין.
 ווייל אָפּגעהיט ווערן דִי מנהיגים פֿון עֶמְרִין,
 און אַלדִי טועניש פֿון אַחָאָבס הוֹיז,
 און אִיר זיט געזאַנגען אין זייערע עצות;
 דרום וועל אִיך דִיך מאַכן פֶּאַר אַ שרעק,
 און אִירע באַזוֹינער פֶּאַר אַ שמוצערונג;
 און דִי שאַנד פֿון מִיין פֶּאַלך וועט אִיר טראַגן.

ו ווי מִיר, וואָס אִיך בִּין ווי בִּים נאָכזאַמל פֿון זומער,
 ווי בִּים נאָכקלִיב פֿון דער לעז!
 נִיטאָ אַ הענגל צוּם עסן,
 אַן ערשטפֿרוכט וואָס מִיין זעל געלוסט.
 אונטערגעזאַנגען איז דער פרומער פֿון לאַנד,
 און קיין רעכטפֶּאַרטיקער צווישן מענטשן איז נִיטאָ;
 אַלע לוייערן זיי אויף בלוט,
 איינער דעם אַנדערן פֶּאַנגען זיי אין נעץ.
 אויף שלעכטס טאָן זיינען דִי הענט וואָס דאַרפֿן גוטס
 טאָן;
 דער שָׁרָה פֶּאַרלאַנגט, און דער רִיכטער איז
 פֶּאַר באַצאַלט,
 און דער גרויסער מאַן, ער רעדט דִי געריקייט פֿון זיין
 זעל;
 אזוי האָבן זיי עס פֶּאַרדרייט.

אור לי: וְעַתָּה יְהוָה אֲשָׁא כִּי הִטָּאתִי לְךָ עַד אֲשֶׁר ט
 וְרִיב רִיבִי וְעִשָּׂה מִשְׁפָּטִי וּצְיֹאנִי לְאוּר אֲרָאָה בְּצַדִּיקְתּוֹ:
 וְתִרְא אֹיְבֹתַי וְתִכְסֶּה בּוֹשָׁה הָאִמְרָה אֵלַי אִין יְהוָה י
 אֶלְהֹדֶךָ עֵינַי תִּרְאֶנְיָה כִּי עֲתָה תְהוּה לְמַרְמָס כְּטִיט
 הוֹצֵת: יום לבנות גִּדְרֶיךָ יום הוּא יִחְקֶרְךָ: יום י
 הוּא וְעֲרִיךָ יבֹוֹא לְמִנִּי אֲשׁוּר וְעַרְי מְצוֹר וְלִמְנִי מְצוֹר
 וְעַד-נֶהָר וְיָם מִיָּם וְהָרָה הָהָר: וְהִיתָה הָאָרֶץ לְשִׁמְמָה י
 עַל-יִשְׁבֵּיהָ מִפְּרִי מַעַלְלֵיהֶם: רַעַה עַמְּךָ בְּשִׁבְטֶיךָ י
 צֹאן נִחְלָתֶךָ שְׂכָנֵי לְבָדֶךָ יַעַר בְּתוֹךְ כְּרַמְל יִרְעוּ בְּשֵׁן
 וְהִלְעָד כִּימֵי עוֹלָם: כִּימֵי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנִי ט
 נִפְלְאוֹת: יִרְאוּ גוֹיִם וְיִבְשׂוּ מִכָּל גְּבוּרָתְךָ יִשְׁימוּ יָד עַל- ט
 פֶּה אֲוִיָּהֶם תִּחְרַשְׁנָה: יִלְחֲכוּ עִפְרָו כְּנַחֲשׁ כְּנַחֲלֵי אֶרֶץ י
 יִדְגּוּ מִמִּסְגַּרְתֵּיהֶם אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִפְחָדוּ וְיִרְאוּ מִמֶּךָ: י
 מִרְאֵל כְּמוֹד נִשְׂא עוֹן וְעֵבֶר עַל-פִּשְׁעֵי לְשֹׁאֲרֵית נִחְלָתוֹ י
 לֹא-הִחְזִיק לְעַד אִפּוֹ כִּי-חִפֵּץ חֶסֶד הוּא: יִשׁוּב יִרְחַמְנוּ י
 יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ וְתִשְׁלַח בְּמַצְלוֹת יָם פְּלִי-חַמְאֹתָם:
 תַּתֵּן אֲמֵת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתָּנוּ כ
 כִּימֵי קָדָם: *

י' מלעז הם בדנש יב' כבודן יבוא יז' קפץ בויק כ' ייב

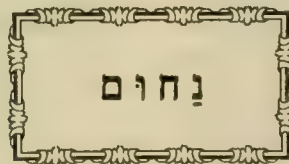
איז גאָט מיר אַ ליכט.
 9 דעם צאָרן פון גאָט וועל איך טראָגן,
 וואָרום איך האָב געזינדיקט צו אים;
 ביז ער וועט קריגן מיין קריג,
 און וועט טאָן מיין רעכט;
 ער וועט מיך אַרויספירן אין ליכטיקייט,
 איך וועל זען זיין גערעכטיקייט.
 10 און מיין שונאטע וועט זען, און אַ בושע וועט זי באַדעקן,
 די וואָס זאָגט צו מיר: וווּ איז ער, יהוה דיין גאָט?
 מייע אויגן וועלן זיך אָנווען אויף איר;
 אַצונד וועט זי צעטראָטן ווערן ווי קויט פון די גאַסן.

11 אַ טאָג וועט זיין צו בויען דייע מויערן,
 מעג יענער טאָג זיין זייער ווייט.
 12 אַ טאָג וועט דאָס זיין ווען מע וועט קומען צו דיר,
 פון אַשור און די שטעט פון מצרים,
 און פון מצרים און ביזן טייך,
 און פון ים ביז ים, און פון באָרג ביז באָרג.
 13 און די ערד וועט זיין וויסט פאַר אירע באַווינער,
 פון וועגן דעם פרוכט פון זייערע מעשים.

14 פיטער דיין פאָלק מיט דיין רוט,
 די שאָף פון דיין אַרב,
 וואָס ווינען באַזונדער
 אַ וואַלד אין מיטן כְּרַמְל;

15 ווער איז אַ גאָט ווי דו, וואָס פאַרגיט זינד,
 און גייט פאַרביי דעם פאַרברעך פון דעם איבערבלייב
 פון זיין אַרב?
 ער האַלט ניט אויף אייביק זיין צאָרן,
 וואָרום ער האָט ליב גענאָד.
 10 ער וועט אונדז וידער דערבאַרימען,
 ער וועט פאַרדריקן אונדזערע זינד;
 און וועסט אַרײַנוואַרפן אין די טיפענישן פון ים
 אַלע זייערע חטאים.
 20 וועסט ווייזן טריישאַפט צו יעקבן,
 חסד צו אַברהמען,
 ווי דו האָסט געשוואָרן אונדזערע עלטערן
 פון די טעג פון פאַרצייטן.

לאָזן זיי זיך פיטערן אין בְּשֵׁן און גלְעָד,
 ווי אין די טעג פון אַמאַל.
 15 ווי אין די טעג פון דיין אַרויסגיין פון לאַנד מצרים,
 וועל איך אים ווונדער באַווייזן.
 16 פעלקער וועלן זען און זיך שעמען מיט אַל זייער גבורה,
 זיי וועלן אַרויפּטאָן די האַנט אויפן מויל,
 זייערע אויערן וועלן טויב ווערן.
 17 זיי וועלן לעקן דעם שטויב ווי אַ שלאַנג,
 ווי די וואָס קריכן אויף דער ערד;
 זיי וועלן ציטערן פון זייערע פעסטונגען,
 צו יהוה אונדזער גאָט וועלן זיי אַנגסטן,
 און זיי וועלן מורא האָבן פאַר דיר.

נחום

י' די נבואה אויף נינוּה; דאָס בוך פון דער זעאוונג
 פון נחום דעם אַלקושי.
 2 אַ גאָט אַ צערענער און אַ ראַכענעמער איז יהוה,
 יהוה איז אַ ראַכענעמער און פול מיט גרימצאָרן.

משא נינוּה ספר חנוּם האַלקשי: אַל קנוּא וְנָקַם כ
 יהוה נָקַם יהוה וְכַעַל חַמָּה נָקַם יהוה לְצִדְוֵי וְנוֹטֵר הוּא

א' כ"א חזק

יהוה איז זיך נוקם אָן זיינע פיינט,
 און ער האַלט דעם כעס צו זיינע שונאים.

ג לאִיבוֹ: יְהוָה אֲרֵךְ אַפַּיִם וְגִדּוּל־לֶפֶת וְנִקְחָה לֹא נִקְחָה
 ד יְהוָה בְּסוּפָהּ וּבִשְׁעָרֶיהָ דָּרְפוּ וְעָנָן אָבַק רָגְלוֹ: גּוֹעַר
 ה בַּיָּם וּבִשְׂהוֹ וּכְל־הַנְּדָרוֹת הַחֲרִיב אִמְלַל בְּשָׁן וּכְרַמְלָל
 ו וּפְרַח לְבָנָיו אִמְלַל: הָרִים רָעִשׁוּ מִמֶּנּוּ וְהַגְּבוּעוֹת הִתְמַנְּנוּ
 ז וַתֵּשֶׂא הָאָרֶץ מִפְּנֵיו וַתִּבַּל וּכְל־יִוָּשְׁבֵי בָהּ: לִפְנֵי וְעָמּוּ
 ח מִי יַעֲמֹד וּמִי יִקּוּם בַּחֲרוֹן אַפּוֹ חֲמָתוֹ נִתְּכָה כְּאֵשׁ וְהַצָּרִים
 ט נִתְּצוּ מִמֶּנּוּ: טוֹב יְהוָה לְמַעַן בְּנוֹם צָרָה וְיִדַע חָסֵי בּוֹ:
 י וּבִשְׂטָף עֵבֶר כָּלָה יַעֲשֶׂה מְקוֹמָהּ וְאִיבוֹ יִרְדַּף־חֶשֶׁךְ:
 יא מִהַר־תַּחֲשׁוּבוֹן אֶל־יְהוָה כָּלָה הוּא עֲשֵׂה לֹא־תִקְוֹם
 יב פְּעָמָיִם צָרָה: כִּי עַד־סִרְיֹם סְבָכִים וּכְסָבָאִם סְבוּאִים
 יג אֲבָלוּ בְּקֶשׁ וּבֶשׁ מְלֹא: מִמֶּנּוּ יֵצֵא חֶשֶׁב עַל־יְהוָה רַעֲיָה
 יד יִעַן בְּלִיעֵל: כֹּה אָמַר יְהוָה אֱמִשְׁלֹמוֹם וְכֵן
 טו רַבִּים וְכֵן נִנְוּוּ וְעֵבֶר וְעִתָּהּ לֹא אֲעַנְדָּה עוֹד: וְעִתָּהּ
 טז אֲשַׁבֵּר מִטְּהוֹ מַעֲלִיד וּמוֹסְרֵתֶיךָ אֲנַתְּקֶ: וְצִוָּה עַל־יְהוָה
 לֹא־יִזְרַע מִשְׁמֶנֶךָ עוֹד מִבֵּית אֱלֹהֶיךָ אֲכַרִּית פֶּסֶל וּמִסְכָּה
 אֲשִׁים קִבְרֶיךָ כִּי קָלוֹת:

ב

א הִנֵּה עַל־הַהָרִים רָגְלוֹ מִבֶּשֶׁר מִשְׁמִיעַ שְׁלוֹם חֲנִי יְהוָה
 ב חֲנִיד שְׁלָמִי נִדְרֶיךָ כִּי לֹא יוֹסִיף עוֹד לְעִבּוֹרֶיךָ בְּלִיעֵל
 ג כָּלָה נִכְרַת: עָלָה מִפִּיךָ עַל־פְּנֵיךָ נִצּוֹר מִצִּוְתָה צַפּוֹר־
 ד דְּרָךְ חֲנֹן מִתְּנִים אֲמִן בַּח מְאֹד: כִּי שָׁב יְהוָה אֶת־נְאֻמוֹ
 ה יַעֲלֶב בְּנֶאֱמָר יִשְׂרָאֵל כִּי בְּקִרְיֹם בְּקִרְיֹם וּמְרִיבֹם שַׁחְתּוּ:
 ו מִן גִּבְרֵיהוּ מְאֹדִם אֲנִשְׁי־חַיִל מִתְּלָעִים בְּאִש־פְּלָחַת
 ז הֶרְכַּב בְּנוֹם הַכִּינֹו וְהַפְּרוּשִׁים הֲרַעְלוּ: בְּחֻצוֹת יְתוּחִלְלוּ
 ח הֶרְכַּב יִשְׁתַּקְּשְׁקֹוּ בְּרַחֲבוֹת מְרֹאֲהֵן כַּלְפִּידִים כְּבָרְקִים
 ט וְרוֹצְצֵי: יִזְכַּר אֲדִירָיו יִבְשְׁלוּ בְּהַלּוֹכָתָם וּמְהָרוּ הוֹמָתָהּ
 י וְהָבֵן הַסֶּבֶךְ: שַׁעֲרֵי הַנְּהָרוֹת נִפְתְּחוּ וְהַחִיבָל נִמּוּג:

א נ, א יחידו
 ב, א יחידו
 ג, א יחידו
 ד, א יחידו
 ה, א יחידו
 ו, א יחידו
 ז, א יחידו
 ח, א יחידו
 ט, א יחידו
 י, א יחידו
 יא, א יחידו
 יב, א יחידו
 יג, א יחידו
 יד, א יחידו
 טו, א יחידו
 טז, א יחידו

א יהוה איז איינגעהאלטן אין צאָרן.
 און גרויס אין מאַכט,
 און שענקען שענקט ער ניט;
 יהוה—מיט וויינט און מיט שטורעם איז זיין וועג,
 און וואַלקן דער שטויב פון זיינע פיס.
 ער שרייט אָן אויפן ים, און טרינקט אים אויס,
 און אלע טייכן מאַכט ער טרוקן;
 פאַרוועלקט ווערט דער בָּשָׁן און פרמל,
 און די בליאונג פון לבנון ווערט פאַרוועלקט.
 די בערג ציטערן פאַר אים,
 און די טאָלן טוען זיך וואַקלען,
 און די ערד ווערט אויפגעטרייסלט פון זיין פנים,
 אי די וועלט אי אלע ווינער אין איר.
 פאַר זיין כעס ווער קען זיך שטעלן?
 און ווער קען באַשטיין אין זיין גרימצאָרן?
 זיין צאָרן גיסט זיך אויס ווי פֿייער,
 און די פעלזן ווערן צעשטויסן פאַר אים.
 גוט איז יהוה,
 פאַר אַ פעסטונג אין טאָג פון נויט;
 און ער ווייס די וואָס שיצן זיך אין אים.
 אָבער מיט אַ שטראַמיקער פלייצונג
 וועט ער מאַכן אַ פאַרלענדונג פון איר אַרט,
 און זיינע פיינט וועט נאַכיאָגן פינצטערניש.
 וואָס טראַכט איר אַקעגן גאָט?
 אַ פאַרלענדונג וועט ער מאַכן,
 די צרה וועט גיט אויפשטיין אַ צווייט מאל.
 וואַרום בעת זיי זיינען ווי דערנער איינגעפלאַכטענע,
 און ווי זיי שיכורן פאַרשיכורטעא,
 וועלן זיי אין גאַנצן פאַרצערט ווערן
 ווי טרוקענע שטריי.
 פון דיר איז אַרויסגעקומען
 דער וואָס טראַכט ביי אַקעגן גאָט,
 וואָס באַראַט גידערטרעכטיקייט.
 אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 ווי געוונט און אזוי פיל ווי זיי זיינען,
 אזוי וועלן זיי פאַרשניטן ווערן און פאַרגיין;
 הגם איך האָב דיך געפייניקט,
 וועל איך מער דיך ניט פייניקן.
 און אַצונד וועל איך צעברעכן זיין יאָכשטאַנג פון דיר,
 און דיינע בינדשטריק וועל איך צערייסן.

און גאָט האָט באַפוילן וועגן דיר,
 אַז פון דיין נאָמען זאָל מער קיין זאַמען ניט זיין;
 פון הויז פון דיין גאָט וועל איך פאַרשניידן
 געשניצטע און געגאַסענע געצן;
 איך וועל דיר אַ קבר מאַכן,
 ווייל דו ביסט צו שאַנד געוואָרן.

ב

זע אויף די בערג די פיס פון דעם אָנזאָנער
 וואָס מאַכט הערן שלום!
 פֿייער, יהודה, דיינע פֿייערטעג,
 באַצאָל דיינע נדרים,
 וואַרום מער וועט ניט דורכגיין
 אין דיר דער גידערטרעכטיקער,
 ער איז אין גאַנצן פאַרשניטן.
 אַ צעברעכער גייט אַרויף אַקעגן דיר;
 היט די פעסטונג.
 קוק אויס אויפן וועג,
 פעסטיק די לענדן,
 שטאַרק זייער דיין כּוֹח.—

א וואַרום גאָט קערט אום דעם שטאַלץ פון יעקב
 ווי דעם שטאַלץ פון ישראל;
 וואַרום אויסליידיקער האָבן זיי אויסגעליידיקט,
 און זייערע צווייגן פאַרדאַרבן.—
 דער שילד פון זיינע גיבורים איז גערויטיקט,
 די קריגסלייט אין ווערמילפאַרב,
 אין פֿייערדיקן שטאַל די רייטוועגן,
 אין טאָג פון זייער צוגרייטונג;
 און די ציפרעסשפיון ווערן געפאַכט.
 דורך די גאַסן ווילדעווען די רייטוועגן,
 זיי שטורעמען דורך די מערק,
 זייער אַנבליק איז ווי פלאַמען,
 ווי די בליצן לויפן זיי אום.
 ער טראַכט אָן זיינע מאַכטיקע,
 אָבער זיי ווערן געשטרויכלט אין זייער גאַנג;
 מע איילט צו דער מויער,
 און צוגעגרייט ווערט דער שירעמדאָך.
 די טויערן פון די טייכן זיינען געעפנט,
 און דער פאַלאַץ ווערט צערווען.

א וואַרטשפיל: נצור מצורה. ב פאַרבינדט זיך מיט פסוק ו.

און די מלכה ווערט אן אָפּגעדעקטע אַוועקגענומען.
 און אירע דינסטן קלאָגן
 אזוי ווי דער קול פון טויבן,
 זיך קלאָפּנדיק אויף די הערצער.
 און נינה איז ווי אַ טייך וואָסער
 פון זינט די טעג וואָס זי איז;
 אָבער זיי אַנטלויפן;
 „שטייט! שטייט!“
 אָבער קיינער קערט זיך ניט אום.
 רויבט זילבער, רויבט גאלד,
 ניטאָ קיין שיעור צו דעם אויסשטאַט,
 אַ רייכטום פון אַלע גלוסטיקע זאַכן.
 זי ווערט פּוּסט און וויסט און פאַרוויסטאַ,
 און דאָס האַרץ ווערט צעגאַנגען,
 און אַ וואַקלעניש פון קני,
 און אַ ציטערניש אין אַלע לענדן;
 און זייערע אַלעמענס פּנימער
 נעמען אַן אַ פינצטערניש.
 וווּ איז די ווינונג פון די לייבן,
 וואָס איז געווען דער פיטערפלאַץ פאַר יונגלייבן,
 וואָס דאַרטן איז אומגעגאַנגען דער לייב, די לייבינטע,
 דאָס קליינע לייבל, און קיינער האָט ניט געשראַקן?
 דער לייב פּלעגט פאַרצוקן גענוג פאַר זיינע יונגע,
 און ווערן פאַר זיינע לייבינטעס,
 און האָט אָנגעפילט מיט פאַרצוקונג זיינע לעכער,
 און זיינע ווינונגען מיט פאַרצוקטע.
 זע, איך וועל קומען אויף דיר, זאָגט גאָט פון צבאות,
 און איך וועל פאַרברענען אויף רויך אירע רייטוועגן,
 און זיינע יונגלייבן וועט פאַרצערן די שווערד;
 און איך וועל פאַרשניידן פון דער ערד דייך רויב,
 און מער וועט ניט געהערט ווערן דער קול פון זיינע
 שלוחים.

און די בלוטיקע שטאַט,
 אין גאַנצן מיט פאַלשקייט, מיט רויב, אָנגעפילט!
 עס טוט זיך ניט אָפּ די פאַרצוקונג.
 אַ קנאַל פון בייטשן,
 און אַ רעשיגעפילדער פון רעדער,
 און פּערד יאָגן.

און עס וועט זיין, אַלע וואָס זעען דיך,
 וועלן ווייכן פון דיר,
 און זאָגן: „פאַרוויסט געוואָרן איז נינה;
 ווער קען זי באַקלאָגן?
 פון וואַנען זאָל איך זוכן טרייסטער פאַר דיר?“
 ביסטו דען בעסער פון נואַ-אַמון,
 וואָס איז געוועסן צווישן טייכן, מיט וואָסער אַרום איר;
 וואָס איר פּעסטונג איז געווען דער ים,
 פון ים איז געווען איר מויער?
 כּוּש איז געווען אַ שטאַרקייט, און מצרים אַן שיעור,
 פּוּט און לובים זיינען געווען דיר צו הילף.
 אָבער אויך זי איז אין גלות,
 אין געפאַנגענשאַפט איז זי געגאַנגען;
 אויך אירע קליינע קינדער זיינען צעהאַקט געוואָרן
 אין אַלע עק גאַסן;
 און אויף אירע נכבדים
 האָט מען גורל געוואַרפן,
 און אַלע אירע גרויסע לייט
 זיינען אין קייטן געשמידט געוואָרן.

והצב גלתה העלתה ואמהותיה מנהגות בקול יונים
 מתפפות על-לבבן; ונינה כבכתמים מימי היא
 ותמה נסים עמרו עמרו ואין מפנה; כו כסף כו
 ורב ואין קצה לתכונה כבד מכל כלי המדה; בוקה
 ומבוקה ומבלקה ולב נמס ופק ברבים וחלהלה בכל-
 מתנים ופני כלם קבצו פארור; איה מעון אריות
 ומרעה היא לכפרים אשר הלך אריה לבוא שם גור
 אריה ואין מחריד; אריה טרף בדי גרותיו ומחנק
 ללבאתיו וימלא טרף ריוו ומענתיו טרפה; הנני אלוך
 נאם יהוה צבאות והבערתי בעשן רכבה וכפיריך
 תאכל חרב והכרתי מארץ טרפך ולא-ישמע עוד
 קול מלאכה;

הוי עיר דמים בלה כחש פרוק מלאה לא ימיש טרף;
 קול שוט וקול רעש אופן וסוס דהר ומרכבה מרקה;
 פרוש מעלה ולחב הרב וכרכ הנית ורב הלל וכבד פגור
 ואין קצה לגויה וכשלו בנוותם; מרב וטני וזנה טובת
 הן בעלת כשפים המכרת גוים בונניה ומשפחות
 בכשפיה; הנני אלוך נאם יהוה צבאות וגליתי שולך
 על-פניך ובראיתי גוים מערך וממלכות קלונך; והשליכתי
 עלך שקצים ונבלתיך ושמתך כראי; והנה כל-ראיך
 ידוד ממך ואמר שדדה נונה מי גור לה מאין אבקש
 מנחמים לך; התיטבי מנא אמן הישבה בארים מים
 סביב לה אשר-תיל ים מים חומתה; כוש עצמה ומצרים
 ואין קצה פוט ולובים הן בעורתך; גסיהוא לגלה
 הלכה בשבי גם עלליה ירמשו כראש כל-הוצות ועל-
 נכבריה ידו גורל וכל-גדוליה רתקו בזקום; גסיהת

ג, א' וכסו קי

און רייטוועגן שפרינגען;
 רייטער שטורעמען ארויף,
 און פלאם פון שווערד,
 און בליץ פון שפיו,
 און אַ סך דערשלאָגענע,
 און אַ הויפּן פּגרים,
 און אַן שיעור טויטע לייבער;
 און זיי שטרויכלען אַן זייערע טויטע לייבער.
 פון וועגן די פיל זנותן
 פון דער וויל-חנעו די קער זונה,
 דער מיינסטערין פון כישוף,
 וואָס פאַרקויפט פעלקער מיט אירע זנותן,
 און משפחות מיט אירע כישופן.
 זע, איך קום צו דיר, זאָגט גאָט פון צבאות,
 און איך וועל אויפדעקן זיינע ברעגן אויף דייך פנים,
 און וועל ווייזן די פעלקער דייך נאַקעטקייט,
 און די קייניגרייכן דייך שאַנד.
 און איך וועל אַרויפואַרפן אויף דיר אומווערדיקייטן,
 און וועל דיך פאַרמיאוסן, און דיך מאַכן ווי מיסט-ב.

און אַרסטפּיל: בוקה ומבוקה ומבלקה. וואַרטשפּיל: כּראַי-ראַיך.

יב תִּשְׁכַּרְיָה הָיָה נִעְלָמָה גַּם־אֵת תְּבַקְשֵׁי מַעֲזוֹ מֵאוֹיֵב: כָּל־
 מִבְּצֻרֶיךָ תֵּאֱנִים עַם־בְּכוֹרִים אֲסִינִיעוּ וְנִפְלוּ עַל־פִּי
 י אֹבֵל: הִנֵּה עִמָּךְ נָשִׁים בְּקִרְבֶּךָ לְאִיבֹיךָ פֶּתוּחַ נִפְתְּחוּ
 יד שַׁעֲרֵי אֲרָצְךָ אֲכַלְהָ אֵשׁ בְּרִיחֹךָ: מִי מִצֹּר שְׂאֵב־לֶךָ
 חֲזָקוֹ מִבְּצֻרֶיךָ בָּאֵי בְטִיט וְרִמְסֵי בַחֲמֵר חֲזֹנְקֵי מַלְבָּן:
 ט שָׁם תֵּאֲכַלְךָ אֵשׁ תִּכְרִיתְךָ חָרֵב תֵּאֲכַלְךָ כִּי־לֶקֶת הַחֲכַפְדָּה
 טו כִּי־לֶקֶת הַחֲכַבְדִּי בְּאֲרָבָה: הַרְבִּית רִבְלֹיךָ מִכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
 יז יִלַּק פֶּשֶׁט וְיִעָף: מִנְּוִיךָ בְּאֲרָבָה וּמִפְסָרֶיךָ בְּנוֹב גּוֹבֵי
 הַחֲזֹנִים בְּגִדְרוֹת בְּיָם קָרָה שָׁמֶשׁ וְרַחַה וְגוֹרֵד וְלֹא־נִדְרַע
 יח מִקּוֹמוֹ אֵיִם: נָמוּ רַעֲיֶיךָ מִלֶּךְ אֲשׁוּר וְשָׁבֵנו אֲדִירֶיךָ נִפְשׁוּ
 יט עִמָּךְ עַל־הַהַרִּים וְאִין מִקְבָּץ: אִי־בִתְּהָה לְשִׁבְרֶךָ נִחְלָה
 מִבְּתָרְךָ כָּל־שְׂמֵעֵי שְׂמִיעָךָ תִּקְעוּ בַּף עֲלֶיךָ כִּי עַל־מִי לֹא־
 עֲבַרְהָ רַעְתָּךְ תִּמְיֵד:

11 דו אויך וועסט שיכור ווערן,
 וועסט זיין א געחלשטע,
 דו אויך וועסט זוכן
 א באשיצונג פון פינט.
 12 אלע דינע פעסטונגען וועלן זיין
 ווי פייגנביימער מיט ערשטפייגן:
 וואָס אַז זיי ווערן געטרייסלט,
 פאלן זיי דעם עסער אין מויל.
 13 וע, דיין פאלק אין דיר זיינען ווייבער,
 אָפֿן געעפנט געוואָרן פֿאַר דינע פיינט
 זיינען די טויערן פון דיין לאַנד,
 פֿאַרצערט האָט אַ פֿייער דינע ריגלען.
 14 וואָסער פֿאַר באלעגערונג שעפּ דיר אָן,
 פֿאַרשטאַרק דינע פעסטונגען,
 גיי אין ליים און טרעט וואָפֿנע,
 נעם אָן די ציגלפורעם.
 15 דענסמאל וועט דיך אַ פֿייער פֿאַרצערן,
 אַ שווערד וועט דיך פֿאַרשניידן;
 זי וועט דיך אויפֿעסן ווי דער היישעריק;
 מעגסט זיך מערן ווי דער היישעריק,
 מעגסט זיך מערן ווי דער גריל.
 16 האָסט געמערט דינע האַנדלסלייט מיין פון די שטערן
 פון הימל—
 האָט דער היישעריק זיך אויסגעשפּרייט און איז
 אַוועקגעפֿלויגן.
 17 דינע געקרוינטע זיינען ווי גרילן,
 און דינע פירער ווי אַ מחנה היישעריקן,
 וואָס לאַגערן אויף די פֿלויטן אין אַ קאַלטן טאַג;

גייט אויף די זון, אזוי פליען זיי אַוועק,
 און מע ווייסט ניט זייער אַרט וווּ זיי זיינען.
 14 איינגעשלאָפֿן זיינען דינע פֿאַסטוכער, מלך פון אַשור,
 עס רוען דינע מאַכטיקע,
 צעשפּרייט אויף די בערג איז דיין פֿאַלק,
 און ניטאָ ווער זאָל איינזאַמלען.
 15 ניטאָ קיין לינדערונג פֿאַר דיין בראַך,
 שווער איז דיין ווונד;
 אלע וואָס הערן דיין הערונג,
 קלאָפֿן מיט די הענט אויף דיר,
 וואָרום אויף וועמען איז ניט אַריבער תּמיד דיין בייז?

ח ב ק ו ק

א המִשָּׂא אֲשֶׁר הִזָּה חֲבֻקִּיק הִנְבִּיאַ: עַד־אָנָה יְהוָה שׁוֹעֲתִי
 ב וְלֹא תִשְׁמַע אֲזַעֲקָ אֱלֹהֵי חֲמָס וְלֹא תִישִׁיעַ: לָמָּה תִּרְאַנִי
 ג אָן וְעָמַל תִּבְטֵי וְשָׂדֵה וְחֲמָס לִנְגִי נִדְחֵי רֵיב וּמְדוֹן יִשְׂאֵ:
 ד עַל־כֵּן תִּפְּגוּ תוֹרָה וְלֹא־יִצְאָ לְנִצַּח מִשְׁפָּט כִּי־רָשַׁע
 ה מִכְּתִיר אֲתִיחַצְדִּיק עַל־כֵּן יֵצֵא מִשְׁפָּט מִעֶקֶל: רְאוּ
 ו בְּגוֹיִם וְהִבִּטּוּ וְהִתְמַדּוּ תִמְהוּ כִּי־פִעַל פִּעַל בִּימִיכָם לֹא
 ז תִּאֱמִינוּ כִּי יִסְפָּר: כִּי־הִנֵּנִי מִקֹּבִים אֲתִיחַבְּשִׁדִים הִגִּי
 ח הַמֵּר וְהִנְמַדְתָּ הַחֹלֶל לְמִרְחַב־אֲרֶץ לְרֶשֶׁת מִשְׁבָּנוֹת
 וואָרום אַ טוואונג טוט מען אין אייערע טעג
 איר וועט ניט גלויבן, אַז עס וועט דערציילט ווערן.
 * וואָרום זעט, איך מאַך אויפשטיין די כּשדים,
 דאָס ביטערע און דאָס האַסטיקע פֿאַלק,
 וואָס גייט איבער דער ברייט פון דער ערד,
 צו אַרבן ווינונגען ניט זיינע.

1 די נבואה וואָס חבוקק דער נביא האָט געזען.
 2 ביז וואָנען, גאָט, וועל איך רופֿן,
 און דו וועסט ניט הערן?
 שרייען צו דיר געוואָלט,
 און דו וועסט ניט העלפֿן?
 3 פֿאַרוואָס לאַזטו מיר זען אומרעכט,
 און קוקסט־צו אומגליק?
 און רויב און גולה זיינען פֿאַר מיר,
 און עס איז קריג, און שטרייט הייבט זיך אויף.
 4 דרום איז אָפֿגעשלאָפֿט די תּורה,
 און קיינמאַל קומט ניט אַרויס אַ משפּט;
 ווייל דער רשע רינגלט אַרום דעם צדיק,
 דרום קומט אַרויס דער משפּט פֿאַרדרייט.
 5 זעט ביי די פעלקער און קוקט־צו,
 און ווונדערן פֿאַרווונדערט אייך,
 * וואָרטשפּיל: הַמֵּר וְהִנְמַדְתָּ.

לֹא־לֹא: אִם וְנֹרָא הוּא מִמֶּנּוּ מִשְׁפָּטוֹ וּשְׂאֵתוֹ יֵצֵא: ו
 וְקָלוּ מִנְּמָרִים סִסְיוֹ יִהְיוּ מִזֹּאבֵי עָרֵב וּפְשֻׁוּ פְרָשָׁיו ח
 וּפְרָשָׁיו מִדְּחֹק יָבֹאוּ יִלְכוּ בְּנֶשֶׁר הַשׁ לֹא־כֹל: כִּלְהֵ ט
 לְחַמִּים יָבֹאוּ מִנְּמֹת פְּנִיהֶם קְרִימָה וְאַסְףּ פְּחֹל שָׁבִי: ו
 וְהוּא בְּמַלְכִים יִתְקַלֵּם וְרוֹנִים מִשְׁחַק לֹא הוּא לְכֹל־מִבְּצֵר י
 יִשְׁחַק וְיַעֲבֹד עִבֵר וְיִלְבְּדָהּ: אִזְ חֲלָף רֹחַ וְיַעֲבֹד וְאַשֶׁם י
 וְנִכְחַז לֹא־לֹהוּ: הֲלֹא אַתָּה מִקְדָּם יְהוָה אֱלֹהֵי קִדְשֵׁי ב
 לֹא נְמוֹת יְהוָה לְמִשְׁפָּט שְׂמִתוֹ וְצִוֵּר לְהוֹכִיחַ יִסְדָּתוֹ: ו
 טְהוֹר עֵינַיִם מִדְּאֹת רֵעַ וְהִבִּיט אֶל־עַמְלָל לֹא תוֹכֵל לָמֶה י
 תִּבְטֵט בְּנִדְוִים תִּחְרִישׁ כִּבְלַע רִשָׁע צְדִיק מִמֶּנּוּ: וְתַעֲשֶׂה יד
 אָדָם כְּדָנִי הַיּוֹם כְּרַמֵּשׁ לֹא־מִשְׁלַבּוּ: כִּלְהֵ בַחֲבֵה הַעֲלֵה ט
 גִּרְהוֹ בְּחֶרְמוֹ וְאַסְפְּהוּ בְּמִכְמֶרְתּוֹ עַל־כֵּן יִשְׂמַח וְיִגִּיל: ו
 עַל־כֵּן יִזְבַּח לְחֶרְמוֹ וְיִקְטֹר לְמִכְמֶרְתּוֹ כִּי בְּהִמָּה שָׂמַן ט
 חֲלָקוֹ וּמִאֲבָלוֹ בְּרָאָה: הַעֲלֵ כֵן גִּיּוֹק חֶרְמוֹ וְתִמְיֹד לְהַרְגֵי ו
 גִּוִּים לֹא יִחְמוֹל: ו

ב

עַל־מִשְׁמֶרְתִּי אֲנִמְדָּה וְאֶת־נִצְבָה עַל־מִצְוֹר וְאַצְפָּה לְרֹאוֹת א
 מִהֲיִדְּבַר־בִּי וּמָה אֲשִׁיב עַל־הַתּוֹכְחָתִי: וְיַעֲנֵנִי יְהוָה ב
 וְיִאֲמֵר כְּתָב חֻזֹן וּבְאֵר עַל־הַלְלוֹת לְמַעַן יִרְוִחַ קוֹרָא בּוֹ: ו
 כִּי עוֹד חֻזֹן לְמוֹעֵד וְיִפַּח לִקְצֵן וְלֹא יִכּוֹב אִסְרֵת־מַהֲמָה ג
 חֲבַהֲלוֹ כִּרְבָא יָבֹא לֹא יֶאֱחָר: הִנֵּה עֲפָלָה לֹא־יִשְׁרָה ד
 נִפְשׁוֹ בּוֹ וְצְדִיק בְּאִמּוֹנֹתָי יְהוָה: וְאַף כִּי־הִנֵּן בְּגַד גִּבֹר ה
 יְהוֹר וְלֹא יִנְהַ אֲשֶׁר הִרְחִיב כְּשֹׂאוֹל נִפְשׁוֹ וְהוּא כְּמֹנֵת ו
 וְלֹא יִשְׁבַע וְיִאֲסֵף אֵלָיו כִּלְהֵגוֹיִם וְיִקְבֹּץ אֵלָיו כִּלְהֵעַמִּים: ו
 הֲלֹא־אֱלֹהֵי כֹלָם עָלָיו מִשְׁלַ יִשְׂאוּ וּמְלִיצָה חִידוֹת לֹא ו
 וְיִאֲמֵר הוּא הַמְרַבֵּה לֹא־לֹו עַד־מִתִּי וּמִכְבִּיד עָלָיו עֲבָטִיט: ו
 הֲלֹא פִתַע יְקוֹמוּ נִשְׁכִּיף וְיִקְצִו מוֹעֲזֵי־וְדוֹיֵת לְמִשְׁסוֹת א

א, ב' קצק מדיק טו' כפיל ב' ה' א' קצק מדיק

פֶּאֶרְכַּטִּיק און מוֹרַאדִיק איו ער, ו
 פון אים אַליין גייט אַרויס זיין רעכט און זיין מאַכט. ו
 און פלינקער פון לעמפערטן זיינען זיינע פערד, ו
 און שאַרפער פון אַוונטוועלף; ו
 און זיינע רייטער פֶּאֶרְשֶׁפֶרִיטן זיך, ו
 יא, זיינע רייטער קומען פון דער ווייטן, ו
 זיי פליען ווי אַן אַדלער וואָס אַיילט צו פֶּאֶרְצערן. ו
 זיי אַלע קומען אויף רויב, ו
 דאָס ציען פון זייערע פּוּימער איו פֶּאֶרִיס צו; ו
 און ער זאַמלט ווי זאַמד געפֶּאַנגענע. ו
 און ער שפּאַט פון מלכים, ו
 און פּירשטן זיינען אַ שפּילכלל ביי אים; ו
 ער לאַכט פון אַיטלעכער פּעסונג, ו
 וואָרום ער שיט אַן ערד, און באַצווינגט זי. ו
 דענסמאַל גייט אים אַריבער אַ גייסט, ו
 און ער טרעט איבער און פֶּאֶרְשולדיקט זיך; ו
 זיין דאָזיקער כּוֹח ווערט ביי אים צום גאַט.

פֶּאֶרְוואָר, דו ביסט דאָך פון אַיביק אַן, ו
 יהוה מיין גאַט, מיין הייליקער, ו
 לאַמיר ניט אומקומען; ו
 גאַט, דו האַסט אים פֶּאַר אַ משפט געמאַכט, ו
 און דו, פעלו, האַסט אים צו שטראַפֿן געשטעלט. ו
 דינע אויגן זיינען צו ריין צו זען שלעכטס, ו
 און צוקוקן אומרעכט קענסטו ניט; ו
 פֶּאַרְוואָס קוקסטו־צו די וואָס פעלשן, ו
 שוויגסט ווען דער רשע שלינגט אַיין ו
 דעם וואָס איו גערעכטער פון אים? ו
 און האַסט געמאַכט מענטשן ווי די פּישן פון ים, ו
 ווי ווערים אַן אַ געוועלטיקער איבער זיי; ו
 ער ציט זיי אַלע אַרויף מיט אַ ווענטקע, ו
 ער שלעפט זיי אַרויף אין דער נעץ, ו
 און ער זאַמלט זיי אַיין אין זיין פֶּאַנגעץ; ו
 דרום פֶּרִיט ער זיך און קוועלט. ו
 דרום שלאַכט ער צו זיין נעץ, ו

וואָרום קומען וועט ער קומען, ער וועט ניט פֶּאַרשפּעטיקן. ו
 זע, האַפּערדיק, ניט רעכטפֶּאַרטיק, איו זיין זעל אין אים, ו
 אָבער דער גערעכטער לעבט מיט זיין אמונה. ו
 און פֶּאַרְוואָר, ווי דער וויין טוט פעלשן, ו
 אַזוי וועט דער שטאַלצער מענטש ניט אָנהאַלטן; ו
 דער וואָס מאַכט ברייט ווי די אונטערערד זיין באַגער, ו
 און ער ווערט ווי דער טויט ניט זאַט, ו
 און זאַמלט צו זיך אַלע פעלקער, ו
 און קלייבט צו זיך אַלע אומות. ו
 פֶּאַרְוואָר, די אַלע וועלן אויפהייבן אַ משל אויף אים, ו
 און אַ שפּאַטרעטעניש איבער אים, ו
 און מע וועט זאָגן: וויי, דער וואָס מערט ניט-זיינס - ו
 ביו וואַנען? און לאַדט אויף זיך חובות! ו
 פֶּאַרְוואָר, פּלוּצלינג וועלן אויפשטיין דינע צינומאַנער, ו
 און דערוועקן וועלן זיך דינע אויפֶּטרייסלער, ו
 און וועסט ווערן צו רויב פֶּאַר זיי.

און רייכערט צו זיין פֶּאַנגעץ, ו
 וואָרום דורך זיי איו פעט זיין חלק, ו
 און זיין עסן איו זאַפטיק. ו
 זאָל ער דרום אויסליידיקן זיין נעץ, ו
 און תּמיד הרגען פעלקער אַן דערבאַרימונג?

אויך שטיי אויף מיין וואַך, ו
 און איך שטעל זיך אויפֿן טורעם, ו
 און קוק צו זען וואָס ער וועט מיט מיר רעדן, ו
 און איך זאָל ענטפּערן, אויף דער טענה צו מיר. ו
 האַט מיר גאַט געענטפּערט און געזאָגט, ו
 פֶּאַרשרייב די זעאונג, ו
 און פֶּאַרצייכן קלאַר אויף טאַוולען, ו
 כּדי מע זאָל עט געלויפּיק לייזען. ו
 וואָרום די זעאונג איו נאָך אויף אַ צייט, ו
 און זי רעדט פון דעם קָץ, און זאָגט ניט קיין ליגן; ו
 אויב ער וועט זיך זאַמען, טו האַרן אויף אים, ו

דער קוף. די גאולה.

ח למו: כראתה שלות גוים רבים ישלוד בלייתר עמים
ט מדמי אדם וחמס-ארץ קריה וכלי-שבי בה: דזוי
בצע בצע רע לביתו לשום במרום קנו להנצל מכה-רע:
י יעצת בשת לביתך קצות-עמים רבים וחוטא נפשך:
יא כראבן מקור תועק וכפים מעץ יעננה: הוי בנה
יב עיר בדרמים וכונן קריה בעולה: הלוא הנה מאת יהוה
יג צבאות ויגעו עמים בדר-אש ולאמים בדר-ריק יעפו:
יד כי תמלא הארץ לדעת את-כבוד יהוה במים וכפו
טו על-ים: הוי משקה רעהו מספח חמתך ואף שבר
טז למען הביט עלי-מעוריהם: שבעת קלון מכבוד שתה
יז נס-אתה והערל תסוב עליך בום ימין יהוה וקיקלון על-
יח כבודך: כירחמם לבנון וכסף ושר בהמות ודיתן מדמי
אדם וחמס-ארץ קריה וכלי-שבי בה: מהרהועיל פסל
כא כי פסלו וצרו מסכה ומורה שקר כיר-בטח יצר יצרו
כב עליו לעשות אלילים אלמים: הוי אמר לעץ תקיפה
כג עורי לאבן דומם הוא יורה הגדהווא תפוש ותב וכסף
כד וכל-רוח אין בקרבן: ויהנה בהיכל קדשו תם מפניו
כה בלה-הארץ:

ג

כז תפלה לחבוק הנביא על שגיונות: יהוה שמעתי שמעך
כח וראתי יהוה פעלך בקרב שנים חיהו בקרב שנים
כט תודיע בקנו רחם תוקור: אלות מתמן יבוא וקדוש
ל מהרה-פארן סלה כפה שמום הודו ותהלתו מלאה
ד הארץ: ונהלה כאור תהיה קרנים מידו לו ושם חבון
ה ענה: לפניו ילך הבר ויצא רשף לרגליו: עמד ונמדד
ו ארץ ראה ותר גוים ותפצעו הררי-ערד שחו גבעות
ז עולם הליכות עולם לו: תחת און ראיתי אהלי כושן

ג, טז' למדשאי אל' ו' רח נפוח כ' הסמח' לום כ של ששית ג, ד' סו ק

ה וייל דו האסט בארובט פיל פעלקער,
ו עלן דך בארובן אלע איבעריקע אומות;
ז פון וועגן מענטשנס בלוט, און דעם אומרעכט צום
ח לאנד,
ט צו דער שטאט און אלע ווינער אין איר.
י ווי, דער וואס האזעט נאך בייזן געוין פאר זיין הויז,
יא צו מאכן אין דער הייך זיין נעסט,
יב ניצול צו ווערן פון דער האנט פון בייז!
יג האסט באראטן שאנד פאר דיין הויז;
יד פארשניטן פיל פעלקער,
יט און פארזינדיקט דיין זעל.
כ ווארום א שטיין פון דער וואנט וועט שרייען,
כא און א באלקן פון דעם האלץ וועט אים ענטפערן.
כב ווי, דער וואס בויט א שטאט מיט בלוט,
כג און שטעלט אויף א כרך אויף אומרעכט!
כד פארוואר, זע, עס איז פון גאט פון צבאות,
כה אז פעלקער זאלן זיך מאטערן פארן פייער,
כו און אומות זאלן זיך מיען אומנישט.
כז ווארום די ערד וועט פול ווערן מיט דערקענונג פון
כח גאטס פראכט,
כט אזוי ווי די וואסערן באדעקן דעם ים.

לא ווי, דער וואס טרינקט אן זיין חבר!
לב מישסט-צו דיין גיפט, און מאכסט אויך שיכור,
לג כדי צו קוקן אויף זייער נאקעטיקייט!
לד האסט זיך געזעטיקט מיט שאנד אנטאט כבוד-
לה טרינק דו אויך און ווער אפגעדעקט.
לו אומדרייען וועט זיך צו דיר דער בעכער פון גאטס
לז רעכטער האנט,
מ און קויט וועט זיין אויף דיין כבוד.
מא ווארום דאס אומרעכט צום לבנון וועט דך צודעקן,
מב און די פארוויסטונג פון די חיות וואס האט זיי צעבראכן;
מג פון וועגן מענטשנס בלוט, און דעם אומרעכט צום
מח לאנד,
מט צו דער שטאט און אלע ווינער אין איר.

מז וואס נוצט דער געשניצטער געץ,
מח אז זיין פורעמער האט אים אויסגעשניצט?
מט וואס דער געוואסענער געץ, און דער פאלשער
נ לערער,
נד אז דער פורעמער פון זיין פורעמונג האט זיך
נז פארזיכערט דערויף,
נח צו מאכן אפגעטער שטומע?
נט ווי, דער וואס זאגט צו א האלץ: כאפ זיך אויף!
נד דערוועק דיך! צו א שטיין א שטומען.
נז ער זאל לערנען?
נח זע, ער איז איינגעפאסט אין גאלד און זילבער,
נח און א שום אטעם איז אין אים ניטא.
נד אבער יהוה איז אין זיין הייליקן טעמפל;
נז שטיל פאר אים, די גאנצע ערד!

ד

נא א תפילה פון חבוק דעם נביא אויף שגיונות.
נב גאט, איך האב געהערט דיין הערונוג; איך שרעק מיך;
נג גאט, לעב אויף דיין ווערק אין די נאנטע יארן.

אין די נאנטע יארן מאך עס באקאנט;
אין צארן געדענק אן דערבארמיען.

ג גאט קומט פון תימן,
און דער הייליקער פון בארג פארן. סלה.
זיין גלאנץ באדעקט די הימלען,
און מיט זיין ליכטיקייט איז פול די ערד.
און דער שימער איז ווי זונליכט,
שטראלן האט ער פון זיין זייט;
און דארטן איז די באהעלטעניש פון זיין מאכט.
אם פארויס גייט די פעסט,
און דער בליץ גייט ארויס נאך זיינע פיס.
און ער שטייט אויף, און צעטרייסלט די ערד,
ער גיט א קוק, און מאכט שפרינגען די פעלקער,
און די אייביקע בערג ווערן צעפיצלט,
די אוראלטע הייכן פאלן אנידער;
דאס זיינען זיינע אייביקע וועגן.
אונטער אומגליק זע איך די געצעלטן פון כושן,

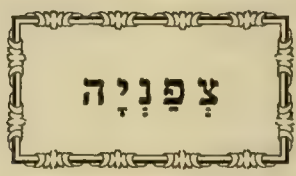
די פארהאנגען פון מדין-לאנד ציטערן.
 8 האָט אויף די טייכן, גאָט,
 האָט אויף די טייכן געגרימט דיין צאָרן?
 צי איז אויף דעם ים דיין כעס?
 וואָס דו רייטסט אויף דינע פערד,
 אויף דינע רייטוועגן פון זיג?
 9 בלויז אַנטבלויזט איז דיין בויגן,
 באַשוואַרן די פייִלן פון דיין וואָרט. סְלֵה.
 אין טייכן צעשפּאַלטסטו די ערד.
 10 געווען דיך-ציטערן די בערג,
 אַ פלייצונג וואָסער איז אַריבערגעגאַנגען,
 דער תְּהוֹם האָט אַרויסגעלאָזט זיין קול,
 ער האָט אויפגעהויבן אין דער הייך זיינע הענט.
 11 די זון, די לבנה, האָט זיך אָפגעשטעלט אין איר ווינונג,
 פאַר דעם שײן פון דינע פייִלן וואָס לויפן,
 פאַר דעם שימער פון דיין בליציקן שפּיז.
 12 מיט צאָרן שפּרייזטו איבער דער ערד,
 מיט כעס דרעשסטו די אומות.
 13 ביסט אַרויס צו הילף דיין פּאָלק,
 צו הילף דיין געוואַלבטן;
 האָסט צעהאַקט דעם קאַפּ, פון דעם רשעס הויז,
 האָסט אויפגעדעקט דעם גרונט ביזן האַלדז. סְלֵה.

וַרְגִּזוּן יְרִישִׁית אֶרֶץ מִדְּבָר: הַבְּנֵהרִים חָרָה יְהוָה אִם
 בְּנֵהרִים אַפָּד אֲסִיבִים עִבְרֹתָי כִּי תִרְכַּב עַל-סוּסַיִךְ
 מִרְכַּבְתֶּיךָ יְשׁוּעָה: עֲרִיזָה תַעֲזֹר קִשְׁתְּךָ שִׁבְעוֹת מַשׁוֹת
 אָמַר סְלֵה נִהְרֹת תִּבְכְּעֵ-אַרְצִי: רִאדָּה יִחַלְדוּ הַרִים וְרִם
 מִים עִבְרָ נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ רוֹם יִדְרֹהוּ נְשֹׂא: שְׁמֵשׁ יִרְחַ יִ
 עֲמַד וּבְלֵה לְאֹר חֲצִיךָ יִחַלְכוּ לִנְנָה בְּרַק חֲנִיתְךָ: בְּזַעַם יִב
 תַּצְעַד-אַרְצִי בְּאֵף תִּדְרוֹשׁ גּוֹיִם: יִצְאֹת לְיִשְׁעֵ עֲמָד לְיִשְׁעֵ יִ
 אֲתִדְמִשִּׁיךָ מִחֲצֵת רֹאשׁ מִבֵּית רִשְׁעֵ עֲרֹת יִסּוּד עֲרִ
 צִנָּר סְלֵה: נִקְבַּת בְּמַשְׁיוֹ רֹאשׁ פְּרוֹו יִסְעֵרוּ לְהַפְּיִצְנִי יִ
 עֲלִצְתָם כְּמוֹ-לֶאכֵל עֵנִי בְּמִסְתַּר: דְּרַבְּתָ בִים סוּסַיִךְ חָמֵר
 מִים רַבִּים: שְׁמַעְתִּי וַתִּתְּנֵנִי בְּטִי לְקוֹל צִלְלוֹ שִׁפְתֵי יְבוּא
 רִקַּב בְּנַצְמִי וַתַּחֲתִי אֶרְגַּז אֲשֶׁר אָנֹחַ לַיּוֹם צָרָה לַעֲלוֹת
 לְעַם יְגִדְטִי: בִּיתְאִנְיָה לְאִתְּהַבְּרָה וְאִין יִבּוּל בְּנַפְלִים כַּחֲשׁ יִ
 מַעֲשֵׂה-דָוִד וְשִׁדְמוֹת לֹא-עָשָׂה אֶכֵּל גּוֹר מִמִּכְלָה צֹאן וְאִין
 בְּקַר בְּרִפְתִּים: וְאִין בִּיהוָה אֲעִלְוָה אֲנִילָה בְּאֵלְהֵי יִשְׁעֵי: יִ
 יְהוָה אֲדַלֵּי חִילִי וְיִשֵּׁם רִגְלִי בְּאֵלּוֹת וְעַל-בְּמוֹתַי יִדְרַכְנִי יִ
 לְמַנְצָח בְּנִינֹתַי: יִ

ג, 8-צפניה-א, 3 יד' טו' קי יז' קמ"ז ט"ב יט' ט"ז ט"א

14 האָסט צעלעכערט מיט זיינע פייִלן דעם קאַפּ פון
 זיינע פירער,
 וואָס שטורעמען מיך צו צעשפּרייטן;
 וואָס זייער פרייד איז ווי אויפצוועסן
 דעם אַרימאָן אין פאַרבאַרגעניש.
 15 האָסט געטרעטן דעם ים מיט דינע פערד,
 דעם שוים פון די גרויסע וואָסערן.
 16 איך האָב געהערט, און מיין לייב האָט געציטערט,
 פון דעם קול האָבן מיינע ליפן געקלאַפּט;
 אַ פּוילונג איז אַריין אין מיינע ביינער,
 און איך ציטער אויף מיין אָרט;
 אַז איך זאָל זיין באַרוט אין טאַג פון נויט,
 ווען מע קומט אויפן פּאָלק אים צו באַפּאַלן.

17 פאַרוואָר, דער פייגנבוים בליט ניט,
 און ניטאַ קיין פרוכט אויף די וויינשטאַקן,
 געפעלשט האָט דער אַיינקום פון איילבערטבוים,
 און די פעלדער גיבן ניט קיין שפּיז,
 פאַרשניטן פון געהעפט איז די שאָף,
 און ניטאַ קיין רינדער אין די שטאַלן.
 18 אָבער איך וועל מיך פרייען מיט יהוה,
 און לוסטיק זיין מיט דעם גאָט פון מיין הילף.
 19 יהוה מיין גאָט איז מיין שטאַרקייט,
 און ער מאַכט מיינע פיס ווי די הינדן,
 און אויף מיינע הייכן מאַכט ער מיך טרעטן.
 פאַר דעם געוואַנגמייסטער. מיט מיין סטרוענעשפּיל.

א דאָס וואָרט פון גאָט וואָס איז געווען צו צפּניה דעם
 זון פון כּוּשִׁי, דעם זון פון גְּדַלְיָה, דעם זון פון אַמְרִיָּה,
 דעם זון פון חֲזַקְיָהוּ, אין די טעג פון יאַשְׁהוּ דעם זון פון
 אָמוּנָעוּן, דעם מלך פון יהודה.
 2 פאַרלענדן וועל איך פאַרלענדן אַלצדינג
 פון דעם געזיכט פון דער ערד,
 זאָגט גאָט.
 3 איך וועל פאַרלענדן מענטשן און בהמות,

דְּבַר-יְהוָה | אֲשֶׁר הָיָה אֶל-צִפְנְיָה בֶן-גְּדַלְיָה
 בֶּן-אַמְרִיָּה בֶן-חֲזַקְיָהוּ בִּימֵי יַאֲשֻׁזְרֵי בֶרְאֵמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה:
 אָסָף אָסָף כָּל מַעַל פְּנֵי הָאָדָמָה נְאֻם-יְהוָה: אָסָף 2
 פון דעם געזיכט פון דער ערד,
 זאָגט גאָט.
 3 איך וועל פאַרלענדן מענטשן און בהמות,

אדם ובהמה אסף עוף השמים ודגי הים והמכשלות
את הרשעים והכרתי את האדם מעל פני האדמה
וְנִסְתִּיהוּ: וְנִסְתִּיהוּ יְדֵי עַל־יְהוּדָה וְעַל כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם
וְהִכְרַתִּי מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־שָׂאֵר הַבְּעַל אֶת־שֵׁם
הַכְּמָרִים עִם־הַכְּהֵנִים: וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים עַל־הַנְּנוֹת
לַעֲבֹא הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים הַנֹּשְׁבָעִים לַיהוָה
וְהַנֹּשְׁבָעִים בַּמַּלְכִם: וְאֶת־הַנְּסוּגִים מֵאֲחֵרֵי יְהוָה וְאֲשֶׁר
לֹא־יָבִישׁוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא־דָרְשׁוּהוּ: הֵם מִפְּנֵי אֲדֹנָי יְהוִה
כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כִּי־יִהְיֶה יְהוָה נֹכַח הַקְּדִישׁ קְרָאָיו:
וְהָיָה בַיּוֹם נֹכַח יְהוָה וַיִּקְרָאתִי עַל־הַשָּׂרִים וְעַל־
בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְעַל כָּל־הַלְּבָשִׁים מִלְּבוּשׁ נָכְרִי: וַיִּקְרָאתִי
עַל כָּל־הַדּוֹלָג עַל־הַמִּפְתָּן בַּיּוֹם הַהוּא הַמַּמְלָאִים בֵּית
אֲדֹנֵיהֶם הַמֶּסֶ וּמְרָמָה: וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נֹאס־
יְהוָה קוֹל צִעָקָה מִשְׁעַר הַדָּגִים וְיִלְלָה מִן־הַמִּשְׁנָה וְשָׁבַר
גְּדוֹל מִהַנְּבֻעוֹת: הוֹלִילוּ יֹשְׁבֵי הַמִּכְתָּשׁ כִּי נִדְמָה כָּל־
עֵם בְּנֵעַן נִכְרַתוּ כָּל־נְטִילֵי כֶסֶף: וְהָיָה בַּעֲת
הַהוּא אֶחָפֵשׂ אֶת־יְרוּשָׁלַם בְּנִרוֹת וַיִּקְרָאתִי עַל־הָאֲנָשִׁים
הַקְּפָאִים עַל־שְׂמֹרֵיהֶם הָאֲמָרִים בְּלִבְכֶם לֹא־יִיטִיב יְהוָה
וְלֹא יִרְעוּ: וְהָיָה חֵילֶם לַמִּשְׁפָּחָה וּבְתֵיבָה לַשְּׂמֵמָה וּבְנֵי
בְתִיבִים וְלֹא יִשְׁבּוּ וְנִמְעוּ כְרָמִים וְלֹא יִשְׁתּוּ אֶת־יַיִנָם: קָרוֹב
יוֹם־יְהוָה הַגְּדוֹל קָרוֹב וּמִהֵרָ מְאֹד קוֹל יוֹם יְהוָה מִן־
צְרִיחַ שֵׁם גְּבוּרָה: יוֹם עֲבָרָה הַזֶּה הַהוּא יוֹם צְרָדָה
וּמִצִּיָּקָה יוֹם שֹׂאָה וּמִשׂוּאָה יוֹם הַשֶּׁדַּי וְאִפְלָה יוֹם עֵנָן
וְעֶרְפָּל: יוֹם שׁוֹפָר וּתְרוּעָה עַל הַעָרִים הַבְּצֻרוֹת וְעַל
הַפְּנוֹת הַגְּבוּחוֹת: וְהִצַּרְתִּי לָאָדָם וְהִלְכּוּ בַּעֲוֹרִים כִּי
לִיהוָה הִטָּאוּ וְשָׁפַךְ דָּמָם כַּעֲפָר וְלַחֲמָם בְּגִלְגָּלִים: גֹּבֵר
כֶּסֶם גְּסֻזָּהֶם לֹא־יִזְכָּר לְהַצִּילֵם בַּיּוֹם עֲבָרַת יְהוָה

איך וועל פארלענדן די פויגלען פון הימל, און די פישן
פון ים.
און די שטרויכלונגען אין איינעם מיט די רשעים;
און איך וועל פארשניידן דעם מענטשן פון געזיכט פון
דער ערד,
זאגט גאט.
און איך וועל אויסשטרעקן מיין האנט אויף יהודה,
און אויף אלע באווינער פון ירושלים,
און איך וועל פארשניידן פון דעמדאויקן ארט
דעם איבערבלייב פון בעל,
דעם נאמען פון די פריסטער מיט די פהנים;
און די וואס בוקן זיך אויף די דעכער
צו דעם חיל פון הימל,
און די וואס אי זיי בוקן זיך און שווערן צו יהוה,
אי זיי שווערן ביי מלכם;
און די וואס טרעטן אפ פון הינטער יהוה,
און וואס זוכן ניט יהוה, און פרעגן זיך ניט אויף אים.

7 שטיל פאר גאט דעם האר!
ווארום גאט איז דער טאג פון גאט,
ווארום גאט האט אנגעברייט א שלאכטונג,
פארבעטן ויינע גערופענע.
8 און עס וועט זיין אין דעם טאג פון גאטס שלאכטונג,
וועל איך זיך רעכענען מיט די הארן,
און מיט דעם מלכס זין,
און מיט אלע וואס קליידן זיך אין פרעמדלענדישע
קליידער.
9 און איך וועל זיך רעכענען אין יענעם טאג
מיט אלע וואס שפרינגען איבערן שוועל,
וואס פילן אן דאס הויז פון זייער האר
מיט אומרעכט און באטרוג.

יז' מלכ

הארך! דער טאג פון גאט!
ביטער שרייט דענסמאל דער גיבור.
15 א טאג פון צארן איז יענער טאג,
א טאג פון גיט און קלעם,
א טאג פון וויסטקייט און פארוויסטונג,
א טאג פון חושך און פינצטערניש,
א טאג פון וואלקן און נעבל,
16 א טאג פון שופר און שאלונג
אקעגן די באפעסטיקטע שטעט,
און אקעגן די הויכע טורעמס.
17 און איך וועל ענג מאכן די מענטשן,
און זיי וועלן אומגיין ווי בלינדע,
ווייל זיי האבן צו גאט געזינדיקט;
און זייער בלוט וועט פארגאסן ווערן ווי שטויב,
און זייער פלייש ווי מיסט.
18 אפילו זייער זילבער, אפילו זייער גאלד,
וועט זיי ניט קענען מציל זיין אין טאג פון גאטס צארן;

10 און אין יענעם טאג, זאגט גאט,
וועט זיין א קול פון געשריי פון דעם פישטויער,
און א יללה פון צווייטן שטאטפערטל,
און א גרויסער בראך פון די בערג.
11 יאמערט, איר באווינער פון מכתש,
ווארום אומגעקומען איז דאס גאנצע האנדלפאלק,
פארשניטן געווארן אלע אנגעלאדענע מיט זילבער.
12 און עס וועט זיין אין יענער צייט,
וועל איך דורכזוכן ירושלים מיט ליכט,
און איך וועל זיך רעכענען מיט די לייט
וואס גליווערן אויף זייערע הייזן,
וואס זאגן אין זייער הארצן:
ניט גוטס טאן קען גאט און ניט שלעכטס טאן.
13 און זייער פארמעג וועט זיין צו רויב,
און זייערע הייזער צו וויסט;
און זיי וועלן בויען הייזער, און ניט באווינען,
און פלאנצען ווינגערטער, און ניט טרינקען זייער וויין.
14 נאנט איז דער גרויסער טאג פון גאט,
נאנט און געשווינט זייער;

ובאש קנאתו תאכל כל הארץ כי כל ארץ נבחרה יעשה את כל ימי הארץ:

ב

התקוששו וקושו הנני לא נכסף: בטרם לדת חק כמזין
עבר יום בטרם לא יבוא עליכם חרון אפי יהוה בטרם
לא יבוא עליכם יום אפי יהוה: בקשו את יהוה כל עמני
הארץ אשר משפטו פעלו בקשר צדק בקשו ענה אולי
תסתרו ביום אפי יהוה: כי ענה עזובה תהיה ואשקלון
לשממה אשדוד בעדרים יגרשוהו ויקרון העקר:
הוי ישבי חבל הים נוי מרתים דברי יהוה עליכם כנען
ארץ פלשתים והאבדתך מאין יושב: והיתה חבל הים
נות ברת רעים ונדרות צאן: והיה חבל לשארית בית
יהודה עליהם ורעון בבתי אשקלון בערב ירצצון כי
יפקדם יהוה אלהיהם ושב שבותם: שמעתי הרפת
מואב וגדפי בני עמון אשר הרפו את עמי ונגדלו על-
גבולם: לכן חראני נאם יהוה צבאות אלהי ישראל כי
מואב כסדם תהיה ובני עמון כעמרה ממשק חרוץ
ומכרה מלח ושממה ערעולם שארית עמי יבואם ויתר
נני ינחלום: זאת להם תחת נאונם כי חרפו ונגדלו על-
עם יהוה צבאות: נורא יהוה עליהם כי רזה את כל
אלהי הארץ וישתחוו לאלהי ישראל מן הגוים:
גם אתם כושים חללי חרבי המה: וט ידו על צפון
ויאבד את אשור וישם את יניעה לשממה ציה במדבר:
ורבצו בתוכה עדרים כל חיות הגוי גם יקאת גם יקפד
בכפתרה ילני קול ישורר בחלון חרב כסף כי ארזה
ערה: זאת העיר העליזה היושבת לבטח האמרה

ב, א' חילם מלא עם חנש ו' סכסס קי ט' גויי ק' יד' זה ופה ט' ב סכסס

און אין דעם פייער פון זיין פעס וועט פארצערט ווערן די גאנצע ערד, וואָרום אַ פאַרלענדונג אַזש אַ שרעקלעכע, וועט ער מאַכן פון אַלע באַוווּנער פון דער ערד.

ב 1 ואמלט אייך איין און פארזאמלט אייך, איר אומפארשעמט פאלק,

2 איידער דער גנר ווערט געבאָרן ווי שפּר"י פאַרגייט דער טאָג

איידער עס קומט אויף אייך דער גרימצאָרן פון גאָט, איידער עס קומט אויף אייך דער טאָג פון גאָטס פעס.

3 זוכט גאָט, איר אַלע פאַרליטענע פון לאַנד, וואָס האָט געטאָן זיין געזעץ;

זוכט גערעכטיקייט, זוכט עניוּות,

אפשר וועט איר פאַרבאָרגן ווערן אין טאָג פון גאָטס פעס.

4 וואָרום ענה וועט אַ פאַרלאָענע זיין, און אַשקלון אַ וויסטעניש;

אַשדוד, זי וועט מען אין מיטן טאָג אַרויסטרייבן, און עקרון וועט אויסגעריסן ווערן.

6 וויי, איר באַוווּנער פון דער ים־געגנט, איר פאַלק פון ברתים!

דאָס וואָרט פון גאָט איז אויף אייך, כנען, דו לאַנד פון די פלשתים;

און איך וועל דיך אונטערברענגען אַז קיין באַוווּנער זאָל ניט זיין.

6 און די געגנט פון ים וועט זיין פיטערפלעצער, לאַנקעס פאַר פאַסטוכער, און געהעפטן פאַר שאָף,

7 און עס וועט זיין אַ חלק

פאַר דעם איבערבלייב פון דעם הויז פון יהודה; זיי וועלן זיך דערויף פיטערן;

אין די הייזער פון אַשקלון וועלן זיי הויערן אין אַוונט; וואָרום יהוה זייער גאָט וועט זיך דערמאָנען אָן זיי,

און וועט אומקערן זייער געפאַנגענשאַפט. 8 איך האָב געהערט די לעסטערונג פון מואָב,

אַלע אינדולען פון די פעלקער.

12 אויך איר כושים,

וועט זיין דערשלאָגענע פון מיין שווערד.

13 און ער וועט אויסשטרעקן זיין האַנט אַקעגן צפון,

און וועט אונטערברענגען אשור,

און מאַכן נינה פאַר אַ וויסטעניש,

אַ טריקעניש אַזוי ווי אַ מדבר.

14 און הויערן אין איר וועלן סטאַדעס,

חיות פון יעטוועדער מין;

אי דער פעליקאָן אי דער זומפבושל

וועלן נעכטיקן אויף אירע זיילנקעפ;

קולות וועלן זינגען אין פענצטער,

אַ חורבן וועט זיין אויף דער שוועל,

וואָרום איר צעדערוערק דעקט מען אָפּ.

16 דאָס איז די לוסטיקע שטאָט

וואָס איז געזעסן אין זיכערקייט,

וואָס האָט געזאָגט אין איר האַרצן:

און די זידלערייען פון די קינדער פון עמון,

וואָס זיי האָבן געלעסטערט מיין פאַלק,

און זיך געגרייסט אַקעגן זייער געמאַרק.

9 דרום אַזוי ווי איך לעב,

זאָגט יהוה, דער גאָט פון צבאות, דער גאָט פון ישראל,

אַז מואָב וועט ווי סדום ווערן,

און די קינדער פון עמון ווי עמורה,

אַ ווירטשאַפט פון דערנער, און אַן אויסגראַבונג פון

זאַלץ,

און אַ וויסטעניש אויף אייביק;

דער איבערבלייב פון מיין אומה וועט זיי צערויבן,

און דער רעשט פון מיין פאַלק וועט זיי אַרבן.

10 דאָס וועט זיי זיין פאַר זייער שטאַלץ,

וואָס זיי האָבן געלעסטערט, און זיך געגרייסט

קעגן דער אומה פון גאָט פון צבאות.

11 מוראדיק איז גאָט אַקעגן זיי,

וואָרום ער מאַכט איינגיין אַלע אָפּגעטער פון דער ערד,

און בוקן וועלן זיך צו אים, איטלעכער פון זיין אָרט,

וואָרטשפּיל: עקרון מַעַר.

וואָרטשפּיל: ענה עַוּוּה.

בְּלִבְכֶּה אָנִי וְאִפְסִי עוֹד אֵיךְ הִוְתָה לְשִׁמָּה מִרְבִּין לְחַוָּה
בְּל עוֹבֵר עָלֶיךָ יִשְׂרָק יַנִּיעַ יְהוָה:

ג

א הוּי מִרְאָה וּנְנֹאֲלָה הָעִיר הַזֹּאת: לֹא שָׁמְעָה בְּקוֹל לֹא
ב לְקַחָה מִסֵּר בִּיהוָה לֹא בְמִטָּחָה אֶל־אֱלֹהֶיהָ לֹא קִרְבָּה:
ג שְׂרִיָּה בְּקִרְבָּה אֲרִיזוֹת שְׂאֲנִים שִׁפְטִיהָ זָאכִי עָרֵב לֹא
ד גִּרְמִי לְבִקְרָה: נְבִיאֶיהָ פְּחֹזִים אֲנִשֵּׁי בְנֵדוֹת כְּהֵנִיָּה חֲלָלֵר
ה קָדֵשׁ חֲמָסוֹ תוֹרָה: יְהוָה צַדִּיק בְּקִרְבָּה לֹא יַעֲשֶׂה עוֹלָה
ו בְּבִקְרָה בְּבִקְרָה מִשְׁפָּטוֹ יִתֵּן לְאוֹר לֹא נִעְדָר וְלֹא־יִדְעַע עוֹל
ז בְּשֵׁת: הִכְתַּתִּי גוֹיִם נִשְׁמָו פְּנוּתָם הִחְרַבְתִּי הַיּוֹצֵתָם
ח מִבְּלִי עוֹבֵר נִצְדוּ עֲרִירָם מִבְּלִי־אִישׁ מֵאֵין יוֹשֵׁב: אֲמַרְתִּי
ט אֶךְ־תִּירָאִי אוֹתִי תִקְחִי מִסֵּר וְלֹא־יִכְרַת מַעֲוָנָה כֹּל אֲשֶׁר־
י פְּקַדְתִּי עָלֶיךָ אֲכֹן הַשְׂכִּימוּ הַשְּׁחִיתוּ כֹּל עָלִילוֹתָם: לְבָן
יא חֲבֹרְלִי נֶאֱמַר־יְהוָה לְיוֹם קוֹמִי לַעֲדָ כִּי מִשְׁפָּטִי לְאַסֵּף
יב גוֹיִם לְקַבְּצִי מִמְּלָכוֹת לְשַׁפֵּךְ עֲלֵיהֶם וְעַמִּי כֹּל חֲרוֹן אִפִּי
יג בִּי בְּאֵשׁ קִנְאָתִי תֹאכַל כָּל־הָאָרֶץ: כִּי־אֲוֹ אֶהַפֵּךְ אֶל־עַמִּים
יד שִׁפָּה כְרוּרָה לְקִרָא כָּל־שֵׁם יְהוָה לְעַבְדוֹ שִׁכְם אַחֵד:
טו מַעֲבֵר לְנִהְרֵי־כּוֹשׁ עֲתָרִי בַת־פּוֹצִי וְיִבְלֹן מִנְחָתִי: בְּיוֹם
טז הַהוּא לֹא תִבוֹשִׁי מִכֹּל עָלִילוֹתֶיךָ אֲשֶׁר פָּשַׁעְתָּ בִּי כִי־אֲוֹ
יז אֲסִיר מִקִּרְבֶּךָ עֲלִי־י גֹאֲתֶךָ וְלֹא־תוֹסֵפִי לְנִבְחָה עוֹד בְּתֵר
יח קִדְשִׁי: וְהִשְׁאֲרְתִּי בְּקִרְבֶּךָ עִם עַמִּי וְדַל וְחָסוּ בְּשֵׁם יְהוָה:
יט שְׂאֲרִיתִי יִשְׂרָאֵל לֹא־יַעֲשׂוּ עוֹלָה וְלֹא־יִדְבְּרוּ כֹזֵב וְלֹא־
כ זִמְעָא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן תִּרְמִית בִּיהֶמָּה יִרְעוּ וְרִבְצוּ וְאֵין
כא מִחְרִיד: רְנִי בַת־צִיּוֹן הִרְעִי יִשְׂרָאֵל שִׁמְחִי וְעֲלִי
כב בְּכִלְכֵּב בַּת יְרוּשָׁלַם: הַסִּיר יְהוָה מִשְׁפָּטֶיךָ פְּנֵה אֵיבֶךָ
כג מִלֶּךְ יִשְׂרָאֵל וְיְהוָה בְּקִרְבֶּךָ לֹא־תִירָאִי רַע עוֹד: בְּיוֹם
כד הַהוּא יֹאמֵר לְיְרוּשָׁלַם אֶל־תִּירָאִי צִיּוֹן אֶל־יִרְפוּ יְדֵיךָ:

ג, ב' ה' קמ"ח ח' סס"ז ט' סס"ז ט"ו ס"ו ס"ז ס"ח

ד אָס גַּעֲדִיקִטַע און אַרִימַע פֶּאָלַק,
און זײ וועלן זיך באַשיצן
אין דעם נאַמען יהוה.
ט דער איבערבלייב פון ישראל וועט ניט טאָן קיין אומרעכט,
און ניט רעדן קיין ליגן,
און אין זײער מויל וועט זיך ניט געפינען
אַ צונג פון באַטרוג;
יא, זײ וועלן זיך פֿיטערן און הויערן,
און קיינער וועט ניט שרעקן.
יב זינג, טאַכטער ציּון,
טוט שאַלן, ישראל;
פֿרײ זיך און זײ לוסטיק פון גאַנצן האַרצן,
טאַכטער ירוּשָׁלַם.
יג גאַט טוט אָפּ דיִינע משפּטים,
ער ראַמט אָפּ דיִינע פֿיינט;
דער קיניג פון ישראל, גאַט, איז צווישן דיר,
זאַלסט מער ניט מורא האָבן פֿאַר ביִין.
יד אין יענעם טאַג וועט געזאַגט ווערן צו ירוּשָׁלַם:
זאַלסט ניט מורא האָבן;
יז ציּון, ניט שלאָף ווערן זאַלן דיִינע הענט.

איך, און אחוץ מיר איז מער ניטאָ.
זי איז זי געוואָרן צו וויסט,
אַ הויערערט פֿאַר חיות!
איטלעכער וואָס גייט איר פֿאַרביי,
וועט שמוצערן, וועט וויגן זיין האַנט.
ז' ווי, די קויטיקע און אומווערדיקע,
די דריקערישע שטאַט!
ז' זי האָט ניט צוגעהערט דעם קול,
זי האָט ניט גענומען קיין מוסר,
זי האָט זיך ניט פֿאַרזיכערט אויף יהוה,
זי האָט זיך ניט דערנענטערט צו איר גאַט.
ב' אירע ריכטער אין איר זיינען לייבן ברומיקע,
אירע ריכטער זיינען אַוונטוועלף,
זיי לאָזן ניט אַ ביין ביז פֿרימאַרגן.
ג' אירע נביאים זיינען לויזגעלאָזט,
מענטשן אומגעטרייע;
אירע כּהנים פֿאַרשוועכן די הייליקייט,
פֿאַרברעכן אַקעגן דער תּוֹרָה.
ד' גאַט דער גערעכטער איז אין איר מיט,
ער טוט ניט קיין אומרעכט;
פֿרימאַרגן אין פֿרימאַרגן לאָזט ער אַרויס
זיין גערעכטיקייט אין ליכט, ניט פֿאַרפעלט;
אַבער דער פֿאַרברעכער ווייס ניט פון קיין בושה.
ה' איך האָב פֿאַרשניטן פעלקער,
פֿאַרוויסט געוואָרן זיינען זײערע ווינקלען;
איך האָב חֵרֵב געמאַכט זײערע גאַסן,
אַז קיינער גייט ניט דורך;
צעשטערט זיינען זײערע שטעט,
אַן אַ מענטשן, אַן אַ באַוווּנער.
ו' האָב איך געטראַכט: וועסט געוויס מורא האָבן פֿאַר מיר,
וועסט אַ מוסר נעמען;
כ' כּדי איר וווינונג זאַל ניט פֿאַרשניטן ווערן,
לויט אלץ וואָס איך האָב באַפוילן וועגן איר;
אַבער זײ האָבן זיך געפֿעדערט
פֿאַרדאַרבן צו זיין אין אַלע זײערע מעשים.
ל' דרום ריכט זיך אויף מיר, זאָגט גאַט,
אויף דעם טאַג וואָס איך שטיי אויף צום רויב,
וואָרום מיין משפּט איז אַיינצוואַמלען די פעלקער
איך זאַל אויפקלייבן די קיניגרייכן,
אויסצוגיסן אויף זיי מיין כּעס,
מיין גאַנצן גרימציאָרן;
מ' וואָרום אין דעם פֿייער פון מיין פֿאַרדראָס
וועט פֿאַרזעצערט ווערן די גאַנצע ערד.
נ' וואָרום דענסמאַל וועל איך איבערמאַכן די פעלקער
אַ ליפּ אַ ריינע,
אַז זײ זאַלן אלע רופן צום נאַמען יהוה,
אים צו דינען אזוי ווי איין מאַן.
י' פון יענער זײט טייכן פון כּוֹשׁ
וועלן זײ ברענגען מײנע בעטער,
די טאַכטער פּוֹצִיאַ,
אַ מתנה צו מיר.
י' אין יענעם טאַג וועסטו זיך מער ניט שעמען
וועגן אַלע דיִינע מעשים,
וואָס דו האָסט פֿאַרבראַכן קעגן מיר,
וואָרום דענסמאַל וועל איך אָפּטאַן פון צווישן דיר
דיִינע שטאַלצלִוסטיקע,
און וועסט זיך מער ווידער ניט גרייסן,
אויף מיין הייליקן באַרג.
י' און איך וועל איבערלאָזן אין דיר
א ד. ה. מײנע פֿאַרשפּרייטע, ישראל.

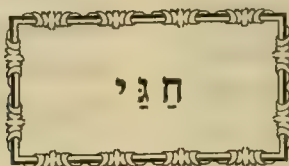
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבְּךָ גִּבּוֹר יוֹשִׁיעַ עֲלֶיךָ בְּשִׁמְחָה י
 וְדָרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ יִגִּיל עֲלֶיךָ בְּרִנָּה: נוּגַי מִמוֹעֵד אֶסְפְּתִי י
 מִמֶּךָ הִיוּ מִשְׁאֵת עֲלֵיךָ הִרְפָּה: הֲנִנִּי עֲשֵׂה אֶת־כָּל־י
 מַעֲשֶׂיךָ בְּעַת הַהִיא וְהוֹשַׁעְתִּי אֶת־הַצִּלְעָה וְהִנְדַּחְתָּ אֶקְבִּץ
 וְשִׁמְתִים לַתְּהֵלָה וְלִשְׁם בְּכָל־הָאָרֶץ בְּשִׁתְּם: בְּעַת הַהִיא י
 אָבִיא אֶתְכֶם וּבְעַת קִבְצִי אֶתְכֶם כִּי־אֲתֵן אֶתְכֶם לְשֵׁם
 וְלַתְּהֵלָה בְּכָל־עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם
 אָמַר יְהוָה:

יח' כ"א סלק כ' כ"א למעשה

17 יהוה דיין גאט איז צווישן דיר,
 א גיבור וואס העלפט;
 ער וועט זיך פרייען מיט שמחה אויף דיר,
 ער וועט פארשווייגן אין זיין ליבשאפט,
 ער וועט זיך פרייען אויף דיר מיט געזאנג.
 18 איך זאמל איין די דערווייטערטע פון א יום-טוב-
 די וואס זיינען אדעק פון דיר,
 וואס די האסט געטראגן וועגן דעם שאנד.
 19 וע, איך רעכנ זיך מיט אלע דינע פייניקער,

אין יענער צייט,
 און איך וועל העלפן די וואס איז הינקעדיק,
 און די פארשטויסענע וועל איך איינזאמלען;
 און איך וועל זיי מאכן פאר א לויב און פאר א שם,
 די וואס איבער דער גאנצער ערד איז געווען זייער
 שאנד.

20 אין יענער צייט וועל איך אייך ברענגען,
 און אין יענער צייט טו איך אייך איינזאמלען;
 ווארום איך וועל אייך מאכן פאר א שם און פאר א לויב
 צווישן אלע פעלקער פון דער ערד,
 ווען איך קער אום אייער געפאנגענשאפט
 פאר אייערע אויגן, זאגט גאט.

בְּשֵׁנַת שְׁתַּיִם לְרִנּוֹת הַמֶּלֶךְ בַּחֲדָשׁ הַשְּׁנִי בַּיּוֹם אֶחָד י
 לַחֲדָשׁ הַזֶּה דְּבַר־יְהוָה בְּיַד חַנְיָה הַנְּבִיא אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־כָּךְ
 שְׁאַלְתִּימָל פֶּתַח יְהוּדָה וְאֵל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן
 הַגָּדוֹל לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הַעֵם הַזֶּה ב
 אָמְרוּ לֹא עֲתִיבָא עֲתִיבִית יְהוָה לְהַבְנוֹת: וַיְהִי דְבַר־ג
 יְהוָה בְּיַד חַנְיָה הַנְּבִיא לֵאמֹר: הַעַת לְכֶם אִתְּם לְשִׁבְת־ד
 בְּכַתִּיבִים סְפוּנִים וְהַבִּית הַזֶּה חָרֵב: וְעַתָּה כֹּה אָמַר יְהוָה ה
 צְבָאוֹת שִׁמּוּ לְבַבְכֶם עַל־דְּרָכֵיכֶם: וְרַעְתֶּם הַרְבֵּה וְהִבֵּא י
 מַעֲשֵׂי אֲבוֹת וְאֵיךְ לְשִׁבְעָה שָׁנָו וְאֵיךְ לְשִׁכְרָה לְבוֹשׁ וְאֵיךְ
 לְחֵם לֹו וְהִמְשַׁכְּתִי מִשְׁתַּכְּרֵי אֶל־צִרוֹר נְקוּב: כֹּה י
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שִׁמּוּ לְבַבְכֶם עַל־דְּרָכֵיכֶם: עַל־ו
 הַתֵּר וְהִבַּאתֶם עֵץ וּבְנֵי הַבָּיִת וְאַרְצֵהֶם וְאֶכְבְּדֵם אָמַר

ו' ו'נסקס ה' ח' ואנכה קי ובנא הא' מיוק

א' אין צווייטן יאר פון מלך דריוש, אין זעקסטן חודש,
 אין ערשטן טאג פון חודש, איז געווען דאס ווארט פון
 גאט דורך חגי דעם נביא צו זורקבל דעם זון פון שאליחאלן,
 דעם פירשט פון יהודה, און צו יהושוע דעם זון פון יהוצדקן,
 דעם פהר גדול, אזוי צו זאגן:
 2 אזוי האט געזאגט גאט פון צבאות, אזוי צו זאגן:
 דאסדאזיקע פאלק זאגט: די צייט איז נאך ניט געקומען,
 די צייט אז דאס הויז פון גאט זאל געבויט ווערן—³ איז דאס
 ווארט פון גאט געווען דורך חגי דעם נביא, אזוי צו זאגן:
 4 איז דאס אייך א צייט, איר זאלט ויצן אין אייערע צד
 געדעקטע הייזער, בעת דאסדאזיקע הויז איז חרב? ⁵ און
 אזונד האט גאט פון צבאות אזוי געזאגט:
 נעמט אייך צום הארצן אייערע וועגן:

7 אזוי האט געזאגט גאט פון צבאות:
 נעמט אייך צום הארצן אייערע וועגן.
 8 גייט ארויף אין דעם געבערג, און איר זאלט ברענגען
 האלץ,
 און בויט דאס הויז, און איך וועל עס באווייליקן,
 און איך וועל געערלעכט ווערן, זאגט גאט.

6 איר זייט פיל, און ברענגט אריין וויניק,
 איר עסט, אבער ניט צו זאט,
 איר טרינקט, אבער ניט גענוג זיך אנצוטרינקען,
 איר קליידט זיך, און קיינעם איז ניט ווארעם,
 און דער וואס פארדינט,
 פארדינט אין א לעכערדיקן בייטל.

יְהוָה: פְּנֵה אֶל-הַרְבֵּבָה וְהִנֵּה לְמַעַט וְהִבַּאתֶם הַבַּיִת וְנִפְתַּחְתִּי
 בּוֹיֵצֵן מִה נָאִם יְהוָה צְבָאוֹת יֵצֵן בֵּיתִי אֲשֶׁר-הוּא חָרֵב
 וְאַתֶּם רֹצִים אִישׁ לְבֵיתוֹ: עַל-כֵּן עֲלֵיכֶם כָּלֵאוּ שָׁמַיִם
 מִטַּל וְהָאָרֶץ כָּלֵאָה וּבֹלָה: וְאִקְרָא חָרֵב עַל-הָאָרֶץ וְעַל-
 הַהָרִים וְעַל-הַרְבֵּנִן וְעַל-הַחֲתוּמוֹשׁ וְעַל-הַיּוֹצֵחַר וְעַל אֲשֶׁר
 תּוֹצִיֵא הָאֲדָמָה וְעַל-הָאָדָם וְעַל-הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל-יְצִיעַ
 כְּפָיִם: וְיִשְׁמַע זְרָבָבֵל בְּדִשְׁלֵתִיאל וְיְהוֹשֻׁעַ בֶּן
 יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְכָל שְׂאֵרֵי הָעָם בְּקוֹל יְהוָה
 אָלְהֵיהֶם וְעַל-דְּבָרֵי חֲנִי הַנְּבִיא אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה
 אֲלֵיהֶם וַיִּרְאוּ הָעָם מִפְּנֵי יְהוָה: וַיֹּאמֶר חֲנִי מִלֶּאדָּה
 יְהוָה בְּמִלְאָכּוֹת יְהוָה לָעַם לֵאמֹר אֲנִי אֶתְכֶם נְאֻם-יְהוָה:
 וְעַר יְהוָה אֶת-רוּחַ זְרָבָבֵל בְּדִשְׁלֵתִיאל פַּחַת יְהוָה וְאֶת-
 רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ בְּדִיְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת-רוּחַ כָּל שְׂאֵרֵי
 הָעָם וְנִבְאוּ וַיַּעֲשׂוּ מִלְאָכָה בְּבֵית-יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם:
 בַּיּוֹם עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ בִּשְׁשִׁי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם
 לְדַרְחֹשׁ הַמֶּלֶךְ:

ב

בְּשִׁבְעֵי בְעָשְׂרִים וְאַחַד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר-יְהוָה בְּיַד חֲנִי
 הַנְּבִיא לֵאמֹר: אֲמַר-נָא אֶל-זְרָבָבֵל בְּדִשְׁלֵתִיאל פַּחַת
 יְהוָה וְאֶל-יְהוֹשֻׁעַ בְּדִיְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶל-שְׂאֵרֵי
 הָעָם לֵאמֹר: מִי בְכֶם הַנֹּשֵׂאֵר אֲשֶׁר רָאָה אֶת-יְהוָה
 הַזֶּה בְּכַבֻּדוֹ הַרְאִישׁוֹן וּמָה אַתֶּם רֹאִים אֹתִי עַתָּה הֲלֹא
 כְּמֹדוֹ כֵּאֵין בְּעֵינֵיכֶם: וְעַתָּה חֹזֵק זְרָבָבֵל נְאֻם-יְהוָה
 וְחֹזֵק יְהוֹשֻׁעַ בְּדִיְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְחֹזֵק כָּל-עַם
 הָאָרֶץ נְאֻם-יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ כִּי-אֲנִי אֶתְכֶם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת:
 אֶת-הַדְּבָר אֲשֶׁר בְּכַתְּבִי אֶתְכֶם בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְרוּחִי
 עִמָּדְתָּ בְּתוֹכְכֶם אֶל-תִּירְאוּ: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת עוֹד אֶחָת מְעַט הָיָה וְאֲנִי מַרְעִישׁ אֶת-הַשָּׁמַיִם

איר ריכט זיך אויף פיל, ערשט עס ווערט ווינציק,
 און אז איר ברענגט עס אהיים, בלאז איך עס אוועק.
 איבער וואָס? זאָגט גאָט פון צבאות;
 איבער מיין הויז וואָס איז חרב,
 בעת איר לויפט איטלעכער אין זיין הויז.
 דרום האָבן די הימלען איבער אייך פאַרמיטן דעם טוי,
 און די ערד האָט פאַרמיטן איר געוועקט.
 און איך האָב אויסגערוּפֿן אַ טריקעניש
 אויפֿן לאַנד, און אויף די בערג,
 און אויף דער תבואה, און אויפֿן וויין, און אויפֿן אייל,
 און אויף וואָס נאָר די ערד ברענגט אַרויס,
 און אויפֿן מענטשן, און אויף דער בהמה,
 און אויף יעטוועדער מי פון די הענט.

הָאָט זְרָבָבֵל דַּעַר זוּן פּוֹן שְׂאֵלְתִיאלֵן, און יְהוֹשֻׁעַ
 דַּעַר זוּן פּוֹן יְהוֹצָדָקֵן, דַּעַר כְּהֵן־גָּדוֹל, און דַּעַר גֵּאָנְצַעַר
 אִיבַּעֲרַבְלִיב פּוֹן דַּעַם פּאָלֵק, צוּגַעֲהַעֲרַט צוּ דַּעַם קוֹל פּוֹן
 יְהוָה זִיעַר גֵּאָט, און צוּ די ווערטער פון חֲנִי דַּעַם נְבִיא,
 אַזוּי ווי יְהוָה זִיעַר גֵּאָט האָט אים געשיקט; און דאָס פּאָלֵק
 האָט מורא געהאַט פאַר יְהוָה. ¹³ און חֲנִי דַּעַר שְׁלִיחַ פּוֹן
 גֵּאָט האָט געזאָגט אין דַּעַר שְׁלִיחוֹת פּוֹן גֵּאָט צוּם פּאָלֵק,
 אַזוּי צוּ זאָגן: איך בין מיט אייך, זאָגט גֵּאָט.
¹⁴ און גֵּאָט האָט דַּעַר וועקט דַּעַם גֵּיסט פּוֹן זְרָבָבֵל
 דַּעַם זון פּוֹן שְׂאֵלְתִיאלֵן, דַּעַם פִּירשֵׁט פּוֹן יְהוּדָה, און דַּעַם
 גֵּיסט פּוֹן יְהוֹשֻׁעַ דַּעַם זון פּוֹן יְהוֹצָדָקֵן, דַּעַם כְּהֵן־גָּדוֹל,
 און דַּעַם גֵּיסט פּוֹן גֵּאָנְצֵן אִיבַּעֲרַבְלִיב פּוֹן דַּעַם פּאָלֵק,
 און זיי זיינען געקומען, און האָבן געטאַן אַרבעט אויף דַּעַם
 הויז פון יְהוָה פון צבאות זִיעַר גֵּאָט, ¹⁵ אין פִּיר און
 צוואַנציקסטן טאַג פון חודש, אין זעקסטן חודש, אין צווייטן יאַר פון מלך דַּרְחֹשׁ.

ב

¹ אין זיבעטן חודש, אין איין און צוואַנציקסטן טאַג פון חודש, איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען דורך חֲנִי דַּעַם נְבִיא,
 אַזוּי צוּ זאָגן: ² זאָג נאָר צוּ זְרָבָבֵל דַּעַם זון פון שְׂאֵלְתִיאלֵן, דַּעַם פִּירשֵׁט פון יְהוּדָה, און צוּ יְהוֹשֻׁעַ דַּעַם זון פון
 יְהוֹצָדָקֵן, דַּעַם כְּהֵן־גָּדוֹל, און צוּם אִיבַּעֲרַבְלִיב פון פּאָלֵק, אַזוּי צוּ זאָגן:

און טוט, וואָרום איך בין מיט אייך, זאָגט גאָט פון
 צבאות,
³ לויט דַּעַם וואָרט וואָס איך האָב געשלאָסן מיט אייך
 ביי אייער אַרויסגיין פון מצרים;
 און מיין גֵּיסט, שטייט צווישן אייך;
 איר זאָלט ניט מורא האָבן.
⁴ וואָרום אַזוּי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:
 נאָך איין קליין וויילע,
 און איך שטורעם־אויף די הימלען און די ערד,

³ ווער צווישן אייך איז געבליבן,
 וואָס האָט געווען דאָס־דאָזיקע הויז אין זיין ערשטן
 פּראַכט?
 און ווי קוקט איר עס אָן אַצונד?
 איז עס ניט ווי גאַרנישט אין אייערע אויגן?
⁴ אָבער זיי שטאַרק אַצונד, זְרָבָבֵל, זאָגט גֵּאָט,
 און זיי שטאַרק, יְהוֹשֻׁעַ זון פון יְהוֹצָדָקֵן, דו כְּהֵן־גָּדוֹל,
 און זייט שטאַרק, דאָס גאַנצע פּאָלֵק פון לאַנד, זאָגט
 גֵּאָט,

וְאֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־הַיָּם וְאֶת־הַחֲרֹבָה: וְהָרַעַשְׁתִּי אֶת־כָּל־
הַגּוֹיִם וּבָאוּ הַמַּדְתָּת כָּל־הַגּוֹיִם וּמִלֵּאֲתֵי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה
כְּכֹד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם
יְהוָה צְבָאוֹת: גְּדוֹל יְהוָה כְּכֹד הַבַּיִת הַזֶּה הַאֲחִירֹן
מִן־הַרְאִשׁוֹן אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּבִמְקוֹם הַזֶּה אֶתֵּן שְׁלוֹם
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: בְּעִשְׂרִים וָאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי
בַּשָּׁנָה שְׁתֵּים לְדַרְוֵיגוֹשׁ הַזֶּה דְּבַר־יְהוָה אֶל־חֲנִי הַנְּבִיא
לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שְׂאֵל־נָא אֶת־הַכְּתוּבִים
תּוֹרָה לֵאמֹר: הֵן וְיִשְׂרָאֵלִישׁ בְּשֵׁר־קָדֵשׁ בְּכִנְף בְּגִדוֹ וְנָנַע
בְּכַנְפוֹ אֶל־הַלְּחָם וְאֶל־הַתְּנֹדָה וְאֶל־הַתְּנִין וְאֶל־
כָּל־מַאֲכָל הַיָּקָדֵשׁ וַיַּעַן הַכְּתוּבִים וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר:
חֲנִי אֲסִיגֶנּוּ טַמְאֵנֵנּוּ בְּכָל־אֵלֶּה הַטַּמְאָה וַיַּעַן הַכְּתוּבִים
וַיֹּאמְרוּ יִטְמָא: וַיַּעַן חֲנִי וַיֹּאמַר בֵּן הַעֲסִימָה וּבְכִרְתֵּנוּ
הַזֶּה לְפָנַי נֹאסִידוּהָ וְכֵן כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וְאֲשֶׁר
יִקְרִיבוּ שֵׁם טַמְא הוּא: וְעַתָּה שִׁמְרֵנָא לְבַבְכֶם מִן־הַיּוֹם
הַזֶּה וּמַעֲלָה מִטֶּרֶם שׁוֹסֵי־אֲבָן אֶל־אֲבָן בְּהִיבֵל יְהוּדָה:
מִהוּיּוֹתֶם בָּא אֶל־עֲרַמַּת עֲשָׂרִים וְהוֹתָה עֲשָׂרָה בָּא אֶל־
הַיָּקָב לַחֲשֵׁף חֲמִשִּׁים פּוֹרָה וְהוֹתָה עֲשָׂרִים: הַבַּיִת
אֲתֶכֶם בַּשָּׂדֶפֶן וּבִירְקוֹן וּבִקְרָד אֶת כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם
וְאִידֵאתְכֶם אֵלַי נֹאסִידוּהָ: שִׁמְרֵנָא לְבַבְכֶם מִן־הַיּוֹם
הַזֶּה וּמַעֲלָה מִיּוֹם עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי לַמִּן־הַיּוֹם
אֲשֶׁר־יִסַּר הַיּוֹבֵל־יְהוָה שִׁמְרֵנוּ לְבַבְכֶם: הַעוֹד הַזֶּה
בְּמַעֲרָה וְעַד־הַגֹּפֶן וְהַתְּאֵנָה וְהַרְמִיז וְעַן הַיּוֹת לֹא נִשְׂא
מִן־הַיּוֹם הַזֶּה אֲבָרְךָ: וְהוּא דְּבַר־יְהוָה וְשָׁנִית אֶל־
חֲנִי בְּעִשְׂרִים וָאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר: אָמַר אֶל־זֶרְבָבֶל
פַּחַת־יְהוּדָה לֵאמֹר אֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ:
וְהַכְּתִיב כִּפְסָא מַמְלְכוֹת וְהוֹשַׁמְדִי חֹזֶק מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם

ב' מאבד

און דעם ים און די יבשה.
7 און איך וועל אויפשטורעמען אלע פעלקער,
און אנקומען אהער וועלן די גלוסטיקסטע זאכן פון
אלע פעלקער,
און איך וועל אנפילן דאסדאזיקע הויז מיט פראכט,
זאגט גאט פון צבאות.
8 מיין איז דאס זילבער, און מיין איז דאס גאלד,
זאגט גאט פון צבאות.
9 גרעסער וועט זיין די פראכט פון דעמדאזיקן לעצטן
הויז
ווי פון דעם ערשטן, זאגט גאט פון צבאות;
און אין דעמדאזיקן ארט וועל איך געבן שלום,
זאגט גאט פון צבאות.

10 אין פיר און צוואנציקסטן טאג אין ניינטן חודש,
אין צווייטן יאר פון דריינשן, איז דאס ווארט פון גאט געווען
דורך חגי דעם נביא, אזוי צו זאגן: 11 אזוי האט געזאגט גאט
פון צבאות: פרעג אקארשט די כהנים א דין, אזוי צו זאגן:
12 אז א מאן וועט טראגן הייליק פלייש אין ברעג פון זיין
קלייד, און וועט זיך אנרירן מיט זיין ברעג אן ברויט, אדער
אן געקעכטס, אדער אן ווין, אדער אן אייל, אדער אן
וואסער עס איז עסנווארג, וועט עס הייליק ווערן? האבן
געענטפערט די כהנים און האבן געזאגט: ניי! 13 האט
חגי געזאגט: אויב איינער וואס איז אומריין פון א טויטן,
וועט זיך אנרירן אן אלדעמדאזיקן, וועט עס ווערן אומר
ריין? האבן געענטפערט די כהנים און האבן געזאגט: עס
וועט ווערן אומריין. 14 האט חגי זיך אפגערופן און האט
געזאגט:

אזוי איז דערדאזיקער עולם,
און אזוי איז דאסדאזיקע פאלק פאר מיר,
זאגט גאט,

און אזוי איז יעטוועדער טואונג פון זייערע הענט;
און וואס ווי זיינען דארטן מקריב, איז אומריין.

פון דעם טאג אן וואס דער טעמפל פון גאט איז
געגרוינטפעסט געווארן,
לייגט צו אייער הארץ.

19 איז דען נאך דא זאמען אין שפייכלער?
און צומאל דער וויינשטאק, און דער פייגנבוים,
און דער מילגרוימבוים, און דער איילבערטבוים, האט
ניט געטראגן;
פון היינטיקן טאג אן וועל איך בענטשן.

20 און דאס ווארט פון גאט איז געווען א צווייט מאל
צו חגי, אין פיר און צוואנציקסטן טאג פון חודש, אזוי צו
זאגן: 21 זאג צו זרובבל דעם פירשט פון יהודה, אזוי צו
זאגן:

איך שטורעם־אויף די הימלען און די ערד.
22 און איך וועל איבערקערן דעם טראגן פון מלוכות,

און וועל פארטיליקן די שטארקייט פון די מלוכות פון
די פעלקער,

15 און אצונד לייגט צו, איך בעט אייך,

אייער הארץ פון היינטיקן טאג אן און ווייטער.
איידער מע האט געלייגט א שטיין אויף א שטיין
אין דעם טעמפל פון גאט,

16 אז מע פלעגט קומען צו א הויפן פון צוואנציק מאס,
פלעגט זיין צען;
מע איז געקומען צום קעלטער אנשעפן פופציג
פוּרָה,

און עס פלעגט זיין צוואנציק.

17 איך האב אייך געשלאגן מיט קארנבראנד
און מיט וועלקעניש און מיט האגל
אין אלדער ארבעט פון אייערע הענט,
אבער איר האט זיך ניט געקערט צו מיר, זאגט
גאט.

18 לייגט צו, איך בעט אייך, אייער הארץ

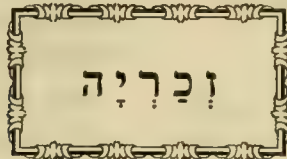
פון היינטיקן טאג אן און ווייטער;

פון פיר און צוואנציקסטן טאג אין ניינטן חודש,

וְהִפַּכְתִּי מִרְכָּבָה וְרִכְבִּיָּה וְיָרְדוּ סוּסִים וְרִכְבֵיהֶם אִישׁ
 בְּרֶכֶב אָחִיו: בְּיוֹם הַהוּא נֹאסִי־יְהוָה צְבָאוֹת אֶפְתָּח
 וְרִבְבָל בְּדַשְׁאֲלִימָאֵל עֲבָדֵי נֹאסִי־יְהוָה וְשִׁמְתִּיךָ בְּחוֹתָם
 כִּרְבֶּךָ בְּחַרְתִּי נֹאם יְהוָה צְבָאוֹת:

און וועל איבערקערן דעם רייטוואָגן מיט זיינע רייטער,
 און נידערן וועלן פערד מיט זייערע רייטער,
 איינער דורכן אנדערנס שווערד.
 23 אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פון צבאות,
 וועל איך דיך נעמען,

וּרְבָבֶל זֶהן פֿון שְׂאֲלִימָאֵל, מײַן קנעכט, זאָגט גאָט,
 און איך וועל דיך מאַכן ווי אַ זיגלרינג,
 וואָרום דיך האָב איך אויסדערוויילט, זאָגט גאָט פֿון צבאות.

א בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדַרְוֹשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה
 אֵלַי זְכַרְיָה בֶּן־בְּרַכְיָה בֶּן־עֲדֹי הַנְּבִיא לֵאמֹר: קִצְף יְהוָה
 עַל־אֲבוֹתֵיכֶם קִצְף: וְאָמַרְתָּ אֱלֹהִים כֹּה אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת שׁוּבוּ אֵלַי נֹאם יְהוָה צְבָאוֹת וְאָשׁוּב אֲלֵיכֶם
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: אֲלִי־הָיִינוּ כְּאֲבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר קָרָאֵר
 אֱלֹהִים הַנְּבִיאִים הַרְאֵשִׁים לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
 שׁוּבוּ נָא מִדְּרִכֵיכֶם הַרְעִים וּמַעַלְלֵיכֶם הַרְעִים וְלֹא שָׁמְעוּ
 וְלֹא־הִקְשִׁיבוּ אֵלַי נֹאסִי־יְהוָה: אֲבוֹתֵיכֶם אִי־הָדָם וְהַנְּבִיאִים
 הַלְעִלְמִם יְחִיו: אֲךָ וְדַבְּרִי וְהִנֵּן אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־עַבְדִּי
 הַנְּבִיאִים הַלֹּא הִשִּׁיגוּ אֲבֹתֵיכֶם וְשׁוּבוּ וְיֹאמְרוּ כֹּאֲשֶׁר נָאֵם
 יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲשׂוֹת לָנוּ כְּדַרְבֵינוּ וּכְמַעַלְלֵינוּ בְּן עֲשֶׂה־
 אֲתָנּוּ: בְּיוֹם עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה לַעֲשֶׂת־עֶשֶׂר חֹדֶשׁ הוּא־
 חֹדֶשׁ שֶׁכֶּט בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדַרְוֹשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי
 זְכַרְיָה בֶּן־בְּרַכְיָהוּ בֶּן־עֲדֹי הַנְּבִיא לֵאמֹר: רְאִיתִי הַלְיָלָה
 וְהַגְּדֵה־אִישׁ רֶכֶב עַל־סוּס אָדָם וְהוּא עֹמֵד בֵּין הַתְּהַסִּים

א ' אין אַכטן חודש, אין צווייטן יאָר פון דַרְוֹשׁ, איז
 ב דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו זכריה, דעם זון פון
 ג בְּרַכְיָה, דעם זון פון עֲדֹן, דעם נביא, אזוי צו זאָגן: 2 גאָט
 ד האָט געצערנט אויף אייערע עלטערן אַ צערענונג.
 e דרום וואָלטו זאָגן צו זיי:
 אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:
 קערט אייך אום צו מיר, זאָגט גאָט פון צבאות,
 און איך וועל זיך אומקערן צו אייך,
 זאָגט גאָט פון צבאות.
 א איר וואָלט ניט זיין אזוי ווי אייערע עלטערן,
 וואָס די פריערדיקע נביאים האָבן צו זיי גערופן,
 אזוי צו זאָגן: אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:
 קערט אייך אום פון אייערע שלעכטע וועגן
 און אייערע שלעכטע מעשים.
 און זיי האָבן ניט געהערט
 און ניט צוגעהאַרט צו מיר, זאָגט גאָט.
 e אייערע עלטערן, ווו זיינען זיי?
 און די נביאים, לעבן זיי דען אייביק?

ד' יח"ב

6 אָבער מײַנע ווערטער און מײַנע משפּטים
 וואָס איך האָב אָנגעזאָגט מײַנע קנעכט די נביאים,
 פאַרוואָר, זיי זיינען אָנגעקומען אייערע עלטערן,
 און זיי האָבן תשובה געטאָן, און האָבן געזאָגט:
 אזוי ווי גאָט פון צבאות האָט געטראַכט צו טאָן צו אונדו,
 לויט אונדזערע וועגן און לויט אונדזערע מעשים,
 אזוי האָט ער מיט אונדו געטאָן.

7 אין פיר און צוואַנציקסטן טאָג פון עלפטן חודש, דאָס איז חודש שבט, אין צווייטן יאָר פון דַרְוֹשׁ, איז דאָס וואָרט
 פון גאָט געווען צו זכריה, דעם זון פון בְּרַכְיָהוּ, דעם זון פון עֲדֹן, דעם נביא, אזוי צו זאָגן:
 8 איך האָב געווען די נאָכט, ערשט אַ מאָן רייט אויף אַ רויטן פערד, און ער שטייט צווישן די מירטן וואָס אין דער

טיפעניש, און הינטער אים זיינען געווען רויטע, געלרויטע, און ווייסע פערד. ⁹ האָב איך געזאָגט: וואָס זיינען דיר דאָזיקע, מיין האָר? האָט צו מיר געזאָגט דער מלאַך וואָס האָט מיט מיר גערעדט: איך וועל דיר ווייזן וואָס די דאָזיקע זיינען. ¹⁰ און דער מאַן וואָס איז געשטאַנען צווישן די מירטן, האָט זיך אָפּגערוּפּן און האָט געזאָגט: דאָס זיינען די וואָס גאָט האָט געשיקט אַרומצוגיין אויף דער ערד. ¹¹ און זיי האָבן זיך אָפּגערוּפּן צו דעם מלאַך פון גאָט וואָס איז געשטאַנען צווישן די מירטן, און האָבן געזאָגט: מיר זיינען אַרומגעגאַנגען אויף דער ערד, ערשט די גאַנצע ערד זיצט רואיק. ¹² האָט זיך אָפּגערוּפּן דער מלאַך פון גאָט און האָט געזאָגט: גאָט פון צבאות, ביו וואָנען וועסטו זיך ניט דערבאַרימען אויף ירושלים, און אויף די שטעט פון יהודה, וואָס דו האָסט פאַרשאַלטן שוין זיבעציק יאָר? ¹³ און גאָט האָט געענטפּערט דעם מלאַך וואָס האָט מיט מיר גערעדט, גוטע ווערטער, טרייסטווערטער. ¹⁴ און דער מלאַך וואָס האָט מיט מיר גערעדט, האָט געזאָגט צו מיר: רוף אויס אַזוי צו זאַגן:

אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:

מיך פאַרדריסט וועגן ירושלים און וועגן ציון אַ גרויס פאַרדראָס.

¹⁵ און אַ גרויס צאַרן צערן איך אויף די רואיקע פעלקער, וואָרום איך האָב בלוזי געזערנט אַ ביסל, און זיי האָבן אונטערגעהאַלפן צום ביזן.

¹⁶ דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:

איך קער זיך אום צו ירושלים מיט דערבאַרימונג; מיין הויז וועט געבויט ווערן אין איר,

זאָגט גאָט פון צבאות,

און אַ בוישנור וועט געצויגן ווערן אויף ירושלים.

אַשר בַּמַּעֲלָה וְאַחֲרָיו סוּסִים אֲדָמִים שְׂרָקִים וּלְכָנִים; וְאָמַר מִהֲאֵלֹה אֲדֹנָי וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדְּבָר בִּי אֲנִי אֲרֹאךְ מִהֲדַמְתָּה אֱלֹהִים: וַעֲנֵן הָאִישׁ הַעֲמִד בֵּין הַחֲרָסִים וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה לְהַתְּחַלֵּף בְּאַרְצִי: וַיַּעֲנוּ אֲתִימְלָאךְ יְהוָה הַעֲמִד בֵּין הַחֲרָסִים וַיֹּאמְרוּ הַתְּחַלְּכֵנוּ בְּאַרְצֵי יְהוָה כְּלֵהֲאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׁכַת וְשָׁקַטָה: וַעֲנֵן מַלְאָךְ יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה צְבָאוֹת עַד־מָתִי אֲתָה לֹא־תַחַתֶּם אֶרֶץ יְרוּשָׁלַם וְאֵת עַרְי יְהוּדָה אֲשֶׁר וְעַמְתָּהּ זֶה שְׁבָעִים שָׁנָה: וַעֲנֵן יְהוָה אֲתִימְלָאךְ הַדְּבָר בִּי דְבָרִים טוֹבִים דְּבָרִים יְיָ נְחִימִים: וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדְּבָר בִּי קְרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת קִנְיַתִּי לְיְרוּשָׁלַם וּלְצִיּוֹן קִנְיָה גְדוּלָּה: וְקִצְף גְּדוּלֵי אֲנִי קִצְף עַל־הַגּוֹיִם הַשְּׂאֲנִנִים אֲשֶׁר אֲנִי קִצְפְּתִי מֵעַט וְהָמָּה עֲזָרוּ לְרַעְיָה: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה שְׁבַתִּי לְיְרוּשָׁלַם בְּרַחֲמִים בֵּיתִי יִבְנֶה כֹּה נֶאֱמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְקוּהָ יִבְנֶה עַל־יְרוּשָׁלַם: עוֹד אֶקְרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד תְּפִינָה עָרֵי מְשׁוּבִים וְנַחֲם יְהוָה עוֹד אֲתַצִּיחַ וּבְחַר עוֹד בְּיְרוּשָׁלַם:

ב

וְאִשָּׁא אֲתַעֲיִן וְאָרָא וְהִנֵּה אַרְבַּע קַרְנֹת: וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדְּבָר בִּי מִהֲאֵלֹה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֱלֹהִים הַקַּרְנֹת אֲשֶׁר זָרוּ אֲתִי־וְהוּדָה אֲתִי־שְׂרָאֵל וְיְרוּשָׁלַם: וַיִּרְאֵנִי יְהוָה אַרְבָּעָה חַרְשִׁים: וַיֹּאמֶר מֶה אֱלֹהִים בָּאִים לַעֲשׂוֹת ד וַיֹּאמֶר לֵאמֹר אֱלֹהִים הַקַּרְנֹת אֲשֶׁר־זָרוּ אֲתִי־וְהוּדָה כִּפְרֵי אִישׁ לֹא־נִשְׂא רֵאשׁוֹ וַיָּבֹאוּ אֱלֹהִים לְהַחֲרִיד אֹתָם לַיהוָה אֲתִי־קַרְנֹת הַגּוֹיִם הַנְּשָׂאִים קֶרֶן אֶל־אַרְצֵי יְהוּדָה לְזוֹרוֹתָהּ: וְאִשָּׁא עֵינַי וְאָרָא וְהִנֵּה־אִישׁ וּבְיָדוֹ חֶבֶל מִדָּה: ה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֲתָה הֲלָךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵמַד אֲתִי־יְרוּשָׁלַם:

א, 9-6 ב (פ) די

¹⁷ ווייטער רוף אויס אַזוי צו זאַגן:

אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:

מיינע שטעט וועלן ווידער איבערפליצן מיט גוטס,

און גאָט וועט נאָך טרייסטן ציון,

און וועט ווידער אויסדערוויילן ירושלים.

ב און איך האָב אויפגעהויבן מיינע אויגן און האָב געזען, ערשט פיר הערנער. ² האָב איך געזאָגט צו דעם מלאַך וואָס האָט מיט מיר גערעדט: וואָס זיינען די דאָזיקע? האָט ער צו מיר געזאָגט: דאָס זיינען די הערנער וואָס האָבן צעשפּרייט יהודה, ישראל, און ירושלים.

³ און גאָט האָט מיר געוויזן פיר מיינסטערס. ⁴ האָב איך געזאָגט: וואָס קומען די דאָזיקע טאָן? האָט ער געזאָגט אַזוי צו זאַגן: יענע זיינען די הערנער וואָס האָבן צעשפּרייט יהודה, אַזוי אַז קיינער האָט ניט געקענט אויפהייבן אַ קאַפּ, און די דאָזיקע זיינען געקומען אויף זיי אַ שרעק אַנצוואַרפן. אָפּצוואַרפן די הערנער פון די פעלקער וואָס האָבן אויפגעהויבן דעם האָרן קעגן לאַנד יהודה, כדי עס צו צעשפּרייטן.

⁵ און איך האָב אויפגעהויבן מיינע אויגן און האָב געזען, ערשט אַ מאַן, און אין זיין האַנט אַ מעסטשנור. ⁶ האָב איך געזאָגט: ווהיין גייסטו? האָט ער צו מיר געזאָגט: צו מעסטן ירושלים, כדי צו זען וויפיל איז איר ברייט.

לראות כמה רחבה וכמה ארבה: והנה המלאך הדבר
 ב' כי יצא ומלאך אחר יצא לקראתו: ויאמר אליו רץ
 דבר אליהנער הלך לאמר פרוהו תשב ירושלים מלב
 ט אדם ובהמה בתוכה: ואני אהיה לה נאם יהוה תומת
 י אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה: הוי הוי ונסו
 מארץ צפון נאם יהוה כי פארבע רוהות השמים
 יא פרשתי אתכם נאם יהוה: הוי ציון המלמי וישבת
 יב בתדבכל: כי כה אמר יהוה צבאות אחר כבוד
 שלחני אליהגוים השללים אתכם כי הננע בכם נגע
 יג בבבת עינו: כי הגני מנף אתידי עליהם והיו שלל
 יד לעבדיהם וידעתם כיהיה צבאות שלחני: רני
 ושמחי בתיציון כי הנניבא ושכנתי בתוכך נאם יהוה:
 טו ונלוו גוים רבים אליהיה בנים יהוא והיו לי לעם
 וישכנתי בתוכך וידעת כיהיה צבאות שלחני אלך:
 טז ונחל יהוה אתיהודה חלקן על אדמת הקדש ובחר
 יז עוד בירושלים: הם כל-בשר מפני יהוה כי נעור
 ממעון קדשו:

ג

א ויראני אתיהושע הכהן הנחול עמד לפני מלאך יהוה
 ב והשטן עמד עלימינו לשטנו: ויאמר יהוה אליהשטן
 ג יגער יהוה ובך השטן ויגער יהוה בך הבחר בירושלים
 ד הלוא זה אוד מצל מאש: ויהושע היה לבש בגדים
 ה צואים ועמד לפני המלאך: ונען ויאמר אליהעמרים
 ו לפניו לאמר הסירו הבגדים הצאים מעליו ויאמר אליו
 ו ראה העברתי מעליך עונך והלבש אתך מחלעות: ויאמר
 ז ושימו צנף טהור על-ראשו ושימו הצנף הטהור על-
 ח ראשו וילבשהו בגדים ומלאך יהוה עמד: ויער מלאך

ב, ח' אלו סדי י' כ"א בארבע י"א שו"א בארבע
 י"ד הפסוק בהשחך וגם נשבת (ראשונה של) וחסיה

און ויפיל איר לענג. י ערשט דער מלאך וואס האָט מיט
 ח מיר גערעדט איז אַרויסגעגאַנגען, און אַן אַנדער מלאך איז
 אַרויסגעגאַנגען אים אַנטקען. * און ער האָט געזאָגט:
 לויף זאָג צו יענעם יונגמאַן אזוי צו זאָגן:

אָפן וועט ירושלים זיין באַזעצט,

פון פיל מענטשן און בהמות אין איר.

* און איך וועל איר זיין, זאָגט גאָט,

אַ מויער פון פייער רונד אַרום,

און פאַר אַ כבוד וועל איך זיין אין איר מיט.

י"ו העי, העי! און אַנטלויפט פון דעם לאַנד פון צפון,

זאָגט גאָט,

וואַרום אזוי ווי די פיר ווינטן פון הימל האָב איך אײך

צעשפּרייט,

זאָגט גאָט.

י"ז העי ציון, אַנטרין,

דו וואָס ווינסט ביי טאַכטער בָּבֶל.

י"ח וואַרום אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות,

וואָס האָט מיך געשיקט פון זאַיערן כבוד ווען

צו די פעלקער וואָס באַרויבן אײך:

פאַרוואַר, דער וואָס רירט אײך אָן

רירט אָן דעם שוואַרצאַפּל פון זיין אויג.

י"ט וואַרום זע, איך פאַך מיין האַנט אויף זיי,

און זיי וועלן ווערן אַ רויב צו די וואָס האָבן זיי געדינט,

און איר וועט וויסן אז גאָט פון צבאות האָט מיך געשיקט.

י"א זינג און פריי זיך, טאַכטער ציון,

וואַרום זע, איך קום, און וועל רוען צווישן דיר,

זאָגט גאָט.

י"ב און פיל פעלקער וועלן זיך באַהעפטן אָן גאָט אין

יענעם טאַג,

און זיי וועלן מיר זיין צום פּאַלק,

און איך וועל רוען אין דיין מיט:

און וועסט וויסן אז גאָט פון צבאות האָט מיך געשיקט צו דיר.

י"ג און גאָט וועט אַרבן יהודה פאַר זיין חלק,

אויף דער הייליקער ערד,

און וועט ווידער אויסדערוויילן ירושלים.

י"ד שטיל יעטוועדער ליב פאַר גאָט

וואַרום ער וועקט זיך פון זיין הייליקער ווינונג.

און ער האָט מיר געוויזן יהושע דעם כהן גדול ווי ער שטייט פאַר דעם מלאך פון גאָט, און דער שטן שטייט אויף
 זיין רעכטער זייט, אים צו פאַרקלאַנגן. ² האָט גאָט געזאָגט צום שטן: גאָט שרייט אָן אויף דיר, שטן, יא, גאָט וואָס

האָט אויסדערוויילט ירושלים, שרייט אָן אויף דיר; איז ניט דערדאָזיקער אַ שייט אַרויסגעריסן פון פייער? ³ און יהושע
 איז געווען אַנגעטאָן אין קויטיקע בגדים, און איז געשטאַנען פאַרן מלאך. ⁴ האָט ער זיך אָפּגערויפן און האָט געזאָגט צו די

וואָס זיינען געשטאַנען פאַר אים, אזוי צו זאָגן: טוט אויס פון אים די קויטיקע בגדים. און צו אים האָט ער געזאָגט: זע,
 איך האָב אָפּגעטאָן פון דיר דייע זינד, און וועל דיר אַנטאָן מלבושים. ⁵ האָב איך געזאָגט: זאָל מען אים אַנטאָן אַ ריינע

הויב אויפן קאַפּ. און זיי האָבן אים אַנגעטאָן די ריינע הויב אויפן קאַפּ, און האָבן אים אַנגעקליידט בגדים; און דער
 מלאך פון גאָט איז געשטאַנען דערביי. ⁶ און דער מלאך פון גאָט האָט געוואָרנט יהושע, אזוי צו זאָגן:

יְהוָה בְּיָדוֹשֶׁעַ לֵאמֹר: כִּהְיֵאתָ יְהוָה צְבָאוֹת אִם-בְּדַרְכֵי י
 תִּלְךְ וְאִם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמֹר וְגַם־אֶתְהַלַּךְ תִּדְרֹךְ אֶת־בֵּיתִי
 וְגַם תִּשְׁמֹר אֶת־חֻצְרוֹ וְנִתְּנִי לָךְ מִהַלְלִים בֵּין הַעַמִּים
 הָאֵלֶּה: שְׁמַע־נָא יְהוֹשֻׁעַ וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֶתְּהָ וְרַעְיָךְ ה
 הַיֹּשְׁבִים לְפָנֶיךָ כִּי־אֲנֹשִׁי מוֹפֵת הָמָּה כִּי־הִנֵּנִי מְבִיא אֶת־
 עַבְדֵי צִמְחָ: כִּי וְהִנֵּה הָאָבֶן אֲשֶׁר נִתְּנִי לְפָנֵי יְהוֹשֻׁעַ
 עַל־אָבֶן אַחַת שְׁבַע־הָ עֵינַיִם הִנֵּנִי מִפְתַּח פֶּתַחָה נֶאֱמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת וּמִשְׁתִּי אֶת־עֵינָיִם הָאֲרָרְחִי־הִיא בַּיּוֹם אֶחָד: בַּיּוֹם
 הַהוּא נֶאֱמַר יְהוָה צְבָאוֹת תִּקְרָאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ אֶל־תַּחַת
 גִּבְן וְאֶל־תַּחַת הַאֲנָה י

ד

הַיֹּשֵׁב הַמְּלֶאכֶד הַדְּבָר בִּי וַיִּעֲרַנִּי כִּי־אִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲזֹר מִשְׁנֵתוֹ: א
 וַיֹּאמֶר אֵלַי מַה אַתָּה רֹאֶה וַיֹּאמֶר רֵאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת ב
 זָהָב כְּלָה וְגִלְהָה עַל־רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נִרְתִּיָּה עָלֶיהָ שְׁבַע־
 וְשִׁבְעָה מִצְקוֹת לְנִרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ: וְשֵׁנִים וְיָתִים ג
 עָלֶיהָ אַחַד מִימֵין הַגִּלְהָה וְאַחַד עַל־שְׂמאלָהּ: וְאָנֹכִי וַיֹּאמֶר ד
 אֶל־הַמְּלֶאכֶד הַדְּבָר בִּי לֵאמֹר מַה־אֵלֶּה אֲדֹנָי: וַיֵּן הַמְּלֶאכֶד ה
 הַדְּבָר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יִדְעַתְּ מִהֵדְהִמָּה אֵלֶּה וַיֹּאמֶר
 לֹא אֲדֹנָי: וַיֵּן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְּבַר־יְהוָה אֵלֶּי ו
 וְרַבְּבֵל לֵאמֹר לֹא כְהוֹל וְלֹא בִכַח כִּי אִם־בְּרוּחִי אֲמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת: מִדְּאֶתְּהָ הִרְתִּי־הַגָּדוֹל לְפָנַי וְרַבְּבֵל לְמִישֹׁר ו
 וְהִצִּיא אֶת־הָאָבֶן הָרֹאשָׁה תְּשִׂאוֹת חֵן וְחֵן לָהּ: י
 וְהָיָה דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: יָדִי וְרַבְּבֵל יִסְדּוּ הַבַּיִת הַזֶּה ה
 וְהָיָה תְּבַצְעֶנָּה וְיִרְעֶתָ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם: י
 כִּי מִי בּוֹ לַיּוֹם קָטְנוֹת וְשִׁמְחוּ וּרְאוּ אֶת־הָאָבֶן הַבְּדִיל בְּיַד י
 וְרַבְּבֵל שְׁבַע־הָ אֵלֶּה עֵינֵי יְהוָה הִמָּה מְשׁוּטְטִים בְּכָל־
 הָאָרֶץ: וְאָנֹכִי וַיֹּאמֶר אֵלַי מִהֲדַשְׁנִי הַיּוֹתִים הָאֵלֶּה עַל־ יא

ג, 7-11 זכריה

7 אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאות:
 אויב אין מייע וועגן וועסטו גיין,
 און אויב מיין היטונג וועסטו היטן,
 און דו וועסט אויך משפטן מיין הויז,
 און וועסט אויך היטן מייע הויפן,
 וועל איך דיר געבן אָן אומגאַנג
 צווישן די דאָזיקע וואָס שטייען דאָ.
 8 הער נאָר צו, יהושוע פֿהך־גדול,
 דו און דייע חברים וואָס זיצן פֿאַר דיר—
 וואָרום פֿאַר אַ צייכן מענטשן זיינען זיי—
 וואָרום זע, איך ברענג מיין קנעכט דעם „שפּראַך־א״.
 9 וואָרום אָט איז דער שטיין וואָס איך האָב געלייגט פֿאַר
 יהושוען
 אויף דעם איין שטיין זיינען זיבן אויגן.
 זע, איך קרייך אויס זיין אויסקריצונג,
 זאָגט גאָט פון צבָאות:
 און איך וועל אָפּטאָן די זינד פון דעמדאָזיקן לאַנד
 אין איין טאָג.
 10 אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פון צבָאות,
 וועט איר רופן איינער דעם אַנדערן
 אונטער אַ ווייגשטאָק און אונטער אַ פייגנבוים.

ד און דער מלאך וואָס האָט גערעדט מיט מיר, האָט
 זיך אומגעקערט, און ער האָט מיך אויפגעוועקט,
 אזוי ווי אַ מענטש ווערט אויפגעוועקט פון זיין שלאָף. 2 און
 ער האָט צו מיר געזאָגט: וואָס וועסטו? האָב איך געזאָגט:
 איך האָב געזען, ערשט אַ מנורה, אין גאַנצן פון גאָלד, און
 אויבן ביי איר אַ בעקן, און אירע זיבן לעמפלעך אויף
 איר, מיט זיבן, יאָ זיבן רערן צו די לעמפלעך וואָס ביי
 איר אויבן. 3 און צוויי איילבערטבייער לעבן איר,
 4 און איך האָב זיך אָפּגערויפן און האָב
 געזאָגט צו דעם מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט, אזוי צו זאָגן: וואָס זיינען די דאָזיקע, מיין האָר? 5 האָט געענטפערט
 דער מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט, און האָט געזאָגט צו מיר: ווייסטו ניט וואָס די דאָזיקע זיינען? האָב איך געזאָגט:
 ניין, מיין האָר. 6 האָט ער זיך אָפּגערויפן און האָט געזאָגט צו מיר, אזוי צו זאָגן: דאָס איז דאָס וואָרט פון גאָט צו ורובבלין,
 אזוי צו זאָגן:

און זיינע הענט וועלן עס ענדיקן,
 און וועסט וויסן אז גאָט פון צבָאות
 האָט מיך געשיקט צו אייך.
 10 וואָרום ווער נאָר עס האָט פֿאַראַכט
 דעם טאָג פון קליינע אָנהייבן,
 זיי וועלן זיך פרייען אז זיי וועלן זען
 דאָס בלייגעוויכט אין ורובבבלס האַנט.
 די דאָזיקע זיבן דאָס זיינען די אויגן פון גאָט
 וואָס וואַנדערן איבער דער גאַנצער ערד.

ניט מיט חיל און ניט מיט כּוּח,
 נאָר מיט מיין גייסט, זאָגט גאָט פון צבָאות.
 7 ווער ביסטו, גרויסער באַרג?
 פֿאַר ורובבלין וועסטו ווערן אַ גלייכער פּלאַץ;
 און ער וועט אַרויסברענגען דעם קאָפּשטיין מיט געשרייען:
 חן, חן צו אים!

8 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן:
 9 די הענט פון ורובבלין האָבן געגרויפּטעט דאָס דאָזיקע
 הויז,

11 האָב איך זיך אָפּגערויפן און האָב צו אים געזאָגט: וואָס זיינען די דאָזיקע צוויי איילבערטבייער אויף דער
 אַ צמח.

יב ימין המנוחה ועל שמאלה: ואען שנית ואמר אליו
 מה שתי שכלי היותים אשר ביד שני צנחרות הנהב
 יז המדריקים מעליהם הנהב: ויאמר אלי לאמר הלא
 יח נדעת מה אלה ואמר לא אדני: ויאמר אלה שני בגדי
 הזָהָר העֲמִידים על־אֲדָן כְּלֵה־אֲרָץ:
 ה

א ואשוב ואשא עיני ואראה והנה מגלה עפה: ויאמר
 ב אלי מה אתה ראה ואמר אני ראה מגלה עפה ארבה
 ג עשרים באמה ורחבה עשר באמה: ויאמר אלי זאת
 ד האלה היוצאת על־פני כְּלֵה־אֲרָץ כי כְּלֵה־גֹב מוֹה
 ה כְּמוֹה נִקְה וכל־הנשבע מוֹה כְּמוֹה נִקְה: הוצאתיה נאם
 ו יהוה צבאות ובאה אל־בית הנגב ואל־בית הנשבע בשמי
 ז לשקר ולנה בתוך ביתו וכלתו ואת־עציו ואת־אבניו:
 ח ויצא המלאך הדבר כי ויאמר אלי שא נא עינדך וראה
 ט מה היוצאת הזאת: ואמר מה־היא ויאמר זאת האיפה
 י היוצאת ויאמר זאת עינם בכְּלֵה־אֲרָץ: והנה כפר עפרת
 יא נשאת וזאת אשה אחת יושבת בתוך האיפה: ויאמר
 יב זאת הרשעה וישלך אתה אל־תוך האיפה וישלך את
 יג אבן העופרת אל־פיה: ואשא עיני וארא והנה שמים
 יד נשום וצאות ורוח בכנפיהם וקלנה כנפים ככנפי החסידה
 טו ותשנה את־האיפה בין הארץ ובין השמים: ואמר אלי
 טז המלאך הדבר כי אנה המה מולכות את־האיפה:
 יז ויאמר אלי לבנות־ילה בית בארץ שנער והיכן והינה
 יח שם על־מִכְנְתָהּ:
 יט

א ואשוב ואשא עיני ואראה והנה ארבע מרפבות יצאות
 ב מבין שני ההרים וההרים הרי נחשת: במרפבה הראשנה

ד, יא יתיר יב' ויש רסה הבי סתם פחה
 ה, ט' וחשאה קרי עסיא כן בחינוק יא' הה רסה

רעכטער זייט פון דער מנורה און אויף איר לינקער זייט?
 12 און איך האָב זיך אָפּגערוּפּן אַ צווייט מאל און האָב
 געזאָגט צו אים: וואָס זיינען די צוויי איילבערטצווייגן וואָס
 לעבן די צוויי גילדערנע גיסרערן וואָס ליידיקן אַרויס
 פון זיך דאָס גילדערנע בוימל? 13 האָט ער געזאָגט צו מיר,
 אזוי צו זאָגן: ווייסטו נישט וואָס דיִדאָזיקע זיינען? האָב איך
 געזאָגט: ניין, מײן האַר. 14 האָט ער געזאָגט: דאָס זיינען די
 צוויי געזאַלבעטע וואָס שטייען לעבן דעם האַר פון דער
 גאַנצער ערד.

ה 1 און איך האָב ווידער אויפּגעהויבן מײנע אויגן און
 האָב געזען, ערשט אַ פליעדיקע מגילה. 2 האָט
 ער צו מיר געזאָגט: וואָס זעסטו? האָב איך געזאָגט: איך
 זע אַ פליעדיקע מגילה; איר לענג צוואַנציק איילן, און
 איר ברייט צען איילן. 3 האָט ער צו מיר געזאָגט:
 דאָס איז די קללה וואָס גייט אַרויס
 איבער דעם געזיכט פון דער גאַנצער ערד;
 וואָרום איטלעכער וואָס גנבעט,
 ווערט פון דאָנען אַוועקגעראַמט לויט איר,
 און איטלעכער וואָס שווערט ופאַלשן,
 ווערט פון דאָנען אַוועקגעראַמט לויט איר.
 4 איך האָב זי אַרויסגעלאָזט, זאָגט גאָט פון צבאות,
 און זי וועט קומען אין הויז פון דעם גנב,
 און אין הויז פון דעם וואָס שווערט ביי מײן נאָמען צום
 פאַלשן,
 און זי וועט בלייבן אין זיין הויז,
 און זי וועט עס פאַרלענדן
 מיט זיינע האַלצן און מיט זיינע שטיינער.

6 און דער מלאך וואָס האָט גערעדט מיט מיר, איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט צו מיר געזאָגט: הייב אַקאַרשט אויף
 דינע אויגן, און זע וואָס איז דאָס־דאָזיקע וואָס גייט אַרויס? 6 האָב איך געזאָגט: וואָס איז דאָס? האָט ער געזאָגט: דאָס איז
 די אַיפּה וואָס גייט אַרויס. און ער האָט געזאָגט: דאָס איז זייער אַנבליק אין גאַנצן לאַנד—ערשט אַ רוינד שטיק בליי
 האָט זיך אויפּגעהויבן—און דאָס איז אַ פרוי וואָס ויצט אין דער אַיפּה. 6 און ער האָט געזאָגט: דאָס איז די שלעכטיקייט.
 און ער האָט זי אַרײַנגעוואָרפּן אין דער אַיפּה, און האָט אַרויפּגעוואָרפּן דאָס שטיק בליי אויף איר עפענונג.
 8 און איך האָב אויפּגעהויבן מײנע אויגן און האָב געזען, ערשט צוויי ווייבער גייען אַרויס, און אַ ווינט איז אין זייערע
 פליגלען, און די פליגלען ביי זיי זיינען ווי די פליגלען פון אַ שטאַרך; און זיי האָבן געטראָגן די אַיפּה צווישן ערד און
 הימל. 10 האָב איך געזאָגט צו דעם מלאך וואָס האָט גערעדט מיט מיר: ווהיין טראָגן זיי די אַיפּה? 11 האָט ער געזאָגט
 צו מיר: איר צו בויען אַ הויז אין לאַנד שנער; און אַז עס וועט צוגעברייט ווערן, וועט זי דאַרטן אַנידערגעשטעלט ווערן
 אויף איר אָרט.

י 1 און איך האָב ווידער אויפּגעהויבן מײנע אויגן און האָב געזען, ערשט פיר רייטוועגן גייען אַרויס פון צווישן צוויי
 בערג, און די בערג זיינען קופּערנע בערג. 2 אין ערשטן רייטוואַגן רויטע פּערד, און אין צווייטן רייט
 אין טעקסט: בני־הצָהַר, די זין פון אייל. אַ געוויסע מאָס־כלי.

וואָגן שוואַרצע פּערד, ³ און אין דריטן רייטוואָגן ווייסע פּערד, און אין פּירטן רייטוואָגן געשפּרענקלטע ברוינע פּערד. ⁴ האָב איך זיך אָפּגערוּפּן און האָב געזאָגט צו דעם מלאַך וואָס האָט מיט מיר גערעדט: וואָס זיינען די דאָזיקע, מיין האָר? ⁵ האָט דער מלאַך געענטפּערט און האָט געזאָגט צו מיר: די דאָזיקע גייען אַרויס צו די פּיר ווינטן פון הימל, נאָך דעם ווי זיי האָבן זיך געשטעלט פאַר דעם האָר פון דער גאַנצער ערד. ⁶ דער וואָס אין אים זיינען די שוואַרצע פּערד גייט אַרויס צום לאַנד פון צפון, און די ווייסע זיינען אַרויסגעגאַנגען נאָך זיי, און די געשפּרענקלטע זיינען אַרויסגעגאַנגען צום לאַנד פון דרום. ⁷ אויך די ברוינע זיינען אַרויסגעגאַנגען, און זיי האָבן געוואַלט גיין אומוואַנדערן איבער דער ערד; האָט ער געזאָגט: גייט וואַנדערט אום איבער דער ערד. און זיי האָבן אומגעוואַנדערט איבער דער ערד. ⁸ און ער האָט צוגעשריען צו מיר, און האָט גערעדט צו מיר, אזוי צו זאָגן: זע, די וואָס זיינען אַרויסגעגאַנגען צום לאַנד פון צפון, האָבן באַרוט מיין געמיט אין לאַנד פון צפון.

⁹ און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן: ¹⁰ נעם פון די גלות־לייט, פון חלדין, פון טוביהן, און פון ידעיהן, וואָס זיינען געקומען פון בבל, און זאָלסט גיין אין דעם אייגענעם טאָג, און קומען אין הויז פון יאשיה דעם זון פון צפניהן—¹¹ זאָלסט נעמען זילבער און גאָלד, און מאַכן קרוינען, און אַנטאָן אויפן קאָפּ פון יהושוע דעם זון פון יהוצדקן, דעם כהן־גדול. ¹² און זאָלסט זאָגן צו אים, אזוי צו זאָגן:

אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות,

סוּסִים אַדְמִים וּבְמִרְכָּבָה הַשְּׁנִית סוּסִים שְׁחֹרִים: וּבְמִרְכָּבָה הַשְּׁלִישִׁת סוּסִים לְבָנִים וּבְמִרְכָּבָה הַרְבִּעִית סוּסִים בְּרָדִים אֲמָצִים: וְאֵעֵן וְאָמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדָּבָר ד בִּי מִה־אֵלֶּה אֲדֹנָי: וְעֵן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי אֱלֹהֵי אַרְבַּע הַרְחֹת הַשָּׁמַיִם יוֹצְאוֹת מִהַתְצַב עַל־אֲרֹן כְּל־הָאָרֶץ: אֲשֶׁר־בָּהּ הַסּוּסִים הַשְּׁחֹרִים יֵצְאוּ אֶל־אֲרֶץ צָפוֹן וְהַלְבָנִים יֵצְאוּ אֶל־אַחֲרֵיהֶם וְהַבְּרָדִים יֵצְאוּ אֶל־אֲרֶץ הַתִּימָן: וְהָאֲמָצִים יֵצְאוּ וַיִּכְשְׁוּ לְלַכֵּת לְהַתְּהַלֵּךְ בְּאֲרֶץ י וַיֹּאמֶר לָבוֹ הַתְּהַלְכוּ בְּאֲרֶץ וְתַתְּהַלְכֶנָּה בְּאֲרֶץ: וַיִּזְעַק ח אֹתִי וַיִּדְבַר אֵלַי לֵאמֹר רְאֵה הַיּוֹצְאִים אֶל־אֲרֶץ צָפוֹן הֵנִיחוּ אֶת־רוּחֵי בְּאֲרֶץ צָפוֹן: וְהִיוּ דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ט לְקוֹחַ מֵאֵת הַגּוֹלָה מִחִלְדֵי וּמֵאֵת טוֹבְיָה וּמֵאֵת יַדְעִיָּה וּבִאֵת אֶתֶּה בְּיוֹם הַהוּא וּבִאֵת בֵּית יֹאשִׁיָּה כִּדְצַפְנִיָּה אֲשֶׁר־בָּאוּ מִבָּבֶל: וְלִקְחֹת כֶּסֶף־זָהָב וְעִשִׂית עֲטוּרוֹת יא וְשַׁמֵּת בְּרֹאשׁ יְהוֹשֻׁעַ בְּיַהוּצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל: וְאָמַרְתָּ יב אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הִנֵּה־אִישׁ צִמַח שָׁמַיִם וּמִתְחַתָּיו יֵצְמַח וּבְנָה אֶת־הַיִּיבֹל יְהוָה: וְהוּא יִבְנֶה י ג אֶת־הַיִּיבֹל יְהוָה וְהוּא־יִשְׂאֵהוּ הוֹד וְיִשָּׁב וּמִשָּׁל עַל־כֶּסֶף וְהָיָה יד כַּהֵן עַל־כֶּסֶף וְעֵצַת שְׁלוֹם תְּהִיָּה בֵּין שְׁנֵיהֶם: וְהָעִמֹּלֹת יז תְּהִיָּה לְחֶלֶם וּלְטוֹבִיָּה וְלִידְעִיָּה וּלְחֵן כִּדְצַפְנִיָּה לְזַכְּרוֹן כִּדְבַר יְהוָה: וְרוּחֹקִים יִבְאוּ וּבְנֵי בְהִיבֹל יְהוָה וַיְדַעְתֶּם טו כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם וְהָיָה אִם־שָׁמְעוּ תִשְׁמַעוּן בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

וְהִיוּ בַשָּׁנָה אַרְבַּע לְדְרוֹשׁ הַמַּלְאָךְ הַיְּהוָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־ ז וּכְרָה בְּאַרְבַּעַה לְחֹדֶשׁ הַתְּשׁוּעָה בְּכֶסֶלֹ: וַיִּשְׁלַח בֵּית־ אֵל שְׂרָאָצַר וְרַגְמִם מַלְאָךְ וְאֲנָשָׁיו לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה:

י, ז סביון ויאמרו יב קמץ סק ז, א' כול

¹⁴ אין די קרוינען זאלן זיין חלמען, און טוביהן, און ידעיהן, און חן דעם זון פון צפניהן, פאַר אַ געדעכעניש אין דעם טעמפל פון גאָט. ¹⁵ און ווייטע וועלן קומען, און וועלן בויען אין דעם טעמפל פון גאָט; און איר וועט וויסן אז גאָט פון צבאות האָט מיך געשיקט צו אייך. און עס וועט זיין, אויב הערן וועט איר צוהערן צו דעם קול פון יהוה אייער גאָט.

אזוי צו זאָגן: אָט איז אַ מאָן וואָס ווײַן נאָמען איז „שפּראַץ“א, און וואָס וועט אַרויסשפּראַצן פון ווײַן אַרט, און וועט בויען דעם טעמפל פון גאָט. ¹³ יא, ער וועט בויען דעם טעמפל פון גאָט, און ער וועט טראָגן דעם גלאַנץ, און וועט זיצן און געוועלטיקן אויף ווײַן טראָגן, און אַ כּהן וועט זיין בײַ ווײַן טראָגן; און אַ פּרידלעכע באַראַטונג וועט זיין צווישן זײַ בײַדן.

י און עס איז געווען אין פּירטן יאָר פון מלך דְרָגְוֶשׁ, איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו זכריהן אין פּירטן טאָג פון ניינטן חודש, אין כּסלו, ² ווען בית־אל, שראַצַר, און רַגְמִם־מַלְאָךְ און זיינע מענטשן, האָבן געשיקט צו בעטן פאַר גאָט, אַ צִמַח.

לֹאֲמַר אֶל־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר לְבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶל־הַנְּבִיאִים
 לֹאֲמַר הַאֲבֹבָה בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הַנּוֹר כְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְזֶה
 ד כָּמָה שָׁנִים: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר:
 ה אֲמַר אֶל־בְּלַעַם הָאֲרִץ וְאֶל־הַכֹּהֲנִים לֹאֲמַר כִּי־צַמְתֶּם
 וְסָפַדְתֶּם בְּחַמְיָשִׁי וּבְשִׁבְעֵי וְזֶה שְׁבַעִים שָׁנָה הַצִּום צַמְתֶּנִּי
 ו אָנִי: וְכִי תֹאכְלוּ וְכִי תִשְׂתּוּ הֲלוֹא אִתְּם הָאֲכָלִים וְאִתְּם
 ז הַשִּׁתִּים: הֲלוֹא אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר קָרָא יְהוָה בְּיַד
 ח הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים בְּהִיּוֹת יְרוּשָׁלַם יֹשֶׁבֶת וְשִׁלּוּה וְעַרְיָה
 ט סְבִיבֹתֶיהָ וְהַנּוֹבֵב וְהַשְׂפָלָה יֹשֵׁב: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
 י אֵלַי וְזָכַרְתִּיהָ לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֹאֲמַר מִשְׁפַּט
 יא אֶמֶת שְׁפָטוּ וְחִסְדִּי וְחַמְיָם עָשׂוּ אִישׁ אֶת־אֱהִוִּי: וְאֶלְמַנָּה
 יב וַיְהִי נָר וַעֲנִי אֶל־תַּעֲשִׂקוּ וְרַעַת אִישׁ אֶחָיו אֶל־תִּחַשְׁבוּ
 יג בְּלִבְבְּכֶם: וַיִּמְאַנֵּנוּ לְהַקְשִׁיב וַיְהִינֵנוּ כַּתֵּף סָרְרַת וְאוֹנִיָּה
 יד הַבְּכִירוֹ מִשְׁמוֹעַ: וְלִבֶּם שָׁמוּ שְׁמוֹר מִשְׁמוֹעַ אֶת־הַתּוֹרָה
 וְאֶת־יְהוָה קְרִיבִים אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה צְבָאוֹת בְּרוּחוֹ בְּיַד
 הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים וַיְהִי כַּצֵּף גְּדוֹל מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת:
 טו וַיְהִי כְּאֲשֶׁר־קָרָא וְלֹא שָׁמְעוּ כִּן יִקְרָאוּ וְלֹא אֲשַׁמְעֵם אֲמַר
 טז יְהוָה צְבָאוֹת: וְאֶסְעָרֵם עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּם
 וְהָאֲרֶץ נִשְׁמָה אַחֲרֵיהֶם מִנְּבֵר וּמִשָּׁב וּשְׁיִמוֹ אֲרִץ
 חַמְדָּה לְשִׁמָּה:

ח

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
 א קָנָאתִי לְצִיּוֹן קָנָאתִי גְדוֹלָה וְחַמְדָּה גְדוֹלָה קָנָאתִי לָהּ:
 ב כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁבַתִּי אֶל־צִיּוֹן וְשִׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם
 ג וּנְקָרָא יְרוּשָׁלַם עִיר הָאֱמֶת וְהַר־יְהוָה צְבָאוֹת הָרִ
 ד הַקָּדֹשׁ: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַד יִשְׁבוּ וְקִנְיָם
 וְקִנּוּת בְּרַחֲבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ מִשְׁעַנְתּוֹ בְּיָדוֹ מִרְבַּב יָמִים:

ז, יא' ס"א ויחזנו סקן יג' קסז בויח יד' כ'טנסס

א און צו זאָגן צו די פֿהנים וואָס אין הויז פון גאָט פון צבֿאות,
 און צו די נביאים, אזוי צו זאָגן: זאָל איך וויינען אין דעם
 ב פינפטן חודש אָפגעזונדערטערהייט, אזוי ווי איך האָב
 געטאָן שוין פון כָּמָה יאָרן? אַ איז דאָס וואָרט פון גאָט פון
 ג צבֿאות געווען צו מיר, אזוי צו זאָגן: זאָג צו דעם גאַנצן
 ד פּאָלק פון לאַנד, און צו די פֿהנים, אזוי צו זאָגן: אַז איר
 ה האָט געפּאַסט און געקלאָגט אין פינפטן און אין זיבעטן
 ו חודש שוין זיבעציק יאָר, האָט איר פּאַסטן דען מיר
 ז געפּאַסט? און אַז איר עסט, און אַז איר טרינקט, זייט
 ח איר ניט די וואָס עסט, און איר די וואָס טרינקט? דאָס
 ט זיינען דאָך די ווערטער וואָס האָט גערופן דורך די
 י פּריערדיקע נביאים, ווען ירושָׁלַם איז געווען באַזעצט
 יא און בשלווה, מיט אירע שטעט רונד אַרום איר, און דער
 יב דרום און די גידערונג זיינען געווען באַזעצט.
 יג און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו זכַרְתִּיהָ, אזוי
 ד צו זאָגן:

אזוי האָט געהאַט געזאָגט גאָט פון צבֿאות,
 אזוי צו זאָגן:

משפט אַן אמתן משפט,
 און טוט חסד און דערבאַרימונג איינער מיטן אנדערן,
 און אַן אַלמנה און אַ יתום, אַ פּרעמדן און אַן אַרימאָן,
 זאָלט איר ניט דריקן,
 און איינער דעם אנדערנס רעה
 זאָלט איר ניט טראַכטן אין אַיער האַרצן.
 אַבער זיי האָבן ניט געוואָלט האַרכן,
 און זיי האָבן געקערט אַ ווידערשפעניקן רוקן,
 און זייערע אויערן האָבן זיי פאַרשטאַפּט ניט צו הערן.
 און זייער האַרץ האָבן זיי געמאַכט אזוי ווי
 דימענטשטיין,

ניט צו הערן די תּוֹרָה און די ווערטער
 וואָס גאָט פון צבֿאות האָט געשיקט מיט זיין גייסט
 דורך די פּריערדיקע נביאים;
 דרום איז געוואָרן אַ גרויסער צאָרן פון גאָט פון
 צבֿאות.
 און עס איז געווען:
 אזוי ווי ער האָט גערופן, און זיי האָבן ניט
 צוגעהערט,
 אזוי וועלן זיי רופּן, און איך וועל ניט צוהערן,
 האָט געזאָגט גאָט פון צבֿאות.
 און איך וועל זיי צעשטורעמען איבער אַלע פעלקער
 וואָס זיי האָבן זיי ניט געקענט.
 אזוי איז דאָס לאַנד וויסט געוואָרן נאָך זיי,
 אַן אַ גייער און אַן אַ קומער;
 און זיי האָבן געמאַכט דאָס גלוסטיקע לאַנד אַ
 וויסטעניש.

א און דאָס וואָרט פון גאָט פון צבֿאות איז געווען אזוי
 ד צו זאָגן:
 אַ אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבֿאות:
 ב מיך פאַרדריסט וועגן ציּוֹן אַ גרויס פאַרדראָס,
 און מיט גרויס גרימצאָרן פאַרדריסט מיך וועגן איר.
 ג אזוי האָט גאָט געזאָגט:
 ד איך קער זיך אום קיין ציּוֹן,
 און איך וועל רוען אין ירושָׁלַם,
 און ירושָׁלַם וועט גערופּן ווערן די שטאָט פון אמת,
 און דער באַרג פון גאָט פון צבֿאות, דער הייליקער באַרג.
 אַ אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבֿאות:
 ב עס וועלן נאָך זיצן זקנים און זקנות אין די גאַסן פון
 ג ירושָׁלַם,
 ד איטלעכער מיט זיין שטעקן אין זיין האַנט, פון גרויס
 ה עלטער.

וְרַחֲבוֹת הָעִיר יִמְלְאוּ יְלָדִים וְלִדְרוֹת מִשְׁתַּקִּים בְּרַחֲבֹתֶיהָ: ה
 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כִּי יִפְלֵא בְעֵינַי שְׂאֵרֵיהֶן ו
 הָעַם הַזֶּה בַּיָּמִים הָהֵם נִסְבְּעֵנִי יִפְלֵא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת:
 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הֲנִנִּי מוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ ז
 מוֹרָח וּמֵאֶרֶץ מִכּוֹא הַשָּׁמֶשׁ: וְהִבֵּאתִי אֹתָם וְשָׁכְנוּ בְּתוֹךְ ח
 יְרוּשָׁלַם וְהוֹדִלְנִי לְעַם וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים בְּאֵמֶת
 וּבְצַדִּיקָהּ: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת תְּחַנְּקֶנָּה יְדֵיכֶם ט
 הַשָּׁמַיִם בַּיָּמִים הָאֵלֶּה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּי הַנְּבִיאִים
 אֲשֶׁר בָּיָוִם יִסַּר בֵּית־יְהוָה צְבָאוֹת הַהִיכָל לְהִבְנוֹת: כִּי י
 לִפְנֵי הַיָּמִים הָהֵם שִׁבַּר הָאָדָם לֹא נְהוּהוּ וְשִׁבַּר הַבְּהֵמָה
 אֵינָנָה וְלִיִּצְאָ וּלְבָא אֵין־שְׁלוֹם מִן־הַצָּר וְאֲשַׁלַּח אֶת־כָּל־
 הָאָדָם אִישׁ בְּרַעְיוֹ: וְעַתָּה לֹא כַּיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים אֲנִי י
 לְשֹׂאֲרֵית הָעַם הַזֶּה נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: כִּי־נָרַע הַשְּׁלוֹם יב
 הַנֶּפֶן תַּתֵּן פְּרוּיָהּ וְהָאֶרֶץ תַּתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְהַשָּׁמַיִם וְתִתְּנוּ
 טַלֵּם וְהַנְּחַלְתִּי אֶת־שְׂאֵרֵית הָעַם הַזֶּה אֶת־כָּל־אֶלְהָהּ:
 וְהוּהוּ כַּאֲשֶׁר הָיִיתֶם קָלִלָה בְּיָמֵי בֵּית יְהוּדָה וּבֵית יג
 יִשְׂרָאֵל בֶּן אִישׁ יִשְׁעֵי אֶתְכֶם וְהָיִיתֶם בְּרִכָּה אֶל־תִּירְאוּ
 תְּחַנְּקֶנָּה יְדֵיכֶם: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כַּאֲשֶׁר יד
 וּמִמֶּנִּי לְהִרְעֵ לָכֶם בְּהַקְצִיף אֶבְתִּיכֶם אֲתִי אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת וְלֹא נִחַמְתִּי: בֶּן שִׁבְתִּי וּמִמֶּנִּי בַּיָּמִים הָאֵלֶּה טו
 לְהוֹטִיב אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֶל תִּירְאוּ: אֵלֶּה טז
 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ דְבַרוּ אִמֵּת אִישׁ אֶת־דַּרְעוֹ אֵמֶת
 וּמִשְׁפַּט שְׁלוֹם שִׁפְטוּ בְּשִׁעְרֵיכֶם: וְאִישׁ אֶת־דַּרְעַת רֵעֵהוּ יז
 אֶל־תַּחֲשְׁבוּ בְּלִבְכֶם וּשְׁבַעַת שִׁקָּר אֶל־תַּחֲאָהֲבוּ כִּי אֲתִי
 כָּל־אֵלֶּה אֲשֶׁר שָׁנֵאתִי נֹאמֵי־יְהוָה: וְהָיָה דְבַר־יְהוָה ח
 צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת צוּם הַרְבִּיעִי ט
 וְצוּם הַחֲמִישִׁי וְצוּם הַשְּׁבִיעִי וְצוּם הַעֲשִׂירִי יְהוּהוּ לְבֵית־
 יְהוּדָה לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה וּלְמַעֲרִים טוֹבִים וְהָאֵמֶת וְהַשְּׁלוֹם

און די גאסן פון דער שטאט
 וועלן זיין פול מיט יינגלעך און מיידלעך
 וואס שפילן זיך אין אירע גאסן.
 אזוי האט געזאגט גאט פון צבאות:
 אויב דאט וועט זיין ווונדערלעך אין די אויגן
 פון דעם איבערבלייב פון דעמדאזיקן פאלק אין יענע
 טעג,
 זאל עס אויך אין מיינע אויגן זיין ווונדערלעך?
 זאגט גאט פון צבאות.
 אזוי האט געזאגט גאט פון צבאות:
 זע, איך העלף מיין פאלק, פון דעם לאנד פון
 זונאוויפגאנג.
 און פון דעם לאנד פון זונאוונטערגאנג.
 און איך וועל זיי ברענגען,
 און זיי וועלן ווינען אין ירושלים,
 און זיי וועלן מיר זיין צום פאלק,
 און איך וועל זיי זיין צום גאט,
 מיט אמת און מיט גערעכטיקייט.
 אזוי האט געזאגט גאט פון צבאות: זאלן געשטארקט
 זיין אייערע הענט, איר וואס הערט און דידאזיקע
 טעג דידאזיקע ווערטער פון דעם מויל פון די נביאים
 וואס זיינען געווען אין דעם טאג וואס דאס הויז פון גאט
 פון צבאות, דער טעמפל, איז געגורונטפעסט געווארן
 געבויט צו ווערן. ווארום פאר יענע טעג איז קיין לויין
 פארן מענטשן ניט געווען, און קיין לויין פאר דער בהמה
 איז ניט געווען, און פאר דעם ארויסגייער און פאר דעם
 אריינגייער איז ניט געווען קיין זיכערקייט פון דעם פיינט,
 און איך פלעג אנשיקן אלע מענטשן איינעם אויפן אנדערן.
 אבער אזונד וועל איך ניט זיין צו דעם איבערבלייב
 פון דעמדאזיקן פאלק אזוי ווי אין די פריערדיקע טעג,
 זאגט גאט פון צבאות.
 ווארום דער זאמען פון שלום וועט זיין,
 אז דער וויינשטאק וועט געבן זיין פרוכט,
 און די ערד וועט געבן איר געוועקס,
 און די הימלען וועלן געבן זייער טוי;

און איך וועל דעם איבערבלייב פון דעמדאזיקן פאלק,
 מאכן ארבן אלדאסדאזיקע.
 און עס וועט זיין,
 אזוי ווי איר זייט געווען א קללה צווישן די פעלקער,
 איר הויז פון יהודה און הויז פון ישראל,
 אזוי וועל איך אייך העלפן,
 און איר וועט ווערן א ברכה;
 איר זאלט ניט מורא האבן;
 זאלן געשטארקט זיין אייערע הענט.
 ווארום אזוי האט געזאגט גאט פון צבאות:
 אזוי ווי איך האב באדאכט אייך שלעכטס צו טאן,
 ווען אייערע עלטערן האבן מיך דערצערנט,
 זאגט גאט פון צבאות,

און איך האב ניט חרטה געהאט,
 אזוי האב איך ווידער באדאכט אין דידאזיקע טעג
 צו באגיטיקן ירושלים און דאס הויז פון יהודה;
 איר זאלט ניט מורא האבן.
 דאס זיינען די זאכן וואס איר זאלט טאן:
 רעדט אמת איינער מיטן אנדערן,
 אמת און א פרידלעכן משפט
 טוט משפטן אין אייערע טויערן.
 און איינער דעם אנדערנס רעהא
 זאלט איר ניט טראכטן אין אייער הארצן,
 און קיין פאלשע שבועה זאלט איר ניט ליב האבן,
 ווארום דאס אלץ איז וואס איך האב פיינט,
 זאגט גאט.

10 און דאס ווארט פון גאט פון צבאות איז געווען צו מיר, אזוי צו זאגן: 10 אזוי האט געזאגט גאט פון צבאות: דער
 תענית פון פירטן חודש, און דער תענית פון פינפטן, און דער תענית פון זיבעטן, און דער תענית פון צענטן, וועט זיין דעם
 הויז פון יהודה פאר א פרייד און פאר א שמחה, און פאר יום־טובים; נאר האט ליב אמת און שלום.

11 ווארטספיל: רעת-רעהו.

כ אהבו: כה אמר יהוה צבאות עד אשר יבאו עמים
 כא וישבו ערים רבות: והלכו יושבי אחת אל אחת לאמר
 נלכה הלוך לחלות את־פני יהוה ולבקש את־יהוה צבאות
 כב אלכה נסאני: וכאו עמים רבים וגוים עצומים לבקש
 את־יהוה צבאות בירושלם ולחלות את־פני יהוה:
 כג כה אמר יהוה צבאות בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה
 אנשים מכל לשנות הגוים והחזיקו בכנף איש יהודי
 לאמר נלכה עמכם כי שמענו אלהים עמכם:

ט

א משא דברי־יהוה בארץ הדרך ודמשק מנחתו כי ליהוה
 ב עין אדם וכל שבטי ישראל: ונסחמת הנגבל־בה צר
 ג וצידון כי חכמה מאד: ותכן צר מצור לה ותצבר־כסף
 ד בעפר והרוץ כמיט חוצות: הנה אדני יורשנה והכה
 ה בים הילה והיא באש תאכל: תרא אשקלון ותירא ועזה
 וותחיל מאד ועקרון כיהביש מבטחה ואכר מלך מעזה
 ו ואשקלון לא תשב: וישב ממזר באשדוד והכרתי גאון
 ז פלשתים: והסרתי דמיו מפיו ושקציו מבין שניו ונשאר
 ח נסידוא לאלהינו והנה באלף ביהודה ועקרון כיבוסי:
 ט והניתי לביתי מצדה מעבר ומשב ולא יעבר עליהם עוד
 י נגש כי עתה ראיתי בעיני: גילי מאד בת־ציון
 יא הריעי בתי־ירושלם הנה מלכך יבוא לך צדיק ונושע
 יב הוא עני ורכב על־חמור ועל־עיר בדתנות: והכרתר
 יג רכב מאפרים וסוס מירושלם ונכרתה קשת מלחמה
 יד ודבר שלום לגוים ומשלו מים עד־ים ומנהר עד־אפסר
 יה ארץ: נסאת א בקם בריחך שלחתי אסירך מבור אן
 יז מים בו: שובו לבצרון אסירי התקנה נסידוים מנר
 יח משנה אשיב לך: כידרכתי לי יהודה קשת מלאתי

ט, ה' מלח ה' המ' מסל ח' ה' נבקים א ט' מלח

זע, דיין מלך וועט קומען צו דיר,
 א גערעכטער און א זיגער איז ער;
 אן עָנו, און רייט אויף אן אייזל,
 אויף א יונג זון פון אן אייזעלין.
 10 און איך וועל פֿארשניידן א רייטוואָגן פון אפרים,
 און א פֿערד פון ירושלים,
 און פֿארשניטן וועט ווערן דער בויגן פון מלחמה;
 און ער וועט רעדן שלום צו די פעלקער,
 און זיין געזעלטיקונג וועט זיין פון ים ביז ים,
 און פון טייך ביז די עקן פון דער ערד.
 11 יא דו—פֿאר דעם בלוט פון דיין בונד,
 לאַז איך אַרויס דינע געפֿאָנגענע
 פון דער גרוב אָן וואָסער דרינען.
 12 קערט אײך אום צו באַפֿעסטיקייט,
 איר געפֿאָנגענע פון האַפֿענונג;
 נאָך היינט זאָג איך אָן:
 טאָפֿל וועל איך דיר אומקערן.
 13 וואָרום איך שפּאַן מיר אָן יהודה,

20 אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:
 עס וועט נאָך געשען,
 אז קומען וועלן פעלקער
 און באַוווינער פון פיל שטעט;
 21 און די באַוווינער פון איין שטאָט
 וועלן גיין צו דער אנדערער, אזוי צו זאָגן:
 גיין לאַמיר גיין צו בעטן פֿאַר גאָט,
 און צו זוכן דעם גאָט פון צבאות;
 איך וויל אויך גיין.
 22 און קומען וועלן פיל אומות און מאַכטיקע פעלקער
 צו זוכן גאָט פון צבאות אין ירושלים,
 און צו בעטן פֿאַר גאָט.

23 אזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבאות:
 אין יענע טעג וועט געשען,
 אז אָננעמען וועלן צען מענטשן
 פון אלערליי לשונות פון די פעלקער—
 אָננעמען דעם ברעג קלייד פון א יידן,
 אזוי צו זאָגן:
 לאַמיר גיין מיט אײך,
 וואָרום מיר האָבן געהערט אז גאָט איז מיט אײך.

ט

1 די נבואה פון גאָטס וואָרט:
 אין לאַנד הדרך און דמשק
 וועט זיין זיין לאַגערונג—
 וואָרום צו גאָט איז דאָס אויג פון מענטשן,
 ווי פון אלע שבטים פון ישראל—
 2 און אויך אין חמת וואָס גרענעצט זיך דערמיט,
 און אין צור און צידון ווי זייער קלוג זי איז.
 3 און צור האָט זיך אַ פֿעסטונג געבויט אַ,
 און אָנגעקליבן זילבער ווי שטויב,
 און גינגאַלד ווי קויט פון די גאָסן.
 4 זע, גאָט וועט זי פֿאַראַרימען,
 און ער וועט שליידערן אין ים איר מאַכט,
 און זי וועט אין פייער פֿאַרצערט ווערן.
 5 אַשקלון וועט זען און וועט מורא האָבן,
 און עזה—און זי וועט ציטערן זייער,
 און עקרון—ווייל צו שאַנד געוואָרן איז איר אויסקוק;
 און אונטערגיין וועט אַ מלך פון עזה,
 און אַשקלון וועט זיין גיט באַוווינט.
 6 און אַ ממור־פֿאַלק וועט זיצן אין אַשדוד,
 און איך וועל פֿאַרשניידן דעם שטאַלץ פון די פֿלשתים.
 7 און איך וועל אָפֿטאָן זיין בלוט פון זיין מויל,
 און זיינע אומווערדיקייטן פון צווישן זיינע ציין,
 און ער אויך וועט בלייבן ביי אונדזער גאָט;
 און ער וועט זיין ווי אַ פירשט אין יהודה,
 און עקרון וועט זיין ווי דער יבוסי.
 8 און איך וועל לאַגערן אַרום מיין הויז אַקעגן חיל,
 אַקעגן גייער און אַקעגן קומער,
 און מער וועט גיט דורכגיין דורך זיי קיין דריקער;
 וואָרום אַצונד האָב איך געזען מיט מיינע אויגן.

9 פריי זיך זייער, טאָכטער ציון,
 שאַל, טאָכטער ירושלים,

א וואָרטשפּיל: צר מצור. ב פּרת.

אפרים ועזרתני כנגד ציון על־בנגד גגן ושמתיך פתח
 נבור: יהוה עליהם יראה ויצא ככרך חצו ואדני יהוה י
 בשופר ותקע ותקד בסערות תימן: יהוה צבאות יגן ^{טו}
 עליהם ואכלו וקבשו אבני־קלע ושתו והמו כמדינת ^{טז}
 ומלאו כמזרק פנוית מובח: והושעים יהוה אלהיהם ^{טז}
 ביום ההוא כצאן עמו כי אבני־גור מתנוססות על־
 אדמתו: כי מהיטובו ומהיפיו דגן בחורים ותירוש ^{יז}
 יטוב בתלות:

שאלו מיהוה מטר בעת מלקוש יהוה עשה חזיונם ^א
 ומטר־נשם יתן להם לאיש עשב בשדה: כי התרפים ^ב
 דברראון והקוסמים חוו שקר וחלמות השוא ידברו
 הכל ינחמון על־כן נסנו כמד־צאן יענו כיראין רעה:
 על־הרעים חרה אפי ועל־העתודים אפקוד כירפקר יהוה ^ג
 צבאות את־עדרו את־בית יהוה ושם אותם כסוס הודו
 במלחמה: ממנו פנה ממנו יחד ממנו קשת מלחמה ^ד
 ממנו יצא כל־נוגש וחרו: והיו כנבירים בוסים בטיט ^ה
 הוצות במלחמה ונלחמו כי יהוה עמם והבישו רבכי
 סוסים: וגברתי ואת־בית יהוה ואת־בית יוסף אושיעו
 והושבותים כי רחמתיים והיו כאשר לא־ונתתיים כי
 אני יהוה אלהיהם ואננם: והיו כגבור אפרים ושמח ^ו
 לבם כמדינת ובניהם יראו ושמחו יגל לבם ביהוה:
 אשרקה להם ואקבעם כי פדיתים ורבו כמו רבוי: ^ז
 ואורעם בעמים ובמרחקים ופרונו והיו את־בניהם ^ח
 ושבוי: והשבותים מארץ מצרים ומאשור אקבעם ואל ^ט
 ארץ גלעד ולבנון אביאם ולא ימצא להם: ועבר בום ^י
 צרה והכה בים גלים והבישו כל מצולות יאר והורד

ט, יז קמץ סק טו' בס"א המו

חי א בויוג צי איך אן אפרים,
 און איך וועל דער וועקן דינע קינדער, ציון,
 אויף דינע קינדער, יון,
 און איך וועל דך מאכן ווי די שווערד פון א גיבור.
¹⁴ און גאט וועט זיך באווייזן איבער זיי,
 און ארויסגיין ווי א בליץ וועט זיין פיל;
 און גאט דער האר וועט בלאזן אין שופר,
 און וועט קומען מיט שטורעמס פון דרום.
¹⁵ גאט פון צבאות וועט זיי באשירעמען,
 און זיי וועלן פארצערן, און צעטרעטן די שליידער־
 שטיינער,

און זיי וועלן טרינקען און טומלען ווי פון וויין,
 און זיי וועלן פול זיין ווי די בעקנס,
 ווי די ווינקלען פון מובח.
¹⁶ און יהוה זייער גאט וועט זיי העלפן אין יענעם טאג,
 ווי שאף-זיין פאלק;
 ווארום ווי קרוינשטיינער גלאנציקע
 וועלן זיי זיין אויף זיין ערד.
¹⁷ פארוואר, וואס פאר א ווילקייט וועט זיין זייערס!
 און וואס פאר א שיינקייט וועט זיין זייערס!
 ווי קארן די בחורים,
 ווי וויין וואס טוט יירן די יונגפרויען.

י בעט ביי גאט רעגן אין דער צייט פון שפעטערען,
 ביי גאט וואס מאכט בליצן;
 און ער וועט זיי געבן א גוסרעען,
 איטלעכן-גראז אויפן פעלד.
² ווארום די תרפים האבן גערעדט נישטיקייט,
 און די ווארזאגער האבן געזען ליגן,
 און די חלומות רעדן פאלש,
 נישטיק טוען זיי טרייסטן.
 דרום האבן זיי אומגעוואנדערט אזוי ווי שאף,
 זיי פלאגן זיך, ווייל קיין פאסטוך איז ניטאָ.

³ אויף די פאסטוכער גרימט מײן צאָרן,
 און מיט די בעק וועל איך זיך אַפּרעכענען;

ווארום איך בין יהוה זייער גאט, און וועל זיי ענטפערן.
⁷ און אפרים וועט זיין ווי א גיבור,
 און זייער הארץ וועט זיין פריילעך ווי פון וויין;
 און זייערע זין וועלן זען און זיך פרייען,
 זייער הארץ וועט זיין לוסטיק מיט גאט.
⁸ איך וועל שמוצערן צו זיי, און וועל זיי איינזאמלען,
 ווארום איך טו זיי אויסלייזן;
 און זיי וועלן זיך מערן ווי זיי האבן זיך געמערט.
⁹ יא, איך וועל זיי צעזייען צווישן די פעלקער,
 אָבער אין די ווייטענישן וועלן זיי מיך דערמאָנען,
 און זיי וועלן דערלעבן מיט זייערע קינדער,
 און וועלן זיך אומקערן.
¹⁰ און איך וועל זיי אומקערן פון לאַנד מצרים,
 און פון אשור וועל איך זיי איינזאמלען;
 און קיין לאַנד גלעד און לבנון וועל איך זיי ברענגען,
 און עס וועט זיי ניט קלעקן.
¹¹ און אן אַננסט וועט אריבערגיין איבערן ים,
 און ער וועט שלאָגן וועלן אויפן ים,
 און אויסגעטריקנט וועלן ווערן אלע טיפענישן פון נילוס,

ווארום גאט פון צבאות האט געדאכט אן זיין סטאדע,
 דעם הויז פון יהודה,
 און מאכט זיי ווי זיין פראכטפערד אין מלחמה.
⁴ פון אים דער ווינקלשטיין,
 פון אים דאס פלעקל,
 פון אים דער בויוג פון מלחמה,
 פון אים וועט ארויסגיין יעטועדער געוועלטיקער
 באגליך.
⁵ און זיי וועלן זיין ווי גיבורים
 וואס טרעטן דעם קוויט פון די גאסן אין מלחמה,
 און זיי וועלן בייקומען, ווארום גאט וועט זיין מיט
 זיי,
 און די רייטער אויף פערד וועלן פארשעמט ווערן.
⁶ און איך וועל שטארקן דאס הויז פון יהודה,
 און דאס הויז פון יוסף וועל איך העלפן,
 און איך וועל זיי אומקערן, ווארום איך טו זיי
 דערבארימען;
 און זיי וועלן זיין ווי איך וואלט זיי קיינמאל ניט
 פארלאזט,

יב נֹאזְן אֲשׁוּר וְשָׁכַט מִצְרַיִם יְסוּד; וְגִבְרֹתֵימָם בְּיְהוָה וּבְשֵׁמֶן יִתְהַלְכוּ נְאֻם יְהוָה:

יא

א פֶּתַח לְבָנוֹן הִלְתִּיךָ וְתֹאכַל אִישׁ בְּאֶרְצְךָ: הֵילַל בְּרוּשׁ
 ב כִּי־נִפְלְ אָרוֹ אֲשֶׁר אֲדָרִים שְׁהַדוֹ הֵילִילוּ אֲלוֹנֵי בֶשֶׂן כִּי
 ג יָרַד יַעַר הַבְּצֹר: קוֹל יִלְלַת הָרְעִים כִּי שְׁהִיָּה אֲדָרְתָם
 ד קוֹל שְׁאֵנֹת כַּפְרִיִּים כִּי שְׁהַד נֹאזְן הַרְהוֹן: כֹּה אָמַר
 ה יְהוָה אֱלֹהֵי רֵעִה אֶת־צֹאן הַהַרְהוֹן: אֲשֶׁר קִנְיֹנָן הַרְהוֹן
 ו וְלֹא יֵאָשְׁמוּ וּמִכְרֵיהֶן יֹאמְרוּ בְּרוּךְ יְהוָה וְאֲעֹשֶׂר וְרַעֲיָהֶם
 ז לֹא יִחְמָל עֲלֵיהֶן: כִּי לֹא אֲחַמֹּל עוֹד עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
 ח נְאֻם־יְהוָה וְהָיָה אֲנֹכִי מִמְּצִיא אֶת־הָאָדָם אִישׁ בְּיַד־רַעֲוֹ
 ט וּבְיַד מַלְכוֹ וּבְתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ וְלֹא אֲצִיל מִיָּדָם: וְאָרְעָה
 י אֶת־צֹאן הַהַרְהוֹן לְכֹן עֲנִי הַצֹּאן וְאֶקְחֵלִי שְׁנֵי מִקְלוֹת
 יא לְאֶחָד קָרָאתִי נְעֻם וְלְאֶחָד קָרָאתִי חֲבָלִים וְאָרְעָה אֶת־
 יב הַצֹּאן: וְאֶבְחַד אֶת־שְׁלֹשֶׁת הָרָעִים בִּיְרֵחַ אֶחָד וְהִקְצַר
 יג נַפְשֵׁי בָהֶם וְנִסְנַפְשָׁם בְּחִלָּה כִּי: וְאָמַר לֹא אֲרַעָה
 יד אֶתְכֶם הַמֵּתָה תְמוֹת וְהַנִּכְחַדְתָּ תִכְחַד וְהַנְשֹׂאוֹת תֹּאכְלֶנָּה
 טו אִשָּׁה אֶת־בִּשְׂרָרָהּ רְעוּתָהּ: וְאֶקַּח אֶת־מִקְלִי אֶת־נְעֻם וְאֶגְדַּע
 טז אֹתוֹ לְהַפִּיר אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בְּרַתִּי אֶת־כָּל־הַעֲמֻמִּים:
 יז וְתִפַּר בְּיוֹם הַהוּא וְיָדְעוּ כֹן עֲנִי הַצֹּאן הַשְּׂמֵרִים אֹתִי כִּי
 יח דְּבַר־יְהוָה הוּא: וְאָמַר אֲלֵיהֶם אִם־טוֹב בְּעֵינֵיכֶם הָבֹ
 יט שְׂכָרִי וְאִם־לֹא חֲדָלוּ וְיִשְׁקְלוּ אֶת־שְׂכָרִי שְׁלֹשִׁים כֶּסֶף:
 כ וְיֹאמְרוּ יְהוָה אֱלֹהֵי הַשְּׂלִיכֶהוּ אֶל־הַיּוֹצֵר אֲדָר הַיְקָר אֲשֶׁר
 כא יִקְרָתִי מַעֲלֵיהֶם וְאֶקְחָה שְׁלֹשִׁים כֶּסֶף וְאֲשַׁלֵּךְ אֹתוֹ
 כב בַּיַּת יְהוָה אֶל־הַיּוֹצֵר: וְאֶגְדַּע אֶת־מִקְלִי הַשְּׁנִי אֶת
 כג הַחֲבָלִים לְהַפִּיר אֶת־הַיְחָוָה בֵּין יְהוּדָה וּבֵין יִשְׂרָאֵל:
 כד וְיֹאמְרוּ יְהוָה אֱלֹהֵי עוֹד קְדוֹלְךָ כָּל־יְרֵעָה אֹהֲלֵי: כִּי הַגּוֹדֵד

און גענידערט וועט ווערן דער שטאלץ פון אשור,
 און דער צעפטער פון מצרים וועט אפגעטאן ווערן.
 12 און איך וועל זיי שטארקן מיט גאט,
 און אין זיין נאמען וועלן זיי גיין,
 זאגט גאט.

יא

1 עפן, לבנון, דינע טירן,
 און זאל א פייער פארצערן דינע צעדערן;
 2 יאמער, ציפרעס, ווארום דער צעדער איז געפאלן,
 חייל די מאכטיקע זינען פארוויסט געווארן;
 יאמערט, אייכנביימער פון בשן,
 ווארום דער פעסטער וואלד איז גענידערט.
 3 הארץ! א יללה פון די פאסטוכער,
 ווארום פארוויסט געווארן איז זייער פראכט.
 הארץ! א געבריל פון יונגלייבן,
 ווארום פארוויסט געווארן איז דאס געוועלד פון ירדן.
 4 אזוי האט געזאגט יהוה מיין גאט:
 פיטער די שאף פון טייטונג,
 5 וואס זייערע קויפער טייטן זיי, און ווערן ניט שולדיק,
 און זייערע פארקויפער זאגן:
 געלויבט איז גאט, ווארום איך ווער רייך;
 און זייערע פאסטוכער דערבארימען זיך ניט אויף זיי.
 6 ווארום איך וועל זיך ניט מער דערבארימען
 אויף די באזוינער פון לאנד, זאגט גאט,
 און זע, איך ענטפער איבער דעם מענטשן,
 איטלעכן אין דער האנט פון זיין חבר,
 און אין דער האנט פון זיין מלך,
 און זיי וועלן צעשטויסן דאס לאנד,
 און איך וועל ניט מציל זיין פון זייער האנט.

7 און איך האב געפיטערט די שאף פון טייטונג, פאר-

וואר, די ארימסטע פון די שאף, און איך האב מיר גענומען
 צוויי שטעקנס, איינעם האב איך גערופן „לייטזעליקייט“, און איינעם האב איך גערופן „פארבינדונג“, און איך האב
 געפיטערט די שאף. 8 און איך האב פארטיליקט די דריי פאסטוכער אין איין חודש. און מיין זעל איז געווארן אומ-
 געדולדיק מיט זיי, און אויך זייער זעל האט זיך געעקלט מיט מיר. 9 און איך האב געזאגט:

איך וועל אייך ניט פיטערן;
 די וואס שטארבט, זאל שטארבן,
 און די וואס ווערט פארטיליקט, זאל פארטיליקט ווערן,
 און די איבעריקע זאלן עסן איינע דער אנדערנס פלייש.

10 און איך האב גענומען מיין שטעקן „לייטזעליקייט“, און האב אים צעהאקט, כדי צו פארשטערן מיין בונד וואס איך
 האב געשלאסן מיט אלע פעלקער. 11 און ער איז פארשטערט געווארן אין יענעם טאג, און די ארימסטע פון שאף וואס
 האבן זיך געהאלטן אן מיר, האבן געוויסט זיכער אז דאס איז דאס ווארט פון גאט. 12 און איך האב צו זיי געזאגט: אויב
 עס איז גוט אין אייערע אויגן, גיט מיר מיין לוי, און אויב ניט, פארמיידט אייך. האבן זיי אפגעוויגן מיין לוי דרייסיק
 זילבערשטיק. 13 האט גאט געזאגט צו מיר: ווארף אים אריין אין דער שאצקאמער, דעם שיינעם ווערט וואס איך בין
 ווערט ביי זיי. און איך האב גענומען די דרייסיק זילבערשטיק, און האב עס אריינגעווארפן אין הויז פון גאט, אין דער
 שאצקאמער. 14 און איך האב צעהאקט מיין צווייטן שטעקן, „פארבינדונג“, כדי צו פארשטערן די ברידערשאפט צווישן
 יהודה און צווישן ישראל. 15 און גאט האט צו מיר געזאגט:

נעם דיר נאך די כלים פון א נארישן פאסטוך.
 16 ווארום זע, איך שטעל אויף א פאסטוך אין לאנד,

” נעם. חבלים.”

והאם אים די פארטיליקטע וועט ער זיך ניט קימערן;
 די יונגע וועט ער ניט אויפבוךן,
 און די צעבראכענע וועט ער ניט היילן,
 די געוונטע וועט ער ניט שפייזן,
 און דאס פלייש פון דער פעטער וועט ער אויפעסן,
 און זייערע קלויזען וועט ער צעקנאקן.

¹⁷ ווי צו דעם נישטיקן פאסטוך,
 וואָס פאַרלאָזט די שאַף!
 אַ שווערד אויף זיין אַרעם,
 און אויף זיין רעכטן אויג!
 זיין אַרעם זאָל דאַרן אַיינגעדאַרט ווערן,
 און זיין רעכט אויג זאָל טונקל פאַרטונקלט ווערן!

יב

¹ די נבואה פון גאָטס וואָרט אויף ישראל:
 אזוי זאָגט גאָט, וואָס האָט אויסגעשפּרייט די הימלען,
 און געגרויטפּעסט די ערד,
 און געפורעמט דעם גייסט פון מענטשן אין אים.
² זע, איך מאַך ירושלים פאַר אַ בעכער פון פאַר-
 טומלעניש
 פאַר אַלע אומות רונד אַרום;
 און אויך יהודה וועט מוזן זיין
 אין באַלעגערונג אויף ירושלים.
³ און עס וועט זיין אין יענעם טאַג,
 וועל איך מאַכן ירושלים אַ לאַסטשטיין פאַר אַלע
 אומות,
 אַלע וואָס לאַדן זי אויף זיך
 וועלן זיך ווונדן אַנרייסן;
 און איינזאַמלען וועלן זיך אַקעגן איר
 אַלע פעלקער פון דער ערד.
⁴ איך יענעם טאַג, זאָגט גאָט,
 וועל איך שלאָגן איטלעך פּערד מיט צעדולטקייט,
 און זיין רייטער מיט משוגעת;
 און אויף דעם הויז פון יהודה
 וועל איך האַלטן אָפּן מיינע אויגן.

וואָל זיך ניט גרייסן איבער יהודה.
⁵ אין יענעם טאַג וועט גאָט באַשירעמען די באַזוינער פון
 ירושלים,
 און דער געפאַלענער צווישן זיי וועט אין יענעם טאַג זיין
 ווי דוד,
 און דאָס הויז פון דוד ווי אַ גאָט,
 און ווי אַ מלאַך פון יהודה פאַר זיי.
⁶ און עס וועט זיין אין יענעם טאַג,
 וועל איך זוכן צו פאַרטיליקן אַלע פעלקער
 וואָס קומען אויף ירושלים.
¹⁰ און איך וועל אויסגיסן אויף דעם הויז פון דוד,
 און אויף די באַזוינער פון ירושלים,
 אַ גייסט פון לייטועליקייט און געבעט,
 און זיי וועלן קוקן צו מיר
 וועגן איטלעכן וואָס זיי האָבן דערשטאַכן,
 און וועלן קלאָגן אויף אים
 ווי מע קלאָגט אויף אַן איינאַיינציקן,
 און זיך ביטערן נאָך אים ווי מע ביטערט זיך נאָך אַ בכור.
¹¹ אין יענעם טאַג וועט גרויס זיין די קלאָג אין ירושלים,

אַנכי מלוקים רעה בארץ הנבחרות לאיפקך הנער לא
 יבקש והשברת לא ירפא הנצבה לא יכלכל ובשר
 הבראה יאכל ופרסיהן יפרק: הוי רעי האליל עובי י
 הצאן תרב עלרועו ועלעין ימינו ורעו יבוש תיבש ועין
 ימינו ברה תכהה:

יב

משא דברייהוה על־ישראל נאס־יהוה נטה שמים ויסד א
 ארץ ויער רוח־אדם בקרבו: הנה אנכי שם את־ירושלם ב
 סף־רעל לכל־העמים סביב וגם על־יהודה יהיה במצור
 על־ירושלם: והיה ביום־הוא אשים את־ירושלם אבן ג
 מעמסה לכל־העמים כל־עמסה שרוט ישרטו ונאספו
 עליה כל גוי הארץ: ביום הווא נאס־יהוה אבה כל־ד
 סוס בתמרון ורכבו בשגעון ועל־בית יהודה אפקה את־
 עיני וכל סוס העמים אבה בעורון: ואמרו אלפי יהודה ה
 בלבם אמצה לי ישובי ירושלם ביהוה צבאות אלהיהם:
 ביום הווא אשים את־אלפי יהודה בכיור אש בעצבים ו
 וכלפיד אש בעמיר ואכלו על־ימין ועל־שמאל את־
 כל־העמים סביב וישבה ירושלם עוד תחתיה בירושלם:
 והושע יהוה את־אהלי יהודה בראשנה למען לא־תגדל ו
 תפארת בית־דוד ותפארת ישב ירושלם על־יהודה:
 ביום הווא יגן יהוה בעד יושב ירושלם והיה הנכשל ח
 בהם ביום הווא כרויד ובית דוד באלהים כמלאך
 יהוה לפניהם: והיה ביום הווא אבקש להשמד את־ט
 כל־הגוים הבאים על־ירושלם: ושפכתי על־בית
 דוד ועל יושב ירושלם רוח חן ותחנונים והביטו אלי
 את אשר־דגרו וספרו עליו כמספר על־היהוד והמר
 עליו כהמר על־הבכור: ביום הווא יגדל המספר יא

י"א, י"ד קפ"ב יב, א' קפ"ב י"ד י"ד י"ד

און איטלעך פּערד פון די אומות
 וועל איך שלאָגן מיט בלינדקייט.
⁵ און די פירשטן פון יהודה וועלן זאָגן אין זייער
 האַרצן:
 אַ שטאַרקייט זיינען צו מיר די באַזוינער פון
 ירושלים,
 דורך גאָט פון צבאות זייער האַר.
⁶ אין יענעם טאַג וועל איך מאַכן די פירשטן פון
 יהודה
 ווי אַ פּייערטאַפּ צווישן האַלץ,
 און ווי אַ בראַנד־האַלץ צווישן גאַרבן,
 און זיי וועלן פאַרצערן אויף רעכטס און אויף לינקס
 אַלע אומות רונד אַרום;
 און ירושלים וועט ווידער ויצן אויף איר אַרט—אין
 ירושלים.
⁷ און גאָט וועט העלפן די געצעלטן פון יהודה צום
 ערשטן,
 כדי די פּראַכט פון דעם הויז פון דוד,
 און די פּראַכט פון די באַזוינער פון ירושלים,

אזוי ווי די קלאַג פון הדרמון אין טאַל מגדון.
12 און דאָס לאַנד וועט קלאַגן משפחות משפחות באַזונדער;

די משפחות פון דעם הויז פון דוד באַזונדער, און זייערע ווייבער באַזונדער;

די משפחה פון דעם הויז פון נתן באַזונדער, און זייערע ווייבער באַזונדער;

13 די משפחה פון דעם הויז פון לוי באַזונדער, און זייערע ווייבער באַזונדער;

די משפחה פון די שמעים באַזונדער, און זייערע ווייבער באַזונדער;

14 אַלע משפחות וואָס זיינען געבליבן, משפחות משפחות באַזונדער, און זייערע ווייבער באַזונדער.

בירושלם כּמספּד הדרמון כּבּקעת מגדון: וּספּרה
הארץ משפחות משפחות לְבַדּ משפחת בית־דוד
לְבַדּ וְנִשְׁיָהֶם לְבַדּ משפחת בית־נתן לְבַדּ וְנִשְׁיָהֶם לְבַדּ:
י משפחת בית־לוי לְבַדּ וְנִשְׁיָהֶם לְבַדּ משפחת השמעוני
י ד לְבַדּ וְנִשְׁיָהֶם לְבַדּ: כּל־המשפחות הנשארות משפחת
משפחת לְבַדּ וְנִשְׁיָהֶם לְבַדּ:
יג

א בּיּוֹם הַהוּא יְהוָה מְקוֹר נִפְתָּח לְבַיִת דָּוִד וְלִישְׁבֵי יְרוּשָׁלַם
ב לְחַמַּת וּלְנֶדֶה: וְהָיָה בּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֲכַרִּית אֶת־שְׁמוֹת הַעֲצָבִים מִן־הָאָרֶץ וְלֹא יִזְכְּרוּ עוֹד
וְגַם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רוּחַ הַמַּמְאָה אֲעִבִיר מִן־הָאָרֶץ:
ג וְהָיָה כִּי־נִבְאָ אִישׁ עוֹד וְאָמְרוּ אֵלָיו אָבִיו וְאָמַר יְלָדִיו
לֹא תִהְיֶה כִּי שָׁכַר דְּבַרְתָּ בְּשֵׁם יְהוָה וְדִקְדָּהוּ אָבִיו
ד וְאָמַר יְלָדִיו כִּהְנַבְאוּ: וְהָיָה בּיּוֹם הַהוּא יִבְשׁוּ הַנְּבִיאִים
אִישׁ מִחוּיָו כִּהְנַבְאוּ וְלֹא יִלְבְּשׁוּ אֲדָרַת שֵׁנָה לְמַעַן
ה כַּחַשׁ: וְאָמַר לֹא נָבִיא אֲנִי אִישׁ עֲבַד אֲדָמָה אֲנִי
ו כִּי־אַתֶּם הַקְּנִי מִנְעוּרַי: וְאָמַר אֵלָיו מֶה הַמְּכֹפֶת הָאֵלֶּה
ז כִּן יִדְרֹךְ וְאָמַר אֲשֶׁר הַבֵּיתִי בֵּית מֵאֲהָבִי: הַרְבַּ

עוּרִי עַל־רַעֲוִי וְעַל־נְבִיר עֲמֹלֵי נֶאֱמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִךְ
אֶת־הָרֶעֱוָה וְתַפְזִיעֵן הַצָּאֵן וְהִשְׁבַּתִּי יְדֵי עַל־הַצְּעָרִים:
ח וְהָיָה כִּכְל־הָאָרֶץ נֶאֱסִי־הוּדָה פְּרִשְׁעִים כִּהִי יִפְרְתוּ וְיִגְעוּ
ט וְהוֹשְׁלִישִׁת יִתְרָה כִּהִי: וְהִבַּאתִי אֶת־הַשְּׁלִישִׁת כְּאִשׁ
וְצַרְפְּתִים כְּצַרְפָּה אֶת־הַכֶּסֶף וּבַחֲנֻתִים כִּכְתָן אֶת־הַזָּהָב
הוּא וְיִקְרָא בְּשֵׁמִי וְאָנֹכִי אֲעִנֶה אֹתוֹ אֲמַרְתִּי עִמִּי הוּא הוּא
י אָמַר יְהוָה אֵלָיו:

י ד
א בּיּוֹם יוֹם בָּא לִיְהוָה וְחִלַּק שְׁלֵלְךָ בְּקַרְבְּךָ: וְאֶסְפְּתִי

י, א' הספחת יום א' של ספח

אז ער וועט נביאות זאָגן. 4 און עס וועט זיין אין יענעם
טאָג, וועלן זיך די נביאים שעמען אַיטלעכער מיט זיין זעאוונג, ווען ער וועט נביאות זאָגן; און זיי וועלן ניט אַנטאָן
אַ האַריקן מאַנטל כּדי צו נאַרן. 5 און ער וועט זאָגן: ניט קיין נביא בין איך, אַ מאַן אָן ערדאַרבעטער בין איך, וואָרום
פאַר אָן ערדמענטשן האָט מען מיך געמאַכט פון מיין יוגנט אָן. 6 און אַז מע וועט זאָגן צו אים: וואָס זיינען די דאָזיקע וונדן
צווישן דינע הענט? וועט ער זאָגן: דאָס האָב איך געקריגן געשלאָגן אין הויז פון מינע גוטע פריינט.

7 און איך וועל ברענגען דעם דריט־חלק אין פֿיער, און וועל זיי לייטערן ווי מע לייטערט זילבער, און וועל זיי פרווון ווי מע פרוווט גאַלד; ער וועט רופן מיין נאָמען, און איך וועל אים ענטפערן; איך זאָג: ער איז מיין פֿאַלק, און ער וועט זאָגן: יהוה איז מיין גאָט.

י זע, אַ טאָג קומט ביי גאָט, און דיין רויב וועט צעטיילט ווערן אין דיר. 2 און איך וועל איינזאַמלען אַלע פעלקער

י אין יענעם טאָג וועט זיך עפענען אַ קוואַל פאַר דעם הויז פון דוד, און פאַר די באַזונדער פון ירושלים;

פאַר רייניקן און פאַר שפרענגען. 2 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פון צבאות,

וועל איך פאַרשניידן די נעמען פון די געצנבילדער, פון לאַנד, און זיי וועלן מער ניט געדאַכט ווערן;

און אויך די נביאים און דעם גייסט פון אומרייניקייט וועלן איך אָפּשאַפן פון לאַנד. 3 און עס וועט זיין, אַז עמיצער וועט נאָך אַלץ נביאות זאָגן, וועלן זאָגן צו אים זיין פאָטער און זיין מוטער וואָס האָבן אים געבאַרן: טאַרסט ניט בלייבן לעבן, וואָרום ליגן האָסטו געזאָגט אין נאָמען פון גאָט; און זיין פאָטער און זיין מוטער וואָס האָבן אים געבאַרן, וועלן אים שטעכן, טאָג, וועלן זיך די נביאים שעמען אַיטלעכער מיט זיין זעאוונג, ווען ער וועט נביאות זאָגן; און זיי וועלן ניט אַנטאָן אַ האַריקן מאַנטל כּדי צו נאַרן. 5 און ער וועט זאָגן: ניט קיין נביא בין איך, אַ מאַן אָן ערדאַרבעטער בין איך, וואָרום פאַר אָן ערדמענטשן האָט מען מיך געמאַכט פון מיין יוגנט אָן. 6 און אַז מע וועט זאָגן צו אים: וואָס זיינען די דאָזיקע וונדן צווישן דינע הענט? וועט ער זאָגן: דאָס האָב איך געקריגן געשלאָגן אין הויז פון מינע גוטע פריינט.

7 דערוועק זיך, שווערד, אויף מיין פאָסטוך, און אויף דעם מאַן וואָס איך האָב מיר צוגעחברט! זאָגט גאָט פון צבאות; שלאָג דעם פאָסטוך, און די שאַף זאָלן צעשפרייט ווערן;

און איך וועל קערן מיין האַנט אויף די יונגען. 8 און עס וועט געשען אין גאַנצן לאַנד, זאָגט גאָט; צוויי טיילן דערין וועלן פאַרשניטן ווערן און פאַרגיין, און אַ דריט־חלק וועט בלייבן דערין.

אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם | אֶל־יְרוּשָׁלַם לַמְּלָכָהּ וְלַכְּרֹהַת הָעִיר
וְנִשְׁפּוּ הַבָּתִּים וְהַנְּשִׁים תִּשְׁנָלְנָה וַיָּצֵא חֲצִי הָעִיר בְּנוֹלָה
וַיִּתֵּר הָעָם לֹא יִכְרַת מִדְּהָעִיר: וַיָּצֵא יְהוָה וְנִלְחַם בְּגוֹיִם י
הָעָם בְּיָוֵם הַלְחָמָוּ בְּיָוֵם קָרֹב: וַעֲמַדּוֹ רִגְלָיו בְּיָוֵם־הַהוּא י
עַל־הַר הַצִּיּוֹתִים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַם מִקִּדְּמָה וְנִבְקַע הַר
הַצִּיּוֹתִים מִחֲצָיו מִזְרָחָה וְיָמָה נִיא גְדוּלָה מְאֹד וְיָשׁ חֲצִי
הַהָר צְפוֹנָה וְחֲצִיו נִגְבְּהָ: וְנִסְתַּמּוּ גִיאֵי־דָרִי כִּי־יָנִיעַ גֵּר ה
הָרִים אֶל־אֶצֶל וְנִסְתַּמּוּ כַּאֲשֶׁר נִסְתַּמּוּ מִפְּנֵי הָרֵעַשׁ בְּיָמֵי
עֲזַיָּה מִלְּךְ־יְהוּדָה וְכֹא יְהוָה אֱלֹהֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:
וְהָיָה בְּיָוֵם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אֹרֹךְ יָכָרוֹת יִקְפְּאוּ: י
וְהָיָה יוֹם־אֶחָד הוּא יִבְרַע לִיהוָה לֹא־יָוֵם וְלֹא־לִיְלִלָה וְהָיָה י
לְעַת־עָרֹב יְהוּדָאוֹר: וְהָיָה | בְּיָוֵם הַהוּא יִצְאוּ מִיָּם ה
חַיִּים מִיְרוּשָׁלַם חֲצִיָּם אֶל־הַיָּם הַקָּדְמוֹנִי וְחֲצִיָּם אֶל־הַיָּם
הָאַחֲרֹן בְּקִיץ וּבְחֹרֶף יְהוָה: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־ט
כָּל־הָאָרֶץ בְּיָוֵם הַהוּא יְהוָה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד:
יִפּוֹב כָּל־הָאָרֶץ כְּעָרְבָה מִגִּבְעַ לְרִמּוֹן נֹגֵב יְרוּשָׁלַם י
וְרֵאמָה וְיִשְׁבָּה תַּחְתֶּיהָ לְמַשְׁעַר בְּנִימָן עַד־מְקוֹם שַׁעַר
הָרֵאשֹׁן עַד־שַׁעַר הַפְּנִיּוֹם וּמִגְדַל הַנְּנָאֵל עַד יַקְבֵי הַמֶּלֶךְ:
וְיִשְׁבּוּ כָּה וְתָרֵם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְיִשְׁבָּה יְרוּשָׁלַם לְבִטְחָה: יא
וְזֹאת | תְּהִיָּה הַמְּגִפָּה אֲשֶׁר יִגַּף יְהוָה אֶת־כָּל־יב
הָעַמִּים אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלַם הַמֶּקֶם | בְּשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד
עַל־רִגְלָיו וְעֵינָיו תִּמְקְנָה בְּחַרְיָהָן וּלְשׁוֹנוֹ תִּמְקֶה בְּפִיהֶם:
וְהָיָה בְּיָוֵם הַהוּא תְּהִיָּה מְהוּמַת־יְהוָה רַבָּה בְּהָם וְהַחֲזִיקוּ י
אִישׁ יָד רֵעֵהוּ וְעָלְתָה יָדוֹ עַל־יָד רֵעֵהוּ: וְנִסְיְוּהוּ יד
תִּלְחַם בְּיְרוּשָׁלַם וְאִסְפָּה חֵיל כָּל־הַגּוֹיִם סָבִיב וְהֵב וְכִסַּף
וּבְנֵדִים לְרֹב מְאֹד: וְכֹן תְּהִיָּה מִגַּפַת הַפּוֹם הַפְּרָד טו
הַנְּמָל וְתִחְמוֹר וְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יְהוָה בְּמַחְנוֹת הַהָמָה

ב' חסכה קי ה' למחמה ונספס... נספס ו' וקסאן קי י' כאפ' יג' למחמה אל

קִיין יְרוּשָׁלַם אויף מלחמה;
און די שטאָט וועט באַצווונגען ווערן,
און די הייזער וועלן צערויבט ווערן,
און די ווייבער וועלן געשענדט ווערן;
און אַ האַלבע שטאָט וועט אין גלות אַוועק,
אַבער דער רעשט פון דעם פּאָלק
וועט ניט פאַרשניטן ווערן פון שטאָט.
און גאָט וועט אַרויסגיין,
און וועט מלחמה האַלטן מיט יענע פעלקער,
ווי בעת זיין מלחמה האַלטן אין טאָג פון שטרייט.
און זיינע פּיס וועלן שטיין אין יענעם טאָג אויפן הר־
הַצִּיּוֹתִים,
וואָס פאַר יְרוּשָׁלַם פון מזרח,
און דער הר־הַצִּיּוֹתִים וועט זיך שפּאַלטן איבער העלפט,
צו מזרח און צו מערב,
אויף זייער אַ גרויסן טאָל;
און אַ העלפט באַרג וועט זיך אַוועקרוקן קיין צפון,
און אַ העלפט פון אים קיין דרום.
און איר וועט אַנטלויפן צום טאָל פון די בערג,
וואָרום דער טאָל פון די בערג וועט גרייכן ביז אַצט;
און איר וועט לויפן ווי איר זייט געלאָפּן פון דער
ערדציטערניש
אין די טעג פון עזִיָּה דעם מלך פון יהודה;
און יהוה מײן גאָט וועט קומען,
און אַלע הייליקע מיט דיר.
און עס וועט זיין: אין יענעם טאָג
וועט ניט זיין קיין ליכטיקייט,
נייערט אַ שווערקייט און פאַרגליווערטקייט.
און עס וועט זיין איין [לאַנגער] טאָג,
וואָס וועט זיין באַווסט ווי גאָטס [טאָג],
ניט טאָג און ניט נאַכט;
אַבער עס וועט זיין, צו אַוונטצייט וועט ווערן ליכטיק.
און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועלן אַרויסגיין לעבעדיקע וואַסערן פון יְרוּשָׁלַם,
העלפט פון זיי צום פעדערשטן ים,
און העלפט פון זיי צום הינטערשטן ים;

12 און דאָס וועט זיין די פּלאַג וואָס גאָט וועט פּלאַגן
אַלע אומות וואָס זיינען אַרויס אין קריג אויף יְרוּשָׁלַם:
ויער פּלייש וועט צעקריכן ווי זיי שטייען אויף זייערע
פּיס,
און זייערע אויגן וועלן צעקריכן אין זייערע לעכער,
און זייער צונג וועט צעקריכן אין זייער מויל.
13 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועט ווערן אויף זיי אַ גרויסע מהומה פון גאָט,
און זיי וועלן אַנכאַפּן איינער דעם אַנדערנס האַנט,
און איינעם האַנט וועט זיך אויפהייבן קעגן אַנדערנס
האַנט.
14 און אויך יהודה וועט מלחמה האַלטן אויף יְרוּשָׁלַם;
און אַיינגעוואַמלט וועט ווערן
דער פאַרמעג פון אַלע פעלקער רונד אַרום,
גאַלד און זילבער און קליידער זייער פּיל.
15 און אַזוי אויך וועט זיין די פּלאַג פונעם פּערד,
פונעם מוילאיזל, פונעם קעמל, און פונעם איזל,
און פון איטלעכער בהמה וואָס וועט זיין אין יענע מחנות-

אום זומער און אום ווינטער וועט עס זיין.
16 און יהוה וועט זיין צום מלך איבער דער גאַנצער
ערד;
אין יענעם טאָג וועט יהוה זיין איינער, און זיין נאָמען
איינער.
17 דאָס גאַנצע לאַנד וועט פאַרקערט ווערן ווי דער
פּלוין,
פון גבע ביז רמון, אין דרום פון יְרוּשָׁלַם;
און זי וועט זיצן דערהויבן אויף איר אַרט,
פון דעם טויער פון בנימין ביז דעם אַרט פון ערשטן
טויער,
ביז דעם ווינקל־טויער,
און פון דעם טורעם פון הננאל ביז דעם מלכס
קעלטערן.
18 און זיי וועלן זיצן דערין,
און קיין פאַרוויסטונג וועט מער ניט זיין,
און יְרוּשָׁלַם וועט זיצן אין זיכערקייט.

* דער באַרג פון איילבערטביימער.

^ט כַּמְנַפָּה הַזֹּאת: וְהָיָה כָּל-הַנְּעוּמָר מִכָּל-הַגּוֹיִם
 הַבָּאִים עַל-יְרוּשָׁלַם וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה לְהַשְׁתַּחֲוֹת
 לְמִקְדָּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת וְלִהְיוֹת אֶת-חֵג הַסִּבּוֹת: וְהָיָה אֲשֶׁר
 לֹא-יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפַּחַת הָאָרֶץ אֶל-יְרוּשָׁלַם לְהַשְׁתַּחֲוֹת
 לְמִקְדָּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא עֲלֵיהֶם יִהְיֶה הַנֶּשֶׁם: וְאִם-
 מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא-יַתְעַלֶּה וְלֹא בָאָה וְלֹא עֲלֵיהֶם תִּהְיֶה
 הַמְנַפָּה אֲשֶׁר יִנָּף יְהוָה אֶת-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לִחֵג
 אֶת-חֵג הַסִּבּוֹת: וְאֵת תְּהִיָּה חַטָּאת מִצְרַיִם חַטָּאת כָּל-
 הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לִחֵג אֶת-חֵג הַסִּבּוֹת: בַּיּוֹם הַהוּא
 יִהְיֶה עַל-מִצְלוֹת הַפֹּסֵם קִדְשׁ לַיהוָה וְהָיָה הַסִּדּוּר
 בְּבֵית יְהוָה כַּמִּזְבְּחִים לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ: וְהָיָה כָּל-סִיר
 הַנִּזְבָּחִים וְלִקְחֵי מִהֶם וּבִשְׁלֵי בָהֶם וְלֹא-יִהְיֶה כְּנֻעַנֵי עוֹד
 בְּבֵית-יְהוָה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא:

יח' ט"ו אחיכילי - כא' ט"ז סג

אזוי ווי די דאָזיקע פּלאַג.
¹⁶ און עס וועט זיין, איטלעכער וואָס איז געבליבן
 פון אַלע פעלקער וואָס זיינען געקומען אויף
 ירושלים,
 וועט אַרויפגיין יאָר פאַר יאָר
 זיך צו בוקן צו דעם קיניג, גאָט פון צבאות,
 און צו האַלטן דעם יום־טוב פון סוכות.
¹⁷ און עס וועט זיין, ווער פון די משפחות פון דער ערד
 עס וועט ניט אַרויפגיין קיין ירושלים
 זיך צו בוקן צו דעם קיניג, גאָט פון צבאות,
 וועט אויף זיי ניט זיין קיין רעגן;
¹⁸ און אויב די משפחה פון מצרים וועט ניט אַרויפגיין,
 און קומט ניט,
 וועט אויף זיי ניט נאָרויפגיין דער נילוס;
 דאָס וועט זיין די פּלאַג וואָס גאָט וועט פּלאַגן
 די פעלקער וואָס וועלן ניט אַרויפגיין
 צו האַלטן דעם יום־טוב פון סוכות.
¹⁹ דאָס וועט זיין די שטראַף פון מצרים,

און די שטראַף פון אַלע פעלקער וואָס וועלן ניט אַרויפגיין
 צו האַלטן דעם יום־טוב פון סוכות.

²⁰ אין יענעם טאָג

וועט אויף די גלעקלעך פון די פּערד שטיין „הייליק צו גאָט“;
 און די טעפ אין גאָטס הויז וועלן זיין
 אזוי ווי די שפּרענגבעקנס וואָס פאַרן מזבח.
²¹ און יעטועדער טאָפ אין ירושלים און אין יהודה
 וועט זיין הייליק צו גאָט פון צבאות,
 און אַלע וואָס ברענגען אַ שלאַכטאָפּפּער
 וועלן קומען און נעמען פון זיי, און קאַכן אין זיי;
 און עס וועט מער ניט זיין קיין הענדלער
 אין הויז פון גאָט פון צבאות אין יענעם טאָג.

מְלָאכִי

א די נבואה פון גאָטס וואָרט צו ישראל דורך מלאַכין:
 "איך האָב אייך ליב געהאַט, זאָגט גאָט.
 און איר זאָגט: מיט וואָס האָסטו אונדו ליב געהאַט?
 איז ניט עשו יעקבס אַ ברודער? זאָגט גאָט,
 פון דעסטוועגן האָב איך יעקבן ליב געהאַט,
 און עשוֹן האָב איך פיינט געהאַט,
 און געמאַכט זיינע בערג אַ וויסטעניש,
 און זיין נחלה פאַר מדבר-שאַקאַלן.
 אויב אַדום זאָגט:
 „מיר זיינען צעשטערט געוואָרן,
 אָבער מיר וועלן ווידער אָפבויען די חורבות“,
 האָט גאָט פון צבאות אַזוי געזאָגט:
 זיי וועלן בויען, און איך וועל צעשטערן,
 און מע וועט זיי רופן דער געמאַרק פון שלעכטיקייט.
 און דאָס פאַלק וואָס גאָט האָט פאַרשאַלטן אויף
 אייביק.
 און אייערע אויגן וועלן זען,
 און איר וועט זאָגן:
 גאָט איז גרויס אַריבער דעם געמאַרק פון ישראל.

א זון גיט כבוד אַ פאָטער,
 און אַ קנעכט זיין האָר;
 איז אויב איך בין אַ פאָטער,
 אַזוו איז מיין כבוד?
 און אויב איך בין אַ האָר,

מישאַ דבר-יהוה אל-ישראל ביד מלאכי: אהבתי אתכם
 אמר יהוה ואמרתם במה אהבתנו הלא-אה עשו
 ליעקב נאסיהוה ואהב את-יעקב: ואת-עשו שנאתי
 ואשים את-הריו שממה ואת-נחלתו לתנות מדר: כר ד
 תאמר אדום רשענו ונשוב ונבנה חרבות כה אמר יהוה
 צבאות המה יבנו ואני אהרום וקראו להם גבול רשעה
 והעם אשר-נעם יהוה עד-עולם: ועיניכם תראינה ואתם ה
 תאמרו יגדל יהוה מעל לגבול ישראל: כן יכבד אב
 ועבד אדניו ואסאב אני איה כבודי ואס-אדונים אני
 איה מוראי אמר יהוה צבאות לכם הנהנים בווי שמי
 ואמרתם במה בוינו את-שמך: מנישים על-מזבח לחם
 מנאל ואמרתם במה גאלגוד באמרכם שלתן יהוה
 נבנה הוא: וכר-תגשון עיר לובח אין רע וכי תגישו
 פסח וחלה אין רע הקריבו נא לפחתך הרצף או
 הושא פנדך אמר יהוה צבאות: ועתה חלונא פניאל
 והננו מדרכם היתה זאת הושא מכם פנים אמר יהוה
 צבאות: מי נס-בכם ויסגר דלתים ולא-תאירו מובחי
 חנם אידלי חפץ בכם אמר יהוה צבאות ומנחה לאר
 ארצה מדרכם: כי ממזרח-שמש ועד-מבואו גדול
 שמי בגוים ובכל-מקום מקטר מנש לשמי ומנחה

ה' הסיבה תלחה עתה

זאָגט גאָט פון צבאות.
 און אַצונד בעט אַקאַרשט ביי גאָט,
 ער זאָל אונדו לייטועליקן!
 דורך אייער האַנט איז דאָס געשען;
 קען ער אויפנעמען דעם פנים פון עמיצן פון אייך?
 זאָגט גאָט פון צבאות.
 וואָלט גאָר ווער פון אייך צושליסן די טירן,
 און איר זאָלט ניט אַנצינדן פייער אויף מיין מזבח
 אומזיסט!
 איך וויל אייך ניט האָבן,
 זאָגט גאָט פון צבאות,
 און וועל ניט באַוויליקן קיין קרבן פון אייער האַנט.
 וואָרום פון אויפגאַנג פון דער זון און ביז איר אונטערגאַנג
 איז מיין נאָמען גרויס צווישן די פעלקער,
 און אין איטלעכן אַרט ווערט ווירויך געבראַכט צו מיין
 נאָמען

אַזוו איז די מורא פאַר מיר?
 זאָגט גאָט פון צבאות
 צו אייך, כהנים, וואָס וייט מבוה מיין נאָמען.
 און איר זאָגט: מיט וואָס זיינען מיר מבוה דיין
 נאָמען?
 איר ברענגט אויף מיין מזבח אומווערדיקע שפייז.
 און איר זאָגט: מיט וואָס האָבן מיר דיך
 פאַראומווערדיקט?
 מיט אייער זאָגן: דער טיש פון גאָט איז נמאס.
 און אַז איר ברענגט אַ בלינדס צו שלאַכטן,
 איז קיין בייז ניט!
 און אַז איר ברענגט אַ הינקעדיקס און אַ קראַנקס,
 איז קיין בייז ניט!
 גענען עס אַקאַרשט צו דיין פירשט,
 צי ער וועט דיך באַוויליקן,
 אָדער וועט דיך אויפנעמען?

יב מְהִירָה כִּי־נִדּוּל שְׁמִי בְּנוֹיִם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: וְאַתֶּם
 מְחַלְלִים אוֹתוֹ בְּאֲמֹרְכֶם שְׁלַחן אֲדֹנָי מִנְגָּל הוּא וְנִיבּוֹ
 יג נְבוּדָה אֲכֹלוּ: וְאִמְרַתֶּם הִנֵּה מִתְּלָאָה וְהִפְחַתֶּם אוֹתוֹ
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְהִבַּאתֶם גְּזוּל וְאֶת־הַפֶּסֶח וְאֶת־
 הַחֹלֶלָה וְהִבַּאתֶם אֶת־הַמִּנְחָה הָאֶרֶצָה אוֹתָהּ מִדְּרָכֶם
 יד אָמַר יְהוָה: וְאֶרְוֹר נֹכַח וְיֵשׁ בְּעֶדְרוֹ וְכָר וְנָדָר וְזִבְחַת
 מְשֻׁחַת לֹאֲדֹנָי כִּי מִלֶּךְ נִדּוּל אָנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
 וְשְׁמִי נִרְאָ בְּנוֹיִם:

ב

א וְעַתָּה אֲלִיכֶם הַמִּצְוָה הַזֹּאת הַכֹּהֲנִים: אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ
 ב וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ עַל־לֵב לְתַת כְּבוֹד לְשְׁמִי אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת וְשַׁלַּחְתִּי בְכֶם אֶת־הַמַּאֲרָה וְאֶרְוֹתִי אֶת־בְּרִכּוֹתֵיכֶם
 ג וְגַם אֶרְוֹתֶיהָ כִּי אֵינְכֶם שְׁמִים עַל־לֵב: הֲנִי נֹעַר לְכֶם
 ד אֶת־הַיָּרֹעַ וְרוֹתִי פָרֵשׁ עַל־פְּנֵיכֶם פָּרֵשׁ חַיִּיכֶם וְנִשְׂא
 ה הַזֹּאת לְהוֹת בְּרִיתִי אֶת־לְוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: בְּרִיתִי
 וְהוֹתָ אִתּוֹ חַיִּים וְהַשְׁלוֹם וְאַתְּנֶם־לּוֹ מוֹרָא וַיִּירָאֵנִי
 ו וּמִפְנֵי שְׁמִי נַחַת הוּא: תּוֹרַת אֱמֶת הוֹתָה בְּפִיהוּ וְעוֹלָה
 לֹא־נִמְצְאָ בְּשַׁפְּתָיו בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הַלֶּךְ אִתִּי וּרְבִיִם
 ז הַשִּׁיב מַעַן: כִּי־שִׁפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ־דַעַת וְתוֹרָה וּבִקְשׁוּ
 ח מִפִּיהוּ כִּי מִלֶּךְ יְהוָה צְבָאוֹת הוּא: וְאַתֶּם סֹרְתֶם מִן־
 ט הַדֶּרֶךְ הַבְּשִׁילְתֶּם רַבִּים בַּתּוֹרָה שַׁחַתְתֶּם בְּרִית הַלְוִי אָמַר
 י הַיְהוָה צְבָאוֹת: וְגַם־אֲנִי נִתְתִי אֶתְכֶם נְבוֹיִם וּשְׁפָלִים לְכָל־
 יא הָעָם כִּפִּי אֲשֶׁר אֵינְכֶם שְׁמִירִים אֶת־דַּרְכֵי וְנִשְׂאִים פְּנִיִם
 בַּתּוֹרָה: הַלֹּא אֵב אַחַד לְכַלְנֵי הַלֹּא אֵל אַחַד בְּרִאֲנֵי
 מְדוּעַ נְבוֹד אִישׁ בְּאִחֻיו לְחַלֵּל בְּרִית אֲבֹתֵינוּ: בְּנִדְרָה
 דְּנִדְדָה וְהִזְעֵבָה נַעֲשֵׂתָה בְּיִשְׂרָאֵל וּבִירוּשָׁלַם כִּי חֲלָל

א, יד ט"א קמ"ז ב, ז ט"א

און שפייזאפפער ריינע;
 ווייל מיין נאָמען איז גרויס צווישן די פעלקער,
 זאָגט גאָט פון צבאות.
 י"א און איר פאַרשוועכט אים מיט אַייער זאָגן:
 דער טיש פון גאָט איז אומווערדיק,
 און זיין פרוכט, זיין שפייז, איז נמאס.
 י"ב און איר זאָגט: זע, וואָס פאַר אַ טירחא!
 און איר בלאָזט דערויף,
 זאָגט גאָט פון צבאות;
 און איר ברענגט אַ געזולטס,
 און אַ הינקעדיקס און אַ קראַנקס;
 און אַז איר ברענגט דעם קרבן,
 זאָל איך אים באַוויליקן פון אַייער האַנט?
 זאָגט גאָט.
 י"ג און פאַרשאלטן זאָל זיין דער ליסטיקער,
 וואָס אין זיין סטאַדע איז דאָ אַ זכר,
 און ער איז מנדר און שלאַכט אַ געפעלערטס צו גאָט;
 וואָרום אַ גרויסער קייניג בין איך,
 זאָגט גאָט פון צבאות,
 און מיין נאָמען איז פאַרכטיק צווישן די פעלקער.

ב און אַצונד, צו אַיך

און דערדאָזיקער אָנואָג, איר פּהניס:
 י"א אויב איר וועט ניט צוהערן,
 און אויב איר וועט ניט אַרײַנגעמען אין האַרצן,
 צו געבן כבוד צו מיין נאָמען,
 זאָגט גאָט פון צבאות,
 וועל איך אָנשיקן אויף אַיך אַ קללה,
 און איך וועל פאַרשילטן אַייערע גערעטענישן,
 יא, איך טו זיי פאַרשילטן,
 ווייל איר נעמט ניט צום האַרצן.
 י"ב זעט, איך וועל אָנשרײַען ביי אַיך אויף דער זריעה;
 און איך וועל צעשיטן מיסט אויף אַייערע פּנימער,
 דעם מיסט פון אַייערע יום־טובֿיקרבנות;
 און מע וועט אַיך אַוועקטראָגן מיט אים.
 י"ג און איר וועט וויסן אַז איך האָב אַיך געשיקט
 דעמדאָזיקן אָנואָג,
 כדי מיין בונד זאָל בלייבן מיט לוי,
 זאָגט גאָט פון צבאות.
 י"ד מיין בונד איז מיט אים געווען
 אויף לעבן און פריד, און איך האָב זיי אים געגעבן,
 אויף מוֹרָא, און ער האָט פאַר מיר מוֹרָא געהאַט,
 און פאַר מיין נאָמען האָט ער געאַנגסט.
 י"ה די תּוֹרָה פון אמת איז געווען אין זיין מויל,
 און קיין אומרעכט האָט זיך ניט געפונען אויף זיינע
 ליפּן;
 אין פריד און אין רעכטפאַרטיקייט איז ער מיט מיר
 געאַנגען,
 און פיל האָט ער אָפּגעקערט פון זינד.
 י"ו וואָרום די ליפּן פון כֹּהֵן דאַרפן היטן קענשאַפט,
 און די תּוֹרָה דאַרף מען זוכן פון זיין מויל,
 ווייל דער שליח פון גאָט פון צבאות איז ער.

י"א אָבער איר האָט זיך אָפּגעקערט פון וועג,
 איר האָט געמאַכט שטרויכלען פיל אין דער תּוֹרָה,
 איר האָט פאַרדאַרבן דעם בונד פון לוי,
 זאָגט גאָט פון צבאות.
 י"ב דרום האָב איך אויך אַיך געמאַכט
 נבזה און שפּל ביי דעם גאַנצן פּאָלק,
 וועדליק ווי איר היט ניט מינע וועגן,
 און שאַנעוועט מענטשן אין געווען.
 י"ג איז ניט איין פּאַטער ביי אונדז אַלעמען?
 האָט אונדז ניט איין גאָט באַשאַפּן?
 פאַרוואָס זאָלן מיר פעלשן איינער אָן אַנדערן,
 צו פאַרשוועכן דעם בונד פון אונדזערע עלטערן?
 י"ד געפעלשט האָט יְהוָה,
 און אומווערדיקייט איז געטאָן געוואָרן
 אין יִשְׂרָאֵל און אין ירוּשָׁלַם,
 וואָרום פאַרשוועכט האָט יְהוָה

די הייליקייט פון יהוה וואָס ער האָט ליב געהאַט, און האָט באַמאַנט די טאַכטער פון אַ פּרעמדן גאַט.
 12 גאַט וועט פאַרשניידן ביי דעם מאַן וואָס טוט דאָס, אַרופּער און אַן ענטפּערער פון די געזעלען פון יעקב, און דעם וואָס ברענגט אַ קרבן צו גאַט פון צבאות.
 13 און צווייטנס טוט איר אַטוואָס:
 איר באַדעקט דעם מוּבַח פון גאַט מיט טרערן.
 מיט געוויין און מיט זיפּצעניש,
 ביז ער קען זיך מער ניט קערן צום קרבן,
 און אים אָננעמען מיט באַוויליקונג פון אַיער האַנט.
 14 און איר זאָגט: פאַרוואָס?
 וויל גאַט איז עדות
 צווישן דיר און דער ווייב פון דיין יוגנט,
 וואָס דו האַסט געפּעלשט אָן איר,
 הגם וי איז דיין חברטע,
 און די ווייב פון דיין בונד.
 15 און קיין איינער וועט דאָס ניט טאָן
 וואָס האָט אָן איבער בלייב פון גייסט.
 וואָרום וואָס פאַרלאַנגט יעטוועדער איינער?
 אַ זאַמען פון גאַט.
 דרום זאָלט איר זיין אָפּגעהיט אין אַיער געמיט,
 און אָן דער ווייב פון זיין יוגנט זאָל מען ניט פעלשן.
 16 וואָרום איך האָב פיינט שידונג,
 זאָגט יהוה דער גאַט פון ישראל,
 און דעם וואָס באַדעקט זיין קלייד מיט אומרעכט,
 זאָגט גאַט פון צבאות;
 דרום זאָלט איר זיין אָפּגעהיט אין אַיער געמיט,
 אַז איר זאָלט ניט פעלשן.
 17 איר האָט מיד געמאַכט גאַט מיט אַיערע רייד,
 און איר זאָגט: מיט וואָס האָבן מיר מיד געמאַכט?
 מיט אַיער זאָגן: איטלעכער וואָס טוט ביזו,
 איז גוט אין די אויגן פון גאַט,
 און זיי וויל ער האָבן;
 אַדער, ווי איז דער גאַט פון גערעכטיקייט?

יהוה קדש יהוה אשר אהב ובעל בתאל נכר: יכרת יב
 יהוה לאיש אשר יעשנה ער וענה מאהלי יעקב ומניש
 מנהה ליהוה צבאות: וזאת שנית תעשו בסות המערה י
 אתימנח יהוה בכי ואנקה מאין עוד פנות אלהימנחה
 ולקחת רצון מידכם: ואמרתם עלימה על כיהנה יד
 העיד בנה ובין ו אשת נעורף אשר אתה בנרתה פה
 והיא חברתך ואשת בריתך: ולא אתה עשה ושאר רוח י
 לו ומה האחד מבקש נרע אלהים ונשמרתם בריתכם י
 ובאשת נעורף אליבגד: כישנא שלח אמר יהוה י
 אלהי ישראל וכסה חמם על לבושו אמר יהוה צבאות
 ונשמרתם בריתכם ולא תבגדו: הונעתם יהוה י
 בדברכם ואמרתם במה הונענו באמרתם כלעשה
 רע טוב ו בעיני יהוה ובהם הוא חפץ או איה אלהי
 המשפט:

ג

הנני שלח מלאכי ופנהדרך לפני ופתאם יבוא אלה
 היכלו הארון ואשראתם מבקשים ומלאכי הברית אשר
 אתם חפצים הנדבא אמר יהוה צבאות: ומי מבבל
 אתיום בואו ומי העמד בהראותו כיהוא כאש מצרף
 וכברית מבכסים: וישב מצרף ומטהר פספס וטהר אתי
 בגרליו ונקק אתם בזהב וכבסף והיו ליהוה מנישי מנחה
 בצדקה: וערבה ליהוה מנחת יהודה וירושלם בימי
 עולם וכשנים קדמויות: וקרבתו אליכם למשפט והייתי ה
 עד ממהר במכשפים ובמנאפים ובנשבעים לשקר
 ובעשקי שכר שכיר אלמנה ויתום ומטרינר ולא יראוני
 אמר יהוה צבאות: כי אני יהוה לא שניתי ואתם בגר י
 יעקב לא כליהם: למימי אבותיכם סרתם מחפן ולא י

ג, ד' הססת שבת וצול

דער קרבן פון יהודה און ירושלים,
 חי אין די טעג פון אמאל,
 און ווי אין פאַרצייטיקע יאָרן.
 2 און איך וועל גענענען צום משפט אויף אַיך,
 און איך וועל זיין אַ שנעלער עדות,
 אַקעגן די מכשפים, און אַקעגן די נזאפים,
 און אַקעגן די וואָס שווערן פאַלש,
 און אַקעגן די וואָס רויבן דעם לוינאַרבעטער פון זיין לוי,
 די אַלמנה און דעם יתום,
 און קריודען דעם פּרעמדן,
 און האָבן ניט קיין מורא פאַר מיר,
 זאָגט גאַט פון צבאות.
 3 אָבער איך גאַט ענדער זיך ניט,
 און איר קינדער פון יעקב וועט ניט פאַרלענדט ווערן.
 4 פון די טעג פון אַיערע עלטערן אָן
 האָט איר זיך אָפּגעקערט פון מינע געזעצן, און זיי ניט
 געהיט;

1 זע, איך שיק מיין שליח,
 און ער וועט אַפּראַמען דעם וועג פאַר מיר,
 און פּלוצלינג וועט קומען אין זיין טעמפל
 דער האַר וועמען איר זוכט;
 און דער שליח פון בונד וועמען איר באַגערט,
 אַט קומט ער, זאָגט גאַט פון צבאות.
 2 און ווער קען אויסהאַלטן דעם טאָג פון זיין קומען?
 און ווער איז דער וואָס קען באַשטיין, ווען ער
 באַווייזט זיך?
 וואָרום ער איז ווי פּייער פון דעם שמעלצער,
 און ווי לויג פון וועשער.
 3 און ער וועט זיצן ווי אַ שמעלצער און אַ רייניקער
 פון זילבער,
 און וועט רייניקן די קינדער פון לוי,
 און זיי לייטערן ווי גאַלד און ווי זילבער;
 און זיי וועלן ברענגען צו גאַט
 קרבנות אין גערעכטיקייט.
 4 און אָנגעליגט וועט זיין ביי גאַט

שְׁמֵרְתֶם שׁוּבוּ אֵלַי וְאִשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
וְאִמְרַתֶם בְּמַה נָּשׁוּב׃ הִיִּקְבַּע אֲדָם אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם
קִבְּעִים אֹתִי וְאִמְרַתֶם בְּמַה קִּבְּעֵנוּךְ הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּרוּמָה׃
בְּמִאֲרָה אַתֶּם נֹאדְרִים וְאֹתִי אַתֶּם קִבְּעִים הַגּוֹי כָּלֹ׃ הַבְּיָאוּ
אֶת־כֹּל־הַמַּעֲשֵׂר אֶל־בֵּית הָאוֹצֵר וְיִהְיֶה טָרֵף בְּבֵיתִי וּבְחֲנֹנֵי
נָא בִזְאוֹת אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת
אֲרְבֹּת הַשָּׁמַיִם וְהִרִיקְתִּי לָכֶם בְּרֵכָה עַד־בְּלִיַּי׃ וְגַעַרְתִּי
לָכֶם בְּאֵבֶל וְלֹא־יִשְׁחַת לָכֶם אֶת־פְּרֵי הָאֲדָמָה וְלֹא־
תִשְׁכַּל לָכֶם הַנֶּפֶשׁ בַּשָּׂדֶה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאִשְׁרֹו
אַתְּכֶם כָּל־הַגּוֹיִם כִּי־תִהְיוּ אַתֶּם אֶרֶץ הַפֶּן אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת׃ חֲזְקוּ עַל־דְּבָרֵיכֶם אָמַר יְהוָה וְאִמְרַתֶם
מִה־נִּדְבַרְנוּ עֲלֵיךְ׃ אִמְרַתֶם שׁוּא עֲבַד אֱלֹהִים וּמִה־
בָּצַע כִּי שָׁמְרָנוּ מִשְׁמֵרְתוֹ וְכִי הִלְכְנוּ כְּרִנִּית מִפְּנֵי יְהוָה
צְבָאוֹת׃ וְעַתָּה אֲנַחְנוּ מֵאֲשֵׁרִים וְדִים נִס־נִבְנוּ עֲשֵׂי
רִשְׁעָה נִס כַּחֲנוּ אֱלֹהִים וַיִּמְלְטוּ׃ אִו נִדְבַרו יִרְאֵי הַיְהוָה
אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיִּקְשַׁב יְהוָה וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתַּב סֵפֶר וּפְרוֹן
לִפְנֵי לִירְאֵי יְהוָה וְלַחֲשָׁבֵי שָׁמוֹ׃ וְהָיוּ לִי אֲמֵר הַיְהוָה
צְבָאוֹת לְיוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה סִגְלָה וְחִמְלָתִי עֲלֵיהֶם
כְּאֲשֶׁר יַחְמַל אִישׁ עַל־בְּנוֹ הַעֲבָד אֹתוֹ׃ וְשִׁבְתֶם וְרִאִיתֶם
בֵּין צְדִיק לְרִשָּׁע בֵּין עֲבָד אֱלֹהִים לְאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוּ׃ כִּי
הִנֵּה הַיּוֹם כָּאֲשֶׁר בָּעַר כַּתְּנוֹר וְהָיוּ כָל־יְדָיִם וְכָל־עֹשֶׂה
רִשְׁעָה קָשׁ וְלֹחֵט אַתֶּם הַיּוֹם הַכֹּא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֲשֶׁר לֹא־יִעֲזֹב לְהֵם שְׂרָשׁ וְעִנְתִּי׃ וּזְרַחָה לָכֶם יִרְאֵי שְׁמִי
שְׁמֹשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֶיהָ וַיִּצְאֲתֶם וּפְשַׁתֶם כַּעֲגֹלִי
כָּאֲמַרְכֶּם׃ וְעִסְתֶּם רִשְׁעִים כִּי־יִהְיוּ אִפְרַח תַּחַת כַּפּוֹת
כַּבִּי רְגֵלְכֶם בַּיּוֹם אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְכָרוּ
תוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְּחֶרֶב עַל־כֹּל־יִשְׂרָאֵל

טו' קמ"ח כ"ב ו' רמ"ח

ער ברענט ווי אן אויוון,
און אלע מוטוויליקע און אלע וואָס טוען שלעכטס
וועלן זיין שטרוי,
און אַנצִינדן וועט זיי דער טאָג וואָס קומט,
זאָגט גאָט פון צבאות,
אַז ער וועט זיי ניט איבערלאָזן
אַ וואָרצל אָדער אַ צווייג.
אַבער אײך, וואָס האָט מורא פאַר מיין נאָמען,
וועט אויפגיין די זון פון גערעכטיקייט
מיט היילונג אין אירע פליגלען;
און איר וועט אַרויסגיין און וועט שפּרינגען
ווי קעלבער פון שטאַל.
און איר וועט צוּדריקן די רשעים,
וואָרום זיי וועלן זיין אַש אונטער אַײערע פּוסטריט
אין דעם טאָג וואָס איך באַשער,
זאָגט גאָט פון צבאות.
זעדענקט די תּוֹרָה פון מיין קנעכט משהן,
וואָס איך האָב אים באַפוילן אין חוֹרֵב פאַר גאַנץ ישׂראֵל,

קערט אײך אום צו מיר, און איך וועל זיך אומקערן
צו אײך,
זאָגט גאָט פון צבאות.
אַבער איר זאָגט: וועגן וואָס זאָלן מיר זיך אומקערן?
צו דאַרף אַ מענטש באַרויבן גאָט,
וואָס איר באַרויבט מיך?
און איר זאָגט: אין וואָס באַרויבן מיר דיך?
אין דעם מעשר און דער אַפּשײַדונג.
איר זייט מיט אַ קללה פאַרשאַלטן,
פונדעסטוועגן באַרויבט איר מיך,
דאָס גאַנצע פּאַלק.
ברענגט דעם גאַנצן מעשר אין שאַצהוויז,
און זאָל זיין שפּייז אין מיין הויז,
און פּרווהט מיך אַקאַרשט דערמיט,
זאָגט גאָט פון צבאות,
אויב איך וועל אײך ניט עפענען די פענצטער פון
הימל,
און וועל אײך ניט אַראַפּגיסן אַ ברכה
בִּיו איבער גענוג.
און איך וועל אַנשרײַען פון אײערטוועגן אויף דעם
פאַרצערער,
און ער וועט אײך ניט פאַרוויסטן די פּרוכט פון דער
ערד,
און אײער וויינשטאַק וועט ניט פאַרוואַרפן אין פּעלד,
זאָגט גאָט פון צבאות.
און אלע פעלקער וועלן אײך שאַצן גליקלעך,
וואָרום איר וועט זיין אַ געווינטשט לאַנד,
זאָגט גאָט פון צבאות.
פאַרשייט זיינען אײערע רייד קעגן מיר,
זאָגט גאָט.
און איר זאָגט: וואָס האָבן מיר גערעדט אַקעגן דיר?
איר האָט געזאָגט: „אומזיסט איז דינען גאָט,
און וואָס קומט אַרויס אַז מיר האָבן געהיט זיין היטונג,
און אַז מיר זיינען אומגעאַנגען פינצטער
פון וועגן גאָט פון צבאות?
אוי, אַצונד שאַצן מיר גליקלעך די מוטוויליקע;
יא, אויפגעריכט געוואָרן זיינען די וואָס טוען שלעכטס,
יא, זיי האָבן געפרוּווט גאָט, און זיינען אַנטרוגען
געוואָרן.“
דענסמאַל האָבן די גאָטספאַרכטיקע
גערעדט אײנער צום אַנדערן,
און גאָט האָט פאַרנומען און צוגעהערט,
און אַ בוך פון דערמאַנונג איז אַנגעשריבן געוואָרן
בײַ אים,
פאַר די וואָס פאַרכטן גאָט, און טראַכטן אָן זיין
נאָמען.
און זיי וועלן מיר זיין אַ טײער אײגנס,
זאָגט גאָט פון צבאות,
אין דעם טאָג וואָס איך באַשער;
און איך וועל זיך דערבאַרימען אויף זיי,
ווי אַ מאַן דערבאַרימט זיך אויף זיין זון וואָס דינט אים.
און איר וועט חידער אײנזען
צווישן דעם צדיק און דעם רשע,
צווישן דעם וואָס דינט גאָט,
און דעם וואָס דינט אים ניט.
וואָרום זע, דער טאָג קומט,

חוקים ומשפטים: הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא כ
 לפני בוא יום יהיה הגדול והנורא: והשיב לביאבות כד
 עלבנים ולב בנים על-אבותם פדאבוא והבית את-
 הארץ הרם:
 חוקים און געזעצן.
 זעט, איך שיק צו אייך
 אליהו הנביא,
 איידער עס קומט דער טאָג פון גאָט,
 דער גרויסער און דער מוראדיקער.
 און ער וועט אומקערן דאָס האַרץ פון עלטערן צו קינדער,
 און דאָס האַרץ פון קינדער צו זייערע עלטערן,
 כדי איך זאָל גיט קומען,
 און שלאָגן דאָס לאַנד מיט פאַרוויסטונג.

ועט, איך שיק צו אייך
 אליהו הנביא,
 איידער עס קומט דער טאָג פון גאָט,
 דער גרויסער און דער מוראדיקער.

הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום יהיה
 הגדול והנורא:
 סימן יתקן:

ח ז ק

סכום פסוקי תרי עשר

דושע מאה ותשעים ושבעה: ורנלך לא בצקה סימן.
 יואל שבעים ושלושה: שלחו מגל סימן.
 עמוס מאה וארבעים וששה: קמו בניה סימן.
 עובדיה עשרים ואחד: אך טוב לישראל סימן.
 יונה ארבעים ושמונה: ישראל עושה חיל סימן.
 מיכה מאה וחמשה: עלה אלהים בתרועה סימן.
 נחום ארבעים ושבעה: יזל מים סימן.
 חבקוק חמשים וששה: ולך תהיה צדקה סימן:
 צפניה חמשים ושלושה: גן נעול סימן.
 חגי שלשים ושמונה: כי אם גלה סודו סימן.
 זכריה מאתים ואחד עשר: אשרי כל ירא יי סימן.
 מלאכי חמשים וחמשה: ויעקב הלך לדרכו סימן:
 סכום הפסוקים של כל שנים עשר נביאים אלף וחמשים כי שרית
 עם אלהים סימן. וחציו. לכן בגללכם ציון שדה תחרש. וסדריו
 עשרים ואחד. ולכבוד אדויה כתובה סימן:

תהלים

ערשטער ספר

ספר ראשון

א

א ¹ וויל צו דעם מענטשן וואָס איז ניט געגאָנגען
אין דער עצה פון די רשעים.
און אויף דעם וועג פון די זינדיקע,
איז ער ניט געשטאָנען,
און אין דער זיצונג פון די שפעטער
איז ער ניט געוועסן.
² נייערט צו דער תורה פון גאָט איז זיין באַגער,
און אָן זיין תורה טראַכט ער טאָג און נאַכט.
³ און ער וועט זיין ווי אַ בנין געפלאַנצט ביי בערן
וואַסער,

וואָס גיט זיין פרוכט אין זיין צייט,
און זיין בלאַט ווערט ניט פאַרוועלקט;
און אין אַלץ וואָס ער טוט וועט ער באַגליקן.
⁴ ניט אזוי זייען די רשעים;
נייערט ווי דער שפּריי וואָס אַ ווינט פאַריאַגט אים,
⁵ דרום וועלן די רשעים ניט באַשטיין פאַרן משפט,
און די זינדיקע אין דער עדה פון די צדיקים,
⁶ וואָרום גאָט מערקט דעם וועג פון די צדיקים,
און דער וועג פון די רשעים וועט אונטערגיין.

ב ¹ פאַרוואָס רודערן די פעלקער,
און די אימות טוען ברומען אומנישט?
² די מלכים פון דער ערד שטעלן זיך אויף,
און די פירשטן עצהן זיך אין איינעם
אויף גאָט און אויף זיין געזאַלבטן;
³ לאַמיר צערייסן זייערע בינד,

און פאַר דיין אייגנטום די עקן פון דער ערד.
⁴ וועסט זיי צעברעכן מיט אַן אייזערנער רוט,
ווי אַ טעפּערגעפעס זיי צעפּיצלען.

¹⁰ און אַזונד, איר מלכים, באַטראַכט,
לאַזט אַיך לערנען, איר ריכטער פון דער ערד.
¹¹ דינט גאָט מיט מורא;
און שוידערט אין ציטערניש.
¹² אַכפּערט מיט לויטערקייט, כדי ער זאָל ניט צערענען,
און איר וועט פאַרלירן דעם וועג,
אַז זיין כּעס וועט זיך אַנציינדן באַלד;

וויל איז צו אַלע וואָס שיצן זיך אין אים.

אַשרי האַיט אַשר לאַ הַלֹדִי בַעֲצַת רְשָׁעִים וּבְתַרְדֵּי אַ
חַטָּאִים לֹא עֲמֹד וּבְמִוֹשֵׁב לְצִים לֹא יִשָּׁב: כִּי אִם־בְּתוֹרַת כ
יְהוָה חֲפְצוֹ וּבְתוֹרַתוֹ יְהוָה יִוָּמֵם וְלִילָה: וְהוּהוּ כַעֲלֵי ג
שְׁתוּל עַל־פְּלָגֵי מַיִם אֲשֶׁר פָּרְיוּ וַיִּמָּן בַּעֲתוֹ וַעֲלָהּ לֹא
יָבֹל וְכָל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַעֲלִיחַ: לֹא־כֵן הַרְשָׁעִים כִּי אִם־ד
כְּמוֹן אֲשֶׁר־תִּדְפְּנוּ רוּחַ: עַל־כֵּן לֹא־יִקְמוּ רְשָׁעִים כְּמִשְׁפַּט ה
וְחַטָּאִים בַּעֲבַת צַדִּיקִים: כִּי־יִדְעֶי יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים ו
וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֵּאבֵד:

ב

לְמַה רָגַשׁוּ גוֹיִם וְלְאֻמִּים יְהוֹדְרִיק: תִּתְעַבּוּ ו מְלִכֵי־אֶרֶץ א
וְרוֹזְנִים נִסְדְּרוּ־חֵד עַל־יְהוָה וְעַל־מִשְׁחֹו: נִתְקָה אֶרֶץ־ג
מִסִּדְּרוֹתֵימוּ וְנִשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוּ: יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם ד
יִשְׁחַק אֲדֹנָי יִלְעִג־לָמוּ: אִו יִדְבַר אֱלֹהֵימוּ בְּאִפּוֹ וּבְחִרוֹנוּ ה
יִבְחַלְמוּ: וְאֲנִי נִסְכַּתִּי מִלִּבִּי עַל־צִיּוֹן הַר־קֹדֶשׁ: אִם־פָּרַח ו
אֵל חַק יְהוָה אָמַר אֱלֹי בְנֵי אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יִלְדְּתִיךְ: י
שֶׁאֵל מִמֶּנּוּ וְאַתְּנָה גוֹיִם נַחֲלִתֶךָ וְאַחֲזִתֶּךָ אֶפְסֵי־אֶרֶץ: ח
תִּרְעַם בְּשִׁבְט בְּרוּז כִּכְלִי וְיִצֵר תִּנְפָצִם: וְעַתָּה מְלָכִים ט
הַשְׁבִּילוּ הוֹסִרוּ שְׁפָטֵי אֶרֶץ: עֲבָדוּ אֲתִי־יְהוָה בִּירְאָה יא
וְגִילוּ בְּרַעְיָה: נִשְׁקֹדְבַר פְּדִי־יָאֵף וְתֵאבְדוּ דֶּרֶךְ כִּי יב
יִבְעַר כְּמַעַט אִפּוֹ אֲשֶׁר־י כְּלַחֲסֵי כו:

א, א' קכך באהוב שואר זולהורד

און אַראָפּוואַרפן פון אונדז זייערע שטריק.
⁴ דער וואָס זיצט אין הימל לאַכט,
גאָט טוט שפעטן פון זיי.
⁵ דענסמאָל וועט ער רעדן צו זיי אין זיין כּעס,
און אין זיין גרימצאָרן וועט ער זיי דערשרעקן:
⁶ דאָס האָב איך דאָך אויפגעשטעלט מיין מלך
אויף ציין מיין הייליקן באַרג.

⁷ לאַמיר דערציילן פון דער באַשערונג:
גאָט האָט מיר געוואָנט: מיין זון ביסטו,
איך האָב היינט דיך געבאָרן.
⁸ בעט ביי מיר, און איך וועל געבן פעלקער פאַר דיין
אַרב,

ג

מִזְמוֹר לְדָוִד בְּכַרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנֵי: יְהוָה מִדֶּרֶךְ
 רַבּוֹ צָרִי רַבִּים קָמִים עָלַי: רַבִּים אֲמָרִים לְנַפְשִׁי אִין
 יִשׁוּעָתָה לֹא בְּאַלְהִים סֵלָה: וְאַתָּה יְהוָה מִגֵּן בְּעַדִּי כְּבוֹדִי
 וּמְרִים רֹאשִׁי: קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מִדֶּרֶךְ קִדְשׁוֹ
 סֵלָה: אֲנִי שָׁכַבְתִּי וְאַיִשְׁנָה חֲקִיצוֹתַי כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי:
 לֹא־אֵירָא מִדְּבַבּוֹת עִם אֲשֶׁר סָבִיב שְׁתוּ עָלַי: קוֹמָה
 יְהוָה וְהִשְׁעֵנִי אֱלֹהִי כִּי־הִבִּיתָ אֶת־כַּלְּאֵי־אֵיבֵי לְחֵי שְׁנֵי
 רַשָּׁעִים שְׁבֹרְתָ: לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ בִּרְבֹתֶךָ סֵלָה:

ד

לְמַנְצָח בְּנִינּוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד: בְּקִרְאֵי עַנְיִי אֶלְתִּי צִדְקִי
 בְּצַר הִרְתַּבֶּתָּ לִי הֲנִנִי וְשָׁמַעַתְּ תַפְלֵתִי: בְּנִרְאִישׁ עַד־מָה
 כְּבוֹדִי לְכַלְמָה תִּתְּחַבֵּן רִיק תִּבְקָשׁוּ כִּנּוּב סֵלָה: וְדַעוּ
 כִּי־הִפְלָה יְהוָה חֲסִיד לֹא יִתְּנָה וְשָׁמַעַתְּ בְּקִרְאֵי אֱלֹהֵי: רַגְזוֹ
 וְאַל־תִּחַתְּאוּ אַמְרוּ בְּלִבְבְּכֶם עַל־מִשְׁכַּבְכֶם וְדַמּוּ סֵלָה:
 זַבְחוֹ וּזְבַח־צִדְקָה וּזְבַחוֹ אֶל־יְהוָה: רַבִּים אֲמָרִים מִי־רָאִינוּ
 טוֹב נִסְדָּר־עֲלֵינוּ אֹדֶר פְּנֵיךָ יְהוָה: נִתְּתָה שְׂמֵחָה בְּלִבִּי
 מִצַּת דָּגָנִים וּתְרוּשֵׁם רַבּוֹ: בְּשָׁלוֹם יִתְּדוּ אֲשַׁכְּבָה וְאַיִשָּׁן
 כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבָרְדֶּךָ לְכַסֵּחַ תוֹשִׁיבֵנִי:

ה

לְמַנְצָח אֶל־תְּחִלּוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד: אֲמָרִי הַאֲנִיעַה יְהוָה
 בִּינָה הֲגִיגִי: תִּקְשִׁיבָה לְקוֹל שׁוֹעֵי מַלְבֵּי וְאַלְהֵי כִּי־אֶלְדָּד
 אֶתְפַּלֵּל: יְהוָה בְּקִרְ תִּשְׁמַע קוֹלִי בְּקִר אֶעֱרֹד־לְךָ נֹאצְפָה:
 כִּי־רָא אֵל חַפְזֵי רַשָּׁע וְאַתָּה לֹא יִגְרַד רַע: לֹא־יִתְּצָבוּ
 הַדְּלִילִים לְגִיד עֵינֶיךָ שְׁנֹאתָ כֹּל־פְּעִלֵי אָנוּ: תִּאבֹד דְּבָרֵי
 כְּזָב אִישׁ־דַּמִּים וּמְרָמָה יִתְּעַב וְיְהוָה: וְאַנִּי בְּרַב חֲסִדֶּיךָ
 אֶבְיֹא בִיתְךָ אֲשַׁתְּחִי אֶל־הַיְכָל קְדֹשְׁךָ בִּירְאֶתְךָ: יְהוָה

ג, ה' טח בסס ה, א' נ"א ו' ל' קנ"ו שו"ע מלכי

- 2 פֶּאֶרְנֵעַם מִיַּנֵּע ווערטער, גאָט.
- 3 מערק מִיַּנֵּע ויפצעניש.
- 4 הָאָרֶךְ צוֹם קוֹל פֿון מִיַּנֵּע געשריי, מִיַּנֵּע קיניג און מִיַּנֵּע גאָט, וואָרום צו דיר טו איך בעטן.
- 5 יְהוָה, פֿרימאָרגנס הער צו מִיַּנֵּע קול,
- 6 פֿרימאָרגנס טענה איך צו דיר, און קוק אויס.
- 7 וואָרום ניט אַ גאָט וואָס וויל אומרעכט ביסטו,
- 8 ביי דיר קען ניט ווילן קיין שלעכטס.
- 9 פֿראָלער קענען ניט שטיין פֿאַר דייע אױגן,
- 10 הָאָסַט פֿינט אַלע טוער פֿון אומרעכט.
- 11 ברענגסט אונטער די וואָס רעדן ליגן;
- 12 דעם מאָן פֿון בלוט און באַטרוג פֿאַראומווערדיקט גאָט.
- 13 אָבער איך וועל קומען אין דיין הויז דורך דיין גרויס גענאָד,
- 14 איך וועל מיך בוקן אין דיין הייליקן טעמפל צווישן דייע פֿאַרכטער.

ג אַ מִזְמוֹר פֿון דודן, ווען ער איז אנטלאָפֿן פֿון זיין זון אבשלוֹמען.

- 2 גאָט, ווי פֿיל זיינען מיינע פֿיינט!
- 3 פֿיל די וואָס שטייען אָן אויף מיר!
- 4 פֿיל זאָגן אויף מִיַּנֵּע זעל:
- 5 ניטאָ פֿאַר אים קיין הילף ביי גאָט. סֵלָה.
- 6 אָבער דו גאָט ביסט אַ שילד פֿאַר מיר,
- 7 מִיַּנֵּע כבוד און דער דערהייער פֿון מִיַּנֵּע קאָפּ.
- 8 מיט מִיַּנֵּע קול טו איך רופֿן צו גאָט,
- 9 און ער ענטפערט מיר פֿון זיין הייליקן באַרג. סֵלָה.
- 10 איך לייג זיך און שלאָף אײַן,
- 11 איך וואָך אויף, וויל גאָט לענט מיך אונטער.
- 12 איך האָב ניט מורא פֿאַר צענטוונטן פֿאַלק,
- 13 וואָס האָבן רונד אַרום זיך אָנגעזעצט אויף מיר.

8 שטיי אויף, יהוה, העלף מיך מִיַּנֵּע גאָט, וואָרום הָאָסַט געשלאָגן אלע מיינע פֿיינט אויף דער באַק, די ציין פֿון די רשעים הָאָסַטו צעבראַכן.

9 ביי גאָט איז די הילף; זאָל קומען דיין ברכה אויף דיין פֿאַלק! סֵלָה.

ד פֿאַר דעם געזאַנגמייסטער, מיט סטרונעשפּיל; אַ מִזְמוֹר פֿון דודן.

- 2 אַז איך רופֿ, ענטפער מיר, גאָט מִיַּנֵּע גערעכטער; אין ענגעניש זאָלסטו מיר דערברייטערן; לייטזעליק מיך, און הער צו מִיַּנֵּע תפילה.
- 3 איר מענטשנקינדער, ביז וואָנען וועט מִיַּנֵּע כבוד צו שאַנד זיין, וועט איר ליב האָבן נישטיקייט, וועט איר זוכן ליגן? סֵלָה.
- 4 אָבער זייט וויסן, אַז גאָט שידט אָפּ זיין פֿרומען, גאָט וועט הערן אַז איך וועל רופֿן צו אים.

- 5 ציטערט און איר זאָלט ניט זינדיקן, באַקלערט אין אַייער האַרצן אויף אַייער געלעגער, און ווערט אַנטשוויגן. סֵלָה.
- 6 שלאַכט שלאַכטאָפּפער פֿון גערעכטיקייט, און פֿאַרזיכערט אַיך אויף גאָט.

- 7 פֿיל זאָגן: ווער וועט אונדז ווייזן גוטס? גאָט, הייב דאָס ליכט פֿון דיין פנים אויף אונדז.
- 8 הָאָסַט מיר געגעבן מער שמחה אין האַרצן, ווי בעת זייער תבואה און זייער וויין זיינען פֿיל.
- 9 בשלום ווי איך לייג זיך אַזוי שלאָף איך אַיין, וואָרום דו גאָט מאַכסט מיך ווינען באַזונדער אין זיכערקייט.

ה פֿאַר דעם געזאַנגמייסטער אויף נחילות; אַ מִזְמוֹר פֿון דודן.

14 זע שמואל ב' טו.

נחני בצדקתך למען שוררי הוֹשֵׁר לִפְנֵי דְרָכֶךָ: כִּי אֵין
 בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קִרְבָּם הַיּוֹת כְּכַרְר־פְּתוּחַ גְּרָם לְשׁוֹנָם
 חֲלִיקוֹן: הַאֲשִׁימָם אֱלֹהִים וּפְלוֹ מִמְעֻזֹתֵיהֶם בְּרַב י
 פִּשְׁעֵיהֶם הַדִּיחֵמוּ כִּי מָרוּ בָךְ: וְיִשְׁמְחוּ כְּלִיחוֹסֵי בָךְ ב
 לְעוֹלָם יִרְגְּנוּ וְתִסַּף עֲלֵימוּ וְיַעֲלֶצוּ בָךְ אֲהַבֵּי שְׁמֹךְ: כִּי י
 אַתָּה תִּבְרַךְ צְדִיק יְהוָה כַּעֲשֵׂה רַצוֹן תַּעֲשֶׂרְנוּ:

לְמַנְצַח בְּנִינּוֹת עַל־הַשְּׂמִינּוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד: יְהוָה אֱל־
 בְּאִפְךָ תִּזְכֵּינֵי וְאֶל־בְּחִמְתֶּךָ תִּסְרְנֵי: חֲנִי יְהוָה כִּי אִמְלֵל י
 אֲנִי רַפְּאֵי יְהוָה כִּי נִבְהַלֵּו עַצְמִי: וּנְפִשִׁי נִבְהַלָה מְאֹד ד
 וְאֵת יְהוָה עֲדִמְתִּי: שׁוּבָה יְהוָה חֲלָצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי ה
 לְמַעַן חֲסִדֶּךָ: כִּי אֵין בְּמוֹת וּכְרֹךְ כְּשֹׂאֵל מִי וְיִדְה־לְךָ: ו
 יִנְעֲתִי כַּאֲנַחְתִּי אֲשַׁחֶה בְּכַל־לִילָה מִשְׁתִּי בְּדַמְעֹתַי עֲרִשִׁי ו
 אִמְסָה: עֲשִׂשָׁה מִכַּעַם עֵינֵי עֲתָקָה בְּכַל־צִוְרֹרֵי: סוֹרו ו
 מִמֶּנִּי כַל־פְּעָלִי אֵין כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בְּכוֹן: שָׁמַע יְהוָה י
 תַּחֲנִנֵי יְהוָה תַּפְּלִתִי יִקַּח: יָבִשׁוּ וַיִּבְהַלֵּו מְאֹד כְּלִי־אִיבֵי י
 וְיִשְׁבוּ יָבִשׁוּ רַנַּע:

שְׁנִיזוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דְּבַר־כּוֹשׁ בְּדִימוֹנֵי: א
 יְהוָה אֱלֹהֵי בֵּת חֲסִדֵי הוֹשִׁיעֵנִי מִכַּל־דְּרָפִי וְהַצִּילֵנִי: ב
 פְּדוּטְרָךְ כְּאֲרֵתִי נַפְשִׁי פָּרַק וְאֵין מְצִיל: יְהוָה אֱלֹהֵי אֲסֵד ד
 עֲשִׂיתִי וְאֵת אֲסִי־שִׁעוֹל בְּכַפִּי: אֲסִי־נַמְלִתִי שׁוֹלְמִי רַע ה
 וְאֲחַלְצָה צִוְרֵי רִיבִם: יִרְדֶּף אוֹיֵב א נַפְשִׁי וַיִּשַׁג וַיִּרְמַס ו
 לְאָרְצוֹ חָג וּכְבוֹדוֹ לְעַפְרָו וְשָׁבן סָלָה: קוֹמָה יְהוָה אֱבִיבָךְ ו
 הִנְשֵׂא בַעֲבָרוֹת צִוְרֵי וְעוֹרָה אֵלֶי מִשְׁפֵּט צִוִּית: וְעֲזַרְת ו
 לְאֵמִים תִּסּוּבְכֶךָ וְעֲלִיהָ לְמָרוֹם שׁוּבָה: יְהוָה יִהְיֶן עֲמִים ו
 שְׁפִטֵי יְהוָה כְּצִדְקֵי וּכְתַמֵּי עָלֶי: וַיִּמְרֹאֵ רַע וְרַשְׁעִים י

ה, ט' השק ו, ד' תהלה קי ז, ה' ס"א והחלצה בורכי

גאט, פיר מיך אין דיין גערעכטיקייט
 פון וועגן מיינע לויערער,
 מאך גלייך דיין וועג פאר מיר.
 10 וואָרום ניטאָ אין זייער מויל קיין ריכטיקייט,
 זייער אינגעווייד איז אָן אונטערזאָנג,
 אָן אָפענער קבר איז זייער קעל;
 זייער צונג מאַכן זיי גלאַט.
 11 פאַרשפּט זיי גאָט,
 זאָלן זיי פּאַלן דורך זייערע באַראַטן;
 פאַרשטויס זיי פאַר זייערע פּיל פאַרברעכן,
 ווייל זיי האָבן ווידערשפּעניקט אָן דיר.
 12 און אַלע וואָס שיצן זיך אין דיר, וועלן זיך פּרייען,
 אייביק וועלן זיי זינגען, וואָרום וועסט זיי באַשרעמען,
 און די ליבהאַבער פון דיין נאָמען
 וועלן זיין לוסטיק מיט דיר.
 13 וואָרום דו בענטשסט דעם צדיק, גאָט,
 ווי אַ פּאַנצער מיט גוטווייליקייט רינגלסטו אים אַרום.

1 פאַר דעם געזאָנגמיססער, מיט סטרוגעשפּיל, אויף
 שמינית; אַ מזמור פון דודן.
 2 ניט אין דיין כּעס זאָלסטו מיך מוסרן, גאָט,
 און ניט אין דיין גרימצאָרן זאָלסטו מיך שטראַפֿן.
 3 לייטזעליק מיך, גאָט, וואָרום איך ווער פאַרשניטן,
 הייל מיך, גאָט, וואָרום מיינע ביינער זיינען דערשראַקן.
 4 און מיין זעל איז דערשראַקן זייער,
 און דו גאָט, ביז וואָנען?
 5 קער זיך אום, גאָט, דערלייז מיין זעל,
 העלף מיך פון וועגן דיין גענאָד.
 6 וואָרום ניטאָ אין טויט דיין דערמאָנונג,
 אין אונטערערד ווער וועט דיך לויבן?
 7 איך בין מיד פון מיין זיפצן,
 איך באַוואַש אַלע נאַכט מיין געלעגער,
 איך מאַך צעגיין אין מיינע טרערן מיין בעט.
 8 מאַט געוואָרן פון קומער איז מיין אויג,
 אַלט געוואָרן פון וועגן אַלע מיינע פיינט.

5 אויב איך האָב געטאָן בייז מיין גוטן פּריינט,
 אָדער באַרויבט צומאַל מיין אומויסטיקן פיינט,
 6 זאָל דער שונא מיך נאַכיאָגן און דערגרייכן,
 און טרעטן צו דער ערד מיין לעבן,
 און מיין כבוד אין שטויב לייגן. סָלָה.
 7 שטיי אויף, גאָט, אין דיין כּעס,
 דערהייב דיך אין גרימצאָרן קעגן מיינע פיינט,
 און דערוועק פאַר מיר דעם משפּט וואָס דו האָסט
 אָנגעזאָגט.
 8 און ווי די עדה פון די פעלקער דיך רינגלט אַרום,
 קער זיך אום איבער איר צו דער הייך.
 9 גאָט, וואָס משפּטסט די פעלקער, משפּט מיך, גאָט,
 לויט מיין גערעכטיקייט און לויט מיין ערלעכקייט אין
 מיר.
 10 זאָל שוין זיך עקן דאָס בייז פון די רשעים,

9 קערט אייך אָפּ פון מיר, אַלע טוער פון אומרעכט,
 וואָרום גאָט האָט געהערט דעם קול פון מיין געוויין.
 10 גאָט האָט געהערט מיין געבעט,
 גאָט נעמט אָן מיין תפילה.
 11 פאַרשעמט און דערשראַקן זייער
 וועלן ווערן אַלע מיינע פיינט;
 זיי וועלן אָפּטרעטן פאַרשעמט אין אַ רגע.

1 אַ שְׁנִיזוֹן פון דודן, וואָס ער האָט געזונגען צו גאָט פון
 וועגן כּוֹשׁ דעם בנימינער.
 2 יהוה מיין גאָט, אין דיר האָב איך מיך געשיצט,
 העלף מיך פון אַלע מיינע נאַכיאָגער, און זיי מיך מציל,
 3 מע זאָל ניט פאַרצוקן ווי אַ לייב מיין זעל,
 צערייסן, און קיינער זאָל ניט מציל זיין.
 4 יהוה מיין גאָט, אויב איך האָב אַזוויאָס געטאָן,
 אויב אומרעכט איז דאָ אין מיינע הענט,

יא ותכונן צדיק ובחן לבות וכליות אלהים צדיק: מגני
 יב על-אלהים מושע ישיר-לב: אלהים שופט צדיק
 יג ואל זעם בכל-יום: אסלא ישוב חרבו ולמוש קשתו
 יד דרך ויכוננה: ולו הבין כל-ימות חציו לזלקים יפעל:
 טו הנה יחבל-און והרה עמל וילד שקר: בור ברה
 יז ויחפרהו ויפל בשחת יפעל: ישוב עמלו בראשו ועל-
 יח קרקרו חמסו ורד: אודה יהוה בצדקו ואומרה שם-
 יהוה עליון:

ח

א למנצח על-הגתית מזמור לדוד: יהוה אדנינו מרה-
 ב אדיר שמה בכל-הארץ אשר-תנה הדרך על-השמים:
 ג מפי עוללים ויונקים יסדת עו למען צורריך להשבית
 ד אויב ומתנקם: כראצה שמיד מעשה אצבעתך ירח
 ה וכוכבים אשר כוננתה: מהאנוש כיתתוכרנו ובן-אדם
 ו כי תפקדנו: ותחסרהו מעט מאלהים וקבור והדר
 ז תעטרהו: תמשלהו במעשי יריך כל שמה תחרת-
 ח רגליו: צנה ואלפים כלם וגם בהמות שדי: צפור שמים
 ט ודגי הים עבר ארחות ימים: יהוה אדנינו מה-אדיר
 י שמה בכל-הארץ:

ט

א למנצח על-ימות לבן מזמור לדוד: אודה יהוה בכל-
 ב לבי אספדה כל-נפלאותיך: אשמחה ואשליח בך
 ג אומרה שמה עליון: בשוב-אויבי אחור ובשלו ויאבדו
 ד מפניך: כירעשית משפטי ודיני ישבת לכסא שופט
 ה צדק: גערת גוים אבדת רשע שמם מחית לעולם ועד:
 ו האויב תמו חרבות לנצח וערים נתשת אבד וכרם
 ז הקמה: ויהוה לעולם ישב כונן למשפט כסאו: והוא
 ח ישפט-הכל בצדק דין לאמים במישרים: ויהי יהוה

א איך וועל זיך פרייען און לוסטיק זיין מיט דיר,
 איך וועל באזינגען דיין נאָמען, דו העכסטער;
 ווען מיינע פיינט קערן זיך אַהינטער,
 ווערן געשטרויכלט און גייען אונטער פאַר דיר,
 וואָרום האָסט געטאָן מײן משפט און מײן רעכט,
 האָסט זיך געוועזט אויפן טראָן, דו ריכטער גערעכטער.
 האָסט אָנגעשריען אויף די פעלקער,
 האָסט אונטערגעבראַכט דעם רשע,
 זייער נאָמען האָסטו אויסגעמעקט
 אויף אייביק און שטענדיק.
 דו פיינט, פאַרלענדט זיינען די חורבות אויף תמיד;
 און שטעט האָסטו אויסגעריסן,
 זייער זכר איז אונטערגעגאַנגען,
 אָבער גאַט וועט אייביק בלייבן,
 ער שטעלט אויף צום משפט זיין טראָן;
 און ער וועט משפטן די וועלט מיט גערעכטיקייט,
 ער וועט דן זיין די פעלקער מיט יזשר.
 און גאַט וועט זיין אַ פעסטונג דעם געדריקטן.

און דו זאלסט אויפריכטן דעם צדיק;
 וואָרום דו פרווסט די הערצער און גירן,
 גאַט דו גערעכטער.
 מײן באַשיץ איז אויף גאַט;
 ער העלפט די רעכטפאַרטיקע הערצער.
 גאַט איז אַ גערעכטער ריכטער,
 און אַ צערנדיקער גאַט אַלע טאָג.

א פאַרוואָר, ער שלייפט נאָכאַנאַנד זיין שווערד,
 ער שפּאַנט זיין בויגן און שטעלט אים אָן.
 און ער גרייט זיך אָן געצייג פון טויט,
 ער מאַכט ברענעדיק שאַרף זיינע פּיילן.
 זע, ער אַנטפּאַנגט אומרעכט,
 און ער טראָגט אומגליק, און געבערט ליגן.
 ער גראַבט אַ גרוב און הוילט זי אויס,
 און פאַלט אין דעם אָפּגרונט וואָס ער מאַכט,
 זיין אומרעכט וועט זיך אומקערן אויף זיין קאַפּ,
 און אויף זיין שאַרבן וועט נידערן זיין פאַרבּרעך.
 איך וועל לויבן גאַט לויט זיין גערעכטיקייט,
 און באַזינגען דעם נאָמען פון גאַט דעם אויבערשטן.

ח

א פאַר דעם געזאַנגמיסטער, אויף גתית; אַ מזמור
 ב פון דוד.
 ג גאַט אונדזער האַר,
 ווי פראַכטיק איז דיין נאָמען אויף דער גאַנצער ערד,
 אַז דער לויב פון דיין גלאַנץ איז איבער די הימלען!
 ד פון דעם מויל פון עופּעלעך און זויגעדיקע
 האָסטו באַפעסטיקט ודיין מאַכט;
 פון וועגן דייןע פיינט—
 כּדי שטיל צו מאַכן דעם שונא און ראַכענעמער.

א אַז איך זע די הימלען, דאָס ווערק פון דייןע פייגער,
 די לבנה און שטערן וואָס דו האָסט אויפגעשטעלט—
 ב וואָס איז אַ מענטש, אַז דו זאַלסט אים געדענקען?
 און אַ מענטשנקינד, אַז דו זאַלסט אים דערמאַנען?
 ג וואָרום האָסט אים געמאַכט שיר ניט מינער פון גאַט,
 און מיט כבוד און שיינקייט באַקריינטו אים.
 ד מאַכסט אים געוועלטיקן איבער די ווערק פון דייןע הענט,
 אַלצדינג האָסטו געלייגט אונטער זיינע פיס;
 ע שאַף און רינדער אַלע,
 און אַפילו חיות פון פעלד;
 ו דעם פויגל פון הימל, און די פישן פון ים—
 ז וואָס נאָר עס ציט דורך די שטעגן פון ימען.

גאַט אונדזער האַר,

ווי פראַכטיק איז דיין נאָמען אויף דער גאַנצער ערד!

ט

א פאַר דעם געזאַנגמיסטער, אויף מותלבן; אַ מזמור
 ב פון דוד.
 ג איך וועל לויבן גאַט מיט מײן גאַנצן האַרצן,
 איך וועל דערציילן אַלע דייןע ווונדער.

א פעסטונג אין צייטן פון נויט.
 11 און פארויכערן וועלן זיך אויף דיר די וואָס קענען דיין נאָמען,
 וואָרום דו פאַרלאָזט נישט די וואָס זוכן דיך, גאָט.

12 זינגט צו גאָט, באַוווּנדער פון ציון,
 דערצײלט צווישן די פעלקער זיינע מעשים.
 13 וואָרום דער אויפמאַנער פון בלוט געדענקט זיי,
 ער פאַרגעסט נישט דאָס געשרי פון די פאַרליטענע.

14 לײטועליק מיך, גאָט,
 זע מיין פּיין פון מײנע פּײַנט,
 מיין דערהײבער פון די טויערן פון טויט;
 15 כדי איך זאָל דערצײלן אַל דיין לױב,
 אין די טויערן פון טאַכטער ציון מיך פּרײען מיט דיין הילף.

16 אײנגעוונקען זײנען די פעלקער,
 אין דער גרוב וואָס זײ האָבן געמאַכט,
 אין דער נעץ וואָס זײ האָבן באַהאַלטן
 איז באַצווונגען זײער פּױס.
 17 גאָט איז באַוווּסט געוואָרן,
 ער האָט אַ משפּט געטאָן—
 אין דעם ווערק פון זײנע הענט
 איז געשטרױכלט געוואָרן דער רשע. הַגּוֹיִן. סְלָה.

18 די רשעים וועלן אַנקומען אין אונטערערד—
 אַלע פעלקער וואָס פאַרגעסן אָן גאָט.
 19 וואָרום נישט שטענדיק וועט פאַרגעסן זײן דער אביון,
 די האַפענונג פון די אַרימע וועט נישט פאַרלאָרן זײן
 אויף אײביק.
 20 שטײ אויף, גאָט, זאָל דער מענטש נישט פאַרשײט זײן,
 זאָלן געמשפּט ווערן די פעלקער פאַר דיר.
 21 טו, גאָט, אַ מורא אויף זײ;
 זאָלן וויסן די פעלקער אַז זײ זײנען נאָר מענטשן. סְלָה.

מִשְׁנֵב לַדָּךְ מִשְׁנֵב לַעֲתוֹת בְּצָרָה: וּבְכַתּוּב בְּךָ יוֹדְעֵי יי
 שְׂמֵךְ כִּי לֹא־עֹזֶבְתָּ דְרֹשְׁךָ יְהוָה: וּמְרוּ לַיהוָה יִשְׁבַּע צִיּוֹן יב
 הַגִּידוּ בְעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: כִּי־דָרַשׁ דָּמִים אוֹתָם וְכֹר לֹא־ יג
 שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָוִים: הִנְנִי יְהוָה וְרֹאֲהוּ־עֲנָוֵי מִשְׁנֵאֵי מְרוֹמָיו יד
 מִשְׁעַר־מֹות: לִמְעַן אֲסַפְּרָה כָּל־תְּהִלָּתְךָ בְּשַׁעֲרֵי בֵּית־טו
 צִיּוֹן אֲזַיְלָה בִישׁוּעֶתְךָ: טָבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת עֵשׂוּ בְרִשְׁת־טז
 זוּ טָמְנוּ נִלְכְּדָה רַגְלָם: נִדְעָה יְהוָה מִשְׁפַּט עֲשֵׂה בַפֶּעַל ז
 בְּפִיו נִבְקַשׁ רִשְׁעֵי הַגּוֹיִן סְלָה: יִשׁוּבוּ רִשְׁעִים לְשִׂאֲלֹהָ יח
 כָּל־גוֹיִם שִׁכְחוּ אֱלֹהִים: כִּי לֹא לִנְצַח יִשְׁכַּח אַבְיּוֹן תְּקוּת יט
 עֲנָוִים תִּיאַבֵּד לְעַד: קוּמָה יְהוָה אֲלֵי־עוֹ אֲנֹשׁ יִשְׁפֹּטוּ כ
 גוֹיִם עַל־פְּנֵיךָ: שִׁיתָה יְהוָה מוֹרָה לָהֶם יִדְעוּ גוֹיִם כא
 אֲנֹשׁ הִקָּה סְלָה:

לָמָּה יְהוָה תַּעֲמִיד בְּרִחּוֹק תַּעֲלִים לַעֲתוֹת בְּצָרָה: בְּנֵאֻתָּ כ
 רִשְׁעֵי יִדְלַק עֵנִי וְתַפְשׁוּ וּבְמוֹת זוּ חֲשַׁבוּ: כִּי־הִלְלָה ג
 רִשְׁעֵי עַל־תַּמְאוֹת נַפְשׁוֹ וּבְצַע בְּרֹךְ נֶאֱמַן יְהוָה: רִשְׁעֵי ד
 כְּנֻבָה אָפוּ בַל־יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים כָּל־מוֹתוֹתָיו: וְחִילוּ ה
 דְרָכָו וּבְכַל־עֵת מְרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנְּגִדוֹ כַּל־צוּרֵי־וַיִּפֹּחַ
 בָּהֶם: אָמַר בְּלִבּוֹ כַּל־אֲמוֹט לְדָר וְדָר אֲשֶׁר לֹא־בָרַע: ו
 אָלָה וּפִידוֹ מִלֵּא וּמִדְמוֹת וְתָךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמַל וְאָנוּ: י
 יִשָּׁב וּבְמֵאֲרֵב חֲצָרִים בְּמִסְתָּרִים יִהְיֶה נֶגְיוֹ לְחַלְכְּהָ ח
 יִצְפְּנוּ: יִאֲרַב בְּמִסְתָּר וּכְאֲרֹהֶ בַסֶּכֶה יִאֲרַב לְחַטּוֹף עֲנִי ט
 וְחַטּוֹף עֲנִי בְמִשְׁכּוֹ בְרִשְׁתּוֹ: וְדַבְּרָה יִשָּׁח וְלִפְלֵ בְעֲצוּמוֹ י
 חֲלַבָּאִים: אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הַסְתִּיר פְּנָיו בַּל־רָאָה יא
 לִנְצַח: קוּמָה יְהוָה אֵל נִשְׂא יִדְךָ אֶל־תִּשְׁכַּח עֲנָוִים: יב
 עַל־מָה וּנֶאֱמַר רִשְׁעֵי אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרֹשׁ: יג
 רִאתָה כִּי־אָתָּה וְעָמַל וְכַעַס וּמְבִיט לְתַת בְּיַדְךָ עֲלִיף יד

ט, יג' עִיטִּים קִי יִדְ'ס"א חֲנֻנִי יִט' עִיטִּים קִי כ"א ה' בְּמִקֹּם א
 י, ה' חֲכִמָּה ק י' יִסְתַּרְךָ ה' סִטִּים קִי יב' עִיטִּים קִי

א פאַרוואַס, גאָט, שטייטו פון דער ווייטן,
 פאַרהוילסטו זיך אין צייטן פון נויט?
 מיט גאווה פון רשע יאָגט מען דעם אַרימאָן;
 זאָלן זיי געכאַפט ווערן אין די פלענער וואָס זיי האָבן
 אויסגעקלערט!
 וואָרום דער רשע פראַלט אין דער תאוה פון זיין זעל,
 און דער גייעיקער רימט זיך; ער שפאָט פון גאָט.
 דער רשע וואַגט אין דעם שטאַלץ פון זיין פנים; מע
 מאַנט נישט;
 נישטאָ קיין גאָט, זיינען אַלע זיינע טראַכטונגען.
 זיינע וועגן באַגליקן צו יעטוועדער צייט,
 ווייט איבער אים זיינען דינע משפּטים;
 אַלע זיינע פּײַנט—ער בלאָזט אויף זיי.
 ער זאָגט אין זיין האַרצן: איך וועל נישט אומפאַלן,
 אויף דור־דרות נישט זיין אין קיין בייז.
 מיט קללות איז פול זיין מויל, און מיט באַטרוג און
 דריקונג,
 אונטער זיין צונג איז אומרעכט און פאַרברעכן.

א פאַרבראַגענישן הרגעט ער דעם אומשולדיקן;
 זיינע אויגן לאַקערן אויפן אומגליקלעכן.
 ער לויערט אין פאַרבראַגעניש ווי אַ לייב אין זיין צוידעק,
 ער לויערט צו כאַפן דעם אַרימאָן;
 ער כאַפט דעם אַרימאָן, אָז ער ציט אים אין זיין נעץ.
 ער דריקט זיך, ער בייגט זיך,
 ביז די אומגליקלעכע פאַלן אין זיינע קלויען.
 ער זאָגט אין זיין האַרצן: פאַרגעסן האָט גאָט;
 ער האָט פאַרבראַגן זיין פנים, ער וועט אויף אײביק נישט
 זען.
 19 שטײ אויף יהוה, גאָט, הײב אויף דיין האַנט,
 זאָלסט נישט פאַרגעסן די געדריקטע.
 19 פאַרוואָס לעסטערט דער רשע גאָט,
 זאָגט אין זיין האַרצן: דו מאַנסט נישט?
 14 דו האַסט געזען; וואָרום דו קוקסט צו לײד און קומער,
 כדי זײ צו פאַרגלעטן מיט דיין האַנט.

טו יַעֲזֹב חֲלֻכָה יְתוֹם אֶתָּהּ וְהָיִתָּה עֹזֶר; שֹׁכֵר וְרוּעַ רִשְׁעִי
 טז וְרוּעַ תְּדַרְוּ-רִשְׁעֵנוּ בְלִי-תַמְצָא: יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וְעַד
 יז אֶבְרֹנוּ יְהוָה מֵאֲרָצוֹ: תִּאֲמַת עַנּוּיִם שְׁמַעַתָּה יְהוָה תִּכְבֵּן לְפָנָם
 יח תִּקְשִׁיב אָזְנֶךָ: לִשְׁפֹט יְתוֹם וְדָבַר בְּלִי-יֹסֵף עוֹד לְעַרְץ
 אֲנֹשׁ מִן-הָאָרֶץ:

יא

א לְמַנְצָח לְדָוִד בִּיהוָה וְחֲסִיתִי אִיךָ תֹאמְרוּ לְנַפְשִׁי תוֹדוֹ
 ב הֲרַכַּם צְפוּר: כִּי הִנֵּה הַרְשָׁעִים יִדְרֹכִין לְקִשְׁתׁ כּוֹנְנֵי הַצֶּהֱם
 ג עַל-יְתֵר לִיְרוֹת בְּמֵרֶאֱפֵל לְיִשְׂרָאֵל: כִּי-הִשְׁתּוֹת וְהִרְסוּן
 ד צְדִיק מִהֲרִפְעֵל: יְהוָה וּבְהִכֵּל קִדְשׁוֹ יְהוָה בְּשִׁמּוֹם
 ה כִּסְאוֹ עֵינָיו יַחֲנוּ עַפְעָפָיו יִבְחָנוּ בְּנֵי אָדָם: יְהוָה צְדִיק
 ו יִבְחַן רִשְׁעֵי וְאֵתֵב הַמָּס שְׂנֵאָה נַפְשׁוֹ: יִמְטֵר עַל-רִשְׁעִים
 ז פָּחִים אֵשׁ וּגְפָרִית וְרוּחַ זֶלְעָפוֹת מִנֵּת כּוֹסִם: כִּי-צְדִיק
 ח יְהוָה צְדִיקוֹת אֲהַב יִשָּׂר יַחֲנוּ כְּנִימוֹ:

יב

א לְמַנְצָח עַל-הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד: הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי
 ב נָמַר הַסִּיד כִּי פָסוּ אִמּוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: שְׁוֹא וַיְדַבֵּר
 ג אִישׁ אֶת-יִרְעוֹ שִׁפְתׁ חֲלָקוֹת בָּלָב וּלֵב יְדַבְרוּ: יִבְרַת
 ד יְהוָה בְּלִשְׁפְתָי חֲלָקוֹת לְשׁוֹן מִדְּבַרְתׁ גְּדִלוֹת: אֲשֶׁר
 ה אָמְרוּ וּלְלִשְׁנֵנוּ נִבְבִּיר שִׁפְתֵינוּ אֲתֵנוּ מִי אֲדוֹן לָנוּ: מִשֹּׁד
 ו עֵינָיִם מֵאֲנָקַת אֲבוֹנִים עֲתָה אֲקוּם יְהוָה אִשִּׁית בְּיֹשֵׁעַ
 ז יָפִיחַ לוֹ: אֲמַרְוֹת יְהוָה אֲמַרְוֹת טְהוֹרוֹת כִּסֵּף צְרוּף
 ח כַּעֲלִיל לְאָרֶץ מִזְרָק שְׂבַעֲתִים: אֶתָּה יְהוָה תִּשְׁמְרֵם תִּצְרְנוּ
 ט מִן-הַדּוֹר וְעַד לְעוֹלָם: סָבִיב רִשְׁעִים יִתְהַלְכִין כְּרֵם זֶלֶת
 י לִבְנֵי אָדָם:

יג

א לְמַנְצָח מִזְמוֹר לְדָוִד: עַד-אֵנָה יְהוָה תִּשְׁכַּחַנִּי נֶצַח עַד-

י א, ה' סדי קי

פון וועגן דעם קרעכצן פון די באדערפטקע, אצונד וועל איך אויפשטיין, זאגט גאט; איך וועל באשערן מיט הילף דעם וואס מע בלאזט אויף אים.

די ווערטער פון גאט זיינען ריינע ווערטער, זילבער געשמאלצן אין א טיגל אויף דער ערד, זיבן מאָל געלייטערט.

דו גאָט וועסט זיי היטן, וועסט זיי אייביק באהיטן פון דאָיקן דור, אומעטום גייען אום די רשעים, ווען געמייניקייט ווערט דערהויבן ביי די מענטשניקידער.

פאר דעם געזאנגמיסטער; א מזמור פון דודן. ביז וואנען, גאט, וועסטו מיך תמיד פארגעסן?

אויף דיר פארלאזט זיך דער אומגליקלעכער, דעם עלנדן ביסט דו געווען א העלפער. צעברעך דעם אָרעם פון דעם רשע, און ביים שלעכטן זאלסטו זוכן זיין ביזו ביז וועסט מער נישט געפינען. גאָט איז אַ מלך אייביק און שטענדיק, די פעלקער גייען אונטער פון זיין לאַנד. דאָס קרעכצן פון די פאַרליטענע האָסטו צוגעהערט, גאָט; פעסטיקסט זייער האָרץ, נייגסט צו דיין אויער; צו טאָן רעכט דעם יתום און דעם געדריקטן; אַז קיין מענטש פון דער ערד זאָל מער נישט שרעקן.

יא

פאר דעם געזאנגמיסטער, פון דודן. אין גאָט טו איך מיך שיצן; ווי קענט איר זאָגן צו מיין זעל: „אַנטלויף! צו אייער באַרג, איר פויגלען?“ וואָרום זע, די רשעים שפּאַנען דעם בויגן, זיי האָבן אַנגעשטעלט זייער פּייל אויפן שטריקל, צו שיסן אין דער פינאַטער די רעכטפאַרטיקע הערצער. אַז די גרונטזיילן ווערן צעשטערט, דער צדיק וואָס האָט אויפגעטאָן?

גאָט איז אין זיין הייליקן טעמפל, גאָט-זיין טראָן איז אין הימל; זיינע אויגן זעען, זיינע ברעמען פרווון די מענטשניקידער. גאָט פרוווט דעם צדיק און דעם רשע, און דעם וואָס האָט ליב רויב, האָט פיינט זיין זעל. ער וועט מאַכן רעגענען אויף די רשעים קוילן, פּייער, און שוועבל; און אַ ברענעדיקער ווינט איז זייער צוגעטיילטער כּוֹס. וואָרום גערעכט איז גאָט, גערעכטיקייט האָט ער ליב; די רעכטפאַרטיקע וועלן זען זיין פנים.

יב

פאר דעם געזאנגמיסטער, אויף שמינית; אַ מזמור פון דודן. העלף, גאָט, וואָרום געענדיקט האָבן זיך די פרומע, וואָרום אויסגעגאַנגען זיינען די געטרייע פון די מענטשניקידער. פאַלש רעדן זיי איינער מיטן אַנדערן, מיט אַ גלאַטער ליפּ, מיט אַ צווייאיקן האַרצן רעדן זיי. גאָט זאָל פאַרשניידן אַלע גלאַטע ליפּן, די צונג וואָס רעדט גרויס! די וואָס זאָגן: מיט אונדזער צונג זיינען מיר שטאַרק, אונדזערע ליפּן זיינען מיט אונדז, ווער איז אונדז אַ האַר? פון וועגן דער באַרויבונג פון די אַרימע,

ביו וואגען וועסטו פארבארגן דיין פנים פון מיר?
 ביו וואגען וועל איך האלטן עצות ביי זיך,
 מיט קומער אין מיין הארצן דורכן טאג?
 ביו וואגען וועט מיין פיינט זיך דערהייבן אויף מיר?
 קוק צו, ענטפער מיר, יהוה מיין גאט,
 דערלייכט מייע אויגן, איך זאל ניט איינשלאפן צום טויט;
 מיין פיינט זאל ניט זאגן:
 איך בין אים בייגעקומען;
 מייע שונאים זאלן זיך ניט פרייען,
 אז איך וועל אומפאלן.

אָבער איך פארויכער מיך אויף דיין חסד;
 מיין הארץ וועט זיך פרייען מיט דיין הילף;
 איך וועל זינגען צו גאט,
 וואָס ער האָט מיר גוטס געטאָן.

י

פאר דעם געזאנגמיסטער; פון דודן.
 דער נידערטרעכטיקער זאָגט אין זיין הארצן: ניטאָ
 קיין גאָט!
 פארדארבן זיינען זיי, אומווערדיק באַגליען זיי זיך,
 קיינער טוט ניט קיין גוטס.
 גאָט האָט פון הימל געלוגט אויף די מענטשנקינדער,
 צו זען אויב פאראן אַ פאַרשטאַנדיקער וואָס זוכט גאָט.
 איטלעכער איז אָפגעקערט, אַלע זיינען זיי פאַרדאַרבן,
 קיינער טוט ניט קיין גוטס, ניט צומאַל איינער.
 פאַרוואָר, דערשפירן וועלן אַלע טוער פון אומרעכט,
 די וואָס עסן מיין פאַלק ווי מע עסט ברויט,
 די וואָס רופן ניט גאָט.

אָן אַנגסטן זיי אין אַנגסט,
 וואָרום גאָט איז מיט דעם גערעכטן דור.
 די טראַכטונג פון אַרימאַן מאַכט איר צו שאַנד,
 אָבער גאָט איז זיין באַשיצונג.

ווען קומט פון ציון די ישועה פון ישראל!
 ווען גאָט קערט אום די געפאַגענשאַפט פון זיין פאַלק,
 וועט לוסטיק זיין יעקב, וועט זיך פרייען ישראל.

טז

א מכתם פון דודן.

באהיט מיך, גאָט,
 וואָרום איך האָב מיך באַשיצט אין דיר.
 גאָסט געזאָגט צו גאָט: מיין האָר ביסטו,
 מיין גוטס איז בלויז ביי דיר.
 די הייליקע וואָס זיינען אויף דער ערד,
 זיי זיינען די פירשטן וואָס אַל מיין באַגער איז צו זיי.
 זאלן מערן זייערע געצן די וואָס אַיילן צו אַן אַנדערן;
 איך וועל ניט גיסן זייערע גיסאַפפער פון בלוט,
 און ניט נעמען זייערע נעמען אויף מייע ליפן.
 גאָט איז מיין באַשערטער טייל און מיין בעכער;
 דו האַלטסט אויף מיין גורל.
 חלקים זיינען מיר צוגעפאַלן ליבלעכע,
 יא, אַ שינע נחלה איז מיר אָנגעקומען.
 איך לויב גאָט, וואָס ער האָט מיר געראַטן.

אָנה וחסדך אַתְּפִנֵּךְ מִמֶּנִּי: עַד־אָנָה אֲשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי י
 יִנַּח בְּלִבִּי יוֹמָם עַד־אָנָה וַיְרוּם אֹיְבֵי עָלַי: הַבִּיטָה עֲנִי ד
 יְהוָה אֱלֹהֵי דָאֲרָה עֵינַי פֶּדְאִישׁן הַמֶּתָ: פֶּדְאִמֵּר אֹיְבֵי ה
 וּבְלִתְיוּ צָרֵי יְגִילוּ כִּי אָמוּט: וְאֲנִי בַחֲסֶדְךָ בְּמַחֲתֵי גִלְגִּל י
 לִבִּי בִישׁוּעָתְךָ אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי נִמְלַ עָלַי: יד

לְמַנְעֹחַ לְדוֹד אָמַר נִבְּל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הַשְׁחִיתוּ א
 הַתְּעִיבוּ עֲלֵיָלָה אֵין עֲשֵׂה־טוֹב: יְהוָה מִשְׁמֹם הַשְּׁקֹף ב
 עַל־בְּנֵי־אָדָם לְרֹאוֹת הַיּוֹשׁ מִשְׁכִּיל דְּרִישׁ אֲתֵי־אֱלֹהִים: הַכֹּל ג
 סָר יַחְדּוֹ נֶאֱלַחוּ אֵין עֲשֵׂה־טוֹב אֵין נָם אַחַד: הֲלֹא יִדְעוּ ד
 פֶּל־פְּעָלַי אֵין אֲכַלִּי עֲמִי אֲכָלוּ לֶחֶם יְהוָה לֹא קָרָא: שָׁם ה
 פָּחַדוּ פָּחַד כִּי אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק: עֲצַתְעִנִּי תְבִישׁוּ כִּי י
 יְהוָה מַחֲסֵדוֹ: מִדַּתְּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹב יְהוָה י
 שְׁבוֹת עֲמִי גִלְגִּל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: יד

טו

מוֹמֹר לְדוֹד יְהוָה מְרִיגוֹר בְּאֶהֱלֶךְ מִי־יִשְׁכֵּן בְּהַר קִדְשֶׁךָ: א
 דוֹלֶךְ תַּמִּים וּפְעֵל צַדִּק וְדַבֵּר אֱמֶת בְּלִבָּבוֹ: לֹא־יִדְּלוּ ג
 עַל־לִשְׁנוֹ לֹא־עִשָׂה לְרַעְיוֹ רַעַה וְחִרְפָּה לֹא־תִשָּׂא עַל־
 קַרְבּוֹ: נְבוֹה בְּעֵינָיו וְנִמְאָס וְאֲתִירְאֵי יְהוָה יִכְבֵּד נִשְׁבַּע ד
 לְחַדְעֵ וְלֹא יִמַּר: בַּסֶּפֶר וְלֹא־תִתֵּן בְּנִשְׁךָ וְשַׁחַד עַל־נֶפֶק לֹא־ ה
 לָקַח עֲשֵׂה אֱלֹה לֹא יִמוּט לְעוֹלָם: יד

טז

מִכְתָּם לְדוֹד שְׁמַרְנֵי אֵל בִּיהַפְּתֵי בְךָ: אֲמַרְתָּ לַיהוָה א
 אֲדַנִּי אַתָּה טוֹבִתִּי בְּלַעֲלֹךְ: לְקַדוּשִׁים אֲשֶׁר־בְּאֶרֶץ הַמָּה ג
 וְאֲדוּרֵי פֶל־הַבְּצִירָה: וְרַבּוֹ עֲצוּבוֹתֶם אַחַר מְהַרוּ בְּלִי ד
 אַסְפֵּךְ נִסְבִּיתֶם מִהֶם וּבְל־אִשָּׁא אֲתֵי־שְׁמוֹתֶם עַל־שַׁפְּתַי: י
 יְהוָה מִנֵּת חֶלְקִי וְכֹסֵי אַתָּה תוֹמֵךְ גּוֹדְלִי: חֲבָלִים נִפְלְוִי ה
 לִי בְּנַעֲמִים אֲרֵי־נִחַלְתָּ שְׁפָרָה עָלַי: אֲבַרְךָ אֲתֵי־הוֹה אֲשֶׁר י

טו, ד' ס"א בעיניו נמאס וס"א נבזה ובעיניו

טז

א מומור פון דודן.

גאָט, ווער קען ווינען אין דיין געצעלט?
 ווער קען רוען אויף דיין הייליקן באַרג?
 דער וואָס גייט ערלעך און טוט גערעכטיקייט,
 און רעדט אמת אין זיין האַרצן;
 ניט געטראָגן קיין רכילות אויף זיין צונג,
 ניט געטאָן זיין חבר קיין רעה,
 און ניט פאַרליטן קיין שאַנד אויף זיין נאַנטן;
 דער נבזה איז פאַראַכט אין זיינע אויגן,
 און די גאָטספאַרכטיקע גיט ער כבוד;
 ער האָט געשוואָרן זיך צום בייזן, און ענדערט
 ניט;
 זיין געלט האָט ער ניט געגעבן אויף צינן,
 און שוחד קעגן אַן אומשולדיקן ניט גענומען;
 דער וואָס טוט דאָס וועט קיינמאַל ניט אומפאַלן.

א ווענדונג צו דער ועל.

יַעֲזֹב אֶת־לֵילֹת יַסְרוּנֵי כְלוּתָי; שְׁוִתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תַמִּיד
 כִּי מִיּוֹמֵי בְלִיאָמוֹת; לִבִּי וְשִׁמְחָה לְבִי וְגַל כְּבוֹדֵי אֶת־
 בְּשׂוּרֵי יִשְׁכֵּן לְבִטָּח: כִּי וְלֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשִׂאֹל לֹא־
 יֵאָמַר חֲסִידֶיךָ לְרֵאוֹת שַׁחַת: תּוֹדִיעֵנִי אֲרַח הַיּוֹם שְׁבַע
 שְׂמֵחוֹת אֶת־פְּגַדְךָ נַעֲמֹת בְּיַמֶּיךָ נָצַח:

תְּפִלָּה לְדָוִד שְׁמֵעָה יְהוָה | צְדָק הַקְּשִׁיבָה רְנִיתִי הַאֲזִינָה
 תְּפִלָּתִי בְּלֹא שַׁפְתֵי מַרְמָה: מִלִּפְנֵיךָ מִשְׁפָּטֵי יֵצֵא עֵינֶיךָ
 תְּחַוֶּינִה מִיִּשְׁרָיִם: כְּחַנּוּת לְבִי וּפְקֻדַת לִילָה צִרְפָּתָנִי בְּלִי
 תַּמְצָא זְמַתִּי בְּלִי־עֵבֶר־פִּי: לַפְעֻלוֹת אָדָם בְּדַבָּר שִׁפְתֶיךָ
 אֲנִי שִׁמְרָתִי אֲרַחֹת פְּרִיץ: תַּמִּד אֲשׁוּרֵי בְּמַעְגְלוֹתֶיךָ בְּלִי
 נְמוֹתוֹ פְּעָמָי: אֲנִי קָרָאתֶיךָ בִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אֲוֹנֶה לִּי
 שִׁמְעֵ אִמְרָתִי: תְּפִלָּה חֲסִידֶיךָ מוֹשִׁיעַ הוֹסִים מִמַּתְקוֹמָמִים
 בְּיַמֶּיךָ: שִׁמְרָנִי כְּאִשּׁוֹן פִּתְעוֹן בְּצַל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי:
 מִפְּנֵי רָשָׁעִים וְשׂוֹדוֹנֵי אִיבֵי בְּנֶפֶשׁ יִקְיֹפוּ עָלַי: חֲלַבְמוֹ
 סָגְרוּ פִּימוֹ דִּבְרוּ בְּגֵאוֹת: אֲשׁוּרֵנִי עֲתָה סִבְבֵנִי עֵינֵיהֶם
 יִשְׁתִּיחוּ לְנִטּוֹת בְּאֲרָץ: דְּמִינוּ בְּאַרְוֵה יִכְסֹף לְטָרֶף וְכִכְפִּיר
 יֵשֵׁב בְּמַסְתְּרָיִם: קוֹמָה יְהוָה קְדֵמָה פְּנֵי הַכְּרִיעָהוּ פְּלִטָה
 נַפְשִׁי מִרְשָׁע חֲרָבֶיךָ: מִמָּתִים יִדְּךָ וְיְהוָה מִמָּתִים מַחְלֵד
 חֲלָקֶם בְּחַיִּים וְצַפְנֶיךָ תַּמְלֵא בְטָנִים יִשְׁבְּעוּ בָנִים וְהִנְחִיחוּ
 יִתְרָם לְעוֹלָלֵיהֶם: אֲנִי בְצַדִּק אַחֲרֶיךָ פְּגַדְךָ אֲשַׁבְּעָה בְּרִקְוִין
 תַּמְוִנָתֶיךָ:

יח

לְמַנְצָח לְעַבְדֵי יְהוָה לְדָוִד
 אֲשֶׁר דִּבֶּר | לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת
 בַּיּוֹם | הַצִּיל־יְהוָה אוֹתוֹ מִכַּף כָּל־אִיבָיו וּמִדַּ שְׂאוֹל:
 וְאָמַר אֲרַחֲמֶךָ יְהוָה חֲנּוּקִי: יְהוָה

טו, 6 יח, 11, 12 שו, סג, טו י"ב כסמט ק"ו י"ד זכסמק ק"ז

און צו אַ יונגלייב וואָס ויצט אין פאַרבאַרגענישן.

13 שטיי אויף, גאָט, גיי אים אַקעגן, וואָרף אים אַנידער,
 מאַך אַנטריגען מיין זעל פון דעם רשע מיט דיין שווערד,
 14 פון מענטשן, גאָט, מיט דיין האַנט—
 פון מענטשן פון דער וועלט, וואָס זייער חלק איז ביים
 לעבן,
 און מיט דיין שאַץ פֿילסטו אָן זייער בויך;
 זאָט זיינען זייערע קינדער,
 און זיי לאָזן זייער שפּע צו זייערע יונגע.
 15 איך אָבער וועל זען דיין פנים אין גערעכטיקייט,
 איך וועל מיך זעטן אויפן וואָר מיט דיין געשטאַלט.

יא, אין די נעכט האָבן מיך מייע נירן געלערנט.
 6 איך האַלט גאָט פאַר מיר תמיד,
 וואָרום אַז ער איז ביי מיין רעכטער האַנט, וועל איך
 גיט אומפאַלן.
 דרום איז פריילעך מיין האַרץ, און לוסטיק מיין זעל,
 אויך מיין לייב רוט אין זיכערקייט.
 10 וואָרום וועסט גיט איבערלאָזן מיין זעל צו דער
 אונטערערד,
 וועסט גיט לאָזן דיין פרומען זען די גרוב.
 11 וועסט מיך מאַכן וויסן דעם וועג פון לעבן;
 אַ וועטיקייט פון פריידן איז פאַר דיין פנים,
 תענוגים אין דיין רעכטער האַנט אייביק.

יז

1 אַ תפילה פון דודן.
 הער צו, גאָט, גערעכטיקייט,
 האַרץ צו מיין געשריי,
 פאַרנעם מיין תפילה פון ליפן אַן פאַלשקייט.
 2 פון פאַר דיר זאָל מיין משפט אַרויסגיין,
 דייע אויגן זאָלן זען די ריכטיקייט.
 3 האַסט געפרוּווט מיין האַרץ,
 האַסט גאַנצעזוכט ביי נאַכט,
 האַסט מיך געלייטערט, און גיט געפונען
 איך זאָל טראַכטן וואָס דאַרף גיט אַריבער מיין מויל.
 4 אין מעשים פון מענטשן,
 האָב איך, לויטן וואָרט פון דייע ליפן,
 מיך געהיט פון די וועגן פון דעם פאַרשייטן.
 5 מייע טריט האָבן זיך געהאַלטן אָן דייע שטעגן,
 גיט אויסגעלייטשט האָבן זיך מייע פיס.

6 איך האָב דיך גערופן, וואָרום דו וועסט מיר ענטפערן,
 גאָט;
 נייג דיין אויער צו מיר, הער צו מיין וואָרט.
 7 מאַך ווונדערלעך דייע חסדים, דו וואָס העלפט
 די וואָס שיצן זיך פון אַנפאַלער אין דיין רעכטער
 האַנט.
 8 היט מיך ווי אַ שוואַרצאַפל פון אויג,
 אין שאַטן פון דייע פליגעלען זאָלסטו מיך פאַרבאַרגן
 9 פון די רשעים וואָס באַרויבן מיך,
 מייע שוואַים אום לעבן וואָס רינגלען מיך אַרום.
 10 זייער פעט האַרץ האָבן זיי פאַרשלאָסן,
 מיט זייער מויל רעדן זיי האַפּערדיק.
 11 אויף אונדזער טריט האָבן זיי אַצונד אונדז אַרומ־
 גערינגלט,
 זייערע אויגן שטעלן זיי אָן וּאונדז צו נייגן צו דער ערד.
 12 ער איז געגליכן צו אַ לייב וואָס גלוסט צו פאַרצוקן,

יח

1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער; פון דעם קנעכט פון גאָט, פון דודן, וואָס האַט גערעדט צו גאָט די ווערטער פון
 דעמדאָיקן געזאַנג אין דעם טאַג וואָס גאָט האַט אים מציל געווען פון דער האַנט פון אַלע זיינע פיינט, און פון
 דער מאַכט פון שְׂאוֹל. 2 און ער האַט געזאַגט:

איך האָב דיך ליב, יהוה מיין שטאַרקייט:

11 אין טעקסט: כְּבוֹדִי, מיין כבוד.

סלעי ומצודתי ומפלטי
בו מני וקרן ישני משגבי: מהלל ד
אקרא יהוה ומדאיבי אשעי: אפפני חבלי ה
מות ונחלי בלעל ובעתוני: חבלי ו
שאול סבבני קדמוני מוקשי ואל ו
מות: בצרילי ו אקרא יהוה ואל ו
אלהי אשעי ישמע מהיכלו ו
קולי ושועתי לפניו ו תבוא באנני: ותנעש ח
ותרעש ו הארץ ומוסרי הרים ו
ירגו ונתגעשו כי תרה לו: עלה ט
עשן ו באפו ואש מפיו ו
תאכל גחלים בערו ממנו: ויט י
שמים וירד וערפל תחת ו
רגליו: וירכב על כרוב ויעף וירא יא
על כנפי רוח: ושת השך ו סתרו סביבותיו יב
סקתו חשכת ימים עכו שקום: כננה יג
נגדו עביו עברו ברד ונחלי י
אש: וירעם בשמים ו יהוה ועליו יד
יתן קולו ברד ונחלי י
אש: וישלה חציו ופיצם וברקים טו
רב ויהם: ויראו אפיקו טז
מים ויגלו מוסדות תבל מנעתה יז
יהוה מנשמת רוח אפך: ושלח ממרום יח
יחקני ומשני ממים רבים: וצילני יח
מאיבי עו ומשנאי כראמצי ו
ממני: וקדמוני בניו אירי ויהי יט
יהוה למשען לי: ויוציאני למרחב כ

גאט איז מיין פעלו און מיין פעסטונג,
און דער וואס מאכט מיך אנטרינען.
מיין גאט איז מיין פעלו וואס איך שיץ מיך אין אים,
מיין שילד און דער האָרן פון מיין הילף, מיין טורעם.
איך רוף: געלויבט איז יהוה!
און פון מינע פיינט ווער איך געהאלפן.
ארומגערינגלט האָבן מיך שטריק פון טויט,
און טייכן פון אונטערגאנג האָבן מיך געשראָקן.
שטריק פון אונטערערד האָבן מיך אַרומגעקניפט,
אַקענגעקומען זיינען מיר נעצן פון טויט.
האָב איך אין מיין נויט גערופן צו יהוה,
און צו מיין גאָט האָב איך געשריען;
האָט ער געהערט פון זיין טעמפל מיין קול,
און מיין געשריי פאַר אים איז געקומען אין זיינע אויערן.
און געשאַקלט און געוואַקלט האָט זיך די ערד,
און די גרונטפעסטן פון די בערג האָבן געציטערט;
זיך געשאַקלט, ווייל ער האָט געצערנט.
אַ רויך איז אויפגעגאַנגען אין זיין גאָז,
און פון זיין מויל האָט אַ פייער פאַרצערט;
קוילן האָבן געברענט פון אים.
און ער האָט גענייגט דעם הימל און גענידערט,
מיט אַ נעבל אונטער זיינע פיס.
און ער איז געריטן אויף אַ כרוב און געפלוין,
און געשוועבט אויף פליגעלען פון ווינט.

19 ער האָט געמאַכט פינצטערניש זיין באַהעלטעניש,
זיין ביידל אַרום אים—
אַ חושך פון וואַסערן, וואַלקנס געדיכטע.
13 פון דעם שימער פאַר אים זיינען זיינע וואַלקנס
צעגאַנגען
אין האַגל און פייערקוילן.
14 און געדונערט אין הימל האָט גאָט,
און דער העכסטער האָט אַרויסגעלאָזט זיין קול,
מיט האַגל און פייערקוילן.
15 און ער האָט אַרויסגעשיקט זיינע פיילן און זיי
צעשפּרייט,
און בליצן געשאַסן, און זיי פאַרטומלט.
16 און די גראַבנס פון וואַסערן האָבן זיך באַווין,
"וואַרטשפּיל: מנה נגדו עביו עברו."

און די גרונטפעסטן פון דער וועלט זיינען אַנטפלעקט
געוואָרן,
פון דיין אַנגעשריי, גאָט,
פון דעם אַטעמבלאָז פון דיין גאָז.
17 ער האָט אויסגעשטרעקט פון דער הייך און מיך גענומען,
מיך אַרויסגעצויגן פון וואַסערן גרויסע.
18 ער האָט מיך מציל געווען פון מיין מאַכטיקן פיינט,
און פון מינע שונאים, ווען זיי זיינען געווען שטאַרקער
פון מיר.
19 זיי זיינען מיר אַקענגעקומען אין טאָג פון מייין בראַך,
אַבער גאָט איז מיר צום אַנלען געווען.
20 און ער האָט מיך אַרויסגעפירט אין דערברייטערניש,

כא הִלַּצְנִי כִּי חָפַץ בִּי: וַיִּמְלֵנִי
 יְהוָה כְּצַדִּיק כְּבָר יְדֵי יוֹשִׁיב
 כב לִי: כִּי־שָׁמַרְתִּי דְרָכֵי יְהוָה וְלֹא־
 כג רָשַׁעְתִּי מֵאֲלֹהֵי: כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו
 כד לִנְגִדִי וְחִקְתָּיו לֹא־אָסִיר מִנִּי: וְאֵהֵן
 כה תָּמִים עִמּוֹ וְאֶשְׁתַּמֵּר מֵעוֹנֵי: וַיִּשְׁבֵּי־יְהוָה לִי
 כו כְּצַדִּיק כְּבָר יְדֵי לִנְגִד עֵינָיו: עִם־
 כז חֶסֶד תִּתְחַסֵּד עִם־יִגְבַּר תִּתְבָּרַר וְעִם־
 כח עֲלֹקֶשׁ תִּתְפַּחֵל: כִּי־אֲתָה עִם־עֵינֵי
 כט תוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם רַחֲמֹת תִּשְׁפִּיל: כִּי
 ל אֲתָה תֵאָדִיר נְרִי יְהוָה אֱלֹהֵי נִיחָה
 לא אֲדַלְגֵּי־שׁוּר: כִּי־בָרַךְ אֶרֶץ גִּדּוּד וּבִשְׂלוֹתֵי
 לב הָאֵל תָּמִים וְהָרְבּוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה מִן
 לג הוּא לְכֹל הַחַוְסִים בּוֹ: כִּי מִי אֱלוֹהִים מִבְּלַעַד־י
 לד יְהוָה וּמִי־צוּר וּזְלוֹתֵי אֱלֹהֵינוּ: הָאֵל
 לה הַמַּאֲרֵנִי חֵיל דְרָכָיו: מִשְׁנֵה רַגְלֵי בְּאֵילֹת וְעַל
 לו בְּמַתִּי יַעֲמִדֵנִי: וַנִּחַתָּה קִשְׁת־נְחוּשָׁה וְרוּעַתִּי: וְתַתֵּן
 לו לִי מִן יִשְׁעֶךָ וּמִיַּנְּחָה תִסְעָדֵנִי וְעֲנוּתֶךָ
 לז תִּרְבֵּנִי: תִּרְחִיב צַעֲדֵי תַחְתִּי וְלֹא
 לח מְעוּדוֹ כִּרְסָסָי: אֲרִדּוּף אֹיְבֵי
 לט וְאֶשְׁחָצֵם וְלֹא־יִכְלּוּ קוֹם וְלֹא־אָשׁוּב עַד־יִפְּלוּתָם: אֲמַחֲצֵם
 מ רַגְלֵי: וְתִאֲזַרְנִי חֵיל לַמַּלְחָמָה וְאֵיבֵי נַתְתֵּה לִי
 מא קַמִּי תַחְתִּי:

מיך ארויסגעצויגן, ווייל ער האָט מיך באַגערט.
 21 גאָט האָט מיר פאַרגאָלטן לויט מיין גערעכטיקייט,
 לויט דער ריינקייט פון מיינע הענט האָט ער מיר
 אומגעקערט.
 22 וואָרום איך האָב געהיט די וועגן פון יהוה,
 און ניט פאַרבראַכן אַקעגן מיין גאָט.
 23 וואָרום אַלע זיינע געזעצן זיינען פאַר מיר,
 און זיינע חוקים טו איך ניט אָפּ פון מיר.
 24 און איך בין געווען צו אים גאַנץ,
 און האָב מיך געהיט פון מיין וינדיקייט.
 25 דרום האָט מיר גאָט אומגעקערט לויט מיין
 גערעכטיקייט,
 לויט דער ריינקייט פון מיינע הענט פאַר זיינע אויגן.
 26 מיט דעם גענאָדיקן ווייזטו זיך גענאָדיק,
 מיט דעם ערלעכן מאַן ווייזטו זיך ערלעך.
 27 מיט דעם ריינעם ווייזטו זיך ריין,
 און מיט דעם קרומען ווייזטו זיך פאַרדרייט.
 28 וואָרום דאָס אַרימע פאַלק טוסטו העלפן,
 און הויכע אויגן דערנידערסטו.
 29 וואָרום דו מאַכסט לייכטן מיין ליכט;
 יהוה מיין גאָט באַשינט מיין פינצטערניש.
 30 וואָרום מיט דיר לויף איך קעגן אַ מחנה,
 און מיט מיין גאָט שפּרינג איך אַ מויער אַריבער.
 31 גאָט—זיין וועג איז גאַנץ;
 דאָס וואָרט פון יהוה איז געלייטערט;
 ער איז אַ שילד פאַר אַלע וואָס שיצן זיך אין אים.
 32 וואָרום ווער איז גאָט אויסער יהוה?
 און ווער אַ פעלו אַחוץ אונדזער גאָט?
 33 דער גאָט וואָס באַגורט מיך מיט שטאַרקייט,
 און מאַכט גלייך מיין וועג.
 34 ער מאַכט מיינע פיס גלייך ווי די הינדן,
 און אויף מיינע הייבן טוט ער מיך שטעלן.
 35 ער לערנט מיינע הענט צו מלחמה,
 און אַ קופּערנעם בויגן בייגן אַראָפּ מיינע אַרעמס.

36 און האָסט מיר געגעבן דעם שילד פון דיין הילף,
 און דיין רעכטע האַנט לענט מיך אונטער,
 און דיין מילדקייט טוט מיך גרייסן.
 37 האָסט דערברייטערט מיין טריט אונטער מיר,
 און ניט אויסגעליטשט האָבן זיך מיינע קנעכלעך.
 38 איך האָב געיאָגט מיינע פיינט און זיי דערגרייכט,
 און זיך ניט אומגעקערט ביז איך האָב זיי פאַרלענדט.
 39 איך האָב זיי צעהאַקט, אַז זיי קענען ניט אויפשטיין;
 זיי זיינען געפאַלן אונטער מיינע פיס.
 40 און האָסט מיך באַגורט מיט שטאַרקייט פאַר מלחמה,
 האָסט געבייגט מיינע קעגנשטייער אונטער מיר.
 41 און מיינע פיינט האָסטו געמאַכט מיטן נאַקן צו מיר,

און מיינע שונאים, זיי האָב איך פאַרשניטן.
 42 זיי האָבן געשריען, און קיין העלפער איז נישט געווען,
 צו גאָט—און ער האָט זיי נישט געענטפערט.
 43 און איך האָב זיי צערבינן ווי שטויב פאַרן ווינט,
 ווי גאַסנקויט זיי אַרויסגעוואָרפן.
 44 האָסט מיר געמאַכט אַנטרינען פון די קריג פון פּאָלק,
 האָסט מיר געמאַכט פאַר דעם קאַפּ פון די אומות;
 אַ פּאָלק וואָס איך קען נישט טוט מיר דינען,
 45 פון הערן מיטן אויער געהאַרכן זיי מיר;
 די קינדער פון פרעמדן גייען אַיין פאַר מיר.
 46 די קינדער פון דעם פרעמדן ווערן פאַרוועלקט,
 און זיי קומען ציטערנדיק אַרויס פון זייערע
 פעסטונגען.

47 עס לעבט יהוה, און געלויבט איז מיין פעלן,
 און דערהויבן איז דער גאָט פון מיין הילף;
 48 דער גאָט וואָס גיט מיר נקמות
 און אונטערטעניקט די אומות אונטער מיר.
 49 ער מאַכט מיר אַנטרינען פון מיינע פיינט;
 יא, איבער מיינע קעגנשטייער דערהייבסטו מיר,
 פון דעם רויבמענטשן ביסטו מיר מציל.
 50 דרום לויב איך דיר, גאָט, צווישן די פעלקער,
 און צו דיין נאָמען טו איך זינגען.
 51 ער גרייסט די ישועות פון זיין מלך,
 און ער טוט חסד מיט זיין געזאַלבטן,
 מיט דודן און מיט זיין זאָמען ביו אייביק.

יט

1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער; אַ מזמור פון דודן.
 2 די הימלען דערציילן דעם כבוד פון גאָט,
 און די ווערק פון זיינע הענט זאָגט דער הימלוועלב
 אָן.

דער אַנוואָג פון גאָט איז זיכער,
 ער מאַכט קלוג דעם נאַרן.
 9 די באַפעלן פון גאָט זיינען רעכטפאַרטיק,
 זיי דערפרייען דאָס האַרץ;
 דאָס געבאָט פון גאָט איז לויטער,
 עס מאַכט ליכטיק די אויגן.
 10 די מורא פאַר גאָט איז ריין,
 זי באַשטייט אויף אייביק;
 די משפּטים פון גאָט זיינען אמת,
 זיי זיינען אַלע גערעכט;
 11 זיי זיינען גלוסטיקער פון גאָלד,
 און פון גינגאַלד אַ סך,
 און זיסער פון האַניק,
 און טריפהאַניק.

עֲרַף וְאֵין מוֹשִׁיעַ וְאִשְׁחַלְקֶם בְּעֶבֶר עַל־פְּנֵי־רוּחַ תִּפְלְטֵנִי מִרִּבִּי עִם לֹא־יִדְעֵתִי יַעֲבֹדוּנִי לִי נֶבֶר וְגִבּוֹר וְחִרְוֵנוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם צוּרֵי הַטֹּהַר נִקְמֹת לִי תַחֲתֵי: מִפְּלִטֵי מַאֲיָבֵי אֵף מִדְּקָמֵי תְרוֹמַמְנֵי מַאֲיֵשׁ חָמָס תַּצִּילֵנִי: יְהוָה וְלִשְׁמֹךְ אֹמְרָה: יְשׁוּעוֹת מִלְּכֹוֹ לְמַשְׁיָדוֹ לְדָוִד וְלִזְרָעוֹ עַד־עוֹלָם: יט

לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשְּׁמַיִם מִסְפָּרִים כְּבוֹד־אֱלֹהִים וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מִגֵּד הַרְקִיעַ: יוֹם לַיּוֹם נִבְיַע אֱמֶר וּלְיֵלֶה יִלְלִיָּה וְחִוְהִידְעַת: אֵין אֱמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע דְּקוֹלָם: בְּכֹל־הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם וּבִקְצֵה תִּבְל מְלִידָם לְשִׁמֵשׁ שֶׁם אֱהֵל בְּהֶם: וְהִיא בַחֲתָן יֵצֵא מִחֲפָתוֹ יֵשִׁישׁ כְּנִבּוֹר יִלְרוּן אֲרַח: מִקְצֵה הַשְּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ וְתִקְוַתּוֹ עַל־קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מִחֲפָתוֹ: הַיּוֹרֵת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוּת יְהוָה נֹאמְנָה מִחֲבִימַת פֶּתִי: פִּקּוּבֵי יְהוָה יִשְׁרִים מְשִׁמְחִי־לֵב מִצֹּת יְהוָה כְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם: יִרְאֵת יְהוָה וְיִטְוֶרָה עוֹמְדַת לְעַד מִשְׁפָּטֵי יְהוָה אִמַּת צְדָקוֹ יַחֲדוּ: הַנְּחַמְדִים מִזֶּהב וּמִפֶּזֶז רַב וּמִתִּיקוֹם מִדְּבֶשׁ וּנְפֶת צִפְיִים: יא

יח, מזל סגור

3 אַ טאַג צו אַ טאַג רעדט אַ וואָרט,
 און אַ נאַכט צו אַ נאַכט גיט צו וויסן,
 4 נישט אַ וואָרט און נישט אַ קיין געשעענישן,
 וווּ זייער ווידער־קול ווערט נישט געהערט;
 5 איבער דער גאַנצער ערד גייט אַרויס זייער קלאַנג,
 און ביז עק וועלט זייערע רייד.
 פאַר דער זון האָט ער געמאַכט אַ געצעלט אין זיי;
 6 און עראַ גייט אַרויס ווי אַ חתן פון זיין קאַמער.
 ער פרייט זיך ווי אַ גיבור צו לויפן דעם וועג.
 7 פון עק פון די הימלען איז זיין אויסגאַנג,
 און זיין אַרומדריי איז ביז זייערע עקן.
 און נישט אַ קיין פאַרבאַרגס פון זיין היץ.
 8 די תורה פון גאָט איז גאַנץ,
 זי דערקוויקט די זעל;

9 די זון-שמש, מענלעך אין העברעאיש.

יב נִסְעֲבֹדָה נֹחֵר בְּהֵם בְּשִׁמְרֵם עֲקֹב רֶבֶב: שְׁנֵאוֹת מִיִּבְיָן
 יד מִנְסֻתָרוֹת נִקְנִי: גַם מִזֵּדִים | חֲשֹׁךְ עֲבֹדָה אֶל־יִמְשְׁלוּ־בִי
 טו אֲזִי אֵיתֶם וְנִקְוִיתִי מִפֶּשַׁע רֶבֶב: יְהוֹי לְרִצּוֹן וְאִמְרֵי־י וְהַנְּזִין
 לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צִוֵּי וְהֶאֱלֵךְ:
 כ

א לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: יַעֲנֶה יְהוָה בְּיוֹם צָרָה וְשִׁנְבֹּךְ שֵׁם
 ב אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יִשְׁלַח עֲזָרָתְךָ מִקִּדְשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶיךָ: יִזְכֹּר
 ג כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעֹלֹתֶיךָ וְדִשְׁנֵה־סִלְחָה: וְתִדְלַךְ כָּל־כִּבְבָּרְךָ וְכָל־
 ד עֲצֹתֶיךָ וּמְלֵא: נִרְנְנָה | בִּישׁוּעָתֶךָ וּבִשְׂמֵי־אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל
 ו יִמְלֵא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: עֲתָה יְדַעְתִּי כִי הוֹשִׁיעַ יְהוָה
 ח מִשִּׁיחִי יַעֲנֵהוּ מִשְׁמִי קִדְשׁוֹ בְּגִבּוֹרוֹת יֵשַׁע יְמִינוּ: אֱלֹהֵי
 ט בְּרַכְּבָה וְאֱלֹהֵי כַסְפִּים וְאֱנַחְנוּ | בְּשִׂמְי־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִקְבֹּר:
 י הַמָּה בְּרַעְיוֹ וְנִפְלֹו וְנֶאֱחָנוּ כִּמְנוּ וְנִתְעוֹדֵד: יְהוָה הוֹשִׁיעָה
 יא הַמְּלִיךָ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם־קִרְאָנוּ:
 כא

א לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: יְהוָה בְּעֹזָה יִשְׁמַח־מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתֶךָ
 ב מַה נִּיגֵל מֵאֵד: תֵּאֵת לִבּוֹ נִתְתָּה לוֹ וְאֶרְשַׁת שְׂפָתָיו כָּל־
 ג מְנַעֵת סִלְחָה: כִּי־תִקְדְּמֵנוּ בְּרִכּוֹת טוֹב תְּשִׁית לְרֵאשִׁי
 ד עֲמַרְתָּ פִּי: תֵּימֵם | וְשָׁאֵל מִמֶּךָ נִתְתָּה לוֹ אֲרָךְ יָמִים עוֹלָם
 ו עַד: נִחַל בְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ יְהוָה וְהִרְרָ תְשׁוּהָ עָלָיו: כִּי־
 ח תְּשִׁיתָהוּ בְּרִכּוֹת לְעַד תִּתְּהוּ בְּשִׂמְחָה אֶת־פְּנֵיךָ: כִּי־
 ט הַמְּלִיךָ בְּטַח בִּיהוָה וּבְחֶסֶד עָלְיוֹן בְּלִי־מוֹט: תִּמְצֵא יְיָךָ
 י לְכָל־אֵיבֶיךָ יְמִינֶךָ תִּמְצֵא שְׂנֵאָדָה: חֲשִׁיתָמוּ | כִּתְנוֹר אֵשׁ
 יא לְעַת פְּנֵיךָ יְהוָה בְּאִפּוֹ וּבְלַעַם וְהִתְאַכַּלְם אֵשׁ: בְּרִימוֹ מֵאֲרִץ
 יב תִּאבֹּד וְיִרְעַם מִבְּנֵי אָדָם: כִּי־נָטוּ עֲלֶיךָ רַעְיָה חֲשָׁבוּ מוֹמָה
 יג בְּלִי־וֹכְלוֹ: כִּי־תְשִׁיתָמוּ שְׂכָם בְּמִיתְרֶיךָ תְּכוֹנֵן עַל־פְּתֵיהֶם:
 יד רִמְמָה יְהוָה בְּעֹזָה נְשִׁירָה וְנִמְלָרָה גְבוּרָתֶךָ:
 יט, יד' נ'א ג'י ז'י כא, ב' יח'ד'

12 אויך דיין קנעכט ווערט געוואָרנט אין זיי;
 אין היטן זיי איז גרויס שכר פאַראַן.
 13 פאַרזענען ווער קען מערקן?
 פון פאַרבאַרגענע טו מיך רייניקן.
 14 אויך פאַרמייד דיין קנעכט פון מוטוויליקע,
 זיי זאָלן ניט געוועלטיקן איבער מיר;
 דענסמאַל וועל איך גאַנץ זיין,
 און וועל ריין זיין פון פאַרברעך אַ סך.
 15 זאָלן זיין צו באַוויליקונג די ווערטער פון מיין מויל,
 און די טראַכטונג פון מיין האַרצן פאַר דיר,
 גאַט מיין פעלו, און מיין דערלייזער.

כ פאַר דעם געוואַנגמייסטער; אַ מזמור פון דודן.
 2 גאַט וועט דיר ענטפערן אין טאָג פון נויט,
 דיך וועט שטאַרקן דער נאַמען פון דעם גאַט פון יעקב.
 3 ער וועט שיקן דיין הילף פון הייליקטום,
 און פון ציין וועט ער דיך אונטערלענען.
 4 ער וועט אַכטן אויף אַלע דינע שפייזאָפּפער,
 און דאָס פעטס פון דיין בראַנדאָפּפער וועט ער
 אָננעמען. סְּלָה.
 5 ער וועט דיר געבן לויט דיין האַרצן,
 און דיין יעטוועדער באַראַט וועט ער דערפילן.
 6 מיר וועלן זינגען אין דיין ישועה,
 און אין נאַמען פון אונדזער גאַט וועלן מיר אַ פּאָן הייבן;
 גאַט וועט דערפילן אַלע דינע פאַרלאַנגען.
 7 אַצונד ווייס איך אַז גאַט העלפט זיין געזאַלבטן,
 ער וועט אים ענטפערן פון זיין הייליקן הימל,
 מיט די באַהילפיקע גבורות פון זיין רעכטער האַנט.
 8 די מיט רייטוועגן, און די מיט פּערד,
 אָבער מיר וועלן דערמאַנען דעם נאַמען פון יהוה
 אונדזער גאַט.
 9 זיי בייגן זיך און פאַלן,
 און מיר הייבן זיך און שטעלן זיך ווידער.
 10 העלף דו, גאַט!
 זאָל דער קיניג אונדו ענטפערן אין טאָג וואָס מיר רופן.

כא

1 פאַר דעם געוואַנגמייסטער; אַ מזמור פון דודן.
 2 גאַט, מיט דיין שטאַרקייט פרייט זיך דער מלך,
 און מיט דיין הילף ווי זייער לוסטיק איז ער!
 3 דעם באַגער פון זיין האַרצן האַסטו אים געגעבן,
 און דעם פאַרלאַנג פון זיינע ליפּן האַסטו ניט פאַרמיטן. סְּלָה.
 4 וואָרום דו טראַגסט אים אַנטקעגן ברכות פון גוטס,
 טוסט אָן אויף זיין קאָפּ פון גינגאַלד אַ קרוין.
 5 לעבן האַט ער געבעטן ביי דיר, האַסטו אים געגעבן;
 אַריכתימִים אויף אייביק און שטענדיק.
 6 גרויס איז זיין כבוד דורך דיין הילף,
 גלאַנץ און שיינקייט טוסטו אויף אים אַרויף.
 7 וואָרום דו מאַכסט אים פאַר אַ בענטשונג אויף אייביק,
 דערפרייסט אים מיט שמחה פאַר דיין פנים.
 8 וואָרום דער מלך פאַרויכערט זיך אויף גאַט,
 און דורך דעם חסד פון אויבערשטן וועט ער ניט
 אומפאַלן.

9 דיין האַנט וועט דערגרייכן אַלע דינע פיינט,
 דיין רעכטע וועט דערגרייכן דינע שונאים.
 10 וועסט זיי מאַכן ווי אַ פֿיעראַוויזן אין צייט פון דיין
 צאָרן;
 גאַט וועט זיי אומברענגען אין זיין כּעס,
 און אַ פֿיער וועט זיי פאַרזערן.
 11 זייער פּרוכט וועסטו אונטערברענגען פון דער
 ערד,
 און זייער זאַמען פון מענטשניקדער.
 12 וואָרום זיי האָבן אָנגעצויגן שלעכטס קעגן דיר;
 זיי האָבן געטראַכט בייזע געדאַנקען, וועלן זיי ניט
 אויספירן.
 13 וואָרום וועסט זיי מאַכן אומקערן דעם רוקן,
 מיט דינע בויגנשטריק וועסטו צילן אויף זייער
 פנים.
 14 דערהייב דיך, גאַט, אין דיין שטאַרקייט;
 מיר וועלן זינגען און לויבן דיין גבורה.

כב

כב 1 פֶּאֶר דַּעַם גְּעוֹזָנְגִי מִסְטֵעַר; אוֹיֵף אֵילֶת־הַשְּׁחַר.
 א מִזְמוֹר פּוֹן דּוֹדָן.
 2 מִיִּין גָּט, מִיִּין גָּט, פֶּאֶרְוֹאָס הָאָסְטוּ מִיךְ פֶּאֶרְלֹאָז?
 ווייט פֿון מִיִּין הִילֶף זײַנען די ווערטער פֿון מִיִּין געשריי.
 3 מִיִּין גָּט, אײך רוֹף בײַ טָג, און דו ענטפערסט נײַט,
 און בײַ נאַכט—און נײַטָאָ קײן שטילונג פֶּאֶר מײַר.
 4 דו ביסט דאָך דער הײַליקער,
 וואָס טראָגט אויף די לױבגעזאַנגען פֿון ישראָל.
 5 אויף דיר האָבן זײך פֶּאֶרזײכערט אונדזערע עלטערן,
 זײך פֶּאֶרזײכערט, און דו האָסט זײ דערלײזט.
 6 צו דיר האָבן זײ געשריען, און אַנטרונגען געוואָרן,
 אויף דיר זײך פֶּאֶרזײכערט, און נײט פֶּאֶרשעמט געוואָרן.
 7 אָבער אײך בײַן אַ וואָרעם און נײט קײן מענטש,
 אַ חרפה פֶּאֶר לײט, און פֶּאֶראַכט פֿון פֶּאַלק.
 8 אַלע וואָס זעען מײך, לאַכן פֿון מײַר,
 זײ ציען מײט דער לײפ, זײ שאַקלען דעם קאַפּ:
 9 וואָלער זײך אַרױפֿלייגן אויף גָט, ער זאָל אײם דערלײזן,
 אײם מצײל זײַן, אויב ער טוט אײם באַגען.
 10 פֶּאֶרְוֹאָר, דו האָסט מײך אַרױסגעצױגן פֿון מוטער־לײב,
 מײך פֶּאֶרזײכערט אויף מִיִּין מוטערס ברוסט.
 11 אויף דיר בײַן אײך אַרױפגעוואָרפֿן פֿון געבערמוטער אָן,
 פֿון מִיִּין מוטער־לײב אָן ביסט דו מִיִּין גָט.
 12 נײט דערווייטער זײך פֿון מײַר, וואָרום די נײט איז נאָנט,
 וואָרום נײטָאָ ווער זאָל העלפֿן.
 13 אַרומגערינגלט האָבן מײך אַקסן פֿיל,
 בולן פֿון בָּשָׁן זײַנען מײך באַפֿאַלן אַרום.
 14 זײ האָבן אויפגעשפֿאַרט זײער מויל אויף מײַר,
 ווי אַ לײב וואָס פֶּאַרצוקט און ברומט.
 15 ווי וואָסער בײַן אײך צערונגען געוואָרן,
 און אַלע מײַנע בײַנער האָבן זײך צעשאַטן;
 מִיִּין האַרץ איז געוואָרן ווי וואָס,
 צעגאַנגען אין מײַנע אינגעווייד.
 16 אויסגעטרײקנט ווי אַ שאַרבן איז מִיִּין פּוֹחַ,
 און מִיִּין צונג איז צוגעקלעפט צו מִיִּין גומען;

לְמַנְעַח עַל־אֵילֶת הַשְּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד: אֵלֵי וְ אֵלֵי לְמַה ב
 עֹבְתָנִי רְחֹק מִשְׁעֵתִי דַבְרֵי שְׁאֲנֹתִי: אֱלֹהֵי אַקְרָא יוֹמָם י
 וְלֹא תַעֲנֶנּוּ וְלַיְלָה וְלֹא־דוֹמְנָה לִי: וְאַתָּה קְרוֹשׁ וְיִשְׁבֵּד
 תְּהַלֹּת יִשְׂרָאֵל: בְּךָ בָטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בְטָחוּ וַתִּפְלֹטְמוּ: ה
 אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלְטוּ בְךָ בָטְחוּ וְלֹא־בוֹשׁוּ: וְאַנְכִי תוֹלַעַת
 וְלֹא־אִישׁ חֲרַפַּת אָדָם וּבְוִי־עַם: פֶּל־רָאִי יִלְעָנּוּ לִי ח
 יִפְטִירוּ בְשִׁפְהַ יְנִיעוּ רֹאשׁ: גַּל אֶל־יְהוָה יִפְלֹטְהוּ יַעֲלֶהוּ ט
 כִּי חִפְזָן בּוֹ: פֶּר־אֲתָה גַחֵי מִכְּטָן מִבְּמִיתֵי עַל־שְׂדֵי אֲמִי: י
 עֲלִיד הַשְּׁלֹבְתֵי מִרְחֵם מִכְּטָן אֲמִי אֵלֵי אֲתָה: אֶל־תִּרְחַק י
 מִמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי אֵין עוֹזֵר: סִכְבֹּנֵי פְרִים רַבִּים י
 אֲבִירֵי בָשָׁן כְּתֹרֹנִי: פִּצּוּ עָלַי פִּתְחֵם אֲרִיָּה מִרְחָף וְשֹׁאֵג: יד
 כַּמִּים נִשְׁפָּכְתִּי וְהִתְפָּרְרוּ כַּל־עֲצָמוֹתַי יְהוָה לִבִּי כִדְוֹנָה טו
 נָמַס בְּתוֹךְ מַעַי: יָבֵשׁ כַּחֲרָשׁ וּפְחִי וְלִשְׁוֹנֵי מִדְבַּק מִלְקוֹתַי טז
 וְלַעֲפֹר־מֹת תִּשְׁפָּתֵנִי: כִּי־סִכְבֹּנֵי כָל־בָּיִם עֲדַת מַרְעִים ז
 הַקִּיפּוֹנֵי כְּאֵרִי יְדִי וְנִגְלִי: אֲסַפֵּר כַּל־עֲצָמוֹתַי הֵמָּה לְבִטּוֹ יח
 יִרְאִי־כִי: יִחַלְקֵנּוּ בְּנֵדֵי לְהֵם וְעַל־לְבוּשֵׁי יִפְּלוּ נוֹרָל: יט
 וְאַתָּה יְהוָה אֶל־תִּרְחַק אֵילוֹתַי לְעוֹרְתֵי חוֹשֶׁה: הַצִּילָה כא
 מִתְּרֵב נַפְשִׁי מִי־רִפְלֵב יְחִידָתִי: הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אֲרִיָּה כב
 וּמִקְרָנֵי רַמִּים עֲנִיתִנִּי: אֲסַפֵּרָה שְׁמִיךְ לְאַחֵי בְּתוֹךְ קִהַל כג
 אֲהַלְלֶךָ: יִרְאֵי יְהוָה וְהִלְלוּהוּ כַּל־זָרַע יַעֲקֹב בְּכִדּוּהוּ כד
 וְתוֹרוֹ מִמֶּנּוּ כַּל־זָרַע יִשְׂרָאֵל: כִּי לֹא־בָוָה וְלֹא שִׁמְךָ עֲנֹת כה
 עָנִי וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבְשׁוֹעֵי אֵלָיו שְׁמַע: כו
 תְּהַלֵּתִי בְּקִהַל רַב נְדָרֵי אֲשֶׁלֶם נִגְדֵי יִרְאִיו: יֶאֱכְלוּ עֲנִיָּוָם כז
 וְיִשְׁבְּעוּ וְהִלְלוּ יְהוָה דְרָשׁוּ יְהוּ לִבְכַבֵּם לַעֲד: ז
 וְיִשְׁבּוּ אֶל־יְהוָה כַּל־אֲפַס־אֲרָץ וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לִפְנֵיךְ כַּל
 מִשְׁפְּחוֹת נֹוִים: כִּי לַיהוָה הַמְּלוֹכָה וּמִשָּׁל בְּנֹוִים: אָכְלוּ כט
 וְיִשְׁתַּחֲוּוּ וְכַל־דִּשְׁגֵר־אֲרָץ לִפְנֵינוּ יִכְרַעוּ כַּל־יְהוָה לַעֲד
 כה' ס"א אבשונו עלינו כו' ס"א מאתך תהלתי בקהל כב

און אין דעם שטויב פֿון טויט טוסטו מײך לײגן.
 17 וואָרום אַרומגערינגלט האָבן מײך הײנט,
 אַ באַנדע שלעכטסטוער האָט מײך אַרומגענומען,
 ווי אַ לײב—מײַנע הענט און מײַנע פֿיס.
 18 אײך קען איבערצײלן אַלע מײַנע בײַנער;
 זײ גלאַצן, זײ קוקן אויף מײַר.
 19 זײ צעטײלן מײַנע בגדים צוּישן זײך,
 און אויף מִיִּין מלבוש וואָרפֿן זײ גורל.
 20 אָבער דו גָט, זאָלסט זײך נײט דערווייטערן,
 מִיִּין שטאַרקײט, אײל מײַר צו הִילֶף.
 21 זײ מצײל פֿון שווערד מִיִּין זעל,
 פֿון דער מאַכט פֿון הונט מִיִּין אינאײנציקעאָ.
 22 העלף מײך פֿון דעם לײבס מויל,
 און פֿון די הערנער פֿון וויזלטיִרן זאָלסטו מײַר ענטפערן.
 23 אײך וועל דערצײלן דײַן נאָמען צו מײַנע ברידער,
 אין געזעמל וועל אײך דײך לױבן;
 24 איר פֶּאַרכטער פֿון גָט, טוט אײם לױבן,
 אַלדער זאָמען פֿון יעקב, גײט אײם כּבוֹד,
 אַ ד. ה. מײַן ועל.

און זייער זעל ניט דערהאלטן געקענט.
 31 די קינדער וועלן אים דינען,
 פון גאט וועט דערציילט ווערן דעם וקומעדיקן דור.
 32 מע וועט קומען און אנוואגן זיין גערעכטיקייט,
 דעם פאלק וואס וועט געבארן ווערן-אז ער האט עס
 געטאן.

כג

1 א מזמור פון דודן.
 גאט איז מיין פאסטוך,
 מיר וועט ניט פעלן.
 2 אויף גראזיקע פיטערפלעצער מאכט ער מיך הויערן,
 ביי רואיקע וואסערן טוט ער מיך פירן.
 3 ער דערקוויקט מיין זעל;
 ער פירט מיך אין ריכטיקע שטעגן
 פון וועגן זיין נאָמען.
 4 אפילו אז איך גיי אין טאל פון טויטשאַטן,
 האָב איך ניט מורא פאַר בייזן,
 וואָרום דו ביסט מיט מיר;
 דיין שטעקן און דיין אַנגלען,
 זיי טוען מיך טרייסטן.
 5 דו גרייטסט פאַר מיר אַ טיש
 אנטקעגן מיינע פיינט;
 האָסט באַזאָלעט מיט אײל מיין קאָפּ,
 מיין פֿוס לויפט אַריבער.
 6 נאָר גוטס און גענאָד וועלן מיר נאָכגיין
 אַלע טעג פון מיין לעבן,
 און איך וועל זיצן אין גאָטס הויז
 אויף לאַנגע טעג.

כד

1 פון דודן אַ מזמור.
 גאָטס איז די ערד און איר פולקייט,
 די וועלט און די ווינער אין איר.
 2 וואָרום ער האָט זי אויף ימען געגרונטפעסט,
 און האָט זי אויף טייכן געשטעלט.
 3 ווער קען אַרױפגיין אויף דעם באַרג פון גאָט?
 און ווער קען שטיין אין זיין הייליקן אַרט?
 4 דער וואָס האָט ריינע הענט און אַ לויטער האַרץ,
 וואָס האָט מיך ניט דערמאָנט צום פאַלשן,
 און ניט געשוואָרן מיט באַטרוג.
 5 ער וועט קריגן אַ ברכה פון יהוה,
 און גענאָד פון דעם גאָט פון זיין הילף.
 6 דאָס איז דער דור פון די וואָס פאַרשן אים,
 וואָס ווכן דיין פנים אין יעקב. סְלָה.
 7 הייבט אויף, איר טויערן, אַייערע קעפּ,
 און הייבט אַיך אויף, איר אײביקע טירן,
 און זאָל אַרױנגיין דער קיניג פון פראַכט.
 8 ווער איז דער קיניג פון פראַכט?
 גאָט דער שטאַרקער און דער גיבור,
 גאָט דער גיבור פון מלחמה.
 9 הייבט אויף, איר טויערן, אַייערע קעפּ,
 און הייבט אויף, איר אײביקע טירן,
 און זאָל אַרױנגיין דער קיניג פון פראַכט.
 10 ווער איז דער קיניג פון פראַכט?
 גאָט פון צבאות, ער איז דער קיניג פון פראַכט. סְלָה.

אָנפֿשו לאַ הוֹה: וְרַע יַעֲבֹדֵנוּ יִסְפָּר לְאֹדְנֵי לְדֹר: יִבְאוּ
 וַיְגִידוּ צַדִּיקְתּוֹ לְעַם נִלְוָד כִּי עָשָׂה:

כג

א מזמור לדוד יהוה רעי לא אהסר: בנאות דשא ורביעני
 עלמי מנחות ינהלני: נפשי ישובב ינהני במעגלי צדק
 למען שמיו: גם כיהאלך בנא צלמות לא ירא רע כיה
 אתה עמדי שבטך ומשענתך תמה יחמני: תצדך לפניו
 שלחן נגד צררי דשנת בשמן ראשי פוכי רוחה: אך טוב
 וחסד ירדפוני כל ימי חיי ושבתי בבית יהוה לארץ ימים:

כד

א לדוד מזמור ליהוה הארץ ומלואה תכל וישבי בה:
 כי הוא עליימים יסדה ועל נהרות יבוננה: מריעלה
 בהר יהוה ומירקים במקום קדשו: נקו כפים ובר ללב
 אשר לא ינשא לשוא נפשו ולא נשבע למרמה: ישא
 ברכה מאת יהוה וצדקה מאלתי ישעו: זה דור דרשו
 מבקשי פניך יעקב סלה: שאו שערים וראשיכם והנשאו
 פתחי עולם ויבא מלך הכבוד: מי זה מלך הכבוד יהוה
 עזו וגבור יהוה גבור מלחמה: שאו שערים וראשיכם
 וישאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד: מי הוא זה מלך
 הכבוד יהוה צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

כה

א לדוד אליך יהוה נפשי אשא: אלתי כה בטחתי אל
 אבושה אל יעלצו אויבי לי: גם כלי קנף לא יבשו ויבשו
 הבוגדים ריגם: דרכך יהוה הודיעני ארחותיך למדני:
 הדריכני באמתך ולמדני כיה אתה אלתי ישעי אותך
 קויתי כליהיום: ובר חתמתך יהוה וחסדך כיה מעולם
 תמה: חטאות נעוריי ופשעי אלי תזכר כחסדך וזכר

כד, ד' רעיוא נפשיק ו' דרשו קי כה, ז' מלאו

כה

1 פון דודן.
 א צו דיר, גאָט, הייב איך אויף מיין זעל.
 ב 2 מיין גאָט, אויף דיר פאַרויכער איך מיך,
 לאַמיך ניט פאַרשעמט ווערן,
 זאָלן ניט קוועלן אויף מיר מיינע פיינט.
 ג 3 יא, אַלע וואָס האָפּן אויף דיר זאָלן ניט פאַרשעמט
 ווערן;
 פאַרשעמט ווערן זאָלן די וואָס פעלשן פאַר גאַרנישט.
 ד 4 דינע וועגן, גאָט, מאַך מיך וויסן,
 דינע שטעגן לערן מיך.
 הו 5 פיר מיך אין דיין אמת, און לערן מיך,
 וואָרום דו ביסט דער גאָט פון מיין הילף;
 צו דיר האָב איך געהאַפּט אַ גאַנצן טאַג.
 ז 6 דערמאָן, גאָט, דיין דערבאַרימונג און דינע חסדים,
 וואָרום זיי זיינען פון אײביק אָן.
 ח 7 די זינד פון מיין יוגנט און מיינע פאַרברעכן זאָלסטו
 ניט דערמאָנען;
 לויט דיין חסד דערמאָן זיך דו אָן מיר.

פון וועגן דיין גוטסקייט, גאָט.
 ט גוט און רעכטפאַרטיק איז גאָט,
 דרום ווייזט ער די זינדיקע דעם וועג.
 ו ער פירט די שטילע אין גערעכטיקייט,
 און לערנט די שטילע זיין וועג.
 כ אַלע וועגן פון גאָט זיינען חסד און טריישאַפּט
 צו די וואָס היטן זיין בונד און זיינע אָנוואַגן.
 ל פון וועגן דיין נאַמען, גאָט,
 זאַלסטו פאַרגעבן מיין זינד, וואָרום זי איז גרויס.
 מ ווער נאָר אַ מאַן וואָס פאַרכט גאָט,
 וועט ער אים ווייזן דעם וועג וואָס ער זאָל וויילן.
 נ זיין זעל וועט רוען אין גוטס,
 און זיין זאַמען וועט אַרבען דאָס לאַנד.
 ס גאָטס פאַרטרויטקייט איז מיט די וואָס פאַרכטן
 אים,

און זיין בונד, פּדי זיי צו לערנען.
 ע מיינע אויגן זיינען תמיד צו גאָט,
 וואָרום ער ציט אַרויס פון נעץ מיינע פּיס.
 פ קער זיך צו מיר, און לייטזעליק מיך,
 וואָרום עלנד און אַרים בין איך.
 צ די צרות פון מיין האַרצן האָבן זיך אויסגעברייט,
 פון מיינע דריקענישן צי מיך אַרויס.
 ר זע מיין פיין און מיין מאַטערניש,
 און פאַרגיב אַלע מיינע זינד.
 ו זע ווי מיינע שונאים זיינען פּיל,
 און די אומגערעכטע פיינטשאַפּט וואָס זיי האָבן מיך
 פיינט.

ש היט מיין זעל און זיי מיך מציל,
 לאַמיך ניט פאַרשעמט ווערן, ווייל איך שיץ מיך אין
 דיר.
 ת זאָל ערלעכקייט און רעכטפאַרטיקייט מיך
 באַהיטן,
 וואָרום איך טו האַפּן צו דיר.
 כז לייז אויס, גאָט, ישראל
 פון אַלע זיינע צרות.

און דעם אַרט פון דער רואונג פון דיין כבוד.
 ו זאַלסט ניט איינטאָן מיט זינדיקע מיין זעל,
 און מיט בלוטיקע לייט מיין לעבן,
 וואָס אין זייערע הענט איז ליסטיקייט,
 און זייער רעכטע איז פול שוחד.
 יי אַבער איך גיי אין מיין ערלעכקייט;
 לייז מיך אויס, און לייטזעליק מיך.
 יב ווען מיין פּוס שטייט אויף גלייכן,
 וועל איך אין געזעמלען לויבן גאָט.

כו

און פון דודן.
 גאָט איז מיין ליכט און מיין הילף,
 פאַר וועמען זאָל איך מורא האָבן?
 גאָט איז די פעסטונג פון מיין לעבן,
 פאַר וועמען זאָל איך אַנגסטן?
 ו אַז די שלעכטסטער געזענען צו מיר
 צו עסן מיין פלייש—
 מיינע דריקער און מיינע פיינט—
 ווערן זיי געשטרויכלט און פאַלן.
 ו אַז אַ מחנה זאָל לאַגערן אויף מיר,

לִי־אֵתָהּ לְמַעַן טוֹבֶךָ יְהוָה: טוֹב וַיִּשְׂרַח יְהוָה עַל־בֵּן יוֹדָה
 הַטָּאִים בְּדַרְדָּר: יְדַרְדֵּר עֵנּוּם בְּמִשְׁפָּט וְלַמָּד עֵנּוּם דַּרְבּוֹ:
 כִּלְאֲדָרוֹת יְהוָה חֶסֶד וְאֱמֶת לִנְצִיחַ כְּרִיתוֹ וְעֲדוּתוֹ:
 לְמַעַן־שִׂמְךָ יְהוָה וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵי כִי רַב־הוּא: מִי זֶה הָאִישׁ
 יְרָא יְהוָה יוֹרְטוֹ בְּדַרְדָּר יִבְהַר: נִפְשׁוֹ בְּטוֹב תִּלְוֶן וְיָרְעוּ
 יַדְשׁ אֶרֶץ: סוֹד יְהוָה לִדְאִיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם: עֵינֵי
 תָּמִיד אֲלֵי־יְהוָה כִּי הוּא יוֹצֵא מִרְשֶׁת רִגְלֵי: פְּנֵה־אֲלֵי
 וְחַנּוּן כִּי־תִחַד וְעֵינֵי אֵינִי: צָרוֹת לִבִּי הִרְחִיבוּ מִמְצוֹקוֹתַי
 הוֹצֵאֵנִי: רִאדֵּנִי עֵינֵי וְעַמְלֵי וְשֵׂא לְכָל־חַטָּאוֹתַי: רָאָה אֲבִי
 בִּירְבּוֹ וּשְׂנֵאתָ חֶמֶס שְׂנֵאוֹנִי: שְׁמַרְחָה נִפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אֶל־
 אֲבוֹשׁ כִּי־חָסִיתִי בְךָ: חֲבַדְנִישׁר יִצְרוֹנִי כִי קוֹיִתִּיךָ: פְּהַד־
 אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו:
 כו

לְדוֹד וְשִׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי־אֲנִי בְּחַמֵּי הַלֵּבָתִי וּבִיְהוָה בְּשִׁטְחִי
 לֹא אֶמְעָר: בְּחַנּוּי יְהוָה וּנְפִשִׁי צָרוּפָה כְּלוֹתַי וּלְבִי: כִּי־
 חֲסִדְךָ לִנְגִד עֵינֵי וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּאֱמֶתְךָ: לֹא־יִשְׁכַּחְתִּי עִם־
 מִתְיָשׁוּא וְעַם־נִשְׁלָמִים לֹא אָבוּא: שְׂנֵאתִי קָתַל מִרְעִים
 וְעַם־דְּשָׁעִים לֹא אֲשִׁב: אֶרְחֹץ בְּנִקְיוֹן כִּפְי וְאֶסְבְּקָה אֶת־
 מוֹבְהַת יְהוָה: לְשִׁמְעֵ בְּקוֹל תוֹדָה וְלִסְפָּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ:
 יְהוָה אֱהַבְתִּי מֵעוֹן בִּיתְךָ וּמְלִים מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ: אֶל־תִּאֶסֶף
 עִם־חַטָּאִים נִפְשִׁי וְעַם־אִנְשֵׁי דָמִים חַיִּי: אֲשֶׁר־בִּירְדָּם
 וְזָמָה וְיָמִינָם מִלְּאָה שִׁחַד: וְאֲנִי בְּחַמֵּי אֲלֶךְ פְּתֵנִי וְחַנּוּנִי:
 יב רִגְלֵי עַמְדָה בְּמִישׁוֹר בְּמִקְהָלִים אֶבְרָךְ יְהוָה:
 כו

לְדוֹד וְיְהוָה וְאוֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמֶּנִּי אִירָא יְהוָה מֵעוֹן חַיִּי
 מִמֶּנִּי אֶפְהַד: בְּקִרְבִּי עָלִי וְ מִרְעִים לֹאֲכַל אֶת־בְּשׂוּרֵי צָרֵי
 וְאֲבִי לִי הִמָּה בְּשִׁלּוֹ וּנְפִלוֹ: אִם־תִּחַנְנָה עָלִי וּמַחְנֵהָ
 כה, יח' מלאו כו, א' ספח טאחזת ב' יחור

כו פון דודן.
 טו מיר רעכט, גאָט, וואָרום איך בין געוואַנגען אין מיין
 ערלעכקייט,
 און איך האָב מיך פאַרויכערט אויף גאָט, זיך ניט
 געוואַקלט.
 ו פרווה מיך, גאָט, און פרויבר מיך,
 לייטער מיינע נירן און מיין האַרץ.
 וואָרום דיין חסד איז פאַר מיינע אויגן,
 און איך גיי אין דיין אמת.
 ו איך בין ניט געוועסן מיט פאַלשע מענטשן,
 און מיט פאַרשטעלטע קום איך ניט צונויף.
 ו איך האָב פיינט דאָס געזעמל פון שלעכטסטער,
 און מיט רשעים טו איך ניט ויצן.
 ו איך וואָש אין ריינקייט מיינע הענט,
 און איך גיי אַרום דיין מזבח, גאָט,
 ו צו לאָזן הערן אַ קול פון דאַנק,
 און צו דערציילן אַלע דייע ווונדער.
 ו גאָט, איך האָב ליב די ווינונג פון דיין הויז,

לא־יִירָא לְבִי אֶסְתַּחֲקוּם עַל־י מַלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטָח׃
 אַחַת וְשְׂאֵלְתִי מֵאֵת יְהוָה אֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שְׁבִתִי בְּבֵית־י
 יְהוָה כְּלִי־יָמִי חַיֵּי לַחַיּוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֹקְלוֹ׃
 ה כִּי יִצְפְּנֵנִי בַסֶּכֶה בַּיּוֹם רָעָה יִסְתַּרְנִי בַסֶּתֶר אֹהֶלוֹ בְּצֹר
 ו יְרוּמָמְנִי׃ וְעַתָּה יְרוֹם רֹאשִׁי עַל־אֵיבֵי סָבִיבוֹתַי וְאֶנְבַּחָה
 ז בְּאֹהֶלוֹ וּבְחַי תְּרוּעָה אֲשִׁירָה וְאֹמְרָה לַיהוָה׃ שְׁמַע־
 ח יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנּוּנִי וְעֲנֵנִי׃ לֵךְ אָמַר לְבִי בִקְשׁוּ פְנֵי
 ט אֶת־פְּנֵיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ׃ אֶל־תִּסְתַּר פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי אֶל־תִּמַּט
 י אֶת־יָדְךָ עֲזָרְתִי הִנֵּה אֶל־תִּטְשֵׁנִי וְאֶל־תִּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי
 יא יִשְׁעֵי׃ בְּרַצְבֵי וְאִמִּי עֲזֹבוּנִי יְהוָה יִאֲסֹפְנִי׃ הֲרַגְנִי יְהוָה
 יב וְרַב־יָד וְנַחֲנִי בְּאַרְח מִיִּשׁוּר לְמַעַן שׁוֹרְרֵי׃ אֶל־תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ
 יג צָרִי כִּי קָמַרְבִּי עַד־שֶׁקֶר וּפֶתַח חַמְסִים׃ לֹלְאָה הֵאֲמַנְתִּי
 יד לְרֵאוֹת בְּטוֹב־יְהוָה בְּאַרְצַי חַיִּים׃ קְנֹה אֶל־יְהוָה חֹק
 וְנִאֲמַן לְבָבְךָ וְקְנֹה אֶל־יְהוָה׃

כח

א לְדוֹד אֲלִיךָ יְהוָה וְאֶקְרָא צוֹרֵר־אֶל־תִּתְּחַרֵּשׁ מִמֶּנִּי פֶן־תִּחַשֵּׁה
 ב מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עַם־יִרְדֵי בּוֹר׃ שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵי בְּשׁוּעֵי
 ג אֲלִיךָ בְּנִשְׂאֵי יְדֵי אֶל־דְּבִיר קְדוֹשֶׁךָ׃ אֶל־תִּמְשַׁכְּנֵנִי עִם־
 ד רְשָׁעִים וְעִם־פְּעֻלֵי אֵן דְּבַרֵי שְׁלוֹם עַם־יִרְעִידֵם וְרָעָה
 ה בְּלִבָּבָם׃ תִּן־לָהֶם כַּפְּעֵלָם וּכְרַע מַעֲלָלֵיהֶם כַּמַּעֲשֵׂה
 ו יְדִיהֶם תֵּן לָהֶם הֶשֶׁב מְוִלָּם לָדָם׃ כִּי לֹא יָבִינוּ אֶל־
 ז פְּעֻלַּת יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יְדָיו יִהְרָסֵם וְלֹא יִבְנֵם׃ בְּרוּךְ
 ח יְהוָה כִּי־שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵי׃ יְהוָה עֲנֵי וּמַנֵּל בּוֹ בְּטַח
 ט לְבִי וְנִעֲזַרְתִּי וַיַּעַל לְבִי וּמְשִׁירֵי אֲהוֹדְנִי׃ יְהוָה עֲזָרְלָמוֹ
 י וּמַעֲזֵי יְשׁוּעוֹת מִשִּׁחוֹ הוּא׃ הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמְּךָ וּבְרַךְ אֶת־
 יא נַחְלָתְךָ וְרַעַם וְנִשְׂאֵם עַד־הַעוֹלָם׃

כז, ה' בסכו קרי י' נקד מלכטה ומלמעלה רחן מן ר שלא נקד אלא מלכטה

וועט ניט מורא האבן מיין הארץ;
 או א מלחמה זאל אנטשיין אויף מיר,
 בין איך פון דעסטוועגן זיכער.
 א איינס האב איך פארלאנגט פון גאט,
 דאס טו איך בעטן:
 איך זאל ויצן אין הויז פון גאט
 אלע טעג פון מיין לעבן,
 צו זען די ליבעכקייט פון גאט,
 און זיך צו פעדערן אין זיין טעמפל.
 ו ווארום ער באהאלט מיך אין זיין ביידל,
 אין דעם טאג פון ביזו,
 ער פארבארגט מיך אין דער פארבארגעניש פון זיין
 געצעלט,
 אויף א פעלו טוט ער מיך דערהייבן.
 ו און אצונד וועט זיך הייבן מיין קאפ
 איבער מייע פיינט רונד ארום מיר,
 און איך וועל שלאכטן אין זיין געצעלט שלאכטאפפער
 מיט געשאל,
 איך וועל זינגען און שפילן צו גאט.

7 הער, גאט, מיין קול-טו איך רופן-
 און לייטועליק מיך, און ענטפער מיר.
 8 מיין הארץ זאגט פאר דיר: זוכט מיין פנים!
 דיין פנים, גאט, טו איך זוכן.
 9 זאלסט ניט פארבארגן דיין פנים פון מיר,
 זאלסט ניט אפנייגן אין צארן דיין קנעכט;
 ביסט מיין הילף געווען, זאלסט מיך ניט אוועקווארפן,
 און זאלסט מיך ניט פארלאזן, גאט פון מיין ישועה.
 10 אפילו מיין פאטער און מיין מוטער זאלן מיך פארלאזן,
 וועט אבער גאט מיך אריינגעמען.

11 וויזו מיר, גאט, דיין וועג,
 און פיר מיך אין גלייכן שטעג,
 פון וועגן מייע לוייערער.
 12 זאלסט מיך ניט געבן אויף דעם באראט פון מייע פיינט;
 ווארום פאלשע עדות זייגען אויפגעשטאנען קעגן מיר,
 און דער וואס אטעמט מיט אוימערעכט.
 13 ווען איך וואלט ניט געגלייבט צו זען דאס גוטס פון גאט,
 אין לאנד פון די לעבעדיקע!
 14 האף צו גאט, זיי שטארק,
 און זאל פעסט זיין דיין הארץ;
 יא, האף צו גאט.

כח

1 פון דודן.

צו דיר, גאט, טו איך רופן;
 מיין פעלו, זאלסט ניט טויב זיין צו מיר,
 ווארום אז דו וועסט שווייגן צו מיר,
 וועל איך זיין געגלייכן צו די גענידערטע אין גרוב.
 2 הער דעם קול פון מיין געבעט, אז איך שריי צו דיר,
 אז איך הייב אויף מייע הענט צו דיין הייליקן טעמפל.
 3 זאלסט מיך ניט אוועקציען מיט די רשעים,
 און מיט די טוער פון אוימערעכט,
 וואס רעדן שלום מיט זייערע חברים,
 און ביזו איז אין זייער הארצן.

4 גיב זיי לויט זייער ווערק,
 און לויט דער שלעכטסקייט פון זייערע מעשים;
 לויט דער טואונג פון זייערע הענט גיב זיי,
 קער זיי אום זייער פארגעלטונג.
 5 ווייל זיי אכטן ניט אויף די ווערק פון גאט,
 און אויף דער טואונג פון זיינע הענט,
 וועט ער זיי צעשטערן און זיי ניט אויפבויען.
 6 געלויבט איז גאט,
 וואס ער האט געהערט דעם קול פון מייע געבעטן.
 7 גאט איז מיין שטארקייט און מיין שילד,
 אויף אים האט זיך פארזיכערט מיין הארץ,
 און איך בין געהאלפן געווארן.
 דרום איז לוסטיק מיין הארץ,
 און מיט מיין געזאנג טו איך אים דאנקען.
 8 גאט איז זיי א שטארקייט,
 און א פעסטונג פון הילף איז ער זיין געזאלבטן.
 9 העלף דיין פאלק, און בענטש דיין ארב,
 און פיטער זיי, און טראג זיי אויף אייביק.

כט

מִזְמוֹר לְדָוִד הִבֵּי לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹהִים הִבֵּי לַיהוָה כְּבוֹד א
 וְעוֹ: הִבֵּי לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְׁתַּחֲוֶהוּ לַיהוָה בְּהַרְרֵתֶּ-ב
 קִדְשׁ: קוֹל יְהוָה עַל־הַמַּיִם אֶל־הַכְּבוֹד הַרְעִים יְהוָה עַל־ג
 מַיִם רַבִּים: קוֹל־יְהוָה בְּפֶתַח קוֹל יְהוָה בְּהַרְרֵ: קוֹל־ה
 יְהוָה שֹׁכֵן אַרְצוֹת נִישְׁבֵּר יְהוָה אֶת־אֲרָצוֹת הַלְּבָנוֹן: וַיִּרְקֹדֶם ו
 בְּמַרְעֵגַל לְבָנוֹן וַיִּשְׁרִיזוּן כְּמוֹ בְּדֹרָאמִים: קוֹל־יְהוָה חֲצֹב
 לְהַבּוֹת אֵשׁ: קוֹל יְהוָה יִחַל מְדַבֵּר יִחַל יְהוָה מְדַבֵּר ח
 קִדְשׁ: קוֹל יְהוָה יַחְלֵל אֵילֹת וַיַּחֲשֹׁת יַעֲרֹת וּבַהֲכֹלֹ ט
 פָּלוּ אָמַר כְּבוֹד: יְהוָה לַמְּבוֹל יֵשֵׁב וַיִּשָׁב יְהוָה מִלְּדָ י
 לְעוֹלָם: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יְהוָה יִתֵּן יְהוָה וַיִּבְרַךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם: יא

ל

מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אַרְוַמְמֵךְ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי ב
 וְלֹא־שִׁמַּחְתָּ אִיבֵי לִי: יְהוָה אֱלֹהֵי שׁוֹעֲתִי אֱלֹהֵי וַתִּרְפְּאֵנִי: ג
 יְהוָה הַעֲלִיתָ מִן־שָׁאוֹל נַפְשִׁי חַיִּיתָנִי מִיַּד־רִי בּוֹד: זְמַרְו ה
 לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לִזְכוֹר קִדְשׁוֹ: כִּי רָנַע בְּאֶפְרַיִם הַיָּם ו
 בְּרַצּוֹנִי בְּעַרְבֵי יֵלֶן כְּבִי וּלְכַרְךָ רָנָה: וְאֲנִי אִמַּרְתִּי בְּשִׁלּוֹי ו
 בְּלֹא־אִמּוֹט לְעוֹלָם: יְהוָה בְּרַצּוֹנֵךְ הַעֲמַדְתָּה לְהַרְרֵי עֹז ח
 הַסִּתְרָתָּ פְּנֵיךְ הִנִּיתִי נִבְהַל: אֱלֹהֵי יְהוָה אֶקְרָא וְאֶרֶ-ט
 אֲדַבֵּר אֶתְחַנֵּן: מִדֵּבֶצֶע בְּדַמִּי בְּרַדְתִּי אֶל־שִׁחַת הַיּוֹדֵךְ י
 עֲפָר הַנְּגִיד אִמַּתְךָ: שְׁמַע־יְהוָה וַחֲנֻנִי יְהוָה הִנֵּה־וְעֹדֵר יא
 לִי: הַפְּכֵת מִסִּפְדִּי לְמַחֲוֹל לִי פִתַּח־תְּשִׁיבֵנִי וַתִּחַרְרֵנִי יב
 שְׁמַחְהָ: לִמְעַן זִמְרַתְךָ כְּבוֹד וְלֹא יִהְיֶה יְהוָה אֱלֹהֵי יג
 לְעוֹלָם אֲוֹדֶךָ:

לא

לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: בְּךָ־יְהוָה הִסִּיתִי אֶל־אֲבוֹשָׁה ב
 לְעוֹלָם בְּצַדִּיקְתֶּךָ פִּלְטֵנִי: הַטָּה אֱלֹהֵי אֲנֹכֶךָ מִהַרְרֵ י

ל, ד' סודי ק"ו

כט

1 א מזמור פון דודן.
 גיט צו יהוה, איר מאכטיקע,
 גיט צו יהוה כבוד און שטארקייט,
 2 גיט צו יהוה דעם כבוד פון זיין גאמען,
 בוקט זיך צו יהוה מיט הייליקן אָפשיי.
 3 דער קול פון יהוה איז אויף די וואַסערן,
 דער גאָט פון פראַכט טוט דונערן,
 יהוה—אויף וואַסערן גרויסע.
 4 דער קול פון יהוה איז מיט מאַכט,
 דער קול פון יהוה איז מיט שיינקייט,
 5 דער קול פון יהוה צעברעכט צעדערן,
 און יהוה צעברעכט די צעדערן פון לבנון.
 6 און ער מאַכט זיי שפרינגען ווי אַ קאַלב,
 לבנון און שריון, ווי אַ יונג וויזלטיר.
 7 דער קול פון יהוה האַקט אויס פלאַמען פֿייער.
 8 דער קול פון יהוה מאַכט ציטערן דעם מדבר,
 יהוה מאַכט ציטערן דעם מדבר פון קדש.
 9 דער קול פון יהוה מאַכט הינדינס געבערן
 און טוט וועלדער אנטבליזן;
 און אין זיין טעמפל זאָגט אַיטלעכער: פראַכטיק!
 10 יהוה האַט ביים מבול געטראָגט,
 און יהוה טראָגט ווי אַ מלך אויף אייביק.
 11 יהוה וועט זיין פאָלק געבן שטארקייט,
 יהוה וועט בענטשן זיין פאָלק מיט שלום.

ל

1 א מזמור; א געזאנג צו דער באַגיאַונג פון טעמפל
 פון דודן.
 2 איך דערהייב דיך, גאָט, וואַרום האַסט מיך
 אויפגעריכט,
 און ניט דערפרייט מיינע פיינט איבער מיר.
 3 יהוה מיין גאָט,
 איך האָב געשריען צו דיר, און האַסט מיך געהיילט.
 4 גאָט, האַסט אַרויפגעבראַכט פון אונטערערד מיין זעל,
 האַסט מיך אויפגעלעבט, איך זאָל ניט נידערן אין גרוב.

לא

1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער; אַ מזמור פון דודן.
 2 אין דיר, גאָט, טו איך מיך שיצן,
 לאַמִּיך ניט פאַרשעמט ווערן קיינמאַל;
 אין דיין גערעכטיקייט מאַך מיך אַנטרינען.
 3 נייג צו דיין אויער צו מיר,
 זיי מיך מציל געשווינט;

9 וינגט צו גאָט, זיינע פרומע,
 און דאַנקט זיין הייליקער געדעכעניש.
 10 וואַרום אַ רגע איז זיין צאָרן,
 אַ לעבן זיין גוטויליקייט.
 איבער נאַכט בלייבט געוויין,
 און פרימאַרגנס איז געזאַנג.
 7 און איך האָב געוועסט געזאַגט אין מיין שלווה:
 איך וועל ניט אומפאלן קיינמאַל.
 8 אין דיין גוטויליקייט, גאָט,
 האַסטו געהאַט אויפגעשטעלט פעסט מיין באַרג—
 האַסטו פאַרבאַרגן דיין פנים,
 און איך בין דערשראַקן געוואָרן.
 9 צו דיר, גאָט, פלעג איך רופן,
 און צו גאָט פלעג איך בעטן;
 10 „וואַסער געוויין איז אין מיין בלוט,
 אַז איך וועל נידערן אין גרוב?
 9 אין טעקסט: כבוד.

הצילני יהוה לי | לצור־מעוז לבית מצודות להושיעני:
 כרסלעי ומצודתי אתה ולמען שמך תנחני ותנחלני:
 תוציאני מרשת זו טמנו לי כִּי־אתה מעוני: בִּדְרֹךְ אִפְקֹד
 רוחי פְּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת: שְׁנֵאתִי הַשְּׁמַרִים
 חבלי־שׂוֹא וְאֲנִי אֶל־יְהוָה בְּטַחְתִּי: אֲנִלְהָ וְאֲשַׁמְחָה
 בְּחֶסֶדְךָ אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת־עֵינַי יְדַעַת בְּצַרוֹת נַפְשִׁי: וְלֹא
 הִסְתַּרְתֵּנִי כִּי־אֹיֵב הַעֲמַדְתָּ בְּמַרְחָב רַגְלִי: חֲנִי יְהוָה
 כִּי צַר לִי עֲשֵׂשָׁה בְּכַעַס עֵינַי נַפְשִׁי וּבְטָמִי: כִּי כָלוּ בִּגְדֵי
 חַיִּי וְשִׁנְתִּי בְּאֶהָרָה כִּשְׁלֹ בַעֲוֵי כַחַי וְנַעֲמִי עֲשָׂשׁוּ: מִכָּל־
 צַדִּיקֵי הַיָּתִיב חֶרְפָּה וְלִשְׁכְּנֵי מֵאֹד וּפְחָד לְמִדְּעֵי רֹאֵי
 בְּחוּץ גִּדְּדוּ מִמֶּנִּי: גִּשְׁפַחְתִּי כַּמֵּת מִלֵּב הָיִיתִי כִּכְלִי
 יָבֵד: כִּי שָׁמַעְתָּ | דְּבַר רַבִּים מְנוּר מִסָּבִיב בְּהוֹסֵדִים
 יַחַד עָלַי לְקַחַת נַפְשִׁי וְזָמְנוּ: וְאֲנִי עָלִיד בְּטַחְתִּי יְהוָה
 אֲמַרְתִּי אֱלֹהֵי אֶתָּה: בִּדְרֹךְ עֲתָתִי הֲצִילֵנִי מִיַּד־אֹיְבָי
 וּמִדְּפָי: הֲאִירָה פְּנֶיךָ עַל־עַבְדְּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְּחֶסֶדְךָ:
 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹשָׁה כִּי קָרָאתֶךָ וְכִשְׁו רְשָׁעִים יָדְמוּ לְשֹׂאֵל:
 תִּאֲלַמְנָה שִׁפְתֵי שֶׁכֶר הַדְּבָרוֹת עַל־צַדִּיק עֲתָק בְּנֶאֱוָה
 וְבוֹז: מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר־צִפַּנְתָּ לִירֵאָה פַעֲלַת לְחוֹסִים
 כִּד נִגְדַּר בְּנֵי אָדָם: תִּסְתַּרְם בְּסֶתֶר פְּנֶיךָ מִרְכְּסֵי אִישׁ
 כִּב תִּצְפַּנֵּם בְּסֶבֶה מְרִיב לְשָׁנוֹת: בְּרוּךְ יְהוָה כִּי־הִפְלִיא
 כִּג חֶסְדּוֹ לִי בְּעִיר מְצוּר: וְאֲנִי אֲמַרְתִּי בְּחַפְזִי נִגְרַתִּי
 כִּד מִנְדַּר עֵינֶיךָ אֲכֹן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנֵי בִשְׁוֵי אֱלֹהִים: אֲהַבּוּ
 כִּה אֶת־יְהוָה כִּלְחֻסְדֵּי וְאִמוּנִים נֹצֵר יְהוָה וּמְשַׁלֵּם עַל־יָתֵד
 כִּה עֲשֵׂה נֶאֱוָה: חֲקֹר וְיֵאמֵר לְכַבְּכֶם כִּלְחֻמְחֻלִּים לִיהוָה:
 לב

לְדוֹר מְשִׁכִּיל אֲשֶׁרֵי נִשְׁוִי־פֶשַׁע כִּסִּי חֲטָאָה: אֲשֶׁרֵי אֲדָם
 לֹא־יִחַשְׁבֵּב יְהוָה לִי עֵז וְאֵין בְּרוּחִי רְמָה: כִּי חֲחַשְׁתִּי

לא, ה' שוק עם הנשם יב'ס'א ולשכני

פון דעם קריג פון די צינגער.
 22 געלויבט איז גאט, וואס האט ווונדערלעך באווין
 זיין חסד צו מיר אין דער באלעגערטער שטאט.
 23 און איך האב געוועסט געזאגט אין מין האסט:
 איך בין פארשניטן פון קעגן דינע אויגן.
 אבער האסט געהערט דעם קול פון מינע געבעטן,
 אז איך האב געשריען צו דיר.
 24 האט ליב גאט, איר אלע זיינע פרומע;
 די געטרייע טוט אפהיטן גאט,
 און באצאלט מיט אן איבערמאס דעם וואס טוט
 האפערדיק.
 25 זייט שטארק, און זאל פעסט זיין אייער הארץ,
 איר אלע וואס האפט צו גאט.

לב

1 פון דודן א באטראכטונג.
 וויל צו דעם וואס זיין פארברעך איז פארגעבן,
 וואס זיין חטא ווערט פארדעקט.
 2 וויל צו דעם מענטשן וואס גאט רעכנט אים ניט קיין זינד,
 און אין זיין גייסט איז ניטא קיין באטרוג.

זיי מיר פאר א פעלו פון באשיצונג,
 פאר א באפעסטיקט הויז מיך צו העלפן.
 4 ווארום דו ביסט מין פעלו און מין פעסטונג,
 און פון דיין נאמען וועגן זאלסטו מיך פירן און מיך
 באלייטן.
 5 זאלסט מיך ארויסציען פון דער נעץ וואס זיי האבן
 מיר אונטערגעלייגט,
 ווארום דו ביסט מין באשיצונג,
 6 אין דיין האנט גיב איך איבער מין גייסט;
 וועסט מיך אויסלייזן, יהוה, דו גאט געטרייער.
 7 איך האב פיינט די וואס האלטן זיך אן פאלשע
 נישטיקייטן,
 ווארום איך האב מיך אויף גאט פארזיכערט.
 8 איך פריי זיך און בין לוסטיק מיט דיין חסד,
 ווארום האסט געזען מין פין,
 האסט געמערקט די צרות פון מין ועל.
 9 און האסט מיך ניט איבערגעענטפערט אין דער האנט
 פונעם פיינט;
 האסט געשטעלט מינע פיס אין דערברייטערניש.

10 לייטועליק מיך, גאט, ווארום מיר איז ענג,
 מאט געווארן פון ערגערניש איז מין אויג,
 מין זעל און מין לייב.
 11 ווארום פארגאנגען איז אין קומער מין לעבן,
 און מינע יארן אין זיפעניש;
 אפגעפאלן פון וועגן מינע זינד איז מין כוח,
 און מינע ביינער זיינען מאט געווארן.
 12 פון וועגן אלע מינע פיינט בין איך געווארן צו חרפה,
 און ביי מינע שכנים, ביי גאר,
 און א גרויל ביי מינע באקאנטע;
 די וואס זעען מיך אין גאס, ווייכן פון מיר.
 13 איך בין פארגעסן געווארן ווי א טויטער אויסן הארצן,
 איך בין געווארן ווי א פארדארבן געפעס.
 14 ווארום איך האב געהערט דאס גערייד פון פיל-
 א שרעק רונד ארום;
 אז זיי עצהן זיך מיטאנאנדער אויף מיר,
 טראכטן זיי מין לעבן צו נעמען.
 15 אבער איך פארזיכער מיך אויף דיר, יהוה,
 איך זאג: מין גאט ביסט דו.
 16 אין דיין האנט זיינען מינע צייטן,
 זיי מיך מציל פון דער האנט פון מינע פיינט,
 און פון מינע נאכיאגער.
 17 דערלייכט דיין פנים אויף דיין קנעכט,
 העלף מיך אין דיין גענאד.
 18 גאט, ניט לאמך פארשעמט ווערן,
 ווארום איך האב דיך גערופן;
 זאלן פארשעמט ווערן די רשעים,
 זאלן זיי אנטשוויגן ווערן אין אונטערערד.
 19 זאלן שטום ווערן די ליפן פון ליגן,
 וואס רעדן אויפן צדיק פארשייט,
 מיט גאווה און פאראכטעניש.
 20 ווי גרויס איז דיין גוטס,
 וואס דו האסט באהאלטן פאר די וואס פארכטן דיך,
 געמאכט פאר די וואס שיצן זיך אין דיר
 אקעגן די מענטשןקינדער!
 21 פארבארגסט זיי אין דער פארבארגעניש פון דיין פנים,
 פון די באנדעס מענטשן;
 באהאלטסט זיי אין א בידל,

ווי גרויס איז דיין גוטס,
 וואס דו האסט באהאלטן פאר די וואס פארכטן דיך,
 געמאכט פאר די וואס שיצן זיך אין דיר
 אקעגן די מענטשןקינדער!
 21 פארבארגסט זיי אין דער פארבארגעניש פון דיין פנים,
 פון די באנדעס מענטשן;
 באהאלטסט זיי אין א בידל,

³ או איך האב געשוויגן, האבן מייע געפילט, פון מיין קרעכצן א גאנצן טאג.
⁴ ווארום טאג און נאכט פלעגט שווער זיין אויף מיר דיין האנט,
 מיין זאפט איז פארביטן געווארן ווי אין פארטריקנטע זומעראויבס. ס'ליה.
⁵ האב איך דיך געלאזט וויסן מיין חטא, און מיין זינד האב איך ניט פארדעקט.
 איך האב געזאגט: איך וועל זיך מודה זיין אויף מייע פארברעכן צו גאט;
 און דו האסט פארגעבן די שולד פון מיין זינד. ס'ליה.

⁶ אויף דעם זאל איטלעכער פרומער מתפלל זיין צו דיר,
 אין דער צייט וואס מע קען דיך געפינען:
 או די גרויסע וואסערן פלייצן איבער,
 זאלן זיי צו אים אבער ניט דערגרייכן.
⁷ דו ביסט מיין פארבארגעניש,
 פון דעם פיינט באהיטסטו מיך;
 מיט געזאגען פון אנטרינגונג רינגלסטו מיך ארום. ס'ליה.

⁸ איך וועל דיך קלייגן און דיר ווייזן דעם וועג וואס דו זאלסט גיין,
 איך וועל האלטן מיין אויג אויף דיר.
⁹ איר זאלט ניט זיין ווי א פערד, ווי א מוילאייוול, אן פארשטאנד,
 וואס מיט צאם און געביס מוז מען איינהאלטן זיין אימפעט;
 או מע זאל ניט קענען גענענען צו דיר.

¹⁰ פיל ווייטאקן האט דער רשע, אבער דער וואס פארזיכערט זיך אויף גאט, אים וועט ארומרינגלען גענאד.
¹¹ פרייט זיך מיט גאט, און זייט לוסטיק, צדיקים, און זינגט, אלע רעכטפארטיקע הערצער.

לג

¹ פרייט זיך צדיקים, מיט גאט, שייך פאר די רעכטפארטיקע איז לויבונג.
¹¹ דער באראט פון גאט וועט אויף אייביק באשטיין, די טראכטונגען פון זיין הארצן אויף דור-דורות.
¹² וויל צו דעם פאלק וואס יהוה איז זיין גאט, צו דער אומה וואס ער האט געוויילט זיך צום ארב.
¹³ פון הימל לוגט גאט, ער זעט אלע מענטשניקנדער;
¹⁴ פון דעם ארט פון זיין ווינונג באטראכט ער אלע באווינער פון דער ערד;
¹⁵ ער וואס פורעמט זייער אלעמענס הארץ, וואס פארשטייט אלע זייערע מעשים.
¹⁶ א מלך ווערט ניט געהאלפן דורך פיל חיל, א גיבור ווערט ניט ניצול דורך גרויס כוח;
¹⁷ אן אפנאר איז דער פערד פאר הילף, און מיט זיין גרויס כוח וועט ער ניט מאכן אנטרינען.
¹⁸ זע, דאס אויג פון גאט איז אויף די וואס פארכטן אים, אויף די וואס האפן צו זיין חסד,
¹⁹ מציל צו זיין פון טויט זייער זעל, און זיי צו דערהאלטן אין הונגער.

בלו עצמי בשאנתי בלתיחוס: כי וזמם ולילה חתכר ד עלי ידך נהפך לשדי בחרבני קנן סלה: המאתי ה אוינע נעני לאיכסיתי אמרתי אוהה עלי פשעי ליהוה ואתה נשאת עון המאתי סלה: על-זאת תפלל בל-ו חסיד ואלך לעת מצא רק לשטף מים רבים אליו לא יגיע: אתה סתר לי מצר הצרני רני פלט תסובבני סלה: אשכילך ווארך בדרך-ינו תלך אינעה עליך ח עני: אליהיו וכסוס כפרד אין הבין כמתג ורסן עדיו ט לבלוס כל קרב אליך: רבים מכאובים לרשע והבוטח ביהוה חסד יסובבני: שמחו ביהוה וגילו צדיקים י והרניו בל-ישרי-לב:

לג

הננו צדיקים ביהוה לישירים נאנה תהלה: הודו ליהוה ב ככגור בנבל עשור ומרוילו: שירו לו שיר חדש הטיבו נ נן בתרועה: כרישיר דברי-יהוה וכל-מעשהו באמונה: ד אהב צדקה ומשפט חסד יהוה מלאה הארץ: בדבר ח יהוה שמים נעשו וברוח פיו בל-צבאם: כנס בגד ו מי הים נתן באיזרות תהומות: יראו מיהוה כל- ח הארץ ממש וגורו בל-ישובי תבל: כי הוא אמר וגדו ה ואיצוה ונעמד: יהוה הפיר עצת גוים הגיא מחשבות י עמים: עצת יהוה לעולם תעמד מחשבות לבו לדרך יא דר: אשרי הגוי אשר-יהוה אליו העם וחסד לנהלה יב לו: משמים הביט יהוה ראה את-בל-בני האדם: יג ממכון שבתו השגיח אל בל-ישובי הארץ: היצר יחד טו לבם המבין אל-בל-מעשיהם: אין המלך נושע ברבי טו חיל גבור לא-ינצל ברבי-כח: שקר הפוס לתשועה ז וברכ חילו לא ימלט: הגה עין יהוה אל-יראיו למחלים יח לחסדו: להציל ממות נפשם ולחיותם ברעב: גפשו ט כ

לג, ט' ס' א במתג-ורסן עדיו

² גיט א דאנק צו גאט אויף א הארץ, אויף א גיטאר פון צען סטרונעס שפילט צו אים.
³ זינגט צו אים א ניי געזאנג, שפילט וויל מיט געשאל.
⁴ ווארום רעכטפארטיק איז דאס ווארט פון גאט, און זיין יעטועדער טואונג איז מיט טריישאפט.
⁵ ער האט ליב רעכט און גערעכטיקייט, מיט דעם חסד פון גאט איז פול די ערד.
⁶ מיט א ווארט פון גאט זיינען די הימלען געמאכט געווארן,
 און מיט א הויך פון זיין מויל זייער גאנצער חיל.
⁷ ער זאמלט ווי א סטויג די וואסערן פון ים, ער טוט אריין אין שפיכלערס די תהומען.
⁸ מורא פאר גאט האט די גאנצע ערד, פאר אים פארכטן אלע באווינער פון דער וועלט.
⁹ ווארום ער זאגט, און עס געשעט, ער באפעלט, און עס באשטייט.
¹⁰ גאט פארשטערט דעם באראט פון די פעלקער, ער ווערט די מחשבות פון די אומות.

ווארטשפיל: מצר תצוני

²⁰ אונדזער זעל האָט געהאַרט אויף גאָט, אונדזער הילף און אונדזער שילד איז ער.
²¹ וואָרום מיט אים פרייט זיך אונדזער האַרץ, וואָרום אויף זיין הייליקן נאָמען האָבן מיר זיך פאַר-זיכערט.

²² זאָל דיין חסד, גאָט, זיין אויף אונדז, אזוי ווי מיר האָבן געהאַפט צו דיר.

לד ¹ פון דודן; ווען ער האָט געביטן זיין שכל פאַר אַבימלֶכָן, און ער האָט אים אַרויסגעטריבן, און ער איז אַוועקאַ.

² איך בענטש גאָט און יעטוועדער צייט, תמיד איז זיין לויב אין מיין מויל.

³ מיט גאָט רימט זיך מיין זעל;

די געדריקטע וועלן הערן און זיך פרייען.

⁴ גרייסט גאָט מיט מיר,

און לאַמיר דערהייבן זיין נאָמען אין איינעם.

⁵ איך האָב געזוכט גאָט, און ער האָט מיר געענטפערט, און פון אַלע מיינע שרעקענישן האָט ער מיך מציל געווען.

⁶ זיי האָבן געקוקט צו אים, און האָבן אויפגעלויכטן, און זייערע פנימער וועלן ניט פאַרשעמען ווערן.

⁷ גאָט האָט אַן אַרימאָן גערופן, און גאָט האָט צוגע-הערט,

און פון אַלע זיינע צרות אים געהאַלפן.

⁸ דער מלאך פון גאָט לאַגערט אַרום זיינע פאַרכטער, און ער טוט זיי דערלייזן.

⁹ באַטראַכט און זעט אַז גאָט איז גוט;

ווייל צו דעם מאָן וואָס שיצט זיך אין אים.

¹⁰ פאַרכט גאָט, איר זיינע הייליקע,

וואָרום זיינע פאַרכטער וועט ניט פעלן.

¹¹ יונגלייבן דאַרן און הונגערן,

אַבער די וואָס זוכן גאָט פעלט ניט כל-טוב.

¹² קומט, קינדער, הערט מיר צו,

מורא פאַר גאָט וועל איך אייך לערנען.

¹³ ווער נאָר אַ מאָן וואָס וויל לעבן,

וואָס גאַרט טעג צו זען גוטס,

¹⁴ היט דיין צונג פון שלעכטס,

און דייע ליפן פון רעדן באַטרוג.

¹⁵ קער זיך אָפּ פון שלעכטס, און טו גוטס,

וויך שלום און יאָג זיך נאָך אים.

¹⁶ די אויגן פון גאָט זיינען אויף די צדיקים,

און זיינע אויערן אויף זייער געשריי.

¹⁷ דער פנים פון גאָט איז קעגן די שלעכטסטוער.

צו פאַרשניידן פון דער ערד זייער געדעכעניש.

¹⁸ זייב האָבן געשריען, און גאָט האָט זיי צוגעהערט,

און פון אַלע זייערע צרות זיי מציל געווען.

¹⁹ גאָט איז נאָנט צו די צעבראַכענע הערצער,

און די דערשלאָגענע געמיטער טוט ער העלפן.

²⁰ פיל זיינען די אומגליקן פון צדיק,

אַבער פון זיי אַלע וועט אים מציל זיין גאָט.

^{כא} חֲבַתְּהָ לַיהוָה עֲזָרוּנו וּמִנִּגְנוּנוּ הוּא׃ כִּן בּוֹ יִשְׁמַח לִבְנֵי
^{כב} כִּי בִשְׁם קִדְשׁוֹ בְּטַהֲרוֹ׃ יְהוֹרִחַסְדֶּךָ יְהוָה עֲלֵינוּ כְּאֲשֶׁר
 יִתְּלֵנוּ לְךָ׃

לד

^א לְדָוִד בְּשִׁנּוֹתָי אֶת־טַעְמֵמוּ לִפְנֵי אַבְימֶלֶךְ וַיַּגְרִשְׁהוּ וַיִּלְחָד׃
^ב אֲבָרְכָה אֶת־יהוָה בְּכֹל־עֵת תְּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ בִּיהוָה
^ג תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעֵנוּ עֲנִיִּים וַיִּשְׁמְחוּ׃ גִּדְלוּ לַיהוָה אֶת־י
^ה וַתְּרוֹמְמָה שְׁמוֹ וַיְחַדְּדוּ׃ דְּרָשְׁתִּי אֶת־יהוָה וְעֲנֵנִי וּמְכַל־
^ו מְגֻרֹתַי הַצִּילֵנִי׃ הִבִּיטוּ אֵלָיו וְהִרְווּ וּפְנֵיהֶם אֶל־יִחְפְּרוּ׃
^ז וְהָ עֲנֵי קִרְא וַיהוָה שָׁמַע וּמְכַל־צְרוּתִי הוֹשִׁיעֵנִי׃ חֲנִנָּה
^ח מִלֶּאד־יְהוָה קָבִיב לִירְאֵוֹ וַיַּחֲלַצֵם׃ טַעְמֵמוּ וְרָאוּ בִּירְטוֹב
^ט יְהוָה אֲשֶׁר־י הַגְּבֹר וַיַּחֲסֶדְבוּ׃ יִרְאוּ אֶת־יהוָה קִדְשׁוֹ כִּי
^{יא} אֵין מַחְסוֹר לִירְאֵוֹ׃ כַּפְּרִים רָשׁוּ וְרַעְבוּ וְדָרְשׁוּ יְהוָה
^{יב} לֹא־יִחְסְרוּ כָל־טוֹב׃ לְכוּ־בְנִים שְׁמַעְרֵלִי יִרְאת יְהוָה
^{יג} אֲלַמְּדְכֶם׃ מִי־חַאִישׁ הִקְפִּץ הַיּוֹם אֲהַב יָמִים לִרְאוֹת
^{יד} טוֹב׃ נִצַּר לְשׁוֹנֵת מִרַע וּשְׁפֹתָיֶךָ מִדְּבַר מִרְמָה׃ סוֹר
^{טו} מִרַע וַעֲשֹׂה־טוֹב בְּקִשׁ שְׁלוֹם וְרַדְּפֵהוּ׃ עֲנֵי יְהוָה אֶל־
^{טז} צַדִּיקִים וְאֶזְנוֹי אֶל־שׁוֹעֲתֵם׃ פְּנֵי יְהוָה בַּעֲשֵׂי רַע לְחַכְרִית
^{יז} מֵאֲרֶץ וּבְרָם׃ צַעֲקוּ וַיהוָה שָׁמַע וּמְכַל־צְרוּתֵם הַצִּילֵם׃
^{יח} קְרִיב יְהוָה לְנִשְׁכָּרֵי־לֵב וְאֶת־דִּבְאֵי־רִוּחַ יוֹשִׁיעֵ׃ רַבּוֹת
^{יט} רַעוֹת צַדִּיק וּמְכַלֵּם יַצִּילֵנוּ יְהוָה׃ שִׁמְר כָּל־עַצְמוֹתַי
^כ אֲחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁכָּרָה׃ תְּמוֹתַת רָשָׁע רָעָה וְשִׁנְאֵי
^{כא} צַדִּיק יִאֲשָׁמוּ׃ פְּדָה יְהוָה נַפְשׁ עַבְדֵּךָ וְלֹא יִאֲשָׁמוּ כָל־
 הַחַסִּים בּוֹ׃

לה

^א לְדָוִד רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבֵי לִחַם אֶת־לִחְמִי׃ הַחֹק
^ב מִנֵּן וַצִּנָּה וְלִקְוָה בַּעֲזָרְתִּי׃ וְחֹק חֲנִית וְסוֹר לְקַבְּרַת

לד, ה' פחה בסוף פסוק א' א נחה לה, א' פחה באמצע

²¹ ער היט אָפּ אַלע זיינע ביינער, ניט אַן איינציקער פון זיי ווערט צעבראַכן.

²² דעם רשע וועט טייטן דאָס בייז, און די שונאים פון צדיק וועלן פאַרוויסט ווערן.

²³ גאָט לייזט אויס די זעל פון זיינע קנעכט, און ניט פאַרוויסט ווערן וועלן אַלע וואָס שיצן זיך אין אים.

לה

¹ פון דודן.
 קריג, גאָט, מיט מיינע קריגער, שטרייט מיט מיינע שטרייטער.
² נעם אָן אַ שילד און אַ פאַנצער, און שטיי אויף מיר צו הילף.
³ און צי אַרויס דעם שפיז און די האַק אַקעגן מיינע נאָכיאָגער;

16 פאַרבינדט זיך מיט פסוק 16. 14. יז שמואל א' כא, 14.

רדפי אִמֵר לְנַפְשִׁי יִשְׁעֶתְךָ אָנִי: יִבְשׁוּ וּיְבַלְמוּ מִבְּקִשֵׁי ד
 נַפְשִׁי יִפְנוּ אַחֲרָי וְחִפְרוּ הַשְּׂבִי רַעֲתִי: יְהִי כְּמִין לַפְּנֵי ה
 רוּחַ וּמְלֹאךְ יְהִנֶּה דַחָה: יִהְיֶה דְרַכְּךָ חֶשֶׁךְ וְחִלְקֵלְקֵלֹת ו
 וּמְלֹאךְ יְהִי רֹדְפִים: כִּי־חָנַם מְמַנְרֵלִי שַׁחַת רִשְׁתָּם ו
 חָנַם חִפְרוּ לְנַפְשִׁי: תְּבוֹאֵהוּ שׂוֹאֵה לֹא יָדַע וְרִשְׁתּוֹ ח
 אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוּ בְּשׂוֹאֵה יִפְלֹבֶהָ: וְנַפְשִׁי תִּגְיֵל בִּיהוָה ט
 תְּשִׁיב בִּישׁוּעָתוֹ: כָּל עֲצַמְתִּי וְתִאמְרָנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ י
 מִצִּיל עֲנִי מִחֹזֶק מַמְנֵי וְעֲנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹלוֹ: יְקוּמוּ עַד־י א
 הַמָּס אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתִּי יִשְׁאַלֹנִי: יִשְׁלַמְנִי רַעַה תַּחַת יב
 טִיבָה שְׂכֹל לְנַפְשִׁי: וְאֵנִי וּבַחלוֹתָם לְבוֹשֵׁי שֶׁךְ עֲנִיתִי ג
 כַּעֲסֵם נַפְשִׁי וְתַפְלָתִי עַל־חֲקִי תִשׁוּב: כִּרַע כְּאֶחָד־לִי ד
 הַתְּהַלְבְּתִי כְּאֶבֶל־אֵם קָרַר שַׁחֲתִי: וּבְצִלְעֵי שִׁמְחוּ טו
 וְנֹאסְפוּ נֹאסְפוּ עָלַי גִּבִּים וְלֹא יָדַעְתִּי קִרְעוּ וְלֹא־דַמְנוּ: ו
 בַּחֲנֹפִי לַעֲנִי מַעֲוֵי חֶרֶק עָלַי שְׂנִימוּ: אֲדַנִּי כַּמָּה תִרְאֶה ז
 הַשִּׁיבָה נַפְשִׁי מִשְׂאֵדָהּ מִכְּפִידִים יְהִידְתִּי: אֲדוֹךְ בְּקַתֵּל ח
 רַב בְּעֵס עֲצוּם אֶהְלֹךְ: אֲלֹ־שִׁמְחֵרֵלִי אִיבִי שֶׁךְ שְׂנֵאִי ט
 חָנַם יִקְרַע־עֵינַי: כִּי לֹא שְׁלוֹם יִדְבְּרוּ וְעַל רַנְעֵי־אֶרֶץ כ
 דִּבְרֵי מִרְמוֹת יִחְשְׁבוּ: וּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם אָמְרוּ הָאֵחַ ו כא
 הָאֵחַ רָאִתָּה עֵינָיו: רָאִיתָה יְהוָה אֶל־תַּחֲרֹשׁ אֲדַנִּי אֶל־ כב
 תִּרְחַק מִמֶּנִּי: הַעִידָה וְחִקִּיצָה לְמִשְׁפַּטִּי אֶלְהִי וְאֲדַנִּי כג
 לְרִיבִי: שִׁפְטֵנִי בְּצִדְקָה יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֶל־יִשְׁמְחוּ־לִי: כד
 אֶל־יֹאמְרוּ בִלְבָם הָאֵחַ נַפְשֵׁנוּ אֶל־יֹאמְרוּ בִלְעֲנֵהוּ: כה
 יִבְשׁוּ וְיַחְפְּרוּ וְיִחְדְּרוּ שִׁמְחֵי רַעֲתִי יִלְבְּשׁוּ־בִשְׂת וּכְלָמָה כו
 הַמַּגְדִּילִים עָלַי: יִרְנוּ וְיִשְׂמְחוּ חַפְצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ תָמִיד לו
 יִגְדַל יְהוָה הַחֲפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ: וְלִשׁוֹנֵי תַהַנֶּה צִדְקָה כז
 כָּל־יְהוִים תַּהַלְתֶּךָ:

י' קמץ חתב י"ט טעל באתנא כב' סחח באתנא כד' קמץ טרביע

זאג צו מיין ועל:
 דיין ישועה בין איך.
 4 זאלן פארשעמט און צו שאנד ווערן
 די וואס זוכן מיין לעבן;
 זאלן אפטרעטן אהינטער און זיך שעמען
 די וואס טראכטן מיר בייך.
 5 זאלן זיי זיין ווי שפריי פארן ווינט,
 און דער מלאך פון גאט זאל זיי שטויסן.
 6 זאל זייער וועג זיין חושך און גליטשיק,
 און דער מלאך פון גאט זאל זיי יאגן.
 7 ווארום פאר אומזיסט האבן זיי מיר אונטערגעלייגט
 זייער נעץ פון אונטערגאנג,
 פאר אומזיסט האבן זיי געגראבן אויף מיין ועל.
 8 זאל קומען אויף אים א בראך אומגעריכט,
 און זיין נעץ וואס ער האט אונטערגעלייגט זאל אים
 באצווינגען;
 מיט שטורעם זאל ער פאלן דערין.
 9 און מיין ועל וועט זיך פרייען מיט גאט,
 זי וועט לוסטיק זיין מיט זיין ישועה.
 10 אלע מינע ביינער וועלן זאגן:
 ווער אזוי ווי דו, גאט,
 איז מציל דעם ארימאן פון דעם שטארקערן פון אים,
 יא, דעם ארימאן און דעם אביון פון דעם וואס באזולט
 אים.
 11 פאלשע עדות שטייען אויף,
 וואס איך ווייס ניט פרייען זיי מיך.
 12 זיי צאלן מיר א רעה פאר א טובה,
 פארלוטומט איז מיין ועל.
 13 און איך, אז זיי זיינען קראנק געווען,
 איז מיין אנקלייד געווען זאק,
 איך האב געפייניקט מיט פאסטן מיין ליב;
 און מיין תפילה-זאל עס אנקומען אין מיין בוועס!
 14 ווי ביי א חבר, ווי ביי א ברודער מינעם,
 בין איך ארוםגעגאנגען,
 ווי אין טרויער נאך א מאמען,
 פינצטער געבויען בין איך געווען.

22 דו האסט געווען, גאט, זאלסטו ניט פארשווייגן;
 גאט, זאלסט זיך ניט דערווייטערן פון מיר.
 23 דערוועק דיך און וואך אויף צו מיין משפט,
 צו מיין קריג, מיין גאט און מיין האר.
 24 משפט מיך לויט דיין גערעכטיקייט, יהוה מיין גאט,
 און זאלן זיי זיך ניט פרייען איבער מיר.
 25 זאלן זיי ניט זאגן אין זייער הארצן:
 אהא! אונדזער באגער!
 זאלן זיי ניט זאגן:
 מיר האבן אים איינגעשלונגען!
 26 זאלן פארשעמט און צו שאנד ווערן אין איינעם
 די וואס פרייען זיך אויף מיין אומגליק;
 זאלן באקליידט ווערן מיט בושה און שמאך
 די וואס גרייסן זיך איבער מיר.
 27 זאלן זיי זינגען און זיך פרייען
 די וואס באגערן מיין גערעכטיקייט;
 און זאלן זיי תמיד זאגן: געגרייסט זאל זיין גאט,
 וואס באגערט דעם פריד פון זיין קנעכט.
 28 און מיין צונג וועט רעדן דיין גערעכטיקייט,
 א גאנצן טאג דיין לויב.

15 אבער אז איך פאל, פרייען זיי זיך, און קלייבן זיך אויף;
 עס קלייבן זיך ארום מיר שלעגער וואס איך קען ניט;
 זיי רייסן און הערן ניט אויף.
 16 מיט פאלשע רכילות געשפעטן
 קריצן זיי אויף מיר זייערע ציין.
 17 גאט, ווי לאנג וועסטו צווען?
 נעם אוועק מיין ועל פון זייערע פארוויסונגען,
 פון די יונגלייבן מיין איינאינציקעא.
 18 איך וועל דיר דאנקען אין א גרויס געזעמל,
 אין פיל פאלק וועל איך דיר לויבן.
 19 זאלן זיך ניט פרייען איבער מיר
 די וואס זיינען מיר פיינט פאר גארנישט;
 מינע אומזיסטיקע שונאים
 וואס ווינקען מיטן אויג.
 20 ווארום אומשלוס רעדן זיי,
 און קעגן די שטילע פון דער ערד
 טראכטן זיי אויס פאלשע שטיק.
 21 און זיי עפענען ברייט זייער מויל אויף מיר;
 ווי זאגן: אהא! אהא! אונדזער אויג האט דערלעבט.

לו

לְמַנְצָה לְעַבְדֵי־יְהוָה לְדָוִד׃ נֶאֱמַר־פִּשְׁעֵי לְרָשָׁע בְּקִרְבֵּי
 לִבּוֹ אִךְ־פָּחַד אֱלֹהִים לִגְדֹר עֵינָיו׃ כִּי־חָלַק אֱלֹהֵי
 לְמַצֵּא עֵינָיו לְשׂוֹאֵא׃ דְּבַר־יְפִי אִן וּמְרִמָּה חָדַל לְהַשְׁכִּיל
 לְהַשִּׁיב׃ אִן וַיִּשָׁב עַל־מִשְׁכְּבוֹ וַיִּתְעַב עַל־דָּרְדָר לֹא־
 טוֹב רָע לֹא יִמָּאֵס׃ יְהוָה בְּהַשְׁמִים חֲסָדָּךְ אֲמוֹנָתְךָ עַד־
 שְׁחָקִים׃ צְדָקָתְךָ וְכִרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה
 אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ וַיְהוֶה׃ מִהִיָּקֵר חֲסָדְךָ אֱלֹהִים
 וּבְנֵי אָדָם בְּצַל כְּנִפְיָךְ וַחֲסִיוֹ׃ יְרוּן מִדָּשֵׁן בֵּיתְךָ וְנָחַל
 עֲדֵיךָ תִשְׁקֵם׃ כִּי־עָמַד מְקוֹר חַיִּים פְּאוּרְךָ נְדָאֵה־אֹרֶ׃
 מִשֶּׁךְ חֲסָדְךָ לְדַעֲיָךְ וְצְדָקָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל׃ אֶל־תְּבוֹאֵנִי
 רַגְלֵךְ נֶאֱמַר וַיִּרְדְּשָׁעִים אֶל־תְּנַנְיָ׃ שֵׁם נִפְלו פְּעֻלֵי אִן
 דָּוִד וְלֹא יִכְלוּ קוֹם׃

לו

לְדָוִד וְאֶל־תִּתְחַר בְּמַרְעִים אֶל־תִּקְנֵא בְעֵשִׂי עוֹלָה׃ כִּי
 כַּחצִיר מִהֲרָה יִמְלֹא וּכְיִרְק דָּשָׁא יִבּוֹלֵן׃ בְּטַח בִּיהוָה
 וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׂכָרְךָ אֲרִין וְרַעַה אֲמוֹנָה׃ וְהִתְעַנְנָה עַל־יְהוָה
 וַיִּתְחַלֵּךְ מִשְׁאֵלֵת לְבָבְךָ׃ גּוֹל עַל־יְהוָה חֲרַפְךָ וּבְטַח עָלָיו
 וְהוּא יַעֲשֶׂה׃ וְהוֹצִיא כְּאוֹר צְדָקָתְךָ וּמִשְׁפָּטְךָ כַּצְּהָרִים׃
 דּוֹם וְלִיהוָה וְהִתְחַלֵּל לָךְ אֶל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ חֲרַפּוֹ
 כְּאִישׁ עֹשֶׂה מַזְמוֹת׃ חֲרַף מֵאִף וַעֲבֹב חֲמָה אֶל־תִּתְחַר
 אֶךְ לְחַרְעֵ׃ כִּי־מַרְעִים יִכְרַתוּן וְכָן יְהוָה חֲמָה יִרְשׁוּ
 אֲרִין׃ וְעוֹד מַעֲט וְאִן רָשָׁע וְהִתְבוֹנְנָה עַל־מְקוֹמֵי וְאִנְנוּ׃
 וְעַנְיִים יִרְשׁוּ־אֲרִין וְהִתְעַנְנּוּ עַל־רֵב שָׁלוֹם׃ זִמְם רָשָׁע
 לְצַדִּיק וַחֲרַק עָלָיו שְׁנָיו׃ אֲדִנִּי יִשְׁחַקְלוּ כִּי־רָאָה כִּי־
 יָבֵא זִמּוֹ׃ חֲרַב וּפְתָחוּ רַשָּׁעִים וַחֲרַכּוּ לְשִׁתְּם לְהַפִּיל
 עָנִי וְאִבְיוֹן לְטְבוֹחַ יִשְׂרָאֵל׃ חֲרַבְם תִּבּוֹא בְלִבָּם
 וְקִשְׁתוֹתָם תִּשְׁבְּרֵנָה׃ טוֹב מַעֲט לְצַדִּיק מִחֲמוֹן רַשָּׁעִים

לו, טו סחח סאסין

10 און נאך א קליין וויילע, און דער רשע וועט ניט זיין,
 און וועסט זיך אומקוקן אויף זיין ארט, און ער איז
 ניטא.
 11 אבער די געדריקטע וועלן ארבען דאס לאנד,
 און וועלן זיך קוויקן מיט גרויס פריד.
 12 דער רשע טראכט ביז קען צדיק,
 און ער קריצט אויף אים זיינע ציין.
 13 גאט לאכט פון אים,
 ווארום ער זעט אז זיין טאג וועט קומען.
 14 די רשעים ציען ארויס די שווערד,
 און שפאנען זייער בויגן,
 צו מאכן פאלן דעם ארימאן און דעם אביון,
 צו שעכטן די וואס זייער וועג איז גלייך.
 15 וועט זייער שווערד אריין אין זייער הארצן,
 און זייערע בויגנס וועלן צעבראכן ווערן.
 16 בעסער דאס ביסל ביים צדיק,
 איידער די שפע פון פיל רשעים.

1 פאר דעם געזאנגמיסטער; פון דעם קנעכט פון
 גאט, פון דודן.
 2 די זינד רעדט צום רשע-קלער איך אין הארצן;
 ניטא גאטס מורא פאר זיינע אויגן.
 3 ווארום צופיל חנפעט זי אים אין זיינע אויגן,
 אז ער זאל קענען פיינט האבן זיין פארברעך.
 4 די ווערטער פון זיין מויל זיינען אומרעכט און באטרוג,
 ער האט אויפגעהערט פארשטיין צו טאן גוטס.
 5 אומרעכט טראכט ער אויף זיין געלעגער,
 ער שטייט אויפן ניט גוטן וועג,
 דאס ביז ווערט אים ניט נאמאס.

6 גאט, ביז אין די הימלען איז דיין חסד,
 דיין טריישאפט ביז די וואלקן.
 7 דיין גערעכטיקייט איז ווי די מאכטיקע בערג,
 דייןע משפטים ווי דער גרויסער תהום;
 מענטשן און בהמות טוסטו העלפן, גאט.
 8 ווי טייער איז דיין חסד, גאט,
 און די מענטשןקינדער שיצן זיך
 אין שאטן פון דייןע פליגלען.
 9 ווי זעטן זיך מיט דער פעטקייט פון דיין הויז,
 און פון דעם טייך פון דייןע תענוגים טרינקסטו זיי אן.
 10 ווארום ביי דיר איז דער קוואל פון לעבן,
 אין דיין ליכט זעען מיר ליכטיקייטא.
 11 צי אויס דיין חסד צו די וואס קענען דיך,
 און דיין גערעכטיקייט צו די רעכטפארטיקע הערצער.
 12 זאל ניט צוקומען צו מיר דער פוס פון גאווה,
 און די האנט פון רשעים זאל מיר ניט פאר וואגלען.

13 אן זיינען געפאלן די טוער פון אומרעכט,
 זיי זיינען אנידערגעשטויסן, און קענען ניט אויפשטיין.

לו

1 פון דודן.
 א זאלסט זיך ניט ערגערן וועגן די שלעכטסטוער,
 זאלסט ניט מקנא זיין די וואס טוען אומרעכט.
 2 ווארום גיך ווי גראז וועלן זיי פארשניטן ווערן,
 און ווי גרינע קרייטעכץ וועלן זיי פאר וועלקט ווערן.
 3 פארזיכער זיך אויף גאט, און טו גוטס,
 זיך רואיק אין לאנד, און היט אפ ווארהאפטטיקייט,
 4 און קוויק זיך מיט גאט,
 און ער וועט דיר געבן די פארלאנגען פון דיין הארצן.
 5 פארלאז אויף גאט דיין וועג,
 און פארזיכער זיך אויף אים, און ער וועט טאן.
 6 און ער וועט ארויסברענגען ווי דאס ליכט דיין
 גערעכטיקייט,
 און דיין משפט ווי דער מיטן טאג.
 7 האר צו גאט, און האף צו אים,
 זאלסט זיך ניט ערגערן וועגן דעם וואס איז מצליח
 אויף זיין וועג,
 וועגן דעם מאן וואס טוט ליסטיקייטן.
 8 לאז אפ פון כעס, און פארלאז גרימצארן;
 זאלסט זיך ניט ערגערן; דאס פירט בלויז צום בייזן.
 9 ווארום די שלעכטסטוער וועלן פארשניטן ווערן,
 און די וואס האבן צו גאט, זיי וועלן ארבען דאס לאנד.

ווארטשפיל: נראהאור.

רבים: פי ורועות רשעים תשברנה וסימך צדיקים י'
 יהיה: יודע יהיה ימי תמימם ונתחלתם לעולם תהיה: יח
 לא יבשו בעת רעה ובימי רעבון ישבעו: כי רשעים י ט
 יאבדו ואיבי יהיה ביקר כרים כלו בעשן פלו: לוח כא
 רשע ולא ישלם וצדיק חונן ונותן: כי מברכו ירשו כב
 ארץ ומקלטיו יפרתו: מידה מצעד יברכו פוננו ודרכו כג
 חפץ: כיופל לא יוטל כי יהיה סומך ידו: נער היתי כד
 גם ינקתי ולא דראיתי צדיק נעוב ורעו מבקש לחם: כה
 בלתי חונן ומלח ורעו לברכה: סוד מרע ועשהו כו
 טוב ושכן לעולם: כי יהיה אהב משפט ולא יעוב אתי כח
 הסדיו לעולם נשמרו ורע רשעים נכרת: צדיקים כט
 ירשו ארץ וישכנו לעד עליה: פי צדיק יהיה חכמה ל
 ולשונו תדבר משפט: תורת אלהו בלבו לא תמעד לא
 אשריו: צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו: יהיה לא לב
 ועובו בידו ולא ירשיעו בהשפטו: קנה אליהו ושמר לו
 דרכו וירוממו לרשת ארץ בהכרת רשעים תראה: לז
 ראיתי רשע עריץ ומתעלה באורח רענו: ונעבר והנה לו
 אינו ואבקשוהו ולא נמצא: שמרתם וראה ישר כיר לו
 אחרית לאיש שלום: ופשעים נשמרו וחדו אחרית לח
 רשעים נכרתה: ותשיעת צדיקים מידה מעולם בעת לט
 צרה: ויעזרם יהיה ויפלטם ויפלטם מרשעים וישיעם מ
 כי חסו בו: מ

לח

מומור לדוד להוקיר: יהיה אל ברכאפך תוכיחני וכתמתני א
 תסרני: כיהצוד נחתרבי ותנחת עלי ידך: אין מתם ב
 בבשרי מפני ועמד אידשלוס בעצמי מפני חטאתי: ד
 כירענתי עברו ראשי כמשא כבד וכברו ממני: הבאישו ה

לו, י' פסח סגף לט' שוק עם התש

17 ווארום די ארעמס פון די רשעים וועלן צעבראָכן
 ווערן,
 אָבער די צדיקים לענט אונטער גאָט.

18 גאָט מערקט די טעג פון די אומשולדיקע,
 און זייער אַרב וועט זיין אויף אייביק.

19 זיי וועלן ניט פאַרשעמט ווערן אין צייט פון ביזן,
 און אין טעג פון הונגער וועלן זיי זאָט זיין.

20 וואָרום די רשעים וועלן אונטערגיין,
 און די פיינט פון גאָט אזוי ווי שווערע לעמער;
 זיי פאַרגייען, אין רויך פאַרגייען זיי.

21 דער רשע לייט און באַצאָלט ניט,
 און דער צדיק לייטועליקט און גיט.

22 וואָרום זיינע געבענטשטע אַרבן דאָס לאַנד,
 און זיינע פאַרשאַלטענע ווערן פאַרשניטן.

23 פון גאָט ווערן אָנגעשטעלט די טריט פון מענטשן,
 און ער באַוויליקט זיין וועג.

24 אַז ער פאַלט, בלייבט ער ניט ליגן,
 וואָרום גאָט לענט אונטער זיין האַנט.

25 איך בין יונג געווען און בין אַלט געוואָרן,
 און איך האָב ניט געזען אַ צדיק פאַרלאָזן,
 און זיין זאַמען בעטלענדיק ברויט.

26 אַ גאַנצן טאַג איז ער לייטועליק און אַנטלייט,
 און זיין זאַמען איז אַ בענטשונג.

27 קער זיך אָפּ פון שלעכטס, און טו גוטס,
 און בלייב רוען אויף אייביק.

28 וואָרום גאָט האָט ליב גערעכטיקייט,
 און פאַרלאָזט ניט זיינע פרומע;
 אייביק ווערן זיי אָפּגעהיט,

אָבער דער זאַמען פון די רשעים ווערט פאַרשניטן.
 29 די צדיקים וועלן אַרבן דאָס לאַנד,
 און וועלן וווינען דערויף שטענדיק.

30 דאָס מויל פון דעם צדיק לאָזט אַרויס חכמה,
 און זיין צונג רעדט גערעכטיקייט.

אַז דער סוף פון אַיטלעכען איז אַ גליקלעכער.
 31 און די פאַרברעכער ווערן פאַרטיליקט אין איינעם,
 דער סוף פון די רשעים ווערט פאַרשניטן.

32 אָבער די הילף פון די צדיקים איז פון גאָט,
 זייער פעסטונג אין צייט פון נויט.

33 און גאָט שטייט זיי ביי, און מאַכט זיי אַנטרינען,
 ער מאַכט זיי אַנטרינען פון די רשעים, און העלפט זיי,
 ווייל זיי האָבן זיך געשיצט אין אים.

לח

1 אַ מומור פון דודן, אויף אַ דערמאָנונג.

2 ניט אין דיין פעס, גאָט, זאָלסטו מיך מוסרן,
 און אין דיין גרימצאָרן זאָלסטו מיך שטראַפן.

3 וואָרום דייןע פיילן האָבן גענידערט אין מיר,
 און אויף מיר האָט גענידערט דיין האַנט.

4 ניטאָ קיין גאַנץ גליד אין מיין לייב פון וועגן דיין צאָרן,
 ניטאָ קיין פריד אין מייןע ביינער פון וועגן מיין חטאָ.

5 האָרום מייןע זינד גייען איבער מיין קאָפּ,
 ווי אַ שווערע משא זיינען זיי צו שווער פאַר מיר.

6 עס פוילן, עס אייטערן מייןע ווונדן

11 די תורה פון זיין גאָט איז אין זיין האַרצן,
 זיינע טריט גליטשן זיך ניט אויס.

12 דער רשע קוקט אויס אויפן צדיק,
 און זוכט אים צו טייטן.

13 גאָט וועט אים ניט איבערלאָזן אין זיין האַנט,
 און ניט לאָזן אים שולדיק מאַכן, אַז ער ווערט
 געמשפט.

14 האָף צו גאָט, און היט זיין וועג,
 און ער וועט דיך דערהייבן צו אַרבן דאָס לאַנד;
 וועסט צווען ווי די רשעים ווערן פאַרשניטן.

15 איך האָב געזען דעם רשע מאַכטיק,
 און צעשפרייט ווי אַ צווייגהאַפטיקער אַלטגעווער
 סענער בוים;

16 אָבער מע איז פאַרבייגעגאַנגען,
 ערשט ער איז ניטאָ,

און איך האָב אים געזוכט,
 און ער איז ניט געווען צו געפינען.

17 באַטראַכט דעם אומשולדיקן, און זע דעם רעכטן
 פאַרטיקן,

נמקו חבורתי מפני אולתי: נעותי שחתי עד מאד כל-
 הזום קרר הלכתי: כירבסלי מלאו נקלה ואין מוחם
 בבשרי: נפונתי ונדביתי עד מאד שאנתי מנחמת לבי:
 אדני נגדך כל תאותי ואנחתי מוקד לא ינסתרה: לבי
 סחרחר ענבני כחי ואור עיני נסרהם אין אתי: אהבי ו
 ורעי מנגד ננעי יעמדו וקרובי מרחק עמדו: ונקשו ו
 מבקשי נפשי ודרשי רעתי דברו הוות ומרמות כל-
 הזום יהנו: ואני בחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח
 פיו: ואהו פאיש אשר לארשמע ואין בפיו תוכחות: כר
 לך יהוה הוחלתי אתה תענה אדני אלהי: כראמרתי
 פדושמהרלי במוט רגלי עלי הגדילו: כראני לצלע
 נכון ומכאובי נגדי תמיד: כרעוני אגיד אדאג מחטאתי:
 ואיבי חנים עצמו ורבו שנאי שקר: ומשלמי רעה תחת
 טובה ישטונני תחת רדופי טוב: אלתעובני יהוה אלהי
 אלתרתק ממני: תושפה לעזרתי אדני תשוועתי:
 לט

למנצח ליריתון מומור לדוד: אמרתי אשמרה דרכי
 מחטוא בלשוני אשמרה לפי מחסום בעד רשע לנגדי:
 נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכאבי נעבר: חסלפיו
 בקרפי בהגני תבעראש דברתי בלשוני: הודיעני
 יהוה וקצי ומדת ימי מהרהיא ארעה מהרהירל אני:
 הנה טפחות ונתתה ימי וחלתי כאן נגדך אך כל תכל
 כל אדם נצב סלה: אך בצלם ויתהלך איש אך תכל
 ידמוון יצבר ולא ידע מראספם: ועתה מהדיקנתי אדני
 הוחלתי לך היא: מכל פשעי הצילני חרפת נכל אל
 תשימני: נאלמתי לא אפתח פי כי אתה עשית: הסר
 מעלי נגעך מתגרת ידך אני כליתי: בתוכחות עלעון ו

לח, כא ידור לט, א לוחתן קי

פון וועגן מיין נארישקייט;
 7 איך בין צעקרימט, איך בין געבויגן ביז גאר,
 א גאנצן טאג גיי איך אום פינצטער.
 8 ווארום מיינע לענדן זיינען פול מיט בראנד,
 און ניטא קיין גאנץ גליד אין מיין לייב.
 9 איך בין באנומען און דערשלאגן ביז גאר,
 איך שריי פון דער ברומונג פון מיין הארצן.

10 גאט, אל מיין קרעכצן איז פאר דיר,
 און מיין זיפצן איז פון דיר ניט פארבארגן.
 11 מיין הארץ שווינדלט,
 מיין כוח האט מיך פארלאזט;
 און דאס ליכט פון מיינע אויגן,
 דאס אויך איז ביי מיר מער ניטא.
 12 מיינע גוטע פריינט און מיינע חברים שטייען אזועק
 פון מיין פלאג,
 און מיינע נאנטע שטייען פון דער ווייטן.
 13 און נעצן לייגן די וואס זוכן מיין לעבן,
 און די וואס זיינען מיר אויסן ביז רעדן אומגליקן,
 און באטרוגן טראכטן זיי א גאנצן טאג.
 14 און איך בין ווי א טוביער, איך הער ניט,
 און ווי א שטומער וואס עפנט ניט זיין מויל.
 15 יא, איך בין ווי א מענטש וואס הערט ניט,
 און אין זיין מויל זיינען קיין טענות ניטא.

16 ווארום צו דיר, יהוה, טו איך האפן;
 דו וועסט ענטפערן, האר מיין גאט.
 17 ווארום איך זאג:
 זאלן זיי ניט דערפרייט ווערן איבער מיר;
 אז מיין פוס גליטשט זיך אויס,
 גרייסן זיי זיך איבער מיר.
 18 ווארום איך בין אנגעברייט צום פאלן,
 און מיין ווייטאק איז אנטקעגן מיר תמיד.
 19 ווארום איך גיב צו מיין זינד,
 איך בין באקומערט וועגן מיין חטא.
 20 און מיינע פיינט אום לעבן זיינען שטארק,
 און פיל מיינע שונאים פאר גארנישט.
 21 און די וואס באצאלן א רעה פאר א טובה,
 פיינטן מיך פאר מיין גאכיאגן גוטס.
 22 ניט פארלאזן זאלסטו מיך, יהוה,
 ניט דערווייטערן זאלסטו זיך פון מיר, מיין גאט.
 23 אייל מיר צו הילף,
 גאט מיין ישועה.

לט

1 פאר דעם געזאנגמיטער, פאר ידותן; א
 מזמור פון דודן.
 2 איך האב געזאגט: איך וועל היטן מיינע וועגן
 פון צו זינדיקן מיט מיין צונג;
 איך וועל האלטן א שלאס אויף מיין מויל,
 בעת דער רשע איז פאר מיר.
 3 איך בין שטיל אנטשטומט געווען,
 איך האב געשוויגן, אן גוטס,
 און מיין ווייטאק איז געווען איינגעהאלטן.
 4 איז מיין הארץ אין מיר הייס געווארן,
 האט אין מיין געמיט זיך א פייער צעברענט;
 האב איך גערעדט מיט מיין צונג:
 5 לאז מיך וויסן, גאט, מיין סוף,
 און די מאס פון מיינע טעג, וואס זי איז,

לאמיר וויסן ווי פארגייאיק איך בין.
 6 זע, ווי א שאפן האסטו געמאכט מיינע טעג,
 און מיין געדויער איז ווי גארנישט קעגן דיר;
 פארוואר, א בלויער הויך וואס באשטייט איז אטלעכער
 מענטש. סלה.
 7 בלויו ווי אן אפדוכט גייט אום דער מענטש,
 בלויו אומנישט טומלען זיי;
 ער קלייבט, און ער ווייס ניט ווער דאס וועט איינזאמלען.
 8 און אצונד, וואס זאל איך האפן, גאט?
 מיין אויסקוק, ער איז אויף דיר.
 9 זיי מיך מציל פון אלע מיינע פארברעכן;
 זאלסט מיך גיט מאכן צום שאפט פון דעם נידערטרעכטיקן.
 10 איך בין שטום, איך עפן ניט מיין מויל,
 ווארום דו האסט עס געטאן.
 11 טו אפ פון מיר דיין פלאג,
 פון דעם שטרייט פון דיין האנט ווער איך פארלענדט.
 12 וואלסטו מיט שטראפרייד געמוסרט דעם מענטשן פאר
 זינד!

יִסְרֹתַי אִישׁ וְתָמַס כַּעֲשׂ חַמּוּדוֹ אֶדְ הַבַּל כְּל־אֲדָם סְלָה:
 שְׁמִיעָה תְּפִלָּתִי וְיְהוָה וְשׁוֹמְעֵתִי וְהַאֲזִינָה אֶל־דְּמִעֵתִי אֶל־
 תְּהַרְשׁ כִּי גַר אֲנִי עַמְּךָ תּוֹשֵׁב בְּכַל־אֲבוֹתַי: הַשֵּׁעַ מִמֶּנִּי י'
 וְאֶבְלִינָה בְּטָרַם אֶלְךָ וְאִינְנִי:
 מ

לִמְנַחַח לְדָוִד מִזְמוֹר: קִנְיָה קִנְיָתִי יְהוָה וְיִט אֵלַי וְיִשְׁמַע
 שׁוֹמְעֵתִי: וְעֵלְנִי וּמְבוֹר שְׁאוֹן מִטֵּיט הַזֶּה וְנָקַם עַל־סַלְעֵי
 רִגְלֵי כִּוְנֵן אֲשֶׁרִי: וַיִּתֵּן בְּפִי וְשִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלֵּל לְאֱלֹהֵינוּ ד
 וְיֵאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בִיהוָה: אֲשֶׁר הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר־
 עָם יְהוָה מִבְּטְחוּ וְלֹא־פָנָה אֶל־רִגְזֵיבִים וְשָׁמֵי כֶּזֶב: רַבּוֹת ו
 עֲשִׂית וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי נַפְלְאוֹתֶיךָ וּמַחְשַׁבֹתֶיךָ אֱלֹהֵינוּ
 אֵין וְעַד אֵלְךָ אֲנִידָה וְאֶדְבָּרָה עֲצֻמֵי מִסְפָּר: וְכַח ו
 וּמְנַחָה וְלֹא־חִפְצָת אֲנִים בְּרִית לִי עֲלֵה וְחַטָּאָה לֹא
 שְׁאַלְתָּ: אִו אֲמַרְתִּי הַגְּדִי־בְּאֵתִי בְּמַגְלֵת־סֶפֶר כְּתוּב עָלַי: ח
 לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ אֱלֹהֵי הַפְּצִית וְתוֹרַתְךָ בְּתוֹךְ מִעֵי: בְּשֵׁרְתִי
 צִדֵק וּבְקִהֵל רֵב הַנֶּה שְׁפָתֵי לֹא אֶכְלָא יְהוָה אַתָּה יְדַעְתָּ:
 צִדְקַתְךָ לֹא־כִסֹּיתִי וּבְתוֹךְ לִבִּי אֲמוֹנַתְךָ וְתִשׁוּעַתְךָ אֲמַרְתִּי י'
 לֹא־כִחַדְתִּי חֶסֶדְךָ וְאֲמַתְךָ לְקִהֵל רֵב: אַתָּה יְהוָה לֹא־
 תִּבְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חֶסֶדְךָ וְאֲמַתְךָ תָּמִיד יִצְרוּנִי: כִּי י'
 אֶפְפוּ עָלַי רַעוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר הַשִּׁינְוִי עֲוֹנֵתִי וְלֹא־יִכְלַתִּי
 לְרַאוֹת עֲצֻמוֹ מִשְׁעָרוֹת רֵאשֵׁי וּלְבִי עֲזָבִנִי: רַצְהִי־יְהוָה י'
 לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֹזְרֵתִי הוֹשִׁיעַ: וְכִשׁוּ וַיַּחֲפְרוּ וַיַּחֲדִּי מִבְּקִשָּׁי ט'
 נַפְשִׁי לְסַפּוֹתֶיךָ יִסְגוּ אַחֲזוֹר וּיְכַלְמוּ חִפְצֵי רַעְתִּי: יִשְׁמוּ ט'
 עַל־עַקֵּב בְּשֵׁתֶם הָאֲמָרִים לִי הָאֵחָה הָאֵחָה: יִשְׁוֹשׁוּ וְיִשְׁמְחוּ י'
 כִּדְ כְּל־מִכְּשֵׁיךָ וְאֲמַרוֹ תָּמִיד וַיִּבְלֵ יְהוָה אֱהָבֵי תִשׁוּעַתְךָ:
 וְאֵנִי וְעַנִּי וְאֶבְיוֹן אֲדַעַי יַחֲשֹׁב לִי עֹזְרֵתִי וּמִפְלֵטִי אַתָּה י'
 אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי־הָאֲחֵר:

ס, יח' סחח נטף סכף

אָבַעַר מֵאֲכַסֵּט צַעֲקָרִיכֵן וְוִי מֵאִיל זִינן שִׁינְקִיט.
 בְּלוֹיו אַ הוֹיךְ אִיו אִיטלֶעכער מענטש. סְלָה.

10 הער צו מיין תפילה, גאט, און מיין געשריי פארנעם;
 אויף מיין טרער זאלסטו ניט שוויגן;
 וואָרום אַ פּרעמדער בין איך ביי דיר,
 אַן אַינגעוואַנדערטער ווי אַלע מייע עלטערן.
 14 קוק אוועק פון מיר, און לאָמך זיך אויפמוטערן,
 אײדער איך וועל אוועקגיין און מער ניט זיין.

מ

1 פֿאַר דעם געוואַנגמייסטער; פון דודן אַ מזמור.
 2 הָאָפֵּן געהאַפּט האָב איך אויף גאָט,
 און ער האָט זיך גענייגט צו מיר, און צוגעהערט מיין
 געשרײַ.
 3 און ער האָט מיך אַרויפגעבראַכט פון דער וויסטער
 גרוב,
 פון דעם זומפיקן ליים,
 און ער האָט געשטעלט אויף אַ פעלז מייע פיס,
 ער האָט באַפעסטיקט מייע טריט.
 4 און ער האָט געגעבן אין מיין מויל אַ נײַ געזאַנג,
 אַ לויב צו אונדזער גאָט.
 פיל וועלן זען און וועלן פאַרכטן,
 און וועלן זיך פאַרויכערן אויף גאָט.
 5 ווײַל צו דעם מאַן וואָס האָט געמאַכט גאָט זײַן
 פאַרויכערונג,
 און זיך ניט געווענדט צו די האַפערדיקע,
 און צו די וואָס קערן זיך אָפּ צו פאַלשקײַט.
 6 פיל האָסטו אויפגעטאַן, יהוה מיין גאָט—
 דייע ווונדער און דייע טראַכטונגען פון אונדזערט־
 וועגן;
 ניטאַ קײַן גלײַכן צו דיר.
 זאָל איך דערציילן און זאַגן,
 זײַנען זײַ צו פיל אויסצורעכענען.
 7 שלאַכטאַפּפער און שפּײַזאַפּפער באַגערסטו ניט—

אָ איך קען ניט זען;
 זײַ זײַנען מער ווי די האָר פון מיין קאַפּ,
 און מיין האַרץ האָט מיך פאַרלאָזן.
 14 באַוויליק, גאָט, מיך מציל צו זײַן,
 גאָט, אַייל מיר צו הילף.
 15 זאָל פאַרשעמט און צו שאַנד ווערן אין איינעם
 די וואָס זוכן מיין לעבן, עס אומצוברענגען;
 זאָלן אָפּטרעטן אַהינטער און זיך שעמען
 די וואָס ווינטשן מיר בײַז.
 16 זאָלן באַנומען ווערן פון וועגן זײער שאַנד
 די וואָס זאַגן אויף מיר: אַהאַ! אַהאַ!
 17 זאָלן זײַן לוּסטיק און זיך פרייען מיט דיר
 אַלע וואָס זוכן דײַך;
 זאָלן תמיד זאַגן: געגרייסט זאָל זײַן גאָט!
 די וואָס האָבן ליב דײַן ישועה.
 18 און איך אַרימער און באַדערפטיקער—
 זאָל גאָט דאָס מיר צורעכענען.
 דו ביסט מיין הילף, און דער וואָס מאַכט מיך אַנטרינען;
 מיין גאָט, זאָלסט זיך ניט זאַמען.

האַסטו אין די אויערן מיר אַינגעגראָבן—
 בראַנדאַפּפער און זינדאַפּפער פאַרלאַנגסטו ניט.
 6 דרום האָב איך געזאַגט: איך וועל טאָן
 וואָס אין געראַלטן ספר אײַנגעשריבן פאַר מיר.
 6 צו טאָן דײַן רצון, מיין גאָט, האָב איך באַגערט,
 און דײַן תורה אײַן מייע אינגעווייט.
 10 איך האָב אַנגעזאַגט גערעכטיקײַט אין אַ גרויס געזעמל;
 זע, מייע ליפּן טו איך ניט פאַרמײַדן;
 גאָט, דו וויסט דאָך.
 11 דײַן גערעכטיקײַט האָב איך ניט פאַרדעקט אין מיין
 האַרצן.
 דײַן טרײַשאַפט און דײַן הילף האָב איך דערציילט;
 איך האָב ניט פאַרהוילן דײַן גענאָד און דײַן אמת
 פאַרן גרויסן געזעמל.
 12 ניט פאַרמײַדן זאָלסט דו, גאָט, דײַן דערבאַרימונג פון
 מיר,
 דײַן גענאָד און דײַן אמת זאָלן מיך תמיד באַהיטן.
 18 וואָרום אַרומגערינגלט האָבן מיך בײַזן אַזש אַן צאָל,
 דערגרייכט האָבן מיך מייע זינד,

מא

1 פֶּאָר דעם געזאָנגמיסטרער; אַ מזמור פֿון דודן.
 2 וויל צו דעם וואָס גיט אַכט אויפֿן אָרימאָן!
 3 גאָט טאָג פֿון ביזו וועט אים גאָט מאַכן אַנטרינען.
 4 גאָט וועט אים באַהיטן און אים לאָזן לעבן,
 און ער וועט זיין באַגליקט אין לאַנד;
 און וועסט אים גיט איבערגעבן
 אויף דעם באַראָט פֿון זיינע פֿיינט.
 5 גאָט וועט אים אונטערלענען אויפֿן קראַנקן בעט;
 די גאַנצע צייט פֿון זיין ליגן פֿאַרנעמסטו זיך מיט זיין
 קראַנקשאַפט.

6 איך זאָג: גאָט, לייטועליך מיך,
 הייל מיין זעל, וואָרום איך האָב געזינדיקט צו דיר.
 7 מינע פֿיינט רעדן שלעכטס וועגן מיר:
 ווען וועט ער שטאַרבן, און זיין גאַמען זאָל אונטערגיין!
 8 און אַז עמיצער קומט זען, רעדט ער פֿאַלש,
 זיין האַרץ זאַמלט אָן אין זיך ביזו;
 גייט ער אַרויס אין גאַס, רעדט ער דערפֿון.
 9 אין איינעם סודען זיך אויף מיר אַלע מינע שונאים,
 זיי טראַכטן וועגן מיר ביזו קעגן מיר:
 10 אַ ביזע וואָך איז אויסגעגאַסן אויף אים,
 און ווי ער האָט זיך געלייגט, וועט ער מער גיט אויפֿ־
 שטיין.
 11 אַפֿילו מיין גוטער פֿריינט וואָס איך האָב מיך פֿאַר־
 זיכערט אויף אים,
 דער וואָס עסט מיין ברויט, הייבט אויף אַ פֿוס אויף
 מיר.
 12 אָבער דו גאָט לייטועליך מיך, און ריכט מיך אויף,
 און לאַמיך זיי אַפּצאָלן.
 13 דערמיט וועל איך חיסן אַז דו באַגערסט מיך,
 וואָס גיט שאַלן וועט מיין פֿיינט איבער מיר.
 14 און איך—אין מיין ערלעכקייט וועסטו מיך אויפהאַלטן,
 און וועסט מיך לאָזן שטיין פֿאַר דיר אייביק.

15 געלויבט איז יהוה דער גאָט פֿון ישראל
 פֿון אייביק און ביז אייביק.
 אָמן און אָמן!

צווייטער ספר

מב

1 פֶּאָר דעם געזאָנגמיסטרער; אַ באַטראַכטונג פֿון
 די קינדער פֿון קרח.
 2 ווי אַ הינד לעכצט נאָך בעכן וואַסער,
 אַזוי לעכצט מיין זעל נאָך דיר, גאָט.
 3 מיין זעל טוט דאָרשטן נאָך גאָט,
 נאָך דעם לעבעדיקן גאָט;
 ווען וועל איך קומען,
 און זיך ווייזן פֿאַר גאָט?
 4 מיין טרער איז געוואָרן
 מיין שפּיי טאָג און נאַכט,
 אַז מע זאָגט מיר אַ גאַנצן טאָג:
 אַזווי איז דיין גאָט?

10 וואָרטשפּיל: בָּהֶמִי תִּמְקָה.

מא

1 לִמְנַצַּח מְזֻמָּר לְדָוִד: אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֱלֹהִים בְּיוֹם רָעָה
 יִמְלֹטְהוּ יְהוָה: יְהוָה וְיִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲדֹה וַיֹּאשֶׁר בְּאַרְצִי
 וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אֲבִיו: יְהוָה וְסַעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִד
 כָּל־מִשְׁכְּבוֹ הַפִּכְתָּ בְּחַלְוֵי: אֲנִי אָמַרְתִּי יְהוָה חַנּוּן רַחֵמָה
 נַפְשִׁי כִּי־חָטְאתִי לָךְ: אֲוִיבִי יֹאמְרוּ רַע לִי מִתִּי יְמוּת
 וְאֶבְדֵּ שְׁמוֹ: וְאִם־בָּא לְרֹאוֹתַי שְׂוֹא יְדַבֵּר לְבִי וְקִבְּדִי
 אָזֶן לִי יֵצֵא לַחֲוִץ וְדַבֵּר: יְחַדֵּר עָלַי יִתְּלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׁנְאֵי
 עָלַי וַיַּחֲשְׁבוּ רָעָה לִי: דַּבֵּר־בְּלִיעַל יִצְוֶנִי בְּוַאֲשֶׁר שָׁכַב
 לֹא־יִזְסַף לְקוֹם: גַּם אִישׁ־שְׁלוֹמִי וְאֲשֶׁר־בְּטַחְתִּי בִּו
 אֹכֵל לֶחֶמִי הִגְדִּיל עָלַי עֵקֶב: וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּן וְרַחֲמֵי
 וְאַשְׁלֵמָה לָּהֶם: בְּנֹאת יְדַעְתִּי כִּי־חַפְצָתָ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ
 אֲבִי עָלַי: וְאֲנִי בַחֲמֵי חֲמֻכָּתָ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם:
 כִּרְוַךְ יְהוָה וְאַלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהֲעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

ספר שני

מב

1 לִמְנַצַּח מִשְׁכִּיל לְבִנְיָקָרְחָ: כָּאֵיל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיק־מַיִם
 בֶּן נַפְשׁוֹ תַּעֲרֹג אֱלֹהִים אֱלֹהִים: צִמְאָה נַפְשִׁי וְלֹא־לֹהִים
 לְאֵל חַי מִתִּי אֲבֹא וְאֶרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: הוֹתֵה־לִי דַמְעָתִי
 לֶחֶם יוֹמָם וְלַיְלָה בְּאָמַר אֱלִי כָּל־יְהוִים אֵימָה אֱלֹהִים:
 אֱלֹהִים אֲנֻכְרָה וְאֶשְׁפָּכָה עָלַי וְנַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר בְּסֶף אַדְמָה
 עַד־בַּיִת אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה תִּמְזֶן חוֹנֵג: מַה־ד
 תִּשְׁתַּחֲוֶה וְנַפְשִׁי תִתְּחַמֵּי עָלַי הוֹתֵה־י לֹא־לֹהִים כִּי עוֹד
 אֲדַבֵּר יְשׁוּעוֹת פְּנִי: אֱלֹהֵי עָלַי תִּשְׁתַּחֲוֶה עַל־כֵּן
 אֲנֻכְרָה מֵאַרְץ יִרְדֵּן וְחַרְמוֹנִים מִתַּר מִצְרָיִם: תְּהוֹם אֱל־

ס מא, ג ואשר קרי ה' מלע

1 דאָס טו איך דערמאָנען,
 און גיס אויס מיין זעל אין מיר:
 ווי איך פלעג דורכגיין מיט אן עולם,
 זיי פירן צום הויז פון גאָט,
 מיט אַ קול פֿון געזאָנג און לויב,
 אַ יום־טובֿדיק געזעמל.

2 וואָס ביסטו געבויגן מיין זעל,
 און טוסט ברומען אין מיר?
 האָף צו גאָט, וואָרום איך וועל אים נאָך לויבן
 פֿאַר דער הילף פֿון זיין פנים.

3 מיין גאָט, מיין זעל איז געבויגן אין מיר,
 וואָרום איך טו דיך דערמאָנען,
 פֿון ירדך לאַנד און די חרמוֹנס,
 פֿון דעם באַרג מצְרָיִם.
 4 תְּהוֹם צו תְּהוֹם טוט רופֿן

אין דעם קול פון דייע וואסערפאלן;
אלע דייע אינדן און דייע וועלן
זיינען אריבער אויף מיר.

° ביי טאג באפעלט גאט זיין חסד,
און ביי נאכט איז זיין געזאנג מיט מיר,
א תפילה צו דעם גאט פון מיין לעבן.

10 איך זאג צו גאט מיין פעלן:

פארוואס האסטו מיך פארגעסן?
פארוואס מוז איך פינצטער אומגיין
פון וועגן דער דריקונג פון שונא?

11 מיט רציחה אַזש אין מייע ביינער
לעסטערן מיך מייע פיינט,
אַז זיי זאָגן צו מיר אַ גאַנצן טאָג:
אַווו איז דיין גאָט?

12 וואָס ביסטו געבויגן מיין זעל,
און וואָס טויסטו ברומען אין מיר?
האַף צו גאָט, וואָרום איך וועל אים נאָך לויבן—
די הילף פון מיין פנים, און מיין גאָט.

מג

1 טו מיר רעכט, גאָט, און קריג מיין קריג
קעגן פּאַלק אומדערבאַרימדיק;
פון דעם מאָן פון באַטרוג און אומרעכט
זאַלסטו מיך מאַכן אַנטרינען.

2 דו ביסט דאָך דער גאָט פון מיין שטאַרקייט,
פארוואס האסטו מיך פאָרלאָזן?
פארוואס מוז איך פינצטער אומגיין
פון וועגן דער דריקונג פון שונא?

3 שיק דיין ליכט און דיין אמת,
זיי זאָלן מיך פירן;
זיי זאָלן מיך ברענגען צו דיין הייליקן באַרג,
און צו די ווייניגען דייע.

4 און לאָמיר קומען צום מזבח פון גאָט,
צו גאָט, דער פרייד פון מיין לוסטיקייט;
און לאָמיר דיך לויבן אויף אַ האַרף,
גאָט מיין גאָט.

תָּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צִנּוּרִיךָ כְּלִי מִשְׁבְּרִיךָ וְנִלְיִיךָ עָלַי עֲבָרָה:
זִמְם וַיִּצְוֶה יְהוָה וַחֲסִדוֹ וּבִלְבִלְהָ שִׁירָה עָמִי תִפְלֶה לְאֵל
הַיָּי: אֲמַרְתָּה וְלֵאֵל סִלְעִי לִמָּה שִׁבַּחְתָּנִי לְמַדְהָ קִרְרֵי אֵלֶיךָ
בְּלַחֲז אֹיִב: בְּרִצָּח וּבַעֲצוּמוֹתֵי חֲרָפוֹנֵי צוּרֵיךָ בְּאִמְרָם
אֵלֵי כְּלִי־הַיּוֹם אֵתָּה אֱלֹהֶיךָ: מַה־תִּשְׁתַּחֲוֶהוּ וְנַפְשִׁי וּמַה־
תִּהְיֶה עָלַי הַחַיִּילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֹדְנֵנִי יְשׁוּעַת פְּנֵי וְאֱלֹהֵי:

מג

שִׁפְטֵנִי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבֵי מַעוֹי לֹא־חֲסִיד מֵאִישׁ מִדְּמָה
וְעוֹלָה תִפְלֹטֵנִי: כִּי־אֵתָּה וְאֱלֹהֵי מַעוֹי לִמָּה וְנַחְתָּנִי לְמַדְהָ
קִרְרֵי אֲתַהַלֵּךְ בְּלַחֲז אֹיִב: שְׁלַח־אוֹרְךָ וְאִמְתָּךְ תִּמָּה
יִנְחֵנִי וּבִי־אֲנִי אֱלֹהֵי־הַר־קֹדֶשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכַּנְתֶּךָ: וְאֲבֹאֶה וְד
אֶל־מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים אֶל־אֵל שִׁמְחַת גִּילִי וְאוֹדְךָ כְּכֹנֵד
אֱלֹהִים אֱלֹהֵי: מַה־תִּשְׁתַּחֲוֶהוּ וְנַפְשִׁי וּמַה־תִּהְיֶה עָלַי
הַחַיִּילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֹדְנֵנִי יְשׁוּעַת פְּנֵי וְאֱלֹהֵי:

מד

לְמַנְצָה לְבַנְיָקִיךָ מִשְׁכִּיל: אֱלֹהִים וּבְאֲנִינִי שִׁמְעֵנוּ
אֲבוֹתֵינוּ סִפְרוּ־לָנוּ פִּעְלֵי־פִּעְלַת בִּימֵיהֶם בִּימֵי קֶדֶם: אֲתָהּ וְ
יְדֶךָ גּוֹיִם הוֹרֵשֶׁת וְחַטָּעִים תִּרְעֵ לְאֲמִים וְתִשְׁלַחֶם: כִּי ד
לֹא בַחֲרָבֶם יִשְׁרְאֵלֶיךָ וְרוּעֵם לֹא־הוֹשִׁיעָה לָמוּ כִּי־
יִמְנָע וְרוּעֵךְ וְאוֹר פְּנִיךָ כִּי רָצִיתָם: אֲתָה־הִיא מִלְכֵי ה
אֱלֹהִים צוּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב: בְּדָךְ צִרְנוּ וְנִגְנַח כְּשִׁמְךָ נְכוּיִם ו
קָמֵנוּ: כִּי לֹא בַקְּשֵׁתִי אֲבַטַח וְחַרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי: כִּי ה
הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמִשְׁנֵאֵינוּ הַבִּישׁוֹת: בְּאֱלֹהִים הִלְלָנוּ
כְּלִי־הַיּוֹם וְשִׁמְךָ וְלַעֲוִלִים נִרְדָּה סִלָּה: אֲתָה־זַנַּחְתָּ וְתִכְלִימְנוּ
וְלֹא־תִצָּא בַּצְּבָאוֹתֵינוּ: תִּשְׁיָבֵנוּ אַחֲרֵי מַעֲרָר וּמִשְׁנֵאֵינוּ
שָׁבוּ לָמוּ: תִּתְּנֵנוּ בְּצֶאֱן מֵאֲכָל וּבְגוֹיִם וְרִתְּנוּ: תִּמְכָּר
עַמְּךָ כְּלֹא־הוֹן וְלֹא־רִבִּית בְּמַחֲוִירֵהֶם: תִּשְׁמַעְנוּ הַרְפָּה יר

סג, ב' שוק עם הדגש מד, ד' קמץ טבש

5 וואָס ביסטו געבויגן מיין זעל,
און וואָס טויסטו ברומען אין מיר?
האַף צו גאָט, וואָרום איך וועל אים נאָך לויבן—
די הילף פון מיין פנים, און מיין גאָט.

מד

1 פאר דעם געזאנגמיסטער; פון די קינדער פון
קרח א באטראכטונג.

2 גאָט, מיט אונדזערע אויערן האָבן מיר געהערט,
אונדזערע עלטערן האָבן אונדז דערציילט,
די טואונג וואָס דו האָסט געטאָן אין זייערע טעג,
אין די טעג פון פאַרצייטן.

3 דו מיט דיין האַנט האָסט פעלקער פאַרטריבן,
און זיי האָסטו אַיינגעפלאַנצט,
האַסט צעבראַכן אומות,
און זיי האָסטו אויסגעשפּרייט.

4 וואָרום ניט מיט זייער שווערד האָבן זיי געאַרבעט
דאָס לאַנד,
און ניט זייער אַרעם האָט זיי געהאַלפן,
נאָר דיין רעכטע האַנט און דיין אַרעם,
און דאָס ליכט פון דיין פנים, ווייל דו האָסט זיי
באַוויליקט.

5 דו ביסט מיין קיניג, גאָט;
באַפעל די ישועה פון יעקב.
6 מיט דיר שטויסן מיר אונדזערע פיינט,
מיט דיין נאָמען צעטרעטן מיר אונדזערע קעגנשטייער.
7 וואָרום ניט אויף מיין בויגן פאַרויכער איך מיך,
און מיין שווערד קען מיך ניט העלפן.

8 נייערט דו האָסט אונדז געהאַלפן פון אונדזערע
פיינט,
און אונדזערע שונאים צו שאַנד געמאַכט.
9 מיט גאָט האָבן מיר זיך גערימט אַ גאַנצן טאָג,
און דיין נאָמען לויבן מיר אייביק. סְלָה.

10 אָבער האָסט פאַרלאָזן און פאַרשעמט אונדז,
און גייסט ניט אַרויס מיט אונדזערע מחנות.
11 מאַכסט אונדז צוריקגיין פאַרן פיינט,
און אונדזערע שונאים רויבן זיך אָן.

12 האָסט אונדז אָפּגעגעבן ווי שאַף צום עסן,
און צווישן די פעלקער האָסטו אונדז צעשפּרייט.
13 האָסט פאַרקויפט דיין אומה פאַר שפּאַטגעלט,
און האָסט ניט הויך געשטעלט זייער מקח.
14 מאַכסט אונדז צו חרפה ביי אונדזערע שכנים,

טו לשכננו לעג וקלם לסקיבותינו: תשימו משל בנוגים
טז מנוד ראש בלאמים: כל־היום כלמתי נגדי ובשתי פני
יז כסתני: מקול מחרף ומנהף מפני אויב ומתנקם: כל־
יח זאת באתנו ולא שכחנו ולא־שקרנו בכרתך: לא־
כ גסוג אחר לבנו ותמ אשרנו מי ארחק: פי דכיתנו
כא במקום תנים ותכם עלינו בצלמות: אי־שכחנו שם
כב אלהינו ונפרש לפניו לאל נר: הלא־אלהים יחקר־זאת
כג כי הוא ידע תעלמות לב: כי־עלך הרגנו כל־היום
כד נחשבנו כצאן טבחה: עורה למה תישן ואדני תקצרה
כה אלהינו לנצח: למה פניך תסתיר תשכח ענינו ולחצנו:
כו כי שחה לעפר נפשנו דבקה לארץ בטננו: קומה עזרתה
כז לנו ופדנו למען חסדך:

מה

א למנצח על־ששנים לבני־קרח משכיל שיר יד־ות:
ב ר־חש לבי ודָּבַר טוב אמר אני מעשי למלך לשוני עמו
ג סופר מהור: יפ־פִּית מבני אדם הוצק חן בשפת־תוד
ד על־כן ברכך אלהים לעולם: חנוד חר־בך על־יֶדְךָ נְכוֹר
ה הודך והדרך: והדרך וצִלַח רֶכֶב על־ד־בר־אמת וענוה
ו צדק ותורה נוראות ימנך: חצִיךָ שְׁנוּעִים עִמִּים תחוד
ז יפלו בלב אויבי המלך: כסאך אלהים עולם ועד שֶׁבֶט
ח מִיִּשֹׁר שֶׁבֶט מלכותך: אהבת צדק ותשנא רשע על־
ט בן משחך אלהים אלהיך שָׁמֵן שִׁשׁוֹן מִחֻבְרֶךָ: מִר
י ואהלות קציעות כל־בְּנֵי־תוד מן־היכלי שֵׁן מני שמוחך:
יא בנות מלכים ביקרותך נצבה שגל לימנך בכתם אופיר:
יב שמע־בת וראי ותמי אונך ושכתי עמך ובית אביך:
יג ויתאו המלך ויגד כי הוא אֲדִנְךָ והשתחוו־לו: ובתי
יד צר במנחה פניך יחלו עשירי עם: כל־כְּבוֹדָה בת־מלך

מה, יד דגש ודגש ודגש

א געלעכטער און א שפאָט ביי אונדזערע אַרומיקע.
15 מאַכסט אונדז פאַר אַ שפּריכוואָרט צווישן די
פעלקער,
א קאַפּשאַקלעניש צווישן די אומות.
16 אַ גאַנצן טאַג איז מיין שאַנד אַנטקעגן מיר,
און די בושה פון מיין פנים האָט מיך באַדעקט,
17 פון קול פון דעם לעסטערער און שענדער,
פון וועגן דעם פיינט און דעם ראַכענעמער.

18 דאָס אַלץ איז געקומען אויף אונדז,
אַבער מיר האָבן ניט פאַרגעסן אַן דיר,
און ניט געליקנט אַן דיין בונד.
19 ניט אָפּגעקערט אַהינטער האָט זיך אונדזער האַרץ,
אַז אונדזערע טריט זאָלן זיך אָפּנייגן פון דיין שטעג;
20 הגם דו האַסט אונדז פאַרשטויסן אין אַן אָרט פון
שאַקאַלן,

און אונדז איבערגעדעקט מיט טויטשאַטן.
21 אויב מיר וואָלטן פאַרגעסן אַן דעם נאָמען פון אונדזער
גאָט,

און אויסגעשפּרייט אונדזערע הענט צו אַ פּרעמדן גאָט,
22 וואָלט דען גאָט דאָס ניט אויספאַרשן?

וואָרום ער ווייס די פאַרבאָרגענישן פון האַרצן.
23 יאָ, איבער דיר ווערן מיר געהרגעט אַ גאַנצן טאַג,
מיר ווערן גערעכנט ווי שאַף צו דער שחיטה.

24 דערוועק דיך, פאַרוואָס שלאַפּסטו, גאָט?
וואַך אויף, זאָלסט אונדז ניט פאַרלאָזן אויף אייביק.

25 פאַרוואָס פאַרבאָרגסטו דיין פנים,
פאַרגעסט אונדזער פיינ און אונדזער קלעם?

26 וואָרום געבויגן צום שטויב איז אונדזער זעל,
באַהעפט צו דער ערד איז אונדזער לייב.

27 שטיי אויף אונדז צו הילף,
און לייז אונדז אויס פון וועגן דיין גענאָד.

מה

1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער; אויף שושנים, פון
די קינדער פון קרח; אַ באַטראַכטונג, אַ געזאַנג
פון ליבשאַפט.

2 עס יירט מיין האַרץ מיטן שיינעם וואָרט,
איך וועל פּירואַנגן מיינע לידער צום מלך;
מיין צונג איז די פען פון אַ שרייבער אַ פּלינגן.

3 ביסט שענער פון אַלע מענטשןקינדער,
חן איז אויסגעגאַסן אויף דייןע ליפן,
ווייל גאָט האָט דיך געבענטשט אויף אייביק.

4 גורט אַן דיין שווערד אויפן לענד, דו גיבור,
דיין גלאַנץ און דיין פּראַכט.

5 און אין דיין פּראַכט באַגליק, רייט אַרויס,
פון וועגן אמת און מילדקייט און גערעכטיקייט,
און זאָל דיר דיין רעכטע האַנט פאַרכטיקס באַווייזן.

6 דייןע פייַלן געשאַרפטע—
פעלקער זאָלן פּאַלן אונטער דיר—
אין האַרצן פון מלכס פיינט!

7 דיין טראַן איז פון גאָט אויף אייביק און שטענדיק,
אַ צעפּטער פון יושר איז דער צעפּטער פון דיין מלוכה.

6 האַסט ליב געהאַט גערעכטיקייט, און פיינט געהאַט
אומרעכט,

דרום האָט דיך געזאַלפט גאָט דיין גאָט
מיט אײל פון פּרייד, איבער דייןע חברים.

9 מירע און אַלאַען, קאַניילן זיינען אַלע דייןע קליידער,
פון עלפנבינפאַלאַצן דערפרייען דיך סטרונעס.

10 טעכטער פון מלכים זיינען צווישן דייןע געליבטע,
דיר צו רעכטס שטייט די מלכה אין גינגאַלד פון אופיר.

11 הער, טאַכטער, און זע, און גייג צו דיין אויער,
און פאַרגעס דיין פּאַלק, און דאָס הויז פון דיין פּאַטער,

12 און דער מלך וועט גלוסטן דיין שיינקייט;
וואָרום ער איז דיין האַר, דרום בוק זיך צו אים.

13 און, טאַכטער פון צור, די רייכסטע פון פּאַלק
וועלן בעטן דיין לייטועליקייט מיט געשאַנק.

14 לויטער פּראַכט איז די בת־מלכה אינעווייניק ואין
פּאַלאַצן.

פְּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת יְהוָה לְבוֹשָׁה: לְרַקְמוֹת תּוֹכַל לְמַלְךָ.^ט
 בְּתוֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן רַעוּתֶיהָ מִיִּבְאוֹת לָךְ: תּוֹבֵלְנָה בְּשִׁמְחָתָהּ.^ט
 וְגִיל תִּבְאִינָה בְּתוֹכֵךְ מֶלֶךְ: תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יְהוָה בְּנֵיךָ.^י
 תִּשְׁתַּמּוּ לְשָׂרִים בְּכִלְיֵהָ אֶרֶץ: אֲזַכִּירָה שְׁמֶךָ בְּכָל־דָּר.^י
 וְדָר עֲלֵיבֵן עַמִּים יְהוֹדוּךָ לְעַלְמֵי עוֹלָם:
 מו

לְמַנְצָה לְבִנְיָקֶרֶחַ עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר: אֱלֹהִים לָנוּ מִחֶסֶה.^ב
 וְעוֹ עוֹרָה בְּצִדוֹת נִמְצָא מֵאֵד: עֲלֵיבֵן לְאִי־נִירָא בְּהַמִּיר.^ג
 אֶרֶץ וּבְמִזֵּט הָרִים בְּלֵב יָמִים: יְהִמוּ יַחְמְרוּ מִיָּמֵינוּ יִרְעִשׁוּ.^ד
 הָרִים בְּנִאֲוֹתוֹ סֵלָה: נָדָר פִּלְגֵינוּ יִשְׁמְחוּ עִיר־אֱלֹהִים.^ה
 קָדַשׁ מִשְׁבְּנֵי עֲלִיזָן: אֱלֹהִים בְּקַרְבָּה בִּלְתַּמּוּט יַעֲזֹרֵנוּ.^ו
 אֱלֹהִים לַפְּנוֹת בְּקָר: הִמּוּ גוֹים מִטּוֹ מִמְּלֻכּוֹת לָתֵן בְּקוֹלוֹ.^ז
 תִּמְנוּג אֶרֶץ: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׁנֵב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב.^ח
 סֵלָה: לְבוֹחֵנוּ מִפְּעֻלוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־שָׂם שְׁמוֹת בְּאֶרֶץ:^ט
 מִשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קֶצֶה הָאֶרֶץ קָשַׁת יִשְׂבֵּר וְקֶצֶץ חֲנִית.^י
 עֲנָלוֹת יִשְׂרָף בְּאֵשׁ: הִרְפּוּ וְדַעוּ כִּי־אֲנִי אֱלֹהִים אֲרוֹם.^{יא}
 בְּנוֹם אֲרוֹם בְּאֶרֶץ: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׁנֵב־לָנוּ אֱלֹהֵי.^{יב}
 יַעֲקֹב סֵלָה:

מו

לְמַנְצָה לְבִנְיָקֶרֶחַ מִזְמוֹר: בְּלַהֲעַמִּים תִּקְעוּרְכָה הָרִיעוּ.^ב
 לְאֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: בְּרִיחֹהוּ עֲלִיזָן נוֹרָא מֶלֶךְ גְּדוֹל עַל־.^ג
 בְּלַהֲאֶרֶץ: יְדַבֵּר עַמִּים תַּחֲתֵינוּ וְלֵאמֹים תַּחַת רִגְלֵינוּ.^ד
 וּבַחֲרָלָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֵת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אֵהָב סֵלָה:^ה
 עֲלָה אֱלֹהִים בְּתוֹרֵעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: וּמְרוּ אֱלֹהִים.^ו
 וּמְרוּ וּמְרוּ לְמַלְכֵנוּ וּמְרוּ: כִּי מֶלֶךְ* בְּלַהֲאֶרֶץ אֱלֹהִים.^ז
 וּמְרוּ מִשְׁבִּיל: מֶלֶךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם אֱלֹהִים יִשְׁבֹּ. עַל־.^ט

ס, ה' סגל בל מקף ה' ס"א על כל

⁹ מיט אונדז איז יהוה פון צבאות,
 א פּעסטונג איז אונדז דער גאָט פון יעקב. סְלָה.

⁹ גייט זעט די אויפטוען פון גאָט,
 וואָס האָט געמאַכט פאַרוויסונגען אין לאַנד.
¹⁰ ער מאַכט אויפהערן מלחמות בין עק פון דער ערד,
 דעם בויגן צעברעכט ער, און טוט צעהאַקן דעם
 שפּיץ;

רײַטוועגן פאַרברענט ער אין פײַער.
¹¹ „לאַזט אָפּ, און זײַט וויסן אז איך בין גאָט,
 איך בין דערהויבן צווישן די פעלקער,
 דערהויבן אויף דער ערד.“
¹² יהוה פון צבאות איז מיט אונדז,
 א פּעסטונג איז אונדז דער גאָט פון יעקב. סְלָה.

מו פאַר דעם געזאַנגמײַסטער; פון די קינדער פון
 קרַח אַ מזמור.

א וואָרטשפּיל: יְהִמוּ יַחְמְרוּ מִיָּמֵינוּ.

פון געקעסטלטן גאַלדוועב איר מלבוש.
¹⁵ אויף געשטיקטע געוואַנטן ווערט זי צום מלך געפירט;
 הינטער איר יונגפרויען, חברטעס אירע, ווערן דיר
 געבראַכט.
¹⁶ זיי ווערן געפירט מיט פריידן און לוסטיקייט,
 זיי קומען אין פאלאץ פון מלך.

¹⁷ אַנשטאַט דינע פאַטערס וועלן זיין דינע זין;
 וועסט זיי אויפועצן פאַר האַרן אין גאַנצן לאַנד.
¹⁸ איך וועל מאַכן דערמאַנען דיין נאָמען אויף אַלע דור־
 דורות,
 דרום וועלן פעלקער דיך לויבן אויף אייביק און
 שטענדיק.

מו פאַר דעם געזאַנגמײַסטער; פון די קינדער פון
 קרַח; אויף עֲלָמוֹת; א ליד.
² גאָט איז אונדז אַ באַשיצונג און אַ שטאַרקײַט,
 אַ הילף אין צרות, גרינג צו געפינען.
³ דרום וועלן מיר גיט מורא האָבן,
 ווען די ערד זאָל זיך בייטן,
 און ווען די בערג זאָלן אומפאַלן
 אין האַרצן פון ים.
⁴ מעגן ברומען, מעגן שוימען זיינע וואַסערן,
 מעגן ציטערן די בערג פאַר זיין הויכקײַט. סְלָה.

⁵ אַ טײַך איז דאָ, וואָס זײַנע שטראַמען דערפרייען די
 שטאָט פון גאָט,
 די הייליקסטע וווינונג פון העכסטן.
⁶ גאָט איז אין איר מיט, זי וועט גיט אומפאַלן,
 גאָט וועט זי העלפן אַקעגן פרימאַרגן.
⁷ פעלקער האָבן געטומלט, קיניגרייכן זיינען אומגעפאַלן;
 ער האָט אַרויסגעלאָזט זיין קוֹל, טוט זיך וואַקלען די
 ערד.

² קלאַפט די הענט, אַלע פעלקער,
 שאַלט צו גאָט מיט אַ קוֹל פון געזאַנג.
³ וואָרום יהוה דער אויבערשטער איז פאַרכטיק,
 אַ גרויסער מלך איבער דער גאַנצער ערד.
⁴ ער אונטערטעניקט פעלקער אונטער אונדז,
 און אומות אונטער אונדזערע פיס.
⁵ ער ווײַלט אונדז אויס אונדזער נחלה,
 דעם שטאַלץ פון יעקב וואָס ער האָט ליב. סְלָה.

⁶ גאָט איז אויפגעגאַנגען מיט שאַלונג,
 יהוה מיט אַ קוֹל פון שופּר.
⁷ זינגט צו גאָט, זינגט,
 זינגט צו אונדזער מלך, זינגט.
⁸ וואָרום גאָט איז דער מלך פון דער גאַנצער ערד;
 זינגט מיט באַטראַכט.
⁹ גאָט קיניגט איבער די פעלקער,
 גאָט זיצט אויף זיין הייליקן טראָן.

כסא קדשו: נדיביו עמים | נאספו עם אלהי אברהם כי
לאלהים מנגיארץ מאד נעלה:

מח

שיר מזמור לבני־קרח: גדול יהנה ומקלל מאד בעיר
אלהינו הריקדשו: יפה נוף משוש כל־הארץ הר־ציון
ירבתי צפון קרית מלך רב: אלהים בארמנותיה נודע
למשגב: ביהנה המלכים נוערו עברו יחדו: המה ראו
בן המרה נבדלו נחפזו: רעדה אהנתם שם חיל כוללה:
ברוח קרים תשבר אניות תרשיש: כאשר שמענו
בן ראינו בעיר יהודה צבאות בעיר אלהינו אלהים יבוננה
ערעולם סלה: דמינו אלהים הסדך בקרב הכולל:
כשמה | אלהים בן ההלחה על־קצו־ארץ צדק מלאה
ימנה: ישמח | הר־ציון תגלנה בנות יהודה למען
משפטיו: סבו ציון ותקופה ספרו מגדלה: שיתו
לבכם | לחילה פסנו ארמנותיה למען תספרו לדור
אחרון: כי זה | אלהים אלהינו עולם ועד הוא ינהגנו
על־מות:

מט

למנצח לבני־קרח מזמור: שמעו־זאת כל־העמים
האזינו כל־ישרי הלב: גסבני אדם גסבני־איש יחד
עשיר ואביון: פי ידבר חכמות והנות לפי תבונות:
אטה למשל אוני אפתח בכבוד חודתי: למה אירא
במי רע עון עקבי יסובני: הפטחים על־חילם וברב
עשדם ותהללו: אח לא־פדה יפדה איש לא־יתן
לאלהים כפרו: וגקר פדיון נפשם וחלל לעולם: ויחיד
עוד לנצח לא יראה השחת: כי יראה | חכמים ימותו
יחד כסיל ובער יאברו ונבוי לאחרים חילם: קרבם

מח, ה' חס באחמך יא' טל באחמך יד' לא מפיך ה
מט, ו' שוק עם הדגש

איך וועל נייגן צו א משל מיין אויער,
איך וועל אנהייבן מיט א הארף מיין רעטעניש.
פארוואס וואל איך מורא האבן אין די טעג פון ביז,
ווען די זינד פון מייע טרעטער רינגלט מיך ארום?
די וואס פארוויכערן זיך אויף זייער פארמעג,
און מיט זייער גרויס עשירות רימען זיי זיך.
ניט אויסקויפן א ברודער קען א מענטש אויסקויפן,
ניט געבן גאט אן אויסלייז פאר זיך;
און ווי ווערדיק עס וואל זיין דער אויסקויף פאר זייער
זעל,
איז אויף אייביק פארמיטן,
מע וואל שטענדיק אלץ לעבן,
מע וואל ניט אנווען די גרוב.
ווארום מע זעט אן חכמים שטארבן,
אזוי ווי דער נאר און דער פארגרעבטער גייען אונטער,
און זיי לאזן איבער צו אנדערע זייער פארמעג.
זיי טראכטן ביי זיך, זייערע הייער זיינען אויף אייביק,

די פירשטן פון די אומות האבן זיך איינגעזאמלט,
דאס פאלק פון דעם גאט פון אברהם;
ווארום צו גאט זיינען די שילדן פון דער ערד,
ער איז זייער דערהויבן.

מח

א געזאנג; א מזמור פון די קינדער פון קרח.
גרויס איז גאט, און זייער געלויבט
אין דער שטאט פון אונדזער גאט, אויף זיין הייליקן
בארג.
שיין דערהייכט, די פרייד פון דער גאנצער ערד,
איז דער בארג ציון אין די עקן פון צפון,
די שטאט פון דעם גרויסן מלך.
גאט אין אירע פאלאצן
איז באקאנט פאר א פעסטונג.
ווארום זע, מלכים האבן זיך איינגעזאמלט,
זיי זיינען אריבערגעקומען אין איינעם.
ווי זיי האבן געזען, אזוי האבן זיי געגאפט,
דערשראקענע האבן זיי אועקגעאיילט.
א ציטערניש האט זיי אנגענומען דארטן,
א ווייעניש ווי א געווינעריין.
מיט א מורח־חיניט האסטו צעבראכן
די שיפן פון תרשיש.
ווי מיר האבן געהערט, אזוי האבן מיר געזען,
אין דער שטאט פון יהודה פון צבאות,
אין דער שטאט פון אונדזער גאט;
גאט וואל זי אויפהאלטן ביז אייביק. סלה.
מיר האבן געטראכט, גאט, אן דיין חסד,
אין דער מיט פון דיין טעמפל.
אזוי ווי דיין נאמען, גאט,
אזוי איז דיין לויב ביז די עקן פון דער ערד;
פול מיט גערעכטיקייט איז דיין רעכטע האנט.
וואל זיך פרייען דער בארג ציון,
וואלן לוסטיק זיין די טעכטערשטעט פון יהודה,
פון וועגן דינע משפטים.
גיט ארום ציון, און רינגלט זי ארום,
ציילט איבער אירע טורעמס.
טוט אכט אויף אירע מויער,
גיט דורך אירע פאלאצן;
כדי איר וואלט דערציילן דעם שפעטערדיקן דור,
אז דאס איז גאט, אונדזער גאט, אייביק און שטענדיק;
ער וועט אונדז פירן ביז אייביקייט.

מט

פאר דעם געזאנגס־מיסטער; פון די קינדער
פון קרח; א מזמור.
הערט דאס צו, אלע פעלקער,
פארנעמט, אלע באזווינער פון דער וועלט,
סיי אזוי מענטשן, סיי אנגעזעענע לייט,
רייך און ארים אין איינעם.
מיין מויל וועט רעדן חכמה,
און די טראכטונג פון מיין הארצן וועט זיין פאר־
שטאנדיקייט.

בְּתִימֹו | לְעוֹלָם מִשְׁפָּנָתָם לְדוֹר וָדוֹר קָרְאוּ בְּשִׁמוֹתָם עֲלֵי
 אֲדָמוֹת: וְאָדָם בִּיקָר בְּלִיָּלִין נִמְשָׁל בְּבַהֲמוֹת נְדָמוֹ: י
 וְהַ דְּרָכָם כִּסֵּל לְמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם | בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֵלָה: כִּצְאֵן י
 לְשֹׂאֵל שְׂתוֹ מוֹת יִרְעֵם וְיִרְדּוּ בְּסֵם יִשְׂרָאֵל | לְבָקֵר וְצִירָם
 לְבַלְלוֹת שְׂאוֹל מִזֶּבֶל לוֹ: אֲדֹ-אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי מִיַּד ט
 שְׂאוֹל כִּי יִקְחֵנִי סֵלָה: אֲלֵ-תִקְרָא כִּי-יִצְעַר אִישׁ כִּי י
 יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ: כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא-יִרְדּוּ י
 אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ: כִּי-נִפְשׁוֹ בְּחַיּוֹ יִבְרַךְ יוֹדֵךְ כִּי-תִשְׁיֹב לְךָ: ט
 תִּבְרָא עַד-דְּדוֹר אֲבוֹתָיו עַד-לְעַח לֹא יִרְאֶה-אוֹר: אֲדָם בִּיקָר כ
 וְלֹא יִבֶן נִמְשָׁל בְּבַהֲמוֹת נְדָמוֹ:

נ

מִזְמוֹר לְאֶסְפָּה אֶל | אֱלֹהִים יְהוָה דְּבַר יִבְרָא-אֶרֶץ מִמִּזְרַח
 שָׁמֶשׁ עַד-מִבְּאוֹ: מִצִּיּוֹן מִכְּלִל-יָפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ: ב
 יבֹא אֱלֹהֵינוּ וְאֵל-יִחְרַשׁ אֲשֶׁלְּפָנָיו תֵּאכַל וְסִבִּיבּוֹ נִשְׁעָה י
 מְאֹד: יִבְרָא אֱלֹהֵ-שָׁמַיִם מִעַל וְאֵל-הָאָרֶץ לְדָן עֲמוֹ: ד
 אֶסְפְּרִי חֲסִדֵי כְרַתִּי בְרִיתִי עַל-רֹבַח: וַיִּגְדּוּ שָׁמַיִם ה
 צְדָקָן כִּי-אֱלֹהִים | שִׁפְטָה הוּא סֵלָה: שִׁמְעָה עַמִּי וְאַדְבָּרָה ז
 יִשְׂרָאֵל וְאֶעֱיֶדֶה בְךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵיךָ אָנֹכִי: לֹא עַל- ח
 וְבַחֲדָךְ אוֹכִיחַ וְעוֹלָמְךָ לְנִגְרֵי תְמוֹד: לֹא-אֶקַּח מִבֵּיתְךָ ט
 פֶּר מִמְּכַלְאֲתֶיךָ עֲתוּדִים: כִּי-לִי כָל-חַדְוֵי-יַעַר בְּהֵמוֹת י
 בְּהַר-רִי-אֶלְפָּה: יִדְעֵתִי כָל-עוֹף הָרָיִם וְנוֹ שִׁרֵי עַמּוּדֵי: אִם- י
 אֲרַעֵב לֹא-אֶמַר לְךָ כִּי לִי תִכַּל וּמְלֵאָה: הַאוֹכֵל בְּשׂוֹר י
 אֲבִירִים וְדָם עֲתוּדִים אֲשֶׁתָּה: וְכַח לֵאלֹהִים תוֹרָה וְשִׁלְם י
 לְעִלּוֹן נְדִיבֵךְ: וְיִכְרְאֵנִי כְּנוֹם צִרְהָ אֲחַלְצֶךָ וְתִכְבְּדֵנִי: ט
 וְלִרְשָׁע | אָמַר אֱלֹהִים מִהֲדַלְךָ לְסַפֵּר חֲסָן וְתִשָּׂא בְרִיתִי ט
 עַל-רִפְךָ: וְאַתָּה שָׁנֵאתָ מוֹכֵר וְתִשְׁלַךְ דַּבְּרֵי אַחֲרֶיךָ: י
 אִסְדָּרְתָּ אֶת-גִּבּוֹ וְתִרְצֵן עַמִּי וְעַם מִנְּאֻפִים חֲלַקְךָ: שִׁיךְ שְׁלַחְתָּ י
 מִן-טוֹר מְלֵא
 נ. ח' ס"א ועולתך לנגדי

וִיעָרַע וּוְיִנְוִנְעֵן אוֹיֵף דוֹר-דוֹרוֹת;
 וִי רוֹפֵן לַעֲנֹדֵעַר אוֹיֵף וִיעָרַע נַעֲמַעֵן.
 13 אָבַעַר דַּעַר מַעֲנַטֶשׁ בְּלִיבֵט נִיט אִין גְּדוּלָה,
 עַר אִיז גַּעֲלִיכֵן צוֹ בַּהֲמוֹת וּוְאָס ווערן פֿאַרשניטן.
 14 דָאָס אִיז דַּעַר וועג פּוֹן דִי וּוְאָס זײַנען בֵּטוּחַ בִּי זײך,
 און פּוֹן וִיעָרַע נָאָכְנִיעַר וּוְאָס קוועלן פּוֹן וִיעָרַע רִייד.
 סֵלָה.
 15 מַע לִיגֵט זײ וִוי שְׂאָף אִין דַּעַר אונטערערד,
 דַּעַר טוִיט טוֹט זײ פֿיטערן;
 און אִיין פֿרימאַרגן-טרעטן דִי רַעכטפֿאַרטיקע אִיבער
 זײ;
 און זײַער גַעשטאַלט אִיז פֿאַר דַּעַר אונטערערד צוֹם
 פֿאַרפּוֹלן,
 נִיטאַ קײן ווּינִינג פֿאַר אִיר.
 16 אָבַעַר גָאָט וועט אויסלייזן מײן זַעל פּוֹן דַּעַר מַאָכט פּוֹן
 אונטערערד,
 וּוְאָרום עַר וועט מִיך אַרויסנעמען. סֵלָה.

17 וְאָלֶסֶט נִיט מוֹרָא הָאָבֵן אִז עֲמִיצַעַר ווערט אָן עוֹשֶׁר,
 אִז דִי רִיכְקִיט פּוֹן זײן הוּיז ווערט גַעֲמַעַרֶט,
 18 וּוְאָרום בִּי זײן טוִיט וועט עַר גַאַרנישט מיטנעמען,
 זײן רִיכְקִיט וועט נִיט נִידַעֲרֵן נָאָךְ אִים.
 19 הַגֵּם בִּי זײן לַעֲבֹן פֿלַעגט עַר אִינרעדן זײן זַעל:
 מַע וועט דִיך נָאָךְ לויבן אִז דו וועסט זיך ווּיִלְטָאָן.
 20 זִי וועט אָנְקוֹמַעֵן צו דַעם דוֹר פּוֹן זײַנע עלטערן,
 וּוְאָס וועלן אוֹיֵף אִיבִיק נִיט אָנווען דַעם שײן.
 21 אַ מַעֲנַטֶשׁ אִין גְּדוּלָה וּוְאָס פֿאַרשטייט נִיט,
 אִיז גַעֲלִיכֵן צוֹ בַּהֲמוֹת וּוְאָס ווערן פֿאַרשניטן.

נ

1 אַ מִזְמוֹר פּוֹן אֶסְפֵן.
 דַּעַר גָאָט פּוֹן גַעטער, יְהוָה, הָאָט גַעֲרַעֲדֶט און גַעֲרוֹפֵן
 דִי עַרֵד,
 פּוֹן אויפגאַנג פּוֹן דַּעַר זון ביז אִיר אונטערגאַנג.

די בַּהֲמוֹת אוֹיֵף טוִיזנט בערג.
 11 אִיך קַען יַעֲטוּעֲדַעַר פּוִיגֵל פּוֹן דִי בערג,
 און דִי ווידמענונג פּוֹן פֿעלד אִיז בִּי מִיר.
 12 אִז אִיך זָאָל הוּגַעֲרִיק זײן, וועל אִיך דִיר נִיט זָאָגן,
 וּוְאָרום מײן אִיז דִי וועלט און אִיר פּוֹלְקִיט.
 13 צִי עַס אִיך דָאָס פֿלִיט פּוֹן אָקסן?
 אָדַעַר דָאָס בלוט פּוֹן בעק טו אִיך טרינקען?
 14 שלאַכט צו גָאָט אַ דָאָנְקֶאָפּפֶער,
 און באַצָאָל דַעם אויבערשטן דִינע נַדְרִים.
 15 און רוֹף מִיך אִין טָאָג פּוֹן נוִיט,
 וועל אִיך דִיך דַעֲרִלִיזן, און דו וועסט מִיך עַרלַעֲכֵן.

16 און צוֹם רַשַׁע הָאָט גָאָט גַעוּאָגֶט:
 חִי קוֹמֶסְטוּ צו דַּעַר צִיָּלִין מײַנע גַעוועזן,
 און נַעֲמַעֵן מײן בּוֹגֵד אוֹיֵף דִיין מוּיֵל?
 17 אִז דו הָאָסט פֿינט מוֹסֵר,
 און הָאָסט גַעוּאָרְפֵן מײַנע ווערטער הִינטער דִיר.
 18 אִז דו הָאָסט גַעווען אַ גַבֵּ, הָאָסטו זיך גַעפֿרִינטלַט מִיט אִים,
 און מִיט נוֹאֲפִים אִיז גַעווען דִיין טִייל.
 19 דִיין מוּיֵל הָאָסטו לויז גַעלָאָט צוֹם בִּיזוֹן,

1 פּוֹן צִיּוֹן דַּעַר קרוִין פּוֹן שײַנקִיט,
 הָאָט אַרויסגעשײַנט גָאָט.
 2 אונדזער גָאָט קוֹמט, און עַר שױיגט נִיט,
 אִים פֿאַרויס פֿאַרצערט אַ פֿייעַר,
 און אַרום אִים טוֹט שטורעמען גַעוואַלטיק.
 4 עַר רופֿט צו דִי הִימלען פּוֹן אויבן,
 און צו דַּעַר עַרֵד, כַּדִי צו משפֿטן זײן פֿאַלק;
 5 וְאֶמַלֵט מִיר אִיין מײַנע פֿרוֹמַע,
 דִי וּוְאָס שִׁלִּיסֵן מײן בּוֹגֵד אִיבער שלאַכטאַפּפֶער.
 6 און דִי הִימלען זָאָגן אָן זײן גַעֲרַעכְטִיקִיט,
 וּוְאָרום גָאָט, עַר אִיז אַ רִיכְטַעַר. סֵלָה.
 7 הַעַר מײן פֿאַלק, און אִיך וועל רַעֲדֵן,
 יִשְׂרָאֵל, און אִיך וועל דִיך וּוְאָרַענען:
 גָאָט דִיין גָאָט בֵּין אִיך.
 8 נִיט אום דִינע שלאַכטאַפּפֶער וועל אִיך דִיך שטראָפֵן;
 דִינע בַּרְאָנְדֶאָפּפֶער זײַנען דָאָך תְּמוֹד פֿאַר מִיר.
 9 אִיך חִיל נִיט נַעֲמַעֵן פּוֹן דִיין הוּיז קײן אָקס,
 פּוֹן דִינע שטאַלן קײן בעק.
 10 וּוְאָרום מײן אִיז יַעֲטוּעֲדַעַר חִיה פּוֹן וּוְאֵלֵד,

כ ברעה ולשונך תצמיד מרמה: תשב באחיק תדבר
 כא בבן־אמך תתדדפי: אלה עשית והחרשתי דמות היות
 כב אהנה כמך אויבך ואערכה לעינוך: בני־נא זאת
 כג שכתי אלה פדאטרך ואין מציל: זבח תודה יבכרני
 ושם הרה אראנו בגשע אלהים:

נא

א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: כְּבוֹד־אֱלֹהֵי יְתָן הַנְּבִיא כְּאֲשֶׁר־
 ב אֱלֹהֵי־בֵת־שֶׁבַע: הִנְנִי אֱלֹהִים כְּהַסְתָּךְ כְּרַב רְחֵמֶיךָ
 ג מַחַח פִּשְׁעֵי: הִרְבֵּה כִפְסֵנִי מַעֲוֵנוּ וּמַחֲטָאתִי טָהַרְנִי: כִּי־
 ד פִּשְׁעֵי אֲנִי אֲדַע וּמַחֲטָאתִי נִגְדִי תְּמִיד: לֵךְ לִבְרִיךְ חַטָּאתִי
 ה וְהִרַע בְּעֵינֶיךָ לְעִשְׂתִּי לְמַעַן תִּצְדַּק כְּדְבַרְךָ תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶיךָ:
 ו הַיִּבְעִיזוּן הַיִּלְלֵתִי וּבְחַטָּא יִחַמְתֵּנִי אֲמִי: הֵן אָמַת חַפְצֵת
 ז בְּטָחוֹת וּבְסִתְּם הַכְּמָה תוֹדִיעֵנִי: תַּחֲטָאנִי בְּאוֹבוֹ וְאֲטַהֵר
 ח תְּכַפְּסֵנִי וּמִשְׁלַג אֲלַכֵּן: תִּשְׁמַעֲנִי שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה תִּגְלִינָה
 ט עֲצֻמֹת דְּבִית: הַסְתֵּר פְּנֵיךָ מִחַטָּא וּבְלִעְוֹנֹתֵי מַחַח:
 יא לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נְכוֹן חִדַּשׁ בְּקִרְבִּי: אֱלֹהֵי־
 יב תִּשְׁלִיכֵנִי מִלִּפְנֵיךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי: אֲלַמְדָּה פִּשְׁעִים
 יג דְּרַבִּיךָ וּחַטָּאִים אֲלִיךָ יִשׁוּבוּ: הַצִּילֵנִי מִדַּמִּים וְאֱלֹהִים
 יד אֱלֹהֵי תְּשׁוּבָתִי תִרְגַּן לְשׁוֹנֵי צְדָקָתְךָ: אֲדֹנָי שִׁפְתֵי תִפְתַּח
 יו וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ: כִּי לֹא־תִחַפֵּץ נֶבֶחַ וְאִתְּנָה עֹלָה
 יז לֹא תִרְצֶה: זִכְרֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשִׁפְרָה לְבִישְׁפָּר וְנִדְבָה
 יח אֱלֹהִים לֹא תִבְוָה: הַיִּטִּיבָה בְּרִצְוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה
 יט הַיְּמוֹת יְרוּשָׁלַם: אִו תַּחֲפֹץ זִכְרֵי־צְדָק עֹלָה וּבְלִיל אִו
 כ יַעֲלוּ עֲלֵי־מִזְבְּחֶךָ פְּרִים:

נב

א לַמְנַצֵּחַ מִשְׁכִּיל לְדָוִד: כְּבוֹד וְדוֹאֵג הָאֲדָמָה יִגִּיד לְשִׁאוּל
 ב

ג, כא' אויבך ומערכה, נא, ד' ויבך

גאט דו גאט פון מיין הילף;
 זאל מיין צונג זינגען דיין גערעכטיקייט.
 17 גאט, מיינע ליפן זאלסטו עפענען,
 און זאל מיין מויל דערציילן דיין לויב.
 18 וואָרום באַגערסט ניט אַ שלאַכטאַפּפּער אָו איך זאָל געבן,
 אַ בראַנדאַפּפּער ווילסטו ניט.
 19 די שלאַכטאַפּפּער פון גאָט זיינען אַ צעבראַכן געמיט,
 אַ צעבראַכן און דערשלאָגן האַרץ, גאָט, פאַראַכטסטו ניט.
 20 באַגייטיק אין דיין באַוויליקונג ציין,
 בויען זאָלסטו די מויערן פון ירושלים.
 21 דענסמאַל וועסטו באַגערן שלאַכטאַפּפּער פון
 גערעכטיקייט,
 בראַנדאַפּפּער און גאַנצאַפּפּער;
 דענסמאַל וועט מען אויפברענגען אַקסן אויף דיין מזבח.

און דיין צונג פלעכט באַטרוג.
 20 זיצסטו, באַרעדסטו דיין ברודער,
 דעם זון פון דיין מוטער באַנוולסטו.
 21 דאָס האַסטו געטאַן, און איך האָב געזאָלט שווייגן?
 האַסטו געדאַכט, זיין ווי דו וועל איך זיין;
 וועל איך דיך שטראַפֿן, און דיר לייגן פאַר דינע אויגן.
 22 מערקט דאָס אַקאַרשט, איר וואָס פאַרגעסט אָן גאָט,
 כדי איך זאָל ניט פאַרצוקן, און קיינער וועט ניט מציל
 זיין.
 23 דער וואָס שלאַכט אַ דאַנקאַפּפּער, ערלעכט מיך,
 אָבער דעם וואָס באַטראַכט דעם וועג,
 אים וועל איך ווייזן די ישועה פון גאָט.

נא

1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער; אַ מזמור פון דודן,
 2 ווען גתן דער נביא איז געקומען צו אים, נאָכדעם
 ווי ער איז געקומען צו בתי־שבעיא.
 3 לייטזעליק מיך, גאָט, לויט דיין חסד,
 לויט דיין גרויס דערבאַרימונג מעק אָפּ מיינע פאַר־
 ברעכן.
 4 וואָס מיך אָפּ אין גאַנצן פון מיין זינד,
 און פון מיין חטא טו מיך רייניקן.
 5 וואָרום איך ווייס מיינע פאַרברעכן,
 און מיין חטא איז מיר תמיד אַנטקעגן.
 6 צו דיר אַליין האָב איך געזינדיקט,
 און וואָס איז שלעכט אין דינע אויגן האָב איך געטאַן;
 דרום ביסטו רעכטפאַרטיק אין דיין רעדן,
 ביסטו גערעכט אין דיין משפטן.

7 זע, אין זינד בין איך געבאַרן געוואָרן,
 און אין חטא האָט מיך מיין מוטער אַנטפאַנגען.
 8 אמת באַגערסטו דאָך אין די גירן,
 טאָ לערן מיך חכמה ווו עס איז פאַרהוילן.
 9 זאָלסט מיך רייניקן מיט אַזוב־גראָו, אָו איך זאָל ריין
 ווערן,
 זאָלסט מיך וואַשן, ביז ווייסער פון שניי זאָל איך
 ווערן.
 10 זאָלסט מיך מאַכן הערן פרייד און לוסטיקייט;
 זאָלן דערפרייט ווערן די ביינער וואָס דו האַסט
 צעדריקט.
 11 פאַרבאַרג דיין פנים פון מיינע חטאים,
 און אַלע מיינע זינד פאַרמעק.
 12 אַ ריין האַרץ באַשאַף מיר, גאָט,
 און אַ פעסט געמיט באַגיי אין מיר.
 13 זאָלסט מיך ניט אַוועקוואַרפן פון דיר,
 און דיין הייליקן גייסט זאָלסטו ניט אַוועקנעמען פון
 מיר.
 14 קער מיר אום די פרייד פון דיין הילף,
 און אַ פריי געמיט זאָלסטו מיר שענקען.
 15 איך וועל לערנען פאַרברעכער דינע וועגן,
 און זינדיקע וועלן זיך אומקערן צו דיר.
 16 זיי מיך מציל פון בלוטיקייט,

נב

1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער; אַ באַטראַכטונג פון דודן,
 2 ווען דואַג דער אַדומי איז געקומען, און האָט דערציילט

1 זע שמואל ב', יא-יב.

שְׁאוּלָן, און אים אָנגעזאָגט: דוד איז געקומען אין אַחימֶלֶכס הויז.

- 3 וואָס פראַלסטו זיך מיט ביזו, דו מאַכטיקער? דער חסד פון גאָט איז אַלע טאָג.
- 4 אומגליקן טראַכט דיין צונג, ווי אַ שאַרפּער גאַלמעסער וואָס אַרבעט פאַלש.
- 5 האָסט ליב ביזו מער ווי גוטס, ליגן איידער רעדן גערעכטיקייט. סְלָה.
- 6 האָסט ליב אַלע גערייד פון צעשטערונג, דו צונג פון באַטרוג.
- 7 וועט אויך גאָט דיך צעברעכן אויף אייביק, דיך אַרויסשאַרן און אַרויסרייסן פון געצעלט, און דיך אויסוואַרצלען פון לאַנד פון די לעבעדיקע. סְלָה.

- 8 און די צדיקים וועלן זען און וועלן פאַרכטן, און זיי וועלן לאַכן איבער אים:
- 9 אַן איז דער מאַן וואָס האָט ניט געמאַכט גאָט פאַר זיין פעסטונג, און האָט זיך פאַרויכערט אויף זיין גרויס עשירות; וואָס איז פאַרשייט געווען אין זיין געריקייט.
- 10 אָבער איך בין ווי אַ צווייגהאַפטיקער איילבערטבוים אין גאָטס הויז, איך פאַרויכער מיך אויף גאָטס חסד אייביק און שטענדיק.
- 11 איך וועל אייביק דיר דאַנקען, וואָס דו האָסט זיך אַיינגעשטעלט, און איך וועל האָפּן צו דיין נאָמען ווייל ער איז גוט, אנטקעגן פאַר דיין פרומע.

נב

- 1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער; אויף מַחֲלַת; אַ באַ-טראַכטונג פון דודן.
- 2 דער נידערטרעכטיקער זאָגט אין זיין האַרצן: ניטאָ קיין גאָט!
- 3 פאַרדאַרבן זיינען זיי, און מיאוסע אומרעכט טוען זיי; קיינער טוט ניט קיין גוטס.
- 4 גאָט האָט פון הימל געלוגט אויף די מענטשנקינדער,

- די וואָס רופן ניט גאָט.
- 5 אַן אַנגסטן זיי אין אַנגסט, ווי קיין אַנגסט איז ניט געווען, וואָרום גאָט צעשאַטן די ביינער פון דיין באַלעגערער; האָסט זיי געמאַכט צו שאַנד, ווייל גאָט האָט זיי פאַראַכט.
- 7 ווען קומט פון ציזן די ישועה פון ישראל? ווען גאָט קערט אום די געפאַנגענשאַפט פון זיין פּאָלֶק, וועט לוסטיק זיין יעקב, וועט זיך פרייען ישראל.

- א באַטראַכטונג פון דודן, 2 ווען די זיפער זיינען געקומען, און האָבן געזאָגט צו שְׁאוּלָן: פאַרוואַר, דוד באַהאַלט זיך ביי אונדו.
- זיי האַלטן ניט גאָט אַנטקעגן זיך. סְלָה.
- 6 זע, גאָט איז מיר אַ העלפּער, יהוה איז דער אונטערלענער פון מיין זעל.
- 7 זאָל ער אומקערן דאָס ביזו אויף מינע לוייערער; אין דיין טריישאַפט פאַרשנייד זיי.
- 8 מיט וויליקייט וועל איך שלאַכטן צו דיר,

- וואָמר לֹא בַא־דָוִד אֶל־בֵּית אַחִימֶלֶךְ: מַה־תַּתְּהַלֵּל: בְּרַעַה הַגִּבּוֹר חֶסֶד אֶל כָּל־הַיּוֹם: הַזּוֹת תַּחֲשֹׁב לְשׁוֹנֶךָ: כַּתְּנֵךְ מִלְטָשׁ עֲשֵׂה רַמְמָה: אַתְּבֹתָ הֵעַ מִטּוֹב לְשׁוֹךְ: מַדְבַּר צִדֵק סְלָה: אַתְּבֹתָ כְּלִיד־בְּרִי־בְלַע לְשׁוֹן מִרְמָה: גַּם־אֵל יִתְצַדֵּךְ לְנֶצַח יְהִי־ךָ וְיִסְחָךְ מֵאֵהֶל וְיִרְשָׁךְ מֵאֶרֶץ: חַיִּים סְלָה: וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירְאוּ וְעָלְיוּ יִשְׁחָקוּ: הַגִּבּוֹר הַגִּבּוֹר לֹא־יִשָּׁם אֱלֹהִים מַעֲוֹנוֹ וְיִבְטַח בְּרַב עֲשָׂרוֹ יַעֲזֹ בַהֲזוֹתוֹ: וְאֵנִי כַנִּזַּת רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים בְּטַחְתִּי בַחֶסֶד: אֱלֹהִים עֹלָם וָעַד: אֲדַרְךָ לְעוֹלָם כִּי עֲשִׂיתָ וְאֶקְנֶה שִׁמְךָ: כִּי־טוֹב נַגִּד חֲסִידֶיךָ:

נג

- לְמוֹנֵצַח עַל־מַחֲלַת מִשְׁכִּיל לְדָוִד: אָמַר נָבֵל בְּלָבוֹ אֵין אֱלֹהִים הַשְּׁחִיתוּ וְהַתְּעִיבוּ עוֹל אֵין עֲשֵׂה־טוֹב: אֱלֹהִים מִשְׁמַיִם הַשְּׁקֹף עַל־בְּנֵי־אָדָם לְרֹאוֹת הַיָּם מִשְׁכִּיל הַיָּם אֶת־אֱלֹהִים: כָּלוּ כֵּן יַחְדוֹ נֶאֱלָחוּ אֵין עֲשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם דַּ אַחַד: הֲלֹא יָרַעוּ פְּעָלֵי אֵין אֲבָלֵי עַמּוֹ אֲבָלוֹ לַחֵם אֱלֹהִים לֹא קָרְאוּ: שֵׁם פָּחַדוּ פָּחַד לֹא־הָיָה פָּחַד כִּי־אֱלֹהִים פּוֹר עֲצָמוֹת הַגִּף הַבִּישְׁתָּה כִּי־אֱלֹהִים מֵאָסָם: מִי־יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשְׁעוֹת וְיִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹב אֱלֹהִים שְׁבוֹת עַמּוֹ יִגַּל יַעֲלֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל:

נד

- לְמוֹנֵצַח בְּנִינִית מִשְׁכִּיל לְדָוִד: בְּבוֹא הַיּוֹפִים וַיֹּאמְרוּ לְשֹׁאֵל הַלֹּא־דָוִד מִסַּתְהַר עַמּוֹ: אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי וּבַגְּבוּרַתְךָ תְּדַיְנֵנִי: אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי דַ פִּי: כִּי יָרִים יִרְאֵנוּ עָלֵי וְגַרְיָצִים בְּקִשּׁוֹ נַפְשִׁי לֹא שָׁמוּ אֱלֹהִים לְנַגְּחָם סְלָה: הִנֵּה אֱלֹהִים עוֹר לִי אֲדַנִּי בְּסַמְכֵי נַפְשִׁי: יִשׁוֹב הַרֵעַ לְשִׁרְרֵי בְּאִמְתָּךְ הַצְּמִיתָם: בְּנִדְבָרָה

נב, ה' ר' נטשה ט' שירק עם הנחש נד, ז' ריבן קי

- צו זען אויב פאַראַן אַ פאַרשטאַנדיקער וואָס זוכט גאָט. איטלעכער איז אָפּגעפאַלן, אַלע זיינען זיי פאַר־דאַרבן, קיינער טוט ניט קיין גוטס, ניט צומאַל איינער.
- 5 פאַרוואַר, דערשפירן וועלן די טוער פון אומרעכט, די וואָס עסן מיין פּאָלֶק ווי מע עסט ברויט,

נד

- 1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער, מיט סטרוגעשפּיל; אַ האָבן געזאָגט צו שְׁאוּלָן: פאַרוואַר, דוד באַהאַלט זיך ביי אונדו.
- 3 גאָט, מיט דיין נאָמען טו מיך העלפן, און מיט דיין גבורה זאָלסטו זיך אָננעמען פאַר מיר.
- 4 גאָט, הער צו מיין תפילה, פאַרנעם די ווערטער פון מיין מויל.
- 5 וואָרום פרעמדע זיינען אָנגעשטאַנען אויף מיר, און געוואַלטטוער זוכן מיין לעבן;

14 זע שמואל א' כא כב.

איך וועל לויבן דיין נאָמען, גאָט, וואָרום ער איז גוט.
וואָרום פון יעטוועדער צרה האָט ער מיך מציל געווען,
און מיין אויג האָט זיך אָנגעזען אויף מייע פיינט.

נה

¹ פאַר דעם געוואַנגמייסטער, מיט סטרונעשפיל;
אָ באַטראַכטונג פון דודן.

² פאַרנעם, גאָט, מיין תפילה,

און זאָלסט זיך ניט פאַרהוילן פון מיין געבעט.

³ האָרץ צו מיר, און ענטפער מיר;

איך לויף אום אין מיין קלאַג, און איך ברום,

⁴ פון דעם קול פון דעם פיינט,

פון וועגן דער דריקונג פון דעם רשע;

וואָרום זיי ברענגען אויף מיר אומגליק,

און מיט צאָרן טוען זיי מיך פיינטן.

⁵ מיין האַרץ צאָפלט אין מיר,

און טויטשרעקן זיינען אָנגעפאַלן אויף מיר.

⁶ אַ מורא און אַ ציטערניש קומט אויף מיר,

און אַ שוידער האָט מיך באַדעקט.

⁷ און איך זאָג: ווער גיט מיר פליגעלען ווי אַ טויב,

איך וואָלט אַוועקגעפליגן און גערוט.

⁸ אַט וואָלט איך אַוועקגעוואָלט ווייט,

איך וואָלט געוויילט אין דער מדבר. סְלֵה.

⁹ איך וואָלט מיר געאַיילט צו אַן אַנטרינונג

פון רייסיקן ווינט, פונעם שטורעם.

¹⁰ צעמיש, גאָט, צעטייל זייער שפראַך,

וואָרום איך האָב געזען רויב און קריג אין שטאַט.

¹¹ טאָג און נאַכט רינגלען זיי זי אַרום אויף אירע מויערן,

און אומרעכט און אומגליק איז אין איר מיט.

¹² פאַרברעכן זיינען אין איר מיט,

און פון איר מאַרק טוט זיך ניט אָפּ דריקונג און באַטרוג.

¹³ וואָרום ניט אַ פיינט טוט מיך לעסטערן—

דאָס וואָלט איך פאַרטראַגן;

ניט מיין שוואַרץ זיך געגרייסט איבער מיר—

פון אים וואָלט איך מיך פאַרבאַרגן;

¹⁴ נאָר דו, אַ מענטש מיין גלייכן,

מיין חבר און מיין באַקענטער,

¹⁵ וואָס באַנאַנד פלעגן מיר זיס זיך סודען,

גיין אין גאָטס הויז מיט געזעמל.

¹⁶ זאָל ער אַגרייבן דעם טויט אויף זיי,

זאָלן זיי נידערן לעבעדיקערהייט אין אונטערערד!

וואָרום ביזו איז אין זייער וווינונג, צווישן זיי.

¹⁷ איך וועל רופן צו גאָט,

און יהוה וועט מיך העלפן.

¹⁸ אַחוט און פרימאַרגן און מיטנטאָג

וועל איך קלאַנג און וועל ברומען,

און ער טוט הערן מיין קול.

¹⁹ ער טוט אויסלייזן בשלום מיין זעל,

מע זאָל ניט גענענען צו מיר,

הגם זיי זיינען פיל קעגן מיר.

²⁰ גאָט וועט הערן און וועט זיי אונטערטעניק מאַכן—

^ט אַוּפְּהוּלֵךְ אֹדֶה שְׁמֶךָ יְהוָה כִּי טוֹב: כִּי מְלִצְחָה
הִצִּילֵנִי וּבְאֵיבֵי רָצְחָה עֵינַי:

נה

^א לְמַנְעַח בְּנִינִת מִשְׁכִּיל לְדוֹד: הַאֲנִינָה אֱלֹהִים תְּפַלְתִּי
^ב וְאֱלֹהֵי הַתְּעֵלִם מִתְּהַנְּתִי: הִקְשִׁיבָה לִי וְשִׁעֲנֵי אֲרִיד בְּשִׁיחִי
^ג וְאֶחְיֶה: מִקּוֹל אוֹיֵב מִבְּנֵי עֶקֶת רָשָׁע כִּי־יִמְטוּ עָלַי אֲוִן
^ד וּבִקְרָא יִשְׁמָעוּנִי: לִבִּי יִחַל בְּקִרְבִּי וְאִימוֹת מוֹת נִפְלוּ
^ה עָלַי: יִרְאַת וָרֶעַד יִבֹּא בִּי וְתִכְפְּנֵי פִלְצוֹת: וְאָמַר מִי־
^ו יִתְדָלִי אֲבֵר כִּי־זָנָה אֶעֱפֹפָה וְאֶשְׁכְּנָה: הֲנֵה אֲרִחִיק נֶדָד
^ז אֲלֵיךְ בְּמִדְבַר סְלֵה: אֶחְיֶשָׁה מִפִּלְט לִי מֵרוּחַ סַעֲרָה
^ח מִסַּעֲר: בְּלַע אֲדָנִי פִלְג לְשׁוֹנֵם כִּי־רָאִיתִי הַמָּס וְרִיב בְּעִיר:
^ט זִמָּם וְלִילָה יִסְבְּכָה עַל־הוֹמֹתַי וְאֲוִן וְעַמֵּל בְּקִרְבָּה:
^י הַנּוֹת בְּקִרְבָּה וְלֹא־יִמֵּשׁ מִרְחֹבָה תֵּף וּמִרְמָה: כִּי לֹא־
^{יא} אוֹיֵב יִחַרְפֵּנִי וְאִשָּׂא לֹא־מִשְׁנְאֵי עָלַי הַגְּדִיל וְאֶפְתָּר מִמֶּנּוּ:
^{יב} וְאַתָּה אֲנִישׁ בְּעִרְבֵי אֶלּוּפֵי וּמִדְּעִי: אֲשֶׁר יִחַדּוּ נִמְתִּיק
^{יג} סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים נְחַלְדָּ בְּרִגְשׁ: יִשְׁמָוֹת | עֲלִימוֹ יִרְדּוּ
^{יד} שְׂאוֹל הַיָּמִים כִּי־רָעוֹת בְּמַגְרֵם בְּקִרְבָּם: אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים
^{טו} אֶקְרָא וַיהוָה יִשְׁמָעֵנִי: עֲרֵב וּבְקֶרֶב וְצַהֲרִים אֶשִׁיחָה
^{טז} וְאֶחְמָה וְיִשְׁמָע קוֹלִי: פָּדָה בְּשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקִּרְבֵּי־לִי כִּי־
^{יז} בְּרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי: יִשְׁמָע | אֵל וַיַּעֲנֵם וַיִּשָׁב קֶדֶם סְלֵה
^{יח} אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יִרְאוּ אֱלֹהִים: שְׁלַח יָדָיו
^{יט} בְּשִׁלְמוֹ חֲלַל בְּרִיתוֹ: חָלְקוּ | מִתְּמָאת פִּי וְקִרְבֵּי־לִבּוֹ רַכּוּ
^כ דְּבָרָיו מִשְׁמֵן וְהִמָּה פִתְחוֹת: הִשְׁלַךְ עַל־זֵהוּהָ | וְהִבְדֵּךְ
^{כא} וְהוּא יִכְלַכְלַךְ לֹא־זִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לְצַדִּיק: וְאַתָּה אֱלֹהִים
^{כב} תִּזְרְחֵם | לְבָאֵר שֶׁחַת אֲנִישׁ דָּמִים וּמִרְמָה לֹא־יִחַצּוּ יְמֵיהֶם
^{כג} וְאֲנִי אֶבְטַחְדָּךְ:

נה, ו' פסוק יבאו טז' ששא מוח קי

דער וואָס טראַגט פון אייביק אָן. סְלֵה:
וואָרום ניטאָ קיין אָפּבֵיט ביי זיי,
און זיי האָבן ניט מורא פאַר גאָט.
²¹ ער שטרעקט אויס זיינע הענט
אויף די וואָס זיינען אין שלום מיט אים,
ער פאַרשוועכט זיין בונד.

²² גלאַט זיינען די שמאַנטיקע רייד פון זיין מויל,
און זיין האַרץ איז מלחמה;
ווייכער פון בוימל זיינען זיינע ווערטער,
אַבער זיי זיינען שווערדן בלויעז.

²³ וואַרף אויף גאָט דיין לאַסט,
און ער וועט דיך פאַרוואַרגן;
ער וועט קיינמאָל ניט לאָזן פאַלן דעם צדיק.
²⁴ אָבער דו גאָט וועסט זיי נידערן אין קבר־גרוב,
די לייט פון בלוט און באַטרוג
וועלן ניט אויסלעבן האַלב זייערע טעג;
און איך וועל מיך פאַרויכערן אויף דיר.

נו

נו פֶּאֶר דַּעַם גְּעוֹאֲנֵגְמֵי־סַטְעֵר, אוֹיֵף יוֹנֵת אֶלֶם רְחוּקִים;
פּוֹן דּוֹדֵן אַ מַכְתָּם, וּוְעַן דִּי פִלְשְׁתִּים הָאָבֵן אִים
גַּעֲכָאֶפֶט אִין גַּת.

² לִי־טוֹעֲלִיק מִיר, גָּאָט, וּוְאָרוֹם אֵי־נִשְׁלִינְגֵעֵן וּוִיל מִיךְ אַ
מַעֲנִטֶשׁ;

³ אַ גָּאֲנֶצֶן טָאָג דְרִיקֶט עֵר מִיךְ שְׁטֵרִי־טַנְדִּיקֵא.

⁴ אֵי־נִשְׁלִינְגֵעֵן וּוִילֵן מִיךְ מֵיִנַּע לֹוִיעֵרֶעֶר אַ גָּאֲנֶצֶן טָאָג,
יֶאֱ פִיל, דוּ הַעֲכַסְטֶעֶר, שְׁטֵרִי־טַן אוֹיֵף מִיר.

⁵ דַּעַם טָאָג וּוְאָס אִיךְ הָאָב מוֹרָא

פֶּאֶר־זִיכֶעֶר אִיךְ מִיךְ אוֹיֵף דִיר.

⁶ אוֹיֵף גָּאָט וּוְאָס זֵיִן וּוְאָרְט טוּ אִיךְ לֹוִיבֵן,

אוֹיֵף גָּאָט הָאָב אִיךְ מִיךְ פֶּאֶר־זִיכֶעֶרֶט,

אִיךְ הָאָב נִיט קִיִּין מוֹרָא;

וּוְאָס קַעַן אַ בְּשֵׁר־נָדָם מִיר טָאָג?

⁷ אַ גָּאֲנֶצֶן טָאָג קִרִי־וּדַעַן זֵי מֵיִנַּע טַעֲנוֹת,

אַלַע זֵיִעֵרַע מַחֲשֻׁבוֹת זֵיִנְעֵן צוֹם בֵּיזֵן אוֹיֵף מִיר.

⁸ זֵי קִלִּיבֵן זִיךְ אוֹיֵף, זֵי בַּאֲהַאֲלֵטֵן זִיךְ,

זֵי הִיטֵן מֵיִנַּע פּוֹס־טֵרִיט,

אָזוֹי וּוִי זֵי קוֹקֵן אוֹיס אוֹיֵף מִיִּין זַעֵל.

⁹ פֶּאֶר דַּעַם אוֹמֵר־עֲכַט שְׁלִי־דַעַר זֵי אַרוֹיס,

אִין צָאָרֵן דִּי פֶּעֶלְקֶעֶר וּוְאָרְף אַנִּידַעַר, גָּאָט.

¹⁰ הָאָסֶט פֶּאֶר־צִי־כַנֶּט מִיִּין וּוְאָגֶל־עִנְשֵׁב,

טוּ אַרִיִּין מִיִּין טֵרַעֶר אִין דִּיִּין לֶאָגֶלֶב;

פֶּאֶר־וּאָר, זֵי זֵינְעֵן אִין דִּיִּין בּוֹךְ.

¹¹ דַּעַם־מֶאֶל וּוְעֵלֵן מֵיִנַּע פֵּינִט זִיךְ אוֹמַקֶּעֶרֵן אַהִינְטֶעֶר,

אִין דַּעַם טָאָג וּוְאָס אִיךְ וּוְעֵל רּוֹפֵן;

דָּאָס וּוִיִּים אִיךְ אָז גָּאָט אִזוּ פֶּאֶר מִיר.

¹² אוֹיֵף גָּאָט וּוְאָס נִיִּין וּוְאָרְט טוּ אִיךְ לֹוִיבֵן,

אוֹיֵף יְהוָה וּוְאָס נִיִּין וּוְאָרְט טוּ אִיךְ לֹוִיבֵן,

¹³ אוֹיֵף גָּאָט הָאָב אִיךְ מִיךְ פֶּאֶר־זִיכֶעֶרֶט,

אִיךְ הָאָב נִיט קִיִּין מוֹרָא;

וּוְאָס קַעַן אַ מַעֲנִטֶשׁ מִיר טָאָג?

¹⁴ מִיִּין זַעֵל אִזוּ צוּוִישֵׁן לִיבֵן,

אִיךְ לִיג צוּוִישֵׁן מַעֲנִטֶשׁ־נִקְנִידַעַר לְהוֹטַעַ;

זֵיִעֵרַע צִיִּין זֵינְעֵן שְׁפִיֹּון אוֹן פִּילֵן,

אוֹן זֵיִעֵר צוֹנֵג אַ שׁוּעֵרֶד אַ שְׁאֶרְפַּע.

¹⁵ דַּעַר־הֵיב דִיךְ אִיבַעֶר דִּי הִימֶלְעֵן, גָּאָט,

אִיבַעֶר דַּעַר גָּאֲנַעֶר עֵרֶד זָאָל זֵיִן דִּיִּין כְּבוֹד.

¹⁶ אַ נַעַץ הָאָבֵן זֵי אָנְגַּעֲבִירִיט פֶּאֶר מֵיִנַּע טֵרִיט,

מַע הָאָט אֵי־נִגַּעֲבוּיֹג מִיִּין זַעֵל;

זֵי הָאָבֵן גַּעֲרָאָבֵן פֶּאֶר מִיר אַ גְרוּב,

זֵינְעֵן זֵי אַלִּיִּין אַרִיִּיגֶעֶפֶאָלֵן אִין אִיר. סְלָה.

¹⁷ פַּעֲסַט אִזוּ מִיִּין הָאָרְץ, גָּאָט, פַּעֲסַט אִזוּ מִיִּין הָאָרְץ,

אִיךְ וּוְעֵל זֵינְעֵן אוֹן שְׁפִילֵן.

¹⁸ דַּעַרְוֹעַק דִיךְ, מִיִּין זַעֵל,

דַּעַרְוֹעַק דִיךְ, גִּיטָאָר אוֹן הָאָרְף;

לֶאָמִיךְ אוֹיפּוֹעַקֵן דַּעַם בַּאֲגִינְעֵן.

¹⁹ אִיךְ וּוְעֵל דִיךְ לֹוִיבֵן צוּוִישֵׁן דִּי פֶּעֶלְקֶעֶר, גָּאָט,

אִיךְ וּוְעֵל דִיךְ בַּאֲזִינְגֵעֵן צוּוִישֵׁן דִּי אוֹמוֹת.

²⁰ וּוְאָרוֹם גְרוֹיס בִּזוּ דִּי זִימֶלְעֵן אִזוּ דִּיִּין חֶסֶד,

לְמַנְצָח עַל־יוֹנֵת אֶלֶם רְחוּקִים לְדוֹד מַכְתָּם בְּאֶחָו אוֹתוֹ א

פִּלְשְׁתִּים בְּנֵת: חֲנִי אֱלֹהִים כִּי־שָׁאֲפִי אֲנִישׁ כְּלִי־הַזֶּיִם ב

לֶחֶם וְלֶחֶצִי: שָׁאֲפִי שׁוֹרְרֵי כְלִי־הַזֶּיִם כִּי־דָבִים לְחַמִּים ג

לִי מְרוֹם: יוֹם אִירָא אֲנִי אֶלֶיךָ אֲבַטָּח: בְּאֱלֹהִים אֶחְלָל ה

דְּבָרִי בְּאֱלֹהִים בְּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה בְּשֵׁר לִי:

כְּלִי־הַזֶּיִם דְּבָרֵי יַעֲזֹבוּ עָלַי כְּלִי־מַחֲשַׁבְתָּם לְרַע: יְגוּרוּ ו

יַצְפִּי הַמָּה עַקְבֵי יִשְׁמְרוּ כְּאִשֶׁר קָוּוּ נַפְשִׁי: עַל־אֹן ח

פִּלְטֵר־לְמוֹ בְּאֶף עַמִּים וְהוֹרֵד אֱלֹהִים: נְדִי סִפְרַתְּהָ אֶתְּה ט

שׁוֹמֵה רַמְעַתִּי בְּנֶאֱדָךְ הֲלֹא בְּסִפְרַתְּךָ: אֲנִי וְיָשׁוּבוּ אוֹיְבֵי י

אֲחֹזֵר בֵּינִים אֶקְרָא וְהִדְעֵתִי כִּי־אֱלֹהִים לִי: בְּאֱלֹהִים יא

אֶחְלָל דְּבָרִי בִּיהוָה אֶחְלָל דְּבָרִי: בְּאֱלֹהִים בְּטַחְתִּי לֹא אִירָא יב

מַה־יַּעֲשֶׂה אֲדָם לִי: עָלַי אֱלֹהִים נְדַרְיָךְ אֲשַׁלֵּם תּוֹדֹת יג

לְךָ: כִּי הַעֲלֵתָ נַפְשִׁי מִמּוֹת הֲלֹא רִגְלִי מִדְּחֵי לְהַתְּהַלֵּךְ יד

לְפָנֵי אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים:

נו

לְמַנְצָח אֶל־תִּשְׁחַח לְדוֹד מַכְתָּם בְּכֶרְחֵו מִפְּנֵי־שְׂאוּל א

בְּמַעֲרָה: חֲנִי אֱלֹהִים וְחֲנִי כִּי בָדַד חֲסָה נַפְשִׁי וּבְצֵל ב

כְּנֶפֶךְ אַחֲסֶה עַד־יַעֲבֹר הַחוּת: אֶקְרָא לְאֱלֹהִים עָלְיֹן ג

לֹאֵל גָּמַר עָלַי: יִשְׁלַח מִשְׁמַיִם וְיוֹשִׁיעֵנִי חַרְף שְׁאֲפִי ד

סֵלָה יִשְׁלַח אֱלֹהִים חֲסָדוֹ וְאִמְתּוֹ: נַפְשִׁי בְּתוֹךְ לְבָאֵם ה

אֲשַׁכְּבָה לְחַיִּים בְּנֵי־אָדָם שִׁנְיָהֵם חֲנִית וְחַצִּים וְלִשׁוֹנֵם

חֲרַב חֲדָה: רִוְמָה עַל־הַשְּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כְּלִי־הָאָרֶץ ו

כְּבוֹדְךָ: רִשְׁתִּי וְהִכִּינוּ לְפַעְמֵי כְּפַף נַפְשִׁי כְּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה י

נִפְלוּ בְּתוֹכָהּ סֵלָה: נִכּוֹן לְבִי אֱלֹהִים נִכּוֹן לְבִי אֲשִׁירָה ח

וְאִזְמַרְהָ: עוֹרָה כְּבוֹדִי עוֹרָה הַנִּבְל וְכִנּוֹר אֲעִירָה שְׁחַר: ט

אוֹדְךָ בְּעַמִּים וְאֲדִי אִזְמַרְךָ בְּלֶאֱמִים: כִּי־נִדְלַעַד־שְׁמַיִם יא

נו, ג' ס"א כ"ה"ב' י' יאט קר' נו, ז' ס"א נשת ה'ינו

¹³ אִיךְ נַעַם אוֹיֵף מִיר, גָּאָט, נַדְרִים צוּ דִיר,

אִיךְ וּוְעֵל אֶפְצָאֲלֵן דַּאֲנַקֶּאֶפֶעֶר צוּ דִיר;

¹⁴ וּוְאָרוֹם הָאָסֶט מַצִּיל גַּעֲוֵעֵן מִיִּין זַעֵל פּוֹן טוֹיט,

פֶּאֶר־וּאָר, מֵיִנַּע פִּיס פּוֹן שְׁטֵרִויכֶל־וֹנֵג,

כְּדִי אַרְוּמַצּוּגִיִּין פֶּאֶר גָּאָט

אִין דַּעַם לִיכַט פּוֹן לַעֲבָן.

נו פֶּאֶר דַּעַם גְּעוֹאֲנֵגְמֵי־סַטְעֵר; אֶל־תִּשְׁחַח; פּוֹן דּוֹדֵן אַ
מַכְתָּם, וּוְעַן עֵר אִזוּ אַנְטֶל־אָפֵן פּוֹן שְׂאוּלֵן אִין דַּעַר הֵיִלֵּן.

² לִי־טוֹעֲלִיק מִיךְ, גָּאָט, לִי־טוֹעֲלִיק מִיךְ,

וּוְאָרוֹם אִין דִיר הָאָט זִיךְ גַּעֲשִׁיצַט מִיִּין זַעֵל,

אוֹן אִין שְׁאָטֵן פּוֹן דֵּינַע פִּלִּיגֶלְעֵן וּוְעֵל אִיר מִיךְ שִׁיֶּצֵן

בִּזוּ דִי אוֹמְגִלִיקֵן וּוְעֵלֵן אִרִיבַעֶר.

³ אִיךְ וּוְעֵל רּוֹפֵן צוּ גָאָט דַּעַם אוֹיבַעֲרֶשְׁטֵן,

צוּ גָאָט וּוְאָס פִירַט אוֹיס פֶּאֶר מִיר.

⁴ עֵר וּוְעַט שִׁיקֵן פּוֹן הִימֶל, אוֹן מִיךְ הַעֲלַפֵּן,

מַעַג לַעֲסַטְעֶרֶן דַּעַר וּוְאָס וּוִיל מִיךְ אֵי־נִשְׁלִינְגֵעֵן, סְלָה;

גָאָט וּוְעַט שִׁיקֵן זֵיִן חֶסֶד אוֹן זֵיִן טֵרִי־שְׂאֶפֶט.

י' ווע שמואל א' כב, ו. י' אין טעקסט: כבודי, מיך כבוד. י"א ווארטשפיל: לחם ו'לחצני. כ' ווארטשפיל: נד-נאד.

יב חסדך ועד־שִׁחִים אִמְתָּךְ: רִמְמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדָךְ:

נח

א לְמַנְצָה אֱלֹהֵי־שָׁחַת לְדָוִד מִכַּתָּם: הַאֲמַנֶם אֱלֹם צְדָק
ב חֲדַבְרוּן מִיִּשְׂרָאֵל תִּשְׁפְּטוּ בְּנֵי אָדָם: אֵיךְ בִּלְבַב עוֹלָת
ג תִּפְעֲלוּן בְּאָרֶץ חָמָס יְדִיכֶם תִּפְלְסוּן: זָרוּ רְשָׁעִים מִרְחֹם
ד הָעֵינַי מִכֶּסֶן דְּבָרֵי כָבוֹד: חֲמַת־לִמּוֹ בְדַמּוֹת חֲמַת־יְהוָה כְּמַוּ
ה פֶּתַח חֶרֶשׁ יֵאָטֵם אָזְנוֹ: אִשֶּׁר לֹא־יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחְשִׁים
ו חוֹבֵר חֲבָרִים מִרְחֹם: אֱלֹהִים הֲרַס־שִׁנְיָמוֹ בְּפִימוֹ מִלְחָעוֹת
ז כְּפִירִים נִתְּן ו יְהוָה: וַיִּמָּאֶסוּ כְּמֹד־מִים יִתְהַלְכוּ־לִמּוֹ
ח יִדְרָךְ חֲצֵו כְּמֹו יִתְמַלְלוּ: כְּמֹו שְׂבָלוֹל תִּמָּס יִהְיֶה נֶפֶל
ט אִשֶּׁת בְּלִיחוֹ שִׁמְשׁוֹ: בְּמַרְס יִבְנוּ סוֹרְתֵיכֶם אִמֶּךָ כְּמַו
י תִּי כְּמוֹחֲרוֹן יִשְׁעָרָנִי: וַיִּשְׁמַח צְדִיק בִּיְחֻנָּהוּ נֶגֶם פְּעָמָיו
יא יִרְחֹץ בְּדָם הַרְשָׁעִי: וַיֹּאמֶר אָדָם אֲדִי־פָרִי לַצְּדִיק אֵךְ יֵשׁ
יב אֱלֹהִים שִׁפְטִים בְּאָרֶץ:

נט

א לְמַנְצָה אֱלֹהֵי־שָׁחַת לְדָוִד מִכַּתָּם בְּשִׁלַּח שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ
ב אֶת־הַבָּיִת לְהַמִּיתוֹ: הֲצִילָנִי מֵאִיבֵי ו אֱלֹהֵי מִמְחַלְוֹמָמִי
ג תִּשְׁגַּבְנִי: הֲצִילָנִי מִפְּעָלֵי אֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי:
ד כִּי הִנֵּה אֲרָבוּ לְנַפְשִׁי יַגְרוּ עָלַי עֵינִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
ה חַטָּאתֵי יְהוָה: בְּלִי־עֵינַי וַיִּצְוּן וַיִּבְנִינוּ עוֹרָה לְקַרְאֲתֵי וַיִּרְאֶה:
ו וְאֵתָה יְהוָה וְאֱלֹהִים וְצַבֹּאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִקְיָצָה לְפָקֶד
ז כָּל־הַגּוֹיִם אֱלֹהֵי־תְהוֹן כָּל־בְּנֵי אֹן סִלְהָ: יִשׁוּבוּ לְעָרֵב
ח יִדְמוּ כְּכֶלֶב וַיִּסְבְּכוּ עִיר: הִנֵּה ו יִבְיָעוּן בְּפִי־הֶם חֲרִבוֹת
ט בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי מִי שִׁמְעֵנִי: וְאֵתָה יְהוָה תִּשְׁחַק־לִמּוֹ
י תִלְעַנְנִי לְכָל־גּוֹיִם: עֲזוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁמְרָה כִּי אֱלֹהִים מִשְׁגִּבֵי:
יא אֱלֹהֵי חֲסִדוֹ וַיְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: אֱלֹהֵי־הַרְגָם ו

נח, ח' הציני קרי, נט, ז' קמץ ברובע, יא' חסדי קרי

און ביז די וואָלקן דיין טריי שאַפט.
" דערהייב דיך איבער די הימלען, גאָט,
איבער דער גאַנצער ערד זאל זיין דיין כבוד.

נח

1 פֶּאַר דעם געזאַנגמיסטער; אַל־תִּשְׁחַת; פֿון דודן אַ מַכָּתָם.
2 רעדט איר אין דער אמת ווי אַ גערעכטע מאַכט?
3 משפט איר מיט יושר די מענטשקיינדער?
4 יא, אין האַרצן אַרבעט איר אויס פֶּאַרברעכן,
אויף דער ערד פֿירט איר דורך דאָס אומרעכט פֿון אַייערע הענט.
5 די רשעים זיינען אָפּגעקערט פֿון טראַכט אָן, פֿון מוטערלייב אָן בלאַנדזשען די לינגאַגערס.
6 אַ גיפט איז ביי זיי גלייך ווי גיפט פֿון אַ שלאַנג;
ווי דער טויבער נאַטער וואָס פֶּאַרשטאַפט זיין אויער,
6 וואָס הערט ניט צו דעם קול פֿון באַשווערער, פֿון דעם קלינגסטן שפּרעכער פֿון שפּרוכֿן.

7 גאָט, צעברעך זייערע ציין אין זייער מויל, די באַקציין פֿון די יונגלייבן האַק אויס, יהוה.
8 זאָלן זיי צעגיין ווי וואַסער וואָס צעלויפט זיך; שפּאַנט ער זיינע פֿיילן, זאָלן זיי ווי אָפּגעשניטן ווערן.
9 ווי אַ צעקראַכענע שנעק זאָל ער פֶּאַרגיין, ווי אַ מפּיל, ווי אַ קראַט, וואָס האַבן די זון ניט געזען.
10 איידער אַייערע טעפּ וועלן דערשפּירן די דערנער, זאָל ער עס אַוועקשטורעמען, דאָס רוע ווי דאָס צוגעברענטע.

11 דער צדיק וועט זיך פֿרייען, אַז ער זעט נקמה, זיינע טריט וועט ער וואַשן אין בלוט פֿון דעם רשע.
12 און מענטשן וועלן זאָגן: יא, עס איז דאָ אַ פּרוכט פֶּאַרן צדיק;
יא, פֶּאַראַן אַ גאָט וואָס משפט אויף דער ערד.

נט

1 זיי מיך מציל פֿון מיינע פֿיינט, מיין גאָט, פֿון די וואָס שטייען אָן אויף מיר זאָלסטו מיך באַשיצן.
2 זיי מיך מציל פֿון די וואָס טוען אומרעכט, און פֿון בלוטיקע לייט טו מיך העלפֿן.
3 וואַרום זע, זיי האַבן געלויערט אויף מיין זעל; עס קלייבן זיך די פֶּאַרשייטע אויף מיר;
4 ניט פֶּאַר מיין פֶּאַרברעך און ניט פֶּאַר מיין חטא, גאָט. אָן אַ זינד פֿון מיר, לויפֿן זיי און ברייטן זיך אָן; דערוועק זיך מיר אַנטקעגן, און זע.
5 דו ביסט דאָך יהוה, דער גאָט פֿון צבֿאות, דער גאָט פֿון יִשְׂרָאֵל, וואַך אויף זיך צו רעכענען מיט אַלע פעלקער; ניט לייטזעליקן זאָלסטו אַלע אומגערעכטע פעלשער. סִּלְהָ.

1 פֶּאַר דעם געזאַנגמיסטער; אַל־תִּשְׁחַת; פֿון דודן אַ מַכָּתָם, ווען שְׂאוֹל האָט געשיקט, און מע האָט געהיט דאָס הויז, כּדִי אִים צו טייטן.
2 זיי מיך מציל פֿון מיינע פֿיינט, מיין גאָט, פֿון די וואָס שטייען אָן אויף מיר זאָלסטו מיך באַשיצן.
3 זיי מיך מציל פֿון די וואָס טוען אומרעכט, און פֿון בלוטיקע לייט טו מיך העלפֿן.
4 וואַרום זע, זיי האַבן געלויערט אויף מיין זעל; עס קלייבן זיך די פֶּאַרשייטע אויף מיר;
5 ניט פֶּאַר מיין פֶּאַרברעך און ניט פֶּאַר מיין חטא, גאָט. אָן אַ זינד פֿון מיר, לויפֿן זיי און ברייטן זיך אָן; דערוועק זיך מיר אַנטקעגן, און זע.
6 דו ביסט דאָך יהוה, דער גאָט פֿון צבֿאות, דער גאָט פֿון יִשְׂרָאֵל, וואַך אויף זיך צו רעכענען מיט אַלע פעלקער; ניט לייטזעליקן זאָלסטו אַלע אומגערעכטע פעלשער. סִּלְהָ.

1 וע שמואל א' יט, 11-17.

פְּדִישְׁכֹּהוּ עַמִּי הַנִּיעַמּוּ בַחֲלִידָה וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּנְנוּ אֲדֹנָי:
 חטאת־פִּימוֹדְבַר־שִׁפְתֵימוֹ וְיִלְכְּדוּ בְּנֹאֲוָם וּמֵאֱלֹהִים מִכְּחַשׁ י
 יִסְפְּרוּ: כִּלְהַב בַּחֲמָה כִּלְהַב וְאֵינָמוּ וְיִדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מִשַׁל יד
 בַּיַּעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: וְיֵשְׁבוּ לְעֶרֶב יְהוּמוּ כִּפְלֶכֶב טו
 וְיִסּוּכְבוּ עִיר: הִמָּה יִנְוִעוּן לְאֹכֵל אִסְלָא יִשְׁפְּעוּ וְיִלְיִנו: טז
 וְאֵנִי וְאֲשִׁיר עִוָּה וְאֶרְנֶן לְבַבְךָ חֲסִידָה כִּי־הִיִּית מִשְׁגֵּב לִי ז
 וּמְנוּס בַּיּוֹם צָר־לִי: עֲנֵי אֱלֹהִי אֲמַרְהָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁנֵבִי ח
 אֱלֹהֵי חֲסִידֵי:

צעטרייסל זיי מיט דיין מאַכט, און וואָרף זיי אַנידער.
 גאָט אונדזער שילד.
 13 פֿאַר דער זינד פון זייער מויל, דעם גערייט פון זייערע
 ליפן,
 זאָלן זיי באַצוונגען ווערן אין זייער גאווה,
 און פֿאַר די קללות און פֿאַר די ליגנס וואָס זיי רעדן.
 14 פֿאַרלענד אין גרימצאָרן, פֿאַרלענד אַז זיי זאָלן מער
 ניט זיין,
 און זאָל מען וויסן אַז גאָט געוועלטיקט אין יעקב,
 ביז די עקן פון דער ערד. סֵלָה.

ס

לְמִנְצַח עַל־שׁוֹשַׁן עֲדוֹת מִכְתָּם לְרוּךְ לְלַמֵּד: בְּהַצּוֹתוֹ ו
 אֶת אֲרָם נְהָרִים וְאֶת־אֲרָם צִוְבָה וַיִּשְׁכַּב יוֹאָב בְּנֵךְ אֶת־ר
 אָדוֹם בְּנֵי־מֶלֶךְ שָׁנִים עֶשֶׂר אֲלֹהִים וְנַחְתָּנוּ פִּרְצָתָנוּ ג
 אֲנַפֶּת הַשׁוֹכֵב לָנוּ: הֲרַעַשְׂתָּה אֶרֶץ פְּצַמְתָּה רֶפֶה שְׁכַרְיָה ד
 כִּי־מָטָה: הֲרֵאִיתָ עֲמֹךְ קִשָּׁה הַשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלְהָ: ה
 נִתְתָּה לִירֵאָדָּךְ גַּם לְהַתְנוּסָם מִפְּנֵי קִשְׁט סֵלָה: לְמַעַן ו
 הַלְצִוֵּן וְיִדְרֹךְ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ: אֱלֹהִים וְדַבֵּר ח
 בְּקִדְשׁוֹ אֲעִלֶּה אֲחֻלְקָה שָׁבִים וְעַמְּךָ סְבוֹת אֲמַדֵּד: לִי ט
 גִּלְעָד וְלִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מַעֲזוֹ רֵאשִׁי יְהוּדָה מְהַקְקֵי:
 מוֹאָב וְסִיר רַחֲצֵי עַל־אֲדוֹם אֲשַׁלְּךָ נַעֲלֵי עָלַי פִּלְשֶׁת י
 הַתְרוּעֵעֵי: מִי יִבְלֵנִי עִיר מְצוֹר מִי נַחֲנֵי עַד־אָדוֹם: הֲלֹא־ יב
 אַתָּה אֱלֹהִים וְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תִצָּא אֱלֹהִים בְּצַבָּאוֹתֵינוּ:
 הִבְהַרְלָנוּ עֲזֹרַת מְצַר וְשׂוֹא תְשׁוּעַת אָדָם: בְּאֱלֹהִים יד
 נַעֲשֶׂה־חֵיל וְהוּא יָבוֹם צְרִינֵי:

11 יא, אַלע אָוונט קומען זיי ווידער,
 זיי וואָיען ווי אַ הונט,
 און דרייען זיך אום אין שטאַט.
 16 זיי וואַנדערן אַרום צו פֿאַרצערן,
 און בלייבן אַ גאַנצע נאַכט ביז זיי ווערן ניט זאָט.
 17 אָבער איך וועל באַזינגען דיין שטאַרקייט,
 און וועל שאָלן פֿרימאַרגנס דיין חסד,
 וואָרום דו ביסט מיר געווען אַ פעסטונג,
 און אַן אַנטרינג אין טאָג פון מיין נויט.
 18 מיין שטאַרקייט, צו דיר וועל איך זינגען,
 וואָרום גאָט איז מיין פעסטונג, דער גאָט פון מיין
 גענאָד.

סא

לְמִנְצַח עַל־יְגִינִית לְרוּךְ: שְׁמַעַת אֱלֹהִים רַחֲמֵי הַקְּשִׁיבָה ב
 חֲפִלְתֵי: מִקְצֵה הָאָרֶץ וְאֱלֹהִי אֶקְרָא בְּעֶטְף לִבִּי בְצוֹר־ ג
 יְרוּם מִמֶּנִּי תִנְחֵנִי: כִּי־הִיִּית מַחֲסֵה לִי מִגְדִּלְעֵז מִפְּנֵי ד
 נַט, טו: קַמֵּץ סִבֵּעַ פֶּא' יִישׁוּן קִי ס, ב' טַל כֵּל מִקֵּף ז' וַעֲשֵׂי קִי

1 פֿאַר דעם געזאַנגמיסטער; אויף שושן־עדות; א
 מכתם פון דודן פֿאַר אַ לערונג, 2 ווען ער האָט
 מלחמה געהאַלטן מיט אַרם־נהרים און אַרם־צוֹבָה, און
 יואָב האָט זיך אומגעקערט, און האָט געשלאָגן פון אָדום
 אין טאַל פון זאָלץ צוועלף טויזנט.
 3 גאָט, האָסט אונדו פֿאַרלאָזט, האָסט אונדו צעבראַכן;
 האָסט געצערנט אויף אונדו, זאָלסטו אונדו ווידער
 אויפריכטן.
 4 האָסט אויפגעשטורעמט די ערד, האָסט זי צעשפּאַלטן;
 הייל אירע בראַכן, וואָרום זי וואַקלט זיך.
 5 האָסט געמאַכט וען דיין פֿאַלק שווערע ליידן,

האָסט אונדו אָנגערונקען מיט וויין פון פֿאַרטומלעניש.
 6 גיב דינע פֿאַרכטער אַ פֿאַן,
 זיך אַינצוואַמלען פֿאַרן אמת. סֵלָה.
 7 כּדי דינע באַליבטע זאָלן דערלייזט ווערן,
 העלף מיט דיין רעכטער האַנט, און ענטפער מיר.

ווער טוט מיך פירן קיין אָדום?
 12 פֿאַרוואָר, דו גאָט האָסט אונדו פֿאַרלאָזט,
 און גייסט ניט אַרויס, גאָט, מיט אונדזערע מחנות.
 13 גיב אונדו הילף קעגן דעם פיינט,
 וואָרום נישטיק איז די ישועה פון אַ מענטשן.
 14 מיט גאָט וועלן מיר אויפּטאַן גבורות,
 און ער וועט צעטרעטן אונדזערע פיינט.

סא

9 גאָט האָט גערעדט אין וויין הייליקייט,
 אַז איך וועל דערפרייט ווערן;
 איך וועל צעטיילן שָׁכָם,
 און דעם טאַל סוכות וועל איך אויסמעסטן.
 9 מיין איז גלְעָד, און מיין איז מנשה,
 און אפרים איז דער קווער פון מיין קאַפּ;
 יהודה איז מיין צעפטער.
 10 מוֹאָב איז מיין וואַשטאַפּ;
 אויף אָדום וואָרף איך מיין שוּך;
 איבער מיר, פֿלָשֶׁת, וועסטו שרייען.
 11 ווער ברענגט מיך צו דער באַפעסטיקטער שטאַט?

1 פֿאַר דעם געזאַנגמיסטער, אויף סטרונעשפּיל;
 פון דודן.
 2 הער צו, גאָט, מיין געשרי,
 פֿאַרנעם מיין תפילה.
 3 פון עק פון דער ערד רוף איר צו דיר,
 ווען מיין האַרץ פֿאַרגייט;
 אויף דעם פעלז וואָס איז צו הויך פֿאַר מיר,
 זאָלסטו מיך אַרויפפירן.
 4 וואָרום דו ביסט מיר געווען אַ באַשיצונג,
 אַ טורעם פון שטאַרקייט אַקעגן דעם פיינט.

ה איך וועל אייביק וויינען אין דיין געזעלט,
 ו איך וועל מיך שיצן אין דער פארבארגעניש פון דייע
 פליגלען. ס'לה.
 ו וואָרום דו, גאָט, האָסט צוגעהערט צו מייע נדרים;
 ח האָסט געגעבן די אַרב פון די וואָס פאַרכטן דיין נאָמען.
 ט
 ז טעג צו די טעג פון דעם מלך זאַלסטו צולייגן,
 זיינע יאָרן זאַלן זיין ווי אַ דור אויף אַ דור.
 ח טראַגען זאָל ער אייביק פאַר גאָט;
 ט גענאָד און טרייסאַפט באַשער, זיי זאַלן אים היטן.

ה אזוי וועל איך באַזינגען דיין נאָמען אויף אייביק,
 ווען איך באַזאָל מיינע נדרים טאַגטעגלעך.

סב

ה פאַר דעם געזאַנגמיסטער, פאַר ידותון; א
 ז מוזור פון דודן.
 ח נאָר צו גאָט טוט האַרן מיין זעל,
 ט פון אים איז מיין הילף.
 ו נאָר ער איז מיין פעלו און מיין הילף,
 י מיין פעסטונג, איך זאָל זיך ניט אויסגליטשן שטאַרק.
 יא ביז וואַגען וועט איר אַנפאַלן אויף אַ מענטשן?
 ח איר אַלע טוט הרגען
 ווי אַ וואַנט אַן איינגעבויגענע,
 ח ווי אַ מויער אַן אומגעפאַלענע.
 ט רק זיי עצהן זיך פון זיין הויכקייט אים אַראַפּצושטויסן;
 ו זיי האָבן הנאה פון ליגן;
 י מיט זייער מויל בענטשן זיי,
 י און אין זיך שילטן זיי. ס'לה.

ה נאָר צו גאָט, טו האַרן, מיין זעל,
 ח וואָרום פון אים איז מיין האַפונג.
 ו נאָר ער איז מיין פעלו און מיין הילף,
 י מיין פעסטונג, איך זאָל זיך ניט אויסגליטשן.
 י ביי גאָט איז מיין הילף און מיין כבוד;
 ח דער פעלו פון מיין שטאַרקייט, מיין באַשיצונג איז אין
 ט גאָט.
 ו פאַרויכערט אייך אויף אים אין יעטועדער צייט, איר
 ח פאַלק,
 ו גיסט אויס פאַר אים אייער האַרץ;
 ח גאָט איז אונדז אַ באַשיצונג. ס'לה.

ה בלויז אַ הויך זיינען די מענטשניקער,
 ו אַן אַפּנאַר די אַנגעזעענע לייט;
 ח ווען מע זאָל אויף אַ וואַגשאַל אַרויפלייגן,
 ו זיינען זיי אין איינעם אַ הויך.
 י איר זאָלט אייך ניט פאַרויכערן אויף רויב,
 ח און ניט נאַרן אויף גולה זאָלט איר אייך.
 ו אַז דער פאַרמעג וואַקסט,
 ח זאָלט איר ניט לייגן קיין אַכט.
 י איין מאָל האָט גאָט גערעדט,
 ח צוויי מאָל האָב איך דאָס געהערט,
 ו אַז שטאַרקייט איז ביי גאָט.
 י און ביי דיר, גאָט, איז גענאָד,
 ח וואָרום דו באַזאַלסט אַיטלעכן לויט זיינע מעשים.

סג

ה אַ מוזור פון דודן, ווען ער איז געווען אין דער
 ח מדבר פון יהודה.
 ו גאָט, דו ביסט מיין גאָט,
 ח וואָרטשפּיל: יְרֵשֶׁת יְרָאִי שְׁמִדָּה.
 י זע שמואל א' כב, 8.

ה אַנְוִיב: אַנְוִיב בְּאַהֲלֵךְ עוֹלָמִים אַחֲסֶה בַסֶּתֶר כְּנִפְקֵי
 ו סֶלָה: כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים שָׁמַעְתָּ לְנַדְרֵי נְתַת יְרֵשֶׁת יְרָאִי
 ו שְׁמִדָּה: יָמִים עַל־יַמֵּי־מִלְחָה תוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמֹזוֹ דֶרֶךְ וְדָר:
 ח יֵשֶׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים חֶסֶד וְאַמֶּת מִן יַנְצְרוּהוּ: כֵּן ו
 ט אֹמְרָה שְׁמִדָּה לְעַד לְשִׁלְמֵי נַדְרֵי יוֹם וַיּוֹם:
 ז סב
 ח לְמַנְצָה עַל־יְדוּתוֹן מוֹמֹזֵר לְדוֹד: אַךְ אֶל־אֱלֹהִים דּוֹמִיָּה
 ו נִפְשִׁי מִמְּנוּ יִשׁוּעָתִי: אַךְ הוּא צוּרִי וַיִּשׁוּעָתִי מִשְׁנֵבִי לֹא־
 ד אָמוּט רָבָה: עַד־אַנְהוּ תְהוֹתָתוּ עַל־אִישׁ תִּרְצָחוּ כְּלָבָם
 ח בְּקוֹר נִטְוִי נִדְרֵי הַחַיּוּה: אַךְ מִשְׁאַתּוּ יִעָצוּ לַחַיּוּה
 ו יִרְצוּ כְּנֹב בְּפִיו יִבְרָכוּ וּבְקִרְבָּם יִקְלָלוּ־סֶלָה: אַךְ לֵאלֹהִים
 ז דָּמִי נִפְשִׁי כִּי־מִמְּנוּ תִקְוָתִי: אַךְ הוּא צוּרִי וַיִּשׁוּעָתִי
 ח מִשְׁנֵבִי לֹא אָמוּט: עַל־אֱלֹהִים יִשְׁעִי וּכְבוֹדִי צוֹרֵעִי
 ט מַחֲסִי בְּאֱלֹהִים: בְּטַהוּ כּוֹ בְכַל־עַתָּה עִם שְׁפָתִי לִפְנֵי
 ו לְבַבְכֶם אֱלֹהִים מַחֲסֵה־לִנְוִי סֶלָה: אַךְ הַכֹּל בְּנִי־אַדָּם
 יא כְּנֹב בְּנֵי אִישׁ בְּמֵאוּזִים לְעֵלֹת הַמָּה מִהַכֹּל יָחַד: אֶל־
 ח תִּבְטְחוּ בַעֲשֵׂן וּבְנֹזֵל אֶל־תִּהְיֶה־כִּילֹךְ כִּי יָנוּב אֶל־תְּשִׁיתוּ
 יב לֵב: אַחַת וְדַבֵּר אֱלֹהִים שְׁתִּיבִיחוּ שְׁמַעְתִּי כִּי־עֲזוּ לֵאלֹהִים:
 יג וְלִדְ־אַדְנִי חֶסֶד כִּי־אַתָּה תִשְׁלַם לְאִישׁ כְּמַעֲשָׂהוּ:
 ז סג
 ח מוֹמֹזֵר לְדוֹד כְּהוֹתוֹ כְּמַדְבֵּר יְהוּדָה: אֱלֹהִים אֱלִי אַתָּה
 ו אֲשַׁחֲרֶךְ צִמְאָה לְךָ וְנִפְשִׁי כְּמַה לְךָ בְּשָׂרִי בְּאַרְצ־צִיּוֹה
 ו וְעִנְף בְּלִי־יָמוּם: כֵּן בְּקִדְשׁ חוֹתֶךָ לְרֵאוֹת עוֹף וּכְבוֹדֶךָ:
 ח כִּי־טוֹב חֶסֶדֶךָ מִחַיּוּם שְׁפָתֵי יִשְׁבַּחֶנְךָ: כֵּן אֲבַרְכְּךָ
 ו בְּחַיִּי בְשִׁמְךָ אֲשֵׁא כִפִּי: כְּמוֹ חֶלֶב וְדֶשֶׁן תִּשְׁבַּע נִפְשִׁי
 ו וְשִׁפְתֵי רִנְנוֹת וְהִלְלִי־פִי: אִם־זִכְרֶתֶךָ עַל־צִוְיֵי בְּאַשְׁמְרוֹת
 ח אֲדַגְדֶּ־בְךָ: כִּי־הִיֹּת עֲזֻרָתָה לִי וּבְצֵל כְּנִפְקֵי אַרְנָן: דְּבַקָּה
 ט

ה דִּיךְ טו איך זוכן;
 ו נאך דיר דארשט מיין זעל,
 ח צו דיר געלוסט מיין לייב,
 ו אין א לאנד פון טריקעניש,
 ח און א פארשמאכטער אן וואסער.
 י אזוי האב איך אויסגעקוקט אויף דיר,
 ח אין הייליקטום צו זען דיין שטאַרקייט און דיין
 ט כבוד.
 ו וואָרום דיין חסד איז בעסער פון לעבן;
 ח מיינע ליפן וועלן דיר לויבן.
 ו אזוי וועל איך דיר בענטשן דורך מיין לעבן;
 ח אין דיין נאָמען וועל איך אויפהייבן מיינע הענט.
 ו ווי מיט פעטס און מאַרץ איז זאָט מיין זעל,
 ח און מיט זינגעדיקע ליפן טוט לויבן מיין מויל,
 ו אַז איך דערמאָן דיר אויף מיין געלעגער,
 ח אַז איך טראַכט אַן דיר אין די וואַכן פון דער נאַכט.
 ו וואָרום ביסט מיר אַ הילף געווען,
 ח און אין שאַטן פון דייע פליגלען טו איך זינגען.
 ו מיין זעל איז באַהעפט נאך דיר;

דיין רעכטע האנט לענט מיך אונטער.
 10 און די וואָס זוכן מיין זעל אויף אומצוברענגען,
 וועלן אַרײַן אין די טיפענישן פון דער ערד.
 11 מע וועט זיי שלײַדערן אין מאַכט פון דער שווערד;
 דער חלק פון פיקס וועלן זיי זײַן.
 12 אָבער דער מלך וועט זיך פרייען מיט גאַט;
 רימען וועט זיך אײַטלעכער וואָס שווערט ביי אים;
 וואָרום פאַרשטאַפט ווערן וועט דאָס מויל פון די לינג
 זאָנער.

סד

1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער; אַ מזמור פון דודן.
 2 הער צו, גאַט, מיין קול אין מיין קלאַנג;
 פון דער אַנגסט פון פיינט זאָלסטו באַהיטן מיין לעבן.
 3 זאָלסטו מיך פאַרבאַרגן פון דעם באַראַט פון די
 שלעכטסטער,
 פון דעם טומל פון די וואָס ווערקן אומרעכט;
 4 וואָס האַבן געשאַרפט ווי אַ שווערד זייער צונג,
 געשפאַנט זייער פּייל-אַ גיפטיק וואַרט,
 5 צו שיסן אין פאַרבאַרגענישן דעם אומשולדיקן;
 פּלוצלינג שיסן זיי אים, און האַבן ניט מורא.
 6 זיי שטאַרקן אײַנאַנדער און דער בײַזער זאָך;
 זיי רעדן אָפּ אונטערצולײַגן נעצן;
 זיי זאָגן, ווער קען זיי זען.
 7 זיי ווכן אויס פאַרברעכן,
 זיי האַבן דורכגעמאַכט אַ גרונטיקע זוכעניש;
 און די אינעווייניקייט פון אײַטלעכן און דאָס האַרץ
 איז טיף.
 8 אָבער גאַט שיסט אויף זיי פּלוצלינג אַ פּייל;
 עס געשעען זייערע שלעק.
 9 און מע מאַכט זייער צונג אַ שטרויכלונג פאַר זיי אַליין;
 אויפגעטרייסלט ווערן אַלע וואָס קוקן אויף זיי.
 10 און אַלע מענטשן האַבן מורא,
 און דערציילן דאָס ווערק פון גאַט,
 און זײַן טואַנג פאַרשטייען זיי.

10 פאַרויכערונג פון אַלע עקן ערד,
 און פון ימען ווייטע;
 7 דער וואָס באַפעסטיקט די בערג מיט ויין פּוּח,
 דער וואָס איז באַגורט מיט גבורה;
 8 דער וואָס שטילט אײַן די ברומונג פון די ימען,
 די ברומונג פון זייערע אינדן, און דעם טומל פון די
 פעלקער,
 9 ביז די באַווינער פון ווייטע עקן האַבן מורא פאַר דייןע
 צייכנס;
 די אַרויסגענג פון פרימאַרגן און אַונט מאַכסטו זינגען.
 10 דערמאַנסט זיך אָן דער ערד און באַוועסערסט זי,
 מאַכסט זי שפּעדיק רייך,
 פון דעם טײַך פון גאַט פּויל מיט וואַסער;
 ברייטסט אָן זייער קאַרן, וואָרום ברייטסט זי צו ריכטיק;
 11 טרינקסט אָן אירע בייטן, זעצסט אַראָפּ אירע גרודעס,
 מאַכסט זי ווייך מיט שפּרייען,
 בענטשסט איר שפּראַצונג.
 12 האַסט געקריינט דאָס יאָר מיט דיין גוטס,

נפְשִׁי אַחֲרָיִך בִּי תַמְכֵּנִי יְמִינֶךָ: וְהִמָּה לְשׂוֹאֵה יִבְקֹשׂוּ
 נַפְשִׁי יָבֹאוּ בַתְּחִתּוֹת הָאָרֶץ: נִיגְדוּ עַל־יְדֵי־חֶרֶב מִנֶּת י'
 שְׁעָלִים הָיוּ: וְהַמֶּלֶךְ יִשְׁמַח בְּאֱלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־י'
 הַנֹּשְׁבֵעַ בּוֹ כִּי יִסְכַּר פִּי דּוֹבְרֵי־שָׁקֶר:
 סד

לְמַנְצַח מְזֻמֹּר לְדָוִד: שָׁמַע אֱלֹהִים קוֹלִי בְשִׁיחִי מִפֶּתַח
 אָזְנֶךָ תִּצַּר תְּנוּ: תַּסְתִּירֵנִי מִסּוּר מְרַעִים מְרַגְשֵׁת פְּעָלֵי
 אָוֶן: אֲשֶׁר שָׁנְנִי כַחֲרֵב לְשׁוֹנֵם הִרְכּוּ חֲצֵם דְּבַר מֶרֶ:
 לִירֵת בַּמִּסְתָּרִים תָּם פִּתְאֹם יִדְהוּ וְלֹא יִירָאוּ: יַחֲזִקֶךָ ה'
 לְמוֹ | דְּבַר רַע יִסְפְּרוּ לְטָמוֹן מִיִּבְשֵׁי אֲמָרוּ מִי יִרְאֶה־
 לְמוֹ: וַחֲפָזוֹ עוֹלֹת תִּמְנֵן חֲפָז מַחֲפָז וְקָרַב אִישׁ וְלֹב
 עֵמֶק: וְיָרֵם אֱלֹהִים חֵן פִּתְאֹם הָיוּ מַכְתָּם: וַיִּכְשִׁילֵהוּ ה'
 עֲלִימוֹ לְשׁוֹנֵם יִתְנַדְּדוּ כְּלִדְרָאָה בָּם: נִיירָאוּ כָּל־אָדָם
 וַיִּגְדוּ פֶּעַל אֱלֹהִים וַמַּעֲשָׂהוּ הַשְּׂכִילוּ: יִשְׁמַח צְדִיק בִּירוּחַ י'
 יְתִסֶּה בּוֹ וְיִתְהַלֵּל כָּל־יִשְׂרָאֵל:
 סה

לְמַנְצַח מְזֻמֹּר לְדָוִד שִׁיר: לֵךְ דְּמִיָּה תִהְיֶה אֱלֹהִים
 בְּצִיּוֹן לֵךְ יִשְׁלַם־נְדָר: שָׁמַע תְּפִלָּה עוֹדֶיךָ כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ:
 דְּבַר־יְצוֹנֹת נִבְרוּ מִנִּי פִשְׁעֵינוּ אַתָּה תַכְפֹּרֵם: אֲשֶׁר־ו ה'
 תִּבְתַּר וְתִקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצִירֶיךָ גִּשְׁבֵּעַ בְּטוֹב בֵּיתְךָ קֹדֶשׁ
 הַיְכָלְךָ: נִזְרָאוֹת | בְּצַדֶּךָ תַעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ מִכַּתֵּחַ כָּל־
 קְצוּי־אָרֶץ וְגַם רַחֲקִים: מִכֵּן הָרִים בִּכְחוֹ נִאֲזָר בַּגְּבוּרָה:
 מִשְׁבִּיחַ | שְׁאוֹן יָמִים שְׁאוֹן גְּלִיחִים וְהַמּוֹן לְאֲמוֹם: נִיירָאוּ ה'
 וּשְׁבִי קְצוֹת מֵאוֹתֶיךָ מוֹצְאֵי בְּקֶר וְעַרְב תִּרְמִן: פְּקַדְתָּ י'
 הָאָרֶץ | וַתִּשְׁקַקֶּה רַבַּת תַּעֲשֶׂרְנָה פְּלַג אֱלֹהִים מְלֵא מִיִּם
 תִּכְיֶן דְּגָנָם כִּי כֵן תַּכְיֶנָּה: תִּלְמִיָּה רַוָּה נַחוּג נְדִירָה י'
 כָּרְבִיכֶם תִּמְנַנְנָה צִמְחָה תִּבְרַךְ: עֲטַרְתָּ שְׁנַת טוֹבֶתְךָ י'

סו, סגל מרמז

11 דער צדיק פרייט זיך מיט גאט, און טוט זיך שיצן אין אים,
 און עס רימען זיך אַלע רעכטפאַרטיקע הערצער.

סה

1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער; אַ מזמור; פון דודן אַ
 געזאַנג.
 2 אויף דיר, גאַט, האַרט לויב אין ציון,
 און צו דיר ווערן נדרים געצאָלט.
 3 דו וואָס הערסט צו אַ תְּפִלָּה,
 צו דיר קומען אַלע לייבער.
 4 די זינדיקע מעשים זיינען צו שטאַרק פאַר מיר;
 אונדזערע פאַרברעכן, זיי זאָלסטו דו מכפר זײַן.
 5 ווייל צו דעם וואָס דו וויילסט און דערנענטסט,
 ער זאָל רוען אין דייןע הויפן.
 6 לאַמיר זיך זעטן מיט דעם גוטס פון דיין הויז,
 מיט דער הייליקייט פון דיין טעמפל.
 7 מיט פאַרכטיקע ווונדער ענטפערסטו אונדז אין
 גערעכטיקייט,
 דו גאַט פון אונדזער הילף,
 8 וואַרטספּיל: יְהוָה-יִירָאוּ.

י' וּמַעֲלִיךָ יִרְעֻפוּן הַשָּׁן: יִרְעֻפוּ נְאוֹת מַדְבַּר וְגִיל נִבְעוֹת
 י"ד תַּחֲנֻנָּה: לָבְשׁוּ כְרִים וְהֵצֵאן וְעַמְקִים יַעֲטֹפוּ-בָר
 יְתָרוֹעֵנו אַף-יִשְׁרֹו:

ס

א' לְמַנְצָח שִׁיר מִזְמוֹר הִרְעִו לֵאלֹהִים כְּלִי-הָאָרֶץ: וּמְרו
 ב' כְּבוֹד-שְׁמוֹ שִׁימוּ כְבוֹד תְּהַלְתּוּ: אִמְרו לֵאלֹהִים מַה-
 ג' נוֹרָא מַעֲשֵׂיךָ בְּרַב עֹז וּבְחַשְׁוֵי-לֶךְ אִיבִיךָ: כְּלִי-הָאָרֶץ |
 ה' יִשְׁתַּחֲוֶה לְךָ וְיִזְמְרוּ-לְךָ וְזָמְרוּ שִׁמְךָ סֵלָה: לָכוּ וּרְאוּ
 ו' מַפְעֵלוֹת אֱלֹהִים נוֹרָא עֲלִילָה עַל-בְּנֵי אָדָם: הַפֶּךְ יָם |
 ז' לִיבְשָׁה בְּנֶהַר יַעֲבֹרוּ כְּהַגֵּל שֵׁם נִשְׁמַח-הַבַּיִת: מִשָּׁל
 ח' בְּנוֹכְרֹתָו | עוֹלָם עֵינֵי בְנוֹים תִּצְפִּינָה הַסְּוָרִים | אֶל-
 ט' יְרִימוּ לְמוֹ סֵלָה: בְּרַכּוּ עַמִּים | אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל
 ט"ב תְּהַלְתּוּ: הַשֵּׁם נִפְשָׁנו בְּחַיִּים וְלֹא-יִתֵּן לַמּוֹט רִגְלֵנוּ:
 י"ד כִּי-בִחֲנֻתֵנו אֱלֹהִים צִרְפָּתָנו כִּצְרָף-כֶּסֶף: הַבִּאתָנוּ
 י"ז בְּמַצִּירָה שְׂמֵת מוֹעֵקָה בְּמַתְנֵינוּ: הִרְבַּבְתָּ אִנוֹשׁ לְרֵאשֵׁנו
 י"ט בְּאִנוּי-בָּאֵשׁ וּבְמִים וְתוֹצִיאָנו לְרוּיָה: אָבּוֹא בֵיתְךָ כְּעוֹלוֹת
 י"ח אֲשֶׁלֶם לְךָ נְרָי: אֲשֶׁר-פָּצוּ שְׂפָתַי וּדְבַר-פִּי בַצַּר-לִי:
 ט"ו עֲלוֹת מִיָּדִים אֲעֲלֶה-לְךָ עִסְקֹתַת אֵלִים אֲעִשֶׂה בְּכָר
 ט"ז עִסְעִיתוּדִים סֵלָה: לָכוּ שְׁמַעוּ וְאַסְפְּרָה כְּלִי-רֵאָ אֱלֹהִים
 י"ז אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי: אֱלֹו פִּי-קִרְאָתִי וְרוּמָם תַּחַת לְשׁוֹנֵי:
 י"ח אֲוֹן אִסְרָאִיתִי בְּלִבִּי לֹא יִשְׁמַע וְאֲרֵנִי: אָכֵן שְׁמַע אֱלֹהִים
 כ' הַקְּשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי: בְּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא-יִחַסֵּר
 תְּפִלָּתִי וְחַסְדוֹ מֵאֵתִי:

ס

א' לְמַנְצָח בְּנִינִית מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יִחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנו יָאֵר
 ג' בְּנֵי אֲתָנוּ סֵלָה: לְדַעַת בְּאָרֶץ דְּרָכָךָ בְּכִלְיוֹם יִשׁוּעָתְךָ:
 ה' יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֵם: יִשְׁמְחוּ וְיִרְנְנוּ

ס, ז' יוֹסֵף

16 או איך וואלט אויסגעוויילט אומרעכט אין מין הארצן,
 וואלט ניט צוגעהערט גאט.
 19 אבער גאט האט צוגעהערט,
 ער האט פארנומען דעם קול פון מיין תפילה.
 20 געלויבט איז גאט וואס ער האט ניט אפגעטאן מין תפילה,
 און זיין חסד פון מיר.

ס 1 פאר דעם געזאנגמיסטער, מיט סטרונגעשפיל; א
 מזמור, א געזאנג.

2 גאט זאל אונדו לייטזעליקן און אונדו בענטשן,
 ער זאל דערלייכטן זיין פנים אויף אונדו, סלה;
 3 כדי מע זאל וויסן אויף דער ערד דין וועג,
 צווישן אלע פעלקער דין ישועה.

4 לויבן וועלן דיך די פעלקער, גאט,
 לויבן וועלן דיך די פעלקער אלע.
 5 זיך פרייען און זינגען וועלן די אומות,

און דינע שטעגן טריפן מיט פעטקייט.
 13 עס טריפן די פיטערפלעצער פון מדבר,
 און פרייד גורטן אן די הייכן.
 14 די לאנקעס באקליידן זיך מיט שאף,
 און די טאלן וויקלען זיך אין תבואה;
 זיי שאלן און זיי זינגען.

ס

1 פאר דעם געזאנגמיסטער; א געזאנג, א מזמור.
 2 שאלט צו גאט, די גאנצע ערד,
 באזינגט די פראכט פון זיין נאמען,
 מאכט פראכטיק זיין לויב.
 3 זאגט צו גאט: ווי פארכטיק איז דין ווערק!
 דורך דין גרויס שטארקייט גייען איין פאר דיר דינע
 פיינט.
 4 די גאנצע ערד זאל זיך בוקן צו דיר און זינגען צו דיר;
 זיי זאלן באזינגען דין נאמען. סלה.

5 קומט און זעט די מעשים פון גאט;
 ער איז פארכטיק אין טואונג פאר די מענטשנינדער.
 6 ער האט פארקערט דעם ים אין יבשה,
 צו פוס זיינען זיי אריבער דעם טייך;
 דענסמאל האבן מיר זיך געפרייט מיט אים.
 7 ער געוועלטיקט מיט זיין גבורה אייביק,
 זיינע אויגן קוקן אויף די פעלקער;
 זאלן די אפקערער זיך ניט דערהייבן. סלה.

8 לויבט, איר פעלקער, אונדזער גאט,
 און לאזט הערן דעם קול פון זיין לויב;
 9 דער וואס דערהאלט אונדזער זעל ביים לעבן,
 און האט ניט געלאזט זיך אויסגליטשן אונדזער פוס.
 10 ווארום האסט אונדו געפרוהט, גאט;
 האסט אונדו געלייטערט ווי מע לייטערט זילבער.
 11 האסט אונדו געבראכט אין א פעסטונג,
 האסט ארויפגעטאן א קלעם אויף אונדזערע לענדן;
 12 האסט געלאזט רייטן א מענטשן אויף אונדזער קאפ,
 מיר זיינען געקומען אין פיער און אין וואסער,
 אבער דו האסט אונדו ארויסגעצויגן אין זעטיקייט.

13 איך וועל קומען אין דין הויז מיט בראנדאפפער,
 איך וועל דיר באצאלן מיינע נדרים,
 14 וואס מיינע ליפן האבן ארויסגעלאזט,
 און מיינ מויל האט צוגעזאגט אין מיינ גויט.
 15 פעטע בראנדאפפער וועל איך דיר אויפברענגען,
 מיט דעמפונג פון ווידערס;
 איך וועל מאכן רינדער מיט בעק. סלה.

16 קומט הערט, אלע פארכטער פון גאט,
 און איך וועל דערציילן וואס ער האט געטאן צו מיינ
 זעל.
 17 איך האב גערופן צו אים מיט מיינ מויל,
 און ער איז געווען דערהויבן אויף מיינ צונג.

וואַרום דו משפטסט די פעלקער מיט יושר,
און די אומות, זיי פירסטו אויף דער ערד. סְלָה.

- 6 לויבן וועלן דיך די פעלקער, גאָט,
- לויבן וועלן דיך די פעלקער אַלע.
- 7 די ערד גיט איר פרוכט,
- בענטשן וועט אונדו גאָט אונדווער גאָט,
- 8 בענטשן וועט אונדו גאָט
- און אים וועלן פאַרכטן אַלע עקן פון דער ערד.

סח פאַר דעם געזאַנגמיסטער; פון דודן אַ מזמור,
אַ געזאַנג.

- 2 גאָט וועט אויפשטיין, וועלן צעשפרייט ווערן זיינע
פיינט,
- און זיינע שונאים וועלן אַנטלויפן פאַר אים.
- 3 ווי רויך ווערט צעטריבן, וועסטו זיי צעטרייבן;
ווי וואַקס צעגייט פאַר פייער,
- וועלן אונטערגיין די רשעים פאַר גאָט.
- 4 און די צדיקים וועלן זיך פרייען;
זיי וועלן זיין לוסטיק פאַר גאָט,
- און קוועלן מיט שמחה.
- 5 זיינגט צו גאָט, באַזינגט זיין נאָמען,
דערהייבט דעם וואָס רייט דורך די הימלען—
זי איז זיין נאָמען—
און פרייט זיך פאַר אים.
- 6 דער פאַטער פון יתומים, און דער ריכטער פון
אַלמנות,
- איז גאָט אין זיין הייליקער וויינינג.
- 7 גאָט באַזעצט די עלנדע אין אַ היים,
ער ברענגט אַרויס די געפאַנגענע אין גליק;
נאָר די אָפקערער בלייבן אין טריקעניש.
- 8 גאָט, אַז דו ביסט אַרויסגעגאַנגען פאַרויס פאַר דיין
פאַלק,
- אַז דו האָסט געשפרייט דורך דער וויסטעניש, סְלָה.

לְאֵמִים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיֶּשֶׁר וּלְאֵמִים | בְּאַרְץ תִּנְחָם
סְלָה: | יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּל־עַם: | אֲרֶץ |
נִתְּנָה יְבוּלָהּ וּבְרַכְּנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: | יְבַרְכְּנוּ אֱלֹהִים |
וַיִּירָא אוֹתוֹ כָּל־אֶפְסַי־אֲרֶץ:

סח

לְמַנְעַח לְרוּחַ מִזְמוֹר שִׁיר: | יְקוּם אֱלֹהִים | יַפְּצוּ אוֹיְבוֹ |
וְתוֹסוּ מִשְׂנְאָיו מִפְּנֵיו: | כִּהְנַדַּף עֵשֶׂן תִּהְנַדַּף כִּהִמַּס דּוֹנַג |
מִפְּנֵי־אֵשׁ יִאֲבְרוּ רַשְׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים: | וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ |
וְעֲלִצּוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים וַיִּשְׂשׂוּ בְשִׂמְחָה: | שִׁירוּ לְאֱלֹהִים |
וּמְרוּ שְׁמֵי סִלוֹ לְרַכֵּב בְּעֲרֻבוֹת בְּיַד שְׁמוֹ וְעֲלֵנוּ לִפְנֵיו: |
אֲבִי יִתְּמוּם וְדָן אֲלֻמְנוֹת אֱלֹהִים בְּמַעַן קִדְּשׁוּ: | אֱלֹהִים |
מִיֹּשֵׁב יְהוּדִים | בְּיַתֵּהּ מוֹצֵיא אֲסִירִים בְּבוֹשָׁרוֹת אֲדָר־
סוֹרְרִים שְׂכְנוּ צִחִיחָה: | אֱלֹהִים בְּצִאתְךָ לִפְנֵי עַמְּךָ |
בְּצִיָּדֶךָ בִּישִׁימוֹן סְלָה: | אֲרֶץ רַעֲשָׁה וְאֶף־שָׁמַיִם נִטְפוּ |
מִפְּנֵי אֱלֹהִים זֶה סִינֵי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: | גִּשְׁמֵי |
גְּדֻבוֹת תִּנְעַף אֱלֹהִים נִחַלְתֶּךָ וְנִלְאָה אֶתְּךָ כִּוְנַנְתָּה: | חִתְּךָ |
יִשְׁבַּרְכָּה תִּכְּוֵן בְּטוֹבְתֶךָ לַעֲנֵי אֱלֹהִים: | אֲדֹנָי וְתָן־אָמֵר |
הַמְּכַשְׁרוֹת צְבָא רַב: | מַלְכֵי צְבָאוֹת וַדְּרוֹן וַדְּרוֹן וְנִתִּי־י |
בֵּית תַּחֲלֵק שְׁלָל: | אִסִּיתֶשְׂכְּבוּן בֵּין שַׁפְתֵּימֵי כִּנְפֵי יוֹנָה י |
נִחַפָּה בַּכֶּסֶף וְאֲבִירוֹתֶיהָ בִּירְכַקֵּךָ חֲרוּץ: | בְּפָרֶשׁ שִׁדֵי |
מַלְכִּים כִּי תִשְׁלַג בְּצִלְמִין: | חֲרֵ־אֱלֹהִים חֲרֵ־בִשְׁן חֲרֵ־ |
נְבִנְיִים חֲרֵ־בִשְׁן: | לָמָּה וְחֲרִצְדוֹן הָרִים נְבִנְיִים הָהָר הַמֵּד |
אֱלֹהִים לְשַׁבְּתוֹ אֶף־יְהוָה יִשְׁכֵּן לְנֶצַח: | רַכֵּב אֱלֹהִים |
רַבְתִּים אֲלֵפֵי שִׁנְאָן אֲדֹנָי כֹּה סִינֵי בְּקֶרֶשׁ: | עֲלִית לְמָרוֹם |
שְׁבִית שְׁבִי לַקַּחַת מַתְּנוֹת בְּאֵהָם וְאֶף סוֹרְרִים לְשַׁבְּן |
זֶה אֱלֹהִים: | בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם | יוֹם יַעֲמֵם לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעָתֵנוּ |
סְלָה: | הָאֵל | לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת וְלִיהוָה אֲדֹנָי לַמְּנוֹת |

ס ח, יח' רעה אהרן כפיק

- 9 האָט די ערד געציטערט, אויך די הימלען האָבן
געטריפט פאַר גאָט;
- דערדאָיקער סיני—פאַר גאָט, דעם גאָט פון ישראל.
- 10 אַ רעגן פון שפע האָסטו אַראָפּגעזיפט, גאָט,
אַז דיין נחלה איז פאַרשמאַכט געווען, האָסטו זי
אויפּגעריכט.
- 11 דיין סטאַדע האָט זיך באַזעצט דערין;
האָסטו אין דיין גוטסקייט, גאָט, אַנגעברייט פאַר די
אַרימע.
- 12 גאָט גיט אַרויס אַ וואַרט—
אַנוואַנערניס אַ גרויסע מחנה.
- 13 מלכים פון מחנות לויפן אַנטלויפן,
און די שטובויערין טיילט רויב.
- 14 צי ווילט איר ליגן צווישן די שאַפּגעהעפטן?
די פליגלען פון דער טויב זיינען מיט זילבער באַדעקט,
און אירע פלעדערן מיט גרינלעכן גאַלד.
- 15 אַז דער אַלמאַכטיקער האָט צעשפרייט די מלכים אין
איר,

האָט עס געשנייט אויף צלמון.

- 16 אַ באַרג פון גאָט איז באַרג בֶּשֶׁן,
אַ באַרג פון שפיצן איז באַרג בֶּשֶׁן.
- 17 וואָס קוקט איר קרום, איר פילשפיציקע בערג,
אויף דעם באַרג וואָס גאָט האָט פאַר זיין וויינינג געגלוסט,
ווי יהוה וועט אויך רוען אויף אייביק?
- 18 די רייטוועגן פון גאָט זיינען צענטוונטן,
טויוונטן אויף טויוונטן;
- גאָט איז צווישן זיי ווי אויף סיני אין הייליקייט.
- 19 ביסט אַרויפגעגאַנגען אין דער הייך,
האָסט געפאַנגען אַ געפאַנג,
- האָסט גענומען מתנות אין מענטשן;
אַז אויך צווישן די אָפקערער זאָל רוען זי גאָט.
- 20 געלויבט איז גאָט,
טאַג פאַר טאַג טוט ער אונדו טראָגן;
גאָט איז אונדווער ישועה. סְלָה.
- 21 גאָט איז אונדו אַ גאָט פון ישועות,
און ביי גאָט דעם האָר זיינען די אויסוועגן פון טויט.

כב תוצאות: אֵלֵי-אֱלֹהִים יִמְחֶזֶן רֹאשׁ אֲבִיו כְּדָקֶךָ שֶׁעַר
 כג מִתְחַלֵּךְ בְּאֲשָׁמוּי: אָמַר אֲדֹנָי מִבְּשָׁן אֲשִׁיב אֲשִׁיב
 כד מִמַּעְלֹת יָם: לִמְעַן וְתִמְחֶזֶן רִגְלֶךָ בְּדָם לְשׁוֹן בְּלִבְךָ
 כה מֵאֲוִיבִים מִנְהוּ: רָאוּ הַלִּיכֹתֶיךָ אֱלֹהִים הַלִּיכֹת אֵלַי מִלְכֵי
 כו בְּקִדְשׁ: קִדְמוּ שָׁרִים אַחַר נְגִינִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תּוֹפְפוֹת:
 כז בְּמִקְהֵלוֹת בְּרִכְבוֹ אֱלֹהִים אֲדֹנָי מִמְקוֹר יִשְׂרָאֵל: שָׁם
 כח בְּנִינִי וְצִעִיר רֹדֵם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם שָׂרֵי זְבֻלוֹן שָׂרֵי
 כט נִפְתָּלִי: צִוָּה אֱלֹהֶיךָ עֲנֹה עֲזָוָה אֱלֹהִים זֹו פָּעֵלֶת לָנוּ:
 ל מהִיִּכְלֶךָ עַל-יְרוּשָׁלַם לָךְ יוֹכִילוּ מְלָכִים שִׁי: גֵּעַר חֵית
 לא קָנָה עֲדַת אֲבִירִים וּבְעִגְלֵי עַמּוּם מִתְרַפֵּס בְּרִצְיֹכְסָה
 לב בְּיַד עַמּוּם קְרִיבוֹת יִחַפְצוּ: יֵאָתִי חֲשָׁמִינִים מִנִּי מִצָּרוּם
 לג כּוֹשׁ תְּרִיץ יָדָיו לְאֱלֹהִים: מִמַּלְכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לְאֱלֹהִים
 לד וְקָרוּ אֲדֹנָי סֵלָה: לָרֶכֶב בְּשָׁמַי שְׁמִיִּקְדָם הַיְיָתָן בְּקוֹלוֹ
 לה קוֹל עֹז: תָּנוּ עֹז לְאֱלֹהִים עַל-יִשְׂרָאֵל נִצְאוֹתָו וְעֹזוֹ בְּשִׁחְקוֹם:
 לו נִזְרָא אֱלֹהִים מִמְקַדְשֵׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נִתָּן וְעֹז וְתַעֲצֻמוֹת
 לְעַם בְּרִיתֶךָ אֱלֹהִים:

סח

א לְמִנְצָחַ עַל-שׁוֹשָׁנִים לְדוֹד: הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ
 ב מַיִם עַד-נַפְשׁ: טָבַעֲתִי בִּינוֹן מִצִּילָה וְאֵן מִעֲמֹד בְּאֵתִי
 ג בְּמַעֲמַקְרֵי מַיִם וְשִׁבְלַת שְׁטַפְתִּי: וְנִעַתִי בְּקִרְאֵי נַחַד
 ד גְּדוֹנֵי כְּלוֹ עֵינַי מִיַּחַל לְאֱלֹהֵי: רַבּוֹ מִשְׁעָרוֹת רֹאשִׁי
 ה שָׁנְאִי הָגַם עֲצָמוֹ מַצְמִיתִי אֲבִי שִׁקָר אֲשֶׁר לֹא-נִגְלִיתִי
 ו אֹז אֲשִׁיב: אֱלֹהִים אַתָּה יִדְעַת לְאוֹלַתִי וְאֲשָׁמוֹתִי מִקְדָּךְ
 ז לֹא-נִכְחַדּוּ: אֲלֵ-יִבְשׁוּ בִי וְקוֹיָךְ אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת אֲלֵ-
 ח יִכְלָמוּ בִי מִבְּקִשְׁיֶךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי-עֲלִיָּה נִשְׁאֲתִי חֲרַפָּה
 ט כִּסְתָהּ כְּלָמָה כִּנֵּי: מִיּוֹר הַיְיָתִי לֹא-הוּ וְנִכְרִי לִבְנֵי אָמִי:
 י כִּי-קָנַתָּ בֵיתֶךָ אֲכַלְתִּי וְחַרְפוֹת חוֹרְפוֹךָ נִפְלוּ עָלַי:

סח, כט' שוק עם הדגש

22 פֶּאֶרוֹוָר, גָּט וועט צעלעכערן דעם קאָפּ פון זיינע פיינט,
 דעם האַריקן שאַרבן פון דעם וואָס גייט אין זיינע זינד.
 23 גָּט זאָגט: פון בָּשָׁן וועל איך אומקערן,
 איך וועל אומקערן פון די טיפענישן פון ים;
 24 כּדִי זאָלסט טונקען אין בלוט דיין פּוֹס,
 די צונוג פון דיינע הינט זאָל האָבן איר חלק פון די פיינט.

25 מע קוקט-צו דיינע גיאוונגען, גָּט,
 די גיאוונגען צו מיין גָּט, מיין קיניג, אין הייליקטום.
 26 פֶּאֶרוֹס גייען די זינגער, גאָכדעם די שפּילער,
 אין מיטן פון מיידלעך וואָס פייקלען.
 27 „אין געזעמלען לויבט גָּט,
 ולויבט דעם האַר, איר פון קוואַל פון ישראל.“
 28 אָן איז בנימין דער זינגסטער, זייער געוועלטיקער,
 די האַרן פון יהודה מיט זייער מחנה,
 די האַרן פון זבולון, די האַרן פון נפתלי.
 29 דיין גָּט זאָל באַפעלן דיין שטאַרקייט;
 שטאַרק זיך, גָּט, דו וואָס האָסט געטאָן פֶּאַר אונדו.
 30 פון דיין טעמפל אין ירושלים;
 זאָלן מלכים דיר ברענגען מתנות.
 31 שריי אָן אויף דער חיה פונעם וואַסערראַך,
 אויפן געזעמל אָקסן מיט די קעלבער-פעלקער,
 זיי זאָלן זיך צו די פיס וואַרפן מיט זילבערשטיקער;
 ער זאָל צעשפרייטן די אומות וואָס באַגערן מלחמות.
 32 שָׁרוֹת זאָלן קומען פון מצרים,
 כּוֹשׁ זאָל אויסטרעקן אירע הענט צו גָּט.

33 איר קיניגרייכן פון דער ערד, זינגט צו גָּט,
 שפּילט צו דעם האַר, סֵלָה;
 34 צו דעם וואָס רייט אויף די אוראַלטע הימלען פון די הימלען;
 זע, ער לאָזט אַרויס זיין קול, אַ מאַכטיקן קול.
 35 גיט שטאַרקייט צו גָּט;
 איבער ישראל איז זיין גרויסקייט,
 און זיין שטאַרקייט אין די וואַלקנס.
 36 גָּט איז פֶּאַרכטיק פון דיינע הייליקטומען;
 גָּט פון ישראל, ער גיט שטאַרקייט און מאַכט צום פֶּאַלק;
 געלויבט איז גָּט.

סח

1 פֶּאַר דעם געזאָנגמיסטער, אויף שושנים; פון דודן.
 2 העלף מיך, גָּט,
 וואַרום דאָס וואַסער איז געקומען ביז דער זעל.
 3 איך בין איינגעזונקען אין אַ טיפּן זומפּ,
 און גיטאָ קיין באַשטאַנד;
 איך בין געקומען אין טיפע וואַסערן,
 און דער שטראָם האָט מיך פֶּאַרפלייצט.
 4 איך בין מיד פון מיין רופן,
 מיין קעל איז פֶּאַרטריקנט,
 די אויגן גייען מיר אויס
 האַרנדיק אויף מיין גָּט.
 5 מער ווי די האַר פון מיין קאָפּ

זיינען מינע אומויסטיקע שונאים;
 שטאַרק זיינען מינע פֶּאַרטיליקער,
 מינע פיינט פֶּאַר גאַרנישט;
 וואָס איך האָב גיט געגולט
 מוז איך דרום אָפּגעבן.
 6 גָּט, דו ווייסט מיין נאַרישקייט,
 און מינע פֶּאַרשולדיקונגען זיינען פון דיר גיט פֶּאַרהוילן.
 7 זאָלן גיט אין ביוש בלייבן דורך מיר דינע האַפּער,
 דו האַר יהוה פון צבָאוֹת;
 זאָלן גיט פֶּאַרשעמט ווערן דורך מיר דינע זוכער,
 גָּט פון ישראל.
 8 וואַרום פון דינעטוועגן האָב איך געליטן חרפה,
 אַ שאַנד האָט באַדעקט מיין פנים.
 9 פֶּאַרפרעמדט בין איך געוואָרן צו מינע ברידער,
 און ווילדפרעמד צו די זין פון מיין מוטער.
 10 וואַרום דער צאָרן פֶּאַר דיין הויז האָט מיך געגעסן,
 און די לעסטערונגען פון דינע לעסטערער זיינען געפֶּאַלן
 אויף מיר.

11 און האָב איך אויסגעוויינט אין פּאַסטן מיין זעל,
 איז דאָס מיר צו לעסטערונג געוואָרן.
 12 און האָב איך געמאַכט זאָק מיין קלייד,
 בין איך ביי זיי צום שפּריכוואָרט געוואָרן.
 13 עס רעדן פון מיר די טויערויצער,
 און ואיך בין דאָס געזאָגט פון די וויינטרינקער.

14 אָבער איך—מיין תפילה צו דיר, גאָט,
 איז: אַ שעה פון באַוויליקונג;
 גאָט, אין דיין גרויס גענאָד
 ענטפער מיר מיט דיין אמתער ישועה.

15 זיי מיך מציל פון דעם ליים,
 און איך זאָל ניט אַיינגעזונקען ווערן;
 לאַמיר ניצול ווערן פון מיינע פיינט,
 און פון די טיפע וואַסערן.

16 לאַז מיך ניט פאַרפלייצן דער שטראָם וואַסער,
 און לאַז מיך ניט אַיינשלינגען די טיפעניש,
 און לאַז ניט צומאַכן די גרוב איר מויל איבער מיר.

17 ענטפער מיר, גאָט, וואָרום גוט איז דיין חסד;
 לויט דיין גרויס דערבאַרימונג קער זיך צו מיר.

18 און זאָלסט ניט פאַרבאַרגן דיין פנים פון דיין קנעכט,
 וואָרום מיר איז ענג; ענטפער מיר גיך.

19 גענען צו מיין זעל, לייז זי אויס,
 קויף מיך אויס פון וועגן מיינע פיינט.

20 דו ווייסט מיין חרפה און מיין בושה און מיין שאַנד,
 פאַר דיר ווינען אלע מיינע דריקער.

21 אַ חרפה צעברעכט מיין האַרץ, און איך בין חרב;
 און איך האָב געהאַפט אויף באַדויער, און ניטאָ,
 און אויף טרייסטער, און ניט געפונען.

22 און זיי האָבן אַריינגעטאַן גיפט אין מיין שפייז,
 און פאַר מיין דאַרשט גיבן זיי מיר טרינקען עסיק.

23 זאָל זייער טיש וואָס פאַר זיי, ווערן פאַר אַ נעץ,
 און אין מיטן פון פריד, פאַר אַ פאַסטקע.

24 און דאָס וועט זיין בעסער ביי גאָט ווי אַן אָקס,
 ווי אַ בול באַהאַרט, באַקלויט.

25 זאָלן זען די געדריקטע, און זיך פרייען;
 איר וואָס זוכט גאָט, זאָל אויפלעבן אַייער האַרץ!

26 וואָרום גאָט הערט צו די באַדערפטיקע,
 און זיינע געפאַנגענע טוט ער ניט פאַראַכטן.

27 לויבן וועלן אים הימל און ערד,
 די ימען און אַלץ וואָס ווידמענט אין זיי.

28 וואָרום גאָט וועט העלפן ציון,
 און וועט בויען די שטעט פון יהודה,

און זיי וועלן זיך דאַרטן באַזעצן, און זי ירשען.
 29 און דער זאַמען פון זיינע קנעכט וועט זי אַרבן,
 און די ליבהאַבער פון זיין נאָמען וועלן וווינען אין איר.

ע 1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער; פון דודן, אויף אַ דערמאָ-
 נונג.
 2 גאָט, מיך מציל צו זיין,
 יהוה, צו מיין הילף, טו אַיילן.

וואַכעך בצום נפשי ותהי לחרפות לי: ואתנה לבושי י
 שק ואהי להם למשל: ישוהו כי ישבי שער ונגינות י
 שותי שקר: ואני תפלתילך | יהוה עת רצון אלהים י
 כרבחסדך עניי באמת ישעך: הצילני מטיט ואר- ט
 אטבעה אנועה משנאי וממנמקי מים: אלתשטפני ו ט
 שבלת מים ואלתבלעני מצולה ואלתאמר עלי באר פיה: עניי יהוה כרטיב חסדך כרב רחמיה פנה אלי: ז
 ואלתסתר פניך מעבדך כיצרלי מחר ענני: קרבה ט
 אלנפשי נאולה למען אבי פדני: אתה ידעת חרפתי כ
 ובשתי ובלמתי נודה כלצוררי: חרפה | שברה לפי כא
 ואנישה ואבנה לגוד ואן ולמנחמים ולא מצאתי: וחתנו כב
 בקרותי ראש ולצמאי ישקוני חמץ: יהי שלהנם לפניכם כג
 לפח ולשלומים למוקש: תושכנה עיניהם מראות כד
 ומתניהם תמיד המעד: שפדעליהם ועמד וחרון אפך כה
 ישוגם: תהרטירתם נשמה באהליהם אליהי ישוב: כו
 כראתה אשרהבית רדפו ואלמכאוב חלליך יספרו: כז
 תנהצון עלעונם ואל יבאו בצדקתך: ימחו מספר חיים כח
 ועם צדיקים אל יכתבו: ואני עני וכואב ישועתך אלהים ל
 תשגבני: אהללה שםאלהים בשיר ואנדלנו בתודה: לא
 ותיטב ליהוה משור פרו מחרן מפרים: רא ענוים ישמחו לב
 דרשי אלהים ויהי לבבכם: כידשמע אל אבוינום | לד
 יהוה ואתאסיריו לא בזה: יהללוהו שמים וארץ זמים לה
 וכלדמש כם: כי אלהים אושיע ציון ויבנה ערי יהודה לו
 וישבו שם וירשוהו: וזרע עבדיו ינחלוהו ואהבי שמו לו
 ישכנרבה:

ע
 למנצח לדוד להוקיר: אלהים להצילני יהוה לעזרתי ז
 ט, כא' נ"א שבחה לב'

ע
 למנצח לדוד להוקיר: אלהים להצילני יהוה לעזרתי ז

24 זאָלן זייערע אויגן פינצטער ווערן ניט צו זען,
 און זייערע לענדן מאַך וואַקלען תמיד.

25 גיס אויס אויף זיי דיין כעס,
 און דיין גרימצאָרן זאָל זיי דערגרייכן.

26 זאָל זייער ישוב זיין פאַרוויסט,
 אין זייערע געצעלטן זאָל ניט זיין קיין באַוווינער.

27 וואָרום דעם וואָס דו האָסט געשלאָגן רודפן זיי,
 און פון דעם ווייטאָק פון דייןע פאַרווונדטע
 דערציילן זיי זיך.

28 לייג צו זינד אויף זייער זינד,
 און זאָלן זיי ניט צוקומען צו דיין גערעכטיקייט.

29 זאָלן זיי אויסגעמעקט ווערן פון בוך פון די לעבע-
 דיקע,

און מיט די גערעכטע זאָלן זיי ניט פאַרשריבן ווערן.

30 אָבער איך בין אַרים און צעווייטאָקט,
 זאָל דיין הילף, גאָט, מיך דערהייכן.

31 איך וועל רימען דעם נאָמען פון גאָט מיט געזאַנג,
 און וועל אים גרייסן מיט לויב.

ג חוֹשָׁה: יִבְשׁוּ וַיִּחַפְּרוּ מִבְּקִשֵׁי נַפְשִׁי יִפְגּוּ אַחֲרָי וַיִּקְלַמּוּ
 ד חֲפְצֵי רַעְתִּי: יָשׁוּבוּ עַל־עֵקֶב בְּשִׁתְּם הָאֲמָרִים הָאֵלֶּה |
 ה הָאֵחָ: וְשִׁישׁוּ וַיִּשְׁמְחוּ בְּךָ כָּל־מִבְּקִשְׁיָךְ וַיֹּאמְרוּ תָמִיד
 ו יִגְדַּל אֱלֹהִים אֲהַבִּי יִשְׁוֹעַתְךָ: וְאֲנִי | עֲנֵי וְאֶבְיוֹן אֱלֹהִים
 חוֹשָׁה לִּי עֲזָרִי וּמִפְּלִטֵי אֲתָהּ יְהוָה אֱלֹהֵי־תַאֲחָר:

עא

א בְּךָ־יְהוָה חֲסִיתִי אֱלֹהֵי־אֲבוֹשָׁה לְעוֹלָם: בַּצְדָקְתְּךָ תַצִּילֵנִי
 ב וּתְפַלְּמֵנִי הַטְהַר־אֱלֹי אֲזַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי: הַיְהִי לִי לְעֹזֶר
 ג מַעֲזוֹן לְבֹאֵי תָמִיד צִוִּיתִי לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סִלְעִי וּמַצֻּדְתִּי אֲתָה:
 ד אֱלֹהֵי פְלִטְנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף מַעֲזוֹל וְחֹמְצִין: כִּי־אֲתָה
 ה תִּקְוִיתִי אֲדֹנָי יְהוָה מִבְּטְחִי מִנְעוּרַי: עֲלֶיךָ | נִסְמַכְתִּי מִכַּסֵּן
 ו מִמַּעַי אֲמִי אֲתָה גּוֹזֵן בְּךָ תְהַלְּתִי תָמִיד: כַּמּוֹפֵת הַיְהִיתִי
 ח לְרַבִּים וְאֲתָה מַחֲסִיעֵנִי: יִמְלֵא פִי תְהַלְּתְךָ כָּל־יְהוָה
 ט תִּפְאַרְתְּךָ: אֲלֹהֵי־שְׁלִיכֵנִי לַעֲתָ וּקְנָה כַּכְּלוֹת כְּחֵי אֱלֹהֵי־
 י תַעֲזֹבֵנִי: כִּי־אֲמַרְדּוּ אוֹיְבֵי לִי וְשִׁמְרֵי נַפְשִׁי נִוְעָצוּ יַחְדָּו:
 יא לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוּ רַדְפוּ וְתַפְשׁוּהוּ כִּי אֵין מַצִּיל: אֱלֹהִים
 יב אֱלֹהֵי־תַרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהֵי לְעֹזְרֹתֵי חַיִּשָׁה: יִבְשׁוּ וַיִּכְלוּ שְׁטַמְנֵי
 יג נַפְשִׁי יַעֲטוּ חֲרָפָה וּכְלָמָה מִבְּקִשֵׁי רַעְתִּי: וְאֲנִי תָמִיד
 יד אֶחֱלֶה וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל־תְּהַלְּתְךָ: פִּי וַיִּסְפֹּר צְדָקְתְּךָ כָּל־
 טו הַיּוֹם תִּשְׁוֹעַתְךָ כִּי לֹא יִדְעָתִי סִפְרוֹת: אֲבֹאֵ בְנִבְרוֹת
 טז אֲדֹנָי יְהוָה אֲזַכִּיר צְדָקְתְּךָ לְבָדָּךְ: אֱלֹהִים לְמִדְתֵּנִי
 יז מִנְעוּרַי וְעַד־הַיְהִי אֲנִיד נִפְלְאוֹתֶיךָ: וְגַם עַד־זִקְנָה וְשִׁיבָה
 יח אֱלֹהִים אֱלֹהֵי־תַעֲזֹבֵנִי עַד־אֲנִיד וְרוּעֶיךָ לְדוֹר לְכָל־יְבוּאֵי
 יט גְּבוּרְתְּךָ: וְצְדָקְתְּךָ אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְּדֻלוֹת
 כ אֱלֹהִים מִי כְמוֹךָ: אֲשֶׁר הִרְאִיתָנוּ | צְרוֹת רַבּוֹת וְרַעוֹת
 כא תִּשׁוּבֵי תַחֲנוּן וּמִתְהַוּוֹת הָאָרֶץ תִּשׁוּבֵי תַעֲלֵנִי: תִּרְבֵּן |
 כב גְּדֻלְתִּי וְתִסַּב תִּנְחַמְנֵנִי: נִס־אֲנִי | אֲדַרְךָ בְּכָל־יְגַבֵּל אֲמַתְךָ

עא, ג' ט"ו לְבֹאֵי תָמִיד יב' חוֹשָׁה ק יג' יַעֲטוּ חֲרָפָה יח' סְבִירָן יטא
 כ' וְהוֹשִׁיעֵנִי ק תַחֲנוּן ק חַמְלָן כן סְבִירָן

16 איך וועל קומען מיט די גבורות פון גאט דעם האר, איך וועל דערמאנען דיין גערעכטיקייט, דינע אלײן.
 17 גאט, האסט מיך געלערנט פון מיין יוגנט אן, און ביז אהער דערצײל איך דינע וונדער.
 18 און אויך ביז זקנה און גראער עלטער, גאט, זאלסטו מיך ניט פארלאָן.
 19 ביז איך וועל דערצײלן דיין מאכט צום אנדערן דור, צו איטלעכן וואס וועט קומען, דיין גבורה.
 20 יא, דיין גערעכטיקייט, גאט, איז ביון הימל, דו וואס האסט אויפגעטאן גרויס.
 גאט, ווער איז דיין גלייכ?
 21 דו וואס האסט מיך געלאָזט זען פיל צרות און ביון, וועסט ווידער מיך אויפלעבן, און פון די תהומען פון דער ערד וועסטו ווידער מיך אויפברענגען.
 22 וועסט מערן מיין גדולה, און וועסט ווידער מיך טרייסטן.
 23 דרומעך וועל איך דיך לויבן אויף אַ גיטאר.

א זאלן פארשעמט און צו שאנד ווערן
 די וואס זוכן מיין לעבן;
 זאלן אפטרעטן אהינטער און זיך שעמען
 די וואס ווינטשן מיר בייז.
 זאלן זיך צוריקקערן פון וועגן זייער שאַנד
 די וואס זאָגן: אַהאַ! אַהאַ!
 זאלן לוסטיק זיין און זיך פרייען מיט דיר
 אלע וואס זוכן דיך.
 און זאלן תמיד זאָגן: געגרייסט זאל זיין גאָט!
 די וואס האָבן ליב דיין ישועה.
 אָבער איך בין אַרים און באַדערפטיק,
 גאָט, טו אַיילן צו מיר;
 דו ביסט מיין הילף, און דער וואס מאַכט מיך אַנטרינען;
 יהוה, זאַלסט זיך ניט זאַמען.

עב

א אין דיר, גאָט, טו איך מיך שיצן,
 לאַמיך קיינמאַל ניט פאַרשעמט ווערן.
 ב אין דיין גערעכטיקייט זאַלסטו מיך מציל זיין, און מיך
 מאַכן אַנטרינען;
 גיג צו דיין אויער צו מיר, און העלף מיך.
 ד זיי מיר פאַר אַ פעלז פון באַשיצונג
 ווהיין תמיד צו קומען;
 באַשער מיר צו העלפן,
 וואָרום דו ביסט מיין פעלז און מיין פעסטונג.
 ז מיין גאָט, מאַך מיך אַנטרינען פון דער האַנט פון רשע,
 פון פויסט פון דעם פאַרברעכער און דריקער.
 וואָרום דו ביסט מיין האַפּענונג, גאָט דער האַר,
 מיין פאַרזיכערונג פון מיין יוגנט אָן.
 ז אויף דיר האָב איך זיך אַנגעלענט פון מוטערלייב,
 פון מיין מוטערס אינגעווייד האַסט דו מיך אַרויסגעצויגן;
 מיין לויב איז תמיד פון דיר.
 ז ווי אַ בייזוונדער בין איך געוואָרן ביי פיל,
 אָבער דו ביסט מיין שטאַרקע באַשיצונג.
 ז מיין מויל איז אַנגעפילט מיט דיין לויב,
 אַ גאַנצן טאַג מיט דיין רימונג.
 ז זאַלסטו מיך ניט אַוועקוואַרפן אין צייט פון זקנה,
 אז מיינע כוחות גייען אויס, זאַלסטו מיך ניט פאַרלאָן.
 ז וואָרום מיינע פיינט רעדן וועגן מיר,
 און די לוייערער אויף מיין זעל עצהן זיך אין איינעם,
 אזוי צו זאָגן: גאָט האָט אים פאַרלאָן;
 יאַגט נאָך און כאַפט אים, וואָרום ניטאַ ווער זאַל מציל
 זיין.
 ז גאָט, זאַלסט זיך ניט דערווייטערן פון מיר;
 מיין גאָט, אַייל מיר צו הילף.
 ז זאלן פאַרשעמט ווערן, זאַלן אויסגיין
 די שוּנאים פון מיין לעבן;
 זאלן באַדעקט ווערן מיט חרפה און שאַנד
 די וואס זוכן מיר בייז.
 ז אָבער איך וועל תמיד האַפּן,
 און וועל נאָך צויליגן צו אַל דיין לויב.
 ז מיין מויל וועט דערצײלן דיין גערעכטיקייט,
 אַ גאַנצן טאַג דיין הילף;
 וואָרום איך קען ניט אויסדערצײלן.

דיין געטרײשאפט, מיין גאָט;
 איך וועל שפילן צו דיר אויף אַ האַרץ,
 דו הייליקער פון ישראל.
 23 מינע ליפן וועלן זינגען,
 אַז איך וועל שפילן צו דיר,
 און מיין זעל וואָס דו האָסט אויסגעלייזט.
 24 אויך מיין צונג אַ גאַנצן טאָג
 וועט רעדן דיין גערעכטיקייט,
 וואָרום פאַרשעמט, וואָרום צו שאַנד ווערן
 די וואָס זוכן מיר בייז.

עב

1 פון שלמהן.
 גאָט, גיב דינע משפטים צום מלך,
 און דיין גערעכטיקייט צום מלכס זיין;
 2 ער זאָל משפטן דיין פאָלק מיט רעכטפאַרטיקייט,
 און דינע אַרימע לויט רעכט.
 3 די בערג זאָלן טראָגן שלום צום פאָלק,
 און די הייבן-דורך גערעכטיקייט.
 4 ער זאָל משפטן די אַרימע פון פאָלק,
 ער זאָל העלפן די קינדער פון אביון,
 און צעדריקן דעם רויבער.
 5 מע זאָל דיך פאַרכטן ווי לאַנג די זון וועט זיין,
 און אזוי ווי די לבנה, אויף דור-דורות.
 6 ער זאָל גידערן ווי רעגן אויף געשניטן גראָס,
 ווי שפרייערען וואָס באַגיסט די ערד.
 7 בליען אין זיינע טעג זאָל דער צדיק,
 און אַ שפּע פון פריד ביז די לבנה וועט מער ניט זיין.
 8 און ער זאָל געוועלטיקן פון ים ביז ים,
 און פון טייך ביז די עקן פון דער ערד.
 9 פאַר אים זאָלן קניען די מדבר-לייט,
 און זיינע פיינט זאָלן לעקן דעם שטויב.
 10 די מלכים פון תרשיש און די אינדולען זאָלן אָפּגאַב
 צאָלן.
 די מלכים פון שבאָ און סבאָ זאָלן מתנות ברענגען.

אֱלֹהֵי אֲמִרָה לֵךְ בְּכֹנֹד קְרוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: תְּרַנְּנָה שִׁפְתֵי כִי כב
 אֲמִרָה לֵךְ וּנְפֹשׁי אֲשֶׁר פָּדִיתִי: גַּסְלִישׁוֹנִי כְּלַהֲוִים תִּהְיֶה כד
 צִדְקָתְךָ כִּי כִשׁוּ כִיחַפְדּוֹ מִבְּקִשֵׁי רַעְתִּי:

עב

לְשִׁלְמֹה. אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמֶלֶךְ תָּנוּ וְצִדְקָתְךָ לְבַדְמֶלֶךְ: א
 יָדִין עַמֶּךָ בְּצִדְקָה וְגִיטֶיךָ בְּמִשְׁפָּט: יִשְׂאוּ הָרִים שְׁלוֹם ב
 לְעַם וְיִבְעֹת בְּצִדְקָה: יִשְׁפֹּט וְיַגְדִּילֵם וְיִשְׁעֵם לִבְנֵי אֲבִיוֹן ד
 וְיִדְבַּר עֹשֶׂק: יִדְרֹךְ עַם־שָׁמַשׁ וְלִפְנֵי יָרֵחַ דֹּד הַדּוֹרִים: ה
 יִרְדַּף כְּמִטֶּר עַל־יַד כְּרִיכִים וְרוּחַ אֲרָץ: יִפְרַח־בְּיָמָיו ו
 צִדִּיק וְרַב שְׁלוֹם עַד־בְּלִי יָרַח: יִרְדֵּף מִיָּם עַד־יָם וּמִנְהַר ח
 עַד־אֲפְסַי־אֲרָץ: לְפָנָיו יִכְרַעוּ צִיָּים וְאִיבֵיו עֶפְרַיִל יִלְחֲכוּ: ט
 מַלְכֵי תִרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יִשִּׁיבוּ מִלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא י
 אֲשֶׁכֶר וּקְרִיבוּ: וְיִשְׁתַּחֲוּוּ־לּוֹ כָּל־מַלְכִים כְּלַהֲוִים יא
 עֲבָדוּהוּ: כִּי־צִיל אֲבִיוֹן מִשֹּׁעַ וְעֵנִי וְאִדְעֹר לּוֹ: יב
 עַל־דָּל וְאֲבִיוֹן וּנְפֹשׁוֹת אֲבִיוִיִם וְיִשְׁעֵם: מִתּוֹךְ וּמִחֲמֹס יד
 יִנְאֹל נֶפֶשׁם וְיִיָּקֵר דָּמָם בְּעֵינָיו: וַיְחִי וַיִּתְדַל מִזֶּהב טו
 שְׁבָא וַיִּתְפַּלֵּל בְּעַדוֹ תַּמִּיד כְּלַהֲוִים יִבְרַכְנֵהוּ: וְהִי־פִסְתִּי טז
 כִּי בְּאֲרָץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׂ פְּלִבְנוֹן פְּרִיז וְיִצְצוּ
 מִעִיר בְּעֶשֶׂב הָאֲרָץ: יְהִי שְׁמוֹ וְלְעוֹלָם לִפְנֵי שָׁמַשׁ וְיִיָּן יז
 שְׁמוֹ וַיִּתְבַּרְכוּ בוֹ כְּלַהֲוִים יִשְׁאֲרֵהוּ: בְּרוּךְ וַיְהִי אֱלֹהִים יח
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדָדוֹ: וְכִרְוֹךְ וְשֵׁם כְּבוֹדוֹ יט
 לְעוֹלָם וּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאֲרָץ אָמֵן וְאָמֵן: כ
 תְּפִלּוֹת דָּוִד בְּיָשׁוּי:

ספר שלישי

עג

מזמור לאַסָּף אָךְ טוב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרֵי לִבְבִי: א

כב, י"ד י"ט ק"י

17 זיין נאָמען זאָל זיין אייביק,
 אזוי לאַנג ווי די זון זאָל בליען זיין נאָמען,
 און מע זאָל זיך בענטשן מיט אים;
 אַלע פעלקער זאָלן אים רימען.
 18 געלויבט איז גאָט יהוה, דער גאָט פון ישראל,
 וואָס ער אַליין טוט ווונדער;
 19 און געלויבט זיין פראַכטיקער נאָמען אויף אייביק;
 און די גאַנצע ערד זאָל אָנגעפילט ווערן מיט זיין פראַכט.
 אָמן און אָמן!
 20 געענדיקט די תפילות פון דוד דעם זון פון זשין.

דריטער ספר

עג

1 אַ מזמור פון אָסָּפּ.
 פאַרוואָר, גאָט איז גוט צו ישראל,
 צו די וואָס האָבן אַ ריין האַרץ.

11 און בוקן זאָלן זיך פאַר אים אַלע מלכים,
 אַלע פעלקער זאָלן אים דינען.
 12 וואָרום ער וועט מציל זיין דעם אביון וואָס שרייט,
 און דעם אַרימאָן וואָס האָט ניט קיין העלפער.
 13 ער וועט זיך דערבאַרימען אויפן אַרימאָן און אביון,
 און די נפשות פון די אביונים וועט ער העלפן.
 14 פון דריקונג און פון רויב וועט ער אויסלייזן זייער
 זעל,
 און טייער וועט זיין זייער בלוט אין זיינע אויגן.
 15 דרום זאָל ער לעבן,
 און מע זאָל אים געבן פון דעם גאָלד פון שבאָ;
 און מע זאָל מתפלל זיין פאַר אים תמיד,
 אַ גאַנצן טאָג זאָל מען אים בענטשן.
 16 ער זאָל זיין ווי אַ גערעטעניש פון תבואה אין לאַנד,
 אויף די שפיץ בערג זאָל רוישן ווי דער לבנון זיין
 פרוכט;
 און זיי זאָלן שפראַצן פון דער שטאָט
 אזוי ווי גראָס פון דער ערד.

א טייך פרת.

וְאֵינִי כַמְעֻט נְטוּי רִגְלֵי כְּאֵין שִׁפְכָה אֲשֶׁר־י: כִּי־קִנְיָתִי
 בְּהוֹלֵלִים שְׁלוֹם רְשָׁעִים אֲרָאָה: כִּי אֵין חֲרָצוֹת לְמוֹתָם
 וּבְרִיא אֹלָם: בְּעִמָּל אֲנוֹשׁ אֵינָמוּ וְעַם־אֲדָם לֹא יִנְגְעוּ:
 לָכֵן עֲנִיתָמוּ נֶאֱוָה יַעֲטֶף־שִׁית הַחֶמֶס לָמוּ: יֵצֵא מִחֶלֶב
 עֵינָמוּ עֲבָרוּ מִשְׁכֵּנוֹת לִבָּב: יִמְיָן וַיִּדְבְּרוּ בְרַע עֲשָׂק
 מִמְרוֹם יִדְבְּרוּ: שָׁתוּ בְשִׁמְיָם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהְלַךְ בְּאֶרֶץ:
 לָבוֹ וַיִּשְׁיֵב עִמּוֹ הַלֵּם וּמִי מָלֵא יִמְצֹו לָמוּ: וְאָמְרוּ אִיכָּה
 יִדְע־אֵל וְיֵשׁ דַּעַה בְּעֵלְיוֹן: הִנְהִיא־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשִׁלְוִי
 עוֹלָם הַשְּׁגִיר־חַיִל: אֲד־רִיק וּכְבוֹי לִבָּבִי וְאֶרְחֹץ בְּנִמְנוֹן
 בְּפִי: וְאֶתִי נָטַע פְּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לַבְּקָרִים: אִם־אֶמְרָתִי
 אֶסְפְּרָה כִּמּוֹ הִנֵּה דוֹר בְּנֵיךָ בְּנִדְתִי: וְאֶחְשָׁבָה לְבַעֲרַת
 וְאֵת עִמָּל הִיא בְּעֵינֵי: עַד־אֲבֹא אֶל־מִקְדַּשְׁר־אֵל אֲבִינָה
 לְאַחֲרֵיתָם: אֲד־בְּחֻלְקוֹת תִּשְׁיֵת לָמוּ הַפְּלָתָם לְמִשְׁוֹאוֹת:
 אֲד־הֵן לְשִׁמְהָ כִּרְנַע סִפּוֹ תָמוּ מִדְּבִלְוֹת: כְּהַלּוֹם
 מִדְּקִיץ אֲדִנִי בְּעִיר וְצִלְמָם תִּבְנוּ: כִּי־יִתְחַמֵּן לִבָּבִי
 וּכְלוֹתִי אֲשַׁתּוֹנֵן: וְאֲנִי בְּעַר וְלֹא אֲדַע בְּהַמּוֹת הַיּוֹתִי
 עִמָּךְ: וְאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ אֲחֹת בְּיָד יְמִינִי: בְּעֲצַתְךָ תִּנְחַנִּי
 וְאֶחֶד כְּבוֹד תִּקְחֵנִי: מִדְּלִי בְשִׁמְיָם וְעִמָּךְ לֹא־תִפְצָתִי
 בְּאֶרֶץ: כָּל־הָ שֹׁאֵי וּלְבָבִי צוֹר־לְבָבִי וְחִלְקִי אֱלֹהִים
 לְעוֹלָם: כִּי־הִנֵּה חֲרָקְךָ יִאֲבְרוּ הַצְּמִתָּה כְּל־זִוְנָה מִמָּךְ:
 וְאֲנִי וְקִרְבַּת אֱלֹהִים לִי טוֹב שְׁתִי וְיִהְיֶה מַחְסִי
 לְסִפְרָ כְּל־מִלְּאֲכֹתוֹךָ:

עד

א משכיל לְאֶסֶף לְמָה אֱלֹהִים וְנִחַת לְנִצָּח יַעֲשֵׂן אֶפְדִּי
 ב בְּצִאן מְרֵעִתְךָ: וְכִר עֲדָתְךָ וְלִקְנִית לְקֶדֶם וְגֹאֲלֵת שְׁבִט
 ג נִחַלְתָּךְ חֲרָצִיּוֹן וְהָ שְׁכִנְתָּ בּוֹ: הֲרִימָה פְּעִמָּךְ לְמִשְׁוֹאוֹת
 ד נִצָּח כְּל־חֲרָע אֹיֵב בְּקֶדֶשׁ: שְׁאֲנִי צֶרְרִיךְ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ

עג, 1 נצוק ששט צי טו' ס' א יצא י' ששק
 טו' ס' א יצא י' ששק

27 וְהָרוֹם, וְעַי הַיִּטַע פּוֹן דִּיר וּוְעֵלן אֹנְטֵרֵגִיין,
 דו פֶּאָרשְׁנִידֵסט אִיטלֵעֶכּן וּוְאָס קֵערט זיך אָפּ פּוֹן דִּיר.
 28 אָבֵער אִיךְ—דִּי נָאָנטִקִיט פּוֹן גָּאָט אִיז מִיין גוֹטס,
 אִיךְ הָאָב גַעמָאכט אִין גָּאָט דַעם הָאָר מִיין באַשִׁיצוֹנִג,
 כְּדִי צו דַעֲרַצִיילן וּוְעֵגן אֵלֵע דִינֵע וּוְעֵרֶק.

עד

1 א באַטראַכטוֹנִג פּוֹן אָספּן.
 פֶּאָרוּוְאָס, גָּאָט, הָאָסטו אֹנְדוּ פֶּאָרלָאָן אוֹיף אִיבִיק?
 [פֶּאָרוּוְאָס] בֵרענט דִיין צָאָרן אוֹיף דִי שְׂאָף פּוֹן דִיין
 פִיטֵערונִג?
 2 דַערמָאָן זיך אָן דִיין עֵדָה וּוְאָס דו הָאָסט אוֹיסגעקוֹיפּט
 אַמָּאָל,
 וּוְאָס דו הָאָסט אוֹיסגעלִיזט צוּם שִבֵט פּוֹן דִיין אַרֶב;
 אָן דַעם באַרָג צִיִּון וּוְאָס דו הָאָסט אוֹיף אִים גַערוֹט.
 3 הִיִיב אוֹיף דִינֵע טֵרִיט צו דִי אִיבִיקֵע חוֹרבוֹת;
 אֵלֶץ הָאָט צַעבֵראַכֵן דַער שוֹנָא אִין הִילִיקטוּם.
 4 דִינֵע פִינט הָאָבן גַעבֵרִילט אִין מִיטן פּוֹן דִיין זַאמלָאָרט,

2 און אִיךְ—מִינֵע פִיס הָאָבן כַמְעֻט זיך גַעבִיִיגט,
 שִיר זיך נִיט אוֹיסגעלִיטשט הָאָבן מִינֵע טֵרִיט.
 3 וְהָרוֹם אִיךְ הָאָב מִקְנָא גַעוּוֵען דִי מוֹטוֹוִילִיקֵע,
 אָז דָאָס גִליק פּוֹן דִי רְשָׁעִים פִלַעג אִיךְ וְעַן.
 4 וְהָרוֹם זִי הָאָבן נִיט קִיין יִסוּרִים,
 און זִיעֵר לִיִיב אִיז גַעוֹונט.
 5 דִי מֵאָטֵערניש פּוֹן לִיטן הָאָבן זִי נִיט,
 און זִי וּוְעֵרן נִיט גַעפֿלאָגט אָזוֹי וּוְי מַעֲנִשֵׁן.
 6 דרוֹם אִיז גַאוּוה זִיעֵר הָאָלדוֹבֵאָנֵד,
 וּוְי אָן אָנטוֹעכֶץ וּוְיִקֵלט זִי אִיין אומֵרֵעכֵט.
 7 פּוֹן פֵעטס קֵרִיבן אַרוֹיס זִיעֵרֵע אוֹיגן,
 דִי פֶּאָרוּוְעלֵענישן פּוֹן הָאָרצן לויפֵן אִיבֵער.
 8 זִי שִפֵעטן און רַעֲדֵן מִיט בִיזִיקִיט רוֹיב,
 פּוֹן אוֹיבֵן אַרָאָפּ רַעֲדֵן זִי.
 9 זִי שִטַעלֵן אָן קַעגן הִימל זִיעֵר מוֹיֵל,
 און זִיעֵר צוֹונג גִיט אום אוֹיף דַער עֵרֵד.
 10 דרוֹם קֵערט זיך זִיין פֶּאָלֶק אַהֲנִיצוּ,
 וְהָרוֹם וּוְאָסֵער פּוֹן שִפֵע וּוְעֵרט גַעזופֵט בִי זִי.
 11 און זִי זָאָגן: וּוְי קַעגן גָאָט וּוְיִסֵן?
 און: אִיז דַען דָאָ וּוְיִסֵן בִיִים אוֹיבֵערשֵׁת?
 12 וְעַי, דָאָס זִינֵען דִי רְשָׁעִים,
 און אִיבִיק בשְלוּוה, מַעֲרֵן זִי גוֹטס.
 13 בלוֹיז אומֵנישט הָאָב אִיךְ גַעלִיטֵערט מִיין הָאָרץ,
 און גַעוּוֵאָשֵן אִין רִינִיקִיט מִינֵע הַעֲנֵט;
 14 וְהָרוֹם אִיךְ בִין גַעוּוֵען גַעפֿלאָגט אַ גַאנצן טָאָג,
 און אֵלֵע פֵרימָאָרָגן אִיז גַעוּוֵען מִיין שֵטֵראָף.
 15 אָז אִיךְ וּוְאָלט גַעוּוֵאָגט: אִיךְ וּוְעֵל רַעֲדֵן אָזוֹי,
 וּוְאָלט אִיךְ דָאָךְ אָן דַעם דוֹר פּוֹן דִינֵע קִינדֵער
 גַעפֵעלשֵט.
 16 אָבֵער אָז אִיךְ הָאָב זיך פֶּאָרטֵראַכֵט דָאָס צו
 פֶּאָרשֵטִיין,
 אִיז דָאָס גַעוּוֵען אומֵרֵעכֵט אִין מִינֵע אוֹיגן.
 17 בִיז אִיךְ בִין גַעקוּמען אִין דִי הִילִיקטוּמען פּוֹן גָאָט:
 הָאָב אִיךְ פֶּאָרשֵטָאָנֵען זִיעֵר סוֹף.
 18 פֶּאָרוּוְאָר, אוֹיף אַ גִליטש שִטַעלסטו זִי,
 וּוְאָרפֵסט זִי אַרָאָפּ צוּם אֹונטֵערֵגָאָנֵג.
 19 וּוְי וּוְעֵרן זִי צו וּוְיִסֵט אִין אַ רַעֲוֵ!
 זִי עֵקן זיך, זִי וּוְעֵרן פֶּאָרלֵעֵנדֵט פּוֹן שֵרַעקֵענישן.
 20 וּוְי אַ חֵלוֹם אָז מַע כַאָפֵט זיך אוֹיף,
 אָזוֹי, גָאָט, וּוְאָכֵנֵדִיק, פֶּאָראַכֵסטו זִיעֵר בִילֵד.
 21 יָא, מִיין הָאָרץ פִלַעגט זִיין פֶּאָרוּוְעֵרט,
 און אִין דִי גִירן פִלַעגט מִיר שִטַעכֵן;
 22 וּוְיִיל אִיךְ בִין גַעוּוֵען פֶּאָרגֵרֵעבֵט, און פִלַעג נִיט וּוְיִסֵן;
 וּוְי אַ בַהֵמָה בִין אִיךְ גַעוּוֵען פֶּאָר דִיר.

23 אָבֵער אִיךְ בִין תָמִיד בִי דִיר,
 דו הָאָלטסט מִיך בִי דַער רַעכֵטֵער הָאָנט.
 24 מִיט דִיין עֵצָה וּוְעֵסטו מִיך פִירן,
 און צו כְבוֹד וּוְעֵסטו מִיך בֵרַענֵען.
 25 וּוְעֵמען נָאָך הָאָב אִיךְ אִין הִימל?
 און צו דִיר באַגֵער אִיךְ נִיט קִינֵעם אוֹיף דַער עֵרֵד.
 26 מִיין לִיִיב און מִיין הָאָרץ גִיט אוֹיס,
 דַער פֵעלֵז פּוֹן מִיין הָאָרצן און מִיין חֵלֶק אִיז אִיבִיק
 גָאָט.

בלויו די הייון דערפון וזפךטרינקען
אלע רשעים פון דער ערד.

עז 10 אָבער איך וועל אייביק דערציילן,
איך וועל זינגען צום גאָט פון יעקב.

11 און אלע הערנער פון די רשעים וועל איך אָפהאַקן;
דערהייכט וועלן ווערן די הערנער פון די צדיקים.

עז 1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער, מיט סטרוגעשפּיל; א
מזמור פון אָספּן, אַ געזאַנג.

2 באַקאַנט אין יהודה איז גאָט,
גרויס איז זיין נאָמען אין ישראל.

3 און אין שְׁלֹם איז זיין בייִדל,
און זיין ווינונג אין ציון.

4 דאָרטן האָט ער צעבראַכן די בליציקע פּיילן פון בויען,
דעם שילד און די שווערד און מלחמה. סְלָה.

5 ליכטיק ביסטו, מאַכטיקער,
פון די בערג פון פאַרצוקונג;

6 אויסן זינען זינען געוואָרן די שטאַרקאַרציקע,
זיי זינען אַינגעשלאָפּן זייער שלאָף;

און אלע קריגסלייט האָבן ניט געפונען זייערע הענט.
7 פון דיין אַנגעשרי, גאָט פון יעקב,

איז אַנטשלומערט געוואָרן אי רייטער אי פּערד.

8 דו ביסט פאַרכטיק, דו,
און ווער קען באַשטיין פאַר דיר,

ווי באַלד דו ביסט אין כּעס?
9 פון הימל האָסטו געלאָזט הערן אַ דין,

די ערד האָט מוראַ געקריגן און איז שטיל געוואָרן,
אַז גאָט איז אויפגעשטאַנען צום משפּט,

צו העלפּן אלע געדריקטע פון דער ערד. סְלָה.

11 פאַרוואָר, די גרימצאַרנדיקע וועלן דיך לויבן,
דעם איבערבלייב פון גרימצאַרן וועסטו איינצאַמען.

12 טוט אַ נדר און באַצאַלט צו יהוה אייער גאָט;
אלע אַרום אים זאָלן ברענגען מתנות צום געפאַרכטן.

13 ער האַלט אַיין דאָס געמיט פון פירשטן,
ער איז פאַרכטיק פאַר אלע מלכים פון דער ערד.

עז 1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער, פאַר ידותון; פון אָספּן
אַ מזמור.

2 מיין קוֹל איז צו גאָט, און איך שריי,
מיין קוֹל איז צו גאָט, און פאַרנעם צו מיר.

3 אין טאָג פון מיין נויט זוך איך גאָט,
מיין האַנט איז אויסגעשטרעקט ביי נאַכט אָן אויפהער,

מיין וועל וויל זיך ניט טרייסטן.
4 אַז איך דערמאַן זיך, גאָט, טו איך ברומען,

איך קלאָג, און מיין געמיט פאַרגייט זיך. סְלָה.
5 דו האַלטסט צו די ברעמען פון מיינע אויגן;

איך בין צערודערט און קען ניט רעדן.
6 איך טראַכט אָן די טעג פון אַמאָל,

11 וואָרטשפּיל: מַשְׁמִים הַשְּׁמֵמָה.

שמריה ומצו ישתו כל רשעי־ארץ: ואני אגיד לעלם
אזמרה לאלהי יעקב: וכל־קרני רשעים אגדע תרוממה
קרנות צדיק:

עו

א למנצח בנגינת מזמור לאסף שיר: נודע ביהודה אלהים
ב ישראל גדול שמו: ורחמי בשלם סוכו ומנוחתו בציון:
ג שמה שבר רשפי־קשת מנן וחרב ומלחמה סלה: נאור
ד אתה אדיר מהררי־טבר: אשתוללו אבירי לב נמו

ו שנתם ולא־מצאו כל־אנשי־חול יריהם: מנערתה אלהי
ז יעקב נרדם ורכב וסוס: אתה נורא אתה ומ־עמד
ח לפניך מאז אפך: משמים השמעת דין ארץ יראה

י ושקמה: בקום־למשפט אלהים להושיע כל־ענור־ארץ
יא סלה: כִּי־חמת אדם תודך שארית חמת תחנך: נדרו
יב ושלמו ליהוה אלהיכם כל־סביביו יבילו שי למוקרא:

יג בצר רוח נגידים נורא למלכי־ארץ:

עו

א למנצח על־ידותון לאסף מזמור: קולי אל־אלהים
ב ואצעקה קולי אל־אלהים והאזן אלי: ביום צרת־י אדני
ג דרשתי ידי לילה נגדה ולא תפוג מאנה הנחם נפשי:

ד אוקרה אלהים ואהמיה אשיחה ונתעטף רחמי סלה:
ה אחות שמרות עיני נפעמתי ולא אדבר: השבתי ימים
ו מקדם שנות עולמים: אוקרה נגנתי בלילה עס־לכבי

ח אשיחה ויחפש רוחי: הלעולמים ינח אדני ולא־יסף
ט לרצות עוד: האפס לנצח חסדו גמר אמר לדר ודר:
יא השבחה חנות אל אסד־פני באף רחמי סלה: ואמר
יב חלותי היא שנות ימין עליון: אוקיר מעל־ליה כִּי־אוקרה
יג מקדם פלאך: והגיתי בכל־פעלך ובעל־יותיך אשיחה:

10 א' שוּק עַם הַנּוֹשֵׁב ו' מַלְעַ עַז, ז' יְחִזְקֵן עַי יב' אֲבוֹנוֹ עַי

אָן די יאָרן פון פאַרצייטן.

7 איך דערמאַן זיך מיין געזאַנג ביי נאַכט,

איך רעד מיט מיין האַרצן,

און עס פאַרשט מיין גייסט:

8 וועט אויף אייביק גאָט פאַרלאָזן,

און וועט מער ניט באַוויליקן ווידער?

9 איז אויסגעגאַנגען אויף אייביק זיין חסד?

איז דער צוואַנג געענדיקט אויף דור־דורות?

10 האָט פאַרגעסן צו לייטזעליקן גאָט?

צי האָט ער אין צאָרן פאַרשלאָסן זיין רחמנות? סְלָה.

11 און איך זאָג: דאָס איז מיין ווייטאַק,

וואָס געביטן האָט זיך די רעכטע האַנט פון אויבערשטן.

12 איך דערמאַן די אויפטוען פון גאָט,

יא, איך דערמאַן דייע וונדער פון פאַרצייטן.

13 און איך טראַכט אָן אַל דיין ווערק,

און אָן דייע טואַנגען טו איך קלערן.

14 גאָט, אין הייליקייט איז דיין וועג;
ווער איז אַ גרויסער גאָט ווי גאָט?
15 דו ביסט דער גאָט וואָס טוט וונדער,
האַסט געלאָזט וויסן צווישן די פעלקער דיין
שטאַרקייט.
16 האָסט אויסגעלייזט מיטן אַרעם דיין פּאַלק,
די קינדער פון יעקב און יוסף. סְלָה.

17 געוען האָבן דיך די וואַסערן, גאָט,
געוען האָבן דיך די וואַסערן, האָבן זיי ווייזן געקריגן,
און געציטערט האָבן די תּהוֹמען.
18 געפלייצט וואַסער האָבן די וואַלקנס,
אַ קול האָבן אַרויסגעלאָזט די הימלען,
און דינע פּיילן זיינען אומגעלאָפּן.
19 דער קול פון דיין דונער איז געווען אין דעם חירבל-
ווינט,

בליצן האָבן באַלוכטן די וועלט,
געציטערט און געשטורעמט האָט די ערד.
20 דורכן ים איז געווען דיין וועג,
און דיין שטעג דורך וואַסערן גרויסע,
און דינע טריט זיינען ניט געמערקט געוואָרן.
21 האָסט געפירט אַזוי ווי שאַף דיין פּאַלק,
דורך דער האַנט פון משהן און אַהרֹנען.

עח

1 אַ באַטראַכטונג פון אָספּן.
פאַרנעם, מיין פּאַלק, מיין לערנונג,
נייגט אַייער אויער צו די ווערטער פון מיין מויל.
2 איך וועל עפענען מיט אַ משל מיין מויל,
איך וועל רעדן רעטענישן פון פאַרצייטן.
3 וואָס מיר האָבן געהערט און מיר ווייסן,
און אונדזערע עלטערן האָבן אונדז דערציילט,
4 וועלן מיר ניט פאַרהוילן פון זייערע קינדער;
דערציילנדיק דעם שפּעטערדיקן דור
די לויבן פון גאָט און זיין שטאַרקייט,
און זיינע וונדער וואָס ער האָט געטאָן.
5 וואָרום ער האָט אויפגעשטעלט אַ געוועזן אין יעקב,

11 און זיי האָבן פאַרגעסן זיינע טואַנגען,
און זיינע וונדער וואָס ער האָט זיי באַוויזן.
12 אַנטקעגן פאַר זייערע עלטערן האָט ער געטאָן וונדער,
אין לאַנד מצרים, אין פעלד פון צווען.
13 ער האָט געשפּאַלטן דעם ים, און זיי אַריבערגעפירט,
און אויפגעשטעלט די וואַסערן ווי אַ סטויג.
14 און ער האָט זיי געפירט מיט אַ וואַלקן ביי טאַג,
און די גאַנצע נאַכט מיט אַ פּייערדיקן ליכט.
15 ער האָט געשפּאַלטן פעלזן אין מדבר,
און זיי אַנגעטרונקען זאָט ווי פון תּהוֹמען.
16 און ער האָט אַרויסגעצויגן פּלוסן פון פעלז,
און געמאַכט נידערן וואַסער ווי שטראַמען.

17 אָבער זיי האָבן נאָך ווייטער געזינדיקט צו אים,
צו ווידערשפעניקן דעם אויבערשטן אין דער חיסטע.
18 און זיי האָבן געפרוווט גאָט אין זייער האַרצן,
צו פאַרלאַנגען עסן פאַר זייער געלוסט.
19 און זיי האָבן גערעדט קעגן גאָט,

אַלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דִּרְבָּד מִי אֵל נָדוּל בְּאַלֹהִים: אַתָּה הָאֵל יְיָ
עָשִׂה פְּלֵא הוֹדֵעַת בְּעַמּוּם עוֹד: גִּאֲלֹת בּוֹרוּעַ עַמְּךָ בְּנֵי טו
יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סְלָה: רֵאדָה מִיָּם | אֱלֹהִים רֵאדָה מִיָּם יְהוֹלוּ יי
אַף זַנְזוּ תַהֲמוֹת: וְרַמּוּ מִיָּם | עֲבוֹת קוֹל נָתַנו שְׁחָקִים יי
אַף־הַצִּיָּד וְתַהֲלִטוּ: קוֹל רַעַמְךָ וּבְנִלְגַל הָאִירוּ בְּרָקִים יט
חֲבַל רִגְזָה וְתַרְעַשׂ הָאָרֶץ: בְּיָם דִּרְבָּד וְשִׁבְלִיָּד בְּעַמּוּם כ
רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְעוּ: נְחִית כְּצֹאן עַמְּךָ בְּיַד כא
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

עח

מִשְׁכִּיל לְאַסֵּף הָאוֹנֶה עַמִּי תוֹרָתִי הִמּוּ אֲנִיכֶם לְאַמְרֵי א
פִּי: אֶפְתָּחָה כַּמִּשַׁל פִּי אֲבִיעָה חִדוֹת מִעֲרֻקֶיךָ: אֲשֶׁר ב
שָׁמַעְנוּ וְנִדְעִם וְאֲבוֹתֵינוּ סִפְרוּלָנוּ: לֹא נִכְחַד | מִבְּנֵיהֶם ד
לְדוֹר אַחֲרוֹן מִסִּפְרֵים תְּהִלּוֹת יְהוָה וְעוֹזוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו
אֲשֶׁר עָשָׂה: וְיָקִים עֲדוֹת | בַּעֲבֹב וְתוֹרָה שֵׁם בִּישְׂרָאֵל ה
אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעַם לְבְנֵיהֶם: לְמַעַן יִדְעוּ | ו
דוֹר אַחֲרוֹן בְּנֵים וְיִלְדוּ וְיִקְמוּ וְיִסְפְּרוּ לְבְנֵיהֶם: וְיִשְׁמְרוּ ז
בְּאַלֹהִים כְּסֵלֶם וְלֹא יִשְׁכַּחוּ מַעַלְלֵי־אֵל וּמַצִּוֹתָיו וְיִצְרוּ:
וְלֹא יִהְיוּ | כְּאֲבוֹתֶם דוֹר סוֹרֵר וּמְרָה דוֹר לֹא־הַכִּין לְבוֹ ח
וְלֹא־נִאֲמְנָה אֶת־אֵל רוֹחוֹ: בְּנֵי־אֲפֹרִים נוֹשְׁקֵי רוֹמֵי־קִשֶׁת ט
הִפְטוּ בְּיוֹם קָרָב: לֹא שָׁמְרוּ בְּרִית אֱלֹהִים וּבְתוֹרָתוֹ י
מֵאֵיזוּ לְלַבֵּת: וְיִשְׁכַּחוּ עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר הִרְאָם: יא
נִגְדוּ אֲבוֹתֶם עָשָׂה פְּלֵא בְּאָרֶץ מִצְרַיִם שְׁדֵדֵי־עַן: בְּקַע יב
יָם וּבְצִבּוֹרִים וּבְצִבְיֹמִים כְּמוֹיֶנְד: וַיִּנְחַם בְּעֵינֵי יוֹמָם וּבְלִי־ יד
הַלִּילָה בְּאוֹר אֵשׁ: וּבְקַע צִרִים כְּמִדְבָּר וַיִּשְׁק כְּתִהֲמוֹת טו
רַבָּה: וַיּוֹצֵא נִזְלִים מִסְּלַע וַיִּוֹרֵד בְּנִהְרוֹת מִיָּם: וַיּוֹסִיפוּ יו
עוֹד לְחַטֵּא־לוֹ לְמַרְוֹת עֲלוֹן בְּצִיָּה: וַיִּנְסִי־אֵל בְּלִבְבָם יח
לְשֹׂא־אֵבֶל לְנַפְשָׁם: וַיִּדְבְּרוּ בְּאַלֹהִים אָמְרוּ הַיּוֹכֵל יט

עו, כ' יח, עח, י' טול סוף ססס

און אַ תּוֹרָה געמאַכט אין ישׂראל,
וואָס ער האָט באַפוילן אונדזערע עלטערן,
זיי צו מאַכן וויסן זייערע קינדער;
6 כדי וויסן זאל דער שפּעטערדיקער דור,
די קינדער וואָס וועלן געבאַרן ווערן;
זיי זאלן אויפשטיין און דערציילן זייערע קינדער.
7 און זיי זאלן לייגן אויף גאָט זייער ביטחון,
און ניט פאַרגעסן די אויפטוען פון גאָט,
און זיינע געבאַט זאלן זיי היטן;
8 און זיי זאלן ניט זיין ווי זייערע עלטערן,
אַ דור אָפּגעקערט און ווידערשפעניק,
אַ דור וואָס האָט ניט געפּעסטיקט זיין האַרץ.
און ניט געטריי געווען איז וויין געמיט צו גאָט.

9 די קינדער פון אפּרים, באַוואַפנטע בויגנשיסער,
האַבן זיך אומגעקערט אין טאַג פון מלחמה.
10 זיי האָבן ניט געהיט דעם בונד פון גאָט,
און אין זיין תּוֹרָה ניט געוואַלט גיין.

כ אֵל לַעֲרֹךְ שְׁלַחַן בַּמִּדְבָּר: הֵן הִבְהִיזוּ וַתִּזְכּוּ מִיָּם
 וַתַּחֲלִים וַיִּשְׁמְעוּ הַנְּסִיחָהּ, וְכֹל תַּת אֲסִיבִין שְׂאֵר לְעָמוֹ:
 כא לָכֵן שָׁמַע יְהוָה וַתִּעֲבֹר וְאִשׁ נִשְׁקָה בְּנִעְקָב וְנִסְ-אָף
 כב עָלָה בְּיִשְׂרָאֵל: כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים וְלֹא כָּטְאוּ
 כג בִּישׁוּעָתוֹ: וַיִּצּוּ שְׁחָקִים מִמֶּעַל וַדְּלִתִּי שָׁמַיִם פָּתַח:
 כד וַיִּמְטֵר עֲלֵיהֶם מִן הַשָּׁמַיִם וַתֵּן לָמוֹ: לֶחֶם
 כה אֲבִירִים אָבֵל אִישׁ צִידָה שֶׁלַּח לֶחֶם לְשִׁבְעָ: יַסַּע קָרִים
 כו בְּשָׁמַיִם וַיִּנְהַג בְּעֵזוֹ תִּמְזֵן: וַיִּמְטֵר עֲלֵיהֶם בַּעֲפָר שְׂאֵר
 כז וּבְחֹל יָמִים עוֹף כְּנָף: וַיִּפֹּל בְּקִרְבִּי מִחֲנֹהוּ סָבִיב
 כח לְמִשְׁכַּנְתּוֹ: וַיִּאֲכַל וַיִּשְׁבְּעוּ מֵאֵד וְתֹאחֹתָם יָבֵא לָהֶם:
 כט לֹא-זָרוּ מִתֹּאחֹתָם עוֹד אֲכָלָם בְּפִיהֶם: וְאֵף אֱלֹהִים עָלָה
 לא בָּהֶם וַיִּהְרַג בְּמִשְׁמַנְתָּם וּבַחֹהֲרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ: בְּכָל-
 לג זֹאת הִטְאוּ-עוֹד וְלֹא הֶאֱמִינוּ בִּנְפִלְאוֹתָיו: וַיְכַל-בְּהַבֵּל
 לד יְמֵיהֶם וַשְׁנוֹתָם בְּבִהְלָה: אֲסִי-דָרְגָם וּדְרָשׁוּהוּ וְשָׁבוּ
 לה וּשְׁחִירוּ-אֵל: וַיִּזְכְּרוּ כִּי-אֱלֹהִים צוּרִם וְאֵל עֲלִיּוֹן וְאֵלֵם:
 לו וַיִּפְתְּחוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יִבְרָכוּ: וְלִבָּם לֹא-נִכְזָן
 לז עִמּוֹ וְלֹא נֶאֱמְנוּ בְּבְרִיתוֹ: וְהוּא רַחוּם וַיִּכְפֹּר עִוְן וְלֹא
 לט יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ וְלֹא-יִעִיר כְּלִחְמָתוֹ: וַיִּזְכֹּר
 מ כִּי-רָשָׁע הָמָּה רִיחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב: בְּמָה יִמְרוּהוּ
 מא בַּמִּדְבָּר יַעֲזִיבוּהוּ בִישׁוּמוֹ: וַיִּשׁוּבוּ וַיִּנְסוּ אֵל וּקְדוֹשׁ
 מב יִשְׂרָאֵל הַתָּיו: לֹא-זָכְרוּ אֲתִירָו יוֹם אֲשֶׁר-פָּדָם מִיַּד-צָר:
 מד אֲשֶׁר-שָׁם בְּמִצְרַיִם אֲתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בְּשִׁדְדֵי-צָעֵן: וַיִּהְפֹּךְ
 מה לְדָם יֵאֲרִיחֶם וַיִּנְלִיחֶם בְּלִישׁוֹתָיו: יִשְׁלַח בָּדָם צֶרֶב
 מו וַיִּאֲכָלָם וַצִּפְרָדַע וַתִּשְׁחִיתֶם: וַתֵּן לְחֶסֶל יְבוֹלָם וַיִּנְעִם
 מז לְאָרְבָּה: יִהְרַג בְּקִרְדָּה גִּפְנָם וְשִׁקְמוֹתָם בְּחֲנַמַּל: וַיִּסְגֵּר
 מט לְבָרְדָּה בְּעֵירָם וּמִקְנֵיהֶם לְרִשְׁפִּים: יִשְׁלַח-בָּם הַרְזֵן אָפּוֹ
 נ עֲבָרָה וַנִּעַם וַצָּרָה מִשְׁלַחַת מִלְּאֲכֵי רָעִים: וַיִּפְלֹם נְתִיב

געזאגט: קען גאט גרייטן א טיש אין דער מדבר?
 20 יא, ער האט געשלאגן דעם פעלו, און וואסער איז
 געפלאסן,
 און טייער האבן געפלייצט,
 וועט ער אויך קענען ברויט געבן?
 צי וועט ער אנברייטן פלייש פאר ויין פאלק?
 21 דרום האט גאט געהערט, און איז אין כעס געווארן,
 און א פייער האט זיך אנגעצונדן אין יעקב,
 און פארוואר, א צארן איז אויפגעגאנגען אין ישראל;
 22 ווייל זיי האבן ניט געגלויבט אין גאט,
 און זיך ניט פארזיכערט אויף זיין הילף.
 23 און ער האט באפוילן די וואלקנס פון אויבן,
 און די טירן פון הימל געעפנט.
 24 און ער האט געמאכט רעגענען אויף זיי מן צום עסן,
 און הימל-תבואה זיי געגעבן.
 25 ברויט פון מלאכים האט איטלעכער געגעסן,
 שפיז צו זאט האט ער זיי אראפגעשיקט.
 26 ער האט געמאכט ציען דעם מזרח-וינט אין הימל,
 און געטריבן מיט זיין שטארקייט דעם דרום-וינט.
 27 און ער האט געמאכט רעגענען אויף זיי פלייש ווי שטייב,
 און ווי זאמד פון די ימען פויגלען געפליגלטע.
 28 און ער האט עס געלאזט פאלן אין מיטן פון זייער
 לאגער,
 רונד ארום זייערע ווינונגען.
 29 און זיי האבן געגעסן, און זיינען איבערזאט געווארן,
 און זייער תאוה האט ער זיי געבראכט.
 30 נאך האבן זיי זיך ניט געהאט אפגעעקעלט פון זייער
 תאוה,
 זייער שפיז איז נאך געווען אין זייער מויל,
 31 און דער צארן פון גאט איז אויפגעגאנגען קעגן זיי,
 און ער האט געהרגעט פון זייערע שטארקסטע,
 און די יונגעלייט פון ישראל אנידערגעלייגט.
 32 ביי אלעם דעם האבן זיי ווידער געזינדיקט,
 און ניט געגלויבט אין זיינע ווונדער.
 33 און ער האט פארלענדט ווי א הויך זייערע טעג,
 און זייערע יארן אין א בהלה.
 34 אז ער האט זיי געהרגעט, פלעגן זיי אים זוכן,
 און פלעגן זיך אומקערן, און פארשן גאט.
 35 און זיי האבן זיך דערמאנט אז גאט איז זייער פעלו,
 און גאט דער אויבערשטער איז זייער אויסלייזער.
 36 און זיי האבן אים איבערגעבעטן מיט זייער מויל,
 און מיט זייער צונג פלעגן זיי אים ליגן זאגן.
 37 אבער זייער הארץ איז ניט געווען פעסט מיט אים,
 און זיי זיינען ניט געטריי געווען אין זיין בונד.
 38 נאר ער איז א דערבארימער,
 ער איז מכפר אויף זינד, און ברענגט ניט אום,
 און ער האלט א סך אפ זיין כעס,
 און דערוועקט ניט זיין גאנצן גרימצארן.
 39 און ער האט זיך דערמאנט אז זיי זיינען פלייש,
 א הויך וואס פארגייט, און קערט ניט אום.
 40 וויפיל מאל האבן זיי אים ווידערשפעניקט אין מדבר,
 אים געקערנקט אין דער וויסטע!
 41 און ווידער האבן זיי געפרוהט גאט,
 און דעם הייליקן פון ישראל געערגערט.

לו' יצוי הספר בשוקים מז' פתח בסס

42 זיי האבן ניט געדאכט אן זיין האנט,
 אן דעם טאג וואס ער האט זיי אויסגעלייזט פון פיינט.
 43 ווי ער האט געמאכט זיינע צייכנס אין מצרים,
 און זיינע ווונדער אין פעלד פון צוען;
 44 און פארקערט אין בלוט זייערע טייכן,
 און זייערע פלוסן, זיי זאלן ניט קענען טרינקען.
 45 ער האט אנגעשיקט אויף זיי א געמיש פליגן וואס האט זיי
 אויפגעגעסן,
 און די פראש וואס האט זיי פארוויסט.
 46 און ער האט איבערגעגעבן צום גריל זייער געוועקס,
 און זייער מי צום היישעריק.
 47 ער האט געטייט מיט האגל זייער ווינשטאק,
 און זייערע ווילדע פייגנביימער מיט פראסט.
 48 און ער האט איבערגעענטפערט צום האגל זייער פי,
 און זייערע סטאדעס צו בליצן.
 49 ער האט אנגעשיקט אויף זיי דעם בראנד פון זיין צארן,
 כעס און גרימצארן און לייד,
 אן אנשיקעניש פון ביזע שלוחים.
 50 ער האט געמאכט א וועג פאר זיין צארן.

ער האָט ניט פאַרמיטן פון טויט זייער זעל,
 און ער האָט איבערגענומען פּערט זייער לעבן צו פעסט.
 51 און ער האָט געשלאָגן יעטוועדער בכּוֹר אין מצרים,
 די ערשטלינגען פון קראַפט, אין די געצעלטן פון חָם.
 52 און ער האָט געמאַכט ציען ווי שאַף זיין פּאַלק,
 און זיי געפירט ווי אַ סטאַדע אין מדבר.
 53 און ער האָט זיי באַלייט אין זיכערקייט, און זיי האָבן
 ניט געאַנגסט,
 און זייערע פיינט האָט צוגעדעקט דער ים.
 54 און ער האָט זיי געבראַכט צו זיין הייליקן געמאַרק,
 צו דעם באַרג וואָס זיין רעכטע האַנט האָט זיך געשאַפן.
 55 און ער האָט פאַרטריבן פון פאַר זיי פעלקער,
 און זיי אויסגעוואַרפן מיט אַ מעסטשנור פאַר אַ נחלה;
 און געמאַכט רוען אין זייערע געצעלטן
 די שבטים פון ישראל.

56 אָבער זיי האָבן געפרוּווט און ווידערשפעניקט גאָט
 דעם אויבערשטן,
 און זיינע אַנוואַגן האָבן זיי ניט געהיט.
 57 און זיי האָבן זיך אָפּגעקערט און געפעלטשט ווי זייערע
 עלטערן,
 זיי זיינען פאַרקערט געוואָרן ווי אַ פּאַלשער בויגן.
 58 און זיי האָבן אים דערצערנט מיט זייערע בָּמוֹת,
 און מיט זייערע געצן אים דערבייזערט.
 59 האָט גאָט געהערט און איז אין כּעס געוואָרן,
 און ער האָט זייער פאַראַכט ישראל.
 60 און ער האָט אַוועקגעוואַרפן דעם משכן פון שילו,
 דאָס געצעלט וואָס ער האָט געמאַכט רוען צווישן
 מענטשן.
 61 און ער האָט געגעבן אין געפאַנגענשאַפט זיין שטאַרקייט,
 און זיין פּראַכט אין דער האַנט פון פיינט.
 62 און ער האָט איבערגענומען פּערט צום שווערד זיין
 פּאַלק,
 און האָט אויף זיין נחלה געצערנט.
 63 זייערע בָּחוּרִים האָט פאַרצערט אַ פייער,

79 און ער האָט זיי געפּיטערט לויט דער ערלעכקייט פון זיין
 האַרצן,
 און מיט דער פאַרשטאַנדיקייט פון זיינע הענט זיי געפירט.

עט

1 אַ מזמור פון אָספּן.
 גאָט, פעלקער זיינען געקומען אין דיין אַרב;
 זיי האָבן פאַראומרייניקט דיין הייליקן טעמפל,
 זיי האָבן געמאַכט ירושלים פאַר הויפּנס.
 2 זיי האָבן געגעבן די טויטע לייבער פון דייע קנעכט
 פאַר שפּייז צו דעם פּויגל פון הימל,
 דאָס פלייש פון דייע פרומע צו דער חיה פון דער ערד.
 3 זיי האָבן פאַרגאַסן זייער בלוט אזוי ווי וואַסער, אַרום
 ירושלים,
 און ניט געווען קיין באַגרעבער.
 4 מיר זיינען געוואָרן אַ חרפה ביי אונדזערע שכנים,
 אַ געלעכטער און אַ שפּאַט ביי אונדזערע אַרומיקע.
 5 ביי וואַנען גאָט וועסטו צערענען נאַכאַנאַנד?
 וועט ברענען ווי פייער דיין צאַרן?
 6 גיס אויס דיין גרימצאַרן אויף די פעלקער

לאַפּו לאַחשׁוֹך מִמּוֹת נַפְשָׁם וְחַוְחָם לְדַבֵּר הַסְּגוּר: נִיחַ 1
 כִּלְכִּיּוֹר בַּמַּצְרִים רֵאשִׁית אֲנִים בְּאַחֲלִיחָם: וַיִּסַּע 2
 כִּצְאֵן עִמּוֹ וַיִּנְהָגם כְּעֵדֶר בַּמִּדְבָּר: וַיִּנְחַם לְבַטַח וְלֹא 3
 פָּחַדוּ וְאַתֵּי-אִיבֵיהֶם כִּסֶּה הוֹם: וַיִּבְיֵאם אֶל-יִבּוּל קִדְשׁוֹ 4
 הַר-זֶה קִנְיָה יְמִינוּ: וַיִּגְרַשׁ מִפְּנֵיהֶם אֲנִים וַיִּפְּלֵם בַּחֲבֵל 5
 נַחֲלָה נִישְׁבֵּן בְּאַחֲלִיחָם שְׂבִטֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּסְפוּ וַיִּמְרוּ 6
 אֶת-אַלְתֵּיהֶם עֲלֵיהֶן וְעִדּוּתֵיהֶם לֹא שָׁמְרוּ: וַיִּסְפוּ וַיִּבְנִיּוּ 7
 כְּאֹבוֹתָם נִחְפּוּ בַּקִּשָׁת רְמִיָּה: וַיִּכְעִסוּהוּ בַּבְּמוֹתָם 8
 וּבַפְּסִילֵיהֶם וַיִּקְנִיאוּהוּ: שָׁמַע אֱלֹהִים וַתִּעַבֵּר נִימָאס 9
 מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל: וַיִּטַּשׁ מִשְׁכַּן שְׁלוֹ אֶחָד שָׁבֵן בְּאַרְבָּם: 10
 וַתֵּן לְשִׁבְי עֲזֹ וַתִּפְאַרְתּוּ כִּדְרָצֵר: וַיִּסְגֵּר לְחֵרֵב עִמּוֹ 11
 וּבִנְחֻלָּתוֹ הִתְעַבֵּר: בַּחוּרָיו אֶבְלַה-אֵשׁ וּבַתּוֹלְתָיו לֹא 12
 הִילָלוּ: כִּהְנִיזוּ בַּחֲרֵב נִפְּלוּ וְאַלְמֵנְתָיו לֹא תִכְבְּינָה: נִיחַן 13
 כִּישָׁן אֲדַנִּי כִּגְבוּר מִתְרוֹנֵן מִיָּו: נִיחַ צְרִיו אַחֲוֹר חֲרַפְתָּ 14
 עֵלָם נִתָּן לָמוּ: וַיִּמָּאס בְּאַחַל יוֹסֵף וּבְשִׁבְטֵי אֶפְרַיִם לֹא 15
 בָּחַר: וַיִּבְחַר אֶת-שִׁבְטֵי יְהוּדָה אֶת-חֵדֶר צִיּוֹן אֲשֶׁר אָהַב: 16
 וַיִּבֶן כְּמוֹדִים מִקִּדְשׁוֹ בְּאַרְצֵי יִסְרָאֵל לְעֵלָם: וַיִּבְחַר 17
 בְּדוֹד עַבְדּוֹ וַיִּקְחֵהוּ מִמִּבְּלַאת צֹאן: מֵאַחַר עֲלוֹת הַבַּיִת 18
 לְדַעוּת בַּעֲבֹק עִמּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל נַחֲלָתוֹ: וַיִּרְעַם כְּתָם לִבְכוֹ 19
 וּבַתְּבוּנוֹת בְּפִי נִיחָם:

עט

מזמור לאַסָּף אֱלֹהִים בְּאוֹ גִּוִּים | בִּנְחֻלָּתָהּ טְמֵאוֹ אֶרֶץ- 20
 הַיִּבֵּל קִדְשָׁהּ שָׁמֹ אֶת-יְרוּשָׁלַם לְעֵינַיִם: נָתַנּוּ אֶת-נִבְלַת 21
 עַבְדֶּיהָ מֵאַבְל לְעֹוֹף הַשָּׁמַיִם בְּשֶׁר חֲסִידֶיהָ לְחִתּוֹ-אַרְצֵן: 22
 שִׁפְכוּ דָמָם | פְּמִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאַן קוֹבֵר: הִיטִי 23
 חֲרַפָּה לְשִׁבְעֵינוּ לְעַג וְלָקֵלָם לְסִבִּיבוֹתֵינוּ: עַד-מָה יִהְיֶה 24
 תִּאֲנֵף לְנֶצַח תִּבְעֵר כְּמוֹ-אֵשׁ קִנְאֵתָהּ: שִׁפְךָ חֲמָתָהּ אֶל- 25

ע ח, סג' יורה עם הנושט עט, א' קמץ סביב

און זייערע יונגפרויען זיינען געבליבן אַן אַ חתונה- 26
 ליד.
 64 זייערע פֿהנים זיינען געפאלן דורכן שווערד,
 און זייערע אַלמנות פלעגן צומאַל ניט באוויינען.
 65 אָבער גאָט האָט אויפגעוואַכט ווי אַ שלאָפעדיקער,
 אזוי ווי אַ גיבור וואָס ניכטערט זיך אויס פון וויין.
 66 און ער האָט צוריקגעשלאָגן זיינע פיינט;
 אַן אייביקע שאַנד האָט ער זיי געגעבן.
 67 אָבער ער האָט פאַראַכט דאָס געצעלט פון יוֹסֵף,
 און דעם שבט אפרים ניט אויסדערוויילט;
 68 נאָר אויסדערוויילט דעם שבט יהודה,
 דעם באַרג ציוֹן וואָס ער האָט ליב.
 69 און ער האָט געבויט ווי די הימלען זיין הייליקטום,
 ווי די ערד וואָס ער האָט געגרונטפּעסט אויף אייביק.
 70 און ער האָט אויסדערוויילט דוד זיין קנעכט,
 און אים גענומען פון די שאָפּוגעהפּטן.
 71 פון הינטער די מילכשעפּסן האָט ער אים געבראַכט
 צו פּיטערן יעקב זיין פּאַלק,
 און ישראל זיין אַרב.

הַגִּימִם אֲשֶׁר לֹא-יִדְעוּךָ וְעַל-מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא
 ח קָרְאוּ: כִּי-אָכַל אֶת-יַעֲקֹב וְאֶת-לֶחְמוֹ הַשָּׁמַיִם: אֵלֶיךָ תִּתְּנָה
 ט לָנוּ עֹנֹת רֵאשִׁימִים מְהֵרָה וְקַדְמוֹנוֹ רַחֲמֶיךָ כִּי דָלוּנוּ מְאֹד:
 י עֲזָרְנוּ וְאַל תִּשְׁעֵנוּ עַל-דָּבָר כִּבְדֹד-שִׁמְךָ וְהַצִּילֵנוּ וּמִכֹּפֶר
 יא עַל-חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שִׁמְךָ: לְמָה וְיֹאמְרוּ הַגִּימִם אֵיךָ
 יב אֱלֹהֵיהֶם יִדְעוּ בְנֵיהֶם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דָּם-עֲבֹדֶיךָ הַשְּׁפוּךְ:
 יג תְּבוֹא לְפָנֶיךָ אֲנִי אֶסִיר בְּגִדְלִי וְרוּעֵךָ רוּחַ בְּנֵי תַמְתוּהָ:
 יד וְהִשָּׁב לִשְׁכַנֵּנוּ שְׁבַע-תִּמִּים אֶל-חֵיקָם חֲרָפְתָם אֲשֶׁר חֲרָפְךָ
 טו אֲדֹנָי: וְאַנְחֵנוּ עִמָּךְ וְצִאֵן מִרְעִיתֶךָ נִדְרָה לְךָ לְעוֹלָם
 ז' לְדוֹר וָדָר נִסְפֵר תְּהִלָּתֶךָ:

פ

לְמַנְצָה אֶל-שִׁשְׁנִים עֲדוֹת לְאַסָּף מִן-מִזְרָח:
 א הַאֲזִינָה נְהַג בְּצִאֵן יוֹסֵף יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים הוֹפֵיעָה: לְפָנֶי
 ב אֶפְרַיִם וּבְנֵי-מִן וּמְנַשֶּׁה עֲזָרְךָ אֶת-גְּבוּרָתֶךָ וְלָכֵה לִישְׁעָתָה
 ג לָנוּ: אֱלֹהִים הַשִּׁיבֵנו וְהָאֵר פְּנֵיךָ וְנִשְׁעָה: יְהוָה
 ד אֱלֹהִים צְבָאוֹת עַד-מִתֵּי עֲשׂוֹת בַּתְּפִלַּת עַמָּךְ: הַאֲכַלְתָּם
 ה לֶחֶם דַּמֶּעָה וְתִשְׁלַמּוּ בְדַמְעוֹת שְׁלִישִׁי: תִּשְׁמַעְנוּ מִדָּוִד
 ו לְשִׁבְנֵנו וְאֵיבֵנו יִלְעָנוּ-לָמוֹ: אֱלֹהִים צְבָאוֹת הַשִּׁיבֵנו
 ז וְהָאֵר פְּנֵיךָ וְנִשְׁעָה: גַּפְּנוּ מִמְצָרִים תִּפְסַע תִּגְרַשׁ גִּימִים
 ח וְתַטְעֵהָ: פְּנֵיהָ לְפָנֶיךָ וְתִשְׁרַשׁ שְׂרָשִׁיָּהּ וְתַמְלֵא-אֲרָץ:
 ט כֶּסֶף הָרִים צִלְהָ וְעִנְפֵיהָ אֲרֹנֵי אֵל: תִּשְׁלַח כַּצְּרִיחַ עַד-
 י יָם וְאֶל-נְהַר יִזְנֹקוּתֶיהָ: לְמָה פָּרַצְתָּ גְדַרְיָהּ וְאֲרוּחַ כָּל-
 יא עַבְרֵי הַרְדֵּי: יִכְרַסְמֶנָּה חֲנוּר מִגִּזְרֵי וְנִי שְׂבִי רַעְעָה:
 יב אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב נָא הִבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְכֹךְ גַּפְּנוּ
 יג וְאַתָּה: וּכְבֹדָה אֲשֶׁר-נִטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל-כֵּן אֲמַצְתָּה לְךָ:
 יד שְׂרָפָה בָּאֵשׁ כִּסּוּחָה מִנְעֵרַת פְּנֵיךָ יֹאבְדוּ: תִּהְיֶיךָ עַל-
 טו אִישׁ יְמִינֶךָ עַל-כֵּן-אֲדָם אֲמַצְתָּ לְךָ: וְלֹא-נִסְגוּ מִמֶּךָ

עט, י' ביום קי, ט, יד' עין חמיה טז' כיבוז

וְאֵס קַעֲנוּן דִּיךְ נִיט,
 און אויף די קיניגרייכן
 וואָס רופֿן נִיט דִיין נאָמען.
 7 וואָרום מע האָט אויפגענומען יעקב,
 און זיין וויינינג האָבן זיי פֿאַרוויסט.
 8 זאָלסט אונדו נִיט דערמאָנען די זינד פון די פֿריערדיקע,
 גיך זאָל אונדו אַנטקעגנקומען דִיין דערבאַרימונג,
 וואָרום מיר זיינען געפֿאַלן זייער.
 9 שטיי אונדו ביי, גאָט פון אונדזער הילף,
 צוליב דעם כבוד פון דִיין נאָמען,
 און זיי אונדו מציל, און זיי מכֿפֿר אויף אונדזערע זינד,
 פון וועגן דִיין נאָמען.
 10 נאָך וואָס זאָלן זאָגן די פעלקער:
 אַוווּ איז זייער גאָט?
 זאָל באַוווּסט ווערן צווישן די פעלקער פֿאַר אונדזערע
 אויגן
 די נקמה פֿאַר דעם פֿאַרגאַסענעם בלוט פון דייע
 קנעכט.
 11 זאל קומען פֿאַר דיר דאָס קרעכצן פון געפֿאַנגענעם,
 לויט דער גרויסקייט פון דִיין אָרעם לאָז לעבן די אָנזע
 ברייטע צום טויט,
 12 און קער אום אונדזערע שכנים זיבנפֿאַכיק אין זייער
 בוועם,
 זייער לעסטערונג וואָס זיי האָבן דִיך געלעסטערט,
 גאָט.
 13 און מיר, דִיין פֿאַלק, און די שאָף פון דִיין פיטערונג,
 וועלן דיר דאַנקען אויף אייביק,
 אויף דור-דורות וועלן מיר דערציילן דִיין לויב.

פ

1 פֿאַר דעם געזאַנגמיסטער, אויף שווינים-עדות; פון
 אַסָפֿן אַ מזמור.
 2 דו פֿאַסטוך פון ישראל, פֿאַרנעם;
 דו וואָס פֿירסט אַזוי ווי שאָף יוֹסֵף,
 דו וואָס זיצסט איבער די כְּרוּבִים, שׂינ אַרויס.
 3 פֿאַרויס פֿאַר אַפֿרים און בנימין און מנשה דעררועק
 דִיין גבורה,
 און קום אונדו צו הילף.
 4 גאָט, ריכט אונדו ווידער אויף,
 און דערלייכט דִיין פנים, אַז מיר זאָלן געהאַלפֿן ווערן.
 5 יהוה דו גאָט פון צבָאות,
 ביז וואַנען וועסטו צערענען אויף דער תפילה פון דִיין
 פֿאַלק?
 6 האָסט זיי געשפּייזט מיט ברויט פון טרערן,
 און זיי געמאַכט טרינקען עמערסוויי טרערן.
 7 מאַכסט אונדו צום גערייך ביי אונדזערע שכנים,
 און אונדזערע שונאים לאַכן זיך אָן.
 8 גאָט פון צבָאות, ריכט אונדו ווידער אויף,
 און דערלייכט דִיין פנים, אַז מיר זאָלן געהאַלפֿן ווערן.
 9 אַ ווייניגשטאַק האָסטו אַרויסגעצויגן פון מצרים,
 האָסט פֿאַרטריבן פעלקער, און אים אַיינגעפֿלאַנצט.
 10 האָסט אָפּגעראַמט פֿאַר אים,
 און ער האָט אַייגעוואַרצלט זיינע וואַרצלען,
 און אָנגעפֿילט דאָס לאַנד.
 11 די בערג זיינען פֿאַרדעקט געוואָרן פון זיין שאָטן,
 און זיינע צווייגן זיינען געווען צעדערן פון גאָט.
 12 וואַרטשפּיל: פֿינף לַפְּנֵיךָ.

12 ער האָט אַרויסגעלאָזט זיינע ריטער ביז צום ים,
 און ביז צום טייך זיינע שפּראַצן.
 13 פֿאַרוואָס האָסטו צעבראַכן זיינע צאַמען,
 אַז אַלע וועגנייער זאָלן אים אַרומקלייבן?
 14 דער חזיר פון וואַלד פּרעסט אים אָפּ,
 און די ווידמענג פון פעלד פיטערט זיך אויף אים.
 15 גאָט פון צבָאות, קער זיך אום, איך בעט דִיך,
 לוג פון הימל און זע, און גיב אַכט אויפֿן דאָזיקן ווייניג
 שטאַק,
 16 און באַפעסטיק דאָס וואָס דִיין רעכטע האָט אַייגע-
 פֿלאַנצט,
 און דערהייב דעם צווייג וואָס דו האָסט דיר אויס-
 דערוויילט.
 17 ער איז פון פייער פֿאַרברענט, ער איז אָפּגעשניטן;
 פון דעם בייזער פון דִיין פנים גייען זיי אונטער.
 18 זאָל דִיין האַנט זיין אויף דעם מאַן פון דִיין רעכטער
 האַנט,
 אויף דעם מענטשניג וואָס דו האָסט דיר אויסדער-
 וויילט,
 19 אַז מיר זאָלן זיך נִיט אָפּקערן פון דיר:

זאלסט אונדז אויפלעבן, אז מיר רופן דיין נאָמען.
20 יהוה דו גאָט פון צבאות, ריכט אונדז ווידער אויף,
דערלייכט דיין פנים, אז מיר זאלן געהאלפן ווערן.

פא 1 פאַר דעם געזאנגמיסטער, אויף גתית; פון אָספן.

- 2 זינגט צו גאָט אונדזער שטאַרקייט, שאַלט צו דעם גאָט פון יעקב.
- 3 הייבט אויף אַ געזאנג, און שפילט אויף אַ פויק, אויף אַ זיסער האַרף מיט אַ גיטאַר.
- 4 בלאַזט אַ שופר אום ראַשחודש, אין האַלב חודש צו אונדזער יום־טוב.
- 5 וואַרום דאָס איז אַ חק פאַר ישראל, אַ געזעץ פון דעם גאָט פון יעקב.
- 6 אַן עדות אין יוסף האָט ער עס געמאַכט, אז ווען ער איז אַרויס אויף לאַנד מצרים, האָב איך אַ שפראַך מיר אומבאַקאַנט געהערט.

- 7 „איך האָב אָפּגעטאַן זיין רוקן פון לאַסט, זינע הענט זאלן אוועק פון דעם טראַגקאַרב.
- 8 האָסט גערופן אין גויט, און איך האָב דיך אַרויסגעצויגן, איך האָב דיר געענטפערט פון דער פאַרבאָרגעניש פון דונער.
- 9 איך האָב דיך געפרוּווט ביי די וואַסערן פון מריבָה. סְלֵה. הער, מיין פּאָלק, און איך וועל דיך וואַרענען, ישראל, ווען דו זאלסט מיר צוהערן!
- 10 קיין אַנדער גאָט זאָל ניט זיין ביי דיר, און זאלסט זיך ניט בוקן צו קיין פרעמדן גאָט.
- 11 איך בין יהוה דיין גאָט, וואָס האָט דיך אויפגעבראַכט פון לאַנד מצרים; מאַך אויף ברייט דיין מויל און איך וועל עס אָנפילן.“

- 1 אין מיטן פון די ריכטער טוט ער משפטן.
- 2 „ביז וואָנען וועט איר משפטן אומגערעכט, און שוינען דעם פנים פון די רשעים? סְלֵה.
- 3 טוט רעכט דעם אַרימאַן און דעם יתום, דעם געדריקטן און דעם באַדערפטיקן מאַכט גערעכט.
- 4 מאַכט אַנטרינען דעם אַרימאַן און דעם אביון, פון דער האַנט פון די רשעים זייט מציל.
- 5 זיי ווייסן ניט, און זיי פאַרשטייען ניט, אין פינצטערניש גייען זיי אום; אַלע גרונטפעסטן פון דער ערד פאַלן אום.
- 6 איך וואַלט געזאָגט, געטער זייט איר, און זין פון דעם אויבערשטן זייט איר אַלע.
- 7 אַבער אזוי ווי אַ מענטש וועט איר שטאַרבן, און ווי איינער פון די האַרן וועט איר פאַלן.“

8 שטיי אויף, גאָט, משפט די ערד, וואַרום אַלע פעלקער זיינען דיין אַרב.

תְּהוֹנוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא: יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הַשִּׁיבֵנו כִּי הָאֵר פְּנֵיךָ וְנִשְׁעָה:

פא

לְמִנְצָה עַל־הַגִּתִּית לְאַסָּף: הֲרִנְנוּ לְאֱלֹהִים עֲזָנוּ תְּרִיעוּ
 לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: שֹׁאוּ־מִרְחָ וְתוֹנִיתֶחָ פִּנּוּר נְעִים עִמְיָכֶל:
 תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בַּכֶּסֶה לַיּוֹם הַזֶּה: כִּי חַק לְיִשְׂרָאֵל
 הוּא מִשְׁפֵּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: עֲדוּת | בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ בְּצִאתוֹ
 עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שֶׁפֶת לֹא־דַעַתִּי אִשְׁמַע: הַסִּירוּתִי מִסְּבֵל
 שִׁכְמוֹ כִּפְיוֹ מִדּוֹר תִּעֲבֹרְנָה: בְּצִרְחָ קְרָאת וְאַחֲלֶצֶךָ
 אֲזַנְךָ בַּחֲדָר רַעַם אֲבַחֲנֶךָ עַל־יָמֵי מְרִיבָה סְלֵה: שְׁמַע
 עָמִי וְאֶעֱדָה בְּךָ יִשְׂרָאֵל אִסִּיתְשַׁמְעֵלִי: לֹא־יְהוּה בְּךָ
 אֵל נֹר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נִקְרָ: אָנֹכִי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 הַמַּעֲלֶה מִצְרַיִם מִצְרַיִם הַרְחִיב־פִּיךָ וְאַמְלֵאֲהוּ: וְלֹא־שְׁמַע
 עָמִי לְקוֹלִי יִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי: וְאַשְׁלַחְהוּ בַשְּׂרִירוֹת
 לְבָס יִלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לֹא עָמִי שְׁמַע לִי יִשְׂרָאֵל
 בַּדְרָכֵי יְהוָה: כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אֲכַנֶּה וְעַל־צָרֵיהֶם אֲשִׁיב
 יְדֵי: מִשְׁנֵאֵי יְהוָה יִכְחַשְׁדֻּלּוּ וְיָחִי עִתָּם לְעוֹלָם: וְיִאֲבִלְהוּ
 מִתְּהַלֵּב הַטָּה וּמִצֹּר דְּבַשׁ אֲשִׁיבֶיךָ:

פב

מִזְמוֹר לְאַסָּף אֱלֹהִים נָצַב בְּעַד־יִשְׂרָאֵל בְּקִרְבֵּי אֱלֹהִים
 יִשְׁפֹּט: עֲדִימְתִי תִשְׁפֹּטֵי־עוֹלָם וּפְנֵי רַשְׁעִים תִּשְׁאוּ־סֵלְחָ:
 שְׁפֹטֵי־דָל וְיִתִּים עָנִי וְרֵשׁ הַצְּדִיקִים: פִּלְטוּ־דָל וְאֲבִיוֹן מִיַּד
 רַשְׁעִים הַצִּילוּ: לֹא יִדְעוּ | וְלֹא יִבְיִנוּ בַחֲשֵׁכָה יִתְהַלְכוּ
 יְמוּטוּ כְּלִי־מוֹסְרֵי אֶרֶץ: אֲנִי אֲמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי
 עֲלוֹנֵי כְלָבִים: אָכֵן כְּאַדָּם תִּמּוֹתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפְלוּ:
 קוּמָה אֱלֹהִים שְׁפֹטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִּהְיֶה בְּכָל־הַגּוֹיִם:

ס, א' ב' שוק עם הדגש ד' ה' במקום א'

- 12 אַבער מיין פּאָלק האָט ניט צוגעהערט צו מיין קול, און ישראל האָט ניט איינגעווייליקט צו מיר.
- 13 און איך האָב אים פריי געלאָזט אין דער איינגע־שפּאַרטקייט פון זיין האַרצן, זיי זאלן גיין לויט זייערע באַראַטן.
- 14 ווען מיין פּאָלק וואַלט צוהערן צו מיר, ווען ישראל וואַלט אין מייע וועגן גיין!
- 15 איך וואַלט גיך אונטערטעניקט זייערע פיינט, און אויף זייערע דריקער געקערט מיין האַנט.
- 16 די שונאים פון גאָט וואַלטן איינגעגאַנגען פאַר אים, און זייער שטראַף וואַלט געווען אייביק.
- 17 און אים וואַלט מען געשפייזט מיט דעם פעטס פון ווייץ; און פון פעלו דיך וואַלט איך מיט האַניק געזעטיקט.

פב

1 אַ מזמור פון אָספן. גאָט שטייט אין דער עדה פון גאָט,

פג

א גאט, ניט זיי שטיל,
 זאלסט ניט פארשווייגן און ניט רוען, גאט.
 וואָרום זע, דייע דיינע פיינט טומלען,
 און דייע שונאים הייבן אויף דעם קאָפּ.
 אַקעגן דיין פּאָלק סודען זיי זיך ליסטיק,
 און זיי עצהן זיך אַקעגן דייע באַשיצטע.
 זיי האָבן געוואָגט: קומט,
 און לאַמיר זיי פאַרטיליקן פון זיין אַ פּאָלק,
 אַז מער זאָל ניט געדאַכט ווערן דער נאָמען ישראל.
 וואָרום זיי האָבן געהאַלטן אַן עצה מיט איין האַרצן,
 קעגן דיר אַ בונד טוען זיי שליסן.
 די געצעלטן פון אַדום, און די ישמעאליים,
 מואָב, און די הגרים;
 גבֿל, און עמון, און עמלק,
 פּלֿשת מיט די באַווּינער פון צור.
 אויך אַשור האָט זיך באַהעפט מיט זיי;
 זיי זינען אַן אַרעם צו די קינדער פון לוט. סְלָה.

פג

א שיר מִזְמוֹר לְאַסָּף: אֱלֹהִים אֱלֹד־מִי־לָךְ אֶל־תַּחֲרֹשׁ וְאֶל־
 תִּשְׁקֹט אֵל: כִּי־הִנֵּה אֹיְבֹיךָ יַחְמִיזוּ וְיִשְׁנֹאוּךָ נִשְׂאוּ רֹאשׁ:
 עַל־עַמֶּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְעַצְּמוּ עַל־צַפְנֹתֶיךָ: אָמְרוּ לָבוֹ
 וְנַכְדוּרָם מִגִּזְיוֹ וְלֹא־זָכַר שְׁמִי־יִשְׂרָאֵל עוֹד: כִּי נִעֲצָו לָבוֹ
 יַחְדוֹ עֲלֶיךָ בְּרִית יִכְרְתוּ: אֱהָלֵי אֲדוּם וְיִשְׁמַעֲאֵלִים מִיֹּאֲב
 וְהַגִּרִים: גִּבֿל וְעַמּוֹן וְעַמְלֶק פִּלְשֶׁת עַמֵּי־יִשְׁבֵי צוּר: גַּם־
 אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הֵיוּ וְרוּעַ לְבַנְיָמִן סָלָה: עֲשֵׂה־לָהֶם
 כַּמִּדְבָּר כַּסִּיסְרָא לִיבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן: נִשְׁמְרוּ בַעֲדֵי־דָאָר
 הֵיוּ דָמָן לְאַדְמָה: שִׁיתְמוּ נְדִיבֵמוּ בַעֲרֵב וְכוֹאֲב וְכוֹבָב
 וְכַצְלֻמֶּנֶע פִּלְנִסְיִבְמוּ: אֲשֶׁר אָמְרוּ נִרְשָׁה לָנוּ אֵת נְאוֹת
 אֱלֹהִים: אֱלֹהֵי שִׁתְמוּ בְּנִלְוֵל כִּקֵּשׁ לַפְּנִירוֹת: כֹּאֲשֶׁ
 תַּבְעֲרֵי־עֵצִי וְכִלְהִיבָה תִלְהַט הַרִים: בֶּן תַּרְדֵּם בְּסַעֲרֶךָ
 וּבְסוּפְתֶךָ תִּבְהַלֵּם: מִלֵּא פְּנֵיהֶם קִלְוִן וְיִבְקֹשׁוּ שְׁמֶךָ
 יְהוָה: יִבְשׂוּ וְיִכְתְּלוּ עַד־יֵעֵד וְיִדְּפְרוּ וְיִאֲבְדוּ: וְיִדְּעוּ כִּי־
 אַתָּה שְׁמֶךָ יְהוָה לְבַבְךָ עֲלִיזִין עַל־כָּל־הָאָרֶץ:

פד

א לְמִנְצַחַת עַל־הַגִּתִּית לְבַנְיָמִן מִזְמוֹר: מַה־יִּדְּיוֹת
 מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יְהוָה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְנִסְיַלְתָּהּ וְנִפְשִׁי
 לְחַצְרוֹת יְהוָה לָבוֹ וּבִשְׂרֵי רִנְנוֹ אֶל־אֵל הָיוּ: נִסְצַפּוּר
 מִצָּאָה בֵּית וְדָרוֹר כָּן וְלֵה אֲשֶׁר־שָׂתָה אֶפְרַיִם אֶת־
 מִזְבְּחֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מִלְכֵי וְאֱלֹהֵי: אֲשֶׁר־יִשְׁבֵי
 בֵּיתְךָ עוֹד וְתִלְלוּךָ סָלָה: אֲשֶׁר־יִאֲדָעוּ לֹיִבְךָ מַסְלוֹת
 בְּלִבָּבָם: עֲבְרִי בְּעַמְּךָ הַבָּבָא מִעַן יִשִׁיתְרוּ גַם־בְּרִכּוֹת
 יַעֲטָה מוֹרָה: יִלְכוּ מִתּוֹל אֶל־חֵיל יִרְאָה אֶל־אֱלֹהִים
 בְּצִיּוֹן: יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׁמַעְתָּ תְּפִלַּתִּי הֲאֻנְיָה אֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב סָלָה: מִנְּגִנוֹת רִאָּה אֱלֹהִים וְהִפֵּט פִּנֵּי מִשִׁיחֶךָ:

סג, יד' פתח סתתח סד, ד' ק רמי

ב"י דייע מזבחות, יהוה פון צבאות, מיינ קיניג און מיינ גאט.

ג וויל צו די וואָס זיצן אין דיין הויז; תמיד וועלן זיי דיך לויבן. סְלָה.

ד וויל צו די מענטשן וואָס זייער שטאַרקייט איז אין דיר, וואָס ודייען וועגן זייען אין זייער האַרצן.

ה דורכגייענדיק דעם טאָל בָּבָא, מאַכן זיי אים פאַר אַ קוואַל;

ו, אַ פּרייען באַקליידט אים מיט ברכות. זיי גייען פון שטאַרקייט צו שטאַרקייט, זיי ווייזן זיך פאַר גאָט אין ציון.

ז יהוה דו גאָט פון צבאות, הער צו מיינ תפילה, פאַרנעם, דו גאָט פון יעקב. סְלָה.

ח גאָט אונדזער שילד, זע, און קוק אויף דעם פנים פון דיין געוואַלבוטן.

י זע שופטים ו-ח, 21.

טו צו זיי אזוי ווי צו מדן,

ווי צו סיסראָן, ווי צו יבינען ביים טייך קישון, וואָס זייען פאַרטיליקט געוואָרן אין עיד דאר,

געוואָרן ווי מיסט אויף דער ערד.

יז מאַך זייערע אַדללייט ווי עורב און ווי זאַב, און ווי זבֿח און ווי צלמונע, אַלע זייערע פירשטן;

יח די וואָס זאָגן: לאַמיר ירשען פאַר אונדז די ווינונגען פון גאָט.

יט מיינ גאָט, מאַך זיי ווי וירבלשטויב, ווי שפּריי פאַרן ווינט.

כ ווי אַ פּייער וואָס פאַרברענט אַ וואַלד, און ווי אַ פּלאַם וואָס צעפּלאַקערט די בערג,

כא אזוי זאָלסטו זיי נאַכיאָגן מיט דיין שטורעם, און מיט דיין געוויטער זיי דערשרעקן.

כב פיל זייער פנים מיט שאַנד, אַז זיי זאָלן זוכן דיין נאָמען, גאָט.

כג זאָלן זיי פאַרשעמט און דערשראַקן ווערן אויף אייביק, און זאָלן זיי צו שאַנד ווערן און אונטערגיין.

כד און זאָלן זיי וויסן אַז דו אַליין וואָס דיין נאָמען איז יהוה, ביסט דער העכסטער איבער דער גאַנצער ערד.

פד

א פאַר דעם געוואַנגמיסטער, אויף גתית; פון די קינדער פון קרח אַ מזמור.

ב ווי ליב זייען דייע ווינונגען, גאָט פון צבאות!

ג מיינ זעל גאַרט און גייט אויס נאָך די הויפן פון גאָט;

ד מיינ האַרץ און מיינ לייב זינגען צום לעבעדיקן גאָט.

ה אַפילו אַ שפּערל געפינט אַ היים, און אַ שוואַלב אַ נעסט פאַר זיך,

ו ווי טוט אַהין אירע יונגע, זע שופטים ד-ו.

ז וואָרטשפּיל: דמן לאַדמה.

י^א וואָרום בעסער אַ טאָג אין דינע הויפן
 איידער טויזנט וואַנדערשווען;
 איך וואָלט אויסגעוויילט שטיין ביים שוועל אין הויז פון
 מיין גאָט,
 איידער ווינען אין געצעלטן פון אומרעכט.
 י^ב וואָרום אַ זון און אַ שילד איז גאָט יהוה,
 חן און כבוד גיט יהוה;
 ער פאַרמיידט ניט קיין גוטס
 פון די וואָס גייען אין ערלעכקייט.
 י^ג גאָט פון צבאות,
 וויל צו דעם מענטשן וואָס פאַרזיכערט זיך אויף דיר.

פה י פאַר דעם געוואַנגמיסטער; פון די קינדער פון
 קרח אַ זון מומור.
 י^א האָסט באַויליקט, גאָט, דיין לאַנד,
 האָסט אומגעקערט די געפאַנגענשאַפט פון יעקב.
 י^ב האָסט פאַרגעבן די זינד פון דיין פּאָלק,
 האָסט פאַרדעקט זייערע אַלע חטאים. סְלָה.
 י^ג האָסט אַיינגעטאָן אַל דיין רוגו,
 האָסט זיך אָפגעקערט פון דיין גרימצאָרן.
 י^ד ריכט אונדו ווידער אויף, גאָט פון אונדזער הילף,
 און פאַרשטער דיין כּעס קעגן אונדו.
 י^ה צי אויף אייביק וועסטו צערענען אויף אונדז?
 וועסטו ציען דיין כּעס אויף דור-דורות?
 י^ו צי וועסטו אונדו ניט אויפלעבן ווידער,
 אַז דיין פּאָלק זאָל זיך פרייען מיט דיר?
 י^ז ווייז אונדו, גאָט, דיין חסד,
 און דיין הילף זאָלסטו אונדו געבן.

י^א איך הער וואָס גאָט יהוה רעדט;
 פאַרוואָר, ער רעדט פריד פאַר זיין פּאָלק און פאַר
 זיינע פרומע;
 נאָר זיי זאָלן זיך ניט אומקערן צו נאַרישקייט.
 י^ב גאָר נאָנט צו זיינע פאַרכטער איז זיין ישועה,

י^א לייטזצליק מיך, גאָט,
 וואָרום צו דיר רוף איך אַ גאַנצן טאָג.
 י^ב דערפרי די זעל פון דיין קנעכט,
 וואָרום צו דיר, גאָט, הייב איך אויף מיין זעל.
 י^ג וואָרום דו, גאָט, ביסט גוט און פאַרגעביק,
 און פילגענאָדיק צו אַלע וואָס רופן דיך.
 י^ד פאַרנעם, גאָט, מיין תפילה,
 און האַרץ צו דעם קול פון מיינע געבעטן.
 י^ה אין טאָג פון גויט רוף איך דיך,
 וואָרום דו וועסט מיר ענטפערן.
 י^ו ניטאָ אַזאַ ווי דו, יהוה, צווישן די געטער,
 און ניטאָ אַזוי ווי דינע מעשים.
 י^ז אַלע פעלקער וואָס דו האָסט געמאַכט,
 וועלן קומען און זיך בוקן פאַר דיר, גאָט,
 און געבן כבוד צו דיין נאָמען.
 י^ח וואָרום גרויס ביסטו, און טוסט ווונדער,
 דו גאָט אַליין.

י^א פי טויזנט בּחצִיך מֵאַלֶף בְּחִרְתִּי הַסְּתוּפָה בְּבֵית אֱלֹהֵי י
 מְדוּר בְּאַהֲלֵי־רֹשֶׁע: כִּי שָׁמַשׁ וּמִנֵּן יְהוָה אֱלֹהִים חֵן יב
 וְכִבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לְהַלְכִים בְּתַמִּים: יְהוָה יג
 צְבָאִת אֲשֶׁר־י אֱלֹם בְּטַח בְּךָ:
 פה

י^א לַמִּנְצָח לְבִנְיָמִן מִזְמוֹר: רְצִיתִי יְהוָה אֲרַבָּה שְׁבֹתָ יב
 שְׁבוֹת יַעֲקֹב: גִּשְׂתָּה עֵינַי עִמָּךְ כַּסִּית כָּל־חַטָּאתָם סְלָה: ג
 אֶסְפֹּת כָּל־עֲבֹרֹתֶיךָ הַשִּׁיבוֹת מִחֲרוֹן אַפְּךָ: שׁוּבוּ אֵלָי יד
 וְשִׁעֲנוּ וְהִפֵּר כַּעֲסֶךָ עִמּוֹ: הִלְעוּלָם תִּאֲנַף־בְּנוּ תִמְשָׁךְ ו
 אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר: הֲלֹא־אַתָּה תִּשׁוּב תַּחֲנוּנוּ וְעִמָּךְ יִשְׁמַח־ר ז
 בְּךָ: הֲרֵאנוּ יְהוָה חֲסִידֶיךָ וְשִׁעָךְ תַּתְּנֵנוּ: אֲשַׁמְעָה מִה־ח ט
 יְדְבַר הָאֱלֹהֵי יְהוָה כִּי־יְדַבֵּר שְׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ וְאֶל־חֲסִידָיו י
 וְאֶל־יִשְׁוֹבוּ לְכִסְלָה: אַךְ קָרוֹב לִירְאֵיו יִשְׁעוּ לִשְׁבֹן כְּבוֹד יא
 בְּאַרְצֵנוּ: חֲסִידֵי־אַמֶּת נִפְשׁוּ צָדִק וְשָׁלוֹם נִשְׁקִיו: אַמֶּת יב
 מֵאַרְץ תִּצְמַח וְצָדִק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף: גַּם־יְהוָה יִתֵּן יג
 הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִתֵּן יְבוּלָה: צָדִק לִפְנֵי תִהְיֶה וְיִשָּׁם יד
 לְדֹרָךְ פְּעֻמּוֹ:

פו

י^א תַּפִּלָּה לְדָוִד הַטָּה יְהוָה וְאוֹנֶךָ עֲנֵנִי כִרְעֵנִי וְאֲבִין אֲנִי: א
 שְׁמִי נִפְשִׁי כִּי־חֲסִיד אֲנִי הוֹשִׁעַ עֲבָדְךָ אַתָּה אֱלֹהֵי ב
 הַבַּיִת אֱלֹהֵי: חַנּוּן אֲדִי כִי־אֱלֹהֵי אֶקְרָא כָּל־יְהוּדִים: ג
 שְׁמַח נִפְשִׁי עֲבָדְךָ כִי־אֱלֹהֵי אֲדִי נִפְשִׁי אֲשֹׂא: כִּי־אַתָּה ד
 אֲדִי טוֹב וְסִלַּח וְרַב־חֲסִד לְכָל־קְרֹאֵךְ: הַאֲוִינָה יְהוָה ו
 תַּפִּלְתִּי וְתִקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנֹתַי: בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאָךְ ז
 כִּי תִעֲנֵנִי: אִיךְ־כִּמּוֹךָ בְּאֱלֹהִים אֲדִי וְאַן כִּמְעִשִׂיךָ: ח
 כָּל־יְהוּדִים וְאִשְׁרֵי עֲשִׂיתִי יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לִפְנֵיךְ אֲדִי וְיִכְבְּרוּ ט
 לְשִׁמְךָ: כִּי־יַגְדוּל אַתָּה וְעִשָׂה נִפְלְאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַהֵךְ: י

פד, יא סו סס סה, ב שח קי

כדי כבוד זאל רוען אין אונדזער לאַנד.
 י^א גענאָד און אמת האָבן זיך באַגענגט,
 גערעכטיקייט און שלום האָבן זיך צעקושט.
 י^ב אמת שפּראַצט פון דער ערד,
 און גערעכטיקייט לוגט פון הימל.
 י^ג יא, גאָט וועט געבן גוטס,
 און אונדזער לאַנד וועט געבן איר פרוכט.
 י^ד גערעכטיקייט וועט גיין אים פאַרויס,
 און קירעווען אין וועג זיינע טריט.

פו

י א תפילה פון דודן.
 ייג צו, גאָט, דיין אויער, ענטפער מיר,
 וואָרום אַרים און באַדערפטיק בין איך.
 י^ב באַהיט מיין זעל וואָרום איך בין פרום,
 העלף, דו מיין גאָט, דיין קנעכט וואָס פאַרזיכערט זיך
 אויף דיר.

א וואָרטשפּיל: רְצִיתִי-אַרְצָךְ.

11 לערן מיר, גאָט, דיין וועג, איך זאל גיין אין דיין אמת, איינציק מיין האַרץ צו פאַרסטן דיין נאָמען.
 12 איך וועל דיך לויבן, מיין גאָט, מיט מיין גאַנצן האַרצן, און ערלעכן דיין נאָמען אויף אייביק.
 13 וואָרום גרויס איז דיין חסד צו מיר, און האָסט מציל געווען מיין זעל פון דער טיפער אונטערערד.

14 גאָט, מוטוויליקע זיינען אָנגעשטאַנען אויף מיר, און אַ באַנדע געוואַלטטוער זוכן מיין לעבן, און זיי האַלט דיך ניט אַנטקעגן זיך.

15 אָבער דו יהוה ביסט אַ דערבאַרימדיקער און לייט־זעליקער גאָט, איינגעהאַלטן אין צאָרן און ריך אין גענאָד און טריי־שאַפט.

16 קער זיך צו מיר, און לייטזעליק מיר, גיב דיין שטאַרקייט צו דיין קנעכט, און העלף דעם זון פון דיין דינסט.
 17 מאַך מיר אַ צייכן צום גוטן, און זאָלן זען מיינע שונאים און פאַרשעמט ווערן, אַז דו גאָט האָסט מיר געהאַלפן און מיר געטרייסט.

פו

1 פון די קינדער פון קרח אַ מזמור; אַ ליד.
 זיין גרונטפּעסט איז אויף די הייליקע בערג.
 2 גאָט האָט ליב די טויערן פון ציון מער פון אלע ווינונגען פון יעקב.
 3 פּראַכטיקס ווערט גערעדט פון דיר, דו שטאַט פון גאָט, סְלָה.
 4 איך דערמאָן רַהַב און בָּבֶל פאַר מיינע באַקענטע; אָט איז פּלֶשֶׁת, און צור מיט כּוֹשׁ:
 „דערדאָזיקער איז אין איר געבאַרן געוואָרן.“
 5 אָבער פון ציון ווערט געזאָגט:
 „דער און יענער איז דאָרטן געבאַרן געוואָרן, און דער אויבערשטער אַליין באַפּעסטיקט זי.“
 6 גאָט ציילט ביים פאַרשרייבן די פעלקער:
 דערדאָזיקער איז דאָרטן געבאַרן געוואָרן, סְלָה.

7 יא, אזוי זיי פלייטשפילער זינגען אלע מיינע אינוועזייד, פון דיר.

א דורני יהוה ודרפד אהלד באמתד נד ללכי ליראה
 ב שמד: אודך | אדני אלתי בכלללכבי ואכבדה שמך לעולם: כרחסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול
 ד תחתיה: אלהים | זרים קמו עלי ועדת עריצים בקשו נפשי ולא שמוך לנגדם: ואתה אדני אלירחום ותנון ארך אפים ורחימך ואמת: פנה אלי וחנני תגדעוך לעבדך והושיעה לבן־אמתך: עשה־עמי אות למטובה ויראו שניא ויבשו כִּי־אתה יהוה עזרתני ונתמתני:
 פז

א לבני־קרח מזמור שיר יסודתו בהר־ריקדש: אהב יהוה שערי ציון מכל משכנות יעקב: נכבדות מדבר בך שיר האלהים סלה: אוקיר | רהב ובכל לידעי הנה פלשת וצר עמיכוש זה ילד־שם: ולציון | ואמר איש ואיש ילד־בה והוא יכוננה עליון: יהוה יספר בכתוב עמים זה ילד־שם סלה: ושירים פחללים כל מעני בך:
 פח

א שיר מזמור לבני קרח למנצח על־מחלת לענת משכיל להימן האזרחי: יהוה אלתי ישועתי וים צעקתי בלילה נדוד: תבוא לפניך תפילתי חסה אונך לרנתי: כִּי שבעה ברעות נפשי וחי לשאול הניעו: נחשבתני עֶם־יורדי בור הויתי כגבר אין־איל: במתים חפשי קמו חללים | שכבי קבר אשר לא זכרתם עוד וְהִמָּה מִדֶּדָה נגודי: שתיני כבור תחתיות במחשפים במצללות: עלי כמכה חמתך וכל־משבדך ענת סלה: הרחקת מידעי ממי שתיני תועבות קמו בלא ולא אצא: עיני דאבה מני עני קראתוך יהוה בכל־יום שטחתי אליך כפי: הלמותים תעשה־הלא אס־דרפאים יקומו יודוך סלה: הוספר בכקר חסדך אמונתך באבדון: הונדע בחשך פלאך

פח, יא' ס' א אס־רפאים יקומו ו יודוך

פח

1 א געזאנג; אַ מזמור פון די קינדער פון קרח; פאַר דעם געזאַנגמייסטער, אויף מחלת לענות; אַ באַטראַכטונג פון הימן דעם אָזרחי.
 2 יהוה דו גאָט פון מיין הילף, בעת איך שרייב ביי נאַכט פאַר דיר, זאָל קומען מיין תפילה פאַר דיר; נייג דיין אויער צו מיין רוף.
 3 וואָרום זאָט מיט אומגליקן איז מיין זעל, און מיין לעבן האָט צו דער אונטערערד דערגרייכט.
 4 איך ווער גערעכנט מיט גענידערטע אין גרוב, איך בין געוואָרן ווי אַ מענטש אָן כּוֹח, אַן אָפּגעזונדערטער צווישן מתים;
 5 ווי דערשלאָגענע וואָס ליגן אין קבר, וואָס דו דערמאָנסט זיי ניט מער, און זיי זיינען פון דיין האָנט פאַרשניטן.
 6 האָסט מיר אַריינגעטאָן אין דער אונטערשטער גרוב,

אין פינצטערנישן, אין טיפענישן.
 6 אויף מיר האָט זיך אָנגעלייגט דיין גרימצאָרן, און אלע דינע אינדן דריקסטו אויף מיר. סְלָה.
 7 האָסט דערווייטערט מיינע באַקענטע פון מיר, האָסט מיר געמאַכט אַן אומווערדיקייט ביי זיי; איך בין אַינגעשפּאַרט און קען ניט אַרויסגיין.
 8 מיין אויג שמאַכט פון פּיין;
 9 איך האָב דיך גערופן, גאָט, אלע טאָג, איך האָב אויסגעשפּרייט צו דיר מיינע הענט. וועסטו פאַר מתים טאָן ווונדער?
 10 צי די טויטע וועלן אויפשטיין דיך לויבן? סְלָה.
 11 וועט דערציילט ווערן אין קבר דיין חסד?
 12 דיין טריישאַפט אין אונטערגאַנג?
 13 וועלן באַקאַנט ווערן אין דער פינצטערניש דינע ווונדער?

און דיין גערעכטיקייט אין לאַנד פון פאַרגעסונג?

- 14 אָבער איך, צו דיר, גאָט, שריי איך, און אין פרימאָרגן קומט פאַר דיר מיין תפילה.
- 15 פאַרוואָס פאַרלאָסטו, גאָט, מיין זעל? פאַרבאַרגסטו דיין פנים פון מיר?
- 16 איך בין געדריקט און גיי אַיין פון יוגנט אָן, איך טראָג דיין אימה, איך בין צעדולט.
- 17 איבער מיר איז דיין גרימצאָרן אַריבער, דינע שרעקענישן האָבן מיך פאַרשניטן.
- 18 זיי האָבן מיך אַרומגערינגלט ווי אַ וואַסער אַ גאַנצן טאָג, זיי האָבן אין איינעם מיך אַרומגענומען.
- 19 האָסט דערווייטערט פון מיר אַ גוטן פריינט און אַ חבר, מיין באַקענטשאַפט איז די פינצטערניש.

פט

- 1 אַ באַטראַכטונג פון אַיטן דעם אָנרחי.
- 2 די חסדים פון גאָט וועל איך אייביק זינגען, אויף דור-דורות וועל איך באַקאַנט מאַכן דיין טריי-שאַפט מיט מיין מויל.
- 3 וואָרום איך זאָג: אויף אייביק געבויט איז די גענאָד, די הימלען, אין זיי האָסטו באַפעסטיקט דיין טריי-שאַפט: איך האָב געשלאָסן אַ בונד צו מיין אויסדערוויילטן, איך האָב געשוואָרן צו דוד מיין קנעכט:
- 5 אויף אייביק וועל איך אויפשטעלן דיין זאַמען, און אויף דור-דורות וועל איך אויפבויען דיין טראָן. סְלָה.
- 6 און די הימלען לויבן דינע וונדער, גאָט, אויך דיין טריי-שאַפט אין דער אַינזאַמלונג פון די הייליקע.
- 7 וואָרום ווער אין הימל קען זיך גלייכן צו יהוה? ווער איז געליכן צו יהוה צווישן די מאַכטיקע?
- 8 גאָט איז פאַרכטיק זייער אין דעם באַראַט פון די הייליקע.

- 11 וויל צו דעם פאַלק וואָס ווייס (דיין) לייטזעליקייט, וואָס גייען, גאָט, אין ליכט פון דיין פנים.
- 17 מיט דיין נאָמען פרייען זיי זיך אַ גאַנצן טאָג, און דורך דיין גערעכטיקייט ווערן זיי דערהויבן.
- 18 וואָרום דו ביסט די פראַכט פון זייער שטאַרקייט, און דורך דיין גוטווייליקייט ווערט דערהויבן אונדזער האָרן.
- 19 וואָרום גאָט, ער איז אונדזער שילד, און דער הייליקער פון ישראל, ער איז אונדזער קיניג.
- 20 האָסט אַמאָל אין אַ זעאונג גערעדט צו דינע פרומע, און האָסט געזאָגט: איך האָב אַרויפגעטאַן הילף אויף אַ גיבור,
- איך האָב דערהויבן אַן אויסדערוויילטן פון פאַלק.
- 21 איך האָב געפונען דוד מיין קנעכט, איך האָב מיט מיין הייליקן אייל אים געזאַלבת: אַז מיין האַנט זאָל זיין פעסט מיט אים,

וְצַדִּיקְתָּךְ בְּאֶרֶץ נִשְׁפָּה: וְאַנִּי וְאַלֹהֵי יְהוָה שֹׁנְאֵתִי יָד וְכַבְּקָר תִּפְלִיתִי תִקְדָּמְךָ: לָמָּה יְדוּחַ תִּזְנַח נַפְשִׁי תַּסְתִּיר פִּנְיֶךָ מִמֶּנִּי: עָנִי אֲנִי וְגַע מַעַר נִשְׂאֵתִי אִמְרָךְ אֶפְוֶנָה: טו עָלַי עֲבָרוּ תְרוּעֶיךָ בְּעוֹתֶיךָ צִמְחֵתוּנִי: סִבּוּנִי כְּמוֹס כָּל-יָה הַיּוֹם הַקִּיפּוֹ עָלַי יָחַד: הִרְתַּקְתָּ מִמֶּנִּי אֶתֵּב וְרַע מִדְּעֵי מַחֲשָׁבָה:

פט

מִשְׁפִּיל לְאֵיתָן הָאֲנֹרְחִי: חֲסִדֵי יְהוָה עוֹלָם אֲשִׁירָה לְדֹר וָדֹר וְאִידֵע אֲמַנְתָּךְ בְּפִי: כִּי־אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֲסֵד וּבְנֵה י שָׁמַיִם וַתִּכַּן אֲמִינֶתְךָ בְּרוּם: כִּרְחֵי בְרִית לְבַחֲרֵי נִשְׁפָּעֵתִי ד לְדָךְ עֲבָדִי: עַד-עוֹלָם אֲכִין וְרַעַךְ וּבְנֵתִי לְדֹר-וָדֹר ה פִּסְאָךְ כִּלְהָ: וְיִוְדוּ שָׁמַיִם פִּלְאָךְ יְהוָה אֶחָ־אֲמִינֶתְךָ ו בַּקְהַל קְדָשִׁים: כִּי מִי בִשְׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה יְדָמָה לַיהוָה ז בְּכַעַי אֵלִים: אֵל גַּעֲרֵן בְּקוֹר־קְדָשִׁים רַבָּה וְנִוְרָא עַל-ח כָּל-סִבִּיבָיו: יְהוָה וְאֵלֵהֶי צְבָאוֹת מִיְכַמְרָךְ חֲסִין וְיָה ט וְאֲמִינֶתְךָ סִבִּיבֹתֶיךָ: אֶתְּהָ מוֹשֵׁל בְּנֹאֹת הַיּוֹם בְּשׂוֹא י גָלוּי אֶתְהָ תִשְׁבַּחֶם: אֶתְהָ דְכֹאֶתְךָ כַּחֲלָל רַחֵב בּוֹרֻעֵי יא עוֹךְ פִּרְתָּ אֲוִיבֹךָ: לָךְ שָׁמַיִם אֶחָ־לְךָ אֶרֶץ חֲבַל וּמַלְאָה יב אֶתְהָ יִסְדָּתֶם: צָפוֹן וְיָמִין אֶתְהָ כִּרְאֲתֶם תְּבֹר וְחַרְמוֹן יג בְּשִׁמְךָ יִבְנֵנו: לָךְ רֹעֵע עִסְבִּיבֹרָה תְּעִנוּ יְדָךְ תְּרוּם יְמִינְךָ: יד צַדִּיק וּמִשְׁפָּט מִכּוֹן כִּסְאָךְ חֲסֵד וְאַמֶּת יִקְרָמוּ פִּנְיֶךָ: טו אֲשִׁרֵי הַעֵם יִדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה בְּאוֹר־פִּנְיֶךָ וְחֲלָבוֹן: טז בְּשִׁמְךָ יִגְלִחוּ כָל-חַיִּים וּכְצַדִּיקְתָּךְ יְרוּמוּ: יז כִּי־תִפְאַרְתָּ יח עֲזָמוּ אֶתְהָ וּבְרַצוֹנְךָ תְּרוּם קְרִינֵנו: כִּי לַיהוָה מִנְּגִנו טט וְלַקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מִלְּבָנוּ: אַז דְּבַרְתָּ כְּחוֹזֵן לְחִסְדֶיךָ וְהֵאמַר כ שִׁנִּיתִי עֶזְרַע עַל-גִּבּוֹר הַרְיָמוֹתֵי בְחֹר מַעֲמֵם: מַצְאֵתִי יְדָךְ כא עֲבָדֵי בְשִׁמֶן קְדָשִׁי מִשְׁחָתוּ: אֲשֶׁר יָדִי תִכּוֹן עֲמוֹ אֶחָ־כב

פח, יד' טח טח טח פט, ב' בלא וסח יא' א נמקס י' יח' חוס קי

- און מוראדיק פאַר אַלע זיינע אַרומיקע.
- 9 יהוה דו גאָט פון צבאות, ווער איז אזוי שטאַרק ווי דו, יְהוָה?
- און דינע געטרייע זיינען רונד אַרום דיר.
- 10 דו געוועלטיקסט איבער דער שטאַלצקייט פון ים, אַז זיינע וועלן הייבן זיך, טוסט דו זיי אַיינשטילן.
- 11 דו האָסט צעדריקט ווי אַ דערשלאָגענעם, רַחֵב, מיט דיין שטאַרקן אַרעם האָסטו צעשפרייט דינע פיינט.
- 12 דיין איז דער הימל, דיין אויך די ערד; די וועלט און איר פולקייט, זיי האָסט דו געגרונטפעסט.
- 13 צפון און דרום—זיי האָסט דו באַשאַפן, תְּבֹר און חַרְמוֹן זיינען פון דיין נאָמען.
- 14 דו האָסט אַן אַרעם מיט גבורה, דיין האַנט איז שטאַרק, דיין רעכטע איז דערהויבן.
- 15 רעכט און גערעכטיקייט זיינען דאָס געשטעל פון דיין טראָן, גענאָד און אמת זיינען פאַר דיין פנים.

כג וְרָעִי תִאֲמַעְנֵנִי: לֹא-יִשְׂאֵא אוֹיֵב כִּי וּבִן-עוֹלָה לֹא יַעֲנֵנִי:
 כד וּבְתוֹתַי מִפְּנֵי צָרָיו וּמִשְׁנֵאָיו אֲנֹחֵ: וְאִמּוֹנֹתַי וְחִסְדֵי עַמִּי
 כו וּבְשֵׁמִי תִרְוֹם כְּרִנּוֹ: וְשִׁמְתִי בִּיָּם יְדוֹ וּבִנְדָרוֹת יְמִינוֹ:
 כז הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי אַתָּה אֱלֹהֵי וְצוֹר יִשׁוּעָתִי: אֲף-אֲנִי בְּכֹר
 כח אַתְּנֶהוּ עֲלוֹיָן לְמַלְכֵי-אֲרֶץ: לְעוֹלָם אֲשַׁמּוּר-לּוֹ חִסְדֵי
 ל וּבְרִיתִי נֶאֱמַנֶת לוֹ: וְשִׁמְתִי לְעַד וְרָעוּ וְכִסְאוֹ בִּימֵי שָׁמַיִם:
 לא אֲסִי-עוֹבְבוֹ בְּנֵי תוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטִי לֹא יִלְכוּן: אֲסִיחַקְתִּי
 לב יַחֲלִלּוּ וּמִצּוֹתַי לֹא יִשְׁמְרוּ: וּפְקַדְתִּי כִּשְׁבֹט פְּשָׁעִים
 לג וּבִנְיָעִים עֵינָם: וְחִסְדֵי לֹא-אֲפִיר מֵעַמּוֹ וְלֹא אֲשַׁכֵּר
 לד בְּאִמּוֹנֹתַי: לֹא-אֲחַלֵּל בְּרִיתִי וּמִוְצֵא שִׁפְתֵי לֹא אֲשַׁנֶּה:
 לה אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְּקִדְשֵׁי אֲסִי-לְדָר אֲבֹב: וְרָעוּ לְעוֹלָם
 לח יְדוּה וְכִסְאוֹ כִּשְׁמֵשׁ נִגְדִי: בִּירַח יִבֹּן עוֹלָם וְעַד בְּשִׁחַק
 לט נֶאֱמַן סֵלָה: וְאַתָּה וְנַחֲת וְתִמְאַס הַתַּעֲבָרֹת עִם-מִשִּׁיחֶךָ:
 מ גִּאֲרַתָּה בְּרִית עֲבָדֶךָ חֲלַלְתָּ לְאֲרֶץ נֹרוֹ: פִּרְצַת כָּל-
 מא גְּדֻרָתָיו שִׁמְתָּ מִכְּצָרָיו מִחֲמָה: שִׁסְרוּ כָּל-עֲבָרֵי דָרְךָ הָיָה
 מב חֲרָפָה לְשִׁכְנָיו: הַרְיִמוֹת יָמִין צָרָיו הִשְׁמַחְתָּ כָּל-אֹיְבָיו:
 מג אֲף-הִשְׁיִב צוֹר חֲרָבוֹ וְלֹא תִקְמָתוֹ בְּמִלְחָמָה: הַשְׁבַּת
 מד מִטְהַרְוֹ וְכִסְאוֹ לְאֲרֶץ מִנְרַתָּה: הִקְצַרְתָּ יָמֵי עוֹלָמוֹ
 מה הִעֲמִיתָ עָלָיו בּוֹשָׁה סֵלָה: עַד-מָה יִהְיֶה תִסְתַּר לְנֶצַח
 מו תִּבְעַר כְּמוֹ-אֵשׁ חֲמָה: וּבְרָאֵנִי מִהַחֲלָד עַל-מַה-שָּׁאוּ
 מז בְּרַאתָ כָּל-בְּנֵי-אָדָם: מִי גִבֹר יְהוָה וְלֹא יִרְאֶה-דְמוּת יְמִלֵּט
 נ גִּבְשׁוֹ מִיַּד-שָׂאוֹל סֵלָה: אִיהָ חִסְדֶיךָ הַרְאֵשְׁנִים | אֲדֹנָי
 נא נִשְׁבַּעְתָּ לְדָוִד בְּאִמּוֹנֹתֶךָ: זְכֹר אֲדֹנָי חֲרַפְתָּ עֲבָדֶיךָ שְׂאֵתִי
 נב כְּחִילִי כְּלִירְבִים עִמּוֹם: אֲשֶׁר חֲרַפּוּ אוֹיְבֶיךָ | יְהוָה אֲשֶׁר
 נג חֲרַפּוּ עַקְבוֹת מִשִּׁיחֶךָ: בְּרֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

כט יחור בנה סחח נסס

23 און מיין אָרעם זאָל אים שטאַרקן.
 24 קיין פיינט זאָל ניט מאַנען פון אים,
 און קיין באַעוולער זאָל אים ניט פייניקן.
 25 און איך וועל צעשטויסן זיינע דריקער פון פאַר אים,
 און זיינע שוֹנאים וועל איך שלאָגן.
 26 און מיין טריישאַפט און מיין חסד וועלן זיין מיט אים,
 און דורך מיין נאָמען וועט דערהויבן ווערן זיין האָרן.
 27 און איך וועל אַרויפּטאַן אויפן ים זיין האַנט,
 און אויף די טייכן זיין רעכטע.
 28 ער וועט מיך רופן: מיין פאָטער ביסטו,
 מיין גאָט, און דער פעלו פון מיין הילף;
 29 אויך איך וועל אים מאַכן פאַרן בְּכוֹר,
 פאַרן העכסטן איבער די מלכים פון דער ערד.
 30 אויף אייביק וועל איך אים היטן מיין חסד,
 און מיין בונד וועט אים בלייבן געטריי.
 31 און איך וועל אָנהאַלטן שטענדיק זיין זאַמען,
 און זיין טראָן ווי די טעג פון די הימלען.
 32 אַז זיינע קינדער וועלן פאַרלאָזן מיין תּוֹרָה,
 און אין מייע געזעצן וועלן זיי ניט גיין;
 33 אַז מייע חוקים וועלן זיי פאַרשוועכן,
 און מייע געבאָט וועלן זיי ניט היטן;
 34 וועל איך שטראַפֿן מיט אַ רוט זייער פאַרברעך,
 און מיט פּלאָגן זייער זינד.
 35 אָבער מיין חסד וועל איך ניט פאַרשטערן פון אים,
 און ניט פעלשן אָן מיין טריישאַפט.
 36 איך וועל ניט פאַרשוועכן מיין בונד,
 און דעם אַרויסלאָזן פון מייע ליפּן וועל איך ניט בייטן.
 37 איינמאָל האָב איך געשוואָרן אין מיין הייליקייט:
 אויב איך וועל פעלשן אָן דודן!
 38 זיין זאַמען זאָל זיין אייביק,
 און זיין טראָן ווי די זון פאַר מיר.
 39 אַזוי ווי די לבנה זאָל ער אייביק באַשטיין,
 און ווי דער געטרייער עדות אין הימל. סֵלָה.
 40 אָבער דו האָסט פאַרלאָזן און פאַראַכט,
 האָסט זיך פאַרצאָרנט אויף דיין געזאַלבטן.
 41 האָסט אַוועקגעוואָרפֿן דעם בונד פון דיין קנעכט,
 האָסט פאַרשוועכט צו דער ערד זיין קרוין.
 42 האָסט צעבראַכן אַלע זיינע צאַמען,
 האָסט געמאַכט פון זיינע פעסטונגען אַ תּל.
 43 צערויבט האָבן אים אַלע וועגגייער,
 ער איז געוואָרן אַ חרפה ביי זיינע שכנים.
 44 האָסט דערהויבן די רעכטע האַנט פון זיינע דריקער,
 האָסט דערפרייט אַלע זיינע פיינט.
 45 אויך האַלטסטו צוריק דעם שאַרף פון זיין שווערד,
 און האָסט אים ניט געלאָזט אויפשטיין אין מלחמה.
 46 האָסט פאַרשטערט זיין לויטערקייט,
 און געשליידערט זיין טראָן צו דער ערד.
 47 האָסט געקירצט די טעג פון זיין יוגנט,
 האָסט אים מיט בושה באַדעקט. סֵלָה.

47 ביז וואָנען, גאָט, וועסטו זיך פאַרבאָרגן נאָכאַנאַנד?
 וועט ברענען ווי אַ פייער דיין גרימצאָרן?
 48 געדענק, וואָס איז מיין געדויער;
 צו וואָס פאַר נישטיקייט דו האָסט באַשאַפֿן אַלע
 מענטשןקינדער.
 49 וואָסער מענטש קען לעבן און ניט זען דעם טויט?
 מאַכן אַנטרייען זיין זעל פון דער האַנט פון דער אונטער-
 ערד? סֵלָה.
 50 וווּ זיינען דייע פריערדיקע חסדים, גאָט,
 וואָס דו האָסט געשוואָרן דודן אין דיין טריישאַפט?
 51 געדענק, גאָט, די לעסטערונג פון דייע קנעכט,
 וואָס איך טראָג אין מיין בוועם פון אַלדי פיל
 פעלקער;
 52 וואָס דייע פיינט, גאָט, לעסטערן,
 וואָס זיי לעסטערן די טרייט פון דיין געזאַלבטן.
 53 געלויבט איז גאָט אייביק,
 אָמן און אָמן!

ספר רביעי

צ

תפלה לַמֶּשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מַעֲזוֹן אֶתָּה הָיִיתָ לָנוּ א
בְּדֶרֶךְ יְהוָה: בְּטָרֶם וְהָרִים יָלְדוּ וְתַחֲלִל אֶרֶץ וְתַחֲלִל ב
וּמַעֲוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתָּה אֱלֹ: תִּשָּׁב אָנוּשׁ עַד־כָּא וְתֹאמַר ג
שׁוּבוּ בְּנֵי־אָדָם: כִּי אֱלֹף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כִּנּוּם אֶת־מוֹל כִּי ד
יַעֲבֹר וְאִשְׁמֹרֶה בְּלִילָה: וְרַמְתָּם שָׁנָה יְהוָה בְּכַבֵּךְ ה
כְּחֶצֶר תַּחֲלֶה: בְּכַבֵּךְ יִצִּיץ תַּחֲלֶה לְעָרֵב יְמוֹלֵל וְיִבְשׁ: ו
כִּי־כִלִּי בְּאִפְךָ וּבְחַמְתֶּךָ נִבְהַלְנוּ: שֶׁתְּ עֲוֹנֹתֵינוּ לְנוֹדֶךָ ז
עֲלַמְנוּ לְמֵאוֹר פְּנוּךָ: כִּי כִלִּי־מֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ כִּלִּינוּ ח
שָׁנֵנוּ כְּמִדְהָנָה: יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ וּבְהֵם שְׁבָעִים שָׁנָה וְאִם י
בְּנוֹבוֹרֵת וְשְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַבְבָּם עָמַל וְאוֹן כִּי גֹ חֵישׁ
וְנִעְפָּה: מִי־יֹדַע עַו אִפְךָ וּכְיֹאֲחֶךָ עִבְרַתְךָ: לְמַנּוֹת יב
יָמֵינוּ בֵּן הַדּוֹעַ וְנִבְא לְכַב חֲכָמָה: שׁוֹבָה יְהוָה עַד־מִתִּי יג
וְהַחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: שְׁבָעֵנוּ בְּכַבֵּךְ חֲסֶדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה יד
בְּכִלִּי־מֵנוּ: שִׁמְחֵנוּ כִּי־מוֹת עֲוִינֵנוּ שְׁנוֹת רֵאֵינוּ רָעָה: ט
וְרֵאָה אֶל־עֲבֹדֶיךָ פִּעֲלֶךָ וְתִדְרֹךְ עַל־בְּנֵיהֶם: וַיְהִי וְנָעַם טז
אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה
יְדֵינוּ כּוֹנְנָה:

צא

יֹשֵׁב בְּסֶתֶר עֲלִיזָן בְּצֶל שִׁדְיֵי יַחֲלוּנָי: אָמַר לַיהוָה מַחֲסֵי ב
וּמַצֻּדֹתַי אֱלֹהֵי אֲבֹתַי־בָּי: כִּי הוּא יִצְלַךְ מִפֶּחַ יְקוּשׁ ג
מִדְּבַר הַוּוֹת: בְּאֲבָרְתוֹ וּיִסַּךְ לֶךְ וְתַחַת־כַּנְפָּיו תִּחַסְּהָ ד
צָנָה וְסִחְרָה אֲמַתּוֹ: לֹא תִירָא מִפֶּחַד לִילָה מִחֵץ יָעוֹף ה
וּמִם: מִדְּבַר בְּאִפֶּל יַחֲלֶךְ מִקְטָב יִשׁוּד צְהָרִים: יִפֹּל ו
ז

צ, ח' ששהק' י' ל' ה' ב' ה' ט

פירטער ספר

צ

1 א תפילה פון משה דעם געטלעכן מאן.
גאָט, דו ביסט אונדו געווען
א באַשיצונג אין אלע דורות.
2 אײדער די בערג זיינען געבאָרן געוואָרן,
און דו האָסט באַשאַפן די ערד און די וועלט,
און פון אײביקײט ביז אײביקײט,
ביסט דו גאָט.
3 ברענגסט דעם מענטשן ביז דערשלאַנגקײט,
און זאָגסט: טוט תשובה, איר מענטשנקינדער.
4 וואָרום טויזנט יאָר איז אין דינע אויגן,
ווי דער נעכטיקער טאָג, ווען ער איז פאַרגאַנגען,
און ווי אַ וואַך אין דער נאַכט.
5 שטראָמסט זײ אַוועק, ווי אַ דרעמל ווערן זײ;
אין פרימאַרגן ווי גראָז געוואַקסן,
6 אין פרימאַרגן געבליט און געוואַקסן—
צום אָונט אָפגעשניטן און פאַרדאַרט.
7 וואָרום מיר ווערן פאַרלענדט אין דיין כּעס,
און אין דיין גרימצאָרן ווערן מיר פאַרכאַפט.
8 האַלטסט אונדזערע זינד אַנטקעגן דיר,
אונדזערע פאַרבאָרגענישן פאַרן ליכט פון דיין פנים.
9 וואָרום אַלע אונדזערע טעג פאַרגײען אין דיין גרימ
צאָרן,
מיר ענדיקן אונדזערע יאָרן אזוי ווי אַ הויך.
10 די טעג פון אונדזערע יאָרן, זײ זײנען זיבעציק יאָר,
און אַז אין גבורה, איז אַכציק יאָר;
און זײער שטאַלץ איז מאַטערניש און אומגליק;
וואָרום גיך פאַרגײט עס, און מיר פליען אַוועק.

יא, דאָס ווערק פון אונדזערע הענט, באַפּעסטיק עס.

צא

1 דו וואָס זיצסט אין דער פאַרבאָרגעניש פון
אויבערשטן,
וואָס אין שאַטן פון אַלמאַכטיקן וויילסטו,
2 איך זאָג אויף יהוה, מיין באַשיצונג און מיין פּעסטונג,
מיין גאָט וואָס איך פאַרזיכער זיך אויף אים,
3 אַז ער וועט דיך מציל זיין פון פּוּגל־פּאַנגערס נעץ,
פון דער פּעסט פון פאַרטיליקונג.
4 מיט זיין פּלעדער וועט ער דיך באַשירעמען,
און אונטער זײנע פּליגלען וועסטו זיך שיצן;
אַ שילד און אַ פּאַנצער איז זיין טריישאַפּט.
5 וועסט ניט מורא האָבן פאַר אַ שרעק פון דער נאַכט,
פאַר אַ פּייל וואָס פליט בײַ טאָג;
6 פאַר אַ פּעסט וואָס גײט אום אין דער פּינצטער,
פאַר אַ מגפה וואָס פאַרוויסט אין מיטן טאָג.
7 דיר פון זײט וועלן פאַלן טויזנט,

11 ווער פאַרשטייט די מאַכט פון דיין כּעס,
אַז ווי דיין מוראדיקײט אזוי איז דיין גרימצאָרן?
12 לערן אונדו ריכטיק צו צײלן אונדזערע טעג,
כדי מיר זאָלן קריגן אַ האַרץ פון חכמה.
13 קער זיך אום, גאָט—ווי לאַנג נאָך?—
און דערבאַרים זיך אויף דינע קנעכט.
14 וועטיק אונדו אין פרימאַרגן מיט דיין חסד,
כדי מיר זאָלן זיינען און זיין פריילעך אין אַלע
אונדזערע טעג.
15 דערפריי אונדו ווי די טעג וואָס דו האָסט אונדו
געפייניקט,
די יאָרן וואָס מיר האָבן געווען ביין.
16 זאָל באַוויון ווערן דיין טואונג צו דינע קנעכט,
און דיין פראַכט אויף זײערע קינדער.
17 און זאָל די ליבלעכקײט פון יהוה אונדזער גאָט זיין
אויף אונדו;
און באַפּעסטיק פאַר אונדו דאָס ווערק פון אונדזערע
הענט,

און צען טויזנט פון דיין רעכטער האנט. -
צו דיר וועט עס ניט גענענען.

- 8 בלוז מיט דייע אויגן וועסטו אַנקוקן.
- און די באַצאלונג פון די רשעים וועסטו זען.
- 9 ווייל דו והאַסט געזאָגט: גאַט איז מיין באַשיצונג, געמאַכט דעם אויבערשטן פאַר דיין באַשירעמונג.
- 10 דיך וועט ניט טרעפן קיין בייז, און קיין פלאַג וועט ניט גענענען צו דיין געצעלט.
- 11 וואָרום זיינע מלאַכים וועט ער באַפעלן וועגן דיר, דיך צו היטן אין אַלע דייע וועגן.
- 12 אויף די הענט וועלן זיי דיך טראָגן, טאַמער וועסטו אָפּשלאָגן אָן אַ שטיין דיין פּוס.
- 13 אויף לייבן און פיפערנאַטערס וועסטו שפּרייזן, וועסט צעטרעטן יונגלייבן און שלענג.

ח מצדך | אַלף וּרְבִבָה מִימִינֶךָ אֲלֵיךָ לֹא יִגַּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ
ט תִּפְיֵט וּשְׁלֵמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אֲתָה יְהוָה מִחֶסֶד
י עֲלִיזֵן שְׂמֵת מְעֹנֶה: לֹא־תִאֲנֶה אֲלֵיךָ רָעָה וְנָנַע לֹא־יִקְרַב
יא בְּאַהֲלֶיךָ: כִּי מִלֵּאבִיו יִצְהַדְּקֶךָ לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ:
יב עַל־כַּפַּיִם יִשְׁאוּנֶךָ בְּדַחַף בְּאֶבֶן רִגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וּפְתָן
יג תִּדְרֹךְ הַרְמָס כַּפִּיר וְתַנּוּן: כִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטֶהוּ אֲשַׁנְבְּהוּ
יד כִּי־רָעֵעַ שָׁמַי: יִקְרָאֵנִי וְאַעֲנֶהוּ עִמּוֹ אֲנֹכִי בְּצָרָה אֲחַלְצֶהוּ
טו וְאִבְכְּהוּ: אַרְךָ יָמִים אֲשַׁבֵּיעֶהוּ וְאַרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי:
טז

צב

א מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לַהֲדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר
ב לְשִׁמְךָ עֲלִיזֵן: לַחֲגִיד בְּבֶקֶר חֶסֶדךָ וְאַמְוִנֶתְךָ בְּלִילֹת:
ג עַל־עֲשׂוֹר וְעַל־יִגְבַּל עַל־חַנּוּן בְּכֹדֶךָ: כִּי שְׂמֹחַתֵּנִי
ד יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יְדֶיךָ אֲרַנֵּן: מִדִּגְדְּלוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה
ה מְאֹד עִמָּךְ מִחֻשְׁבֵּתֶיךָ: אִישׁ בְּעַר לֹא יֵדַע וְכַסִּיל לֹא־
ו יָבִין אֶת־זֹאת: בְּפִרְחֵי רְשָׁעִים | כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיִּצְיֵצוּ בְּלִפְעֵלִי
ז אֵן לְהַשְׁמָדָם עֲדִירְעָד: וְאַתָּה כְּרוֹם לְעֵלְם יְהוָה: כִּי הִנֵּה
ח אֲבִיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֲבִיךָ יֹאבְדוּ וְתִפְרְדוּ בְּלִפְעֵלִי
ט אֵן: וְתָרַם כְּרָאִים קָרְנֵי בְּלַתִּי בְּשֵׁמֶן רַעֲנָן: וְתַבַּט עֵינַי
י בְּשׂוּרֵי בְּקָמִים עָלַי מְרַעִים תִּשְׁמַעֲנָה אֹזְנִי: צְדִיק בְּתַמִּד
יא יִפְרַח בְּאָרֶז בְּלִבְנָן יִשְׁנֶה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בַּחֲצֹרֹת
יב אֲלֹהֵינוּ וּפְרִיחוּ: עוֹד יִנְכּוֹן בְּשִׁיבָה דְּשָׁנִים וְרַעֲנַנִּים יְהוּוּ:
יג לַחֲגִיד כִּי־יִשֶׁר יְהוָה צִוְּרֵי וְלֹא־עֲלָתָה בּוֹ:
יד

צג

א יְהוָה מִלֶּךְ גְּאוֹת לְבַשׁ לְבַשׁ יְהוָה עַז הַתְּאוֹר אֶת־חַבְּזוֹן
ב תִּכְבֵּל בְּלִתְמוֹט: נָכוֹן בְּסֶאֱף מֵאֵז מְעוֹלָם אֲתָה: נִשְׂאוּ
ג נְהָרוֹת | יְהוָה נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכֹבֹם:
ד מַקְלוֹת־וּמִם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אֲדִיר בְּמַרוֹם

צ ב, טו' שְׁלֵחַ קוֹ צ ג, ח' כַּל קָדֵךְ

- 10 זיי וועלן נאך שפראצן אין גראָער עלטער, פעט און זאפטיק וועלן זיי זיין;
- 11 צו דערצײלן אַז גאַט איז רעכטפאַרטיק, מיין פעלז וואָס קיין אומרעכט איז אין אים ניטאָ.

צג

1 גאַט טוט קייניקן;
ער האָט זיך מיט גרויסקייט באַקליידט;
גאַט האָט זיך אָנגעקליידט,
מיט שטאַרקייט זיך אָנגעגורט;
אויך איז באַפעסטיקט די וועלט,
זי זאָל זיך ניט וואַקלען.
2 פעסט שטייט דיין טראָג פון אַמאַל,
פון אייביק אָן ביסטו.
3 די טייכן, גאַט, האָבן אויפגעהויבן,
די טייכן האָבן אויפגעהויבן זייער קול;
די טייכן הייבן אויף זייער גערויש;
4 מער פון די קולות פון וואַסערן גרויסע,
פון מאַכטיקע אינדן פון ים,
איז מאַכטיק גאַט אין דער הייך.

- 14 ווייל ער האָט געגלוסט צו מיר, וועל איך אים מאַכן אַנטרינען;
איך וועל אים דערהייכן, ווייל ער קען מיין נאַמען.
- 15 ער וועט מיך רופן, און איך וועל אים ענטפערן,
איך וועל זיין מיט אים אין אַ צרה,
איך וועל אים דערלייזן, און אים ברענגען צו כבוד.
- 16 מיט לאַנגע יאָרן וועל איך אים זעטן,
און וועל אים ווייזן מיין הילף.

צב

1 אַ מזמור; אַ געזאַנג פאַר דעם טאַג פון שבת.
2 גוט איז צו לויבן גאַט,
און זינגען צו דיין נאַמען, דו העכסטער;
3 צו דערצײלן אין פרימאַרגן דיין חסד,
און דיין טריישאַפט אין די נעכט,
4 אויף אַ צענסטרונע און אויף אַ גיטאַר,
מיט פאַרטראַכטונג אויף דער האַרף.
5 וואָרום האָסט מיך דערפרייט, גאַט, מיט דיין ווערק,
איך זינג וועגן די מעשים פון דייע הענט.
6 ווי גרויס זיינען דייע מעשים, גאַט!
טיף ביז גאָר זיינען דייע טראַכטונגען.
7 דער בהמישער מענטש ווייס ניט,
און דער נאַר פאַרשטייט דאָס ניט.
8 אַז די רשעים שפּראַצן ווי גראָז,
און עס בליען אַלע טוער פון אומרעכט,
איז דאָס כּדי זיי זאָלן פאַרטיליקט ווערן אויף אייביק.
9 אָבער דו ביסט דערהויבן
אויף אייביק, גאַט.
10 וואָרום אָט דייע פיינט וועלן אונטערגיין,
צעשפּרייט וועלן ווערן אַלע טוער פון אומרעכט.
11 און האָסט דערהייכט ווי ביי אַ וויולטיראַ מיין האַרן;
איך האָב מיך באַזאַלבת מיט פרישן אייל.
12 און מיין אויג האָט זיך אָנגעזען אויף מייע לוייערער;
אויף די שלעכטסטוער וואָס שטייען אָן אויף מיר,
הערן מייע אויערן זיך אָן.

- 13 דער צדיק וועט בליען ווי אַ טייטלבוים,
ווי אַ צעדערבוים אין לבנון וועט ער וואַקסן.
- 14 אַיינגעפלאַנצט אין הויז פון יהוה,
אין די הויפן פון אונדוער גאַט וועלן זיי בליען.

11 וואַרטשפּיל: נְתָרַם כְּרָאִים.

6 דיינע אַנוואַגן זיינען זיכער ביז גאָר;
פאַר דיין הויז פאַסט זיך הייליקייט, גאָט,
אויף אייביקע טעג.

צד

1 יהוה דו גאָט פון נקמות,
גאָט פון נקמות, שײַן אַרויס!
2 דערהייב זיך, דו ריכטער פון דער ערד,
קער אום פאַרגעלטונג צו די שטאַלצע.
3 ביז וואַנען וועלן די רשעים, גאָט,
ביז וואַנען וועלן די רשעים זיך פרייען?
4 זיי גאַווערן, זיי רעדן פאַרשייט,
זיי רימען זיך, אַלע טוער פון אומרעכט.
5 דיין פאַלק, גאָט, צעדריקן זיי,
און זיי פייניקן דיין אַרב.
6 די אַלמנה און דעם פרעמדן הרגען זיי,
און יתומים טייטן זיי.
7 און זיי זאָגן: יהוה וועט ניט זען,
און דער גאָט פון יעקב וועט ניט מערקן.
8 באַטראַכט, איר פאַרגרעבטע אין פאַלקא,
און איר גאַרן, ווען וועט איר קלוג ווערן?
9 דער וואָס פלאַנצט דאָס אויער, צי וועט ער ניט הערן?
דער וואָס פורעמט דאָס אויג, צי וועט ער ניט זען?
10 דער וואָס וואַרנט די פעלקער, צי וועט ער ניט
שטראַפֿן?
ער וואָס לערנט דעם מענטשן וויסן.
11 גאָט ווייס די מחשבות פון דעם מענטשן,
אַז זיי זיינען נישטיק.

12 ווייל צו דעם מאַן וואָס דו מוסרסט אים, גאָט,
און פון דיין תורה טוסטו אים לערנען;
13 כדי אים צו באַרוען אין טעג פון ביזו,
ביז אַ גרוב וועט געגראַבן ווערן פאַרן רשע.
14 וואַרום גאָט וועט ניט אַוועקוואַרפן זיין פאַלק,
און זיין אַרב ניט פאַרלאָזן.
15 וואַרום צום גערעכטן וועט זיך אומקערן דאָס רעכט,

20 און ער האָט אומגעקערט אויף זיי זייער אומרעכט,
און דורך זייער ביזו טוט ער זיי פאַרשניידן;
פאַרשניידן טוט זיי יהוה אונדווער גאָט.

צה

1 קומט, לאַמיר זיינען צו גאָט,
לאַמיר שאַלן צום פעלו פון אונדווער הילף.
2 לאַמיר קומען פאַר זיין פנים מיט דאַנק,
מיט געזאַנגען לאַמיר שאַלן צו אים.
3 וואַרום אַ גרויסער גאָט איז יהוה,
און אַ גרויסער מלך איבער אַלע געטער,
4 וואָס אין זיין האַנט זיינען די גרונטן פון דער ערד,
און די הייכן פון די בערג זיינען זיינע;
5 וואָס דער ים איז זיינער, און ער האָט אים געמאַכט;
און די יבשה האָבן געפורעמט זיינע הענט.
6 קומט, לאַמיר זיך בוקן און בייגן,
לאַמיר קניען פאַר יהוה אונדווער באַשעפער.
7 וואַרום ער איז אונדווער גאָט,

יהוה: ערתיך | גאַמנו מאַר לביתך גאָט-קדוש יהוה |
לאַרד ימים:

צד

אֲלֵי־נְקָמֹת יְהוָה אֵל נְקָמֹת הוֹפִיעַ: הַנְּשֹׂא שִׁפְטֵי הָאָרֶץ
הַשֹּׁב גָּמֹל עַל־גּוֹאֲמִים: עַד־מַתִּי רַשְׁעִים | יְהוָה עַד־מַתִּי
רַשְׁעִים יַעֲלוּ: וְבִיעַן יִדְבְּרוּ עִתְק וְתֹאמְרוּ כָל־פְּעֻלֵי אֹן:
עַמּוֹת יְהוָה יִדְבְּאוּ וְנִחַלְתֶּךָ יַעֲנוּ: אֲלֶמְנָה וְנָר יִהְיֶה
וְתוֹמִים יִבְצָחוּ: וְנֹאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יְהוָה וְלֹא־יִבִּין אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב: בֵּינוּ בְּעָרִים בְּעַם וְכִסְלִים מַתִּי תִשְׁכִּילוּ: הַנְּטַע
אֹן הֲלֹא יִשְׁמַע אֲסִיזָר עֹן הֲלֹא יִבִּיט: הַיִּסֵּר גּוֹיִם הֲלֹא
יִזְכִּיחַ הַמִּלְמַד אֲדָם דַּעַת: יְהוָה יִדַּע מַחֲשַׁבֹת אָדָם כִּי
הַמָּה הַבַּל: אֲשֶׁר־יִהְיֶה הַגֹּבֵר אֲשֶׁר־תִּסְרְנוּ יְהוָה וּמִתּוֹרַתְךָ
תִּלְמַדְנוּ: לְהִשְׁקִיט לוֹ מִמֵּי רַע עַד יִכְרַח לְרַשָּׁע שַׁחַת:
כִּי | לֹא־יִשָּׂש יְהוָה עִמּוֹ וְנִחַלְתּוֹ לֹא יַעֲזֹב: כִּי־עַד־צַדִּיק
יִשׁוּב מִשִּׁפְטֵי אֱלֹהֵי וְיִשְׁרִי־לֵב: מִי־יִקּוּם לִי עִם־
מְרַעִים מִי־תִצַּב לִי עִם־פְּעֻלֵי אֹן: לִלְוֵי יְהוָה עֹרְתָהּ
לִי כַמְלֵט | שְׁכֵנָה הַיְמָה נַפְשִׁי: אֲסִי־מַרְתִּי מִטָּה רִנְלִי
חֲסִדֶּךָ יְהוָה יִסְעֵדֵנִי: כָּרֵב שָׂרַעֲפִי בְּקִרְבִּי תִנְחַמְדֶּךָ
יִשְׁעִשְׁעוּ נַפְשִׁי: הַחֲבַרְדִּי כַפֵּא חֲזוֹת יִצַּר עֲמַל עַל־יְחַקְךָ:
גִּדְּדוּ עַל־נַפְשִׁי צַדִּיק וְדָם נָקִי יִרְשִׁיעוּ: וְיַתִּי יְהוָה לִי
לְמִשְׁגָּב וְאֱלֹהֵי לְצִדִּיק מַחֲסִי: וַיִּשָּׁב עֲלֵיהֶם | אֶת־אֹנְזָם
וּבְרַעְתֶּם יִצְמִיתֶם יִצְמִיתֶם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

צה

לְכוּ נִהְיֶה לַיהוָה לְרִיעָה לְצִדִּיק יִשְׁעֵנוּ: נִקְדְּמָה פָּנֵינוּ
בַּתּוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גִּדְּלוֹ יְהוָה וּמַלְךְ גִּדְּלוֹ
עַל־כָּל־אֱלֹהִים: אֲשֶׁר בִּידּוֹ מַחֲקִי־אָרֶץ וְתוֹעֲפּוֹת הַיָּם
לוֹ: אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עִשְׂהוּ וְיִבְשֶׁת יַדָּיו יַצְרוּ: בָּאוּ
נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה נִבְרָכָה לַפְּנֵי־יְהוָה עֲשֵׂנוּ: כִּי הוּא

צד, כה, חלם מלא עם השמש

און גאַך אים וועלן גיין אַלע רעכטפאַרטיקע הערצער.
16 ווער וועט אויפשטיין פאַר מיר אַקעגן די שלעכטסטוער?
ווער וועט זיך שטעלן פאַר מיר אַקעגן די טוער פון
אומרעכט?

17 ווען ניט גאָט וואַלט מיר אַ הילף געווען,
וואַלט שיר גערוט אין שטילן קבר מיין זעל.
18 ווען איך זאָג: מיין פוס גליטשט זיך אויס,
לענט מיך אונטער, גאָט, דיין חסד.
19 ביי מייע פיל זאַרגענישן אין מיר,
קוויקן דייע טרייסטונגען מיין זעל.

20 קען זיך חברן צו דיר דער טראַן פון פאַרברעכן,
וואָס פורעמט אומגליק דורך געווען?

21 זיי קלייבן זיך אויף דעם נפש פון צדיק,
און אומשולדיק בלוט פאַרמשפטן זיי.

22 אַבער יהוה איז מיר געווען פאַר אַ פעסטונג,
און מיין גאָט צום פעלו פון מיין באַשיצונג.

14 וואַרטשפּיל: בינו בצרים בעם.

אלהינו ונאנחנו עם מרעיתו וצאן ידו היום אס-בבלו
 ח תשמעו: אל-תקשו לבבכם במריבה ביום מסה
 ט במדבר: אשר גסוני אבותיכם בהנוני נסדראו פעלי:
 י ארבעים שנה אקוט בידור ואמר עם תעי לבב הם
 יא והם לא-ידעו דרכי: אשר-נשבעתו באפי אס-בבאן
 אל-מנוחתי:

צו

א שירו ליהוה שיר חדש שירו ליהוה כל-הארץ: שירו
 ב ליהוה ברכו שמו בשרו מיום ליום ישועתו: ספרו
 ג בגוים כבודו בכל-העמים נפלאותיו: כי גדול יהוה
 ד ומהלל מאד נרא הוא על-כל-אלהים: כי כל-אלהי
 ה העמים אליהם ויהוה שמים עשה: הודו-הדר לפניו
 ו עו ותפארת במקדשו: הכו ליהוה משפחות עמים חבו
 ח ליהוה כבוד ועו: הכו ליהוה כבוד שמו שאר-מנוחה
 ט ובאו לחצרותיו: השתחוו ליהוה בהדרת-קדש חילו
 י מפניו כל-הארץ: אמרו בגוים יהוה מלך אריתפון תבל
 יא כל-תמוט ידיו עמים במושבים: ישמחו השמים ותגל
 יב הארץ ירעם הים ומלאו: יעלו שדי וכל-אשר-בו או
 יג ורגו כל-עציוער: לפני יהוה כי בא כי בא לשפט הארץ
 יד ישפט תבל בצדק ועמים באמונתו:

צו

א יהוה מלך תגל הארץ ישמחו אים רבים: ענו וערפל
 ב סביבו צדק ומשפט מכון כסאו: אש לפניו תלך
 ג ותלהט סביב צדיו: האירו ברכיו תבל האתה ותחל
 ד הארץ: הרים כדונג נמסו מלפני יהוה מלפני ארון כל-
 ה הארץ: הגירו השמים צדקו וראו כל-העמים כבודו:
 ו יבשו כל-עבדי פסל המתהללים באליהם השתחורלו

צו, י' סל קמץ צו, ח' סל קמץ ג' ס' ח' ותלהט סביב

צז

א גאט טוט קניגן, זאל לוסטיק זיין די ערד,
 זאלן זיך פרייען די פיל אינדולען.

ב וואלקן און נעבל זיינען ארום אים,

ג רעכט און גערעכטיקייט דאָס געשטעל פון זיין טראָן.

ד א פייער גייט אים פארום,

ה און פארברענט רונד ארום זיינע פיינט.

ו זיינע בליצן באלייכטן די וועלט;

ז עס זעט די ערד, און זי ציטערט.

ח די בערג צעגייען ווי וואקס פאר גאט,

ט פאר דעם האר פון דער גאנצער ערד.

י די הימלען דערציילן זיין גערעכטיקייט,

יא און אלע פעלקער זעען זיין כבוד.

יב צו שאַנד ווערן אַלע געצנדינער,

יג וואָס רימען זיך מיט נישטיקייטן;

יד עס בוקן זיך צו אים אַלע געטער.

און מיר דאָס פאַלק פון זיין פיטערונג,

ה און די שאָף פון זיין האַנט;

ווען איר וואַלט היינט צוהערן צו זיין קול!

ז מאַכט ניט האַרט אַייער האַרץ ווי ביי מריבֿה,

ח ווי אין טאַג פון מסה אין דער מדבר,

ט בעת אַייערע עלטערן האָבן מיך געפרוּווט,

י מיך פראַבירט, הגם זיי האָבן געזען מיין ווערק.

יא פערציק יאָר האָב איך מיך געעקלט מיטן דור,

און האָב געוואָגט: א פאַלק מיט פאַרפירטע הערצער

זיינען זיי,

און זיי ווייסן ניט מיינע וועגן;

יג וואָס דרום האָב איך געשוואָרן אין מיין צאָרן,

אויב זיי וועלן קומען אין מיין רואונג!

צח

א זינגט צו גאט א ניי געזאַנג,

ב זינגט צו גאט, די גאַנצע ערד.

ג זינגט צו גאט, בענטשט זיין נאָמען,

ד זאָגט אָן פון טאַג צו טאַג זיין ישועה.

ה דערציילט צווישן די פעלקער זיין כבוד,

ו צווישן אלע אומות זיינע חונדער.

ז וואָרום גרויס איז יהוה, און זייער געלויבט,

ח ער איז פאַרכטיק איבער אלע געטער;

ט וואָרום די געטער פון אלע פעלקער זיינען נישטיק,

ו און יהוה האָט די הימלען געמאַכט.

ז גלאַנץ און שיינקייט זיינען פאַר זיין פנים,

י שטאַרקייט און פראַכט אין זיין הייליקטום.

יא גיט צו גאט, איר משפחות פון די פעלקער,

יב גיט צו גאט כבוד און שטאַרקייט.

יג גיט צו גאט דעם כבוד פון זיין נאָמען,

יד ברענגט אַ געשאַנק, און קומט אין זיינע הויפן.

יז בוקט זיך צו גאט מיט הייליקן אָפשיי,

יח ציטערט פאַר אים, די גאַנצע ערד.

יט זאָגט צווישן די פעלקער: גאט טוט קניגן;

י אַויך איז באַפעסטיקט די וועלט, זי זאָל זיך גיט

וואַקלען,

יא ער וועט משפטן די פעלקער מיט יושר.

יב זאָלן זיך פרייען די הימלען, און זאָל לוסטיק זיין די

ערד,

יג זאָל דונערן דער ים מיט זיין פולקייט.

יד זאָל פריילעך זיין דאָס פעלד און אַלץ וואָס דערין;

יז דענסמאַל זאָלן זיינען אַלע ביימער פון וואַלד;

יח פאַר גאט, וואָרום ער קומט,

יט וואָרום ער קומט משפטן די ערד;

יא ער וועט משפטן די וועלט מיט גערעכטיקייט,

יב און די פעלקער מיט זיין וואָרהאַפטיקייט.

° ציון הערט און זי פרייט זיך,
און לוסטיק זיינען די טעכטערשטעט פון יהודה,
פון זענען דיניע משפטים, יהוה.
° וואָרום דו יהוה ביסט דער העכסטער איבער דער
גאַנצער ערד,
הויך דערהויבן איבער אלע געטער.

10 איר ליבהאָבער פון גאָט, האָט פיינט שלעכטס!
ער היט די נפשות פון זיינע פרומע,
פון דער האַנט פון רשעים איז ער זיי מציל.
11 אַ ליכט איז פאַרזייט פאַרן צדיק,
און פאַר די רעכטפאַרטיקע הערצער אַ פרייד.
12 פרייט זיך, איר צדיקים, מיט גאָט,
און דאַנקט זיין הייליקער געדעכעניש.

צח

1 אַ מזמור.

זינגט צו גאָט אַ ניי געזאַנג,
וואָרום ווונדער האָט ער געטאַן;
זיין רעכטע האַנט האָט אים געהאַלפן,
און זיין הייליקער אַרעם.
2 גאָט האָט געלאָזט וויסן זיין ישועה,
פאַר די אויגן פון אלע פעלקער האָט ער אַנטפלעקט
זיין גערעכטיקייט.
3 ער האָט געדאַכט אָן זיין חסד און זיין טרייאַפּט
צו דעם הויז פון ישראל;
אַלע עקן פון דער ערד האָבן געזען
די ישועה פון אונדזער גאָט.

4 שאַלט צו גאָט, די גאַנצע ערד,
ברעכט אויס און זינגט און שפילט.
5 שפילט צו גאָט אויף אַ האַרף,
אויף אַ האַרף מיט אַ קול פון געזאַנג.
6 מיט טרומייטן און אַ קול פון שופר
שאַלט פאַר גאָט דעם מלך.

דו האָסט אויפגעשטעלט יושר,
רעכט און גערעכטיקייט האָסטו אין יעקב געטאַן.
° דערהייבט יהוה אונדזער גאָט,
און בוקט זיך צו זיין פוסבענקל—
הייליק איז ער!

° משה און אהרן זיינען געווען צווישן זיינע פֿהנים,
און שמואל צווישן די וואָס רופן זיין נאָמען;
זיי פלעגן רופן צו גאָט,
און ער פלעגט זיי ענטפערן.
° אין אַ וואַלקנוייל פלעגט ער רעדן צו זיי;
זיי האָבן געהיט זיינע אַנוואַגן,
און דאָס געזעץ וואָס ער האָט זיי געגעבן.
° יהוה אונדזער גאָט, דו האָסט זיי געענטפערט:
אַ פאַרגעביקער גאָט ביסטו זיי געווען,
און האָסט זיך נוקם געווען פון זייער טוועגן.
° דערהייבט יהוה אונדזער גאָט,
און בוקט זיך צו זיין הייליקן באַרג,
וואָרום הייליק איז יהוה אונדזער גאָט.

פֿלאַלְהוּם: שְׁמֵחָה וַתִּשְׂמַח | ציון וַתִּגְלַגְלָה בְּנֹת יְהוּדָה |
לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה: בְּרִאֲתָהּ יְהוָה עֲלוּן עַל-פֶּלֶא-
הָאָרֶץ מֵאֵד נְעֻלֹת עַל-פֿלאַלְהוּם: אֲחֵבֵי יְהוָה שְׂנֹאֵי |
רַע שְׂמֵר נַפְשֹׁת חַסְדֵיךָ מִיַּד רָשָׁעִים וְצִלְמֵם: אֲדָר וְרַע |
לְצַדִּיק וְלִישְׂרָאֵל בְּשִׂמְחָה: שְׂמֵחָה צְדִיקִים בִּיהוָה וְהוֹדוּ |
לְזִכָּר קִדְשׁוֹ: |

צח

מִזְמֹר שִׁירֵי לַיהוָה | שִׁיר חֲדָשׁ בִּינְפִלְאוֹת עֲשֵׂה הוֹשִׁיעָה |
לְדָוִד יָמֵינוּ וְזִרְעֵי קִדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם |
בְּלֵא צִדְקָתוֹ: זָכַר חֲסֵדוֹ | וְאַמְנֹנֹתָ לְבַיִת יִשְׂרָאֵל רְאוּ |
כִּלְאִפְסֵר־אָרֶץ אֶת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: הֲרִיעוּ לַיהוָה כָּל- |
הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרִנְנוּ תִמְרוּ: וּמְרוּ לַיהוָה בְּכֹנֹר בְּכֹנֹר |
וְקוֹל זְמֵרָה: בְּחִצְצֹרוֹת וְקוֹל שׁוֹפֵר הֲרִיעוּ לִפְנֵי | הַמֶּלֶךְ |
יְהוָה: יָרַעַם הַיָּם וּמִלְאוּ תִבְלֵ וְיִשְׁבִי בָהּ: נְהַרֹת יִמְחָאֵר |
כָּת יַחַד הַרִים וְרִנְנוּ: לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ |
יִשְׁפֹּט יִתְכַבֵּל בַּצַּדִּק וְעַמִּים בְּמִישְׁרִים: |

צט

יְהוָה מֶלֶךְ יִרְגֵנוּ עַמִּים יִשְׁבֵּ כְרוֹבִים תִּנְנוֹת הָאָרֶץ: יְהוָה |
בְּצִיּוֹן יָדוּל וְרַם הוּא עַל-כָּל-הָעַמִּים: יְדוֹ שְׁמֵךְ יָדוּל |
וְנִרְאָה קְדוֹשׁ הוּא: וְעַן מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אֲתָה כֹּנֵנֶת |
מִישְׁרִים מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בִּיעֲבֹב | אֲתָה עֲשִׂית: רֹמְמוּ |
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַרְם רָגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא: מֹשֶׁה |
וְאַהֲרֹן | בְּכִהְנִי וְשִׁמְיָאֵל בְּקִרְאֵי שְׁמֵי קְרָאִים אֱלֹהֵי- |
יְהוָה: בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שְׁמְרוּ עֲדוּתֵי וְחֻקֵי |
נְתַתְּלָמוּ: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲתָה עֲנִיתָם אַל נִשְׂא הַיִּתָּ לְהֵם |
וְנִקֵּם עַל-עֲלִילוֹתֵם: רֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר |
קְדְשׁוֹ כִּי-קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: |

צט, א' סט קסז ו' הא סה

7 זאָל דונערן דער ים מיט זיין פולקייט,
די חעלט און די ווינער אין איר.
° די טייכן זאלן קלאפן די הענט,
די בערג זאלן זינגען אין אינעם;
° פאַר גאָט, וואָרום ער קומט משפטן די ערד;
ער חעט משפטן די חעלט מיט גערעכטיקייט,
און די פעלקער מיט יושר.

צט

1 גאָט טוט קיינען,
זאָלן ציטערן די פעלקער;
ער טראַנט איבער די כּרובים,
זאָל זיך וואַקלען די ערד.
2 גאָט איז גרויס אין ציון,
און ער איז דערהויבן איבער אלע פעלקער.
3 זאָלן זיי לויבן דיין גרויסן און פאַרכטיקן נאָמען—
הייליק איז ער!—
4 און די שטאַרקייט פון דעם מלך וואָס האָט ליב
גערעכטיקייט.

ק

א מְזוֹר לַתּוֹרָה הִרְעִי לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ: עֲבָדוּ אֶת־יְהוָה
 ב בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לִפְנֵי בְרִנָּה: דַּעוּ כִּי יְהוָה הוּא אֱלֹהִים
 ד הוּא עָשָׂנו וְלֹא אֲנַחְנו עֲמֹ וְצִאן מִרְעִיתוֹ: בָּאוּ שְׁעָרָיו
 ה בַּתּוֹרָה חֲצֵרְתָיו בַּתְּהִלָּה הוֹדוּ לוֹ בְּרִבּוֹ שְׁמוֹ: כִּי־טוֹב
 וַיהוָה לְעוֹלָם חֲסִדוֹ וְעֶדְדוֹ וְדָר אֲמוֹנָתוֹ:

קא

א לְדָוִד מְזוֹר חֲסִד־וּמִשְׁפָּט אֲשִׁירָה לַיהוָה אֲזַמְּרָה:
 ב אֲשִׁימְלִיחַ | בְּדָרְדָר תָּמִים מִתִּי תָבֹאוּ אֵלַי אֲתַהַלֵּךְ בְּתַס־
 ג לִבִּי בְּקִרְבִּי בֵּיתִי: לֹא־אֲשִׁית | לִנְגֵד עֵינַי דְּבַר־בְּלִיעַל
 ד עֲשֵׂה־סִטִּים שְׂנֵאתִי לֹא יִדְבַק בִּי: לִבִּי עָקַשׁ יְסוֹר מִמֶּנִּי
 ה רָע לֹא אֲדַע: מְלוֹשְׁנִי כִפְתָר | רַעְדוּ אוֹתוֹ אֲצַמִּית נְבֹה־
 ו צִנּוּם וּרְחַב לִבִּי אֲתוֹ לֹא אוֹכֵל: עֵינַי | בְּנֶאֱמַנ־אֲרִץ
 ז לְשִׁבְתַּת עֲמָרִי הַלֵּךְ בְּדָרְדָר תָּמִים הוּא יִשְׂרָתֵנִי: לֹא־יִשְׁבּוּ
 ח בְּקִרְבִּי בֵּית־י עֲשֵׂה רַמְיָה דְּבַר שְׁקָרִים לֹא־יִפּוֹן לִנְגֵד עֵינַי:
 ט לְבַקְרִים אֲצַמִּית כָּל־רִשְׁעֵי־אֲרֶץ לְחִבְרִית מִצִּיר־יְהוָה
 י כָּל־פְּעֻלֵי אוֹן:

קב

א תִּפְלָה לַעֲנִי כִי־עֲטַף וּלְפָנַי יְהוָה יִשְׁפָד שִׁיחוֹ: יְהוָה
 ב שְׁמַעַה תִּפְלָתִי וְשִׁוְעֹתִי אֲלֵךְ תָּבֹאוּ: אֶל־תִּסְתַּר פְּנֵיךְ |
 ג מִמֶּנִּי כִּי־זָר לִי הִטָּה־אֵלַי אֲוֶנֶךְ כִּי־זָר אֶקְרָא מִחַר עֲנִנִי:
 ד כִּי־יִכְלוּ בְעֵשֶׂן יָמַי וְעֲצָמוֹתַי כִּמְקָד נִחְרוּ: הוֹפֶה כַּעֲשָׂב
 ה וַיִּבֶשׂ לִבִּי כִּי־שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לֶחֶמִי: מִקּוֹל אֲנַחְתִּי דִּבְקָה
 ו עֲצָמֵי לִבְשָׁרִי: דְּמִיתִי לְקֶאֱת מְדַבֵּר הִיִּיתִי כְּכּוֹס חֲרֻבוֹת:
 ז שְׁקַדְתִּי וְאֶהְיֶה כַּצִּפּוֹר בְּוֶדֶר עַל־גִּנִּי: כָּל־הַיּוֹם חֲרַפּוֹנִי
 ח אֲוִיבִי מְהוֹלְלִי כִּי נִשְׁבְּעוּ: כִּי אֶפֶר כְּלַחֵם אֲבָלְתִי וְשִׁקּוֹנִי
 ט בִּבְכִי מְסַכֵּתִי: מִפְּנֵי־עֲמֹךְ וּקְצַפְךָ כִּי נִשְׂאתִי וְתִשְׁלַכְנִי:
 יא ק, ג' וְלוֹ קִי קא, ה' יְחִיר קב, ה' שׁוֹדק עַם הַנֶּשֶׁךְ

ק

א מְזוֹר פּוֹן דֶּאֶנְקֶע־בּוֹנֵג.
 ב שְׂאֵלֵט צו גאַט, די גאַנצע ערד.
 ג דינט גאַט מיט שמחה,
 ד קומט פאַר אים מיט געזאַנג.
 ה ווייסט אַז יְהוָה, ער איז גאַט;
 ו ער האָט אונדז באַשאַפֿן, און זיינע זיינען מיר,
 זיין פּאַלק, און די שאַף פּוֹן זיין פּיטער־בּוֹנֵג.
 ח קומט אין זיינע טויערן מיט דאַנק,
 ט אין זיינע הויפּן מיט לויב;
 י גיט אַ דאַנק צו אים, בענטשט זיין נאַמען.
 יא וואָרום גוט איז גאַט,
 יב אויף אייביק איז זיין חסד,
 יג און ביז דור־דורות זיין טריישאַפּט.

קא

א מְזוֹר פּוֹן דוֹדֵן.
 ב גענאַד און גערעכטיקייט וועל איך באַזינגען,
 ג צו דיר גאַט וועל איך זינגען.
 ד איך אַכט אויפֿן ערלעכן וועג;
 ה ווען וועסטו קומען צו מיר?
 ו איך גיי אום אין מיין הויז
 ז אין דער ערלעכקייט פּוֹן מיין האַרצן.
 ח איך האַלט גיט פאַר מיינע אויגן
 ט אַ נידערטרעכטיקע זאַך;
 ו דאָס טאָן פּוֹן די אַפּקערערס האָב איך פּיינט,
 ז עס טוט זיך גיט באַהעפּטן אָן מיר.
 ח אַ קרום האַרץ איז אַפּגעטאַן פּוֹן מיר,
 ט פּוֹן שלעכטיקייט ווייס איך גיט.
 י דער וואָס באַרעדט אין פאַרבאַרגעניש זיין חֶבֶר,
 יא אים האַק איך אָפּ;
 יב דער וואָס האָט האַפּערדיקע אויגן און אַ שטאַלץ
 יג האַרץ,
 יד אים קען איך גיט ליידן.
 טו מיינע אויגן זיינען אויף די געטרייע פּוֹן לאַנד,
 יז זיי זאָלן זיצן מיט מיר;
 יח דער וואָס גייט אויפֿן וועג פּוֹן ערלעכקייט,
 יט ער איז אין מיין דינסט.
 כ אין מיין הויז טאָר גיט זיצן
 כאַ דער וואָס באַגייט באַטרוג;
 כב דער וואָס רעדט ליגנס
 כג קען גיט באַשטיין פאַר מיינע אויגן.
 כד אַלע פּרימאַרגן פאַרשנייד איך
 כה אַלע רשעים פּוֹן לאַנד,
 כו כּדִּי צו פאַרשניידן פּוֹן גאַטס שטאַט
 כז אַלע טוער פּוֹן אומרעכט.

קב

א תִּפְלִיחַ פֶּאָר דַּעַם גַּעֲדִיקֶטן ווען ער
 ב פֶּאַרְגִיט זיך, און ער גיסט אויס פֶּאַר גאַט
 ג זיין קלאַנג.
 ד גאַט, הער צו מיין תִּפְלִיחַ,
 ה און מיין געשריי זאָל קומען צו דיר.
 ו זאָלסט גיט פֶּאַרבֶּאַרְגֵן דִּין פֶּנים פּוֹן מיר,
 ז אין טאָג פּוֹן מִיין גוֹיט נייג דִּין אויער צו מיר,

ק, ג' וְלוֹ קִי קא, ה' יְחִיר קב, ה' שׁוֹדק עַם הַנֶּשֶׁךְ

אין טאָג וואָס איך רופֿ, ענטפער מיר גיך.
 וואָרום אזוי ווי רויך פֶּאַרגייען מיינע טעג,
 און מיינע ביינער זיינען ווי אַן אויוון צעברענט.
 צעקלאַפּט ווי גראַז און פֶּאַרטריקנט איז מיין האַרץ,
 וואָרום איך פֶּאַרגעס צו עסן מיין ברויט.
 פּוֹן וועגן די קולות פּוֹן מיין קרעכצן
 איז מיין געביין צוגעקלעפּט צו מיין הויט.
 איך בין געגליכן צו אַ פעליקאַן פּוֹן מדבר,
 איך בין געוואָרן ווי אַן אַייל פּוֹן די חורבות.
 איך בין וואַך נאַכאַנאַנד און בין געוואָרן
 ווי אַן עלנדער פּוֹיגל אויף אַ דאַך.
 אַ גאַנצן טאָג לעסטערן מיך מיינע פּיינט,
 די וואָס ווילדעווען קעגן מיר, שילטן זיך מיט מיר.
 וואָרום אַש האָב איך אזוי ווי ברויט געגעסן,
 און מיינע טראַנקען האָב איך מיט געוויינ געמישט.
 פּוֹן וועגן דִּין פֶּעס און דִּין צאַרן;
 וואָרום האָסט מיך אויפֿגעוויבן און מיך אוועק
 געשלאָדערט.

12 מיינע טעג זיינען ווי אַ שאַטן וואָס נייגט זיך, און אזוי ווי גראַז טריקן איך איין.
 13 אָבער דו גאָט טראַנסט אויף אייביק, און דיין געדעכעניש איז אויף דורדורות.
 14 דו וועסט אויפשטיין און זיך דערבאַרימען אויף ציון, וואָרום עס איז צייט זי צו לייטזעליקן, וואָרום געקומען איז די שעה.
 16 וואָרום דינע קנעכט גאַרן נאָך אירע שטיינער, און איר שטויב האַבן זיי ליב.
 16 און די פעלקער וועלן פאַרכטן דעם נאָמען פון גאָט, און אַלע מלכים פון דער ערד דיין פראַכט, ווען גאָט האָט אויפגעבויט ציון, זיך באַוויון אין זיין פראַכט;
 18 זיך געקערט צו דער תפילה פון דעם עלנדן, און ניט פאַראַכט זייער תפילה.
 19 דאָס וועט פאַרשריבן ווערן פאַרן שפעטערדיקן דור, און דאָס פאַלק וואָס וועט באַשאַפן ווערן, וועט לויבן גאָט.
 20 וואָרום ער האָט אַראָפגעקוקט פון זיין הייליקער הייך; גאָט האָט פון הימל געלוגט אויף דער ערד,
 21 צו הערן דאָס קרעכצן פון געפאַנגענעם, פריי צו מאַכן די אָנגעברייטע צום טויט.
 22 כדי מע זאָל דערציילן אין ציון גאָטס נאָמען, און זיין לויב אין ירושלים,
 23 ווען די פעלקער זאמלען זיך איין אין איינעם, און די קייניגרייכן צו דינען גאָט.
 24 ער האָט אָפגעשלאַפט אין וועג מיין כוח, [ער האָט געקירצט מיינע טעג.
 25 איך זאָג: מיין גאָט, זאָלסט מיך ניט אַוועקנעמען אין העלפט פון מיינע טעג,
 דו וואָס אויף דורדורות זיינען דינע יאָרן.
 26 לאַנג צוריק האָסטו די ערד געגרונטפּעסט, און דאָס ווערק פון דינע הענט זיינען די הימלען.
 27 זיי וועלן אונטערגיין, און דו וועסט באַשטיין,

ימי כָּצֵל נָטוּי וְאֲנִי כְעֶשֶׂב אִיבֵּשׁ; וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם יִשָּׁב וְיִכְרַךְ לְדֹר וָדֹר: אַתָּה תְקוּם תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי עַתָּה לְחִנּוּנָהּ כִּי בָּא מוֹעֵד: כִּירְצֵנוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבֹנֵיהָ וְאֶת־עֲפָרָהּ יִחַנְנוּ: וַיִּירָאוּ גוֹיִם אֶת־שֵׁם יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת־יִבְבּוֹדָהּ: כִּירְבֵנָהּ יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה בְּכִבוֹדוֹ: פִּנְהָ אֶל־תִּפְלַת הָעָרֶעֶר וְלֹא־בִזָּה אֶת־תִּפְלָתָם: תִּפְתַּב וְאֵת לְדֹר וְאֶת־רֵצוֹן וְעַם נִבְרָא יִהְלֵלֶיהָ: כִּירְחֹשְׁקוֹף מִמְרוֹם קִדְשׁוֹ יְהוָה מִשְׁמַיִם אֶל־אֶרֶץ הַבַּיִט: לְשִׁמְעֵ אֲנַקְתָּ אֶסְרֵךְ לְפִתְחָהּ בְּנֵי תְמוֹתָהּ: לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וְתִהְיֶה לְתוֹדָתוֹ בִּירוּשָׁלַם: בְּהַקְבִּץ עַמִּים יִהְיֶה וּמַמְלָכוֹת לְעַבְדֵי אֶת־יְהוָה: עֲנֵהּ בְּדִרְךָ כַּחַו קֶצֶר יָמִי: אֲמַר אֱלֹהֵי אֶל־תִּעַלְנִי כַּחַצֵי יָמִי בְּדֹר דֹּרִים שְׁנוֹתֶיךָ: לְפָנִים הָאָרֶץ יִסְרֹת וּמִעֲשֵׂה יְדֶיךָ שָׁמַיִם: הִמָּה וְאֶבְרֹךְ וְאַתָּה תִּעֲמֹד וְכָל־סִבְיָתָהּ יִבְלֶה וּבְלִיבֵי שָׁחַלִיבִים וּחֲלָפִי: וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתְמוּ: בְּנִירְעֵבֶיךָ יִשְׁכְּנוּ וְזוֹרְעִים לְפָנֶיךָ יִכּוּ:

קג

לְדֹר וּבְרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קִרְבֵי אֶת־שֵׁם קִדְשׁוֹ: אֲבִרְכֵי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה וְאֶל־תִּשְׁבְּחֵהוּ כָּל־גְּמוּלוֹ: תִּפְלַח לְכָל־צִוְּנֵי הָרֹפֵא לְכָל־תַּחֲלוּאֵיבֵי: הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיִּיבֵי הַמַּעֲטָרֵי חֶסֶד וְרַחֲמִים: הַמִּשְׁבִּיעַ בְּטוֹב עֲדֵיךָ תִּתְחַדֵּשׁ בְּנֶשֶׁר נְעוּרֵיכִי: עֲשֵׂה צְדָקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל־עֲשׂוּקִים: יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמִשְׁהָ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־לוֹתֵיהֶם: רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֲרָף אַפָּיִם וְרַב־חֶסֶד: לֹא־לִנְצַח יִרְיֵב וְלֹא לְעוֹלָם יִסּוּר: לֹא כַּחַטְאֵינוּ עֲשֵׂה לָנוּ וְלֹא כְעֲוֹנוֹתֵינוּ נִמְלַע עֵלֵינוּ: כִּי כִגְבוּהַ שָׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ גָּבַר חֶסְדּוֹ עַל־יְרֵאָיו: כִּרְחַק מוֹרָח מִמַּעַרְב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת־פְּשָׁעֵינוּ: כִּרְחַם אֲב עַל־בְּנֵיִם רַחֵם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו: כִּי הוּא יִדַּע

פ, כ, כד סז קי כו סח סחט

ווי אַן אַדלער באַנייט זיך די יוגנט דינע.
 6 גאָט טוט גערעכטיקייטן, און רעכט צו אַלע געדריקטע.
 7 ער האָט געלאָזט וויסן משה זיינע וועגן, די קינדער פון ישראל זיינע מעשים.
 8 גאָט איז דערבאַרימדיק און לייטזעליק, אַיינגעהאַלטן אין צאָרן און רייך אין גענאָד.
 9 ניט שטענדיק וועט ער קרייגן, און ניט אייביק וועט ער האַלטן אַ כּעס.
 10 ניט לויט אונדזערע חטאים האָט ער אונדז געטאַן, און ניט לויט אונדזערע זינד האָט ער אונדז פאַרגאַלטן.
 11 וואָרום ווי דער הימל איז הויך איבער דער ערד, אזוי איז שטאַרק זיין חסד צו די וואָס פאַרכטן אים.
 12 ווי מזרח איז ווייט פון מערב, אזוי האָט ער דערווייטערט פון אונדז אונדזערע פאַרברעכן.
 13 ווי אַ פּאָטער דערבאַרימט זיך אויף זיינע קינדער, אזוי דערבאַרימט זיך גאָט אויף די וואָס פאַרכטן אים.
 14 וואָרום ער ווייס אונדזער באַשאַפונג,

יא, זיי אַלע וועלן ווי אַ בגד צעקריכן, ווי אַ מלבוש וועסטו זיי בייטן, און זיי וועלן פאַרגיין;
 28 אָבער דו ביסט דער אייגענער, און דינע יאָרן וועלן זיך ניט ענדיקן.
 29 די קינדער פון דינע קנעכט וועלן בלייבן, און זייער זאָמען וועט שטיין פעסט פאַר דיר.

קד

1 פון דודן.
 לויב, מיין זעל, גאָט, און אַלע מיינע אייגענווייך, זיין הייליקן נאָמען.
 2 לויב גאָט, מיין זעל, און זאָלסט ניט פאַרגעסן אַלע ויינע טובות;
 3 דער וואָס פאַרניט אַלדי זינד דינע, וואָס היילט אַלע קראַנקשאַפטן דינע;
 4 וואָס לייזט אויס פון גרוב דיין לעבן, וואָס קריינט דיך מיט גענאָד און דערבאַרימונג;
 5 וואָס זעטיקט מיט גוטס דיין עלטער,
 6 תּהִלִּים נְחַלְסוּ.

טו יצרנו זכור כִּי־עָפַר אַנְחוּנוּ: אָנוּשׁ כַּחֲצִיר יָמֵינוּ כַּצִּיץ
 טז הַשָּׁדֵה בֶּן יָצִיץ: כִּי רִיחַ עֲבָרָה־בּוֹ וְאִינּוֹ וְלֹא־יִבְרָנוּ
 יז עוֹד מִקּוֹמוֹ: וְחֶסֶד יְהוָה! מַעֲוֹלָם וְעַד־עוֹלָם עַל־יִרְאֵיו
 יח וְצַדִּיקָתוֹ לִבְנֵי בָנִים: לְשִׁמְרֵי בְרִיתוֹ וְלִזְכָּרֵי פִקְדוֹ
 יט לַעֲשׂוֹתָם: יְהוָה בְּשָׁמַיִם הִכִּין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל־
 כ מַשְׁלָחַ: בָּרְכוּ יְהוָה מִלְּאֲבָיו וּגְבֹרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַ
 כא בְּקוֹל דְּבָרוֹ: בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־צְבָאוֹ מִשְׁרָתָיו עֲשֵׂי רְצוֹנוֹ:
 כב בָּרְכוּ יְהוָה! כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־מִקְמוֹת מִמְּשַׁלְּתוֹ בָּרְכוּ
 נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה:

קד

א בָּרְכוּ נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵי גְדֻלַּת מַאֲד הוֹד וְהַדָּר
 ב לְבִשְׁתָּ: עֲטָה אֹדַר בְּשִׁלְמָה נֹטָה שְׁמַיִם כִּי־רִיעָה:
 ג הַמְקַרְהַ בַּמַּיִם עֲלוֹתָיו הַשָּׁמַיִם עֵבֶקִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־
 ד כַּנְּפִירֹתָ: עֲשֵׂה מִלְּאֲבָיו רֹחוֹת מִשְׁרָתָיו אֵשׁ לְהַטֹּ:
 ה יָסַד אֶרֶץ עַל־מְכוּנָה בַל־תִּמּוֹט עוֹלָם וְעַד: תְּהוֹם
 ו כַּלְבוּשׁ כַּסִּיתוֹ עַל־הָרִים יַעֲמֵדוּ מַיִם: מִן־גְּעֵרֶתָּה יְנוֹסוּן
 ז מִן־קוֹל רַעֲמֶךָ יַחֲפֹזוּ: יַעֲלֹ הָרִים יִרְדּוּ בְּקִצּוֹת אֶל־
 ח מְקוֹם זֶה וְיִסְדֶּתָּ לָהֶם: גְּבוּל־שִׁמְתָּ בַל־יַעֲבֹרוּן בַּל־יִשְׁבּוּן
 ט לְכַסּוֹת הָאָרֶץ: הַמְשַׁלַּח מַעֲנִיִּים בְּנַחֲלִים בֵּין הָרִים
 י יַחֲלִיבוּן: יִשְׁכּוּ כָל־חַיֹּתָיו שְׂדֵי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צִמְאֹם:
 יא עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁבּוּן מִבֵּין עֲפָאִים יַתְנוּ־קוֹל:
 יב מִשְׁקֵה הָרִים מַעֲלוֹתָיו מִפְּרֵי מַעֲשֵׂיךָ תִּשְׁבַּע הָאָרֶץ:
 יג מִצְמִיחַ חֲצִיר וְלִבְהֵמָה וְעֵשֶׂב לְעֹבְדֵת הָאָדָם לְהוֹצִיא
 יד לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ: וַיִּן וְיִשְׁמַח לִבְבִּיאָנוּשׁ לְהַצִּיל פְּנֵים
 טו מִשִּׁמּוֹן וְלֶחֶם לִבְבִּיאָנוּשׁ יִסְעֵד: יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה אֲרוֹנֵי
 יז לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע: אֲשֶׁר־שָׁם צִפְרִים יִקְנֶנוּ חֲסִידָה
 יח בְּרוּשִׁים בֵּיתָה: הָרִים הַגְּבוּהִים לְיַעֲלִים סְלָעִים מִחֶסֶה

קד, יב א טה

ער געדענקט אז מיר זיינען שטויב.
 15 דער מענטש-אזוי ווי גראז זיינען זיינע טעג,
 ווי א שפראצונג פון פעלד, אזוי שפראצט ער.
 16 וואָרום אַ ווינט גייט אַריבער אויף אים, און ער איז
 נישט אַ,
 און זיין אָרט קען אים נישט מער.
 17 אָבער דער חסד פון גאָט איז פון אייביק ביז אייביק
 אויף די וואָס פאַרכטן אים,
 און זיין גערעכטיקייט צו קינדסקינדער;
 18 צו די וואָס היטן זיין בונד,
 און צו די וואָס געדענקען זיינע באַפעלן זיי צו טאָן.

19 גאָט האָט אין הימל אויפגעשטעלט זיין טראָן,
 און זיין מלוכה געוועלטיקט איבער אַלץ.
 20 לויבט גאָט, זיינע מלאַכים,
 איר שטאַרקע גיבורים וואָס טוט זיין וואָרט,
 ביים הערן דעם קול פון זיין וואָרט.
 21 לויבט גאָט, אַלע זיינע חַיִּלוֹת,
 זיינע משרתים וואָס טוט זיין רצון.
 22 לויבט גאָט, אַלע זיינע ווערק,
 אין אַלע ערטער פון זיין געוועלטיקייט;
 לויב גאָט, מיין זעל.

קד

1 לויב גאָט, מיין זעל;
 יהוה מיין גאָט, ביסט גרויס ביז גאָר,
 אין גלאַנץ און שיינקייט ביסטו אָנגעקליידט.
 2 דער וואָס וויקלט זיך אין ליכט ווי אין אַ מאַנטל,
 וואָס שפרייט אויס די הימלען ווי אַ פאַרהאַנג.
 3 וואָס באַלקנט מיט וואָסער זיינע אויבערשטובן;
 וואָס מאַכט וואָלקנס פאַר זיין רייטוואָגן,
 וואָס גייט אויף די פליגלען פון ווינט.
 4 וואָס מאַכט זיינע שלוחים די ווינטן,
 זיינע משרתים-פלאַקעריק פייער.
 5 ער האָט געגרונוטפּעסט די ערד אויף אירע געשטעלן,
 זי זאָל זיך נישט וואַקלען, אייביק און שטענדיק.
 6 דעם תְּהוֹם, אים האָסטו ווי אַ קלייד איבערגעדעקט;
 איבער די בערג זיינען געשטאַנען די וואַסערן.
 7 פון דיין אָנגעשריי זיינען זיי אַנטלאָפֶן,
 פון קול פון דיין דונער האָבן זיי אַוועקגעאַיילט-
 8 בערג האָבן זיך אויפגעהויבן, טאַלן האָבן גענידערט-
 צו דעם אָרט וואָס דו האָסט געגרונוטפּעסט פאַר זיי.
 9 האָסט געמאַכט אַ גבול וואָס זיי זאָלן נישט אַריבערגיין,
 כדי זיי זאָלן נישט ווידער באַדעקן די ערד.
 10 [ער איז] דער וואָס שיקט קוואַלן אין די טאַלן,
 זיי זאָלן גיין צווישן די בערג.
 11 זיי טרינקען אָן אַלע חיות פון פעלד,
 די וואַלדאייולען שטילן זייער דאָרשט.
 12 לעבן זיי רוען די פויגלען פון הימל,
 פון צווישן די צווייגן גיבן זיי אַרויס אַ קול.

13 ביסט דער וואָס טרינקט אָן די בערג פון זיינע אויבער-
 שטובן;
 פון דער פּרוכט פון דיין טוואונגען ווערט געוועטיקט
 די ערד.
 14 ער מאַכט שפראַצן גראַז פאַר דער בהמה,
 און היי פאַר די אַרבעטפי פון דעם מענטשן,
 כדי אַרויסצוציען ברויט פון דער ערד;
 15 און וויין וואָס דערפרייט דעם מענטשנס האַרץ,
 צו מאַכן גלאַנצן דעם פנים מער ווי אַייל;
 און ברויט וואָס לענט אונטער דעם מענטשנס האַרץ.
 16 די ביימער פון גאָט זעטן זיך אָן,
 די צעדערן פון לבָנוֹן וואָס ער האָט געפלאַנצט,
 17 וואָס דאַרטן נעסטן די פויגלען;
 דער שטאַרץ, זיין הויז זיינען ציפּרעסן.
 18 די הויכע בערג זיינען פאַר די שטיינבעק,
 די פעלזן אַ באַשיצונג פאַר די קיניגלס.

לשפנים: עשה רח למינדים שמש דע מבוא: תשת כ
השך ויהי לילה בדתרמש בלחותייער: הכפירים כ
שאנים לטרף ולבקש מאל אכלם: תורח השמש יאספון כב
ואל מעונתם ירבעון: יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי כג
ערב: מהרבו מעשיך יהיה כלם בחכמה עשית כד
מלאה הארץ כננד: זה הים גדול ורחב ידים שם כה
רמש ואין מספר חיות למטות עמידלות: שם אנוות כו
יהלכון לזיתן זה יצרת לשחקבו: כלם אלף ישברון כז
לתת אכלם בעתו: תתן להם ילקטון תפתח דף ישבעון כח
טוב: תסתיר פניך יבהלון תספה רוחם ינועון ואל עפרם כט
ישוכון: תשלח ריחך יבראון ותהדש פני אדמה: יהי לא
כבוד יהיה לעולם ישמח יהנה במעשיו: המביט לארץ לב
ותרעד יגע בהרים ועשנו: אשירה ליהנה בהי אומרה לו
לאלתו בעודי: יערב עליו שיתי אנכי אשמח ביהודה: לד
ותמו תפאים מדהארץ ורשעים ועוד אינם ברבי גפשי לה
אתיהנה הללויה:

קה

הודו ליהנה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו: שירו א
לו ומרוגלו שיהו בכל נפלאותיו: התהללו בשם קדשו ג
ישמח לב מבקשי יהוה: דרשו יהוה ועו בקשו פניו ד
תמיד: זכרו נפלאותיו אשר עשה מפתיו ומשפטי פיו: ה
ורע אברהם עבדו בני יעקב בחוריו: הוא יהוה אלהינו ו
בכל הארץ משפטיו: זכר לעולם בריתו דבר צורה ח
לאלה דוד: אשר ברת את אברהם ושבעתו לישחק: ט
ויצמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם: לאמר לך יא
אתן את ארצך בניען הכל נחלתכם: בהיותם מתי מספר יב
כמעט וגרים בה: ויתחלבו מני אלגוי מממלכה אל יג

קה, יא' ס"ח לך-תתן את-יפוך

19 ער האט געמאכט די לבנה פאר די צייטן;
די זון ווייס איר אונטערגאנג.
20 מאכסט פינצטערניש, און עס ווערט נאכט,
אין איר ווידמענען זיך אלע חיות פון פעלד.
21 די יונגלייבן ברילן נאך רויב,
און בעטן פון גאט וייער שפייו.
22 גייט אויף די זון, ווערן זיי איינגעטאן,
און זיי הויערן אין זייערע נאָרעס.
23 גייט אַרויס דער מענטש צו זיין ווערק,
און צו זיין אַרבעט ביז אַוונט.

24 ווי פיל זיינען דייע ווערק, גאט!
זיי אלע האָסטו מיט חכמה געמאכט;
די גאַנצע ערד איז פול מיט דיין באַשאַף.
25 אָן איז דער ים, גרויס און ברייט,
דאָרט איז אַ ווידמענונג אָן אַ צאָל,
חיות גרויסע מיט קליינע.
26 דאָרט גייען אום שיפן;
דער לזינתן וואָס דו האָסט באַשאַפן זיך צו שפילן דערין.
27 זיי אלע קוקן אויס צו דיר,
צו געבן זייער שפייו אין איר צייט.
28 גיסטו זיי, קלייבן זיי אויף,
עפנטסט דיין האַנט, זעטן זיי זיך מיט גוטס.
29 פאַרבאַרנטו דיין פנים, ווערן זיי פאַרכאַפט,
טויסט איין זייער אַטעם, פאַרגייען זיי,
און קערן זיך אום צו זייער שטויב.
30 שיקסט אַרויס דיין אַטעם, ווערן זיי באַשאַפן,
און דו באַנייסט דעם פנים פון דער ערד.

31 וואָל דער כבוד פון גאָט זיין אויף אייביק!
וואָל גאָט זיך פרייען מיט זיינע ווערק!
32 דער וואָס קוקט אָן די ערד, און זי ציטערט,
וואָס רירט אָן די בערג, און זיי רייכערן.
33 איך וועל זינגען צו יהוה כל־זמן איך לעב,
איך וועל שפילן צו מיין גאָט ווי לאַנג איך בין.
34 וואָל אים געזיסט זיין מיין רעדן;
איך פריי זיך מיט גאָט.

איר קינדער פון יעקב, זיינע אויסדערוויילטע.

7 ער איז יהוה אונדזער גאָט,
איבער דער גאַנצער ערד זיינען זיינע משפטים.
8 ער געדענקט אייביק זיין בונד,
דאָס וואָרט וואָס ער האָט באַפוילן אויף טויונט דורות;
9 וואָס ער האָט געשלאָסן מיט אַברהמען,
און זיין שבעה צו יצחקן.
10 און ער האָט עס אויפגעשטעלט פאַר אַ חק צו יעקב,
פאַר אָן אייביקן בונד צו ישראל,
11 אזוי צו זאָגן: דיר וועל איך געבן דאָס לאַנד כנען,
דעם טייל פון אייער נחלה.

12 אַז איר זייט געווען מענטשן געציילטע,
ווינציק און פרעמדע דערין,
13 און זיי זיינען אומגעגאַנגען פון פאַלק צו פאַלק,
און פון איין קייניגרייך צו אַן אַנדער אומה,

35 וואָלן די זינדיקע פאַרלענדט ווערן פון דער ערד,
און די רשעים וואָלן מער ניט זיין.
לויב גאָט, מיין זעל,
הללויהא.

קה

1 גיט אַ דאַנק צו גאָט, רופט זיין נאָמען,
לאַזט חיסן צווישן די פעלקער זיינע טואַנגען.
2 זיינט צו אים, שפילט צו אים,
רעדט פון אלע זיינע ווונדער.
3 רימט אייך מיט זיין הייליקן נאָמען;
וואָל זיך פרייען דאָס האַרץ פון די וואָס זוכן גאָט.
4 פאַרשט גאָט און זיין שטאַרקייט,
זוכט זיין פנים תמיד.
5 דערמאַנט זיינע ווונדער וואָס ער האָט געטאָן,
זיינע צייכנס, און די משפטים פון זיין מויל,
6 איר זאָמען פון אַברהם זיין קנעכט,

א לויבט זה.

יד עם אחר: לא־הינח אדם לעֲשֶׂקם וַיִּכַּח עֲלֵיהֶם מַלְכִים:
טו אֲלֵהֶנּוּ בְּמִשְׁחֵי וְלִבְיָאֵי אֲלֵהֶנּוּ: וַיִּקְרָא רֶעִב עַל־
יז הָאָרֶץ כָּל־מִשְׁהֲלָחָם שָׁבֵר: שָׁלַח לַפְּנֵיהֶם אִישׁ לְעֵבֶד
יח נִמְכָּר יוֹסֵף: עָנָו בְּכַבֵּל רַגְלָיו בְּרֹל בָּאָה נַפְשׁוֹ: עַד־
כ עַת בְּאֲדָבְרוּ אִמְרַת יְהוָה צִרְפָּתָהּ: שָׁלַח־מֶלֶךְ וַתִּתְּרֶהוּ
כא מִשָּׁל עַמִּים וַתִּפְתַּחֲהוּ: שָׁמוּ אָדוֹן לְבִיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל־
כב קַנְיָו: לְאֶסֶר שָׁרְיוֹ בְּנַפְשׁוֹ וּקְנִי יַחֲבֵם: וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל
כג מִצְרַיִם וַיַּעֲלֵב גַּר בְּאֶרֶץ־חָם: וַיִּפֶר אֶת־עַמּוֹ מֵאֶד
כד וַיַּעֲמָהוּ מִצְרָיו: הִפְךָ לָבֶם לְשָׂנֵא עַמּוֹ לְהַתְּנַכֵּל
כה בְּעַבְדָּיו: שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָה אֶהְרֹן אֲשֶׁר בְּחַר־בוֹ: שָׁמוּ
כו בַּם דְּבָרָיו אֶתֹתָיו וּמִפְתִּיחַם בְּאֶרֶץ חָם: שָׁלַח הַשֶּׁדַּי וַיַּחֲשֶׁד
כז וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרָיו: הִפְךָ אֶת־מִוִּמְתָּהֶם לְדָם וְיָמַת
כח אֶת־דִּנְתָּם: שָׁרֵץ אֲרָצָם צִרְפָּדִיעִים בְּחַרְרֵי מַלְכֵיהֶם:
כט אָמַר וַיָּבֵא עָרֹב כְּנִים בְּכָל־גְּבוּלָם: נָתַן נַשְׁמֵיהֶם בְּרֹד
ל אִשׁ לְהַכּוֹת בְּאֲרָצָם: וַיִּדְּפֹנֶם וַתֹּאנְתֶם וַיִּשְׁפֹּר עַץ גְּבוּלָם:
לא אָמַר וַיָּבֵא אֲרָבָה וְיָלַק וְאִין מִסְפָּר: וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב
לב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרֵי אֲדָמָתָם: וַיִּדְּ כָל־בְּכוֹר בְּאֲרָצָם
לג רִאשִׁית לְכֹל־אוֹנֶם: וַיִּוצִיֵּאֵם בְּכַסֵּף וְהָב וְאִין בְּשִׁבְטָיו
לד בּוֹשָׁל: שָׁמַח מִצְרַיִם בְּצִאתָם כִּי־נִפְלַ פַּחַדָם עֲלֵיהֶם:
לה פָּרַשׁ עֵינָיו לְמִסְדָּ וְאִשׁ לְהָאֵד לִילָה: שָׁאֵל וַיָּבֵא שְׁלוֹ
לו וְלָחֶם שְׁמִים יִשְׁבִיעֶם: פָּתַח צֹר וַיַּנּוּבוּ מִים הָלָכּוּ בַצִּיּוֹת
לז נָהָר: כִּי וַיִּכַּר אֶת־דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת אֲבָרֵיהֶם עֲבָדָיו:
לח וַיִּצְאָ עַמּוֹ בְּשִׁשֹּׁן בְּרֹנָה אֶת־בְּחִירָיו: וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
לט גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֶמִים וַיִּרְשׁוּ: בְּעִבּוֹר וַיִּשְׁמְרוּ הַקְּוִי וַתּוֹדִתִּיו
מ וַיִּצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

קו
הַלְלוּהָ וְהַדְּנוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדָּו: מִי

קה, י"ג תלו קי כח' וכו' קי לו' ס"א במצרים מ' שלו קי

און א פיער צו לייכטן ביי נאכט.
40 מע האָט פאַרלאַנגט, און ער האָט געבראַכט וואַכטל־
פויגלען.
און מיט ברויט פון הימל פלעגט ער זיי זעטן.
41 ער האָט געעפנט אַ פעלו, און וואַסער איז גערוגען,
געגאַנגען ווי אַ טייך דורך די טריקענישן.
42 וואָרום ער האָט געדאַכט אָן זיין הייליקן צוואַג
צו אַברעם זיין קנעכט.
43 און ער האָט אַרויסגעצויגן זיין פּאַלק מיט פרייד,
מיט געזאַנג זיינע אויסדערוויילטע.
44 און ער האָט זיי געגעבן די לענדער פון די פעלקער,
און די מי פון די אומות האָבן זיי גע'רשעט;
45 כּדי זיי זאָלן האַלטן זיינע געזעצן,
און זיינע לערנונגען זאָלן זיי היטן.
הַלְלוּיָהּ.

קו
גוט אַ דאַנק צו גאָט, וואָרום ער איז גוט,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

14 האָט ער ניט געלאָזן אַ מענטשן זיי דריקן,
און האָט געשטראַפט מלכים ווען זיי:
15 איר זאָלט ניט אַנרירן מיינע געוואַלבעטע,
און מיינע נביאים זאָלט איר ניט בייז טאָן.
16 און ער האָט גערופֿן אַ הונגער אויפֿן לאַנד,
יעטוועדער אונטערלען פון ברויט האָט ער צעבראַכן.
17 ער האָט זיי פאַרויס געשיקט אַ מאָן:
פאַר אַ קנעכט איז פאַרקויפט געוואָרן יוסף.
18 מע האָט געפֿיניקט אין קייטן זיין פוס,
אין אַיזן איז אַריינגעטאַן געוואָרן זיין לייב;
19 ביז דער צייט וואָס זיין וואָרט איז געשען,
האָט דער באַפעל פון גאָט אים געפרוּווט.
20 דער מלך האָט געשיקט און אים לויז געלאָזט,
דער געוועלטיקער פון פעלקער-און אים פריי
געמאַכט.
21 ער האָט אים געמאַכט פאַר אַ האַר איבער זיין הויז,
און פאַר אַ געוועלטיקער איבער זיין גאַנצן אייגנט,
22 צו בינדן זיינע האַרן לויט זיין באַראַט,
און זיינע עלטסטע זאָל ער קליגן.
23 און ישראל איז געקומען קיין מצרים.
און יעקב האָט זיך אויפֿגעהאַלטן אין לאַנד חָם.
24 און ער האָט זייער געפרוכפערט זיין פּאַלק,
און זיי געמאַכט שטאַרקער פון זייערע דריקער.
25 ער האָט פאַרקערט זייער האַרץ פֿיינט צו האָבן זיין
פּאַלק,
זיך צו קליגן אַקעגן זיינע קנעכט.
26 ער האָט געשיקט משה זיין קנעכט,
אַהרנען וועמען ער האָט אויסדערוויילט.
27 האָבן זיי געמאַכט צווישן זיי די זאַכן פון זיינע צייכנס,
און וווגדער אין לאַנד פון חָם.
28 ער האָט אָנגעשיקט פינצטערניש און פינצטער געמאַכט;
און זיי האָבן ניט ווידערשפעניקט זיין וואָרט.
29 ער האָט פאַרקערט זייערע וואַסערן אין בלוט,
און האָט געטייט זייערע פיש.
30 זייער לאַנד האָט געווינדמעט פרעש,
ביז אין די קאַמערן פון זייערע מלכים.
31 ער האָט געהייסן, און אַ געמיש פליגן איז געקומען,
אומגעצופער אין זייער גאַנצן געמאַרק.
32 ער האָט געגעבן אָנשטאַט זייערע רעגנס האַגל,
אַ פּלאַמפֿיער אין זייער לאַנד.
33 און ער האָט אַיינגעשלאָגן זייער וויינשטאַק און זייער
פֿייגנבוים,
און אויסגעבראַכן די ביימער פון זייער געמאַרק.
34 ער האָט געהייסן, און אַ היישעריק איז געקומען,
און אַ גראָופרעסער אוש אָן אַ צאָל;
35 און ער האָט אויפֿגעגעסן יעטוועדער קרייטעכץ אין
זייער לאַנד,
און אויפֿגעגעסן די פרוכט פון זייער ערד.
36 און ער האָט געשלאָגן יעטוועדער בקור אין זייער לאַנד,
די ערשטלינגען פון אל זייער קראַפט.
37 און האָט זיי אַרויסגעצויגן מיט זילבער און גאָלד;
און ניט געווען צווישן זיינע שבטים אַ שטרויכלער.
38 מצרים האָט זיך געפֿרייט מיט זייער אַרויסגיין,
וואָרום זייער שרעק איז געפאַלן אויף זיי.
39 ער האָט פאַרשפּרייט אַ וואַלקן צום צודעק,

ימלל גבורות יהוה ישמיע כלתהלתו: אשרי שמרי
 משפט עשה צדקה בכל עת: זכרני יהוה ברצון עמך ד
 פקדני בישועתך: לראות בטובת בחיריך לשמח
 בשמחת נגיד לתהלת עמי תלתך: חטאנו עמי אבותינו
 העיני הרשענו: אבותנו במצרים לא אהשפילו נפלאותיך
 לא זכרו את רכב חסדיך וימרו עליהם בימי יושיעם
 למען שמו להודיע את גבורתו: ויגער בימי יוסף ויחרב
 ויוליכם בתהמות במדבר: ויושיעם מיד שונא ויגאלם
 מיד אויב: ויכפרמים צריהם אחר מהם לא נותר: י
 ויאמינו בדבריו ושירו תהלתו: מהרו שכחו מעשיו לא
 חבו לעצתו: ויתאנו תאוה במדבר וינסו אל בישומין: י
 ויתן להם שאלתם וישלח רון בנפשם: ויכנאו למשה
 במחנה לאהרן קרוש יהוה: תפתח ארץ ותבלע דתן
 ותחס על ענת אבירם: ותבער אש בעדתם להבה
 תלהט רשעים: ועשוענל בהרב וישתחו למסכיה: י
 וימרו את דבכודם בתבנית שור אבל עשב: שכחו אל
 מושיעם עשה גדלות במצרים: נפלאות בארץ חם
 נוראות עליו יוסף: ויאמר להשמידם לולי משה בחירו
 עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית: וימאסו
 בארץ חמדה לא האמינו לדבריו: וירגנו באהליהם לא
 שמעו בקול יהוה: וישא ידו להם להפיל אותם במדבר:
 ולהפיל ורעם בגוים ולזרותם בארצות: ויצמדו לבעל
 פעור ויאכלו זבחי מתים: ויכעיסו במעלליהם ותפרץ
 כס מגפה: ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה:
 ותחשב לו לצדקה לדר ודר עדיעולם: ויקיפו עלמי
 מדיבה וירע למשה בעבורם: ביהמרו את דוחו ויכטא
 בשפתיו: לא אהשמידו את העמים אשר אמר יהוה
 להם: ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם: ויעבדו את

הער קען אויסרעדן די גבורות פון גאָט?
 מאַכן הערן זיין גאַנצן לויב?
 וויל צו די וואָס היטן גערעכטיקייט,
 צו דעם וואָס טוט רעכט אין יעטוועדער צייט.
 געדענק מיך, גאָט, ווען דו באַויליקסט דיין פּאָלק,
 דערמאָן מיך אין דיין הילף;
 כּדי איך זאָל זען דאָס גוטס פון דינע אויסדערוויילטע,
 זיך פּרייען אין דער פּרייד פון דיין פּאָלק,
 זיך רימען אין איינעם מיט דיין אַרב.
 מיר האָבן געזינדיקט אזוי ווי אונדזערע עלטערן,
 מיר האָבן פאַרבראַכן, מיר האָבן שלעכטס געטאָן.
 אונדזערע עלטערן אין מצרים האָבן ניט באַטראַכט
 דינע ווונדער,
 זיי האָבן ניט געדאַכט אָן דינע פּיל חסדים,
 און האָבן ווידערשפעניקט ביים ים, ביים ים־סוף.
 אָבער ער האָט זיי געהאַלפּן פון זיין נאַמען וועגן,
 כּדי צו לאָזן וויסן זיין גבורה.
 און ער האָט אָנגעשריען אויפן ים־סוף, און ער איז
 געוואָרן טרוקן.
 און ער האָט זיי געפירט דורך די תּהומען ווי דורך אַ
 סטעפּ.
 און ער האָט זיי געהאַלפּן פון דעם שונאס האַנט,
 און זיי אויסגעלייזט פון דער האַנט פון פּינט.
 און די וואַסערן האָבן צוגעדעקט זייערע דריקער,
 ניט אן איינציקער פון זיי איז געבליבן.
 און זיי האָבן געגלויבט אין זינע ווערטער,
 זיי האָבן געזונגען זיין לויב.
 גיך האָבן זיי פאַרגעסן זינע טוואונגען;
 זיי האָבן ניט געהאַרט אויף זיין עצה.
 און זיי האָבן געגלוסט א גלוסטונג אין דער מדבר,
 און געפרוּווט גאָט אין דער וויסטע.
 און ער האָט זיי געגעבן זייער פאַרלאַנג,
 אָבער ער האָט געשיקט אַ דער אין זייער ליב.
 און זיי האָבן זיך מקנא געווען אן משהן אין לאַגער,
 און אָן אהרן דעם הייליקן פון גאָט.
 האָט די ערד זיך געעפנט, און איינגעשלונגען דָתנען,
 און צוגעדעקט דאָס געזעמל פון אבי־מען.

18 און א פֿיער האָט זיך אָנגעצונדן אין זייער געזעמל,
 א פּלאַס האָט פאַרברענט די רשעים.
 19 זיי האָבן געמאַכט אַ קאַלב אין חורב,
 און זיך געבוקט צו אַ געגאַסענעם געץ.
 20 און זיי האָבן פאַרביטן זייער כבוד
 אויף דער געשטאַלט פון אן אַקס וואָס עסט גראַז.
 21 זיי האָבן פאַרגעסן אָן גאָט זייער העלפּער,
 וואָס האָט געטאָן גרויסע זאַכן אין מצרים,
 22 ווונדער אין לאַנד פון חם,
 פאַרעכטיקע זאַכן ביים ים־סוף.
 23 און ער האָט געוואָלט זיי פאַרטליקן,
 ווען ניט משה זיין אויסדערוויילטער
 וואָלט זיך געשטעלט פאַר אים אין דעם בראַך,
 אָפּצוהאַלטן זיין גרימצאָרן פון אומברענגען.
 24 און זיי האָבן פאַראַכט דאָס גלוסטיקע לאַנד,
 ניט געגלויבט אין זיין וואָרט.
 25 און זיי האָבן געמורמלט אין זייערע געזעלטן,
 ניט צוגעהערט צו דעם קול פון גאָט.
 26 און ער האָט אויפגעהויבן זיין האַנט וועגן זיי,
 זיי צו מאַכן פּאָלן אין דער מדבר,
 "געשוואָרן.

27 און צעוואָרפן זייער זאַמען צווישן די פעלקער,
 און זיי צעשפּרייטן אין די לענדער.
 28 און זיי האָבן זיך באַהעפט אָן דעם בַּעל פון פֿעור,
 און געזעסן שלאַכטאַפּפּער צו טויטע.
 29 און זיי האָבן דערפֿעסט מיט זייערע מעשים,
 און אַ מגפה האָט אויסגעבראַכן צווישן זיי.
 30 און פינחס איז אויפגעשטאַנען, און האָט אַ משפט געטאָן,
 און די מגפה איז פאַרהאַלטן געוואָרן.
 31 און עס איז אים גערעכנט געוואָרן פאַר אַ גערעכטיקייט,
 אויף דור־דורות ביז אייביק.
 32 און זיי האָבן דערצערנט ביי די וואַסערן פון מריבָה,
 און משהן איז געשען בייז פון וועגן זיי;
 33 וואָרום זיי האָבן פאַרביטערט זיין געמיט,
 און ער האָט זיך אַרויסגעערדט מיט זינע ליפּן.
 34 זיי האָבן ניט פאַרטליקט די פעלקער,
 אזוי ווי גאָט האָט זיי אָנגעזאַגט.
 35 און זיי האָבן זיך געמישט מיט די פעלקער,
 און זיך אָפּגעלערנט זייערע מעשים.
 36 און זיי האָבן געדינט זייערע געזענבילדער,

וְאִם וַיִּנְעַן גְּעוּזָרְךָ אֶשְׁטְרוּיכְלוֹנֵג פֶּאָר זַי.
 37 און זיי האָבן געשלאַכט זייערע זין
 און זייערע טעכטער צו די שדים,
 38 און האָבן פֶּאָרְגָאָסן אומשולדיק בלוט,
 דאָס בלוט פון זייערע זין און זייערע טעכטער,
 וְאִם זַי האָבן געשלאַכט צו די געצנבילדער פון פּוֹנֵץ;
 און דאָס לאַנד איז וינדיק געוואָרן דורך בלוט.
 39 און זיי ווינען געוואָרן אומריין דורך זייערע מעשים,
 און פֶּאָרפִּירט געוואָרן אין זייערע טואונגען.
 40 און דער צאָרן פון גאָט האָט געגרימט אויף זיין פּאָלק,
 און ער האָט פֶּאָראַמווערדיקט זיין אַרֶב.
 41 און ער האָט זיי געגעבן אין דער האַנט פון די פעלקער,
 און זייערע שוֹנָאִים האָבן געוועלטיקט איבער זיי.
 42 און זייערע פִּינֵט האָבן זיי געדריקט,
 און זיי ווינען אונטערטעניק געוואָרן אונטער זייער
 האַנט.

43 פִּיל מָאָל פִּלעגט ער זיי מציל זיין,
 אָבער זיי פִּלעגן ווידערשפעניקן אין זייער באַראַט,
 און זינען אַראָפּגעקומען דורך זייער וינד.
 44 און ער האָט צוגעזען זייער נויט,
 אַז ער האָט געהערט זייער געשריי.
 45 און ער האָט זיי געדענקט זיין בונד,
 און ויך באַדאַכט לויט זיין גרויס גענאָד.
 46 און ער האָט זיי געגעבן דערבאַרימונג
 ביי אלע זייערע פּאַנגער.
 47 העלף אונדז, יהוה אונדזער גאָט,
 און זאַמל אונדז אַיִן פון די פעלקער,
 צו דאַנקען דיין הייליקן נאָמען,
 ויך צו רימען מיט דיין לויב.
 48 געלויבט איז יהוה דער גאָט פון ישראל
 פון אייביקייט און ביז אייביקייט,
 און זאָל דאָס גאַנצע פּאָלק זאָגן: אָמֵן!
 הַלְלוּיָהּ.

לו עֲצִיבֵיהֶם וַיִּהְיוּ לָהֶם לְמוֹקֵשׁ: וַיּוֹפְתוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־
 לח בְּנוֹתֵיהֶם לְשָׂדִים: וַיִּשְׁפְּכוּ דָם נָקִי דַם־בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם
 לט אֲשֶׁר וָבָחוּ לְעֵצְבֵי כְנָעַן וַתַּחַנְף הָאָרֶץ הָאֲרָץ בְּדָמִים: וַיִּמְאֲאוּ
 ט בְּמַעֲשֵׂיהֶם וַיִּזְנוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם: וַיַּחַר־אַף יְהוָה בְּעַמּוֹ
 מא וַיִּתְעַב אֶת־נַחֲלָתוֹ: וַיִּתְּנֵם בְּיַד־גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם
 מב שְׂנֵאִוִּיהֶם: וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם וַיִּכְנְעוּ תַּחַת יָדָם: פְּעָמִים
 מד רַבּוֹת יַעֲלִים וְהָמָּה יִמְרוּ בַעֲצָתָם וַיִּמְכוּ בְּעֵינָם: וַיִּרְא
 מה בַּצָּר לָהֶם בְּשִׁמְעוֹ אֶת־רִנָּתָם: וַיּוֹכֵר לָהֶם בְּרִיתוֹ
 מו וַיִּנְחֵם כִּכְבַּב חֲסָדוֹ: וַיִּתֵּן אוֹתָם לְחַמִּים לִפְנֵי כָל־
 מז שׂוֹבְיָהֶם: הוֹשִׁיעֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּקְבֹצֵנוּ מִיַּד־הַגּוֹיִם
 מח לַחַדוֹת לְשֵׁם קְדֹשֶׁךָ לְהַשְׁמִיבָח בַּתְּהִלָּתְךָ: כְּרוּךְ יְהוָה
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִיַּד־הַעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמֵן כָּל־יְהוֹעֵם
 אָמֵן הַלְלוּיָהּ:

ספר חמישי

קו

א הָיוּ לַיהוָה בְּרִיטוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ: וַאֲמָרוּ גְאוּלֵי יְהוָה
 ב אֲשֶׁר גָּאֵלָם מִיַּד־צָר: וּמֵאֲרֻצוֹת לְבָצֵם מִמִּזְרַח וּמִמְעַרֵב
 ג מִצָּפוֹן וּמִיָּם: תָּעוּ בַּמִּדְבָּר בְּיִשְׁמִיּוֹן הַרְדֵּךְ עִיר מוֹשֵׁב לֹא
 ד מִצָּאוּ: רַעֲבִים גַּם־צִמְאִים נִפְשָׁם בָּהֶם תַּתְּעַמֵּף: וַיַּצִּיעֵקוּ
 ה אֱלֹהֵיהֶם בַּצָּר לָהֶם מִמִּצּוֹקוֹתֵיהֶם וַיִּצִּילֵם: וַיִּדְרִיכֵם
 ו ז בַּרְדֵּךְ יִשְׂרָאֵל לְלַכַּת אֶל־עִיר מוֹשָׁב: יוֹדוּ לַיהוָה חֲסָדוֹ
 ח וּנְפִלְאוֹתָיו לְבָנֵי אָדָם: כִּי־הִשְׁבִּיעַ נֶפֶשׁ שִׁקְבָה וּנְפִשׁ
 ט רַעֲבָה מִלֵּאֲטוֹב: גִּשְׁבֵי חֶשֶׁךְ וְעֲלָמוֹת אִסִּירֵי עֵינַי וּבְרִוּל:
 י כִּי־דִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל וַעֲצַת עֲלִיּוֹן נֶאֱצוּ: וַיִּכְנַע בְּעַמְל לִבָּם
 יא כִּשְׁלוֹ וַאֲיֵן עוֹר: וַיַּצִּיעֵקוּ אֱלֹהֵיהֶם בַּצָּר לָהֶם מִמִּצּוֹקוֹתֵיהֶם
 יב

קו, מה' חסדו קו

פינפטער ספר.

10 זיי דאַרפן דאַנקען גאָט פֶּאָר זיין חסד,
 און פֶּאָר זייער ווונדער צו די מענטשנדינער.
 9 וואָרום ער האָט געזעטיקט די פֶּאָרשמאַכטע זעל,
 און די הונגעריקע זעל האָט ער אָנגעפִּילט מיט
 גוטס.

10 די וואָס זינען געזעסן אין פינצטערניש און טויט־
 שאַטן,
 געקייט אין פִּיין און אַיִן—
 11 הייל זיי האָבן ווידערשפעניקט די ווערטער פון גאָט,
 און די עצה פון דעם אויבערשטן געלעסטערט;
 12 און ער האָט אונטערטעניקט מיט ליידי זייער האַרץ:
 זיי ווינען געשטרויכלט געוואָרן, און ניט געווען קיין
 העלפער—
 13 האָבן זיי געשריען צו גאָט אין זייער נויט,
 און ער האָט זיי געהאַלפן פון זייער קלעם.

קו 1 „ניט אַ דאַנק צו גאָט, וואָרום ער איז גוט,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד“,
 2 זאָלן זאָגן די אויסגעלייזטע פון גאָט,
 וואָס ער האָט זיי אויסגעלייזט פון דער האַנט פון פִּינֵט,
 3 און פון די לענדער זיי אַיינגעזאַמלט,
 פון מזרח און פון מערב,
 פון צפון און פון ים.

4 זיי האָבן געבלאַנדושעט אין מדבר אויף אַ וויסטן וועג,
 קיין שטאָט פון ישוב ניט געפונען.
 5 הונגעריקע און דאַרשטיקע,
 איז זייער זעל געווען פֶּאָרַחלשט אין זיי.
 6 האָבן זיי געשריען צו גאָט אין זייער נויט,
 און ער האָט זיי מציל געווען פון זייער קלעם.
 7 און ער האָט זיי געפִּירט אויף אַ גלייכן וועג,
 צו קומען צו אַ שטאָט פון ישוב.

טא זאל זי אריין ווי וואסער אין זיינע אינגעווייד, און ווי אייל אין זיינע בינער.
 19 זאל זי אים זיין ווי א בגד וואס ער טוט אן, און פאר א גארטל זאל ער עס אגורטן תמיד.
 20 דאס זאל זיין דער לויז פון גאט צו מיינע שונאים, און צו די וואס רעדן ביז אקעגן מיין ועל.
 21 און דו גאט דער האר, טו מיט מיר פון דיין נאמען וועגן, ווייל דיין חסד איז גוט, זיי מיך מציל.
 22 ווארום ארים און באדערפטיק בין איך, און מיין הארץ איז צעלעכערט אין מיר.
 23 אזוי ווי א שאטן ווען ער נייגט זיך, פארגיי איך, איך בין אפגעטרייסלט געווארן ווי א היישעריק.
 24 מיינע קני שטרויכלען פון פאסטן,
 25 און מיין לייב איז אפגעצערט, אן פעטקייט.
 26 און איך בין געווארן א חרפה ביי זיי, אז זיי זעען מיך, שאקלען זיי זייער קאפ.

26 שטיי מיר ביי, יהוה מיין גאט, העלף מיך לויט דיין גענאד.
 27 און זאלן זיי וויסן אז דאס איז דיין האנט, אז דו, גאט, האסט דאס געטאן.
 28 זאלן זיי שילטן, און דו זאלסט בענטשן; אז זיי שטייען אויף, זאלן זיי פארשעמט ווערן, און דיין קנעכט זאל זיך פרייען.
 29 זאלן מיינע פיינט זיך באקליידן מיט שאנד, און אנטאן ווי א מאנטל זייער בושה.
 30 איך וועל געבן גרויס דאנק צו גאט מיט מיין מויל, און צווישן פיל מענטשן וועל איך אים לויבן.
 31 ווארום ער שטייט ביי דער רעכטער האנט פון באדערפטיקן, צו העלפן פון די וואס פארמשפטן זיין ועל.

ק

1 פון דודן א מזמור.
 גאט זאגט צו מיין האר:

ותבא כמים בקרבן וכשמן בעצמותיו: הדין לו כבגד יט
 יעטה ולמזח תמיד יחננה: זאת פעלת שמי מאת יהוה כ
 והדברים רע עלינפשי: ואתה יהוה ארני עשהאתי כא
 למען שמך כי טוב חסדך הצילני: ביעני ואבין אנכי כב
 ולפי חלל בקרבי: כצל כנסותי נהלכתי ננערתי כג
 כארבה: ברמי בשלו מעום ובשרי פחש משמן: ואני כד
 הניתי חרפה להם יראני יניען ראשם: עזרני יהוה כו
 אלתי הושיעני בחסדך: ודעו בירךך זאת אתה יהוה כז
 עשיתה: יקללו המה ואתה תברך קמו ויבשו ועבדך כח
 ישמח: ילבשו שוטני בלמה ועטו כמעיל בשתם: אודה כט
 יהוה מאד בפי ובתוף רבים אהללנו: בירעמד לימן לא
 אבין להושיע משפטני נפשו:

ק

לדוד מזמור נאם יהוה ו לאדני שב לימיני עדיאשית א
 איבך הנם לרגליך: מטה עוף ישלח יהוה מציון רדה ב
 בקרב איבך: עמך נרכת בזים חילך בהדריקדש ג
 מרחם משחר לך טל ילדתך: נשבע יהוה ולא ינחם ד
 אתהכתן לעולם עלדברתי מלביצדק: ארני עלה ה
 ימינה מחץ ביוםאפו מלכים: ידן בגוים מלא גבורת ו
 מחץ ראש עלארץ רבה: מנחל בדרך ישתה עלפן ז
 זרים ראש:

קיא

הללויה ו אודה יהוה בכללבב בסוד ישרים ועדה: א
 גדלים מעשי יהוה דרושים לכלחפציהם: הודויהוה ב
 פעלו וצדקתו עמדת לעד: זכר עשה לנפלאותיו חנון ד
 ורחום יהוה: טרף נתן לראיו וזכר לעולם בריתו: כח ה
 מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים: מעשי ידיו ז
 אמת ומשפט נאמנים כלפיקודיו: סמוכים לעד לעולם ח

1 פון באך אויפן וועג וועט ער טרינקען;
 דרום וועט ער אויפהייבן דעם קאפ.

קיא

א איך וועל לויבן גאט מיטן גאנצן הארצן,
 ב אין א געזעמל פון רעכטפארטיקע און אן עדה.
 ג די ווערק פון גאט זיינען גרויס,
 ד זיי ווערן געפארשט פון אלע וואס גארן זיי.
 ה פראכט און שיינקייט איז זיין טואונג,
 ו און זיין גערעכטיקייט באשטייט אויף אייביק.
 ז ער האט געמאכט אן אנדענק פאר זיינע וונדער;
 ח גאט איז דערבארימדיק און לייטזעליק.
 ט ער גיט שפייז צו די וואס פארכטן אים,
 י ער געדענקט אויף אייביק זיין בונד.
 כ די שטארקייט פון זיינע ווערק האט ער געוויזן זיין פאלק,
 ל כדי זיי צו געבן די ארב פון די פעלקער.
 מ די ווערק פון זיינע הענט זיינען אמת און גערעכטיקייט,
 נ זיכער זיינען אלע זיינע באפעלן;
 ס אויפגעהאלטן אויף אייביק און שטענדיק.

זיך ביי מיין רעכטער האנט,
 ביו איך וועל מאכן דייע פיינט
 פאר א בענקל צו דייע פיס.
 2 דעם צעפטער פון דיין מאכט וועט גאט אויסשטרעקן
 פון ציון;
 געוועלטיק צווישן דייע פיינט.
 3 דיין פאלק באט זיך אן
 אין טאג פון דיין מלחמה;
 אין הייליקער שיינקייט,
 פון טראכט פון באגינען,
 קומט דיר דער טוי פון דיין יוגנט.
 4 גאט האט געשווארן, און וועט ניט חרטה האבן;
 ביסט א פהן אויף אייביק,
 אויפן שטייגער פון מלביצדקא.
 5 גאט ביי דיין רעכטער האנט
 צעהאקט מלכים אין טאג פון זיין צארן.
 6 ער וועט טאן א משפט צווישן די פעלקער;
 ער פילט אן מיט טויטע לייבער;
 ער צעהאקט קעפ אויף א ברייטן לאנד.

עֲשׂוּם בְּאֵמֶת וְיִשָּׁר: פְּדוּת וּשְׁלַח לַעֲמֹז צִנְה לְעוֹלָם
 בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: רְאִישֵׁי חֲכָמָה וּרְאֵת יְהוָה
 שְׁכַל טוֹב לְכָל־עֲשִׂיָּהֶם תְּהַלְּתוּ עֲמַדַת לְעַד:

קוב

הַלְלוּהָ אֱשֶׁר־אֵישׁ יֵרָא אֶת־יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפֵץ מֵאֵד:
 נִבְוֹר בְּאֶרֶץ יְהוָה וְרַעַי דוֹר יִשְׁרָיִם יִבְרָךְ: הוֹדוּעֲשֶׂר
 בְּבֵיתוֹ וְצַדִּיקָתוֹ עֲמַדַת לְעַד: זָרַח בַּחֲשֶׁךְ אֹר לְיִשְׁרָיִם
 חֲנוּן וְרַחֻם וְצַדִּיק: טוֹב אִישׁ הוֹגֵן וּמְלֻחָה וּכְלָפַל דְּבָרָיו
 בְּמִשְׁפָּט: כִּי־לְעוֹלָם לֹא יִמוּט לִזְכָּר עוֹלָם יְהוָה צַדִּיק:
 מִשְׁמוּעָה רַעַה לֹא יִירָא וְכֹזֵן לֹבֵן בְּטַח בִּיהוָה: סִמּוּךְ
 לִבּוֹ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְּצַרְיוֹ: פֶּזֶר וְנֶתַן לְאֲבִיוֹנִים
 צַדִּיקָתוֹ עֲמַדַת לְעַד קָרְנוֹ תִּרְוֵם בְּכָבוֹד: רְשַׁע יִרְאֶה וּ
 וּכְעֵם שִׁנּוּי יִחַרֵק וְנִמְסָ תַּאֲוֹת רְשָׁעִים תֵּאבֵד:

קוג

הַלְלוּהָ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה: יְהִי שֵׁם
 יְהוָה מְבֹרָךְ מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמְּוֹרַח־שָׁמֶשׁ עַד־מְבֹאֵז
 מִהַלְלֵי שֵׁם יְהוָה: רֵם עַל־בְּלָגוֹתִים ו יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם
 כְּבוֹדוֹ: מִי כִיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמְּבִיָּה לְשִׁבְתָּ: הַמְּשַׁפֵּל
 לְרֵאשִׁית בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מִקִּימֵי מַעַפֵּר הַל מֵאֲשַׁפֵּת יָרִים
 אֲבִיוֹן: לְהוֹשִׁיבֵי עַם־נְדִיבִים עַם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבֵי
 עֲקֵרַת הַבַּיִת אֶם־הַבְּנִיִם שְׂמֵחָה הַלְלוּהָ:

קיד

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לְעוֹ: הוֹתֵרָה
 יְהוָה לְקִדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמִּשְׁלוֹתָיו: הַיּוֹם רָאָה וְיָגֵם הַנְּרֻחַן
 יִסָּב לְאַחֹרֶי: הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵלִים גְּבֻעוֹת כְּבִנְיָצָאן:
 מוֹדֵלְקֵן הַיּוֹם כִּי תִגֹּם הַנְּרֻחַן תִּסָּב לְאַחֹרֶי: הַהָרִים
 תִּרְקְדוּ כְּאֵלִים גְּבֻעוֹת כְּבִנְיָצָאן: מִלִּפְנֵי אֶרֶן חוֹלֵי

קוב, קוג, קיד

ע געמאכט מיט אמת און יושר.
 פ אן אויסלייזונג האָט ער געשיקט צו זיין פּאָלק;
 צ ער האָט באַפוילן אויף אייביק זיין בונד;
 ק הייליק און פּאַרעטיק איז זיין נאָמען.
 ר דער אָנהייב פון חכמה איז מורא פאַר גאָט;
 ש ווילפאַרשטאַנדיקייט איז ביי אַלע וואָס טוען דאָס.
 ת זיין לויב באַשטייט אייביק.

קוב

הַלְלוּהָ.

א וויל צו דעם מאָן וואָס האָט מורא פאַר גאָט,
 ב וואָס נאָך זיינע געבאָט טוט ער גאַרן זייער.
 ג מאַכטיק אין לאַנד וועט זיין זיין נאָמען;
 ד דער דוֹר פון די רעכטפאַרטיקע וועט זיין געבענטשט.
 ה גוטס און עשירות איז ביי אים אין הויז,
 ו און זיין גערעכטיקייט באַשטייט אויף אייביק.
 ז ער שיינט פאַר די רעכטפאַרטיקע ווי אַ ליכט אין
 דער פינצטער,
 ח ער איז לייטזעליק און דערבאַרימדיק און גערעכט.
 ט גוט איז דער מאָן וואָס איז לייטזעליק און לייט,
 י וואָס פירט זיינע זאַכן מיט גערעכטיקייט.
 כ וואָרום ער וועט קיינמאָל ניט אומפאַלן;
 ל צו אייביקער געדעכעניש וועט זיין דער צדיק.
 מ פאַר אַ בייזער בשורה האָט ער ניט מורא,
 נ פעסט איז זיין האַרץ, ער איז בטוח אויף גאָט.
 ס זיכער איז זיין האַרץ, ער האָט ניט קיין מורא,
 ע ביז ער זעט זיך אָן אויף זיינע פינט.
 פ ער טיילט פאַנאַדער, ער גיט די באַדערפטיקע,
 צ זיין צדקה באַשטייט אויף אייביק;
 ק זיין האַרץ וועט דערהויבן זיין אין כבוד.
 ר דער רשע וועט זען און זיך ערגערן,
 ש זיינע ציין וועט ער קריצן און וועט צעגאַנגען ווערן;
 ת דער באַגער פון די רשעים וועט אונטערגיין.

קוג

הַלְלוּהָ.

א לויבט, איר קנעכט פון גאָט,
 לויבט דעם נאָמען פון גאָט.
 ב זאָל געבענטשט זיין דער נאָמען פון גאָט
 פון אַצונד און ביז אייביק.
 ג פון אויפגאַנג פון דער זון ביז איר אונטערגאַנג
 ווערט געלויבט דער נאָמען פון גאָט.
 ד גאָט איז דערהויבן איבער אַלע פעלקער,
 איבער די הימלען איז זיין פּראַכט.
 ה ווער איז ווי יהוה אונדזער גאָט,
 וואָס טראַגט אין דער הייך?
 ו וואָס קוקט אַראָפּ טיף
 אויף די הימלען און אויף דער ערד.
 ז ער שטעלט אויף פון שטויב דעם אַרימאָן,
 פון מיסטן דערהייבט ער דעם אביון,
 א צו זעצן מיט פירשטן,
 מיט די פירשטן פון זיין פּאָלק.
 ב ער מאַכט די עקרה זיצן אין הויז

א פריילעכע מוטער פון קינדער.
הַלְלוּהָ.

קיד

א אַז ישראל איז אַרויס פון מצרים,
 דאָס הויז פון יעקב פון אַ ווילדשפּראַכיקן
 פּאָלק,
 ב איז יהודה געוואָרן פאַר זיין הייליקטום,
 ישראל זיין געוועלטיקונג.
 ג דער ים האָט דערזען און איז אַנטלאָפּן,
 דער ירדן האָט אָפּגעטראָטן אַהינטער.
 ד די בערג זיינען געשפרונגען ווי ווידערס,
 די הייכן ווי יונגע שאָף.
 ה וואָס איז דיר, ים, וואָס דו לויפסט?
 דו ירדן, וואָס דו טרעסטסט אָפּ אַהינטער?
 ו איר בערג, וואָס איר שפּרינגט ווי ווידערס?
 איר הייכן-ווי יונגע שאָף?
 ז פאַר דעם האַר, טו ציטערן, ערד,

פאר דעם גאָט פון יעקב,
וואָס פאַרקערט דעם פעלו אין אַ טײַך וואַסער,
קיזלשטיין אין אַ וואַסערקוואַל.

קטו

¹ ניט אונדו, יהוה, ניט אונדו,
נייערט דיין נאָמען גיב כבוד,
פון וועגן דיין חסד,
פון וועגן דיין טריישאַפט.
² פאַרוואָס זאָלן וואָגן די פעלקער:
וווּ אַקאַרשט איז זייער גאָט?

³ אָבער אונדזער גאָט איז אין הימל,
אַלץ וואָס ער באַזעצט, טוט ער.
⁴ זייערע געזענבילדער זיינען זילבער און גאָלד,
דאָס ווערק פון אַ מענטשנס הענט.
⁵ זיי האָבן אַ מויל און רעדן ניט,
זיי האָבן אויגן און זעען ניט;
⁶ זיי האָבן אויערן און הערן ניט,
זיי האָבן אַ נאָז און שמעקן ניט;
⁷ הענט ביי זיי, אָבער זיי קענען ניט אַנטאַפן,
פיס ביי זיי, אָבער זיי גייען ניט;
⁸ זיי טוען ניט אַ הויך מיט זייער קעל,
זאָלן ווערן ווי זיי די וואָס מאַכן זיי,
איטלעכער וואָס פאַרויכערט זיך אויף זיי.

⁹ ישראל, פאַרויכער זיך אויף גאָט.
ער איז זייער הילף און זייער שילד.
¹⁰ הויז פון אַהרן, פאַרויכערט אײַך אויף גאָט.
ער איז זייער הילף און זייער שילד.
¹¹ איר פאַרכטער פון גאָט, פאַרויכערט אײַך אויף גאָט.
ער איז זייער הילף און זייער שילד.

¹² גאָט האָט געדאַכט אָן אונדו, ער וועט בענטשן,
ער וועט בענטשן דאָס הויז פון ישראל,
ער וועט בענטשן דאָס הויז פון אַהרן.

דרום אין מיינע טעג וועל איך אים רופן.
³ אַרומגערינגלט האָבן מיך די שטריק פון טויט,
און אַנגסטן פון אונטערערד האָבן מיך געטראָפן;
לייד און קומער האָבן איך געטראָפן.
⁴ האָבן איך דעם נאָמען פון גאָט גערופן:
איך בעט דיך, גאָט, מאַך אַנטרייען מיין זעל.
⁵ לייטזעליק איז יהוה און גערעכט,
און אונדזער גאָט איז דער באַרימדיק.
⁶ גאָט פאַרהיט די אומגעניטע;
איך בין געווען געפאַלן, און ער האָט מיך
געהאַלפן.

⁷ קער זיך אום, מיין זעל, צו דיין רואיקייט,
וואַרום גאָט האָט דיר גוטס געטאָן.
⁸ וואַרום האָסט אַרויסגעצויגן מיין זעל פון טויט,
פון טרערן מיין אויג,
מיין פוס פון שטרויכלונג.
⁹ איך וועל אומגיין פאַר גאָט
אין די לענדער פון די לעבעדיקע.

אַרץ מלפני אלהי יעקב: ההפכי הצור אנס-מים חלמיש
למעט-מים:

קטו

לא לנו יהוה לא לנו כילשמך תן כבוד על-חסדך א
על-אמתך: למה יאמרו הגוים איהנא אלהיהם: ב
ואלהינו בשמים כל אשר-הפין עשה: עצבירם כסף ג
וזהב מעשה ידי אדם: פהילתם ולא ידברו לעינים להם ה
ולא יראו: אונים להם ולא ישמעו אפי-להם ולא ירחוץ: ו
ידיהם ו לא ימישון רגליהם ולא יתלכו לא-יהוה ז
בגוונם: כמותם יהו עשיהם כל אשר-בטח בהם: ח
ישראל בטח ביהוה עורם ומגנם הוא: בית אהרן ט
בטחו ביהוה עורם ומגנם הוא: יראי יהוה בטחו ביהוה יא
עורם ומגנם הוא: יהוה זכרנו יברך יברך את-בית יב
ישראל יברך את-בית אהרן: יברך יראי יהוה תקמנים יג
עם-הגדלים: יסף יהוה עליכם ועל-בניכם: יד
ברוכים אתם ליהוה עשה שמים וארץ: השמים שמים טו
ליהוה והארץ נתן לבני-אדם: לא המתים תללדיה ז
ולא בלי-יודי דומה: ואנחנו ו נברך יה מעתה ועד- יח
עולם הללויה:

קטו

אהבתי כדושמעו ו יהוה את-קולי תחננני: ביהמה ב
אזני לי ובימי אקרא: אפפוני ו חבל-ימות ומצרי שאול ג
מצאוני צרה ונינו אמצא: ובשם-יהוה אקרא אנה יהוה ד
מלטה נפשי: חנו יהוה וצדיק ואלהינו מרחם: שמר ה
פתאים יהוה דלתי ולי יהושיע: שובי נפשי למנוחכי ו
כי יהוה צמל עליכי: כי חלצת נפשי ממות את-יעיני ח
מדהמעה את-רגלי מרחי: אתהלך לפני יהוה בארצות ט

קטו, ד' ה נמקס א ו' א' טה

¹³ ער וועט בענטשן די וואָס פאַרכטן גאָט,
די קליינע אזוי ווי די גרויסע.
¹⁴ גאָט וועט אײַך מערן,
אײַך און אײַערע קינדער.
¹⁵ געבענטשט זאָלט איר זיין פון גאָט,
דעם באַשעפער פון הימל און ערד.
¹⁶ די הימלען זיינען די הימלען פון גאָט,
אָבער די ערד האָט ער געגעבן צו די מענטשן-
קינדער.
¹⁷ ניט די טויטע וועלן לויבן זיך,
און ניט די אַלע וואָס נידערן אין שטילן קבר.
¹⁸ אָבער מיר וועלן בענטשן זיך,
פון אַצונד און ביז אײַביק.
הללויה.

קטו

¹ איך גאר אַז גאָט זאָל צוהערן
מיין קול, מיינע געבעטן.
² ווייל ער האָט געניגט זיין אויער צו מיר,

הַחַיִּים: הַאֲמַנְתִּי כִּי אֶדְבַר אֲנִי עָנִיתִי מֵאֵד: אֲנִי אָמַרְתִּי
 כַּחַפְזוֹ כִּלְדָּאֲרֵם כּוֹב: מִדְּרָאֲשִׁיב לַיהוָה כִּלְתַּנְּמִלּוּהוּ
 עָלַי: כּוֹסֵי־יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא: גִּדְרֵי לַיהוָה
 אֲשַׁלֵּם נִגְדֵה־נָא לְכָל־עַמּוֹ: יִקַּר פְּעִינִי יְהוָה הַמְּוֹתֵר
 לַחֲסִדָּיו: אֲנִהּ יְהוָה כִּי־אֲנִי עֲבַדְדָּךְ אֲנִי עֲבַדְדָּךְ בְּרִאמְתָּךְ
 פִּתְחֵת לְמוֹסְרֵי: לֵךְ־אֲבֹהַּ וּבַחֲתוּדָה וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא:
 גִּדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדֵה־נָא לְכָל־עַמּוֹ: בַּחֲצֵרוֹת בֵּית
 יְהוָה בְּתוֹכֵי יְרוּשָׁלַם הִלְלוּהָ:

ק"ז

הִלְלוּ אֶת־יְהוָה כִּלְגִּיּוֹם שְׁבֹחוּהוּ כִּלְהַאֲמִים: כִּי נִבְרָר
 עָלֵינוּ חֲסִדוֹ וְנִאֲמַת־יְהוָה לְעוֹלָם הִלְלוּהָ:

ק"ח

הוֹדוּ לַיהוָה בִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: וְאִמְרֵנָא יִשְׂרָאֵל
 כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: וְאִמְרֵנָא בֵּית־אֱהֲרָן כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
 וְאִמְרֵנָא יִרְאֵי יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: מִן־הַמַּצָּר
 קָרָאתִי יְהוָה עָנִנִי בַּמַּרְהֲבָה: יְהוָה לִי לֹא אִירָא מִדָּד
 יַעֲשֶׂה לִי אֲדָם: יְהוָה לִי בַּעֲזָרִי וְאֲנִי אֲרָאָה בְּשׂוֹאֵי:
 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטַח בְּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת
 בַּיהוָה מִבְּטַח בַּגִּדִּיבִים: כִּלְגִּיּוֹם סִבְבֹנִי בְּשֵׁם יְהוָה
 כִּי אֲמִילָם: סִבְנִי נִסִּי־סִבְבֹנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם:
 סִבְנִי כַּדְבָרִים הַעֲבֹו כַּאֲשֶׁר קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם:
 דָּחָה דְחִיתֵנִי לִנְפֹל וַיהוָה עֲזָרֵנִי: עֲזֹו וּמָרַת יְהוָה וַיהוָה־
 לִי לִישׁוּעָה: קָוֹל רִזְהָ וַיִּשְׁעָה בְּאֶהְלִי צַדִּיקִים יִמְן
 יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל: יִמְן יְהוָה רֹמְמָה יִמְן יְהוָה עֲשֶׂה
 חֵיל: לֹא־אֲמִית כִּי־אֲחֹהָ וְאִסְפָּר מֵעֲשֵׂי יְהוָה: יִפְרֹ
 יִסְרֵנִי יְהוָה וְלִמְנוֹת לֹא נִתְּנִי: פַּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צַדִּיק אֲבֹא־
 בָּם אֲוִרָה יְהוָה: וְהִי־חֲשַׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יִבְאוּ בוֹ:

קטז, טז ה' במקום א י' קמץ טכ"ב
 ק"ח, ה' ה' ה' ה' דטשה י' י' י' פתח כס"ף

10 איך האָב געגלויבט, ווען איך האָב גערעדט;
 איך בין געבייגט געווען וייער.
 11 איך האָב געזאָגט אין מיין אַנסט:
 אַלע מענטשן זיינען פּאַלש.

12 ווי זאָל איך אָפּצאָלן גאָט
 אַלע זיינע טובות צו מיר?
 13 דעם כּוֹס פון ישועות וועל איך אויפהייבן,
 און דעם נאָמען פון גאָט וועל איך רופן,
 14 מיינע גדרים צו גאָט וועל איך באַצאָלן
 אַנטקעגן פאַר זיין גאַנצן פּאַלק.

15 שווער אין די אויגן פון גאָט
 איז דער טויט פון זיינע פּרומע.
 16 איך בעט דיר, גאָט, וואָרום איך בין דיין קנעכט,
 איך בין דיין קנעכט, דער זון פון דיין דינסט;
 האָסט לויגעמאַכט מיינע בינדשטריק.
 17 איך וועל שלאַכטן צו דיר אַ שלאַכטאַפּפער פון
 דאַנק,

און דעם נאָמען פון גאָט וועל איך רופן
 18 מיינע גדרים צו גאָט וועל איך באַצאָלן
 אַנטקעגן פאַר זיין גאַנצן פּאַלק,
 19 אין די הויפּן פון גאָטס הויז,
 אין מיטן פון דיר, ירושלים.
 הִלְלוּהָ.

ק"ז

1 לויבט גאָט, אַלע פעלקער,
 גיט אַ שבַּח צו אים, אַלע אומות,
 2 וואָרום שטאַרק איז זיין חסד אויף אונדו,
 און די טריישאַפּט פון גאָט איז אויף אייביק.
 הִלְלוּהָ.

ק"ח

1 גיט אַ דאַנק צו גאָט, וואָרום ער איז גוט,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 2 וְאֵל גּוֹן זָאָגן יִשְׂרָאֵל:
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 3 וְאֵל גּוֹן זָאָגן דָּאָס הויז פון אַהרן:
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 4 וְאֵל גּוֹן זָאָגן די וואָס פאַרכטן גאָט:
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

פאַרוואָר, מיט דעם נאָמען פון גאָט וועל איך זיי
 פאַרשניידן.
 13 שטויסן האָסטו מיך געשטויסן צום פּאַלן,
 אָבער יְהוָה האָט מיך געהאַלפּן.
 14 מיין שטאַרקייט און געזאַנג איז יְהוָה,
 און ער איז מיר געווען אַ ישועה.
 15 אַ קוֹל פון געזאַנג און ישועה
 איז אין די געצעלטן פון די צדיקים;
 די רעכטע האַנט פון גאָט טוט גבורות.
 16 די רעכטע האַנט פון גאָט טוט גבורות.
 17 איך וועל ניט שטאַרבן נאָר לעבן,
 און דערציילן די מעשים פון יְהוָה.
 18 שטראָפּן געשטראָפּט האָט מיך יְהוָה,
 אָבער צום טויט האָט ער מיך ניט געזעבן.
 19 עפנט מיר די טויערן פון גערעכטיקייט,
 איך וועל אַרײַנגיין אין זיי, איך וועל דאַנקען יְהוָה.
 20 דאָס איז דער טויער פון גאָט,
 די גערעכטע זאָלן אַרײַנגיין אין אים.

5 פון ענגעניש האָב איך גערופן גאָט,
 האָט ער מיר געענטפּערט מיט דערברייטערניש.
 6 גאָט איז מיט מיר, איך האָב ניט קיין מורא,
 וואָס קען אַ מענטש מיר טאָן?
 7 גאָט איז מיר מיין העלפּער,
 און איך וועל זען אויף מיינע שוֹנאים.
 8 בעסער זיך באַשיצן אין גאָט,
 איידער זיך פאַרויכערן אויף אַ מענטשן.
 9 בעסער זיך באַשיצן אין גאָט,
 איידער זיך פאַרויכערן אויף פּירשטן.
 10 אַלע פעלקער האָבן מיך אַרומגערינגלט;
 מיט דעם נאָמען פון גאָט אָבער וועל איך זיי פאַר־
 שניידן.
 11 זיי האָבן מיך אַרומגערינגלט, יאָ אַרומגערינגלט האָבן
 זיי מיך;
 מיט דעם נאָמען פון גאָט אָבער וועל איך זיי פאַר־
 שניידן.
 12 זיי האָבן מיך אַרומגערינגלט ווי בינען;
 זיי זיינען פאַרלאָשן געוואָרן ווי פּײַער פון דערנער;

21 איך דאָנק דיר, וואָרום האָסט מיר געענטפערט,
און ביסט מיר געווען אַ ישועה.
22 דער שטיין וואָס די בויםיינסטער האָבן פאַראַכט,
איז געוואָרן צום הויפטווינקל.
23 פון גאָט איז דאָס געשען,
ווינדערלעך איז עס אין אונדזערע אויגן.
24 דאָס איז דער טאָג וואָס גאָט געמאַכט,
לאַמיר לוסטיק זיין און זיך פרייען אין אים.
25 איך בעט דיך, גאָט, העלף נון!
איך בעט דיך, גאָט, באַגליק נון!
26 געבענטשט דער וואָס קומט אין נאָמען פון גאָט!
מיר בענטשן אייך פון גאָטס הויז.
27 יהוה איז גאָט, און ער האָט אונדז דערלזכטן;
פלעכט אַ טאַנץ מיט צווייגן
ביז די הערנער פון מזבח.
28 מיין גאָט ביסטו, און איך וועל דיר דאַנקען;
מיין גאָט—וועל איך דיך דערהייבן.
29 גיט אַ דאַנק צו יהוה, וואָרום ער איז גוט,
וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

א

ק"ח

1 וויל צו די וואָס זייער וועג איז ערלעך,
וואָס גייען אין דער תורה פון גאָט.
2 וויל צו די וואָס היטן זיינע אַנוואַגן,
וואָס זוכן אים מיטן גאַנצן האַרצן,
3 און זיי טוען ניט קיין אומרעכט,
זיי גייען אין זיינע וועגן.
4 האָסט געבאַטן דייע געפֿעלן,
זיי אַפצוהיטן זייער.
5 הלוואַי זאָלן פעסט זיין מייע וועגן,
צו היטן דייע געוועזן.
6 דענסמאַל וועל איך זיך ניט שעמען,
ווען איך קוק אויף אַלע דייע געבאַט.
7 איך וועל דיך לויבן מיט רעכטפאַרטיקייט פון האַרצן,
ווען איך לערן דייע גערעכטע משפטים.

ג

17 באַשער דיין קנעכט, איך זאָל לעבן,
און איך וועל היטן דיין וואָרט.
18 אַנטפלעק מייע אויגן, איך זאָל זען
די ווינדער פון דיין תורה.
19 אַ פּרעמדער בין איך אויף דער ערד;
ניט פאַרבאַרג פון מיר דייע געבאַט.
20 צעבראַכן איז מיין זעל פון גלוסטעניש
נאָך דייע משפטים אין יעטוועדער צייט.
21 שרייסט אָן אויף די פאַרשאַלטענע מוטויליקע,
וואָס בלאַנדזשען אַוועק פון דייע געבאַט.
22 קייקל אַראָפּ פון מיר שאַנד און בויזן,
וואָרום דייע אַנוואַגן האָב איך געהיט.
23 הגם האַרן זיצן און רעדן קעגן מיר,
טראַכט דיין קנעכט אָן דייע געוועזן,
24 יאָ, דייע אַנוואַגן זיינען מיין קוויקונג,
די צעהגעבער מייע.

ד

25 באַהעפט צום שטויב איז מיין זעל;

25 אַוּדך בּי עֲנִיתִי וְתִהְיֶה לִישׁוּעָה: אַבֵּן מֵאֲסוּ הַבּוֹנִים
26 יְהִיָה לְרֵאשׁ בְּנֵה: מֵאֵת יְהוָה הַתּוֹחַ וְאֵת הַיָּא נִפְלְאוֹת
27 בְּעֵינַי: וְהִרְוִים עֵשָׂה יְהוָה נִגְלָה וְנִשְׁמַחָה בּוֹ:
28 אֵנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא אֵנָּה יְהוָה בְּצַלְיָהָ נָא: בְּרוּךְ
29 הָבָא בְּשֵׁם יְהוָה בְּרַכְּנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה: אֵל וַיְהוָה
30 וַיֵּאָר לָנו אֶסְרֵי־חַג בְּעִבְתֵּים עַד־יְכַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אֱלֹהֵי
31 אֲתָה וְאוּדךְ אֱלֹהֵי אַרְוֵמֶמְךָ: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי
32 לַעֲוִלִים חֶסֶדוֹ:

קיט

א אֲשֶׁר־י תְמוֹמֵי־דָרֶךְ הַהַלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה: אֲשֶׁר־י נִצְרֵי ב
ג עֲדוּתוֹ בְּכָל־לֵב יִרְשׁוּהוּ: אִף לֹא־פָּעְלוּ עוֹלָה בְּדַרְכָּיו ג
ה הִלְכוּ: אֲתָה צִוִּיתָה בְּקִדְוָה לִשְׁמֹר מֵאֵד: אֲחֵלֵי יִכְנוּ ה
ו דְרָכֵי לִשְׁמֹר חֲקוּךְ: אִו לֹא־אֲבוֹשׁ בְּהַבְטִי אֶל־כָּל־ו
ז מִצִּוְתֶיךָ: אַוּדךְ בְּיִשׁוּר לֵבִי בְלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צִדְקֶךָ: ז
ח אֲתִהְיֶה אֲשֶׁמֶר אֶל־תַּעֲנוּבֵי עַד־מָאֵד: בְּמַה יִּזְכֶּה ט
י נַעַר אֶת־אֲדָרְחוֹ לִשְׁמֹר כְּדַבְּרֶךָ: בְּכָל־לִבִּי דִרְשָׁתֶיךָ אֶל־י
יא תִשְׁנֵנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ: בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרֹתֶיךָ לְמַעַן לֹא יב
יב אֲהַטְאִילֶךָ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לְמַדְנֵי חֲקוּךָ: בִּשְׁפָתַי יב
יג סִפַּרְתִּי כָל מִשְׁפָּטֵי־יָדֶיךָ: בְּדָרֶךְ עֲדוּתֶיךָ שִׁשְׁתִּי כָּעַל יד
יד בְּלִיהוֹן: בַּפְּקוּדֵיךָ אִשְׁיַחַה וְאִבְיַטְה אֲרֻחֶתֶךָ: בַּחֲקֻתֶיךָ יג
טו אֲשִׁתַּעֲטֶע לֹא אֲשַׁכַּח דְּבָרֶךָ: גַּמְלַעַל־עַבְדֶּךָ אַחֲוה יג
טז וְאֲשַׁמְדָה דְּבָרֶךָ: גַּלְעֵנִי וְאִבְיַטְה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתֶךָ: יח
יז גַּר אֲנִי בְּאֶרֶץ אֲלֹתֶיךָ מִמְּנֵי מִצְוֹתֶיךָ: גַּרְסָה נִפְשִׁי יז
יח לְתַאֲבָה אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְּכָל־עֵת: גַּעֲרַת זְדִים אַרְוִוִים יח
יט הַשְׁנִים מִמִּצְוֹתֶיךָ: גַּל מַעְלֵי חֲרָפָה וְבוֹ כִי עֲדוּתֶיךָ צָעֲרַתִּי: יט
כב גַּם יִשְׁכּוּ שָׂרִים כִּי נִדְּבָרוּ עַבְדֶּךָ יְשִׁיחַ בְּחֲקוּךָ: גַּס כב
כג עֲדוּתֶיךָ שִׁעֲשִׂנִי אֲנִשִׁי עֲצָתִי: דְּבַקָּה לַעֲפָר נִפְשִׁי כב
כד

ק"ח, כ"ה סלע קיט, ה' כד' קיט ברביע י"ה פחה סאתח

8 דייע געוועזן וועל איך היטן;
זאָלסט מיך ניט פאַרלאָזן ביז גאַר.

ב

9 מיט וואָס קען אַ יונגער מענטש האַלטן ריין זיין וועג,
צו זיין אַפּגעהיט לויט דיין וואָרט?
10 מיט מיין גאַנצן האַרצן האָב איך דיך געזוכט;
לאַז מיך ניט אַוועקבלאַנדזשען פון דייע געבאַט.
11 אין מיין האַרצן האָב איך באַהאַלטן דיין וואָרט,
כדי איך זאָל ניט זינדיקן צו דיר.
12 געלויבט ביסטו, גאָט;
לערן מיך דייע געוועזן.
13 מיט מייע ליפּן האָב איך דערציילט
אַלע משפטים פון דיין מויל.
14 מיט דעם וועג פון דייע אַנוואַגן האָב איך מיך געפרייט
ווי מיט אַלע עשירות.
15 איך טראַכט אָן דייע באַפעלן,
און איך קוק אויף דייע וועגן.
16 מיט דייע געוועזן קוויק איך מיך,
איך פאַרגעס ניט דיין וואָרט.

כז חֲנִי כְּבָרְךָ: דְּרָכֵי סִפְרֹתַי וְתַעֲנִנֵי לְמַדְנִי חֻקְךָ:
 כח דְּרָדְךָ פְּקוּדֹתֶיךָ הִבִּינִי וְאִשְׁיִיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ: הִלְבֵּה
 כט נַפְשִׁי מִתּוֹנָה לְחֲנִי כְּבָרְךָ: דְּרָדְךָ שִׁקְרָה הִסַּר מִמֶּנִּי
 ל וְתוֹרַתְךָ חֲנִי: דְּרָדְךָ אֲמִינָה בְּחַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שְׁוִיתִי:
 לא דְּבַקְתִּי בְּעִדּוֹתֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי בִישׁוּנֵי: דְּרָדְךָ מִצִּוְתֶיךָ אֲרוּן
 לב כִּי תִרְחִיב לִבִּי: הוֹרֵנִי יְהוָה דְּרָדְךָ חֻקְךָ וְאִצְרִינָה
 לד עֵקֶב: הִבִּינִי וְאִצְרָה תוֹרַתְךָ וְאֲשַׁמְרָנָה בְּכָל־לֵב:
 לה דְּרַרְבִּנִי בְּנִתִּיב מִצִּוְתֶיךָ כִּי כִּי הִפְצִיתִי: הִטִּילְבִּי אֶל־
 לו עִדּוֹתֶיךָ וְאֵל אֶל־בִּצְעֵי: הַעֲבֵר עֵינֵי מַרְאֹת שׂוֹא בְּדְרָכֶיךָ
 לז חֲנִי: הִקַּם לַעֲבָדֶיךָ אִמְרַתְךָ אֲשֶׁר לִירְאָתֶךָ: הַעֲבֵר
 מז חֲרָפְתִּי אֲשֶׁר יִגְרַתִּי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים: הִנֵּה תִּאֲבָתִי
 סא לַפְּקוּדֹת בְּצִדְקַתְךָ חֲנִי: וְיִבְאֵנִי חֲסֵדֶךָ יְהוָה:
 סב תְּשׁוּעַתְךָ כְּאִמְרַתְךָ: וְאֶעֱנֶה חֲרָפִי דְבַר כִּי־יִבְטָחַתִּי
 סג בְּדְרָכֶיךָ: וְאֶל־תִּצַּל מִפִּי דְבַר־אֱמֶת עַד־מָאֵד כִּי לִמְשַׁפְּטֶיךָ
 סד יִחַלְתִּי: וְאֲשַׁמְרָה תּוֹרַתְךָ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְאֶתְחַלְכֶּה
 סה בְּרַחֲבָה כִּי פִקּוּדֶיךָ דִּרְשִׁיתִי: וְאֶדְבָּרָה בְּעִדּוֹתֶיךָ נֶגֶד
 סז מַלְכִּים וְלֹא אֲבוֹשׁ: וְאֲשַׁתְּעֶשֶׂע בְּמִצִּוְתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי:
 סח וְאִשָּׂא כְּפִי אֶל־מִצִּוְתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי וְאִשְׁיִיחָה בְּחֻקְךָ:
 טז וְכִרְדָּבְרִי לַעֲבָדֶיךָ עַל אֲשֶׁר יִחַלְתִּנִּי: זֹאת נִחַמְתִּי
 נא בְּעֵינֵי כִּי אִמְרַתְךָ הִתִּנִּי: זָרִים הִלְצִנִּי עַד־מָאֵד מִתּוֹרַתְךָ
 נב לֹא נָטִיתִי: אֲכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם | יְהוָה וְאֶתְנַחֵם:
 נג וְלַעֲפָה אֲחֹתַי מִרְשָׁעִים עֹזְבֵי תוֹרַתְךָ: זְמֵרוֹת הוֹדִלִי
 נד חֻקְךָ בְּבֵית מִנְעוּרֵי: אֲכַרְתִּי בְּלִילָה שִׁמְךָ יְהוָה וְאֲשַׁמְרָה
 נה תּוֹרַתְךָ: זֹאת הִתַּתָּ לִּי כִּי פִקּוּדֶיךָ נִצְרַתִּי: חֲלָקִי
 נו יְהוָה אִמְרַתִּי לְשֹׁמֵר דְּבָרֶיךָ: הִלְתִּי פִּנְיֶיךָ בְּכָל־לֵב
 סז חֲנִי כְּאִמְרַתְךָ: חֲשַׁבְתִּי דְרָכֵי וְאִשְׁבַּח רְגְלֵי אֶל־
 סח עִדּוֹתֶיךָ: חֲשִׁיתִי וְלֹא הִתְמַהֲמַחְתִּי לְשֹׁמֵר מִצִּוְתֶיךָ: חֲבָלֵי
 סב רְשָׁעִים עוֹדְנֵי תוֹרַתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: חֲצוֹת לִילָה אֲקוּם

ק"ט, לג' ה"ב ח"ק מוח' קס"ב ס"ב נ"ב בס"א חל"ק ג'

לעב מיך אויף לויט דיין וואָרט.
 26 איך האָב דערצייילט מייע וועגן, און דו האָסט מיר געענטפערט;
 לערן מיך דייע געזעצן.
 27 דעם וועג פון דייע באפעלן מאך מיך פארשטיין, און איך וועל רעדן פון דייע ווינדער.
 28 מיין זעל טרערט פון קומער;
 ריכט מיך אויף לויט דיין וואָרט.
 29 דעם וועג פון ליגן טו אָפּ פון מיר, און מיט דיין תורה לייטזעליק מיך.
 30 דעם וועג פון אמת האָב איך אויסגעוויילט, דייע משפטים האָב איך געהאלטן ופאַר מירן.
 31 איך בין באהעפט אָן דייע אַנואַגן; גאָט, זאַלסט מיך ניט פאַרשעמען.
 32 אין דעם וועג פון דייע געבאָט טו איך לויפן, וואָרום דו דערברייטערסט מיין האַרץ.

ה

לערן מיך, גאָט, דעם וועג פון דייע געזעצן, און איך וועל אים היטן ביז לעצט.
 34 מאַך מיך פארשטיין, כדי איך זאָל היטן דיין תורה, און זי האַלטן מיטן גאַנצן האַרצן.
 35 פיר מיך אין דעם שטעג פון דייע געבאָט, וואָרום נאָך אים האָב איך געגאָרט.
 36 נייג מיין האַרץ צו דייע אַנואַגן, און ניט צו גייעקייט.
 37 נעם אַזעק מייע אויגן פון קוקן אויף נישטיקייט; אין דייע וועגן לעב מיך אויף.
 38 זיי מקיים צו דיין קנעכט דיין צוואַג וואָס צו דייע פאַרעכטער.
 39 טו אָפּ מיין שאַנד וואָס איך שרעק מיך דערפאַר, וואָרום דייע משפטים זיינען גוט.
 40 זע, איך האָב געשמאַכט נאָך דייע באפעלן; אין דיין גערעכטיקייט לעב מיך אויף.

ו

און זאָלן קומען דייע חסדים אויף מיר, גאָט, דיין הילף לויט דיין צוואַג,
 42 אַז איך זאָל קענען ענטפערן מיין לעסטערער א וואָרט; וואָרום איך האָב מיך פאַרויכערט אויף דיין וואָרט.
 43 און זאַלסט ניט אַפרייסן אין גאַנצן פון מיין מויל דאָס וואָרט פון אמת,
 וואָרום אויף דייע משפטים האָב איך געהאַרט.
 44 און איך וועל תמיד היטן דיין תורה, אויף אייביק און שטענדיק.
 45 און לאַמיך אומגיין אין דערברייטערניש, וואָרום דייע באפעלן האָב איך געזוכט.
 46 און איך וועל רעדן פון דייע אַנואַגן פאַר מלכים, און איך וועל מיך ניט שעמען.
 47 אין איך וועל מיך קוויקן מיט דייע געבאָט וואָס איך האָב ליב.
 48 און איך וועל אויפהייבן מייע הענט צו דייע געבאָט וואָס איך האָב ליב,
 און איך וועל טראַכטן אָן דייע געזעצן.

ז

געדענק דאָס וואָרט צו דיין קנעכט, וועדליק דו האָסט מיך געמאַכט האַפן.
 50 דאָס איז מיין טרייסט אין מיין פיין, וואָס דיין צוואַג לעבט מיך אויף.
 51 די מוטוויליקע האָבן געשפעט פון מיר זייער – פון דיין תורה האָב איך זיך ניט אָפגענייגט.
 52 איך האָב געדאַכט, גאָט, אָן דייע משפטים פון אייביק אָן.

און איך האָב מיך געטרייסט.
 53 אַ ברענעדיקער צאָרן האָט מיך אַנגענומען, פון וועגן די רשעים וואָס פאַרלאָזן דיין תורה.
 54 געזאַנגען זיינען מיר געווען דייע געזעצן געזעצן אין הוי פון מיין פאַררעמדטקייט.
 55 איך האָב דערמאַנט ביי נאַכט דיין נאָמען, גאָט, און איך האָב געהיט דיין תורה.
 56 דאָס האָב איך געהאַט: וואָס איך האָב געהאַלטן דייע באפעלן.

ח

57 מיין טייל, גאָט, האָב איך געזאַגט, איז צו היטן דייע ווערטער.
 58 איך האָב געבעטן ביי דיר מיטן גאַנצן האַרצן: לייטזעליק מיך לויט דיין צוואַג.
 59 איך האָב באַרעכנט מייע וועגן, און געקערט מייע פיס צו דייע אַנואַגן.
 60 איך האָב זיך געאַיילט און ניט געזאַמט צו היטן דייע געבאָט.
 61 די שטריק פון די רשעים האָבן מיך אַרומגעקניפט – דיין תורה האָב איך ניט פאַרגעסן.
 62 האַלבע נאַכט שטיי איך אויף דיר צו דאַנקען

פאר דינע גערעכטע משפטים.
 63 א חבר בין איך צו אלע וואס פארכטן דך,
 און צו די וואס היטן דינע באפעלן.
 64 דיין חסד, גאט, איז פול די ערד;
 לערן מיך דינע געזעצן.

ט

65 האָסט געטאָן גוטס מיט דיין קנעכט,
 גאָט, לויט דיין וואָרט.
 66 ווילפאַרשטאַנדיקייט און חיסן לערן מיך,
 וואָרום איך גלויב אין דינע געבאָט.
 67 איידער איך האָב געליטן פלעג איך פאַרזען,
 אָבער אַצונד טו איך היטן דיין וואָרט.
 68 אַ גוטער ביסטו און אַ באַגייטיקער;
 לערן מיך דינע געזעצן.
 69 די מוטוויליקע האָבן אָנגעשמירט אויף מיר ליגן;
 איך היט מיטן גאַנצן האַרצן דינע באַפעלן.
 70 פאַרשטאַפט ווי פעטס איז זייער האַרץ;
 איך האָב מיך געקוויקט מיט דיין תּוֹרָה.
 71 וויל איז צו מיר וואָס איך בין געפייניקט געוואָרן,
 כדי איך זאָל לערנען דינע געזעצן.
 72 מיר איז בעסער די תּוֹרָה פֿון דיין מויל
 איידער טויונטן גאָלד און זילבער.

י

73 דינע הענט האָבן מיך געשאַפן און מיך געפורעמט;
 מאַך מיך פאַרשטיין, כדי איך זאָל לערנען דינע
 געבאָט.
 74 דינע פאַרכטער וועלן מיך זען און זיך פרייען,
 וואָרום אויף דיין וואָרט האָב איך געהאַרט.
 75 איך ווייס, גאָט, אַז גערעכט זיינען דינע משפטים,
 און אויס טריישאַפט האָסטו מיך געפייניקט.
 76 זאָל זיין, איך בעט דך, דיין חסד מיך צו טרייסטן,
 אזוי ווי דיין צוואַג צו דיין קנעכט.
 77 זאָל קומען אויף מיר דיין דערבאַרימונג, כדי איך זאָל
 לעבן,
 וואָרום דיין תּוֹרָה איז מיין קוויקונג.
 78 זאָלן פאַרשעמט ווערן די מוטוויליקע, וויל זיי האָבן
 מיך געקריודעט אומנישט;

85 לעב מיך אויף לויט דיין חסד,
 און איך וועל היטן דעם אָנוואָג פֿון דיין מויל.

ל

89 אויף אייביק, גאָט,
 באַשטייט דיין וואָרט אין הימל.
 90 אויף דור-דורות איז דיין טריישאַפט;
 האָסט באַפעסטיקט די ערד, און זי שטייט.
 91 לויט דינע געזעצן שטייען זיי היינט,
 וואָרום אלע זאַכן זיינען דינע קנעכט.
 92 ווען ניט דיין תּוֹרָה איז מיין קוויקונג,
 וואָלט איך אונטערגעגאַנגען אין מיין פֿיין.
 93 איך וועל אייביק ניט פאַרגעסן דינע באַפעלן,
 וואָרום מיט זיי האָסטו מיך אויפגעלעבט.
 94 דינער בין איך, העלף מיך,
 וואָרום דינע באַפעלן האָב איך געפאַרשט.
 95 די רשעים האָבן אויסגעקוקט אויף מיר, מיך אונטער-
 צוברענגען;
 איך קליג מיך אין דינע אָנוואָגן.
 96 צו יעטוועדער שטרעבונג האָב איך געזען אַן ענד-
 דינע געבאָט זיינען ברייט ביז גאָר.

להודות לך על משפטי צדקה: חבר אני לכל אשר
 יראוך ולשמרי פקודך: חסדך יהיה מלאה הארץ
 הקוד למרתי: טוב עשית עם עבדך יהוה כדברך:
 טוב טעם ודעת למרתי כי במצותך האמת: טרם
 אענה אני שגג ועתה אמרתך שמרתי: טוב אתה
 ומטיב למרתי הקוד: טבלו עלי שקר ודים אני בכל-
 לב ואצר פקודך: טבש כחלב לבם אני תורתך
 שעשיתני: טוב לי כי ענתו למען אלמד הקוד: טוב
 לי תורת פך מאלפי אהב וכסף: ידך עשיתי ויכוננתי
 הבינני ואלמדה מצותך: יראוך וישמחו כי
 לדברך יחלתי: ידעתי יהוה כירצק משפטך ואמונה
 עניתני: ירנא חסדך לנחמני כאמרתך לעבדך: יבאוני
 החמד ואהיה כי תורתך שעשעי: יבשו ודים בירשקר
 עותני אני אשיח בפקודך: ישובילי וראוך ודעו עדתך:
 יהרלפי תמים בהקוד למען לא אבוש: פלתה
 לתשובתך נפשי לדברך יחלתי: פלו עיני לאמרתך
 לאמר מתי תנחמני: כירחיתי בנאד בקטור הקוד לא
 שכחתי: במה ימי עבדך מתי תעשה ברדפי משפט:
 כרדלי ודים שיהות אשר לא כחודתך: כל-מצותך
 אמונה שקר רדפוני עורני: במעט כלוני בארץ ואני
 לא-ינחתי פקודך: כחסדך חני ואשמרה ערות פך:
 לעולם יהיה דברך נצב בשמים: לדר ודר אמונתך
 סוננת ארץ ותעמד: למשפטך עמדו היום כי הפר
 עבדך: לולי תורתך שעשעי או אבדתי כעני: לעולם
 לא-אשבח פקודך כירבם חיותני: לך אני הושיעני כי
 פקודך דרשתי: לי קנו רשעים לאבדני עדתך אתבונן:
 לכל-תבלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד: מדה

96 ס' טווא נאחאב עט' ודעי קי

איך וועל טראכטן אן דינע באפעלן.
 79 זאלן זיך קערן צו מיר די וואס פארכטן דך,
 און די וואס וויסן דינע אנוואגן.
 80 זאל מיין הארץ זיין גאנץ אין דינע געזעצן,
 כדי איך זאל ניט פארשעמט ווערן.

כ

91 מיין זעל גייט אויס נאך דיין הילף,
 אויף דיין וואָרט טו איך האַרן.
 92 מינע אויגן גייען אויס נאך דיין צוואַג,
 אזוי צו זאָגן: ווען וועסטו מיך טרייסטן?
 93 הגם איך בין געוואָרן ווי אַ לאַגל אין רויך,
 האָב איך דינע געזעצן ניט פאַרגעסן.
 94 ווי פיל זיינען די טעג פֿון דיין קנעכט?
 ווען וועסטו אַ משפט טאָן אויף מינע נאַכיאָוער?
 95 די מוטוויליקע האָבן מיר געוואָרן גריבער,
 וואס איז ניט לויט דיין תּוֹרָה.
 96 אלע דינע געבאָט זיינען וואָרהאַפטיק;
 אומנישט האָבן זיי מיך גערודפט: העלף מיך.
 97 זיי האָבן מיך שיר פאַרלענדט אויף דער ערד,
 אָבער איך האָב ניט פאַרלאָזן דינע באַפעלן.

96 וואָרטשפּיל: יראַיך וראַיני.

אֶהְבֵּתִי תוֹרַתְךָ כְּלִיל־חַיִּים הִיא שִׁיחֹתִי: מֵאֲבוֹי תַחֲכַמְנִי
 מִצִּוְתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי: מִכָּל־מַלְמְדֵי הַשִּׁפְלָתִי כִּי
 עֲדוֹתֶיךָ שִׁיחָה לִּי: מִזְכָּנִים אֲתַבּוֹנֵן כִּי כַפּוֹדֶךָ נִצְרַתִּי:
 מִכָּל־אֲרָח רַע כְּלֹאֲתִי רַגְלִי לְמַעַן אֲשַׁמֵּר דְּבָרְךָ:
 מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִי כִּי־אַתָּה הוֹרַתִּנִּי: מִהֲדַמְלִצֵי לִחְבֵּי
 אִמְרֹתֶיךָ מִדְּבַשׁ לִפִּי: מִכַּפּוֹדֶךָ אֲתַבּוֹנֵן עַל־כֵּן שִׁנְאַתִּי!
 כָּל־אֲרָח שָׁקֵר: גֵּר־לְרַגְלִי דְבָרְךָ וְאוֹר לְנִתְיָבְתִי:
 נִשְׁפַּעְתִּי וְאִקְוָמָה לְשֹׁמֵר מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה: נַעֲנִיתִי עַד
 מֵאֹד יְהוָה חֲנּוּנִי כַדְבָרְךָ: נִדְבּוֹת פִּי רָצוּהֵנָּה יְהוָה
 וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדְנִי: נַפְשִׁי בְּכַפִּי תִמְדֵּךְ וְתוֹרַתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:
 נִתְּנֵנו רְשָׁעִים פֶּחַ לִי וּמִכַּפּוֹדֶיךָ לֹא תִעֲזָבֵנִי: נִחַלְתִּי עֲדוֹתֶיךָ
 לְעוֹלָם כִּי־רִשְׁשׁוֹן לִבִּי הִמָּה: נְטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֲפָזֶךָ
 לְעוֹלָם עֲקֹב: סַעֲפִים שִׁנְאַתִּי וְתוֹרַתְךָ אֶהְבֵּתִי:
 סִתְּרִי וּמִגִּנֵּי אֶתָּה לְדְבָרְךָ יִחַלְתִּי: סוֹרוּ מִמֶּנִּי מְרַעִים
 וְאַצְרָה מִצִּוֹת אֱלֹהֵי: סִמְכֵנִי כַאֲמַרְתָּךְ וְאֶחֱדָה וְאֶל־
 תְּבִישְׁנִי מִשְׁכְּרִי: סַעֲדֵנִי וְאוֹשַׁעְהָ וְאוֹשַׁעְהָ בַחֲפָזֶךָ תִּמְדֵּךְ:
 סִלֵּיתָ כָּל־שׁוֹנִים מִחֲפָזֶךָ כִּי־יִשְׁכַּר תִּרְמִיתֶם: סִנּוּם
 הַשִּׁבְתָּ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לִבְּנֵי אֶהְבֵּתִי עֲדוֹתֶיךָ: סִמְר
 מִכַּחֲדָךְ בִּשְׁרֵי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יִרְאֵתִי: עֲשִׂיתִי מִשְׁפָּט
 וְצִדִּק בְּלִיתִּיחֲנִי לַעֲשִׂקִי: עֲרַב עֲבָדְךָ לְטוֹב אֶל־יַעֲשִׁקֵנִי
 וְדוֹם: עֵינֵי כָּל־וְיִשׁוּעָתְךָ וְלֹא־מָרַת צְדָקָה: עֲשֵׂה עִבְדִּי
 עֲבָדְךָ כַּחֲסִדֶּךָ וְחֲפָזֶךָ לְמַדְנִי: עֲבָדְךָ־אֲנִי הִבְנִיתִי וְאֶדְעָה
 עֲדוֹתֶיךָ: עֵת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה הִפְרוּ תוֹרַתְךָ: עַל־כֵּן
 אֶהְבֵּתִי מִצִּוְתֶיךָ מִזֶּהָב וּמִפָּז: עַל־כֵּן וּכְל־פְּקוּדֵי כָּל־
 יִשְׂרָאֵל כָּל־אֲרָח שָׁקֵר שִׁנְאַתִּי: פְּלֹאֲתֵי עֲדוֹתֶיךָ
 עַל־כֵּן נִצְרַתָּם נַפְשִׁי: פֶּתַח דְּבָרֶיךָ יְאוֹר מִבֵּין פְּתוּיִם:
 פִּי־פִּעַרְתִּי וְאִשְׁאֲפָה כִּי לְמִצִּוְתֶיךָ יֶאֱבֹתִי: פְּנֹה־אֶל־י

צט' פתח נאחב

מ

97 ווי ליב איך האָב דיין תורה!
 א גאַנצן טאָג איז זי מיין טראַכטונג.
 98 קליגער פון מייע פיינט מאַכן מיך דייע געבאַט, וואָרום זיי זיינען אייביק ביי מיר.
 99 פון אַלע מייע לערער בין איך פאַרשטאַנדיקער, וואָרום דייע אַנוואָגן זיינען מיין טראַכטונג.
 100 מער פון זקנים פאַרשטיי איך, ווייל דייע באַפעלן האָב איך געהאַלטן.
 101 פון יעטועדער בייון וועג פאַרמייד איך מייע פיס, כדי איך זאָל היטן דיין וואָרט.
 102 פון דייע געזעצן האָב איך ניט אַפּגעקערט, וואָרום דו האָסט מיך געלערנט.
 103 ווי זיס זיינען דייע ווערטער צו מיין גומען, מער פון האַניק פאַר מיין מויל!
 104 פון דייע באַפעלן ווער איך פאַרשטאַנדיק, דרום האָב איך פיינט יעטועדער וועג פון ליגן.

נ

105 אַ ליכט פאַר מיין פוס איז דיין וואָרט, און אַ ליכטיקייט פאַר מיין שטעג.
 106 איך האָב געשוואָרן, און האָב מקיים געווען, צו היטן דייע גערעכטע משפטים.
 107 איך בין געדריקט ביי גאָר, גאַט, לעב מיך אויף לויט דיין וואָרט.
 108 די פרייאַבן פון מיין מויל באַוויליק, איך בעט דיר, גאַט, און דייע משפטים לערן מיך.
 109 מיין נפש איז תמיד אין מיין האַנט, אָבער דיין תורה האָב איך ניט פאַרגעסן.
 110 די רשעים האָבן מיר אַ פאַסטקע געשטעלט, אָבער פון דייע באַפעלן האָב איך ניט אַוועק געבלאַנדזשעט.
 111 איך האָב געמאַכט דייע אַנוואָגן פאַר מיין אייביקער אַרב, וואָרום זיי זיינען די פרייד פון מיין האַרצן.
 112 איך האָב גענייגט מיין האַרץ צו טאָן דייע געזעצן תמיד ביי לעצט.

ס

113 צווייפלער האָב איך פיינט, נאָר דיין תורה האָב איך ליב.
 114 מיין פאַרבאַרגעניש און מיין שילד ביסטו, אויף דיין וואָרט טו איך האָרן.
 115 קערט אייך אָפּ פון מיר, איר שלעכטסטוער, כדי איך זאָל היטן די געבאַט פון מיין גאַט.
 116 האַלט מיך אויף לויט דיין צוואַג, כדי איך זאָל לעבן, און לאַז מיך ניט פאַרשעמט ווערן אין מיין האַפּענונג.
 117 לען מיך אונטער, און לאַמיר געהאַלפן ווערן, און איך וועל מיך תמיד פאַרנעמען מיט דייע געזעצן.
 118 פאַראַכטסט אַלע וואָס בלאַנדזשען אַוועק פון דייע געזעצן, וואָרום אומזיסט איז זייער אַפּנאַרעניש.
 119 ווי פסולת שאַפסטו אָפּ אַלע רשעים פון דער ערד, דרום האָב איך ליב דייע אַנוואָגן.
 120 מיין לייב שוידערט פון אַנסט פאַר דיר, און פאַר דייע משפטים האָב איך מורא.
 ע
 121 איך האָב געטאָן רעכט און גערעכטיקייט; זאָלסט מיך ניט איבערלאָזן צו מייע דריקער.
 122 שטעל זיך איין פאַר דיין קנעכט צום גוטן,

123 און מיך זאָלן ניט דריקן די מוטוויליקע.
 124 מייע אויגן גייען אויס נאָך דיין הילף, און נאָך דעם וואָרט פון דיין גערעכטיקייט.
 125 טו מיט דיין קנעכט לויט דיין חסד, און דייע געזעצן לערן מיך.
 126 דיין קנעכט בין איך; מאַך מיך פאַרשטיין, כדי איך זאָל וויסן דייע אַנוואָגן.
 127 עס איז צייט פאַר גאַט צו טאָן; זיי האָבן פאַרשטערט דיין תורה.
 128 פאַרוואָר, איך האָב ליב דייע געבאַט, מער פון גאלד און פון גינגאַלד.
 129 דרום האַלט איך פאַר ריכטיק אַלע בלערליי באַפעלן; יעטועדער וועג פון ליגן האָב איך פיינט.

פ

129 ווונדערלעך זיינען דייע אַנוואָגן, דרום היט זיי מיין זעל.
 130 די אַנטפּלעקונג פון דייע ווערטער מאַכט ליכטיק, זי מאַכט פאַרשטאַנדיק דעם נאָרן.
 131 איך האָב אויפּגעשפּאַרט מיין מויל און געלעכצט, וואָרום נאָך דייע געבאַט האָב איך געגאַרט.
 132 קער זיך צו מיר, און לייטזעליק מיך,

ווי עס איז רעכט צו די וואָס האָבן ליב דיין נאָמען.
 133 פּעסטיק מיינע טריט מיט דיין וואָרט,
 און לאָז ניט געוועלטיקן איבער מיר קיין אומרעכט.
 134 לייז מיך אויס פון דער דריקונג פון מענטשן,
 כדי איך זאל היטן דייןע באַפעלן.
 135 דערלײכט דיין פנים אויף דיין קנעכט,
 און לערן מיך דייןע געזעצן.
 136 בעכן וואָסער האָבן פאַרגאַסן מיינע אויגן,
 איבער די וואָס האָבן ניט געהיט דיין תורה.

צ

137 גערעכט ביסטו, גאָט,
 און רעכטפאַרטיק זיינען דייןע משפּטים.
 138 האָסט באַפוילן מיט גערעכטיקייט דייןע אַנוואַגן,
 און מיט געטריישאַפט ביז גאַר.
 139 מיך האָט אומגעבראַכט מײן ערגערניש,
 ווייל מיינע פיינט האָבן פאַרגעסן דייןע ווערטער.
 140 געלייטערט איז דיין וואָרט ביז גאַר,
 און דיין קנעכט האָט עס ליב.
 141 קליין בין איך און פאַראַכט—
 דייןע באַפעלן האָב איך ניט פאַרגעסן.
 142 דיין גערעכטיקייט איז אייביק גערעכט,
 און דיין תורה איז אמת.
 143 נויט און אַנגסט האָבן מיך געטראָפֿן—
 דייןע געבאָט זיינען מיינע קוויקונגען.
 144 גערעכט זיינען דייןע אַנוואַגן אויף אייביק;
 מאַך מיך פאַרשטיין, כדי איך זאל לעבן.

ק

145 איך האָב גערופן מיטן גאַנצן האַרצן;
 ענטפּער מיר, גאָט; דייןע געזעצן וועל איך האַלטן.
 146 איך רוף דײך, העלף מיך,
 און איך וועל היטן דייןע אַנוואַגן.
 147 איך האָב מיך געפּעדערט באַגינען און געשריען;
 אויף דיין וואָרט האָב איך געהאַרט.
 148 מיינע אויגן זיינען פאַרויסגעלאָפֿן די נאַכטוואַכן,
 צו טראַכטן אָן דיין וואָרט.
 149 הער צו מײן קול לויט דיין חסד,
 גאָט, לעב מיך אויף אַזוי ווי דיין שטייגער.

ש

גאָט, לעב מיך אויף לויט דיין חסד.
 160 דער עיקר פון דיין וואָרט איז אמת,
 און אויף אייביק איז אַל דיין גערעכטער משפּט.
 161 האַרן האָבן מיך גערודפּט פאַר אומזיסט,
 אָבער פאַר דייןע ווערטער האָט געאַנגסט מײן האַרץ.
 162 איך פריי זיך איבער דיין וואָרט,
 ווי איינער וואָס געפינט אַ סך רויב.
 163 לייגן האָב איך פיינט און פאַראומווערדיק,
 דיין תורה האָב איך ליב.
 164 זיבן מאַל אַ טאַג לויב איך דײך
 פאַר דייןע גערעכטע משפּטים.
 165 גרויס פריד איז פאַר די ליבהאַבער פון דיין תורה,
 און ניטאָ פאַר זיי קיין שטרויכלונג.
 166 איך האָב אויסגעקוקט אויף דיין הילף, גאָט,
 און דייןע געבאָט האָב איך געטאַן.
 167 מײן זעל האָט געהיט דייןע אַנוואַגן,
 און איך האָב זיי ליב זייער.
 168 איך האָב געהיט דייןע באַפעלן און דייןע אַנוואַגן,
 וואָרום אַלע מיינע וועגן זיינען פאַר דיר.

קלז
 קלר
 קלה
 קלו
 קלו
 קלח
 קלט
 קמ
 קמא
 קמב
 קמג
 קמד
 קמה
 קמו
 קמז
 קמח
 קמט
 קנ
 קנא
 קנב
 קנג
 קנד
 קנה
 קנו
 קנז
 קנח
 קנט
 קס
 קסא
 קסב
 קסג
 קסד
 קסה
 קסו
 קסז
 קסח
 קסט

וּחַנְנִי כְּמִשְׁפַּט לְאַהֲבֵי שְׁמִי: פְּעַמֵּי הַבֶּן בְּאַמְרֹתֶיךָ וְאַל־
 תִּשְׁלַט־בִּי כְּל־אֵין: פְּדֵנִי מִעֲשָׁק אֲדָם וְאַשְׁמְרֵה פְּקוּדֶיךָ:
 פְּנֵיךָ הָאֵר בְּעֵבְרֶךָ וּלְמַזְנֵי אֶת־הַחֲקוּדָה: פְּלִגְרִימִים יִרְדּוּ
 עֵינַי עַל לֹא־שְׁמֵרוֹ תוֹרֶתֶךָ: צְדִיק אֶתָּה יְהוָה וְיִשְׁרָר
 מִשְׁפָּטֶיךָ: צִוִּית צְדָק עֲדוֹתֶיךָ וְאַמּוֹנָה מְאֹד: צִמְתַּנִּי
 קִנְיַתִּי כִּי־שָׁכַחְו דְּכִרְיֶךָ צְרִי: צְרוּפָה אִמְרֹתֶיךָ מְאֹד
 וְעֵבְרֶךָ אֶהְבֵּה: צִעִיר אֲנִי וְנִבְנָה פְּקוּדֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:
 צְדָקֶתֶךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרֶתֶךָ אִמֶת: צְרוּמִצִּיִּק מִצְּאוּנֵי
 מִצְוֹתֶיךָ שְׁשִׁטְנִי: צְדָק עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם הִבְיֵנִי וְאַחֲרָה:
 קְרָאתִי בְּכָל־לֵב עֵנִי יְהוָה חֲקוּדָה אֲצַרְהָ: קְרָאתֶיךָ
 הוֹשִׁיעֵנִי וְאַשְׁמְרֵה עֲדוֹתֶיךָ: קִדְמַתִּי בְּנִשְׁפָּה וְאַשְׁוֹעָה
 לְדְכִרְיֹתֶיךָ יַחֲלִיתִי: קִדְמֵי עֵינֵי אֲשִׁמְרוֹת לְשִׁיחַ בְּאַמְרֹתֶיךָ:
 קוֹלִי שְׁמִיעָה כַּחֲסִדֶךָ יְהוָה בְּמִשְׁפָּטֶיךָ חֲנּוּנִי: קָרְבוּ רַדְפֵי
 זְמַח מִתּוֹרֶתֶךָ רַחֲמוּ: קָרֹב אֶתָּה יְהוָה וְכָל־מִצְוֹתֶיךָ
 אִמֶת: קָדַם יְדַעְתִּי מִעֲדוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם יִסְדָּקֶם:
 רְאֵה־עֵנִי וְחַלְצֵנִי מִי־תוֹרֶתֶךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: רִיבָה רִיבֵי
 וּנְאֻלֵנִי לְאַמְרֹתֶיךָ חֲנּוּנִי: רַחֲמוּ מְרֻשְׁעִים יִשׁוּעָה כִּי־חֲקוּדָה
 לֹא דִרְשׁוּ: רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חֲנּוּנִי: רַבִּים
 רַדְפֵי וְצַרִי מִעֲדוֹתֶיךָ לֹא נִטִּיתִי: רְאֵתִי בְּגִדִים וְאַתָּה קוֹמְטָה
 אֲשֶׁר אִמְרֹתֶיךָ לֹא שָׁמְרוּ: רְאֵה כִּי־פְקוּדֶיךָ אֶהְבַּתִּי
 יְהוָה כַּחֲסִדֶךָ חֲנּוּנִי: רְאֵה־דְכִרְתֶּךָ אִמֶת וְלְעוֹלָם כְּל־
 מִשְׁפָּט צְדָקֶךָ: שְׂרִים רַדְפוּנֵי חֲנּוּם וּמִדְכִרְיֶיךָ פֶּחֶד
 לְבִי: שִׁשׁ אֲנִי עַל־אַמְרֹתֶיךָ כְּמוֹצֵא שְׁלָל רֹב: שִׁקְרָה
 שָׁנֵאתִי וְאַתְעַבֵּה תוֹרֶתֶךָ אֶהְבַּתִּי: שְׁבַע בְּיוֹם הַלֵּל־תֶּיךָ
 עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקֶךָ: שְׁלוֹם רֹב לְאַהֲבֵי תוֹרֶתֶךָ וְאִין־לְמוֹ
 מִכְשׁוֹל: שִׁבְרַתִּי לִישׁוּעַתֶּךָ יְהוָה וּמִצְוֹתֶיךָ עֲשִׂיתִי: שְׁמְרֵה
 גַּפְשִׁי עֲדוֹתֶיךָ וְאַהֲבֵם מְאֹד: שְׁמַרְתִּי פְּקוּדֶיךָ וְעֲדוֹתֶיךָ כִּי

קמז קסא יתר

160 עס גענענען די וואָס יאָגן זיך נאָך שענדלעכקייט;
 פון דיין תורה זיינען זיי ווייט.
 161 דו ביסט נאַנט, גאָט,
 און אַלע דייןע געבאָט זיינען אמת.
 162 פון לאַנג אָן האָב איך געוויסט פון דייןע אַנוואַגן,
 אַז דו האָסט זיי אויף אייביק געגרונטפּעסט.

ר

163 זע מײן פײן, און דערלייז מיך,
 וואָרום דיין תורה האָב איך ניט פאַרגעסן.
 164 קריג מײן קריג, און לייז מיך אויס,
 לויט דיין צוואַג לעב מיך אויף.
 165 חייט איז פון רשעים הילף,
 חײל דייןע געזעצן וזכן זיי ניט.
 166 דיין דערבאַרימונג איז גרויס, גאָט;
 לעב מיך אויף אַזוי ווי דיין שטייגער.
 167 פיל זיינען מיינע נאַכיאָגער און מיינע דריקער—
 פון דייןע אַנוואַגן האָב איך זיך ניט אָפּגענייגט.
 168 איך האָב געזען די פעלשער און זיך געקריגט מיט זיי,
 וואָס זיי האָבן דיין וואָרט ניט געהיט.
 169 זע אַז דייןע באַפעלן האָב איך ליב;
 ״וואָרטשפּיל: צרוּמִצִּיִּק מִצְּאוּנֵי מִצְוֹתֶיךָ.

ת

160 זאל גענענען מיין געשריי פאר דיר, גאָט;
 מאַך מיך פאַרשטיין, לויט דיין וואָרט.
 170 זאל קומען מיין געבעט פאַר דיר;
 זיי מיך מציל לויט דיין צוואַנג.
 171 מייע ליפן וועלן שטראָמען מיט לויב,
 אַז דו וועסט מיך לערנען דייע געזעצן.
 172 מיין צונג וועט זינגען דיין וואָרט,
 וואָרום אַלע דייע געבאָט זיינען גערעכטיקייט.
 173 זאל דיין האַנט זיין מיר צו הילף,
 וואָרום דייע באַפעלן האָב איך אויסדערוויילט.
 174 איך האָב געשמאַכט נאָך דיין ישועה, גאָט,
 און דיין תּוֹרָה איז מיין קוויקונג.
 175 זאל לעבן מיין זעל, און דיר לויבן,
 און זאלן דייע משפּטים מיך העלפן.
 176 איך האָב געבלאָנדזשעט ווי אַ פאַרלאָרענע שאָף;
 ווּך אויף דיין קנעכט, וואָרום דייע געבאָט האָב איך
 נישט פאַרגעסן.

קב

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען.
 אין מיין נויט האָב איך גערופן צו גאָט,
 און ער האָט מיר געענטפערט.
 2 גאָט, זיי מציל מיין זעל
 פון דער ליפּ פון ליגן, פון דער צונג פון באַטרוג.
 3 וואָס וועט מען דיר געבן, און וואָס וועט מען דיר
 צולייגן,
 דו צונג פון באַטרוג?
 4 שאַרפע גיבור־פּיילן,
 מיט קוילן פון בעזעמביימלעך.
 5 ווי מיר, וואָס איך האַלט זיך אויף אין מֶשֶׁך,
 וואָס איך ווּוּן ביי די געצעלטן פון קָדֶר.
 6 לאַנג האָט זיך אַנגעווינט מיין זעל
 ביי דעם שונא פון שלום.
 7 איך בין לויטער שלום,
 אָבער אַז איך רעד, זיינען זיי פאַר מלחמה.

קבא

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען.
 איך הייב אויף מייע אויגן צו די בערג:
 פון וואַנען וועט קומען מיין הילף?
 2 מיין הילף איז פון גאָט,
 דעם באַשעפער פון הימל און ערד.
 3 נישט לאָזן וועט ער זיך אויסגלייטשן דיין פּוֹס;
 נישט שלומערן וועט דיין היטער.
 4 זע, עס שלומערט נישט און שלאָפט נישט
 דער היטער פון ישראל.
 5 גאָט איז דיין היטער,
 גאָט איז דיין שאַטן ביי דיין רעכטער האַנט;
 6 ביי טאַג וועט די זון דיר נישט שלאָגן,
 און נישט ביי נאַכט די לבנה.
 7 גאָט וועט דיר באַהיטן פון אַלעם בייז,
 ער וועט באַהיטן דיין זעל.

קסט כל־דרכי נגדה; תקרב רנתי לפניך יהוה כדברך
 קע הבינני: תבוא תחנתי לפניך כאמרתך הצילני: תבענה
 קעא שפתי תהלה בי תלמדני חקוד: תעז לשוני אמרתך כי
 קעב כל־מצותיך צדק: תהיירך לעזוני כי פקודך בחרתי:
 קעג תאבתי לישועתך יהוה ותורתך שעשעי: תחירנפשי
 קעד ותהללך ומשפטך יעזרני: תעיתי בשה אבד בקש
 קעה עבדך כי מצותיך לא שכחתי:
 קפו

קב

א שיר המעלות אליהוה בצרתה לי קראתי ויעניי: יהוה
 ב הצילה נפשי משפת־שקר מלשון רמיה: מדהיתן לך
 ג ומדה־סיף לך לשון רמיה: חצי גבור שנוגים עם גחלי
 ד רתמים: אויה לי כיערתי משך שכנתי עם־אהלי קדר:
 ה רבת שכנה־לה נפשי עם שונא שלום: אני שלום וכי
 ו אדברך המה למלחמה:
 ז

קבא

א שיר למעלות אשא עיני אליההרים מאין יבא עזרי:
 ב עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ: אלי־תן למוט רגלך
 ג אלי־נום שמרך: הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל:
 ד יהוה שמרך יהוה צלך עליך ימינה: יומם השמש
 ה לא־יכבה וירח בלילה: יהוה ישמרך מכל־רע ישמר
 ו את־נפשך: יהוה ישמר־צאתך ובואך מעתה ועד־עולם:
 ז

קכב

א שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים לי בית יהוה נלך:
 ב עמדות הני רגלינו בשעריך ירושלים: ירושלם הבנויה
 ג כעיר שחברדה־לה יחדו: ששם עלו שבטים שבט־יהוה
 ד ערות לישראל להודות לשם יהוה: כי שמה וישבו
 ה כסאות למשפט כסאות לבית דוד: שאלו שלום ירושלים
 ו

קב, ב' ה' סל סמח

1 גאָט וועט היטן דיין גיין און דיין קומען, פון אַצונד און ביז אייביק.

קכב

1 אַ געזאַנג פון די אַרויפגאַנגען; פון דודן.
 איך פריי זיך אַז מע זאָגט מיר:
 לאַמיר גיין אין גאָטס הויז.
 2 אונדזערע פּיס שטייען
 אין דייע טויערן, ירושלים;
 3 ירושלים וואָס איז אויפגעבויט
 ווי אַ שטאָט וואָס איז זיך באַהעפט אין איינעם;
 4 וואָס אַהין גייען אַרויף די שבטים,
 די שבטים פון יְהוָה,
 פאַר אַן עדות צו ישראל,
 צו דאַנקען דעם נאָמען פון גאָט.
 5 וואָרום דאָרטן שטייען טראַגען פון משפט,
 די טראַגען פון דודס הויז.
 6 בעט פאַר דעם שלום פון ירושלים;

זאלן אין שלווה זיין אלע דינע ליבהאָבער.¹
 זאל זיין שלום אין דיין מויער,
 שלווה אין דינע פאלאצן.
 פון וועגן מיינע ברידער און מיינע חברים
 לאַמיר זאָגן: שלום אין דיר!
 פון וועגן דעם הויז פון יהוה אונדזער גאָט
 ווינטשט איך דיר גוטס.

קכג

¹ א געזאָנג פון די אַרױפגאַנגען.
 צו דיר הייב איך אויף מיינע אויגן,
 דו וואָס טראַגסט אין די הימלען.
² ווע, ווי די אויגן פון קנעכט
 צו דער האַנט פון זייער האַר,
 ווי די אויגן פון אַ דינסט
 צו דער האַנט פון איר האַרינטע,
 אזוי זיינען אונדזערע אויגן צו יהוה אונדזער גאָט,
 ביז ער וועט אונדו ליטועליקן.
³ ליטועליק אונדו, גאָט, ליטועליק אונדו,
 וואָרום איבערזאָט זיינען מיר מיט פאַראַכטונג.
⁴ איבערזאָט איז אונדזער זעל
 מיט דעם געשפעט פון די רואיקע,
 מיט דער פאַראַכטונג פון די האַפערדיקע דריקער.

קכד

¹ א געזאָנג פון די אַרױפגאַנגען; פון דודן.
 ווען ניט גאָט וואָס איז געווען מיט אונדו—
 זאָל נון זאָגן ישראל—
² ווען ניט גאָט וואָס איז געווען מיט אונדו,
 בעת מענטשן זיינען אויפגעשטאַנען אויף אונדו,
³ דענסמאַל וואָלטן זיי אונדו לעבעדיקערהייט אַינ-
 געשלונגען,
 ווען זייער צאָרן האָט געגרימט אויף אונדו;
⁴ דענסמאַל וואָלטן אונדו די וואַסערן פאַרפלייצט,

איביק פאַרבלייבט ער.
² ירושלים—אָרום איר זיינען בערג,
 און גאָט איז אָרום זיין פאַלק,
 פון אַצונד און ביז אייביק.
³ וואָרום דער שטעקן פון שלעכטיקייט וועט ניט רוען
 אויף דעם גורל פון די גערעכטע,
 כדי די גערעכטע זאָלן ניט אויסשטרעקן
 אין אומגערעכטיקייט זייערע הענט.
⁴ באַגייטיק, גאָט, די גוטע,
 און די וואָס זיינען רעכטפאַרטיק אין זייערע הערצער.
⁵ אָבער די וואָס ניגן זיך אויף זייערע קרומע וועגן,
 זיי וועט גאָט אַוועקפירן מיט די טוער פון אומרעכט.
 שלום אויף ישראל!

קכו

¹ א געזאָנג פון די אַרױפגאַנגען.
 אַז גאָט האָט אומגעקערט די אומקערונג פון ציון,
 זיינען מיר געווען ווי אין חלום.

יִשְׁלִי אֶת־בִּידִי: יְהוֹשִׁיעַ לְשׁוֹלֹם בְּחִילְךָ שְׁלוֹהַּ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ: ¹
 לְמַעַן אֲתֵּן וְרַעֲי אֶדְבַר־הַנָּא שְׁלוֹם בְּךָ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה ²
 אֲלֹהֵינוּ אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לְךָ:

קכג

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶלֶיךָ נִשְׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיּוֹשֵׁבִי בַשָּׁמַיִם: ¹
 הֲגֵה כְעֵינַי עֲבָדִים אֲלֵי־ךָ אֲדוֹנָיִהֶם כְּעֵינַי שְׂפָחָה אֲלֵי־ךָ ²
 וְבִרְתָּהּ כִּן עֵינַי אֲלֵי־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שִׁחְחֵנוּ: חֲנֻנוּ יְהוָה ³
 חֲנֻנוּ כִּי־רַב שָׁבַעְנוּ כּוֹז: רַב־תְּ שִׁבְעַה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הִקְלַעַן ⁴
 הַשָּׂאנִיִּים הִבּוֹ לַגְּאוּנִים:

קכד

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לְיוֹלֵי יְהוָה שְׁהוּה לָנוּ יִאֲמַר־נָא ¹
 יִשְׂרָאֵל: לְיוֹלֵי יְהוָה שְׁהוּה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: אִוִּי ²
 הַיּוֹם בְּלַעְנוּ בַחֲרוֹת אַפֶּם בָּנוּ: אִוִּי הַמָּוִם שְׂטָפוּנוּ נְחַלְהָה ³
 עֵבֶר עַל־נַפְשֵׁנוּ: אִוִּי עֵבֶר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמָּוִם הַדְּרוּגִים: ⁴
 בְּרוּךְ יְהוָה שְׁלֵא נִתְּנָנוּ טָרֶף לְשִׁנְיָהֶם: נַפְשֵׁנוּ כַצֶּפּוֹר ⁵
 נִמְלְטָה מִפֶּחַ יוֹקֵשִׁים הַפֶּחַ נִשְׁבֵּר וְאַנְחֵנוּ נִמְלְטָנוּ: עֲזָרְנוּ ⁶
 בַּשֵּׁם יְהוָה עֲשֵׂה שְׁמִים וְאַרְצָן:

קכה

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבְּטָחוּם בִּיהוָה בְּהַר־צִיּוֹן לְאַ־יִמּוֹט ¹
 לְעוֹלָם יוֹשֵׁב: יְרוּשָׁלַם הָרִים סְבִיב לָהּ וְיְהוָה סְבִיב ²
 לְעַמּוֹ מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: כִּי לֹא יָנוּחַ שִׁבְט הָרָשָׁע עַל־ ³
 גּוֹרֵל הַצְּדִיקִים לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצְּדִיקִים וּבְעוֹלָתָהּ ⁴
 יִדְּדוּם: הַיְטִיבָה יְהוָה לְטוֹבוֹים וְלִישְׁרָיִים בְּלִבּוֹתָם: ⁵
 וְהַמָּטִים עֲקַלְקוֹתָם וְיִלְכֶם יְהוָה אֶת־פְּעָלֵי דָאָן שְׁלוֹם ⁶
 עַל־יִשְׂרָאֵל:

קכו

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־דְּשִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ בְּחֻלְמִים: ¹

קכג, ד' לטא זינס קר

דער טייך וואָלט אַריבערגעגאַנגען איבער אונדזער זעל:
⁴ דענסמאַל וואָלטן אַריבער איבער אונדזער זעל
 די מוטשויליקע וואַסערן.

⁵ געלויבט איז גאָט,
 וואָס ער האָט אונדו ניט געגעבן
 פאַר רויב צו זייערע ציין.
⁷ אונדזער זעל איז אַנטרונען געוואָרן ווי אַ פּוּגל
 פון די פּאַנגערס פּאַסטקע;
 די פּאַסטקע איז צעבראַכן געוואָרן,
 און מיר זיינען אַנטרונען געוואָרן.
⁸ אונדזער הילף איז אין נאַמען פון גאָט,
 דעם באַשעפער פון הימל און ערד.

קכז

¹ א געזאָנג פון די אַרױפגאַנגען.
 די וואָס פאַרויכערן זיך אויף גאָט
 זיינען אזוי ווי באַרג ציון,
 וואָס רירט זיך ניט;

11 וואָרטשפּיל: שְׁאֵלוּ שְׁלוֹם וְרוּשָׁלַם יִשְׁלִי אֶת־בִּידִי.

^א דענסמאל איז פול געוואָרן אונדזער מויל מיט געלעכטער,
 און אונדזער צונג מיט געזאָנג;
 דענסמאל האָט מען געזאָגט צווישן די פעלקער:
 גרויס געטאָן האָט גאָט מיט די דאָזיקע.
^ב גרויס געטאָן האָט גאָט מיט אונדז,
 מיר זיינען דערפרייט געוואָרן.

^א ריכט אונדז, גאָט, ווידער אויף
 ווי שטראָמען אין טרוקענעם לאַנד.
^ב די וואָס זייען מיט טרערן,
 זאָלן שניידן מיט געזאָנג.
^ג גיין גייט און וויינט
 דער וואָס טראָגט דעם אויסשיט פון זריעה,
 אָבער קומען זאָל קומען מיט געזאָנג
 דער וואָס טראָגט זיינע גארבן.

קכו

^א א געזאָנג פון די אַרויפגאַנגען; פון שלמהן.
 אַז גאָט בויט ניט אַ הויז,
 אומזיסט מיען ויך זיינע בויערס אויף אים;
 אַז גאָט היט ניט אַ שטאַט,
 אומזיסט וואַכט דער שומר.
^ב אומזיסט אייך, איר וואָס פעדערט אייך אויפצו-
 שטיין,

וואָס זיצט אויף שפעט,
 וואָס עסט ברויט מיט מאַטערניש;
 אזויוואָס גיט ער זיין באַליבטן אין שלאָף.

^א זע, די אַרב פון גאָט זיינען קינדער,
 דער שכר איז פרוכט פון לייב.
^ב ווי פֿיילן אין דער האַנט פון גיבור,
 אזוי זיינען קינדער פון דער יוגנט.
^ג הויל צו דעם מאַן
 וואָס האָט אָנגעפילט זיין פֿיילבייטל מיט זיי!
 זיי וועלן ניט פאַרשעמט ווערן,
 אַז זיי וועלן רעדן מיט די פֿיינט אין טויער.

קכח

^א א געזאָנג פון די אַרויפגאַנגען.
 הויל צו איטלעכן וואָס פאַרכט גאָט,
 וואָס גייט אין זיינע וועגן.
^ב די מי פון דינע הענט אַז דו עסט,
 הויל איז צו דיר, און גוט איז צו דיר.
^ג דיין ווייב ווי אַ פרוכטיקער וויינטשאַק,
 אין די ווינקלען פון דיין הויז;
 דינע קינדער ווי איילבערטפלאַנצן,
 רונד אַרום דיין טיש.
^ד יא, אַט אזוי ווערט געבענטשט
 דער מאַן וואָס פאַרכט גאָט.
^ה גאָט זאָל דיך בענטשן פון ציון,
 און זע דאָס גוטס פון ירושלים
 אַלע טעג פון דיין לעבן;
^ו און זע קינדער ביי דינע קינדער.
 שלום אויף ישראל!

^א און ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה או יאמרו בגוים הנדיל
 יהוה לעשות עמאלה: הנדיל יהוה לעשות עמנו הוינו
 שמחים: שובה יהוה את־שבותנו כאפיקים בנגב:
 הורעים בדרמה ברנה יקארו: הלה ילה וכלה נשא
 משדה־הרע באיבא ברנה נשא אלמתיו:
 קכו

^א שיר המעלות לשלמה אסיהוה | לאיבנה בית שוא
 עמלו בונו בו אסיהוה לא־ישמר־עיר שוא | שקר
^ב שומר: שוא לכסמשכמי קום מאחר־שבת אכלי לחם
 העצבים פן ותן לידיו שוא: הנה נחלת יהוה בגוים
 שקר פרי הבטן: קחצים בדרגבור פן בני העוורים:
 אשרי הנבר אשר מלא את־אשפתו מהם לא יבשו כי
 ידברו את־אויבים בשער:
 קכח

^א שיר המעלות אשרי כל־יבא יהוה הלה בדרביו:
^ב יגיע בפה כי האכל אשריך וטוב לך: אשתך | כנפן
 פרוה בירבתי ביתך בנה בשחלי ויתום סביב לשלחך:
 הנה כירבן יכרך נבר יבא יהוה: יברכך יהוה מציון
 וראה בטוב ירושלם כל ימי חייך: וראיה־בנים לבנהך
 שלום על־ישראל:
 קכט

^א שיר המעלות רבת צררני מעורי יאמר־נא ישראל:
^ב רבת צררני מעורי נם לא יכלו לי: על־גבי חרשו
 חרשים האריכו למענותם: יהוה צהיק קצין עבות
 רשעים: יבשו ויפגו אהור כל שנאי ציון: יהו כחציר
 נגות שקדמת שלה יבש: שלא מלא כפו לוצר וחצנו
 מעמר: ולא אמרו העברים ברכת יהוה אליכם ברכנו
 אתכם בשם יהוה:
 קכו, ד' שבת קרי קכ, ב' א במסס ה קכז, ד' קמץ רביעי קכט, ג' למשנתי קכ

קכט

^א פיל האבן זיי מיך געדריקט פון מין יוגנט-
 זאל נון זאגן ישראל-
^ב פיל האבן זיי מיך געדריקט פון מין יוגנט,
 און האבן מיך ניט בייגעקומען.
^ג אויף מין רוקן האבן אקערער געאקערט,
 זיי האבן לאנג געמאכט זייערע ביטן.
^ד גאט דער גערעכטער
 האט דורכגעאקט די שטריק פון די רשעים.
^ה זיך שעמען און אפטרעטן אהינטער
 וועלן אלע שונאים פון ציון.
^ו זיי וועלן זיין ווי גראז פון דעכער,
 וואס איידער עס איז ארויס, איז עס פארטריקנט;
^ז וואס דער שניטער פילט ניט דערמיט זיין האנט,
 און דער גארבנבינדער זיין בוועם;
^ח און די פארבייגייער זאגן ניט:
 גאטס ברכה אויף אייך!
 מיר בענטשן אייך אין נאמען פון גאט.

קל

א געזאנג פון די ארויפגאנגען.
 פון די טיפענישן רוף איך דין, גאָט.
 גאָט, הער צו מײן קול;
 זאָלן דינע אויערן זײן פאַרנעמיק
 צו דעם קול פון מײנע געבעטן.
 אז דו, גאָט, זאָלסט אַכטן אויף זינד,
 ווער, גאָט, קען באַשטיין?
 וואָרום בײַ דיר איז פאַרגעבונג,
 דרום ווערסטו געפאַרכט.

א איך האָב געהאַפט אויף גאָט, געהאַפט האָט מײן זעל,
 און אויף זײן וואָרט האָב איך געהאַרט.
 מײן זעל וקוקט אויסן אויף גאָט
 מער ווי וועכטער אויפן פרימאָרגן,
 וועכטער אויפן פרימאָרגן.

האַר, ישׂראל, אויף גאָט,
 וואָרום בײַ גאָט איז גענאָד,
 און בײַ אים איז גרויס אויסלייונג.
 און ער וועט אויסלייזן ישׂראל
 פון אלע זײנע זינד.

קלא

א געזאנג פון די ארויפגאנגען: פון דודן.
 גאָט, ניט האַפּער דיק איז מײן האַרץ,
 און ניט דערהויבן זײנען מײנע אויגן,
 און איך בין ניט אומגעגאַנגען מיט זאַכן
 צו גרויס און פאַרהוילן פון מיר.
 פאַרוואָר, איך האָב באַרוט און אײנגעשטילט מײן זעל
 אזוי ווי אַן אַנטווינטער בײַ זײן מוטער;
 אזוי ווי אַן אַנטווינטער איז בײַ מיר מײן זעל.

האַר, ישׂראל, אויף גאָט
 פון אַצונד און ביז אײביק.

10 פון וועגן דוד דיין קנעכט,
 זאָלסט ניט אַפּשטויסן דעם פנים פון דיין געזאַלבטן.
 11 גאָט האָט אמת געשוואָרן צו דודן,
 ער וועט זיך ניט אַפּקערן דערפון:
 פון דער פּרוכט פון דיין לײב
 וועל איך זעצן אויף דיין טראָן.
 12 אויב דינע זין וועלן היטן מײן בונד,
 און מײן געזעץ וואָס איך וועל זיי לערנען,
 וועלן אויך זײערע זין ביז אײביק
 זיצן אויף דיין טראָן.
 13 וואָרום גאָט האָט אויסדערוויילט ציון,
 זי געגלוסט פאַר זײן ווינונג:
 14 דאָס איז מײן רואונג ביז אײביק,
 דאָ וועל איך זיצן, ווייל איך גלוסט זי.
 15 בענטשן וועל איך בענטשן איר שפּײ, אירע
 באַדערפטיקע וועל איך זעטן מיט ברויט,
 16 און אירע פּהנים וועל איך אַנקליידן אין הילף,
 און זינגען וועלן זינגען אירע פרומע.
 17 דאָרטן וועל איך מאַכן שפּראַצן אַ האָרן פאַר דודן.

קל

שׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמִּצְרַיִם קְרֹאתֶיךָ יְהוָה: אֲדֹנָי שְׁמִיעָה ב
 בְּקוֹלִי תִהְיֶינָה אָזְנוֹךְ קֹשְׁבוֹת לִקְוֹל תִּהְיֶנּוּ: אִם־עֲנֹנֹת ג
 תִּשְׁמְרֶינָה אֲדֹנָי מִי יַעֲמֶד: בְּרִיעַמֶּךָ הַסְּלִיחָה לְמִעַן תִּזְרָא: ד
 קִנְיִתִּי יְהוָה קִוְיָה נַפְשִׁי וְלֹד בָּרוּ הוֹדִילֵתִי: נַפְשִׁי לֹאֲדֹנָי ה
 מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר שְׁמָרִים לְבַקֵּר: יְהִל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה ז
 בְּרַעֲמֵיהֶנָּה הַחֶסֶד וְהַרְבָּה עֲמֹ בְדוֹת: וְהוּא יַפְדֶּה אֶת־ח
 יִשְׂרָאֵל מִכָּל־עֲנֹתָיו:

קלא

שׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְהוָה | לֹא־נִבְּהָ לְבִי וְלֹא־דָמָו עֵינַי א
 וְלֹא־הִלַּכְתִּי בַּגְּדִלוֹת וּבַנְּפִלְאוֹת מִמֶּנּוּ: אִם־לֹא שׁוֹתִי | ב
 וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי בְּגִמְלַ עָלַי אִמּוֹ בְּגִמְלַ עָלַי נַפְשִׁי: יְהִל ג
 יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם:

קלב

שׁיר הַמַּעֲלוֹת וּבִזְרֵי־יְהוָה לְדָוִד אֵת כָּל־עֲנֹתָיו: אֲשֶׁר ב
 גִּשְׁבַּע לִיהוָה נִזְדַּר לְאֲבִיר יַעֲקֹב: אִם־אֲבֵא בְּאֵהָל בֵּיתִי ג
 אִם־אֶעֱלֶה עַל־עֵרֶשׁ יְצוּעֵי: אִם־אֲתֵן שׁוֹנֵת לְעֵינַי לְעַפְעַפִּי ד
 תִּנּוּמָה: עַד־אֲמַצָּא מָקוֹם לִיהוָה מִשְׁכְּנֹת לְאֲבִיר ה
 יַעֲקֹב: הִנֵּה שָׁמַעְנָה בְּאִפְרַתָּה מִצְּאֹנֹת בְּשַׁדֵּי־עַר: ו
 נִבְיָאָה לְמִשְׁכְּנֵתָיו לְשַׁתְּנֹה לְהַדָּם רִגְלוֹ: קוּמָה יְהוָה ח
 לְמִנְחֹתֶיךָ אֲתָה וְאֶרְצוֹ עוֹד: בְּהִנֵּךְ יִלְבְּשׁוּ־צִדֵּק וְחִסְדֶּיךָ ט
 יִרְנֵנוּ: בְּעִבּוֹר דָּוִד עֲבַדְךָ אֶל־חֶשֶׁב פֶּנִּי מִשִּׁיחָה: נִשְׁבַּע י
 יְהוָה | לְדָוִד אֱמֶת לֹא־יִשׁוּב מִמֶּנָּה מִפְּנֵי כְּטוֹן אֲשִׁית
 לְכִסֵּא־לְךָ: אִם־יִשְׁמְרוּ בְּנֵיךְ | בְּרִיתִי וְעֲדִיתִי זֹו אֶלְמָדָם יב
 נִסְבְּנֵיהֶם עַד־עַד יִשְׁבוּ לְכִסֵּא־לְךָ: כִּי־בַחַר יְהוָה יג
 בַּצִּוּן אֱוָה לְמִשְׁעַב לֹו: וְאֶת־מִנְחֹתַי עַד־עַד פֶּה אֲשַׁב יד
 כִּי אוֹתִיחַ: צִדְדָה בְּרַךְ אֲבֹתֶיךָ אֲבִינֵיךָ אֲשַׁבֵּעַ לְחֶם: טו
 וְכַהֲנֵה אֲלִבִּישׁ יִשַׁע וְחִסְדֶּיךָ רַגְנִי וְרַגְנֵנוּ: שֶׁם | אֲצַמִּיחַ יז

קלב

א געזאנג פון די ארויפגאנגען.
 געדענק, גאָט, דודן
 אל זײן פּלאַגן זיך.
 ווי ער האָט געשוואָרן צו גאָט,
 א נדר געטאָן צום מאַכטיקן פון יעקב:
 אויב איך וועל קומען אין געצעלט פון מײן הויז,
 אויב איך וועל אַרויף אויף דעם בעט פון מײן געלעגער,
 אויב איך וועל געבן שלאָף צו מײנע אויגן,
 צו מײנע ברעמען שלומער,
 ביז איך וועל געפֿינען אַן אָרט פאַר גאָט,
 א ווינונג פאַר דעם מאַכטיקן פון יעקב!
 ווע, מיר האָבן געהערט אז עס איז אין אַפְרַת,
 מיר האָבן עס געפונען אין פעלד פון יַעֲרָא.
 7 לאַמיר קומען צו זײן ווינונג,
 לאַמיר זיך בוקן צו זײן פּוסבענקל.
 8 שטיי אויף, גאָט, צו דיין רוי,
 דו און דער אָרון פון דיין שטאַרקייט.
 9 דינע פּהנים זאָלן זיך אַנקליידן אין גערעכטיקייט,
 און דינע פרומע זאָלן זינגען.

1. ווע שמואל א' ז' 2. און דברי הימים א' י' 5.

יח קרן לְדוֹד עֲרַכְתִּי נֹר לְמִשְׁחִי: אֲזִיבוּ אֶלְבִּישׁ בִּשְׂת
וְעָלְיוּ יָצִיץ נֹרוֹ:

קלב

א שִׁיר הַמַּעֲלֹת לְדָוִד הַגֵּזֶה מִהֲטוֹב וּמִהֲנָעִים שֶׁבַת אַחִים
ב גַּם־יַחַד: כִּשְׁמֵן הַטּוֹב | עַל־הָרֹאשׁ יִרְדַּעַל־הַנֶּקֶן וְקוֹן
ג אֶהְרֵן שִׁירְדַעַל־פִּי מִדוֹתָיו: כְּמַלְחָרְמוֹן שִׁירְדַעַל־הַרְרִי
צִיּוֹן כִּי שֵׁם | צִנְהָ יְהוָה אֶת־הַבְּרִכָּה הַזֹּאת עַד־הָעוֹלָם:

קלד

א שִׁיר הַמַּעֲלֹת לְדָוִד הַגֵּזֶה וְהוֹדָה בְּלַעֲבָדֵי יְהוָה הַעֲמִידִים
ב בְּבֵית־יְהוָה בְּלִילֹת: שְׁאֵר־דְּכֶם קָדַשׁ וּבְרַכּוּ אֶת־יְהוָה:
ג וּבְרַכְּךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֲשֵׂה שְׁמִים וְאַרְצָן:

קלה

א הַלְלוּהָ | הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה: שְׁעֵמִידִים
ב בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ: הַלְלוּהָ כִּי־טוֹב
ג יְהוָה וּמְרוֹ לְשִׁמּוֹ כִּי נָעִים: כִּי־עָלַב בְּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל
ד לְסִגְלָתוֹ: כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־נִדְּוַל יְהוָה וְאֶדְבִּיר מִכָּל־
ה אֱלֹהִים: כָּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עֲשֵׂה בְשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ בְּיָמַי
ו וּכְלִתְהַמּוֹת: מַעֲלָה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרַקִּים לְמַטֵּר
ז עֲשֵׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאֲצוּרֹתָיו: שְׁהַכֵּה בְּכּוֹרֵי מִצְרַיִם
ח מֵאֲדָם עַד־בְּהֵמָה: שְׁלַח אוֹתוֹת וּמִפְתִּים בְּתוֹכֵי מִצְרַיִם
ט בְּפָרְעֹה וּבְכָל־עַבְדָּיו: שְׁהַכֵּה גִּיּוֹם רַבִּים וְהַרְג מַלְכִים
י עֲצוּמִים: לְסִיחֹן וּמֶלֶךְ הָאֲמֹרִי וְלַעֲוֵג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן וְלְכָל
יא מַמְלָכוֹת בְּנֵעַן: וְנַתַּן אֶרֶצָם נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:
יב יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה וּכְרַךְ לְדָרִידוֹר: כִּי־יִדְּוֹן יְהוָה
יג עַמּוֹ וְעַל־עַבְדָּיו וְתַנְחֵם: עֲצֵבֵי הַגִּיּוֹם כֶּסֶף וְהַב מַעֲשֵׂה
יד יְדֵי אֲדָם: פְּהִלְהֵם וְלֹא יִדְּבָרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:

קלד, ה' ס"ח הנה ברכו קלה, ה' א טעה

אויף פֿרעהן און אויף אַלע זיינע קנעכט.

10 וְעַר אִיזוּ דַעַר וּוְאָס הָאָט גַעשְׁלָאָגן פֿיל פֿעלקער,
און געהרגעט מאַכטיקע מלכים:

11 סִיחֹן דַעַם מֶלֶךְ פֿון אַמֹרִי,
און עוג דַעַם מֶלֶךְ פֿון בְּשָׁן,
און אַלע קיניגרייכן פֿון כְּנָעַן;

12 און געגעבן זייער לאַנד פֿאַר אַ נחלה,
אַ נחלה פֿאַר יִשְׂרָאֵל זיין פֿאַלק.

13 גאַט, דיין נאָמען איז אויף אײַביק,
גאַט, דיין געדעכעניש איז אויף דור־דורות.

14 וואָרום גאַט וועט זיך אָננעמען פֿאַר זיין פֿאַלק,
און אויף זיינע קנעכט וועט ער זיך דערבאַרימען.

15 די געצנבילדער פֿון די פֿעלקער זיינען זילבער און
גאָלד,

דאָס ווערק פֿון אַ מענטשנס הענט.

16 זיי האָבן אַ מויל און רעדן גיט,

זיי האָבן אויגן און זעען גיט;

איך האָב אָנגעברייט אַ ליכט פֿאַר מיין געזאַלבטן.
16 זיינע פיינט וועל איך אָנקלייַדן אין שאַנד,
און אויף אים וועט שיינען זיין קרוין.

קלג

1 אַ געזאַנג פֿון די אַרויפגאַנגען; פֿון דודן,

זע, ווי גוט און ווי ליב

איז דאָס ויצן פֿון ברידער באַנאַנד.

2 אַזוי ווי טייער אייל אויפן קאַפּ,

וואָס נידערט אַראָפּ אויף דער באָרד—

אויף דער באָרד פֿון אַהרנען,

וואָס נידערט אויפן קאַלנער פֿון זיינע קליידער;

3 אַזוי ווי דער חַרְמוֹד־טוי וואָס נידערט

אויף די בערג פֿון ציּון;

וואָרום דאָרטן האָט גאַט באַפוילן אַ ברכה,

לעבן ביז אײַביק.

קלד

1 אַ געזאַנג פֿון די אַרויפגאַנגען.

פֿאַרוואָר, בענטשט גאַט, אַלע קנעכט פֿון גאַט,

וואָס שטייט אין גאַטס הויז אין די נעכט.

2 הייבט אויף אַייערע הענט צום הייליקטום,

און בענטשט גאַט.

3 בענטשן זאָל דיך פֿון ציּון גאַט,

דער באַשעפֿער פֿון הימל און ערד.

קלה

1 הַלְלוּהָ. לויבט דַעַם נאָמען פֿון גאַט,

לויבט, איר קנעכט פֿון גאַט,

2 וואָס שטייט אין הויז פֿון יְהוָה,

אין די הויפן פֿון אונדזער גאַטס הויז.

3 לויבט גאַט וואָרום גאַט איז גוט,

זינגט צו זיין נאָמען, וואָרום ער איז ליב.

4 וואָרום גאַט האָט אויסדערוויילט פֿאַר זיך יַעֲקֹב,

יִשְׂרָאֵל פֿאַר זיין באַזונדער אײַגנס.

5 וואָרום איך ווייס אָו יְהוָה איז גרויס,

און אונדזער האָר איבער אַלע געטער.

6 אַלץ וואָס גאַט באַגערט, טוט ער,

אין הימל און אויף דער ערד,

אין די ימען און אַלע תְּהוֹמוֹעַן.

7 ער ברענגט אויף וואַלקנס פֿון עק ערד,

ער מאַכט בליצן צום רעגן,

ער ציט אַרויס פֿון זיינע שפייכלערס דַעַם חַיַּט.

8 וְעַר אִיזוּ דַעַר וּוְאָס הָאָט גַעשְׁלָאָגן די בכורים פֿון

מִצְרַיִם,

פֿון אַ מענטשן ביז אַ בהמה.

9 ער האָט געשיקט ציִיכנס און ווּנדער צווישן דיר,

מִצְרַיִם,

17 זיי האָבן אויערן און הערן גיט;
 גיט אַ צומאַל אַן אָטעם אין זייער מויל.
 18 זאָל ווערן ווי זיי די וואָס מאַכן זיי,
 איטלעכער וואָס פאַרזיכערט זיך אויף זיי.
 19 הויז פון ישׂראל, לויבט גאָט;
 הויז פון אַהרן, לויבט גאָט;
 20 הויז פון לוי, לויבט גאָט;
 איר גאָטספּאַרכטיקע, לויבט גאָט.
 21 געלויבט איז פון ציון גאָט,
 וואָס רוט אין ירושלים.
 הללויה.

קלו

1 גיט אַ דאַנק צו גאָט, וואָרום ער איז גוט,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 2 גיט אַ דאַנק צו גאָט פון די געטער,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 3 גיט אַ דאַנק צום האַר פון די האַרן,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 4 צו דעם וואָס טוט אליין גרויסע ווונדער,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 5 צו דעם וואָס האָט געמאַכט די הימלען מיט פאַר-
 שטאַנדיקייט,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 6 צו דעם וואָס האָט אויסגעשפּרייט די ערד איבער די
 וואַסערן,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 7 צו דעם וואָס האָט געמאַכט די גרויסע ליכטער,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
 8 די זון פאַר געוועלטיקונג ביי טאָג,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
 9 די לבנה און שטערן פאַר געוועלטיקונגען ביי נאַכט,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 10 צו דעם וואָס האָט געשלאָגן מצרים אין זייערע בכורים,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;

אֲנִימָם לָהֶם וְלֹא יֵאָנוּי אֶף אִי־שִׁרְיָת בַּיְהוּדָה: בְּמוֹתָם יִהְיוּ לְשִׁיחָם כָּל אֲשֶׁר־בָּמֶח בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרָכוּ יִתְּיָהוּהָ בֵּית אֶהְרֹן בְּרָכוּ אֶת־יְהוָה: בֵּית הַלְוִי בְּרָכוּ אֶת־יְהוָה יְרָאִי יְהוָה בְּרָכוּ אֶת־יְהוָה: בְּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן כִּי שָׁבַן יְרוּשָׁלַם הַלְלוּיָהּ:

קלו

הוֹדוּ לַיהוָה בִּיטוּב הוֹדוּ לַאלֹהֵי הָאֱלֹהִים הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדִלוֹת לְבָרוּ לַעֲשֵׂה הַשְּׂמִים בַּתְּבוּנָה לְרוֹקֵעַ הָאָרֶץ עַל־הַמַּיִם לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדִלִים אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם אֶת־הַיָּרֵחַ וְכּוֹכָבִים לְמַמְשֶׁלוֹת בַּלַּיְלָה לְמַכָּה מִצְרַיִם בַּבְּכוֹרֵיהֶם וּיֹצֵא יִשְׂרָאֵל מֵתוֹכָם בְּיַד הַזֹּקֵה וּבְרוּעַ נְטוּיָה לְגֹזֵר יַם־סוּף לְגֹזְרִים וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בַּתּוֹכוֹ וְנָעַר פְּרָעָה וְחִלּוֹ בְּיַם־סוּף לְמוֹלִיד עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר לְמַכָּה מַלְכִים גְּדִלִים וַיְדַרְגַּ מַלְכִים אֲדוּרִים לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי וְלַעֲנֵי מֶלֶךְ הַכְּנָעַן וַתֵּן אֶרֶץ אֶנְחֹלָה גַּחְלָה לְיִשְׂרָאֵל עֲבָדוּ שִׁבְשִׁבְלָנוּ וְכָר לָנוּ

קלה, כא' קפז טניס קלו, א' א נטה

17 צו דעם וואָס האָט געשלאָגן גרויסע מלכים,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
 18 און געהרגעט שטאַרקע מלכים,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
 19 סיחון דער מלך פון אַמורי,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
 20 און עוג דעם מלך פון כְּשָׁן,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
 21 און געגעבן זייער לאַנד פאַר אַ נחלה,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
 22 אַ נחלה פאַר ישׂראל זיין קנעכט,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 23 [צו דעם] וואָס האָט אין אונדזער דערנידערונג געדאַכט
 אַן אונדז,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;

11 און אַרויסגעצויגן ישׂראל פון צווישן זיי,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
 12 מיט אַ שטאַרקער האַנט און מיט אַן אויסגע-
 שטרעקטן אַרעם,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 13 צו דעם וואָס האָט צעשניטן דעם ים־סוף אין
 שטיקער,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד;
 14 און דורכגעפירט ישׂראל אין מיטן,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 15 און אַרײַנגעטרייטלט פֿרעהן און זיין חיל אין
 ים־סוף,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 16 צו דעם וואָס האָט געפירט זיין פּאָלק אין דער מדבר,
 וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

כד ויפרקנו מצרינו
 כה נתן לחם לכל־בשר
 כו יהוה לאל השמים
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:

קלו

א על־גהרותי בכל שם ישבנו נס־בכינו בוכרנו את־ציון;
 ב על־ערכים בתוכה תלינו בגרותינו: כי שם שאלנו
 ג שובינו דבר־שיר ותוללנו שמחה שירו לנו משיר ציון:
 ד אִךְ נשיר את־שיר יהוה על אדמת נכר: אִם־אִשְׁכַּח
 ה יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבֶק לְשׁוֹנֵי לַחֲבִי אִסְלָא
 ו אֲזַכְּרֶנּוּ אִם־לֹא אֲעִלָה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֻחָתִי:
 ז זכר יהוה ו לבני אדום את יום ירושלים האמרים ערו ו
 ח ערו עד הַיְסוּד בָּהּ: בַּת־בְּבֹל הַשְׂדוּדָה אֲשֶׁר־יִשְׁלַם־
 ט לָךְ אֶת־זַמְמוֹלֶךְ שְׂמֻלָּתִי לָנוּ: אֲשֶׁר־יִשְׂאֲחוּ וְנִפְץ אֶת־
 עֲלֵיךָ אֶל־הַסֵּלַע:

קלח

א לְדוֹד אֲדֹכָה בְּכָל־לִבִּי נֶגַד אֱלֹהִים אֹמְרָה: אֲשַׁתְּחֹוּהָ
 ב אֱלֹהֵי־כָל קִדְשֶׁךָ וְאֹתָהּ אֶת־שִׁמְךָ עַל־חַסְדֶּךָ וְעַל־אֲמֻנָתְךָ
 ג כִּי־תִגְדֹלֶת עַל־כָּל־שִׁמְךָ אֲמַרְתָּ: בְּיוֹם קָרָאתִי וּמַעֲנֵנִי
 ד תַּרְחֲבֵנִי בְנִפְשֵׁי עוֹ: יוֹדֶךָ יְהוָה כָּל־מַלְכֵי־אָרֶץ כִּי שָׁמַעֲנִי
 ה אֲמַרְיִי־קִי: וְיִשְׁרִי בְּדַרְכֵי יְהוָה כִּי־גִדּוֹל כְּבוֹד יְהוָה:
 ו כִּי־רַם יְהוָה וְשִׁפְלֵי יְרֵאָה וְנִבְחָה מִמֶּרְתֶּךָ יִדְעֵ: אִם־אֲלֹךְ
 ז בְּקָרֵב צְדָה תַחֲנִי עַל אֶף אֵיבֵי תִשְׁלַח יָדְךָ וּתְוִשִׁיעֵנִי
 ח יִמְנָךְ: יְהוָה וְגִמְרֵי יְהוָה חֲסִדֶךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי
 ט יָדְךָ אֱלֹהֵי־תִרְרָה:

קלט

א לְמַנְצַח לְדוֹד מוֹמֹר יְהוָה חֲקַרְתֵּנִי וַתִּדַע: אַתָּה יַדְעָת
 ב שִׁבְתִּי וְקוֹמִי בְּנִתָּה לְרַעִי מִרְהוֹק: אֶרְחִי וְרַבְעֵי וְרִית
 ג וְכָל־דַּרְכֵי הַסִּפְּנֹתָה: כִּי אֵין מְלָה בְּלִשׁוֹנִי הֵן יְהוָה

קלו, ה' קסז טבש, קלח, ב' בסוף ותלים, קלט, א' פסח בסוף

24 און אונדז אויסגעלייזט פון אונדזערע דריקער, וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.
 25 וואָס גיט ברויט צו יעטוועדער באַשעפעניש, וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

26 גיט אַ דאַנק צום גאָט פון די הימלען, וואָרום אויף אייביק איז זיין חסד.

קלו

1 ביי די טייכן פון בבל, דאָרטן זיינען מיר געזעסן און געוויינט, אַז מיר האָבן זיך דערמאַנט אָן ציון.
 2 אויף די ווערבעס וואָס אין איר האָבן מיר אויפגעהאַנגען אונדזערע האַרפּן; וואָרום דאָרטן האָבן אונדזערע פאַנגער פאַרלאַנגט פון אונדז ווערטער פון געזאַנג, און אונדזערע פּייניקער, פּריילעכקייט: זינגט אונדז פון דעם געזאַנג פון ציון.
 4 ווי זאָלן מיר זינגען דאָס געזאַנג פון גאָט אויף פּרעמדער ערד?

5 אויב איך וועל דיך פאַרגעסן, ירושלים, זאָל מיין רעכטע האַנט זיך פאַרגעסן וצו רירן.
 6 זאָל צוגעקלעפט ווערן מיין צונג צו מיין גומען, אויב איך וועל דיך גיט געדענקען, אויב איך וועל גיט דערמאַנען ירושלים אויף מיין העכסטער שמחה.

7 געדענק, גאָט, די קינדער פון אָדום דעם טאַג פון ירושלים; די וואָס האָבן געזאַגט: וואַרפט אײן, וואַרפט אײן ביז צום גרונט אין איר.
 8 טאַכטער בבל, דו אַנגעברייטע צו פאַרוויססונג, ווײל צו דעם וואָס וועט דיר אָפּצאָלן דיין טואַנג וואָס דו האַסט אונדז געטאַן; ווײל צו דעם וואָס וועט אַננעמען און צעהאַקן דינע קליינע קינדער אָן פעלו.

קלח

1 פון דודן, איך וועל דיך לויבן מיט מיין גאַנצן האַרצן, פאַר די מאַכטיקע וועל איך דיך באַזינגען.
 2 איך וועל זיך בוקן צו דיין הייליקן טעמפל, און איך וועל לויבן דיין גאַמען, פאַר דיין חסד און פאַר דיין טריישאַפט; וואָרום איבער אַל דיין גאַמען האַסטו געגרייט דיין צוואַנג.
 3 אין טאַג וואָס איך האָב גערופן האַסטו מיר געענט־פערט,

האַסט מיר געמוטיקט מיט שטאַרקייט מיין זעל.
 4 לויבן וועלן דיך, גאָט, אַלע מלכים פון דער ערד, וואָרום זיי האָבן געהערט די ווערטער פון דיין מויל.
 5 און זיי וועלן זינגען פון די וועגן פון גאָט, וואָרום גרויס איז דער כבוד פון גאָט.
 6 וואָרום גאָט איז דערהויבן, אָבער ער זעט דעם גינדיקען.

קלט

1 פאַר דעם געזאַנגמיסטער; פון דודן אַ מוֹמֹר. גאָט, דו האַסט מיך אויסגעפאַרשט, און קענסט מיך.
 2 דו ווייסט מיין זיצן און מיין אויפשטיין, פאַרשטייסט מיין טראַכטונג פון דער ווייטן.
 3 מיין גיין און מיין ליגן זיפסטו דורך, און אין אַלע מינע וועגן ביסטו באַהאַונט.
 4 וואָרום דאָס וואַרט איז נאָך צומאַל גיט אויף מיין צונג,

וויסטו עס דאך, גאט, שוין אין גאנצן.
 6 הינטן און פארנט האסטו מיך באלענערט,
 און ארויפגעטאן אויף מיר דיין האנט.
 6 צו וונדערלעך איז דאס פאר מיר צו פארשטיין,
 צו הויך, איך קען עס ניט באנעמען.
 7 ווהיין זאל איך אוועקגיין פון דיין גייסט?
 און ווהיין זאל איך פון דיין פנים אנטלויפן?
 8 זאל איך ארויפגיין אין הימל, ביסטו דארטן,
 און זאל איך מיר אויסבעטן אין אונטערערד, ערשט
 ביסט דא.

9 זאל איך נעמען די פליגעלען פון באגניען,
 זאל איך רוען אין עק פון ים,
 10 וועט אויך דארטן מיך פירן דיין האנט,
 און מיך וועט האלטן דיין רעכטע.
 11 און זאל איך זאגן: לויטער פינצטערניש זאל מיך
 באדעקן,
 און נאכט זאל דאס ליכט פאר מיר ווערן,
 12 איז אויך פינצטערניש ניט פינצטער פאר דיר,
 און נאכט טוט אזוי ווי דער טאג לייכטן;
 אזוי פינצטערקייט אזוי ליכטיקייט.

13 ווארום דו האסט געשאפן מיינע נירן,
 האסט מיך געוועבט אין לייב פון מיין מוטער.
 14 איך לויב דיר, ווארום מוראדיק וונדערלעך בין איך
 געמאכט;

וונדערלעך זיינען דייןע ווערק,
 און מיין זעל ווייס דאס וויל.
 15 ניט פארהוילן איז געווען מיין געביין פאר דיר,
 ווען איך בין געמאכט געווארן אין פארבארגעניש,
 געשטריקט געווארן אין טיפענישן פון דער ערד.
 16 מיין אומגעפורעמט לייב האבן געזען דינע אויגן;
 יא, אין דיין בוך ווערן זיי אלע אנגעשריבן,
 די טעג ווען מע זאל באשאפן ווערן,
 און איינער צווישן זיי איז געווען פאר איסא.
 17 און ווי הארב פאר מיר זיינען דינע טראכטונגען, גאט,
 ווי געוואלטיק איז זייער מספר!

יָדַעַת כָּל־הָאֵלֹהִים: אַחֲזֹר וְקָדַם צַרְתָּנִי וְתַשֵּׁת עָלַי כַּכְּבֹד־הַ:
 פְּלִיאָה רַעַת מִמֶּנִּי וְשִׁבְחָה לֹא-אֹכֵל לֶחֶם: אֲנִי אֶלֶף;
 מְרוּחַךְ וְאֵנָה מִפְּנֵיךְ אֶבְרַח: אִסְדָּפֶךָ שָׁמַיִם שָׁם אַתָּה ח
 וְאַצִּינָה שְׂאוֹל הַקֶּדֶד: אֵשׁא כִנְפֵי-שָׁחַר אֲשִׁכְנָה בְּאַחֲרֵית ט
 יָם: גַּם-שָׁם יִדְדֵךְ תִּנְחַנֵּי וְתִאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ: וְאָמַר אֶדְי-חֲשִׁיךְ י
 יִשׁוּפְנִי וְלִילָה אֹדֹר בַּעֲדָנִי: גַּם-חֲשִׁיךְ לֹא-יִחְשָׁךְ מִמֶּךָ י
 וְלִילָה כִּזְמוֹת יִאֹדֶר פְּחֻשִׁיכָה בְּאוֹרָה: כִּי-אַתָּה קִנִּיתָ י
 כְּלִיתִי חֶסֶד־נִי בִבְטֹן אִמִּי: אֹדְךָ עַל כִּי נִזְרָאוֹת נִפְלִיתִי י
 נִפְלְאִים מַעֲשֵׂיךָ וְנִפְשֵׁי יָדְעַת מְאֹד: לֹא-נִכְחַד עַצְמוֹ ט
 מִמֶּךָ אֲשֶׁר-עֲשִׂיתִי בִסְתֵר רַקְמֹתַי בְּתַחֲתוֹנוֹת אֶרֶץ: גְּלִמּוֹ ט
 רָאוּ עֵינַי וְעַל-סִפְרֶךָ כָּל־כֶּסֶם יִפְתְּכוּ יָמַימִם יִצְרוּ וְלֹא אַחֲד
 בָּהֶם: וְלִי מִהִיָּקְרוּ רַעְיָה אֶל מִה עַצְמוֹ רֵאשִׁיבָהּ: י
 אֶסְפָּרָם מִחֹל וְרִבּוֹן הַקִּיבֻצִּי וְעוֹרֵי עֶמֶד: אִסְתַּקְמָל ט
 אֱלֹהֵי-רְשָׁעִים וְאִנְשֵׁי דָמַיִם כֹּרוֹ מִנִּי: אֲשֶׁר יִמְרוּךְ לְמוֹמָה כ
 נִשְׂוֹא לִשְׂוֹא עֲרִיף: הַלֹּא-מִשְׁנֵאֵיךָ יְהוָה וְאֲשֵׁנֵאֹבְתָךְ מִמֶּךָ ט
 אֶתְקַמְטִי: תִּכְלִית שִׁנְאָה שְׁנֵאתַיִם לְאֵיבִים הָיוּ לִי: כ
 הִקְרַנִּי אֶל יָדְעָ לִּבִּי בְּהִנֵּנִי וְדַע שְׂרַעְפִּי: וְרָאָה אִסֵּר כ
 הַרְךָ-עַצְבִּי כִּי וְנִחַנִּי בְּהַרְךָ עוֹלָם:

קמ

לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: הִלְצֵנִי יְהוָה מֵאֲדָם רַע מֵאִישׁ כ
 חֲמָסִים תִּנְאָרְנִי: אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רַעוֹת בְּלִבָּם כִּלְיוֹם יְגוֹרוּ י
 מִלְחָמוֹת: שִׁנְנֵי לְשׁוֹנָם כִּמֹּו נְחָשׁ חֲמַת עֲכָשׁוֹב תַּחַת ד
 שִׁפְתֵימוֹ סֵלָה: שְׁמַרְנִי יְהוָה מִיַּד רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים ה
 הַנִּצְתָּנִי אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לְדַחוֹת פְּעַמִּי: טָמְנֵנִי גַּאִים פַּחֲלִי ו
 וּחֲבָלִים פָּרְשׁוּ רֶשֶׁת לִירְמִיעֵנִי מִקְּשִׁים שְׁתוּלֵי סֵלָה:
 אָמַרְתִּי לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲתָה הָאֵלֹהִים יְהוָה קוֹל תְּהַנְּנֵנִי: ז
 יְהוָה אֲדַנִּי עַו יִשׁוּעָתִי סִכּוּתָה לְרֵאשִׁי בְּיוֹם נִשְׁקִי: אֶל- ט

קלט, ו' סלחה קי ו' מלע ט' ול קי כ' חס א

2 דער לייז מיך יהוה פון דעם שלעכטן מענטשן,
 פון דעם רויבמענטשן זאלסטו מיך באהיטן;
 3 די וואס טראכטן ביזו אין הארצן,
 אלע טאג העצן זיי מלחמות.
 4 זיי שארפן זייער צונג ווי א שלאנג,
 גיפט פון אן אטערשלאנג איז אונטער זייערע ליפן.
 סלה.
 5 היט מיך, גאט, פון די הענט פון דעם רשע,
 פון דעם רויבמענטשן זאלסטו מיך באהיטן;
 די וואס טראכטן אומצושטויסן מיינע טריט.
 6 די האפערדיקע האבן מיר א פאסטקע אונטערגעלייגט,
 און שטריק,
 זיי האבן אויסגעשפרייט א נעץ לעבן שטעג,
 שטרויכלונגען האבן זיי מיר געשטעלט. סלה.
 7 איך זאג צו יהוה: מייין גאט ביסט דו;
 פארנעם, יהוה, דעם קול פון מיינע געבעטן.
 8 גאט דו האר, די שטארקייט פון מייין הילף,
 האסט באשירעמט מייין קאפ אין טאג פון באוואפענונג;

18 זאל איך זיי ציילן, זיינען זיי מער פון זאמד,
 זאל איך דערגיין צום סוף, דארף מייין דויער זיין ווי
 דינער.
 19 ווען דו, גאט, וואלסט טייטן דעם רשע!
 און איר בלוטיקע לייט, טוט זיך אפ פון מיר!
 20 די וואס רעדן דיר ארויס מיט א בייזער פוננה,
 דינע פיינט וואס דערמאנען [דיך] צום פאלשן.
 21 פארן וואך, דינע פיינט, גאט, האב איך פיינט,
 און מיט דינע קעגנשטייער טו איך קריגן.
 22 פיינט ביזו גאר האב איך זיי פיינט,
 שונאים זיינען זיי ביי מיר.
 23 פארש מיך, גאט, און דערקען מייין הארץ,
 פרוו מיך, און ווייס מיינע געדאנקען;
 24 און וע אויב אין מיר איז דא א פארדראסיקער וועג,
 און פיר מיך אין דעם אייביקן וועג.

קמ

1 פאר דעם געוואנגעניסטער; א מזמור פון דודן.
 ד. ה. פאר מייין אומגעפורעמטן לייב.

תתן יהוה מאוני רשע ומימי אליהם סלה: ראש
 מספיו עמל שפתימו וכסומו: ימיטו עליהם גחלים
 באש וכלם במהמות בליקומו: איש לשון בליקון
 בארץ אישיחמם רע יצודנו למחפת: ידעת ביריעה
 יהוה דין עני משפט אבנים: אך צדיקים יודו לשמך
 ישבו ישרים אתפגוד:

קמא

מזמור לדוד יהוה קראתיך חושה לי האנינה קולי
 בקראיך: תפון תפילתי קטרת לפניך משאת פפי
 מנחת-ערב: שיתה יהוה שמרה לפני נצרה על-דל
 שפתי: אליהם לבי ולדברו רע להתעלל עללות. ברשע
 את-אשים פעלי-און ובל-אלהם במנעמיהם: יהלמי
 צדיק. הסד ויוביחי שמן ראש אליני ראשי כי עוד
 ותפילתי בקעותיהם: נשמטו בידים-לע שפתיים ושמעו
 אמרי כי נעמו: כמו פלח ובקע בארץ נפירו עצמינו
 לפי שאול: כי אליך יהוה אדני עיני בכה חסיתי אל-
 הער נפשי: שמרני מידי פח יקשו לי ומקשות פעלי
 און: יפלו במכמרו רשעים יחד אנכי עד-אעבור:

קמב

משביל לדוד בהיותו במערה תפלה: קולי אל-יהוה
 אזעק קולי אל-יהוה אתחנן: אשפך לפני שחי צרתי
 לפני אניד: בהתעטף עלי ורוחי ואתה ידעת נתיבתי
 בארחי אהלך טמנו פח לי: הביט ימין וראה ואין
 לי מביר אבד מנוס ממני אין דורש לנפשי: זעקתי
 אליך יהוה אמרת אתה מהסי חלקי בארץ החיים:
 הקשיבה אל-דנתי בידלותי מאד הצילני מרדפי כי

קמ, י' פרח טאתח יכסמ קי יא' ימטו קי יג' דשו קי

וואלסט ניט געבן, גאט, די באגערן פון דעם רשע,
 זיין פוונה וואלסטו ניט לאזן אויספירן.
 אז זיי ואלן ויך דערהייבן. סלה.
 דאס גיפט פון מינע ארומרינגלער,
 דאס אומגליק פון זייערע ליפן ואל זיי אליין צודעקן.
 ואלן פאלן אויף זיי קוילן,
 אין פייער ואל ער זיי ווארפן,
 אין גריבער, אז זיי ואלן ניט אויפשטיין.
 דער צונגעמנטש ואל ניט באשטיין אויף דער ערד,
 דעם ביזן רויבמענטשן, אים ואל ער יאגן צו פאר-
 שטויסונג.
 איך ווייס אז גאט וועט טאן דאס רעכט פון דעם
 אַרמיאן,
 די גערעכטיקייט פון די באדערפטיקע.
 פארוואר, די צדיקים וועלן דאנקען דיין נאָמען,
 די רעכטפארטיקע וועלן ויצן פאר דיין פנים.

קמא

א מזמור פון דודן.
 גאט, איך רוף דיך, אייל צו מיר,
 פארנעם מיין קול, אז איך רוף צו דיר.
 ואל באשטיין מיין תפילה ווי ווירויך פאר דיר,
 די אויפהייבונג פון מינע הענט ווי דער קרבן פון אָוונט.
 מאך, גאט, א היטונג אויף מיין מויל,
 גיב אכט אויף דער טיר פון מינע ליפן.
 ואלסט ניט נייגן מיין האַרץ צו אַ בייזער זאך,
 צו טאָן טואונגען אין שלעכטיקייט
 מיט לייט וואָס ווערן אומרעכט;
 און לאַמיר ניט עסן פון זייערע זיסע שפּיזן—
 ואל מיך שלאָגן דער צדיק אויס גינציקייט, און מיך
 שטראָפן;

מיין קאָפּ וועט ניט אָפּשטויסן דאָס טייערע אייל—
 וואָרום תמיד איז מיין תפילה אַקעגן זייערע ביזן.
 וואָלן געשליידערט ווערן אָן אַ פעלז זייערע ריכטער;
 און מע וואָל הערן מינע ווערטער אז זיי זיינען ליבלעך.
 אזוי ווי ווען מע שפּאַלט און ברעכט אויף די ערד,
 זיינען צעשאַטן אונדזערע ביינער ביים מויל פון
 אונטערערד.

וואָרום אויף דיר, גאָט דו האַר, זיינען מינע אויגן;
 אין דיר שיץ איך מיך, וואָלסט ניט אויסגיסן מיין זעל.
 היט מיך פון דער פּאַסטקע וואָס זיי האָבן מיר
 געשטעלט,
 און פון די שטרױכלונגען פון די אומרעכטטוער.
 וואָלן אַריינפאַלן אין זייערע נעצן די רשעים,
 בעת איך אליין וועל אַריבערגיין.

קמב

א באַטראַכטונג פון דודן, ווען ער איז געווען
 אין דער הייל; א תפילה.
 מיט מיין קול שריי איך צו גאָט,
 מיט מיין קול בעט איך צו גאָט.

זע שמואל א' כב, 1.

וואַרום זיי זיינען שטאַרקער פון מיר.
 צי אַרויס פון פעסטונג מיין זעל,
 צו לויבן דיין נאַמען;
 דורך מיר וועלן די צדיקים זיך קריינען,
 אַז דו וועסט מיר גוטס טאָן.

קמג

גאַט, הער מיין תפילה, פאַרנעם מייע געבעטן,
 אין דיין טריישאַפט ענטפער מיר, אין דיין
 גערעכטיקייט.
 און זאַלסט גיט גיין אין משפט מיט דיין קנעכט,
 וואַרום קיין לעבעדיקער קען גיט גערעכט זיין פאַר
 דיר.

וואַרום דער פיינט האָט גערודפּט מיין זעל,
 ער האָט צוגעדריקט צו דער ערד מיין לעבן,
 ער האָט מיך אַרײַנגעזעצט אין פינצערנישן,
 ווי געשטאַרבענע פון לאַנג אָן.
 און מיין געמיט פאַרגייט אין מיר,
 מיין האַרץ ווערט באַנומען אין מיר.

איך האָב זיך דערמאַנט די טעג פון אַמאַל,
 איך האָב געטראַכט אָן אַל דיין טואַונג;
 אָן דעם ווערק פון דייע הענט טו איך קלערן.
 איך האָב אויסגעשפּרייט מייע הענט צו דיר,
 מיין זעל ווי אַ פאַרשמאַכט לאַנד צו דיר. סְלֵה.

ענטפער מיר גיך, גאַט,
 מיין געמיט גייט אויס;
 זאַלסט גיט פאַרבאַרגן דיין פנים פון מיר,
 אַזויסט וועל איך געגליכן זיין צו די גענידערטע אין
 גרויב.

לאַז מיך הערן אין פרימאַרגן דיין חסד,
 וואַרום אויף דיר האָב איך מיך פאַרזיכערט.
 לאַז מיך וויסן דעם וועג וואָס איך זאַל גיין,
 וואַרום צו דיר האָב איך אויפגעוויבן מיין זעל.

- מיין שילד און דער וואָס איך שיץ מיך אין אים,
 דער וואָס אונטערטעניקט מיין פאַלק אונטער מיר.
- גאַט, וואָס איז דער מענטש, אַז דו זאַלסט זיך קימערן
 אום אים?
- און אַ מענטשניקנד, אַז דו זאַלסט אַכטן אויף אים?
- אַ מענטש איז געגליכן צו אַ הויך,
 זיינע טעג זיינען ווי אַ שטאַטן וואָס פאַרגייט.
- גאַט, נייג דייע הימלען און זאַלסט אַראָפּנידערן,
 ריר אָן די בערג, און זיי זאַלן רייכערן.
- בליץ אַרויס אַ בליץ, און זאַלסט זיי צעשפּרייטן,
 שיק דייע פּיילן, און פאַרטומל זיי.
- שטרעק אויס דייע הענט פון דער הייך,
 רייס מיך אַרויס און זיי מיך מציל פון וואַסערן גרויסע,
 פון דער האַנט פון פרעמדגעבאַרענע,
- וואָס זייער מויל רעדט פאַלשקייט,
 און זייער רעכטע האַנט איז אַ רעכטע האַנט פון ליגן.
- גאַט, אַ ניי געזאַנג וועל איך דיר זינגען,
 אויף אַ גיטאַר פון צען סטרונעס וועל איך שפּילן צו דיר,
- וואָס גיסט הילף צו די מלכים,

אַמְצוּ מִמֶּנִּי: הוֹצִיָאָה מִמִּסְכֵּר וּנְפִשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שִׁמְךָ ה'
 בִּי יִכְתְּרוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמַל עֵלַי:

קמג

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה וּשְׁמֵעַ תְּפִלְתִּי הַאֲנִינָה אֶל־תְּחַנּוּנֵי א'
 בְּאֲמִתְּךָ עָנִי בְּצַדִּיקְךָ: וְאַל־תִּכְאֹב בְּמִשְׁפַּט אֶרְבִּי ב'
 עֲבָדֶךָ כִּי לֹא־יִצְדַק לְפָנֶיךָ כְּלָחִי: כִּי רַבָּה אוֹיְבֵי וּנְפִשִׁי ג'
 דִּבְּא לְאַרְצֵן חַיְתֵי הוֹשִׁיבֵנִי בְּמִחְשָׁבִים כְּמַתִּי עוֹלָם:
 וְתִתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי וְשִׁתּוּמִם לִבִּי: זָכַרְתִּי יָמִים ה'
 מִקִּדְמָה הַיְחִי בְּכָל־פְּלִלְיָהּ בְּמִשְׁשָׁה יְדִיךָ אֲשׁוּחָם: פִּרְשִׁתִּי ו'
 יְדֵי אֱלֹהִים נִפְשִׁי וּכְאֲרִי־צִיפָה לֵךְ סְלָה: מִחֵר עָנִי וְיְהוָה י'
 כְּלָתָה רוּחִי אֶל־תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עַם־יְדִידֵי
 כּוֹר: הִשְׁמִיעֵנִי בְּבִקְרֹתֶיךָ כִּי־בִקְרֹתֶיךָ בְּטַחְתִּי הוֹדִיעֵנִי ה'
 דְּרָדְדוּ אֱלֹהִים כִּי־אֱלֹהִים נְשִׂאתִי נִפְשִׁי: הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבֵי ו ט'
 יְהוָה אֱלֹהִים כִּסְתֵנִי: לְמַדְנִי וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶיךָ כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי י'
 רוּחֶךָ טוֹבָה תִּנְחֵנִי בְּאַרְצֵן מִישׁוֹר: לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה י"א
 תִּחַנֵּנִי בְּצַדִּיקְךָ וְתוֹצִיאַ מִצָּרָה נִפְשִׁי: וּבְחִסְדֶּךָ תִּצְמַחַת י"ב
 אֹיְבֵי וְהִאֲבִירְתָּ כִּלְצַרְתִּי נִפְשִׁי כִּי אֲנִי עֲבָדֶךָ:

קמד

לְדָוִד וּכְרוּךְ יְהוָה וְצוּרֵי הַמַּלְמַד וְדִי לְקָרֵב אֲצַבְעוֹתַי א'
 לְמַלְחָמָה: חֲסִדֵי וּמִצְוֹתַי מְשׁוּבֵי וּמְפִלְטֵי לִי מִנְּנִי וְכוּ ב'
 חֲסִידֵי הַרְוֹדֵד עָמִי תַחְתֵּי: יְהוָה מִדֶּ־אָדָם וְתִדְעֶהוּ בְךָ ג'
 אֲנוּשׁ וְתַחֲשַׁבְהוּ: אָדָם לַהֲבֵל דְמָה יָמוּוּ בְּצַל עוֹבֵר: ד'
 יְהוָה הִטִּישְׁמִיךָ וְתִרְדַּ גַע בְּהָרִים וַיַּעֲשֵׂנוּ: כְּרוּךְ בְּרַךְ ה'
 וְתַפְצִיחַ שְׁלַח הַצִּיָּד וְתַדְמִם: שְׁלַח יְדִיךָ מִמְּרוֹם פְּצֵנִי ו'
 וְהַצִּילֵנִי מִמָּוֶם רַבִּים מִדֶּ־בְנֵי־נֹכֶר: אֲשֶׁר־פִּיתָם דְּבַר־ ה'
 שׁוֹא וְיִמְנַם יָמִין שְׁקָר: אֱלֹהִים שִׁיר חֲדָשׁ אֲשִׁירָה לְךָ ט'
 בְּנֹבֵל עֲשׂוֹר אֲמַרְהֶלְיָךָ: הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לְמַלְכִים הַפּוֹצֵה י'

קמג, י' סלאו קמד, ב' סכין עמים

- זיי מיך מציל, גאַט, פון מייע פיינט;
- ביי דיר האָב איך מיך פאַרבאַרגן.
- לערן מיך צו טאָן דיין רצון,
 וואַרום דו ביסט מיין גאַט;
 דיין גוטער גייסט זאַל מיך פירן
 אויף אַ גלייכן לאַנד.
- פון דיין נאַמען וועגן, גאַט, זאַלסטו מיך אויפלעבן,
 אין דיין גערעכטיקייט זאַלסטו אַרויסציען פון גוים
 מיין זעל.
- און אין דיין חסד זאַלסטו פאַרשניידן מייע פיינט,
 און אונטערברענגען אלע וואָס דריקן מיין זעל,
 וואַרום איך בין דיין קנעכט.

קמד

- פון דודן.
- געלויבט איז גאַט מיין פעלז,
 וואָס לערנט מייע הענט צו קריג,
 מייע פינגער צו מלחמה.
- מיין גענאָד און מיין פעסטונג,
 מיין טורעם און דער וואָס מאַכט מיך אַנטריגען:

א את־הַדָּהַר עֲבָדוֹ מִחֶרֶב רָעָה; פָּצְנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֹכַח
 ב אֲשֶׁר־פִּיהֶם דִּבְרֵי־שָׂוָא וְיִמּוֹנִם יִמֵּן שִׁקְרָה; אֲשֶׁר בְּנִינִי ו
 ג כְּנִטְעִים מִגְדָּלִים בְּנִעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְּנוֹזוֹת מִחֲטָבוֹת
 ד תִּבְנִית הַיָּבֵל; מִזִּנְנוּ מִלֵּאִים מִפִּיקוֹם מִן אֶל אֵן צִאוּנוּ
 ה מֵאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחֻצוֹתֵינוּ; אֲלוֹפֵינוּ מִסְּפָלִים אֵין
 ו פָּרָץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צִוְּהָה בְּרַחֲבֹתֵינוּ; אֲשֶׁר־יֵהָעֵם
 ז שִׁכְבָּה לֹא אֲשֶׁר־יֵהָעֵם שִׁוְהָה אֱלֹהֵיוּ;

קמה

א תִּהְלֶה לְדָוִד אֲרוֹמֶמְךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וּבִאֲבֹרְכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם
 ב וְעַד: בְּכָל־יּוֹם אֲבָרְכֶךָ וְאֶהְלֶלְךָ שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וְעַד:
 ג גְּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדָלְתוֹ אֵין חֶסֶד: דָּוִד לְדָוִד
 ד יִשְׁבַּח מִעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ גִּידוֹ: הַדָּר כְּבוֹד הַדָּהַר וְדַבְרֵי
 ו גִּבְלֵי־אֲרֵיךְ אֲשִׁיחָה: וְעִזּוֹ נִירֵאֲתֶיךָ יֵאֲמְרוּ וְגִדְלוֹתֶיךָ
 ז אֲסַפְּרֶנָּה: זְכַר רַב־טוֹבוֹתֶיךָ יִבְעִנוּ וְצַדִּיקֶיךָ יִבְנִנוּ: חֲנִן
 ט וְרַחוּם יְהוָה אֲרֵךְ אֲפָיִם וְגִדְל־חֶסֶד: טוֹב־יְהוָה לְכָל
 י וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחַסְדֶיךָ
 יא יִבְרַכְיֹכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶיךָ יֵאֲמְרוּ וּגְבוּרֹתֶיךָ יִדְבְּרוּ: לְהוֹדִיעַ
 יב לְבַנֵּי הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתֶיךָ
 יג מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶיךָ בְּכָל־דָּוִד וְדָר: טוֹמֶךָ
 יד יְהוָה לְכָל־הַנְּפִלִים וְזוֹלָתָה לְכָל־הַבְּפוֹפִים: עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי
 טו יִשְׁבְּרוּ וְאֶתְּהָ נֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲבָלָם בַּעֲתוֹ: פּוֹתַח אֶת־
 טז יַדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רֵצוֹן: צַהֲיִן יְהוָה בְּכָל־דַּרְכֵי
 יז וְחֲסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קִרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר
 יח יִקְרָאָהוּ בְּאֵמֶת: רֵצוֹן־יֵרָאוּ יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתֵם יִשְׁמַע
 יט וְיוֹשִׁיעִם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהַבָיו וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים
 כא יִשְׁמֹד: תִּהְלֶת יְהוָה יִדְבַר כִּי וַיִּכְתֹּךְ כָּל־בִּשְׂר שֵׁם
 כב קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וְעַד:

קמד, י' סחח'נע'ו' י'ה'ר' ב'ס'א' צ'אונ'נ'ו' מ'מ'ל'יק'וֹת
 קמה, ה' ס'ל'א' ו' ג'ע'ל'ח'ק'י

ס 14 גָּאֵט לַעֲנֵט אֲוִטְעֵר אֵלַע גַּעפֶּאֲלַענַע,
 און שטעלט אויף אַלַע גַּעבוֹיגַענַע.
 ע 15 די אויגן פון אַלַעמַען קוקן אויס אויף דיר,
 און דו גיסט זיי זייער עסן אין זיין צייט.
 ס 16 עפנטסט דיין האַנט,
 און זעטיקסט יעטוועדער לעבעדיקן מיט גוטווייליקייט.
 צ 17 גערעכט איז גאָט אין אַלַע זיינע וועגן,
 און גענאָדיק אין אַלַע זיינע מעשים.
 ק 18 גאָט איז נאָנט צו אַלַע וואָס רופן אים,
 צו אַלַע וואָס רופן אים מיט אמת.
 ר 19 ער טוט דעם רצון פון די וואָס פאַרכטן אים,
 און זייער געשריי הערט ער צו, און העלפט זיי.
 ש 20 גאָט באַהיט אַלַע וואָס האַבן אים ליב,
 און אַלַע רשעים וועט ער פאַרטיליקן.
 ת 21 דעם לויב פון גאָט זאָל רעדן מיין מויל,
 און יעטוועדער לייב זאָל בענטשן זיין הייליקן נאָמען
 אַיביק און שטענדיק.

וואָס רייסט אַרויס דוד זיין קנעכט פון דער בייער
 שווערד.
 11 רייס מיך אַרויס און זיי מיך מציל פון דער האַנט פון
 פרעמדגעבאַרענע,
 וואָס זייער מויל רעדט פאַלשקייט,
 און זייער רעכטע האַנט איז אַ רעכטע האַנט פון ליגן.

12 וואָס אונדזערע זין זיינען
 הי אויפגעוואַקסענע פלאַנצן אין זייער יוגנט;
 אונדזערע טעכטער ווי חוּינקלוזילן
 געשניצט לויט דעם בוי פון אַ טעמפל;
 13 אונדזערע שפייכלערס פול,
 אַרויסגעבנדיק אַלערליי מינים;
 אונדזערע שאַף אין טויוזנטן,
 אין צענטויוזנטן, אויף אונדזערע פעלדער;
 14 אונדזערע אַקסן באַלאַדן;
 קיין ברַאָך, און קיין מינערונג,
 און קיין ווייגעשריי אין אונדזערע גאַסן—
 15 וויל צו דעם פאַלק וואָס ביי אים איז אַזוי,
 וויל צו דעם פאַלק וואָס יהוה איז זיין גאָט.

קמה

א איך וועל דיך דערהייבן, מיין גאָט דער קיניג,
 און בענטשן דיין נאָמען אייביק און שטענדיק.
 ב אַלַע טאַג וועל איך דיך בענטשן,
 און רימען דיין נאָמען אייביק און שטענדיק.
 ג גרויס איז גאָט און זייער גערימט,
 און זיין גרויסקייט איז ניט צו דערפאַרשן.
 ד אַ דָּוִד צו אַ דָּוִד וועט לויבן דינע מעשים,
 און דינע גבורות וועלן זיי אָנוואַגן.
 ה די פּראַכטיקע שיינקייט פון דיין גלאַנץ,
 און די מעשות פון דינע וונדער וועל איך דערציילן.
 ו און פון דער שטאַרקייט פון דינע פאַרכטיקע אויפ־
 טוען וועט מען רעדן,
 און דיין גרויסקייט, זי וועל איך פאַרציילן.
 ז די דערמאָנונג פון דיין גרויס גוטסקייט וועט מען
 אַרויסזאָגן,
 און דיין גערעכטיקייט וועט מען באַזינגען.
 ח לייטזעליק און דערבאַרימדיק איז גאָט,
 אַיינגעהאַלטן אין צאָרן און גרויס אין גענאָד.
 ט גיט איז גאָט צו אַלַעמען,
 און זיין רחמנות איז אויף אַלַע זיינע חַעֲרָק.
 י דיך וועלן לויבן, גאָט, אַלַע דינע חַעֲרָק,
 און דינע פרומע וועלן דיך בענטשן.
 כ די פּראַכט פון דיין מלוכה וועלן זיי דערציילן,
 און פון דיין גבורה וועלן זיי רעדן;
 ל צו לאָזן וויסן די מענטשן קינדער זיינע גבורות,
 און די פּראַכטיקע שיינקייט פון זיין מלוכה.
 מ דיין מלוכה איז די מלוכה פון אַלַע אייביקייטן,
 און דיין געוועלטיקונג איז אין אַלַע דור־דורות.

קמו

הַלְלוּ־יָהּ הַלְלֵי נַפְשֵׁי אֲתִידְיָהוּ: אֲתַלְלָה יְהוָה בְּחַיֵּי בְּ
 אֹמְרָה לְאַלְתֵּי בַעֲזֵי: אֲלֹהֵי־בְּנֵי־בָּרְאֵם בְּבֹדְאֲדָם | ג
 שְׁאֵן לֹ תִשְׁעֶה: תִּצַּא רוּחוֹ יִשָּׁב לְאַדְמַתּוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה | ד
 אֲבָרוּ עִשְׂתַּנְתּוּ: אֲשֶׁר־י שָׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֹרֹ שָׁבְרוּ עַל־ | ה
 יְהוָה אֱלֹהָיו: עֲשֵׂה | שְׁמַיִם וְאָרֶץ אֲתִידְיָהוּ וְאֲתִידְיָהוּ | ו
 אֲשֶׁר־בָּם הַשָּׁמַיִם אֲמַת לְעוֹלָם: עֲשֵׂה מִשְׁפָּט | לְעֹשׂוֹקִים | ז
 נָתַן לֶחֶם לְרַעֲבִים יְהוָה מִתֵּיב אֲסוּרִים: יְהוָה | פִּקְחָה | ח
 עֹרִים וְהוֹרָה זָקֵף כְּפֹפִים יְהוָה אֲהַב צְדִיקִים: יְהוָה | שֹׁמֵר | ט
 אֲתִידְיָהוּ יְתוֹם וְאֲלֹמָנָה יְעוֹרֵד וְרֹדֵף רַשָּׁעִים יַעֲזוֹב: יִמְלֹךְ | י
 יְהוָה | לְעוֹלָם אֲלֹהֵי צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ־יָהּ:

קמוז

הַלְלוּ־יָהּ | כִּי־טוֹב וּמְרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נִלְעִים נְאֻמָּה תַּהֲלָה: א
 בְּנֵה יְרוּשָׁלַם יְהוָה נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל יִבְנֶם: הַרְפֹּא לְשִׁבְרוֹי | ב
 לֵב וּמְתַפֵּשׁ לְעַצְבוֹתֵם: מוֹנֶה מִסְפָּר לְכֹכְבִּים לְכֹלָם | ג
 שְׁמוֹת יִקְרָא: גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לְתַבּוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר: | ד
 מַעֲזֵד עֲנָנִים יְהוָה מִשְׁפִּיל רַשָּׁעִים עַד־אָרֶץ: עֵנֹו לַיהוָה | ה
 בַּתּוֹרָה וּמְרוֹ לְאַלְתֵּינוּ בְּכַזֵּר: הַמְכַסֶּה שְׁמַיִם | בְּעֵבִים | ו
 הַמְכִּין לְאָרֶץ מִטֵּר הַמַּצְמִיחַ הַרִים חֲצִיר: נוֹתֵן לְבַהֲמָה | ז
 לַחֲמָה לִבְנֵי עֵרֹב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא בְּגִבּוֹרַת הַסּוּם יַחֲפִיץ | ח
 לֹא־יִשְׁטַחֵן הָאֵשׁ יִרְצָה: רֹצֵחַ יְהוָה אֲתִידְיָהוּ אֶרֶץ | ט
 הַמַּיְחָלִים לְחַסְדּוֹ: שְׁבַחֵי יְרוּשָׁלַם אֲתִידְיָהוּ הַלְלֵי אֲלֹהֵיךָ | י
 צִיּוֹן: כִּי־חָזַק כְּרִיתוֹ שִׁיגְרוֹךְ בְּיָדְךָ בְּנֵה בְּקִרְבֶּךָ: הַשָּׁמַיִם | יא
 נִבְּוֹלֶךָ שְׁלֹם הַלֵּב הַטִּים וּשְׁבִיעֶךָ: הַשְׁלַח אֲמַרְתּוֹ אָרֶץ | יב
 עַד־מַהֲרָה רְוֵן דְּבָרוֹ: הַנְתֵּן שְׁלֹם כַּצֶּמֶר כַּפֹּר כַּאֲפֹר | יג
 יַפְּוֹר: מִשְׁלִיךְ קִרְתּוֹ כְּתֵתִים לִפְנֵי קִרְתּוֹ מִי יַעֲמֵד: יִשְׁלַח | יד
 דְּבָרוֹ וַיִּמָּסַם יִשָּׁב רוּחוֹ וַיְלוֹ־מָוִם: מַעֲזֵד דְּבָרוֹ לְעַקֵּב | טו

קמו, יט וסז קי

קמוז ¹ הַלְלוּ־יָהּ

לויב גאַט, מיין זעל;
 איך וועל לויבן גאַט כל־זמן איך לעב,
 איך וועל זינגען צו מיין גאַט ווי לאַנג איך בין.
 איר זאָלט אַיך ניט פאַרזיכערן אויף פירשטן,
 אויף אַ מענטשנקינד וואָס ניטאָ ביי אים קיין הילף.
 גייט אויס זיין אָטעם, קערט ער זיך אום צו זיין שטויב;
 אין יענעם טאָג גייען אונטער זיינע טראַכטונגען.
 וויל צו דעם וואָס דער גאַט פון יעקב איז זיין הילף,
 וואָס זיין אויסקוק איז אויף יהוה זיין גאַט,
 וואָס האָט געמאַכט דעם הימל און די ערד,
 דעם ים, און אַלץ וואָס אין זיי;
 דער וואָס היט טריישאַפט אויף אייביק;
 וואָס טוט רעכט צו די געדריקטע,
 וואָס גיט ברויט צו די הונגעריקע.

גאַט בינדט אָפּ די געבונדענע,
 גאַט מאַכט זעדיק די בלינדע,
 גאַט שטעלט אויף די געבויענע,
 גאַט האָט ליב די גערעכטע.
 גאַט באַהיט די פרעמדע;
 דעם יתום און די אַלמנה ריכט ער אויף,
 און דעם וועג פון די רשעים פאַרדרייט ער.
 יהוה וועט קייניגן אויף אייביק,
 דיין גאַט, ציִון, אויף דור־דורות.
 הַלְלוּ־יָהּ.

קמוז ¹ הַלְלוּ־יָהּ

וואָרום גוט איז זינגען צו אונדזער גאַט,
 וואָרום עס איז ליבלעך;
 שיינ איז דאָס לויבן.
 גאַט בויט ירושלים,
 די פאַרשטויסענע פון ישראל וועט ער אַיינזאַמלען;

¹¹ גאַט וויל די וואָס פאַרכטן אים, די וואָס האַרן אויף זיין חסד.

¹² ייב אַ שבח צו יהוה, ירושלים, לויב דיין גאַט, ציִון.

¹³ וואָרום ער האָט געשטאַרקט די ריגלען פון דיניע טויערן, ער האָט געבענטשט דיניע קינדער אין דיר;

¹⁴ דער וואָס גיט דיין געמאַרק שלום, דיך זעטיקט מיט פעטס פון ווייץ;

¹⁵ דער וואָס שיקט זיין אַנזאָג אויף דער ערד— אויף גיך לויפט זיין וואָרט;

¹⁶ דער וואָס גיט שניי אַזוי ווי וואַל, פראַסט ווי אש טוט ער שפּרייטן.

¹⁷ ער וואַרפט זיין אַייז אַזוי ווי ברעקלעך; פאַר זיין קעלט ווער קען באַשטייף?

¹⁸ ער שיקט זיין וואָרט, און מאַכט זיי צעגיינ; ער מאַכט בלאָזן זיין חוינט, רינען וואַסערן.

¹⁹ ער זאָגט זיינע ווערטער צו יעקב,

³ דער וואָס היילט די צעבראַכענע הערצער, און פאַרבינדט זייערע ווונדן.

⁴ ער ציילט דעם מספר פון די שטערן, זיי אַלע מיט נעמען רופט ער אָן.

⁵ גרויס איז אונדזער האַר און מאַכטיק אין כּוֹחַ, ניטאָ קיין שיעור צו זיין פאַרשטאַנדיקייט.

⁶ גאַט ריכט אויף די געדריקטע, ער דערנידערט די רשעים ביז דער ערד.

⁷ זינגט צו יהוה מיט דאַנק, שפּילט צו אונדזער גאַט אויף דער האַרץ.

⁸ דער וואָס באַדעקט דעם הימל מיט וואַלקנס, וואָס ברייט אָן רעגן פאַר דער ערד,

⁹ וואָס באַשפּראַצט די בערג מיט גראַז, ער גיט דער בהמה איר שפּייז,

¹⁰ די קינדער פון ראַב וואָס רופן, ניט די גבורה פון דעם פּערד באַגערט ער,

ניט די שענקלען פון דעם מאַן וויל ער.

¹¹ וואָרטשפּיל: כּפּוֹר קאַפּר יסּוּר.

כ חקיו ומשפטיו לישראל: לא עשה בן לבלתי ומשפטים בל-ידעים הללויה:

קמח

א הללויה. הללו את-יהוה מן השמים הללוהו במרומים: ב הללוהו בל-מלאכיו הללוהו בל-צבאו: ג הללוהו שמש ד ורחם הללוהו בל-כוכבי אור: ה הללוהו שמי השמים וזמנים אשר מעל השמים: ו הללו את-ישם יהוה פי י הוא צנה ונכראו: ז ועמדם לעד לעולם חקנתן ולא ח יעבור: ט הללו את-יהוה מן הארץ תנינים וכל-תחמות: י אש וברד שלג וקישור רוח סערה עשה דברו: יא החרים י וכל-נבעות עין פרו וכל-ארזים: יב החיה וכל-בהמה יא רמש וצפור כנף: יג מלכ-ארץ וכל-לאמים שרים וכל-שפטי ארץ: יד בחורים ונסבתולות וקנים עס-נערים: יו והללו את-ישם יהוה כי-נשגב שמו לבדו הודו על-ארץ יז ושמים: יח גרם קרן ו לעמו תהלה לבלתי-חסדיו לבני ישראל עם קרבו הללויה:

קמט

א הללויה. שירו ליהוה שיר חדש תהלתו בקהל חסידים: ב ישמח ישראל בעשיו בני-ציון ונגילו במלכם: ג והללו שמו ד במחול בתף וכוֹנֵן וְמְרוֹרֵלוֹ: ה כירוצה יהוה בעמו ופאר ה עננים בישועה: ו יעלו חסידים בכבוד ורגנו על-משכבותם: ז רוממות אל בגרונום ורחב פיפות ביהם: ח לעשות ח נקמה בעוים תוכחות בלאמים: ט לאסר מלביהם בנקים ט ונכבדוהם בכבלי ברזל: י לעשות בהם משפט כתוב יא הדר הוא לבלתי-חסדיו הללויה:

קנ

א הללויה. הללו-אל בקדשו הללוהו בקרע עז: ב הללוהו

קמח, א' סוף נאחם ב' צמח קי

זאָלן די פרומע זיך פרייען אין כבוד, זאָלן זיי זינגען אויף זייערע געלעגערס. דערהייבונגען פון גאָט אין זייער קעל, און אַ צוויי שאַרפיקע שווערד אין זייער האַנט, ז' צו טאָן אַ נקמה אָן די פעלקער, שטראָפונגען אויף די אומות; צו שמידן זייערע מלכים אין קייטן, און זייערע אַנגעזעענע אין איזערנע רינגען; צו טאָן אויף זיי דעם אַנגעשריבענעם משפט. שיין וועט דאָס זיין פאַר אַלע זיינע פרומע. הללויה.

קנ הללויה.

לויבט אים אין זיין מאכטיקן הימל. לויבט אים וועגן זיינע גבורות,

זיינע חוקים און זיינע געזעצן צו ישראל. ער האָט אַזוי ניט געטאָן צו קיין פּאָלק, און געזעצן, דערפון ווייסן זיי ניט. הללויה.

קמח הללויה.

לויבט אים אין די הייכן. לויבט אים, אַלע זיינע מלאכים; לויבט אים, אַלע זיינע חילות. לויבט אים, זון און לבנה; לויבט אים, אַלע ליכטיקע שטערן. לויבט אים, די הימלען פון די הימלען, און די וואַסערן וואָס איבער די הימלען. זאָלן זיי לויבן דעם נאָמען פון גאָט, וואָרום ער האָט באַפוילן, און זיי זיינען באַשאַפן געוואָרן. און ער האָט זיי אויפגעשטעלט אויף שטענדיק, אויף אייביק; ער האָט געשטעלט אַ געזעץ וואָס זאָל ניט פאַרגיין.

לויבט גאָט, פון דער ערד, איר יס-חיות און אַלע תְּהוֹמֵעַן; פֿייער און האַגל, שניי און נעבל; דער שטורעמווינט וואָס טוט זיין וואָרט; בערג און אַלע הייכן, פרוכטביימער און אַלע צעדערן; חיות און אַלע בהמות, שרצים און געפליגלטע פויגלען; מלכים פון דער ערד און אַלע פעלקער, האָרן און אַלע ריכטער פון דער ערד; בחורים און אויך יונגפרויען, זקנים מיט יינגלעך. זיי זאָלן לויבן דעם נאָמען פון גאָט, וואָרום זיין נאָמען אַליין איז דערהויבן; זיין גלאַנץ איבער ערד און הימל. און ער האָט דערהייכט דעם האָרן פון זיין פּאָלק— אַ לויב פאַר אַלע זיינע פרומע, פאַר די קינדער פון ישראל, דעם פּאָלק וואָס איז אים נאָנט. הללויה.

קמט הללויה.

זינגט צו גאָט אַ ניי געזאַנג, זיין לויב אין דער איינזאַמלונג פון די פרומע. זאָל זיך פרייען ישראל מיט זיין באַשעפער, די קינדער פון ציון זאָלן לוסטיק זיין מיט זייער מלך. זאָלן זיי לויבן זיין נאָמען מיט טאַנץ, מיט פויק און האַרף זאָלן זיי שפילן צו אים. וואָרום גאָט באַוויליקט זיין פּאָלק, ער באַשיינט די געדריקטע מיט הילף.

בְּנִבְוֹתָיו הִלְלוּהוּ כָּרֵב וְדָלוּ: הִלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר י
הִלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר: הִלְלוּהוּ בְּתוֹף וּמְחֹל הִלְלוּהוּ ד
בְּמִנִּים וְעִנָּב: הִלְלוּהוּ בְּצִלְעֵל־שָׁמַע הִלְלוּהוּ בְּצִלְעֵל־ה
תְּרוּעָה: כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְיָ הִלְלוּהוּ: י

לויבט אים מיט קלינגעדיקע צימבלען.
לויבט אים מיט הילכיקע צימבלען.
לויבט אים מיט פויק און טאָנץ.
לויבט אים מיט סטרונעס און פלייט.
לויבט אים מיט קלינגעדיקע צימבלען.
לויבט אים מיט הילכיקע צימבלען.
לויבט אים מיט פויק און טאָנץ.
לויבט אים מיט סטרונעס און פלייט.

ח ז ק

סכום פסוקי דספר תהלים אלפים וחמש מאות ועשרים ושבעה.
וסימנו י"י אהבתי מעון ביתך ומקום משכון כבודך. וחציו
ויפתוהו בפיהם. וסדריו תשעה עשר. וסימנו המשביע בטוב עדיך:

משלי

א די שפריכווערטער פון שלמה דעם זון פון דודן,
 דעם מלך פון ישראל;
 2 כדי צו וויסן חכמה און מוסר,
 צו פארשטיין די ווערטער פון פארשטאנדיקייט;
 3 צו נעמען דעם מוסר פון קלוגשאפט,
 גערעכטיקייט און רעכט און יוסר;
 4 צו געבן די נארן געטייטקייט,
 דעם יונגן קענשאפט און געדאנקען;
 5 דער חכם זאל הערן און מערן לערנונג,
 און דער פארשטאנדיקער זאל קריגן תחבולות;
 6 צו פארשטיין א שפריכווארט און א מליצה,
 די ווערטער פון די חכמים און זייערע רעטענישן.
 7 דער אנהייב פון קענשאפט איז מורא פאר גאט,
 אבער די נארן פארזאכטן חכמה און מוסר.
 8 הער צו, מיין זון, דעם מוסר פון דיין פאטער,
 און זאלסט גיט פארלאזן די לער פון דיין מוטער;
 9 וואָרום אַ קראַנץ פון חן וועלן זיי זיין פאַר דיין קאַפּ,
 און האַלדזבענדער פאַר דיין האַלדז.
 10 מיין זון, אַז די זינדיקע וועלן דיך אַנרעדן,
 זאַלסטו גיט אַינזייליקן.
 11 אַז זיי וועלן זאָגן: „קום מיט אונדו!
 לאַמיר לוייערן אויף בלוט,
 לאַמיר לאַקערן אויפן אומשולדיקן פאַר אומזיסט;
 12 לאַמיר זיי אַינשלינגען לעבעדיקערהייט ווי די
 אונטערערד,
 און גאַנצערעהייט ווי די וואַס נידערן אין גרוב;
 13 אַלערליי טייערע גוטס וועלן מיר געפינען,
 מיר וועלן אַנפילן אונדזער הויז מיט רויב;
 14 וואַרף דיין גורל צווישן אונדו.

משלי שלמה בן־דוד מלך ישראל: לדעת חכמה
 ומוסר להבין אמרי בינה: לקחת מוסר השכל צדקי
 ומשפט ומשרים: לתת לפתאים ערמה לנער דעת ר
 ומומה: ישמע חכם ויוסף לקח ונבון תחבולות יקנה: ה
 להבין משל ומליצה דברי חכמים והודתם: וראת יהוה ו
 ראשית דעת חכמה ומוסר אילים בון: שמע בני ח
 מוסר אבך ואל־תמש תורת אבך: כי ו לות חן הם ט
 לראשך וענקים לנגרתך: בני אס־פתוד חטאים אל־י
 חבא: אס־אמרו לכה אתנו נארכה לדם נצפנה לנכי יא
 חנם: גבלעם בשאול חיים ותמימים בן־דדי בור: כל־י
 חן יקר נמצא נמלא בתינו שלל: גורלך תפיל בתוכנו יד
 בים אחר יהיה לבלנו: בני אל־תלך בדרך אתם מנע ט
 רגלך מנתיבתם: כי רגליהם לרע ירוצו וימהרו לשפך־ט
 דם: ביהנם מורה הרשת בנינו כל־בעל כנף: והם ה
 לדםם יארכו יצפנו לנפשתם: פן ארחות כל־בצע יט
 בצע אתנפש בעליו יקח: חכמות בחיין הרנה ברחבות כ
 תתן קולתה: בראש המזות תקרא בפתחי שערים בעיר כא
 אמריה תאמר: עד־מתי ופתים תאחבו פתי ולצים כב
 לצון חמדו להם ובסילים ישנאודעת: תשובו לתוכחתי כג
 הגה אביעה לכם רוחי אודיעה דברי אתכם: יען כד

א' מוסר ד' אסיה ט' חסדי כא' ס"ה בפתח שערים

20 די חכמה שרייט אויף דער גאס,
 אין די מערק לאַזט זי אַרויס איר קול;
 21 אין עק פון רוישיקע גאַסן רופט זי,
 ביי די טויעראַיינגאַנגען, אין שטאַט, רעדט זי אירע
 רייד:
 22 ביז וואַנען, איר פאַרנאַרטע, וועט איר ליב האַבן
 נאַרישקייט,
 און די שפעטער וועלן זיך גלוסטן געשפעט,
 און די נארן וועלן פיינט האַבן וויסן?
 23 קערט אַיך צו מיין מוסר,
 אַט וועל איך אויסגיסן מיין גייסט צו אַיך,
 איך וועל אַיך מאַכן וויסן מינע ווערטער.

איין בייטל וועט זיין ביי אונדו אלעמען;
 15 זאַלסטו גיט גיין, מיין זון, מיט זיי אין וועג,
 פאַרמייד דיין פוס פון זייער שטעג.
 16 וואָרום זייערע פיס לויפן צו בייז,
 און זיי אַיילן צו פאַרגיסן בלוט.
 17 וואָרום אומשולדיק איז אויסגעשפרייט די נעץ,
 אין די אויגן פון אַלע געפליגלטע,
 18 בעת מע לוייערט אויף זייער בלוט
 מע לאַקערט אויף זייערע לעבנס.
 19 אזוי זיינען די וועגן פון איטלעכן וואַס איז גייעניק נאָך
 רויב;
 עס נעמט אַוועק דאָס לעבן פון דעם וואַס האַט עס.

24 וייל איך האָב גערופן, און איר האָט ניט געוואָלט,
 אויסגעשטרעקט מיין האַנט, און קיינער האָט ניט
 פאַרנומען.
 25 נאָר איר האָט געמאַכט צו נישט מיין יעטוועדער עצה,
 און מיין מוסר האָט איר ניט געוואָלט,
 26 וועל איך אויך לאַכן אויף אייער בראַך,
 איך וועל שפעטן ווען אייער שרעק וועט קומען;
 27 ווען עס קומט ווי אַ געוויטער אייער שרעק,
 און אייער בראַך וועט ווי אַ שטורעמווינט אַנקומען;
 ווען עס קומט אויף אייך נויט און אַנגסט.
 28 דענסמאָל וועלן זיי מיך רופן, און איך וועל ניט
 ענטפערן.

זיי וועלן מיך זוכן, און וועלן מיך ניט געפינען.
 29 דערפאַר וואָס זיי האָבן פּינט געהאַט וויסן,
 און גאַטספאַרכטיקייט ניט אויסגעוויילט;
 30 ניט איינגעווייליקט צו מיין עצה,
 פאַראַכט מיין גאַנצן מוסר.
 31 דרום וועלן זיי עסן פון דער פּרוכט פון זייער וועג,
 און מיט זייערע עצות זיך זעטן.
 32 וואָרום די אָפקערונג פון די פאַרנאַרטע וועט זיי
 הרגען,
 און די שלוה פון די גאַרן וועט זיי אונטערברענגען.
 33 אָבער דער וואָס הערט מיר צו וועט ווינען אין
 זיכערקייט,
 און באַרוט זיין פון שרעק פאַר ביי.

ב 1 מיין זון, אַז דו וועסט אַננעמען מייע ווערטער,
 און מייע געבאַט וועסטו באַהאַלטן ביי זיך,
 2 צוצולייגן צו חכמה דיין אויער,
 נייגן דיין האַרץ צו פאַרשטאַנדיקייט;
 3 נאָר בלויז צום שכל וועסטו רופן,
 צו פאַרשטאַנדיקייט אויפהייבן דיין קול;
 4 אַז דו וועסט זי זוכן ווי זילבער,
 און ווי נאָך אוצרות זיי פאַרשן;
 5 דענסמאָל וועסטו פאַרשטיין מורא פאַר יהוה,
 און דערקענונג פון גאָט וועסטו געפינען.
 6 וואָרום יהוה שענקט חכמה,
 פון זיין מויל איז וויסן און פאַרשטאַנדיקייט.
 7 ער באַהאַלט פאַר די רעכטפאַרטיקע הילף,
 אַ שילד פאַר די וואָס גייען מיט ערלעכקייט,
 8 אויפצופאַסן די שטעגן פון גערעכטיקייט,
 און די וועגן פון זיינע פרומע באַהיט ער.
 9 דענסמאָל וועסטו פאַרשטיין גערעכטיקייט און רעכט
 און ישר—יעטוועדער גוטן וועג.
 10 וואָרום חכמה וועט קומען אין דיין האַרצן,
 און וויסן וועט זיין זיס פאַר דיין זעל.
 11 קלוגשאַפט וועט אויפפאַסן אויף דיר,
 פאַרשטאַנדיקייט וועט דיך באַהיטן;
 12 דיך מציל צו זיין פון דעם שלעכטן וועג,
 פון די לייט וואָס רעדן פאַרקערטקייט;
 13 וואָס פאַרלאָזן די שטעגן פון רעכטפאַרטיקייט,

כה קראַתי ותמאָנו נְטוּתִי יְדִי וְאִין מְקֻשִׁיב: ותפרעו כל־עצתי
 כו ותוכחתי לא אביתם: גס־אני באי־דכם אשחק אלעג
 כז בבא פחדכם: בבא כשאוה | פחדכם ואי־דכם כסופה
 כח יאתה בבא עליכם צרה וצוקה: או יקראני ולא אענה
 כט ישחרוני ולא ימצאני: תחת פ־שנאו דעת ויראת יהוה
 לא לא בחרו: לא־אבו לעצתי נאצו פל־תוכחתי: ויאכלו
 לב מפרי דרכם וממצעתיהם ישבעו: כי משובת פתנם
 לג תהרגם ושללם כסילים תאבדם: ושמע לי ישכד־בטח
 ושאנן מפחד רעה:

ב

א בני אס־תקח אמרי ומצותי תצפן אתך: להקשיב
 ב להכמה אגיד תטה לבך לתבונה: כי אם לבניה תקרא
 ג לתבונה תתן קולך: אס־תבקשה ככסף וכמטמנים
 ד תחפשנה: או תבין יראת יהוה ודעת אלהים תמצא:
 ה פ־יריה יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: וצפן לישרים
 ו תושיה מִן־להלכי תם: לנצר ארחות משפט ודרך
 ח חסידו ישמר: או תבין צדק ומשפט ומישרים פ־
 ט מעגל־טוב: פ־תבוא חכמה בלבך ודעת לנפשך ינעם:
 יא מוֹמָה תשמר עֲלֵיךְ תבונה תנצרכה: להצילך מדרך
 יב רע מאיש מדרך תהפכות: העובים ארחות ישר ללכת
 יג בדרך־חשך: השמחים לעשות רע יגילו בתהפכות
 יד רע: אשר ארחותיהם עקשים ונלוזים במעגלותם:
 טו להצילך מאשה זרה מנכריה אמריה החליקה: העובת
 טז אלוף נעוריה ואת־ברית אלהיה שכחה: כי שחה אל־
 יז מות ביתה ואל־דפאים מעגלתיה: פ־באיה לא ישובו
 יח ולא־ישונו ארחות חיים: למען תלך בדרך טובים
 יט ואַרְחוֹת צְדִיקִים תשמר: פ־ישרים ישכנו־ארץ

א, כז' כשאה קי ב, ז' יצפן קי ח' חסידו קי

צו גיין אין די וועגן פון פינצטערניש;
 14 וואָס פרייען זיך צו טאָן בייז,
 וואָס קוועלן פון בייזער פאַרקערטקייט;
 15 וואָס זייערע וועגן זיינען קרום,
 און וואָס זיינען פאַרדרייט אין זייערע גענג.
 16 כּדי דיך מציל צו זיין פון דער פרעמדער פּרוי,
 פון דער אומבאַקענטער וואָס מאַכט גלאַט אירע רייד;
 17 וואָס פאַרלאָזט דעם האַר פון איר יוגנט,
 און דעם בונד פון איר גאָט האָט זי פאַרגעסן;
 18 וואָרום איר הויז נידערט צום טויט,
 און אירע שטעגן צו די מתים;
 19 אַלע וואָס קומען צו איר, קערן זיך ניט אום,
 און דערגרייכן ניט די וועגן פון לעבן.
 20 כּדי זאָלסט גיין אין דעם וועג פון די גוטע,
 און די שטעגן פון די גערעכטע זאָלסטו אָפּהיטן.
 21 וואָרום די רעכטפאַרטיקע וועלן באַווינען דאָס לאַנד,
 און די אומשולדיקע וועלן בלייבן דערין.

22 אָבער די רשעים וועלן פאַרשניטן ווערן פון לאַנד, און די פעלשער וועלן אַרויסגעריסן ווערן פון איר.

וְתַמְיָמִים יִתְּרוּ בָהּ: וְרָשָׁעִים מֵאַרְצָן יִכְרְתוּ וְכֹבְדִים כִּי יִסְחוּ מִמֶּנָּה:

ג
1 מײן זון, זאָלסט ניט פאַרגעסן מײן לערנונג, און מײנע געבאָט זאָל היטן דיין האַרץ.
2 וואָרום אַריכתיקײט און יאָרן פון לעבן און פריד וועלן זײ דיר צוגעבן.
3 גענאָד און אמת זאָלן דײך ניט פאַרלאָזן, בינד זײ אַרום דיין האַלדז, שרײב זײ אָן אויפן טאַוול פון דיין האַרצן, און געפײן לײטזעליקײט און גוטן חן אין די אויגן פון גאָט און פון לײט.

בני תּוֹרָתִי אֲלִיחֲשֹׁכָה וּמִצִּוֹתַי יִצַר לִבָּךְ: כִּי אֲרֹךְ יָמִים וְשָׁנֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יִסִּיפוּ לָךְ: חֶסֶד וְאֱמֶת אֲלִי־יִצְבֹּךְ קִשְׁרָם עַל־יַד־רִוּתְךָ כְּתֹבם עַל־לִחוֹת לִבָּךְ: וּמִצִּוֹתַי וְשֹׁבֵל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם: בְּטַח אֲלִי־יִתְּנָה בְּכָל־לִבָּךְ וְאֲל־בִּינְתְּךָ אֲלִי־תִשָּׁעַן: בְּכָל־דְּרָכֶיךָ דַּעְדוּ וְהָיָה יִשְׂרָאֵל אֲרַחֲתֶךָ: אֲלִי־תִתֵּן חֶכֶם בְּעֵינֶיךָ וְיָרָא אֶת־יְהוָה וְסוֹד מַרְעֵ: רַפְאוּת תִּהְיֶה לְשִׁיבָה וְשִׁכּוּי לְעִצְמוֹתֶיךָ: כִּבְדֵּךְ אֲתִי־יִתְּנָה מִהַגְּדָה וּמִרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאֹתֶיךָ: וְיִמְלְאוּ אֲסָמוּךְ שִׁבְעֵה וְתִירוֹשׁ וְיִלְבִּיךְ וּפְרָצוּ: מוֹסֵר יְהוָה בְּנֵי אֲלִי־תִמְאָס וְאֲל־תִּקֵּץ בְּתִיבְכֹתָיו: כִּי אֵת אֲשֶׁר יֵאָהֵב יְהוָה וְיִכָּחַ וְכָאֵב אֲתִיבֵן וְרָצָה: אֲשֶׁר־י אָדָם מֵצָא חֶכְמָה וְאָדָם יִפְיֵק תְּבוּנָה: כִּי טוֹב סְחָרָה מִסְחָר־בָּסָף וּמִחֲרוֹץ יֵד תְּבוּאֹתָהּ: יִקְרָה הוּא מִפְּנִיָם וְכָל־חֲפִצֶיךָ לֹא יִשׁוּר־בָּהּ: אֲרֹךְ יָמִים בְּיָמֶיךָ בְּשִׂמְחָה עִשָׂר וּכְבוֹד: דְּרָכֶיךָ דְּרָכֵינֶם וְכָל־נִתְיבְתֵיךָ שָׁלוֹם: עֵצ־חַיִּים הוּא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתִמְכִּיחַ מֵאֲשֶׁר: יְהוָה בְּחֶכְמָה יִסְדֵּי־אֲרִיץ פִּגְוֵן שָׁמַיִם בְּתִבּוּנָה: בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמֹת נִבְקְעוּ וְשִׁחֲלוּם יִרְעַפּוּ כִּי טָל: בְּנֵי אֲל־יִלְווּ מֵעֵינֶיךָ נֹצֵר תִּשְׁיָה וּמִזְמָה: וְהָיָה חַיִּים לְנִפְשֶׁךָ וְחָן לְנִרְגְּוֹתֶיךָ: אִם תִּלְךָ לְבִטָּח דְּרָכֶיךָ וְרִגְלֶךָ לֹא תִגּוֹף: אִם־תִּשְׁפֹּב לֹא תִפְחָד וְשִׁכְבְּתָּ וְעִרְבָה שִׁנְתֶךָ: אֲל־תִּירָא מִפְּחָד פְּתָאִים וּמִשְׂאֵת רָשָׁעִים כִּי תָבֹא: בְּיְהוָה יְהוָה בְּכֶסֶף וּשְׁמֵר רִגְלֶךָ מִלִּבְדֵּ: אֲל־תִּמְנַע טוֹב מִבְּעָלוּי בְּהוֹת לֹאֵל דִּיךָ לַעֲשׂוֹת: אֲל־תִּתְּאָמֵר לְרֵעִיךָ לָךְ וְשׁוֹב וּמִחָר אֲתֵן וְיֵשׁ אֲתָךְ: אֲל־תִּתְּרַשׁ עַל־

5 פאַרויכער זיך אויף גאָט מיט דיין גאַנצן האַרצן, און אויף דיין פאַרשטאַנדיקײט זאָלסטו זיך ניט אָנלענען.

6 אין אַלע דײַנע וועגן טו אים קענען, און ער וועט גלייך מאַכן דײַנע שטעגן.

7 זאָלסט ניט זײַן אַ חכם אין דײַנע אויגן, האָב מוֹרָא פאַר גאָט, און קער זיך אָפּ פון בײַז. 8 דאָס וועט זײַן אַ הײלונג פאַר דיין נאָפֿל, און אַ זאַפט פאַר דײַנע בײַנער.

9 גיב כבוד צו גאָט פון דיין גוטס, און פונעם ערשטן פון אַל דיין תבואה, און דײַנע שפײכלערס וועלן פול זײַן מיט זעט, און דײַנע קעלטערס וועלן פלייצן מיט וויין.

11 דעם מוסר פון גאָט זאָלסטו, מײן זון, ניט פאַראַכטן, און זאָלסט ניט פאַראַמווערדיקן זײַן שטראַף. 12 וואָרום דעם וואָס גאָט האָט ליב, דעם שטראַפט ער, און זײ אַ פּאָטער דעם זון וואָס ער האָט האַלט. 13 וויל צו דעם מענטשן וואָס געפֿינט חכמה,

ג, 22 חסר ה' ו' ר' ב' ט' ס' טו' ססונים קר
כ"ז י"ד קי' כ"ח' ל"ד קי'

21 מײן זון, זאָלן זײ ניט אַוועק פון דײַנע אויגן; היט קלוגשאַפט און געשײטקײט, 22 און זײ וועלן זײַן לעבן פאַר דיין לײב, און חן אויף דיין האַלדז. 23 דענסמאָל וועסטו זײַן אין זיכערקײט דיין וועג, און וועסט ניט אָפּשלאָגן דיין פּוס. 24 אַז דו וועסט זיך לײגן וועסטו ניט אַנגסטן, און וועסט ליגן, און זיס וועט זײַן דיין שלאָף. 25 זאָלסט ניט מוֹרָא האָבן פאַר אַן אומגעריכטן שרעק, און פאַר דער פאַרוויסטונג פון די רשעים, ווען זײ קומט. 26 וואָרום גאָט וועט זײַן דיין ביטחון, און וועט היטן דיין פּוס פון באַצווײנגעניש. 27 זאָלסט ניט פאַרמײַדן גוטס פון דעם וואָס דאַרף עס, ווען דיין האַנט האָט בכּוֹח צו טאָן. 28 זאָלסט ניט זאָגן צו דיין חבר: „גײ, און קום ווידער, און מאַרגן וועל איך געבן“, ווען דו האָסט בײַ זיך. 29 זאָלסט ניט טראַכטן אַ רעה אויף דיין חבר,

און דעם מענטשן וואָס קריגט פאַרשטאַנדיקײט. 14 וואָרום איר סחורה איז בעסער ווי סחורה פון זילבער, און מער ווי גינגאַלד איר אײַנקום. 15 זי איז טײַערער פון פּערל, און אַלע דײַנע חפּצים זײַנען ניט גלייך צו איר. 16 אַריכתיקײט איז אין איר רעכטער האַנט, אין איר לינקער עשירות און כבוד. 17 אירע וועגן זײַנען וועגן פון ליבלעכקײט, און אַלע אירע שטעגן זײַנען שלום. 18 אַ בוים פון לעבן איז זי פאַר די וואָס האַלטן זי פּעסט, און דער וואָס האַלט זיך אָן איר איז באַגליקט. 19 גאָט האָט מיט חכמה געגרינדעט די ערד, ער האָט אויפגעשטעלט די הימלען מיט פאַרשטאַנדיקײט. 20 דורך זײַן וויסן האָבן זיך די תּהוֹמען געשפּאַלטן, און די הימלען טריפֿן טוי.

ל רַעַךְ רָעָה וְהוֹאִיוֹשֵׁב לְבִטָּח אַתָּךְ: אֲלֵתֶרֶב עַם-אֲרָם
 לא הַנֶּסֶם אֲסִילָא גַמְלָךְ רָעָה: אֲלֵתֶקְנָא בְּאִישׁ הַמֶּסֶם וְאֵלֵ-
 לב הַבְּחֹר בְּכָל-דְּרָכָיו: כִּי תוֹעֵבֶת יְהוָה נָלוּ וְאֶת-יִשְׁרָאֵל
 לג סוּדוֹ: מֵאֶרֶת יְהוָה בְּבֵית רֹשַׁע וְגוֹה צְדִיקִים יִבְרָךְ:
 לה אֲסִילֵצִים הוּא יִלְיֶין וְלַעֲנִים יִתְחַנֵּן: כְּבוֹד חַכְמִים
 יִנְחָלוּ וְכַסִּילִים מָרִים קָלוּ:

ד

א שְׁמַעוּ בָנִים מוֹסֵר אֵב וְהַקְשִׁיבוּ לְדַעַת בִּינָה: כִּי לִקַּח
 ג טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אֲלֵתֶעֱבֹבוּ: כִּי בֶן הַיְתִי לְאָבִי
 ד רָךְ וְיָחִיד לְפָנַי אָמִי: וְיִרְנֵי וְיֹאמֶר לִי יִתְמַךְ-דְּבָרִי לְבָךְ
 ה שְׁמַר מִצּוֹתַי וְדוּחַ: קִנְיַת חַכְמָה קִנְיַת בִּינָה אֲלֵתֶשְׁלַח
 ו וְאֲלֵתֶתַּ מֵאֲמֵרֵי-פִי: אֲלֵתֶתְעֹבֶבָה וְתִשְׁמָרְךָ אֶהְבֶּבָה
 ז וְתִצְרָךְ: רֵאשִׁית חַכְמָה קִנְיַת חַכְמָה וּבְכֹל-קִנְיָנְךָ קִנְיַת
 ח בִּינָה: סִלְסֵלָה וְתִרְוַמְמָךְ תִּכְבֹּדְךָ כִּי תַחֲבַקְנָה: תִּתֵּן
 ט לְרֵאשִׁיךָ לְיוֹתֵיחֶן עֲטַר־תְּהַאֲרַת תִּמְנַנְךָ: שְׁמַע בְּנֵי נֶחֱךָ
 יא אָמְרוּ וְיִרְכְּבוּ לֶךְ שְׁנֵי תוֹם: בְּרָךְ חַכְמָה הִרְיָתְךָ
 יב הַדְּרַבְתִּיךָ בְּמַעְגְלֵי-יִשְׂרָאֵל: בְּלִכְתְּךָ לֹא-יִצַר צַעֲדְךָ וְאִסֵּד
 יג תְּרוֹץ לֹא תִקְשַׁל: הַחֹק בְּמוֹסֵר אֲלֵתֶתְרַךְ נִצְרָה כִּי הוּא
 יד הַיָּד: בְּאֶרֶח רְשָׁעִים אֲלֵתֶתְבָּא וְאֲלֵתֶתְאֲשֵׁר בְּרָךְ רַעִים:
 טו בְּרַעְוֹ אֲלֵתֶתְעַבְרֵבֻוּ שְׁטָה מַעְלִיו וְנִבְרָ: כִּי לֹא יִשְׁנוּ
 טז אֲסִילָא רַעְוֹ וְנִגְלָה שְׁתָּתָם אֲסִילָא וְכִשְׁלוּ: כִּי לְחַמוּ
 יז לְהַם רֹשַׁע וְיִין חַמְסִים יִשְׁתּוּ: וְאֶרֶח צְדִיקִים כְּאוֹר נִגְהַ
 יח הַזֶּלֶךְ וְאוֹר עַד-נֶחֱךָ תוֹם: בְּרָךְ רְשָׁעִים כְּאֶפְלָה לֹא יִדְעוּ
 יט בְּמָה וְכִשְׁלוּ: בְּנֵי לְדְבָרֵי הַקְשִׁיבָה לְאֲמָרֵי תַט אֲוֹנָה:
 כ אֲלֵתֶיִלְיוּ מַעֲיָנְךָ שְׁמָרֵם בְּתוֹךְ לְבָבְךָ: בִּי־חַנּוּם חֹם
 כא לְמַצְאֵיהֶם וּלְכָל-בִּשְׁרוֹ מוֹרְפָא: מִכָּל-מִשְׁמַר נִצַּר לְבָךְ
 כב בִּי־מַמְנוּ תוֹצְאוֹת תוֹם: הָסֵר מִמֶּךָ עֲקֻשׁוֹת פֶּה וּלְקוֹרֹת

ג, ל' חנין קרי ל' ולשנים קרי ד, טו' יכשל קרי

17 וואַרום זיי שפייזן זיך מיט שפייז פון שלעכטס, און וויין פון רויב טרינקען זיי.
 18 אָבער דער שטעג פון די צדיקים איז ווי דאָס ליכט פון באַגינען.
 19 וואָס ווערט אַלץ ליכטיקער ביז אין רעכטן טאָג.
 20 דער וועג פון די רשעים איז ווי פינצטערניש, זיי ווייסן ניט אָן וואָס זיי וועלן געשטרויכלט ווערן.
 21 מיין זון, פאַרנעם מיינע רייד, נייג צו דיין אויער צו מיינע ווערטער.
 22 וואָלן זיי זיך ניט אַפּטאָן פון דינע אויגן; היט זיי אין דיין האַרצן.
 23 וואַרום זיי זיינען לעבן פאַר די וואָס געפינען זיי, און אַ היילונג פאַר זייער גאַנצען לייב.
 24 מער פון יעטוועדער היטונג פאַס אויף דיין האַרץ, וואַרום פון אים זיינען די אַרויסגאַנען פון לעבן.
 25 טו אָפּ פון דיר אַ קרום מויל,

ווען ער ויצט אין זיכערקייט ביי דיר.
 30 וואָלסט זיך ניט קריגן מיט אַ מענטשן אומזיסט, אויב ער האָט דיר ניט געטאָן קיין רעה.

31 וואָלסט ניט מקנא זיין דעם מאָן פון אומרעכט, און וואָלסט ניט אויסוויילן קיינעם פון זיינע וועגן.
 32 וואַרום אַן אומווערדיקייט ביי גאָט איז דער פאַר-קערטער, און מיט די רעכטפאַרטיקע איז ער פאַרטרויט.

33 די קללה פון גאָט איז אין הויז פון רשע, און די ווינונג פון צדיק בענטשט ער.
 34 אויב שפעטער-מאַכט ער זיי צום געשפעט, אָבער די שטילע גיט ער חן.
 35 כבוד אַרבן די חכמים, און נאַרן קלייבן אויף שאַנד.

ד הערט צו, קינדער, דעם מוסר פון אַ פאָטער, און פאַרנעמט, כדי צו קענען פאַרשטאַנדיקייט.
 2 וואַרום אַ גוטע לער גיב איך אײך, איר וואָלט מיין תורה ניט פאַרלאָזן.
 3 וואַרום איך בין (אויך) געווען אַ זון ביי מיין פאָטער, אַ ציטעריקער און אַן איינאַינציקער פאַר מיין מוטער.
 4 און ער האָט מיך געלערנט, און מיר געזאָגט: וואָל דיין האַרץ זיך האַלטן אָן מיינע ווערטער, היט מיינע געבאָט, און לעב.
 5 קויף חכמה, קויף פאַרשטאַנדיקייט; וואָלסט ניט פאַרגעסן, און זיך ניט אָפּנייגן פון די ווער-טער פון מיין מויל.
 6 וואָלסט זי ניט פאַרלאָזן, און זי וועט דיך באַהיטן, האָב זי ליב, און זי וועט דיך אויפפאַסן.
 7 דער אָנהייב פון חכמה איז: קויף חכמה, יא, מיט דיין גאַנצען אייגנס קויף פאַרשטאַנדיקייט.
 8 האַלט זי הויך, און זי וועט דיך דערהייבן; זי וועט דיר אַנטאָן כבוד, אַז דו וועסט זי האַלדון.
 9 זי וועט געבן דיין קאַפּ אַ קראַנץ פון חן, אַ קרוין פון שיינקייט וועט זי דיר דערלאַנגען.
 10 הער, מיין זון, און פאַרנעם מיינע ווערטער, און דיר וועלן געמערט ווערן יאָרן פון לעבן.
 11 אין דעם וועג פון חכמה האָב איך דיך געלערנט, דיך געפירט אין די שטעגן פון רעכטפאַרטיקייט.
 12 אַז דו וועסט גיין, וועט ניט ענג זיין דיין טריט, און אַז דו וועסט לויפן, וועסטו ניט געשטרויכלט ווערן.
 13 האַלט זיך אָן מוסר, וואָלסט ניט אָפּלאָזן, היט דאָס אָפּ, וואַרום דאָס איז דיין לעבן.
 14 אין שטעג פון די רשעים וואָלסטו ניט קומען, און ניט טרעטן אין וועג פון די שלעכטע.
 15 מייד אים אויס, וואָלסט אים ניט פאַרבייגיין, ווייך פון אים, און גיי אַוועק.
 16 וואַרום זיי קענען ניט שלאָפן וווּ זיי טוען ניט שלעכטס, און זייער שלאָף איז גערויבט וווּ זיי מאַכן ניט שטרויכלען.

שפתים הרחק ממך: צינוד לנכח יביטו ועפעפיך יישרו כה
 נגדה: פלם מעל רגלך וכלה דרכך יבנו: אליהם ימין כו
 ושמואל הסר רגלך מרע: כז

ה

בני לחכמתי הקשיבה לתבונתי תמ אונד: לשמר כ
 מזמות ודעת שפתך ינצרו: כי נפת חטפנה שפתי י
 ורה וחלק משמן חכה: ואחריתה מרה כלענה הדה ד
 כחרב פיות: רגליה ורדות מות שאול צעדיה ותמכו: ה
 ארח תיום פדתפלס נעו מעגלתי לא תרע: ו
 ועתה בנים שמעו לי ואלתסורו מאמרי פי: הרחק ח
 מעליה דרכך ואלתתקרב אלפתח ביתה: פדתתן ט
 לאחרים הודך ושנתך לאכורי: פדישבעו זרים כחך י
 ונצבך בבית נכרי: ונהמת באחריתך בכלות פשרך יא
 ושארה: ואמרת איך שנאתי מוסר ותוכחת נאץ לבי: יב
 ולאשמעת בקול מורי ולמלמדי לאתהיית אונז: יג
 כמעט הניתי בכלרע בתוך קהל ועדה: שתהמים יד
 מבורך ונזולים מתוך בארך: ופצו מעינתך הוצדה טז
 כרחובת פלגירמים: יהוילך לבתך ואין לזרים אתך: יז
 יחרימקורה ברך ושמה מאשת נעורך: אילת אהבים יח
 וישלת תן דדיה ירוך ככליעת באהבתה תשנה תמיד: יט
 ולמה תשנה בני בורה ותחבק חק נכריה: כי נכח כא
 עני ידה דרכי איש וכל מעגלתי מפלס: צוונתיו כב
 ילבדנו אתהרשע ובחבלי המאתו ותמד: הוא ימות כג
 באין מוסר וברב אילתו ישנה: כד

ו

בני אסיערבתי לרעד תקעת לור כפיך: נוקשת באמרי כ
 פיך ללפתת באמרי פיך: עשה זאת אפוא בני והנצל י

און פארקערטע ליפן דערווייטער פון דיר.
 25 דינע אויגן זאלן קוקן אנטקעגן.
 און דינע ברעמען זאלן בליקן גלייך פאר דיר.
 26 האלט גלייך דעם שטעג פון דינע פיס,
 און אלע דינע וועגן זאלן זיין ריכטיק.
 27 זאלסט זיך ניט נייגן רעכטס אדער לינקס,
 טו אָפּ דיין פּוס פּון שלעכטס.

ה

1 מײן זון, פאַרנעם מײן חכמה,
 2 כדי זאַלסט אָפּהיטן געשייטקייט,
 און דינע ליפן זאַלן אויפפאַסן קענשאפט.
 3 וואָרום האַניקואפט טריפן די ליפן פון דער פרעמדער,
 און גלאַטער פון בויםל איז איר גומען.
 4 אָבער איר סוף איז ביטער ווי ווערמוט,
 שאַרף ווי אַ צווייטנידיקע שווערד.
 5 אירע פּיס נידערן צום טויט,
 אין אונטערערד שפּאַרן אָן אירע פּיס.
 6 כדי זי זאַל ניט גיין דעם גלייכן וועג פון לעבן,
 וואָגען אירע שטעגן, זי ווייס ניט ווהיין.
 7 און אַצונד, קינדער, הערט מיר צו,
 און איר זאַלט ניט אָפקערן פון די ווערטער פון מײן
 מויל.
 8 דערווייטער פון איר דיין וועג,
 און זאַלסט ניט גענענען צום אַיינגאַנג פון איר הויז,
 9 כדי זאַלסט ניט געבן צו אַנדערע דיין פּרישקייט,
 און דינע יאָרן צו אַן אַכור;
 10 כדי פרעמדע זאַלן זיך ניט זעטן מיט דיין קראַפט,
 און דיין מי זאַל ניט אָנקומען אין הויז פון אַ ווילד־
 פרעמדן;
 11 און וועסט ברומען אין דיין סוף,
 ווען דיין לייב און דיין פּלייש וועט זיין פאַרלענדט,

און צו איר ליבשאפט זאלסטו זיין איבערגעגעבן תמיד.

20 און נאך וואָס, מײן זון, זאַלסטו זיך אָפּגעבן מיט אַ
 פרעמדער,
 און אַרומנעמען דעם בוועם פון אַן אַנדערער?
 21 וואָרום פאַר גאַטס אויגן זיינען די וועגן פון אַ מענטשן,
 און אלע זיינע שטעגן לייגט ער אויס.
 22 זיינע אייגענע זינד באַצווינגען דעם רשע,
 און אין די שטריק פון זיין חטא ווערט ער פאַרהאַלטן.
 23 ער שטאַרבט אָן מוסר;
 און דורך זיין גרויס נאַרישקייט ווערט ער פאַרבלאַנדזשעט.

ו

1 מײן זון, אויב דו ביסט עַרב געווען פאַר דיין חבר,
 געגעבן דיין האַנט פאַר אַ פרעמדן,
 2 ביסטו געכאַפט אין די ווערטער פון דיין מויל,
 ביסטו געפאַנגען אין די ווערטער פון דיין מויל.
 3 טו דאָס דען, מײן זון, און ווער ניצול,

12 און וועסט זאָגן: ווי האָב איך פּיינט געהאַט מוסר,
 און שטראַף האָט פאַראַכט מײן האַרץ,
 13 און איך האָב ניט צוגעהערט דעם קול פון מײנע
 וועגוויזער,
 און צו מײנע לערער ניט צוגענייגט מײן אויער!
 14 איך בין שיר ניט געוואָרן אַלדאָס בייז
 אין דער אַיינזאַמלונג און עדה.
 15 טרינק וואַסער פון דיין גרוב,
 און לויפּיקס פון דיין ברונעם.
 16 דינע קוואַלן וועלן זיך צעשפּרייטן דערויסן,
 אין די גאַסן-די בעכן וואַסער.
 17 דיר אַליין וועלן זיי געהערן,
 און ניט צו פרעמדע מיט דיר.
 18 זאַל דיין קוואַל זיין געבענטשט,
 און פריי זיך מיט דער ווייב פון דיין יוגנט.
 19 די ליבלעכע הינדן, און די קנעוודיקע הירשין,
 אירע בריסט זאַלן דיך זעטן אין אלע צייטן.

או דו ביסט אריינגעפאלן אין דיין חברים האנט:
 גיי, וואָרף זיך אַנידער, און שטיי צו דיין חבר.
 וואָלסט נישט געבן קיין שלאָף צו דינע אויגן,
 און קיין שלומער צו דינע ברעמען.
 ווי דייך מציל ווי אַ הירש אויס דער האַנט,
 און ווי אַ פּויגל פון פּאַנגערס האַנט.

גיי צו דער מוראזשקע, דו פּוילער,
 זע אירע וועגן, און ווער קלוג;
 הגם זי האָט נישט קיין פירער,
 קיין אויפּווער און קיין געוועלטיקער,
 גרייט זי אָן אום זומער איר ברויט,
 האָט זי אָנגעקליבן אין שניטציט איר שפּייז.
 ביז וואָנען, דו פּוילער, וועסטו ליגן?
 ווען וועסטו אויפשטיין פון דיין שלאָף?
 נאָך אַ ביסל שלאָף, נאָך אַ ביסל דרעמלען,
 נאָך אַ ביסל ליגן מיט פאַרלייגטע הענט;
 און קומען ווי אַ גיחיל וועט דיין אַרימקייט,
 און דיין נויט ווי אַ געפּאַנצערטער מאַן.

אַ נידערטרעכטיקער מענטש, אַ מאַן פון אומרעכט,
 איז דער וואָס גייט אום מיט אַ קרומען מויל,
 וואָס ווינקט מיט זיינע אויגן, וואָס שאַרט מיט זיינע פּיס,
 וואָס טייטלט מיט זיינע פינגער.
 פאַרקערטקייט איז אין זיין האַרצן,
 ער טראַכט בייז אין יעטוועדער צייט,
 קריג מאַכט ער אָן.
 דרום וועט פּלוצלינג קומען זיין אומגליק,
 פּלוצים וועט ער צעבראַכן ווערן אַז קיין היילונג וועט
 נישט זיין.

וועס זיינען די וואָס גאָט האָט פּיינט,
 און זיבן די אומווערדיקייט פון זיין זעל:
 האַפּערדיקע אויגן, אַ ליגערישע צונג,
 און הענט וואָס פאַרגיסן אומשולדיק בלוט;
 אַ האַרץ וואָס טראַכט מחשבות פון אומרעכט;
 פּיס וואָס אַיילן צו לויפן צום בייזן;
 אַ פּאַלשער עדות וואָס אַטעמט מיט ליגנס,
 און דער וואָס מאַכט אָן קריג צווישן ברידער.

היט, מיין זון, דאָס געבאָט פון דיין פּאָטער,
 און וואָלסט נישט פאַרלאָזן די לער פון דיין מוטער.
 בינד זיי אויף דיין האַרצן תמיד,
 קניפּ זיי אויף דיין האַלדז.
 אַז דו וועסט גיין, וועט עס דיך פירן,
 אַז דו וועסט זיך לייגן, וועט עס דיך היטן,
 און אַז דו וועסט זיך אויפכאַפּן, וועט עס רעדן צו
 דיר.

וואָרום דאָס געבאָט איז אַ ליכט, און די לערנונג אַ
 ליכטיקייט,
 און דער וועג פון לעבן זיינען שטראַפּרייד פון
 מוסר;
 דיך צו היטן פון דער שלעכטער וויבספּאַרשוין,
 פון דער גלאַטער צונג פון דער פרעמדער.
 וואָלסט נישט גלוסטן איר שיינקייט אין דיין האַרצן,

כי באַת כּכּתּרנּך לךּ הַתּרפּס וּרְהב רעוּךּ: אַל־תּתּן
 שׁנָה לַעֲינֶיךָ וּתְנוּמָה לַעֲפֻפְךָ: הַנּוּל כּכּבִּי מִיַּד וּכְצַפּוֹר
 מִיַּד יְקוּשׁ: לַךּ אַל־נִמְלָה עֵצֶל רֵאֵה דְרָבִיָּה וּחֲכָם:
 אֲשֶׁר אֵי־לָהּ קֶצֶן שֶׁמֶר וּמִשָּׁל: תִּכְזוּ בְּקִיץ לַחֲמָה אֲנִיָּה
 בְּקִיץ מֵאֲבִלָּה: עַד־מָתִי עֵצֶל וּתִשָּׁב מִתִּי תִקּוּם
 מִשְׁנָתְךָ: מַעַט שְׁנוֹת מַעַט תְּנוּמוֹת מַעַט וְהִכָּה יָדִים
 לְשִׁבְבָה: וּבִאֲכֻמָּהֶךָ רֵאשֶׁה וּמְחַסְרֶךָ בְּאִישׁ מִנִּי: אָדָם
 בְּלַעֲלֵל אִישׁ אֶנּוּ הוֹלֵךְ עֲקֻשׁוֹת פֶּה: קִרְץ בְּעֵינָי מוֹלֵל
 בְּרַגְלֵי מִלָּה בְּאֲצֻבְעֵתָיו: תִּהְפְּכוֹת וּבְלָפוּ חֵרֶשׁ רַע
 בְּכַל־עֵת מִדְּנִים יִשְׁלַח: עַל־כֵּן פִּתְאֹם יָבֹוא אִידוֹ פֶּתַע
 וְשִׁכַּר וְאֵין מִרְפֵּא: שִׁשְׁה־נָּה שְׁנֵא יְהוָה וְשִׁבַּע תּוֹעֲבוֹת
 נִפְשׁוֹ: עֵינַי רְמוֹת לְשׁוֹן שִׁכָּר וְיָדַי שְׁפָכוֹת דִּם־נְקִי:
 לֵב חֵרֶשׁ מִחֻשְׁבוֹת אֶנּוּ רַגְלַי מִמְּהֵרוֹת לְרוּץ לְרַעְוָה:
 יָפִיחַ כּוֹבִים עַד שִׁכָּר וּמִשְׁלַח מְדַנִּים בֵּין אֲחֵים:
 נֶצֶר בְּנֵי מִצְוֹת אֲבִיךָ וְאַל־תִּחַטֵּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ: קִשְׁרָם
 עַל־לִבְךָ תְּמִיד עֲנֹדָם עַל־גְּרִמְתְּךָ: בַּהֲתַלְכְּךָ וּתְנַחֶה
 אֶתְךָ בְּשִׁבְבֶךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ וְהִקְיֹצוֹת הִיא תִּשְׁחָדְךָ: כִּי
 עַר מִצְוָה וּתּוֹרָה אֹדֵר וְדָרָךְ חַיִּים תּוֹכְרוֹת מוֹסֵר: לְשִׁמְרֶךָ
 מֵאִשֶׁת רַע מִחֻלָּת לְשׁוֹן נְכֹרֶיהָ: אַל־תִּחַמַּד יָפִיחַ בְּלִבְךָ
 וְאַל־תִּקְחֶךָ בַּעֲפֻפֶיהָ: כִּי בַּעֲד־אִשָּׁה זוּנָה עַד־כִּפּוֹר
 לָחֵם וְאִשֶׁת אִישׁ נִפְשׁ יִקְרָה תְּצוֹר: הִחַתְּהָ אִישׁ אֵשׁ
 בְּחִיקוֹ וּבְנִדּוֹ לֹא תִשָּׁרְפֶנָּה: אַסִּי־הִבְדֵּךְ אִישׁ עַל־הַנְּהַלִּים
 וְיִנְלִיו לֹא תִבְנוּנָה: כֵּן הָבֵא אַל־אִשֶׁת רַעוּהָ לֹא יִנְקָה
 בְּלִי־הַנּוּנֶה בָּהּ: לֹא־יִכּוּוּ לְנֹכַח כִּי יִגְנוּב לְמֵלֵא נִפְשׁוֹ
 כִּי יִרְעֵב: וּנְמִצָּא יִשְׁלַם שְׁבַע־תּוֹם אֶת־פְּלִי־הוֹן בֵּיתוֹ וְתוֹ:
 נִתָּה אִשָּׁה חֲסִדִּיִּלֵּב מִשְׁחִית נִפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָּה: גִּנֵּעַ
 וְקִלְזוֹ יִמְצָא וְחַרְפְּתוֹ לֹא תִמְחָה: כִּי־קִנְיָה חֲמַת־גִּבּוֹר

יג בעיני ק טגלו ק יד מדינס ק טז תענה קי כא חסר כז פתח בסס

און וואָל זי דייך נישט נעמען מיט אירע ברעמען.
 26 וואָרום איבער אַ זונג קומט מען ביז אַ לעבל ברויט,
 און אַן אַשֶׁת־איש־פּאַנגט די טייערסטע זעל.
 27 קען אַ מענטש שאַרן קוילן אין זיין בוועם,
 און זיינע בגדים זאָלן זיך נישט אָנצינדן?
 28 צי קען אַ מענטש גיין אויף קוילן,
 און זיינע פּיס זאָלן נישט אָגעברענט ווערן?
 29 אזוי איז דער וואָס קומט צו זיין חברים ווייב,
 קינער וואָס רירט זי אָן, קומט נישט אָפּ גלאַט.
 30 מע קען נישט פאַראַכטן דעם גנב אַז ער גנבעט,
 אַנצופילן זיין לייב ווען ער איז הונגעריק.
 31 אָבער אַז ער ווערט געפונען, באַצאָלט ער זיבן מאָל אזוי
 פיל;
 דעם גאַנצן פאַרמעג פון זיין הויז מוז ער אוועקגעבן.
 32 דער וואָס איז מונג מיט אַ פּרוי, איז אָן שכל,
 זיך אליין ברענגט אום דער וואָס טוט דאָס.
 33 שלעג און שאַנד וועט ער קריגן,
 און זיין חרפה וועט נישט אָפּגעמעקט ווערן.
 34 וואָרום אייפּערזוכט איז דער גרימצאַרן פון אַ מאַן,

און ער וועט ניט שווינען אין טאָג פון נקמה.
ער וועט ניט אַכטן קיין אויסלייזגעלט,
און ניט באַויליקן, ווי דו זאָלסט מערן שוחד.

וְלֹא יִחְמֹל בְּיוֹם נָקָם: לֹא יוֹשֵׁא פְנֵי כָל-כֹּפֵר וְלֹא-יֵאָכֵחַ לֵה
כִּי תִרְבֶּה-שֹׂחַד:

י

י ¹ מײַן זון, היט מײַנע ווערטער,
און מײַנע געבאָט זאָלסטו באַהאַלטן בײַ דיר.
² היט מײַנע געבאָט, כּדי זאָלסט לעבן,
און מײַן לערנונג, ווי דעם שוואַרצאַפּל פון דײַנע אויגן.
³ בינד זײ אָן אויף דײַנע פינגער,
שרײַב זײ אָן אויף דעם טאַוול פון דײַן האַרצן.
⁴ זאָג צו דער חכמה: דו ביסט מײַן שוועסטער;
און פאַרשטאַנדיקײַט זאָלסטו רופן פּרײַנט;
⁵ כּדי זײ זאָלן דיך באַהיטן פון דער פּרעמדער פּרוי,
פון דער אומבאַקענטער וואָס מאַכט גלאַט אירע רײַד.

בְּנֵי שֹׁמֵר אִמְרֵי וּמִצְוֹתַי תִּזְכָּרְנָם אִתְּךָ: שֹׁמֵר מִצְוֹתַי וְחֻזְקָה
וְתוֹרַתִּי בְּאִישׁוֹן שִׁיעֵד: קִשְׁרָם עַל-אַצְבְּעוֹתַיִךְ כְּתָבָם עַל-
לִוַח לִבְךָ: אַמֵּר לַחֲכָמָה אֲחֵתִי אֶת וּמִדְעָ לְבִינָה תִקְרָא: ד
לְשׁוֹמְרֵךְ מֵאִשָּׁה וְרָחָ מִנְּכֻרָה אִמְרֵיהָ הַחֲלִיקָה: בִּי ו
בַּחֲלוֹן בֵּיתִי בְּעַד אֲשֵׁנָי נִשְׁקָפְתִּי: וְאַרְא בַּפְּתָאִים אֲבִינָה ז
כְּבָנִים נֶעַר חֲסֵד-לֵב: עֵבֶר בְּשׁוֹק אֲצִל פְּנֵיהָ וְדָרַךְ בֵּיתָה ח
יַעֲרֵד: בְּנִשְׁפָּה בְּעַרְב יוֹם בְּאִישׁוֹן לִילָה וְאַפְלָה: וְהִנֵּה ט
אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ שֵׁית זִוְנָה וְנִצְרַת לֵב: הַמִּיָּה הִיא וְסִרְרַת יא
בְּבֵיתָה לֹא-יִשְׁבְּנוּ רַגְלֶיהָ: פֶּעַם אַ בְּחֹזֵן פֶּעַם בְּרַחֲבֹת יב
וְאַצִּל כָּל-פְּנֵיהָ תֵּאָרֵב: וְהַחֲזִיקָה בּוֹ וְנִשְׁקָה לוֹ הַעֲנָה יג
פְּנֵיהָ וְתֹאמַר לוֹ: זָכַחַי שְׁלָמִים עָלַי הַיּוֹם שְׁלַמְתִּי נְדָרַי: יד
עַל-בֶּן יִצְאֵתִי לִקְרָאתֵךְ לְשֹׁחַר פְּנִיךָ וְאַמְצֵאֵךְ: מְרַבִּים טו
רַבְדֵּתִי עֲרֵשֵׁי הַטְּבוֹת אֲמִיץ מִצְרִים: נִפְתִּי מִשְׁכָּבִי מִר ז
אֲהֵלִים וְקִנְמוֹן: לְכָה נְרוּחָה רַדִּים עַד-הַבְּקָר נִתְעַלְסָה יח
בְּאֵהָבִים: כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הֲלֵךְ בְּדֶרֶךְ מְרוּחִק: יט
צְרוּרֵי-הַכֶּסֶף לָקַח בִּידוֹ לְיוֹם הַכֶּסֶף יָבֵא בֵיתוֹ: הִטְהוּ כ
בְּרַב לִקְחָה בַּחֲלָק שְׂפָתֶיהָ תִּדְרִיחֵנוּ: הַיֹּלֵךְ אַחֲרֶיהָ פִּתְאֵם כב
כְּשׁוֹר אֲלֵ-טֵבַח וְבֹא וְכַעֲסֵם אֶל-מוֹסֵר אוֹיֵל: עַד יַפְלֹח כג
חֵץ כְּבָדוֹ כְּמַתָּר צִפּוֹר אֶל-פִּיחַ וְלֹא-יָדַע כִּי-בִנְפִשׁוֹ הוּא:
וְעֵתָה בָּנִים שִׁמְעוּ-לִי וְהִקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי-פִי: אֶל-יִשְׁט כד
אֶל-דְּרָכֶיהָ לִבְךָ אֶל-חֵתֵנִי בְּנִתְיֹבוֹתֶיהָ: כִּי-רַבִּים חֲלָלִים כה
הַפִּילָה וְנִצְמִים כָּל-הַרְגִּינָה: דַּרְכֵי שְׂאוֹל בֵּיתָה יָרְדוֹת כו
אֶל-חַדְרֵי-מָוֹת:

⁶ וואָרום דורכן פענצטער פון מײַן הויז,
דורך מײַן פאַרטקע האָב איך אַרױסגעקוקט;
⁷ און איך האָב געזען צווישן די גאַרן,
געמערקט צווישן די יונגעלייט,
אַ יונג אָן שכל,
⁸ ווי ער גײט פאַרביי אין גאַס לעבן איר ווינקל,
און שפּרײַזט אויפן וועג צו איר הויז,
⁹ פאַרנאַכט אין אַוונט פון טאָג,
אין טיפּער נאַכט און פינצטערניש.
¹⁰ ערשט אַ פּרוי קומט אים אָן אַנטקעגן,
מיט דעם אַנטו פון אַ זונה, און מיט אַ באַהאַלטענעם
האַרצן.
¹¹ רוישיק איז זי און אויסגעלאָסן,
אירע פיס רוען ניט אין איר הויז.
¹² אַ מאָל אין גאַס, אַ מאָל אויף די מערק,

י, ז' א' ונהה כה' בס"א ואל כו' בס"א רבים

²¹ זי ציט אים מיט איר פיל אַיירעדעניש,
מיט אירע גלאַטע ליפּן פאַרפירט זי אים.
²² ער גײט איר נאָך באַלד,
ווי אָן אַקס וואָס גײט צו דער שחיטה,
און ווי אויף אַ קײט צו דער שטראָף פון דעם גאַרן.
²³ ביז אַ פּייל שפּאַלט דורך זײַן לעבער;
ווי אַ פּויגל אַיילט צו דער נעץ,
און ווייס ניט אַז עס איז אום איר לעבן.
²⁴ און אַצונד, קינדער, הערט מיר צו,
און פאַרנעמט די ווערטער פון מײַן מויל.
²⁵ זאָל ניט אָפקערן צו אירע וועגן דײַן האַרץ,
זאָלסט ניט פאַרבלאַנדזשען אין אירע שטעגן.
²⁶ וואָרום אַ סך דערשלאַגענע האָט זי אַוועקגעלייגט,
און פיל זײַנען אירע דערהרגעטע.
²⁷ וועגן צו דער אונטערערד איז איר הויז,
זי נידערן אין די קאַמערן פון טויט.

און בײַ אַלע עקן טוט זי לויערן.
¹³ און זי נעמט אים אָן, און זי קושט אים,
זי פאַרשײט איר פנים און זאָגט צו אים:
¹⁴ פּרידאָפּפער האָב איך אויף מיר,
הײַנט באַצאָל איך מײַנע נדרים.
¹⁵ דרום בין איך אַרויס דיר אַנטקעגן,
צו זוכן דײַן פנים, און איך האָב דיך געפונען.
¹⁶ מיט דעקן האָב איך איבערגעדעקט מײַן בעט,
מיט געשטרייפטע געשפינסן פון מצרים.
¹⁷ איך האָב באַשפּריצט מײַן געלעגער
מיט מירע, אַלאַע, און צימערינג.
¹⁸ קום, לאַמיר זיך זעטן מיט ליבע ביזן פּרימאָרגן,
לאַמיר זיך קוויקן מיט ליבשאַפט.
¹⁹ וואָרום מײַן מאַן איז נײַטאָ אין דער היים,
ער איז אַוועק אויף אַ ווייטן וועג.
²⁰ דאָס בײַטל געלט האָט ער מיטגענומען מיט זיך,
אין טאָג פון האַלבן חודש וועט ער קומען אהיים.

ח

הלא־חכמה תקרא ותבונה תתן קולה: בראש־מַרְמִים
על־הַרְדָּף בית נתיבות נעבה: ליד־שְׁעָרִים לפי־קַרְת
מבוא פתחים תִּרְנֶה: אֲלֵיכֶם אִישִׁים אַכְרָא וְקוֹלִי אֶל־
בְּנֵי אָדָם: הִבֵּינוּ פְתָאִים עֲרֵמָה וְכִסִּילִים הִבֵּינוּ לֵב:
שָׁמְעוּ בִּינְיָדִים אֲדַבֵּר וּמִפֶּתַח שְׁפָתַי מִיִּשְׂרָאֵל: כִּי־אָמַת
יִדְגָה חֲבִי וְתוֹעֵבַת שְׁפָתַי רָשָׁע: בְּגֶדֶק כְּלִיא־מִרְיָפִי
אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעַקְשׁ: כָּלֶם נִחְחִים לִמְכִּין וְיִשְׂרָאֵל
לְמַצְאֵי דַעַת: קַחֵו מִסְכְּרֵי וְאַל־בְּסָפָה וְדַעַת מִחֲרוֹץ נִבְחָר:
כִּי־טוֹבָה חֲכָמָה מִפְּנִינִים וְכִל־חֲפָצִים לֹא יִשׁוּר־בָּהּ:
אֵין חֲכָמָה שְׂכַנְתִּי עֲרֵמָה וְדַעַת מִזְמוֹת אִמְצָא: יִרְאֵת
יְהוָה שְׂנֵאתָ רַע גָּאָה וְנָאוֹן וְהַרְדָּף רַע וְפִי תִהְפְּכֹת שְׂנֵאתִי:
לִיעֲצָה וְתוֹשִׁיָה אֵין בִּינָה לִי נְבוּרָה: בִּי מַלְכִים וּמְלָכֵו
וְדוֹנִים וְחֻקֵּי צֶדֶק: בִּי שָׂרִים וְיִשְׂרָאֵל וְנִדְבִים כְּל־שְׁפָטִי
אַרְצִי: אֵין אֶהְבִּיה אֶהָב וּמִשְׁחָרֵי יִמְצְאֵנִי: עֲשֵׂר־וְכָבוֹד
אַתִּי הוּו עֲתֵק וְצֶדֶקָה: טוֹב פְּרִי מִחֲרוֹץ וּמִפֶּן וְתִבְאוֹתִי
מִכֶּסֶף נִבְחָר: בְּאֶרֶח־צֶדֶקָה אֶהְלֵךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת
מִשְׁפָּט: לֹהֲנִיחַל אֶהְבֵּי וַיֵּשׁ וְאַצְרִיתֵהֶם אִמְלֹא:
יְהוָה קִנְיֵי רֵאשִׁית וְדָרְבָן קָדָם מִפְּעִלֵו מֵאֵז: מְעוֹלָם
נִפְכַּתִּי מֵרֵאשׁ מִקְדַּמ־אַרְצִי: בְּאֵין־תְּהוֹמוֹת חוֹלְלֵתִי בְּאֵין
מְעִינֹת נִכְבְּד־מִוּם: בְּטָרָם הָרִים הִטְבְּעוּ לִפְנֵי נִבְעוֹת
חוֹלְלֵתִי: עַד־לֹא עֲשָׂה אַרְצִי וְחֻצוֹת וְרֵאשׁ עֲפְרוֹת תִּבְלֵ:
בְּחִבְנֵי שָׁמִים שָׁם אֵין בְּחֻקֵּי חוּג עַל־פְּנֵי תְהוֹם: בְּאִמְצָו
שִׁחְקִים מִמְעַל בְּעוֹז עֵינוֹת תְהוֹם: בְּשׁוּמוֹ לִים וְחֻקֵּי
וּמוֹם לֹא יִעֲבֹר־פִּי בְּחֻקֵּי מוֹסְדֵי אַרְצִי: וְאֶהְיֵה אֶצְלוֹ
אִמּוֹן וְאֶדְוֶה שְׁעִשׂוּעִים וּמוֹם וְיִם מִשְׁחַקֵּת לִפְנֵי בְּכ־עֵת:
מִשְׁחַקֵּת בְּתִבְלֵ אֶרְצוֹ וְשִׁעֲשִׂי אֶת־בְּנֵי אָדָם:

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב

ח

1 פֶּאֶרוֹוָר, די חכמה רופט, און פֶּאֶרשטאַנדיקייט לאָט אַרויס איר קול.
2 אויפן שפיץ פון די הויכע ערטער ביים וועג, ביים צונויפקום פון שטעגן, האָט זי זיך געשטעלט;
3 לעבן די טויערן, ביים איינגאַנג פון שטאָט, ביים אַרײַנקום אין די טירן שרייט זי אויס:
4 צו אײך, מענער, רוף איך, און מיין קול איז צו די מענטשנינדער.
5 איר פֶּאַרנאַרטע, פֶּאַרשטייט קלוגשאַפט, און איר נאַרן, קרינט אַ פֶּאַרשטאַנדיק האַרץ!
6 הערט צו, וואָרום געהויבנס וועל איך רעדן, און די עפענונג פון מייע ליפן וועט זיין די ריכטיקייט.
7 וואָרום מיין גומען וועט רעדן אמת, און שלעכטס איז די אומווערדיקייט פון מייע ליפן.
8 מיט גערעכטיקייט זיינען אַלע ווערטער פון מיין מויל ניטאָ אין זיי פֶּאַרדרייטס און קרומס.
9 זיי אַלע זיינען קלאָר פֶּאַרן פֶּאַרשטאַנדיקן, און רעכטפֶּאַרטיק פֶּאַר די וואָס געפינען קענשאַפט.
10 נעמט מיין מוסר, און ניט זילבער, און קענשאַפט איידער געקליבנסטע גאָלד.
11 וואָרום חכמה איז בעסער פון פּערל, און קיין חפּצים זיינען ניט גלייך צו איר.
12 איך חכמה ווײַן מיט געשייטקייט, און קענשאַפט פון איינפֶּאַלן טו איך געפינען.
13 מורא פֶּאַר גאָט איז פֶּיינט האָבן שלעכטס; האַפּערדיקייט און גאווה, און דעם וועג פון שלעכטס, און אַ מויל מיט פֶּאַרקערטקייט האָב איך פֶּיינט.
14 איך האָב עצות און בְּרִיהֶשאַפט, איך בין פֶּאַרשטאַנדיקייט, גבורה איז מיין.
15 דורך מיר קיניגן מלכים, און פֶּירשטן מאַכן גערעכטע געוועזן.
16 דורך מיר הערשן די הערשער, און די אַדללייט—אַלע ריכטער פון דער ערד.
17 איך האָב ליב מייע ליבהאַבער, און מייע זוכער געפינען מיך.
18 עשירות און כבוד זיינען ביי מיר, גרויס גוטס און הצלחה.
19 מיין פֶּרוכט איז בעסער פון גאָלד און פון גינגאָלד, און מיין איינקום פון געקליבנסטן זילבער.
20 אין דעם וועג פון רעכטפֶּאַרטיקייט גיי איך, אין די שטעגן פון גערעכטיקייט;
21 צו מאַכן אַרבן מייע ליבהאַבער גוטס, און זייערע שאַצקאַמערן זאָל איך אָנפֶּילן.
22 גאָט האָט מיך באַשאַפן אין אָנהייב פון זיין וועג, דאָס ערשטע פון זיינע ווערק לאַנג צוריק.
23 פון אייביק אָן בין איך געפורעמט, פון אָנהייב, פון איידער די ערד איז געווען.
24 ווען די תְּהוֹמען זיינען נאָך ניט געווען בין איך געבאַרן געוואָרן, ווען ניט געווען נאָך קיין קוואַלן

ה' אמתה יב' בס"א גע'ו'י תפסות טו' בס"א קדק י' ארטיקו כ' בס"א מעולם

מיט וואסער באלאָדן.
25 איידער די בערג זיינען אַרײַנגעזעצט געוואָרן, פֶּאַר די הייכן, בין איך געבאַרן געוואָרן;
26 ווען ער האָט נאָך ניט געהאַט געמאַכט ערד און פעלדער, און די ערשטע שטויבן פון דער וועלט.
27 ווען ער האָט צוגעגרייט די הימלען, בין איך געווען דערביי; ווען ער האָט געצײכנט אַ צירקלאַ אויפן געזיכט פון תְּהוֹם;
28 ווען ער האָט באַפּעסטיקט די וואַלקנס פון אויבן, ווען ער האָט באַוועלטיקט די קוואַלן פון תְּהוֹם,
29 ווען ער האָט געשטעלט דעם ים זיין געזעץ, אַז די וואַסערן זאָלן ניט אַריבערגיין זיין ראַנד, ווען ער האָט באַשטימט די גרונטפּעסטן פון דער ערד,
30 האָב איך זיך דערצויגן ביי אים; און איך בין געווען אַ פֶּרייד טאַגטעגלעך, זיך געשפּילט פֶּאַר אים די גאַנצע צײַט;
31 זיך געשפּילט אויף זיין ערדישער וועלט, און מיין פֶּרייד געהאַט ביי די מענטשנינדער.

וואָרטשפּיל: בְּחֻקֵּי חוּג.

³² און אצונד, קינדער, הערט מיר צו,
און וויל צו די וואָס היטן מיינע וועגן.
³³ הערט צו מוסר, און ווערט קלוג,
און איר זאָלט ניט פאַרווילדערט ווערן.
³⁴ וויל צו דעם מענטשן וואָס הערט מיר צו,
צו וואַכן ביי מיינע טירן טאַגטעגלעך,
צו היטן די ביישטידלעך פון מיינע איינגאַנגען!
³⁵ וואָרום דער וואָס געפינט מיך, געפינט לעבן,
און קריגט באַוויליקונג פון גאָט.
³⁶ און דער וואָס פאַרפעלט מיך, באַרויבט זיך אליין,
אַלע וואָס האָבן מיך פיינט האָבן ליב דעם טויט.

ט ¹ חכמה האָט אויפגעבויט איר הויז,
אויסגעהאַקט אירע זיבן זיילן.
² זי האָט געשאַכטן איר שעכטונג,
געמישט איר וויין, אויך געגרייט איר טיש.
³ זי שיקט אירע מיידלעך, זי רופט
אויף די הויכע ערטער פון שטאָט:
⁴ ווער עס איז אַ נאַר זאָל פאַרקערן אַהער;
ווי אַיינער אָן שכל זאָגט זי צו אים:
⁵ קומט עסט פון מיין ברויט,
און טרינקט פון דעם וויין וואָס איך האָב געמישט.
⁶ פאַרלאָזט נאַרישקייטן, כדי איר זאָלט לעבן,
און טרעט אין וועג פון פאַרשטאַנדיקייט—
⁷ דער וואָס מוסרט דעם שפעטער נעמט זיך שאַנדאָ,
און דער וואָס שטראַפט דעם רשע—טאַדל אויף זיך.
⁸ זאָלסט ניט שטראַפן דעם שפעטער, וואָרום ער וועט
דיך פיינט קריגן,
שטראַף דעם קלוגן, און ער וועט דיך ליב קריגן.
⁹ גיב דעם קלוגן, און ער וועט נאָך קליגער ווערן,
לערן דעם גערעכטן, און ער וועט מערן לערנונג—
¹⁰ דער אָנהייב פון חכמה איז מורא פאַר גאָט,
און די דערקענונג פון דעם הייליקן איז פאַר-
שטאַנדיקייט.
¹¹ וואָרום דורך מיר וועלן געמערט ווערן דייע טעג,

ועתה בנים שמעו לי ואשרי דרכי ישמרו: שמעו מוסר ל-
והקמו ואלתתפרעו: אשרי אדם שמע לי לשקד על-
דלתתי וום ויום לשמר מזות פתחי: כי מצאי מצאי לה
היום ופק רצון מיהוה: ותמאי המם נפשו כלמשנאי לו
אהבו מנת:

ט

חכמות בנתה ביתה חכמה עמודיה שבעה: מבחיה ב
מבחה מסכה יונה אף ערכה שלהנה: שלהח נערתיה ג
תקרא עלנפי מרמי קרת: מי פתי יסר הנה חסרלב ד
אמרה לו: לכו לחמו בלחמי ושתי בנין מסכתי: עובו ה
פתאים וחיו ואשרו בדרך בינה: יסר לי לקח לו קלון ו
ומיכה לרשע מימו: אלתוכח לי פרישנאך הוכח ח
לחכם ויאבהך: תן לחכם ויחכם עוד הודע לצדיק ט
ויוסף לקח: תהלת חכמה וראת דוה ודעת קדשים י
בינה: כי בי ירכו ימך ויוספו לך שנות חיים: אם יב
חכמת חכמת לך ולצת לדרך תשא: אשת כסילות י
המיה פתיות ובלידעה מה: וישבה לפתח ביתה על- יד
כפא מרמי קרת: לקרא לעברי הדרך המושורים טו
ארחותם: מי פתי יסר הנה וחסרלב ואמרה לו: מים טז
גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם: ולא ידע בירפאים יז
שם בעמקו שאול קראיה:

משלי שלמה בן חכם ישמוראב וכן כסיל תונת אמו: א
לאדועילו אוצרות רשע וצדקה תציל ממות: לא ירעיב ג
דוה נפש צדיק ותנת רשעים וחרף: ראש עשה כח ד
רמיה ונד חרוצים תעשיר: אגר בקוץ בן משכיל נרדם ה
פקציר בן מביש: ברכות לראש צדיק ופי רשעים יכסה ו

ח, לג יד י ט, ו א טה

¹ די שפריכווערטער פון שלמהן.
א זון אַ חכם דערפרייט זיין פאָטער,
און אַ זון אַ נאַר איז דער קומער פון זיין מוטער.
² אומגערעכטע אוצרות נוצן ניט,
אַבער גערעכטיקייט איז מציל פון טויט.
³ גאָט לאָזט ניט פאַרהונגערן דעם לייב פון דעם צדיק,
און די געריקייט פון די רשעים פאַרשטויסט ער.
⁴ אַרים איז דער וואָס אַרבעט מיט אַן אָפגעלאָזטער האַנט,
און די האַנט פון די פליסיקע ווערט רייך.
⁵ אַ קלוגער זון זאַמלט אום זומער,
אַ זון אַ טויגעניכטס שלאַפט אין שניטציט.
⁶ ברכות אויפן קאַפּ איז דער צדיק;
און דאָס מויל פון די רשעים פאַרשפרייט אומרעכט.

און יאָרן פון לעבן וועט מען דיר צולייגן.
¹² אויב דו ביסט קלוג, ביסטו קלוג פאַר זיך,
און ביסטו אַ שפעטער, וועסטו אליין לידן.
¹³ די ווייבספאַרשוין נאַרישקייט ליאַרעמט;
לויטער לייכטזיניקייט און ווייס גאַרנישט.
¹⁴ און זי זיצט בייים איינגאַנג פון איר הויז,
אויף אַ שטול אויף די הויכע ערטער פון שטאָט,
¹⁵ צו רופן די פאַרבייגער
וואָס גייען אויף זייערע גלייכע וועגן:
¹⁶ ווער עס איז אַ נאַר זאָל פאַרקערן אַהער;
און ווי אַיינער אָן שכל זאָגט זי צו אים:
¹⁷ גענבעט וואָסער איז זיס,
און פאַרבאַרגן ברויט איז געשמאַק.
¹⁸ און ער ווייס ניט אַז מתיים זיינען דאָרטן,
אין די טיפענישן פון אונטערערד זיינען אירע
געסט.

וואָרטשפיל: ליץ לקח לו קלון. כוואָרטשפיל: הוכח לחכם.

חמם: וְכַר צְדִיק לְבָרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקַב: חֲכָם
 לֵב יִקַּח מִצְוֹת וְאֵוִיל שְׁפָתַיִם יִלְבֹּט: הוֹלֵךְ בְּתֹם יִלְךְ
 בְּטַח וּמַעֲקֹשׁ דִּרְכָיו יִנְדֹעַ: קָרִיז עֵין יִתֵּן עֲצָבָת וְאֵוִיל
 שְׁפָתַיִם יִלְבֹּט: מְקוֹר חַיִּים פִּי צְדִיק וּפִי רְשָׁעִים יִכְסֶה
 חֲכָם: שְׁנָאָה תַעֲרַר מְדַנֵּים וְעַל-כָּל-פְּשָׁעִים תִּכְסֶה
 אֲהָבָה: בְּשִׁפְתַי נִבּוֹן תִּמְצֵא חֲכָמָה וְשֹׁכֵט לִנְוֹ חֲסֵד
 לֵב: חֲכָמִים יִצְפְּנוּ-רַעַת וּפְיֵי-אֵוִיל מַחֲתֶה קִרְבָּה: הוֹן
 עֲשִׂיר קָרִית עֲוֹן מַחֲתֶת דְּלִים רִישָׁם: פְּעֻלַת צְדִיק
 לְחַיִּים תְּבוֹאֵת רִשָׁע לְחַטָּאת: אֲרַח לְחַיִּים שׁוֹמֵר מִסֵּד
 וְעוֹב תּוֹכַחַת מִתְּעֵה: מְכַסֶּה שְׁנָאָה שְׁפַת־שֹׁקֵר וּמוֹצֵא
 דָּבָר הוּא כְּסִיל: בָּרֵב דְּבָרִים לֹא יִחַדֵּל-פֶּשַׁע וְחוֹשֵׁף
 שְׁפָתָיו מִשְׁכִּיל: כֶּסֶף נִבְחָר לְשׁוֹן צְדִיק לֵב רְשָׁעִים
 כַּמְעֵט: שְׁפַתִי צְדִיק יִרְעוּ רַבִּים וְאֵוִילִים בְּחֲסֵד-לֵב
 יִמּוּתוּ: בְּרַבְתַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׂיר וְלֹא-יִוָּסֵף עֲצָב עִמָּה:
 כִּשְׁחֹק לְכֶסֶל עֲשׂוֹת זְמָה וְחֲכָמָה לְאִישׁ תְּבוּנָה: מְנוּרַת
 רִשָׁע הִיא תְּבוֹאֵת וְתֵאוֹת צְדִיקִים יִתֵּן: כְּעִבּוֹר סוּפָה
 וְאֵין רִשָׁע וְצְדִיק יִסוּד עוֹלָם: כַּחֲמִץ וְלִשְׁנַיִם וּבְקִשָּׁן
 לְעֵינַיִם כֵּן הָעֵצֶל לְשִׁלְחוֹ: יִרְאֵת יְהוָה תּוֹסֵף יָמִים
 וּשְׁנוֹת רְשָׁעִים תִּקְצָרְנָה: תּוֹחַלַת צְדִיקִים שְׂמֵחָה וְחִנּוּת
 רְשָׁעִים תֵּאבֵד: מִעַן לָתֵם דְּרֹךְ יְהוָה וּמַחֲתֶה לְפַעְלֵי
 אָוִן: צְדִיק לְעוֹלָם בְּלִי-מוֹט וְרְשָׁעִים לֹא יִשְׁבִּנוּ-אָרֶץ:
 פִּי-צְדִיק יִנּוֹב חֲכָמָה וּלְשׁוֹן תְּהַפְּכוֹת תִּבְרַת: שְׁפַתִי צְדִיק
 יִדְעֵן רִצּוֹן וּפִי רְשָׁעִים תְּהַפְּכוֹת:
 יא

א מֵאוּנֵי מְרֻמָּה תּוֹעֵבֶת יְהוָה וְאִבָּן שְׁלֵמָה רִצּוֹנוֹ: בָּא
 ג וְדוֹן וַיָּבֵא קָלוֹן וְאֵת-צִנְעֵיִם חֲכָמָה: תִּמְתַּת יִשְׂרָאֵל תִּנְחַם
 ד וְסִלַּף בְּגָרִים וְשָׂדֵם: לֹא-יִזְעִיל הוֹן בְּיָוֵם עִבְרָה וְצִדְקָה

יא, א' שדמ קי

29 א באשיצונג פאר ערלעכקייט איז דער וועג פון גאט,
 אבער א בראך פאר די וואס טוען אומרעכט.
 30 דער צדיק וועט ויך קיינמאל ניט אויסגליטשן,
 אבער די רשעים וועלן ניט בלייבן אין לאנד.
 31 דאס מויל פון דעם צדיק שפראצט מיט חכמה,
 און די פארקערטע צונג ווערט פארשניטן.
 32 די ליפן פון דעם צדיק ווייסן גוטווייליקייט,
 און דאס מויל פון די רשעים-פארקערטקייט.

יא 1 פאלשע וואגשאלן ווינען די אומווערדיקייט פון גאט,
 און א פול געוויכט איז זיין רצון.

2 קומט מוטווייליקייט, קומט שאנד,
 אבער ביי די שטילע איז חכמה.

3 די ערלעכקייט פון די רעכטפארטיקע וועט זיי פירן,
 און די פארדרייטקייט פון די פעלשער וועט זיי פאררויטן.

4 פארמעג נוצט ניט אין טאג פון צארן,
 אבער גערעכטיקייט איז מציל פון טויט.

7 די דערמאנונג פון צדיק איז א בענטשונג,
 און דער נאמען פון די רשעים ווערט פארפוילט.

8 דער קלוגהארציקער נעמט אן באפעלן,
 און דער ליפנאָר ווערט געשטרויכלט.

9 דער וואָס גייט מיט ערלעכקייט גייט אין זיכערקייט,
 און דער וואָס פארדרייט זיינע וועגן ווערט אָנגעלערנט.

10 דער וואָס ווינקט מיטן אויג שאפט פארדראָס,
 און דער ליפנאָר ווערט געשטרויכלט.

11 דאָס מויל פון דעם צדיק איז א קוואל פון לעבן,
 און דאָס מויל פון די רשעים פארשפרייט אומרעכט.

12 שְׁנָאָה וועקט אויף קריג,
 און אויף אלע פארברעכן פארדעקט ליבשאפט.

13 אויף די ליפן פון דעם פארשטאנדיקן געפינט ויך חכמה,
 און א רוט פארן רוקן פון דעם וואָס אן שכל.

14 חכמים באהאלטן די קעגנשאפט,
 אבער דאָס מויל פון די גארן איז א נאָנטער בראָך.

15 דער פארמעג פון דעם עושר איז זיין באפעסטיקטע
 שטאַט,
 דער בראָך פון די אַרימע לייט איז זייער דלות.

16 דער לויז פון דעם צדיק איז לעבן,
 דער אַיינקום פון דעם רשע איז זינד.

17 אויפן וועג פון לעבן איז דער וואָס אַכט אויף מוסר,
 און דער וואָס פארלאָזט שטראָפרייך פארבלאָנדזשעט.

18 דער וואָס פארדעקט שְׁנָאָה מיט פאלשע ליפן,
 און דער וואָס פארשפרייט רכילות, ער איז א גאר.

19 ביי פיל ווערטער קען ניט אויסגעמיטן ווערן זינד,
 און דער וואָס קאָרט זיינע ליפן איז א קלוגער.

20 געקליבנסטע זילבער איז די צונג פון דעם צדיק,
 דער שכל פון די רשעים איז ווינציק וואָס ווערט.

21 די ליפן פון די צדיקים שפייזן א סך,
 אבער די גארן שטארבן ווייל זיי פעלט שכל.

22 די ברכה פון גאט, זי מאכט רייך,
 מע דארף צומאל ניט צולייגן מי דערביי.

23 ווי א שפילכל איז ביים גארן טאָן א נבלה,
 און א חכמה-ביי א מענטשן מיט שכל.

24 די שרעקעניש פון דעם רשע, זי וועט קומען אויף אים,
 און דעם באַגער פון די צדיקים וועט מען געבן.

25 ווי א שטורעם גייט אריבער, אזוי איז דער רשע ניטאָ,
 אבער דער צדיק איז אן אייביקער גרונטפעסט.

26 ווי עסיק פאר די ציין, און ווי רויך פאר די אויגן,
 אזוי איז דער פוילער פאר די וואָס שיקן אים.

27 מורא פאר גאט לייגט צו טעג,
 און די יאָרן פון די רשעים ווערן געקירצט.

28 ווי וואַרטעניש פון די צדיקים לאָזט ויך אויס אין פרייד,
 און די האַפענונג פון די רשעים וועט אונטערגיין.

ה די גערעכטיקייט פון דעם ערלעכן וועט גלייך מאַכן זיין וועג.
 און דורך זיין שלעכטיקייט וועט פאלן דער שלעכטער.
 ה די גערעכטיקייט פון די רעכטפארטיקע איז זיי מציל, און אין זייער געריקייט ווערן די פעלשער באַצוונגען.
 ז אַ שלעכטער מענטש שטאַרבט, גייט אונטער זיין האַפענונג,
 און דער אויסקוק פון די תקיפים גייט אונטער.
 ה דער צדיק ווערט ארויסגעצויגן פון אַ צרה, און דער רשע קומט אָן אויף זיין אָרט.
 ה מיטן מויל וויל דער זינדיקער אומברענגען זיין חבר, אָבער דורך פאַרשטאַנדיקייט ווערן די צדיקים דער-לייזט.
 י אַז די צדיקים איז גוט, פרייט זיך די שטאַט, און אַז די רשעים גייען אונטער איז אַ געזאַנג.
 יי דורך דער ברכה פון די רעכטפארטיקע ווערט אַ שטאַט דערהויבן, און דורך דעם מויל פון די רשעים ווערט זי צעשטערט.
 יב מבוה זיין חבר, איז דער וואָס אָן שכל, אָבער אַ מענטש מיט פאַרשטאַנדיקייט פאַרשווייגט.
 יג דער רכילות-טרייבער זאָגט אויס אַ סוד, אָבער דער וואָס האָט אַ טריי געמיט פאַרדעקט אַ זאַך.
 יד אַן אַ פירונו פאלט אַ פאלק, און הילף איז דורך פיל יועצים.
 יו שלעכט שניידט מען אַפּ אַז מע איז ערב פאַר אַ פרעמדן, אָבער דער וואָס האָט פיינט גוטזאָעניש איז זיכער.
 יז אַ באַחנטע פרוי קריגט כבוד, און שטאַרקע קריגן עשירות.
 יח זיך אליין טוט גוטס דער גענאָדיקער מענטש, און זיין אייגן לייב פאַראומגליקט דער אַכזר.
 יט דער רשע פאַרדינט פאַלשן לוי, אָבער דער וואָס זייט גערעכטיקייט-אמתן שכר.
 יי פעסטע גערעכטיקייט פירט צום לעבן, און דער וואָס יאָגט זיך נאָך בייז, נאָך זיין טויט.

תציל ממות: צדקת תמים תגשר דרכו וברשעתו יפל ה רשע: צדקת ישרים תצילם ובחנות בנדים ילכו: ו במות אדם רשע האבד תקוה ותוחלת אונים אברה: ז צדיק מצרה נחלץ ויבא רשע תחתיו: בפה הגוף ישחת רעו וברשת צדיקים יחלצו: בטיב צדיקים תעלז קריה י ובאבד רשעים רעה: בכרפת ישרים תרום קרת ובפי יא רשעים תדרס: בולרעו חסר-לב ואיש תבונות יב תחיש: הולך רכיל מגלה סוד ונאמרו יום מכסה דבר: יג באין תחבולות יפלעם ותשועה ברכ יועין: רע ירוע טו פירערב זר ושנא תקעים בוטח: אשת חן תתמוך בבוד טו וערצים ותמכר עשר: גמל נפשו איש חסד ולבד שאלו י אכזרי: רשע עשה פעלת-שקר ורע צדקה שכר אמת: יח בן-צדקה לחיים ומרחף רעה למותו: תועבת יהוה יט עקש-לב ורצונו תמומי דרף: יד ליד לא-ינקה רע כא ורע צדיקים נמלט: נוס ורב באף חור אשה יפה כב וסרת טעם: תאנת צדיקים אדר-טוב תקנת רשעים כג עברה: יש מפור ונסף עוד והשך מישר אד למחזור: כד נפש-ברכה תדשן ומרה גסדווא יורא: מנע בר יקבחו כה לאום וברכה לראש משביר: שחר טוב יבקש רצון כו ודרש רעה תבואנו: בוטח בעשרו הוא יפול וכעלה כח צדיקים יפרחו: עבר ביתו יתחלדו ויבד אויל לחכמי כט לב: פרי צדיק עץ חיים ולקח נפשות חכם: הן צדיק לא בארץ ישלם אף בירשע וחוטא:

יב

אתב מוסר אהב העת ושנא תוכחת בער: טוב יפיק ב רצון מנהו ואיש ממות ירשיע: לא-יבון אדם ברשע י ושדש צדיקים בלי-מוט: אשת חיל עטרת בעלה וכרקב י

יא, כג' הר' דנשה כה' א' במקום ה'

ה אן אומווערדיקייט ביי גאט זיינען קרומהארציקע, און זיין רצון, די וואָס זייער וועג איז ערלעך.
 יא נאָ דיר מיין האַנט! דעם שלעכטן וועט ניט געשאַנקען ווערן, אָבער דער זאָמען פון די צדיקים ווערט אַנטרוגען.
 יב אַ גילדערנער נאָרוינג אויפן נאָז פון אַ חויר, איז אַ פרוי וואָס איז שייך נאָר אַפּגעטאָן פון שכל.
 יג דער באַגער פון די צדיקים איז רק גוט, די האַפענונג פון די רשעים איז חוצפה.
 יד פאַראַן דער וואָס צעטטיילט, און עס קומט נאָך צו, און דער וואָס קאַרטט מער ווי מע דאַרף, בלויז צו פאַרמינערונג.
 יו אַ פרייגעביקע זעל ווערט פעט, און דער וואָס זעט אָן, ווערט ער אויך געזעט.
 יז דער וואָס האַלט צוריק תבואה, אים שילט דאָס פאַלק, אָבער אַ ברכה אויפן קאָפּ פון דעם וואָס פאַרקויפט.
 יח דער וואָס זוכט גוטס, זוכט גוטויליקייט, און דער וואָס איז אויסן בייז, וועט עס אים אַנקומען.

ה דער וואָס פאַרזיכערט זיך אויף זיין עשירות, ער וועט פאַלן.
 און ווי אַ בלאַט וועלן שפּראַצן די צדיקים.
 ה דער וואָס פאַראומגליקט זיין הויז, וועט אַרבן ווינט; און דער נאָר איז אַ קנעכט ביים קלוגהאַרציקן.
 ה די פרוכט פון דעם צדיק איז אַ בוים פון לעבן, און די הערצער נעמט אַיין דער חכם.
 ה זע, דער צדיק קריגט באַצאַלט אויף דער ערד, היינט ווי שוין דער רשע און דער זינדיקער!
יב דער וואָס האָט ליב וויסן, האָט ליב מוסר, אָבער דער פאַרגרעבטער האָט פיינט שטראַף.
 ה דער גוטער קריגט באַוויליקונג פון גאָט, אָבער דעם מאַן מיט בייזע געדאַנקען פאַרמשפט ער.
 ה קיין מענטש קען ניט באַשטיין דורך שלעכטס, אָבער דער וואָרצל פון די צדיקים רירט זיך ניט.
 ה אַן אַשת-חיל איז די קרוין פון איר מאַן, און ווי אַ פוילונג אין זיינע ביינער איז אַ טויגעניכטס.

ה בעצמותיו מבישה: מחשבות צדיקים משפט תחבולות
 ו רשעים מרמה: דברי רשעים ארבידם ופי ישרים
 ז יצילם: הפוך רשעים ואינם ובית צדיקים יעמד: לפי
 ח שכלו יהלל-איש ויגדל-לב יהיה לבו: טוב נקלה
 ט ועבד לו ממחפז וחסר-לחם: ידע צדיק נפש בהמתו
 י ורחמי רשעים אכזרי: עבד אדמתו ישבע-לחם ומרבה
 יא ריקים חסר-לב: חמד רשע מצוד רעים ושרש צדיקים
 יב יתן: בפשע שפתים מוקש רע וצא מצרה צדיק: מפרי
 יג פראיש ישבע-טוב ונמול יד-אדם ישוב לו: דרך אויל
 יד ישר בעיניו ושמע לעצה חכם: אויל ביום ידע פעסו
 טו וכסה קלון ערום: יפוח אמנה יגיד צדק ועד שקרים
 יז מרמה: יש ביטה כמדקרות חרב ולשון חכמים מרפא:
 יח שפת-אמת תקון לעד ועד-ארגיעה לשון שקר: מרמה
 יט בלב-חרשי רע וליעצי שלום שמחה: לא-יאנה לצדיק
 כ בלא-און ורשעים מלאו רע: תועבת יהוה שפת-שקר
 כא ועשי אמנה רצונו: אדם ערום כסה דעת ולב כסלים
 כב יקרא אולת: יד-חרוצים תמשול ורמיה תהיה למס:
 כג דאנה בלב-איש ישחנה ודבר טוב ישמחה: יתר
 כד מרעהו צדיק ודרך רשעים תתעם: לא-יחרך רמיה
 כה צדו והון-אדם יקר חרוץ: בארח צדקה חגים ודרך
 כז נתיבה אל-מות:

יג

א בן חכם מוסר אב ולץ לא-שמע וערה: מפרי פראיש
 ב יאכל טוב ונפש בנדים חכם: נצר פיו שמר נפשו
 ג פשק שפתיו מחתה-לו: מתאנה ואין נפשו עצל ונפש
 ד חרצים תרשן: דבר-שקר ישנא צדיק ורשע ובאיש
 ה ויחפיר: צדקה תצר תסדרך ורשעה תסלקה חטאת:

יג, יד' שיבדי כב' נא ועשה כז' נא יקון ה' עם יקר
 כח' ה' וסוה

6 די מחשבות פון די צדיקים זיינען גערעכטיקייט,
 די תחבולות פון די רשעים זיינען באטרונג.
 7 די רייד פון די רשעים זיינען צו ליערן אויף בלוט,
 אָבער דאָס מויל פון די רעכטפאַרטיקע איז זיי מציל.
 8 די רשעים ווערן איבערגעקערט, און זיי זיינען ניטאָ,
 אָבער דאָס הויז פון די צדיקים וועט באַשטיין.
 9 וועדליק זיין שכל ווערט אַ מענטש געלויבט,
 און דער וואָס האָט אַ פאַרדרייט האַרץ, ווערט צו שפּאַט.
 10 בעסער דער וואָס איז גרינגעשאַצט און האָט אַ קנעכט,
 אײַדער דער וואָס שטעלט זיך פאַר אַ נכבד, און אים
 פעלט ברויט.
 11 דער גערעכטער קימערט זיך אום דעם לעבן פון זיין
 בהמה,
 און דאָס האַרץ פון די רשעים איז אומדערבאַרימדיק.
 12 דער וואָס באַארבעט זיין ערד, האָט ברויט צו וואָט,
 און דער וואָס יאָגט זיך נאָך פּוסטע זאַכן, איז אָן שכל.
 13 דער רשע גלוסט דאָס געפאַנגן פון די שלעכטע,
 אָבער דער וואָרצל פון די צדיקים ברענגט אײַן.
 14 אין אַ פאַרזע פון די ליפן איז אַ שטרויכלונג פאַרן
 שלעכטן,
 אָבער דער צדיק קומט אַרויס פון אַ צרה.
 15 פון דער פּרוכט פון מענטשנס מויל וועט ער זיך וועטן
 מיט גוטס,
 און די טואונג פון אַ מענטשנס הענט וועט מען אים אומ-
 קערן.
 16 דער וועג פון דעם נאַרן איז גלייך אין זיינע אויגן,
 אָבער דער חכם הערט צו אַן עצה.
 17 דעם נאַרנס ערגערניש ווערט באַקאַנט אין אייגענעם
 טאָג,
 אָבער דער קלוגער פאַרדעקט די שאַנד.
 18 דער וואָס אַטעמט מיט אמת, וועט דערווייזן די
 ריכטיקייט,
 אָבער דער פאַלשער עדות איז אַן אַפּנאַר.
 19 פאַראַן דער וואָס פלאַפלט ווי שטערן פון אַ שווערד,
 אָבער די צונג פון די קלוגע איז אַ היילונג.
 20 די ליפּ פון אמת וועט באַשטיין אויף אייביק,
 אָבער אויף אַ רגע איז די צונג פון ליגן.
 21 אָפּגענאַרט ווערט דאָס האַרץ פון די וואָס טראַכטן בײַז,
 אָבער בײַ די וואָס באַראַטן פריד, איז אַ פרייד.
 22 דעם צדיק וועט ניט אַיינפאַלן קיין שום אומרעכט,
 אָבער די רשעים זיינען פול מיט בײַז.
 23 אַן אומווערדיקייט בײַ גאָט זיינען לינגערנישע ליפּן,
 און זיין רצון, די וואָס באַזיינען זיך וואָרהאַפטיק.
 24 אַ קלוגער מענטש פאַרדעקט די קענטשאַפּט,
 אָבער דאָס האַרץ פון די נאַרן רופט אויס די טיפשות.
 25 די האַנט פון די פלייסיקע וועט געוועלטיקן,
 און די אָפּגעלאָזטע וועט ווערן צו צינו.
 26 איז דאָ אַ זאָרג אין עמיצנס האַרצן, וואָל מען זי
 פאַרדריקן,
 וואָרום אַ גוט וואָרט מאַכט וי פריילעך.
 27 דער צדיק געפינט אויס פון זיין חבר,
 און דער וועג פון די רשעים פאַרפירט זיי.

ר

27 דער אָפּגעלאָזטער וועט ניט כאַפּן זיין פאַנג,
 און דאָס טייערסטע גוטס פון אַ מענטשן איז פלייסיק זיין.
 28 אין דעם שטעג פון גערעכטיקייט איז לעבן,
 און אויפן שליאַך פון איר וועג איז ניטאָ קיין טויט.
 אַ קלוגער וון לאָזט זיך לערנען פון פּאַטער,
 אָבער דער שפּעטער וויל ניט הערן אַ בײַזער.
 2 פון דער פּרוכט פון זיין מויל עסט אַ מענטש גוטס,
 אָבער דער באַזער פון די פעלשער איז אומרעכט.
 3 דער וואָס פאַסט אויף זיין מויל, פאַרהיט זיין זעל,
 דער וואָס שפּאַרט אויף זיינע ליפּן, אויף אים וועט זיין
 אַ בראַך.
 4 די זעל פון דעם פוילן גאַרט און האָט גאַרנישט,
 אָבער די זעל פון די פלייסיקע וועט ווערן פעט.
 5 דער צדיק האָט פיינט אַ פאַלש וואָרט,
 און דער רשע פירט זיך מיאוס און שענדלעך.
 6 רעכטפאַרטיקייט פאַרהיט דעם וואָס זיין וועג איז ערלעך,
 און שלעכטיקייט פאַרדרייט דעם זינדיקן.

7 פֶּאֶרְאֵן דֶּעַר וואָס שטעלט זיך רייך און האָט גאַרנישט, דער וואָס שטעלט זיך אַרים ביי אַ גרויס פֶּאַרמעגן.
 8 אָן אויסלייז פֶּאַר אַ מענטשנס לעבן איז זיין עשירות, אָבער דער אַרימאָן הערט צומאַל ניט קיין אָנגעשריי.
 9 די ליכטיקייט פֿון די צדיקים איז פֿריילעך, אָבער דאָס ליכט פֿון די רשעים לעשט זיך אויס.
 10 דורך מוטוויליקייט מאַכט מען בלוז אָן קריג, אָבער ביי די איבערלייגטע איז חכמה.
 11 אַ רייכטום פֿון דער לופט ווערט געמינערט, אָבער דער וואָס קלייבט ביסלעכווייז פֶּאַרמערט.
 12 אַ פֶּאַרצויענע וואַרטעניש מאַכט קראַנק דאָס האַרץ, און אַ בוים פֿון לעבן איז אַ באַנער וואָס קומט אָן.
 13 דער וואָס פֶּאַראַכט דאָס וואַרט, אים וועט געשען בייז, אָבער דער וואָס האָט מוֹרָא פֶּאַרן געבאַט, ער וועט באַלוינט ווערן.
 14 די לערנונג פֿון דעם חכם איז אַ קוואַל פֿון לעבן, זיך אָפּצוקערן פֿון די נעצען פֿון טויט.
 15 אַ גוטער שכל גיט צו חן, אָבער דער וועג פֿון די פעלשער איז האַרט.
 16 יעטוועדער קלוגער פֿירט זיך מיט פֶּאַרשטאַנדיקייט, אָבער דער נאַר שפּרייט אויס די טיפּשות.
 17 אָן אומערלעכער שליח וועט אַריינפֿאַלן אין אַן אוימגליק,
 און אַ טרייער געשיקטער איז אַ היילונג.
 18 אַרימקייט און שאַנד האָט דער וואָס מיידט אויס מוסר, און דער וואָס אַכט אויף שטראַף וועט קריגן כבוד.
 19 אַ געבראַכענע תּאוה איז וויל פֶּאַר דער זעל, אָבער אָן אומווערדיקייט ביי נאַרן איז זיך אָפּקערן פֿון שלעכטס.
 20 דער וואָס גייט אום מיט קלוגע, וועט קלוג ווערן, און דער וואָס חברט זיך מיט נאַרן, וועט פֶּאַראומד גליקט ווערן.
 21 די זינדיקע יאָגט נאָך דאָס בייז, און די צדיקים באַצאַלט מען גוטס.
 22 דער גוטער לאַזט ירושה פֶּאַר קינדסקינדער, און באַהאַלטן פֶּאַרן צדיק איז דער פֶּאַרמעג פֿון דעם זינדיקן.

יש מתעשר ואין כל מתרושש והון רב: כפר נפש איש ה
 עשרו ורש לא שמע גערה: אור צדיקים ישמח ונר ט
 רשעים ידעך: רכן בודן יתן מצה ואתנועצים חכמה: י
 רון מהבל ימלט וקבץ על יד ירבה: תחלת ממשכה י
 מחלה לב ועץ חיים תאוה באה: בו לדבר תחבל לו י
 וירא מצוה הוא ישלם: תורת חכם מקור חיים לסור י
 ממקשי מות: שבל טוב יתחן ודרך בגדים איתן: ט
 כלערום יעשה ברעת וכסיל יפרש אגלת: מלאך רשע י
 יפל ברע וציר אמונים מרפא: ריש וקלון פורת מוסר י
 ושמר תוכחת יכבד: תאוה נהיה תערב לנפש והועבת י
 כסילים סור מרע: הלך את חכמים וחכם רעה כסילים כ
 ירוע: הטאים תהרה רעה ואת צדיקים ישלם טוב: כ
 טוב ינחיל בגרבים וצפון לצדיק חיל חומא: רב אכל כ
 ניר ראשים ויש נספה בלא משפט: חושך שבתו שונא כ
 בנו ואהבו שחרו מוסר: צדיק אכל לשבע נפשו וכמן כ
 רשעים תחרס:

יד

חכמות נשים בנתה ביתה ואולת בדיה תהרסנו: הולך ב
 בישרו ירא יהוה ונלוו דרכיו בזהו: כפי איל חמר ג
 נאה ופתו חכמים תשמורם: באין אלפים אבוס בר ד
 ורכיחבאות בכח שור: עד אמונים לא יכזב ויפיה ה
 כזבים עד שקר: בקש לץ חכמה ואין ורעת לנכון נקל: ו
 לך מנוד לאיש כסיל ובל ירעת שפתי דעת: חכמת ה
 ערום הבין דרכו ואולת כסילים מרמה: אולים יליץ ט
 אשם ובין ישרים רצון: לב יודע מרת נפשו וכשמחתו י
 לא יתערב ור: בית רשעים ישמד ואהל ישרים ופריח: י
 יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות: גס י

יג, יא נא הן מהבל כ' חלקי חסם קי
 יד, ד' ס רבתי א' הר תשה

5 אַ באַגלויבטער עדות נאַרט ניט אָפּ, און מיט אָפּנאַרענישן אָטעמט דער פֶּאַלשער עדות.
 6 דער שפּעטער זוכט חכמה און ניט אַ, און וויסן איז גרינג דעם פֶּאַרשטאַנדיקן.
 7 גיי אַוועק פֿון אַ מענטשן אַ נאַר, סיידן ווילסט ניט קענען פֶּאַרשטאַנדיקע ליפּן.
 8 די חכמה פֿון דעם קלוגן איז אין באַטראַכטן זיין וועג, און די טיפּשות פֿון דעם נאַרן איז אין באַטרוג.
 9 ביי די נאַרן איז זינד אַ פֿירשפרעכער, און צווישן די רעכטפֶּאַרטיקע-גוטוויליקייט.
 10 דאָס האַרץ ווייס איר אייגענע ביטערקייט, און אין איר שמחה קען זיך אַ פּרעמדער ניט מישן.
 11 דאָס הויז פֿון די רשעים ווערט פֶּאַרטיליקט, און דאָס געצעלט פֿון די רעכטפֶּאַרטיקע בליט.
 12 פֶּאַראַן אַ וועג וואָס איז גלייך ביים מענטשן, און זיין סוף זיינען וועגן פֿון טויט.

23 פיל שפיו ברענגט דער אקער פון די ארימע,
 און רייכטום ווערט אָפּגעטאַן דורך אומערעכטיקייט.
 24 דער וואָס קאַרגט זיין רוט, האָט פיינט זיין זון,
 און דער וואָס האָט אים ליב, שטראַפט אים באַצייטנס.
 25 דער צדיק עסט ביו זיין לייב ווערט זאָט,
 און דעם בויך פֿון די רשעים פעלט אויס.
 י אַ קלוגע ווייב בויט אויף איר הויז,
 און אַ נאַרינטע צעשטערט עס מיט אירע הענט.
 2 דער וואָס גייט אין זיין רעכטפֶּאַרטיקייט, האָט מורא
 פֶּאַר גאָט,
 און דער וואָס זיינע וועגן זיינען פֶּאַרדרייט, פֶּאַראַכט
 אים.
 3 אין נאַרנס מויל איז אַ שטעקן פֶּאַר זיין גאוה,
 און די ליפּן פֿון די קלוגע פֶּאַרהיטן זיי.
 4 אַן אַקסן איז די קאַריטע ליידיק,
 און פֿיל תּבוּאה איז אין כּוּח פֿון דעם אַקס.
 י וואַרטשפּיל: ורעה-ירוע.

יד בשחק יכאב-לב ואחריתה שמחה תגה: מדרביו
טו ישבע סוג לב ומעלו איש טוב: פתי יאמין לכל-דבר
טז וערום יבין לאשרו: חכם ירא וסר מרע וכסיל מתעבר
יז ובוטח: קצר-אפוס יעשה אולת ואיש מומות ישנא:
יח נחלו פתאים אולת וערומים יכתרו דעת: שחו רעים
יט לפני טובים ורשעים על-שערי צדיק: נסלדערו ישנא
כא רש ואהבי עשיר רבים: בולדערו חוטא ומחונן עניים
כב אשריו: הלוא יתנו חרשי רע והסד ואמת חרשי טוב:
כג בכל-עצב יהנה מותר ודבר שפתים אף למחסור:
כד עטרת חכמים עשרם אולת כסילים אולת: מציל נפשות
כה עד אמת ויפח כנבים מרמה: ביראת יהוה מבטח-עו
כו ולבנו יהוה מחסה: יראת יהוה מקור חיים לסור
כז ממקשי מות: ברב-עם הדרת-מלך ובאפס לאם
כח מחמת רזון: ארץ אפים רבי-תבונה וקצר-רוח מרום
כט אולת: חני בשרים לב מרפא ורקב עצמות קנאה:
לא עשק דל חרף עשהו ומכבדו חנן אביון: ברעתו יתה
לג רשע וחסה במוותו צדיק: בלב נבון תניח חכמה ובקרוב
לד כסילים תדע: צדקה תרוםס גוי וחסד לאמים הטאת:
לה רצון-מלך לעבד משכיל ועברתו תהיה מביש:

טז

א מענה-דרך ישיב חמה ודבר-עצב יעלה-אף: לשון
ב חכמים תיטיב דעת ופי כסילים יביע אולת: בכל-מקום
ג עני יהוה צפית רעים וטובים: מרפא לשון עני חיים
ד וסלף בה שבר ברוח: אויל ינאץ מוסר אביו ושמר
ה תכחת יערם: בית צדיק חסן רב ובתבואת רשע
ו נעברת: שפתי חכמים יגרו דעת ולב כסילים לא-כן:
ז ובה רשעים תועבת יהוה ותפלת ישרים רצוני: תועבת

יד, יג' ב"א ואחריתה שמחה יח' א טו' כא' ענוים ק' טו, א' ר' טשה

טז

א וויכער ענטפער האלט אפ צארן, און א פארדראָסיק וואָרט ברענגט אויף פעס.
ב די צונג פון די קלוגע איז ווילקענעוודיק, און דאָס מויל פון נארן גאווערט טיפשות.
ג אין יעטוועדער אָרט זיינען די אויגן פון גאָט, זיי זענען די שלעכטע און די גוטע.
ד א מילדע צונג איז אַ בוים פון לעבן, און פאלשקייט אויף איר איז אַ בראַך פאַרן געמיט.
ה דער נאַר פאַראַכט זיין פאַטערס מוסר, און דער וואָס אַכט אויף שטראַף איז געשייט.
ו אין הויז פון דעם צדיק איז גרויס רייכטום, און אין אַייניקום פון רשע איז אַ צרה.
ז די ליפן פון די קלוגע פאַרשפרייטן קענשאַפט, און דער שכל פון די נאַרן-ניט ריכטיקס.
ח דאָס שלאַכטאַפּפער פון די רשעים איז אַן אומווערדי קייט ביי גאָט, און די תפילה פון רעכטפאַרטיקע איז זיין רצון.

אפילו ביים לאַכן טוט ווי דאָס האַרץ, און דער סוף פון שמחה איז טרויער.
א פון זיינע וועגן וועט געוועטיקט ווערן דער פאַלש האַרציקער, און דער גוטער מענטש פון וואָס אין א ים.
א נאַר גלויבט אַלצדינג, אָבער דער קלוגער באַטראַכט זיין טריט.
א דער חכם שניט זיך, און קערט זיך אָפּ פון שלעכטס, און דער נאַר נעמט זיך איבער, און איז ויכער.
א גיכער בעסן באַגייט נאַרישקייט, און אַ מענטש מיט בייזע געדאַנקען ווערט פאַרהאַטט.
א לייכטזיניקע אַרבן נאַרישקייט, און קלוגע באַקריינען זיך מיט קענשאַפט.
א די שלעכטע בייגן זיך פאַר די גוטע, און די רשעים פאַר די טויערן פון צדיק.
א אפילו ביי זיין חבר ווערט פאַרהאַטט דער אַרימאָן, און די גוטע פריינט פון עושר זיינען פיל.
א דער וואָס איז מבוה זיין חבר, וינדיקט, און דער וואָס לייטזעליקט די געדריקטע, אַז וויל איז צו אים!
א פאַרוואָר, די וואָס טראַכטן בייז בלאַנדזשען, און גענאָד און טריישאַפט פאַר די וואָס טראַכטן גוטס.
א אין יעטוועדער אָנשטרענג איז דאָ אַ גויץ, אָבער ליפונערייך איז בלויו צום שאַדן.
א קרוין פאַר די חכמים איז זייער עשירות, די טיפשות פון די נאַרן בלייבט טיפשות.
א אמתער עדות ראַטעוועט נפשות, אָבער דער וואָס אַטעמט מיט ליגנס איז אַן אַפנאַר.
א אין מורא פאַר גאָט איז אַ שטאַרקער ביטחון, און פאַר די קינדער וועט עס זיין אַ באַשיצונג.
א מורא פאַר גאָט איז אַ קוואַל פון לעבן, זיך אַפצוקערן פון די נעצן פון טויט.
א אין פיל פאַלק איז די פראַכט פון דעם מלך, און אַן פאַלק איז אַ בראַך פאַרן פירשט.
א דער וואָס איז אַיינגעהאַלטן אין צאַרן, האָט גרויס פאַר-שטאַנדיקייט, און דער וואָס האָט אַ קורץ געמיט, קלייבט אויף נאַרישקייט.
א געזונט פאַרן לייב איז אַ געלאַסן האַרץ, און אַ פוילונג אין די ביינער איז קנאה.
א דער וואָס דריקט דעם אַרימאָן, לעסטערט זיין באַשעפער, און דער וואָס דערבאַרימט זיך אויפן אביון, גיט אים כבוד.
א אין זיין אומגליק ווערט געשטויסן דער רשע, אָבער דער צדיק איז באַשיצט ביי זיין טויט.
א אין האַרצן פון פאַרשטאַנדיקן רוט די חכמה, אָבער וואָס אינעווייניק ביי די נאַרן ווערט באַקאַנט.
א גערעכטיקייט דערהייבט אַ פאַלק, און זינד איז די שאַנד פון אומות.
א דעם מלכס גוטווייליקייט איז צום קלוגן קנעכט, און זיין גרימצאַרן וועט זיין אויפן טויגעניכטס.

9 אן אומווערדיקייט ביי גאָט איז דער וועג פון דעם רשע,
און דעם וואָס יאָגט זיך נאָך גערעכטיקייט האָט ער ליב.
10 אַ ביזע שטראַף איז פאַר דעם וואָס פאַרלאָזט דעם וועג,
דער וואָס האָט פיינט מוסר וועט שטאַרבן.
11 די אונטערערד און דער אָפּרונט זיינען פאַר גאָט,
היינט ווי שוין די הערצער פון די מענטשן קינדער!
12 דער שפעטער האָט ניט ליב מע וואָל אים שטראַפֿן,
ער וויל ניט גיין צו חכמים.
13 אַ פריילעך האַרץ מונטערט אויף דעם פנים,
און פון האַרצקלעמעניש ווערט דאָס געמיט דערשלאָגן.
14 דאָס האַרץ פון דעם פאַרשטאַנדיקן זוכט קענשאַפט,
און דאָס מויל פון די גאַרן פיטערט זיך אויף טיפּשות.
15 אַלע טעג פון דעם אָרימאָן זיינען שלעכטע,
אַבער ביי דעם וואָס האָט אַ פריילעך האַרץ איז תמיד
אַ סעודה.
16 בעסער ווינציק מיט גאָטספאַרכטיקייט,
איי דער אַ גרויסער אוצער מיט צעטומלטקייט דערביי.
17 בעסער אַ מאַלצייט פון גרינס וווּ ליבשאַפט איז דאָ,
איי דער אַ געשטאַפטער אָקס מיט שנאה דערביי.
18 אַ בעסן מאַכט אָן שטרייט,
און אָן איינגעהאַלטענער אין צאָרן שטילט איין קריג.
19 דער וועג פון דעם פוילן איז ווי פאַרצאַמט מיט דערנער,
אַבער דער שטעג פון דעם רעכטפאַרטיקן איז אויסגע־
גלייכט.
20 אַ קלוגער זון דערפרייט דעם פאַטער,
און אַ נאַרישער מענטש איז מבוז זיין מוטער.
21 נאַרישקייט איז אַ פרייד אַ פרייד ביי דעם וואָס פעלט שכל,
אַבער אַ מענטש מיט פאַרשטאַנדיקייט גייט גלייך.
22 אָן באַראָט ווערן טראַכטונגען פאַרשטערט,
און דורך פיל יועצים קומען זיי צו שטאַנד.
23 אַ מענטש האָט פרייד פון דעם ענטפער פון זיין מויל,
און אַ וואָרט אין דער צייט-ווי גוט דאָס איז!

יְהוָה הִרְדָּף רָשָׁע וּמִדַּחַף צַדִּיקָה יֵאָהֵב: מוֹסֵר רָע לְעוֹבֵי אֶרֶץ שׁוֹנֵא תוֹכַחַת יְמוֹת: שְׁאוֹל וְאִכְרוֹן נִגְדָה יְהוָה אֶת כִּירְלָבוֹת בְּנִירְאָרָם: לֹא־יֵאָהֵב לִי הוֹכַח לִי אֶל־חַכְמָיִם יֵב לֹא יִלְדָּ: לֵב שֹׂמֵחַ יִטֵּב פָּנִים וּבִעֲצָבַת־לֵב רֵוַח נִכְאָה: יֵב לֵב גָּבוֹן יִבְקֹשׁ־דַּעַת וּפְנֵי כְסִילִים יִרְעֶה אֹלֶת: פְּלִימֵי ד עֲנֵי רַעִים וְטוֹב־לֵב מִשְׁתָּה תְמִיד: טוֹב־מַעַט בִּירְאָת יְהוָה מֵאֲצֵר רַב וּמְהוּמָה בּוֹ: טוֹב אֶרְחַת יִרְק וְאֶהְבֶּה יֵשׁוּם מִשׁוֹר אֲבוֹם וְשִׁנְאֶה־בוֹ: אִישׁ חָמָה יִגְרֶה מִדָּן יֵב וְאֶרְדֵּי אַפִּים יִשְׁקִיט רֵיב: הִרְדָּף עֲצַל כְּמִשְׁכַּת חֶדֶק וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל סִלְלָה: בֵּן חָכֵם יִשְׁמַח־בְּאֵב וּבְסִיל אֲדָם בְּוֹרָה כ אָמוֹ: אֹלֶת שִׁמְחָה לְחִסְר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יִי־שִׁרְלֶכֶת: כא הִפֵּר מַחְשְׁבוֹת בְּאֵין סוֹד וּבְרַב וְיַעֲצִים תְּקוּם: שִׁמְחָה כב לֹא־יֵשׁ בְּמַעֲנֵה־פִּי וּדְבַר בַּעֲתוֹ מִה־טוֹב: אֶרֶץ חַיִּים כד לְמַעֲלָה לְמִשְׁפִּיל לְמַעַן סוֹר מִשְׁאוֹל מָטָה: בֵּית גָּאִים כה יִסַּח וְיִהְיֶה וְיֵצֵב גְּבוּל אֶלְמְנָה: תוֹעֵבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת רַע וְמִדְהָרִים אֲמַרְיָנָם: עֲכָר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בְּצַע וְשׁוֹנֵא כו מַתְנַת יְחִידָה: לֵב צְדִיק יִהְיֶה לְעֲנוּת וּפִי רְשָׁעִים יִבְעֵי כח רְעוּת: רְחוֹק יְהוָה מִרְשָׁעִים וְתַפְלַת צְדִיקִים יִשְׁמַע: כט מֵאֲוִר־עֵינַיִם יִשְׁמַח־לֵב שְׂמוּעָה טוֹבָה תִּדְשָׁדֶעֶם: אָוִן לא שְׁמַעַת תוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חַכְמָיִם תִּלְוִן: פּוֹרַע מוֹסֵר לב מוֹאֵם נַפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ תוֹכַחַת קוֹנֵה לֵב: יִרְאֵת יְהוָה מוֹסֵר לג חַכְמָה וּלְפָנֵי כְבוֹד עֲנוּה:

טו

לְאָדָם מַעֲרִיר־לֵב וּמִדְהוּ מַעֲנֶה לְשׁוֹן: כִּלְד־רִכִּי־אִישׁ כ אֶל־בְּעֵינָיו וְתִכְּנֵן רֵחוֹת יְהוָה: גֵּל אֶל־יְהוָה מַעֲשֵׂה וְיִפְנוּי מַחְשְׁבֹתֶיךָ: כֹּל פֶּעַל יְהוָה לְמַעֲנֵנוּ וּגְס־רָשָׁע לְיוֹם ד רַעָה: תוֹעֵבַת יְהוָה כִּלְגִבְה־לֵב יֵד לֵיד לֹא יִנְקָה: ה

טו, יד טו קד

24 דער וועג פון לעבן איז ארויפצו פארן קלוגן,
כדי זיך אפצוקערן פון דער אונטערערד אונטן.

24 דער וועג פון לעבן איז ארויפצו פארן קלוגן,
כדי זיך אפצוקערן פון דער אונטערערד אונטן.

25 מורא פאר גאָט איז די לערנונג פון חכמה,
און פאר כבוד קומט עניוּת.

25 דאָס הויז פון די שטאַלצע רייסט גאָט אויס,
און ער שטעלט אויף דעם גרענעץ פון דער אַלמנה.

26 אן אומווערדיקייט ביי גאָט זיינען מחשבות פון ביזן,
און ריין (ביי אים) זיינען ווערטער פון ליבלעכקייט.

26 אן אומווערדיקייט ביי גאָט זיינען מחשבות פון ביזן,
און ריין (ביי אים) זיינען ווערטער פון ליבלעכקייט.

27 זיין הויז פאר אומגליקט דער וואָס איז גייעניק נאך געוויין,
און דער וואָס האָט פיינט מתנות וועט לעבן.

27 זיין הויז פאַראומגליקט דער וואָס איז גייעניק נאָך געוויין,
און דער וואָס האָט פיינט מתנות וועט לעבן.

28 דאָס האַרץ פון דעם צדיק קלערט־נאָך צו ענטפערן,
און דאָס מויל פון רשעים גאָווערט בייענישן.

28 דאָס האַרץ פון דעם צדיק קלערט־נאָך צו ענטפערן,
און דאָס מויל פון רשעים גאָווערט בייענישן.

29 הייט איז גאָט פון רשעים,
אַבער די תפילה פון צדיקים הערט ער.

29 הייט איז גאָט פון רשעים,
אַבער די תפילה פון צדיקים הערט ער.

30 אַ ליכט אין די אויגן איז דער וואָס דערפרייט
דאָס האַרץ,
אַ גוטע בשורה מאַכט פעט דאָס געביין.

30 אַ ליכט אין די אויגן איז דער וואָס דערפרייט
דאָס האַרץ,
אַ גוטע בשורה מאַכט פעט דאָס געביין.

31 דאָס אויער וואָס הערט־צו דעם מוסר פון לעבן,
וועט צווישן די חכמים רוען.

31 דאָס אויער וואָס הערט־צו דעם מוסר פון לעבן,
וועט צווישן די חכמים רוען.

טז

1 דעם מענטש זיינען די צוגרייטענישן פון האַרצן,
אַבער פון גאָט איז דער ענטפער פון דער צונג.
2 אַלע וועגן פון אַ מענטשן זיינען ריין אין זיינע אויגן,
אַבער גאָט פאַרשט די געמיטער.
3 ליג אַרויף דינע טואונגען אויף גאָט,
און דינע מחשבות וועלן צו שטאַנד קומען.
4 אַלץ האָט גאָט געמאַכט פאַר זיין צוועק,
און אויך דעם רשע פאַרן טאָג פון ביזן.
5 אן אומווערדיקייט ביי גאָט איז איטלעכער וואָס
האָט אַ האַפּערדיק האַרץ;
נאָ דיר מיין האַנט! אים וועט ניט געשאַנקען ווערן.

א בְּחֶסֶד וְאֱמֶת יִכְפֹּר עֵינָן וּבִירְאָתָא יְהוָה סוּר מִרְעֵי: בְּרָצוֹת
 ח יְהוָה דְּרִכֵּי-אִישׁ נִסְ-אֲוִיבֵי יִשְׁלַם אֹתוֹ: טוֹב מְעַט
 ט בְּצַדִּיקָה מִלֵּב תְּבוֹאוֹת כִּלְאֵי מִשְׁפָּט: לֵב אָדָם יִחְשַׁב
 י דַּרְבּוֹ וַיהוָה יִכְיֶן צַעְדוֹ: קִסְם וְעַל-שִׁפְתֵי-מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט
 יא לֹא יַעֲלֶה-פִּיּוֹ: פֶּלֶם וּמֵאוּנֵי מִשְׁפָּט לַיהוָה מַעֲשֵׂהוּ כִּלְ-
 יב אֲבִיּוֹתָיו: תוֹעֵבֹת מַלְכִים עֲשׂוֹת רָשָׁע כִּי בְּצַדִּיקָה יִכּוֹן
 יג כֶּסֶף: רָצוֹן מַלְכִים שִׁפְתֵי-צַדִּיק וּדְבַר יִשְׂרָאֵל וְאֶהָב:
 יד חֲמַת-מֶלֶךְ מִלֵּאכֵי-מוֹת וְאִישׁ חֶכֶם יִכְפַּרְנָה: בְּאֹר-פְּנֵי
 טו מֶלֶךְ הַיּוֹם וְרָצוֹנוֹ כַּעֲב מִלְקוֹשׁ: קְנֵה-חֶכְמָה מִהֲדוּטוֹב
 יז מִחֲרוֹץ וּקְנֵת בִּינָה נִבְחַר מִכֶּסֶף: מִסֵּלֵת יִשְׂרָאֵל סוּר
 יח מִרְעֵ שֶׁמֶר נִפְשׁוֹ נִצֵּר דְּרָבּוֹ: לִפְנֵי-שֹׁכֵר נָאֹן וּלְפָנֵי
 יט כְּשִׁלּוֹן נִבְהָ רֹחַ: טוֹב שִׁפְלֵי-רוּחַ אֶת-עֵינָיִם מִחֶלֶק שְׁלָל
 כ אֶת-זָאִים: מִשְׁכִּיל עַל-דָּבָר יִמְצֵא-טוֹב וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה
 כא אֲשֶׁר-יִו: לְחֶכֶם-לֵב יִקְרָא נִבּוֹן וּמִתֵּן שִׁפְתָיו יִסְוֶה לִקְחָ:
 כב מִקּוֹר חַיִּים שָׁכַל בְּעַלְיוֹ וּמוֹסֵר אֲוִלִים אֹלֵת: לֵב חֶכֶם
 כג יִשְׁכִּיל פִּיהוּ וְעַל-שִׁפְתָיו יִסְוֶה לִקְחָ: צוֹהֵר-דָּבָשׁ אִמְרֵי
 כד נֶעֱם מִתּוֹךְ לִנְפֶשׁ וּמִרְפָּא לְעֵצָם: יֵשׁ דְּרָךְ יִשָּׁר לִפְנֵי
 כו אִישׁ וְאֲחֵרֵיתָהּ דְּרִכֵּי-מוֹת: נִפְשׁ עֲמַל עֲמַלָּה לֹא כִי-אֶכְפֵּה
 כז עָלָיו פִּיהוּ: אִישׁ בְּלִיעַל פִּרְהָ רַעְהָ וְעַל-שִׁפְתָיו פֶּאֶשׁ
 כח צַרְבָת: אִישׁ תְּהַפְּכוֹת יִשְׁלַח מִדּוֹן וְנִרְנָן מִפְּרִיד אֶלְוָה:
 כט אִישׁ חֶכֶם יִפְתָּה רַעְהוּ וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא-טוֹב: עֲצָה
 ל עֵינָיו לְחֹשֶׁב תְּהַפְּכוֹת קֶרֶן שִׁפְתָיו כִּלְאֵי רַעְהָ: עֲטָרֵת
 לב תִּפְאָרֵת שִׁיבָה בְּדֶרֶךְ צַדִּיקָה תִּמְצָא: טוֹב אֶרֶץ אֲפִים
 לג מִגִּבּוֹר וּמִשָּׁל כְּרוּחוֹ מִלִּכְד עִיר: בְּחוֹק יוֹמֵל אֶת-הַגּוֹרֵל
 וּמְהֵרָה כִּלְ-מִשְׁפָּטוֹ:

יז

א טוֹב פֶּת חֲרָבָה וְשִׁלְחָהּ-בָּהּ מִבֵּית מֶלֶךְ וּבַחֲזִירִיב: עֶבֶד

ט ז, יח חזי חסד בססוקס יט' שנים קד כז' ששז קד כח' טן וניחא
 ז' כצל ע"ס המסדה ובססוקס כלה

28 דער מענטש פון פֿאַרקערטקייט מאַכט אָן קריג,
 און דער אונטערעצעער צעשיידט גוטע פריינט.
 29 דער מאָן פון אומרעכט רעדט אָן זיין חבר,
 און פירט אים אויפן ניט גוטן וועג.
 30 דער וואָס דריקט צו די אויגן, איז דאָס אויסצוקלערן
 פֿאַרקערטקייט;
 דער וואָס בייסט די ליפן, וויל אויספירן שלעכטס.
 31 אַ שיינע קרוין איז אַ גראַעֶר קאַפּ;
 אויפן וועג פון גערעכטיקייט ווערט זי געפונען.
 32 בעסער אָן אַיינגעהאַלטענער אין צאָרן אַיידער אַ גיבור,
 און דער וואָס געוועלטיקט איבער זיין געמיט, אַיידער
 דער וואָס באַצווינגט אַ שטאַט.
 33 אין שוים וואַרפט מען דעם גורל,
 אָבער פון גאָט איז זיין יעטוועדער באַשייד.

6 דורך גענאָד און אמת ווערט זינד פֿאַרגעבן,
 און דורך מורא פֿאַר גאט קערט מען זיך אָפּ פון
 שלעכטס.
 7 אַז גאָט באַוויליקט די וועגן פון אַ מענטשן,
 מאַכט ער אַפילו זיינע פיינט שלום מיט אים.
 8 בעסער ווינציק דורך גערעכטיקייט,
 אַיידער פיל הכנסות דורך אומרעכט.
 9 דעם מענטשנס האַרץ דענקט זיין וועג,
 אָבער גאָט לענקט זיין טריט.
 10 אַ כישוף איז אויפן מלכס ליפן,
 זיין מויל פעלשט ניט ביים משפט.
 11 ריכטיקע וואָג און וואַגשאַלן זיינען פון גאָט,
 זיין ווערק זיינען אלע וואַגשטיינער פון בייטל.
 12 אַן אומווערדיקייט ביי מלכים איז טאָן שלעכטס,
 וואָרום דורך גערעכטיקייט באַשטייט דער טראָן.
 13 דער רצון פון מלכים איז אויפריכטיקע ליפן,
 און דעם וואָס רעדט די ריכטיקייט האָבן זיי
 ליב.
 14 דער גרימצאָרן פון מלך איז אַ מלאַך-הַמוֹת,
 אָבער אַ קלוגער מאַז שטילט אים אַיין.
 15 אין שײן פון מלכס פנים איז לעבן,
 און זיין גוטוויליקייט איז ווי אַ וואַלקן פון
 שפעט־רעגן.
 16 ווי בעסער זיך אַינצוקויפן חכמה אַיידער גאַלד!
 און זיך אַינצוקויפן שכל איז בילכער ווי זילבער.
 17 דער שטעג פון די רעכטפֿאַרטיקע איז זיך אָפצוקערן
 פון שלעכטס,
 דער וואָס היט זיין זעל, פֿאַסט אויף זיין וועג.
 18 פֿאַר אַ בראַך קומט שטאַלץ,
 און פֿאַר אַן אַנידערפֿאַל, אַ האַפֿערדיק געמיט.
 19 בעסער אַ נידעריק געמיט צווישן די באַשיידענע,
 אַיידער טיילן רויב מיט די שטאַלצע.
 20 דער וואָס אַכט אויף דעם וואַרט, וועט געפינען גוטס,
 און דער וואָס פֿאַרויכערט זיך אויף גאָט, אַז וויל איז
 צו אים!
 21 מיטן קלוגהאַרציקן טרעפט זיך דער פֿאַרשטאַנדיקער,
 און זיסקייט פון די ליפן מערט לערנונג.
 22 שכל איז אַ קוואַל פון לעבן פֿאַר דעם וואָס האָט עס,
 און נאַרישקייט איז אַ שטראַף פֿאַרן נאָרן.
 23 דאָס האַרץ פון דעם חכם מאַכט קלוג זיין מויל,
 און מערט לערנונג אויף זיינע ליפן.
 24 האַניקואַפט זיינען ליבלעכע רייד,
 זיס פֿאַר דער זעל, און אַ היילונג פֿאַרן געביין.
 25 פֿאַראַן אַ וועג וואָס איז גלייך ביים מענטשן,
 און זיין סוף זיינען וועגן פון טויט.
 26 דער הונגער פון אַרבעטער אַרבעט אין אים,
 וואָרום זיין מויל טרייבט אים אָן.
 27 דער נידערטרעכטיקער מענטש גראַבט אויס בייזן,
 און אויף זיין ליפ איז ווי אַ בראַנדפֿייער.

דין בעסער אַ טרוקענער ביסן און שלווה דערביי,
 אַיידער אַ הויז פול מיט פליישסעודות און קריג.

א קלוגער קנעכט געוועלטיקט איבער א זון א טויגעניכטס,
 און צווישן די ברידער קריגט ער א חלק ירושה.
 א טיגל פאר זילבער, און א שמעלצאויחן פאר גאלד,
 אבער די הערצער פרוווט גאט.
 דער שלעכטסטוער הערט זיך איין צו דער ליפ פון אומרעכט,
 דער ליגער האַרכט צו דער צונג פון פארברעך.
 דער וואָס שפּאַט פון אַן אַרימאָן, לעסטערט זיין באַשעפּער;
 דעם וואָס פּרייט זיך אויף אַ בראַך, וועט ניט געשאַנקען ווערן.
 די קרוין פון אלטע לייט זיינען קינדסקינדער,
 און די צירונג פון קינדער זיינען זייערע עלטערן.
 דעם מנוויל פאַסט ניט די שפּראַך פון ברייטקייט,
 נאָך ווינציקער דעם נדבן די שפּראַך פון ליגן.
 אַ חרדימענט איז שוחד אין די אויגן פון זיין בעלן;
 ווהיין נאָר מע קערט זיך דערמיט באַגליקט מען.
 דער וואָס זוכט ליבשאַפט, פאַרדעקט אויף זינד,
 און דער וואָס חורט איבער גערייד, צעשיידט גוטע פּריינט.
 אַ בייער ווירקט מער אויפן פאַרשטאַנדיקן,
 ווי הונדערט קלעפּ אויפן נאַרן.
 רק דער ווידערשפעניקער זוכט ביז,
 אַבער אַן אומדערבאַרימדיקער שליח וועט אָנגעשיקט ווערן אויף אים.
 בעסער אַ מענטשן זאָל אַנטרעפן אַ בערינטע באַרויבט פון אירע יונגע,
 אַבי ניט אַ נאַר מיט זיין טיפּשות.
 דער וואָס קערט אום אַ רעה פאַר אַ טובה,
 וועט זיך ניט אַפּטאַן ביזו פון זיין הויז.
 ווי מע לאָזט לויז וואַסער אין דער אָנהייב פון מחלוקות,
 דרום, איידער דער קריג ברעכט אויס, לאָז אָפּ.
 דער וואָס מאַכט גערעכט דעם שולדיקן, און דער וואָס זיי ביידע זיינען אַן אומווערדיקייט ביי גאָט.

משפיל ימשל בן מביש ובחוד אהים יחלק נחלה:
 מצתף לפסף וכור לזהב וכן לכות יהוה: מרע מקשיב
 על שפתיון שקר מוין על לשון הות: לענ לרש הרף
 עשרו שמת לאיר לא יקרה: עמרת וקנים בני בנים
 והפארת בנים אבותם: לא ינאנה לנבל שפת יתר אף
 כילנדיב שפתי שקר: אבדחן השחר בעיני בעליו אל
 כל אשר יפנה ישפיל: מכסה פשע מבקש אהבה ושנה
 בדבר מפריד אלוף: תחת געה במבין מהבות בסיל
 מאה: אף מרי ובקשר דע ומלאך אכזרי ישלחבו: פנוש
 דב שפול באיש ואל בסיל באולתו: משיב רעה תחת
 טובה לא יתמיש רעה מביתו: פומר מים ראשית מדון
 ולפני התנלע הריב נמוש: מצדיק רשע ומרשיע צדיק
 תועבת יהוה נס שניהם: למה זה מתור ביד בסיל
 לקנות חכמה ולב אין: בכל עת אהב הרע ואח לצרה
 יולד: אדם חסר לב תקע בף ערב ערפה לפני רעהו:
 אהב פשע אהב מצה מנביה פתחו מבקש שבר: עקש
 לב לא ימצא טוב ונהפך בלשונו יפול ברעה: ילר
 בסיל לתנה לו ולא ישימח אבי נבל: לב שמח יטיב
 גדה ורוח נכאה תבשר גרם: שחר מחק רשע יקח
 להטות ארחות משפט: אתפני מבין חכמה ועיני בסיל
 בקצה ארץ: פעם לאביו בן בסיל וממר ליוולדתו: גם
 ענוש לצדיק לא טוב להבות נדיבים עלי ישר: חושף
 אמרו ידע העת וקר רוח איש תבונה: גם אנויל
 מחריש חכם יחשב אטם שפתיו נבון:

יח
 לתאנה ובקש נפרד בכל תושיה ותגלע: לא יחפין
 בסיל בתבונה כי אסבה תגלות לבו: בכוא רשע בא

יז, 2 טל באחז י' מלעל יג' חמש קף כז' יק קז
 יח, 2 ס"א כי אם בהתגלות

צו פארדרייען די וועגן פון גערעכטיקייט.
 פאַרן פנים פון פאַרשטאַנדיקן איז די חכמה,
 און די אויגן פון דעם נאַרן זיינען אין עק וועלט.
 אַן ערגערניש פאַר זיין פאַטער איז אַ זון אַ נאַר,
 און אַ ביטערניש פאַר זיין געווינערין.
 קיין גוטס קומט ניט אַרויס פון שטראַפן אויך דעם צדיק,
 פון שלאַגן אַדללייט פאַר רעכטפאַרטיקייט.
 דער וואָס ווייס קענשאַפט, קאַרגט זיינע ווערטער,
 אַ מענטש מיט פאַרשטאַנדיקייט איז שפּאַרעוודיק אין געמיט.
 אַפילו אַ נאַר אַז ער שווייגט ווערט גערעכנט אַ חכם;
 דער וואָס מאַכט צו זיינע ליפן, אַ פאַרשטאַנדיקער.

16 וואָס טויג געלט אין דעם נאַרנס האַנט
 אויף צו קויפן חכמה, אַז קיין שכל איז ניטאָ?
 17 אין אלע צייטן איז אַ חבר אַ גוטער פּריינט,
 אַבער פאַר אַ צרה איז אַ ברודער געבאַרן.
 18 אַ מענטש אָן שכל איז דער וואָס גיט אַ האַנט,
 וואָס איז עַרב און עַרבות פאַר זיין חבר.
 19 דער וואָס האַט ליב קריג, האַט ליב פאַרברעך,
 דער וואָס מאַכט הויך זיין טיר, זוכט אַ בראַך.
 20 דער וואָס האַט אַ קרום האַרץ, וועט ניט געפינען קיין גוטס,
 און דער וואָס דרייט מיט דער צונג, וועט אַריינפאַלן
 אין ביזו.
 21 דער וואָס געבערט אַ נאַרן, איז דאָס צו זיין קומער,
 און דער פאַטער פון דעם נידערטרעכטיקן האַט ניט
 קיין נחת.

יח

1 דער וואָס שייט זיך אָפּ, איז אויסן זיין הילן;
 ביי יעטוועדער באַראָט וויל ער זיך אַרויסווייזן.
 2 דער נאַר וויל ניט פאַרשטאַנדיקייט,
 נאַר אַז זיין שכל זאָל אַנטפלעקט ווערן.

22 אַ פּריילעך האַרץ איז אַ גוטע רפואה,
 און אַ דערשלאַגן געמיט טריקנט אויס דאָס געביין.
 23 דער רשע נעמט אָן שוחד אויסן בזעם,

ד נס־בוֹ וְעַם־קָלוֹן הִרְפָּה: מִן עַמִּים דְּבָרֵי פִי־אִישׁ
ה נחל נֹכַח מִקּוֹר חֲכָמָה: שְׂאת פְּנֵי־רִשְׁעֵי לֹא־טוֹב לְהַמּוֹת
ו צְדִיק בְּמִשְׁפָּט: שִׁפְתָיו כַּסִּיל יִבְאוּ בְרִיב וּפְיוֹ לְמַהֲלֹמֹת
ז יִקְרָא: פִּי־כַסִּיל מִחֲתָרָלוֹ וּשְׁפָתָיו מִזְקֵשׁ נִפְשׁוֹ: דְּבָרֵי
ח גִּרְוֹן מִתְּלַחֲמִים וְהֵם יִרְדּוּ חֲדָרֵי־בָטָן: גַּם מִתְּרַפָּה
ט בְּמַלְאכָתוֹ אֵחָ הוּא לִבְעַל מִשְׁחִית: מִגְדִּלְעוֹ
י שֵׁם יְהוָה בּוֹיִרוֹ צְדִיק וְנִשְׁבָּח: הוּן עֲשִׂיר קָרִית עֲנוּ
יא וּכְהוֹמָה נִשְׁבָּחָה בְּמִשְׁכָּתוֹ: לִפְנֵי־שֹׁבֵר יִנְבֶּה לִב־אִישׁ
יב וּלְפָנָי כְּבוֹד עֲנוּה: מִשִּׁיב דְּבַר בְּטָרִם יִשְׁמַע אוֹתָה הוּא־
יג לוֹ וּכְלָמָה: רֹחַ אִישׁ יִבְלַבֵּל מִחֲלָהוּ וְרוּחַ נִכְבָּה מִי
יד יִשְׁאַנָּה: לֵב גִּבּוֹן יִקְנֶה־דַעַת וְאֵן חֲכָמִים תִּבְקֹשׁ־דַעַת:
טו מִתֵּן אָדָם יִרְחֹב לוֹ וּלְפָנָי גְּדֹלִים יִנְחֵנו: צְדִיק הִרְאִשׁוֹן
טז בְּרִיבוֹ יִכְאֹרְעֵהוּ וְחִקְרוֹ: מְדַיִנִים יִשְׁבִּית הַגּוֹרֵל וּבִין
יז עֲצוּמִים יִפְרִיד: אֵחָ נִפְשָׁע מִקְרִיתֵעוֹ וּמְדוֹנִים כְּבָרִיחַ
יח אֲרָמוֹן: מִפְּרֵי פִי־אִישׁ תִּשְׁבַּע בְּטֵנוֹ הַבּוֹאֵת שְׁפָתָיו
יט יִשְׁבַּע: מוֹת וְחַיִּים בְּגִדְלִישׁוֹן וְאֶהְיֶה יֹאכֵל פְּרִיָה: מִצָּא
כ אִשָּׁה מִצָּא טוֹב וַיִּפֶק רָצוֹן מִדְּוָה: תַּחֲנוּנִים יִדְבַר־רֵשׁ
כא וְעֲשִׂיר יַעֲנֶה עֲזוֹת: אִישׁ רָעִים לְהַתְרוּעַע וְיֵשׁ אֶהֱב
כב דְּבַק מֵאָח:

יט

א טוֹב רֵשׁ הוֹלֵךְ בְּחֵמוֹ מַעֲקֵשׁ שְׁפָתָיו וְהוּא כַּסִּיל: גַּם
ב בְּלֹא־דַעַת נִפֵּשׁ לֹא־טוֹב וְאֵין בְּרַגְלָיִם חוּמָא: אוֹתָה אָדָם
ג תִּסְלַף דְּרָבּוֹ וְעַל־יְהוָה יִנְעַף לְבוֹ: הוּן יִסֵּף רָעִים רַבִּים
ד וְדָל מְרַעְהוּ יִפְרֵד: עַד שִׁקְרִים לֹא יִקְהַ וְיִפִּיחַ כְּזָבִים
ה לֹא יִמְלֹט: רַבִּים יַחֲלוּ בְּגִירֵי־רִיב וּכְלֹא־רֵעַ לֹאִישׁ מִתָּן:
ו כָּל אַחֲרֵי־רֵשׁ וְשִׁנְאוֹהוּ אֵחָ כִּי מְרַעְהוּ רַחֲקוֹ מִמֶּנּוּ מִדְּחַף
ז אֲמָרִים לֹא־הִמָּה: קִנְיָה לֵב אֶהֱב נִפְשׁוֹ שְׁמֵר תְּכַוְנֶה
ח

א אַז דער רשע קומט, קומט אויך פאַראַכטונג,
און מיט שענדלעכקייט - שפּאַט.
ב טיפע וואָסערן זיינען די ווערטער פון אַ מענטשנס מויל,
אַ קוועליקער טייך איז דער ברונעם פון חכמה.
ג קיין גוטס קומט ניט אַרויס פון שאַנעווען דעם רשע,
כדי צו קריוודען דעם גערעכטן ביים משפט.
ד די ליפן פון דעם נאַרן קומען מיט קריג,
און זיין מויל רופט צו געשלעג.
ה דאָס מויל פון דעם נאַרן איז אַ בראַך פאַר אים,
און זיינע ליפן זיינען אַ נעץ פאַר זיין זעל.
ו די ווערטער פון דעם אונטערהעצער זיינען ווי גע-
שמאַקע ביסנס,
און זיי נידערן אין די קאַמערן פון לייב.
ז אויך דער וואָס איז אָפּגעלאָזט אין זיין אַרבעט,
איז אַ ברודער צו אַ מאַן אָן אויסברענגער.
ח אַ שטאַרקער טורעם איז דער נאַמען פון גאָט,
צו אים לויפט דער צדיק און ווערט באַשיצט.
ט דער פאַרמעג פון דעם עושר איז זיין באַפעסטיקטע
שטאַט,
און ווי אין אַ הויכער מויער איז ער אין זיין איינבילדעניש.
י פאַר אַ בראַך ווערט האַפּערדיק דעם מענטשנס האַרץ,
און פאַר כבוד קומט עניוּת.
יא דער וואָס ענטפערט אַ זאַך איידער ער האָט אויס-
געהערט,
איז דאָס פון אים אַ נאַרישקייט און אַ שאַנד.
יב אַ מענטשנס געמיט קען אויסהאַלטן זיין קראַנקשאַפט,
אַבער אַ דערשלאָגן געמיט, ווער קען עס אַריבערטראָגן?
יג דאָס האַרץ פון דעם פאַרשטאַנדיקן קויפט זיך אַיין
קענשאַפט,
און דאָס אויער פון די קלוגע זוכט קענשאַפט.
יד אַ מענטשנס מתנה מאַכט פאַר אים אַ וואַרע,
און זי ברענגט אים פאַר גרויסע לייט.
יז גערעכט איז דער ערשטער אין זיין טענה,
אַבער זיין חבר קומט און פאַרשט אים אויס.
יח דער גורל מאַכט אויפהערן קריג,
און צווישן די שטרייטער צעשיידט ער.
יט אַ געקריוודעטן ברודער איז [שווערער צו געווינען]
ווי אַ באַפעסטיקטע שטאַט,
און קריג זיינען ווי ריגלען פון אַ פּאַלאַץ.
כ פון דער פּרוכט פון אַ מענטשנס מויל וועט זיך זעטן זיין
לייב,
פון איינקום פון זיינע ליפן וועט ער זיך זעטן.
כא טויט און לעבן זיינען אין דער מאַכט פון דער צונג,
און אירע גוטע פריינט וועלן עסן איר פּרוכט.
כב דער וואָס האָט געפונען אַ ווייב, האָט געפונען גוטס,
און קריגט באַוויליקונג פון גאָט.
כג תַּחֲנוּנִים רעדט דער אַרימאַן,
אַבער דער עושר ענטפערט עזוּת.
כד פאַראַן חברים אויף זיך צו פאַראומגליקן,
און פאַראַן אַ גוטער פריינט מער צוגעטאַן פון אַ
ברודער.

יח, יז וְכַאֲפִי יֵט' וּמְדַיִנִים קִי כִד' סְכוּרֵי יֵשׁ יֵט, ז' קִמָּץ וְכַב' לִקִי
א אויך, פון זיך אליין ניט קענען, קומט ניט קיין גוטס,
און דער וואָס איילט מיט די פיס, זינדיקט.
ב אַ מענטשנס נאַרישקייט פאַרדרייט זיין וועג,
און אויף גאָט צערנט זיין האַרץ.
ג רייכטום קריגט צו פיל גוטע פריינט,
און דער אַרימאַן ווערט צעשיידט פון זיין גוטן פריינט.
ד אַ פּאַלשן עדות וועט ניט געשאַנקען ווערן,
און דער וואָס אַטעמט מיט ליגן, וועט ניט אַנטרווען
ווערן.
ה פיל זוכן די לייטזעליקייט פון דעם נדבן,
און איטלעכער איז אַ גוטער פריינט דעם געבער.
ו אַלע ברידער פון דעם אַרימאַן האָבן אים פיינט,
און ווי שוין דערווייטערן זיך פון אים זיינע גוטע
פריינט!
ז דער וואָס יאָגט זיך אַרום מיט ווערטער
וועט ער ביי זיי בלייבן.
ח דער וואָס קויפט זיך איין שכל, האָט לייב זיין זעל,
דער וואָס היט פאַרשטאַנדיקייט, וועט געפינען גוטס.

יט אַ בעסער אָן אַרימאַן וואָס גייט אין זיין ערלעכקייט,
אייידער דער וואָס האָט פאַרקרימטע ליפן, און איז
אַ נאַר.

וואַרטשפּיל: יֵשׁ רָעִים לְהַתְרוּעַע.

א פאלשן עדות וועט ניט געשאנקען ווערן,
און דער וואָס אָטעמט מיט ליגנס, וועט אונטערגיין.

10 תענוג פאסט ניט פארן נארן,
היינט ווי שוין פאר א קנעכט צו געוועלטיקן איבער
הארן!

11 דער שכל פון א מענטשן איז איינצוהאלטן זיין
צארן,
און א צירונג פאר אים איז צו פארגעבן זינד.

12 א ברום ווי פון א יונגן לייב איז דעם מלכס צארן,
און ווי טוי אויפן גראָו זיין גוטויליקייט.

13 אן אומגליק פאר זיין פאטער איז א זון א נאר;
און ווי א נודע טריפעניש זינען די קריג פון א ווייב.

14 הויז און גוטס איז א ירושה פון עלטערן,
אָבער א געראַטענע ווייב איז פון גאַט.

15 פוילקייט וואַרפט אן אַ דרעמל,
און אן אָפגעלאָטער נפש וועט הונגערן.

16 דער וואָס היט דאָס געבאַט, היט זיין זעל,
דער וואָס פאַרוואָרלאָזט זיינע וועגן, וועט
שטאַרבן.

17 דער וואָס שענקט דעם אַרימאַן, אַנטלייט גאַט,
און זיין טובה וועט ער אים אומקערן.

18 שטראַף דיין זון, ווען עס איז נאָך דאָ אַ האַפענונג,
אָבער זאָלסט זיך ניט אַנגלייגן אים אומצוברענגען.

19 אַ גרויסער בעסן מוז לייַדן די שטראַף,
וואָרום אַז דו ווילסט אים אַוועקרייסן, מאַכסטו נאָך
ערגער.

20 הערצו אן עצה, און נעם אן מוסר,
כדי דו זאָלסט קלוג זיין אין דיין סוף.

21 פיל מחשבות זינען אין מענטשנס האַרצן,
אָבער גאַטס באַראַט, ער וועט באַשטיין.

22 די תאוה פון אַ מענטשן איז זיין שאַנד;
און בעסער אן אַרימאַן איידער אַ כּוֹבן.

למצא טוב: עד שקרים לא ינקה ויפית כובים יאבד: ט
לא ינאנה לכסיל תענוג אף כירלעכד | משל בשרים: י
שכל אדם האריך אפו ותפארתו עבר על פשעו: נהם יב
ככפיר ונח מלך וכמל על עשב רצונו: הות לאביו בן י
כסיל ודלף טרד מדיג אשה: בית ודון נחלת אבות י
ומודה אשה משכלת: עצלה תפיל תרדמה ונפש ט
רמיה תרעב: שמר מצוה שמר נפשו בזה דרכיו ט
וימת: מלוח יהנה חונן דל וגמלו ישלם לו: ופר בנד י
כריש תקנה ואלהמיתו אלהתשא נפשד: גרלהמה יט
נשא עניש כן אסתציל ועוד תוסף: שמע עצה וכבל כ
מוסר למינן תהבם באחריתך: רבות מחשבות בלבי כא
איש ועצת יהוה היא תקום: תאות אדם חסדו וטוב כב
רש מאיש כוב: וראת יהוה לחיים ושבע לין בלאפקד ג
רע: טמן עצל דו בעלחת נסאלפיהו לא ישיבנה: כד
לן תפה ופתי יערם והוכיח לנבון רבין דעת: משדר כה
אב יברית אם בן מביש ומחפיר: חדל בני לשמע כו
מוסר לשנות מאמרדעת: עד בלעל ילין משפט ופי כח
רשעים יבלעאון: נכונו ללצים שפטים ומהלמות כט
לנו כסילים:

ב

לן ריון המה שבר ובלשנה בו לא יחפם: נהם ככפיר א
אמת מלך מתעברו חוטא נפשו: כבוד לאיש שבת י
מריב ובלאזיל ותגלע: מהרף עצל לא יחרש ושאל ד
כקציר ואין: מים צמקים עצה בלביאיש ואיש תבונה ה
ודלנה: רביאדם יכרא איש חסדו ואיש אמונים מי ו
ימצא: מתהלך בתמו צדיק אשרי בניו אחריו: מלך ח
וישב על כסאדון מורה בעינו בלדע: מדיאמר ופתי ט

יט, טז' יסח קי יט' נל קי כ, ד' וסא קי

א שפעטער איז דער וויין, א ליאָרעמער דער טראַנק,
און איטלעכער וואָס גיט זיך אָפ דערמיט, איז ניט קיין חכם.

2 א ברום ווי פון א יונגן לייב איז דעם מלכס אימה,
דער וואָס דערצערנט אים פאַרוינדיקט זיין לעבן.

3 א כבוד פאר א מענטשן איז זיך אָפצוהאלטן פון קריג,
אָבער איטלעכער נאר ברעכט אַרויס.

4 דער פוילער אקערט ניט אום ווינטער,
און אין שניטציט בעטלט ער, און האָט גאַרנישט.

5 א טיפער וואָסער איז דער מיין אין אַ מענטשנס האַרץ,
אָבער אַ מענשט מיט פאַרשטאַנדיקייט שעפט אים אַרויס.

6 דאָס רוב מענטשן רופן אויס איטלעכער זיין גינציקייט,
אָבער אַ געטרייען מענטשן ווער קען געפינען?

7 אין זיין ערלעכקייט גייט דער צדיק;
אַז וויל צו זיינע קינדער נאָך אים!

8 דער מלך וואָס זיצט אויפן טראַן פון משפט,
זיפט דורך מיט זיינע אויגן אַלדאָס ביזו.

9 ווער קען זאָגן: איך האָב געלייטערט מיין האַרץ,

23 מורא פאר גאָט פירט צום לעבן,
און מע בלייבט זאָט, און ווערט ניט געשטראַפט
מיט קיין ביזו.

24 אַז דער פוילער שטעקט אריין זיין האַנט אין שיסל,
וויל ער זי צומאַל ניט צוטראַגן צו זיין מויל.

25 שלאָגסטו דעם שפעטער, ווערט דער נאָר געשייט,
און מוסרט מען דעם פאַרשטענדיקן, לערנט ער
וויסן.

26 אַ זון וואָס ברענגט שאַנד און חרפה,
פאַרוויסט זיין פאַטער, פאַרטרייבט זיין מוטער.

27 הער אויף, מיין זון, — אויב דו ווילסט פאַלגן מוסר —
צו ווייכן פון די ווערטער פון קענשאַפט.

28 גערעכטיקייט שפּאַט פון דעם נידערטערעכטיקן
עדות,
און פאַלשקייט צעמישט דאָס מויל פון די רשעים.

29 אָגעברייט פאר די שפעטער זיינען שטראַפן,
און קלעפ פאַרן רוקן פון די נאָרן.

לְבִי מְחַרְתִּי מִחֲמַתִּי: אָבִן וְאָבִן אִיפָה וְאִיפָה הִוְעַבְתָּ יְהוָה וְנִסְשִׁינֵיהֶם: גַּם בְּמַעַלְלוֹי יִתְנַבְרֵנָּעַר אִסְזָד וְאִסִּי יִשְׂרָאֵל פְּעָלוֹ: אֲזֵן שְׁמַעַת וְעֵינַי רֵאָה יְהוָה עֲשֵׂה נִסִּים וְנִסְשִׁינֵיהֶם: אֲלֵה־תֵּאָדָב שָׁנָה פֶּדֶת־תִּרְשֵׁשׁ פִּקַּח עֵינָי שְׁבַע־לֶחֶם: רַע רַע יֹאמֶר הַבּוֹנֶה וְאֹלֵל לוֹ אִן יִתְחַלֵּל: יֵשׁ זָהָב וְרַב־פְּנִינִים וְכֹלֵי יָקָר שִׁפְתֵי־דַעַת: לִקְחֵה־בְגָדוֹ בִּירְעָב וְרַע וְכַעַד נִכְרִים חֲבָלָהוּ: עָרַב לֵאִישׁ לֶחֶם שִׁקָּר וְאַחַר יִמְלֵא־פִּיהוּ חֶצְיִן: מִחֲשָׁבוֹת בַּעֲצָה תִּבּוֹן וּבְתַחֲבֻלוֹת עֲשֵׂה מִלְחָמָה: נוֹלָה סוֹד הַזִּקְנָה רַבִּיל וּלְפִתָּה שִׁפְתָיו לֹא תִתְעָרַב: מִקְלָל אָבִיו וְאִמּוֹ יִדְעַד נָרוּ בְּאִשׁוֹן הַשָּׁד: נִחְלָה מִבְּחֻלַּת בְּרֵאשִׁיטָה וְאַחֲרֵי־תָהּ לֹא תִבְרָד: אֲלֵה־תֵּאָמֵר אֲשֶׁלְמֹדֶדֶע קוֹה לִיהוָה וְיִשַׁע לָךְ: תוֹעַבְתָּ יְהוָה אָבִן וְאָבִן וּמֵאֲזֵן מִרְמָה לֵא־טוֹב: מִיהוָה מַעַד־דִּי־נִכְרֵ וְאִדָם מִהֲרִיבִין דְּרָבוֹ: מוֹקֵשׁ אָדָם יִלַּע קֶדֶשׁ וְאַחַר נִדְרִים לִבְקָר: מִזְרָה רְשָׁעִים מִלֶּדֶת חֲכָם וְיֹשֵׁב עֲלֵיהֶם אֹפֵן: נָר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֶפֶז כָּל־חֲדָרֵי־בָטָן: חֶסֶד וְאֵמֶת יִצְרֵי־מִלֶּדֶת וְסַעַד בַּחֶסֶד כֶּסֶף: תִּפְאָרַת בַּחוּרִים כַּחַם וְתִרַד וְקָנִים שִׁיבָה: חֲבָרוֹת פֶּצַע תִּמְרִיק בְּרַע וּמִפְּחוֹת חֲדָרֵי־בָטָן:

כא

פְּלִגְרִימִים לִבִּי־מִלֶּדֶת בִּד־יְהוָה עַל־כִּלְאֵשׁר יַחֲפֵץ יִמְנוּ: כָּל־דְּרָדֶד אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּעֵינָיו וְתָבִן לְבוֹת יְהוָה: עֲשֵׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחַד לִיהוָה מִזְבַּח: רוּם־עֵינַיִם וְרַחֲב־לֵב נָר רְשָׁעִים חֲמַת: מִחֲשָׁבוֹת הַרוּחַ אֵד לְמוֹתָר וְכִלְאֵין אֵד לְמַחְסוֹר: פֶּעַל אֲצֻרוֹת בְּלִשׁוֹן שִׁקָּר הִבֵּל נִדָּה מִבְּקִשֵׁי־מוֹת: שׂוֹד־רְשָׁעִים יִגְרָם כִּי מֵאֲזֵן לְעִשׂוֹת מִשְׁפָּט: הַכִּפְפָּד דְּרָדֶד אִישׁ וְנָר וְנָדֶד יִשְׂרָאֵל פְּעָלוֹ: טוֹב לְשִׁבְתָּ עַל־

כ, טז נכח קי כ' יודי כ'א מבחלת קי כב' ר נטשה ל' חמד קי
כא, ח' ס"א הפכפך זרך

10 יעטוועדער וועג פון מענטשן איז גלייך אין זיינע אויגן.
 11 אָבער גאַט פאַרשט די הערצער.
 12 טאַן גערעכטיקייט און רעכט איז בילכער ביי גאַט ווי אַ שלאַכטאַפּפער.
 13 האַפּערדיקע אויגן און אַ שטאַלץ האַרץ איז דער זינדיקער אַקער פון די רשעים.
 14 די געדאַנקען פון פליסיקן פירן רק צו שפּע, און איטלעכער וואָס איז אַייליק - רק צו פאַרמיר נערונג.
 15 אוצרות געמאַכט דורך אַ פאַלשער צונג זיינען אַוועק געבלאָזענער הויך;
 16 די וואָס וווכן זיין זוכן דעם טויט.
 17 דער רויב פון די רשעים שלעפט זיי אַוועק, ווייל זיי ווילן ניט טאַן קיין גערעכטיקייט.
 18 פאַרקערט איז דעם מענטשנס וועג און פרעמד, אָבער דער ריינער, זיין טאַן איז רעכטפאַרטיק.
 19 בעסער וווינען אויף אַ ווינקל דאַך,

איך בין ריין פון מיינע זינד?
 10 צווייערליי וואָגשטיינער, צווייערליי מאָסן, זיי ביי דע זיינען אַן אומווערדיקייט ביי גאַט.
 11 שוין אַ זינגל ווערט דערקענט אַן זיינע מעשים, אויב ריין און אויב רעכטפאַרטיק איז זיין טאַן.
 12 דאַס אויער וואָס הערט, און דאַס אויג וואָס זעט, זיי ביי דע האָט גאַט געמאַכט.
 13 וואָלסט ניט ליב האָבן שלאָף, כדי וואָלסט ניט פאַר־אַרימט ווערן, האַלט דינע אויגן אָפן, וועסטו האָבן ברויט צו זאַט.
 14 „שלעכט! שלעכט!“ זאַגט דער קוֹה, און גייט ער אַוועק, דענסמאַל באַרימט ער זיך.
 15 פאַראַן גאַלד און פערל אַ סך, אָבער די טייערסטע צירונג זיינען ליפן מיט קענשאַפט.
 16 נעם צו זיין בנד, אויב ער איז עָרַב געווען פאַר אַן אנדערן, און נעם זיין משכון פאַר דער פרעמדער.
 17 ויס איז דעם מענטשן ברויט פון פאַלשקייט, אָבער דערנאָך ווערט זיין מויל פול מיט זשויר.
 18 געדאַנקען קומען צו שטאַנד דורך אַן עצה, און מיט תּחבולות פיר מלחמה.
 19 אַ רכילות־טרייער אַנטפלעקט אַ סוֹד, און מיט דעם וואָס האָט אָפּענע ליפן וואָלסטו זיך ניט מיטן.
 20 דער וואָס שילט זיין פאַטער און זיין מוטער, וועט זיין ליכט פאַרלאָשן ווערן אין שטאַקפינצטערניש.
 21 אַ נחלה וואָס קומט אַן גיך אין אָנהייב, וועט איר סוֹף זיין ניט געבענטשט.
 22 וואָלסט ניט זאַגן: איך וועל אַפּצאַלן שלעכטס; האָף צו גאַט, און ער וועט דיך העלפן.
 23 אַן אומווערדיקייט ביי גאַט איז צווייערליי וואָגשטיינער, און פון פאַלשע וואָגשאַלן קומט ניט קיין גוטס.
 24 פון גאַט זיינען דעם מענטשנס טריט, און וואָס פאַרשטייט דער מענטש זיין וועג?
 25 אַ שטרויכלונג פאַר אַ מענטשן איז זיך אַרויסצורעדן: הייליק!
 26 אַ קלוגער מלך ווינטשופלט די רשעים, און ער קערט אויף זיי דעם דרעשראַד.
 27 אַ ליכט פון גאַט איז דעם מענטשנס נשמה, עס זוכט־דורך אַלע קאַמערן פון לייב.
 28 גענאָד און אמת באַהיטן דעם מלך, און ער האַלט־אויף מיט גענאָד זיין טראַן.
 29 די צירונג פון יונגעלייט איז זייער כוח, און די שיינקייט פון זקנים איז אַ גראַער קאַפּ.
 30 ווונדיקע ביי לן זיינען אַ לייטערונג פון ביי, דעסגלייכן שלעק אינעווייניק אין לייב.
 כאַ בעכן וואָסער איז דעם מלכס האַרץ אין גאַטס האַנט, ווהיין גאָר ער וויל, נייגט ער עס.

פְּתוּחַת מֵאֵשֶׁת מְדוֹנִים וּבֵית הַכֹּהֵן: נֶפֶשׁ רָשָׁע אֹתְהָרִי
 וְעַל לֹא־יִחַן בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ: בְּנִשְׁרָלֶץ יַחֲבֹס־פִּתִּי וּבְהַשְׁכִּיל יֵא
 לְחֶכֶם יִקְחֵהָעֵת: מִשְׁכִּיל צְדִיק לְבֵית רָשָׁע מִסְלָף יב
 רָשָׁעִים לָרֵעַ: אִטֵּם אֲנֹנִי מִזְעֻק־דָּל גַּם־הוּא יִקְרָא וְלֹא יי
 יַעֲנֶה: מִתֵּן בַּסֶּתֶר יִכְפֹּה־אֵף וְשׁוֹחַד בַּחֵק הַמָּה עוֹה: יד
 שִׂמְחָה לְצְדִיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמִחֲמֶה לְפַעֲלֵי אֹן: אֲדָם טו
 תוֹעֵה מִדְּרָךְ הַשְׁכָּל בַּקְהָל רְפָאִים יָנוּחַ: אִישׁ מַחְסוֹר יז
 אֲהֵב שִׂמְחָה אֲהֵב יָן וְשִׁמּוֹן לֹא יַעֲשִׂיר: כָּפָר לְצְדִיק יח
 רָשָׁע וְתַחַת יִשְׁרִים בּוֹגֵד: טוֹב שֶׁבֶת בְּאַרְץ מִדְבָּר יט
 מֵאֵשֶׁת מְדוֹנִים וְכַעַס: אוֹצֵר נַחֲמֵד וְשִׁמּוֹן בְּנוֹה חֶכֶם כ
 וְכִסִּיל אֲדָם יִבְלַעֲנֵו: רִדְף צְדִיקָה וְחֶסֶד יִמְצָא חַיִּים כא
 צְדִיקָה וְכַבּוֹד: עִיר גְּבֻרִים עֲלֶה חֶכֶם יִיָּרֵד עַן כב
 מִבְּטָחָה: שִׁמְר פִּו וְלִשְׁוֵנו שִׁמְר מִצְרוֹת נִפְשׁוֹ: וְד יָהוּר כג
 לֶץ שִׁמּוֹ עוֹשֶׂה בַעֲבַרְת וְדוֹן: תְּאֹנֶת עֲצַל תְּמִיתוּנו כִּי כה
 מֵאֵנוּ יִדְּו לַעֲשׂוֹת: כִּלְ־הַיּוֹם הַתְּאֵהָה תֵּאָהָה וְצְדִיק יִתֵּן כו
 וְלֹא יִחַשְׁד: וְכַח רָשָׁעִים תוֹעֵבָה אֵף כִּי־בּוֹמָה יִבְאֵנוּ: כז
 עֲדִיכֹנָבִים יֵאבֵד וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לְנִצָּח וְדָבָר: הֲעוֹ אִישׁ כח
 רָשָׁע בְּפִנּוּ וְיִשָּׁר הוּא וְיָן דְּרָכָיו: אֵין חֶכְמָה וְאֵין ל
 תְּבוּנָה וְאֵין עֲלָה לְנַגַּד יְהוָה: טוֹם מִיכֵן לַיּוֹם מִלְחָמָה לא
 וְלַיהוָה הַתְּשׁוּעָה:

כב

נִבְחַר שֵׁם מַעֲשֵׂר רָב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב: עֲשִׂיר א
 וְרֵשׁ נִפְגְּשׁוּ עֲשֵׂה כָלֶם יְהוָה: עָרוֹם וְרָעָה רֵעֵה וְיִסְתַּר ג
 וּפְתַיִים עֲבָרוּ וּנְעַנְשׁוּ: עֵקֶב עֲנוּה וְרֵאת יְהוָה עֲשֵׂר וְכַבּוֹד ד
 וְחַיִּים: צַנִּים פְּחִים בְּדֶרֶךְ עֵקֶשׁ שׁוֹמֵר נִפְשׁוֹ יִרְחַק מֵחַם: ה
 חֲנֹךְ לְנַעַר עַל־פִּי דְרָכָו גַּם כִּי־יִזְקֵן לֹא־יִסְוֹר מִמְּנָה: ו
 עֲשִׂיר בְּרִשִׁים יִמְשׁוּל וְעַבְד לֹה לְאִישׁ מְלוּה: ז וְרַע ח

כא, ט' יט' מדינסי פי י' ר' דטשה ובס"א אותה רע
 כב' וה' וס'ה כט' ינו פי ו'ס פי כב, ג' וס'ר פי

אִידֶעֶר אֵין אֵין הוּיוּ מִיט אַ חַיִּיב אַ קְרִיגֶעֶרִין.
 10 די זעל פון דעם רשע גלוסט ביין,
 זיין חבר ווערט ניט געלייטועליקט אין זיינע אויגן.
 11 אז מע שטרעפט דעם שפעטער, ווערט דער נאָר קלוג;
 און אז מע לערנט דעם קלוגן, קריגט ער קענשאַפט.
 12 אז דער צדיק האָט אַינזעעניש מיטן רשעס הויו,
 פאַרפירט ער די רשעים צום ביזן.
 13 דער וואָס פאַרשטאַפט זיין אויער פאַר דעם אַרימאַנס
 געשרי,
 וועט ער אויך רופן, און ניט געענטפערט ווערן.
 14 אַ מתנה פאַרבאַרגענער הייט פאַרבייגט דעם כעס,
 און שוחד אין בוועם, דעם שטאַרקסטן גרימצאַרן.
 15 אַ פרייד פאַרן צדיק איז טאַן גערעכטיקייט,
 און אַ שרעק פאַר די וואָס טוען אומרעכט.
 16 אַ מענטש וואָס בלאַנדזשעט פון דעם וועג פון קלוג
 שאַפט,
 וועט רוען אין דעם געזעמל פון מתים.
 17 דער וואָס האָט ליב ווילטאַג, ווערט אַן אַרימאַן,
 דער וואָס האָט ליב וויין און אייל, ווערט ניט רייך.
 18 אַן אויסלייז פאַר דעם צדיק איז דער רשע,
 און אַנשטאַט די רעכטפאַרטיקע קומט דער פעלשער.
 19 בעסער צו ווינען אין אַ מדבר־לאַנד,
 אִידער מיט אַ חַיִּיב אַ קְרִיגֶעֶרִין אין ערגערניש.
 20 אַ גלוסטיקער אוצר און אייל איז אין דער ווינונג פון
 דעם חכם,
 אָבער דער נאַרישער מענטש שלינגט עס אַיין.
 21 דער וואָס יאָגט זיך נאָך גערעכטיקייט און גענאָד,
 געפינט לעבן, הצלחה, און כבוד.
 22 דער חכם קומט אויף אַ שטאַט פון גיבורים,
 און מאַכט נידערן איר זיכערע פעסטונג.
 23 דער וואָס היט זיין מויל און זיין צונג,
 היט פון צרות זיין זעל.
 24 דער מוטוויליקער בעל־גאוּוה, זיין נאַמען איז שפעטער—
 דער וואָס פירט זיך מיט מוטוויליקער חוצפּה.
 25 די תאוּוה פון דעם פוילן טייט אים אַוועק,
 ווייל זיינע הענט ווילן ניט אַרבעטן.

כב

1 אַ נאַמען איז בעסער פון גרויס עשירות,
 אַ גוטער חן, פון זילבער און פון גאָלד.
 2 רייך און אַרים שטויסן זיך אַן איינאַנדער,
 אָבער זיי ביידן האָט גאַט באַשאַפן.
 3 דער קלוגער זעט, און פאַרבאַרגט זיך,
 און די נאַרן גייען ווייטער, און ווערן געשטרעפט.
 4 דער לויז פון עניוּת— פון מורא פאַר גאַט,
 איז עשירות, און כבוד, און לעבן.
 5 דערנער און נעצן זיינען אויפן וועג פון דעם קרומען,
 דער וואָס היט זיין זעל, זאָל זיך דערווייטערן פון זיי.
 6 געוויזן דעם ינגל אויף זיין וועג;
 אַפילו אַז ער וועט אַלט ווערן, וועט ער זיך ניט אַפקערן
 דערפון.
 7 דער עושר געוועלטיקט איבער די אַרימע,
 און דער לייער איז אַ קנעכט ביים מְלוּה.

26 אַ גאַנצן טאַג באַגערט דער געריקער,
 אָבער דער צדיק גיט און הערט ניט אויף.
 27 דאָס שלאַכטאַפּפער פון די רשעים איז אַן אומ־
 ווערדיקייט,
 היינט ווי נאָך אַז מע ברענגט עס מיט אַ בייזער מחשבה!
 28 אַ פאַלשער עדות ווערט צעמישט,
 אָבער דער מענטש וואָס האָט געהערט, רעדט מיט
 פעסטקייט.
 29 דער שלעכטער מענטש גייט מיט אַ פאַרשייט פנים,
 אָבער דער רעכטפאַרטיקער, ער פאַסט אויף זיין וועג.
 30 ניטאַ קיין חכמה און קיין פאַרשטאַנדיקייט
 און קיין עצה אַקעגן גאַט.
 31 דער פערד ווערט צוגעגרייט פאַר דעם טאַג פון
 מלחמה,
 אָבער די ישועה איז פון גאַט.

א וואַרטשפּיל: אַדקָה, אין צוויי באַטייטן.

8 „עס און טרינק!“ זאגט ער צו דיר,
 אבער זיין האַרץ איז ניט מיט דיר.
 9 דיין ביסן וואָס דו האָסט אויפגעזעסן, וועסטו אויס-
 ברעכן,
 און האָסט אומזיסט אויסגעבראַכט דייע זיסע רייך.
 10 אין די אויערן פון דעם נאַרן זאָלסטו ניט רעדן,
 וואָרום ער וועט פאַראַכטן דעם שכל פון דייע
 ווערטער.

11 זאָלסט ניט איבעררוקן דעם גרענעץ פון פאַרצייטן,
 און אין די פעלדער פון יתומים זאָלסטו ניט אַרײַנגיין;
 12 וואָרום זייער אויסלייזער איז שטאַרק,
 ער וועט זיך אָננעמען זייער קריג אַקעגן דיר.

13 לייג צו דיין האַרץ צו מוסר,
 און דייע אויערן צו ווערטער פון פאַרשטאַנדיקייט.

14 זאָלסט ניט פאַרמיידן שטראַף פון דעם יינגל;
 אַז דו וועסט אים שלאָגן מיט דער רוט, וועט ער ניט
 שטאַרבן.

15 דו וועסט אים שלאָגן מיט דער רוט,
 און וועסט מציל זיין זיין זעל פון דער אונטערערד.

16 מיין זון, אַז דיין האַרץ וועט זיין קלוג,
 וועט אויך מיין האַרץ זיך פרייען.

17 און מייע גירן וועלן אָנקוועלן,
 אַז דייע ליפן וועלן רעדן די ריכטיקייט.

18 זאָל דיין האַרץ ניט מקנא זיין די זינדיקע,
 נאַר בלויז די גאַטספאַרכטיקע אַ גאַנצן טאַג.

19 וואָרום פאַרוואָר, עס איז דאָ אַ לעצט,
 און דיין האַפענונג וועט ניט פאַרשניטן ווערן.

20 הער צו, זון מיינער, און ווער קלוג,
 און פיר אויפן וועג דיין האַרץ.

21 זאָלסט ניט זיין פון די וואָס זויפן זיין,
 פון די וואָס פרעסן זיך אָן מיט פלייש;

22 וואָרום אַ פרעסער און אַ זויפער ווערט פאַראַרימט.

ביי וועמען אומזיסטיקע ווונדן?
 ביי וועמען רויטע אויגן?

23 ביי די וואָס שפעטיקן זיך ביים זיין,

24 ביי די וואָס קומען פאַרוואַנדלען דעם מישטראַנק.

25 זאָלסט ניט קוקן אויפן זיין ווי ער רויטלט זיך,

26 ווי ער שפיגלט אין פּוֹס זיין פאַרב,

27 ווי ער גליטשט זיך גלאַטיק אַראָפּ.

28 אין זיין סוף וועט ער ווי אַ שלאַנג איינבייסן,

29 און ווי אַ נאַטער וועט ער פאַרגיפטן.

30 דייע אויגן וועלן זען פרעמדע זאַכן,

31 און דיין האַרץ וועט רעדן פאַרקערטקייט;

32 און וועסט זיין ווי איינער וואָס ליגט אין מיטן ים,

33 אָדער ווי איינער וואָס ליגט אויף אַ שפיץ מאַסט.

34 זיי האָבן מיך געשלאָגן, און מיר האָט ניט ווי געטאַן,

35 זיי האָבן מיך צעקלאַפט, און איך האָב ניט געשפּירט;

36 ווען ניקטער איך זיך אויס, וועל איך עס נאָך ווידער זוכן.

כָּן הוּא אֶכּוּל וְשׂוּתָה זְאֵמֵר לֵךְ וְלִבּוֹ בַל־עֲמֹד; פִּתְחֵךְ ח
 אֶכְלָתָ תְּקוּאָהּ וּשְׂחֹת דְּבָרֶיךָ תַעֲשִׂימִים: בְּאֲזֵנִי כִסִּיל ט
 אֶל־תִּדְבֹר כִּי־יִבּוֹז לְשֹׁבֵל מִלִּיךְ: אֶל־תִּסַּן גְּבוּל עוֹלָם י
 וּבְשֹׁרֵי יְהוּמִים אֶל־תִּבְא: כִּי־זֹאֲלִם חוֹק הוּא־יִרְיֵב אֶת־י א
 רִיבֶם אֶתְךָ: הִבִּיאָה לְמוֹסֵר לִבְךָ וְאֹנֶךָ לְאִמְרֵי־דַעַת: יב
 אֶל־תִּמְנַע מִנְעֵר מוֹסֵר כִּי־תִכְנַן בְּשֹׁבֵט לֹא יָמוּת: אֶתְהֵ יג
 בְּשֹׁבֵט תִּכְנַן וּנְפִישׁוּ מִשְׁאוֹל תִּצִּיל: יד בְּנִי אִם־חִבְבֶּם לִבְךָ טו
 יִשְׂמַח לְבִי גִם־אֲנִי: וְתִשְׁלַחַנָּה כִלְיוֹתַי בְּדַבֵּר שְׁפֹתֶיךָ טז
 מִי־שִׂרִים: אֶל־יִקְנֵא לִבְךָ בְּחַטָּאִים כִּי אִם־יִבְרָאתָ יְהוָה יז
 כִּלְהוּתוֹם: כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרֶיךָ וְחִכּוֹתֶיךָ לֹא תִכְרַת: שְׁמַע־יח
 אֶתְהֵ בְנֵי יַחֲבִיבֶם וְאַשֶׁר בְּדַרְךְ לִבְךָ: אֶל־תִּהְיֶה בְּסִבְאֵי ייך כ
 בְּזִלְלֵי בְשָׂר לְמוֹ: כִּי־סִבְא וְזוֹלֵל יוֹרֵשׁ וְכֹרְעִים תִּלְבִּישׁ כא
 נוֹמָה: שְׁמַע לְאֶבְדָּךְ זָה יִלְדֶךָ וְאֶל־תִּכְבּוֹז כִּי־זִקְנָה אִמְךָ: כב
 אֲמַת קְנָה וְאֶל־תִּמְכַּר חֲכָמָה וּמוֹסֵר וּבִיעָה: גוֹל יְגוּל כג
 אָבִי צַדִּיק יִזְלַד הַכֶּסֶם וְיִשְׂמַח בּוֹ: יִשְׂמַח־אֶבְדָּךְ וְאִמְךָ כד
 וְתִגַּל וְזִלְתֶּךָ: תִּנְהַבְנֵי לִבְךָ לִי וְעֵינֶיךָ דְרָכֵי תִרְצָנָה: כו
 כִּי־שׁוּחָה עֲמָקָה זוֹנָה וּבֹאֵר צָרָה נִכְרָה: אֶתְהֵ־יא כז
 כִּתְחַף תִּאָרֵב וּבּוֹדִים בְּאֲדָם תּוֹסֵף: לְמוֹ אוֹי לְמוֹ אָבוֹי כט
 לְמוֹ מְדוּנִים | לְמוֹ שִׂיח לְמוֹ פְּצָעִים חָנֵם לְמוֹ חִבְלֵלוֹת
 עֵינָם: לְמֵאחֲרַיִם עַל־הַיָּיִן לְבָאִים לְחִקּוֹר מִמֶּסֶד: אל ל
 תֵּרֵא ייך כִּי יִתְאָדֵם כִּי־תִתֵּן בְּכִים עֵינֵי וְתִחַלֵּךְ בְּמִי־שִׂרִים: לב
 אַחֲרֵיתוֹ נִכְחַשׁ יִשְׂדָּ וּבְצַפְנֵי יִפְרֵשׁ: עֵינֶיךָ רִאָּ וְרוֹת לג
 וְלִבְךָ יִדְבֹר תִּתְפַּכּוֹת: וְהוֹיֹת בְּשֹׁבֵב בְּלִבֶּיךָ וּכְשֹׁבֵב לד
 בְּרֵאשׁ חִבְלֵ: הַבּוֹנֵי בִלְחֵלִיתֵי הַלְמוּנֵי בִלְיָדְעֵתִי מִתִּי לה
 אֶקְוֶן אוֹסִיף אֶבְקֶשׁנוּ עוֹד:

כד

אֶל־תִּקְנֵא בְּאִנְשֵׁי רֵעֶה וְאֶל־תִּתְאֲזוּ לַהּוֹת אֶתֶם: כִּי שוֹר כ

כב, יט פ"ח ואשר בדרך כד' נלפי יל פי חל פי
 יטח פי כו' יציה פי כט חנים פי לא' נסס פי

און שמאַטעס קליידט אָן שלעפעריי.
 26 הער צו דיין פאַטער וואָס האָט דיך געבאַרן,
 און זאָלסט ניט פאַראַכטן דיין מוטער אַז זי איז אַלט.
 27 קויף אמת, און זאָלסט עס ניט פאַרקויפן -
 חכמה, און מוסר, און פאַרשטאַנדיקייט.
 28 קוועלן קוועלט אָן דער פאַטער פון דעם צדיק,
 און דער וואָס האָט געבאַרן אַ חכם פרייט זיך
 מיט אים.
 29 זאָל זיך פרייען דיין פאַטער און דיין מוטער,
 און זאָל קוועלן דיין געזינערין.

30 גיב מיר, מיין זון, דיין האַרץ,
 און דייע אויגן זאָלן היטן מייע וועגן.
 31 וואָרום אַ טיפער גראָבן איז אַ זונה,
 און אַן ענגע גרוב איז די פרעמדע.
 32 דערצו לוייערט זי ווי אַ רויבער,
 און מערט פעלשער צווישן די מענטשן.

33 ביי וועמען איז אַי? ביי וועמען איז וויי?
 ביי וועמען קריג? ביי וועמען קלאַג?

כד

1 זאָלסט ניט זיין מקנא בייזע לייט,
 און זאָלסט ניט גאַרן צו זיין מיט זיי,
 2 וואָרום פאַרוויסטונג טראַכט זייער האַרץ.

ג וְהָיָה לָכֵס וְעָמַל שִׁפְתֵיהֶם תִּדְבַרנָה: בַּחֲכָמָה יִבְנֶה
 ד בַּיֵּת וּבַתְּבוּנָה יִתְכַוֵּן: וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלֵאוּ כָל־הָיוֹן
 ה יָקָר וְנִשְׁיָם: וְגִבְרַתְכֶם בְּעֵזוֹ וְאִישׁ דַּעַת מֵאֲמִיד־כַּח: כִּי
 ו בַתְּחַבְלוֹת תַּעֲשֶׂה־לָךְ מִלְחָמָה וְתִשׁוּעָה בְרַב יוֹעֵץ:
 ז רָאִימוֹת לֵאמֹל חֲכָמוֹת כִּשְׂעָר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ: מִחֶשֶׁב
 ח לַהֲרַע לֹא כַעַל־מִזְמוֹת יִקְרָאוּ: וּמֵת אֹלֶת חֲמָאֵת וְתוֹעֵבֵת
 ט לְאָדָם לֵיץ: הַתְּרַפִּית בְּיוֹם צָרָה צָר כַּחֲכָה: הַצֵּל
 י לַקְּחוּם לְמוֹת וּמָוִים לַהֲרֹג אִם־תַּחֲשׂוּדָ: כִּי־תֹאמַר הֵן
 יא לֹא־יִדְעֵנוּ זֶה הֲלֹא־תִכְנֶן לְבוֹת: הוּא יִכֵּן וְנִצֵּר נִפְשָׁךְ הוּא
 יב יִדַע וְהַשִּׁיב לְאָדָם כַּפְּעֵלוֹ: אֲבִל־בְּנֵי דָבֶשׁ כִּי טוֹב וְנִפְתַּת
 יג מְתוֹק עַל־חֲכָדָ: כֵּן וְדַעַת חֲכָמָה לְנִפְשָׁךְ אִם־מִצְאָתָ
 יד וְיֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוֶתָךְ לֹא תִכְרַת: אֶל־תֵּאָרֵב רִשְׁעֵ לְנוּהָ
 טו צַדִּיק אֶל־תִּשְׁחַד רַבְּצוֹ: כִּי שִׁבְעָ וּפּוֹל צַדִּיק וְקָם
 טז וְרִשְׁעִים יִכְשְׁלוּ בְרַעְיָה: כַּנֶּפֶל אֹיֵבֶיךָ אֶל־תִּשְׁמַח וּבִכְשָׁלוֹ
 יז אֶל־יִגַּל לְבָבְךָ: פְּתִירָאָה יִהְיֶה וְרַע בְּעֵינָיו וְהַשִּׁיב מֵעֲלָיו
 יח אִפּוֹ: אֶל־תִּתְחַדֵּר בְּמַרְעִים אֶל־תִּקְנֵא בְרִשְׁעִים: כִּי ו
 יט לֹא־תִהְיֶה אַחֲרִית לְרַע גַּר רִשְׁעִים וְדַעַד: יִרְא אַתִּי־וְהָיָה
 כ אֲדָם בְּנֵי וּמִלְדָּ עַם־שׂוֹנִים אֶל־תִּתְעַרְבֶ: כִּי־פִתְאֹם יָקוּם אֲדָם
 כא וּפִיד שְׂנִיָּהִם מִי יוֹדַע: גַּם־אֵלֶּה לַחֲכָמִים הַכֹּרֶפְנִים
 כב כַּמִּשְׁפָּט בַל־טוֹב: אֲמַר וּלְרִשְׁעֵ צַדִּיק אֶתָּה יִקְבְּהוּ עַמִּים
 כג וְעֹלְמוֹהוּ לְאֲמִים: וְלִמּוֹכִיחִים יִנַּעַם וְעֲלִיהֶם תִּבְּוֹא בְרַכְתִּי
 כד טוֹב: שִׁפְתֵיהֶם יִשְׁק מִשִּׁיב דְּבָרִים נִכְחִים: הֵכֵן בַּחוּץ ו
 כה מִלֹּאֲכָתֶךָ וְעַתְדָה בְּשִׂרָה לְךָ אַחַר וּבְנִית בֵּיתְךָ: אֶל־תַּחֲתִי
 כו עֲרִיחֶם בְּרַעְיָה וְהַפְתִּית בְּשִׁפְתֶךָ: אֶל־תֹּאמַר כֹּאשֶׁר
 כז עֲשֶׂה־לִּי כֵן אַעֲשֶׂה־לּוֹ אֲשִׁיב כַּפְּעֵלוֹ: עַל־שִׂרָה
 כח אִישׁ־עֲצֵל עֲבַרְתִּי וְעַל־כָּרֶם אָדָם חֲסֵר־לֵב: וְהִנֵּה עֲלָה
 כט כָּלוּ וְקָמְשִׁים כִּסּוּ פְּנֵי חַרְלָיִם וְגִדְרָ אֲבָנָיו גִּדְרָסָה:
 ד' שׁוֹא מִחֲסָה ה' ס' א' גִּבְרַת חֲכָם יב' קָץ מִחֲסָה שֹׁאחַר ע' ו'
 י' יִדְרִי כ' א' ס' א' יִרְא אֶת־ה' נ' א' וְעַם ל' מִחַח מִבֵּיתָ

און אומגליק רעדן וייערע ליפן.
 מיט חכמה ווערט אַ הויז געבויט,
 און מיט פאַרשטאַנדיקייט ווערט עס באַפעסטיקט;
 און דורך קענשאַפט ווערן די קאַמערן אַנגעפילט
 מיט אַלערליי טייערן און ליבלעכן גוטס.
 אַ קלוגער מאַן איז אין מאַכט,
 און אַ מענטש מיט קענשאַפט האָט אַ שטאַרקע גבורה;
 וואָרום מיט תּחבולות מוזטו אַנפירן דיין מלחמה,
 און הילף קומט דורך פיל יועצים.
 צו הויך פאַר דעם נאַרן איז חכמה,
 אין טויער עפנט ער ניט זיין מויל.
 דער וואָס קלערט צו טאַן שלעכטס,
 אים וועט מען נאַכרופן בייזוויליקער מענטש.
 די טראַכטעניש פון דעם נאַרן איז זינד,
 און אַן אומווערדיקייט ביי מענטשן איז דער שפעטער.
 לאַזטו זיך אָפּ אין טאַג פון נויט,
 איז דיין כּוֹח אַ קנאַפער.
 זיי מציל די וואָס ווערן גענומען צום טויט,
 און די אַנגעברייטע צום הרגען, אויב דו קענסט אָפּ־
 האַלטן.
 אַז דו וועסט זאָגן: „מיר האָבן דאָך דערפון ניט
 געוויסט“—
 פאַרוואָר, דער פאַרשער פון די הערצער, ער וועט
 מערקן,
 און דער היטער פון דיין זעל, ער וועט וויסן,
 און וועט אומקערן אַיטלעכן לויט זיינע מעשים.
 עס, מיין זון, האַניק, ווייל עס איז גוט,
 און האַניקזאַפט וואָס איז זיס פאַר דיין גומען;
 אַווי, זיי וויסן, איז חכמה פאַר דיין זעל,
 אַז דו האָסט זי געפונען וועט זיין אַ וגוטען לעצט,
 און דיין האַפּענונג וועט ניט פאַרשניטן ווערן.
 וואָלסט ניט לוייערן, רשע, אויף דער ווינונג פון דעם
 צדיק,
 זאַלסט ניט פאַרוויסטן זיין הוייעראַרט;
 וואָרום זיבן מאָל פאַלט דער צדיק, און שטייט אויף,
 און די רשעים ווערן געשטרויכלט אין אומגליק.
 אַז דיין שונא פאַלט, זאַלסטו זיך ניט פרייען,
 און אַז ער ווערט געשטרויכלט, זאַל ניט אַקוועלן דיין
 האַרץ;
 וואָרום גאָט וועט זען, און עס וועט שלעכט זיין אין
 זיינע אויגן,
 און ער וועט אָפקערן פון אים זיין צאָרן.
 זאַלסט זיך ניט ערגערן וועגן די שלעכטסטויער,
 זאַלסט ניט מקנא זיין די רשעים;
 וואָרום דער שלעכטער וועט ניט האָבן קיין לעצט,
 דאָס ליכט פון די רשעים וועט אויסגעלאָשן ווערן.
 האָב מוֹרָא פאַר גאָט, מיין זון, און פאַרן מלך,
 מיט איבעראַנדערשער זאַלסטו זיך ניט מישן;
 וואָרום פּלוּצלינג וועט קומען זייער בראַך,
 און ווער ווייס דאָס אומגליק פון זיי בייִדן?
 אויך דיִדאָזיקע זיינען פון די חכמים.
 פון שאַנעווען אין אַ משפּט קומט ניט אַרויס קיין גוטס.
 דער וואָס זאָגט צום שולדיקן: „דו ביסט גערעכט“,
 שילטן אים פּעלקער, פּלוּכֵן אים אומות.

25 אָבער די וואָס משפּטן ריכטיק, זיי איז וויל,
 און אויף זיי קומט אַ ברכה פון גוטס.
 26 די ליפן דאַרף מען קושן
 דעם וואָס ענטפּערט די ריכטיקע רייד.
 27 פאַרריכט דערויסן דיין אַרבעט,
 און גרייט עס דיר צו אויפן פעלד,
 דערנאָך זאַלסטו בויען דיין הויז.
 28 זאַלסט ניט זיין אַן עדות אַקעגן דיין חבר אָן אַ פאַרוואָס,
 און נאַרן מיט דייען ליפן.
 29 זאַלסט ניט זאָגן: „ווי ער האָט מיר געטאַן, אַווי וועל
 איך אים טאַן;
 איך וועל דעם מענטשן אומקערן לויט זיין טאַן.“
 30 פאַרביי אַ פעלד פון אַ פּוילן מאַן בין איך פאַרביי
 געגאַנגען,
 און פאַרביי אַ וויינגאַרטן פון אַ מענטשן אָן שכל;
 ערשט עס איז אין גאַנצן געווען פאַרוואַקסן מיט דערנער,
 זיין אויבערפלעך איז געווען באַדעקט מיט ווילדע
 געוועקסן,
 און זיין שטייערנע צאַם איז געווען איינגעפאַלן.

א. ד. ה. די וואָס שטעלן זיך קעגן גאָט אין די וואָס שטעלן זיך קעגן מלך.

²⁹ איך האָב געקוקט, און מיר אַריינגענומען אין האַרצן.
 איך האָב געזען, און גענומען אַ מוסר.
³⁰ גאַך אַ ביסל שלאָף, גאַך אַ ביסל דרעמלען,
 גאַך אַ ביסל ליגן מיט פאַרלייגטע הענט –
³¹ און קומען ווי אַ גיִיחיל וועט דיין אַרימקייט,
 און דיין נויט ווי אַ געפאַנצערטער מאַן.

כה ¹ אויך די דאָזיקע זיינען שפּריכווערטער פון שלמהן,
 וואָס די לייט פון חוּזקָה דעם מלך פון יהודה האָבן
 איבערגעשריבן.

² דער כבוד פון גאָט איז פאַרבאָרגן אַ זאָך,
 און דער כבוד פון מלכים איז אויספאַרשן אַ זאָך.
³ דער הימל אין הייך, און די ערד אין טיפּקייט,
 און דאָס האַרץ פון מלכים, איז נישט צו דערפאַרשן.
⁴ נעם אַרויס די פסולת פון זילבער,
 און ביים שמעלצער קומט אַרויס אַ כּלי;
⁵ נעם אַוועק דעם רשע פון פאַרן מלך,
 און זיין טראָן וועט שטיין פעסט אויף גערעכטיקייט.
⁶ זאָלסט זיך נישט שיינדלען פאַרן מלך,
 און אין דעם אַרט פון גרויסע לייט זאָלסטו נישט שטיין.
⁷ וואָרום בעסער מע זאָל דיר זאָגן: „קום אַרויף אַהער!“
 אַיידער מע זאָל דיך דערנידערן פאַר דעם פּירשט,
 ווי דיִינע אויגן האָבן געזען.

⁸ זאָלסט נישט אַרויסגיין האַסטיק זיך קריגן,
 וואָרום וואָס וועסטו טאָן צום סוף דערפון,
 אז דיין חבר וועט דיך מאַכן צו שאַנד?
⁹ קריג זיך דיין קריג מיט דיין חבר,
 אָבער אַ פרעמדנס סוד זאָלסטו נישט אַנטלפּעקן;
¹⁰ כּדי דער צוהערער זאָל דיך נישט זידלען,
 וואָרום דיין רכילות קען נישט צוריקגענומען ווערן.
¹¹ גילדערנע עפל אין זילבערנע פּוּץ־כלים,
 איז אַ וואָרט גערעדט צו דער זאָך.

¹² אַ גילדערנער אַוירינג און אַ צירונג פון גינגאַלד
 איז אַ קלוגער מוסר־זאָגער פאַרן אַויער פון הערער.

¹³ ווי שנייאַיקע קעלט אין טאָג פון שניט,
 איז אַ באַגלויבטער שליח פאַר די וואָס שיקן אים;
 וואָרום ער דערקוויקט די זעל פון זיין האַר.

²⁰ ווי דער וואָס טוט אַויס דעם בגד אין אַ קאַלטן טאָג,
 ווי עסיק אויף לויגזאַלץ,
 אזוי דער וואָס זינגט לידער
 פאַר אַן אומעטיקן האַרצן.

²¹ אַז דיין שונא איז הונגעריק, גיב אים עסן ברויט,
 און אז ער איז דאַרשטיק, גיב אים טרינקען וואַסער;
²² וואָרום קוילן שיטסטו אים אויפן קאַפּ,
 און גאָט וועט דיר באַצאַלן.

²³ צפּוך־זיינט ברענגט רעגן,
 און אַ פאַרשטעלטע צונג פאַרדראָסיקע פּנימער.

²⁴ בעסער ווינען אויף אַ ווינקל דאַך,
 אַיידער אין איין הויז מיט אַ ווייב אַ קריגעריין.

²⁵ קאַלטע וואַסער פאַר אַ פאַרשמאַכטער זעל,
 אזוי איז אַ גוטע בשורה פון אַ ווייטן לאַנד.

וּאֲחֻזָּה אֲנֹכִי אֲשִׁית לְכִי רְאִיתִי לְקַחְתִּי מִיָּסֵר: מַעַט שָׁנוֹת לִבִּי
 מַעַט תְּנוּמוֹת מַעַט חֶבֶק יָדַי לְשִׁבְבִי: וּבְאִמְתֵּהֶלֶךְ לִי
 רִשְׁעָה וּמְחַסְדֵּיךָ בְּאִישׁ מִגֵּן:

כה

נִסְ-אֱלֹהִים מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הִעֲתִיבוּ אֲנִשֵּׁי חוּזְקָה א
 מִלְּךְ-יְהוּדָה: כְּכֹר אֱלֹהִים הַסֵּתֵר דְּבָר וּכְכֹר מַלְכִים ב
 חֶקֶךְ דְּבָר: שָׁמַיִם לְרוֹם וָאָרֶץ לְגִמְק וְלִב מַלְכִים אֵין ג
 חֶקֶךְ: הִנֵּה סִינַיִם מִכְסֶּה וַיֵּצֵא לְצַרְפָּה כְּלִי: הִנֵּה רִשְׁעָה ד
 לְפָנֵי־מֶלֶךְ וַיְכּוֹן בְּצַדֵּק כְּסָאוֹ: אֶל־תִּתְהַדָּר לְפָנֵי־מֶלֶךְ ו
 וּבְמִקּוֹם גְּדֹלִים אֶל־תִּעַמֵּד: כִּי טוֹב אֶמְרִילְךָ עֲלֵה הִנֵּה ז
 מִהַשְׁפִּילְךָ לְפָנֵי גְדֹיב אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ: אֶל־תֵּצֵא לְרֹב ח
 מִדֵּר פֶּן מִהִזְעִשָּׁה בְּאַחֲרִיתָהּ בְּהַכְלִים אֶתְךָ רַעְדָּה:
 רִיבֶךָ רִיב אֶת־דַּעְךָ וְסוּד אֶתְךָ אֶל־תִּגְלֵל: פֶּן־יִחְסְרְךָ ט
 שְׁמֶע וְדַבְּרָךְ לֹא תִשׁוּב: תִּפְתָּח וְהִב בְּמִשְׁכַּיִת כְּסֶה יא
 דְּבָר דְּבָר עַל־אֶפְנוֹ: נוֹם וְהִב וְחִלִּי־כֶתֶם מִזְכִּיחַ חֶכֶם יב
 עַל־אֵן שְׁמַעַת: כְּצַנֹּת־שֶׁלֶג בְּיוֹם קִצִּיר צִיר נֶאֱמָן יג
 לְשַׁלְּחוֹ וּנְפֹשׁ אֲדִנּוּ יִשִּׁיב: נְשִׂאִים וְרוּחַ וְגִשָּׁם אֵין אִישׁ יד
 מִתְהַלֵּל בְּמַתֵּת־שֶׁקֶר: בְּאֶרֶךְ אַפִּים יִפְתָּה קִצִּין וְלִשְׁוֹן טו
 רִבָּה תִשְׁבַּר־נַרְס: דְּבַשׁ מִצְּאֵת אֶכֶל דִּיךָ פֶּן־תִּשְׁבַּעְנוּ טז
 וְהִבְאֵתוּ: הֶבֶר רִגְלֶךָ מִבֵּית רַעְדָּה פֶּן־יִשְׁבַּעְךָ וּשְׁנֵאֶךָ: ז
 מִפִּיךָ וְחֶרֶב וְחֵץ שִׁנּוֹן אִישׁ־לְעֵנָה בְּרַעְיוֹה עַד שֶׁקֶר: שֵׁן טח
 רַעְיוֹה וְרִגְל מִיַּעֲדֵת מִבְּטַח כּוֹנֵד בְּיוֹם צָרָה: מַעֲדֵה־בְּנֵד ו כ
 בְּיוֹם קָרָה תִמָּזן עַל־גַּתְרָה וְשֶׁר בְּשָׂרִים עַל לִב־רַע: אִם־ כא
 רַעִיב שְׁנֵאֶךָ הֶאֱבִילְהוּ לֶחֶם וְאִם־צִמְאָה הִשְׁקִיְהוּ מַיִם: כִּי כב
 גַּחְלִים אֶתָּה הִתָּה עַל־רַאשׁוֹ וַיְהוּהוּ יִשְׁלַם־לְךָ: רוּחַ צַפּוֹן כג
 תְּחַלֵּל גִּשָּׁם וְרָגִים נִזְעַמִים לִשְׁוֹן סֵתֵר: טוֹב שְׁכַת עַל־ כד
 פְּנֵיתֶיךָ מֵאֵשֶׁת מְדוֹנִים וּבֵית חֶקֶר: מַיִם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ כה

כד, לב' ס"א ואחזה
 כד' מדינס קי
 כה, ט' פתח כס"ט יט' כביל בסקצ

¹⁴ וואָלקנס און ווינט אַן רעגן,
 איז אַ מענטש וואָס רימט זיך מיט אַ פאַלשער מתנהא.

¹⁵ מיט אַיינגעהאַלטנקייט ווערט איבערגערעדט דער
 פּירשט,
 און אַ הייכע צונג צעברעכט אַ ביין.

¹⁶ האַסטו געפונען האַניק, עס פיל עס איז גענוג פאַר דיר,
 כּדי זאָלסט זיך נישט איבערועטן דערמיט, און עס אויס־
 ברעכן.

¹⁷ מאַך דיין פּוס זעלטן אין הויז פון דיין חבר,
 כּדי ער זאָל נישט זאָט ווערן מיט דיר, און דיך פּיינט קריגן.

¹⁸ אַ ברעכשטאַנג און אַ שווערד און שאַרפע פּייל
 איז אַ מענטש וואָס זאָגט פאַלשע עדות אויף זיין חבר.

¹⁹ אַ צעבראַכענער צאָן און אַן אויסגעלונקענער פּוס,
 איז די פאַרויכערונג פון דעם פעלשער אין טאָג פון נויט.

" ד. ה. מיט אַ מתנה וואָס ער נישט.

כו עִיפָה וּשְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאַרְצֵי מִדְּבָרִים: מַעֲנֵן גִּרְפָּשׁ וּמִקְוֵה
 כז מִשְׁחַת צְדִיק מִט לַפְּגִידָשׁ: אֲכַל דְּבַשׁ הַרְבּוֹת לֹא־
 כח טוֹב וְחֶזֶק בְּכַדָּם כְּבוֹד: עֵד פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה אִישׁ
 אֲשֶׁר | אֵין־מַעְצָר לְרוּחוֹ:

כו

א כְּשֶׁלֶג | בְּקִיץ וּכְמָטָר בְּקִיּוֹר בֵּן לֹא־נֹאֵה לְכִסִּיל כְּבוֹד:
 ב כַּצִּפּוֹר לְנוֹר בְּדִרְזוֹר לְעוֹף בֵּן קָלִילת הַנֶּסֶם לֹא תִבָּא: שׁוֹט
 ג לְפִיּוֹם מִתֵּן לַחֲמוֹד וְשֹׁבֵט לֵנֶן כְּסִילִים: אֵל־תִּעַן כְּסִיל
 ד בְּאוֹתוֹ פִּדְתִּשְׁוֹה־לּוֹ נִסְיָתָהּ: עֲנֵה־כְּסִיל בְּאוֹתוֹ פֶּךָ
 ה יְהִיָּה חֶכֶם בְּעֵינָיו: מְקַצֶּה רְגֵלִים חָמָס שִׂתָּה שְׁלַח
 ו דְּבָרִים בִּיד־כְּסִיל: דְּלִוֵּי שְׁקוֹם מִפֶּסַח וּמִשַׁל בְּפִי
 ז כְּסִילִים: כַּצִּפּוֹר אֲבֵן בְּמִרְגָּמָה בְּיָנוּתָן לְכִסִּיל כְּבוֹד:
 ח חוֹח עֵלָה בִּיד־שְׁבוֹר וּמִשַׁל בְּפִי כְּסִילִים: רַב מַחֲלֵל
 ט כָּל וְשֹׁכֵר כְּסִיל וְשֹׁכֵר עֲבָרִים: בְּכָלֵב שֶׁבַע עַל־קָאָו כְּסִיל
 יא שׁוֹנֵה בְּאוֹתוֹ: רֵאִיתָ אִישׁ חֶכֶם בְּעֵינָיו תְּקוּהָ לְכִסִּיל
 יב מִמֶּנּוּ: אֲמַר עֲצֵל שְׁחַל בְּדֶרֶךְ אָרִי בֵּן הַרְחִיבוֹת: הִדְלִית
 יג תְּסוּב עַל־צִירָה וְעֲצֵל עַל־מִטָּה: קָמֵן עֲצֵל יָדוֹ בַּצִּלְחַת
 יד נִלְאָה לְהַשִּׁיבָה אֶל־פִּיו: חֶכֶם עֲצֵל בְּעֵינָיו מִשְׁכַּעַת מְשִׁיבֵי
 טו טַעַם: מַחְזִיק בְּאוֹנֵי־כָּלֵב עֵבֶר מִתְעַבֵּר עַל־רֵיב לֹא־לוֹ:
 טז בְּמִתְלַחֲמֵה הַיָּדָה זָקִים חַצִּים וְנָמוֹת: בֵּן אִישׁ רָמָה אֶת־
 יז רַעְיוֹ וְאָמַר הֲלֹא־מִשְׁחָק אָנִי: בְּאִפְסָם עֲצִים תִּכְבְּהוּ־אִשׁ
 יח וּבִבְאֵן נִרְגָּז יִשְׁתַּק מְדוּן: פָּחַם לְגַחְלִים וְעֲצִים לֹא־שׁ
 יט וְאִישׁ מְדוּנִים לְחַרְחֹרֵרֵיב: דְּבָרֵי נִרְגָּז בְּמִתְלַחְמִים וְחָם
 כ יָרְדוּ חֲדָרֵי־בָטָן: כֶּסֶף סִינִים מְצַפֶּה עַל־חֲרָשׁ שְׁפָתִים
 כא דְּלִלְקִים וְלֵב רַע: בְּשִׁפְתוֹ יִכְרַ שׁוֹנֵה וּבְקִרְבוֹ יִשְׁרֵת
 כב מִרְמָה: בְּרִיחָנָן קָלוֹ אֵל־תִּתְאָמֵן־בּוֹ כִּי שִׁבַע תּוֹעֵבוֹת
 כג בְּלִבּוֹ: תִּכְסֶּה שְׂנְאָה בְּמִשְׁאֵן תִּגְלֶה רַעְיוֹתָ בְּקַהֲלָ: כָּרָה

כו, ב' ט קי י' ו' ו' טשה כח' מ' טים קי כד' כשחזי קי

21 קוֹיִלֵן פֶּאָר זִשְׂאָר, און האַלץ פֶּאָר פִּיעֶר,
 און אַ מענטש אַ קריגער אויף אַנצוּצִינדן אַ שטרייט.
 22 די ווערטער פון דעם אונטערע העצער זיינען ווי גע-
 שמאַקע ביסנס,
 און זיי נידערן אין די קאַמערן פון לייב.
 23 פסולתדיק זילבער באַצויגן אויף לייב,
 זיינען הייסע ליפן און אַ ביזו האַרץ.
 24 מיט זיין ליפ פֶּאַרשטעלט זיך דער שוּנאַ,
 אָבער אין זיך גרייט ער צו באַטרוג.
 25 אַז ער מאַכט לייטזעליק זיין קול, זאָלסטו אים ניט
 גלויבן.
 וואָרום זיבן אומווערדיקייטן זיינען אין זיין האַרצן.
 26 מעג זיך פֶּאַרדעקן זיין שנאַה מיט אַפֿנאַרעניש,
 וועט אַנטפלעקט ווערן זיין ביזו פֶּאַר אַן עולם.
 27 דער וואָס גראַבט אַ גרוב, וועט אין איר אַריינפֿאַלן,

26 אַ קויטיקער קוואַל, און אַ דומפיקער ברונעם
 איז אַ צדיק וואָס בייגט זיך פֶּאַרן רשע.
 27 צו פִּיל האַניק עסן איז ניט גוט;
 און כבוד הייסט פֶּאַרשטיין דעם אייגענעם כבוד.
 28 אַן אייגעבראַכענע שטאַט אָן אַ מויער
 איז אַ מענטש וואָס ניטאַ קיין אָפּהאַלט פֶּאַר זיין געמיט.

כו

1 ווי שניי אום זומער, און ווי רעגן אין שניט,
 אזוי פֶּאַסט ניט פֶּאַרן נאָרן כבוד.
 2 ווי אַ שפּערל וואָס וואַנדערט, ווי אַ שוואַלב וואָס פֿליט,
 אזוי וועט אַן אומזיסטע קללה אַנקומען אויף זיך אַליין.
 3 אַ בייטש פֶּאַרן פּערד, אַ צאַם פֶּאַרן אייזל,
 און אַ רוט פֶּאַרן רוקן פון דעם נאָרן.
 4 זאָלסט ניט ענטפּערן דעם נאָרן אזוי ווי זיין נאַרישקייט,
 כדי דו אויך זאָלסט ניט ווערן גלייך צו אים.
 5 ענטפּער דעם נאָרן וועדליק זיין נאַרישקייט,
 כדי ער זאָל ניט זיין אַ חכם אין זיינע אויגן.
 6 די פִּיס האַקט זיך אָפּ, מיט ערגערניש טרינקט זיך אָן,
 דער וואָס שיקט זאָכן דורך דער האַנט פון אַ נאָרן.
 7 די פִּיס באַמבלען זיך ביים הינקעדיקן,
 און אַ משל אין מויל פון אַ נאָרן.
 8 ווי אַ קליין אָבךטוב אויף אַ הויפּן שטיינער,
 אזוי אַז מע גיט כבוד אַ נאָרן.
 9 אַ דאָרן וואָס קומט אין דער האַנט פון אַ שיכורן,
 אזוי איז אַ משל אין מויל פון אַ נאָרן.
 10 דער שטאַרקער קען אלצדיג אויפֿטאַן,
 אָבער דער וואָס וויל איינהאַלטן אַ נאָרן, וויל איינ-
 האַלטן אַ פֿליצונג.
 11 ווי אַ הונט וואָס קערט זיך אום צו זיין מייקעכץ,
 חורט איבער דער נאָר זיין טיפּשות.
 12 וועסטו אַ מענטשן וואָס איז אַ חכם אין זיינע אויגן,
 איז דאָ מער האַפּענונג פֶּאַר אַ נאָרן ווי פֶּאַר אים.
 13 דער פּוילער זאָגט: אַ חילד לייב איז אין וועג,
 אַ לייב איז אין די גאַסן.
 14 די טיר דרייט זיך שוין אויף איר אַנגל,
 און דער פּוילער איז נאָך אויף זיין בעט.
 15 אַז דער פּוילער שטעקט אַריין זיין האַנט אין שיסל,
 איז ער צו מיד זי צוצוטראַגן צו זיין מויל.
 16 דער פּוילער איז קליגער אין זיינע אויגן
 פון זיבן געשייטע ענטפּערער.
 17 ווי דער וואָס נעמט אָן אַ הונט פֶּאַר די אויערן,
 איז אַ פֶּאַרבֿייגער וואָס היצט זיך אַיבער אַ קריג וואָס
 ניט זיינס.
 18 ווי אַ משווענער וואָס וואַרפט
 ברענעדיקע שייטן, פִּיילן, און טויט,
 19 אזוי איז דער מענטש וואָס נאַרט אָפּ זיין חבר.
 און זאָגט: איך שטיף דאָך בלוזי.
 20 אַן האַלץ פֶּאַרלעשט זיך דאָס פִּיעֶר,
 און אַן אַן אונטערהעצער הערט אויף קריג.

18 וואַרטשפּיל: עבר מתעבר.

כו שְׂדֵה עֲתוּדִים: וְדִי חֶלֶב עִזִּים לְלַחֲמֶךָ לֶלְחֶם בֵּיתְךָ וְחָיִים לְנַעֲרוֹתֶיךָ:

כח

כ"ג נְסוּ וְאִי־רִדְתֶּם רָשָׁע וְצַדִּיקִים כַּכִּפּוּר יִבְטַח: כַּפֶּשֶׁע אֲרִיץ
כ"ד רְבִים שָׂרִיף וּבְאָדָם מִכֵּן יִדַע בֶּן יֶאֱרֹךְ: גִּבּוֹר רֵשׁ וְעֶשֶׂק
כ"ה דָּלִים מְטַר סֹחֵף וְאֵין לָחֶם: עֹבֵי תוֹרָה יִהְלְלוּ רָשָׁע
כ"ו וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגַּדְּלוּ בָם: אֲנִשְׁרִיעַ לֹא־יִבְנִי מִשְׁפָּט
כ"ז וּמִבְקֵשֵׁי יְהוָה יִבְנִי כָל: טוֹב רֵשׁ הוֹלֵךְ בְּחֵמוֹ מֵעֶקֶשׁ
כ"ח דְּרָכִים וְהוּא עֲשִׂיר: נֹצֵר תוֹרָה בֶּן מִבְּנֵי וְרֵעָה זֹלָלִים
כ"ט יִכְלִים אָבִיו: מְרַבֵּה הוֹנוֹ בְּנִשְׁךָ וּבְתַרְבִּית לְחוּנֵן דָּלִים
ל' יִקְבְּצֵנוּ: מִסִּיר אֲנוּן מִשְׁמַע תוֹרָה גַּם־תִּפְלְתוּ הוֹעֵבָה:
י"א מִשְׁנֵה יִשְׂרָאֵל בְּדָרֶךְ רָע בִּשְׁחֹתוֹ הוּא־יִפּוֹל וְחַמְיָמוֹם
י"ב יִנְחַל־טוֹב: חֶכֶם בְּעֵינָיו אִישׁ עֲשִׂיר וְדָל מִכֵּן יִחְקְרֵנוּ:
י"ג כַּעֲלֹץ צַדִּיקִים רַבָּה תִּפְאַרְתּוֹ וּבְקוֹם רָשָׁעִים יִחַפֵּשׂ אָדָם:
י"ד מִכֶּסֶה פֶּשְׁעָיו לֹא יִצְלִיחַ וּמוֹדָה וְעוֹב וְרָחֵם: אֲשֶׁר־י אָדָם
י"ה מִפְּתוֹד תְּמִיד וּמִקֶּשֶׁה לְבוֹ יִפּוֹל בְּרַעְיָה: אֲרִינְהֶם וְרֹב
י"ו שׁוֹבֵק מוֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם־דָּל: נְגִיד חֶסֶד תְּבוּנוֹת וְרֹב
י"ז מַעֲשֵׂקוֹת שֵׁנָאִי כִּצֵּעַ יֶאֱרֹךְ יָמָיו: אָדָם עֹשֶׂק בְּרִמָּה
י"ח נֶפֶשׁ עַד־בּוֹר יָנוּם אֲלֵי־תִמְכֹּרְבוּ: הוֹלֵךְ תָּמִים וְיִשַׁע
י"ט וְנִעְקֵשׁ דְּרָכִים יִפּוֹל בְּאַחַת: עֹבֵד אֲרָמְתוֹ יִשְׁבַּע־לָחֶם
כ' וּמְרַדֵּף רֵיקִים יִשְׁבַּע־רִישׁ: אִישׁ אֲמוֹנוֹת רִב־בְּרָבוֹת וְאֵין
כ"א לְהַעֲשִׂיר לֹא יִנְקָה: הַכֹּהֵן־פְּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פֶּת־לָחֶם
כ"ב יִפְשַׁע־גֹּבֵר: נִבְהַל לְהוֹן אִישׁ רַע עֵין וְלֹא־יִדַע כִּי חֶסֶד
כ"ג יִבְאֵנוּ: מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי חַן יִמְצֵא מִמְּחֻלִּיק לְשׁוֹן:
כ"ד גּוֹלֵל וְאָבִיו וְאִמּוֹ וְאִמּוֹ אֵין פֶּשַׁע חֹבֵר הוּא לֹאִישׁ מִשְׁחִית:
כ"ה רַחֲבֵי־נֶפֶשׁ יִגְרָה מְדוֹן וּבִטָּח עַל־יְהוָה יִדְשֵׁן: בּוֹטָח בְּלִבּוֹ
כ"ו הוּא כֶּסֶל וְהוֹלֵךְ בְּחֻכְמָה הוּא יִמְלֹט: נוֹתֵן לְרֵשׁ אֵין

27 און גענוג צינגמילך וועט זיין פאר דיין שפייז - פאר דעם שפייז פון דיין הויזגעזינט, און דערנערונוג פאר דייע דינסטמיידלעך.

כח

1 דער רשע לויפט ווען קיינער יאגט ניט, אבער די צדיקים זיינען זיכער ווי א יונגער לייב.
2 דורך דעם פארברעך פון א לאנד זיינען פיל אירע הארן, אבער דורך א פארשטאנדיקן מאן וואס ווייס, האלט אן לאנג דער באשטאנד.
3 אן ארימאן וואס דריקט די שוואכע, איז א שלאקסרעגן וואס לאזט אן ברויט.
4 די וואס פארלאזן די תורה, לויבן די רשעים, אבער די וואס היטן די תורה, קריגן זיך מיט זיי.
5 שלעכטע מענטשן פארשטייען ניט גערעכטיקייט, אבער די וואס זוכן גאט, פארשטייען אלץ.
6 בעסער אן ארימאן וואס גייט מיט זיין ערלעכקייט, איידער דער וואס זיינע וועגן זיינען קרום, און ער איז אן עושר.
7 א פארשטאנדיקער זון היט די לערנונג, אבער דער וואס חברט זיך מיט פרעסערס, פארשעמט זיין פאטער.
8 דער וואס מערט זיין פארמעג דורך צינון און מערונג, זאמלט עס פאר דעם וואס וועט שענקען צו ארימע.
9 דער וואס קערט אפ זיין אויער פון צו הערן די לערנונג, איז אפילו זיין תפילה אן אומווערדיקייט.
10 דער וואס פארפירט די רעכטפארטיקע אויף א שלעכטן וועג, וועט ער אריינפאלן אין זיין אייגענער גרוב, און די ערלעכע וועלן ארבן גוטס.
11 דער רייכער מאן איז א חכם אין זיינע אויגן, אבער דער קלוגער ארימאן פארשט אים דורך.
12 אן צדיקים פרייען זיך איז א גרויסע גדולה, אבער אן רשעים קומען אויף, מוז מען זוכן א מענטשן.
13 דער וואס פארדעקט זיינע זינד, וועט ניט באגליקן, אבער דער וואס איז זיך מודה און פארלאזט זיי, וועט דערבארימט ווערן.
14 וויל צו דעם מענטשן וואס פארקט תמיד, און דער וואס מאכט הארט זיין הארץ וועט אריינפאלן אין בייז.
15 א ברומיקער לייב, און א הונגעריקער בער, איז א רשע וואס געוועלטיקט איבער ארים פאלק.
16 א פירשט פעליק אין שכל איז גרויס אין רויבערייען; און דער וואס האט פיינט אומערלעכן געווינן איז מאַריר־יָמִים.
17 א מענטש וואס האט אויף זיך דאס בלוט פון א נפש, וועט לויפן ביזן גרוב, מע וועט אים ניט ביישטיין.
18 דער וואס גייט ערלעך וועט געהאלפן ווערן, און דער וואס זיינע וועגן זיינען קרום, וועט פאלן מיט איין מאָל.
19 דער וואס באַארבעט זיין ערד וועט האָבן ברויט צו זאָט, און דער וואָס יאָגט זיך נאָך פּוֹסְטֵע זאָכן וועט זאָט זיין מיט דלוּת.

כח, ג' ב"א עשק ח' יחיד ב טו' חזיר יו' ד' עזיח

20 אן ערלעכער מענטש קריגט פיל ברכות, אבער דער וואס וויל גיך רייך ווערן וועט ניט אפקומען גלאט.
21 פון שאגעווען קומט ניט ארויס קיין גוטס, אבער אום א שטיקל ברויט פארזינדיקט זיך דער מענטש.
22 פארהאוועט נאך רייכטום איז א מענטש א ניט פארגינער, און ער ווייס ניט אז די נויט וועט קומען אויף אים.
23 דער וואס שטראפט עמיצן, וועט שפעטער געפינען מער חן ווי דער וואס האט א גלאטע ציונג.
24 דער וואס באגולט זיין פאטער און זיין מוטער, און זאגט: „עס איז ניט קיין פארברעך“, ער איז א חבר צו א מענטשן אן אומברענגער.
25 דער וואס האט א פארלאנגערישע זעל, מאכט אן קריג, אבער דער וואס פארזיכערט זיך אויף גאט, ווערט געוועטיקט.
26 דער וואס איז בטוח אין זיין הארצן, ער איז א נאר, און דער וואס גייט מיט חכמה, וועט אנטרווען ווערן.
27 דעם וואס גיט דעם ארימאן וועט ניט פעלן.

מִחֶסֶד וּמַעֲלִים לַעֲוֹנוֹ רַב־מַאֲרוֹת: בְּקוֹם רָשָׁעִים יִסְתַּר כַּח
אָדָם וּבְאֲבָרֹם יִרְבּוּ צַדִּיקִים:
כט

אָבֵעֵר דַּעַר וּוְאָס פֶּאַרְהוּלֵט זַיַנַע אוּיגן, וועט קריגן
פִּיל קללות.
28 אַז די רשעים שטייען אויף, באהאלטן זיך די מענטשן,
און אז זיי גייען אונטער, מערן זיך די צדיקים.

אִישׁ תּוֹכַחַת מִקְשֵׁה-עֵרֶף פֶּתַע יִשְׁבֵּר וְאִין מִרְפֵּא: א
בְּרִבּוֹת צַדִּיקִים יִשְׁמַח הָעַם וּבְמִשְׁלַל רָשָׁע יֵאָנַח עַם: ב
אִישׁ-יִאֲהָב הַכְּמָה יִשְׂמַח אָבִיו וְרֵעֵה זֹנוֹת יִאֲבֹד-יָהוּן: ג
מִלֶּךְ בְּמִשְׁפַּט יַעֲמִיד אָרֶץ וְאִישׁ תְּרוֹמוֹת יִהְרַסְנָה: ד
ה מַחֲלִיק עַל-רֵעֵהוּ רָשָׁת פּוֹרֵשׁ עַל-פְּעֻמּוֹ: ו
ז רַע מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יִרְוֶן וְשֹׂמֵחַ: ידַע צַדִּיק דִּין דְּלֹאִים רָשָׁע
ח לֹא-יִזְכֶּן הַעֵת: אִישׁ לְצִוֹן יִפְחוּ קִרְיָה וְחֻכְמַיִם יִשְׁבּוּ
ט אָף: אִישׁ-הַכֶּם נִשְׁפָּט אֶת-אִישׁ אֵיל וְרָגוּ וְשָׁחַק וְאִין
י נַחַת: אִישׁ רַמִּים יִשְׁנֹאֲרֵתֶם וְיִשְׂרָיִם יִבְקֹשׁוּ נַפְשׁוֹ:
יא כָּל-רוּחוֹ יוֹצֵא כִסִּיל וְחֶכֶם בְּאַחֹר יִשְׁבַּחְנָה: יב
יג מִקְשֵׁב עַל-דַּבְרֵי-שִׁקָּר כָּל-מִשְׁרָתוֹ רָשָׁעִים: יד רֵשׁ וְאִישׁ י
ה חֻכְמַיִם נִפְגְּשׁוּ מֵאֵיר עֵינֵי שְׂנֵיהֶם יְהוּה: טו מִלֶּךְ שׁוֹפֵט י
טז בְּאֵמֶת דְּלֹאִים כִּסְאוֹ לְעַד יָבוּן: שֶׁבֶט וְתוֹכַחַת וְתֵן הַכְּמָה
יז וְנַעַר מְשַׁלַּח מִכִּישׁ אָמוֹ: בְּרִבּוֹת רָשָׁעִים יִרְבֹּה-פִּשְׁעֵם
יח וְצַדִּיקִים בְּמִפְלֹתֶם יִרְאוּ: יט בְּנֵד וְיִיחַד וְתֵן מַעֲדָנִים
כ לִנְפֻשׁוֹ: כא בְּאִין חוּזִן יִכְרַע עִם וְשֹׁמֵר תּוֹרָה אֲשֶׁר-הוּוּ:
כב בְּדַבְרִים לֹא-יִוָּסֵר עַבְד כִּי-יִזְכֶּן וְאִין מַעֲנָה: כג חוּת אִישׁ
כד אִין בְּדַבְרָיו תִּקְנָה לְכִסִּיל מַמְנוֹ: כה מִפְּנֵן מְנַעַר עַבְדוֹ
כז וְאַחֲרֵיתוֹ יְדוּה מְנוּן: אִישׁ אָף יִגְרָה מְדוּן וּבַעַל חֶמָה
כח רַב-פִּשְׁעֵם: כט אֵנַת אָדָם תִּשְׁפִּילֵנוּ וְשִׁפְלֵרוּחַ וְתִמְדָּ כְבוֹד:
כט חוֹלֵק עִסְיָנָב שׁוֹנֵא נַפְשׁוֹ אֱלֹה יִשְׁמַע וְלֹא יִגִּיד: כה חֲרַדַּת
כז אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ וּבוֹטַח בִּיהוָה יִשְׁגֵּב: כז רַבִּים מִבְּקָשִׁים
כח פְּגִימוֹשֵׁל וּמְהוּה מִשְׁפֹּט-אִישׁ: כח תּוֹעֵבַת צַדִּיקִים אִישׁ
כח עוֹל וְתוֹעֵבַת רָשָׁע יִשְׂרֹדְרֶךְ:

כט א מענטש א געמוסרטער וואס מאכט הארט זיין
נאקן,
וועט פלוצלינג צעבראכן ווערן או קיין היילונג וועט
ניט זיין.

2 אָז די צדיקים מערן זיך, פרייט זיך דאס פאלק,
אָבֵעֵר אַז דַּעַר רשע געוועלטיקט, זיפצט דאס פאלק.

3 א מענטש וואס האט ליב חכמה, דערפרייט זיין פאטער,
אָבֵעֵר דַּעַר וּוְאָס חֶבֶרֶט זיך מיט זונות, ברענגט אויס
דעם פארמעג.

4 א מלך האלט אויף מיט גערעכטיקייט דאס לאנד,
און דער בעלן אויף מתנות צעשטערט עס.

5 דער מענטש וואס חנפעט זיין חבר,
שפרייט אויס א נעץ פאר זיינע טריט.

6 אין דעם פארברעך פון דעם שלעכטן מענטשן איז א
שטרויכלונג,
אָבֵעֵר דַּעַר צַדִּיק זינגט און איז פריילעך.

7 דער צדיק ווייס דאס רעכט פון די ארימע,
דער רשע קימערט זיך ניט צו וויסן.

8 לייט פון שפאט בלאנדן אויף די שטאט,
אָבֵעֵר קלוגע האלטן אפ דעם צאָרן.

9 און א קלוגער מענטש טענהט מיט א נאָרן,
סײַ ער בייזערט זיך, סײַ ער שמייכלט, האָט ער ניט
קיין נחת.

10 בלוטיקע לייט האָבן פיינט דעם אומשולדיקן,
אָבֵעֵר די רעכטפארטיקע גארן נאָך אים.

11 זיין גאנץ געמיט לאָזט ארויס דער נאָר,
אָבֵעֵר דַּעַר חֶכֶם האלט עס צוריק.

19 א געוועלטיקער וואס האָרט צו גערייד פון ליגן,
זיינען אלע זיינע משרתים רשעים.

20 דער ארימאן און דער דריקער שטויסן זיך אָן
איינאנדער,
אָבֵעֵר דַּעַר דַּעַרליכטער פון בייַדנס אויגן איז גאָט.

21 א מלך וואס משפט מיט אמת די ארימע,
וועט זיין טראָן באַשטיין שטענדיק.

22 די רוט און מוסר גיבן חכמה,
און א לויזגעלאָזט יונגל ברענגט שאַנד זיין מוטער.

23 און די רשעים מערן זיך, מערט זיך פארברעך,
אָבֵעֵר די צדיקים וועלן זען זייער מפלה.

24 שטראָף דיין זון, און ער וועט דיר אַנטאָן נחת,
און געבן הענוג צו דיין זעל.

25 אָן א זעאונג ווערט דאָס פאלק פארווילדערט,
און דער וואָס היט די תורה, אַז וויל איז צו אים!

26 מיט ווערטער קען א קנעכט ניט אויסגעמוסרט
ווערן,
וואָרום ער מעג פארשטיין, אָבֵעֵר פאלגן וועט ער
ניט.

20 זעסטו א מענטשן האַסטיק מיט זיינע ווערטער,
איז דאָ מער האָפענונג פאַר אַ נאַרן ווי פאַר אים.

21 דער וואָס פאַרזערטלט פון יוגנט זיין קנעכט,
וועט ער צום סוף ווערן אַן אויבערהאַר.

22 אַ צאַרנדיקער מענטש מאַכט אָן קריג,
און אַ פּעסן באַגייט פִּיל פאַרברעכן.

23 די גאווה פון אַ מענטשן דערנידערט אים,
און דער וואָס איז שפּל אין געמיט וועט קריגן כּבוֹד.

24 דער וואָס טיילט זיך מיט אַ גנב, איז אַ שונא זיך אַליין:
ער הערט די קללה, און זאָגט ניט אויס.

25 מורא פאַר אַ מענטשן לייגט אַ שטרויכלונג,
אָבֵעֵר דַּעַר וואָס פאַרויכערט זיך אויף גאָט, ווערט
באַשיצט.

26 פִּיל זוכן דעם פנים פון דעם געוועלטיקער,
אָבֵעֵר פון גאָט איז דעם מענטשנס משפט.

27 אַן אומווערדיקייט ביי די צדיקים איז דער מאָן פון
אומרעכט,

און אַן אומווערדיקייט ביי די רשעים, דער וואָס זיין
וועג איז גלייך.

ל

ר

דבריו אגור בדיקה המשא נאם הגבר לאיתאל לאיתאל
 ואבל: כי בער אנכי מאיש ולא בינית אדם לי: ולא-
 למדתי חכמה ודעת קדשים אדע: מי עלה שמים ויורד
 מי אספידרות | בחפזו מי צרר-מים | בשמלה מי הקים
 כל-אפסיר-ארץ מה-שמו ומה-שם-בנו כי תדע: כל-
 אמרת אלוה צרופה מנן הוא לחוסים בו: אלתוסף
 על-דבריו פרוזוכים כן ונקובת: שתים שאלתי
 מאתך אלתחמנע ממני בטרם אמות: שוא | ודבר-כזב
 הרחק ממני ראש ועשר אלתתת-לי | חטריפני לחם חקי:
 פן-אשבע | וכחשתי ואמרתני מי יהיה ופן-אורש וינבתי
 ותפשתי שם אלהי: אלתתלשן עבד אל-אדני פך
 יקללך ואשמת: דור אביו יקלל ואת-אמו לא יברך:
 דור טהור בעיניו ומצאתו לא רחין: דור מהדרמו עינו
 ונפעפו ונשאוו: דור חרבות שניו ומאכלות מתלעתיו
 לאכל עניים מארץ ואביונים מאדם: לעלוקה |
 שתי בנות תב | ורב שלוש הנה לא תשבענה ארבע לא
 אמרו הון: שאול ונצר רחם ארץ לא-שבעה מים ואש
 לא אמרה הון: עין ותלעג לאב ותבו ליקחת אם יקררה
 ערבי-נחל ויאכלוה בני-נשר: שלשה המה נפלאו
 ממני וארבע לא ידעתיים: הרך הנשר | בשמים הרך
 נחש על-צור הרך-אניה בלבבים וררך גבר בעל-מרה:
 כן | הרך אשה מנאפת אכלה ומחתה פיה ואמרה לא-
 פעלתי און: תחת שלוש רגזה ארץ ותחת ארבע
 לא-יתוכל שאת: תחת עבד כי ימלוך ונבל כי ישבע-
 לחם: תחת שנואה כי תבעל ושפחה כרת-ירש גברתה:
 ארבעה הם קטני-ארץ והמה חכמים מחכמים:

1 די ווערטער פון אגור דער זון פון יקנה; א מוסר.
 דער מאן האט געזאגט צו איתאלן.
 צו איתאלן און אוכלן:
 פארוואר, איך בין פארגרעבטער פון איטלעכן,
 און איך האב ניט קיין פארשטאנדיקייט פון א מענטשן,
 און איך האב ניט געלערנט קיין חכמה,
 אז דערקענונג פון הייליקן זאל איך וויסן.
 ווער איז ארויף אויפן הימל, און אראפגענידערט?
 ווער האט געזאמלט דעם ווינט אין זיינע פויסטן?
 ווער האט איינגעבונדן די וואסערן אין א טוך?
 ווער האט אויפגעשטעלט אלע עקן פון דער ערד?
 וואס איז זיין נאמען?
 און וואס איז דער נאמען פון זיין זון, אויב דו ווייסט?
 איטלעך ווארט פון גאט איז געלייטערט;
 ער איז א שילד פאר די וואס שיצן זיך אין אים.
 זאלסט ניט צולייגן צו זיינע ווערטער,
 כדי ער זאל דיך ניט פארהאלטן, און וועסט בלייבן
 א ליגנער.
 צוויי זאכן בעט איך ביי דיר,
 זאלסט זיי ניט פארמיידן פון מיר, איידער איך
 שטארב:
 פאלשקייט און ווערטער פון ליגן דערווייטער פון
 מיר;
 ניט ארימקייט און ניט עשירות זאלסטו מיר געבן,
 שפייז מיר מיט ברויט פאר מיין אויסקומעניש;
 כדי איך זאל ניט ווערן צו זאט,
 און לייקענען, און זאגן: ווער איז גאט?
 און כדי איך זאל ניט ווערן צו ארים,
 און גבען, און אנרירן דעם נאמען פון מיין גאט.
 זאלסט ניט פארמסרן א קנעכט פאר זיין האר,
 ווארום ער וועט דיך שילטן, און וועסט זיך פאר-
 שולדיקן.

ו' ה' ונשה ח' בס"א כזב' הרחק ממני ל' איוני קד
 טו' ב' ונרא יח' וינבתי קי' כ"א' טול מאתה

15 פאראן דריי וואס זיינען פארהוילן פון מיר,
 יא, פיר וואס איך פארשטיי זיי ניט:
 19 דער וועג פון אדלער אין הימל,
 דער וועג פון דער שלאנג אויף א פעלן,
 דער וועג פון א שיף אין מיטן ים,
 און דער וועג פון א מאן מיט א יונגפרוי.
 20 אזוי איז דער שטייגער פון א פרוי א נואפטע;
 זי עסט און ווישט אפ איר מויל,
 און זאגט: איך האב ניט געטאן קיין ביזו.
 21 אונטער דרייען ציטערט די ערד,
 יא, אונטער פירן קען זי ניט אויסהאלטן:
 22 אונטער א קנעכט, אז ער ווערט א מלך,
 און א מנוול, אז ער האט ברויט צו זאט;
 23 אונטער א מיאוסער, אז זי קריגט א מאן,
 און א דינסט, אז זי ירשעט איר הארינטע.
 24 פיר זיינען די קלענסטע אויף דער ערד,
 און זיי זיינען די קלינסטע חכמים:

11 פאראן א דור וואס שילט זיין פאטער,
 און בענטשט ניט זיין מוטער.
 12 פאראן א דור ריין אין זיינע אויגן,
 און פון זיין קויט ניט אפגעוואשן.
 13 פאראן א דור - ווי הויך זיינען זיינע אויגן!
 און זיינע ברעמען ווי אויפגעהויבן!
 14 פאראן א דור וואס זיינע ציין זיינען שווערדן,
 און זיינע באקציינער, מעסערס,
 צו פארצערן די ארימע אויסן לאנד,
 און די אביונים פון צווישן מענטשן.
 15 פון עלוקה: פאראן צוויי טעכטער: „גיב! גיב!“
 פאראן דריי וואס ווערן ניט זאט,
 פיר וואס זאגן ניט „גענוג“:
 16 די אונטערערד, די מאכט פון דער פרוי,
 די ערד וואס ווערט ניט זאט מיט וואסער,
 און דאס פייער וואס זאגט ניט „גענוג“.
 17 דאס אויג וואס שפאט פון א פאטער,
 און פאראכט צו געהארכן א מוטער,
 זאלן עס אויספיקן די ראבן פון טאל,
 און זאלן עס אויפעסן די קינדער פון אדלער.

הַנְּמָלִים עִם לֹא־עוֹ וַיִּכְיֶנּוּ בַקִּיץ לְחַמָּם: שְׁפִיזִים עִם לֹא־
 עֲצוּם וַיִּשְׁמְרוּ בַסַּלַע בֵּיתָם: מֶלֶךְ אֵין לְאַרְבֶּה וַיִּצָא חֲצִין
 כו פָּלוֹ: שְׁמָמִית בְּיָדִים חֲתַפֵּשׂ וְהוּא בְּחֹכְלֵי מֶלֶךְ:
 כח שְׁלִשָּׁה הִמָּה מִיִּטְיָבֵי צַעַד וְאַרְבָּעָה מִיִּטְבֵי לֶכֶת: לִישׁ לִט
 גַּבּוֹר בְּבַרְמָה וְלֹא־יִשׁוּב מִפְּנֵי־כָל: וְרוּר מִתְנַגֵּם אֲדִיתִישׁ
 לא וְמֶלֶךְ אֲלֵקוּם עִמוֹ: אִסְיִנְבֻלֶת בְּהַתְנַשָּׂא וְאִסְיִנְמוֹת יָד
 לב לָפֶה: כִּי מִיִן חֶלֶב יוֹצִיא חֲמָאָה וּמִיִן־אֶף יוֹצִיא דָם וּמִיִן
 לד אֲפִים יוֹצִיא רִיב:

לא

דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר־יִסְרְתוּ אִמּוֹ: מַה־דְּבָרֵי
 א וּמַה־בְּרִיבֻטְיָ וְמַה־בְּרִיבֻדְרֵי: אֵל־תִּתֵּן לְנִשְׁיִם חֹיֶלֶךְ
 ג וְרִכְבֶּךָ לְמַחֲוֹת מַלְכִּין: אֵל לְמַלְכִּים לְמוֹאֵל אֵל לְמַלְכִּים ד
 ה שְ�תִדְּוֶנּוּ וּלְרוֹזְנִים אֵן שָׂכָר: פְּדִישָׁתָה וַיִּשְׁבַּח מַחְפֶּקֶה
 וּשְׁנֵיהֶ דִּין פְּלִבְנֵי־עֵנִי: תְּנִיר־שָׂכָר לְאוֹבֵד וַיִּין לְמַרְי נֶפֶשׁ: ו
 ה יִשְׁתַּח וַיִּשְׁבַּח רִישׁוֹ וַעֲמָלוֹ לֹא יִכְרֵעֶנּוּ: פִּתְחֵי־פִידֵה
 ח לְאַלֶם אֲלֵדִין פְּלִבְנֵי חֲלוּף: פִּתְחֵי־פִידֵךְ שְׁפִט־צַדִּיק וְדִין
 ט לְעִי וְאֲבִיוֹן: אֲשֶׁת חוּל מִי יִמְצָא וְרַחֵק מִפְּנִינִים
 י מִכְרָה: בְּטַח בַּה לֵב בַּעֲלָה וְשִׁלָּל לֹא יִחַסֵּר: וְגַלְתֵּהוּ
 יב טוֹב וְלֹא־רַע כָּל יַמֵּי חַיָּה: דְּרַשָּׁה אֲמַר וּפְשִׁתִּים וְתַעֲשֵׂי
 יד בְּתַפִּין בְּפִיה: הִתְהַה בְּאֵינֹת סוּחַר מִמְּרַחֵק תִּבְיֹא לְחַמָּה: יד
 טו וְתַקֵּם וּבְעוֹד לֵילָה וְתַתֵּן טָרַף לְבֵיתָה וְהֵק לְנַעֲרֹתֶיהָ: טו
 טז וְיִמְיָה שִׂדָה וְתַקְחֶהוּ מִפְּרֵי כִפִּיָה נִטְעָ כָּרִם:
 יז חֲנִרָה בַעֲזוֹ מִתְנַהֵה וְתִאֲמִין וְרוּעֵתֶיהָ: מַעֲמָה כִּי־טוֹב סַחֲרָה
 יח לֹא־יִכְבֶּה בְּקִילֵי נִרְהָ: יְדִיהֶ שְׁלַחָה כְּכִישׁוֹר וְכִפִּיָה
 יט תִּמְכוּ פֶלֶךְ: כִּפֶּה פִרְשָׁה לְעֵנִי וְיָדֶיהָ שְׁלַחָה לְאֲבִיוֹן: כ
 כא לֹא־יִתְרַא לְבֵיתָה מִשְׁלַג כִּי כָל־בֵּיתָה לְבָשׂ שְׁנָיִם:
 כב מִרְכָּבִים עֲשֶׂתְהַדְּלָה שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה: נִדְרַע בְּשַׁעֲרֵים
 כג

לא, ד' א' קי' טז' טעיה קי' יח' מלה קי'

25 די מוראושקעס ווינען א פאלק ניט שטארק,
 און זיי גרייטן אן אום זומער זייער שפייז;
 26 די קיניגלס ווינען א פאלק ניט מאכטיק,
 און זיי מאכן אין פעלו זייער הויז;
 27 ניטא קיין מלך ביי די היישעריקן,
 און זיי גייען ארויס אין מחנות אלע;
 28 די שפין קענסטו מיט די הענט אָננעמען,
 און זי איז אין קיניגלעכע פאלאצן.

29 דריי האָבן אַ שיינעם טראָט,
 יא, פיר גייען שיין:

30 דער לייב, דער שטאַרקסער צווישן די חיות,
 וואָס קערט זיך ניט אָפּ פאַר קיינעם;
 31 דער יאַכטהונט, און דער באַק;
 און דער מלך, וואָס ניטאָ קעגן אים קיין באַשטאַנד.

32 אויב דו האָסט זיך פאַרמיאוסט דורך איבערנעמען זיך,
 איז, אויב דו ביסט איבערלייגט, טו די האַנט אויפן
 מויל,

33 וואָרום דריקן מילך ברענגט אַרויס פוטער,
 און דריקן די נאָז ברענגט אַרויס בלוט,
 און דריקן צאָרן ברענגט אַרויס קריג.

לא

1 די ווערטער פון מלך למואל, א מוסר וואָס
 זיין מוטער האָט אים געלערנט.
 2 ניין, מיין זון! און ניין, זון פון מיין לייב,
 און ניין, זון פון מייע נדרים;
 3 זאָלסט ניט אַוועקגעבן אויף ווייבער דיין כּוּחַ,
 און דייע וועגן אויף וואָס ברענגט אום מלכים.
 4 ניט פאַר מלכים, למואל,
 ניט פאַר מלכים איז טרינקען וויין,
 און ווי פאַר פירשטן געטראַנק!
 5 כדי זיי זאָלן ניט טרינקען און פאַרגעסן דאָס גזעץ,
 און פאַרדרייען דעם משפט פון אלע געדריקטע.
 6 גיט געטראַנק צום פאַרלאָרענעם,
 און וויין צו די פאַרביטערטע אין געמיט.

און גרייט צו שפייז פאַר איר הויזגעזינט,
 און די אויסקומעניש פאַר אירע דינסטמייַדלעך.
 ז 10 זי פאַרטראַכט אַ פעלד, און קויפט עס,
 פון דער פרוכט פון אירע הענט פלאַנצט זי אַ
 וויינגאַרטן.
 ח 17 זי גרט אָן מיט קראַפט אירע לענדן,
 און זי שטאַרקט אירע אַרעמס.
 ט 18 זי מערקט אַז איר פאַרדינסט איז גוט;
 ניט פאַרלאָשן ביי נאַכט ווערט איר ליכט.
 י 19 אירע הענט לייגט זי צום שפינראַד,
 און אירע האַנטפלעכן האַלטן דעם שפינדל.
 כ 20 איר האַנטפלעך שפרייט זי אויס צום אַרימאַן,
 און אירע הענט שטרעקט זי אויס צום אביון.
 ל 21 זי האָט ניט מורא וועגן איר הויזגעזינט פאַר שניי,
 וואָרום איר גאַנץ הויזגעזינט איז אָנגעטאַן אין רויט־
 געוואָנט.
 מ 22 דעקן מאַכט זי זיך,
 פיינליינען און פורפל איז איר מלבוש.
 נ 23 באַקאַנט אין די טויערן איז איר מאַן,

7 זאָל ער טרינקען און פאַרגעסן זיין אַרימקייט
 און זיין מאַטערניש מער ניט געדענקען.
 8 עפן דיין מויל פאַר דעם שטומען,
 פאַר דעם רעכט פון אלע פאַרגייאַיקע.
 9 עפן דיין מויל, משפט מיט גערעכטיקייט,
 און טו רעכט דעם אַרימאַן און דעם אביון.
 א 10 אַן אַשתיחיל ווער קען געפינען?
 און העכער פון פערל איז איר ווערט.
 ב 11 דאָס האַרץ פון איר מאַן פאַרויכערט זיך אויף
 איר,
 און אים פעלט ניט קיין איינקום.
 ג 12 זי טוט אים גוטס און ניט שלעכטס,
 אלע טעג פון איר לעבן.
 ד 13 זי ווכט אויף וואָל און פלאַקס,
 און אַרבעט מיט אירע וויליקע הענט.
 ה 14 זי איז אַזוי ווי די האַנדלשיפן,
 פון דער ווייטן ברענגט זי איר ברויט.
 ו 15 און זי שטייט אויף ווען גאַך נאַכט,

כד בעלה בשבתו עסוקני ארץ: סדין עשתה ותמכר וְחָגֹר
 כה נתנה לבנעני: עו והדר לבושה ותשחק ליום אחרון:
 לו ביה פתחה בחכמה ותורת־חסד על־שונה: צופיה
 כח הילכות ביתה ולחם עצלות לא תאכל: קמו בניה
 כט ויאשרוה בעלה ויהללה: רבות בנות עשו חיל ואת עלית
 ל על־בְּלֵנָה: שקר חסן והבל הגפי אשה יראת־יהוה היא
 לא תתהלל: תגדלה מפני ידה ויהללה בשערים מעשיה:

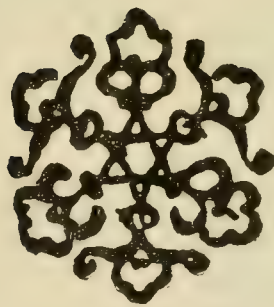
כז' הלכות קי

א גאטספארכטיקע ווייב, זי זאל גערימט ווערן.
 ת ¹ גיט איר פון דער פרוכט פון אירע הענט,
 און זאלן אירע מעשים זי רימען אין די טויערן.

זען ער ויצט מיט די עלטסטע פון לאנד.
 ס ²⁴ א ליינענטוך מאכט זי און פארקויפט,
 און גארטלען שטעלט זי צו דעם האנדלסמאן.
 ע ²⁵ שטארקייט און שיינקייט איז איר מלבוש,
 און זי לאכט פון שפעטערדיקן טאג.
 פ ²⁶ איר מויל עפנט זי מיט חכמה,
 און די לערנונג פון גענאָד איז אויף איר צונג.
 צ ²⁷ זי קוקט נאָך דעם גאנג פון איר הויז,
 און זי עסט ניט דאָס ברויט פון פוילקייט.
 ק ²⁸ אירע קינדער שטייען אויף און לויבן זי,
 איר מאָן – און ער רימט זי:
 ר ²⁹ „פיל טעכטער האָבן אויפגעטאָן בְּרִיהֶשֶׁאֲפֹט,
 אָבער דו שטייגסט זיי אַלע אַריבער.“
 ש ³⁰ חן איז אַן אָפּנאַר, און שיינקייט איז נישטיק,

ח ז ק

סכום פסוקים של ספר משלי. תשע מאות וחמשה עשר. ותשר
 דבורה סימן. וחציו לפני שבר נאון. וסדריו שמונה. אן תלך
 לבטח דרכך סימן:

איוב

א עס איז געווען אַ מאַן אין לאַנד עויז וואָס זיין נאָמען איז געווען איוב; און דערדאָזיקער מאַן איז געווען ערלעך און רעכטפאַרטיק, און גאַטספאַרכטיק, און אָפּגע- קערט פון שלעכטס. ² און עס זיינען געבאָרן געוואָרן ביי אים זיבן זין און דריי טעכטער. ³ און זיין אייגנס איז געווען זיבן טויזנט שאַף, און דריי טויזנט קעמלען, און פינף הונדערט געשפּאַן רינדער, און פינף הונדערט אייזעלינס, און זייער אַ סך קנעכט; און דערדאָזיקער מאַן איז געווען גרעסער פון אַלע קינדער פון מזרח.

⁴ און זיינע זין פלעגן גיין און מאַכן אַ מאָלצייט ביי איטלעכן אין הויז אין זיין טאָג, און זיי פלעגן שיקן און רופן זייערע דריי שוועסטער, צו עסן און צו טרינקען מיט זיי. ⁵ און עס איז געווען, אז ווי די טעג פון דעם מאָלצייט האָבן זיך אַרומגעדרײט, אזוי האָט איוב געשיקט און האָט זיי געהייליקט, און ער פלעגט זיך פעדערן אין דער פרי, און אויפברענגען בראַנדאָפּפער לויט דער צאָל פון זיי אַלעמען, וואָרום איוב האָט געזאָגט: אפשר האָבן מײנע קינדער געזינדיקט, און זיי האָבן געלעסטערט גאָט אין זייער האַרצן. אזוי פלעגט איוב טאָן אַלע מאָל.

⁶ און עס איז געווען דער טאָג, ווען די זין פון גאָט זיינען געקומען זיך שטעלן פאַר גאָט, און אויך דער שטן איז געקומען צווישן זיי. ⁷ האָט גאָט געזאָגט צום שטן: פון

וואַנען קומסטו? האָט דער שטן געענטפערט גאָט, און האָט געזאָגט: פון וואַנדערן איבער דער ערד און פון אַרומגיין אויף איר. ⁸ האָט גאָט געזאָגט צום שטן: האָסטו אַכט געטאָן אויף מיין קנעכט איוב, אז עס איז ניטאָ אַזאַ ווי ער אויף דער ערד, אַ מאַן ערלעך און רעכטפאַרטיק, גאַטספאַרכטיק און אָפּגעקערט פון שלעכטס? ⁹ האָט דער שטן געענטפערט גאָט, און האָט געזאָגט: איז דען אומויסט איוב גאַטספאַרכטיק? ¹⁰ האָסטו ניט אַרומגעזאַמט אים און זיין הויזגעזינט און אַלץ וואָס איז זיינס רונד אַרום? די אַרבעט פון זיינע הענט האָסטו געבענטשט, און זיין אייגנס איז פאַר- שפּרייט איבערן לאַנד. ¹¹ אָבער שטרעק אַקאַרשט אויס דיין האַנט, און ריר אָן עפעס וואָס איז זיינס, אויב ער וועט ניט אין דיין פנים דיך לעסטערן. ¹² האָט גאָט געזאָגט צום שטן: אַט איז אַלץ וואָס איז זיינס אין דיין האַנט, נאָר אויף אים זאָלסטו ניט אויסשטרעקן דיין האַנט.

איש ה'ה באַרְך־עוֹן אִיּוֹב שְׁמוֹ הוּאֵה וְהָאִישׁ הַהוּאֵה תָם « וַיֵּשֶׁר וַיְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע: וַיּוֹלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים בַּשְּׁלוֹשׁ בָּנוֹת: וַהֲיָי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אֲלִפִּי־צֹאן וּשְׁלֹשַׁת אֲלִפֵי גַמְלִים וְחֲמִשׁ מֵאֹת צִמְד־בָּקָר וְחֲמִשׁ מֵאֹת אֲתוֹנוֹת וַעֲבָדָה רְבָה מֵאֵד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּאֵה גָדוֹל מִכָּל־בְּנֵי־קָדָם: וְהָלְכוּ בָנָיו וַעֲשׂוּ מִשְׁתָּה בֵּית אִישׁ וַיָּמוּד וּשְׁלָחוּ וַקְרָאוּ לְשֹׁלֶשֶׁת אֲחֵיהֶם לֵאמֹר לְשִׁתּוֹת עִמָּהֶם: וַיְהִי כִי הִקִּיפוּ יָמֵי הַמִּשְׁתָּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהַשְׂבִּים בַּבֶּקֶר וְהַעֲלָה עֹלוֹת מִסִּפֵּר כָּלֶם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוֹלֵי הַטָּאֵר בָּנֵי וּבְרַכּוּ אֱלֹהִים כַּלְכֵּם כִּכְהָ עֲשֵׂה אִיּוֹב כָּל־הַיָּמִים: וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְצַב עַל־יְהוָה וַיָּבֹאוּ נֹסִיחֵשְׁטָן בְּתוֹכֶם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הֵשֶׁטֶן מֵאַיִן הָבָא וַיַּעַן הֵשֶׁטֶן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר מִשׁוֹט בְּאָרֶץ וּמַה־תַּהַלֵּךְ בָּהּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הֵשֶׁטֶן הֲשִׁמֹּת לְבָבְךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כְּמֹדוֹ בְּאָרֶץ אִישׁ תָּם וַיֵּשֶׁר וַיְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע: וַיַּעַן הֵשֶׁטֶן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר הַחֲנוּם וַיְרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים: הֲלֹא אֶתְּ שִׁבְתָּ בְּעָדוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו בְּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרָץ בְּאָרֶץ: וְאוֹלָם שְׁלָחֵנָּה יָדְךָ וַנֵּג בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא עַל־פְּנֵיךָ יִבְרַכְךָ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הֵשֶׁטֶן הִנֵּה כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדְךָ יִבְרַכְךָ: »

¹ וַיְהִי קִר

איז דער שטן אַרויסגעגאַנגען פון פאַר גאַט.

¹³ און עס איז געווען איין טאָג, ווי זיינע זין און זיינע טעכטער עסן און טרינקען וויין אין הויז פון זייער עלטסטן ברודער, ¹⁴ אזוי איז אַ שליח געקומען צו אַיובן, און האָט געזאָגט: די רינדער האָבן געאַקערט, און די אייזעלינס האָבן זיך געפיטערט לעבן זיי, ¹⁵ זיינען באַפאַלן שבאַער, און האָבן זיי צוגענומען, און די יונגען האָבן זיי דערשלאָגן מיטן שאַרף פון שווערד און נאָר איך אליין בין אַנטרווען געוואָרן דיר אַנצוואָגן. ¹⁶ ווי דער רעדט נאָך, אזוי איז אַנגעקומען אַן אַנדערער, און האָט געזאָגט: אַ פֿייער פון גאַט איז אַראָפּגעפאַלן פון הימל, און האָט אַנגעצונדן די שאַף און די יונגען, און האָט זיי פאַרצערט, און נאָר איך אליין בין אַנטרווען געוואָרן דיר אַנצוואָגן. ¹⁷ ווי דער רעדט נאָך, אזוי איז אַנגעקומען אַן אַנדערער, און האָט געזאָגט: כּשדים האָבן געמאַכט דריי מחנות, און זיינען אַנגעפאַלן אויף די קעמלען, און האָבן זיי צוגענומען, און די יונגען האָבן זיי דערשלאָגן מיטן שאַרף פון שווערד, און נאָר איך אליין בין אַנטרווען געוואָרן דיר אַנצוואָגן. ¹⁸ ווי דער רעדט נאָך, אזוי איז אַנגעקומען אַן אַנדערער, און האָט געזאָגט: דינע זין און דינע טעכטער האָבן גע- געסן און געטרונקען וויין אין הויז פון זייער עלטסטן ברודער, ¹⁹ ערשט אַ גרויסער ווינט איז אַנגעקומען פון דער זייט פון מדבר, און האָט אַנגעכאַפט די פיר ווינקלען פון הויז, און עס איז אַיינגעפאַלן אויף די יונגעלייט, און זיי זיינען געשטאַרבן, און נאָר איך אליין בין אַנטרווען געוואָרן דיר אַנצוואָגן.

רק אליו אל-תשליח ידך ויצא השמן מעם פני יהוה: ^י ויהי היום ובניו ובנותיו אכלים ושתיים וין בבית אחיהם הבכור: ^{יד} ומלאך בא אל-איוב ויאמר הבקר הני חרשות והאתנות רעות עלי-ידיהם: ותפל שקב ותקחם וארתי הנערים הני לפי-חרב ואמלטה רק-יאני לבדי לחגיד ^{טו} לך: עוד וזה מדבר וזה בא ויאמר אש אלהים נפלה מן-השמים ותבער בעאן ובנערים ותאכלם ואמלטה רק-יאני לבדי לחגיד לך: עוד וזה מדבר וזה בא ויאמר אש אלהים נפלה מן-השמים שמו שלשה ראשים ופשמו על-הגמלים ויקחום ואת-הנערים הני לפי-חרב ואמלטה רק-יאני לבדי לחגיד לך: עוד וזה מדבר וזה בא ויאמר בנך ^{יח} ובנותי אכלים ושתיים וין בבית אחיהם הבכור: והנה רוח גדולה באה ומעבר המדבר ויגע בארבע פנות הבית ויפל עלי-הנערים וימותו ואמלטה רק-יאני לבדי לחגיד לך: ויקם איוב ויקרע את-מעילו ויגו את-ראשו ^כ ויפל ארצה וישתחו: ויאמר ערם יצתי מבטן אמי וערם אשוב שמה יהיה נתן ויהיה לקח יהי שם יהוה מברך: ^{כב} בכל-זאת לא-חטא איוב ולא-נתן תפלה לאלהים:

ב

^א ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב עלי-יהוה ויבוא גם-השמן בתכם להתיצב עלי-יהוה: ויאמר יהוה אל-השמן אי מזה תבא ויען השמן את-יהוה ויאמר משם בארץ ומהתהלך בה: ויאמר יהוה אל-השמן השמת לבך אל-עבדי איוב כי אין כמדתו בארץ איש תם וישר ורא אלהים וסר מרע ועדנו מחונק בתחלתו ותסתני בו ^ד לבלעו חנם: ויען השמן את-יהוה ויאמר עוד בעד-עור ^ה וכל אשר לאיש ותן בעד נפשו: אולם שלח-נא ידך

א, כ"ח ח"א

²⁰ איז אַיוב אויפגעשטאַנען, און האָט צעריסן זיין מאַנטל, און האָט אָפּגעשאָרן זיין קאַפּ, און איז געפאַלן אויף דער ערד, און האָט זיך געבוקט. ²¹ און ער האָט געזאָגט:

נאַקעט בין איך אַרויסגעגאַנגען פון מיין מוטערס לייב,
און נאַקעט וועל איך זיך אומקערן אהין;
גאַט האָט געגעבן, און גאַט האָט צוגענומען,
געלויבט זאָל זיין דער נאַמען פון גאַט.

²² ביי אַלעם דעם האָט אַיוב ניט געזינדיקט, און ניט געגעבן קיין לעסטערונג צו גאַט.

ב ¹ און עס איז געווען דער טאָג ווען די זין פון גאַט זיינען געקומען זיך שטעלן פאַר גאַט, און אויך דער שטן איז גע- קומען צווישן זיי, זיך צו שטעלן פאַר גאַט. ² האָט גאַט געזאָגט צום שטן: פון וואָנען קומסטו? האָט דער שטן געענטפערט גאַט, און האָט געזאָגט: פון וואַנדערן איבער דער ערד און פון אַרומגיין אויף איר. ³ האָט גאַט געזאָגט צום שטן: האָסטו אַכט געטאָן אויף מיין קנעכט אַיובן, אָז עס איז ניטאָ אַזאָ ווי ער אויף דער ערד, אַ מאַן ערלעך און רעכטפאַרטיק, גאַטספאַרכטיק, און אָפּגעקערט פון שלעכטס? און ער האַלט זיך נאָך אַלץ ביי זיין פרוּמקייט; און דו האָסט מיך אַנגערעדט אויף אים, אים אומצוברענגען אומזיסט. ⁴ האָט דער שטן געענטפערט גאַט, און האָט גע- זאָגט: הויט פאַר הויט, און אַלץ וואָס אַ מענטש האָט, וועט ער אַוועקגעבן פאַר זיין נפש. ⁵ אָבער שטרעק אַקאַרשט אים מלאַכים.

דיין האנט, און ריר אן זיין ביין און זיין פלייש, אויב ער וועט ניט אין דיין פנים דיך לעסטערן. ⁶ האָט גאָט געזאָגט צום שטן: אָט איז ער אין דיין האַנט, נאָר זיין נפש היט. ⁷ איז דער שטן אַרויסגעזאָגען פון פאַר גאָט, און ער האָט געפלאָגט אַיבן מיט אַ ביזן אויסשלאָג פון זיין פוסטריט ביז זיין שאַרבן. ⁸ האָט ער זיך גענומען אַ שערבֿל זיך צו קראַצן דערמיט; און ער איז געזעסן אין אַש. ⁹ האָט זיין ווייב צו אים געזאָגט: האַלטסט זיך נאָך אַלץ ביי דיין פרומקייט? לעסטער גאָט, און שטאַרב. ¹⁰ האָט ער צו איר געזאָגט: אזוי ווי עס רעדט איינע פון די נידער־טרעכטיקע רעדסטו. זאָלן מיר דאָס גוטע יאָ אָננעמען פון גאָט, און דאָס שלעכטע זאָלן מיר ניט אָננעמען? ביי אלעם דעם האָט אַיב ניט געזינדיקט מיט זיינע ליפן.

¹¹ און אַיבס דרײַ גוטע פריינט האָבן געהערט פון אַלדעמדאָיקן ביז וואָס איז געקומען אויף אים, און זיי זיינען געקומען איטלעכער פון זיין אָרט, אַליפּו דער פּימני, און בלדד דער שוחי, און צופּר דער געמתי; און זיי האָבן אָפּגערעדט אין איינעם צו גיין אים באַדויערן און אים טרײַסטן. ¹² און אז זיי האָבן אויפּגעהויבן זייערע אויגן פון דער ווייטן, האָבן זיי אים ניט דערקענט, און זיי האָבן אויפּגעהויבן זייער קול און האָבן געוויינט; און זיי האָבן איטלעכער צעריסן זיין מאַנטל, און געוואָרפן שטויב איבער זייערע קעפּ צום הימל. ¹³ און זיי זיינען געזעסן מיט אים אויף דער ערד זיבן טעג און זיבן נעכט, און קיינער האָט ניט גערעדט צו אים אַ וואָרט, וואָרום זיי האָבן געזען אַז דער ווייטאַק איז זייער גרויס.

ג ¹ דערנאָך האָט אַיב געעפנט זיין מויל, און האָט געשאַלטן זיין טאַג. ² און אַיב האָט זיך אָפּגע־רופן, און האָט געזאָגט:

- ¹ אָט יענע נאַכט זאָל זיין וויסט,
- ניט קומען אין איר זאָל אַ געזאָג.
- ² פּלוכֿן זאָלן זי די וואָס שילטן דעם טאַג,
- די וואָס זיינען גרייט דעם לױתן אויפּצוועקן.
- ³ פינצטער זאָלן ווערן אירע אָונטשטערן,
- זי זאָל האָפּן אויף ליכט, און ניטאַ,
- און ניט אָנווען די ברעמען פון פרימאַרגן.
- ⁴ ווייל זי האָט ניט פאַרשלאָסן די טירן פון מיין מוטער־לייב,
- און פאַרבאַרגן מאַטערניש פון מיינע אויגן.
- ⁵ פאַרוואָס בין איך ניט פון טראַכט געשטאַרבן?
- אַרויס פון לייב און פאַרגאַנגען?
- ⁶ אַלמאַי האָבן מיך קני צווענומען?
- און נאַכוואָס בריסט, איך זאָל זייגן?

וַעֲלֵצְמוּ וְאֶל־בִּשְׂרוֹ אִם־לֹא אֶל־פְּנֵיךָ יִבְרָכְךָ:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׁמַיִם הִנֵּנוּ בְיַדְךָ אֵךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שְׁמַר: ¹
וַיֵּצֵא הַשָּׁמַיִם מֵאֵת פִּעֵי יְהוָה וַיִּבְרָךְ אֶת־אִיּוֹב בְּשֵׁחִין רַע מִכֶּסֶף: ²
וַיִּגְדֵּל יָעַד קַדְקָדוֹ: וַיִּקְחֵלּוּ הַרְשׁ לְהִתְנַדֵּד בּוֹ וְהוּא יֵשֵׁב ³
בְּתוֹךְ הָאֲפֵר: וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ עֲרֵךְ מַחֲנוּךְ בְּתַמְתְּךָ ⁴
בְּרֵךְ אֱלֹהִים וּמֵת: וַיֹּאמֶר אֵלָיָה כְּדַבֵּר אַחַת הַנְּבִלּוֹת ⁵
תְּדַבְּרִי נָם אֶת־הַטּוֹב נִקְבַּל מֵאֵת הָאֱלֹהִים וְאֶת־הָרַע לֹא ⁶
נִקְבַּל בְּכֹל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב בְּשִׁפְתָיו: וַיִּשְׁמְעוּ ⁷
שְׁלֹשֶׁת רֵעֵי אִיּוֹב אֵת כָּל־הָרַע הַזֹּאת הַבָּאָה עָלָיו ⁸
וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ אֵלָיִם הַתִּמְנִי וּבִלְתָּד הַשּׁוּחִי וְצוּפֵר ⁹
הַנְּעַמְתִּי וַיּוֹעֲדוּ יַחְדָּו לְבֹא לְנוֹדֵלּוֹ וּלְנַחֲמוֹ: וַיִּשְׂאוּ אֶת־ ¹⁰
עֵינֵיהֶם מִכְּרוֹךְ וְלֹא הִבִּירוּהוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּבְכּוּ וַיִּקְרְעוּ ¹¹
אִישׁ מֵעַל נַזְרֵקוֹ עֵבֶר עַל־רַאשֵׁיהֶם הַשְּׁמַיָּמָה: וַיִּשְׁבּוּ ¹²
אֹתוֹ לָאָרֶץ שִׁבְעַת יָמִים וּשְׁבַעַת לַיְלוֹת וַאֲיֹד־בֵּר אֵלָיו ¹³
דָּבָר כִּי רָאוּ כִּי־נִגְדַל הַבָּאֵב מֵאֲדָה:

¹⁴ אַחֲרֵי־כֵן פֶּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ וַיִּקְלַל אֶת־יוֹמוֹ: וַיַּעַן ¹⁵
אִיּוֹב וַיֹּאמֶר: יִאבֵד יוֹם אֲנִלְדָּ בּוֹ וְהַלְלִילָה אָמַר הָרָה נָבֵר: ¹⁶
הַיּוֹם הַזֶּה הָיָה יְהִי חֹשֶׁךְ אֶל־יְדֵרְשׁוֹ אֵלּוֹת מִמַּעַל וְאֶל־ ¹⁷
חֹפֵעַ עָלָיו נִהְרָה: וַיִּגְאָלוּ חֹשֶׁךְ וְצִלְמוֹת חֹשֶׁךְ עָלָיו ¹⁸
עֲנָנָה וּבַעֲתָהּוּ כַּמְרִירֵי יוֹם: הַלְלִילָה הַזֶּה וַיִּקְחֵהוּ אֶפְסֵל ¹⁹
אֶל־יְהוָה כִּי־מִי שֵׁנָה כַּמִּסְפָּר יָרְחִים אֶל־יִבְאָה: הַנְּהַ הַלְלִילָה ²⁰
הַזֶּה וַיְהִי גַלְמוֹד אֶל־תְּבוּא רִנְנָה בּוֹ: וַיִּקְבְּהוּ אַרְרֵי־יוֹם ²¹
הַעֲתִידִים לַעֲרֹ לִוְיָתָן: וַיִּחְשְׁכוּ בּוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ יְקוֹל־לְאוֹר וַאֲיֹן ²²
וְאֶל־יָדָהּ כַּעֲפַפ־שַׁחַר: כִּי לֹא סָנַר דִּלְתִי בִטְנִי וַיִּסְתַּר ²³
עֵמָל מֵעֵינַי: לָמָּה לֹא מִרְחַם אֲמוֹת מִבְּטֵן יִצְאֵתִי וְאֲנוּעַ: ²⁴
מִהוּעַ קִדְמוֹנֵי בְרַבִּים וּמִה־שְׂדֵי־דִים כִּי אֲנִי: כִּי־עָתָה ²⁵

ב, ו' ס"א אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ ז' ו' ט' ג, ב' כִּלְלֵל ב' ס' ע' ד' טו' ס' ה' א' ב' ס"א ה' ט' ט"ה

- ¹ אונטערגיין זאָל דער טאַג
- וואָס איך בין אין אים געבאַרן געוואָרן,
- און די נאַכט וואָס האָט אָנגעזאָגט:
- אַ יונגל איז אַנטפּאַנגען געוואָרן.
- ² יענער טאַג זאָל זיין חושך,
- ניט פרעגן זאָל אויף אים גאָט פון אויבן,
- און ניט שיינען זאָל אויף אים אַ ליכטיקייט.
- ³ צונעמען פאַר זיך זאָלן אים חושך און טויט־שאַטן,
- אַ וואָלקעניש וואָל רוען אויף אים,
- כמאַרעס פון טאַג זאָלן אים שרעקן.
- ⁴ יענע נאַכט, אַ שטאַקפינצטערניש זאָל זי נעמען,
- זי זאָל זיך ניט פרייען אין די טעג פון יאָר,
- אין דער צאָל פון חדשים זאָל זי ניט אַריינגיין.

י' שְׁכַבְתִּי וְאִשְׁקוּט יִשְׁנֹתִי אִוּוּ יְנוּחַ לִי: עַם-מַלְכִים וְיַעֲזִי
 טו אֶרְץ הַבְּנִים חֲרֻבוֹת לְמוֹ: אִוּוּ עַם-שָׂרִים זָהָב לָהֶם
 טז הַמַּמְלָאִים בְּתוֹרַת כֶּסֶף: אִוּוּ כְּנָפֵל טָמוֹן לֹא אֶהְיֶה כְּעַלְלִים
 ז' לֹא רָאוּ אֹר: שָׁם רָשָׁעִים הִדְלִו רְגֵזוּ וְשָׁם יָנֹחוּ יַגִּיעַ
 י"ח כַּח: יַחַד אֲסוּרִים שְׁאֵנֵנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נִגְשׁ: קָפוּן
 י"ט וְגִדּוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד חַפְשִׁי מֵאֲהֵנוּ: לְמַה יִּתֵּן לְעַמְלָה
 כ' אֹר וְתוֹיִם לְמִרְיָ נַפְשׁ: הַמַּחְכִּים לַמּוֹת וְאֵינֵנוּ נִחְפָּדוּ
 כ"ב מִמַּטְמוֹנִים: הַשְּׂמֵחִים אֶל-יִגְלִיל יִשְׁיֵשׁוּ כִּי יִמְצְאוּ-קִבְרִי:
 כ"ג לְגִבּוֹר אֲשֶׁר-דָּרְבָּנוּ נִסְתַּרְהָ וְיִסָּד אֱלֹהִים בְּעֵדוֹ: כִּי-לִפְנֵי
 כ"ד לַחֲמִי אֲנֹחֲתִי תִבָּא וְיִתְּכּוּ כַּמּוֹם שְׂאֵנֵתִי: כִּי פָחַד פָּחַדְתִּי
 כ"ה וְיֹאמְרוּ וְאֲשֶׁר יִנְחָתִי יָבֵא לִי: לֹא שְׁלוֹתִי וְלֹא-שְׁקֻטִי
 כ"ו וְלֹא-יִנְחָתִי יָבֵא רְגֵזוּ:

ד

א' וַיַּעַן אֱלִיפָז הַתִּימְנִי וַיֹּאמֶר: הִנֵּהסָה דְבַר אֱלֹהִים תִּלְאָה
 ב' וְעֵצֶר כְּמַלְיָן מִי יִכְלֵל: הִנֵּההָ יִסְרַת רַבִּים וַיְדִים רַבּוֹת
 ג' תַּחֲזוּק: בּוֹשֵׁל יִקְמוֹן מִלֵּד וּבְרַבִּים כְּרֻעוֹת תֹּאמְרוּ: כִּי
 ד' עָתָה וְתִבָּא אֱלֹהִים וְתִלְאָה תִּגְעַע עֲדִידָה וְתִפְחַחַל: הֲלֹא יִדְאָתָה
 ה' כִּסְלִתָּהּ תִּקְוֹתָהּ וְתָם דְּרַבִּי: וְכִרְיָא מִי הוּא נִקְוֵי אֶבֶד
 ו' וְאִיפֹה יִשְׁרִים נִכְחָדוּ: כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי תְרִשִׁי אֲנִי וְדַרְשִׁי
 ז' עֲמַל יִקְצָרְהוּ: מִנְשַׁמַּת אֱלֹהִים יִאֲבָדוּ וּמְרוֹת אִפּוֹ יִכְלוּ:
 ח' שְׂאֵנַת אֲרִיָּה וְקוֹל שְׁחַל וְשִׁנֵּי כַּפִּירִים נִתְעוּ: לִישׁ אֶבֶד
 ט' מִבְּלִי-טָרַף וּבְנֵי לִבִּיא יִתְפָּדוּ: וְאֵלֵי דְבַר יִגְנֵב וְתִקַּח
 י' אֲוִי שְׁמִין מְנֵהוּ: בְּשַׁעֲפִים מַחֲזִיעוֹת לִלְהָה בְּנִפְלָה
 י"א תִרְדְּמָה עַל-אֲנָשִׁים: פָּחַד קָרָאִי וְדַעְדָּה וְרַב עֲצַמּוֹתִי
 י"ב הַפְּחִיד: וְרוּחַ עַל-פְּנֵי יִחַלָּה תִּסְפָּר שְׁעֵרַת בְּשָׂרִי: יַעֲמָדוּ
 י"ג וְלֹא-אֲבִיר מִרְאֵהוּ תִּמּוֹנָה לִנְגַד עֵינַי דְּמָמָה וְקוֹל אֲשַׁמְעַ:
 י"ד הַאֲנוּשׁ מֵאֲלוֹהִים יִצְדַּק אִם-מְעַשְׂהוּ יִטְהַר-גִּבּוֹר: הֵן בְּעֵבְדוֹ
 י"ה לֹא יֵאֱמָרוּ וּבְמַלְאָכָיו יִשְׁיֵם תְּהַלְלָה: אַף שְׁכַנִּי בְּתִיחַמֶּר
 י"ו

י" וואָרום איך וואָלט אַצונד געלעגן און געווען שטיל,
 איך וואָלט געשלאָפן, איך וואָלט רוי געהאַט דענסמאָל;
 י" מיט מלכים און יועצים פון דער ערד,
 וואָס פארבויען וויסטענישן פאַר זיך;
 י" אָדער מיט שררות וואָס האָבן גאַלד,
 וואָס פילן זייערע הייערער מיט זילבער.
 י" אָדער איך וואָלט גאָר ניט געווען, ווי אַ באַהאַלטענער
 מפּיל,
 ווי קינדער וואָס האָבן דעם שיינ ניט געווען.
 י" דאָרט הערן אויף די רשעים צו רודערן,
 און דאָרט רוען די מידע אָן פּוּח.
 י" אין איינעם באַרוט זיינען די געפאַנגענע,
 זיי הערן ניט דעם קול פון אַ דריקער.
 י" קליין און גרויס איז דאָרטן,
 און דער קנעכט איז פריי פון זיין האַר.

י" פאַרוואָס גיט ער ליכט דעם וואָס מאַטערט זיך,
 און לעבן די פאַרביטערטע אין געמיט?
 י" די וואָס האָרן אויפן טויט, און ער קומט ניט,
 און זיי אַקערן נאָך אים מער ווי נאָך אוצרות;
 י" די וואָס וואָלטן זיך פרייען מיט שמחה,
 וואָס וואָלטן קוועלן, און זיי וואָלטן געפינען דעם קבר;
 י" צו דעם מאַן וואָס זיין וועג איז פאַרבאָרגן,
 און גאָט האָט פאַרצאַמט פאַר אים?
 י" וואָרום גלייך ווי מיין ברויט קומט מיין זיפּצן,
 און אזוי ווי וואַסער גיסן זיך מיינע געשרייען.
 י" וואָרום די אַנגסט וואָס איך האָב געאַנגסט איז מיר אַנגע-
 קומען,
 און וואָס איך האָב געפאַרכט איז מיר געשען.
 י" איך האָב קיין שלוה און קיין רוי און קיין מנוחה ניט,
 און ציטערניש איז געקומען.

י' האָט געענטפערט אַליפּו דער תּימְנִי, און האָט גע-
 זאָגט:

י' אַז מע פּרוּווט אַ וואָרט צו דיר וועט דיך פאַרדריסן?
 אָבער ווער קען זיך איינהאַלטן פון רייד?
 י' ווע, האָסט געלערנט פּילן,
 און שלאָפע הענט פלעגסטו שטאַרקן.
 י' דעם געשטרויכלטן פלעגן אויפשטעלן דינע רייד,
 און געבייטע קני פלעגסטו פעסטיקן.
 י' אָבער אַצונד קומט עס צו דיר, ווערסטו אָפהענטיק,
 עס רירט דיך אָן, און ווערסט דערשראָקן.
 י' איז ניט דיין גאַטספאַרכטיקייט דיין ביטחון,
 דיין האָפענונג די ערלעכקייט פון דינע וועגן?
 י' דערמאָן זיך נאָר, ווער איז אומשולדיק אונטערגע-
 גאַנגען?
 און וווּ זיינען רעכטפאַרטיקע פאַרטיליקט געוואָרן?
 י' וועדליק איך האָב געווען, איז די וואָס אַקערן אומרעכט,
 און זייען אומגליק, זיי שניידן עס.
 י' פון דעם הויך פון גאָט גייען זיי אונטער,
 און פון דעם אַטעם פון זיין צאָרן ווערן זיי פאַרלענדט.
 י' אַ געבריל פון לייב, אַ קול פון ווילדלייב -
 אָבער די ציין פון די ווינגלייבן ווערן צעבראָכן;
 י' דער אַלטער לייב גייט אויס אָן שפּיז,
 און די קינדער פון דער לייבינטע ווערן צעשפּרייט.

ד. ז' ב'ס'א' מ'י' הוא יב' ס'א' ש' טו' ס'א' ד'מ'מ'ה קול

י" און צו מיר פלעגט אַ וואָרט זיך פאַרגעבן,
 און מיין אויער האָט פאַרנומען אַ קווינט דערפון.
 י" אין געדאַנקען, פון זעאונגען פון דער נאַכט,
 ווען אַ טיפער שלאָף פאַלט אויף מענטשן,
 י" האָט מיך אַ פחד געטראָפן און אַ ציטערניש,
 און האָט אַלע מיינע ביינער צעשוידערט.
 י" און אַ גייסט פלעגט פאַר מיין פנים אַריבער;
 קאַפויר שטעלן פלעגט עס די האַר פון מיין לייב.
 י" ער פלעגט שטיין, אָבער איך פלעג ניט דערקענען
 זיין אַנבליק;
 אַ געשטאַלט איז געווען פאַר מיינע אויגן;
 אַ שטילקייט און אַ שטים פלעג איך הערן;
 י" קען אַ מענטש פאַר גאָט זיין גערעכט?
 צי קען פאַר זיין באַשעפער ריין זיין אַ מאַן?
 י" ווע, אין זיינע קנעכט גלויבט ער ניט,
 און אין זיינע מלאַכים מערקט ער אַ פאַרזע,
 י" היינט ווי שוין די ווינער אין הייער פון לייב,

אשר-בעפר יסודם ידבאום לפני-עש: מבקר לערב כ
יפתו מבלי משים לנצח יאבדו: הלא-נפע יתנם בם כ
ימותו ולא בהכמה:

ה

קראנא הוש עונך ואל-מי מקדשים תפנה: כ
ידי-נפעש ופתה תמות קנאה: אני ראיתי אויל משריש ג
ואקוב נהרו פתאם: ירחקו בניו מישע וידבאו בשער ד
ואין מציל: אשר קצרו ורעב יאכל ואל-מצעים יקחוו ה
ושאף צמים חילם: כי ולא-יצא מעפר און ומאדמה ו
לא-יצמח עמל: כי-אדם לעמל יולד ובני-רשף יבדוהו ו
עוף: אולם אני אדרש אל-אל ואל-אלהים אשים ח
דברתי: עשה גדלות ואין חקר נפלאות עדי-אין מספר: ט
הנתן מטר על-פני ארץ ושלה מים על-פני הוצות: י
לשום שפלים למרום וקדרים שגבו ישע: מפר מחשבות י
ערומים ולא-תעשינה ידיהם תשוה: לבר חכמים בערמם י
ועצת נפתלים נמהרה: יומם יפגשו-חשך וכל-ילה יד
ימששו כצהרים: וישע מהרב מפיהם ומיד חוק אביון: טו
ותתו לכל תקוה ועלתה קפצה פיה: הנה אשרי אנוש י
יזכהו אלוה ומיסר שדי אל-תמאס: כי הוא יבא י
ויחבש ימחז וידו תרפינה: בשש צרות יצילך ובשבעו י
לא-יגע בך רע: ברעב פדך ממות ובמלחמה מיד כ
חרב: בשוט לשון תחבא ולא-תירא משד כי יבוא: כא
לשד ולכפן תשתק ומחנת הארץ אל-תירא: כי עם כ
אבני השדה בריהו וחת השדה השלמה-לך: וודעת כד
כי-שלום אהלך ובקרת נוד ולא תחטא: וודעת כה
ורעד וצאצאך בעשב הארץ: תבוא בכלח אל-יקבר כו

ד, כ ט א בקר טח נאהו ה, ז שוק עם הדגש יח ידיו קי

ואס ויער גרונט איז אין שטויב?
מע צעדריקט זיי גלייך ווי א מאיל.
20 צווישן מארגן און אונט ווערן זיי צעשטויסן,
אומגעמערקט גייען זיי אונטער אויף אייביק.
21 פארוואָר, אָפּגעריסן ווערט זייער געצעלטשטריק
ביי זיי,
זיי שטאַרבן, און אָן חכמה.

ה' רוף אקארשט, איז דאָ ווער זאָל דיר ענטפערן?
און צו וועמען פון די הייליקע וועסטו זיך קערן?
2 וואָרום דעם נאָרן הרגעט דער כּעס,
און דעם גיט קלוגן טייט די קנאה.
3 זע איך אַ נאָרן אַיינגעוואָרצלט,
רוף איך תּכּף זיין ווינונג פאַרשאַלטן.
4 זיינע קינדער וועלן ווייט זיין פון הילף,
און זיי וועלן צעדריקט ווערן אין טויער,
און קיינער וועט גיט מציל זיין.
5 וואָרום זיין שניט וועט דער הונגעריקער אויפעסן,
און ביז פון די דערנער וועט ער עס אוועקנעמען:
און איינשלינגען וועט די געץ זייער פאַרמעג.
6 פאַרוואָר, גיט פון שטויב קומט אַרויס אומגליק,
און גיט פון דער ערד שפּראַצט מאַטערניש.
7 גייערט דער מענטש איז צו מאַטערניש געבאַרן;
נאָר היצקעפּ פּליען אין דער הייך.
8 אָבער איך וואַלט געזוכט גאָט,
און צו גאָט וואַלט איך געשטעלט מיין טענה;
9 דער וואָס טוט גרויסע זאַכן גיט צו דערפאַרשן,
וונדער אַוש אָן אַ צאַל;
10 דער וואָס גיט רעגן אויפן געזיכט פון דער ערד,
און שיקט וואַסער אויפן געזיכט פון די פעלדער:

11 אין ועקס צרות וועט ער דיך מציל זיין,
און אין זיבן וועט דיך גיט אַנרירן קיין ביז.
20 אין הונגער וועט ער דיך אויסלייזן פון טויט,
און אין מלחמה פון דער מאַכט פון שווערד.
21 פאַר דער רוט פון דער צונג וועסטו זיין פאַרבאַרן,
און וועסט גיט מורא האָבן פאַר פאַרוויסטונג, אַז זי
קומט.
22 פון פאַרוויסטונג און פון הונגער וועסטו לאַכן,
און פאַר די חיות פון דער ערד וועסטו גיט מורא האָבן.
23 וואָרום מיט די שטיינער פון פעלד וועט זיין דיין בונד,
און די חיה פון פעלד וועט זיין שלום מיט דיר.
24 און וועסט וויסן אַז דיין געצעלט איז בשלום,
און וועסט נאָכזען דיין ווינונג, און ביי דיר וועט גיט
פעלן.
25 און וועסט וויסן אַז דיין זאַמען וועט זיין פיל,
און דייןע שפּראַצונגען ווי גראַז פון דער ערד.
26 וועסט קומען אין פּולער עלטער צום קבר,

11 ער שטעלט די נידעריקע אין דער הייך,
און די פינצטערע ווערן דערהויבן דורך הילף.
12 ער פאַרשטערט די מחשבות פון די ליסטיקע,
אַז זייערע הענט זאָלן גיט אויפטאָן ממשות.
13 ער פאַנגט קלוגע אין זייער ליסטיקייט,
און די עצה פון די פאַרשפיצטע ווערט צעטומלט.
14 ביי טאָג באַגעגענען זיי פינצטערניש,
און אזוי ווי ביי נאַכט טאַפן זיי אין מיטן טאַג.
15 און ער העלפט פון דער שווערד - פון זייער מויל,
און פון דעם שטאַרקנס האַנט דעם אביון.
16 און דער אַרימאָן קריגט האַפענונג,
און אומגערעכטיקייט מאַכט צו איר מויל.
17 זע, וויל איז דעם מענטשן וואָס גאָט שטראַפט אים,
און דעם מוסר פון אלמאַכטיקן זאָלסטו גיט פאַראַכטן.
18 וואָרום ער מאַכט ווי טאַן, און ער פאַרבינדט,
ער פאַרוונדט, און זיינע הענט היילן אויס.

כב כעלות גדיש בעתו: הנהזאת חקרנוה בןהיא שמענה
ואתה דעלך:

א וינען איוב ויאמר: לו שקול ישקל בעשי ויהתי במאונם
ב ישארויחד: כיעתה מחול ימים וכבד עלבן דברי לעו:
ג כי חצי שדי עמדי אשר חמתם שתה רוחי בעותי אלוה
ד יערבוני: הנהק פרא עלידשא אם ונעה שור על
ה בלילו: הוּאָבַל תַּפֵּל מִבְּלִי-מֶלַח אִסִּי-יִשְׁטַעַם בְּרִיר
ו חלמות: מאנה לנגוע נפשי המה בדני לחמי: מיתון
ז תבוא שאלתי ותקנתי יתן אלוה: ואל אלוה נידבאני
ח יתר ידו ויבצעני: ותתי עוד ו תחמתי ואסלדה בחילה
ט לא יחמול כי לא כחדתי אמרי קדוש: מהדבחי כי
י אחל ומהדקצי כייאאריך נפשי: אסידכח אבנים כחי
יא אסידבשרי נחוש: האם אין עזרתי כי ותשיה נדחה ממני:
יב למם מרעזו חסד ויראת שדי יעזוב: אחי בגדו כמור

ה, כז' כ'נשח ג'ב' ויהי קרי כא' למטחא לא כחיב בס"א תירוא
כה' בס"א מלכיה הוכח כו' בס"א נהש כט' ושבו ק'

23 אָדַעַר: מֵאֲכַט מִיך אַנטרינען פון שונאס האַנט,
און פון דער האַנט פון געוואַלטטוער זאָלט איר מיך
אויסלייזן?
24 לערנט מיך, און איך וועל שוויגן,
און וואָס איך האָב פאַרזען, גיט מיר צו פאַרשטיין.
25 ווי שטאַרק זיינען ריכטיקע ווערטער!
26 אָבער וואָס באַווייזט דאָס באַווייזן פון אַיך?
27 רעכנט איר ווערטער פאַר אַ באַווייזן,
און פאַר ווינט די רייד פון פאַרצווייפלטן?
28 אַפילו אויף אַ יתום וואָלט איר גורל וואַרפן,
און איר וואָלט גראָבן אויף אַייער חבר.
29 און אַצונד באַווייליקט, קערט אַיך צו מיר;
און צי וועל איך אַיך אין פנים אַ ליגן זאָגן?
30 קערט אַיך אום, איך בעט אַיך, זאָל קיין עולה ניט
געשען,
יאַ, קערט אַיך ווידער אום, איך בין גערעכט דערין.
איז אין מיין צונג דאָ אומרעכט?
צי שפירט ניט מיין גומען פאַרברעכן?

ווי אַ סטויג קומט אַריין אין זיין צייט.
27 זע, דאָס האָבן מיר אויסגעפאַרשט, אזוי איז דאָס,
הער עס צו, און דו מערק דיר.

1 האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
2 ווען געוויגן זאָל געוויגן ווערן מיין בעס,
און מיין בראַך וואָלט מען נעמען אויפן וואַגשאַל
באָגלייך!
3 וואָרום שווערער פון דעם זאָמד פון ימען וואָלט עס
זיין אַצונד;
4 דרום זיינען מייע ווערטער צעמישט.
5 וואָרום אין מיר זיינען די פיילן פון אַלמאַכטיקן,
וואָס זייער גיפט טרינקט מיין געמיט;
6 שרעקענישן פון גאָט שטעלן זיך אויס קעגן מיר.
7 שרייט דען אַ וואַלדאייזל אויף גראָז?
8 צי מרוקעט אַן אַקס אויף זיין פוטער?
9 ווערט אומבאַטעמטס געגעסן אַן זאָלץ?
10 צי איז דאָ אַ טעם אין זאָפט פון אַלטי?
11 וואָס מיין ועל האָט ניט געוואָלט אָנרירן,
דאָס זיינען די צושפייזן פון מיין ברויט.
12 הלוואַי קומט אַן מיין פאַרלאַנג,
און מיין האַפּענונג גיט גאָט!
13 און גאָט וויליקט אַיין און צעדריקט מיך,
לאַזט לויז זיין האַנט און דערענדיקט מיך!
14 וואָלט דאָס נאָך געווען מיין נחמה,
און איך וואָלט געטאַנצט אין יסורים;
15 זאָל ער זיין אומדערבאַרימדיק;
הגם איך האָב ניט געלייקנט
אַן די ווערטער פון הייליקן.
16 וואָס איז מיין כוח, אָו איך זאָל האַפּן?
און וואָס מיין סוף, אָו איך זאָל אַיינהאַלטן מיין געמיט?
17 איז דער כוח פון שטיינער מיין כוח?
איז מיין לייב פון קופּער?
18 איז דען פאַר מיר קיין הילף ניטאַ,
און אַן עצה איז פאַרשטויסן פון מיר?
19 דעם וואָס גייט אַיין קומט רחמנות פון זיין חבר,
אַפילו ער פאַרלאַזט די מורא פאַרן אַלמאַכטיקן.
20 מייע ברידער האָבן געפעלשט ווי אַ טייך,
ווי דער שטראָם פון טייכן וואָס גייען אַוועק,
21 וואָס זיינען טונקל פון אַיין –
אויף זיי באַהאַלט זיך דער שניי.
22 בעת זיי ווערן צעוואַרעמט, ווערן זיי פאַרשוונדן,
ווי עס ווערט הייס, צעגייען זיי פון זייער אָרט.
23 עס דרייען זיך די וועגן פון זייער וואַנדער,
זיי פאַרגייען אין נישט און ווערן פאַרלאָרן.
24 די קאַראַוואַנען פון תימאָ האָבן אויסגעקוקט,
די גיי-מחנות פון שבאָ האָבן געהאַפט אויף זיי,
25 אָבער זיי האָבן זיך געשעמט וואָס זיי האָבן זיך פאַר-
זיכערט,
26 זיי זיינען אָנגעקומען ביז אַהין און אין שאַנד געבליבן.
27 פאַרוואָר, אַצונד זייט איר מיט אים,
איר האָט דערזען דעם בראַך, און זיך דערשראָקן.
28 האָב איך דען געזאָגט: גיט מיר וואָס,
און פון אַייער פאַרמעג שנקט פאַר מיר?

ז

הלא צבא לאנוש על ארץ וכימי שכיר ימי: בעבד
 ישאף על ובשכיר יקנה פגלו: בן הנחלת לי ירחר
 שני ויללות עמל משילי: אבשכבתי ואמרתני מתי אקים
 ומדד ערב ושבעתי נדמים עד ינשף: לבש בשמי רמה
 וניש עפר עורי רגע ומאס: ימי קלו מיראג וכלו
 באפם תקנה: ובר בירוח חיי לאתשוב עיני לראות
 טוב: לאתשורני עין ראי עיני בי ואיני: פלה עין
 בלף בן זרד שאול לא יעלה: לאתשוב עוד לביתו ולא
 ופירני עוד מקומי: נסאני לא אחשף פאדברה בצר
 רחי אשתח במר נפשי: הם אני אסתגן ברתשים
 על משמר: בראמרתני תנחמני ערשי ושא בשויו
 משקבי: תחמתני בחלמות ומחוינות תבעתני: ותבחר
 מחני נפשי מות מעצמותי: מאסתי לאלעלם אהיה
 תרל ממני כי הבל ימי: מהאנוש כי תנדלנו וכרתתיות
 אליו לבד: ותפקדנו לבקרים לרועים תבחנו: פמה
 לאתשעה ממני לאתראפני עד בלעי רקני: חטאתי מה
 אפעל לך נצר האדם למה שמתני למפגע לך ואהיה
 עלי למשא: ומה לאתשא פשעי ותעביר את עוני בר
 עתה לעפר אשוב ושחתני ואיני:

ח

ונין בלבד השויו נאמר: עדיאן תמללאה ורוח
 כבוד אמרי פד: האל ינות משפט ואם שדי יעור
 צדק: אם בנדק האורלו וישלחם בדרפשנים: אם
 אתה תשחר אלאל ואל שדי תתחנן: אם ישר ו
 אתה ביעתה יער עלף ושלם נות צדקד: והנה
 ראשיתך מיצר ואחריתך ישנה מאר: כי שאללא

ז, א' על קי ה' ג' ועוד נמש קי ט' פחה באחם יד' פחה בסם חנש כ' רסה ומליל

- 1 פארוואר, דינסטציט האט דער מענטש אויף דער ערד,
- 2 און ווי טעג פון א געדונגענעם זיינען זיינע טעג.
- 3 און ווי א קנעכט וואס שמאכט נאך שאטן,
- 4 און ווי א געדונגענער וואס הארט אויף זיין לויין,
- 5 אזוי האב איך מיר צוגעטטיילט געקריגן חדשים פון אומגליק,
- 6 און נעכט פון מאטערניש האט מען מיר צוגעצייילט.
- 7 אז איך לייג זיך, זאג איך: ווען וועל איך אויפשטיין? און די נאכט ציט זיך, און איך ווער וואט מיט ווארפעניש ביזן פרימארגן.
- 8 מיין לייב איז באקליידט מיט ווערים און שטיקער ערד, מיין הויט פלאצט און ווערט צעקראכן.
- 9 מיינע טעג זיינען פלינקער פון א וועבשיפל, און ווערן פארלענדט אן א האפענונג.
- 10 געדענק, אז א הויך איז מיין לעבן, מיין אויג וועט ניט אנווען מער גוטס.
- 11 מיך וועט מער ניט אַנקוקן דאס אויג פון מיין זעער, דיניע אויגן זיינען אויף מיר, און שוין בין איך ניטא.
- 12 פארלענדט ווערט א וואלקן און פארגייט, אזוי דער וואס גידערט אין אונטערערד, וועט ניט ארויפקומען.
- 13 ער וועט זיך מער ניט אומקערן אין זיין הויז, און זיין ארט וועט אים מער ניט קענען.
- 14 דרומעך וועל איך ניט פארמיידן מיין מויל, איך וועל רעדן אין דער קלעמעניש פון מיין געמיט, איך וועל קלאגן אין דער ביטערקייט פון מיין זעל.
- 15 בין איך א ים, אדער א ים-יחיה, וואס דו שטעלסט א וואך איבער מיר?
- 16 אז איך זאג: מיין בעט וועט מיך טרייסטן, מיין געלעגער וועט מיטטראגן מיין קלאג, שרעקסטו מיך מיט חלומות, און מיט זעאונגען גרוילסטו מיך.

ח

- 1 האט געענטפערט בלדד דער שוחי, און האט געזאגט:
- 2 ביז וואנען וועסטו רעדן דאסדאזיקע,
- 3 און ווי א שטארקער ווינט וועלן זיין די ווערטער פון דיין מויל?
- 4 וועט דען גאט פארדרייען דעם משפט?
- 5 און וועט דער אלמאכטיקער פארדרייען די גערעכטיקייט?
- 6 אז דיניע קינדער האבן געווינדיקט צו אים, האט ער זיי אוועקגעשיקט פאר זייער פארברעך.
- 7 אז דו וואלסט זוכן גאט, און צום אלמאכטיקן בעטן,
- 8 אז דו וואלסט זיין ריין און רעכטפארטיק, וואלט ער אצונד זיך דערוועקן פאר דיר, און גאנץ מאכן דיין גערעכטע ווינונג.
- 9 און אויב דיין אנהייב וועט זיין קליין, וועט דיין סוף זיין זייער גרויס.
- 10 ווארום פרעג אקארשט דעם פריערדיקן דור,

- 16 און מיין זעל וויל בעסער דערווארגעניש, טויט, איידער דידאזיקע ביינער מיינע.
- 17 מיר איז נמאס; איך וועל אייביק ניט לעבן, לאז אפ פון מיר, ווארום א הויך זיינען מיינע טעג.
- 18 וואס איז דער מענטש, אז דו זאלסט אים גרייסן, און אז דו זאלסט לייגן אויף אים דיין הארץ,
- 19 און אים דערמאנען אלע פרימארגן, אלע רגע אים פרווון?
- 20 ווי לאנג וועסטו זיך ניט אפקערן פון מיר? מיך ניט אפלאזן ביז איך שלינג אראפ מיין שפייטעכץ?
- 21 אז איך זינדיק, וואס טו איך דיר, היטער פון דעם מענטשן?
- 22 פארוואס האסטו מיך געמאכט פאר דיין צילברעט, אז איך בין געווארן זיך אליין צו לאסט?
- 23 און וואס פארגיסטו ניט מיין פארברעך, און טוסט ניט אפ מיין זינד?
- 24 ווארום אצונד וועל איך ליגן אין שטויב, און וועסט מיך זוכן, און איך וועל ניט זיין.

און מערק וואָס זײַערע עלטערן האָבן אויסגעפּאַרשט -
 9 װאַרום מיר זײַנען פּון נעכטן, און װײַסן גאַרנישט,
 װײַל אַ שאַטן זײַנען אונדזערע טעג אויף דער ערד -
 10 פּאַרוואָר, זײַ װעלן דײַך לערנען, זײַ װעלן דיר זאָגן,
 און פּון זײַער האַרצן אַרױסברענגען װערטער.
 11 קען אויסזאָקסן ראָר אָן אַ זומפּ?
 קען גרויס װערן טײַכגראָז אָן װאַסער?
 12 נאָך איז עס אין זײַן גרינגקײַט, נײַט אָפּגעשניטן,
 און װײַ גאַרע װײַ װערט עס פּאַרטריקנט.
 13 אַזױ זײַנען די װעגן פּון אַלע גאַטפּאַרגעסער,
 און די האַפּענונג פּון דעם זינדיקן גײַט אונטער.
 14 װאַרום זומערפּאַדים איז זײַן פּאַרויכערונג,
 און שפּײַנוועבס זײַן בײַטחון.
 15 ער לענט זײַך אָן אויף זײַן הויז, אָבער עס האָט נײַט קײַן
 באַשטאַנד,

ט לְדָר רִישׁוֹן וְכֹנֵן לַחֲקֵר אַבוֹתָם: כִּי־תִמּוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא
 י נָדַע כִּי עַל יָמֵינוּ עַל־אַרְצֵן: הֲלֹא־הֵם יוֹדוּךָ יִאמְרוּ לְךָ
 יא וּמִלִּפְנֵי זֵצֵאוּ מִלּוֹם: הֲנִגְאַה־נָּמָא בְּלֹא בַצָּה יִשְׁנֵא
 יב אַחֵו בְּלִי־מִים: עֲדֵנוּ בֹאבוּ לֹא יִקְטֹף וּלְפָנַי כָּל־חֲצִיר
 יג יִבֶּשׁ: כֵּן אַרְחוֹת כָּל־שִׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חֲנֹף תִּאבֵּד:
 יד אֲשֶׁר־יִקְוֹט כִּסְלוֹ וּבֵית עֲבָדֵי־שׂוֹן: יִשְׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ
 טו וְלֹא יַעֲמִד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם: רַטֵּב הוּא לְפִנְי־שִׁמְשׁ
 טז וְעַל־נְנִיתוֹ וַיִּנְקְתוּ תִצֵּא: עַל־גֵּל שְׂרָשׁוֹ יִסְכְּכוּ בֵּית
 יז אֲבָנִים יַחֲזֵה: אֲסִיב־לִעֲנֵנוּ מִמִּכְמוֹ וּכְחֵשׁ בּוֹ לֹא רֵאִיתִיךָ:
 יח הֲדִיּוֹא מְשׁוֹשׁ דְּרָבוּ וּמִפְּפֹר אַחֵר יַעֲמָחוּ: הֲדֹאֵל לֹא
 טט יִמְאַסְתֶּם וְלֹא יַחֲזִיק בְּדִרְמָרְעִים: עַד־יִמְלֵא שַׁחֲוֹק
 כא פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ תְרוּעָה: שְׁנֵאִיךָ יִלְכְּשֶׁר־בִּשְׁת׃ וְאַחֲרֵי
 כב רְשָׁעִים אֵינְנוּ:

ט

ער האַלט זײַך דעראַן, אָבער עס בלייבט נײַט שטײַן.
 16 זאָפּטיק איז ער פּאַר דער זון,
 און איבער זײַן גאַרטן גײַט אַרויס זײַן שפּראַך.
 17 אין אַ הויפּן פּלעכטן זײַך זײַנע װאַרצלען,
 צווישן שטײַנער רײַסט ער זײַך דורך.
 18 אָבער פּאַרטיליקט מען אים פּון זײַן אָרט,
 פּאַרליקנט ער אים: איך האָב דײַך נײַט געזען.
 19 אָט דאָס איז די פּרײַד פּון זײַן װעג,
 און פּון דער ערד שפּראַצט אָן אונדזערער אַרויס.
 20 זע, גאַט פּאַראַכט נײַט דעם אומשולדיקן,
 און װעט נײַט אויפהאַלטן די האַנט פּון דעם שלעכטס־
 טוער;
 21 ביז ער װעט אָנפילן מיט געלעכטער דײַן מויל,
 און דײַנע ליפּן מיט שאַלונג.
 22 דײַנע שְׁוֵנאים װעלן זײַך אָנקליידן מיט שאַנד,
 און דאָס געצעלט פּון די רשעים װעט מער נײַט זײַן.

א וַעֲנֵן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר: אֲמָנִם יָדַעְתִּי כִּי־כֵן וּמַה־יַּצְדֵּק אֲנִישׁ
 ב עִם־אֵל: אֲסִי־חַפֵּץ לְרִיב עִמּוֹ לֹא יַעֲנֵנוּ אַחַת־מִנִּי־אֵלֶיךָ:
 ג חֲכָם לִבֵּב וְאִמְיָן פֶּחַ מִי־הַקִּשָּׁה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: הַמַּעֲתִיק
 ד הָרִים וְלֹא יָדַעוּ אֲשֶׁר הִפְכֶם בְּאִפּוֹ: הַמְרַנֵּו אַרְצֵן
 ה מִמִּקְוָמָה וְעִמּוֹדֶיהָ יִתְפַּלְצוּן: הֲאִמֵּר לְחֶרֶם וְלֹא יוֹרֵחַ
 ו וּבָעֵד בּוֹכָבִים יַחֲתֵם: נִטְהַ שְׁמַיִם לִבְדּוֹ וְדוֹרְךָ עַל־בְּגָמֵי
 ז יָם: עֲשֵׂה עֵשׂ כְּסִיל וְכִימָה וְתִדְבְּרֵי תִמְן: עֲשֵׂה גְדֻלוֹת
 ח עַד־אֵין חֲקֵר וּנְפִלְאוֹת עַד־אֵין מִסְפֵּר: הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא
 ט אַרְאֶה וְיַחַלֵּף וְלֹא־אֲבִין לּוֹ: הֵן יַחֲתֹף מִי יִשְׁבַּע מִי־
 י יֹאמֶר אֱלֹהֵי מַה־תַּעֲשֶׂה: אֱלֹהֵי לֹא־יִשְׁיב אִפּוֹ תַחֲתַי
 יא שְׂחֹחוּ עֲזָרֵי רַהֲב: אִף כִּי־אֲנִי אֲעֲנֵנוּ אִבְחַרְהָ דַבְּרֵי עִמּוֹ:
 יב אֲשֶׁר אֲסִי־צַדִּיקִי לֹא אֲעֲנֶה לְמִשְׁפַּחֵי אַתְהִינָן: אֲסִי־כִרְאֵתִי
 יג וַיַּעֲנֵנִי לֹא אֲאִמֵּן כִּי־יִאֲוִן קוֹלִי: אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרָה יִשׁוּפְנֵי

ח, ת' במקום א' יא' א' במקום ה' כא' ה' במקום א'
 ט, יב' ג' א' נמי' ג' חתה קי

ט

1 האָט געענטפּערט איוב, און האָט געזאָגט:
 2 אמת, איך װײַס אַז אַזױ איז עס;
 און װײַ קען אַ מענטש גערעכט זײַן קעגן גאַט?
 3 אַז ער זאָל װעלן זײַך קריגן מיט אים,
 װאָלט ער אים נײַט געקענט ענטפּערן אײַנס פּון
 טױונט.
 4 קלוג אין האַרצן, און שטאַרק אין כּוּחַ -
 װער קען זײַך עקשנען קעגן אים און אַרויס גאַנץ?
 5 דער װאַס רוקט איבער בערג, און זײַ מערקן נײַט,
 װען ער קערט זײַ איבער אין זײַן צאָרן.
 6 דער װאַס טרײַסלט אויף די ערד פּון איר אָרט,
 אַז אירע זײַלן צײַטערן.
 7 דער װאַס הײַסט דער זון, און זײַ שײַנט נײַט,
 און די שטערן פּאַרחתמעט ער.
 8 ער האָט אויסגעשפּרײַט די הימלען אַלײַן,
 און ער טרעט אויף די הײַכן פּון ים.
 9 ער האָט געמאַכט דעם בערשטערן,
 דעם אַרײַאָן און דעם זיבנשטערן,
 און די קאַמערן פּון דרום.

10 ער טוט גרויסע זאַכן אַזש נײַט צו דער פּאַרשן,
 און װונדער אַזש אָן אַ צאָל.
 11 אָט גײַט ער מיר פּאַרביי, און איך זע נײַט,
 און ער צײַט דורך, און איך מערק אים נײַט.
 12 אָט כאַפּט ער אַזעק - װער קען אים אָפהאַלטן?
 װער קען אים זאָגן: װאַס טוסטו?
 13 גאַט קערט נײַט אָפּ זײַן צאָרן;
 אונטער אים האָבן זײַך געבויען די העלפּער פּון רַהֲב.
 14 הײַנט װײַ שוין קען איך אים ענטפּערן,
 קלייבן מײַנע װערטער קעגן אים?
 15 װאַס אַפילו איך זאָל גערעכט זײַן, קען איך נײַט
 ענטפּערן;
 בעטן מוז איך זײַך בײַ דעם װאַס משפט מײַך.
 16 אַפילו איך זאָל רופּן און ער זאָל ענטפּערן,
 װאָלט איך נײַט גלויבן אַז ער האָט פּאַרנומען מײַן
 קול.
 17 ער װאַס צערײַבט מײַך מיט שטורעמוײַנט,

והרבה פצעי חנם: לא יתנני השב רוחי כי ישבעני יח
ממרוים: אסילכת אמין הנה ואסילמשפט מי ויערני: יט
אסאצדק פי ירשיעני תסיאני ונעקשני: תם אני לא- כ
ארע נפשי אמאם חיי: אחתהויה עלבן אמרתי תם כב
ירשע הוא מכלה: אדשוט ימות פתאם למסת נקים כג
ילעג: ארץ ונתנה בידרשע פנירשפטיה וכסה אסילא כד
אפוא מיהווא: וימי גלו מנידן ברוו לאדראו טובה: כה
תלפו עסאנוות אבה כנשר וטוש עליאכל: אסאמרי כו
אשכחה שיחי אעובה פני ואבלגה: ינרתי כלעצבתי כח
ידעתי כי לא תנקני: אנכי ארשע למה זה הכל אינע: כט
אסהתרחצתי במישלג והוכותי בכר כפי: או בשחת לא
תטבלני ותעבוני שלמותי: כי לאאיש כמוני אענוו לבוא לב
תרוו במשפט: לא ישביעני מוכיח ישת ירו עלשנינו: לג
יסר מעלי שבטן ואמתו אל-תבעתני: אדברה וללא לה
אראנו כי לא-כן אנכי עמדי:

און מערט מינע וונדן אומזיסט.
18 ער לאוט מיך מיין אטעם גיט אפציען,
נייערט ער זעטיקט מיך מיט ביטערנישן.
19 אויב אין פוח, איז ער מאכטיקער,
און אויב אויף א משפט: „ווער קען מיך לאדן?“
20 אפילו איך זאל זיין גערעכט, וועט מיין מויל מיך פאר-
שולדיקן;
איך מעג זיין אומשולדיק, וועט ער מיך מאכן פאר-
קרום.

21 איך בין אומשולדיק;
מיך ארט גיט מיין נפש,
מיר איז נמאס מיין לעבן.
22 עס איז אלץ איינט, דרום זאגן איך:
דעם אומשולדיקן אזוי ווי דעם רשע פארלענדט ער.
23 ווען די רוט טייט פלוצלינג,
שפאט ער אויף דעם גוססן פון די אומשולדיקע.
24 די ערד איז איבערגעגעבן אין דער האנט פון רשע;
דעם פנים פון אירע ריכטער פארדעקט ער;
אויב גיט, ווער דען איז דאס?

25 און מינע טעג זיינען פלינקער פון א לויפער,
זי זיינען אנטלאפן, גיט אגעזען גוטס.
26 זי זיינען אזעק גלייך ווי רארשיפן,
ווי אן אדלער וואס שוועבט אויפן עסן.
27 אז איך זאג, איך וועל פארגעסן מיין קלאג,
אזעקווארפן מיין אומעטיק פנים, און זיך אויפמונטערן,
28 שרעק איך זיך פאר אלע מינע ווייטאקן,
איך ווייס אז דו וועסט מיר גיט שענקען.
29 שולדיק מוז איך בלייבן,
טא נאך וואס זאל איך מיך מיען אומנישט?
30 אז איך וואלט זיך געוואשן מיט שנייזאסער,
און גערייניקט מיט לויג מינע הענט,
31 וועסטו דענסמאל אין א גראבן מיך איינטונקען,
אז מינע קליידער וועלן זיך עקלען מיט מיר.
32 ווארום גיט א מענטש ווי איך איז ער, איך זאל אים
ענטפערן,
מיר זאלן אין איינעם צום משפט גיין.

נקמה נפשי בחיי אעובה עלי שיחי אדברה במר נפשי: א
אמר אלאלותי אל-תשיעני הודיעני על-מהתריבני: ב
הטוב לך | כיי-תעשק כיי-תמאס יניע כפיה ועל-עצת ג
רשעים הופעת: העני בשר לך אסיכראות אנש תראה: ד
הכימי אנש ימדך אס-שנותך כימי נבר: כיי-תבקש ה
לעוני ולחפאתי תרוש: על-דעתך בילא ארשע ואין ז
מדה מציל: ירוך עצבוני ויעשוני יחד סביב ותבלעני: ח
זכרנא כיי-כתמר עשיתני ואל-עפר תשיבני: הלא בחלב ט
תתיכני וכנבניה תקפיאני: עור וכשר תלבישני ובעצמות יא
וגידים תשכבני: היום וחסד עשית עמדי ופקדתך יב
שמרה רוחי: ואלה צפנת בלבבך ידעתי כי זאת עמך: י

ט, יט' ס"א זכת כ' קמק בדחי כב' פתח מארח
ל' נס קיי לד' ט רסז פתח נפס' הוש

33 גיטא צווישן אונדז קיין אנטשיידער,
וואס זאל ליגן זיין האנט אויף אונדז ביידן.
34 זאל ער אפטאן פון מיר זיין רוט,
און זיין אימה זאל מיך גיט שרעקן,
35 וועל איך רעדן, און גיט מורא האבן פאר אים;
ווארום בין איך דען גיט פעסט ביי זיך?

א מיר אליין עקלט מיין לעבן;
איך וועל פון מיר לויז לאזן מיין קלאג,
איך וועל רעדן אין דער ביטערקייט פון מיין זעל.
2 איך וועל זאגן צו גאט: זאלסט מיך גיט שולדיק מאכן;
לאז מיך וויסן פארוואס דו קריגסט זיך מיט מיר.
3 איז דיר גוט אז דו דריקסט,
אז דו פאראכטסט די מי פון דינע הענט,
און דעם באראט פון די רשעים באשניסטו?
4 זיינען אויגן פון פלייש ביי דיר?
צי זעסטו ווי א מענטש זעט?
5 זיינען ווי די טעג פון א מענטשן דינע טעג,

צי דינע יארן ווי די טעג פון א מאן?
6 אז דו זוכסט מיין זיגד,
און פארשסט מיין חטא,
7 הגם דו ווייסט אז איך בין גיט שולדיק,
נאר גיטא ווער זאל מציל זיין פון דיין האנט.
8 דינע הענט האבן מיך געפורעמט און געמאכט
מיט אלעם מיטאנאנדער, פון דעסטוועגן ברענגסטו
מיך אום.
9 געדענק פארט, אז ווי ליים האסטו מיך געמאכט,
און צו שטויב וועסטו מיך אומקערן.
10 פארוואר, ווי מילך האסטו מיך אויסגעגאסן,
און ווי קעז האסטו מיך פארגליווערט.
11 מיט הויט און פלייש האסטו מיך באקליידט,
און מיט ביינער און אדערן געפלאכטן.
12 לעבן און גענאד האסטו מיר באשערט,
און דיין אבאכט האט אפגעהיט מיין גייסט.
13 אבער דאס האסטו באהאלטן אין דיין הארצן,
איך ווייס אז דאס האסטו געהאט אין זינען:

י' אס־הִטֵּאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי וּמַעֲוֵי לֹא תִנְקֵנִי: אִם־רָשָׁעִיתִי
 אֲלֵלִי לִי וְצַדִּיקְתִּי לֹא־אִשָּׂא רֹאשִׁי שִׁבְעַת קָלוּן וּרְאֵה עֵינָי:
 טו וּנְאֻהָ בַשַּׁחַל תַּצְוֵהֵנִי וְתִשָּׁב תִּתְפַּלֵּא בִּי: תַּחֲדַשׁ עֲרִידִי ו
 יח נִגְדִי וְתִרְבַּב בְּעִשְׂדָּה עַמְדֵי חֲלִיפוֹת וְצָבֵא עִמּוֹ: וְלִמָּחָ מִרְחַם
 יט הַצֵּאתֵנִי אֲנִיעֵ וְעֵינַי לֹא־תִרְאֵנִי: כִּאֲשֶׁר לֹא־הִיִּיתִי אֱהוּהָ
 כ מִכְּטָן לִקְבֵר אוֹבְלִי: הֲלֹא־מַעֲטָ יָמַי יַחֲדָל וְיִשִּׁית מִמֶּנִּי
 כא וְאֲבַלְגֵנָה מִעֵט: בְּטָרַם אֲלֶךְ וְלֹא אֲשׁוּב אֶל־אֶרֶץ חֲשָׁד
 כב וְצַלְמוֹתַי: אֶרֶץ עֲפָתָהּ וּכְמוֹ אֶפֶל צַלְמוֹת וְלֹא סִדְרֵיהֶם
 וְתַפַּע כְּמוֹ־אֶפֶל:

יא

א וַיַּעַן אֶפְרַיִם הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמֶר: תִּרְבַּב דְּבָרִים לֹא יִעָנֶה וְאִם־
 ב אִישׁ שִׁפְתָּיִם יִצְדִּיק: בְּדִדְךָ מֵתִים יַחֲרִישׁוּ וְתִלְעֵנִי וְאֵין
 ג מִכְּלָם: וְתֹאמַר נָךְ לִקְתִּי וְכִרְ הִיִּיתִי בְּעִנְיָךְ: וְאוֹלָם
 ד מִרִּיתֵךְ אֱלֹהֵי דְבַר וּנְפִתַח שִׁפְתָּיו עִמָּךְ: וְיִגְדֵלְךָ וְתַעֲלָמוֹת
 ה חֲכָמָה כִּי־כִבְלִים לְתִישִׁיָהּ וְדַע וּכְרִישָׁה לְךָ אֱלֹהֵי מַעֲנֶיךָ:
 ו הַחֲקֹר אֱלֹהֵי תַמְצֵא אִם עַד־תִּכְלִית שְׂדֵי תַמְצֵא: גִּבְתֵּי
 ז שָׁמַיִם מִהֲתַפְעֵל עִמָּךְ מִשְׁאֵל מִהֲתַדַּע: אֲרַכָּה מֵאֶרֶץ
 ח מִדְּהָ וְרַחֲבָה מִנִּיִּים: אִם־יַחֲלֶף וַיִּסְגֹּר וַיִּקְהֵל וַיִּמְי
 ט יִשְׁכְּבוּ: כִּי־הוּא יָדַע מִתִּישׁוֹא וַיִּרְאֵ־אֵין וְלֹא יִתְבּוֹנֵן:
 יא וְאִישׁ נָבוֹב יִלְבָּב וְעִיר פָּרָא אֲרָם יִלְד: אִם־אֲתָהּ חֲכִימוֹת
 יב לִבְדָּ וּפְרִשְׁתָּ אֲלֵיו כִּפְדֵּי: אִם־אֵין בְּרִדְךָ הִרְחִיקְרוּ וְאֵל־
 יג תִּשְׁכֵּן בְּאֲהֲלֶיךָ עוֹלָה: כִּי אִו וְשָׂא פְנֵיךָ מִמֶּיִם וְהִיִּית
 טד מְצִק וְלֹא תִירָא: כִּי־אֲתָהּ עֲמַל תִּשְׁפַּח כְּמִים עֲבָרוּ תּוֹפֵר:
 טו וּמַצְהָרִים יָקוּם חֲלָד תִּלְעָה כְּבִקְרַת תְּהוֹה: וּבְטַחַת כִּי־
 טז יֵשׁ תִּקְוָה וְחִפְרָתָ לִבְטַח תִּשְׁכָּב: וְרַבְצָתָ וְאֵין מַחֲרִיד
 יז וְחֲלוּ פְנֵיךָ רַבִּים: וַעֲנֵי רְשָׁעִים תִּכְלִינָה וּמְנוּס אֲבָד מִנְהֶם
 יח וְחַקּוֹתֶם מִפֶּה־נֶפֶשׁ:

י' כ' חלפי ושמחיו יא, טו' ה' וסה

13 אז דו וועסט צוקערן דיין האַרץ, און אויסשפרייטן צו אים דיין הענט -
 14 אויב אומרעכט איז אין דיין האַנט, דערווייטער עס, און זאָלסט נישט לאָזן רוען אין דיין געצעלטן אָן עוולה -
 15 דענסמאָל וועסטו אויפהייבן דיין פנים אָן אַ פלעק, און וועסט פעסט זיין, און נישט מורא האָבן.
 16 וואָרום די מאַטערניש וועסטו פאַרגעסן; ווי וואַסער וואָס איז אַוועק וועסטו עס דערמאָנען.
 17 און העלער ווי מיטן טאָג וועט אויפשטיין דיין לעבן, די פינצטערניש וועט ווי דער מאָרגן ווערן.
 18 און וועסט זיין זיכער, ווייל האַפענונג איז דאָ, און וועסט זיך אַרומקוקן, און ליגן אין זיכערקייט.
 19 און וועסט הויערן, און קיינער וועט נישט שרעקן, און פיל וועלן זוכן דיין לייטזעליקייט.
 20 אָבער די אויגן פון די רשעים וועלן אויסגיין, און אַנטרינגען וועט זיין פאַרלאָרן פון זיי, און זייער האַפענונג - אָן אויסהויכעניש פון דער נשמה.

14 אז איך זינדיק, וועסטו מיך היטן, און פון מיין חטא מיך נישט ריין מאַכן.
 15 אז איך בין שולדיק, איז ווי צו מיר, און בין איך גערעכט, קען איך נישט אויפהייבן דעם קאָפּ,
 זאָט מיט שאַנד, און זעענדיק מיין פֿיין.
 16 און הייבט ער זיך אויף, יאָנסטו מיך ווי אַ לייב, און אַלץ ווידער באַנייטו זיך משונה קעגן מיר.
 17 באַנייט דיין עדות קעגן מיר, און מערסט דיין פֿעס אויף מיר; געביטן נאָכאַנאַנד ווערט דער חיל קעגן מיר.

18 און נאָך וואָס האַסטו מיך פון טראַכט אַרויסגעצויגן? איך וואָלט פאַרגאַנגען, און אָן אויג וואָלט מיך נישט אַנגעזען.
 19 ווי נישט געווען וואָלט איך געווען, פון מוטערלייב וואָלט איך צום קבר געבראַכט געוואָרן.
 20 מיינע טעג זיינען דאָך ווינציק, טאָ הער אויף, און טו זיך אָפּ פון מיר, איך זאָל זיך אויפמונטערן אַ ביסל,
 21 איידער איך גיי אַוועק זיך נישט אומצוקערן, אין אַ לאַנד פון חושך און טויטשאַטן,
 22 אַ לאַנד טונקל ווי די פינצטערניש אַליין, טויטשאַטן אָן אַרדענונג, וווּ אַפילו אַז עס שיינט, איז ווי פינצטערניש.

יב

1 האָט געענטפערט צופֿר דער נַעֲמָתִי, און האָט געוואָנט:
 2 זאָל דער פילרעדעוודיקער בלייבן נישט געענטפערט? און צי זאָל דער ליפּנמענטש בלייבן גערעכט?
 3 דייןע פלוידערייען מאַכן מענטשן שווייגן, און דו שפּאַסטט, און קיינער האַלט נישט פאַר.
 4 און דו זאָנסט: לויטער איז מיין לערנונג, און ריין בין איך אין דייןע אויגן.
 5 אָבער הלוואַי רעדט גאָט, און עפנט זיינע ליפּן מיט דיר,
 6 און דערציילט דיר די פאַרבאַרגענישן פון קלוגשאַפֿט, ווי פילפאַכיק די חכמה איז, און וואָלסט חיסן אַז גאָט מאַנט פון דיר ווינציקער ווי דיין זינד.
 7 ווילסטו די דערפאַרשונג פון גאָט געפינען? צי דעם ציל פון אַלמאַכטיקן געפינען?
 8 עס איז הויך ווי די הימלען, וואָס קענסטו אויפטאָן? טיפער פון אונטערערד, וואָס קענסטו חיסן?
 9 לענגער פון דער ערד איז די מאָס דערפון, און ברייטער פון ים.
 10 אַז ער גייט פאַרביי און פאַרשליסט, אָדער ער זאַמלט אַיין, ווער קען אים אָפהאַלטן?
 11 וואָרום ער ווייס די פאַלשע לייט, און ער זעט דאָס אומרעכט, אָן צומאַל אַ קוק טאָן.
 12 אָבער דער פּוּסטער מענטש וועט קריגן שכל, ווען אַ יונגער וואַלדאייזל וועט איבערגעבאָרן ווערן אין אַ מענטשן.

א וואַרטשפּיל: נָבוֹב וְלָבָב.

יב

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר: אֲמַנִּים כִּי־אַתֶּם עִם וְנִמְכַם תְּמוֹת ^א
הַכְּמָה: וְנִסְלִי לִלְבָב וּפְמוֹכִים לֹא־נִפְּל אֲנֹכִי מִכֶּם וְאַתִּי ^ב
מִי אֵין כְּמוֹ־אַלֹהִים: שָׂחַק לְרַעְיוֹ וְאֵהוּהָ קָרָא לְאַלֹהִים ^ד
וַיַּעֲרֵהוּ שְׂחֹק צְדִיק תְּמִים: לִפְדֹּ בֹו לְעִשְׂתוֹת שְׂאֵנָן ^ה
נִכְּחַן לְמוֹעֲדֵי הַגֹּל: וְשָׁלוּ אֱהָלִים | לְשִׁדְדִים וּבְטָחוֹת ^ו
לְמַרְעֵנוּ אֵל לְאַשֶׁר הִבִּיא אֱלֹהִים בְּדָו: וְאוֹלָם שְׂאֵל־נֵא ^ז
בְּהִמּוֹת וְתַרְךְ וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וַיַּגְדִּלְךְ: אִז שִׁיחַ לְאַרְצָן ^ח
וְתַרְךְ וַיִּכְפְּרוּ לָךְ דַּע הַיָּם: מִי לֹא־יִדְעַע בְּכֹל־אַלֹהִים כִּי ^ט
יִדְוִי־הוּהָ עִשְׂתֵּהוּ־זָאת: אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפְשׁ כָּל־חַי וְרוּחַ כָּל־ ^י
בְּשֶׁר־אִישׁ: הֲלֵא אֵין מִלֵּין תִּבְחַן וְחָךְ אֲכַל יַעֲמֵס־לִי: ^{יא}
כִּישִׁישִׁים הַכְּמָה וְאַרְךְ יָמִים תְּבוֹנָה: עֲמוּ הַכְּמָה וּגְבוּרָה ^{יב}
לֹו עֲצָה וּתְבוֹנָה: הֵן יִהְיוּם וְלֹא יִבְנֶה וַיִּסְנֶר עַל־אִישׁ ^{יג}
וְלֹא יִפְתַּח: הֵן יַעֲרַר בְּמַיִם וַיִּבְשׂוּ וַיִּשְׁלַחֵם וַיַּחֲפֹכוּ ^{יד}
אַרְצָן: עֲמוּ עֹז וְחוּשִׁיָּה לֹו שִׁנָּה וּמִשְׁנָה: מוֹלִיךְ וַיַּעֲצִיבִים ^{טו}
שׁוֹלָל וְשִׁפְטִים יְהוֹלֵל: מוֹסֵר מַלְכִים פֶּתַח וַיֹּאסֵר אוֹזֹר ^{טז}
בְּמִתְנַחֵם: מוֹלִיךְ בְּתַנִּים שׁוֹלָל וְאַיְתָנִים יִסְלַף: מִסִּיר ^{יז}
שָׁפָה לְזֹאֲמָנִים וְטַעַם וְקָנִים יִקַּח: שׁוֹפֵף בֹּו עַל־נְדִיבִים ^{יח}
וּמְוִיחַ אֲפִיקִים רַפָּה: מַנְעֵלָה עֲמֻקּוֹת מִיַּרְחֻשֶׁךְ וַיִּצָּא לְאוֹר ^{יט}
עַל־מִיתָ: מִשְׁנֵא לְגוֹיִם וַיֹּאבְדֵם שְׁמַח לְגוֹיִם וַיִּנְהָם: מִסִּיר ^כ
לֵב רֵאשִׁי עִסְדֵּךְ־אַרְצָן וַיִּתְנַם בְּתוֹו לֹא־דָרְךְ: יַמְשִׁשׁוּ ^{כא}
חֶשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר וַיִּתְנַם בְּשִׁבּוֹר: ^{כב}

יג

הַיִּבֵּל רֵאתָה עֵינִי שְׁמַעָה אֲוִי וַתְּבֹן לָהּ: בְּדַעַתְכֶם ^א
דַּעַתִּי נִסְדָּאִי לֹא־נִפְּל אֲנֹכִי מִכֶּם: אוֹלָם אֲנִי אֶל־שִׁדְי ^ב
אֲדַבֵּר וְרוּכַח אֶל־אֵל אַחֲפִין: וְאוֹלָם אַתֶּם מְפַל־שֶׁךְךְ ^ד
רַפְּאִי אֵלֵל כָּלְכֶם: מִי־הוּהוּן הַחֲרַשׁ תַּחֲרִישִׁין וְהָיוּ לְכֶם ^ה

יב, כב בא ה' תשי"ב

¹⁵ זע, ער פארהאלט וואסערן, און זיי ווערן אויס
געטריקנט,
און ער שיקט זיי ארויס, און זיי קערן איבער די
ערד.
¹⁶ ביי אים איז מאַכט און קלוגשאַפט,
זיינער איז אי דער פאַרפירטער אי דער פאַר־
פירער.
¹⁷ ער מאַכט אומגיין די יועצים באַנומענע,
און די ריכטער באַנאַרישט ער.
¹⁸ די געבונדענע פון די מלכים מאַכט ער לויז,
און אויף זייערע לענדן בינדט ער אַ שטריקגאַרטל.
¹⁹ ער מאַכט אומגיין די כהנים באַנומענע,
און די מאַכטיקע פאַרדרייט ער.
²⁰ ער נעמט אָפּ דעם לשון ביי די באַרעדעוודיקע,
און דעם שכל פון די זקנים נעמט ער אַוועק.
²¹ ער גיסט פאַראַכטונג אויף פירשטן,
און דעם אַנגורט פון די שטאַרקע מאַכט ער
לויז.
²² ער אַנטפלעקט טיפענישן פון דער פינצטער,

יב

¹ האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
² אמת יא, איר זייט די לייט,
און מיט אייך וועט אַפּשטאַרבן די חכמה!
³ איך האָב אויך פאַרשטאַנדיקייט אַזוי ווי איר,
איך פאַל ניט אַראָפּ קעגן אייך;
און ביי וועמען איז אַזוויאָס ניטאָ?
⁴ אַ געלעכטער ביים חבר בין איך געוואָרן –
דער וואָס האָט גערופּן צו גאָט, און ער האָט אים גע־
ענטפערט;
אַ געלעכטער – דער גערעכטער, דער פּרוּמער.
⁵ דעם אומגליקלעכן קומט פאַראַכטונג,
וועדליק די געדאַנקען פון דעם גליקלעכן,
אַ שטויס – די וואָס זייער פּוס גליטשט זיך אויס.
⁶ בשלוּה זיינען די געצעלטן פון די רויבער,
און אין זיכערקייט די וואָס דערצערענען גאָט,
דער וואָס ברענגט זיין גאָט אין זיין פּויסט.
⁷ אָבער פּרעג אַקאַרשט די בהמות, און זיי וועלן דיך
לערנען,
און דעם פּויגל פון הימל, און ער וועט דיר זאָגן;
⁸ אָדער רעד צו דער ערד, און זי וועט דיך לערנען,
און דיר וועלן דערציילן די פישן פון ים.
⁹ ווער צווישן אַלע דאַוויקע ווייס ניט,
אַז די האַנט פון גאָט האָט דאָס געמאַכט?
¹⁰ אַז אין זיין האַנט איז די זעל פון יעטוועדער לעבעדיקן,
און דער גייסט פון יעטוועדער מענטשנס לייב.
¹¹ דאַרף ניט דאָס אויער פּרוּוון ווערטער,
אַזוי ווי דער גומען פאַרוזוכט זיין שפייז?
¹² איז ביי גרייזן די חכמה,
און אין אַריכתימִים פאַרשטאַנדיקייט?
¹³ ביי אים איז חכמה און גבורה,
ער האָט עצות און פאַרשטאַנדיקייט.
¹⁴ זע, ער צעשטערט, און עס ווערט ניט אַפּגעבויט,
ער פאַרשליסט אַ מענטשן, און עס ווערט ניט
געעפנט.

יב

און ברענגט אַרויס אין ליכט דעם שאַטן פון טויט.
²³ ער דערהייכט די פעלקער, און ברענגט זיי אונטער,
ער שפּרייט אויס די פעלקער, און פירט זיי אַוועק.
²⁴ ער טוט אָפּ דעם שכל פון די הויפטלייט פון דעם פּאָלק
פון לאַנד,
און מאַכט זיי בלאַנדזשען אין אַ וויסטעניש אָן אַ זעג.
²⁵ זיי טאַפּן אין חושך אָן ליכט,
און ער מאַכט זיי וואַקלען ווי אַ שיכורער.

¹ זע, אַלץ האָט געזען מיין אויג,
מיין אויער האָט געהערט און זיך געמערקט.
² ווי איר ווייסט, ווייס איך אויך,
איך פאַל ניט אַראָפּ קעגן אייך.
³ אָבער איך וויל צום אַלמאַכטיקן רעדן,
און טענהן צו גאָט וויל איך.
⁴ איר אָבער זייט שמירער פון ליגן,
נישטיקע רופּאים זייט איר אַלע.
⁵ הלוואַי וואַלט איר שוויגן געשוויגן,
וואַלט דאָס פון אייך אַ חכמה געווען.

1 לְחִכְמָה: שְׁמַעוּנָא תִּזְכַּחְתִּי וְרַבּוֹת שְׁפָתַי הִקְשִׁיבוּ:
 2 הֲלֹאֵל תִּדְבְּרוּ עִלְיָה וְלֹא תִדְבְּרוּ רַמְיָה: הֲפִנּוּ תִשְׁאוּן
 3 אִם־לֹאֵל תִּרְיֹכוּן: הַטּוֹב כִּי־יִחַקֵּךְ אֶתְכֶם אִם־כִּהְתַּלְּתָל
 4 כְּאִנּוּשׁ תִּהְתַּלּוּ כֹּן: הִוְכַח יִזְכִּיחַ אֶתְכֶם אִם־כִּפְסַתְר פְּנִים
 5 תִּשְׁאוּן: הֲלֹא שְׂאֵתוֹ תִּבְעֵת אֶתְכֶם וּפְחָדוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם:
 6 זְכַרְנִיכֶם מִשְׁלִי־אֶפֶר לְנִבְי־חֶמֶר נִבְיָכֶם: הֲחִרְשׁוּ מִמֶּנִּי
 7 וְאִדְבַּרְהָאֲנִי וְנִעְבַר עָלַי מָה: עֲלִמָּה אִשָּׁא בִשְׂרֵי בִשְׂרֵי
 8 וְנִפְשֵׁי אֲשֵׁים בְּכַפִּי: הֲנִי יִקְטְלֵנִי לֹא אִחַל אֶךְ־דְּרַכִּי אֶל־
 9 פְּנֵי אֹיְבִיחַ: גַּם־זֵהוּא לִי לִישׁוּעָה כִּי לֹא לִפְנֵי הֲנִיף יָבֹוא:
 10 שְׁמַעְנִי שְׁמוּעַ מִלְּתִי וְאַחֲרָתִי בְּאֹנִיכֶם: הִנְהִינָא עֲרַכְתִּי
 11 מִשֶּׁפֶט דְּעֵתִי כִי־אֲנִי אֶעְדֵּק: מִי־זֵהוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי־
 12 עָתָה אֲחִרְשִׁי וְאֲנֹנֵעַ: אֶךְ־שְׁתִּים אֶל־תַּעַשׂ עִמָּדִי אִו מִפְּנֵי
 13 לֹא אֶסְתַּר: בְּפֶד מַעְלֵי הַרְתֹּק וְאִמְתַּד אֶל־תִּבְעֵתְנִי:
 14 וְקִרָא וְאָנְכִי אֶעֱנֶה אִו־אֲדַבֵּר וְחִשְׁבֵנִי: כַּמָּה לִי עֲנוּת
 15 וְחִטָּאוֹת פִּשְׁעֵי וְחִטָּאוֹתִי הֲדִיעִנִי: לְמָה־פְּנֵיךָ תִּסְתַּר
 16 וְתִחַשְׁבֵנִי לְאֹיֵב לָךְ: הַעֲלֶה נִהַף תַּעֲרֹז וְאֶת־קֶשׁ יָבֵשׁ
 17 תִּרְדֹּף: כִּי־תִכְתֹּב עָלַי מִדְּרוֹת וְתוֹדִישֵׁנִי עֲנוּת נַעֲרֵי:
 18 וְתִשֵּׂם בְּפִד וְרָגְלִי וְתִשְׁמֹר כָּל־אֲדָרְתִי עַל־שְׂרָשְׁרֵי רַגְלִי
 19 תִּתְחַקֵּךְ: וְהוּא כְּרַקֵּב יִבְלֶה כְּבִגְד אֶכְלוּ עֵשׂ:
 20

א אָדָם יִלּוֹד אִשָּׁה קֶצֶר יָמִים וְשִׁבְע־רָגְלֵנּוּ: בְּעֵינַי יֵצֵא וְיִמַּל
 ג וְיִבְרַח כְּצִל וְלֹא יִעֲמֹד: אֶךְ־עֲלִיָּה פְּקַחַת עֵינֶיךָ וְאֵתִי
 ד תִּבְיֵא כְּמִשְׁפֵּט עִמָּדִי: מִי־יִתֵּן טְהוֹר כִּטְמֵא לֹא אֶחָד:
 ה אִם־חֲרוּצִים וּמְיוֹ מִסְּפַר־חֲרָשׁוֹ אֶתְךָ חֲקֹן עֲשִׂיתָ וְלֹא
 ו יַעֲבֹר: שַׁעַה מַעְלִיו וְחִדְלָל עַד־יִרְצֶה כְּשִׁבּוֹר וּמֹ: כִּי
 ז יֵשׁ לַעֲזֵן חֲקֹנָה אִם־יִכְרַת וְעוֹד יִחַלֵּף וְיִזְנֶקְתוּ לֹא תִחְדַּל:
 ח אִם־זִקְנִן בְּאַרְצָן שְׂרָשׁוּ וְכַעֲפֹר יָמוֹת גִּזְעוּ: מִרִּיחַ מִים
 ט

יג, ט' ה'ל' דנושה טו' ל' קי' כא' סחח סחחחח סחח בס'פ' חנש
 יד, ה' חקו קי' ג' ס'א ירצה כ'ס'ק'י

1 און ער אנטלויפט ווי אַ שאַטן און באַשטייט ניט.
 2 און אויף אַזעלכען האַלטסטו אָפֿן דינע אויגן?
 3 און מיך ווילסטו ברענגען צום משפט מיט דיר?
 4 ווער קען מאַכן ריין פֿון אומרייזן?
 5 קיין איינער ניט.
 6 אויב זיינע טעג זיינען צוגעשניטן,
 7 די צאָל פֿון זיינע חדשים איז ביי דיר,
 8 גרענעצן האַסטו אים געמאַכט וואָס ער קען ניט אַריבער,
 9 קער זיך אָפֿ פֿון אים, כדי ער זאָל האָבן רו,
 10 ביז ער וועט דערפֿילן ווי אַ געדונגענער זיין טאַג.
 11 וואָרום פֿאַר אַ בוים איז דאָ אַ האַפענונג;
 12 אַז ער ווערט אָפּגעשניטן, באַנייט ער זיך ווידער,
 13 און זיין שפּראַך הערט ניט אויף.
 14 אַז אַלט איז דער ערד ווערט זיין וואַרצל,
 15 און אין שטויב שטאַרבט אָפֿ זיין שטאַם,
 16 פֿון ריח פֿון וואַסער בליט ער אויף,
 17 דער מענטש, געבאַרן פֿון אַ פֿרוי,
 18 האָט קורצע טעג און זאַט פֿאַרדראַם.
 19 ווי אַ בלום קומט ער אַרויס און ווערט פֿאַרשניטן,
 20

6 הערט אַקאַרשט מיין טענה,
 7 און די קריג פֿון מייע ליפֿן פֿאַרנעמט.
 8 ווילט איר פֿאַר גאַט רעדן אומרעכט,
 9 און פֿאַר אים רעדן באַטרוג?
 10 ווילט איר זיין פֿנים שאַנעווען,
 11 צי ווילט איר פֿאַר גאַט זיך קריגן?
 12 וועט גוט זיין אַז ער וועט אייך אויספֿאַרשן?
 13 צי ווי מע נאַרט אַ מענטשן וועט איר אים אָפּנאַרן?
 14 שטראַפֿן וועט ער אייך שטראַפֿן,
 15 אויב איר וועט אין פֿאַרבאַרגעניש שאַנעווען.
 16 פֿאַרוואָר, זיין גרויסקייט וועט אייך דערשרעקן,
 17 און זיין פֿחד וועט פֿאַלן אויף אייך.
 18 אַייערע ביישפֿילן זיינען געגליכען צו אַש,
 19 צו הויפֿנס ליים אַייערע ורידן הויפֿנס.

20 לאַזט מיך אָפֿ, און איך וועל רעדן,
 21 און זאָל קומען אויף מיר וואָס וויל.
 22 מעג זיין וואָס, איך וועל נעמען מיין פֿלייש אין מייע צייץ.
 23 און מיין לעבן וועל איך אַיינשטעלן אין מיין האַנט.
 24 אַט וועט ער מיך טייטן— איך ריכט זיך אויף אים—
 25 אָבער מייע וועגן וועל איך אויפֿווייזן פֿאַר אים.
 26 שוין דאָס וועט מיר זיין אַ הילף,
 27 וואָס פֿאַר אים קען קיין פֿאַלשער ניט קומען.
 28 הערן הערט־צו מיין וואָרט,
 29 און מיין אַרויסזאָג מיט אַייערע אויערן.
 30 אַט, איך בעט אייך, לייג איך פֿאַר דעם משפט;
 31 איך ווייס אַז איך וועל זיין גערעכט.
 32 ווער איז דער וואָס קען קריגן מיט מיר?
 33 וואָרום דענסמאָל וואַלט איך שווייגן און פֿאַרגיין.

20 נאָר צוויי זאַכען זאָלסטו ניט טאָן מיט מיר,
 21 דענסמאָל וועל איך פֿאַר דיין פֿנים זיך ניט פֿאַרבאַרגן;
 22 דיין האַנט דערווייטער פֿון מיר,
 23 און דיין אימה זאָל מיך ניט שרעקן.
 24 און רוף, און איך וועל דיר ענטפֿערן,
 25 צי איך וועל רעדן, און ענטפֿער דו מיר.
 26 וויפֿיל האָב איך זינד און חטאים?
 27 מיין פֿאַרברעך און מיין חטא לאַז מיך וויסן.
 28 פֿאַרוואָס פֿאַרבאַרגסטו דיין פֿנים,
 29 און רעכנסט מיך פֿאַר אַ שוואַ צו דיר?
 30 צי אַ געטריבן בלאַט ווילסטו אַיינשרעקן,
 31 און אַ פֿאַרטריקנטן שטרוי ווילסטו נאַכיאַנגן?
 32 וואָס דו שרייבסט מיר אָן ביטערנישן,
 33 און מאַכסט מיך ירשען די זינד פֿון מיין יוגנט;
 34 און טוסט אַריין אין אַ קלאַץ מייע פֿיס,
 35 און היטסט אַלע מייע טעעגן;
 36 אַרום מייע פֿוסטריט גריבלסטו זיך.
 37 און איך־א בייך ווי אַ לאַגל וואָס צעקריכט,
 38 ווי אַ בנד וואָס מאַיל האָט אים צעפרעסן.

1 דער מענטש, געבאַרן פֿון אַ פֿרוי,
 2 האָט קורצע טעג און זאַט פֿאַרדראַם.
 3 ווי אַ בלום קומט ער אַרויס און ווערט פֿאַרשניטן,
 4

1 אין טעקסט: והוא, און ער.

און לאַזט ריטלעך אַרויס ווי אַ פּלאַנצונג.
 10 אָבער אַ מאַן שטאַרבט און פּאַלט אַוועק,
 און פאַרגאַנגען דער מענטש, און וווּ איז ער?
 11 וואַסערן גייען אַוועק פון ים,
 און אַ טייך ווערט אויסגעטריקנט און טרוקן;
 12 און דער מענטש לייגט זיך און שטייט ניט אויף;
 ביז קיין הימל וועט ניט זיין וועלן זיי זיך ניט אויפכאַפּן,
 און ניט אויפּוואַכן פון זייער שלאָף.
 13 ווען דו וואַלסט מיך אין אונטערערד באַהאַלטן,
 מיך פאַרבאַרגן ביז דיין צאַרן וועט אָפּגיין,
 מיר שטעלן אַ צייט, און זיך דערמאַנען אָן מיר!—
 14 אַז אַ מענטש שטאַרבט, וועט ער דען לעבעדיק ווערן?
 אַלע טעג פון מיין דינסטצייט וואַלט איך געהאַרט
 ביז מיין אורלויב וועט קומען.
 15 וואַלסט גערופן, און איך וואַלט דיר געענטפערט,
 ווען דו וואַלסט געגלוסט צו דעם ווערק פון דייע הענט.
 16 אָבער אַצונד ציילסטו מייע טריט,
 וואַרטסט צומאַל ניט אויף מיין חטא.
 17 פאַרחתמעט אין אַ בייטל איז מיין פאַרברעך,
 און דו לייגסט נאָך צו צו מיין זינד.
 18 יאָ פאַרוואַר, אַ געפאַלענער באַרג צעברעקלט זיך,
 און אַ פעלז ווערט פאַררוקט פון זיין אָרט;
 19 וואַסער צערייבט שטיינער,
 אירע פלייצונגען שווענקען אַוועק דעם שטויב פון דער
 ערד;
 אזוי ברענגסטו אונטער די האַפענונג פון דעם מענטשן.
 20 שטאַרקסט אים אייביק איבער, און ער פאַרגייט,
 פאַרענדערסט זיין פנים, און שיקסט אים אַוועק.
 21 זיינע קינדער האָבן כבוד, און ער ווייס ניט,
 און זיי ווערן צו קליין, און ער מערקט זיי ניט.
 22 נאָר זיין פלייש ווייטאַקט אויף אים,
 און זיין זעל טרויערט אויף אים.

פאַרשטייטו, וואָס ביי אונדז איז ניטאָ?
 10 אי אַ גראַעז קאַפּ אי אַ גרייז איז דאָ צווישן אונדז,
 עלטער פון דיין פּאָטער אין טעג.
 11 זיינען דיר ווינציק די טרייסטונגען פון גאַט,
 און דאָס וואַרט וואָס איז מילד צו דיר?
 12 וואָס נעמט דיך דיין האַרץ,
 און וואָס ווינקען דייע אויגן,
 13 אַז דו קערסט קעגן גאַט דיין גייסט,
 און לאַזט אַרויס רייד פון דיין מויל?
 14 וואָס איז אַ מענטש, אַז ער זאָל זיין ריין?
 און קען דען גערעכט זיין אַ געבאַרענער פון אַ פרוי?
 15 זע, אין זיינע הייליקע גלויבט ער ניט,
 און די הימלען זיינען ניט ריין אין זיינע אויגן,
 16 היינט ווי שוין דער אומווערדיקער און פאַרדאַרבענער,
 דער מענטש, וואָס טרינקט אומרעכט ווי וואַסער?
 17 איך וועל דיר באַשיידן, הער מיר צו,
 און וואָס איך האָב געזען וועל איך דערציילן;
 18 וואָס די חכמים גיבן איבער—

יפּרָח וְעָשָׂה קִצִּיר כְּמִרְנָטֵע: וְגַבַר יָמוֹת וַחֲלָשׁ וַיִּנְעֵ.
 אֲדָם וְאִי: אֲזוּלָרְמִים מִנִּיִּים וְנִדָר וְחֶרֶב וְיָבֵשׁ: וְאִישׁ יִבֵּ
 שָׁכַב וְלֹא־יָקִים עַד־בִּלְתִּי שָׁמַם לֹא יָקִיצוּ וְלֹא־יִעָרֹ
 מִשְׁנָתָם: מִי וְתָן | בְּשִׂאֵל תִּצְפְּנִי חֲסִדִּירְנִי עַד־שׁוֹב י
 אַפְּדֵ תִשִּׁית לִי חֵק וְתוֹכְרִנִי: אִסְרִימוֹת נָבֵר הִחִיָה כֹל י
 יָמָי צָבָאִי אֲחִיל עַד־בּוֹא חֲלִיפָתִי: תִּקְרָא וְאֲנֹכִי אֲעַנְךָ ט
 לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִּכְסֶּף: כִּי־עָתָה צַעֲרִי תִסְפֹּר לֹא־תִשְׁמַר ט
 עַל־חַטָּאתִי: חָתָם בְּצִרּוֹר פִּשְׁעִי וְתִטְפֹּל עַל־עֵינָי: וְאוֹלָם י
 הֲרִנְיָפֹל יָבוֹל וְצוֹר יִעֲתַק מִמְּקָמוֹ: אֲבָלִים | שִׁחֲקוּ מִיָּם י
 תִּשְׁטַף־סִפְיָהוּ עַפְרָא־רֵץ וְתִקְוַת אָנִישׁ הֲאִבְדָּת: תִּתְקַפְּהוּ כ
 לְנֹצַח וְהִלְךְ מִשְׁנֵה פָּנָיו וְחִשְׁלַחְהוּ: יִכְבְּרוּ בְנֵי וְלֹא כ
 יִדַע וְיִצְעָרוּ וְלֹא־יָבִין לָמוֹ: אֲדָבְשָׁרוּ עָלָיו יִכָּאֵב וְנִפְשָׁו כ
 עָלָיו תֵּאבֹל:

טו

וַעֲן אֱלִיפֹ תִתִּימִנִי וַיֹּאמֶר: הַחֲכָם יַעֲנֵה דַעֲת־רוּחַ כ
 וְהִמְלֵא קָרְיָם בְּטָנוֹ: הוֹכַח בְּדָבָר לֹא יִסְבֹּן וְלִמּוּס לֹא י
 יִזְעִיל בָּם: אֲדָבְאָתָה הִפְרֵ יִדְאָה וְתִגְרַע שִׁיחָה לְפָנֵי־אֵל: ד
 כִּי וְאַלֶּף שׁוֹנֵף פִּיךָ וְתִבְחָר לְשׁוֹן עֲרוּמִים: יִרְשִׁיעֶךָ פִּיךָ ה
 וְלֹא־אֲנִי וְשִׁפְתֶיךָ יִגְוֹרֶבְךָ: הֲרֵאִישׁוֹן אֲדָם תִּזְלַר וְלִפְנֵי ז
 גְּבִיעוֹת הוֹלְלָתִי: הַבְּסוֹד אֵלוֹת תִּשְׁמַע וְתִגְרַע אֶלְךָ חֲכָמָה: ח
 מִהֲיִדְעַת וְלֹא נִדַע תָּבִין וְלֹא־עֲמֵנו הָוֵא: גַּם־שָׁב גִּבֹר י
 יִשִּׁישׁ בְּנוֹ כְּבִיר מֵאֲבִיךָ יָמִים: הַכְּמַעַט מִמָּה תִגְוֹרִמוֹת י
 אֵל וְדָבָר לֹאֵט עֵמֶךָ: מִהֲיִקְוֶה לְבָבְךָ וּמִהֲדִירוֹמִין עֵינֶיךָ: י
 כִּי־תִשָּׁיֵב אֶל־אֵל רִחוּךָ וְהִצִּאתָ מִפִּיךָ מִלִּין: מִהֲרֵאִישׁ י
 כִּי־זִכְרָה וְכִי יִצְדַק יִלֹד אִשָּׁה: הֵן בְּקִדְשׁוֹ לֹא יֵאֱמִין ט
 וְשָׁמַיִם לֹא־זָכוּ בַעֲיָנוֹ: אֶף כִּי־נִתְעַב וְנִאֲלַח אִישׁ שְׂתָה ט
 כַּמִּים עֵלָה: אַחֲרָי שְׁמַעֲלִי וְהִדְחִיתִי וְאִסְפְּרָה: אֲשֶׁר י
 יח

יד, ט' ספח כסס טו, ז' יח טו' קדשו קי יז' נא א דו בוש

טז

1 האָט געענטפערט אַליפּו דער תימני, און האָט
 געזאָגט:
 2 וועט אַ חכם ענטפערן מיט קענשאפט פון לופט,
 און אָנפילן מיט מזרחדיינט זיין בויך?
 3 טענהן רייד וואָס טויגן ניט,
 און ווערטער וואָס מע ברענגט קיין גוץ ניט מיט
 זיי?
 4 אויך פאַרשטערסטו די גאַטספאַרכטיקייט,
 און מינערסט די פרומקייט פאַר גאַט.
 5 וואַרום דיין זינד לערנט דיין מויל,
 און קלייבסט אויס די צונג פון די ליסטיקע.
 6 דיין אייגן מויל מאַכט דיך שולדיק, און ניט איך,
 און דייע ליפּן זאָגן עדות קעגן דיר.
 7 ביסטו דער ערשטער מענטש געבאַרן געוואָרן?
 אָדער ביסטו פאַר די בערג באַשאַפּן געוואָרן?
 8 האָסטו דעם סוּד פון גאַט איינגעהערט,
 און אַוועקגענומען צו זיך די חכמה?
 9 וואָס אזוינס ווייסטו, וואָס מיר ווייסן ניט?

ט חכמים יגידו ולא כחרו מאבותם: לחם לבדם נתנה
 כ הארץ ולא עכבר ור בתוכם: כלימי רשע הוא מתחולל
 כא ומספר שנים נאפנו לעריץ: קול־פחדים באונו בשלום
 כב שוֹדֵד יבואנו: לא־יאמן שוב מני־חשד וצפו הוא
 כג אֶל־יִחָרֵב: נָדָד הוא ללחם אִיהָ יָדַע | כִּי־נָכוֹן בְּיָדוֹ
 כד וּסְחָשֵׁד: וּבְעֵתוֹ צָר וּמְצוּקָה תִּתְקַפְחוּ בְּמִלֵּךְ | וְעֵתִיד
 כה לְבִדּוֹד: כִּי־נִמְאָה אֶל־אֵל יְדוֹ וְאֶל־שָׂדֵי יִתְנַבֵּר: יָרוּץ
 כו אֵלָיו בְּצוּאָר בְּעֵבֵי נְבִי מְגִנּוּ: כִּי־כִפָּה פָּנָיו בְּחֻלְבּוֹ
 כז וַעֲשֵׂה פִימָה עֲלֵי־כַסֵּל: וַיִּשְׁכַּח | עֲרִים נִכְחָדוֹת בְּתוֹם
 כח לֹא־יִשְׁבוּ לָמוֹ אֲשֶׁר הִתְעַתְּרוּ לְגִלְגִּים: לֹא־יַעֲשֶׂר וְלֹא־
 ל יָקוּם הַיּוֹלֵ וְלֹא־יִטָּה לְאַרְצָן מְנַלָּם: לֹא־יִסְוֹר מִעֲרֹשֶׁד
 לא וְיִנְקָתוֹ תִּבְבֵּשׂ שְׁלֹחֶת וְיִסּוֹר בְּרוּחַ פִּיּוֹ: אֶל־יֵאֱמָן בִּשְׁוֹ
 לב נִחְשָׂה כִּי־שָׂוָה תְּהִיָּה תְּמֹרֹתוֹ: בְּלֹא־יֹמָו הַמֶּלֶךְ וּכְפָתוֹ
 לג לֹא רַעֲנָנָה: וְחָמָס בְּנַפְנוּ בִּסְרוֹ וַיִּשְׁלַךְ בֹּזֵת נֶצְתּוֹ: כִּי־
 לד עֲדַת חֲנָף נִלְמֹד וְאִשׁ אֶכְלָה אֶהְלִי־שָׁחַד: הֲרָה עָמַל
 לה וַיִּלְד אֶן וּבְטָנָם תִּבְקֵן מִרְמָה:

טז

א וַיֵּן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר: שְׁמַעְתִּי כְּאֵלָה רַבּוֹת מִנְחָמִי עָמַל
 ב בְּלִבִּי: תִּקְוֵן לְדַבְרֵי־רוּחַ אוֹ מִהֲיִמְרֵי־צֶדֶק כִּי תַעֲנֶנּוּ:
 ג נָם | אֲנֹכִי בְכֶם אֲדַבְּרָה לִּי יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת נַפְשִׁי
 ד אַחֲבִירָה עֲלֵיכֶם בְּמַלְיָם וְאֶנְיָשָׁה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי:
 ה אֲאָמַעְכֶם בְּמִרְפֵּי וַיְנִיד שִׁפְתֵי וַחֲשָׁד: אִם־אֲדַבְּרָה לֹא־
 ו יַחֲשָׁד בְּאָבִי וְאֶחָד־לָהּ מִהֲדַמְנֵי יִחְלַךְ: אֶדְיַעְתָּה הַלֵּאנִי
 ז הַשְׁמוּתָּ בְּלִעְדָּתִי: וְתִקְמַמְנִי לַעֲד הֵיךְ וַיָּקָם בִּי כַחֲשִׁי
 ח בְּפָנַי יַעֲנֶה: אִפּוֹ טָרַף | וַיִּשְׁמַמְנֵי חֲרַק עָלַי בְּשִׁנְיֵי צִרְיוֹ
 ט יִלְטֵשׂ עֵינָיו לִי: פִּעְרוּ עָלַי | בְּפִיחֶם בְּהַרְפָּה הִכּוּ לְחַיִּי
 יא יָחַד עָלַי וְחִמְלָאוּ: יִסְגִּירֵנִי אֵל אֵל עֵינִי וְעֲלֵי־יָדַי רְשָׁעִים

טו, כב' תפסי קי לא' חס' א מו, ד' כול

און פארהוילן ניט - פון זייערע עלטערן,
 19 וואָס צו זיי אליין איז געגעבן געוואָרן דאָס לאַנד,
 און קיין פּרעמדער איז ניט דורכגעגאַנגען צווישן זיי.
 20 אַלע זיינע טעג איז אין ציטערניש דער רשע,
 און געציילטע יאָרן זיינען אָנגעברייט דעם געוואַלט־
 טוער.
 21 אַ קול פון אַנגסטן איז אין זיינע אויערן:
 אין מיטן שלום וועט קומען אַ פאַרוויסטער אויף אים.
 22 ער גלויבט ניט זיך אויסצודרייען פון פינצטערניש,
 און ער איז אויסגעקליבן פאַרן שווערד.
 23 ער וואַגלט אום נאָך ברויט: וווּ איז עס?
 ער ווייס אַז לעבן אים איז אָנגעברייט דער טאַג פון
 פינצטערניש.

24 אים שרעקן אַנגסט און דריקעניש,
 זיי כאַפֿן אים אָן ווי אַ מלך אָנגעברייט צום קריג.
 25 ווייל ער האָט אויסגעשטרעקט קעגן גאָט זיין האַנט,
 און קעגן אַלמאַכטיקן זיך געשטאַרקט;
 26 געלאַפֿן קעגן אים מיט אַ וַשְׁטאַלצן האַלדז,
 מיט די דיקע רוקנס פון זיינע שילדן.
 27 ווייל ער האָט באַדעקט זיין פנים מיט זיין פעטס,
 און אָנגעלייגט פּלאַסטן אויפֿן לענד;
 28 און ער האָט באַוווינט פאַרוויסטע שטעט,
 הייזער וואָס מע זיצט ניט אין זיי,
 וואָס זיינען געווען אָנגעברייט אויף הויפנס.
 29 ער וועט ניט רייך זיין, און ניט באַשטיין וועט זיין
 פאַרמעג,

און ניט גייגן וועט זיך צו דער ערד זייער תבואה.
 30 ער וועט זיך ניט אַפּטאַן פון פינצטערניש;
 זיין שפּראַך וועט פאַרטריקענען אַ פּלאַם,
 און ער וועט אָפּגעטאַן ווערן דורך אַ הויך פון זיין מויל.
 31 זאָל ניט טרויען אויף גישט דער פאַרנאַרטער,
 וואָרום גישט וועט זיין זיין איינבייט.
 32 איידער זיין טאַג קומט, וועט עס דערפילט ווערן,
 און זיין צווייג וועט ניט גרין זיין.
 33 ער וועט אַפּשאַקלען ווי אַ וויינשטאַק זיין אומצייטיקס,
 און אַראַפּוואַרפֿן ווי אַן אײַלבערטבוים זיין בליאונג.
 34 וואָרום דאָס געוועמל פון די זינדיקע בלייבט חיסט,
 און אַ פּייער פאַרצערט די געצעלטן פון שוחד.
 35 זיי טראָגן אומרעכט און געבערן אומגליק,
 און זייער לייב ברייט אָן פאַר זיך אָפּנאַרונג.

טז

1 האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
 2 איך האָב געהערט פיל אַזוינס;
 צרהדיקע טרייסטער זייט איר אַלע.
 3 וועט זיין אַ סוף צו די ווינטיקע רייד?
 אָדער וואָס שפּאַרט דיך אַז דו זאָלסט ענטפערן?
 4 איך וואַלט אויך געקענט רעדן ווי איר
 אַז איר וואַלט געווען אויף מיין אָרט;
 איך וואַלט געקניפט ווערטער אויף אייך,
 און געשאַקלט אויף אייך מיין קאַפּ.
 5 איך וואַלט אייך געשטאַרקט מיט מיין מויל,
 און דער באַדויער פון מיינע ליפֿן וואַלט וואַיך גע־
 לינדערט.

א גאָט.

6 אַז סײַ איך רעד, ווערט ניט געמינערט מיין ווייטאַק,
 און סײַ איך הער אויף, גייט ער פון מיר ניט אַוועק;
 7 פאַרוואָר, אַצונד האָט ער מיך פאַרמאַטערט;
 האָסט צעגרױלט מיין גאַנצע געזעלנשאַפֿט.
 8 און האָסט מיך צעקנייטשט -
 צום עדות איז עס געוואָרן;
 און מיין מאַגערקייט שטייט אויף קעגן מיר,
 מיר אין פנים קלאַנט זי אָן.
 9 זיין צאָרן האָט פאַרצוקט מיט פּיינטשאַפֿט,
 ער האָט געקריצט אויף מיר מיט זיינע צייַן;
 מיין שוֹנאַ שליפֿט זיינע אויגן אויף מיר.
 10 מע שפּאַרט אויף דאָס מויל אויף מיר,
 מיט שאַנד פּאַטשט מען מיינע באַקן;
 אין איינעם קלייבן זיי זיך אויף מיר.
 11 גאַט ענטפערט מיך איבער צום פאַרברעכער,
 און אין די הענט פון רשעים וואַרפט ער מיך.

12 רואיק בין איך געווען, און ער האָט מיך צעברעקלט, און מיך אָנגענומען ביים געניק, און מיך צעפּיצלט; און ער האָט מיך אויפגעשטעלט פאַר זיין צילברעט.
 13 מיך רינגלען אַרום זיינע שיסער, ער שפּאַלט מיינע נירן, און דערבאַרימט ניט, ער גיסט אויס צו דער ערד מיין גאַל.
 14 ער צעברעכט מיך אַ בראַך אויף אַ בראַך, ער לויפט קעגן מיר ווי אַ קריגסמאַן.
 15 זאַק האָב איך אויפגענייט אויף מיין הויט, און געוועלגערט אין אַש מיין האָרן.
 16 מיין פנים איז רויט פון געוויין, און אויף מיינע ברעמען איז שאַטן פון טויט,
 17 פאַר קיין אומרעכט, ניט אין מיינע הענט, בעת מיין תפילה איז רייך.
 18 ערד, זאַלסט ניט צודעקן מיין בלוט, און זאַל ניט קיין אַרט זיין פאַר מיין געשריי!
 19 אפילו איצט אָט איז אין הימל מיין עדות, און מיין עדות זאָגער איז אין דער הייך.
 20 מיינע פירשפרעכער זיינען מיינע געדאַנקען; צו גאָט טוט טריפן מיין אויג,
 21 אַז ער זאַל משפטן צווישן אַ מאַן מיט גאָט, ווי צווישן אַ מענטשןקינד און זיין חבר.
 22 וואָרום די געציילטע יאָרן גייען, און איך וועל אַוועק אויף אַ וועג פון וואַנען איך וועל זיך ניט אומקערן.

יז 1 מיין געמיט איז צעווייטאַקט, מיינע טעג זיינען פאַרלאָשן, דער קבר איז פאַר מיר.

2 פאַרוואָר, שפעטער זיינען מיט מיר, און אויף זייער ערגערן מזו רוען מיין אויג.
 3 קער זיך צו, איך בעט דיך, זיי צרב פאַר מיר ביי דיר אַליין; ווער דען זאַל מיר אַ האַנטשלאַג געבן?
 4 וואָרום זייער האָרץ האָסטו פאַרבאַרגן פון שכל, צום ריכטיקן טוסטו זיי ניט דערהייבן.
 5 דער וואָס מסרט פון חניפה וועגן חברים, אַזש אויסגיין זאָלן די אויגן פון זיינע קינדער!

„נאַנט איז דאָס ליכט ווייל עס איז פינצטער.“
 13 אַז איך ריכט זיך אויף דער אונטערערד ווי מיין היים, אין פינצטערניש בעט איך אויס מיין געלעגער,
 14 צום קבר רוף איך: „ביסט מיין פאַטער!“
 „מיין מוטער און מיין שוועסטער“ צום וואָרעם,
 15 היינט וווּ דען איז מיין האַפּענונג?
 יאָ, מיין האַפּענונג ווער וועט זי אַנוועזן?
 16 צו די רינגלען פון אונטערערד וועט זי נידערן, ווען אין איינעם אין שטויב וועלן מיר רוען.

יח 1 האָט געענטפערט בלדד דער שוחי, און האָט געזאָגט:
 2 ביז וואַנען וועט איר מאַכן געיעגן אויף ווערטער? באַטראַכט, און דערנאָך וועלן מיר רעדן.
 3 פאַרוואָס ווערן מיר גערעכנט ווי בהמות, געהאַלטן פאַר פאַרשטאַפט אין אַייערע אויגן?

ירמני: שלו דויתו ויפּרפּרני ואַחו בערפי ויפּפּפּפּני יב
 ויקמיני לו למטרה: יסבו עלי ורפיו ופּלח בלויזי ולא י
 החמל ישפך לארץ מדרתי: ופרצני פרץ עלפּניפּרץ יד
 ירץ עלי כנביר: שק תפּרתי עלי גלדי ועללתי בעפר טו
 קרני: פני חמרמה מניבכי ועל עפּפי צלמות: על טו
 לאחמם בכפי ותפּלתי וכה: ארץ אליהכס דמי ואל יח
 דיו מקום לזעקתי: נסיעתה הנה בשמים עדי ושהדי יט
 במרמים: מליצי רעי אלאלוה הלפה עיני: ויובח כ
 לגבר עמאלוה ובדאָרם להעוה: כישנות מספר יאתיו כב
 וארח לאישוב אהלך:

יז

רוחי הבלה ימי נזכרו כבדים לי: אסלא התלים עמדי א
 ובהמרותם תלן עיני: שימה נא ערבני עמך מיהוא ב
 לדוי ותקני: כדלכם צפנת משכל עלפּן לא הרמם: ד
 לחלק גיד רעים ועיני בניו תכלנה: והציגני למשל ה
 עמים ותפת לפנים אדויה: ותכה מפעש עיני ויערי כצל ו
 בלם: ישמו ישרים על-זאת ונקן על-הנהף ותערה: ח
 ויהו צדיק ברפו ומהר-ימים יסוף אמן: ואלם בלם ט
 תשובו ובאו נא ולא אמצא בכם חכם: ימי עברו זמתי יא
 נתקו מודשי לבבי: לילה ליום ישמו אור קרוב מפני יב
 חושך: אסאקוה שאול ביתי בחשך רפּדתי יצוני: י
 לשתת קראתי אבי אתה אמי ואחתי לרמה: ואיה אפו יד
 תקותי ותקותי מי ישורנה: כפי שאל תהרנה אסיחך טו
 על-עפר נחת:

יח

וען בלדד השחי ויאמר: עראנה ותשימן קנצי למלך א
 תבינו ואחר נדבר: מדוע נחשבנו כבהמה נטמינו ב

כז, יד' ד' ויעזא טז' חמיתו ק' כא' ס' א' ויכח יז, א' קמץ בדחי
 ב' בס' א' לא התלים דמ' דטשה ז' ס' א' ויצלו כצל
 ט' ב' א' דמי כשא י' א' שוא באתח טז' טח באחת

9 יא, ער האָט מיך געשטעלט פאַר אַ ווערטל ביי לייט,
 און צו שפּייען אין פנים בין איך געוואָרן.
 7 און טונקל פון ערגערניש איז מיין אויג,
 און מיינע גלידער זיינען ווי אַ שאַטן אלע.
 8 די רעכטפאַרטיקע ווערן צעגרוילט דעריבער, און דער אומשולדיקער ווערט אויפן זינדיקן אויפגעבראַכט.
 9 און דער גערעכטער זאָל אָנהאַלטן זיין וועג, און דער וואָס האָט ריינע הענט זאָל מערן שטאַרקייט!
 10 איר אלע אַבער קומט אַקאַרשט ווידער אַהער, און איך וועל ניט צעפינען אַ קלוגן צווישן אייך.
 11 מיינע טעג זיינען פאַרגאַנגען, מיינע געדאַנקען זיינען צעריסן— די טראַכטענישן פון מיין האַרצן.
 12 נאַכט פאַר טאָג מאַכן זיי:

דו וואס פארצוקסט זיך אליין אין דיין צאָרן, זאל פון דינעטוועגן פארלאזט ווערן די ערד, און א פעלו אוועקגערוקט ווערן פון זיין אָרט?

יא, דאָס ליכט פון די רשעים וועט פארלאָשן ווערן, און ניט שיינען וועט דער פונק פון זיין פייער.
 12 די ליכטיקייט וועט פינצטער ווערן אין זיין געצעלט, און זיין ליכט וועט פארלאָשן ווערן איבער אים.
 13 די שפרייזן פון זיין מאַכט וועלן געעננט ווערן, און אים וועט אנידערוואַרפן זיין אייגענע עצה.
 14 וואָרום ער ווערט געטריבן פון זיינע פיס אין דער געץ, און אויף אַ פאַסטקע גייט ער אום.
 15 כאַפן פאַרן טריט וועט אַ פאַנגעץ, פעסט וועט אים האַלטן דער קנאָפּ.
 16 באַהאַלטן אין דער ערד איז אַ שטריק פאַר אים, און אַ כאַפּשטייג פאַר אים איז אויפן שטעג.
 17 רונד אַרום גרוילן אים שרעקענישן, און זיי יאָגן אים אויף זיינע טריט.
 18 הונגעריק וועט זיין זיין אומגליק, און דער בראַך איז אָנגעברייט ביי זיין זייט.
 19 אויפעסן וועט די גלידער פון זיין לייב, אויפעסן וועט זיינע גלידער דער בכור פון טויט.
 20 אויסגעריסן וועט ווערן פון זיין געצעלט זיין פאַר-זיכערונג, און עס וועט אים מאַכן שפרייזן צו דעם מלך פון שרעקעניש.
 21 רוען וועט אין זיין געצעלט ניט זיין האָב; אויף זיין ווינונג וועט אויסגעשפרייט ווערן שוועבל.
 22 פון אוגטן וועלן טריקענען זיינע וואַרצלען, און פון אויבן וועט פאַרוועלקט ווערן זיין צווייג.
 23 זיין זכר גייט אונטער פון דער ערד, און ער האָט ניט קיין נאַמען דערויסן.
 24 מע וועט אים שטויסן פון ליכט אין פינצטערניש, און פון דער וועלט וועט מען אים פאַרוואַגלען.
 25 ער האָט ניט קיין קינד און קיין אייניקל צווישן זיין פאַלק, און קיין איבערבלייב אין זיינע ווינונגען.
 26 איבער זיין ושטראַף־טאַג ווערן צעגרוילט די שפעטער-דיקע.

ד בעיניכם: טרף נפשו באפו הלמענד תעוב ארץ ויעתק
 ה צור ממקמו: גם אור רשעים ידעד ולא ינה שביב אשו:
 ו אור השד באהלו וגרו עליו ידעד: יצרו צעדי אונו
 ח ותשליכרו עצתו: כרשלה ברשת ברנליו ועל־שבכה
 ט יתהלך: יאחו בעקב פח יחוק עליו צמים: טמן בארץ
 י חבלו ומלכדתו עלי נתיב: סביב בעתהו בלהות והפיצרו
 יב לרגליו: יהרעב אנו ואיד נכון לצלנו: יאכל בדי עורו
 יג יאכל בדי בכור מות: יתק מאהלו מבטחו ותצעדו
 יד למלך בלהות: תשבון באהלו מבלי־לו זרה על־נתו
 טו גפרית: מתחת שרשיו יבשו וממעל ימל קצירו: זכור
 טז אבד מני־ארץ ולא שם לו על־פני־חיו: יהדפהו מאור
 יז אלה־השד ומתבל יגדו: לא נן לו ולא־נכד בעמו ואין
 יח שריד במגוריו: על־זמו נשמו אחרנים וקדמנים אחו
 יט שער: אד־אלה משכנות עול וזה מקום־לא־ידע אל:
 כ ט

א וינן איוב ויאמר: עד־אנה תונין נפשי ותדכאני במלים:
 ב זה עשר פעמים תכלימי לא־תבשו תהברולי: ואף־
 ג אמנם שנית אתי תלין משונתי: אס־אמנם עלי תגדילו
 ד ותוכיחו עלי הרפת: העראפו כר־אלוה עותני ומצודו
 ה עלי הקור: הן אצעק חכם ולא אגנה אשוע ואין משפט:
 ו ארתי גדר ולא אעבור ועל־נתיבתי השד ישים: בכודי
 ז מעלי הפשיט וסר עטרת ראשי: ותצני סביב ואלך
 ח וסע כעץ תקות: ויחר עלי אפו ויחשבני לו כצרו:
 ט חרו ויבאו גרודיו ויסלו עלי דרפם ויחני סביב לאחלי:
 י אחי מעלי הרחיק ורעי אד־גרו ממני: חדלו קרובי
 יא ומדעי שכחוני: גרי ביתי ואמהתי לור תחשבני לברי
 יב היתי בעיניהם: לעבדי קראתי ולא יענה במרפי
 יג אתחננלי: רוחי זרה לאשתי ותנתי לבני בטני: נסר
 יד יט, ב' א נחה ונ' דשחה י' פחה סאמח יב' נ' א יחננו ס' ב' י

און די פריערדיקע נעמט אָן אַ שוידער.
 21 יא, דאָס זיינען די ווינונגען פון דעם פאַרברעכער, און דאָס איז דער אָרט פון דעם וואָס ווייס ניט פון גאָט.

י

1 האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
 2 ביז וואַנען וועט איר באַטריבן מיין זעל,
 3 און מיך צעדריקן מיט ווערטער?
 4 שוין צען מאָל אַז איר באַלי־דיקט מיך,
 5 איר שעמט אײַך ניט מיך צו פייניקן.
 6 און אַז איך האָב שוין יאָ פאַרזען,
 7 וועט ביי מיר דאָך בלייבן מיין פאַרזע.
 8 אויב איר ווילט אין דער אמת זיך גרייסן קעגן מיר,
 9 און מיר פאַרוואַרפן מיין שאַנד,
 10 טאָ ווייסט אַז גאָט האָט מיך געקרוינדעט,
 11 און זיין נעץ אַרומגעלייגט אַרום מיר.
 12 אַט שריי איך געוואַלט, און ווער ניט געענטפערט,
 13 איך רוף, און ניטאָ קיין גערעכטיקייט.
 14 מיין וועג האָט ער פאַרצאַמט, אַז איך קען ניט דורכגיין,
 15 און אויף מייע שטעגן האָט ער אַ פינצטערניש אַרויפ־געטאַן.
 16 מיין כבוד האָט ער אויסגעטאַן פון מיר,

און אַראַפּגענומען די קרוין פון מיין קאַפּ.
 10 ער צעשטויסט מיך רונד אַרום, אַז איך פאַרגיי,
 11 און ער האָט אויסגעריסן ווי אַ בויס מיין האַפּענונג.
 12 און ער האָט אָנגעצונדן זיין צאָרן אויף מיר,
 13 און ער רעכנט מיך פאַר זיינעם אַ שונאָ.
 14 אין איינעם קומען וואויף מיר זיינע מחנות,
 15 און זיי טרעטן אויס זייער וועג קעגן מיר,
 16 און זיי לאַגערן אַרום מיין געצעלט.
 17 מייע ברידער האָט ער דערווייטערט פון מיר,
 18 און מייע באַקענטע זיינען אין גאַנצן פאַרפרעמדט פון מיר.
 19 מייע קרובים האַלטן זיך צוריק,
 20 און מייע גוטע פריינט האָבן מיך פאַרגעסן.
 21 מייע הויזווינער און מייע דינסטן רעכענען מיך פאַר אַ פּרעמדן,
 22 אַן אומבאַקענטער בין איך געוואָרן אין זייערע אויגן.
 23 איך רוף מיין קנעכט, און ער ענטפערט ניט,
 24 איך בעט זיך ביי אים מיטן מויל.
 25 מיין אַטעם איז צוויידער מיין ווייב,
 26 און איך פאַרעקל די קינדער פון מיין לייב.

18 אפילו יינגלעך פאַראכטן מיך,
 איך שטעל זיך, און זיי רעדן מיר אַקעגן.
 19 מיך פאַראומווערדיקן אלע מינע פאַרטרויטע,
 און די וואָס איך האָב ליב, קערן זיך קעגן מיר.
 20 צו מיין הויט און צו מיין פלייש איז צוגעקלעפט מיין
 געביין,
 און איך בין אַרויס מיט די יאָסלעס פון מינע ציין.

21 דערבאַרימט אייך אויף מיר,
 דערבאַרימט אייך אויף מיר, איר חברים מינע,
 וואָרום די האַנט פון גאָט האָט מיך געטראַפֿן.
 22 פאַרוואָס רודפֿט איר מיך אזוי ווי גאָט,
 און קענט זיך ניט אָנוועטן מיט מיין פלייש?
 23 הלוואַי ווערן נאָר אויפגעשריבן מינע ווערטער!
 הלוואַי ווערן זיי אין אַ בוך פאַרציכנט!
 24 מיט אַן אייזערנער פֿעץ און בליי
 אויף אייביק אין פעלו איינגעאַקט!
 25 וואָרום איך ווייס, מיין אויסלייזער לעבט,
 און שפעטער וועט ער אויפשטיין אויף דער ערד.
 26 אָבער אונטער מיין הויט איז דאָס איינגעקלאָפֿט,
 און אין מיין פלייש איז עס: איך וויל זען גאָט!
 27 אַז איך אליין זאָל זען פאַר מיר,
 און מינע אויגן זאָלן אַנקוקן, און ניט קיין אַנדערער -
 גייען אויס! מינע גיין אין מיין לייב.
 28 ווען איר זאָגט: „ווי וועלן מיר אים רודפֿן!“
 אזוי ווי דער וואַרצל פון דער זאך וואָלט זיך געפונען
 אין מיר,
 29 האָט מורא פאַר דער שווערד,
 וואָרום מיט גרימצאָרן זיינען די שטראַפֿן פון דער
 שווערד;
 דרום זאָלט איר וויסן אַז אַ משפּט איז פאַראַן.

ב האָט געענטפערט צופֿר דער נַעֲמָתִי, און האָט
 געזאָגט:
 2 דרום ענטפערן מיר מינע געדאַנקען -
 פון וועגן וואָס איך שפיר אין מיר:
 3 דעם פאַרווורף פון מיין שאַנד האָב איך געהערט,
 און אַ גייסט פון מיין פאַרשטאַנד ענטפערט מיר.

4 ווייסטו דאָס וואָס איז פון אייביק אָן,
 פון וינט דער מענטש איז געמאַכט אויף דער ערד?

13 ער שוינט עס, און לאָזט עס ניט אָפֿ,
 און האַלט עס צו אויף זיין גומען,
 14 ווערט זיין שפייז פאַרקערט אין זיינע אינגעווייד,
 גאַל פון שלאַנגען איז אינעווייניק ביי אים.
 15 פאַרמעג האָט ער איינגעשלונגען, און וועט עס אויס-
 ברעכן,
 פון זיין בויך וועט עס גאָט אַרויסטרייבן.
 16 גיפט פון שלאַנגען פלעגט ער וויגן,
 וועט די צונג פון אַ נאַטער אים הרגען.
 17 ער וועט ניט אָנווען די בעכן,
 די טייכנשטראָמען פון האַגיק און שמאַנט.
 18 ער גיט צוריק זיין מי, און וועט עס ניט אַראָפֿשלינגען,
 ווי שטאַרק זיין פאַרמעג, וועט ער זיך דערמיט ניט
 אָנפרייען.
 19 ווייל ער האָט צעדריקט, הפקר געלאָזט די אַרימע,
 געזולט אַ הויז וואָס ער האָט ניט געבויט.
 20 ווייל ער האָט ניט געוואָלט קיין רוי אין זיין לייב,

עוילם מאָסו בִּי אֶלְמוּמָה וַדְּבַר רַבִּי: תַּעֲבֹנִי כָּל־מַתִּי יֵט
 סוּדִי וְהִרְאֵהֲבִי נֶהְפְּכֵרֵבִי: בַּעֲוֵרִי וּבְכַשְׁרֵי דְבַקְרָה כ־
 עֲצָמִי וְאַתְּמַלְטָהּ בַּעֲוֵר שְׁנֵי: הֲנִי חֲנִי אַתֶּם רַעִי בִּי וְד־כ־
 אֱלֹהִים נִנְעָה בִּי: לָמָּה תִּרְדְּפֵנִי כַּמִּדְּאֵל וּמִבְּשׂוּרֵי לֹא כ־
 חֲשַׁבְעוּ: מִדִּיתָן אִפּוֹ וַיִּכְחַבּוּן מִלִּי מִדִּיתָן בַּסֶּפֶר וַיִּחַקּוּ: כ־
 בַּעֲטֵר־בְּרֹזֶל וַעֲפָרַת לְעֵד בַּצּוּר יִחַצְבּוּן: וְאַנִּי יִדְעֵתִי זָאֵלִי כ־
 חִי וְאַחֲרָיו עַל־עֵפֶר יָקוּם: וְאַחַר עֲוֹרֵי נַפְשׁוֹ נָאֵת וּמִבְּשׂוּרֵי כ־
 אֲחֻחָה אֱלֹהִים: אֲשֶׁר אָנִי אֶחְזֹהֲלִי וְעֵינֵי רָאוּ וְלֹא־זָר כָּל־כ־
 כִּלְיֵתִי בַּחֲקִי: כִּי תֵאֱמָרוּ מִה־נִּרְדְּפָה־לּוֹ וְשִׁרְשׁ דְּבַר כ־
 נִמְצְאֵרֵבִי: גִּירוּ לָכֶם ׀ מִפְּנֵי־הַרְבֵּ כִּי־חָמָּה עֲוֹנוֹת הַרְבֵּ כ־
 לְמַעַן תִּדְּעֵן שְׂדֵיךְ:

ב
 וַעֲן צֹפֵר הִנְעַמְתִּי וַיֹּאמֶר: לָכֵן שַׁעֲפִי יִשְׁבֹּנִי וּבַעֲבֹר ב־
 חוֹשִׁי בִּי: מוֹכֵר כָּל־מַתִּי אֲשַׁמֶּע וְרוּחַ מִבִּיֲתִי יַעֲנֵנִי: ג־
 הַזֹּאת יִדְעַת מִנִּיעֵד מִנִּי שִׁים אֲרָם עַל־אַרְצִי: כִּי־דִנְנַת ה־
 רְשָׁעִים מִקְּרֹב וּשְׂמַחַת הַגֹּף עֲדִירְדְּנֵעַ: אִם־יַעֲלֶה לְשָׁמַיִם ו־
 שִׁיאָ וְרָאשׁוֹ לָעֵב וְיָעַע: בְּגִלְלוֹ לְנֶצַח יֵאבֵד רֵאָיו יֵאֱמָרוּ ו־
 אִין: בַּחֲלוּם יַעֲוֶף וְלֹא יִמְצָאוּ וַיִּדֹד בַּחֲוִין לִילָה: עֵין ט־
 שׁוֹפְתוֹ וְלֹא תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד תִּשׁוּרְנוּ מִקְּלָמוּ: בְּנֵיו יִרְצוּ ו־
 דָּלִים וַיִּדְּוִי תִּשְׁכַּנְהָ אוֹנוֹ: עֲצָמוֹתָיו מִלְּאָו עֲלוּמֹ וְעַמּוֹ י־
 עַל־עֵפֶר תִּשְׁכַּב: אִם־תִּמְתִּיק בַּפִּיו רַעְיָה וּבְחִדְוָהּ תַּחַת י־
 לְשׁוֹנוֹ: יִחַמְּל עֲלֶיהָ וְלֹא יַעֲבֹבְהָ וְיִמְנַעְנֶהּ בַּתּוֹךְ חֲכוּ: י־
 לְחַמּוֹ בְּמַעֲוֵי נִהַפֵּךְ מִרוּחַת פְּתָנִים בַּקְּרָבוּ: תִּלֵּל בַּלַּע ט־
 וַיִּקְאֵנוּ מִבְּטָנוּ וַיִּרְשַׁנוּ אֵל: רֵאשִׁי־פְתָנִים יִינַק תִּהְרַגְרוֹ ט־
 לְשׁוֹן אֶפְעָה: אֲלֵי־רֵאָא בַּפְּלֹת נִהְרֵי נַחֲלֵי דְבַשׁ וְחַמְאָה: י־
 מִשִּׁיב יָעַע וְלֹא יִבְלַע בַּחֲלוֹל תִּמְוִרְתּוֹ וְלֹא יַעֲלֶם: כִּי־רָצִין ט־
 עֹבֵב דָּלִים בֵּית גֹּזֵל וְלֹא יִבְקְדוּ: כִּי וְלֹא־יִדַּע שְׁלוֹ בְּבִטָּנוּ כ־

י"ט, כ"ד, שאו כ"ח; כ"ט, שחן ק"י, כ, יא' שלחן ק"י
 5 אַז דאָס געזאַנג פון רשעים איז אויף קורצן,
 און די שמחה פון זינדיקן אויף אַ רגע?
 6 ווען ביון הימל זאל אַרויפגיין זיין הייך,
 און זיין קאַפּ זאל ביון וואַלקן דערגרייכן,
 7 וועט ער חי זיין אייגן קויט אויף אייביק אונטערגיין;
 זיינע זעער וועלן זאָגן: וווּ איז ער?
 8 ווי אַ חלוּם וועט ער אַוועקפליען, און מע וועט אים
 ניט געפינען,
 און ער וועט פאַריאָגט ווערן ווי אַ זעאונג פון דער נאַכט.
 9 דאָס אויג האָט אים אָנגעקוקט, און ניט מער,
 און מער וועט אים ניט אָנווען זיין אַרט.
 10 זיינע קינדער וועלן פאַרגיטיקן די אַרימע,
 יאָ, זיינע אייגענע הענט וועלן צוריקגעבן זיין גוטס.
 11 זיינע ביינער זיינען פול מיט זיין יוגנט,
 אָבער מיט אים אין שטויב וועט זי זיך לייגן.
 12 הגם זיס איז דאָס בייז אין זיין מויל,
 ער באַהאַלט עס אונטער זיין צונג,
 י אַוואָרטשפּיל: קלו בליתי.

כא בַחֲמוֹדוֹ לֹא יִמְלֹט׃ אִי־שָׁרִיד לֵאכְלוֹ עַל־פִּי לֹא־יִחַל
 כב טוֹבוֹ׃ בְּמַלְאוֹת שִׁפְכוּ יַצַּר לוֹ כְּלִי־ךְ עִמָּל תִּבְאֵנוּ׃
 כג יְהוֹי לְמַלְאָה בְטָנוּ יִשְׁלַח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ וַיִּמְטֵר עָלֵינוּ
 כד בְּלִחוּמֵינוּ׃ יִבְרַח מִנְשֵׁק בְרוּל תִּחַלְפֵרוּ קִשְׁתֵּי נְחוּשָׁה׃
 כה שְׁלַף יִצְאָה מִגֵּהָ וּבָרַק מִמִּדְרֹתָי וַיִּהְיֶה עָלָיו אֲמִים׃ כֹּל
 כו חֲשֵׁךְ טָמוֹן לְצַפְיֵנוּ תִאֲכַלְהוּ אֵשׁ לֹא־יִנָּפֵחַ זֶרַע שָׁרִיד
 כז בְּאֲהָלוֹ׃ יִגְלוּ שָׁמַיִם עִנּוּ וְאָרֶץ מִתְקַוֶּמֶה לוֹ׃ יָגֵל יִבּוּל
 כח בֵּיתוֹ נְעוּזוֹת בְּנוֹם אַפּוֹ׃ זָהוּ חֶלְק־אֲדָם רִשְׁעֵי מַאֲלֵהוֹם
 כט וַנַּחֲלֵת אֲמָרוֹ מֵאֵל׃

כא

א וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר׃ שָׁמַעַי שָׁמוֹעַ מַלְתִּי וַתְּהִיר־זִאֲתִי
 ב תִּנְחַמְתִּיכֶם׃ שְׂאוּנִי וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר וְאֶחָד דַּבְּרֵי תִלְעִינִי׃
 ג הַאֲנֹכִי לְאָדָם שִׂיחִי וְאִם־מִדּוֹעַ לֹא־תִקְצֹר רוּחִי׃ פְּנִי־אֵלֵי
 ד וְהִשְׁמִי וְשִׁימוּ יָד עַל־פִּי׃ וְאִם־זִכַּרְתִּי וַנִּבְהַלְתִּי וְאָחֹז
 ה בְּשָׂרֵי פִלְצוֹת׃ מִדּוֹעַ רִשְׁעִים יַחֲזִי עֲתָקוֹ נִסְיָבְרוּ הוֹלֵ׃
 ו וְרָעַם נִכּוֹן לִפְנֵיהֶם עֲמִים וַיִּצְאָצְאוּהֶם לְעֵינֵיהֶם׃ בְּתִיהֶם
 ז שְׁלוֹם מִפָּחַד וְלֹא־שָׁבַט אֱלֹהִים עֲלֵיהֶם׃ שׂוֹרֵד עֵבֶר וְלֹא
 ח יַגְעַל תִּפְלֹט פָּרְתוֹ וְלֹא תִשְׁכַּל׃ יִשְׁלַחוּ כִצְאוֹ עוֹלֵיהֶם
 ט וַיִּלְדִּיָּהֶם יִרְקָדוּן׃ יִשְׂאוּ כְתָף וּכְנוֹר וַיִּשְׁמְחוּ לְקוֹל עוֹנֵב׃
 י יִבְלָו בְּטוֹב יְמֵיהֶם וּבְרִנֵּה שְׂאוּל וַחֲתוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לֹאֵל סוֹר
 יא מִמֶּנּוּ וַדַּעַת דִּרְכֵיךָ לֹא חָפְצֵנוּ׃ מִה־שָׂדֵי כִי־נִנְעַבְדֶּנּוּ
 יב וּמִה־נִּוְעִיל כִּי נִפְגַּע־בּוֹ׃ הֵן לֹא בִדְם טוֹבֶם נַעַת רִשְׁעִים
 יג רָחֲקָה מִנִּי׃ כִּמָּה נִרְדִּשְׁעִים יִדְעֶךָ וַיָּבֵא עָלֵינוּ אִידָם
 יד חֲבָלִים וַיַּחֲלֵק בְּאַפּוֹ׃ יְהוֹי כְתָבָן לִפְנֵי־רוּחַ וּכְמִן נִנְכַתוּ
 טו סוּפָה׃ אֱלֹהִים יִצְפֹּן־לְבָנֵינוּ אִינוּ יִשְׁלַם אֵלֵינוּ וַיִּדַע׃ יִרְאוּ
 טז עֵינֵינוּ כִּידוֹ וּמַחֲמַת שָׂדֵי יִשְׁתָּה׃ כִּי מִה־חֲפָצוֹ בְּבֵיתוֹ
 טז אַחֲרָיו וּמִסֵּפֶר חֲדָשׁוֹ חֲצֵצְנוּ׃ הֲלֹאֵל יִלְמַד־דַּעַת וְהוֹיֵא

כ, כב' יתרו כה' ס"א ממרתו יהלך עלי כו' חלעל
 כט' ס"א' זנחלת אמרו כה' ה' פחה באחיה ט' ב' ס"א בתיהם
 יב' כצל על פי המספר ובספרים בחף יג' וכל קי' פחה בסס יד' קפח סביע
 כ' עמו קי'

זעט ער מיט זיין שאַץ ניט אַנטרונען ווערן.
 21 נִיטאַ קיין איבערבלייב פון זיין פרעסעריי,
 דרום וועט זיין גוטס ניט געווערן.
 22 ווען זיין קראַפ איז פול, וועט אים ענג ווערן,
 וו אַ האַנט פון אַן אומגליקלעכן, וועט קומען אויף אים.
 23 ער וועט האַלטן ביי אַנפֿילן זיין בויך,
 וועט וגאַט אַנשיקן אויף אים זיין גרימצאַרן,
 און מאַכן רעגענען אויף אים מיט זיין שפּייז.
 24 ער וועט אַנטלויפן פון אַן אייזערנעם וואַפֿן,
 וועט אים דורכלעכערן אַ קופּערנער בויגן.
 25 ער טוט אַ צי, און עס קומט אַרויס פון ליײב,
 יא, די בליציקע פּייל גייט אַרויס פון זיין גאַל;
 אימות זינען אויף אים.

26 גאַרע פינצטערניש איז באַהאַלטן פאַר זיינע אוצרות,
 אים וועט פאַרצערן אַ פּייער פון קיינעם ניט אויפֿ־
 געבלאָזן;
 עס וועט אַפּעסן דעם איבערבלייב אין זיין געצעלט.
 27 די הימלען אַנטפלעקן זיין זינד,
 און די ערד שטעלט זיך אויף קעגן אים.
 28 אַזעק וועט דער אַיינקום פון זיין הויז,
 עס ווערט צערונגען אין טאַג פון זיין צאַרן.
 29 דאָס איז דער חלק פון דעם שלעכטן מענטשן פון גאָט,
 און זיין באַשערטע ירושה פון גאָט.

כא

1 האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
 2 הערן הערטצו מיין וואָרט,
 און זאָל דאָס זיין אַייערע טרייסטונגען.
 3 לאַזט מיך אָ אויך זאָל רעדן;
 און נאָך מיין רעדן וועסטו אַפלאַכן.
 4 איז קעגן אַ מענטשן מיין קלאָג?
 און פאַרוואָס זאָל ניט קורץ ווערן מיין געמיט?
 5 קערט זיך צו מיר, און ווערט באַנומען,
 און טוט אַרויף די האַנט אויפן מויל.
 6 אָ ווי איך דערמאָן זיך אַזוי ווער איך דערשראַקן,
 און מיין ליײב נעמט אַן אַ שוידער.

7 פאַרוואָס לעבן די רשעים,
 עלטערן זיך, און זיינען שטאַרק אין קראַפֿט?
 8 זייער זאַמען שטייט פּעסט פאַר זייער פנים ביי זיי,
 און זייערע שפּראַצן פאַר זייערע אויגן.
 9 זייערע הייזער זיינען בשלום, אַן אַנגסט,
 און די רוט פון גאָט איז ניט אויף זיי.
 10 זיין אַקס באַפּרוּכפּערט און פאַרפעלט ניט,
 זיין קו קעלבט זיך און פאַרוואַרפט ניט.
 11 זיי שיקן אַרויס זיי שאַף זייער יונגוואַרג,
 און זייערע קינדער טאַנצן אַרום.
 12 זיי זיינען מיט פּויק און האַרף,
 און פּרייען זיך צום קול פון דער פּלייט.
 13 זיי פאַרברענגען אין גוטס זייערע טעג,
 און רואיק נידערן זיי אין אונטערערד.
 14 און זיי זאָגן צו גאָט: קער זיך אָפּ פון אונדז,
 און מיר ווילן ניט חיסן פון דייע וועגן.
 15 וואָס איז דער אַלמאַכטיקער, אָ מיר זאָלן אים דינען?
 און וואָס וועלן מיר נוצן, אָ מיר וועלן בעטן צו אים? —
 16 זייער גוטס איז דאָך ניט אין זייער האַנט;

דער באַראַט פון די רשעים איז ווייט פון מיר.
 17 ווי אַפּט איז דאָס אָ דאָס ליכט פון רשעים זאָל פאַר־
 לאַשן ווערן,
 און עס זאָל קומען אויף זיי אַ באַראַך?
 ער זאָל זיי אויסטיילן יסורים אין זיין צאַרן?
 18 זיי זאָלן ווערן ווי שטרוי פאַרן ווינט,
 און ווי שפּריי וואָס דער שטורעם גנבעט אים אַזעק?
 19 „גאַט באַהאַלט זיין אומרעכט פאַר זיינע קינדער“ —
 זאָל ער אים אַליין באַצאַלן אָ ער זאָל וויסן.
 20 זאָלן זיינע אויגן זען זיין אומגליק,
 און פון אַלמאַכטיקנס גרימצאַרן זאָל ער טרינקען.
 21 וואָרום וואָס קימערט אים זיין הויזגעזינט נאָך אים,
 ווען די צאָל פון זיינע חדשים איז געענדיקט?
 22 קען מען גאָט לערנען פאַרשטאַנדיקייט,
 אָ ער משפּט די העכסטע?

23 דער שטארבט אין זיין רעכטער שטארקייט,
 אין גאנצן רואיק און בשלווה;
 24 זיינע עמערס זיינען פול מיט מילך,
 און דער מאַרץ פון זיינע ביינער איז געזעפט־סיקט.
 25 און דער שטארבט אין אַ ביטער געמיט,
 און האָט ניט פאַרוכט קיין גוטס.
 26 אין איינעם אין שטויב ליגן זיי,
 און ווערעם דעקן זיי צו.

27 איך ווייס דאָך אַייערע מחשבות,
 און ווי איר קליגט זיך מיט געוואַלט אַקעגן מיר,
 28 אַז איר זאָגט: „ווי איז דאָס הויז פון דעם שַׁרְהָ?
 און ווי דאָס געצעלט פון דעם רשעס ווינונג?“
 29 האָט איר ניט געפרעגט ביי די וועגפאַרער?
 איר וועט דאָך ניט פאַרלייקענען זייערע באַווייזן,
 30 אַז אין דעם טאָג פון בראַך ווערט געשווינט דעך,
 שלעכטער,
 אין דעם טאָג ווען שטראָפן ווערן געבראַכט.
 31 ווער זאָגט אים אין פנים זיין וועג?
 און וואָס ער האָט געטאָן ווער באַצאָלט אים?
 32 וואָרום ער ווערט געבראַכט צו קבורה,
 און אויפן בערגל פאַסט מען אויף.
 33 זיס זיינען אים די שטיקער ערד פון טאָל,
 און נאָך אים ציען זיך אַלע מענטשן,
 און אים פאַרויס אָן אַ צאָל.
 34 און ווי ווילט איר מיך טרייסטן מיט גאַרנישט,
 אַז אַייערע תשובות בלייבן אָן אַפּנאַר?

כב 1 האָט געענטפערט אַליפו דער פּימני, און האָט
 געזאָגט:
 2 ברענגט דען דער מענטש אַ נוץ גאָט?
 נייערט זיך אַליין ברענגט אַ נוץ דער פאַרשטאַנדיקער.

11 אָדער אַ פינצטערניש, אַז דו קענסט ניט זען,
 און אַ פלייצונג וואָסער פאַרדעקט דיך.
 12 פאַרוואָר, גאָט איז אין דער הייך פון די הימלען,
 און זע, די העכסטע שטערן ווי דערהויבן זיי זיינען;
 13 און דו זאָגסט: „וואָס ווייס גאָט?
 צי קען ער דורכן נעבל משפטן?
 14 וואָלקנס זיינען אים אַ פאַרבאַרגעניש, און ער זעט ניט,
 און איבער דעם צירקל פון הימל גייט ער אום.“
 15 ווילסטו אָנהאַלטן דעם אַלטן וועג,
 וואָס די לייט פון אומרעכט האָבן געטרעטן?
 16 די וואָס זיינען אַיינגעגאַנגען פאַר דער צייט,
 וואָס זייער גרונטפעסט איז ווי אַ טייך צערונען געוואָרן;
 17 די וואָס האָבן געזאָגט צו גאָט: קער זיך אָפּ פון אונדז!
 און וואָס קען זיי טאָן דער אַלמאַכטיקער?
 18 בעת ער האָט אָנגעפילט זייערע הייזער מיט גוטס—
 יאָ, די טראַכטונג פון די רשעים איז חייט פון מיר—
 19 די גערעכטע האָבן געזען, און זיך געפרייט,

רַמִּים יִשְׁפּוּט: וְהָ יָמוֹת בְּעֵצִים הָמוּ כָּלֹ שְׁלֹאֲנָן וְשָׁלוּ: כִּב
 עֲטִינוּ מִלֵּאֵל הַלֵּב וּמִחַ עֲצֻמוֹתָיו יִשְׁקָה: וְהָ יָמוֹת בְּנֶפֶשׁ כִּב
 מָרָה וְלֹא־אֶכֶל בְּטוֹבָה: יָחַד עֲלֵי־פֶר וְיִשְׁכְּבוּ וְרָמָה כִּו
 תִּכְסֶּה עֲלֵיהֶם: הֵן יִדְעֵתִי מִחֲשָׁבוֹתֵיכֶם וּמִזִּמּוֹת עֲלֵי כִו
 תִּתְקַמּוּ: כִּי הֵאמְרוּ אֱלֹהֵי בִית־נְדִיבִים יֵאָהֵ אֱלֹהֵי מִשְׁכַּנּוֹת כִּח
 רִשְׁעִים: הֲלֹא שְׁאַלְתֶּם עוֹבְדֵי דָרָךְ וְאַתֶּם לֹא תִנְכְּרוּ: כִּט
 כִּי לְזוֹס־אִיד תִּתְשַׁךְ רַע לְזוֹם עֲבָרוֹת וּבְלוּ: מִרִּגְדֵי עֲלֵי ל
 פָּנֵינוּ דָרְבוּ וְהוֹאֲדֵשְׁתָּה מִי יִשְׁלַם־לָנוּ: וְהוּא לִקְבָרוֹת וּבֵל לִב
 וְעֲלֵי־דָרִישׁ יִשְׁקוֹד: מִתְּקוּ לוֹ רִנְבֵי נַחַל וְאַחֲרָיו פְּלִאֲרָם לִג
 יִמְשׁוֹךְ וּלְבָנָיו אֵין מִסְפָּר: וְאִיךְ תִּתְחַמְּוֵי הַכֵּל וְתִשׁוּבְתֵיכֶם לֹ
 נִשְׁאֲרֵמְעֵל:

כב

בִּינָן אֲלִיפוֹ תִתְמַעַ וְיֵאמֶר: הֲלֹאֵל יִסְבּוּגְבֵר כִּי־יִסְבֵּן א
 עֲלִמּוֹ מִשְׁכִּיל: הַחֲבִין לְשִׁדִּי כִי תִצְדַּק וְאַחֲרַיִצֵּעַ כִּי ג
 תִּתֵּם דְרָכֶיךָ: הַמִּנְרָאֲתָךְ יִכְהַד וְיָבִיא עִמָּךְ כַּמִּשְׁפָּט: ד
 הֲלֹא רִתְּךָ רַבָּה וְאִדְרָגָן לִגְוִינְתָךְ: כִּי־תִחַכֵּל אֲתָךְ ו
 הָעַם יִכְנֹדֵי עֲרוּמִים תִּפְשִׁיט: לֹא מוֹם עֲנָף תִּשְׁקָה וּמְרַעֵב ז
 תִּמְנַע־לָחֶם: וְאִישׁ וְרוּעַ לֹו הָאָרֶץ וְנִשְׂוֵא פָּנִים יִשָּׁב בָּהּ: ח
 אֲלִמְנוֹת שְׁלַחַת רִיבֶם וּרְשׁוֹת יָתֻמִּים יִדְבָּא: עֲלֵי־בֵן ט
 סְכִיב־נֶדָךְ פָּחִים וְיִכְהַלְךָ פַּחַד פִּתְאֹם: אִו הַשֶּׁךְ לֹא־ יא
 תִּרְאֶה וְשִׁפְעַת־מִים תִּכְסֶּךְ: הֲלֹא־אֵלוֹהֵי נְכִיחַ שְׁמִים יב
 וְרָאֵה רֹאשׁ כּוֹכָבִים בִּידְמִי: וְאַמְרַת מִהֲרַעֵךְ אֵל הַבַּעַד יג
 עֲרַפֵּל יִשְׁפּוּט: עֲבִים סִתְרִילוּ וְלֹא יִרְאֶה וְהוּג שְׁמִים יד
 וְתִתְקַדֵּךְ: הָאֵרֶחַ עוֹלָם תִּשְׁמֹר אֲשֶׁר דָּרְכוּ מִתִּירָאֵן: * טו
 אֲשֶׁר־קִמְטוּ וְלֹא־עֵת נָהַר יִצְעַק יִסּוּדֶם: הָאֲמִרִים לֹאֵל טז
 סוּר מִמֶּנּוּ וּמִהֲדוּפְעֵל שְׁדֵי לָמוּ: וְהוּא מִלֵּא בִתְהִתֶּם יז
 טוֹב וְנִצַּת רִשְׁעִים תִּחַקָּה מִנִּי: יִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִשְׁמַחוּ יח

כב, 1 פִּתְאֹם אִיךְ דַּגְּס אִדְרָגָן יִכְ רַבִּי דַּגְּסָה טוֹ תִּתְוִי חֲסִי כַּסְפִּים

3 האָט דער אַלמאַכטיקער אַ טובה אַז דו ביסט אַ צדיק?
 אָדער אַ געוויין אַז דו ביסט ערלעך אין דינע וועגן?
 4 צי וועגן דיין גאָטספאַרכטיקייט שטראָפט ער דיך,
 און גייט צום משפט מיט דיר?
 5 איז ניט דיין שלעכטיקייט גרויס,
 און אָן אַ שיעור דינע זינד?
 6 וואָרום פלעגסט נעמען אַ משכון ביי דינע ברודער
 אומזיסט,
 און די בגדים פון די נאַקעטע פלעגסטו אויסטאָן.
 7 אַ טרונק וואָסער דעם פאַרשמאַכטן פלעגסטו ניט געבן,
 און פון דעם הונגעריקן פלעגסטו פאַרמייַדן ברויט.
 8 „יאָ, דעם מאָן מיטן אָרעם, אים געהערט די ערד,
 און דער אָגעזעענער, ער מעג ווינען אויף איר.“
 9 אַלמנות האָסטו אוועקגעשיקט מיט ליידיקן,
 און די אָרעמס פון יתומים פלעגן צעדריקט ווערן.
 10 דרום זיינען געזען רונד אַרום דיר,
 און דיך שרעקט אַ פלוצימדיקער פחד,

כ וְנָקִי יִלְעָנִי לְמוֹ: אִם-לֹא נִכְחַד קִימְנו וְיִתְרָם אֲכַלָּה אִשׁ:
 כא הַסִּכְרָנָא עִמּוֹ וְשָׁלַם בְּרָם תְּבוּאָתְךָ טוֹבָה: קַדְיָנָא מִפְּנֵי
 כב תּוֹרָה וְשִׁים אֲמַרְיוּ בְּלִבְכֶּךָ: אִם-תִּשׁוּב עַד-שְׂדֵי תִבְנֶה
 כג תִּרְחִיק עֵלֶיךָ מֵאֵהֶלֶךְ: וְשִׁית-עַל-עַפְרֹ בָּצֵר וּבְצֹר נְחָלִים
 כד אֹפִיר: וְהָיָה שְׂדֵי בְּצִרְיָךְ וְכֶסֶף תּוֹעֲפוֹת לָךְ: כִּי אִן
 כה עַל-שְׂדֵי תִתְעַנֵּג וְתִשָּׂא אֶל-אֱלֹהִים פְּנוּךְ: תִּעְתִּיר אֱלֹהֵי
 כו וְיִשְׁמַעְךָ וְיִדְרִיךְ תְּשָׁלֵם: וְתִגְדַּר-אֲמַר וְיָקָם לָךְ וְעַל-
 כז דְּרָכֶיךָ נִגְהָ אֹר: כִּי-הִשְׁפִּילוּ וְתִאֲמַר נִגְהָ וְשָׁח עֵינַיִם
 ל יוֹשְׁעִי: יִמְלֹט אֵינִיקִי וְנִמְלֹט בְּכֶר בַּפִּיךָ:

כג

א וַעֲן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר: גִּם-הַיּוֹם מָרִי שְׂדֵי יָדִי כְּכִדָּה עַל-
 ב אֲנַחְתִּי: כִּי-יִתֵּן יַדְעִתִּי וְאִמְצָאֶהוּ אָבוֹא עַד-תְּהַכִּינֹתִי:
 ג אַעֲרֹכָה לִפְנֵי מִשְׁפַּט וְכִי אֲמַלֵּא תוֹכְחוֹת: אֲדַעַה מְלִים
 ד וַעֲנִי וְאֲכַיֵּה מִה וַיֹּאמֶר לִי: הִבְרַבְכֶּם יָרִיב עִמְדֵי לֹא
 ה אֲדִידֹהוּ יִשָּׁם בִּי: שָׁם יִשָּׂר נֹכַח עִמּוֹ וְאִפְלְטָה לְנִצַּח
 ו מִשְׁפָּטִי: הֵן קָדַם אֲחִלְךָ וְאִינֵנו וְאֲחֹר וְלֹא-אֲכַזֵּן לִו:
 ז שְׂמֵאל בְּעִשְׂתּוֹ וְלֹא-אֲחֹ עֵטָף יָמִין וְלֹא אֲרָאָה: כִּי-יִרְדַּע
 ח הַרְדָּ עִמְדֵי כְּהֵנִי כְּזָב אֲצִיא: בְּאִשְׁרוֹ אֲחֹה רִגְלֵי דְרָכֵו
 ט שְׂמַרְתִּי וְלֹא-אָטַ: מִצַּת שְׂפָתָו וְלֹא אֲמִישׁ מִחִקִּי צְפִנְתִּי
 י אֲמַרְיָכִיו: וְהוּא בְּאֲחֶד וּמִי יִשִּׁיבֵנו וּנְפִשׁוֹ אִתְּהָ וַיַּעַשׂ:
 יא בִּי יִשְׁלִים חֲקִי וְכִהְנֶה רַבּוֹת עִמּוֹ: עַל-יָבֵן מִפְּנֵי אֲפֶהֱל
 יב אֲתַכּוּנִי וְאִפְתָּר מִמֶּנּוּ: וְאַל תִּרְךָ לְבִי וְשְׂדֵי הַבְּהִילָנִי:
 יג כִּי לֹא נִצַּמְתִּי מִפְּנֵי-חֲשָׁד וּמִפְּנֵי כִסְה־אֲפָל:

כד

א מְהֻעַ מִשְׂדֵי לֹא-נִצַּפְנוּ עֵתִים וְיִדְעוּ לֹא חֹו יָמָיו: נִכְלוֹת
 ב וַיִּשְׁגּוּ עַד־גִּלּוֹ וּוְרָעוּ: חֲמוֹר וְתוֹמִים יִנְהֲגוּ וְחָבְלוּ שׁוֹר
 ג אֲלִמְנָה: יָטוּ אֲבִינִים מִדְּרָךְ יַחַד חָבְאוּ עַנְיָ-אֲרָץ: הֵן

כב, כג' ס' א מאהליך כג, ט' יחורו מלעל כה א' ודעיו ק'

13 אָבַעַר עַר הָאֵלֶט וּזְך בִּי אֵינִס, אִן ווער קען אים אָפּהאַלטן?
 אִן זײַן זעל באַנערט, און ער טוט.
 14 יא, ער וועט אויספירן וואָס מיר איז באַשערט,
 און פיל אזוינס איז נאָך דאָ בִּי אים.
 15 דרום בין איך דערשראָקן פאַר אים;
 איך באַטראַכט, און האָב מורא פאַר אים.
 16 און גאָט האָט שלאָף געמאַכט מײַן האַרץ,
 און דער אַלמאַכטיקער האָט מיך אַיינגעשראַקן.
 17 וואַרום איך בין ניט פאַרמיטן געוואָרן פון דעם חוֹשֶׁך,
 און פאַר מײַן פנים האָט פאַרדעקט אַ פּינצטערניש.

כד

1 פאַרוואָס זײַנען ניט אָפּגעלייגט פון אַלמאַכטיקן
 באַשטימטע צײַטן,
 און די וואָס קענען אים, זעען ניט זײַנע טעג?
 2 גרענעצן פאַררוקט מען,
 אַ סטאַדע גולט מען און מע פּיטערט.
 3 דעם אײזל פון יתומים פירט מען אוועק,
 מע נעמט אין משכּוֹן דעם אָקס פון דער אַלמנָה.
 4 מע שטויסט אַראָפּ אַביונים פון וועג,
 באַהאַלטן מוזן זיך אַלע אַרימע פון לאַנד.
 5 זע, ווי ווילדע אײזלען אין מדבר,

און דער אומשולדיקער האָט געשפּעט פון זײ:
 22 פאַרוואָר, פאַרטיליקט געוואָרן איז זײַער באַשטאַנד,
 און זײַער שפּע האָט פאַרזערט דאָס פּײַער.

21 באַקען זיך נאָר מיט אים, און זײ אין פּריד -
 דורך דעם וועט דיר אָנקומען גוטס.
 22 נעם נאָר צו לערנונג פון זײַן מויל,
 און טו אַרײַן זײַנע ווערטער אין דײַן האַרצן.
 23 אַז דו וועסט זיך אומקערן צום אַלמאַכטיקן וועסטו
 אויפּגעריכט ווערן -
 אַז דו וועסט דערווײַטערן אומרעכט פון דינע
 געצעלטן.

24 און חאַרף אין שטוב דאָס גאַלדאַרץ,
 און צווישן געשטיינן פון די טאָלן דאָס אופּירגאַלד;
 25 און דער אַלמאַכטיקער זאָל זײַן דײַן גאַלדאַרץ,
 און קרוועס זילבער בײַ דיר.
 26 וואַרום דענסמאַל וועסטו מיטן אַלמאַכטיקן זיך קוויקן,
 און וועסט אויפהײַבן צו גאָט דײַן פנים.
 27 וועסט בעטן צו אים, און ער וועט דיך צוהערן,
 און דינע נדרים וועסטו באַצאָלן.
 28 און וועסט באַשליסן אַ זאַך, און זי וועט דיר צו שטאַנד
 קומען,
 און אויף דינע וועגן וועט שײַנען אַ ליכטיקייט.

29 אַז מע האָט דיך דערנידערט, האָסטו געוואַלט זאָגן:
 עס איז אַ דערהײַבונג;
 וואַרום ער העלפט
 דעם וואָס האַלט נידעריק די אויגן.
 30 וווּ אַן אומשולדיקן מאַכט ער אַנטרײַנען,
 און וועסט אַנטרונען ווערן דורך דער רײַנקייט פון
 דינע הענט.

כג

1 האָט געענטפּערט אִיּוֹב, און האָט געזאָגט:
 2 הײַנט אויך איז ביטער מײַן קלאָג,
 מײַן האַנט איז שווער פון וועגן מײַן זיפּצן.
 3 הַלוואַי ווײַס איך וווּ איך געפִּין אים,
 ווי איך קום צו זײַן אַרט!
 4 איך האַלט פאַרגעלייגט פאַר אים דעם משפּט,
 און מײַן מויל וואַלט איך אָנגעפילט מיט טענות.
 5 איך האַלט חוּסן וואָס ער וואַלט מיר ענטפּערן,
 און פאַרשטיין וואָס ער וואַלט מיר זאָגן.
 6 וואַלט ער מיט גרויס כּוּח געקריגט מיט מיר?
 נײַן; נײַערט אַכט געטאָן וואַלט ער אויף מיר.
 7 דענסמאַל וואַלט דער רעכטפאַרטיקער געטענהט
 מיט אים,
 און איך וואַלט אויף אײַביק אַנטרונען פון מײַן ריכטער.

8 זע, איך גײַ פאַרויס, און ער איז ניטאַ,
 און אַהינטער, און איך מערק אים ניט;
 9 לײַקס אַז ער איז פאַרטאָן, זע איך ניט,
 ער פאַרדרייט זיך רעכטס, און איך מערק ניט.
 10 אָבַעַר ער ווײַס דעם וועג וואָס בײַ מיר,
 ער האָט מיך געפרוּווט, איך בין ווי גאַלד אַרויס.
 11 אַן זײַן טריט האָט זיך געהאַלטן מײַן פּוּס,
 זײַן וועג האָב איך געהיט, און זיך ניט אָפּגענייגט.
 12 וווּ אַ געבאַט פון זײַנע לײַפּן, האָב איך זיך ניט אָפּ-
 געקערט;
 מער ווי מײַן אויסקומעניש האָב איך געהיט די ווערטער
 פון זײַן מויל.

1 וואַרטשפּיל: בָּצֵר-וּבְצֹר.

ג'יען זיי אַרויס צו זייער אַרבעט, זוכנדיק שפּייז;
 די סטעפּ גיט אים ברויט פאַר די קינדער.
 6 אויפן פעלד שניידן זיי זיין פּוטער,
 און דעם וויינגאַרטן פון רשע קלייבן זיי אָפּ.
 7 נאַקעט נעכטיקן זיי, אָן אַ מלבוש,
 און אָן אַ צודעק פון קעלט.
 8 פון דעם רענגוס פון די בערג ווערן זיי דורכגענעצט,
 און אָן אַ שיצונג טוליען זיי זיך צום פעלו.

9 מע רויבט פון דער ברוסט דעם יתום,
 און ביי'ם אַרימאָן נעמט מען אַ משכּוּן.
 10 נאַקעט גייען זיי, אָן אַ מלבוש,
 און הונגעריקע טראָגן זיי דעם גאַרב.
 11 צווישן די מויערן פון יענע, פּרעסן זיי אייל;
 קעלטערס טרעטן זיי און וייען דאַרשטיק.
 12 פון שטאַט קרעכצן די מענטשן,
 און די זעל פון גוססע שרייט,
 און גאַט מאַכט גיט קיין פאַרחורף.

13 זיי זיינען ווידערשפעניקער אָן ליכט,
 זיי קענען גיט זיינע וועגן,
 און וויילן גיט אויף זיינע שטעגן.
 14 מיטן שיין שטייט אויף דער מערדער,
 צו טייטן דעם אַרימאָן און דעם אביון;
 און ביי' נאַכט איז ער ווי אַ גנב.

15 און דאָס אויג פון נואף וואָרט אויף פאַרנאַכט,
 אַזוי צו זאָגן: מיך וועט גיט אָנווען אן אויג;
 און אַ צודעק אויפן פנים טוט ער אָן.
 16 זיי גראָבן אונטער אין דער פינצטער הייזער,
 ביי' טאַג פאַרשליסן זיי זיך אַיין;
 זיי ווייסן גיט פון ליכטיקייט,

17 וואָרום ביי' זיי אַלעמען איז טויטשאַטן פרימאַרגן,
 וויל זיי זיינען באַקאַנט מיט די שרעקענישן פון
 טויטשאַטן.

פּראַים | במדבר יצאו בפעלים משחרי למרחק ערבה לו
 לחם לנערים: בשדה בלילו וקצירו וכרם רשע ולקשו: ו
 ערום ילינו מבלי קבוש ואין כסות בקרה: מורם הרים
 ירמבו ומבלי מהסח חבקי צור: ונולו משד יתום ועל
 לני יחבלו: ערום הלכו בלי לבוש ורעבים נשאו למר: י
 בידשורתם יקצירו יקבים וירכו ויצמאו: מעיר מתים ו
 ינאקו ונבש חללים תשוע ואלוה לא ישים תפלה: המה ו
 היו במרדיו אור לאיהפירו דרכיו ולא ישבו בנתיבותיו:
 לאור יקום רוצח וקטלעני ואביון ובלילה יהי כנגב: יד
 ויין נאף ושמרה נשף לאמר לאתשורני עין וסתר פנים
 ישים: חתר בחשך כתיים יומם חתמוילמו לא ידעו
 אור: פי יחרו בקר לבו צלמות כייפיר בלהות צלמות: יז
 קלדוא עלבנימים הקלל חלקתם בארץ לא יפנה
 דרך ברמים: ציה נסדחם ונולו מימרשלו שאול חמאו: יט
 ישפחחו רחם ומתקן רמה עוד לא יזכר ותשבר קעץ
 עולה: רעה עקרה לא חלד ואלמנה לא יטיב: ומשך
 אכורים בכחו יקים ולא יאמן בתיון: יתולו לבטח
 וישעו ויניחו עלדרכיהם: רמו מעט ויאננו והמכו
 ככל יקפצו וכראש שבלת ימלו: ואסילא אפו מי
 יכוני וישם לאל מלתי:

כה

גינן בלדר השחי ויאמר: המשל ופחד עמו לטה שלום
 במרומו: גיש מספר לנדוריו ועלמי לא יקים אורחו: ג
 ומה יצדק אנוש עסאל ומה יזכה ילוד אשה: הן ער
 רח ולא יאחיל וכוכבים לא יזכו בעיניו: אף כיראנוש
 רמה וכך אדם תולעה:

כד, ו' קשוח קר כד' כה חמט שוא באחנה

יא, זיי ווערן דערנידערט, ווי אַלע ווערן זיי אַייגע-
 זאַמלט,
 און ווי אַ שפיץ זאַנג ווערן זיי אָפּגעשניטן.

25 און אויב גיט אַזוי, דען, ווער וויל מיר אָפּלייקענען,
 און מאַכן צו גישט מיין וואָרט?

כה

1 האָט געענטפערט בלדד דער שוחי, און האָט געזאָגט:
 2 געוועלטיקייט און פאַרכטיקייט זיינען ביי' אים;
 ער שאַפט שלום אין זיינע הייכן.
 3 איז דאָ אַ צאָל צו זיינע מחנות?
 און אויף וועמען גייט גיט אויף זיין ליכט?
 4 היינט ווי קען אַ מענטש גערעכט זיין קעגן גאָט?
 און ווי קען ריין זיין אַ געבאַרענער פון אַ פּרוי?
 5 זע, אַזש די לבנה איז גיט העל,
 און די שטערן זיינען גיט ריין אין זיינע אויגן,
 6 היינט ווי שוין אַ מענטש אַ וואָרעם,
 און אַ מענטשניקנד אַ מילב?

18 ער גייט לייכט אַוועק אויפן וואַסער;
 פאַרשאַלטן איז זייער חלק אויף דער ערד;
 ער פאַרקערט גיט אויפן וועג פון וויינגערטנער.
 19 טריקעניש און היץ רויבן אַוועק שניי וואַסער;
 די אונטערערד - די וואַס האָבן געזינדיקט.
 20 דער טראַכט פאַרגעסט אָן אים,
 דער וואָרעם לאָבט זיך מיט אים,
 ער ווערט מער גיט געדאַכט;
 און צעבראַכן ווי אַ האַלץ ווערט אומגערעכטיקייט.

21 ער חברט זיך מיט דער עקרה וואַס געבערט גיט;
 און די אלמנה באַגיטיקט ער גיט.
 22 און ער שלעפט אַראָפּ די מאַכטיקע מיט זיין כוח;
 ער שטייט אויף, און מע איז גיט זיכער מיטן לעבן.

23 [גאַט] לאָזט אים אין זיכערקייט, ער זאָל זיך אַנלענען,
 אָבער זיינע אויגן זיינען אויף זייערע וועגן.

24 זיי ווערן דערהויבן אַ ווילע, און שוין זיינען זיי
 גיטאַ;

11 וואָרטשפּיל: קל-תקלל.

כו

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר: מַה־עָנִיתִי לְאֵלֶיךָ הוֹשַׁעַת וְרוּעַ לֹא־
 עוֹ: מַה־יַּעֲזֹבֶנְתָּ לֵאלֹהֵי הַבְּמִה וְתִשָּׂיָה לְרֹב הַדֹּדְעוֹת: אֲתִי־
 מִי הַנִּדְתָּ מִלִּין וְנִשְׁמַת־מִי יֵצֵאָה מִמֶּךָ: הֲרַבְּאִים יְחֹלְלוּ
 מִתַּחַת כַּיּוֹם וְשִׁכְנֵיהֶם: עָרֹם שָׂאוֹל נִגְדוּ וְאֵין כְּסוּת
 לְאֶבְרֹן: נָטָה צִפּוֹן עַל־תְּהוֹ תִלָּה אֶרֶץ עַל־בְּלִימָה:
 צָהַר מַיִם בְּעֵינָיו וְלֹא־נִבְקַע עֵינָיו תַּחְתָּם: מֵאֲחֹ פְּנֵי־כֶסֶף
 פָּרְשׂוּ עָלָיו עֵנָנוּ: חָק הִגַּעַל־בְּנֵי־מַיִם עַד־תַּכְלִית אֹר
 עִסְחִשְׁדָּה: עֲמוּדֵי שָׁמַיִם יִרְפְּפוּ וְתִמְהוּ מִנְעֻרָתוֹ: בִּכְחוֹ
 רִנְעַת הַיָּם וּבְתוֹכֵהוּ מִחַץ רָהַב: בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה
 הַלֵּלָה יָדוֹ נָחַשׁ בְּרִם: הִרְאֵלְתָּ וּקְצוֹת דְּרָכָיו וּמַה־שִּׁמְצָן
 דָּבָר נִשְׁמַעֲבֹו וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ מִי יִתְבֹּנֵן:

כו

וַיִּסַּף אִיּוֹב שְׂאת מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר: חִי־אֵל הַסִּיר מִשְׁפָּטִי
 וְשִׁדְי הַכֹּהֵן נִפְשׂוּ: כִּי־בִלְעִיד נִשְׁמַתִּי כִי וְרוּחַ אֱלֹהִים
 בָּאֵפִי: אִסְחִד־בְּרִנָּה שִׁפְתֵי עוֹלָה וּלְשׁוֹנִי אִסְחִדְתִּי רִמְיָה:
 חִלִּילָה לִי אִסְחִדְתִּי אֶתְכֶם עַד־אֲנִיעַ לֹא־אִסִּיר תַּמְתִּי
 מִמֵּנִי: בְּצַדִּיקִי הַחֹקֵתִי וְלֹא אֶרְפָּה לֹא־יִחַרְרַף לְבָבִי
 מִמֵּנִי: יָדוֹ בְּרִשְׁעֵי אִיּוֹב וּמִתְקוֹמָמוֹ כַּעֲגוּל: כִּי מַה־תַּקְנֹת
 חֹנֵף כִּי יִבְצַע כִּי יִשָּׁל אֱלֹהִים נִפְשׂוּ: הֲצַעֲקֹתוֹ יִשְׁמַעֲאֵל
 כִּי־תִבְּאוּ עָלָיו צָרָה: אִסְחִדְתִּי־שִׁדְי יִתְעַנֵּן וְיִקְרָא אֱלֹהִים
 בְּכַל־עַתָּה: אֹרְחָ אֶתְכֶם בִּי־אֵל אֲשֶׁר עִסְחִדְתִּי לֹא אֶכְחָד:
 הֵן אַתֶּם כָּלְכֶם חוֹתֵם וְלִמָּה זֶה הַכֹּל תִּהְבְּלוּ: זֶה וְחַלְלֶךָ
 אֶתְכֶם רִשְׁעֵי וְעִסְחִל וְנִחַלְתָּ עֲרִיצִים מִשִּׁדְי יִקְחוּ: אִסְחִד־
 יִרְבּוּ בְּנֵי לְמוֹי־חֶרֶב וְצִנְצִאוּ לֹא יִשְׁבַּעוּ־לָחֶם: שְׂרִידוֹ
 כְּמֹות יִקְבְּרוּ וְאֶל־מְנוֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה: אִסְחִדְתִּי בְּעַפְר
 כְּסֶף וּבְחֹמֶר יָבִין מִלְבוּשֵׁי: יָבִין וְצַדִּיק יִלְבַּשׁ וְכֶסֶף יִקְי

כו, ת' ס"א תחתיו ט' הנמקס א ס"א בסין
 יב' ובתחתיו קי יד' וכו' קי ס"א שמך נמחו קי
 כז, ה' קמץ באמת אתר ע"ו טו' שרידיו קרי

רופן צו גאט אין יעטוועדער צייט?
 איך וועל אייך לערנען וועגן דער האנט פון גאט,
 וואס איז ביים אלמאכטיקן וועל איך ניט פארהוילן.
 אָט האָט איר אלע געזען,
 און פארוואס דען פלוידערט איר נישטיקס?
 דאָס איז דער חלק פון דעם שלעכטן מענטשן ביי
 גאט,
 און די אַרב וואָס די געוואַלטטוער קריגן פון אַל־
 מאַכטיקן.
 אויב זיינע קינדער מערן זיך, איז דאָס פאַרן שווערד,
 און זיינע שפּראַצן וועלן ניט האַבן ברויט צו זאָט.
 די וואָס בלייבן פון אים וועלן פון פעסט באַגראָבן
 ווערן,
 און זיינע אַלמנות וועלן צומאָל ניט באַזיינען.
 אַז ער זאָל אַנזאַמלען ווי שטויב זילבער,
 און ווי לײַם אָנגרייטן מלבושים,
 וועט ער אָנגרייטן, און דער גערעכטער וועט אַנטאַן,
 און מיטן זילבער וועלן די אומשולדיקע זיך טײַלן.

כו

הָאֵט געענטפּערט אִיּוֹב, און הָאֵט געזאָגט:
 ווי האָסטו געהאַלפּן דעם וואָס אָן כּוֹח!
 בייגעשטאַנען דעם אַרעם אָן מאַכט!
 ווי האָסטו געעצהט דעם וואָס אָן חכמה,
 און קלוגשאַפּט אַ סך געלאָזט וויסן!
 מיט וועמעס הילף האָסטו געזאָגט די ווערטער?
 און וועמעס אָטעם איז אַרויסגעגאַנגען פון דיר?
 די מתים ציטערן,
 די וואַסערן פון אונטן מיט זייערע באַזווינער.
 נאַקעט איז די אונטערערד פאַר אים,
 און אָן אַ צודעק איז דער אָפּגרונט.
 ער שפּרייט אויס דעם צפון איבער דעם תּוֹהוּ,
 ער הענגט אויף די ערד אויף גאַרנישט.
 ער בינדט אַיין די וואַסערן אין זיינע כּמאַרעס,
 און ניט צעפּלאַצט ווערט דער וואַלקן אונטער זײ.
 ער פאַרדעקט דעם פנים פּונעם טראָן,
 ער פאַרשפּרייט זיין וואַלקן איבער אים.
 ער האָט געצירקלט אַ גרענעץ אויפן וואַסער,
 ביז צום סוף פון ליכט און פינצטערניש.
 די זיילן פון הימל טרייסלען זיך,
 און ווערן צעטומלט פון זיין אָנגעשרײַ.
 מיט זיין כּוֹח צערודערט ער דעם ים,
 און מיט זיין פאַרשטאַנדיקייט צעהאַקט ער רֵהַב.
 דורך זיין אָטעם ווערט לויטער דער הימל;
 זיין האַנט האָט דערשלאָגן די לויפיקע שלאַנג.
 זע, דאָס זיינען טײַל פון זיינע וועגן;
 און וואָס פאַר אַ קליין מורמל הערן מיר פון אים!
 אָבער דעם דונער פון זיינע גבורות ווער קען פאַרשטיין?

כו

און איוב האָט ווידער אויפגעהויבן זיין גערייד,
 און האָט געזאָגט:
 אזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט צוגענומען מיין רעכט,
 און דער אַלמאַכטיקער וואָס האָט פאַרביטערט מיין
 זעל,
 אַז אויב כּל־זמן מיין אָטעם איז אין מיר,
 און דער הויך פון גאָט אין מיין גאַו,
 אויב מיינע ליפּן וועלן רעדן אומרעכט,
 און אויב מיין צונג וועט אַרויסלאָזן באַטרוג!
 חלילה מיר, אַז איך זאָל אַיך געבן גערעכט!
 ביז איך וועל אויסגיין וועל איך ניט לאָזן אָפּנעמען מיין
 ערלעכקייט פון מיר.
 אָן מיין גערעכטיקייט האַלט איך זיך און וועל זי ניט
 אָפּלאָזן;
 מיין האַרץ האָט פון מיין לעבטאַג אָן מיר ניט פאַרצוֹר
 וואַרפּן.
 זאָל ווערן פון מיין פיינט ווי פון רשע,
 און פון מיין קעגנשטייער ווי פון דעם פאַרברעכער!
 וואַרום וואָס איז די האַפּענונג פון דעם זינדיקן, אַז ער
 האַוועט,
 אויב גאָט נעמט אַוועק זיין זעל?
 וועט גאָט הערן זיין געשרײַ,
 אַז אויף אים וועט קומען אַ צרה?
 צי קען ער זיך קוויקן מיטן אַלמאַכטיקן.

יחלק: בנה קעש ביתו וכספה עשה נצר: עשיר ישכב יט
 ולא יאסף עינו פקח ואינו: תשיגו במים בלהות כ
 לילה נלקתו סופה: ישאחו קדים וילך ישעיהו ממקמו: כא
 וישלך עליו ולא יחמל מידו ברוח יברח: ישפק עלימו כב
 כפמו וישרק עליו ממקמו: כג

כח

כי יש לכסף מוצא ומקום לזהב וקו: ברזל מעפר יקח כ
 ואבן יציק נחושה: קין ו שם לחשך ולבלת תכלית הוא ג
 חוקר אבן אפל וצלמות: פרץ נחל מעסר הנשבתים ד
 מנירגל הלו מאנוש ענו: ארץ ממנה יצא לחם ותחתיה ה
 נהפך כמראש: מקום ספיר אבניה ועפרת זהב לו: ו
 נתיב לא ידעו עיט ולא שופתו עין אנה: לא יחדרי כהו ה
 בגרשחץ לא יעדה עליו שחל: בחלמיש שלח ידו הפך ט
 משרש הרים: בצורות יארים בקע וכל יקר ראתה י
 עינו: מכבי נהרות חבש ותעלמה יצא אור: יא
 והחכמה מאין תמצא ואיזה מקום בינה: לא ידע אנוש ג
 ערכה ולא תמצא בארץ החיים: תהום אמר לא בר יד
 הוא וים אמר אין עמדי: לא יתן סגור תחתיה ולא ט
 ישלל כסף מחיה: לא תסלה בכתם אפיר בשחם ט
 יקר וספיר: לא יערכנה זהב וזוכות ותמורתה כלר ז
 פו: ראמות ונביש לא יזכר ומשך חכמה מפנינים: ח
 לא יערכנה פטרת כוש בכתם טהור לא תסלה: יט
 והחכמה מאין תבוא ואיזה מקום בינה: ונעלמה מעיני כ
 כליו ומעוף השמים נסתרה: אברון ומות אמרו באנינו כב
 שמענו שמעה: אלהים הבין דרבה והוא ידע אתי כג
 מקומה: כידוא לקצות הארץ יביט תחת בלי השמים כד
 יראה: לעשות לרוח משקל ומים תקן במדה: בעשותו כה
 למטר חק ודרך לחנוז קלות: או ראה ויספרה הכינה כו
 כז כא טח טחח כח, ט' ס"א ה'פך משרש כב' שוא טחח

18 ער בויט וי א מאיל זיין הויו,
 און וי א בידל וואס דער וועכטער מאכט.
 19 ער ליינט זיך אן עושר, און שוין איז ניטא וואס אויפֿ
 צוקלייבן,
 ער עפנט זיינע אויגן, און עס איז ניטא.
 20 ווי וואסערן יאגן אים אן שרעקענישן,
 איבער נאכט גבעט אים אוועק א שטורעם.
 21 דער מורחיווינט הייבט אים אויף, או ער מוז גיין,
 און ער שטורעמט אים אוועק פון זיין ארט.
 22 און ער שלידערט אויף אים און דערבארימט זיך ניט;
 לויפנדיק וואלט ער אנטלאפן פון זיין האנט.
 23 מע פאטשט איבער אים די הענט,
 און מע שמוצערט אויף אים פון זיין ארט.

כח

1 יא, פארען א גרעבעריי פאר זילבער,
 און אן ארט ווו גאלד טוט מען לייטערן.
 2 איין ווערט פון דער ערד גענומען,
 און פון שטיין שמעלצט מען קופער.
 3 [דער מענטש] מאכט א סוף צו פינצטערניש,
 און ביז יעטועדער עק פארשט ער אויס
 שטיינער פון פינצטערניש און טויטשאטן.
 4 ער ברעכט א שאכט ווייט פון א באווינער;
 פארגעסן פון א [פארבייגערס] פוס;
 אפגעצערט, ווייט פון מענטשן וואנדערן זיי.
 5 די ערד, פון איר קומט ארויס ברויט,
 אבער אונטער איר איז איבערגעקערט ווי פון פיער.
 6 דער ארט פון סאפיר זיינען אירע שטיינער,
 און שטויבן פון גאלד זיינען דערין.
 7 דעם שטעג, אים ווייט ניט קיין רויבפויגל,
 און ניט אנגעקוקט האט אים דאס אויג פון א פאלק.
 8 ניט באטרעטן האבן אים חיות שטאלצע,
 ניט געשפרייזט האט אויף אים דער לייב.
 9 צום קיזלשטיין שטרעקט ער אויס זיין האנט,
 ער קערט אים פון ווארצל די בערג.
 10 אין פעלזן האקט ער גראבנס,
 און אלדאס טיערסטע קוקט אן זיין אויג.
 11 פלוסן פארבינדט ער ניט צו רינען,
 און פארבארגנס ברענגט ער ארויס אין ליכט.

20 טאָ פון וואַנען קומט די חכמה?
 און ווו איז דער אַרט פון פאַרשטאַנדיקייט?
 21 אַז זי איז פאַרהוילן פון די אויגן פון יעטועדער
 לעבעדיקן,
 און פון פויגל פון הימל איז זי פאַרבאָרגן.
 22 אונטערגאַנג און טויט זאַגן:
 מיט אונדזערע אויערן האָבן מיר געהערט איר הערונג.
 23 גאַט פאַרשטייט איר וועג,
 און ער ווייס איר אַרט.
 24 וואַרום ער קוקט ביז די עקן ערד,
 אונטערן גאַנצן הימל זעט ער.
 25 ווען ער האָט געמאַכט פאַרן ווינט אַ וואַג,
 און וואַסערן מאַרקירט מיט אַ מאָס,
 26 ווען ער האָט געמאַכט פאַרן רעגן אַ געזעץ,
 און אַ וועג פאַרן דונערגעוויטער,
 27 דענסמאַל האָט ער זי געזען און זי באַרעכנט,
 זי אויפגעשטעלט און אויך זי אויסגעפאַרשט.

19 אָבער די חכמה פון וואַנען קען געפונען ווערן,
 און ווו איז דער אַרט פון פאַרשטאַנדיקייט?
 20 קיין מענטש ווייס ניט איר ווערדע,
 און זי געפינט זיך ניט אין לאַנד פון די לעבעדיקע.
 21 דער תּהום זאָגט: ניט אין מיר;
 און דער ים זאָגט: ניט ביי מיר.
 22 פאַר איר קען ניט געגעבן ווערן פיינגאַלד,
 און זילבער קען ניט געוויגן ווערן פאַר איר מקח.
 23 זי קען ניט אַפגעשאַצט ווערן מיט אַפּיריאַלד,
 מיט טייערן אַניקל און סאַפּירשטיין.
 24 גאַלד און גלאַז זיינען ניט איר גלייכן,
 און כלים פון גינגאַלד איר אויסבייט.
 25 אַבנים טובות און קריסטאַל דאַרפן ניט דערמאָנט
 ווערן,
 און מער פון קאַרעלן איז דער באַטרעף פון חכמה.
 26 טאַפּאַז פון כּוש איז ניט איר גלייכן,
 מיט ריינעם גאַלד קען זי ניט אַפגעשאַצט ווערן.

28 און ער האָט געזאָגט צום מענטשן:
זע, מורא פאַר גאָט דאָס איז חכמה,
און זיך אָפקערן פון שלעכטס איז פאַרשטאַנדיקייט.

כח וַגַּם־תִּקְרָא: וַיֹּאמֶר ׀ לְאֲדָם הֵן יִרְאֵת אֲדָנִי הִיא חֲכָמָה
וְסוּר מִרַע בִּינָה:

כט

א וַיֹּסֵף אִיּוֹב שָׂאת מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר: מִרְחֲמֵי־קֶדֶם
ג כִּי־מִי אֱלֹהֵי יִשְׁמְרֵנִי: בַּהֲלֹךְ נָרוּ עָלַי רֵאשֵׁי לְאוּרֵי אֶלֶף
ד חֲשָׁד: כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בֵּינִי חֲרָפִי בְּסוּד אֱלֹהֵי עָלְי אֱהִי:
ה בְּעוֹד שָׂדֵי עֲמָדֵי סְבִיבְתֵי נַעֲרָי: בְּרַחֲוֵן הַלִּיבֵי בַחֲמָה
ו וְצוּר יִצְוֶק עֲמָדֵי פְלִגְרֵי־שָׁמֶן: בְּצִאתִי שַׁעַר עֲלִי־קִרְרַת
ז בְּרָחוֹב אֶקְוֶן מְוֹשְׁבֵי: רְאוּנֵי נַעֲרִים וְנַחֲבָאוּ יוֹשִׁיעִים קָמוּ
ח עֲמָדֵי: שָׂרִים עָצְרוּ בַמַּלְיִם וְכָף יָשִׁימוּ לַפְּיָהֶם: קוֹל־
ט נְגִידִים נַחֲבָאוּ וְלִשְׁוֹנָם לַחֲכָם דִּבְקָה: כִּי אֲנִי שְׁמַעְהָ
יב וַתֹּאשְׁרֵנִי וַעֲנֵן רֵאֲתָהּ וַתַּעֲדֵנִי: כִּי־אֲמַלְט עָנִי מִשׁוּעַ וַיְתוֹם
יג וְלֹא־עוֹר לוֹ: בְּרַבַּת אָבֵד עָלַי תִּבָּא וְלֵב אֶלְמָנָה אֲרַנֶּן:
יד צָדֵק לִבְשָׁתִי וַיִּלְבָּשֵׁנִי כַמְעִיל וְצִנּוֹף מִשְׁפָּטִי: עֵינַיִם
טו הָיִיתִי לַעֲוֹר וְרַגְלָיִם לַפֶּסַח אֵינִי: אֵב אֲנִכִּי לְאֲבוֹנִים
יז וְרֵב לֹא־יִדְעָתִי אַחֲקַדְהוּ: וַאֲשַׁכְּרָה מִתְּלֻעוֹת עוֹל וּמִשְׁנֵי
יח אֲשַׁלֵּךְ טָרֶף: וַאֲמַר עֲסִיקֵנִי אֲנוּעַ וְכֹחֹל אֲרַבָּה יָמוּם:
יט שְׂרָשֵׁי פִתּוֹחַ אֲלִירְמֹם וְטֹל יֶלֶן בְּקִצְרֵי: כְּבוֹדִי חֲדַשׁ
כא עֲמָדֵי וְקִשְׁתִּי בְּיָדִי תַחֲלֹף: לִישְׁמֵעוּ וַיַּחֲלֹ וַיִּדְמֵוּ לְמוֹ
כב עֲצָתִי: אַחֲרַי דְּבָרֵי לֹא יִשְׁנוּ וְעֲלִימוּ תַטָּף מִלְּתִי: וַיַּחֲלֹ
כג כַּמְטֵר לִי וּפְיָהֶם פָּעְרוּ לְמַלְקוֹשׁ: אֲשַׁחַק אֱלֹהִים וְלֹא
כה יִאֲמִינוּ וְאוֹר פָּנָי לֹא יִפְלִיֶן: אֲבַחֵר דְּרָכָם וְאֲשַׁבֵּ רֹאשׁ
וְאֲשַׁבֵּן בַּמֶּלֶךְ בַּגּוֹדֹד כַּאֲשֶׁר אֲבַלְיָם וְנַחֵם:

ל

א וַעֲתָה ׀ שְׁחַקוּ עָלַי צִעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים אֲשֶׁר־מָאֲסָתִי
ב אֲבוֹתָם לְשִׁית עֲסִיבְלָבִי צֹאנִי: גַּם־יִבְחָן יְדֵיהֶם לְמָה לִּי
ד עֲלִימוּ אָבֵד כְּלָח: בַּחֲסֵר וּבְכֶפֶן נִלְמָד חֲעָרְקִים צִנְרָה

כט, יח' לטדעזי וכוכל משוק כא' הל' דנשה כד' ס"א לא

כט ' און איוב האָט ווידער אויפגעהויבן זיין גערייד,
און האָט געזאָגט:

2 ווער מאַכט מיך אַזוי ווי אין די חדשים פון אַמָּאָל,
ווי אין די טעג וואָס גאָט האָט מיך אָפּגעהיט!
3 ווען זיין ליכט האָט געשיינט איבער מיין קאָפּ,
ווען פאַר זיין שיין פּלעג איך גיין אין דער פינצטער.
4 אַזוי ווי איך בין געווען אין די טעג פון מיין יוגנט,
ווען די פאַרטרויטקייט פון גאָט איז געווען אויף מיין
געזעלט;
5 ווען דער אַלמאַכטיקער איז גאָך געווען מיט מיר;
רונד אַרום מיר מיינע קינדער.
6 ווען מיינע טריט האָבן זיך געבאָדן אין שמאַנט,
און דער פעלו האָט געגאַסן ביי מיר בעכּן מיט אייל.
7 אַז איך בין אַרויסגעגאַנגען צום טויער אין שטאַט,
אויפגעשטעלט אין מאַרק מיין זיץ,
8 האָבן יונגעלייט געווען און זיך באַהאַלטן,
און גרייט האָבן זיך אויפגעהויבן און געשטאַנען.
9 האַרן האָבן זיך אַיינגעהאַלטן פון ווערטער,
און די האַנט פּלעגן זיי אַרויפּטאַן אויף זייער מויל.
10 דער קוֹל פון גרויסע לייט האָט זיך באַהאַלטן,
און זייער צונג האָט זיך צוגעקלעפט צו זייער גומען.
11 וואָרום וווּ אַן אויער האָט געהערט, האָט מיך געלויבט,
און וווּ אַן אויג האָט געזען, האָט מיר צוגעשטימט.
12 ווייל איך פּלעג ראַטעווען דעם אַרימאַן וואָס האָט
געשריען,

און דעם יתום וואָס גיט קיין העלפער.
13 די ברכה פון דעם אומגליקלעכן פּלעגט קומען אויף
מיר,

און דאָס האַרץ פון דער אַלמָנָה פּלעג איך דערפרייען.
14 איך האָב אָנגעטאַן רעכטפאַרטיקייט, און זי האָט מיך
אָנגעטאַן,

ווי אַ מאַנטל און אַ הויב איז געווען מיין גערעכטיקייט.
15 אויגן בין איך געווען פאַרן בלינדן,
און פּיס פאַרן הינקעדיקן בין איך געווען.

16 איך בין געווען אַ פּאַטער פאַר די באַדערפטיקע,
און דעם משפּט פון דעם וואָס איך האָב גיט געקענט,
פּלעג איך אויספאַרשן.

17 און איך האָב צעבראַכן די באַקצייט פון דעם פאַר־
ברעכער,

און פון זיינע ציינער אַרויסגעוואָרפן דעם רויב.
18 און איך האָב געזאָגט: ביי מיין נעסט וועל איך
פאַרגיין,

און ווי דער פעניקספּויגל וועל איך מערן טעג.
19 מיין וואָרצל וועט זיין אָפּן צום וואַסער,
און דער טוי וועט נעכטיקן אויף מיין צווייג.

20 מיין כבוד וועט בלייבן פּריש ביי מיר,
און מיין בויגן וועט אין מיין האַנט זיך באַנייען.

21 צו מיר האָט מען זיך צוגעהערט און געוואָרט,
און מע פּלעגט האַרן אויף מיין עצה.

22 נאָך מיין זאָג פּלעגט מען מער גיט רעדן,

און אויף זיי פּלעגט טריפּן מיין וואָרט.
23 און זיי האָבן געוואָרט ווי אויף רעגן אויף מיר,
און אויפגעשפּאַרט זייער מויל ווי אויף שפּעטערעגן.
24 אַז איך פּלעג לאַכן צו זיי, פּלעגט זיך זיי גיט
גלויבן;

און דאָס ליכט פון מיין פנים פּלעגן זיי גיט מינערן.
25 איך פּלעג אויסקלײַבן זייער וועג,
און פּלעגן זיצן אויבנאָן,
און רוען ווי אַ מלך צווישן היל,
ווי דער וואָס טוט טרויערער טרייסטן.

און אַצונד לאַכן פון מיר יונגערע פון מיר אין טעג,
וואָס איך האָב מיך געמאַסט צו שטעלן זייערע
פּאַטערס

מיט די הינט פון מיינע שאַף—
2 יאָ, צו וואָס מיר דער כּוּח פון זייערע הענט?
זייער פּרישקייט איז געווען פאַרלאָרן—
3 די וואָס זיינען פון גויט און הונגער אַיינגעדאַרט,

וואָס נאָגן די טריקעניש אין פינצטערער היסטקייט
 און וויסטעניש.
 4 די וואָס רייסן זאלצקרייטעכץ מיט ווערמוט,
 און וואָרצל פון בעזעמביימלעך זיך אַנצוואַרעמען.
 5 פון צווישן מענטשן ווערן זיי פאַרטריבן,
 מע שרייט אויף זיי ווי אויף אַ גאָב.
 6 אין מוראדיקע טאַלן מוזן זיי ווינען,
 אין לעכער פון דער ערד און פעלן.
 7 צווישן די ביימלעך ברומען זיי,
 אונטער אַ דאַרן ווינען זיי צונויפגענורעט.
 8 געמייען וינגען און וינגען אָן אַ גאַמען,
 וואָס זיינען אויסגעשטויסן פון לאַנד.

9 און אַצונד בין איך זייער לידל געוואָרן,
 און איך בין פאַר אַ ווערטל ביי זיי.
 10 זיי פאַראומווערדיקן מיך, זיי דערווייטערן זיך פון מיר,
 און זיי האַלטן זיך נישט אָפּ מיר אין פנים צו שפייען.
 11 וואָרום מײן בויגשטריק האָט ער לויז געמאַכט און
 מיך געבויגן.
 און זיי וואַרפן אַראָפּ די צאַם פאַר מיר.
 12 אויף רעכטס שטעלט זיך אויף דאָס יונגוואַרג;
 זיי שטויסן מײנע פיס,
 און טרעטן אויס קעגן מיר זייערע וועגן פון אומגליק.
 13 זיי האָבן צעריסן מײן שטעג,
 זיי העלפן מײן בראַך;
 קײן העלפער זאַל זיי נישט זײן!
 14 ווי אַ ברייטער וואַסערבראַך קומען זיי,
 מיט שטורעם קײקלען זיי זיך אַרויף.
 15 שרעקענישן זיינען געקערט קעגן מיר,
 זיי יאָגן ווי אַ ווינט מײן גדולה,
 און ווי אַ וואַלקן איז אַוועק מײן הילף.
 16 און אַצונד צעגיסט זיך אין מיר מיין זעל,
 טעג פון פײן האָבן מיך אָנגענומען.
 17 די נאַכט בויערט מײנע ביינער פון מיר,
 און מײנע אַדערן ליגן נישט אײן.
 18 פון גרויס שטאַרקייט ופון מײן קרענק איז מײן מלבוש
 פאַרביטן;
 ווי דער קאַלנער פון מײן העמד גורט זי מיך אַרום.
 19 ער האָט מיך געוואַרפן אין קוים,
 און איך בין געגליכן צו שטויב און אַש.

טעג פון פײן זיינען געקומען אויף מיר.
 20 פינצטער גיי איך אום, אָן זון;
 איך שטיי אויף אין אַ געזעמל און שריי.
 21 איך בין געוואָרן אַ ברודער צו שאַקאַלן,
 און אַ חבר צו שטרויספויגלען.
 22 מײן הויט איז שוואַרץ געוואָרן אויף מיר,
 און מײן געביין איז צעברענט פון היץ.
 23 און געוואָרן צו טרויער איז מײן האַרף,
 און מײן פלייט צו אַ קול פון געוויין.

לא 1 אַ בונד האָב איך געשלאָסן מיט מײנע אויגן;
 און וואָס זאַל איך קוקן אויף אַ יונגפרוי?
 2 וואָרום וואָס איז דער חלק פון גאַט פון אויבן,
 און די אַרב פון אלמאַכטיקן פון דער הייך?
 3 אויב נישט אַ בראַך פאַרן פאַרברעכער,
 און אומגליק פאַר די טוער פון אומרעכט?
 4 זעט ער דען נישט אַלע מײנע וועגן,
 און ציילט אַלע מײנע טריט?

אַמט שײאַה ומשײאַה: הקמפּים מלוח על־שׁים ושרש ד
 רתמים לחמם: מרדו יגרשו ירעו עלימו כננב: בערוץ ה
 נחלים לשבן חרי עפר וכפים: ביד־שחים יתקו תחת ו
 חרול יספחו: בגינבל נסיבני בל־שם נכאו מדהארץ: ח
 ועתה ננינתם היותי ואחי להם למלה: העבוי רחקי ט
 מני ומפני לא חשכו רק: כריתרו פתח וינגני ולסן יא
 מפני שלחו: עלי־מון פרחח יקומו רגלי שלחו וכלו יב
 עלי ארדות אידם: נתסו נתבתי להותי יעילו לא עור יג
 למו: כפרץ רחב יאתו תחת שאה התגלגלו: הדפך יד
 עלי בלקות תרדף כרוח נדבתי וכעב עברה ישעתי: טו
 ועתה עלי תשתפך נפשי יארוני ומרעני: לולה עצמי טז
 נקך מעלי ולרקי לא ישכבון: ברב־פח ותהפש לבושי ח
 כפי כתנתי יארוני: הרני לחמר ואתמשל כעפר ואפרי: ט
 אשני אלה ולא תנגני עמדותי ותתבנן בי: תהפך כא
 לאכור לי בלעם ידך תשמני: תשאני אל־רוח תרביבני כב
 ותמנגני תשוה: כירדעתי מות תשיבני ובית מועד לכל־ כג
 חי: אך לא־בני ישלחיד אס־כפידו להן שוע: אס־ כד
 לא בביתי לקשהוים נגמה נפשי לאביון: כי טוב קייתי כו
 ונבא רע ואחלה לאור ונבא אפל: מעי רתחו ולא־דמו כז
 קדמי ומרעני: קדר הלכתי בלא המה קמתי בקהל כח
 אשוע: אח היותי לתנים ורע לבנות יענה: עורי שחר כט
 מעלי ושמ־ידרה מני־הרב: ותי לאכל בנרי וענבי לא
 לקול בכים:

לא

ברית כרתי לעיני ומה אֶתבונן על־בתולה: ומה חלק ב
 אלוה ממעל ונחלת שדי ממרמזים: הלא־איד לעול ג
 ונכר לפעלי און: הלא־הוא וראה דרכו ובל־צעדי יספור: ד

ל, ג ס"א א' יא' יחיק יט' בס"א הנני כב' תשהקי

20 איך שריי צו דיר, און דו ענטפערסט מיר נישט,
 איך שטיי, און דו קוקסט מיך אָן.
 21 ביסט פאַרקערט געוואָרן אין אַן אַכור צו מיר,
 מיט דער מאַכט פון דיין האַנט פיינטסטו מיך.
 22 הייבסט מיך אויף אויפן ווינט, מאַכסט מיך רייטן
 דערויף,
 און מאַכסט צעגײן מײן קראַפט.
 23 יא, איך ווייס, וועסט צום טויט מיך ברענגען,
 און צום זאַמלהויז פון אַלע לעבעדיקע.
 24 אָבער שטרעקט מען נישט אויס די האַנט פון אַ חורבה,
 טאַמער וועט דערין זײן אַ הילף פאַרן בראַך?
 25 צי האָב איך נישט געוויינט פאַרן שווער געדריקטן?
 מײן ועל האָט דאָך געקומערט פאַרן אביון.
 26 אָבער איך האָב געהאַפט אויף גוטס,
 און שלעכטס איז געקומען;
 און איך האָב געהאַרט אויף ליכט,
 און פינצטערניש איז געקומען.
 27 מײנע אינגעווייז קאָכן און רוען נישט;

"וואַרטפיל: תרה מירחב.

אס־הִלַּכְתִּי עִם־שׂוֹא וַתִּחַשׁ עַל־מַרְמֵה רַגְלִי: יִשְׁקֻלְנִי
בְּמֵאֵזֶר־צֶדֶק וַיִּדְעֵ אֱלֹהִים תְּהַמְתִּי: אִם־תִּהְיֶה אֲשֶׁר־יִמְנֵ
הַדְרֹךְ וְאַחַר שְׂנֵי הַלֶּךְ לִבִּי וּבְכַפִּי דָבַק מָאוֹם: אֲזַרְעֶה
וְאַחַר יֵאָכֵל וַיִּצְאָאֵנִי יִשְׂרָשׁוּ: אִם־נִפְתָּה לִבִּי עַל־אִשָּׁה
וְעַל־פֶּתַח רַעִי אֲרֻבְתִּי: תִּסְחָן לְאַחַר אִשְׁתִּי וְעַל־יָד יִכְרַעַן
אֲחֵרָיו: בִּי־הוּא זִמָּה וְהוּא עֵן פְּלִילִים: כִּי אִשׁ הִיא
עַד־אֲבִהֶון הַאֲכֹל וּבְכֹל־תְּבוּאָתִי תִשְׂרַשׁ: אִם־אִמָּאִם
מִשְׁפַּט עֲבָדֵי וְאִמְתִּי בְרָכָם עִמָּדִי: וּמָה אֲעִשֶׂה כִּי־יִקְוֹם
אֵל וּכִי־יִפְלֹךְ מָה אֲשִׁיבֵנו: הֲלֹא־בִבְטָן עֲשִׂנוּ עֲשׂוּנו
וְנִכְנְנוּ בְרַחֵם אֶחָד: אִם־אִמְנַע מִתְּבַן דְּלִים וְעֵינֵי אֲלֻמְנָה
אֲכַלָּה: וְאֲכֹל פֶּתִי לִבְדִי וְלֹא־אֲכֹל יְתוֹם מִמֶּנֶּה: כִּי
מִנְעוּרֵי רַגְלִי כָאֵב וּמִבְטָן אִמִּי אֲנִחְנָה: אִם־אֲרָאָה אוֹכֵד
מִבְּלִי לְבוֹשׁ וְאֵין כְּסוּת לְאֲבוּיוֹ: אִם־לֹא בְרַכּוֹנִי חֲלָצוּ
וּמִנֵּן כְּבָשִׁי יִתְחַמֵּם: אִם־תִּנְיַפְתִּי עַל־יְתוֹם וְדִי כִּי־אֲרָאָה
כְּשֹׁעַר עֹרְתִי: כִּתְפִי מִשְׁכֵּמָה תִּפּוֹל וְאֶזְרְעִי מִלְּמָנָה
תִּשְׁקַר: כִּי פָחַד אֵלֵי אִיד אֵל וּמִשְׁאֲתוֹ לֹא אוֹכֵל: אִם־
שְׁמַתִּי זָהָב כֶּסֶל וְלִכְתֵּם אִמְרָתִי מִבְּטָחוּי: אִם־אֲשַׁמַּח
כִּי־רֵב חֵילִי וּכִי־כִפִּיר מַעֲאָה וְדִי: אִם־אֲרָאָה אוֹר כִּי
יִחַל וְיִרְחַ וְיִקַּר הַלֶּךְ: נִגְפַת בַּסֶּתֶר לִבִּי וַתִּשַׁק דְּרִי לִפִּי:
גִּסְדוּא עֵן פְּלִילִי כִּי־בִחֲשִׁיתִי לְאֵל מִמְּעַל: אִם־אֲשַׁמַּח
בַּפִּיד מִשְׁנָאִי וְהִתְעַלְלִיתִי כִּי־מִצְאָו רַעִי: וְלֹא־נִתְתִי לְחַטָּא
חֲכִי לְשֹׁאֵל בְּאֵלָה נַפְשׁוֹ: אִם־לֹא אֲמַרוּ מִתִּי אֲחֵלִי מִי־
יִתֵּן מִבְּשׂוֹדוֹ לֹא נִשְׁבַּעִי: בְּחֹזֶן לֹא־יִלְוֶין נֵר דְּלִתִּי לְאֶרֶח
אִפְתָּח: אִם־כִּסְפִּיתִי כְּאֶדָם פִּשְׁעִי לְטִמּוֹן כְּחֲכִי עֵינִי: כִּי
אֲעַרְוֶן הַמּוֹן רַבָּה וּבוֹי־מִשְׁפָּחוֹת יִחַתְנִי וְאֵדָם לֹא אֲצַא
פֶתַח: מִי וְתִדְלִי וְשִׁמְעֵ לִי הֵן תְּוִי שְׂדֵי יַעֲנֵנִי וְסַפֵּר כְּתֹב
אִישׁ רִיבִי: אִם־לֹא עַל־שְׁכַמִּי אֲשַׁאֲנִי אֲעַנְדֵנוּ עֲטָרוֹת לִי:

6 אויב איך בין אומגעגאנגען מיט ליגן,
און געאייילט צו באטרוג האָט מיין פוס—
7 זאל ער מיך וועגן אויף ריכטיקע וואַנשאַלן,
און גאָט חעט וויסן מיין אומשולד—
8 אויב מיין טריט האָט זיך אָפגענייגט פון וועג,
און נאָך מייע אַויגן איז געגאנגען מיין האַרץ,
און אין מייע הענט האָט זיך אָנגעקלעפט אַ פלעק,
9 זאל איך זייען, און אַן אַנדערער זאל עסן,
און מייע שפּראַצונגען זאלן אויסגעוואַרצלט ווערן.
10 אויב מיין האַרץ איז פאַרפירט געוואָרן נאָך אַ פרוי,
און איך האָב געלוערט ביי דער טיר פון מיין חבר,
11 זאל מאַלן פאַר אַן אַנדערן מיין ווייב,
און אַנדערע זאלן קניען איבער איר.
12 וואַרום דאָס איז אַ שענדלעכקייט,
און דאָס איז אַ זינד צום פאַרמשפטן.
13 וואַרום דאָס איז אַ פיער וואָס פאַרצערט ביז אונטער־
גאַנז,
און מיין גאַנצע תבואה וואַלט עס אויסגעוואַרצלט.
14 אויב איך פלעג פאַראַכטן דאָס רעכט פון מיין קנעכט
און מיין דינסט
אין זייער קריג מיט מיר—
15 וואָס וואַלט איך דען געטאָן, אַז גאָט זאל אויפשטיין?
און אַז ער וואַלט געמאַנט, וואָס וואַלט איך אים גע־
ענטפערט?
16 האָט ניט דער וואָס האָט מיך אין מוטערלייב באַשאַפן,
אים באַשאַפן?
און דער אייגענער אים אין טראַכט געפורעמט?
17 אויב איך פלעג פאַרמיידן דעם פאַרלאַנג פון די אַרימע,
און די אַויגן פון דער אַלמנה לאַזן אויסגיין;
18 אַדער איך פלעג עסן מיין ביסן אַליין,
און דער יתום האָט דערפון ניט געזעסן—
19 ניין, פון מיין יוגנט אַן איז ער אויפגעוואַקסן ביי מיר
ווי ביי אַ פאַטער,
און פון מיין מוטערלייב אַן פלעג איך זי פירן.
20 אויב איך פלעג צווען אַן אומגליקלעכן אַן אַ מלבוש,
און אַן אַ צודעק דעם אביון;
21 אויב זייע לענדן האָבן מיך ניט געבענטשט,
ווייל מיטן אַפּשער פון מייע שאַף פלעגט ער זיך דער־
וואַרעמען;
22 אויב איך האָב גערויבן אויף אַ יתום מיין האַנט,
ווייל איך פלעג זען מייע העלפער אין טויער,
23 זאל מיין אַקסל פון זיין נאַקן אַראַפּפאַלן,
און מיין אַרעם זאל פון געלענק אויסגעבראַכן ווערן.
24 וואַרום דער בראַך פון גאָט איז געווען מיין שרעק,
און פון וועגן זיין גרויסקייט פלעג איך זיך ניט דערוועגן.
25 אויב איך האָב געמאַכט גאַלד מיין האַפּענונג,
און אויף ינגאַלד געזאָגט „מיין ביטחון“;
26 אויב איך פלעג זיך פרייען ווייל מיין פאַרמעג איז גרויס,
און ווייל מיין האַנט האָט דערגרייכט אַ סך;
27 אויב איך פלעג צוקוקן די זון ווי זי שיינט,
אַדער די לבנה פראַכטיק גייענדיק,
28 און מיין האַרץ איז פאַרפירט געוואָרן אין פאַר־
באַרגעניש,
און מיין מויל האָט געקושט מיין האַנט;
29 וואַלט דאָס אויך געווען אַ זינד צום פאַרמשפטן,
וואַרום איך וואַלט געלייגנט אַן גאָט אין דער הייך.
30 אויב איך פלעג זיך פרייען אויף דעם בראַך פון מיין
שונא,

ז' א טחה י'א' היא קרי' והוא סרי טו' בס'א ויכוננו כ' חלצו סרי

און בין געווען אויפגעראַמט אַז אים האָט געטראָפן
ביי—
30 אַז איך האָב צומאַל ניט געלאָזט מיין גומען זינדיקן,
צו בעטן אַ קללה אויף זיין לעבן—
31 אויב די מענטשן פון מיין געזעלט האָבן ניט געזאָגט:
ווער קען ווייזן איינעם וואָס האָט זיך ניט אָנגעזעט מיט
פלייש ביי אים?—
32 אויף דער גאַס פלעגט ניט געכטיקן אַ פּרעמדער,
מייע טירן צום וועג פלעג איך עפענען—
33 אויב איך האָב פאַרדעקט ווי אַ געוויינטלעכער מענטש
מייע פאַרברעכן,
צו באַהאַלטן אין מיין בוועס מיין זינד,
34 ווייל איך פלעג מורא האָבן פאַרן גרויסן המון,
און די פאַראַכטונג פון משפּחות פלעגט מיך שרעקן,
און איך האָב געשוויגן און בין פון טיר ניט אַרויס—
35 הלחאי קריג איך ער זאל מיר צוהערן!
אַט איז מיין אונטערשריפט, זאל דער אַלמאַכטיקער
מיר ענטפערן,
און אַ געשריפטס זאל אַנשרייבן מיין בעל־דין.
36 פאַרוואַר, איך וועל עס אויף מיין אַקסל טראָגן!
איך וועל עס מיר אָנבינדן אזוי ווי אַ קרוין.

37 די צאל פון מינע טריט וועל איך אים דערציילן;
אזוי ווי א פירשט וועל איך צו אים גענענען.

38 אויב מיין ערד שרייט אויס קעגן מיר,
און אלע אירע בייטן וויינען;

39 אויב איר קראפט האָב איך געגעסן אָן געלט,
און די נשמה פון אירע אַרבעטער געלאָזט אויסהויכן,

40 זאל אַנשטאַט ווייץ אויפגיין אַ דאָרן.
און אַנשטאַט גערשט ווילדגעוועקס.

געענדיקט די ווערטער פון איוב.

לב

1 און די דאָזיקע דריי מענער האָבן אויפגעהערט
ענטפערן איוב, ווייל ער איז געווען גערעכט
אין זיינע אויגן.

2 האָט געגרימט דער צאָרן פון אַליהוא דעם זון פון
ברכאל דעם בױי פון דער משפּחה רם; אויף איוב האָט
געגרימט זיין צאָרן פאַרוואָס ער מאַכט זיך גערעכטער
פון גאַט, 3 און אויף זיינע דריי גוטע פריינט האָט געגרימט
זיין צאָרן פאַרוואָס זיי האָבן ניט געפונען אָן ענטפער, פון
דעסטוועגן האָבן זיי באַשולדיקט איוב. 4 און אַליהוא
האָט אָפּגעוואָרט מיט רייד אַקעגן איוב, ווייל זיי זיינען
געווען עלטער פון אים אין טעג. 5 אָבער אַז אַליהוא האָט
געזען אַז קיין ענטפער איז ניטאָ אין מויל פון די דריי
מענער האָט געגרימט זיין צאָרן.

6 און אַליהוא דער זון פון ברכאל דעם בױי האָט
זיך אָפּגערוּפּן און האָט געזאָגט:
ייַנגער בין איך (פון אײך) אין טעג,
און איר זײט גרייזן,
דרום האָב איך מיך געשניט און מורא געהאַט
אַיך אַרויסזאָגן מיין געדאַנק.
7 איך האָב געזאָגט: טעג זאלן רעדן,

מספר צערי אנדנו כמוֹנִיד אַקְרָבֵנוּ: אִסְרֵלִי אֲדַמְתִּי לֹחַ
חוּעַק וְחֵר תִּלְמִדָּה יִבְקִיּוּ: אִסְרִיכֶחָה אֶבְלַתִּי בְלִי־כֶסֶף לֵט
וְנִבְשׁ בְּעִלְיָהּ הַפְחַתִּי: פַּחַת הָטָה וַיֵּצֵא חוֹם וַתַּחֲתֶר־
שְׁעָרָה בְּאִשָּׁה תָּמוּ דִבְרֵי אִיּוֹב:

לב

וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשַׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מִעֲנֹת אֶת־אִיּוֹב כִּי הוּא א
צְדִיק בְּעֵינָיו: וַיַּחֲר אַף ו אַל־הוּא בְּדַבְּרֵכֶאל הַבּוֹי־ב
מִמִּשְׁפַּחַת רָם בְּאִיּוֹב חָרָה אַפּוֹ עַל־צַדִּיקוֹ נִפְשׁוּ מֵאֲלֹהִים:
וּבְשִׁלְשַׁת רַעֲיוֹ חָרָה אַפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־מִצְאוּ מַעֲרָה
וַיִּרְשִׁעוּ אֶת־אִיּוֹב: וְאֵלֹהֵי הַכֹּהֵן אֶת־אִיּוֹב בְּדִבְרֵים כִּי י
זְקַנְיֵם־הֵמָּה מִמֶּנּוּ לְיָמִים: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל אִיּוֹב הַ
בְּפִי שְׁלֹשַׁת הָאֲנָשִׁים וַיַּחֲר אַפּוֹ: וַיַּעַן אֱלֹהִים בְּךָ י
בְּרַכָּאֵל הַבּוֹי וַיֹּאמֶר צִיֹּר אֲנִי לְיָמִים וְאַתָּם יוֹשִׁיִּים עַל־
כֶּן וַחֲלַתִּי וְאֵיךָ וּמַחֲוֹת דַּעִי אֶתְכֶם: אֲמַרְתִּי יָמִים וַיַּדְבִּירוּ י
וְרַב שָׁנִים יִדְעוּ עִכְמָה: אֲכַן רוּחַ־תְּהִיָּא בְּאִנּוּשׁ וְנִשְׁמַת ח
שְׁתֵּי תַבִּינִם: לֹא־דַבְּרִים יִחַבְּמוּ וְזִקְנִים יִבְנִינוּ מִשְׁפָּט: ט
לָכֵן אֲמַרְתִּי שִׁמְעֵה־לִּי אֲחִיָּה דַעִי אֶת־אֲנִי: הֵן וַחֲלַתִּי וְאֵי
לְדַבְּרֵיכֶם אֲזוּן עַד־תִּבְנוּתֵיכֶם עַד־תַּחֲקִרוּן מַלְיָן: וְעַד־יָכֵם י
אֶתְבַּנְּנָן וְהָיָה אִין לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ עוֹנָה אֲמַרְיוֹ מִכֶּם: פֶּךָ י
תֹאמְרוּ מִצְאוּנוּ חֲכָמָה אֵל יִדְפְּנוּ לֹא־אִישׁ: וְלֹא־עַרְפָּךָ יד
אֵלֶי מַלְיָן וּבְכַאֲמֵרֵיכֶם לֹא אֲשִׁיבֵנוּ: חָתוּ לֹא־עֲנֵנו עוֹד ט
הַעֲתִיקוּ מִתֶּם מַלְיָם: וְהוֹחַלְתִּי כִּי־לֹא יִדְבְּרוּ כִּי עֲמִדוּ ט
לֹא עֲטוּ עוֹד: אֲנִיָּה אֶת־אֲנִי חֲלָקִי אֲחִיָּה דַעִי אֶת־אֲנִי: י
כִּי מַלְתִּי מַלְיָם הַצִּיִּקְתִּי רוּחַ בְּטִנִּי: הִנֵּה בְטִנִּי בֵּינִי לֹא־ י
יִפְתַּח כְּאִבּוֹת חַדָּשִׁים יִבְקַע: אַדְּבָרָה וַיִּרְוּח־לִי אֶפְתַּח כ
שִׁפְתֵי וְאֲעִנָּה: אֲלֵ־נָא אֲשָׁא פְנֵי־אִישׁ וְאֵל־אֲדָם לֹא אֶכְתָּה: כא
כִּי לֹא יִדְעֵתִי אֶכְתָּה כְּמַעֲט וַיִּשְׁאַנִּי עֲשִׂנִי: כב

לב, ב' בנא הב' כמק ג' חוקן ססרים יח' חסר א

14 אָבער ניט ער האָט אָנגעריכט צו מיר די ווערטער,
און ניט מיט אַייערע רייד וועל איך אים ענטפערן.
15 זיי זיינען דערשראָקן, זיי ענטפערן מער ניט,
אָפּגענומען זיינען די ווערטער פון זיי.
16 און איך זאל וואַרטן, ווייל זיי רעדן ניט,
ווייל זיי שטייען און ענטפערן מער ניט?
17 איך אויך וועל ענטפערן מיין חלק,
איך אויך וועל אַרויסזאָגן מיין געדאַנק.
18 וואַרום איך בין פּויל מיט ווערטער,
מיך דריקט דער גייסט פון מיין לייב.
19 זע, מיין לייב איז ווי וויין וואָס איז ניט געעפנט,
ווי נייע לאַגלען ווערט ער צעפלאַצט.
20 איך וועל רעדן, און מיר וועט פרייער ווערן,
איך וועל עפענען מינע ליפן און ענטפערן.
21 לאַמיר נאָר ניט שווינען קיין מאַנס פנים,
און קיין מענטשן ניט חנפען.
22 וואַרום איך ווייס ניט ווי צו חנפען;
באַלד וואַלט מיך אַוועקגעמען מיין באַשעפער.

און פיל יאָרן זאלן מאַכן וויסן חכמה.
6 אָבער עס איז דער גייסט אין מענטשן,
און דער אָטעם פון אַלמאַכטיקן וואָס מאַכט זיי
פאַרשטאַנדיק.
9 ניט די גרויסע זיינען חכמים,
און ניט די זקנים פאַרשטייען וואָס איז גערעכט.
10 דרום זאָג איך: הער מיר צו,
לאַמיר אויך אַרויסזאָגן מיין געדאַנק.
11 זעט, איך האָב אָפּגעוואָרט אויף אַייערע רייד,
איך האָב צוגעהאַרצט צו אַייערע חכמות,
בעת איר האָט געווכט ווערטער.
12 אָבער איך האָב זיך צוגעקוקט צו אַיך,
ערשט ניטאָ ווער זאל באַוווּיזן איוב,
ווער זאל ענטפערן זיינע ווערטער, פון אַיך.
13 אפשר וועט איר זאָגן: מיר האָבן אָנגעטראָפּן
חכמה,
גאַט קען אים אָפּשלאָגן, ניט אַ מענטש;

לג

א ואולם שמענינא איוב מלך וכלד־כָּרִי האוֹנֶה: הנה־נא
 ב פתחתי פי דברה לשוני בחכי: ישר־לבי אמרי ודעת
 ד שפתי בְּרוּר מללו: רוח־אֵל עֲשֵׂתֵנִי וגִּשְׁמַת שְׂדֵי תַחֲנוּנִי:
 ה אִסְתַּכֵּל הַשִּׁיבֵנִי עֲרֹכָה לִפְנֵי הַתִּצְנָכָה: הַיָּאֵנִי כַפְדָּ
 ו לֵאל מַחְמֵר כְּרָצִי נִסְאֵנִי: הִנֵּה אִמְתִּי לֹא תִכְעַתֵּךְ
 ז ואֲכַפִּי עֲלֶיךָ לֹא־יִכְבֵּד: אֵךְ אִמְרַת בְּאֵנִי וְקוֹל מִלִּין
 ח אֲשַׁמְעֵ: וְךָ אֲנִי כִלִּי פִשְׁעֵי תָּךְ אֲנֹכִי וְלֹא עֵן לִי: הֵן
 ט תְּנוּאוֹת עָלַי וַיִּצְאָ וַחֲשַׁבְנִי לְאֹיֵב לִי: יִשָּׁם בְּכַד רִגְלִי
 יא וְשֹׁמֵר כִּלְאֲרַחֲתִי: הַיָּזְנֹאת לֹא־צִנְקָתָ אֵינְךָ כִּי־רִיבָה
 יב אֱלֹהִים מֵאֲנִישׁ: מִדִּוּעַ אֲלוֹי רִיבֹת כִּי כִלְד־כָּרִיו לֹא יִעֲנֶה:
 יג כִּי־בִאֲחַת יִדְבַר־אֵל וּבִשְׂתִים לֹא יִשׁוּרֶנָּה: בְּחִלּוֹם וְחִזִּין
 יד לִלְהָ בִנְפֵל תִּרְדָּמָה עַל־אֲנָשִׁים בְּתַנּוּמוֹת עָלַי מִשְׁכָּב:
 טו אִי יִגְלֶה אֲנִי אֲנָשִׁים וּבְמִסְרָם יַחֲתֵם: לְהַסִּיד אֲדָם מִעֲשֵׂה
 יז וְגֹה מִגִּבֹר וּכְסֵה: יְהִשֵּׁךְ נַפְשׁוֹ מִעֲרִשְׁתּוֹ וְחִתּוֹ מִעֵבֶר
 יח בְּשִׁלַּח: וְהִכַּח בְּמִכְאוֹב עַל־מִשְׁכָּבוֹ וְרִיב עֲצָמוֹ אֲתָן:
 יט וְהִמְתּוֹ חִתּוֹ לְחֵם וּנְפִשׁוֹ מֵאֲכַל תְּאוֹה: יִכַּל בְּשָׂרוֹ מִרְאִי
 כ אֲשֵׁפִי עֲצָמָתּוֹ לֹא רָאוּ: וְתִקְרַב לִשְׁחַת נַפְשׁוֹ וְחִתּוֹ
 כא לְמַמְיָתִים: אִסִּישׁ עָלָיו מִלֵּאךְ מִלִּין אַחַד מִעֲלֵאָה
 כב לְהַגִּיד לְאֲדָם יִשְׂרוּ: וְהִזְנֵנוּ וַיֹּאמֶר פִּדְעָה מִרְדַּת שְׁחַת
 כג מִצְאֲתִי כִפֹּר: רַמְפֵּשׁ בְּשָׂרוֹ מִנְעַר יָשׁוּב לִימֵי עֲלוֹמָיו:
 כד יִעֲתֵר אֶל־אֱלֹהִים וַיִּרְצֶהוּ וַיִּרְאָ בְּנֵיו בְּתַרְעֵה וַיִּשָּׁב
 כה לְאֲנוּשׁ צִדְקָתּוֹ: יִשָּׁר עַל־אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר הַמֵּאתִי וַיִּשָּׁר
 כו הַעֲוִיתִי וְלֹא שָׁוָה לִי: פָּדָה נַפְשִׁי מִעֵבֶר בִּשְׁחַת וְחִתּוֹ
 כז בְּאֹר תִּרְאֶה: הַיָּד־לְאֵלָה יִבְעַל־אֵל פְּעָמַיִם שְׁלוֹשׁ עַם־
 לח גִּבֹר: לְהַשִּׁיב נַפְשׁוֹ מִעֲרִשְׁתּוֹ לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים: הַקִּשָּׁב
 לב אֲיֹב שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וְאֲנֹכִי אֲדַבֵּר: אִסִּישׁ־מִלִּין הַשִּׁיבֵנִי

ט' ה' ועוד יפ' חבן קי' כא' וטשו קי' ז' ונשה
 כח' נטשו קי' חחוק קי'

26 ער בעט צו גאט, און ער באוויליקט אים,
 און ער זעט זיין פנים מיט לייטזעליקייט,
 און קערט אום דעם מענטשן זיין גערעכטיקייט.
 27 ער קומט פאר מענטשן און זאגט:
 איך האָב געזינדיקט, און וואָס איז רעכט האָב איך
 פאַרדרייט,
 און עס האָט מיר ניט געלוינט.
 28 אזוי לייזט ער אויס זיין ועל פון גיין אין גרוב,
 און זיין לעבן זעט די ליכטיקייט.
 29 זע, דאָס אַלץ טוט גאט,
 צוויי מאָל, דריי מאָל, מיט אַ מענטשן,
 30 כדי אומצוקערן זיין ועל פון גרוב,
 דערלוכטן צו ווערן אין ליכט פון לעבן.
 31 פאַרנעם, איוב, הער מיר צו;
 שווייג, און איך וועל רעדן.
 32 אויב דו האָסט ווערטער, ענטפער מיר,

לג 1 אָבער הער אַקאַרשט, איוב, מינע רייד,
 און אַלע מינע ווערטער פאַרנעם.
 2 זע נאָר, איך האָב געעפנט מיין מויל,
 מיין צונג רעדט אין מיין גומען.
 3 אויפריכטיק פון מיין האַרצן זיינען מינע ווערטער,
 און וואָס מינע ליפן ווייסן, זאָגן זיי קלאָר.
 4 דער גייסט פון גאָט האָט מיך געמאַכט,
 און דער אַטעם פון אַלמאַכטיקן האַלט מיך ביים
 לעבן.
 5 אויב דו קענסט, ענטפער מיר,
 ברייט דיך אָן קעגן מיר, שטעל זיך אַוועק.
 6 זע, איך בין אזוי ווי דו ביי גאָט,
 איך אויך בין פון ליים געפורעמט געוואָרן.
 7 זע, מיין אימה שרעקט דיך ניט,
 און מיין לאַסט דריקט ניט אויף דיר.
 8 יא, האָסט געזאָגט אין מינע אויערן,
 און דעם קול פון די ווערטער האָב איך געהערט:
 9 ריין בין איך, אָן אַ פאַרברעך,
 לויטער בין איך, און האָב ניט קיין זינד:
 10 זע, בלבולים געפינט ער אויף מיר,
 ער רעכנט מיך פאַר זיין שונאָ;
 11 ער טוט אַריין אין אַ קלאַץ מינע פיס,
 ער היט אַלע מינע שטעגן.
 12 אַט אין דעם ביסטו ניט גערעכט, וועל איך דיר
 ענטפערן,
 וואָרום גאָט איז גרעסער פון מענטשן.
 13 פאַרוואָס קריגסטו זיך מיט אים,
 וואָס ער פאַרענטפערט ניט אַלע זיינע מעשים?
 14 וואָרום אויף איין שטייגער רעדט גאָט,
 און אויף צוויי, הגם מע מערקט עס ניט.
 15 אין אַ חלום, אַ זעאונג פון דער נאַכט,
 ווען אַ טיפער שלאָף פאַלט אויף מענטשן,
 אין שלומער אויפן געלעגער,
 16 דענסמאַל אַנטפלעקט ער דעם אויער פון מענטשן,
 און פאַרחתמעט מיט אַ מוסר צו זיי,
 17 כדי דער מענטש זאָל אַוועקוואַרפן זיין טאָן;
 און ער באַשירעמט פון האַפערדיקייט דעם מאַן.
 18 ער פאַרמיידט זיין ועל פון גרוב,
 און זיין לעבן פון אומקומען דורכן שווערד.
 19 אָדער ער ווערט געשטראַפּט מיט ווייטאַק אויף זיין
 געלעגער,
 און אַלע זיינע ביינער ווערן שטייף.
 20 און זיין לעבן מאַכט אים זיך עקלען מיט ברויט,
 און זיין ועל מיטן גלוסטיקסטן מאכל.
 21 אָפגעצערט ווערט זיין פלייש פון פנים,
 און איינגעדאַרט זיינע ביינער, ניט אַנצוקוקן.
 22 און זיין ועל גענענט צו דער גרוב,
 און זיין לעבן צו די טייטער.
 23 אויב עס איז דאָ פאַר אים אַ מלאַך,
 אַ מליץ־יושר איינער פון טווינט,
 צו זאָגן אויפן מענטשן זיין רעכטפאַרטיקייט,
 24 לייטזעליקט ער אים, און זאָגט:
 לייז אים אויס פון נידערן אין גרוב;
 איך האָב געפונען אָן אויסלייז.
 25 זיין לייב ווערט פרישער ווי יינגלווייז,
 ער קערט זיך אום צו די טעג פון זיין יוגנט.

רעד, וואָרום איך וועל דיך גערעכט מאַכן.
33 אויב ניט, הער דו מיר צו;
שווייג, און איך וועל דיך לערנען חכמה.

לד

- 1 און אליהוא האָט זיך אָפגערוּפּן און האָט געזאָגט:
- 2 הערט, חכמים, מיינע ווערטער,
און איר קענער, לייגט צו דאָס אויער צו מיר.
- 3 וואָרום דאָס אויער דאַרף פּרוּוון ווערטער,
אַזוי ווי דער גומען פאַרוכט עסן.
- 4 לאַמיר אונדז אויסוויילן דאָס גערעכטע,
לאַמיר געוואָר ווערן צווישן אונדז וואָס איז גוט.
- 5 וואָרום אויב זאָגט: איך בין גערעכט,
נאָר גאָט האָט אָפּגעטאַן מיין רעכט;
- 6 ביי מיין גערעכטיקייט ווער איך געהאַלטן פאַר אַ
ליגנער,
מסוכן איז מיין ווונד, אָן אַ פאַרברעך.
7 וואָסער מענטש ווי אויב
טרינקט געשפעט אַזוי ווי וואָסער,
8 און פירט זיך אין חברותא מיט טוער פון אומרעכט,
און גייט אום מיט שלעכטע לייט?
9 וואָרום ער זאָגט: דעם מענטשן קומט גאַרניט אַרויס
ווען ער ווכט ווילגעפעלן גאָט.
10 דרום, לייט מיט פאַרשטאַנדיקייט, הערט מיר צו:
ווייט איז גאָט פון אומרעכט,
און דער אַלמאַכטיקער פון אַן עוולה.
11 נאָר די טואונג פון מענטשן באַצאַלט ער אים,
און לויט איטלעכנס וועג שיקט ער אים צו.
12 יאָ פאַרוואָר, גאָט טוט ניט קיין אומרעכט,
און דער אַלמאַכטיקער פאַרדרייט ניט גערעכטיקייט.
13 ווער האָט אים באַפוילן איבער דער ערד?
און ווער האָט געמאַכט די וועלט אין גאַנצן?
14 אַז ער זאָל קערן זיין האַרץ אויף אים,
אַז ער זאָל זיין הויך און זיין אָטעם אַיינוואַלען צו זיך,
15 וואָלט פאַרגיין יעטוועדער לייב אין איינעם,

דָּבַר כִּי־הִפְצַתִי צְדָקָה: אִם־אֵין אַתָּה שְׁמַעְלִי הַחַיִּשׁ לִי
וְאֶאֱלָפֶה הַכְּמָה:
לד

וַעֲנֵן אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר: שְׁמַעוּ הַכְּמִים מִלִּי וְדַעִים הָאָנֹכִי בִּי:
לִי: כִּי אִין מִלִּין הַבְּחִן וְחֹף יִטְעַם לֹא־כֵל: מִשְׁפָּט נִבְחַרְהוּ
לִנְנוּ נִדְעָה בִּינְנוּ מִהַטּוֹב: כִּי־אָמַר אִיּוֹב צְדָקָתִי וְאֵלֵה
הַסִּיּוֹר מִשְׁפָּטִי: עַל־מִשְׁפָּטִי אִכּוֹב אֲנִישׁ הַצִּי בַל־פִּשְׁעֵי: ו
מִי־נִבֵּר כִּי־אִיּוֹב יִשְׁתַּחֲוֶלֶנּוּ כַּמּוֹם: וְאַרְחַ לַחֲבֵרָה עִסִּי הַ
פְּעָלִי אִין וְלִלְכַת עִסִּי־אֲנִישֵׁי־רִשְׁעֵי: כִּי־אָמַר לֹא יִסְבֹּךְ ט
נִבֵּר בְּרַצְחוֹ עִסִּי־אֱלֹהִים: לָכֵן וְאֲנִישִׁי לָכֵב שְׁמַעוּ לִי הַלְלָה י
לְאֵל מְרִשְׁעֵי וְשִׁדֵי מַעוֹל: כִּי פִעַל אָדָם יִשְׁלַסְלוּ וּכְאֲרַח יא
אִישׁ יִמְצְאוּנוּ: אַף־אֲמַנּוּם אֵל לֹא־רִשְׁעֵי וְשִׁדֵי לֹא־יַעֲשׂוּת יב
מִשְׁפָּט: מִרִּפְקֵךְ עָלָיו אֲרַצָּה וּמִי־שָׁם תִּבְל כְּלָה: אִם־יֵד יג
יִשִּׁים אֱלֹהִי לָבוֹן רִחוּ וְנִשְׁמַתוּ אֱלֹהִי יִאֲסֹף: יִנּוּע בַל־בִּשְׁר טו
יָחַד וְאָדָם עַל־עֵפֶר יָשׁוּב: וְאִם־בִּינָה שְׁמַעְהִיאֵת הָאֲוִיָּה טו
לְקוֹל מִלִּי: הֵאָף שׁוֹנֵא מִשְׁפָּט יִחְבּוֹשׁ וְאִם־צְדִיק כְּבִיר יז
תִּרְשִׁיעַ: הֵאָמַר לְמַלְךְ בְּלִיעַל רִשְׁעֵי אֱלֹהִים: אִשֵּׁר יח
לֹא־יִשָּׂא וּפְנֵי שָׂרִים וְלֹא נִבְר־שׁוֹעַ לִפְנֵי־הַל כִּי־מַעֲשֵׂה
דָּדִיו כָּלָם: רַנְעוּ וְהַצִּוֹת לִילָה יִנְעִשׂוּיָעַם וַיַּעֲבְרוּ כ
וְיִסְרוּ אֲבִיר לֹא כִּד: כִּי־עִנְיוֹ עַל־דְּרִכֵּי־אִישׁ וּכְל־צִדְדֵי כא
יִדְאָה: אִין הַשֵּׁד וְאִין צִלְמוֹת לְהַפְתֵּר שֵׁם פְּעָלִי אִין: כב
כִּי לֹא עַל־אִישׁ יִשִּׁים עוֹד לְהַלְךְ אֶל־אֵל בְּמִשְׁפָּט: יִרַע כג
כד
כה
כז
כח
כט

לד, ה' פתח בחימה יד' למדנא ישיב כחונ ישים קוי

- פאַר די טוער פון אומרעכט זיך דאַרטן צו פאַרבאָרגן.
- 23 וואָרום ער מאַכט ניט דעם מענטשן אַ צייט,
צו קומען פאַר גאָט צום משפט.
- 24 ער צעברעכט מאַכטיקע אָן אַן אויספאַרשונג,
און שטעלט אויף אַנדערע אָנשטאַט זיי.
- 25 פאַרוואָר, ער קען זייערע מעשים,
דרום מאַכט ער אַן איבערקער איבער נאַכט, און זיי
ווערן צעדריקט.
- 26 ווייל זיי זיינען רשעים, שלאָגט ער זיי,
אין אַן אָרט וווּ מע זעט.
- 27 דערפאַר וואָס זיי האָבן זיך אָפּגעקערט פון אים,
און אויף אַלע זיינע וועגן ניט געאַכט.
- 28 זיי האָבן געמאַכט קומען צו אים דאָס געשריי פון דעם
אַרימאַן,
און דאָס געשריי פון די געדריקטע פלעגט ער הערן.—
29 אָבער אַז ער שווייגט, ווער קען אים באַשולדיקן?
און פאַרבאָרגט ער דעם פנים, ווער קען אים וועלן ווען?

- און דער מענטש וואָלט צו שטייב זיך אומקערן.
- 16 און אויב דו האָסט פאַרשטאַנדיקייט, הער דאָס צו:
פאַרנעם דעם קול פון מיינע ווערטער.
- 17 צי קען גאָר אַ פיינט פון גערעכטיקייט הערשן?
אָדער ווילסטו דעם מאַכטיקן גערעכטן באַשולדיקן?—
- 18 קען מען זאָגן צו אַ מלך „נידערטרעכטיקער“?
„רשע“ צו פירשטן?—
- 19 דעם וואָס שאַנעוועט ניט דעם פנים פון האַרן,
און אַכט ניט אויפן רייכן מער ווי אויפן אַרימאַן,
ווייל דאָס ווערק פון זיינע הענט זיינען זיי אַלע.
- 20 אין אַ רגע שטאַרבן זיי, אין האַלבע נאַכט;
לייט ווערן צעטרייסלט און פאַרגייען.
און מע טוט אָפּ דעם מאַכטיקן ווי ניט מיט דער האַנט.
- 21 וואָרום זיינע אויגן זיינען אויף די וועגן פון דעם מענטשן,
און אַלע זיינע טריט זעט ער.
- 22 ניטאַ קיין פינצטערניש און קיין טויטשאַטן,

לא ועל-אדם יחד: ממלך אדם הנה ממקשי עם: כי אל-
 לב אל האמר נשאתי לא אהבל: בלעדי אחזה אתה הרני
 לג אס-עול פגלתי לא אסוף: המעמד ישלמנה וברמאסת
 לד כיראתה תבחר ולא אני ומה ידעת דבר: אנשי לבב
 לה יאמרו לי וגבר הכם שמע לי: איוב לא יבדעת ודבר
 לו ודבריו לא בהשקיל: אבי יבחרן איוב ערנצח על-תשבת
 לו באנשי-און: כי יסוף על-תמאתו פשע בינעו וספוק
 ורב אמריו לאל:

לה

א ונען אליהו ויאמר: הואת השבת למשפט אמרת צדקן
 ב מאל: כירתאמר מה-וספודך מה-אעיל מחטאתי: אני
 ג אשיבך מלן ואת-היעד עמד: הבט שמים וראה ושור
 ד שחקים גברו ממך: אס-תמאת מה-תפעל-בו ורכו פשעך
 ה מה-תעשה-הלו: אס-צדקת מה-תתן-לו או מה-תמנן
 ו יקה: לאיש כמוד רשעך ולבן-אדם צדקתך: מרב
 ז עשוקים ויעקו ישועו מורוע רבים: ולא-אמר איה אלות
 ח עשי נתן ומרות בלידה: מלפנו מבהמית ארץ ומעוף
 ט השמים ויבמנו: שם יצעקו ולא יענה מפני גאון רעים:
 י אד-ישוא לא-ישמע אל ושרי לא ישורנה: אף כירתאמר
 יא לא תשורנו דין לפניו ותחולל לו: ועתה כיראין פקד
 יב אפו ולא יידע בפש מאד: ואיוב הכל ופצה-פיהו בכל-
 יג דעת מלן ויבבר:

לו

א ונסף אליהו ויאמר: כתר-לי ועיר ואחנך כיר-עוד
 ב לאלות מלים: אשא רעי למרהוק ולפעלי את-צדקך:
 ג כיראמנם לא-שקר מלי תמים דעות עמד: הן-אל כביר
 ד ולא ומאם כביר כח לב: לא-יחיה רשע ומשפט עניים
 ה יתן: לא-יגרו מצדיק יעניו ואת-מלכים לבסא וישיבם

לה, יד' ב"א תשורני לו, ה' ב"א לא

16 אבער איוב עפנט מיט נארישקייט זיין מויל, אן פארשטאנדיקייט מערט ער ווערטער.

לז

א ויאמר אליהו ויאמר: וייער וייער געזאגט:
 ב ווארט מיר א וייעלע, און איך וועל דיר זאגן, ווארום פאראן נאך ווערטער וועגן גאט.
 ג איך וועל אויפהיבן מיין געדאנק וייעט אהין, און מיין באשעפער וועל איך געבן גערעכטיקייט.
 ד ווארום פארוואר, ניט פאלש זיינען מייע ווערטער, אויפריכטיק אין געדאנקען בין איך צו דיר.
 ה זע, גאט איז מאכטיק, אבער ער פאראכט קיינעם ניט; ער איז מאכטיק אין כוח פון פארשטאנדיקייט.
 ו ער לאזט ניט דעם רשע בלייבן לעבן, און גיט די ארימע זייער רעכט.
 ז ער נעמט ניט אראפ זיינע אויגן פון דעם צדיק; און מיט מלכים אויפן טראגן זעצט ער זיי אויף אייביק,

סי ביי א פאלק סי ביי א מענטשן אלץ איינס. כדי דער זינדיקער מענטש זאל ניט קיינען, כדי קיין שטרויכלונגען זאלן ניט זיין פארן פאלק.

31 ווארום האט ער דען צו גאט געזאגט: איך האב געליטן, איך וועל מער ניט שלעכטס טאן; איך זע ניט, לערן דו מיר; איוב איך האב געטאן אומרעכט, וועל איך מער ניט טאן?

32 ואל ער פארגעלטן אזוי ווי דיר קומט אויס: איוב דיר געפעלט ניט, טא קלייב דו אויס, און ניט איך?

און וואס ווייסטו צו רעדן? לייט מיט פארשטאנדיקייט וועלן מיר זאגן, און דער קלוגער מאן וואס וועט מיר צוהערן: איוב רעדט אן א זינען, און זיינע רייד זיינען אן שכל. איך ווינטש איוב זאל אייביק געפרוויט ווערן, פאר ענטפערן אזוי ווי זינדיקע לייט. ווארום ער לייגט נאך צו ווידערשפעניקייט צו זיין חטא; ער פאטשט זיינע הענט צווישן אונדו, און מערט זיינע רייד קעגן גאט.

לה

1 און אליהו האט זיך אפגערופן און האט געזאגט: רעכנסטו דאס פאר רעכט, אז דו זאגסט: איך בין גערעכטער פון גאט? ווען דו זאגסט: וואס קומט דיר ארויס? וואסער נויץ האב איך דערפון מער ווי פון זינדיקן? וועל איך דיר ענטפערן ווערטער, און זיינע חברים מיט דיר. לוג צו די הימלען, און זע, און קוק אויף די וואלקנס וואס זיינען הויך איבער דיר. אז דו זינדיקסט, וואס ווירקסטו אויף אים? און זיינען פיל דינע פארברעכן, וואס טוסטו אים? אז דו ביסט גערעכט, וואס גיסטו אים? אדער וואס נעמט ער פון דיין האנט? א מאן ווי דו גייט אן דיין שלעכטיקייט, און א מענטשנקינד דיין גערעכטיקייט.

9 פון וועגן די פיל רויבערייען שרייט מען, מע קלאגט זיך וועגן דעם ארעם פון די שטארקע, און מע זאגט ניט: ווו איז גאט מיין באשעפער, וואס גיט געזאגנען אין דער נאכט; וואס לערנט אונדו מער פון בהמות פון דער ערד, און מאכט אונדו קליגער פון פויגל פון הימל? אן שרייט מען, און ער ענטפערט ניט, וועגן דער האפערדיקייט פון די רשעים. אבער פאלש איז, אז גאט הערט ניט צו, און דער אלמאכטיקער קוקט עס ניט אן. הגם דו זאגסט, דו קענסט אים ניט זען, איז דער משפט פאר אים, און דארפסט הארן אויף אים. און אזונד, האט דען פאר גארנישט געשטראפט זיין צארן?

און ווייס ער ניט וויל פון דער מוטויליקייט?

11 דער זינדיקער וועמען גאט האט געשטראפט.

לְנֶצַח וּנְבִירָה: וְאֵבֶרֶסֶרִים בְּקִוּם יִלְכְּדוּן בְּחִבְלֵי־עֵנִי: ח
 וַיַּגֵּד לָהֶם פְּעֻלָּם וּפְשָׁעֵיהֶם כִּי יִתְנַבְּרוּ: וַיַּגֵּל אֹנֶם ט
 לַמִּיֶּסֶר וַיֹּאמֶר כִּי־יִשְׁכַּחַן מֵאֵן: אֲדִישְׁמְעוּ וַיַּעֲבְדוּ וַיִּכְלוּ יא
 יַמְהָם בְּטוֹב וּשְׂנֵיהֶם בְּנִימִים: וְאֵסְלָא יִשְׁמְעוּ בְּשִׁלְחַ יב
 יַעֲבְרוּ וַיִּנְעִי בְּכָלִי דַעַת: וְחִנְפֵי־לֵב יִשְׁמִי אֵף לֹא יג
 יִשְׁעִי כִּי אֶסְרֵם: תַּמַּת בְּנֶזֶר נַפְשָׁם וְחִתָּם בְּקַדְשֵׁים: יד
 יִחַלְצֵנִי עֵינִי בְּעֵינֵי וַיַּגֵּל בְּלַחֲזֵן אֹנֶם: וְאֵף הִסִּיתָהּ אִמְרֵי טו
 צַד רַחֵב לֹא־יִמְצָק תַּחֲתֶיהָ וְנַחַת שְׁלַחְתָּהּ מֵלֹא דַשֵּׁן: טז
 וְדוֹדֵרֶשֶׁע מֵלֹאֵת דִּין וּמִשְׁפַּט וּתְמִכּוּ: כִּי־הִמָּה פְּרִי־סִיתָהּ יז
 בְּשִׁפְךָ וּרְבִי־כַפֵּר אֱלֹהֵי־טָדָה: הַעֲרֵךְ שׁוֹעֵד לֹא בְצַד וְכֹל יח
 מֵאֲמַצִּירֶכַח: אֱלֹהֵי־שָׁאֵף הַגְּלִילָה לַעֲלוֹת עִמָּם תַּחֲתָם: כ
 הַשְּׁמֵר אֱלֹהֵי־תַפְן אֱלֹהֵי־אֵן כִּי עֲלִיזָה בְּחֶרֶת מֵעֵנִי: הַן־אֵל כב
 יִשְׁעִיב בְּכַחוּ מִי כְּמַהוּ מִיֶּחֶה: מִי־פָקֵד עָלָיו דְּרָבּוּ וּמִי־ כג
 אָמַר פְּעֻלַּת עֲלִיָּה: זָכַר כִּי־תִשְׁנִיא פְּעֻלּוֹ אֲשֶׁר שָׂרְרוּ כד
 אֲנָשִׁים: כִּלְאֵדָם הוּוּ כִּי אֲנֹשׁ יָבִישׁ מִרְחֹק: הַן־אֵל כה
 שְׂגִיא וְלֹא נָדַע מִסִּפֵּר שְׁנֵי וְלֹא־הִקְרָה: כִּי־יִגְרַע נִטְפֵי־ כו
 מִים וְיָקוּ מִטָּר לֹאֲרוּ: אֲשֶׁר־יִזְלוּ שְׁחֻקִים יִרְעֻפוּ עָלָיו כח
 אָדָם רָב: אֵף אֲסִיבֹן מִפְּרִשִׁיעַב תְּשֹׂאוֹת סִבְתּוֹ: הַן־ ל
 פִּרְשׁ עָלָיו אִירוּ וּשְׂרָשֵׁי תַנִּים כִּסְהָ: כִּי בַם יִדְּן עִמָּם לא
 וְתַן־אֵכָל לַמִּכְבִּיר: עֲלֵי־כַפִּים כִּסְה־אֲדוֹר וַיִּצֹו עָלֶיהָ לב
 בְּמַפְעֵי: וַיַּגֵּד עָלָיו רֵעוּ מִקְנֵה אֵף עֲלֵי־עֲלִיָּה: לג

לו

אֲהִלְזֹאת יַחַד לְבִי וְיִתֵּר מִמְקוּמוֹ: שְׁמֵעוּ שְׁמוֹעַ בְּרֵעוֹ ב
 קָלוּ וְהִמָּה מִפִּי יֵצֵא: תַּחַת כִּלְי־הַשְּׂמִים יִשְׂרְרוּ וְאִירוּ ג
 עֲלֵי־כַנְפוֹת הָאָרֶץ: אַחֲרָיו וַיִּשְׁאֲנִי־קוֹל יִרְעַם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ ד
 וְלֹא יִשְׁקַבֵּם כִּי־יִשְׁמַע קוֹלוֹ: יִרְעַם אֵל בְּקוֹלוֹ בְּפִלְאוֹת ה
 עִשְׂתָּה גְדֵלוֹת וְלֹא נָדַע: כִּי לִשְׁלֹנִי וַיֹּאמֶר הוּא אֶרֶץ וְנָשָׁם ו
 מִטָּר וְנָשָׁם מִטְּרוֹת עוֹן: בִּירְכֵל־אֲרָם וְהַתּוֹם לְדַעַת ז

לו, טו"ס"א ה'

און זיי ווערן דערהייכט.
 8 און איוב זיי זינען געשמידט אין קייטן,
 באצוונגען אין שטריק פון פיין,
 9 רעדט ער זיי אויס זייער טואונג,
 און זייערע פארברעכן ווען זיי שטארקן זיך.
 10 ער אנטפלעקט זייער אויער פאר מוסר,
 און הייסט, אז זיי זאלן זיך אומקערן פון אומרעכט.
 11 איוב זיי הערן, און דינען,
 ענדיקן זיי זייערע טעג אין גוטס,
 און זייערע יארן אין נחת.
 12 און איוב זיי הערן ניט, קומען זיי אום דורכן שווערד,
 און פארגייען אן פארשטאנדיקייט.
 13 אבער די זינדיקע אין הארצן לייגן אן צאָרן;
 זיי שרייען ניט וצו אים ווען ער בינדט זיי.
 14 אין יוגנט שטארבט זייער זעל,
 און זייער לעבן - ווי די שאַנדינגען.
 15 ער ראַטעוועט דעם געדריקטן דורך זיין געדריקטקייט,
 און אנטפלעקט דורך דער נויט זייער אויער.
 16 און אויך דיך וואָלט ער אַרויסגעצויגן פון דער קלעם,
 אין דערברייטערניש וווּ קיין ענגשאַפט איז ניטאָ;
 און דאָס געדעק פון דיין טיש וואָלט פול זיין מיט
 פעטקייט.
 17 ווייל אָבער ביסט פול מיט דער טענה פון דעם רשע
 האָלט דיך דער משפט און די גערעכטיקייט.
 18 פאַרוואָר, זאָל דיך נאָר דער גרימצאָרן ניט אַנרעדן
 צו צווייפֿל,
 און זאָל די גרויסע אָפקומעניש דיך ניט אַראַפּפירן.
 19 האָט דען אַ ווערדע דיין ניט אַיינגעהאַלטענער געשריי,
 און אלדי שטאַרקע ראַנגלענישן?
 20 זאָלסט ניט געלוסטן די גאַכט,
 ווען פעלקער ווערן פאַרשוונדן אויפן אַרט.
 21 היט זיך זאָלסט זיך ניט קערן צו אומרעכט,
 הגם דו וואָלסט דאָס אויסדערוויילט איידער פיין.
 22 זע, גאָט איז דערהויבן אין זיין שטאַרקייט;
 ווער איז אַזאַ לערער ווי ער?
 23 ווער האָט אים באַפוילן זיין וועג?
 און ווער קען זאָגן: דו טוסט אַן עוולה?
 24 געדענק, אַז דו זאָלסט גרייסן זיין ווערק
 וואָס מענטשן האָבן באַזונגען.
 25 אַלע מענטשן קינדער האָבן עס געזען,

לו

1 יא, דערפון ציטערט מיין האַרץ,
 און שפּרינגט אויף פון זיין אַרט.
 2 הערט, הערט די אומרו פון זיין קול,
 און דעם ברום וואָס גייט אַרויס פון זיין מויל.
 3 אונטערן גאַנצן הימל לאָזט ער אים לויז,
 און זיין בליץ איז ביו די ברעגן פון דער ערד.
 4 הינטער דעם ברילט אַ קול;
 ער דונערט מיט דעם קול פון זיין גרויסקייט;
 און מע קען זייב ניט אָפהאַלטן, ווען זיין קול ווערט
 געהערט.
 5 גאָט דונערט ווונדערלעך מיט זיין קול,
 ער טוט גרויסע זאַכן און מיר פאַרשטייען ניט.
 6 וואָרום ער זאָגט צום שניי: פאַל אויף דער ערד!
 דעסגלייכן צום גוסרעגן,
 צום גוס פון זיינע מאַכטיקע רעגנס.
 7 ער פאַרחתמעט די האַנט פון יעשוועדער מענטשן,

דער מענטש קוקט עס אָן פון דער ווייטן.
 26 זע, גאָט איז גרויס, און מיר פאַרשטייען ניט,
 די צאָל פון זיינע יאָרן איז ניט צו דערפאַרשן.
 27 וואָרום ער ציט אָפּ די טראַפנס וואָסער,
 זיי זאלן זייען רעגן פון זיין נעבל;
 28 ווען די הימלען פליסן,
 און טריפן אויף מענטשן אַ סך.
 29 יא, צי פאַרשטייט מען די שפּרייטונגען פון וואָלקן,
 די געפילדערס פון זיין געצעלט?
 30 זע, ער שפּרייט אויס דערויף זיין ליכט;
 און די וואָרצלען פון ים דעקט ער צו.
 31 וואָרום דערמיט משפט ער פעלקער,
 גיט ער שפּייז אין שפּע.
 32 ער שפּרייט אויס אויפן הימל וועלכ דעם בליץ,
 און באַפעלט אים ער זאָל טרעפן.
 33 עס זאָגט אָן וועגן אים
 דער צאָרן, דער כעס פון דעם שטורעם.
 " וואָרטשפּיל: יחלץ-בלחץ.

ב די וואָלקן, זאָס געווייטער, דעם רעגן.

ח כָּל־אֲנָשִׁי מַעֲשֵׂהוּ: וְתָבוֹא תְהִה בְּמִדְבָּר וּבְמַעֲוֹנוֹתָיָהּ
ט תִּשְׁבֶּן: מִן־הַחֲדָר תָּבוֹא סוּפָה וּמִמְזוּרִים קָרָה: מִנְשַׁמֵּת
י אֵל וּתְדַקְרָח וְרַחֵם מִיָּם בְּמוֹצָק: אֲרִי־בְרִי וְטָרִיחַ עֵב
יב לְפִיץ עֲנֵן אֲרוֹר: וְהוּא מִסְבּוֹת מִתְהַפֵּךְ בְּתַחֲבֹלָתוֹ
יג לְפַעֲלָם כָּל אֲשֶׁר יֵצֵא: וְעַל־פְּנֵי תֵּבַל אֲרָצָה: אִם־
יד לְשִׁבְט אִם־לְאָרְצוֹ אִם־לְחֶסֶד יִמְצָאָהוּ: הַאֲזִינָה זֹאת
טו אִיּוֹב עֲמֹד וְהִתְכַּוֵּן: וּנְפִלְאוֹת אֵל: הִתְדַע בְּשׁוֹם־אֱלוֹהִים
טז עֲלֵיהֶם וְהוֹפִיעַ אֹר וְעָנָן: הִתְדַע עַל־מַפְלְשֵׁי־עֵב מַפְלְאוֹת
יז הַמַּיִם הַדְּעִים: אֲשֶׁר־כִּבְדֶּךָ הַמַּיִם בְּהִשְׁקֵת אֲרֶץ מִדְּרוֹם:
יח תִּרְקִיעַ עֲמֹד לְשַׁחֲקִים חֻקִּים בְּרָאִי מוֹצֵק: הוֹדִיעֵנִי מִהַר
יט נֹאמֵר לֹא לֹא נִשְׁדָּךְ מִכְּעִי־חֶשֶׁךְ: הוֹסֵפְרֵלֹו כִּי אֲדַבֵּר
כ אִם־אָמַר אִישׁ כִּי יִבְלַע: וְעֵתָה לֹא רָאוֹ אֹר בְּהַר הוּא
כב בְּשַׁחֲקִים וְרוּחַ עֲבָרָה וְהִטְרַרְס: מִצְפוֹן וְהֵב יָאתָה עַל־
כג אֱלוֹהִים נִרְאָה הוֹר: שְׂדֵי לֹא־מִצְאָנָהוּ שְׂגִימֵי־כַח וּמִשְׁפָּט
כד וְרִב־צְדָקָה לֹא יֵעָה: לָבֵן וְרֵאוּהוּ אֲנָשִׁים לֹא־יִרְאָה
כה כָּל־חַכְמֵי־לֵב:

לח

א וַעֲזַרְתָּנָה אֶת־אִיּוֹב מִנְטוֹסְפָּרָה: וַיֹּאמֶר: מִי זֶה וּמַחֲשִׁיךְ
ב עֵצָה כְּמַלְיָן בְּלִי דַעַת: אֲוִרֵינָא כְּנֶבֶר הַלְעִיד וְאִשְׁאֲלֶךָ
ג וְהוֹדִיעֵנִי: אִיפָּה הָיִיתָ בְּיַסְדֵי־אָרֶץ הַגֹּד אִם־יִדְעַתָּ בִּינָה:
ד מִי־שֵׁם מְמַדִּיָּה כִּי תִדַע אִו מִי־נִטָּה עֲלֶיהָ קוֹ: עַל־מָה
ה אֲדַעֵה הַטְּבֵעוֹ אוֹ מִי־יָרָה אֲבָן פְּתָה: בְּרִי־יָחַד כּוֹכְבֵי
ו בֶּקֶר נִרְיֵעוּ כְּלִבְנֵי אֱלֹהִים: וְנִסְךְ בְּדַלְתַיִם יָם בְּגִחוֹ
ז מִרְחַם יֵצֵא: בְּשׁוּמֵי עֲנֵן לְבָשׁוֹ וְעִרְפַל חֲתָלְתוֹ: וְאִשְׁבֵּר
ח עָלָיו חֲקֵי וְאֲשִׁים בְּרִיחַ וְדַלְתַיִם: וַיֹּאמֶר עַד־יָפָה תָּבוֹא
ט וְלֹא תִסָּף וּפֹא יִשִׁית בְּנֹאֵן נִלְיָךְ: הַמְּיֹמֶךָ צִנִּית בֶּקֶר
י וְדַעְתָּה שְׁחַר מְקָמוֹ: לֶאֱחָז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וּנְגַעְרוּ

או אלע מענטשן פון זיין באשאף זאלן וויסן.
8 און די חיה גייט אריין אין באהעלטעניש, און רוט אין אירע נארעס.
9 פון דער קאמער קומט דער שטורעם, און פון צפון־ווינטן די קעלט.
10 פון דעם אטעם פון גאט גיט עס איין, און ברייטע וואסערן ווערן פעסט.
11 יא, ער לאדט אן מיט פייכטקייט דעם וואלקן, ער שפרייט פאנאנדער זיין בליצכמארע.
12 און דאס דרייט זיך רונד ארום דורך זיין קירעווען כדי זיי זאלן טאן אלץ וואס ער באפעלט זיי אויפן געזיכט פון דער ערדישער וועלט;
13 סיי ער שיקט עס פאר א שטראף, סיי פאר זיין ערד, סיי פאר גענאד.

14 פארנעם דאסדאויקע, איוב, שטיי און באטראכט די ווונדער פון גאט.
16 ווייסטו ווי גאט לייגט עס ארויף אויף זיי, און מאכט לייכטן דעם בליץ פון זיין כמארע?
16 פארשטייסטו דעם משקולת פונעם וואלקן, די ווונדער פון דעם אלו־וייסיקן?
17 ווי אזוי דינע בגדים ווערן הייס, ווען די ערד ליגט שטיל פון דרום־ווינט?
18 קענסטו אויסשפרייטן די הימלען מיט אים, פעסטו ווי א געגאסענער שפיגל?
19 מאך אונדז וויסן וואס מיר זאלן זאגן צו אים; מיר ווייסן קיין לאד ניט פון ווען דער פינצטערניש.
20 דארף אים דערציילט ווערן אז איך רעד? צי דארף א מענטש אים אויסזאגן, ווען עס איז פאר־הוילן?

21 און אקארשט האט מען ניט געווען א העלן שיינ אין הימל, איז א ווינט אריבער, און האט אים אויסגעלייטערט.
22 פון צפון קומט א גילדערנע ליכטיקייט, א מוראדיקער גלאנץ איז ארום גאט.
23 דער אלמאכטיקער, אים קענען מיר ניט אויסגעפינען; ער איז גרויס אין כוח, אבער רעכט און פולע גערעכטיקייט קריוודעט ער ניט.
24 דרום פארכטן אים די מענטשן; ער קוקט זיך ניט אום אויף אלע קלוגהארציקע.

לח

1 און גאט האט געענטפערט איובן פון שטורעם, און האט געזאגט:
2 ווער פארטונקלט דאס די פוננה מיט ווערטער און פארשטאנדיקייט?
3 גורט אקארשט אן ווי א מאן דינע לענדן, און איך וועל דיך פרעגן, און דו מאך מיך וויסן.
4 ווו ביסטו געווען ווען איך האב געגרונטפעסט די ערד;
5 זאג, אויב דו ווייסט פארשטאנדיקייט.
6 ווער האט געמאכט אירע מאסן, אויב דו ווייסט? אדער ווער האט געצויגן א מעסטשנור אויף איר? אויף וואס זיינען אירע גרונטמויערן ארויפגעזעצט?

ווארטשפיל: וראוהו-יראה.

לו, יב' נחמלתו קו לח, א' מן קו י' א' נמקום ה יב' ודעם השחר סו
ב' ס"א מחשיך עצה ה'

אדער ווער האט געלייגט איר ווינקלשטיין?
7 ווען די מארגנשטערן האבן אין איינעם געוונגען, און אלע זין פון גאט האבן געשאלט.
8 און ווער האט פארצאמט מיט טירן דעם ים, ווען ער האט אויסגעבראכן און איז פון טראכט ארויס?
9 ווען איך האב געמאכט דעם וואלקן פאר זיין מלבוש, און דעם נעבל פאר זיין וויקלשנור,
10 און איך האב באשטימט פאר אים מיין געזעץ, און געמאכט ריגלען און טירן,
11 און געזאגט: ביז אהער זאלסטו קומען און ניט ווייטער, און דא וועט מען פארהאלטן דעם שטאלץ פון דינע אינדן?
12 האסטו זינט דיין לעבטאג באפוילן דעם פרימארגן? אָנגעוויזן דעם באַניצען זיין אָרט?
13 כּדי אָנצונעמען די ברעגן פון דער ערד,

אז די רשעים זאלן אראפגעשאקלט ווערן פון איר.
 14 וי שעמערירט אזוי ווי זינגל וואַקס,
 און עס ליגט אזוי ווי אַ מלבוש.
 15 און פון די רשעים ווערט פאַרמיטן זייער ליכט,
 און דער אויפגעהויבענער אָרעם ווערט צעבראַכן.

16 ביסטו געקומען צו די קוואַלן פון ים,
 און אויפן גרונט פון תהום אומגעגאַנגען?
 17 זיינען דיר אַנטפלעקט געוואָרן די טויערן פון טויט,
 און האָסטו די טויערן פון טויטשאַטן געזען?
 18 האָסטו איבערגעקוקט ביי די ברייטקייטן פון דער ערד?
 זאַג, אויב דו ווייסט דאָס אַלץ.

19 אויף וואָסער וועג רוט דאָס ליכט?
 און די פינצטערניש, וווּ איז איר אָרט,
 20 אַז דו זאָלסט זי נעמען צו איר געמאַרק,
 און אַז דו זאָלסט פאַרשטיין די שטעגן צו איר הויז?
 21 דו ווייסט דאָס, וואָרום דו ביסט דענסמאָל שוין געווען
 געבאַרן,
 און די צאָל פון דינע טעג איז גרויס!

22 ביסטו געקומען צו די אוצרות פון שניי,
 אָדער האָסטו די אוצרות פון האַגל געזען,
 23 וואָס איך האָב באַהאַלטן פאַר אַ צייט פון נויט,
 פאַרן טאָג פון קריג און מלחמה?

24 אויף וואָסער וועג צעטיילט זיך דאָס ליכט,
 צעשפרייט זיך דער מזרח ווינט איבער דער ערד?
 25 ווער האָט דורכגעהאַקט פאַר דער פלייצונג אַ גראַבן,
 און אַ וועג פאַרן דונערגעוועטער?
 26 צו מאַכן רעגענען אויף אַ לאַנד אָן אַ מענטשן,
 אַ מדבר אָן אַ מוטערמענטשן דערין;
 27 אַנצוועטן אַ וויסטקייט און אַ וויסטעניש,
 און מאַכן שפּראַצן אָן אויסוואַקס פון גראַז.
 28 האָט דער רעגן אַ פּאָטער?

אָדער ווער האָט געגעבן דעם גייסט פאַרשאַנדיקייט?
 27 ווער ציילט איבער די וואַלקנס מיט חכמה?
 און די לאַגלען פון הימל ווער גיסט אויס?
 28 ווען דער שטויב איז צונויפגעגאַסן ווי גוס,
 און די גרודעס זיינען צוואַמענגעבאַקן.
 29 קענסטו פאַנגען פאַר דער לייבינטע רויב,
 און דעם באַגער פון די יונגלייבן אַנפילן,
 30 ווען זיי בייגן זיך אין די נאַרעס,
 ווען זיי זיצן אין צודעק אויף דער לוייער?
 31 ווער גרייט אָן דעם ראַב זיין שפיזן,
 ווען זיינע קינדער שרייען צו גאָט,
 ווען זיי וואַנדערן אום אָן עסן?

לט
 1 ווייסטו די צייט ווען די שטיינציגן געבערן?
 גיסטו אַכטונג ווען די הינדינס האָבן ווייען?
 2 ציילסטו די חדשים ווען זיי דאַרפן דערפילן,
 און ווייסטו די צייט פון זייער געבערן?
 3 זיי קניען, זיי לאָזן דורכברעכן זייערע קינדער.

רשעים ממה: תתהפך בחמר חותם ויתצבו כמו יד
 לבוש: ומנע מרשלים אורם וורוע רמה תשבר: הבאת
 ערינבכרים ובחקר תהום התחלכת: הנגלו לך שערי
 מות ושערי צלמות תראה: התבוננת עירדחביארץ
 הגד אבדעת כללה: איזה הדרך ישמןאיר והשך אי
 זה מקמו: כי תקחני אלנבולו וכיתבין נתיבות ביתו:
 ידעת בייאן תולד ומספר ומיד רבים: הבאת אל
 אצרות שלג ואוצרות ברד תראה: אשר חשכתו לעת
 צר ליום קרב ומלחמה: איזה הדרך וחלק אור ופן
 קדים עלארץ: מירפגו לשטת העלה ודרך לחויו
 קלות: להמטיר עלארץ לאאיש מדבר לאאדם בו:
 להשביע טאה ומטאה ולהצמיה מצא דשא: הש
 למטר אב או מירחוליר אגליטל: מבטן מי צא הברח
 וקפר שמים מי ילדו: באבן מים ותחבאו ופני תהום
 ותלדו: התקשר מעדנות כימה אורמשכות כסיל
 תפתח: התציא מנרות בעתו ועיש עלבניה תנחם:
 הודעת חקות שמים אסתשום משטרן בארץ: התרים
 לעב קולך ושפעתמים תכסך: התשלח ברקים וילכו
 ויאמרו לך הננו: מירשת כטחות חכמה או מירנתן לשכנו
 כניה: מיוספר שחקום בחכמה ונבלי שמים מי ישכיב:
 בעקת עפר למוצק ורנבים ידבקו: התצוד ללביא טרף
 ונתן כפירים תמלא: כירישחו במעונות ישבו בספדה
 למורארב: מי יבין לערב צידו כירילדו אלאל ישועו
 יתנו לבליאבל:

לט

הודעת עת לדת ועלירסלע חלל אילות השמר: תספר
 ירחים תמלאנה וידעת עת לרתנה: תכרענה ילדיהן

לח, יג טו' ש' ה' ה' מא' ילד קי

אָדער ווער האָט געבאַרן די טראַפנס טוי?
 29 פון וועמעס בויך איז ארויס דער אייז?
 און דער פראַסט פון הימל, ווער האָט אים געבאַרן?
 30 אזוי ווי שטיין ווערן וואָסערן פאַרגליווערט,
 און דער פנים פון תהום ווערט פאַרשטאַרט.

31 קענסטו בינדן די קייטן פון זיבנשטערן,
 אָדער די שטריק פון אַריאָן לויז מאַכן?
 32 קענסטו אַרויסברענגען די מַלּוּת אין זייער צייט,
 און דעם בער מיט זיינע קינדער אַרויספירן?
 33 ווייסטו די געזעצן פון הימל?
 צי מאַכסטו זיין געוועלטיקונג אויף דער ערד?
 34 קענסטו אויפהייבן צום וואַלקן דיין קול,
 אַז אַ שפּע פון וואָסער זאָל דיך באַדעקן?
 35 קענסטו אַרויסשיקן בליצן, זיי זאָלן גיין,
 און זאָגן צו דיר: דאָ זיינען מיר?

36 ווער האָט אַריינגעטאַן אין די נירן חכמה?

ד תפלתנה קבליהם תשלחנה: וחלמו בניהם ירבו כפר
ה יצאו ולא שבו למו: מי שלח פרא הפשו ומסרות ערוד
ו מי פתח: אשר שמתי ערבה ביתו ומשכנותיו מלחה:
ז ישחק להמין קרנה תשאות נגש לא ישמע: יתור הרים
ח מרעהו ואחר בלי ירוק ודרוש: הנאבה הים עברך אמר
ט זלין על אבוסה: התקשררים בתלם עבתו אבישחד
יא שמקים אחריד: התבטחבו ביירב כחו ותשוב אליו
יב יניעה: התאמין בו כי ישוב זרעה וגרנה יאסף: כנהד
יג רננים נלסה אס-אברה חסידה ונעה: בירושב לארץ
יד ביציה ועל עפר תחמם: ותשכח בירגל תוורה ותנת
טו השדה תדושה: הקשים כנה ללא לה לריק וניעה
טז בלי פחד: ביהשה אלה חכמה ולא חלק לה בכנה:
יז בעת במרום תמריא תשתק לסוס ולרכבו: התתן לסוס
יח גבורה התלביש צינורו רעמה: התרעישו בארבה הוד
יט נחרו אימה: וחקרו בעמק וישיש בכח וצא לקראת
כא נשק: ושתק לפחד ולא יחת ולא ישוב מפני חרב:
כב עליו תרנה אשפה להב חנית וכידון: ברעש ורגו נמא
כג ארץ ולא יאמין כי קול שופר: בדי שפר ויאמר האה
כד ומרחוק ירים מלחמה רעם שרים ותדושה: המבינתך
כה יאברנין ופרש כנפו לתימן: אס-על-בד יגביה נשר
כז וכי ירים קנו: פלע ישכן ויתלגן על-שן-סלע ומצודה:
כח משם חפר אכל למרחוק עינו גביטו: ואפרתו יעלעור
כט דם ובאשר חללים שם הוא:

מ

א וישן יהיה את-איוב ויאמר: הרב עש-שדי וסוד מוכיח
ב אלה יעננה: וישן איוב את-יהוה ויאמר: הן קלתי
ג מה אשיבך ודי שמתי למופי: אחת דברתי ולא אענה

לט ג פתח באתח וסיס ט ר נדושה יב ישוב קיי כו כנסו קיי
ל ואחריו קיי

זי ווארפן ארויס זייערע געבורטן.
זייערע יונגע ווערן שטארק, זיי וואקסן אויפן פרייען,
זיי גייען אועק, און קערן זיך ניט אום צו זיי.
5 ווער האָט אַרויסגעלאָזט דעם וואַלדאייזל פריי,
און די בינד פון דעם ווילדאייזל ווער האָט לויז געמאַכט,
6 וואָס איך האָב געמאַכט דעם מדבר פאַר זיין הויז,
און זאַלציק לאַנד פאַר זיינע ווינגונגען?
7 ער לאַכט פון דעם טומל פון שטאַט,
ער הערט ניט קיין טרייבערס געשרייען.
8 די נישטערונג פון די בערג איז זיין פיטערונג,
און אַיטלעך גראָז ווכט ער נאָך.

9 וועט דער וויזלטיר וועלן דיר דינען?
צו וועט ער נעכטיקן ביי דיין קאַריטע?
10 קענסטו צובינדן דעם וויזלטיר מיט זיין שטריק צו דער
בייט?
צו וועט ער בראַנעווען די טאַלן הינטער דיר?
11 קענסטו זיך פאַרויכערן אויף אים, ווייל זיין כוח איז
גרויס,
און איבערלאָזן אויף אים דיין מי?
12 קענסטו אים אַנטרויען, אָו ער וועט אַפברענגען דיין
זאַמען,
און אַיינזאַמלען נדי תבואה פון דיין שייער?

13 דער פליגל פון שטרויספויגל קלאפט לוסטיק –
צו איז דאָס דער פלעדער און פעדער פון שטאַרך?
14 פאַרוואָר, זי לאַזט איבער צו דער ערד אירע אייער,
און אין שטוב לאַזט זי זיי אויסבריען.
15 און זי פאַרגעסט אָו אַ פוס קען זיי צעקוועטשן,
און אַ חיה פון פעלד קען זיי צעטרעטן.
16 זי איז האַרט צו אירע קינדער ווי צו ניט אירע;
אומנישט מעג זיין איר מי, זי איז אַן אַנגסט,
17 וואָרום גאָט האָט זי געמינערט פון חכמה,
און איר ניט אַיינגעטיילט מיט שכל.
18 אַצונד הייבט זי די פליגלען אין דער הייך,
זי לאַכט פון פערד און פון זיין רייטער.

19 גיסטו דעם פערד גבורה?
באַקליידסטו זיין האַלדז מיט שטורעם?
20 מאַכסטו אים שפרינגען ווי אַ היישעריק?
דער הילך פון זיין הירושען איז אַן אימה.
21 ער גראַבלט אין טאַל, און פרייט זיך מיטן כוח,
ער גייט אַרויס דעם וואַפן אַנטקעגן.
22 ער לאַכט פון אַנגסט, און ווערט ניט דערשראָקן,
און ער קערט ניט צוריק פאַר אַ שווערד.
23 לעבן אים קלינגט דער פייבלייטל,
דער פלאַמיקער שפּיו און די פיקע.
24 מיט רעש און רוגוה שלינגט ער די ערד,
און קען ניט אַיינשטיין ביים קול פון אַ שופר.
25 ווי נאָר אַ שופר, זאָגט ער: אַהא!
און פון ווייטן דערשמעקט ער מלחמה,
דעם דונער פון די הויפטלייט און די שאַלונג.

26 דורך דיין שכל פליט דען דער שפאַרבער,
שפרייט זיינע פליגלען קיין דרום?
27 צו אויף דיין באַפעל הייבט זיך אויף דער אַדלער,

11 וואָרטשפּיל: בָּמְרוֹם תִּקְרֵיא.

און מאַכט זיין נעסט אין דער הייך?
28 אויף אַ פעלז רוט ער און וויילט,
אויף אַ שפיץ פעלז און אַ באַרגפעסטונג.
29 פון דאָרטן קוקט ער אויס זיין עסן,
פון ווייטן זעען זיינע אויגן.
30 און זיינע יונגע זופן בלוט,
און ווו דערשלאָגענע דאָרטן איז ער.

מ

1 און גאָט האָט געענטפערט איוב, און האָט געזאָגט:
2 ווייל זיך קריגן מיטן אַלמאַכטיקן דער טאַדלער?
דער וואָס וויכוחט זיך מיט גאָט זאָל עס ענטפערן.
3 האָט איוב געענטפערט גאָט און האָט געזאָגט:
4 זע, ווינציק וואָס בין איך; וואָס קען איך דיר ענטפערן?
איך טו אַרויף מיין האַנט אויף מיין מויל.
5 איין מאָל האָב איך גערעדט, און וועל מער ניט ענטפערן;
יא, צוויי מאָל און וועל עס ניט ווידער טאָן.

האט גאט געענטפערט איובן פון שטורעם אין האט געזאגט:
 7 וורט אקארשט אן ווי א מאן דייע לענדן;
 איך וועל דיך פרעגן, און דו מאך מיך וויסן.
 8 צי ווילסטו אויך פארשטערן מיין משפט?
 ווילסטו מיך באשולדיקן כדי דו זאלסט גערעכט זיין?
 9 אדער צי האסטו אן ארעם ווי גאט,
 און מיט א קול ווי ער קענסטו דונערן?
 10 ציר זיך אקארשט אן מיט שטאלץ און הויכקייט,
 און גלאנץ און שיינקייט זאלסטו אנטאן.
 11 פארשפרייט דעם גרים פון דיין צארן,
 און זע ווי א שטאלצער און דערנידער אים.
 12 זע ווי א שטאלצער און מאך אים אונטערטעניק,
 און צעטרעט די רשעים אויף זייער ארט.
 13 באהאלט זיי אין שטויב אין אייגעם,
 זייער פנים פארדעק אין פארבארגעניש.
 14 און איך אויך וועל דיר מודה זיין,
 אז דיין רעכטע האנט קען דיר העלפן.

15 זע נאך דעם וואסערפערד וואס איך האב געמאכט לעבן דיר;
 גראז ווי א רינד עסט ער.
 16 זע נאך, זיין פוח איז אין זיינע לענדן,
 און זיין שטארקייט אין די פליישפעדים פון זיין בויך.
 17 ער שטעלט אויף זיין עק ווי א צעדערבוים,
 די אדערן פון זיינע דיכן זיינען ווי צווייגן.
 18 זיינע ביינער זיינען רערן פון קופער,
 זיינע קנאכנס ווי אייזערנע שטאנגען.
 19 ער איז די פער פון גאטס דרכים,
 בלויז זיין באשעפער קען ברענגען ואויף אים זיין שווערד.
 20 ווארום פוטער טראגן אים די בערג,
 וואס אלע חיות פון פעלד שפילן זיך דארטן.
 21 אונטער לאטוסביימער ליגט ער,
 אין פארבארגעניש פון ראך און זומפ.
 22 לאטוסביימער באשירעמען אים מיט זייער שאטן,
 אים רינגלען ארום ווערבעס פון טייך.
 23 זע, דער טייך פלייצט אריבער, און ער איילט זיך ניט,
 ער איז זיכער, ווען א ירדן שפארט זיך אין זיין מויל.

32 טו ארויף אויף אים דיין האנט!
 דערמאן זיך די מלחמה, וועסטו עס מער ניט טאן.

מא

1 זע, די האפענונג ווערט צום נאָרן;
 שוין פון זיין אַנבליק ווערט מען דאָך אַנידער-
 געשליידערט.
 2 נישטאָ דער אַכור ואויף זיך וואָס זאָל אים וועלן אויפרייצן;
 היינט ווער איז דער וואָס קען זיך שטעלן פאַר מיר?
 3 ווער עס טרעט אַרויס אַקעגן מיר, דעם באַצאַל איך;
 וואָס אונטערן גאַנצן הימל איז מיין.
 4 זאָל איך אים פאַרשווייגן זיינע פלוידערייען,
 און דאָס האַפּערדיקע רעדן, און זיין שיינעם מַענהלשון?
 5 ווער האָט אַפּגעדעקט דעם אויבערשלאַק פון זיין מלבוש?
 צו זיין טאַפעלן געביס ווער קען צוקומען?
 6 די טירן פון זיין פנים ווער האָט געעפנט?

ושתים ולא איסה: נעדיהו אתיאיוב מנסעיה ו
 ויאמר: אורנה כנבר חלצוך אשאלך והודיעני: ו
 האף תפר משפטי מרשיעני למען תצדק: ואסורוע
 כאלך ובקול כמחי תרעם: עדהנא נאין וגבה ודוד
 והדר תלבש: הפין עברות אפודראה כלגאה השפילה: יא
 ראה כלגאה הכניעו והרך רשעים תחתם: טמנם
 בעפר יחד פניהם הכש בשמן: ונסאני אנהך ביר יד
 תישע לך ומעך: הנהנא בהמות אשרישיתי עמך טו
 הציר בכרך יאכל: הנהנא כחו במתניו ואונו בשרירי טו
 בטניו: והפין ונכו כמוראו נדו פחדו ושרנו: אצמיו יח
 אפיקו נחשה נרמיו כמטיל פרזל: הוא ראשית דרכי יט
 אל העשו גש הרבוי: כייבול הרים ישאולו וכלחית כ
 השדה ישחקרשם: תחת צאלים ישכב כסתר קנה כא
 ובצח: וסברו צאלים צללו וסברו ערביינחל: הן נישק כב
 גהר ולא יחפון ובטח כיריגים ודן אלפיהו: בעינו כד
 יקתו כמיקשים ונקביאף: תמשך לויתן כחכה ובהבל כה
 תשקיע לטנו: התעים אגמן באפו וכוחם תקב לחיו: כו
 הנרבה אליך תחננים אסידבר אליך רבות: הוכרת כז
 בקית עמך תקחני לעבד עולם: התשחקבו כצפור כט
 ותקשרנו לגרותיה: וברו עליו חברים וצוהו בין ל
 כננינם: התמלא בשכות עורו ובצלצל הגים ראשו: לא
 שיםעליו כפך ובר מלחמה אליהוסף: לב

מא

הקדחתלתי נכובה הגם אלימראו וטל: לאיאכור בי כ
 יעונו ומי הוא לפני יתנצב: מי הקדימי ואשלם תחת ג
 כלהשמים ליהוא: לאאחריש כדיו ודברנבורות וכן ד
 ערבו: מרגלה פני לבושו ככפל רכנו מי יבוא: דלתו ו

ס, ו' כן קרי יו' פהזיו קרו כג' כא לא
 לב' פרח בסס ס, א, ב' למנחמא תירס סזב ד' לו סי

24 קען מען פאר זיינע אויגן אים כאפן,
 מיט פאסטקעס דורכלעכערן די נאז?

25 קענסטו ארויסציען דעם לויזן מיט א ווענדע,
 און מיט א שטריק אראפשלעפן זיין ציונג?
 26 קענסטו אריינטאן א ראך אין זיין נאז,
 אדער מיט א דארן דורכבויערן זיין קינבאק?
 27 וועט ער זיך פיל בעטן ביי דיר?
 צי וועט ער רעדן צו דיר ווייך?
 28 וועט ער שליסן א בונד מיט דיר,
 זאלסטו אים נעמען פאר אן אייביקן קנעכט?
 29 קענסטו זיך שפילן מיט אים ווי מיט א פויגל,
 און אים צובינדן פאר דייע מיידלעך?
 30 וועלן זיך דינגען שותפים איבער אים?
 וועלן זיי אים צעטוילן צווישן די הענדלער?
 31 קענסטו אַנפילן מיט שטעכערס זיין פעל,
 און מיט פישעהאָקן זיין קאָפּ?

א וואָרטשפּיל: צאַלים צללו. כ נעמט ווידער אויף די שילדערונג פון לויזן.

ו פניו מי פתח סביבות שניו אימה: גאון אפיקו מנגים
 ח סגור הותם צר: אחר באחר יגשו ורוח לא יבא ביניהם:
 ט איש-באחיו ידבקו ותלכדו ולא יתפרדו: עמי-שתיו
 יא תהל אור ועיניו בעפעפישחר: מפיו לפידים יהלכו
 יב כידורי אש ותמלטו: מנחוריו יצא עשן כדוד נפוח
 יג ואנמן: גפשו נחלים תלחט ולחב מפיו יצא: בצוארו
 טו ילין עז ולפניו תרוץ דאבה: מפלי בשרו דבקו יצוק
 טז עליו בל-מוט: לבו יצוק כמו-אבן ויציק בפלח תחתית:
 יז משתו יגורו אלים משברים ותחטאו: משגרו הרב
 יט בלי תקום הנית מסע ושריה: יהשב לתבן ברזל לעץ
 כ רבבון נחושה: לא יבריתו בדקשת לקש נהפכו-לו
 כא אבני-קלע: בקש נחשבו תותח וישחק לרעש בידון:
 כב תחתיו חדודי חרש ירפד הרוץ עלי-טיט: ירתים כסוד
 כד מצולה ים ישים כמקקחה: אחריו יאר נתיב השב
 כה תהום לשיבה: אין-על-עפר משלו העשו לבלי-חת:
 כו את-פל-גבה יראה הוא מקד על-פל-בני-שחן:

מב

א ויען איוב את-יהוה ויאמר: ידעת כירכל חובל ולא-
 ג יבאר ממך מזמה: מי זה מעלים עצה בלי דעת לבן
 ד הנדתי ולא אבין נפלאות ממני ולא אדע: שמענא
 ה ואנכי אדבר אשאלך והודיעני: לשמע און שמעתך
 ו ועתה עיני ראתך: על-כן אמאם ונחמתני על-עפר ואפר:
 ז ויהי אחר דבר יהוה את-הדברים האלה אל-איוב
 ח ויאמר יהוה אל-אליפז התימני הרה אפי בך ובשני רעיד
 ט כי לא דברתם אלי נכונה בעבדי איוב: ועתה קהרלכם
 י שבעה פרים ושבעה אלים ולכו אל-עבדי איוב והעליתם
 יא עולה בעדכם ואיוב עבדי ותפלל עליכם כי אספניו

מא, ח' פתח באנח מ, ב' ידעתי ו' פתח באנח

מב

א האט איוב געענטפערט גאט און האט געזאגט:
 ב איך וויס אז אלץ קענסטו טאן,
 ג און קיין טראכטונג איז ניט פארמיטן פון דיר.
 ד ווער קען דאס פארהוילן די פוננה און פארשטאנדיקייט?
 ה דרום זאגן איך אז איך פארשטיי ניט;
 ו ווונדער זיינען דאס פאר מיר, און איך ווייס ניט.
 ז הער, איך בעט דיך, און איך וועל רעדן;
 ח איך וועל דיך פרעגן, און דו מאך מיך וויסן.
 ט מיט געהער פון אויער האב איך פון דיר געהערט,
 י און אצונד האט מיין אויג דיך געזען.
 יא דרום פאראכט איך [מייער רייד] און האב חרטה,
 יב אין שטויב און אש.

א ארום וייען ציין איז אן אימה.
 ב שטאלץ זיינען די פאנצערשופן,
 ג צונויפגעשלאסן ווי מיט א ויגל א פעסטן;
 ד איינע צו דער אנדערער זיינען זיי נאנט,
 ה אז א לופט קען ניט דורכגיין צווישן זיי.
 ו איינע צו דער צווייטער איז באהעפט,
 ז זיי האלטן זיך פעסט און צעשיידן זיך ניט.
 ח זיין ניסן שטראלט ארום א ליכט,
 ט און זיינע אויגן זיינען ווי די ברעמען פון פרימארגן.
 י פון זיין מויל גייען פלאמען,
 יא פונקען פייער רייסן זיך ארום.
 יב פון זיינע נאזלעכער גייט א רויך,
 יג ווי פון א קאכיקן טאפ און וברענעדיקן ראך.
 יד זיין אטעם גליט ווי קוילן,
 יה א פלאקער גייט ארום פון זיין מויל.
 יז אויף זיין האלדז רוט די שטארקייט,
 יח און אים פארויס טאנצט די אנגסט.
 יט די קנייטשן פון זיין פלייש זיינען באהעפט;
 כ עס איז פעסט אויף אים, עס רירט זיך ניט.
 כא זיין הארץ איז פעסט ווי שטיין,
 כב יא, פעסט ווי אן אונטערשטער מילשטיין.
 כג פאר זיין הייב שרעקן זיך די מאכטיקע,
 כד פון צעבראכנקייט ווערן זיי אויסער זיך.
 כה וויל מען אים אנקריגן, קען קיין שווערד ניט באשטיין,
 כו קיין שפיו, קיין ווארפשויו, און קיין פיל.
 כז ער באטראכט איוון פאר שטרוי,
 כח און קופער פאר האלץ פארפוילטן.
 כט אים פאריאגט ניט דער זון פון בויען;
 ל פארקערט אין שפריי ווערן פאר אים שליי דערשטיינער.
 לא ווי שפריי זיינען פלעקער גערעכנט,
 לב און ער לאכט פון רעש פון דער פיקע.
 לג זיין אונטערזייט איז שפיציקע שארבנס;
 לד ער בעט אויס א דרעששליטן אויפן קויט.
 לה ער צעקאכט ווי א טאפ די טיפעניש,
 לו ער מאכט דעם ים ווי זוד.
 לז הינטער זיך לאזט ער א ליכטיקן שטעג;
 לח מע מיינט דער תקום איז גרייזגרא.
 לט ניטא אויף דער ערד זיין גלייכן,
 לו געמאכט צו זיין אן א מורא.
 לז אויף יעטוועדער העכסטן קוקט ער אראפ,
 לא ער איז דער מלך איבער אלע שטאלצע חיות.

א און עס איז געווען נאכדעם ווי גאט האט גערעדט דידאויקע ווערטער צו איוב, האט גאט געזאגט צו אליפז דעם תימני: מיין צאָרן גרימט אויף דיר און אויף דייע צוויי גוטע פריינט, פארוואס איר האט ניט גערעדט וועגן מיר אזוי אויפֿריכטיק ווי מיין קנעכט איוב. און אצונד נעמט אייך זיבן אָקסן און זיבן ווידערס, און גייט צו מיין קנעכט איוב, און איר זאָלט אויפברענגען אַ בראַנדאָפּפער פאַר אייך, און איוב מיין קנעכט וועט מתפלל זיין פאַר אייך, וואָרום בלויז זיין

פנים שוין איך, אייך ניט אָנצוטאָן קיין שאַנד, ווייל איר האָט ניט גערעדט וועגן מיר אַווי אויפריכטיק ווי מײן קנעכט איוב.

9 אײז אַליפּו דער תּימני, און בלדד דער שוחי, און צופּר דער נעמתי, געאָנגען, און זײ האָבן געטאָן אַווי ווי גאָט האָט צו זײ גערעדט; און גאָט האָט געשוּינט איובס פנים.

10 און גאָט האָט אומגעקערט איובס שאַדן, און ער האָט מתפלל געווען פאַר זײנע גוטע פריינט; און גאָט האָט געמערט אַלץ וואָס איוב האָט געהאַט טאָפּל. 11 און אַלע זײנע ברידער, און אַלע זײנע שוועסטער, און אַלע זײנע באַקענטע פון פריער, זײנען געקומען צו אים, און האָבן געגעסן מיט אים ברויט אין זײן הויז, און זײ האָבן אים באַדויערט, און אים געטרייסט אויף אַלדעם ביז וואָס גאָט האָט אויף אים געבראַכט; און זײ האָבן אים געגעבן אײטלעכער אַ קשיטה, און אײטלעכער אַ גילדערנעם נאָזרינג.

12 און גאָט האָט געבענטשט איובס לעצט מער ווי

זײן אָנהײב, און ער האָט געהאַט פערצן טויזנט שאַף, און

זעקס טויזנט קעמלען, און טויזנט געשאַפּן רינדער, און טויזנט אייזעלינס. 13 און ער האָט געהאַט זיבן זין און דריי

טעכטער. 14 און ער האָט גערופן דעם נאָמען פון איינער ימימה, און דעם נאָמען פון דער צווייטער קציעה, און

דעם נאָמען פון דער דריטער קרדהפורי. 15 און אין גאַנצן לאַנד האָבן זיך ניט געפונען אַזעלכע שײנע פרויען ווי

איובס טעכטער. און זײער פּאָטער האָט זײ געגעבן אַ נחלה צווישן זײערע ברידער.

16 און איוב האָט געלעבט נאָך דעם הונדערט און פערציק יאָר; און ער האָט געווען זײנע קינדער און זײנע קינדס-

קינדער, פיר דורות. 17 און איוב איז געשטאַרבן אַלט און זאָט מיט טעג.

אָשאַ לבלתי עשות עמכם נבלה כי לא דברתם אלי נכונה בעבדי איוב: וילכו אליפו תימני ובלדד השוחי צפר הנעמתי ויעשו כאשר דבר אליהם יהוה וישא יהוה אתפני איוב: ויהוה שב אתשבת איוב בהתפללו בעד רעדו נוסף יהוה אתכל אשר לאיוב למשנה: ויבאו אליו כל אחיו וכל אחותיו וכל ידיעיו לפניו ויאכלו עמו לחם בביתו וינדו לו וינחמו אותו על כל הרעה אשר הביא יהוה עליו ויתנילו איש קשיטה אחת ואיש נוס ורב אחר: ויהוה ברוך אתאחרית איוב כראשיתו ויהוה לא ארבעה עשר אלה צאן וששת אלפים גמלים ואלף צמד בקר ואלף אתונות: ויהוה לו שבעה בנים ושלוש בנות: ויקרא שם האחת ימימה ושם יד השנית קציעה ושם השלישית קרן הפוד: ולא נמצא נשים יפות כבנות איוב בכל הארץ ויהוה להם אביהם ונתלה בתוך אחיהם: ויהי איוב אחר יאמא וארבעים שנה ורא אתפניו ואתפני בניו ארבעה דורות: וימת איוב וקן ושבע ימים:

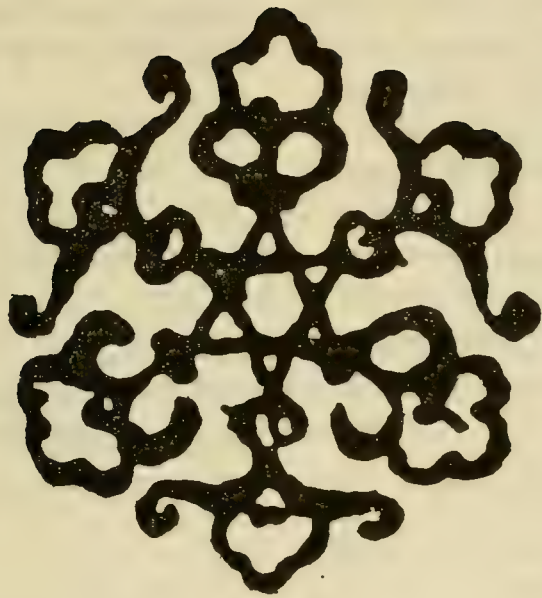
י' שסח קר ט' ויהא קי

א אַזעלסטטיק. ב טויב, אָדער טאָג וישיין אָדער ליכטיק ווי דער טאָג. ג צימערניג, אָדער קאַנייל. ד האָרן פון אויגנפאַרב.

חוק

סכום פסוקי איוב אלה ושבעים. וסימנו וגליתיה להם עתרת שלום ואמת. וחציו אשר קמטו ולא עת. וסדריו שמונה. וסימנו אהב ה' שערי ציון:

שיר השירים

א דאָס געזאָנג פֿון געזאָנגען, וואָס פֿון שלמהן.

² קושן זאָל ער מיך מיט די קושן פֿון זיין מויל;
וואָרום בעסער פֿון וויין איז דיין ליבשאַפט.

³ וויל צום גערודן זיינען דינע איילן,
געקלערטע בוימל איז דיין נאָמען,
דרום האָבן יונגפֿרויען דיך ליב.

⁴ צי מיך נאָך דיר, לאָמיר לויפֿן—
זאָל דער מלך מיך ברענגען אין זיינע קאַמערן,
מיר וועלן זיין לוסטיק און פֿריילעך מיט דיר,
מיר וועלן לויבן דיין ליבשאַפט
מערער פֿון וויין.
אמת ליב האָט מען דיך.

⁵ שוואַרץ בין איך, אָבער שיין,
טעכטער פֿון ירושלים,
ווי די געצעלטן פֿון קדר,
ווי די פֿאַרהאַנגען שלמהס.

⁶ ניט קוקט מיך אָן וואָס איך בין שוואַרצלעך,
וואָרום די זון האָט מיך אָפּגעברענט.
די זין פֿון מיין מוטער האָבן געצערנט אויף מיר,
זיי האָבן מיך געמאַכט אַ היטערין פֿון די וויינגערטנער;
מיין אייגענעם וויינגאַרטן האָב איך ניט אָפּגעהיט.

⁷ זאָג מיר דו וועמען מיין זעל האָט ליב,
ווי פֿיטערסטו,

ווי מאַכסטו הויערן אין מיטן טאָג?
וואָרום נאָך וואָס זאָל איך זיין ווי אָן אַרומטרייבערין
ביי די סטאַדעס פֿון דינע חברים?

¹⁴ אַ הענגל ציפּערבלומען אין עיך גדיס וויינגערטנער
איז מיין געליבטער מיר.

¹⁵ ביסט שיין, געליבטע מיין, ביסט שיין,
דיינע אויגן זיינען טויבן.

¹⁶ ביסט שיין געליבטער מיין, און ליבלעך,
גריין אויך איז אונדזער געלעגער;

¹⁷ אונדזערע הויזבאלקנס צעדערן,
אונדזערע וואַנטברעטער ציפּרעסן.

ב איך בין אַ רויז פֿון שרון,
אַ ליליע פֿון די טאַלן.

² ווי אַ ליליע צווישן די דערנער,
אַווי איז מיין געליבטע צווישן די טעכטער.

שיר השירים אשר לשלמה: ישלנו משיקות פיהו כיר
טובים דרך מנון: לרים שמעך טובים שמן תורק שמך
עלבן עלמות אהבך: משכני אהרף נרצה הביאני ד
המלך הדריו נגילה ונשמחה בך נפירה דרך מנון
מישרים אהבך: שחורה אני ונאורה בנות ירושלים
כאהל קדר כירישות שלמה: אלתראני שאני שחרחרת ו
ששפתני השמש בני אמי נחרובי שמי נטרה אתר
הפרמים פרמי שלי לא נטרתי: הנדה לי שאהבה ו
נפשי איכה תרעה איכה תרכין בעהרים שלמה אהיה
בנטיה על עדרי הברך: אסלא תדעי לך תופה בנשים
צארף בעקבי הצאן ודעי אתגדיתך על משכנות
הרעים: לססתי ברכבי פרעה דמיתך רעתי: נאו
לתניך בתרים צוארף בחרוזים: תורי זהב נעשהלך
עם נקרות הנספ: עדישהמלך במסכו נרדי נתן ריחו: יב
צורר המר דודי לי בין שתי ילין: אשבל הכפר דודי
לי בכרמי עין גדי: הגך ופה רעיתי הגך ופה עינד יונים: טו
הגך ופה דודי אהינעים אהיערשנו רעננה: קרות בתינו
ארוים רחוטנו ברותים:

ב

אני הבצלת השלון שושנת העמקים: בשושנה בין

א, א' שובט ד' נ"ה משכני אהרף י' והטט נובס"א ב' קרי

⁸ אויב דו וויסט עס דיר ניט,
דו שענסטע פון פרויען,
גי דיר ארויס אין די טריט פון די שאף,
און פֿיטער דינע ציקעלעך ביי די פֿאַסטוכ-
געצעלטן.

⁹ צו אַ פּערדין אין פּרעהס רייטוואָגן
האָב איך דיך געגליבן, געליבטע מיין.

¹⁰ שיין זיינען דינע באַקן אין די קייטלעך,
דיין האַלדז אין די שנורן.

¹¹ גילדערנע קייטלעך דיר וועלן מיר מאַכן,
מיט פינטלעך פֿון וילבער.

¹² בעת דער מלך איז געווען אויף זיין הסבֿבעט,
האָט מיין נאָרד געגעבן זיין ריח.

¹³ אַ בינטל מירע וואָס רוט צווישן מיינע בריסט,
איז מיין געליבטער מיר.

¹⁴ וואַרטשפּיל: שָׁמֶן-שָׁמֶךְ.

החוחים כן רעיתי בין הבנות: כתפוח בעצי הזער כן
 דודי בין הבנים בצלח חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחכי:
 הביאני אל־בית ה' ודגלו עלי אהבה: סמכוני באשישות
 רפרוני בתפוחים כייחולת אהבה אני: שמאלו תחת
 לראשי וימינו תחבקני: השבעתי אתכם בנות ירושלים
 בצבאות או באילות השדה אסתערו וואסתעורו
 אתהאהבה עד שתחפץ: קול דודי הגדולה בא מדלג
 על־החרים מקפץ על־הגבעות: הומה דודי לצבי או
 לעפר האילים הגדולה עומד אתר בתלנו משגח מך
 החלנות מצין מן־החרקים: ענה דודי ואמר לי קומי
 לך רעיתי יפתי ולבי־לך: כיהנה הסתו עבר השם
 חלף הלך לו: הנצנים נראו בארץ עת הזמר הגיע וקול
 התור נשמע בארצנו: התאנה הניטה פניה והגפנים
 סמדר נתנו הים קומי לבי רעיתי יפתי ולבי־לך: ונתתי
 כהנו הסלע בסתר המדרנה הראני את־מראיך
 השמיני את־קולך כ־קולך ערב ומראיך נאוה: אחור
 לנו שועלים שעלים קטנים מהבלים ברמים וברמינו
 סמדר: דודי לי ואני לו הרעה בשושנים: עד שיפוח
 היום ונסו הצללים סב דמהילך דודי לצבי או לעפר
 האילים על־הרי בחר:

על־משכבי בלילות בקשתי את שאהבה נפשי בקשתיו
 ולא מצאתיו: אקומה נא ואסיבכה בעיר בשוקים
 וברחבות אבקשה את שאהבה נפשי בקשתיו ולא
 מצאתיו: מצאוני השמרים הסבכים בעיר את
 שאהבה נפשי ראתם: כמעט שעברתי מהם עד
 שמצאתי את שאהבה נפשי אחותיו ולא ארפנו עדי

ב' ד' קמץ מ"ק ב"ס א' ורגלו עלי ה' ס"א ב' יא' הסקו קיי
 יג' קיי יד' יחור טו' סחמס

אָדער צו אַ הינד אַ יונגן,
 אויף די צעשפּאַלטענע בערג.
 1 אויף מיין געלעגער ביי נאַכט
 האָב איך געזוכט דעם וואָס מיין זעל האָט ליב;
 איך האָב אים געזוכט,
 און האָב אים ניט געפונען.
 2 „לאַמיר אויפשטיין און אַרומגיין אין שטאָט,
 אין די מערק און אין די גאַסן,
 לאַמיר זוכן דעם וואָס מיין זעל האָט ליב.“
 איך האָב אים געזוכט,
 און האָב אים ניט געפונען.
 3 האָבן מיר געטראַפּן די וועכטער
 וואָס גייען אַרום אין דער שטאָט:
 דעם וואָס מיין זעל האָט ליב
 צי האָט איר געזען?
 4 קוים בין איך אַוועק פון זיי,
 באַלד האָב איך געפונען,
 דעם וואָס מיין זעל האָט ליב;
 האָב איך אים אָנענומען
 און האָב אים ניט אָפּגעלאָזט,

3 ווי אַן עפלבוים צווישן די וואַלד־ביימער,
 אַזוי איז מיין געליבטער צווישן די זין.
 אין זיין שאַטן געלוסט איך צו זיצן,
 און זיס איז זיין פּרוכט צו מיין גומען.
 4 ער האָט מיך געבראַכט אין דער ווינקאַמער,
 און זיין פּאַן איבער מיר איז ליבשאַפט געווען.
 5 לאָבט מיך מיט טרויב־קונס,
 קוויקט מיך מיט עפל,
 וואַרום קראַנק פון ליבשאַפט בין איך.
 6 זיין לינקע האַנט אָנטער מיין קאַפּ,
 און זיין רעכטע זאָל מיך אַרומנעמען.
 7 איך באַשווער אײך, טעכטער פון ירושלים,
 ביי די הירשן אָדער ביי די הינדן פון פעלד,
 אויב איר וועט וועקן
 און אויב איר וועט אויפוועקן די ליבשאַפט,
 ביז זי וועט באַגערן.
 8 האַרץ! מיין געליבטער!
 אַטאָ קומט ער;
 ער שפּרינגט איבער די בערג,
 ער הופּט איבער די הייכן.
 9 מיין געליבטער איז געגליכן צו אַ הירש,
 אָדער צו אַ הינד אַ יונגן;
 אַטאָ שטייט ער הינטער אונדזער וואַנט,
 ער קוקט דורך די פענצטער,
 ער בליקט דורך די גראַטקעס.
 10 האָט זיך אָפּגערופּן מיין געליבטער,
 און געזאָגט צו מיר:
 שטיי דיר אויף מיין געליבטע,
 מיין שינע, און קום דיר.
 11 וואַרום זע, דער ווינטער איז אַריבער,
 דער רעגן איז פאַרגאַנגען, אַוועק.
 12 די בלומען האָבן זיך באַוויון אין לאַנד,
 די צייט פון געזאַנג איז געקומען,
 און דער קול פון דער טורטלטיוב
 לאָזט זיך הערן אין אונדזער לאַנד.
 13 דער פּייגנבוים צייטיקט זיינע פּריפּיגן,
 און די וויינשטאַקן אין בליאונג גיבן אַ ריח.
 שטיי דיר אויף, מיין געליבטע,
 מיין שינע, און קום דיר.
 14 מיין טויב אין די שפּאַלטן פון פעלז,
 אין דער פאַרבאַרגעניש פּונעם באַרגטרעפּ,
 לאָז מיך אָנווען דיין פנים,
 לאָז מיך הערן דיין קול,
 וואַרום דיין קול איז זיס,
 און דיין פנים איז שיין.
 15 כאַפּט אונדז די פּיקס,
 קליינע פּיקס וואָס פאַרדאַרבן די וויינגערטנער,
 וואַרום אונדזערע וויינגערטנער זיינען אין בליאונג.
 16 מיין געליבטער געהערט מיר,
 אין איך געהער אים,
 דעם וואָס וואַנדערט
 צווישן די ליליען.
 17 ביז פאַרווייען וועט דער טאַג,
 און אַנטרינען חעלן די שאַטנס,
 דריי זיך אום, מיין געליבטער,
 און זיי געגליכן צו אַ הירש,

ביו איך האָב אים געבראַכט
 אין הויז פון מיין מוטער,
 און אין קאַמער פון מיין געווינערין.
 5 איך באַשווער אייך, טעכטער פון ירושלים,
 ביי די הירשן אָדער ביי די הינדן פון פעלד,
 אויב איר וועט וועקן
 און אויב איר וועט אויפוועקן די ליבשאַפט,
 ביו זי וועט באַגערן.
 6 ווער איז די וואָס גייט אויף פונעם מדבר,
 אזוי ווי זיילן פון רויך,
 באַרייכערט מיט מירע און ווירויך,
 מיט אַלערליי ווירצשטויב פון קרעמער?
 7 אַט איז דאָס בעט פון שלמהן,
 זעכציק גיבורים אַרום איר,
 פון די גיבורים פון ישראל;
 8 אַלע באַגורט מיט אַ שווערד,
 געניט אין מלחמה;
 איטלעך זיין שווערד אויף זיין דיך,
 פון וועגן דער אַנגסט אין די נעכט.
 9 אַ הימלבעט האָט זיך מלך שלמה געמאַכט
 פון האַלצן פון לבנון;
 10 אירע זיילן האָט ער פון זילבער געמאַכט,
 איר אַנגלען פון גאלד,
 איר אויסבעט פון פורפל;
 אינעווייניק געפלאַסטערט מיט ליבשאַפט
 פון די טעכטער פון ירושלים.
 11 גייט אַרויס, טעכטער פון ציון,
 און קוקט אָן מלך שלמה,
 אין דער קרוין וואָס זיין מוטער האָט אים באַקריינט,
 אין טאָג פון זיין חתונה,
 און אין טאָג פון זיין האַרצנפרייד.

ד ביסט שוין, געליבטע מיין, ביסט שוין,
 דינע אויגן זיינען טויבן
 פון דיין שלייער אָדורך;
 דינע האַר ווי אַ סטאַדע ציגן
 וואָס לאָזן זיך אַראָפּ פון באַרג גלעד.
 2 דינע ציין ווי אַ סטאַדע שאַף געטאַקטע,

8 מיט מיר פון לבנון, מיין כלה,
 מיט מיר פון לבנון זאַלסטו קומען;
 וועסט אַראָפקוקן פון שפיץ פון אַמנה,
 פון שפיץ פון שניר און חרמון,
 פון די ווינונגען פון די לייבן,
 פון די בערג פון די לעמפערטן.
 9 האָסט סהאַרץ מיר געפאַנגען,
 שוועסטער מיין כלה,
 האָסט סהאַרץ מיר געפאַנגען
 מיט איינעם פון דינע בליקן,
 מיט איין שנור פון דינע האַלדזבענדער.
 10 ווי שוין איז דיין ליבשאַפט,
 שוועסטער מיין כלה,
 ווי בעסער דיין ליבשאַפט פון וויין,
 און דער ריח פון דינע איילן,
 פון אַלערליי בשמים!
 11 האַניקזאַפט טריפן דינע ליפן, מיין כלה,
 האַניק און מילך איז אונטער דיין צונג,
 און דער ריח פון דינע קליידער
 ווי דער ריח פון לבנון.

שחבֿ'אתו אל־בית אמי ואל־חדר הורתי: השפַעתי ה
 אתכם בנות ירושלם בעבאות או באילות השדה אמר
 תעירו וואס תעוררו את האתנה עד שתחפץ: מי זאת י
 עלה מן המדבר בתמרות עשן מקמרת מר ולבונה מכל
 אבקת רובל: הנה מנתו של שלמה ששים גברים סביב ו
 לה מבתי ישראל: כלם אחיו הרב מלמדי מלחמה ח
 איש חרבו עליורכו מפקד בלילות: אפריון עשה לו ט
 המלך שלמה מעצי הלבנון: עמודיו עשה כסף רפדתו י
 זהב מרדכו ארגמן תוכו רצוף אתנה מבנות ירושלם:
 צאנה וכו' אנה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה י
 לו אמו בנים חתנתו ובנים שמחת לבו:

הַךְ יָפָה רֵעוּתִי הַךְ יָפָה עֵינֶיךָ יוֹנִים מִבַּעַד לְצִמְתֶּךָ א
 שַׁעֲרֶךָ כַּעֲדָר הַעֲזִים שֶׁגִּלְשׁוּ מֵהַר גִּלְעָד: שַׁעֲרֶךָ ב
 הַקְּצִיבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הַרְחֵבָה שֶׁכָּלֵם מִתְּאִמּוֹת וְשֶׁכָּלָה
 אֵין בָּהֶם: כְּחוֹט רוֹשְׁנִי שֶׁפִּתּוֹתֶיךָ וּמִדְּבַרְךָ נִאֶוֶה כִּפְלַח י
 הַרְמוֹן רִקְתֶּךָ מִבַּעַד לְצִמְתֶּךָ: כַּמִּגְדָּל דָּוִד צִיֹּאֲרֶךָ בְּנוֹי ד
 לְתַלְפִּיזוֹת אֵלֶּף הַמָּנֶן תָּלְוִי עָלָיו כָּל שְׁלֹטֵי הַגְּבָרִים:
 שֶׁנֶּ שְׂרָף כִּשְׁנֵי עֶפְרַיִם הָאוֹמִי צְבִיָּה הַרְעִים בְּשׁוֹשׁוֹנִים: ה
 עַד שִׁפּוֹחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַעֲלָלִים אֵלֶיךָ לִי אֶל־תֵּרֵךְ הַמּוֹרִי ו
 וְאֶל־גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה: כֶּלֶךְ יָפָה רֵעוּתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ: אֲתִי ח
 מִלְּבַנְתֶּךָ כֶּלָּה אֲתִי מִלְּבַנְתֶּךָ תְּבוֹאִי תִשׁוּרִי וּמִרְאֵשׁ אִמְנָה
 מִרְאֵשׁ שִׁנִּי וְהַרְמוֹן מִמְּנַמֵּת אֲרִוֹת מִהַרְרֵי נְמָרִים:
 לִבְבַתְּנִי אֲחֵתִי כֶּלָּה לִבְבַתְּנִי בִּאֲחֶיךָ מִעֵינֶיךָ בִּאֲחֶיךָ ט
 מִצִּוּרֶיךָ: מִהַרְפֵּוֹ דִּדְךָ אֲחֵתִי כֶּלָּה מִהַרְפֵּוֹ דִּדְךָ מִנּוֹן י
 וְרִיחַ שֶׁמֶןֶךָ מִכְּלִי־בְשָׁמִים: נֶפֶת תִּטְפְּנָה שֶׁפִּתּוֹתֶיךָ כֶּלָּה י
 דְּבַשׁ וְחֵלֶב תִּתֵּן לִישׁוֹנֶךָ וְרִיחַ שֶׁלִּמְתֶּךָ כִּרְיִחַ לְבָנוֹן:

ג, ד' ויחבר יח' בס"ח ח"י ונ"א ב"אנה ד, ט' סאתה קי

וואָס קומען ארויף פון געוועש,
 וואָס צוהיליגען זיך אַלעא,
 און ניטאָ קיין פאַרוואַרפערין צווישן זיי.
 3 ווי אַ רויט פאַדים זיינען דינע ליפן,
 און דיין מויל איז באַחנט;
 ווי אַן אויפשניט מילגרוים איז דיין שלייער
 פון דיין שלייער אָדורך.
 4 דיין האַלדז ווי דער טורעם פון דוד,
 אויף אַנצוקוקן געבויט—
 טויונט פאַנצערס הענגען אויף אים,
 אַלע שילדן פון די גיבורים.
 5 דינע צוויי בריסט ווי צוויי הירשלעך,
 צוהילינגס פון אַ הירשין,
 וואָס פיטערן זיך צווישן די ליליען.
 6 ביו פאַרווייען וועט דער טאָג
 און אַנטרייען וועלן די שאַטנס,
 וועל איך מיר גיין צום באַרג פון מירע,
 און צום בערגל פון ווירויך.
 7 ביסט אין גאַנצן שוין, געליבטע מיין,
 און קיין פעלער איז אין דיר ניטאָ.

י וואַרטשפּיל: שְׁכֵל־שְׁכֵלָה. י וואַרטשפּיל: נֶפֶת חֲטָפְנָה.

יג גן נעול אחתי כלה גל נעול מען התום: שלחוך
 יד פחדם רמזים עם פרי מגדים כפרים עסנרדים: נרדו
 וכרכם קנה וקמין עם כל-עצי לבונה מר ואהלות עם
 טו כל-ראשי בשמים: מען גנים באר מים חיים ונולים
 טז מן-לבנון: עורי צפון ובואי תימן הפיחי נני וזלו בשמי
 וְבֵא דודי לננו וְאָכַל פְּרֵי מִגְדֵּי:

ה
 א באתי לנני אחתי כלה ארתי מורי עס-בשמי אכלתי
 יערי עס-בשמי שתיתי ייני עס-חלבי אכלו רעים שתי
 ב ושכרו דודים: אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק
 פתח-דלי אחתי רעתי ונתתי תמתי שראשי נמלא-טל
 ג קנצותי רסיסי לילה: פשטתי את-כתנתי איכבה אלכשנה
 ד רחצתי את-רגלי איכבה אמנפם: דודי שלח ידו מן
 ה החור ומצי המו עליו: קמתי אני לפתח לדודי וידיו
 ו נטפו מור ואצבעתי מור עבר על כפות המנעול: פתחתי
 ו אני לדודי ודודי חמק עבר נפשי יצאה בדברו בן-שתיהו
 ז ולא מצאתיהו קראתיו ולא ענני: מצאני השמרים
 ח הסבכים בעיר הבוני פצעני נשאו את-דודי מעלי
 ט שמרי החמות: השבעתי אתכם בנות ירושלם אם-
 טז תמצאו את-דודי מהתגדו לו שחולת אהבה אני: מה-
 י הודך מהוד הנה בנשים מה-הדודך מהוד שכה
 יא השבעתנו: דודי צח ואדום דגול מרבה: ראשו פתם
 יב פו קנצותיו תלתלים שחרות בעורב: עיניו כזונים על-
 יג אפיקו מים רחצות בחלב ישבות על-מלאת: לחיו
 יד כערונת הבשם מנדלות מרקחים שפתותיו שושנים
 טו נטפות מור עבר: ידיו גלילי זהב ממלאים פתרשיש
 מעיו עשת שן מעלפת ספירים: שוקיו עמודי שש

12 א פארשלאסענער גארטן
 איז מיין שוועסטער מיין כלה,
 א פארשלאסענער ברונעם,
 א פארחתמעטער קוואל.
 13 דייע צווייגן-א סאָד מילגרוימען
 מיט טייערע פרוכט,
 ציפערבלומען מיט נאָרדן;
 14 נאָרד און זאָפראָן,
 געווירצראָר און צימערינג
 מיט אלערליי וויירויכביימער,
 מירע און אלאַען
 מיט אלערליי געקליבענע בשמים.
 15 א גאָרטנקוואַל,
 אַ ברונעם לעבעדיקע וואַסער.
 און פלוסן פון לבנון.
 16 דערוועק דיך, צפוןדיינט,
 און קום, דו דרוםדיינט;
 בלאָז אויף מיין גארטן,
 זיינע בשמים זאלן פליסן,
 זאָל קומען מיין געליבטער אין זיין גארטן,
 און עסן זיין טייערע פרוכט.

ה
 1 איך בין געקומען אין מיין גארטן,
 שוועסטער מיין כלה,
 געקליבן מיין מירע מיט מיינע בשמים;
 גענעסן מיין סאָט מיט מיין האַניק,
 געטרונקען מיין וויין מיט מיין מילך.
 עסט, חברים,
 טרינקט און באַרוישט אייך מיט ליבשאַפט.
 2 איך שלאָף און מיין האַרץ איז אויף;
 האַרץ! מיין געליבטער קלאַפט;
 עפן מיר, מיין שוועסטער, מיין געליבטע,
 מיין טויב, מיין אומשולדיקע,
 וואָרום מיין קאָפּ איז פול מיט טוי
 מיינע לאַקן מיט טראָפּנס פון גאָכט.
 3 איך האָב אויסגעטאָן מיין העמדל,
 ווי קען איך עס אַנטאָן?
 איך האָב געוואָשן מיינע פיס,
 ווי קען איך זיי אַיינריכטן?
 4 האָט מיין געליבטער אויסגעשטרעקט
 זיין האַנט דורכן טירלאַך,
 און מיינע אינגעווייד האָבן געברומט צו אים.
 5 בין איך אויפגעשטאַנען עפענען מיין געליבטן,
 און מיינע הענט האָבן מירע געטריפט,
 און מיינע פינגער פליסיקע מירע
 אויף די הענטלעך פון ריגל.
 6 איך האָב געעפנט מיין געליבטן,
 אָבער מיין געליבטער איז פאַרשוונדן, אַוועק-
 מיין ועל איז אויסגעגאַנגען ווען ער האָט גערעדט צו מיר-
 איך האָב אים געזוכט,
 און האָב אים גיט געפונען,
 איך האָב אים גערופן,
 און ער האָט מיר גיט געענטפערט.
 7 האָבן מיך געטראָפן די וועכטער
 וואָס גייען אַרום אין דער שטאָט,
 האָבן זיי מיך געשלאָגן,
 האָבן זיי מיך פאַרווונדט;
 אַראָפּגענומען מיין מאַנטל פון מיר
 האָבן די וועכטער פון די מויערן.
 8 איך באַשווער אייך, טעכטער פון ירושלים,
 אַז איר וועט געפינען מיין געליבטן,

ד, יד' חצי הסור כנסים ה, ב' בס"ה מלא י' ה' כונש ד' נ"א עלי
 ח' בס"ה תמצאו את-דודי

וואָס איר זאָלט אים זאָגן:
 אַז קראַנק פון ליבשאַפט בין איך.
 9 וואָס איז דיין געליבטער פאַר אַ געליבטער,
 דו שענסטע פון פרויען?
 וואָס איז דיין געליבטער פאַר אַ געליבטער,
 וואָס דו האָסט אַזוי אונדו באַשוואַרן?
 10 מיין געליבטער איז קלאָר און גערויטלט,
 די פאַן פון צען טוינט.
 11 זיין קאָפּ איז פיין גינגאַלד,
 זיינע לאַקן געקרייזלט,
 שוואַרץ ווי דער ראָב.
 12 זיינע אויגן ווי טויבן
 ביי בעכן פון וואַסער;
 געבאָדן אין מילך,
 אַיינגעזעצט אין פולן.
 13 זיינע באַקן ווי אַ בייט בשמים,
 ווי טורעמלעך געווירצן;
 זיינע ליפן ליליען
 וואָס טריפן פליסיקע מירע.
 14 די הענט זיינע גילדערנע וואַלצן
 מיט גאַלדשטיין באַזעצט;
 זיין לייב אַ שטיק עלפנביין

מִסְדֵּים עַל־אֲדָנֶיךָ מֵרֵאשִׁית בְּחֹר בְּאָרוֹם:
חֲבוּ מִמַּתְקִים וְכִלּוּ מִמַּתְקִים זֶה רֹדֵי וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם:

1

אָנָּה הַלֵּךְ הַדֹּדֵךְ הַיְפָה בְּנִשִּׁים אָנָּה פָּנָה הַדֹּדֵךְ וְנִבְקַשְׁנוּ א
עִמָּךְ: הַדֹּדֵי יָבֵד לָנוּ לַעֲרֹמֹת הַבָּשָׂם לַרְעוֹת בְּנִימִים ב
וְלִלְקַט שׁוֹשְׁנִים: אֲנִי לְדוּדֵי וְרֹדֵי לִי הַרְעוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים: ג
יָפָה אַתְּ רַעֲיִתִי כְּתַרְצָה נֹאמָה בִּירוּשָׁלַם אִמָּה בְּנִדְלוֹת: ד
הַסִּי עֵינֶיךָ מִנְּגִדֵי שָׁהִם הִרְהִיבֵנִי שַׁעֲרֵךְ כַּעֲדַר הַעֲזִים ה
שִׁגְלִישׁוּ מִדֶּה־הַגִּלְעָד: שִׁנְיֵךְ כַּעֲדַר הַרְחֵלִים שִׁעְלוּ מִךְ ו
הִרְחַצָה שְׂבָלָם מִתְאֵמוֹת וְשִׁפְלָה אֵין בָּהֶם: כִּפְלַח ו
הִרְמִיזֵנִי מִכַּעַד לְצַמְחָה: שְׁשִׁים הֵמָּה מַלְכוּת וְשִׁמְנִים ח
פִּילִנְשִׁים וְעֵלְמוֹת אֵין מִסְפָּר: אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי ט
אַחַת הִיא לְאֵמָה בְּרָה הִיא לְיֹלְדָתָהּ רְאוּהָ בְנוֹת
וְיֹאשְׁרוּהָ מַלְכוּת וּפִילִנְשִׁים וְהַלְלוּהָ: מִיֹּאֵת הַנִּשְׁקָפָה י
כְּמוֹר־שַׁחַר יָפָה כְּכִלְבָּה בְּרָה כְּחַמָּה אִמָּה בְּנִדְלוֹת:
אֲלֵנִי אָנוּ וְרֹדֵתִי לְרֵאוֹת בְּאֵבִי הַנְּחַל לְרֵאוֹת הַפְּרָחָה י
הַנֶּפֶן הַנָּצוּ הַרְמִיזִים: לֹא יִדְעִתִי נַפְשִׁי שְׂמַתִּי מִרְכַּבּוֹת יב
עִמִּי נָדִיב:

2

שׁוֹבִי שׁוֹבִי הַשּׁוֹלְמִית שׁוֹבִי שׁוֹבִי וְנַחֲדוּרְכֶךָ מִהַדְּחָחוּ א
בְּשׁוֹלְמִית כְּמַחֲלַת הַמַּחְנִים: מֵהֵיכָּל בְּעִמָּךְ בְּנִעְלָיִם ב
בְּתִיגְדֵיב הַמִּזְבֵּי יִרְכָּךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֶׂה יְדֵי אִמּוֹ:
שִׁרְרֵךְ אֵין הַסֵּהר אֲלֵי־הַסֵּהר הַמִּזְנוּ כְּמִנְיָ עֲרַמַת הַסִּים ג
סוּגָה בְּשׁוֹשְׁנִים: שְׁנֵי שַׁרְיָךְ כְּשִׁנֵּי עֲפָרִים תְּאָמְרִי צְבִיבָה: ד
צוּאֲרֵךְ כְּמִנְהַל הַשֶּׁן עֵינֶיךָ בְּרַכּוֹת כְּחֻשְׁבוֹן עַל־שַׁעַר בְּתֵד ה
רַבִּים אַפְּךָ כְּמִנְהַל הַלְבָנוֹן צִיפָה כְּגִי דְמִשְׁקִי: רֵאשֶׁךְ ו

י, ה' טז יב' בס"א לא ידעתי נפשי (או) לא ידעתי נפשי) שמתני
ס"ב טק"י

מיט סאפירן באדעקט.
16 וינע שענקלען מירמלוזילן
געגרונטפעסט אויף שוועלן פון גינגאלד;
זיין אַנבליק ווי דער לבנון,
אויסדערוויילט ווי די צעדערן.
17 ויין גומען איז זיסקייט,
און ער אין גאַנצן אַ גלוסטיקייט.
דאָס איז מיין געליבטער,
און דאָס איז מיין חבר,
טעכטער פון ירושלים.

1 ווהיין איז געגאַנגען דיין געליבטער,
דו שענסטע פון פרויען?
ווהיין האָט זיך געקערט דיין געליבטער,
אַז מיר זאָלן אים זוכן מיט דיר?
2 מיין געליבטער האָט גענידערט צו זיין גאַרטן
צו די בייטן פון בשמים,
צו וואַנדערן אין די גערטנער
און אויפקלייבן ליליען.
3 איך בין מיין געליבטנס,
און מיין געליבטער איז מיין—
דער וואָס וואַנדערט צווישן די ליליען.
4 ביסט שייך, מיין געליבטע, ווי תרצה,
ליבלעך ווי ירושלים,
פאַרכטיק ווי מחנות באַפאַנטע.
5 קער אַוועק דינע אויגן פון מיר,
וואַרום זיי האָבן מיך באַוועלטיקט.
דינע האַר איז ווי אַ סטאַדע ציגן
וואָס לאָזן זיך פון גלעד אַראַפּ.
6 דינע צייך ווי אַ סטאַדע שאַף
וואָס קומען אַרויף פון געוועש,
וואָס צוהיליגען זיך אַלע,
און ניטאָ קיין פאַרוואַרפערין צווישן זיי.
7 ווי אַן אויפשניט מילגרוים איז דיין שליםף,
פון דיין שליער אַדורך.
8 זעכציק די מלכות,
און אַכציק די קעפּסוויבער,
און יונגפרויען אָן צאַל.
9 אינע מיין טויב, מיין אומשולדיקע:

וואָס וועט איר זען אין שולמית?
אַזוי ווי אַ טאַנץ אין צוויי רייען.
9 ווי שייך דינע טריט אין סאַנדאַלן,
דו פירשטלעכע טאַכטער!
דינע רונדע דיכּן ווי צירונג
געמאַכט פון די הענט פון אַ קינצלער.
10 דיין נאַפּל אַ בעכער אַ רונדער;
עס פעלט ניט דער מישוויין.
דיין בויך אַ הויפּן זייץ
מיט ליליען באַזווימט.
11 דינע צוויי בריסט ווי צוויי הירשלעך,
צוהילינגס פון אַ הירשין.
12 דיין האַלדו ווי אַ טורעם פון עלפנבײן;
דינע אויגן—די טייכן אין חשבון
ביים טויער פון בְּתֵרְבִים;
דיין נאַז ווי דער טורעם פון לבנון
וואָס קוקט צו דְמִשְׁקִי.
13 דיין קאַפּ אויף דיר ווי דער כְּרַמֶּל,

אינע איז זי ביי איר מוטער,
אויסדערוויילט איז זי ביי איר געזינערין.
טעכטער האָבן זי געזען און זי געלויבט,
מלכות און קעפּסוויבער—און זי גערימט:
10 ווער איז די וואָס קוקט אַרויס ווי דער פרימאַרגן,
שיין ווי די לבנה,
לויטער ווי די זון,
פאַרכטיק ווי מחנות באַפאַנטע?
11 צו דעם נוסגאַרטן האָב איך גענידערט,
צו באַקוקן די שפּראַצן פון טאַל,
צו זען אויב געבליט האָט דער וויינשטאַק,
אויב געצוויט האָבן די מילגרוימען.
12 ניט חיסנדיק האָט מיין זעל מיך געבראַכט
צו די רייטוועגן פון מיין פירשטלעכע פאַלק.
1 קער צוריק, קער צוריק, שולמית,
קער צוריק, קער צוריק,
מיר זאָלן דיך אַנקוקן.

עלֹךְ כִּכְרָמִל וְדַלְתֵי רֵאשִׁיךְ פֶּאֶרְנָמִן מִלֶּךְ אֶסּוּר בְּרֵהֲטִים;
 מִדְּרִיפֵיֶיךָ וּמִדְּנֵעֵמָת אֶהְבֶּה בַתְּעֻנּוּתִים: זֹאת קִוְּמִתְךָ
 הַמִּתָּה לְתִמְרֵי וְשִׁדְךָ לְאַשְׁכְּלוֹת: אִמְרָתִי אֵנְלָה בְּחִמְרֵי
 אַחֲזָה בְּסִסְבֵּינִי וְהוֹרִינָא שְׂדֵיךָ כְּאַשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן וְרִיחַ
 אֶפְרַיִם בַּתְּפֹחִים: וְחִבְדִּי בֵּין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוּדֵי לְמִשְׁרָיִם
 הוֹבֵב שִׁפְתֵי יִשְׁנִים: אֲנִי לְדוּדֵי וְעַלִּי תְּשׁוּקָתוֹ: לִכְהֵן דוּדֵי
 יִצְאָה הַשְּׂדֵה נִלְיָה כִּכְפָּרִים: נִשְׁכַּמְתָּה לְכַרְמִים נִרְאָה
 אִסְרָתְךָ הַגֶּפֶן פֶּתַח הַסִּמְרֵר הִנְעוּ הַרְמוּנִים שֵׁם אֶתֶן
 אֶת־דְּרֵי לְךָ: הַדּוּדָאִים נִתְנִיחִים וְעַל־פִּתְחוֹתֵינוּ כָּל־מִגְדֵּים
 חֲדָשִׁים גַּם־יִשְׁנִים דוּדֵי צְפִנְתִּי לְךָ:

ח

מִי יִתְנֶה כֶּבֶד לִי יוֹנֵק שְׂרָיִ אֲמִי אֲמַצְאָךְ כְּחוּץ אֶשְׁקֶךָ
 גַּם לֹא־יִבּוּנוּ לִי: אֲנַחֲנֶךָ אֲבִיָּאךְ אֶל־בֵּית אֲמִי תִלְמַדְנִי
 אֶשְׁקֶךָ מִיַּן הַרְקָה מַעֲסִים רַמְנִי: שִׁמְאֵלוּ תַחַת רֵאשִׁי
 וְיִמְנִי תַחְבֵּקֵנִי הַשְּׁבֵעֲתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם מִדְּהִעֵרוּוֹ
 וּמִדְּהִתְעֵרוּוֹ אֶת־הָאֶהְבָּה עַד שְׁתַּחֲפֵץ: מִי זֹאת עֲלָה
 מִן־הַמְדַבֵּר מִתְּרַפֶּקֶת עַל־דוּדָה תַחַת הַתְּפִיחַ עוֹרֵר־תְּךָ
 שִׁמְהָ הַחֶבְלֶתךָ אִמְךָ שִׁמְהָ חֶבְלָה יִלְדָתְךָ: שִׁמְנֵי כְּחוֹתֶם
 עַל־לִבְךָ כְּחוֹתֶם עַל־זְרוֹנְךָ כִּי־עוֹה כְּמֹת אֶהְבֶּה קִשָּׁה
 כִּשְׂאוֹל קִנְיָה רִשְׁפִּיה רִשְׁפִּי אִישׁ שֶׁל־כְּתוּבָה: מִיִּם רַבִּים
 לֹא יִבְלוּ לִכְבוֹת אֶת־הָאֶהְבָּה וְנִתְרוֹת לֹא יִשְׁמָפוּהָ אִסִּי
 חַ וְתָן אִישׁ אֶת־כְּלֵי־הוֹן בֵּיתוֹ בְּאֶהְבָּה בּוֹו יְבוּוּ לִי: אֲהוֹת
 לָנוּ קַמְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ מִדְּנֵעֵשָׁה לְאֲהוֹתֵנוּ בֵּינֵם
 ט שׂוֹד־כְּרֶבֶה: אִסְחוּמָה הִיא נִבְנָה עֲלֶיהָ טוֹרַת כֶּסֶף
 י וְאִסְדָּלַת הִיא נִצְוֶה עֲלֶיהָ לֹחַם אֲרוֹ: אֲנִי חוֹמָה וְשָׂרֵי
 יא כְּמִגְדָּלוֹת אֲנִי הוֹיִתִי בְּעֵינֵי כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם: פֶּרֶם הוֹיִה
 לְשִׁלְמָה כִּבְעַל הַמּוֹן נָתַן אֶת־הַכְּרֶם לְנִטְרִים אִישׁ יִבְאָ

און די לאַקן פון דיין קאַפּ אזוי ווי פורפל;
 אַ מלך איז אין די פלעכטן פאַרקניפט.
 ווי שײן ביסטו און ווי זיס ביסטו,
 געליבטע, אין תענוגים!
 דערדאָזיקער ווקס דייער
 איז געגליכן צו אַ טײטלבוים,
 און די בריסט דייע
 צו הענגלעך טרויבן.
 איך האָב געזאָגט:
 איך וועל אַרויפגיין צום טײטלבוים,
 און וועל אָננעמען זיינע צווייגן;
 און דייע בריסט זאָלן זיין
 אזוי ווי הענגלעך פון וויינשטאַק,
 און דער ריח פון דיין פנים
 ווי עפל;
 און דיין גמען ווי וויין גוטער
 וואָס גײט גלאַטיק אַראָפּ מײן געליבטן,
 וואָס מאַכט רעדן די ליפּן פון שלאָפּיקע.
 איך בין מײן געליבטנס,
 און צו מיר איז זײן געלוסט.
 קום, געליבטער מײן,
 לאַמיר אַרויסגיין אין פעלד,
 לאַמיר נעכטיקן צווישן די ציפערבלומען.
 לאַמיר זיך פעדערן צו די וויינגערטנער,
 לאַמיר וען אויב געבליט האָט דער וויינשטאַק,
 אויב געעפנט האָבן זיך די קווייטן,
 אויב געצווייט האָבן די מילגרוימען;
 דאַרטן וועל איך געבן מײן ליבשאַפט צו דיר.
 די ליבעפעלעך גיבן אַרויס אַ ריח,
 און פאַר אונדזערע טירן
 זיינען אַלערליי טיערע פּרוכט,
 גייע און אַלטע,
 וואָס איך האָב באַהאַלטן
 פאַר דיר, מײן געליבטער.

ח

הַלּוֹאִי בִּיסְטוּ וְיֵ אַ בְּרוּדֶער מײנער
 וואָס האָט די בריסט פון מײן מוטער געוויגן!
 איך וואָלט דיך געטראָפּן אין גאַס, דיך געקושט,
 און מע וואָלט מיך ניט פאַראַכט.
 איך וואָלט דיך געפירט, דיך געבראַכט
 אין הויז פון מײן מוטער וואָס לערנט מיך;
 דיר טרינקען געגעבן פון וויין געקאַכטן,
 פון זאַפט פון מײן מילגרוים.
 זײן לינקע האַנט אונטער מײן קאַפּ,
 און זײן רעכטע זאָל מיך אַרומנעמען.
 איך באַשווער אײך, טעכטער פון ירושָׁלַים,
 איר זאָלט ניט וועקן
 און ניט אויפֿוועקן די ליבשאַפט,
 ביז זי וועט באַזעצן.
 ווער איז די וואָס גײט אויף פּונעם מדבר,
 זיך טוֹלענדִיק צו איר געליבטן?
 אונטערן עפלבוים האָב איך דיך אויפֿגעוועקט;
 דאַרטן האָט דיין מוטער געווייטאַקט מיט דיר,
 דאַרט האָט געווייטאַקט די וואָס האָט דיך געבאַרן.
 טו מיך אַרויף ווי אַ זיגל אויף דיין האַרצן,
 ווי אַ זיגל אויף דיין אַרעם,
 וואָרום שטאַרק ווי דער טױט איז די ליבשאַפט,
 האַרט ווי דער קבר די אייפֿערוכט;
 אירע פּלאַמען זיינען פּלאַמען פֿיער,
 אַ פּלאַקער פון גאַט.

ח' מלה חזרה לכן אשר ידעה רעה

גרויסע וואסערן קענען ניט פארלעשן די ליבשאַפט,
 און טייכן וועלן זי ניט אוועקפלייצן.
 אז א מענטש זאל געבן פאר ליבשאַפט
 דעם גאַנצן פאַרמעג פון זיין הויז,
 פאַראַכטן אים וואָלט מען פאַראַכט.
 אַ קליינע שוועסטער האָבן מיר,
 און זי האָט נאָך קיין בריסט ניט;
 וואָס זאָלן מיר טאָן מיט אונדזער שוועסטער
 אין דעם טאַג וואָס מע וועט איר רעדן?
 אויב זי איז אַ מויער,
 וועלן מיר בויען אויף איר אַ זילבערנע מויערקרוין;
 און אויב זי איז אַ טיר,
 וועלן מיר זי פאַרשפאַרן מיט צעדערברעטער.
 איך בין אַ מויער,
 און מײנע בריסט ווי די טורעמס;
 דענסמאַל בין איך געווען אין זיינע אויגן
 אזוי ווי אַ קוואַל פון גליק.
 אַ וויינגאַרטן האָט שלמה געהאַט אין בעל־הַמּוֹן,
 האָט ער געגעבן דעם וויינגאַרטן צו היטער;
 איטלעכער פלעגט ברענגען

פאַר זיין פרוכט טויזנט זילבערשטיק.
¹² מײן אייגענער וויינגאַרטן איז בײַ מיר.
 די טויזנט זיינען פאַר דיר, שלמה,
 אָבער צוויי הונדערט פאַר די וואָס היטן זיין פרוכט.

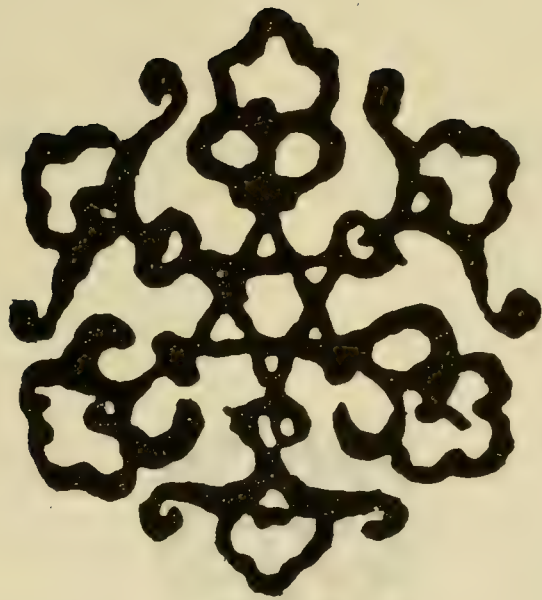
בְּפָרִיז אֱלֹהֵי בְּסֶפֶד: בְּרַמֵּי שְׁלֵי לִפְנֵי הָאֱלֹהִים לֵךְ שְׁלֵמָה י' ב'
 וּמֵאֲתָנִים לְנֹטְרִים אֶת־פְּרִיז: הַיּוֹשֶׁבֶת בְּנָנִים חֲבָרִים י'
 מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ הַשְּׁמִיעֵנִי: בְּרַח הַדּוֹדִי וְדַמְהֵלֵךְ לְצַבִּי י'
 אִוּ לְעַפְר הָאֲלִים עַל הַרֵי בְּשָׁמַיִם:

¹³ דו וואָס ויצסט אין די גערטנער,
 די חברים האַרכן אויף דיין קול,
 לאָז מיך אים הערן.

¹⁴ אַנטלויף, געליבטער מײן,
 און זיי געגליכן צו אַ הירש,
 אָדער צו אַ הינד אַ יונגן,
 אויף די בשמים־געבערג.

סכּוּם פּסוקי דשיר השירים מאה ושבעה עשר. וסימנו אשר דבר
 טוב על המלך. וחציו נרד וכרכום:

רות

און עס איז געווען אין די טעג וואָס די שופטים האָבן געהערשט, איז געווען אַ הונגער אין לאַנד. און אַ מאַן איז געגאַנגען פון בית־לחם־יהודה זיך אויפצוֹ האַלטן אין פעלד פון מואָב, ער מיט זיין ווייב און זינע צוויי זין. און דער נאָמען פון דעם מאַן איז געווען אַלימלך, און דער נאָמען פון זיין ווייב נַעמי, און דער נאָמען פון זינע צוויי זין מחלון און כליון—אַפּרָתער פון בית־לחם־יהודה. און זיי זיינען געקומען אין פעלד פון מואָב, און זיינען דאָרטן געווען.

אויז געשטאַרבן אַלימלך, נַעמיס מאַן, און זי איז איבערגעבליבן, מיט אירע צוויי זין. און זיי האָבן גענומען מואָבער וויבער: דער נאָמען פון איינער איז

וַהֲיוּ בִימֵי שְׁפֹט הַשְּׁפֹטִים וַיְהִי רָעֵב בְּאֶרֶץ יוּדָה אִישׁ מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה לְגוֹר בְּשָׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו: וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נַעֲמִי וְשֵׁם שְׁנֵי בָנָיו מַחְלֹן וְכַלְיוֹן אַפְרָתִים מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שָׂדֵי־מוֹאָב וַיְהוּדִשְׁם: וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נַעֲמִי וַתִּשְׁאָר הָיָא וּשְׁנֵי בָנָיהָ: וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֵאֲבוֹת שֵׁם הָאִחָת עֶרְפָּה וְשֵׁם הַשְּׁנִית רֹת וַיָּשִׁבוּ שָׁם כַּעֲשֵׂר שָׁנִים: וַיָּמָתוּ גַם־שְׁנֵיהֶם מַחְלֹן וְכַלְיוֹן וַתִּשְׁאָר הָאִשָּׁה מִשְׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמְאִישָׁהּ: וַתָּקָם הוּא וְכַלְתֵּיהָ וַתִּשָּׁב מִשָּׂדֵי מוֹאָב כִּי שָׁמְעָה בְּשָׂדֵה מוֹאָב כִּי־רָפָקָד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם לֶחֶם: וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלּוֹתֶיהָ עִמָּה וַתֵּלַכְנָה בְּדֶרֶךְ לְשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה: וַתֹּאמֶר נַעֲמִי לְשֵׁתִי כַלְתֵּיהָ לִכְנֹה שְׁבִנָּה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּה יַעֲשֶׂה יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד כְּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם־הַמֵּתִים וְעִמָּי: וַתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמִצָּאֵן מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִשָּׁה וַתִּשְׁק לָהֶן וַתִּשְׂאָנָה

א, ח' ישיק

געווען עֶרְפָּה און דער נאָמען פון דער צווייטער רות. און זיי זיינען דאָרטן געזעסן אַרום צען יאָר.

און זיי ביידע, מחלון און כליון, זיינען געשטאַרבן, און די פרוי איז געבליבן פאַרעלנדט פון אירע ביידע קינדער און איר מאַן. און זי איז אויפגעשטאַנען מיט אירע שניר, און האָט זיך אומגעקערט פון פעלד פון מואָב, וואָרום זי האָט געהערט אין פעלד פון מואָב אַז גאָט האָט געדאַכט אָן זיין פּאָלק, זיי צו געבן ברויט. און זי איז אַרויס פון דעם אָרט וואָס זי איז דאָרטן געווען, און אירע ביידע שניר מיט איר, און זיי זיינען געגאַנגען אין וועג, כדי זיך אוימצוקערן צום לאַנד יהודה.

און האָט נַעמי געוואָגט צו אירע ביידע שניר: גייט קערט אַיך אום איטלעכע צו איר מוטערס הויז. זאָל גאָט טאָן מיט אַיך חסד אזוי ווי איר האָט געטאָן מיט די געשטאַרבענע און מיט מיר. זאָל אַיך גאָט געבן איר זאָלט געסינען מנוחה איטלעכע אין הויז פון איר מאַן.

קולן ותבכינה: ותאמרנה ליה כִּי־אתָּךְ נָשׁוּב לַעֲמֹד:
 10 ותאמר נַעֲמִי שְׂבִנָּה בְּנֹתִי לָמָּה תִּלְכְּנָה עִמִּי הַעֲוֹד לִי
 11 בָּנִים בְּמִעִי וְהָיוּ לָכֶם לְאֲנָשִׁים: שְׂבִנָּה בְּנֹתִי לָכֵן כִּי
 12 וְכִנְיֵי מְהוּוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יִשְׂרָאֵל תִּקְוָה גַם הֵיחִיתִי
 13 הַלְלִילָה לְאִישׁ וְגַם יִלְדֹתִי בָּנִים: הֲלֹהֵן וְהַשְׂבָּרָנָה עַד
 14 אֲשֶׁר יִגְדְּלוּ הֲלֹהֵן תַּעֲנֶנָּה לְבִלְתִּי הֵיחִית לְאִישׁ אֵל בְּנֹתִי
 15 כִּי מִרְלִי מֵאֵד מִכֶּם כִּי־צָאָה בִּי יְדִי־וְהָיָה: וְתַשְׁנֶה קוֹלָן
 16 וְתַבְכִּינָה עוֹד וְתִשָּׁק עַרְפָּה לְחַמּוֹתֶיהָ וְרוּת דְּבָקָה בָּהּ:
 17 וְתֹאמַר הִנֵּה שָׂבָה וּבְמַתָּךְ אֶל־עַמָּה וְאֶל־אֱלֹהֶיהָ שׁוֹבִי
 18 אַחֲרַי וּבְמַתָּךְ: וְתֹאמַר רוּת אֶל־תִּבְנֶעֱרִי־בִי לְעוֹבֵד לְשׁוֹב
 19 מֵאֲחֵרָיךְ כִּי אֶל־אִשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי וּבְאִשֶׁר תִּלְוִי אֵלַי עֲמֹד
 20 עִמִּי וְאֶל־הַיְהוָה אֱלֹהֵי: בְּאִשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשֵׁם אֶקְבֹּר
 21 בָּהּ יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֵה יוֹסִיף כִּי תִמּוֹת וּפְקִיד בֵּינִי וּבֵינֶיךָ:
 22 וְתֹרָא כִּי־תִאֲמַעֲצֵת הִיא לְלֶכֶת אִתָּהּ וְתִחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ:
 23 וְתִלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם עַד־בּוֹאֲנָה בֵּית לָחֶם וַיְהִי כְּבוֹאֲנָהּ בֵּית
 24 לָחֶם וַתֵּדָם כְּלִי־הַעִיר עֲלֵיהֶן וְתֹאמַרְנָה הֲזֹאת נַעֲמִי:
 25 וְתֹאמַר אֲלֵיהֶן אֶל־תִּקְרָאנָה לִי נַעֲמִי קְרָאן לִי מְרָא כִּי
 26 הַמֵּר שְׂדֵי לִי מֵאֵד: אֲנִי מִלֵּאָה הִלְכְתִי וְרִיבִים הִשִּׁיבִנִי
 27 יְהוָה לָמָּה תִּקְרָאנָה לִי נַעֲמִי וַיְהִי עֲנָהּ כִּי וְשְׂדֵי הַרְבֵּעַ
 28 לִי: וַתֵּשֶׁב נַעֲמִי וְרוּת הַמּוֹאָבִיָּה כְּלַתָּהּ עִמָּה הַשְּׂבִירָה
 29 מִשְׂדֵי מוֹאָב וַהֲמָה בָּאוּ בֵּית לָחֶם בְּתַחֲלַת קֶצֶר שְׁעָרִים:

ב

10 וּלְנַעֲמִי מִיָּדַע לְאִשָּׁה אִישׁ גִּבּוֹר חָיִל מִמְּשַׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ
 11 וְשֵׁמוֹ בְּעוֹ: וְתֹאמַר רוּת הַמּוֹאָבִיָּה אֶל־נַעֲמִי אֶלְכֶד־נָא
 12 הַשָּׂדֶה וְאֶלְקַטְהָ כִּשְׂבָלִים אַחֲרַי אֲשֶׁר אֲמַצִּיאֲחֶן בְּעֵינָיו
 13 וְתֹאמַר לָהּ לְכִי בָתִּי: וְתִלְךְ וְתִבּוֹא וְתִלְקַט בְּשָׂדֶה אַחֲרַי
 14 הַקְּצָרִים וְיִקְרַךְ מִקְרָחֶךָ הַלְקַת הַשָּׂדֶה לְבָעוּ אֲשֶׁר מִמְּשַׁפַּחַת

א, 1 כִּי־צָאָה יד' חסר א כ' ו' ב' מוקדם ב, א' מודע קצ

און זי האָט זיי געקוישט; און זיי האָבן אויפגעהויבן
 זייער קול און האָבן געוויינט. ¹⁰ און זיי האָבן צו איר
 געזאָגט: גיין, גייערט מיר וועלן מיט דיר זיך אומקערן צו
 דיין פּאָלק. ¹¹ האָט נַעֲמִי געזאָגט: קערט אייך אום,
 טעכטער מיינע, צוואַס זאָלט איר גיין מיט מיר? האָב
 איך דען נאָך ווין אין מיין ליב, אָז זיי זאָלן אייך ווערן פאַר
 מאַנען? ¹² קערט אייך אום, טעכטער מיינע, גיט, וואָרום
 איך בין צו אַלט צו האָבן אַ מאַן; לאַמיך שוין זאָגן, איך
 האָב אַ האַפּענונג, איך זאָל נאָך די נאַכט האָבן אַ מאַן,
 און זאָל אויך געבערן זיין. ¹³ וועט איר דען אויף זיי אויס־
 קוקן ביז זיי וועלן גרויס ווערן? וועט איר צוליב זיי בלייבן
 זיצן ניט צו נעמען קיין מאַן? גיין, טעכטער מיינע! וואָרום
 מיר איז פיל ביטערער פון אייך, ווייל גאָטס האַנט איז
 אויסגעזאָגען אויף מיר.

¹⁴ האָבן זיי אויפגעהויבן זייער קול און האָבן ווידער
 געוויינט. און ערפּה האָט זיך צעקוישט מיט איר שוויגער,
 אָבער רוּת האָט זיך באַהעפּט אָן איר. ¹⁵ האָט זי געזאָגט:
 זע, דיין שוועגערין האָט זיך אומגעקערט צו איר פּאָלק
 און צו איר גאָט; קער זיך אום נאָך דיין שוועגערין. ¹⁶ האָט
 רוּת געזאָגט: זאָלסט מיך ניט בעטן דיך צו פאַרלאָזן, זיך
 אומצוקערן פון הינטער דיר, וואָרום ווהיין דו וועסט גיין,
 וועל איך גיין, און וווּ דו וועסט געכטיקן, וועל איך
 געכטיקן; דיין פּאָלק איז מיין פּאָלק, און דיין גאָט איז מיין
 גאָט. ¹⁷ וווּ דו וועסט שטאַרבן, וועל איך שטאַרבן, און
 דאָרטן וועל איך באַגראָבן ווערן. זאָל מיר גאָט טאָן
 אַזוי און נאָך מער! נאָר דער טויט וועט פּאַנאָדערשיידן
 צווישן מיר און צווישן דיר.

¹⁸ און זי האָט געזען, אָז זי האַלט זיך פּעסט צו גיין מיט איר, און זי האָט אויפגעהערט זי אָפּצורעדן. ¹⁹ און זיי
 זיינען ביידע געגאַנגען ביז זיי זיינען געקומען קיין בֵּית־לָחֶם. און עס איז געווען, ווי זיי זיינען אָנגעקומען קיין בֵּית־לָחֶם,
 אַזוי האָט די גאַנצע שטאָט געטומלט מיט זיי, און די ווײַבערן האָבן געזאָגט: איז דאָס נַעֲמִי? ²⁰ האָט זי צו זיי געזאָגט: איר
 זאָלט מיך ניט רופן נַעֲמִי, רופּט מיך מְרָה־בַּי, וואָרום דער אַלמאַכטיקער האָט מיר זייער פאַרביטערט. ²¹ אַ פּולע בין
 איך אַרויסגעזאָגען, און ליידיק האָט מיך גאָט אומגעקערט. נאָך וואָס רופּט איר מיך נַעֲמִי, אָז גאָט איז מיין קלעגער
 געוואָרן, און דער אַלמאַכטיקער האָט מיר שלעכטס געטאָן.

²² אַזוי האָט זיך אומגעקערט נַעֲמִי, און איר שנור רוּת די מוֹאָבערין מיט איר, די וואָס האָט זיך אומגעקערט פון
 דעם פּעלד פון מוֹאָב. און זיי זיינען אָנגעקומען אין בֵּית־לָחֶם אין אָנהייב גערשטנשניט.

ב

¹ און נַעֲמִי האָט געהאַט איר מאַנס אַ קרוב, אַ ווײַלפאַרמעגלעכן מאַן פון אַלימלֶכס משפּחה, וואָס זיין נאָמען איז
 געווען בּוֹעִז.
² און רוּת די מוֹאָבערין האָט געזאָגט צו נַעֲמִי: לאַמיך גיין, איך בעט דיך, אין פּעלד, און איך וועל אויפקלייבן
 זאַנגען הינטער דעם וואָס איך וועל געפּינען לייטזעליקייט אין זיינע אויגן. האָט זי געזאָגט צו איר: גיין, מיין טאָכטער.
³ איז זי אַוועק, און איז געקומען און האָט געקליבן אין פּעלד הינטער די שניטערס, און אויף איר טראָף האָט זיך
 אַ ביטערע.

געטראָפֿן דאָס שטיק פעלד פון בווען וואָס פון אַלימלֶכס משפּחה. ⁴ ערשט בווען איז אָנגעקומען פון בית־לֶחם, און האָט געוואָגט צו די שניטערס: גאָט מיט אַיך! און זיי האָבן צו אים געוואָגט: בענטשן זאָל דיך גאָט! ⁶ האָט בווען געזאָגט צו זיין יונג וואָס איז געשטאַנען איבער די שניטערס: וועמעס איז די דאָזיקע יונגע פרוי? ⁶ האָט געענטפּערט דער יונג וואָס איז געשטאַנען איבער די שניטערס, און האָט געוואָגט: דאָס איז אַ יונגע פרוי אַ מאָבערין, וואָס האָט זיך אומגעקערט מיט נעמין פון דעם פעלד פון מאָב; ⁷ און זי האָט געוואָגט: לאָמיך קלייבן, איך בעט דיך, און אויפֿ־זאַמלען צווישן די גאַרבן הינטער די שניטערס; און זי איז געקומען און איז געשטאַנען פון זינט פרימאַרגן אַזש ביז אַצונד; דאָס בלייבן אירס אין דער היים איז בלויז געווען אַ וויילע. ⁸ האָט בווען געוואָגט צו רות: פאַרוואָר, דו הערסט, מיין טאָכטער? זאָלסט ניט גיין קלייבן אין אַן אַנדער פעלד, און זאָלסט אויך ניט אַוועקגיין פון דאַנען; נאָר דאָ זאָלסטו זיך האַלטן מיט מינע מיידלעך. ⁹ דייע אויגן זאָלן זיין אויף דעם פעלד וואָס זיי שניידן, און זאָלסט גיין הינטער זיי. פאַרוואָר, איך האָב באַפוילן די יונגען, דיך ניט אַנצורירן; און אַז דיר וועט דאָרשטן, זאָלסטו גיין צו די פֿלים, און טרינקען פון וואַנען די יונגען שעפֿן. ¹⁰ איז זי געפאַלן אויף איר פנים, און האָט זיך געבוקט צו דער ערד, און האָט צו אים געוואָגט: פאַרוואָס האָב איך געפונען לייטעליקייט אין דייע אויגן, מיך צו דער־קענען, אַז איך בין אַ פּרעמדע? ¹¹ האָט בווען געענטפּערט און האָט צו איר געוואָגט: דערציילן איז מיר דערציילט געוואָרן אַלץ וואָס דו האָסט געטאָן מיט דיין שוויגער נאָך דיין מאַנס טויט, און אַז דו האָסט פאַרלאָזן דיין פאָטער און דיין מוטער, און דאָס לאַנד פון דיין געבאָרגשאַפט, און ביסט געגאַנגען צו אַ פּאָלק וואָס דו האָסט ניט געקענט פון נעכטך אייערנעכטן. ¹² זאָל גאָט באַצאָלן דיין טואַגן, און דיין שכר זאָל זיין פאַרפול פון יהוה דעם גאָט פון ישראל, וואָס דו ביסט געקומען זיך באַשיצן אונטער זיינע פליגלען. ¹³ האָט זי געוואָגט: לאָמיך געפינען לייטעליקייט אין דייע אויגן, מיין האַר! ווייל דו האָסט מיך געטרייסט, און ווייל דו האָסט גערעדט צום האַרצן פון דיין דינסט, און איך בין צומאַל ניט ווי איינע פון דייע דינסטן. ¹⁴ האָט בווען צו איר געוואָגט: אין דער צייט פון עסן, גענען אַהער, און וועסט עסן פון דעם ברויט, און וועסט איינטונקען דיין ביסן אין זייערס.

אלימלך: והנה בעו בא מבית לחם ויאמר לקוצרים ד והנה עמכם ויאמרו לו וברכך יהוה: ויאמר בעו לנערו ה הנצב עלהקוצרים למי הנערה הזאת: וינן הנער הנצב ו עלהקוצרים ויאמר נערה מואביה היא השבה עסננמי משרי מואב: ותאמר אלקמהנא ואספתי בכמרים אחרי ו הקוצרים ותבוא ותעמוד מאו הבקר ועדעלתה זה שבתה הבית מעט: ויאמר בעו אלרות הלוא שמעת בתי ה אלתלבי ללקט בשדה אחר וגם לא תעבורי מזה וכה תדבקן עסנערת: וינך בשדה אשריוקצרון והלכת ט אחריהן הלוא צויתי אתהנערים לבלתי ננעך וצמת והלכת אלחבלים ושתית מאשר ישאבון הנערים: ותפל עלפניה ותשתחו ארצה ותאמר אליו מהוע מצאתי חן בעיניך להכירני ואנכי נכריה: וינן בעו ויאמר לה הגד יי הגד לי כל אשרעשית אתחמותך אחרי מות אישך ותזובי אביך ואמך וארץ מולדתך ותלכי אליעם אשר לאידעת תמול שלשום: ישלם יהוה פעלך ותהי יב משבתך שלמה מעם יהוה אלהי ישראל אשרבאת לחסות תחת כנפיו: ותאמר אמצאחן בעיניך אדני כי י נחמתני וכי ברית עללב שפחתך ואנכי לא אדויה כאחת שפחתך: ויאמר לה בעו לעת האבל גשי הלם ואכלתי יד מןדלחם ומבלת פתך בחמץ ותשב מצד הקוצרים ויצבטלה קלי ותאכל ותשבע ותתר: ותקם ללקט ויצו טו בעו אתהנערו ויאמר גם בין הנערים תלקט ולא תכלימוה: וגם שליתשללו לה מןהצבתיים ועובתם טו ולקטה ולא תנערובה: ותלקט בשדה עדיהערב ותחבט י את אשרללקטה ויהי כאיפה שערים: ותשא ותבוא יי העיר ותרא חמותה את אשרללקטה ותוצא ותתןלה

י"ד ה' רסה ספח כ"ס

10 האָט איר שוויגער צו איר געזאָגט: ווו האָסטו געקליבן היינט, און ווו האָסטו געאַרבעט? געבענטשט זאָל זיין דער וואָס האָט זיך אומגעקוקט אויף דיר! האָט זי דערציילט איר שוויגער ביי וועמען זי האָט געאַרבעט, און זי האָט געזאָגט: דער נאָמען פון דעם מאַן וואָס איך האָב ביי אים היינט געאַרבעט, איז בועז. 20 האָט נעמי געזאָגט צו איר שוור: געבענטשט זאָל ער זיין פון גאָט, וואָס האָט ניט פאַר-לאָזן זיין חסד מיט די לעבעדיקע און מיט די טויטע! און נעמי האָט צו איר געזאָגט: דער מאַן איז אונדזערער אַ נאַנטער, ער איז פון אונדזערע אויסלייזערע. 21 האָט רות די מאָבערין געזאָגט: ער האָט מיר אויך אָנגעזאָגט: לעבן די יונגען וואָס ביי מיר זאָלסטו זיך האַלטן, ביז וואַנען זיי וועלן ענדיקן דעם גאַנצן שניט וואָס ביי מיר. 22 האָט נעמי געזאָגט צו רות איר שוור: עס איז גוט, מיין טאָכטער, אַז דו זאָלסט אַרויסגיין מיט זיינע מיידלעך, און מע זאָל דיך ניט אַנטרעפן אין אַן אַנדער פעלד.

23 און זי האָט זיך געהאַלטן אַן בועזעס מיידלעך, צו קלייבן ביז צום סוף פון גערשטנשניט און ווייזשניט. און זי איז געזעסן ביי איר שוויגער.

1 און נעמי איר שוויגער האָט צו איר געזאָגט: מיין טאָכ-טער, זאָל איך דיר ניט אויפוכן אַן אַפּרו וואָס זאָל גוט זיין פאַר דיר? 2 און אַצונד, איז ניט בועז אונדזערער אַ קרוב-דער וואָס דו ביסט געווען מיט זיינע מיידלעך? אָט ווינטשופלט ער די נאַכט דעם שייער גערשטן. 3 זאָלסטו זיך אַרומוואַשן און באַזאַלבן, און אַנטאָן אויף דיר דייע קליידער, און אַראָפּנידערן צום שייער; זאָלסטו זיך ניט לאָזן מערקן פון דעם מאַן, ביז ער האָט געענדיקט עסן און טרינקען. 4 און עס וועט זיין ווי ער וועט זיך לייגן, אזוי זאָלסטו מערקן דעם אָרט וואָס ער וועט זיך דאַרטן לייגן, און זאָלסט צוקומען און אָפּדעקן זיין צופוסן, און זיך אוועקלייגן; און ער וועט דיר זאָגן וואָס דו זאָלסט טאָן. 5 האָט זי צו איר געזאָגט: אַלץ וואָס דו זאָגסט מיר וועל איך טאָן.

6 און זי האָט אַראָפּגענידערט צום שייער, און האָט געטאָן אזוי ווי אַלץ וואָס איר שוויגער האָט איר געהייסן. 7 און בועז האָט געגעסן און געטרונקען, און ויין האַרץ איז געווען פריילעך, און ער איז געגאַנגען זיך לייגן אין עק פון דעם תבואההויפן. 8 איז זי צוגעקומען שטילערהייט, און האָט אָפּגעדעקט זיין צופוסן, און האָט זיך געלייגט. 9 און עס איז געווען אין האַלבע נאַכט, האָט דער מאַן אויפגעצייטערט, און ער האָט זיך אויסגעדרייט, ערשט אַ פרוי ליגט אים צו פוסן. 10 האָט ער געזאָגט: ווער ביסטו? האָט זי געזאָגט: איך בין רות דיין דינסט; און זאָלסט אויסשפרייטן דיין ברעג קלייד איבער דיין דינסט, וואָרום אַן אויסלייזער ביסטו. 11 האָט ער געזאָגט: געבענטשט זאָלסטו זיין פון גאָט, מיין טאָכטער; דיין לעצטע גוטסקייט האָסטו נאָך שענער געטאָן פון דער ערשטער, ניט צו גיין נאָך די בחורים, צי אַרים צי רייך. 12 און אַצונד,

1 אַ קרוב וואָס האָט דאָס רעכט אויסצולייזן אָדער נעמען פאַר זיך.

1 אַת אַשר-הוֹתֵרָה מִשְׁבֵּעָה: וְתֹאמַר לָהּ הַמּוֹתָהּ אִיפֹּה לִקְטוֹת הַיּוֹם וְאַנְה עֲשִׂית יְהִי מִכִּיבֵד בְּרוּךְ וְתִגַּד לַחַמּוֹתָהּ אֶת אַשר-עֲשִׂתָהּ עִמּוֹ וְתֹאמַר שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עֲשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בְּעוֹ: וְתֹאמַר נְעָמִי לְכַלְתָּה בְּרוּךְ הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר לֹא-עָנַב חֲסִדוֹ אֶת-הַחַיִּים וְאֶת-הַמֵּתִים וְתֹאמַר לָהּ נְעָמִי קְרוּב לָנוּ הָאִישׁ מִנְּאֻלֵינוּ הוּא: וְתֹאמַר רות הַמּוֹאֲבִידָה גַם כִּי-אָמַר אֵלַי עַם-הַנְּעָרִים אֲשֶׁר-לִי תִדְבְּלִין עַד אִם-כֻּלּוֹ אֶת בְּלִי-הַקְּצִיר אֲשֶׁר-לִי: וְתֹאמַר נְעָמִי אֶל-רוֹת כַּלְתָּה טוֹב בְּתִי כִי תִצְאִי עַם-נְעוּרוֹתַי וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּךָ בְּשָׂדֶה אַחֵר: וְתִדְבַּק בְּנְעוּרוֹת בְּעוֹ לִלְקֹט עֵד-כִּפְלוֹת קְצִיר-הַשְּׂעָרִים וְקִצִּיר הַחֲטָיִים וְתִשָּׁב אֶת-הַמּוֹתָהּ:

א וְתֹאמַר לָהּ נְעָמִי הַמּוֹתָהּ בְּתִי הֲלֹא אִבְקִשְׁלֶךָ מִנּוֹחַ אֲשֶׁר יִשְׁכְּבֶלְךָ: וְעַתָּה הֲלֹא-יִבְעוּ מִדַּעְתָּנוּ אֲשֶׁר הָיִית אֶת-נְעוּרוֹתַי הַנָּה הוּא וְרָה אֶת-יְגֵרֵן הַשְּׂעָרִים הַלְּיָלָה: וְרַחֲמֵת וְסִכַּת וְשִׁמְת שְׁמִלְתָךְ עֲלֶיךָ וּבִרְדֹתַי הִגְדוּ אֵלַי תּוֹדְעִי לֹאִישׁ עַד כַּלְתִּי לֹאֲכַל וְלִשְׁתוֹת: וַיְהִי כִשְׁכַּבּוּ וַיִּדְעַת אֶת-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב-שָׁם וּבָאת וּגְלִית מִרְגְּלֹתַי וְשָׁכַבְתִּי וְהוּא יִגִּיד לְךָ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין: וְתֹאמַר אֵלֶיהָ כֹּל אַשר-תֹּאמְרֵי: אַעֲשֶׂה: וְתִרְדּ הַגֵּרָן וְתַעֲשׂ כְּכֹל אַשר-צוֹתָהּ הַמּוֹתָהּ: וַיֹּאכַל בְּעוֹ וַיִּשָּׁת וַיִּיטֵב לָבוּ וַיָּבֹא לִשְׁכַב בַּקֶּצֶה הָעֶרְמָה וְתָבֹא בִלְט וְתִגַּל מִרְגְּלֵתַי וְתִשְׁכַּב: וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיַּחֲרַד הָאִישׁ וַיִּלְפַת וְהִנֵּה אִשָּׁה שֹׁכַבַת מִרְגְּלֹתָיו: וַיֹּאמַר מִי אַתְּ וְתֹאמַר אֲנִי רות אִמְתְּךָ וּפְרַשְׁת כְּנֶפֶד עַל-אִמְתְּךָ כִּי נָאֵל אֶתָּה: וַיֹּאמַר בְּרוּכָה אַתְּ לַיהוָה בְּתִי הֵיטֵבְת חֲסִדְךָ הָאֲחֵרוֹן מִן-הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי-לָכַת אַחֲרֵי הַבְּחוּרִים אֲסִדֵּל וְאִם-עֲשִׂיר: וְעַתָּה

ב, כא' חצי חסדו נספסו ג, א שמלתיך ק' ויחזקו ד' ושכבת ק' ה' אלי קי ולא כרוב ט' ס' א' אמתך

ניט לאָזן מערקן פון דעם מאַן, ביז ער האָט געענדיקט עסן און טרינקען. 4 און עס וועט זיין ווי ער וועט זיך לייגן, אזוי זאָלסטו מערקן דעם אָרט וואָס ער וועט זיך דאַרטן לייגן, און זאָלסט צוקומען און אָפּדעקן זיין צופוסן, און זיך אוועקלייגן; און ער וועט דיר זאָגן וואָס דו זאָלסט טאָן. 5 האָט זי צו איר געזאָגט: אַלץ וואָס דו זאָגסט מיר וועל איך טאָן.

6 און זי האָט אַראָפּגענידערט צום שייער, און האָט געטאָן אזוי ווי אַלץ וואָס איר שוויגער האָט איר געהייסן. 7 און בועז האָט געגעסן און געטרונקען, און ויין האַרץ איז געווען פריילעך, און ער איז געגאַנגען זיך לייגן אין עק פון דעם תבואההויפן. 8 איז זי צוגעקומען שטילערהייט, און האָט אָפּגעדעקט זיין צופוסן, און האָט זיך געלייגט. 9 און עס איז געווען אין האַלבע נאַכט, האָט דער מאַן אויפגעצייטערט, און ער האָט זיך אויסגעדרייט, ערשט אַ פרוי ליגט אים צו פוסן. 10 האָט ער געזאָגט: ווער ביסטו? האָט זי געזאָגט: איך בין רות דיין דינסט; און זאָלסט אויסשפרייטן דיין ברעג קלייד איבער דיין דינסט, וואָרום אַן אויסלייזער ביסטו. 11 האָט ער געזאָגט: געבענטשט זאָלסטו זיין פון גאָט, מיין טאָכטער; דיין לעצטע גוטסקייט האָסטו נאָך שענער געטאָן פון דער ערשטער, ניט צו גיין נאָך די בחורים, צי אַרים צי רייך. 12 און אַצונד,

מ״ן טאָכטער, זאָלסטו ניט מורא האָבן; אַלץ וואָס דו וועסט זאָגן, וועל איך דיר טאָן, וואָרום דער גאַנצער טויער פון מ״ן פּאַלק ווייס אָדו ביסט אַ ווילע פּרוי.
 12 און אַצונד, יאָ אמת, אָדו אַן אויסלייזער בין איך, אָבער פאַראַן אַן אויסלייזער נענטער פון מיר. 11 בל״ב די גאַכט, און עס וועט זײן אין דער פּרי, אויב ער וועט דײך אויסלייזן, איז גוט, זאָל ער אויסלייזן; אויב אָבער ער וועט דײך ניט וועלן אויסלייזן, וועל איך דײך אויסלייזן, אַווי ווי גאַט לעבט! ליג ביז אין דער פּרי.

14 איז זי געלעגן בײַ אים צופוסן ביז באַגינען, און זי איז אויפגעשטאַנען איידער איינער האָט געקענט דער קענען דעם אַנדערן; וואָרום ער האָט געזאָגט: עס זאָל ניט דערווייט ווערן אָדו די פּרוי איז געקומען אין שײער.

16 און ער האָט געזאָגט: גיב אַהער דאָס טויך וואָס אויף דיר, און האַלט עס צו. האָט זי עס צוגעהאַלטן, און ער האָט אַריינגעמאַסטן זעקס מאָס גערשטן, און אַרויפ־געטאָן אויף איר. און ער איז אַריינגעגאַנגען אין שטאַט.

18 און זי איז געקומען צו איר שוויגער, האָט זי געזאָגט: ווי איז דאָס מיט דיר, מ״ן טאָכטער? האָט זי איר דער צײלט אַלץ וואָס דער מאַן האָט צו איר געטאָן. 11 און זי האָט געזאָגט: די זעקס מאָס גערשטן האָט ער מיר געגעבן, ווייל ער האָט צו מיר געזאָגט: זאָלסט ניט קומען מיט לײדיקן צו דיין שוויגער. 11 האָט זי געזאָגט: זיך, מ״ן טאָכטער, ביז וואַגען וועסט וויסן ווי די זאַך וועט אויספאַלן, וואָרום דער מאַן וועט ניט רוען, ביז ער האָט געענדיקט די זאַך היינט.

1 און בוֹעז איז אַרויפגעגאַנגען צום טויער, און האָט זיך דאָרטן געזעצט, ערשט דער אויסלייזער פון וועמען בוֹעז האָט גערעדט, גײט פאַרביי. האָט ער געזאָגט: קום אַהער זען זיך דאָ, דער און דער. איז ער צוגעקומען און האָט זיך געזעצט.

2 און ער האָט גענומען צען מענטשן פון די עלטסטע פון שטאַט, און ער האָט געזאָגט: זעצט אײך דאָ. און זײ האָבן זיך געזעצט. 3 האָט ער געזאָגט צום אויסלייזער: נעמי וואָס האָט זיך אומגעקערט פון פעלד פון מואָב, פאַר־קויפט דאָס שטיק פעלד וואָס האָט געהערט צו אונדזער ברודער, צו אַלימלֶכָן. 4 האָב איך געקלערט: איך וועל אַנט־פלעקן דיין אויער, אַווי צו זאָגן: קויף עס אַנטקעגן פאַר די וואָס זיצן דאָ, און אַנטקעגן פאַר די עלטסטע פון מ״ן פּאַלק. אויב דו ווילסט אויסלייזן, לײז אויס! אויב אָבער מע וועט ניט אויסלייזן, זאָג מיר, כּדי איך זאָל עס וויסן, וואָרום ניטאָ קײנער אַחוץ דיר אויסצולײזן, און איך בין נאָך דיר. האָט ער געזאָגט: איך וועל אויסלייזן. 5 האָט בוֹעז געזאָגט: אין דעם טאָג וואָס דו קויפט דאָס פעלד פון נעמיס האַנט, און פון רות דער מואָבערין, האָסטו געקויפט די ווייב פון דעם געשטאַרבענעם, כּדי אויפצושטעלן דעם גאַמען פון דעם געשטאַרבענעם אויף זײן נחלה. 6 האָט דער אויסלייזער געזאָגט: איך קען עס ניט אויסלייזן פאַר מיר, וואָרום איך וועל נאָך פאַרדאַרבן מ״ן אײגענע נחלה. לײז דיר דו אויס וואָס איך דאַרף אויסלייזן, וואָרום איך קען ניט אויסלייזן.

בתי אלתיהא כל אשר תאמרי אעשה לך כי יודע כל־
 שער עמי כי אשת חיל את: ועתה כי אמנם כי אם נאל יב־
 אנכי וגם יש גאל קרוב ממני: לניו הלילה והנה י־
 בבקר אסד־נאלך טוב וגאל ואס־לא חפץ לנאלך
 וגאלתיך אנכי הרהוה שכביעך־הבקר: ותשכב מרגלתי י־
 ער־הבקר ותקם בטרום יביר איש את־רעהו ויאמר אל־
 יודע כרבאה האשה הגון: ויאמר הכי המטפחת אשר טו־
 עליך ואחוריה ותאחוז בה וימד שש־שערים וישת עליה
 ובא העיר: ותבוא אליהמותה ותאמר מראת בתי טו־
 ותגד לה את כל אשר עשה לה האיש: ותאמר שש־
 השערים האלה נתן לי כי אמר: אל־תבואי ריקם אל־
 חמותך: ותאמר שכי בתי עד אשר תדעין איך יפל י־
 דבר כי לא ישקט האיש כי אס־פלה הדבר היום:

ד
 ובעו עליה השער וישב שם והנה הגאל עבר אשר דבר־ א
 בעו ויאמר סורה שבה־פה פלני אלמני ויסר וישב:
 ויפח עשרה אנשים מוקני העיר ויאמר שבו־פה וישבו: ב
 ויאמר לגאל חלקת השדה אשר לאחינו לאלמלך ג
 מכרה נעמי השבה משרה מואב: ואני אמרתי אגלה ד
 אונק לאמר קנה נגד הישבים ונגד זקני־עמי אסתנאל
 נאל ואס־לא וגאל הנדה לי ואדע כי אין וולתך לגאול
 ואנכי אחריך ויאמר אנכי אנאל: ויאמר בעו ביום ה
 קנותך השדה מיד נעמי ומאת רות המואביה אשת־המת
 קנתי להקום שסימת עליה־לתי: ויאמר הגאל לא י
 אוכל לגאול־לי פדאשחית את־נחלתי נאלך אתה את
 נאלתי כי לא אוכל לגאל: וזאת לפנים בישראל על־

ג, יב' טיב ולא קי' יג' כ' וטו' קפז טי' יד' טנלחח קי' יח' ד'
 טו' טלע' טא' ואתי' יז' ולי קי' ולא כרוב ד, א' טלע' ד' קפז טי'
 טפח' טנלח' וטלעה קי' ה' קי' קי' ו' יח' ד'

ד

און אזוי איז געווען פארציטן אין ישראל: ביי אן אויסלייז אדער ביי אן אויסבייט, צו באפעסטיקן עפעס א זאך, האָט איינער אַראָפּגעצויגן זיין שוך און געגעבן דעם אַנדערן. און דאָס איז געווען צום עדות אין ישראל.

הָאָט דער אויסלייזער געזאָגט צו בוועזן: קויף עס דיר. און ער האָט אַראָפּגעצויגן זיין שוך. און בוועזן האָט געזאָגט צו די עלטסטע, און צו דעם גאַנצן פּאָלק: איר זייט עדות היינט, אַז איך האָב אָפּגעקויפט אַלץ וואָס האָט געהערט צו אַלימלכן, און אַלץ וואָס האָט געהערט צו פּליזנען און מחלונען, פון נעמיס האַנט. ¹⁰ און אויך רות די מואַבערין, מחלונס ווייב, האָב איך געקויפט מיר פאַר אַ ווייב, כדי אויפצושטעלן דעם נאָמען פון דעם געשטאַרבענעם אויף זיין נחלה, אַז דער נאָמען פון דעם געשטאַרבענעם זאָל ניט פאַרשניטן ווערן פון צווישן זיינע ברידער, און פון דעם טויער פון זיין אַרט; איר זייט עדות היינט. ¹¹ האָט געזאָגט דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס אין טויער, און די עלטסטע: עדות! גאָט זאָל געבן אַז די ווייב וואָס קומט אָן אין דיין הויז, זאָל זיין אזוי ווי רחל און אזוי ווי לאה וואָס זיי ביי דעם האָבן אויפגעבויט דאָס הויז פון ישראל! און טו אויף העלדישקייט אין אַפּרית, און האָב אַ באַרופענעם נאָמען אין בית־לחם! ¹² און דיין הויז זאָל זיין אזוי ווי דאָס הויז פון פּרָצן וואָס תָּמַר האָט געבאַרן יהודה, פון דעם זאָמען וואָס גאָט וועט דיר געבן פון דערדאָזיקער יונגער פרוי!

הַנְּאֻלָּה וְעַל־הַתְּמוּנָה לָקוּם כַּל־דְּבַר שְׁלֹף אִישׁ נַעֲלוּ וְנָתַן לְרַעְיוֹ וְנָתַתְּ הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר הַנְּאֻלָּ לִבְנֵי קְנֵה־לָךְ וַיִּשְׁלֹף נַעֲלוּ: וַיֹּאמֶר בְּנֵי לִזְקִינִים וְכָל־הַעַם עֲדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְאֵלִימֶלֶךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לְכַלְזָן וּמְחִלּוֹן מִיַּד נְעָמִי: וְגַם אֶת־דֹּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֵשֶׁת מְחִלּוֹן קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהַקִּים שְׂמֵיהֶמֶת עַל־נַחֲלָתוֹ וְלֹא־יִכָּרֵת שְׂמֵיהֶמֶת מֵעַם אֲחִיו וּמִשְׁעַר מְקוֹמוֹ עֲדִים אַתֶּם הַיּוֹם: וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אֲשֶׁר־בִּשְׁעַר וְהַזְּקִינִים עֲדִים יִתֵּן יְהוָה אֶת־הָאִשָּׁה הַכֹּאֵה אֶל־בֵּיתְךָ כְּרַחֲלָה וְכַלְזָה אֲשֶׁר בְּנֵי שְׂתֵּיהֶם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעִשְׂה־תֵּיִל בְּאֶפְרַתָּה וּקְרָא־שֵׁם בְּבֵית לָחֶם: וַיְהִי בֵּיתְךָ כְּבֵית פְּרָצִן אֲשֶׁר־יִלְדָה תָּמַר לַיהוָה מִיְּהוּדָה אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָךְ מִיְּהוּדָה הַזֹּאת: וַיִּקַּח בְּנֵי אֶת־דֹּת וַתְּהִי־לָהּ לְאִשָּׁה וַיָּבֵא אֵלֶיהָ וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הַרְבֵּי וַתֵּלֶד בָּן: וַתֹּאמְרֵהּ הַנְּשִׁים אֶל־נְעָמִי בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל הַיּוֹם וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל: וַתְּהִי לָךְ לְמַשִּׁיב נֶפֶשׁ וּלְכַלְכַּל אֶת־שִׁיבְתְּךָ כִּי כָל־תֵּךְ אֲשֶׁר־אֶהְיֶתְךָ יִלְדֶתִי אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה לָךְ מִשְׁבַּעַת בָּנִים: וַתִּקַּח נְעָמִי אֶת־הַיֶּלֶד וַתִּשְׁתַּדֵּוּ בְּחִילָה וַתְּהִי־לָהּ לְאִמָּת: וַתִּקְרָאנָה לֹז הַשְּׂכֵנֹת שֵׁם לְאִמֶּר יֶלֶד־בֵּן לְנְעָמִי וַתִּקְרָאנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד הוּא אֲבִי־יִשִׁי אֲבִי דוֹד: וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פְּרָצִן בְּרִצֵּן הוֹלִיד אֶת־הַצֶּרֶן: וַתְּצַרֵּן הוֹלִיד אֶת־רָם וְרָם הוֹלִיד אֶת־עֲמִינָדָב: וְעֲמִינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחֲשׁוֹן וְנַחֲשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שְׁלֵמָה: וְשְׁלֵמֹן הוֹלִיד אֶת־בְּעוֹז וְבְעוֹז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד: וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשִׁי וַיִּשִׁי הוֹלִיד אֶת־דָּוִד:

ז' שירוק עם הונש טז' טל ססיס יח' כב' קקז בויק

סכום פסוקי דספר רות שמונים וחמשה. וסימנו סורה שכה פה פלני אלמני. וחציו ותאמר רות המואביה גם כי אמר אלי:

¹⁰ און בוועזן האָט גענומען רותן, און זי איז אים געוואָרן פאַר אַ ווייב, און ער איז צו איר געקומען, און גאָט האָט איר געגעבן טראַגשאַפט, און זי האָט געבאַרן אַ זון. ¹¹ האָבן די ווייבער געזאָגט צו נעמי: געלויבט איז גאָט וואָס ער האָט דיך היינט ניט געלאָזן אָן אן אויסלייזער, און זאָל זיין נאָמען זיין באַרופן אין ישראל! ¹² און ער זאָל דיר זיין פאַר אַ דער־קוויקער פון דער זעל, און אויף אויסצוהאַלטן דיין עלטער וואָרום דיין שונר וואָס האָט דיך ליב, האָט אים געבאַרן, וואָס זי איז דיר בעסער ווי זיבן זין.

¹⁰ און נעמי האָט גענומען דאָס קינד, און האָט עס אַריינגעטאַן אין איר בוועם, און זי איז אים געווען פאַר אַ דער־ציערין. ¹¹ און די שכנות האָבן אים געגעבן אַ נאָמען, אז זון איז געבאַרן געוואָרן ביי נעמי; און זיי האָבן גערופן זיין נאָמען עוֹבֵד. דאָס איז דער פּאָטער פון ישי דעם פּאָטער פון דודן.

¹² און דאָס זיינען די געבורטן פון פּרָצִן: פּרָצִן האָט געבאַרן חֲצִרֹנֶען; ¹³ און חֲצִרֹנֶען האָט געבאַרן רָמֶען, און רָם האָט געבאַרן עֲמִינָדָב; ¹⁴ און עֲמִינָדָב האָט געבאַרן נַחֲשׁוֹנֶען, און נַחֲשׁוֹן האָט געבאַרן שְׁלֵמָה; ¹⁵ און שְׁלֵמֹן האָט געבאַרן בּוֹעֲז, און בּוֹעֲז האָט געבאַרן עוֹבֵד; ¹⁶ און עוֹבֵד האָט געבאַרן יִשִׁי, און יִשִׁי האָט געבאַרן דוֹדן.

איכה

א ווי איז געבליבן ויצן אליין
 די שטאָט פון פיל פּאָלק;
 געוואָרן ווי אַן אלמנה
 די פירשטיין צווישן די אומות;
 די האַרניטע צווישן די מדינות
 געוואָרן צו צינו!
ב ווינען טוט זי ווינען ביי נאַכט,
 און איר טרער איז אויף איר באַק;
 זי האָט ניט קיין טרייסטער
 פון אַלע אירע ליבהאַבער;
 אַלע אירע גוטע פריינט האָבן געפעלשט אָן איר,
 זיי ווינען איר שונאים געוואָרן.
ג יהודה איז אין גלות אַוועק
 אין פּיין און אין גרויס קנעכטשאַפּט;
 זי ויצט צווישן די פעלקער,
 זי געפינט ניט קיין רו;
 אַלע אירע נאַכיאַגערס האָבן זי דערגרייכט
 צווישן די ענגענישן.
ד די וועגן פון ציון טרויערן,
 ווייל ניטאָ די וואַס קומען אויף יום־טוב;
 אַלע אירע טויערן ווינען חיסט,
 אירע פּהנים זיפּצן,
 אירע יונגפרויען ווינען פאַראומערט,
 און זי, ביטער איז איר.
ה אירע פיינט ווינען געוואָרן די קעפּ,
 אירע שונאים ווינען אין שלוחה;
 וואַרום גאַט האָט זי פאַראומערט,
 פאַר די פיל פאַרברעכן אירע;
 אירע קליינע קינדער ווינען אַוועק אין געפאַנגענשאַפּט
 פאַרויס פאַרן פיינט.

איכה וישבה בדר העיר רבתי עם היתה כאלמנה
 רבתי בגוים שרתי במדינות היתה למס: ככו תבכה ב
 בלילה ודמעתי עלי לחיה אידלה מנחם מבל אהבתי
 כל־דעיה בגדו בה הו לה לאיבים: גלחה יהודה מעני
 ומרכ עברה היא ישבה בגוים לא מצאה מנוח כל־
 הדפיה השיגיה בין המצרים: דרכי ציון אבלות מבלי ד
 באי מועד כל־שעריה שוממין כהניה נאנחים בתולתיה
 נטות והוא מרלה: הו צריה לראש איכיה שלו כר ה
 יהוה הנה על־רב פשיעה עולליה הלכו שכי לפני־צד:
 ויצא מן בת־ציון כל־הדרה הו שריה כאילים לא־מצאו ו
 מרעה וילכו בלא־כח לפני רודף: זכרה ירושלם ימי ו
 עניה ומרודיה כל מחמדיה אשר הו מימי קדם בנפל
 עמה ביד־צד ואין עוזר לה ראה צרים שחקו על־
 משבתה: חטא חטאה ירושלם על־כן לנידה היתה כל־ ה
 מכבדיה הילוח כירא ערותה גסהיא נאנחה ותשב
 אהור: טמאתה בשוליה לא זכרה אהריתה ותדר ט
 פלאים אין מנחם לה ראה יהוה את־עניי כי הגדיל אויב:
 ידו־פרש צר על כל־מחמדיה כיראתה גוים באו מקדשה י
 אשר צויתה לאי־באו בקהל לך: כל־עמה נאנחים י
 מבקשים להם נתנו מחמדיהם באבל להשיב נפש
 ראה יהוה והביטה כי הייתי זוללה: לוא אליכם כל־ יב

א' סתח בסף ו' מבח קי יא יחור יב ל ועירא

ט איר אומריינקייט איז געווען אין אירע ברעגן,
 זי האָט ניט געדאַכט אָן איר סוף;
 דרום האָט זי חונדערלעך גענידערט,
 זי האָט ניט קיין טרייסטער.
 זע, גאַט, מיין פּיין,
 וואַרום דער שונא טוט זיך גרייסן.
י דער פיינט האָט אויסגעשפּרייט זיין האַנט
 אויף אַלע אירע גלוסטיקייטן;
 וואַרום זי האָט געווען ווי די פעלקער
 ווינען געקומען אין איר הייליקטום,
 די חאַס דו האָסט באַפוילן,
 זיי זאָלן אין דיין עדה ניט קומען.
י דאַס גאַנצע פּאָלק אירס זיפּצט,
 זיי זוכן ברויט;
 זייערע גלוסטיקייטן האָבן זיי אַוועקגעגעבן פאַר שפּיז,
 דעם נפש צו דערקוויקן.
 זע, גאַט, און קוק
 ווי נידעריק איך בין געוואָרן.
ל ניט געשען זאַל עס אײך, אַלע וועגנייער!
 טוט אַ קוק, און זעט,
 צי איז דאָ אַ הייטאַק ווי מיין ווייטאַק,

ו און ארויס איז פון טאַכטער ציון
 דער גאַנצער גלאַנץ אירער;
 אירע האַרן ווינען געוואָרן ווי די הינדן,
 וואַס געפינען ניט קיין פיטערונג,
 און זיי ווינען געגאַנגען אָן כוח
 פאַר דעם נאַכיאַגער.
ז ירושלים דערמאַנט זיך
 אין די טעג פון איר פּיין און אירע וואַגלענישן,
 אַלע גלוסטיקייטן וואַס זי האָט געהאַט
 אין די טעג פון אַמאָל.
 ווען איר פּאָלק איז געפאַלן פון דער האַנט פון
 פיינט,
 און זי האָט ניט קיין העלפּער געהאַט,
 האָבן די פיינט געקוקט אויף איר,
 געלאַכט אויף איר אונטערגאַנג.
ח זינד געווינדיקט האָט ירושלים,
 דרום איז זי פאַר אָן אומרייער געוואָרן;
 אַלע וואַס האָבן זי געאַכט, פאַראַכטן זי,
 ווייל זיי האָבן געווען איר שאַנד;
 יא, זי אליין טוט זיפּצן,
 און קערט זיך אַהינטער.

עֲבְרֵי דְרָךְ הַבַּיִת וּרְאוּ אִם־יֵשׁ מִכְאוֹב כַּמְכַאֲבֵי אֲשֶׁר
 י עוֹלָל לִי אֲשֶׁר הוֹנֶה יְהוָה בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ; מִמְרוֹם
 שְׁלַח־אֵשׁ בַּעֲצַמְתִּי וַיְרַדְדֶנּוּ פֶרֶשׁ רֶשֶׁת לְרַגְלֵי הַשִּׁיבֹנִי
 יד אַחֲזֹר נִתְנַנְּנִי שְׂמֹמָה כִּלְיָהוּם דָּוָה; גִּשְׁקָד עַל פִּשְׁעֵי
 בְּיָדוֹ יִשְׁתַּרְטֵנוּ עָלָו עַל־צַדִּיקֵי הַכִּשִׁיל כַּחַי נִתְנַנְּנֵי אֲדָנִי
 טו בְּיָדֵי לֹא־אוֹכֵל קוֹם; סֵלָה כִּלְאֲבִירֵי אֲדָנִי בְּקִרְבֵי קְרָא
 עָלַי מוֹעֵד לִשְׂבַר בַּחֲזֵרֵי גַת דְּרָךְ אֲדָנִי לְבַתּוֹלֵת בְּרַחֲ
 טז יְהוּדָה: עַל־אֵלֶּה וְאֲנִי בּוֹכִיהַ עֵינַי וְעֵינֵי יְרֻדָה מַיִם כִּי־
 רַחֵק מִמֶּנִּי מִנְחָם מִשִּׁיב נִפְשֵׁי חַיִּי בְּנֵי שׁוֹמְמִים כִּי נָבַר
 יז אוֹיֵב; פֶּרֶשָׁה צִוִּן בְּיָדֶיהָ אֵין מִנְחָם לָהּ צִוָּה יְהוָה לַעֲקֹב
 יח סִבִּיבָיו צָרִיו הוֹתֶה יְרוּשָׁלַם לְגִדָה בִּינֵיהֶם; צַדִּיק הוּא
 יְהוָה כִּי פִידוֹ מְרִיתִי שְׂמַעֲרֵנָא כִּלְ עַמִּים וּרְאוּ מִכְאֲבֵי
 יט בַּתּוֹלְתֵי וּבַחֲזֵרֵי הִלְכוּ בְּשִׁבִי: קְרָאתִי לְמֵאֲחֵבֵי הַמָּה
 רְמוּנֵי בְּהֵנִי וְחִנֵּי בְּעִיר נְעוּזֵי כִּי־בִקְשׁוּ אֲכָל לְמוֹ וַיִּשְׁבֹּו
 כ אֶת־נַפְשָׁם: רָאֵה יְהוָה כִּי־צַרְרִילִי מַעַי חֲמַרְמְרוּ נִהַפְּךְ
 כב לְבִי בְּקִרְבֵי כִי מָרוּ מְרִיתִי מִחוּץ שְׂבִלְה־חֲרָב בְּבֵית
 כג כְּמוֹת: שְׁמַעֵנוּ כִּי נִאֲחָה אֲנִי אֵין מִנְחָם לִי כִּלְ־אֲבִי
 שְׂמַעֵנוּ רַעֲתֵי שִׁשׁוּ כִּי אֲתָה עֲשִׂית הַבֵּאת וּסִי־קְרָאת וַיְהִי
 כד כְּמִנִּי: תְּבֹא כִּלְ־רַעֲתָם לְכַנֵּף וְעוֹלָל לְמוֹ כַּאֲשֶׁר עוֹלְלֵת
 לִי עַל כִּלְ־פִשְׁעֵי כִּי־רַבּוֹת אֲנַחְתִּי וְלִבִּי דָוָה:

ב

א איכָה יַעֲיִב בְּאִפּוֹ וְאֲדָנִי אֶת־בַּת־צִוִּן הַשְּׁלִיךְ מִשְׁמֹם
 אֶרֶץ תְּפֹאֶרֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־זָכַר הַרְס־רַגְלֵי בְּיוֹם אַפּוֹ:
 ב בַּלַּע אֲדָנִי לֹא חָמַל אֶת כִּלְ־נְאֻת יַעֲקֹב הָרַס בַּעֲבַרְתּוֹ
 ג מִבְּצָרֵי בַת־יְהוּדָה הִנִּיעַ לְאֶרֶץ חֲלָל מַמְלַכָה וּשְׂרִיָּה:
 ד גָּדַע בַּחֲרִי־אֶף בַּל כָּרַן יִשְׂרָאֵל הַשִּׁיב אַחֲזֹר וּמִינֵו מִפְּנֵי
 אוֹיֵב וּבְעַר בַּיַּעֲקֹב כַּאֲשֶׁר לַהֲבֵה אֲכָלָה סִבִּיב: דְּרָךְ

א, יח' הגמס ק"ו כ' קמ"ק ו' נמס"ה ב, ב' ולא ע"י

און מיין הארץ אינ קראנק.

א **ב** ווי האָט גאָט אין זיין כּעס
 פֿאַרוואַלקנט די טאַכטער ציִון!
 אַראָפּגעוואָרפֿן פֿון הימל צו דער ערד
 די שיינקייט פֿון ישׂראל,
 און ניט געדאַכט אָן זיין פּוסבענקל
 אין טאָג פֿון זיין כּעס!
 ב גאָט האָט אומגעבראַכט אָן רחמנות
 אַלע ווינונגען פֿון יעקב;
 צעשטערט אין זיין צאָרן
 די פּעסטונגען פֿון טאַכטער יהודה,
 זיי געבראַכט צו דער ערד;
 פֿאַרשוועכט דאָס קיניגרייך און זיינע האָרן!
 ג ער האָט אָפּגעהאַקט מיט גרימצאָרן
 דעם גאַנצן האָרן פֿון ישׂראל;
 ער האָט צוריקגעצויגן זיין רעכטע האַנט
 פֿון פֿאַרן שונא,
 און געברענט אין יעקב ווי אַ פּלאַמפּייער
 וואָס פֿאַרצערט רונד אַרום.
 ד ער האָט געשפּאַנט זיין בויגן ווי אַ שונא,
 זיך געשטעלט מיט זיין רעכטער האַנט ווי אַ פּיינט,
 און געהרגעט אַלע גלוסטיקע פֿון אויג;

וואָס איז מיר אָנגעטאָן געוואָרן,
 ווען גאָט האָט מיך פֿאַראומערט,
 אין טאָג פֿון זיין גרימצאָרן.
 מ ¹³ פֿון דער הייך האָט ער אַראָפּגעשיקט אַ פּייער
 אין מיינע ביינער, און זיי באַוועלטיקט;
 ער האָט פֿאַרשפּרייט אַ געץ פֿאַר מיינע פּיס,
 ער האָט מיך אַהינטער געקערט;
 וויסט האָט ער מיך געמאַכט,
 קראַנק אַ גאַנצן טאָג.
 נ ¹⁴ פֿאַרקניפט מיט זיין האַנט
 איז דער יאָך פֿון מיינע זינד;
 זיי פּלעכטן זיך, זיי לייגן זיך אַרויף אויף מיין האַלדז;
 ער האָט געמאַכט שטרויכלען מיין פּוח;
 גאָט האָט מיך געגעבן אין הענט,
 אַז איך קען גיין אויפשטיין.
 ס ¹⁵ גאָט האָט געמאַכט צונוישט
 אַלע מיינע גיבורים אין מיר;
 ער האָט גערופֿן אויף מיר אָן אַיינוואַמלונג,
 צו צעברעכן מיינע יונגעלייט;
 ווי אַ קעלטער האָט גאָט געטרעטן,
 די יונגפֿרוי טאַכטער יהודה.
 ע ¹⁶ דערויף טו איך וויינען,
 מיין אויג, מיין אויג רינט וואָסער;
 וואָרום ווייט איז אַ טרייסטער פֿון מיר,
 וואָס זאָל דערקוויקן מיין זעל;
 מיינע קינדער זיינען פֿאַרוויסט,
 וואָרום דער שונא האָט איבערגעשטאַרקט.
 ס ¹⁷ ציִון צעשפּרייט אירע הענט,
 זי האָט ניט קיין טרייסטער;
 גאָט האָט באַפוילן אַקעגן יעקב
 רונד אַרום אים זיינע פּיינט;
 ירושלים איז געוואָרן
 פֿאַר אָן אומריינער צווישן זיי.
 צ ¹⁸ גאָט איז גערעכט,
 וואָרום איך האָב ווידערשפעניקט זיין מויל;
 הערט, אַלע פּעלקער, איך בעט אַיך,
 און זעט צו מיין ווייטאַק;
 מיינע בַּחזרים און מיינע מייִדלעך
 זיינען אַוועק אין געפּאַנגענשאַפּט.
 ק ¹⁹ איך האָב גערופֿן מיינע ליבֿהאַבער,
 האָבן זיי מיך אָפּגענאַרט;
 מיינע כּוהנים און מיינע עלטסטע
 זיינען אויסגעגאַנגען אין שטאַט,
 ווען זיי האָבן שפּיז זיך געזוכט,
 זיי זאָלן זייער נפש דערקוויקן.
 ר ²⁰ זע, גאָט, ווי מיר איז עג,
 מיינע אינגעלעך ברענען,
 מיין האַרץ קערט זיך איבער אין מיר,
 ווייל ווידערשפעניקן האָב איך ווידערשפעניקט;
 דרויסן נעמט אַוועק די שווערד,
 אין הויז איז ווי דער טויט.
 ש ²¹ זיי האָבן געהערט ווי איך זיפּץ,
 אָבער איך האָב ניט קיין טרייסטער;
 אַלע מיינע שונאים האָבן געהערט מיין אומגליק,
 זיי פּרייען זיך וואָס דו האָסט דאָס געטאָן
 ברענג דעם טאָג וואָס דו האָסט אָנגעזאָגט,
 און זאָלן זיי ווערן ווי איך!
 ת ²² זאָל קומען אַל זייער בייז פֿאַר דיר,
 און טו צו זיי
 אווי ווי דו האָסט צו מיר געטאָן,
 פֿאַר אַלע מיינע זינד;
 וואָרום פּיל זיינען מיינע זיפּצן,

קשתו באיוב נצב ימינו בצר ויהרג כל מהמדיעין באהל
 בתציון שפך באש חמתו: ה' אדני ו באיוב בלע
 ישראל בלע בלארמנותיה שחת מבצרו ורכ בכת
 יהודה תאנה ואנה: ו החס כנן שכו שחת מעדו שפח
 יהוה ו בציון מועד ושבת ונאץ בועם-אפו מלך וכחן:
 ו זח אדני ומבחו נאר מקדשו הסגור בדי-אויב חומת
 ארמנותיה קול נתנו בבית-יהודה ביום מועד: השב
 יהוה ו להשחית חמת בתציון נטה קו לאהשיב דו
 מבלע וצבל-הל וחומה וחדו אמללו: טבעו בארץ
 שעריה אבד ושפר בריחיה מלפה ושריה כגום אין
 תורה נסרבי-איה לאימצאו חוון מיהוה: ו שבו לארץ
 ידמו וקע בתציון העלו עפר עלראשם חגרו שקים
 הורידו לארץ ראשן בתולת ירושלם: כלו בדמעות
 עינו המדמרו מלי נשפך לארץ כבדו על-שבר ברת
 עמי בעטף עולל וינוק ברחבות קרחה: לאמתם יאמרו
 אזה דגן וגיין בהתעטפם כחלל ברחבות עיר בהשטפך
 נפשם אליחוק אמתם: מה אעודך מה אדמה-לך הבת
 ירושלם מה אטוה-לך ונאחמך בתולת בתציון כירגול
 כים שברך מי ורפא-לך: נביאך חוו לך שוא ותפל
 ולאנילו על-עונך להשיב שביתך ויהוו לך משאות שוא
 ומדוהם: ספקו עלך כפים בל-עברי דרך שרקי ונעו
 ראשם עלבית ירושלם הנאת העיר שאמרו כלילת יפי
 משוש לכליה-ארץ: פצו עלך פיהם בלא-איבך שרקי
 ונחרקו שן אמרו בלענו אך זה היום שקויהו מצאנו
 ראינו: עשה יהוה אשר זמם בצע אמרתו אשר צוה
 מי-מקדם הרם ולא חמל וישמה עלך אויב הרים קרן
 צריך: צעק לבם אלי-אדני חומת בתציון הורידו כנחל

ט ט ושיא יג' אהיך קי יד' שחתך קי יז' כולו קמץ התי סגול

אין געצעלט פון טאכטער ציון
 האט ער אויסגעגאסן ווי א פייער זיין גרימצארן.
 גאט איז געוואָרן ווי א שונא,
 ער האָט אומגעבראַכט ישראל;
 אומגעבראַכט אלע אירע פּאַלאַצן,
 צעשטערט זיינע פעסטונגען,
 און געמערט ביי טאָכטער יהודה
 קלאַגעניש און קלאַג.
 און ער האָט אָפּגעפּליקט ווי אַ גאַרטן זיין ביי-דל,
 ער האָט צעשטערט זיין זאַמלאַרט;
 גאָט האָט געמאַכט פאַרגעסן אין ציון
 אַ יום-טוב און אַ שבת,
 און פאַראַכט אין זיין גרימצאַרן
 דעם מלך און דעם כהן.
 גאָט האָט פאַרלאָזט זיין מזבח,
 אַוועקגעוואָרפּן זיין הייליקטום;
 איבערגעענטפּערט אין האַנט פון דעם שונא
 די מויערן פון אירע פּאַלאַצן;
 זיי האָבן קולות געמאַכט אין גאָטס הויז
 אַזוי ווי אין אַ יום-טוב.
 גאָט האָט געטראַכט צו צעשטערן
 די מויער פון טאָכטער ציון;
 ער האָט געצויגן אַ מעסטשנור,
 ער האָט ניט אָפּגעהאַלטן זיין האַנט פון אומצוברענגען,
 און געמאַכט טרויערן די פעסטונג און די מויער;
 אין איינעם זיינען זיי פאַרשיטן געוואָרן.
 אַיינגעוואַנקן אין דער ערד זיינען אירע טויערן,
 ער האָט צעשטערט און צעבראַכן אירע ריגלען;
 איר מלך און אירע האַרן זיינען צווישן די פעלקער,
 ניטאַ מער קיין תורה;
 אַפּילו אירע נביאים
 געפינען ניט אַ זעאונג פון גאָט.
 זיי זיצן אויף דער ערד און שווייגן,
 די עלטסטע פון טאָכטער ציון,
 זיי האָבן אַרויפּגעטאַן שטויב אויף זייער קאַפּ,
 זיי האָבן אָנגעגורט זאַק;
 אַראָפּגעלאָזט זייערע קעפּ צו דער ערד
 האָבן די יונגפּרויען פון ירושלים.
 מיינע אויגן גייען אויס פון טרערן,

פון פאלשקייט און פארפירענישן.
 אלע פארבייגייער פאטשן אויף דיר מיט די הענט,
 זיי שמוצערן, און שאקלען זייער קאפּ
 אויף טאכטער ירושלים:
 איז דאָס די שטאַט וואָס מע האָט גערופּן
 די קרוין פון שיינקייט,
 די פרייד פון דער גאַנצער ערד?
 געעפנט זייער מויל אויף דיר
 האָבן אלע דינע שונאים;
 זיי שמוצערן, און קריצן די ציין;
 זיי זאָגן: מיר האָבן זי אַיינגעשלונגען;
 פאַרוואָר, דאָס איז דער טאַג וואָס מיר האָבן געהאַפּט
 אויף אים,
 מיר האָבן דערגרייכט, מיר האָבן דערלעבט.
 גאָט האָט געטאַן וואָס ער האָט געטראַכט,
 ער האָט אויסגעפירט זיין וואָרט
 וואָס ער האָט אָנגעזאָגט פון אמאָליקע טעג;
 ער האָט צעשטערט אָן רחמנות,
 און דערפרייט דעם שונא איבער דיר,
 דערהייכט דעם האַרן פון דינע פיינט.
 זייער האַרץ האָט געשריען צו גאָט:

מיינע אינגעווייד ברענען,
 מיין לעבער איז אויסגעגאסן אויף דער ערד,
 אויף דעם בראך פון דער טאכטער מיין פאלק;
 וייל קליינע קינדער און זויגעדיקע
 חלשן אין די גאסן פון שטאָט.
 זיי זאָגן צו זייערע מוטערס:
 ווו איז קארן און וויין?
 ווען זיי חלשן ווי דערשלאָגענע
 אין די גאסן פון שטאָט,
 ווען זייער זעל גיסט זיך אויס
 אויף דער ברוסט פון זייערע מוטערס.
 וואָס זאָל איך דיר עדותן?
 וואָס זאָל איך צו דיר גלייכן, טאָכטער ירושלים?
 וואָס זאָל איך פאַרגלייכן צו דיר, און דיך טרייסטן,
 יונגפּרוי טאָכטער ציון?
 אַז גרויס ווי דער ים איז דיין בראַך—
 ווער קען דיר היילן?
 דינע נביאים האָבן דיר געזען
 פאַלשקייט און אָפּנאַרעניש,
 און זיי האָבן ניט אַנטפלעקט דיין זינד,
 אומצוקערן דיין געפאַנגענשאַפּט;
 און זיי האָבן דיר געזען נבואות

דמעה יומם ולילה אלהתני פונת לך אלהתם בתי
 יט עינך: קומי רני בלילה לראש אשמרות שפני כמים
 לבדך נכח פני אדני שאי אלו כפוך עלנפש עוללך
 כ העטופים ברעב בראש בלחוצות: ראה יהוה והביטה
 למי עוללת פה אסתאבלנה נשים פרם עללי טפחים
 כא אסיהרג במקדש אדני בהן ונביא: שכבו לארץ חוצות
 נער וזקן בתולתי ובחורי גפלו בחרב הרגת ביום אפך
 כב טבת לא חמלת: תקרא ביום מועד מגורי מסביב ולא
 דנה ביום אהיהוה פליט ושריד אשרטפחתי ורבותי
 אובי כלם:

א אני הנבר ראה עני בשבט עברתי: אותי נתג וילך
 ב חשך ולא-אור: אך בי ישב והפך ידו בלהיום:
 ג בלה בשרי ועורי שבר עצמותי: בנה עלי נקף ראש
 ד ותלאה: במחשבים הושיבני כמתי עולם: גדר
 ה בעדי ולא אצא הכביד נחשתי: גם כי אעק ואשוש
 ו שהם תפלתי: גדר דרכי בנות נתיבתי עיה: דב
 ז ארב הוא לי אריה במסתרים: דרכי סורר ופשחתי
 ח שמי שומם: דרך קשתי ויציבני כמטרא לחץ:
 ט הביא בכליתי בני אשפתו: היתי שחך לכל-עמי
 י נניתם בלהיום: השביעני במרוקים הרני לענה:
 יא ויגרם בחצץ שני הכפישני באפר: ותזנה משלום נפשי
 יב נשיתי טובה: ואמר אבד נצחי ותחלתי מיהוה:
 יג וברעני ומרדי לענה וראש: זכור תזכור ותשיח עלי
 יד נפשי: זאת אשיב אללבי עלבן אחיל: חסדי
 טו יהוה כי לא-תמנו כי לא-בלו רחמי: חדשים לבקרים

ב, יט' בללה קרי בא' ס"א ולא ג, י' אוי קרי יב' א במקום ה
 טז' קפץ ב"ק כ' ותחשו קרי כב' ב"א הדי בלא גוש קפץ ב"ק

14 איך בין געווארן א געלעכטער ביי מיין גאנצן פאלק,
 זייער שפאטליך א גאנצן טאג.
 15 ער האט מיך אנגעזעט מיט ביטערנישן,
 מיך געזעטיקט מיט ווערמוט.
 16 און ער האט צעבראכן מיט שטינדלעך מינע ציין,
 ער האט מיך געוועלגערט אין אש.
 17 און מיין זעל איז פארשטויסן פון פריד,
 איך האב פארגעסן אן גוטס.
 18 און איך זאג: פאר לארן איז מיין שטארקייט,
 און מיין האפענונג פון גאט.
 19 די דערמאנונג פון מיין פיין און מיין וואגלעניש,
 איז ווערמוט און ביטערקרויט.
 20 דערמאנען דערמאנט זיך מיין זעל,
 און זי בייגט זיך אין מיר.
 21 דאס ענטפער איך צו מיין הארצן,
 דרום טו איך הארן:
 22 אז די חסדים פון גאט זיינען ניט אויסגעגאנגען,
 אז ניט געענדיקט האט זיך זיין רחמנות;
 23 זיי זיינען ניי אלע פרימארגן;

מויער פון טאכטער ציין,
 לאז רינען טרערן
 ווי א טייך, טאג און נאכט;
 זאלסט זיך ניט געבן קיין אפרו,
 ניט שטילן זאל זיך דיין אויגאפל.
 19 שטיי אויף, שריי אין דער נאכט,
 אין אנהייב פון די נאכטוואכן;
 גיס אויס ווי וואסער דיין הארץ,
 פאר דעם פנים פון גאט;
 הייב אויף דינע הענט צו אים,
 פאר די נפשות פון דינע קליינע קינדער
 וואס חלשן פון הונגער
 אין אלע עק גאסן.
 20 וע, גאט, און קוק
 וועמען דו האסט אווינס געטאן!
 דארפן ווייבער עסן זייער פרוכט,
 קינדער געצערטלעך?
 דארף געטייט ווערן אין הייליקטום פון גאט
 דער כהן און דער נביא?
 21 אויף דער ערד אין די גאסן
 ליגן אלט און יונג;
 מינע מיידלעך און מינע בחורים
 זיינען געפאלן פון שווערד;
 האסט געהרגעט אין טאג פון דיין צארן,
 געשאכטן אן רחמנות.
 22 האסט גערופן ווי אויף א יום-טוב
 מינע שרעקענישן פון ארום;
 און ניט געווען אין טאג פון גאטס צארן
 קיין אנטרונגענער און געבליבענער;
 די וואס איך האב געצערטלט און אויפגעבראכט
 זיי האט מיין שונא פארלענדט.
 א
 1 איך בין דער מאן וואס האט אנגעזען פיין
 דורך דער רוט פון זיין צארן.
 2 ער האט מיך געפירט און געמאכט גיין
 אין פינצטערניש און ניט ליכטיקייט.
 3 פארוואר, קעגן מיר ווידער און ווידער
 קערט ער זיין האנט א גאנצן טאג.
 ב
 4 ער האט אפגעצערט מיין פלייש און מיין הויט,
 ער האט צעבראכן מינע ביינער.
 5 ער האט מיך באבוט, און ארומגערינגלט
 מיט גיפט און מיט מאטערניש.
 6 ער האט מיך אריינגעזעצט אין חושכנישן,
 ווי מתים פון לאנג אן.
 ג
 7 ער האט מיך פארצאמט, אז איך קען ניט ארויסגיין,
 ער האט שווער געמאכט מיין קייט.
 8 אפילו ווען איך שריי און רוף,
 פארשפארט ער מיין תפילה.
 9 ער האט פארצאמט מינע וועגן מיט שטיינער,
 ער האט מינע שטעגן פארקרימט.
 ד
 10 א לויערדיקער בער איז ער מיר,
 א לייב אין פארבראגעניש.
 11 ער האט אפגעקערט מינע וועגן, און מיך צעריסן,
 וויסט האט ער מיך געמאכט.
 12 ער האט געשפאנט זיין בויגן,
 און מיך געשטעלט פאר א ציל צו דער פייל.
 ה
 13 ער האט אריינגעלאזט אין מינע נירן,
 די זין פון זיין פיילבייטל.

רַבָּה אֲמִינִתְּךָ: חֲלָקֵי יְהוָה אָמְרָה נַפְשִׁי עַל־בֶּן אֹחֵי־לִי: טוֹב יְהוָה לִקְוֹי לַנֶּפֶשׁ תִּדְרָשׁנִי: טוֹב וְיִחַיל־וּדְמָם לַתְּשִׁיעַת יְהוָה: טוֹב לִנְבֵר כִּי־יִשָּׂא עַל בְּנֵי־רֵוִי: כו יֹשֵׁב בְּדָד וְיָדָם כִּי נָטַל עָלָיו: יתן כַּעֲפֹר פִּיהוּ אוֹלֵי־יֵשׁ תִּקְוָה: יתן לַמִּכְרֹוּ לְהוּ יִשְׁבַּע בַּחֲרָפָה: כז כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדָנִי: כִּי אִסְדִּהוּנָה וְרַחֵם כְּרֹב חֲסָדָיו: כח לִי לֹא עָנָה מַלְכוּוּ וַיַּגֵּה בְנֵי־אִישׁ: לְדַכָּא תַּחַת רַגְלָיו לִי כָל אֲסִירֵי אֲרָץ: לַחֲטוֹת מִשְׁפָּטֵי־נְבֵר נִגְדַּר פְּנֵי עֵלְוִין: לה לַעֲוֹת אָדָם בְּרִיבֹו אֲדָנִי לֹא רָאָה: מִי זֶה אָמַר לִי וַתְּהוּ אֲדָנִי לֹא צִוָּה: מִפִּי עֵלְוִין לֹא תִצָּא הַרְעוֹת וְהַטּוֹב: לח מִהֲדִי־וּתְאוּנָן אָדָם הִי נִבְרַע לְלִי־חֲטָאוֹ: נהפְשֹׁה טִלְּךָ דְרָכֵינוּ וְנִחְקָדָה וְנִשׁוּבָה עַד־יְהוָה: נִשָּׂא לִבְבָנוּ אֶל־מַב כַּפָּיִם אֶל־אֵל בְּשָׁמַיִם: נַחְנוּ פִשְׁעֵנוּ וּמְרִינוּ אֶתְּךָ לֹא סִלְּחָתָ: סב סִפּוֹתָה כַּאֲף וְתִרְדַּפְנוּ הַרְגָתָ לֹא חֲמַלְתָּ: סג סִפּוֹתָה בַּעֲזוֹן לֶךְ מִעֲבוּר תַּפְלָה: סד סְחִי וּמָאוֹס תְּשִׁימֵנוּ בַּקֶּרֶב הַעַמִּים: סה פָּצוּ עֵלְנוּ פִיָּהֶם כִּל־אִיבֵינוּ: סו פָּחַד וּפְחַת הָיָה לָנוּ הַשָּׂאת וְהַשְׁבֵּר: סז פִּלְגֵי־מַיִם תִּרְדַּר עֵינֵי עַל־שִׁבְרֵי בַת־עַמִּי: סח עֵינֵי נִגְרָה וְלֹא תִרְמָה מֵאֵין הַפְּנוֹת: עא עַד־יִשְׁקֹף וְיִרָא יְהוָה מִשָּׁמַיִם: עב עֵינֵי עוֹלְלָה לַנֶּפֶשׁ מִכָּל בְּנוֹת עִירֵי: עג צוּר צְרוּנֵי כַּעֲפֹר אִבֵּי חַנּוּם: עד צִמְתּוֹ כְּבוֹד תְּחִי וְיִדְוֹאָבֵן כִּי: עה צַפְרֵי־מַיִם עַל־רֵאשֵׁי אֲמַרְתִּי נִגְרַתִּי: עו קָרַאתִי יְהוָה מְבוֹר תַּחַתְנוֹת: עז קוֹלִי שָׁמַעַת אֶל־תַּעֲלֵם אוֹנֶךָ לְרוּחֹתִי לְשׁוֹנֵתִי: עח קָרַבְתָּ בָנוּם אֲקַרְאָךְ אֲמוֹת אֶל־תִּירָא: עט הִבַּת אֲדָנִי רִיבֵי נַפְשִׁי נֶאֱלַת תְּחִי: רֵאִיתָה יְהוָה עֲוֹתַתִּי שְׁפָטָה נִשְׁפָּטִי: רֵאִיתָה כִּל־נִקְמָתָם כִּל־מַחֲשַׁבְתָּם לִי: ס

כה' להגוי קר' לד' חצי הספר בספרים לה' קמץ ב"ק לו' ע' עניוה
לט' מא' נג' קמץ ב"ק לט' חטאו קר' מג' ס"ה וטו

גרויס איז דיין טרײשאפט.
24 גאט איז מיין חלק, זאגט מיין זעל,
דרום האָף איך צו אים.
ט
26 גוט איז גאט צו די וואָס האָרן אויף אים,
צו דער זעל וואָס טוט אים ווכן.
26 גוט איז מע זאָל האָרן אַ פאַרשוויגענער
אויף דער ישועה פון גאָט.
27 גוט איז פאַר אַ מענטשן,
אז ער זאָל טראָגן דעם יאָך אין זיין יוגנט;
28 ער זאָל זיצן אַליין און שוויגן,
ווען מע האָט אַרויפגעלייגט אויף אים;
29 ער זאָל ליגן אין אַש זיין מויל,
אפשר איז אַ האַפענונג פאַראַן;
30 ער זאָל געבן די באַק צו זיין שלעגער,
ער זאָל זיך וועטן מיט שאַנד.
כ
31 וואָרום גיט אויף אייביק
פאַרלאָזט גאָט;
וואָרום אויב ער האָט פאַראומערט,
דערבאַרימט ער אָבער לויט זיינע גרויסע חסדים.
33 וואָרום גיט פון זיין האַרצן פייניקט ער,
און פאַראומערט די מענטשןקינדער.
ל
34 צו דריקן אונטער זיינע פֿיס
אַלע געפאַנגענע פון דער ערד,
35 צו פאַרבייגן דעם משפט פון אַ מאַן,
איז דערווידער דעם פנים פון דעם אויבערשטן;
36 צו קרייודען אַ מענטשן אין זיין קריג,
דאָס וויל גאָט גיט זען.
מ
37 ווער איז דער וואָס קען הייסן, און עס זאָל געשען,
אז גאָט האָט גיט באַפוילן?
38 קומט גיט פון אויבערשטנס מויל אַרויס
דאָס שלעכטס און דאָס גוטס?
39 וואָס קען זיך באַקלאָגן אַ לעבעדיקער מענטש?
אַ מאַן ביי אַלע זיינע זינד?
נ
40 לאַמיר נאָכווכן און פאַרשן אונדזערע וועגן,

און לאַמיר זיך אומקערן צו גאָט.
41 לאַמיר אויפהייבן אונדזער האַרץ אויף די הענט
צו גאָט אין הימל.
42 מיר האָבן פאַרבראַכן און ווידערשפעניקט;
ווילסט דו גיט פאַרגעבן?
ס
43 האָסט זיך באַדעקט מיט צאַרן, און אונדז נאָכגעיאַגט,
האָסט געהרגעט אַן רחמנות;
44 האָסט זיך באַדעקט מיט אַ וואַלקן,
אז קיין תפילה זאָל גיט דורכגיין.
45 קויט און מיסט האָסטו אונדז געמאַכט
צווישן די פעלקער.
פ
46 געעפנט האָבן זייער מויל אויף אונדז
אַלע אונדזערע שונאים.
47 אַ גרויל און אַ גרוב איז געקומען אויף אונדז,
אַ פאַרוויסטונג און אַ בראַך.
48 בעכן וואַסער טוט רינען מיין אויג
אויף דעם בראַך פון דער טאַכטער מיין פאַלק.
ע
49 מיין אויג גיסט, און וויל זיך גיט שטילן,
אַן אַן אויפהער,
50 כּיז גאָט פון הימל
זעט לוגן און זען.
וואָרטשפּיל: פּחד (נסחת-השאת והשקר).

שמעתי הרפתם יהוה כל־מחשבתם עלי: שפתי קמלי
 והגיונם עלי כל־היום: שבתם וקמתם הפיטה אני
 מנגנתם: תשוב להם גמול יהוה כמעשה יריהם:
 תתן להם מנות־לב תאלתה להם: תרדה באר ותשמידם
 מתחת שמי יהוה:

ד

איכה יועם זהב ישנא הפתם הטוב תשתפכנה אבני־
 קדש בראש כל־הוצות: בני ציון היקרים המסלאים
 בפני איכה נחשבו לנבל־חרש מעשה ידי יוצר: גס־
 תנין חלצו שר היניקו גוריהן בת־עמי לאכור כוֹ עינים
 במדבר: דבק לשון יונק אל־הבו בצמא עוללים שאלו
 לחם פרש אין להם: האכלים למעדרים נשמו בחוצות
 האמנים עלי תולע חבקו אשפות: ויגדל עון בת־עמי
 מחטאת סדם ההפוכה כמו־רנע ולא־חלו בה ידים:
 וכוֹ גוריה משלג צחו מחלב אדמו עצם מפנינים ספור
 גורתם: חשך משהור תארם לא נכרו בחוצות צפור
 עורם על־עצמם יבש היה בעץ: טובים היו חללי־הרב
 מחללי רעב שהם יוכו מדקרים מתנובות שדי: ידי
 נשים רחמניות בשלו יגדוהן היו לברות למו בשבר
 בת־עמי: בלה יהוה את־חמתו שפך חרון אפו ונצתי
 אש בציון ותאכל יסדתיה: לא האמינו מלכי־ארץ וכל
 יושבי תבל כי יבא צר ואיוב בשערי ירושלים: מחטאת
 נביאיה ענת כהניה השפכים בקרבה דם צדיקים: נעו
 עורים בחוצות ננאלו בדם בלא ויכלו ונעו בלב־שיהם:
 סורו טמא קראו למו סורו סורו אל־תנעו כי נצו גס־
 נעו אמרו בנוים לא יוספו לגור: פני יהוה חלקם לא

ש

האסט געהערט זייער לעסטערונג, גאט,
 אלע זייערע מחשבות אקעגן מיר;
 די ליפן פון מיינע פינט
 און זייער טראכטן אקעגן מיר א גאנצן טאג.
 זע זייער זיצן און זייער שטיין—
 איך בין זייער שפאטליד.

ת

זאלסט זיי אומקערן, גאט, א פארגעלטונג
 לויט די מעשים פון זייערע הענט.
 זאלסט זיי געבן הארצדולעניש;
 דיין קללה אויף זיי!
 זאלסט זיי יאגן מיט צארן,
 און זיי פארטיליקן פון אונטער די הימלען פון גאט.

א

ווי איז פארטונקלט דאס גאלד,
 פארביטן דאס טייערע פיינגאלד;
 די הייליקע שטיינער צעשאטן
 אין אלע עק גאסן!
 די טייערע קינדער פון ציון,
 מיט גינגאלד געוויגן—
 ווי זינען זיי גערעכנט פאר ליימענע קריג,
 געמאכט פון א טעפערס הענט!
 אפילו שאקאלן ציען אויס די ברוסט,
 גיבן זייערע זינגע,
 די טאכטער מיין פאלק איז אן אכור געווארן,
 אזוי ווי שטרויספויגלען אין דער מדבר.
 די צונג פון דעם זויגדיקן איז צוגעקלעפט
 צו זיין גומען פון דארשטיקייט;
 קליינע קינדער בעטן ברויט,
 און קיינער ברעכט זיי ניט אפ.
 די וואס פלעגן עסן טייערע שפייזן,
 זינען וויסט אין די גאסן;
 די דערצויגענע אין ווערמילרויט
 טוליען זיך צו מיטהויפנס.
 ווארום די זינד פון דער טאכטער מיין פאלק
 איז גרעסער ווי דער חטא פון סדום,
 וואס איז איבערגעקערט געווארן ווי אין א רגע,
 און הענט צומאל זינען ניט געפאלן אויף איר.
 אירע פירשטן זינען געווען לויטערער פון שניי,
 וויסער פון מילך,
 גערויטלעכער אויפן לייב פון קארעלן;
 סאפירשטיין זייער געשטאלט.
 פינצטערער פון קויל איז זייער אויסזען,
 זיי זינען ניט צו דערקענען אויף דער גאס;
 זייער הויט איז צוגעקלעפט צו זייערע ביינער,
 איינגעדארט ווי האלץ איז זי געווארן.
 בעסער איז די דערשלאגענע פון שווערד,
 ווי די דערשלאגענע פון הונגער,
 וואס זיי גייען אויס דורכגענומענע,
 אן א פרוכט פון פעלד.
 די הענט פון דערבארימדיקע מוטערס
 האבן געקאכט זייערע קינדער;
 זיי זינען זיי צום שפייז געווען,
 אין דעם בראך פון דער טאכטער מיין פאלק.
 גאט האט אויסגעלאזט זיין בעס,
 אויסגעגאסן זיין גרימצארן;
 און ער האט אנגעצונדן א פייער אין ציון,
 און עס האט פארצערט אירע גרונטפעסטן.

ד א א במקום ה' ג חסם ק' טענים ק' ו קמץ ב' ז' מלח
 ט ב טעמים יב מל ק' יד' נ' וניא ומלח

ניט געגלויבט האבן די מלכים פון דער ערד,
 און אלע באווינער פון דער וועלט,
 אז א דריקער און א שונא וועט קומען
 אין די טויערן פון ירושלים;
 פון וועגן די זינד פון אירע נביאים,
 די פארברעכן פון אירע פהנים,
 וואס האבן בלוט פון גערעכטע
 פארגאסן אין איר.
 זיי וואגלען ווי בלינדע אין די גאסן,
 זיי זינען איינגעריכט אין בלוט,
 ביז מע קען זיך ניט אנרירן
 אן די קליידער זייערע.
 קערט אייך אפ! טמא!
 רופט מען צו זיי,
 קערט אייך אפ! קערט אייך אפ!
 איר זאלט זיך ניט אנרירן!
 בעת זיי פליען און וואגלען;
 מע זאגט צווישן די פעלקער:
 זיי טארן זיך מער ניט אויפהאלטן.
 דער צארן פון גאט האט זיי צעטיילט,

יֹסֵף לְהַבִּיטֵם פָּנֵי כַהֲנִים לֹא נִשְׂאוּ זַקְנִים לֹא חָנְנוּ:
 עוֹדִינָה תְּכַלֶּינָה עֵינֵינוּ אֶל-עֲוֹרֹתֵינוּ הַכֹּל בְּצַפִּיתֵנוּ צַפִּינוּ
 אֶל-עֵי לֹא יוֹשְׁעוּ: צָרוּ צָרָתֵנוּ מִלֶּכֶת בְּרַחֲבֵתֵנוּ קָרַב י'
 קָצְנוּ מָלְאוּ יָמֵינוּ כִּי-בָא קָצְנוּ: קָלִים הָיוּ רַדְפֵינוּ מִנְשָׁרֵי י'
 שָׁמַיִם עַל-הַחַדְרִים דָּלְקָנוּ בַמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ: רוּחַ אֲפִינוּ כ'
 מִשִּׁיחַ יְהוָה נִלְכַּד בְּשִׁחִיתוֹתֵם אֲשֶׁר אָמַרְנוּ בְּצִלּוֹ נַחֲוֶה
 בַּנְּזִימִם: שִׁישֵׁי וְשִׁמְחֵי בַת־אָדָם יוֹשְׁבֹתַי בְּאֶרֶץ עֹץ כ"א
 גַּם-עֲלִידָן תִּגְבְּרִי-כֹסֶם תִּשְׁכַּרְי וְתִתְעַרְי: תָּם עֹנֵךְ בַּרְתָּ כ"ב
 צִיּוֹן לֹא יוֹסֵף לְהִגְלוֹתֶךָ בְּקֶדֶר עֹנֵךְ בַּת־אָדָם גָּלָה עַל-
 הַטְּאֵתֶיךָ:
 ה

ער חיל זיי מער ניט אַנקוקן;
 פֿהגים האָט מען ניט געשוּינט,
 זקנים האָט מען ניט געלייטזעליקט.
 17 אונדזערע אויגן גייען נאָך אַלץ אויס
 נאָך אונדזער נישטיקער הילף;
 אין אונדזער אויסקוק האָבן מיר אויסגעקוקט
 אויף אַ פּאָלק וואָס קען ניט העלפֿן.
 18 מע שפּירט נאָך אונדזערע טריטאָ,
 אַז מיר קענען ניט גיין אויף אונדזערע גאַסן;
 נאָנט איז אונדזער סוף, פול זיינען אונדזערע טעג;
 יאָ, געקומען איז אונדזער סוף.
 19 פּלינקער זיינען אונדזערע גאַכיאָגער
 ווי די אַדלערס פון הימל;
 אויף די בערג האָבן זיי אונדז געיאָגט,
 אין מדבר האָבן זיי געלויערט אויף אונדז.
 20 דער אָטעם פון אונדזער נאָז, דער געזאַלבער פון
 גאָט,
 איז געפּאַנגען געוואָרן אין זייערע גריבער;
 דער, וואָס מיר האָבן געזאָגט: אין זיין שאָטן
 וועלן מיר לעבן צווישן די פעלקער.
 21 קוועל אָן און פּריי זיך, טאַכטער אָדום,
 דו וואָס ווינסט אין לאַנד עוץ;
 צו דיר אויך וועט אַריבער דער כּוֹס,
 וועסט שיכור ווערן, און זיך אָפּדעקן.
 22 געענדיקט איז דיין זינד, טאַכטער ציּון,
 ער וועט דיך מער ניט פּאַרטרייבן;
 ער וועט דערמאַנען דיין פּאַרברעך, טאַכטער אָדום,
 ער וועט אַנטפלעקן דייןע זינד.

זכר יהוה מהרהנה לנו הביט וראה את-חרפתנו:
 נחלתנו נהפכה לזרים בתינו לזכרים: יתומים הוינו
 אין אב אמתנו כאלמנות: מימינו בכסף שתינו עצינו
 במהור וכו': עלי-צוארתנו נרדפנו ועינו לא הונחילנו:
 מצרים נתנו זר אשור לשבע לחם: אבתינו הטאו
 אינם אנהו ענתיהם סבלנו: עבדים משלו בנו פרק
 אין מידם: בנפשינו נביא לחמנו מפני הרב המדבר:
 עורנו כתנור נכמרו מפני זלעפות רעב: נשים בעיני
 ענו בתלת בערי יהודה: שרים בידם נתלו פני זקנים
 לא נהדרו: בחורים טהון נשאו ונערים בעין בשלו:
 זקנים משער שבתו בחוקים מנגינתם: שבת משוש
 לבנו נרפך לאבל מחולנו: נפלה עטרת ראשנו אוי
 נא לנו כי הטאנו: על-זה הנה דנה לבנו על-אלה חשכו
 עינינו: על הר-ציון שהשמים שועלים הלכרבו: אתה
 יהוה לעולם תשב כסאך לדור ודור: למה לגלג
 א

ה געדענק, גאָט, וואָס איז געשען צו אונדז,
 קוק און זע אונדזער שאַנד.
 2 אונדזער נחלה איז איבערגעגאַנגען צו פרעמדע,
 אונדזערע הייזער צו אַנדערע.
 3 מיר זיינען יתומים געוואָרן אָן אַ פּאַטער,
 אונדזערע מוטערס ווי אַלמנות.
 4 אונדזער וואָסער טרינקען מיר פּאַר געלט,
 אונדזער האַלץ קומט אונדז אָן פּאַר געצאַלט.

ד, טא וואָס קיי י' עדיט קיי כ"א ידיר ה, א' דיטח קיי ג' וואן קיי
 ה' קפץ כיק ולא קיי שוק עם התט ז' וואס קיי ווארט קיי
 י' ה' ידור

פנימער פון זקנים זיינען ניט געשוּינט געוואָרן.
 13 יונגעלייט האָבן מילשטיינער געטראָגן,
 און יונגעלעך האָבן אונטער האַלץ געשטרויכלט.
 14 זקנים האָבן פון טויער אויפגעהערט,
 יונגעלייט פון זייער געזאַנג.
 15 אויפגעהערט האָט די פּרייד פון אונדזער האַרצן,
 פּאַרקערט איז אין טרויער אונדזער טאַנץ.
 16 געפּאַלן איז די קרוין פון אונדזער קאָפּ;
 ווי אונדז! וואָרום מיר האָבן געזינדיקט.
 17 דערפּאַר איז קראַנק אונדזער האַרץ,
 איבער דעם זיינען פינצטער אונדזערע אויגן:
 18 איבער דעם באַרג ציּון וואָס איז וויסט-
 פּיקס גייען אום אויף אים.
 19 דו, גאָט, טראַנסט אייביק,
 דיין טראַגן איז אויף דור-דורות,
 20 פּאַרוואָס פּאַרגעסטו אונדז אויף שטענדיק,

6 אויף אונדזער נאַקן ווערן מיר געיאָגט,
 מיר זיינען מיד, און אונדז ווערט ניט באַרוט.
 6 צו מצרים האָבן מיר אַ האַנט אויסגעשטרעקט,
 צו אשור-זיך מיט ברויט צו זעטן.
 7 אונדזערע עלטערן האָבן געזינדיקט, און זיינען מער
 נישט אַ,
 און מיר טראָגן זייערע פּאַרברעכן.
 8 קנעכט געוועלטיקן איבער אונדז,
 נישט אַ קיין אויסלייזער פון זייער האַנט.
 9 מיט וואָינשטעלן אונדזער לעבן קריגן מיר אונדזער
 ברויט,
 פון וועגן דער שווערד פון מדבר.
 10 אונדזער הויט גליט ווי אַן אויוון,
 פון וועגן די ברענונגען פון הונגער.
 11 ווייבער האָט מען געפּייניקט אין ציּון,
 יונגפרויען אין די שטעט פון יהודה.
 12 האַרץ זיינען געהאַנגען געוואָרן פון זייער האַנט;

א וואָרטשפּיל: צָרוּ צָרָתֵנוּ.

כא תשקחנו תעזבנו לארץ ימים: השיבנו יהוה אליך
 כב ונשובך חדש ימינו בקדום: כי אסמאס מאסתנו קצפת
 עלינו עדימאד:

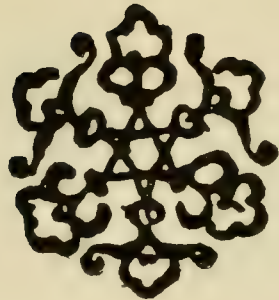
כא' ונשובך קי

פארלאזט אונדז אויף לאנגע טעג?
 " קער אונדז אום צו דיר, גאָט, און לאַמיר זיך אומ-
 קערן;

באַניי אונדזערע טעג ווי אַמאָל;
 " וואָרום אויב פאַראַכטן האָסטו אונדז פאַראַכט,
 האָסטו אָבער געצערנט אויף אונדז ביז גאָר.

קער אונדז אום צו דיר, גאָט, און לאַמיר זיך אומקערן, באַניי אונדזערע טעג ווי אַמאָל.
 השיבנו יהוה אליך ונשובך חדש ימינו בקדום: סימן ית"קק:

סכום פסוקי איכה מאה וחמשים וארבעה. וסימנו יסע קדים
 בשמים. וחציו לדכא החת רנליו:

קְהֵלֶת

א די ווערטער פון קהלת דעם זון פון דודן, דעם מלך
 אין ירושלים.
 ב נישטיקייט פון נישטיקייטן, זאגט קהלת,
 נישטיקייט פון נישטיקייטן, אלץ איז נישטיקייט.
 ג וואָס פאַר אַ נויץ האָט דער מענטש פון זיין גאַנצער מי
 וואָס ער מיט זיך אונטער דער זון?
 ד אַ דור פאַרגייט, און אַ דור קומט,
 און די ערד באַשטייט אייביק.
 ע און די זון גייט אויף, און די זון גייט אונטער,
 און יאָגט צו איר אָרט אַזוי זי גייט אויף.
 פ דער ווינט גייט קיין דרום,

ז דברי קהלת בן־דוד מלך בירושלם: הבל הבלים
 אָמר קהלת הבל הבלים הבל האדם
 בְּבַל־עֲמָלוֹ שִׁיעֵמַל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: הַיּוֹר הַלֵּךְ וְדוֹר בָּא
 ד וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם נִמְדָּת: וְזֶרַח הַשָּׁמֶשׁ וְבֹא הַשָּׁמֶשׁ וְאֶל־
 ה מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זֶרַח הוּא שָׁם: הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב
 ו אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב | סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־סְבִיבֹתָיו שֹׁב
 ז הָרוּחַ: כָּל־הַנְּחָלִים הַלְּכִים אֶל־הֵימֹם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מֵלֵא
 ח אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הַלְּכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לְלִבָּת: כָּל־
 ט הַדְּבָרִים יִגְעִים לֹא־יִזְכָּר אִישׁ לְדָבָר לֹא־תִשְׁבַּע עֵין
 י לְרֵאוֹת וְלֹא־תִמְלֹא אֵזֶן מִשְׁמָע: מַה־שֶּׁהָיָה הוּא שִׁיחָה
 יב וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה הוּא שׁוֹעֲשָׂה וְאֵין כָּל־חַדָּשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
 יג יֵשׁ דְּבָר שׁוֹאֵמֵר רֵאדָּהֶזֶה חַדָּשׁ הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים
 יד אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנָיו: אֵין זְכוֹרֹן לְרֵאשִׁינִים וְגַם לְאַחֲרֵינִים
 טו שִׁיחָיו לֹא־יִזְכָּרוּ לָהֶם וְזָכוֹן עִם שִׁיחָיו לְאַחֲרָנָה:

און פאַרדרייט זיך קיין צפון,
 רונד ארום, רונד ארום גייט ער,
 און צו זיינע געדרייען קערט זיך אום דער ווינט.
 ז אלע טייכן גייען צום ים,
 און דער ים ווערט ניט פול;
 צו דעם אָרט ווהיז די טייכן גייען.
 אהין גייען זיי ווידער.
 פ אלע ווערטער ווערן מיד,
 קיין מענטש קען עס ניט ארויסרעדן;
 דאָס אויג קען זיך ניט אַנקוקן זאַט,
 און דאָס אויער קען זיך ניט אָנהערן פול.

ג וואָס איז געווען דאָס וועט זיין,
 און וואָס איז געשען דאָס וועט געשען,
 און ניטאָ קיין ניס אונטער דער זון.
 י פאַראַן אַ זאַך וואָס מע זאָגט דערויף:
 זע, דאָס איז אַ ניס;
 איז עס שוין געווען אין אַלטע צייטן
 וואָס זיינען געווען פאַר אונדז.
 יי ניטאָ קיין זכר פון די פריערדיקע,
 און פון די שפעטערדיקע וואָס וועלן ערשט זיין,
 אויך פון זיי וועט קיין זכר ניט זיין,
 צווישן די וואָס וועלן זיין נאָך שפעטער.

¹² איך קהלת בין געווען אַ מלך איבער ישראל אין ירושלים. ¹³ און איך האָב אָפּגעגעבן מיין האַרץ צו זוכן און צו פאַרשן מיט חכמה וועגן אַלץ וואָס געשעט אונטער די הימלען. דאָס איז אַ שלעכטער ענין וואָס גאָט האָט געגעבן די מענטשן קינדער, זיך צו פאַרנעמען דערמיט. ¹⁴ איך האָב געזען אַלע טוענישן וואָס ווערן געטאָן אונטער דער זון, ערשט אַלץ איז נישטיקייט און ווינטיגאָעניש; ¹⁵ אַ קרומקייט וואָס מע קען ניט אויסגלייכן, און אַ פעלער וואָס קען ניט גוט געמאַכט ווערן.

¹² אַנְי קְהַלֶּת הָיְתָי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם: וְנִתְּתִי אֶת־לִבִּי לְדַרוּשׁ וּלְתוֹרָה בְּהַכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה תַחַת הַשָּׁמַיִם הוּא | עֲנִיָן רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוּת בּוֹ: רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַחַת הַשָּׁמַיִם וְהִנֵּה הַכֹּל הֵבֵל וְרֵעוּת רֹחַ: מַעֲוֹת לֹא־יִוָּכַל לִתְקַן וְחֶסְרוֹן לֹא־יִוָּכַל לְהַמְנוֹת: דִּבְרַתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי חֲכָמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לִפְנֵי עַל־יְרוּשָׁלַם וּלְבִי רָאָה הַרְבֵּה הַכְמָה וְרֵעוּת: וְאַתְּנָה לִבִּי לְדַעַת חֲכָמָה וְרֵעוּת הַלְלוֹת וּשְׂכָלוֹת וְרֵעוּתִי שְׁנִסְיָהּ הוּא רֵעִיָן רֹחַ: כִּי בָרַב הַכְמָה רַב־כַּעֲס וְיוֹסֵף דַּעַת יוֹסֵף מִכָּאִיֵּב:

ב

¹⁶ איך האָב געטענהט מיט מיין האַרצן אזוי צו זאָגן: אַט האָב איך געהאַט חכמה גרעסער און מער איידער אַלע וואָס זיינען געווען פאַר מיר אין ירושלים, און מיין האַרץ האָט געזען פיל חכמה און קענטשאַפט. ¹⁷ און איך האָב אָפּגעגעבן מיין האַרץ צו פאַרשטיין חכמה, אויך פאַרשטיין משוגעת און נאַרישקייט—בין איך געוואָר געוואָרן אַז דאָס אויך איז ווינטיגאָעניש.

¹⁶ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי לִכְהַיָּא אֲנִסְכָּה בְּשִׂמְחָה וּרְאָה בְּטוֹב וְהִנֵּה נִסְדִּיּוּא הַכֹּל: לְשִׁחּוֹק אָמַרְתִּי מִהוֹלֵל וּלְשִׂמְחָה מִדַּחָה עֲשֶׂה: תַּרְתִּי בְּלִבִּי לִמְשׁוֹךְ בֵּינָן אֶת־בִּשְׂרֵי וּלְבִי נִהַג בְּהַכְמָה וּלְאַחֲזוֹ בְּסִכְלוֹת עַד אֲשֶׁר אָרְאָה אִי־וָה טוֹב לִבְנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ תַחַת הַשָּׁמַיִם מִסֵּפֶר יָמֵי חַיֵּיהֶם: הִגְדַּלְתִּי מַעֲשֵׂי בְנֵי־לֵי בְתִים נִמְעַתִּי לִי בְּרַמִּים: עֲשִׂיתִי לִי גִנוֹת וּפְרָדִים וְנִמְעַתִּי בָהֶם עֵץ כֹּל־פְּרִי: עֲשִׂיתִי לִי בְּרֻכּוֹת מַיִם לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים: קִנִּיתִי עֲבָדִים וּשְׂפָחוֹת וּבְנֵי־בֵית הָיָה לִי גַם מִקְנֵה בְּקָר וְצֹאן הַרְבֵּה הָיָה לִי מִכֹּל שְׂהוֹן לִפְנֵי בִירוּשָׁלַם: בְּנִסְתִּי לִי גַם־כֶּסֶף וְחָב וּסְגֻלַּת מַלְכִּים וְהַמְדִּיעוּת עֲשִׂיתִי לִי שָׂרִים וְשָׂרוֹת וְתַעֲנִנּוֹת בְּנֵי הָאָדָם שָׂדֵה וְשָׂדוֹת: וְהִגְדַּלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי מִכֹּל שְׂהוֹה לִפְנֵי בִירוּשָׁלַם אַף חֲכָמָי עֲמָדָה לִי: וְכֹל אֲשֶׁר שָׂאָלוּ עֵינַי לֹא אֶצְלָתִי מֵהֶם לֹא־מִנְעַתִּי אֶת־לִבִּי מִכָּל־שִׂמְחָה כִּי־לִבִּי שָׂמַח מִכָּל־עֲמָלִי וְנִדְחָהּ:

ב, א' וס"א עד השער הרביעי

¹⁸ וואָרום אין פיל חכמה איז פיל פאַרדראָס, און מערט מען קענטשאַפט, מערט מען ווייטאָק. **ב** ¹ איך האָב געזאָגט ביי מיר אין האַרצן: קום אַקאַרשט, לאַמִּיך דִּיך פּרוּוון מיט פּרייד, און האָב ווילטאַג; ערשט דאָס אויך איז נישטיקייט. ² אויף געלעכטער האָב איך געזאָגט: עס איז משוגע; און אויף פּרייד: וואָס טוט זי

אויף? ³ איך האָב אויסגעקלערט ביי מיר אין האַרצן צו פאַרציען מיין לייב מיט וויין, אַז אי מיין האַרץ זאָל זיך פירן מיט חכמה, אי איך זאָל מיך האַלטן אָן נאַרישקייט, ביז איך וועל זען וואָס איז בעסער פאַר די מענטשן קינדער אַז זיי זאָלן טאָן אונטערן הימל אין די געציילטע טעג פון זייער לעבן. ⁴ איך האָב מיר אויפגעטאָן גרויסע זאַכן; איך האָב מיר געבויט הייזער, איך האָב מיר געפלאַנצט וויינגערטנער; ⁵ איך האָב מיר געמאַכט גערטנער און סעדער און אַיינגעפלאַנצט אין זיי ביימער פון אַלערליי פירות. ⁶ איך האָב מיר געמאַכט וואַסערטייכן אַנצוטרינקען פון זיי דעם וואַסקיקן וואַלד וואָס שפּראַצט מיט ביימער. ⁷ איך האָב אַיינגעקויפט קנעכט און דינסטן, און הויגעבאַרענע האָב איך געהאַט; אויך אַן אַייגנס פון רינדער און שאַף אַ סך האָב איך געהאַט, מער פון אַלע וואָס זיינען געווען פאַר מיר אין ירושלים. ⁸ איך האָב מיר אָנגעזאַמלט אויך זילבער און גאָלד, און שאַצן פון מלכים און מדינות. איך האָב מיר אַייב געשאַפט זינגערס און זינגערניס, און תּענוגים פון מענטשן קינדער, ווייבער אויף ווייבער. ⁹ און איך בין געווען גרעסער און האָב פאַרמאָגט מער פון אַלע וואָס זיינען געווען פאַר מיר אין ירושלים; אויך איז מיין חכמה מיר בייגעשטאַנען. ¹⁰ און וואָס נאָר מיינע אויגן האָבן פאַרלאַנגט, האָב איך פח זיי ניט געמינערט; איך האָב ניט פאַרמיטן מיין האַרץ פון קיין פּרייד, נייערט מיין האַרץ האָט זיך וויל געטאָן מיט מיין גאַנצער מי, וואָרום דאָס איז געווען מיין חלק פון מיין

גאנצער מי. ¹¹ אָבער איך האָב זיך אומגעקוקט אויף אַלע מײנע אויפטוען וואָס מײנע הענט האָבן אויפגעטאַן, און אויף דער מי וואָס איך האָב מיך געמיט כדי דאָס אויפ־צוטאַן, ערשט אַלץ נישטיקייט און ווינטיאָגעניש, און גאַר־נישט קומט אַרויס אונטער דער זון.

¹² און איך האָב מיך געקערט צו באַקוקן חכמה און משוגעת און נאַרישקייט; וואָרום וואָס נקען אויפטאַן דער מענטש וואָס קומט נאָכן מלך? בלויז דאָס וואָס מע האָט שוין פריער געטאַן. ¹³ און איך האָב אײנגעזען אז די מעלה פון חכמה איבער נאַרישקייט איז אַזוי ווי די מעלה פון ליכטיקייט איבער פינצטערניש.

¹⁴ דער חכם האָט זײנע אויגן אין קאַפּ, און דער נאַר גײט אין דער פינצטער.

אָבער איך האָב אויך געמערקט אז אײן טראָף טרעפט זײ אַלעמען. ¹⁵ און איך האָב געזאָגט בײַ מיר אין האַרצן: אַזוי ווי עס טרעפט דעם נאַרן אַזוי וועט אויך מיך טרעפן, היינט נאָך וואָס דען בין איך געווען קליינער? און איך האָב געטענהט בײַ מיר אין האַרצן, אז דאָס אויך איז נישטיקייט. ¹⁶ וואָרום פון דעם חכם אַזוי ווי פון דעם נאַרן בלייבט ניט קײן זכר אויף אײביק; ווייל אין די קומעדיקע טעג וועט אַלץ זײן שוין פאַרגעסן; און ווי שטאַרבט דער חכם? אַזוי ווי דער נאַר. ¹⁷ און איך האָב פײנט געקראָגן דאָס לעבן, וואָרום מיר איז אויסגעקומען שלעכט די געשעאונג וואָס געשעט אונטער דער זון, ווייל אַלץ איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

חֲלָקִי מִכָּל־עֲמָלִי: וּפְנִיתִי אֲנִי בְּכָל־מַעֲשֵׂי שַׁעֲשׂוֹתֵי יְדֵי וּבְעֵמָל שַׁעֲמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת וְהִנֵּה כָּל־כָּל וְרַעוּת רֹחַ וְאֵין יִתְרוֹן תַּחַת הַשָּׁמַיִם: וּפְנִיתִי אֲנִי לְרֵאוֹת הַכְּמָה יִב וְהוֹלֵלוֹת וְסִבְלוֹת כִּי וְיִמָּה הָאָדָם שׁוֹבֵא אַחֲרַי הַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר־בְּקִבְר עֲשׂוּהוּ: וְרֵאִיתִי אֲנִי שֵׁשׁ יִתְרוֹן לַחֲכָמָה יִב מִן־הַסִּבְלוֹת כִּי־יִתְרוֹן הָאִדָר מִן־הַחֲשָׁד: הַחֲכָם עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ יִב וְהַכְּסִיל בַּחֲשָׁד הוֹלֵךְ וְיִדְעֵתִי נִסְאֵנִי שִׁמְקָרָה אַחַד יִקְרָה אֶת־יְבָלָם: וְאֶמְרֵתִי אֲנִי בְּלִבִּי כַּמְקָרָה הַכְּסִיל נִסְאֵנִי יִב יִקְרָנִי וְלָמָּה הַכְּמָתִי אֲנִי אִז יִתֵר וְדַבְרֵתִי בְּלִבִּי שְׁגִסְזוּהַ הַכָּל: כִּי אֵין זְכָרוֹן לַחֲכָם עִסְהַכְּסִיל לְעוֹלָם בְּשִׁפְכָר יִב הַיָּמִים הַבָּאִים הַכָּל נִשְׁכַּח וְאֵיךְ יָמוֹת הַחֲכָם עִסְהַכְּסִיל: וְשִׁנְאֵתִי אֶת־הַחַיִּים כִּי רַע עָלִי הַמַּעֲשֵׂה שַׁעֲשֵׂה תַחַת יִב הַשָּׁמַיִם כִּי־הַכָּל הַכָּל וְרַעוּת רֹחַ: וְשִׁנְאֵתִי אֲנִי אֶת־יְבָל־יִב עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עֲמָל תַּחַת הַשָּׁמַיִם שֶׁאֲנִיחֵנו לְאָדָם שִׁיְהוּהַ אַחֲרַי: וְכִי־יִדְעַ הַחֲכָם יְהוּהַ אִז סָבַל וְיִשְׁלַט בְּכָל־יִב עֲמָלִי שַׁעֲמַלְתִּי וְשִׁהַכְּמָתִי תַחַת הַשָּׁמַיִם נִסְזוּהַ הַכָּל: וְסִבּוֹתִי אֲנִי לְאֵשׁ אֶת־לִבִּי עַל כָּל־הַעֲמָל שַׁעֲמַלְתִּי תַחַת יִב הַשָּׁמַיִם: כִּי יִשִׁי־אָדָם שַׁעֲמָלוֹ בְּהַכְּמָה וּבְדַעַת וּבְכִשְׁרוֹן יִב וּלְאָדָם שֶׁלֹא עֲמַל־בּוֹ יִתְנַו חֲלָקִי נִסְזוּהַ הַכָּל וְרַעוּהַ רַבָּה: כִּי מְהִדְהוּהַ לְאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ וּבְרִישׁוֹן לִבּוֹ שֶׁהוּא יִב עֲמָל תַּחַת הַשָּׁמַיִם: כִּי כָל־יָמָיו מַכְאִבִּים וְכַעַס עֲנָנָיו יִב נִסְכְּלִילָה לֹא־שִׁכַּב לִבּוֹ נִסְזוּהַ הַכָּל הוּא: אֵיךְ־טוֹב יִב בְּאָדָם שִׁי־אֲכַל וְשִׁתָּה וְהִרְאָה אֶת־נַפְשׁוֹ טוֹב בְּעֲמָלוֹ נִסְזוּהַ זֶה רֵאִיתִי אֲנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הוּא: כִּי מִי יֵאֲכַל וְיִב יִב יְהוּשׁ חוֹץ מִמֶּנִּי: כִּי לְאָדָם שְׁטוֹב לִפְנָיו נִתֵן הַכְּמָה וְדַעַת יִב וְשִׁמְחָה וְלַחֲוִטָא נִתֵן עֵינָן לְאֶסְפָּה וּלְכַנּוּם לַתַּת לְטוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים נִסְזוּהַ הַכָּל וְרַעוּת רֹחַ:

טו' קכ"ז ב"ק כ' מא' ל"אש כ"ב ה"ש ט"וא כו' כ"ל

¹⁸ און איך האָב פײנט געקראָגן מײן גאַנצע מי וואָס איך מי מיך דערויף אונטער דער זון, כדי אז איך מוז עס איבערלאָזן צו אַ מענטשן וואָס וועט זײן נאָך מיר. ¹⁹ און ווער ווייס אויב ער וועט זײן אַ חכם אָדער אַ נאַר? פון דעסט־וועגן וועט ער געוועלטיקן איבער מײן גאַנצער מי וואָס איך האָב מיך געמיט און געקליגט דערויף אונטער דער זון. דאָס אויך איז נישטיקייט. ²⁰ און איך האָב מיך אומגעדרײט צו לאָזן מײן האַרץ זיך מַזֵּאש צו זײן פון דער גאַנצער מי וואָס איך האָב מיך געמיט אונטער דער זון. ²¹ וואָרום פאַראַן אַ מענטש וואָס זײן מי איז מיט חכמה, און מיט קענשאַפט, און מיט בְּרִיהֶשאַפט, און ער לאָזט עס איבער פאַר אַ חלק צו אַ מענטשן וואָס האָט זיך דערויף ניט געמיט. דאָס אויך איז נישטיקייט און אַ גרויס בײַנו. ²² וואָרום וואָס האָט דער מענטש פון זײן גאַנצער מי, און פון דעם האַזון פון זײן האַרצן, אז ער זאָל זיך מיען אונטער דער זון? ²³ וואָרום אַלע זײנע טעג זײנען ווייטאַקן, און זײן עסק איז ערגערניש; אַפילו בײַ נאַכט לינט ניט אײן זײן האַרץ. דאָס אויך איז נישטיקייט.

²⁴ ניטאָ בעסערס פאַרן מענטשן, ווי ער זאָל עסן און טרינקען, און זיך לאָזן ווײל גײן פאַר זײן מי. דאָס אויך, האָב איך אײנגעזען, אז דאָס איז פון גאַטס האַנט—²⁵ וואָרום: ווער זאָל עסן און ווער זאָל הנאה האָבן, אויב ניט איך?—²⁶ ווייל דעם מענטשן וואָס איז ווײלגעפעלן פאַר אים, גיט ער חכמה, און קענשאַפט, און פרייד; און דעם וינדיקן גיט ער אַן עסק צו קלײבן און צו זאַמלען, כדי איבערצולאָזן צו דעם וואָס איז ווײלגעפעלן פאַר גאַט. דאָס אויך איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

ג

- א י אויף אלץ איז דאָ אַ שעה, און אַ צייט פאַר אײַט לעכער זאָך אונטערן הימל.
- ב עת ללדת
- ג עת להרונג
- ד עת לבנות
- ה עת להשליך אבנים
- ו עת לבקש
- ז עת לקרוע
- ח עת לאהב
- ט מהזיתרון העשה כאשר הוא עמל: ראיתי אתהענין
- י אשר נתן אלהים לבני האדם לענות בו: אתהכל עשה יפה בעתו גם אתהעלם נתן בלבם מבלי אשר לאימצא האדם אתהמעשה אשרעשה האלהים מראש
- יא ועדסוף: ידעתי כי אין טוב בם כי אסלשמוח ולעשות טוב בחייו: וגם כלהאדם שיאכל ושתה וראה טוב בכלעמלו מתת אלהים היא: ידעתי כי כלאשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם עליו אין להוסיף וממנו אין לגרע והאלהים עשה שיראו מלפניו: מהדהיה כבד הוא ואשר להיות כבד היה והאלהים יבקש אתהנרדף: ועוד ראיתי תחת השמש מקום המשפט שמה הרשע ומקום הצדק שמה הרשע: אמרתי אני בלבי אתהצדיק
- א צייט פאַר אײַט לעכער זאָך אונטערן הימל.
- א צייט געבאַרן צו ווערן, און אַ צייט צו שטאַרבן; אַ צייט צו פלאַנצן, און אַ צייט אויסצורײַסן דאָס געפלאַנצטע.
- א צייט צו הרגען, און אַ צייט צו היילן; אַ צייט צו ברעכן, און אַ צייט צו בויען.
- א צייט צו ווינען, און אַ צייט צו לאַכן; אַ צייט צו קלאַגן, און אַ צייט צו טאַנצן.
- א צייט אַוועקצווואַרפן שטיינער, און אַ צייט אויפצוקלייבן שטיינער; אַ צייט צו האַלדון, און אַ צייט זיך צו דערווייטערן פון האַלדון.
- א צייט צו זוכן, און אַ צייט אַנצווערן; אַ צייט צו היטן, און אַ צייט אַוועקצווואַרפן.
- א צייט צו רײַסן, און אַ צייט צו נײַען; אַ צייט צו שווייגן, און אַ צייט צו רעדן.

א צייט ליב צו האָבן,
 און צייט פיינט צו האָבן;
 א צייט פאַר מלחמה,
 און אַ צייט פאַר שלום.

וואָס קומט אַרויס דעם טוער וואָס ער מיט זיך? ¹⁰ איך האָב געזען דעם עסק וואָס גאָט האָט געגעבן די מענטשן קינדער זיך צו עסקן דערמיט. ¹¹ אַלצדינג האָט ער געמאַכט שײַן אין זײַן צײַט, אויך די וועלט האָט ער אַרײַנגעטאַן אין זײַער האַרצן, אָבער אזוי אַז דער מענטש קען ניט אויסגעפינען דעם באַשאַף וואָס גאָט באַשאַפן, פון אָנהייב ביזן סוף. ¹² איך ווייס אַז נײַט אַז בעסערס פאַר זײ, ווי נאָר זיך צו פּרײַען, און זיך וויל צו טאָן, אין זײַער לעבן. ¹³ אָבער אויך אַז עמיצער אַ מענטש עסט און טרינקט, און האָט ווילטאַג פאַר אַל זײַן מי, איז דאָס אַ מתנה פון גאָט. ¹⁴ איך ווייס אַז אַלץ וואָס גאָט מאַכט, דאָס וועט זײַן אײַביק; דערצו איז ניט צוצולײַגן, און דערפון איז ניט צו מינערן; און גאָט האָט געמאַכט אַז מע זאָל מורא האָבן פאַר אים. ¹⁵ דאָס וואָס איז, איז שוין געווען, און דאָס וואָס דאַרף ערשט זײַן, איז שוין געווען. אָבער גאָט מאַנט אויף פאַר דעם גערודפּטן.

¹⁶ און נאָך האָב איך געזען אונטער דער זון: אין דעם אַרט פון גערעכטיקייט, דאָרטן איז אומרעכט, און אין דעם אַרט פון רעכטפאַרטיקייט, דאָרטן איז אומרעכט. ¹⁷ האָב איך געזאָגט בײַ זיך אין האַרצן: אי דעם צדיק אי דעם

רשע וועט גאָט משפטן, וואָרום אַ צייט פאַר איטלעכער זאָך און פאַר איטלעכער טואונג איז דאָרטן דאָ. ¹⁶ איך האָב געזאָגט ביי זיך אין האַרצן: דאָס איז פון וועגן די מענטשנקינדער; כּדי גאָט זאָל זיי לייטערן, און כּדי זיי אליין זאָלן זען אַז זיי זיינען ווי אַ בהמה. ¹⁷ וואָרום דער טראַף פון די מענטשנקינדער איז דער טראַף פון דער בהמה; איין טראַף ביי זיי. ווי דער שטאַרבט, אַזוי שטאַרבט דער, און איין אָטעם ביי ביידן, און קיין מעלה פון מענטשן איבער דער בהמה איז ניטאָ, וואָרום אַלץ איז נישטיקייט. ²⁰ ביידע קומען אַהין אין איין אָרט, ביידע זיינען פון שטויב, און ביידע קערן זיך אום צו שטויב. ²¹ ווער ווייס דעם גייסט פון די מענטשנקינדער, אויב ער גייט אַרויף אין דער הייך, און דעם גייסט פון דער בהמה, אויב ער נידערט אונטן צו דער ערד? ²² און איך האָב אַיינגעזען אַז ניטאָ בעסערס, ווי דער מענטש זאָל הנאה האָבן פון זיינע אויפטוען, וואָרום דאָס איז ויין חלק; וייל ווער וועט אים ברענגען אַנצוקוקן וואָס וועט זיין נאָך אים?

ד און איך האָב ווידער געזען אַלע רויבערייען וואָס ווערן אָפּגעטאָן אונטער דער זון. און אָט זיינען די טרערן פון די געדריקטע, און ניטאָ ווער זאָל זיי טרייסטן; און אויף דער זייט פון זייערע דריקער איז די מאַכט, און ניטאָ ווער זאָל זיי טרייסטן. ² דרום האַלט איך די טויטע וואָס זיינען שוין געשטאַרבן פאַר גליקלעכער פון די לעבעדיקע וואָס לעבן נאָך. ³ און בעסער פון זיי ביידן איז דעם וואָס איז נאָך ניט געווען, וואָס האָט ניט געזען די שלעכטע מעשים וואָס ווערן אָפּגעטאָן אונטער דער זון.

⁴ און איך האָב געזען יעטוועדער מי, און יעטוועדער בּרִיהֶשָׁפֶט אין אַרבעט, אַז דאָס איז אויס קנאה פון איינעם צום אנדערן. דאָס אויך איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

¹ דער נאָר פאַרלייגט זיינע הענט, און עסט זיין אייגן פלייש.
² בעסער אַ האַנטפּול מנוחה, איידער פּולע הויפּנס מי און ווינטיאָגעניש.

¹ און איך האָב ווידער געזען נישטיקייט אונטער דער זון. ² פאַראַן איינער, אָן אַ צווייטן וצו זיך; צומאָל אַ זון אָדער אַ ברודער האָט ער ניט, פון דעסטוועגן איז ניטאָ קיין ענד צו זיין מיעניש, און זיין אויג קען זיך ניט אָנוועסן מיט עשירות; און פאַר וועמען מי איך מיך, און מינער זיך פון גוטס? דאָס אויך איז נישטיקייט, און עס איז אַ שלעכטער ענין.
³ בעסער צוויי איידער איינער, וואָרום זיי האָבן אַ גוטן לויגן פאַר זייער מי. ⁴ וואָרום אַז זיי פאַלן, הייבט איינער אויף דעם אנדערן, אָבער ווי צו דעם איינצלנעם וואָס פאַלט, און ניטאָ אַ צווייטער אים אויפצוהייבן.

וואַת־הַרְשֵׁעִי יִשְׁבֹּט הָאֱלֹהִים כִּדְעַת לְכַל־חַפְזֵי וְעַל כָּל־הַמַּעֲשֵׂה שָׁם: אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִפְי־עַל־דְּבַרְתִּי בְּנֵי הָאָדָם יי
 לְבָרֶם הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת שְׁהֵם בְּהִמָּה הִמָּה לָהֶם: כִּי יי
 מִקְרָה בְּנִי־הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהִמָּה וּמִקְרָה אֶחָד לָהֶם כְּמֹת זֶה כְּזִמּוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לְכָל וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן־הַבְּהִמָּה אֵין כִּי הַכֹּל הַכֹּל: כ
 הַכֹּל הִנֵּה מִן־הַעֲפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הָעֲפָר: מִי יוֹדֵעַ רוּחַ כא
 בְּנֵי הָאָדָם הַעֲלִיָּה הִיא לְמַעַלָּה וְרוּחַ הַבְּהִמָּה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ: וְרֹאֲתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאִשֶׁר יִשְׁמַח כב
 הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא חָלְקוֹ כִּי מִי יִבְיֹאוּ לִרְאוֹת בְּמָה שִׁיְהִי אַחֲרָיו:

ד
 וְשִׁבְתִּי אֲנִי וְאֶרְאֶה אֶת־כָּל־הַנְּשָׁקִים אֲשֶׁר נֹעֲשִׂים תַּחַת א
 הַשָּׁמַיִם וְהִנֵּה דַמְעַת הַנְּשׂוּקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם וּמִי־עֲשָׂוֵהֶם כַּח וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם: וְשִׁבְחֵם אֲנִי אֶת־הַמַּתִּים ב
 שִׁבְכָר מִתּוֹ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הִמָּה חַיִּים עֲדָנָה: וְטוֹב ג
 מִשְׁנִיָּהֶם אֶת אֲשֶׁר־עָרְוֹן לֹא הִנֵּה אֲשֶׁר לֹא־דָאָה אֶת־הַמַּעֲשֵׂה דָרַע אֲשֶׁר נֹעֲשֵׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם: וְרֹאֲתִי אֲנִי ד
 אֶת־כָּל־עֲמָל וְאֶת כָּל־בִּשְׂרוֹן הַמַּעֲשֵׂה כִּי הוּא קְנֵאת־אִישׁ מִרַעְיוֹ נִסְוָה הַכֹּל וְרַעְיוֹת רוּחַ: הַכֹּסִיל חִבֵּק אֶת־רִדּוֹ ה
 וְאֵכָל אֶת־בִּשְׂרוֹ: טוֹב מְלֹא כַף נָחַת מִמְּלֹא חֲפָנִים עֲמָל ו
 וְרַעְיוֹת רוּחַ: וְשִׁבְתִּי אֲנִי וְאֶרְאֶה הַכֹּל תַּחַת הַשָּׁמַיִם: י
 אֶחָד וְאֵין שְׁנֵי גַם בֶּן וְאָח אֵינְלוּ וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַם־עֵינָיו לֹא־תִשְׁבַּע עֲשֶׂר וּלְמִי אֲנִי עֲמָל וּמַחֲסֵר אֶת־נַפְשִׁי מִטּוֹבָה גַם־זֶה הַכֹּל וְעֵינָיו רַע הוּא: טוֹבִים הַשְּׂנִים מִן־הָאֶחָד אֲשֶׁר יִשְׁלָחֶם שִׁבְכָר טוֹב בְּעֲמָלָם: כִּי אִסִּי־פְלוֹ ה
 הָאֶחָד יָקִים אֶת־חִבְרֹו וְאֵילוּ הָאֶחָד שׁוֹפֵל וְאֵין שְׁנֵי

1, יח' הַשֵּׁי בְשׂוֹ יִשְׁ קִמְצָ בִּיך ד, ה' עַט קִי י' ב' טַטִּים

11 לְחַקְמוּ: גַם אִם-יִשְׁכְּבוּ שְׁנַיִם וְחַם לָתֵם וְלֹאֲחֵד אִיף
 12 יִחַם: וְאִם-יִתְקַפוּ הָאֲחֵד הַשְּׁנַיִם יַעֲמֵדוּ נִגְדוּ וְחֹמֵט
 13 הַמְשַׁלֵּשׁ לֹא בַמְהֵרָה יִתֵּקַן: טוֹב יֵלֵד מִסֵּבן וְחֵכֶם מִמֶּלֶךְ
 14 יָקָן וְכִסִּיל אֲשֶׁר לֹא-יִדְעֵה לְהִזְהַר עוֹד: בְּרִמְבֵּית הַסּוּרִים
 15 יֵצֵא לְמֶלֶךְ כִּי נִם בְּמַלְכוּתוֹ נוֹלַד רֶשֶׁ: רֵאִיתִי אֶת-כָּל-
 הַחַיִּים הַמְהַלְכִים תַּחַת הַשָּׁמַשׁ עִם הַיָּלֵד הַשְּׁנַי אֲשֶׁר
 16 יַעֲמֵד תַּחְתּוֹ: אִי־יִקְץ לְכָל-הַיּוֹם לְכָל אֲשֶׁר-הוּא לִפְנֵיהֶם
 17 גַם הָאֲחֵרוֹנִים לֹא יִשְׁמְחוּ-בּוּ כִּי נִסְזָה הַבַּל וְרַעֲיוֹן רוּחַ:
 18 שְׂמַד רַגְלִיךָ כַּאֲשֶׁר תִּלְךְ אֶל-בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב לִשְׁמַע
 מִתַּת הַכְּסִילִים זָכַח כִּי-אִינִם יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת רַע:

ה

19 אֶל-תִּבְהַל עַל-פִּיךָ וּלְבָבְךָ אֶל-יִמְהָרָה לְהוֹצִיא דְבַר לִפְנֵי
 הָאֱלֹהִים כִּי הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם וְאַתָּה עַל-הָאָרֶץ עַל-כֵּן
 20 יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מַעֲשִׂים: כִּי בֹא הַחֲלוֹם בְּרֵב עֵינַי וְקוֹל כְּסִיל
 21 בְּרֵב דְּבָרִים: כַּאֲשֶׁר-תִּדְרֹךְ לְאֱלֹהִים אֶל-תִּאֲחַזֵּר לְשִׁלְמוֹ
 22 כִּי אֵין חֲפִז בְּכִסְיִים אֶת אֲשֶׁר-תִּדְרֹךְ שְׁלֹם: טוֹב אֲשֶׁר
 23 לֹא-תִדְרֹךְ מִשְׁתַּדּוֹר וְלֹא תִשְׁלֹם: אֶל-תִּתֵּן אֶת-פִּיךָ לְחַטֵּיא
 24 אֶת-בִּשְׂרִיף וְאֶל-תִּתְאֵמַר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי שִׁנְגָה הוּא לְמָה
 25 יִקְצֵף הָאֱלֹהִים עַל-קוֹלְךָ וְהַבַּל אֶת-מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ: כִּי בְרֵב
 26 חַלְמוֹת וְחִבְלִים וְדְבָרִים רַבִּים כִּי אֶת-הָאֱלֹהִים יִרְאֵ:
 27 אִם-עֲשֶׂק רֶשֶׁ וְגוֹל מִשְׁפָּט וְצַדִּיק תִּרְאֶה בְּמִדְיָה אֶל-
 28 תִּתְמָה עַל-הַחֲפִז כִּי נִבְהַ מַּעַל נִבְהַ שְׂמַר וְנִבְהִים עַל-הֶם:
 29 וְיִתְרוֹן אָרֶץ בְּכָל הוּא מֶלֶךְ לְשִׁדָּה נִעְבֵּד: אֶתְבַּ כְּסָף לֹא-
 30 יִשְׁבַע כְּסָף וּמִי-אֶתְבַּ בְּהַמּוֹן לֹא תִבּוֹאֶה נִסְזָה הַכֹּהֵן:
 31 בְּרַבּוֹת הַטּוֹבָה רַבּוּ אִוְכְלִיָּה וּמַה-כִּשְׂרוֹן לְבַעֲלֶיהָ כִּי
 32 אִם-רֵאִית עֵינַי: מִתּוֹקָה שְׁנַת הַעֲבֵד אִם-מַעֲמֵט וְאִם-
 33 בְּרַבָּה יֶאֱבֵל וְהַשְׂבַּע לְעִשׂוֹר אִינֵנו מַעֲיָח לוֹ לִישׁוֹן: יֵשׁ

11 דעסגלייכן אז צוויי ליגן באנאנד, איז זיי וואָרעם, אָבער
 איינעם ווי קען וואָרעם ווערן? 12 און אויב עמיצער קען
 איבערשטאַרקן דעם איינעם, וועלן אָבער צוויי זיך שטעלן
 קעגן אים. און אַ דרייעדיקער פּאָדים וועט ניט אויף גיך
 צעריסן ווערן.

13 בעסער אָן אַרים יינגל און אַ חכם, איידער אָן
 אַלטער מלך און אַ נאַר, וואָס ווייס ניט מער צו זיין אָפּ-
 נעהיט. 14 וואָרום פון געפּענקעניש איז יענער אַרויסגע-
 גאַנגען צו ווערן אַ מלך, הגם ער איז געבאַרן געוואָרן
 אַרים, אונטער דעמס מלוכה. 15 איך האָב געזען אַלע
 לעבעדיקע וואָס גייען אונטער דער זון, האַלטן מיט דעם
 יינגל, דעם צווייטן וואָס שטייט אויף אויף זיין אָרט; 16 ניט
 געווען קיין ענד צו אַלדעם פּאַלק, צו אַלע וואָס ער איז
 געווען זייער אָנפירער; פון דעסטוועגן וועלן די שפּעטער-
 דיקע זיך ניט פרייען מיט אים. יאָ, דאָס אויך איז
 נישטיקייט און ווינטאַגעניש.

17 היט דיין פּוס, אַז דו גייסט אין גאָטס הויז, וואָרום
 געהאַרכן איז אָנגעלייגטער, ווי וואָס די נאַרן גיבן אַ
 שלאַכטאַפּפּער; הגם זיי ווייסן ניט אַז זיי טוען שלעכט.

ה

1 וואַלסט ניט זיין האַסטיק מיט דיין מויל, און דיין
 האַרץ וואָל זיך ניט אַיילן אַרויסצולאָזן אַ וואָרט
 פאַר גאָט, וואָרום גאָט איז אין הימל און דו ביסט אויף
 דער ערד; דרום וואָלן דייע ווערטער זיין ווינציק.

2 וואָרום אַ חלום קומט מיט פיל געשלידער,
 און דער קול פון אַ נאַרן מיט פיל ווערטער.

ד, י"ז י"ח ה, ט' ה"א ס"א מלך לשנה ס"ח נצבד
 ה' האתקיי

8 אַז דו ביסט מַנְדֵר אַ נדר צו גאָט, וואַלסטו זיך ניט שפּעטיקן אים צו באַצאָלן, וואָרום ער האָט ניט ליב נאַרן; וואָס
 דו ביסט מַנְדֵר, באַצאָל. 9 בעסער וואַלסט ניט מַנְדֵר זיין, איידער וואַלסט מַנְדֵר זיין און ניט באַצאָלן. 10 וואַלסט ניט
 דערלאָזן דיין מויל צו פאַרוינדיקן דיין לייב, און וואַלסט ניט זאָגן פאַר דעם שליח ופּון גאָט, אַז דאָס איז געווען אַ פאַר-
 זע. נאָך וואָס וואָל גאָט צערענען אויף דיין קול, און צעשטערן דאָס ווערק פון דייע הענט? 11 וואָרום פון פיל חלומות
 און נאַרישקייטן קומען אַרויס פיל צוזאָגן, אָבער האָב מורא פאַר גאָט.

12 אַז דו זעסט די דרייקונג פון דעם אַרימאַן, און די באַרויבונג פון רעכט און גערעכטיקייט אין דער מדינה, וואַלסטו
 זיך ניט ווונדערן אויף דער זאַך, וואָרום איבער דעם הויכן גיט אַכטונג אַ העכערער, און נאָך העכערע איבער זיי. 13 און
 אַ מעלה פון אַ לאַנד אין אַלעם, איז אַ מלך איבערגעגעבן צו פעלד.

14 דער וואָס האָט ליב געלט קען זיך ניט אָנוועטן מיט געלט, און ניט ווער עס האָט ליב רייכטום—מיטן אייניקום. דאָס
 אויך איז נישטיקייט. 15 אַז דאָס גוטס מערש זיך, מערן זיך זיינע עסערס; און וואָס קומט אַרויס דעם אייגנטימער, אַחוץ
 דאָס אַנקוקן מיט זיינע אויגן? 16 זיס איז דער שלאָף פון דעם וואָס אַרבעט, סיי ער עסט ווינציק, סיי פיל, אָבער די זעט
 פון דעם עושר לאַזט אים ניט שלאָפן.

17 פאַראַן אַ פאַרדראַסיקער ווייטאַק וואָס איך האָב געזען אונטער דער זון: אַן עשירות וואָס ווערט געהיט

8 אַז דו ביסט מַנְדֵר אַ נדר צו גאָט, וואַלסטו זיך ניט שפּעטיקן אים צו באַצאָלן, וואָרום ער האָט ניט ליב נאַרן; וואָס
 דו ביסט מַנְדֵר, באַצאָל. 9 בעסער וואַלסט ניט מַנְדֵר זיין, איידער וואַלסט מַנְדֵר זיין און ניט באַצאָלן. 10 וואַלסט ניט
 דערלאָזן דיין מויל צו פאַרוינדיקן דיין לייב, און וואַלסט ניט זאָגן פאַר דעם שליח ופּון גאָט, אַז דאָס איז געווען אַ פאַר-
 זע. נאָך וואָס וואָל גאָט צערענען אויף דיין קול, און צעשטערן דאָס ווערק פון דייע הענט? 11 וואָרום פון פיל חלומות
 און נאַרישקייטן קומען אַרויס פיל צוזאָגן, אָבער האָב מורא פאַר גאָט.
 12 אַז דו זעסט די דרייקונג פון דעם אַרימאַן, און די באַרויבונג פון רעכט און גערעכטיקייט אין דער מדינה, וואַלסטו
 זיך ניט ווונדערן אויף דער זאַך, וואָרום איבער דעם הויכן גיט אַכטונג אַ העכערער, און נאָך העכערע איבער זיי. 13 און
 אַ מעלה פון אַ לאַנד אין אַלעם, איז אַ מלך איבערגעגעבן צו פעלד.
 14 דער וואָס האָט ליב געלט קען זיך ניט אָנוועטן מיט געלט, און ניט ווער עס האָט ליב רייכטום—מיטן אייניקום. דאָס
 אויך איז נישטיקייט. 15 אַז דאָס גוטס מערש זיך, מערן זיך זיינע עסערס; און וואָס קומט אַרויס דעם אייגנטימער, אַחוץ
 דאָס אַנקוקן מיט זיינע אויגן? 16 זיס איז דער שלאָף פון דעם וואָס אַרבעט, סיי ער עסט ווינציק, סיי פיל, אָבער די זעט
 פון דעם עושר לאַזט אים ניט שלאָפן.
 17 פאַראַן אַ פאַרדראַסיקער ווייטאַק וואָס איך האָב געזען אונטער דער זון: אַן עשירות וואָס ווערט געהיט

פון דעם איינגטימער אים צום ביזן. ¹³ און די עשירות ווערט פארלאָרן אין אַ שלעכטן עסק; און אַז ער האָט אַ זון, בלייבט גאַרנישט אין זיין האַנט. ¹⁴ אַזוי ווי ער איז אַרויס פון זיין מוטערלייב, גייט ער נאַקעט צוריק, אַזוי ווי ער איז געקומען, און קיין זאַך נעמט ער ניט מיט פאַר זיין מי, פדי ער זאָל עס אַוועקטראָגן אין זיין האַנט. ¹⁵ יאָ, דאָס אויך איז אַ פאַרדראָסיקער ווייטאַק, וואָס גענוי ווי ער איז געקומען, אַזוי גייט ער אַוועק; און וואָס קומט אים אַרויס וואָס ער מיט זיך פאַרן ווינט? ¹⁶ דערצו פאַרצערט ער אַלע זיינע טעג אין פינצטערניש, און ערגערט זיך אַ סך, און האָט קרענקעניש און פאַרדראָס.

¹⁷ אַט וואָס איך האָב איינגעזען: בעסער און שענער וואָלט געווען צו עסן און טרינקען, און האָבן ווילטאָג פאַר זיין גאַנצער מי וואָס ער מיט זיך אונטער דער זון אין די געציילטע טעג פון זיין לעבן וואָס גאָט האָט אים געשאַנקען; וואָרום דאָס איז זיין חלק. ¹⁸ און איטלעכער מענטש וואָס גאָט שענקט אים עשירות און גיטער, און גיט אים שליטה צו עסן דערפון, און צו נעמען זיין חלק, און זיך וויל צו טאָן פאַר זיין מי, איז דאָס אַ מתנה פון גאָט. ¹⁹ יאָ, ער דאַרף געדענקען אַז די טעג פון זיין לעבן זיינען ניט פיל—ווען גאָט באַווערט אים נאָך די פרייד פון זיין האַרצן.

¶ ¹ פאַראַן אַן אומגליק וואָס איך האָב געזען אונטער דער זון, און עס איז זייער אָפט ביים מענטשן: ² אַ

מענטש וואָס גאָט שענקט אים עשירות און גיטער און כבוד, און אים גייט ניט אָפּ פאַר זיך קיין זאַך פון אַלץ וואָס ער געלוסט, אָבער גאָט האָט אים ניט געגעבן קיין שליטה צו עסן דערפון, נאָר אַ פּרעמדער מענטש עסט עס. דאָס איז נישטיקייט, און אַ פאַרדראָסיקער ווייטאַק. ³ אַז אַ מענטש זאָל האָבן הונדערט קינדער, און לעבן אַ סך יאָרן, איז ווי פיל די טעג פון זיינע יאָרן זאָלן זיין, אויב זיין זעל זעטיקט זיך ניט פון דעם גוטס, און צומאָל קיין קבורה האָט ער ניט, זאָג איך: בעסער פון אים איז דעם מפּיל־קינד. ⁴ וואָרום אין נישטיקייט קומט עס, און אין פינצטערניש פאַרגייט עס, און אין פינצטערניש ווערט צוגעדעקט זיין נאָמען. ⁵ עס האָט צומאָל די זון ניט געזען און ניט געקענט; עס האָט מער נחת ווי יענער. ⁶ און ווען ער זאָל לעבן צוויי מאָל טויזנט יאָר, און ניט אַנווען קיין גוטס, גייען דען ניט אַלע אין איין אָרט?

⁷ די גאַנצע מי פון מענטשן איז פאַר זיין מויל, און פונדעסטוועגן ווערט די זעל ניט אַנגעפילט.

⁸ וואָרום וואָס איז די מעלה פון דעם חכם איבער דעם נאַרן? וואָס, פון דעם אַרימאָן וואָס פאַרשטייט?—ווי אומצוגיין מיטן לעבן. ⁹ בעסער זעאונג פון די אויגן, איידער וואַנדערניש פון דער זעל. דאָס אויך איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש. ¹⁰ וואָס געשעט איז לאַנג צוריק אַנגערופן געוואָרן מיטן נאָמען, און עס איז באַווסט פאַרויס וואָס דער

רעה חולה ראיתי תחת השמש עשר שמור לבניו לרעתו: ואבד העשר ההוא בענין רע והוליד בן ואין בידו מאומה: כאשר יצא מבטן אמו ערום ישוב ללכת יד כשבא ומאומה לאישא בעמלו שילך בידו: ונסוזה רעה חולה כל־עמת שבא בן ילד ומדינתרון לו שיעמל לרוח: גם כל־זמיו בחשך יאכל וכעס הרבה וחליו וקצף: הנה אשר־ראיתי אני טוב אשר־יפה לאכול ולשתות ולראות טובה בכל־עמלו שיעמל תחת־השמש מספר ומדינתו אשר־נתן־לו האלהים ביהוה חלקו: גם כל־האדם אשר נתן־לו האלהים עשר ונכסים והשלימו לאכל ממנו ולשתות את־חלקו ולשמח בעמלו זה מתת אלהים הוא: בי לא הרבה וזכר את־זמי היוו כי האלהים מענה בשמחת לבו:

יש רעה אשר ראיתי תחת השמש ורבה היא עליה־אדם: איש אשר נתן־לו האלהים עשר ונכסים וכבוד ואינו חסר לנפשו ומכל אשר־יתאוו ולא־ישליטו האלהים לאכל ממנו כי איש נכרי יאכלנו זה הכל וחליו רע הוא: אס־יוליד איש מאה ושנים רבות יחיה ורבו שיהיו ומר־שניו ונפשו לא־תשבע מן־הטובה ונס־קבורה לא־יחיה לו אמרתי טוב ממנו הנפל: כ־י־הכל בא ובחשך ילך ובחשך שמו ונסה: גם־שמש לא־ראה ולא ידע נחת לנה מזה: ואלו היה אלה שנים פעמים וטובה לא־ראה הלא אל־מקום אחד הכל הולך: כל־עמל האדם לפידו ונס־הנפש לא תמלא: כי מה־יותר להכם מן־הכסף מה־לעני יודע להלך נגד החיים: טוב מראה עינים מהלך־נפש ונסוזה הכל ורעות רוח: מה־שנה

ה, יז ויין קרי ג, י חצי הספר נכסיו

אלהים יצא את־כלם: ההכמה תעו להבם מעשר־היט
 שליטים אשר היו בעיר: כי אדם אין צדיק בארץ אשר כ
 יעשה טוב ולא יחטא: גם לכל־הדברים אשר ידברו כ
 אלהתן לבד אשר לא־תשמע את־עבדך מקללך: כי כב
 גס־פעמים רבות ידע לבד אשר גס־את קללת אחרים:
 כל־זה נסיתי בהכמה אמרתי א־חכמה והיא רחוקה כ
 מפני: רחוק מהדשונה ועמק ועמק מי ומצאנו: סבותי כ
 אני ולבי לדעת ולתור ובקש חכמה ותשבון ולדעת
 רשע פסל ותפסלות הוללות: ומצא אני מר ממות כ
 את־האשה אשר־היא מצודים וחרמים לבה אסורים
 ידיה טוב לפני האלהים ימלט ממנה וחוטא ילכד בה:
 ראה זה מצאתי אמרה קהלת אחת לאחת למצא כ
 השבון: אשר עוד־בקשה נפשי ולא מצאתי אדם אחר כ
 מאלף מצאתי ואשה בכל־אלה לא מצאתי: לבל־ראה כ
 זה מצאתי אשר עשה האלהים את־האדם ישר והמה
 בקשו השבנות רבים:

ח

מי בהחכם ומי יודע פשר דבר חכמת אדם תאיר פניו א
 ועו פניו ישנא: אני פיר־מלך שמר ועל דברת שבועת כ
 אלהים: א־לית־בהל מפניו תלך א־ליתעמד בדבר רע ג
 כי כל־אשר תפץ יעשה: באשר דבר־מלך שלטון ומי ד
 ואמרלו מהתעשה: שומר מצוה לא ידע דבר רע ועת ה
 ומשפט ידע לב חכם: כי לכל־הפין יש עת ומשפט ו
 כירעת האדם רבה עליו: כ־יאניו ידע מה־שידנה כי ו
 באשר יהיה מי גיד לו: אין אדם שליט ברוח לכלוא ח
 את־הרוח ואין שלטון בנים בנות ואין משלחת
 במלחמה ולא־ימלט רשע את־בעליו: את־כל־זה ראיתי ט

ו, כב' אשה קרי כו' ככל כנ' טעל באחמח ח' א' א' במקום ה'

19 די חכמה באשיצט דעם חכם מער ווי צען געוועל־
 טיקער וואָס ווינען אין שטאַט. 20 וואָרום ניטאָ אַ מענטש
 אַ צדיק אויף דער ערד וואָס זאָל טאָן (לויטער) גוטס,
 און ניט זינדיקן.

21 זאָלסט אויך ניט לייגן דיין האַרץ אויף אַלע
 ווערטער וואָס מע רעדט, כדי זאָלסט ניט הערן ווי דיין
 קנעכט שילט דיך; 22 וואָרום דיין האַרץ ווייס אַז פיל מאָל
 האָסט דו אויך געשאַלטן אַנדערע.

23 דאָס אַלץ האָב איך אויסגעפרוווט מיט חכמה:
 איך האָב געזאָגט: איך וועל קלוג ווערן; אָבער עס איז
 געווען ווייט פון מיר. 24 דאָס וואָס איז ווייט און טיף־טיף,
 ווער קען עס אויסגעפינען? 25 איך האָב מיך אַרומ־
 געדרייט, און מיין האַרץ איז געווען אויף צו פאַרשטיין און
 צו פאַרשן און זוכן חכמה און אַ חשבון, און צו דערקענען
 אַז שלעכטיקייט איז טיפשות, און גאַרישקייט איז משוגעת.

26 און איך געפינן אַז ביטערער פון טויט איז די פרוי, וואָס
 איר האַרץ איז פאַסטקעס און נעצן, אירע הענט זיינען
 בינדשטריק. דער וואָס איז ווילגעפעלן פאַר גאָט,
 ווערט אַנטרונען פון איר, און דער זינדיקער ווערט
 געפאַנגען פון איר. 27 זע, דאָס האָב איך אויסגעפונען,
 זאָגט קהלת, ווען איך האָב צוגעלייגט איינס צום אַנדערן,
 כדי צו געפינען דעם חשבון. 28 וואָס מיין זעל זוכט נאָכ־
 אַנאַנד, און איך געפינן ניט: איין מאָן צווישן טויזנט האָב
 איך געפונען, אָבער אַ פרוי צווישן די אַלע האָב איך ניט
 געפונען. 29 זע, דאָס אַליין האָב איך אויסגעפונען, אַז
 גאָט האָט באַשאַפן דעם מענטשן גלייך, אָבער זיי האָבן
 געזוכט פיל אויסטראַכטענישן.

ח

1 ווער איז ווי דער חכם?
 און ווער ווייס דעם באַשייד פון אַ זאָך?

אַ מענטשנס חכמה באַלייכט זיין פנים,
 און די פאַרשייטקייט פון זיין פנים ווערט פאַרביטן.

2 איך זאָג: היט דעם מלכס באַפעל פון וועגן דער שבועה צו גאָט. 3 זאָלסט ניט אַוועקגיין איבעראַיילט פון זיין
 פנים; זאָלסט ניט צושטיין צו אַ שלעכטער זאָך, וואָרום אַלץ וואָס ער וויל, טויט ער. 4 מחמת דאָס וואָרט פון דעם מלך
 איז געוועלטיקונג; און ווער קען אים זאָגן: וואָס טוסטו?

5 דער וואָס וויל ניט וויסן פון קיין ביזי געשעעניש, היט דאָס געבאָט,
 און דעם קלוגנס האַרץ ווייס ואַז פאַראַן אַ צייט און אַ משפט.

6 וואָרום פאַר יעטוועדער זאָך איז דאָ אַ צייט און אַ משפט, ווייל דאָס ביזי פון דעם מענטשן איז גרויס אויף אים. 7 וואָרום
 ער ווייס ניט וואָס וועט געשען; וואָרום ווען עס דאַרף געשען, ווער וועט עס אים זאָגן? 8 קיין מענטש געוועלטיקט ניט
 איבערן ווינט, צו קענען אַינהאַלטן דעם ווינט, און ניטאָ קיין געוועלטיקונג אין טאָג פון טויט, און ניטאָ קיין אורלויב אין
 מלחמה, און דאָס ביזי וועט ניט ראַטעווען זיין טויער. 9 דאָס אַלץ האָב איך געזען, און האָב מיר אַריינגענומען אין

וַנִּתֵּן אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם עַתָּה
 אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאֶדְם לְרַע לֹו: וּבְכֵן רֵאִיתִי רְשָׁעִים
 קְבָרִים וְבָאוּ וּמִמְקוֹם קְדוֹשׁ יִחַלְכוּ וְיִשְׁתַּכְּחוּ כְּעִיר אֲשֶׁר
 כִּדְעָשׂוּ גִסְוֹה הִבֵּל: אֲשֶׁר אֵיךְ־נַעֲשֶׂה פִתְנָם מַעֲשֵׂה
 הָרָעָה מְהֵרָה עַל־כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי־הָאָדָם בְּדָם לַעֲשׂוֹת
 רָע: אֲשֶׁר הִטָּא עֲשֵׂה רַע מֵאֵת וּמֵאֲרִיךְ לֹו בִּי גִסְוִיזָה
 אֲנִי אֲשֶׁר יְדוּד־טוֹב לִירְאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירָאוּ מִלְּפָנָיו:
 וְטוֹב לֹא־יְהִי לְרָשָׁע וּלֹא־יֵאָרֶךְ יָמָיו בְּצַל אֲשֶׁר אֵינְנו
 יֵרָא מִלְּפָנֵי אֱלֹהִים: יִשְׁהַכֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל־הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מִנִּיעַ אֱלֹהִים כַּמַּעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים
 וְיֵשׁ רְשָׁעִים שְׂמִינֵעַ אֱלֹהִים כַּמַּעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים אֲמַרְתִּי
 שְׁגִסְוִיזָה הִבֵּל: וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשְּׁמַיִם אֲשֶׁר אֵיךְ
 טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשָּׁמַיִם כִּי אִם־לֵאכֹּל וּלְשִׂתוֹת וּלְשִׂמּוֹחַ
 וְהוֹא יִלְוֵנוּ בְּעַמְלֹו יָמֵי חַיָּו אֲשֶׁר־נִתְּדָלוּ הָאֱלֹהִים תַּחַת
 הַשָּׁמַיִם: כֹּאֲשֶׁר נִתְּתִי אֶת־לִבִּי לְרַעַת הַכְּמָה וּלְרֵאוֹת
 אֶת־הַעֲנָנִים אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
 שְׂנָה בְּעֵינָיו אֵינְנו רֹאֶה: וְרֵאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים
 כִּי לֹא יוֹכֵל הָאָדָם לַמִּצּוֹא אֶת־הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה
 תַּחַת־הַשָּׁמַיִם בְּשָׁל אֲשֶׁר יַעֲמַל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ וְלֹא יִמְצָא
 וְגַם אִם־יֵאָמֵר הַחֲכָם לְרַעַת לֹא יוֹכֵל לַמִּצּוֹא:

ט

כִּי אֶת־כְּלִי־זָה נִתְּתִי אֶל־לִבִּי וּלְכוּר אֶת־כְּלִי־זָה אֲשֶׁר
 הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים וְעַבְדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים גִּסְוִיזָה
 גִּסְוִיזָה אֵין יוֹדֵעַ הָאָדָם הַכֹּל לְפָנֵיהֶם: הַכֹּל כֹּאֲשֶׁר
 לְכָל מִקְרָה אֶחָד לְצַדִּיק וּלְרָשָׁע לְטוֹב וּלְטָהוֹר וּלְטָמֵא
 וּלְזוֹכֵחַ וּלְאֲשֶׁר אֵינְנו זָכָח כְּטוֹב כַּחֲטָא הַנִּשְׁבַּע כֹּאֲשֶׁר
 שְׂבוּעָה יֵרָא: נָח וְרַע כֹּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם
 כִּי־מִקְרָה אֶחָד לְכָל וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם מָלֵא רָע וְהוֹלְלוֹת

ט, ב' כול

הָאָרֶץ וְעוֹנֵן יַעֲטוּעֲדָעַר טוֹאוֹנֵג וְחָס וְעֵרֵט גַּעֲטָן אֹנִטְעַר
 דַּעַר זוֹן, בַּעַת אֵיין מַעֲנִטֵש גַּעוּעֲלִטִיקַט אֵיבַעֲרֵן אַנְדַּעֲרֵן
 אֵימֵם שְׁלַעֲכַטֵס צוֹ טָאָן.

¹⁰ און אזוי האָב איך געזען אז רשעים זינען באַגראָבן
 געוואָרן, און זיינען געקומען צו זייער רוח, און די וואָס
 האָבן געטאָן רעכט זיינען אזעק פון דעם הייליקן אָרט,
 און זיינען פאַרגעסן געוואָרן אין שטאַט. דאָס אויך איז
 נישטיקייט. ¹¹ ווייל דער פסק פאַר די שלעכטע מעשים
 ווערט ניט געטאָן אויף גיך, דרום דערוועגט זיך דאָס האַרץ
 פון די מענטשן קינדער אין זיי צו טאָן שלעכטס; ¹² וואָרום
 אַ זינדיקער טוט הונדערט מאָל שלעכטס, און מע פאַר־
 לענגערט אים. אָבער איך ווייס פאַרט אַז די וואָס האָבן
 מורא פאַר גאָט וועט זיין גוט, ווייל זיי האָבן מורא פאַר
 אים; ¹³ און דעם רשע וועט זיין ניט גוט, און אזוי ווי אַ שאַטן
 וועט ער ניט מאַריר־ימים זיין, ווייל ער האָט ניט מורא
 פאַר גאָט. ¹⁴ פאַראַן אַ נישטיקייט וואָס געשעט אויף דער
 ערד: וואָס עס זיינען פאַראַן צדיקים וואָס זיי גייט וועדליק
 די מעשים פון די רשעים, און פאַראַן רשעים וואָס זיי גייט
 וועדליק די מעשים פון די צדיקים. האָב איך געזאָגט:
 דאָס אויך איז נישטיקייט. ¹⁵ און איך האָב געלויבט די
 פרייד, וואָרום ניטאָ בעסערס פאַרן מענטשן אונטער דער
 זון, ווי צו עסן און טרינקען און זיין פריילעך, און אַז דאָס
 זאָל אים באַלייטן אין זיין מי, דורך די טעג פון זיין לעבן
 וואָס גאָט האָט אים געשאַנקען אונטער דער זון.

¹⁶ אזוי ווי איך האָב אָפּגעזעבן מיין האַרץ צו קענען
 חכמה, און צו זען די טועניש וואָס ווערט געטאָן אויף דער

ערד—וואָרום סיי ביי טאָג סיי ביי נאַכט זעט ודער מענטש ניט אָן קיין שלאָף אין זיינע אויגן—¹⁷ האָב איך געזען אין אַלע
 מעשים פון גאָט, אַז דער מענטש קען ניט אויסגעפינען די מעשים וואָס ווערן געטאָן אונטער דער זון; וואָרום ווי דער
 מענטש זאָל זיך מיען צו זוכן, וועט ער עס ניט געפינען; און אפילו אַז דער חכם זאָגט, ער ווייס עס, קען ער עס ניט
 אויסגעפינען.

ט

¹ וואָרום דאָס אַלץ האָב איך מיר אַריינגענומען אין האַרצן, כּדי קלאַר צו מאַכן דאָס אַלץ: אַז די צדיקים און די
 חכמים מיט זייערע מעשים זיינען אין דער האַנט פון גאָט; סיי ליבשאַפט, סיי שְׂנֵאה—דער מענטש ווייס ניט; אַלץ
 ליגט זיי פאַרויס. ² אַלצדינג ווי פאַר אַלעמען; איין טראַף פאַר דעם צדיק און פאַר דעם רשע, פאַר דעם גוטן און דעם
 ריינעם, און פאַר דעם אומריינעם, און פאַר דעם וואָס שלאַכט אַ קרבן, און פאַר דעם וואָס שלאַכט ניט; אזוי דער גוטער
 אזוי דער זינדיקער, דער וואָס שווערט ווי דער וואָס שייט זיך פון אַ שבועה. ³ דאָס איז דאָס בייז אין אַלץ וואָס געשעט
 אונטער דער זון, וואָס איין טראַף איז פאַר אַלעמען, און אויך איז דאָס האַרץ פון די מענטשן קינדער פול מיט בייז, און

משוגעת איז אין זייער האַרצן ביי זייער לעבן, און דערנאָך גייען זיי צו די טויטע.

⁴ וואָרום ביי דעם וואָס איז נאָך באַהעפט צו אַלע לעבעדיקע איז דאָ אַ האַפּענונג, ווייל אַ לעבעדיקן הונט איז בעסער ווי אַ טויטן לייב. ⁵ וואָרום די לעבעדיקע ווייסן אַז זיי וועלן שטאַרבן, אָבער די טויטע ווייסן גאָר נישט, און זיי האָבן ניט מער קיין לויז; וואָרום זייער זכר איז פאַרגעסן. ⁶ אי זייער ליבשאַפט אי זייער שנאה אי זייער קנאה איז לאַנג אונטערערגעגאַנגען, און זיי האָבן קיינמאָל מער ניט קיין חלק אין אַלץ וואָס ווערט געטאָן אונטער דער זון.

⁷ גיי עס מיט שמחה דיין ברויט,

און טרינק מיט אַ פריילעכן האַרצן דיין וויין,

וואָרום גאָט האָט שוין באַוויליקט דינע מעשים.

⁸ צו יעטוועדער צייט זאָלן דינע בנדים זיין ווייס,

און אייל זאָל ניט פעלן אויף דיין קאָפּ.

⁹ ענינס דאָס לעבן מיט דער ווייב וואָס דו האָסט

ליב, אַלע טעג פון דיין נישטיקן לעבן וואָס מע האָט דיר געשאַנקען אונטער דער זון, אַלע דינע נישטיקע טעג; וואָרום דאָס איז דיין חלק אין לעבן, און אין דיין מי וואָס דו מיסט זיך אונטער דער זון. ¹⁰ אַלץ וואָס דיין האַנט פאַרמאָגט צו טאָן מיט דיין פּוּח, טו, וואָרום ניטאָ קיין טאָן, אָדער אויסרעכענונג, אָדער קענשאַפט, אָדער חכמה, אין דער אונטערערד וואָס דו גייסט אַהין.

¹¹ איך האָב ווידער געזען אונטער דער זון, אַז ניט די

פלינקע געווינען דעם געוועטלויף, און ניט די גיבורים די

מלחמה, און אויך ניט די חכמים ברויט, און אויך ניט די פאַרשטאַנדיקע עשירות, און אויך ניט די ווילקענעוודיקע חן; נאָר צייט און צופאַל טרעפט זיי אַלעמען. ¹² וואָרום דער מענטש ווייס צומאָל ניט זיין צייט; אַזוי ווי פיש וואָס ווערן געכאַפט אין אַ בייזער נעץ, און אַזוי ווי פויגלען וואָס ווערן געכאַפט אין אַ פאַסטקע, אַזוי ווי זיי, ווערן די מענטשןקינדער געפאַנגען אין אַ בייזער צייט, ווען זיי פאַלט אויף זיי פּלוצלינג.

¹³ אָבער דאָס האָב איך געזען פאַר חכמה אונטער דער זון, און דאָס איז גרויס ביי מיר: ¹⁴ געווען אַ קליינע שטאָט מיט חניציק מענטשן אין איר; איז אויף איר געקומען אַ גרויסער מלך, און האָט זי אַרומגערינגלט, און געבויט אַרום איר גרויסע באַלעגערווערק. ¹⁵ האָט מען געפונען אין איר אַן אַרימאָן אַ חכם, און ער האָט געראַטעוועט די שטאָט מיט זיין חכמה; הגם קיין מענטש האָט ניט געדאַכט אָן דעמדאָויקן אַרימאָן. ¹⁶ האָב איך געזאָגט: בעסער חכמה איידער גבורה; הגם די חכמה פון אַרימאָן ווערט פאַראַכט, און זיינע ווערטער ווערן ניט געהערט.

¹⁷ די ווערטער פון די קלוגע מיט געלאַסנקייט ווערן מער צוגעהערט

ווי דער אָנגעשרי פון אַ געוועלטיקער צווישן נאָרן.

¹⁸ בעסער חכמה איידער בליימלחמה;

און איין זינדיקער פירט איבער אַ סך גוטס.

בלבכם בחייהם ואחריו אלהמתים: כימי אשר יבחר
אל בלהתים יש בטחון בלבלב חי הוא טוב מך
הארה המת; כי החיים יודעים שימתו והמתים אינם
יודעים מאומה ואידעוד להם שפר כי נשפח זכרם:
גם אהבתם גמישנאתם גסקנאתם כבר אברה וכלקו
אידלהם עוד לעולם בכל אשר נעשה תחת השמש:
לך אבל בשמחה להמך ושתה בלב טוב יגד כי כבר
רצה האלהים אתמעשוד: בכלעת יהו בנדוד לבנים
ושמן עלראשך אליחסר: ראה היום גמישנאתה אשר
אהבת בלימי בני הבלך אשר נתן לך תחת השמש כל
ימי הבלך כי הוא חלקך בחיים ובגמלך אשר אהבת עמל
תחת השמש: כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה
כי אין מעשה והשבון ורעת והקמה בשאול אשר אתה
הלך שמה: שכתי וראה תחת השמש כי לא לקלים
המרוץ ולא לגבורים המלחמה וגם לא להקמים לחם
וגם לא לבנים עשר וגם לא לידעים חן ביעת ופגע
וקרה אתיכלם: כי גם לא יודע האדם אתיעתו פדנים
שנאחזים במצודה רעה וכצפרים האחזות בפח בהם
ויקשים בעי האדם לעת רעה בשתפול עליהם פתאם:
גסדה ראיתי חכמה תחת השמש וגדולה היא אלי: י
עיר קמנה ואנשים בה מעט ובה אליה מלך גדול וסבב י
אתה ובנה עליה מצודים גדלים: ומצא בה איש מסבן
חכם ומלטידוא אתהעיר בחכמתו ואדם לא זכר את
האיש המסבן ההוא: ואמרתי אני טובה חכמה מגבורה
והכמת המסבן בויה ודבריו אינם נשמעים: דברי
חכמים בנחת נשמעים מועקת מושל בכסילים: טובה
חכמה מכלי קרב וחויטא אהר יאבד טובה הרבה:

ס, ד' קט"ד יח' כ"ג

א וְכֹבֵד מוֹת וְבָאִישׁ וְבִיעַ שֶׁמֶן הַקֶּחֶךְ יִקַּר מִחֲכֵמָה מִכְבוֹד
 ב סִבְלוֹת מֵעֵט: לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֹלוֹ: וְגַם-
 ד בְּדַרְךְ כְּשֶׁהִסְכֵּל הִלְךְ לִבּוֹ חֶסֶד וְאָמַר לְכָל סִכּל הוּא:
 ה אִסְרוּחַ הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עֲלֶיךָ מִקִּוְיָהּ אֲלֵימָנָה כִּי מִרְפָּא
 ו יַעַח הַטָּאִים גְּדוּלִים: יֵשׁ רָעָה רְאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
 ז כְּשִׁנְיָה שִׁינְיָא מִלְּפָנֵי הַשְּׁלִיט: נִתַּן הַסִּכּל בְּמִרוּמִים
 ח רַבִּים וְעִשְׂרִים בְּשֶׁפֶל יִשְׁבוּ: רְאִיתִי עֲבָדִים עֲלִיסוּסִים
 ט וְשָׂרִים הִלְכִים בְּעֲבָדִים עֲלֵיהֶם: חֶפֶר גּוֹמֵץ כּוֹ יִפּוֹל
 י וּפְרִץ גִּדֵּר יִשְׁכְּנוּ נַחֵשׁ: מִסִּיעַ אֲבָנִים יַעֲצֵב בְּהֵם בּוֹקֵעַ
 יא עֵצִים יִסְכֵּן בָּם: אִם-יִקְרָה הַבְּרוּל וְהוּא לֹא-פָנִים קִלְקַל
 יב וְחִלּוּם יִגְבֵּר וְיִתְרוֹן הַבְּשִׂיר חֲכָמָה: אִם-יִשְׁעַד הַנְּחֹשׁ
 יג בְּלוֹא-לְחֹשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְכַעַל הַלְּשׁוֹן: דְּבָרֵי בִיחָכְם חָן
 יד וּשְׁפָתוֹת כְּסִיל תִּבְלַעְנָו: תַּחֲלַת דְּבָרֵי-פִיחָו סִבְלוֹת וְאִחְרִית
 טו פִּיחָו הוֹלְלוֹת רָעָה: וְהַסִּכּל יִרְבֶּה דְּבָרִים לֹא-יִדְעַע הָאָרֶם
 טז מִהַשְׁרִיחַ וְאִשֶּׁר יִהְיֶה מֵאֲחֵרָיו מִי יִגִּיד לוֹ: עֲמַל
 יז הַכְּסִילִים תִּנְגַּעְנָו אֲשֶׁר לֹא-יִדְעַע לְלֶכֶת אֲלֵי-עִיר: אֵילֶךְ
 יח אֶרֶץ שְׂמֵלֶכֶךְ נַעַר וְשִׁרְיָךְ בְּכֶכֶךְ יֵאבְלוּ: אֲשֶׁר-יִדְרֹךְ אֶרֶץ
 יט שְׂמֵלֶכֶךְ בְּחִזּוּרִים וְשִׁרְיָךְ כַּעַת יֵאבְלוּ בְּגִבּוֹרָה וְלֹא בְּשִׂתִּי:
 כ כַּעֲצֵלְתוֹם יִמְדַּח הַמִּקְרָה וּבְשִׁפְלוֹת יָדִים יִדְלַח הַבִּיטָה:
 כא לְשִׁחּוֹק עֵשִׂים לָחֵם וְזֵין יִשְׁמַח חַיִּים וְהַכְּסִף יַעֲנֶה אֶת-
 כב הַכֵּל: גַּם בְּמִדְעָךְ מִלֶּךְ אֲלֵי-תַקְלָל וּבְחִדְרֵי מִשְׁכַּבְךָ אֲלֵי-
 כג תַּקְלָל עֲשִׂיר כִּי עוֹף-הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת-הַפְּלוֹל וּבַעַל הַכְּנָפִים
 כד יִגִּיד דְּבָרֵי:

יא

א שְׁלַח לַחֲמֶךָ עַל-פְּנֵי הַמַּיִם כִּי-יִרְבֶּב הַיָּמִים תִּמְצָאוּנִי:
 ב תִּחְתַּלַּק לְשִׁבְעָה וְגַם לְשִׁמוּנָהּ כִּי לֹא תִרְעַע מִהַדְּהִיחַ רָעָה

י' א' יחד ה' ח' דגש אחר שוק כ' יחד ה'

18 פון פוילקייט פאלט איין דער באלקן,
 און פון אפגעלאזטע הענט רינט דאָס הויז.
 19 א סעודה מאַכט מען פון פריילעכקייט וועגן,
 און וויין מאַכט לוסטיק דאָס לעבן;
 אָבער געלט באַווערט אַלץ.
 20 אפילו אין דיין געדאַנקען זאָלסטו ניט שילטן דעם מלך,
 און אין דינע שלאַפּקאַמערן זאָלסטו ניט שילטן דעם
 עושר;
 וואָרום אַ פּוּיגל פון הימל וועט אַוועקטראָגן דעם קול,
 און דער וואָס האָט פּליגלען וועט דערציילן די זאַך.

א טויטע פליגן פאַרשטינקען און צעבלעזלען דעם
 זאַלמבישערס אייל,
 אַזוי וועגט אַריבער אַ ביסל נאַרישקייט חכמה און כבוד.
 2 דער שכל פון דעם חכם איז אויף זיין רעכטער זייט,
 און דער שכל פון נאַרן אויף זיין לינקער.
 3 און אויך אַז דער נאַר גייט אין וועג, פעלט אים שכל, און
 ער זאָגט אַלעמען אויס אַז ער איז אַ נאַר.
 4 אַז דאָס געמיט פון דעם געוועלטיקער הייבט זיך אויף
 קעגן דיר,
 זאָלסטו ניט פאַרלאָזן דיין אַרט;
 וואָרום געלאַסנקייט באַרוט גרויסע זינד.
 5 פאַראַן אַן אומגליק וואָס איך האָב געזען אונטער דער
 זון,
 אַזוי ווי אַ פאַרזע וואָס גייט אַרויס פון אַ געוועל-
 טיקער:
 6 נאַרישקייט ווערט געשטעלט אין גרויסע הייכן,
 און גידיים זיצן אין דער נידער.
 7 איך האָב געזען קנעכט אויף פּערד,
 און האַרן וואָס גייען ווי קנעכט אויף דער ערד.
 8 דער וואָס גראַבט אַ גרוב, וועט אין איר אַריינפאַלן,
 און דער וואָס ברעכט דורך אַ צאַם, אים וועט אַיינ-
 בייסן אַ שלאַנג.
 9 דער וואָס האַקט אַרויס שטיינער וועט זיך ווי טאַן אַן זיי,
 דער וואָס שפּאַלט האַלץ איז אין סכּנה דורך דעם.
 10 אַז דער אַייזן איז שטומפּ,
 און מע האָט דעם שאַרף ניט פאַרשלייפּט,
 מוז מען שטאַרקן די כוחות;
 און די מעלה פון חכמה איז צוגרייטן.
 11 אַז די שלאַנג בייסט אַיין פאַרן אַפּשפּרעכן,
 איז אויס מעלה פון דעם מאַן מיט דער צונג.
 12 די ווערטער פון דעם חכמס מויל זיינען מיט חן,
 און די ליפּן פון דעם נאַרן ברענגען אים אום.
 13 דער אָנהייב פון די ווערטער פון מויל איז נאַרישקייט,
 און דער סוף פון זיין רעדן איז בייזע משוגעת.
 14 יאָ, דער נאַר מערט ווערטער,
 אָבער דער מענטש ווייס ניט וואָס געשעט;
 און וואָס וועט געשען נאָך אים,
 ווער וועט אים דערציילן?
 15 די מי פון דעם נאַרן פאַרמאַטערט אים,
 וואָרום ער ווייס ניט צומאָל ווי צו גיין אין שטאַט.

יא

1 ילאַז אַוועק דיין ברויט אויפן וואַסער,
 וואָרום אין פּיל טעג אַרום וועסטו עס געפינען.
 2 צעטייל אַ חלק אויף זיבן, און אפילו אויף אַכט,
 וואָרום ווייסט ניט וואָס פאַר אַ בייז עס קען זיין אויף
 דער ערד.

16 וויי דיר לאַנד, וואָס דיין מלך איז אַ יונג,
 און דינע האַרן מאַכן סעודות אין דער פּרי!
 17 חויל דיר לאַנד, וואָס דיין מלך איז אַ פּרייגעבאַרענער,
 און דינע האַרן עסן אין דער צייט,
 אין מאַנהאַפּטיקייט און ניט אין וויפּעריי.

עַל־הָאָרֶץ: אַחֲמִילָאוּ הַעֲקִיבִים נִשְׁמַם עַל־הָאָרֶץ יִרְיָקוּ וְאֲחִיפּוּל עֵץ בְּדָרוּם וְאִם בְּצִפּוֹן מִקּוֹם שִׁפּוּל הַעֵץ שָׁם יְהוּא: שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרַע וְרֵאָה בְּעֵקֵב לֹא יִקְצוֹר: ד
כַּאֲשֶׁר אֵינֶה יוֹדֵעַ מִדֶּחַדְרֵךְ הַרוּחַ כִּנְעָמִים בְּבִטֵּן הַמִּלְאָה ה
כָּכָה לֹא תִדַע אֶת־מִנְשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־
הַכֵּל: בְּכִכָּר זָרַע אֶת־זֶרְעֶךָ וְלַעֲרֹב אֶל־תִּנְחַה יַדְּךָ כִּי אֵינֶךָ ו
יִדַע אִי נָה וְכִשְׁר הָנָה אֲרוּחָה וְאֲחִיפּוּלֵהֶם כַּאֲחֵד טוֹבִים:
וּמִתּוֹךְ הָאֵוִר וְטוֹב לַעֲנִיִּים לְרֵאוֹת אֶת־הַשָּׁמַיִם: כִּי אִם ה
שָׁנִים הַרְבֵּה יִחַה הָאָדָם בְּכֵלֶם יִשְׁמַח וְיִזְכֹּר אֶת־יָמָיו
הַחֹשֶׁךְ כִּי־הַרְבֵּה יָדָו כִּל־שִׁבְא הַכֵּל: שְׂמַח בְּחֹרֵר ט
בְּגִלְדוֹתֶיךָ וְיִטְבֵּךְ לִבְךָ בִּימֵי כְּחֹרוֹתֶיךָ וְהַלֵּךְ בְּדַרְכֵי
לִבְךָ וּבִמְרָאֵי שִׁיעוֹךָ וְדַע כִּי עַל־כֹּל־אֱלֹהִים יִבְיָאֵךְ הָאֱלֹהִים
בְּמִשְׁפָּט: וְהִסֵּר כַּעֲם מִלִּבְךָ וְהִנְעֵבֵר רַעְיָה מִבְּשִׁנְךָ כִּי
הַיְלָדוֹת וְהַשְּׁהָרוֹת הַכֵּל:

יב

וְזָכַר אֶת־יְבוֹרְאֵךְ בִּימֵי כְּחֹרוֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא־יִבְאֹו יָמָי א
הַרְעָה וְהִנְעִיבו שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֶיְיָ לִי כִּהֵם חֲפִיץ: עַד ב
אֲשֶׁר לֹא־תִחַשֵּׁף הַשָּׁמַשׁ וְהָאֵוִר וְהַזֶּרֶחַ וְהַבּוֹכֵבִים וְשָׁבו
הַעֲקִיבִים אַתָּה הַנֶּשֶׁם: כִּי־זֶם שִׁוְעוֹ שְׁמֵרֵי הַבַּיִת וְהַתְעוּתוֹ ג
אֲנִשֵׁי הַחַיִל וּבְמִלּוֹ הַתְּחִנוּת כִּי מַעֲטוֹ וְהַשְׂכּוֹ הַרְאוֹת
בְּאֶרְצוֹת: וְסִגְרוּ דְלָתוֹם בְּשׁוּךְ בִּשְׁפָל קוֹל הַתְּחִנָּה וְיִקּוּם ד
לְקוֹל הַצִּפּוֹר וְיִשְׁחֹו כִּל־בְּנוֹת הַשִּׁיר: גַּם מִנְבֵּה יִירָאוּ ה
וְהַתְּחַתִּים בְּדַרְךָ וְיִנְאֵץ הַשֶּׁקֶר וְיִסְתַּכֵּל הַחֲבִיב וְתִפֹּר
הָאֲבִינָה כִּי־הַלֵּךְ הָאָדָם אֶל־בֵּית עוֹלָמוֹ וְסִבְבוּ בְּשׁוּךְ
הַסּוֹפְדִים: עַד אֲשֶׁר לֹא־יִרְחֹק הַכֵּל הַכֶּסֶף וְתִרְצֵן גִּלְתֵי
הַזָּהָב וְתִשְׁבֵּר כַּד עַל־הַמְּבוּעַ וְנִרְצֵן הַגִּלְגַּל אֶל־הַקּוֹר:
וְיִשֵּׁב הָעֶפֶר עַל־הָאָרֶץ כְּשֶׁהָרָה וְהָרוּחַ תִּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים ג

יח, ו' קמ"ז בפ' שש"א ט' ונכראה ק"י קמ"ז ס"יג יב, א' כ"א סו"אך י' יח"ק ק"י

או די וואַלקן ווערן פול מיט רעגן,
ל"דיקן זיי זיך אויס אויף דער ערד;
און סיי אַ בוים פאַלט אין צפון און סיי אין דרום—
אין אַרט וווּ דער בוים פאַלט, דאַרטן וועט ער בלייבן.

דער וואָס פאַסט־אויף דעם ווינט וועט ניט זייען,
און דער וואָס קוקט אויף די וואַלקנס וועט ניט שניידן.
אזוי ווי דו ווייסט ניט וואָס איז דער וועג פון דעם ווינט,
אַדער ווי עס ווערן ביינער אין לייב פון אַ
טראַגעדיקער,

אזוי ווייסטו ניט די טואונג פון גאַט
וואָס טוט אַלצדינג.
אין פרימאָרגן זיי דיין זאַמען,
און אין אַוונט זאַלסטו ניט אַפלאָזן דיין האַנט,
וואַרום דו ווייסט ניט וואָסערס וועט געראַטן, דאָס
אַדער יענס,

אַדער בייִדע באַגלייך וועלן זיין גוט.
און זיס איז די ליכטיקייט,
און גוט איז פאַר די אויגן צו זען די זון.
וואַרום וויפיל יאָרן דער מענטש זאָל לעבן,
זאָל ער אין זיי אַלע זיין פריילעך;
און זאָל ער געדענקען די טעג פון פינצטערניש,
אַז זיי וועלן זיין פיל.
אַלץ וואָס געשעט איז גישיקייט.

פריי זיך, בַּחֹר, אין דיין יוגנט,
און לאָז וויל גיין דיין האַרץ אין דייןע בַּחֹרשע טעג,
און גיי אין די וועגן פון דיין האַרצן,
און נאָך דער זעאונג פון דייןע אויגן;
אַבער זיי וויסן אַז פאַר אַלעם דעם
וועט גאַט דיך ברענגען צום משפּט.
און טו אָפּ ערגערניש פון דיין האַרצן,
און האַלט אָפּ בייז פון דיין לייב,
וואַרום ינגלשאַפּט און יוגנט זיינען אַ הויך.

און פאַרשטיקט וועלן זיין אַלע טעכטער פון געזאַנג;
אויך וועט מען מורא האָבן פאַר אַ הויכן אַרט,
און שרעקענישן וועלן זיין אויפן וועג;
און דער מאַנדלבוים וועט בליען,
און דער היישעריק וועט זיך שלעפּן,
און די קאַפּערפּרוכט וועט אויפהערן,
ווייל דער מענטש גייט צו זיין אייביקער היים,
און די באַקלאַגער וועלן זיך אומדרייען אין גאַס;
אייִדער די זילבערנע שנוּר וועט צעריסן ווערן,
און דער גילדערנער בעקן וועט צעהאַקט ווערן,
און דער קרוג וועט צעבראַכן ווערן ביים קוואַל,
און דער ראָד פאַלט אַ צעהאַקטער אין ברוּנעם;
און דער שטויב וועט זיך אומקערן צו דער ערד, ווי
געווען,
און דער גייסט וועט זיך אומקערן צו גאַט וואָס האָט
אים געגעבן.

יב און געדענק דיין באשעפער אין דייןע בַּחֹרשע
טעג,
אייִדער עס וועלן קומען די שלעכטע טעג,
און אַנקומען וועלן די יאָרן,
וואָס דו וועסט זאָגן: איך האָב ניט קיין הנאה פון זיי;
אייִדער עס וועט פינצטער ווערן די זון און דאָס ליכט,
און די לבנה און די שטערן;
און די וואַלקנס וועלן ווידער קערן נאָכן רעגן;
אין דעם טאַג וואָס די הויזוועכטער וועלן זיך טרייסלען,
און די חילס־לייט וועלן זיך אויסקרימען,
און די מאַלערניס וועלן ניט אַרבעטן, ווייל זיי זיינען
ווינציק,
און די קוקערניס וועלן טונקל זיין אין די פענצטער,
און די טירן צום גאַס וועלן פאַרשלאָסן ווערן;
ווען נידעריק וועט זיין דאָס רוישן פון דער מיל,
און מע וועט זיך אַפּשטעלן ביים פיפּס פון אַ פּוּגל,

° נישטיקייט פון נישטיקייטן, זאגט קהלת, אלץ איז נישטיקייט.

ח אשר נתנה: הכל הכלים אמר הקהלת הכל הכל:
ט ויתר שהיה קהלת חכם עוד למדידת את העם ואין
י וחקר מקון משלים הרבה: בקש קהלת למצא דברי
יא חפץ וכתוב ישר דברי אמת: דברי חכמים כדרכות
יב וכמשמרות נטועים בעלי אספות נתנו מדעה אחר: ויתר
יג מהמה בני החר עשות ספרים הרבה אין קץ ולהג
יד הרבה יגעת בשר: סוף דבר הכל נשמע את האלהים
יא ורא ואת מצותיו שמור כירה כל האדם: כי את כל
מעשה האלהים יבא במשפט על כל נעלם אסמוב
ואסרע:

י' ס רטז

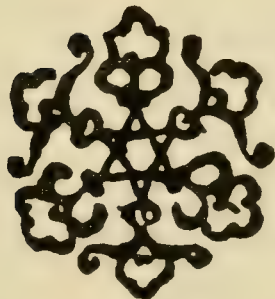
° און אחוץ וואס קהלת איז געווען אַ חכם, האָט ער נאָך געלערנט דאָס פּאַלק קענשאַפט; און ער האָט געוווּיגן און געפּאַרשט, און ציוניפּגעשטעלט שפּריכווערטער אַ סך. ° קהלת האָט געזוכט צו געפּינען נוצלעכע זאַכן, און וואָס איז געשריבן אויפּריכטיק-אמתדיקע ווערטער.
11 די ווערטער פון די חכמים זיינען אַזוי ווי טרייב-שפיצן, און ווי נעגל אַריינגעשלאַגענע זיינען די צונויפּ-געזאַמלטע וריידן; זיי זיינען געגעבן געוואָרן פון איין פּאַס-טוך. ° און ווייטער, מיין זון, זיי געוואָרנט: צו מאַכן פּיל

ספרים איז ניטאָ קיין ענד, אָבער זיך גריבלען צו פּיל מאַטערט אָפּ דעם לייב.
13 דער סוף פון דער זאַך, נאָכדעם ווי אלץ איז געהערט געוואָרן, איז: האָב מורא פאַר גאָט, און היט זיינע געבאָט, וואָרום דאָס איז דער גאַנצער מענטש. ° ווייל דעם גאַנצן באַשאַף וועט גאָט ברענגען פאַר אַ משפּט איבער אַלעם פאַר-הוילענעם, סיי גוט און סיי שלעכט.

דער סוף פון דער זאַך, נאָכדעם ווי אלץ איז געהערט געוואָרן, איז: האָב מורא פאַר גאָט, און היט זיינע געבאָט, וואָרום דאָס איז דער גאַנצער מענטש.

סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כירה כל האדם: כי את כל מעשה האלהים יבא במשפט על כל נעלם אסמוב ואסרע:

סכום פסוקי דספר קהלת מאתים ועשרים ושנים. וסימנו מה שהיה כבר נקרא שמו. וגם חציו מה שהיה כבר נקרא שמו. וסדריו ארבעה. וסימנו אבא כס אודה יה:

אַסְתֵּר

א ¹ און עס איז געווען אין די טעג פון אַחשנרושן—דאָס
 איז דער אַחשנרוש וואָס האָט געקיניגט פון הודו ביו
 כוש, איבער הונדערט און זיבן און צוואַנציק מדינות—
² אין יענע טעג, אז דער מלך אַחשנרוש איז געזעסן אויף
 דעם טראָן פון זיין מלוכה וואָס אין דער הויפטשטאָט
 שושן, ³ אין דריטן יאָר פון זיין מלוכה, האָט ער געמאַכט
 אַ מאַלצייט פאַר אַלע זיינע האַרן און זיינע קנעכט, דעם חיל פון פֿרס און מדי, די אַדללייט און די האַרן פון די מדינות.

ויהי בימי אַחשנרוש הוא אַחשנרוש המלך מְהֵדוּ וְעַד— א
 פּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה: בְּיָמֵם הָהֵם בְּשֶׁבֶת | ב
 הַמֶּלֶךְ אַחשנרוש עַל כֶּסֶף מְלָכּוֹתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה:
 בְּשַׁנַּת שְׁלוֹשׁ לְמַלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֵּה לְכָל־שָׂרָיו וְעַבְדָּיו ג
 חֵיל | פֶּרַס וּמְדֵי הַפְּרָתִים וְשָׂרֵי הַמְּדִינֹת לְפָנָיו:

אַ מאַלצייט פאַר אַלע זיינע האַרן און זיינע קנעכט, דעם חיל פון פֿרס און מדי, די אַדללייט און די האַרן פון די מדינות.

וואָס פאַר אים; ⁴ ווען ער האָט געוויזן די עשירות פון זיין קיניגלעכן שטאַט, און די זעלטענע פראַכט פון זיין גרויסקייט, פיל טעג, הונדערט און אַכציק טעג. ⁵ און אז דידאָזיקע טעג זיינען דערפילט געוואָרן, האָט דער מלך געמאַכט פאַר דעם גאַנצן פּאָלק וואָס האָט זיך געפונען אין דער הויפטשטאָט שושן, פון קלענסטן ביזן גרעסטן, אַ מאָלצייט פון זיבן טעג אין הויף פון דעם מלכס פּאַלאַצאָרטן. ⁶ וויסע צייג, דינע ליינען, און בלאַע וואָל, זיינען געווען באַפעסטיקט מיט שנורן פון פייגליינען און פורפל אויף זילבערנע שטאַנגען און זיילן פון מירמל-שטיין; מיט גילדערנע און זילבערנע לענבעטלעך אויף אַ פּלאַסטערונג פון אַלאַבאַסטער און מירמלשטיין, און פּערלמוטער, און פּלעקמירמל. ⁷ און געגעבן טרינקען האָט מען אין גילדערנע כלים, און כלים פון כלים פאַר-שיידן, און מלכותדיקער וויין איז געווען מיט אַ קייניג לעכער האַנט. ⁸ און דאָס טרינקען איז געווען ווי געהעריק; קיינער האָט ניט גענייט; וואָרום אזוי האָט דער מלך פּעסט אָנגעוואָגט איטלעכן עלטסטן פון זיין הויז, צו טאָן לויט דעם רצון פון יעטוועדער איינעם.

⁹ אויך די מלכה נשתי האָט געמאַכט אַ מאָלצייט פאַר די וויבער אין דעם קיניגלעכן הויז פון מלך אחשורוש. ¹⁰ אויפן זיבעטן טאָג, אז דעם מלכס האַרץ איז געווען פריילעך פון וויין, האָט ער געהייסן מהומן, בּוֹתָא, חרבונאָ, בּוֹתָאָן, און אַבּוֹתָאָ, זַמֵּר, און בּרַפֵּס, די זיבן קאַמערדינער וואָס האָבן באַדינט פאַר דעם מלך אחשורוש. ¹¹ ברענגען די מלכה נשתי פאַר דעם מלך אין אַ קיניגלעכער קרוין, כדי צו ווייזן די פּעלקער און די האַרן איר שיינקייט, וואָרום זי איז געווען שייך פון אויסוען. ¹² האָט די מלכה נשתי ניט געוואָלט קומען אויף דעם מלכס אָנוואָג וואָס דורך דער האַנט פון די קאַמערדינער, און דער מלך איז זייער אין כּעס געוואָרן, און זיין גרימצאָרן האָט אין אים געברענט.

בְּרָאָתוֹ אֶת־עֶשֶׂר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת־יִקְרָה תְּפָאֶרֶת גְּדֻלָּתוֹ יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמֵאָת יוֹם; וּבְמַלְאוֹתָא וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הַיָּעַם הַנִּמְצָאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לְמַגְדֹּל וְעִדְדִיקָאן מִשְׁתֵּה שְׁבַעַת יָמִים בְּחֶצֶר גִּנַּת בֵּיתֵן הַמֶּלֶךְ; חֵזֶר וּבְרַפֵּס וּתְכַלַּת אַחוּז בְּחַבְלֵי־כִיז וְאַרְגָּמָן עַל־גִּלְגָּלִי כֶּסֶף וְעִמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת וְהֵב וּכְסֵף עַל־רַצְפַּת בְּהַטְוִישׁ וְזֶר וּסְחַרְתָּ; וְהַשְׁקוֹת בְּכָל־יְהֵב וּבְכָל־יָמִים מִכְּלִים שׁוֹנִים וְיָזֵן מַלְכוּת רַב כִּיךְ הַמֶּלֶךְ; וְהַשְׁתַּנְּה כְּדַת אֵין אִנֵּס כִּי־כֵן וְיִסַּר הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת בְּרַצְוִן אִישׁ־זָאִישׁ; גַּם וְשַׁתִּי הַמֶּלֶכָּה עָשְׂתָה מִשְׁתֵּה נְשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַחְשׁוּרוֹשׁ; בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לְבִיד־הַמֶּלֶךְ בְּגוֹן אָמַר לְמַהוּמָן בּוֹתָא חַרְבוּנָא בּוֹתָא וְאַבּוֹתָא זַמֵּר וּבְרַפֵּס שְׁבַעַת הַפְּרִיסִים הַמְּשֻׁרְתִּים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אַחְשׁוּרוֹשׁ; לְהַבִּיא אֶת־וְשַׁתִּי הַמֶּלֶכָּה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכַתֵּר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת הַעַמִּים וְהַשְּׂרִים אֶת־יָפִיָּה כִּי־טוֹבַת מְרָאָה הִיא; וְתַמְאֵן הַמֶּלֶכָּה וְשַׁתִּי לְבוֹא בְּדַבֵּר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַפְּרִיסִים וּיְקַצֵּף הַמֶּלֶךְ מֵאֵד וְחַמְתוֹ בְּעֶרְהָ בּוֹ; וְיֵאמֶר הַמֶּלֶךְ לְחַכְמִים יִדְעֵי הַעֲתִים כִּי־כֵן דַּבֵּר הַמֶּלֶךְ לְפָנֵי כָּל־יִדְעֵי דַת וְדִין; וְהַקְּרֵב אֵלָיו כְּרַשְׁנָא שְׁתֵּר אַדְמַתָּא תְּרַשִׁישׁ מְרֶס נָא מְמוּכָן שְׁבַעַת שְׁתֵּר וְפָרַס וּמְדֵי רֵאִי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשְׁבִים רֵאשֻׁנָּה בְּמַלְכוּת; כְּדַת מַה־לְעֲשׂוֹת בְּמַלְכָּה וְשַׁתִּי עַל וְאֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מֵאמֶר הַמֶּלֶךְ אַחְשׁוּרוֹשׁ בְּיַד הַפְּרִיסִים; וְיֵאמֶר מוֹמְכָן לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׂרִים לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עֲוֹתָה נְשַׁתִּי הַמֶּלֶכָּה כִּי עַל־כָּל־הַשְּׂרִים וְעַל־כָּל־הַעַמִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אַחְשׁוּרוֹשׁ; כִּי־יֵצֵא דְבַר־הַמֶּלֶכָּה עַל־כָּל־הַנְּשִׁים

ד' שורק עם הנשך ה' מלאו ו' ח' וסעי' יד' נביא דה' כמקץ טו' מסכן קד

¹³ אין דער מלך האָט געוואָגט צו די חכמים וואָס קענען די צייטן-וואָרום אזוי איז געווען דעם מלכס-שטייגער אַנטקעגן אַלע וואָס ווייסן אַ געזעץ און אַ דין; ¹⁴ און די גאַנטע צו אים זיינען געווען כְּרַשְׁנָא, שְׁתֵּר, אַדְמַתָּא, תְּרַשִׁישׁ, מְרֶס, מְרֶסנָא, מְמוּכָן, זיבן האַרן פון פָּרַס און מְדֵי וואָס האָבן געזען דעם מלכס פנים, וואָס זיינען געוועסן אויבנאָן אין דער מלוכה-: ¹⁵ וואָס דאַרף מען טאָן לויט געזעץ צו דער מלכה נשתי פאַר וואָס זי האָט ניט געטאָן דעם אָנוואָג פון מלך אַחְשׁוּרוֹשׁ דורך דער האַנט פון די קאַמערדינער.

¹⁶ האָט ממוּכָן געוואָגט פאַר דעם מלך און די האַרן: ניט אַקעגן מלך אַליין האָט פאַרבראַכֵן די מלכה נשתי, נאָר אַקעגן אַלע האַרן, און אַקעגן אַלע פּעלקער וואָס אין אַלע מדינות פון מלך אַחְשׁוּרוֹשׁ. ¹⁷ וואָרום די מעשה מיט דער

מלכה וועט ארויסקומען צו אלע ווייבער, צו מאכן זייערע מאנען פאראכט אין זייערע אויגן, אז מע וועט זאגן: דער מלך אַחשורוש האָט געהייסן ברענגען פאר אים די מלכה נשתי, און זי איז ניט געקומען.¹⁸ און נאָך היינטיקן טאָג וועלן די האַרינטעס פון פֿרס און מְדִי, וואָס האָבן געהערט די מעשה מיט דער מלכה, דאָס זאָגן צו די האַרן פון מלך, און עס וועט זיין גענוג בײַן און ערגערניש.¹⁹ אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן, זאָל אַרויסגיין אַ קיניגלעכער באַפעל פון פֿאַר אים, און עס זאָל פֿאַרשריבן ווערן אין די געזעצן פון פֿרס און מְדִי, כדי עס זאָל ניט בַּטל ווערן, אַז נשתי זאָל מער ניט קומען פֿאַר דעם מלך אַחשורוש, און איר מלכהשאַפט זאָל דער מלך געבן צו אַן אַנדערער וואָס איז בעסער פון איר.²⁰ און אז דעם מלכס פסק וואָס ער וועט מאַכן, וועט באַקאנט ווערן אין זיין גאַנצן קיניגרייך, ווי גרויס עס איז, וועלן אלע ווייבער אָפּגעבן כבוד זייערע מאַנען, פון גרעסטן ביזן קלענסטן.
²¹ איז דאָס וואָרט ווילגעפעלן אין די אויגן פון דעם מלך און די האַרן, און דער מלך האָט געטאָן אזוי ווי דאָס וואָרט פון ממוכנען.²² און ער האָט געשיקט בריוו צו אלע מדינות פון דעם מלך, צו איטלעכער מדינה לויט איר כתב, און צו איטלעכן פֿאַלק לויט זיין לשון, אַז יעטוועדער מאַן זאָל זיין דער הערשער אין זיין הויז, און רעדן אזוי ווי דער לשון פון זיין פֿאַלק.

להבנות בעליהן בעניהן באַמדם המלך אַחשורוש אָמר להביא את־נשתי המלכה לפני ולא־באה: והיום הנה יִהְיֶה האַמְרָנָה וְשָׂרוֹת פֿרס־זמְדֵי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר המלכה לְכָל שָׂרֵי המלך וְכָרֵי בָּנָיו וְקֹצֵרָה: אַסְעֵל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִצְאָה דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנָיו וְיִכְתֹּב בְּדָתִי פֿרס־זמְדֵי וְלֹא יַעֲבֹד אֲשֶׁר לֹא־הָבִיא נשתי לפני המלך אַחשורוש וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לַרְעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה: וְנִשְׁמַע כִּי פָתַח הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־נִשְׁעָה בְּכַל־מַלְכוּתוֹ כִּי רָבָה הָיָא וּבְלִי־הַנְּשִׁים וְהָנָּה יָקָר לְבַעֲלֵיהֶן לְמַדּוּל וְעִדְקָמָן: וַיִּיטֵב כִּי הִדְבָּר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים נִעַשׂ הַמֶּלֶךְ כְּדָבָר מִמוּכָן: וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָה וּמְדִינָה כִּי כִתְבָהּ וְאֶל־עַם וְעַם בְּלִשׁוֹנוֹ לְהוֹיֹת כָּל־אִישׁ שָׂרָר בְּבֵיתוֹ וּמְדָבָר בְּלִשׁוֹן עַמּוֹ:
 ב

אחר הדברים האלה בשך חמת המלך אַחשורוש וְכִי אֶת־נשתי וְאֶת אֲשֶׁר־נִשְׁעָה וְאֶת אֲשֶׁר־נִגְזַר עֲלֵיהֶן: וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ מִשָּׂרְתָיו וּבְקִשּׁוֹ לְמֶלֶךְ נַעֲרוֹת בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת מֵרָאֵה: וַיַּכְרֵר הַמֶּלֶךְ פְּקוּדִים בְּכָל־מְדִינֹת מַלְכוּתוֹ וַיִּקְבְּצוּ אֶת־כָּל־נַעֲרָה בְּתוּלָה טוֹבַת מֵרָאֵה אֶל־שׂוֹשֵׁן הַבִּירָה אֶל־בֵּית הַנְּשִׁים אֲלֵיכֶּר הָנָא פְּרִים הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנְּשִׁים וְהָנָּה מִמְּרָקֵיהֶן: וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטֵב דְּבַעֲנֵי הַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ פָּתַח נשתי וַיִּיטֵב הִדְבָּר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ נִעַשׂ כֵּן: אִישׁ יְהוּדִי הָנָה בְּשׂוֹשֵׁן הַבִּירָה וְשִׁמּוֹ מְרֹדְכִי בֶן־יָאֵד פְּרִשְׁמֵי כְּדִקִּישׁ אִישׁ יְמִינִי: אֲשֶׁר הִגְלָה מִירוּשָׁלַם עִסְהַגְלָה אֲשֶׁר הִגְלָתָה עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲשֶׁר הִגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל: וְהוּא אָמֵן אֶת־הַדְּסָה הָיָא אַסְתֵּר בְּתִידָרוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וְאִם

ב, ג' ט"א ט"ב ו ה' ט"ג ט"ד ט"ה ט"ו ט"ז ט"ח ט"ט

ב נאך דידאָזיקע געשעענישן, אז דער גרימצאָרן פון מלך אַחשורוש האָט זיך געשטילט, האָט ער געדאַכט אַן נשתי, און אַן וואָס זי האָט געטאָן, און וואָס איז נגזר געוואָרן אויף איר.² האָבן געזאָגט די יונגען פון מלך, זיינע משֶׁרְתִים: זאָל מען זוכן פֿאַרן מלך יונגע מיידלעך שיין פון אויסזען.³ און דער מלך זאָל אויפגעצן אויפגעער אין אלע מדינות פון זיין קיניגרייך, און זיי זאָלן אַיינזאַמלען וווּ נאָר אַ יונג מיידל פון שיינעם אויסזען אין דער הויפטשטאָט שושן, אין הויז פון די פרויען, אונטער דער האַנט פון הַנָּא דעם קאַמערדינער פון מלך, דעם היטער פון די פרויען, און מע זאָל זיי געבן זייערע זאָלבונגען.⁴ און די מיידל וואָס ווילגעפעלן אין די אויגן פון מלך, זאָל ווערן די מלכה אַנשטאָט נשתי.

און די זאך איז ווילגעפעלן אין די אויגן פון מלך, און ער האָט אזוי געטאָן.

⁵ איז געווען אַ ייד אין דער הויפטשטאָט שושן מיטן נאָמען מְרֹדְכִי דער זון פון יאיר, דעם זון פון שמעי, דעם זון פון קישן, אַ מאַן פון בנימין, ⁶ וואָס איז פֿאַרטריבן געוואָרן פון ירוּשָׁלַם מיט די פֿאַרטריבענע וואָס זיינען פֿאַרטריבן געוואָרן מיט יְכָנְיָה דעם מלך פון יהודה, די וואָס נבוכדנצר דער מלך פון בָּבֶל האָט פֿאַרטריבן. ⁷ און ער האָט דער־צויגן הַדְּסָה, דאָס איז אַסְתֵּר, די טאַכטער פון זיין פעטער, וואָרום זי האָט ניט געהאַט קיין פֿאַטער און מוטער; און

והנערה ופתיהאל וטובת מראה ובמות אביה ואמה
 ח לקחה מרדכי לו לבת: ויהי בהשמע דברי המלך ויהיו
 ובהקבץ נערות רבות אל-ששון הבירה אל-יד הני
 ותלקח אסתר אל-בית המלך אל-יד הני שמר הנשים:
 ט ותיטב הנערה בעיניו ותשא חסד לפניו ויבחר את-
 פמרוקה ואת-מנותח לתת לה ואת שבע הנערות
 הראויות לתת-לה מבית המלך וישנה ואת-נערותיה
 י לטוב בית הנשים: לא-הגידה אסתר את-עמה ואת-
 יא מולדתה כי מרדכי צנה עליה אשר לא-תגיד: ובכל-
 יום ויום מרדכי מתהלך לפני חצר בית-הנשים לדעת
 יב את-שלום אסתר ומה-יעשה בה: ובהגיע תר נערה
 ונערה לבוא אל-המלך אחשוורוש מקץ היות לה כרת
 הנשים שנים עשר חדש כי כן ומלאו ימי מרוקהן ששה
 חדשים בשמן המד וששה חדשים בבשמים ובחמרן
 יג הנשים: ובזה הנערה באה אל-המלך את כל-אשר
 תאמר ינתן לה לבוא עמה מבית הנשים ער-בית המלך:
 יד בערב היא באה ובבקר היא שבה אל-בית הנשים
 שני אל-יד שעשנו סרים המלך שמר הפילגשים לא-
 תבוא עוד אל-המלך כי אסיהפץ בה המלך ונקראה
 טו בשם: ובהגיע תר-אסתר בת-אביחיל יד מרדכי אשר
 לקח-לו לבת לבוא אל-המלך לא בקשה דבר כי אם
 את-אשר יאמר הני סרים-המלך שמר הנשים ותהי
 טז אסתר נשאת הן בעיני כל-ראיה: ותלקח אסתר אל-
 המלך אחשוורוש אל-בית מלכותו בחדש העשירי הוא-
 יז חדש טבת בשנת-שבע למלכותו: ויאהב המלך את-
 אסתר מכל-הנשים ותשאה הן חסד לפני מכל-הבתולות
 יח וישם כתר-מלכות בראשה ומליכה תחת ושתי: ויעש

יב' בס"א כדת יד' סבירין שנית

די מידל איז געווען שיין אויפן געשטאלט, און שיין אויפן פנים; און אז איר פאטער און איר מוטער זיינען געשטארבן, האט זי מרדכי צוגענומען צו זיך פאר א טאכטער.

און עס איז געווען, אז דער אנוואג פון מלך און זיין באפעל איז באקאנט געווארן, און אז פיל מידלעך זיינען איינגעוואלט געווארן אין דער הויפטשטאט שושן, אונטער דער האנט פון הנין, אזוי איז אויך אסתר צוגענומען געווארן אין הויז פון מלך, אונטער דער האנט פון הנין דעם היטער פון די פרויען. און די מידל איז ווילגעפעלן אין זיינע אויגן, און זי האט נושא חן געווען פאר אים, און ער האט געאילט מיט אירע זאלבונגען און אירע גאבן, און די זיבן מידלעך וואס דארפן איר געגעבן ווערן פון מלכס הויז; און ער האט זי מיט אירע מידלעך אויסגעצייכנט צום גוטן אין הויז פון די פרויען.

אסתר האט ניט אויסגעוואגט איר פאלק און איר אפשטאם, ווארום אזוי האט איר מרדכי באפוילן, אז זי זאל ניט אויסזאגן. און טאג פאר טאג איז מרדכי ארום געגאנגען פאר דעם הויף פון דעם הויז פון די פרויען געווארן צו ווערן וואס אסתר מאכט, און וואס מיט איר געשעט.

און אז עס האט דערגרייכט די ריי פון מידל נאך מידל, צו קומען צום מלך אחשוורוש, נאכדעם ווי זי האט געהאט צוועלף חדשים, לויט דעם איינפיר פאר די פרויען-ווארום אזוי האבן געמוזט דערפילט ווערן די טעג פון זייערע זאלבונגען; זעקס חדשים מיט אייל פון מירע, און זעקס חדשים מיט בשמים און מיט זאלבן פון פרויען-און אז די מידל איז דענסמאל געגאנגען צום מלך, פלעגט אלץ וואס זי פלעגט פארלאנגען איר געגעבן ווערן, מיטצוגיין מיט איר פון דעם הויז פון פרויען אין הויז פון מלך. אין אונט איז זי געגאנגען, און אין דער פרי האט זי זיך אומגעקערט אין צווייטן הויז פון די פרויען, אונטער דער האנט פון שעשנו דעם מלכס קאמערדינער, דעם היטער פון די קעפסווייבער. זי פלעגט מער ניט קומען צום מלך, סידן דער מלך האט זי באגערט, און זי איז גערופן געווארן מיטן נאמען.

און אז עס האט דערגרייכט די ריי פון אסתר דער טאכטער פון אביחיל, מרדכיס פעטער, וואס ער האט גענומען צו זיך פאר א טאכטער, צו קומען צום מלך, האט זי ניט פארלאנגט קיין זאך, אחוץ וואס הני דעם מלכס קאמערדינער, דער היטער פון די פרויען, פלעגט זאגן. און אסתר האט נושא חן געווען אין די אויגן פון אלע וואס האבן זי געזען.

און אסתר איז גענומען געווארן צום מלך אחשוורוש אין זיין קייניגלעכן הויז, אין צענטן חודש, דאס איז דער חודש טבת, אין זיבעטן יאר פון זיין מלוכה. און דער מלך האט ליב געקריגן אסתרן מער פון אלע ווייבער, און זי האט געקריגן ביי אים חן און לייטזעליקייט מער פון אלע יונגפרויען, און ער האט אָנגעטאָן אַ מלכות-קרין אויף איר קאפ, און האט זי געמאכט פאר אַ מלכה אָנשטאַט וַשתי. און דער מלך האט געמאכט אַ גרויסן מאַלצייט

און אז עס האט דערגרייכט די ריי פון אסתר דער טאכטער פון אביחיל, מרדכיס פעטער, וואס ער האט גענומען צו זיך פאר א טאכטער, צו קומען צום מלך, האט זי ניט פארלאנגט קיין זאך, אחוץ וואס הני דעם מלכס קאמערדינער, דער היטער פון די פרויען, פלעגט זאגן. און אסתר האט נושא חן געווען אין די אויגן פון אלע וואס האבן זי געזען.

פאר אלע זיינע הארן און זיינע קנעכט, א מאַלצייט פון אסתרס וועגן. און ער האָט געמאַכט די מדינות אַ הנחה, און געגעבן מתנות מיט אַ קיניגלעכער האַנט.

¹⁹ און אַז יונגפרויען זיינען אַ צווייט מאַל איינגע- זאַמלט געוואָרן, און מרדכי איז געוועסן אין טויער פון מלך-²⁰ אסתר האָט נאָך ניט געהאַט אויסגעוואָגט איר אָפּשטאַם און איר פּאָלק, אַזוי ווי מרדכי האָט איר באַפוילן; וואָרום אסתר האָט געטאָן וואָס מרדכי האָט איר אָנגעוואָגט, אַזוי ווי בעת זי איז געווען אין דערציאונג ביי אים-²¹ אין יענע טעג, ווען מרדכי איז געוועסן אין טויער פון מלך, האָט געצערנט בגתן און תּרש, צוויי קאַמעדינער פון מלך, פון די שוועלהיטער, און זיי האָבן געוואָלט אויסשטרעקן אַ האַנט אויפן מלך אַחשורוש.²² איז די זאַך דערוואָסט געוואָרן צו מרדכי, און ער האָט דערצייַלט אסתר המלכה, און אסתר האָט געוואָגט דעם מלך אין נאָמען פון מרדכי. ²³ און די זאַך איז נאָכגעוואָכט געוואָרן, און איז אויסגעפויגען געוואָרן, און זיי זיינען ביידע אויפגעהאַנגען געוואָרן אויף אַ בוים; און עס איז פאַר שריבן געוואָרן אין בוך פון די צייטגעשעענישן פאַר דעם מלך.

הַמֶּלֶךְ מִשְׁתָּה גָדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַיִּגְבְּדוּ אֶת מִשְׁתָּה אֶסְתֵּר וַהֲנַחָה לַמְּדִינֹת עֵשָׂה וַיִּתֵּן מִשָּׂאת כִּיָּד הַמֶּלֶךְ: וּבַהֲקִבֵץ בְּתוֹלוֹת שָׁנִית וּמְרַדְכֵי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ: י״ אֵין אֶסְתֵּר מִנְחַת מִלְדָּתָהּ וְאֶת־עַמָּה כְּאִשֶּׁר צִוָּה עָלֶיהָ כ מְרַדְכֵי וְאֶת־מֵאֵמֶר מְרַדְכֵי אֶסְתֵּר עֵשָׂה כְּאִשֶּׁר הִוְתָה כִּבְאֵמְנָה אֶתּוֹ: בְּיָמִים הָהֵם וּמְרַדְכֵי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר־ כִּא הַמֶּלֶךְ קִצְף בְּגִתָּן וַתֵּרֶשׁ שְׁנֵי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשְׁמַרְיֵי הַפֶּחַ וַיִּבְקְשׁוּ לְשַׁלַּח יָד בַּמֶּלֶךְ אַחְשֻׁרֶשׁ: וַיִּוְדַע הַדָּבָר כִּב לְמְרַדְכֵי וַיַּגִּד לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְמֶלֶךְ בְּשֵׁם מְרַדְכֵי: וַיִּבְקֶשׁ הַדָּבָר וַיִּמְצָא וַיִּתְּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל־ כ עֵץ וַיִּכְתֹּב בְּסֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לַפְּנֵי הַמֶּלֶךְ: ג

אחר | הדברים האלה גדל המלך אחשורוש את־המן | כדַּתְּמַרְתָּא הָאֲנִי וַיִּנְשְׂאוּהוּ וַיִּשֶׁם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כַּר־ הַשָּׁרִים אֲשֶׁר אֶתּוֹ: וְכַל־עֲבָדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ ב כָּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהָמָן כִּי־בֶן צִוְהִילֵי הַמֶּלֶךְ וּמְרַדְכֵי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה: וַיֹּאמְרוּ עֲבָדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־ ג בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמְרַדְכֵי מִדּוּעַ אַתָּה עוֹבֵר אֶת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ: וַיְהִי כְּאֹמְרָם אֵלָיו יוֹם יוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם ד וַיַּגִּידוּ לְהָמָן לְרֵאוֹת הַנְּעֻמָּהוּ דְּבָרֵי מְרַדְכֵי כִי־הִגִּיד לָהֶם אֲשֶׁר־הוּא יְהוּדִי: וַיֵּרָא הָמָן כִּי־אֵין מְרַדְכֵי כָרַע ה וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיִּמְלֵא הָמָן חֵמָה: וַיִּכּוּ בְּעֵינָיו לְשַׁלַּח יָד י בְּמְרַדְכֵי לְכוּדוֹ כִי־הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם מְרַדְכֵי וַיִּבְקֶשׁ הָמָן לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־יְהוּדָיִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְלָכוֹת אַחְשֻׁרֹשׁ עִם מְרַדְכֵי: כַּדָּשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חֹדֶשׁ נִסָּן בְּשַׁנְתָּא שְׁתַּיִם עֵשְׂרֵה לְמֶלֶךְ אַחְשֻׁרֹשׁ הַפִּיל פּוֹר הוּא הַגּוֹרֵל לַפְּנֵי הָמָן מִיּוֹם | לַיּוֹם וּמַחְדָּשׁ לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם־עָשָׂר הוּא־

ג ד' תמוז קי

ג נאך דידאָזיקע געשעענישן האָט דער מלך אַחשורוש געגרייסט הָמָן דעם זון פון המַדְתָּאן, דעם אַנְי, און ער האָט אים דערהויבן און געשטעלט זיין שטול איבער אלע האַרן וואָס ביי אים. ² און אלע קנעכט פון מלך וואָס אין מלכס טויער האָבן זיך געקניט און געבוקט צו הָמָנען, וואָרום אַזוי האָט דער מלך באַפוילן וועגן אים; נאָר מרדכי פלעגט זיך ניט קניען און ניט בוקן. ³ האָבן די קנעכט פון מלך וואָס אין מלכס טויער געוואָגט צו מרדכי: פאַרוואָס טרעטסטו איבער דעם באַפעל פון מלך? ⁴ און עס איז געווען, אַז זיי האָבן דאָס צו אים געוואָגט טאָג פאַר טאָג, און ער האָט ניט צוגעהערט צו זיי, אַזוי האָבן זיי דערצייַלט הָמָנען, כדי צו זען אויב מרדכיס ווערטער וועלן באַשטיין; וואָרום ער האָט זיי געוואָגט אַז ער איז אַ ייד. ⁵ און ווי הָמָן האָט געווען אַז מרדכי קניט זיך ניט און בוקט זיך ניט צו אים, אַזוי איז הָמָן געוואָרן פול מיט גרימצאָרן. ⁶ אין ער האָט פאַראַכט אין זיינע אויגן אויסצושטרעקן אַ האַנט אויף מרדכינ אליין; וואָרום מע האָט אים געוואָגט דאָס פּאָלק פון מרדכינ; נאָר הָמָן האָט געוואָגט צו פאַרטיליקן אלע יידן וואָס אין גאַנצן קיניגרייך פון אַחשורוש, דאָס פּאָלק פון מרדכינ.

⁷ אין ערשטן חודש, דאָס איז חודש ניסן, אין צוועלפטן יאָר פון מלך אַחשורוש, האָט מען געוואָרפן אַ פּוֹר, דאָס איז אַ גּוֹרֵל, פאַר הָמָנען, פון טאָג אויף טאָג, און פון חודש אויף חודש, ביי צום צוועלפטן חודש, דאָס איז חודש אָדָר.

ח **חדש אדר:** ויאמר המן למלך אחשורוש ישנו
 עס-אחד מפור ומפורד בין העמים בכל מדינות מלכותך
 ויהיה שנות מבל-עם ואת-דתי המלך אינם עשים
 ט **ולמלך אין-שנה להניחם:** אם-על-המלך טוב וכתב
 לאברם ועשרת אלפים כפר-כסף אשכול על-ידי עשי
 י **המלאכה להביא אל-גני המלך:** ניסר המלך את-טבעתו
 מעל ידו והתנה להמן ביהמדתא האני צרר היהודים:
 יא **ויאמר המלך להמן הכסף נתון לך והעם לעשות בו**
 יב **כטוב בעיניך:** ויקראו ספרי המלך בחדש הראשון
 בשלושה עשר יום בו וכתב בכל-אשר-צוה המן אל
 אהשדרפני-המלך ואל-הפחות אשר על-מדינה ומדינה
 ואל-שרי עם ועם מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם
 כלשונו בשם המלך אחשורוש נכתב ונהתם בטבעת
 יג **המלך:** ונשלוח ספרים ביד הרצים אל-כל-מדינות
 המלך להשמיד להרג ולאבד את-כל-היהודים מנער
 יד **ועד-זקן טף ונשים ביום אחד בשלושה עשר לחדש**
 שנים-עשר הוא-חדש אדר ושללם לבז: פתשגן הכתב
 להנתן דת בכל-מדינה ומדינה גלוי לכל-העמים להיות
 טו **עתדים ליום הזה:** הרצים יצאו דחופים בדבר המלך
 והדת נתנה בשושן הבירה והמלך והמן ישבו לשותות
 והעיר שושן נבוכה:

ד

א **ומרדכי ידע את-כל-אשר נעשה ויקרע מרדכי את-**
 בגדיו וילבש שק ואפר ויצא בתוך העיר וצוק ועקה
 ב **גדולה ומרה:** ויבוא עד לפני שער-המלך כי אין לבוא
 ג **אל-שער המלך בלבוש שק:** ובכל-מדינה ומדינה מקום
 אשר דבר-המלך ודתו מגיע אבל גדול ליהודים וצום

ג, יב' קמץ מ"ק קמץ כתיבא

ה **און המן האט געזאגט צום מלך אחשורוש:** פאראן
 איין פאלק, צעזייט און צעשפרייט צווישן די פעלקער אין
 אלע מדינות פון דין קיניגרייך, און זייערע געזעצן זיינען
 אנדערש ווי ביי איטלעכן פאלק, און די געזעצן פון מלך
 טוען זיי ניט, און דעם מלך לוינט זיך ניט זיי צו לאזן
 בלייבן. ^ה אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן, זאל געשריבן
 ווערן זיי אומצוברענגען, און איך וועל אפּוועגן צען טויזנט
 צענטער זילבער אויף די הענט פון די ווירטשאפטער,
 אויף אריינצוברענגען אין די שאצקאמען פון מלך.
^ו האט דער מלך אראפגענומען זיין זיגלרינג פון זיין האנט,
 און האט אים געגעבן צו המן דעם זון פון המדתאן, דעם
 אגני, דעם צורר-היהודים. ^ז און דער מלך האט געזאגט
 צו המנען: דאס געלט ווערט דיר געשאנקען, און אויך
 דאס פאלק, צו טאן מיט אים ווי עס איז גוט אין דיניע
 אויגן.

^ח און די שרייבער פון מלך זיינען גערופן געווארן
 אין ערשטן חודש, אין דרייצנטן טאג אין אים, און עס איז
 געשריבן געווארן אזוי ווי אלץ וואס המן האט באפוילן,
 צו די סאטראפן פון מלך, און צו די פירשטן וואס איבער
 איטלעכער מדינה, און צו די הארן פון איטלעכן פאלק;
 איטלעכער מדינה לויט איר כתב, און איטלעכן פאלק
 לויט זיין לשון, געשריבן אין נאמען פון מלך אחשורוש,
 און געחתמעט מיטן זיגלרינג פון מלך.

^ט און בריוו זיינען צעשיקט געווארן דורך דער האנט פון לויפערס צו אלע מדינות פון מלך, צו פארטיליקן,
 צו הרגען, און אומצוברענגען אלע יידן, פון יונג ביז אלט, קליינע קינדער און ווייבער, אין איין טאג, און דרייצנטן
 טאג פון צוועלפטן חודש, דאס איז חודש אדר, און צו צערויבן זייער פארמעגן. ^י דער נוסח פון דעם געשריפטס זאל
 ארויסגעגעבן ווערן פאר א באפעל אין איטלעכער מדינה, באקאנט געמאכט צו אלע פעלקער, אז זיי זאלן זיין אנגע-
 ברייט פאר דעמדאויקן טאג.

^{יא} זיינען די לויפערס ארויס אין געאיייל מיט דעם מלכס אנוואג, און דאס געזעצן איז ארויסגעגעבן געווארן אין דער
 הויפטשטאט שושן. און דער מלך און המן האבן זיך געזעצט טרינקען, און די שטאט שושן איז געווען צעטומלט.

ד ^א און ווי מרדכי האט זיך דערוויסט אלץ וואס איז געשען, אזוי האט מרדכי צעריסן זיינע קליידער, און ער האט
 אָנגעטאָן זאָק מיט אַש, און ער איז אַרויסגעגאַנגען אין מיטן שטאַט, און האָט געשריען אַ גרויס און ביטער געשריי.
^ב און ער איז געקומען ביז צום מלכס טויער; וואָרום מע האָט ניט געטאַרט אַרײַנגיין אין מלכס טויער אין זאָק.
^ג און אין איטלעכער מדינה, ווו נאָר דער אַנוואָג פון מלך און זיין באַפעל איז אָנגעקומען, איז געווען אַ גרויס טרויער

ב"י ידן, און א תענית, און געוויין און קלאַג; זאק און אש האָבן פיל זיך אונטערגעבעט.

י זיינען געקומען אסתרס מיידלעך און אירע קאמערדינער, און האָבן איר דאָס דערציילט, און די מלכה איז אויפגעצייטערט געוואָרן, און זי האָט געשיקט קליידער אַנצוטאָן מרדכי, און אויסצוטאָן זיין זאק פון אים, אָבער ער האָט ניט אָנגענומען. ⁶ האָט אסתר גערופן התכן, איינעם פון דעם מלכס קאמערדינער וואָס ער האָט געשטעלט פאַר איר, און זי האָט אים באַפוילן צו מרדכי, געוואָר צו ווערן וואָס דאָס איז, און פאַרוואָס דאָס איז.

⁷ איז התך אַרויסגעגאַנגען צו מרדכי אויפן ברייטן פלאַץ פון שטאָט וואָס פאַרן מלכס טויער, ⁸ און מרדכי האָט אים דערציילט אַלץ וואָס אים איז געשען, און דעם באַטרעף פון דעם זילבער וואָס האָט צוגעזאָגט אָפֿ-ציוועגן אין די שאַצקאָמערן פון מלך פאַר די יידן, כדי זיי אומצוברענגען. ⁹ אויך דעם נוסח פון דעם געשריבענעם נעם באַפעל וואָס איז אַרויסגעגעבן געוואָרן אין שושן זיי צו פאַרטיליקן, האָט ער אים געגעבן, צו ווייזן אסתר, און איר דערציילן, און איר אָנזאָגן צו גיין צום מלך, צו בעטן ביי אים, און זיך שטדלעך ביי אים פאַר איר פאַלק.

¹⁰ איז התך געקומען, און האָט דערציילט אסתרן די ווערטער פון מרדכי. ¹¹ און אסתר האָט גערעדט צו התכן און האָט אים באַפוילן צו מרדכי: ¹² אַלע קנעכט פון מלך און דאָס פאַלק פון מלכס מדינות, ווייסן אָן איטלעכער מאָן אָדער פרוי וואָס גייט אַריין צום מלך אין אינעווייניקסטן הויף, ווען ער ווערט ניט גערופן, איז פאַר אים בלויז איין געזעץ, טייטן, סיידין דער וואָס דער מלך שטרעקט אויס צו אים דעם גילדערנעם צעפטער, ער בלייבט לעבן; און איך בין ניט גערופן געוואָרן צו קומען פאַרן מלך שוין דרייסיק טעג.

¹³ האָט מען דערציילט מרדכי די ווערטער פון אסתר. ¹⁴ און מרדכי האָט געהייסן ענטפערן אסתרן: זאָלט ניט מיינען ביי זיך, אָז דו פון אַלע יידן וועסט אַנטרונגען ווערן אין מלכס הויז. ¹⁵ וואָרום אויב שווייגן וועסטו שווייגן אין דער צייט, וועט אַ דערלייכטערונג און אַ רעטונג אויפשטיין פאַר יידן פון אַן אַנדער אָרט, און דו אין דיין פאַטערס הויז וועלן אונטערגיין. און ווער ווייס אויב דו האָסט ניט דערגרייכט די מלוכה פאַר אַזאַ צייט ווי די?

¹⁶ האָט אסתר געהייסן ענטפערן מרדכי: ¹⁷ גיי זאַמל אַיין אַלע יידן וואָס געפינען זיך אין שושן, און פאַסט פאַר מיר, און איר זאָלט ניט עסן און ניט טרינקען דריי טעג, נאַכט און טאָג; אויך איך און מייע מיידלעך וועלן אַזוי פאַסטן. און אַזוי וועל איך גיין צום מלך, וואָס איז ניט לויט געזעץ; און אַז איך וועל אונטערגיין, וועל איך אונטערגיין.

ובני ומספד שק ואפר יצע לרבים: ותבואינה נערות אסתר וסריסיה נגידו לה ותתהלחל המלכה מאד ותשלח בנדים להלביש אתמרדכי ולהסיר שכו מעליו ולא קבל: ותקרא אסתר להתך מסריס המלך אשר העמיד לפניו ותצוהו עלמרדכי לדעת מהזה ועל מהזה: ויצא התך אלמרדכי אלדרכוב הגיר אשר לפני שער המלך: ונגדלו מרדכי את כל אשר קרהו ואת פרשת הכסף אשר אמר המן לשכול עלגנון המלך ביהודים לאבדם: ואתפתשגן בתבהדת אשר נתן בשושן להשמדם נתן לו להראות אתאסתר ולהגיד לה ולצוות עליה לבוא אל המלך להתנחלו ולבקש מלפניו עלצמיה: וקבא התך נגד לאסתר את דברי מרדכי: ותאמר אסתר להתך ותצוהו אלמרדכי: כל עבדי המלך ועם מדינות המלך ידעים אשר כל איש ואשה אשר יבוא אל המלך אלהחצר הפנימית אשר לא יקרא אחת דתו להמית לבד מאשר יושיטלו המלך אתשרביט הזה והיה ואני לא נקראתי לבוא אל המלך זה שלוש יום: ונגידו למרדכי את דברי אסתר: ויאמר מרדכי להשיב אל אסתר אליהמי בנפשך להמלט בית המלך מכל היהודים: כי אסדהחש יד תחרישי בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר ואת וברית אביך תאבדו ומי יודע אסילעת כזאת הגעת למלכות: ותאמר אסתר להשיב אלמרדכי: כלום אתיכליהודים הנמצאים בשושן וצומו עלי ואלהתאבלו ואלתשתו שלשת ימים לילה ויום נסאני ונערתי אצים בן ובני אבוא אל המלך אשר לא יכדת

ד' ידן ז' ידן יב' קצ"ב

י' איז מרדכי אזעק, און האָט געטאָן אזוי ווי אלץ וואָס אסתר האָט אים באַפוילן.

י" וכאַשר אַבדתי אַבדתי: וַעבֵר מֶרְדֵּכִי יַעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוְתָה עָלָיו אֶסְתֵּר:

ה

א * ויהי ביזם השלישי ותלבש אסתר מלכות ותעמד בחצר בית המלך הפנימית נכח בית המלך וישב על-כסא מלכותו בבית המלכות נכח פתח הבית: ויהי כראות המלך את אסתר המלכה עמדת בחצר נשאה חן בעיניו וישט המלך לאסתר את-שרביט הזהב אשר בידו ותקרב אסתר והגע בראש השרביט: ויאמר לה המלך מה-לך אסתר המלכה ומה-בקשתך ער-חצי המלכות ונתן לך: ותאמר אסתר אל-המלך טוב יבוא המלך והמן היום אל-המשתה אשר-עשיתי לו: ויאמר המלך מהרו את-המן לעשות את-דבר אסתר ויבא המלך והמן אל-המשתה אשר-עשתה אסתר: ויאמר המלך לאסתר במשתה הן מה-שאלתך ונתן לך ומה-בקשתך ער-חצי המלכות ותעש: ותען אסתר ותאמר שאלתי ובקשתי: אס-מצאתי חן בעיני המלך ואס-על-המלך טוב לתת את-שאלתי ולעשות את-בקשתי יבוא המלך והמן אל-המשתה אשר אעשה להם ומהר אעשה כדבר המלך: ויצא המן ביום ההוא שמח וטוב לב וכראות המן את-מרדכי בשער המלך ולא-קם ולא-נע ממנו וימלא המן על-מרדכי המה: ויתאפק המן ויבוא אל-ביתו וישלח ויבא את-אהבו י"א ואת-ורש אשתו: ויספר להם המן את-כבוד עשרו ורב בגויו ואת כל-אשר גדלו המלך ואת אשר נשאו יב על-השרים ועבדי המלך: ויאמר המן אף לא-הביאה אסתר המלכה עס-המלך אל-המשתה אשר-עשתה

ה י' און עס איז געווען אויפן דריטן טאָג, האָט אסתר זיך אָנגעטאָן מלכותדיק, און האָט זיך געשטעלט אין אינעווייניקסטן הויף פון מלכס הויז אַקעגן מלכס הויז: און דער מלך איז געזעסן אויף זיין קיניגלעכן טראָן אין קיניגלעכן הויז, אַקעגן דעם אַייגנאַנג פון הויז. ² איז ווי דער מלך האָט דערזען אסתר המלכה שטיינדיק אין הויף, האָט זי נושא חן געווען אין זיינע אויגן, און דער מלך האָט אויסגעשטרעקט צו אסתרן דעם גילדערנעם צעפ-טער וואָס אין זיין האַנט, און אסתר האָט גענענט, און האָט אָנגערירט דעם שפיץ צעפטרער. ³ האָט דער מלך צו איר געזאָגט: וואָס איז דיר, אסתר המלכה? און וואָס איז דיין בקשה? אפילו ביז אַ האַלבער מלוכה זאָל דיר געגעבן ווערן. ⁴ האָט אסתר געזאָגט: אויב דעם מלך איז וויל-געפעלן, זאָל דער מלך און המן קומען היינט צו דעם מאָלצייט וואָס איך האָב פאַר אים געמאַכט. ⁵ האָט דער מלך געזאָגט: אַיילט אַהער המנען, צו טאָן דאָס וואָרט פון אסתרן.

און דער מלך און המן זיינען געקומען צו דעם מאָלצייט וואָס אסתר האָט געמאַכט. ⁶ און דער מלך האָט געזאָגט צו אסתרן אויף דעם וויינמאַלצייט: וואָס נאָר דיין פאַרלאַנג, וועט דיר געגעבן ווערן, און וואָס נאָר

ה, 4 חצי הספר בספרים יב' קמץ נסחא

דיין בקשה, אפילו ביז אַ האַלבער מלוכה וועט געטאָן ווערן. ⁷ האָט אסתר געענטפערט און האָט געזאָגט: מיין פאַרלאַנג און מיין בקשה—⁸ אויב איך האָב געפונען לייטועליקייט אין די אויגן פון מלך, און אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן צו געבן מיין פאַרלאַנג און צו טאָן מיין בקשה—זאָל דער מלך און המן קומען צו דעם מאָלצייט וואָס איך וועל זיי מאַכן; און מאָרגן וועל איך טאָן אזוי ווי דאָס וואָרט פון מלך.

⁹ און המן איז אַרויסגעגאַנגען אין יענעם טאָג פריילעך און מיט אַן אויפגעראַמטן האַרצן. אָבער ווי המן האָט געזען מרדכי אין טויער פון מלך, אַז ניט ער האָט זיך אויטגעשטעלט און ניט ער האָט זיך גערירט פאַר אים, אזוי איז המן פול געוואָרן מיט גרימצאָרן אויף מרדכי. ¹⁰ אָבער המן האָט זיך אַיינגעהאַלטן, און ער איז אזעק אין זיין הויז און האָט געשיקט און געבראַכט זיינע גוטע פריינט, און זיין ווייב נָרש. ¹¹ און המן האָט אויסדערציילט פאַר זיי זיין גרויס עשירות, און זיינע פיל קינדער, און אַלצדינג ווי אזוי דער מלך האָט אים געגרייסט, און ווי אזוי ער האָט אים דערהויבן איבער די האַרן און די קנעכט פון מלך. ¹² און המן האָט געזאָגט: אויך האָט אסתר המלכה ניט געלאָזט קומען קיינעם מיטן מלך צו דעם מאָלצייט וואָס זי האָט געמאַכט נאָר בלויז מיר, און אויך אויף מאָרגן בין איך פאַרבעטן צו איר

מיטן מלך. ¹³ אָבער דאָס אַלץ איז מיר נישט ווערט, איטלעכס מאָל וואָס איך זע מרדכי דעם יידן ויצן אין טויער פון מלך. ¹⁴ האָט צו אים געוואָנט זיין ווייב וַרש, און אַלע זיינע גוטע פריינט: זאָל מען מאַכן אַ תּלִיָה פּופּציק איילן הויך, און אין דער פּרי זאָג דעם מלך, מע זאָל אויפהענגען אויף איר מרדכי; און גיי אַ פּריילעכער מיט דעם מלך צום מאָלצייט. איז די זאך ווילגעפעלן פאַר הַמֶּנען, און ער האָט געמאַכט די תּלִיָה.

י אין יענער נאַכט האָט זיך אָפּגעטאַן דער שלאָף פון מלך, און ער האָט געהייסן ברענגען דעם ספר הוֹכרֹנוֹת פון די צייט געשעענישן, און זיי זיינען פאַרגע- לייענט געוואָרן פאַרן מלך. ² איז געפונען געוואָרן פאַר- שריבן אז מרדכי האָט אויסגעוואָנט אויף בגתָנאָ און תּרֶש, די צוויי קאַמערדינער פון מלך, פון די שוועלהיטער, וואָס האָבן געזוכט אויסצושטרעקן אַ האַנט אויפן מלך אַחשֵׁרוֹשׁ. ³ האָט דער מלך געוואָנט: וואָס פאַר אַ כבוד און גדולה איז געטאַן געוואָרן מרדכי דערפאַר? האָבן געוואָנט די יונגען פון מלך, זיינע משרתים: קיין זאך איז מיט אים ניט געטאַן געוואָרן. ⁴ האָט דער מלך געוואָנט:

ווער איז אין הויף? ערשט הָמֵן קומט אין אויסנווייניקסטן הויף פון דעם מלכס הויז, צו זאָגן דעם מלך, מע זאָל אויפהענגען מרדכי אויף דער תּלִיָה וואָס ער האָט צוגעגרייט פאַר אים. ⁵ האָבן די יונגען פון מלך צו אים געוואָנט: אָן שטייט הָמֵן אין הויף. האָט דער מלך געוואָנט: זאָל ער אַריינקומען. ⁶ איז הָמֵן אַריינגעקומען, און דער מלך האָט צו אים געוואָנט: וואָס דאַרף מען טאָן מיט אַ מאַן וואָס דער מלך וויל אים אָנטאַן כבוד? האָט הָמֵן געקלערט ביי זיך אין האַרצן: וועמען וועט דער מלך וועלן אָנטאַן כבוד אַחוץ מיר? ⁷ און הָמֵן האָט געוואָנט צום מלך: אַ מאַן וואָס דער מלך וויל אים אָנטאַן כבוד—זאָל מען ברענגען אַ מלכותדיק קלייד וואָס דער מלך האָט זיך דערין אָנגעקליידט, און אַ פערד וואָס דער מלך איז אויף אים געריטן, און וואָס אַ מלכותדיקע קרוין איז אָנגעטאַן געוואָרן אויף זיין קאָפּ. ⁸ און מע זאָל געבן דאָס קלייד און דעם פערד אויף דער האַנט פון איינעם פון די האַרן פון מלך, די אַדללייט, און מע זאָל אָנקליידן דעם מאַן וואָס דער מלך וויל אים אָנטאַן כבוד, און מע זאָל אים אָנטאַן כבוד, און מע זאָל אים אָנטאַן כבוד. ⁹ און פערד גאַס פון שטאָט, און אויסרופן פאַר אים: אַווי ווערט געטאַן צו דעם מאַן וואָס דער מלך וויל אים אָנטאַן כבוד. ¹⁰ האָט דער מלך געוואָנט צו הַמֶּנען: אַייל און נעם דאָס קלייד און דעם פערד, אַווי ווי די האַסט גערעדט, און טו

פִּי אִסְרוּתִי וְגַם לְמַחֵר אֲנִי קְרוּאִלְהָ עִם־הַמֶּלֶךְ; וְכֹל־יֵה אֲנִי שִׁוְהָ לִי בְכֹל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־מַרְדֳּכָי הַיְהוּדִי יוֹשֵׁב בַּשַּׁעַר הַמֶּלֶךְ; וְתֹאמַר לוֹ וַרֶשׁ אֶשְׁתּוֹ וְכֹל־יֵה אֲהַבִּיו יַעֲשׂוּ עִם נָכְחַי הַמְּשִׁים אִמָּה וּבִבְכֹר וְאָמַר לְמֶלֶךְ וְתִתְּלוּ אֶת־מַרְדֳּכָי עָלָיו וְכֹא עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁטָה שֶׁמֶחַ יִיטֵב הַדְּבָר לִפְנֵי הַמֶּן וַעֲשׂוּ הַעֵץ:

בלילה ההוא נדרה שנת המלך ויאמר להביא את ספר הזכרונות דברי הימים ויהיו נקראים לפני המלך: וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי על־בנתנא ותרש שני סריסי המלך משמרי הפת אשר בקשו לשלח יד במלך אחשורוש: ויאמר המלך מה־נעשה יקר וגדולה למרדכי על־זה ויאמרו נערי המלך משרתיו לא־נעשה עמו דבר: ויאמר המלך מי בחצר והמן בא לחצר בית־המלך החיצונה לאמר למלך לתלות את־מרדכי על־העץ אשר־הבין לו: ויאמרו נערי המלך אליו הנה המן עמד בחצר ויאמר המלך יבוא: הביא המן ויאמר לו המלך מה־לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו ויאמר המן בלבו למי וחפץ המלך לעשות יקר יותר ממני: ויאמר המן אל־המלך איש אשר המלך חפץ ביקרו: וביא לבוש מלכות אשר לבשו המלך וסוס אשר רכב עליו המלך ואשר נתן בתר מלכות בראשו: ונתן הלבוש והסוס על־יד־איש משרי המלך הפרתמים והלבשו את־האיש אשר המלך חפץ ביקרו והרכיבו על־הסוס ברחוב העיר וקראו לפניו בכרה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו: ויאמר המלך

י, ב' טוח סאחח ג' שחוק עם הודש

אזוי צו מרדכי דעם יידן וואָס זיצט אין מלכס טויער; זאַלסט ניט לאָזן אָפּפאלן אַ וואָרט פון אַלץ וואָס דו האָסט גערעדט.

11 האָט הָמָן גענומען דאָס קלייד און דעם פּערד, און ער האָט אָנגעקליידט מרדכי, און האָט אים געמאַכט רייטן דורך דער ברייטער גאַס פון שטאָט, און האָט פאַר אים אויסגערופן: אזוי ווערט געטאָן צו דעם מאַן וואָס דער מלך וויל אים אַנטאָן כבוד.

12 און מרדכי האָט זיך אומגעקערט צום טויער פון מלך. אָבער הָמָן איז אַוועק אין האָסט אַהיים, טרויעריק און מיט אַ פאַרדעקטן קאַפּ. 13 און הָמָן האָט דערציילט זיין ווייב זרש און אַלע זיינע גוטע פריינט אַלץ וואָס אים האָט געטראָפן. האָבן זיינע קלוגע לייט און זיין ווייב זרש געזאָגט צו אים: אויב פון יידישן אָפּשטאַם איז דער מרדכי וואָס דו האָסט אָנגעהויבן פאַלן פאַר אים, וועסטו ניט אויספירן אַקעגן אים, נאָר פאַלן וועסטו פאַלן פאַר אים.

14 ווי זיי רעדן נאָך מיט אים, אזוי זיינען אָנגעקומען דעם מלכס קאַמערדינער, און געאַילט צו ברענגען הָמָנען צו דעם מאַלצייט וואָס אסתר האָט געמאַכט.

לְהָמָן מֶהָרַק אֶת־הַלְבוּשׁ וְאֶת־הַפּוֹס בְּאִשֶׁר דִּבְרַת וַעֲשֹׂהֶיכֶן לְמַרְדֳּכִי הַיְהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אֶל־תִּפְּל דָּבָר מִכָּל אֲשֶׁר דִּבְרַת: וַיִּקַּח הָמָן אֶת־הַלְבוּשׁ וְאֶת־הַפּוֹס וַיִּלְבַּשׁ אֶת־מַרְדֳּכִי וַיַּרְכִּיבוּהוּ בַרְנוֹב הַעִיר וַיִּקְרָא לִפְנֵי בֶּכֶה וַעֲשֵׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ: וַיֵּשֶׁב מַרְדֳּכִי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמָן נִדְחָף אֶל־בֵּיתוֹ אֲבָל וַחֲפוּי רֹאשׁ: וַיִּסְפֹּר הָמָן לַזָּרִשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֲהָבָיו אֶת־כָּל־אֲשֶׁר קָרְהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו וּזְרַשׁ אִשְׁתּוֹ אִם מוֹרֵעַ הַיְהוּדִים מַרְדֳּכִי אֲשֶׁר הִחְלֹת לְנַפְּל לִפְנֵי לֹא־תוֹכַל לוֹ כִּי־נִפְּוֹל תִּפּוֹל לִפְנֵינוּ: עוֹדֶם מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיס הַמֶּלֶךְ הִגִּיעַ וַיִּבְהַלּוּ לְהִבְיֹא אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר:

וַיָּבֵא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן לַשְׁתּוֹת עִס־אֶסְתֵּר הַמִּלְכָּה: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם הַשְּׁנִי בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מִה־שָּׂאֵלְתֶךָ אֶסְתֵּר הַמִּלְכָּה וְתַגִּיד לִי וּמִה־בִּקְשָׁתֶךָ עַד־חֲצֵי הַמַּלְכוּת וְתַעֲשֵׂ: וְתַעַן אֶסְתֵּר הַמִּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶס־מִצְּאֹתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאֶס־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב תַּתְּנֶנִּי לִי נִפְשִׁי כִּשְׂאֵלְתִי וְעִמִּי בְּבִקְשָׁתִי: כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׂמִיד לְחַרּוֹג וּלְאֲבָד וְאֵלּוֹ לְעַבְדִּים וּלְשִׁפְחוֹת נִמְכַּרְנוּ הַחַרְשָׁתִי כִּי אֵין הִצֵּר שׁוּחַ בְּנוֹךְ הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אַחֲשֵׁרוּשׁ וַיֹּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמִּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאִי־זֶה הוּא אֲשֶׁר־מְלָאָ לְבֹו לַעֲשׂוֹת כֵּן: וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִישׁ צַר וְאוֹיֵב הָמָן הָרַע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעֵת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמִּלְכָּה: וְהַמֶּלֶךְ קָם בְּחִמְתּוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־גִּבַּת הַבַּיִת וְהָמָן עָמַד לְבַקֵּשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַמִּלְכָּה כִּי רָאָה כִּי־קָלְתָה אֵלָיו הַרְעָה מֵאֵת הַמֶּלֶךְ: וְהַמֶּלֶךְ שָׁבַ

1, יג' דל' דנטשה 1, ז' 1' סמך סמך

1 און דער מלך און הָמָן זיינען געקומען צו טרינקען ביי אסתר המלכה. 2 און דער מלך האָט געזאָגט צו אסתרן אויך אויפן צווייטן טאָג, ביים וויינמאַלצייט: וואָס נאָר דיין פאַרלאַנג, אסתר המלכה, וועט דיר געגעבן ווערן, און וואָס נאָר דיין בקשה, אפילו ביז אַ האַלבער מלוכה וועט געטאָן ווערן. 3 האָט אסתר המלכה געענטפערט און האָט געזאָגט: אויב איך האָב געפונען לייטועליקייט אין דייןע אויגן, מלך, און אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן, זאָל מיר מיין לעבן געשאַנקן ווערן אויף מיין געבעט, און מיין פאַלק אויף מיין בקשה. 4 וואָרום מיר זיינען פאַרקויפט געוואָרן, איך און מיין פאַלק, צום פאַרטיליקן, צום הרגען, און אומצוברענגען: און ווען מיר וואָלטן פאַרקויפט געוואָרן פאַר קנעכט און פאַר דינסטן וואָלט איך געשוויגן, אָבער דער פיינט איז ניט ווערט דעם מלכס שאָדן. 5 האָט זיך אָפּגערופן דער מלך אַחשורוש, און האָט געזאָגט צו אסתר המלכה: ווער איז דער, און וווּ איז דער, וואָס זיין האַרץ האָט אים דערוועגט אזוי וואָס צו טאָן? 6 האָט אסתר געזאָגט: אַ מאַן אַ צורר און אַ פיינט, דערדאָזיקער בייזער הָמָן. און הָמָן האָט זיך דערשראָקן פאַר דעם מלך און דער מלכה. 7 און דער מלך איז אויפ־געשטאַנען אין זיין גרימצאָרן פון דעם וויינמאַלצייט, און איז אַריין אין דעם פאַלאַצנאַרטן; און הָמָן האָט זיך אָפּגעשטעלט צו בעטן אום זיין לעבן ביי אסתר המלכה, וואָרום ער האָט געזען אַז ביי אים איז באַשלאָסן אויף אים פון מלך. 8 און ווי דער

מלך האט זיך אומגעקערט פון דעם פאלאצאנארטן אין
 הויז פון דעם וויינמאלצייט, ערשט הָמָן ליגט אַנידער-
 געפאלן אויף דעם לענבעטל וואָס אסתר איז דערויף.
 האָט דער מלך געזאָגט: נאָך באַצווינגען די מלכה ביי מיר
 אין הויז? ווי דאָס וואָרט איז אַרויס פון מלכס מויל, אזוי
 האָט מען צוגעדעקט הָמָנס פנים.

הָט געזאָגט חרבוֹנָה, איינער פון די קאָמערדינער
 פאַרן מלך: אָן שטייט אויך לעבן הָמָנס הויז די תּלִיָה
 פופציק אײלן הויך וואָס הָמָן האָט געמאַכט פאַר מרדכיִן,
 דעם וואָס האָט גערעדט צום גוטן פון מלך. האָט דער
 מלך געזאָגט: הענגט אים אויף דערויף. ¹⁰ האָט מען
 אויפגעהאַנגען הָמָנען אויף דער תּלִיָה וואָס ער האָט צו-
 געגרייט פאַר מרדכיִן, און דער גרימצאָרן פון מלך האָט
 זיך געשטילט.

ח אין יענעם טאָג האָט דער מלך אַחשורוש אַוועק
 געגעבן צו אסתר המלכה דאָס הויז פון הָמָן דעם
 צורר-היהודים. און מרדכי איז געקומען פאַרן מלך,
 וואָרום אסתר האָט אים דערציילט, וואָס ער איז אירער.
 און דער מלך האָט אַראַפּגענומען זיין זיגלרינג וואָס ער
 האָט אַוועקגענומען פון הָמָנען, און האָט אים געגעבן
 מרדכיִן; און אסתר האָט אויפגעזעצט מרדכיִן איבער
 הָמָנס הויז.

מִנְתָּהּ הַבַּיִתָּן אֲלֵבֵיתָּהּ. מִשְׁתָּהּ הַיַּיִן וְהַמֶּן נִפְלַע עַל-הַמַּטָּה
 אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הַגֵּם לִקְבוּשׁ אֶרְוִי-
 הַפִּלְכָה עִמִּי בְּבֵית הַדְּבָר וַיָּצֵא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמָן חָפוּ:
 וַיֹּאמֶר חֲרֻבוֹנָה אַחֲרֵי מִן-הַסְּרִיסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הַגֵּרִי
 הִעֲזָן אֲשֶׁר-עָשָׂה הָמָן לְמַרְדֳּכָי אֲשֶׁר דְּבַר-טוֹב עַל-הַמֶּלֶךְ
 עָמַד בְּבֵית הָמָן גְּבַהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תִּלְוֵהוּ
 עָלָיו: וַתִּלְוֵהוּ אֶת-הָמָן עַל-הָעֵץ אֲשֶׁר-הֵכִין לְמַרְדֳּכָי נְחֻמַּת
 הַמֶּלֶךְ שִׁכְכָה:

ח

בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן הַמֶּלֶךְ אַחְשֻׁרוּשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת-
 בֵּית הָמָן צָרַר הַיְּהוּדִים וּמַרְדֳּכָי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי
 הִגִּידָה אֶסְתֵּר מַה הוּאֵלֶיהָ: וַיִּסֶר הַמֶּלֶךְ אֶת-טַבַּעְתּוֹ
 אֲשֶׁר הָעֵבִיר מִהָמָן וַיִּתְּנֶהּ לְמַרְדֳּכָי וַתִּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת-
 מַרְדֳּכָי עַל-בֵּית הָמָן: וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי
 הַמֶּלֶךְ וַתִּפְּלַע לִפְנֵי רַגְלָיו וַתִּתְחַנֵּן-לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת-
 רֵעַת הָמָן הָאֲנִי וְאֶת מִחְשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר חָשַׁב עַל-הַיְּהוּדִים:
 וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת שַׂרְבֵט הַזָּהָב וַתִּקֶּם אֶסְתֵּר
 וַתַּעֲמֵד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַתֹּאמֶר אִם-עַל-הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם-
 כִּי-צִוִּיתִי חוֹן לִפְנָיו וְכִשֶׁר הִדְבַּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וּמִזִּכְרָה אֲנִי
 בְּעִינָיו יִכְתֹּב לְהַשִּׁיב אֶת-הַסְּפָרִים מִחֲשַׁבְתּוֹ הָמָן בְּךְ
 הַמְּדִתָּא הָאֲנִי אֲשֶׁר כָּתַב לְאַבְדֹת אֶת-הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר
 בְּכָל-מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ: כִּי אֵיכָכָה אוֹכַל וְרֵאִיתִי בְּרַעְיָה
 אֲשֶׁר-יִמְצֵא אֶת-עַמִּי וְאֵיכָכָה אוֹכַל וְרֵאִיתִי בְּאַבְרָן
 מוֹלְדֵתִי: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אַחְשֻׁרוּשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
 וּלְמַרְדֳּכָי הַיְּהוּדִי הִנֵּה בֵּית-הָמָן נָתַתִּי לְאֶסְתֵּר וְאִתּוֹ
 תִּלְוֵהוּ עַל-הָעֵץ עַל-אֲשֶׁר-שָׁלַח יְדוֹ בַּיְּהוּדִים: וְאַתָּם
 כָּתְבוּ עַל-הַיְּהוּדִים כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וַחֲתֻמוּ

ח, א' יחיד ו' סלע ז' יחיד

³ און אסתר האָט ווידער גערעדט פאַרן מלך, און זי איז געפאלן פאַר זיינע פיס, און האָט געוויינט און געבעטן
 ביי אים, אַפּצוטאָן דאָס בייז פון הָמָן דעם אַגִּי, און זיין טראַכטונג וואָס ער האָט געטראַכט אַקעגן די ייִדן. ⁴ האָט
 דער מלך אויסגעשטרעקט צו אסתרן דעם גילדערנעם צעפטער, און אסתר האָט זיך אויפגעהויבן און האָט זיך געשטעלט
 פאַרן מלך. ⁵ און זי האָט געזאָגט: אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן, און אויב איך האָב געפונען לייטזעליקייט פאַר אים,
 און די זאך איז רעכט פאַרן מלך, און איך בין ווילגעפעלן אין זיינע אויגן, זאָל געשריבן ווערן אַפּצורופּן די בריוו, די
 טראַכטונג פון הָמָן דעם זון פון המדְתָאן, דעם אַגִּי, וואָס ער האָט געשריבן אומצוברענגען די ייִדן אין אַלע מדינות פון
 מלך. ⁶ וואָרום ווי וועל איך קענען צווען דאָס בייז וואָס וועט טרעפּן מיין פּאָלק? און ווי וועל איך קענען צווען דעם
 אוינטערגאַנג פון מיין אַפּשטאַם?

⁷ האָט דער מלך אַחשורוש געזאָגט צו אסתר המלכה און צו מרדכי דעם ייִדן: זעט, הָמָנס הויז האָב איך אַוועק
 געגעבן צו אסתרן, און אים האָט מען אויפגעהאַנגען אויף דער תּלִיָה, פאַרוואָס ער האָט אויסגעשטרעקט אַ האַנט
 אויף די ייִדן. ⁸ און איר, שרייבט וועגן די ייִדן, אזוי ווי עס איז גוט אין אַייערע אויגן, אין נאָמען פון מלך, און חתמעט

אונטער מיט דעם זיגלרינג פון מלך, וואָרום אַ געשריפטס וואָס איז געשריבן אין נאָמען פון מלך, און געחתמעט מיטן זיגלרינג פון מלך, איז ניט אַפצורופן.

° זיינען גערופן געוואָרן די שרייבער פון מלך אין יענער צייט, אין דריטן חודש, דאָס איז חודש סיון, אין דריי און צוואַנציקסטן טאָג אין אים; און עס איז געשריבן געוואָרן אזוי ווי אַלץ. וואָס מרדכי האָט באַפוילן, צו די יידן, און צו די סאַטראַפן, און די פירשטן, און די האַרן פון די מדינות וואָס פון הודו ביז כוש, הונדערט און זיבן און צוואַנציק מדינות; איטלעכער מדינה לויט איר כתב, און איטלעכן פאָלק לויט זיין לשון, און צו די יידן לויט זייער כתב און לויט זייער לשון. ° און מע האָט געשריבן אין נאָמען פון מלך אַחשורוש, און געחתמעט מיטן זיגלרינג פון מלך, און צעשיקט בריוו דורך דער האַנט פון די לויפערס אויף פערד, רייטער אויף יאָגפערד פון די קיניגעלעכע סטאַדעס, ° אז דער מלך האָט דערלויבט די יידן וואָס אין איטלעכער שטאָט, זיך אַיינצוואַמלען, און זיך צו שטעלן פאַר זייער לעבן, צו פאַרטיליקן, צו הרגען, און אומצוברענגען יעטוועדער חיל פון דעם פאָלק און דער מדינה וואָס וועלן באַפאַלן זיי מיט די קליינע קינדער און די זייערער, און צו צערויבן זייער פאַרמעגן.

בַּטְּבַּעַת הַמֶּלֶךְ כִּי־כָתַב אֶשְׁרֵי־נִכְתָּב בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנִחְתָּמוּם בַּטְּבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהַשִּׁיב׃ וַיִּקְרָאוּ סִפְרֵי־הַמֶּלֶךְ בַּעֲתֵי הַהוּא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חֹדֶשׁ סִיוֹן בְּשְׁלוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכְתַּב כְּכֹל־אֲשֶׁר־צִוְּהָ מְרַדְּכִי אֶל־הַיְהוּדִים וְאֶל הָאֲחַשְׁדָּרְפָּנִים וְהַפָּחוֹת וְשָׂרֵי הַמְּדִינֹת אֲשֶׁר ׀ מֵהֹדוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מְדִינָה וּמְדִינָה בְּכַתְּבָהּ וְעַם וְעַם כָּל־שָׁנָו וְאֶל־הַיְהוּדִים בְּכַתְּבָם וְכָל־שׁוֹנֵם׃ וַיִּכְתַּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אַחְשׁוּרֹשׁ וַיְחַתֵּם בַּטְּבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח סִפְרִים בְּיַד הָרָצִים בְּפוֹסִים י״א רַכְבֵי הַרְכָּשׁ הָאֲחַשְׁתָּרְנִים בְּנֵי הַרְמָכִים׃ אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ לַיהוּדִים ׀ אֲשֶׁר וּבְכַל־עִיר וְעִיר לְהַקְהֵל וְלַעֲמֹד עַל־נַפְשָׁם לְחַשְׁמִיד וְלְחַרְגַּ וּלְאַבְדֹּ אֶת־כָּל־חַיִּל עִם יב וּמְדִינָה הַצָּרִים אֲתָם טַף וְנָשִׁים וְשִׁלְגָם לָבוֹ׃ בַּיּוֹם אַחַד בְּכָל־מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אַחְשׁוּרֹשׁ בְּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יג לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אָדָר׃ פִּתְשָׁנָן הַכְּתָב לְהַנְתֵּן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גְלוּי לְכָל־הָעַמִּים וְלַחַיּוֹת יד הַיְהוּדִים עֲתוּדִים לַיּוֹם הַזֶּה לְהַנְקָם מֵאִי־בִיהֶם׃ הָרָצִים רַכְבֵי הַרְכָּשׁ הָאֲחַשְׁתָּרְנִים יָצְאוּ מִבְּהֵלִים וְדַחוּפִים בְּדַבַּר טו הַמֶּלֶךְ וְהָדָת נִתְּנָה בְּשׁוֹשֵׁן הַבִּירָה׃ וּמְרַדְּכִי יָצָא ׀ מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּלָבוֹשׁ מַלְכוּת הַכֶּלֶת וְחֹזֵר וְעִמְרַת וְהֵב גְּדוּלָה וְתַכְרִיךְ בֵּין וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוֹשֵׁן צָהֳלָה וְשִׁמְחָה׃ טו לַיהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׁמְחָה וְשׁוֹשֵׁן וַיִּקָּר׃ וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־עִיר וְעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מְנִיעַ שִׁמְחָה וְשׁוֹשׁוֹן לַיהוּדִים מִשְׁתָּה וַיּוֹם טוֹב וְרַבִּים מְעַמֵי הָאָרֶץ מִתְּנַהֲרִים כִּי־נִפְּלַ פַּחַד־יְהוּדִים עָלֵיהֶם׃

י"א כול על סי הססדה יג יחור יק שרדים קר

° אין איין טאָג אין אַלע מדינות פון מלך אַחשורוש, אין דרייצנטן טאָג פון צוועלפטן חודש, דאָס איז חודש אָדר. ° דער נוסח פון דעם געשריפטס וואָל אַרויסגעגעבן ווערן פאַר אַ באַפעל אין איטלעכער מדינה, באַקאַנט געמאַכט פאַר אַלע פעלקער, און די יידן וואָלן זיין אָנגעברייט פאַר דעמדאָזיקן טאָג זיך נוקם צו זיין אָן זייערע פיינט. ° זיינען די לויפערס, די רייטערס אויף יאָגפערד, אַרויס אין האַסט און געאַייל אויף דעם אָנוואַג פון מלך, און דער באַפעל איז אַרויסגעגעבן געוואָרן אין דער הויפטשטאָט שושן. ° און מרדכי איז אַרויסגעאַנגען פון פאַרן מלך אין בנדי־מלכות פון בלאָען און ווייסן, מיט אַ גרויסער גילדערנער קרוין, און אַ מאַנטל פון פיינליינען און פורפל. און די שטאָט שושן האָט געהילכט און זיך געפרייט. ° ביי די יידן איז געווען אַ ליכטיקייט און אַ שמחה און אַ פרייד און אַ גדולה. ° און אין איטלעכער מדינה און אין איטלעכער שטאָט, וווּ נאָר דער אָנוואַג פון מלך און זיין באַפעל איז אָנגעקומען, איז געווען ששודשמחה ביי יידן, אַ סעודה און אַ יום־טוב. און פיל פון די פעלקער פון לאַנד האָבן זיך אויסגעגעבן פאַר יידן, ווייל די מורא פאַר יידן איז געפאַלן אויף זיי.

ט

ובשנים עשר חרש הוא חרש אדר בשלושה עשר יום
 בו אשר הגיע דברי המלך ודרו להעשות ביום אשר
 שברו איבי היהודים לשלום בהם ונהפוך הוא אשר
 ישלמו היהודים המה בשנאייהם: נקחלו היהודים
 בעריהם בכל מדינות המלך אחשורוש לשלח יד
 במבקשי רעתם ואיש לא עמד לפניהם כרנפל פחדם
 על כל העמים: וכל שרי המדינות והאחשדרפנים
 והפחות ועשי המלאכה אשר למלך מנשאים את
 היהודים כרנפל פחד מרדכי עליהם: כרנפול מרדכי
 בבית המלך ושמעו הולך בכל המדינות כיהאיש
 מרדכי הולך ונפול: ויכו היהודים בכל איביהם
 מכת ירכב והרג ואבדן ויעשו בשנאייהם פרצנים:
 ובששון הבירה הרגו היהודים ואבד המש מאות
 איש:
 פרשנדתא
 דלפון
 אספתא
 פורתא
 אדליא
 ארידתא
 פרמשתא
 אריסי
 ארידי
 ויתא:
 בני המן בדהמדתא צרר היהודים הרגו ובבנה לא

ב' צל על ש' דססיה ז' ח' זערא ט' ש' זערא ר' רבד ז' זערא

ט ¹ און אין צוועלפטן חודש, דאס איז חודש אדר,
 אין דרייצנטן טאג אין אים, ווען דער אָנואָג פון דעם
 מלך און זיין באפעל איז געקומען נאָנט צום געטאָן ווערן,
 אין דעם טאָג וואָס די פיינט פון די יידן האָבן געהאַפט
 צו געוועלטיקן איבער זיי, און עס איז געוואָרן פאַרקערט,
 אַז זיי, די יידן, האָבן געוועלטיקט איבער זייערע שונאים,
² האָבן זיך אַינגעזאַמלט די יידן אין זייערע שטעט, אין
 אַלע מדינות פון מלך אחשורוש, אויסצושטרעקן אַ האַנט
 אויף די וואָס האָבן געזוכט אויף זיי ביז; און קיינער איז
 נישט באַשטאַנען אַקעגן זיי, וואָרום זייער מורא איז געפאַלן
 אויף אַלע פעלקער. ³ און אַלע האָרן פון די מדינות,
 און די סאַטראַפּן, און די פירשטן, און דעם מלכס ווירט

שאפטער, האָבן אונטערגעהאַלפן די יידן, וואָרום די מורא פאַר מרדכי איז געפאַלן אויף זיי. ⁴ ווייל מרדכי
 איז געווען גרויס אין הויז פון מלך, און זיין שם איז געגאַנגען אין אַלע מדינות; וואָרום דער מאַן מרדכי איז געוואָרן
 אַלץ גרעסער. ⁵ און די יידן האָבן געשלאַגן צווישן אַלע זייערע פיינט אַ שלאַק פון שווערד און טייטונג און
 פאַרטיליקונג, און זיי האָבן געטאָן מיט זייערע שונאים לויט זייער ווילן. ⁶ און אין דער הויפטשטאָט שושן האָבן די
 יידן געהרגעט און אומגעבראַכט פינף הונדערט מאַן. ⁷ אויך פּרשנדתאָ, און דלפון, און אַספתאָ, ⁸ און פּורתאָ, און
 אַדליאָ, און אַרידתאָ. ⁹ און פּרמשתאָ, און אַריסי, און אַרידי און נִיתאָ, ¹⁰ די צען זין פון המן דעם זון פון המדתאָ,
 דעם צורר־היהודים, האָבן זיי געהרגעט; אָבער צום רויב האָבן זיי נישט אויסגעשטרעקט זייער האַנט.

פון א סעודה און א שמחה, מיט שלחמנות פון איינעם צום אנדערן, און מתנות צו ארימע לייט.²⁵ און די יידן האָבן אָנגענומען וואָס זיי האָבן אָנגעהויבן צו טאָן, און וואָס מרדכי האָט צו זיי געשריבן.²⁶ וואָרום הָמָן דער זון פון המדחאָן, דער אַגגי, דער צורר אויף אַלע יידן, האָט געטראַכט אויף די יידן זיי אונטערצוברענגען, און ער האָט געוואָרפן אַ פּור, דאָס איז אַ גורל, זיי צו פאַר-טומלען און זיי אונטערצוברענגען.²⁷ אָבער אַז זי איז געקומען פאַרן מלך, האָט ער אָנגעזאָגט מיט אַ בריוו, אַז זיין בייזע מחשבה וואָס ער האָט געטראַכט אויף די יידן, זאָל זיך אומקערן אויף זיין קאָפּ; און מע האָט אויפגע-האַנגען אים און זיינע זין אויף דער תּלֵּה.²⁸ דרום האָט מען גערופן דידאָזיקע טעג פורים, אויף דעם נאָמען פּור. דערפאַר, פון וועגן די ווערטער פון דעמדאָזיקן בריוו, און וואָס זיי האָבן זיך אָנגעזען דערפון, און וואָס זיי איז געשען,²⁹ האָבן די יידן באַפעסטיקט און גענומען אויף זיך, און אויף זייערע קינדער, און אויף אַלע וואָס באַהעפטן זיך אָן זיי, אַז עס זאָל ניט בַּטל ווערן, צו האַלטן דידאָזיקע צוויי טעג, אַזוי ווי עס איז געשריבן וועגן זיי, און לויט זייער צייט, אַלע יאָר פאַר יאָר.³⁰ און דידאָזיקע טעג זאָלן געדאַכט ווערן, און געהאַלטן ווערן אין איטלעכן דור, איטלעכער משפּחה, איטלעכער מדינה, און איטלעכער שטאָט; און דידאָזיקע טעג פון פורים זאָלן ניט אָפּגעשאַפט ווערן פון צווישן יידן, און זייער געדעכעניש זאָל ניט אויפהערן ביי זייערע קינדער.

וּשְׂמֵחָה וּמְשָׁלַח מְנוּחַת אִישׁ לְהַעֲרוֹ וּמִתְּנוּחַת לְאֲבִינָיו: וְקָבַל הַיְהוּדִים אֶת אֲשֶׁר-הִחְלוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת אֲשֶׁר-קָתַב כִּי מָרְדֳּכִי אֱלֵיהֶם: כִּי הָמָן בְּדַמְדֻמָּה הֶאֱגִי צִוְרָה כָּל-יְהוּדִים חָשֵׁב עַל-יְהוּדִים לְאַבְדֵם וְהַפֵּל פּוֹר הוּא הַגּוּרָל לְהָמָס וּלְאַבְדֵם: וּבְבֹאֵהָ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר עִם-כֹּה הִסְפַּר יָשׁוּב מִחֲשַׁבְתּוֹ הֲרַעָה אֲשֶׁר-חָשֵׁב עַל-יְהוּדִים עַל-דְּרָאֻשׁוֹ וְתָלוֹ אֹתוֹ וְאֶת-בָּנָיו עַל-הָעֵץ: עַל-כֵּן קָרָא לַיָּמִים הָאֵלֶּה פּוּרִים עַל-שֵׁם הַפּוֹר עַל-כֵּן עַל-כֵּל-דְּבָרֵי הָאֲנָתָה הַזֹּאת וּמְהֵרָא עַל-כִּכָּה וּמָה הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם: קִיְּמוּ וְקָבַל יְהוּדִים וְעֵלֵיהֶם וְעַל-זֶרְעָם וְעַל כָּל-יְהוּדִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבֹר לְהוֹת עֲשִׂים אֶת-שֵׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה בְּכַתְּבָם וּבְזִמְנָם בְּכָל-שָׁנָה וְשָׁנָה: וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה חֹדְשִׁים יִגְעָשִׂים בְּכָל-דּוֹר וְדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וְעִיר וַיִּמְי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לֹא יַעֲבֹרוּ מִתּוֹךְ יְהוּדִים וְכִתְּרָם לֹא-יִסּוּף מִזְרַעָם: וְתִתְּכַתֵּב אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בְּתַאֲבִיחֹל וּמְרַדְּכִי הַיְהוּדִי אֶת-דְּבַר-תְּקִיף לְכֹסִם אֶת אֲנָתָה הַפְּרִים הַזֹּאת הַשְּׁנִית: וַיִּשְׁלַח לְסָפְרִים אֶל-כָּל-יְהוּדִים אֶל-שְׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מְלֻכּוֹת אַחַשְׁוֵרוּשׁ דְּבַרֵי שְׁלוֹם וְאַמֶּת: לְכֹסִם אֶת-יָמֵי הַפְּרִים הָאֵלֶּה בְּזִמְנֵיהֶם כַּאֲשֶׁר קָיָם עֲלֵיהֶם מְרַדְּכִי הַיְהוּדִי וְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּבְאֲשֶׁר קִיְּמוּ עַל-נַפְשָׁם וְעַל-זֶרְעָם דְּבַר הַצּוּמֹת וְעַקְתָּם: וּמֵאֲמַר אֶסְתֵּר קָיָם דְּבַר הַפְּרִים לַיְהוּדִים וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר:

וַיִּשֶׁם הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרֶשׁ וְיָמָס עַל-הָאָרֶץ וְאִין הוּם: וְכָל-מַעֲשֵׂה תְּקִיפוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפְרָשֶׁת גְּדֻלַּת מְרַדְּכִי אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ

ט, כז' וקבל קי כט' ח וכו' לב' קמץ בטוחא י, א' אחשוורוש קי

י' און דער מלך אחשוורוש האָט אַרויפגעלייגט אַ ציינו אויפן לאַנד, און אויף די אינדזלען פון ים. און די מעשה פון זיין שטאַרקייט און זיינע גבורות, און די אויסדערציילונג פון מרדכי'ס גרויסקייט וואָס דער מלך האָט אים

הַמֶּלֶךְ הַלְוֹאֲתָם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
 מְדֵי וּפְרָס: כִּי מְרַדְכֵי הַיְהוּדִי מִשְׁנֵה לְמַלְכֵי אַחַשְׁוֵרוּשׁ
 וְגָדוֹל לַיְהוּדִים וְרָצִי לְרַב אֲחִיו דָּרַשׁ טוֹב לַעֲמֹד וְדַבֵּר
 שְׁלוֹם לְכָל־יְרֵעָיו:

געגרייסט, זיי זיינען שוין פארשריבן אין דעם בוך פון די
 צייטגעשעענישן פון די מלכים פון מדי און פרס. ³ וואָרום
 מרדכי דער ייד איז געווען דער שניילמלך פון אחשורושן,
 און גרויס ביי יידן, און באַליבט ביי זיינע פיל ברידער.

ער האָט געזוכט גוטס פאַר זיין פאַלק, און גערעדט צום פריד פאַר זיין גאַנצן שטאַם.

סכום פסוקי דמגלת אסתר מאה וששים ושבעה. ופימנו ככדני
 נא נגד זקני צמי. וחציו ותען אסתר ותאמר. וסדריו חמשה.
 ופימנו וזה גב המזבח:

דניאל

א¹ אין דריטן יאָר פון דער מלוכה פון יהויקים דעם מלך פון יהודה, איז געקומען נבוכדנצר דער מלך פון בבל אויף ירושלים, און האָט געלעגערט אויף איר. און גאָט האָט געגעבן אין זיין האַנט יהויקים דעם מלך פון יהודה, און טייל פון די כלים פון גאָטס הויז, און ער האָט זיי געבראַכט קיין לאַנד שנער, אין הויז פון זיין גאָט; און די כלים האָט ער געבראַכט אין דער שאַצקאַמער פון זיין גאָט.

און דער מלך האָט געהייסן אַשפּנז דעם הויפט פון זיינע הויפּדינער, ברענגען פון די קינדער פון ישראל, און פון דעם קיניגלעכן אַפּשטאַם, און פון די אַדללייט, יינגלעך וואָס אין זיי איז ניטאָ קיין פעלער, און שיינע אויפן אויסזען, און באַהאַונט אין אַלערליי חכמות, און ווילקענעוודיק אין קענשאַפט, און פאַרשטאַנדיק אין וויסן, און וואָס האָבן בפּוח צו שטיין אין פאַלאַץ פון מלך; און זיי לערנען דעם כתב און דעם לשון פון די כּשדים. און דער מלך האָט זיי באַשטימט אַ טאַגטעגלעכע אויס-קומעניש פון דעם מלכס שפּייז, און פון דעם וויין וואָס ער

בשנת שלוש למלכות יהויקים מלך יהודה בא^א
 נבוכדנאצר מלך בבל ורושקם ויצר עליה: ויתן אדני^ב
 בידו את יהויקים מלך יהודה ומקצת כלי בית האלהים
 ויביאם ארץ שנינר בית אלתיו ואת הכלים הביא בית
 אוצר אלתיו: ויאמר המלך לאשפנז רב סריסו להביא^ג
 מבני ישראל ומזרע המלוכה ומדברתמים: ילדים^ד
 אשר אין בהם כלי-מאום וטובי מראה ומשכלים בכל-
 חכמה וידעי דעת ומביני מדע ואשר כח בהם לעמד
 בחיבל המלך וללמדם ספר ולשון כשדים: וימן להם^ה
 המלך דבר-יונים בזמנו מפת-בג המלך ומנין משתיו
 ולגדלם שנים שלוש ומקצתם יעמדו לפני המלך: ויהי^ו
 בהם מבני יהודה הנאול חנניה מישאל ועזריה: וישם^ז
 להם שר הסריסים שמות וישם לדניאל בלטשאצר
 ולחנניה שדרך ולמישאל מישך ולעזריה עבר נגו:
 וישם הנאול על-לבו אשר לא-יתנאל בפת-בג המלך^ח
 ובנין משתיו ובקש משר הסריסים אשר לא יתנאל:
 ויתן האלהים את-דניאל לחסד ולרחמים לפני שר^ט
 הסריסים: ויאמר שר הסריסים לדניאל ירא אני את-
 אדני המלך אשר מנה את-מאכלכם ואת-משתיתכם
 אשר למה יראה את-פניכם ועפים מן-הילדים אשר

ד' יחד א ז' ב' טסס

טרינקט, און געהייסן זיי דערציען דריי יאָר, און צום סוף פון זיי, זאָלן זיי זיך שטעלן פאַרן מלך.
 זיינען געווען צווישן זיי פון די קינדער פון יהודה, דניאל, חנניה, מישאל, און עזריה. און דער הויפט פון די הויפּדינער האָט זיי געגעבן נעמען, און ער האָט געגעבן דניאלן נדעם נאָמען בלטשאַצר, און חנניה-שדרך, און מישאלן-מישך, און עזריה-עבר-נגו.
 און דניאל האָט זיך אַריינגענומען אין האַרצן, און ער זאָל זיך ניט פאַראומווערדיקן מיט דעם מלכס שפּייז, און מיט דעם וויין וואָס ער טרינקט, און ער האָט געבעטן פון דעם הויפט פון די הויפּדינער, און ער זאָל זיך ניט דאַרפן פאַראומווערדיקן. און גאָט האָט געגעבן דניאלן גענאָד און דערבאַרימונג ביי דעם הויפט פון די הויפּדינער. און אָבער דער הויפט פון די הויפּדינער האָט געזאָגט צו דניאלן: איך האָב מורא פאַר מיין האַר דעם מלך וואָס האָט באַשטימט אַייער שפּייז און אַייער געטראַנק, טאַמער וועט ער זען אַייערע פּנימער אומעטיקער ווי ביי יינגלעך פון אַייער

עלטער, און איר וועט פארשולדיקן מיין קאפ פארן מלך.
 11 האָט דניאל געזאָגט צו דעם טראַנקמייסטער וואָס דער
 הויפט פון די הויפדינער האָט געשטעלט איבער דניאלן,
 חנניָהן, מישאַלן, און עזריָהן: 12 פרוּוו, איך בעט דיך,
 דייע קנעכט צען טעג, און זאָל מען אונדז געבן פון גרינס
 צום עסן, און וואַסער צום טרינקען. 13 און זאָל באַוווּן
 ווערן פאַר דיר אונדזער אויסזען און דאָס אויסזען פון
 די יינגלעך וואָס עסן דעם מלכס שפייז; און אזוי ווי דו
 וועסט זען, טו מיט דייע קנעכט. 14 האָט ער צוגעהערט
 צו זיי אין דערדאָזיקער זאך, און ער האָט זיי געפרוּווט
 צען טעג. 15 און צום סוף פון די צען טעג, האָט זייער
 אויסזען אויסגעוווּן בעסער, און זיי זיינען געווען פעטער
 אויפן לייב, פון אַלע יינגלעך וואָס האָבן געגעסן דעם
 מלכס שפייז. 16 אזוי פלעגט דער טראַנקמייסטער אַוועק-
 נעמען זייער שפייז, און דעם וויין וואָס זיי זאָלן טרינקען,
 און פלעגט זיי געבן גרינס.

17 און דידאָזיקע פיר יינגלעך, זיי האָט גאָט געגעבן
 קענשאַפט און פאַרשטאַנדיקייט אין אַלערליי ספרים און
 חכמה; און דניאל האָט פאַרשטאַנען יעטוועדער זעאונג
 און חלומות. 18 און צום סוף פון די טעג וואָס דער מלך
 האָט זיי געהייסן דענסמאַל ברענגען, האָט זיי דער הויפט
 פון די הויפדינער געבראַכט פאַר נבוכדנאָצרן. 19 און
 דער מלך האָט מיט זיי גערעדט; און צווישן זיי אַלעמען
 איז ניט געפונען געוואָרן אַזאָ ווי דניאל, חנניָהן, מישאַל, און
 עזריָהן; און זיי זיינען געשטאַנען פאַרן מלך. 20 און אין
 יעטוועדער זאך פון פאַרשטאַנדיקער חכמה וואָס דער

11 פֿנילכס וחיבתם את־ראשי למלך: ויאמר דניאל אל־
 המלצר אשר מנה שר הפרסים על־דניאל חנניה
 12 מישאל ועזריה: נסנא את־עבדיך ימים עשרה ויתנור
 13 לנו מן־החֵרֵעִים ונאכלה ומים ונשתה: ויראו לפניך
 14 מראינו ומראה הילדים האכלים את פתיבג המלך
 15 ובאשר תראה עשה עס־עבדיך: וישמע להם לדבר הזה
 16 וינסם ימים עשרה: ומקצת ימים עשרה נראה מראיהם
 17 טוב ובריאי בשור מן־בל־הילדים האכלים את פתיבג
 18 המלך: ויהי המלצר נשא את־פתיבגם ויון משתיהם
 19 ונתן להם זרענים: והילדים האלה ארבעתם נתן להם
 20 האלהים מדע והשכל בכל־ספר והכמה ודניאל הבין
 21 בכל־חזון החלמות: ולמקצת הימים אשר־אמר המלך
 22 להביאם ויביאם שר הפרסים לפני נבוכדנאצר: וידבר
 23 אתם המלך ולא נמצא מכלם בדניאל חנניה מישאל
 24 ועזריה ויעמדו לפני המלך: וכל דבר חכמת בינה אשר־
 25 בקש מהם המלך וימצאם עשור ידות על כל־החרטמים
 26 האשפים אשר בכל־מלכותו: ויהי דניאל עד־שנת אחת
 לכורש המלך:

ב

א ובשנת שתים למלכות נבוכדנאצר הלם נבוכדנאצר חלמות
 ב ותתפעם רוחו ושנתו נהיתה עליו: ויאמר המלך לקרא
 ג לחרטמים ולאשפים ולמכשפים ולכשדים להגיד למלך
 ד חלמותיו ויבאו ויעמדו לפני המלך: ויאמר להם המלך
 חלום חלמתי ותפעם רוחי לדעת את־החלום: וידברו
 ה הכשדים למלך ארמיות מלכא לעלמין חיי אמר חלמא
 לעבדיך ופשרא נחנה: ענה מלכא ואמר לכשדיא מלתה
 מען אודא תן לא תהודעני חלמא ופשרה הדמין

א, יא' פתח באתח יג' א בפרי ב, ד' ידו ה' ל' לשוא קי' ה במקום א
 מלג ודגש

מלך האָט ביי זיי געפרעגט, האָט ער זיי געפונען צען מאָל העכער ווי אַלע חרטומים און צויבערשפרעכער וואָס אין זיין גאַנצן קייניגרייך.

21 און דניאל איז געבליבן ביז דעם ערשטן יאָר פון מלך כורש.

ב

1 און אין צווייטן יאָר פון נבוכדנאָצרס מלוכה האָבן זיך נבוכדנאָצרן געחלומט חלומות, און זיין געמיט איז געווען
 צערודערט, און זיין שלאָף איז אים צעבראַכן געוואָרן. 2 האָט דער מלך געהייסן רופן די חרטומים, און די צויבער-
 שפרעכער, און די מכשפים, און די כשדים, כדי זיי זאָלן זאָגן דעם מלך זיינע חלומות; און זיי זיינען געקומען, און האָבן
 זיך געשטעלט פאַרן מלך. 3 האָט דער מלך צו זיי געזאָגט: מיר האָט זיך געחלומט אַ חלום, און מיין געמיט איז צערר-
 דערט, צו וויסן דעם חלום. 4 האָבן די כשדים גערעדט צו דעם מלך אין אַראַמיש: אייביק לעבן זאָל דער מלך! דער-
 צייל דעם חלום צו דייע קנעכט, און מיר וועלן זאָגן דעם פיתרון. 5 האָט זיך אָפגערופן דער מלך און האָט געזאָגט
 צו די כשדים: די זאך איז ביי מיר פעסט: אויב איר מאַכט מיך ניט וויסן דעם חלום און זיין פיתרון, וועט איר

אין שטיקער צעהאקט ווערן, און אייערע הייער וועלן געמאכט ווערן פאר מיסטהויפנס. ⁶ אויב אָבער איר וועט זאָגן דעם חלום און זיין פיתרון, וועט איר קריגן פון מיר מתנות און באַלוינונגען און גרויס פּבּוד; נאָר זאָגט מיר דעם חלום און זיין פיתרון. ⁷ האָבן זיי געענטפּערט אַ צווייט מאָל, און געזאָגט: זאָל דער מלך דערציילן דעם חלום צו זיינע קנעכט, און מיר וועלן זאָגן דעם פיתרון. ⁸ האָט זיך אָפּגערוּפּן דער מלך און האָט געזאָגט: געוויס פאַרשטיי איך אַז איר ווילט געווינען צייט, וויל איר זעט אַז די זאַך איז ביי מיר פּעסט, ⁹ אַז אויב איר מאַכט מיך ניט וויסן דעם חלום, איז בלויז איין משפּט פאַר אייך; וואָרום איר האָט אָפּגעמאַכט צו זאָגן פאַר מיר ליגן און באַטרוג, ביז די צייט וועט זיך ענדערן. דרום זאָגט מיר דעם חלום, און איך וועל וויסן אַז איר קענט מיר באַשיידן זיין פיתרון. ¹⁰ האָבן די פּשדים געענטפּערט פאַרן מלך און געזאָגט: ניטאָ אַ מענטש אויף דער ערד וואָס קען זאָגן די זאַך פון דעם מלך; וואָרום קיין גרויסער און מאַכטיקער מלך האָט ניט פאַרלאַנגט אַזאַ זאַך פון קיין פּרסום, אָדער צויבערשפּרעכער, אָדער פּשדי. ¹¹ און די זאַך וואָס דער מלך פאַרלאַנגט איז שווער, און קיין אַנדערער וואָס קען דאָס זאָגן פאַר דעם מלך איז ניטאָ, אַחוץ די געטער וואָס זייער וווינונג איז ניט מיט באַשעפּענישן פון פלייש.

תּתעבְדוּן וּבתיבּוּן גוֹלִי תּשְׁמוּן: וְהוּן חֲלֵמָא וּפְשָׁדָא יִתְהַחֲזוּן מִתְּנִין וּנְבוּבָה וְרֵקֵר שְׁנֵיא תּקִבְלוּן מִדְּקִדְמֵי לְהוּן חֲלֵמָא וּפְשָׁדָה הַחֲנוּי: עֲנֵן תּנִינִית וְאִמְרוּן מִלְכָא חֲלֵמָא יִיאַמֵר לְעִבְדוּהִי וּפְשָׁדָה נְחַחְדָּה: עֲנָה מִלְכָא וְאִמֵר מִךְ יִצִיב יָדֵע אֲנָה דִי עֲדָנָא אֲנִתּוּן וּבְנִין פּלִיִקְבֵל דִי חֲוִיתוּן דִירְאָדָא מִנִּי מִלְכָא: דִי הוּן חֲלֵמָא לֹא תִהוּדְעֵנִי חֲדָה ⁶ הִיא דְתִבּוּן וּמְלָה כְדָבָה וּשְׁחִיתָה הוּן מִנְתּוּן לְמֵאמֵר קִדְמֵי עַד דִי עֲדָנָא יִשְׁתַּנָּא לְהוּן חֲלֵמָא אִמְרוּ לִי וְאִנְדִיע דִי פְשָׁדָה תִּהְיוּנִי: עֲנֵן כִּשְׁדֵיא קִדְמֵי־מִלְכָא וְאִמְרוּן יִלְא־אִיתִי אֲנִשׁ עֲלֵי־בִשְׁתָּא דִי מִלְכָּת מִלְכָא יִכּוּל לְחַחֲוִיהָ פּלִיִקְבֵל דִי פּלִיִמְלִיךְ רַב וּשְׁלִיט מְלָה כְדָנָה לֹא שְׂאֵל לְכָל־חֲרָטִם וְאַשְׁפָּה וּכְשָׁדִי: וּמִלְכָּת דִירְמִלְכָּה שְׂאֵל יִקְרִיהָ יִיאַחֲרֵן לֹא אִיתִי דִי חֲנוּפָה קִדְמֵי מִלְכָּא לְהוּן אֲלֵהוּן דִי מְדַרְהוּן עִם־בִּשְׁרָא לֹא אִיתּוּהִי: פּלִיִקְבֵל דְנָה מִלְכָּא יִבְנִס וּקְצָף שְׁנֵיא וְאִמֵר לְהוּבְדָא לְכָל חֲבִימֵי כְבֵל: וְדָתָא נִפְקִת וּחֲבִימָא מִתְקַטְלוּן וּבְעוּ דִנְיָאֵל וּחְבִירוּהִי לְדִתְקַטְלָה: בְּאֲרֵן דִנְיָאֵל הַתִּיב עֲמָא וּטְעִים יִלְא־רִיךְ רַב־טְבָּחָא דִי מִלְכָּא דִי נִפְקֵי לְקַטְלָה לְחֲבִימֵי כְבֵל: עֲנָה וְאִמֵר לְאִרְיוֹךְ שְׁלִיטָא דִירְמִלְכָּא עֲלֵי־מָה ¹⁰ דָּתָא מִהַחֲצָפָה מִדְּקִדְמֵי מִלְכָּא אֲרֵן מִלְכָּתָּה הוּדִיע אִרְיוֹךְ לְדִנְיָאֵל: וְדִנְיָאֵל עַל וּבְעָא מִדְּמִלְכָּא דִי זְמַן יִתְדַלָּה ¹¹ וּפְשָׁרָא לְחַחֲוִיהָ לְמִלְכָּא: אֲרֵן דִנְיָאֵל לְבִיתָהּ ¹² אִנְל וּלְחַנְנִיָּה מִישְׂאֵל וְעוּרְיָה חְבִירוּהִי מִלְכָּתָּה הוּדִיע: וְרַחֲמִין לְמִבְעָא מִדְּקִדְמֵי אֲלֵה שְׁמֵיא עֲלִדְרָא דְנָה דִי ¹³ לֹא יִדְבִירוּן דִנְיָאֵל וּחְבִירוּהִי עִם־שְׂאֵר חֲבִימֵי כְבֵל: אֲרֵן לְדִנְיָאֵל בְּחוּנָא דִירְלִילִיא רֹא גִלִי אֲרֵן דִנְיָאֵל בְּרֵךְ ¹⁴

ט' הוּמְטוּן קִי יִלְכִשְׁוֹ קִי יוֹה בְּמִקְסָא יִד' ס'ה לְקַטְלָה טו' ס'ה וּבְעָה י' פּתח סתח פתח נסיס

¹² איבער דעם איז דער מלך אין כעס געוואָרן, און ער האָט שטאַרק געצערנט, און האָט באַפוילן אומ־צוברענגען אַלע חכמים פון בָּבֶל. ¹³ און דער באַפּעל איז אַרויס, און די חכמים האָבן געזאָלט געטייט ווערן, און מע האָט געזוכט דניאל און זיינע חברים זיי צו טייטן. ¹⁴ דענסמאָל האָט דניאל געענטפּערט מיט קלוגשאַפּט און שכל אַריוֹך דעם אויבערלייבּוועכטער פון דעם מלך, וואָס איז אַרויסגעגאַנגען טייטן די חכמים פון בָּבֶל. ¹⁵ ער האָט זיך אָפּגערוּפּן און האָט געזאָגט צו אַריוֹך דעם הויפּטמאַן פון דעם מלך: פאַרוואָס איז דער באַפּעל אַזוי שטרענג פון פאַר דעם מלך? דענסמאָל האָט אַריוֹך געמאַכט וויסן דניאלן די זאַך. ¹⁶ איז דניאל אַרויפגעגאַנגען און האָט געבעטן ביים מלך, אַז ער זאָל אים געבן צייט, פּדי צו זאָגן דעם מלך דעם פיתרון. ¹⁷ דענסמאָל איז דניאל אַוועקגעגאַנגען אין זיין הויז, און האָט געמאַכט וויסן די זאַך צו זיינע חברים, חַנְנִיָּה, מִישְׂאֵל, און עוּרְיָה. ¹⁸ פּדי זיי זאָלן בעטן רַחֲמִים ביי גאָט אין הימל וועגן דעמדאָויקן סוּד, אַז דניאל און זיינע חברים זאָלן ניט אומגעבראַכט ווערן מיט די איבעריקע חכמים פון בָּבֶל. ¹⁹ דענסמאָל איז דער סוּד אַנטפּלעקט געוואָרן דניאלן

כ לאֱלֹהִים שָׁמַיָא: עֲנֵה דְנִיָּאל וְאָמַר לְהוּא שְׁמַה דִּי־אֱלֹהֵא
 מְבַרְכָּךְ מִן־עֲלְמָא וְעִד־עֲלְמָא דִּי חֲכִמְתָּא וּנְבוּרְתָא דִּי־
 כא לָּהּ הוּא: וְהוּא מְהֻשְׁנָא עֲדִנְיָא וּמְנִיָּא מְהַעֲדָה מַלְכִין
 וּמְהַקִּים מַלְכִין יְהִיב חֲכִמְתָּא לְחַכְיָמִין וּמְעֻדְעָא לְיֻדְעֵי
 כב בִּנְיָה: הוּא נְלָא עֲמֻקְתָּא וּמְסַתְרָתָא יְדַע מַה בְּחֻשְׁבָּא
 כג וְנִהְוֵיָא עֲמַה שְׂרָא: לְךָ אֱלֹהֵי אֲבֹהַי מְהוּדָא וּמְשַׁבַּח
 אֲנִיָּה דִּי חֲכִמְתָּא וּנְבוּרְתָא יְתַבַּת לִי וּכְעַן הוֹדֵעַתְנִי דִּי־
 כד בְּעֵינָא מְנַךְ דִּי־מַלְכַת מַלְכָּא הוֹדֵעַתְנָא: כִּלְקַבֵּל דְּנֵה
 דְּנִיָּאל עַל־עֲרִיזוּתֵךְ דִּי מְנִי מַלְכָּא לְהוּבְרָא לְחַכְיָמִי כְּבַל
 אֶל וּכְן אֲמַרְלֵהָ לְחַכְיָמִי כְּבַל אֱלִיתְהוּבְרָא הַעֲלֵנִי
 כה קְדָם מַלְכָּא וּפְשָׂרָא לְמַלְכָּא אַחֵוּהּ: אַתְּן אֲרִיזָךְ
 בְּהַחֲבִיבְהָלָה הַנְּעַל לְדְנִיָּאל קְדָם מַלְכָּא וּכְן אֲמַרְלֵהָ דִּי־
 הַשְׁבַּחַת גְּבַר מִן־בְּנֵי גְלוּתָא דִּי יְהוּדֵי פְשָׂרָא לְמַלְכָּא
 כו וְיֻדְעֵי: עֲנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדְנִיָּאל דִּי שְׁמַה בְּלִטְשָׂאֲךָ
 כז הָאִיתְיָךְ כְּהַל לְהוֹדֵעַתְנִי חֲלָמָא דִּי־חַזוֹת וּפְשָׂרָהּ: עֲנֵה
 דְּנִיָּאל קְדָם מַלְכָּא וְאָמַר רְוָא דִּי־מַלְכָּא שְׂאֵל לָא
 חכ חַכְיָמִין אֲשַׁפִּין חֲרָטְמִין גְּוֵרִין יַבְלִין לְהַחֲנִיָּה לְמַלְכָּא:
 כח בְּרָם אִיתִי אֱלֹהֵי בְּשִׁמְיָא נְלָא רְוִין וְהוֹדֵעֵי לְמַלְכָּא
 נְבוּכַדְנֶצַּר מַה דִּי לְהוּא בְּאַחֲרִית יוֹמָא חֲלָמְךָ וְחֻזְוֵי
 כט רֵעִיוֹנְךָ עַל־מִשְׁכַּבְךָ דְּנֵה הוּא: אַנְתְּהָ מַלְכָּא
 רֵעִיוֹנְךָ עַל־מִשְׁכַּבְךָ סִלְקוּ מַה דִּי לְהוּא אַחֲרֵי דְנֵה וְנְלָא
 ל הוּא הוֹדֵעַךָ מְהִדֵּי לְהוּא: וְאַנְהָ לָא בְּחֻשְׁבָּה דִּי־אִוְתִי
 בִּי מִן־קְלִיבְנֵיָא רְוָא דְנֵה גְלִי לִי לְהוּן עַל־דְּבַרְתֵּךְ דִּי
 פְשָׂרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדֵעִין וְרֵעִיוֵי לְבַבְךָ תְּנֵדֵעֵי:
 לא אַנְתְּהָ מַלְכָּא חוּהָ הוֹתֵת וְאֵלֹו עֲלֵם חַר שְׁנִיָּא צִלְמָא רַבִּין
 לב רַב וְיוֹנָה יְתִיר קָאָם לְקַבְלָךְ וְרוּחַ דְּחִיל: הוּא צִלְמָא

אין א זעאונג פון דער נאכט. האָט דענסמאָל דניאל געלויבט גאָט אין הימל. ²⁰ דניאל האָט זיך אָפגערופן און האָט געזאָגט:

געלויבט זאָל זיין דער נאָמען פון גאָט פון אייביקייט ביז אייביקייט;

וואָרום חכמה און גבורה זיינען זיינע, ²¹ און ער בייט די צייטן און די תקופות;

ער שאַפט אָפּ מלכים, און שטעלט אויף מלכים; ער גיט חכמה צו די חכמים,

און קענשאַפט צו די וואָס קענען פאַרשטאַנדיקייט. ²² ער אַנטפּלעקט די טיפעניש און די פאַרבאָרגעניש,

ער ווייס וואָס אין דער פינצטערניש, און די ליכטיקייט רוט ביי אים.

²³ דײַך, גאָט פון מיינע עלטערן, טו איך דאַנקען און לויבן,

וואָס דו האָסט מיר געגעבן חכמה און גבורה, און האָסט מיך אַצונד געמאַכט וויסן וואָס מיר האָבן געבעטן פון דיר;

וואָס די זאַך פון מלך האָסטו אונדז געמאַכט וויסן.

²⁴ פון וועגן דעם איז דניאל אַרויפגעגאַנגען צו אַריוֹכן, וועמען דער מלך האָט געשטעלט אומצוברענגען די חכמים פון בָּבֶל; ער איז געקומען און האָט צו אים אַזוי געזאָגט: זאָלסט ניט אומברענגען די חכמים פון בָּבֶל; פיר מיך אַריוֹף פאַר דעם מלך, און איך וועל זאָגן דעם מלך דעם פיתרון.

כב וְהוּדֵי קִי כַהֲבֵסֵא וְיַן פִּין כֹּל יְחִירֵי כֵסֵּ' יְחִירֵי ה' סַחַח בְּסִיִּם לֵא יְחִירֵי ה'

²⁵ דענסמאָל האָט אַריוֹךְ אַרויפגעפירט דניאלן אויף גיך פאַרן מלך, און האָט צו אים אַזוי געזאָגט: איך האָב גע־פונען אַ מאָן פון די גלות־קינדער פון יהודה, וואָס וועט דעם מלך מאַכן וויסן דעם פיתרון. ²⁶ האָט דער מלך זיך אָפֿ־גערופן צו דניאלן וואָס זיין נאָמען איז געווען בְּלִטְשָׂאֲךָ: קענסטו מיך מאַכן וויסן דעם חלום וואָס איך האָב געזען, און זיין פיתרון? ²⁷ האָט געענטפערט דניאל פאַר דעם מלך, און האָט געזאָגט: דעם סוד וואָס דער מלך פאַרלאַנגט קענען קיין חכמים, צויבערשפרעכער, חרטומים, שטערנוזעער, דעם מלך ניט זאָגן. ²⁸ אָבער פאַראַן אַ גאָט אין הימל וואָס אַנטפּלעקט סודות, און ער האָט געלאָזט וויסן דעם מלך נְבוּכַדְנֶצַּר וואָס וועט געשען אין סוף פון די טעג. דיין חלום, און די זעאונגען פון דיין קאָפּ אויף דיין געלעגער, זיינען אַט־וואָס: ²⁹ דיר, מלך, זיינען אַרויפגעקומען רעיוֹנות אויף דיין געלעגער, וואָס וועט געשען נאָכדעם, און דער וואָס אַנטפּלעקט סודות האָט דיך געלאָזט וויסן וואָס וועט געשען. ³⁰ און איך, ניט ווייל אין מיר איז דאָ מער חכמה פון אַלע לעבעדיקע, איז מיר דערדאָזיקער סוד אַנטפּלעקט געוואָרן, נייערט כּדי מע זאָל דעם פיתרון מאַכן וויסן דעם מלך, און זאָלסט פאַרשטיין די רעיוֹנות פון דיין האַרצן. ³¹ דו, מלך, האָסט געזען, ערשט עס שטייט אַ געוואַלטיקע געשטאַלט. דיִדאָזיקע געשטאַלט איז געווען גרויס, און איר גלאַנץ איז געווען אויסנאַמיק; זי איז געשטאַנען פאַר דיר, און איר אַנבליק איז געווען מוראדיק. ³² דיִדאָזיקע

געשטאלט, איר קאָפּ איז געווען פון טייערן גאָלד, איר ברוסט און אירע אַרעמס פון זילבער, איר בויך און אירע לענדן פון קופער, ³³ אירע שענקלען פון אַיזן, אירע פיס, טייל פון זיי פון אַיזן און טייל פון זיי פון ליים. ³⁴ האָסטו געקוקט ביו אַ שטיין האָט זיך אָפּגעריסן אָן עמיצנס האַנט, און האָט געשלאָגן די געשטאַלט אויף אירע פיס פון אַיזן און ליים, און האָט זיי צעשטויסן. ³⁵ דענס-מאַל זיינען צעשטויסן געוואָרן אין איינעם דאָס אַיזן, די ליים, דאָס קופער, דאָס זילבער, און דאָס גאָלד, און זיי זיינען געוואָרן אַזוי ווי שפּריי פון זומערשייערן, און דער ווינט האָט זיי אַוועקגעטראָגן, און קיין צייכן איז פון זיי ניט געפונען געוואָרן. און דער שטיין וואָס האָט געשלאָגן די געשטאַלט איז געוואָרן אַ גרויסער באַרג, און האָט אַנגעפילט די גאַנצע ערד. ³⁶ דאָס איז דער חלום; און מיר וועלן זאָגן פאַר דעם מלך זיין פּיתרון.

³⁷ דו, מלך, דער מלך פון מלכים, וואָס דער גאָט פון די הימלען האָט דיר געגעבן מלוכה, רייכטום, און שטאַרקייט, און כבוד, ³⁸ און וו נאָר עס וווינען מענטשן קינדער, חיות פון פּעלד, אָדער פּויגלען פון הימל, האָט ער געגעבן אין דיין האַנט, און דיך געמאַכט געוועלטיקן איבער זיי אַלעמען—דו ביסט דער קאָפּ פון גאָלד. ³⁹ און נאָך דיר וועט אויפשטיין אַן אַנדער מלוכה, נידעריקער

פון דיר, און נאָך אַן אַנדערע אַ דריטע מלוכה, פון קופער, וואָס וועט געוועלטיקן איבער דער גאַנצער ערד. ⁴⁰ און אַ פּירטע מלוכה וועט זיין שטאַרק אַזוי ווי אַיזן; וואָרום אַיזן צעשטויסט און צעהאַקט אַלצדינג, און אַזוי ווי אַיזן וואָס צעברעכט, אַזוי וועט זי אַלע די דאָזיקע צעשטויסן און צעברעכן. ⁴¹ און וואָס דו האָסט געזען די פיס און די פינגער, טייל פון זיי טעפּערליים און טייל פון זיי אַיזן (באַטייטן): עס וועט זיין אַ געטײלטע מלוכה, און פון דער פעסטיקייט פון אַיזן וועט זיין אין איר, אַזוי ווי דו האָסט געזען אַיזן צונויפגעמישט מיט ערדליים. ⁴² און די פינגער פון די פיס, טייל פון זיי אַיזן און טייל פון זיי ליים (באַטייטן): אַ טייל פון דער מלוכה וועט זיין שטאַרק, און אַ טייל פון איר וועט זיין צעבראָכן. ⁴³ און וואָס דו האָסט געזען אַיזן צונויפגעמישט מיט ערדליים (באַטייטן): זיי וועלן זיך צונויפ־מישן דורך דעם וואָמען פון מענטשן, אָבער זיי וועלן זיך ניט באַהעפטן איינס אַן אַנדערן, אַט אַזוי ווי אַיזן מישט זיך ניט אויס מיט ליים. ⁴⁴ און אין די טעג פון די דאָזיקע מלכים וועט דער גאָט פון די הימלען אויפשטעלן אַ מלוכה וואָס וועט אייביק ניט צעשטערט ווערן, און די מלוכה וועט ניט איבערגעלאָזן ווערן צו קיין אַנדער פּאָלק; זי וועט

ראשׁהּ יִדְרֹתָב טֹב חֲדָוּהוּ וְדָרְעוּהוּ דִּי כִסְפָּה מְעוּדָהּ וְדִרְכָתָהּ דִּי נְחֹשֶׁת: שְׁקוּדֵיהּ דִּי פְּרֹזֶל רִגְלֹתֶיהּ מִנְהוֹן דִּי לֵב פְּרֹזֶל וּמִנְהוֹן דִּי כִסְפָּה: חוּהּ הַיּוֹת עַד דִּי הַתְּנוּחַת אֲבָן לֵב דִּי־לֵא בִידּוֹן וּמַחַת לְצַלְמָא עַל־רִגְלֹתֶיהּ דִּי פְּרֹזֶל וְחִסְפָּא וְהִדְקַת הַמּוֹן: בְּאֲרִין יְהוּ כְחֲדָה פְּרֹזֶל חִסְפָּא נְחֹשֶׁא לֵב כִּסְפָּא וְדִרְכָּא יְהוּ כְעוּר מִדְּאֲדִרְרִיקוּט וּנְשֵׂא הַמּוֹן רוּחָא וּכְלֵ־אֲתֵר לְאִדְהִשְׁתַּכַּח לְהוּן וְאֲבָנָא | דִּי־מַחַת לְצַלְמָא הַיּוֹת לְטוּר רַב וּמִלֵּאת כְּלֵ־אַרְעָא: דִּינָה חֲלָמָא וּפְשִׁרָה לֵב נֹאמֵר קְדָם־מִלְכָּא: אֲנַחְתָּ מִלְכָּא מִלְכָּא מִלְכָּא דִּי אֱלֹהֵי לֵב שְׁמֵיָא מִלְכוּתָא חִסְנָא וְתִקְפָּא וּיְקָרָא וְיִבְרִיךְ: וּבְכָל־לֵב דִּי דְאֲרִין בְּנִי־אֲנִישָׁא הַיּוֹת בְּרָא וְעוּף־שְׁמֵיָא יְהֵב בִּידְךָ וְהַשְׁלִטְךָ בְּכָל־הוּן אֲנַחְתָּ הוּא רֵאשִׁיָּה דִּי דִרְכָּא: וּבְחֲרִיךְ לֵב תְּקוּם מִלְכוּ אַחֲרֵי אַרְעָא מִגְּדָּ וּמִלְכוּ תְּלִיתֵיָא אַחֲרֵי דִּי נְחֹשֶׁא דִּי תִשְׁלֹט בְּכָל־אַרְעָא: וּמִלְכוּ רִבְעִיָּא תְּהוּיָא מִתְּקִיפָה כְּפֹרְזֵלָא בְּלִקְבֵּל דִּי פְּרֹזֶלָא מִתְּבַק וְחִשְׁל בְּלֵא וּכְפֹרְזֵלָא דִּי־מְרַעַע כְּלֵ־אֲלֵן תְּדַק וְתִרַעַ: וְדִי חַוִּיתָהּ מִגְּלֵיָא וְאַצְבָּעָתָא מִנְהוֹן כִּסְפָּה דִּי־פְחָר וּמִנְהוֹן פְּרֹזֶל מִלְכוּ פְּלִיגָה תְּהוּיָא וּמִדְּנֻצְבָּתָא דִּי־פְּרֹזֶלָא לְהוּא־כְּהָ כְּלִקְבֵּל דִּי חַוִּיתָהּ פְּרֹזֶלָא מְעַרְבַּ כִּסְפָּה טִינָא: וְאַצְבָּעָתָּ מְב רִגְלֵיָא מִנְהוֹן פְּרֹזֶל וּמִנְהוֹן כִּסְפָּה מִדְּקַצַּת מִלְכוּתָא תְּהוּיָא תְּקִיפָה וּמִגְּדָּ תְּהוּיָא תְּבִירָה: דִּי חַוִּיתָהּ פְּרֹזֶלָא מְעַרְבַּ כִּסְפָּה טִינָא מִתְּעַרְבִין לְהוּן בּוֹרַע אֲנִישָׁא וְלֵא־לְהוּן דְּבִקּוֹן דִּינָה עִסְדִּינָה הַאי־כְּדִי פְּרֹזֶלָא לֵא מִתְּעַרְבַּ עִסְחִסְפָּא: וּבְנוֹמִיָּהוּן דִּי מִלְכֵיָא אֲנִין יְקוּם אֱלֹהֵי שְׁמֵיָא מִלְכוּ דִּי מִד לְעַלְמִין לֵא תִתְחַפֵּל וּמִלְכוּתָהּ לְעַם אַחֲרֵן לֵא תִשְׁתַּבַּק

לב' סתח בחרתם לג' מה' מב' מנהון קרי ומנהון קרי לג' סתח בסס
 לו' לא דנה חלמא לו' יתור ה' לה' דירין קרי יתור ה'
 לט' יתור א' תליתאה קרי מ' רבשאה קרי מב' סתח בחרתם
 מה' וד קרי מ' ה' מסקם א'

תדק ותספ כלאילין מלכותא ודיא תקום לעלמא:
 כ"ה כל־קבל דירחיות די מטורא אתגורת אבן דיללא בידין
 ותדקת פרולא נחשא חספא חספא ורתבא אלה רב
 דודע למלכא מה די להוא אחרי דנה ויצויב חלמא
 כ"ו ומרומן פשרה: בארין מלכא נבוכדנצר נפל
 על־אנפיהו ולדניאל סגד ומנחה וניחחין אמר לנסכה
 כ"ז לה: ענה מלכא לדניאל ואמר מן־קשט די אלהכון
 הוא אלה אלתין ומרא מלכין ונלה רגון די יבלת למולא
 כ"ח רגא דנה: ארין מלכא לדניאל רבי ומתנן רברבן
 שגיאן והבילה והשליטה על כל־מדינת בבל ורבי־סגנן
 כ"ט על כל־חבימי בבל: ודניאל בעא מן־מלכא ומני עלי
 עבדתא די מדינת בבל לשדרך מישך ועבד נגו ודניאל
 בתרע מלכא:

ג

א נבוכדנצר מלכא עבד צלם דירדהב רומה אמין שתיין
 ב פתיה אמין שת אקומה בבקעת דורא במדינת בבל:
 ג ונבוכדנצר מלכא שלח למכנש ולאחשדרפניא סגניא
 ופחתא אדרגוריא גדבריא דתבריא תפתיא וכל שלטני
 דמדינתא למתא לחנכת צלמא די הקים נבוכדנצר
 ד מלכא: בארין מתכנשין אחשדרפניא סגניא ופחתא
 ה אדרגוריא גדבריא דתבריא תפתיא וכל שלטני מדינתא
 ד לחנכת צלמא די הקים נבוכדנצר מלכא וקאמין לקבל
 ז צלמא די הקים נבוכדנצר: וברוא קרא בחיל לבון
 ח אמרין עממיא אמיא ולשניא: בעדנא דיתשמעון קל
 ט קריא משרוקיחא קותרס סבכא פסנתרין סומפניה
 י וכל וני ומרא תפלון ותסגדון לצלם דהבא די הקים
 נבוכדנצר מלכא: וקדרילא נפל ויסגד בהישעתא

ג, ב' ב' סגמס ב' ג' ד' נגשה ב"א תפתא קרי ג' וקסין קרי
 ה' יחד' ב"א א שבכא

צעשטויסן און פארטיליקן אלע די דאזיקע מלוכות, און
 זי וועט באשטיין אויף אייביק. " וועגן וואס די האסט
 געזען ווי פון בארג האט זיך אפגעריסן א שטיין אן עמיצנס
 הענט, און האט צעשטויסן דאס אייזן, דאס קופער, די
 ליים, דאס זילבער, און דאס גאלד—דאס האט דער
 גרויסער גאט געלאזט וויסן דעם מלך וואס נאכדעם וועט
 געשען; און געוויס איז דער חלום, און אמת איז ויין פיתרון.
 " דענסמאל איז דער מלך נבוכדנצר געפאלן אויף
 זיין פנים, און ער האט זיך געבוקט צו דניאלן; און ער האט
 באפוילן צו ברענגען אן אפפערגעשאנק און שמעקעדיקע
 ריחות צו אים. " דער מלך האט זיך אפגערופן צו
 דניאלן, און האט געזאגט: אמת אז אייער גאט איז דער
 גאט פון געטער, און דער האר פון מלכים, און דער אנט-
 פלעקער פון סודות, אז דו האסט געקענט אנטפלעקן
 דעמדאזיקן סוד.
 " דענסמאל האט דער מלך גרויס געמאכט דניאלן,
 און האט אים געגעבן פיל גרויסע מתנות, און אים געמאכט
 פאר געוועלטיקער איבער דער גאנצער מדינה פון בבל,
 און פאר דעם הויפטפארשטייער איבער אלע חכמים פון
 בבל. " און דניאל האט געבעטן ביים מלך, און ער האט
 אויפגעזעצט שדרכן, מישכן, און עבדנגון, אויף דער פירונג
 פון דער מדינה פון בבל; און דניאל איז געווען אין טויער
 פון מלך.

ג' דער מלך נבוכדנצר האט געמאכט א געשטאלט פון גאלד, וואס איר הייך איז געווען זעכציק אילן,
 איר ברייט זעקס אילן; ער האט זי אויפגעשטעלט אין טאל דורא, אין דער מדינה פון בבל. " און דער
 מלך נבוכדנצר האט געשיקט איינזאמלען די סאטראפן, די הערשער, און די פירשטן, די ריכטער, די שאצ-
 מיינסטער, די ראטגעבער, די אויפזעער, און אלע געוועלטיקער פון דער מדינה, צו קומען צו דער באנייאונג פון
 דער געשטאלט, וואס דער מלך נבוכדנצר האט אויפגעשטעלט. " דענסמאל האבן זיך איינגעזאמלט די סאטראפן,
 די הערשער, און די פירשטן, די ריכטער, די שאצמיינסטער, די ראטגעבער, די אויפזעער, און אלע געוועלטיקער
 פון דער מדינה, צו דער באנייאונג פון דער געשטאלט, וואס דער מלך נבוכדנצר האט אויפגעשטעלט; און זיי
 האבן זיך געשטעלט אקעגן דער געשטאלט, וואס נבוכדנצר האט אויפגעשטעלט. " און א שרייער האט אויס-
 גערופן אין דער הייך: אייך באפעלט מען, איר פעלקער, אומות און לשונות; " בעת איר וועט הערן דעם קול
 פון דעם הארן, פלייט, גיטאר, פירסטרוגע, הארף, פייפאק, און אלערליי כלי־זמר, זאלט איר אנידערפאלן און
 זיך בוקן צו דער גילדערנער געשטאלט, וואס דער מלך נבוכדנצר האט אויפגעשטעלט. " און ווער עס וועט ניט

גאָט וועלן מיר ניט דינען, און צו דער גילדערנער געשטאַלט וואָס דו האָסט אויפגעשטעלט, וועלן מיר זיך ניט בוקן.

¹⁹ דענסמאָל איז נבוכדנצר אָנגעפילט געוואָרן מיט גרימצאָרן, און דער אַנבליק פון זיין פנים האָט זיך געביטן אַקעגן שדרכן, מישכן, און עבדנגון; האָט ער זיך אָפּ גערופן און האָט באַפוילן אַנצוהייצן דעם אויוון זיבן מאָל אַזוי פיל ווי מע דאַרף אים אָנהייצן. ²⁰ און עטלעכע שטאַרקע גיבורים וואָס אין זיין חיל האָט ער באַפוילן צו בינדן שדרכן, מישכן, און עבדנגון, און אַריינצוואַרפן אין דעם אויוון מיט ברענעדיקן פייער. ²¹ דענסמאָל זיינען די דאָזיקע מענער געבונדן געוואָרן אין זייערע הויזן, זייערע העמדער, און זייערע מאַנטלען, און זייערע וואַנדערען מלבושים, און מע האָט זיי אַריינגעוואַרפן אין דעם אויוון מיט ברענעדיקן פייער. ²² דעריבער, ווייל דאָס וואָרט פון דעם מלך איז געווען שטרענג, און דער אויוון איז געווען שטאַרק אָנגעהייצט, האָט די פלאם פון דעם פייער געטייט יענע מענער וואָס האָבן אַרויפגע געבראַכט שדרכן, מישכן, און עבדנגון. ²³ און די דאָזיקע דריי מענער, שדרכן, מישך, און עבדנגו, זיינען אַריינגעפאלן געבונדענערהייט אין דעם אויוון מיט ברענעדיקן פייער.

²⁴ דענסמאָל האָט דער מלך נבוכדנצר זיך דערשראָקן, און ער איז אויפגעשטאַנען אויף גיך, און ער האָט זיך אָפּגערוּפן צו זיינע מיניסטאַרן, און האָט געזאָגט: האָבן מיר ניט דריי מענער אַריינגעוואַרפן געבונדענערהייט

איתנא פלחין ולצלם דהבא די הקומת לא נסגד: בארין נבוכדנצר התמלי חמא וצלם אפודו אשתנו על שדרכ מישך ועבד ננו ענה ואמר למנא לאתנא חד שבעה על די חוה למנה: ולגברין גברי חיל די בחילה אמר לכפחה לשדרכ מישך ועבד ננו למרמא לאתון נורא יקרמא: בארין גבריא אלד כפתו בסרבליהון פטישיהון וכרבלתהון ולבושיהון ורמיו לנורא אתון נורא יקרמא: פליקבל הנה מודי מלאת מלכא מחצפה ואתנא אנה יתרה גבריא אלד די הסכו לשדרכ מישך ועבד ננו כפל המון שביבא די נורא: וגבריא אלד תלמהון שדרכ מישך ועבד ננו נפלו לנורא אתון נורא יקרמא מכפתין: ארין נבוכדנצר מלכא הנה וקם בהתבהלה ענה ואמר לתהברוהי הלא גברין חלחה רמנא לנורא נורא מכפתין ענו ואמרין למלכא יציבא מלכא: ענה ואמר האאנה חוה גברין ארבעה שרין מהלכין בנורא נורא ויחבל לא איתי בהון ורחה די רביעיא דמה לבריאלהון: בארין קרב נבוכדנצר לתרע אתון נורא יקרמא ענה ואמר שדרכ מישך ועבד ננו עבדוהי דראלהא עליא סכו ואתו בארין נפלו שדרכ מישך ועבד ננו מרנא נורא: ומתבנשין אחשדרפניא סנניא ופחותא ותהברי מלכא חנון לגבריא אלד די לא שלט נורא בנשמהון ושער ראשהון לא התחד וסרבליהון לא שגו וריח נור לא עדת בהון: ענה נבוכדנצר ואמר בריך אלחהון די שדרכ מישך ועבד ננו דיישלה מלאכה ושונב לעבדוהי די התרחצו עלוהי ומלאת מלכא שניו ויהבו גשמהון די לא ופלחין ולא יסגדו לבל אלה לתן

יח' בס"ס איתנא כתיב יט' אשתי נ"ה א'ש) קי' כה חדר כג' חר'ושטה כה' ויטשה קי' כו' עשה קי' כז' כה חדר

אין פייער? האָבן זיי געענטפערט און געזאָגט צום מלך: געוויס, מלך. ²⁵ האָט ער זיך אָפּגערוּפן און האָט געזאָגט: אָט זע איך פיר מענער לויזע אַרומגיין אין מיטן פייער, און קיין שעדיקונג איז אויף זיי ניטאָ; און דער אַנבליק פון דעם פירטן איז געגליכן צו אַ זון פון די געטער.

²⁶ דענסמאָל האָט נבוכדנצר געענט צו דער טיר פון דעם אויוון מיט ברענעדיקן פייער; ער האָט אויסגערוּפן און געזאָגט: שדרכן, מישך, און עבדנגו, קנעכט פון העכסטן גאָט, גייט אַרויס, און קומט אַהער. דענסמאָל זיינען שדרכן, מישך, און עבדנגו, אַרויסגעוואַנגען פון פייער. ²⁷ און די סאַטראַפן, די הערשער, און די פירשטן, און די מיניסטאַרן פון דעם מלך, האָבן זיך אַיינגעוואַמלט, און האָבן באַקוקט די דאָזיקע מענער, וואָס דאָס פייער האָט ניט געהאַט קיין שליטה אויף זייערע ליבער, און די האָר פון זייער קאָפּ איז ניט אָנגעברענט געוואָרן, און זייערע הויזן האָבן זיך ניט פאַרענדערט, און קיין ריח פון פייער איז ניט אַריבער אויף זיי. ²⁸ האָט אויסגערוּפן נבוכדנצר און האָט געזאָגט: געלויבט איז דער גאָט פון שדרכן, מישכן, און עבדנגון, וואָס ער האָט געשיקט זיין מלאך, און האָט מציל געווען זיינע קנעכט וואָס האָבן זיך פאַרלאָזט אויף אים, און האָבן געטאָן אַנדערש ווי דעם מלכס וואָרט, און אָפּגעגעבן זייערע ליבער, כדי זיי וואָלן ניט דינען אין

זיך ניט בוקן צו קיין גאָט אַחוץ צו זייער גאָט. ²⁰ פון מיר ווערט געגעבן אַ באַפעל אָו יעטוועדער פּאָלק, אומה, און לשון, וואָס וועט רעדן מיט אומכבוד אויף דעם גאָט פון שדרכן, מישכן, און עבדנגון, זאָל אין שטיקער צעריסן ווערן, און זיין הויז זאָל געמאַכט ווערן פאַר אַ מיסטהויפּן; וואָרום עס איז ניטאָ קיין אַנדער גאָט וואָס קען אַזוי מציל זיין. ²⁰ דענסמאַל האָט דער מלך דערהויבן שדרכן, מישכן, און עבדנגון, אין דער מדינה פון בָּבֶל.

²¹ דער מלך נבוכדנצר צו אַלע פעלקער, אומות, און לשונות, וואָס ווײַנען אויף דער גאַנצער ערד: אַייער פריד זאָל זיך מערן! ²² די צײַכנס און די ווונדער וואָס דער העכסטער גאָט האָט מיט מיר געטאָן, איז ווײַל געפעלן פאַר מיר צו לאָזן וויסן. זײַנע צײַכנס, ווי גרויס! און זײַנע ווונדער, ווי שטאַרק! זיין מלוכה איז אַן אייביקע מלוכה, און זיין געוועלטיקייט איז פון דור צו דור.

ד איך נבוכדנצר בין געווען רואיק אין מיין הויז, און בליענדיק אין מיין פּאַלאַץ. ² האָב איך אַ חלום געזען און ער האָט מיך דערשראָקן, און טראַכטענישן אויף מיין געלעגער, און זעאונגען פון מיין קאָפּ האָבן מיך צעגרוילט. ³ דרום איז פון מיר געגעבן געוואָרן אַ באַפעל, צו ברענגען פאַר מיר אַלע חכמים פון בָּבֶל, אָו זיי זאָלן מיך מאַכן וויסן דעם פיתרון פון דעם חלום. ⁴ דענסמאַל זײַנען געקומען די חרטומים, די צויבערשפרעכער, די פּשדים, און די שטערנווער, און איך האָב דערצײלט מיין חלום פאַר זיי, אָבער זיי האָבן מיך ניט געמאַכט וויסן זיין פיתרון. ⁵ נאָר צום לעצטן איז אַריינגעקומען פאַר מיר דניאל, וואָס זיין נאָמען איז בַּלְטַשְׁאֲצַר, אַזוי ווי דער נאָמען פון מיין גאָט, און וואָס דער גײסט פון די הייליקע געטער איז אין אים; און איך האָב דערצײלט מיין חלום פאַר אים: ⁶ בַּלְטַשְׁאֲצַר, דו הויפט פון די חרטומים, וואָס איך ווייס אָו דער גײסט פון די הייליקע געטער איז אין דיר, און קיין סוד איז פון דיר ניט פאַרהוילן, די זעאונגען פון מיין חלום וואָס איך האָב געזען און זיין פיתרון טו זאָגן.

⁷ און נאָס זײַנען די זעאונגען פון מיין קאָפּ אויף מיין געלעגער: איך האָב געזען, ערשט אַ בוים אין מיטן דער ערד, און זיין הייך איז געווען גרויס. ⁸ איז געוואַקסן דער בוים און געוואָרן שטאַרקער, ביז זיין הייך האָט דערגרייכט צום הימל, און זיין אָנזען איז געווען ביז צום עק פון דער גאַנצער ערד. ⁹ האָב איך געזען אין די זעאונגען פון מיין קאָפּ אויף מיין געלעגער, ערשט אַ מלאַך און אַ הייליקער האָט

לאַלְהוּן; וּמִנִּי שָׁמַיִם דִּי כְּלֵימ אַמְה וּלְשׁוֹן דִּי כַּסְּ יֹאמֵר שְׁלַח עַל־אַלְהוּן דִּי שְׂדֵרְךָ מִישְׁדָּא וְעִבְדִּי נְנוּאֵי תְּדַמֵּין וְתַעֲבֹד וּבִיתָהּ נְנִילֵי יִשְׁמַתָּה כְּלִי־קַבֵּל דִּי לֹא אִיתִי אֱלֹהֵי אַחֲרֵן דִּי־יִכְבֹּל לְהַצֵּלָה כְּדִנְהָ: בִּארְבֵּין מַלְכָּא לְהַצֵּלָה לְשְׂדֵרְךָ מִישְׁדָּא וְעִבְדִּי נְנוּ בְּמַדִּינַת בָּבֶל: נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא לְכַל־עַמְמֵי־אֲמִיָּא וּלְשַׁנְיָא דִּי־דְאַרְבֵּין לֹא בְּכַל־אַרְעָא שְׁלַמְכוּן יִשְׁנֵא: אֲתֵיָא וְתַמְהֵיָא דִּי עִבְדִּי עִמִּי לֹב אֱלֹהֵא עֲלֵיָא שְׂפֵר קְדָמִי לְהַחְיָה: אֲתוּהִי כְּמָה רַבְרַבִּין לֹב וְתַמְהֵיָא כְּמָה תְּקוּפִין מַלְכוּתָהּ מַלְכוּת עֲלָם וּשְׁלַטְנָה עַסְדָּר וְדָר:

אָנָּה נְבוּכַדְנֶצַּר שְׁלַח חַיִּית בְּבֵיתִי וְרַעֲנֵן בְּהִיכְלֵי: חֲלָם חַיִּית וּבְחֲלֵנִי וְהַרְהוּרִין עַל־מִשְׁכְּבִי וְחֻזֵּן רֹאשִׁי יְבַרְחֵנִי: וּמִנִּי שָׁמַיִם לְהַנְעִלָה קְדָמִי לְכָל חַיִּימִי בְּבֶל דִּי־פִשְׁרָא חֲלָמָא יְהוּדַעֲנִי: בִּארְבֵּין עֲלִילִין חֲרַטְמֵיָא אֲשַׁפִּיא בְּשַׂרְיָא דִּי־נְוֵרִיא וְחֲלָמָא אָמַר אָנָּה קְדָמִיָּוּן וּפְשָׁרָה לֹא־מְהוּדַעֲנִי לִ: וְעַד אַחֲרֵין עַל קְדָמִי דִּנְיָאֵל דִּי שְׁמָה בַּלְטַשְׁאֲצַר כְּשֵׁם אֱלֹהֵי וְדִי רִוְחַ־אַלְהוּן קְדִישִׁין בְּהַ וְחֲלָמָא קְדָמִוְהִי אָמַרְתָּ: בַּלְטַשְׁאֲצַר רַב חֲרַטְמֵיָא דִּי־אָנָּה יְדַעְתָּ דִּי רִוְחִי אֱלֹהִין קְדִישִׁין בְּךָ וּבְלִיָּו לֹא־אָנִס לְךָ חֻזֵּי חֲלָמִי דִּי־חַיִּית וּפְשָׁרָה אָמַר: וְחֻזֵּי רֹאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי חוּהּ חַיִּית זֵי וְאַלֵּו אִיָּן בְּנוֹא אַרְעָא וְרוּמָה שְׁנִיא: רַבָּה אִילְנָא וְתַקְפָּה וְרוּמָה יִמְטָא לְשַׁמְיָא וְחוּתָהּ לְסוּף כְּלִי־אַרְעָא: עֲפִיָּה שְׁפִיר וְאַנְבָּה שְׁנִיא וּמוֹזֵן לְכַל־בְּהַ תַּחְתּוּהִי תַטְלֵל וְחַיִּית בְּרָא וּבַעֲנַפּוּהִי יְדָרוּן צַפְרֵי שְׁמִיָּא וּמְנָה יַתּוּן כְּלִי־בְשָׂרָא: חוּהּ חַיִּית בְּחוּזֵי רֹאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי וְאַלֵּו עִירִי

ג, כ"ט' ש"ד ק"י לא דרין ק"י לב' ע"ה ק"י ד, ב' סתח ט"ח ונכ"ס
 ג, סתח נכ"ס ד' יחד ל כשדא ק"י ה' יחד ו' וב"ס ה' רבס
 ו' סתח נכ"ס ט' כצל יחד

געקומען אויף מיין האר דעם מלך; ²² מע וועט דרך פאר-
 טרייבן פון מענטשן, און מיט די חיות פון פעלד וועט זיין
 דיין וויינג, און גראָז ווי אַקסן וועט מען דרך מאַכן עסן,
 און מיט דעם טוי פון הימל וועט מען דרך באַנעצן, און
 זיבן צייטן וועלן אַריבערגיין איבער דיר; ביז דו וועסט
 וויסן אז דער אויבערשטער געוועלטיקט איבער דער
 מלוכה פון מענטשן, און צו וועמען ער וויל גיט ער זי.
²³ און וואָס מע האָט אָנגעזאָגט, צו לאָזן דעם שטאַם פון
 די וואַרצלען פון בוים נבאַטיטו: דיין מלוכה וועט דיר
 בלייבן נאָכדעם ווי דו וועסט דערקענען אז די הימלען
 זיינען די וואָס געוועלטיקן. ²⁴ דרום, מלך, זאָל מיין עצה
 ווילגעפעלן פאַר דיר, און טו אָפּ דינע זינד דורך צדקה,
 און דינע פאַרברעכן דורך דערבאַרימונג אויף די אַרימע;
 אויב עס קען נאָך זיין אַ פאַרלענגערונג פאַר דיין שלווה.
²⁵ דאָס אַלץ איז געקומען אויפן מלך נבוכדנצר.

²⁶ צום סוף פון צוועלף חדשים איז ער אומגעגאנגען אויף
 דעם קיניגלעכן פאלאץ פון בבל. ²⁷ האָט אויסגערופן
 דער מלך און האָט געזאָגט: איז דאָס גיט די גרויסע בבל,
 וואָס איך האָב געבויט פאַר אַ קיניגלעכן ווינאַרט מיט
 מיין גרויס רייכטום, און פאַר דעם כבוד פון מיין פראַכט-
 טיקייט? ²⁸ דאָס וואָרט איז נאָך געווען אין מלכס מויל,
 איז אַראָפּ אַ קול פון הימל: דיר זאָגט מען אָן, מלך
 נבוכדנצר: די מלוכה האָט זיך אָפּגעטאָן פון דיר. ²⁹ און
 פון מענטשן וועט מען דרך פאַרטרייבן, און מיט די חיות
 פון פעלד וועט זיין דיין וויינג, גראָז ווי אַקסן וועט מען
 דרך מאַכן עסן, און זיבן צייטן וועלן אַריבערגיין איבער
 דיר; ביז דו וועסט וויסן אז דער אויבערשטער געוועלטיקט
 ער זי. ³⁰ אין דער אייגענער שעה איז דערפילט געוואָרן דאָס וואָרט אויף נבוכדנצר, און ער איז פון מענטשן פאַר-
 טריבן געוואָרן, און גראָז ווי אַקסן האָט ער געגעסן, און פון דעם טוי פון הימל איז באַנעצט געוואָרן זיין לייב, ביז זיינע
 האָר זיינען אויסגעוואַקסן אזוי ווי ביי אַדלערס, און זיינע נעגל אזוי ווי ביי פויגלען.

³¹ און צום סוף פון די טעג, האָב איך, נבוכדנצר, אויפגעהויבן מיינע אויגן צום הימל, און מיין שכל האָט זיך אומ-
 געקערט צו מיר, און איך האָב געבענטשט דעם אויבערשטן, און געלויבט און געאַכפערט דעם וואָס לעבט אייביק,
 וואָס זיין געוועלטיקייט איז אַן אייביקע געוועלטיקייט,
 און זיין מלוכה איז אויף דור-דורות.
³² און אַלע באַוויינער פון דער ערד זיינען ווי גאַרנישט
 גערעכנט;

³³ אין דער אייגענער שעה האָט מיין שכל זיך אומגעקערט צו מיר, און צו דעם כבוד פון מיין מלוכה, האָט מיין
 פראַכט און מיין גלאַנץ זיך אומגעקערט צו מיר; און מיינע מיניסטאַרן און מיינע גרויסע לייט האָבן מיך געזוכט; און
 איך בין באַפעסטיקט געוואָרן אין מיין מלוכה, און נאָך אַ גרעסערע מאַכט איז מיר צוגעלייגט געוואָרן.

מלכא: וְלֵךְ טָרְדֵן מִדְּאֲנִשָּׁא וְעַסְחִינֵת בְּרָא לְהוֹה כב
 כְּתוּרֵן לֵךְ וְעִשְׂבָּא כְּתוּרֵן וְלֵךְ יַעֲמֹן וּמִטְל שְׂמִיא לֵךְ
 מַעֲבֵינְךָ וְשִׁבְעָה עֵדֵינְךָ וְחַלְפֵינְךָ עַד דִּי־תִתְנַדְעֵךָ דִּיר
 שְׁלִיט עֲלֵיא בְּמַלְכוּת אֲנִשָּׂא וְלִמְדֵי יִצְבָּא וְתַנְנָה:
 וְדִי אֲמִירו לְמִשְׁבֵּךְ עִקְר שְׂרִטוּהִי דִי אֵילָנָא מְלֻכוּתְךָ כג
 לֵךְ קִמְחָה מִדְּדִי תִנְדְעֵךָ דִי שְׁלִטֵן שְׂמִיא: לְהֵן מְלֻכָּא כד
 מְלֻכֵי יִשְׂרָאֵל וְחַלְפֵינְךָ בְּצִדְקָה פִּרְק וְעִוְוִתְךָ בְּמִתְן
 עֵינֵינְךָ תַּחֲתָה אֲרֻכָּה לְשִׁלְוֹתְךָ: כָּלֵא מִטְּא עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר כה
 מְלֻכָּא: לְקַצַּת יַחֲזִין תְּרִי־עֶשֶׂר עַל־הֵיכַל מְלֻכוּתָא כו
 דִּי כָּבַל מִחֲלָף הַחַי: עֵנָה מְלֻכָּא וְאִמֵּר הָלָא דִּיא־הוּא כז
 כָּבַל רַבְתָּא דִּיאֵנָה בְּנִתְהָ לְבֵית מְלֻכוּ בְּתַרְקָה חֲסִי
 וְלִקְרֵךְ הַדְּרִי: עוֹד מְלֻכָּא בְּפִס מְלֻכָּא קָל מִדְּשְׂמִיא כח
 נִפְלֵל לֵךְ אֲמִרֵן נְבוּכַדְנֶצַּר מְלֻכָּא מְלֻכוּתָא עֵדָת מִנְךָ:
 וּמִדְּאֲנִשָּׁא לֵךְ טָרְדֵן וְעַסְחִינֵת בְּרָא מִדְּרֵךְ עִשְׂבָּא כט
 כְּתוּרֵן לֵךְ יַעֲמֹן וְשִׁבְעָה עֵדֵינְךָ וְחַלְפֵינְךָ עַד דִּיר
 תִּנְדְעֵךָ דִּיר־שְׁלִיט עֲלֵיא בְּמַלְכוּת אֲנִשָּׁא וְלִמְדֵי יִצְבָּא
 וְתַנְנָה: בְּהָ שְׁעָתָא מְלֻכָּא סַפַּת עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר וּמִדְּאֲנִשָּׁא ל
 טָרִיד וְעִשְׂבָּא כְּתוּרֵן יֵאכַל וּמִטְל שְׂמִיא נִשְׁמָה יַעֲמִבֵּע
 עַד דִּי שְׁעָתָה כְּנִשְׁרֵין רַבָּה וּטְפִירוּהִי כַּצְפֵּרִין: וְלְקַצַּת לא
 וּשְׂמִיא אֵנָה נְבוּכַדְנֶצַּר עֵינֵי וְלִשְׂמִיא נִטְלַת וּמִנְדַעֵי עַל־
 יְתוּב וְלַעֲלֵיא בְּרַבְתָּא וְחֵן עֲלֵמָא שְׁבַחְתָּ וְהִדְרַת דִּי שְׁלִטְנָה
 שְׁלִטֵן עֲלֵם וּמְלֻכוּתָה עַסְדֵּר וְדִיר: וְכִלְדַּאֲרִי אֲרַעָא בְּלֵה לב
 חִיטְבִין וְכַמְצֻבָּה עֵבַל בְּחִיל שְׂמִיא וְדִאֲרִי אֲרַעָא וְלֵא
 אִיתִי דִּירִימְחָא בִּידָה וְיֵאמֵר לָה מַח עֲבַדְתִּי: בְּה־זִמְנָא לד
 מִנְדַעֵי וְיָתוּב עַל־י וְלִקְרֵךְ מְלֻכוּתִי הַדְּרִי וְזוּלִי יְתוּב עַל־
 וְלִי הַדְּרִי וְרַבְרַבְנֵי יִבְעִין וְעַל־מְלֻכוּתִי הַתְּקַנַּת וְרַבֵּי

כב יתרו	עליה קי	ספח בס"ס	כד יתרו	וחטאן קרי
בס"א עגלן	כה ספח בראח	כט יתרו	עליה קי	ספח בס"ס
ל ספח בראח	לז ולעליה קי	לז דרוי קי	ה נמקום א	חיה קי

יד וַתִּירָא הַסַּפְתִּילִי: כַּעַן אֲנִי נִבְכָּדְנָצַר מִשְׁבַּח וּמְרוֹמָם
וּמְהִרָה לְמַלְכָּךְ שְׂמָיָא דִּי כְּלִי-מַעְבְּדֹהוּי קִשְׁטֻם וְאַרְתְּתָהּ
דִּין וְדִי מַחְלֵכִין בְּנִיחָה וְכָל לְהַשְׁפִּילָה:
ה

א בְּלִשְׁאֲצַר מַלְכָּא עֲבַד לְחַס רַב לְרַבְרַבְנוּהוּ אֱלֹהִי וְלִקְבַל
ב אֱלֹפָא חֲמֵרָא שְׁתָּה: בְּלִשְׁאֲצַר אָמַר וּבְטַעֲמֵם חֲמֵרָא
ג לְחַוְתִּיהָ לְמֵאנִי דְהִבָּא וּבְסַפָּא דִּי הִנִּפֵק נְבוּכַדְנֶצַּר
ד אֲבוּהוּ מִן-הַיְכֵלָא דִּי בִירוּשָׁלַם וְיִשְׁתּוּן בְּחוּן מַלְכָּא
ה וּרְבַרְבְּנוּהוּ שְׁנִלְתָה וּלְחַנְתָּה: בְּאֲדִין חִוְתוּ מֵאֵנִי דְהִבָּא
ו דִּי הִנִּפֵקוּ מִן-הַיְכֵלָא דִּי-בֵּית אֱלֹהָא דִּי בִירוּשָׁלַם וְאִשְׁתּוּ
ז בְּחוּן מַלְכָּא וּרְבַרְבְּנוּהוּ שְׁנִלְתָה וּלְחַנְתָּה: אִשְׁתּוּ חֲמֵרָא
ח וְשִׁבְחוּ לְאֱלֹהֵי דְהִבָּא וּבְסַפָּא נַחְשָׂא פְרוּלָא אֲנִי
ט וְאֲבָנָא: בְּהַשְׁעִיתָה נִפְקוּ אֲצִבְעֵין דִּי נְדָאִישׁ וְכַתְּבִין לְקַבַּל
י נְבַרְשָׁתָא עַל-גִּירָא דִּי-כַתְּלִי הַיְכֵלָא דִּי מַלְכָּא וּמַלְכָּא
יא חֹה פֶּס יְדָא דִּי כְּתָבָה: אֲדִין מַלְכָּא וְיַהּוּי שְׁנוּהוּ
וּרְעִינְהוּ וּבְהַלְוִיָּהּ וּקְטָרֵי חֲרָצָה מִשְׁתְּרִין וְאַרְבַּבְתָּה דָּא
דְרָא וְקִשְׁוֹן: קְרָא מַלְכָּא בְּחוּל לְהַעֲלֵה לְאַשְׁפִּיא בְּשַׁדְיָא
וּגְוִרָיא עֵנָה מַלְכָּא וְאָמַר לְחַבִּימִי בְּכָל דִּי כְּלִי-אִנְשׁ
דִּי יִקְרָה כְּתָבָה דְנָה וּפְשָׁרָה יַחֲוֹנֵי אַרְנוּנָא וּלְבַשׁ
וְהַמִּינְבָּא דִּי-דְהִבָּא עַל-צִוְאַרְתָּה וְתַלְתִּי בְּמַלְכוּתָא יִשְׁלַט:
ח אֲדִין עַל-לִין כָּל חַבִּימִי מַלְכָּא וְלֹא-יִבְהַלִּין כְּתָבָא לְמַקְרָא
ט וּפְשָׁרָה לְהוֹדְעָה לְמַלְכָּא: אֲדִין מַלְכָּא בְּלִשְׁאֲצַר
יא שְׂנִיא מִתְּבַהֵל וְוִיַּהּוּ שְׁנִין עַל-וּהוּ וּרְבַרְבְּנוּהוּ מִשְׁתַּבְּשִׁין:
י מַלְכָּתָא לְקַבַּל מַלְוִי מַלְכָּא וּרְבַרְבְּנוּהוּ לְבֵית מִשְׁתָּנָא
עַל-לַת עֵנָת מַלְכָּתָא וְאַמְרַת מַלְכָּא לְעַלְמִין הוּי אֶל-
יֵא וּבְהַלְוִיָּהּ רְעִינְהוּ וְוִינְדִי אֶל-יִשְׁתַּמְנו: אִתִּי נְבַר בְּמַלְכוּתְךָ

א אַצוֹנַד טו אִיך, נְבוּכַדְנֶצַּר, לויבן און דערהייבן און
אכפערן דעם קיניג פון די הימלען, וואָס אלע זיינע
טואונגען זיינען אמת, און זיינע וועגן גערעכטיקייט, און די
וואָס גייען מיט גאווה קען ער דערנידערן".

ה דער מלך בלשאצר האָט געמאַכט אַ גרויסן מאָל-
צייט פאַר טויזנט פון זיינע גרויסע לייט, און האָט
געטרונקען וויין מיט די טויזנט. ² האָט בלשאצר, אַז ער
האָט פאַרווכט דעם וויין, באַפוילן צו ברענגען די גיל-
דערנע און זילבערנע כליים, וואָס זיין פּאַטער נְבוּכַדְנֶצַּר
האָט אַרויסגענומען פון דעם טעמפל וואָס אין ירושלים;
כדי דער מלך, און זיינע גרויסע לייט, זיינע ווייבער, און
זיינע קעפּסווייבער, זאָלן טרינקען אין זיי. ³ דענסמאָל
האָט מען געבראַכט די גילדערנע כליים, וואָס מע האָט
אַרויסגענומען פון דעם טעמפל פון גאָטס הויז וואָס אין
ירושלים, און דער מלך, און זיינע גרויסע לייט, זיינע
ווייבער, און זיינע קעפּסווייבער, האָבן געטרונקען אין זיי.
⁴ זיי האָבן געטרונקען וויין, און געלויבט די געטער פון
גאָלד און זילבער, פון קופּער, אַייזן, האַלץ, און שטיין.
⁵ אין דער אַייגענער שעה זיינען אַרויס פינגער פון אַ
מענטשנס האַנט, און האָבן געשריבן אַקעגן דעם לייכטער,
אויפן קאַלך פון דער וואַנט פון דעם מלכס פּאַלאַץ; און

ה, א' פּתח באחת... ה' נפקה קיי ו' מלא ודאש ו' כשא קיי
פּתח בסס ה' יתור ל' נא' בב' ל' פּתח באחת ויתור ל' יתור יתור

דער מלך האָט געזען די האַנטפּלעך וואָס האָט געשריבן. ⁶ דענסמאָל האָט זיך געביטן דעם מלכס פאַרב, און זיינע
רעיונות האָבן אים געשראַקן, און די געלענקען פון זיינע לענדן זיינען לויז געוואָרן, און זיינע קני האָבן זיך געקלאַפט
איינס אָן אַנדערן. ⁷ האָט דער מלך אויסגערופן אין דער הייך, מע זאָל אַרײַנברענגען די צויבערשפרעכער, די כּשדים,
און די שטערנווער. דער מלך האָט זיך אָפּגערופּן און האָט געזאָגט צו די חכמים פון בָּבֶל: ווער נאָר עס וועט איבער-
לייענען דאָסדאָזיקע געשריפטס, און וועט דעם פּיתרון דערפון מיר באַשיידן, וועט אין פּורפּל אַנגעקליידט ווערן, מיט
אַ גילדערנער קייט אויף זיין האַלדז, און ווי אַ דריטער אין דער מלוכה געוועלטיקן.
⁸ דענסמאָל זיינען אַרײַנגעקומען אלע חכמים פון מלך, אָבער זיי האָבן ניט געקענט איבערלייענען דאָס געשריפטס,
און דעם פּיתרון זאָלן וויסן דעם מלך. ⁹ האָט דענסמאָל דער מלך בלשאצר זיך שטאַרק דערשראַקן, און זיין פאַרב
האָט זיך אויף אים געביטן, און זיינע גרויסע לייט זיינען געוואָרן צעטומלט. ¹⁰ איז פון וועגן די ווערטער פון דעם מלך
און זיינע גרויסע לייט אַרײַנגעקומען די מלכה אין הויז פון מאַלצייט; האָט זיך אָפּגערופּן די מלכה און האָט געזאָגט:
אייביק לעבן זאָל דער מלך! זאָלן דינע רעיונות דיך ניט שרעקן, און דיין פאַרב זאָל זיך ניט בייטן. ¹¹ פאַראַן אַ מאַן

אין דיין קיניגרייך, וואָס דער גייסט פון די הייליקע געטער איז אין אים, און אין די טעג פון דיין פאָטער איז געפונען געוואָרן אין אים ליכטיקייט, און פאַרשטאַנדיקייט, און חכמה אַזוי ווי די חכמה פון די געטער; און דער מלך נבוכדנצר דיין פאָטער האָט אים פאַר דעם הויפט פון די חרטומים, די צויבערשפרעכער, די פּשדים, און די שטערנווער אויפגעשטעלט—דיין פאָטער דער מלך.¹² ווייל אַן אויסנאַמיקער גייסט, און קענשאַפט, און פאַר-שטאַנדיקייט, פּוּתּר זיין חלומות, און באַשײדונג פון רעטע-נישן, און אָפּבינדונג פון קנופּן, זיינען געפונען געוואָרן אין אים, אין דניאל, וואָס דער מלך האָט געמאַכט זיין נאַמען בלשאַצַר. אַצונד, זאָל דניאל גערופן ווערן, און ער וועט באַשײדן דעם פיתרון.

¹³ דענסמאַל איז דניאל אַרײַנגעבראַכט געוואָרן פאַר דעם מלך. האָט זיך אָפּגערופן דער מלך און האָט געזאָגט צו דניאלן: ביסטו דאָס דער דניאל וואָס פון די גלות-קינדער פון יהודה, וואָס מיין פאָטער דער מלך האָט געבראַכט פון יהודה?¹⁴ וואָרום איך האָב געהערט אויף דיר, אַז דער גייסט פון די געטער איז אין דיר, און ליכטיקייט, און פאַרשטאַנדיקייט, און אויסנאַמיקע חכמה, געפינען זיך אין דיר.¹⁵ און אַצונד זיינען אַרײַנגעבראַכט געוואָרן פאַר מיר די חכמים, די צויבערשפרעכער, אַז זיי זאָלן איבערלייענען דאָסדאָזיקע געשריפטס, און מיך מאַכן וויסן דעם פיתרון דערפון, אָבער זיי קענען דעם פיתרון פון דער זאַך ניט באַשײדן.¹⁶ און איך האָב גע-געהערט אויף דיר, אַז דו קענסט פּוּתּר זיין פיתרונים, און

אָפּבינדן קנופּן; אַצונד, אויב דו קענסט איבערלייענען דאָס געשריפטס, און מיך מאַכן וויסן דעם פיתרון דערפון, וועסטו אין פּורפּל אָנגעקליידט ווערן, מיט אַ גילדערנער קייט אויף דיין האַלדז, און ווי אַ דריטער אין דער מלוכה געוועלטיקן.¹⁷ דענסמאַל האָט געענטפּערט דניאל און האָט געזאָגט פאַר דעם מלך: דייע מתנות זאָלן בלייבן ביי דיר, און דייע באַלוינונגען גיב אַן אַנדערן; אָבער דאָס געשריפטס וועל איך דעם פיתרון וועל איך אים מאַכן וויסן.¹⁸ דו, מלך—דער העכסטער גאָט האָט געגעבן דיין פאָטער נבוכדנצר מלוכה, און גרויסקייט, און כבוד, און פּראַכט.¹⁹ און פון וועגן דער גרויסקייט וואָס ער האָט אים געגעבן, האָבן אַלע פעלקער, אומות, און לשונות, געציטערט און מורא געהאַט פאַר אים; וועמען ער האָט געוואַלט האָט ער געטייט, און וועמען ער האָט געוואַלט האָט ער געלאָזט לעבן, און וועמען ער האָט געוואַלט האָט ער דערהויבן, און וועמען ער האָט געוואַלט האָט ער דערנידערט.²⁰ אָבער אַז זיין האַרץ האָט זיך דערהויבן, און זיין גייסט איז געוואָרן תקיף ביו צום מוטווייליקן, איז ער אַראָפּגעזעצט גע-וואָרן פון דעם טראַן פון זיין מלוכה, און דעם כבוד האָט מען אָפּגעטאַן פון אים.²¹ און פון מענטשנקינדער איז ער פאַר-טריבן געוואָרן, און זיין האַרץ האָט מען געמאַכט גלייך צו אַ חיהס, און מיט וואַלדאייזלען איז געווען זיין ווינונג; גראָז אַזוי

דו רוח אלהין קדישין בה ובויומי אבוד נהירו ושכלתנו וחכמה כחכמתאלהין השתבחת בה ומלכא נבכדנצר אבוד רב חרטמין אשפין כשדאין גורין חקומה אבוד מלכא: פל קבל דיר רוח ותירה ומנדע ושכלתנו י מפשרו חלמין ואתנית אחרין ומשרא קטרין השתבחת בה כדניאל די מלכא שם שמה בלששאצר פלן דניאל ותקרי ופשרה יתחנה: בארין דניאל העל קדם י מלכא ענה מלכא ואמר לדניאל אנתה הוא דניאל די מדבני גלותא די יהוד די חרתי מלכא אבי מדיהוד: ושמעתי עליך די רוח אלהין כד נהירו ושכלתנו וחכמה י ותירה השתבחת כד: ופלן העלו קדמי חכימיא אשפיא י די כתבה דנה יקרון ופשרה להודעתני ולא כחלין פשרימלתא להחנייה: ואתה שמעתי עליך די תופל י פשרין למפשר וקטרין למשרא פלן הן תופל כתבא למקרא ופשרה להודעותני ארונא תלבש והמינכא די דבא על-צוארך ותלתא במלכותא השלט: בארין ענה דניאל ואמר קדם מלכא מתנתך לך לחני י ונבניתך לאחרן חב ברם כתבא אקרא למלכא ופשרא אהודענה: אנתה מלכא אלהא עליא מלכותא ורכותא י וקרא ותררא יתב לנבכדנצר אבוד: ומדירכותא די י יתבילה כל עממיא אמיא ולשניא הנו זאעין ודחלוין מך קדמייהו דיהוא צבא הנה קטל ודי הנה צבא הנה מהא ודי הנה צבא הנה מרים ודיהוא צבא הוא משפל: וכדי רם לבבה ורוחה תקפת להודה הנחת מדיכרסא י מלכותה וקרה העדיו מנה: ומדיבני אנשא טריר כא ולבבה ועסדותא שוי ועסערדיא מדודה עשבא כתורין

י' הכי מנש טר יהוא ס"א רבו יב' פתח טחוח יג' יהו ה מלשל יד' יהודי טו' פתח בארנה טז' יהודי ז' חסל ק יז' יהודי ח' חסל ק יח' יהודי ט' פתח סגס י' פתח בארנה יא' יהודי י' פתח ק יב' יהודי י"א' פתח סגס י"ב' פתח בארנה י"ג' יהודי י"ב' פתח ק י"ד' יהודי י"ג' פתח סגס י"ד' פתח בארנה י"ה' יהודי י"ד' פתח ק י"ו' יהודי י"ה' פתח סגס י"ו' פתח בארנה י"ז' יהודי י"ז' פתח ק י"ח' יהודי י"ח' פתח סגס י"ח' פתח בארנה י"ט' יהודי י"ט' פתח ק י"י' יהודי י"י' פתח סגס י"י' פתח בארנה י"יא' יהודי י"יא' פתח ק י"יב' יהודי י"יב' פתח סגס י"יב' פתח בארנה י"יג' יהודי י"יג' פתח ק י"י"ד' יהודי י"י"ד' פתח סגס י"י"ד' פתח בארנה י"י"ה' יהודי י"י"ה' פתח ק י"י"ו' יהודי י"י"ו' פתח סגס י"י"ו' פתח בארנה י"י"ז' יהודי י"י"ז' פתח ק י"י"ח' יהודי י"י"ח' פתח סגס י"י"ח' פתח בארנה י"י"ט' יהודי י"י"ט' פתח ק י"י"י' יהודי י"י"י' פתח סגס י"י"י' פתח בארנה י"י"יא' יהודי י"י"יא' פתח ק י"י"יב' יהודי י"י"יב' פתח סגס י"י"יב' פתח בארנה י"י"יג' יהודי י"י"יג' פתח ק י"י"יד' יהודי י"י"יד' פתח סגס י"י"יד' פתח בארנה י"י"י"ה' יהודי י"י"י"ה' פתח ק י"י"י"ו' יהודי י"י"י"ו' פתח סגס י"י"י"ו' פתח בארנה י"י"י"ז' יהודי י"י"י"ז' פתח ק י"י"י"ח' יהודי י"י"י"ח' פתח סגס י"י"י"ח' פתח בארנה י"י"י"ט' יהודי י"י"י"ט' פתח ק י"י"י"י' יהודי י"י"י"י' פתח סגס י"י"י"י' פתח בארנה י"י"י"יא' יהודי י"י"י"יא' פתח ק י"י"י"יב' יהודי י"י"י"יב' פתח סגס י"י"י"יב' פתח בארנה י"י"י"יג' יהודי י"י"י"יג' פתח ק י"י"י"יד' יהודי י"י"י"יד' פתח סגס י"י"י"יד' פתח בארנה י"י"י"י"ה' יהודי י"י"י"י"ה' פתח ק י"י"י"י"ו' יהודי י"י"י"י"ו' פתח סגס י"י"י"י"ו' פתח בארנה י"י"י"י"ז' יהודי י"י"י"י"ז' פתח ק י"י"י"י"ח' יהודי י"י"י"י"ח' פתח סגס י"י"י"י"ח' פתח בארנה י"י"י"י"ט' יהודי י"י"י"י"ט' פתח ק י"י"י"י"י' יהודי י"י"י"י"י' פתח סגס י"י"י"י"י' פתח בארנה י"י"י"י"יא' יהודי י"י"י"י"יא' פתח ק י"י"י"י"יב' יהודי י"י"י"י"יב' פתח סגס י"י"י"י"יב' פתח בארנה י"י"י"י"יג' יהודי י"י"י"י"יג' פתח ק י"י"י"י"יד' יהודי י"י"י"י"יד' פתח סגס י"י"י"י"יד' פתח בארנה י"י"י"י"י"ה' יהודי י"י"י"י"י"ה' פתח ק י"י"י"י"י"ו' יהודי י"י"י"י"י"ו' פתח סגס י"י"י"י"י"ו' פתח בארנה י"י"י"י"י"ז' יהודי י"י"י"י"י"ז' פתח ק י"י"י"י"י"ח' יהודי י"י"י"י"י"ח' פתח סגס י"י"י"י"י"ח' פתח בארנה י"י"י"י"י"ט' יהודי י"י"י"י"י"ט' פתח ק י"י"י"י"י"י' יהודי י"י"י"י"י"י' פתח סגס י"י"י"י"י"י' פתח בארנה י"י"י"י"י"יא' יהודי י"י"י"י"י"יא' פתח ק י"י"י"י"י"יב' יהודי י"י"י"י"י"יב' פתח סגס י"י"י"י"י"יב' פתח בארנה י"י"י"י"י"יג' יהודי י"י"י"י"י"יג' פתח ק י"י"י"י"י"יד' יהודי י"י"י"י"י"יד' פתח סגס י"י"י"י"י"יד' פתח בארנה י"י"י"י"י"י"ה' יהודי י"י"י"י"י"י"ה' פתח ק י"י"י"י"י"י"ו' יהודי י"י"י"י"י"י"ו' פתח סגס י"י"י"י"י"י"ו' פתח בארנה י"י"י"י"י"י"ז' יהודי י"י"י"י"י"י"ז' פתח ק י"י"י"י"י"י"ח' יהודי י"י"י"י"י"י"ח' פתח סגס י"י"י"י"י"י"ח' פתח בארנה י"י"י"י"י"י"ט' יהודי י"י"י"י"י"י"ט' פתח ק י"י"י"י"י"י"י' יהודי י"י"י"י"י"י"י' פתח סגס י"י"י"י"י"י"י' פתח בארנה י"י"י"י"י"י"יא' יהודי י"י"י"י"י"י"יא' פתח ק י"י"י"י"י"י"יב' יהודי י"י"י"י"י"i"יב' פתח סגס י"י"י"i"i"i"יב' פתח בארנה י"י"i"i"i"i"יג' יהודי י"i"i"i"i"יג' פתח ק י"i"i"i"i"יד' יהודי י"i"i"i"i"יד' פתח סגס י"i"i"i"i"יד' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"ה' יהודי י"i"i"i"i"י"ה' פתח ק י"i"i"i"i"י"ו' יהודי י"i"i"i"i"י"ו' פתח סגס י"i"i"i"i"י"ו' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"ז' יהודי י"i"i"i"i"י"ז' פתח ק י"i"i"i"i"י"ח' יהודי י"i"i"i"i"י"ח' פתח סגס י"i"i"i"i"י"ח' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"ט' יהודי י"i"i"i"i"י"ט' פתח ק י"i"i"i"i"י"י' יהודי י"i"i"i"i"י"י' פתח סגס י"i"i"i"i"י"י' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"יא' יהודי י"i"i"i"i"י"יא' פתח ק י"i"i"i"i"י"יב' יהודי י"i"i"i"i"י"יב' פתח סגס י"i"i"i"i"י"יב' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"יג' יהודי י"i"i"i"i"י"יג' פתח ק י"i"i"i"i"י"יד' יהודי י"i"i"i"i"י"יד' פתח סגס י"i"i"i"i"י"יד' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"י"ה' יהודי י"i"i"i"i"י"י"ה' פתח ק י"i"i"i"i"י"י"ו' יהודי י"i"i"i"i"י"י"ו' פתח סגס י"i"i"i"i"י"י"ו' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"י"ז' יהודי י"i"i"i"i"י"י"ז' פתח ק י"i"i"i"i"י"י"ח' יהודי י"i"i"i"i"י"י"ח' פתח סגס י"i"i"i"i"י"י"ח' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"י"ט' יהודי י"i"i"i"i"י"י"ט' פתח ק י"i"i"i"i"י"י"י' יהודי י"i"i"i"i"י"י"י' פתח סגס י"i"i"i"i"י"י"י' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"י"יא' יהודי י"i"i"i"i"י"י"יא' פתח ק י"i"i"i"i"י"י"יב' יהודי י"i"i"i"i"י"י"יב' פתח סגס י"i"i"i"i"י"י"יב' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"י"יג' יהודי י"i"i"i"i"י"י"יג' פתח ק י"i"i"i"i"י"י"יד' יהודי י"i"i"i"i"י"י"יד' פתח סגס י"i"i"i"i"י"י"יד' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"י"י"ה' יהודי י"i"i"i"i"י"י"י"ה' פתח ק י"i"i"i"i"י"י"י"ו' יהודי י"i"i"i"i"י"י"י"ו' פתח סגס י"i"i"i"i"י"י"י"ו' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"י"י"ז' יהודי י"i"i"i"i"י"י"י"ז' פתח ק י"i"i"i"i"י"י"י"ח' יהודי י"i"i"i"i"י"י"י"ח' פתח סגס י"i"i"i"i"י"י"י"ח' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"י"י"ט' יהודי י"i"i"i"i"י"י"i"י"ט' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"יא' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"יא' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"יב' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"יב' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"יב' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"יג' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"יג' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"יד' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"יד' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"יד' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"ה' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"ה' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"ו' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"ו' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"ו' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"ז' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"ז' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"ח' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"ח' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"ח' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"ט' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"ט' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"י' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"י' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"י' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"יא' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"יא' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"יב' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"יב' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"יב' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"יג' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"יג' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"יד' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"יד' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"יד' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"י"ה' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"י"ה' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"י"ו' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"י"ו' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"י"ו' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"י"ז' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"ז' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"ח' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"ח' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"ח' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"ט' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"ט' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"יא' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"יא' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"יב' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"יב' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"יב' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"יג' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"יג' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"יד' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"יד' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"יד' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"ה' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"ה' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"ו' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"ו' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"ו' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"ז' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"ז' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"ח' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"ח' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"ח' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"ט' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"ט' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"י' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"י' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"י' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"יא' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"יא' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"יב' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"יב' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"יב' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"יג' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"יג' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"יד' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"יד' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"יד' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"י"ה' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"ה' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"ו' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"ו' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"ו' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"ז' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"ז' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"ח' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"ח' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"ח' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"ט' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"ט' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"יא' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"יא' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"יב' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"יב' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"יב' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"יג' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"יג' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"יד' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"יד' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"יד' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ה' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ה' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ו' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ו' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ו' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ז' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ז' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ח' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ח' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ח' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ט' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ט' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"י' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"י' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"י' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"יא' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"יא' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"יב' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"יב' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"יב' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"יג' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"יג' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"יד' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"יד' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"יד' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"י"ה' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"ה' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"ו' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"ו' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"ו' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"ז' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"ז' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"ח' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"ח' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"ח' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"ט' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"ט' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"י' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"י' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"י' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"יא' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"יא' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"יב' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"יב' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"יב' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"יג' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"יג' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"יד' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"יד' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"יד' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"י"ה' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"ה' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"ו' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"ו' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"ו' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"ז' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"ז' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"ח' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"ח' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"ח' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"ט' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"ט' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"י' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"י' פתח סגס י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"י' פתח בארנה י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"יא' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"יא' פתח ק י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"i"י"יב' יהודי י"i"i"i"i"י"i"i"י"י"i"י"י"i"י"י"i"י"

זי אָקסן האָט מען אים געמאַכט עסן, און פון דעם טוי פון הימל איז ער באַנעצט געוואָרן; ביז ער האָט געוויסט אַז דער העכסטער גאָט געוועלטיקט איבער דער מלוכה פון מענטשן, און וועמען ער וויל זעצט ער דערויף. ²² און דו, זיין זון בלשאַצַר, האָסט ניט געבייגט דיין האַרץ, הגם דו האָסט דאָס אַלץ געוויסט, ²³ נאָר דו האָסט זיך דער- הויבן אַקעגן דעם האַר פון הימל, און די כלים פון זיין הויז האָט מען געבראַכט פאַר דיר, און דו, און דייןע גרויסע לייט, דייןע ווייבער, און דייןע קעפסווייבער, האָבן וויין געטרונקען אין זיי, און געטער פון זילבער, און גאַלד, קופער, אייזן, האַלץ, און שטיין, וואָס ניט זיי זעען, און ניט זיי הערן, און ניט זיי ווייסן, האָסטו געלויבט; און דעם גאָט וואָס דיין נשמה איז אין זיין האַנט, און אַלע דייןע וועגן זיינען ביי אים, האָסטו ניט געאַכפערט. ²⁴ דענסמאָל איז אַרויסגעשיקט געוואָרן פון פאַר אים די האַנטפלעך, און האָט אָנגעצייכנט דאָס דאָזיקע געשריפטס. ²⁵ און דאָס איז דאָס געשריפטס וואָס איז אָנגעצייכנט געוואָרן: מָנאַ תְּקַל וּפְרַסִינָא. ²⁶ דאָס איז דער פיתרון פון דער זאך: מָנאַ, גאָט האָט אָפּגעצייילט דיין מלוכה, און האָט זי געענדיקט. ²⁷ תְּקַל, דו ביסט געוויגן געוואָרן אויף אַ וואַגשאַל, און ביסט געפונען געוואָרן פעליק. ²⁸ פְּרַסִינָא, דיין מלוכה ווערט צעטיילט, און אַוועקגעגעבן צו פֶּרס און מְדִי.

יַעֲמֹנָה וּמְטֵל שְׂמֵנָא גִשְׁמָה יַצְטַבַּע עַד דְּרִידָע דִּיר שְׁלִיט אֱלֹהָא עֲלֵיא בְּמַלְכוּת אַנְשָׁא וּלְמַן דִּי יַצְבֵּא וְתָקִים עֲלֵיהּ: וְאַנְתָּה בְּרַח בְּלִשְׂאָצַר לֹא הִשְׁפַּלְתָּ לְבַבְךָ כְּ- ^{כב} קָבַל דִּי כְּלִדְנָה יְדַעְתָּ: וְעַל מָרְדָּא־שְׂמֵנָא וְהַתְּרוּמַת וּלְמֵאנִיָּא דִּי־כֹּוֹתָה הִוְתִּיז קְדָמֶיךָ וְאַנְתָּה וּבְכַרְבְּנֶיךָ שְׁגַלְתְּךָ וּלְחַנְתְּךָ חִמְדָּא שְׁתַּיִן בְּהוֹן וְלֵאלֹהֵי כִסְפָא וְדַבְּבֵא נְחֵשָׁא פְּרוּלָא אַעָא וְאַבְנָא דִּי לֹא חֲזַן וְלֹא־שְׁמַעִין וְלֹא יְדַעִין שְׁבַחְתָּ וְלֵאלֹהֵא דִּי־נִשְׁמַתְךָ בִּיְרַח וְכָל־אַרְחַתְךָ ^{כד} לָהּ לֹא הִרְרַת: בְּאַדְוִן מִדְּקַדְמוֹהֵי שְׁלִיחַ פְּסָא דִּי־דָא ^{כה} וּכְתָבֵא דְנָה רְשִׁים: וְדָנָה כְּתָבֵא דִּי רְשִׁים מָנַּא מְנַּא ^{כו} תְּקַל וּפְרַסִין: דְּנָה פֶּשֶׁר מַלְתָּא מָנַּא מְנַּא אֱלֹהֵא ^{כז} מַלְכוּתְךָ וְהַשְׁלֵמָה: תְּקַל תְּקַלְפֵּא בְּמֵאנִיָּא וְהַשְׁתַּכַּחַת ^{כח} חֲפִיר: פֶּרַס פְּרִיסַת מַלְכוּתְךָ וְהַיִּבַּת לְמַדֵּי וּפְרַס: ^{כט} בְּאַדְוִן וְאַמְר בְּלִשְׂאָצַר וְהַלְבִּשׁוּ לְדַנְיָאֵל אֲרַנְנֵא וְהַמִּינְבֵּא דִּי־דַבְּבֵא עַל־צִוְאַרְחָה וְהַכְרִזוּ עֲלוֹהֵי דִּי־לְהוֹא ^ל שְׁלִיט תַּלְתָּא בְּמַלְכוּתָא: בְּהַ בְּלִילֵיא קְטִיל בְּלִשְׂאָצַר מַלְכָּא כַּשְׂדֵּיא:

1

וְדַרְיוֹשׁ מְדִיָּא קָבַל מַלְכוּתָא כְּבַר שְׁנַיִן שְׁתַּיִן וְתַרְתִּין: ^א שְׂפַר קָדָם דְּרִוּשׁ וְתָקִים עַל־מַלְכוּתָא לְאַחַשְׁדְּרִפְנֵא ^ב מְאַה וְעִשְׂרִין דִּי לְהוֹן בְּכָל־מַלְכוּתָא: וְעַלֵּא מְנַהֵן ^ג סְרַכִּין תְּלָתָה דִּי דַנְיָאֵל חַד מְנַהֵן דִּי לְהוֹן אַחַשְׁדְּרִפְנֵא ^ד אֲלוֹן יְהִבִּין לְהוֹן טַעֲמָא וּמַלְכָּא לֹא־לְהוֹא נֹקֵ: אַדְוִן ^ה דַּנְיָאֵל דְּנָה הוּא מְתַנַּחַ עַל־סְרַכִּיָּא וְאַחַשְׁדְּרִפְנֵא עַל־ קָבַל דִּי רוּחַ וְתִירָא בְּהַ וּמַלְכָּא עֲשִׂית לְתַקְמוּתָה עַל־ כָּל־מַלְכוּתָא: אַדְוִן סְרַכִּיָּא וְאַחַשְׁדְּרִפְנֵא הוּוּ בַעֲזִין עֲלָהּ

ה, כא' מלא ודנש	פתח באותח	עלה קי	פתח בסס וחדד
כב' יחור ה'	פתח בסס	כג' יחור י'	יחור ה'
פתח באותח וסס	ס"א א'ך'	כו' פתח בסס	כז' והמלכא קי
ל' כשדא קי	ו, א' מדא קי		

²⁹ דענסמאָל האָט בלשאַצַר באַפוילן, און מע האָט אָנגעקליידט דניאלן אין פּורפל, מיט אַ גילדערנער קייט אויף זיין האַלדו, און מע האָט אויסגערופן אויף אים, אַז ער זאָל זיין אַ דריטער געוועלטיקער אין דער מלוכה. ³⁰ אין דער אייגענער נאַכט איז בלשאַצַר דער מלך פון די כּשדים געטייט געוואָרן.

1 **ו** און דְרִוּשׁ פון מְדִי האָט איבערגענומען די מלוכה, ווען ער איז געווען אַרונם צוויי און זעכציק יאָר אַלט. ² איז ווילגעפעלן פאַר דְרִוּשֵׁן, און ער האָט אַרויפגעזעצט איבער דעם קיניגרייך הונדערט און צוואַנציק סאַטראַפֿן, וואָס זאָלן זיין אין גאַנצן קיניגרייך; ³ און איבער זיי דריי אויבערלייט וואָס דניאל איז געווען איינער פון זיי; כּדי דידאָ וויקע סאַטראַפֿן זאָלן אָפּגעבן צו זיי רעכנשאַפט, און דער מלך זאָל ניט האָבן קיין הֹק. ⁴ דענסמאָל האָט דערדאָזיקער דניאל זיך אויסגעצייכנט איבער די אויבערלייט און די סאַטראַפֿן, ווייל אַן אויסנאַמיקער גייסט איז געווען אין אים; און דער מלך האָט געקלערט אים אַרויפצוזעצן איבער דעם גאַנצן קיניגרייך. ⁵ דענסמאָל האָבן די אויבערלייט און די סאַטראַפֿן געזוכט אַן אויסרעד אַקעגן דניאלן בנוגע צו דער מלוכה,

א געצייילט, געצייילט, געוויק אין (אין) שטיקער.

לְהַשְׁבִּיחַהּ לְדַנְיָאֵל מִצַּד מַלְכוּתָא וּכְלִיעָלָהּ וּשְׁחִיתוּתָהּ
 לְאִי־יִבְלִין לְהַשְׁבִּיחַהּ כְּלִקְבֵּל דִּי־מְהוּמִין הוּא וּכְלִיעָלָהּ
 וּשְׁחִיתוּתָהּ לֹא הִשְׁתַּכַּחַת עֲלוּהִי: אֲרִין גְּבַרְיָא אֵלֶךְ אֲמַרְיִן
 דִּי לֹא נִהְשַׁבַּח לְדַנְיָאֵל דְּנָה בְּלִיעָלָהּ לְהִין הַשְׁבַּחְנָא
 עֲלוּהִי בְּדַח אֱלֹהֵי: אֲרִין סְרַבְיָא וְאַחַשְׁדְּרַפְנָא אֵלֶין
 הֲרַגְשׁוּ עַל־מַלְכָּא וּבִין אֲמַרְיִן לֵה דְרִיגֵשׁ מַלְכָּא לְעַלְמִין
 חַיִּי: אַתְּעִטְוּ כֹּל סְרַבְיָ מַלְכוּתָא סַנְנָא וְאַחַשְׁדְּרַפְנָא
 הַדְּבַרְיָא וּפְחִיתָא לְקֻמְחָהּ קֻמְ מַלְכָּא וּלְתַקְפָּהּ אֲסַר דִּי
 כְּלִדְרִיבֵעָא בְּנֵוּ מִדְּבַל־אֱלֹהֵי וְאַנְשׁ עַד־יוֹמִין תְּלַתִּין לְהִין
 מִנְּךָ מַלְכָּא יִתְרַמָּא לְגַב אֲרוּתָא: כְּעַן מַלְכָּא תְקִים
 אֲסַרָּא וְתִרְשֵׁם כְּתַבָּא דִּי לֹא לְהַשְׁנִיעָה בְּדַת־מְדִי וּפְרַס
 דִּילָא תַעֲבָד: כְּלִקְבֵּל דְּנָה מַלְכָּא דְרִיגֵשׁ רִשְׁם כְּתַבָּא
 וְאַסְרָא: וְדַנְיָאֵל כְּדִי יִדַע דִּי־רִשְׁמִים כְּתַבָּא עַל לְבִיתָהּ
 וּבִין פְּתִיחִין לֵה בְּעִלְתָּהּ נִגְדִי יְרוּשָׁלַם וּזְמַנִּין תְּלַתָּהּ
 בְּיוֹמָא הַוָּא בְּרִדְךָ עַל־בְּרַכּוּדֵי וּמַעֲלָא וּמוֹדָא קְדָם
 אֱלֹהֵי כְּלִקְבֵּל דִּי־הוּא עֲבַד מִדְּקַרְמַת דְּנָה: אֲרִין
 גְּבַרְיָא אֵלֶךְ הֲרַגְשׁוּ וְהַשְׁבַּחוּ לְדַנְיָאֵל בְּעַה וּמַתַּחֲנִין קְדָם
 אֱלֹהֵי: בְּאֲרִין קְרַבּוּ וְאַמְרִין קְדָם־מַלְכָּא עַל־אֲסַר
 מַלְכָּא הִלָּא אֲסַר רִשְׁמַת דִּי כְּלִאֲנֵשׁ דִּי־יִבְעָא מִדְּבַל־
 אֱלֹהֵי וְאַנְשׁ עַד־יוֹמִין תְּלַתִּין לְהִין מִנְּךָ מַלְכָּא יִתְרַמָּא לְגַב
 אֲרוּתָא עֲנָה מַלְכָּא וְאֲמַר יִצְיָבָא מַלְתָּא בְּדַת־מְדִי וּפְרַס
 דִּילָא תַעֲבָד: בְּאֲרִין עֲנֵו וְאַמְרִין קְדָם מַלְכָּא דִּי דַנְיָאֵל
 דִּי מִדְּבַנִי גְלוּתָא דִּי יְהוּד לֹא־שֵׁם עֲלֶיךָ מַלְכָּא טַעֲם
 וְעַל־אֲסַרָּא דִּי רִשְׁמַת וּזְמַנִּין תְּלַתָּהּ בְּיוֹמָא בְּעַה בְּעוּתָהּ:
 אֲרִין מַלְכָּא כְּדִי מַלְתָּא שְׂמַע שְׁנִיא בְּאֵשׁ עֲלוּהִי וְעַל
 דַּנְיָאֵל שֵׁם כָּל לְשׁוֹנְבוּתָהּ וְעַל מַעֲלֵי שְׂמִשָּׂא הוּא מִשְׁתַּדֵּר
 לְהַעֲלוּתָהּ: בְּאֲרִין גְּבַרְיָא אֵלֶךְ הֲרַגְשׁוּ עַל־מַלְכָּא וְאַמְרִין

ח' טלז יב' חצי דססרי נספסדים יד' יחזיר ספח באחא

אָבער זײ האָבן קײן אויסרעד און קײן פעלער ניט גע-
 קענט געפֿינען, וײל ער איז געווען געטריי, און קײן פֿאַרוע
 אָדער פעלער איז בײ אים ניט געפֿונען געוואָרן. °האָבן
 דענסמאָל דיִדאָזיקע מענער געזאָגט: מיר וועלן ניט גע-
 פֿינען קײן אורזאך אַקעגן דעמדאָזיקן דניאלן, סײַדן מיר
 געפֿינען עס אין דעם געזעץ פֿון זײן גאָט. °דענסמאָל
 זײנען דיִדאָזיקע אויבערלייט און סאַטראַפֿן געקומען מיט
 אימפעט צום מלך, און האָבן צו אים אַזוי געזאָגט: אײביק
 לעבן זאָל דער מלך דִרְיִגֵשׁ! °אַלע אויבערלייט פֿון
 דער מלוכה, די הערשער, און די סאַטראַפֿן, די ראַט-
 געבער, און די פֿירשטן, האָבן זיך באַקלערט, אַז דער
 מלך זאָל אויפשטעלן אַ געזעץ, און מאַכן אַ שטאַרקן
 פֿאַרווער, אַז אײטלעכער וואָס וועט בעטן אַ געבעט פֿון
 וואָסער עס איז גאָט אָדער מענטשן בײז דרײסיק טעג,
 אַחוץ פֿון דיר, מלך, זאָל אַרײנגעוואָרפֿן ווערן אין דער
 גרוב פֿון לײבן. °אַצונד, מלך, זאָלסטו אויפשטעלן דעם
 פֿאַרווער, און חתמען דאָס געשריפטס, אַז מע זאָל עס ניט
 ענדערן, לױט דעם געזעץ פֿון מְדִי און פֿרַס וואָס ווערט
 ניט בְּטַל. °איבער דעם האָט דער מלך דִרְיִגֵשׁ געחחמעט
 דאָס געשריפטס און דעם פֿאַרווער.

°און דניאל, אַז ער האָט זיך דערוואַסט אַז דאָס
 געשריפטס איז געחחמעט געוואָרן, איז ער אַרײנגעגאַנגען
 אין זײן הויז— און ער האָט געהאַט פֿענצטער אין זײן
 אויבערשטוב אָפֿן אַקעגן ירושלים— און דרײ מאָל אין
 טאַג האָט ער געקניט אויף זײנע קנײ, און תפילה געטאַן, און
 געגעבן אַ לױב פֿאַר זײן גאָט, אַזוי ווי ער פלעגט טאַן
 פֿריער. °דענסמאָל זײנען דיִדאָזיקע מענער אַרײן מיט אימפעט,
 און האָבן געפֿונען דניאלן, ווי ער בעט און איז
 מתפלל פֿאַר זײן גאָט. °האָבן זײ דענסמאָל געזענט, און האָבן
 גערעדט פֿאַר דעם מלך וועגן דעם מלכס פֿאַר-
 ווער: האָסטו ניט געחחמעט אַ פֿאַרווער, אַז אײטלעכער
 מענטש וואָס וועט בעטן פֿון וואָסער עס איז גאָט אָדער
 מענטשן בײז דרײסיק טעג, אַחוץ פֿון דיר, מלך, זאָל אַרײנגעוואָרפֿן
 ווערן אין דער גרוב פֿון לײבן? האָט געענטפֿערט
 דער מלך און האָט געזאָגט: די זאַך איז פֿעסט, לױט דעם
 געזעץ פֿון מְדִי און פֿרַס וואָס טאַר ניט אָפֿגעשאַפֿט ווערן.
 °דענסמאָל האָבן זײ זיך אָפֿגערופֿן און האָבן געזאָגט פֿאַרן
 מלך אַז: דניאל וואָס איז פֿון די גלות־קינדער פֿון
 יהודה לײגט ניט אַכט אויף דיר, מלך, און אויף דעם
 פֿאַרווער וואָס דו האָסט געחחמעט, און דרײ מאָל אין
 טאַג בעט ער זײן געבעט. °דענסמאָל, אַז דער מלך
 האָט געהערט די זאַך, האָט אים זײער פֿאַרדראָסן,
 און ער האָט געלייגט דעם געדאַנקען אויף דניאלן,
 אים צו ראַטעווען, און בײז וואַנאָטערגאַנג האָט ער זיך גע-
 מיט אים מציל צו זײן. °דענסמאָל זײנען דיִדאָזיקע מענער
 געקומען מיט אימפעט צום מלך, און האָבן געזאָגט

למלכא דע מלכא דידת למדי ופרס די כל-אסר וקום
 דיי-מלכא ויקום לא להשגתה: בארין מלכא אמר
 ודחתי לדניאל ורמו לנבא די ארוותא ענה מלכא
 ואמר לדניאל אלחוד די אנתה פלחילה בתדרא הוא
 ישועבד: והיתית אבן חדה ושמת על-פס נבא וחתמה
 מלכא בעוקתה ובעוקת רברבנותי די לא-יתשנא צבו
 בדניאל: ארין אול מלכא להיכלה וכת טות וחתן לא-
 הנעל קדמוהי ושנתה נדת עלוהי: בארין מלכא
 בשפרפרא יקום בננהא ובהתפלה לנבא די-ארוותא
 אול: ובמקרה לנבא לדניאל בקל עציב זעק ענה
 מלכא ואמר לדניאל דניאל עבד אלתא היא אלחוד די
 אנתה פלחילה בתדרא היכל לשועבדתך מדארוותא:
 ארין דניאל עס-מלכא מלל מלכא לעלמין חיי: אלהי
 שלח מלאכה וסגר פס ארוותא ולא חבלוני כל-קבל
 די קדמוהי וכו השתכחת לי ואף קדמוך מלכא חבילה
 לא עבדת: בארין מלכא שניא טאב עלוהי ולדניאל
 אמר להנסקה מדנבא ודפס דניאל מדנבא וכל-חבל
 לא השתכחה די הימן באלהה: ואמר מלכא ותיתוי
 גבריא אלף די-אכלו קרצוהי די דניאל ולגב ארוותא
 רמו און בניחון ונשיוון ולא-ממו לארעית נבא עד די
 שלטו בהון ארוותא וכל-נרמיהון הדקו: בארין דרנוש
 מלכא כתב לכל-עממא אמיא ולשניא די-דארין בכל-
 ארעא שלמכון ישנא: מן-קדמו שים טעם די פכל-
 שלטון מלכותי לתון ואעין וכל-לון מן-קדם אלתה די
 דניאל די-הוא אלתא היא וקום לעלמין ומלכותה
 די-לא תתחבל ושלטנה עד-סופא: משונב ומצל ועבד

צום מלך: זיי וויסן, מלך, אז עס איז א געזעץ פון מדי
 און פֿרס, אז איטלעך פֿארווער אָדער באַפעל וואָס דער
 מלך שטעלט אויף, איז ניט צום ענדערן. ¹⁷ דענסמאַל
 האָט דער מלך באַפוילן, און מע האָט געבראַכט דניאלן
 און אים אַריינגעוואָרפֿן אין דער גרוב פון לייבן. האָט
 זיך אָפּגערופֿן דער מלך און האָט געזאָגט צו דניאלן: דיין
 גאָט וואָס דו דינסט צו אים שטענדיק, ער וועט דיך מציל
 זיין. ¹⁸ און אַ שטיין איז געבראַכט געוואָרן, און איז אַרויפֿ-
 געלייגט געוואָרן אויפֿן מויל פון דער גרוב, און דער מלך
 האָט עס פֿאַרחתמעט מיט זיין זיגלרינג און מיט דעם זיגל-
 רינג פון זיינע גרויסע לייט, כדי קיין זאך זאָל ניט גע-
 ענדערט ווערן מיט דניאלן.

¹⁹ דענסמאַל איז דער מלך אַוועק אין זיין פֿאַלאַץ,
 און ער האָט צוגעבראַכט די נאַכט אין פֿאַסטן, און פֿאַר-
 וויילונגען זיינען ניט געבראַכט געוואָרן פֿאַר אים, און זיין
 שלאָף האָט זיך אָפּגעטאָן פון אים. ²⁰ דענסמאַל איז דער
 מלך אויפֿגעשטאַנען באַגינען מיטן פֿרימאַרגליכט, און
 איז האַסטיק אַוועק צו דער גרוב פון לייבן. ²¹ און ווי ער
 האָט גענענט צו דער גרוב, האָט ער געשריען צו דניאלן
 מיט אַ טרויעריקן קול: דער מלך האָט גערופֿן צו דניאלן
 און האָט געזאָגט: דניאל, דו קנעכט פון דעם לעבעדיקן
 גאָט, האָט דער גאָט וואָס דו דינסט צו אים תמיד, דיך
 געקענט מציל זיין פון די לייבן? ²² דענסמאַל האָט דניאל
 געזאָגט צום מלך: אייביק לעבן זאָל דער מלך! ²³ מיין
 גאָט האָט געשיקט זיין מלאך, און ער האָט פֿאַרשלאָסן
 דאָס מויל פון די לייבן, און זיי האָבן מיר ניט שלעכטס
 געטאָן; ווייל פֿאַר אים איז מיר געפונען געוואָרן אַ זכות;

י' דוד ה' יח' ס' א' ובעזרת כ' ס' עיניא ס רבדי
 פתח בשם מל' יתור ה' יתור ה' ג' יתור ה' כל דודי קרי כל יתור קרי

און אויך אַקעגן דיר, מלך, האָב איך שלעכטס ניט געטאָן. ²⁴ דענסמאַל האָט זיך דער מלך זייער דערפֿרייט, און ער
 האָט באַפוילן אַרויפֿברענגען דניאלן פון דער גרוב; און דניאל איז אַרויפֿגעבראַכט געוואָרן פון דער גרוב, און קיין
 שעדיקונג איז אויף אים ניט געפונען געוואָרן, ווייל ער האָט געגלויבט אין זיין גאָט. ²⁵ און דער מלך האָט באַפוילן, און
 מע האָט געבראַכט יענע מענער וואָס האָבן געמסרט אויף דניאלן, און מע האָט זיי אַריינגעוואָרפֿן אין דער גרוב פון
 לייבן, זיי, זייערע קינדער, און זייערע ווייבער; און זיי האָבן צומאַל ניט דערגרייכט צום דעק פון דער גרוב, האָבן
 שוין די לייבן געוועלטיקט איבער זיי, און אַלע זייערע ביינער צעמאַלן.

²⁶ דענסמאַל האָט דער מלך דרִוּש געשיקט צו אַלע פעלקער, אומות, און לשונות, וואָס וווינען אויף דער גאַנצער
 ערד: אַייער פֿריד זאָל זיך מערן! ²⁷ פון מיר ווערט געגעבן אַ באַפעל, אז אין דער גאַנצער געוועלטיקייט פון מיין
 קיניגרייך זאָל מען ציטערן און מורא האָבן פֿאַר דעם גאָט פון דניאלן;
 וואָרום ער איז דער לעבעדיקער גאָט,
 און ער באַשטייט אייביק,
 און זיין מלוכה איז אַזאַ וואָס ווערט ניט צעשטערט,
 און זיין געוועלטיקייט איז ביז צום סוף.
²⁸ ער ראַטעוועט און איז מציל,
 און ער מאַכט צייכנס און ווונדער,

און זיין געוועלטיקייט איז ביז צום סוף.
 ער ראַטעוועט און איז מציל,
 און ער מאַכט צייכנס און ווונדער,

אָתוּן וְתַמְהִיז בְּשֵׁמַיָּא וּבְאַרְעָא דִּי שִׁיבָא לְדַנְיָאֵל מִדְּיָן
אַרְוֹתָא: וְדַנְיָאֵל דָּנָה הַצִּלָּח בְּמַלְכוּת הַרְוֹשׁ וּבְמַלְכוּת כֹּס
פֹּרְשׁ פֶּרְסָיָא:

1

בְּשַׁנַּת חֲדָה לְבַלְאֲשַׁצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל דַּנְיָאֵל חָלַם חֲזוֹן וְחֲזוֹן א
רֵאשֵׁה עַל־מִשְׁכְּבָהּ בְּאֶרְץ חֲלֵמָא כְּתִיב רֵאשׁ מִלִּין אָמַר:
עָנָה דַּנְיָאֵל וְאָמַר חֲזוֹן הָיִיתָ בְּחֲזוֹן עִם־לִילְיָא וְאָרְוֵי ב
אֲרַבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא מִיַּחְסָן לִימָא רַבָּא: וְאַרְבַּע חֲזוֹן י
בְּרַבְרָן סִלְקוּן מִדְּיָמָא שְׁנַן דָּא מִדְּדָא: קְדַמְתָּא כְּאַרְוֵי ד
וּנְפִין דִּי־נִשְׁרַר לָהּ חֲזוֹן הָיִיתָ עַד דִּי־מְרִישׁוּ נְפִיָּה וְנִטְלִית
מִדְּאַרְעָא וְעַל־בְּרַגְלֵין בְּאַנְשׁ הַקִּימַת וְלִבְבֵי אַנְשׁ יְהִיב לָהּ:
וְאָרְוֵי חֲזוֹן אַחְרֵי תַנְיָנָה דְּמִיָּה לְדָב וּלְשִׁמְרֵי־חַד הַקִּמַת ה
וְחִלַּת עֲלֵעִין בְּפִמְיָה בֵּין שְׁנֵיָּה וּבֵין אֲמִרֵין לָהּ קִימֵי אֲכַלֵּי
בְּשַׁר שְׁמַיָּא: בְּאַתֵּר דָּנָה חֲזוֹן הָיִיתָ וְאָרְוֵי אַחְרֵי בְּנִמְרֵי
וְלָהּ נְפִין אֲרַבַּע דִּי־עֹפֹף עַל־נְפִיָּה וְאַרְבַּעֵה רֵאשִׁין לְחִיּוּתָא
וְשִׁלְטָן יְהִיב לָהּ: בְּאַתֵּר דָּנָה חֲזוֹן הָיִיתָ בְּחֲזוֹן לִילְיָא
וְאָרְוֵי חֲזוֹן רַבִּינָא דְּחִילָה וְאִימְתָנִי וְתַקְפָּא וְתִירָה וְשַׁנְן
דִּי־פְרוּל לָהּ בְּרַבְרָן אֲכַלָּה וּמִדְּקָה וּשְׁאַרָא בְּרַגְלֵיָּהּ
הַפְּסָה וְהִיא מִשְׁנַיָּא מִדְּכִלְחִיּוּתָא דִּי קְדַמְתָּא וְקִרְעֵן
עֲשִׂר לָהּ: מִשְׁתַּבַּל הָיִיתָ בְּקִרְנָא וְאַלּו קִרְן אַחְרֵי וְעִירָה ה
סִלְקַת בְּנִיחֵין וְחִלַּת מִדְּקִרְעֵיָּא קְדַמְתָּא אַתְּשַׁקְרוּ מִד
קְדַמְתָּא וְאַלּו עֵינִין בְּעֵינֵי אַנְשָׁא בְּקִרְנָאֵיָּא וּפִסַּם מִמְּלַל
בְּרַבְרָן: חֲזוֹן הָיִיתָ עַד דִּי בְּרַסְנֵן רַמְיוּ וְעִתִּיק יוּמִין יַתֵּב ה
לְבוּשָׁה וְכַתְלָג חֲזוֹר וְשַׁעַר רֵאשֵׁה בְּעַמְר נְקָא בְּרַסְנֵה
שְׂבִיבִין דִּי־נִשְׁרַר וְגִלְגֻלוּהֵי נִשְׁרַר דְּלִק: נִשְׁרַר דִּי־נִשְׁרַר נִשְׁרַר וְנִפְקֵי
מִדְּקִרְמֹתֵי אֵלֵּף אֵלֵּפִים יִשְׁמַטְנֵה וְרַבּוּ רַבּוּן קְדַמְתָּו

1, כט' פרסיה קי 2, א' סחח עכ ע 3, ד' יחור 4, ה' יחור 5, ו' יחור 6, ז' יחור 7, ח' יחור 8, ט' יחור 10, י"א שבגין 11, אלסן קי 12, ס רבתי 13, מלא ונש 14, רבנן קי 15, יחור 16, יחור 17, יחור 18, יחור 19, יחור 20

אין הימל און אויף דער ערד;
וער איז דערז וואָס האָט מציל געווען דניאלן
פון דער מאַכט פון די לייבן.

29 און דערדאָזיקער דניאל האָט באַגליקט אונטער
דער מלוכה פון דָרְוִישׁ, און אונטער דער מלוכה פון כּוֹרֶשׁ
דעם פֶּרְסֵער.

1 אין ערשטן יאָר פון בַּלְשַׁאֲצַר דעם מלך פון בָּבֶל,
האָט דניאל געזען אַ חלום, און זעאונגען פון זיין
קאַפּ אויף זיין געלעגער; דענסמאָל האָט ער אויפגעשריבן
דעם חלום, און האָט דערציילט דעם עיקר פון דער זאַך.
2 דניאל האָט אָנגעהויבן און דערציילט: איך האָב געזען
אין מיין זעאונג ביי נאַכט, ערשט די פיר ווינטן פון הימל
האָבן אויסגעבראַכן אויפן גרויסן ים. 3 און פיר גרויסע
חיות זיינען אַרויסגעקומען פון ים, איינע אַנדערש פון דער
אַנדערער. 4 די ערשטע איז געווען אַזוי ווי אַ לייב, און
פליגלען פון אַן אָדלער האָט זי געהאַט; איך האָב געקוקט
ביז אירע פליגלען זיינען אויסגעפליקט געוואָרן, און זי
איז אויפגעהויבן געוואָרן פון דער ערד, און איז אַוועקגע-
שטעלט געוואָרן אויף צוויי פיס אַזוי ווי אַ מענטש, און אַ
האַרץ פון אַ מענטשן איז איר געגעבן געוואָרן. 5 און זע,
אַן אַנדער חיה, אַ צווייטע, איז געווען געגליכן צו אַ בער,
און זי איז געשטעלט געוואָרן אויף איין ווייט, און דריי ריפן
זיינען געווען אין איר מויל צווישן אירע ציינער; און אַזוי
האָט מען צו איר געזאָגט: שטיי אויף, עס פלייש אַ סך.
6 דערנאָך האָב איך געזען, ערשט אַן אַנדערע, אַזוי ווי אַ

לעמפערט; און זי האָט געהאַט פיר פליגלען פון אַ פויגל און פיר קעפּ האָט די חיה געהאַט; און גע-
וועלטיקייט איז איר געגעבן געוואָרן. 7 דערנאָך האָב איך געזען אין די זעאונגען פון דער נאַכט, ערשט אַ פירטע חיה,
שרעקלעך און מוראדיק, און געוואַלטיק שטאַרק; און גרויסע אַיזערנע ציינער האָט זי געהאַט; זי האָט געגעסן און
האָט צעמאַלן, און דעם רעשט האָט זי צעטראָטן מיט אירע פיס; און זי איז געווען אַנדערש פון אַלע חיות וואָס פאַר
איר, און צען הערנער האָט זי געהאַט. 8 האָב איך באַטראַכט די הערנער, ערשט אַן אַנדער האָרן, אַ קליינער, איז
אַרויסגעוואַקסן צווישן זיי, און דריי פון די פאַדערשטע הערנער זיינען אויסגעריסן געוואָרן פון פאַר אים; און זע, אויגן אַזוי
ווי די אויגן פון אַ מענטשן זיינען געווען אין דעמדאָזיקן האָרן, און אַ מויל וואָס האָט גערעדט גרויס. 9 איך האָב
געקוקט

די רעדער דערפון, ברענעדיק פייער.
10 אַ טייך פייער האָט אַרויסגעשטראָמט,
און איז אַרויסגעאַנגען פון פאַר אים;
טויזנט מאָל טויזנט האָבן אים באַדינט,
און צען טויזנט מאָל צען טויזנט זיינען פאַר אים געשטאַנען;

ביז טראָגען האָט מען אויפגעשטעלט,
און אַן אַלטבאַטאַנטער האָט זיך געזעצט;
זיין מלבוש איז געווען ווי ווייסער שניי,
און די האָר פון זיין קאַפּ ווי לויטערע וואָל;
זיין טראָגן איז געווען פלאמען פייער.

מִדְּקָדְמָא וְחִלְתָּהּ מַלְכִין יְהִשְׁפֵּל: וּמְלִין לְצַד עֲלִיא כה
 יִמְלִל וְלִקְדִישֵׁי עֲלִיּוֹנִין יִבְלֵא וְסִפֵּר לְהַשְׁמִיעָהּ וּמִנֵּן דְּת
 וְחִתְּבִין בִּידָהּ עַד-עֵדֶן וְעֵדֶן וּפְלִג עֵדֶן: וְדִנָּא יִתֵּב כו
 וְשִׁלְמָנָה יִתְעִידִין לְהַשְׁמִיעָהּ וְלְהוֹבִיחָהּ עַד-סוּפָא: וּמַלְכוּתָא כו
 וְשִׁלְמָנָה וְרִבּוּתָא דִּי מַלְכוּת תַּחֲתֵּי כָּל-שְׂמִיא יְהִיבֵת
 לְעַם קְדִישֵׁי עֲלִיּוֹנִין מַלְכוּתָהּ מַלְכוּת עֲלֵם וְכָל שְׁלִמְנָא
 לָהּ יִפְלְחוּן וְשִׁתְּמַעוּן: עַד-כֹּה סוּפָא דִּי-מַלְתָּא אָנָּה כח
 דְּנִיָּאל שְׂנֵיא וְרֵעִינִי יִבְהַלְנִי וְיִוִּי יִשְׁתַּנֵּן עֲלֵי וּמַלְתָּא
 בְּלִבֵּי נִמְרֹת:

ח

בְּשַׁנַּת שְׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת בִּלְשַׁצְרַר הַמֶּלֶךְ הָזֶה נִרְאָה אֱלֹי א
 אֲנִי דְּנִיָּאל אַחְרֵי הַנִּרְאָה אֱלִי בַּחֲזָקָה: וְאִרְאָה בְּחֻזֶּךְ ב
 וְהוּוּ בְּרֵאתִי וְאֲנִי בְּשׁוֹשֵׁן הַבִּירָה אֲשֶׁר בְּעֵילָם הַמְּדִינָה
 וְאִרְאָה בְּחֻזֶּךְ וְאֲנִי הֵייתִי עַל-אִיבֵל אוֹלִי: וְאִשָּׂא עֵינַי
 וְאִרְאָה וְהִנֵּה אֵיל אֶחָד עֹמֵד לִפְנֵי הָאֵבֵל וְלוֹ קַרְנִים
 וְתַקְרָעִים גְּבוּהוֹת וְהָאֶחָת גְּבוּהָ מִן-הַשְּׁנַיִת וְהַגְּבוּהָ
 עֲלֶיהָ בְּאַחְרָנָהּ: רֵאתִי אֶת-הָאֵיל מִנְּחָה יָמָה וְצַפּוֹנָה ד
 וְנִנְבָּה וְכַל-חַיּוֹת לֹא-יַעֲמִדוּ לִפְנָיו וְאֵין מַצִּיל מִיָּדוֹ וְעָשָׂה
 כְּרַצְנוֹ וְהִגְדִּיל: וְאֲנִי הֵייתִי מִבֵּין וְהִנֵּה צְפִירֵה-עֲוִים בֹּא ד
 מִן-הַמַּעַרְב עַל-פְּנֵי כַל-הָאָרֶץ וְאֵין נֹנֵעַ בְּאָרֶץ וְהַצִּפּוּר
 קָרַן חֲזוֹת בֵּין עֵינָיו: וְיָבֵא עַד-הָאֵיל בְּעַל הַקַּרְנִים אֲשֶׁר ו
 רֵאתִי עֹמֵד לִפְנֵי הָאֵבֵל וְרָץ אֵלָיו בְּחֶמֶת כְּחוֹ: וְרֵאתִי ו
 מִנֵּעַ אֶעֱלֵה הָאֵיל וְהַתְּמַרְמֵר אֵלָיו וְנָדַף אֶת-הָאֵיל וַיִּשְׁבֵּר
 אֶת-יִשְׁתֵּי קַרְנָיו וְלֹא-הָיָה כֹּחַ בְּאֵיל לְעֹמֵד לִפְנָיו וַיִּשְׁלִיכֵהוּ
 אֶרְצָה וַיִּרְמָסוּהוּ וְלֹא-הָיָה מַצִּיל לְאֵיל מִיָּדוֹ: וְצִפּוּר ח
 הַטִּיבִים הִגְדִּיל עַד-מָאד וּבְעֵצְמוֹ נִשְׁבְּרָה תַּקְרַן הַגְּדִלָה
 וְתַעֲלָנָה חֲזוֹת אַרְבַּע תַּחְתֵּיהָ לְאַרְבַּע רִחוֹת הַשָּׁמַיִם:

1, 25 - ח, 8 דניאל

אָנְדֵרֶשׁ פּוֹן דִּי פֿרִיעֶרדיקע, און דרײַ מלכים וועט ער
 אַראָפּוואַרפֿן. 26 און ווערטער אַקעגן דעם העכסטן וועט
 ער רעדן, און די הייליקע פון דעם העכסטן וועט ער
 מאַטערן, און ער וועט טראַכטן צו ענדערן די צײַטן און
 דאָס געזעץ: און זײַ וועלן איבערגעגעבן ווערן אין זײַן
 האַנט, ביז אַ צײַט און צײַטן און אַ האַלבע צײַט. 26 אָבער
 אַ בית־דין וועט זיצן, און זײַן געוועלטיקייט וועט מען
 אַוועקנעמען, כדי זײַ צו פֿאַרטיליקן און אונטערברענגען
 ביזן סוף. 27 און די מלוכה, און די געוועלטיקייט, און די
 גרויסקייט פון די קיניגרייכן: אַ וועטערן גאַנצן הימל, וועט
 איבערגעגעבן ווערן צו דעם פֿאַלק פון הייליקע פון דעם
 העכסטן; זײַער מלוכה וועט זײַן אַן אייביקע מלוכה, און
 אַלע געוועלטיקער וועלן דינען און געהאָרכן צו זײַ.

26 ביז דאָנען איז דער סוף פון דער זאַך. מיך,
 דניאל, האָבן מײַנע רעיונות זײַער געשראַקן, און מײַן
 פֿאַרב האָט זיך אויף מיר געביטן, און איך האָב די זאַך
 באַהאַלטן אין מײַן האַרצן.

ח

1 אין דריטן יאָר פון מלך בלשאַצַרס מלוכה האָט
 זיך אַ זעאונג באַוווּזן צו מיר, צו מיר דניאל, נאָך
 דעם וואָס האָט זיך צו מיר באַוווּזן אין אָנהײב. 2 און איך
 האָב געזען אין אַ זעאונג - און אַז איך האָב עס געזען, בין
 איך געווען אין דער הויפטשטאָט שושן, אין דער מדינה
 עילם - איך האָב געזען אין אַ זעאונג, ווי איך בין בײַ דעם
 שטראָם אוּלֵי. 3 און איך האָב אויפֿגעהויבן מײַנע אויגן,
 און האָב אַ קוק געטאָן, ערשט אַ ווידער שטייט פֿאַר דעם

שטראָם, און ער האָט צוײַ הערנער, און די צוײַ הערנער זײַנען הויכע, און איינער איז העכער פון צוײַטן, און דער
 העכערער איז אַרויסגעוואַקסן צולעצט. 4 האָב איך געזען דעם ווידער שטויסן צו מערב, און צו צפון, און צו דרום,
 און קײַן חיה האָט זיך ניט געקענט שטעלן אַקעגן אים, און עס איז ניט געווען ווער זאָל מציל זײַן פון זײַן האַנט; און ער
 האָט געטאָן לויט זײַן ווילן, און האָט זיך געגרייסט.

5 און ווי איך האָב דאָס באַטראַכט, ערשט אַ ציגנבאַק איז אָנגעקומען פון מערבֿזײַט איבערן געזיכט פון דער גאַנ־
 צער ערד, אָבער ער האָט ניט אָנגערירט די ערד; און דער באַק האָט געהאַט אַן אָנווענדדיקן האָרן צווישן זײַנע אויגן.
 6 און ער איז צוגעקומען ביז צו דעם ווידער מיט די הערנער, וואָס איך האָב געזען שטײַן פֿאַרן שטראָם, און ער איז
 אַרויפֿגעלאָפֿן אויף אים מיט דעם אימפעט פון זײַן כּוּח. 7 און איך האָב אים געזען זיך אָנשטויסן אָן דעם ווידער, און
 ער איז געווען דערביטערט אויף אים, און ער האָט געשלאָגן דעם ווידער, און האָט צעבראַכן זײַנע בײַדע הערנער;
 און דער ווידער האָט ניט געהאַט קײַן כּוּח צו באַשטײַן פֿאַר אים; און ער האָט אים אַנידערגעוואַרפֿן אויף דער ערד,
 און האָט אים געטרעטן, און עס איז ניט געווען ווער זאָל מציל זײַן דעם ווידער פון זײַן האַנט. 8 און דער ציגנבאַק האָט
 זיך זײַער געגרייסט; אָבער אין זײַן רעכטער שטאַרקייט, האָט זיך אָפּגעבראַכן דער גרויסער האָרן, און דאָס אויסזען
 פון פיר איז אַרויסגעוואַקסן אויף זײַן אָרט, אַקעגן די פיר ווײַטן פון הימל.

און פון איינעם פון זיי איז אַרויסגעגאַנגען אַ קליינער האָרן, און ער איז געוואָרן זייער גרויס קעגן דרום, און קעגן מזרח, און קעגן דעם שיינעם לאַנד. ¹⁰ און ער איז געוואָרן גרויס ביי צו דעם חיל פון הימל, און האָט אַראָפּ געוואָרפן צו דער ערד טייל פון דעם חיל – פון די שטערן, און האָט זיי צעטרעטן. ¹¹ און ביי צו דעם האָר פון חיל האָט ער זיך געגרייסט; און דער שטענדיקער קרבן איז פון אים אַוועקגענומען געוואָרן, און דער אָרט פון זיין הייליקטום איז אַיינגעוואָרפן געוואָרן. ¹² און דער חיל איז איבערגעגעבן געוואָרן אין איינעם מיט דעם שטענדיקן קרבן דורך פאַרברעך; און ער האָט געשליידערט דעם אמת צו דער ערד, און ער האָט אויפגעטאַן און האָט באַגליקט. ¹³ און איך האָב געהערט ווי איין הייליקער האָט גערעדט, און איין הייליקער האָט געזאָגט צו דעם אומבאַקענטן וואָס האָט גערעדט: אויף ביי וואַנען איז די זעאונג וועגן דעם שטענדיקן קרבן, און דעם פאַרברעך וואָס צעגרוילט, דאָס איבערגעגעבן אי דאָס הייליקטום אי דעם חיל צום צעטרעטן? ¹⁴ האָט ער צו מיר געזאָגט: ביי צוויי טויזנט און דריי הונדערט אָונטן און פרימאַרגנס; דענסמאָל וועט דאָס הייליקטום קומען צו זיין רעכט.

¹⁵ און עס איז געווען, ווי איך, דניאל, האָב געזען די זעאונג, און האָב געזוכט צו פאַרשטיין, ערשט אַקעגן מיר שטייט אזוי ווי דאָס אויסזען פון אַ מאַן. ¹⁶ און איך האָב געהערט דעם קול פון אַ מענטשן איבערן אַוילי, און ער האָט אויסגערופן און האָט געזאָגט: גבריאל, גיב דעם דאָזיקן צו פאַרשטיין די זעאונג. ¹⁷ איז ער צוגעקומען לעבן ווי איך בין געשטאַנען, און ווי ער איז צוגעקומען, אזוי בין איך דערשראָקן געוואָרן, און בין געפאַלן אויף מיין פנים; האָט ער צו מיר געזאָגט: פאַרשטיי, דו מענטשנקינד, וואָרום פאַר דער צייט פון קץ איז די זעאונג. ¹⁸ און ווי

און דאָס האָט מיר גערעדט, בין איך אַנטשלאָפן געוואָרן אויף מיין פנים צו דער ערד; האָט ער מיך אַנגערירט, און האָט מיך ווידער אויפגעשטעלט ווי איך בין געשטאַנען. ¹⁹ און ער האָט געזאָגט: זע, איך מאַך דיך וויסן וואָס וועט געשען אין סוף פון דעם צאָרן, וואָרום דאָס איז פאַר דער צייט פון קץ. ²⁰ דער ווידער וואָס דו האָסט געזען, מיט די צוויי הערנער, דאָס זיינען די מלכים פון מדי און פּרס. ²¹ און דער האַריקער באַק איז דער מלך פון יָוֹן; און דער גרויסער האָרן וואָס צווישן זיינע אויגן, דאָס איז דער ערשטער מלך. ²² און דער צעבראַכענער וואָס אויף זיין אָרט זיינען אויפגעשטאַנען פיר ובאַטייטן: פיר מלוכות וועלן האָבן אויסגעפירט, וועט אויפשטיין אַ מלך מיט אַ פאַרשייטן פנים, וואָס פאַרשטייט מלוכה, אַז די פאַרברעכער וועלן האָבן אויסגעפירט, וועט אויפשטיין אַ מלך מיט אַ פאַרשייטן פנים, וואָס פאַרשטייט זיך אויף ליסטיקייטן. ²³ און זיין מאַכט וועט זיין גרויס, אָבער ניט מיט זיין אייגענעם כּוֹח; און ער וועט ווונדערלעך צעשטערן, און וועט באַגליקן און אויפּטאַן; און ער וועט אומברענגען די מאַכטיקע, און דאָס פּאָלק פון הייליקע. ²⁴ און דורך זיין שכל וועט ער באַגליקן אין דעם באַטרוג פון זיין האַנט; און ער וועט זיך גרייסן אין זיין האַרצן, און אין מיטן פון שלום וועט ער אומברענגען פיל, און אַקעגן דעם האַר פון די האַרן וועט ער זיך שטעלן; אָבער אַן עמיצנס האַנט וועט ער צעבראַכן ווערן. ²⁵ און די זעאונג פון די אָונטן און פרימאַרגנס וואָס איז אַנגעזאָגט געוואָרן איז אמת; אָבער דו באַהאַלט די זעאונג, וואָרום דאָס איז אויף פיל טעג אַרום.

ט סכין יצאה יא' דהים קי

²⁷ און איך, דניאל, בין פיל טעג געווען צעבראַכן און קראַנק; דערנאָך בין איך אויפגעשטאַנען, און האָב געטאַן

א דער סוף, די גאולה צייט.

די ארבעט פארן מלך; און איך בין געווען א צעגרוילטער פון דער זעאונג, אָבער קיינער האָט ניט געמערקט.

ט ¹ אין ערשטן יאָר פון דריַנש דעם זון פון אחשורוש פון דעם אָפּשטאַם פון מדי, וואָס איז געמאַכט געוואָרן פאַר אַ מלך איבער דעם קיניגרייך פון די פּשדים, ² אין ערשטן יאָר פון זיין מלוכה, האָב איך, דניאל, נאָכגע-קוקט אין די ספרים די צאָל פון די יאָרן וואָס דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו ירמיה הנביא, צו דערפילן אויף די חורבות פון ירושלים - זיבעציק יאָר. ³ און איך האָב געקערט מיין פנים צו גאָט דעם האַר, צו בעטן אַ תפילה און אַ בקשה מיט פאַסטן, און זאַק און אַש. ⁴ און איך האָב מתפלל געווען צו יהוה מיין גאָט, און האָב מיך מתודה געווען, און האָב געזאָגט: איך בעט דיך גאָט, דו גרויסער און פאַרכטיקער גאָט, וואָס היט דעם בונד און די גענאָד צו די וואָס האָבן אים ליב, און צו די וואָס היטן זיינע גע-באָט, ⁵ מיר האָבן געזינדיקט, און פאַרבראַכן, און שלעכטס געטאָן, און ווידערשפעניקט, און זיך אָפּגעקערט פון דינע געבאָט און דינע געזעצן; ⁶ און מיר האָבן ניט צוגעהערט צו דינע קנעכט די נביאים, וואָס האָבן גע-רעדט אין דיין נאָמען צו אונדזערע מלכים, אונדזערע האַרן, און אונדזערע עלטערן, און צו דעם גאַנצן פאָלק פון לאַנד. ⁷ צו דיר, גאָט, איז די גערעכטיקייט, און צו

אונדז איז היינטיקן טאָג די שאַנד פון פנים - צו די מענער פון יהודה, און צו די באַווינער פון ירושלים, און צו גאַנץ ישראל, די נאַנטע און די ווייטע, אין אַלע לענדער וואָס דו האָסט זיי פאַרשטויסן אַהין, פון וועגן דער פעלשונג וואָס זיי האָבן געפעלט אָן דיר. ⁸ גאָט, צו אונדז איז די שאַנד פון פנים, צו אונדזערע מלכים, צו אונדזערע האַרן, און צו אונדזערע עלטערן, ווייל מיר האָבן געזינדיקט צו דיר. ⁹ ביי גאָט אונדזער האַר איז די דערבאַרימונג און די פאַר-געבונג; וואָרום מיר האָבן ווידערשפעניקט אָן אים, ¹⁰ און מיר האָבן ניט צוגעהערט צו דעם קול פון יהוה אונדזער גאָט, צו גיין אין זיינע לערנונגען, וואָס ער האָט אַוועקגעלייגט פאַר אונדז דורך דער האַנט פון זיינע קנעכט די נביאים. ¹¹ און גאַנץ ישראל האָבן איבערגערעטן דיין תורה, און זיך אָפּגעקערט, ניט צוצוהערן צו דיין קול, און אויף אונדז איז אויסגעגאַסן געוואָרן די קללה און די שבועה וואָס שטייט געשריבן אין דער תורה פון משה דעם קנעכט פון גאָט, ווייל מיר האָבן געזינדיקט צו אים. ¹² און ער האָט מקיים געווען זיין וואָרט, וואָס ער האָט גערעדט וועגן אונדז, און וועגן אונדזערע שופטים וואָס האָבן אונדז געמשפט, צו ברענגען אויף אונדז אַ גרויס ביזו, וואָס איז ניט געשען אונטערן גאַנצן הימל אַזוי ווי עס איז געשען צו ירושלים. ¹³ אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תורה פון משה, איז דאָס דאָזיקע גאַנצע ביזו

וְאִלְלוּ וְאָנְשׂוּ אֶת־מְלֹאכֶת הַמֶּלֶךְ וְאֶשְׁתּוּמִם עַל־הַמְרָאָה וְאִין מִבֵּין:

ט

בשנת אחת לדרוש בדאחשורוש מנרע מדי אשר ^א המלך על מלכות פשדים: בשנת אחת למלכו אני ^ב דניאל בינתי בספרים מספר השנים אשר היה דבר יהוה אלי ירמיה הנביא למלאות לחרבות ירושלם שבעים שנה: ואמנה אתפני אלי אדני האלהים לבקש תפלה ^ג ותחנונים בצום ושק ואפר: ואחפללה ליהוה אלהי ^ד ואתודה ואמרה אנה אדני האל הגדול והנורא שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותיו: הטאנו ועינו ^ה והרשענו ומרדנו וסור מצותך וממשפטך: ולא ^ו שמענו אלי עבדך הנביאים אשר דברו בשמך אל מלכינו שרינו ואבותינו ואל כלעם הארץ: לך אדני ^ז הצדקה ולנו בשת הפנים כיום הנה לאיש יהודה ולישבי ירושלם ולכל ישראל הקרבים והרחקים בכל הארצות אשר הדיחתם שם במעלם אשר מעלדך: יהוה לנו ^ח בשת הפנים למלכינו לשרינו ולאבותינו אשר הטאנו לך: לאדני אלהינו הרחמים והסלחות כי מרדנו בו: ^ט ולא שמענו בקול יהוה אלהינו ללכת בתורתו אשר נתן לפנינו בך עבדיו הנביאים: וכל ישראל עברו את ^י תורתך וסור לבלתי שמוע בקלך ותמך עלינו האלה והשבעה אשר כתובה בתורת משה עבדה האלהים כי הטאנו לו: ונקם את דבריו ו אשר דבר עלינו ועל ^{יא} שפטינו אשר שפטינו להביא עלינו רעה גדלה אשר לאינעשתה תחת פל השמים כאשר נעשתה בירושלם: כאשר כתוב בתורת משה את כל הרעה הזאת באה ^{יב}

ט, ד' למאנש ה' יחד יב יחד

עלינו ולא חלינו את־פני | יהוה אלהינו לשוב מעונינו
 י' ולהשכיל באמתה: וישקד יהוה על־הרעה ויביאה
 עלינו כִּי־צדיק יהוה אלהינו על־בל־מעשיו אשר עשה
 ט' ולא שמענו בקול: ועתה | אדני אלהינו אשר הוצאת
 את־עמך מארץ מצרים בְּיַד חֲזָקָה ותעש־לך שם בְּיָוֶם
 ט' הוה הטאנו רשענו: אדני ככל־צדקתך ישכִינא אפק
 וחמתך מעירך ירושלים הר קדשך כי בחטאינו ובעונות
 י' אבתנו ירושלים ועמך לחרפה לכל־סביבתינו: ועתה |
 שמע אלהינו אלהתפלת עבדך ואל־תחנניו והאר פניך
 י" על־מקדשך השמים למען אדני: הטה אלהי | אונך
 ושמע פקחה עיניך וראה שממתנו והעיר אשר־נקרא
 שמה עליה כי לא על־צדקתנו אנחנו מפילים תחננינו
 י" לפניך כי על־רחמך הרבים: אדני | ושמעה אדני וסלחה
 אדני הקשיבה ועשה אלהתאחר למענך אלהי כִּי־שמך
 כ' נקרא על־עירך ועל־עמך: ועוד אני מדבר ומתפלל
 ומתודה חטאתי וחטאת עמי ישראל ומפיל תחנתי
 כא לפני יהוה אלהי על הרקדש אלהי: ועוד אני מדבר
 בתפלה והאיש גבריאל אשר ראיתי בחזון בתחלה
 כב מצף ביני נגע אלי בעת מנחת־ערב: וכן ידבר עמי
 כב ויאמר דניאל עתה יצאתי להשקיף בינה: בתחלת
 תחנתי יצא דבר ואני באתי להגיד כי חמורות אתה
 כד ובין בדבר והבן במראה: שבעים שבועים נחתך על־
 עמך | ועל־עיר קדשך לכלא הפשע ולחתם חטאות
 ולכפר עון ולהביא צדק לעמים ולחתם חזון ונביא
 כה ולמשח קדש קדשים: ותדע ותשכל מן־מצא דבר
 להשיב ולבנות ירושלים עד־משיח נגיד שבעים שבועה
 ושבעים ששים ושנים תשוב ונבנתה רחוב וחרוץ

יח' יחידה יט' סוף סאנח כד' ולחם קי' חדר

געקומען אויף אונדו; אָבער מיר האָבן ניט געבעטן פֿאַר
 יהוה אונדוער גאָט, כדי זיך אומצוקערן פון אונדוערע
 זינד, און זיך צו קליגן אין דיין אמת. ¹⁴ און גאָט האָט אויפ־
 געפֿאַסט אויף דעם בייו, און האָט עס געבראַכט אויף
 אונדו, וואָרום יהוה אונדוער גאָט איז גערעכט אין אַלע
 זיינע טואונגען וואָס ער האָט געטאָן, און מיר האָבן ניט
 צוגעהערט צו זיין קול. ¹⁵ און אַצונד, יהוה אונדוער גאָט,
 דו וואָס האָסט אַרויסגעצויגן דיין פֿאַלק פון לאַנד מצרים
 מיט אַ שטאַרקער האַנט, און דיר געמאַכט אַ נאָמען אזוי
 ווי אויף היינטיקן טאָג—מיר האָבן געזינדיקט, מיר האָבן
 שלעכטס געטאָן. ¹⁶ גאָט, לויט אַלע דינע גערעכטיקייטן,
 זאָל, איך בעט דיך, זיך אָפקערן דיין כּעס און דיין גרימד
 צאָרן פון דיין שטאַט ירושלים, דיין הייליקן באַרג, וואָרום
 פון וועגן אונדוערע זינד, און פון וועגן די פֿאַרברעכן פון
 אונדוערע עלטערן, איז ירושלים און דיין פֿאַלק צו שאַנד
 ביי אַלע אונדוערע אַרומיקע. ¹⁷ און אַצונד, אונדוער
 גאָט, הער צו די תפילה פון דיין קנעכט, און זיין בקשה,
 און דערלייכט דיין פנים אויף דיין פֿאַרוויסטן הייליק־
 סום פון גאָטס וועגן. ¹⁸ נייג, מיין גאָט, דיין אויער, און
 הער, עפן דינע אויגן, און זע אונדוערע פֿאַרוויסטונגען,
 און די שטאַט וואָס דיין נאָמען ווערט אויף איר גערופן,
 וואָרום ניט פון וועגן אונדוערע גערעכטיקייטן מאַכן מיר
 פֿאַלן פֿאַר דיר אונדוער בקשה, גייערט פון וועגן דיין
 גרויס דערבאַרימונג. ¹⁹ גאָט, הער, גאָט, פֿאַרגיב, גאָט,
 פֿאַרנעם און טו, זאָלסט ניט זאַמען; פון דינעטוועגן, מיין

גאָט, וואָרום דיין נאָמען ווערט גערופן אויף דיין שטאַט און אויף דיין פֿאַלק.

²⁰ און ווי איך רעד נאָך, און בין מתפלל, און בין זיך מתודה אויף מינע זינד, און די זינד פון מיין פֿאַלק
 ישראל, און מאַך פֿאַלן מיין בקשה פֿאַר יהוה מיין גאָט, פון וועגן דעם הייליקן באַרג פון מיין גאָט—²¹ ווי איך רעד
 נאָך אין געבעט, אזוי איז דער מאַן גבריאל, וואָס איך האָב געזען אין דער זעאונג אין אָנהייב, געקומען פליעדיק
 צו פליען, און האָט מיך אָנגערירט, אַרום דער צייט פון אָוונט־קרובן. ²² און ער האָט געזעבן צו פֿאַרשטיין, און
 האָט מיט מיר גערעדט, און האָט געזאָגט: דניאל, איך בין אַצונד אַרויסגעקומען דיך צו קליגן אין פֿאַרשטאַנדיקייט.
²³ ביים אָנהייב פון דיין בקשה איז אַרויס אַ וואָרט, און איך בין געקומען עס צו זאָגן, וואָרום דו ביסט באַליבט; דרום
 באַטראַכט דאָס וואָרט, און פֿאַרשטיי די זעאונג. ²⁴ זיבעציק וואָרט וואָס זיינען נגור געוואָרן אויף דיין פֿאַלק און אויף
 דיין הייליקער שטאַט, כדי צו פֿאַרלענדן דעם פֿאַרברעך, און פֿאַרטיליקן דעם חטא, און מכפר זיין אויף דער זינד,
 און ברענגען אייביקע גערעכטיקייט, און באַזיגלען די זעאונג און די נביאות, און זאלבן דעם קדש־קדשים. ²⁵ און
 זאָלסט וויסן און פֿאַרשטיין, אז פון דעם אַרויסגאַנג פון דעם וואָרט, ווידער אויפצובויען ירושלים, ביז דעם געזאָלבטן
 פירשט, זיינען זיבן וואָכן, און צוויי און זעכציק וואָכן וועט זי ווידער זיין אויפגעבויט, מיט מערק און גראַבנס,

אָבער אין געדריקטע צײַטן. ²⁶ און נאָך די צוויי און
 זעכציק וואָכן, וועט פאַרשניטן ווערן אַ געזאַלבער, און
 פון אים וועט ניט בלייבן; און די שטאַט און דאָס הייליק-
 טום וועט צעשטערן דאָס פּאָלק פון אַ פירשט וואָס וועט
 קומען; און זיין סוף וועט זיין מיט פלייצונג; און ביז צום
 סוף פון דער מלחמה זיינען גנור געוואָרן פאַרוויסטונגען.
²⁷ און ער וועט מאַכן אַ שטאַרקן בונד מיט פיל פאַר איין
 וואָך; און אַ האַלבע וואָך וועט ער פאַרשטערן שלאַכט-
 אָפּפער און שפּיזאָפּפער; און אויף דעם פליגל פון אומד-
 ווערדיקייטן וועט קומען דער פאַרוויסטער, אַזש ביז אַ
 פאַרלענדונג און אַ גנר וועט אויסגעגאַסן ווערן אויף דעם
 פאַרוויסטער.

אין דריטן יאָר פון כּוֹרֶשׁ דעם מלך פון פּרָס איז
 אַנטפלעקט געוואָרן אַ וואָרט צו דניאלן, וואָס זיין
 נאָמען איז גערופן געוואָרן בלַטְשַׁאָצַר; און דאָס וואָרט
 איז געווען אמת, און וועגן אַ לאַנגער צײַט; און ער האָט
 באַטראַכט דאָס וואָרט, און האָט פאַרשטאַנען די זעאונג.
² אין יענע טעג האָב איך, דניאל, געטרויערט דריי
 וואָכן צײַט. ³ גלוסטיקע שפּייז האָב איך ניט געגעסן, און
 פלייש און וויין איז ניט געקומען אין מיין מויל, און זאָלבן
 האָב איך זיך ניט געזאַלבעט, ביז עס זיינען פיל געוואָרן דריי
 וואָכן צײַט. ⁴ און אין פיר און צוואַנציקסטן טאָג פון
 ערשטן חודש, ווען איך בין געווען ביים ברעג פון גרויסן
 טײַך, דאָס איז חַדְקָל, ⁵ האָב איך אויפגעהויבן מינע
 אויגן, און האָב געזען, ערשט אַ מאָן אָנגעקליידט אין ליינען,

און זיינע לענדן אַרומגעגורט מיט גאַלד פון אופּו, ⁶ און זיין לייב אַזוי ווי גאַלדשטיין, און זיין פנים אַזוי ווי דאָס אויסזען
 פון בליץ, און זיינע אויגן אַזוי ווי פלאַמען פיער, און זיינע אַרעמס און זיינע פיס אַזוי ווי דער אַנבליק פון בלאַנקן
 קופער, און דער קול פון זיינע ווערטער אַזוי ווי דער קול פון אַ מחנה. ⁷ און איך, דניאל, אליין האָב געזען די זעאונג,
 אָבער די מענטשן וואָס מיט מיר האָבן ניט געזען די זעאונג, נאָר אַ גרויסע ציטערניש איז אויף זיי געפאַלן, און זיי זיינען
 אַנטלאָפן זיך צו באַהאַלטן. ⁸ בין איך געבליבן אליין, און איך האָב געזען די דאָזיקע גרויסע זעאונג, און אין מיר איז
 ניט געבליבן קיין כּוֹח, וואָרום מיין פאַרב האָט זיך אויף מיר שרעקלעך געביטן, און איך האָב מער ניט גע-
 האָט קיין כּוֹח. ⁹ און איך האָב געהערט דעם קול פון זיינע ווערטער; און ווי איך האָב געהערט דעם קול
 פון זיינע ווערטער, אַזוי בין איך אַנטשלאָפן געוואָרן אויף מיין פנים, מיט מיין פנים צו דער ערד. ¹⁰ ערשט אַ
 האַנט האָט מיך אָנגערירט, און האָט מיך געטרייסלט פאַר מינע קני און מינע האַנטפלעכען. ¹¹ און ער האָט צו מיר
 געזאָגט: דניאל, דו באַליבטער מאַן, פאַרשטיי די ווערטער וואָס איך רעד צו דיר, און שטיי אויף אַזוי דו ביסט גע-
 שטאַנען, וואָרום איך בין אַצונד געשיקט געוואָרן צו דיר. און ווי ער האָט מיט מיר גערעדט דאָסדאָזיקע וואָרט,

וּבְצֹק הַעֲתִים: וְאַחֲרֵי הַשְּׁבַעִים שָׁשִׁים וּשְׁנָיִם יִבְרַתְּ כִּי
 מָשִׁיחַ יֵאָזֵן לוֹ וְהָעִיר וְהַקְּדֹשׁ יִשְׁחִית עִם נְגִיד הַבָּא
 וּמְצֹו בַשֹּׁטֶף וְעַד קֵץ מַלְחָמָה נַחֲרָצַת שְׁמֹמֹת: וְהַגְּבִיר כִּי
 בְרִית לְרַבִּים שְׂכִיבֵי אַחַד וְחֻצֵי הַשְּׂכִיבֵי יִשְׁבִּית וְיִבַח
 וּמְנַחֵה יַעַל כְּנָף שְׂכִינָיו מִשּׁוּמֵם וְעַד־כְּלָה וְנַחֲרָצָה תִּתֵּן
 עַל־שׁוּמֵם:

בַּשְּׁנֵת שְׁלוֹשׁ לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס דִּבֶּר נְגִלָה לְדַנְיָאֵל ^א
 אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמוֹ בְּלַטְשַׁאֲצַר וְאִמַּת הַדָּבָר וְצָבָא גְדוֹל
 וּבִין אֶת־הַדָּבָר וּבִנְיָה לוֹ בַּמְרָאָה: בְּיָמִים הָאֵלֶּם אֲנִי ^ב
 דַּנְיָאֵל הָיִיתִי מִתְאַפֵּל שְׁלֹשָׁה שְׁבַעִים יָמִים: לֶחֶם חֲמֻדֹת ^ג
 לֹא אָכַלְתִּי וּבָשָׂר גַּיִן לֹא־בָא אֵלַי וְסוּד לֹא־סָכַתִּי עַד־
 מֵלֵאת שְׁלֹשֶׁת שְׁבַעִים יָמִים: וּבְיוֹם עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה ^ד
 לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וְאֲנִי הָיִיתִי עַל־יַד הַנְּהַר הַגְּדוֹל הוּא
 חַדְקָל: וְאִשָּׂא אֶת־עֵינַי וָאֵרָא וְהִנֵּה אִישׁ־אַחַד לְבוּשׁ ^ה
 בָּדִים וּמְתַנּוּ הַנְּרִים כְּכֶתֶם אופּו: וְנִוְתָו כְּתַרְשִׁישׁ וּפְלִיז ^ו
 כְּמַרְאֵה כָּרֶק וְעֵינָיו בְּלַפְיָדֵי אִישׁ וּוְרַעְתָּו וּמְגַלְתָּו כְּעַן
 נַחֲשֵׁת קָלָל וְקוֹל דְּבָרָיו כְּקוֹל הַמּוֹן: וְרֵאִיתִי אֲנִי דַנְיָאֵל ^ז
 לְבָדִי אֶת־הַמְרָאָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־הָיוּ עִמִּי לֹא רָאוּ אֶת־
 הַמְרָאָה אֲבָל הִרְדָּה גְדֻלָּה נְפִלָה עֲלֵיהֶם וַיְבַרְהוּ בַּהֲחָבָא: ^ח
 וְאֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבָדִי וָאֵרָאָה אֶת־הַמְרָאָה הַגְּדֻלָּה הַזֹּאת ^ט
 וְלֹא נִשְׁאַרְיָבִי כֶּחַ וְהוֹדִי נִהַפֵּךְ עָלַי לַמִּשְׁחֹת וְלֹא עֲצַרְתִּי
 כֶּחַ: וְאִשְׁמַע אֶת־קוֹל דְּבָרָיו וּכְשִׁמְעִי אֶת־קוֹל דְּבָרָיו ^י
 וְאֲנִי הָיִיתִי נֶרְדֶּם עַל־פְּנֵי וּפְנֵי אַרְצָה: וְהַנְּהַרִיד נְגִיעָה ^{יא}
 בִּי וְהִנְעִנִי עַל־בְּרַכְי וּכְפֹתַי דִּי: וַיֹּאמֶר אֵלַי דַּנְיָאֵל אִישׁ־
 חֲמֻדֹת הָבֵן בְּדַבְרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דָּבָר אֱלֹהִים וְעַמּוּד עַל־
 עַמּוּדָּה בִּי עֲתָה שְׁלַחְתִּי אֱלֹהִים וּבְרַבְרוּ עִמִּי אֶת־הַדָּבָר

ט, כו' בס"א נח' כו' סבירין ועד ח'בס"א וּמְרָאָה אֲבָלָה הַזֹּאת מִן בִּי כַח

בין איך אויפגעשטאנען ציטערנדיקערהייט. ¹² און ער האָט צו מיר געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן, דניאל, וואָרום פון דעם ערשטן טאָג אָן וואָס דו האָסט אָפּגעגעבן דיין האַרץ צו פאַרשטיין, און זיך צו פּייניקן פאַר דיין גאָט, זיינען דייע ווערטער געהערט געוואָרן, און איך בין גע- קומען פון וועגן דייע ווערטער. ¹³ אָבער דער שר פון מלכות פֿרס האָט זיך געשטעלט אַקעגן מיר איין און צוואַנ- ציק טעג, אָבער זע, מיכאַל, איינער פון די ערשטע שרים, איז מיר געקומען צו הילף. אזוי בין איך דאָרטן פאַר- בליבן ביי די מלכים פון פֿרס. ¹⁴ און איך בין געקומען דיר געבן צו פאַרשטיין וואָס וועט געשען צו דיין פּאָלק אין סוף פון די טעג; וואָרום דאָס איז נאָך אַ זעאונג אויף אַ צייט.

¹⁵ און ווי ער האָט גערעדט צו מיר אזוי ווי דידאָזיקע ווערטער, אזוי האָב איך געקערט מיין פנים צו דער ערד, און בין אַנטומט געוואָרן. ¹⁶ ערשט אזוי ווי אַ געשטאַלט פון מענטשן קינדער האָט מיך אָנגערירט אויף די ליפן, און איך האָב געעפנט מיין מויל, און איך האָב גערעדט און געזאָגט צו דעם וואָס איז געשטאַנען אַקעגן מיר: מיין האַר, פון דער זעאונג זיינען ווייען געקומען אויף מיר, און איך האָב מער ניט קיין כוח. ¹⁷ און ווי קען דערדאָזיקער קנעכט פון מיין האַר רעדן מיט דעמדאָזיקן האַר מיינעם, אַז אין מיר האָט זיך אַצונד ניט אָפּגעשטעלט קיין כוח, און קיין אַטעם איז אין מיר ניט געבליבן? ¹⁸ האָט מיך ווידער אָנגערירט אזוי ווי דאָס אויסזען פון אַ מענטשן, און ער האָט מיך געשטאַרקט. ¹⁹ און ער האָט געזאָגט: זאָלסט ניט

¹ הוּה עֲמַדְתִּי מִרְעִיד: וַיֹּאמֶר אֵלִי אֱלֹהֵי תִירָא דְנִינְאֵל כִּי וּ מִדְּבַרְנִים הִרְאִישׁוּן אֲשֶׁר נָתַתְּ אֶת־לִבְךָ לְהִבְיֹן וְלִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵיךָ נִשְׁמַעוּ דְּכַרְיָךְ וְאַנִּי בְּאִתִּי בְּדַכְרְיָךְ: וְשֵׁר וּ מַלְכוּת פֿרַס עֲמַד לְגַנְדִּי עֲשָׂרִים וְאַחַד יוֹם וְהִנֵּה מִיכָאֵל אַחַד הַשָּׂרִים הִרְאִישׁנִים בָּא לְעֹרְנִי וְאַנִּי נִוְתַרְתִּי שֵׁם אֲצֵל מַלְכֵי פֿרַס: וּבְאִתִּי לְהִבְיֹךְ אֶת אֲשֶׁר־יִקְרָה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים כִּרְעוּד חֲזוֹן לַיָּמִים: וּבְדַבְּרוּ עִמִּי בְּדַכְרִים הָאֵלֹהִים נָתַתִּי פִּנֵּי אַרְצָה וְנִאֲלַמְתִּי: וְהִנֵּה כְּדַמוֹת בְּנֵי אָדָם נִנְעוּ עַל־שַׁפְתֵּי וְאִפְתַּח־פִּי וְאִדְבַּרְהָ וְאִמְרָה אֱלֹהֵי־עַמְּךָ לְגַנְדִּי אֲדֹנָי כִּמְרָאָה נִהַפְכוּ צִירֵי עָלַי וְלֹא עֲצַרְתִּי כֹחַ: וְהִיךְ יוֹכַל עֲבַד אֲדֹנָי זֶה לְדַבֵּר עִם־אֲדֹנָי זֶה וְאַנִּי מַעֲתָה לֹא־יַעֲמַדְבִּי כֹחַ וְנִשְׁמָה לֹא נִשְׁאַרְהִיבִי: וְיִסְפָּה נִנְעֵי־בִי כִּמְרָאָה אָדָם וְיִחַקְנִי: וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי־תִירָא אִישׁ־חַמְדוֹת שְׁלוֹם לְךָ חֲזוֹן וְחֲזוֹן וּבְדַבְּרוּ עִמִּי הַתְּחִלָּה וְאִמְרָה יְדַבֵּר אֲדֹנָי כִּי חֲזַקְתִּנִּי: וַיֹּאמֶר הַיְדַעַת לְמֹדֵר בְּאִתִּי אֱלֹהֵיךְ וְעַתָּה אָשׁוּב לְהַלְחֵם עִם־שֵׁר פֿרַס וְאַנִּי יוֹצֵא וְהִנֵּה שֵׁר־יָנֹן בָּא: אָבַל אֲנִיד לְךָ אֶת־הַרְשׁוּם בְּכַתָּב אֲמַת וְאַן אַחַד מִתְּחֻק עִמִּי עַל־אֵלֹהִים כִּי אִם־מִיכָאֵל שְׂרָכָם:

יא

¹ וְאַנִּי בִשְׁנַת אַחַת לְהַרְיוֹשׁ הַמְדִי עָמְדִי לְמַחְזִיק וְלְמַעֲזוּז לִּי: וְעַתָּה אֲמַת אֲנִיד לְךָ הַנְּהַר־עוֹד שְׁלֹשָׁה מַלְכוּתִים עֲמַדִּים לְפָרַס וְהַרְבִּיעִי יַעֲשִׂיר עֲשָׂר־נְדוּל מִכָּל וּבְחֻקְתּוּ בְּעִשְׂרוֹ יַעִיר הַכָּל אֶת מַלְכוּת יָנֹן: וְעַמְּךָ מִלְּךָ גִבּוֹר וּמִשָּׁל מִמְּשַׁל רַב וְעִשָׂה כְּרִצּוֹנִי: וּבְעַמְּדוֹ תִשְׁבֵּר מַלְכוּתוֹ וְתִחַץ לְאַרְבַּע רוֹחוֹת הַשָּׁמַיִם וְלֹא לְאַחֲרִיתוֹ וְלֹא כְּמִשְׁלֹךְ אֲשֶׁר מִשָּׁל כִּי תִנְתֵּשׁ מַלְכוּתוֹ וְלְאַחֲרִים מַלְכֵי־אֵלֹהִים:

י' יד' רב' ב' קמ"א, י"א, ג' ד' קמ"ב ב'ק

מורא האָבן, באַליבטער מאַן! פריד צו דיר! זיי שטאַרק און זיי שטאַרק! און ווי ער האָט צו מיר גערעדט, אזוי בין איך געשטאַרקט געוואָרן, און איך האָב געזאָגט: זאָל מיין האַר רעדן, וואָרום האָסט מיך געשטאַרקט. ²⁰ האָט ער גע- זאָגט: ווייסטו וועגן וואָס איך בין געקומען צו דיר? און אַצונד וועל איך זיך אומקערן מלחמה צו האַלטן מיט דעם שר פון פֿרס; און ווי איך גיי אַרויס, אַט וועט אַנקומען דער שר פון יָנֹן. ²¹ אָבער איך וועל דיר זאָגן וואָס איז פאַרצייכנט אין דעם געשריפט פון אמת. און קיינער האַלט ניט מיט מיר אַקעגן דידאָזיקע, נאָר בלויז אייער שר מיכאַל.

יב

¹ אָבער איך בין, אין ערשטן יאָר פון דַרְיוֹשׁ פון מְדִי, אויפגעשטאַנען פאַר אַן אָנהאַלט און פאַר אַ שטאַרקייט צו אים. ² און אַצונד וועל איך דיר אָנזאָגן דעם אמת. זע, נאָך דריי מלכים וועלן אויפשטיין פון פֿרס, און דער פירטער וועט פאַרמאָגן גרויס עשירות מער פון אַלע; און ווייל ער וועט שטאַרק זיין דורך זיין עשירות, וועט ער דערוועקן אַלעמען אַקעגן מלכות יָנֹן. ³ און אַ מלך אַ גיבור וועט אויפשטיין, און וועט געוועלטיקן אַ גרויס געוועלטיקייט, און וועט טאָן לויט זיין ווילן. ⁴ און אַז ער וועט אויפשטיין, וועט זיין מלוכה צעבראַכן ווערן, און וועט צעטיילט ווערן צו אַלע ווינטן פון הימל, אָבער ניט צו זיינע נאָכקומער, און ניט אזוי ווי זיין געוועלטיקייט וואָס ער האָט געוועלטיקט: וואָרום זיין מלוכה וועט אויסגעוואָרצלט ווערן, און פאַר אַנדערע, ניט פאַר דידאָזיקע.

כפו נבזה ולא נתנו עליו חוד מלכות וכן בשלוח והחניק
 כב מלכות בחלקלקות: וורעות השטף ישטפו מלפניו
 כג וישברו וגם נגיד ברית: ומיהתחברות אליו יעשה
 כד מרמה ועלה ועצם במעטיו: בשלוח ובמשמני מדינה
 יבוא ועשה אשר לא יעשו אבתיו ואבות אבתיו בזה
 ושלל ורכוש להם יבזר ועל מבצרים יחשב מחשבתיו
 כה ועדיעת: ויער כחו ולבבו על מלך הנגב בתול גדול
 ומלך הנגב יתגרה למלחמה בתל גדול ועצום עדימאד
 כו ולא יעמד כיריחשבו עליו מחשבות: ואכלי פתדבנו
 כז וישברוהו וחילו ישטוף ונפלו חללים רבים: ושניהם
 המלכים לבבם למרע ועל שלחן אחד קנב ודברו ולא
 כח תצלה כיריעוד קין למועד: וישב ארצו ברכוש גדול
 כט ולבבו על ברית קדש ועשה ושב לארצו: למועד ישוב
 ל ובא בנגב ולא תהיה כראשנה ובאחרונה: ובאו בו
 ציים כמים ונכאה ושב וועם על ברית קודש ועשה
 לא ושב ויבן על עזובי ברית קדש: וורעים ממנו יעמדו
 וחללו המקדש המעוז והסירו התמיד ונתנו השקוץ
 לב משמם: ומרשיעי ברית יחניף בחלקות ועם ידעי אלהיו
 לג יחנקו ועשו: ומשפילי עם יבינו לרבים ונכשלו בחרב
 לד ובלדה בשבי ובבוה ימים: ובה בשלם יעזרו עור מעט
 לה ונלוו עליהם רבים בחלקלקות: ומיהמשפילים וישלו
 לצרופה בהם ולברר וללבן עדיעת קין כיריעוד למועד:
 לו ועשה כרצנו המלך ויתרומם ויתגדל על בלא אל ועל
 אל אלים ידבר נפלאות והצליח עדיכלה ועם כיריחרצה
 לו נעשתה: ועל אלהי אבתיו לא יבין ועל חמדת נשים
 לח ועל בלא אלה לא יבין כי על כל ותגדל: ולאלה מעזים
 עליבנו יכבד ולאלוה אשר לא יודעו אבתיו יכבד

כז קפץ ח"ק

21 און אויף זיין אָרט וועט אויפשטיין אַ נבונה, וואָס
 מע האָט ניט אַרויפגעטאַן אויף אים דעם גלאַנץ פון מלוכה;
 און ער וועט קומען אין מיטן פון שלום, און וועט קריגן די
 מלוכה מיט גלאַטע רייד. 22 און די אַרעמס פון דער
 פלייצונג וועלן אַוועקגעפלייצט ווערן פון פאַר אים, און
 זיי וועלן צעבראַכן ווערן, און אויך דער פירשט פון בונד.
 23 און נאָך דעם ווי מע וועט זיך פאַרבינדן מיט אים, וועט
 ער באַזיין אַ באַטרוג; און ער וועט שטייגן און ווערן
 שטאַרק מיט ווינציק פאַלק. 24 אין מיטן פון שלום און אין
 די פעסטע ערטער פון דער מדינה וועט ער קומען, און
 ער וועט טאַן וואָס זיינע עלטערן און זיינע עלטערנס
 עלטערן האָבן ניט געטאַן; רויב און פאַנג און פאַרמעגן וועט
 ער פאַנאַנדערשענקען צו זיי; און אַקעגן פעסטונגען וועט
 ער אויסקלערן זיינע תחבולות, אָבער נאָר ביז אַ צייט.
 25 און ער וועט דערוועקן זיין קראַפט און זיין מוט
 אַקעגן דעם מלך פון דרום מיט אַ גרויסן חיל; און דער
 מלך פון דרום וועט זיך אַרויסרירן אין מלחמה מיט זייער
 אַ גרויסן און שטאַרקן חיל; אָבער ער וועט ניט באַשטיין,
 וואָרום מע וועט אויסקלערן אַקעגן אים תחבולות. 26 און
 די וואָס עסן זיין שפייז, וועלן אים צעברעכן, און זיין חיל
 וועט מען אַוועקפלייצן, און פיל דערשלאַגענע וועלן
 פאַלן. 27 און דאָס האַרץ פון ביידע מלכים וועט זיין צום
 ביזן, און ביי איין טיש וועלן זיי רעדן ליגן, אָבער עס וועט
 ניט באַגליקן, וואָרום אַ סוף איז נאָך פאַראַן צו דער באַ-
 שטימטער צייט. 28 און ער וועט זיך אומקערן אין זיין
 לאַנד מיט אַ גרויס פאַרמעגן, און זיין האַרץ וועט זיין אַקעגן
 דעם הייליקן בונד; און ער וועט אַפּטאַן, און זיך אומקערן
 אין זיין לאַנד.

29 אין דער באַשטימטער צייט וועט ער ווידער קומען
 קיין דרום, אָבער דאָס לעצטע מאָל וועט ניט זיין אזוי ווי
 דאָס ערשטע. 30 וואָרום שיפן פון כּתים וועלן קומען אויף אים, און ער וועט
 קערן, און ער וועט צערענען אויף דעם הייליקן בונד, און אז ער וועט זיך אומקערן וועט ער אַכטן
 אויף די וואָס פאַרלאָזן דעם הייליקן בונד.

31 און אַרעמס פון אים וועלן אויפשטיין, און וועלן פאַרשוועכן די הייליקע פעסטונג, און זיי וועלן אַפּטאַן דעם
 שטענדיקן קרבן, און וועלן אַריינשטעלן די אומווערדיקייט וואָס צעגרוילט. 32 און די וואָס פאַרברעכן קעגן בונד, וועט
 ער מאַכן זינדיק דורך גלאַטע רייד; אָבער דאָס פאַלק וואָס קען זיין גאַט, וועט זיך האַלטן פעסט, און וועט אויספירן.
 33 און די פאַרשטאַנדיקע פון פאַלק וועלן מאַכן פיל צו פאַרשטיין; אָבער זיי וועלן פאַלן דורכן שווערד, און דורך פלאַם,
 און דורך געפאַנגענשאַפט, און דורך רויב, פיל טעג. 34 און אז זיי וועלן פאַלן, וועלן זיי געהאַלפן ווערן אַ קליין הילף;
 און פיל וועלן זיך באַהעפטן צו זיי מיט גלאַטע רייד. 35 און פון די פאַרשטאַנדיקע וועלן פאַלן, כדי צו לייטערן צווישן
 זיי, און צו קלערן, און צו רייניקן, ביז דער צייט פון קין; וואָרום עס וועט נאָך דויערן ביז דער באַשטימטער צייט.
 36 און דער מלך וועט טאַן לויט זיין ווילן, און ער וועט זיך דערהייבן און זיך גרייסן איבער איטלעכן גאַט, און אַקעגן
 דעם גאַט פון די געטער וועט ער רעדן פאַרשייט; און ער וועט באַגליקן, ביז דער צאַרן וועט זיך ענדיקן; וואָרום
 וואָס איז נגור געוואָרן, מוז געשען. 37 ער וועט אויך ניט אַכטן אויף די געטער פון זיינע עלטערן, און אויף דער גלוסטער
 קייט פון פרויען, און אויף קיין גאַט וועט ער ניט אַכטן, נאָר איבער אַלעמען וועט ער זיך גרייסן. 38 נאָר דעם גאַט
 פון פעסטונגען וועט ער טאַן כבוד אויף זיין אָרט; יא, אַ גאַט וואָס זיינע עלטערן האָבן ניט געקענט, וועט ער טאַן כבוד

מיט גאלד און מיט זילבער, און מיט טייער געשטיין, און מיט גלוסטיקע זאכן.³⁰ און ער וועט ארבעטן אויף שטארקע פעסטונגען מיט אַ פּרעמדן גאַט, צו די וואָס ער וועט אַנדערקענען וועט ער מערן כבוד; און ער וועט זיי מאַכן געוועלטיקן איבער פּילן, און ערד וועט ער זיין צעטיילן צום לויין.

⁴⁰ און אין דער צייט פון קץ, וועט זיך צונויפּשטויסן מיט אים דער מלך פון דרום, און דער מלך פון צפון וועט שטורעמען אויף אים מיט רייטוועגן, און מיט רייטער, און מיט פיל שיפן; און ער וועט קומען אין די לענדער, און וועט פלייצנדיק דורכגיין.⁴¹ און ער וועט קומען אין דעם שיינעם לאַנד, און פיל ולענדערן וועלן פאלן, גאָר די דאָזיקע וועלן ניצול ווערן פון זיין האַנט: אַדום, און מואָב, און דער הויפטטייל פון די קינדער פון עמון.⁴² און ער וועט אויסשטרעקן זיין האַנט אויף די לענדער, און דאָס לאַנד מצרים וועט ניט אַנטרונען ווערן.⁴³ און ער וועט געוועלטיקן איבער די שאַצן פון גאָלד און זילבער, און איבער אַלע גלוסטיקע זאָכן פון מצרים; און די לויים און די כושים וועלן זיין צו זיינע טריט.⁴⁴ אָבער הערונוגען פון מורח און פון צפון וועלן אים דערשרעקן; און ער וועט אַרויסגיין מיט גרויס גרימצאָרן צו פאַרטיליקן און צו פאַרוויסטן פיל.⁴⁵ און ער וועט אויפשטעלן די געצעלטן פון זיין פּאַלאַץ צווישן די ימען און דעם באָרג פון הייליקער שיינקייט. און ער וועט קומען צו זיין סוף, און קיינער וועט אים ניט העלפן.

יב

און אין יענער צייט וועט אויפשטיין מיכאל, דער גרויסער שר, וואָס שטייט פאַר די קינדער פון דיין

פּאַלק, און עס וועט זיין אַ צייט פון נויט וואָס איז ניט געווען פון זינט עס איז דאָ אַן אומה ביז יענער צייט. און אין יענער צייט וועט דיין פּאַלק ניצול ווערן, אַיטלעכער וואָס איז פאַרשריבן אין דעם בוך.² און פיל פון די וואָס שלאָפן אין דעם שטויב פון דער ערד, וועלן זיך אויפכאַפן, טייל צו אייביקן לעבן, און טייל צו שאַנדן, צו אייביקן עקל.³ און די פאַרשטאַנדיקע וועלן גלאַנצן אזוי ווי דער גלאַנץ פון הימל, און די וואָס האָבן געבראַכט פיל צו גערעכטיקייט, אזוי ווי די שטערן אויף אייביק און שטענדיק.

און דו, דניאל, באַהאַלט די ווערטער, און פאַרחתמע דאָס בוך ביז דער צייט פון קץ; פיל וועלן אַרומוואַנדערן היין און הער, און די קענשאַפט וועט זיך מערן.

⁶ און איך, דניאל, האָב געזען, ערשט צוויי אַנדערע זיינען געשטאַנען, איינער ביים ברעג טייך פון דער זייט, און איינער ביים ברעג טייך פון יענער זייט.⁷ און איינער האָט געזאָגט צו דעם מאַן אָנגעקליידט אין לייענען, וואָס איז געווען איבער די וואַסערן פון טייך: ווי לאַנג ביז דעם ווונדערלעכן קץ? און איך האָב געהערט דעם מאַן אָנגעקליידט אין לייענען, וואָס איבער די וואַסערן פון טייך, ווי ער האָט אויפגעוויבן זיין רעכטע האַנט און זיין לינקע צום הימל, און האָט געשוואָרן ביי דעם וואָס לעבט אייביק, אַז דאָס איז ביז אַ צייט, צייטן, און אַ האַלב; און ווען מע ענדיקט צעפיצ- לען די מאַכט פון דעם הייליקן פּאַלק, וועט זיך ענדיקן דאָס אַלץ.

בָּהֶב וּבְכֶסֶף וּבְכֶבֶד יִקְרָה וּבְחִמּוֹת: וְעָשָׂה לְמִבְצָרֵי לֵט מְעוֹזִים עִסְיָלוֹהָ נֶכֶד אֲשֶׁר הִכִּיר וַרְבָּה כְּבוֹד וְהַמְשִׁילָם בְּרִבִּים וְאֶדְמָה יַחֲלֵק בְּמַחֲרָ: וּבַעֲת קֵץ יִתְנַחַח עִמּוֹם מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְיִשְׁתַּדֵּר עָלָיו מֶלֶךְ הַצָּפוֹן בְּרִכְבּ וּבַפָּרָשִׁים וּבְאַנְיּוֹת רַבּוֹת וּבָא בְּאַדְרָצִית וְשָׂטָף וְעָבַר: וּבָא בְּאַרְץ מִצְרַיִם וְרַבּוֹת וּבְשָׂלוֹ וְאֵלֶּה יִמְלִטוּ מִיָּדוֹ אֲדוּם וּמוֹאָב וְרַאשֵׁית בְּנֵי עַמּוֹן: וְיִשְׁלַח יְהוָה בְּאַדְרָצִית וְאַרְץ מִצְרַיִם מִבְּלָא תִהְיֶה לְפִלִּיטָה: וְיִשְׁלַח בְּמִכְמֵי הַזָּהָב וּבְכֶסֶף וּבְכָל מַדְמֻדּוֹת מִצְרַיִם וּלְבָיִם וּכְשֵׁים בְּמִצְעָדָיו: וְשִׁמְעוֹת יִבְהַלְתּוּ מִמּוֹרָח וּמִצָּפוֹן וְיָצָא בְּהִמָּא גְדֹלָה לְהַשְׁמִיד וּלְהַחֲרִים רַבִּים: וְיִטַּע אֶהְיֶה אַפְדּוֹ בֵּין יָמִים לְהַר צִבְי־קָדֵשׁ וּבָא עֲדִיקָיו וְאֵין עוֹזֵר לוֹ:

יב

וּבַעֲת הַהִיא יַעֲמֵד מִיכָאֵל הַשָּׂר הַגָּדוֹל הַעֲמִיד עַל-בְּנֵי אֱמִד וְהוֹתִיחַ עַת צָרָה אֲשֶׁר לֹא-יִהְיֶה מִדְּוִת גּוֹי עַד הַעֲת הַהִיא וּבַעֲת הַהִיא יִמְלֵט עֲמִד כְּלִי-הַנְּמִצָּא כְּתוּב בְּסִפְרָ: וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדַמְת־עַפְר וְקִיְצוּ אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם: וְהַמְשִׁבִּים זִהְרֹוֹי כְּוֹתֵר הַרְקִיעַ וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד: וְאַתָּה דְנִיָּאל סַתֵּם הַדְּבָרִים וְחַתֵּם הַסִּפְר עֲדִיעַת קֵץ יִשְׁמְטוּ רַבִּים וְתִרְבָּה הַדְּעַת: וְרֵאִיתִי אֲנִי דְנִיָּאל וְהִנֵּה הִי שְׁנַיִם אַחֲרָיִם לְמָדִים אַחַד הִנֵּה לְשִׁפְת הַיָּאֵר וְאַחַד הִנֵּה לְשִׁפְת הַיָּאֵר: וְיֹאמֵר לְאִישׁ לְבוּשׁ הַבָּדִים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמוֹמֵי הַיָּאֵר עֲדִי-מִתִּי קֵץ הַפְּלָאוֹת: וְאַשְׁמַע אֶת-הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבָּדִים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמוֹמֵי הַיָּאֵר וְהִים יִמְיֵוֹ וְשִׁבְאוֹלוֹ אֶל-הַשָּׁמַיִם וְיִשְׁבַּע בְּתוֹ הַעוֹלָם כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וְחַצֵּי וּכְכֹלּוֹת נִפְץ יִרְעַם-קָדֵשׁ תְּהִלָּתָה כָּל-

יא, לט' יכד ס' מ' מב' הכ' נפתח מ' ד' א' נמקס ה'

ח אלה: ואני שמעתי ולא אבין ואמרה אדני מה אחרית
 ט אלה: ויאמר לך דניאל כִּי־סִתְמִים וְהַתְמִים הַדְּבָרִים
 י עֲדֵעֵת קִץ: וְתִבְרְרוּ וְתִלְבְּנוּ וְיִצְרְפוּ רַבִּים וְהַרְשִׁיעוּ
 יא רְשָׁעִים וְלֹא יִבְנוּ כְּלִדְשָׁעִים וְהַמְשַׁבְּלִים יִבְנוּ: וּמַעַל
 יב הַיָּסֵר הַתְּמִיד וְלָתֵת שְׂקוֹן שָׁמַיִם יָמִים אֶלֶף מֵאוֹת
 יג וְתִשְׁעִים: אֲשֶׁר־יִמְחַכְּהוּ וְיִגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
 יד שְׁלֹשִׁים וְחֲמִשָּׁה: וְאַתָּה לְךָ לִקְצֵן וְתִנְנוּחַ וְתַעֲמֹד לְגִרְלָךָ
 טו לִקְצֵן הַיָּמִין:

° און איך האָב געהערט, אָבער איך האָב נישט פאַר־
 שטאַנען; האָב איך געוואָנט: מיין האַר, וואָס וועט זיין דער
 סוף דערפון? ° האָט ער געוואָנט: גיי, דניאל, וואָרום באַ־
 האַלטן און פאַרחתמעט זיינען די ווערטער ביז דער צייט
 פון קץ. 10 פיל וועלן געקלערט און גערייניקט און גע־
 לייטערט ווערן, אָבער די שלעכטע וועלן טאָן שלעכטס,
 און אַלע שלעכטע וועלן נישט פאַרשטיין; אָבער די פאַר־
 שטאַנדיקע וועלן פאַרשטיין. 11 און פון דער צייט וואָס

דער שטענדיקער קרבן וועט אָפּגעטאָן ווערן, און מע וועט אויפשטעלן די אומווערדיקייט וואָס צעגרוילט, וועט זיין
 טויזנט צוויי הונדערט און ניינציק טעג. 12 וויל צו דעם וואָס האַרט און וועט דערגרייכן ביז טויזנט דריי הונדערט און
 פינף און דרייסיק טעג. 13 און דו גיי, ביז צום קץ; און וועסט קומען צו דיין רוי, און וועסט אויפשטיין צו דיין גורל אין
 סוף פון די טעג.

ח ז ק

סכום פסקי דכפר דניאל שלש מאות וחמשים ושבעה. וסימנו
 כי רוח יי' נשבה בו. וחציו: אדין נכריא אלך הרגשו.
 וסדריו שבעה. וסימנו צדקי בה.

עזרא

א וְאוֹן אִין ערשטן יאָר פון כּוֹרֶשׁ דעם מלך פון פֶּרַס, אָז עס איז אויסגעפירט געוואָרן דאָס וואָרט פון גאָט דורך ירמיהוּס מויל, האָט גאָט דערוועקט דעם גייסט פון כּוֹרֶשׁ דעם מלך פון פֶּרַס, און ער האָט אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין זיין גאַנצן קיניגרייך, און אויך דורך אַ געשריפטס, אַזוי צו זאָגן: ² אַזוי האָט געזאָגט כּוֹרֶשׁ דער מלך פון פֶּרַס: אַלע קיניגרייכן פון דער ערד האָט מיר געגעבן יהוה דער גאָט פון די הימלען; און ער האָט מיר באַפוילן אים צו בויען אַ הויז אין ירושלים וואָס אין יהודה. ³ ווער עס איז דאָ צווישן אייך פון זיין גאַנצן פּאָלק, זאָל זיין גאָט זיין מיט אים, און זאָל ער אַרויפגיין קיין ירושלים וואָס אין יהודה, און בויען דאָס הויז פון יהוה דעם גאָט פון ישראל, דאָס איז דער גאָט וואָס אין ירושלים. ⁴ און איטלעכער וואָס איז געבליבן, פון איטלעכן אָרט וואָס ער וווינט דאָרטן, זאָלן די מענטשן פון זיין אָרט אים העלפן מיט זילבער און מיט גאָלד, און מיט גוטס, און מיט בהמות, אין איינעם מיט אַ נדבה פאַר גאָטס הויז וואָס אין ירושלים. ⁵ זיינען אויפגעשטאַנען די הויפטן פון די פּאָטער-

ובשנת אחת לכורש מלך פרס לכלות דברי יהוה מפי א ירמיהו העיר יהוה את דבריה כרש מלך פרס ויעברקול בכל מלכותו ונסכמכתב לאמר: כה אמר ברש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי יהוה אלהי השמים והואפקד עלי לבנות ללו בית בירושלם אשר ביהודה: מירבכם מפלעמו יהי אלהיו עמו ויעל לירושלם אשר ביהודה וכן את בית יהוה אלהי ישראל הוא האלהים אשר בירושלם: וכלהנשאר מפלהמקמות אשר יהוא גרשם ישאווה אנשי מקמו בכסף ובזהב וברכוש ובבהמה עס הנדבה לבית האלהים אשר בירושלם: וקומו ראשי האבות ליהודה ובנימן והפזנים והלויים לכל העיר האלהים את דברו לעלות לבנות את בית יהוה אשר בירושלם: וכלי סביבתיהם חוקו בידיהם בכלי כסף בזהב ברכוש ובבהמה ובמנדנות לכד על כליהתנבב: והמלך כורש הוציא את כל בית יהוה אשר הוציא נבוכדנצר מירושלם ונתנם בבית אלהיו: ויוציאם כורש מלך פרס על יד מתדת הנבב וספרם לששבצר הנשיא ליהודה: ואלה מספרם אנרטלי וזהב שלשים אנרטלי כסף אלה מחלפים תשעה ועשרים: כפזרי זהב שלשים כפזרי כסף משנים ארבע

היזער פון יהודה און בנימין, און די כהנים און די לויים, איטלעכער וואָס גאָט האָט דערוועקט זיין גייסט אַרויפצוגיין בויען דאָס הויז פון גאָט וואָס אין ירושלים. ⁶ און אלע זייערע אַרומיקע האָבן געשטאַרקט זייערע הענט מיט זילבערנע כלים, מיט גאָלד, מיט גוטס, און מיט בהמות, און מיט טייערע זאַכן, אַחוץ אלע וואָס זיי האָבן מנדב געווען. ⁷ און דער מלך כּוֹרֶשׁ האָט אַרויסגענומען די כלים פון גאָטס הויז וואָס נבוכדנצר האָט אַרויסגעפירט פון ירושלים, און זיי אַריינגעשטעלט אין הויז פון זיינע געטער; ⁸ זיי האָט אַרויסגענומען כּוֹרֶשׁ דער מלך פון פֶּרַס דורך דער האַנט פון מתדת דעם שאַצמייסטער, און ער האָט זיי אויסגעצילט צו ששבצר דעם פירשט פון יהודה. ⁹ און דאָס איז געווען זייער צאָל: גילדערנע בעקנס דרייסיק, זילבערנע בעקנס טויזנט, חלפים ניין און צוואַנציק; ¹⁰ גילדערנע בעקערס דרייסיק, זילבערנע בעקערס פון צווייטן מין פיר הונדערט און צען;

יא מאות ועשרה כלים אחרים אלה: כל כלים לזהב ולכסף
 חמשת אלפים וארבע מאות הכל העלה ששבצר עם
 העלות הגולה מבבל לירושלם:

ב

א ואלה בני המדינה העלים משבי הגולה אשר הגלה
 נבוכדנעצר מלך-בבל לבבל וישבו לירושלם ויהודה
 ב איש לעירו: אשר באו עסור-בבל ישוע נחמיה שריה
 ג רעליה מרדכי בלשן מספר בני רחום בענה מספר
 ד אנשי עם ישראל: בני פרעש אלפים מאה שבעים
 ה ושנים: בני שפטה שלש מאות שבעים ושנים: בני
 ו ארח שבע מאות חמשה ושבעים: בני-פחת מואב
 ז לבני ישוע יואב אלפים שמנה מאות ושנים עשר: בני
 ח עילם אלה מאתים חמשים וארבעה: בני ותוא תשע
 ט מאות וארבעים וחמשה: בני זפי שבע מאות וששים:
 י בני בני שש מאות ארבעים ושנים: בני בכי שש מאות
 יא עשרים ושלשה: בני עוגד אלה מאתים עשרים ושנים:
 יב בני אדניקם שש מאות ששים ושלשה: בני בני אלפים
 יג חמשים ושלשה: בני עדין ארבע מאות חמשים וארבעה:
 יד בני-אטר לחוקקה תשעים ושמנה: בני בציי שלש מאות
 טו עשרים ושלשה: בני זרה מאה ושנים עשר: בני חשם
 טז מאתים עשרים ושלשה: בני גבר תשעים וחמשה: בני
 יז בית-לחם מאה עשרים ושלשה: אנשי נטפה חמשים
 יח וששה: אנשי ענתות מאה עשרים ושמנה: בני עומות
 יט ארבעים ושנים: בני קרית ערים כפירה ובארות שבע
 כ מאות וארבעים ושלשה: בני הרמה ונבע שש מאות
 כא עשרים ואחד: אנשי מכמס מאה עשרים ושנים: אנשי
 כב בית-אל ודעי מאתים עשרים ושלשה: בני נבו חמשים

אנדערע כלים טויזנט. ¹¹ אלע כלים פון גאלד און פון
 זילבער זיינען געווען פינף טויזנט און פיר הונדערט. אלע
 האָט ששבצר אַרויפגעבראַכט, ווען די פאַרטריבענע זיינען
 אַרויפגעבראַכט געוואָרן פון בָּבֶל קיין ירושלים.

ב

¹ און דאָס זיינען די קינדער פון דער נײַדישערן
 מדינה וואָס זיינען אַרויפגעגאַנגען פון די גלות-געפאַנג-
 גענע, וואָס נבוכדנצר דער מלך פון בבל האָט פאַרטריבן
 קיין בבל, און זיי האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושלים און
 יהודה, אַיטלעכער צו זיין שטאַט; ² די וואָס זיינען גע-
 קומען מיט זרובבלן, ישוען, נחמיהן, שריהן, רעליהן,
 מרדכיין, בלשענען, מספרן, בגוין, רחומען, בענהן.
 די צאל פון די מענער פון פאַלק ישראל:
³ די קינדער פון פרעוש, צוויי טויזנט הונדערט און
 צוויי און זיבעציק.
⁴ די קינדער פון שפטה, דריי הונדערט צוויי און
 זיבעציק.
⁵ די קינדער פון ארח, זיבן הונדערט פינף און
 זיבעציק.
⁶ די קינדער פון פחת-מואַב, פון די קינדער פון ישוע
 און יואב, צוויי טויזנט אַכט הונדערט און צוועלף.
⁷ די קינדער פון עילם, טויזנט צוויי הונדערט פיר
 און פופציק.
⁸ די קינדער פון ותוא, ניין הונדערט און פינף און
 פערציק.
⁹ די קינדער פון זפי, זיבן הונדערט און זעכציק.
¹⁰ די קינדער פון בני, זעקס הונדערט צוויי און
 פערציק.
¹¹ די קינדער פון בכי, זעקס הונדערט דריי און
 צוואַנציג.
¹² די קינדער פון עוגד, טויזנט צוויי הונדערט צוויי
 און צוואַנציג.
¹³ די קינדער פון אדניקם, זעקס הונדערט זעקס און
 זעכציק.

ב, א' יח ו' בס"א וישבו לירושלם בס"א וליחודה
 כא' כו' כת' קצ"ט

- ¹⁴ די קינדער פון בגוי, צוויי טויזנט זעקס און פופציק.
- ¹⁵ די קינדער פון עדין, פיר הונדערט פיר און פופציק.
- ¹⁶ די קינדער פון אטר, פון חוקקהן, אַכט און ניינציג.
- ¹⁷ די קינדער פון בציי, דריי הונדערט דריי און צוואַנציג.
- ¹⁸ די קינדער פון יזרה, הונדערט און צוועלף.
- ¹⁹ די קינדער פון חשום, צוויי הונדערט דריי און צוואַנציג.
- ²⁰ די קינדער פון גבר, פינף און ניינציג.
- ²¹ די קינדער פון בית-לחם, הונדערט דריי און צוואַנציג.
- ²² די מענטשן פון נטופה, זעקס און פופציק.
- ²³ די מענטשן פון ענתות, הונדערט אַכט און צוואַנציג.
- ²⁴ די קינדער פון עומות, צוויי און פערציק.
- ²⁵ די קינדער פון קרית-ערים, כפירה, און בארות, זיבן הונדערט און דריי און פערציק.
- ²⁶ די קינדער פון רמה און נבע, זעקס הונדערט איין און צוואַנציג.
- ²⁷ די מענטשן פון מכמס, הונדערט צוויי און צוואַנציג.
- ²⁸ די מענטשן פון בית-אל און עי, צוויי הונדערט דריי און צוואַנציג.
- ²⁹ די קינדער פון נבו, צוויי און פופציק.

חייב פון די טעכטער פון ברוּלי פון גלעד, און איז גערופן געוואָרן אויף זייער נאָמען.

⁶² דידאָזיקע האָבן געזוכט זייערע יחוס-בריוו, און זיי זיינען ניט געפונען געוואָרן, און זיי זיינען געהאלטן גע- וואָרן פאַר אומזענדיק צו דער כהונה. ⁶³ און דער תרשתאָ האָט זיי פאַרזאָגט, אַז זיי זאָלן ניט עסן פון דעם גאָר הייליקן, ביז עס וועט אויפשטיין אַ כהן מיט אורים-זותומים.

⁶⁴ די גאַנצע עדה אין איינעם איז געווען צוויי און פערציק טויזנט דריי הונדערט און זעכציק; ⁶⁵ אחוץ זייערע קנעכט און זייערע דינסטן; דידאָזיקע זיינען געווען זיבן טויזנט דריי הונדערט זיבן און דרייסיק. און זיי האָבן געהאַט זינגערס און זינגערנס צוויי הונדערט. ⁶⁶ זייערע פערד זיינען געווען זיבן הונדערט זעקס און דרייסיק; זייערע מוילאיזלען, צוויי הונדערט פינף און פערציק; ⁶⁷ זייערע קעמלען, פיר הונדערט פינף און דרייסיק; אייזלען, זעקס טויזנט זיבן הונדערט און צוואַנציק.

⁶⁸ און טייל פון די הויפטן פון די פאָטערהייזער, אַז זיי זיינען געקומען אין גאַטס הויז אין ירושלים, האָבן מנדב געווען פאַר גאַטס הויז, כדי אים אויפצושטעלן אויף זיין אָרט. ⁶⁹ זיי האָבן געגעבן לויט זייערע כוחות פאַר דעם שאַץ פון דער אַרבעט, גאַלד איין און זעכציק טויזנט דרַכמונים, און זילבער פינף טויזנט מנה, און העמדלעך פאַר די כהנים, הונדערט.

⁷⁰ און די כהנים און די לויים, און טייל פון דעם פאָלק, און די זינגערס, און די טויערלייט, און די גתנינים, האָבן זיך באַזעצט אין זייערע שטעט, און גאַנץ ישראל אין זייערע שטעט.

כב הנלעדי אשה ויקרא על שמם: אלה בקשו כתבם
כג המתחשים ולא נמצאו וינאלו מדבריהם: ויאמר
התרשתא להם אשר לא יאכלו מקדש הקדשים עד
כד עמד בהן לאורים ולתמים: כל הנקהל באחד ארבע
כה רבוא אלפים שלש מאות ששים: מלבד עבדיהם
וּמְהַתְיָהֵם אֱלֹהֵי שִׁבְעַת אֲלָפִים שָׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים
כו וּשְׁבַעַה וְלֶהֱם מְשֻׁרְרִים וּמְשֻׁרְרוֹת מֵאֵתִים: סוּסֵיהֶם
כז שְׁבַע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה פְּרָדִיהֶם מֵאֵתִים אַרְבָּעִים
כח וְחֲמִשָּׁה: גְּמָלֵיהֶם אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְחֲמִשָּׁה חֲמִירִים
כט שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שִׁבְעֵה מֵאוֹת וְעִשְׂרִים: וּמְרֹאֲשֵׁי הָאֲבֹת
לְהַעֲמִידוֹ עַל־מְכוּנָו: כִּכְהֵם נָתַנוּ לְאוֹצֵר הַמְּלֹאכָה וְהַב
דְּרַכְמוֹנִים שְׁשֵׁרְבָבוֹת וְאֶלֶף וְכֶסֶף מָנִים חֲמִשָּׁת אֲלָפִים
ע וְכַתְּנֵת כְּהֵנִים מֵאָה: וַיִּשְׁכְּבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּמִן־
הָעָם וְהַמְּשֻׁרְרִים וְהַשְּׁוֹעֲרִים וְהַגְּתִינִים בְּעִרְיָהֶם וְכָל־
יִשְׂרָאֵל בְּעִרְיָהֶם:

א ויגע החדש השביעי ובני ישראל בערים ויאספו העם
ב כאיש אחר אל ירושלם: ויקם ישוע בן יוזבדק ואחיו
הכהנים וזרובבל בן שאלתיאל ואחיו ויבנו את־מזבח
אלהי ישראל להעלות עליו עלות בכתוב בתורת משה
ג איש האלהים: ויבנו המזבח על־מכונתו פי באימה
ד עליהם מעמקי הארצות ויעלו עלות ליהוה עלות
ה לבקר ולערב: ויעשו את־הג הספות בכתוב ועלת זום
ו ביום במספר במשפט דבר־יום ביום: ואחר־כן עלת
ז המיד ולחדשים ולכל־מועדי יהוה המקדשים ולכל
ח מתנרב נדבה ליהוה: מיום אחר לחדש השביעי החלו

ב, 61 סכידן אשה ס' כל ג, א' מטטווי קי ויעל קי

א וְאֵן אֹ דְעַר זִיבְעֻטְעַר חוּדֶשׁ אִיז גַּעְקוּמַעַן, און די קינדער פון ישראל זיינען געווען אין די שטעט, האָט זיך דאָס
ב פאָלק אַיינגעזאַמלט ווי איין מאַן קיין ירושלים. ² און ישוע דער זון פון יוזבדק, און זיינע ברידער די כהנים, און
זרובבל דער זון פון שאַלתיאַל, און זיינע ברידער, זיינען אויפגעשטאַנען, און זיי האָבן אויפגעבויט דעם מזבח פון גאַט
פון ישראל, כדי אויפצוברענגען אויף אים בראַנדאָפּפער, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תורה פון משה דעם געט
לעכן מאַן. ³ און זיי האָבן אויפגעשטעלט דעם מזבח אויף זיינע געשטעלן; וואָרום אויף זיי איז געווען די אימה פאַר די
פעלקער פון די לענדער. און זיי האָבן אויפגעבראַכט אויף אים בראַנדאָפּפער צו גאַט, בראַנדאָפּפער אין דער פרי
און אין אָונט. ⁴ און זיי האָבן געמאַכט דעם יום־טוב פון סוכות, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן, און די טאַנטעגלעכע
בראַנדאָפּפער לויט דער צאָל, ווי דער דין איז פאַר אַיטלעכן טאַג: ⁵ און דערנאָך דאָס שטענדיקע בראַנדאָפּפער, און
נדי קרבנות פון ראש־חודש, און פון אַלע געהייליקטע יום־טובים פון גאַט, און פון אַיטלעכן וואָס האָט מנדב געווען אַ
נדבה צו גאַט. ⁶ פון ערשטן טאַג אין זיבעטן חודש האָבן זיי אָנגעהויבן אויפברענגען בראַנדאָפּפער, הגם דער

גרונטפעסט פון דעם טעמפל איז נאך ניט געווען געליגט.
 7 און זיי האָבן געגעבן געלט צו די שטיינהעקער,
 און צו די האַלצמיינסטער, און שפּיז און געטראַנק, און
 אײל, צו די צידונים, און צו די צורים, און זיי זאָלן ברענגען
 צעדערהאַלץ פון לבנון ביז דעם ים פון פּוא, לויט דער
 דערלויבעניש פון כּוֹרֵשׁ דעם מלך פון פּרס צו זיי. 8 און
 אין צווייטן יאָר נאָך זייער קומען צום הויז פון גאָט קיין
 ירושלים, אין צווייטן חודש, האָבן גענומען ורוּבְבֵל דער
 זון פון שאַלתיאַלן, און ישוע דער זון פון יוֹצָדָקן, און זייערע
 איבעריקע ברידער די פּהנים און די לויים, און אַלע וואָס
 זיינען געקומען פון דער געפּאָנגענשאַפט קיין ירושלים,
 און זיי האָבן געשטעלט די לויים פון צוואַנציק יאָר אַלט
 און העכער, אַנצופירן די אַרבעט פון גאָטס הויז. 9 און
 ישוע, זיינע זין, און זיינע ברידער, און קדמיאַל מיט זיינע
 זין, די קינדער פון יהודה, זיינען געשטאַנען אין איינעם
 אויפצופאַסן איבער די בעל־מלאַכהס אין הויז פון גאָט;
 נאויך די קינדער פון חַנְדָּד, זייערע זין, און זייערע
 ברידער, די לויים.

10 און אַז די בוימיינסטער האָבן געלייגט דעם גרונט־
 פעסט פון גאָטס טעמפל, האָט מען געשטעלט די פּהנים,
 אַנגעקלײדטע, מיט טרומייטן, און די לויים, די קינדער
 פון אָסָף, מיט צימבלען, צו לויבן גאָט לויט דעם אַיִר
 שטעל פון דוד דעם מלך פון ישראל. 11 און זיי האָבן
 געזונגען לויב און דאַנק צו גאָט: „וואָרום ער איז גוט,
 וואָרום אייביק איז זיין חסד אויף ישראל.“ און דאָס גאַנצע פּאָלק האָט געשאַלט אַ גרויסע שאַלונג אין לויב צו גאָט
 פאַרוואָס דער גרונטפעסט פון גאָטס הויז איז געלייגט געוואָרן. 12 און פיל פון די פּהנים און די לויים און די הויפטלייט
 פון די פּאָטערהייזער, די זקנים וואָס האָבן געווען דאָס ערשטע הויז, האָבן געוויינט אויף אַ הויכן קול ווען מע האָט גע־
 ליגט דעם גרונטפעסט פון דעמדאָיקן הויז פאַר זייערע אויגן; און פיל האָבן געשאַלט פאַר שמחה אויף אַ הויכן קול.
 13 און דאָס פּאָלק האָט ניט געקענט דערקענען צווישן דעם קול פון שאַלונג פאַר שמחה, און דעם קול פון דעם פּאָלקס
 געוויי; וואָרום דאָס פּאָלק האָט געשאַלט אַ גרויסע שאַלונג, און דער קול האָט ויך געהערט ביז אין דער ווייטן.

1 און די פּינט פון יהודה און בנימין האָבן געהערט אַז די קינדער פון גלות בויען אַ טעמפל צו יהוה דעם גאָט פון
 ישראל. 2 און זיי האָבן געזענט צו ורוּבְבֵלן, און צו די הויפטלייט פון די פּאָטערהייזער, און האָבן צו זיי געזאָגט:
 לאַמיר בויען מיט אַיִך, וואָרום מיר זוכן אַייער גאָט אַזוי ווי איר, און צו אים שלאַכטן מיר פון די טעג פון אַס־ר־דודן דעם
 מלך פון אשור, וואָס האָט אונדז אַרויפגעבראַכט אַהער. 3 האָט צו זיי געזאָגט ורוּבְבֵל, און ישוע, און די איבעריקע

לְהַעֲלֹת עֹלֹת לַיהוָה הַיּוֹבֵל יְהוָה לֹא יִסֹּד: וַיִּתְרַבְּסוּ
 לְהַצְבִּים וְלְהַרְשִׁים וּמֵאֵל וּמִשָּׁמַיִם וּשְׁמַן לְצִדְנִים וּלְצִדִּים
 לְהָבִיא עֲצֵי אַרְזִים מִן־הַלְבָּנוֹן אֲלֵיהֶם יְפֹא כְרִשְׁיוֹן
 כּוֹרֵשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס עֲלֵיהֶם: וּבִשְׁנָה הַשְּׁנִית לְכוּאָם
 אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים לַירושָׁלַם בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי הַחֲלֹל וְרַבְבֵּל
 בֶּן־שַׁאֲלִיתַיָּאל וְיִשׁוּעַ בֶּן־יֹצָדָק וְשָׂאֵר אַחֵיהֶם וְהַכֹּהֲנִים
 וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַכּוֹהֲנִים מִשִּׁבְי יְרוּשָׁלַם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־הַלְוִיִּם
 מִבֵּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה לְנַצֵּחַ עַל־מִלְאכַת בֵּית־יְהוָה:
 וַיַּעֲמֵד יִשׁוּעַ בְּנֵי וְאֶחָיו קְדַמִּיָּאל וּבְנָיו בְּנֵי־יְהוָה כְּאֶחָד
 לְנַצֵּחַ עַל־עִשָׂה הַמִּלְאכָה בְּבֵית הָאֱלֹהִים בְּנֵי חַנְדָּד
 בְּנֵיהֶם וְאַחֵיהֶם הַלְוִיִּם: וַיִּסְרוּ הַבָּנִים אֶת־הַיּוֹבֵל יְהוָה,
 וַיַּעֲמִידוּ הַכֹּהֲנִים מִלְבָּשִׁים כְּחַצְצֹרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף
 כְּמַצְלֵתִים לְהַלֵּל אֶת־יְהוָה עַל־יְדֵי דָוִד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל:
 וַיַּעֲנוּ בְהַלֵּל וּבְהוֹדֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ
 עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם הֲרִיעוּ תְרוּעָה גְדוּלָה בְהַלֵּל לַיהוָה
 עַל הַחֲסֵד בֵּית־יְהוָה: וְרַבִּים מִהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְרָאשֵׁי
 הָאֲבוֹת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר רָאוּ אֶת־הַבַּיִת הַרְאשׁוֹן בִּיְסוּדוֹ וְהַ
 הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם כָּבִים בְּקוֹל גְּדוּלָה וְרַבִּים כְּתְרוּעָה בְּשִׂמְחָה
 לְהַרְרִים קוֹל: וְאִין הָעָם מְכִירִים קוֹל תְּרוּעַת הַשִּׁמְחָה
 לְקוֹל בְּכֵי הָעָם כִּי הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוּלָה וְהַקּוֹל
 נִשְׁמַע עַד־לְמַרְהוֹק:

ד

וַיִּשְׁמְעוּ צָרֵי יְהוּדָה וּבְנֵימִן כִּי־בָנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הַיּוֹבֵל
 לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּגְשׁוּ אֶל־רוּבְבֵל וְאֶל־רָאשֵׁי
 הָאֲבוֹת וַיֹּאמְרוּ לָהֶם נִבְנָה עִמָּכֶם כִּי כָכֶם נְדְרוּשׁ
 לְאֱלֹהֵיכֶם וְלֹא אֲנַחְנוּ וְכָחִים מִימֵי אֶסֶר חֹדֶן מֶלֶךְ אַשּׁוּר
 הַמַּעֲלָה אֶתְנוּ פֹה: וַיֹּאמְרוּ לָהֶם וְרַבְבֵּל וְיִשׁוּעַ וְשָׂאֵר

ד, ב' טו' קי

ה

1 און די פּינט פון יהודה און בנימין האָבן געהערט אַז די קינדער פון גלות בויען אַ טעמפל צו יהוה דעם גאָט פון
 ישראל. 2 און זיי האָבן געזענט צו ורוּבְבֵלן, און צו די הויפטלייט פון די פּאָטערהייזער, און האָבן צו זיי געזאָגט:
 לאַמיר בויען מיט אַיִך, וואָרום מיר זוכן אַייער גאָט אַזוי ווי איר, און צו אים שלאַכטן מיר פון די טעג פון אַס־ר־דודן דעם
 מלך פון אשור, וואָס האָט אונדז אַרויפגעבראַכט אַהער. 3 האָט צו זיי געזאָגט ורוּבְבֵל, און ישוע, און די איבעריקע

הויפטלייט פון די פאטערהייזער פון ישראל: איר קערט זיך מיט אונדז ניט אן, צו בויען אַ הויז צו אונדזער גאָט; נייערט מיר אליין וועלן בויען צו יהוה דעם גאָט פון ישראל, אזוי ווי פּוֹרֶשׁ דער מלך פון פּרָס האָט אונדז געהייסן.

און דאָס פּאָלק פון לאַנד האָט אָפּגעשלאָפּט די הענט פון דעם פּאָלק פון יהודה, און זיי אָפּגעשראַקן פון בויען. און זיי האָבן אָנגעדונגען אויף זיי יעצים, צו פאַרשטערן זייער פּוֹנָה, אַלע טעג פון כּוֹרֶשׁ דעם מלך פון פּרָס. און אין דער מלוכה פון דַרְיוֹשׁ דעם מלך פון זיין מלוכה, האָבן זיי געשריבן אַן אַנקלאַג אױף די באַזױניער פון יהודה און ירושָׁלַיִם.

און אין די טעג פון אַרְתַּחשֶׁשְׁתָּא, האָט בשׁלָם, מתְרַדָּת, טְבַאֵל, און זיינע איבעריקע חברים, געשריבן צו אַרְתַּחשֶׁשְׁתָּא דעם מלך פון פּרָס; און דאָס געשריפּטס פון דעם בריוו איז געווען אין אַראַמישן כתב און אַראַמישן לשון. רחום דער באַפּעלגעבער און שְׁמַשׁ דער שרייבער האָבן געשריבן אַ בריוו אויף ירושָׁלַיִם צו אַרְתַּחשֶׁשְׁתָּא דעם מלך אזוי— דענסמאָל וואָס געשריבן רחום דער באַפּעלגעבער, און שְׁמַשׁ דער שרייבער, און זייערע איבעריקע חברים, דינאַער, און אַפּרסֶתֶכְאָער,

ראשי האבות לישראל לא־לכם ולנו לבנות בית לא־לחנו כי אִנחנו יחד נבנה ליהוה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוּנו הַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס: וְהָיוּ עִם הָאָרֶץ מִרְפָּיִם יְדֵי עַם־יְהוּדָה וּמְבַלְלִים אוֹתָם לִבְנוֹת: וְסִכְרִים עֲלֵיהֶם וְיַעֲצִים לְהַפֵּר עֲצָתָם כְּלִימֵי כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וְעַד מַלְכוּת דַּרְיוֹשׁ מֶלֶךְ פָּרַס: וּבְמַלְכוּת אַחַשְׁרוּשׁ בְּתַחֲלַת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ שְׁמֵנָה עֲלֵי־שִׁבְי יְהוּדָה וַיְרוּשָׁלַם: וּבִימֵי אַרְתַּחשֶׁשְׁתָּא כָּתַב בְּשֵׁלֶם מִתְרַדָּת טְבַאֵל וְשָׂאֵר כְּנֹתָיו עַל־אַרְתַּחשֶׁשְׁתָּא מֶלֶךְ פָּרַס וּכְתַב הַנְּשֻׁתָן כְּתוּב אַרְמִית וּמִתְרַגְּמִים אַרְמִית: רְחוּם בַּעַל־טַעַם וְשְׁמַשׁ סִפְרָא כָּתְבוּ אַנְרָה חֲדָה עַל־יְרוּשָׁלַם לְאַרְתַּחשֶׁשְׁתָּא מֶלֶכָא בְּנִמָּא: אָרֶן רְחוּם בַּעַל־טַעַם וְשְׁמַשׁ סִפְרָא וְשָׂאֵר כְּנֹתָהוֹן דִּינָא וְאַפְרֶסֶתֶכְאָ טַרְפִּלְאָא אַפְרָסָא אַרְכֹנָא בְּבִלְיָא שׁוֹשְׁנִכָא דִּהוּא עֲלִמָּא: וְשָׂאֵר אִמָּא דִּי הַגְּלִי אֶסְנַפֵּר רַבָּא וַיְקַרְא וְהוֹתֵב הַמּוֹ בְּקִרְיָה דִּי שְׁמֵרֹן וְשָׂאֵר עִבְרֵי־נְהִרָה וּבְעֵנַת: דִּנְהַ פְּרִשְׁנָא אַנְרָתָא דִּי שְׁלַחוּ עֲלוּהֵי עַל־אַרְתַּחשֶׁשְׁתָּא מֶלֶכָא עֲבַדְיָךְ אִנֶּשׁ עִבְרֵי־נְהִרָה וּבְעֵנַת: וְדִיעַ לְהוּא לְמֶלֶכָא דִּי יְהוּדָא דִּי סִלְקוּ מִדְּלוּתָךְ עֲלִינָא אֲתוּ לְיְרוּשָׁלַם קְרִינָא מִדְּרַתָּא וּבִאִישֶׁתָּא בְּנִין וְשׁוֹרְרֵי אִשְׁכְּלֹו וְאִשָּׂא יְחִיטִי: כִּעַן וְדִיעַ לְהוּא לְמֶלֶכָא דִּי הֵן קְרִינָא דָךְ תַּתְּבִנָא וְשׁוֹרְרֵי יִשְׁתַּכְּלֹון מִנְהִרָה בְּלוּ וְחַלְדָּ לֹא יִתְנֹון וְאַפְתָם מַלְכִים תַּהֲנוּק: כִּעַן כְּלִי־קַבֵּל דִּי־מֶלֶךְ הִיכְלָא מִלְּחָנָא וְעִרְוֵת מֶלֶכָא לֹא־אֲרִיךְ לָנָא לְמַחֲוֹא עַל־דִּנְהַ שְׁלַחְנָא וְהוֹדְעָנָא לְמֶלֶכָא: דִּי יְבַכֵּךְ בְּסַפֵּר דְּכִרְיָנָא דִּי אֲבַהֲתָךְ וְתַהֲשִׁכָה בְּסַפֵּר

ד' ומבלים קיי ה' ס' נמקם ש' ז' דה' נקסץ כנתיב קיי ה' ב'ס' א' מדע ט' רא' דם נפחח ארטיא קר דהיא קיי י' א' חור' יב' ושוריא שכלו קיי י'ג' ס"א ונפתם י'ד' ב'ס' א' ג' ט' ט'

טַרְפִּלְאָער, אַפּרסאַער, אַרכֹנאַער, בְּבִלְעַר, שׁוֹשְׁנִכְאָער, דִּהַנְאַער, עִילְמַער, און די איבעריקע אומות וואָס דער גרויסער און גערמיטער אָסְנַפֵּר האָט אַריבערגעבראַכט, און זיי באַזעצט אין דער שטאָט שומרון, און די איבעריקע פון יענער זייט טייך: און אַצונד— דאָס איז דער נוסח פון דעם בריוו וואָס זיי האָבן געשיקט צו אים— צו אַרְתַּחשֶׁשְׁתָּא דעם מלך, דיינע קנעכט די מענטשן פון יענער זייט טייך: און אַצונד¹² זאָל דעם מלך באַווסט זיין, אז די ייִדן וואָס זיינען אַרויפגעאָנגען פון דיר, זיינען געקומען צו אונדז קיין ירושָׁלַיִם; זיי בויען די ווידערשפעניקע און בייע שטאָט, און זיי פאַרענדיקן מויערן, און גראָבן גרונטפעסטן.¹³ אַצונד זאָל דעם מלך באַווסט זיין, אז אויב דיִאָזיקע שטאָט וועט אויפגעבויט ווערן, און די מויערן וועלן פאַרענדיקט ווערן, וועלן זיי קיין אַפּצאַל, מָכֶס, און ווענגעלט ניט צאָלן, און דאָס וועט ברענגען הֹק דער קייניגלעכער הכְּנֶסָה.¹⁴ אַצונד, אזוי ווי מיר עסן דאָס זאָלץ פון דעם פּאַלֶץ, און עס איז ניט רעכט פאַר אונדז צוצווען דעם אומכבוד פון מלך, דערפאַר שיקן מיר און זיינען מודיע דעם מלך,¹⁵ כדי מע זאָל נאָכזוכן אין דעם ספּר־הוכרונות פון דינע עלטערן; און וועסט געפינען אין דעם ספּר־

א דערלויבעניש צו בויען דאָסדאָזיקע הויז, און צו פאַר
 ענדיקן דידאָזיקע מויער? ⁴ דענסמאָל האָבן מיר צו זיי
 אזוי געזאָגט: - והאָבן זיי געשריבן - וואָס זיינען די נעמען
 פון די מענטשן וואָס בויען דעמדאָזיקן בנין? ⁵ אָבער
 דאָס אויג פון זייער גאָט איז געווען אויף די עלטסטע פון
 די יידן, און זיי האָבן זיי ניט געווערט, ביז די זאך וועט
 קומען פאַר דריןשן, און מע וועט דענסמאָל ברענגען אַ
 תשובה וועגן דעם.

⁶ דער נוסח פון דעם בריוו וואָס מתני דער פירשט
 פון יענער זייט טייך, און שמר-בוני, און זיינע חברים, די
 אַפּרסכאַער וואָס פון יענער זייט טייך, האָבן געשיקט צום
 מלך דריןשן; ⁷ זיי האָבן צו אים געשיקט אַ בריוו, און אזוי
 איז געווען געשריבן אין אים: צום מלך דריןשן גאַרע פּריד!
⁸ וואָל דעם מלך באַווסט זיין, אַז מיר זיינען געגאנגען צו
 דער מדינה יהודה, צום הויז פון גרויסן גאָט, און עס ווערט
 געבויט פון שווערע שטיינער, און האַלץ ווערט אַריינגע-
 טאָן אין די ווענט, און דידאָזיקע אַרבעט ווערט געטאָן
 פלייסיק, און זי באַגליקט אין זייער האַנט. ⁹ האָבן מיר
 דענסמאָל געפרעגט דידאָזיקע עלטסטע; מיר האָבן צו
 זיי אזוי געזאָגט: ווער האָט אײך געגעבן אַ דערלויבעניש
 צו בויען דאָסדאָזיקע הויז, און צו פאַרענדיקן דידאָזיקע
 מויער? ¹⁰ און אויך זייערע נעמען האָבן מיר געפרעגט ביי
 זיי, כדי דײך צו לאָזן וויסן, אַז מיר וועלן אויפשרייבן די
 נעמען פון די מענטשן וואָס זיינען זייערע אָנפירער. ¹¹ און

לכם טעם ביתא דנה לבנא ואשרנא דנה לשכללה:
 ארין כנמא אמרנא להם מראשן שמחת גבריא דידנה
 בנונא בנין; ועין אלהם הנת על-שבי יהודיא ולא
 בטלו המו עד-טעמא לדרוש יהד וארין יתיבון נשתנא
 על-דנה: פרשנן אנתא די-שלח תתני פחת עבר-
 נהרה ושטר בוני וכנחה אפרסכיא די בעבר נהרה
 על-דרוש מלכא: פתנמא שלחו עלוהי וכדנה פתיב
 בננה לדרוש מלכא שלמא כלא: ידיע להוא למלכא
 די אזלנא ליהוד מדינתא לבית אלהא רבא והוא
 מתבנא אבן גלל ואע מתשם בכחליא ועבדתא דך
 אספרנא מתעבדא ומצלח ביהם: ארין שאלנא לשביא
 אלך כנמא אמרנא להם מן-שם לכם טעם ביתא דנה
 למבניה ואשרנא דנה לשכללה: ואף שמהתם שאלנא
 להם להדעוחד די נכתוב שם גבריא די בראשיהם:
 וכנמא פתנמא התיבונא לממר אנתא המו עבדוהי
 די-אלהא שמיא וארעא ובנין ביתא דיהוא בנה מן-דמת
 דנה שנין שניאן ומלך לישראל רב בניו ושכללה:
 להן מן-די הרגו אבדתנא לאלה שמיא יהב המו ביד
 נבוכדנצר מלך-בבל כסדיא וביתה דנה סתרה ועמה
 הגלי לבבל: ברם בשנת חדה לכורש מלכא די בבל
 כורש מלכא שם טעם בית-אלהא דנה לבנא: ואף
 מאניא די בית-אלהא די דבהה וכספא די נבוכדנצר
 הנפק מן-היכלא די בירושלם והיכל המו להיכלא די
 בבל הנפק המו כורש מלכא מן-היכלא די בבל והיבו
 לשבצר שמה די פחה שמה: ואמר-לה ואלה מאניא
 שא אזל-אחת המו בהיכלא די בירושלם ובית אלהא
 ותבנא על-אתרה: ארין ששבצר דך אתא רב

ד' פחת בנין יא' חכר א' ופחת נחתון יב' ס' נמקס ש' כסדיא קי
 יב' יד' ה נמקס א טו' יהודיה

אזוי האָבן זיי אונדז געגעבן אַן ענטפער, אזוי צו זאָגן: מיר זיינען די קנעכט פון דעם גאָט פון הימל און ערד, און מיר
 בויען אַפּ דאָס הויז וואָס איז מיט פיל יאָרן פאַר דעם שוין געווען געבויט; און אַ גרויסער מלך פון ישראל האָט עס
 געבויט און פאַרענדיקט. ¹² אָבער ווייל אונדזערע עלטערן האָבן דערצערנט דעם גאָט פון הימל, האָט ער זיי געגעבן
 אין דער האַנט פון נבוכדנצר דעם פּשדי, דעם מלך פון בָּבֶל; און ער האָט צעשטערט דאָסדאָזיקע הויז, און האָט
 פאַרטריבן דאָס פּאַלק קיין בָּבֶל. ¹³ אָבער אין ערשטן יאָר פון כּוֹרֶש דעם מלך פון בָּבֶל, האָט דער מלך כּוֹרֶש גע-
 געבן אַ באַפעל צו בויען דאָסדאָזיקע הויז פון גאָט. ¹⁴ און אויך די גילדערנע און זילבערנע כּליים פון גאָטס הויז וואָס
 נבוכדנצר האָט אַוועקגענומען פון דעם טעמפל וואָס אין ירושלים, און זיי אַוועקגעפירט אין דעם טעמפל פון
 בָּבֶל, זיי האָט דער מלך כּוֹרֶש אַרויסגענומען פון דעם טעמפל וואָס אין בָּבֶל, און זיי זיינען איבערגעגעבן
 געוואָרן צו איינעם מיטן נאָמען ששבצר, וואָס ער האָט אים געמאַכט פאַרן פירשט. ¹⁵ און ער האָט צו אים
 געזאָגט: נעם דידאָזיקע כּליים; גיי לייג זיי אַוועק אין דעם טעמפל וואָס אין ירושלים, און וואָל דאָס הויז פון
 גאָט געבויט ווערן אויף זיין אָרט. ¹⁶ דענסמאָל איז דערדאָזיקער ששבצר געקומען; ער האָט געלייגט די

יא מלכא ובנויה: ומני שים טעם די כל-אנש די השנא
 פתנמא דנה יתנסח אע מי-ביתה וזקוף יתמחא עלוי
 יב וביתה נלו יתעבד על-דינה: ואלהא הישכן שמה תמה
 ימנר כל-מלך ועם די וישלח ידה להשניה לחבלה
 בית-אלהא דד די בירושלם אנה דרוש שמת טעם
 יג אספרנא יתעבד: אדן תתני פחת עבר-נהרה שתר
 בוזני ובנותהון לקבל דישלח דרוש מלכא כנמא
 יד אספרנא עבדו: ושבי יהודיא כנני ומצלחין כנבואת
 חגי נבואה וזכרה בר-עדו ובנו ושכללו מן-טעם אלה
 ישראל ומטעם כורש ודרוש ואתחששתא מלך פרס:
 טו ושיצא ביתה דנה עד יום תלתה לירח אדר דיהוא
 טז שנת-שית למלכות דרוש מלכא: ועבדו בני-ישראל
 כהניא ולויא ושאר בני-גלותא חנכת בית-אלהא דנה
 ז בהרה: והקרבו לחנכת בית-אלהא דנה תורין מארה
 דכרין מאתין אמרין ארבע מאה וצפירי עזין לחטאי
 יח על-כל-ישראל תרי עשר למנן שכמי ישראל: והקמי
 כהניא בפלגתהון ולויא במחלקתהון על-עבדת אלהא
 יט די בירושלם ככתב ספר משה: ויעשו בני-הגולה
 כ את-הפסח בארבעה עשר לחדש הראשון: כי הטהרו
 הבהנים והלויים כאחד כלם טהורים וישחטו הפסח
 כא לכל-בני הגולה ולאחיהם הבהנים ולהם: ויאכלו בני-
 ישראל השבים מהגולה וכל הנבדל מטמאת גוי-הארץ
 כב אלהם לדרש ליהוה אלהי ישראל: ויעשו חגי-מצות
 שבעת ימים בשמחה כיו שמתם יהוה והסב לב מלך-
 אשור עליהם לחזק ידיהם כמלאכת בית-האלהים אלהי
 ישראל:

פון מלך און זיינע קינדער. ¹¹ און פון מיר ווערט געגעבן
 א באפעל, און יעטוועדער איינער וואָס וועט ענדערן דאָס-
 דאָזיקע וואָרט, זאָל אַ באַלקן אַרויסגעריסן ווערן פון זיין
 הויז, און ער זאָל צוגעשלאָגן ווערן דערויף אין דער הייך;
 און זיין הויז זאָל געמאַכט ווערן פאַר אַ מיסטהויפן דער-
 פאַר. ¹² און דער גאָט וואָס האָט געמאַכט רוען זיין נאָמען
 דאָרטן, זאָל אומוואַרפן יעטוועדער מלך און פאָלק וואָס
 וועט אויסשטרעקן זיין האַנט דאָס צו ענדערן, כדי צו
 צעשטערן דאָסדאָזיקע הויז פון גאָט וואָס אין ירושלים.
 איך דרױַש האָב געגעבן דעם באַפעל; זאָל ער געטאָן
 ווערן אויף גיך.

¹³ דענסמאָל, ווייל דער מלך דרױַש האָט געשיקט,
 האָבן תתני דער פירשט פון יענער זייט טייך, שתר-בוזני,
 און זיינע חברים, אויף גיך אזוי געטאָן. ¹⁴ און די עלטסטע
 פון די ייִדן האָבן געבויט אין האָבן באַגליקט, לויט דער
 נבואה פון חגי דעם נביא, און זכרױַה דעם זון פון עדואן.
 און זיי האָבן געבויט און פאַרענדיקט לויט דעם באַפעל
 פון דעם גאָט פון ישראל, און לויט דעם באַפעל פון
 כורשן, און דרױַשן, און אַרמחששתאָ דעם מלך פון פּרס.
¹⁵ און מע האָט פאַרענדיקט דאָסדאָזיקע הויז ביזן דריטן
 טאָג פון חודש אָדר, וואָס איז געווען אין ועקסטן יאָר פון
 מלך דרױַשעס מלוכה.

¹⁶ און די קינדער פון ישראל, די כהנים און די לויים,
 און די איבעריקע קינדער פון גלות, האָבן געמאַכט די
 באַנייאונג פון דעמדאָזיקן הויז פון גאָט מיט שמחה. ¹⁷ און זיי האָבן מקריב געווען צו דער באַנייאונג פון דעמדאָזיקן
 הויז פון גאָט הונדערט אָקסן, צוויי הונדערט ווידערס, פיר הונדערט שעפסן, און צוועלף צינגבעק פאַר זינדאָפּפער
 פאַר גאַנץ ישראל, לויט דער צאָל פון די שבטים פון ישראל. ¹⁸ און זיי האָבן געשטעלט די כהנים לויט זייערע איי-
 טיילונגען, און די לויים לויט זייערע אָפּטיילונגען, אויף דעם דינסט פון גאָט וואָס אין ירושלים, אזוי ווי עס שטייט גע-
 שריבן אין דעם בוך פון משהן.

יג' סתח בסיס יד' יחד ה' טו' יחד א' ה' במקום א'
 טז' יח' בס"ט ולויא קרי יל' להטאה קרי

¹⁹ און די קינדער פון גלות האָבן געמאַכט דעם קרבן-פסח אין פערצנטן טאָג פון ערשטן חודש. ²⁰ וואָרום די
 כהנים און די לויים האָבן זיך אין איינעם גערייניקט; זיי זיינען אַלע געווען רייין. און זיי האָבן געשאַכטן דעם קרבן
 פּסח פאַר אַלע קינדער פון גלות, און פאַר זייערע ברידער די כהנים, און פאַר זיך אליין. ²¹ און עס האָבן געגעסן
 די קינדער פון ישראל וואָס האָבן זיך אומגעקערט פון גלות, און איטלעכער וואָס האָט זיך אָפּגעשיידט צו זיי פון דער
 אומרייניקייט פון די פעלקער פון לאַנד, כדי צו זוכן יהוה דעם גאָט פון ישראל. ²² און זיי האָבן געמאַכט דעם יום-טוב
 פון מצות זיבן טעג מיט פרייד, וואָרום גאָט האָט זיי דערפרייט, און האָט צוגעקערט צו זיי דאָס האַרץ פון דעם מלך פון
 אשור, צו שטאַרקן זייערע הענט אין דער אַרבעט פון דעם הויז פון גאָט, דעם גאָט פון ישראל.

1

1 און נאך דידאָזיקע געשעענישן, אין דער מלוכה פון אַרְתַּחשֶׁסְתָּא דַעַם מֶלֶךְ פֿון פֿרַס, איז עזרא דער זון פֿון שְׂרָיָה, דַעַם וִזן פֿון עֲזָרְיָה, דַעַם וִזן פֿון חֲלֻקְיָה, 2 דַעַם וִזן פֿון שְׁלֹם, דַעַם וִזן פֿון זְדֹק, דַעַם וִזן פֿון אַחִיטֹוב, 3 דַעַם וִזן פֿון אַמְרֵיָה, דַעַם וִזן פֿון עֲזָרְיָה, דַעַם וִזן פֿון מְרִיזֹת, 4 דַעַם וִזן פֿון נְרַחְיָה, דַעַם וִזן פֿון עֻזִי, דַעַם וִזן פֿון בֹּקִי, 5 דַעַם וִזן פֿון אַבִישׁוּעַ, דַעַם וִזן פֿון פִּינַחֵס, דַעַם וִזן פֿון אֶלְעָנָר, דַעַם וִזן פֿון אַהֲרֹן דַעַם פֿהֲגֵדוּל - 6 איז דער דאָזיקער עזרא אַרֹויפֿגעגאַנגען קיין בָּבֶל; און ער איז געווען אַ שְׂרַיִבֶּעֶר, באַהאַונט אין תּוֹרַת־מֹשֶׁה וְאָס יְהוָה דער גאָט פֿון יִשְׂרָאֵל האָט געגעבן. און דער מלך האָט אים געגעבן זיין אַיטלעכע בקשה, לויט דער האַנט פֿון יְהוָה זיין גאָט אויף אים. 7 און עס זיינען אַרֹויפֿגעגאַנגען פֿון די קינדער פֿון יִשְׂרָאֵל, און פֿון די כַּהֲנִים און די לְוִיִּים, און די זינגערס, און די טויערלייט, און די נְתִינִים, קיין ירוּשָׁלַיִם, אין זיבעטן יאָר פֿון מֶלֶךְ אַרְתַּחשֶׁסְתָּא. 8 און ער איז געקומען קיין ירוּשָׁלַיִם אין פִּינַפְטֵן חֹדֶשׁ, וְאָס איז געווען אין זיבעטן יאָר פֿון מֶלֶךְ. 9 וְאָרום אין ערשטן טאָג פֿון ערשטן חֹדֶשׁ איז געווען דער אָנהייב פֿון דַעַם אַרֹויפֿגאַנג פֿון בָּבֶל, און אין ערשטן טאָג פֿון פִּינַפְטֵן חֹדֶשׁ איז ער אָנגעקומען קיין ירוּשָׁלַיִם, לויט דער גוטער האַנט פֿון זיין גאָט אויף אים. 10 וְאָרום עזרא האָט געקערט זיין

ואחר הדברים האלה במלכות ארתחשסתא מלך פרס *
 עזרא בן שריה בעזריה בחלקיה: בן שלום בן זדוק *
 בן אחיטוב: בן אמריה בעזריה בן מריות: בן נחיה *
 בן עזי בן בוקי: בן אבישוע בן פינחס בן אלעזר בן אהרן *
 בן עזרא הראש: הוא עזרא עלה מבבל והוא ספר מהיר *
 בתורת משה אשר נתן יהוה אלהי ישראל ויתרלו *
 המלך בעזריהו אלהיו עליו כל בקשתו: ויעלו מבני *
 ישראל ומן הכהנים והלויים והמשררים והשערים *
 והנתינים אל ירושלם בשנת שבע לארתחשסתא המלך: *
 וקא ירושלם בחדש החמישי הוא שנת השביעית *
 למלך: כי באחר לחדש הראשון הוא יסר המעלה *
 מבבל ובאחר לחדש החמישי בא אל ירושלם ביד *
 אלהו הטובה עליו: כי עזרא הכין לבבו לדרש את *
 תורת יהוה ולעשת וללמד בישראל חק ומשפט: *
 וזה פרטן הנשטן אשר נתן המלך ארתחשסתא *
 לעזרא הכהן הספר ספר דברי מצות יהוה וחקיו על *
 ישראל: ארתחשסתא מלך מלכא לעזרא כהנא *
 ספר דתא דראלה שמיא גמיר וכענת: מני שים טעם *
 די כל מתנדב במלכותי מן עמא ישראל וכהנדי ולווא *
 למקד לירושלם עמך יהד: כל קבל די מקדמם מלכא *
 ושבעת עמדי שליח לבקרה על יהוד ולירושלם בדת *
 אלהך די בידך: ולהיכלה בסף ודחב די מלכא ונעמדי *
 התנדבו לאלה ישראל די בירושלם משכנה: וכל בסף *
 ודחב די תושבה בכל מדינת כבל עם התנדבות עמא *
 וכהנא מתנדבין לבית אלהם די בירושלם: כל קבל *
 דנה אספנא תקנא בכספא דנה תורין ו דכרין אמרין

ט' כעל יב' בס"א ולווא ק' טו' סחח באחיה נ"א כ' טו' בנ"א לבשווא

הארץ צו פֿאַרשן גאָטס תּוֹרָה, און צו טאָן, און צו לערנען אין יִשְׂרָאֵל חֻקִים און געזעצן.

11 און דאָס איז דער נוסח פֿון דַעַם בריוו וְאָס דער מֶלֶךְ אַרְתַּחשֶׁסְתָּא האָט געגעבן עזרא דַעַם כַּהֵן, דַעַם שְׂרַיִבֶּעֶר - דַעַם שְׂרַיִבֶּעֶר פֿון די ווערטער פֿון גאָטס געבאָט און זיינע געזעצן צו יִשְׂרָאֵל: 12 אַרְתַּחשֶׁסְתָּא דער מֶלֶךְ פֿון מַלְכִים צו עזרא דַעַם כַּהֵן, דַעַם שְׂרַיִבֶּעֶר פֿון דַעַם געזעצן פֿון דַעַם גאָט פֿון הִימֶל, און אַזוי ווייטער. און אַצוּנד 13 ווערט פֿון מִיר געגעבן אַ באַפֿעל, אַז אַיטלעכער וְאָס באָט זיך אָן אין מיין קיניגרייך, פֿון דַעַם פֿאַלק יִשְׂרָאֵל, און זייערע כַּהֲנִים, און די לְוִיִּים, צו גיין מיט דיר קיין ירוּשָׁלַיִם, מעג גיין. 14 אַזוי ווי דו ווערסט געשיקט פֿון דַעַם מֶלֶךְ און זיינע זיבן יועצים נאָכצופאַרשן וועגן יהודה און ירוּשָׁלַיִם, לויט דַעַם געזעצן פֿון דַעַם גאָט וְאָס אין דיין האַנט, 15 און אַזעק צופירן דאָס זילבער און דאָס גאָלד וְאָס דער מֶלֶךְ און זיינע יועצים האָבן מנדב געווען צו דַעַם גאָט פֿון יִשְׂרָאֵל, וְאָס זיין וווינונג איז אין ירוּשָׁלַיִם, 16 און אַלדאָס זילבער און גאָלד וְאָס דו וועסט קריגן אין דער גאַנצער מדינה בָּבֶל, אין איינעם מיט די נדבות פֿון דַעַם פֿאַלק און די כַּהֲנִים וְאָס וועלן מנדב זיין פֿאַר דַעַם הַיּוֹז פֿון זייער גאָט וְאָס אין ירוּשָׁלַיִם - 17 דרום מעגסטו באַלד קויפֿן פֿאַר דעמדאָזיקן געלט אַקסן, ווידערס, שעפֿסן, מיט זייערע שפּייזאָפּפּער

און זייערע גיסאָפּפּער, און זאָלסט זיי מקריב זיין אויף דעם
 מזבח פון אייער גאָטס הויז וואָס אין ירושלים. ¹⁸ און וואָס
 דיר און דייע ברודער וועט ווילגעפעלן צו טאָן מיט דעם
 רעשט פון דעם זילבער און גאָלד, מענט איר טאָן לויט
 דעם ווילן פון אייער גאָט. ¹⁹ און די כלים וואָס ווערן דיר
 געגעבן פאַר דעם דינסט פון דיין גאָטס הויז, גיב איבער
 פאַר דעם גאָט פון ירושלים. ²⁰ און דאָס איבעריקע וואָס
 איז נייטיק פאַר דעם הויז פון דיין גאָט וואָס דיר וועט אויס-
 קומען אויסצוגעבן, זאָלסטו אויסגעבן פון דעם מלכס
 שאַצקאָמער. ²¹ און פון מיר, מלך אַרמחשסטאָ, ווערט
 געגעבן אַ באַפעל צו אַלע שאַצמיינסטער וואָס אויף יענער
 זייט טייך, אַז אַלץ וואָס עזרא דער כהן, דער שרייבער פון
 דעם געזעץ פון דעם גאָט פון הימל, וועט פון אייך פאַר-
 לאַנגען, זאָל אויף גיך געטאָן ווערן. ²² ביז הונדערט
 צענטנער זילבער, און ביז הונדערט כור ווייץ, און ביז
 הונדערט בת וויין, און ביז הונדערט בת אייל, און זאָל אָן
 אַ געשריבענער צאָל. ²³ אַלץ וואָס איז אויף דעם באַפעל
 פון דעם גאָט פון הימל, זאָל ריכטיק געטאָן ווערן פאַר
 דעם הויז פון דעם גאָט פון הימל, כדי עס זאָל ניט זיין אַ
 צאָרן אויף דער מלוכה פון דעם מלך און זיינע קינדער.
²⁴ אויך זיינען מיר אייך מודיע, אַז אַלע כהנים און לויים,
 זינגערס, טויערלייט, נתינים, און דינער פון דעמדאָויקן
 הויז פון גאָט, זאָל מען אַפּצאָל, מְכָס, און וועגעלט, ניט
 טאָרן אַרויפלייגן אויף זיי. ²⁵ און דו עזרא, לויט דער
 חכמה פון דיין גאָט וואָס אין דיין האַנט, זעץ אויף ריכטער
 און דינינים וואָס זאָלן משפטן דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס אויף

ומנחתהון ונספיהון ותקרב הזו עלמרבהא די בית
 י אלהכם די בירושלים: ומה די עלף ועלא אף ייטב
 יט בשאר כספא ודהבה למעבר ברעות אלהכם תעבדון:
 כ ומאניא דיימתדבין לך לפלחן בית אלהך השלם קדם
 כ אלה ירושלים: ושאר חשדות בית אלהך דייפל לך
 כא למנתן תנתן מן בית גנון מלכא: ומני אנה ארמחשסטא
 מלכא שים מעם לכל גזבריא די בעבר נהרה די כל
 די ישאלוכון עזרא כהנא ספר דתא דיי אלה שמניא
 כב אספריא ותעבר: ערפספ פכרין מאה ועדחנמין כורין
 מאה ועדחמר בתין מאה ועדבתין משח מאה ומלח
 כג דיי לא כתב: כל די מדטעם אלה שמניא ותעבר אדרודא
 לבית אלה שמניא דיי למח להוא קנף עלמלכות מלכא
 כד ובגודיו: ולכם מהודעין די כל כהנא ולניא זמריא
 כה תרעיא נתיניא ופלחי בית אלה דנה מנהה בלו ותלך
 לא שליט למרמא עליהם: ואנתה עזרא כהכמת אלהך
 די בידך מני שפטין ודינין דיי לחון דאנין לכל עמא די
 בעבר נהרה לכל די די די אלה די לא גרע תהודעין:
 כו וכל די לא להוא עבר דתא דיי אלהך ודתא די מלכא
 אספריא דינה להוא מתעבר מנה הן למות הן לשרשו
 כז הך לעניש נכסין ולאסורין: כרוד יהוה אלהי
 אבותינו אשר נתן בואת בלב המלך לפאר את בית יהוה
 כח אשר בירושלים: ועלי המהחסד לפני המלך וועציו
 ולכל שרי המלך הגברים ואני התחוקתי ביד יהוה אלהי
 עלי ואקבצה מישראל ראשים לעלות עמי:

ח

א ואלה ראשי אבותיהם והתחשם העלים עמי במלכות
 ב ארמחשסטא המלך מבבל: מבני פינחס גרשם מבני

ז, ית' יתד' יתד' ה' במקום א ית' כ' סתח סתח
 כא' ס' א' גזב' וס' א' גזב' וס' א' גזב' וס' א' כפ' וס' א' כפ'
 טח נכס' כד' ב' ס' א' ולוחי' ב' טעמים ב' ס' א' בית אלהא
 כה' יתד' דתן קי' כו' ה' במקום א' לשדשי קי'

יענער זייט טייך, אַלע וואָס ווייסן די געזעצן פון דיין גאָט; און דעם וואָס ווייס ניט, זאָלט איר מאַכן וויסן. ²⁶ און
 דער וואָס וועט ניט טאָן דאָס געזעץ פון דיין גאָט, און דאָס געזעץ פון דעם מלך, זאָל גיך געטאָן ווערן אויף אים אַ
 משפט, ענטוועדער צום טויט, אָדער צו פאַרטרייבונג, אָדער צו געלטשטראַף, אָדער צו געפענקעניש.

²⁷ געלויבט איז יהוה דער גאָט פון אונדזערע עלטערן וואָס ער האָט אַווינס אַריינגעגעבן אין מלכס האַרצן, צו באַ-
 שינען דאָס הויז פון גאָט וואָס אין ירושלים. ²⁸ און ער האָט מיר צוגענייגט גענאָד פאַר דעם מלך און זיינע יועצים, און
 ביי אַלע מאַכטיקע האַרן פון דעם מלך. און איך האָב מיך געשטאַרקט לויט דער האַנט פון יהוה מיין גאָט אויף מיר,
 און איך האָב אַיינגעזאַמלט פון ישראל הויפטלייט אַרויפצוגיין מיט מיר.

און דאָס זיינען די הויפטן פון זייערע פּאָטערהייזער, און דער יחוסבריוו פון די וואָס זיינען אַרויפגעאַנגען מיט
 מיר פון בבל, אין דער מלוכה פון דעם מלך אַרמחשסטאָ.

² פון די קינדער פון פינחס: גרשום.

איתמר דניאל מבני ר'וד חטוש: מבני שכניה מבני פרעוש זכריה ועמו התנחש לזכרים מאה וחמשים: מבני פחת מואב אלהויעני בדרחיה ועמו מאתים ר הזכרים: מבני שכניה בדיחואל ועמו שלש מאות ה הזכרים: ומבני עדין עבד בדיונתו ועמו חמשים הזכרים: ומבני עילם ישעיה בדיעתליה ועמו שבעים הזכרים: ומבני שפטיה זכריה בדימכאל ועמו שנים הזכרים: מבני יואב עבדה בדיחואל ועמו מאתים ושמונה עשר ה הזכרים: ומבני שלומית בדיוספיה ועמו מאה וששים ה הזכרים: ומבני בכי זכריה בדיבבי ועמו עשרים ושמונה יא הזכרים: ומבני עזר ויחנן בדיהקטן ועמו מאה ועשרה יב הזכרים: ומבני אדניקם אחרנים ואלה שמותם אליפלט יג ויחואל ושבעיה ועמם ששים הזכרים: ומבני בניו עותי יד וזכור ועמו שבעים הזכרים: ואקבצם אלהנהר טו הבא אליהוא ונחנה שם ימים שלשה ואבינה בעם ובכהנים ומבני לוי לאמצאתי שם: ואשלחה לאליעזר טז לאריאל לשמעה ולאלנתן וליריב ולאלנתן ולנתן ולזכריה ולמשלם ראשים וליויריב ולאלנתן מבינים: ואצאה אותם על-אדו הראש בכספא המקום ואשימה ז בפיהם דברים לדבר אלאדו אחיו הנתנים בכספא המקום להביא-לנו משרתים לבית אלהינו: וביאו לנו ח די-אלהינו המובה עלינו איש שכל מבני מחלי בדילוי בדישראל ושרביה ובניו ואחיו שמונה עשר: וארתי יט חשביה ואתו ישעיה מבני מרדי אחיו ובניהם עשרים: ומדהנתנים שנתן דניד והשרים לעבדת הלויים כ נתינים מאתים ועשרים כלם נקבו בשמות: ואקרא כא שם צום על-הנהר אהוא להתענות לפני אלהינו לבקש

יב' ס"ה ועשרים יד' חסדקי ב'ס"א וסנהם יז' ואחזקיי יט' ונענס קיי יח' א ונעשה

פון די קינדער פון איתמר: דניאל.
 פון די קינדער פון דוד: חטוש.
 פון די קינדער פון שכניה: פון די קינדער פון פרעוש, זכריה; און צו אים האָבן זיך מִיחַס געווען הונדערט און פופציק מאַנספאַרשוינען.
 פון די קינדער פון פּחַת־מוֹאֵב: אַלְהוּעִיני דער זון פון זרחיהן, און מיט אים צוויי הונדערט מאַנספאַרשוינען.
 פון די קינדער פון שכניה: דער זון פון יחואלן, און מיט אים דריי הונדערט מאַנספאַרשוינען.
 און פון די קינדער פון עדין: עבד דער זון פון יונתנען, און מיט אים פופציק מאַנספאַרשוינען.
 און פון די קינדער פון עילם: ישעיה דער זון פון עתליהן, און מיט אים זיבעציק מאַנספאַרשוינען.
 און פון די קינדער פון שפטיה: זכריה דער זון פון מיכאלן, און מיט אים אַכציק מאַנספאַרשוינען.
 פון די קינדער פון יואב: עובדיה דער זון פון יחואלן, און מיט אים צוויי הונדערט און אַכצן מאַנספאַרשוינען.
 און פון די קינדער פון שלומית: דער זון פון יוספיהן, און מיט אים הונדערט און זעכציק מאַנספאַרשוינען.
 און פון די קינדער פון בכי: זכריה דער זון פון בכין, און מיט אים אַכט און צוואַנציק מאַנספאַרשוינען.
 און פון די קינדער פון עזר: יוחנן דער זון פון הקטנען, און מיט אים הונדערט און צען מאַנספאַרשוינען.
 און פון די קינדער פון אדוניקם: די לעצטע; און דאָס זיינען זייערע נעמען: אַלְיִפְלֵט, יַעִיָאֵל, און שְׁמַעִיָה, און מיט זיי זעכציק מאַנספאַרשוינען.

14 און פון די קינדער פון בניו: עותי, און זכור, און מיט זיי זיבעציק מאַנספאַרשוינען.
 15 און איך האָב זיי איינגעזאַמלט ביים טייך וואָס גייט אַרײַן אין אַהנאַ, און מיר האָבן דאָרטן גערוט דריי טעג, און איך האָב נאַכגעקוקט צווישן דעם פּאַלק און צווישן די פּהנים, און האָב דאָרטן ניט געפונען פון די קינדער פון לוי.
 16 האָב איך געשיקט נאָך אַליעזר, נאָך אַריאַל, נאָך שְׁמַעִיָה, און נאָך אַלְנָתָן, און נאָך יַרִיב, און נאָך אַלְנָתָן, און נאָך נָתָן, און נאָך זכריה, און נאָך משולם, די הויפטלייט, און נאָך יוֹרִיב, און נאָך אַלְנָתָן, די קענער. 17 און איך האָב זיי געגעבן אַ באַפֿעל צו אַדוּ דעם הויפטמאַן אין דעם אָרט קְסַפִּיָא, און איך האָב אַרײַנגעטאַן אין זייער מויל ווערטער צו רעדן צו אַדון וואָן זיין ברודער וואָס זיינען געווען געוועזען איבער דעם אָרט קְסַפִּיָא, אונדז צו ברענגען באַדינער פאַר דעם הויז פון אונדזער גאָט. 18 און זיי האָבן אונדז געבראַכט, לויט דער גוטער האַנט פון גאָט אויף אונדז, אַ פאַרשטאַנדיקן מאָן פון די קינדער פון מחלי דעם זון פון לוי, דעם זון פון ישראלן; און שְׁרַבְיָהן מיט זיינע זין און זיינע ברידער—אַכצן; 19 און חֲשַׁבְיָהן, און מיט אים ישעיהן פון די קינדער פון מרדי, זיינע ברידער, און זייערע זין—צוואַנציק; 20 און פון די נתינים וואָס דוד און די האָרן האָבן אָפּגעגעבן פאַר דעם דינסט פון די לויים, צוויי הונדערט און צוואַנציק נתינים; אַלע זיינען געווען אָנגערופֿן מיט די נעמען.
 21 און איך האָב דאָרטן אויסגערופֿן אַ תְּעִינִית ביים טייך אַהנאַ, זיך צו פֿייניקן פאַר אונדזער גאָט, כדי צו בעטן

כב ממנו דרך ישרה לנו ולטפנו ולכל־דכושנו: כי בשתי לשאול מן־המלך חיל ופרשים לעזרנו מאויב בדרך כדאמרנו למלך לאמר ודאלהינו על־פל־מבקשיו כג לטובה ועזו ואפו על כל־עוביו: ונצומה ונבקשה כד מאלהינו על־זאת ונעתר לנו: ואבדילה משרי־הכהנים שנים עשר לשרביה חשביה ועמהם מאחיהם עשרה: כה ואשקולה להם את־הכסף ואת־הזהב ואת־הכלים תרומת בית־אלהינו ההרימו המלך ונעצו ושריו וכל־ישראל כו הנמצאים: ואשקולה עליהם כסף כפרים שש־מאות וחמשים וכל־כסף מאה לכפרים זהב מאה כפר: כז וכפרי זהב עשרים לאדרכבים אלף וכלי נחשת מצהב כח טובה שנים חמורת פזזה: ואמרה אלהם אתם קדש ליהוה והכלים קדש והכסף והזהב נדבה ליהוה אלהי כט אבותיכם: שקרו ושמרו עד תשקלו לפני שרי־הכהנים והלויים ושרי־האבות לישראל בירושלם הלשכות בית ל יהוה: וקבלו הכהנים והלויים משקל הכסף והזהב לא והכלים להביא לירושלם לבית אלהינו: ונסעיה מזהר אהיא בשנים עשר לחדש הראשון ללכת ירושלם ויד אלהינו היתה עלינו ויצלנו מן־אויב ואורב על לג הדרך: ונבוא ירושלם ונשב שם ימים שלשה: וביום הרביעי נשקל הכסף והזהב והכלים בבית אלהינו על יד־מרמות בן־אוריה הכהן ועמו אלעזר בן־פינחס ועמהם לד יונבד בן־ישוע ונועדיה בן־בנאי הלויים: במספר במשקל לה לכל ויכתב בל־המשקל בעת ההיא: הבאים מהשבי בני־הגולה הקריבו עלות לאלהי ישראל פרים שנים־עשר על־כל־ישראל אילים ותשעים וששה כבשים שבעים ושבעה צפירי חטאת שנים עשר הכל עולה

כב' נ"א רכב כה' יחידיו כז' ב'ס"א ה'ל' זנשה
 ל' ב'ס"א משקל לא' ב'ס"א ה'טושה א'ס' ב'ס"א ה'על' פ"ד

ב"י אים א גלייכן וועג פאר אונדז און פאר אונדזערע קליינע קינדער, און פאר אונדזער גאנצן פארמעג. ²² ווארום איך האָב זיך געשעמט צו פאַרלאַנגען פון דעם מלך חיל און רייטער אונדז צו העלפן פון אַ פּיינט אויפן וועג, ווייל מיר האָבן געוואָנט צום מלך, אזוי צו זאָגן: די האַנט פון גאָט איז צום גוטן אויף אַלע וואָס זוכן אים, און זיין מאַכט און זיין צאָרן אַקעגן אַלע וואָס פאַרלאָזן אים. ²³ און מיר האָבן געפאַסט, און געבעטן ביי אונדזער גאָט וועגן דעם, און ער האָט זיך געלאָזט דערבעטן פון אונדז. ²⁴ און איך האָב אָפּגעשיידט פון די האַרן פון די פּהנים צוועלף; שרביהן, חשביהן, און מיט זיי צען פון זייערע ברידער. ²⁵ און איך האָב זיי צוגעוויגן דאָס זיל־בער, און דאָס גאָלד, און די כלים, די אָפּשיידונג פאַר אונדזער גאָטס הויז וואָס דער מלך און זיינע יועצים און זיינע האַרן און גאַנץ ישראל וואָס האָבן זיך דאָרטן גע־פּונען, האָבן מנדב געווען. ²⁶ און איך האָב אָפּגעוויגן אויף זייער האַנט זילבער זעקס הונדערט און פּופּציק צענטנער, און זילבערנע כלים הונדערט צענטנער; גאָלד הונדערט צענטנער; ²⁷ און גילדערנע בעכער צוואַנציק, צו טויזנט אַדרכּוּנים; און צוויי כלים פון פּיינעם געלן קופּער, אזוי טייער ווי גאָלד. ²⁸ און איך האָב צו זיי גע־זאָגט: איר זייט הייליק צו גאָט, און די כלים זיינען הייליק; און דאָס זילבער און דאָס גאָלד איז אַ נדבה צו יהוה דעם גאָט פון אַייערע עלטערן. ²⁹ פאַסט אויף און היט עס, ביז איר וועט עס אָפּוועגן פאַר די האַרן פון די פּהנים און די לויים, און די האַרן פון די פּאַטער־הייער פון ישראל אין ירושלים, אין די קאַמערן פון גאָטס הויז. ³⁰ און די פּהנים און די לויים האָבן צוגענומען די וואָג פון דעם זילבער און דעם גאָלד, און די כלים, אויף צו ברענגען קיין ירושלים אין הויז פון אונדזער גאָט.

לויים, און די האַרן פון די פּאַטער־הייער פון ישראל אין ירושלים, אין די קאַמערן פון גאָטס הויז. ³⁰ און די פּהנים און די לויים האָבן צוגענומען די וואָג פון דעם זילבער און דעם גאָלד, און די כלים, אויף צו ברענגען קיין ירושלים אין הויז פון אונדזער גאָט.

³¹ און מיר האָבן אוועקגעצויגן פון דעם טייך אַהנא אין צוועלפטן טאָג פון ערשטן חודש, צו גיין קיין ירושלים, און די האַנט פון גאָט איז געווען אויף אונדז, און ער האָט אונדז באַשירעמט פון דער האַנט פון פּיינט און לוייערער אויפן וועג. ³² און מיר זיינען געקומען קיין ירושלים, און זיינען דאָרטן געזעסן דריי טעג. ³³ און אויפן פּירטן טאָג איז דאָס זילבער און דאָס גאָלד און די כלים אָפּגעוויגן געוואָרן אין הויז פון אונדזער גאָט, אויף דער האַנט פון מרמות דעם זון פון אור־יהוה, דעם פּהן, און מיט אים איז געווען אַלעזר דער זון פון פינחסן, און מיט זיי, יונבד דער זון פון ישוען, און נועדיה דער זון פון בנוין, די לויים; ³⁴ אַלץ מיט אַ צאָל און מיט אַ וואָג; און די גאַנצע וואָג איז פאַרשריבן געוואָרן אין יענער צייט.

³⁵ האָבן די קינדער פון גלות וואָס זיינען געקומען פון געפאַנגענשאַפט, מקריב געווען בראַנדאָפּפער צום גאָט פון ישראל, צוועלף אַקסן פאַר גאַנץ ישראל, זעקס און ניינציק ווידערס, זיבן און זיבעציק שעפּסן, צוועלף בעק פאַר זינד־

לְהַדִּיחַ: וַתִּתְּנוּ וְאֶת־דַּתִּי הַמִּלְךְ לְאַחַשְׁדָּרְפָּל הַמֶּלֶךְ וּפְחָוֹת לִי עֲבַר הַנְּהַר וְנִשְׂאוּ אֶת־הָעַם וְאֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים:

ט

וּבְכִלּוֹת אֱלֹהִים נִגְשׂוּ אֵלַי הַשָּׂרִים לֵאמֹר לֹא־נִבְדְּלוּ הָעַם יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מִעַמִּי הָאֲרֻצִּית פְּתַעְבַּתְיָהֶם לְפָנַי הַחַתִּי הַפְּרָזִי הַיּוֹבְסִי הָעַמְנִי הַמַּאֲבִי הַמַּצְרִי וְהָאֲמֹרִי: כִּי־נִשְׂאוּ מִבְּנֵיהֶם לָהֶם וּלְבָנֵיהֶם וְהִתְעַרְבוּ בְּזָרֵי הַקֹּדֶשׁ בְּעַמִּי הָאֲרֻצִּית וְיַד הַשָּׂרִים וְהַסֹּנְדִים הִוָּתַתּוּ בְּמַעַל הַזֶּה רַאשׁוֹנָה: וּבְשֵׁמִי אֶת־יְהוָה דָּבַר הַזֶּה קָרַעְתִּי אֶת־בִּגְדֵי וּמַעֲלִי וְאֶמְרָה מִשְׁעַר רֹאשִׁי וְקָנִי וְאֶשְׁבָּה מְשׁוּמִם: וְאֵלַי יֵאָסְפוּ כָל חֵרֶד בְּדַבְרֵי אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עַל מַעַל הַנּוֹלָה וְאֵנִי יֵשֵׁב מְשׁוּמִם עַד לְמִנְחַת הָעֶרֶב: וּבְמִנְחַת הָעֶרֶב קָמְתִי מִתְּעִנִּיתִי וּבְקָרְעֵי בִגְדֵי וּמַעֲלִי וְאֶכְרַעַה עַל־בְּרַכִּי וְאֶפְרָשָׁה כַּפֵּי אֱלֹהֵי־יְהוָה אֱלֹהָי: וְאֶמְרָה אֱלֹהֵי בְשֵׁתִי וּנְכַלְמַתִּי לְהָרִים אֱלֹהֵי פְנֵי אֱלֹהֵי כִּי עֲנִיתִנִי רַבּוֹ לְמַעַל הָאֵשׁ וְאֶשְׁמַתְנוּ גְדֻלָּה עַד לַשָּׁמַיִם: מִיָּמִי אֲבִיתִי אֲנַחְנוּ בְּאֶשְׁמָה גְדֻלָּה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבְעִנִּיתִנוּ נִתְּנוּ אֲנַחְנוּ מַלְכֵינוּ כְּהֵנִי בְיַד מַלְכֵי הָאֲרֻצִּית בַּחֲרֵב בְּשִׁבְי וּבְכַבֻּד וּבְכִשְׁת פָּנִים כַּהַיּוֹם הַזֶּה: וְעַתָּה בְּמַעַט רַנַּע הִוָּתַתּוּ תַחֲנֹה מֵאֵת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהִשְׁאִיר לָנוּ פְּלִיטָה וְלָתֵת לָנוּ יָתֵד בְּמִקְוִם קֹדֶשׁ לְהִשְׁאִיר עֵינֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וּלְתַתְּנוּ מַחֲיָה מְעַט בְּעַבְדֹתֵנוּ: כִּי־עַבְדִּים אֲנַחְנוּ וּבְעַבְדֹתֵנוּ לֹא עָנְוָנוּ אֱלֹהֵינוּ וְנִטְעַלְנוּ חֶסֶד לְפָנֵי מַלְכֵי פָרַס לְתַתֵּלְנוּ מַחֲיָה לְרוּמִם אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ וּלְהַעֲמִיד אֶת־הַדְּרָכֹתָיו וּלְתַתֵּלְנוּ נֶדֶר בְּיְהוָה וּבִירוּשָׁלַם: וְעַתָּה מִהֵנָּאמֶר אֱלֹהֵינוּ אַחֲרֵי־זֶה כִּי עָנְוָנוּ מִצִּדִּיק: אֲשֶׁר צִוִּיתָ בְיַד עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הֲאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים

ו' ד' נחמה

אֶפְפַּעַר; אֲלַע בְּרֵאשִׁית אֶפְפַּעַר צִו גָּאֵט. ⁶⁶ און זיי האָבן איבערגעגעבן די באַפעלן פון מלך צו די סאַטראַפּן פון מלך, און די פירשטן פון יענער זייט טייך; און זיי האָבן געהאַלפן דעם פּאַלק און דעם הויז פון גאָט.

ט

און אז מע האָט דאָס געענדיקט, האָבן געעננט צו מיר די האָרן, אזוי צו זאָגן: דאָס פּאַלק ישראל, און די פּהנים און די לויים, האָבן זיך ניט געהאַלטן אָפּגעשיידט פון די פעלקער פון די לענדער, לויט זייערע אומזוּער־דיקייטן - פון דעם פּנעני, דעם חתי, דעם פּרוי, דעם יבּוסי, דעם עמוני, דעם מאָבי, דעם מצרי, און דעם אַמורי. ⁶⁷ וואָרום זיי האָבן גענומען פון זייערע טעכטער פאַר זיך און פאַר זייערע זין, און דער הייליקער זאַמען האָט זיך פאַרמישט מיט די פעלקער פון די לענדער, און די האַנט פון די האָרן און די פאַרשטייער איז געווען די ערשטע אין דערדאָויקער פעלשונג. ⁶⁸ און ווי איך האָב געהערט דידאָויקע זאָך, האָב איך צעריסן מיין בגד און מיין מאַנטל, און איך האָב זיך געפליקט די האָר פון קאָפּ און פון באַרד, און איך בין געזעסן אַ באַנומענער. ⁶⁹ האָבן זיך אַלע איינגעזאַמלט צו מיר אַלע וואָס האָבן געצייטערט איבער די ווערטער פון דעם גאָט פון ישראל, פון וועגן דער פעלשונג פון די גלות־לייט; און איך בין געזעסן אַ באַנומענער ביז דעם אָונט־קרבן.

⁶⁶ און ביים אָונט־קרבן בין איך אויפגעשטאַנען פון מיין תּענית, מיט מיין בגד און מיין מאַנטל צעריסן, און איך בין געפאַלן אויף מייע קני, און האָב אויסגעשפּרייט מייע הענט צו יהוה מיין גאָט. ⁶⁷ און איך האָב געזאָגט: מיין גאָט, איך בין אין בושה און שעם זיך אויפצוהייבן מיין פנים צו דיר, מיין גאָט, וואָרום אונדזערע זינד זיינען געמערט איבערן קאָפּ, און אונדזער שולד איז גרויס ביז צום הימל. ⁶⁸ פון די טעג פון אונדזערע עלטערן אָן זיינען מיר אין גרויס שולד ביז אויף היינטיקן טאָג, און פאַר אונדזערע זינד זיינען מיר, אונדזערע מלכים, אונדזערע פּהנים, איבערגעגעבן געוואָרן אין דער האַנט פון די מלכים פון די לענדער צום שווערד, צו געפאַנגענשאַפט, און צו רויב, און צו שאַנד פון פנים, אזוי ווי היינטיקן טאָג. ⁶⁹ און אַצונד, אויף אַ קליינער רגע איז אונדז געשען אַ גענאָד פון יהוה אונדזער גאָט, אונדז איבערצולאָזן אַן אַנטרייבונג, און אונדז צו געבן אַן אָנהאַלט אין זיין הייליקן אָרט, כדי אונדזער גאָט זאָל דערלייכטן אונדזערע אויגן, און אונדז לאָזן אַ ביסל אָפלעבן אין אונדזער קנעכטשאַפט. ⁷⁰ וואָרום קנעכט זיינען מיר, אָבער אין אונדזער קנעכט־שאַפט האָט אונדז אונדזער גאָט ניט פאַרלאָזן, און ער האָט אונדז צוגענייגט גענאָד פאַר די מלכים פון פּאַרס, אונדז צו לאָזן אָפלעבן, אויפצורייכטן דאָס הויז פון אונדזער גאָט, און אויפצושטעלן זיינע חורבות, און אונדז צו געבן אַן אַרומ־צאָם אין יהודה און אין ירוּשָׁלַם. ⁷¹ און אַצונד, אונדזער גאָט, וואָס זאָלן מיר זאָגן נאָך דעם? אַז מיר האָבן פאַרלאָזן זיינע געבאַט ⁷² וואָס דו האָסט געבאַטן דורך זיינע קנעכט די נביאים, אזוי צו זאָגן: „דאָס לאַנד וואָס איר קומט

עס צו אַרבעטן, איז אַן אומריין לאַנד, דורך דער אומריין קייט פון די פעלקער פון די לענדער, דורך זייערע אומ-ווערדיקייטן מיט וואָס זיי האָבן עס אָנגעפילט פון עק צו עק אין זייער טומאה. ¹² דרום זאָלט איר אַצונד ניט געבן אַייערע טעכטער צו זייערע זין, און זייערע טעכטער זאָלט איר ניט נעמען פאַר אַייערע זין, און איר זאָלט אויף אייביק ניט זוכן זייער פריד און זייער ווילזיין, כדי איר זאָלט שטאַרק זיין, און עסן דאָס גוטס פון דעם לאַנד און עס לאָזן בירושה צו אַייערע קינדער אויף אייביק. ¹³ און נאָך אַלץ וואָס איז געקומען אויף אונדז פאַר אונדזערע שלעכטע מעשים און פאַר אונדזער גרויסער שולד, אָ דו אונדזער גאָט האָסט אונדז געשוינט מער ווי נאָך אונדזערע זינד, און אונדז געגעבן אַזאַ אַנטרינג, ¹⁴ זאָלן מיר ווידער פאַרשטערן דייע געבאָט, און זיך מתחתן זיין מיט די פעלקער פון די דאָזיקע אומווערדיקייטן? וועסטו ניט צערענען אויף אונדז ביו צום פאַרלענדן, אָ קיין איבערבלייב און קיין אַנטרינג זאָל ניט זיין? ¹⁵ יהוה דו גאָט פון ישראל, דו ביסט אַ גערעכטער; וואָרום מיר זיינען אַן אַנטרונענער איבערבלייב אַזוי ווי היינטיקן טאָג. אָט זיינען מיר פאַר דיר אין אונדזער שולד; וואָרום מע קען ניט באַשטיין פאַר דיר וועגן דעם.

און ווי עזרא האָט מתפלל געווען און ווי ער האָט זיך מתודה געווען, וויינענדיק און זיך וואַרפנדיק פאַר גאָטס הויז, האָט זיך אָנגעזאַמלט צו אים פון ישראל זייער אַ גרויס געזעמל, מענער און ווייבער און קינדער; וואָרום דאָס פּאָלק האָט געוויינט אַ גרויס געוויין. ² און שכניה דער זון פון יחיאלן, פון די קינדער פון עילם, האָט זיך אָפגערופן און האָט געזאָגט צו עזראן: מיר האָבן געפעלשט אַן אונדזער גאָט, און האָבן גענומען פרעמדע ווייבער פון די פעלקער פון לאַנד, אָבער אַצונד איז דאָ אַ האַפענונג פאַר ישראל וועגן דעם. ³ און לאַמיר אַצונד שליסן אַ בונד מיט אונדזער גאָט, אַוועקצושיקן די אַלע ווייבער, און די וואָס זיינען געבאָרן פון זיי, לויט דער עצה פון גאָט, און די וואָס ציטערן איבער דעם געבאָט פון אונדזער גאָט, און זאָל געטאָן ווערן לויט דער תורה. ⁴ שטיי אויף, וואָרום אויף דיר ליגט די זאַך, און מיר זיינען מיט דיר; זיי שטאַרק און טו.

איז עזרא אויפגעשטאַנען און האָט באַשוואָרן די האַרן פון די פּהנים, די לויים, און גאַנץ ישראל, צו טאָן אַזוי ווי דאָסדאָזיקע וואָרט; און זיי האָבן געשוואָרן. ⁵ און עזרא איז אויפגעשטאַנען פון פאַר דעם הויז פון גאָט, און ער איז אַוועק אין דער קאַמער פון יהוה'ן דעם זון פון אַלשיבן; און אָ ער איז געקומען אַהין, האָט ער ניט געגעסן קיין ברויט, און ניט געטרונקען קיין וואַסער, וואָרום ער האָט געטרויערט אויף דער פעלשונג פון די גלות-לייט. ⁶ און מע האָט אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין יהודה און ירושלים צו אַלע קינדער פון גלות, זיך אַינצוזאַמלען קיין

לרשתה ארץ נדה היא בנות עמי הארצות בתועבתיהם ¹ אשר מלאוה מפה אלפה בטמאתם: ועתה בנותיכם אלהתתנו לבניהם ובנותיהם אלהשאו לבניכם ולא תדרשו שלום וטובתם עדעולם למען תחזקו ואכלתם אתטוב הארץ והורשתם לבניכם עדעולם: ואחרי כלהבא עלינו במעשינו הרעים ובאשמתנו הגדלה כי אלהינו אלהינו חשבת למטה מעונינו ונתתה לנו פליטה כזאת: הנשוב להפר מצותיך ולהתחתן בעמי התעבות האלה הלא תאנהבנו עדפלה לאן שארית ופליטה: יהוה אלהי ישראל צדיק אתה כינשארונו פליטה כהיום הזה הנינו לפניך באשמתנו כי אין לעמוד לפניך עלזאת:

וכתתפלל עזרא וכהתודתו בכה ומתנפל לפני בית האלהים נקבצו אליו מישראל קהל רבמאד אנשים ונשים וילדים כרבכו העם הרבה בכה: ונען שכניה ביהויאל מבני עולם ויאמר לעזרא אנחנו מעלנו באלהינו ונשב נשים נכרות מעמי הארץ ועתה ישר מקנה לישראל עלזאת: ועתה נכרת ברית לאלהינו להוציא כלנשים והתולד מהם בעצת אדני והתחרים במצות אלהינו ובתורה יעשה: קום כיעליך הדבר ונאחזנו עמך חזק ונעשה: ויקם עזרא וישבע את שרי הכהנים הלויים וכלישראל לעשות כדבר הזה וישבעו: ויקם עזרא מלפני בית האלהים וילך אל לשכת הוחנן כדאלישיב וילך שם לחם לאאכל ומים לאשתה כי מתאבל עלמעל הגולה: ונעבירו קול ביהודה וירושלים לכל בני הגולה להקבץ וירושלים:

י, ב' טלס פי

וכל אשר לא יבוא לשלשת הימים כעצת השרים ח
 והימים חרם בלדושיו והוא יבדל מקהל הגולה:
 חקבצו כל אנשי יהודה ובנימן וירושלם לשלשת הימים ט
 הוא חדש הששי בעשרים בחדש וישבו כל העם
 ברחוב בית האלהים מרעידים עלהדבך ומתנשמים:
 ויקם עזרא הכהן ויאמר אלהם אתם מעלתם י
 ותשיבו נשים נכריות להוסיף עלאשמת ישראל: ועתה יא
 תנו תודה ליהוה אלהי אבותיכם ועשו רצונו והבדלו
 מעמי הארץ ומדתנשים הנכרות: ויענו כללהקהל יב
 ויאמרו קול גדול בן ברכיה עלינו לעשות: אבל העם י
 רב תעת נשמים ואין פת לעמוד בחוץ והמלאכה לא
 ליום אחד ולא לשנים כיהרבינו לפשע בדרך הזה:
 קעמדנו שרנו לכלהקהל וכל אשר בערנו החשיב יד
 נשים נכרות יבא לעתים מזמנים ונמהם זכנו עיריזעיר
 ושפטיה עד להשיב חרן אדאלהינו ממנו עד לדבך
 הנה: אך ונתנו בךעשהאל וחנוה בכתובה עמנו על ט
 זאת ומשלם ושפתי הלוי עזרם: ויעשוכל בני הגולה ט
 ויבדלו עזרא הכהן אנשים ראשי האבות לבית אבתם
 וכלם בשמות וישבו ביום אחד לחדש העשירי לדרוש
 הדבך: ויכלו בכל אנשים השויבו נשים נכרות עד י
 יום אחד לחדש הראשון: וימצא מבני הכהנים יח
 אשר השיבו נשים נכרות מבני ישוע ברוצח ואחיו
 מעשיה ואליעזר וריב וגדליה: ונתנו דם להוציא יט
 נשיהם ונשמים אילצאן עלאשמתם: ומבני אמר חנני כ
 ובדיה: ומבני חרם מעשיה ואליה ושמעיה ויחיאאל כא
 ועזיה: ומבני פשחור אליזעני מעשיה ישמעאל נתנאל כב
 יונבד ואלעשה: ומדבלוגם יונבד ושמעיה וקליה הוא כג

יא' ב"ס א ישראל יב' יחדי יג' קסז כססא יד' ב"ס א ב

ירושלים: ° און איטלעכער וואָס וועט ניט קומען אין דרײַ טעג, לויט דער עצה פון די האַרן און די עלטסטע, זאָל זײַן גאַנצער פאַרמעג זײַן חרם, און ער זאָל אָפּגעשײדט ווערן פון דער עדה פון גלות.

° האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אַלע מענער פון יהודה און בנימין קײַן ירושלים צום דריטן טאָג; דאָס איז געווען אין נײַנטן חודש, אין צוואַנציקסטן טאָג אין חודש. און דאָס גאַנצע פּאָלק איז געזעסן אויפן ברייטן פּלאַץ פון גאַטס הויז, ציטערנדיק איבער דער זאך, און איבער די רעגנס.

° און עזרא דער כהן איז אויפגעשטאַנען, און האָט צו זיי געזאָגט: איר האָט געפּעלשט און האָט גענומען פרעמדע װײַבער נאָך צוצולײַגן צו דער שולד פון ישראל. ן און אַצונד גיט אַ װידוי צו יהוה דעם גאָט פון אײַערע עלטערן, און טוט זײַן רצון, און שײדט אײך אָפּ פון די פעלקער פון לאַנד, און פון די פרעמדע װײַבער. ן האָט זיך אָפּגע־רופן די גאַנצע אײַנוואַלונג און האָט געזאָגט אויף אַ הויכן קול: יא, אַזוי װי דײַן װאָרט איז פאַר אונדו צו טאָן.

° אָבער דאָס פּאָלק איז גרויס, און עס איז די צײַט פון רעגנס, און נײַטאָ קײַן כוח צו שטיין דרויסן, און די אַרבעט איז ניט אויף אײַן טאָג, און ניט אויף צוויי; װאָרום מיר האָבן פיל פאַרבראַכן אין דערדאָזיקער זאך. ן זאָלן אונדזערע האַרן זיך אָפּשטעלן פאַר דער גאַנצער אײַנזאַמלונג, און אַלע װאָס אין אונדזערע שטעט װאָס האָבן גענומען פרעמדע װײַבער, זאָלן קומען אין געשטעלטע צײַטן, און מיט זײ די עלטסטע פון איטלעכער שטאָט און

אירע ריכטער, ביז מע וועט אָפקערן פון אונדז דעם גרימצאָרן פון יהוה אונדזער גאָט וועגן דערדאָזיקער זאך. ן נאָר יונתן דער זון פון עשהאלן, און יחזיה דער זון פון תקוהן, האָבן זיך געשטעלט אַקעגן דעם, און משולם, און שבתי דער לוי, האָבן זיי צוגעהאַלפּן. ן און די קינדער פון גלות האָבן אַזוי געטאָן: און עזרא דער כהן, און עטלעכע הויפטן פון פּאָטערהײַזער, לויט זײַערע פּאָטערהײַזער, און אַלע מיט נעמען, זײַנען אָפּגעזונדערט געוואָרן, און זיי האָבן זיך גע־זעצט אין ערשטן טאָג פון צענטן חודש אויסצופאַרשן די זאך. ן און זיי זײַנען פאַרטיק געוואָרן מיט אַלע מענער װאָס האָבן גענומען פרעמדע װײַבער, ביז דעם ערשטן טאָג פון ערשטן חודש.

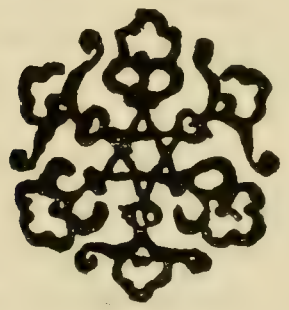
° און עס זײַנען געפונען געוואָרן צווישן די קינדער פון די כהנים אַזעלכע װאָס האָבן גענומען פרעמדע װײַבער. פון די קינדער פון ישוע דעם זון פון יצחקן און זײַנע ברידער: מעשיה, און אליעזר, און ריב, און גדליה. ן און זיי האָבן געגעבן זײַער האַנט אַזעקצושיקן זײַערע װײַבער, און, װי שולדיקע, וצו ברענגען אַ װידער פון שאָף פאַר זײַער שולד. ן און פון די קינדער פון אמר: חנני, און ובדיה. ן און פון די קינדער פון חרם: מעשיה, און אליה, און שמעיה, און יחיאַל, און עזיה. ן און פון די קינדער פון פשחור: אליזעני, מעשיה, ישמעאל, נתנאל, יונבד, און אלעשה. ן און פון די לויים: יונבד, און שמעי, און קליה - דאָס איז קליטאָ - פתחיה, יהודה, און אליעזר.

כד קליטא פתחיה יהודה ואליעזר: ומדהמשררים אלישיב
 כה ומדהשערים שלם וטלם ואירי: ומישראל מבני פרעש
 רמיה ויונה ומלכיה וממן ואלעזר ומלכיה ובנניה:
 כו ומבני עילם מתניה ובריה ויחיאל ועבדי ורמות ואליה:
 לו ומבני ותוא אליועני אלישיב מתניה ורמות ובר
 לב ועזיזא: ומבני בני יהוחנן חנניה ובי עתלי: ומבני בני
 לד משלם מלוך ועדיה ושוב ושאל ורמות: ומבני פחת
 זק ומבני עדנא וכלל בניה מעשיה מתניה בצלאל ובני
 לא ומנשה: ובני חרם אליעזר ושיה מלכיה שמעיה שמעון:
 לב בנימן מלוך שמריה: מבני חשם מתני מתתה ובר
 לד אליפלט ירמי מנשה שמעי: מבני בני מעדי עמרם
 זק ואואל: בניה בדיה בלודו: וניה מרמות אלישיב:
 לו מתניה מתני ועשו: ובני ובני שמעי: ושלמיה ונתן
 לו ועדיה: מכנדבי ששי שרי: עזראל ושלמיהו שמריה:
 לו שלום אמריה יוסף: מבני נבו ויאל מתתיה ובר ובינא
 לו ויואל בניה: בלאלה נשאי נשים נכריות וישיתם
 מד נשים וישמו בנים:

24 און פון די זינגערס: אָלישיב. און פון די טויער-
 לייט: שלום, און טלם, און אירי.
 25 און פון ישראל: פון די קינדער פון פרעוש: רמיה,
 און יונה, און מלכיה, און ממן, און אלעזר, און מלכיה,
 און בניה. 26 און פון די קינדער פון עילם: מתניה, זכריה,
 און יחיאל, און עבדי, און ירמות, און אליה. 27 און פון די
 קינדער פון ותוא: אליועני, אלישיב, מתניה, און ירמות,
 און נבר, און עזיזא. 28 און פון די קינדער פון בני: יהוחנן,
 חנניה, נבי, עתלי. 29 און פון די קינדער פון בני: משולם,
 מלוך, און עדיה, ושוב, און שאל, און רמות. 30 און פון די
 קינדער פון פחתמואב: עדנא, און כלל, בניה, מעשיה,
 מתניה, בצלאל, און בני, און מנשה. 31 און די קינדער פון
 חרם: אליעזר, ושיה, מלכיה, שמעיה, שמעון; 32 בנימין,
 מלוך, שמריה. 33 פון די קינדער פון חשום: מתני, מתתה,
 נבר, אליפלט, ירמי, מנשה, שמעי. 34 פון די קינדער פון
 בני: מעדי, עמרם, און אואל; 35 בניה, בדיה, בלודו;
 36 וניה, מרמות, אלישיב; 37 מתניה, מתני, און יעשי; 38 און
 בני, און בני, שמעי, 39 און שלמיה, און נתן, און עדיה;
 40 מכנדבי, ששי, שרי; 41 עזראל, און שלמיהו, שמריה.

42 שלום, אמריה, יוסף. 43 פון די קינדער פון נבו: יעאל, מתתיה, נבר, זבינא, נדי, און יואל, ואון בניה.
 44 די אלע האָבן גענומען פרעמדע ווייבער, און טייל פון זיי ווייבער מיט וועמען זיי האָבן געהאט קינדער.

כט' ורמח קי' לה' מלח קי' לו' ויש קי' מא' די קי' מד' שא קי' ב'ס"א ו'גש ו'בס"א ו'גש

נחמיה

א די ווערטער פון נחמיה דעם זון פון חכליהן.

עס איז געווען אין חודש כסלו אין צוואנציקסטן יאר, בעת איך בין געווען אין דער הויפטשטאט שושן, איז געקומען חנני, איינער פון מיינע ברידער, ער און אנדערע מענער פון יהודה, און איך האָב זיי געפרעגט וועגן די יידן, די אנטרונגענע וואָס זיינען געבליבן פון דער געפאָנגענשאַפט, און וועגן ירושלים. ¹ האָבן זיי צו מיר געזאָגט: די געבליבענע וואָס זיינען געבליבן פון דער געפאָנגענשאַפט דאָרטן אין דער מדינה, זיינען אין גרויס אומגליק און אין שאַנד, און די מויער פון ירושלים איז אַינגעבראַכן, און אירע טויערן זיינען פאַרברענט אין פֿיער. ² איז, ווי איך האָב געהערט דידאָויקע ווערטער, אַווי האָב איך זיך געוועזט און האָב געוויינט און האָב טעג געטרויערט, און איך האָב געפאַסט און האָב מתפלל געווען פאַר דעם גאָט פון הימל. ³ און איך האָב געזאָגט: איך בעט דיך, יהוה, גאָט פון די הימלען, גרויסער און פאַרכטיקער גאָט, וואָס היט דעם בונד און די גענאָד צו די וואָס האָבן אים ליב, און צו די וואָס היטן זיינע געבאָט. ⁴ זאָל, איך בעט דיך, דיין אויער זיין פאַרנעמיק, און דייע

דברי נחמיה בןחכליה ניהו בחדש כסלו שנת עשרים « ואני הייתי בשושן הבירה: ויבא חנני אחד מאחי הוא ואנשים מיהודה ואשאלם עליהוידים הפליטה אשר נשארו מדהשבי ועלירושלם: ויאמרו לי הנשארים איך נשארו מדהשבי שם במדינה ברעה גדלה ובחרפה וחומת ירושלם מפוצת ושעריה נצתו באש: ויהי כשמעי אתהדברים האלה ישבתי ואבכה ואתאבקה ימים ואהרצם ומתפלל לפני אלתי השמים: ואמר ה' אלה יהוה אלתי השמים האל הגדול והנורא שמר הברית והסוד לאהביו ולשמרי מצותיו: תהינא אונך קשבת וינינך פתיחות לשמע אליהפלת עבדך אשר אנכי מתפלל לפניך היום וימם ולילה עליבני ישראל עבדך ומתודה עליהטאות בניישראל אשר הטאנו לך ואני וביתאבי הטאנו: קבל חבלנו לך ולאשמרנו אתי המצות ואתהחקים ואתהמשפטים אשר צוית אתימשה עבדך: וקרנא אתהדבך אשר צוית אתימשה עבדך לאמר אתם תמללו אני אפיץ אתכם בעמים: ושבתם אלי ושמרתם מצותי ועשיתם אתם אסידודה נדחכם בקצה השמים משם אקבצם והביאתים אליהמקום אשר בחרתי לשכן אתשמיי שם: והם עבדך ועמך »

אויגן אָפּן, צוצוהערן צו דער תפילה פון דיין קנעכט וואָס איך בין מתפלל פאַר דיר אַצונד טאָג און נאַכט פון וועגן די קינדער פון ישראל, דייע קנעכט, און בין זיך מתודה אויף די זינד פון די קינדער פון ישראל, וואָס מיר האָבן צו דיר געווינדיקט; יא, איך און דאָס הויז פון מיין פאָטער האָבן געווינדיקט. ⁵ פאַרדאָרבן זיינען מיר געווען פאַרדאָרבן אקעגן דיר, און מיר האָבן ניט געהיט די געבאָט און די חוקים און די געזעצן וואָס דו האָסט באַפוילן דיין קנעכט משהן. ⁶ דערמאָן זיך, איך בעט דיך, דאָס וואָרט וואָס דו האָסט אָנגעזאָגט דיין קנעכט משהן, אַווי צו זאָגן: „וועט איר פעלשן, וועל איך אַיך צעשפּרייטן צווישן די פעלקער. ⁷ אָבער אַז איר וועט אַיך אומקערן צו מיר, און היטן מיינע געבאָט און זיי טאָן, מעגן אַיערע פאַרשטיסענע זיין אין עק הימל, וועל איך פון דאָרטן זיי אַיינוואַמלען, און וועל זיי ברענגען אין דעם אָרט וואָס איך האָב אויסדערוויילט צו מאַכן רוען מיין נאָמען דאָרטן. ⁸ זיי זיינען דאָך דייע קנעכט און דיין פאָלק

י"א אשר פדית בכסף הגדול ובכסף החזקה: אַנָּא אֲדִנִּי תְהִי־נָא אֲוֹנָה קְשֻׁבַת אֶל־תְּפִלַּת עֲבָדֶיךָ וְאֶל־תְּפִלַּת עֲבָדֶיךָ הַחֹפְצִים לִרְאֹה אֶת־שְׁמֶךָ וְהַצְלִיחָה נָא לְעֲבָדֶיךָ הַיּוֹם וּתְגַדְּוּ לְרַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וְאֵנִי הֵינִי מִשְׁקָה לְמַלְכְּךָ:

ב

א וַיְהִי בַתְּדֹשׁ נִסְחָן שְׁנַת עֶשְׂרִים לְאַרְתַּחְשַׁסְתָּא הַמֶּלֶךְ
 ב בֵּן לִפְנֵי וְאִשָּׁא אֶת־הַיּוֹן וְאֶתְנָה לְמַלְכְּךָ וְלֹא־הֵינִי הַעַ
 ג לִפְנֵי: וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ מְדוּעַ פְּנֵךְ רָעִים וְאֶתְהָ אֵינְךָ
 ד הַיּוֹלָה אֵין זֶה כִּי־אִם רַע לֵב וְאִירָא הֲרַבְּהָ מֵאֵד: וַיֹּאמֶר
 ה לְמַלְכְּךָ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם יְהִי מְדוּעַ לֹא־יִרְעוּ בְּנֵי אֲשֶׁר הָעִיר
 ו בֵּית־קְבָרוֹת אֲבֹתֵי הֲרַבְּהָ וְשִׁעְרֶיהָ אֲבָלוּ כְּאִשִּׁי: וַיֹּאמֶר
 ז לִי הַמֶּלֶךְ עַל־מַה־זֶּה אֶתְהָ מִכְּשָׁר וְאֶתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵי
 ח הַשָּׁמַיִם: וַיֹּאמֶר לְמַלְכְּךָ אֲבִי־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאֲבִי־טַב
 ט עֲבָדֶיךָ לִפְנֵיךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלַחְנִי אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קְבָרוֹת
 י אֲבֹתֵי וְאֲבֹנֶיהָ: וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ וְהַשְׁגִּיל וְיִשְׁבַּת אֲבָלוּ
 י' וְיִשְׁלַחְנִי וְאֶתְנָה לוֹ זְמָן: וַיֹּאמֶר לְמַלְכְּךָ אֲבִי־עַל־הַמֶּלֶךְ
 ח טוֹב אֲנִרוֹת וְתִגְדְּלִי עַל־פְּחֹוֹת עֲבָד הַנְּהַר אֲשֶׁר יַעֲבִירוּנִי
 ט' עַד אֲשֶׁר־אָבִיא אֶל־יְהוּדָה: וְאֶנְרַת אֶל־אֶסְקָף שְׁמֵר
 י הַפְּרָדִים אֲשֶׁר לְמַלְכְּךָ אֲשֶׁר יִתְּנֶלִי עֲצִים לְקָרוֹת אֶת־י
 ט' שְׁעָרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר־לְבָבֹת וְלַחֹוֹמַת הָעִיר וְלְבָבֹת אֲשֶׁר־
 ט' אָבִיא אֵלָי וְיִתְּנֶלִי הַמֶּלֶךְ כִּי־אֶלְהִי הַטּוֹבָה עָלַי: וְאָבִיא
 י' אֶל־פְּחֹוֹת עֲבָד הַנְּהַר וְאֶתְנָה לָהֶם אֶת אֲנִרוֹת הַמֶּלֶךְ
 י' וְיִשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שְׁרֵי חֵיל וּפְרָשִׁים: וַיִּשְׁמַע
 י"א סַנְבַּלַּט הַחֹרֶנִי וְטוֹבִיָּה הַנְּעָבֵד הַעַמִּנִי וַיִּרְעוּ לָהֶם רָעָה
 י"ב גְּדֹלָה אֲשֶׁר־בָּא אֲדָם לְבַקֵּשׁ טוֹבָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאָבִיא
 י"ב אֶל־יְרוּשָׁלַם וְאֶהֱרָשֶׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה: וְאֶקְוִים לִלְוָה אֵנִי

ב, 11 ב'ס"א ה'ב' דגושה, וכן בכל המקומות

וואָס דו האָסט אויסגעלייזט מיט דיין גרויס שטאַרקייט, און מיט דיין מאַכטיקער האַנט. י"א איך בעט דיר, גאָט, זאָל נון דיין אויער זיין פאַרנעמיק צו דער תפילה פון דיין קנעכט, און צו דער תפילה פון דינע קנעכט וואָס ווילן פאַרכטן דיין גאַמען, און באַגליק, איך בעט דיר, היינט דיין קנעכט, און גיב אים דערבאַרימונג ביי דעמדאָויקן מאַן.

און איך בין געווען אַ טראַנקמייסטער ביים מלך.

ב

און עס איז געווען אין חודש ניסן, אין צוואַנציקסטן יאָר פון מלך אַרְתַּחְשַׁסְתָּא, איז ווײן געווען פאַר אים, און איך האָב גענומען דעם ווײן, און האָב דערלאַנגט דעם מלך. און איך בין קיינמאַל פריער ניט געווען טרויעריק פאַר אים. ² האָט דער מלך צו מיר געזאָגט: פאַרוואָס איז דיין פנים טרויעריק, אָ קראַנק ביסטו ניט? דאָס איז ניט אַנדערש סײַדן אַ טרויערקיט פון האַרצן. האָב איך זייער שטאַרק מורא געהאַט. ³ און איך האָב געזאָגט צום מלך: אייביק לעבן זאָל דער מלך! פאַרוואָס זאָל מײן פנים ניט זיין טרויעריק, אָ די שטאַט, דער אָרט פון מײנע עלטערנס קברים, איז חרב, און אירע טויערן זיינען פאַר־צערט פון פײער? ⁴ האָט דער מלך צו מיר געזאָגט: וואָס פאַרלאַנגסטו דען? האָב איך מתפלל געווען צום גאָט פון הימל. ⁵ און איך האָב געזאָגט צום מלך: אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן, און אויב דיין קנעכט איז ווילגעפעלן פאַר דיר, אָ דו זאָלסט מיך לאָזן גיין קיין יהודה צו דער שטאַט פון מײנע עלטערנס קברים, אָ איך זאָל זי אָפֿ־

בויען. ⁶ האָט דער מלך צו מיר געזאָגט – און די מלכה איז געזעסן לעבן אים –: אויף ביז וואַנען וועט זיין דיין גיין? און ווען וועסטו זיך אומקערן? און עס איז ווילגעפעלן פאַר דעם מלך, און ער האָט מיך געלאָזט גיין, אָ איך האָב אים גע־געבן אַ צײַט. ⁷ און איך האָב געזאָגט צום מלך: אויב דעם מלך איז ווילגעפעלן, זאָל מען מיר געבן בריוו צו די פירשטן פון יענער זײַט טײך, אָ זיי זאָלן מיך לאָזן דורכגיין, ביז איך וועל קומען קיין יהודה: ⁸ און אַ בריוו צו אָסף דעם היטער פון מלכס בוימגאַרטן, אָ ער זאָל מיר געבן האַלץ אויף צו ליגן באַלקנס אויף די טויערן פון דער פעסטונג וואָס צום הויז, און פאַר דער שטאַטמויער, און פאַר דעם הויז, וואָס איך וועל קומען צו אים. און דער מלך האָט מיר געגעבן לויט דער גוטער האַנט פון מײן גאָט אויף מיר.

⁹ און איך בין געקומען צו די פירשטן פון יענער זײַט טײך, און האָב זיי געגעבן די בריוו פון מלך; און דער מלך האָט געשיקט מיט מיר עלצטע, פון חיל, און רײטער. ¹⁰ האָט דערהערט סַנְבַּלַּט דער חורוּנִי, און טוֹבִיָּה דער עמוּנִישֵׁר קנעכט, און זיי האָט פאַרדראַסן אַ גרויס פאַרדראַס וואָס אַ מענטש איז געקומען זוכן גוטס פאַר די קינדער פון ישראל. ¹¹ און איך בין געקומען קיין ירושלים, און בין דאַרטן געווען דריי טעג. ¹² און איך בין אויפגעשטאַנען ביי נאַכט, איך

און עטלעכע מענער מיט מיר; און איך האָב ניט דער ציילט קיין מענטשן וואָס מיין גאָט האָט אַריינגעגעבן אין מיין האַרצן צו טאָן אין ירושלים; און קיין בהמה האָב איך מיט מיר ניט געהאַט, אַחוץ די בהמה וואָס איך בין אויף איר געריטן. ¹³ און איך בין אַרויס דורך דעם טויער פון טאָל ביי נאַכט, און אַקעגן דעם שלאַנגענקוואַל, און צו דעם מיסטטויער, און איך האָב באַטראַכט די מויערן פון ירושלים וואָס זיינען געווען אַיינגעבראַכן, און אירע טויערן וואָס זיינען געווען פאַרצערט פון פֿייער. ¹⁴ און איך בין אַריבערגעגאַנגען צום קוואַלטויער, און צום מלכס באַך; אָבער עס איז ניט געווען אַרט גענוג פאַר דער בהמה אונטער מיר דורכצוגיין. ¹⁵ און איך בין אַרױפגעגאַנגען דורכן טאָל אין דער נאַכט, און האָב באַטראַכט די מויער; און איך האָב זיך אומגעקערט און בין געקומען צום טויער פון טאָל, און האָב זיך צוריקגעקערט. ¹⁶ און די פאַר שטייער האָבן ניט געווסט ווהיין איך בין געגאַנגען, און וואָס איך טו, וואָרום די יידן, און די פֿהנים, און די אַדל־לייט, און די פאַרשטייער, און די איבעריקע וואָס האָבן געטאָן די אַרבעט, האָבן זיי אַהער גאַרנישט דער ציילט.

¹⁷ און איך האָב צו זיי געזאָגט: איר זעט אין וואָס פאַר אַן אומגליק מיר זיינען, און ירושלים איז חרב, און אירע טויערן זיינען פאַרברענט פון פֿייער; קומט און לאַמיר אָפּבויען די מויער פון ירושלים, און מיר זאָלן מער ניט זיין צו שאַנד. ¹⁸ און איך האָב זיי דערציילט וועגן דער האַנט פון מיין גאָט וואָס איז געווען גוט אויף מיר, און האָבן זיי געזאָגט: לאַמיר אויפשטיין און בויען. און זיי האָבן

¹⁹ האָט דערהערט סנבלט דער חורוני, און טוביה דער עמונישער קנעכט, און נָשם דער אַראַבער, און זיי האָבן געשפּעט פון אונדו, און האָבן אונדז מבוה געווען, און האָבן געזאָגט: וואָס איז דידאָויקע זאַך וואָס איר טוט? ווילט איר קעגן דעם מלך חידערשפּעניקן? ²⁰ האָב איך זיי געגעבן אַן ענטפּער און האָב צו זיי געזאָגט: דער גאָט פון הימל, ער זעט אונדו באַגליקן, און מיר זיינע קנעכט וועלן אויפשטיין און וועלן בויען; און איר האָט ניט קיין חלק און קיין רעכט און קיין געדעכעניש אין ירושלים.

ג און אַלישיב דער פֿהינדול און זיינע ברידער די פֿהנים זיינען אויפגעשטאַנען און האָבן אויפגעבויט דעם שאַפֿ־טויער; זיי האָבן אים געהייליקט, און אַריינגעשטעלט זיינע טירן; און ביז צום טורעם המאָה האָבן זיי אים גע־הייליקט, ביז צום טורעם חנאַל. ² און לעבן אים האָבן געבויט די מענער פון יריחו. און לעבן דעם האָט געבויט נכור דער זון פון אמרין. ³ און דעם פּישטויער האָבן געבויט די זין פון הסנאָהן; זיי האָבן געלייגט זיינע באַלקנס, און אַרייַר געשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע ריגלען. ⁴ און לעבן זיי האָט פאַרריכט מרמֹת דער זון פון אוריה דעם זון

וַאֲנָשִׁים וּמְעוֹט עִמִּי וְלֹא־הִגְדַּתִּי לְאָדָם מִה אֱלֹהֵי נִתָּן אֵלֵיָכֶי לַעֲשׂוֹת לִירוּשָׁלַם וּבִהְמָה אֵין עִמִּי בִי אִסֵּד הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵין רֹכֵב בָּהּ: וַאֲנֵאָה בִשְׁעַר־הַיָּא לִילָה יִי וְאֶל־פְּנֵי עֵין הַתֵּינִן וְאֶל־שְׁעַר הָאֲשַׁפֶּת וְאֵהוּ שֹׁבֵר בַּחֲוֹמֹת יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר־הִמְפֹּרוּצִים וְשַׁעֲרֶיהָ אִכְלוּ בָאֵשׁ: וְאֶעֱבֹר יִי אֶל־שְׁעַר הָעֵין וְאֶל־בִּרְכַת הַמֶּלֶךְ וְאֶדְמֹקוּם לְבִהְמָה לַעֲבֹר פִּתְחֵי: וְאֵהוּ עֹלָה בְנַחֵל לִילָה וְאֵהוּ שֹׁבֵר בַּחֲוֹמָה יִי וְאֲשׁוּב וְאִכְוֹא בִשְׁעַר הַיָּא וְאֲשׁוּב: וְהַסְּגָנִים לֹא יִדְעוּ יִי אֵנָה הַלִּכְתִּי וּמָה אֵין עֲשָׂה וְלִיהוּדִים וְלַפְּהִלִּים וְלַחֲרִים וְלַסְּגָנִים וְלִיתֵר עֲשָׂה הַמֶּלֶאכָה עֲדִיכֵן לֹא הִגְדַּתִּי: וְאֹמֵר יִי אֱלֹהִים אַתֶּם רֹאִים הָרְעָה אֲשֶׁר אֵנַחְנוּ בָהּ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלַם חֲרָבָה וְשַׁעֲרֶיהָ נִצְתּוּ בָאֵשׁ לָכֵן וְנִבְנָה אֶת־חֲוֹמֹת יְרוּשָׁלַם וְלֹא־נִהְיָה עוֹד חֲרָפָה: וְאֹנִיד לָדָם אֶת־יָד אֱלֹהֵי אֲשֶׁר־יִי הִיא טוֹבָה עָלַי וְאֶת־דְּבָרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר־לִי וְאֹמְרוּ נִקּוּם וּבְנִינוּ וְיִדְוֹקוּ יְדֵיהֶם לְטוֹבָה: וְשָׁמַע סַנְבַלֵּט יִי הַחֲרִי וְטוֹבָה וְהַעֲבֹד הַעֲמוּנִי וְנָשָׂם הָעֲרָבִי וְיַלְעִנוּ לָנוּ וְיָבוּוּ עָלֵינוּ וְאֹמְרוּ מִהִהְדָּבֵר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים הַעַל הַמֶּלֶךְ אַתֶּם מְרִדִים: וְאֲשׁוּב אֲתֶם דְּבָר וְאֹמֵר לָהֶם יִי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הוּא יַעֲלִית לָנוּ וְאֵנַחְנוּ עֲבָדָיו נִקּוּם וּבְנִינוּ וְלָכֵם אֶת־חֵלֶק וְצַדִּיקָה וְחֶרֶץ בִּירוּשָׁלַם:

¹ לָכֵם אֶל־יָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֵחָיו הַכֹּהֲנִים וְיָבִנוּ אֶת־שְׁעַר הַצֵּאן הַמָּה קִדְשׁוֹהוּ וְנַעֲמִידוּ דִלְתוֹתָיו וְעַד־מִגְדַּל הַמַּאָה קִדְשׁוֹהוּ עַד מִגְדַּל חַנְּנָאֵל: וְעַל־יָדוּ בְנוּ אֲנָשִׁיב יְרֵחוֹ וְעַל־יָדוּ בְנֵה וְנָכוֹר בְּדָאמְרִי: וְאֵת שְׁעַר הַהַיִּים בְּנוּ בְנֵי הַסְּנָאָה הַמָּה קְרוּהוּ וְנַעֲמִידוּ דִלְתוֹתָיו מִנְעוּלָיו וּבְרִיחוֹ: וְעַל־יָדֵם הַחֲוִיץ מְרִמֹת בְּדָאוּרִיָה בְּהַקּוֹץ וְעַל־יָדֵם יִי

ב, יג הם ופ' קרי טו' טח כסס

אויך די ווערטער פון מלך וואָס ער האָט מיר געזאָגט. האָבן זיי געזאָגט: לאַמיר אויפשטיין און בויען. און זיי האָבן געשטאַרקט זיי ערע הענט צום גוטן.

¹⁹ האָט דערהערט סנבלט דער חורוני, און טוביה דער עמונישער קנעכט, און נָשם דער אַראַבער, און זיי האָבן געשפּעט פון אונדו, און האָבן אונדז מבוה געווען, און האָבן געזאָגט: וואָס איז דידאָויקע זאַך וואָס איר טוט? ווילט איר קעגן דעם מלך חידערשפּעניקן? ²⁰ האָב איך זיי געגעבן אַן ענטפּער און האָב צו זיי געזאָגט: דער גאָט פון הימל, ער זעט אונדו באַגליקן, און מיר זיינע קנעכט וועלן אויפשטיין און וועלן בויען; און איר האָט ניט קיין חלק און קיין רעכט און קיין געדעכעניש אין ירושלים.

ג און אַלישיב דער פֿהינדול און זיינע ברידער די פֿהנים זיינען אויפגעשטאַנען און האָבן אויפגעבויט דעם שאַפֿ־טויער; זיי האָבן אים געהייליקט, און אַריינגעשטעלט זיינע טירן; און ביז צום טורעם המאָה האָבן זיי אים גע־הייליקט, ביז צום טורעם חנאַל. ² און לעבן אים האָבן געבויט די מענער פון יריחו. און לעבן דעם האָט געבויט נכור דער זון פון אמרין. ³ און דעם פּישטויער האָבן געבויט די זין פון הסנאָהן; זיי האָבן געלייגט זיינע באַלקנס, און אַרייַר געשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע ריגלען. ⁴ און לעבן זיי האָט פאַרריכט מרמֹת דער זון פון אוריה דעם זון

פון הקוצן. און לעבן זיי האָט פאַרריכט משולם דער זון פון בַּרְכִיָה דעם זון פון משיבאל. און לעבן זיי האָט פאַרריכט צָדוֹק דער זון פון בַּענָאָן. ⁹ און לעבן זיי האָבן פאַרריכט די תקועים; אָבער זייערע גרויסע לייט האָבן מיט אַרײַנגעטאַן זייער נאַקן אין דעם דינסט פון זייער האַר. ¹⁰ און דעם אַלטן טויער האָט פאַרריכט יוֹדָע דער זון פון פֶּסֶח, און משולם דער זון פון בסודיהן; זיי האָבן געלייגט זיינע באַלקנס, און אַרײַנגעשטעלט זיינע טירן און זיינע שלעסער און זיינע רינגלען. ¹¹ און לעבן זיי האָט פאַרריכט מלטיה דער גבעוני, און יִדֹן דער מרונותי, די מענטשן פון גבעון און פון מצפה, וואָס האָבן געהערט צו דעם טראָן פון דעם פירשט פון יענער זייט טייך. ¹² און לעבן דעם האָט פאַרריכט עזיאל דער זון פון חרהיהן, פון די גאַלדשמידן; און לעבן אים האָט פאַרריכט חנניה, א זון פון די בשמים־מאַכער; און זיי האָבן באַפעסטיקט ירושלים ביז דער ברייטער מויער. ¹³ און לעבן זיי האָט פאַרריכט רפיה דער זון פון חורן, דער האַר פון אַ האַל־בער געגנט פון ירושלים. ¹⁴ און לעבן זיי האָט פאַרריכט יִדְיָה דער זון פון חרומפן, אַקעגן זיין הויז. און לעבן אים האָט פאַרריכט חטוש דער זון פון חשבניהן. ¹⁵ אַ צווייטע שטרעק האָט פאַרריכט מלכיה דער זון פון חרמען, און חשוב דער זון פון פחתי־מאָבן; אויך דעם טורעם פון די אויוונס. ¹⁶ און לעבן דעם האָט פאַרריכט שלום דער זון פון הלוחשן, דער האַר פון אַ האַלבער געגנט פון ירושלים,

ה החזיק משלם בְּדַבְרֵכֶּיהָ בְּדַמְשִׁיבָאֵל וְעַל־יָדָם הַחֹזֶק הַזֶּה בְּדַבְרֵיכֶם; וְעַל־יָדָם הַחֹזֶק הַתְּקוּעִים וְאֲדִירֵיהֶם לֹא־יִהְיֶינָה צוֹרֵם בְּעִבְרַת אֲדִירֵיהֶם: וְאֵת שַׁעַר הַיְשׁוּנָה הַחֹזֶק וְיִוֹדָע בְּיַפְסֹחַ וּמְשֹׁלֵם בְּבַסְוִדְיָה הַמָּה קְרוּוּ וְנַעֲמִידוּ דְלַתְתּוֹ וּמְנַעְלֵוּ וּבְרִיתוֹ: וְעַל־יָדָם הַחֹזֶק מְלִטְיָה הַגְּבֻעֹנִי וְיִדֹן הַמְּרוֹנוֹתִי אֲנִישֵׁי גִבְעוֹן וְהַמְּצַפָּה לְכַסֵּא פֶּחֶת עֵבֶר הַנְּהַר: עַל־יָדָם הַחֹזֶק עִזְיָאֵל בְּחֶרְהֵיהָ צוֹרְפִים וְעַל־יָדָם הַחֹזֶק חֲנַנְיָה בְּהַרְבֵּקָתוֹם וְנַעֲבֹדוּ יְרוּשָׁלַם עַד הַחֹמָה הַרְחֵבָה: וְעַל־יָדָם הַחֹזֶק רַפְיָה בְּחֹדֶר שֶׁר חָצִי פֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם: וְעַל־יָדָם הַחֹזֶק יִדְיָה בְּחַרְמוֹמָה וְנָגַד בֵּיתוֹ וְעַל־יָדָם הַחֹזֶק חֲטוּשׁ בְּחַשְׁבֻּנְיָה: מִדָּה שְׁנֵית הַחֹזֶק מְלַכְיָה בְּחֶרֶם וְחָשׁוּב בְּדַפְתַּת מִוֶּאֵב וְאֵת מְגַדֵּל הַתְּנוּרִים: וְעַל־יָדָם הַחֹזֶק שְׁלוֹם בְּהַלְלוֹתָשׁ שֶׁר חָצִי פֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם הוּא וּבְנֹתָיו: אֵת שַׁעַר הַנְּיָא הַחֹזֶק חֲנוּן וְיֹשְׁבֵי נֹחַל הַמָּה בְּנוֹהוּ וְנַעֲמִידוּ דְלַתְתּוֹ מְנַעְלֵוּ וּבְרִיתוֹ וְאַלְפָּה אִמָּה בַּחֹמָה עַד שַׁעַר הַשְּׁפוֹת: וְאֵת שַׁעַר הָאֲשָׁפוֹת הַחֹזֶק מְלַכְיָה בְּיַרְכָּב שֶׁר פֶּלֶךְ בֵּית־הַכֶּרֶם הוּא וּבְנָנוּ וְנַעֲמִידוּ דְלַתְתּוֹ מְנַעְלֵוּ וּבְרִיתוֹ: וְאֵת שַׁעַר הַעֵיִן הַחֹזֶק שְׁלוֹן בְּדַלְיָחוּהָ שֶׁר פֶּלֶךְ הַמְּצַפָּה הוּא וּבְנָנוּ וְיִטְלַלְנוּ וְנַעֲמִידוּ דְלַתְתּוֹ מְנַעְלֵוּ וּבְרִיתוֹ וְאֵת חֹמַת בְּרַכַּת הַשְּׁלָחָה לְגַדְהַמֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעְלוֹת ¹⁷ הַיְוִרְדוֹת מֵעִיר הַיּוֹד: אַחֲרָיו הַחֹזֶק נַחֲמִיָּה בְּדַעֲבוּבֶק שֶׁר חָצִי פֶלֶךְ בֵּית־צוֹר עַד־נָגַד קִבְרֵי דָוִד וְעַד הַבְּרַכָּה ¹⁸ הָעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית הַגְּבָרִים: אַחֲרָיו הַחֹזֶק הַלְוִים רְחוּם בְּיַבְבֵּי עַל־יָדָם הַחֹזֶק חֲשַׁבְיָה שֶׁר־חָצִי־פֶלֶךְ קַעִילָה לְפִלְכֹן: אַחֲרָיו הַחֹזֶק אַחִיהֶם בְּנֵי בְּדַחְנָגַד שֶׁר חָצִי פֶלֶךְ קַעִילָה: וְיִחֹזֶק עַל־יָדָם עוֹר בְּיֹשׁוּעַ שֶׁר הַמְּצַפָּה

ה' ט"א ח' ב"א א' נחמיה טו י"ד

ער און זיינע טעכטער. ¹³ דעם טויער פון טאַל האָט פאַרריכט חָנוּן, און די באַווינער פון נְנוּחַ; זיי האָבן אים געבויט, און אַרײַנגעשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע רינגלען; אויך טויזנט איילן פון דער מויער ביז דעם מיסטטויער. ¹⁴ און דעם מיסטטויער האָט פאַרריכט מלכיה דער זון פון רַכְבֵּן, דער האַר פון דער געגנט פון בית־כֶּרֶם; ער האָט אים געבויט, און אַרײַנגעשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע רינגלען. ¹⁵ און דעם קוואַלטויער האָט פאַרריכט שְׁלוֹן דער זון פון בְּלַחֲוֹהֶן, דער האַר פון דער געגנט פון מצפה; ער האָט אים געבויט, און אים צוגעדעקט, און אַרײַנגעשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע רינגלען; אויך די מויער פון דעם טייך פון שְׁלַח ביים גאַרטן פון מלך, און ביז די טרעפּ וואָס גידערן אַראָפּ פון דודס־שטאַט. ¹⁶ נאָך אים האָט פאַרריכט נחמיה דער זון פון עזוביקן, דער האַר פון אַ האַלבער געגנט פון בית־צוֹר, ביז אַקעגן די קברים פון דוד, און ביז דעם געמאַכטן טייך, און ביז צום הויז פון די גיבורים. ¹⁷ נאָך אים האָבן פאַרריכט די לְוִיִּים, רחום דער זון פון בְּנִין. לעבן אים האָט פאַרריכט חֲשַׁבְיָה דער האַר פון אַ האַלבער געגנט פון קַעִילָה, פאַר זיין געגנט. ¹⁸ נאָך אים האָבן פאַרריכט זייערע ברידער, בְּנֵי דער זון פון חֲנָדָן, דער האַר פון אַ האַלבער געגנט פון קַעִילָה. ¹⁹ און לעבן אים האָט פאַרריכט עוֹר, דער זון פון יֹשׁוּעַ, דער האַר פון

מצפה, א צווייטע שטרעק, אקעגן וו מע גייט ארויף צום וואפנהויז ביים ווינקל. ²⁰ נאך אים האט פליסיק פאר ריכט ברוך דער זון פון זיין, א צווייטע שטרעק, פון ווינקל ביון איינגאנג פון אלישיב דעם פהגדולס הויז. ²¹ נאך אים האט פארריכט מרמות דער זון פון אוריה דעם זון פון הקוצן, א צווייטע שטרעק, פון דעם איינגאנג פון אלישיבס הויז און ביון סוף פון אלישיבס הויז. ²² און נאך אים האבן פארריכט די פהנים, די מענטשן פון דער [רדך]געגנט. ²³ נאך דעם האבן פארריכט בנימין און חשוב אקעגן זייער הויז. נאך דעם האט פארריכט עזריה דער זון פון מעשיה דעם זון פון ענגיהן לעבן זיין הויז. ²⁴ נאך אים האט פארריכט בנוי דער זון פון חנדן, א צווייטע שטרעק, פון עזריהס הויז ביון ווינקל, און ביון עק. ²⁵ פלל דער זון פון אונין והאט פארריכט אקעגן דעם עק, און דעם טורעם וואס איז ארויסגערוקט פון דעם אויבערשטן הויז פון מלך וואס ביים הויף פון דער וואך. נאך אים פדיה דער זון פון פרועושן. ²⁶ און די נתינים זיינען געווען אין עופל ביז קעגן דעם וואסערטויער צו מזרח, און דעם ארויסגערוקטן טורעם. ²⁷ נאך אים האבן פארריכט די תקועים א צווייטע שטרעק, פון אקעגן דעם גרויסן ארויסגערוקטן טורעם און ביז דער מויער פון עופל. ²⁸ איבער דעם פערטויער האבן פארריכט די פהנים, איטלעכער אקעגן זיין הויז. ²⁹ נאך דעם האט פאר ריכט צדוק דער זון פון אמרן אקעגן זיין הויז. און נאך אים האט פארריכט שמעיה דער זון פון שכניהן, דער היטער פון מזרח-טויער. ³⁰ נאך אים האט פארריכט חנניה דער זון פון שלמיהן, און חנון דער זעקסטער זון פון צלפן, א צווייטע שטרעק. נאך אים האט פארריכט משולם דער זון פון ברכיהן, אקעגן זיין קאמער. ³¹ נאך אים האט פארריכט מלכיה, א זון פון די גאלדשמידן, ביז דעם הויז פון די נתינים און די האנדלסלייט, אקעגן דעם טויער המפקד, און ביז דער אויבערשטוב פון ווינקל. ³² און צווישן דער אויבערשטוב פון ווינקל און דעם שאפטויער האבן פארריכט די גאלדשמידן און די קרעמער.

מדה שנית מנדר עלת הנשק המקצוע: אחריו החרה כ החינוך ברוך ברוך מדה שנית מדה המקצוע עד-פתח בית אלישיב הכהן הגדול: אחריו החינוך מרמות בך כא אוריה ברהקין מדה שנית מפתח בית אלישיב ועד חבלית בית אלישיב: ואחריו החינוך הכהנים אנשי כב הכפר: אחריו החינוך בנימן וחשוב נדר ביתם אחריו כג החינוך עזריה ברהקין ברהקין אצל ביתו: אחריו כד החינוך בני ברהקין מדה שנית מבית עזריה עד-המקצוע ועד-הפנה: פלל בראוני מנדר המקצוע והמגדל הוציא כה מבית המלך העליון אשר לחצר המטה אחריו פדיה ברהקין: והנתינים היו יושבים בעפל עד נדר שער כו המים למזרח והמגדל הוציא: אחריו החינוך התקעים כז מדה שנית מנדר המגדל הגדול הוציא ועד חומת העפל: מעל ו שער הפוסים החינוך הכהנים איש לנגד ביתו: כח אחריו החינוך צדוק בראמר נדר ביתו ואחריו החינוך כט שמעיה ברהקין שמר שער המזרח: אחריו החינוך ל חנניה ברהקין וחנן ברהקין הששי מדה שני אחריו החינוך מא שלם ברהקין נדר נשכתו: אחריו החינוך לא מלכיה ברהקין ערבית הנתינים והרכלים נדר שער המפקד ועד עלית הפנה: ובין עלית הפנה לשער הצאן לב החינוך הערפים והרכלים: ויהי כאשר שמע לב סנבלט בראמנו בונים את-החומה ויחר לו ויבטעם הרבה וילעג על-יהודים: ויאמר ו לפני אחיו וחיל לו שמרון ויאמר מה יהודים האמללים עשים העובדי להם הוזהרו היכלו ביום הוחיו את-האבנים מערמות העפר והמה שרופות: וטוביה העמני אצלו ויאמר גם אשר- לה הם בונים אסיעלה שועל ופרץ חומת אבניהם: שמע לו

כ' וי קי' ל' לא אחיו קי' מדין שנית לב' תפי' ספר עזרא ונחמיה בספרים

³³ און עס איז געווען, ווי סנבלט האט געהערט אז מיר בויען די מויער, אזוי האט אים געברענט, און ער האט שטארק געצערנט; און ער האט געשפעט פון די יידן. ³⁴ און ער האט גערעדט פאר זיינע ברידער און דעם חיל פון שומרון, און האט געוואנט: וואס טוען דידאויקע צעקראכענע יידן? וועט מען זיי דען לאזן? וועלן זיי דען קרבנות שלאכטן? וועלן זיי עס ענדיקן אין א טאג? וועלן זיי אויפלעבן די שטיינער פון די הויפנס ערד, אז זיי זיינען פארברענט? ³⁵ און טוביה דער עמוני איז געווען לעבן אים, און האט געוואנט: אפילו אז זיי בויען שוין יא, ווען א פוקס וואל ארויפגיין, וועט ער צעברעכן זייער שטיינערנע מויער.

⁸⁶ הער, גאט אונדזערער, ווי מיר זיינען געוואָרן צו שפּאַט, און קער אום זייער לעסטערונג אויף זייער קאַפּ, און גיב זיי צו רויב אין לאַנד פון געפּאַנגענשאַפט; ⁸⁷ און זאָלסט ניט פּאַרדעקן זייער זינד, און זייער חטא זאָל ניט פּאַרמעקט ווערן פון פּאַר דיר, וואָרום זיי האָבן דיך דער-צערנט פּאַר די בויער.

⁸⁸ אזוי האָבן מיר געבויט די מויער; און די גאַנצע מויער איז פּאַרבונדן געוואָרן ביז איר העלפט; וואָרום דאָס פּאַלק האָט געהאַט האַרץ צו טאָן.

ד און עס איז געווען, ווי סנבלט, און טוביה, און די אַראַבער, און די עמונים, און די אַשדודים, האָבן געהערט אַז די מויערן פון ירושלים ווערן פּאַרריכט, אַז די בראַכן האָבן אָנגעהויבן פּאַרשטאַפט צו ווערן, האָט זיי זייער געברענט. ² און זיי האָבן געמאַכט אַ בונט אַלע אין איינעם, צו קומען מלחמה האַלטן אויף ירושלים, און אָנמאַכן דרינען אַ מהומה. ³ האָבן מיר מתפלל געווען צו אונדזער גאָט, און מיר האָבן געשטעלט אַ וואַך אַקעגן זיי ביי טאָג און ביי נאַכט, וויך צו שיצן פּאַר זיי. ⁴ און יהודה האָט געזאָגט: דער כּוח פון די לאַסטערעגער איז אָפּגעשוואַכט, און ערד אָפּצוראַמען איז דאָ אַ סך, און מיר קענען ניט בויען די מויער. ⁵ און אונדזערע שוואַנים האָבן געזאָגט: זאָלן זיי ניט מערקן און ניט זען, ביז מיר וועלן קומען צווישן זיי, און וועלן זיי אויסהרגען, און פּאַר-שטערן די אַרבעט. ⁶ און עס איז געווען, אַז די יידן וואָס זיינען געזעסן ביי זיי, זיינען צו אונדז געקומען, האָבן זיי פון אַלע ערטער. ⁷ האָבן איך אויסגעשטעלט אונטער דעם אַרט הינטער דער מויער, אין די אָפּענע פּלעצער-איך האָבן אויסגעשטעלט דאָס פּאַלק לויט משפּחות, מיט זייערע שווערדן, זייערע שפּיון, און זייערע בויגנס. ⁸ און איך האָב זיך אומגעקוקט, און בין אויפגעשטאַנען און האָבן געזאָגט צו די אַדללייט, און צו די פּאַרשטייער, און צו דעם איבעריקן פּאַלק: איר זאָלט ניט מורא האָבן פּאַר זיי; דערמאָנט אייך אָן גאָט, דעם גרויסן און דעם פּאַרכטיקן, און האַלט מלחמה פּאַר אייערע ברידער, אייערע טעכטער, אייערע ווייבער, און אייערע הייזער.

אלהינו כיהינו בזה והשב הרפתם אלראשם ותנם לכה בארץ שכיה: ואלחכם עלעונם וחטאתם מלפנך אלחמחה כי הכעיסו לנגד הבונים: ונבנה אתהחומה ותקשר בלהחומה ערהציה ויהי לב לעם לעשות:

ד

^א ויהי כאשר שמע סנבלט וטוביה והערבים והעמנים והאשדודים ביעלתה ארוכה לחמות ירושלם כיהחלו הפרצים להסתם ויחר להם מאד: ויקשרו כלם יחדו לבוא להלחם בירושלם ולעשות לו תועה: ונתפלל אלאלהינו ונעמיד משמר עליהם יומם ולילה מפניהם: ויאמר יהודה כשל פח הספל והעפר הרבה ואנחנו לא נוכל לבנות בחומה: ויאמרו צרינו לא ידעו ולא יראו עד אשר נבוא אליהם והרגנום והשפיתנו אתי המלאכה: ויהי כאשר באו היהודים הנשכים אצלם ויאמרו לנו עשר פעמים מכלהמקמות אשר תשובו עלינו: ונעמיד מתחנות למקום מאחרי לחומה בצחתיים ונעמיד אתהעם למשפחות עם חרבתיים רמתיים וקשתתיים: ונארא ונקום ואמר אליהחרים ואלהסננים ואלהיתר העם אליהראו מפניהם אתהאדני הגדול והנורא זכרו והלחמו עליהחכם בניכם ובנותיכם נשיכם ובתיכם: ויהי כאשר שמעו אויבינו כי ינודע לנו ויפר האלהים אתיעצתם ונשוב כלנו אללהחומה איש אלמלאכתו: ויהי מידתיום הווא חצי נערי עשים במלאכה והצום מחוקים והרמתיים המננים והקשות ויהשדונים והשרים אחרי כלבית יהודה: הבונים בחומה והנשאים בסבל עמשים באחת ידו עשה במלאכה

ד, 1 יחרי ט יחרי יא בס"א סין

אונדו צען מאַל געזאָגט: איר מוזט זיך אומקערן צו אונדו פון אַלע ערטער. ⁷ האָבן איך אויסגעשטעלט אונטער דעם אַרט הינטער דער מויער, אין די אָפּענע פּלעצער-איך האָבן אויסגעקוקט, און בין אויפגעשטאַנען און האָבן געזאָגט צו די אַדללייט, און צו די פּאַרשטייער, און צו דעם איבעריקן פּאַלק: איר זאָלט ניט מורא האָבן פּאַר זיי; דערמאָנט אייך אָן גאָט, דעם גרויסן און דעם פּאַרכטיקן, און האַלט מלחמה פּאַר אייערע ברידער, אייערע טעכטער, אייערע ווייבער, און אייערע הייזער. ⁸ און עס איז געווען, ווי אונדזערע פיינט האָבן געהערט, אַז מיר האָבן זיך דערוויסט, און גאָט האָט פּאַרשטערט זייער עצה, אזוי האָבן מיר זיך אַלע אומגעקערט צו דער מויער, איטלעכער צו זיין אַרבעט. ⁹ און עס איז געווען פון יענעם טאָג אָן, האָבן העלפט פון מיינע יונגען געטאָן די אַרבעט, און העלפט פון זיי האָבן געהאַלטן די שפּיון, די שילדן און די בויגנס, און די פּאַנצערס; און די האַרן זיינען געווען הינטער דעם גאַנצן הויז פון יהודה ¹⁰ וואָס האָבן געבויט די מויער. און די לאַסטערעגער לאַדנדיק האָבן מיט איין האַנט זייערער געטאָן די אַרבעט,

און איינע האָט געהאַלטן דעם וואָפּן. ¹² און די בויער זיינען געווען אָנגעוורט איטלעכער מיט זיין שווערד אויף זיינע לענדן, און אזוי האָבן זיי געבויט; און אַ שופּר בלאָוער איז געווען לעבן מיר. ¹³ און איך האָב געוואָגט צו די אַדללייט, און צו די פּאַרשטייער, און צו דעם איבעריקן פּאָלק: די אַרבעט איז גרויס און אויסגעברייט, און מיר זיינען אָפּגעוונדערט אויף דער מויער, ווייט איינער פון אַנדערן. ¹⁴ איז, אין דעם אָרט וואָס איר וועט הערן דעם קול פון שופּר, אַהין זאָלט איר זיך אַיינזאַמלען צו אונדז; אונדזער גאָט וועט מלחמה האַלטן פאַר אונדז.

¹⁵ אזוי האָבן מיר געטאָן די אַרבעט; און אַ העלפט פון זיי האָבן געהאַלטן די שפּיזן פון אויפנאַנג פון פרימאַרגן ביז די שטערן זיינען אַרויס. ¹⁶ איך האָב אויך געוואָגט אין יענער צייט צום פּאָלק: זאָל איטלעכער מיט זיין יונג נעכטיקן אין ירושלים, כדי זיי זאָלן אונדז זיין ביי נאַכט פאַר אַ וואַך, און ביי טאָג פאַר אַרבעט. ¹⁷ און גיט איך, אָדער מיינע ברידער און מיינע יונגען און די וואַכלייט וואָס הינטער מיר, קיינער האָבן מיר גיט אויסגעטאָן אונדזערע קליידער; אַפילו צום וואָסער איז איטלעכער נגעאַנגען מיט זיין וואָפּן.

ה ¹ און עס איז געווען אַ גרויס געשריי פון דעם פּאָלק און זייערע ווייבער אויף זייערע ייִדישע ברידער. ² און עס זיינען געווען אַוועלכע וואָס האָבן געוואָגט: מיר מיט אונדזערע זין און אונדזערע טעכטער זיינען פיל; טאָג לאַמיר קריגן תבואה, כדי מיר זאָלן עסן און לעבן. ³ און געווען אַוועלכע וואָס האָבן געוואָגט: אונדזערע פעלדער און אונדזערע וויינגערטער פאַרזעצן מיר; לאַמיר קריגן תבואה, פון וועגן דעם ווינגער. ⁴ און געווען אַוועלכע וואָס האָבן געליען געלט פאַר דעם מלכס אָפּצאָל אויף אונדזערע פעלדער און אונדזערע וויינגערטער. ⁵ און אַצונד, אונדזער פלייש איז דאָך אזוי ווי דאָס פלייש פון אונדזערע ברידער, אונדזערע קינדער אזוי ווי זייערע קינדער, און אָט מוזן מיר באַצווינגען אונדזערע זין און אונדזערע טעכטער פאַר קנעכט, און טייל פון אונדזערע טעכטער זיינען שוין באַצווינגען, און אונדזער האַנט איז אָן כוח, און אונדזערע פעלדער און אונדזערע וויינגערטער געהערן צו אַנדערע.

⁶ האָט מיך זייער פאַרדראָסן ווי איך האָב געהערט זייער געשריי און דיִדאָויקע ווערטער. ⁷ און מיין האַרץ האָט זיך באַקלערט אין מיר, און איך האָב זיך געקריגט מיט די אַדללייט און מיט די פּאַרשטייער, און איך האָב צו זיי געוואָגט: אויף וואָכער לייט איר איטלעכער זיין ברודער? און איך האָב געמאַכט אַקעגן זיי אַ גרויסע אַיינזאַמלונג. ⁸ און איך האָב צו זיי געוואָגט: מיר האָבן אויסגעקויפט אונדזערע ייִדישע ברידער וואָס זיינען פאַרקויפט געווען צו גוים, ווי ווייט מיר האָבן געקענט, און איר ווילט גאָר פאַרקויפן אַייערע ברידער, און זיי זאָלן זיך פאַרקויפן צו אונדז? האָבן זיי געשוויגן און גיט געפונען קיין ווערטער. ⁹ און איך האָב געוואָגט: גיט טוט איר זיך זאָך וואָס איר טוט; דאַרפט איר גיט גיין אין מורא פאַר אונדזער גאָט, אויס חרפה פאַר די גוים

ואתת מחוקת השלח: והבונים איש הרבו אסורים על יב
 מתניו וכוונם והתוקצ בשופר אצל: ואמר אליהחרים י
 ואלהסננים ואליתר העם המלאכה הרבה ורחבה
 ואנחנו נפרדים עליהחומה רחוקים איש מאחיו: במקום י
 אשר השמענו אתקול השופר שמה תקבצו אלינו
 אלהינו ולחם לנו: ואנחנו נשים במלאכה וחצים מחזיקים
 ברמחם מעלות השחר עד צאת הכוכבים: גם בעת י
 ההוא אמרתי לעם איש ונעזו ללנו בתוך ירושלם והיה
 לנו הבלילה משמר והיום מלאכה: ואין אני ואחי ונעזי י
 ואנשי המשמר אשר אחרי אדאנחנו בשטים בגרני
 איש שלחו המים:

ה

ותלי צעקת העם ונשיתם גדולה אל־אחיכם היהודים: א
 ויש אשר אמרים בנינו ובנותינו אנחנו רבים ונקחה דגן ב
 ונאכלה ונרחו: ויש אשר אמרים שדתינו וכרמינו י
 ובתינו אנחנו ערבים ונקחה דגן ברעב: ויש אשר י
 אמרים לנו כסף למדת המלך שדתינו וכרמינו: ועתה ה
 כבשר אחינו בשרנו כבניהם בנינו והנה אנחנו כבשים
 אתיבנינו ואתיבנותינו לעבדים ויש מבנותינו נכבשות
 ואיךלאל לנו ושדתינו וכרמינו לאחרים: וחר לי מאד י
 כאשר שמעתי את־נעקתם ואת הדברים האלה: ומלך י
 לבי עלי ואריבה אתיהחרים ואתיהסננים ואמרה להם
 משא איש־באחיו אתם נשאים ואתן עליהם קהלה גדולה:
 ואמרה להם אנחנו קנינו את־אחינו היהודים הנמכרים ה
 לגוים כדי לנו ונביאתם תמכרו את־אחיכם ונמכרו־לנו
 ויהי־ישו ולא מצאו דבר: ואמר לא־טוב הדבר אשר ט
 אתם עשים הלא ביראת אלהינו תלכו מחרפת הגוים

ד, טז' נ"ה והיה ה, ז' ששן יצח יחזא ט' יחזר

אויבנינו: ונסאלני אתי ונערי נשים בהם כסף והגן נעזבה
 יא נא אתהמשא הנה: השיבו נא להם כהיום שדתיהם
 כרמיהם ויתיהם ובתיהם ומאת הכסף והדגן התירוש
 יב והצורה אשר אתם נשים בהם: ויאמרו נשיב ומהם
 לא נבקש כן נעשה כאשר אתה אומר ואקרא את-
 יג הכהנים ואשביעם לעשות כדבר הנה: גסחצני נערתי
 ואמרה ככה יגער האלהים את-כלהאיש אשר לא-
 יקים את-הדבר הנה מביתו ומיניעו וככה יהיה נעור
 ורק ויאמרו כל-הקהל אמן ויהללו את-יהוה ויעש העם
 יד כדבר הנה: גם מיום אשר-צוה אותי להנות פחם
 בארץ יהודה משנת עשרים ועד שנת שלשים ושתיים
 לארתחשסתא המלך שנים שנים עשרה אני ואחי לחם
 טו הפחה לא אכלתי: והפחות הראשנים אשר-לפני
 הכבדו עליהם ויקחו מהם בלחם וכן אחר כסף שקלים
 ארבעים גם-נעריהם שלטו עליהם ואני לא-עשיתי כן
 טז מפני ראת אלהים: וגם במלאכת החומה הזאת החזקתי
 ושרה לא קנינו וכל-נערי קבוצים שם על-המלאכה:
 ז והיהודים והסננים מאה וחמשים איש והבאים אלינו מן
 יח הגוים אשר-סביבתינו על-שלהני: ואשר הנה נעשה
 ליום אחד שור אחד זאן יש בררות וצפרים נעשר-לי
 יט ובין עשרת ימים בכל-יין להרבה ועמידה לחם הפחה
 לא בקשתי כירכבה העברה עליהם הנה: וקרה-לי
 אלהי לטובה כל אשר-עשיתי עליהם הנה:

ו
 א ויהי כאשר נשמע לסנבלט וטובה ולגשם הערבי וליתר
 איבנינו כי בנית את-החומה ולא-נותר בה פרץ גם-עד
 ב העת ההיא דלתות לא-העמדתי בשערים: וישלח

ה, י נשין ימח יד סחח בסס

אונדוערע פיינט? ¹⁰ איך אויך, מיינע ברידער און מיינע
 יונגען, האָבן זיי געליען געלט און תבואה. לאַמיר, איך
 בעט אײך, אַפּלאָן דעמדאָזיקן חוב. ¹¹ גיט זיי אָפּ, איך
 בעט אײך, היינט זייערע פעלדער, זייערע וויינערטנער,
 זייערע אייבערטנער, און זייערע הייזער, און די
 הונדערטן זילבערשטיק, און די תבואה, דעם וויין, און
 דאָס אייל, וואָס איר מאַנט פון זיי. ¹² האָבן זיי געזאָגט:
 מיר וועלן אָפּגעבן, און מיר וועלן פון זיי ניט פאַרלאַנגען;
 מיר וועלן אזוי טאָן ווי דו זאָגסט. האָב איך גערופן די
 פּהנים, און איך האָב זיי באַשוואַרן צו טאָן אזוי ווי דער-
 דאָזיקער צוואַג. ¹³ אויך האָב איך אויסגעטרייטלט מײן
 שויס, און האָב געזאָגט: אזוי זאָל גאָט אויסטרייסלען
 יעטוועדער מאַן וואָס וועט ניט מקיים זיין דעמדאָזיקן
 צוואַג, פון זיין הויז, און פון זיין מי, און אזוי זאָל ער זיין
 אויסגעטרייטלט און לידיק. און די גאַנצע אײנוואַמלונג
 האָט געזאָגט: אָמן! און זיי האָבן געלויבט גאָט. און דאָס
 פּאָלק האָט געטאָן אזוי ווי דערדאָזיקער צוואַג.

¹⁴ אויך האָב איך און מיינע ברידער, פון דעם טאָג
 אָן וואָס מע האָט מיר באַפוילן צו זיין זייער פירשט אין
 לאַנד יהודה, פון דעם צוואַנציקסטן יאָר און ביזן צוויי
 און דרייסיקסטן יאָר פון דעם מלך ארתחשסתאָ, צוועלף
 יאָר, ניט געגעסן די שפייז פון אַ פירשט. ¹⁵ און די פריער-
 דיקע פירשטן וואָס פאַר מיר האָבן באַשווערט אויפן
 פּאָלק, און זיי האָבן גענומען פון זיי פאַר ברויט און וויין,
 אחוץ פערציק שקלים זילבער; אויך האָבן זייערע יונגען

געוועלטיקט איבער דעם פּאָלק. אָבער איך האָב ניט געטאָן אזוי, פון גאָטספּאַרכטיקייט. ¹⁶ און אויך ביי דער אַרבעט
 פון דערדאָזיקער מויער האָב איך צוגעלייגט אַ האַנט, הגם קיין פעלד האָבן מיר ניט געקויפט; און אַלע מיינע יונגען
 זיינען געווען אײנוואַמלט דאָרטן ביי דער אַרבעט. ¹⁷ און די יידן, און די פאַרשטייער, הונדערט און פופציק מאַן, און
 די וואָס זיינען צו אונדז געקומען פון די פעלקער וואָס אַרום אונדז, זיינען געווען ביי מיין טיש. ¹⁸ און וואָס איז צוגע-
 גרייט געוואָרן פאַר איין טאָג, איז געווען: איין אָקס, זעקס געקליבענע שאַף; אויך עופות זיינען צוגעגרייט געוואָרן ביי
 מיר; און אַלע צען טעג אַלערליי וויין לרוב. און פונדעסטוועגן האָב איך ניט פאַרלאַנגט די שפייז פון אַ פירשט, ווייל
 דער דינסט איז געווען שווער אויף דעמדאָזיקן פּאָלק. ¹⁹ דערמאָן מיר, גאָט מיינער, צום גוטן אַלץ וואָס איך האָב
 געטאָן פאַר דעמדאָזיקן פּאָלק.

ו און עס איז געווען, ווי סנבלט, און טוביה, און גשם דער אראבער, און אונדזערע איבעריקע פיינט האָבן
 געקריגן צו הערן אַז איך האָב אויפגעבויט די מויער, און קיין בראַך איז ניט געבליבן אין איר—הגם ביז
 יענער צייט האָב איך נאָך ניט געהאַט אַריינגעשטעלט טירן אין די טויערן—² האָט סנבלט, און גשם, געשיקט

צו מיר, אזוי צו זאָגן: קום, און לאָמיר זיך צונויפקומען אין איינעם אין כפרים אין טאַל אונז. און זיי האָבן געטראַכט מיר צו טאָן בייז. ³ האָב איך צו זיי געשיקט שלוחים, אזוי צו זאָגן: אַ גרויסע אַרבעט טו איך, און איך קען ניט אַראָפּ נידערן; נאָך וואָס זאָל די אַרבעט אויפהערן, אַז איך וועל זי אָפּלאָזן, און אַראָפּנידערן צו אײך? ⁴ און זיי האָבן צו מיר געשיקט אזוי ווי די דאָזיקע רייד פיר מאָל, און איך האָב זיי געענטפערט אזוי ווי די דאָזיקע רייד. ⁵ האָט סנבלט געשיקט צו מיר אזוי ווי די דאָזיקע רייד אַ פינפט מאָל זיין יונג מיט אַן אָפענעם בריוו אין זיין האַנט, ⁶ וואָס דערין איז געווען געשריבן: צווישן די פעלקער הערט זיך, און גשמו זאָגט, אַז דו און די יידן טראַכטן צו ווידער־שפעניקן, דרום בויסטו די מויער, און דו ווילסט ווערן ביי זיי פאַר אַ מלך, לויט די דאָזיקע רייד. ⁷ און אויך האָסטו אויפגעשטעלט נביאים אויסצורופן וועגן דיר אין ירושלים, אזוי צו זאָגן: אַ מלך איז דאָ אין יהודה. און אַצונד וועט דער מלך קריגן צו הערן אַזעלכע רייד. איז, אַצונד קום און לאָמיר אַן עצה האַלטן אין איינעם. ⁸ האָב איך צו אים געשיקט, אזוי צו זאָגן: אַזעלכע זאָכן ווי דו זאָגסט זיינען ניט געשען, נאָר פון דיין האַרצן טראַכסטו זיי אויס. ⁹ וואָרום זיי אַלע האָבן אונדו געוואַלט אײנ־שרעקן, אזוי צו זאָגן: זייערע הענט וועלן אָפּגעשלאָפּט ווערן פון דער אַרבעט, און זי וועט ניט געטאָן ווערן. און אַצונד, [גאַט], שטאַרק מיינע הענט.

סנבלט וְנָשָׂם אֵלַי לֵאמֹר לָכֵּה וְנוֹעֲדָה יַחְדָּו בְּכַפְרִים כְּבִקְעַת אֵינוּ וְהָמָּה חֲשָׁבִים לַעֲשׂוֹת לִי רָעָה: וְאֶשְׁלַחָה יְעֲלִיָּהֶם מִלְּאֲכִים לֵאמֹר מְלֹאכָה גְדוֹלָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלֹא אוֹכֵל לָרֶדֶת לְמַעַן תִּשְׁבַּת מְלֹאכָה כַּאֲשֶׁר אַרְפֶּה וַיִּרְדְּתִי אֲלֵיכֶם: וַיִּשְׁלַחוּ אֵלַי כְּדָבָר הַזֶּה אַרְבַּע פְּעָמִים וַאֲשִׁיב דְּאוֹתָם כְּדָבָר הַזֶּה: וַיִּשְׁלַח אֵלַי סִנְבַלְט כְּדָבָר הַזֶּה פְּעַם הַחֲמִישִׁית אֲתִינְעִרוּ וְאִנְרַת פְּתִיחָה בְיָדוֹ: כְּתוּב בָּהּ בְּנוּיִם וְנִשְׁמָע וְנִשְׁמָעוּ אֲמַר אַתָּה וְהַיְהוּדִים חֲשָׁבִים לְמַרְדּוֹ עֲלֵי כֵּן אַתָּה בֹנֵה הַחוֹמָה וְאַתָּה הוּא לְהֵם לְמַלְכָּךְ כְּדָבָרִים הָאֵלֶּה: וְגַם־נְבִיאִים הֵעִמְדָתָ לְקִרְאָ עֲלֶיךָ בִירוּשָׁלַם לֵאמֹר מַלְכָּךְ בַּיהוּדָה וְעַתָּה יִשְׁמַע לְמַלְכָּךְ כְּדָבָרִים הָאֵלֶּה וְעַתָּה לָכֵּה וְנוֹעֲדָה יַחְדָּו: וְאֶשְׁלַחָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא נְהִיָּה כְּדָבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה אֹמֵר כִּי מַלְכָּךְ אַתָּה בְּדָאָם: כִּי כֹלָם מִזְרָאִים אוֹתָנוּ לֵאמֹר יִרְפוּ יְדֵיהֶם מִךְ הַמְּלֹאכָה וְלֹא תַעֲשֶׂה וְעַתָּה הֲנִיךְ אֲתִידִי: וְאַנִּי בְּאֲתִי בֵּית שְׁמֵעִיָּה בְּדַלְיָה בְּדַמְחִטְבָּאֵל וְהוּא עֲצוּר וַיֹּאמֶר נִעְדֵר אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים אֶל־הַיְחָדָּךְ הַהוּיָכֵל וְנִסְגְּרָה דְלַתוֹת הַהוּיָכֵל בִּי בָאִים לְהַרְגֶךָ וְלִלְלָה בָאִים לְהַרְגֶךָ: וְאַמְרָה יֵאָדָּם כְּמוֹנִי יִבְרַח וְכִי כְמוֹנִי אֲשֶׁר־יָבֹא אֶל־הַהוּיָכֵל וְחִי לֹא אָבֹא: וְאַכִּירָה הַנֶּה לֹא־אֱלֹהִים שְׁלַחוּ כִי הִנְבוּאָה דְּבַר עָלִי וְטוֹבִיָּה וְסִנְבַלְט שְׂבָרוּ: לְמַעַן שְׂכֹר הוּא לְמַעַן אֵיךָ וְאַנְשֵׁהֲבֵן וְחֲטָאתִי וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם לְעַ לְמַעַן יִדְרֹפִנִי: וְכִרָה אֱלֹהֵי לְטוֹבִיָּה וְלְסִנְבַלְט כְּמַעֲשֵׂיו יִדְרֹפִנִי וְגַם לְנוֹעֲדָה הִנְבוּאָה וְלִיתֵר הִנְבוּאִים אֲשֶׁר הָיוּ מִזְרָאִים אוֹתִי: וְתִשְׁלַם הַחוֹמָה בְּעֵשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה לְאֵלוֹל לְחֲמִשִּׁים וְשָׁנִים וּסָ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כָל־אֲבוֹתֵינוּ וַיִּרְאוּ כָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סָבִיבֵתֵינוּ וַיִּפְּלוּ מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם

ח' הא טה יא קק ס ב

¹⁰ און איך בין געקומען אין הייז פון שמעיה דעם זון פון דליה, דעם זון פון מהיטבאל, וואָס האָט זיך גע־האַלטן איינגעשלאָסן; און ער האָט געזאָגט: לאָמיר זיך צונויפקומען אין הייז פון גאַט, אינעווייניק אין היכל, און לאָמיר פאַרשליסן די טירן פון היכל, וואָרום זיי וועלן קומען דרך הרגען, און ביי נאַכט וועלן זיי קומען דרך הרגען. ¹¹ האָב איך געזאָגט: זאָל אזא מענטש ווי איך אַנטלויפן? און ווער פון מיין גלייכן קען אַרײַנגיין אין היכל, און בלייבן לעבן? איך וועל ניט אַרײַנגיין. ¹² און איך האָב דערקענט, אַז ניט גאַט האָט אים געשיקט, נאָר ער האָט גערעדט די נבואה וועגן מיר, ווייל טוביה און סנבלט האָבן אים אָנגעדונגען. ¹³ ער איז דערפאַר געווען געדונגען, כדי איך זאָל מורא קריגן, און איך זאָל טאָן אזוי, און מיך פאַרווינדקן, און דאָס וועט זיי זיין פאַר אַ שְׂמִרַע כדי זיי זאָלן מיך קענען לעסטערן. ¹⁴ דערמאָן, גאַט מיינער, טוביהן, און סנבלטן לויט די דאָזיקע מעשים זיינע, און אויך נועדיה דער נביאה, און די איבעריקע נביאים וואָס האָבן מיך געוואַלט איינשרעקן. ¹⁵ און די מויער איז פאַרטיק געוואָרן אין פינף און צוואַנציקסטן טאָג פון אָלוֹל, אין צוויי און פופציק טעג. ¹⁶ און עס איז געווען, ווי אַלע אונדזערע פיינט האָבן דערהערט, האָבן אַלע פעלקער וואָס אַרום אונדז מורא געקריגן, און זיי זיינען

ויער אראפגעפאלן ביי זיך אין די אויגן, וואָרום זיי האָבן געווען אז פון אונדזער גאָט איז געטאָן געוואָרן די דאָזיקע אַרבעט.

17 אויך האָבן אין יענע טעג די אַדללייט פון יהודה געשיקט פיל בריוו צו טוביהן, און טוביהם זיינען געקומען צו זיי. 18 וואָרום פיל אין יהודה זיינען געווען געשוואַרענע צו אים, וואָרום ער איז געווען דער איידים פון שכניה דעם זון פון אַרחן, און זיין זון יהונתן האָט גענומען די טאַכטער פון משולם דעם זון פון בֶּרְכִיָהוּ. 19 אויך פלעגן זיי דער ציילן פאַר מיר זיינע טטע מעלות, און מיינע ווערטער פלעגן זיי אַרויסטראָגן צו אים. כדי מיך אַינצושרעקן האָט טוביה געשיקט די בריוו.

20 און עס איז געווען, הי די מויער איז געווען אויפֿ געבויט, אזוי האָב איך אַריינגעשטעלט די טירן, און די טויערלייט און די זינגערס און די לויים זיינען אויפגע־ זעצט געוואָרן. 21 און איך האָב געגעבן מיין ברודער חננין, און חנניה דעם הויפטמאַן פון דער פעסטונג, דעם באַפעל איבער ירושלים; וואָרום ער איז געווען אַן אמתער מענטש, און גאָטספאַרכטיקער פון אַ סך. 22 און איך האָב זיי אָנגעזאָגט: די טויערן פון ירושלים זאלן ניט געעפנט ווערן ביז די זון ווערט הייס, און ווען מע איז נאָך אויף, זאלן זיי צומאַכן די טירן; און פאַרריגלט זיי; און מע זאל שטעלן וואַכן פון די באַזוינער פון ירושלים, איטלעכן אויף זיין וואַך, און איטלעכן אַקעגן זיין הויז. 23 און די שטאָט איז געווען ברייט און גרויס, און דאָס פּאַלק דערין

14 ויָדעוּ כִּי מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ נַעֲשֶׂתָהּ הַמְּלָאכָה הַזֹּאת: גַּם וּבְיָמֵים הָהֵם מֵרַבִּים חֲרֵי יְהוּדָה אֲנִיזוּתֵיהֶם הוֹלְכוֹת עַל־טוֹבִיָּה וְאִשֶׁר לְטוֹבִיָּה בְּאוֹת אֱלֹהֵם: כִּי־רַבִּים בִּיהוּדָה בַּעֲלֵי שְׂבוּעָה לֹא כִּי־הָתֵן הוּא לְשִׁכְנֵיהָ כְּדֹאֲחָ וַיְהִי־חַן בְּנֵו לָקַח אֶת־בִּתְּי־מִשְׁלֵם בֶּן בֶּרְכִיָּה: גַּם טוֹבִיָּהוּ הָיוּ אֹמְרִים לְפָנַי וְדַבְּרֵי הָיוּ מוֹצִיאִים לוֹ אַנְרוֹת שְׁלַח טוֹבִיָּה לִירָאֵנִי:

2

14 ויָדעוּ כִּי מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ נַעֲמִיד הַהוֹמָה וְאֶעֱמִיד הַדְּלֹתוֹת נִפְקְדוּ הַשְּׂוֹעֲרִים וְהַמְשֻׁרְרִים וְהַלְוִיִּם: וְאֶעֱוֶה אֶת־חַנְּנִי אֲחִי וְאֶת־חַנְּנִי עֵר הַבִּיָּה עַל־יְרוּשָׁלַם כִּי־הוּא בְּאִישׁ אֲמֵת וְרָא אֶת־הָאֱלֹהִים מֵרַבִּים: וְיֹאמֶר לָהֶם לֹא יִפְתְּחוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם עֲדָתָם הַשְּׂמֵשׁ וְעַד הֵם נִעְמְדִים וְיָפּוּ הַדְּלֹתוֹת וְאֲחֻזּוּ וְהֶעֱמִיד מִשְׁמֹרוֹת יְשִׁבֵי יְרוּשָׁלַם אִישׁ בְּמִשְׁמֹרוֹ וְאִישׁ נֶגֶד בֵּיתוֹ: וְהָעִיר כִּחֲבַת יָדַיִם וְגִדְלָה וְהָעַם מַעֲט בְּתוֹבָה וְאֵין בָּתִּים בְּנוּיִם: וַתֵּן אֱלֹהֵי אֱלִי לְבִי וְאֶקְבְּעָה אֶת־הַחֲרִים וְאֶת־הַסְּנִינִים וְאֶת־הָעַם לְהַתִּיחֵשׁ וְאֶמְצֵא סֶפֶר הַחַיִּשׁ הַעוֹלָם בְּרֵאשִׁיטָה וְאֶמְצֵא כְּתוּב בָּי: אֱלֹהֵי בְנֵי הַמְּדִינָה הַעוֹלָם מִשְׁבֵּי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הִגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַם וְלִיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ: הַבָּאִים עִם־זֶרְבָבֶל יִשׁוּעַ נַחֲמִיָּה עֹזֵרִיהַ רַעְמָיָה נַחְמֵי מֶרְדֳּכַי בְּלִשָׁן מִסְפֶּרֶת בְּנוֹי נָחִים בְּעִנְיַה מִסְפֶּר אַנְשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל: בְּנֵי פְרֻטִשׁ אֲלֶפִים מֵאַה וְשִׁבְעִים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי שַׁפְטִיָּה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם: 15 בְּנֵי אַרְחַ שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי־רַפְחַת מֵאַב לְבָנֵי יִשׁוּעַ וְיֹאָב אֲלֶפִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרִי: 16 בְּנֵי עֵילָם אַלֶּף מֵאוֹתִים חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעֵה: בְּנֵי זַחְוָה שְׁמֹנֶה

1, יח' ספח בארזח סגול בלא מקף 1, ג' יחד

ווינציק, און קיין הייזער זיינען ניט געווען געבויט. 24 און מיין גאָט האָט אַריינגעגעבן אין מיין האַרצן, און איך האָב אַיני געזאַמלט די אַדללייט, און די פאַרשטייער, און דאָס פּאַלק, זיך צו פאַרצייכענען לויטן יחוס, און איך האָב געפונען דעם יחוס־בריוו פון די וואָס זיינען אַרויפגעקומען צום ערשטן, און איך האָב געפונען געשריבן דערין: 25 דאָס זיינען די קינדער פון דער [׳׳ידישער׳׳] מדינה וואָס זיינען אַרויפגעאַנגען פון די גלות־געפאַנגענע וואָס נבוּכַדְנֶצַּר דער מלך פון בָּבֶל האָט פאַרטריבן, און זיי האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושלים און קיין יהודה, איטלעכער צו זיין שטאָט; 26 די וואָס זיינען געקומען מיט זרובָבֶלן, יִשׁוּעַ, נַחֲמָיָה, עֹזֵרִיָהוּ, רַעמָיָהוּ, נַחְמָנִין, מֶרְדֳּכַי, בְּלִשְׁנָעוּ, מִסְפֶּרֶת, בְּגִיָּה, נַחֲוִמֶען, בְּעִנְיָהוּ.

די צאָל פון די מענער פון די קינדער פון ישראל: 27 די קינדער פון פֶּרְעוֹשׁ, צוויי טויזנט הונדערט און צוויי און זיבעציק. 28 די קינדער פון שַׁפְטִיָּה, דריי הונדערט צוויי און זיבעציק. 29 די קינדער פון אַרְחַ, זעקס הונדערט צוויי און פופציק. 30 די קינדער פון פַּתְח־מוֹאָב, פון די קינדער פון יִשׁוּעַ און יֹאָב, צוויי טויזנט און אַכט הונדערט אַכצן. 31 די קינדער פון עֵילָם, טויזנט צוויי הונדערט פיר און פופציק. 32 די קינדער פון זַחְוָה, אַכט הונדערט פינף און פערציק.

14 די קינדער פון זפי, זיבן הונדערט און זעכציק.
 15 די קינדער פון בני, זעקס הונדערט אכט און פערציק.
 16 די קינדער פון בבי, זעקס הונדערט אכט און צוואנציק.
 17 די קינדער פון עזוד, צוויי טויזנט דריי הונדערט צוויי און צוואנציק.
 18 די קינדער פון אדוניקם, זעקס הונדערט זיבן און זעכציק.
 19 די קינדער פון בני, צוויי טויזנט זיבן און זעכציק.
 20 די קינדער פון עדין, זעקס הונדערט פינף און פופציק.
 21 די קינדער פון אטר, פון חזקיהו, אכט און ניינציק.
 22 די קינדער פון חשום, דריי הונדערט אכט און צוואנציק.
 23 די קינדער פון בצי, דריי הונדערט פיר און צוואנציק.
 24 די קינדער פון חריף, הונדערט צוועלף.
 25 די קינדער פון גבעון, פינף און ניינציק.
 26 די מענטשן פון בית־לחם און נטופה, הונדערט אכט און אכציק.
 27 די מענטשן פון ענתות, הונדערט אכט און צוואנציק.
 28 די מענטשן פון בית־עזמנת, צוויי און פערציק.
 29 די מענטשן פון קרית־יערים, כפירה, און בארות, זיבן הונדערט דריי און פערציק.
 30 די מענטשן פון רמה און גבע, זעקס הונדערט איין און צוואנציק.
 31 די מענטשן פון מכמס, הונדערט און צוויי און צוואנציק.
 32 די מענטשן פון בית־אל און עי, הונדערט דריי און צוואנציק.
 33 די מענטשן פון דער אנדער נבו, צוויי און פופציק.
 34 די קינדער פון דער אנדער עילם, טויזנט צוויי הונדערט פיר און פופציק.
 35 די קינדער פון חרם, דריי הונדערט און צוואנציק.
 36 די קינדער פון יריחו, דריי הונדערט פינף און פערציק.
 37 די קינדער פון לוד, חדיד, און אונו, זיבן הונדערט און איין און צוואנציק.
 38 די קינדער פון סנאהן, דריי טויזנט ניין הונדערט און דרייסיק.

מאות ארבעים וחמשה: בני זבי שבע מאות וששים יר בני בניו שש מאות ארבעים ושמה: בני בכי שש מאות עשרים ושמה: בני עזוד אלפים שלש מאות עשרים ושנים: בני אדניקם שש מאות ששים ושבעה: בני חזקיהו אלפים ששים ושבעה: בני עדין שש מאות חמשים וחמשה: בני אטר לחזקיהו תשעים ושמה: בני חשום שלש מאות עשרים ושמה: בני בניו שש מאות עשרים ושמה: בני עזוד אלפים שלש מאות עשרים ושמה: בני חריף מאה שנים עשר: בני גבעון תשעים וחמשה: אנשי בית־לחם ונטופה מאה שמונים ושמה: אנשי ענתות מאה עשרים ושמה: אנשי כפירה ובארות ארבעים ושנים: אנשי קרית יערים כפירה ובארות שבע מאות ארבעים ושלשה: אנשי רמה וזבע שש מאות עשרים ואחד: אנשי מכמס מאה ועשרים ושנים: אנשי בית־אל והעי מאה עשרים ושלשה: אנשי נבו אחר חמשים ושנים: בני עילם אחר אלף מאתיים חמשים וארבעה: בני חרם שלש מאות ועשרים: בני יריחו שלש מאות ארבעים וחמשה: בני לוד חדיד ואנו שבע מאות ועשרים ואחד: בני סנאה שלשת אלפים תשע מאות ושלשים: הכהנים בני ידעיה לבית ישוע תשע מאות שבעים ושלשה: בני אמר אלף חמשים ושנים: בני פשחור אלף מאתיים ארבעים ושבעה: בני חרם אלף שבעה עשר: הלויים בני־ישוע לקדמיה־אל לבני להודקה שבעים וארבעה: המשרתים בני אסף מאה ארבעים ושמה: השערים בני־שלם בני־אטר בני־טלמן בני־עקיב בני חטיטא בני שבי מאה שלשים ושמה: הנתניים בני־צחא בני־חשפא בני טבעות: בני קורם בני־סינא בני פדון: בני־לבנה בני־חנבא בני שלמי: בני־חנן בני־הבל בני־נחח: בני־ראיה בני־רצין בני וקרא: בני־נחם בני־עזא בני פסח: בני־בסי בני

39 די כהנים:
 די קינדער פון ידעיה, פון דעם הויז פון ישוע, ניין הונדערט דריי און זיבעציק.
 40 די קינדער פון אמר, טויזנט צוויי און פופציק.
 41 די קינדער פון פשחור, טויזנט צוויי הונדערט זיבן און פערציק.
 42 די קינדער פון חרם, טויזנט זיבעצן.
 43 די לויים:
 די קינדער פון ישוע, פון קדמיה־אלן, פון די קינדער פון הודנה, פיר און זיבעציק.
 44 די זינגערס:
 די קינדער פון אסף, הונדערט אכט און פערציק.
 45 די טויערלייט:
 די קינדער פון שלום, די קינדער פון אטר, די קינדער פון טלמון, די קינדער פון עקוב, די קינדער פון חטיטא, די קינדער פון שובי - הונדערט אכט און דרייסיק.
 46 די נתניים:
 די קינדער פון צחא, די קינדער פון חשופא, די קינדער פון טבעות: די קינדער פון קירוס, די קינדער פון סינא, די קינדער פון פדון: 45 די קינדער פון לבנה, די קינדער פון חנבא, די קינדער פון שלמי: 46 די קינדער פון חנן, די קינדער פון גדל, די קינדער פון נחח: 47 די קינדער פון ראיה, די קינדער פון רצין, די קינדער פון נקודא: 48 די קינדער פון נחם, די קינדער פון עזא, די קינדער פון פסח: 49 די קינדער פון בסי, די קינדער פון

יי מעונים בני נפושסים: בני־בבוק בני־חקופא בני־חרחור:
 יג בני־בבולות בני־מחידא בני חרשא: בני־ברקום בני־
 יד סיסרא בני־תמח: בני נצח בני חטיפא: בני עבדי
 טה שלמה בני־סוטי בני־ספרת בני פרידא: בני־יעלא בני־
 נט דרקון בני גדל: בני שפטיה בני־חטיל בני פכרת
 ס הצבאים בני אמון: בל־הגתונים ובני עבדי שלמה שלש
 סא מאות תשעים ושנים: ואלה העולים מתל מלח תל
 סב חרשא כרוב אדון ואמר ולא יכלו להגיד בית־אבתם
 סג וזרעם אם מישראל הם: בני־דליה בני־טוביה בני
 סד נקודא שש מאות וארבעים ושנים: ומן־הכהנים בני
 סה חביה בני הקוץ בני ברזלי אשר לקח מבנות ברזלי
 סז הגלעדי אשר נקרא על־שם: אלה בקשו כתבם
 סח המתחשים ולא נמצא ונגאלו מן־הכהנה: ואמר
 סט התרשטא להם אשר לא־יכלו מקדש הקדשים עד עמד
 ע אלהים שלש־מאות וששים: מלבד עבדיהם ואמהותיהם
 עא אלה שבעת אלפים שלש מאות שלשים ושבעה ואלהם
 עב משררים ומשררות מאתים וארבעים וחמשה: ומלים
 עג ארבע מאות שלשים וחמשה חמרים ששת
 עד אלפים שבע מאות ועשרים: ומקצת ראשי־האבות
 עה נתנו למלאכה התרשטא נתן לאוצר והב דרבמנים
 עו אלף מורקות חמשים כתנות כהנים שלשים וחמש
 עא מאות: ומראשי־האבות נתנו לאוצר המלאכה
 עב והב דרבמונים שתי רבות וכסף מנים אלפים ומאתים:

גב' נששים קד נד' בצלית קרי סג פתוח לטוח

מעונים, די קינדער פון נפישסים; ⁵³ די קינדער פון
 בבוק, די קינדער פון חקופא, די קינדער פון חרחור;
 די קינדער פון בצלית, די קינדער פון מחידא, די
 קינדער פון חרשא; ⁵⁴ די קינדער פון ברקום, די קינדער
 פון סיסרא, די קינדער פון תמח; ⁵⁵ די קינדער פון נצית,
 די קינדער פון חטיפא.

⁵⁶ די קינדער פון שלמהס קנעכט:

די קינדער פון סוטי, די קינדער פון סופרת, די
 קינדער פון פרידא; ⁵⁷ די קינדער פון יעלא, די קינדער
 פון דרקון, די קינדער פון גדל; ⁵⁸ די קינדער פון שפטיה,
 די קינדער פון חטיל, די קינדער פון פוכרת־הצבאים, די
 קינדער פון אמון.

⁵⁹ אלע נתינים און די קינדער פון שלמהס קנעכט:
 דריי הונדערט צוויי און ניינציק.

⁶⁰ און דאס זיינען די וואס זיינען ארויפגעזאנגען פון
 תל־מלח, תל־חרשא, כרוב, אדון, און אמר, און האבן ניט
 געקענט זאגן זייער פאטערהויו און זייער אפשטאם, אויב
 זיי זיינען פון ישראל:

⁶¹ די קינדער פון דליה, די קינדער פון טוביה, די
 קינדער פון נקודא – זעקס הונדערט און צוויי און פערציק.

⁶² און פון די כהנים: די קינדער פון חביה, די קינדער
 פון הקוץ, די קינדער פון ברזלין וואס האט גענומען א ווייב
 פון די טעכטער פון ברזלין פון גלעד, און איז געווען
 געווארן אויף זייער נאמען.

⁶³ דיידאזיקע האבן געזוכט זייער יחוס־בריוו, און ער איז ניט
 געפונען געווארן, און זיי זיינען געהאלטן געווארן פאר
 אומזענדיק צו דער כהנה. ⁶⁴ און דער תרשטא האט זיי פארזאגט, אז זיי
 זאלן ניט עסן פון דעם גאר הייליקן, ביז א
 פהן וועט אויפשטיין מיט אוריס־זחומים.

⁶⁵ די גאנצע עדה אין איינעם איז געווען צוויי און פערציק טויזנט דריי
 הונדערט און זעכציק; ⁶⁶ אחוץ זייערע קנעכט און זייערע
 דינסטן; דיידאזיקע זיינען געווען זיבן טויזנט דריי הונדערט
 זיבן און דרייסיק. און זיי האבן געהאט זינגערס און
 זינגערניס צוויי הונדערט און פינף און פערציק. ⁶⁷ זייערע
 פערד זיינען געווען זיבן הונדערט זעקס און דרייסיק;
 זייערע מוילאזילען, צוויי הונדערט פינף און פערציק; ⁶⁸ קעמלען
 פיר הונדערט פינף און דרייסיק; זעקס טויזנט זיבן
 הונדערט און צוואנציק.

⁶⁹ און טייל פון צווישן די הויפטן פון די פאטערהייזער האבן
 געשאנקען פאר דער ארבעט. דער תרשטא האט געגעבן
 פאר דעם שאץ, גאלד טויזנט דרבמונים, שפרענגבעקנס
 פופציק, העמדלעך פאר די כהנים פינף הונדערט און
 דרייסיק. ⁷⁰ און טייל פון די הויפטן פון די פאטערהייזער
 האבן געגעבן פאר דעם שאץ פון דער ארבעט, גאלד צוואנציק

טויזנט דרכמונים, און זילבער צוויי טויזנט און צוויי הונד דערט מנה. ⁷ און וואָס דאָס איבעריקע פאָלק האָט געגעבן איז געווען: גאָלד, צוואַנציק טויזנט דרכמונים, און זילבער צוויי טויזנט מנה, און העמדלעך פאַר די פּהנים זיבן און זעכציק.

⁸ און די פּהנים און די לויים, און די טויערלייט, און די זינגערס, און טייל פון דעם פאָלק, און די נתינים, און גאַנץ ישראל, האָבן זיך באַזעצט אין זייערע שטעט.

און אַז דער זיבעטער חודש איז געקומען, און די קינדער פון ישראל זיינען געווען אין זייערע שטעט,

ח ¹ האָט זיך דאָס גאַנצע פאָלק אַיינגעזאַמלט אַזוי ווי איין מאַן אויף דעם ברייטן פּלאַץ וואָס פאַר דעם וואַסערטויער, און זיי האָבן גערעדט צו עזרא דעם שרייבער, צו ברענגען דאָס בוך פון תּוֹרַת־מֹשֶׁה וואָס גאָט האָט באַפוילן ישראל. ² און עזרא דער פּהן האָט געבראַכט די תּוֹרָה פאַר דער אַיינזאַמלונג, מענער און ווייבער, און אַלע וואָס האָבן געקענט פאַרשטיין, אין ערשטן טאָג פון זיבעטן חודש. ³ און ער האָט דערפון געלייענט פאַר דעם ברייטן פּלאַץ וואָס פאַר דעם וואַסערטויער פון באַגינען ביז האַלבן טאָג, פאַר די מענער און די ווייבער, און די וואָס האָבן פאַרשטאַנען; און די אויערן פון דעם גאַנצן פאָלק זיינען געווען צו דעם בוך פון דער תּוֹרָה. ⁴ און עזרא דער שרייבער איז געשטאַנען אויף אַ הילצערנעם באַלמעמער וואָס מע האָט געמאַכט

פאַר דער זאַך, און לעבן אים איז געשטאַנען מתתנה, און שמע, און ענינה, און אורנה, און חלקנה, און מעשינה, אויף זיין רעכטער זייט; און פון זיין לינקער זייט, פּדנה, און מישאַל, און מלפּנה, און חשונם, און חשבדנה, זכריה, משולם. ⁵ און עזרא האָט געעפנט דאָס בוך פאַר די אויגן פון גאַנצן פאָלק, וואָרום ער איז געווען איבער דעם גאַנצן פאָלק; און ווי ער האָט אויפגעעפנט, האָט דאָס גאַנצע פאָלק זיך אויפגעשטעלט. ⁶ און עזרא האָט געלויבט יהוה דעם גרויסן גאָט, און דאָס גאַנצע פאָלק האָט געענטפערט: „אַמֵן! אַמֵן!“ מיט אויפגעהויבענע הענט, און זיי האָבן זיך גענייגט און זיך געברוקט צו גאָט מיטן פנים צו דער ערד. ⁷ און ישוע, און בני, און שרביה, זמין, עקוב, שבתי, הודיה, מעשיה, קליטא, עזריה, יוזבד, חנן, פלאגיה, די לויים, האָבן געגעבן דעם פאָלק צו פאַרשטיין די תּוֹרָה, און דאָס פאָלק איז געשטאַנען אויף זייער אָרט. ⁸ און זיי האָבן געלייענט פון דער תּוֹרָה פון גאָט קלאָר, און געמאַכט שכלדיק און געגעבן צו פאַרשטיין דאָס געלייענטע.

⁹ און נחמיה, דאָס איז דער תּרַשְׁתָּא, און עזרא דער פּהן, דער שרייבער, און די לויים וואָס האָבן געגעבן דעם פאָלק צו פאַרשטיין, האָבן געזאָגט צום גאַנצן פאָלק: היינטיקער טאָג איז הייליק צו יהוה אַייער גאָט; איר זאָלט ניט טרויערן און ניט חיינען. וואָרום דאָס גאַנצע פאָלק האָט געוויינט, אַז זיי האָבן געהערט די ווערטער פון דער תּוֹרָה. ¹⁰ און ער האָט צו

וְאֲשֶׁר נָתַן שְׂאֵרֵי הָעָם וְהָב דַּרְכְּמוֹנִים שְׁתֵּי רִבּוֹא וְכֶסֶף עֶבְרָתִים אַלְפִּים וְכֶתְנוֹת כְּהֵנִים שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה: וַיִּשְׁבוּ בְּהַנְּגִים וּבְהַלּוֹם וּבְהַשְׁעִרִים וּבְהַמְשַׁרְרִים וּבְהַדְּהִים וּבְהַנְּתִינִים וּבְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעִרְוָהֶם וַיַּנֵּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעִרְוָהֶם:

ח

וַיֵּאָסְפוּ כָּל־הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־תְּרוֹחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמַּיִם וַיֹּאמְרוּ לְעֹזְרָא הַסֹּפֵר לֵהֲכִיֹּא אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־עָתָה יְהוִה אֲתִי־יִשְׂרָאֵל: וַיָּבִיֹא עֹזְרָא הַכֹּהֵן בְּאֵת־הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה וְכֹל מִבֵּין לַשְּׂמֹעַ בַּיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: וַיִּקְרְאוּ לִפְנֵי הַרְחֹב אִשָּׁה לִפְנֵי שַׁעַר־הַמַּיִם מִדְּהָאֵד עַד־מַחְצֵית הַיּוֹם נָגַד הָאִשִּׁים וְהַנְּשִׁים וְהַמְּבִיעִים וְאֲנִי כָּל־הָעָם אֶל־סֹפֵר הַתּוֹרָה: וַיַּעֲמֵד עֹזְרָא הַסֹּפֵר עַל־מַגְדַּל־עֵץ אֲשֶׁר־עָשׂוּ לְדָבָר וַיַּעֲמֵד אֵצֶלָּה מִתְּתִיָּה וְשָׁמַע וְעֵנְיָה וְאוּרִיָּה וְחַלְקִיָּה וּמַעֲשִׂיָּה עַל־זִמְנוֹ וּמִשְׁמַאֲלוֹ פְּדִיָּה וּמִיִּשְׂאֵל וּמַלְכִּיָּה וְחָשִׁים וְחַשְׁבֻּדָּנָה וְזַכְרִיָּה מִשְׁלֵם: וַיִּפְתַּח עֹזְרָא הַסֹּפֵר לְעֵינֵי כָּל־הָעָם כִּי־מַעַל כָּל־הָעָם הָיָה וּכְפַתְחוֹ עָמְדוּ כָּל־הָעָם: וַיִּבְרַךְ עֹזְרָא אֶת־יְהוָה הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָּל־הָעָם אָמֵן אָמֵן כַּמַּעַל יְדֵיהֶם וַיִּקְרְאוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה אִפְּסִים אֶרְצָה: וַיִּשְׁעוּ וּבְנֵי וְשִׁרְבִיָּה וְזִמְיֹן עַקּוֹב שְׁבַתִּי וְהוּדְיָה מַעֲשִׂיָּה קְלִיטָא עֹזְרָה יוֹזְבֵד חֲנָן פְּלִאָה וְהַלּוּיִם מְבִיעִים אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עַמְדָם: וַיִּקְרְאוּ בַסֹּפֵר בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים מִפָּרֶשׁ וְשׁוֹם שֶׁכֶל וַיִּבְיֵנוּ בַמִּקְרָא:

וַיֹּאמֶר נַחֲמִיָּה הוּא תְּרַשְׁתָּא וְעֹזְרָא הַכֹּהֵן וְהַסֹּפֵר וְהַלּוּיִם הַמְּבִיעִים אֶת־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם קָדַשׁ הוּא לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱלֹהֵי־תְּהַאבְּלוּ וְאֱלֹהֵי־תִכְבוּ כִּי כּוֹבִים כָּל־הָעָם כִּשְׂמֹעַם אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה: וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ אֲכַלּוּ

פאַר דער זאַך, און לעבן אים איז געשטאַנען מתתנה, און שמע, און ענינה, און אורנה, און חלקנה, און מעשינה, אויף זיין רעכטער זייט; און פון זיין לינקער זייט, פּדנה, און מישאַל, און מלפּנה, און חשונם, און חשבדנה, זכריה, משולם. ⁵ און עזרא האָט געעפנט דאָס בוך פאַר די אויגן פון גאַנצן פאָלק, וואָרום ער איז געווען איבער דעם גאַנצן פאָלק; און ווי ער האָט אויפגעעפנט, האָט דאָס גאַנצע פאָלק זיך אויפגעשטעלט. ⁶ און עזרא האָט געלויבט יהוה דעם גרויסן גאָט, און דאָס גאַנצע פאָלק האָט געענטפערט: „אַמֵן! אַמֵן!“ מיט אויפגעהויבענע הענט, און זיי האָבן זיך גענייגט און זיך געברוקט צו גאָט מיטן פנים צו דער ערד. ⁷ און ישוע, און בני, און שרביה, זמין, עקוב, שבתי, הודיה, מעשיה, קליטא, עזריה, יוזבד, חנן, פלאגיה, די לויים, האָבן געגעבן דעם פאָלק צו פאַרשטיין די תּוֹרָה, און דאָס פאָלק איז געשטאַנען אויף זייער אָרט. ⁸ און זיי האָבן געלייענט פון דער תּוֹרָה פון גאָט קלאָר, און געמאַכט שכלדיק און געגעבן צו פאַרשטיין דאָס געלייענטע.

⁹ און נחמיה, דאָס איז דער תּרַשְׁתָּא, און עזרא דער פּהן, דער שרייבער, און די לויים וואָס האָבן געגעבן דעם פאָלק צו פאַרשטיין, האָבן געזאָגט צום גאַנצן פאָלק: היינטיקער טאָג איז הייליק צו יהוה אַייער גאָט; איר זאָלט ניט טרויערן און ניט חיינען. וואָרום דאָס גאַנצע פאָלק האָט געוויינט, אַז זיי האָבן געהערט די ווערטער פון דער תּוֹרָה. ¹⁰ און ער האָט צו

זי געזאגט: גייט עסט פעטע שפיזן, און טרינקט זיסע גע-
 טראנקען, און שיקט חלקים צו דעם וואָס ביי אים איז ניט
 אָנגעגרייט, וואָרום דער טאָג איז הייליק צו אונדזער גאָט;
 און איר זאָלט אַיך ניט קלעמען, וואָרום די פרייד פון
 גאָט איז אַיער שטאַרקייט. ¹¹ און די לויים האָבן אַינגע-
 שטילט דאָס גאַנצע פּאָלק, אזוי צו זאָגן: זייט שטיל, וואָרום
 דער טאָג איז הייליק, און איר זאָלט אַיך ניט קלעמען.
¹² און דאָס גאַנצע פּאָלק איז געגאַנגען עסן און טרינקען,
 און זיך שיקן חלקים, און מאַכן אַ גרויסע שמחה, וואָרום
 זיי האָבן פאַרשטאַנען די ווערטער וואָס מע האָט זיי גע-
 לערנט.

¹³ און אויפן צווייטן טאָג האָבן זיך אַינגעזאַמלט די
 הויפטן פון די פּאַטערהייזער פון דעם גאַנצן פּאָלק, די
 פּהנים, און די לויים, צו עזרא דעם שרייבער, כדי זיך צו
 קלייגן אין די ווערטער פון דער תּורה. ¹⁴ און זיי האָבן
 געפונען געשריבן אין דער תּורה וואָס גאָט האָט באַפוילן
 דורך משה, אַז די קינדער פון ישראל זאָלן זיצן אין סוכות
 אין דעם יום־טוב פון זיבעטן חודש; ¹⁵ און אַז זיי זאָלן
 באַקאַנט מאַכן און אַרויסלאָזן אַן אויסרוף אין אַלע זייערע
 שטעט, און אין ירושלים, אזוי צו זאָגן: גייט אַרויס אין די
 בערג, און ברענגט אַיילבערטצווייגן, און אַיילבויםצווייגן,
 און מירטנצווייגן, און טייטלצווייגן, און צווייגן פון געדיכטע
 ביימער, צו מאַכן סוכות אזוי ווי עס שטייט געשריבן.

¹⁶ איז דאָס פּאָלק אַרויסגעגאַנגען, און זיי האָבן גע-

בראַכט, און האָבן געמאַכט סוכות איטלעכער אויף זיין

דאָך, און אין זייערע הויפן, און אין די הויפן פון גאָטס הויז, און אויף דעם ברייטן פּלאַץ פון וואַסערטויער, און
 אויף דעם ברייטן פּלאַץ פון טויער פון אפרים. ¹⁷ און די גאַנצע עדה וואָס האָט זיך אומגעקערט פון געפאַנגענשאַפט
 האָט געמאַכט סוכות, און זיי זיינען געזעסן אין סוכות; וואָרום די קינדער פון ישראל האָבן אזוי ניט געטאָן פון די טעג
 פון ישׁוע דעם זון פון נון אָן ביז אויף יענעם טאָג. און עס איז געווען זייער אַ גרויסע שמחה. ¹⁸ און ער האָט געלייענט
 פון דעם בוך פון גאָטס תּורה טאָג אין טאָג, פון ערשטן טאָג ביזן לעצטן טאָג; און זיי האָבן געמאַכט יום־טוב זיבן טעג,
 און אויפן אַכטן טאָג אַ הייליקע אַינזאַמלונג, אזוי ווי דער דין.

משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כר
 קדוש היום לאדנינו ואלתעצבו ביהדות יהוה היא
¹¹ מנחם: והלויים מחשים לכלהעם לאמר חסו כי היום
¹² קדוש ואל תעצבו: וילכו כלהעם לאכל ולשתות
 ולשלח מנות ולעשות שמחה גדולה כי הבינו בדברים
¹³ אשר הודיעו להם: וביום השני נאספו ראשי
 האבות לכלהעם הפהנים והלויים אלעזרא הספר
¹⁴ ויהשכיל אלדברי התורה: ומצאו כתוב בתורה אשר
 צוה יהוה בדימשה אשר ישבו בניישראל בסבות
¹⁵ בחג בחדש השביעי: ואשר ישמעו ועבדו קול בכל
 עריהם ובירושלם לאמר צאו החר והביאו עליהם
¹⁶ ועלי עץ־שמן ועלי הדם ועלי תמרים ועלי עין עבות
 לעשות סכת ככתוב: ויצאו העם וביאו ועשו להם
¹⁷ סבות איש על־גו ובהצרתיהם ובהצרות בית האלהים
¹⁸ וברחוב שער המים וברחוב שער אפרים: ועשו כל
 הקהל השבים מדהשבי וסכות וישבו בסבות כי לא
 עשו מימי ישוע בדנון כן בני ישראל עד היום ההוא ותהי
¹⁹ שמחה גדולה מאד: ויקרא בספר תורת האלהים וסו
 ביום מדהיום הראשון עד היום האחרון ויעשרהג שבעת
 ימים וביום השמיני עצרת כמשפט:

ט

¹ וביום עשרים וארבעה לחדש הזה נאספו בניישראל
² בצום ובשקים ואדמה עליהם: ויבדלו ורע ישראל מכל
 בני נכר ויעמדו ויהודו עליהמאניהם ועניות אבותיהם:
³ ויקומו על־עמדם ויקראו בספר תורת יהוה אלהיהם
 רבעית היום ורבעית מתנודים ומשתחוים ליהוה אלהיהם:
⁴ ויקם על־מעלה הלויים ישוע ובני קדמאל שבנדה

ח, י' יי טע

ט

¹ און אין פיר און צוואנציקסטן טאָג פון דעמדאָזיקן חודש האָבן זיך אַינגעזאַמלט די קינדער פון ישראל מיט
 פּאַסטן, און מיט זאַק און ערד אויף זיך. ² און די קינדער פון ישראל האָבן זיך אָפּגעשיידט פון אַלע פרעמד־
 געבאַרענע, און זיי זיינען געשטאַנען און האָבן זיך מתוודה געווען אויף זייערע זינד, און די פאַרברעכן פון זייערע
 עלטערן. ³ און זיי זיינען געשטאַנען אויף זייער אָרט און האָבן געלייענט אין דעם בוך פון דער תּורה פון יהוה זייער
 גאָט אַ פּערטל טאָג, און אַ פּערטל טאָג האָבן זיי זיך מתוודה געווען, און זיך געבוקט צו יהוה זייער גאָט. ⁴ און ישׁוע,

און בני קדמיאל, שבניה, בוני, שרביה, בני, פני, האבן זיך אויפגעשטעלט אויף דער בימה פון די לויים, און זיי האבן געשריען אויף א הויכן קול צו יהוה זייער גאט.

און די לויים, ישוע, און קדמיאל, בני, תשבניה, שרביה, הודיה, שבניה, פתחיה, האבן געוואגט: שטייט אויף, לויבט יהוה זייער גאט פון אייביק ביז אייביק; און לאָ מען לויבן דיין פראַכטיקן נאָמען וואָס איז דערהויבן איבער יעטועדער לויב און רימונג.

דו יהוה ביסט אליין; דו האָסט געמאַכט די הימלען, די הימלען פון די הימלען, און זייער גאַנצן חיל, די ערד און אַלץ וואָס אויף איר, די ימען און אַלץ וואָס אין זיי, און דו האַלטסט זיי אַלעמען אויף, און דער חיל פון הימל בוקט זיך צו דיר. דו ביסט יהוה דער גאָט וואָס אויסדערזוהילט אַבְרָמֶען, און אים אַרויסגע-צויגן פון אור־כּשדים, און געמאַכט זיין נאָמען אַבְרָהָם.

און האָסט געפונען זיין האַרץ געטריי פאַר דיר, און האָסט געשלאָסן מיט אים אַ בונד צו געבן דאָס לאַנד פון דעם כּנַעֲנִי, דעם חתי, דעם אַמֹרִי, און דעם פּרִזִי, און דעם יבֹּסִי, און דעם גֵרְגִשִׁי - עס צו געבן צו זיין זאַמען; און האָסט מקיים געווען דינע ווערטער, וואָרום אַ גע-רעכטער ביסטו. און דו האָסט געזען די פּיין פון אונדזערע עלטערן אין מצרים, און האָסט געהערט זייער געשריי ביים ים־סוף. און האָסט געמאַכט צייכנס און ווונדער אויף פּרעהן, און אויף אַלע זיינע קנעכט, און אויף דעם גאַנצן פּאָלק פון זיין לאַנד, וואָרום האָסט גע-ווסט, אַז זיי האָבן געמוטוויליקט איבער זיי; און האָסט דיר געמאַכט אַ נאָמען אַזוי ווי היינטיקן טאַג. און דעם ים האָסטו געשפּאַלטן פאַר זיי, און זיי זיינען דורכגעגאַנגען אין מיטן ים אין טריקעניש, און זייערע נאַכיאָגער האָסטו אַרײַנגעוואָרפן אין די טיפענישן אַזוי ווי אַ שטיין אין מאַכטיקע וואַסערן. און מיט אַ זייל פון וואַלקן האָסטו זיי געפירט ביי טאַג, און מיט אַ זייל פון פּייער ביי נאַכט, כדי זיי צו לייכטן דעם וועג וואָס זיי זאָלן אויף אים גיין. און אויפן באַרג סיני האָסטו אַראַפּגענידערט, און גערעדט צו זיי פון הימל, און האָסטו זיי געגעבן ריכ-טיקע געזעצן, און אמתע לערנונגען, גוטע חוקים און געבאָט. און דיין הייליקן שבת האָסטו זיי געלאָזט וויסן, און האָסטו זיי באַפוילן געבאָט און געזעצן און אַ תּוֹרָה דורך משה דיין קנעכט. און ברויט פון הימל האָסטו זיי געגעבן פאַר זייער הונגער, און וואַסער האָסטו זיי פון פעלו אַרויסגעצויגן פאַר זייער דאַרשט, און האָסטו זיי געהייסן קומען אַרבן דאָס לאַנד וואָס דו האָסט אויפּגעהויבן דיין האַנט; זיי צו געבן. און אַבער זיי אַזוי ווי אונדזערע עלטערן האָבן געמוטוויליקט און האָרט געמאַכט זייער נאַקן, און זיי האָבן ניט צוגעהערט צו דינע געבאָט, און ניט געוואָלט געהאַרכן, און זיי האָבן ניט געדאַכט אָן דינע ווונדער וואָס דו האָסט מיט זיי געטאַן; נאָר זיי האָבן האָרט געמאַכט

בני שרביה בני כנני וזעקו בקול גדול אליהוה אלהיהם: ויאמרו הלויים ישוע וקדמיאל בני חשבניה שרביה הודיה שבניה פתחיה לומי ברכו אתיהוה אלהיכם מן העולם עד העולם ויברכו שם כבוד ומרום על כל ברכה ותהלה: אתההוא יהוה לבדך את עשית אתי השמים שמי השמים וכל צבאם הארץ וכל אשר עליה הנמים וכל אשר בהם ואתה מחיה את כלם וצבא השמים לך משתחוים: אתה הוא יהוה האלהים אשר פתרת באברם והוצאתו מאור כשדים ושמת שמו אברהם: ומצאת אתילכבו נאמן לפניך וברות עמי הברית לתת אתארץ הכנעני החתי האמרי והפרזי והבוסי והגרזשי לתת לורצו ותקם אתדברך כי צדיק אתה: ותרא אתעני אבותינו במצרים ואתזעקתם שמעת עליססוף: ותתן אותם ומפתים בפרעה ובכליעבדיו ובכלעם ארצו כי דעת כי הודו עליהם ותעשילך שם פתוים הוה: והים בקעת לפניהם ויעברו בתוהיהים ביבשה ואתרדפיהם השלכת במצולת כמראבן במים עוים: ובעמוד ענן הנחותם וימם ובעמוד אש לילה להאיר להם אתהדרךך אשר ילכרבה: ועל הרסיני ירדת ודבר עמם משמים ותתן להם משפטים ושרים ותורות אמת חקים ומצות טובים: ואתשבת קדשך יד הדעת להם ומצוות וחקים ותורה צוית להם ביד משה עבדך: ולחם משמים נתת להם לרעבם וימים מסלע הוצאת להם לצמאם ותאמר להם לכוא לרשת את הארץ אשר נשאת אתירך לתת להם: והם ואבותינו הודו ונקשו אתיערפם ולא שמעו אלמצותך: וימאנו לשמע ולא זכרו וכלאתך אשר עשית עמם ונקשו אתי

ו' אהי' ז' ב"א א אשר בחרת' ב'ס' תו'... דים

זייער נאָקן, און געמאַכט אַ הויפטמאַן זיך אומצוקערן צו זייער קנעכטשאַפט אין זייער ווידערשפעניקייט. אָבער דו ביסט אַ גאָט פון פאַרגעבונג, לייטזעליק און דער באַרימדיק, אַיינגעהאַלטן אין צאָרן און רייך אין גענאָד, און האָסט זיי ניט פאַרלאָזן. ¹⁸ אַפילו אַז זיי האָבן זיך געמאַכט אַ גענאָסן קאַלב, און זיי האָבן געוואָנט: „דאָס איז דיין גאָט וואָס האָט דיך אויפגעבראַכט פון מצרים“, און זיי האָבן באַגאַנגען גרויסע לעסטערונגען. ¹⁹ האָסטו פונדעסטוועגן אין דיין גרויס דערבאַרימונג זיי ניט פאַרלאָזן אין דער מדבר; דער וויל פון וואַלקן האָט זיך ניט אָפּגעטאָן פון זיי ביי טאָג, כדי זיי צו פירן אויפן וועג, און דער וויל פון פייער ביי נאַכט, כדי זיי צו לייכטן דעם וועג וואָס זיי זאָלן אויף אים גיין. ²⁰ און דיין גוטן גייסט האָסטו געגעבן, זיי צו קליגן, און דיין מן האָסטו ניט פאַרמיטן פון זייער מויל, און וואָסער האָסטו זיי געגעבן פאַר זייער דאָרשט. ²¹ און פּערציק יאָר האָסטו זיי אויסגע־האַלטן אין דער מדבר; גאַרנישט האָט זיי געפעלט; זייערע קליידער זיינען ניט אָפּגעטראָגן געוואָרן, און זייערע פיס זיינען ניט אויפגעלאָפן.

²² און האָסטו זיי געגעבן קיינאָרײַכן און פעלקער, און האָסטו זיי אויסגעטיילט לויט גרענעצן; און זיי האָבן געאַרבעט דאָס לאַנד פון סיחונען - דאָס לאַנד פון דעם מלך פון חשבון, און דאָס לאַנד פון עוג דעם מלך פון בָּשָׁן. ²³ און זייערע קינדער האָסטו געמערט אַזוי ווי די שטערן פון הימל, און האָסטו זיי געבראַכט אין דעם לאַנד וואָס דו האָסט געהייסן זייערע עלטערן קומען אַרבען. ²⁴ און די קינדער זיינען געקומען, און האָבן געאַרבעט דאָס לאַנד, און

ערפֿס וויתנו ראש לשוב לעבדתם במרים ואתה אלוהי סליחות חינו ורחום ארך אפים ורחימוסך ולא עזבתם: ¹⁸ אף כיעשו להם עגל מסכה ונאמרו זה אלהינו אשר העלה ממצרים ויעשו נאצות גדלות: ואתה ברחמיך הרבים לא עזבתם במדבר את־עמור הענין לא־יסר מעליהם ביומם להנחתם בהדרג ואת־עמור האיש בלילה להאיר להם ואת־ההרד אשר ילכו־בה: ורוחך הטובה נתת להשכילם ומנח לא־מנעת מפיהם ומים נתתה להם לצמאם: וארבעים שנה כלבלתם במדבר לא חסרו שלמתיכם לא כלו ורגליהם לא בצקו: ותתן להם ממלכות ועממים ותחלקם לפאה ויירשו את־ארץ סיוון ואת־ארץ מלך חשבון ואת־ארץ עוג מלך הבשן: ובנייהם הרבית כככבי השמים ותביאם אליה־ארץ אשר אמרת לאבותיהם לבוא לרשת: ויבאו הבנים ויירשו את־הארץ ותכנע לפנייהם את־ישבי הארץ הכנענים ונתתם בידם ואת־מלכיהם ואת־עממי הארץ לעשות בהם כרצונם: וילכו ערים בצורת ואדמה שמנה ויירשו בתים מלאים־כל־טוב ברות חצובים כרמים ויתים ועץ מאכל לרב ויאכלו וישבעו וישמינו ויתעדנו כטובך הגדול: וימרו וימרדו כד וישלכו את־ההרד אחר־י נם ואת־נביאיך הרנו אשר־העידו בם להשיבם אלך ויעשו נאצות גדולת: ונתתם ביד צרייהם ויצרו להם ובעת צרתם יצעקו אליך ואתה משמים תשמע וברחמיך הרבים תתן להם מושיעים וושיעום מיד צרייהם: וכנות להם ישובו לעשות רע לפניך ותעורם ביד איביהם וירדו בהם וישבו ויועקו ואתה משמים תשמע ותצילם ברחמיך רבות עתים: ותעד בהם

י' ל"א רב יחיד כו' כז' קס"ב

דו האָסט אונטערטעניק געמאַכט פאַר זיי די באַוווּנער פון לאַנד, די פּנענים, און האָסטו זיי געגעבן אין זייער האַנט, מיט זייערע מלכים און די פעלקער פון לאַנד, צו טאָן מיט זיי לויט זייער ווילן. ²⁶ און זיי האָבן באַצווונגען באַפעס־טיקטע שטעט און פעטע ערד, און האָבן געאַרבעט הייער פול מיט כל־טוב, ברונעמער אויסגע־האַקטע, וויינגערטענער און איילבערטענער, און ביימער צום עסן לרוב; און זיי האָבן געגעסן און זיינען זאָט און פעט געוואָרן, און האָבן זיך וויל געטאָן מיט דיין גרויס גוטס.

²⁷ און זיי האָבן ווידערשפעניקט און זיך געשטעלט אַקעגן דיר, און זיי האָבן אַוועקגעוואָרפן דיין תורה הינטער זייער רוקן, און האָבן געהרגעט דייע נביאים וואָס האָבן זיי געוואָרנט, כדי זיי אומצוקערן צו דיר, און זיי האָבן באַגאַנען גען גרויסע לעסטערונגען. ²⁸ און דו האָסטו זיי געגעבן אין דער האַנט פון זייערע דריקער, און זיי האָבן זיי געדריקט. און אין דער צייט פון זייער גויט פלעגן זיי שרייען צו דיר, און דו פון הימל פלעגסט זיי צוהערן, און לויט דיין גרויס דערבאַרימונג פלעגסטו זיי געבן העלפער וואָס זאָלן זיי העלפן פון דער האַנט פון זייערע דריקער. ²⁹ אָבער ווי זיי איז באַרוט געוואָרן, פלעגן זיי ווידער שלעכטס טאָן פאַר דיר; און דו האָסטו זיי איבערגעלאָזן אין דער האַנט פון זייערע פיינט, און זיי האָבן געוועלטיקט איבער זיי; און זיי האָבן ווידער געשריען צו דיר, און דו פון הימל פלעגסט צוהערן און זיי מציל זיין לויט דיין דערבאַרימונג פיל מאָל. ³⁰ און האָסטו זיי געוואָרנט,

י' וואָרטשפּיל: מנח לא־מנעת. כ' וואָרטשפּיל: נתכנע-הכנענים. וואָרטשפּיל: וימרו-נימרו.

כדי זיי אומצוקערן צו דיין תורה, אָבער זיי האָבן געמוט וויליקט, און האָבן ניט צוגעהערט צו דינע געבאָט, נאָר געווינדיקט אַקעגן דינע געזעצן, וואָס אַז אַ מענטש טוט זיי, לעבט ער דורך זיי; און זיי האָבן געקערט אַ ווידער שפעניקן רוקן, און האָבן האַרט געמאַכט זייער נאָקן, און ניט צוגעהערט.³⁰ און האָסט זיי אָפּגעצויגן פיל יאָרן, און האָסט זיי געוואָרנט מיט דיין גייסט דורך דינע נביאים, אָבער זיי האָבן ניט צוגעלייגט דאָס אויער; און דו האָסט זיי געזעבן אין דער האַנט פון די פעלקער פון די לענדער.³¹ אָבער אין דיין גרויס דערבאַרימונג האָסטו ניט געמאַכט פון זיי אַ פאַרלענדונג, און האָסט זיי ניט פאַרלאָזן, וואָרום אַ גאָט אַ לייטזעליקער און אַ דערבאַרימדיקער ביסטו.

³² און אַצונד, אונדזער גאָט, דער גרויסער, שטאַר-קער, און פאַרכטיקער גאָט, וואָס היט דעם בונד און די גענאָד, זאָל ניט ווינציק זיין פאַר דיר אַלדי מאַטערניש וואָס האָט געטראָפּן אונדז, אונדזערע מלכים, אונדזערע האַרן, און אונדזערע כהנים, און אונדזערע נביאים, און אונדזערע עלטערן, און דיין גאַנצן פּאָלק, פון די טעג פון די מלכים פון אַשור אָן ביז אויף היינטיקן טאָג.³³ יא, דו ביסט גערעכט אין אַלץ וואָס איז געקומען אויף אונדז, וואָרום דו האָסט געטאָן וואָרהאַפטיק, און מיר האָבן שלעכטס געטאָן.³⁴ און אונדזערע מלכים, אונדזערע האַרן, אונדזערע כהנים, און אונדזערע עלטערן, האָבן ניט געטאָן דיין תורה, און ניט פאַרנומען דינע געבאָט, און דינע אַנזאָגן וואָס דו האָסט זיי אָנגעזאָגט.³⁵ וואָרום אַז זיי זיינען געווען אין זייער מלוכה, און אין דיין גרויסן

לְהַשִּׁיבֵם אֶל-תּוֹרַתְךָ וְהָמָּה הָיוּ וְלֹא-שָׁמְעוּ לְמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ הִטְאָרְכִם אֲשֶׁר-יָצִיגְךָ אִדָּם וְחַדָּה בָהֶם נִתְּנָה כְתָף סוֹדֶרֶת וְעָרְפֶם הִקְשׂוּ וְלֹא שָׁמְעוּ: וְתַמְשִׁךְ עֲלֵיהֶם לְשָׁנִים רַבּוֹת וְתַעַד בָּם בְּרוֹחַךְ בְּדַבְרֵי אֶדְי וְלֹא הָאִוְנוּ וְתַתְּנֵם בְּיַד עַמֵּי הָאָרֶץ: וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לֹא-רַעֲשִׂיתָם לֵב בָּלָה וְלֹא עֲבַתְּם כִּי אֶל-חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ לֵב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֲסֵד אֶל-יַמְעַט לִפְנֶיךָ אֶת כָּל-הַתְּלָאָה אֲשֶׁר-מִצְאָתָנוּ לְמַלְכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ וּלְכֹהֲנֵינוּ וּלְנַבִּיאֵינוּ וּלְאֲבֹתֵינוּ וּלְכָל-עַמֶּךָ מִיְמֵי מַלְכֵי אַשּׁוּר עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל-הַבָּא לֵב עֲלֵינוּ כִּי-אַמַּת עֲשִׂיתָ וְאַנְחֵנו הִרְשַׁעְנוּ: וְאַתָּה-מַּלְכֵנוּ לֹד שָׂרֵינוּ כֹהֲנֵינוּ וְאֲבֹתֵינוּ לֹא עָשׂוּ תּוֹרַתְךָ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֶל-מִצְוֹתֶיךָ וְלַעֲדוּתֶיךָ אֲשֶׁר הֵעִידָתָ בָהֶם: וְהֵם בְּמַלְכוּתָם לֹה וּבְמִשְׁכַּף הַרֵב אֲשֶׁר-נִתְּתָ לָהֶם וּבְאָרֶץ הַרְחֵקָה וְהַשְׂמִינָה אֲשֶׁר-נִתְּתָ לַפְּנִיָהם לֹא עֲבָדוּךָ וְלֹא-רָשְׁבוּ מִמַּעַל לַיהוָה הַרְעִים: הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַיּוֹם עֲבָדִים וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר-נִתְּתָה לֵב לְאֲבֹתֵינוּ לֹאכֹל אֶת-פְּרִיָהּ וְאַתָּה-טוֹבָה הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֲבָדִים עֲלֵיָהּ: וְתִבְיָאתָ מַרְבָּה לְמַלְכִים אֲשֶׁר-נִתְּתָה עֲלֵינוּ כַּחַטְאוֹתֵינוּ וְעַל-גְּוִיָּתֵנוּ מְשֻׁלִּים וּבְכַהֲמַתָּנוּ כְּרַצְנָם וּבְכַזָּה נִדְלָה אֲנַחְנוּ:

וּבְכָל-זֹאת אֲנַחְנוּ כֹרְתִים אִמְנָה וּכְתוּבִים וְעַל הַחַתּוּם " שָׂרֵינוּ לֹוֵנוּ כֹהֲנֵינוּ: וְעַל הַחַתּוּמִּים נַחֲמָה הַתַּרְשֵׁתָא בְּדַם-כֶּלֶה וּצְדִיקָה: שָׂרֵיהָ עֲרִיָה יִרְמִיָה: פִּשְׁחוֹרָ אִמְרִיָה מַלְכִיָה: חֲטוּשׁ שְׁבִנְיָה מְלוּךְ: חָרֶם מְרִמוֹתָ עֲבָדִיָה: דְּנִיָּאל נִתּוֹן בְּרוּךְ: מְשֻׁלֶם אֲבִיָה מִקְּמֵן: מַעֲזִיָה בְּלִגְיָ שְׁמִיָה אֱלֹהֵי הַכְּהֻנִּים: וְהַלּוּם יִשְׁעוּ בְּדֹאנְיָהי בְנֵי מִבְּעַ הַנֶּדֶר קַדְמִיאֵל: וְאַחֵיהֶם שְׁבִנְיָה הַיּוֹדִיָה "

י, 1' בס"א ישוע

גוטס וואָס דו האָסט זיי געזעבן, און אין דעם ברייטן און פעטן לאַנד וואָס דו האָסט איבערגעגעבן צו זיי, האָבן זיי דיר ניט געדינט, און זיי האָבן זיך ניט אומגעקערט פון זייערע שלעכטע מעשים.

³⁶ אַט זיינען מיר היינט קנעכט, און דאָס לאַנד וואָס דו האָסט געגעבן אונדזערע עלטערן, צו עסן איר פרוכט און איר גוטס, אַט זיינען מיר קנעכט דערויף; ³⁷ און זי מערט איר תבואה פאַר די מלכים וואָס דו האָסט געגעבן איבער אונדז פאַר אונדזערע זינד; און זיי געוועלטיקן איבער אונדזערע לייבער, און איבער אונדזערע בהמות, לויט זייער חילן, און מיר זיינען אין גרויסן נויט.

¶ אָבער ביי אַלעם דעם שליסן מיר אַן אָפּמאַך, און שרייבן זיך אונטער; און אויף דעם געחתמעטן געשריפטסן זיינען אונדזערע האַרן, אונדזערע לויים, אונדזערע כהנים.

³⁸ און אויף די געחתמעטע געשריפטסן זיינען געווען: נַחֲמִיָה דְּעַר תַּרְשֵׁתָא, דְּעַר זֶוּן פּוֹן חַבְלֵיהֶן, און צְדִיקָה; ³⁹ שָׂרְיָה, עֲרִיָה, יִרְמִיָה; ⁴⁰ פִּשְׁחוֹר, אִמְרִיָה, מַלְכִיָה; ⁴¹ חֲטוּשׁ, שְׁבִנְיָה, מְלוּךְ; ⁴² חָרֶם, מְרִמוֹת, עוֹבְדִיָה; ⁴³ דְּנִיָּאל, גִּתּוֹן, בְּרוּךְ; ⁴⁴ מְשֻׁלֶם, אֲבִיָה, מִקְּמֵן; ⁴⁵ מַעֲזִיָה, בְּלִיגֵי, שְׁמִעִיָה. דאָס זיינען די כהנים.

⁴⁶ און די לויים: יִשׁוּעַ דְּעַר זֶוּן פּוֹן אֲנַנְיָה, בְּנֵי פּוֹן די קִינְדֶּר פּוֹן חַנְּדָד, קַדְמִיאֵל; ⁴⁷ און זייערע ברידער: שְׁבִנְיָה,

הודיה, קליטא, פלאיה, חנן; ¹³ מיכא, רחוב, חשבניה;
¹⁴ נכור, שרביה, שבניה; ¹⁴ הודיה, בני, בנינו.
¹⁵ די הויפטן פון דעם פאלק: פרעוש, פחת-מואב,
 עילם, ותוא, בני; ¹⁶ בוני, עוגד, בכי; ¹⁷ אדוניה, בוני,
 עדין; ¹⁸ אטר, חוקיה, עזור; הודיה, חשום, בצי; ²⁰ חריף,
 ענתות, ניבי; ²¹ מגפיעש, משולם, חזיר; ²² משובאל,
 צדוק, ידוע; ²³ פלטיה, חנן, עניה; ²⁴ הושע, חנניה, חשוב;
²⁵ הלוחש, פלחא, שובק; ²⁶ רחום, חשבנה, מעשה; ²⁷ און
 אחיה, חנן, ענו; ²⁸ מלוך, חרם, בענה.
²⁹ און דאס איבעריקע פאלק, די פהנים, די לויים,
 די טויערלייט, די זינגערס, די נתינים, און אלע וואס האבן
 זיך אפגעשיידט פון די פעלקער פון די לענדער צו דער
 תורה פון גאט, זייערע ווייבער, זייערע זין, און זייערע
 טעכטער, איטלעכער וואס האט געוויסט וואו פאר-
 שטאנען. ³⁰ האבן זיך געהאלטן אן זייערע ברידער,
 זייערע גרויסע לייט, און זיי זיינען אריין אין א קללה און
 אין א שבועה צו גיין אין דער תורה פון גאט וואס איז גע-
 געבן געווארן דורך דער האנט פון משה דעם קנעכט פון
 גאט, און צו היטן און צו טאן אלע געבאט פון יהוה אונדזער
 האר, און זיינע געזעצן און זיינע חוקים; ³¹ און אז מיר
 זאלן ניט געבן אונדזערע טעכטער צו די פעלקער פון
 לאנד, און זייערע טעכטער ניט נעמען פאר אונדזערע
 זין; ³² און די פעלקער פון לאנד וואס ברענגען סחורות

יב קליטא פלאיה חנן; מיכא רחוב חשבניה; זכור שרביה
 שבניה; הודיה בני בנינו; ראשי העם פרעש פחת
 מואב עילם ותוא בני; בוני עוגד בכי; אדוניה בני
 עדין; אטר חוקיה עזור; הודיה חשום בצי; חריף
 ענתות ניבי; מגפיעש משולם חזיר; משובאל צדוק
 ידוע; פלטיה חנן עניה; הושע חנניה חשוב; הלוחש
 פלחא שובק; רחום חשבנה מעשה; ואחיה חנן
 ענו; מלוך חרם בענה; ושאר העם הכהנים הלויים
 השוערים הכשריים הנתינים וכל הנבדל מעמי הארצות
 אלתורת האלהים נשיהם בניהם ובנותיהם כל יודע
 לבין; מחזיקים על אחיהם אדיריהם ובאים באלה
 ובשבעה ללכת בתורת האלהים אשר נתנה ביד משה
 עבד האלהים ולשמור ולעשות את כל מצות יהוה
 לאדנינו ומשפטיו וחקיו; ואשר לא ינתן בנתינו לעמי
 לב הארץ ואת בנותיהם לא נקח לבנינו; ועמי הארץ
 המביאים את המקחות וכל שבר ביום השבת למכור
 לא נקח מהם בשבת וביום קדש ונמש את השנה
 לשביעית ומשא כל יד; והעמדנו עלינו מצות לתת
 עלינו שלישית השקל בשנה לעבדת בית אלהינו;
 ללחם המערכת ומנחת התמיד ולעולת התמיד השבתות
 החדשים למועדים ולקדרשים ולחטאות לכפר על-
 לה ישראל וכל מלאכת בית אלהינו; והגדרלות הפלנו על-
 קרבן העצים הכהנים הלויים והעם להביא לבית אלהינו
 לבית אבותינו לעתים מזמנים שנה בשנה לבקר על מזבח
 יהוה אלהינו ככתוב בתורה; ולהביא את בפורי
 אדמתנו ובכורי כל פרי כל יעץ שנה בשנה לבית יהוה;
 ואת בכרות בנינו ובמתנו ככתוב בתורה ואת בכורי

כ' עב (ובס"א נטף) לב' בשין ומט' לה' שיל בבקץ

און אלערליי תבואה אין טאג פון שבת צו פארקויפן, זאלן מיר פון זיי ניט קויפן אום שבת אדער אין א הייליקן טאג;
 און אז מיר זאלן אפלאזן ודאס פעלדן אין זיבעטן יאר, און איטלעכן חובא.
³³ און מיר האבן געשטעלט אויף אונדז א מצוה, ארויפצולייגן אויף זיך א דריטל שקל א יאר פאר דעם דינסט
 פון אונדזער גאטס הויז, ³⁴ פאר דעם אויסגעלייגטן ברויט, און דעם שטענדיקן שפייזאפפער, און פאר דעם שטענדיקן
 בראנדאפפער פון די שבתים, פון ראש-חודש, פאר די יום-טובים; און פאר די געהייליקטע קרבנות, און פאר די זינד-
 אפפער מכפר צו זיין אויף ישראל, און פאר דער גאנצער ארבעט פון אונדזער גאטס הויז. ³⁵ און מיר האבן גורל גע-
 ווארפן, די פהנים, די לויים, און דאס פאלק, וועגן דער גאב פון האלץ צו ברענגען אין הויז פון אונדזער גאט לויט
 אונדזערע פאטערעווער אין געשטעלטע צייטן יאר אין יאר, אויף צו ברענגען אויף דעם מזבח פון יהוה אונדזער גאט,
 אזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תורה. ³⁶ און צו ברענגען די ערשטצייטיקע פון אונדזער ערד, און די ערשט-
 צייטיקע פון יעטועדער פרוכט פון אלערליי ביימער, יאר אין יאר, אין הויז פון גאט; ³⁷ און די בכורים פון
 אונדזערע זין, און פון אונדזערע בהמות, אזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תורה, און די בכורים פון

1 זע שמות כג, 10-11; ויקרא כה, 4. 2 סארבינדט זיך מיט 33, 34.

מְרִיזוֹת, דַּעַם זֶזן פֿון אַחֲטִיבוֹבן, דַּעַם פֿירשט פֿון גאַטס הויז, ¹⁹ און זײַערע ברידער וואָס האָבן געטאַן די אַרבעט פֿון דַּעַם הויז – אַכט הונדערט צוויי און צוואַנציק. און עָדִיָה דער זון פֿון ירוֹחַם דַּעַם זון פֿלִלְיָה, דַּעַם זון פֿון אַמְצִי, דַּעַם זון פֿון זכֶּרְיָה, דַּעַם זון פֿון פֿשחור, דַּעַם זון פֿון מִלְכִּיָהוּ, ¹⁸ און זײַנע ברידער, הויפטן פֿון פּאַטער־היזער – צוויי הונדערט צוויי און פּערציק. און עֲמַשְׁסִי דער זון פֿון עֲזַרְאֵל דַּעַם זון פֿון אַחֲזִי, דַּעַם זון פֿון מִשְׁלֵמוֹת, דַּעַם זון פֿון אַמְרֹן, ¹⁴ און זײַערע ברידער, העלדישע גיבורים – הונדערט אַכט און צוואַנציק. און דער אויפזעער איבער זיי איז געווען נְבִיאֵל דער זון פֿון הגדולימען.

¹⁵ און פון די לויים:

שִׁמְעִיָה דער זון פֿון חֲשׁוּב דַּעַם זון פֿון עֲזַרְיָקָם, דַּעַם זון פֿון חֲשִׁבְיָה, דַּעַם זון פֿון בֹּנִיָן; ¹⁶ און שְׁבַתִי, און יוֹזָבֵד, פון די הויפטן פון די לויים, איבער דער אויסנווייניקסטער אַרבעט פֿון גאַטס הויז; ¹⁷ און מִתְנָה דער זון פֿון מִיכָאָ דַּעַם זון פֿון נְבִדִי, דַּעַם זון פֿון אָסָפֵן, דער ערשטער אָנצור הייבן דַּעַם לויבגעזאַנג ביים געבעט; און בְּקֹבֵקִיָה דער צווייטער צווישן זײַנע ברידער; און עֲבֵדָאָ דער זון פֿון שמוע דַּעַם זון פֿון גָּלָל, דַּעַם זון פֿון ידותונען. ¹⁸ אַלע לויים אין דער הייליקער שטאַט זײַנען געווען צוויי הונדערט פיר און אַכציק.

¹⁹ און די טויערלייט:

עֲקֹב, טַלְמוֹן, און זײַערע ברידער וואָס האָבן געהיט ביי די טויערן – הונדערט צוויי און זיבעציק.

¹³ בְּדֹאחֲטִיבוֹב נֶגֶד בֵּית הָאֱלֹהִים: וְאַחֲרֵיהֶם עֲשָׂה הַמְּלֹאכָה לְבֵית שְׁמֹנֶה מאֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם וְעֵדִיָה בְּדִירָהּם בֶּן פִּלְלִיָה בְּדֹאמְצִי בְּזִכְרִיָה בְּדֹפְשִׁחור בְּדֹמְלִכְיָה: וְאַחֲזִי רֵאשִׁים לְאַכּוֹת מֵאֲתוּם אַרְבַּעִים וּשְׁנַיִם וְעֲמַשְׁסִי בְּדֹעֲזַרְאֵל ¹⁷ בְּדֹאחֲזִי בְּדֹמִשְׁלֵמוֹת בְּדֹאמְרִ: וְאַחֲרֵיהֶם נְבִדִי חֵיל מֵאֵה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה וּפְקִיד עֲלֵיהֶם וְנְבִיאֵל בְּדֹהַגְדוּלִים:

¹⁸ וּמִדְּהַלּוּם שִׁמְעִיָה בְּדֹחֲשׁוּב בְּדֹעֲזַרְיָקָם בְּדֹחֲשִׁבְיָה בֶּן בֹּנִיָן: וְשְׁבַתִי וְיוֹזָבֵד עַל־הַמְּלֹאכָה הַחֵיצוֹנָה לְבֵית הָאֱלֹהִים ¹⁹ מִרֵּאשֵׁי הַלְוִיִּם: וּמִתְנָה בְּדֹמִיכָא בְּדֹנְבִדִי בְּדֹאָסָפֵן רֵאשֵׁי הַתְּחִלָּה יְהוּדָה לְתַפְלָה וּבְקֹבֵקִיָה מִשְׁנֵה מֵאֲחִיו וְעֲבֵדָא ¹⁴ בְּדֹשְׁמוּעַ בְּדֹגָלָל בְּדֹדִירָתוֹן: בְּדֹהַלּוּם בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ ¹⁵ מֵאֲתוּם שְׁמֹנִים וָאַרְבָּעֵה: וְהַשְׁעָרִים עֲקֹב טַלְמוֹן וְאַחֲרֵיהֶם ¹⁶ הַשְׁמָרִים בְּשַׁעֲרֵים מֵאֵה שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם: וְשָׂאֵר יִשְׂרָאֵל ¹⁷ הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה אִישׁ בְּנַחְלָתוֹ: וְהַנְּתִינִים ¹⁸ יֹשְׁבִים בְּעַפְלָא וְצִיחָא וְגִשְׁפָא עַל־הַנְּתִינִים: וּפְקִיד הַלְוִיִּם בְּיְרוּשָׁלַם עֲזִי בְּדֹבְנִי בְּדֹחֲשִׁבְיָה בְּדֹמִתְנָה בְּדֹמִיכָא ¹⁹ מִבְּנֵי אָסָפֵן הַמְּשֻׁרְרִים לְנֶגֶד מְלֹאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים: כִּי מִצֹּת הַמֶּלֶךְ עֲלֵיהֶם וְאַמְנָה עַל־הַמְּשֻׁרְרִים דְּבִרְיוֹם ¹⁴ בְּיוֹמוֹ: וּפְתִיחָה בְּדֹמִשְׁזַבְאֵל מִבְּנֵי־זֶרַח בְּדֹהַיְהוּדָה לִיד ¹⁵ הַמֶּלֶךְ לְכָל־דְּבָרָא לְעַם: וְאַל־הַחֲצֵרִים בְּשׂוֹתָם מִבְּנֵי יְהוּדָה יֹשְׁבוּ בְּקִרְיַת הָאַרְבַּע וּבְנִתְיָה וּבְדִיבִן וּבְנִתְיָה ¹⁶ וּבִקְבָצָאֵל וְחֲצֵרְיָה: וּבִישׁוּעַ וּבְמִלְכָה וּבְבִית־פִּלְטִי: ¹⁷ וּבְחֲצֵר שׁוּעֵל וּבְבֵאָר שֶׁבַע וּבְנִתְיָה: וּבְצַקְלָג וּבְמִכְנָה ¹⁸ וּבְבִנְתְיָה: וּבְעֵזֶן רַמּוֹן וּבְצָרְעָה וּבְרַמּוֹת: זֶנַח עַד־לָם ¹⁹ וְחֲצֵרֵיהֶם לְכִישׁ וְשׂוֹדְתִיָה עֹנְקָה וּבְנִתְיָה וְנַחְנוּ מִבְּאֵר ¹⁴ שֶׁבַע עַד־גֵּיא הַלָּם: וּבְנֵי בְנִמְזָן מִנְּבַע מִכְמֵשׁ וְעִדִיָה וּבֵית־ ¹⁵ אֵל וּבְנִתְיָה: עֲנֹתוֹת נָב עֲנַנְיָה: חָצוֹר וְרַמָּה גַּתִּים:

¹³ טו' הש' אחר שוק י' יחתן קר

²⁰ און די איבעריקע ישראל, פהנים, לויים, זיינען געווען אין אלע שטעט פון יהודה, איטלעכער אויף זיין נחלה.

²¹ און די נתינים זיינען געזעסן אין עופל: און ציחא און גשפא זיינען געווען איבער די נתינים.

²² און דער אויפזעער פון די לויים אין ירושלים איז געווען עזי דער זון פון בני דַּעַם זון פֿון חֲשִׁבְיָה, דַּעַם זון פֿון מִתְנָה, דַּעַם זון פֿון מִיכָאָן, פֿון די קינדער פֿון אָסָפֵן, די זינגערס, איבער דער ווירטשאפט פֿון גאַטס הויז. ²³ וואָרום אַ באַפעל פֿון מֶלֶךְ איז געווען וועגן זיי, און אַ פּעסטע באַשטימונג וועגן די זינגערס, לויט דַּעַם באַדאַרף פֿון איטלעכען טאַג. ²⁴ און פֿתְחָיָה דער זון פֿון מִשְׁינְבָאֵלן, פֿון די קינדער פֿון זֶרַח דַּעַם זון פֿון יהודה, איז געווען לעבן דַּעַם מֶלֶךְ פֿאַר איטלעכער זאַך פֿון פּאַלָק.

²⁵ און וועגן די דערפער מיט זייערע פעלדער: זיינען טייל פון יהודה געזעסן אין קרית־ארבע און אירע אַרומיקע ערטער, און אין דיבון און אירע אַרומיקע ערטער, און אין יקבצאל און אירע דערפער; ²⁶ און אין ישווע, און אין מולדה, און אין בית־פלטי; ²⁷ און אין חצר־שוועל, און אין באַר־שֶׁבַע און אירע אַרומיקע ערטער; ²⁸ און אין ציקלג, און אין מכוּנָה און אין אירע אַרומיקע ערטער; ²⁹ און אין עִידְרָמוֹן, און אין צָרְעָה, און אין ירמֹת, ³⁰ זְנוּחַם, עֲדוּלָם, און זײַערע דערפער, לְכִישׁ און אירע פעלדער, עֹנְקָה און אירע אַרומיקע ערטער. און זיי האָבן געלאַגערט פֿון באַר־שֶׁבַע ביז דַּעַם טָאָל פֿון הַנּוֹם.

³¹ און די קינדער פון בנימין, פון גבע און, אין מכמש, אין עִיָה, און בית־אל און אירע אַרומיקע ערטער, ³² עֲנֹתוֹת.

חֲרִיד צְבָעִים נִבְלַט: לָד וְאוֹנוֹגֵי הַחֲרָשִׁים: וּמִן הַלְלוּם לָד
מִחֻלְקֵת יְהוּדָה לְבַנְיָמִן:
יב

וְאֵלֶּה הַכְּהֻנִּים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר עָלוּ עִמּוֹר בְּכָל בְּדָשָׁאֲלֵימָא א
וְיִשׁוּעַ שְׂרָיָה יִרְמְיָה עֹרָא: אֲמַרְיָה מְלוּךְ חֲטוּשׁ: שְׁכַנְיָה ב
רְחֹם מְרַמַּת: עֵדוּ וְנַתָּן אֲבִיָּה: מִזְמִין מַעֲדָה בִּלְגָה: ג
שְׁמַעְיָה וְיִזְרֵיב יִדְעָה: סְלוּ עֲמוּק חֻלְקָה יִדְעָה אֵלֶּה
רֵאשֵׁי הַכְּהֻנִּים וְאַחֲרֵיהֶם בִּימֵי יִשׁוּעַ: וְהַלְוִיִּם יִשׁוּעַ ח
בְּנֵי קַדְמִיאֵל שְׂרָבְיָה יְהוּדָה מִתְּנִיָּה עַל־הַיְּהוּדִת הוּא
וְאַחֲיוּ: וּבִקְבֻקָּה וְעֵדוּ אַחֲרֵיהֶם לְנִגְדָם לְמִשְׁמֵרוֹת: וְיִשׁוּעַ ט
הוֹלִיד אֶת־יִזְקִיָּם וְיִזְקִיָּם הוֹלִיד אֶת־אֱלִישִׁיב וְאֱלִישִׁיב
אֶת־יְהוּדָה: וְיְהוּדָה הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְיְהוֹנָתָן הוֹלִיד יא
אֶת־דָּוִד: וּבִימֵי יִזְקִיָּם הָיוּ כְּהֻנִּים רֵאשֵׁי הָאֲבוֹת לְשָׂרְיָה יב
מְרָיָה לִירְמְיָה חֲנַנְיָה: לְעֹרָא מִשְׁלֵם לְאֲמַרְיָה יְהוֹנָתָן: יג
לְמַלְכוּיָהּ יְהוֹנָתָן לְשְׁכַנְיָה יוֹסֵף: לְחֲרָים עֲדוּא לְמַרְיָה יד
חֻלְקִי: לְעֵדוּא זְכַרְיָה לְנִתְנֹן מִשְׁלֵם: לְאֲבִיָּה זְכַרְיָה טו
לְמִנְיָמִין לְמוֹעֲדָה פִּלְטִי: לְבִלְגָּה שְׁמוּעַ לְשְׁמַעְיָה יְהוֹנָתָן: יז
וְלְיִזְרֵיב מַתְנִי לִידְעָה עֹוִי: לְסְלוּ קְלִי לְעֲמוּק עֶבֶר: יח
לְחֻלְקָה חֲשַׁבְיָה לִידְעָה נְתַנְאֵל: הַלְוִיִּם בִּימֵי אֱלִישִׁיב יט
יְהוּדָה וְיְהוֹנָתָן וְיִדְעַת כְּתוּבִים רֵאשֵׁי אֲבוֹת וְהַכְּהֻנִּים עַל־
מַלְכוּת דָּרוּשׁ הַפָּרְסִי: בְּנֵי לֹוי רֵאשֵׁי הָאֲבוֹת יב
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַכְּתוּבִים הַזֵּמִים וְעַד־יָמֵי יְהוֹנָתָן בְּדָשָׁאֲלֵימָא:
וְרֵאשֵׁי הַלְוִיִּם חֲשַׁבְיָה שְׂרָבְיָה וְיִשׁוּעַ בְּדָשָׁאֲלֵימָא יג
וְאַחֲרֵיהֶם לְנִגְדָם לְחַלֵּל לְהוֹדוֹת בְּמַעֲוַת הַיְּהוּדִי אִישֵׁי־הָאֱלֹהִים
מִשְׁמַר לְעֻמַּת מִשְׁמַר: מִתְּנִיָּה וּבִקְבֻקָּה עֲבַדְיָה מִשְׁלֵם יד
טַלְמוֹן עֶקוּב שְׁמַרִים שׁוֹעֲרִים מִשְׁמַר בְּאֶסְפֵי הַשְּׁעָרִים: יו
אֵלֶּה בִּימֵי יִזְקִיָּם בְּדָשָׁאֲלֵימָא וּבִימֵי נְחֻמְיָה הַפְּתוּה יז

יב, ד' בס"א גנתון ט' תניקי יד' למלסי ט' לעמא קי
כב' מנחם ט'

נוב, ענניה, חצור, רמה, גתים, חדיד, צבועים,
נבלט, לוד, און אונו, גיחרשים. און פון די לויים
זינען עטלעכע אפטיילונגען פון יהודה אריבער צו
בנימין.

יב

און דאס זינען די כהנים און די לויים וואס
זינען ארויפגעזאנגען מיט זרובבל דעם זון פון
שאלתיאל, און ישוע: שריה, ירמיה, עזרא; אמריה,
מלוך, חטוש; שכניה, רחום, מרמות; עדוא, גתוי,
אביה; מזמין, מעדה, בלגה; שמעיה, און יזריב,
ידעיה, סלו, עמוק, חלקיה, ידעיה. די דאזיקע זינען
געווען די הויפטן פון די כהנים און זייערע ברידער אין די
טעג פון ישוען.

און די לויים: ישוע, בנוי, קדמיאל, שרבנה, יהודה,
מתניה אויף די לויגעזאנגען, ער און זיינע ברידער. און
בקבוקיה, און עוני, זייערע ברידער, אקעגן זיי אין וואכן.
און ישוע האט געבארן יזקימען, און יזקימ האט
געבארן אלישיבן, און אלישיב האט געבארן יודען. און
יודע האט געבארן יונתנען, און יונתן האט געבארן דוען.
און אין די טעג פון יזקימען זינען געווען כהנים

הויפטן פון פאטערהייזער: פון שריה, מריה; פון ירמיה,
חנניה; פון עזרא, משולם; פון אמריה, יהונתן; פון
מליכו, יונתן; פון שכניה, יוסף; פון חרם, עדנא; פון מריות, חלקי;
פון עדוא, זכריה; פון גנתון, משולם;
פון אביה, זכרי; פון מנחם, . . . פון מועדה, פלטי; פון בלגה, שמוע;
פון שמעיה, יהונתן; און פון יזריב,
מתני; פון ידעיה, עווי; פון סלי, קלי; פון עמוק, עבר; פון ידעיה, נתנאל.

און די לויים זינען אין די טעג פון אלישיבן, יודען, און יונתנען, און דוען,
פארשריבן געווארן די הויפטן פון
די פאטערהייזער; דעסוואייכן פון די כהנים בעת דער מלוכה פון פרס.

פון די קינדער פון לוי זינען די הויפטן פון די פאטערהייזער געווען פארשריבן אין בוך פון די צייטגע-
שענישן, און ביז די טעג פון יונתן דעם זון פון אלישיבן. און די הויפטן פון די לויים זינען געווען: חשבנה, שרבנה,
און ישוע דער זון פון קדמיאל, מיט זייערע ברידער אקעגן זיי, אויף צו דאנקען און צו לויבן לויט דעם באפעל פון
דוד דעם געטלעכן מאן, א וואך איבער א וואך. מתניה, און בקבוקיה, עובדיה, משולם, טלמן, עקוב, זינען געווען
היטער, טויערלייט צו היטן ביי די זאמלהייזער פון די טויערן. די דאזיקע זינען געווען אין די טעג פון יזקימ דעם
זון פון ישוע דעם זון פון יודען, און אין די טעג פון נחמיה דעם פירשט, און עזרא דעם פהן, דעם שרייבער.

27 און ביי דער באנייאונג פון דער מויער פון ירושלים, האָט מען אויפגעזוכט די לויים פון אַלע זייערע ערטער, זיי צו ברענגען קיין ירושלים כדי צו מאַכן אַ באַנייאונג מיט שמחה, און מיט דאַנקגעבונגען, און מיט געזאַנג, מיט צימבלען, גיטאַרן, און האַרפּן. 28 און די קינדער פון די זינגער האָבן זיך אַיינגעזאַמלט אי פון דער געגנט אַרום ירושלים, אי פון די דערפער פון די נטופּתים; 29 און פון בית־גלגל, און פון די פעלדער פון גבע און עומת; וואַרום די זינגערס האָבן זיך אויפגעבויט דערפער אַרום ירושלים. 30 און די פּהנים און די לויים האָבן זיך גערייניקט, און זיי האָבן גערייניקט דאָס פּאַלק, און די טויערן, און די מויער. 31 און איך האָב אַרויפגעבראַכט די האַרן פון יהודה אויף דער מויער; און איך האָב אַיינגעשטעלט צוויי גרויסע לויב־מחנות און קפּות רעכטס אויף דער מויער צום מיסטטויער צו. 32 און הינטער זיי איז געגאַנגען הושעיה, און אַ העלפט פון די האַרן פון יהודה; 33 און עזריה, עזרא, און משולם; 34 יהודה, און בנימין, און שמעיה, און ירמיה. 35 און פון די קינדער פון די פּהנים, מיט טרומ־טון; זכריה דער זון פון יונתן דעם זון פון שמעיה, דעם זון פון מתניה, דעם זון פון מיכיה, דעם זון פון זכור, דעם זון פון אָספּן; 36 און זיינע ברידער, שמעיה, און עזראַל, מללי, גללי, מעי, נתנאל, און יהודה, חנני,

כז וְצִוְרָא הִכְהֵן הַסּוֹפֵר: וּבְחֵנֶכֶת חוּמַת יְרוּשָׁלַם בְּקִשּׁוֹ אֶת־הַלְוִיִם מִכָּל־מְקוֹמֹתָם לְהִכְיָאֵם לְיְרוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת חֲנֻכָּה וּשְׂמִיחָה וּבְתוֹדוֹת וּבִשְׂרֵי מַצֵּלְתִים וּבְכֵלִים כח וּבְכִנּוֹרוֹת: וַיֵּאָסְפוּ בְנֵי הַמְּשֻׁרְרִים וּמִדְּהַכְּבֵר סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם וּמִדְּחֻצֵי נְטֻפְתֵי: וּמִבֵּית הַגִּלְגָל וּמִשְׁרֹזַת גִּבְעָה כט וְעוֹמֹת כִּי חֻצִּים בְּנֵי לְהֵם הַמְּשֻׁרְרִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם: ל וּמִיִּהְרוֹ הַכְּהֵנִים וְהַלְוִיִם וּמִיִּהְרוֹ אֶת־הַעֲלֵם וְאֶת־הַשְּׁעָרִים לא וְאֶת־הַחוּמָה: וְאֶעֱלֶה אֶת־שְׂרָיִי יְהוּדָה מֵעַל לְחוּמָה וְאֶעֱמְדָה שָׁתֵי תוֹדוֹת גְּדוֹלוֹת וְתִהְלַכְתְּ לִימִין מֵעַל לְחוּמָה לב לְשַׁעַר הָאֲשֻׁפֹת: וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵיהֶם הוֹשַׁעְיָה חֻצֵי שְׂרָיִי לג יְהוּדָה: וְעֹזְרִיָה עֹזְרָא וּמְשָׁלֵם: יְהוּדָה וּבְנֵימָן וּשְׁמַעְיָה לה וְיִרְמְיָה: וּמִבְנֵי הַכְּהֵנִים בַּחֲצֻצְרוֹת זְכַרְיָה בְּדוּיָתָן לו בְּדַשְׁמַעְיָה בְּדַמְתַּנְיָה בְּדַמְיִכָּה בְּדַבְּקוֹר בְּדַאֲסָף: וְאֶחָיו שְׁמַעְיָה וְעֹזְרָאֵל מַלְלִי גַלְלִי מְעִי נְתַנְאֵל וְיְהוּדָה חֲנַנִי מִכָּל־שֵׂרֵי דְיֹדֵד אִישׁ הָאֱלֹהִים וְעֹזְרָא הַסּוֹפֵר לְפָנֵיהֶם: לו וְעַל־שַׁעַר הָעֵזֶן וַנְּגִידִם עָלוּ עַל־מַעְלֹת עֵיר דְּוִיד בְּמַעְלָה לח לְחוּמָה מֵעַל לְבֵית דְּוִיד וְעַד שַׁעַר הַמַּיִם מוֹרַח: הַתּוֹדוֹת הַשְּׁנַיִת הַחֹלְכֹת לְמוֹאֵל וְאֶנִּי אַחֲרֵיהֶם חֻצֵי הָעֵם מֵעַל לְהַחוּמָה מֵעַל לְמַגְדָּל הַתְּנוּרִים וְעַד הַחוּמָה הַרְחֵבָה: לוט וּמֵעַל לְשַׁעַר־אֲפָרַיִם וְעַל־שַׁעַר הוֹשַׁעְיָה וְעַל־שַׁעַר הַדְּגַיִם וּמַגְדָּל חֲנַנְאֵל וּמַגְדָּל הַמָּאָה וְעַד שַׁעַר הַצֹּאן וְעַמְדוֹ מִשַׁעַר הַמְּטָרָה: וְתַעֲמְדָנָה שְׁתֵּי הַתּוֹדוֹת בְּבֵית הָאֱלֹהִים מא וְאֶנִּי חֻצֵי הַסִּנְגִּים עִמִּי: וְהַכְּהֵנִים אֱלִיקִים מַעֲשִׂיָה מְנַיִן מב מִיִּבְדָּה אֱלוֹזַעְיָה וְזַכְרְיָה חֲנַנְיָה בַּחֲצֻצְרוֹת: וּמַעֲשִׂיָה וּשְׁמַעְיָה וְאֶלְעָזָר וְעֵזֶר וְיְהוֹחָנָן וּמִלְכִיָּה וְעִלְיָם וְעֹזֵר וּשְׁמַעְיָה מִן הַמְּשֻׁרְרִים וְזַכְרְיָה הַכָּקִיד: וַיִּנְחְמוּ בַיּוֹם הַהוּא וּבְחַיִּים מג גְּדוֹלִים וַיִּשְׁמְחוּ כִּי הָאֱלֹהִים שָׂמְחֵם שְׂמִיחָה גְּדוֹלָה וְגַם

לח יחיד וז' מט' כחצין ועד

מיט די כלי־זֶמֶר פון דוד דעם געטלעכן מאַן, און עזרא דער שרייבער זיי פאַרויס. 37 און ביים קוואַלטויער, און גלייך אַקעגן זיך, זיינען זיי אַרויפגעגאַנגען מיט די טרעפּ פון דודס־שטאַט אויף דעם אַרויפגאַנג פון דער מויער, איבער דעם הויז פון דוד, און ביז דעם וואַסערטויער צו מורח. 38 און די צווייטע לויב־מחנה איז געגאַנגען אַנט־קעגן, און איך הינטער איר, מיט אַ העלפט פון פּאַלק, אויף דער מויער, איבער דעם טורעם פון די אויוונס, און ביז דער ברייטער מויער; 39 און איבער דעם טויער פון אפרים, און איבער דעם אַלטן טויער, און איבער דעם פישטויער, און דעם טורעם פון חַנְנְאֵל, און דעם טורעם פון הַמָּאָה, און ביז דעם שאַפּטויער; און זיי האָבן זיך אָפּגעשטעלט ביים טויער פון דער וואַך. 40 און די צוויי לויב־מחנות האָבן זיך אויסגעשטעלט אין הויז פון גאַט, און איר, און אַ העלפט פון די פאַרשטייער מיט מיר; 41 און די פּהנים, אַלְיָעִינִי, זְכַרְיָה, חֲנַנְיָה, מיט טרומ־טון; 42 און מַעֲשִׂיָה, און שמעיה, און אַלְעָזָר, און עוֹזִי, און יְהוֹחָנָן, און מִלְכִיָּה, און עִלְיָם, און עֹזֵר. און די זינגערס האָבן גע־זונגען אין דער הייך, און יִזְרְחָיָה איז געווען דער אויפזעער. 43 און זיי האָבן געשלאַכט אין יענעם טאַג גרויסע שלאַכט־אַפּפּער, וואַרום זיי האָבן זיך געפרייט, ווייל גאַט האָט זיי דערפרייט אַ גרויסע פרייד, און אויך די ווייבער און די

קינדער האָבן זיך געפרייט; און די שמחה פון ירושלים האָט זיך געהערט ביז אין דער ווייטן.

“ און אין יענעם טאָג זיינען אויפגעוועזען געוואָרן מענטשן אויף די קאַמערן פאַר די שאַצן, פאַר די אָפֿט שייִדונגען, פאַר די ערשטפרוכטן, און פאַר די מעשרות, כדי אַינצוזאַמלען אין זיי, לויט די פעלדער פון די שטעט, די אָפּגאַבן פון דער תּורה פאַר די פּהנים און פאַר די לויים; וואָרום יהודה האָט זיך געפרייט מיט די פּהנים און מיט די לויים וואָס זיינען דאָרטן געשטאַנען. “ און זיי האָבן געהיט די היטונג פון זייער גאָט, און די היטונג פון רייניקונג; דעסגלייכן די זינגערס, און די טויערלייט, לויט דעם באַפעל פון דודן ואָון זיין זון שלמהן. “ וואָרום נאָך פון פאַרצייטן, אין די טעג פון דודן און אָספֿן זיינען געווען אויבערוינגערס, און געזאַנגען פון לויב און דאַנק צו גאָט. “ און גאַנץ ישראל אין די טעג פון זורובבלן, און אין די טעג פון נחמיהן, האָבן געגעבן די אָפּגאַבן פאַר די זינגערס און די טויערלייט לויט דעם באַדאַרף פון אייט לעכן טאָג; און זיי האָבן געהייליקט פאַר די לויים, און די לויים האָבן געהייליקט פאַר די קינדער פון אַהרן.

יב אין יענעם טאָג איז געלייענט געוואָרן פון דעם בוך פון משהן אין די אויערן פון פּאָלק, און עס איז געפונען געוואָרן געשריבן דערין, אַז אַן עמוני און אַ מואָבי זאָל ניט קומען אין דער עדה פון גאָט ביז אויף אייביק, ^א ווייל זיי זיינען ניט אַקענגעקומען די קינדער פון ישראל מיט ברויט און מיט וואַסער, און זיי האָבן אָנגעדונגען אויף זיי בלעמען זיי צו שילטן, נאָר אונדזער גאָט האָט פאַרקערט די קללה אין אַ ברכה. ^ב און עס איז געווען, ווי זיי האָבן געהערט די תּורה, אזוי האָבן זיי אָפּגעשיידט יעטוועדער מיטונג פון ישראל.

הַנְּשִׁים וְהַיְלָדִים שָׂמְרוּ וְהַשְּׂמֵעַ שִׁמְחַת יְרוּשָׁלַם *
מִדְּחִיק: וַיִּפְקְדוּ בַיּוֹם הַהוּא אַנְשִׁים עַל־הַנְּשִׁוֹת לְאַזְכָּרוֹתוֹ מִן
לְחַדְמוֹת לְרֵאשִׁית וּלְמַעֲשֵׂוֹת לְכָנוּם בְּהֵם לְשָׂדֵי הָעָרִים
מִנְאוֹת הַתּוֹרָה לְכַהֲנִים וְלַלְוִיִּם בִּי שִׁמְחַת יְהוּדָה עַל־
הַכַּהֲנִים וְעַל־הַלְוִיִּם הַגְּמָדִים: וַיִּשְׁמְרוּ מִשְׁמַרְת אֱלֹהֵיהֶם ^{מא}
וּמִשְׁמַרְת הַטְּהָרָה וְהַמְשָׁרִים וְהַשְּׂעָרִים כְּמִצְוֹת הַיּוֹד
וְשִׁלְמוֹה בְנוֹ: כִּי־בִמִי דָוִד וְאַסָּף מִקְדָּם רֵאשׁ הַמְשָׁרִים ^{מו}
וְשִׁיר־תְּהִלָּה וְהוֹדוֹת לְאֱלֹהִים: וְכִל־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי זִרְבָבֶל ^{מב}
וּבִימֵי נְחֻמְיָה נְתַנִּים מִנְּוֹת הַמְשָׁרִים וְהַשְּׂעָרִים דְּבַר־יוֹם
בְּיוֹזֵם וּמִקְדָּשִׁים לְלוִיִּם וְהַלְוִיִּם מִקְדָּשִׁים לְבְנֵי אַהֲרֹן:
יג

בַּיּוֹם הַהוּא נִקְרָא בְּסֵפֶר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי הָעָם וּנְמַצָּא כְּתוּב ^א
כִּי אֲשֶׁר לֹא־יָבֹוא עִמִּי וּמוֹאָבִי בְּקִהַל הָאֱלֹהִים עַד־עוֹלָם:
כִּי לֹא קָדְמוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּלַחֵם וּבִמַּיִם וַיִּשְׁפֹּר עַל־י ^ב
אֶת־בְּלִעַם לְקַלְלוֹ וַיַּהַרְדֵּי אֶל־דָּוִד הַקִּלְלָה לְבִרְכָה: וַיְהִי ^ג
כְּשָׁמַעַם אֶת־הַתּוֹרָה וַיִּכְדִּילוּ כִּלְעָרֵב מִיִּשְׂרָאֵל: וְלִפְנֵי ^ד
מֹזֶה אֱלִישִׁיב הַכַּהֵן נָתַן בְּלִשְׁכַת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ קָרוֹב
לְטוֹבִיָּה: וַיַּעַשׂ לוֹ לִשְׁכַּה גְדוֹלָה וְשֵׁם הָיוּ לְפָנָיִם נְתַנִּים ^ה
אֶת־הַמְּנַחָה הַלְּבוֹנָה וְהַכְּלִים וּמַעֲשֵׂר הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ
וְהַצֶּמֶר מִצְּוֹת הַלְוִיִּם וְהַמְשָׁרִים וְהַשְּׂעָרִים וְתַרְוַמַת
הַכַּהֲנִים: וּבְכִלְזָה לֹא הָיִיתִי בִירוּשָׁלַם כִּי בִשְׁנַת שְׁלֹשִׁים ^ו
וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחֲשֶׁסְתָא מִלְךְ־בָּבֶל בָּאתִי אֶל־הַמֶּלֶךְ וְלִקַּח
יָמִים נִשְׂאֵלְתִי מִדְּהַמְלָךְ: וְאָבֹוא לִירוּשָׁלַם וְאָבִינָה בְרַעְיָה ^ז
אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלִישִׁיב לְטוֹבִיָּה לַעֲשׂוֹת לוֹ נִשְׁכָּה בַּחֲצָרֵי
בֵּית הָאֱלֹהִים: וַיַּרְע לִי מְאֹד וְאֲשִׁיבָה אֶת־כִּלְבִּילִי ^ח
בֵּית־טוֹבִיָּה הַחוּץ מִדְּהַלְשָׁכָה: וְאִמְרָה וַיִּטְהָרוּ הַלְּשָׁכוֹת ^ט
וְאֲשִׁיבָה שֵׁם כְּלִי בֵּית הָאֱלֹהִים אֶת־הַמְּנַחָה וְהַלְּבָנָה:

יב, מג' בס' א"ש מ"ד ב' בס' ס' מ"ו ואש"י

און פאַר דעם האָט אַלְיָשִׁיב דער פּהן וואָס איז געווען געשטעלט איבער די קאַמערן פון אונדזער גאָטס הויז, אַ קרוב פון טוביָהן, ^א געהאַט געמאַכט פאַר אים אַ גרויסע קאַמער, דאָרט וווּ מע האָט פרייער אַוועקגעלייגט דאָס שפּייד אָפּפער, דעם ווירויך, און די כלים, און דעם מעשר פון תבואה, וויין, און אייל, וואָס איז באַפוילן פאַר די לויים, און די זינגערס, און די טויערלייט, און די אָפּשיידונג פאַר די פּהנים. ^ב און בעת דעם אַלעם בין איך ניט געווען אין ירושלים, וואָרום אין צוויי און דרייסיקסטן יאָר פון אַרְתַּחֲשֶׁסְתָא, דעם מלך פון בָּבֶל, בין איך אַוועק צום מלך, און ערשט נאָך אַ פאַרלויף פון טעג האָב איך זיך אָפּגעבעטן ביים מלך. ^ג און איך בין געקומען קיין ירושלים, און האָב געמערקט דאָס בייז וואָס אַלְיָשִׁיב האָט געטאָן פון טוביָהס וועגן, אים צו מאַכן אַ קאַמער אין די הויפּן פון גאָטס הויז. ^ד און מיך האָט זייער געערגערט, און איך האָב אַרויסגעוואָרפן אַלע זאַכן פון טוביָהס הויז דרויסן פון דער קאַמער. ^ה און איך האָב געהייסן, און מע האָט גערייניקט די קאַמערן, און איך האָב אומגעקערט אַהין די כלים פון גאָטס הויז, דאָס שפּיידאָפּפער, און דעם ווירויך.

וְאָרְבֵּה בְּרִמְנוֹת הַלַּיִם לֹא נִתְּנָה וּבְרַחֲוֵי אִישׁ לְשֹׁרְהוּ
 י"א הַלַּיִם וְהַמְשֻׁרְרִים עֲשֵׂי הַמְּלֹאכָה: וְאָרְיָבָה אֶת־הַסְּנִינִים
 וְאָמְרָה מְדוּעַ נֶעְוָב בֵּית־הָאֱלֹהִים וְאֶקְבָּצִם וְאֶעֱמָקֵם עַל־
 י"ב עַמָּרָם: וְכָל־יְהוּדָה הֵבִיאוּ מֵעֵשֶׂר חֲדָנָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַנְּעִיזָה
 י"ג לְאֹצְרוֹת: וְאֹצְרָה עַל־אֹצְרוֹת שְׁלֹמֹה הִכְתִּין וְצִדְקָה
 הַסּוֹפֵר וּפְדִיָּה מִן־הַלַּיִם וְעַל־יָדָם הֵנִן בְּיָדְכֶם בְּרַמְנוֹתָהּ
 כִּי נִאֲמָנִים נִחְשְׁבוּ וְעַל־יָהֶם לְחַלֵּק לְאַחֵיהֶם:
 י"ד וּבְרַחֲוֵי אֶלְהֵי עַל־זֵאת וְאַל־תִּמַּח חֲסָדֵי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
 ט"ו בְּבֵית אֱלֹהֵי וּבַמְשֻׁמְרוֹ: בְּיָמִים הַהֵמָּה רָאִיתִי כִּי־יִוְדָה וְ
 הַרְבִּיִם גִּתוֹת וּבִשְׁבַת וּמִבְּיָאִים הַעֲרֻמוֹת וְעַמְסִים עַל־
 ט"ז הַחֲמֻרִים וְאֶף־זֶיִן עֲנָבִים וְתַאֲנִים וְכָל־מִשְׂא וּמִבְּיָאִים
 ט"ח יְרוּשָׁלַם בְּיוֹם הַשְּׁבַת וְאֶעִיר בְּיוֹם מִכְרָם צִיר: וְהַצִּירִים
 י"ט יָשְׁבוּ כֹּה מִבְּיָאִים דָּאָן וְכָל־מִכְרָ וּמוֹכְרִים בִּשְׁבַת לִבְנֵי
 י"י יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם: וְאָרְיָבָה אֶת חֲרֵי יְהוּדָה וְאָמְרָה לָהֶם
 מַה־הַדְּבָר הַרַע הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים וּמַחֲלִילִים אֶת־
 י"ג יוֹם הַשְּׁבַת: הֲלוֹא כֹּה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם וַיָּבֹא אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ
 אֶת כָּל־הַרְעָה הַזֹּאת וְעַל הַעִיר הַזֹּאת וְאַתֶּם מוֹסִיפִים
 י"ד חֲרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל אֶת־הַשְּׁבַת: וַיְהִי כִּי־אֲשֶׁר צָלְלוּ
 ט"ו שַׁעְרֵי יְרוּשָׁלַם לִפְנֵי הַשְּׁבַת וְאָמְרָה וַיִּסְגְּרוּ הַדְּלָתוֹת
 וְאָמְרָה אֲשֶׁר לֹא יִפְתְּחוּם עַד אַחֵר הַשְּׁבַת וּמִנְעָרֵי
 ט"ז הַעֲמֻדָתַי עַל־הַשַּׁעְרִים לֹא־יָבֹאוּ מִשָּׂא בְּיוֹם הַשְּׁבַת:
 כ' וְלִינוּ הַרְבָּלִים וּמוֹכְרֵי כָל־מִמְכָר מִחוּץ לְיְרוּשָׁלַם פָּעַם
 כ"א וְשִׁתּוּם: וְאֶעִידָה בָהֶם וְאָמְרָה אֲלֵהֶם מְדוּעַ אַתֶּם לֹנִים
 כ"ב נֶגְדַת הַחוּמָה אִסִּיתִשְׁנֵי יָד אֲשֶׁלְּחָ בְכֶם מִן־הַעֵת הַזֹּאת
 כ"ג לֹא בָאוּ בִּשְׁבַת: וְאָמְרָה לְלוֹיִם אֲשֶׁר יְהִיו מְשֻׁרְרִים
 כ"ד וּבְיָאִים שְׁמֵרִים הַשַּׁעְרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשְּׁבַת נְסִיזוֹת
 כ"ה וּבְרַחֲוֵי אֶלְהֵי וְחוּסָה עָלַי כְּרִב חֲסָדָךְ: גַּם בְּיָמִים

י"א און איך האָב זיך דערוויסט אז די אָפּגאַבן פון
 די לויים זיינען ניט געגעבן געוואָרן, און די לויים און די
 זינגערס וואָס האָבן געטאַן די אַרבעט, זיינען צעלאָפּן
 איטלעכער צו זיין פעלד. ¹¹ האָב איך זיך געקריגט מיט
 די פּאַרשטייער, און איך האָב געזאָגט: פאַרוואָס איז פאַר־
 לאָן געוואָרן דאָס הויז פון גאָט? און איך האָב זיי אַיינגע־
 זאַמלט, און האָב זיי געשטעלט אויף זייער אָרט. ¹² און
 גאַנץ יהודה האָבן געבראַכט מעשר פון תבואה, און אייל,
 און וויין, אין די שאַצקאַמערן. ¹³ און איך האָב געמאַכט
 פאַר שאַצמיינסטער איבער די שאַצקאַמערן, שְׁלֹמֹה דעם
 כהן, און צדוק דעם שרייבער, און פּדִיָּהן פון די לויים,
 און זיי צו דער האַנט, חָנָן דעם זון פון יכּוֹר דעם זון פון
 מתַנְיָהוּ, ווייל זיי זיינען געווען פאַררעכנט פאַר באַ־
 גלויבטע; און אויף זיי איז געלעגן אויסצוטײלן צו זייערע
 ברידער.

¹⁴ געדענק מיר, גאָט מײנער, פאַר דעם, און לאָז
 ניט אָפּגעמעקט ווערן מײנע גוטע זאַכן וואָס איך האָב
 געטאַן פאַר דעם הויז פון מײן גאָט, און פאַר זיינע וואַכן.
¹⁵ אין יענע טעג האָב איך געזען אין יהודה ווי מע
 טרעט קעלטערן אום שבת, און מע ברענגט אַרײן די
 סטויגן, און מע לאָדט אָן אויף אייולען, און אויך וויין,
 טרויבן, און פייגן, און אַלערליי משא, און מע ברענגט אין
 ירושלים אין טאָג פון שבת; און איך האָב זיי געוואָרנט
 אין דעם טאָג וואָס זיי האָבן פאַרקויפט שפייז. ¹⁶ אויך די
 צורים וואָס האָבן געוויינט אין איר, פלעגן ברענגען פיש
 און אַלערליי סחורה, און פאַרקויפּן אום שבת צו די קינד

ט"ו יחז"א כ' קמץ נטווח כה' הל' בצרי

דער פון יהודה, און אין ירושלים. ¹⁷ האָב איך זיך געקריגט מיט די אַדללייט פון יהודה, און איך האָב צו זיי
 געזאָגט: וואָס איז דאָס פאַר אַ שלעכטע זאַך וואָס איר טוט, און פאַרשוועכט דעם טאָג פון שבת? ¹⁸ האָבן ניט
 אזוי געטאַן אַייערע עלטערן, און אונדזער גאָט האָט געבראַכט דאָסדאָזיקע גאַנצע בײז אויף אונדז, און אויף
 דערדאָזיקער שטאָט? און איר מערט נאָך גרימצאָרן אויף ישראל, מחלל שבת צו זיין?

¹⁹ און עס איז געווען, ווי די טויערן פון ירושלים האָבן אָנגעהויבן ווערן טונקל פאַר שבת, אזוי האָב איך געהייסן,
 און די טירן זיינען פאַרשלאָסן געוואָרן, און איך האָב אָנגעזאָגט, אז מע זאָל זיי ניט עפענען ביז נאָך שבת; און פון מײנע
 זינגערס האָב איך געשטעלט ביי די טויערן, אז קיין משא זאָל ניט אַרײנקומען אין טאָג פון שבת. ²⁰ און די הענדלער און
 די פאַרקויפער פון אַלערליי סחורה האָבן גענעכטיקט דרויסן פון ירושלים איין מאָל און צוויי מאָל. ²¹ האָב איך זיי
 געוואָרנט, און האָב צו זיי געזאָגט: פאַרוואָס געכטיקט איר לעבן דער מויער? אז איר וועט עס טאָן אַ צווייט מאָל, וועל
 איך לייגן אַ האַנט אויף אײך. פון יענער צײט אָן זיינען זיי ניט געקומען אום שבת. ²² און איך האָב אָנגעזאָגט די לויים,
 אז זיי זאָלן זיך רייניקן, און קומען היטן די טויערן, כדי צו האַלטן הייליק דעם טאָג פון שבת.

דאָס אויך געדענק מיר, גאָט מײנער, און באַשיץ מיך לויט דיין גרויס גענאָד.

23 אויך האָב איך אין יענע טעג געווען ייִדן וואָס האָבן גענומען אַשדודישע, עמונישע, מואָבישע ווייבער. 24 און זייערע קינדער האָבן האַלב גערעדט אַשדודיש, און האָבן ניט געקענט רעדן יהודיש, גייערט לויט דעם לשון פון דעם פּאָלק אָדער יענעם. 25 האָב איך זיך געקריגט מיט זיי, און איך האָב זיי געשאַלטן, און איך האָב געשלאַגן עטלעכע פון זיי, און זיי געריסן פאַר די האָר. און איך האָב זיי באַשוואַרן ביי גאָט: איר זאָלט ניט געבן אייערע טעכטער צו זייערע זין, און ניט נעמען פון זייערע טעכטער פאַר אייערע זין אָדער פאַר אייך אליין. 26 האָט ניט וועגן דעם זיך פאַרזינדיקט שלמה דער מלך פון ישראל, וואָס צווישן די פיל פעלקער איז ניט געווען אַ מלך אַזאָ ווי ער, און ער איז געווען באַליבט ביי זיין גאָט, און גאָט האָט אים געמאַכט פאַר אַ מלך איבער גאַנץ ישראל? אַפילו אים האָבן די פרעמדע ווייבער געמאַכט זינדיקן. 27 און מיר זאָלן זיך צוהערן צו אייך צו טאָן דאָסדאָזיקע גרויסע ביזן, צו פעלשן אָן אונדזער גאָט, צו נעמען פרעמדע ווייבער?

28 און איינער פון די זין פון יודע דעם זון פון אַלישיב דעם כהן־גדול איז געווען אָן איידים פון סנבלט דעם חורוני, און איך האָב אים אַוועקגעיאָגט פון מיר. 29 געדענק זיי, גאָט מיינער, פאַר די פאַראַומווערדיקונגען פון דער כהונה, און פון דעם בונד פון דער כהונה און די לויים. 30 אזוי האָב איך זיי גערייניקט פון אַלעם פרעמדן, און איך האָב איינגעשטעלט די וואַכן פאַר די כהנים און פאַר די לויים, איטלעכן אויף זיין אַרבעט; 31 און אויף צו ברענגען האַלץ אין געשטעלטע צייטן, און פאַר די ערשט־צייטיקע פרוכטן. דערמאָן דאָס מיר, גאָט מיינער, צום גוטן.

הָהִם רָאִיתִי אֶת־הַיְהוּדִים הַשִּׁיבֹנִי נְשִׂים אַשְׁדּוּדִיּוֹת עֹמְנוֹת מוֹאָבִיּוֹת: וּבְנֵיהֶם חָצוּ מִדְּבַר אַשְׁדּוּדִית וְאִינָם מְבִירִים כִּי לְדַבַּר יְהוּדִית וְכַלְשׁוֹן עִם וְעִם: וְאָרִיב עִמָּם וְאֶכְלָלֵם כִּי וְאָבָה מֵהֶם אֲנָשִׁים וְאִמְרָטָם וְאֲשִׁבְעֵם בְּאֱלֹהִים אֲבֵר תַּתְּנוּ בְּנֹתֵיכֶם לְבָנֵיהֶם וְאֲבִחְשָׂאוּ מִבְּנֵיהֶם לְבָנֵיכֶם וְלָכֶם: הֲלוֹא עַל־אֱלֹהֵי־הַטָּאֵר שְׁלָמָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וּבְנָיִם כִּי דַרְבִּימִ לֹא־הָיָה מֶלֶךְ כְּמֹדוֹ וְאָהוּב לֹא־הָיוּ הָיָה וַיַּתְּנֶהוּ אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־אוֹתוֹי חֲחִטָּאוּ הַנְּשִׂים הַנִּבְרִיּוֹת: וְלָכֶם הַנְּשִׂמַע לַעֲשֹׂת אֶת כָּל־הַרְעָה הַגְּדוֹלָה כִּי הוֹאֵת לְמַעַל בְּאֱלֹהֵינוּ לְהַשִּׁיב נְשִׂים נְכָרִיּוֹת: וּמִבְּנֵי יוּדָע כִּי בְּדָאֲלִישִׁיב הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל חָתָן לְסַנְבַּלֵּט הַחֹרֶנִי וְאֶבְרִיחֶהוּ מַעֲלִי: וְכִרְהָ לָהֶם אֱלֹהֵי עַל־גְּאֹלֵי הַכֹּהֵנָה וּבְרִית הַכֹּהֵנָה כִּס וְהַלְוִיִּם: וְטַהֲרֹתִים מִכָּל־נֶכֶר וְאֶעֱמִידָה מִשְׁמֵרוֹת לְכַהֲנִים לְתַלְוִיִּם אִישׁ בְּמַלְאכְתּוֹ: וְלִקְרָבָן הַעֲצִים בְּעֵתִים מְזֻמָּנוֹת לֹא וְלִמְכֹרִים וְכַרְהֲלִי אֱלֹהֵי לְטוֹבָה:

כג' יחזק' יחזק' ל'ס זעירא

חוק

סכום פסוקי דעורא ונחמיה שש מאות ושמונים וחמשה. וסימנו כונה ירושלים ה'. וחציו ובין עלית הפנה. וסדריו עשרה. וסימנו על הר גבה עלי לך מכשרת ציון:

דְּבָרֵי הַיָּמִים א

א אָרְם, שֵׁת, אָנוּשׁ; ² מִינֵן, מֵהַלְלָאֵל, יָרַד; ³ חֲנוּךְ, מִתּוֹשְׁלַח, לְמַךְ; ⁴ גַּחַם, שָׁם, חָם, אוֹן יַפֶּת.
⁵ דִּי זֵין פֿון יַפֶּת: גּוֹמֵר, אוֹן מְגוּג, אוֹן מְדִי, אוֹן יָנֵן, אוֹן תּוּבֵל, אוֹן מְשַׁךְ, אוֹן תִּרְסָם. ⁶ אוֹן דִּי זֵין פֿון גּוֹמֵר: אֲשַׁכְנוּ, אוֹן רִיפֶת, אוֹן תּוֹגְרָמָה. ⁷ אוֹן דִּי זֵין פֿון יָנוּעַן: אֲלִישָׁה, אוֹן תְּרַשִּׁישָׁה, דִּי כְתִים, אוֹן דִּי דוֹדָנִים.
⁸ דִּי זֵין פֿון חֲמַעַן: כּוּשׁ, אוֹן מִצְרַיִם, פּוּט, אוֹן כְּנַעַן.
⁹ אוֹן דִּי זֵין פֿון כּוּשׁ: סַבְאָ, אוֹן חוּיֵלָה, אוֹן סַבְתָּא, אוֹן רְעַמָּא, אוֹן סַבְתַּכָּא. אוֹן דִּי זֵין פֿון רְעַמָּא: שַׁבְאָ, אוֹן דָּן.
¹⁰ אוֹן כּוּשׁ הָאָט גַּעבְאָרֵן נִמְרוֹדֵן. עַר אִיז גַּעוּוַעַן דַּעַר עַרשְׁטַעַר מֵאַכְטִיקַעַר אוּיף דַּעַר עַרד. ¹¹ אוֹן מִצְרַיִם הָאָט גַּעבְאָרֵן דִּי לוֹדִים, אוֹן דִּי עֲנָמִים, אוֹן דִּי לֶהְבִּים, אוֹן דִּי נַפְתּוּחִים, ¹² אוֹן דִּי פִתְרוּסִים, אוֹן דִּי כְסִלּוּחִים—פֿון וואַנען דִּי פִלְשֶׁתִים זײַנען אַרויסגעקומען—אוֹן דִּי כַפְתּוּרִים.
¹³ אוֹן כְּנַעַן הָאָט גַּעבְאָרֵן צִידוֹן זײַן בְּכוֹר, אוֹן חֲתָן; ¹⁴ אוֹן דַּעַם יְבוּסִי, אוֹן דַּעַם אֲמוּרִי, אוֹן דַּעַם גְּרַגְשִׁי; ¹⁵ אוֹן דַּעַם

אָרְם שֵׁת אָנוּשׁ: קִנְיֵן מֵהַלְלָאֵל יָרַד: חֲנוּךְ מִתּוֹשְׁלַח לְמַךְ: גַּחַם שָׁם חָם יַפֶּת: בְּנֵי יַפֶּת נִמְרוֹד וּמְדִי וְיָנוּן וְתוּבֵל וּמְשַׁךְ וְתִרְסָם: וּבְנֵי גּוֹמֵר אֲשַׁכְנַן וְרִיפֶת וְתוֹגְרָמָה: וּבְנֵי יָנֵן אֲלִישָׁה וְתְרַשִּׁישָׁה כְּתִים וְדוֹדָנִים: בְּנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם פּוּט וּכְנַעַן: וּבְנֵי כְּשָׁם סַבְאָ וְחוּיֵלָה וְסַבְתָּא וְרַעַמָּא וְסַבְתַּכָּא וּבְנֵי רַעַמָּא שַׁבְאָ וְדָן: וּבְנֵי יָרַד אֲתִי נִמְרוֹד הוּא הֵחֵל לְהַנְחִיל גְּבוּרַת בְּאֶרֶץ: וּמִצְרַיִם יָלַד אֲתִי לְדוֹדָיִים וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לֶהְבִּים וְאֶת־נַפְתּוּחִים: וְאֶת־כְּסִלּוּחִים וְאֶת־כְּסִלּוּחִים אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִשָּׁם פִּלְשֶׁתִים וְאֶת־כַּפְתּוּרִים: וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידוֹן בְּכוֹרוֹ וְאֶת־חֲתָן: וְאֶת־יְבוּסִי וְאֶת־הָאֲמוּרִי וְאֶת־הַגְּרַגְשִׁי: וְאֶת־חֲתָנוּ וְאֶת־הָעַרְקִי וְאֶת־חַסְיָנִי: וְאֶת־הָאֲרָרְדִי וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי: בְּנֵי שָׁם עֵילָם וְאֲשׁוּר וְאַרְפַּכְשָׁד וְלֹד וְאַרְם וְעוּץ וְחוּל וְגֵתֵר וְמִשְׁךָ: וְאַרְפַּכְשָׁד יָלַד אֶת־שֵׁלַח וְשֵׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר: וְעֵבֶר יָלַד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם הָאֲחֵי יֶקְטָן: וְיֶקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־שֵׁלַח וְאֶת־הַצְּרָמֹת וְאֶת־יָרַח: וְאֶת־הַדּוֹרָם וְאֶת־אוּזֵל וְאֶת־דַּקְלָה: וְאֶת־עֵיבֶל וְאֶת־אַבִּימָאֵל וְאֶת־שַׁבְאָ: וְאֶת־אוּפִיר וְאֶת־חוּיֵלָה וְאֶת־

א' ארסז י' א' חדר י' טל בסס

חוּי, אוֹן דַּעַם צַרְקִי, אוֹן דַּעַם סִינִי; ¹⁶ אוֹן דַּעַם אַרְנֹדִי, אוֹן דַּעַם צַמְרִי, אוֹן דַּעַם חֲמָתִי.

¹⁷ דִּי זֵין פֿון שְׁמַעַן: עֵילָם, אוֹן אֲשׁוּר, אוֹן אַרְפַּכְשָׁד, אוֹן לֹד, אוֹן אָרְם, אוֹן עוּץ, אוֹן חוּל, אוֹן גֵּתֵר, אוֹן מְשַׁךְ. ¹⁸ אוֹן אַרְפַּכְשָׁד הָאָט גַּעבְאָרֵן שֵׁלַח, אוֹן שֵׁלַח הָאָט גַּעבְאָרֵן עֵבֶר. ¹⁹ אוֹן בִּי עֵבֶרן זײַנען גַּעבְאָרֵן גַּעוּוַאָרֵן צוּוּי זײַן דַּעַר נֶאֱמַעַן פֿון אײַנעם אִיז גַּעוּוַעַן פֶּלֶג, וּײַל אִין זײַנע טַעַג אִיז צַעטִילט גַּעוּוַאָרֵן דִּי עַרד; אוֹן דַּעַר נֶאֱמַעַן פֿון זײַן בְּרוּדַעַר אִיז גַּעוּוַעַן יֶקְטָן. ²⁰ אוֹן יֶקְטָן הָאָט גַּעבְאָרֵן אַלְמוֹדָדֵן, אוֹן שֵׁלַפֵּן, אוֹן חַצְרָמֹתָן, אוֹן יָרַח; ²¹ אוֹן הַדּוֹרְמַעַן, אוֹן אוּזֵל, אוֹן דַּקְלָה; ²² אוֹן עֵיבֶל, אוֹן אַבִּימָאֵל, אוֹן שַׁבְאָן; ²³ אוֹן אוּפִיר, אוֹן חוּיֵלָה, אוֹן יוֹבָב. דִּי אַלַע זײַנען גַּעוּוַעַן יֶקְטָן זײַן.

²⁴ שם, ארפכשד, שלח; ²⁵ עבר, פלג, רעו; ²⁶ שרוג, נחור, תרח; ²⁷ אברם, דאס איז אברהם. ²⁸ די זין פון אברהמען: יצחק, און ישמעאל.

²⁹ דאס זיינען זייערע געבורטן: דער בכור פון ישמעאלן, גביות, און קדר, און אדבאל, און מבשם; ³⁰ משמע, און דומה, משא, חדר, און תימא; ³¹ יטור, נפיש, און קדמה. דאס זיינען די זין פון ישמעאלן.

³² און די זין פון קטורה, אברהםס קעפסווייב: זי האט געבארן ומרנען, און קשנען, און מדנען, און מדינען, און ישבקן, און שוחן. און די זין פון קשנען זיינען געווען: שבא, און דדן. ³³ און די זין פון מדינען: עיפה, און עפר, און חנוך, און אבידע, און אלדעה. די אלע זיינען געווען די זין פון קטורהן.

³⁴ און אברהם האט געבארן יצחקן. די זין פון יצחקן זיינען געווען: עשו, און ישראל.

³⁵ די זין פון עשון: אליפו, רעואל, און יעוש, און יעלם, און קרח. ³⁶ די זין פון אליפון: תימן, און אומר צפי, און געתם, קנו, און תמנע, און עמלק. ³⁷ די זין פון רעואלן: נחת, זרח, שמה, און מזה.

³⁸ און די זין פון שעירן: לוטן, און שובל, און צבעון, און ענה, און דישון, און אצר, און דישן. ³⁹ און די זין פון לוטנען: חורי, און הומם; און די שוועסטער פון לוטנען: תמנע. ⁴⁰ די זין פון שובלן: עלון, און מנחת, און עיבל, שפי, און אונם. און די זין פון צבעונען: איה, און ענה.

⁴¹ די זין פון ענהן: דישון, און די זין פון דישונען: חמרן, און אשבן, און תרן, און כרן. ⁴² די זין פון אצרן: בלהן, און זענן, יצקון. די זין פון דישנען: עויץ, און ארן.

^{כד} יובב כל-אלה בני יקטן; ^{כה} שם ארפכשד שלח; ^{כו} עבר פלג רעו; ^{כז} אברם, דאס איז אברהם; ^{כח} בני אברהם יצחק וישמעאל; ^{כט} אלה תלדותם ל בכור ישמעאל גביות וקדר ואדבאל ומבשם; ^{לא} משמע דומה משא חדר ותימא; ^{לב} יטור נפיש וקדמה אלה הם לב בני ישמעאל; ^{לג} ובני קטורה פילגש אברהם ילדה את-דמהו ויקטן ומדן ומדן וישבק וישון ובני יקטן שבא ודדן; ^{לד} ובני מדן עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה לר כל-אלה בני קטורה; ^{לה} וילד אברהם את-יצחק לבני יצחק עשו וישראל; ^{לו} בני עשו אליפו רעואל ויעוש ויעלם וקרח; ^{לז} בני אליפו תימן ואומר צפי ונעתם קנו ותמנע ועמלק; ^{לח} בני רעואל נחת זרח שמיה ומזה; ^{לט} ובני שעיר לוטן ושובל וצבעון וענה ודישן ונצר ודישון; ^מ ובני לוטן חורי והומם ונחת לוטן ותמנע; ^{מא} ובני שובל עלון ומנחת ועיבל ושפי ואונם ובני צבעון איה וענה; ^{מב} בני ענה דישון ובני דישון חמרן ואשבן ויתרן וקרן; ^{מג} בני אצר בלהן וזען יצקון בני דישון עויץ וארן; ^{מד} ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך-מלך לבני ישראל בלע בדבעור ושם עירו דנהבה; ^{מה} וימת בלע וימלך תחתיו יובב בן-זרח מבצרה; ^{מו} וימת יובב וימלך תחתיו חושם מארין המימני; ^{מז} וימת חושם וימלך תחתיו הדר בן-בדר המכה את-מדן בשדה מאב ושם עירו עיות; ^{מח} וימת עיות וימת הדר וימלך תחתיו שמלה; ^{מט} וימת שמלה וימלך תחתיו שאול מרחבות הנדר; ^נ וימת שאול וימלך תחתיו תחתיו בעל חנן בן-עכבר; ^{נא} וימת בעל חנן וימלך תחתיו הדר ושם עירו פעי ושם אשתו מהיטבאל בת-מטרד

מ' ס"ה ק"ד

⁴³ און דאס זיינען די מלכים וואס האבן געקייניגט אין לאנד אדום איידער עס האט געקייניגט א קייניג ביי די קיינדער פון ישראל: בלע דער זון פון בעורן, און דער נאמען פון זיין שטאט איז געווען דנהבה. ⁴⁴ איז בלע גע- שטארבן, און אויף זיין ארט האט געקייניגט יובב דער זון פון זרחן, פון בצרה. ⁴⁵ איז יובב געשטארבן, און אויף זיין ארט האט געקייניגט חושם פון לאנד פון דעם מימני. ⁴⁶ איז חושם געשטארבן, און אויף זיין ארט האט געקייניגט הדר דער זון פון בדרן, וואס האט געשלאגן מדן אין פעלד פון מאב; און דער נאמען פון זיין שטאט איז געווען עיות. ⁴⁷ איז הדר געשטארבן, און אויף זיין ארט האט געקייניגט שמלה פון משרקה. ⁴⁸ איז שמלה געשטארבן, און אויף זיין ארט האט געקייניגט שאול פון רחובות ביים טייך. ⁴⁹ איז שאול געשטארבן, און אויף זיין ארט האט געקייניגט בעל-חנן דער זון פון עכבורן. ⁵⁰ איז בעל-חנן געשטארבן, און אויף זיין ארט האט געקייניגט הדר; און דער נאמען פון זיין שטאט איז געווען פעי; און דער נאמען פון זיין שטאט איז געווען מהיטבאל די טאכטער פון מטרד דער

טאכטער פון מִינְהֶבֶן. ¹¹ און הָדָד איז געשטאַרבן. און די פירשטן פון אָדוֹם זיינען געווען: דער פירשט פון תַּמְנֵעַ, דער פירשט פון עֲלֹהָ, דער פירשט פון יתת; ¹² דער פירשט פון אֶהֱלִיבָמָה, דער פירשט פון אֵלָה, דער פירשט פון פִּינֹז; ¹³ דער פירשט פון קָנֹז, דער פירשט פון תִּמְזָן, דער פירשט פון מִבְּצָר; ¹⁴ דער פירשט פון מַגְדִּיאֵל, דער פירשט פון עִירָם. דאָס זיינען די פירשטן פון אָדוֹם.

ב ¹ דאָס זיינען די זין פון ישראלן: ראובן, שמעון, לוי, און יהודה, יששכר, און זבולון; ² דן, יוסף, און בנימין, נפתלי, גד, און אשר.

³ די זין פון יהודה: ער, און אוֹנָן, און שלָה; די דריי זיינען אים געבאָרן געוואָרן פון בַּת־שׁוּעַ דער כַּנְעֲנִית, און ער, יהודהס בכור, איז געווען שלעכט אין די אויגן פון גאָט, און ער האָט אים געטײט. ⁴ און תָּמָר זיין שוור האָט אים געבאָרן פֶּרְצֵן, און יֶרְחֹן. אַלֶּע זין פון יהודה: פינף. ⁵ די זין פון פֶּרְצֵן: חֲצֹרֹן, און חֲמוּל. ⁶ און די זין פון יֶרְחֹן: זמרי, און אֵיתָן, און הִימָן, און פִּלְכוּל, און דָּרַע; אין אַלֶּעמען פינף. ⁷ און די זין פון פֶּרְמִי: עֶכָר, דער פֶּאַראומגליקער פון ישראל חאָס האָט געפעלשט אָן חרם. ⁸ און די זין פון אֵיתָנֶען: עֲזַרְיָה.

⁹ און די זין פון חֲצֹרֹנֶען וואָס זיינען אים געבאָרן געוואָרן: ירְחֵמָאֵל, און רָם, און כְּלוּבִי. ¹⁰ און רָם האָט געבאָרן עֲמִינָדָב, און עֲמִינָדָב האָט געבאָרן נַחֲשֹׁן דעם פירשט פון די קינדער פון יהודה. ¹¹ און נַחֲשֹׁן האָט גע-

באָרן שלמאָן, און שלמאָ האָט געבאָרן בועזן. ¹² און בועז האָט געבאָרן עובדן, און עובד האָט געבאָרן ישין. ¹³ און ישי האָט געבאָרן זיין בכור אַלְיָבָן, און אַבִּינָדָב דעם צווייטן, און שִׁמְעָא דעם דריטן; ¹⁴ נְתַנְאֵל דעם פירטן, רדי דעם פינפטן; ¹⁵ אוּצֵם דעם זעקסטן, דוד דעם זיבעטן. ¹⁶ און זייערע שוועסטער זיינען געווען: צַרְיָה, און אַבִּיגַיִל. און די זין פון צַרְיָה: אַבְשִׁי, און יוֹאָב, און עֲשָׂהאֵל-דריי. ¹⁷ און אַבִּיגַיִל האָט געבאָרן עֲמִשָּׂאן, און עֲמִשָּׂא פאָטער איז געווען יתָר דער ישמעאלי.

¹⁸ און פִּלְבַּש דער זון פון חֲצֹרֹנֶען האָט געהאָט קינדער מיט דער ווייב עֲזֹבָהָן-און מיט יריעוֹתן-און דאָס זיינען אירע זין: יִשָּׁר, און שׁוּבָב, און אַרְדּוֹן. ¹⁹ איז עֲזֹבָהָ געשטאַרבן און פִּלְבַּש האָט זיך גענומען אָפֶּרְתָן, און זי האָט אים געבאָרן חורן. ²⁰ און חור האָט געבאָרן אורין, און אורין האָט געבאָרן בצֵלָאֵלן.

²¹ און דערנאָך איז געקומען חֲצֹרֹן צו דער טאָכטער פון מְכִיר דעם פאָטער פון גלְעָד, וואָס ער האָט גענומען זען ער איז געווען זעכציק יאָר אַלט; און זי האָט אים געבאָרן שׁוּבָן. ²² און שׁוּבָב האָט געבאָרן יֶאֱרִין, וואָס האָט

בַּת מִי וְהָבָ: תַּמַּת הָדָד וְהָיוּ אֲלוֹפֵי אָדוֹם אֲלֹפֵי תַמְנֵעַ יֵא אֲלֹפֵי עֲלֹהָ אֲלֹפֵי יתת: אֲלֹפֵי אֶהֱלִיבָמָה אֲלֹפֵי אֵלָה יב אֲלֹפֵי פִּינֹז: אֲלֹפֵי קָנֹז אֲלֹפֵי תִמְזָן אֲלֹפֵי מִבְּצָר: אֲלֹפֵי מַגְדִּיאֵל אֲלֹפֵי עִירָם אֲלֹפֵי אָדוֹם: ב

אֵלָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רֵאשִׁיבֵן שִׁמְעוֹן לֹנִי וְיְהוּדָה יִשְׁשַׁכָּר יא חֲבִלּוֹן: דָּן יוֹסֵף וּבְנֵימָן נַפְתָּלִי גָד וְאָשֶׁר: בְּנֵי ז יהוּדָה עַר וְאוּנָן וְשִׁלָּה וְשׁוֹשָׁה נֹדָד לֹז מִבַּת־שׁוּעַ הַכְּנַעֲנִית וְהָיוּ עַר וּבְכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּמְתָּהוּ: וְתָמָר פִּלְתוֹ יִלְדֶהֲלוֹ אֶת־פֶּרֶץ וְאֶת־יֹרָח כִּלְבֵּנֵי יְהוּדָה י חֲמִשָּׁה: בְּנֵי־פֶרֶץ חֲצֹרֹן וְחֲמוּל: וּבְנֵי יֶרְחֹן זְמָרִי וְאוּתָן וְהִימָן וּכְלָכַל וְרַע כָּלֶם חֲמִשָּׁה: וּבְנֵי פֶרְמִי עֶכָר י עֹבֵד יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מַעַל בְּחָרָם: וּבְנֵי אֵיתָן עֲזַרְיָה: וּבְנֵי חֲצֹרֹן אֲשֶׁר נִלְדֶהֲלוֹ אֶת־יֶרְחֵמָאֵל וְאֶת־רָם וְאֶת־פִּלְכוּבִי: וְרָם הוֹלִיד אֶת־עֲמִינָדָב וְעֲמִינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחֲשֹׁן נְשִׂיא בְנֵי יְהוּדָה: וְנַחֲשֹׁן הוֹלִיד אֶת־שִׁלְמָא וְשִׁלְמָא הוֹלִיד יא אֶת־בועז: וּבועז הוֹלִיד אֶת־עֹבֵד וְעֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָּׁי: יב וְאִישֵׁי הוֹלִיד אֶת־בְּכֹרֹוֹ אֶת־אֵלְיָאָב וְאֶבִּינָדָב הַשְּׁנִי וְשִׁמְעָא י חֲשִׁילָשִׁי: נְתַנְאֵל הַרְבִּיעִי רַדִּי חֲמִישִׁי: אֶצֶם הַשְּׁשִׁי י דוֹד הַשְּׁבִיעִי: וְאֶחָדִיתֶם צַרְיָה וְאֶבִּיגַיִל וּבְנֵי צַרְיָה י אַבְשִׁי וְיֹאָב וְעֲשָׂהאֵל שְׁלֹשָׁה: וְאֶבִּיגַיִל יִלְדָה אֶת־ י עֲמִישָׂא וְאֶבִי עֲמִישָׂא יתָר הַיִּשְׁמַעֲאֵלִי: וְכָלֵב בֶּן־יִי חֲצֹרֹן הוֹלִיד אֶת־עֲזֹבָהָ אִשָּׁה וְאֶת־יְרִיעוֹת וְאֵלָה בְּנֵיהָ יִשָּׁר וְשׁוּבָב וְאַרְדּוֹן: וְתַמַּת עֲזֹבָהָ וַיִּקְחֶהָ כָּלֵב אֶת־ י אֶפְרַת וְתִלְדֶּה לֹז אֶת־חור: וְחור הוֹלִיד אֶת־אורין וְאורין יב הוֹלִיד אֶת־בְּצֵלָאֵל: וְאַחַר כֵּן חֲצֹרֹן אֶל־פֶּת־מְכִיר אָבִי יא גְלָעָד וְהוּא לְקַחָהּ וְהוּא בֶן־שְׁשִׁים שָׁנָה וְתִלְדֶּה לֹז אֶת־

א, נא עשהקד ב, יג' בצל יח' בס' א' ג'

כב שָׁנוּב: וּשְׁנוּב הוּלִיד אֶת־יָאִיר וַיְהִי־לוֹ עֶשְׂרִים וְשָׁלוֹשׁ
 כג עָרִים בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד: וַיִּקַּח גִּישׁוּר וְאָרַם אֶת־חֹתָיו יָאִיר
 כד מֵאֵתָם אֶת־דִּקְנָת וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ שְׁשִׁים עֵיר כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי
 כה מְכִיר אָבִי גִלְעָד: וְאַחַר מוֹת־חֲצֹרָן כָּל־לֵב אֶפְרָתָה
 וְאִשְׁתּוֹ חֲצֹרָן אָבִיהָ וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אֲשֻׁחֹר אָבִי תְּקוּעַ:
 כו וַיְהִי בְּנֵי־רַחֲמָאֵל בְּכוֹר חֲצֹרָן הַבְּכוֹר וְרָם וּבִינָה וְאֶרֶן
 כז וְאֵצֶם אַחִיהָ: וַתְּהִי אִשָּׁה אַחֲרָת לִירַחֲמָאֵל וְשִׁמְיָה עַטְרָה
 כח הִיא אִם אוֹנִים: וַיְהִי בְּנֵי־רָם בְּכוֹר וְרַחֲמָאֵל מֵעַן וַיְמִין
 כט וְעֶקֶר: וַיְהִי בְּנֵי־אוֹנִים שְׁמִי וְדָע וּבְנֵי שְׁמִי נָדָב וְאַבִּישׁוּר:
 ל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אַבִּישׁוּר אַבִּיהֶּל וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אֲחָבָן וְאֶת־
 לא מוֹלִיד: וּבְנֵי נָדָב סָלָד וְאַפִּים וְנִמְת סָלָד לֹא בְּנִים:
 לב וּבְנֵי אַפִּים יִשְׁעִי וּבְנֵי יִשְׁעִי שָׁשׁוּן וּבְנֵי שָׁשׁוּן אַחֲלִי: וּבְנֵי
 לג דָּע אַחֵי שְׁמִי יֵתֵר וַיּוֹנְתָן נִמְת יֵתֵר לֹא בְּנִים: וּבְנֵי וַיּוֹנְתָן
 לד פֶּלַת וַיּוּא אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי יִרַחֲמָאֵל: וְלֹא־הָיָה לְשָׁשׁוּן בְּנִים
 לה כִּי אֶסְבְּנוֹת וּלְשָׁשׁוּן עֶבֶד מִצְרִי וְשִׁמּוֹ יִרְחֹעַ: וַיְהִי שָׁשׁוּן
 לו אֶת־בֵּיתוֹ לִירְחֹעַ עֶבְדוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־עֵתִי: וְעֵתִי
 לז הָלִיד אֶת־נִתָּן וְנִתָּן הוּלִיד אֶת־זָבָד: וְזָבָד הוּלִיד אֶת־
 לח אֶפְלָל וְאַפְלָל הוּלִיד אֶת־עוֹבָד: וְעוֹבָד הָלִיד אֶת־יְהוּא
 לט וַיְהוּא הָלִיד אֶת־עוֹרִיָּה: וְעוֹרִיָּה הָלִיד אֶת־חֵלְצִי וְחֵלְצִי
 מ אֶת־אֱלִישָׁה: וְאֱלִישָׁה הָלִיד אֶת־סִסְמִי וְסִסְמִי
 מא הָלִיד אֶת־שְׁלוֹם: וְשְׁלוֹם הוּלִיד אֶת־יִקְמִיָּה וְיִקְמִיָּה
 מב הָלִיד אֶת־אֱלִישָׁמַע: וּבְנֵי כָּלֵב אַחֵי יִרַחֲמָאֵל מִיִּשְׁעַ
 מג בְּכָרוֹ הוּא אַבִּי־נֹחַ וּבְנֵי מְרִשָּׁה אָבִי חֲבֵרוֹן: וּבְנֵי חֲבֵרוֹן
 מד קָרַח וְתַפַּח וְרָקֵם וְשִׁמְעִי: וְשִׁמְעִי הוּלִיד אֶת־רַחֲם אָבִי
 מה יִרְקָעִם וְרָקֵם הוּלִיד אֶת־שְׁמִי: וּבְכָדְשָׁמִי מְעוֹן וּמְעוֹן
 מו אָבִי בֵּית־צִוִּיר: וְעִיפָה פִּילְגָשׁ כָּלֵב יִלְדָה אֶת־חֲבֹן וְאֶת־
 מז מוֹצָא וְאֶת־נֹחַ וְחֲרָן הוּלִיד אֶת־נֹחַ: וּבְנֵי יְהִי רָגִם וְיוֹתָם

געהאט דריי און צוואנציק שטעט אין לאַנד גלעד. ²³ און גשור און אַרם האָבן אוועקגענומען פון זיי חוות־יאיר, קנת און אירע טעכטערשטעט, זעכציק שטעט. די אַלע זיינען די זין פון מְכִיר דעם פּאָטער פון גלעד. ²⁴ און נאָך חצרוֹנס טויט אין כָּל־בְּאֶפְרָת, האָט אָבִיהָ, חצרוֹנס ווייב, געבאָרן פון אים אַשחור דעם פּאָטער פון תקוע.

²⁵ און די זין פון יִרַחֲמָאֵל, חצרוֹנס בְּכוֹר, זיינען געווען: דער בְּכוֹר רָם, און בִּינָה, און אוֹרָן, און אוֹצִם, אַחִיהָ. ²⁶ און יִרַחֲמָאֵל האָט געהאָט נאָך אַן אַנדער ווייב, וואָס איר נאמען איז געווען עַטְרָה; זי איז געווען די מוטער פון אונָמען.

²⁷ און די זין פון רָם, יִרַחֲמָאֵלס בְּכוֹר, זיינען געווען: מֵעַץ, און יְמִין, און עֶקֶר. ²⁸ און די זין פון אונָמען זיינען געווען: שְׁמִי, און יְדָע. און די זין פון שְׁמִי: נָדָב, און אַבִּישׁוּר. ²⁹ און דער נאָמען פון אַבִּישׁוּרס ווייב איז געווען אַבִּיהֶּל; און זי האָט אים געבאָרן אַחֲבָנֵעוּ, און מוֹלִידֵן. ³⁰ און די זין פון נָדָב: סָלָד, און אַפִּים. און סָלָד איז געווען שטאַרבן אָן קינדער. ³¹ און די זין פון אַפִּים: יִשְׁעִי. און די זין פון יִשְׁעִי: שָׁשׁוּן. און די זין פון שָׁשׁוּען: אַחֲלִי. ³² און די זין פון יְדָע, שְׁמִיס ברודער: יֵתֵר, און יוֹנְתָן. און יֵתֵר איז געשטאַרבן אָן קינדער. ³³ און די זין פון יוֹנְתָנֵעוּ: פֶּלַת, און יוּאָ. דאָס זיינען געווען די קינדער פון יִרַחֲמָאֵל.

ל'ט'מ' קצמ"ק מו'ט"א י' יבס"א ז'

³⁴ און שָׁשׁוּן האָט נִיט געהאָט קיין זין נאָר טעכטער. און ביי שָׁשׁוּען איז געווען אַ קנעכט אַ מִצְרִי, וואָס זיין נאָמען איז געווען יִרְחֹעַ. ³⁵ האָט שָׁשׁוּן געגעבן זיין טאָכטער צו זיין קנעכט יִרְחֹעַן פֶּאָר אַ ווייב; און זי האָט אים געבאָרן עֵתִי. ³⁶ און עֵתִי האָט געבאָרן נְתַנֵּעוּ, און נְתַן האָט געבאָרן זָבָדן. ³⁷ און זָבָד האָט געבאָרן אֶפְלָלֵן, און אֶפְלָל האָט געבאָרן עוֹבָדן. ³⁸ און עוֹבָד האָט געבאָרן יְהוּאָן, און יְהוּאָן האָט געבאָרן עוֹרִיָּהן. ³⁹ און עוֹרִיָּה האָט געבאָרן חֵלְצִין, און חֵלְצִי האָט געבאָרן אֱלִישָׁהן. ⁴⁰ און אֱלִישָׁה האָט געבאָרן סִסְמִין, און סִסְמִי האָט געבאָרן שְׁלוֹמען. ⁴¹ און שְׁלוֹם האָט געבאָרן יִקְמִיָּהן, און יִקְמִיָּה האָט געבאָרן אֱלִישָׁמַען.

⁴² און די זין פון כָּלֵב, יִרַחֲמָאֵלס ברודער: מִיִּשְׁעַ זיין בְּכוֹר, וואָס איז געווען דער פּאָטער פון זיפן, און די זין פון מְרִשָּׁה דעם פּאָטער פון חֲבֵרוֹנֵעוּ. ⁴³ און די זין פון חֲבֵרוֹנֵעוּ זיינען געווען: קָרַח, און תַּפּוּחַ, און רָקֵם, און שְׁמֵעִי. ⁴⁴ און שְׁמֵעִי האָט געבאָרן רַחֲם דעם פּאָטער פון יִרְקָעִמען, און רַקֵּם האָט געבאָרן שְׁמִין. ⁴⁵ און דער זון פון שְׁמִין איז געווען מְעוֹן, און מְעוֹן איז געווען דער פּאָטער פון בֵּית־צִוִּיר. ⁴⁶ און עִיפָּה, כָּלֵבס קעפּטווייב, האָט געבאָרן חֲרָנֵעוּ, און מוֹצָאָן, און נֹחַ; און חֲרָן האָט געבאָרן נֹחַ. ⁴⁷ און די זין פון יְהִידִין זיינען געווען: רָגִם, און יוֹתָם, און

ד. ה. יאירס דערפער.

גישון, און פֿלט, און עיפה, און שעף. ⁴⁶ מעכה, קֿלבס קעפסווייב, האָט געבאַרן שָבֿרן, און מרחנהן. ⁴⁷ און ודי ווייב פון שעף דעם פֿאַטער פון מדמנה, האָט געבאַרן שנא דעם פֿאַטער פון מכבנאָ און דעם פֿאַטער פון גבֿעא. און די טאָכטער פון קֿלבן איז געווען עכסה. ⁴⁸ דאָס זיינען געווען די קינדער פון קֿלבן.

די זין פון חור, דעם בכור פון אַפְרָתָן: שוֹבֿל דער פֿאַטער פון קרית־יערים, ⁴⁹ שלמאָ דער פֿאַטער פון בית־לחם, חרף דער פֿאַטער פון בית־גדר. ⁵⁰ און די קינדער פון שוֹבֿל דעם פֿאַטער פון קרית־יערים זיינען געווען: הרואָה, און האַלב מנוחות. ⁵¹ און די משפחות פון קרית־יערים זיינען געווען: די יתרים, און די פותים, און די שומתים, און די משרעים. פון דידאָזיקע זיינען אַרויסגעקומען די צרעתיים, און די אַשְׁתָּאָוִלִים.

⁵² די קינדער פון שלמאָן: בית־לחם, און די נטופתים, עטרוֹת־בית־יוֹאָב, און אַ העלפט פון די מְנַחְתֵּעֵר, די צרעים. ⁵³ און די משפחות פון די שרייבער, די באַ־ווִינער פון יַעֲבֿיץ, זיינען געווען: די תרעתיים, די שמעתיים, די שוכתיים. דאָס זיינען די קינים וואָס קומען אַרויס פון חמת דעם פֿאַטער פון דעם הויז פון רָכָב.

וְגִישֹׁן וּפְלֹט וְעִיפָּה וְשַׁעֲף: פִּילְגֵשׁ כֶּלֶב מֵעֵכָה יָלַד מֶחֱבֵר וְאֶת־חֲרָנָה: וְחֹלֵד שַׁעֲף אָבִי מִדְּמֵנָה אֶת־שְׁנָא אָבִי מִכְּבֵנָה וְאָבִי גִבְעָא וּבְתִי־כֶלֶב עַכְסָה: אֱלֹהֵי הַיּוֹד בְּנֵי כֶלֶב קְדָדוֹר בְּכוֹר אַפְרָתָה שׁוֹבֿל אָבִי קְרִית־יְעָרִים: שְׁלֹמָא אָבִי בֵית־לָחֶם חֹרֶף אָבִי בֵית־גִּדְרָה: וְהָיוּ בָנִים לְשׁוֹבֿל אָבִי קְרִית־יְעָרִים הַרְוָאָה חֲצֵי הַמְּנוּחֹת: וּמִשְׁפַּחַת קְרִית־יְעָרִים חֹרֶף וְהַפּוֹתִי וְהַשְּׂמֵרִי וְהַמְּשָׁרְעִי מֵאֵלֶּה יָצְאוּ הַצְּרַעֲתִי וְהַשְּׂמֵרִי: בְּנֵי שְׁלֹמָא בֵית־לָחֶם וְנְטוּפֵתִי עֲטָרוֹת בֵּית יוֹאָב וְחֲצֵי הַמְּנַחְתִּי הַצְּרַעֲתִי: וּמִשְׁפַּחַת סוּפְרִים יִשְׁבֿוּ וְעַבְדֵי תַרְעֵתִים שְׁמַעְתִּים שׁוֹכְתִים הָמָּה הַקִּינִים הַבָּאִים מִחַמַּת אָבִי בֵית־רָכָב:

וְאֵלֶּה הָיוּ בְנֵי דָוִד אֲשֶׁר נוֹלְדוּלוּ בְּחֶבְרוֹן הַבְּכוֹר אֲמִנֹן לְאֶחָיוֹנֶעַם הַזֹּרְעָאֵלִית שְׁנִי דְנִיָּאל לְאֶבְיָגִיל הַכַּרְמֵלִית: הַשְּׁלִישִׁי לְאֶבְשָׁלוֹם בְּדִמְעָה בְּתִי־תַלְמִי מֶלֶךְ גִּשׁוֹר הַרְבִּיעִי אֲדֹנֶיהָ בְּחִגְיֹת: הַחֲמִישִׁי שְׁבִטָה לְאֶבְיָטָל הַשְּׁשִׁי יִתְרֵעַם לְעִגְלָה אִשְׁתּוֹ: שִׁשָּׁה נוֹלְדוּלוּ בְּחֶבְרוֹן וַיִּמְלֹךְ־שָׁם שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וְשָׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם: וְאֵלֶּה נוֹלְדוּלוּ בִירוּשָׁלַם שְׁמֵעָא וְשׁוֹבֿב וְנָתָן וְשִׁלְמֹה אַרְבָּעָה לְבִת־שׁוּעַ בְּת־עַמִּיאֵל: וַיְבַחֵר וְאֵלִישָׁמַע וְאַלְיָפָלֵט: וְנָנְה וְנָפְג וַיְפִיעַ: וְאֵלִישָׁמַע וְאַלְיָדָע וְאַלְיָפָלֵט תִּשְׁעָה: כָּל בְּנֵי דָוִד מֶלֶךְ בְּנֵי־פִלְגֵשִׁים וְחֶמֶר אַחֻתָם: וּבְכִי־שִׁלְמָה רַחֲבֵעַם אֲבִיהָ בְּנֵי אָסָא בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט בְּנֵי: יוֹרָם בְּנֵי אַחֲזִירֹה בְּנֵי יוֹאָשׁ בְּנֵי: אֲמִצִּיהוּ בְּנֵי עֲזַרְיָה בְּנֵי יוֹתָם בְּנֵי: אַחֻז בְּנֵי חֹזַיָהוּ בְּנֵי מְנַשֶּׁה בְּנֵי: אֲמִן בְּנֵי יֵאֲשָׁרֹה בְּנֵי: וּבְנֵי יֵאֲשָׁרֹה הַבְּכוֹר יוֹחָנָן הַשְּׁנִי יְהוֹיָקִים הַשְּׁלִישִׁי צְדָקָהוּ

ג, נא קסז ח"ק ג' כול נה' שב קי ג, ה' תט אחד שחח

¹ און דאָס זיינען די זין פון דודן וואָס זיינען אים גער באַרן געוואָרן אין חֶבְרוֹן: דער בכור, אַמְנוֹן, פון פון מעכה דער טאָכטער פון תַּלְמִי דעם מלך פון גשור; דער פֿירטער, אַדוֹנֶיהָ דער זון פון חִגְיָתָן; ² דער פינפטער, שְׁבִטָה, פון אַבִּיטָל; דער זעקסטער, תַּרְעָם, פון ויין ווייב עִגְלָהן. ³ די זעקס זיינען אים געבאַרן געוואָרן אין חֶבְרוֹן: און ער האָט דאָרטן געקייניגט זיבן יאָר און זעקס חדשים; און דריי און דרייסיק יאָר האָט ער געקייניגט אין ירושָׁלַם.

⁴ און דידאָזיקע זיינען אים געבאַרן געוואָרן אין ירושָׁלַם: שְׁמֵעָא, און שׁוֹבֿב, און נָתָן, און שִׁלְמָה-פִיר, פון בֵּת־שׁוּעַ דער טאָכטער פון עַמִּיאֵל; ⁵ און יְבַחֵר, און אֵלִישָׁמַע, און אַלְיָפָלֵט; ⁶ און נָנְה, און נָפְג, און יְפִיעַ; ⁷ און אֵלִישָׁמַע, און אַלְיָדָע, און אַלְיָפָלֵט - ניין. ⁸ דאָס זיינען אלע זין פון דודן, אַחֻזִי דִי זין פון די קעפסווייבער, און זייער שוועסטער תָּמָר.

⁹ און דער זון פון שלמהן איז געווען רַחֲבֵעַם. זיין זון איז געווען אֲבִיהָ, זיין זון אָסָא, זיין זון יְהוֹשָׁפָט; ¹⁰ זיין זון יוֹרָם, זיין זון אַחֲזִירֹה, זיין זון יוֹאָשׁ; ¹¹ זיין זון אֲמִצִּיהוּ, זיין זון עֲזַרְיָה, זיין זון יוֹתָם; ¹² זיין זון אַחֻז, זיין זון חֹזַיָה, זיין זון מְנַשֶּׁה; ¹³ זיין זון אַמִּן, זיין זון יֵאֲשָׁרֹה. ¹⁴ און די זין פון יאָשָׁהוּן זיינען געווען: דער בכור יוֹחָנָן, דער צווייטער יְהוֹיָקִים

טו הרביעי שלום: ובני יהויקים יבנה בנו צדקיהו בנו:
 טז ובני יבנה אפר שאלתיאל בנו: ומלכירם ופדיה
 טז ושנאצר יקמה השמע ונדביה: ובני פדיה זרבבל
 ושמעי ובן זרבבל משלם וחנניה ושלמית אחותם:
 כ וחסבה ואהל וברכיה תוסדיה יושבי־חסד חמש:
 כא ובן־חנניה פלטיה וישעיה בני רפיה בני ארנן בני
 כב עבדיה בני שבניה: ובני שבניה שמעיה ובני שמעיה
 כג חטוש ונאל ובדיה ונעריה ושפט ששה: ובן־נעריה
 כד אליועני וחוקיה ועזריקם שלשה: ובני אליועני הודיהו
 ואלישיב ופלטיה ועקוב ויחנן ודליה וענני שבניה:

ד

ה בני יהודה פרץ חצרון וברמי וחור ושוכל: וראיה בן
 שובל הליד את־תחת וחת הליד את־אחמי ואת־לחור
 ג אלה משפחות הנערתי: ואלה אבי עימם זרעאל
 ד וישמא וידבש ושם אחותם הצלפוני: ופנואל אבי גדר
 ועזר אבי חושה אלה בני־חור בכור אפרתה אבי בית
 ה לחם: ולאשחור אבי תקוע היו שתי נשים חלאה
 ונערה: ותלד לו נערה את־אחם ואת־הפר ואת־
 ז תימני ואת־האחשתרי אלה בני נערה: ובני חלאה צרת
 ח יצחור ואתנן: וקוץ הליד את־ענוב ואת־הצבקה ומשפחת
 ט אחרהל בדהרם: נהי יעבץ נכבד מאהו ואמו קראה
 י שמו יעבץ לאמר כי לדתו בעצב: ויקרא יעבץ לאלהי
 ישראל לאמר אס־ברך תברכני והרבית את־נבולי
 והיתה ירך עמי ועשית מרעה לבלתי עצבי ויבא אלהים
 יא את אשר־שאל: וכלוב אחי־שושה הליד את־מחור
 יב הוא אבי אשתון: ואשתון הליד את־בית רפא ואת־
 יג פסח ואת־תחנה אבי עיר־נחש אלה אנשי רכה: ובני

דער דריטער צדקיה, דער פירטער, שלום. 15 און די
 זין פון יהויקיםען זיינען געווען: זיין זון יבנה, זיין זון
 צדקיה.

17 און די זין פון יבנה דעם געפאנגענעם: זיין זון
 שאלתיאל, 18 און מלכירם, און פדיה, און שנאצר, יקמה,
 השמע, און נדביה. 19 און די זין פון פדיה: זרבבל, און
 שמעי. און די קינדער פון זרבבל: משולם, און חנניה,
 און זייער שוועסטער שלומית; 20 און חשובה, און אהל,
 און ברכיה, און חסדיה, יושבי־חסד - פינף. 21 און די זין
 פון חנניה: פלטיה און ישעיה. די זין פון ישעיה: רפיה.
 די זין פון נרפיה: ארנן. די זין פון נארנגען: עובדיה.
 די זין פון ועובדיה: שבניה. 22 און די זין פון שבניה:
 שמעיה. און די זין פון שמעיה: חטוש, און נאל, און ברית,
 און נעריה, און שפט - זעקס. 23 און די זין פון נעריה:
 אליועני, און חוקיה, און עזריקם - דריי. 24 און די זין פון
 אליועני: הודיהו און אלישיב, און פליה, און עקוב, און
 יחנן, און דליה, און ענני - זיבן.

ד

1 די זין פון יהודה: פרץ, חצרון, און פרמי, און חור,
 און שובל. 2 און ראיה דער זון פון שובלן האט גע-
 בארן תחת, און יחת האט געבארן אחומין, און להדן. דאס
 זיינען די משפחות פון די צרעתיים.

3 און די דאזיקע זיינען פון דעם פאטער פון עיטם:
 זרעאל, און ישמא, און ידבש; און דער נאמען פון זייער
 שוועסטער איז געווען הצלפוני; 4 און פנואל דער
 פאטער פון גדר, און עזר דער פאטער פון חושה. דאס
 זיינען די קינדער פון חור דעם בכור פון אפרת דעם פאטער פון בית־לחם.

ג, יח' בס"א ומלכירם פתח באינתו כד' הודיהו ק'
 ד, ו' ס"א תי' ז' וצחור פי'

6 און אשחור דער פאטער פון תקוע האט געהאט צוויי ווייבער: חלאה, און נערה. 6 און נערה האט אים גע-
 בארן אחונמען, און חפרן, און תימנין, און דעם אחשתרי. דאס זיינען די זין פון נערהן. 7 און די זין פון חלאה:
 צרת, און צוחר, און אתנן. 8 און קוץ האט געבארן ענובן, און הצובקה, און די משפחות פון אחרהל דעם זון פון
 הרומען. 9 און יעבץ איז געווען דער אָנגעזעענסטער פון זיינע ברידער; און זיין מוטער האט גערופן זיין נאמען
 יעבץ, אזוי צו זאגן: ווייל איך האב אים געבארן מיט פיין. 10 און יעבץ האט גערופן צום גאט פון ישראל, אזוי
 צו זאגן: אויב בענטשן וועסטו מיך בענטשן, און וועסט פאָרגרעסערן מיין געמאַרק, און דיין האנט וועט זיין מיט
 מיר, און וועסט באַהיטן פון ביין, מיך ניט וויי צו טאָן. - און גאָט האָט אים באַשערט וואָס ער האָט געבעטן.
 11 און כלוב דער ברודער פון שושהן האט געבארן מחירן, וואס איז געווען דער פאטער פון אשתונען. 12 און
 אשתון האט געבארן בית־רפא, און פסחן, און תחנה דעם פאטער פון עיר־נחש. דאס זיינען די מענטשן פון רכה.

13 און די זין פון קנון זיינען געווען: עתניאל, און שרִיָה. און די זין פון עתניאלן: חתת. 14 און מענונמי האָט געבאָרן [עפֿרהן]: און שרִיָה האָט געבאָרן יואָב דעם פּאָטער פון גיא־חֲרָשִׁים; 15 און די זין פון קֶלֶב דעם זון פון יפֿונהן זיינען געווען: עירו, אַלָה, און נַעִם. און די זין פון אַלָהן: קנו.

16 און די זין פון יהללאלן: זיף, און יִפְהָ, תיריאָ, און אַשְׂרָאֵל. 17 און די זין פון עֶזְרָהן: נְתַר, און מֶרְדּ, און עֶפֶר, און יֶלֶן. און זי האָט געבאָרן מִרְיָמֶען, און שִׁמְיֹן, און יִשְׁבַח דעם פּאָטער פון אַשְׁתָּמוּעַ - 18 און זיין ווייב פון יהודה האָט געבאָרן יָרָד דעם פּאָטער פון גדור, און חֶבֶר דעם פּאָטער פון שוכו, און יקותיאל דעם פּאָטער פון נְנוּחַ - און דאָס זיינען די זין פון בתִּיָה דער טאָכטער פון פֿרעהן, וואָס מֶרְדּ האָט גענומען.

19 און די זין פון הודיהס ווייב, דער שוועסטער פון נחם דעם פּאָטער פון קעילה, זיינען געווען: דער גרמי, און אַשְׁתָּמוּעַ דער מעַכְתִּי. 20 און די זין פון שימונען: אַמְנוֹן, און רֵנָה, בְּדַחְנָן, און תִּילוֹן. און די זין פון ישעין: זוּחַת, און בְּדוּזַחַת.

21 די קינדער פון שלֵה דעם זון פון יהודהן: עֵר דער פּאָטער פון לָכָה, און לַעֲדָה דער פּאָטער פון מֶרְשָׁה, און די משפחות פון דעם הויז פון די ליינענארבעטער פון דעם הויז פון אַשְׁבַּע; 22 און יוקים, און די מענטשן פון כּוֹזַבָּא, און יואָש, און שָׂרָף, וואָס האָבן געהערשט איבער מואָב, און יִשׁוּבֵי־לָחֶם. און די געשיכטע איז אַן אַלטע. 23 דאָס זיינען געווען די טעפּער, און די וואָס זיינען געוועסן

קנו עתניאל ושריה ובני עתניאל חתת: ומענונמי הוליד יד את־עפרה ושריה הוליד את־יואב אבי גיא חרשים כי חרשים הויו: ובני קלב בדיפנה עירו אלה נעם ובני אלה וקנו: ובני יהלאל נף ויפה תיריא ואשראל: ובדערה נתר ומרד ועפר וילק ונחר את־מרים ואת־שמי ואת־ישבחה אבי אשתמע: ואשתו הדרה ילדה יח את־ירד אבי גדור ואת־חבר אבי שוכו ואת־יקותיאל אבי ונח ואלה בני בתיה אשר לקח מרד: ובני אשת הודיה אחות נחם אבי קעילה הנרמי ואשתמע יט המעכתי: ובני שימון אמנון ורנה בדיחנן ותילון ובני כ ישעי זוחת ובדוזחת: בני שלה בדיהודה ער אבי לכה כא ולעדה אבי מרשה ומשפחות בית־עברת הבן לבית אשבע: ויוקים ואשעי כזבא ויואש ושרף אשר־בעל: כב למואב וישבי לחם והדברים עתיקים: המה הנוצרים כג וישבי נטעים וגדרה עס־המלך במלאכתו ישבו שם: כד בני שמעון נמואל וימין יריב נרה שאול: שלם כה בנו מבשם בנו משמע בנו: ובני משמע חמואל בנו כו ובור בנו שמעי בנו: ולשמעי בנים ששה עשר ובנות כז שש ולאחיו אין בנים רבים וכל משפחתם לא הרבו עדיבני יהודה: וישבו בכאר־שבע ומולדה וחצר שועל: כח ובבלהה ובעצם ובתולד: ובבתואל ובחרמה ובקקלג: כט ובבית מרפבות ובחצר סוסים ובבית בראי ובשערים לא אלה עריהם עדי־מלך הויד: וחצריהם עיטם ועין רמון לב והכן ועשן ערים חמש: וכל־חצריהם אשר סביבות לג הערים האלה עדי־בעל ואת מושבתם והתנחשם להם: לה ומשוכב ומלך ויושה בך־אמציה: ויואל ויהוא בך לה וישבחה בך־שריה בך־עשיאל: ואלוועי ועלקבה וישוחה לו

יג טו סחחבס טז בטא מר יז בא"ב פח כ' חסן קי

אין פלאנצערטנער און געהעפטן; ביי דעם מלך אין זיין ווירטשאַפֿט זיינען זיי דאָרטן געוועסן. 24 די זין פון שמעונען: נמואל, און ימין, יריב, נרה, שאול. 25 זיין זון איז געווען שלום, זיין זון מבשם, זיין זון משמע. 26 און די קינדער פון משמען זיינען געווען: זיין זון חמואל, זיין זון ובור, זיין זון שמעי. 27 און שמעי האָט געהאַט זעכצן זין און זעקס טעכטער; אָבער זיינע ברידער האָבן ניט געהאַט פיל קינדער, און זייער גאַנצע משפּחה האָט זיך ניט געמערט אזוי ווי די קינדער פון יהודה.

28 און זיי זיינען געוועסן אין באַר־שבע, און מולדה, און חצרי־שועל; 29 און אין בלהה, און אין עצם, און אין תולד; 30 און אין בתואל, און אין חרמה, און אין ציקלג; 31 און אין בית־מרפבות, און אין חצרי־סוסים, און אין בית־בראי, און אין שערים. דאָס זיינען געווען זייערע שטעט ביז דוד איז געוואָרן מלך. 32 און זייערע דערפער זיינען געווען: עיטם, און עין, רמון, און תוכן, און עשן - פינף שטעט; 33 און אלע זייערע דערפער וואָס אַרום די־דאָזיקע שטעט, ביז בעל. דאָס זיינען געווען זייערע ווינערטער, און זייער יחוס־בריוו איז געווען לויט זיי.

34 און משוכב, און ימלך, און יושה, דער זון פון אַמְצִיָהן; 35 און יואל, און יהוא דער זון פון יושבֿיה דעם זון פון שרִיָה דעם זון פון עשיאלן; 36 און אליועני, און יעקובה, און ישוחיה, און עשֿיה, און עדיאל, און ישימאל,

א ד. ה. טאל פון מיינסטערס.

וַעֲשֵׂה וַעֲדֹאֵל וַיִּשְׁמָאֵל וּבְנֵיהֶם: וַיֵּזֶן בְּדִשְׁפָעֵי בְּדֹאֲלוֹן
 לַח בְּדִידֻדָּה בְּדִשְׁמֵרֵי בְּדִשְׁמַעְיָה: אֵלֶּה הַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת
 לִשְׂאִים בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ לְרוֹב: וַיִּלְכּוּ
 לְמָכוֹא נָדָר עַד לְמִזְרַח הַנֶּגֶא לְבַקֵּשׁ מִרְעָה לְצֹאֲנֵם:
 מ וַיִּמְצְאוּ מִרְעָה שְׁמֵן וְטוֹב וְהָאָרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם וּשְׂקֵמַת
 סא וַשְּׁלֹהָ כִּי מִדְּהָם הַיֹּשְׁבִים שָׁם לָפָנִים: וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ
 הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי אֶיִתְּוֹקְהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה וַיְבִי אֶת-
 אֶהֱלִיָּהוּ וְאֶת-הַמַּעֲנִיִּים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ-שָׁמָּה וַיְחַרְיִמֵם
 עַד-הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשְׁבוּ תַחְתֵּיהֶם כִּי-מִרְעָה לְצֹאֲנֵם שָׁם:
 סב וּמֵהֵם אֶמְדַּבֵּן שְׁמֵעוֹן הִלְכוּ לְהַר שַׁעִיר אַנְשִׁים חֲמֹשׁ
 מֵאוֹת וּפְלִטָה וְנִעְרִיהָ וּרְפָיָה וַעֲוִיָּאל בְּנֵי יִשְׁעִי בְּרֵאשִׁים:
 סג וַיְבִי אֶת-יִשְׂאָרִית הַפְּלִטָה לְעַמְלֵק וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה:

ה

וּבְנֵי רֵאוּבֵן בְּכוֹר־יִשְׂרָאֵל כִּי-הָיָא הַבְּכוֹר וּבְחֻלְלֹו יִצְעִי
 אָבִיו נִתְּנָה בְּכֹרֶתוֹ לְבְנֵי יוֹסֵף בְּדִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא לְהַתְּנִיחַשׁ
 ב לְבִכְרָהּ: כִּי יְהוּדָה נָכַר בְּאֲחֻיו וּלְנִגְדֵי מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה
 ג לְיוֹסֵף: דְּבְנֵי רֵאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוּךְ וּפְלוֹא חֲצֵרוֹן
 ה וְכַרְמִי: דְּבְנֵי יוֹאֵל שְׁמַעְיָה בְּנֵי נֹג בְּנֵי שְׁמַעִי בְּנֵי מִיכָה
 ו בְּנֵי רֵאִיהָ בְּנֵי בַעַל בְּנֵי: בְּאֵרָה בְּנֵי אֲשֶׁר הִגְלָה חֲלֹנֶת
 ז פְּלֹאֶסֶר מֶלֶךְ אֲשֶׁר הוּא נָשִׂיא לְרֵאוּבֵנִי: וְאֲחֻיו
 ח לְמִשְׁפַּחְתּוֹ בְּהַתְּנִיחַשׁ לְתַלְדוֹתָם הָרֵאשׁ יַעֲיָאֵל וּזְבַרְיָהוּ:
 ט וּבְלָע בְּדַעְוֹ בְּדִשְׁמַעִי בְּדִיֹּאֵל הוּא יוֹשֵׁב בְּעַרְעֵר וְעַד-
 י נָבו וּבַעַל מַעֲוִן: וְלְמִזְרַח יוֹשֵׁב עַד-לְבֹאֵ מִדְּבָרָה לְמֶדֶן
 יא הַנְּהַר פְּרַת כִּי מִקְנֵיהֶם רָבִו בְּאָרֶץ גִּלְעָד: וּבִימֵי שְׂאוּל
 עָשׂוּ מִלְחָמָה עִם-דְּהַגְרָאִים וַיִּפְּלוּ בְיָדָם וַיֵּשְׁבוּ בְּאֶהֱלִיָּהוּ
 יב עַל-כִּלְפֵינֵי מִזְרַח גִּלְעָד: וּבְגִירָה לְנַגְדָם יִשְׁבוּ

ד, מה' ומסמס קד

און בְּנֵיהֶם: ³⁷ און וַיֵּזֶן דְּעַר זֶה פֿון שְׁפַעֵי דְעַם זֶה פֿון אֲלוֹן, דְעַם זֶה פֿון יְדִידָה, דְעַם זֶה פֿון שְׁמֵרֵי, דְעַם זֶה פֿון שְׁמַעְיָה – ³⁸ דִידֹאֲלוֹקע וואָס קומען דאָ מיט די נעמען, זיינען געווען פֿירשטן אין זייערע משפחות; און זייערע פאָטער־זייער האָבן זיך שטאַרק פאַרשפּרײט. ³⁹ און זיי זיינען אַוועק צום אַיינגאַנג פֿון גדור, בײַ צום מזרח פֿון טאַל, צו ווכן פֿיטערונג פֿאַר זייערע שאַף. ⁴⁰ און זיי האָבן געפֿונען אַ פֿעטע און גוטע פֿיטערונג, און דאָס לאַנד איז געווען געראָם, און רואיק, און בשלווה; וואָרום פֿון חָם זיינען געווען די וואָס זיינען דאָרטן געזעסן פֿריער. ⁴¹ און דר דאָזיקע וואָס זיינען דאָ פֿאַרשריבן מיט די נעמען, זיינען געקומען אין די טעג פֿון יחזקִיָה דְעַם מֶלֶךְ פֿון יהודה, און האָבן געשלאָגן זייערע געצעלטן, און די מענינים וואָס האָבן זיך דאָרטן געפֿונען, און זיי האָבן זיי פֿאַרוויסט בײַ אויף היינטיקן טאַג, און האָבן זיך באַזעצט אויף זייער אָרט; וואָרום דאָרטן איז געווען פֿיטערונג פֿאַר זייערע שאַף. ⁴² און פֿון זיי, פֿון די קינדער פֿון שמעון, זיינען אַוועק צום באַרג שַׁעִיר פֿינף הונדערט מאָן, און פֿלִטָה, און נַעֲרִיָה, און רְפָיָה, און עוֹוִיָּאל, די זין פֿון יִשְׁעִין, זיי פֿאַרויס. ⁴³ און זיי האָבן געשלאָגן דְעַם אַנטרונגענעם איבערבלייב פֿון עַמְלֵק, און זיינען דאָרטן געבליבן זיצן בײַ אויף היינטיקן טאַג.

ה

און די זין פֿון רֵאוּבֵן דְעַם בְּכוֹר פֿון יִשְׂרָאֵל – וואָרום ער איז געווען דער בְּכוֹר, אָבער אַז ער

האָט פֿאַרשוועכט דאָס געלעגער פֿון זיין פֿאָטער, איז זיין בכורה אַוועקגעגעבן געוואָרן צו די קינדער פֿון יוסף דְעַם זֶה פֿון יִשְׂרָאֵל, הָגֵם נִיט זיך צו רעכענען אין דְעַם יחוס-בריו אויף דער בכורה; וואָרום יהודה האָט אַריבערגעשטיגן זיינע ברידער, און פֿון אים איז אַרויס דער פֿירשט; אָבער די בכורה איז געווען יוספּס – די זין פֿון רֵאוּבֵן דְעַם בְּכוֹר פֿון יִשְׂרָאֵל זיינען געווען: חֲנוּךְ, און פְּלוֹא, חֲצֵרוֹן, און כַּרְמִי. ⁴ די קינדער פֿון יוֹאֵל זיינען געווען: זיין זון שְׁמַעְיָה, זיין זון גֹג, זיין זון שְׁמַעִי; ⁵ זיין זון מִיכָה, זיין זון רֵאִיָה, זיין זון בַּעַל; ⁶ זיין זון בְּאֵרָה, וואָס תְּלַת-פְּלִטָסֶר דער מֶלֶךְ פֿון אַשור האָט פֿאַרטריבן; ער איז געווען דער פֿירשט פֿון די רֵאוּבֵנִים. ⁷ און זיינע ברידער לויט זיינע משפחות, זיך יחוסנדיק לויט זייערע געבורטן, זיינען געווען: דער הויפט יַעֲיָאֵל, און זְבַרְיָהוּ; ⁸ און בְּלָע דער זון פֿון עָוֹן דְעַם זֶה פֿון שְׁמַעִי, דְעַם זֶה פֿון יוֹאֵל, וואָס איז געזעסן אין עַרְעֵר, בײַ נָבו און בַּעַל-מַעֲוִן; ⁹ און צו מזרח איז ער געזעסן בײַ מע קומט צום מדבר, פֿון טײַךְ פְּרַת אָן; וואָרום זייערע פי האָבן זיך פֿאַרמערט אין לאַנד גִלְעָד. ¹⁰ און אין די טעג פֿון שְׂאוּל האָבן זיי געמאַכט אַ מלחמה מיט די הגרִיאִים, און יענע זיינען געפֿאַלן דורך זייער האַנט; און זיי האָבן זיך באַזעצט אין זייערע געצעלטן איבער דער גאַנצער געגנט צו מזרח פֿון גִלְעָד.

⁴ זע בראשית לה, 22.

בְּאֶרֶץ הַבְּשָׁן עַד-סִלְכָה: וַיֹּאֵל הָרֹאשׁ וְשֵׁם הַמִּשְׁנָה יב
וַיַּעַן וְשֵׁם בְּבָשָׁן: וְאַחֵיהֶם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם מִיכָאֵל י
וּמִשְׁלֹם וְשֵׁבַע וְיֹרִי וַיַּעֲבֹן וַיַּעַבְר שִׁבְעָה:
אֱלֹהִים וּבְנֵי אֲבִיחִיל בְּדַחְוִי בְּדַחְוִיחַ בְּדַחְוִיחַ בְּדַחְוִיחַ יד
בְּדַחְוִישֵׁי בְּדַחְוִיחַ בְּדַחְוִיחַ: אַחִי בְּדַחְוִיחַ אֶרְבִּי
רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם: וַיֵּשְׁבוּ בְּנֵלְעָד בְּבָשָׁן וּבְכַנְתִּיהָ טו
וּבְכָל-מִנְרָשֵׁי שְׂרֹן עַל-תּוֹצְאוֹתָם: כָּלֵם הַתְּחִשּׁוֹ בִּימֵי ז
יֹתָם מִלְךְ-יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבֵעַם מִלְךְ-יִשְׂרָאֵל:
בְּנִדְרָאוֹבָן וְגַדִּי וְחֲצִי שְׁבֵט-מְנַשֶּׁה מִדְּבַחְוִיחַ לְאִנְשֵׁים יח
לְשֵׁאִי מִן הַרְבִּי וְדַרְכֵי קָשֶׁת וּלְמִדְוֵי מַלְחָמָה אֲרֻבָּעִים
וְאַרְבַּעַת אֲלָף וְשִׁבְעֵי-מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְצֵאָה צָבָא: וַיַּעֲשׂוּ יט
מַלְחָמָה עִם-הַחֲנֹרִיִּים וַיִּטּוֹר וַנְּפִישׁ וְנִדְבַב: וַיַּעֲזְרוּ כ
עֲלֵיהֶם וַיִּנְתְּנוּ בְיָדָם הַחֲנֹרִיִּים וְכָל שְׁעֵמָהֶם כִּי לְאֱלֹהִים
וַעֲקָו בַּמַּלְחָמָה וַנַּעֲתוֹר לָהֶם בְּרִבְבָטָוּ בּוֹ: וַיֵּשְׁבוּ כא
מִקְנֵיהֶם גְּמִלְחִים חֲמִשִּׁים אֲלָף וְצֵאָן מֵאֵתֵים חֲמִשִּׁים
אֲלָף חֲמִיֻּרִים אֲלֵפִים וַנְּפִשׁ אֶדָם מֵאָה אֲלָף: כִּי-חֲלָלִים כב
רַבִּים נָפְלוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הַמַּלְחָמָה וַיֵּשְׁבוּ הַחֲתִיָּים עַד-
הַגִּלְגָּל: וּבְנֵי חֲצִי שְׁבֵט מְנַשֶּׁה יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ מְבָשָׁן כג
עַד-בְּעַל חֶרְמוֹן וְשֹׁנֵי וְהַר-חֶרְמוֹן הַמָּה רֶבּוֹ: וְאֱלֹהִי כד
רֹאשֵׁי בֵית-אֲבוֹתָם וְעַפְר וְשֵׁעִי וְאֵלִיָּאֵל וְעוֹרִיאֵל וְרַמְיָה
וְהוֹדוּיָה וְחִדְיָאֵל אֲנָשִׁים גְּבוּרֵי חַיִל אֲנָשֵׁי שְׁמוֹת רֹאשִׁים
לְבֵית אֲבוֹתָם: וַיַּמְעִלוּ בְּאֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ כה
אַחֲרֵי אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר-הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם:
וַיַּעַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-רִחוֹם פּוֹל מִלְךְ-אֲשׁוּר וְאֶת-רִחוֹם כו
תַּלְגַּת פְּלִנְסֵר מִלְךְ אֲשׁוּר וַיַּגְלֵם לְרֵאוּבֵנִי וּלְגַדִּי וּלְחֲצִי
שְׁבֵט מְנַשֶּׁה וַיְבִיאֵם לְחֵלֶח וְחָבוּר וְהָרָא וַיִּתֵּר גּוֹזָן עַד
הַיּוֹם הַזֶּה: בְּנֵי לֹי גִרְשֹׁן קָהָת וּמִרְרִי: כז

יְד' נ' א' יחדי כתיב כו' א' סה

11 און די קינדער פון גַד זיינען געזעסן אַקעגן זיי אין
לאַנד בָּשָׁן בִּזוּ סִלְכָה; 12 יואל דער הויפט, און שָׁפֵם דער
צווייטער, און יַעֲנִי, און שָׁפֵט, אין בָּשָׁן; 13 און זייערע
ברידער לויט זייערע פּאָטערהייזער: מִיכָאֵל, און מְשׁוּלֵם,
און שִׁבְעָה, און יֹרִי, און יַעֲבֹן, און זִיעַ, און עֶבֶר – זיבן.
14 דאָס זיינען די זין פון אֲבִיחִיל דעם זון פון חורִי, דעם
זון פון רֹחַם, דעם זון פון גִּלְעָד, דעם זון פון מִיכָאֵל, דעם
זון פון ישישי, דעם זון פון יְחִדּוֹ, דעם זון פון בּוּזָן. 15 אַחִי
דער זון פון עבדיאל דעם זון פון גּוּיִן איז געווען דער
הויפט פון זייערע פּאָטערהייזער. 16 און זיי זיינען געזעסן
אין גִּלְעָד אין בָּשָׁן, און אין אירע טעכטערשטעט, און אין
אַלע אָפּענע ערטער פון פּלוֹיִן, ביי זייערע אויסלאָזן.
17 זיי אַלע האָבן זיך פאַרצייכנט אין די טעג פון יֹתָם דעם
מלך פון יהודה, און אין די טעג פון יָרָבֵעַם דעם מלך פון
ישראל.

18 די קינדער פון ראובן, און די גַדִּים, און דער האַל-
בער שבט מנשה – פון העלדישע יונגען, מענטשן וואָס
טראָגן אַ שילד און אַ שווערד, און שפּאַנגען אַ בויגן, און
זיינען געלערנט אין מלחמה, זיינען געווען פיר און פּער-
ציק טויזנט און זיבן הונדערט און זעכציק וואָס גייען אַרויס
אין חיל. 19 און זיי האָבן געמאַכט אַ מלחמה מיט די
גגריאים, און יטור, און נְפִישׁ, און נִדְבַב. 20 און זיי זיינען
געהאַלפן געוואָרן אַקעגן זיי, און די גגריאים און אַלע
וואָס מיט זיי זיינען געגעבן געוואָרן אין זייער האַנט; וואָרום
זיי האָבן געשריען צו גאָט אין דער מלחמה, און ער האָט
זיך געלאָזט דערבעטן פון זיי, ווייל זיי האָבן זיך פאַר-
זיכערט אויף אים. 21 און זיי האָבן געפּאַנגען זייערע פּי-
נעסן פּערציק טויזנט, און פּערציק טויזנט, און אייזלען צוויי טויזנט, און נפשות
מענטשן הונדערט טויזנט. 22 וואָרום עס זיינען געפּאַלן פיל דערשלאָגענע, ווייל די מלחמה איז געווען פון גאָט. און
זיי זיינען געזעסן אויף דעם אָרט פון זיי ביז צום גלות.

23 און די קינדער פון דעם האַלבן שבט מנשה זיינען געזעסן אין לאַנד, פון בָּשָׁן בִּזוּ בְּעַל-חֶרְמוֹן, און שניר, און
דעם באַרג חֶרְמוֹן. זיי האָבן זיך געמערט. 24 און דאָס זיינען די הויפטלייט פון זייערע פּאָטערהייזער: עֶפְרָאֵן און
שֵׁעִי, און אֵלִיָּאֵל, און עוֹרִיאֵל, און יִרְמִיָה, און הוֹדוּיָה, און חִדְיָאֵל, מענטשן העלדישע גיבורים, מענטשן מיט נעמען,
הויפטן פון זייערע פּאָטערהייזער.

25 און זיי האָבן געפּעלשט אָן דעם גאָט פון זייערע עלטערן, און זיינען געווען פאַרפירט נאָך די געטער פון
די פעלקער פון לאַנד, וואָס גאָט האָט פאַרטיליקט פון פאַר זיי. 26 און דער גאָט פון ישראל האָט דערוועקט דעם
גייסט פון דעם מלך פון אַשור, און דעם גייסט פון תַּלְגַּת-פְּלִנְסֵר דעם מלך פון אַשור, און ער האָט זיי פאַר-
טריבן – די ראובנים, און די גַדִּים, און דעם האַלבן שבט מנשה, און ער האָט זיי געבראַכט קיין לחלח, און חָבוּר,
און הָרָא, און בייים טייך גּוֹזָן, ביז אויף היינטיקן טאָג.

ב בני קהת עמרם ויצהר וחרון ועזאל: ובני עמרם
 אהרן ומשה ומרים ובני אהרן נדב ואביהוא אלעזר
 ל ואיתמר: אלעזר הוליד אתפינחס פינחס הוליד את-
 לא אבישוע: ואבישוע הוליד אתבקי ובקי הוליד אתעני:
 לב ועזי הוליד אתזרחיה וזרחיה הוליד אתמרום: מרום
 לד הוליד אתאמריה ואמריה הוליד אתאחיסוב: ואחיסוב
 לה הוליד אתצדוק וצדוק הוליד אתאחמעץ: ואחמעץ
 לו הוליד אתעזריה ועזריה הוליד אתיוחנן: ויוחנן הוליד
 לאתיעזריה הוא אשר כהן בפית אשר-בנה שלמה
 לו בירושלם: ויוולד עזריה אתאמריה ואמריה הוליד את-
 לה אחיסוב: ואחיסוב הוליד אתצדוק וצדוק הוליד את-
 לב שלום: ושלום הוליד אתחלקיה וחלקיה הוליד את-
 מ עזריה: ועזריה הוליד אתשריה ושריה הוליד את-
 סא יהוצדק: ויהוצדק הלך בהגלות יהוה אתיהודה
 וירושלם ביד נבכדנאצר:

ו

א בני לוי גרשם קהת ומררי: ואלה שמות בניגורשם
 ב לבני שמעי: ובני קהת עמרם ויצהר וחרון ועזאל:
 ד בני מררי מחלי ומשי ואלה משפחות הלוי לאבתיהם:
 ה לגרשם לבני בני נחת בני זמה בני: יואח בנו עדו בני
 ורח בני יאתרי בני: בני קהת עמינדב בני קרח בני
 ז אסיר בני: אלקנה בני ואביסר בני ואסיר בני: תחת
 ח בני אוריאל בני עזיה בני ושאל בני: ובני אלקנה
 ט עמשי ואחיומות: אלקנה בני אלקנה צופי בני ונחת
 י בני: אליאב בני ירחם בני אלקנה בני: ובני שמואל
 יא הבכור ושני ואביה: בני מררי מחלי לבני בני שמעי
 יב בני עזיה בני: שמעא בני חגיה בני עשיה בני:

ו, יא' ב' די

27 די זין פון לוי: גרשון, קהת, און מררי. 28 און די
 זין פון קהת: עמרם, יצהר, און חרון, און עזאל. 29 און
 די קינדער פון עמרמען: אהרן, און משה, און מרים. און
 די זין פון אהרנען: נדב, און אביהוא, אלעזר, און איתמר.
 30 אלעזר האָט געבאָרן פינחסן; פינחס האָט געבאָרן
 אבישוען. 31 און אבישוע האָט געבאָרן בוקין, און בוקי
 האָט געבאָרן עונין. 32 און עוני האָט געבאָרן זרחיהן, און
 זרחיה האָט געבאָרן מריותן. 33 מריות האָט געבאָרן
 אמריהן, און אמריה האָט געבאָרן אחיסובן. 34 און
 אחיסוב האָט געבאָרן צדוקן, און צדוק האָט געבאָרן
 אחמעצן. 35 און אחמעץ האָט געבאָרן עזריהן, און
 עזריה האָט געבאָרן יוחנען. 36 און יוחנן האָט געבאָרן
 עזריהן; דאָס איז דער וואָס איז געווען אַ פּהן אין דעם
 הויז וואָס שלמה האָט געבויט אין ירושלים. 37 און עזריה
 האָט געבאָרן אמריהן, און אמריה האָט געבאָרן אחיסובן.
 38 און אחיסוב האָט געבאָרן צדוקן, און צדוק האָט גע-
 באָרן שלומען. 39 און שלום האָט געבאָרן חלקיהן, און
 חלקיה האָט געבאָרן עזריהן. 40 און עזריה האָט געבאָרן
 שריהן, און שריה האָט געבאָרן יהוצדקן. 41 און יהוצדק

איז אוועק אין גלות, ווען גאָט האָט פאַרטריבן יהודה און ירושלים דורך דער האַנט פון נבוכדנאָצרן.

1 די זין פון לוי: גרשום, קהת, און מררי. 2 דאָס זיינען די נעמען פון גרשוםס זין: לבני, און שמעי. 3 און די
 זין פון קהתן זיינען געווען: עמרם, און יצהר, און חרון, און עזאל. 4 די זין פון מררי: מחלי, און מושי.
 און דאָס זיינען די משפחות פון לוי לויט וייערע עלטערן.

5 פון גרשומען: זיין זון לבני, זיין זון נחת, זיין זון זמה; 6 זיין זון יואח, זיין זון עדו, זיין זון רח, זיין זון יאתרי.
 7 די קינדער פון קהת: זיין זון עמינדב, זיין זון קרח, זיין זון אסיר; 8 זיין זון אלקנה, און זיין זון אבנסר, און
 זיין זון אסיר; 9 זיין זון אוריאַל, זיין זון עזיה, און זיין זון שאל. 10 און די קינדער פון אלקנה: עמשי,
 און אחיומות, 11 נאון אלקנה. די קינדער פון אלקנה: זיין זון צופי, און זיין זון נחת; 12 זיין זון אליאב, זיין זון ירוחם,
 זיין זון אלקנה. 13 און די זין פון שמואלן: דער בכור ושני, און אביה.
 14 די קינדער פון מררי: מחלי; זיין זון לבני, זיין זון שמעי, זיין זון עזיה; 15 זיין זון שמעא, זיין זון חגיה, זיין זון עשיה.

16 און דאָס זײַנען די װאָס דוד האָט געשטעלט ביים זינגען אין הויז פון גאָט, נאָכדעם ווי דער אָרון איז געקומען צו זײַן רוי. 17 און זײ האָבן געדינט פאַר דעם משכן פון אוהלי־מועד מיט געזאַנג, ביז שלמה האָט געבויט דאָס הויז פון גאָט אין ירושלים, און זײ האָבן זיך געשטעלט לויט זײער אָרדענונג בײַ זײער דינסט. 18 און דאָס זײַנען די װאָס זײַנען דאָרטן געשטאַנען, מיט זײערע זין: פון די זין פון די קהתים: הימן דער זינגער, דער זון פון יואל דעם זון פון שמואל, 19 דעם זון פון אַלקנה, דעם זון פון ירוחם, דעם זון פון אַליאַל, דעם זון פון תוח, 20 דעם זון פון צוף, דעם זון פון אַלקנה, דעם זון פון מַחַת, דעם זון פון עֲמִשִׁי, 21 דעם זון פון אַלקנה, דעם זון פון יואל, דעם זון פון עזריה, דעם זון פון צפניה, 22 דעם זון פון מַחַת, דעם זון פון אַסיר, דעם זון פון אַבִּיָסָף, דעם זון פון קרח, 23 דעם זון פון יצחק, דעם זון פון קהת, דעם זון פון לוי, דעם זון פון ישראלן. 24 און זײַן ברודער אָסָף איז געווען דער װאָס איז געשטאַנען צו זײַן רעכטער האַנט: אָסָף דער זון פון בְּרַכְיָהוּ דעם זון פון שַׁמְעָא, 25 דעם זון פון מִיכָאֵל, דעם זון פון בַּעֲשֵׂיָה, דעם זון פון מַלְכִּיָהּ, 26 דעם זון פון אַתָּנִי, דעם זון פון זֵרַח, דעם זון פון עֲדִיָה, 27 דעם זון פון אֵיתָן, דעם זון פון זִמְהָ, דעם זון פון שַׁמְעִי, 28 דעם זון פון יחזקיה, דעם זון פון גֵּרְשׁוֹם, דעם זון פון לִוִּי. 29 און זײערע ברידער די קינדער פון מֶרְרִי, אויף דער לינקער זײט: אֵיתָן דער זון פון קִישִׁי דעם זון פון עֲבַדִּי, דעם זון פון מלוך, 30 דעם זון פון חֲשִׁבִּיָהּ, דעם זון פון אַמְצִיָהּ, דעם זון פון חַלְקִיָהּ, 31 דעם זון פון אַמְצִי, דעם זון פון בְּנִי, דעם זון פון שָׁמֶר, 32 דעם זון פון מַחֲלִי, דעם זון פון מושי, דעם זון פון מֶרְרִי, דעם זון פון לִוִּי. 33 און זײערע ברידער די לויים זײַנען געווען אָפּגעגעבן צו דעם גאַנצן דינסט פון דעם משכן פון גאָטס הויז.

34 און אהרן און זײַנע קינדער האָבן געדעמפט אויף דעם מזבח פאַר בראַנדאָפּפער און אויף דעם מזבח פאַר װײַרויך; זײ זײַנען געווען פאַר יעטוועדער אַרבעט פון דעם קדש־קדשים, און אויף מכפר צו זײַן אויף ישראל, לויט אַלץ װאָס משה דער קנעכט פון גאָט האָט באַפוילן. 35 און דאָס זײַנען די קינדער פון אהרן: זײַן זון אַלְעָזָר, זײַן זון פִּינְחָס, זײַן זון אַבִּישׁוּעַ, 36 זײַן זון בוקי, זײַן זון עווי, זײַן זון זַרְחִיָה; 37 זײַן זון מְרִיזוֹת, זײַן זון אַמְרִיָהּ, זײַן זון אַחִיטוב; 38 זײַן זון צְדוֹק, זײַן זון אַחִימֶעֶץ. 39 און דאָס זײַנען געווען זײערע װײַנערטער לויט זײערע לאַגערדערפער אין זײער געמאַרק: צו די קינדער פון אהרן פון דער משפּחה פון די קהתים, װײַל זײערס איז געווען ודער ערשטער זון גורל, 40 זײ האָט מען געגעבן חֲבֵרוֹן אין לאַנד יהודה מיט אירע פרייע פלעצער רונד אַרום איר. 41 אָבער דאָס פעלד פון דער שטאָט און אירע דער־פער האָט מען געגעבן צו בָּלָב דעם זון פון יפֿונהן. 42 און צו די קינדער פון אהרן האָט מען געגעבן די שטעט פון אַנטרינונג,

וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶעֱמִיד דָּוִד עַל־יְרֵשׁוּר בֵּית יְהוָה מִמְּנוּחַ הָאָרוֹן; וְהָיוּ מְשֻׁרְתִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד בְּשׁוּר עֹרֵבְנוֹת שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה בִּירוּשָׁלַם וַיַּעֲמֵדוּ כַּמִּשְׁפָּטָם עַל־עֲבֹדָתָם; וְאֵלֶּה הַעֲמָדִים וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי יח הַקְּהָתִי הַיָּמִן הַמְּשׁוּרָר בְּדִיּוּאֵל בְּדִשְׁמוּאֵל: בְּדֹאֲלֶקְנָה יח בְּדֹרְחָם בְּדֹאֲלִיאֵל בְּדֹתָח: בְּדֹצִיף בְּדֹאֲלֶקְנָה בְּדֹ מַחַת בְּדֹעֲמִישִׁי: בְּדֹאֲלֶקְנָה בְּדִיּוּאֵל בְּדֹעֲזִירָה בְּדֹצַפְנִיָה: כא בְּדֹתָחַת בְּדֹאֲסִיר בְּדֹאֲבִיָסָף בְּדֹקֶרַח: בְּדֹצִיחֶר בְּדֹ צֶהָת בְּדֹלִוִי בְּדִישָׁרְאֵל: וְאֵתָוִי אָסָף הַעֲמָד עַל־כד ימִינוֹ אָסָף בְּרַבְרָכְיָהוּ בְּדִשְׁמֶעָא: בְּרַמִּיכָאֵל בְּרַבְעִשִׁיָה כה בְּרַמִּלְכִיָהּ: בְּרַחֲתָנִי בְּרַזְרַח בְּרַעֲדִיָה: בְּרַחֲתָן בְּדֹ זִמְהָ בְּדִשְׁמֶעִי: בְּדֹתָחַת בְּדֹגֵרְשִׁם בְּדֹלִוִי: וּבְנֵי כט מֶרְרִי אַחִיהֶם עַל־הַשְּׁמֹאוֹל אֵיתָן בְּרַקִּישִׁי בְּרַעֲבָדִי בְּדֹ מַלְוֹךְ: בְּדֹחֲשִׁבְנִיָה בְּדֹאֲמִצִּיָהּ בְּדֹחַלְקֶנָה: בְּדֹאֲמִצִּי בְּדֹ בְּנֵי בְּדֹשָׁמֶר: בְּדֹמַחֲלִי בְּדֹמוּשִׁי בְּדֹמֶרְרִי בְּדֹלִוִי: לב וְאַחֵיהֶם הַלְוִיִּם נְתוּלִים לְכָל־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן בֵּית הָאֱלֹהִים: לג וְאַהֲרֹן וּבְנָיו מִקְטוּרִים עַל־מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְעַל־מִזְבֵּחַ הַקָּטָרֶת לְכָל־מִלְאכַת קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים וּלְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל כָּכָל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים: וְאֵלֶּה בְּנֵי לה אַהֲרֹן אֲלֶעָזָר בְּנֵי פִינְחָס בְּנֵי אַבִּישׁוּעַ בְּנֵי: בְּנֵי בְּנֵי זין לו בְּנֵי זַרְחִיָה בְּנֵי: מְרִיזוֹת בְּנֵי אַמְרִיָה בְּנֵי אַחִיטוב בְּנֵי: לו צְדוֹק בְּנֵי אַחִימֶעֶץ בְּנֵי: וְאֵלֶּה מוֹשְׁבוֹתָם לְמִירוֹתָם לט בְּנִבְוִלָם לְבְנֵי אַהֲרֹן לְמִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי כִּי לָהֶם הָיָה הַגּוֹרָל: וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־חֲבֵרוֹן בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וְאֶת־ מנרשיה סביבתייה: וְאֶת־שֵׁדֶה הַעִיר וְאֶת־חֲצִירָהּ נָתַנו כא לְכָלֶב בְּדִיפְנָה: וּלְבְנֵי אַהֲרֹן נָתַנו אֶת־עֲרֵי הַמִּקְלָט כב אֶת־חֲבֵרוֹן וְאֶת־לִבְנָה וְאֶת־מְנַרְשִׁיָה וְאֶת־זֵיתָר וְאֶת־

כ' אה"ק

חברון, און לבנה מיט אירע פרייע פלעצער, און יתיר, און אשתמוע מיט אירע פרייע פלעצער; ⁴³ און חילן מיט אירע פרייע פלעצער, דביר מיט אירע פרייע פלעצער; ⁴⁴ און עשן מיט אירע פרייע פלעצער, און בית-שמש מיט אירע פרייע פלעצער. ⁴⁵ און פון שבת בנימין: גבע מיט אירע פרייע פלעצער, און עזמט מיט אירע פרייע פלעצער, און ענתות מיט אירע פרייע פלעצער. אַלע זייערע שטעט, דרייצן שטעט, לויט זייערע משפחות.

⁴⁶ און פאר די איבעריקע קינדער פון קהת, פון דער משפחה פון דעם שבת, פון דעם האלבן שבת, פון האלב מנשה, לויט גורל, צען שטעט. ⁴⁷ און פאר די קינדער פון גרשום לויט זייערע משפחות, פון שבת יששכר, און פון שבת אשר, און פון שבת נפתלי, און פון שבת מנשה אין בשן, דרייצן שטעט. ⁴⁸ פאר די קינדער פון מררי לויט זייערע משפחות, פון שבת ראובן, און פון שבת גד, און פון שבת זבולון, לויט גורל, צוועלף שטעט.

⁴⁹ און די קינדער פון ישראל האבן געגעבן צו די לויים די שטעט מיט זייערע פרייע פלעצער. ⁵⁰ און זיי האבן געגעבן לויט גורל, פון דעם שבת פון די קינדער פון יהודה, און פון דעם שבת פון די קינדער פון שמעון, און פון דעם שבת פון די קינדער פון בנימין, די דאזיקע שטעט וואס מע רופט דאָ אָן מיט די נעמען.

^{מב} אַשְׁתָּמוֹעַ וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ: וְאֶת־חִילָן וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ אֶת־
^{מד} דְּבִיר וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ: וְאֶת־עֶשֶׂן וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ וְאֶת־בֵּית־
^{מה} שֶׁמֶשׁ וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ: וּמִמֶּנּוּ בְנִימִן אֶת־גֶּבַע וְאֶת־
 מִנְרָשֵׁיהֶּ וְאֶת־עֶזְמוֹת וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ וְאֶת־עֵנָתוֹת וְאֶת־
 מִנְרָשֵׁיהֶּ כָּל־עֲרֵיהֶם שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה עִיר בְּמִשְׁפַּחֹתיהֶם:
^{מו} וּלְבִנֵי קֹהֵת הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפַּחַת הַמִּטָּה מִמִּחְצֵית
^{מז} מִטָּה חֲצֵי מְנַשֶּׁה בְּנוֹרָל עָרִים עָשָׂר: וּלְבִנֵי גֵרְשׁוֹם
 לְמִשְׁפַּחוֹתָם מִמִּטָּה וְיִשְׁשֹׁכָר וּמִמִּטָּה אֲשֶׁר וּמִמִּטָּה נַפְתָּלִי
^{מח} וּמִמִּטָּה מְנַשֶּׁה בְּבֶשֶׁן עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה: לְבִנֵי
 מְרָרִי לְמִשְׁפַּחוֹתָם מִמִּטָּה רְאוּבֵן וּמִמִּטָּה גָד וּמִמִּטָּה
^{מט} וּבִלְהָן בְּנוֹרָל עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה: וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
 לְלוֹיִם אֶת־הָעָרִים וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶם: וַיִּתְּנוּ בְּנוֹרָל מִמִּטָּה
^נ בְּנֵי־יְהוּדָה וּמִמִּטָּה בְּנֵי־שֹׁמֶן וּמִמִּטָּה בְּנֵי בְנִימִן אֶת
 הָעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־יִקְרְאוּ אֹתָהֶם בְּשֵׁמוֹת:
^{נא} וּמִמִּשְׁפַּחוֹת בְּנֵי קֹהֵת וַיְהִי עָרֵי גְבוּלָם מִמִּטָּה אֶפְרַיִם:
^{נב} וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עָרֵי הַמְּקֻלָּט אֶת־שֶׁבֶם וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ בְּהַר
 אֶפְרַיִם וְאֶת־נֶזֶר וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ: וְאֶת־זִקְמֶעַם וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ
^{נג} וְאֶת־בֵּית חִירוֹן וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ: וְאֶת־אֵילָן וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ
^{נד} וְאֶת־נֶתְדִמְזִן וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ: וּמִמִּחְצֵית מִטָּה מְנַשֶּׁה
 אֶת־עֵנָת וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ וְאֶת־בִּלְעָם וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ
^{נז} לְמִשְׁפַּחַת לְבִנְיָמִן הַנּוֹתָרִים: לְבִנֵי גֵרְשׁוֹם
 מִמִּשְׁפַּחַת חֲצֵי מִטָּה מְנַשֶּׁה אֶת־גּוֹלָן בְּבֶשֶׁן וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ
^{נח} וְאֶת־עֶשְׂתָּרוֹת וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ: וּמִמִּטָּה יִשְׁשֹׁכָר אֶת־
 קָדֵשׁ וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ אֶת־דְּבָרַת וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ: וְאֶת־
 רְאֵמוֹת וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ וְאֶת־עֲנָנִים וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ:
^{נט} וּמִמִּטָּה אֲשֶׁר אֶת־מִשְׁלֵל וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ וְאֶת־עֲבָדוֹן וְאֶת־
 מִנְרָשֵׁיהֶּ: וְאֶת־חֹקֶק וְאֶת־מִנְרָשֵׁיהֶּ וְאֶת־דָּחָב וְאֶת־
^{סא} מִנְרָשֵׁיהֶּ: וּמִמִּטָּה נַפְתָּלִי אֶת־קָדֵשׁ בְּגִלִּיל וְאֶת־

מג' בס"א חילן מה' בס"א ע'ל

⁵¹ און טייל פון די משפחות פון די קינדער פון קהת האבן געהאט די שטעט פון זייער געמארק פון שבת אפרים.
⁵² און מע האָט זיי געגעבן די שטעט פון אנטרינונג, שכם מיט אירע פרייע פלעצער אויפן באַרג אפרים, און נזר מיט אירע פרייע פלעצער; ⁵³ און זקמעם מיט אירע פרייע פלעצער, און בית-חורון מיט אירע פרייע פלעצער.
⁵⁴ און אילון מיט אירע פרייע פלעצער, און גת-רמון מיט אירע פרייע פלעצער. ⁵⁵ און פון דעם האלבן שבת מנשה: ענר מיט אירע פרייע פלעצער, און בלעם מיט אירע פרייע פלעצער, פאר דער משפחה פון די איבעריקע קינדער פון קהת.
⁵⁶ פאר די קינדער פון גרשום, פון דער משפחה פון דעם האלבן שבת מנשה: גולן אין בשן מיט אירע פרייע פלעצער, און עשתרות מיט אירע פרייע פלעצער. ⁵⁷ און פון שבת יששכר: קדש מיט אירע פרייע פלעצער, דברת מיט אירע פרייע פלעצער. ⁵⁸ און ראמות מיט אירע פרייע פלעצער, און עננס מיט אירע פרייע פלעצער. ⁵⁹ און פון שבת אשר: משל מיט אירע פרייע פלעצער, און עבדון מיט אירע פרייע פלעצער. ⁶⁰ און חוקק מיט אירע פרייע פלעצער, און רחוב מיט אירע פרייע פלעצער. ⁶¹ און פון שבת נפתלי: קדש אין גליל מיט

אירע פרייע פלעצער, און חמון מיט אירע פרייע פלע-
 צער, און קריתים מיט אירע פרייע פלעצער.
 62 פאר די איבעריקע, די קינדער פון מררי, פון
 שבט זבולון: רמונו מיט אירע פרייע פלעצער, תבור. מיט
 אירע פרייע פלעצער. 63 און פון יענער זייט ירדן ביי
 ירחו, צו מזרח פון ירדן, פון שבט ראובן: בצר אין מדבר
 מיט אירע פרייע פלעצער, און יהץ מיט אירע פרייע
 פלעצער: 64 און קדמות מיט אירע פרייע פלעצער, און
 מיפעת מיט אירע פרייע פלעצער. 65 און פון שבט גד:
 ראמות אין גלעד מיט אירע פרייע פלעצער, און מחנים
 מיט אירע פרייע פלעצער; 66 און חשבון מיט אירע
 פרייע פלעצער, און יעזיר מיט אירע פרייע פלעצער.

און פון די זין פון יששכר זיינען געווען: תולע, און
 פואה, ישוב, און שמרון-פיר. 2 און די זין פון
 תולען: עווי, און רפיה, און יריאל, און יחמי, און בשם,
 און שמואל, הויפטן פון זייערע פאטערהייזער-פון
 תולע-לויט זייערע געבורטן, העלדישע גיבורים. זייער
 צאל אין די טעג פון דודן איז געווען צוויי און צוואנציק
 טויזנט און זעקס הונדערט. 3 און די זין פון עוזין זיינען
 געווען: ירחיה; און די זין פון ירחיהן: מיכאל, און
 עובדיה, און יואל, ישה-פינף; אלע הויפטן. 4 און צו
 זיי האבן געהערט, לויט זייערע געבורטן, לויט זייערע פאטערהייזער, מחנות קריגחיל, זעקס און דרייסיק
 טויזנט; ווארום זיי האבן געהאט פיל ווייבער און זין. 5 און זייערע ברידער פון אלע משפחות פון יששכר, העל-
 דישע גיבורים-זייער פארצייעניש, אין אלעמען: זיבן און אכציק טויזנט.

פון בנימינען: בלע, און בכר, און ידיעאל-דריי. 7 און די זין פון בלען: אצבון, און עווי, און עוזיאל, און ירימות,
 און עירי-פינף, הויפטן פון פאטערהייזער, העלדישע גיבורים; און זייער פארצייעניש: צוויי און צוואנציק טויזנט און
 פיר און דרייסיק. 8 און די זין פון בכרן: זמירה, און יעש, און אליעזר, און אליעזיני, און עמרי, און ירמות, און אביה,
 און ענתות, און עלמת; די אלע זיינען געווען די זין פון בכרן. 9 און זייער פארצייעניש לויט זייערע געבורטן, לויט די
 הויפטן פון זייערע פאטערהייזער, העלדישע גיבורים: צוואנציק טויזנט און צוויי הונדערט. 10 און די זין פון
 ידיעאלן: בלהן; און די זין פון בלהנען: יעוש, און בנימין, און אהוד, און כנענה, און ויתן, און תרשיש, און אחישחר.

מגרשיה ואתחמון ואתמגרשיה ואתקריתים ואת-
 מגרשיה: לבני מררי הנותרים ממשה ובלון אתי 3
 רמונו ואתמגרשיה ואתבכור ואתמגרשיה: ומעבר 3
 ליתן ויהו למזרח הירדן ממשה ראובן אתבצר במדבר
 ואתמגרשיה ואתיהצה ואתמגרשיה: ואתקדמות 3
 ואתמגרשיה ואתמיפעת ואתמגרשיה: וממטה 3
 גד אתקדמות בגלעד ואתמגרשיה ואתמחנים ואת-
 מגרשיה: ואתחשבון ואתמגרשיה ואתיעזיר ואת- 3
 מגרשיה:

ולבני יששכר תולע ופואה וישב ושמרון ארבעה: ובני 5
 תולע עוי ורפיה ויריאל ויחמי ובשם ושמואל ראשים
 לבית אבותם לתולע גבורי חיל לתלדותם מספרם
 בימי דוד עשרים ושנים אלה ושש מאות: ובני 5
 עוי זרחיה ובני זרחיה מיכאל ועבדיה וזאל ושה
 חמשה ראשים כלם: ועלירם לתלדותם לבית אבותם 7
 גדודי צבא מלחמה שלשים ושה אלה קיהרבו נשים
 ובנים: ואחיהם לכל משפחות יששכר גבורי חילים 7
 שמונים ושבעה אלה התחשם לכל: בנימן בלע 7
 ובכר וידיעאל שלשה: ובני בלע אצבון ועוי ועזאל 7
 וירימות ועירי חמשה ראשי בית אבות גבורי חילים
 והתחשם עשרים ושנים אלה ושלשים וארבעה:
 ובני בכר זמירה ויעש ואליעזר ואליעזיני ועמרי וירמות 8
 ואביה וענתות ועלמת בל-אלה בני בכר: והתחשם 8
 לתלדותם ראשי בית אבותם גבורי חיל עשרים אלה
 ומאתים: ובני ידיעאל בלהן ובני בלהן יעוש 7
 ובנימן ואהוד וכנענה ויתן ותרשיש ואחישחר: כל 10

1, 62-10 (יא) 1 יששכר

11 די אלע זיינען געווען די קינדער פון ידיעאל לויט די הויפטן פון די פאטערהייזער, העלדישע גיבורים, זיבעצן טויזנט און צוויי הונדערט וואס גייען ארויס אין חיל אויף מלחמה. 12 דערצו שופים, און חופים, די זין פון עירן; חושם, דער זון פון אחרן.

13 די זין פון נפתלין: יחציאל, און גוני, און יצר, און שלום, די קינדער פון בלההן.

14 די זין פון מנשה: אשריאל וואס ווין ווייב האט געבארן— ווין ארמישע קעפסווייב האט געבארן מכיר דעם פאטער פון גלעד; 15 און מכיר האט גענומען א ווייב פון חופים און שופים, און דער נאמען פון זייער שוועסטער איז געווען מעכה— און דער נאמען פון צווייטן איז געווען צלפחד; און צלפחד האט געהאט טעכטער. 16 און מעכה די ווייב פון מכירן האט געבארן א זון, און זי האט גערופן ווין נאמען פֿרש; און דער נאמען פון זיין ברודער איז געווען שרש, און זיינע זין זיינען געווען אולם, און רקם. 17 און די זין פון אולמען: בָּדָן, דאָס זיינען די קינדער פון גלעד דעם זון פון מכיר, דעם זון פון מנשהן. 18 און ווין שוועסטער המולכת האט געבארן אישהודן, און אביעזרון, און מחלהן. 19 און די זין פון שמידען זיינען געווען: אחין, און שקם, און לקחי, און אניעם.

20 און די זין פון אפרימען: שותלח— און זיין זון איז געווען בָּרָד, און זיין זון תחת, און זיין זון אלעד, און זיין זון תחת; 21 און זיין זון וָבֶד, און זיין זון שותלח— און עֶזֶר, און אַלְעָד. און די מענטשן פון גת, די איינגעבארענע פון לאנד האָבן זיי געהרגעט, ווייל זיי האָבן אַראָפּגענידערט

אָוועקצונעמען זייערע פֿי. 22 און זייער פאטער אפרים האט געטרויערט פיל טעג, און זיינע ברידער זיינען געקומען אים טרייסטן. 23 און ער איז געקומען צו זיין ווייב, און זי איז טראגעדיק געוואָרן, און האט געבארן א זון, און ער האט גערופן ווין נאמען בריעה ווייל אן אומגליק איז געשען אין זיין הויז. 24 און זיין טאכטער איז געווען שאַרה, און זי האט געבויט בית־חורון, די אונטערשטע און די אויבערשטע, און אונשאַרה. 25 און זיין זון איז געווען ווען רפח, און רשף, און זיין זון תלח, און זיין זון תחזן; 26 זיין זון לעדן, זיין זון עמיהוד, זיין זון אלישמע; 27 זיין זון נון, זיין זון יהושוע. 28 און זייער אייגנטום און זייערע וויינערטער איז געווען ביתאל מיט אירע טעכטערשטעט, און צו מורח, נַעֲרָן, און צו מערב נָזֵר מיט אירע טעכטערשטעט, און שקם מיט אירע טעכטערשטעט, און לעבן די קינדער פון מנשה, ביתשאן מיט אירע טעכטערשטעט, תַּעֲנָךְ מיט אירע טעכטערשטעט, מגדו מיט אירע טעכטערשטעט, דור מיט אירע טעכטערשטעט. אין די דאָזיקע זיינען געווען די קינדער פון יוסף דעם זון פון ישראל.

אלה בני ידיעאל לראשי האבות גבורי הנלם שבקה. 11 עשר אלה ומאתים יצאי צבא למלחמה: ושםם וחפם י בנייעיר חשם בני אחר: בני נפתלי יחציאל וגוני ויצר י ושלום בני בלהה: בני מנשה אשריאל אשר ילדה פילגשו הארמיה ילדה את־מכיר אבי גלעד: 12 ומכיר לקח אשה לחפים ולשפים ושם אחתו מעכה 13 ושם השני צלפחד ותהינה לצלפחד בנות: ותלד מעכה אשת־מכיר בן ותקרא שמו פרש ושם אחיו שרש ובניו י אולם ורקם: ובני אולם בן אלה בני גלעד בן־מכיר יח בן־מנשה: ואחתו המלכת ילדה את־איש הוד ואת־ יט אביעזר ואת־מחלה: ויהיו בני שמידע אחן ושקם כ ולקחי ואניעם: ובני אפרים שותלח וברד בנו 14 ותחת בנו ואלעדו בנו ותחת בנו: וובד בנו ושותלח בנו ועזר ואלעד ותרגום אנשינת הנלדים בארץ כי 15 ירדו לקחת את־מקניהם: ויתאבל אפרים אביהם ימים 16 רבים ויבאו אחיו לנחמו: ויבא אליאשתו ותהר ותלד בן ויקרא את־שמו בריעה כי ברעה היתה בביתו: 17 ובתו שארה ותבן את־בית־חורון התחתון ואת־העליון 18 ואת אן שארה: ורפח בנו ורשף ותלח בנו ותחז בני: 19 לעדן בנו עמיהוד בנו אלישמע בנו: נון בנו יהושע בנו: 20 ואחזתם ומשבותם בית־אל ובנתיה ולמזרח נַעֲרָן ולמערב נזר ובנתיה ושקם ובנתיה ערעיה ובנתיה: 21 ועל־ידי בנ־מנשה ביתשאן ובנתיה תַּעֲנָךְ ובנתיה מגדו ובנתיה דור ובנתיה באלה ישבו בני יוסף בנ־ישׂראל: 22 בני אשר ימנה וישוה וישווי ובריעה ושרח 23 לא אחותם: ובני בריעה חבר ומלביאל הוא אבי ברזות: 24 וחבר הוליד את־יפלט ואת־שומר ואת־הותם ואת־שועא

יח' טול בחזקת לא' ביהת קד

און זייער פאטער אפרים האט געטרויערט פיל טעג, און זיינע ברידער זיינען געקומען אים טרייסטן. 23 און ער איז געקומען צו זיין ווייב, און זי איז טראגעדיק געוואָרן, און האט געבארן א זון, און ער האט גערופן ווין נאמען בריעה ווייל אן אומגליק איז געשען אין זיין הויז. 24 און זיין טאכטער איז געווען שאַרה, און זי האט געבויט בית־חורון, די אונטערשטע און די אויבערשטע, און אונשאַרה. 25 און זיין זון איז געווען ווען רפח, און רשף, און זיין זון תלח, און זיין זון תחזן; 26 זיין זון לעדן, זיין זון עמיהוד, זיין זון אלישמע; 27 זיין זון נון, זיין זון יהושוע. 28 און זייער אייגנטום און זייערע וויינערטער איז געווען ביתאל מיט אירע טעכטערשטעט, און צו מורח, נַעֲרָן, און צו מערב נָזֵר מיט אירע טעכטערשטעט, און שקם מיט אירע טעכטערשטעט, און לעבן די קינדער פון מנשה, ביתשאן מיט אירע טעכטערשטעט, תַּעֲנָךְ מיט אירע טעכטערשטעט, מגדו מיט אירע טעכטערשטעט, דור מיט אירע טעכטערשטעט. אין די דאָזיקע זיינען געווען די קינדער פון יוסף דעם זון פון ישראל.

30 די קינדער פון אשרן: ימנה, און ישוה, און ישוי, און בריעה, און זייער שוועסטער שרח. 31 און די זין פון בריעהן: תָּבֵר, און מלביאל, דאָס איז דער פאטער פון ברזות. 32 און חָבֵר האט געבארן יפלטן, און שומרן, און חותמען, און זייער

י אין טעקסט: ברעה, אין אן אומגליק.

שוועסטער שוועאן. ³³ און די זין פון יפלטן זיינען געווען: פֿסר, און במהל, און עשנת. דאָס זיינען די זין פון יפלטן. ³⁴ און די זין פון שמרן: אחי, און רהגה, און חובה, און אָרם. ³⁵ און די זין פון זיין ברודער הלמען: צופת, און ימנע, און שלש, און עמל. ³⁶ די זין פון צופתן: סוח, און חרנפר, און שועל, און ברי, און ימרה; ³⁷ בצר, און הוד, און שמאָ, און שלשה, און יתרו, און באַראָ. ³⁸ און די זין פון יתרו: יפונה, און פספאָ, און אַראָ. ³⁹ און די זין פון עולאָן: אָרה, און חניאל, און רציאָ. ⁴⁰ די אלע זיינען געווען די קינדער פון אָשר, הויפטן פון די פּאָטערהייזער, געקליבענע העל-דישע גיבורים, אויבערפירשטן; און זייער פּאַרצייכעניש אין חיל פאַר מלחמה—זייער צאָל: זעקס און צוואַנציק טויזנט מאַן.

ח און בנימין האָט געבאָרן בלע זיין בכור, אַשבֿל דעם צווייטן, און אַחרח דעם דריטן; ² נוֹחָה דעם פירטן, און רפּאָ דעם פינפטן. ³ און בלע האָט געהאַט זיין: אָדר, און גראָ, און אַביהוד; ⁴ און אַבישוע, און נַעֲמָן, און אחוח; ⁵ און גראָ, און שפּוֹפֶן, און חורם. ⁶ און דאָס זיינען די זין פון אַחודן:—די דאָזיקע זיינען געווען הויפטן פון פּאָטערהייזער פון די באַווינער פון גבע, און מע האָט זיי פאַרטריבן קיין מְנַחֵת; ⁷ און נַעֲמָן, און אַחִיהָ, און גראָ, זיי האָבן זיי פאַרטריבן—ער האָט געבאָרן עוואָן, און אחיחודן. ⁸ און שחרים האָט געהאַט קינדער אין פעלד פון מואָב, נאָכדעם ווי ער האָט זיי אַוועקגעשיקט—זיינע ווייבער, חושים, און בַּעֲרָאָ. ⁹ און ער האָט געהאַט מיט זיין ווייב חוֹדְשָׁן: יוֹבָב, און צַבִּיאָן, און מִישָׁאָן, און מַלְכָּמֶען; ¹⁰ און יַעֲזֵבֵן, און שְׁכִינָה, און מרְמָהָן. דאָס זיינען געווען זיינע זין—הויפטן פון פּאָטערהייזער. ¹¹ און מיט חושימען האָט ער געהאַט אַביטובן, און אַלְפֶּעֶלֶן.

¹² און די זין פון אַלְפֶּעֶלֶן: עֵבֶר, און מִשְׁעָם, און שְׁמֵר, וואָס האָט געבויט אונז, און לוד מיט אירע טעכטער-שטעט; ¹³ און בריעה, און שְׁמֵע, וואָס זיינען געווען הויפטן פון די פּאָטערהייזער פון די באַווינער פון אַגְלוֹן, די וואָס האָבן פאַריאַגט די באַווינער פון גת. ¹⁴ און אחיו, שְׁשֵׁק, און ירמות, ¹⁵ און זבדיה, און עָרָד, און עָרָד, ¹⁶ און מיכאל, און ישפה, און יוחאָ, זיינען געווען די זין פון בריעהן. ¹⁷ און זבדיה, און משולם, און חוקי, און חָבֵר, ¹⁸ און ישמרי, און יוליאָה, און יוֹבָב, זיינען געווען די זין פון אַלְפֶּעֶלֶן. ¹⁹ און יָקִים, און זכרי, און זבדי, ²⁰ און אַלְיַעֲזָר, און צלתי, און אַלְיַאֵל, ²¹ און עֲדֵיהָ, און בראָיה, און שמרת, זיינען געווען די זין פון שְׁמֵעִין. ²² און ישפן, און עֵבֶר, און אַלְיַאֵל, ²³ און עֲבֵדוֹן, און זכרי, און חָנָן, ²⁴ און חַנְנִיָּה, און עֵילָם, און עֲנַתְמִיָּה, ²⁵ און

אַחוחם; וּבְנֵי יַפְלֹט פֿסֵר וּבְמַהֲל וְעִשְׂנַת אֶלֶה בְנֵי יַפְלֹט: ^{לג} וּבְנֵי שְׁמֵר אַחִי וְרוּהֲגָה וְחֹבֶבָה וְאָרָם: וּבְדֹהֵלִם אַחִיו ^{לד} צוֹפֵחַ וְיַמְנֵעַ וְשְׁלֹשׁ וְעַמְל: בְּנֵי צוֹפֵחַ סוּחַ וְחֲרַנְפֵּר וְשׁוּעֵל ^{לו} וּבְרֵי וְיַמְרָה: בְּצֵר וְהוּד וְשִׁמְאָ וְשְׁלֹשָׁה וְיִתְרוֹן וּבְאַרְאָ: ^{לז} וּבְנֵי יִתְרוֹ יִפְנֵה וּבַסַּפָּה וְאַרְאָ: וּבְנֵי עֹלָאָן אָרָח וְחַנְיָאֵל ^{לח} וְרַצִּיאָ: כָּל־אֵלֶּה בְנֵי־אָשֵׁר רֵאשִׁי בֵּית־הָאֲבוֹת בְּרוּרִים ^{לט} גִּבּוֹרֵי חַיִּלִּים רֵאשִׁי הַנְּשִׂאִים וְהַתְּחַשֵּׁם בַּצָּבָא בְּמִלְחָמָה מִסַּפְרָם אַנְשִׁים עֲשָׂרִים וְשֵׁשׁ אֲלֶף:

ח וּבְנֵימֵן הוֹלִיד אֶת־בְּלַע בְּכֹרוֹ אֲשֶׁבֶל הַשְּׁנִי וְאַחֲרָה ^א הַשְּׁלִישִׁי: נוֹחָה הַרְבִּיעִי וְרַפָּא הַחֲמִישִׁי: וְנַעֲמָן בְּנֵים ^ב לְבַלַּע אָדָר וְגֵרָא וְאַבִּיהוּד: וְאַבִּישׁוּעַ וְנַעֲמָן וְאַחֲוִיחַ: ד וְגֵרָא וְשַׁפּוֹפֶן וְחוּרָם: וְאֵלֶּה בְנֵי אַחֲוֹד אֵלֶּה הֵם רֵאשִׁי ^ג אֲבוֹת לְיוֹשְׁבֵי גִבְעַת וְגִלּוּם אֶל־מְנַחֵת: וְנַעֲמָן וְאַחֲוִיהָ וְגֵרָא ^ד הוּא הַגִּלְגַּל וְהוֹלִיד אֶת־עֹזָא וְאֶת־אֲחִיהוּד: וְשַׁחְרִים הוֹלִיד ^ה בְּשָׂדֵה מוֹאָב מִן־שְׁלֹחַ אִתָּם חוּשִׁים וְאֶת־בַּעֲרָא וְשִׁוִּי: וְזוֹלָד מִן־חֲדָשׁ אֲשֶׁתּוֹ אֶת־יוֹבָב וְאֶת־צַבִּיאָ וְאֶת־מִישָׁא ^ו וְאֶת־מַלְכָּם: וְאֶת־יַעֲזֵבֵן וְאֶת־שְׁכִינָה וְאֶת־מְרָמָה אֵלֶּה ^ז בְּנֵי רֵאשִׁי אֲבוֹת: וּמְחֻשִׁים הוֹלִיד אֶת־אַבִּיטוֹב וְאֶת־ ^ח אַלְפֶּעֶל: וּבְנֵי אַלְפֶּעֶל עֵבֶר וּמִשְׁעָם וְשְׁמֵר הוּא בְּנֵה יב אֶת־אוֹנוֹ וְאֶת־לֹד וּבְנֵיהֶן: וּבְרַעְיָה וְשִׁמְעַת הֵמָּה רֵאשִׁי ^ט הָאֲבוֹת לְיוֹשְׁבֵי אַגְלוֹן הֵמָּה הַבְּרִיחוֹ אֶת־יוֹשְׁבֵי גַת: וְאַחֲוִי ^י שְׁשֵׁק וְרַמּוֹת: וּזְבַדְיָה וְעָרָד וְעָרָד: וּמִיכָאֵל וְיִשְׁפָּה ^{יא} וְיוֹחָא בְנֵי בְרִיעָה: וּזְבַדְיָה וּמִשְׁלֵם וְחֹקִי וְחָבֵר: וְיִשְׁמָרִי ^{יב} וְיִזְלִיאָה וְיוֹבָב בְּנֵי אַלְפֶּעֶל: וְיָקִים וְזַכְרִי וְזַבְדִּי: וְאַלְיַעֲזָר ^{יג} וְצַלְתִּי וְאַלְיַאֵל: וְעֲדֵיהָ וּבְרַאֲיָה וְשִׁמְרַת בְּנֵי שְׁמֵעִין ^{יד} וְיִשְׁפָּן וְעֵבֶר וְאַלְיַאֵל: וְעֲבֵדוֹן וְזַכְרִי וְחָנָן: וְחַנְנִיָּה וְעֵילָם ^{טו} ^{טז}

ו, לג' בס"א בסין לר' יחור ו, תהי קי לה' בס"א בפל
לח' פל בחתם ת, יג' פלח בס"א

ז וְעִנְתִּיהָ: וַיִּפְדֶּיהָ וַפְּנִיאל בְּנֵי שֵׁשֶׁק: וּשְׁמֹרֵי וּשְׁחָרִיָּה
 ח וְעִתְלִיָּה: וַיַּעֲרֹשֶׁיהָ וְאֵלֶיהָ וּזְכָרִי בְנֵי יִרְחָם: אֵלֶּה רְאֵשֵׁי
 ט אֲבוֹת לְתַלְמוּדָתָם רְאִשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלַם:
 י וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אָבִי גִבְעוֹן וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה: וּבְנֵי
 יא הַבְּכוֹר עֲבֶדְדָן וְצֹר וְקִישׁ וּבְעֵל וְנָדָב: וְגִדְדוֹר וְאַחִיז וְזָכָר:
 יב וּמִקְלֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָה וְאֶת־הֶמָּה נָגַד אַחֵיהֶם יָשְׁבוּ
 יג בִירוּשָׁלַם עִם־אֲחֵיהֶם: וְגַר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ
 יד וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׂאוֹל וְשָׂאוֹל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־
 טו מַלְכִי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֲשֻׁבַעַל: וּבְיְהוֹנָתָן מְרִיב
 טז בְּעֵל וּמְרִיב בְּעֵל הוֹלִיד אֶת־מִיכָה: וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן
 יז וּמִלֶּךְ וְתַאֲרַע וְאַחִיז: וְאַחִיז הוֹלִיד אֶת־יְהוֹעֶזֶה וְיְהוֹעֶזֶה
 יח הוֹלִיד אֶת־עֲלָמָת וְאֶת־עֹמֶת וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד
 יט אֶת־מוֹצָא: וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בְּנֵינָעָא רָפָה בְּנֵי אֶלְעָשָׂה
 כ אֶת־בְּנֵי אֶצֶל בְּנֵי: וְאֶצֶל שָׁשָׂה בְנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם
 כא עֲזַרְיָקָם וְיִשְׁמַעְיָאֵל וְשַׁעֲרִיָּה וְעֲבֶדְדָּה וְחַנָּן כָּל־אֵלֶּה
 כב בְּנֵי אֶצֶל: וּבְנֵי עֵשֶׂק אַחִיז אוֹלָם בְּכֹרֹו יְעוֹשׁ הַשְּׁנִי
 כג וְאֶלְיָפֶלֶט הַשְּׁלִישִׁי: וְיְהוֹנָן בְּנֵי־אוֹלָם אֲנָשִׁים גְּבוּרֵי־חַיִל
 כד רָדְבִי קִשְׁת׃ וּמְרַבִּים בְּנִים וּבְנֵי בְנֵים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים כָּל־
 כה אֵלֶּה מְבֵנֵי בְנֵימִן:

וּכְלֵי־יִשְׂרָאֵל הִתְנַחְשׁוּ וְהָגִים כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
 יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה הִגְלוּ לְכָבֵל כְּמַעֲלָם: וְהַיּוֹשִׁבִים הַרְאִשִׁים
 אֲשֶׁר בְּאַחֲזוֹתָם כְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכְּתוּבִים הַלְלוּם וְהִנְחִינִים:
 וּבִירוּשָׁלַם יָשְׁבוּ מִדְּבַנִּי יְהוּדָה וּמִדְּבַנִּי בְנֵימִן וּמִדְּבַנִּי
 אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה: עוֹתִי בְּיַעֲמִיהוּד בְּיַעֲמִרִי בְּיַאֲמִרִי
 בְּרַבְנֵימִן בְּנֵי פֶרֶץ בְּיְהוּדָה: וּמִן־שִׁילוֹנִי עֲשִׂיהָ הַבְּכוֹר
 וּבְנֵי: וּמִדְּבַנִּי נָדָב וְעוֹאֵל וְאַחֵיהֶם שְׁשִׁמְאוֹת וְתַשְׁעִים:

ה, כד' בס' א' ית' כה' וטאל קי' לה' סחח נסס ט, ד' בני מן ק

יִפְדֶּיהָ, און פּנוּאַל, זיינען געווען די זין פון שֵׁשֶׁק. ²⁶ און
 שְׁמֹרֵי, און שְׁחָרִיָּה, און עִתְלִיָּה, ²⁷ און יַעֲרֹשֶׁיהָ, און
 אֵלֶּיהָ, און זְכָרִי, זיינען געווען די זין פון יִרְחָמֶען. ²⁸ די
 דאָזיקע זיינען געווען הויפטן פון פּאַטערהייזער - לויט
 זייערע געבורטן, הויפטן. די דאָזיקע זיינען געוועסן אין
 ירוּשָׁלַם.

²⁹ און אין גִבְעוֹן זיינען געוועסן: דער פּאַטער פון
 גִבְעוֹנִיא, וואָס דער נאָמען פון זיין ווייב איז געווען מַעֲכָה;
³⁰ און זיין ערשטגעבאָרענער זון עֲבֶדְדָן, און צור, און קיש,
 און בְּעֵל, און נָדָב; ³¹ און גִדְדוֹר, און אַחִיז, און זָכָר. ³² און
 מקלות האָט געבאָרן שְׁמָאָה. און זי איך מיט זייערע
 ברידער זיינען געוועסן אין ירוּשָׁלַם, אַקעגן זייערע
 ברידער.

³³ און גַר האָט געבאָרן קיש, און קיש האָט געבאָרן
 שָׂאוֹל, און שָׂאוֹל האָט געבאָרן יוֹנָתָנֶען, און מַלְכִי־שׁוּעַ,
 און אֲבִינָדָב, און אֲשֻׁבַעַל. ³⁴ און יוֹנָתָנֶס זון איז געווען
 מְרִיב־בְּעֵל; און מְרִיב־בְּעֵל האָט געבאָרן מִיכָה. ³⁵ און
 די זין פון מִיכָה זיינען געווען: פִּיתוֹן, און מֶלֶךְ, און תַּאֲרַע,
 און אַחִיז. ³⁶ און אַחִיז האָט געבאָרן יְהוֹעֶזֶה; און יְהוֹעֶזֶה
 האָט געבאָרן עֲלָמָת, און עֹמֶת, און זִמְרִי; און זִמְרִי
 האָט געבאָרן מוֹצָא. ³⁷ און מוֹצָא האָט געבאָרן בְּנֵינָעָא;
 זיין זון איז געווען רָפָה, זיין זון אֶלְעָשָׂה, זיין זון אֶצֶל. ³⁸ און
 אֶצֶל האָט געהאַט זעקס זין, און דאָס זיינען זייערע נעמען:
 עֲזַרְיָקָם, בּוֹכְרוֹ, און יִשְׁמַעְיָאֵל, און שַׁעֲרִיָּה, און עֲבֶדְדָּה,

און חָנָן. די אַלע זיינען געווען די זין פון אֶצֶל. ³⁹ און די זין פון זיין ברודער עֵשֶׂק: אוֹלָם זיין בְּכוֹר, יְעוֹשׁ דער
 צווייטער, און אֶלְיָפֶלֶט דער דריטער. ⁴⁰ און די זין פון אוֹלָמֶען זיינען געווען מענטשן העלדישע גיבורים, בויג
 שפּאַנער; און זיי האָבן געהאַט פיל קינדער און קינדסקינדער - הונדערט און פופציק. די אַלע זיינען געווען פון די
 קינדער פון בנימין.

ו און גאַנץ ישראל האָבן זיך פּאַרצייכנט, און זיי זיינען פאַרשריבן אין בוך פון די מלכים פון ישראל. און
 יהודה איז פאַרטריבן געוואָרן קיין בָּבֶל פאַר זייער פעלשונג. ² און די וואָס האָבן זיך די ערשטע באַזעצט
 אויף זייער אייגנטום אין זייערע שטעט, זיינען געווען, ישראל, די כּהנים, די לוּוִים, און די נתינים. ³ און אין ירוּשָׁלַם
 זיינען געוועסן פון די קינדער פון יהודה, און פון די קינדער פון בנימין, און פון די קינדער פון אפרים און מנשה: ⁴ עוֹתִי
 דער זון פון עֲמִיהוּד דעם זון פון עֲמִרִי, דעם זון פון אַמְרִין, דעם זון פון בְּנִינִי, פון די זין פון פֶּרֶץ דעם זון פון יהודה. ⁵ און
 פון די שִׁילוֹנִים: עֲשִׂיהָ דער בְּכוֹר, און זיינע זין. ⁶ און פון די קינדער פון נָדָב: יְעוֹאֵל, און זייערע ברידער, זעקס הונדערט

און ניינציק. ⁷ און פון די קינדער פון בנימין: סלוא דער זון פון משולם דעם זון פון הודניה, דעם זון פון הסנאָהן; ⁸ און בנינה דער זון פון ירוחמען, אין אלה דער זון פון עווי דעם זון פון מכרין, און משולם דער זון פון שפטיה דעם זון פון רעואל, דעם זון פון בנינה; ⁹ און זייערע ברידער לויט זייערע געבורטן, ניין הונדערט און זעקס און פופציק. די אלע מענער זיינען געווען הויפטן פון פאָטערהייזער לויט זייערע פאָטערהייזער.

¹⁰ און פון די פֿהנים: ידעיה, און יהויריב, און יכין; ¹¹ און צוריה דער זון פון חלקיה דעם זון פון משולם, דעם זון פון צדוק, דעם זון פון מריות, דעם זון פון אחיטוב, דער פירשט פון גאָטס הויז; ¹² און עדיה דער זון פון ירוחם דעם זון פון פשחור, דעם זון פון מלכיהן, און מעשי דער זון פון עדיאל דעם זון פון יחזקיה, דעם זון פון משולם, דעם זון פון משלמית, דעם זון פון אמרן; ¹³ און זייערע ברידער, הויפטן פון זייערע פאָטערהייזער, טויזנט און זיבן הונדערט און זעכציק טויזלעכע לייט פאַר דער דינסטארבעט פון גאָטס הויז.

¹⁴ און פון די לויים: שמעיה דער זון פון חשוב דעם זון פון צוריקם, דעם זון פון חשבניהן, פון די קינדער פון מררי; ¹⁵ און בקבקר, תרש, און גלל, און מתניה דער זון פון מיכא דעם זון פון זכרי, דעם זון פון אָספן; ¹⁶ און עובדיה דער זון פון שמעיה דעם זון פון גלל, דעם זון פון ידוונען, און ברכיה דער זון פון אָסאָ דעם זון פון אַלקנהן, וואָס איז געוועסן אין די דערפער פון די נטופֿתים.

¹⁷ און די טויערלייט זיינען געווען: שלום, און עקוב, און טלמון, און אחימן; און זייער ברודער שלום איז געווען דער הויפט. ¹⁸ און נאָך ביז אָהער זיינען זיי אין דעם מלכס טויער צו מורח; זיי זיינען די טויערלייט פאַר די לאַגערס פון די קינדער פון לוי. ¹⁹ און שלום דער זון פון קורא דעם זון פון אַבֿיִסָף, דעם זון פון קרחן, און זיינע ברידער פון זיין פאָטערס הויז, די קרחים, זיינען געווען איבער דער דינסטארבעט, די שוועלהיטער פון דעם געצעלט, אַזוי ווי זייערע עלטערן זיינען געווען איבער דעם לאַגער פון גאָט, די היטער פון דעם אַיינגאַנג. ²⁰ און פינחס דער זון פון אַלעָזרן איז געווען דער פירשט איבער זיי אמאָל; גאָט איז מיט אים געווען. ²¹ זכריה דער זון פון משלמיהן איז געווען דער טויערמאַן ביים אַיינגאַנג פון אוהל־מועד. ²² זיי אלע, די אויסגעקליבענע פאַר טויערלייט ביי די שוועלן, צוויי הונדערט און צוועלף. זיי זיינען געווען פאַרצייכנט לויט זייערע דערפער; זיי האָט דוד און שמואל דער זעער געשטעלט אויף זייער אַמט. ²³ און זיי און זייערע קינדער זיינען געווען איבער די טויערן פון דעם הויז פון גאָט, פון דעם הויז פון געצעלט, פאַר וואָכן. ²⁴ אין פיר זייטן זיינען געווען די טויערלייט: אין מורח, אין מערב, אין צפון, און אין דרום. ²⁵ און זייערע ברידער אין זייערע דערפער האָבן געדאַרפט קומען אויף זיבן טעג, פון צייט צו צייט, צו זיין מיט די דאָזיקע; ²⁶ וואָרום אויף שטענדיק זיינען געווען נאָר די פיר הויפטטויערלייט.

דאָס זיינען געווען די לויים.

וּמִדְבַּי בְּנִימִן סְלוּא בְּדִמְשָׁלָם בְּדִהוּדְנִיָּה בְּדִהַסְנֹאֶה: ⁷ וּבְנֵיהּ בְּדִירָחָם וְאַלֶּה בְּדִעִי בְּדִמְכָרִי וּמְשָׁלָם בְּדִחֶסְפִּיטָה בְּדִרְעוּאַל בְּדִבְנִיָּה: וְאַחִיהֶם לְתוֹלְדֹתָם תְּשַׁע ⁸ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה כָּל־אַלֶּה אֲנָשִׁים רֵאשִׁי אֲבוֹת לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם: וּמִדְּהַכְּהֵנִים יְדַעִיה וְיְהוּיָרִיב וְיָכִין: ⁹ וְצוּרִיָּה בְּדִחֲלָקִיָּה בְּדִמְשָׁלָם בְּדִצְדוּק בְּדִמְרִיּוֹת בְּדִי אַחִיטוֹב נָגִיד בֵּית הָאֱלֹהִים: וְעֲדִיָּה בְּדִירָחָם בְּדִי פֶשְׁחוֹר בְּדִמְלַכְיָה וּמְעָשִׂי בְּדִעֲדִיָּאל בְּדִיחֲזַקִּיָּה בְּדִמְשָׁלָם בְּדִמְשִׁלְמִית בְּדִאֲמָר: וְאַחִיהֶם רֵאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם ¹⁰ אֶלֶף וְשֶׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים גְּבוּרֵי הַיָּל מְלֹאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים: וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בְּדִחֲשׁוֹב בְּדִי עֲזַרְיָקָם בְּדִחֲשַׁבְיָה מִדְּבַי מְרָרִי: וּבְקַבְקָר הַרְשִׁי וְגִלְל וּמַתְנִיָּה בְּדִמִּיכָא בְּדִזְכָּרִי בְּדִאָסָף: וְעֹבְדִיָּה בְּדִשְׁמַעְיָה ¹¹ בְּדִגִּלְל בְּדִיְהוּדִיתָן וּבְדִרְכִיָּה בְּדִאָסָא בְּדִאֲלָקִיָּה הַיּוֹשֵׁב בְּחֲצֵרֵי נְטוּפֶת: וְהַשְּׁעָרִים שְׁלוֹם וְעַקוֹב וְטַלְמוֹן וְאַחִימָן ¹² וְאַחִיהֶם שְׁלוֹם הָרֵאשִׁי: וְעֲדִיָּהנָה בְּשַׁעַר הַמִּלָּךְ מִרְחֹקָה ¹³ הָמָּה הַשְּׁעָרִים לְמַחֲנוֹת בְּנֵי לֵוִי: וְשְׁלוֹם בְּדִקוּרָא בְּדִי אֲבִיִסָף בְּדִיִּקְרָח וְאַחִיו לְבֵית־אֲבִיו הַקְּרָחִים עַל מְלֹאכֶת הָעֹבְדִיָּה שְׁמָרִי הַסְּפִים לְאַחַל וְאַבְתִּיחֶם עַל־מַתְנֵה יְהוָה שְׁמָרֵי הַמִּבּוֹא: וּפִינְחָס בְּדִאֲלֶזֶר נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם ¹⁴ לְפָנִים יְהוָה וְעִמּוֹ: וְזַכְרִיָּה בֶן מְשָׁלְמָה שַׁעַר פֶּתַח ¹⁵ לְאַחַל מוֹעֵד: כָּל־הַבְּרוּרִים לְשַׁעָרִים בְּסַפִּים מֵאֹתִים ¹⁶ וְשָׁנַיִם עֶשְׂרֵי הָמָּה בְּחֲצֵרֵיהֶם הַתְּחַשֵּׁם הָמָּה יֶסֶד הַדָּוִד וְשִׁמְיֹאל הָרֵאשִׁי בְּאַמּוֹנָתָם: וְהֵם וּבְנֵיהֶם עַל־הַשְּׁעָרִים ¹⁷ לְבֵית־יְהוָה לְבֵית הָאֱהֵל לְמִשְׁמֹרוֹת: לְאַרְבַּע רוֹחוֹת ¹⁸ יְהוָה הַשְּׁעָרִים מִרְחַח יָמָּה צְפוֹנָה וְנֹגְבָה: וְאַחֵיהֶם ¹⁹ בְּחֲצֵרֵיהֶם לְבוֹא לְשִׁבְעַת הַיָּמִים מִעַת אֶל־עַת עַם־אַלֶּה: ²⁰ כִּי בְּאַמְיָנָה הָמָּה אַרְבַּעַת גְּבוּרֵי הַשְּׁעָרִים הֵם הַלְוִיִּם

כא' סגל בלי מקף

אויך זיינען זיי געווען איבער די קאמערן, און איבער די אוצרות פון גאָטס הויז. ²⁷ און זיי האָבן גענעכטיקט אַרום דעם הויז פון גאָט, ווייל אויף זיי איז געווען די היטונג, און זיי זיינען געווען איבער דעם עפענען, מאָרגן פאַר מאָרגן. ²⁸ און טייל פֿון זיי זיינען געווען איבער די כלים פון דינסט, וואָרום מיט אַ צאָל האָט מען זיי אַריינגעבראַכט, און מיט אַ צאָל האָט מען זיי אַרויסגענומען. ²⁹ און טייל פון זיי זיינען געווען געשטעלט איבער די זאַכן, און איבער אַלע הייליקע כלים, און איבער דעם זעמל-מעל, און דעם וויין, און דעם אײל, און דעם ווירויך, און די בשמים. ³⁰ און טייל פון די זין פון די כהנים האָבן צו באַרייט די צובאַרייטונג פון די בשמים. ³¹ און מתתיה פון די לויים, וואָס איז געווען דער בכור פון שלום דעם קרחי, האָט געהאַט דעם אַמט איבער די פאַנגעבעקסן. ³² און טייל פון די קינדער פון די קהתים, פון זייערע ברר דער, זיינען געווען איבערן אויסגעלייגטן ברויט, דאָס צוצוגרייטן שבת אין שבת.

³³ און דאָס זיינען געווען די זינגערס, הויפטן פון פּאָטערהייזער פון די לויים, אין די קאמערן, פֿטור ופון אַנדערן דינסטן ווייל טאָג און נאַכט איז אויף זיי געווען די אַרבעט. ³⁴ דידאָזיקע זיינען געווען הויפטן פון די פּאָטערהייזער פון די לויים—לויט זייערע געבורטן, הויפטן. דידאָזיקע זיינען געזעסן אין ירושלים.

³⁵ און אין גבעון זיינען געזעסן: דער פּאָטער פון גבעון, ישיאל, וואָס דער נאָמען פון זיין ווייב איז געווען מעַכָּה; ³⁶ און זיין זון דער בכור, צבדון, און צור, און קיש, און בעל, און נר, און נדב; ³⁷ און גדור, און אחיו, און זכריה, און מקלות. ³⁸ און מקלות האָט געבאָרן שמאַמען. און זיי אויך זיינען געזעסן מיט זייערע ברידער אין ירושלים, אַקעגן זייערע ברידער.

³⁹ און נר האָט געבאָרן קיש; און קיש האָט געבאָרן שאולן; און שאול האָט געבאָרן יונתָנען, און מלכישוען, און אַבינדָבן, און אַשבֿעלן. ⁴⁰ און יונתָנס זון איז געווען מריבֿבעל, און מריבֿבעל האָט געבאָרן מיכהן. ⁴¹ און די זין פון מיכהן זיינען געווען: פיתון, און מלך, און תחרע, [און אַחזיא]. ⁴² און אַחזיא האָט געבאָרן יערהן; און יערה האָט געבאָרן צלמתן, און צומנתן, און זמרין; און זמרי האָט געבאָרן מוצאן. ⁴³ און מוצא האָט געבאָרן בנעאן; און זיין זון איז געווען רפיה, זיין זון אַלעֿשה, זיין זון אַצל. ⁴⁴ און אַצל האָט געהאַט זעקס זין, און דאָס זיינען זייערע נעמען: צוריקם, בוכרו, און ישמעאל, און שעריה, און עובדיה, און חנן. דאָס זיינען די זין פון אַצלן.

⁴⁵ וְהָיוּ עַל־הַלְשָׁכוֹת וְעַל־הָאֲצִרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים; וּסְבִיבוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים יָלִינוּ כִּי־עָלִיהֶם מִשְׁמֶרֶת וְהָם עַל־הַמִּפְתָּח כַּח וּלְבָקֶר לְבָקֶר; וּמֵהֶם עַל־כִּלְי הַעֲבֹדָה כִּי־יִבְמַסְפֵּר כֹּס יִבְיֹאוּם וּבְמַסְפֵּר יוֹצִיאוּם; וּמֵהֶם מִמֵּינִים עַל־הַכֹּלִים וְעַל כִּלְי־כִלְי הַקֹּדֶשׁ וְעַל־הַפֶּלֶת וְתִנּוּן וְהַשָּׁמֶן וְהַלְבוּנָה ל וְהַבְּשָׂמִים; וּמִדְּבַנֵי הַכֹּהֲנִים רָקְחוּ הַמִּדְּקַחַת לְבִשְׂמִים; לֹא וּמִתְתִיָּה מִדְּהַלּוּם הוּא הַבְּכוֹר לְשֵׁלֶם הַקָּרְחִי בְּאִמּוֹנָה לִב עַל מַעֲשֵׂה הַחֲבֹתִים; וּמִדְּבַנֵי הַקָּרְחִי מִדְּאֲחֵיהֶם עַל־לֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת לְהִכִּין שֶׁבֶת וּשְׁבֶת; וְאֵלֶּה הַמְּשֻׁרָרִים רְאִשֵׁי אֲבוֹת לְלוּם בְּלִשְׁכַת פְּטִירִים כִּי־יוֹמֵם לֹא וְלִלְיָה עָלִיהֶם בְּמִלְאָכָה; אֵלֶּה רְאִשֵׁי הָאֲבוֹת לְלוּם לֹא לְחִלְדוֹתָם רְאִשִׁים אֵלֶּה יֵשְׁבוּ בִירוּשָׁלַם; וּבְנֵי־גִבְעוֹן לֹא יֵשְׁבוּ אַבִּי־גִבְעוֹן יְעֹאֵל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה; וּבְנֵי הַבְּכוֹר לֹא עֲבֹדוֹן וְצוּר וְקִישׁ וְכַעַל וְנֵר וְנָדָב; וְגִדְדוֹר וְאֲחִיו וְזַכְרִיָּה לֹא וּמַקְלוֹת; וּמַקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְעָאִם וְאֶת־יְהוֹנָדָב לֹא אֲחֵיהֶם יֵשְׁבוּ בִירוּשָׁלַם עִם־אֲחֵיהֶם; וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שְׂאוּל וְשְׂאוּל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־מִלְכִישׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֲשֶׁבֶּעַל; וְכָךְ מֵיְהוֹנָתָן מְרִיבֿכַּעַל וּמְרִיבֿכַּעַל הוֹלִיד אֶת־מִיכָה; וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן וְמֶלֶךְ וְתַחֲרֵעַ; וְאֲחִיו הוֹלִיד אֶת־יְעֹרָה וְיְעֹרָה הוֹלִיד אֶת־צִלְמַת וְאֶת־עֹמָנוֹת וְאֶת־זִמְרִי וּמְרִי הוֹלִיד אֶת־מוֹצָא; וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בְּנַעַא וְרַפְּיָה בְנֵי אֲלֶעֶשָׁה מֵרֵי בְנֵי אַצֵּל בְּנֵי; וְלְאַצֵּל שֵׁשׁ בָּנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם צוּרִיקָם, בּוּכְרוֹ וְיִשְׁמַעְאֵל וְשַׁעֲרִיָּה וְעַבְדִּיָּה וְתַנּוּן אֵלֶּה בְנֵי אַצֵּל;

א וּבְלִשְׁתֵּי־נַחֲמֵי בְיִשְׂרָאֵל וְיָנֹס אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי

ט, לכ' וב' סתח' לג' סטורס קי' לה' ישאל קי' מד' פתח ססס

און די פלשתים האָבן מלחמה געהאַלטן מיט ישראל, און די מענער פון ישראל זיינען אַנטלאָפֿן פֿאַר די

פִּלְשְׁתִּים וַפְּלוּ חַלְלִים בְּהַר גִּלְבָּעַ: וַיִּדְבְּקוּ פִּלְשְׁתִּים בִּ-
אֲחֵרֵי שְׂאוּל וְאֲחֵרֵי בָנָיו וַיָּכּוּ פִּלְשְׁתִּים אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־
אַבְיָדָב וְאֶת־מִלְכִּי־שׁוּעַ בְּנֵי שְׂאוּל: וַתִּכְבַּד הַמַּלְחָמָה י
עַל־שְׂאוּל וַיִּמְצְאוּ הַמּוֹרֹת בַּקֶּשֶׁת וַחֲלַל מִן־הַזְּרוּרִים:
וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל־נִשְׂא כֻלּוֹ שֶׁלֶף חֲרָבָה וַיִּדְקַרְנֵי כְּהֵ ד
פְּדִיבָאוּ הָעֲרָלִים הָאֵלֶּה וְהַתַּעֲלָלִיכִי וְלֹא אָבָה נִשְׂא
כֻלּוֹ כִּי יָרָא מְאֹד וַיִּקַּח שְׂאוּל אֶת־חֲרָב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ:
וַיִּרְא נִשְׂאֲכֻלּוֹ כִּי מֵת שְׂאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־חֲרָב ה
נְּמָת: וַנְּמָת שְׂאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְכָל־בֵּיתוֹ יָחָדוּ מֵתִים: ו
וַיִּרְאוּ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בְּעַמְּקֵי כִּי נָסוּ וְכִי־מָתוּ ו
שְׂאוּל וּבָנָיו וַעֲזָבוּ עֲרֵיהֶם וַיָּנֹסוּ וַיָּבֹאוּ פִּלְשְׁתִּים וַיִּשְׁבּוּ
בְּהָם: וַיְהִי מִמַּחֲדָת וַיָּבֹאוּ פִּלְשְׁתִּים לַפֶּשֶׁט אֶת־ ה
הַחַלְלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־שְׂאוּל וְאֶת־בָּנָיו וְנָפְלִים בְּהַר גִּלְבָּעַ:
וַיִּפְשְׁטוּהוּ וַיִּשְׂאוּ אֶת־דְּאִשׁוֹ וְאֶת־כֻּלּוֹ וַיִּשְׁלְחוּ בְּאֲרִיךְ ט
פִּלְשְׁתִּים סָבִיב לְבִשְׂר אֶת־עֲצֵבֵיהֶם וְאֶת־דָּהָם: וַיִּשְׁמְרוּ י
אֶת־כֻּלּוֹ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת־גִּלְגָּלְתּוֹ תִּקְעוּ בֵּית דָּגוּן:
וַיִּשְׁמְעוּ כָּל יִבְיֵשׁ גִּלְעָד אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־עָשׂוּ פִּלְשְׁתִּים י
לְשְׂאוּל: וַיִּקְוֹמוּ כָּל־אִישׁ חֵיל וַיִּשְׂאוּ אֶת־גּוֹפֶת שְׂאוּל וְאֶת יב
גּוֹפֶת בָּנָיו וַיָּבִיאוּם יָבִישָׁה וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עֲצָמוֹתֵיהֶם תַּחַת
הָאֵלֶּה בְּיָבוֹשׁ וַיַּצְמוּ שְׁבַעֶת יָמִים: וַנְּמָת שְׂאוּל בַּמַּעֲלֹ י
אֲשֶׁר־מַעַל בִּיהוָה עַל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁמַר וְגַם־
לְשְׂאוּל בְּאֹב לַדְּרוֹשׁ: וְלֹא־דָרַשׁ בִּיהוָה וַיִּמָּתוּ וַיִּסַּב יד
אֶת־הַמְּלוּכָה לְדָוִד בְּדוֹשִׁי:

יא

וַיִּקְבְּצוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִד חֲבֵרוֹנָה לֵאמֹר הִנֵּה עֲצָמָה כ
וּבִשְׂרָה אֲנַחְנוּ: גַּם־תִּמְוֹל גַּם־שְׁלֹשִׁים גַּם כְּהוֹת שְׂאוּל ב
מִלֶּךְ אַתָּה הַמוֹצִיא וְהַמְּבִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֱלֹהֵיךְ לָךְ אַתָּה תִרְעָה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה

פִּלְשְׁתִּים, און זיי זיינען געפאלן דערשלאָגענע אויפן באַרג
גלבוע. ² און די פִּלְשְׁתִּים האָבן נאַכגעיאָגט שְׂאוּל און
זיינע זין, און די פִּלְשְׁתִּים האָבן דערשלאָגן יוֹנָתָן, און
אַבְיָדָב, און מִלְכִּי־שׁוּעַ, די זין פֿון שְׂאוּלן. ³ און די מלחמה
איז געווען שווער אַקעגן שְׂאוּלן, און די בויגשיסערס האָבן
אים געפונען, און ער האָט געציטערט פֿאַר די שיסערס.
⁴ און שְׂאוּל האָט געזאָגט צו זיין וואָפנטרעגער: צי אַרויס
דיין שווערד, און דערשטעך מיך מיט איר, אָו דיִדאָזיקע
אומבאַשניטענע זאָלן ניט קומען, און מאַכן געשפעט איבער
מיר. אָבער זיין וואָפנטרעגער האָט ניט געוואָלט, וואָרום
ער האָט זייער מורא געהאַט. האָט שְׂאוּל גענומען די
שווערד, און איז אַרויפגעפֿאַלן אויף איר. ⁵ און ווי זיין
וואָפנטרעגער האָט געזען, אָו שְׂאוּל איז געשטאַרבן, איז
ער אויך אַרויפגעפֿאַלן אויף זיין שווערד, און איז גע־
שטאַרבן. ⁶ אַזוי איז געשטאַרבן שְׂאוּל; און זיינע דריי
זין און זיין גאַנץ הויגועזינט אין איינעם זיינען געשטאַרבן.
⁷ און ווי אַלע מענער פֿון ישראל וואָס אין טאַל האָבן
געזען, אָו יענע זיינען אַנטלאָפֿן, און אָו שְׂאוּל און זיינע זין
זיינען טויט, אַזוי האָבן זיי פֿאַרלאָזן זייערע שטעט, און
זיינען אַנטלאָפֿן. און די פִּלְשְׁתִּים זיינען געקומען, און האָבן
זיך אין זיי באַזעצט.

⁸ און עס איז געווען אויף מאָרגן, זיינען די פִּלְשְׁתִּים
געקומען אויסטאַן די דערשלאָגענע, און זיי האָבן געפונען
שְׂאוּלן און זיינע דריי זין, געפֿאַלן אויפן באַרג גלבוע.

⁹ האָבן זיי אים אויסגעטאַן, און האָבן גענומען זיין קאַפּ, און זיינע וואָפֿן, און געשיקט אין לאַנד פֿון די פִּלְשְׁתִּים
רונד אַרום, צו ברענגען די בשורה צו זייערע געצנבילדער און צום פֿאַלק. ¹⁰ און זיי האָבן אַוועקגעלייגט זיינע וואָפֿן אין
הויז פֿון זייערע געטער, און זיין שאַרבן האָבן זיי אויפגעשטאַכן אין הויז פֿון דָּגוּן.

¹¹ און גאַנץ יְבִישׁ־גִּלְעָד האָט געהערט אַלץ וואָס די פִּלְשְׁתִּים האָבן געטאַן צו שְׂאוּלן, ¹² און אַלע העלדישע
לייט זיינען אויפגעשטאַנען, און זיי האָבן גענומען דעם לייב פֿון שְׂאוּלן, און די לייבער פֿון זיינע זין, און זיי געבראַכט קיין
יְבִישׁ; און זיי האָבן באַגראָבן זייערע ביינער אונטער דעם אייכנבוים אין יְבִישׁ; און זיי האָבן געפֿאַסט זיבן טעג.

¹³ און שְׂאוּל איז געשטאַרבן פֿאַר זיין פעלשווג וואָס ער האָט געפעלשט אָן גאַט פֿון וועגן דעם וואָרט פֿון גאַט
וואָס ער האָט ניט געהיט, און אויך פֿאַרוואָס שְׂאוּל האָט געפרעגט ביי אַ גייסט צו פֿאַרשן ביי אים, ¹⁴ און ניט גע־
פרעגט ביי גאַט; דרום האָט ער אים געטייט, און האָט אָפגעקערט די מלוכה צו דוד דעם זון פֿון יִשָׁן.

יא ¹ און גאַנץ ישראל האָבן זיך איינגעזאַמלט צו דודן קיין חֲבֵרוֹן, אַזוי צו זאָגן: דיין ביין און דיין פלייש זיינען
מיר דאָך. ² נאָך פֿון נעכטן און אייערנעכטן, נאָך ווען שְׂאוּל איז געווען אַ מלך, ביסטו געווען דער וואָס
האַט אַרויסגעפירט און אַריינגעפירט ישראל. און יהוה דיין גאַט האָט צו דיר געזאָגט: דו זאָלסט פֿיטערן מיין פֿאַלק

ג נָזִיד עַל עַמֵּי יִשְׂרָאֵל: וַיָּבֹאוּ כָּל-זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל-הַמֶּלֶךְ
 חֲבֵרוֹנָה וַיִּכְרַת לָהֶם דְּוִיד בְּרִית בְּחִבְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה
 וַיִּמְשְׁחוּ אֶת-דְּוִיד לְמֶלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל כַּדָּבָר יְהוָה בְּיַד
 ד שְׁמוּאֵל: וַיִּלְךְ דְּוִיד וְכָל-יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם הַיּוֹם יְבוּס
 ה וְשֵׁם הַיְבוּסִי יִשְׁבֵי הָאָרֶץ: וַיֹּאמְרוּ יִשְׁבֵי יְבוּס לְדָוִד
 י לֹא תָבֹא הֵנָּה וַיִּלְכֹּד דְּוִיד אֶת-מִצְדַת צִיּוֹן הִיא עִיר
 הַדְּוִיד: וַיֹּאמֶר דְּוִיד כְּלִמְכָה יְבוּסִי בְּרִאשׁוֹנָה יְהוָה
 לְרֹאשׁ וּלְשֵׁר וַעַל בְּרִאשׁוֹנָה יוֹאֵב בֶן-צְרוּיָה וַהֲיִי לְרֹאשׁ:
 הַ וַיִּשָּׁב דְּוִיד בְּמִצְדַת עֲלִיָּן קְרָאֲוּלוֹ עִיר דְּוִיד: וַיִּבֶן הָעִיר
 ט מִסְכֵיב מִדְּמִלּוֹא וְעַד-הַסְּבִיב וַיּוֹאֵב יְהוָה אֶת-שָׂאֵר
 י וְאֵלֶּה רְאשֵׁי הַגְּבֻרִים אֲשֶׁר לְדָוִד הַמִּתְחַזְּקִים עִמּוֹ
 יא בְּמַלְכוּתוֹ עִם-כָּל-יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיכֵוּ כַּדָּבָר יְהוָה עַל-
 יב יִשְׂרָאֵל: וְאֵלֶּה מִסְפַּר הַגְּבֻרִים אֲשֶׁר לְדָוִד יִשְׁבָּעִם בְּךָ
 יג חַכְמוֹנֵי רֹאשׁ הַשְּׁלוֹשִׁים הוּא עֹזֶר אֶת-חַיִּיתוֹ עַל-שֵׁלֶשׁ
 יד מֵאוֹת חֲלָל בַּפֶּעַם אַחַת: וְאַחֲרָיו אֲלֶעָזַר בֶּן-דָּוִד הָאֲחוּזִי
 יו הוּא בְּשִׁלּוּשָׁה הַגְּבֻרִים: הוּא יְהוָה עִם-דָּוִד בַּפֶּסַד דְּמַיִם
 יז וְהַפְּלִשְׁתִּים נֹאסְפֵי-שֵׁם לְמַלְחָמָה וַתְּהִי חֲלֻקַת הַשָּׂדֶה
 יח מְלֵאָה שְׁעוּרִים וְהָעַם נָסִי מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים: וַתִּתְצַבּוּ
 יט בַּתּוֹךְ-הַחֲלֻקָּה וַיַּצִּילֶהָ וַיִּכּוּ אֶת-פְּלִשְׁתִּים וַתִּשַׁע יְהוָה
 כו תְּשׁוּעָה נְדוּלָּה: וַיִּרְדּוּ שְׁלוֹשָׁה מִן-הַשְּׁלוֹשִׁים רֹאשׁ עַל-
 כז הַצֹּר אֶל-דָּוִד אֶל-מִצְדַת עֲדִלָם וּמַחְנֶה פְּלִשְׁתִּים הֵנָּה
 כח בְּעִמְק רְפָאִים: וְדָוִד אָז בְּמַצְרֵה וַיַּצִּיב פְּלִשְׁתִּים אֶן
 כט בְּבֵית לָחֶם: וַתֵּאָז דְּוִיד וַיֹּאמֶר מִי יִשְׁכְּנֵי מִיָּם מְבוֹר
 לו בֵּית-לָחֶם אֲשֶׁר בְּשֵׁעַר: וַיִּבְקְעוּ הַשְּׁלֹשָׁה בְּמַחְנֶה
 פְּלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאָבוּ-מִיָּם מְבוֹר בֵּית-לָחֶם אֲשֶׁר בְּשֵׁעַר
 יא וַיִּשְׁאוּ וַיָּבֹאוּ אֶל-דָּוִד וְלֹא-אָבָה דְּוִיד לְשׁוּתוֹתָם וַיִּנְסֹף

ישראל, און דו זאלסט זיין א פירשט איבער מיין פאלק
 ישראל.
 8 און אלע עלטסטע פון ישראל זיינען געקומען צום
 מלך קיין חברון, און דוד האָט זיי געשלאָסן אַ בונד אין
 חברון פאַר גאַט, און זיי האָבן געזאָלבט דודן פאַר אַ מלך
 איבער ישראל, אַזוי ווי גאַטס וואָרט דורך שמואלן.
 9 און דוד און גאַנץ ישראל זיינען געגאַנגען קיין
 ירושלים, דאָס איז יבוס; און דאָרטן זיינען געווען די
 יבוסיס, די באַזווינער פון לאַנד. 10 האָבן די באַזווינער
 פון יבוס געזאָגט צו דודן: וועסט אָהער ניט קומען. אָבער
 דוד האָט באַזוונגען די פעסטונג פון ציון, דאָס איז דודס-
 שטאָט. 11 און דוד האָט געזאָגט: ווער נאָר עס וועט צו-
 ערשט שלאָגן דעם יבוסי זאָל ווערן פאַר אַ הויפטמאַן און
 פאַר אַ האַר. איז יואָב דער זון פון צרויהן אַרויפגעגאַנגען
 צום ערשטן, און ער איז געוואָרן פאַר אַ הויפטמאַן. 12 און
 דוד האָט זיך באַזעצט אין דער פעסטונג, דרום האָט מען
 זי גערופֿן דודס-שטאָט. 13 און ער האָט פאַרבויעט די שטאָט
 רונד אַרום, פון מלוא ביז רונד אַרום. און יואָב האָט פאַר-
 ריכט דעם רעשט פון דער שטאָט. 14 און דוד איז געוואָרן
 אלץ גרעסער, און גאַט פון צבאות איז געווען מיט אים.
 15 און דאָס זיינען די הויפטגיבורים וואָס דוד האָט
 געהאַט, די וואָס האָבן פעסט געהאַלטן מיט אים אין זיין
 מלוכה, אינאַינעם מיט גאַנץ ישראל, אים צו מאַכן פאַר
 אַ מלך, אַזוי ווי דאָס וואָרט פון גאַט צו ישראל. 16 און

יא' השלשים טו

דאָס איז די צאָל פון די גיבורים וואָס דוד האָט געהאַט: יִשְׁבָּעִם דער זון פון חכמונין, דער הויפטמאַן פון די
 עלצטע; ער האָט אויפגעהויבן זיין שפיז אויף דריי הונדערט, און זיי דערשלאָגן אויף איין מאָל. 17 און נאָך אים,
 אַלְעָזַר דער זון פון דודן, פון אַחוּז; ער איז געווען פון די דריי גיבורים. 18 ער איז געווען מיט דודן אין פֿסֶד־מַיִם,
 ווען די פְּלִשְׁתִּים האָבן זיך דאָרטן אַיינגעזאַמלט אויף מלחמה; און דאָרטן איז געווען אַ שטיק פעלד פול מיט
 גערשטן; און דאָס פּאָלק איז אַנטלאָפֿן פאַר די פְּלִשְׁתִּים. 19 האָבן זיי זיך געשטעלט אין מיטן פון דעם שטיק לאַנד,
 און האָבן עס מציל געווען; און זיי האָבן געשלאָגן די פְּלִשְׁתִּים, און גאַט האָט זיי געהאַלפֿן אַ גרויס הילף.
 20 און דריי פון די דרייסיק הויפטלייט האָבן אַראָפֿגענידערט צום פעלד צו דודן אין דער הייל פון עֲדוּלָם;
 און די מחנה פון די פְּלִשְׁתִּים האָט געלאָגערט אין טאָל רְפָאִים. 21 און דוד איז דענסמאָל געווען אין דער פעסטונג,
 און די וואַך פון די פְּלִשְׁתִּים איז דענסמאָל געווען אין בֵּית-לָחֶם. 22 האָט דוד געגלוסט, און ער האָט געזאָגט: ווען
 עמיצער גיט מיר טרינקען וואַסער פון דעם ברונעם פון בֵּית-לָחֶם וואָס אין טויער! 23 האָבן די דריי דורכגע-
 בראַכן אין לאָגער פון די פְּלִשְׁתִּים, און האָבן אָנגעשעפֿט וואַסער פון דעם ברונעם פון בֵּית-לָחֶם וואָס אין טויער,
 און גענומען און געבראַכט צו דודן. אָבער דוד האָט עס ניט געוואָלט טרינקען, און האָט עס אויסגעגאַסן

פאר גאָט. ¹⁹ און ער האָט געזאָגט: באַהיט מיך מיין גאָט פון דאָס צו טאָן! דאָס בלוט פון די דאָזיקע מענטשן מיט זייער לעבן זאָל איך טרינקען? וואָרום מיט דער סכנה פון זייער לעבן האָבן זיי עס געבראַכט. און ער האָט עס ניט געוואָלט טרינקען.

דאָס האָבן געטאָן די דריי גיבורים.

²⁰ און אַבשי דער ברודער פון יאָבן, ער איז געווען דער הויפט פון די דריי; און ער האָט אויפגעוויבן זיין שפיז אויף דריי הונדערט, און זיי דערשלאָגן; און ער האָט געהאַט אַ שם צווישן די דריי. ²¹ פון די צווייטע דריי איז ער געווען דער אַנגעזעענסטער, און ער איז געווען זייער עלטסטער, אָבער צו די ווערשטען דריי איז ער ניט געקומען.

²² בְּנֵי דָּעַר זֶוּן פֿון יְהוֹדָעַן, דער זון פון אַ העלדישן מאַן פון פֿיל אויפטוען, פון קבצאל, ער האָט געשלאָגן די צוויי מזבחות פון מואָב, און ער האָט אַראָפּגענידערט, און האָט דערשלאָגן אַ לייב אין אַ גרוב אין אַ טאָג פון שניי. ²³ און ער האָט דערשלאָגן אַ מצרישן מאַן, אַ מאַן פון אַ גרויסן וויקס, פֿינף אַיילן נדי היין; און אין דעם מצרים האָנט איז געווען אַ שפיז אַזוי ווי דער שטאַנג פון וועבער, און ער האָט אַראָפּגענידערט צו אים מיט אַ רוט; האָט ער אַרויסגעריסן דעם שפיז פון דעם מצרים האַנט, און האָט אים געהרגעט מיט זיין אייגענעם שפיז.

אתם ליהוה: ואמר חלילה לי מאלתי מעשות זאת כי הם האנשים האלה אשתה בנפשותם כי בנפשותם הביאום ולא אבה לשתותם אלה עשו שלשת הגבורים: ואבשי ואחי יואב הוא הנה ראש השלושה והוא עזר את הניתו על שלש מאות חלל ולאישם בשלושה: מדהשלושה בשנים נכבד ויהי להם לשר ועדי השלושה לא בא: בנה ביהודע בראשיתו רב פעלים מן קבצאל הוא הנה את שני אריאל מואב והוא ירד והכה את הארי בתוך הכור ביום השלג: והוא הכה את האיש המצרי איש מדה חמש באמה וביר המצרי חנית כמנור ארנים וירד אליו בשבט ונגזל את החנית מיד המצרי והרגו בחניתו: אלה עשה בניהו בן יהודע וכל שם בשלושה הגבורים: מדהשלושים הן נכבד הוא ואל השלושה לאבא וישמרו דור על משמעתו: וגבורי החילים עשהאל אחי יואב אלהן ביהודע מביית לחם: שמות הרורי חלץ הפלוגי: עירא בירקש התקוני אביעזר הענתות: סבכי החשתי עילי אחות: מהרי נטופה חלד ביענה נטופתי: איתי ביריבי מבעת בני בנימן בנה הפרעתי: חורי מעחלי נעש אביאל הערבות: עזמנת בחרום אליחבא השעלבני: בני השם המוני ונתן בירשנה ההררי: אחיאם בירשבר ההררי אליפל בן אור: חפר המכרתי אחיה הפלוגי: חצרו הכרמלי נערי בראובי: ואל אחי נתן מכר ביהודע: צלק העמוני נחרי הכרתי נשא בלי יואב בירצונה: עירא היתרי נרב היתרי: אוריה החתי נבד בראחלי: עדינא בראובי ראש לראובני ועלו שלשים: חן בירמעה וישפט המתני:

כ' ו' ע' כ"ל ס' א' ה' לב' קמ"ד ב"ק

²⁴ דאָס האָט געטאָן בְּנֵי דָּעַר זֶוּן פון יְהוֹדָעַן, און ער האָט געהאַט אַ שם צווישן די דריי גיבורים. ²⁵ ער איז געווען מער אַנגעזעען פון די דרייסיק, אָבער צו די ווערשטען דריי איז ער ניט געקומען. און דוד האָט אים אויפגעזעצט איבער זיין ליבבואך.

²⁶ און די העלדישע גיבורים זיינען געווען: עשהאל דער ברודער פון יואבן; אלהן דער זון פון דודן פון בית לחם; ²⁷ שמות פון הרור; חלץ פון פלוג; ²⁸ עירא דער זון פון עקשן פון תקוע; אביעזר פון ענתות; ²⁹ סבכי פון חושה; עילי פון אחות; ³⁰ מהרי פון נטופה; חלד דער זון פון בענהן פון נטופה; ³¹ אחי דער זון פון ריבין פון גבעה פון די קינדער פון בנימין; בנה פון פרעטון; ³² חורי פון גחליגעש; אביאל פון ערבה; ³³ עזמנת פון בחרום; אליחבא פון שעלבון; ³⁴ די זון פון השמען פון גוון; ינתן דער זון פון שנהן פון הרר; ³⁵ אחיאם דער זון פון שקרן פון הרר; אליפל דער זון פון אורן; ³⁶ חפר פון מכרה; אחיה פון פלוג; ³⁷ חצרו פון כרמלי; נערי דער זון פון אובין; ³⁸ יואל דער ברודער פון נתנען; מכר דער זון פון הגרין; ³⁹ צלק דער עמוני; נחרי פון ברות, דער וואפנטרעגער פון יואב דעם זון פון צוריהן; ⁴⁰ עירא פון יתר; גרב פון יתר; ⁴¹ אוריה דער חתי; נבד דער זון פון אחלין; ⁴² עדינא דער זון פון שיוא דעם ראובני, א הויפטמאן פון די ראובנים, און דרייסיק מיט אים; ⁴³ חן דער זון פון מרעהן, און ישפט פון מתן;

מ^ד עוֹיָא הַעֲשִׂתִּיתִי שְׁמַע וַיִּעֲאֹל בְּנֵי חוֹתָם הָעֲרֻעִי;
 מ^ה דַּיִעֲאֹל בְּדַשְׁמֵרֵי וַיִּחָא אָחוּי הַתַּיִצִי: אֱלִיאֵל הַמְּחִוִּים
 מ^ו וַיְרִיבֵי וַיִּשְׁוֶה בְּנֵי אֲלַנְעָם וַיִּתְמָה הַמּוֹאֲבִי: אֱלִיאֵל וְעוֹבֵד
 וַיַּעֲשִׂי אֵל הַמַּעֲבָה:

יב
 א וְאֵלֶּה הַבָּאִים אֶל־דָּוִד לְצִיָּקְלָו עוֹד עֲצוֹר מִפְּנֵי שְׂאוּל
 ב בְּדִקְוֹשׁ וְהָמָּה בְּנֻבּוֹרִים עֲוֹרֵי הַמַּלְחָמָה: נִשְׁקֵי קֶשֶׁת
 ג מִיַּמִּינִם וּמִשְׁמָאלִים בְּאֲבָנִים וּבַחֲצִים בְּקֶשֶׁת מֵאָחִי
 ד שְׂאוּל מִבְּנָיִם: הָרֹאשׁ אַחֲיֵצוֹר וַיֹּאשׁ בְּנֵי הַשְּׁמֵעָה
 ה הַגְּבַעֲתֵי וַיִּזְוֹאֵל וּפְלֹט בְּנֵי עֹמְנוֹת וּבְרָכָה וַיְהוּא הַעֲנַתְתִּי:
 ו וַיִּשְׁמַעֲיָה הַגְּבַעֲוֵי גִבּוֹר בְּשִׁלְשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים: וַיְרַמֶּה
 ז וַיַּחֲוִיאֵל וַיִּחַנֵּן וַיִּזְבֹּד הַגְּדַרְתִּי: אֲלַעֲוִי וַיְרִימֹת וּבַעֲלִיָּה
 ח וּשְׂמַרְיָהוּ וּשְׂפַמְרָהוּ הַחֲרִיפִי: אֲלַקְנָה וַיִּשְׁוֶהוּ וְעוֹרֵאֵל
 ט וַיַּעֲזוֹר וַיִּשְׁבַּעִם הַקְּרָחִים: וַיִּעֲאֹלֶה וּבְדִיָּה בְּנֵי יִרְחִם
 י מִדֶּהֲגָדוֹר: וּמִן־הַגְּדִי נִבְדָּלוּ אֶל־דָּוִד לְמַצַּד מִדְּבָרָה
 יא גַּבְרֵי הַחִיל אֲנָשֵׁי צָבָא לַמַּלְחָמָה עֲרִכֵי צִנָּה וְרַמַּח וּפְנֵי
 יב אֲרִיָּה פְּנִיָּהם וּכְעָבָאִם עַל־הַקְּרָחִים לְמַהֲרָ: עוֹד הָרֹאשׁ
 יג עַבְדֵּיהָ הַשְּׁנִי אֱלִיאָב הַשְּׁלִישִׁי: מִשְׁמַנָּה הַרְבִּיעִי וְרַמִּיָּה
 יד הַחֲמִישִׁי: עֲתִי הַשְּׁשִׁי אֱלִיאֵל הַשְּׁבַעִי: יִחַנֵּן הַשְּׁמִינִי
 טו אֵלֶּה מִבְּנֵי־גֵד רֹאשֵׁי הַצָּבָא אַחַד לְמֵאָה הַקָּמָן
 טז וְהַגְּדוֹל לְאֶלְפָּה: אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן בַּחֲדָשׁ
 יז הָרֵאשִׁוֹן וְהוּא מְמַלֵּא עַל־בְּלִגְדֵי־תַיִתּוֹ וַיְבָרִיחוּ אֶת־כָּל־
 יח הַעַמֻּקִּים לְמִזְרַח וּלְמַעֲרָב: וַיָּבֹאוּ מִדְּבַעֲנֵי בְּנֵי־יְהוּדָה
 יט עַד־לְמַצַּד לְדָוִד: וַיַּצֵּא דָוִד לְפָנֵיהֶם וַיִּנָּחַם וַיֹּאמֶר לָהֶם
 כ אִם־לְשָׁלוֹם בָּאתֶם אֵלַי לְעֹרְנֵי יְהוָה־לִּי עֲלִיכֶם לְכָב
 כא לְיַחַד וְאִם־לְרַמּוֹתַי לְצַרִּי בְּלֹא חָמָס בְּכַפִּי יָדָא אֵלַי

“ עוֹיָא פֿון עֶשְׂתֶּרֹת; שְׁמַע, און יעֲאֹל, די זין פֿון חוֹתָמֶען פֿון עֲרוּעֶר; “ דַּיִעֲאֹל דער זון פֿון שְׁמֵרִין, און יִחָא זײַן ברודער פֿון תַּיִץ; “ אֱלִיאֵל פֿון מְחִוִּים; און יְרִיבֵי, און יִשְׁוֶה, די זין פֿון אֲלַנְעָמֶען; און יִתְמָה דער מוֹאֲבִי; “ אֱלִיאֵל, און עוֹבֵד, און יַעֲשִׂי אֵל פֿון מַצּוֹבָה.

יב
 א און דאָס זײַנען די וואָס זײַנען געקומען צו דודן קיין ציִקְלָו, בעת ער איז נאָך געווען פֿאַרשפּאַרט פֿון וועגן שְׂאוּל דעם זון פֿון קישן; און זײ זײַנען געווען צווישן די גיבורים וואָס האָבן געהאַלפֿן אין דער מלחמה; בַּאֲוֹפְנֹטֶע מיט בויגנס, וואָס האָבן אי מיט דער רעכ־טער האַנט אי מיט דער לינקער געקענט וואַרפֿן שטיינער און פֿיילן פֿון בויגן; פֿון שְׂאוּלס ברידער, פֿון בנימין. ג דער הויפט אַחֲיֵצוֹר, און יוֹאֵשׁ, די זין פֿון הַשְּׁמֵעָה פֿון גבְעָה; און יוֹאֵל, און פְּלֹט, די זין פֿון עֹמְנוֹת; און בְּרָכָה, און יְהוּא פֿון עֲנַתּוֹת; און יִשְׁמַעֲיָה פֿון גבְעוֹן, אַ גיבור פֿון די דרייסיק, און איבער די דרייסיק; און יְרַמִּיָּה, און יַחֲוִיאֵל, און יִחַנֵּן, און יוֹזָבֵד פֿון גְּדַרְתָּה; אַלַעֲוִי, און יְרִימֹת, און בַּעֲלִיָּה, און שְׂמַרְיָהוּ, און שְׂפַטְיָהוּ פֿון חֲרִיף; אַלַקְנָה, און יִשְׁוֶהוּ, און עוֹרֵאֵל, און יַעֲזוֹר, און יִשְׁבַּעִם, די קְרָחִים; און יַעֲאֹלֶה, און זְבִדִּיָּה די זין פֿון יְרוּחֲמֶען פֿון גְּדוֹר.

און פֿון די גִּדִּים האָבן זיך אָפּגעשײדט צו דודן, צו דער פּעסֶטוֹג אין דער מדבר, העלדישע גיבורים, חיל־לייט פֿאַר מלחמה, וואָס האָבן געקענט האַלטן אַ פּאַנצער און אַ שפּיץ, מיט פּנימער ווי פּנימער פֿון לײַבן, און אזוי ווי הירשן אויף די בערג אין פּלינקייט. ג עוֹר דער הויפט, עוֹבְדִיָּה דער צווייטער, אֱלִיאָב דער דריטער; י^ט מִשְׁמָנָה דער פּירטער, יְרַמִּיָּה דער פינפטער; י^י עֲתִי דער זעקסטער, אֱלִיאֵל דער זיבעטער; י^{יב} יִחַנֵּן דער אַכטער, אֲלַקְבָּד דער נײַנטער; י^{יג} יְרַמִּיָּהוּ דער צענטער, מִכְּבִּי דער עלפטער. י^{יד} דידאָזיקע פֿון די קינדער פֿון גֵּד זײַנען געווען הויפטלייט פֿון חיל; דער מינדסטער איבער הונדערט, און דער גרעסטער איבער טויזנט. י^{טו} דאָס זײַנען די וואָס זײַנען אַריבער דעם יַרְדֵּן אין ערשטן חודש ווען ער איז געווען פול איבער אַלע זײַנע ברעגן, און האָבן פֿאַריאַגט אַלע פֿון די טאָלן צו מזרח און צו מערב.

יא, מד' יעֲאֹל סי' יב, ג' וַיִּחָא סי' ה' וַיַּחֲפִּי־סִי ח' ס"א הגדוד י"ב בס"א מ'ש' טז' נחחו סי'

און פֿון די קינדער פֿון בנימין און יהודה זײַנען געקומען צו דער פּעסֶטוֹג צו דודן. י^{יז} און דוד איז זײ אַרויס אַנט־קעגן, און ער האָט זיך אָפּגערוּפֿן און האָט צו זײ געזאָגט: אויב איר זײט געקומען אויף שלום צו מיר, מיך צו העלפֿן, וועט מײַן האַרץ זײַן אײַנס מיט אײַך; אויב אָבער מיך צו פֿאַרנאָרן צו מײַנע פּײַנט, אָן אַן אומרעכט אין מײַנע הענט, זאָל דער

אבותינו יובח: ורח לבשה את עמשי ראש השלושים י
 לך דוד ועמך בדישי שלום ו שלום לך ושלום לעונך
 כי עזרך אלהיך ויכבדך דוד ויתנם בראשי הודוד:
 וממנשה נפל על דוד בכאו עם פלשתים על- כ
 שאול למלחמה ולא עורם כי בעצה שלחו סרני
 פלשתים לאמר בראשינו יפול אל-אדניו שאול: בלכתו כא
 אל-ציקלג נפל עליו וממנשה עדנח ויוזבד וידיעאל
 ומיכאל ויוזבד ואלהוא וצלתי ראשי האלפים אשר
 למנשה: והמה עזרו עם דוד על ההוד קיגבורי חיל כב
 בלם ויהיו שרים בצבא: כי לעת-יום ביום יבאו על- כג
 דוד לעזרו עד למחנה גדול כמחנה אלהים:
 ואלה מספרי ראשי החלוצין לצבא באו על דוד חבורנה כד
 להסב מלכות שאול אליו כפי יהוה: בני יהודה כה
 ושאי צנה ורמח ששת אלפים ושמונה מאות חלוצי
 צבא: מך בני שמעון גבורי חיל לצבא שבעת כו
 אלפים ומאה: מך בני הלוי ארבעת אלפים ושש כז
 מאות: ויהודה הנגיד לאהרן ועמו שלשת אלפים כח
 ושבע מאות: וערוק נער גבור חיל ובית-אביו כט
 שרים עשרים ושנים: ומך בני בנימין אחי שאול ל
 שלשת אלפים ועדהנה מרביתם שמרים משמרת בית
 שאול: ומך בני אפרים עשרים אלף ושמונה לא
 מאות גבורי חיל אנשי שמות לבית אבותם:
 ומחצי מטה מנשה שמונה עשר אלף אשר נקבו בשמות לב
 לבוא להמליך את-דוד: ומבני יששכר וידעי לג
 בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל ראשיתם מאתים
 וכל-אחיהם על-פייהם: מןבלון וצאי צבא ערכי לד
 מלחמה בכל-פלי מלחמה חמשים אלף ולעדר בלא-

יח' סזח טזס יט' האלשים קי

גאט פון אונזערע עלטערן צווען און משפטן. ¹⁶ האָט אַ
 גייסט אָנגעקליידט עמשי דעם הויפטמאן פון די עלצטע:
 פאַר דיר, דוד,
 און מיט דיר, זון פון ישׁוּ!
 שלום, שלום צו דיר,
 און שלום צו דינע העלפער;
 וואָרום דיין גאָט טוט דיך העלפן.

האָט זיי דוד צוגענומען, און האָט זיי געמאַכט פאַר הויפט-
 לייט פון דער מחנה.

¹⁷ אויך פון מנשה זיינען צוגעפאלן צו דודן ווען ער
 איז געקומען מיט די פלשתים אַקעגן שאולן אויף מלחמה,
 אָבער זייער האָבן זייער געהאַלפן, וואָרום נאָך אַ
 באַראַטונג האָבן די פירשטן פון די פלשתים אים אַוועק
 געשיקט, אַזוי צו זאָגן: מיט אונזערע קעפּ וועט ער צו-
 פאלן צו זיין האָר שאולן. ²⁰ אַז ער איז געגאַנגען קיין
 ציקלג זיינען צוגעפאלן צו אים פון מנשה: עַדנח, און
 יוזבד, און ידיעאל, און מיכאל, און יוזבד, און אַליהוא,
 און צלתי, הויפטלייט פון טויונטן וואָס פון מנשה. ²¹ און
 זיי האָבן געהאַלפן דודן אַקעגן דער מחנה, וואָרום זיי
 זיינען אַלע געווען העלדישע גיבורים, און זיי זיינען געוואָרן
 עלטסטע אין חיל. ²² יא, פון טאָג צו טאָג איז מען געקומען
 צו דודן אים צו העלפן, ביז די מחנה איז געווען גרויס,
 אַזוי ווי אַ מחנה פון גאָט.

²³ און דאָס זיינען די צאָלן פון די קעפּ פון די באַ-
 וואָפנטע פאַר מלחמה, וואָס זיינען געקומען צו דודן קיין
 חברון, אַפצוקערן די מלוכה פון שאולן צו אים, לויט דעם מויל פון גאָט: ²⁴ די קינדער פון יהודה וואָס האָבן
 געטראָגן אַ פאַנצער און אַ שפיו, זעקס טויונט און אַכט הונדערט באַוואָפנט פאַר מלחמה. ²⁵ פון די קינדער פון
 שמעון, העלדישע גיבורים פאַר מלחמה, זיבן טויונט און הונדערט. ²⁶ פון די קינדער פון לוי, פיר טויונט און זעקס
 הונדערט. ²⁷ און יהוידע דער פירשט פון אהרן, און מיט אים דריי טויונט און זיבן הונדערט. ²⁸ און צדוק, אַ יונגער
 העלדישער גיבור, און זיין פאָטערהויו, צוויי און צוואַנציק עלטסטע. ²⁹ און פון די קינדער פון בנימין, די ברידער
 פון שאולן, דריי טויונט, וואָרום ביז דענסמאָל האָט דאָס רוב פון זיי אָפּגעהיט די געטריישאַפט צו שאולס הויו. ³⁰ און פון
 די קינדער פון אפרים, צוואַנציק טויונט און אַכט הונדערט העלדישע גיבורים, מענטשן מיט נעמען אין זייערע פאָטער-
 הייזער. ³¹ און פון דעם האַלבן שבט מנשה, אַכצן טויונט וואָס זיינען געווען אָנגערופן מיט נעמען - צו קומען מאַכן דודן
 פאַר אַ מלך. ³² און פון די קינדער פון יששכר, די וואָס האָבן זיך פאַרשטאַנען אויף די צייטן, צו וויסן וואָס ישראל דאַרף
 טאָן; זייערע הויפטלייט זיינען געווען צוויי הונדערט, און אַלע זייערע ברידער זיינען געווען אונטער זייער באַפעל. ³³ פון
 זבולון, פופציק טויונט וואָס קענען אַרויסגיין אין חיל, וואָס קענען אַנריכטן אַ מלחמה מיט אַלערליי כלי-מלחמה, און זיך

י' דוד מיט זיינע מענטשן-די פלשתים. זע שמואל א' כח, ו, און קאפ. כט.

אויסשטעלן ניט מיט אַ האַלבן האַרצן. ³⁴ און פון נפתלי, טויזנט עלטסטע, און מיט זיי זיבן און דרייסיק טויזנט מיט פאַנצערס און שפיון. ³⁵ און פון די דגים, אַכט און צוואַנציק טויזנט און זעקס הונדערט וואָס קענען אַגריכטן אַ מלחמה. ³⁶ און פון אָשר, פּערציק טויזנט וואָס קענען אַרויסגיין אין חיל אַנצוריקטן אַ מלחמה. ³⁷ און פון יענער זייט ירדן, פון די ראובנים, און די גדים, און דעם האַלבן שבט מנשה, מיט אַלע קריגעצייג פאַר מלחמה, הונדערט און צוואַנציק טויזנט.

³⁸ די אַלע, מלחמה־לייט וואָס האָבן געקענט זיך אויסשטעלן אין שלאַכט־רײ, זיינען געקומען מיט אַ גאַנצן האַרצן קיין חברון, צו מאַכן דודן פאַר אַ מלך איבער גאַנץ ישראל. און אויך אַלע איבעריקע פון ישראל זיינען געווען מיט איין האַרץ צו מאַכן דודן פאַר אַ מלך. ³⁹ און זיי זיינען דאָרטן געווען מיט דודן דריי טעג, און זיי האָבן געגעסן און געטרונקען, וואָרום זייערע ברידער האָבן צוגעגרייט פאַר זיי. ⁴⁰ און אויך האָבן די וואָס זיינען געווען נאַנט צו זיי, ביי צו יִשָׁשכָר און זבולון און נפתלי, געראַכט ברויט אויף אייזלען, און אויף קעמלען, און אויף מוילאייזלען, און אויף רינדער, מעלשפייזן, געפּרעסטע פייגן, און ראָזינקעס, און וויין, און אייל, און רינדער און שאָף לרוב, וואָרום עס איז געווען אַ שמחה אין ישראל.

לה לב ולב: ומנפתלי שרים אלה ועמם בצנה
 לו וחזית שלשים ושבעה אלה: ומקהני ערכי
 לו מלחמה עשרים ושמונה אלה ושש מאות: ומאשר
 לה וצאי צבא לערך מלחמה ארבעים אלה: ומעבר
 לירדן מקהראיבני והנדי וחצי | שבט מנשה בכל־כלי
 לו צבא מלחמה מאה ועשרים אלה: כל־אלה אנשי
 מלחמה ענדי מערכה בלבב שלם באו חברונה
 להמליך את־דוד על־בִּלְיִשְׂרָאֵל וְגַם בְּלִשְׁרֵית יִשְׂרָאֵל
 מ לב אחד להמליך את־דוד: ויהושע עם־דוד ימים
 מ שלושה אכלים ושותים כיהינו להם אחיהם: וְגַם
 הקרובים־אליהם עדי־ששכר וזבולון ונפתלי מביאים
 לחם בחמורים ובגמלים ובפרדים | ובפקר מאכל קמח
 דבלים וצמקים ויין ושמן ובקר וצאן לרב כי שמחה
 בישראל:

יג

ונועץ דוד עם־שרי האלפים והמאות לכל־נגיד: ויאמר
 דוד לכל וקהל ישראל אסיעליכם טוב ומדי־יהוה אלהינו
 נפרצה נשלחה על־אחינו הנשאים בכל ארצות
 ישראל ועמם הכהנים והלוים בערי מנשיותם ויבצו
 ג אלינו: ונסבה את־ארון אלהינו אלינו כילא דרשנוהו
 ד בימי שאול: ויאמרו כל־הקהל לעשות כן כִּי־יִשָׁר
 הדרך בעיני כל־העם: ויקהל דוד את־בִּלְיִשְׂרָאֵל מִן
 הַיְחָזֵר מִצְרַיִם וְעַד־לְבֹא חֶמֶת לְהֵבִיא אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
 ו מקרית יערים: ויעל דוד וכל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלֹתָהּ אֶל־
 קרית יערים אשר ליהודה להעלות משם את ארון
 הֵאֱלֹהִים | ויהוה יושב הפרובים אשר־נקרא שם: וירכיבו
 את־ארון האלהים על־עגלה חדשה מבית אבינדב וצא

יב' לט' כ"ג מא' בס"א מאכל-

יג

און דוד האָט געהאַלטן אַן עצה מיט די הויפט־לייט פון די טויזנטן און פון די הונדערטן, מיט איטלעכן אַנפירער. ² און דוד האָט געוואָגט צו דער אַיינזאַמלונג פון ישראל: אויב אַיך איז ווילגעפּעלן, און עס איז פון יהוה אונדזער גאָט, לאָמיר ברייט פאַנאַנדערשיקן צו אונדזערע איבעריקע ברידער אין אַלע לענדער פון ישראל, און צוגלייך מיט זיי צו די פּהנים און צו די לויים וואָס זיינען אין זייערע שטעט מיט די פרייע פּלעצער, אַז זיי זאָלן זיך אויפקלייבן צו אונדז. ³ און לאָמיר אַריבערברענגען דעם אַרון פון אונדזער גאָט צו אונדז, וואָרום מיר האָבן אים ניט געזוכט אין די טעג פון שאולן. ⁴ האָט די גאַנצע אַיינזאַמלונג געוואָגט, מע זאָל אַזוי טאָן, וואָרום די זאָך איז געווען גלייך אין די אויגן פון דעם גאַנצן פּאָלק. ⁵ און דוד האָט אַיינגעוואַמלט גאַנץ ישראל פון ודעם טייך שיחור פון מצרים און ביז מע קומט קיין חֶמֶת, כדי צו ברענגען דעם אַרון פון גאָט פון קרית־יערים.

⁶ און דוד און גאַנץ ישראל זיינען אַרויפגעאַנגען קיין בעֵלָה, קיין קרית־יערים וואָס געהערט צו יהודה, כדי אַרויפצוברענגען פון דאָרטן דעם אַרון פון גאָט דעם האַר וואָס זיצט איבער די כּרובים, וואָס זיין נאָמען ווערט גערופן דערויף. ⁷ און זיי האָבן אַרויפגעלייגט דעם אַרון פון גאָט אויף אַ נייעם וואָגן פון אבינדבס הויז, און עוואָ

און אחיו האָבן געפירט דעם וואָגן. און דוד און גאַנץ ישראל, האָבן זיך פריילעך געמאַכט פאַר גאַט מיטן גאַנצן כּוּחַ, מיט געזאַנגען, און מיט האַרפּן, און מיט גיטאַרן, און מיט פּויען, און מיט צימבלען, און מיט טרומיען.

און ווי זיי זיינען געקומען ביז צום שיער פון בידון, האָט עוואָ אויסגעשטרעקט זיין האַנט אַנצונעמען דעם אַרון, וואָרום די רינדער האָבן אים אַראָפּגערוקט. ¹⁰ האָט דער צאַרן פון גאַט געגרימט אויף עוואָן, און ער האָט אים געשלאָגן פאַרוואָס ער האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט צום אַרון; און ער איז דאַרטן געשטאַרבן פאַר גאַט.

¹¹ און דודן האָט געערגערט וואָס גאַט האָט געבראַכט אַ בראַך אויף עוואָן. און מע רופט יענעם אַרט פּרָץ-עוואָ ביז אויף היינטיקן טאַג. ¹² און דוד האָט מורא געהאַט פאַר גאַט אין יענעם טאַג, אַזוי צו זאָגן: ווי אַזוי וואָל איך ברענגען צו מיר דעם אַרון פון גאַט?

¹³ און דוד האָט ניט אַוועקגענומען דעם אַרון צו זיך אין דודס־שטאַט, נאָר ער האָט אים אָפּגעפירט צו דעם הויז פון עובד־אָדומען פון נתן. ¹⁴ און דער אַרון פון גאַט איז געבליבן ביי דעם הויגעווינט פון עובד־אָדומען אין זיין הויז דריי חדשים. און גאַט האָט געבענטשט דאָס הויז פון עובד־אָדומען, און אלץ וואָס ער האָט געהאַט.

יד

¹ און חורם דער מלך פון צור האָט געשיקט שלוחים צו דודן מיט צעדערהאַלץ און מויערמיינסטערס

און האַלצמיינסטערס, אים צו בויען אַ הויז. ² און דוד האָט געוויסט אַז גאַט האָט אים באַפעסטיקט פאַר אַ מלך איבער ישראל, וואָרום זיין מלוכה איז געווען הויך דערהויבן, פון וועגן זיין פאַלק ישראל.

³ און דוד האָט גענומען נאָך ווייבער אין ירושלים, און דוד האָט געבאַרן נאָך זין און טעכטער. ⁴ און דאָס זיינען די נעמען פון די קינדער וואָס ער האָט געהאַט אין ירושלים: שמוע, און שובב, נתן, און שלמה; ⁵ און יבֿתָר, און אלישוע, און אַלפֿלט; ⁶ און נוּגַה, און נפֿג, און יפֿיע; ⁷ און אַלישמע, און בעלֿדע, און אַליפֿלט.

⁸ און די פֿלשתים האָבן געהערט אַז דוד איז געזאַלצט געוואָרן פאַר אַ מלך איבער גאַנץ ישראל, און אַלע פֿלשתים זיינען אַרויפגעאַנגען צו זוכן דודן. האָט דוד געהערט, און ער איז אַרויס זיי אַנטקעגן.

⁹ און די פֿלשתים זיינען געקומען, און האָבן זיך פאַרשפּרייט אין טאַל רפֿאים.

¹⁰ האָט דוד געפרעגט ביי גאַט, אַזוי צו זאָגן: וואָל איך אַרויפגיין אויף די פֿלשתים? און וועסטו זיי געבן אין מיין האַנט? האָט גאַט צו אים געזאָגט: גיי אַרויף, און איך וועל זיי געבן אין דיין האַנט.

¹¹ און זיי זיינען אַרויפגעאַנגען קיין בעלֿפֿרַצִים, און דוד האָט זיי דאַרטן געשלאָגן; און דוד האָט געזאָגט:

וַאֲחִיו נְהִיגִים בְּעֻנְלָהּ: וְדוֹד וּבְלִי־יִשְׂרָאֵל מִשְׁחָקִים ח לִפְנֵי הָאֱלֹהִים בְּכַל־עוֹ וּבְכַשְׂרִים וּבְכַנְרוֹת וּבְנִבְלִים וּבַתְּפִים וּבְמַצְלֵתִים וּבַחֲנֻצֹת: וַיָּבֹאוּ עַד־גֵּרֶן בֵּידוֹן ט וַיִּשְׁלַח עֹאֵא אֶת־יָדוֹ לְאַחוֹ אֶת־הָאָרוֹן כִּי שָׁמְמוּ הַבְּקָר: וַחֲרָאָף יְהוָה בַּעֲזָא וַיִּפְחוּ עַל אֶשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ עַל־הָאָרוֹן י וַיִּמַּת שֵׁם לִפְנֵי אֱלֹהִים: וַתַּחַר לְדָוִד כִּרְפָרֵץ יְהוָה יא פֶּרֶץ בַּעֲזָא וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא פֶּרֶץ עֲזָא עַד הַיּוֹם יב הַיּוֹם: וַיִּירָא דָוִד אֶת־הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר הוּךְ יב אָבִיא אֵלַי אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים: וְלֹא־הִסִּיר דָוִד אֶת־י האָרוֹן אֵלָיו אֲלֵעִיר דָוִד וַיִּשְׁוּ אֶל־בֵּית עֶבֶד־אָדָם יג הַגִּתִּי: וַיִּשָׁב אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עִם־בֵּית עֶבֶד אָדָם בְּבֵיתוֹ יד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיִּבְרַךְ יְהוָה אֶת־בֵּית עֶבֶד־אָדָם וְאֶת־ כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ: יד

וַיִּשְׁלַח חֳרָם מִלֶּדְצָר מִלֵּאכִים אֶל־דָוִד וַעֲצֵי אַרְזִים א חֲרָשֵׁי קִיָר וְחֲרָשֵׁי עֲצִים לְבָנוֹת לוֹ בֵּית: וַיִּדַע דָוִד כִּי־ ב הכִּינוּ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשְׁאַת לְמַעַלָּה מִלְכוּתוֹ בַּעֲבוּר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: וַיִּקַּח דָוִד עוֹד נָשִׁים בִּירוּשָׁלַם ג וַיִּזְלַד דָוִד עוֹד בָּנִים וּבָנוֹת: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַיְלָוָדִים ד אֲשֶׁר הִזְדַּלּוּ בִירוּשָׁלַם שְׁמוֹעַ וְשׁוּבָב נְתָן וְשִׁלְמֹה: וַיִּבְחַר וְאֵלִישׁוּעַ וְאֵלִפְלֵט: וְנוּגַהּ וְנַפְגַּי וְיַפְיעַי: וְאֵלִישְׁמַע ה וּבַעֲלִידַע וְאֵלִפְלֵט: וַיִּשְׁמְעוּ פִלְשְׁתִּים כִּי־נִמְשַׁח דָוִד ח לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלּוּ כָּל־פִלְשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־ דָוִד וַיִּשְׁמַע דָוִד וַיֵּצֵא לַפְּנֵיהֶם: וּפִלְשְׁתִּים כָּאוּ וַיִּפְשְׁטוּ ט בַּעֲמֻק רַפְאִים: וַיִּשְׁאַל דָוִד בְּאֱלֹהִים לֵאמֹר הֲאֵעֲלֶה י עַל־פִלְשְׁתִּים וְנִתַּתֶּם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה עֲלֶה וְנִתַּתֶּם בְּיָדֶךָ: וַיַּעֲלּוּ בְּכַל־פְּרָצִים וַיִּבְּסוּ שֵׁם דָוִד וַיִּנְאֲמַר דָוִד יא

י, א"ס, א"ב, יד, א' חסד פי' י' יח' י

גאט האָט דורכגעבראַכן מיינע פיינט מיט מיין האַנט, אזוי ווי אַ דורכבראַך פון וואַסער. דרום האָט מען גערופן דעם נאָמען פון יענעם אָרט בעל-פּר צי ס׳א.

¹² און זיי האָבן דאָרטן איבערגעלאָזט זייערע אָפּ-געטער; האָט דוד געהייסן, און זיי זיינען פאַרברענט גע-וואָרן אין פייער.

¹³ און די פלשתים האָבן זיך ווידער אַ מאָל פאַר-שפּרייט אין טאַל. ¹⁴ האָט דוד ווידער געפרעגט ביי גאָט, און גאָט האָט צו אים געזאָגט: זאָלסט ניט אַרויפגיין נאָך זיי; דריי זיך אַוועק פון זיי, און זאָלסט קומען אויף זיי פון אַקעגן די מוילבערביימער. ¹⁵ און עס וועט זיין, ווי דו וועסט הערן אַ גערויש פון טריט אין די שפיצן פון די מוילבערביימער, דענסמאָל זאָלסטו אַרויסגיין אין מלחמה, וואָרום דאָס איז גאָט אַרויסגעגאַנגען דיר פאַרויס צו שלאָגן דעם חיל פון די פלשתים.

¹⁶ און דוד האָט געטאָן אזוי ווי גאָט האָט אים באַ-פוילן, און זיי האָבן געשלאָגן דעם חיל פון די פלשתים פון נָבֶעוֹן און בִּיז נֶגְרָה.

¹⁷ און דודס שם איז אַרויס אין אַלע לענדער, און גאָט האָט געגעבן זיין מורא אויף אַלע פעלקער.

טז

¹ און ער האָט זיך געמאַכט היזער אין דודס-שטאָט, און ער האָט צוגעגרייט אַן אָרט פאַר דעם אַרון פון גאָט, און אויפגעשטעלט פאַר אים אַ גע-צעלט. ² דענסמאָל האָט דוד געזאָגט, אַז קיינער זאָל

פּרֹץ הָאֱלֹהִים אֶת־אֹיְבֵי בְּיָדוֹ כַּפְרֵץ מִיַּם עַל־כֵּן קָרָאוּ שְׂסֵה־מִקּוֹם הַהוּא בְּעַל פְּרָצִים: וַיַּעֲבֹד־שָׁם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאמֶר דָּוִד וַיִּשְׂרְפוּ בָאֵשׁ: וַיִּסְּפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְשְׁטוּ בְּעַמָּם: וַיִּשְׁאַל עוֹד דָּוִד בְּאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה אַחֲרֵיהֶם הַסֵּב מֵעֲלֵיהֶם וּבִאתָ לָהֶם מִמּוֹל הַבְּכָאִים: וַיְהִי כַשְׁמֵעָה אֶת־קוֹל הַצִּעֲדָה בְּרֵאשֵׁי הַבְּכָאִים אֹז תִּצַּא בְּמִלְחָמָה כִּי־יֵצֵא הָאֱלֹהִים לִפְנֵיךָ לַהֲבוֹת אֶת־מַחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים: וַיַּעַשׂ דָּוִד כַּאֲשֶׁר צִוְּהוּ הָאֱלֹהִים וַיִּכּוּ אֶת־מַחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים מִנְּבֶעוֹן וְעַד־נֶגְרָה: וַיֵּצֵא שְׂסֵה־דָוִד בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וַיְהִי נֶתַן אֶת־פַּתְחוֹ עַל־כָּל־הַגּוֹיִם:

טז

א וַיַּעֲשֶׂה־לוֹ בָתִּים בְּעִיר דָּוִד וַיִּבֶן מִקּוֹם לְאָרוֹן הָאֱלֹהִים ב וַיִּסְדְּלוּ אֹהֶל: אַז אָמַר דָּוִד לֹא לִשְׂאת אֶת־אָרוֹן הָאֱלֹהִים כִּי אִסְדְּלוּיָם כִּי־בָם וּבְתַר יְהוָה לִשְׂאת אֶת־אָרוֹן יְהוָה וְלִשְׂרֵתוֹ עַד־עוֹלָם: ג וַיִּקְהַל דָּוִד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה וְשָׁלַם לַהֲעֹלֹת אֶת־אָרוֹן יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־הִכִּין לוֹ: ד וַיֹּאכֶף דָּוִד אֶת־יָבֵיט אֹהֶרֶן וְאֶת־הַקְּלוּיִם: ה לִבְנֵי קֹהַת אֹרִיאֵל הַיִּשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים: ו לִבְנֵי מְרָרִי עֲשֵׂיהַ הַיִּשָּׂר וְאֶחָיו מֵאֶתְנֵם וְעֶשְׂרִים: ז לִבְנֵי גֵרְשֵׁם וְאֶל הַיִּשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים: ח לִבְנֵי אֲלִיעֶזֶר שְׁמַעִיָה הַיִּשָּׂר וְאֶחָיו מֵאֶתְנֵם: ט לִבְנֵי חֲבֵרוֹן אֲלִיאֵל הַיִּשָּׂר וְאֶחָיו שְׁמוֹנִים:

י לִבְנֵי עִזַּיָּאל עַמִּינָדָב הַיִּשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁנַיִם עֶשֶׂר: יא וַיִּקְרָא דָּוִד לְצִדּוֹק וְלֹאֲבִיתָר הַכֹּהֲנִים וּלְלוּיִם לְאֹרִיאֵל וְעֲשֵׂיהַ וְיֹאֵל שְׁמַעִיָה וְאֲלִיאֵל וְעַמִּינָדָב: יב אַתֶּם רֵאשֵׁי הָאָבוֹת לְלוּיִם הַתְּקַדְּשׁוּ אֶתֶם וְאֶחֱיִכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת אָרוֹן יְהוָה אֵלָהֵינוּ יִשְׂרָאֵל אֶל־הַכִּינּוּתִי לוֹ:

טו, יב' בס"א ה'

ניט טראָגן דעם אַרון פון גאָט, נאָר די לויים, ווייל זיי האָט גאָט אויסדערוויילט צו טראָגן דעם אַרון פון גאָט, און אים צו באַדינען אויף אייביק. ³ און דוד האָט אַיינגעזאַמלט גאַנץ ישראל קיין ירושלים, כדי אַרויפצוברענגען דעם אַרון פון גאָט אויף זיין אָרט, וואָס ער האָט צוגעגרייט פאַר אים. ⁴ און דוד האָט צונויפגעקליבן די קינדער פון אַהרן, און די לויים. ⁵ פון די קינדער פון קֹהַת: אוריאַל דעם הויפטמאַן, און זיינע ברידער, הונדערט און צוואַנציג. ⁶ פון די קינדער פון מְרָרִי: עֲשֵׂיהַ דעם הויפטמאַן, און זיינע ברידער, צוויי הונדערט און צוואַנציג. ⁷ פון די קינדער פון גֵרְשֵׁם: יוֹאֵל דעם הויפטמאַן, און זיינע ברידער, און זיינע ברידער, הונדערט און דרייסיק. ⁸ פון די קינדער פון אֲלִיעֶזֶר: שְׁמַעִיָה דעם הויפט, און זיינע ברידער, צוויי הונדערט. ⁹ פון די קינדער פון חֲבֵרוֹן: אֲלִיאֵל דעם הויפטמאַן, און זיינע ברידער, אַכציג. ¹⁰ פון די קינדער פון עִזַּיָּאל: עַמִּינָדָב דעם הויפטמאַן, און זיינע ברידער, הונדערט און צוועלף.

¹¹ און דוד האָט גערופן צִדּוֹק און אָבִיתָר די כהנים, און די לויים, אוריאַל, עֲשֵׂיהַ, און יוֹאֵל, שְׁמַעִיָה, און אֲלִיאֵל, און עַמִּינָדָב. ¹² און ער האָט צו זיי געזאָגט: איר זייט די הויפטן פון די פאָטערהייזער פון די לויים; הייליקט אײך, איר און אײערע ברידער, און איר וועט אַרויפברענגען דעם אַרון פון יהוה דעם גאָט פון ישראל אַהין ווי איך האָב

צוגעגרייט פאר אים. ¹³ וואָרום ווייל איר זייט ניט געווען דאָס ערשטע מאָל, האָט יהוה אונדזער גאָט געמאַכט אַ בראַך צווישן אונדז; וואָרום מיר האָבן אים ניט געזוכט ווי געהעריק.

¹⁴ האָבן די פּהנים און די לויים זיך געהייליקט, כדי אַרויפצוברענגען דעם אַרון פון יהוה דעם גאָט פון ישראל.

¹⁵ און די קינדער פון די לויים האָבן געטראָגן דעם אַרון פון גאָט, אזוי ווי משה האָט באַפוילן לויט דעם וואָרט פון גאָט, אויף זייער אַקסל מיט שטאַנגען אויף זיך. ¹⁶ און דוד האָט געהייסן די הויפטלייט פון די לויים צו שטעלן זייערע ברידער די זינגערס מיט כלי־נָזֶמֶר, האַרפּן, און גיטאַרן, און צימבלען, צו שפילן אויף אַ הויכן קול מיט שמחה. ¹⁷ און די לויים האָבן געשטעלט הימן דעם זון פון יואָלן; און פון זינע ברידער, אָסָף דעם זון פון בְּרַכְיָהוּן; און פון די קינדער פון מָרְי, זייערע ברידער, אַיִתָן דעם זון פון קוּשִׁיָהוּן. ¹⁸ און מיט זיי זיינען געווען זייערע ברידער פון צווייטן ראַנג: זכַרְיָהוּ, בֶן, און יַעֲזִיאֵל, און שְׁמִירְמוֹת, און יַחֲיָאֵל, און עוֹנִי, אַלְיָאָב, און בְּנֵיָהוּ, און מַעֲשִׂיָהוּ, און מַתְתִּיָהוּ, און אַלְיִפְלֵהוּ, און מַקְנִיָהוּ, און עוֹבֵד־אָדוֹם, און יַעֲזִיאֵל, די טויערלייט. ¹⁹ און די זינגערס, הימן, אָסָף, און אַיִתָן, אויף צו שפילן מיט קופּערנע צימבלען.

²⁰ און זכַרְיָהוּ, און יַעֲזִיאֵל, און שְׁמִירְמוֹת, און יַחֲיָאֵל, און עוֹנִי, און אַלְיָאָב, און מַעֲשִׂיָהוּ, און בְּנֵיָהוּ, מיט האַרפּן אויף עֲלָמוֹת. ²¹ און מַתְתִּיָהוּ, אַלְיִפְלֵהוּ, און מַקְנִיָהוּ, און עוֹבֵד־אָדוֹם, און יַעֲזִיאֵל, און עוֹזִיָהוּ, אויף אַנצופירן מיט האַרפּן אויף שמינית. ²² און כַּנְנִיָהוּ דער הויפטמאַן פון די לויים איז געווען איבער דעם געזאַנג; ער פלעגט זיין דער האַר ביים געזאַנג, וואָרום ער איז געווען אַ קענער. ²³ און בְּרַכְיָהוּ און אַלְקָנָה זיינען געווען טויערלייט ביים אַרון. ²⁴ און שְׁבַנְיָהוּ, און יוֹשֶׁפֶט, און נְתַנְאֵל, און עֲמָשִׁי, און זכַרְיָהוּ, און בְּנֵיָהוּ, און אַלְיעֶזֶר, די פּהנים, האָבן געטרוימטערט אויף טרוימיטן פאַר דעם אַרון פון גאָט; און עוֹבֵד־אָדוֹם און יַחֲזִיָהוּ, זיינען געווען טויערלייט ביים אַרון.

²⁵ און דוד, און די עלטסטע פון ישראל, און די הויפטלייט פון די טויונטן, זיינען געגאַנגען אַרויפצוברענגען דעם אַרון פון גאָטס בונד, פון עוֹבֵד־אָדוֹםס הויז, מיט שמחה. ²⁶ און עס איז געווען, אז גאָט האָט געהאַלפּן די לויים וואָס האָבן גע־טראָגן דעם אַרון פון גאָטס בונד, האָבן זיי געשלאַכט זיבן אָקסן און זיבן ווידערס. ²⁷ און דוד איז געווען אַינגעוויקלט אין אַ מאַנטל פון פּינליינען, דעסגלייכן אַלע לויים וואָס האָבן געטראָגן דעם אַרון, און די זינגערס, און כַּנְנִיָהוּ דער געזאַנג־מייסטער איבער די זינגערס; און דוד האָט אויף זיך געהאַט אַ ליינענעם אָפּוד. ²⁸ און גאַנץ ישראל האָבן אַרויפגעבראַכט

פִּי לַמִּבְרָאשְׁתָּה לֹא אַתֶּם פָּרַחְתֶּם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּנּוּ כִּי־לֹא יִדְרָשְׁנוּהוּ בַּמִּשְׁפָּט: וַיִּתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת יָד אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׂאוּ בְּנֵי־הַלְוִיִּם אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה בְּדַבַּר יְהוָה בְּכַתְּבָם בְּמִטּוֹת עֲלֵיהֶם: וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם לְהַעֲמִיד אֶת־אֲחֵיהֶם הַמְשָׁרְרִים בְּכֹל־יִשְׂרָאֵל שִׁיר נְבָלִים וּכְנֹזֹת וּמְצֻלָּתַיִם מִשְׁמִיעִים לְהָרִים־בְּקוֹל לְשִׁמְחָה: וַיַּעֲמִידוּ הַלְוִיִּם אֶת הַיָּמִן בְּדוֹאֵל וּמִן־אַחֲוֵי אָסָף בֶּן־יִצְחָר וּמִן־בְּנֵי מָרְי אֲחֵיהֶם אֵיחָן בֶּן־קוּשִׁיָהוּ: וְעִמָּהֶם יַחֲזִיָהוּ הַמְשִׁיבִים וּזְכַרְיָהוּ בֶן־יַעֲזִיאֵל וְעוֹנִי אֱלִיָּאָב וּבְנֵיהֶם וּמַעֲשִׂיָהוּ וּמַתְתִּיָהוּ וְאַלְיִפְלֵהוּ וּמַקְנִיָהוּ וְעוֹבֵד־אָדוֹם וְיַעֲזִיאֵל הַשְּׂעִרִים: וְהַמְשָׁרְרִים הַיָּמִן אָסָף וְאַיִתָן בְּמְצֻלָּתָם נְחֻשֶׁת לְהַשְׁמִיעַ: וּזְכַרְיָהוּ וְעוֹזִיאֵל וְשְׁמִירְמוֹת וְיַחֲזִיאֵל וְעוֹנִי וְאַלְיָאָב וּמַעֲשִׂיָהוּ וּבְנֵיהֶם בְּנְבָלִים עֲלֵעֲלָמוֹת: וּמַתְתִּיָהוּ וְאַלְיִפְלֵהוּ וּמַקְנִיָהוּ וְעוֹבֵד־אָדוֹם וְיַעֲזִיאֵל וְעוֹזִיָהוּ בְּכֹזֹת עַל־הַשְּׁמִיעִת לְנֶחֱחַ: וּכְנֹזֵיהֶם שָׂרֵי־הַלְוִיִּם בְּמִשְׁאֵי יָכֹל בְּמִשְׁאֵי כִי מִבֶּן־הוּא: וּבְרַכְיָהוּ וְאַלְקָנָה שְׂעִרִים לְאָרוֹן: וּשְׁבַנְיָהוּ וְיוֹשֶׁפֶט וְנְתַנְאֵל וְעֲמָשִׁי כֹד וְזְכַרְיָהוּ וּבְנֵיהֶם וְאַלְיעֶזֶר הַכֹּהֲנִים מְחַצְצֹרֹת בְּחֻצְרוֹת לִפְנֵי אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְעוֹבֵד־אָדוֹם וְיַחֲזִיָהוּ שְׂעִרִים לְאָרוֹן: וְהָיָה דָוִד וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֱלֹפִים הַהַלְכִים כִּי לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מִדְּבַיִת עוֹבֵד־אָדוֹם בְּשִׁמְחָה: וְהָיָה בְּעוֹר הָאֱלֹהִים אֶת־הַלְוִיִּם נִשְׂאִי כֹ אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וַיּוֹבְחוּ שְׁבַע־פָּרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים: וְדָוִד מְכַרְכַּל וּבְמַעֲלֵל פּוֹיץ וּכְלֵי־הַלְוִיִּם הַנְּשָׂאִים אֶת־כֹּ הָאָרוֹן הַמְשָׁרְרִים וּכְנֹנִיָה הַשָּׂר הַמִּשְׁאֵי הַמְשָׁרְרִים וְעַל־דָּוִד אָפּוֹד בָּד: וּכְלֵי־יִשְׂרָאֵל מְעֻלִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה

י' ב'ס'טס ס'ז' ב'ס' א' ע'ים לה'ים כד'ב'ס'א ונ'ניהו ואל'עזר הכהנים יתיר'צ' וב'ס'א ק'פ'כרים קרי כז' ט'ח'טס

יְהוָה בַּתְּרוּעָה וּבִקְוֹל שׁוֹפָר וּבַחֲצִצְרוֹת וּבַמְצֻלְתַּיִם
כט כַּשֵּׁמַעִים בְּנִבְלִים וּבַנְּחֹת: וַיְהִי אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה בָּא
עַד־עֵיר דָּוִד וּמִיכַל בַּת־שֵׁאֵל נִשְׁקְפָה: בְּעַד הַחֲלוֹן
נִתְּרָא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִד מִבְּרָךְ וּמִשֹּׁחַק וַתִּבּוּ לֹא בִלְבָבָהּ:

טז

א תִּבְיֹאוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּצְיֵנוּ אֹתוֹ בַּתּוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר
נִתְּהִלּוּ דָוִד וַיִּקְרִיבוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים:
ב וּבַל דָּוִד מִהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיִּבְרָךְ אֶת־הָעָם
ג בְּשֵׁם יְהוָה: וַיַּחֲלֵק לְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה
ד לְאִישׁ כִּפְר־לֶחֶם וְאֲשֶׁפָר וְאֲשִׁישָׁה: וַיִּתֵּן לִפְנֵי אֲרוֹן
ה יְהוָה מִן־הַלֶּחֶם מִשֻּׁרְתִּים וְלַחֲבוּרִי וְלַחֲדוּדוֹת וְלַחֲלָלִי
ו לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: אֶסְפָּה הָרֹאשׁ וּמִשְׁנֵנוּ וּבְכֹרֶה
ז יִשְׂאֵל וּשְׁמִרְמוֹת וַיַּחֲזִיֵאל וּמַתְתִּיָה וְאֶלְיָאֵב וּבְנֵיהֶוּ וְעֵבֶר
ח אָדָם וַיִּשְׂאֵל בְּכָל־יְנָבְלִים וּבַכְנֹרוֹת וְאֶסְפָּה בַּמְצֻלְתַּיִם
ט מִשְׁמִיעִי: וּבְנִיָדוּ וַיַּחֲזִיֵאל הַכְּהֹנִים בַּחֲצִצְרוֹת תָּמִיד לִפְנֵי
י אֲרוֹן בְּרִית־הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם הַהוּא אָז נָתַן דָּוִד בְּרֹאשׁ
יא לַיהוּדוֹת לַיהוָה כִּי־דָאָסָף וְאֲחִיו: הוֹדִי לַיהוָה קִרְאוּ
יב בְּשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמּוּם עֲלִילְתִּיו: שִׁירוּ לֹא וּמְרַדְלוּ שִׁירוּ
יג בְּכָל־נַפְלְאוֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קְדֹשׁוֹ וְשִׁמַּח לֵב מִבְּקִשֵׁי
יד יְהוָה: דְּרִשׁוּ יְהוָה וְעֲזֹר וּבְקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְדוּ: וּזְכְרוּ
טו נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מִפְתּוֹ וּמִשְׁפָּטֵי־פִידוֹ: וְרַע יִשְׂרָאֵל
טז עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב בַּחֲדוּרֵי: הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ
יז מִשְׁפָּטָיו: וּזְכְרוּ לַעֲוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר צְנֹה לְאַלְפֵי דוֹר:
יח אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אֲבֹתָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לַיִצְחָק: וַעֲמִידָה
יט לַיַּעֲקֹב לַחֵק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: לֵאמֹר לֵךְ אֲתָן
כ אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם: בַּהֲוֹתְכֶם מֵתִי מִסְפָּר בְּמַעַט
וּנְתַתֵּם לִי: וַיַּתְּהַלְכוּ מִנְּוִי אֶל־גֹּי וּמִמַּמְלַכָה אֶל־עַם

דעם אָרוֹן פּוֹן גַּאָטס בּוֹנֵד מִיט שְׁאַלֹנּוּ, און מִיט אַ קוֹל פּוֹן
שׁוֹפֵר, און מִיט טְרוֹמִיטֵן, און מִיט צִימְבִלְעֵן, שְׁפִילנְדִיק
אויף גִּטְאַרְן און הָאַרְפֵן. ^ט און עס איז געווען, ווי דער
אָרוֹן פּוֹן גַּאָטס בּוֹנֵד איז געקומען ביז דודס־שטאָט, האָט
מיכל די טאָכטער פּוֹן שְׁאוּלֵן אַרויסגעקוקט דורכן פּענצ־
טער, און זי האָט געווען דעם מלך דוד טאַנצן און זיך מאַכן
פּרִיִלְעך, און זי האָט אים פאַראַכט אין איר האַרצן.

טז

¹ און זיי האָבן געבראַכט דעם אָרוֹן פּוֹן גַּאָט, און
האָבן אים אַרִינגעשטעלט אין דעם געצעלט וואָס
דוד האָט פאַר אים אויפגעשטעלט, און זיי האָבן מקריב
געווען בראַנדאָפּפער און פּרידאָפּפער פאַר גאַט. ² און
אז דוד האָט געענדיקט אויפברענגען די בראַנדאָפּפער
און די פּרידאָפּפער, האָט ער געבענטשט דאָס פּאַלק
אין גאַמען פּוֹן גַּאָט. ³ און ער האָט אויסגעטיילט צו יעט
וועדער איינעם פּוֹן יִשְׂרָאֵל פּוֹן אַ מאַן ביז אַ פּרוי, איטלעכן
אַ לאַבן ברויט, און אַ חלק פּלייש, און אַ ראָזינקעקוכן.
⁴ און ער האָט געשטעלט פאַר דעם אָרוֹן פּוֹן גַּאָט,
פּוֹן די לויים פאַר באַדינער, און אויף צו דערמאַנען און
דאַנקען און לויבן יהוה דעם גאַט פּוֹן יִשְׂרָאֵל: ⁵ אַסָּף דעם
הויפט, און דעם צווייטן צו אים, זכריהן, יִעִיֵאלֵן, און
שְׁמִירְמוֹתֵן, און יִחִיֵאלֵן, און מַתְתִּיָהן, און אֶלְיָאֵבֵן, און
בְּנֵיהֶוּ, און עובד־אָדומען, און יִעִיֵאלֵן, מיט גִּטְאַרְן און
מיט הָאַרְפֵן; און אַסָּף האָט געשפּילט אויף אַ צִימְבִל;
⁶ און בְּנֵיהֶוּ און יַחֲזִיֵאל די כְּהֹנִים, מיט טְרוֹמִיטֵן תָּמִיד פאַר
דעם אָרוֹן פּוֹן גַּאָטס בּוֹנֵד.

⁷ דענסמאָל אין יענעם טאָג האָט דוד צוערשט גע־
לאָזט געבן אַ דאַנק צו גאַט, דורך אַסָּפֵן און זיינע ברידער.

- ⁸ גיט אַ דאַנק צו גאַט, רופט זיין גאַמען,
- לאָזט וויסן צווישן די פעלקער זיינע טוּאוּנגען.
- ⁹ זינגט צו אים, שפּילט צו אים,
- רעדט פּוֹן אַלע זיינע ווּונדער.
- ¹⁰ רימט זיך מיט זיין הייליקן גאַמען;
- זאָל זיך פּרִייען דאָס האַרץ פּוֹן די וואָס זוכן גאַט.
- ¹¹ פאַרשט גאַט און זיין שטאַרקייט,
- זוכט זיין פנים תָּמִיד.
- ¹² דערמאַנט זיינע ווּונדער וואָס ער האָט געטאַן,
- זיינע צייכנס, און די משפּטים פּוֹן זיין מויל,
- ¹³ איר זאַמען פּוֹן יִשְׂרָאֵל זיין קנעכט,
- איר קינדער פּוֹן יַעֲקֹב, זיינע אויסדערוויילטע.
- ¹⁴ ער איז יהוה אונדזער גאַט,

טז, יח קפ"ח

- איבער דער גאַנצער ערד זיינען זיינע משפּטים.
- ¹⁵ געדענקט אייביק זיין בּוֹנֵד,
- דאָס וואָרט וואָס ער האָט באַפוילן אויף טוּיוּנט דורות.
- ¹⁶ וואָס ער האָט געשלאָסן מיט אַברהמען,
- און זיין שבוּעה צו יצחקן.
- ¹⁷ און ער האָט עס אויפגעשטעלט פאַר אַ חק צו יַעֲקֹב,
- פאַר אַן אייביקן בּוֹנֵד צו יִשְׂרָאֵל,
- ¹⁸ אזוי צו זאַגן: דיר וועל איך געבן דאָס לאַנד כְּנָעַן,
- דעם טייל פּוֹן אַייער נחלה.
- ¹⁹ אז איר זייט געווען געציילטע מענטשן,
- ווינציק און פּרעמדע דערין;
- ²⁰ און זיי זיינען אומגעגאַנגען פּוֹן פּאַלק צו פּאַלק,
- און פּוֹן איין קיניגרייך צו אַן אַנדער אומה,

אחר: לא־הֵינִי לְאִישׁ לְשִׁשְׁכֶם וְנִכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים: כא
 אֲלֵהֲנֵנוּ בְּמִשְׁחֵי וּבְנִיאי אֲלֹתֵרֵנוּ: שִׁירוּ לַיהוָה כִּי
 כָּל־הָאָרֶץ בִּשְׁרוּ מִזִּם־אֱלֹהִים יִשׁוּעָתוֹ: סָפְרוּ בְּגוֹיִם כִּי
 אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכֹל־הַעַמִּים נִפְלְאוּתוֹ: כִּי גָדֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל כִּי
 מֵאֵד וְנִרְאָה הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים: כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הַעַמִּים כִּי
 אֱלִילִים יִהְיֶה שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לִפְנֵי עַוְו וְחִדְדָה כִּי
 בְּמִקְמוֹ: הִבּוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הִבּוּ לַיהוָה כְּבוֹד כִּי
 וְעוֹ: הִבּוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמֵי שְׁאוּ מִנְחָה וּבֵאוּ לִפְנֵי כִי
 הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּחִדְרֵת־קֹדֶשׁ: חִילוּ מִלִּפְנֵי כָּל־הָאָרֶץ ל
 אֲרֵתְכֶם תִּכּוֹן תִּכּוֹן כֹּל־בְּלִתְמוֹט: יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ לֵא
 וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מְלֹךְ: יִרְעֶם הַיָּם וּמְלוֹאֵי יַעַרְךָ לֵב
 הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ: אִו יִרְנְנוּ עַצֵּי הַיַּעַר מִלִּפְנֵי יְהוָה לֵא
 כִּי־בָא לְשֹׁפֵט אֶת־הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לֵד
 לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ: וַאֲמְרוּ הוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנו וְקַבְּעֵנו לֵא
 וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לַהֲדוֹת לְשֵׁם קֹדֶשׁךָ לְהַשְׁתַּכַּח
 בְּתִהְלֶתְךָ: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הַעוֹלָם וְעַד לֵא
 הַעַלְם וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעַם אִמֵּן וְהִלָּל לַיהוָה: וַיַּעֲבֹד לֵא
 שֵׁם לִפְנֵי אֶרֶן בְּרִית־יְהוָה לְאַסֵּף וּלְאַחֲוֹ לְשֵׁרֵת לִפְנֵי
 הָאֶרֶן תְּמִיד לְדַבְרֵי־וָיֹם: וְעַבְדֵי אָדָם וְאֲחֵיהֶם לֵא
 שְׂשִׁים וּשְׂמוֹנֶה וְעֶבֶד אָדָם בְּיַד־יְתוּם וְחֶסֶה לְשֹׁעֲרִים: לֵא
 וְאֵת צְדוּק הַכֹּהֵן וְאֲחֵיו הַכֹּהֲנִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה לֵא
 בְּבִמָּה אֲשֶׁר בְּנִבְעוֹן: לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה עַל־מִזְבֵּחַ
 הָעֹלָה תְּמִיד לְבֹקֵר וּלְעֶרֶב וּלְכֹל־הַכְּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה
 אֲשֶׁר צִוָּה עַל־יִשְׂרָאֵל: וְעַמְהֶם הֵימָן וַיְדוּתוּן וּשְׁאֵל לֵא
 הַבְּרוּרִים אֲשֶׁר נִקְבּוּ בְּשֵׁמוֹת הַלְהוֹת לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם
 חֶסֶדוֹ: וְעַמְהֶם הֵימָן וַיְדוּתוּן חֲצִצְרוֹת וּמְצַלְתוֹם לְמִשְׁמִיעֵים
 כִּי

כב' קס"ט. לה' צל

21 האָט ער נִיט געלאָזן אַ מענטשן זײַ דריקן,
 און האָט געשטראָפּט מלכים וועגן זײַ:
 22 איר זאָלט נִיט אָנרירן מײַנע געזאַלבוטע,
 און מײַנע נביאים נִיט בײַז טאַן.
 23 זינגט צו גאַט, די גאַנצע ערד,
 זאָגט אָן פֿון טאַג צו טאַג זײַן ישׁועה.
 24 דערציילט צווישן די פעלקער זײַן כבוד,
 צווישן אַלע אומות זײַנע ווונדער.
 25 וואָרום גרויס איז יהוה און זײַער גערימט,
 און ער איז פאַרכטיק איבער אַלע געטער.
 26 וואָרום די געטער פֿון אַלע פעלקער זײַנען נישטיק,
 און יהוה האָט די הימלען געמאַכט.
 27 גלאַנץ און שײַנקייט זײַנען פאַר זײַן פנים,
 שטאַרקייט און פֿרייד זײַנען אין זײַן אָרט.
 28 גיט צו גאַט, איר משפחות פֿון די פעלקער,
 גיט צו גאַט כבוד און שטאַרקייט.
 29 גיט צו גאַט דעם כבוד פֿון זײַן גאַמען,
 ברענגט אַ געשאַנק, און קומט פאַר אים,
 בוקט זיך צו גאַט מיט הייליקן אָפּשײַ.
 30 ציטערט פאַר אים, די גאַנצע ערד;
 אויך איז באַפעסטיקט די וועלט, זי זאָל זיך נִיט
 וואַקלען.
 31 זאָלן זיך פֿרייען די הימלען, און לוסטיק זײַן די ערד,
 און זאָל מען זאָגן צווישן די פעלקער: גאַט טוט קייניגן.
 32 זאָל דונערן דער ים מיט זײַן פולקייט,
 זאָל פֿריילעך זײַן דאָס פעלד און אַלץ וואָס דערין.
 33 דענסמאַל זאָלן זינגען די ביימער פֿון וואַלד פאַר
 גאַט,
 וואָרום ער קומט משפטן די ערד.

34 גיט אַ דאַנק צו גאַט, וואָרום ער איז גוט,
 וואָרום אויף אייביק איז זײַן חסד.
 35 און זאָגט: העלף אונדו, גאַט פֿון אונדזער הילף,
 און זאַמל אונדו אײַן, און זײַ אונדו מציל פֿון די פעלקער,
 צו לויבן דיין הייליקן גאַמען,
 זיך צו רימען מיט דיין לויב.
 36 געלויבט איז יהוה דער גאַט פֿון ישראל
 פֿון אייביקייט און ביז אייביקייט.

און דאָס גאַנצע פּאַלק האָט געזאָגט: אָמֵן! און האָט געלויבט גאַט.

37 און ער האָט דאַרטן געלאָזן פאַר דעם אָרֶן פֿון גאַטס בונד אָספֿן און זײַנע ברידער צו באַדינען פאַרן אָרֶן
 תמיד ווי עס איז נײַטיק טאַגטעגלעך. 38 און עובד־אָדומען, און זײַערע ברידער, אַכט און זעכציק, און עובד־אָדום
 דעם זון פֿון ידיתונען, און חוֹסֶהן, פאַר טויערלייט. 39 און צְדוּק דעם כֹּהֵן, און זײַנע ברידער די כֹּהֲנִים, פאַר דעם משכן
 פֿון גאַט אויף דער בָּמָה וואָס אין גִבְעוֹן, 40 אויפצוברענגען בראַנדאָפּפער צו גאַט אויף דעם מִזְבֵּחַ פֿאַר בראַנדאָפּפער
 תמיד, אין דער פֿרי און אין אַחוּט, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תורה פֿון גאַט וואָס ער האָט באַפוילן
 יִשְׂרָאֵל. 41 און מיט זײַ זײַנען געווען הֵימָן, און יְדוּתוֹן, און די איבעריקע אויסגעקליבענע וואָס זײַנען געווען אָנגערופֿן מיט
 נעמען, אויף צו לויבן גאַט, ווייל אויף אייביק איז זײַן חסד. 42 און מיט זײַ, מיט הֵימָנען און יְדוּתוֹנען, זײַנען געווען

16 אזוי ווי אלע דידאויקע ווערטער, און אזוי ווי דידאויקע גאנצע וועאונג, אזוי האָט נָתָן גערעדט צו דודן. 16 און דער מלך דוד איז געקומען, און האָט זיך גע- וועצט פאַר גאָט, און האָט געזאָגט: ווער בין איך, גאָט דו האָר, אין ווער איז מיין הויז, וואָס דו האָסט מיך געבראַכט ביז אַהער? 17 און דאָס, גאָט, איז נאָך געווען קליין אין דינע אויגן, אין דו האָסט גערעדט וועגן דעם הויז פון דיין קנעכט אויף ווייטער אַהין, און האָסט מיך באַטראַכט אין שטייגער פון אַ געהויבענעם מאָן, גאָט דו האָר. 18 וואָס מער נאָך קען דוד דיר זאָגן וועגן דעם פּבּוּד צו דיין קנעכט? דו קענסט דאָך דיין קנעכט. 19 גאָט, פון וועגן דיין קנעכט, און לויט דיין האַרצן האָסטו געטאָן אַלדידאָ זיקע גרויסקייט, צו לאָזן וויסן די אלע גרויסע זאַכן. 20 יהוה, עס איז ניטאָ אַזאַ ווי דו, אין ניטאָ קיין גאָט אַחוץ דיר, לויט אַלץ וואָס מיר האָבן געהערט מיט אונדזערע אויערן. 21 און וואָסער איינציקע אומה אויף דער ערד איז אזוי ווי דיין פּאָלק ישראל, וואָס גאָט איז געגאַנגען אויסלייזן פאַר זיך צום פּאָלק, דיר צו מאַכן אַ נאָמען דורך גרויסע און פאַרכטיקע זאַכן - צו פאַרטרייבן אומות פון פאַר דיין פּאָלק וואָס דו האָסט אויסגעלייזט פון מצרים? 22 וואָרום דו האָסט געמאַכט דיין פּאָלק ישראל דיר צום פּאָלק אויף אייביק, און דו, יהוה, ביסט געוואָרן זיי צום גאָט. 23 און אַצונד, גאָט, זאָל דאָס וואָרט וואָס דו האָסט גערעדט וועגן דיין קנעכט און וועגן זיין הויז באַוואָרט ווערן אויף אייביק, און טו אזוי ווי דו האָסט גע- רעדט. 24 יא, זאָל עס באַוואָרט ווערן, און זאָל דיין נאָמען געגרייסט ווערן אויף אייביק, אזוי צו זאָגן: יהוה פון צבאות איז דער גאָט פון ישראל - אַ גאָט פאַר ישראל, און דאָס הויז פון דוד דיין קנעכט זאָל זיין פעסט פאַר דיר. 25 וואָרום דו, מיין גאָט, האָסט אַנטפלעקט דעם אויער פון דיין קנעכט, אים צו בויען אַ הויז, דרום האָט דיין קנעכט זיך דערוועגט מתפלל צו זיין פאַר דיר. 26 און אַצונד, יהוה, דו ביסט גאָט, און דו האָסט צוגעזאָגט דיין קנעכט דאָסדאָיקע גוטס, 27 און האָסט אַצונד באַוויליקט צו בענטשן דאָס הויז פון דיין קנעכט, צו זיין אויף אייביק פאַר דיר; אַז דו, גאָט, האָסט געבענטשט, זאָל עס זיין געבענטשט אויף אייביק.

האלה וככל החון הזה בן דבר נתן אלדוד: ויבא המלך דוד וישב לפני יהוה ויאמר מראני יהוה אלהים ומי ביתי כי הביאתני עריהלם: ותקמן זאת בעיניך אלהים ותדבר על בית עבדך למרחוק וראיתני בתור האדם המעלה יהוה אלהים: מהיוסיף עוד דוד אלהי לכהוד אתעבדך ואתה אתעבדך דעת: יהוה בעבור עבדך וכלבך עשית את כל ההנהלה הזאת להדיע את כל ההנהלות: יהוה אין כמוך ואין אלהים וולתך בכל אשר שמענו באזנינו: ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ אשר הלך האלהים לפדות לו עם לשום לה שם גדלות ונראות לגרש מפני עמך אשר פדית ממצרים גוים: ותתן אתעמך ישראל לך לעם עדעולם ואתה יהוה היית להם לאלהים: ועתה יהוה הדבר אשר דברת על עבדך ועל ביתו ואמן עדעולם ועשה כאשר דברת: ואמן ויגדל שמה עדעולם לאמר יהוה צבאות אלהי ישראל אלהים לישראל וביתדוד עבדך נכון לפניך: כי אתה אלהי גלית אתאזן עבדך לבנות לו בית עליכן מצא עבדך להתפלל לפניך: ועתה יהוה אתה הוא האלהים ותדבר עלעבדך הטובה הזאת: ועתה הוילת לכהוד את בית עבדך להיות לעולם לפניך כיראתה יהוה ברכת ומברך לעולם:

יח

והיו אחריכן נדף דוד את פלשתים ויכניעם ויקח את גת וכתיה מיד פלשתים: ונדף אתמואב ויהיו מואב עבדים לדוד נשאי מנחה: ונדף דוד אתהדרדור מלך צובה חמתה בלכתו להציב ידו בנתר פרת:

יז, יט' שוק עם הנש כ' בס"א ככל כג' טח טס' יח, ג' בס"א הדרדור וכן בכלם שבענין

יח 1 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט דוד געשלאָגן די פּלשתים, און האָט זיי געמאַכט אונטערטעניק, און האָט צוגענומען גת מיט אירע טעכטערשטעט פון דער האַנט פון די פּלשתים.

2 און ער האָט געשלאָגן מואָב, און מואָב איז געוואָרן צו דודן קנעכט וואָס ברענגען אָפּגאָב.

3 און דוד האָט געשלאָגן הדרדור דעם מלך פון צובה אין חמת, בעת ער איז געגאַנגען אויפשטעלן זיין אויבערהאַנט

וַיִּלְכְּדוּ דָוִד מִמֶּנּוּ אֶלֶף רֶכֶב וּשְׁבַעַת אֲלָפִים פָּרָשִׁים
 וְעֶשְׂרִים אֲלָף אִישׁ רִגְלִי וַיַּעֲקֹר דָּוִד אֶת־כִּלְיֵהוּרָב
 ה וַיֹּתֵר מִמֶּנּוּ מֵאָה רֶכֶב: וַיָּבֵא אָרָם דְּרָמָשֶׁק לַעֲזֹר
 לַהֲדַרְעֹזַר מֶלֶךְ צֹבָה בֶּן־דָּוִד בְּאָרָם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם
 ו אֲלָף אִישׁ: וַיִּשֶׂם דָּוִד בְּאָרָם דְּרָמָשֶׁק וַיְהִי אָרָם לְדָוִד
 עֲבָדִים נְשָׂאֵי מִנְחָה וַיֹּשֶׁע יְהוָה לְדָוִד בְּכָל אֲשֶׁר הָלַךְ:
 ז וַיִּקַּח דָּוִד אֶת שְׁלֹמֹי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ עַל עֲבָדֵי הַדְּרָעֹזַר
 ח וַיָּבִיֵאֵם יְרוּשָׁלַם: וּמִטְבַּחַת וּמִכּוּן עֲרֵי הַדְּרָעֹזַר לָקַח
 דָּוִד נְחֹשֶׁת רַבָּה מְאֹד בְּהָ עָשָׂה שְׁלֹמֹה אֶת־זֵיתֵי הַנְּחֹשֶׁת
 ט וְאֶת־הַעֲמֹודִים וְאֶת כָּלִי הַנְּחֹשֶׁת: וַיִּשְׁמַע הָעָם
 מֶלֶךְ חֲמַת בִּי הִכָּה דָּוִד אֶת־כִּלְיֵהוּרָב הַדְּרָעֹזַר מֶלֶךְ
 י צֹבָה: וַיִּשְׁלַח אֶת־הַדְּרוֹרִים־בְּנֵי אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְשֹׁאֵל־
 לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכֹו עַל אֲשֶׁר נָלַחַם בְּהַדְּרָעֹזַר וַיִּכְדּוּ בִּי
 אִישׁ־מִלְחָמוֹת הָעָם דָּוִד הַדְּרָעֹזַר וְכָל כָּלִי זָהָב וְכֶסֶף
 יא וְנְחֹשֶׁת: גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף
 יב וְהַזָּהָב אֲשֶׁר נָשָׂא מִכִּלְיֵהוּרָב מֵאֲדוּם וּמִמוֹאָב וּמִבְּנֵי
 יג עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמִעַמְלָק: וְאִבְשֵׁי בְּדָצְרוּיָה הִכָּה אֶת־
 יד אֲדוּם בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ שְׂמוּנָה עֶשֶׂר אֲלָף: וַיִּשֶׂם בְּאֲדוּם
 יו נְצִיבִים וַיְהִי כָל־אֲדוּם עֲבָדִים לְדָוִד וַיֹּשֶׁע יְהוָה אֶת־
 יז דָּוִד בְּכָל אֲשֶׁר הָלַךְ: וַיִּמְלֹךְ דָּוִד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
 יח וַיְהִי עָשָׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה לְכָל־עָמוֹ: וַיֹּאבֵב בְּדָצְרוּיָה
 יט עַל־הַצִּבְיָא וַיְהוֹשִׁפֵט בְּדָ־אֵחִילֹד מִזְכּוֹר: וְצָדֹק בֶּן־
 כ אַחִישׁוּב וְאִבִּי־מֶלֶךְ בְּדָ־אִבְיָתָר בְּהַנִּיגִים וְשׁוּשָׁא סוֹפֵר:
 כא וּבְנֵיהוּ בְּדָ־יְהוֹדָע עַל־הַכֹּהֲנֵי וְהַפְּלִתִי וּבְנֵי־דָוִד הַרְאִשְׁטִים
 לְבֵד הַמֶּלֶךְ:

יט

יח וְהָיוּ אַחֲרֵיהֶם נְחֹשֶׁת מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ בְּנֵי

יח, י

ביים טייך פֿרַת. ' און דוד האָט באַצווּנגען פון אים טויזנט
 רייטוועגן, און זיבן טויזנט רייטער, און צוואַנציק טויזנט
 מאַן פוסגייער; און דוד האָט געליימט אַלע געשפּאַנען,
 נאָר הונדערט געשפּאַן האָט ער איבערגעלאָזט פון זיי.

' איז אָרם פון דרָמָשֶׁק געקומען העלפן הַדְּרָעֹזַר
 דעם מלך פון צוֹבָה, און דוד האָט געשלאָגן פון די אַרמִים
 צוויי און צוואַנציק טויזנט מאַן. ' און דוד האָט געשטעלט
 נוואַכָן אין אַרם־דְּרָמָשֶׁק, און אָרם איז געוואָרן צו דודן
 קנעכט וואָס ברענגען אָפּגאַב.

און גאָט האָט געהאַלפן דודן אומעטום ווו ער איז
 געגאַנגען.

' און דוד האָט גענומען די גילדערנע שילדן וואָס
 זיינען געווען אויף הַדְּרָעֹזַרס קנעכט, און האָט זיי גע־
 בראַכט קיין ירוּשָׁלַם. ' און פון טבַּחַת, און פון פּוּן,
 הַדְּרָעֹזַרס שטעט, האָט דוד צוגענומען זייער פיל קופער.
 דערפון האָט שלמה געמאַכט דעם קופערנעם ים, און די
 זיילן, און די קופערנע כליים.

' און תועו דער מלך פון חֲמַת האָט געהערט אַז דוד
 האָט געשלאָגן דעם גאַנצן חיל פון הַדְּרָעֹזַר דעם מלך
 פון צוֹבָה, ' און ער האָט געשיקט זיין זון הַדְּרָמָשֶׁק צום
 מלך דוד אים צו פרעגן אויף פריד און אים אָנצוויינישן,
 פאַרוואָס ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט הַדְּרָעֹזַר, און
 אים געשלאָגן—וואָרום הַדְּרָעֹזַר האָט געהאַט מלחמות
 מיט תועו—מיט אַלערליי גילדערנע און זילבערנע און
 קופערנע כליים. ' זיי אויך האָט דער מלך דוד גע־

הייליקט צו גאָט, מיט דעם זילבער און דעם גאָלד וואָס ער האָט אַוועקגענומען פון אַלע פעלקער: פון אָדוּם,
 און פון מוֹאָב, און פון די קינדער פון עַמּוֹן, און פון די פּלִשְׁתִּים, און פון עַמְלָק.

¹² און אבשי דער זון פון צרוּיָהן האָט געשלאָגן פון אָדוּם אין דעם טאָל פון זאַלץ אַכצן טויזנט. ' און ער
 האָט געשטעלט וואַכן אין אָדוּם, און גאַנץ אָדוּם איז געוואָרן קנעכט צו דודן.

און גאָט האָט געהאַלפן דודן אומעטום ווו ער איז געגאַנגען. ' און דוד האָט געקיניגט איבער גאַנץ ישראל,
 און ער האָט געטאָן רעכט און גערעכטיקייט צו זיין גאַנצן פּאָלק.

¹⁴ און יואב דער זון פון צרוּיָהן איז געווען איבערן חיל; און יהושָפֵט דער זון פון אַחִילֹדן, דער דערמאַנער.

¹⁵ און צָדֹק דער זון פון אַחִישׁוּבן, און אַבִּי־מֶלֶךְ דער זון פון אַבְיָתָרן, כהנים; און שׁוּשָׁא, דער שרייבער. ' און בְּנֵיהוּ
 דער זון פון יהוֹדָען, איבער די כַּרְתִּים און די פּלִתִים; און די זין פון דודן, די ערשטע ביי דער האַנט פון מלך.

יט

י און עס איז געווען נאָך דעם, איז געשטאַרבן נְחֹשֶׁת מֶלֶךְ פון די קינדער פון עַמּוֹן, און זיין זון איז געוואָרן מלך

אויף זיין אָרט. ² האָט דוד געזאָגט: לאַמִּיך טאַן אַ פריינטלעכקייט מיט חנון דעם זון פון נחשן, וואָרום זיין פאָטער האָט געטאַן אַ פריינטלעכקייט מיט מיר.

און דוד האָט געשיקט שלוחים אים צו טרייסטן נאָך זיין פאָטער, און דודס קנעכט זיינען געקומען אין לאַנד פון די קינדער פון עמון צו חנונען, אים צו טרייסטן.

³ האָבן די האָרן פון די קינדער פון עמון געזאָגט צו חנונען: מיינסטו אַז דוד וויל טאַן כבוד דיין פאָטער, וואָס ער האָט געשיקט צו דיר טרייסטער? דאָך נאָר אויסצור פאַרשן און דורכצונישטערן און אויסצוקוקן דאָס לאַנד זיינען זיינע קנעכט געקומען צו דיר.

⁴ האָט חנון גענומען דודס קנעכט, און האָט זיי אָפּגעגאַלט, און אָפּגעשניטן זייערע קליידער אין העלפט, ביזן דיך, און האָט זיי אַוועקגעשיקט.

⁵ איז מען געקומען און מע האָט אָנגעזאָגט דודן וועגן די מענטשן, און ער האָט זיי געשיקט אַנטקעגן, וואָרום די מענטשן האָבן זיך זייער געשעמט. און דער מלך האָט געלאָזט זאָגן: זיצט אין יריחו ביז אַייערע בערד וועלן אָפּוואַקסן, און איר וועט זיך אומקערן.

⁶ האָבן די קינדער פון עמון געזען אַז זיי האָבן זיך פאַרמיאוסט ביי דודן, און חנון און די קינדער פון עמון האָבן געשיקט טויזנט צענטנער זילבער, כדי זיך אָנצו דינגען פון אַרם־נהרים, און פון אַרם־מעֶכָה, און פון צוֹבָה, רייטוועגן און רייטער. ⁷ און זיי האָבן זיך אָנגעדונגען צוויי און דרייסיק טויזנט רייטוועגן, און דעם מלך פון מעֶכָה, און זיין פּאָלק, און זיי זיינען געקומען, און האָבן געלאַגערט פאַר מידבָּאָ. און די קינדער פון עמון האָבן זיך אַיינגעזאַמלט פון זייערע שטעט, און זיינען געקומען אויף מלחמה.

⁸ און דוד האָט געהערט, און ער האָט געשיקט יואָבן, און דעם גאַנצן חיל פון די גיבורים.

⁹ און די קינדער פון עמון זיינען אַרויסגעגאַנגען, און האָבן אָנגערעכט אַ מלחמה ביים אַיינגאַנג פון שטאָט; און די מלכים איז קעגן אים פון פאַרנט און פון הינטן; האָט ער אויסגעקליבן פון אַלע געקליבענע פון ישראל, און אויסגעשטעלט אַקעגן אַרם. ¹⁰ און דאָס איבעריקע פּאָלק האָט ער געגעבן אויף דער האַנט פון זיין ברודער אַבשין, און זיי האָבן זיך אויסגעשטעלט אַקעגן די קינדער פון עמון. ¹¹ און ער האָט געזאָגט: אויב אַרם וועט זיין שטאַרקער פון מיר, וועסטו מיר זיין צו הילף, און אויב די קינדער פון עמון וועלן זיין שטאַרקער פון דיר, וועל איך דיך העלפן. ¹² זיי שטאַרק, און לאַמיר זיך שטאַרקן, פאַר אונדזער פּאָלק און פאַר די שטעט פון אונדזער גאַט; און זאָל יהוה טאַן וואָס איז גוט אין זיינע אויגן.

¹³ און יואָב און דאָס פּאָלק וואָס מיט אים האָבן גענונט אַנטקעגן אַרם, און זיי זיינען אַנטלאָפן פאַר אים. ¹⁴ און ווי די קינדער פון עמון האָבן געזען אַז אַרם איז אַנטלאָפן, אזוי זיינען זיי אויך אַנטלאָפן פאַר זיין ברודער אַבשין, און זיינען אַריין אין שטאָט. און יואָב איז אַוועק קיין ירושלים.

¹⁵ און אַרם האָט געזען אַז זיי זיינען געשלאָגן פאַר ישראל, און זיי האָבן געשיקט שלוחים, און האָבן אַרויסגעבראַכט

תחתיו: ויאמר הויד אעשההסד | עסחננו כדנחש פר ב
עשה אביו עמי הסד וישלח הויד מלאכים לנחמו על
אביו ויבאו עבדי הויד אל־ארץ בני־עמון אל־חנון
לנחמו: ויאמרו שרי בני־עמון לחנון המכבד הויד את־י
אביו בעניו כישלח לה מנחמים הלא בעבור לחקר
ולחפץ ולרגל הארץ באו עבדיו אליך: ויבא חנון את־י
עבדי הויד וינלחם וימרת את־מדותם בחצי ער
המפשיעה וישלחם: וילכו וינידו לדויד על־האנשים
וישלח לקראתם ביהוה האנשים נכלמים מאד ויאמר
המלך שבו ביהוה עד אשר־יצמח וקנכם ושבחתם:
וראו בני עמון כי התבאשו עס־דויד וישלח חנון ובניו
עמון אלה ככר־כסף לשכר להם מד־ארם נהרים ומן
ארם מעֶכָה ומצוֹבָה רכב ופרשים: וישכרו להם שנים
ושלשים אלה רכב ואת־מלך מעֶכָה ואת־עמו ויבאו
וחנו לפני מידבָּא ובני עמון נאספו מעריהם ויבאו
למלחמה: וישמע הויד וישלח את־יואב ואת
כל־צבא הגבורים: ויצאו בני עמון ויערכו מלחמה פתח
העיר והמלכים אשר־באו לכדם בשדה: וירא יואב
ביהוה פני המלחמה אלו פנים ואחור ויבחר מכל
בחור בישׂראל ויערך לקראת ארם: ואת יתר העם
נתן ביד אבשי אחיו ויערכו לקראת בני עמון: ויאמר
אס־תחוק ממני ארם והיות לי לתשועה ואס־בני עמון
יחוקו ממך והושעתך: חוק ונתחוקה בעד־עמנו ובעד
ערי אלהינו והוה הטוב בעיניו יעשה: ויגש יואב והעם
אשר־עמו לפני ארם למלחמה וינוסו מפניו: ובני עמון
ראו כינס ארם וינוסו נסחם מפני אבשי אחיו ויבאו
העירה ויבא יואב וישלחם: וירא ארם כי נפשו
לפני ישׂראל וישלחו מלאכים ויצאו את־ארם אשר

אָרם וואָס פון יענער זייט טייך, מיט שופך דעם חיל־פירער פון הדדעָוֶרן זיי פאַרויס.

¹⁷ איז אָנגעזאָגט געוואָרן דודן, און ער האָט אַייגע־זאַמלט גאַנץ ישׂראל, און איז אַריבער דעם יַרדן; און ער איז געקומען צו זיי, און האָט זיך אויסגעשטעלט אַקעגן זיי; און דוד האָט אָנגעריכט אַקעגן אָרם אַ מלחמה, און זיי האָבן מלחמה געהאַלטן מיט אים. ¹⁸ און אָרם איז אַנט־לאָפֿן פֿאַר ישׂראל, און דוד האָט געהרגעט פון אָרם זיבן טויזנט אויף רייטוועגן, און פּערציק טויזנט מאָן פּוסיגער; אויך שופך דעם חיל־פירער האָט ער געטייט.

¹⁹ און די קנעכט פון הדדעָוֶרן האָבן געזען אַז זיי זיינען געשלאָגן פֿאַר ישׂראל, און זיי האָבן געמאַכט שלום מיט דודן, און האָבן אים געדינט. און אָרם האָט מער נישט געוואָלט העלפֿן די קינדער פון עמון.

כ ¹ און עס איז געווען אין דער צייט פון דעם אומקער פון יאָר, אין דער צייט וואָס די מלכים גייען אַרויס אויף מלחמה, האָט יואָב אַרויסגעפירט דעם קריג־חיל, און האָט פֿאַרוויסט דאָס לאַנד פון די קינדער פון עמון; און ער איז געקומען און האָט געלעגערט אויף רב־ה - און דוד איז געזעסן אין ירושלים - און יואָב האָט געשלאָגן רב־ה, און האָט זי צעשטערט.

² און דוד האָט אַראָפּגענומען מלְכָמס קרוין פון זיין קאַפּ; און ער האָט זי געפונען אַ צענטנער גאָלד אויפֿן וואָג, מיט טייער געשטיין אין איר. און זי איז אָנגעטאָן גע־וואָרן אויף דודס קאַפּ. און רויב פון דער שטאַט האָט ער אַרויסגעפירט זייער פיל. ³ און דאָס פֿאַלק וואָס אין איר האָט ער אַרויסגעפירט, און מיט העק. און אַזוי פלעגט דוד טאָן צו אַלע שטעט פון די קינדער פון עמון. און דוד און דאָס גאַנצע פֿאַלק האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושלים.

¹ מעבר הַיַרְדֵּן וְשׁוֹפֵךְ שׁוֹרֵצְבָא הַדְּרֵעוֹר לַפְּנֵיהֶם; וַיִּגְדֵּל לְדָוִד וַיֵּאסֶף אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹד וַיַּחֲדֹךְ וַיִּבָּא אֲלֵהֶם וַיַּעֲרֹךְ אֲלֵהֶם וַיַּעֲרֹךְ דָּוִד לַקְרָאת אָרם מִלְחָמָה וַיִּלְחַמּוּ עִמּוֹ; וַיִּגַּם אָרם מִלְּפָנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲרֹג דָּוִד מֵאָרֶם שִׁבְעַת אֲלָפִים רֶכֶב וְאַרְבַּעִים אֲלָף אִישׁ רִגְלִי וְאֵת שׁוֹפֵךְ שׁוֹרֵצְבָא הַמִּית: וַיֵּרְאוּ עֲבָדֵי הַדְּרֵעוֹר כִּי נִפְּלוּ לַפְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלִימוּ עִם־דָּוִד וַיַּעֲבָדוּ וְלֹא־אָבָה אָרם לְהוֹשִׁיעַ אֶת־בְּנֵי־עַמּוֹן עוֹד:

ב ^א וַיְהִי לַעֲתָ תְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה לַעֲתָ וַצֵּאת הַמְּלָכִים וַיִּתְּנָה יוֹאָב אֶת־חֵיל הַצֵּבָא וַיִּשְׁחַת וַאֲת־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיִּבָּא וַיַּעַר אֶת־רֶבֶה וַדָּוִד יָשֵׁב בִּירוּשָׁלַם וַיָּךְ יוֹאָב אֶת־רֶבֶה ב־וַיַּחֲרֹסָהּ: וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־עֲטֹרַת מִלְּכָם מֵעַל רֹאשׁוֹ וַיִּמְצָאָהּ וַיִּשְׁקַל כְּכֹרֶהֶב וּבָהּ אָבִן יָקָרָה וַתְּהִי עַל־רֹאשׁוֹ דָּוִד וְשִׁלַּל הַעִיר הוֹצִיא רֶבֶה מֵאָדָּם: וְאֶת־הַעַם אֲשֶׁר־בָּהּ הוֹצִיא וַיִּשֹׁר בְּמִנְרָה וּבְחַרְצֵי הַבְּרוֹל וּבְמִנְרוֹת וּכְן יַעֲשֶׂה דָּוִד לְכָל עָרֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיִּשֹׁב דָּוִד וּכְלֵהֲעַם יְרוּשָׁלַם: וַיְהִי אַחֲרֵיהֶן וַתַּעֲמֵד מִלְחָמָה בְּגוֹר עַם־פְּלִשְׁתִּים אֲזַ הָבָה סִבְכֵי חֲשִׁתִּי אֶת־סִפֵּי מִלִּידֵי הַרְפָּאִים וַיִּכְנְעוּ: וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיִּגְדֵּל אֶלְחָנָן בְּדֵעוֹר אֶת־לַחְמֵי אֱהוֹי גְלִית הַגִּתִּי וְעֵץ חֲנִיתוֹ כַּמְּנֹר אֲרָגִים: וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגֵת וַיְהִי אִישׁ מִדָּה וַאֲצַבְעֹתָיו שִׁשׁ־וָשֵׁשׁ עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע וְגַם־הוּא נוֹלַד לְהַרְפָּא: וַיַּחֲרַף אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּבְחָרוּ וַתּוֹנְתָן בְּנֵי־שִׁמְעָא אָחִי דָּוִד: אֶל נוֹלְדוֹ לְהַרְפָּא בְּגֵת וַיִּפְּלוּ בְּיַד־דָּוִד וּבְיַד־עֲבָדָיו:

כ, ב' סכין מלכה ד' כצל ונססרים הרפא ה' ישר קר ו' סתח באחז ח' בשוק ודש סתח באחז

און עס איז געווען נאך דעם, האָט זיך אויפֿגעהויבן אַ מלחמה אין גוֹר מיט די פּלשתיים. דענסמאַל האָט סִבְכֵי פון חוּשָׁה דערשלאָגן סִפִּין פון די קינדער פון די רפאים, און זיי זיינען געוואָרן אונטערטעניק.

⁵ און עס איז ווידער געווען אַ מלחמה מיט די פּלשתיים, און אַלְחָנָן דער זון פון יַעִירן האָט דערשלאָגן לחמי דעם ברודער פון גְלִיתָן פון גֵת, וואָס דער האַלץ פון ויין שפּיז איז געווען אַזוי ווי דער שטאַנג פון וועבער.

⁶ און עס איז ווידער געווען אַ מלחמה אין גֵת. איז דאָרטן געווען אַ מאָן פון אַ גרויסן וויקס, וואָס זיינע פינַ גער זיינען געווען צו זעקס און זעקס - פיר און צוואַנציק; און ער אויך איז געווען געבאָרן פון דעם רפאָ. און ער האָט געלעסטערט ישׂראל; האָט אים יהוָנָתָן דער זון פֿן שִׁמְעָא, דודס ברודער, דערשלאָגן.

⁸ די־אָזיקע זיינען געווען געבאָרן פון דעם רפאָ אין גֵת; און זיי זיינען געפֿאַלן דורך דער האַנט פון דודן, און דורך דער האַנט פון זיינע קנעכט.

כא

וַעֲמֹד שָׁמַן עַל־יִשְׂרָאֵל וְיָסַת אֶת־דָּוִד לְמִנּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל: א
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־שָׂרֵי הָעָם לֹכוּ סִפְרוּ אֶת־ב
יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר שֶׁבַע וְעַד־הַיָּם וְהִבִּיאוּ אֵלַי וְאִדְעָה אֶת־י
מִסְפָּרָם: וַיֹּאמֶר יוֹאָב יוֹסֵף יְהוָה עֲלֵי־עַמּוֹ וּפְהֵם מֵאֵה־ג
פְּעָמִים הֲלֹא אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ כָּלָם לֹאֲדֹנָי לַעֲבָדִים לְמַדָּה
יִבְקֹשׁ וְזֹאת אֲדֹנָי לְמַדָּה יְהוָה לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל: וְדִבְרֵי־ד
הַמֶּלֶךְ חֹזֵק עַל־יוֹאָב וַיֵּצֵא יוֹאָב וַיִּתְּהַלֵּךְ בְּכָל־יִשְׂרָאֵל
וַיָּבֵא יְרוּשָׁלַם: וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר מִפְקָד־הָעָם ה
אֶל־דָּוִד וַיְהִי כֹל־יִשְׂרָאֵל אֶלֶף אֶלְפִים וּמֵאָה אֶלֶף אִישׁ
שְׁלֹשׁ חֲרָב וַיְהוּדָה אַרְבַּע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ
שְׁלֹשׁ חֲרָב: וְלֹוּ וּבְנִימָן לֹא פָקֵד בְּתוֹכָם כִּי־יִתְעַבֵּוּ
דִבְרֵי־הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב: וַיִּדְבַּע בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים עַל־הַדָּבָר ו
הוּזָה בַיָּד אֶת־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הָאֱלֹהִים ה
הִטְאֵתִי מֵאֵד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַתָּה הַעֲבֵר־
נָא אֶת־עֵינָיו עֲבָדֶיךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מֵאֵד: וַיִּדְבַּר יְהוָה ט
אֶל־נָדָב הַזֶּה דָּוִד לֵאמֹר: לֵךְ וְדַבַּרְתָּ אֶל־דָּוִד לֵאמֹר י
כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁלוֹשׁ אֲנִי נֹטֵה עֲלֶיךָ בְּחַרְלֹקֶךָ אַחַת
מִהֲנִה וְאַעֲשֶׂה־לְךָ: וַיָּבֵא נָדָב אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־י
אָמַר יְהוָה קְבַל־לְךָ: אִם־שְׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעַב וְאִם־שְׁלֹשָׁה יב
חֳדָשִׁים נִסְפָּה מִבְּנֵי־צִרְיָה וְחֲרָב־אִוִּיבִיד וְלִמְשַׁנֹּת וְאִם־י
שְׁלֹשַׁת יָמִים חֲרָב יְהוּדָה וְדַבַּר כַּאֲרֵץ וּמִלֶּאֶךָ יְהוּדָה
מִשְׁחִית בְּכָל־נְבוּל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה רְאֵה מִהֲדָאִשִׁיב אֶת־י
שְׁלֹחֵי דָבָר: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־נָדָב צִרְיָה מֵאֵד יג
אֶפְלֹה־נָא כִּי־יְהוּדָה כִּי־דָבָרִים רַחֲמֵינוּ מֵאֵד וּבִי־דָאֵדָם
אֶל־אֶפֶל: וַיִּתֵּן יְהוָה דָּבָר בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל ד
שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ: וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים וּמִלֶּאֶךָ וּלְיְרוּשָׁלַם טו
לְהַשְׁחִיתָהּ וּכְהַשְׁחִית רְאֵה יְהוָה וַיִּנָּחַם עַל־הַדְּרָעָה וַיֹּאמֶר

טו' ב' א' ו'

כא

און אַ שטן איז אויפגעשטאַנען אויף ישראל; און
ער האָט אָנגערעדט דודן צו צײלן ישראל. און
דוד האָט געזאָגט צו יואָב, און צו די האָרן פון פּאַלק:
גיט צײלט ישראל פון באַר־שבע און ביז דן, און ברענגט
עס מיר, כדי איך זאל וויסן וזײער מספר. האָט יואָב
געזאָגט: זאל גאָט מערן זײן פּאַלק הונדערט מאָל אזוי
פיל ווי זײ זײנען! זײנען זײ ניט אַלע, מײן האָר מלך,
קנעכט צו מײן האָר? צוואַס פּאַרלאַנגט דאָס מײן האָר?
נאָכוואָס זאל עס זײן פאַר אַ זינד אויף ישראל?

אָבער דאָס וואָרט פון מלך איז געווען שטאַרק צו
יואָב, און יואָב איז אַרויסגעגאַנגען, און איז אַרומגעגאַנגען
אין גאַנץ ישראל, און איז צוריקגעקומען קײן ירושלים.
און יואָב האָט איבערגעגעבן דעם מספר פון דער צײ-
לונג פון דעם פּאַלק צו דודן. און גאַנץ ישראל איז געווען
טויזנט מאָל טויזנט און הונדערט טויזנט מאָן וואָס ציען אַ
שווערד; און יהודה, פיר הונדערט און זיבעציק טויזנט
וואָס ציען אַ שווערד. און לוי און בנימין האָט ער ניט
געצײלט צווישן זײ; וואָרום דער אָנזאָג פון דעם מלך איז
געווען יואָבן צוויידער.

און עס איז געווען שלעכט אין די אויגן פון גאָט
וועגן דערדאָויקער זאך, און ער האָט געשלאָגן ישראל.
האָט דוד געזאָגט צו גאָט: איך האָב זײער געזינדיקט
וואָס איך האָב געטאָן דידאָויקע זאך, און אַצונד, טו אָפּ,
איך בעט דיך, דעם פאַרברעך פון דײן קנעכט, וואָרום
איך בין געווען זײער נאַריש.

האָט גאָט געזאָגט צו גֹד, דודס זעער, אזוי צו זאָגן: גי און זאַלסט רעדן צו דודן, אזוי צו זאָגן: אזוי האָט
גאָט געזאָגט: דרײערליי זאַכן לײג איך אויף דיר; קלײב דיר אויס אײנס פון זײ, וואָס איך זאל דיר טאָן.

און גֹד געקומען צו דודן, און האָט צו אים געזאָגט: אזוי האָט גאָט געזאָגט: נעם אויף דיר, ענטוועדער
דריי יאָר הונגער, אָדער דריי חדשים פּאַרלענדט ווערן פאַר דינע פײנט, און די שווערד פון דינע שונאים זאל
דיך דערגרייכן, אָדער דריי טעג די שווערד פון גאָט און אַ מגפה אין לאַנד, און דער מלאך פון גאָט זאל אומד
ברענגען אין גאַנצן געמאַרק פון ישראל. און אַצונד זע וואָס פאַר אַ באַשײד איך זאל ברענגען צו דעם וואָס שיקט מיך.

האָט דוד געזאָגט צו גֹדן: מיר איז זײער ענג. לאַמײך, איך בעט דיך, פאַלן אין דער האַנט פון גאָט, וואָרום
זײן רחמנות איז זײער גרויס, און לאַמײך ניט פאַלן אין דער האַנט פון אַ מענטשן.

האָט גאָט געשיקט אַ מגפה אויף ישראל, און עס זײנען געפאַלן פון ישראל זיבעציק טויזנט מאָן.

און גאָט האָט געשיקט אַ מלאך קײן ירושלים, זי אומצוברענגען; אָבער ווי ער האָט געהאַלטן בײם אומד
ברענגען, האָט גאָט אַראָפּגעקוקט, און ער האָט חרטה געהאַט אויף דעם בײז, און ער האָט געזאָגט צו דעם מלאך

דעם אומברענגער: גענוג! אצונד לאָ אָפּ דיין האַנט.
 און דער מלאך פון גאָט איז געשטאַנען ביי דעם שיער
 פון אַרְנֹן דעם יבּוּסִי. ¹⁶ האָט דוד אויפּגעהויבן זיינע אויגן,
 און האָט דערוען דעם מלאך פון גאָט ווי ער שטייט צווישן
 ערד און הימל מיט זיין שווערד אַרויסגעצויגן אין זיין
 האַנט, אויסגעשטרעקט אַקעגן ירושלים; און דוד און די
 עלטסטע, צוגעדעקט מיט זאַק, זיינען געפאלן אויף זייער
 פנים. ¹⁷ און דוד האָט געזאָגט צו גאָט: פאַרוואָר, איך
 האָב געהייסן ציילן דאָס פּאָלק, און איך בין דער וואָס
 האָב געזינדיקט, און האָב זייער שלעכטס געטאָן, אָבער
 די דאָזיקע שאָף, וואָס האָבן זיי געטאָן? יהוה מײן גאָט,
 זאָל, איך בעט דיך, דיין האַנט זיין אויף מיר און אויף מײן
 פּאָטערס הויז, אָבער נישט אויף דיין פּאָלק מיט אַ מגפה.
¹⁸ האָט דער מלאך פון גאָט געהייסן גַדן זאָגן דודן,
 אַז דוד זאָל אַרויפגיין אויפשטעלן אַ מזבח צו גאָט אין
 דעם שיער פון אַרְנֹן דעם יבּוּסִי.

¹⁹ איז דוד אַרויפגעגאַנגען לויט דעם וואָרט פון גַדן
 וואָס ער האָט גערעדט אין נאָמען פון גאָט. ²⁰ און אַרְנֹן
 האָט זיך אומגעקערט און האָט דערוען דעם מלאך; און
 זיינע פיר זין וואָס מיט אים האָבן זיך באַהאַלטן. און אַרְנֹן
 האָט געדראָשן ווייץ. ²¹ און ווי דוד איז געקומען צו
 אַרְנֹנען, האָט אַרְנֹן אַ קוק געטאָן, און האָט דערוען דודן,
 און ער איז אַרויסגעגאַנגען פון שיער, און האָט זיך גע-
 בוקט צו דודן מיטן פנים צו דער ערד. ²² האָט דוד גע-
 זאָגט צו אַרְנֹנען: גיב מיר דעם אָרט פון דעם שיער, און

למלאך המשחות רב עתה חרף ידך ומלאך יהוה עמד
¹⁶ עס־גַרְן אַרְנֹן היבּוּסִי: וישא דויד את־עיניו וירא
 את־מלאך יהוה עמד בין האַרְזִין ובין השָׁמַיִם וחרפו
 שלופה בידו נטויה על־ירושלם ופל דויד והוקעים
¹⁷ מבָּסִים בשָׁקִים על־פְּנֵיהֶם: ויאמר דויד אֱלֹהֵי־הַאֱלֹהִים
 הלא־אני אמרתי למנות בָּעַם ואני־הוא אשר־הטאתי
 והרע הרעותי ואלה הצאן מה עשו יהוה אֱלֹהֵי תהו נא
¹⁸ ידך בי ובבית אבי ובעמך לא למגפה: ומלאך
 יהוה אמר אל־יָד לאמר לדויד כי יַעֲלֶה דויד להָקִים
¹⁹ מזבח ליהוה בגַרְן אַרְנֹן היבּוּסִי: ויעל דויד בדבר־יָד
 אשר דבר בשם יהוה: וישב אַרְנֹן וירא את־מלאך
²⁰ וארבעת בניו עמו מתחבאים ואַרְנֹן דש השָׁמַיִם: ויבא
 דויד עד־אַרְנֹן ויבט אַרְנֹן וירא את־דויד ויצא מן־הַרְזִין
²¹ וישתחוו לדויד אַפָּיִם אַרְצָה: ויאמר דויד אל־אַרְנֹן תנהר
 לי מקום הַרְזִין ואבנה־בו מזבח ליהוה בכסף מלא תגרו
²² לי ותעצר המגפה מעל הָעַם: ויאמר אַרְנֹן אל־דויד
 קח־לך ועש אדני המלך הטוב בעיניו ראה נתתי הַבְּקָר
 לעלות והמורגים לעצים והחטים למנחה הכל נתתי:
²³ ויאמר המלך דויד לאַרְנֹן לא כִּי־קָנָה אֶקְנֶה בכסף מלא
²⁴ כי לא־אשא אֲשֶׁר־לך ליהוה והעלות עולה הַנֶּסֶם: ונתן
 דויד לאַרְנֹן במקום שקלי זהב משקל שש מאות:
²⁵ ויבן שם דויד מזבח ליהוה ויעל עלות ושלמים ויקרא
 אל־יהוה ויגעוהו באש מן־השָׁמַיִם על מזבח העלה:
²⁶ ויאמר יהוה למלאך וישב חֲרָבוֹ אל־יָדָה:
²⁷ בעת ההוא בראות דויד כִּי־עָנְדוּ יהוה בגַרְן אַרְנֹן
²⁸ היבּוּסִי וינבח שם: ומשכן יהוה אֲשֶׁר־עָשָׂה משה
 במדבר וינבח העולה בעת ההוא בכמה בגבעון: וקרא

איך וועל בויען דערויף אַ מזבח צו גאָט; אין פּוֹלָן געלט גיב עס מיר; כדי די מגפה זאָל פאַרהאַלטן ווערן פון
 פּאָלק. ²³ האָט אַרְנֹן געזאָגט צו דודן: נעם דיר, און זאָל מײן האַר דער מלך טאָן וואָס איז גוט אין זיינע אויגן. וע,
 איך גיב די רינדער פאַר בראַנדאָפּפער, און די דרעששליטנס פאַר האַלץ, און די ווייץ פאַר אַ שפּײַזאָפּפער;
 אַלץ גיב איך אַוועק. ²⁴ האָט דער מלך דוד געזאָגט צו אַרְנֹנען: ניין, גייערט קויפן וועל איך קויפן, פאַר פּוֹלָן געלט,
 וואָרום איך וועל גיט נעמען וואָס איז דינס פאַר גאָט, און אויפברענגען אַ בראַנדאָפּפער פאַר אומזיסט.

²⁵ און דוד האָט געגעבן אַרְנֹנען פאַר דעם אָרט זעקס הונדערט שקל גאָלד אויפן וואָג. ²⁶ און דוד האָט דאָרטן
 געבויט אַ מזבח צו גאָט, און האָט דאָרטן אויפגעבראַכט בראַנדאָפּפער און פרידאָפּפער, און ער האָט גערופן צו
 גאָט, און ער האָט אים געענטפערט מיט פייער פון הימל אויף דעם מזבח פאַר בראַנדאָפּפער.
²⁷ און גאָט האָט געהייסן דעם מלאך, און ער האָט אומגעקערט די שווערד אין איר שייד.

²⁸ אין יענער צייט, ווי דוד האָט געזען אַז גאָט האָט אים געענטפערט אין דעם שיער פון אַרְנֹן דעם יבּוּסִי,
 אַווי האָט ער דאָרטן געשלאַכט קרבנות. ²⁹ און דער משכן פון גאָט וואָס משה האָט געמאַכט אין דער מדבר, אין
 דער מזבח פאַר בראַנדאָפּפער, איז אין יענער צייט געווען אויף דער גְּמָה אין גבעון. ³⁰ אָבער דוד האָט גיט

יכל הויד ללכת לפניו לדרש אלהים כי נבטת מפני
חרב מלאך יהוה:

כב

ויאמר הויד זה הוא בית יהוה האלהים וזה מונח
לעלה לישראל: ויאמר הויד לכנס את הדגרים
אשר בארץ ישראל ויעמד הצבים לחצוב אבני נזות
לבנות בית האלהים: וברזל לרוב למסמרים ללדתות
השערים ולמחברות הכין הויד ונתשת לרוב אין משקל:
ועצו ארזים לאין מספר כרהביאו הצידנים והצרים
ועצו ארזים לרוב להויד: ויאמר הויד שלמה בני ה
גער ורדף והבית לבנות ליהוה להגדילו למעלה לשם
ולחפארת לכל הארצות אכינה נא לו ויכן הויד לרוב
לפני מותו: ויקרא לשלמה בנו ויצוהו לבנות בית
ליהוה אלהי ישראל: ויאמר הויד לשלמה בנו אלי
הנה עמילכבי לבנות בית לשם יהוה אלהי: ויהי עלי
הבריהוה לאמר הם לרוב שפכת ומלחמות גדלות
עשית לאיתכנה בית לשמי כי דמים רבים שפכת
ארצה לפני: הגדלן טלד לך הוא יהוה איש מנוחה
והגידותי לו מפלאיביו מסביב כי שלמה יהוה שמו
ושלום וסקט אתן על ישראל בנמו: הוא יבנה בית
לשמי והוא יהיה לי לבן ואגידלו לאב והכניתי *
כפא מלכותו על ישראל עד עולם: עתה בני יהוה יהוה
עמד והצלחת ובנית בית יהוה אלהיך כאשר דבר
עליך: אך ותן לך יהוה שכל ובינה ויצוץ על ישראל י
ולשמור אתיתות יהוה אלהיך: אז תצליח אבי י
תשמור לעשות אתיתות ואתיהמשפטם אשר צוה
יהוה את משה על ישראל חנן ואמין אלתרא ואל-

געקענט גיין צו אים צו פרעגן ביי גאָט, וואָרום ער איז גע-
ווען דערשראָקן פֿאַר דער שווערד פון גאָטס מלאך.

כב

1 און דוד האָט געוואָגט: דאָס איז דאָס הויז פון
גאָט דעם האַר, און דאָס איז דער מובח פֿאַר
בראַנדאָפּפער פֿאַר ישראל.

2 און דוד האָט געהייסן איינוואַמלען אלע פרעמדע
וואָס אין לאַנד ישראל, און ער האָט געשטעלט שטיי-
העקער אויסצוהאַקן געשניטענע שטיינער אויף צו בויען
דאָס הויז פון גאָט. 3 און איין לרוב אויף נעגל פֿאַר די
טירן פון די טויערן, און אויף קלאַמערן, האָט דוד אָנגע-
ברייט: און קופער לרוב גאַר אָן אַ וואַג; 4 און צעדער-
האַלץ אָן אַ צאָל; וואָרום די צידונים און די צורים האָבן
געבראַכט דודן צעדערהאַלץ לרוב. 5 און דוד האָט גע-
וואָגט: מיין זון שלמה איז יונג און שוואַך, און דאָס הויז וואָס
מע דאַרף בויען צו גאָט, דאַרף מען מאַכן גרויס ביז גאַר,
פֿאַר אַ שם, און פֿאַר אַ צירונג, אַנטקעגן אלע לענדער:
לאַמיך אַקאַרשט צוגרייטן פֿאַר אים. און דוד האָט צוגע-
גרייט אַ סך פֿאַר זיין טויט.

6 און ער האָט גערופן זיין זון שלמהן, און ער האָט
אים באַפוילן צו בויען אַ הויז צו יהוה דעם גאָט פון
ישראל. 7 און דוד האָט געוואָגט צו שלמהן: מיין זון, ביי
מיר אַליין איז געווען אין האַרצן צו בויען אַ הויז צו דעם

נאָמען פון יהוה מיין גאָט. 8 אָבער דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו מיר, אזוי צו וואָגן: אַ סך בלוט האָסטו פֿאַר-
גאָסן, און גרויסע מלחמות האָסטו געמאַכט; קענסט ניט בויען אַ הויז צו מיין נאָמען, ווייל דו האָסט פיל בלוט פֿאַר-
גאָסן צו דער ערד פֿאַר מיין געזיכט. 9 אָט ווערט דיר געבאָרן אַ זון; ער וועט זיין אַ מענטש פֿון רוי, און איך וועל
אים באַרוען פון אלע זיינע פיינט פון אַרום; וואָרום שלמה וועט זיין זיין נאָמען, און שלום און שטילקייט וועל איך
געבן ישראל אין זיינע טעג. 10 ער וועט בויען אַ הויז צו מיין נאָמען, און ער וועט מיר זיין פֿאַר אַ זון, און איך אים
פֿאַר אַ פֿאָטער; און איך וועל באַפעסטיקן דעם טראָן פון זיין מלוכה איבער ישראל אויף אייביק. 11 אַצונד, מיין
זון, זאָל גאָט זיין מיט דיר, און זאָלסט מצליח זיין, און בויען דאָס הויז פון יהוה דיין גאָט, אזוי ווי ער האָט גע-
רעדט וועגן דיר. 12 זאָל נאָר גאָט דיר געבן שכל און פֿאַרשטאַנדיקייט, און דיך באַפעלן איבער ישראל; און אז דו
זאָלסט היטן די תורה פון יהוה דיין גאָט. 13 דענסמאָל וועסטו מצליח זיין, אז דו וועסט היטן צו טאָן די חוקים און
די געזעצן וואָס גאָט האָט באַפוילן משהן פֿאַר ישראל. זיי שטאַרק און פעסט, זאָלסט ניט מורא האָבן און ניט

כב, ז' נני קוי ט' בס"א לך
י' טל ובסורים את כסא יג' יצא מן

אנגסטן. ¹⁴ און אָט אין מיין אַרימקייט האָב איך צוגעגרייט פאַר דעם הויז פון גאָט הונדערט טויזנט צענטנער גאָלד, און טויזנט מאָל טויזנט צענטנער זילבער, און קופער און אַיז און אַ וואָג, וואָרום עס איז דאָ לרוב; אויך האָלץ און שטיינער האָב איך צוגעגרייט, און דו קענסט נאָך צו ליגן דערצו. ¹⁵ און ביי דיר זיינען דאָ אַ סך בעל-מלאָכהס, שטיינהעקער, און מיינסטערס אין שטיין און אין האָלץ, און אַלערליי קינצלער אין יעטוועדער מלאָכה. ¹⁶ צום גאָלד, צום זילבער, און צום קופער, און צום אַיז, איז קיין צאָל ניטאָ; שטיי אויף און טו, און זאָל גאָט זיין מיט דיר.

י' תחת: והנה בעניי הכינותי לבית יהוה וקרב כפרים מאה אלף וכסף אלף אלפים כפרים ולנהשת ולברזל אין משקל כו לרב הזה ועצים ואבנים הכינותי ועליהם תוסוף: ועמד לרב עשי מלאכה חצבים וחרשי אבן ועץ וכליכם בכל מלאכה: לזהב לכסף ולנהשת ולברזל אין מספר קום נעשה ויהי יהוה עמך: ועצו הויד לכלישרי ישראל לעזר לשלמה בנו: הלא יהוה אלהיכם עמכם והניח לכם מפניב כו נתן בודי את ישבי הארץ ונכבשה הארץ לפני יהוה ולפני עמו: י" עתה תנו לבבכם ונפשכם לדרוש ליהוה אלהיכם וקומו ובנו אתי מקדש יהוה האלהים להביא אתי ארון ברית יהוה וכלי קדש האלהים לבית הנבנה לשם יהוה:

כג

א' ויהי וקנו ושבע ימים ומלך את שלמה בנו על ישראל: ויאסף את כל שרי ישראל והקהנים והלוים: ויספרו הלוים מבין שלשים שנה ומעלה יהיו מספרם לגלגלתם לנבירים שלשים ושמונה אלה: מאלה לנצה על-מלאכת בית יהוה עשרים וארבעה אלף ושטרם ושפטים ששת אלפים: וארבעת אלפים שערים וארבעת אלפים מהקלים ליהוה בכלים אשר עשיתי להלל: ויחלקם הויד מחלקות לבני לוי לגרשון קהת ומררי: לגרשני לעדן ושמי: בני לעדן הראש וחיאל וזתם ויזאל שלשה: בני שמעי שלמות וחיאל וקרן שלשה אלה ראשי האבות לעדן: ובני שמעי יחת וזנא ועיש ובריעה אלה בני שמעי ארבעה: ויהי יחת הראש וזתה השני ועיש ובריעה

¹⁷ און דוד האָט באַפוילן אַלע האַרן פון ישראל צו העלפן זיין זון שלמהן: ¹⁸ פאַרוואָר, יהוה אַייער גאָט איז מיט אַיך, און ער האָט אַיך באַרוט פון רונד אַרום, וואָרום ער האָט געגעבן אין מיין האַנט די באַווינער פון לאַנד, און דאָס לאַנד ליגט באַצווונגען פאַר גאָט און פאַר זיין פּאָלק. ¹⁹ אַצונד, גיט אַייער האַרץ און אַייער זעל צו זוכן יהוה אַייער גאָט, און שטייט אויף, און בויט דאָס הייליקטום פון גאָט דעם האַר, כדי צו ברענגען דעם אַרון פון גאָטס בונד, און די הייליקע פלים פון גאָט, אין דעם הויז וואָס ווערט געבויט צו דעם נאָמען פון גאָט.

כג

¹ און דוד איז געוואָרן אַלט און זאָט מיט טעג, און ער האָט געמאַכט זיין זון שלמהן פאַר מלך איבער

כב, יז' ב"ס א' ל' כג, ט' שלמה קי

ישראל. ² און ער האָט אַיינגעזאַמלט אַלע האַרן פון ישראל, און די פּהנים און די לויים. ³ און די לויים זיינען געציילט געוואָרן פון דרייסיק יאָר אַלט און העכער, און זייער צאָל לויט זייערע קעפּ, פון די מענער, איז געווען אַכט און דרייסיק טויזנט. ⁴ פון די דאָזיקע, אויף אויפצופאַסן אויף דער אַרבעט פון גאָטס הויז פיר און צוואַנציק טויזנט, און אויפזעער און ריכטער, זעקס טויזנט. ⁵ און פיר טויזנט טויערלייט; און פיר טויזנט וואָס זאָלן לויבן גאָט, מיט די כלי־זמר וואָס איך האָב געמאַכט אויף צו לויבן.

⁶ און דוד האָט זיי אַיינגעטיילט אין אַיינטיילונגען לויט די זין פון לויין: גרשון, קהת, און מררי. ⁷ פון די גרשונים: לעדן, און שמעי. ⁸ די זין פון לעדנען: דער הויפט יחיאל, און זתם, און יזאל - דריי. ⁹ די זין פון שמעיין: שלומית, און חזיאל, און הרן - דריי. די דאָזיקע זיינען געווען הויפטן פון די פּאַטערהייזער פון לעדן. ¹⁰ און די זין פון שמעיין זיינען געווען: יחת, זנא, ועיש, און בריעשה. דאָס זיינען געווען די פיר זין פון שמעיין. ¹¹ און יחת איז געווען דער הויפט, און זתה דער צווייטער; און ועיש און בריעשה האָבן ניט געהאַט פיל זין, דרום זיינען זיי אין דער ציילונג געווען איין פּאַטערהויז.

לאֲהַרְפוּ בָנִים וַיְהִי לְבֵית אָב לַפְּקֻדָּה אַחַת:
 בְּנֵי לֶקֶת עֲמֶרֶם יִצְהָר חֲבֵרוֹן וַיְחִיָּאל אֲרַבְּיָה:
 בְּנֵי עֲמֶרֶם אַהֲרֹן וּמִשָּׁה וַיִּבְרָל אַהֲרֹן לְבִנְיָדָיִשׁוּ קָדְשֵׁי
 קָדְשִׁים הוֹאֲרֹבְנוּ עַד-עוֹלָם לְחֻקְמִיר לְפָנֵי יְהוָה לְשֵׁרְתוֹ
 וּלְבָרֶךְ בְּשֵׁמוֹ עַד-עוֹלָם: וּמִשָּׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים בְּנוֹ יֵד
 וַיִּקְרָאוּ עָלָיו שֵׁבֶט הַלֵּוִי: בְּנֵי מִשָּׁה גֵרְשׁוֹם וְאַלְיָעֹזֶר:
 בְּנֵי גֵרְשׁוֹם שְׁבִיָּאל הָרֹאשׁ: וַיְהִי בְנֵי-אַלְיָעֹזֶר רַחֲבֵיָה וְ
 הָרֹאשׁ וְלֹאֲהֵיָה לְאַלְיָעֹזֶר בָּנִים אַחֲרָיו וּבְנֵי רַחֲבֵיָה
 רָכָו לְמַעְלָה: בְּנֵי יִצְהָר שְׁלֹמִית הָרֹאשׁ:
 בְּנֵי חֲבֵרוֹן יִרְהוֹ הָרֹאשׁ אֲמֶרֶיָה הַשֵּׁנִי וַחֲזִיָּאל הַשְּׁלִישִׁי
 וַיִּקְמָעִם הַרְבִּיעִי: בְּנֵי עֲזִיָּאל מִיכָה הָרֹאשׁ וַיִּשְׁיָה כ
 הַשֵּׁנִי: בְּנֵי מִרְרִי מַחְלִי וּמוֹשֵׁי בְנֵי מַחְלִי אֶלְעָזָר כא
 וְקִישׁ: וְנִמְתָּ אֶלְעָזָר וְלֹאֲהֵיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אֲבִיבְנוֹת כב
 וַיִּשְׁאֹם בְּנֵי-קִישׁ אַחֲוָם: בְּנֵי מוֹשֵׁי מַחְלִי וְעֹדֵר וַיְרַמּוֹת כג
 שְׁלוֹשָׁה: אֵלֶּה בְנֵי-לֵוִי לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם רֹאשֵׁי הָאָבוֹת כד
 לַפְּקֻדֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת לְגִלְגָּלָתָם עֲשֵׂה הַמְּלָאכָה
 לְעִבְדַת בֵּית יְהוָה מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה: כִּי אָמַר כה
 דָּוִד הַנֶּיחַ יְהוָה אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ וַיִּשְׁכֵּן בִּירוּשָׁלַם
 עַד-לְעוֹלָם: וְגַם לְלוּיִם אֵין לְשֵׂאת אֶת-הַמִּשְׁכָּן וְאֶת כו
 כָּל-כְּלָיו לְעִבְדָתוֹ: כִּי בְדַבְרֵי דָוִד הָאֲחֵרוֹנִים הָמָּה מ
 מִסְפַּר בְּנֵי-לֵוִי מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמַעְלָה: כִּי מִעֲמָדָם כח
 לֵיד בְּנֵי-אַהֲרֹן לְעִבְדַת בֵּית יְהוָה עַל-הַחֲצוֹרוֹת וְעַל-
 הַלְשָׁכוֹת וְעַל-טֹהַר לְכֹל-קָדֵשׁ וּמַעֲשֵׂה עִבְדַת בֵּית
 הָאֱלֹהִים: וְלֵאלֹהִים הַמַּעֲרִיכַת וְלִסְלַת לְמִנְהָה וְלִרְקִיקָן כט
 הַמַּצִּוֹת וְלַמַּחֲבַת וְלַמְרַבֵּכַת וְלְכֹל-מִשׁוֹרָה וּמְדָה: וְלְעֹמֵד ל
 בְּבִקְרָה בְּבִקְרָה לַהֲדוֹת וְלַהֲלֵל לַיהוָה וְכֵן לְעָרֹב: ולְכֹל לא
 הַעֲלוֹת עֲלוֹת לַיהוָה לְשִׁבְתוֹת לְחֻדְשִׁים וְלַמַּעֲרִים בְּמִסְפַּר
 כְּמִשְׁפַּט עֲלֵיהֶם תְּמִיד לְפָנֵי יְהוָה: וְשִׁמְרוּ אֶת-מִשְׁמֶרֶת לב

12 די זין פון קהת: עמרם, יצחק, חברון, און עוזיאל—
 פיר. 13 די זין פון עמרמען: אהרן, און משה. און אהרן
 איז אפגעשיידט געוואָרן, כדי אים צו הייליקן פאַר גאָר
 הייליק, אים און זיינע זין ביז אייביק, צו דעמפן פאַר גאָט,
 אים צו באַדינען, און צו בענטשן אין זיין נאָמען אייביק.
 14 און משה דער געטלעכער מאַן, זיינע קינדער ווערן
 גערופן אויף שבט לוי. 15 די זין פון משהן זיינען געווען:
 גרשום, און אַליעזר. 16 די זין פון גרשומען: שבואל דער
 הויפט. 17 און די זין פון אַליעזרן זיינען געווען: רחביה
 דער הויפט. און אַליעזר האָט גיט געהאַט קיין אנדערע
 זין; אָבער די זין פון רחביהן זיינען געווען פיל ביז גאָר.
 18 די זין פון יצחקן זיינען געווען: שלומית דער הויפט.
 19 די זין פון חברונען: ירהו, דער הויפט, אמריה דער
 צווייטער, יחזיאל דער דריטער, און יקמעם דער פיר-
 טער. 20 די זין פון עוזיאלן: מיכה דער הויפט, און ישיה
 דער צווייטער.

21 די זין פון מררין: מחלי, און מושי. די זין פון
 מחלין: אַלעזר, און קיש. 22 און אַלעזר איז געשטאַרבן,
 און האָט גיט געהאַט קיין זין, נאָר טעכטער; און זייערע
 אייגענע, די זין פון קישן, האָבן זיי גענומען. 23 די זין פון
 מושינ זיינען געווען: מחלי, און עדר, און ירמזם— דריי.

24 דידאָזיקע זיינען געווען די זין פון לויז לויט זייערע
 פאָטערעיווער, הויפטן פון די פאָטערעיווער לויט זייערע

געצײלטע, נאָך דער צאָל פון נעמען לויט זייערע קעפּ, די וואָס האָבן געטאָן די אַרבעט פאַר דעם דינסט פון
 גאָטס הויז, פון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער. 25 וואָרום דוד האָט געזאָגט: יהוה דער גאָט פון ישׂראל האָט באַרוט
 זיין פאָלק, און ער רוט אין ירושלים אויף אייביק; 26 און אויך די לויים דאַרפן מער גיט טראָגן דעם משכן, און אַלע
 זיינע כלים פאַר זיין דינסט. 27 יא, לויט די לעצטע ווערטער פון דודן איז די צײלונג פון די קינדער פון לוי געווען
 פון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער. 28 וואָרום זיי האָבן געדאַרפט שטיין ביי דער האַנט פון די קינדער פון אהרן
 פאַר דעם דינסט פון גאָטס הויז, אויף די הויפן, און אויף די קאַמערן, און אויף דער רייניקונג פון אַלע הייליקע
 זאַכן, און דער אַרבעט פון דעם דינסט פון גאָטס הויז; 29 און פאַר דעם אויסגעלייגטן ברויט, און פאַר דעם זעמל-
 מעל פאַר שפּײזאָפּפער, סײ פון אומגעזײערטע קוכנס, סײ אין אַ באַקפאַן, סײ אין אַ שמאַרפאַן; און פאַר יעט-
 וועדער פײכטער און טרוקענער מאָס; 30 און אויף צו שטיין מאָרגן פאַר מאָרגן צו דאַנקען און צו לויבן גאָט, און
 דעסגלייכן אין אָונט; 31 און פאַר יעטוועדער אויפברענגען פון בראַנדאָפּפער צו גאָט אין די שבתים, אום ראש
 חודש, און אין די יום־טובים, לויט דער צאָל, אזוי ווי דער דין וועגן זיי, תמיד, פאַר גאָט; 32 און אז זיי זאָלן היטן די היטונג

פון דעם אוהל-מועד, און די היטונג פון דעם הייליקטום, און די היטונג פון די קינדער פון אהרן, זייערע ברידער, פאר דעם דינסט פון גאָטס הויז.

אהל-מועד ואת משמרת הקדש ומשמרת בני אהרן אחיהם לעבדת בית יהוה:

כד

א ולבני אהרן מחלקותם בני אהרן נדב ואביהוא אלעזר
 ב ואיתמר: ונמת נדב ואביהוא לבני אביהם ובנים לאי
 ג הו ליהם ויבנהו אלעזר ואיתמר: ויחלקם דוד וצדוק
 ד מיד-בני אלעזר ואחיהם מיד-בני איתמר לפקדתם
 ה בעבדתם: וימצאו בני-אלעזר רבים לראשי הנבקים
 ו מיד-בני איתמר ויחלקום לבני אלעזר ראשים לבית
 ו אבות ששה עשר ולבני איתמר לבית אבותם שמונה:
 ז ויחלקום בנדרות אלה עם-אלה כידתו שרי-קדש ושרי
 ח האלהים מבני אלעזר ובבני איתמר: ויכתבם
 ט שמעיה בן-נתנאל הסופר מן-חלוי לפני המלך והשרים
 י וצדוק הכהן ואחיהם מלך בן-אביתר וראשי האבות לכהנים
 יא וללוים ביהוא אב אהרן לאלעזר ואחיו אהרן לאיתמר:
 יב ויצא הנזיר הראשון ליהויריב לידעה השני:
 יג לחרם השלישי לשערים הרבעי: למלכיה החמישי
 יד למימן הששי: להקוז השבעי לאביה השמיני: לישוע
 יה הששי לשכניה העשירי: לאלושיב עשתי עשר ליקום
 יז שנים עשר: לחפה שלשה עשר לישבאב ארבעה
 יח עשר: לבלגה חמשה עשר לאמר ששה עשר: לחזיר
 יט שבעה עשר לחפצין שמונה עשר: לפתחיה תשעה
 כ עשר ליהוקאל העשירים: ליכין אחד ועשרים למעוזרו
 כא שנים ועשרים: לדליוו שלשה ועשרים למעוזרו
 כב ארבעה ועשרים: אלה פקדתם לעבדתם לבוא
 כג לבית-יהוה כמשפטם כד אהרן אביהם כאשר צוהו
 כד יהוה אלהי ישראל: ולבני לוי הנותרים לבני עמרם
 כה שובאל לבני שובאל יחדיו: לרחביהו לבני רחביהו

כד, ד' ב' א' ה' אלעזר

כד

1 און די איינטלונגען פון די קינדער פון אהרן זיינען געווען: די זין פון אהרנען: נדב, און אביהוא, אלעזר, און איתמר. 2 און נדב און אביהוא זיינען געשטארבן ביי זייער פאָטערס לעבן, און קיין קינדער האָבן זיי נישט געהאַט, זיינען אַלעזר און איתמר געווען פּהנים. 3 און דוד, און צדוק פון די קינדער פון אַלעזר, און אחימלך פון די קינדער פון איתמר, האָבן זיי איינגעדטיילט לויט זייער ריי אין זייער דינסט. 4 און פון די קינדער פון אַלעזר האָבן זיך געפונען מער הויפטמענער ווי פון די קינדער פון איתמר: און מע האָט זיי אַזוי איינגעטיילט: פון די קינדער פון אַלעזר זעכצן הויפטן פון פאָטערהייזער, און פון די קינדער פון איתמר, לויט זייערע פאָטערהייזער, אַכט. 5 און מע האָט זיי איינגעטיילט לויט גורל, די אַזוי ווי יענע, וואָרום עס זיינען געווען פירשטן פון הייליקטום, און פירשטן פון גאָט, אי פון די קינדער פון אַלעזר, אי פון די קינדער פון איתמר. 6 און שמעיה דער זון פון נתנאל, דער שרייבער, פון לוי, האָט זיי פאַרשריבן פאַר דעם מלך, און די האָרן, און צדוק דעם כהן, און אחימלך דעם זון פון אביתר, און די הויפטן פון די פאָטערהייזער פון די כהנים און פון די לויים: איין פאָטערהויז גענומען פון אַלעזר, און איינס גענומען פון איתמר.

7 און דער ערשטער גורל איז אַרויסגעגאַנגען אויף יהויריבן, דער צווייטער אויף ידעיהן; 8 דער דריטער אויף חרמען, דער פירטער אויף שעורימען; 9 דער פינפטער אויף מלכיהן, דער זעקסטער אויף מינען; 10 דער זיבעטער אויף הקוזן, דער אַכטער אויף אבניהן; 11 דער ניינטער אויף ישוען, דער צענטער אויף שכניהן; 12 דער עלפטער אויף אַלישיבן, דער צוועלפטער אויף יקימען; 13 דער דרייצנטער אויף חופהן, דער פערצנטער אויף ישבאבן; 14 דער פופצנטער אויף בלגהן, דער זעכצנטער אויף אמרן; 15 דער זיבעצנטער אויף חזירן, דער אַכצנטער אויף הפצין; 16 דער ניינצנטער אויף פתניהן, דער צוואַנציגסטער אויף יחוקאלן; 17 דער איין און צוואַנציגסטער אויף יכניען, דער צוויי און צוואַנציגסטער אויף גמולן; 18 דער דריי און צוואַנציגסטער אויף דליוו, דער פיר און צוואַנציגסטער אויף מעזיהן. 19 דאָס איז געווען זייער ריי אין זייער דינסט, צו קומען אין הויז פון גאָט לויט דעם געזעץ צו זיי דורך דער האַנט פון זייער פאָטער אהרנען, אַזוי ווי יהוה דער גאָט פון ישראל האָט אים באַפוילן.

20 און פון די איבעריקע קינדער פון לוי: פון די זין פון עמרמען, שובאל: פון די זין פון שובאל, יחדיו. 21 פון

רחב־הון: פון די זין פון רחב־הון, דער הויפט ישיה. ²² פון די יצהרים, שלומות; פון די זין פון שלומות, נחת. ²³ און די זין פון חברונען, יריהו, אמריהו דער צווייטער, יחזיאל דער דריטער, יקמעם דער פירטער. ²⁴ די זין פון עזיאלן, מיכה; פון די זין פון מיכהן, שמיר. ²⁵ דער ברודער פון מיכהן, ישיה; פון די זין פון ישיהן, זכריהו. ²⁶ די זין פון מררין, מחלי, און מושי; די זין פון זיין זון יעזיהו - ²⁷ די קינדער פון מררין פון זיין זון יעזיהו, שהם, און זכור, און עברי. ²⁸ פון מחלין, אלעזר; און ער האט ניט געהאט קיין זין. ²⁹ פון קישן, די זין פון קישן, ירחמאל. ³⁰ און די זין פון מושי, מחלי, און עדר, און ירימות.

דאָס זיינען געווען די קינדער פון די לויים לויט זייערע פאָטערהייזער. ³¹ און זיי אויך האָבן געוואָרפן גורל אזוי ווי זייערע ברידער, די קינדער פון אהרן, פאר דעם מלך דוד, און צדוק, און אחימלכן, און די הויפטן פון די פאָטערהייזער פון די פהנים און פון די לויים; די פאָטערהייזער פון דעם הויפט אזוי ווי זיין יינגסטער ברודער.

כה און דוד און די האָרן פון חיל האָבן אָפגעשיידט פאַר דעם דינסט פון די זין פון אָספן און הימנען

און ידותונען, די וואָס האָבן נביאיש געשפילט אויף האָרפן, אויף גיטארן, און אויף צימבלען; און זייער צאָל, פון די מענטשן וואָס האָבן געטאָן די אַרבעט לויט זייער דינסט, איז געווען: ² פון די זין פון אָספן, זכור, און יוסף, און נתניה, און אשראלה, די זין פון אָספן; אונטער דער האַנט פון אָספן, וואָס האָט נביאיש געשפילט לויט דעם איינישטעל פון דעם מלך. ³ פון ידותונען, די זין פון ידותונען: גדליהו, און צרי, און ישעיהו, חשביהו, און מתתיהו - זעקס, אונטער דער האַנט פון זייער פאָטער ידותונען, וואָס האָט נביאיש געשפילט אויף אַ האָרף ביים דאַנקען און לויבן גאָט. ⁴ פון הימנען, די זין פון הימנען: בוקנהו, מתניהו, עזיאל, שבואל, און ירימות, חנני, אליאתה, גדלתי, און רוממתי עזר, ישבקשה, מלותי, הותר, מחיאות. ⁵ די אַלע זיינען געווען זין פון הימן דעם מלכס זעער אין זאכן פון גאָט - צו דערהייבן נויין האָרן, וואָרום גאָט האָט געשאַנקען פערצן זין און דריי טעכטער. ⁶ די אַלע זיינען געווען אונטער דער האַנט פון זייער פאָטער, ביים געוואַנג אין הויז פון גאָט, מיט צימבלען, גיטארן, און האָרפן, פאַר דעם דינסט פון גאָטס הויז, לויט דעם איינשטעל פון מלך - אָספן, ידותון, און הימן. ⁷ און זייער צאָל מיט זייערע ברידער, געלערנטע אין געוואַנג צו גאָט, אַלע קענער, איז געווען צוויי הונדערט און אַכט און אַכציק. ⁸ און זיי האָבן געוואָרפן גורל,

הָרֵאשׁ יְשִׁיָּה: לַיְצָהָרִי שְׁלֹמֹת לִבְנֵי שְׁלֹמֹת חָתָן: כִּבְּנֵי יִרְיָהוּ אֲמַרְיָהוּ הַשֵּׁנִי יְחִזְיָאל הַשְּׁלִישִׁי יְקַמְעָם בֶּן הַרְבִּיעִי: בְּנֵי עִזְיָאל מִיכָה לִבְנֵי מִיכָה שְׁמֹר: אַחִי בֶן מִיכָה יְשִׁיָּה לִבְנֵי יְשִׁיָּה זְכַרְיָהוּ: בְּנֵי מַרְרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בֶן בְּנֵי יְעֻזָּרִי בְנֵי: בְּנֵי מַרְרִי לַיְעֻזָּרִי בְנֵי וְשֹׁהֵם וְזָכֹר בֶּן יְעֻזָּרִי: לַמַּחְלִי אֲלֶעָזֶר וְלֵאֲדִתָּה לֹוּ בְנֵים: לְקִישׁ בְּנֵי כִישׁ יְרַחמָאל: וּבְנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וְיִרְיָמוֹת אֱלֵהָ לִבְנֵי הַלְוִיִּם לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם: וַיְפִילוּ גִבְרֵיהֶם גְּזֵרֹת לֹא לַעֲמֹת וְאֲחֵיהֶם בְּנֵי־אֶהֱרֹן לִפְנֵי דָוִד הַמֶּלֶךְ וְצִדּוֹק וְאַחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאֲבֹת לְכַהֲנִים וְלַלְוִיִּם אֲבֹת הָרֵאשׁ לַעֲמֹת אַחֵי הַכֹּהֲנִים:

כה

וַיִּבְרַךְ דָּוִד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה לִבְנֵי אָסָף וְהַיִּמֵּן וְיָדוּתוֹן הַנִּבְיָאִים בְּכֹנֹת בְּנִבְלִים וּבַמְצַלְתִּים וְהָיוּ מִסְפָּרָם אֲנִשֵׁי מִלֵּאכָה לַעֲבֹדָתָם: לִבְנֵי אָסָף זָכֹר וְיוֹסֵף בֶּן נַתְנִיָּה וְאַשְׂרָאֵלָה בְּנֵי אָסָף עַל יַד אָסָף הַנִּבְיָא עֲלֵי־דָוִד הַמֶּלֶךְ: לְיָדוּתוֹן בְּנֵי יָדוּתָן גְּדַלְיָהוּ וְצָרִי וְיִשְׁעִיָּהוּ חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתְתִּיָּהוּ שִׁשָּׁה עַל יְדֵי אֲבֹתָם יָדוּתָן בְּכֹנֹת הַנִּבְיָא עֲלֵי־הַדָּוִד וְהַלֵּל לַיהוָה: לְהַיִּמֵּן בְּנֵי הַיִּמֵּן בְּקָרְיָה מַתְנַהוּ עִזְיָאל שְׁבֹואֵל וְיִרְיָמוֹת חֲנַנְיָה אֱלִיאָתָה גְדַלְתִּי וְרַמְמַתִּי עֶזֶר יִשְׁבַּקְשָׁה מְלוֹתִי הוֹתִיר מַחִיאוֹת: כָּל־אֱלֹהִים בְּנֵים לְהַיִּמֵּן חוּהַ הַמֶּלֶךְ בְּדַבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהַרְיִם קָרָן וְהָיוּ הָאֱלֹהִים לְהַיִּמֵּן בְּנֵים אַרְבַּעַה עָשָׂר וּבָנֹת שְׁלוֹשׁ: כָּל־אֱלֹהֵי עֲלֵי־יְדֵי אֲבֹתָם בְּשִׁיר בֵּית־דָּוִד בַּמְצַלְתִּים וּבְנִבְלִים וּבְכֹנֹת לַעֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ אָסָף וְיָדוּתָן וְהַיִּמֵּן: וְהָיוּ מִסְפָּרָם עֶסְר־אֲהוּרָם מִלְּמַדְרֵי־שִׁיר לַיהוָה כָּל־הַמְבִּין מֵאֲתוּם שְׁמוֹנִים וּשְׁמוֹנֶה: וַיְפִילוּ גְזֵרֹת

כד, כד' שמד קי כה, א' יחזי

משמרת לעמת פקטן בגדול מבין עסחלמיד:

- ט ויצא הגורל הראשון לאקספ לזוסף גדליו השני הוא
- י ואחיו ובניו שנים עשר: השלשי נכור בניו ואחיו
- יא שנים עשר: הרביעי ליצרי בניו ואחיו שנים
- יב עשר: החמישי נתניהו בניו ואחיו שנים
- יג עשר: הששי בקיהו בניו ואחיו שנים
- יד עשר: השבעי ישראלה בניו ואחיו שנים
- טו עשר: השמיני ישעיהו בניו ואחיו שנים
- טז עשר: התשיעי מתניהו בניו ואחיו שנים
- יז עשר: העשירי שמעי בניו ואחיו שנים
- יח עשר: עשתי עשר עזראל בניו ואחיו שנים
- יט עשר: השנים עשר לחשביה בניו ואחיו שנים
- כ עשר: לשלשה עשר שובאל בניו ואחיו שנים
- כא עשר: לארבעה עשר מתתיהו בניו ואחיו שנים
- כב עשר: לחמשה עשר לירמות בניו ואחיו שנים
- כג עשר: לששה עשר לחנניהו בניו ואחיו שנים
- כד עשר: לשבעה עשר לישבקשה בניו ואחיו שנים
- כה עשר: לשמונה עשר לחנני בניו ואחיו שנים
- כו עשר: לתשעה עשר למלותו בניו ואחיו שנים
- כז עשר: לעשרים לאליהה בניו ואחיו שנים
- כח עשר: לאחד ועשרים לחותיר בניו ואחיו שנים
- כט עשר: לשנים ועשרים לגדלתי בניו ואחיו שנים
- ל עשר: לשלשה ועשרים למחזיאות בניו ואחיו שנים
- לא עשר: לארבעה ועשרים לרוממתי עזר בניו ואחיו שנים עשר:

כו

א למחלקות לשערים לקרחים משלמיהו בןקרא מדבני
 ב אקספ: ולמשלמיהו בנים זכריהו הבכור ודיעאל השני

כה, כז' למסמאי לאל יאָהה לא' קמ' חק

- א וואך קעגן וא וואך, אזוי דער קלענסטער אזוי דער גרעסטער, דער קענער אזוי ווי דער תלמיד.
- י' און דער ערשטער גורל איז ארויסגעגאנגען אויף אָספן - אויף יוספן.
- דער צווייטער גדליו; ער און זיינע ברידער און זיינע זין - צוועלף.
- י' דער דריטער נכור, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" דער פירטער אויף יצירן, זיינע זין, און זיינע ברר דער - צוועלף.
- י" דער פינפטער נתניהו, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" דער זעקסטער בוקיהו, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" דער זיבעטער ישראלה, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" דער אכטער ישעיהו, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" דער ניינטער מתניהו, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" דער צענטער שמעי, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" דער עלפטער עזראל, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" דער צוועלפטער חשביה, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" צום דרייצנטן שובאל, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" צום פערצנטן מתתיהו, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" צום פופצנטן אויף ירמותן, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" צום זעכצנטן אויף חנניהו, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" צום זיבעצנטן אויף ישבקשה, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" צום אכצנטן אויף חנני, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" צום ניינצנטן אויף מלותין, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" צום צוואנציקסטן אויף אליהה, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" צום איין און צוואנציקסטן אויף חותירן, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" צום צוויי און צוואנציקסטן אויף גדלתי, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" צום דריי און צוואנציקסטן אויף מחזיאותן, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.
- י" צום פיר און צוואנציקסטן אויף רוממתי עזרן, זיינע זין, און זיינע ברידער - צוועלף.

כו

י פאר די אפטיילונגען פון די טויערלייט: פון די קרחים: משלמיהו דער זון פון קוראן, פון די זין פון אָספן. ² און משלמיהו האָט געהאַט זין: זכריהו דער בכור, ודיעאל דער צווייטער, זבדיהו דער דריטער, נתניאל

וּבְדִירוֹ הַשְּׁלִישִׁי וַתִּנְיָאֵל הַרְבִּיעִי: עֵלָם הַחֲמִישִׁי יְהוֹחָנָן הַשֵּׁשִׁי אֱלִיהוּעִינִי הַשְּׁבִיעִי: וּלְעֹבֵד אָדָם בְּנִים שְׁמֵעִיָּה הַבְּכוֹר יְהוֹזָבָד הַשֵּׁנִי יוֹאָח הַשְּׁלִישִׁי וְשֹׁכָר הַרְבִּיעִי וַתִּנְיָאֵל הַחֲמִישִׁי: עֲמִיָּאל הַשֵּׁשִׁי יִשְׁשָׁכָר הַשְּׁבִיעִי הַפְּעֻלְתִּי הַשְּׁמִיעִי כִּי בָרַכּוּ אֱלֹהִים: וּלְשִׁמְעִיָּה בְּנֵי נוֹלְדוּ בְּנִים הַמִּמְשָׁלִים לְבֵית אֲבִיהֶם כִּינְזָבוֹרִי חֵיל הָמָּה: בְּנֵי שְׁמֵעִיָּה עֲתָנִי וּרְפָאֵל וְעוֹבֵד אֱלֹהִים אֲחִיו בְּנֵי חֵיל אֱלֹהֵי וּסְמִכְהוּ: כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי עֹבֵד אָדָם הָמָּה וּבְנֵיהֶם וְאֲחֵיהֶם אִישׁ־חֵיל כַּכֹּחַ לְעֹבֵדָה שְׁשִׁים וּשְׁנַיִם לְעֹבֵד אָדָם: וּלְמִשְׁלָמְהוּ בְּנִים וְאֲחִים בְּנֵי חֵיל שְׁמוֹנֶה עָשָׂר: וּלְחֹסֶה מִדְּבַנְיָמָרְי בְּנִים שְׁמָרִי הָרִאשׁוֹן כִּי לֹא־יָהָה בְּכוֹר וַיִּשְׁמְדוּ אָבִיהוּ לְרִאשׁוֹ: חֲלֻקְתּוֹ הַשֵּׁנִי טַבְלִיָּהוּ יִשְׁלִישִׁי זְכַרְיָהוּ הַרְבִּיעִי כָּל־בְּנֵים וְאֲחִים לְחֹסֶה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר: לְאֵלֶּה מִחֲלֻקֹת הַשְּׁעָרִים לְרִאשֵׁי הַגְּבֻרִים יִבְּנֵי מִשְׁמֹרֹת לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם לְשֶׁרֶת בְּבֵית יְהוָה: וַיִּפְּלוּ יְגֹרְלוֹת כַּמֶּן בְּגֹדֹל לְבַיִת אֲבוֹתָם לְשַׁעַר וְשַׁעַר: וַיִּפְּלוּ יְגֹרְלוֹת מִזְרָחָה לְשִׁלְמֵהוּ וּזְכַרְיָהוּ בְּנֵי וְעֵץ כְּשֶׁכֶּל הַפִּילֹי וְגֹרְלוֹת וַיָּצֵא גֹרְלוֹ צְפוֹנָה: לְעֹבֵד אָדָם נִנְבָּה וּלְבָנָיו בֵּית הָאֶסְפִּים: לְשִׁפְיָם וּלְחֹסֶה לְמַעַרְב עִם שַׁעַר שְׁלֹכֶת כַּמְסֵלָה הָעוֹלָה מִשְׁמַר לְעֻמַּת מִשְׁמַר: לְמִזְרָח הַלְוִיִּם יִשְׁשָׁה לְצְפוֹנָה לְוִיִּם אַרְבָּעָה לְנִנְבָּה לְוִיִּם אַרְבָּעָה וּלְאֶסְפִּים שְׁנַיִם שְׁנַיִם: לְפָרְזָר לְמַעַרְב אַרְבָּעָה לְמַסְלָה יְחִי שְׁנַיִם לְפָרְזָר: אֵלֶּה מִחֲלֻקֹת הַשְּׁעָרִים לְבְנֵי הַקְּרָחִי וּלְבְנֵי מְרָרִי: וְהַלְוִיִּם אֲחִיהֶם עַל־אֲצִרֹת בֵּית הָאֱלֹהִים כַּוּלָּאֲצִרֹת הַקְּדוּשִׁים: בְּנֵי לְעָדָן בְּנֵי הַגִּרְשִׁי לְלַעְדָן כַּוּלָּאֲצִרֹת הָאֲבוֹת לְלַעְדָן הַגִּרְשִׁי יְחִיאֵלִי: בְּנֵי יְחִיאֵלִי וְתָם כַּוּלָּאֲצִרֹת עַל־אֲצִרֹת בֵּית יְהוָה: לְעַמְרָמִי לְיִצְחָרִי כַּ

ט' קכ"ד סד"ח

דער פִּרְטֵעֶר; * עֵלָם דער פִּנְפֹטֶעֶר, יְהוֹחָנָן דער זַעקֶסֶר טֵעֶר, אֱלִיהוּעִינִי דער זִיבֵעֶטֶעֶר. * און עוֹבֵד־אָדָם הָאָט גֵּהָאָט זײַן: שְׁמֵעִיָּה דער בְּכוֹר, יְהוֹזָבָד דער צווייטֵעֶר, יוֹאָח דער דריטֵעֶר, און שֹׁכָר דער פִּרְטֵעֶר, און נְתַנְיָאֵל דער פִּנְפֹטֶעֶר; * עֲמִיָּאל דער זַעקֶסֶטֶעֶר, יִשְׁשָׁכָר דער זִיבֵעֶטֶעֶר, פְּעוֹלְתִּי דער אַכְטֵעֶר; וְאָרוֹם גָּאָט הָאָט אִים גֵּעֵבֶעֶנטֶשֶׁט. * און בִּי זײַן זון שְׁמֵעִיָּה זײַנען געבאָרן גער וְאָרָן זײַן וְאָס הָאָבֵן גֵּעוּעֶלְטִיקֶט אִיבער דעם הויז פון זײַער פֹּאָטֶעֶר, וְאָרוֹם זײ זײַנען גֵּעוּעֶן העלדישע גיבורים. * די זין פון שְׁמֵעִיָּה זײַנען גֵּעוּעֶן: עֲתָנִי, און רְפָאֵל, און עוֹבֵד, אֱלֹזָבָד, זײַנע ברידער, העלדישע יונגען, און אֱלִיהוּ, און סְמִכְהוּ. * די אַלע פון די קינדער פון עוֹבֵד־אָדָם זײַן און זײַערע זין און זײַערע ברידער, העלדישע לײַט מיט כּוֹחַ צוֹם דִּינֶסֶט; צוויי און זעכציק פון עוֹבֵד־אָדָם זײַן. * און מִשְׁלָמְהוּ הָאָט גֵּהָאָט זײַן און ברידער, העלדישע יונגען, אַכְצָן. * און חֹסֶה פון די זין פון מְרָרִין הָאָט גער האָט זײַן: שְׁמָרִי אִיז גֵּעוּעֶן דער הויפט; הגם ער אִיז ניט גֵּעוּעֶן דער בְּכוֹר, אָבער זײַן פֹּאָטֶעֶר הָאָט אִים גֵּעֵמָאָכֶט פֹּאָרן הויפט; * חֲלֻקְתּוֹ דער צווייטֵעֶר, טַבְלִיָּהוּ דער דריטֵעֶר, זְכַרְיָהוּ דער פִּרְטֵעֶר; אַלע זין און ברידער פון חֹסֶה - דרייצן.

12 דידאָזיקע אָפֿטיילונגען פון די טויערלייט, די הויפטמענער, הָאָבֵן גֵּהָאָט וואָכן אַזוי ווי זײַערע ברידער, צו באַדינען אִין הויז פון גָאָט. 13 און זײַן הָאָבֵן גֵּעוואָרפן גורל, אַזוי דער קלענסטער אַזוי דער גרעסטער, לויט זײַערע פֹּאָטֶעֶרהייזער, טויער פֹּאָר טויער. 14 און דער גורל אויף מזרח אִיז געפֿאלן שְׁלִמְהוּן. און פֹּאָר זײַן זון זְכַרְיָהוּ, אַ קלוגן בעלי־דען, הָאָבֵן זײַן גֵּעוואָרפן גורל, און זײַן גורל אִיז געפֿאלן אויף צפון. 15 עוֹבֵד־אָדָם זײַן צו דרום, און זײַנע זין דָאָס זאַמלהויז. 16 און שופֿימען און חֹסֶה, צו מערב, ביים טויער שְׁלֹכֶת, לעבן דעם זענען וואָס גייט אַרויף צו, אַ וואַך קעגן אַ וואַך. 17 צו מזרח זעקס לויים, צו צפון פיר אַ טאַג, צו דרום פיר אַ טאַג, און בײַ דעם זאַמלהויז צו צוויי. 18 פֹּאָר דעם פֹּאָרהויף צו מערב, פיר ביים זענען, צוויי ביים פֹּאָרהויף. 19 דָאָס זײַנען גֵּעוּעֶן די אָפֿטיילונגען פון די טויערלייט פון די קינדער פון די קרחים און פון די קינדער פון מְרָרִי. 20 און פון די לויים, אִיז אַתְּיָה גֵּעוּעֶן אִיבער די שאַצן פון גָאָטס הויז, און אִיבער די שאַצן פון די געהייליקטע זאַכן. 21 די קינדער פון לַעְדָן, די קינדער פון די גרשונים פון לַעְדָן, די הויפטן פון די פֹּאָטֶעֶרהייזער פון לַעְדָן דעם גרשוני, זײַנען גֵּעוּעֶן די יחיאֵלים. 22 די קינדער פון די יחיאֵלים, וְתָם, און זײַן ברודער יוֹאֵל, זײַנען גֵּעוּעֶן אִיבער די שאַצן פון גָאָטס הויז. 23 פון די עמרמאים, פון די יצחריים, פון די תְּכֵרֹנִים, פון די עוֹיָאֵלִים, אִיז

כד לחברוני לעזאלי: ושבאל כנענישום כןמשח נגיד
 כה עלהאצרות: ואחיו לאליעזר רחביו בנו ושעיהו בנו
 כו ירם בנו וכרי בנו ושלמות בנו: הוא שלמות ואחיו
 על בלאצרות הקדשים אשר הקדיש דניד המלך
 וראשי האבות לשריהאלפים והמאות ושרי הצבא:
 כז מדהמלחמות ומקדשלת הקדשו לחוק לבית יהוה:
 כח וכל הקדוש שמואל הראה ושאלו בןקיש ואבנר בך
 נר ויאב בןצרתיה כל המקדוש עליך שלמות ואחיו:
 כט ליצהרי כנניהו ובניו למלאכה החיצונה על ישראל
 ל לשטרים ולשפטים: לחברוני חשבוהו ואחיו בניחול
 אלה ושבעמאות על פקדת ישראל מעבר ליהון
 לא מערבה לכל מלאכת יהוה ולעבדת המלך: לחברוני
 ירה הראש לחברוני לתלדתיז לאבות בשנת הארבעים
 למלכות דניד נדרשו ונמצא בהם נכרי חיל בעזר
 לב גלעד: ואחיו בניחול אלפים ושבעמאות ראשי האבות
 ונפקודם דניד המלך עלהראובני והגדי וחצי שבט
 המנשי לכל דבר האלהים ודבר המלך:

כו

א ובני ישראל למספרם ראשי האבות ושרי האלפים
 והמאות ושטריהם המשרתים את המלך לכל ודבר
 המחלקות הבאה והיצאת חדש בחדש לכל חדשי
 השנה המחלקת האחת עשרים וארבעה אלה:
 ב על המחלקת הראשונה לחדש הראשון ישבעם בך
 ג ובדיאל ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלה: מדהבני
 ד פרץ הראש לכל שרי הצבאות לחדש הראשון:
 ו על מחלקת החדש השני דודי האחותי ומחלקתו
 ומקלות הנגד ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלה:

כו, כה' ושלמות קי לא בסא ידיה יחור

שבאל דער זון פון גרשום דעם זון פון משהן, געווען דער
 פירשט איבער די שאצן. ²⁵ און זיינע ברידער, פון
 אליעזרן, זיינען געווען: זיין זון רחביו, און זיין זון ישעיהו,
 און זיין זון ירם, און זיין זון וכרי, און זיין זון שלומית.
²⁶ דערדאזיקער שלומות און זיינע ברידער זיינען געווען
 איבער אלע שאצן פון די געהייליקטע זאכן וואָס דוד
 המלך, און די הויפטן פון די פּאָטערהייזער, די הויפטלייט
 פון די טויזנטן און די הונדערטן, און די חיל־פירער, האָבן
 געהייליקט. ²⁷ פון די מלחמות און פון דעם רויב האָבן
 זיי עס געהייליקט אויף צו פּאַרריכטן דאָס הויז פון גאָט.
²⁸ און אַלץ וואָס שמואל דער זעער, און שאול דער זון
 פון קישן, און אבנר דער זון פון נרן, און יואב דער זון פון
 צרויהן, האָבן געהייליקט, ווער נאָר עס האָט געהייליקט,
 איז דאָס געווען אונטער דער האַנט פון שלומיתן און זיינע
 ברידער.

²⁹ פון די יצהרים, זיינען כנניהו און זיינע זין געווען
 פאַרן אויסנווייניקסטן דינסט איבער ישראל, פאַר אויפ־
 זעער און פאַר ריכטער. ³⁰ פון די חברונים זיינען חשב־יהו
 און זיינע ברידער, העלדישע יונגען, טויזנט און זיבן הונד
 דערט, געווען פאַר דער אויפֿזעאונג איבער ישראל פון
 יענער זייט ירדן צו מערב, פאַר יעטוועדער אַרבעט פון
 גאָט, און פאַר דעם דינסט פון מלך. ³¹ פון די חברונים,
 איז יר־יה געווען דער הויפט - פון די חברונים לויט זייערע
 געבורטן נאָך די פּאָטערהייזער. אין פּערציקסטן יאָר
 פון דודס מלוכה זיינען זיי נאָכגעזוכט געוואָרן, און עס
 זיינען געפונען געוואָרן צווישן זיי העלדישע גיבורים אין
 יעזיר־גלעד. ³² און זיינע ברידער, העלדישע יונגען, זיינען געווען צוויי טויזנט און זיבן הונדערט, הויפטן פון פּאָטער־
 הייזער; און דוד המלך האָט זיי אויפֿגעזעצט איבער די ראובנים, און די גדים, און דעם האָלבן שבט מנשה, פאַר
 אלע זאכן פון גאָט און זאכן פון מלך.

כז

א און די קינדער פון ישראל לויט זייער צאָל, די הויפטן פון די פּאָטערהייזער און די הויפטלייט פון די
 טויזנטן און הונדערטן, און זייערע אויפֿזעער, וואָס האָבן באַדינט דעם מלך אין אלע זאכן פון די אָפּטיילונגען
 וואָס זיינען אַריינגעקומען און אַרויסגעגאַנגען חודש פאַר חודש דורך אלע חדשים פון יאָר, זיינען געווען צו פיר
 און צוואַנציק טויזנט אין איטלעכער אָפּטיילונג.
 ב איבער דער ערשטער אָפּטיילונג פאַרן ערשטן חודש איז געווען ישבעם דער זון פון ובדיאלן; און אין זיין
 אָפּטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט. ³ פון די קינדער פון פּרץ איז ער געווען; דער הויפט פון אלע
 חיל־פירער פאַרן ערשטן חודש.
 ד און איבער דער אָפּטיילונג פון צווייטן חודש איז געווען דודי פון אחות, און מיט זיין אָפּטיילונג איז געווען
 מקלות דער פירשט; און אין זיין אָפּטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° דער דריטער חילפירער פארן דריטן חודש איז געווען בניהו דער זון פון דעם כהן יהוידע, דער הויפט; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.
 ° דאָס איז בניהו דער גיבור פון די דרייסיק און איבער די דרייסיק; מיט זיין אָפטיילונג איז געווען זיין זון עמינד.
 ° דער פירטער פארן פירטן חודש איז געווען עשהאל, דער ברודער פון יואבן, און זכדיה זיין זון נאך אים; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° דער פינפטער פארן פינפטן חודש איז געווען דער הויפטמאן שמהות דער יזרחי; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° דער זעקסטער פארן זעקסטן חודש איז געווען עיראָ דער זון פון עקשן פון תקוע; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° דער זיבעטער פארן זיבעטן חודש איז געווען חלץ פון פלון, פון די קינדער פון אפרים; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° דער אכטער פארן אכטן חודש איז געווען סבכי פון חושה, פון די זרחים; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° דער ניינטער פארן ניינטן חודש איז געווען אביעזר פון ענתות, פון די בנימינער; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° דער צענטער פארן צענטן חודש איז געווען מהרי פון נטופה, פון די זרחים; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° דער עלפטער פארן עלפטן חודש איז געווען בניה פון פרעתון, פון די קינדער פון אפרים; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° דער צוועלפטער פארן צוועלפטן חודש איז געווען חלדי פון נטופה, פון עתניאל; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° און איבער די שבטים פון ישראל: פון די ראובנים איז געווען דער פירשט, אליעזר דער זון פון זכרי; פון די שמעונים, שפטיהו דער זון פון מעזקה; ° פון לוי, חשביה דער זון פון קמואל; פון אהרן, צדוק; ° פון יהודה, אליהו פון דודס ברידער; פון יששכר, עמרי דער זון פון מיכאל; ° פון זבולון, ישמעיהו דער זון פון עובדיהו; פון נפתלי, ירימות דער זון פון עזריאל; ° פון די קינדער פון אפרים, הושע דער זון פון עזריהו; פון דעם האלבן שבט מנשה, יואל דער זון פון פדיהו; ° פון דעם האלבן שבט מנשה אין גלעד, ידו דער זון פון זכריהו; פון בנימין, ישיאל דער זון פון אבנר; ° פון דן, עזראל דער זון פון ירוחמען. דאָס זיינען געווען די האַרן

שר הצבא השלישי לחדש השלישי בניהו בן יהוידע
 הכהן ראש ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלה: הוא
 בניהו גבור השלשים ועל השלשים ומחלקתו עמינד
 בנו: הרביעי לחדש הרביעי עשהאל אחי יואב
 וזכריה בנו אחריו ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלה:
 החמישי לחדש החמישי השר שמהות הזרחי
 ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלה: הששי
 לחדש הששי עירא בן עקש התקועי ועל מחלקתו
 עשרים וארבעה אלה: השביעי לחדש השביעי
 חלץ פלון מן בני אפרים ועל מחלקתו עשרים
 וארבעה אלה: השמיני לחדש השמיני סבכי
 החשתי לזרחי ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלה:
 התשיעי לחדש התשיעי אביעזר הענתותי
 לבנימיני ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלה:
 העשירי לחדש העשירי מהרי הנטופתי לזרחי ועל
 מחלקתו עשרים וארבעה אלה: עשירי עשר
 לעשתי עשר החדש בניה הפרעתני מן בני אפרים ועל
 מחלקתו עשרים וארבעה אלה: השנים עשר
 לשנים עשר החדש חלדי הנטופתי לעתניאל ועל
 מחלקתו עשרים וארבעה אלה: ועל שבטי
 ישראל לראובני נגיד אליעזר בן זכרי לשמעוני שפטיהו
 בן מעזקה: ללוי חשביה בן קמואל לאהרן צדוק:
 ליהודה אליהו מן בני יששכר עמרי בן מיכאל:
 לזבולון ישמעיהו בן עובדיהו לנפתלי ירימות בן עזריאל:
 לבני אפרים הושע בן עזריהו לחצי שבט מנשה יואל
 בן פדיהו: לחצי מנשה גלעד ידו בן זכריהו לבנימין
 ישיאל בן אבנר: לזן עזראל בן ירוחמען אלה שרי

ו' בטה ב'ש' י' בטה ת' י' לסידי

° דער צענטער פארן צענטן חודש איז געווען מהרי פון נטופה, פון די זרחים; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° דער עלפטער פארן עלפטן חודש איז געווען בניה פון פרעתון, פון די קינדער פון אפרים; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° דער צוועלפטער פארן צוועלפטן חודש איז געווען חלדי פון נטופה, פון עתניאל; און אין זיין אָפטיילונג זיינען געווען פיר און צוואַנציק טויזנט.

° און איבער די שבטים פון ישראל: פון די ראובנים איז געווען דער פירשט, אליעזר דער זון פון זכרי; פון די שמעונים, שפטיהו דער זון פון מעזקה; ° פון לוי, חשביה דער זון פון קמואל; פון אהרן, צדוק; ° פון יהודה, אליהו פון דודס ברידער; פון יששכר, עמרי דער זון פון מיכאל; ° פון זבולון, ישמעיהו דער זון פון עובדיהו; פון נפתלי, ירימות דער זון פון עזריאל; ° פון די קינדער פון אפרים, הושע דער זון פון עזריהו; פון דעם האלבן שבט מנשה, יואל דער זון פון פדיהו; ° פון דעם האלבן שבט מנשה אין גלעד, ידו דער זון פון זכריהו; פון בנימין, ישיאל דער זון פון אבנר; ° פון דן, עזראל דער זון פון ירוחמען. דאָס זיינען געווען די האַרן

פון די שבטים פון ישראל. ²³ און דוד האָט ניט אויפגע-
נומען זייער צאָל פון צוואַנציק יאָר אַלט און אַרונטער;
וואָרום גאָט האָט צוגעזאָגט צו מערן ישראל אזוי ווי די
שטערן פון הימל. ²⁴ יואָב דער זון פון צרויהן האָט אָנגע-
הויבן ציילן און צומאָל ניט געענדיקט, פונדעסטוועגן איז
געווען איבער דעם אַ צאָרן אויף ישראל; און די צאָל
איז ניט אַרײַן אין דער דערציילונג פון די צייטגעשעענישן
פון מלך דוד.

²⁵ און איבער די שאַצן פון דעם מלך איז געווען
עומנת דער זון פון עדיאלן, און איבער די שפייכלערס
אין די פעלדער, אין די שטעט, און אין די דערפער, און
אין די טורעמס, יהונתן דער זון פון עוניהן. ²⁶ און איבער
די וואַס טוען פעלדאַרבעט בײַ דער באַאַרבעטונג פון
דער ערד, עזרי דער זון פון כלובן. ²⁷ און איבער די
ווינגערטנער, שמעי פון רמה; און איבער וואַס אין די
ווינגערטנער פאַר די ווינקעלערס, ובדי פון שפם. ²⁸ און
איבער די איילבערטימער און די ווילדע פייגנטימער
וואַס אין דער נידערונג, בעל־חנן פון גדר; און איבער די
איילקעלערס, יועש. ²⁹ און איבער די רינדער וואַס האָבן
זיך געפייטערט אין שרון, שרטי פון שרון; און איבער די
רינדער אין די טאָלן, שפֿט דער זון פון עדלין. ³⁰ און
איבער די קעמלען, אוביל דער שמעאלי; און איבער
די אייזעלינס, יחדיהו פון מרונות. ³¹ און איבער די שאַף,
יוזי דער הגרי. די אַלע זיינען געווען די אויבערלייט
איבער דעם פאַרמעג וואַס דער מלך דוד האָט געהאַט.

^כ שבטי ישראל: ולא־נשא דויד מספרם למבן עשרים
שנה ולמטה כי אמר יהוה להרבות את־ישראל ככוכבי
^{כב} השמים: יואב בן־צרויה החל למנות ולא כלה ויהי
בזאת קצה על־ישראל ולא עלה המספר במספר
^{כג} דברי הימים למלך דויד: * ועל אצרות המלך
עומות בן־עדיאל ועל־האצרות בשדה בערים ובכפרים
^{כד} ובמגדלות יהונתן בן־עניהו: ועל עשי מלאכת
^{כה} השדה לעבדת האדמה עזרי בן־כלוב: ועל־
הכרמים שמעי הרמתי ועל שבכרמים לאצרות הזן
^{כז} ובדי השפם: ועל־הויתים והשקמים אשר בשפלה
^{כח} בעל חנן הגדרי ועל־אצרות השמן יועש: ועל־
הבקר הרעים בשרון שטיי השרזני ועל־הבקר בעמקים
^ל שפֿט בן־עדלי: ועל־הנמלים אוביל הישמעלי
^{לא} ועל־האתנות יחדיהו המרנתי: ועל־הצאן יוזי הגדרי
^{לב} בל־אלה שרי הרכוש אשר למלך דויד: ויהונתן
דוד־דויד יועז אשר־מבין וסופר הוא ויהואל בן־חכמוני
^{לג} עס־בני המלך: ואחיתפל יועז למלך חושי הארפי רע
^{לד} המלך: ואחרי אחיתפל יהודע בן־בנדי ואביתר ושר
צבא למלך יואב:

כח

^א ויקהל דויד את־בל־שרי ישראל שרי השבטים ושרי
המחלקות המשרתים את־המלך ושרי האלפים ושרי
המאות ושרי בל־רכוש־ומקנה למלך ולבניו עס־
^ב הסריסים והגבורים ולכל־גבור חיל אל־ירושלם: ויקם
דויד המלך על־רגליו ואמר שמעוני אחי ועמי אני עס־
לקבלי לבנות בית מנוחה לארון ברית־יהוה ולהרים
^ג רגלי אלהינו ותיבנותי לבנות: והאלהים אמר לי לא־

כז, כה' חצי חסר במסוקים בס"א 'נות בשדה כט' שט סי
ל' חסר א כח, א' קף כשדא

³² און יהונתן, דודס פעטער איז געווען אַ בעלי־יועץ, אַ פאַרשטאַנדיקער מאַן און אַ שרייבער. און יחיאַל דער
זון פון חכמונין איז געווען מיט דעם מלכס זין. ³³ און אחיתופל איז געווען דעם מלכס בעלי־יועץ, און חושי דער
אַרפי איז געווען דעם מלכס גוטער פריינט. ³⁴ און נאָך אחיתופלן איז געווען יהודע דער זון פון בניהן, און אַביתר;
און דער חיל־פירער פון דעם מלך איז געווען יואב.

כח

¹ און דוד האָט אַיינגעזאַמלט אַלע האָרן פון ישראל, די האָרן פון די שבטים, און די הויפטלייט פון די
אַפטיילונגען וואַס האָבן באַדינט דעם מלך, און די הויפטלייט פון די טויזנטן און די הויפטלייט פון די
הונדערטן, און די אויבערלייט איבער דעם גאַנצן פאַרמעג און פי פון מלך און פון זיינע זין, מיט די הויפדינער און
די גיבורים—איטלעכע העלדישן גיבור—קיי ירושלים. ² און דוד המלך האָט זיך געשטעלט אויף זיינע פיס, און האָט גע־
זאָגט: הערט מיך צו, מיינע ברידער און מיין פאָלק; ביי מיר אין מיין האַרצן איז געווען צו בויען אַ הויז פון רו פאַר דעם
אַרון פון יהוהס בונד, און פאַר אַ פּוּסבענקל פאַר אונדזער גאָט, און איך האָב זיך אָנגעברייט צו בויען. ³ אָבער גאָט האָט

צו מיר געזאגט: קענסט ניט בויען אַ הויז צו מיין נאָמען, וואָרום אַ מענטש פון מלחמות ביסטו, און בלוט האָסטו פאַרגאַסן. ⁴ אָבער יהוה דער גאָט פון ישראל האָט מיך אויסדערוויילט פון דעם גאַנצן הויז פון מיין פאָטער צו זיין אַ מלך איבער ישראל אויף אייביק; וואָרום יהודה האָט גאָט אויסדערוויילט פאַר אַ פירשט, און אין דעם הויז פון יהודה, דעם הויז פון מיין פאָטער, און צווישן די זין פון מיין פאָטער, האָט ער מיך באַנערט, אויף צו מאַכן פאַר אַ מלך איבער גאַנץ ישראל. ⁵ און פון אַלע מייע זין-וואָרום פיל זין האָט מיר גאָט געשאַנקען-האָט ער אויסדערוויילט מיין זון שלמהן צו זיין אויף דעם טראָן פון גאָטס מלוכה איבער ישראל. ⁶ און ער האָט צו מיר געזאָגט: דיין זון שלמה, ער וועט בויען מיין הויז און מייע הויפן, וואָרום איך האָב אים אויסדערוויילט פאַר אַ זון צו מיר, און איך וועל אים זיין פאַר אַ פאָטער. ⁷ און איך וועל באַפעסטיקן זיין מלוכה אויף אייביק, אויב ער וועט זיין שטאַרק, צו טאָן מייע געבאָט און מייע געזעצן אזוי ווי היינטיקן טאָג. ⁸ און אַצונד, פאַר די אויגן פון גאַנץ ישראל, דער עדה פון יהוה, און אין די אויערן פון אונדזער גאָט; היט אָפּ און זוכט נאָך אַלע געבאָט פון יהוה אייער גאָט, כדי איר זאָלט אַרבעטן דאָס גוטע לאַנד, און לאָזן אין ירושה צו אייערע קינדער נאָך אייך ביז אייביק.

⁹ און דו שלמה מיין זון, ווייס דעם גאָט פון דיין פאָטער, און דין אים מיט אַ גאַנצן האַרצן, און מיט אַ וויליקער זעל, וואָרום אַלע הערצער פאַרשט יהוה, און יעטוועדער טראַכטעניש פון די געדאַנקען קען ער; אַז דו וועסט אים זוכן, וועט ער זיך לאָזן געפינען פון דיר, אָבער אַז דו וועסט אים פאַרלאָזן, וועט ער דיך אַוועק-וואַרפן אויף אייביק. ¹⁰ קוק זיך אַרום אַצונד, וואָרום גאָט האָט דיך אויסדערוויילט צו בויען אַ הויז פאַר אַ הייליקטום; זיי שטאַרק, און טו.

תבנה בית לשמי כי איש מלחמות אתה ודמים שפכת: ובחר יהוה אלהי ישראל כי מפל בית-אבי להיות למלך על-ישראל לעולם כי ביהודה בחר לנגיד ובבית יהודה בית אבי ובבני אבי כי רצה להמליך על-בני ישראל: ומלל-בני כי רבים בנים נתן לי יהוה ובחר בשלמה בני לשבת על-כסא מלכות יהוה על-ישראל: ויאמר לי שלמה בנך הוא-יבנה ביתי וחצרותי כירי בחרתי בו לי לבן ואני אהיה-לו לאב: והכינתי אתי מלכותו עד-לעולם אסיוחוק לעשות מצותי ומשפטי כיום הזה: ועתה לעיני כל-ישראל קהל-יהוה ובאונן אלהינו שמרו ודרשו כל-מצות יהוה אלהיכם למען תירשו את-הארץ הטובה והנחלתם לבניכם אחרים עד-עולם: ואתה שלמה-בני דע את-אלהי אביך ועבדו בלב שלם ובנפש הפצה כי כל-לכות הורש יהוה וכל-יצר מחשבות מבין אסיתדרשנו ומצא לך ואסיתעבדו ונתחך לעד: ראה ועתה כי יהוה בחר-יך לבנות בית למקדש חוק ועשה: ויתן הויד לשלמה בנו את-תבנית האולם ואת-בתיו ונגביו ועליותיו וחדריו הפנימים ובית הכפרת: ותבנית כל אשר היה כרוח עמו לחצרות בית-יהוה ולכל-השכות סביב לאצרות בית האלהים ולאצרות הקדשים: ולמחלקות הכהנים והלוים ולכל-מלאכת עבודת בית-יהוה ולכל-כלי עבודה וכלי עבודה: לזהב במשקל לזהב לכל-כלי עבודה ועבודה לכל כלי הכסף במשקל לכל-כלי עבודה ועבודה: ומשקל למנרות הזהב ונרתיהם וזהב במשקל מנורה ומנורה ונרתיה ולמנרות הכסף במשקל למנורה ונרתיה כעבודת מנורה ומנורה: ואת-הזהב משקל לשלחנות המערכת לשלחן ושלחן וכסף

ג' בס"ח אמת

¹¹ און דוד האָט געגעבן זיין זון שלמהן דאָס געמעל פון דעם פאָדערהויז, און זיינע בננים, און זיינע שאַצ-קאַמערן, און זיינע אויבערשטובן, און זיינע אינעווייניקסטע חדרים, און דאָס הויז פון דעם דעק (פון אָרון); ¹² און דאָס געמעל פון אַלץ וואָס איז געווען ביי אים אין געדאַנקען, פאַר די הויפן פון גאָטס הויז, און פאַר אַלע קאַמערן רונד אַרום, פאַר די שאַצן פון גאָטס הויז, און פאַר די שאַצן פון די געהייליקטע זאַכן. ¹³ און פאַר די אָפטיילונגען פון די כהנים און די לויים, און פאַר אַלערליי אַרבעט פון דעם דינסט אין גאָטס הויז, און פאַר די כלים פון דעם דינסט אין גאָטס הויז.

¹⁴ גאַלד אויפן וואָג, פאַר דעם גאַלד פון אַלערליי כלים פאַר יעטוועדער דינסט; פאַר אַלע זילבערנע כלים, אויפן וואָג, פאַר אַלערליי כלים פון יעטוועדער דינסט. ¹⁵ און אויפן וואָג פאַר די גילדערנע מנורות מיט זייערע גילדערנע דערלעך, לויט דער וואָג פון איטלעכער מנורה מיט אירע רערלעך; און פאַר די זילבערנע מנורות לויט דער וואָג פון אַ מנורה מיט אירע רערלעך, ווי נאָך דער אַרבעט פון איטלעכער מנורה. ¹⁶ און גאַלד אויפן וואָג פאַר די טישן פון דער אויסלייגונג (פון ברויטן), פאַר איטלעכן טיש; און זילבער פאַר די זילבערנע

טישן. ¹⁷ "און פאר די גאפלען, און די שפרענגבעקנס, און די קאנען, ריינע גאלד; און פאר די גילדערנע בעכערס, אויפן וואָג פאר איטלעכן בעכער; און פאר די זילבערנע בעכערס, אויפן וואָג פאר איטלעכן בעכער. ¹⁸ און פאר דעם מזבח פון ווירויך געלייטערטע גאלד אויפן וואָג; און גאלד פאר דער געשטאלט פון דעם רייטוואָגן, די כרוכים וואָס שפרייטן אויס ודי פליגלען און שירעמען איבער דעם אָרון פון גאָטס בונד. ¹⁹ דאָס אַלץ גויב איך דירן אין געשריפטס, פון דער האַנט פון גאָט וואָס האָט מיך געקליגט; אַלע אַרבעטן פון דעם געמעל."

²⁰ און דוד האָט געזאָגט צו זיין זון שלמהן: זיי שטאַרק און פעסט, און טו; זאָלסט ניט מורא האָבן און ניט אַנגסטן, וואָרום גאָט יהוה, מיין גאָט, איז מיט דיר; ער וועט דיך ניט אָפּלאָזן און ניט פאַרלאָזן, ביז די גאַנצע אַרבעט פאַר דעם דינסט פון יהוהס הויז וועט זיין געענדיקט. ²¹ און אָט זיינען די אָפּטיילונגען פון די כהנים און די לויים פאַר יעטוועדער דינסט פון גאָטס הויז; און דו האָסט מיט זיך פאַר יעטוועדער אַרבעט איטלעכן וואָס איז גערנוויליק, מיט קלוגשאַפט פאַר אַלערליי אַרבעט; און די האַרן און דאָס גאַנצע פאַלק זיינען צו אַלע דינע באַפעלן.

כט

¹ און דוד המלך האָט געזאָגט צו דער גאַנצער אַיינזאַמלונג: שלמה מיין זון, וואָס אים איינעם האָט גאָט אויסדערוויילט, איז יונג און שוואַך, און די אַרבעט איז גרויס, וואָרום ניט פאַר אַ מענטשן איז דער פאַלאַץ, נאָר פאַר גאָט דעם האַר. ² און מיט אַלע מיינע כוחות האָב איך אָנגעגרייט פאַר דעם הויז פון מיין גאָט, גאלד פאַר די גילדערנע זאַכן, און זילבער פאַר די זילבערנע, און קופער פאַר די קופערנע, אַייזן פאַר די אַייזערנע, און האַלץ פאַר די הילצערנע; אַניקלשטיינער און שטיינער צום אַיינפאַסן, גלאַנציקע און פילפאַרביקע שטיינער, און אַלערליי טייער געשטיין, און מירמלשטיינער לרוֹב. ³ און מער נאָך: וויל איך באַגער דאָס הויז פון מיין גאָט, האָב איך אַן אוצר גאלד און זילבער וואָס איך גיב אוועק פאַר דעם הויז פון מיין גאָט, אַחוץ אַלץ וואָס איך האָב אָנגעגרייט פאַר דעם הייליקן הויז: ⁴ דריי טויזנט צענטנער גאלד, פון גאלד פון אופיר, און זיבן טויזנט צענטנער געלייטערטע זילבער, אויף צו באַלייגן די ווענט פון די הייזער; ⁵ גאלד וווּ מע דאַרף גאלד, און זילבער וווּ זילבער; און פאַר יעטוועדער אַרבעט דורך דער האַנט פון מיינסטערס. און ווער וויל היינט מנדב זיין מיט זיין פולער האַנט צו גאָט?

¹ לשלחנות הכסף; והמזלחות והמזרקות והקשות והב טהור ולכפורי הזהב במשקל לכפור וכפור ולכפורי ² הכסף במשקל לכפור וכפור; ולמזבח הקטרת והב מזרק במשקל ולחבנית המרכבה הכרוכים והב ³ לפרשים וסככים על־אָרון ברית־יהוה; הכל בכתב מיד יהוה על־השכיל כל מלאכות התבנית; ⁴ ויאמר דוד לשלמה בנו חוק ואמין ועשה אלהי־ורא ואל־תמהת כל יהוה אלהים אלהי עמך לא ירפך ולא ⁵ יעזבך עד־לכלות כל־מלאכת עבודת בית־יהוה; והנה מהלכות הכהנים והלוים לכל־עבודת בית האלהים ועמך בכל־מלאכה לכל־גדיב בחכמה לכל־עבודה והשרים וכל־העם לכל־דברך;

כט

¹ ויאמר דוד המלך לכל־התקול שלמה בני אחר בחר ² בו אלהים נער ורף והמלאכה גדולה כי לא לאדם הבירה כי ליהוה אלהים; ובכל־בחי הכינותי ולבית אלהי הזהב לזהב והכסף לכסף והנחשת לנחשת הברזל לברזל והעצים לעצים אבני־שדה ומלואים אבני־פזר ורקמה וכל־אבן יקרה ואבני־שיש לרב; ³ ועוד ברצותי בבית אלהי ישלי סגלה זהב וכסף נתתי לבית־אלהי למעלה מכל הכינותי לבית הקדש; ⁴ שלשת אלפים כברי זהב מזהב אופיר ושבעת אלפים כברי־כסף מזקן לטוח קורות הבתים; לזהב לזהב ולכסף לכסף ולכל־מלאכה ביד הרשים ומי מתנדב למלאות ידו היום ליהוה; ניתנדבו שרי האבות ושרי שבטי ישראל ושרי האלפים והמאות ולשרי מלאכת המלך; ויתנו לעבודת בית־האלהים זהב כפרים

כט, ה' ויחר ו' בס"א ויתנדבו י' יזות י"ל י"ט י"ג

⁶ און די האַרן פון די פּאָטערהייזער, און די האַרן פון די שבטים פון ישראל, און די הויפטלייט פון די טויזנטן און די הונדערטן, און די אויבערלייט איבער דעם מלכס ווירטשאַפט, האָבן מנדב געווען. ⁷ און זיי האָבן געשאַר קען פאַר דער אַרבעט פון גאָטס הויז, גאלד פינף טויזנט צענטנער, און אַדרכונים צען טויזנט, און זילבער צען

חֲמִשֶׁת־אַלְפִים וְאַרְבָּעִים רַבּוֹ וְכֶסֶף כְּבָרִים עֶשְׂרֵת
 אֲלָפִים וְנִחֲשֵׁת רַבּוֹ וְשִׁמּוֹנֵת אֲלָפִים כְּבָרִים וּבְרֹחַל מֵאֵה־
 אֶלֶף כְּבָרִים: וְהִנְמִצָא אֹתוֹ אֲבָנִים נִתְּנוּ לְאַזְעָר בֵּית־יְהוָה
 עֲלֵי־יָד וְיִחְזָל הַנְּרִשְׁעִי: וַיִּשְׁמְחוּ הָעָם עַל־הַתְּנַדָּבָם *
 כִּי בָּלַב שְׁלֹם הַתְּנַדָּבּוּ לַיהוָה וְגַם דָּוִד הַמֶּלֶךְ שָׂמַח
 שְׂמִיחָה גְדוֹלָה: וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת־יְהוָה לֵעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל
 וַיֹּאמֶר דָּוִד בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 אֲבִינֹו מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם: לָךְ יְהוָה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה *
 וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַחַת וְהַהוֹד וְהַהוֹד כִּי־כָל בְּשֵׁמוֹם וּבְאַרְץ לָךְ יְהוָה
 הַמְּמַלְכָה וְהַמְתַּנְשֵׂא לְכָל לְרֹאשׁ: וְהַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד־יִב
 מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל וּבִיָּדֶךָ כַּחַ וְגְבוּרָה וּבִיָּדֶךָ
 לְגִבּוֹר וְלַחֲזֹק לְכָל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ *
 וּמְהַלְלִים לְשֵׁם הַפְּאֻרָתֶךָ: וְכִי מִי אֲנִי וּמִי עַמִּי כִּי־יִ
 נַעֲצֹר כַּחַ לְהַתְּנַדֵּב כְּזֹאת כִּי־מִמֶּךָ הִבַּל וּמִיָּדֶךָ נִתְּנוּ לָךְ:
 כִּי־גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ וְחוֹשְׁבִים כְּכָל־אֲבוֹתֵינוּ בְּצִלּוֹמֵינוּ *
 עַל־הָאָרֶץ וְאֵין מִקּוֹה: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּל הַחַמּוֹן הַזֶּה *
 אֲשֶׁר הִבְנִינוּ לְבִנְיַת־לָךְ בֵּית לְשֵׁם קְדֹשֶׁךָ מִיָּדֶךָ הוּא
 וְלָךְ הַכָּל: וַיִּדְעָתִי אֱלֹהֵי כִּי אַתָּה בָּחַן לִבִּי וּמִישְׁרִים *
 תִּרְצֶנָּה אֲנִי בְּיִשָּׁר לִבִּבִי הַתְּנַדְּבַתִּי כָּל־אֱלֹהֵי וְעַתָּה עִמָּךְ
 הִנְמִצָּאִיפָה רֵאִיתִי בְּשִׂמְחָה לְהַתְּנַדְּב־לָךְ: יְהוָה אֱלֹהֵי *
 אֲבֹתֶיךָ יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שְׂמֵרָה־נְאֻת לְעוֹלָם
 לְאַזְעָר מַחְשְׁבוֹת לִבִּבִי עִמָּךְ וְהָבֵן לְבָבְךָ אֵלַי: וְלִשְׁלָמָה *
 בְּנֵי הַן לִבִּבִי שְׁלֹם לְשִׁמּוֹר מִצְוֹתֶיךָ עֲדוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ
 וְלַעֲשׂוֹת הַכָּל וּלְבִנְיַת הַבַּיִת אֲשֶׁר־הִבְנִיתִי:
 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְכָל־הַקָּהָל בְּרַכּוּ נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם *
 וַיְבָרְכוּ כָּל־הַקָּהָל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם וַיִּכְרְזוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ
 לַיהוָה וּלְמֶלֶךְ: וַיִּבְרְחוּ לַיהוָה וּבְחִים וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת *
 * י' בַּסֵּמָן הַזֶּה יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ טז' הַאֲדִי

טוֹיוֹנֵט צַעֲנַטְנַעַר, אֹן קֹפַעַר אַכְצַן טוֹיוֹנֵט צַעֲנַטְנַעַר, אֹן
 אִיוֹן הוֹנְדַעַר טוֹיוֹנֵט צַעֲנַטְנַעַר. * אֹן דִי וּוְאָס בִּי זײ
 הָאָבֵן זײך גַּעֲפּוֹעַן טײַעַרַע שְׂטײַנַעַר, הָאָבֵן עַס אַוּעַקְגַע־
 גַּעֲבֵן צו דַעַס שְׂאָץ פּוֹן גְּאָטְס הוֹיז, אֹנְטַעַר דַעַר הָאָנְט פּוֹן
 יַחִיאַל דַעַס גְּרִשׁוֹנִי. * אֹן דָאָס פְּאָלַק הָאָט זײך גַּעֲפַרײַט
 וּוְאָס זײ הָאָבֵן מַנְדַב גַּעוּעַן, וּוְאָרוֹם מִיטֵן גְּאָנְצַן הָאָרְצַן
 הָאָבֵן זײ מַנְדַב גַּעוּעַן צו גְּאָט, אֹן אײך דוּד הַמֶּלֶךְ הָאָט
 זײך גַּעֲפַרײַט אַ גְּרוֹיִס פַרײַד.

10 אֹן דוּד הָאָט גַעֲלױבַט גְּאָט פֶּאָר דִי אױגֵן פּוֹן דַעַר
 גְּאָנְצַעַר אִיוֹנְאָמְלוֹנֵג, אֹן דוּד הָאָט גַעוּזָאָנְט: גַעֲלױבַט
 בִיסְטוֹ יְהוָה דַעַר גְּאָט פּוֹן יִשְׂרָאֵל, אֹנְדוּעַר פֶּאָטַעַר, פּוֹן
 אִיִּבִיק אֹן בִיז אִיִּבִיק. 11 דִיין, גְּאָט, אִיז דִי גְרוֹיִסְקִיט,
 אֹן דִי שְׂטֶאָרְקִיט, אֹן דִי פֶּרֶאָכְטִיִקִיט, אֹן דִי אִיִּבִיקִיט,
 אֹן דַעַר גְּלֶאָנְץ, וּוְאָרוֹם אַלְץ וּוְאָס אױפֵן הִימַל אֹן אױף
 דַעַר עַרד וְאִין דִיין: דִיין, גְּאָט, אִיז דִי מְלוֹכָה, אֹן דוּ
 בִיסְט דַעַרְהױבֵן צוֹם הױפְט אִיבַעַר אַלַעַס. 12 אֹן עוֹשֶׁר
 אֹן כְּבוֹד זײנַעַן פּוֹן דִיר, אֹן דוּ גַעוּעֲלֵטִיקְסַט אִיבַעַר
 אַלְץ, אֹן אִין דִיין הָאָנְט אִיז כּוֹחַ אֹן גְבוּרָה, אֹן אִין דִיין
 הָאָנְט אִיז צו גְרִיִסֵן אֹן צו שְׂטֶאָרְקֵן אַלַעַמַעַן. 13 אֹן
 אַצוֹנַד, אֹנְדוּעַר גְּאָט, דָאָנְקַעַן מִיר דִיר, אֹן לױבֵן דִיין
 פֶּרֶאָכְטִיקֵן נְאָמַעַן. 14 וּוְאָרוֹם וּועַר בִּין אִיךְ, אֹן וּועַר אִיז
 מִיין פְּאָלַק, אֹ מִיר זָאָלֵן הָאָבֵן בְּכּוֹחַ מַנְדַב צו זײן אַוּר

וּוְאָס? נָאָר פּוֹן דִיר אִיז אַלְץ, אֹן פּוֹן דִיין הָאָנְט הָאָבֵן מִיר דִיר גַעֲעַבֵן. 15 וּוְאָרוֹם פֶּרַעַמְדַע זײנַעַן מִיר פֶּאָר דִיר,
 אֹן אִינְגַעוּוְאָנְדַעַרְטַע, אַוּי וּי אַלַע אֹנְדוּעַרַע עַלְטַעַרן; אַוּי וּי אַ שְׂאָטֵן זײנַעַן אֹנְדוּעַרַע טַעַג אױף דַעַר עַרד, אֹן
 אַן אַ בַּאֲשְׂטַאנְד. 16 יְהוָה אֹנְדוּעַר גְּאָט, דָאָסְדַאָוִיקַע גְּאָנְצַע רִיִכְטוֹם וּוְאָס מִיר הָאָבֵן אָנְגַעַרִיט אױף דִיר צו בױַעַן
 אַ הוּיז פֶּאָר דִיין הִיִּלִיקֵן נְאָמַעַן, אִיז פּוֹן דִיין הָאָנְט, אִין אַלְץ אִיז דִיין. 17 אֹן אִיך וּוִיִס, מִיין גְּאָט, אַ דוּ פֶּרוּוּסְט
 דָאָס הָאָרְץ, אֹן בַּאָעַרְסְט רַעַכְטְפֶּאָרְטִיקִיט. אִיך הָאָב מִיט רַעַכְטְפֶּאָרְטִיקִיט פּוֹן מִיין הָאָרְצַן מַנְדַב גַעוּעַן דָאָס
 אַלְץ; אֹן אַצוֹנַד הָאָב אִיך גַעוּעַן מִיט שְׂמַחָה וּי דִיין פְּאָלַק וּוְאָס גַעֲפִינְט זײך דָאָ הָאָט מַנְדַב גַעוּעַן צו דִיר. 18 יְהוָה
 דַעַר גְּאָט פּוֹן אֲבֵרָהִם, יִצְחָק, אֹן יִשְׂרָאֵל, אֹנְדוּעַרַע עַלְטַעַרן, הָאָלְט דָאָס אָן אױף אִיִּבִיק, דִי טֶרֶאָכְטוֹנֵג פּוֹן דִי
 גַעַדָאָנְקַעַן פּוֹן דִיין פְּאָלַקְס הָאָרְצַן, אֹן קַעַר זײַעַר הָאָרְץ צו דִיר. 19 אֹן שְׁלַמָּה מִיין וּזֵן גִיב אַ גְאָנְץ הָאָרְץ צו הִיטֵן
 דִינַע גַעֲבַאָט, דִינַע אָנוּאָגֵן, אֹן דִינַע גַעוּעַצַן, אֹן צו טָאָן דָאָס אַלְץ, אֹן צו בױַעַן דַעַס פֶּאָלַאָץ וּוְאָס אִיך הָאָב צוּגַעַרִיט.
 20 אֹן דוּד הָאָט גַעוּזָאָנְט צו דַעַר גְּאָנְצַעַר אִיוֹנְאָמְלוֹנֵג: לױבַט נּוֹן יְהוָה אִיַעַר גְּאָט. אֹן דִי גְאָנְצַע אִיוֹנְאָמְלוֹנֵג
 הָאָט גַעֲלױבַט יְהוָה דַעַס גְּאָט פּוֹן זײַעַרַע עַלְטַעַרן, אֹן זײ הָאָבֵן זײך גַעֲנִיגְט אֹן זײך גַעֲבּוֹקְט צו גְּאָט אֹן צוֹם מֶלֶךְ.
 21 אֹן זײ הָאָבֵן גַעֲשְׁלַאָכְט שְׁלַאָכְטְאָפְפַעַר צו גְּאָט, אֹן אױפְגַעֲבֶרֶאָכְט בֶּרֶאָנְדַאָפְפַעַר צו גְּאָט, אױף מְאָרְגֵן פּוֹן יַעֲנַעַם

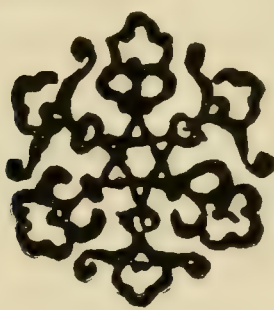
ליהוה למִחֶרֶת הַיּוֹם הַזֶּה הוּא פְּרִים אֶלֶף אֱלִים אֶלֶף
 כְּבָשִׂים אֶלֶף וְנִסְכֵיהֶם וְזָבָחִים לָרֹב לְכָל־יִשְׂרָאֵל:
 כב וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂתּוּ לִבְנֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַזֶּה הוּא בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה
 וַיִּמְלִיכוּ שָׁנִית לְשִׁלְמָה בְּדָדָוִד וַיִּמְשְׁחוּ לַיהוָה לְנָדִיד
 כג וּלְצִדּוֹק לְכֹהֵן: וַיָּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל־כִּסֵּא יְהוָה לְמֶלֶךְ
 כד תַּחַת־דָּוִד אָבִיו וַיַּעַלֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל: וְכָל־
 הַשָּׂרִים וְהַגִּבּוֹרִים וְגַם כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִד נָתְנוּ יָד תַּחַת
 כה שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ: וַיַּגְדֵּל יְהוָה אֶת־שִׁלְמֹה לְמַעַלְהָ לְעֵינֵי
 כו כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר לֹא־יָדְחָה עָלָיו
 כז כָּל־מֶלֶךְ לְפָנָיו עַל־יִשְׂרָאֵל: וַתִּיּוֹד בְּדָוִד מֶלֶךְ
 כח עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל: וְהַיּוֹמִים אֲשֶׁר מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבַּע־
 כט שָׁנָה בַּהֲבָרוֹן מֶלֶךְ שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַם מֶלֶךְ שְׁלֹשִׁים
 ל וְשָׁלוֹשׁ: וַיָּמָת בְּשִׁיבָה טוֹבָה שֶׁבַע יָמִים עֶשֶׂר וְכַבּוֹד
 כט וַיִּמְלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּנֵו תְּהִיָּו: וְדַבְּרֵי דָוִד הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשִׁים
 ל וְהָאֲחֵרִים הֵנָּה כְּתוּבִים עַל־דְּבָרֵי שְׁמוּאֵל הַרְּאָה וְעַל־
 וּגְבוּרָתוֹ וְהַעֲתִים אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלָיו וְעַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל־
 מַמְלְכוֹת הָאָרְצוֹת:

כג' טוח טחחח כו' קפ' בייק

טאג, טויונט אָקסן, טויונט ווידערס, טויונט שעפסן, מיט
 זייערע גיסאָפּפּער, און שלאַכטאָפּפּער לָרֹב פֶּאַר גאַנץ
 ישראל. ²² און זיי האָבן געגעסן און געטרונקען פֶּאַר גאָט
 אין יענעם טאָג מיט גרויס שמחה, און זיי האָבן אַ צווייט
 מאָל געמאַכט שלמה דעם זון פון דודן פֶּאַר אַ מלך, און
 געוואָלט פֶּאַר אַ פירשט פון גאָט, און צָדוֹקן פֶּאַר אַ פֹּהן.
²³ און שלמה האָט זיך געזעצט אויף דעם טראָן פון
 גאָט פֶּאַר אַ מלך אויף דעם אָרט פון זיין פֶּאַטער דודן,
 און ער האָט באַגליקט. און גאַנץ ישראל האָבן זיך צוגע-
 הערט צו אים. ²⁴ און אַלע האָרן, און די גיבורים, און
 אויך אַלע זין פון דעם מלך דוד, האָבן זיך אונטערוואָרפן
 אונטער שלמה המלך. ²⁵ און גאָט האָט שלמהן הויך גע-
 גרייסט פֶּאַר די אויגן פון גאַנץ ישראל, און ער האָט געגעבן
 אויף אים אַ קיניגלעכן גלאַנץ וואָס איז ניט געווען אויף
 קיין מלך איבער ישראל פֶּאַר אים.

²⁶ און דוד דער זון פון ישׁן האָט געקיניגט איבער
 גאַנץ ישראל. ²⁷ און די טעג וואָס ער האָט געקיניגט
 איבער ישראל, זיינען געווען פּערציק יאָר: אין קְבָרוֹן
 האָט ער געקיניגט זיבן יאָר, און אין ירושלים האָט ער גע-
 קיניגט דריי און דרייסיק. ²⁸ און ער איז געשטאַרבן אין

אַ גוטער עלטער, זאָט מיט טעג, עושר, און כּבּוֹד; און זיין זון שלמה איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט. ²⁹ און די
 זאַכן וועגן דודן, די ערשטע אַזוי ווי לעצטע, זיי זיינען באַשריבן אין די ווערטער פון שמואל דעם זעער, און אין די
 ווערטער פון נָתָן דעם נביא, און אין די ווערטער פון גַד דעם זעער, ³⁰ מיט זיין גאַנצער מלוכה, און זיינע גבורות,
 און די צייטן וואָס זיינען אַריבער איבער אים און איבער ישראל, און איבער אַלע קיניגרייכן פון די לענדער.

דְּבַרֵי הַיָּמִים ב

א' און שלמה דער זון פון דודן האָט זיך באַפעסטיקט אין זיין מלוכה, און יהוה זיין גאָט איז געווען מיט אים, און האָט אים הויך געגרייט. "און שלמה האָט גערעדט צו גאַנץ ישראל, צו די הויפטלייט פון די טויזנטן און די הונדערטן, און צו די ריכטער, און צו אַיטלעכן פירשט אין גאַנץ ישראל, די הויפטן פון די פּאַטערהייזער. "און שלמה און די גאַנצע אַינזאַמלונג מיט אים זיינען געגאַנגען צו דער בָּמָה וואָס אין גִבְעוֹן, וואָרום דאָרטן איז געווען דער אוהל-מועד פון גאָט, וואָס משה דער קנעכט פון גאָט האָט געמאַכט אין מדבר. "נאָר דעם אָרון פון גאָט האָט דוד אַרױפגעבראַכט פון קרִית־יערים אַהין וווּ דוד האָט צוגעגרייט פאַר אים, וואָרום ער האָט אויפגעשטעלט פאַר אים אַ געצעלט אין ירושלים. "אַבער דער קופערנער מזבח וואָס בצלאל דער זון פון אורי דעם זון פון חורן האָט געמאַכט, האָט מען אַוועקגעשטעלט פאַר דעם משכן פון גאָט; און שלמה און די אַינזאַמלונג האָבן זיך צו אים געזענדט. "און שלמה האָט אויפגעבראַכט דאָרטן אויפן קופערנעם מזבח פאַר גאָט וואָס ביים אוהל-

וּתְחַנֹּק שְׁלֹמֹה בְּדִדְוִיד עַל־מַלְכוּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָיו א' עִמּוֹ וַיְגַדְלֵהוּ לְמַעַלְהוּ: וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְכָל־יִשְׂרָאֵל לֵשְׂרֵי־ב הָאֱלֹפִים וְהַמַּאֲוִית וְלִשְׁפָטִים וְלִכְלֵל נְשִׂיא לְכָל־יִשְׂרָאֵל רֵאשֵׁי הָאֲבוֹת: וַיִּלְכוּ שְׁלֹמֹה וְכָל־הַקָּהָל עִמּוֹ לְבָמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן כִּרְשָׁם הָיָה אֹהֶל מוֹעֵד הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה מִשֶׁה עַבְד־יְהוָה בְּמִדְבָּר: אֲכַל אָרוֹן הָאֱלֹהִים הַעֲלֶה דָוִד מִקְרִית־יְעִרִים בְּהַכִּין לוֹ דָּוִד כִּי נִטְהַרְלוּ אֹהֶל בִּירוּשָׁלַם: וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצַלְאֵל בְּדַאֲוִיד בְּדִחְזֹר שָׁם לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה וַיִּדְרֹשְׁהוּ שְׁלֹמֹה וְהַקָּהָל: וַיַּעַל שְׁלֹמֹה שָׁם עַל־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר לְאֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו עֹלוֹת אֲלֹתָ: בְּקִלְיָהּ הָיָה נִרְאָה אֱלֹהִים לְשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לוֹ שְׂאֵל מָה אֲתָךְ לֵךְ: וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְאֱלֹהִים אֲתָה עֲשִׂיתָ עִם־דָּוִד אָבִי חֶסֶד גְּדוֹל וְהַמְלִכְתָּנִי תַחְתָּיו: עֲתָה יְהוָה אֱלֹהִים יֵאמֶן דְּבַרְךָ עִם דָּוִד אָבִי כִּי אֲתָה הַמְלִכְתָּנִי עַל־עַם רַב כַּעֲפֹר הָאָרֶץ: עֲתָה חֲכַמָּה וּמִדְּע תְּדַלִּי וְאַצְאֶה לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְאֶבְאֶה כִּרְמִי יִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ הַזֶּה הַגְּדוֹל: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים וְלִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הִוָּתָה וְאֵת עַם־יִי לְבַבְךָ וְלֹא שְׂאֵלְתָ עֵשֶׂר נַכְסִים וְכְבוֹד וְאֵת נַפְשׁ שְׂנֵאָדָּ וְנַבְדָּמִים רַבִּים לֹא שְׂאֵלְתָ וְתִשְׁאַל־לְךָ חֲכַמָּה וּמִדְּע

מועד; און ער האָט אויפגעבראַכט אויף אים טויזנט בראנדאָפּפער.

י' אין יענער נאַכט האָט זיך גאָט באַזיין צו שלמה, און ער האָט צו אים געזאָגט: בעט וואָס איך זאָל דיר געבן. "האָט שלמה געזאָגט צו גאָט: דו האָסט געטאָן גרויס חסד מיט מיין פאָטער דודן, און האָסט מיך געמאַכט פאַר אַ מלך אויף זיין אָרט. "אַצונד, גאָט דו האָר, זאָל באַוואַרטן דעין צוואַנג צו מיין פאָטער דודן, וואָרום דו האָסט מיך געמאַכט פאַר אַ מלך איבער אַ פאָלק אוי פיל ווי דער שטויב פון דער ערד. "אַצונד גיב מיר חכמה און קענסאַפּט, אַז איך זאָל אַרויסגיין און אַריינגיין פאַר דעמדאָויקן פאָלק, וואָרום ווער קען משפטן דאָסדאָזיקע גרויסע פאָלק דינס?

"האָט גאָט געזאָגט צו שלמה: ווייל דאָס איז אין דיין האַרצן, און נישט דו האָסט געבעטן עשירות, גיטער, און כבוד, אָדער דאָס לעבן פון דייע פיינט, און נישט צומאָל פיל טעג האָסטו געבעטן, נייערט דו האָסט דיר געבעטן חכמה

און קענשאפט, כדי זאלסט קענען משפטן מיין פאלק וואָס איך האָב דיך געמאַכט פאַר אַ מלך איבער אים—¹² ווערט דיר אי געגעבן חכמה און קענשאפט, אי איך וועל דיר געבן עשירות און גיטער און כבוד, וואָס אזוי וואָס איז ניט געווען ביי די מלכים וואָס פאַר דיר, און אזוי וואָס וועט ניט זיין נאָך דיר.

¹³ און שלמה איז צוריקגעקומען ופון גיין צו דער בָּמָה וואָס אין גִבְעוֹן, פון פאַר דעם אוהל-מועד, קיין ירושלים; און ער האָט געקיניגט איבער ישראל.

¹⁴ און שלמה האָט אָנגעזאַמלט רייטוועגן און רייטער, און ער האָט געהאַט טויזנט און פיר הונדערט רייטוועגן און צוועלף טויזנט רייטער. און ער האָט זיי אָועקגע-שטעלט אין די שטעט פאַר רייטוועגן, און ביים מלך אין ירושלים.

¹⁵ און דער מלך האָט געמאַכט זילבער און גאָלד אין ירושלים אזוי ווי שטיינער, און צעדערן האָט ער גע-מאַכט אזוי ווי די ווילדע פייגנביימער וואָס אין דער נידערונג, אין פילקייט.

¹⁶ און דער אַרויסקום פון די פערד וואָס שלמה האָט געהאַט, איז געווען פון מצרים און פון קנא; די סוחרים פון דעם מלך פלעגן זיי קריגן פון קנא פאַר גע-צאָלט. ¹⁷ און זיי האָבן אַרויפגעבראַכט און אַרויסגעפירט פון מצרים אַ רייטוואָגן פאַר זעקס הונדערט זילבערשטיק, און אַ פערד פאַר הונדערט און פופציק; און דעסגלייכן פאַר אַלע מלכים פון די חתים, און די מלכים פון אַרם, פלעגט מען אַרויסברענגען דורך זייער האַנט.

¹ אַשר תִּשְׁפּוּט אֶת־עַמִּי אֲשֶׁר הַמְּלִכְתָּךְ עָלָיו: הַחֲכָמָה וְהַמִּדְעָה נָתַן לְךָ וְעֶשֶׂר וּנְכֹסִים וּכְבוֹד אֶתְחַלֵּךְ אֲשֶׁר לֹא־תִהְיֶה כֵּן לַמְּלָכִים אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא יִהְיֶה־כֵּן: ² וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה לְבָמָה אֲשֶׁר־בְּגִבְעוֹן וַיְוֹשֶׁלֶם מִלְּפָנֵי אֲהֲרָן מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: ³ וַיֵּאסֵף שְׁלֹמֹה רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף וָאַרְבַּע־מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנַיִם־עֶשְׂרֵי אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיִּנְחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וַעֲסִד־מִלְּךָ בִּירוּשָׁלַם: ⁴ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב בִּירוּשָׁלַם כְּאֲבָנִים וְאֶת־הָאֲרָזִים נָתַן בְּשִׁקְמִים אֲשֶׁר־בִּשְׂפֵלָה לְרֶב: ⁵ וּמוֹצֵא הַסּוּסִים אֲשֶׁר לְשֹׁלֹמֹה מִמִּצְרַיִם וּמִקְנֵא סוּחְרֵי הַמֶּלֶךְ מִקְנֵא יִקְחוּ בַמְּהוּר: ⁶ וַיֵּצְאוּ וַיִּצְיִאוּ מִמִּצְרַיִם מֵרֶכֶבָה בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוֹס בְּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי הַחֲתִים וּמַלְכֵי אַרְם בְּדָם וַיִּצְיִאוּ: ⁷ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְבָנֹת בֵּית לָשֵׁם יְהוָה וּבֵית לַמְּלִכּוֹתָיו:

ב
⁸ וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ כָּל וְשִׁמּוֹנִים אֶלֶף אִישׁ חֲצֵב בְּהָר וּמִנְצַחִים עֲלֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁשֵׁי מֵאוֹת: ⁹ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־חֹרֵם מֶלֶךְ־צֹר לֵאמֹר כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִסְדִּינִי אָבִי וְתִשְׁלַח־לִּי אָרָזִים לְבָנֹתֶיךָ בֵּית לְשֵׁבֶת בּוֹ: ¹⁰ הִנֵּה אֲנִי בּוֹנֵה־בַיִת לָשֵׁם וַיְהִי אֱלֹהֵי לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קִמְרַת־סָמִים וּמַעֲרַכַת תָּמִיד וְעֹלוֹת לְבָקָר וְלַעֲרֹב לְשִׁבְחוֹת וְלַחֲדוּשִׁים וּלְמוֹעֲדֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם זֹאת עַל־יִשְׂרָאֵל: ¹¹ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בּוֹנֵה גָדוֹל בְּיַגְדוֹל אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־הָאֱלֹהִים: ¹² וּמִי יַעֲצֵר־בַּח לְבָנֹתֶיךָ בֵּית כִּי הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלָפְלוּ וּמִי אֲנִי אֲשֶׁר אֲבַנְהֶלֶךְ בֵּית כִּי אֲסִד־לְהַקְטִיר לְפָנָיו: ¹³ וְעַתָּה שְׁלַח־לִּי אִישׁ־חָכָם לַעֲשׂוֹת בְּהָרָב וּבַכֶּסֶף וּבַחֲנֻשֶׁת

א, טז א במסס ה א במסס ה ב, ג א קמז סכס

¹⁴ און שלמה האָט געהייסן בויען אַ הויז צו דעם גאַט, און אַ הויז פאַר זיין מלוכה.

ב ¹ און שלמה האָט געציילט זיבעציק טויזנט מאַן לאַסטערעגער, און אַכציק טויזנט מאַן שטיינהעקער אין די בערג, און אויפועער איבער זיי, דריי טויזנט און זעקס הונדערט.

² און שלמה האָט געשיקט צו חורם דעם מלך פון צור, אזוי צו זאָגן: אזוי ווי דו האָסט געטאָן מיט מיין פּאָטער דודן, וואָס דו האָסט אים געשיקט צעדערן צו בויען פאַר זיך אַ הויז אויף צו וווינען דערין, ³ איז, אַט בוי איך אַ הויז צו דעם גאַמען פון יהוה מיין גאַט, כדי עס צו הייליקן צו אים, און צו רייכערן פאַר אים ווירויך פון שמעי קעדיקע געווירצן, און פאַר דער שטענדיקער אויסלייגונג ופון דעם הייליקן ברויטן, און פאַר די בראַנדאָפּער אין דער פרי און אין אָונט, אין די שבתים, און אום ראש־חודש, און אין די יום־טובֿים פון יהוה אונדזער גאַט, וואָס דאָס איז אייביק אַ חוב אויף ישראל. ⁴ און דאָס הויז וואָס איך בוי, דאַרף זיין גרויס, וואָרום גרויס איז אונדזער גאַט איבער אַלע געטער. ⁵ און ווער האָט בפּוֹח אים צו בויען אַ הויז, אַז די הימלען און די הימלען פון די הימלען קענען אים ניט אַריינגעמען? און ווער בין איך, אַז איך זאָל אים בויען אַ הויז, סיידן אויף צו רייכערן פאַר אים? ⁶ און אַצונד, שיק מיר אַ קלוגן מאַן צו אַרבעטן אין גאָלד, און אין זילבער, און אין קופּער, און אין אַייז, און אין

ובכרזל ובארנון וכרמיל ותכלת וידע לפתח פתחים
 עסחחכמים אשר עמי ביהודה ובירושלם אשר הבן
 דוד אביו: ושלחליו עצי ארזים ברזשים ואלנומים
 מהלבנון כי אני ידעתי אשר עבדיך יודעים לכורות עצי
 לבנון והנה עבדי עסעבדיך: ולהבין לי עצים לרב
 כי הבית אשר אני בונה גדול והפלא: והנה לחטבים
 לכרתי העצים נתתי חטים ומפות לעבדיך כרים
 עשרים אלף ושערים כרים עשרים אלף וזין בתים
 עשרים אלף ושמן בתים עשרים אלף: ויאמר
 חורם מלך-צור בכתב וישלח אל-שלמה באהבת יהוה
 את-עמו נתנה עליהם מלך: ויאמר חורם ברוך יהוה
 אלהי ישראל אשר עשה את-השמים ואת-הארץ אשר
 נתן לדוד המלך בן חכם יודע שכל ובינה אשר יבנה
 בית ליהוה ובית למלכותו: ועתה שלחתי איש-חכם י
 יודע בינה לחורם אביו: בך-אשה מן-בנות דן ואביו י
 איש צרי יודע לעשות בזהב ובכסף בנחשת בכרזל
 באבנים ובעצים בארנון בתכלת ובכרמיל
 ולפתח כלי-פתוח ולחשב כל-מחשבת אשר יתן לו
 עסחחכמך וחכמי אדני דוד אבדי: ועתה החטים י
 והשערים השמן והזין אשר אמר אדני: ישלח לעבדי:
 ואנחנו נכרת עצים מן-הלבנון ככל-צרכך ונביאם לך
 רפסדות עליהם יפו ואתה תעלה אתם ירושלם:
 וחספר שלמה כלי-האנשים הנגרים אשר בארץ ישראל
 אחרי הספר אשר ספרם דוד אביו ומצאו מאה וחמשים
 אלף ושלשת אלפים ושיש מאות: ויעש מהם שבעים
 אלף ושמנים אלף חצב בחר ושלשת אלפים
 ושיש מאות מנצחים להעביר את-העם:

פורפל אין קארמין אין בלאער וואל, און אזא וואס פאר-
 שטייט צו קריצן קריצונגען - אין איינעם מיט די קלוגע
 לייט וואס ביי מיר אין יהודה און אין ירושלים, וואס מיינ
 פאטער דוד האט אנגעגרייט. י און שיק מיר צעדער
 האלץ, ציפרעסן, און סאנדאלהאלץ, פון לבנון, ווארום
 איך ווייס אז דינע קנעכט פארשטייען צו האקן געהילץ
 פון לבנון; און אט וועלן מיינע קנעכט זיין מיט דינע
 קנעכט, און צוברייטן פאר מיר א סך האלץ, ווארום
 דאס הויז וואס איך בוי, דארף זיין גרויס אין וונדערלעך.
 און אט גיב איך די העקער, די וואס שניידן דאס געהילץ,
 געשטויסענע ווייץ פאר דינע קנעכט, צוואנציק טויזנט
 פור, און גערשטן צוואנציק טויזנט פור, און וויין צוואנציק
 טויזנט בת, און אייל צוואנציק טויזנט בת.

10 און חורם דער מלך פון צור האט געענטפערט
 אין א געשריפטס, אין געשיקט צו שלמה: וייל יהוה האט
 ליב זיין פאלק, האט ער דיך געמאכט פאר א מלך איבער
 זיי. 11 און חורם האט געוואנט: געלויבט איז יהוה דער
 גאט פון ישראל וואס האט געמאכט דעם הימל און די
 ערד, פארוואס ער האט געגעבן דעם מלך דוד א קלוגן
 זון, געניט אין שכל און פארשטאנדיקייט, וואס וועט בויען
 א הויז פאר יהוה, און א הויז פאר זיין מלוכה. 12 און
 אצונד, שיק איך דיר א קלוגן מאן, געניט אין פארשטאנד

דיקייט, מיינ הויפטמינסטער חורם, 11 דעם זון פון א פרוי פון די טעכטער פון דן, וואס זיין פאטער איז א מאן
 פון צור; ער פארשטייט צו ארבעטן אין גאלד, און אין זילבער, אין קופער, אין אייזן, אין שטיינער, און אין
 האלץ, אין פורפל, אין בלאער וואל, און אין טעגליינען, און אין קריצן יעטוועדער קריצונג, און
 אריסקינצלען יעטוועדער קנציקע ארבעט וואס וועט אים געגעבן ווערן - אין איינעם מיט דינע קלוגע לייט, און
 מיט די קלוגע לייט פון מיינ האר, דיין פאטער דודן. 14 און אצונד, די ווייץ און די גערשטן, און דאס אייל, און
 דעם וויין, וואס מיינ האר האט געוואנט, זאל ער שיקן צו זיינע קנעכט: 15 און מיר וועלן האקן געהילץ פון לבנון
 לויט אל דיין באדארף, און וועלן עס ברענגען צו דיר אויף טראפטן מיטן ים קיין יפו, און דו וועסט עס ארויפ-
 ברענגען קיין ירושלים.

16 און שלמה האט איבערגעציילט אלע פרעמדע מענטשן וואס אין לאנד ישראל, נאך דער ציילונג וואס זיין
 פאטער דוד האט זיי געציילט. און עס האבן זיך געפונען הונדערט און דריי און פופציק טויזנט און זעקס הונדערט.
 17 און ער האט געמאכט פון זיי זיבעציק טויזנט לאסטטרגער און אכציק טויזנט שטיינעקער אין די בערג; און
 דריי טויזנט און זעקס הונדערט אויפפאסערס צו מאכן ארבעטן דאס פאלק.

1 דנס אדר שוק

ג

א וַיְחַל שְׁלֹמֹה הָאֵס אֲנֹנְהוּיבִן בּוּיעַן דָּאָס הוּוּ פּוֹן
 ב הַמּוֹרִיָּה אֲשֶׁר נִרְאָה לְדוֹר אֲבִיהוּ אֲשֶׁר הָבִין בַּמְקוֹם
 ג בְּשֵׁנֵי בִנְיָן אֲרֹנָן הַיְבוֹסִי: וַיְחַל לְבִנוֹת בַּחֲדָשׁ הַשְּׁנִי
 ד לְבִנוֹת אֲתִיבִית הָאֱלֹהִים הָאֲרָךְ אֲמוֹת בַּמִּדְּהָ הַרְאִשׁוֹנָה
 ה אֲמוֹת שְׁשִׁים וָרֶחֶב אֲמוֹת עֲשָׂרִים: וְהָאֵלִם אֲשֶׁר עַל-
 ו פְּנֵי הָאֲרָךְ עַל־פְּנֵי רֶחֶב הַבַּיִת אֲמוֹת עֲשָׂרִים וְהַגְּבֵה
 ז מֵאָה וְעֶשְׂרִים וַיִּצְפּוּ מִפְּנֵימָה זָהָב טָהוֹר: וְאֵת הַבַּיִת
 ח הַגָּדוֹל חָפַל עֵץ בְּרוֹשִׁים וַיַּחֲפּוּ וְהָב טוֹב יַעַל עֲלָיו
 ט חֲמָרִים וְשִׂרְשֻׁרֹת: וַיִּצַּף אֶת־הַבַּיִת אֲבָן יָקָרָה לְתַפְאֻרֹת
 י וְהַזָּהָב זָהָב פְּרוּסִים: וַיַּחֲף אֶת־הַבַּיִת הַקְּדוֹת הַסָּפִים
 יא וַיְקוּרְתּוּ וַיִּלְתּוּתּוּ זָהָב וּפְתַח כְּרוֹבִים עַל־הַקְּדוֹת:
 יב וַיַּעַשׂ אֶת־בַּיִת־קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים אֲרָפֹו עַל־פְּנֵי רֶחֶב הַבַּיִת
 יג אֲמוֹת עֲשָׂרִים וָרֶחֶב אֲמוֹת עֲשָׂרִים וַיַּחֲפּוּ זָהָב טוֹב
 יד לְכַבָּרִים שֵׁשׁ מֵאוֹת: וּמִשְׁקָל לְמַסְמְרוֹת לְשִׁקְלִים
 טו חֲמִשִּׁים זָהָב וְהַעֲלִיזוֹת חָפָה זָהָב: וַיַּעַשׂ בְּבַיִת־
 טז קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים כְּרוֹבִים שְׁנַיִם מַעֲשֵׂה צִעְצְעִים וַיִּצְפּוּ
 יז אֹתָם זָהָב: וּכְנָפֵי הַכְּרוֹבִים אֲרָפֹם אֲמוֹת עֲשָׂרִים כְּנָף
 יח הָאֶחָד לְאֲמוֹת חָמֵשׁ מִנְעֵת לְקוֹר הַבַּיִת וְהַכְּנָף הָאֲחֵרֹת
 יט אֲמוֹת חָמֵשׁ מִנְעֵת לְקוֹר הַכְּרוֹב הָאֲחֵר: וּכְנָף הַכְּרוֹב
 כ אֶחָד אֲמוֹת חָמֵשׁ מִנְעֵת לְקוֹר הַבַּיִת וְהַכְּנָף הָאֲחֵרֹת
 כא אֲמוֹת חָמֵשׁ דְּבַקָּה לְכְנָף הַכְּרוֹב הָאֲחֵר: כְּנָפֵי הַכְּרוֹבִים
 כב הָאֵלֶּה פְּרָשִׁים אֲמוֹת עֲשָׂרִים וְהֵם עֲמֻדִים עַל־דְּבַלְתָּם
 כג וּפְנֵיהֶם לְבַיִת: וַיַּעַשׂ אֶת־הַפְּרָכֶת חֲבֵלֹת וְאֲרָמָן
 כד וּכְרָמִיל וּבּוֹץ וַיַּעַל עֲלָיו כְּרוֹבִים: וַיַּעַשׂ לְפָנֵי
 כה הַבַּיִת עֲמוּדִים שְׁנַיִם אֲמוֹת שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ אֲרָךְ וְהַצֵּפֶת
 כו אֲשֶׁר־עַל־רֵאשׁוֹ אֲמוֹת חָמֵשׁ: וַיַּעַשׂ שְׂרָשְׁרוֹת

א וְאוֹן שְׁלֹמֹה הָאֵס אֲנֹנְהוּיבִן בּוּיעַן דָּאָס הוּוּ פּוֹן
 ב גָּאָט אִין יְרוּשָׁלַיִם אוֹיפֵן בְּאַרְג מוֹרִיָּה וּוְאָס אִיו אוֹי־
 ג גַּעקליבִן גַּעוּוְאָרֹן פּוֹן זַיִן פּאָטער דוֹדן, אִין דַּעם אָרט
 ד פּוֹן דוֹדן וּוּ עַר הָאָס צוּגַעגרייט, אִין דַּעם שײער פּוֹן אָרֹנָן
 ה דַּעם יְבוֹסִי: אִין עַר הָאָס אֲנֹנְהוּיבִן בּוּיעַן אִין צוּוִיטן
 ו חוֹדֶשׁ, אִין צוּוִיטן טָאָג, אִין פִּירטן יָאָר פּוֹן זַיִן מְלוּכָה.
 ז אִין דָּאָס זַיִנען די גְרוֹנטפּעסטן וּוְאָס זַיִנען גַּעלייגט
 ח גַּעוּוְאָרֹן פּוֹן שְׁלֹמֹהן בַּיִם בּוּיעַן דָּאָס הוּוּ פּוֹן גָּאָט: די לַעַנְג
 ט אִין אִיילן לױט דַּער פֿריערדיקער מָאָס זַעכציק אִיילן,
 י אִין די בַּרִיִּט צוּוְאָנציק אִיילן, אִין דַּער פּאָליש וּוְאָס
 יא פּאָרנט - די לַעַנְג, פּאָר בַּרִיִּט פּוֹן דַּעם הוּוּ, אִיו גַּעוּוְעַן
 יב צוּוְאָנציק אִיילן, אִין די הִיך הוֹנדערט אִין צוּוְאָנציק; אִין
 יג עַר הָאָס עס אִיבערגַעצױגן פּוֹן אִינעווייניק מִיט רִיִּינעם
 יד גָּאָלד. אִין דָּאָס גְרוֹיסע הוּוּ הָאָס עַר בְּאָדַעקט מִיט
 טו צִיפּרַעסֶהאַלץ, אִין הָאָס עס בְּאַלייגט מִיט גוֹטן גָּאָלד, אִין
 יז אוֹיסגעאַרבעט דַּערויף טִיטלביִימער אִין קִיטלַעך. אִין
 יח עַר הָאָס בְּאַזַּעצט דָּאָס הוּוּ מִיט טִייערע שְׁטִייער פּוֹן
 יט שִׁינְקִיִּט וּוְעַן, אִין דָּאָס גָּאָלד אִיו גַּעוּוְעַן גָּאָלד פּוֹן פְּרוּסִים.
 כ אִין עַר הָאָס בְּאָדַעקט דָּאָס הוּוּ, די בְּאַלקנס, די שוּוְעֵלן,
 כא אִין זַיִנע וּוְעַנט, אִין זַיִנע טִירן, מִיט גָּאָלד, אִין אוֹיסגע-
 כב קִריצט כְּרוֹבִים אויף די וּוְעַנט.
 כג אִין עַר הָאָס גַּעמָאכט דָּאָס הוּוּ פּוֹן דַּעם קֹדֶשׁ־
 כד קֹדֶשִׁים; זַיִן לַעַנְג, פּאָר בַּרִיִּט פּוֹן דַּעם הוּוּ, צוּוְאָנציק
 כה אִיילן; אִין זַיִן בַּרִיִּט צוּוְאָנציק אִיילן; אִין עַר הָאָס עס
 כו בְּאָדַעקט מִיט גוֹטן גָּאָלד, זַעקס הוֹנדערט צַענטנער. אִין

ה' י"א ע"ב

די וּוְאָג פּוֹן די נַעגל אִיו גַּעוּוְעַן פּוֹפּציק שְׁקַל גָּאָלד. אִין די אוֹיבערקאַמערן הָאָס עַר בְּאָדַעקט מִיט גָּאָלד.
 אִין עַר הָאָס גַּעמָאכט אִין דַּעם הוּוּ פּוֹן קֹדֶש־קֹדֶשִׁים צוּוִי כְּרוֹבִים פּוֹן בִּילדַערוּוְעַר, אִין מַע הָאָס זַיִן
 אִיבערגַעצױגן מִיט גָּאָלד. אִין די פּליגלען פּוֹן די כְּרוֹבִים, זַיִער לַעַנְג אִיו גַּעוּוְעַן צוּוְאָנציק אִיילן; אִין פּליגל פּוֹן
 אִינעם, פּוֹן פִּינף אִיילן, גִּריכנדיק בִּיו דַּער וּוְאָנט פּוֹן הוּוּ, אִין דַּער אַנדער פּליגל פּוֹן פִּינף אִיילן גִּריכנדיק בִּיו
 פּליגל פּוֹן דַּעם אַנדער כְּרוֹב. אִין אִין פּליגל פּוֹן דַּעם אַנדער כְּרוֹב, פּוֹן פִּינף אִיילן, הָאָס אַנגערירט די וּוְאָנט
 פּוֹן הוּוּ, אִין דַּער אַנדער פּליגל פּוֹן פִּינף אִיילן אִיו גַּעוּוְעַן בְּאַהַעפּט צו דַּעם פּליגל פּוֹן דַּעם אַנדער כְּרוֹב. אִין די
 פּליגלען פּוֹן דִּידאַזיקע כְּרוֹבִים פּאַנאַנדַערגַעשפּרייטַערהייט זַיִנען גַּעוּוְעַן צוּוְאָנציק אִיילן; אִין זַיִן גַּעשטאַנען
 אויף זַיִערע פִּיס, מִיט זַיִערע פּנימער אִינעווייניק צו.
 אִין עַר הָאָס גַּעמָאכט דַּעם פְּרוּכֶת פּוֹן בְּלָאָער וּוְאָל, אִין פּורפֿל, אִין קאַרמין, אִין פִּינליינען; אִין עַר הָאָס
 אוֹיסגעאַרבעט דַּערויף כְּרוֹבִים.
 אִין עַר הָאָס גַּעמָאכט פּאָרן הוּוּ צוּוִי זַיִלן, פִּינף אִין דִּריִסיק אִיילן די הִיך; אִין די קרוֹין וּוְאָס אויף
 זַיִערע קַעפּ, פִּינף אִיילן.

¹⁶ און ער האָט געמאַכט קייטן אין דבירא, און אַרױפֿ־געטאַן אויף די קעפּ פּון די זײלן; און ער האָט געמאַכט הונדערט מילגרוימען און אַרײַנגעטאַן אין די קייטן.

¹⁷ און ער האָט אויפגעשטעלט די זײלן פאַר דעם היכל, אײנעם פּון דער רעכטער זײט, און אײנעם פּון דער לינקער זײט; און ער האָט גערופּן דעם נאַמען פּון דעם רעכטן זײן, זכין, און דעם נאַמען פּון דעם לינקן בּוֹעז.

¹⁸ און ער האָט געמאַכט אַ קופּערנעם מוּבּח; צוואַנציק אײלן זײן ברײט, און צען אײלן זײן הײך.

¹⁹ און ער האָט געמאַכט דעם ים אַ גענאָסענעם, צען אײלן פּון ראַנד צו ראַנד, קײלעכדיק רונד אַרום, און פּינף אײלן די הײך; און אַ שנור פּון דרײסיק אײלן האָט אים אַרומגערינגלט רונד אַרום. ²⁰ און אונטער אים איז געווען די געשטאַלט פּון רינדער וואָס האָבן אים אַרומגע־רינגלט רונד אַרום, צען אײלן, אַרומצירקלענדיק דעם ים רונד אַרום. אין צוויי צײלן זײנען געווען די רינדער, אויסגעגאַסן אין אײן גיס מיט אים. ²¹ ער איז געשטאַנען אויף צוועלף רינדער, דרײ געקערט צו צפּון, און דרײ געקערט צו מערב, און דרײ געקערט צו דרום, און דרײ געקערט צו מזרח; און דער ים איז געווען איבער זײ פּון אויבן; און אַלע זײערע הינטערלײבער זײנען געווען אינע־ווייניק צו. ²² און זײן גרעב איז געווען אַ האַנטברײט; און זײן ראַנד איז געווען אַזוי ווי די אַרבעט פּון דעם ראַנד פּון אַ בעכער, ווי אַ בלוים פּון אַ ליליע; דרײ טויזנט בּת האָט ער געהאַלטן.

²³ און ער האָט געמאַכט צען האַנטפּאַסן, און אַוועק־געשטעלט פּינף פּון דער רעכטער זײט, און פּינף פּון דער לינקער זײט, און פּינף פּון דער רעכטער זײט, און זאַכן פּון בראַנד־אַפּפּער פּלענט מען אָפּשווענקען אין זײ; אָבער דער ים איז געווען פאַר די פּהנים זיך צו וואַשן דרינען.

²⁴ און ער האָט געמאַכט צען גילדערנע מנורות לויט זײער דין, און אַרײַנגעשטעלט אין היכל, פּינף פּון דער רעכטער זײט, און פּינף פּון דער לינקער זײט.

²⁵ און ער האָט געמאַכט צען טישן, און אַוועקגעשטעלט אין היכל, פּינף פּון דער רעכטער זײט, און פּינף פּון דער לינקער זײט. און ער האָט געמאַכט שפּרענגבעקנס.

²⁶ און ער האָט געמאַכט דעם הויף פּון די פּהנים, און דעם גרויסן פּאַרהויף, און די טירן צו דעם פּאַרהויף; און ער האָט איבערגעצויגן זײערע טירן מיט קופּער.

²⁷ און דעם ים האָט ער אַוועקגעשטעלט פּון דער רעכטער זײט צו מזרח, אַקעגן דרום.

²⁸ און חוּרם האָט געמאַכט די טעפּ, און די שופּדען, און די שפּרענגבעקנס.

²⁹ אַזוי האָט חוּרם געענדיקט מאַכן די אַרבעט וואָס ער האָט געהאַט צו מאַכן פאַר דעם מלך שלמה אין גאַטס הויז:

³⁰ ד. ה. דער הינטערשטער אָדער אינעווייניקסטער און הייליקסטער, דער קדשיקדשים.

בְּדָבָר וַתֵּן עַל־רֹאשׁ הַעֲמֻדִים וַעֲשֵׂה רְמוּזִים מֵאֶה וַתֵּן בְּשֵׁרְשֵׁרוֹת: וַיִּקַּם אֶת־הָעֲמֻדִים עַל־פְּנֵי הַחֵיכָל אֶחָד מִזִּמֶן וְאֶחָד מִשְׁמַאֲוֵל וַיִּקְרָא שְׁמֵהֶמוֹנִי וְכֵן וְשֵׁם הַשְּׂמַאֲוֵל בּוֹעֵז:

ד

וַעֲשֵׂה מִזְבַּח נְחֹשֶׁת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְבּוֹ וְעֶשְׂרִים אַמָּה רָחְבוֹ וְעֶשְׂרֵת אַמּוֹת קוֹמָתוֹ: וַעֲשֵׂה אֶת־הֵיחָם מִזְבֵּיךָ:

עֲשֵׂה בְּאֶמֶה מִשְׁפָּתוֹ אֶל־שְׂפָתוֹ עֹנֹל וְסָבִיב וְחָמֵשׁ בְּאֶמֶה קוֹמָתוֹ וְכֵן שְׁלֹשִׁים בְּאֶמֶה יִסָּב אֹתוֹ סָבִיב: וְדָמֹת בְּקָרְיָם תַּחַת לוֹ סָבִיב וְסָבִיב סָבִיבִים אֹתוֹ עֲשֵׂה:

בְּאֶמֶה מִקִּיבִים אֶת־הֵיחָם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים הַבְּקָר וְצִדִּיקִים בְּמַעֲקָתוֹ: עוֹמֵד עַל־שְׁנַיִם עֲשֵׂה בְּקָר שְׁלֹשָׁה דַּפְּנִים וְצִפְנֵיהָ וְשְׁלֹשָׁה פְּלִיִּים וְיָמָּה וְשְׁלֹשָׁה פְּנִים נִגְבָּה וְשְׁלֹשָׁה פְּנִים מוֹרְחָה וְהֵיחָם עֲלֵיהֶם מִלְּמַעְלָה וְקָרְיָה:

אֶת־הֵיחָם בִּיתָהּ: וְעִבּוֹנוֹ מִבַּח וְשִׁפְתוֹ בְּמַעֲשֵׂה שְׁפָת־כֹּסִים הַבְּרַח שׁוֹשֶׁנָּה מִחוּץ בְּתוֹם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְכֵיל:

וַעֲשֵׂה כִּיּוּרִים עֶשְׂרֵה וַתֵּן חֲמִשָּׁה מִזִּמֶן וְחֲמִשָּׁה מִשְׂמַאֲוֵל לְרַחֲצָה בָּהֶם אֶת־מַעֲשֵׂה הָעוֹלָה וְדִיתוּ בָּם וְהָיָם לְרַחֲצָה לַכֹּהֲנִים בּוֹ: וַעֲשֵׂה אֶת־מְנוֹרוֹת הַזָּהָב עֲשֵׂה כַּמִּשְׁפָּטִים וַתֵּן בַּחֵיכָל חָמֵשׁ מִזִּמֶן וְחָמֵשׁ מִשְׂמַאֲוֵל:

וַעֲשֵׂה שְׁלֹחַנֹת עֶשְׂרֵה וְנִחָ בַּחֵיכָל חֲמִשָּׁה מִזִּמֶן וְחֲמִשָּׁה מִשְׂמַאֲוֵל וַעֲשֵׂה מִזְרְקֵי זָהָב מֵאֶה: וַעֲשֵׂה חֲצֵר הַכֹּהֲנִים וְהַעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה וְהַדְּלָתוֹת לַעֲזָרָה וְהַדְּלָתוֹת־הֵיחָם:

צִבְיָה נְחֹשֶׁת: וְאֶת־הֵיחָם נָתַן מִכַּתֵּף הַיְמִינִית קֶדְמָה מִמּוֹל נִגְבָּה: וַעֲשֵׂה חוּרָם אֶת־הַפִּירוֹת וְאֶת־הַזֵּיעִים וְאֶת־הַכּוֹמְרָקוֹת וְכָל הַחֲרָם לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמִּלְאָכָה אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּבֵית הָאֱלֹהִים: עֲמֻדִים שְׁנַיִם וְהַנְּקֻלוֹת:

ג, י"ז חזק"ה, ט' בס"א ודלתות לעזרה י"א חזק"ה

די צוויי זיילן, און די בעקנס, די צוויי בעקנס פון די קרוינען וואָס אויף די קעפ פון די זיילן; און די צוויי נעצן צו באַדעקן די בעקנס פון די קרוינען וואָס אויף די קעפ פון די זיילן; ¹¹ און די פיר הונדערט מילגרוימען פאַר די צוויי נעצן, צוויי ציילן מילגרוימען פאַר איטלעכער נעץ, צו באַדעקן די צוויי בעקנס פון די קרוינען וואָס איבער די זיילן. ¹² און ער האָט געמאַכט די געשטעלן, און געמאַכט די האַנטפאַסן אויף די געשטעלן; ¹³ דעם איין ים, און די צוועלף רינדער אונטער אים; ¹⁴ און די טעפ, און די שופלען, און די גאַפלען, און אלע זייערע כלים, האָט חורם זיין הויפטמינסטער געמאַכט פאַר דעם מלך שלמה פאַר גאָטס הויז, פון בלאַנקן קופער. ¹⁵ אין דער געגנט פון ירדן האָט זיי דער מלך אויסגעוואָסן, אין געדיכטער ערד, צווישן סוכות און צווישן צרדה. ¹⁶ און שלמה האָט געמאַכט פון אלע דידאָויקע כלים זייער פיל, ווייל די וואָג פון דעם קופער איז ניט געווען צו באַרעכענען.

¹⁷ און שלמה האָט געמאַכט אלע כלים וואָס אין גאָטס הויז, און דעם גילדערנעם מוזבח, און די טישן וואָס אויף זיי איז דאָס ברויט פון אָנגעזיכט; ¹⁸ און די מנורות מיט זייערע רערלעך, כדי זיי זאלן ברענען אזוי ווי דער דין פאַרן דביר - פון עכטן גאָלד; ¹⁹ און די בלומען, און די רערלעך, און די צווענגלעך, פון גאָלד, און דאָס פון

והכתרות על־ראש העמודים שתים והשבכות שתים לכפות את־שתי גלות הכתרות אשר על־ראש העמודים; ¹¹ ואת־הרמונים ארבע מאות לשתי השבכות שנים טורים רמונים לשבכה האחת לכפות את־שתי גלות הכתרות אשר על־פני העמודים; ¹² ואת־המבנות עשה ואת־הכירות עשה על־המבנות; ¹³ את־הים אחד ואת־הבקר שנים־עשר תחתיו; ¹⁴ ואת־הפירות ואת־הימים ואת־המזלגות ואת־כל־כליהם עשה חורם אביו למלך שלמה לבית יהוה נחשת מרוק; ¹⁵ בכפר ירדן יצקם המלך בעיבי האדמה בין סבית ובין צרדה; ¹⁶ ועש שלמה כל־הכלים האלה לרב מאד כי לא נחקר משקל הנחשת; ¹⁷ ויעש שלמה את כל־הכלים אשר בית האלהים ואת מזבח הזהב ואת־השלחנות ועליהם לחם הפנים; ¹⁸ ואת־המנורות ונרותיהם לבערם כמשפט לפני הדביר וזהב סגור; ¹⁹ והפדה והנרות והמלקחים וזהב הוא מכלות זהב; ²⁰ והמזמרות והמזרקות והכפות והמחתות וזהב סגור ופתח הבית דלתותיו הפנימיות לקדש הקדשים ודלתי הבית להיכל זהב;

והשלם כל־המלאכה אשר־עשה שלמה לבית יהוה ויבא שלמה את־קדשי הויד אביו ואת־הכסף ואת־הזהב ואת־כל־הכלים נתן באצרות בית האלהים; ²¹ או יקהיל שלמה את־זקני ישראל ואת־כל־ראשי המטות נשיאי האבות לבני ישראל אל־ירושלם להעלות את ארון ברית־יהוה מעיר הויד היא ציון; ²² ויקהלו אל־המלך כל־איש ישראל בחרג הוא חודש השבעי; ²³ ויבאו כל זקני ישראל נשיא הלויים את־הארון; ²⁴ ויעלו את־הארון ואת־אֹהֶל מוֹעֵד ואת־כל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר

ד, י"ח ב"ט א את-כל

בעסטן גאָלד; ²² און די שנייצמעסערס, און די שפרענגבעקנס, און די שאַלן, און די פייערפאַנען, פון עכטן גאָלד; און דער איינגאַנג פון הויז, זיינע אינעווייניקסטע טירן צום קדש־קדשים, און די טירן פון הויז צום היכל, פון גאָלד. **ה** ¹ און די גאַנצע אַרבעט וואָס שלמה האָט געמאַכט פאַר גאָטס הויז איז געענדיקט געוואָרן. און שלמה האָט געבראַכט די געהייליקטע זאכן פון זיין פאָטער דודן, און האָט דאָס וילבער, און דאָס גאָלד, און אלע כלים אַרײַנגעזעבן אין די שאַצקאַמערן פון גאָטס הויז.

² דענסמאָל האָט שלמה איינגעוואַמלט די עלטסטע פון ישראל, און אלע הויפטן פון די שבטים, די פירשטן פון די פּאָטערהייזער פון די קינדער פון ישראל, קיין ירושלים, כדי אַרויפצוברענגען דעם אָרון פון גאָטס בונד פון דודס־שטאַט, דאָס איז ציון. ³ און אלע מענער פון ישראל האָבן זיך איינגעוואַמלט צום מלך אין דעם יום־טוב, דאָס איז זיבעטן חודש. ⁴ און אלע עלטסטע פון ישראל זיינען געקומען, און די לויים האָבן געטראָגן דעם אָרון. ⁵ און זיי האָבן אַרויפגעבראַכט דעם אָרון, און דעם אוהל־מוֹעֵד, און אלע הייליקע כלים וואָס אין געזעצט - די

בְּאֵהָל הָעֵלֹי אַתֶּם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם: וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עַדַּת יִשְׂרָאֵל הַנוֹעֲדִים עָלָיו לִפְנֵי הָאָרוֹן מִזִּבְחֵי־זָבָח וְכִלְיָן אֲשֶׁר לֹא־יִסְפְּרוּ וְלֹא יִמְנוּ מֵרֹב: וַיָּבִיאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אָרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים אֶל־תַּחַת כְּנָפֵי הַכְּרוּבִים: וַיְהִי הַכְּרוּבִים פָּרְשִׁים כְּנָפֵים עַל־מְקוֹם הָאָרוֹן וַיִּכְסּוּ הַכְּרוּבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־כִּדְוֵי מַלְמַלְתָּה: וַיֵּאָרִיכוּ הַכְּדִים וַיֵּרְאוּ רֵאשֵׁי הַכְּדִים מִן־הָאָרוֹן עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יָרְאוּ הַחוּצָה וַיִּהְיֶה שֵׁר הַנּוֹם הַזֶּה: אִין בְּאָרוֹן רַק שְׁנֵי הַלְּחֹת אֲשֶׁר־נָתַן מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרַיִם: וַיְהִי בְצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ כִּי כָל־הַכֹּהֲנִים הַנּוֹמְצִים הִתְקַדְּשׁוּ אִין לְשִׁמּוֹר לְמַחְלָקוֹת: וְהַלְוִיִּם הַמְשַׁרְרִים לְכֹל־לְאֻסָּף לְהִימָן לְדִתָּן וְלִבְנִיָּהוּם וְלֵאחֵיהֶם מְלֻבָּשִׁים בְּיַד בְּמַעֲלָתֵם וּבְנִבְלִים וּבְנִזּוֹת עֲמִדִים מִזְרַח לְמִזְבֵּחַ וְעִמָּהֶם כֹּהֲנִים לְמֵאָה וְעֶשְׂרִים מַחְצְרָרִים בַּחֲצֵצְרוֹת: וַיְהִי כֹאחֲדֵי לְמַחְצְצָרִים וְלְמְשַׁרְרִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֲחָד לְהַלְלֵל וְלִדְרוֹת לַיהוָה וּכְהָרִים קוֹל בַּחֲצֵצְרוֹת וּבְמַעֲלָתֵם וּבְכָל־הַשִּׁיר וּבְהַלְלֵל לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם הַסֵּדוּ וְהַבִּיַּת מֵלֵא עֵנַן בֵּית יְהוָה: וְלֹא־יִכְבְּלוּ הַכֹּהֲנִים לְעֲמֹד לְשֶׁרֶת יִּמְשִׁנֵּי הָעֵנַן כִּי־מֵלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים:

כֹּהֲנִים אִין דִּי לְוִיִּים הָאָבִן זִי אַרְוִיפּוּעַבְרָאכְט. * אִין דְּעַר מֶלֶךְ שְׁלֹמֹה אִין דִּי גֵאנְצַע עֵדָה פּוֹן יִשְׂרָאֵל וְחָס זִינְעֵן גַּע וּוְעַן אִיִּינְגְעוּאַמְלֵט אַרוֹם אִים פֶּאַר דַּעַם אַרֹן, הָאָבִן גַּע־שְׁלֵאכְט שְׂאָף אִין רִינְדֵּעַר, וְחָס הָאָבִן נִיט גַּעקֵעֵנט גַּעצִיִּילֵט וּוְעַרן אִין נִיט בְּאַרְעֵכְנֵט וּוְעַרן פּוֹן פִּילְקִיִּיט. * אִין דִּי כֹהֲנִים הָאָבִן אַרְוִינְגְעַבְרָאכְט דַּעַם אַרֹן פּוֹן גֶּאָטס בּוֹנֵד אוֹיף זִיִּין אַרְט, אִין דַּעַם דְּבִיר פּוֹן הוִיז, אִין קְדִשְׁר־קְדוּשִׁים, אִין אִין אִין פְּלִיגְלֵעֵן פּוֹן דִּי כְרוּבִים. * וְחָאָרוֹם דִּי כְרוּבִים הָאָבִן אוֹיסְגַעשְׁפִּרִיִּיט זִייעַרַע פְּלִיגְלֵעֵן אִיבַעַר דַּעַם אַרְט פּוֹן אַרֹן, אִין דִּי כְרוּבִים הָאָבִן אִיבַעַרְגַּעדַעקֵט דַּעַם אַרֹן אִין זִינַע שְׁטאַנְגַען פּוֹן אוֹיבֵן. * אִין דִּי שְׁטאַנְגַען זִינְעֵן גַּע־וּוְעַן אִין זִינַע לֵאנְג, אִין דִּי שְׁפִיצֵן פּוֹן דִּי שְׁטאַנְגַען אַרוֹם פּוֹן אַרֹן זִינְעֵן גַּעוּזַען גַּעוּוְאַרֹן פֶּאַרן דְּבִיר, אָבַעַר זִי זִינְעֵן נִיט גַּעוּזַען גַּעוּוְאַרֹן וּוִיִּטַעַר אַרוֹם. אִין עַר אִין דְּאַרְטֵן גַּע־בְּלִיבֵן בִּיז אוֹיף הִיִּינְטִיקֵן טֶאָג. * גֶּאָרְנִישְׁט אִין אִין אַרֹן גַּעוּזַען, נֶאָר דִּי צוּוִי לִיחֹת וְחָס מֵשֶׁה הָאָט אַרְוִינְגְעַטֶאָן אִין חוֹרֵב, בַּעַת גֶּאָט הָאָט גַּעשְׁלֶאָסֵן אַ בּוֹנֵד מִיט דִּי קִינְדֵּעַר פּוֹן יִשְׂרָאֵל, וּוְעַן זִי זִינְעֵן אַרְוִיסְגַעוּאַנְגַען פּוֹן מְצָרִים. * אִין עַס אִין גַּעוּוְעַן, וּוִי דִּי כֹהֲנִים זִינְעֵן אַרְוִיסְגַע־גֵאנְגַען פּוֹן הִיִּילִיקֵטוֹם—וְחָאָרוֹם אַלַע כֹּהֲנִים וְחָס הָאָבִן זִיךְ דְּאַרְטֵן גַּעפּוֹנְעֵן, הָאָבִן זִיךְ גַּעהֵאָט גַּעהִיִּילִיקֵט, נִיט אַכְטֵנְדִיק אוֹיף דִּי אָפְטִיִּילִונְגַען; * אִין דִּי לְוִיִּים דִּי זִינַע גַּערַס, זִי אַלַע, אָקֶסֶף, הִימָן, אִין יְדוֹתוֹן, אִין זִייעַרַע זִין אִין זִייעַרַע בְּרִידֵּעַר, אָנְגַעטֶאָן אִין פִּינְלִיִּינְעֵן, מִיט צִימְבַלְעֵן, אִין מִיט גִיטֶאָרֵן, אִין הָאַרְפֵן, זִינְעֵן גַּעשְׁטאַנְעֵן אִין מִזְרַח פּוֹן מִזְבֵּחַ, אִין מִיט זִי הוֹנְדֵּעַרֵט אִין צוּאַנְצִיק כֹּהֲנִים טֶרֶד מִיִּטֶּעֶרנְדִיק אוֹיף טֶרֶומִיִּיטן—* אִין, וּוִי דִּי טֶרֶומִיִּטֶּעֶרֶרַס

אִין אִין שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לְשִׁבּוֹן בְּעַרְפֵּל: וְאִין בְּנִיתִי בֵּית־זִבְכַל לְךָ וַיִּכְבֹּן לְשִׁבְתֶּךָ עִילְמִים: וַיִּסַּב הַמֶּלֶךְ אֶת־יָדָיו בְּפִיזוֹ וַיִּבְרַךְ אֶת־כָּל־קִהְלֵי יִשְׂרָאֵל וְכָל־קִהְלֵי יִשְׂרָאֵל עוֹמְדִים: וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיזוֹ אֶת־דִּבְרֵי הַזֶּה וַיִּבְרְכוּ מֵלֵא לְאָמַר: מִן־הַנּוֹם אֲשֶׁר הוּצֵאתִי הַ

אִין דִּי זִינְגַעַרַס הָאָבִן אִין אִינַעַם אַרוֹם גַּעוּזַעֶלֶאָזֵט אִיִּין קוֹל צוֹ לִויבֵן אִין צוֹ דֶאָנְקַען גֶּאָט, אִין חִי זִי הָאָבִן אוֹיפּוּעַהוֹיבֵן דַּעַם קוֹל מִיט טֶרֶומִיִּיטן, אִין מִיט צִימְבַלְעֵן, אִין מִיט כְּלִיזוֹמֶר, אִין גַּעלִויבְט גֶּאָט: „וְחָאָרוֹם עַר אִין גֵּט, וְחָאָרוֹם אוֹיף אִיִּיבִיק אִין זִיִּין חֶסֶד“, אִין אִין פּוֹל גַּעוּוְאַרֹן דֶאָס הוִיז מִיט אַ וְחָאָלְקֵן—דֶאָס הוִיז פּוֹן גֶּאָט. * אִין דִּי כֹהֲנִים הָאָבִן נִיט גַּעקֵעֵנט זִיךְ שְׁטַעֵלֵן טֶאָן דַּעַם דִּינַסֵט פּוֹן וּוְעַן דַּעַם וְחָאָלְקֵן, וְחָאָרוֹם דִּי פֶּאַרְאכְט פּוֹן גֶּאָט אָנְגַעפִּילֵט דֶאָס הוִיז פּוֹן גֶּאָט.

ה' יא' בס"א ח'ין לשמוך יב' יציר נ"ח מהצדקים יג' יציר צ

ד' דַעַנְסֶמֶאֶל הָאָט שְׁלֹמֹה גַּעוּזַאָנְט:

גֶּאָט הָאָט גַּעוּזַאָנְט, אִין וְחָאָלְקֵן צוֹ רִוְעֵן: * אָבַעַר אִיךְ הָאָב דִיר גַּעבוֹיט אַ הוִיז פֶּאַר אַ וּוִוינְגַן, אִין אַן אַרְט דִיר צוֹם וִיצֵן אוֹיף אִיִּיבִיק.

* אִין דְּעַר מֶלֶךְ הָאָט אוֹמְגַעֶדֶרִיִּיט זִיִּין פִּנִים, אִין הָאָט גַּעבַעַנְטֶשְׁט דִי גֵאנְצַע אִיִּינוּאַמְלוֹנְג פּוֹן יִשְׂרָאֵל, אִין דִי גֵאנְצַע אִיִּינוּאַמְלוֹנְג פּוֹן יִשְׂרָאֵל אִין גַּעשְׁטאַנְעֵן. * אִין עַר הָאָט גַּעוּזַאָנְט: גַּעלִויבְט אִין יְהוָה דְּעַר גֶּאָט פּוֹן יִשְׂרָאֵל, וְחָס הָאָט מִיט זִיִּין מוִיל גַּערַעֶדֶט צוֹ מִיִּין פֶּאַטַעַר דוֹדֵן, אִין מִיט זִיִּין הָאָט דַּעַרפִּילֵט, אִין צוֹ זֶאָנְג: * פּוֹן דַּעַם טֶאָג וְחָס אִיךְ הָאָב

י"ז ע"קרא טו. 2.

ארויסגעצויגן מיין פאלק פון לאנד מצרים, האב איך ניט אויסדערוויילט קיין שטאט פון אלע שבטים פון ישראל אויף צו בויען א הויז, או מיין נאמען זאל דארטן זיין, און איך האב ניט אויסדערוויילט קיין מענטשן צו זיין א פירשט איבער מיין פאלק ישראל, ⁹ נאר איך האב אויסדער-וויילט ירושלים, או מיין נאמען זאל דארטן זיין, און איך האב אויסדערוויילט דודן צו זיין איבער מיין פאלק ישראל. ¹⁰ און עס איז געווען אין הארצן פון מיין פאטער דודן צו בויען א הויז צו דעם נאמען פון יהוה דעם גאט פון ישראל. ¹¹ אבער גאט האט געזאגט צו מיין פאטער דודן: וואס דו האסט געהאט אין הארצן צו בויען א הויז צו מיין נאמען, האסטו גוט געטאן וואס דו האסט דאס געהאט אין הארצן. ¹² אבער ניט דו וועסט בויען דאס הויז, ניערט דיין זון וואס גייט ארויס פון דינע לענדן, ער וועט בויען דאס הויז צו מיין נאמען. ¹³ און גאט האט מקיים געווען זיין צוואג וואס ער האט צוגעזאגט, און איך בין אויפגעשטאנען אויף דעם ארט פון מיין פאטער דודן, און איך האב זיך געזעצט אויף דעם טראן פון ישראל, אזוי ווי גאט האט צוגעזאגט, און איך האב געבויט דאס הויז צו דעם נאמען פון יהוה דעם גאט פון ישראל. ¹⁴ און איך האב אהין אריינגעטאן דעם ארון, וואס דארטן איז דער בונד פון גאט, וואס ער האט געשלאסן מיט די קינדער פון ישראל.

¹⁵ און ער האט זיך געשטעלט פאר דעם מזבח פון גאט, אקעגן דער גאנצער איינוואלונג פון ישראל, און ער

אתעמתי מארץ מצרים לאבחרתי בעיר מפל שבמי ישראל לבנות בית ליהוה שמי ולאבחרתי באיש ליהוה נגיד עליעמי ישראל: ¹ ואבחר בירושלם ליהוה שמי ואבחר בדוד ליהוה עליעמי ישראל: ² ויהי עסלכב דוד אבי לבנות בית לשם יהוה אלהי ישראל: ³ ויאמר יהוה אלידוד אבי וען אשר היה עסלכב לבנות בית לשמי הטיבות פי יהוה עסלכבך: ⁴ רק אתה לאתבנה הבית כי בנה הוצא מחלצך הואיבנה הבית לשמי: ⁵ וקם יהוה אתדברו אשר דבר ואקים תחת דוד אבי ואשב עלכסא ישראל כאשר דבר יהוה ואבנה הבית לשם יהוה אלהי ישראל: ⁶ ואשים שם אתהארון אשר שם ברית יהוה אשר ברית עסבני ישראל: ⁷ ויעמד לפני מזבח יהוה נגד פלכתל ישראל ויפרש בפיו: ⁸ כיעשה שלמה כבוד נחשת ויתנהו בתוך העזרה המש אמות ארכו והמש אמות רחבו ואמות שלוש קומתו ויעמד עליו ויברך עלברכו נגד פלכתל ישראל ויפרש בפיו השמומה: ⁹ ויאמר יהוה אלהי ישראל איךבמוך אלהים בשמים ובארץ שמר הברית והחסד לעבדך והלכים לפניך בכללבם: ¹⁰ אשר שמרת לעבדך דוד אבי את אשרדברת לו ותדבר בפי ויברך מלאת ביום הזה: ¹¹ ועתה יהוה אלהי ישראל שמר לעבדך דוד אבי את אשר דברת לו לאמר לאיכרת לך איש מקפני יושב עלכסא ישראל רק אסיישמו בנה אתדרךם ללכת בתורתי כאשר הלכת לפני: ¹² ועתה יהוה אלהי ישראל יאמן דברך אשר דברת לעבדך לדוד: ¹³ כי האמנם ישב אלהים אתהארם עלהארץ הנה שמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כיהבית הזה אשר בנית: ¹⁴ ופנית אר-

האט אויסגעשפרייט זיינע הענט. ¹⁵ ווארום שלמה האט געהאט געמאכט א קופערן געשטעל, און אים אריינגע-שטעלט אין מיטן פארהויף; פינף איילן זיין לענג, און פינף איילן זיין ברייט, און דריי איילן זיין הייך; האט ער זיך דערויף געשטעלט, און ער האט געקניט אויף זיינע קני אקעגן דער גאנצער איינוואלונג פון ישראל, און ער האט אויסגעשפרייט זיינע הענט צום הימל. ¹⁶ און ער האט געזאגט: יהוה דו גאט פון ישראל, ניטא אין הימל אדער אויף דער ערד א גאט ווי דו, וואס האלטסט דעם בונד און די גענאד צו דינע קנעכט וואס גייען פאר דיר מיט זייער גאנצן הארצן; ¹⁷ וואס האסט געהאלטן דיין קנעכט, מיין פאטער דודן, דאס וואס דו האסט אים צוגעזאגט; און מיט דיין מויל האסטו גערעדט, און מיט דיין האנט דערפילט, אזוי ווי היינטיקן טאג. ¹⁸ און אצונד, יהוה דו גאט פון ישראל, האלט דיין קנעכט, מיין פאטער דודן, דאס וואס דו האסט צו אים גערעדט, אזוי צו זאגן: עס וועט דיר ניט פארשניטן ווערן פון פאר מיר א מאן צו זיצן אויף דעם טראן פון ישראל, אויב נאר דינע קינדער וועלן היטן זייער וועג, צו גיין אין מיין תורה אזוי ווי דו ביסט געגאנגען פאר מיר. ¹⁹ און אצונד, יהוה דו גאט פון ישראל, זאל באווארטן ווערן דיין צוואג וואס דו האסט צוגעזאגט דיין קנעכט, דודן.

²⁰ ווארום קען אין דער אמתן גאט ווינען מיט מענטשן אויף דער ערד? אז די הימלען און די הימלען פון די הימלען קענען דיך ניט אריינעמען, היינט ווי שוין דאסדאזיקע הויז וואס איך האב געבויט. ²¹ אבער קער זיך,

יהוה מ'ין גאָט, צו דער תפילה פון ד'ין קנעכט, און צו ז'ין בקשה, צוצוהערן צו דעם געשרי און צו דער תפילה וואָס ד'ין קנעכט איז מתפלל פאַר דיר, ²⁰ אָו ד'ינע אויפן זאָלן ז'ין אָפן טאָג און נאַכט אויף דעמדאָזיקן הויז, אויף דעם אָרט וואָס דו האָסט צוגעזאָגט צו טאָגן ד'ין גאָמען דאָרטן; צוצוהערן צו דער תפילה וואָס ד'ין קנעכט וועט מתפלל ז'ין אַקעגן דעמדאָזיקן אָרט. ²¹ און זאָלסט צוהערן צו די בקשות פון ד'ין קנעכט, און פון ד'ין פאָלק ישראל, וואָס זיי וועלן מתפלל ז'ין אַקעגן דעמדאָזיקן אָרט; און דו זאָלסט הערן פון דעם אָרט פון ד'ין ווינונג, פון הימל, און אָו דו וועסט הערן, זאָלסטו פאַרגעבן.

²² אָו אַ מאָן וועט זינדיקן קעגן ז'ין חבר, און מע וועט אַרויפלייגן אויף אים אַ שבועה אים צו באַשווערן, און ער וועט קומען און שווערן פאַר ד'ין מזבח אין דעמדאָזיקן הויז, ²³ זאָלסט דו צוהערן פון הימל, און טאָגן, און משפטן ד'ינע קנעכט, צו פאַרגעלטן דעם שולדיקן, צו ברענגען ז'ין וועג אויף ז'ין קאָפּ; און צו מאַכן גערעכט דעם גערעכטן, אים צו געבן לויט ז'ין גערעכטיקייט.

²⁴ און אָו ד'ין פאָלק ישראל וועט געשלאָגן ווערן פאַרן פיינט, ווייל זיי האָבן געזינדיקט צו דיר, און זיי וועלן תשובה טאָגן, און וועלן באַקענען ד'ין נאָמען, און וועלן מתפלל ז'ין און בעטן פאַר דיר אין דעמדאָזיקן הויז. ²⁵ זאָלסט דו צוהערן פון הימל, און פאַרגעבן די זינד פון ד'ין פאָלק ישראל, און זיי אומקערן אויף דער ערד וואָס דו האָסט געגעבן זיי און זייערע עלטערן.

²⁶ אָו דער הימל וועט ז'ין פאַרשלאָסן, און עס וועט ניט ז'ין קיין רעגן, ווייל זיי האָבן געזינדיקט צו דיר, און זיי וועלן מתפלל ז'ין אַקעגן דעמדאָזיקן אָרט, און וועלן באַקענען ד'ין נאָמען, זיך אומקערן פון זייערע זינד, ווען דו האָסט זיי געפייניקט, ²⁷ זאָלסט דו צוהערן אין הימל, און פאַרגעבן די זינד פון ד'ינע קנעכט און ד'ין פאָלק ישראל, ווען דו וועסט זיי האָבן אָנגעוויזן אויף דעם גוטן וועג וואָס זיי זאָלן אויף אים גיין; און זאָלסט געבן רעגן אין ד'ין לאַנד, וואָס דו האָסט געגעבן ד'ין פאָלק פאַר אַ נחלה.

²⁸ אָו עס וועט ז'ין אַ הונגער אין לאַנד, אָו עס וועט ז'ין מגפה, אָו עס וועט ז'ין אַ קאָרנבראָנד אָדער אַ וועל קעניש, אַ הייטעריק אָדער אַ גראָופרעסער; אָו זיינע פיינט וועלן אים באַלעגען אין דעם לאַנד פון זיינע שטעט; וואָס נאָר פאַר אַ פלאַג און וואָס נאָר פאַר אַ קראַנקשאַפט; ²⁹ וואָס נאָר פאַר אַ תפילה, וואָס נאָר פאַר אַ בקשה, עס וועט ז'ין ביי עמיצן איינעם, אָדער ביי ד'ין גאַנצן פאָלק ישראל, ווען איטלעכער פון זיי שפירט ז'ין פלאַג און ז'ין ווייטאָק, און ער שפרייט אויס זיינע הענט צו דעמדאָזיקן הויז, ³⁰ זאָלסט דו צוהערן פון הימל, דעם אָרט פון ד'ין ווינונג, און זאָלסט פאַרגעבן, און געבן איטלעכן לויט זיינע וועגן, אָווי ווי דו ווייסט ז'ין האַרץ-וואָרום דו אליין ווייסט דאָס האַרץ פון די מענטשן קינדער - ³¹ כדי זיי זאָלן מורא האָבן פאַר דיר, צו גיין אין ד'ינע וועגן אַלע טעג

תפלת עבדך ואלתחנתו יהוה אלהי לשמע אליהרנה
ואלתתפלה אשר עבדך מתפלל לפניך: להיות עיניך כ
פתוחות אליהבית הוה יומם ולילה אליהמקום אשר
אמרת לשום שמך שם לשמע אליהתפלה אשר תפלל
עבדך אליהמקום הוה: ושמעת אליהתחנתי עבדך ועמך כא
ישראל אשר תפללו אליהמקום הוה ואתה תשמע
ממקום שבחך מדהשמים ושמעת וסלחת: אביהטא כב
איש לרעדי ונשאכבו אלה להאלתו וכא אלה לפני
מוכחך בבית הוה: ואתה תשמע מדהשמים ועשית כג
ושפטת אתיעבדך להשיב לרשע לתת דרכו בראשו
ולחציהיק צדיק לתת לו בצדקתו: ואביינך עמך כד
ישראל לפני אויב כי יתאולדך ושבו והודו אתשמך
והתפללו והתחננו לפניך בבית הוה: ואתה תשמע מך כה
השמים וסלחת לחטאת עמך ישראל ונשיבותם אלה
האדמה אשרנתתה להם ולאבתיהם: בהעצר כו
השמים ולאיהיה מטר כי יתאולדך והתפללו אלה
המקום הוה והודו אתשמך מהטאתם ישובו כי תענם:
ואתה תשמע השמים וסלחת לחטאת עבדך ועמך כג
ישראל כי תורם אליהדך הטובה אשר ילכוכה ונתתה
מטר עליארצך אשרנתתה לעמך לנחלה: רעב כח
כיהיה בארץ דבר כיהיה שדפון וירקון ארבה וחסיל
כי יהיה כי יצרלו איביו בארץ שעריו כלינע וכל
מחלה: כלהתפלה כלהתחנה אשר יהיה לכלהאדם כט
ולכל עמך ישראל אשר ידעו איש נגעו ומכאבו וכרש
כפיו אליהבית הוה: ואתה תשמע מדהשמים מכון ל
שבחך וסלחת ונתתה לאיש ככלהדרכו אשר תדע את
לכבו כראתה לכהך ויעת אתלבב בני האדם: למען לא
יוראוך ללכת בדרךך כלהימים אשריהם תיום עלי

וואָס זיי לעבן אויף דער ערד, וואָס דו האָסט געגעבן
אונדזערע עלטערן.

³² און אויך צו דעם פרעמדן וואָס איז ניט פון דיין
פאָלק ישראל, אָו ער וועט קומען פון אַ ווייטן לאַנד פון
זענן דיין גרויסן נאָמען, און דיין שטאַרקער האַנט, און
דיין אויסגעשטרעקטן אַרעם, אָו זיי וועלן קומען און וועלן
מתפלל זיין אַקעגן דעמדאָויקן הויז, ³³ זאָלסט דו צוהערן
פון הימל, פון דעם אָרט פון דיין ווינונג, און זאָלסט טאָן
אַלץ אום וואָס דער פרעמדער וועט רופן צו דיר; כדי
אַלע פעלקער פון דער ערד זאָלן דערקענען דיין נאָמען,
און מורא האָבן פאַר דיר, אַזוי ווי דיין פאָלק ישראל, און
וויסן אָו דיין נאָמען ווערט גערופן אויף דעמדאָויקן הויז
וואָס איך האָב געבויט.

³⁴ אָו דיין פאָלק וועט אַרויסגיין אויף מלחמה אַקעגן
זיינע פיינט, אויף דעם וועג וואָס דו וועסט זיי שיקן, און
זיי וועלן מתפלל זיין צו דיר אַקעגן דערדאָזיקער שטאָט
וואָס דו האָסט זי אויסדערזוויילט, און דעם הויז וואָס איך
האָב געבויט צו דיין נאָמען, ³⁵ זאָלסטו צוהערן פון הימל
זייער תפילה און זייער בקשה, און טאָן זייער רעכט.

³⁶ אָו זיי וועלן זינדיקן צו דיר - וואָרום עס איז ניטאָ
אַ מענטש וואָס זאָל ניט זינדיקן - און דו וועסט צערענען
אויף זיי, און זיי איבערגעבן פאַרן פיינט, און זייערע פאַר-
גערס וועלן זיי נעמען געפאַנגען אין אַ ווייטן אָדער נאָנטן
לאַנד, ³⁷ און זיי וועלן זיך נעמען צום האַרצן אין דעם
לאַנד וואָס זיי זיינען גענומען געוואָרן געפאַנגען אַהין, און
זיי וועלן תשובה טאָן, און וועלן בעטן צו דיר אין לאַנד
פון זייער געפאַנגענשאַפט, אַזוי צו זאָגן: מיר האָבן גע-
זינדיקט, מיר האָבן פאַרבראַכן, מיר האָבן געטאָן שלעכטס;
³⁸ און זיי וועלן זיך אומקערן צו דיר מיט זייער גאַנצן

האַרצן, און מיט זייער גאַנצער זעל, אין דעם לאַנד, וואָס דו האָסט געגעבן
זייערע עלטערן, און דער שטאָט וואָס
דו האָסט אויסדערזוויילט, און אַקעגן דעם הויז וואָס איך
הימל, פון דעם אָרט פון דיין ווינונג, זייער תפילה און זייערע בקשות, און טאָן זייער רעכט; און זאָלסט פאַרגעבן
דיין פאָלק וואָס זיי האָבן צו דיר געזינדיקט.

⁴⁰ אַזונד, מיין גאָט, זאָלן, איך בעט דיך, דייע אַויגן זיין אָפן, און דייע אויערן פאַרנעמיק צו דער תפילה
פון דעמדאָויקן אָרט.

³¹ און אַזונד, שטיי אויף, גאָט דו האַר, צו דיין רואונג,

דו און דער אַרון פון דיין שטאַרקייט;

דייע כהנים, גאָט דו האַר, זאָלן זיך אַנקליידן מיט הילף,

און דייע פרומע זאָלן זיך פרייען מיט גוטס.

⁴² גאָט דו האַר, שטויס ניט אָפּ דעם פנים פון דיין געזאַלבוטן,

געדענק די חסדים פון דיין קנעכט דודן.

לב פֿון האַרמיה אַשר נתתָה לאַבתינו: וְגַם אֶל־הַנְּבִיאִי
אֲשֶׁר לֹא־מַעֲמֵד יִשְׂרָאֵל הוּא וְכֹאֵן מֵאָרֶץ רְחוֹקָה לִמְעַן
שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיִרְדָּה הַחֹזֶקָה וְיִרְוֶיךָ הַנְּטוּיָה וְיָבֹאוּ וְהִתְפַּלְּלוּ
יג אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה תִּשְׁמָע מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שְׁבִתְךָ
וְיַשִּׁית כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנְּבִיאִי לִמְעַן יֵדְעוּ כָּל־
עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שִׁמְךָ וְלִירְאָה אֶתְךָ כַּעֲמֵךְ יִשְׂרָאֵל
וְלִדְעוֹת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בְּנִיתִי:

לד כִּי־יֵצֵא עִמְךָ לַמְּלַחְמָה עַל־אֹיְבֵינוּ בְּדַרְךְ אֲשֶׁר
תִּשְׁלַחם וְהִתְפַּלְּלוּ אֵלֶיךָ בְּרֶדֶךְ הַעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ

לה בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בְּנִיתִי לְשִׁמְךָ: וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם
לו אֶת־הַתְּפִלָּתָם וְאֶת־תַּחֲנֻנָּתָם וְיַשִּׁית מִשְׁפָּטָם: כִּי יִחְטְאוּ־

לז לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יִחְטָא וְאַנְפֹּתָ כִּסּוּ וַעֲתָתָם לִפְנֵי
לח אוֹיֵב וְשָׂבוּם שׁוֹבִיבֵיהֶם אֶל־הָאָרֶץ רְחוֹקָה אִו קְרוֹבָהּ:

לח וְהִשִּׁיבוּ אֶל־לִבְכֶם בְּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּרְשָׁם וְשָׁבוּ וְהִתְחַנְּנוּ
לב אֵלֶיךָ בְּאָרֶץ שָׂבוּם לֵאמֹר הֲמֵאֵנוּ הַעֲוִינוּ וְרָשָׁעֵנוּ: וְשָׁבוּ
לז אֵלֶיךָ בְּכֹל־לִבְכֶם וּבְכֹל־נַפְשָׁם בְּאָרֶץ שָׂבוּם אֲשֶׁר־שָׁבוּ
לב אַתֶּם וְהִתְפַּלְּלוּ בְּרֶדֶךְ אַרְצְכֶם אֲשֶׁר־נָתַתָּה לַאֲבוֹתֵיכֶם וְהַעֲדִיל

לט אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ וּלְבַיִת אֲשֶׁר־בְּנִיתִי לְשִׁמְךָ: וְשָׁמַעְתָּ מִן־

לט הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שְׁבִתְךָ אֶת־הַתְּפִלָּתָם וְאֶת־תַּחֲנֻנֵיהֶם וְיַשִּׁיתֵם
מ ט מִשְׁפָּטָם וּסְלַחְתָּ לַעֲמָדָה אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ: עַתָּה אֱלֹהֵי

מ יְהוּדָא עֲיִיךָ פְתַח־וּת וְאֲזַנְךָ קִשְׁבוּת לַתְּפִלָּה הַמְּקוּם

מא הַזֶּה: וְעַתָּה קוּמָה יְהוָה אֱלֹהִים לַעֲזֹבֵךָ אֶתָּה וְאָרֶץ עַזְרָה
מב כְּהַנְּדֹךָ יְהוָה אֱלֹהִים יִלְבְּשֵׁנוּ תְּשׁוּבָה וְחִסְדֶיךָ יִשְׁמְרוּ

מב כְּטוֹב: יְהוָה אֱלֹהִים אֲלִי־תִשָּׁב פְּנֵי מִשְׁחָךְ וְכָרָה לְחַסְדֵי
יְהוָה עֲבָדֶיךָ:

ז

א וּכְכֹלֹת שְׁלֹמֹה לַהַתְּפַלֵּל וְהָאֵשׁ יִרְדָּה מִהַשָּׁמַיִם וְתֵאכַל

ז. ככל סא יד

און זייער געפאַנגענשאַפט ווהין מע האָט זיי גענומען געפאַר-
גען, און זיי וועלן מתפלל זיין אַקעגן זייער לאַנד, וואָס דו האָסט געגעבן
זייערע עלטערן, און דער שטאָט וואָס
דו האָסט אויסדערזוויילט, און אַקעגן דעם הויז וואָס איך
הימל, פון דעם אָרט פון דיין ווינונג, זייער תפילה און זייערע בקשות, און טאָן זייער רעכט; און זאָלסט פאַרגעבן
דיין פאָלק וואָס זיי האָבן צו דיר געזינדיקט.

⁴⁰ אַזונד, מיין גאָט, זאָלן, איך בעט דיך, דייע אַויגן זיין אָפן, און דייע אויערן פאַרנעמיק צו דער תפילה
פון דעמדאָויקן אָרט.

י און חיי שלמה האָט געענדיקט מתפלל זיין, אַזוי האָט אַראָפּגענידערט אַ פייער פון הימל, און האָט פאַרצערט

דאָס בראַנדאָפּפּער און די שלאַכטאָפּפּער, און די פּראַכט פון גאָט האָט אָנגעפּילט דאָס הויז. ⁹ און די כּהנים האָבן ניט געקענט אַרײַנגיין אין הויז פון גאָט, ווייל די פּראַכט פון גאָט האָט אָנגעפּילט דאָס הויז פון גאָט. ¹⁰ און אַלע קינדער פון ישׂראל האָבן געזען ווי דאָס פּײַער האָט אַראָפּגענידערט, און די פּראַכט פון גאָט איז געווען איבערן הויז, און זיי האָבן געקניט מיטן פנים צו דער ערד אויף דער פּלאַסטערונג, און זיי האָבן ויך געבוקט, און האָבן געלויבט גאָט: „וואַרום ער איז גוט, וואַרום אויף אײַביק איז זײַן חסד.“

¹¹ און דער מלך און דאָס גאַנצע פּאָלק האָבן גע- שלאַכט שלאַכטאָפּפּער פאַר גאָט. ¹² און דער מלך שלמה האָט געשלאַכט אַ שלאַכטאָפּפּערונג פון צוויי און צוואַנציק טויזנט רינדער, און הונדערט און צוואַנציק טויזנט שאַף. אזוי האָט דער מלך און דאָס גאַנצע פּאָלק באַנייט דאָס הויז פון גאָט.

¹³ און די כּהנים זײַנען געשטאַנען אויף זײַערע וואַכן, און די לויים מיט פּלײַנר פאַר דעם געזאַנג פון גאָט, וואָס דוד המלך האָט געמאַכט אויף צו געבן אַ דאַנק צו גאָט, ווייל אויף אײַביק איז זײַן חסד, מיט אַ לויבונג פון דודן, דורך זײַער האַנט; און די כּהנים האָבן געטרוממײַטערט אַקעגן זײַ: און גאַנץ ישׂראל זײַנען געשטאַנען.

¹⁴ און שלמה האָט געהײַליקט דעם מיטן פון הויף וואָס פאַר גאָטס הויז; ווייל ער האָט דאַרטן געמאַכט די בראַנדאָפּפּער און דאָס פעטס פון די פּרידאָפּפּער; וואַרום דער קופּערנער מוזבח וואָס שלמה האָט געמאַכט,

האָט ניט געקענט אַרױפּנעמען די בראַנדאָפּפּער און די שפּײַאָפּפּער, און דאָס פעטס.

¹⁵ און שלמה האָט געמאַכט דעם יום־טוב אין יענער צײַט זיבן טעג, און גאַנץ ישׂראל מיט אים, אַ זײַער גרויסע אײַנזאַמלונג, פון וווּ מע קומט קײַן חמת ביז דעם טײַך פון מצרים. ¹⁶ און אויפן אַכטן טאָג האָבן זײַ געמאַכט אַ הײַליקע אײַנזאַמלונג; וואַרום זיבן טעג האָבן זיי געמאַכט די באַנייאונג פון מוזבח, און דער יום־טוב איז געווען זיבן טעג. ¹⁷ און אויפן דריי און צוואַנציקסטן טאָג אין ויבעטן חודש האָט ער אַוועקגעשיקט דאָס פּאָלק צו זײַערע גע- צעלטן פּרײַלעך און מיט אַן אויפּגעראַמטן האַרצן איבער דעם גוטס וואָס האָט געטאַן צו דודן, און צו שלמהן, און צו זײַן פּאָלק ישׂראל.

¹⁸ אזוי האָט שלמה פאַרענדיקט דאָס הויז פון גאָט, און דאָס הויז פון מלך; און אַלץ וואָס איז געקומען שלמהן אויפן האַרצן צו מאַכן אין הויז פון גאָט, אָדער אין זײַן הויז, האָט ער דורכגעפירט.

¹⁹ און גאָט האָט ויך באַזיזן צו שלמהן בײַ נאַכט, און האָט צו אים געזאָגט: איך האָב צוגעהערט דײַן תּפּילה, און איך האָב אויסדערוויילט דעמדאָויקן אַרט פאַר מיר, פאַר אַ הויז פון אָפּפּערונג. ²⁰ אַז איך וועל פאַרשליסן דעם הימל, און עס וועט ניט זײַן קײַן רעגן, אָדער אַז איך וועל באַפעלן דעם הײַשעריק צו פאַרצערן דאָס לאַנד, אָדער אייב איך וועל שיקן אַ מגפה צווישן מײַן פּאָלק, ²¹ און מײַן פּאָלק וואָס מײַן גאַמען ווערט גערופן אויף אים, וועט ווערן

העלה והוכחם יכבד ויהי מלא את־הבית: ולא יכלו הַכֹּהֲנִים לְבֹא אֶל־בֵּית יְהוָה כִּבְד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה: וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רֹאִים כְּרַדַּת הָאֵשׁ וּכְכֹד־יְהוָה עַל־הַבַּיִת וַיִּכְרְעוּ אַפַּיִם אַרְצָה עַל־הַדְּרֹעֹת וַיִּשְׁתַּחֲוּ וַהֲדוּת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לַעֲלֹם חֶסֶד: וְהַמֶּלֶךְ דָּבִד וְכָל־הָעָם וְכָתוּב וְכָתוּב לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּזְכֹּר הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אֶת־זִכְרוֹ הַבְּקָר עֲשָׂרִים וְשֵׁנִים אֶלֶף וְצֵאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וַחֲנֹכֵי אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ דָּבִד וְכָל־הָעָם: וְהַכֹּהֲנִים עָלִים־שְׁמֹרוֹתָם עֹמְדִים וְהַלְלוּם בְּכָל־שִׁיר־יהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה דָוִד הַמֶּלֶךְ לַהֲדוֹת לַיהוָה כִּי־לַעֲלֹם חֶסֶד בְּהַלְלֵהוּ דָוִד בְּיָדָם וְהַכֹּהֲנִים מִחֻצְרוֹת נִגְדָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל עֹמְדִים: וַיִּקְרָא שְׁלֹמֹה אֶת־תּוֹךְ הַחֹצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי בֵּית־יהוָה כִּי־עָשָׂה שֵׁם הַעֲלוֹת וְאֵת הַלְבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי־מִזְבַּח הַנְּהַשֵּׁת אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לֹא יָכוֹל לְהַכִּיל אֶת־הַעֲלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַחֲלִיבִים: וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת־הַחֹן בַּעַת הַחַיִּים הָרִאשׁוֹן שִׁבְעַת יָמִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל עָמּוּ קָהָל נִדּוּל מֵאֵד מִלְּבוּאֵי חַמַּת עַד־נְחֹל מִצְרַיִם: וַיַּעַשׂ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ כִּי הִנֵּבַת הַמִּזְבֵּחַ עָשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים: וּבַיּוֹם עֲשָׂרִים וּשְׁלֹשָׁה לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי שָׁלַח אֶת־הָעָם לְאַהֲלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבִי לֵב עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִד וּלְשְׁלֹמֹה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוּ: וְכָל שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת קַלְהָבָא עַל־לֵב שְׁלֹמֹה לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־יהוָה וּבְבֵיתוֹ הַצִּלִּיחַ: וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה בַּלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ: שְׁמַעְתִּי אֶת־תַּפְּלִיתְךָ וּבְחַרְתִּי בְּמָקוֹם הַזֶּה לִּי לְבַיִת וְכֵן יִהְיֶה אֲעַצֵּר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהַקְּרָאִה עַל־הַגֹּב יִלְאָכֹל הָאָרֶץ וְאִם־אֲשַׁלַּח דְּבַר בְּעַמִּי: וַיִּכְנַעו עַמִּי אֲשֶׁר יִ

ה' ג"א זבח ו' י"ז

נִקְרָא אֲשֶׁמִי עֲלֵיהֶם וַיִּתְפַּלְלוּ וַיִּבְקְשׂוּ פָנַי וַיִּשְׁבוּ מִדְּרֹכֵיהֶם
 הָרָעִים וְאֲנִי אֲשַׁמֵּעַ מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לַחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא
 אֶת־אֲרָצָם: עֲתָה עֵינִי יְהוָה פִּתְחוּת וְאֲנִי קְשׁוּבוֹת לַתְּפִלָּת
 הַמָּקוֹם הַזֶּה: וְעַתָּה בְּחַרְתִּי הַקִּדְשֹׁתִי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה
 לְהִזּוֹת שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינִי וְלִבִּי שָׁם כָּל־
 הַיָּמִים: וְאַתָּה אֲסִיחֲלֶךְ לִפְנֵי פָאָשֶׁר הַלֵּךְ לְדוֹר אֲבִיךָ
 וְלַעֲשׂוֹת כְּכָל אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ וְחָקִי וּמִשְׁפָּטִי תִשְׁמֹר:
 וְהַקִּימוֹתַי אֵת כִּסֵּא מַלְכוּתְךָ כַּאֲשֶׁר כָּרַתִּי לְדָוִד אֲבִיךָ
 לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל: וְאִסִּיתְּשׁוּבוּן
 אֲתָם וְעֻבְיֹתָם דְּחֻוֹתַי וּמִצִּוֹתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וְהִלַּכְתֶּם
 וְעַבַּדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְנִתְשַׁתְּמוּ
 מֵעַל אֲדָמְתִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־
 הַקִּדְשֹׁתִי לְשְׁמִי אֲשַׁלֵּךְ מֵעַל פָּנָי וְאַתְּנֶנּוּ לְמִשְׁלַל וּלְשִׁנְיָה
 כְּכָל־הַעַמִּים: וְהַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר הָיָה עֲלֵיךְ לְכָל־עַבְד
 עֲלִי וְיָשָׁם וְאָמַר בְּמָה עָשָׂה יְהוָה לָכֵּה לָאָרֶץ הַזֹּאת
 וְלַבַּיִת הַזֶּה: וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עֻבְדוּ אֶת־יְהוָה וְאֱלֹהֵי
 אֲבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בְּאֱלֹהִים
 אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם וַיַּעֲבְדוּם עַל־כֵּן הִבִּיא עֲלֵיהֶם אֵת
 כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת:

ח

וַיְהִי מִקֶּץ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־בַּיִת יְהוָה
 וְאֶת־בַּיְתוֹ: וְהָעָרִים אֲשֶׁר נָתַן חֹרֵם לְשְׁלֹמֹה בְּנֵהוּ
 שְׁלֹמֹה אֲתָם וַיּוֹשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּלְךְ שְׁלֹמֹה
 חֲמַת צִיבָה וַיַּחֲזֵק עָלֶיהָ: וַיִּבֶן אֶת־הַדָּמָר בַּמִּדְבָּר וְאֵת
 כָּל־עָרֵי הַמִּסְכָּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּחֲמַת: וַיִּבֶן אֶת־בַּיִת חֹרוֹן
 הָעֲלִיּוֹן וְאֶת־בַּיִת הַחֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן עָרֵי מִצְוֹר חֹמוֹת דְּלָתַיִם
 וּבָרִיחַ: וְאֶת־בַּעֲלֹת וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכָּנוֹת אֲשֶׁר הָיוּ
 לְשְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־עָרֵי הַרְכָּב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת

אונטרערטעניק, און זיי וועלן מתפלל זיין און בעטן פאר
 מיר, און וועלן זיך אומקערן פון זייערע שלעכטע וועגן,
 וועל איך צוהערן פון הימל, און וועל פארגעבן זייער
 זינד, און וועל אויפריכטן זייער לאַנד. ¹⁶ אַצונד וועלן
 מיינע אויגן זיין אָפן, און מיינע אויערן פאַרנעמיק, צו דער
 תפילה פון דעמדאָזיקן הויז. ¹⁷ און אַצונד האָב איך אויס־
 דערוויילט און האָב געהייליקט דאָסדאָזיקע הויז, אַז מײן
 נאָמען וואָל דאָרטן זיין אויף אייביק, און מיינע אויגן און
 מײן האַרץ וועלן דאָרטן זיין אַלע טעג. ¹⁸ און דו, אויב
 דו וועסט גיין פאַר מיר, אַזוי ווי דיין פאַטער דוד איז גע־
 גאַנגען, צו טאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס איך האָב דיר באַפוילן,
 און מיינע חוקים און מיינע געזעצן וועסטו היטן, ¹⁹ וועל
 איך אויפשטעלן דעם טראָן פון דיין מלוכה, אַזוי ווי איך
 האָב געשלאָסן אַ בונד מיט דיין פאַטער דודן, אַזוי צו
 זאָגן: עס וועט דיר ניט פאַרשניטן ווערן אַ מאַן וואָס גע־
 וועלטיקט אין ישראָל. ²⁰ אויב אָבער איר וועט זיך אָפֿ־
 קערן, און איר וועט פאַרלאָזן מיינע חוקים און מיינע גע־
 זעצן וואָס איך האָב געלייגט פאַר אײך, און איר וועט גיין
 און וועט דינען פּרעמדע געטער, און וועט זיך בוקן צו זיי,
²¹ וועל איך זיי אויסרייסן פון מײן ערד וואָס איך האָב זיי
 געגעבן, און דאָסדאָזיקע הויז וואָס איך האָב געהייליקט
 צו מײן נאָמען, וועל איך אוועקוואַרפן פון מײן פּנים, און
 איך וועל עס מאַכן פאַר אַ שפּריכוואַרט און פאַר אַ גע־
 שפּעט צווישן אַלע פעלקער. ²² און דאָסדאָזיקע הויז

וואָס איז געווען דערהויבן, וועט איטלעכער וואָס גייט אים פאַרביי זיך דערשרעקן; און אַז ער וועט זאָגן: פאַר־
 וואָס האָט גאָט אַזוי געטאָן צו דעמדאָזיקן לאַנד, און צו דעמדאָזיקן הויז? ²³ וועט מען זאָגן: דערפאַר וואָס זיי
 האָבן פאַרלאָזן יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן, וואָס האָט זיי אַרויסגעצויגן פון לאַנד מצרים, און זיי האָבן
 זיך געהאַלטן אָן פּרעמדע געטער, און זיך געבוקט צו זיי און זיי געדינט; דרום האָט ער געבראַכט אויף זיי אַל־
 דאָסדאָזיקע בייז.

ח

¹ און עס איז געווען צום סוף פון צוואַנציק יאָר וואָס שלמה האָט געבויט דאָס הויז פון גאָט, און זיין הויז,
² און די שטעט וואָס חורם האָט געגעבן שלמה, זיי האָט שלמה געהאַט פאַרבוט, און דאָרטן באַזעצט די קינדער
 פון ישראָל, ³ איז שלמה געגאַנגען קיין חמת־צוּבָה, און איז זי בייגעקומען. ⁴ און ער האָט געבויט תּרמור אין דער
 מדבר, און אַלע שפּייכלערשטעט וואָס ער האָט געבויט אין חמת. ⁵ און ער האָט אָפּגעבויט די אויבערשטע בית־
 חורון און די אונטערשטע בית־חורון, פּעסטונגשטעט מיט מויערן, טירן, און ריגלען; ⁶ און בעַלְת, און אַלע שפּייכל־
 לערשטעט וואָס שלמה האָט געהאַט, און אַלע שטעט פאַר רייטוועגן, און שטעט פאַר רייטער, און יעטוועדער

ט

ט 'און די מלכה פון שבאָ האָט געהערט די הערונג פון שלמהן, און זי איז געקומען צו פרווון שלמהן מיט רעטענישן, קיין ירושלים, מיט זייער אַ גרויסער מחנה, און קעמלען אָנגעלאָדן מיט בשמים און גאָלד לָרוב, און טייער געשטיין. און זי איז געקומען צו שלמהן, און האָט גערעדט צו אים וועגן אַלץ וואָס איז געווען ביי איר אין האַרצן. ² און שלמה האָט איר געזאָגט אַלע אירע זאַכן, און ניט געווען אַ זאָך פאַרהוילן פון שלמהן, וואָס ער זאָל איר ניט זאָגן. ³ און די מלכה פון שבאָ האָט געזען די חכמה פון שלמהן, און דאָס הויז וואָס ער האָט געבויט, ⁴ און דאָס עסן פון זיין טיש, און דאָס זיצן פון זיינע הויפֿ- דינער, און דאָס שטיין פון זיינע משָׁרְתִים מיט זייערע מלבושים, און זיינע טראַנקמיינסטערס מיט זייערע מלבושים, און זיין אַרױפגאַנג וואָס ער פלעגט אַרױפגיין צו גאַטס הויז, און אין איר איז מער ניט געבליבן קיין אַטעם. ⁵ און זי האָט געזאָגט צום מלך: אמת איז דער קלאַנג וואָס איך האָב געהערט אין מיין לאַנד וועגן דינע פירוונגען און וועגן דיין חכמה. ⁶ און איך האָב ניט גע- גלויבט זייערע ווערטער, ביז איך בין געקומען, און מיינע אויגן האָבן געזען; ערשט מיר איז צומאָל אַ העלפט ניט דערציילט געוואָרן פון דיין גרויס חכמה; דו שטייגסט אַריבער די הערונג וואָס איך האָב געהערט. ⁷ ווייל צו דינע לייט, און ווייל צו די דאָזיקע קנעכט דינע וואָס

א ומלכת־שבא שמעה את־שמע שלמה ותבוא לנסות את־שלמה בחיזות בירושלם כחיל כבד מאד וגמלים נשאים בשמים וזהב לרב ואכן יקרה ותבוא אל־שלמה ותדבר עמו את כל־אשר היה עס־לבבה: ² ויגדלה שלמה את־כל־דבריה ולא־נעלם דבר משלמה אשר לא הגיד לה: ³ ותרא מלכת־שבא את חכמת שלמה ודבית אשר בנה: ⁴ ומאכל שלהנו ומישוב עבדיו ומעמד משרתיו ומלבושיהם ומשקו ומלבושיהם ועליהו אשר יעלה בית יהוה ולא־יהיה עוד בה רוח: ⁵ ותאמר אל־המלך אמת הדבר אשר שמעתי בארצי על־דברך ועל־חכמתך: ⁶ ולא־האמנתי לדבריהם עד אשר באתי ותראני עיני והנה לא הגדלי חצי מרבית חכמתך וספת על־השמועה אשר שמעתי: ⁷ אשרי אנשך ואשרי עבדך אלה העמדים לפניך תמיד ושמעים את־חכמתך: ⁸ הוי יהוה אלהיך ברוך אשר חפץ בך לתתך על־כסאו למלך ליהוה אלהיך באהבת אלהיך את־ישראל להעמידו לעולם ויתנה עליהם למלך לעשות משפט וצדקה: ⁹ ותתן למלך מאה ועשרים כפר זהב ובשמים לרב מאד ואכן יקרה ולא היה כבשם ההוא אשר נתנה מלכת־שבא למלך שלמה: ¹⁰ וגם עבדי חורם ועבדי שלמה אשר־הביאו זהב מאופיר הביאו עצי אלגומים ואכן יקרה: ¹¹ ויעש המלך את־עצי האלגומים מסלות לבית־יהוה ולבית המלך וכנרות ונבלים לשרים ¹² ולא־נראו בהם לפנים בארץ יהודה: ¹³ ותמלך שלמה נתן למלכת־שבא את־כל־חפצה אשר שאלה מלכד אשר־הביאה אל־המלך ותחפד ותלך לארצה היא

חורם קרי י"ח' ויש אצל שרף

שטייען פאַר דיר תמיד, און הערן דיין חכמה. ⁸ געלויבט איז יהוה דיין גאָט וואָס ער האָט דיך באַגערט דיך אַרױפֿ צוועצן אויף זיין טראַן פאַר אַ מלך פון יהוה דיין גאָט. ווייל דיין גאָט האָט ליב ישראל, כדי אים אויפצושטעלן אויף אייביק, דרום האָט ער דיך געמאַכט פאַר אַ מלך איבער זיי, צו טאָן רעכט און גערעכטיקייט.

⁹ און זי האָט געגעבן דעם מלך הונדערט און צוואַנציק צענטער גאָלד, און בשמים זייער פיל, און טייער גע- שטיין; און קיינמאָל איז ניט געווען אַזעלכע בשמים ווי יענע וואָס די מלכה פון שבאָ האָט געגעבן שלמה המלך.

¹⁰ און אויך די קנעכט פון חורמען, און די קנעכט פון שלמהן, וואָס האָבן געבראַכט גאָלד פון אופיר, האָבן געבראַכט סאַנדאַלהאַלץ און טייערע שטיינער. ¹¹ און דער מלך האָט געמאַכט פון דעם סאַנדאַלהאַלץ שטעגן פאַר דעם הויז פון גאָט, און פאַר דעם הויז פון מלך, און האַרפּן און גיטאַרן פאַר די זינגערס; און אַזױוואָס איז ניט גע- זען געוואָרן פריער אין לאַנד יהודה.

¹² און שלמה המלך האָט געגעבן דער מלכה פון שבאָ אַלע אירע באַגערן וואָס זי האָט פאַרלאַנגט, אַחוץ פאַר דעם וואָס זי האָט געבראַכט דעם מלך. און זי האָט זיך אוימגעקערט, און איז אַזעקגעגאַנגען אין איר לאַנד, זי מיט אירע קנעכט.

וּמְכַרְתָּהּ: וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר-בָּא לְשַׁלְּמָה י
בְּשָׁנָה אֶחָת שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁשִׁים וְשֵׁשׁ כִּכָּרֵי זָהָב: לְכַד י
מֵאֲנָשֵׁי הַתָּרִים וְהַסְּחָרִים מִבְּיָאִים וְכָל-מַלְכֵי עָרֵב וּפְתוּחַת
הָאָרֶץ מִבְּיָאִים זָהָב וְכֶסֶף לְשַׁלְּמָה: וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה י
מֵאֲתָיִם צָנָה זָהָב שְׁחוֹט שֵׁשׁ מֵאוֹת זָהָב שְׁחוֹט יַעֲלֶה י
עַל-הַצָּנָה הָאֶחָת: וְשִׁלְשֵׁ-מֵאוֹת מִגִּנִּים זָהָב שְׁחוֹט שֵׁשׁ י
מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל-הַמִּזְבֵּחַ הָאֶחָת וַתִּתֵּן הַמֶּלֶךְ בְּבֵית
יַעַר הַלְבָנוֹן: וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כַּסֵּא-שֵׁן גָּדוֹל וַיַּצְפֹּדוּ זָהָב י
מְדוּר: וְשֵׁשׁ מַעֲלֹת לְכֶסֶף וְכֶבֶשׂ בַּזָּהָב לְכֶסֶף מֵאֲהוּיִם י
וַיְדוּחַ מִזָּה וּמִזָּה עַל-מְקוֹם הַשִּׁבְתָּה וּשְׁנַיִם אֲרֻזֹת עֲמֻדָיִם
אֶצֶל הַיְדוּחַ: וּשְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲרֻזֹת עֲמֻדָיִם שָׁם עַל-שֵׁשׁ י
הַמַּעֲלֹת מִזָּה וּמִזָּה לֹא-יַעֲשֶׂה בֶן לְכָל-מַמְלָכָה: וְכָל כ
כָּלִי מִשְׁקָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכָל כָּלִי בֵית-יַעַר הַלְבָנוֹן
זָהָב סָגוּר אֵין כֶּסֶף נְחֹשֶׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לְמֵאוֹתָהּ: כִּי כ
אֲנִיּוֹת לְמֶלֶךְ הַלְכוֹת תְּרֻשִׁישׁ עִם עַבְדֵי הַיָּם אֶחָת
לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים תִּבְּוֹאֶנָּה וְאֲנִיּוֹת תְּרֻשִׁישׁ נִשְׂאֹת זָהָב וְכֶסֶף
שְׁנַהֲבִים וְקִיפִים וְתוֹפִיִּים: וַיִּגְדֵּל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִכָּל כ
מַלְכֵי הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹר וְהַקְּמָה: וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ מִבְּקִשִׁים כ
אֶת-פְּנֵי שְׁלֹמֹה לְשִׁמְעַל אֶת-הַקְּמָתוֹ אֲשֶׁר-נָתַן הָאֱלֹהִים
בְּלִבּוֹ: וְתָם מִבְּיָאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ כְּלִי-כֶסֶף וְכָלִי זָהָב כ
וְשִׁלְמוֹת נֶשֶׁק וּבִשְׂמִים סוּסִים וּפְרָדִים דְּבַר-שָׁנָה בְּשָׁנָה: כ
וַיְהִי לְשַׁלְּמָה אַרְבַּעַת אֲלָפִים אֲרֻזֹת סוּסִים כ
וּמִרְפָּצוֹת וּשְׁנַיִם-עֶשֶׂר אֲלָף פְּרָשִׁים וַיִּנְחֵם בְּעַרְי הַרְבֵּב
וַעֲסֵה-הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלַם: וַיְהִי מוֹשֵׁל בְּכָל-הַמְּלָכִים מִן כ
הַדָּהָר וְעַד-הָאָרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְעַד גְּבֹול מִצְרַיִם: וַתֵּן הַמֶּלֶךְ כ
אֶת-הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלַם כְּאֲבָנִים וְאֶת הָאֲרֻזִים נָתַן בְּשִׁקְמִים
אֲשֶׁר-בְּשַׁפְלָה לְרֵב: וּמוֹצִיאִים סוּסִים מִמִּצְרַיִם לְשַׁלְּמָה כ

כ' ס"א וְכָל- כ"א חֶסֶף עִם הַנֶּשֶׁק

13 און די וואָג פון דעם גאָלד וואָס איז אַרײַנגעקומען
שלמהן אין איין יאָר, איז געווען זעקס הונדערט און זעקס
און זעכציק צענטנער גאָלד, 14 אַחוץ וואָס די אַרומ-
פאַרער און די סוחרים האָבן געבראַכט; און אַלע מלכים
פון אַראַביע, און די לאַנדפירשטן האָבן שלמהן געבראַכט
גאָלד און זילבער.

15 און שלמה המלך האָט געמאַכט צוויי הונדערט
פאַנצערס פון געשלאָגענעם גאָלד; זעקס הונדערט שקל
געשלאָגענע גאָלד איז אַוועק אויף איין פאַנצער. 16 און
דריי הונדערט שילדן פון געשלאָגענעם גאָלד; דריי הונ-
דערט גאָלדשטיק איז אַוועק אויף איין שילד. און דער
מלך האָט זיי אַרײַנגעשטעלט אין דעם הויז פון לבנון
וואָלד.

17 און דער מלך האָט געמאַכט אַ גרויסן טראָן פון
עלפנבין, און האָט אים איבערגעצויגן מיט רײנעם גאָלד.

18 און זעקס טרעפ זײנען געווען צום טראָן, און אַ גילדערן
פוסבענקל, באַפעסטיקט צום טראָן; און הענטלעך זײנען
געווען אויף בײַדע זײטן פון דעם אָרט צום זיצן, און צוויי
לײבן זײנען געשטאַנען בײַ די הענטלעך. 19 און צוועלף
לײבן זײנען דאָרטן געשטאַנען אויף די זעקס טרעפ, פון
דער זײט און פון דער אַנדער זײט. אַוויי-וואָס איז ניט גע-
מאַכט געוואָרן אין קײן קײניגרייך.

20 און אַלע טרינק-כלים פון שלמה המלך זײנען גע-
ווען פון גאָלד, און אַלע כלים פון דעם הויז פון לבנון
וואָלד זײנען געווען פון עכטן גאָלד; זילבער האָט זיך
אין די טעג פון שלמהן גערעכנט פאַר גאַרנישט. 21 וואָרום

דער מלך האָט געהאַט שיפן וואָס זײנען געגאַנגען קײן תְּרַשִׁישׁ מיט די קנעכט פון חוֹרְמֶען. איין מאָל אין דריי
יאָר פלעגן די תְּרַשִׁישִׁישִׁפן קומען אָנגעלאָדן מיט גאָלד און זילבער, עלפנבין, און מאלפעס, און פאַוועס.

22 און שלמה המלך איז געווען גרעסער פון אַלע מלכים פון דער ערד אין עושר און חכמה. 23 און אַלע מלכים
פון דער ערד האָבן געווכט שלמהס פנים, כדי צו הערן זײן חכמה וואָס האָט אַרײַנגעגעבן אין זײן האַרצן.

24 און זיי האָבן געבראַכט איטלעכער זײן מתנה, זילבערנע כלים, און גילדערנע כלים, און קליידער, וואָפן, און
בשמים, פערד און מוילאייזלען, יאָר אין יאָר.

25 און שלמה האָט געהאַט פיר טויזנט שטאַלן פערד און רײטוועגן, און צוועלף טויזנט רײטער, און ער האָט
זיי אַוועקגעשטעלט אין די שטעט פאַר רײטוועגן, און ביים מלך אין ירושלים.

26 און ער האָט געוועלטיקט איבער אַלע מלכים, פון דעם טײך און ביזן לאַנד פלשתיים, און ביז דעם גע-
מאַרק פון מצרים. 27 און דער מלך האָט געמאַכט זילבער אין ירושלים אַווי זיי די שטיינער, און צעדערן האָט
ער געמאַכט אַווי זיי די ווילדע פּײַגנבײַמער וואָס אין דער נידערונג, אין פילקײט. 28 און פערד האָט מען אַרויס-
געבראַכט שלמהן פון מצרים און פון אַלע לענדער.

כט ומפלג הארצות: ושאר דברי שלמה הראשנים והאחרונים
 הלאהם כתובים על דברי נתן הנביא ועל נבואת אחיה
 ל השילוני ובחזות יעדי החזה על ירבעם בן נבט: וימלך
 לא שלמה בירושלם על כל ישראל ארבעים שנה: ושכב
 שלמה עם אבתיו ויקברוהו בעיר דוד אביו וימלך רחבעם
 בנו תחתיו:

א וימלך רחבעם שכמה כי שכם באו כל ישראל לתמלך
 ב אתו: ויהי בשמע ירבעם בן נבט והוא במצרים אשר
 ג ברח מבני שלמה המלך נשוב ירבעם ממצרים: וישלחו
 ד ויקראו לו ויבא ירבעם וכל ישראל וידברו אל ירבעם
 ה לאמר: אביך הקשה את יעלנו ועתה הקל מעבודת
 ו אביך הקשה ומעלו הכבד אשר נתן עלינו ונעבדך:
 ז ויאמר אלהם עוד שלשת ימים ושובו אלי וימלך רחבעם:
 ח וינעץ המלך רחבעם את יחזקאל אשר דנו למדים לפני
 ט שלמה אביו בהיותו חי לאמר אתם נועצים להשיב
 י לעם הזה דבר: וידברו אליו לאמר אם יסתהיה לשוב
 יא להעם הזה ורציתם ודברת אלהם דברים טובים והיו
 יב להם עבדים פלחנים: ויעזב את יעצת חזקאל אשר
 יג יעצרו וינעץ את יחזקאל אשר גדלו אתו הנמדים לפניו:
 יד ויאמר אלהם מה אתם נועצים ונשוב דבר את ירבעם
 טו הזה אשר דברו אלי לאמר הקל מן העול אשר נתן אביך
 טז עלינו: וידברו אתו היגדים אשר גדלו אתו לאמר כה
 יז תאמר לעם אשר דברו אליך לאמר אביך הכבד את
 יח עליו ואתה הקל מעליו כה תאמר אלהם קמני עשה
 יט ממתני אבי: ועתה אבי העמים עליכם על כבוד ואני
 כ אסוף על עיקלכם אבי יסר אתכם בשוטים ואני בעקרבי:

ט, כט' יחזקאל

29 און די איבעריקע זאכן ווען שלמה, די ערשטע
 אזוי ווי די לעצטע, זיי זיינען שוין באשריבן אין די ווער-
 טער פון נתן דעם נביא, און אין דער נבואה פון אחיה פון
 שילו, און אין דער זעאונג פון יעדו דעם זעער ווען ירבעם
 דעם זון פון נבטן.

30 און שלמה האָט געקניגט אין ירושלים איבער
 גאַנץ ישראל פערציק יאָר.

31 און שלמה האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן,
 און מע האָט אים באַגראָבן אין דער שטאָט פון זיין פאָטער
 דודן; און זיין זון רחבעם איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

א און רחבעם איז געגאנגען קיין שכם, וואָרום קיין
 שכם זיינען געקומען גאַנץ ישראל אים צו מאַכן פאַר
 אַ מלך.

2 און עס איז געווען, אַז ירבעם דער זון פון נבטן
 האָט דאָס געהערט – וואָרום ער איז געווען אין מצרים,
 ווהיך ער איז אַנטלאָפן פון דעם מלך שלמה – האָט זיך
 ירבעם אומגעקערט פון מצרים. 3 און זיי האָבן געשיקט
 און אים גערופן; און ירבעם און גאַנץ ישראל זיינען גע-
 קומען, און האָבן גערעדט צו רחבעמען, אזוי צו זאָגן:
 4 דיין פאָטער האָט שווער געמאַכט אונדזער יאָך, און
 אַצונד פאַרגרינגער דעם האָרטן דינסט פון דיין פאָטער,
 וואָס ער האָט אַרויפגעלייגט אויף אונדו, און מיר וועלן
 דיר דינען. 5 האָט ער צו זיי געזאָגט: קומט הידער צו מיר
 אין דריי טעג אַרום. און דאָס פאָלק איז אַוועקגעגאנגען.

ה האָט דער מלך רחבעם זיך געעצהט מיט די זקנים וואָס זיינען געשטאַנען פאַר זיין פאָטער שלמה. ווען ער
 האָט געלעבט, אזוי צו זאָגן: ווי עצהט איר צו געבן אַן ענטפער דעמדאָויקן פאָלק? האָבן זיי צו אים גערעדט,
 אזוי צו זאָגן: אויב דו וועסט גיין מיט טטן מיט דעמדאָויקן פאָלק, און וועסט זיי באַוויליקן, און וועסט רעדן צו זיי
 נטע רייד, וועלן זיי דיר זיין קנעכט אויף אַלע טעג.

6 אָבער ער האָט פאַרלאָזן די עצה פון די זקנים וואָס זיי האָבן אים געעצהט, און ער האָט זיך געעצהט מיט
 די יינגלעך וואָס זיינען אויפגעוואַקסן מיט אים, וואָס זיינען געשטאַנען פאַר אים. 7 און ער האָט צו זיי געזאָגט: וואָס
 עצהט איר, מיר זאָלן געבן אַן ענטפער דעמדאָויקן פאָלק, וואָס האָט צו מיר גערעדט, אזוי צו זאָגן: פאַרגרינגער
 דעם יאָך וואָס דיין פאָטער האָט אַרויפגעלייגט אויף אונדו? 8 האָבן צו אים גערעדט די יינגלעך וואָס זיינען אויפ-
 געוואַקסן מיט אים, אזוי צו זאָגן: אזוי זאָלסטו זאָגן צו דעם פאָלק וואָס האָט צו דיר גערעדט, אזוי צו זאָגן: דיין
 פאָטער האָט שווער געמאַכט אונדזער יאָך, דרום פאַרגרינגער דו אונדו – אזוי זאָלסטו זאָגן צו זיי: מײן מינדסטער
 פינגער איז דיקער פון מײן פאָטערס לענדן. 9 און אַצונד, מײן פאָטער האָט אויף אײך אַרויפגעלאָדן אַ שווערן
 יאָך, און איך וועל נאָך צולייגן צו אײער יאָך; מײן פאָטער האָט אײך געשטראָפּט מיט ריטער, און איך – מיט דערנער.

¹² און יִרְבֵּעַם און דאָס גאַנצע פּאָלק זיינען געקומען צו רחבעמען אויפן דריטן טאָג, אזוי ווי דער מלך האָט געהייסן, אזוי צו זאָגן: קומט ווידער צו מיר אויפן דריטן טאָג. ¹³ און דער מלך האָט זיי געענטפערט האַרט, און דער מלך רחבעם האָט פאַרלאָזן די עצה פון די זקנים. ¹⁴ און ער האָט צו זיי גערעדט אזוי ווי די עצה פון די יינגלעך, אזוי צו זאָגן: מיין פּאָטער האָט שווער געמאַכט אייער יאָך, און איך וועל נאָך צולייגן צו אים; מיין פּאָטער האָט אייך געשטראַפט מיט ריטער, און איך מיט דערנער.

¹⁵ און דער מלך האָט זיך ניט צוגעהערט צום פּאָלק, וואָרום דאָס איז געווען באַשערט פון גאָט, כדי גאָט זאָל מקיים זיין זיין וואָרט, וואָס ער האָט גערעדט דורך אַחזקן פון שילו, צו יִרְבֵּעַם דעם זון פון נבֿטן.

¹⁶ און ווי גאַנץ ישראל האָבן געזען, אָז דער מלך האָט זיך ניט צוגעהערט צו זיי, האָט דאָס גאַנצע פּאָלק געענטפערט דעם מלך, אזוי צו זאָגן:

מיר האָבן ניט קיין חלק אין דודן,
און קיין ירושה אין דעם זון פון ישינ.
איטלעכער צו דינע געצעלטן, ישראל!
אַצונד קוק זיך אום אויף דיין הויז, דוד!

און גאַנץ ישראל איז אַוועקגעגאַנגען צו זיינע גע-
צעלטן. ¹⁷ נאָר די קינדער פון ישראל וואָס זיינען גע-
זעסן אין די שטעט פון יהודה, איבער זיי איז געבליבן מלך
רחבעם.

¹⁸ און דער מלך רחבעם האָט אַרויסגעשיקט
הדורמען וואָס איבער דעם צינו, און די קינדער פון
ישראל האָבן אים פאַרוואָרפן מיט שטיינער, און ער איז געשטאַרבן. און דער מלך רחבעם האָט זיך געאַיילט אַרויפֿ-

נובא ירבעם וכלי העם אלירבעם ביום השלישי כאשר יב
דבר המלך לאמר שובו אלי ביום השלישי: ויגשם המלך י
קשה ויעוב המלך רחבעם את ענת הנקבים: וידבר יד
אלהם בעצת הילדים לאמר אכביד אתיעלכם
ואני אכיה עליו אבי יפר אתכם בשיטים ואני בעקרבים:
ולאשמע המלך אליהם כיהיתה נסבה מעם האלהים
למען הקים יהוה אתידברו אשר דבר ביד אחיהו
השלוני אלירבעם בדינבט: וכלי ישראל פי לאר
שמע המלך להם וישבו העם אתהמלך לאמר מהר
לנו חלקבדוד ולאנחלה בבדישי איש לאחליך ישראל
עתה ראה ביתך דגיד וילך בלישראל לאחליו: ובג
ישראל השבים בערי יהודה וימלך עליהם רחבעם:
וישלח המלך רחבעם אתהדרם אשר עליהם
וירגמרו בניישראל אבן נמת והמלך רחבעם התאמן
לעלות במרכבה לנוס ירושלם: ויפשעו ישראל י
בבית דוד עד היום הזה:

יא

נובא רחבעם ירושלם ויקהל אתבית יהודה ובנימן א
מאה ושמנים אלה בחור עשה מלחמה להלחם עם
ישראל להשיב אתהממלכה לרחבעם:
דבריהוה אלשמערו אישהאלהים לאמר: אמר
אלירבעם בשלמה מלך יהודה ואל בליישראל
בדודה ובנימן לאמר: כה אמר יהוה לא תעלו ולא
תלחמו עםאחיהם שובו איש לביתו כי מאתי נהיה
הדבר הזה וישמעו אתידברי יהוה וישבו מלכת אל
ירבעם: וישב רחבעם בירושלם ויבן ערים למצור
ביהודה: ויבן אתביתלחם ואתעיטם ואתתקוע:
ואתביתצור ואתשוכו ואתעדלם: ואתנת ואתה

י' יד' בס"א, אב"י ה' ט' בס"א א' ח' ר"א, ואינו חלל תקון

ישראל האָבן אים פאַרוואָרפן מיט שטיינער, און ער איז געשטאַרבן. און דער מלך רחבעם האָט זיך געאַיילט אַרויפֿ-
צוגיין אויף זיין רייטוואָגן, צו אַנטלויפן קיין ירושלים.

¹⁹ און ישראל האָט ווידערשפעניקט אָן דעם הויז פון דוד ביו אויף היינטיקן טאָג.

יא ¹ און רחבעם איז געקומען קיין ירושלים, און ער האָט איינגעזאַמלט דאָס הויז פון יהודה און בנימין, הונדערט און
אַכציק טויזנט געקליבענע קריגסלייט, מלחמה צו האַלטן מיט ישראל, כדי אומצוקערן די מלוכה צו רחבעמען.
² איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען צו שמעיה דעם געטלעכן מאַן, אזוי צו זאָגן: ³ זאָג צו רחבעם דעם זון פון
שלמה, דעם מלך פון יהודה, און צו גאַנץ ישראל אין יהודה און בנימין, אזוי צו זאָגן: ⁴ אזוי האָט גאָט געזאָגט: איר זאָלט
ניט אַרויפגיין, און איר זאָלט ניט מלחמה האַלטן מיט אייערע ברידער; קערט אייך אום איטלעכער צו זיין הויז, וואָרום
פון מיר איז געשען די דאָזיקע זאַך.

און זיי האָבן צוגעהערט די ווערטער פון גאָט, און האָבן זיך אומגעקערט פון צו גיין אויף יִרְבֵּעַמען.

⁵ און רחבעם איז געזעסן אין ירושלים; און ער האָט געבויט שטעט פאַר פעסטונגען אין יהודה. ⁶ און
ער האָט איבערגעבויט בית־לחם, און עיטם, און תקוע, ⁷ און בית־צור, און שוכו, און עדולם, ⁸ און נת, און

מְרֹשָׁה, און זיף, ° און אַדוֹרִים, און לְכִישׁ, און עֲנֻקָה, 10 און צָרְעָה, און אֵילֹן, און חֶבְרוֹן, וואָס אין יהודה און בנימין, אויף פעסטונגעשטעט. 11 און ער האָט פֿאַר־שטאַרקט די פעסטונגען, און האָט אַרײַנגעזעצט אין זיי אַנפֿירער מיט שפּײַכלערס עסנוואַרג און אייל און וויין. 12 און אין יעטוועדער שטאָט זײַנען געווען פֿאַנצערס און שפּײַזן; און ער האָט זיי זײַער שטאַרק באַפעסטיקט. און יהודה און בנימין זײַנען געבליבן בײַ אים.

13 און די כּהנים און די לוויים וואָס אין גאַנץ ישראל האָבן זיך געשטעלט פֿאַר אים פון זײַער גאַנצן געמאַרק. 14 וואָרום די לוויים האָבן פֿאַרלאָזן זײַערע אָפּענע ערטער און זײַער אייגנטום, און זײַנען אַוועק קיין יהודה און קיין ירושלים, ווייל יִרְבֵּעָם און זײַנע זין האָבן זיי פֿאַרשטויסן פון צו טאָן דעם דינסט צו גאָט; 15 און ער האָט זיך גע־שטעלט כּהנים צו די כּמות, און צו די שדים, און צו די קעלבער וואָס ער האָט געמאַכט. 16 און נאָך זיי, זײַנען פון אַלע שבטים פון ישראל וואָס האָבן אָפּגעגעבן זײַער האַרץ צו זוכן יהוה דעם גאָט פון ישראל, געקומען קיין ירושלים, כּדי צו שלאַכטן צו יהוה דעם גאָט פון זײַערע עלטערן. 17 און זיי האָבן געשטאַרקט די מלוכה פון יהודה, און האָבן באַפעסטיקט רחבעם דעם זון פון שלמהן, דרײַ יאָר; וואָרום זיי זײַנען געגאַנגען אין דעם וועג פון דודן און שלמהן דרײַ יאָר.

ט מְרֹשָׁה וְאֶת־זֵוֹף; וְאֶת־אֲדוֹרִים וְאֶת־לְכִישׁ וְאֶת־עֲנֻקָה; י וְאֶת־צָרְעָה וְאֶת־אֵילֹן וְאֶת־חֶבְרוֹן אֲשֶׁר בְּיְהוּדָה וּבְבִנְיָמִן יא עָרֵי מְצֻרוֹת: וַיְחַזֵּק אֶת־הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן בָּהֶם גִּבּוֹרִים יב וְאֶצְרוֹת מְאֹד וְשָׂמוּ נֵזֶן: וּבְכָל־עִיר וְעִיר צָנֹת וְרַמְחִים וַיְחַזֵּקם לְהִרְבֶּה מְאֹד וַיְהִי־לוֹ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן: יג וְהַכְּהֵנִים וְהַלוֹוִים אֲשֶׁר בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְנַצְּבוּ עָלָיו מִכָּל־יד גְּבוּלָם: כִּי־עָבְדוּ הַלֹוִים אֶת־מֶרְשֵׁיָם וְאֶת־חֹמֹתם וַיָּלְכוּ לַיהוּדָה וְלִירוּשָׁלַם כִּי הִזְנִיחַם יִרְבֵּעָם וּבְנָיו מִבְּהַן לַיהוָה: טו וַיַּעֲמִדְלוּ כְהָנִים לְכַמּוֹת וְלַשְׁעִירִים וְלַעֲגֻלִים אֲשֶׁר עָשָׂה: טז וְאֶחְרָיהֶם מִכָּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הִתְנִיחַ אֶת־לִבָּם לְכַמֵּשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּאוֹ יְרוּשָׁלַם לְזִכְרוֹן לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: ז וַיְחַזְּקוּ אֶת־מַלְכוּת יְהוּדָה וַיֹּאמְצוּ אֶת־רַחֲבֻעָם כִּי־שָׁלְמָה לְשָׁנִים שְׁלוֹשׁ כִּי הָלְכוּ בְּדֶרֶךְ דָּוִד וּשְׁלָמָה לְשָׁנִים שְׁלוֹשׁ: ח וַיִּקְחֻלוּ רַחֲבֻעָם אִשָּׁה אֶת־מַחֲלַת יט בְּדִירִימּוֹת בְּדִדְדוֹר אֲבִיתָל בַּת־אֵילָב בְּיִזְשִׁי: וַתֵּלֶד לוֹ בָנִים אֶת־יְעִישׁ וְאֶת־שִׁמְרָה וְאֶת־זֶהוָה: יא וְאֶת־מַעֲכָה בַת־אֲבִישָׁלוֹם וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אֲבִיָה וְאֶת־עֲמִי כא וְאֶת־זִוְיָא וְאֶת־שְׁלָמִית: יב וַיֵּאָהֵב רַחֲבֻעָם אֶת־מַעֲכָה בַת־אֲבִישָׁלוֹם מִכָּל־נִשְׂוֵי וּפִילִגְשָׁיו כִּי נָשִׁים שָׂמוּנָה עֲשָׂרָה נָשָׂא וּפִילִגְשִׁים שָׁשִׁים וַיֹּלֶד עֲשָׂרִים וּשְׂמוּנָה בָנִים כב וְשָׁשִׁים בָּנוֹת: יג וַיַּעֲמֵד לְרֵאשִׁית רַחֲבֻעָם אֶת־אֲבִיָה בְּמַעֲכָה כִּי־לָנִיד בָּאָחִיו כִּי לְהַמְלִיכוֹ: יד וַיָּבֶן וַיַּפְרִץ מִכָּל־בָּנָיו לְכָל־ארצוֹת יְהוּדָה וּבִנְיָמִן לְכָל עָרֵי הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן לָהֶם הַמִּזְוִן לְרֹב וַיִּשְׁאַל הַמִּזְוִן נָשִׁים: יב

א וַיְהִי כִּהְיוֹן מַלְכוּת רַחֲבֻעָם וַיְחַזְּקֵהוּ עֹזב אֶת־תּוֹרַת יְהוָה ב וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ: וַיְהִי בַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְמַלְכּוֹ

י, טו' בס"א ז' יח' בת קרי' בס"א בת-חביהיל

18 און רחבעם האָט זיך גענומען פֿאַר אַ ווייב מחלת די טאַכטער פון ירימות דעם זון פון דודן, פון אַביהיל דער טאַכטער פון אַליאַב דעם זון פון ישין. 19 און זי האָט אים געבאַרן זין: יעושו, און שמרְהָן, און זַהֲמֵעַן. 20 און נאָך איר האָט ער גענומען מַעֲכָה די טאַכטער פון אַבְשָׁלוֹמֵעַן, און זי האָט אים געבאַרן אַבְיָהן, און עֲמִיָה, און זִוְיָאן, און שלומיתן. 21 און רחבעם האָט ליב געהאַט מַעֲכָה די טאַכטער פון אַבְשָׁלוֹמֵעַן מער פון אַלע זײַנע ווייבער און זײַנע קעפּשווייבער; וואָרום אַכצן ווייבער האָט ער גענומען, און זעכציק קעפּשווייבער; און ער האָט געבאַרן אַכט און צוואַנציק זין, און זעכציק טעכטער. 22 און רחבעם האָט אויפגעשטעלט אַבְיָה דעם זון פון מַעֲכָהן פֿאַרן הויפט, פֿאַר דעם פירשט צווישן זײַנע ברידער, וואָרום זײַן מײַן איז געווען אים צו מאַכן פֿאַר אַ מלך. 23 און ער האָט געטאַן מיט שכל, און האָט צעשפּרײַט אַלע זײַנע זין איבער אַלע לענדער פון יהודה און בנימין, אין אַלע פעסטונגעשטעט, און ער האָט זיי געגעבן שפּײַז לָרֹב; און ער האָט נפֿאַר זיי אויסגעזוכט אַ סך ווייבער.

יב

1 און עס איז געווען, אַז רחבעם מלוכה האָט זיך באַפעסטיקט, און ער איז געוואָרן שטאַרק, האָט ער פֿאַרלאָזן די תּוֹרָה פון גאָט, און גאַנץ ישראל מיט אים. 2 און עס איז געווען אין פינפטן יאָר פון דעם מלך רחבעם, איז שישק דער מלך פון מצרים אַרויפגעגאַנגען אויף

ירושלים, וייל זיי האָבן געפעלשט אָן גאַט; ³ מיט טויזנט און צוויי הונדערט רייטוועגן, און מיט זעכציק טויזנט רייטער; און אָן אַ צאָל איז געווען דאָס פּאָלק וואָס איז מיט אים געקומען פון מצרים, לובים, סוכיים, און כושים. ⁴ און ער האָט באַצווונגען די פעסטונגשטעט פון יהודה, און איז געקומען ביז ירושלים.

⁵ איז שמעיה דער נביא געקומען צו רחבעמען, און צו די האָרן פון יהודה, וואָס האָבן זיך אַיינגעוואַמלט קיין ירושלים פון וועגן שישקן, און ער האָט צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט גאַט געזאָגט: איר האָט מיך פאַרלאָזן, דרום האָב איך אויך אַיך איבערגעלאָזן אין דער האַנט פון שישקן.

⁶ און די האָרן פון ישראל און דער מלך זיינען גע- וואָרן אונטערטעניק, און זיי האָבן געזאָגט: גאַט איז גע- רעכט. ⁷ און ווי גאַט האָט געזען אַז זיי זיינען געוואָרן אונטערטעניק, איז דאָס וואָרט פון גאַט געווען צו שמעיהן, אַזוי צו זאָגן: זיי זיינען געוואָרן אונטערטעניק, וועל איך זיי ניט אומברענגען; און איך וועל זיי געבן אַ קליינע אַנט- רינג, און מיין גרימצאָרן וועט ניט אויסגעוואַסן ווערן אויף ירושלים דורך דער האַנט פון שישקן. ⁸ נייערט זיי וועלן זיין קנעכט צו אים; כדי זיי זאָלן וויסן צווישן מיין דינסט און דעם דינסט פון די מלוכות פון די לענדער.

⁹ און שישק דער מלך פון מצרים איז אַרויפגעקומען אויף ירושלים; און ער האָט צוגענומען די אַוצרות פון גאַטס הויז, און די אַוצרות פון מלכס הויז; אַלץ האָט ער צוגענומען. און ער האָט צוגענומען די גילדערנע שילדן

וואָס שלמה האָט געמאַכט. ¹⁰ און דער מלך רחבעם האָט געמאַכט אַנשטאָט זיי קופערנע שילדן, און האָט זיי איבער- געגעבן אויף דער האַנט פון די הויפטלייט פון די לויפערס וואָס האָבן געהיט דעם אַיינגאַנג פון מלכס הויז. ¹¹ און עס איז געווען, ווען נאָר דער מלך פלעגט קומען אין גאַטס הויז, זיינען געקומען די לויפערס און פלעגן זיי אַרויסטראָגן, דערנאָך פלעגן זיי זיי אומקערן אין דער קאַמער פון די לויפערס.

¹² און אַז ער איז געוואָרן אונטערטעניק, האָט זיך אָפגעקערט פון אים דער צאָרן פון גאַט, ניט אומצוברענגען אין גאַנצן; און אויך זיינען געווען אין יהודה גוטע זאַכן.

¹³ און דער מלך רחבעם האָט זיך באַפעסטיקט אין ירושלים, און האָט געקניגט; וואָרום איין און פערציק יאָר איז רחבעם אַלט געווען אַז ער איז געוואָרן מלך, און זיבעצן יאָר האָט ער געקניגט אין ירושלים, אין דער שטאָט וואָס גאַט האָט אויסדערוויילט פון אַלע שבטים פון ישראל, צו טאָן זיין נאָמען דאָרטן. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען נַעֲמָה די עמונית. ¹⁴ און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט, וואָרום ער האָט ניט געקערט זיין האַרץ צו זוכן גאַט. ¹⁵ און די זאַכן וועגן רחבעמען, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, זיי זיינען שוין באַשריבן אין די ווערטער פון שמעיה דעם נביא, און עֵדוֹ דעם זעער, וועגן דעם יחוס. און מלחמות זיינען געווען צווישן רחבעמען און נַבְעֶמֶן אַלע טעג.

רחבעם גָּלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלַם כִּי מָעָלוּ בְדָוָה; בְּאֵלֶּף וּמֵאֵתָיִם רֶכֶב וּבִשְׁשִׁים אֵלֶּף פָּרָשִׁים וְאֵין מִסְפָּר לָאֵם אֲשֶׁר־בָּאוּ עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לִיּוֹבִים סִבִּיּוֹם וְכוּשִׁים; וַיִּלְכְּדוּ אֶת־עָרֵי הַמְּצֻרֹת אֲשֶׁר לַיהוּדָה וַיָּבֹאוּ דַעֲרֵי־יְרוּשָׁלַם; וּשְׁמַעְיָה הַנְּבִיא בָּא אֶל־רַחֲבֻעִם הַ

וַשָּׂרִי יְהוּדָה אֲשֶׁר־נֹאסְפוּ עַל־יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי שִׁישַׁק וַאֲמַר לָדָם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱהִים עֲבֹתֵם אֵתִי וְאֶרְאֶנִי עֲבֹתֵי אֶתְכֶם בַּד־שִׁישַׁק; וַיִּכְנְעוּ שָׂרֵי־יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַאֲמָרוּ וַצִּדִּיק יְהוָה; וּבְרָאוֹת יְהוָה כִּי נִכְנְעוּ הָיָה דַבְּרֵי־יְהוָה; אֶל־שְׁמַעְיָה וְלֵאמֹר נִכְנְעוּ לֹא אֲשַׁחֲיֹתֶם וְנִתְּתִי לָהֶם כַּמֶּנַע לַפְּלִיטָה וְלֹא־תִתְּנָה חַמְתִּי בִּירוּשָׁלַם בַּד־שִׁישַׁק;

כִּי יְהוֹדְלוּ לַעֲבָדִים וְדַעוּ עֲבֹדְתִי וְעֲבֹדַת מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת; וַיַּעַל שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלַם וַיִּקַּח אֶת־אֲצֻרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אֲצֻרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּל לָקַח וַיִּקַּח אֶת־יִמְנֵי הַחֹבֶב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה; וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רַחֲבֻעִם מַחֲתִיּוֹם מִגֵּזֵי נְחֹשֶׁת וְהַפְּקִיד עַל־

יָד שָׂרֵי הַרְצִיּוֹם הַשְּׂמָרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ; וַיְהִי מִדֵּי־כֹּה־הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה בָּאוּ הַרְצִיּוֹם וּנְשָׂאִים וְהַשְּׂבוּם אֶל־תֵּא הַרְצִיּוֹם; וּבַהֲכַנְעוֹ שָׁב מִמֶּנּוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא־יִלְחָשׁוּת לְקַלְהָהּ וְגַם בִּיהוּדָה הָיָה דְבָרִים טוֹבִים; וַיַּחֲזֹק הַמֶּלֶךְ רַחֲבֻעִם בִּירוּשָׁלַם וּיְמֶלֶךְ כִּי־

בְּדַאֲרָבָעִים וְאַחַת שָׁנָה רַחֲבֻעִם בְּמָלְכוֹ וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם הָעִיר אֲשֶׁר־בְּחֶר יְהוָה לְשׁוֹם אֶת־שְׁמוֹ שֵׁם מִכַּל שְׁבַט־יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הַעַמּוּנִית; וַיַּעַשׂ הָרַע כִּי לֹא הִכִּין לְבוֹ לַדְּרוֹשׁ אֶת־יְהוָה; וְדַבְּרֵי רַחֲבֻעִם הָרֵאשִׁיּוֹן וְהָאַחֲרוֹנִים הִלְאִידֵם בְּתוֹכֵם בְּדַבְּרֵי שְׁמַעְיָה הַנְּבִיא וְעֵדוֹ הַחֹזֶה לְהַתְּנַחֵשׁ וּמַלְחָמוֹת רַחֲבֻעִם וּרַבְעָם כָּל־יְהִימִים;

וואָס שלמה האָט געמאַכט. ¹⁰ און דער מלך רחבעם האָט געמאַכט אַנשטאָט זיי קופערנע שילדן, און האָט זיי איבער- געגעבן אויף דער האַנט פון די הויפטלייט פון די לויפערס וואָס האָבן געהיט דעם אַיינגאַנג פון מלכס הויז. ¹¹ און עס איז געווען, ווען נאָר דער מלך פלעגט קומען אין גאַטס הויז, זיינען געקומען די לויפערס און פלעגן זיי אַרויסטראָגן, דערנאָך פלעגן זיי זיי אומקערן אין דער קאַמער פון די לויפערס.

¹² און אַז ער איז געוואָרן אונטערטעניק, האָט זיך אָפגעקערט פון אים דער צאָרן פון גאַט, ניט אומצוברענגען אין גאַנצן; און אויך זיינען געווען אין יהודה גוטע זאַכן.

¹³ און דער מלך רחבעם האָט זיך באַפעסטיקט אין ירושלים, און האָט געקניגט; וואָרום איין און פערציק יאָר איז רחבעם אַלט געווען אַז ער איז געוואָרן מלך, און זיבעצן יאָר האָט ער געקניגט אין ירושלים, אין דער שטאָט וואָס גאַט האָט אויסדערוויילט פון אַלע שבטים פון ישראל, צו טאָן זיין נאָמען דאָרטן. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען נַעֲמָה די עמונית. ¹⁴ און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט, וואָרום ער האָט ניט געקערט זיין האַרץ צו זוכן גאַט. ¹⁵ און די זאַכן וועגן רחבעמען, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, זיי זיינען שוין באַשריבן אין די ווערטער פון שמעיה דעם נביא, און עֵדוֹ דעם זעער, וועגן דעם יחוס. און מלחמות זיינען געווען צווישן רחבעמען און נַבְעֶמֶן אַלע טעג.

¹⁶ און רחבעם האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן אין דודס־שטאָט. און זיין זון אבֿיה איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

¹⁰ וישב רחבעם עם־אבתיו ויקבר בעיר דגור ומלך אבֿיה בנו תחתיו:

יג

יג ¹ אין אכצנטן יאָר פון דעם מלך ירבעם איז אבֿיה געוואָרן מלך איבער יהודה. ² דריי יאָר האָט ער געקניגט אין ירושלים. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען מיכֿהוּ די טאָכטער פון אוריאַלן פון גבֿעה.

^א בשנת שמונה עשרה למלך ירבעם ומלך אבֿיה ער־יהודה: שלוש־שנים מלך בירושלם ושם אמו מיכֿהוּ בתי־אודיאַל מן־גבֿעה ומלחמה היתה בין אבֿיה ובין ירבעם: ויאמר אבֿיה את־המלחמה בחיל גבורי מלחמה ארבע־מאות אלף איש בָּדור וירבעם ערך עמו מלחמה בשמונה מאות אלף איש בחור גבור חיל: ונקם אבֿיה מעל לחר צמרים אשר בחר אפרים ויאמר שמעוני ירבעם וכל־ישראֵל: הלא לכם לדעת כי יהוהוּ אלהי ישראל נתן ממלכה לדוד על־ישראֵל לעולם לו ולבניו ברית מלח: ונקם ירבעם בדינכֿם עבד שלמה בן־דוד ומרד על־אדניו: ויקבצו עליו אנשים רקים בני בלעל ותאמרו על־ירבעם בן־שלמה ורחבעם היה נער ורד־לִבָּב ולא התחזק לפניכם: ועתה אתם אמרים להתחזק לפני ממלכת יהוה בן־דוד ואתם המון רב ועמכם עגלי זהב אשר עשה לכם ירבעם לאלהים: הלא הדחתם את־בִּהְנוּ יהוה את־בני אהרן והלויים ותעשו לכם כהנים כעמי הארצות בל־הבא למלא ידו בפר בן־בקר ואילם שבעה והיה כהן ללא אלהים: ואנחנו יהוה אלהינו ולא עובדנו וכהנים משרתים ליהוה בני אהרן והלויים במלאכת: ומקטרים ליהוה עלות בבקר־בבקר ובצבֿי־בערב וקמרת־סמים ומערכת לחם על־השֶׁלֶחַן המהור ומנורת הזהב ונרתֿיה לבער בערב בערב בי שמרים אנחנו את־משמרת יהוה אלהינו ואתם עובתם אתו: והנה עמנו בראש האלהים וכהניו ותצטרות התרועה להריע

און אַ מלחמה איז געווען צווישן אבֿיהן און צווישן ירבעמען. ³ און אבֿיה האָט אָנגעקניפט די מלחמה מיט אַ חיל פון מלחמה־גיבורים, פיר הונדערט טויזנט געקליר בענע מענער; און ירבעם האָט אָנגעריכט אויף אים די מלחמה מיט אַכט הונדערט טויזנט געקליבענע מענער, העלדישע גיבורים.

^ה און אַ מלחמה איז געווען צווישן אבֿיהן און צווישן ירבעמען. ³ און אבֿיה האָט אָנגעקניפט די מלחמה מיט אַ חיל פון מלחמה־גיבורים, פיר הונדערט טויזנט געקליר בענע מענער; און ירבעם האָט אָנגעריכט אויף אים די מלחמה מיט אַכט הונדערט טויזנט געקליבענע מענער, העלדישע גיבורים.

⁴ און אבֿיה האָט זיך געשטעלט אויף דעם באַרג צמרים וואָס אין די בערג פון אפרים, און ער האָט געזאָגט: הערט מיך צו, ירבעם און גאנץ ישראל. ⁵ איר דאַרפט דאָך וויסן אז יהוה דער גאָט פון ישראל האָט געגעבן די מלוכה איבער ישראל צו דודן אויף אייביק, צו אים און צו זיינע קינדער, אין אַ בונד פון זאַלץ. ⁶ און ירבעם דער זון פון נבֿטן, דער קנעכט פון שלמה דעם זון פון דודן, איז אויפגעשטאַנען און האָט ווידערשפעניקט אָן זיין האַר. ⁷ און עס האָבן זיך אויפגעקליבן אַרום אים גישטיקע לייט,

^ט און אבֿיה האָט זיך געשטעלט אויף דעם באַרג צמרים וואָס אין די בערג פון אפרים, און ער האָט געזאָגט: הערט מיך צו, ירבעם און גאנץ ישראל. ⁵ איר דאַרפט דאָך וויסן אז יהוה דער גאָט פון ישראל האָט געגעבן די מלוכה איבער ישראל צו דודן אויף אייביק, צו אים און צו זיינע קינדער, אין אַ בונד פון זאַלץ. ⁶ און ירבעם דער זון פון נבֿטן, דער קנעכט פון שלמה דעם זון פון דודן, איז אויפגעשטאַנען און האָט ווידערשפעניקט אָן זיין האַר. ⁷ און עס האָבן זיך אויפגעקליבן אַרום אים גישטיקע לייט,

נידערטרעכטיקע יונגען, און זיי האָבן זיך געפעסטיקט אַקעגן רחבעם דעם זון פון שלמהן, און רחבעם איז געווען יונג און ווייכהאַרציק, און האָט זיך ניט געקענט שטאַרקן אַקעגן זיי. ⁸ און אַצונד ווילט איר זיך שטאַרקן אַקעגן דער מלוכה פון יהוה אין דער האַנט פון די קינדער פון דוד; און איר זייט אַ גרויסער המון, און מיט אייך זיינען די גילדערנע קעלבער וואָס ירבעם האָט אייך געמאַכט פאַר געטער. ⁹ פאַרוואָר, איר האָט פאַרשטויסן די כּהנים פון יהוה, די קינדער פון אהרן, און די לויים, און איר האָט אייך געמאַכט כּהנים אַזוי ווי די פעלקער פון אַנדערע לענדער; איטלעכער וואָס קומט דערפילן זיין האַנטא, מיט אַ יונגן אַקס, און מיט זיבן ווידערס, ער ווערט אַ פּהן צו די אומגע־טער. ¹⁰ אַבער מיר – אונדזער גאָט איז יהוה, און מיר האָבן אים ניט פאַרלאָזן, און כּהנים וואָס דינען פאַר יהוה, זיינען קינדער פון אהרן, און די לויים זיינען אויף דעם דינסט; ¹¹ און זיי דעמפּן צו יהוה בראַנדאַפּפער פרימאַרגן אין פרי־מאַרגן, און אַזונט אין אַזונט, און ווירויך פון שמעקעדיקע געווירצן, און די אויסלייגונג פון דעם ברויט אויף דעם ריינעם טיש, און די גילדערנע מנורה מיט אירע רערלעך אויף צו ברענען אַזונט אין אַזונט. וואָרום מיר היטן די היטונג פון יהוה אונדזער גאָט, און איר האָט אים פאַרלאָזן. ¹² און אַט איז פאַרויס מיט אונדו גאַט, און זיינע כּהנים מיט שאַלטרומיטן

א. ד. ה. זיך איינזיינען.

צו שאלן אויף אײך. קינדער פון ישראל, איר זאָלט ניט מלחמה האַלטן מיט יהוה דעם גאָט פון אונדזערע על-טערן, וואָרום איר וועט ניט באַגליקן.

¹³ אָבער יָרבעם האָט אויסגעדרייט די לויערער צו קומען אויף זיי פון הינטן, אזוי אז זיי זיינען געווען פאַר יהודה, און די לויערער הינטער זיי. ¹⁴ און יהודה האָט זיך אוינגעקוקט, ערשט די מלחמה איז אויף זיי פון פאַרנט און פון הינטן; און זיי האָבן געשריען צו יהוה, און די פּהנים האָבן גערומייטערט אין טרומייטן. ¹⁵ און די מענער פון יהודה האָבן אַרויסגעלאָזט אַ שאַלונג, און עס איז געווען, ווי די מענער פון יהודה האָבן אַרויסגעלאָזט אַ שאַלונג, האָט גאָט געשלאָגן יָרבעמען און גאַנץ ישראל פאַר אַבִּיהֶן און יהודה. ¹⁶ און די קינדער פון ישראל זיינען אַנטלאָפן פאַר יהודה, און גאָט האָט זיי געגעבן אין זייער האַנט. ¹⁷ און אַבִּיהֶן און זיין פּאָלק האָבן זיי געשלאָגן אַ גרויסן שלאַק, און עס זיינען געפאלן דערשלאָגענע פון ישראל פינף הונדערט טויזנט געקליבענע מענער. ¹⁸ און די קינדער פון ישראל זיינען אונטערטעניק געוואָרן אין יענער צייט, און די קינדער פון יהודה זיינען געוואָרן שטאַרק, ווייל זיי האָבן זיך אָנגעלענט אויף יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן.

¹⁹ און אַבִּיהֶן האָט נאָכגעיאָגט יָרבעמען, און ער האָט באַצווונגען פון אים שטעט: בֵּית־אֵל מיט אירע טעכטער-שטעט, און ישָנה מיט אירע טעכטערשטעט, און עֶפְרַיִם מיט אירע טעכטערשטעט. ²⁰ און יָרבעם איז מער ניט געקומען צו די כּוֹחוֹת אין די טעג פון אַבִּיהֶן; און גאָט האָט אים געפלאָגט, און ער איז געשטאַרבן.

²¹ און אַבִּיהֶן האָט זיך באַפעסטיקט. און ער האָט זיך גענומען פּערצן ווייבער, און האָט געבאַרן צוויי און צוואַנציק זין, און זעכצן טעכטער.

²² און די איבעריקע זאכן וועגן אַבִּיהֶן, און זיינע פּירונגען, און זיינע רייד, זיינען פאַרשריבן אין דעם מְדַרְשׁ פון עֲדוֹ דעם נביא.

²³ און אַבִּיהֶן האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אין דודס־שטאָט. און זיין זון אַסָא איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט. אין זיינע טעג איז דאָס לאַנד געווען רואיק צען יאָר.

יד ¹ און אַסָא האָט געטאָן וואָס איז גוט און רעכטפאַרטיק אין די אויגן פון יהוה זיין גאָט. ² און ער האָט אָפּגע-טאָן די פּרעמדע מזבחות און די בָּמוֹת, און ער האָט צעבראַכן די זיילשטיינער, און האָט אָפּגעהאַקט די געצנביימער. ³ און ער האָט אָנגעזאָגט יהודה צו זוכן יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן, און צו טאָן די תּוֹרָה און דאָס געבאָט. ⁴ און ער האָט אָפּגעטאָן פון אַלע שטעט פון יהודה די בָּמוֹת און די זוננײַלן. און דאָס קיניגרייך איז געווען רואיק אונטער אים. ⁵ און ער האָט געבויט פעסטונגשטעט אין יהודה, וואָרום דאָס לאַנד איז געווען רואיק, און ביי אים איז ניט געווען קיין מלחמה אין יענע יאָרן, ווייל גאָט האָט אים באַרוט. ⁶ און ער האָט געזאָגט צו יהודה:

עליכם בני ישראל אליהם עמידהו אלהיכם
כִּי־לֹא תַעֲלִיחוּ: וירבעם הסב את־המאָרֶב לְבוֹאֵי
מֵאַחֲרֵיהֶם וַיְהִי לִפְנֵי יְהוָה וְהַמָּאָרֶב מֵאַחֲרֵיהֶם:
וַיִּפְּנוּ יְהוָה וַיְהִי לָהֶם הַמִּלְחָמָה פְּנִים וְאַחֲרֵי וַיִּצְעֲקוּ יְהוָה וְהַכְּהֹנִים מִהַצְעָרִים בְּחַצְרוֹת: וַיִּרְוּ אִישׁ
יְהוָה וַיְהִי בְּהַרְוֵעַ אִישׁ יְהוָה וְהָאֱלֹהִים נִגַּף אֶת־יָרֵבֶעֶם
וּבְלִישְׁרָאֵל לִפְנֵי אַבְיָה וְיְהוּדָה: וַיָּנוּסוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
מִפְּנֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים בְּיָדָם: וַיָּכּוּ בָהֶם אַבְיָה וְעַמּוֹ
מִכָּה רַבָּה וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמִש־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ
בְּחֹר: וַיִּפְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּעַת הַחַיָּא וַאֲמַצְיָה בְּנֵי יְהוָה
כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: וַיִּרְדֹּף אַבְיָה אַחֲרָיו
וִירְבֵּעִם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־בְּנוֹתָיָה
וְאֶת־זִשְׁנָה וְאֶת־בְּנוֹתָיָה וְאֶת־עַפְרַיִם וּבְנֵיהֶם: וְלֹא־עָצַר
כֹּחַ יָרֵבֶעֶם עִיד בִּימֵי אַבְיָה וַיִּגְּדוּ יְהוָה וַיָּמָת:
וַיַּחֲזֹק אַבְיָה וַיִּשְׂאֵלֵהוּ נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה וַיִּלְדוּ עֲשָׂרִים
וּשְׁנַיִם בָּנִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה בָנוֹת: וַיִּתֵּר דְּבָרֵי אַבְיָה וַיִּרְכָּבוּ
וַדְּבָרָיו בְּתוֹבִים בְּמִדְרַשׁ הַנְּבִיא עֲדוֹ: וַיִּשְׁכַּב אַבְיָה
עַבְדֵּיבָתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אַסָּא בְּנֵי תַחֲתָיו
בִּימֵיו שָׁקֵטָה הָאָרֶץ עֶשֶׂר שָׁנִים:

יד

וַיֵּשֶׁת אַסָּא הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו: וַיִּסַּר אֶת־
מִזְבְּחוֹת הַנֶּכֶר וְהַבָּמוֹת וַיִּשְׁכַּר אֶת־הַמַּצְבּוֹת וַיִּגְדַּע אֶת־
הָאֲשֵׁרִים: וַיֹּאמֶר לַיהוָה לְחַדֵּשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
אֲבוֹתֵינוּם וְלַעֲשׂוֹת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה: וַיִּסַּר מִכָּל־עָרֵי
יְהוּדָה אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הַתַּמְנִינִים וַתִּשְׁקֵט הַמַּמְלָכָה
לִפְנָיו: וַיָּבֶן עָרֵי מְצוּדָה בִּיהוּדָה כִּי־שָׁקֵטָה הָאָרֶץ וְאֵין
עִמּוֹ מִלְחָמָה בְּשָׁנִים הָאֵלֶּה בִּיְהִינֵם יְהוָה לֵאמֹר:

יג, יד יחצ יט' עסין קי כ' בס"א ע צ ר כח

לאָמיר פאַרבויען די דאָזיקע שטאָט, און אַרומרינגלען מיט אַ מויער און טורעמס, טירן און רינגלען, אַזוי לאַנג דאָס לאַנד ליגט פאַר אונדו, ווייל מיר האָבן געזוכט יהוה אונדזער גאָט; מיר האָבן אים געזוכט, און ער האָט אונדז באַרוט פון רוּנד אַרום. און זיי האָבן געבויט, און האָבן באַגליקט.

7 און אָסאָ האָט געהאַט אַ חיל וואָס האָט געטראָגן פאַנצערס און שפיין, פון יהודה דריי הונדערט טויזנט; און פון בנימין, די וואָס האָבן געטראָגן אַ שילד און גע- שפּאַנט אַ בויגן, צוויי הונדערט און אַכציק טויזנט. די אַלע זיינען געווען העלדישע גיבורים.

8 איז אַרויסגעגאַנגען אַקעגן זיי זרח דער פּושי מיט אַ חיל פון טויזנט מאָל טויזנט, און רייטוואָגן דריי הונדערט, און ער איז געקומען ביז מְרֶשֶׁה. 9 איז אָסאָ אַרויסגעגאַנגען זיי אַנטקעגן, און זיי האָבן אָנגעריכט אַ מלחמה אין טאָל פון צפת ביי מְרֶשֶׁה. 10 און אָסאָ האָט גערופן צו יהוה זיין גאָט, און ער האָט געזאָגט: יהוה, ניטאָ אַחוץ דיר צו העלפן צווישן דעם מאַכטיקן אין דעם וואָס אָן כּוּחַ; העלף אונדו, יהוה אונדזער גאָט, וואָרום אויף דיר לענען מיר זיך אָן, און אין דיין נאָמען זיינען מיר געקומען אויף דעמדאָויקן גרויסן המון. דו ביסט יהוה אונדזער גאָט; זאָל ניט אַ מענטש אויסהאַלטן אַקעגן דיר.

11 און גאָט האָט געשלאָגן די פּושים פאַר אָסאָ און פאַר יהודה, און די פּושים זיינען אַנטלאָפן. 12 און אָסאָ

ליהודה נבנה את הערים האלה ונסב חומה ומגדלים דלתים ובריחים עזרו הארץ לפנינו כי דרשנו את יהוה אלהינו דרשנו ונח לנו מסביב ויבנו ויצליחו: ויהי לאסא חיל נשא צנה ורמח מיהודה שלש מאות אלף ומבנימן נשאי מגן ודרכי קשת מאתים ושמונים אלף כל־אלה גבורי חיל: ויצא אליהם זרח הבושי בחיל אלף אלפים ומרכבות שלש מאות ויבא עד־מְרֶשֶׁה: ויצא אסא לפניו ויערכו מלחמה בגיא צפתה למְרֶשֶׁה: ויקרא אסא אליהוה אלהיו ויאמר יהוה אִי־עִמָּךָ לעזר בין רב לאין פח עזרנו יהוה אלהינו כִּי־עִלְיָךָ נשענו ובשִׁמְךָ באנו על־הַמָּוֶן הַזֶּה יהוה אלהינו אתה אִל־יִעָזֵר עִמָּךָ אָנֹכִי: ויגף יהוה את־הכּוּשִׁים לפני אסא ולפני יהודה וינטו הכּוּשִׁים: וירדפם אסא והעם אשר־עִמּוֹ עַד־לְגֶרֶךָ ויפלו מבושים לאִין־לָהֶם מַחֵה כִּי־נִשְׁבְּרוּ לפני־יהוה ולפני מַחֵהוּ וישאו שקל הרבה מאד: ויפו את בל־הַעֲרִוּים סביבות גֶרֶךָ כִּי־הָיָה פַחַד־יְהוָה עליהם ויבזו את־כָּל־הַעֲרִוּים כִּי־בָזָה רַבָּה הַיְתָה בָהֶם: וינס־אֲחִילִי מִקִּנְיָ הַבַּיִת וישבו צאן לרֶבֶךָ ויגמלים וישבו ירושלים:

טו

ועזריהו בן־עזריה היתה עליו רוח אלהים: ויצא לפני אסא ויאמר לוֹ שְׁמַעֲנִי אָסָא וכל־יהודה ובנימן יהוה עִמָּכֶם בְּהַיּוֹתֵכֶם עִמּוֹ וְאִם־תִּדְרָשׁוּהוּ יִמְצָא לָכֶם וְאִם־תִּשְׁכַּחוּהוּ יָעֹב אַתְּכֶם: וימים רבים לישראל ללא אלהי אמת וללא כהן מורה וללא תורה: וישב בצר־לוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל ויבקשו וימצא להם: ובעתים החם אין שלום ליצא ולבא כי מהומות רבות על כל־יִשְׂרָאֵל הארצות: וכתתו גוֹי־בָגוּדֵי וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֲלֵתִים

און דאָס פּאָלק וואָס מיט אים האָבן זיי נאָכגעיאָגט ביז קיין גֶרָר, און עס זיינען געפאלן פון די פּושים, ביז פון זיי איז ניט געבליבן אַ לעבעדיקער; וואָרום זיי זיינען צעבראָכן געוואָרן פאַר גאָט און פאַר זיין מחנה. און זיי האָבן גענומען רויב זייער פיל. 13 און זיי האָבן געשלאָגן אַלע שטעט רוּנד אַרום גֶרָר, וואָרום אַ פּחד פון גאָט איז געווען אויף זיי; און זיי האָבן אויסגערויבט אַלע שטעט, וואָרום פיל רויב איז אין זיי געווען. 14 און אויך די פיגעצעלטן האָבן זיי געשלאָגן, און זיי האָבן געפאַנגען שאָף אַ סך, און קעמלען, און האָבן זיך אוועקערט קיין ירושלים.

טז

1 און עזריהו דעם זון פון עזרדן, אויף אים איז געווען דער גייסט פון גאָט. 2 און ער איז אַרויסגעגאַנגען אַנט־קעגן אָסאָן, און האָט צו אים געזאָגט: הערט מיך צו, אָסאָ, און גאַנץ יהודה, און בנימין: גאָט איז מיט אייך, אַז איר זייט מיט אים; און אַז איר וועט אים זוכן, וועט ער זיך לאָזן געפינען פון אייך; אָבער אַז איר וועט אים פאַרלאָזן, וועט ער אייך פאַרלאָזן. 3 און פיל טעג איז ישראל געווען אָן דעם אמתן גאָט, און אָן אַ כהן וואָס זאָל לערנען, און אָן אַ תּוֹרָה. 4 אָבער אַז זיי האָבן אין זייער גוּיט זיך אומגעקערט צו יהוה דעם גאָט פון ישראל, און האָבן אים געזוכט, האָט ער זיך געלאָזט געפינען פון זיי. 5 און אין יענע צייטן איז ניט געווען קיין פריד פאַר דעם אַרויסגייער און פאַר דעם אַרײַנגייער, וואָרום גרויסע מהומות זיינען געווען אויף אַלע באַזוינער פון די לענדער. 6 און זיי זיינען צעשלאָגן געוואָרן אַ פּאָלק אָן אַ פּאָלק, און אַ שטאָט אָן אַ שטאָט, וואָרום גאָט האָט זיי פאַרטומלט

מיט אלערליי צרות. ⁷ אָבער איר זייט שטאַרק, און זאָלן
ניט אָפּגעשלאָפּט ווערן אײערע הענט, וואָרום אַ שכר איז
דאָ פאַר אײער טואונג.

⁸ און ווי אָסאָ האָט געהערט די דאָזיקע ווערטער און
די נבואה פון עוֹרד דעם נביא, האָט ער זיך געשטאַרקט,
און האָט אָפּגעשאַפּט די אומווערדיקייטן פון גאַנצן לאַנד
יהודה און בנימין, און פון די שטעט וואָס ער האָט באַ-
צווונגען פון באַרג אפרים; און ער האָט באַנייט דעם מזבח
פון גאָט וואָס פאַר דעם פּאָדערהויז פון גאָט. ⁹ און ער

האָט אײנגעזאַמלט גאַנץ יהודה און בנימין און די וואָס
האָבן זיך אויפּגעהאַלטן ביי זיי פון אפרים און מנשה, און
פון שמעון; וואָרום אַ סך זיינען צוגעפּאַלן צו אים פון
ישראל, ווען זיי האָבן געזען אַז יהוה זיין גאָט איז
מיט אים. ¹⁰ און זיי האָבן זיך אײנגעזאַמלט אין ירושלים

אין דריטן חודש, אין פּופּצנטן יאָר פון אָסאָס מלוכה.
¹¹ און זיי האָבן געשלאַכט צו גאָט אין יענעם טאָג, פון דעם
רויב וואָס זיי האָבן געבראַכט, זיבן הונדערט רינדער,
און זיבן טויזנט שאַף. ¹² און זיי זיינען אַריין אין אַ בונד
צו זוכן יהוה דעם גאָט פון זײערע עלטערן מיט זײער

גאַנצן האַרצן און מיט זײער גאַנצער זעל; ¹³ און אַז איט-
לעכער וואָס וועט־ניט זוכן יהוה דעם גאָט פון ישראל,
זאָל געטייט ווערן, סײ קליין סײ גרויס, סײ אַ מאַן סײ אַ
פרוי. ¹⁴ און זיי האָבן געשוואָרן צו גאָט אויף אַ הויכן קול,
און מיט שאַלונג, און מיט טרומייטן, און מיט שופרות.
¹⁵ און גאַנץ יהודה האָבן זיך געפרייט מיט דער שבועה;

וואָרום מיט זײער גאַנצן האַרצן האָבן זיי געשוואָרן, און מיט זײער
גאַנצן רצון האָבן זיי אים געווכט; און ער האָט

זיך געלאָזט געפינען פון זיי, און גאָט האָט זיי באַרוט פון רונד אַרום.
¹⁶ און אויך מעַכָה די מוטער פון דעם מלך אָסאָן האָט ער אָפּגעטאָן פון זיין אַ האַרינטע, ווייל זי האָט גע-
מאַכט אַ פאַרזעעניש צו דער אַשרה. און אָסאָ האָט אָפּגעהאַקט איר פאַרזעעניש, און צעמאָלן, און פאַרברענט ביים טײך
קדרון. ¹⁷ אָבער די בָּמוֹת זיינען ניט אָפּגעטאָן געוואָרן פון ישראל; נאָר אָסאָס האַרץ איז געווען גאַנץ אַלע זיינע טעג.

¹⁸ און ער האָט געבראַכט די געהייליקטע זאַכן פון זיין פּאַטער, און זיינע אײגענע געהייליקטע זאַכן, אין גאָטס
הויז, זילבער און גאָלד, און כלים.

¹⁹ און קיין מלחמה איז מער ניט געווען ביז דעם פינף און דרייסיקסטן יאָר פון אָסאָס מלוכה.

טז ¹ אין זעקס און דרייסיקסטן יאָר פון אָסאָס מלוכה, איז בעשאַ דער מלך פון ישראל אַרויפגעגאַנגען אויף יהודה,
און ער האָט אַרומגעבויט רָמָה, כדי ניט צו דערלאָזן אַן אַרויסגייער און אַן אַרײנגייער צו אָסאָ דעם מלך פון יהודה.

² האָט אָסאָ אַרויסגענומען זילבער און גאָלד פון די אוצרות פון גאָטס הויז און דעם מלכס הויז, און אַוועקגעשיקט צו
בְּדִהָדָד דעם מלך פון אַרם, וואָס איז געווען אין דרִמְשֶׁק, אַזוי צו זאָגן: ³ אַ בונד איז צווישן מיר און צווישן דיר, און צווישן

הַמָּמָס בְּכָל־צָרָה: וְאַתֶּם הִנֵּנוּ וְאַל־יָדָפוּ יָדֵיכֶם בִּי יְשׁוּ
שָׁבֵר לַפְּעִלְהֶכֶם: וְכִשְׁמֵעַ אָסָא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה

וְהַנְּבוּאָה עוֹרַד הַנְּבִיא הַתְּחִינָן וַיַּעֲבֵר הַשְּׁקוּצִים מִכָּל־
אֶרֶץ יְהוּדָה וּבְנֵימִן וּמִיְהוּדָה אֲשֶׁר לְכַד מִהַר אֶפְרַיִם

וַיַּהֲדֹשׁ אֶת־מִזְבְּחַת יְהוָה אֲשֶׁר לִבְנֵי אוֹלָם יְהוָה: וַיִּקְבְּצוּ
אֶת־כָּל־יְהוּדָה וּבְנֵימִן וְהַגִּרִּים עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה

וּמִשְׁמֵעוֹן כִּי־נִפְלְאוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לְרֹב בְּרֹאתֶם כִּי־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ: וַיִּקְבְּצוּ יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לַשָּׁנָה

הַחֲמִישִׁי־עֶשְׂרֵה לַמְּלָכוֹת אָסָא: וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
מִיְהוּשָׁלָל הַבָּיִא בְּקָרְ שֶׁבַע מֵאוֹת וַצֹּאן שִׁבְעַת אֲלָפִים:

וַיָּבִיאוּ בְּבָרִית לַדְּרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל־
לִבָּבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם: וְכָל אֲשֶׁר לֹא־יָדָרַשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־
יִשְׂרָאֵל יוֹמָת לְמִן־קַטָּן וְעַד־גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה:

וַיִּשְׁבְּעוּ לַיהוָה בְּקוֹל־גָּדוֹל וּבְחֵרוּתָהּ וּבְחֻצְרוֹת וּבְשׂוֹפְרוֹת: וְיִשְׁמְרוּ
כָּל־יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה כִּי בְּכָל־לִבָּבָם נִשְׁבְּעוּ

וּבְכָל־רִצְוֹנָם בְּקִשְׁהוּ וַיִּמְצְאוּ לָהֶם וַיִּנַּח יְהוָה לָהֶם
מִסָּבִיב: וַגִּם־מִנְּקָה אִם אָסָא הַמֶּלֶךְ הַסִּירָה מִן־בִּירָה

אֲשֶׁר־עֲשִׂתָהּ לְאֲשֶׁרָה מִפְּלָצַת וַיִּכְרַת אָסָא אֶת־מִפְּלָצַתָּהּ
בְּדָק וַיִּשְׂרַף בְּנַחַל קַדְרוֹן: וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל

בְּכָל־לִבְב־אָסָא הָיָה שְׁלֵם כָּל־יְמָיו: וַיָּבֵא אֶת־קִדְשֵׁי אָבִיו
וְקִדְשֵׁי בֵית הָאֱלֹהִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים: וּמִלְחָמָה לֹא
הָיְתָה עַד שְׁנַת־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ לַמְּלָכוֹת אָסָא:

טז

בְּשָׁנַת שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ לַמְּלָכוֹת אָסָא עָלָה בַּעֲשָׂא מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיָּבִין אֶת־הַרְמָה לְבַלְתֵּי תַת יִצְחָא וַבָּא

לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה: וַיִּצְא אָסָא כֶּסֶף וְזָהָב מֵאֲצִרוֹת בֵּית־
יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־בְּדִהָדָד מֶלֶךְ אַרֶם הַיּוֹשֵׁב

בְּדִרְמֶשֶׁק לֵאמֹר: בְּרִית בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ

וְאֵין זעקס און דרייסיקסטן יאָר פון אָסאָס מלוכה, איז בעשאַ דער מלך פון ישראל אַרויפגעגאַנגען אויף יהודה,
און ער האָט אַרומגעבויט רָמָה, כדי ניט צו דערלאָזן אַן אַרויסגייער און אַן אַרײנגייער צו אָסאָ דעם מלך פון יהודה.

² האָט אָסאָ אַרויסגענומען זילבער און גאָלד פון די אוצרות פון גאָטס הויז און דעם מלכס הויז, און אַוועקגעשיקט צו
בְּדִהָדָד דעם מלך פון אַרם, וואָס איז געווען אין דרִמְשֶׁק, אַזוי צו זאָגן: ³ אַ בונד איז צווישן מיר און צווישן דיר, און צווישן

מִיַּם פֶּאָטֶעֶר און צווישן דײַן פֶּאָטֶעֶר; אָט שײַך אײַך דײַר זײַלבער און גאַלד; גײ פֶּאַרשטעײַר דײַן בױנד מיט בַּעֲשָׂא דעם מלך פון ישראל, כדי ער זאל אָפּצײַען פון מײַר.

ה האָט בְּדָהֲדָד צוגעהערט צו דעם מלך אָסָא, און ער האָט געשיקט זײַנע חײַל־פִּירער אויף די שטעט פון ישראל, און זײ האָבן געשלאָגן עײַזן, און דָן, און אָב־לַמִּים, און אַלע שפּײַכלערשטעט פון נפתלי.

ו און עס איז געווען, ווי בַּעֲשָׂא האָט דערהערט, אזוי האָט ער אויפגעהערט אַרומבויען רָמָה, און האָט אָפּגע־שטעלט זײַן אַרבעט. ו און דער מלך אָסָא האָט גענומען גאַנץ יהודה, און זײ האָבן אַוועקגעטראָגן די שטײַנער פון רָמָה, און אירע האַלצן, מיט וואָס בַּעֲשָׂא האָט געבױט. און ער האָט מיט זײ אַרומגעבױט גִבְעֵה און מצפה.

ז און אין יענער צײַט איז געקומען חֲנַנִי דער זעער צו אָסָא דעם מלך פון יהודה, און האָט צו אים געוואָגט: ״וײַל דו האָסט זיך אָנגעלענט אויף דעם מלך פון אַרָם, און האָסט זיך נײַט אָנגעלענט אויף יהוה דײַן גאָט, דרום איז דער חײַל פון דעם מלך פון אַרָם אַנטרווען געוואָרן פון דײַן האַנט.״ ו זײַנען נײַט די כּוֹשִׁים און די לױבִים געווען אַ גרויסער חײַל מיט רײַטוועגן און מיט־רײַטער זײַער פּײַל? אָבער אַז דו האָסט זיך אָנגעלענט אויף גאָט, האָט ער זײ געגעבן אין דײַן האַנט. ו וואָרום די אויגן פון גאָט וואַנדערן אום איבער דער גאַנצער ערד, זיך צו שטאַרקן פאַר די וואָס זײַער האַרץ איז אים גאַנץ. דו ביסט נאַרײַש געווען אין דעם, וואָרום פון אַצונד אָן וועלן בײַ דײַר זײַן מלחמות.

הָיָה שְׁלַחְתִּי לְךָ בְּסוֹף וְהָיָה לְךָ הַפֶּר בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעֲשָׂא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעַלְי: וַיִּשְׁמַע בְּדָהֲדָד אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחַיִּלִּים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עַרְוֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּכּוּ אֶת־עַיִן וְאֶת־דָּוָן וְאֶת אֶבֶל מִים וְאֶת כָּל־מִסְכְּנוֹת עַרְוֵי נַפְתָּלִי: וַיְהִי בְּשִׁמְעוֹ בַּעֲשָׂא וַיַּחְדָּל מִכְּבוֹת אֶת־הַרְמָה וַיִּשְׁבֹּת אֶת־מִלְאכָתּוֹ: וְאָסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ אֶת־אֲבָנֵי הַרְמָה וְאֶת־עֲצֵיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעֲשָׂא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת־גִּבְעָה וְאֶת־הַמִּצְפָּה: וַכַּעֲת הָיָה בָּא הַנְּנִי הַרְאָה אֶל־אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּהַשְׁעֲנֶנְךָ עַל־מֶלֶךְ אַרָם וְלֹא נִשְׁעַנְתָּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן נִמְלַט חַיִּל לְחִיזוֹלְךָ לְרִכְבּ וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהַשְׁעֲנֶנְךָ עַל־יְהוָה נִתְּנָם בְּיָדְךָ: כִּי יְהוָה עִינֵי מִשְׁטָטוֹת בְּכָל־הָאָרֶץ לְהַתְּחֹק עַם־לְבָבְךָ שְׁלֹם אֵלָיו נִסְכַּלְתָּ עַל־זֹאת כִּי מַעֲתָה יֵשׁ עִמָּךְ מִלְּחָמוֹת: וַיִּכְעַס אָסָא אֶל־הַרְאָה וַיִּתְּנֶהוּ בֵּית הַמִּהְפָּכֶת כִּי־בִזְעָף עָמָו עַל־זֹאת וַיִּרְצֹץ אָסָא מִן־הָעָם בַּעֲת הַהִיא: וְהָיָה דְבַר־י אָסָא הַרְאָשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הַנֶּגַם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַמַּלְכִּים לַיהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וַיַּחֲלֹא אָסָא בְּשַׁנַּת שְׁלוֹשִׁים וְתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ כִּרְגָלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלְיוֹ וַגַּם־בְּחָלְיוֹ לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי בְּרַפְּאִים: וַיִּשְׁכַּב אָסָא עַם־אֲבֹתָיו וַיָּמָת בְּשַׁנַּת אַרְבָּעִים וְאַחַת לְמַלְכוֹ: וַיִּקְבְּרוּהוּ בְּקִבְרֹתָיו אֲשֶׁר־בְּרָמָה לֹד בְּעִיר דָּוִד וַיִּשְׁכְּבֶהוּ בַּמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר מִלֵּא בְּשָׂמִים וְזָנִים מְרַקְקִים בְּמִרְקַחַת מַעֲשֵׂה וַיִּשְׂרַפְּלוּ שְׂרָפָה גְדוֹלָה עַד־לְמָאָד:

י וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנֵי תַחְתָּיו וַיִּתְחַזַּק עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיִּתְּן טו, ח' כִּי־הָלָא ו

י וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנֵי תַחְתָּיו וַיִּתְחַזַּק עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיִּתְּן

י¹⁰ האָט אָסָא געצערנט אויף דעם זעער, און ער האָט אים אַרײַנגעזעצט אין תּפִּיסָה; וײַל ער איז געווען אין כּעס אויף אים דערפֿאַר. און אָסָא האָט געדריקט טײַל פון דעם פֿאַלק אין יענער צײַט.

י¹¹ און אָט די זאַכן וועגן אָסָא, די ערשטע אזוי ווי די לעצטע, זײ זײַנען באַשריבן אין בוך פון די מלכים פון יהודה און ישראל.

י¹² און אָסָא איז קראַנק געוואָרן אויף זײַנע פִּיס אין גײן און דרײַסיקסטן יאָר פון זײַן מלוכה; זײַן קראַנקשאַפט איז געווען זײַער שטאַרק; אָבער אַפֿילו אין זײַן קראַנקשאַפט האָט ער נײַט געפרעגט בײַ גאָט נײַערט בײַ די הײַלערס.

י¹³ און אָסָא האָט זיך געלײַגט מיט זײַנע עלטערן, און איז געשטאַרבן אין אײן און פערציקסטן יאָר פון זײַן מלוכה. י¹⁴ און מע האָט אים באַגראָבן אין זײַן קבר וואָס ער האָט זיך געלאָזט גראָבן אין דודס־שטאַט, און מע האָט אים אַרײַנגעלײַגט אין אַ געלעגער וואָס מע האָט אָנגעפֿילט מיט געוירצן און פאַרשידענע מינים, צופֿאַרײַט דורך בשמים־מאַכערייַ, און מע האָט פֿאַרברענט נאָך אים אַ גרויסע פֿאַרברענונג בײַ גאַר.

י¹⁵ און יְהוֹשָׁפָט זײַן זון איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט, און האָט זיך באַפעסטיקט אַקעגן ישראל. י² און ער האָט

אִים הוֹנְדֵּעֵרְט און אַכציק טויונט געוואָפּנטע צום קריג.
 י' דאָס ווײַנען די וואָס האָבן באַדינט דעם מלך, אַחוץ וואָס
 דער מלך האָט געשטעלט אין די פעסטונגשטעט אין גאַנץ
 יהודה.

יט אַלף חלוצי צבא: אַלף הַמְּשֻׁרְתִּים אַתְּהִמְלִךְ
 מִלְּבַד אֲשֶׁר־נָתַן הַמֶּלֶךְ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר בְּכָל־יְהוּדָה:
 יח

יג וַיְהִי לַיהוֹשֻׁפָּט עֶשֶׂר וּכְבוֹד לָרֶב וַיִּתְחַנֵּן לְאַחָב: וַיִּרְדֹּף
 לְקִץ שְׁנַיִם אֲלֵי־אַחָב לְשִׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחָב צֹאן
 וּבָקָר לָרֶב וְלָעַם אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיְסִיתֵהוּ לַעֲלוֹת אֶל־רָמֹת
 גִּלְעָד: וַיֹּאמֶר אַחָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשֻׁפָּט מֶלֶךְ
 יְהוּדָה הַתְּלִיף עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כִּמּוֹנִי כִּמּוֹלֵךְ
 ד וּבְעַמְּךָ עִמִּי וְעַמְּךָ בְּמַלְחָמָה: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁפָּט אֶל־מֶלֶךְ
 ה יִשְׂרָאֵל דְּרִשְׁנָא כּוּיֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה: וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־
 יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִיאִים אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
 וַיִּלְלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לְמַלְחָמָה אִם־אֶחָדֵל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה
 וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁפָּט הֲאִין פֹּה
 ז נְבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאֲתָו: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
 אֶל־יְהוֹשֻׁפָּט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לְדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֲתָו
 וְאֲנִי שְׂנֵאתִיהוּ כִּי אֲנִינוּ מִתְּנַבְּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי כִלְיָמוּ
 לְרַעָה הוּא מִיִּבְהוּ בְּדִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁפָּט אֶל־יֹאמְרֵי
 ח הַמֶּלֶךְ כֵּן: וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיסִים אֶחָד וַיֹּאמֶר
 ט מַהֵר מִיִּבְהוּ בְּדִמְלָא: וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיְהוֹשֻׁפָּט מֶלֶךְ־
 יְהוּדָה וַיֹּשְׁבִים אִישׁ עַל־בְּסָאוּ מִלְּבָשִׁים בְּגָדִים וַיֹּשְׁבִים
 י בְּנֵרֶן פֶּתַח שַׁעַר שִׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְּנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם:
 יא וַיַּעַשׂ לוֹ צְדָקְהוּ בְּרַבְּעֵנָה קָרְנֵי בְּרוֹל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר
 יב יְהוָה בְּאֵלֶּה תִּנְגַח אֶת־אַרְסָם עַד־פְּלוֹתָם: וְכָל־הַנְּבִיאִים
 יג נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצַּלַּח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד
 יד הַמֶּלֶךְ: וְהַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־הִלְךְ לְקִרְא לְמִיִּבְהוּ דְּבַר אֱלֹהֵי
 טו לֵאמֹר הִנֵּה דְבַר־יְהוָה הַנְּבִיאִים פְּרָדְאֶתְךָ טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְהִי־
 יז כֵּן דְּבַר־ךָ כַּאֲתֵר מֵהֶם וְדַבְּרַתְּ טוֹב: וַיֹּאמֶר מִיִּבְהוּ חַי

יח וְאֵין יְהוֹשֻׁפָּט הָאֵט גַּעֲהָט פִּיל עוֹשֵׁר און כְּבוֹד;
 און ער האָט זיך מתחנן געווען מיט אַחָבן. י' און
 נאָך אַ פֶּאַרלויף פֿון יאַרן האָט ער אַראָפּגענידערט צו
 אַחָבן קיין שומרון, און אַחָב האָט געשלאַכט פֶּאַר אִים
 און פֶּאַר דעם פֶּאַלק וואָס מיט אִים שאָף און רינדער אַ
 סך, און ער האָט אִים אַיינגערעדט אַרויפצוגיין קיין רָמֹת־
 גִּלְעָד. י' און אַחָב דער מלך פֿון ישראל האָט געוואָנט
 צו יְהוֹשֻׁפָּט דעם מלך פֿון יהודה: ווילסטו גיין מיט מיר
 קיין רָמֹת־גִּלְעָד? האָט ער געוואָנט: אַזוי ווי דו אַזוי איך,
 און אַזוי ווי דיין פֶּאַלק מיין פֶּאַלק, און אין איינעם מיט דיר
 אויף מלחמה.

י' און יְהוֹשֻׁפָּט האָט געוואָנט צו דעם מלך פֿון ישראל:
 פּרעג היינט, איך בעט דיר, דאָס וואָרט פֿון גאָט.
 י' האָט דער מלך פֿון ישראל אַיינגעוואַמלט די
 נביאים, פיר הונדערט מאָן, און ער האָט צו זיי געוואָנט:
 זאָלן מיר גיין קיין רָמֹת־גִּלְעָד אויף מלחמה, אָדער זאָל
 איך אָפּשטיין? האָבן זיי געוואָנט: גיי אַרויף, און גאָט וועט
 זי געבן אין דער האַנט פֿון מלך.

י' האָט יְהוֹשֻׁפָּט געוואָנט: איז דאָ נישטאָ נאָך אַ נביא
 פֿון גאָט, אָז מיר זאָלן פּרעגן ביי אים? י' האָט דער מלך
 פֿון ישראל געוואָנט צו יְהוֹשֻׁפָּט: פֶּאַראַן נאָך איין מאָן אויף צו פּרעגן ביי גאָט דורך אים, אָבער איך האָב אים פֿיינט,
 ווײַל ער זאָגט נישט אויף מיר נביאות צום גוטן, נײַערט אַלע זײַנע טעג צום שלעכטן; דאָס איז מיכײַהוּ דער זון פֿון
 ימֵלֶאָן. האָט יְהוֹשֻׁפָּט געוואָנט: זאָל דער מלך אַזוי נישט רעדן.

יח וַיִּתְחַנֵּן לְאַחָב לְשִׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחָב צֹאן
 וּבָקָר לָרֶב וְלָעַם אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיְסִיתֵהוּ לַעֲלוֹת אֶל־רָמֹת
 גִּלְעָד: וַיֹּאמֶר אַחָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשֻׁפָּט מֶלֶךְ
 יְהוּדָה הַתְּלִיף עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כִּמּוֹנִי כִּמּוֹלֵךְ
 ד וּבְעַמְּךָ עִמִּי וְעַמְּךָ בְּמַלְחָמָה: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁפָּט אֶל־מֶלֶךְ
 ה יִשְׂרָאֵל דְּרִשְׁנָא כּוּיֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה: וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־
 יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִיאִים אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
 וַיִּלְלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לְמַלְחָמָה אִם־אֶחָדֵל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה
 וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁפָּט הֲאִין פֹּה
 ז נְבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאֲתָו: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
 אֶל־יְהוֹשֻׁפָּט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לְדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֲתָו
 וְאֲנִי שְׂנֵאתִיהוּ כִּי אֲנִינוּ מִתְּנַבְּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי כִלְיָמוּ
 לְרַעָה הוּא מִיִּבְהוּ בְּדִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁפָּט אֶל־יֹאמְרֵי
 ח הַמֶּלֶךְ כֵּן: וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיסִים אֶחָד וַיֹּאמֶר
 ט מַהֵר מִיִּבְהוּ בְּדִמְלָא: וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיְהוֹשֻׁפָּט מֶלֶךְ־
 יְהוּדָה וַיֹּשְׁבִים אִישׁ עַל־בְּסָאוּ מִלְּבָשִׁים בְּגָדִים וַיֹּשְׁבִים
 י בְּנֵרֶן פֶּתַח שַׁעַר שִׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְּנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם:
 יא וַיַּעַשׂ לוֹ צְדָקְהוּ בְּרַבְּעֵנָה קָרְנֵי בְּרוֹל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר
 יב יְהוָה בְּאֵלֶּה תִּנְגַח אֶת־אַרְסָם עַד־פְּלוֹתָם: וְכָל־הַנְּבִיאִים
 יג נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצַּלַּח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד
 יד הַמֶּלֶךְ: וְהַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־הִלְךְ לְקִרְא לְמִיִּבְהוּ דְּבַר אֱלֹהֵי
 טו לֵאמֹר הִנֵּה דְבַר־יְהוָה הַנְּבִיאִים פְּרָדְאֶתְךָ טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְהִי־
 יז כֵּן דְּבַר־ךָ כַּאֲתֵר מֵהֶם וְדַבְּרַתְּ טוֹב: וַיֹּאמֶר מִיִּבְהוּ חַי

ח' סכיוו סי

י' האָט דער מלך פֿון ישראל צוגערופן אַ הויפּדינער, און האָט געוואָנט: ברענג אויף גיך מיכִיָהוּ דעם זון פֿון ימֵלֶאָן.
 י' און דער מלך פֿון ישראל און יְהוֹשֻׁפָּט דער מלך פֿון יהודה זיינען געזעסן איטלעכער אויף זיין טראָן אָנגע־
 קליידט אין בגדי־מלכות; און זיי זיינען געזעסן אין אַ שײַער ביי דעם טויעראַיינגאַנג פֿון שומרון, און אַלע נביאים
 האָבן נביאות געוואָנט פֶּאַר זיי. י' און צדקיהו דער זון פֿון כְּנַעֲנָהן האָט זיך געמאַכט אַיזערנע הערנער, און ער האָט
 געוואָנט: אַזוי האָט גאָט געוואָנט: מיט די־דאָזיקע וועסטו שטויסן די אַרמים ביז זיי צו פֶּאַרלענדן. י' און אַלע נביאים
 האָבן נביאות געוואָנט דעסגלייַכן, אַזוי צו זאָגן: גיי אויף רָמֹת־גִּלְעָד, און באַגליק, און גאָט וועט זי געבן אין דער
 האַנט פֿון מלך.
 י' און דער שליח וואָס איז געגאַנגען רופן מיכִיָהוּן, האָט גערעדט צו אים, אַזוי צו זאָגן: זע, די ווערטער פֿון די נביאים
 זיינען ווי איין מויל גוטס אויפן מלך; טאָ זאָל, איך בעט דיר, דיין וואָרט זיין אַזוי ווי פֿון איינעם פֿון זיי, און רעד גוטס. י' האָט

יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר־יֹאמֶר אֱלֹהֵי אֲתוֹ אֲדַבֵּר : וַיִּבֹא אֶל־יְד
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִי־בָהּ הַגִּלְגָּד אֶל־דָּמָת גִּלְעָד
לַמֶּלֶכְמָה אֲסִי־אֶחָדֶל וַיֹּאמֶר עָלָיו וְהַזְלִיחוּ וַיִּנְתְּנוּ בְיַדְכֶם:
וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כִּמָּה פְּנִימִים אָנִי מִשְׁבִּיעַךְ אֲשֶׁר
לֹא־תִדְבַר אֵלַי רַק אִמַת בְּשֵׁם יְהוָה: וַיֹּאמֶר רְאִיתִי אֶת־יְד
כְּלִי־יִשְׂרָאֵל נִפְצָעִים עַל־הַקְּרִים כַּצֵּאן אֲשֶׁר אֵי־דָלְהֶן רַעַה
וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדַעֵם לְאֵלֶּה יִשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם:
וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא אֶמְתִּי אֶלְדָּךְ לֹא־
וַתִּבְאָ עָלַי טוֹב כִּי אֲסִלְרְעִי: וַיֹּאמֶר לְכֵן שָׁמְעִי
דְּבַר־יְהוָה רְאִיתִי אֶת־יְהוָה וַיֹּשֶׁב עַל־כַּסְאִי וְכָל־צְבָא
הַשָּׁמַיִם עֹמְדִים עַל־יְמִינִי וְשִׁמְאֵלוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי
וַיִּפְתָּה אֶת־אֶחָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיַּעַל וַיִּפֹּל בְּרַמּוֹת גִּלְעָד
וַיֹּאמֶר זֶה אֹמֵר כָּכָה וְזֶה אֹמֵר כָּכָה: וַיֵּצֵא הַרוּחַ וַיַּעֲמֵד
לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶפְתְּנוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בְּמָה:
וַיֹּאמֶר אֲצֵא וְהִיִּתִי לְרוּחַ שָׁקֶר בְּפִי כְּלִי־נִבְיָאִיו וַיֹּאמֶר
תִּפְתָּה וְנִסְתַּחֲבֹל צֵא וְעִשְׂתִּיבֶן: וַעֲתָה הִנֵּה נָתַן יְהוָה
רוּחַ שָׁקֶר בְּפִי נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וְיְהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רַעַה:
וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כַּנְנֶגֶה נֶגֶד אֶת־מִכְיָהוּ עַל־הַלְלוֹי וַיֹּאמֶר
אֵי יְהוָה הַחֲדָד עִבֵר רִוְחֵי־יְהוָה מֵאֵתִי לְדַבֵּר אֶתְךָ: וַיֹּאמֶר
מִי־יָדוּ הַנֶּגֶד רָאָה בְּנֵים הַהוּא אֲשֶׁר תִּבְוֵא חֲדָר בַּחֲדָר
לְהַקְבֹּא: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קְרוּ אֶת־מִכְיָהוּ וְהִשִּׁיבֵהוּ
אֶל־אֲמוֹן שַׂר־הַצֵּד וְאֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־הַמֶּלֶךְ: וַאֲמַרְתֶּם בָּהּ
אָמֵן הַמֶּלֶךְ שִׁימוּ זֶה בֵּית הַבְּלֹא וְהֵאכִילֵהוּ לֶחֶם לַחֲזֵן
וּפְּמֹם לַחֲזֵן עַד שׁוֹבֵי בְּשָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר מִי־יָדוּ אֲסִי־שׁוֹב
תִּשׁוּבוּ בְּשָׁלוֹם לֹא־דַבֵּר יְהוָה כִּי וַיֹּאמֶר שָׁמְעִי עַמּוּם
כָּלֶם: וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה
אֶל־רַמַת־גִּלְעָד: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הַתַּחֲפֹשׁ
יח' בס"א צבא השמים עמדים כא' קמ"ח

מִכְיָהוּ גַעזֹאגֶט: אַזווי ווי עס לעבטס יהוה, אָ דאָס וואָס
מִיין גאָט וועט זאָגן, דאָס וועל איך רעדן!
14 און ווי ער איז געקומען צום מלך, האָט דער מלך
צו אים געזאָגט: מִיכָה, זאָלן מיר גיין קיין רַמַת־גִּלְעָד
אויף מלחמה, אָדער זאָל איך אָפּשטיין? האָט ער געזאָגט:
גיִיט אַרויף און באַגליקט, און זיי וועלן געגעבן ווערן אין
אַייער האַנט. 15 האָט דער מלך צו אים געזאָגט: ביז
וויפיל מאָל זאָל איך דיך באַשווערן, אָז דו זאָלסט ניט
רעדן צו מיר נאָר דעם אמת אין נאָמען פון גאָט? 16 האָט
ער געזאָגט: איך האָב געזען גאַנץ ישראל צעשפּרייט אויף
די בערג, אַזוי ווי שאָף וואָס האָבן ניט קיין פּאַסטור, און
גאָט האָט געזאָגט: אָן אַ האַר זיינען דיִדאָזיקע; זאָלן זיי
זיך אומקערן איטלעכער צו זיין הויז בשלום. 17 האָט
דער מלך פון ישראל געזאָגט צו יְהוֹשָׁפָט: האָב איך דיר
ניט געזאָגט, ער וועט ניט נביאות זאָגן אויף מיר גוטס,
נייערט צום שלעכטן?

18 האָט ער געזאָגט: דרום הערט דאָס וואָרט פון
גאָט: איך האָב געזען ווי גאָט זיצט אויף זיין טראָן, און
דער גאַנצער חיל פון הימל שטייט אויף זיין רעכטער
זייט און אויף זיין לינקער. 19 און גאָט האָט געזאָגט: ווער
וועט אָנרעדן אַחאָב דעם מלך פון ישראל, ער זאָל אַרויפ־
גיין, און פּאַלן אין רַמַת־גִּלְעָד? האָט מען גערעדט: דער
זאָגט אַזוי, און דער זאָגט אַזוי. 20 איז אַרויסגעגאַנגען דער
גיִיסט, און האָט זיך געשטעלט פאַר גאָט, און האָט געזאָגט:
איך וועל אים אָנרעדן. האָט גאָט צו אים געזאָגט: מיט
וואָס? 21 האָט ער געזאָגט: איך וועל אַרויסגיין און ווערן
פאַר אַ גייסט פון ליגן אין מויל פון אַלע זיינע נביאים.
האָט ער געזאָגט: וועסט אָנרעדן, און וועסט אויך אויס־
פירן; גיי אַרויס און טו אַזוי. 22 און אַצונד, זע, גאָט האָט אַנגעזאָגט אויף דיר שלעכטס.

23 האָט גענענט צדקנהו דער זון פון כַּנְנֶגֶה, און האָט געשלאָגן מִכְיָהוּ אויפן באַק, און געזאָגט: אויף וואָסער
וועג איז דער גייסט פון גאָט אַוועקגעגאַנגען פון מיר כּדי צו רעדן מיט דיר? 24 האָט מִכְיָהוּ געזאָגט: אָט וועסטו
זען אין יענעם טאָג, ווען דו וועסט אַריינגיין אין אַ קאַמער הינטער אַ קאַמער זיך צו באַהאַלטן.

25 האָט דער מלך פון ישראל געזאָגט: נעמט מִכְיָהוּ, און גיט אים אָפּ צו אָמוֹן דעם האַר פון דער שטאָט,
און צו יואָש דעם מלכס זון, 26 און איר זאָלט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט דער מלך: טוט אַריין דעמדאָויקן אין גע־
פּענקעניש, און שפּייזט אים מיט קאַרג ברויט און קאַרג וואַסער, ביז איך קער זיך אום בשלום. 27 האָט מִכְיָהוּ
געזאָגט: אויב אומקערן וועסטו זיך אומקערן בשלום, האָט גאָט ניט גערעדט דורך מיר. און ער האָט געזאָגט: הערט
דאָס צו, איר פעלקער אַלע.

28 און דער מלך פון ישראל און יְהוֹשָׁפָט דער מלך פון יהודה זיינען אַרויפגעגאַנגען קיין רַמַת־גִּלְעָד. 29 און דער
מלך פון ישראל האָט געזאָגט צו יְהוֹשָׁפָט: איך וועל זיך פאַרשטעלן, און וועל אַריינגיין אין דער מלחמה, און דו טראָג
דיינע קליידער.

און דער מלך פון ישראל האָט זיך פאַרשטעלט, און זיי זיינען אַריינגעגאַנגען אין דער מלחמה.

³⁰ און דער מלך פון אַרם האָט באַפוילן די הויפט־לייט פון זיינע רייטוועגן, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט מלחמה האַלטן מיט קליין אָדער גרויס, נאָר מיטן מלך פון ישראל אַליין. ³¹ און עס איז געווען, ווי די הויפט־לייט פון די רייטוועגן האָבן געזען יהושפֿטן, אַזוי האָבן זיי גע־זאָגט: דאָס איז דער מלך פון ישראל. און זיי האָבן אים אַרומגערינגלט מלחמה צו האַלטן. האָט יהושפֿט אַ געשריי געטאָן, און יהוה האָט אים געהאַלפן, און גאָט האָט זיי אָפּגעצויגן פון אים. ³² וואָרום עס איז געווען, ווי די הויפט־לייט פון די רייטוועגן האָבן געזען אַז דאָס איז ניט דער מלך פון ישראל, אַזוי זיינען זיי אָפּגעטרעטן פון הינטער אים.

³³ און אַ מאָן האָט אָנגעצויגן זיין בויגן גלאַט אין דער וועלט, און האָט געטראָפן דעם מלך פון ישראל צווישן דעם אַנטערפּאַנצער און צווישן דעם ברוסטשילד. האָט ער געזאָגט צו דעם טרייבער: פאַרקער דיין האַנט, און זאָלסט מיך אַרויספירן פון דער מחנה, וואָרום איך בין פאַרווונדט געוואָרן.

³⁴ און די מלחמה איז געשטיגן אין יענעם טאָג; און דער מלך פון ישראל האָט זיך אויפּגעהאַלטן שטייענדיק אין דעם רייטוואָגן אַנטקעגן די אַרמים ביון אַוונט; און אַקעגן דער צייט פון זונאוונטערגאַנג איז ער געשטאַרבן.

יט און יהושפֿט דער מלך פון יהודה האָט זיך אויב געקערט אַהיים בשלום קיין ירושלים. ² איז אים

וּבוא במלחמה ואתה לבש בגדיך ותחפש מלך ישראל ל וּבאו במלחמה; ומלך ארם צוה את־שרי הרקב אשר לא לאמר לא תלחמו את־הקטן את־הגדול כי אם־את־מלך ישראל לבדו; ויהי כראות שרי הרקב את־יהושפט והמה אמרו מלך־ישראל הוא ונסבו עליו להלחם וינעק לב יהושפט ויהוה עזרו ויסיתם אלהים ממנו; ויהי כראות שרי הרקב כי לא־הוה מלך ישראל וישבו מאחריו; ל וַאִיש מִשֵּׁב בְּקִשְׁתֹּת לַחֲמֹו וַיֵּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לְרֶכֶב הַפָּד יִדְוָה וְהוֹצֵאתַנִי מִן־לִד הַמַּחֲנֶה כִּי הַחֲלִיתִי; וַתַּעַל הַמַּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָיָה מַעֲמִיד בַּמִּדְבָּרָה נֶכַח אַרְם עַד־הָעֶרֶב וַיָּמָת לַעֵת בּוֹא הַשָּׁמֶשׁ:

יט

א וַיָּשָׁב יְהוֹשָׁפָט מִלִּד־יְהוּדָה אֶל־בֵּיתוֹ בְּשָׁלוֹם לִירוּשָׁלַם; ב וַיֵּצֵא אֶל־פָּנָיו יְהוָה בְּיַחְנִי הַחַוָּה וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט הַלְרָשָׁע לַעֲזֹר וּלְשֹׁנָי יְהוָה תֹּאדָב וּבֹזֵאת עֲלֶיךָ קִצְף מִלִּפְנֵי יְהוָה: אָכֵל דְּבָרִים טוֹבִים נִמְצְאוּ עִמָּךְ כִּי־בַעֲרַת הָאֲשֵׁרוֹת מִן־הָאָרֶץ וְהַכִּינֹת לְבַבְךָ לַדָּרֶשׁ הָאֱלֹהִים: ג וַיָּשָׁב יְהוֹשָׁפָט בִּירוּשָׁלַם וַיָּשָׁב וַיֵּצֵא בָעָם מִבְּאֵר שֶׁבַע עַד־הַר אֶפְרַיִם וַיְשִׁיבֵם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: ד וַיַּעֲמֵד שִׁפְטִים בָּאָרֶץ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת לְעִיר וָעִיר: ה וַיֹּאמֶר אֶל־הַשִּׁפְטִים רְאוּ מַה־עֲשִׂיתֶם עִשִׂים כִּי לֹא לְאָדָם תִּשְׁפֹּטוּ כִּי לַיהוָה וַעֲמַכֶּם בְּדָבָר מִשְׁפָּט: ו וַעֲתָה יְהִי פַחַד־יְהוָה עֲלֵיכֶם שְׁמְרוּ וַעֲשׂוּ כִּי־אֵין עִם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עֹלָה וּמִשָּׂא פָנִים וּמִקְדֹּשֶׁת־חַד: ז וְגַם בִּירוּשָׁלַם הַעֲמִיד יְהוֹשָׁפָט מִן־תְּלִמּוֹם וּתְהַלְתִּים וּמִדְּאֵשֵׁי הָאֲבוֹת לִישְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּט יְהוָה וּלְרִיב וַיָּשָׁבוּ

לג יתר

אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן יהוה דער וון פון חַנְיָן, דער זעער, און ער האָט געזאָגט צום מלך יהושפֿט: האָסטו געטאַרט העלפן דעם רשע, און ליב האָבן די שָׁנאים פון גאָט? און פון וועגן דעם איז אויף דיר אַ צאָרן פון פאַר גאָט. ³ אָבער גוטע זאַכן געפינען זיך אין דיר, וואָס דו האָסט אויסגעראַמט די געצנבײַמער פון לאַנד, און געקערט דיין האַרץ צו זוכן גאָט.

⁴ און יהושפֿט איז געזעסן אין ירושלים. אָבער ער איז ווידער אַרויסגעגאַנגען צווישן פּאַלק, פון באַר־שֶׁבַע ביזן באַרג אַפְרַיִם, און האָט זיי אומגעקערט צו יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן. ⁵ און ער האָט אויפּגעשטעלט ריכ־טער אין לאַנד, אין אַלע באַפעסטיקטע שטעט פון יהודה, שטאָט פאַר שטאָט. ⁶ און ער האָט אָנגעזאָגט די ריכטער: זעט וואָס איר טוט, וואָרום ניט פאַר אַ מענטשן משפט איר, נאָר פאַר גאָט, און ער איז לעבן אײַך ביים אַרויסזאָגן אַ משפט. ⁷ און אַצונד, זאָל די מורא פאַר גאָט זיין אויף אײַך; היט אײַך וואָס איר טוט, וואָרום בײַ יהוה אונדזער גאָט איז ניטאָ קיין אומרעכט, אָדער שוינען עמיצן, אָדער נעמען שוחד.

⁸ און אויך אין ירושלים האָט יהושפֿט אויפּגעשטעלט פון די לױים און די פּהנים, און פון די הויפטן פון די פּאַטערהייזער פון ישראל, פאַר משפּטים פון גאָט, און פאַר שטרייטזאַכן. און זיי האָבן זיך אומגעקערט קיין

ירושללים. ⁹ און ער האָט זיי באַפוילן, אזוי צו זאָגן: אזוי זאָלט איר זיך באַגייין: מיט מורא פאַר גאָט, מיט געטריי-שאַפט, און מיט אַ גאַנצן האַרצן. ¹⁰ און ביי יעטוועדער שטרייט וואָס וועט קומען פאַר אייך פון אייערע ברידער וואָס זיצן אין זייערע שטעט, צווישן בלוט און בלוט, צווישן לערנונגען און געבאָט, חוקים און געזעצן, זאָלט איר זיי וואַרענען, זיי זאָלן זיך ניט פאַרשולדיקן צו גאָט, אָדער זיין אַ צאָרן אויף אייך און אויף אייערע ברידער: אזוי זאָלט איר טאָן, און איר וועט זיך ניט פאַרשולדיקן. ¹¹ און אָט איז אַמריהו דער פּהַן־דול איבער אייך פאַר אַלע זאַכן פון גאָט, און זכדיהו דער זון פון ישמעאלן, דער פירשט פון דעם הויז פון יהודה, פאַר אַלע זאַכן פון מלך; און אויפזעערס זיינען די לויים פאַר אייך; זייט שטאַרק און טוט, און גאָט וועט זיין מיט דעם גוטן.

ב ¹ און עס איז געווען נאָך דעם, זיינען געקומען די קינדער פון מואב, און די קינדער פון עמון, און מיט זיי פון די עמונים, אַקעגן יהושפטן אויף מלחמה. ² איז מען געקומען און מע האָט אָנגעזאָגט יהושפטן, אזוי צו זאָגן: אויף דיר קומט אַ גרויסער המון פון יענער זייט ים, פון אַרם, און זע, זיי זיינען אין חַצְצוֹד־תָּמַר, דאָס איז עיך גדי. ³ האָט יהושפט מורא געקריגן, און ער האָט געקערט זיין פנים צו זוכן גאָט, און ער האָט אויסגערופן אַ תּעֲנִית איבער גאַנץ יהודה. ⁴ און יהודה האָט זיך אַיינגעזאַמלט

צו בעטן ביי גאָט; יא, פון אַלע שטעט פון יהודה איז מען געקומען צו זוכן גאָט. ⁵ אין יהושפט האָט זיך געשטעלט אין דער אַיינגאַמלונג פון יהודה און ירושלים, אין הויז פון גאָט, פאַר דעם נייען הויף, ⁶ און ער האָט געזאָגט: יהוה דו גאָט פון אונדזערע עלטערן, דו ביסט דאָך גאָט אין הימל, און דו געוועלטיקסט איבער אַלע קיניגרייכן פון די פעלקער, און אין דיין האַנט איז כּוֹח און גבורה, און אַקעגן דיר איז זיך ניט צו שטעלן. ⁷ דו אונדזער גאָט, האָסט דאָך פאַרטריבן די באַוווינער פון דעמדאָויקן לאַנד פון פאַר דיין פּאָלק ישראל, און האָסט עס אַוועקגע-געבן צו דעם זאַמען פון אַברהם דיין ליבהאַבער, אויף אייביק. ⁸ און זיי זיינען געזעסן דרינען, און האָבן דיר גע-בויט דרינען אַ הייליקטום צו דיין נאָמען, אזוי צו זאָגן: ⁹ אָדער עס וועט קומען אויף אונדז אַן אומגליק, אַ שווערד, אַ משפט, אָדער אַ מגפה, אָדער אַ הונגער, וועלן מיר זיך שטעלן פאַר דעמדאָויקן הויז און פאַר דיר - וואָרום דיין נאָמען איז אין דעמדאָויקן הויז - און מיר וועלן שרייען צו דיר אין אונדזער נויט, און דו וועסט צוהערן און וועסט העלפן. ¹⁰ און אַצונד, אָט זיינען די קינדער פון עמון און מואב און דעם באַרג שַׁעִיר, וואָס דו האָסט ניט געלאָזט ישראל

ירושללים: ויצו עליהם לאמר כה תעשו ביראת יהוה ט באמנה ובלבב שלם: ובליריב אשר יבוא עליכם מאחיכם השבים בעריהם בידם לדם בדתורה למצוה לחקים ולמשפטים והורתם אתם ולא יאשמו ליהוה והירקפה עליכם ועל אחיכם כה תעשו ולא תאשמו: והנה אמרתי כהן הראש עליכם לכל ודבר יהוה וזכרתי בדישמיאל הנגיד לבית יהודה לכל דברי המלך ושטרם הלויים לפניכם חזקו ועשו ויהי יהוה עמכם:

ב

ויהי אחר־כֵן באו בני־מואב ובני עמון ועמדם א מהעמונים על־יהושפט למלחמה: ויבאו ונגידו־ל־יהושפט לאמר בא עליך המון רב מעבר לים מארם והנב בהצצון תמר הוא עין גדי: וירא ותן יהושפט את־י פניו לירוש יהוה ויקרא־צום על־כל־יהודה: ויבקעו־י יהודה לבקש מיהוה גם מכל־ערי יהודה באו לבקש את־יהוה: ונצמד יהושפט בקהל יהודה וירושללים בבית יהוה לפני החצר הקדשה: ויאמר יהוה אלי: אבתנו הלא אתה־הוא אלהים בשמים ואתה מושל בכל ממלכות העוים ובידך כה וגבורה ואין עמך להתנצב: הלא אתה אלהינו הורשת את־ישיבי הארץ הוואת מלבני עמך ישראל ותתנה לזרע אברהם אהבה לעולם: וישברכה ויבנו לך א בה מקדש לשמך לאמר: אסתבוא עלינו רעה הרב שפוט ודבר ורעב נעמדה לפני הבית הזה ולפניך כי שמך בבית הזה ונעק אלקי מצרתנו ותשמע ותושיע: ועתה הנה בני־עמון ומואב והרשעיר אשר לא־נתתה לישראל לבוא בהם

כ, ח' כצל

בכאם מארץ מצרים כי סרו מעליהם ולא השמידום:
 יא והנהיהם גמלים עלינו לבוא לגרשנו מירשתך אשר
 יב הורשתנו: אלהינו הלא תשפטם כי אין בנו כח לפני
 הדין הרב הזה הבא עלינו ואנחנו לא נדע מהנעשה
 יג כי עקד עינינו: וכל־יהודה עמדים לפני יהוה גס־טפם
 יד ושרים ובניהם: ויחזיאל בן־זכריהו בן־בניהו בן־
 יציאל בן־מתניה הלוי מִדְּבַר אֶסָף הַחֵדָּה עָלָיו יוֹם יְהוָה
 טו בתוך הקהל: ויאמר הקשׁיבו כל־יהודה וישבי ירושלים
 והמלך יהושפט בהאמר יהוה לכם אתם אלהי־ראי
 ואל־תחתו מפני ההמון הרב הזה כי לא לכם המלחמה
 טז כי לאלהים: מחר רדו עליהם הנם עלים במעלה הציץ
 יז ומצאתם אתם בסוף הנחל בני מדבר יהואל: לא לכם
 להלחם בזאת התצבוב עמרו וראו את־ישועת יהוה
 עמכם יהודה וירושלים אל־תיראו ואל־תחתו מחר צאו
 יח לפניכם ויהוה עמכם: ויָקַד יְהוֹשָׁפָט אֶפְסִים אֶרְצָה וְכָל־
 יהודה וישבי ירושלים נפלו לפני יהוה להשתחוות
 יט ליהוה: ויקמו הלויים מִדְּבַר הַקְּהָתִים וּמִדְּבַר הַקְּרָתִים
 כ להלל ליהוה אלהי ישראל בקול גדול למעלה: וישבימי
 בכקר ויצאו למדבר תקוע ובצאתם עמד יהושפט
 ויאמר שמעוני יהודה וישבי ירושלים האמינו ביהוה
 כא אלהיכם ותאמינו האמינו בנביאיו ותצליחו: ויניעו
 אל־העם ויעמד משררים ליהוה ומהללים להודת־
 כב קדש בצאת לפני החלוצים ואמרים הודו ליהוה כי לעולם
 על־בני עמון מואב ותרשעיר הבאים ליהודה וינגפו:
 כג ויעמדו בני עמון ומואב על־ישבי תרשעיר להחרים
 ולחשמיד ובכלותם בושבי שעיר עורו איש בהערו
 כד למשחית: ויהודה בא על־המצפה למדבר ויפנו אל־

אריינין צו זיי, ווען זיי זיינען געקומען פון לאנד מצרים,
 נייערט זיי האָבן זיך אָפּגעקערט פון זיי, און האָבן זיי ניט
 פאַרטיליקט. ¹¹ און אָט פאַרגעלטן זיי אונדז, צו קומען
 אונדז פאַרטרייבן פון דיין אַרבע וואָס די האָסט אונדז גע-
 מאַכט אַרבען. ¹² גאַט אונדזערער, ווילסטו ניט טאָן אַ
 משפט אויף זיי? וואָרום אין אונדז איז ניטאָ קיין כּוּחַ אַקעגן
 דעמדאָזיקן גרויסן המון וואָס קומט אויף אונדז, און מיר
 ווייסן ניט וואָס מיר זאָלן טאָן, נייערט אויף דיר זיינען
 אונדזערע אויגן.

¹³ און גאַנץ יהודה זיינען געשטאַנען פאַר גאַט; אויך
 זייערע קליינע קינדער און זייערע ווייבער און זייערע
 זין.

¹⁴ איז אויף יחזיאל דעם זון פון זכריהו, דעם זון פון
 בניה, דעם זון פון יציאל, דעם זון פון מתניה דעם לוי,
 פון די קינדער פון אָסָף, געווען דער גייסט פון גאָט, אין
 מיטן פון דער איינוואַלונג. ¹⁵ און ער האָט געזאָגט: פאַר-
 נעמט, גאַנץ יהודה, און באַוווינער פון ירושלים, און מלך
 יהושפט: אַזוי האָט גאָט צו אייך געזאָגט: איר זאָלט ניט
 מורא האָבן און ניט אַנגסטן פאַר דעמדאָזיקן גרויסן המון,
 וואָרום ניט אייער מלחמה איז דאָס נאָר גאַטס. ¹⁶ מאַרגן
 נידערט אַראָפּ אויף זיי, זעט, זיי גייען אַרויף מיט דעם
 אַרויפגאַנג פון ציץ, און איר וועט זיי טרעפן אין עק טאָל,
 פאַר דעם מדבר פון ירוואַל. ¹⁷ ניט איר וועט דאָס מאַל
 דאַרפן מלחמה האַלטן; שטעלט אייך אויס, שטייט, און
 זעט די ישועה פון גאָט מיט אייך, יהודה און ירושלים; איר
 זאָלט ניט מורא האָבן און ניט אַנגסטן, מאַרגן גייט אַרויס
 אַקעגן זיי, און גאַט וועט זיין מיט אייך.

¹⁸ האָט יהושפט זיך געניגט מיטן פנים צו דער ערד,

און גאַנץ יהודה און די באַוווינער פון ירושלים זיינען

געפאלן פאַר גאַט, זיך צו בוקן צו גאַט. ¹⁹ און די לויים פון די קינדער פון די קרחים, זיינען אויפגעשטאַנען צו לויבן יהוה דעם גאָט פון ישראל אויף אַ גאָר הויכן קול.

²⁰ און זיי האָבן זיך געפּעדערט אין דער פרי, און זיינען אַרויסגעגאַנגען צום מדבר פון תקוע; און ביי זייער
 אַרויסגיין האָט יהושפט זיך געשטעלט, און האָט געזאָגט: הערט מיך צו, יהודה און באַוווינער פון ירושלים: גלויבט
 אין יהוה אייער גאָט, און איר וועט אָנהאַלטן, גלויבט אין זיינע נביאים, און איר וועט באַגליקן.

²¹ און ער האָט געהאַלטן אַן עצה מיטן פּאָלק; און ער האָט געשטעלט זינגער צו גאָט וואָס זאָלן געבן אַ לויב
 אין הייליקער שיינקייט, ביים אַרויסגיין פאַר די באַוואָפנטע, און זאָגן: גיט אַ דאַנק צו גאָט, וואָרום אויף אייביק
 איז זיין חסד. ²² און אין דער צייט וואָס זיי האָבן אָנגעהויבן אַ געזאַנג און אַ לויב, האָט גאָט געשטעלט לוייערער
 אויף די קינדער פון עמון, מואב און דעם באַרג שְׁעִיר, וואָס זיינען געקומען קיין יהודה; און זיי זיינען געשלאָגן גע-
 וואָרן. ²³ וואָרום די קינדער פון עמון און מואב האָבן זיך געשטעלט אַקעגן די באַוווינער פון באַרג שְׁעִיר, צו
 פאַרוויסטן און צו פאַרטיליקן; און ווי זיי האָבן פאַרלענדט די באַוווינער פון באַרג שְׁעִיר, האָבן זיי געהאַלפן אומצור
 ברענגען אייער דעם אַנדערן.

²⁴ און יהודה איז געקומען צו דעם וואַכטורעם אין דער מדבר, און זיי האָבן זיך אומגעקוקט אויף דעם המון,

¹¹ וואָרטפיל: האַמינו-וואַמנו.

ערשט זיי ליגן פגרים אויף דער ערד, און קיינער איז ניט אנטרונען געוואָרן. ²⁵ און יהושפט און זיין פאָלק זיינען געקומען צו רויבן זייער זאָקרויב, און זיי האָבן געפונען ביי זיי אַ סך אי פאַרמעג אי פגרים מיט טייערע זאָכן, און זיי האָבן צוגענומען פאַר זיך, ביז זיי האָבן מער ניט גע- קענט טראָגן; און זיי האָבן געהאַלטן אין רויבן דריי טעג דעם זאָקרויב, וואָרום ער איז געווען פיל. ²⁶ און אויפן פירטן טאָג האָבן זיי זיך אַיינגעזאַמלט אין טאָל ברָכה, וואָרום דאָרטן האָבן זיי געמאַכט אַ ברַכה צו גאָט; דרום רופט מען דעם נאָמען פון יענעם אָרט דער טאָל ברָכה ביז אויף היינט. ²⁷ און אלע מענער פון יהודה און ירושלים און יהושפט זיי פאַרויס האָבן זיך אומגעקערט צוריקצוגיין קיין ירושלים מיט פרייד, וואָרום גאָט האָט זיי דערפרייט איבער זייערע פיינט. ²⁸ און זיי זיינען געקומען קיין ירושלים מיט גיטאַרן און מיט האַרפן און מיט טרומייטן צום הויז פון גאָט. ²⁹ און אַ פחד פון גאָט איז געווען אויף די מלוכות פון די לענדער, ווען זיי האָבן געהערט אַז יהוה האָט מלחמה געהאַלטן מיט די פיינט פון ישראל. ³⁰ און יהושפטס מלוכה איז געווען רואיק וואָרום זיין גאָט האָט אים באַרוט פון רונד אַרום.

³¹ און יהושפט האָט געקיניגט איבער יהודה; פינף און דרייסיק יאָר איז ער אַלט געווען אַז ער איז געוואָרן מלך, און פינף און צוואַנציק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען עזובָה די טאָכטער פון שלחין.

³² און ער איז געגאַנגען אין דעם וועג פון זיין פאָטער אָסאָן - און האָט זיך ניט אָפגעקערט דערפון - צו טאָן וואָס איז רעכטפאַרטיק אין די אויגן פון גאָט. ³³ נאָר די בָּמוֹת זיינען ניט אָפגעטאָן געוואָרן, און דאָס פאָלק האָט נאָך אַלץ ניט געקערט זייער האַרץ צו דעם גאָט פון זייערע עלטערן.

³⁴ און די איבעריקע זאָכן וועגן יהושפטן, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, זיי זיינען באַשריבן אין די ווערטער פון יהוה דעם זון פון חננין, וואָס איז אַריין אין בוך פון די מלכים פון ישראל.

³⁵ און נאָך דעם האָט יהושפט דער מלך פון יהודה זיך צונויפגעברט מיט אַחזָה מיט מלך פון ישראל, וואָס האָט געטאָן שלעכטס. ³⁶ און ער האָט אים צוגעברט צו זיך, צו מאַכן שיפן אויף צו גיין קיין תְּרַשִׁישׁ; און זיי האָבן געמאַכט שיפן אין עֲצִיּוֹד־נֶבֶר. ³⁷ האָט אַליעזֶר דער זון פון דודָנהון פון מְרַשָׁה נביאות געזאָגט אויף יהושפטן, אַזוי צו זאָגן: ווייל דו האָסט זיך צונויפגעברט מיט אַחזָה, וועט גאָט צעברעכן דייע אַרבעט. און די שיפן זיינען צעבראַכן געוואָרן, און זיי האָבן ניט געקענט גיין קיין תְּרַשִׁישׁ.

הַמִּין וְהֵנָּה פְּגָרִים נִפְלִים אֶרְצָה וְאִין פְּלִיטָה: וַיָּבֵא כה
 יְהוֹשָׁפָט וַעֲמִי לְבֹו אֶת־שִׁלְלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם לְרֹב וּרְכוּשׁ
 וּפְגָרִים וְכָלִי חַמּוֹת וַיִּנְעְלוּ לָהֶם לְאִין מִשָּׂא וַיְהִי יָמִים
 שְׁלוֹשָׁה בָּזָוִים אֶת־הַשִּׁלְלָל כִּי רִבְהוּא: וּבָזָוִים הִרְבֵּעִי כו
 נִקְתְּלוּ לַעֲמֹק בְּרָכָה כִּי שָׁם בְּרָכּוּ אֶת־יְהוָה עַל־בֶּן־קְרָאוֹ
 אֶת־שֵׁם הַמְּקוֹם הַהוּא עֲמֹק בְּרָכָה עַד־הַיּוֹם: וַיִּשְׁבוּ כו
 כָּל־אִישׁ יְהוָה וַיְרוּשְׁלָם וַיְהוֹשָׁפָט בְּרֵאשִׁית לְשׁוּב אֶל־
 יְרוּשָׁלַם בְּשִׂמְחָה כִּי־שִׂמְחָהם יְהוָה מֵאִוִּיבֵיהֶם: וַיָּבֵאוּ כח
 יְרוּשָׁלַם בְּנִבְלִים וּבְכִנּוֹת וּבְחִצְצֹרוֹת אֶל־בֵּית יְהוָה:
 וַהֲיִ פַחַד אֱלֹהִים עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶצוֹת בְּשִׂמְעָם כִּי כט
 נִלְחַם יְהוָה עִם אִוִּיבֵי יִשְׂרָאֵל: וַתִּשְׁקַט מַלְכוּת יְהוֹשָׁפָט ל
 וַיָּנַח לוֹ אֱלֹהָיו מִסְּבִיב: וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט עַל־יְהוּדָה לא
 בְּדִשְׁלִשִׁים וְהַמֵּשׁ שָׁנָה בְּמַלְכוֹ וְעִשְׂרִים וְהַמֵּשׁ שָׁנָה
 מְלֹךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה בַת־שִׁלְחִי: וְלֹךְ בְּדֶרֶךְ לב
 אָבִיו אָסָא וְלֹא־סָבַר מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת הַיֹּשֶׁר בְּעֵינֵי יְהוָה:
 אֲךָ הַבָּמֹת לֹא־סָרוּ וַעֲוֹד הָעַם לֹא־הִכִּינוּ לְבָבָם לֵאלֹהֵי לו
 אֲבֹתֵיהֶם: וַיִּתֵּר דְּבַר־יְהוֹשָׁפָט הַרְאִשִׁנִים וְהָאֲחֵרִנִים לר
 הֵנָּה כְּתוּבִים בְּרִבְרֵי יְהוָה בְּיַחֲזִנֵּי אֲשֶׁר הֵעֲלָה עַל־סָפֶר
 מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: וְאַחֲרֵי־כֵן אֶת־חֵבֶר יְהוֹשָׁפָט מְלֹךְ־יְהוּדָה לה
 עִם אַחֲזָה מְלֹךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת: וַתִּפְרְחוּ לו
 עִמּוֹ לַעֲשׂוֹת אַנְיוֹת לְלַכַּת תְּרַשִׁישׁ וַיַּעֲשׂוּ אַנְיוֹת בְּעֵצִין
 נֶבֶר: וַתִּנְבֵּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דּוֹדָהוּ מִמְרַשָׁה עַל־יְהוֹשָׁפָט לו
 לֵאמֹר כִּהֲתַחֲבֹרָה עִם־אֲחֵרֵיהוּ פְּרִץ יְהוָה אֶת־יַמְעַשְׂדֵי
 וַיִּשְׁבְּרוּ אַנְיוֹת וְלֹא עָצְרוּ לְלַכַּת אֶל־תְּרַשִׁישׁ:

כא

וַיִּשְׁבֹּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד *
 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנֵי תַחֲתָיו: וְלֹד־אֲחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט ב
 עֲזַרְיָה וַיְחִיאֵל וְזַכְרְיָהוּ וְעֲזַרְיָהוּ וּמִיכָאֵל וּשְׁפָטְיָהוּ כָּל־

כ, כה' ס"א ובגדי'ם לז' ס"א ג'

כא

* און יהושפט האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן אין דודס־שטאָט; און זיין זון יהוֹרָם איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.
 * און ער האָט געהאַט ברידער, עזריה, און יחיאל, און זכריה, און עזריהו, און מיכאל, און שפטיהו;

די אלע זיינען געווען זיין פון יהושפט דעם מלך פון ישראל.
 און זייער פאטער האט זיי געגעבן גרויסע מתנות פון
 זילבער און גאלד און טייערע זאכן, מיט פעסטונגשטעט
 אין יהודה. אבער די מלוכה האט ער געגעבן יהורמען,
 ווארום ער איז געווען דער בכור. און ווי יהורם איז
 אויפגעשטאנען אויף זיין פאטערס מלוכה, און האט זיך
 באפעסטיקט, אזוי האט ער געהרגעט אלע זיינע ברידער
 מיטן שווערד, און אויך פון די הארן פון ישראל.

צוויי און דרייסיק יאר איז יהורם אלט געווען, אז
 ער איז געווארן מלך, און אכט יאר האט ער געקיינט אין
 ירושלים. און ער איז געגאנגען אין דעם וועג פון די
 מלכים פון ישראל, אזוי ווי דאס הויז פון אחאב האט גע-
 טאן; ווארום ער האט געהאט אהאבס טאכטער פאר א
 ווייב; און ער האט געטאן וואס איז שלעכט אין די אויגן
 פון גאט. אבער גאט האט ניט געוואלט אויברענגען
 דאס הויז פון דוד, פון וועגן דעם בונד וואס ער האט גע-
 שלאסן מיט דודן, און אזוי ווי ער האט אים צוגעזאגט, צו
 געבן אים און זיינע קינדער א ליכט אלע טעג.

אין זיינע טעג איז אדום אפגעפאלן פון אונטער
 דער האנט פון יהודה, און זיי האבן געמאכט איבער זיך
 א מלך. און יהורם איז אריבערגעגאנגען מיט זיינע
 הויפטלייט, און אלע רייטוועגן מיט אים; און ער איז אויפ-
 געשטאנען ביי נאכט, און האט געשלאגן די אדומים וואס
 האבן ארומגערינגלט אים און די הויפטלייט פון די
 רייטוועגן.

אזוי איז אדום אפגעפאלן פון אונטער דער האנט
 פון יהודה ביז אויף היינטיקן טאג. דענסמאל אין דער
 אייגענער צייט איז אפגעפאלן לבנה פון אונטער זיין
 האנט; ווייל ער האט פארלאזן יהוה דעם גאט פון זייערע
 עלטערן. ער האט אויך געמאכט במות אויף די בערג פון יהודה, און
 ווינער פון ירושלים, און האט אראפגעפירט יהודה.

אלה בני יהושפט מלך ישראל: ונתן להם אביהם
 מתנות רבות לבסוף ולחוב ולמגדנות עמירי מצרות
 ביהודה ואתיהממלכה נתן ליהורם ביהוא הבכור:
 ויקם יהורם עלממלכת אביו ונתחזק ויהרג אתכל
 אחיו בחרב וגם משרי ישראל: בןשלושים ושתים שנה
 יהורם במלכו ושמינה שנים מלך בירושלם: ומלך
 בדרך מלכי ישראל כאשר עשו בית אחאב כי בתי
 אחאב היתה לו אשה ועש הרע בעיני יהוה: ולא
 אבה יהוה להשחית אתבית דוד למען הבטחת
 אשר ברת לדוד וכאשר אמר לתת לו ניר ולבניו
 כליתמים: בימיו פשע אדום מתחת ידייהודה ומלכו
 עליהם מלך: ויעבר יהורם עשיריו וכליתרב עמו
 ויהי קם לילה נד אתאדום הסוכב אליו ואת שרי
 הרקב: ופשע אדום מתחת ידייהודה עד היום הנה
 אז תפשע לבנה בעת ההיא מתחת ידו כי עוב ארתי
 יהוה אלתי אבתיו: גסיהוא עשה במות בתי יהודה
 ונתן אתיושבי ירושלם ויהא אתיהודה: ונבא
 אליו מכתב מאלהו הנביא לאמר פה אמר יהוה
 אלתי דניד אביך מתת אשר לאיחלכת בדרך יהושפט
 אביך ובדרך אסא מלך יהודה: ותלך בדרך מלכי
 ישראל ותגה אתיהודה ואתיושבי ירושלם בהונות
 בית אחאב וגם אתאחיה ביתאביך הטובים ממך
 יד הרגת: הנה יהוה נגף מגפה גדולה בעמך ובבניך
 טו ובנשיך ובכלרכושיך: ואתה בחללים רבים במחלה
 טו מעד עדיוצאו מעד מןהחלי ימים עלימים: וער
 יהוה עלייהורם אתירוח הפלשתים והערבים אשר על-
 יד בושים: ויעלו ביהודה ויבקעהו וישבו את כל
 הרכוש הנמצא לביתיהמלך וגםבניו ונשיו ולא נשאר

ב' ספר יהודה ו' ספרין לאשה

עלטערן. ¹¹ ער האט אויך געמאכט במות אויף די בערג פון יהודה, און ער האט געמאכט אויסגעלאסן די בא-
 ווינער פון ירושלים, און האט אראפגעפירט יהודה.

¹² איז געקומען צו אים א געשריפטס פון אליהו דעם נביא, אזוי צו זאגן: אזוי האט געזאגט יהוה דער גאט פון
 דיין פאטער דודן: דערפאר וואס דו ביסט ניט געגאנגען אין די וועגן פון דיין פאטער יהושפטן, און אין די וועגן
 פון אסא דעם מלך פון יהודה, ¹³ גייערט דו ביסט געגאנגען אין דעם וועג פון די מלכים פון ישראל, און האסט
 געמאכט אויסגעלאסן יהודה און די באווינער פון ירושלים, אזוי ווי דאס הויז פון אחאב האט זיי געמאכט אויס-
 געלאסן, און האסט אויך געהרגעט דייע ברידער פון דיין פאטערס הויז, וואס זיינען געווען בעסער פון דיר? ¹⁴ זע,
 וועט גאט אצונד פלאגן מיט א גרויסער פלאג דיין פאלק, און דייע קינדער, און דייע ווייבער, און דיין גאנצן
 פארמעג. ¹⁵ און דו וועסט זיין אין גרויס קרענק פון א קראנקשאפט אין דייע געדערם, ביז דייע געדערם וועלן
 ארויסקריכן פון דער קרענק טעג נאך טעג.

¹⁶ און גאט האט דערוועקט אויף יהורמען דעם גייסט פון די פלשתים, און פון די אראבער וואס לעבן די פושים.
¹⁷ און זיי זיינען ארויפגעגאנגען אויף יהודה, און האבן זיך אריינגעבראכן אין איר, און האבן געפאנגען דעם גאנצן פאר-
 מעג וואס האט זיך געפונען אין מלכס הויז, און אויך זיינע זין און זיינע ווייבער, און אים ניט איבערגעבליבן

לו בן פי אסיהואחו קמן בניו: ואחרי כל זאת נגפו יי
 יהוה א במצו לחלי לאין מרפא: ויהי לימים ומימים י
 ובעת זאת תקן לימים שנים יצאו מצו עסחלו
 וקמת בתחלואים רעים ולא יעשו לו עמו שרפה בשרפת
 אכתיו: בךשלים ושתים היה במלכו ושמינה שלים ב
 מלך בירושלם וילך בלא המלה וקברתו בעיר דוד
 ולא בקברות המלכים:

כב

וימליכו וישבי ירושלם אתיחזיהו בנו הקטן תחתיו כי א
 כלדראטנים הרג הגדוד הבא בערבים למחנה וימלך
 אחזיהו ביהורם מלך יהודה: בןארבעים ושתים ב
 שנה אתנהו במלכו ושנה אחת מלך בירושלם ושם
 אמו עתלהו בתיעמרי: גסיהוא הלך בדרך בית אהאב ג
 כי אמו היתה וועתה להרשיע: ויעש הרע בעיני יהוה ד
 בבית אהאב כי המה הוילו ויעצים אחרי מות אביו
 למשחת לו: גם בעצתם הלך וילך אתיהורם בןאהאב ה
 מלך ישראל למלחמה עלחואל מלךארם ברמות גלעד
 ויכו הרמים אתיהורם: וישב להתרפא בירעאל כי ו
 המכים אשר הכהו ברמה בהלחמו אתיהואל מלך
 ארם ועוררו ביהורם מלך יהודה ירד לראות את
 יהורם בןאהאב בירעאל כירחלה הוא: ומאלהים ו
 היתה תביסת אחזיהו לבוא אליהורם ובכא יצא עם
 יהורם אליהוא בןנמשי אשר משחו יהוה להכרית את
 בית אהאב: ויהי פהשפט יהוא עסכבית אהאב וימצא ח
 אתשרי יהודה ובני אחי אחזיהו משרתים לאחזיהו
 בתרגם: ויבקש אתאחזיהו וילפדו והוא מתהבא ט
 בשמרן ויבארו אליהוא וימיתו ויקברו כי אמרו

כא, יח' מא בלא סוק, כב, ח' סא ב'

קין זון, אחוז יהואחו דער יינסטער פון זיינע זין. 16 און
 נאך דעם אלעמען האט אים גאט געפלאגט אין זיינע גע-
 דערים מיט א קרענק ניט אויסצוהיילן. 17 און עס איז
 געווען נאך טעג און טעג - בעת דער סוף פון צוויי יאר
 איז געווען אריבער, זיינען אים די געדערים ארויסגע-
 קראכן פון זיין קרענק, און ער איז געשטארבן אין ביזע
 ווייטאקן; און מע האט ניט געמאכט נאך אים א פאר-
 ברענונג אזוי ווי די פארברענונג פון זיינע עלטערן.

18 צוויי און דרייסיק יאר איז ער אלט געווען, אז
 ער איז געווארן מלך, און אכט יאר האט ער געקייניגט אין
 ירושלים; און ער איז אוועק אן נחת; און מע האט אים
 באגראבן אין דודס-שטאט, אבער ניט אין די קברים פון
 די מלכים.

כב

1 און די באווינער פון ירושלים האבן געמאכט
 פאר א מלך אויף זיין ארט אחזיהו, זיין יינסטן
 זון, ווארום אלע עלטערע האט אויסגעהרגעט די באנדע
 וואס איז געקומען מיט די אראבער אין לאגער. אזוי איז
 אחזיהו, דער זון פון יהורם דעם מלך פון יהודה, געווארן
 מלך. 2 צוויי און פערציק יאר איז אחזיהו אלט געווען,
 אז ער איז געווארן מלך, און איין יאר האט ער געקייניגט
 אין ירושלים. און דער נאמען פון זיין מוטער איז געווען
 עתליהו די טאכטער פון עמריין.

3 ער אויך איז געגאנגען אין די וועגן פון אהאבס הויז,
 ווארום זיין מוטער איז געווען זיין עצהגעבערין אויף צו
 טאן שלעכטס. 4 און ער האט געטאן וואס איז שלעכט
 אין די אויגן פון גאט, אזוי ווי דאס הויז פון אהאב, ווארום זיי
 זיינען געווען זיינע יועצים נאך זיין פאטערס טויט, צו
 זיין אונטערגאנג. 5 ער איז אויך געגאנגען אין זייער עצה, און איז
 אוועק מיט יהורם דעם זון פון אהאבן, דעם מלך
 פון ישראל, אויף מלחמה אקעגן חנאל דעם מלך פון ארם
 אין רמות-גלעד; און די ארמים האבן פארווונדט יורמען.
 6 און ער האט זיך אומגעקערט זיך צו היילן אין יורעאל פון די
 וונדן וואס מע האט אים פארווונדט אין רמה, ווען
 ער האט מלחמה געהאלטן מיט חנאל דעם מלך פון ארם.
 און עזרהו דער זון פון יהורמען, דער מלך פון יהודה,
 האט אראפגעוידערט צו זען יהורם דעם זון פון אהאבן
 אין יורעאל, ווען ער איז געווען קראנק.

7 און די מפלה פון אחזיהו איז געווען פון גאט - אז ער
 זאל קומען צו יורמען; ווארום אז ער איז געקומען,
 איז ער ארויסגעגאנגען מיט יהורמען צו יהוא דעם זון פון
 נמשין, וואס גאט האט אים געזאלבט, כדי צו פארשניידן
 דאס הויז פון אהאב. 8 און עס איז געווען, ווי יהוא האט
 זיך אפגערעכנט מיט דעם הויז פון אהאב, האט ער גע-
 טראפן די הארן פון יהודה, און די זין פון אחזיהוס
 ברידער, וואס האבן געדינט ביי אחזיהו, און ער האט זיי
 געהרגעט. 9 און ער האט געזוכט אחזיהו, און מע האט
 אים געכאפט ווי ער איז געווען באהאלטן אין שומרן,
 און מע האט אים געבראכט צו יהוא, און מע האט אים
 געטייט. און זיי האבן אים באגראבן, ווארום זיי האבן
 געזאגט:

בְּיְהוֹשֻׁפֶט הוּא אֲשֶׁר-דָּרַשׁ אֶת-יְהוָה בְּכָל-לִבּוֹ וְאִין
 לְבַת אַחֲזַרְיָהוּ לַעֲזָרָה כַּחַ לַמַּמְלָכָה: וַעֲתִלְהוּ אִם
 אַחֲזַרְיָהוּ רָאִתָּה כִּי מֵת בְּנֶהּ וְתִקֵּם וְתִדְבֹר אֶת-כְּלִי-זָרַע
 י"א הַמַּמְלָכָה לְבַת יְהוּדָה: וַתִּקַּח יְהוֹשֻׁבֶעַת בַּת-דָּמְמָלָךְ
 אֶת-יֹאשׁ בֶּן-אַחֲזַרְיָהוּ וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי-דָמְמָלָךְ
 הַמּוֹמְתִים וַתִּתֵּן אֹתוֹ וְאֶת-מִנְקָתוֹ בְּחֵדֶר הַמִּסּוֹת וַתִּסְתֵּר אֹתוֹ
 וְהוֹשִׁבֶעַת בַּת-דָּמְמָלָךְ יְהוּדִים אֲשֶׁת יְהוּדָע הַכֹּהֵן כִּי הוּא
 הָיָה אֶחָד מֵאַחֲזַרְיָהוּ מִפְּנֵי עֲתִלְתּוֹ וְלֹא הִמְתִּתְהוּ:
 י"ב וְהָי אִתָּם בְּבֵית הָאֱלֹהִים מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים וַעֲתִלְהָה
 מַלְכָת עַל-דָּאָרְךָ:

כג

א וּבִשְׁנֵה הַשְּׁבַעִית הַתְּחִנֵּן יְהוּדָע וַיִּקַּח אֶת-יִשְׂרָיִי הַמַּאֲוֶה
 לְעֹזְרֵיהוּ בְּיָרְחָם וְלִישְׁמַעְאֵל בְּיָהוּזָבָב וְלַעֲזַרְיָהוּ בֶן-
 עֹזִיב וְאֶת-מִשְׁנֵיהוּ בֶן-עֲדִיָהוּ וְאֶת-אֱלִישֶׁפֶט בֶּן-זִכְרִי עַמּוֹ
 ב בְּכַרְיָת: וַיִּסְבּוּ בִיהוּדָה וַיִּקְבְּצוּ אֶת-הַלְוִיִּם מִכָּל-עָרֵי
 ג יְהוּדָה וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לִישָׁרְאֵל וְיִבְכָאוּ אֶל-יְרוּשָׁלַם: וַיְכַרְתּוּ
 ד כָּל-דִּקְתָּל בְּרִית בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִסֵּי-דָמְמָלָךְ וַיֹּאמֶר לָהֶם
 ה הַגֵּה בְדָמְמָלָךְ יְמִלְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל-בְּנֵי דָוִד: וְהָי
 ו הַדְּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלִישִׁית מִכֶּם בְּאֵי הַשָּׁבַת לְכַהֲנִים
 ז וְלַלְוִיִּם לְשִׁעְרֵי הַסָּפִים: וְהַשְּׁלִישִׁית בְּבֵית-דָּמְמָלָךְ וְהַשְּׁלִישִׁית
 ח בְּשַׁעַר הַיָּסוּד וְכָל-דֵּעִים בְּתַצְרוֹת בֵּית יְהוָה: וְאֵל-יִבְכָאוּ
 ט בֵּית-יְהוָה כִּי אִסִּדְּכַהֲנִים וְתַמְשִׁרְתִּים לְלוֹוִים הֵמָּה יִבְכָאוּ
 י כִּי-יִקְרַשׁ הֵמָּה וְכָל-דֵּעִים יִשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת יְהוָה: וְהַקִּיפוּ
 י"א הַלְוִיִּם אֶת-דָּמְמָלָךְ סָבִיב אִישׁ וְכָלְיוּ בְּיָדוֹ וְיִבְכָאוּ אֶל-בֵּית
 י"ב יוֹמָת וְהָי אֶת-דָּמְמָלָךְ בְּכָאוּ וּבִצְאָתוֹ: וַיַּעֲשׂוּ הַלְוִיִּם וְכָל-
 י"ג יְהוּדָה כְּכָל אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוּדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת-
 י"ד אֲנָשָׁיו בְּאֵי הַשָּׁבַת עִם יוֹצְאֵי הַשָּׁבַת כִּי לֹא פָטַר יְהוּדָע
 ט"ו הַכֹּהֵן אֶת-דָּמְמָלָקוֹת: וַתֵּן יְהוּדָע הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי

ער איז דער זון פון יהושפט, וואס האט געזוכט גאט מיט זיין גאנצן הארצן. און עס איז ניט געווען פון אחזיהוס הויז ווער עס זאל האבן כוח אגזוהאלטן די מלוכה.

10 און ווי עתל'הו די מוטער פון אחזיהון האט געזען אז איר זון איז טויט, איז זי אויפגעשטאנען, און האט אומגעבראכט דעם גאנצן קייניגעלעך אפשטאם פון דעם הויז פון יהודה. 11 האט יהושבעת די טאכטער פון דעם מלך גענומען יואש דעם זון פון אחזיהון, און האט אים ארויסגעגעבעט פון צווישן דעם מלכס זין וואס האבן געזאלט געטייט ווערן, און האט אים און זיין אם אריינגעבראכט אין א שלאפקאמער. און יהושבעת די טאכטער פון דעם מלך יהורם, די ווייב פון יהודע דעם כהן - ווארום זי איז געווען די שוועסטער פון אחזיהון - האט אים באהאלטן פון עתל'הון, און זי האט אים ניט געטייט. 12 און ער איז געווען באהאלטן ביי זיי, אין הויז פון גאט זעקס יאר. און עתל'הו האט געקייניגט איבערן לאנד.

כג

1 און אויפן זיבעטן יאר האט זיך יהודע געשטארקט, און ער האט אריינגענומען די הויפטלייט פון די הונדערטן, עזריה דעם זון פון ירוחמען, און ישמעאל דעם זון פון יהוחנען, און עזריהו דעם זון פון עזבדן, און מעשיהו דעם זון פון עזיהון, און אלישפט דעם זון פון זכרין, מיט זיך אין א בונד. 2 און זיי זיינען ארומגעגאנגען אין יהודה, און האבן איינגעזאמלט די לויים פון אלע שטעט פון יהודה, און די הויפטן פון די פאטערהייזער פון ישראל, און זיי זיינען געקומען קיין ירושלים. 3 און

די גאנצע איינזאמלונג האט געשלאסן א בונד מיטן מלך אין הויז פון גאט; און ער האט צו זיי געזאגט: אט, זאל דער זון פון מלך קייניגן, אזוי ווי גאט האט גערעדט וועגן די זין פון דודן. 4 דאס איז די זאך וואס איר זאלט טאן: א דריטל פון אייך, די וואס קומען אריין שבת, פון די כהנים און פון די לויים, זאלן זיין פאר טויערלייט ביי די שוועלן; 5 און א דריטל פון אייך אין מלכס הויז, און א דריטל אין דעם גרונטטויער; און דאס גאנצע פאלק זאל זיין אין די הויפן פון גאטס הויז. 6 און קיינער זאל ניט אריינקומען אין הויז פון גאט, נאר די כהנים, און די וואס באדינען פון די לויים; זיי מעגן אריינקומען, ווארום זיי זיינען הייליק. אבער דאס גאנצע פאלק זאל אפהיטן די אפהיטונג פון גאט. 7 און די לויים זאלן ארומרינגלען דעם מלך רונד ארום, איטלעכער מיט זיינע וואפן אין זיין האנט; און דער וואס קומט אריין אין הויז, זאל געטייט ווערן. און זייט מיט דעם מלך ביי זיין אריינגיין און ביי זיין ארויסגיין.

8 האבן די לויים און גאנץ יהודה געטאן אזוי ווי אלץ וואס יהודע דער כהן האט באפוילן, און זיי האבן געבראכט איטלעכער זיינע מענטשן, די וואס קומען אריין שבת, מיט די וואס גייען ארויס שבת, ווארום יהודע דער כהן האט ניט אזעקגעלאזט די אפטיילונגען. 9 און יהודע דער כהן האט געגעבן די הויפטלייט פון די הונדערטן

די שפיון און די פאנצערס און די שילדן פון דעם מלך דוד, וואָס אין הויז פון גאָט. ¹⁰ און ער האָט אויסגע- שטעלט דאָס גאַנצע פּאָלק, איטלעכען מיט זיין וואָפּן אין זיין האַנט, פון דער רעכטער זייט פון הויז ביז דער ליני קער זייט פון הויז, ביים מזבח און ביים הויז, לעבן מלך רונד אַרום. ¹¹ און זיי האָבן אַרויסגעפירט דעם מלכס זון, און האָבן אָנגעטאָן אויף אים די קרוין און די נקיניג לעכען צייכנס, און האָבן אים געמאַכט פאַר אַ מלך; און יהוֹדָע און זיינע זין האָבן אים געוואָלפט, און זיי האָבן געוואָנט: לעבן זאָל דער מלך.

¹² און עתלֵהוּ האָט געהערט דעם קול פון דעם פּאָלק וואָס לויפט און לויבט דעם מלך, און זי איז גע- קומען צום פּאָלק אין גאָטס הויז. ¹³ און זי האָט געזען, ערשט דער מלך שטייט אויף זיין בימה אין אַיינגאַנג, און די האַרן און די טרומייטערערס לעבן מלך, און דאָס גאַנצע פּאָלק פון לאַנד פרייט זיך און בלאָזט אין טרומייטן, און די זינגערס מיט כליִתָּמָר וואָס פירן אָן דעם לויבגע- זאַנג; האָט עתלֵהוּ צעריסן אירע קליידער, און האָט געוואָנט: אַ בונט! אַ בונט!

¹⁴ האָט יהוֹדָע אַרויסגעפירט די הויפטלייט פון די הונדערטן, די אויפזעער פון חיל, און ער האָט צו זיי גע- זאָגט: פירט זי אַרויס אינעווייניק פון די רייען, און דער וואָס גייט איר נאָך, זאָל געטייט ווערן מיטן שווערד.

וואָרום דער פּהן האָט געוואָנט: איר זאָלט זי ניט טייטן אין הויז פון גאָט.

¹⁵ האָבן זיי געמאַכט פאַר איר אָרט, און זי איז אַריינגעגאַנגען דורך דעם אַיינגאַנג פון פּערדטויער אין מלכס הויז; און זיי האָבן זי דאָרטן געטייט.

¹⁶ און יהוֹדָע האָט געשלאָסן אַ בונד צווישן אים און צווישן דעם גאַנצן פּאָלק און צווישן מלך, צו זיין צום פּאָלק פון יהוה. ¹⁷ און דאָס גאַנצע פּאָלק איז אַריינגעגאַנגען אין הויז פון בַּעַל, און האָבן עס אַיינגעוואָרפן, און זיינע מזבחות און זיינע בילדער האָבן זיי צעבראַכן, און מתן דעם פּהן פון בַּעַל האָבן זיי געהרגעט פאַר די מזבחות.

¹⁸ און יהוֹדָע האָט געגעבן די אויפזעאונג פון גאָטס הויז אין דער האַנט פון די פּהנים פון שבט לֵוִי, וואָס דוד האָט אַיינגעטיילט איבער דעם הויז פון גאָט, אויפצוברענגען די בראַנדאָפּפּער פון גאָט, אזוי ווי עס שטייט געשריבן אין תּוֹרַת־מֹשֶׁה, מיט שמחה, און מיט געזאַנג לויט דעם אַיינשטעל פון דודן. ¹⁹ און ער האָט געשטעלט די טויערלייט ביי די טויערן פון גאָטס הויז, אַז דער וואָס איז אומריין פון וואָסער עס איז זאָך, זאָל ניט אַריינקומען. ²⁰ און ער האָט גענומען די הויפטלייט פון די הונדערטן, און די גרויסע לייט, און די געוועלטיקער איבער דעם פּאָלק, און דאָס גאַנצע פּאָלק פון לאַנד, און האָט אַראָפּגעבראַכט דעם מלך פון גאָטס הויז, און זיי זיינען אַריינגעגאַנגען דורך דעם אויבערשטן טויער אין מלכס הויז, און האָבן אַרויפגעזעצט דעם מלך אויף דעם טראָן פון מלוכה.

הַמֵּאוֹת אֶת־הַחַנֻּנִיּוֹת וְאֶת־הַמְּנֻנֹת וְאֶת־הַשְּׁלֹטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִד אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים: וַיַּעֲמֵד אֶת־בַּלְיָהָעִם וְאִישׁ וְשִׁלְחוֹ בְיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת הַשְּׂמָאלִית לְמִזְבֵּחַ וּלְבַיִת עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב: וַיִּצְיֵאוּ אֶת־יְיָ בְּדֶהֱמֶלֶךְ וַהֲנִי עָלָיו אֶת־הַחֲנֹךְ וְאֶת־הַעֲדוּת וַיְמַלִּכּוּ אֹתוֹ וַיִּמְשְׁקוּהוּ יְהוֹדָע וְכִנֹּז וַיֹּאמְרוּ יְהוֹ הַמֶּלֶךְ: וַתִּשְׁמַע יְעֲתֵלְהוּ אֶת־קוֹל הָעַם הַרְצִים וְהַמְהַלְלִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וַתִּבְרָא אֶל־הָעַם בֵּית יְהוָה: וַתֵּרָא וַהֲנִי הַמֶּלֶךְ עוֹמֵד עַל־עַמּוּדָיו בְּמִזְבֵּחַ וּבַשְּׂרָיִם וְהַחֲצֵצְרוֹת עַל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַם הָאָרֶץ שָׂמָח וְתוֹקֵעַ בַּחֲצֵצְרוֹת וּמְשׁוֹרְרִים בְּכָל־יְשִׁיר וּמוֹדִיעִים לְהַלֵּל וּתְקַרְעַ עֲתֵלְהוּ אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתֹּאמֶר קִשֶׁר קִשֶׁר: וַיִּצְא יְהוֹדָע הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וּפְקוּדֵי הַחֵיָל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוֹצִיאוּהָ אֶל־מִבֵּית הַשְּׂרָרֹת וּתְבֹא אַחֲרֶיהָ יִמֵּת בַּחֲרָב כִּי אָמַר הַכֹּהֵן לֹא תִמּוּתָהּ בֵּית יְהוָה: וַיִּשְׁמְרוּ לָהּ יְדֵים וַתִּבְרָא אֶל־מִזְבֵּחַ שְׁעַר־הַפְּסִיסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּמּוּתָהּ שָׁם: וַיִּכְרַת יְהוֹדָע בְּרִית בֵּינוֹ וּבֵין כָּל־הָעַם וּבֵין הַמֶּלֶךְ לְרֵנוּת לָעַם לַיהוָה: וַיָּבֹאוּ כָּל־הָעַם בֵּית־הַבַּעַל וַתִּחַצְרוּ וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וְאֶת־צִלְמֹיו שִׁבְרוּ וְאֶת־מִתָּן הַכֹּהֵן הַבַּעַל חָרְטוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת: וַיִּשֶׁם יְהוֹדָע פְּקוּדֵי בֵּית יְהוָה בְּיַד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר חֵלַק דָּוִד עַל־בֵּית יְהוָה לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת יְהוָה בְּכֶתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה בְּשִׁמְחָה וּבְשִׂיר עַל יְדֵי דָוִד: וַיַּעֲמֵד הַשְּׁוֹעֵרִים עַל־שְׁעַר־בֵּית יְהוָה וְלֹא־יָבֹאוּ טָמֵא לְכַלֵּדְבָר: וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־הָאֲדִירִים וְאֶת־הַמְּוַשְׁלִים בְּעַם וְאֶת־כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיִּוָּרֵד אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה וַיָּבֹאוּ בְּתוֹךְ־שְׁעַר הַעֲלִיזִין בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ עַל כִּסֵּא הַמַּמְלָכָה:

יג' נא בשין

11 און דאָס גאַנצע פּאָלק האָט זיך געפּרייט, און די שטאָט איז געווען רואיק. און עתליהון האָבן זיי געטייט מיטן שווערד.

כד

1 יזבן יאָר איז יואָש אַלט געווען, אַז ער איז גע-
וואָרן מלך, און פּערצייק יאָר האָט ער געקניגט
אין ירושלים. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען
צביה פון באַרשבע.

2 און יואָש האָט געטאָן וואָס איז רעכטפּאַרטיק אין
די אויגן פון גאָט אַלע טעג פון יהוידע דעם פּהן. 3 און
יהוידע האָט פאַר אים גענומען צוויי ווייבער; און ער
האָט געבאָרן זיין און טעכטער.

4 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט יואָש געהאַט אין
האַרצן צו באַנייען דאָס הויז פון גאָט. 5 און ער האָט אַייני-
געוואַמלט די פּהנים און די לויים, און ער האָט צו זיי גע-
זאָגט: גייט אַרויס צו די שטעט פון יהודה, און קלייבט
אויף פון גאַנץ ישראל געלט אויף צו פאַרריכטן דאָס הויז
פון אַייער גאָט פון יאָר צו יאָר; און איר זאָלט אַייך אַיילן
וועגן דער זאַך. אָבער די לויים האָבן זיך ניט געאַיילט.

6 האָט דער מלך גערופן יהוידע דעם הויפט, און האָט צו
אים געזאָגט: פאַרוואָס האָסטו ניט פאַרלאַנגט פון די
לויים, צו ברענגען די אָפּגאַב וואַרויפּגעלייגט פון משה
דעם קנעכט פון גאָט, און פון דער אַיינזאַמלונג פון ישראל,
פאַר דעם געצעלט פון געווען? 7 וואַרום עתליהו די
מרשעת, אירע זיין האָבן צעבראַכן דאָס הויז פון גאָט, און
אויך אַלע געהייליקטע זאַכן פון גאָטס הויז האָבן זיי פאַר-
טאָן פאַר די בעלגעטער.

כא וישמחו כל־עם־הארץ והעיר שקטה ואת־עתליהו המיתו
בחרב:

כד

א בך־שבע שנים יאש במלכו וארבעים שנה מלך בירושלם
ב ושם אמו צביה מבאר שבע: ונעש יואש הישר בעיני
ג יהוה כל־ימי יהוידע הנבהן: וישא־לו יהוידע
ד נשים שתים ויולד בנים וקנות: ויהי אחר־יכן היה עם־
ה לב יואש לחדש את־בית יהוה: ויקבץ את־הכהנים
ה והלויים ויאמר להם צאו לערי יהודה וקבצו מקל־
ישראל כסף לחזק את־בית אלהיכם מדי שנה בשנה
ואתם תמחרו לדבר ולא מחרו הלויים: ויקרא

ה המלך ליהוידע הראש ויאמר לו מיהו לא־דרשת על־
הלויים להביא מיהודה ומירושלם את־משאת משה עבד־
ו יהוה והקהל לישראל לאהל העדות: כי עתליהו
ו המרשעת בניה פרצו את־בית האלהים וגם כל־קדשי
ה בית־יהוה עשו לבעלים: ויאמר המלך ונעשו ארון אחד
ו ותגדו בשער בית־יהוה הוציאו: ותגדקול ביהודה
ו בירושלם להביא ליהוה משאת משה עבד־האלהים
ו על־ישראל במדבר: וישמחו כל־השרים וכל־העם ויבאו

יא וישליכו לארון עד־לכליה: ויהי בעת יבוא את־הארון
אל־פקדת המלך ביד הלויים וכראיתם כירב הכסף ובא
י סופר המלך ופקיד בתי הראש וערו את־הארון וישאֻהו
ו ושיבדו אל־מקמו כה עשו ליום ביום ויאספו כסף
יב לרב: ותגדו המלך ויהוידע אל־עושה מלאכת עבדות
בית־יהוה ויהיו שברים הצבים וחרשים לחדש בית
יהוה וגם לחדשי ברזל ונחשת לחזק את־בית יהוה:

יג ונעשו עשי המלאכה ותעל ארובה למלאכה בידם
יד ונעמדו את־בית האלהים על־מתכנתו ויאמצוהו: וככלותם
ו ב־ס־א משאת משה עבד־יְיָ יֵאָבֵד ויערו

12 און דער מלך האָט געהייסן, און מע האָט געמאַכט אַ קאַסטן, און אים אַוועקגעשטעלט ביים טויער פון גאָטס
הויז פון אויסנווייניק. 13 און מע האָט אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין יהודה און אין ירושלים, צו ברענגען די אָפּגאַב
נאַרויפּגעלייגט פון משה דעם קנעכט פון גאָט אויף ישראל אין מדבר. 14 און אַלע האָרן און דאָס גאַנצע פּאָלק
האָבן זיך געפּרייט, און זיי האָבן געבראַכט און אַריינגעוואָרפּן אין קאַסטן ביז פּול. 15 און עס איז געווען, בעת מע
פלעגט ברענגען דעם קאַסטן צו די אויפּזעער פון מלך דורך דער האַנט פון די לויים, און ווי זיי האָבן געווען אַז
עס איז דאָ פּיל געלט, אַזוי פּלעגט קומען דער שרייבער פון מלך, און דער אויפּזעער פון דעם פּהנגדול, און זיי
פלעגן אויסליידיקן דעם קאַסטן, און אים אַוועקטראָגן און אים אומקערן אויף זיין אָרט. אַזוי האָבן זיי געטאָן טאַג
אין טאַג, און זיי האָבן אָנגעזאַמלט געלט לרוב. 16 און דער מלך און יהוידע האָבן עס געגעבן צו די ווערקמיינס־
טער איבער דער אַרבעט פון גאָטס הויז: און זיי האָבן געדונגען שטייגהעקער און האַלצמיינסטער, צו באַנייען דאָס
הויז פון גאָט, און אויך אַייניג און קופּערשמידן, צו פאַרריכטן דאָס הויז פון גאָט. 17 און די בעל־מלאַכהס האָבן
געאַרבעט, און די אַרבעט איז פאַרריכט געוואָרן דורך זייער האַנט, און זיי האָבן צוריקגעשטעלט דאָס הויז פון
גאָט אויף זיין שטאַנד, און אים באַפּעסטיקט. 18 און אַז זיי האָבן געענדיקט, האָבן זיי געבראַכט פאַר דעם מלך

ו ב־ס־א משאת משה עבד־יְיָ יֵאָבֵד ויערו

19 און דער מלך האָט געהייסן, און מע האָט געמאַכט אַ קאַסטן, און אים אַוועקגעשטעלט ביים טויער פון גאָטס
הויז פון אויסנווייניק. 20 און מע האָט אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין יהודה און אין ירושלים, צו ברענגען די אָפּגאַב
נאַרויפּגעלייגט פון משה דעם קנעכט פון גאָט אויף ישראל אין מדבר. 21 און אַלע האָרן און דאָס גאַנצע פּאָלק
האָבן זיך געפּרייט, און זיי האָבן געבראַכט און אַריינגעוואָרפּן אין קאַסטן ביז פּול. 22 און עס איז געווען, בעת מע
פלעגט ברענגען דעם קאַסטן צו די אויפּזעער פון מלך דורך דער האַנט פון די לויים, און ווי זיי האָבן געווען אַז
עס איז דאָ פּיל געלט, אַזוי פּלעגט קומען דער שרייבער פון מלך, און דער אויפּזעער פון דעם פּהנגדול, און זיי
פלעגן אויסליידיקן דעם קאַסטן, און אים אַוועקטראָגן און אים אומקערן אויף זיין אָרט. אַזוי האָבן זיי געטאָן טאַג
אין טאַג, און זיי האָבן אָנגעזאַמלט געלט לרוב. 23 און דער מלך און יהוידע האָבן עס געגעבן צו די ווערקמיינס־
טער איבער דער אַרבעט פון גאָטס הויז: און זיי האָבן געדונגען שטייגהעקער און האַלצמיינסטער, צו באַנייען דאָס
הויז פון גאָט, און אויך אַייניג און קופּערשמידן, צו פאַרריכטן דאָס הויז פון גאָט. 24 און די בעל־מלאַכהס האָבן
געאַרבעט, און די אַרבעט איז פאַרריכט געוואָרן דורך זייער האַנט, און זיי האָבן צוריקגעשטעלט דאָס הויז פון
גאָט אויף זיין שטאַנד, און אים באַפּעסטיקט. 25 און אַז זיי האָבן געענדיקט, האָבן זיי געבראַכט פאַר דעם מלך

און יהוידען דעם רעשט געלט, און מע האָט דערפון גע-
מאַכט כלים פאַר גאַטס הויז, כלים צום דינען און אויפ-
ברענגען, און שאַלן, און גילדערנע און זילבערנע כלים.
און מע פלעגט אויפברענגען בראַנדאָפּפער אין הויז פון
גאַט תמיד אַלע טעג פון יהוידען.

¹⁶ און יהוידען איז געוואָרן אַלט און זאָט מיט טעג,
און ער איז געשטאַרבן; הונדערט און דרייסיק יאָר איז
ער אַלט געווען, אָז ער איז געשטאַרבן. ¹⁷ און מע האָט
אים באַגראָבן אין דודס־שטאָט לעבן די מלכים, ווייל ער
האָט געטאַן גוטס צווישן ישראל, און פאַר גאַט און זיין הויז.

¹⁷ און נאָך דעם טויט פון יהוידען זיינען געקומען די
האַרן פון יהודה, און זיי האָבן זיך געבוקט צום מלך.
דענסמאַל האָט דער מלך זיך צוגעהערט צו זיי. ¹⁸ און
זיי האָבן פאַרלאָזן דאָס הויז פון יהוה דעם גאַט פון זייערע
עלטערן, און זיי האָבן געדינט די געצנביימער, און די
געצנבילדער, און עס איז געווען אַ צאַרן אויף יהודה און
ירושלים פאַר דערדאָזיקער פאַרשולדיקונג זייערער.
¹⁹ און ער האָט געשיקט צו זיי נביאים, זיי אומצוקערן צו
גאַט, און זיי האָבן זיי געוואָרנט, אָבער זיי האָבן ניט צו-
געטאַן דאָס אויער.

²⁰ און דער גייסט פון גאַט האָט אָנגעקליידט זכריה
דעם זון פון יהוידען דעם פּהן, און ער האָט זיך געשטעלט
איבער דעם פּאַלק, און האָט צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט
גאַט געזאָגט: פאַרוואָס טרעט איר איבער די געבאַט פון
יהוה, אָז איר זאָלט ניט באַגליקן? וואָרום איר האָט פאַר-
לאָזן יהוה, און ער האָט אַיך פאַרלאָזן. ²¹ האָבן זיי גע-
מאַכט אויף אים אַ בונט, און האָבן אים פאַרשטיינט מיט

הביאו לפני המלך ויהודע את שאר הכסף ויעשו
כלים לבית יהוה כלי שרת והעלות וכפות וכלי זהב
וכסף ויהיו מעלים עלות בבית יהוה תמיד כל ימי
יהודע:
¹⁶ ויהוה יהודע וישבע ימים וימת בן מאה
ושלשים שנה במותו; ויקברוהו בעיר דוד עסד המלכים
כירעשה טובה בישראל ועסד אלהים וביתו: ¹⁷ ואחרי
מות יהודע באו שרי יהודה וישתחוו למלך או שמע
המלך אליהם: ויעובו אתי בית יהוה אלהי אבותיהם
ויעבדו את האשורים ואת העצבים ויהי קצף עליהודה
וירושלם באשמתם זאת: וישלח בהם נבאים להשיבם
אל יהוה ויעידו בהם ולא האוינו: ורות אלהים לבשה
את זכריה ביהודע הכהן ויעמד מעל לעם ויאמר
להם כה אמר האלהים למה אתם עבדים אתי מצות
יהוה ולא תעליחו כירעובתם את יהוה ויעוב אתכם:
ויקשרו עליו ורגמוהו אכן במצות המלך כחצר בית
יהוה: ולא זכר ויאש המלך החסד אשר עשה יהודע
אביו עמו ויהרג את בניו וכמותו אמר ירא יהוה וירדש:
ויהי לתקופת השנה עלה עליו חיל ארם ויבאו
אל יהודה וירושלם וישחיתו את כל שרי העם מעם
ובל ששלם שלחו למלך דרמשק: כי במצער אנשים
באו חיל ארם ויהוה נתן בידם חיל לרכ מאד כי עובו
את יהוה אלהי אבותיהם ואת יואש עשו שפטים:
ובלכתם ממנו כירעובו אתו במחליים רבים התקשרו
עליו עבדיו בדמי בני יהודע הכהן ויהרגוהו על־מדתו
וימת ויקברוהו בעיר דוד ולא קברוהו בקברות המלכים:
ואלה המתקשרים עליו וזכר בן שמעת העמונית ויהונדב
בן שמרית המואבית: וכלו ורכ המשא עליו ויסוד ¹⁸

כז' יב קי

שטיינער אויף דעם באַפעל פון מלך, אין הויף פון גאַטס הויז.

²² און דער מלך יואש האָט ניט געדאַכט אָן דעם חסד וואָס זיין פאָטער יהוידען האָט מיט אים געטאַן, און
ער האָט געהרגעט זיין זון. און אָז ער איז געשטאַרבן, האָט ער געזאָגט: גאַט וועט זען און וועט אויפמאַנען.

²³ און עס איז געווען, ביים אַרומדריי פון יאָר, איז אַרויפגעגאַנגען אויף אים דער חיל פון אַרם, און זיי זיינען
געקומען קיין יהודה און ירושלים, און האָבן אומגעבראַכט אַלע האַרן פון פּאַלק פון צווישן דעם פּאַלק, און זייער
גאַנצן רויב האָבן זיי אַוועקגעשיקט צום מלך פון דרמשק. ²⁴ הגם דער חיל פון אַרם איז געקומען מיט ווינציק
מענטשן, אָבער גאַט האָט איבערגעגעבן אין זייער האַנט זייער אַ גרויסן חיל, ווייל זיי האָבן פאַרלאָזן יהוה דעם
גאַט פון זייערע עלטערן. און זיי האָבן געטאַן אַ משפט אויף יואשן. ²⁵ און אָז זיי זיינען אַוועק פון אים—וואָרום
זיי האָבן אים געלאָזן אין גרויס קראַנקשאַפט—האָבן זיינע קנעכט געמאַכט אַ בונט אויף אים—פאַר דעם בלוט פון
די זין פון יהוידען דעם פּהן—און זיי האָבן אים געהרגעט אויף זיין בעט, און ער איז געשטאַרבן. און מע האָט אים
באַגראָבן אין דודס־שטאָט, אָבער מע האָט אים ניט באַגראָבן אין די קברים פון די מלכים. ²⁶ און דאָס זיינען די
וואָס האָבן געמאַכט דעם בונט אויף אים: וְזכר דער זון פון שמעת דער עמונית, און יהונדב דער זון פון שמרית
דער מואבית.

²⁷ און זיינע זין, און די פיל נבואות איבער אים, און די באַפעסטיקונג פון גאַטס הויז, זיי זיינען באַשריבן אין

בית האלהים הנם כתובים על-מדרש ספר המלכים
וימלך אמציהו בנו תחתיו:

כה

א בך עשרים וחמש שנה מלך אמציהו ועשרים ותשע
ב שנה מלך בירושלם ושם אמו יהועדן מירושלים: וישע
ג הושר בעיני יהוה רק לא בלבב שלם: ויהי כאשר חזקה
ד הממלכה עליו ויחרג את-עבדיו המכים את-המלך
אביו: ואת-בניהם לא המית כי ככתוב בתורה בספר
משה אשר-צוה יהוה לאמר לא-ימותו אבות על-בנים
ובנים לא-ימותו על-אבות כי איש בחטאו ימותו:

ה ויכבד אמציהו את-יהודה ויעמידם לבית-אבות
לשרי האלפים ולשרי המאות לכל-יהודה ובנימן
וויפקדם למבן עשרים שנה ומעלה וימצאם שלש-מאות
ז אלה בחור וצא צבא אהו רמח וצנה: וישפר מישראל
ח מאה אלה גבור הול במאה כפר-כסף: ואיש האלהים
בא אליו לאמר המלך אליבוא עמך צבא ישראל כי
ח אין יהוה עסישראל כל בני אפרים: כי אסבא אתה
ט עשה חונק למלחמה ובשילה האלהים לפני אויב כי יש-
ט כח באלהים לעזור ולהכשיל: ויאמר אמציהו לאיש
האלהים ומה-לעשות למאת הכפר אשר נתתי לגדוד
ישראל ויאמר איש האלהים יש ליהוה לתת לך הרבה
י מזה: ויבדילם אמציהו לגדוד אשר-בא אליו מאפרים
יא ללכת למקומם ויחר אפם מאד ביהודה וישבו למקומם
יב בקרית-אף: ואמציהו התחונק וינהג את-עמו ויגד
יב גיא המלח ויך את-בגד-שעיר עשרת אלפים: ועשרת
יג אלפים חיים שבו בני יהודה ויביאום לראש הסלע
יג וישליכום מראש הסלע וכלם נבקעו: ובני הגדוד

כ ה, ו' קמץ בשרחא

דעם מדרש פון דעם בוך פון די מלכים. און זיין זון
אמציהו איז געווארן מלך אויף זיין ארט.

כה

1 צו פינף און צוואנציק יאר איז אמציהו געווארן
מלך, און ניין און צוואנציק יאר האט ער גע-
קיניגט אין ירושלים. און דער נאמען פון זיין מוטער איז
געווען יהועדן פון ירושלים. 2 און ער האט געטאן וואס
איז רעכטפארטיק אין די אויגן פון גאט, אבער ניט מיט
א גאנצן הארצן.

3 און עס איז געווען, ווי די מלוכה איז געווען בא-
פעסטיקט ביי אים, אזוי האט ער געהרגעט זיינע קנעכט
וואס האבן דערשלאגן זיין פאטער דעם מלך. 4 אבער
זייערע קינדער האט ער ניט געטייט, נייערט אזוי ווי עס
שטייט געשריבן אין דער תורה, אין דעם בוך פון משהן,
וואס גאט האט באפוילן, אזוי צו זאגן: פאטערס זאלן ניט
געטייט ווערן פאר קינדער און קינדער זאלן ניט געטייט
ווערן פאר פאטערס; נייערט יעטועדער פאר זיין זינד
זאל געטייט ווערן.

5 און אמציהו האט איינגעזאמלט יהודה, און האט
זיי אויסגעשטעלט לויט די פאטערהייזער, לויט די הויפט-
לייט פון די טויזנטן און לויט די הויפטלייט פון די הונד-
דערטן, גאנץ יהודה און בנימין; און ער האט זיי געציילט
פון צוואנציק יאר אלט און העכער, און האט זיי געפונען
דריי הונדערט טויזנט געקליבענע מענער, וואס קענען
ארויסגיין אין חיל, וואס האלטן א שפיז און א פאנצער.

6 און ער האט אנגעדונגען פון ישראל הונדערט טויזנט העלדישע גיבורים פאר הונדערט צענטנער זילבער.

7 און א געטלעכער מאן איז געקומען צו אים, אזוי צו זאגן: מלך, זאל דער חיל פון ישראל ניט גיין מיט דיר,
די מלחמה, וועט דיר גאט מאכן פאלן פאר דעם פיינט, ווייל ביי גאט איז די מאכט צו העלפן און צו מאכן פאלן.
8 האט אמציהו געזאגט צו דעם געטלעכען מאן: אבער וואס טוט מען וועגן די הונדערט צענטנער וואס איך האב
געגעבן דער מחנה פון ישראל? האט דער געטלעכער מאן געזאגט: גאט קען דיר געבן מער ווי דאס. 10 האט זיי
אמציהו אפגעוונדערט, די מחנה וואס איז צו אים געקומען פון אפרים, אויף צו גיין אהיים; און זייער צאָרן האט
זייער געגרימט אויף יהודה, און זיי האבן זיך אומגעקערט אהיים אין גרימצארן.

11 און אמציהו האט זיך געשטארקט, און ער האט אנגעפירט זיין פאלק, און ער איז געגאנגען צום טאל פון
זאלץ, און האט געשלאגן פון די קינדער פון שעיר צען טויזנט. 12 און צען טויזנט האבן די קינדער פון יהודה גע-
פאנגען לעבעדיקערהייט, און זיי האבן זיי געבראכט אויפן שפיץ פעלו, און זיי אראפגעווארפן פון שפיץ פעלו,
ביז זיי זיינען אלע צעהאקט געווארן.

18 אבער די לייט פון דער מחנה וואס אמציהו האט אומגעקערט פון צו גיין מיט אים אין דער מלחמה, האבן

אֲשֶׁר הָשִׁיב אֲמִצְיָהוּ מַלְכַת עַמּוֹ לַמַּלְחָמָה וַיִּפְשְׁטוּ בְעָרֵי
 יְהוּדָה מִשְׁמָרוֹן וְעַד בֵּית חוּרוֹן וַיָּבוּ מֵהֶם שְׁלֹשַׁת אֲלָפִים
 וַיָּבֹוּ בֹהַ רַבָּה: וַיְהִי אַחֲרָי בּוֹא אֲמִצְיָהוּ מֵהַכּוֹת י'
 אֲתָדוּמִים וַיָּבֹא אֶת־אֱלֹהֵי בְנֵי שַׁעִיר וַיַּעֲמִדֵם לֹ
 לְאֱלֹהִים וּלְפָנֵיהֶם יִשְׁתַּחֲוֶה וְלָהֶם יִקְטֹר: וַיַּחֲרַף יְהוָה י'
 בְּאֲמִצְיָהוּ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו נְבִיא וַיֹּאמֶר לֹ לָמָּה דַרְשַׁת
 אֶת־אֱלֹהֵי הָעַם אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ אֶת־עַמְּכֶם מִיַּד: וַיְהִי ו י'
 בְּדַבְּרוֹ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לֹ הַלּוֹעֵץ לְמִלְךָ נִתְנָהָה חַדְלֵלְךָ
 לָמָּה יָכּוֹף וַחֲתָל הַנְּבִיא וַיֹּאמֶר יְדַעְתִּי כִּי־עֵיֶן אֱלֹהִים
 לְהוֹשִׁיחֶךָ כִּי־עֵשִׂית וְאֵת וְלֹא שָׁמַעַת לְעַצְתִּי: וַיִּעֵץ י'
 אֲמִצְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל־יֹאֲשֵׁר בְּדִיהוּאָחוֹ כֶּךְ
 י' הוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לָךְ נִתְרָאָה פָּנִים: וַיִּשְׁלַח יֹאֲשֵׁר
 מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמִצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוּחַ אֲשֶׁר
 בְּלִבְנֹךְ שָׁלַח אֶל־הָאָרֶז אֲשֶׁר בְּלִבְנֹךְ לֵאמֹר הִנֵּה אֶת־
 בַּחֶךְ לִבְנֵי לְאִשָּׁה וְהַעֲבֹר חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּלִבְנֹךְ
 וְתִרְמַס אֶת־הַחוּחַ: אֲמַרְתָּ הִנֵּה הַכִּיֹּת אֶת־אֲדוֹם וַיִּשְׁאָף י'
 לִבְךָ לְהַכְבִּיד עִתָּה שָׂבָה בְּבֵיתְךָ לָמָּה חֲתַנְּתָה בְּרַעֲיָה
 וַנִּפְלַת אִתָּה וַיְהוּדָה עַמֶּךָ: וְלֹא־שָׁמַע אֲמִצְיָהוּ כִּי י'
 מֵהָאֱלֹהִים הוּא לְמַעַן תִּתֵּם בְּיַד כִּי דָרְשׁוּ אֶת אֱלֹהֵי
 אָדוֹם: וַיַּעַל יֹאֲשֵׁר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָּנִים הוּא י'
 וַאֲמִצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שָׁמֶשׁ אֲשֶׁר לִיהוּדָה: וַיִּנָּפֵף כ'
 יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּנְסוּ אִישׁ לְאֹהֲלָיו: וְאֵת אֲמִצְיָהוּ י'
 מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּדִיהוּאָחוֹ תִּפְּשׂוּ יֹאֲשֵׁר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
 בְּבֵית שָׁמֶשׁ וַיְבִיאוּהוּ יְרוּשָׁלַם וַיִּפְרֹץ בַּחוּמַת יְרוּשָׁלַם
 מִשַׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפִּינֵה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה: וְכֹל־ כ'
 הַזֶּהָב וְהַכֶּסֶף וְאֵת כָּל־הַכְּפָלִים הַנִּמְצְאִים בְּבֵית־הָאֱלֹהִים
 עִסְיֵעֵבֶר אָדוֹם וְאֵת־אֹצְרוֹת בֵּית־הַמֶּלֶךְ וְאֵת בְּנֵי הַתַּעֲרָבוֹת
 וַיָּשִׁב שְׁמָרוֹן: וַיְהִי אֲמִצְיָהוּ בְּדִיהוּאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה י'

זיך צעשפרייט איבער די שטעט פון יהודה, פון שומרון
 און ביז ביתחורון, און זיי האָבן פון זיי געשלאָגן דריי
 טויזנט, און האָבן גערויבט פיל רויב.

14 און עס איז געווען, נאָכדעם ווי אַמִּצְיָהוּ איז גע-
 קומען פון שלאָגן די אַדוּמִים, האָט ער געבראַכט די געטער
 פון די קינדער פון שַׁעִיר, און האָט זיי זיך אויפגעשטעלט
 פאַר געטער, און ער פלעגט זיך בוקן פאַר זיי, און רייכערן
 צו זיי. 15 האָט דער צאַרן פון גאַט געגרימט אויף אַמִּצְיָהוּ,
 און ער האָט געשיקט צו אים אַ נביא, און ער האָט צו אים
 געזאָגט: נאָך וואָס זוכסטו די געטער פון דעמדאָזיקן
 פאַלק, וואָס האָבן ניט מציל געווען זייער פאַלק פון דיין
 האַנט? 16 און עס איז געווען, אַז ער האָט גערעדט צו אים,
 האָט ודער מלך צו אים געזאָגט: האָבן מיר דיך פאַר
 דעם יועץ פון מלך געמאַכט? הער דיר אויף; נאָך וואָס
 זאַל מען דיך שלאָגן? האָט דער נביא אויפגעהערט, און
 ער האָט געזאָגט: איך ווייס אַז גאַט האָט באַראָטן דיך
 אומצוברענגען, ווייל דו האָסט דאָס געטאַן, און האָסט
 ניט צוגעהערט צו מיין עצה.

17 און אַמִּצְיָהוּ דער מלך פון יהודה האָט זיך באַ-
 קלערט, און האָט געשיקט צו יֹאֲשֵׁר דעם זון יהוּאָחָז דעם
 זון פון יהוואן, דעם מלך פון ישראל, אַזוי צו זאָגן: קום
 לאַמיר זיך אַנקוקן אין פנים.

18 האָט יֹאֲשֵׁר דער מלך פון ישראל געשיקט צו
 אַמִּצְיָהוּ דעם מלך פון יהודה, אַזוי צו זאָגן: דער דאַרן
 וואָס אין לבנון האָט געשיקט צו דעם צעדערבוים וואָס
 אין לבנון, אַזוי צו זאָגן: גיב דיין טאַכטער צו מיין זון פאַר
 אַ ווייב. איז פאַרבייגעגאַנגען אַ ווילדע חיה וואָס אין
 לבנון, און האָט צעטראָטן דעם דאַרן. 19 דו קלערסט,

אַט האָסט געשלאָגן אָדום, און דיין האַרץ האָט דיך דערהויבן זיך צו באַרימען. זיך אַצינד אין דער היים. נאָך וואָס
 זאַלסטו זיך רייצן מיט אומגליק, און פאַלן דו און יהודה מיט דיר.

20 אָבער אַמִּצְיָהוּ האָט ניט צוגעהערט; וואָרום דאָס איז געווען פון גאַט, כּדי זיי צו געבן אין דער האַנט ופון
 זייערע פיינטן, ווייל זיי האָבן געזוכט די געטער פון אָדום. 21 און יֹאֲשֵׁר דער מלך פון ישראל איז אַרויפגעגאַנגען,
 און ער און אַמִּצְיָהוּ דער מלך פון יהודה האָבן זיך אַנגעקוקט אין פנים אין בית־שָׁמֶשׁ וואָס געהערט צו יהודה.
 22 און יהודה איז געשלאָגן געוואָרן פאַר ישראל, און זיי זיינען אַנטלאָפן איטלעכער צו זיינע געצעלטן.

23 און אַמִּצְיָהוּ דעם מלך פון יהודה, דעם זון פון יֹאֲשֵׁר דעם זון פון יהוּאָחָז, האָט יֹאֲשֵׁר דער מלך פון ישראל
 געכאַפט אין בית־שָׁמֶשׁ, און האָט אים געבראַכט קיין ירושלים; און ער האָט דורכגעבראַכן די מויער פון ירושלים
 פון דעם טויער פון אפרים ביז דעם ווינקלטויער, פיר הונדערט אײלן. 24 און ער האָט צוגענומען דאָס גאַנצע
 גאַלד און זילבער, און אַלע כליים, וואָס האָבן זיך געפונען אין הויז פון גאַט אונטער עובד־אַדוּמען, און די אַוצרות
 פון דעם מלכס הויז, און משכוד־קינדער, און האָט זיך אומגעקערט קיין שומרון.

25 און אַמִּצְיָהוּ דער זון פון יֹאֲשֵׁן, דער מלך פון יהודה, האָט געלעבט נאָך דעם טויט פון יֹאֲשֵׁר דעם זון פון יהוּאָחָז,
 דעם מלך פון ישראל, פופצן יאַר.

חֵיל אֲלֹפִים וְעַשְׂרֵי מֵאוֹת: וְעַל־יָדָם חֵיל צָבָא שְׁלֹשׁ י
 מֵאוֹת אֲלֶף וְשִׁבְעַת אֲלֹפִים חֲמִשׁ מֵאוֹת עוֹשֵׂי מַלְחָמָה
 בְּכַח חֵיל לְעֹזֵר לְמֶלֶךְ עַל־הָאוֹיֵב: וַיְכַן לָהֶם עֲזָרוֹ לְכָל־י
 הַצָּבָא מְנַגִּים וְרִמְחִים וְכֹבָעִים וְשִׁרְיָנוֹת וְקִשְׁתוֹת
 וְלֹאבְנֵי קַלְעִים: וַעֲשֵׂה בִירוּשָׁלַם חֲשִׁבְנוֹת מִחֲשֶׁבֶת חוֹשֵׁב
 לְדָרוֹת עַל־הַמְּגִדְלִים וְעַל־הַפְּנוֹת לִירוּא בְחַצִּים וּבְאֲבָנִים
 גְּדֵלוֹת וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד־לְמַרְחֹק בְּיַהֲפֹאֵל לְהַעֲזֹר עַד כִּי
 הָזִק: וּבְחֻקָּתוֹ גָּבַהּ לִבּוֹ עַד־לְחֻשְׁתוֹת וַיִּמְעַל בִּיהוָה
 אֱלֹהָיו וַיִּבֵא אֶל־הַיֹּכֵל יְהוָה לְהַקְטִיר עַל־מִזְבֵּחַ הַקְּטָרֶת:
 וַיָּבֵא אֲחֵרָיו עֲזָרָיו הַכֹּהֵן וְעַמּוֹ כֹּהֲנִים | לַיהוָה שְׁמוֹנִים י
 בְּנֵי־חֵיל: וַיַּעֲמֵדוּ עַל־עֲזָרוֹ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־לָךְ י
 עֲזָרוֹ לְהַקְטִיר לַיהוָה כִּי לְכֹהֲנֵים בְּנֵי־אֶהֱרָן הַמְּקַדְּשִׁים
 לְהַקְטִיר צֵא מִן־הַמְּקַדֵּשׁ כִּי מַעֲלָתְךָ וְלֹא־לָךְ לְכָבוֹד מִיהוָה
 אֱלֹהֵים: וַיִּזְעַף עֲזָרוֹ וּבָדַד מִקְּטָרֶת לְהַקְטִיר וּבִעֲפֹ י
 עַם־הַכֹּהֲנִים וְהַצֹּרֶעַת זָרְחָה בְּמַצְחוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים בְּבֵית
 יְהוָה מַעַל לְמִזְבֵּחַ הַקְּטָרֶת: וַיִּפֶן אֵלָיו עֲזָרָיו כֹּהֵן כ
 הָרֹאשׁ וּכְלֵי־הַכֹּהֲנִים וְהַנְּהִיחָם מַצְרַע בְּמַצְחוֹ וַיִּבְרָחוּהוּ
 מִשָּׁם וַנִּסְדּוּא נִרְתַף לְצֵאת כִּי נִנְעָו יְהוָה: וַיְהִי עֲזָרוֹ כ
 הַמֶּלֶךְ מַצְרַע | עַד־יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בֵּית הַחֲפְשׁוֹת מַצְרַע
 כִּי נִנְרַח מִבֵּית יְהוָה וְיֹתָם בְּנוֹ עַל־בֵּית הַמֶּלֶךְ שׁוֹפֵט
 אֶת־עַם הָאָרֶץ: וַיִּתֵּר דְּבָרֵי עֲזָרוֹ הַרְאשִׁים וְהַאֲחֵרִים כ
 כְּתָב יִשְׁעֵיהוּ בְּדָאֻמוֹן הַנְּבִיא: וַיִּשְׁכַּח עֲזָרוֹ עַם־אֲבֹתָיו כ
 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עַם־אֲבֹתָיו בַּשָּׂדֶה הַקְּבוּרָה אֲשֶׁר לְמִלְכִים
 כִּי אָמְרוּ מַצְרַע הוּא וַיִּמְלֹךְ יֹתָם בְּנוֹ תַחְתָּיו:

כו

בְּדַעֲשָׁרִים וְחֲמִשׁ שָׁנָה יֹתָם בְּמַלְכוֹ וְשִׁשִּׁי־שָׁנָה שָׁנָה א
 מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אָמוֹ וְרוּשָׁה בַת־צְדֹק: וַעֲשֵׂה הַיָּשָׁר ב

כו, יב' ספד סק טו' הש' טגס ס"א וב' כ"ה' התשס"ח ק"י

איו געווען צוויי טויזנט און זעקס הונדערט. ¹³ און אונטער זייער האנט איז געווען אַ קריגס־חיל פון דריי הונדערט טויזנט און זיבן טויזנט און פינף הונדערט וואָס האָבן גע־האַלטן מלחמה מיט שטאַרקן כוח, צו העלפן דעם מלך אַקעגן דעם פּיינט. ¹⁴ און עוֹזָרוֹ הָאָט צוגעגרייט פֿאַר זיי, פֿאַר דעם גאַנצן חיל, שילדן, און שפּיזן, און קיִווערס, און פּאַנצערס, און בויגנס, און שליידערשטיינער. ¹⁵ און ער האָט געמאַכט אין ירושָׁלַם קונציקע געשטעלן, אויס־געטראַכט פון אַ מיינסטער, צו זיין אויף די טורעמס און אויף די שפּיזן, אויף צו שיסן מיט פּיילן און מיט גרויסע שטיינער; און זיין שם איז אַרויסגעגאַנגען ביז אין מֶרְחָקִים, וואָרום ער איז ווונדערלעך געהאַלפן געוואָרן, ביז ער איז געוואָרן שטאַרק.

¹⁶ אָבער ווי ער איז שטאַרק געוואָרן, האָט זיין האַרץ זיך דערהויבן ביז צום פֿאַרדאַרבן ווערן, און ער האָט געפּעלשט אָן יהוה זיין גאָט, און ער איז אַריינגעגאַנגען אין היכל פון גאָט צו רייכערן אויף דעם מזבח פֿאַר ווירויך. ¹⁷ איז אַריינגעגאַנגען נאָך אים עזָרוֹהוּ דער כֹּהֵן, און מיט אים אַכציק כֹּהֲנִים פון גאָט, העלדישע יונגען, ¹⁸ און זיי האָבן זיך געשטעלט פֿאַר דעם מלך עוֹזָרוֹהוּ, און זיי האָבן צו אים געזאָגט: ניט פֿאַר דיר, עוֹזָרוֹהוּ, איז רייכערן צו גאָט, נאָר פֿאַר די כֹּהֲנִים, די קינדער פון אַהרן, וואָס זיינען געהייליקט אויף צו רייכערן. גיי אַרויס פון הייליקטום, וואָרום דו האָסט געפּעלשט, און דאָס וועט דיר ניט זיין צום כבוד ביי גאָט דעם האַר. ¹⁹ האָט עוֹזָרוֹהוּ געצערנט: און אין זיין האַנט איז געווען אַ רייכערפּאַן אויף צו רייכערן; און ווי ער האָט געצערנט אויף די כֹּהֲנִים, אזוי האָט אַ צרעת אויסגעבראַכן אויף זיין שטערן, פֿאַר די

כֹּהֲנִים אין גאָטס הויז, לעבן דעם מזבח פֿאַר ווירויך. ²⁰ און עזָרוֹהוּ דער כֹּהֵן־גדול און אַלע כֹּהֲנִים האָבן זיך אומ־געקוקט, ערשט ער איז מצורע אויף זיין שטערן; האָבן זיי אים אויף גיך אַוועקגענומען פון דאָרטן, און אויך ער האָט זיך געאַיילט אַרויסצוגיין, ווייל גאָט האָט אים געפּלאַגט.

²¹ און דער מלך עוֹזָרוֹהוּ איז געווען מצורע ביז דעם טאָג פון זיין טויט; און ער איז געוועסן אין אַן אַפּגעוונדערטן הויז, אַ מצורע; וואָרום ער איז אַפּגעשניטן געוואָרן פון גאָטס הויז. און זיין זון יֹתָם איז געווען איבער דעם מלכס הויז; ער האָט געמשפּט דאָס פּאַלק פון לאַנד.

²² און די איבעריקע זאַכן וועגן עוֹזָרוֹהוּ, די ערשטע אזוי ווי די לעצטע, האָט באַשריבן ישַׁעִיָהוּ הַנְּבִיא דער זון פון אַמוֹצֵן.

²³ און עוֹזָרוֹהוּ האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן ביי זיינע עלטערן אין דעם קבר־פעלד פון די מלכים, וואָרום זיי האָבן געזאָגט: ער איז אַ מצורע. און זיין זון יֹתָם איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

כז

¹ פינף און צוואַנציק יאָר איז יֹתָם אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און זעכצן יאָר האָט ער געקייניגט אין ירושָׁלַם. און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען ירוּשָׁה די טאַכטער פון צְדֹק.

² און ער האָט געטאָן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פון גאָט, אזוי ווי אַלץ וואָס זיין פֿאַטער עוֹזָרוֹהוּ האָט

געטאָן; נאָר ער איז ניט אַרײַנגעגאַנגען אין היכל פון גאָט.
 אָבער דאָס פּאַלק איז נאָך אַלץ געווען פאַרדאָרבן.
 ער האָט געבויט דעם אויבערשטן טויער פון גאָטס
 הויז, און אין דער מויער פון עופּל האָט ער פיל געבויט.
 און ער האָט געבויט שטעט אין די בערג פון יהודה, און
 אין די וועלדער האָט ער געבויט פּאַלאַצן און טורעמס.
 און ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט דעם מלך פון די
 קינדער פון עמון, און האָט זיי איבערגעשטאַרקט, און די
 קינדער פון עמון האָבן אים געגעבן אין יענעם יאָר הונד
 דערט צענטנער זילבער, און צען טויזנט כור ווייץ, און
 גערשטן צען טויזנט. דאָס אײַגענע האָבן אים די קינדער
 פון עמון געבראַכט אויך אויפן צווייטן יאָר און אויפן
 דריטן. און יתם איז געוואָרן שטאַרק, וואָרום ער האָט
 אויפגעפאַסט זיינע וועגן פאַר יהוה זיין גאָט.
 און די איבעריקע זאַכן וועגן יתמען, און אַלע
 זיינע מלחמות, און זיינע פירונגען, זיי זיינען באַשריבן אין
 בוך פון די מלכים פון ישראל און יהודה.
 פינף און צוואַנציק יאָר איז ער אַלט געווען, און ער
 איז געוואָרן מלך, און זעכצן יאָר האָט ער געקייניגט אין
 ירושלים.
 און יתם האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און
 מע האָט אים באַגראָבן אין דודס־שטאָט. און זיין זון אָחו
 איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

בעיני יהוה ככל אשר-עשה עזרו אביו רק לאבא אל-
 היכל יהוה ועור העם משחיתים: הוא בנה את-שער
 בית-יהוה העליון ובחומת העפל בנה לרב: וערים בנה
 בהר יהודה ובירושם בנה בירניות ומגדלים: והוא
 נלחם עם־מלך בני־עמון ויחזק עליהם ויתגורלו בני-
 עמון בשנה ההיא מאה בכר־לכסף ועשרת אלפים כרים
 חטים ושעורים עשרת אלפים זאת השיבו לו בני עמון
 ובשנה השנית והשלשית: ויחזק יתם בי הכן דרכיו
 לפני יהוה אלהיו: ויתר דבריו יתם וכל־מלחמתיו
 ודרכיו הגם כתובים על־ספר מלכי ישראל ויהודה:
 בן־עשרים וחמש שנה היה במלכו ושש־עשרה
 שנה מלך בירושלם: וישכב יתם עם־אבתיו ויקברו אתו
 בעיר דוד ומלך אָחו בני תחתיו:
 כח

בן־עשרים שנה אָחו במלכו ושש־עשרה שנה מלך
 בירושלם ולא־עשה הישר בעיני יהוה כדוד אביו:
 וכלך בדרכי מלכי ישראל וגם מסכות עשה לבגלים:
 והוא הקטיר בנאי ביהגם ויבער את־בניו באש בתעבות
 הגוים אשר הריש יהוה מפני בני ישראל: ויזבח ויקטר
 בבמות ועל־הגבעות ותחת כל־עץ רענן: ויתגורו יהוה
 אלהיו ביד־מלך ארם ויכריכו וישבו ממנו שביה גדולה
 וביאיו דרמשק וגם ביד־מלך ישראל נתן וידיכו מכה
 גדולה: ויחרג פקח בן־דמליהו ביהודה מאה ועשרים
 אלף כיום אחר הכל בני־חיל בעוכם את־יהוה אלהי
 אבותם: ויחרג זכרי גבור אפרים את־מעשיהו
 בן־המלך ואת־עזריקם נגיד הבית ואת־אלקנה משנה
 המלך: וישבו בני־ישראל מאהיהם מאתים אלף נשים

כח, ה' ע"ב ט"ז

כח

צוואנציק יאָר איז אָחו אַלט געווען, און ער איז געוואָרן מלך, און זעכצן יאָר האָט ער געקייניגט אין ירושלים.

און ער האָט ניט געטאָן וואָס איז רעכטפּאַרטיק אין די אויגן פון גאָט, אַזוי ווי זיין פּאַטער דוד. און ער איז
 געגאַנגען אין דעם וועג פון די מלכים פון ישראל. און ער האָט אויך געמאַכט געגאַסענע בילדער צו די בעלי־געטער;
 און ער האָט גערייכערט אין דעם טאַל פון בְּיהוּס, און האָט פאַרברענט זיינע זין אין פייער, אַזוי ווי די אומד
 ווערדיקייטן פון די פעלקער וואָס האָט האָט פאַרטריבן פון פאַר די קינדער פון ישראל. און ער האָט געשלאַכט
 און גערייכערט אויף די בָּמוֹת, און אויף די בערגלעך, און אונטער יעטוועדער צווייגהאַפטיקן בוים. און יהוה
 זיין גאָט האָט אים געגעבן אין דער האַנט פון דעם מלך פון אָרם; און זיי האָבן אים געשלאָגן, און האָבן געפאַנגען
 פון אים אַ גרויס געפאַנגענשאַפט, און געבראַכט קיין דרמשק. און אויך אין דער האַנט פון דעם מלך פון ישראל
 איז ער געגעבן געוואָרן, און ער האָט אים געשלאָגן אַ גרויסן שלאַק. און פּקח דער זון פון רמליהו האָט אויס־
 געהרגעט אין יהודה הונדערט און צוואַנציק טויזנט אין איין טאַג, אַלע העלדישע יונגען; פאַרוואָס זיי האָבן פאַר־
 לאָזן יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן. און זכרי דער גיבור פון אפרים האָט געהרגעט מעשיהו דעם זון פון
 מלך, און עזריקם דעם פירשט פון הויז, און אַלקנה דעם שנירלמלך. און די קינדער פון ישראל האָבן געפאַנגען

בנים ובנות וגם-שלל רב בנוו מהם ויבואו אתה-שלל לשמרון: וְשֵׁם הָיָה נָבִיא לַיהוָה עֹדֵד שְׁמוֹ וַיָּצֵא לִפְנֵי הַצָּבָא הַבָּא לְשִׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲנִיחָה בְּחַמַּת יְהוָה אֱלֹהֵי-אֲבוֹתֵיכֶם עַל-יְהוּדָה וְנָתַם בְּיַדְכֶם וְתַהַרְגוּ-רַבְּכֶם בְּזַעַף עַד לְשָׁמַיִם הַגֵּעַ: וְעַתָּה בְּנֵי-יְהוּדָה וּירוּשָׁלַם אַתֶּם אֲמֹרִים לִבְכּוֹשׁ לַעֲבָדִים וּלְשִׁבְחוֹת לָכֶם הֲלֹא רַק אַתֶּם עִמָּכֶם אֲשַׁמּוֹת לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְעַתָּה שְׁמַעוּנִי וְהִשְׁבִּיבוּ הַשְּׁבִיבָה אֲשֶׁר שְׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי תָרוּן אַף-יְהוָה עֲלֵיכֶם: וְלָקְמוּ אֲנָשִׁים מֵרֵאשִׁי בְּנֵי-אֲפֵרַיִם עֲזַרְיָהוּ בְּדוּחֹהֶנּוּ בְּרַבְרֵהוּ בְּדִמְשִׁלְמוֹת וַיְחַזְקוּהוּ בֶן-שָׁלֹם וְעִמָּשָׂא בֶן-חַדְלָי עַל-הַצָּבָאִים מִן-הַצָּבָא: וַיֹּאמְרוּ י לָהֶם לֹא-תִבְיָאוּ אֶת-הַשְּׁבִיבָה הַזֹּאת כִּי לֹא-שָׁמַת יְהוָה עָלֵינוּ אַתֶּם אֲמֹרִים לְהַסִּיף עַל-חַטָּאתֵנוּ וְעַל-אֲשַׁמְתָנוּ כִּי-רַבְּכָה אֲשַׁמָּה לָנוּ וְתָרוּן אַף עַל-יִשְׂרָאֵל: וַיַּעֲזֹב הַחֲלוּץ אֶת-יְהוָה וְאֶת-הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַשָּׂרִים וּבְלִי-הַקְּהָל: וַיִּקְמוּ טו הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-יָנֻקְבוּ בַשָּׁמַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בַשְּׁבִיבָה וּבְלִי-מִן-מִימָם הַלְבִּישׁוּ מִן-הַשָּׁלָל וַיִּלְבְּשׂוּם וַיַּנְעִלוּם וַיַּאֲכִלוּם וַיַּשְׁקִים וַיַּכְסֹּם וַיַּנְהִילוּם בְּהַמְרִים לְבַל-כּוֹשֵׁל וַיְבִיאוּם יְרֵחוֹ עִיר-הַתְּמָרִים אֶצֶל אַחֵיהֶם וַיָּשׁוּבוּ שְׁמַרוֹן: בָּעֵת הַהִוא שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז עַל-מַלְכֵי אַשּׁוּר לַעֲזֹר לֹ: וְעוֹד אַדּוּמִים בָּאוּ וַיָּכּוּ בַיהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ-שְׁבִי: וּפְלִשְׁתִּים הַשְּׁטוּ בְעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהַנֶּגֶב לַיהוּדָה וַיִּלְכְּדוּ אֶת-בֵּית-שֶׁמֶשׁ וְאֶת-אֶלּוֹן וְאֶת-הַגְּדָרוֹת וְאֶת-יְשׁוּבֵי וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת-תְּמָנֶה וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת-יְגִמּוֹ וְאֶת-בְּנוֹתֶיהָ וַיִּשְׁבּוּ שָׁם: כִּי-הִקְנִיעַ יְהוָה אֶת-יְהוּדָה בְּעֵבֶר אָחָז מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל טו כִּי הִפְרִיעַ בַּיהוּדָה וּמְעוֹל מַעַל בַּיהוָה: וַיָּבֵא עָלָיו תִּלְגַּת כ פְּלֹאֲסָר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיְצַר לוֹ וְלֹא חָזַק: כִּי-יִחַלַּק אָחָז כא

ח' יג' קפז בטרחא יט' כציון יהודה

פון זייערע ברידער צוויי הונדערט טויזנט ווייבער, זיין, און טעכטער, און אויך פיל זאקרויב האָבן זיי גערויבט פון זיי, און געבראַכט דעם זאקרויב קיין שומרון.

9 און דאָרטן איז געווען אַ נביא פון גאָט וואָס זיין נאָמען איז געווען עֹדֵד; איז ער אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן דעם חיל וואָס איז געקומען קיין שומרון, און ער האָט צו זיי געזאָגט: זעט, פון וועגן דעם גרימצאָרן פון יהוה דעם גאָט פון אײערע עלטערן אויף יהודה האָט ער זיי געגעבן אין אײער האַנט, אָבער איר האָט זיי געהרגעט מיט אַ צאָרן וואָס גרייכט ביו צום הימל. 10 און אַצונד ווילט איר די קינדער פון יהודה און ירושָׁלַם באַצווינגען פאַר קנעכט און פאַר דינסטן צו אײך. זיינען דען ניטאָ אַפילו ביי אײך אַליין פאַרשולדיקונגען אַקעגן יהוה אײער גאָט? 11 דרום הערט מיך צו אַצונד, און קערט אום די געפאַנגענ-שאַפט וואָס איר האָט געפאַנגען פון אײערע ברידער, וואָרום דער גרימצאָרן פון גאָט איז אויף אײך.

12 האָבן עטלעכע פון די הויפטלייט פון די קינדער פון אפרים, עזריהו דער זון פון יהוחנען, בְּרַכְיָהוּ דער זון פון משלמותן, און יחזקיהו דער זון פון שלומען, און עמשאָ דער זון פון חדלין, זיך אויפגעשטעלט אַקעגן די וואָס זיינען געקומען פון דער מלחמה. 13 און זיי האָבן צו זיי געזאָגט: איר זאָלט ניט ברענגען אָהער די געפאַנגענע, וואָרום אַ פאַרשולדיקונג אַקעגן גאָט ווילט איר ברענגען אויף אונדו, נאָך צוצולייגן צו אונדזערע זינד און צו אונדזער פאַרשולדיקונג; וואָרום גרויס איז אונדזער פאַרשולדיקונג און אַ גרימצאָרן איז אויף ישראל.

14 האָבן די באַוואָפנטע אַוועקגעלאָזט די געפאַנגענע און דעם רויב, פאַר די פירשטן און דער גאַנצער אײנואַמ-לונג. 15 און די מענער וואָס זיינען אָנגערופן געוואָרן מיט די נעמען, זיינען אויפגעשטאַנען, און האָבן גענומען די געפאַנגענע, און אַלע זייערע נאַקעטע האָבן זיי באַקליידט פון דעם זאקרויב; און אַז זיי האָבן זיי באַקליידט און זיי באַשוכט, און זיי געגעבן עסן און טרינקען, און זיי באַזאַלבט, האָבן זיי אַלע זייערע שוואַכע אַוועקגעפירט אויף איילען, און זיי געבראַכט קיין יריחו דער שטאָט פון טיילביימער, צו זייערע ברידער, און האָבן זיך אומגעקערט קיין שומרון.

16 אין יענער צײַט האָט דער מלך אָחָז געשיקט צו די מלכים פון אַשור, זיי זאָלן אים העלפן. 17 וואָרום די אַדומים זיינען ווידער געקומען, און האָבן געשלאָגן יהודה און געפאַנגען געפאַנגענע. 18 און די פלשתים האָבן זיך צעשפרייט אין די שטעט פון דער נידערונג, און פון דרום יהודה, און זיי האָבן באַצוונגען בֵּית-שֶׁמֶשׁ, און אֶלּוֹן, און גְּדָרוֹת, און שוכו מיט אירע טעכטערשטעט, און תְּמָנֶה מיט אירע טעכטערשטעט, און גִּמּוֹ מיט אירע טעכטער-שטעט; און זיי האָבן זיך דאָרטן באַזעצט. 19 וואָרום גאָט האָט געמאַכט אונטערטעניק יהודה פון וועגן אָחָז דעם מלך פון ישראל, ווייל ער האָט געווילדעוועט אין יהודה און געפעלשט אַ פעלשונג אָן גאָט. 20 און תִּלְגַּת-פְּלֹאֲסָר, דער מלך פון אַשור, איז געקומען אויף אים, און האָט אים געדריקט און אים ניט געשטאַרקט. 21 וואָרום אָחָז האָט

את־בית־יהוה ואת־בית־המִלֵךְ וְהַשָּׂרִים וַיְהִי לְמִלְךְ אֲשׁוּר
 כב וְלֹא לְעֹדֵה לֹו: וּבִעַת הַצָּר לוֹ וַיִּוֹסֵף לְמַעַל בַּיהוָה הוּא
 כג הַמֶּלֶךְ אָחֻז: וַיִּזְבַּח לֵאלֹהֵי דָרְמֶשֶׁק הַמְּכִים בּוֹ וַיֹּאמֶר כִּי
 אֱלֹהֵי מַלְכ־אֲרָם הֵם מַעֲזִירִים אֹתָם לְהֵם אֲזַבְחָ וַיַּעֲזֹרוּנִי
 כד וְהֵם הִוִּילֹוּ לְהַבְשִׁילֹוּ וּלְכַל־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאסֵף אָחֻז אֶת־כִּלְי
 בֵּית־הָאֱלֹהִים וַיִּקְצֹץ אֶת־כִּלְי בֵּית־הָאֱלֹהִים וַיִּסְגֵר אֶת־
 דִּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וַיַּעַשׂ לוֹ מִזְבְּחוֹת בְּכָל־פְּנֵי בִירוּשָׁלַם:
 כה וּבְכָל־עִיר וְעִיר לַיהוּדָה עָשָׂה כְמוֹת לְקַמֵּר לֵאלֹהִים
 לו אַחֲרָיִם וַיִּכְעַס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו: וַיִּתֵּר דְּבָרָיו וְכָל־
 לז דְּרָכָיו הָרָאשִׁיטִים וְהָאֲחֵרוֹנִים הֵנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
 מו יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁכַּב אָחֻז עַם־אֲבוֹתָיו וַיִּקְבְּרוּהוּ בְּעִיר
 בִּירוּשָׁלַם כִּי לֹא הִבִּיאָהוּ לְקַבְּרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ
 יְחֹזְקִיָהוּ בְּנֵו תַחְתָּיו:

כט

א יְחֹזְקִיָהוּ מֶלֶךְ בְּיַעֲשָׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וַתִּשַׁע
 ב שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִיָה בַת־זַכְרְיָהוּ: וַיַּעַשׂ
 ג הַיִּשָּׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכָל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָוִד אָבִיו: הוּא
 ד בְּשָׁנָה הָרִאשׁוֹנָה לְמַלְכוֹ בַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח אֶת־דִּלְתוֹת
 ה בֵּית־יְהוָה וַיַּחֲזֹקֶם: וַיָּבֵא אֶת־הַכְּהֵנִים וְאֶת־הַלְוִיִם וַיֹּאסֵפֶם
 ו וּלְדָרוֹב הַמְּזֻרָח: וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמַעוּנִי הַלְוִיִם עֲתָה
 ז הַתְּקַדְּשׁוּ וְקִדְּשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ
 ח אֶת־הַכְּהֵנָה מִן־הַקֹּדֶשׁ: כִּי־מַעַלֹו אֲבוֹתֵינוּ וַיַּעַשׂוּ הַרְעָ בְּעֵינֵי־
 ט יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַיַּעֲזֹבוּהוּ וַיִּסְכּוּ פְּנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְנוּ־
 י עֲרָף: גַּם סָגְרוּ דִלְתוֹת הָאֵילִם וַיִּכְבּוּ אֶת־הַגְּרוֹת וַיִּקְטַרְתּוּ
 יא לֹא הִקְטִירוּ וְעֹלָה לֹא־הִעֲלֹוּ בַקֹּדֶשׁ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי
 יב קֶצֶף יְהוָה עַל־יְהוּדָה וּירוּשָׁלַם וַיִּתְּנֵם לְגֹזֵה לְשִׁמְהָ
 יג וּלְשַׂרְקָה כְּאֲשֶׁר אֹתָם רְאִים בְּעֵינֵיכֶם: וְהִנֵּה נִפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ

כט, ח לֹוֹסָה קָרִי

אויסגעליידיקט דאָס הויז פון גאָט, און דאָס הויז פון דעם
 מלך און די פירשטן, און אוועקגעגעבן דעם מלך פון
 אשור, אָבער עס האָט אים ניט געהאַלפן.

22 און אין דער צייט וואָס אים האָט צוגעדריקט
 האָט ער נאָך מער געפעלשט אָן גאָט, דערדאָזיקער מלך
 אָחו. 23 און ער האָט געשלאַכט צו די געטער פון דרמֶשֶׁק
 וואָס האָט אים געשלאָגן, און ער האָט געזאָגט: ווייל די
 געטער פון די מלכים פון אַרם העלפן זיי, דרום וועל איך
 שלאַכטן צו זיי, אַז זיי זאלן מיך העלפן. און זיי זיינען גע־
 ווען אַ שטרויכלונג פאַר אים און פאַר גאַנץ ישראל. 24 און
 אָחו האָט אַיינגעזאַמלט די כלים פון גאָטס הויז, און האָט
 צעהאַקט די כלים פון גאָטס הויז, און פאַרשלאָסן די טירן
 פון גאָטס הויז, און זיך געמאַכט מזבחות אויף יעטוועדער
 ווינקל אין ירושלים. 25 און אין יעטוועדער שטאָט פון
 יהודה האָט ער געמאַכט בָּמוֹת אויף צו רייכערן צו
 פרעמדע געטער, און האָט דערצערנט יהוה דעם גאָט
 פון זיינע עלטערן.

26 און די איבעריקע זאַכן וועגן אים, און אַלע זיינע
 פירונגען, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, זיי זיינען באַ־
 שריבן אין בוך פון די מלכים פון יהודה און ישראל.
 27 און אָחו האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און
 מע האָט אים באַגראָבן אין שטאָט, אין ירושלים; וואָרום
 מע האָט אים ניט געבראַכט אין די קברים פון די מלכים
 פון ישראל. און זיין זון יְחֹזְקִיָהוּ איז געוואָרן מלך אויף
 זיין אָרט.

כט

1 יְחֹזְקִיָהוּ איז געוואָרן מלך צו פינף און צוואַנציק יאָר, און ניין און צוואַנציק יאָר האָט ער געקניגט אין ירושלים.
 און דער נאָמען פון זיין מוטער איז געווען אֲבִיָה די טאָכטער פון זַכְרְיָהוּ.

2 און ער האָט געטאָן וואָס איז רעכטפאַרטיק אין די אויגן פון גאָט, אַזוי ווי אַלץ וואָס זיין פאָטער דוד האָט
 געטאָן. 3 ער האָט אין ערשטן יאָר פון זיין מלוכה, אין ערשטן חודש, געעפנט די טירן פון גאָטס הויז, און זיי פאַר־
 ריכט. 4 און ער האָט געבראַכט די כהנים און די לויים, און האָט זיי אַיינגעזאַמלט אויף דעם ברייטן פלאַץ אין
 מזרח. 5 און ער האָט צו זיי געזאָגט: הערט מיך צו, לויים, הייליקט אַייך אַצונד, און הייליקט דאָס הויז פון יהוה
 דעם גאָט פון אַייערע עלטערן, און טראָגט אַרויס די אומרייניקייט פון הייליקטום. 6 וואָרום אונדזערע עלטערן
 האָבן געפעלשט, און האָבן געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון יהוה אונדזער גאָט, און האָבן אים פאַרלאָזן,
 און אוועקגעדרייט זייער פנים פון גאָטס משכן, און צוגעקערט דעם רוקן. 7 זיי האָבן אויך פאַרשלאָסן די טיר
 פון פאָדערהויז, און פאַרלאָשן די ליכט, און קיין וויירוין האָבן זיי ניט גערייכערט, און קיין בראַנדאָפּפער האָבן
 זיי ניט אויפגעבראַכט אין הייליקטום צום גאָט פון ישראל. 8 און דער צאָרן פון גאָט איז געווען אויף יהודה און ירושלים,
 און ער האָט זיי געמאַכט פאַר אַ גרויל, פאַר אַ שרעק, און פאַר אַ שמוצערונג, אַזוי ווי איר זעט מיט אַייערע אויגן. 9 און

אָט זײַנען אונדזערע עלטערן געפאלן דורכן שווערד, און אונדזערע זין, און אונדזערע טעכטער, און אונדזערע ווייבער, זײַנען אין געפאָנגענשאַפט איבער דעם. ¹⁰ אַצונד איז אין מיין האַרצן צו שליסן אַ בונד צו יהוה דעם גאָט פון ישראל, כדי זײַן גרימצאָרן זאָל זיך אָפקערן פון אונדו. ¹¹ מײַנע קינדער, איר זאָלט אַצונד ניט זײַן אָפּגעלאָזט, וואָרום אײך גאָט גאָט אויסדערוויילט צו שטיין פאַר אים, אים צו באַדינען, און זײַן צו אים דינער און רײכערן.

¹² זײַנען אויפגעשטאַנען די לױים: מַחַת דער זון פון עַמְשׁוֹן, און יואֵל דער זון פון עֲזַרְיָהוּ, פון די קינדער פון די קהתים; און פון די קינדער פון מֶרָרִי, קיש דער זון פון עֲבֵדִין, און עֲזַרְיָהוּ דער זון פון יְהִלְיָאֵל; און פון די גֵּרְשׁוּנִים, יואָח דער זון פון זִמְהָן, און עֶדְן דער זון פון יואָח; ¹³ און פון די קינדער פון אֲלִיצָפָן, שֹׁמֵרִי, און יַעֲיָאֵל; און פון די קינדער פון אָסָף, זְכַרְיָהוּ, און מַתַּנְיָהוּ; ¹⁴ און פון די קינדער פון הִימָן, יַחֲיָאֵל, און שִׁמְעִי; און פון די קינדער פון יְדוּתוּן, שִׁמְעִיָּה, און עֲזַרְיָאֵל. ¹⁵ און זיי האָבן אַיינגעזאַמלט זײַערע ברידער, און זיי האָבן זיך געהײליקט, און זײַנען געקומען אזוי ווי דעם מלכס באַפעל לויט די ווערטער פון גאָט, צו רײניקן דאָס הויז פון גאָט. ¹⁶ און די פּהנים זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אינעווייניק אין הויז פון גאָט, צו רײניקן, און זיי האָבן אַרויסגעטראָגן די גאַנצע טומאה וואָס זיי האָבן געפונען אין דעם טעמפל פון גאָט, אין הויף פון גאָטס הויז; און די לױים האָבן עס צוגענומען

בְּחֶרֶב וּבִגְזֵלָה וּבְנִשְׁתֵּי וּנְשִׁינֵי בְּשָׂבִי עַל־זֹאת: עֵתָה עִם־י לְבָבִי לְכַרוֹת בְּרִית לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב מִמֶּנּוּ הָרוּן אִפְּו: בְּנֵי עֵתָה אֲלֵהֶשְׁלוּ כִּי־בְכֶם בְּחַר יְהוָה לַעֲמֹד ¹¹ לִפְנֵי לְשֵׁרְתּוֹ וְלַהֲוִית לֹ מִשְׁרָתִים וּמִקְרָתִים: וַיִּקְמוּ ¹² הַלְוִיִּם מַחַת בְּדַעְמִשׁוֹ וְיֹאֵל בְּדַעְזַרְיָהוּ מִדְּבַנִּי הַקְּהָתִי וּמִדְּבַנִּי מֶרָרִי קִישׁ בְּדַעְבְּדִי וְעֲזַרְיָהוּ בְּדַהֲלֵי־אֵל וּמִדְּבַנִּי יֹאָח בְּזִמְהָה וְעֶדְן בְּדִי־יֹאָח: וּמִדְּבַנִּי אֲלִיצָפָן ¹³ שֹׁמֵרִי וְיַעֲיָאֵל וּמִדְּבַנִּי אָסָף וְזְכַרְיָהוּ וּמַתַּנְיָהוּ: וּמִדְּבַנִּי הִימָן וְיֹאֵל וְשִׁמְעִי וּמִדְּבַנִּי יְדוּתוּן שִׁמְעִיָּה ¹⁴ וְעֲזַרְיָאֵל: וַאֲסָפּוּ אֶת־אֲחֵיהֶם וְיַתְמֵיהֶם וַיָּבֹאוּ כַּמְצֻת ¹⁵ הַמִּלֵּךְ בְּדַבְרֵי יְהוָה לְטַהַר בֵּית יְהוָה: וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים ¹⁶ לִפְנֵימָה בֵּית יְהוָה לְטַהַר וַיִּצְיִאוּ אֶת בְּלִיַּטְמָאָה אֲשֶׁר מָצְאוּ בַּהֵיכַל יְהוָה לְחֹצֵר בֵּית יְהוָה וַיִּקְבְּלוּ הַלְוִיִּם לְהוֹצִיא לְחֹל־קִדְרוֹן חוֹצָה: וַיְחַלּוּ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן ¹⁷ לַקֹּדֶשׁ וּבַיּוֹם שְׁמוֹנֶה לַחֹדֶשׁ בָּאוּ לְאֵילָם יְהוָה וַיִּקְרְשׁוּ אֶת־בֵּית־יְהוָה לַיָּמִים שְׁמוֹנֶה וּבַיּוֹם שֵׁשֶׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן כָּלוּ: וַיָּבֹאוּ פְּנִימָה אֶל־חֻקְהֶרֶוּ הַמִּלֵּךְ ¹⁸ וַיֹּאמְרוּ טַהַרְנוּ אֶת־בְּלִיַּת יְהוָה אֶת־מִזְבַּח הָעֹלֹתָה וְאֶת־כְּלֵבָיו וְאֶת־שִׁלְתָן הַמְּעַרְכָּת וְאֶת־כְּלֵבָיו: וְאֵת ¹⁹ כְּלֵי־הַבַּלְיִם אֲשֶׁר הִנִּיחַ הַמִּלֵּךְ אִחָו בְּמַלְבוֹתָיו כַּמַּעֲלוֹ הֵכֵן וְהַקֹּדֶשׁוֹ וְהָנֶם לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה: וַיִּשְׁכֶּם ²⁰ חֻקְהֶרֶוּ הַמִּלֵּךְ וַיֹּאסֶף אֶת שְׂרֵי הָעִיר וַיַּעַל בֵּית יְהוָה: וַיָּבִיאוּ פָּרִים שְׁבַעָה וְאֵילִים שְׁבַעָה וּכְבָשִׂים שְׁבַעָה ²¹ וְצִפּוּרֵי עֵצִים שְׁבַעָה לְחַמָּאת עַל־הַמַּמְלָכָה וְעַל־הַמִּקְדָּשׁ וְעַל־יְהוָה וַיֹּאמֶר לִבְנֵי אֶהְרֹן הַכֹּהֲנִים לְהַעֲלוֹת עַל־מִזְבַּח יְהוָה: וַיִּשְׁחֲטוּ הַבָּקָר וַיִּקְבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הַבָּדָם ²² וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבַּחַה וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵלִים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבַּחַה וַיִּשְׁחֲטוּ הַכְּבָשִׂים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבַּחַה: וַיִּגִּישׁוּ אֶת ²³

¹ י' יואל קרי יח' כצ"ל ובס' ואת יט' בס"א פתח באותח

אַרויסצוטראָגן דרויסן צום טײך קדרון. ¹⁷ און זיי האָבן אָנגעהויבן הײליקן אין ערשטן טאָג פון ערשטן חודש, און אין אַכטן טאָג פון חודש זײַנען זיי געקומען אין דעם פּאָדערהויז פון גאָט; און זיי האָבן געהײליקט דאָס הויז פון גאָט אין אַכט טעג; און אין זעכצנטן טאָג פון ערשטן חודש האָבן זיי געענדיקט. ¹⁸ און זיי זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אינעווייניק ואין פּאלאָצן צום מלך חזקיהו, און האָבן געוואָגט: מיר האָבן גערייניקט דאָס גאַנצע הויז פון גאָט, און דעם מִזְבַּח פאַר בראַנדאָפּפער און אַלע זײַנע כלים, און דעם טיש פאַר דער אויסלייגונג [פון ברויט] און אַלע זײַנע כלים. ¹⁹ און אַלע כלים וואָס דער מלך אָחו האָט אַוועקגעוואָרפן אין זײַן מלוכה, ווען ער האָט געפּעלשט, האָבן מיר צורעכטגעמאַכט און געהײליקט, און אָן זײַנען זיי פאַר דעם מִזְבַּח פון גאָט.

²⁰ האָט זיך געפּעדערט דער מלך יחזקיהו, און ער האָט אַיינגעזאַמלט אַלע האָרן פון שטאָט, און ער איז אַרויפגעגאַנגען אין גאָטס הויז. ²¹ און מע האָט געבראַכט זיבן אַקסן, און זיבן ווידערס, און זיבן שעפּסן, און זיבן צייגנבעק, פאַר אַ זינדאָפּפער פאַר דער מלוכה, און פאַר דעם הײליקטום, און פאַר יהודה. און ער האָט געהייסן די קינדער פון אַהרן, די פּהנים, זיי אויפברענגען אויף דעם מִזְבַּח פון גאָט. ²² און זיי האָבן געשאַכטן די רינדער, און די פּהנים האָבן צו־גענומען דאָס בלוט, און געשפרענגט אויפן מִזְבַּח; און זיי האָבן געשאַכטן די שעפּסן, און געשפרענגט דאָס בלוט

שעיתי החטאת לפני המלך והקהל ויסמכו ידיהם עליהם: כד וישחטום בהרבים ויחטאו את־דמם המזבחה לכפר על־כל־ישראל כי לכל־ישראל אמר המלך העולה כה החטאת: ויעמד את־הלוים בית יהוה במצולתים בנבלים ובכנרות במצנת דויד וגד חודה־המלך ונתן הנביא כי כו ביד־יהוה המצנה ביד־נביאיו: ויעמדו הלוים כו בכלי דויד והכהנים בהצנרות: ויאמר חזקיהו להעלות העלה להמזבח ובעת החל העולה החל שיר־יהוה כח וההצנרות ועל־ידי כלי דויד מלך ישראל: וכל־הקהל משתחוים והשיר משורר וההצנרות מחצצרים הכל כט עד לכלות העלה: וככלות להעלות כרעו המלך וכל־ל הנמצאים אתו וישתחוו: ויאמר יחזקיהו המלך והשרים ללוים להלל ליהוה בדברי דויד ואסף החנה לא ויחללו עד־לשמחה ויקרו וישתחוו: ויען יחזקיהו ויאמר עתה מלאכתם ידכם ליהוה נשו והביאו זבחים ותודות לבית יהוה וביאו הקהל זבחים ותודות וכל־ל נדיב לב עלות: והיו מספר העלה אשר הביאו הקהל בקר שבעים אילים מאה כבשים מאתים לעלה ליהוה לו כל־אלה: והקדשים בקר שש מאות וצאן שלשת אלפים: לד רק הבהנים היו למעט ולא יכלו להפשיט את־כל־העלות ויחזקו אחיהם הלוים עד־כלות המלאכה ועד־יתקדשו הבהנים כי הלוים ישרי לבב להתקדש מהבהנים: לה ונס־עלה לרוב בחלבי השלמים ובנסכים לעלה ותבון לו עבודת בית־יהוה: וישמח יחזקיהו וכל־העם על ההבין האלהים לעם כי כפתאם הנה הדבר: ל

א וישלח יחזקיהו על־כל־ישראל וידוה ונס־אגרות כתב כט, כח יד י' לד קסז מ"ק לה בס"א עלה לרב ובס"א עלה ללב

אויפן מובח. ²³ און מע האָט גענענט די בעק פון זינד־אָפּפער פֿאַר דעם מלך און דער אַיינזאַמלונג, און זיי האָבן אָנגעלענט אויף זיי זייערע הענט. ²⁴ און די כהנים האָבן זיי געשאַכטן, און האָבן אַרויפגעטאַן זייער בלוט פֿאַר אַ זינדאָפּפער אויפן מובח, כדי מכפר צו זיין אויף גאַנץ ישראל; וואָרום דער מלך האָט אָנגעזאָגט אַז פֿאַר גאַנץ ישראל זאָל זיין דאָס בראַנדאָפּפער און דאָס זינד־אָפּפער.

²⁵ און ער האָט געשטעלט די לויים אין גאָטס הויז מיט צימבלען, מיט גיטאַרן, און מיט האַרפּן, לויט דעם באַפעל פון דודן, און גַד דעם מלכס זעער, און נתן דעם נביא; וואָרום דער באַפעל איז געווען פון גאָט דורך זיינע נביאים. ²⁶ און די לויים זיינען געשטאַנען מיט די כלי־זמר פון דודן, און די כהנים מיט טרומ־יטן. ²⁷ און חזקיהו האָט געהייסן אויפברענגען דאָס בראַנדאָפּפער אויפן מובח, און בעת דאָס בראַנדאָפּפער האָט זיך אָנגעהויבן, האָט זיך אָנגעהויבן דאָס געזאַנג פון גאָט מיט די טרומ־יטן, און אין איינעם מיט די כלי־זמר פון דוד דעם מלך פון ישראל. ²⁸ און די גאַנצע אַיינזאַמלונג האָט זיך געבוקט, און די זינגערס האָבן געזונגען, און די טרומ־יטן האָבן געטרומ־יטערט - דאָס אַלץ האָט אָנגעהאַלטן ביז דאָס בראַנדאָפּפער האָט זיך געענדיקט.

²⁹ און ווי מע האָט געענדיקט אויפברענגען, האָט דער מלך און אַלע וואָס האָבן זיך געפונען מיט אים, געד־קניט און זיך געבוקט. ³⁰ און דער מלך יחזקיהו און די האַרן האָבן געהייסן די לויים לויבן גאָט אין די ווערטער פון דודן און אָסף דעם זעער, און זיי האָבן געלויבט מיט שמחה, און האָבן זיך גענייגט און זיך געבוקט.

³¹ און יחזקיהו האָט זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט: אַצונד האָט איר דערפילט אַייער האַנט! צו גאָט; געד־נענט, און ברענגט שלאַכטאָפּפער און דאַנקאָפּפער אין הויז פון גאָט. און די אַיינזאַמלונג האָט געבראַכט שלאַכט־אָפּפער און דאַנקאָפּפער, און איטלעכער וואָס זיין האַרץ איז געווען וויליק - בראַנדאָפּפער. ³² און די צאָל פון די בראַנדאָפּפער וואָס די אַיינזאַמלונג האָט געבראַכט, איז געווען זיבעציק רינדער, הונדערט ווידערס, צוויי הונדערט שעפּסן; די אַלע פֿאַר אַ בראַנדאָפּפער צו גאָט. ³³ און די געהייליקטע זיינען געווען זעקס הונדערט רינדער, און דריי טויזנט שאַף. ³⁴ אָבער די כהנים זיינען געווען צו ווינציק, און זיי האָבן ניט געקענט אָפּשינדן אַלע בראַנד־אָפּפער; האָבן זייערע ברידער די לויים זיי אונטערגעהאַלפן ביז די אַרבעט איז געווען געענדיקט, און ביז די כהנים האָבן זיך געהייליקט; וואָרום די לויים זיינען געווען רעכטפאַרטיקער אין האַרצן זיך צו הייליקן פון די כהנים. ³⁵ און אויך בראַנדאָפּפער זיינען געווען לרוב, מיט פעטס פון פרידאָפּפער, און מיט גיסאָפּפער צו די בראַנד־אָפּפער.

אזוי איז אַיינגעשטעלט געוואָרן דער דינסט פון גאָטס הויז. ³⁶ און יחזקיהו און דאָס גאַנצע פּאָלק האָבן זיך געפרייט איבער דעם וואָס גאָט האָט אָנגעברייט פֿאַר דעם פּאָלק, וואָרום די זאַך איז געשען פּלוצלינג.

און יחזקיהו האָט געשיקט צו גאַנץ ישראל און יהודה, און ער האָט אויך געשריבן בריוו צו אפרים און מנשה, א. ד. ה. זיך אַינגעחייט.

צו קומען אין הויז פון גאָט אין ירושלים צו מאַכן דעם קרבן־פסח צו יהוה דעם גאָט פון ישראל. ² און דער מלך און זיינע האָרן און די גאַנצע עדה אין ירושלים האָבן זיך באַקלערט צו מאַכן דעם קרבן־פסח אין צווייטן חודש. ³ וואָרום זיי האָבן אים ניט געקענט מאַכן אין יענער צייט, ווייל ניט גענוג פּהנים האָבן זיך געהאַט געהייליקט, און דאָס פּאָלק איז ניט געווען אַינגעזאַמלט אין ירושלים. ⁴ און די זאַך איז געווען גלייך אין די אויגן פון מלך, און אין די אויגן פון דער גאַנצער עדה. ⁵ און זיי האָבן באַד שטימט די זאַך, אַרויסצולאָזן אַן אויסרוף אין גאַנץ ישראל, פון באַר־שבע און ביז דן, צו קומען מאַכן קרבן־פסח צו יהוה דעם גאָט פון ישראל אין ירושלים; וואָרום מע האָט אים שוין פון לאַנג ניט געהאַט געמאַכט אַזוי ווי עס שטייט געשריבן.

⁶ און די לויפּערס זיינען געגאַנגען מיט בריוו פון דער האַנט פון מלך און זיינע האָרן, דורך גאַנץ ישראל און יהודה, און לויט דעם באַפעל פון דעם מלך, אַזוי צו זאָגן: קינדער פון ישראל, קערט אַיך אום צו יהוה דעם גאָט פון אַברהם, יצחק, און ישראל, כדי ער זאָל זיך אומקערן צו די אַנטרוגענע וואָס זיינען אַיך געבליבן פון דער האַנט פון די מלכים פון אַשור. ⁷ און איר זאָלט ניט זיין אַזוי ווי אַיערע פּאָטערס, און אַזוי ווי אַיערע ברידער, וואָס האָבן געפעלשט אָן יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן, און ער האָט זיי געמאַכט פּאַר אַ ביזוונדער, אַזוי ווי איר זעט. ⁸ אַצונד, זאָלט איר ניט האַרט מאַכן אַיער נאַקן אַזוי ווי אַיערע עלטערן; גיט די האַנט צו גאָט, און קומט אין זיין הייליקטום וואָס ער האָט געהייליקט אויף אייביק, און דינט יהוה אַיער גאָט, כדי זיין גרימצאָרן זאָל זיך אָפּ־קערן פון אַיך. ⁹ וואָרום אַז איר וועט זיך אומקערן צו גאָט, וועלן אַיערע ברידער און אַיערע זין קריגן דער־באַרימונג ביי זייערע פּאַנגערס, און זיך אומקערן צו דעמדאָזיקן לאַנד, וואָרום דערבאַרימדיק און ליטוועליק איז יהוה אַיער גאָט, און ער וועט ניט אָפקערן דעם פנים פון אַיך, אַז איר וועט זיך אומקערן צו אים.

¹⁰ און די לויפּערס זיינען געגאַנגען פון שטאָט צו שטאָט דורך לאַנד אפרים און מנשה, און ביז זבולון; אָבער מע האָט געלאַכט פון זיי און געשפּעט פון זיי. ¹¹ נאָר טייל פון אָשר און מנשה און זבולון זיינען געוואָרן אונטער־טעניק, און זיינען געקומען קיין ירושלים. ¹² אויך אין יהודה איז געווען די האַנט פון גאָט זיי צו געבן איין האַרץ צו טאָן דעם באַפעל פון דעם מלך און די האָרן, לויט דעם וואָרט פון גאָט.

¹³ און עס האָבן זיך אויפגעקליבן אין ירושלים אַ סך פּאָלק צו מאַכן דעם יוֹס־טוב פון מצות אין צווייטן חודש—זייער אַ גרויסע אַיינואַמלונג. ¹⁴ און זיי זיינען אויפגעשטאַנען און האָבן אָפּגעטאַן די מוּבַחַת וואָס אין ירושלים, און אַלע רייכערערטער האָבן זיי אָפּגעטאַן, און אַריינגעוואָרפן אין טייך קדרון. ¹⁵ און זיי האָבן געשאַכטן דעם קרבן־פסח אין פּערצנטן טאָג פון צווייטן חודש; און די פּהנים און די לויים האָבן זיך געשעמט, און זיי האָבן זיך

עלאַפּרים ומנשה לבוא לבית־יהוה בירושלם לעשות פסח ליהוה אלהי ישראל: וזעו המלך ושריו וכל־בִּהֶקְהֵל בירושלם לעשות הפסח בחדש השני: כי לא יכלו לעשותו בעת ההיא כי הכהנים לא־התקדשו למדי והעם לא־נאספו לירושלם: וישר הדבר בעיני המלך ובעיני כל־הקהל: ויעמדו דָּבָר להעביר קול בכל־הישראל מבאר־שבע ועד־דן לבוא לעשות פסח ליהוה אלהי־ישראל בירושלם כי לא לרב עשו ככתוב: וילכו הרצים באנחות מיד המלך ושריו בכל־ישראל ויהודה וכמצינת המלך לאמר בני ישראל שובו אל־יהוה אלהי אברהם יצחק וישראל וישב אל־הפליטה הנשארת לכם מכה מלכי אשור: ואל־תהיו באבותיכם וכאבותיכם אשר מעלו ביהוה אלהי אבותיהם ונתנם לשמה כאשר אתם ראים: עתה אלי־תקשו ערפכם באבותיכם הנטוים ליהוה ובאו למקדשו אשר הקדוש לעולם ועבדו את־יהוה אלהיכם וישב מכם חרון אפי: כי בשוככם על־יהוה אחיכם ובניכם לרחמים לפני שוביהם ולשוב לארץ הגאת כרחמי ורחום יהוה אלהיכם ולא־יסור פנים מכם אם־תשובו אליו: ויהיו הרצים עברים מעיר ו לעיר בארץ־אפרים ומנשה ועד־זבולון ויהיו משחיקים עליהם ומלעגים בם: אך אנשים מאשר ומנשה ומזבולון נבנעו ויבאו לירושלם: גם ביהודה ויהודה יד האלהים לתת להם לב אחר לעשות מצות המלך והשרים בדבר יהוה: ונאספו ירושלם עסודיב לעשות אתה: המצות בחדש השני קהל לרב מאד: ויקמו ויסרו את־המזבחות אשר בירושלם ואת כל־המקדושות הסוּרו וישלכו לנחל קדרון: וישחטו הפסח בארבעה עשר לחדש השני והכהנים והלויים נבלמו

ד. ה. אין ערשטן חודש.

געהייליקט, און געבראכט בראַנדאָפּפער אין הויז פון גאָט. ¹⁶ און זיי זיינען געשטאַנען אויף זייער אָרט, אזוי ווי זייער דין, לויט דער תורה פון משה דעם געטלעכן מאַן; די פּהנים האָבן געשפרענגט דאָס בלוט פון דער האַנט פון די לויים. ¹⁷ וואָרום אַ סך זיינען געווען אין דער אַיני-זאַמלונג וואָס האָבן זיך ניט געהייליקט; דרום זיינען די לויים געווען איבער דער שעכטונג פון דעם קרבן־פּסח פאַר איטלעכן וואָס איז ניט ריין, פּדי צו הייליקן צו גאָט. ¹⁸ ווייל דאָס רוב פון דעם פּאָלק, צומיינסט פון אפרים און מנשה, יששכר און זבולון, האָבן זיך ניט גערייניקט; נאָר זיי האָבן געגעסן דעם קרבן־פּסח ניט ווי עס שטייט געשריבן, ווייל יחזקיהו האָט מתפלל געווען אויף זיי, אזוי צו זאָגן: גאָט דער גוטער זאָל מכפר זיין אויף ¹⁹ איטלעכן וואָס האָט געקערט זיין האַרץ צו זוכן גאָט יהוה, דעם גאָט פון זיינע עלטערן, הגם ניט לויט דער רייניקייט וואָס מע דאַרף ביי הייליקייט. ²⁰ און גאָט האָט צוגעהערט יחזקיהו, און ער האָט פאַרשווינט דאָס פּאָלק. ²¹ און די קינדער פון ישראל וואָס האָבן זיך געפונען אין ירושלים, האָבן געמאַכט דעם יום־טוב פון מצות זיבן טעג מיט גרויס שמחה; און די לויים און די פּהנים האָבן געלויבט גאָט טאָג אין טאָג, מיט שטאַרקע פלייזמר צו גאָט. ²² און יחזקיהו האָט גערעדט צום האַרצן פון די לויים וואָס זיינען געווען ווילפאַרשטאַנדיק וועגן גאָט. און זיי האָבן געגעסן די זיבן טעג פון יום־טוב, שלאַכטנ-

¹⁶ וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלֹת בֵּית יְהוָה: וַיַּעֲמְדוּ עַל־עַמּוּדָם כַּמִּשְׁפָּטָם כַּהֲנֹת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים וְרִקְוִים אֶת־הַקֹּדֶשׁ מִן־הַקְּלוֹיִם: כִּי־רַבַּת בִּקְהָל אִשְׁרָל אֲשֶׁר לֹא־הִתְקַדְּשׁוּ וְהַקְּלוֹיִם עַל־שְׂחֻטַּת הַפְּסָחִים לְכָל לֹא טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ לַיהוָה: כִּי מִרְבִּית הָעָם רַבַּת מֵאַפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשְׁשַׁכָּר וּזְבֻלוֹן לֹא הִטְהִירוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־הַפּסַח בְּלֹא כִּכְתוּב כִּי הַתְּפַלֵּל יִחְזַקְיָהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה הַטֹּיב יִכְפֹּר בְּעַד: יט כִּלְיֻבְכוּ הַכֵּן לְדַרוֹשׁ הָאֱלֹהִים וַיְהוֶה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו כ וְלֹא כְּתֻבַּת הַקֹּדֶשׁ: וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יִחְזַקְיָהוּ וַיִּרְפָּא כֹּא אֶת־הָעָם: וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים בִּירוּשָׁלַם אֶת־הַגְּמֻצוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְדוּלָה וּמְתֻלָּיִם לַיהוָה יוֹם וַיְהוֶה הַלֵּוִיִם וְהַכֹּהֲנִים בְּכָלֵי עַו לַיהוָה: כב וַיְדַבֵּר יִחְזַקְיָהוּ עַל־לֵב כָּל־הַלֵּוִיִם הַמְּשִׁבִּילִים שְׂכַל־טוֹב לַיהוָה וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ שִׁבְעַת הַיָּמִים מִזִּבְחִים וּבְחֵי שְׁלָמִים וּמִתְרוֹם לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: וַיַּעֲצוּ כָל־הַקְּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרָיִם וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים כִּי שִׂמְחָה: כִּי יִחְזַקְיָהוּ מִלְּד־יְהוָה הָרִים לַקְּהָל אֶלֶף פָּרִים וְשִׁבְעַת אֶלְפִים צֹאן וְהַשְּׂדִים הָרִימֹו לַקְּהָל פָּרִים כִּי אֶלֶף צֹאן עֲשַׂר־תְּרַת אֶלְפִים וַיִּתְקַדְּשׁוּ כֹהֲנִים לְרֹב: וַיִּשְׁמְחוּ כָל־קְהָל יְהוָה וְהַכֹּהֲנִים וְהַלֵּוִיִם וְכָל־הַקְּהָל הַבָּאִים מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגֵּרִים הַבָּאִים מֵאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹשֵׁבִים כו כִּי־יְהוָה: וְהָיוּ שִׂמְחָה גְדוּלָה בִּירוּשָׁלַם כִּי מִיָּמֵי שְׁלֹמֹה כו בְּדָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא בָּזְזָת בִּירוּשָׁלַם: וַיִּקְמוּ הַכֹּהֲנִים הַלֵּוִיִם וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיִּשְׁמַע בְּקוֹלָם וַתָּבִיֵא תְּפִלָּתָם לְמַעַן קַדְּשׁוּ לְשָׁמַיִם:

לא

א וּבְכֻלּוֹת כָּל־זֹאת יָצְאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים לְעָרֵי יְהוּדָה

5 יחזקיהו

דיק שלאַכטאָפּפער, און דאַנקענדיק יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן.

²³ און די גאַנצע אַיינוואַמלונג האָט זיך באַקלערט צו מאַכן נאָך אַנדערע זיבן טעג; און זיי האָבן געמאַכט זיבן טעג אַ שמחה. ²⁴ וואָרום דער מלך חזקיהו האָט מנדב געווען פאַר דער אַיינוואַמלונג טויזנט אַקסן און זיבן טויזנט שאָף, און די האַרן האָבן מנדב געווען פאַר דער אַיינוואַמלונג טויזנט אַקסן און צען טויזנט שאָף, און פיל פּהנים האָבן זיך געהייליקט. ²⁵ און די גאַנצע אַיינוואַמלונג פון יהודה, און די פּהנים און די לויים, און די גאַנצע אַיינוואַמלונג פון ישראל, און די געקומען פון לאַנד ישראל, אָדער וואָס זיינען גע-זעסן אין יהודה, האָבן זיך געפרייט. ²⁶ און עס איז געווען אַ גרויסע שמחה אין ירושלים, וואָרום פון די טעג פון שלמה דעם זון פון דודן, דעם מלך פון ישראל, איז אַזוי־וואָס ניט געווען אין ירושלים. ²⁷ און די פּהנים און די לויים זיינען אויפגעשטאַנען און האָבן געבענטשט דאָס פּאָלק, און זייער קול איז צוגעהערט געוואָרן, און זייער תְּפִילָה איז געקומען צו זיין הייליקער ווינונג, אין הימל.

לא

¹ און אַז מע האָט דאָס אַלץ געענדיקט, זיינען אַרויסגעגאַנגען אַלע ישראל וואָס האָבן זיך דאַרטן געפונען, צו די

שטעט פון יהודה, און זיי האָבן צעבראַכן די זי"לשטיינער, און אָפּגעהאַקט די געצנביימער, און איינגעוואָרפן די בָּמות און די מזבחות, פון גאַנץ יהודה און בנימין, און אין אפרים און מנשה, ביז צום פּאַרלענדן. און אַלע קינדער פון ישראל האָבן זיך אומגעקערט איטלעכער צו זיין אייגנטום אין זייערע שטעט.

² און יחזקיהו האָט באַשטימט די אָפּטיילונגען פון די פּהנים און די לויים לויט זייערע אָפּטיילונגען, איטלעכן ווי נאָך זיין דינסט, סיי די פּהנים סיי די לויים, פאַר בראַנדאָפּפער, און פאַר פּרידאָפּפער, אויף צו דינען, און צו דאַנקען אין לויבן אין די טויערן פון גאָטס לאַגערן; ³ און דעם מלכס צושטייער פון זיין פאַרמעג פאַר די בראַנדאָפּפער - פאַר די בראַנדאָפּפער פון אין דער פּרי און פון אָוונט, און די בראַנדאָפּפער פון די שבתים, און פון ראַשחודש, און פון די יום־טובים, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תּוֹרָה פון גאָט. ⁴ און ער האָט אָנגע־זאָגט דעם פּאַלק, די באַזוינער פון ירוּשָׁלַיִם, צו געבן דעם טייל פון די פּהנים און די לויים, כדי זיי זאָלן זיך האַלטן אָן דער תּוֹרָה פון גאָט. ⁵ און ווי דאָס וואָרט איז פאַר־שפּרייט געוואָרן, אַזוי האָבן די קינדער פון ישראל גע־בראַכט פיל ערשטע פון תּבּוּאה, וויין, און אײל, און האָניק, און אַלערליי אײַנקום פון פעלד, און מעשר פון אַלצדינג האָבן זיי געבראַכט לָרֹב. ⁶ און די קינדער פון ישראל און יהודה וואָס זיינען געזעסן אין די שטעט פון יהודה,

זיי אויך האָבן געבראַכט מעשר פון רינדער און שאָף, און מעשר פון די הייליקע גאָבן וואָס זיינען געהייליקט גע־וואָרן צו יהוה זייער גאָט; און זיי האָבן אָנגעלייגט הויפּנס־הויפּנסווייז. ⁷ אין דריטן חודש האָט מען אָנגעהויבן לייגן דעם גרונט פון די הויפּנס, און אין זיבעטן חודש האָט מען געענדיקט. ⁸ זיינען געקומען יחזקיהו און די האָרן, און זיי האָבן באַקוקט די הויפּנס, און האָבן געבענטשט גאָט און זיין פּאַלק ישראל. ⁹ און יחזקיהו האָט געפרעגט די פּהנים און די לויים וועגן די הויפּנס. ¹⁰ האָט אים געענטפּערט עזריהו דער כּהֵן־גָּדוֹל פון דעם הויז פון צָדוּק, און האָט געזאָגט: זינט מע האָט אָנגעהויבן ברענגען די אָפּשיידונג אין הויז פון גאָט, האָבן מיר געגעסן צו זאָט, און נאָך איבערגעלאָזט פיל; וואָרום גאָט האָט געבענטשט זיין פּאַלק; און וואָס איז איבערגעבליבן איז די־דאָזיקע הורבע.

¹¹ האָט יחזקיהו געהייסן צוגרייטן קאַמערן אין גאָטס הויז, און מע האָט צוגעגרייט. ¹² און מע האָט ערלעך אַריינגעבראַכט די אָפּשיידונג, און דעם מעשר, און די הייליקע גאָבן; און דער אָנפירער איבער זיי איז געווען כּנַנְיָהוּ דער לוי, און זיין ברודער שמעי, דער צווייטער. ¹³ און יחיאל, און עזריהו, און נחמ, און עשהאל, און ירימות, און יונָד, און אַליאַל, און יסמכיהו, און מחת, און כּנַנְיָהוּ, זיינען געווען אויפּזעערס אונטער דער האַנט פון כּנַנְיָהוּ און זיין ברודער שמעי, לויט דעם באַפעל פון דעם מלך יחזקיהו און עזריהו דעם פירשט פון גאָטס הויז.

וּשְׁפָרוּ הַמַּצֹּבוֹת וַיִּנְדְּעוּ הָאֲשֵׁרִים וַיִּנְחֲצוּ אֶת־הַבָּמֹת וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת מִבְּלִי־יְהוּדָה וּבְנִימִן וּבְאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה עַד־לְכֶלֶךְ וַיָּשׁוּבוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְאַחֲזוֹתוֹ לְעִרְיָהֶם: הַעֲמֵד יְחֻזְקִיָּהוּ אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־בִּמְחֻלְקוֹתָם אִישׁ וּפְּי עֲבָדָהוּ לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לַעֲלֹה וּלְשַׁלְּמוֹם לְשֵׁרֵת וְלַהֲדוֹת וּלְהַלֵּל בְּשִׁעְרֵי מַחְנֹת יְהוָה: וּמִנֵּת הַמֶּלֶךְ מִדְּרָכּוֹשׁוֹ לַעֲלוֹת לַעֲלוֹת הַבֶּקֶר וְהָעֹרֹב וְהַעֲלוֹת לַשִּׁבְתוֹת וְלַחֲרָשִׁים וְלַמַּעֲרִים פְּכֻתוֹב בְּתוֹרַת יְהוָה: וַיֹּאמֶר לָעַם לְיִשְׁכָּבִי יְרוּשָׁלַם לְתֵת מִנֵּת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לַמִּנְיָן יְחֻזְקִיָּהוּ בְּתוֹרַת יְהוָה: וּכְפָרִיץ הַדָּבָר הֲרַבּוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל רַאשֵׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וּצְדֵה וּדְבַשׁ וְכָל תְּבוּאֹת שָׂדֵה וּמַעֲשֵׂר הַכֹּל לָרֹב הֵבִיאוּ: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה וְהַיּוֹשֵׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה נִסְחָהֶם מַעֲשֵׂר בָּקָר וְצֹאן וּמַעֲשֵׂר קִדְשִׁים הַמִּקְדָּשִׁים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וְהָיוּ עֲרֻמוֹת עֲרֻמוֹת: בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הִחֲלוּ הָעֲרֻמוֹת לְיִסוּד: וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי כָּלוּ: וַיָּבֹאוּ יְחֻזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים וַיֵּרְאוּ אֶת־הָעֲרֻמוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־יְהוָה וְאֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: וַיִּדְרֹשׁ יְחֻזְקִיָּהוּ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־הָעֲרֻמוֹת: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֲזְרִיָּהוּ הַכֹּהֵן הָרִאשׁ לְבֵית צָדוּק וַיֹּאמֶר מִחֻלַּל הַתְּרוּמָה לָבִיא בֵּית־יְהוָה אֹכֵל וְשׂוֹבֵעַ וְהוֹתֵר עַד־לָרֹב כִּי יְהוָה בִּרְךְ אֶת־עַמּוֹ וְהוֹתֵר אֶת־הַחֵמּוֹן הַזֶּה: וַיֹּאמֶר יְחֻזְקִיָּהוּ לְהַכִּין לְשִׁכּוֹת בְּבֵית יְהוָה יי וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַקִּדְשִׁים בְּאֵמֻנָה וַעֲלִיָּהֶם נִגִּיד כּוֹנְנִיָּהוּ הַלוי וְשִׁמְעִי אַחֲזָהוּ מִשְׁנָה: וַיְחִיֵּאל וְעֹזַיָּהוּ וְנַחֲת וְעֵשָׂהֵאל וַיְרִימוֹת וַיּוֹנָד וְאַלְיָאֵל יי וַיִּסְמְכוּהוּ וּמַחַת וּבְנֵיהוּ פְּקִידִים מִיַּד כּוֹנְנִיָּהוּ וְשִׁמְעִי אַחֲזָהוּ בַּמֶּסֶךְ וְיְחֻזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְעֹזַיָּהוּ נִגִּיד בֵּית־

ז' הַס כִּדְשׁ וּבִסְמָ' לְיִסוּד יב' י' יְהוּדָה וּסְמָ' כ'

י' האלהים: וקורא בך מנחה הלוי השוער למזבחה על נדבות האלהים לתת תרומת יהוה וקדשי הקדשים: ועל ידו ערן ומנמן וישוע ושמעיהו אמרדו ושפנחיו בערי הכהנים באמניה לתת לאחיהם במחלקות פנדול כקטן: מלבד התחשם לזכרים מכן שלוש שנים ולמעלה לכלהבא לבית יהוה לדבריום ביומי לעבודתם במשמרותם במחלקותיהם: ואת התחש הכהנים לבית אבותיהם והלויים מכן עשרים שנה ולמעלה במשמרותיהם במחלקותיהם: ולתחש בכל טפס נשים ובניהם ובנותיהם לכל קהל בני באמנותם יתקדשו וקדש: ולבני אהרן הכהנים בשרי מרש עריהם בכל עיר ועיר אנשים אשר נקבו בשמות לתת מנות לכל זכר ככהנים ולכל התחש בלויים: ועש בנאת יחוקדו בכל יהודה ועש הטוב והישר והאמת לפני יהוה אלהיו: ובכל מעשה אשר החל בעבודת בית האלהים ובתורה ובמצוה לדרש לאלהיו בכל לבבו עשה והצליח:

לב

א' אחרי הדברים והאמת האלה בא סנחריב מלך אשור ויבא ביהודה ויחן עליה ערים הבצורות ויאמר לבקעם אליו: ורא יחוקדו ברא סנחריב ופניו למלחמה על ירושלים: וועץ עמדי שריו ונבריו לסתום את מימי העינות אשר מחוץ לעיר ויעזרו: ויבצו עמדי ויסתמו את כל המעינות ואת החלל השוטף בתוך הארץ לאמר למה יבואו מלכי אשור ומצאו מום רבים: ויתחוק ויבן את כל החומה הפרוצה ועל עליה מנדלות ולהוציא החומה אחרת ויתחוק את המלא עיר דוד ועש שלח לרב ומגנים: ויתן שרי מלחמות על דעים וקבצם אליו

לא, כא' בס"א לדרש 'היו' וכו'

י' און קורא דער זון פון ימנה, דער לוי, דער טויערמאן אין מזרח, איז געווען איבער די נדבות צו גאט, אויף פאנאנדערצוטיילן די אפשיידונג פון גאט און די גאר הייליקע גאבן. ¹⁰ און אונטער אים איז געווען ערן, און מנמין, און ישוע, און שמעיהו, אמרדו, און שכניהו, אין די שטעט פון די כהנים, כדי ערלעך צו געבן צו זייערע ברידער לויט די אפטיילונגען, אזוי דעם גרויסן אזוי דעם קליינעם. - ¹¹ אחוץ צו די וואס זיינען געווען פארצייכנט פון מאנספארשיגען, פון דריי יאר אלט און העכער, אלע וואס קומען אין הויז פון גאט לויט דעם טאנטעגלעכן באד דארף צו זייער דינסט אויף זייערע וואכן לויט זייערע אפטיילונגען. ¹² און די פארצייכעניש פון די כהנים לויט זייערע פאטערהייזער, און פון די לויים, פון צוואנציק יאר אלט און העכער, איז געווען לויט זייערע וואכן אין זייערע אפטיילונגען - ¹³ און צו די וואס זיינען געווען פאר צייכנט פון אלע זייערע קליינע קינדער, זייערע ווייבער, און זייערע זין, און זייערע טעכטער - צו דער גאנצער עדה; ווארום אין זייער ערלעכקייט האבן זיי זיך גע' הייליקט צום הייליקן דינסט. ¹⁴ און פאר די קינדער פון אהרן, די כהנים, אין די אפענע פעלדער פון זייערע שטעט, זיינען געווען אין איטלעכער שטאט מענטשן וואס זיינען געווען אנגערופן מיט די נעמען, צו געבן חלקים צו אלע מאנספארשיגען צווישן די כהנים, און צו אלע וואס זיינען געווען פארצייכנט צווישן די לויים.

¹⁵ און אזוי האט יחוקדו געטאן אין גאנץ יהודה. און

ער האט געטאן וואס איז גוט און רעכטפארטיק און ווארהאפטליק פאר יהוה זיין גאט. ¹⁶ און אין איטלעכער זאך וואס ער האט אנגעהויבן אין דעם דינסט פון גאטס הויז, און אין דער תורה און אין דעם געבאט, כדי צו זוכן זיין גאט, האט ער מיט זיין גאנצן הארצן געארבעט, און האט באגליקט.

לב

י' נאך דידאזיקע געשעענישן און טריישאפט, איז געקומען סנחריב דער מלך פון אשור, און ער איז אריין אין יהודה, און האט געלעגערט אויף די באפעסטיקטע שטעט, און ער האט זיי געוואלט איינברעכן פאר זיך. ² און ווי יחוקדו האט געווען און סנחריב איז געקומען, און זיין פנים איז אויף מלחמה אקעגן ירושלים. ³ האט ער אן עצה געהאלטן מיט זיינע הארן און זיינע גיבורים וועגן פארשטאפן די וואסערן פון די קוואלן וואס אויסן שטאט; און זיי האבן אים געהאלפן. ⁴ און עס האבן זיך איינגעזאמלט פיל פאלק, און זיי האבן פארשטאפט אלע קוואלן, און דעם טייך וואס פליסט דורכן מיטן לאנד, אזוי צו זאגן: נאכסאל זאלן די מלכים פון אשור קומען און געפינען א סך וואסער? ⁵ און ער האט זיך געשטארקט, און האט פארבויט די גאנצע איינגעבראכענע מויער, און זי ארויפגעבראכט ביז די טורעמס, און נאך אן אנדער מויער דערויסן; און ער האט באפעסטיקט מלוא אין דודסשטאט, און ער האט געמאכט וואפן לרוב און שילדן. ⁶ און ער האט געמאכט הויפטלייט פון מלחמה איבערן פאלק, און האט זיי

אֶל־הַדָּוָד שֶׁעַר הַעֵיר וַיְדַבֵּר עַל־לִבְבָם לֵאמֹר; חֻקֵּי וְאִמְצוּ אֶל־תְּהִרְאוּ וְאֶל־תַּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אֲשׁוּר וּמִלִּפְנֵי כְּלִי־הַמָּוֶן אֲשֶׁר־עִמּוֹ כִּי עִמּוֹ רַב מִעִמּוֹ; עִמּוֹ וְרוּעַ בְּשַׁר ח וְעִמּוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעֹרְנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלַּחֲמֵתֵנוּ וַיִּסְמְכוּ הָעָם עַל־דְּבַר יְחֻזְקִיהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה; אַחַר זֶה ט
שָׁלַח סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אֲשׁוּר עֲבָדָיו יְרוּשָׁלַיִם וְהוּא עַל־ לְכִישׁ וְכָל־מְמַשְׁלֵתוֹ עִמּוֹ עַל־יְחֻזְקִיהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְעַל־ כְּלִי־הַדָּוָד אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם לֵאמֹר; כַּח אָמַר סַנְחֵרִיב י
מֶלֶךְ־אֲשׁוּר עַל־מָה אַתֶּם בְּטַחִים וְיֹשְׁבֵים בְּמִצְרַיִם בִּירוּשָׁלַם; הֲלֹא יְחֻזְקִיהוּ מָסִית אֶתְכֶם לַתַּת אֶתְכֶם לְמֹת בְּרָעַב י
וּבְצָמָא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יַעֲלֵנוּ מִכַּף מֶלֶךְ אֲשׁוּר; י
הֲלֹא־הוּא יְחֻזְקִיהוּ הַסּוֹר אֶת־בְּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו י
וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וּלְיְרוּשָׁלַם לֵאמֹר לִפְנֵי מִזְבַּח אַחַר הַשְּׁמַתָּהוּ וְעָלְיוֹ תִקְטְרוּ; הֲלֹא תִרְעוּ מַה עֲשִׂיתִי אֲנִי י
וְאֲבוֹתַי לְכָל עַמֵּי הָאָרְצוֹת הַיְכוּל יִמְלוּ אֱלֹהֵינוּ הָאָרְצוֹת לְהַעֲלִיל אֶת־אֲרָצָם מִיָּד; מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֹהֵי י
אֲשֶׁר הִחְרַמְנוּ אֲבוֹתַי אֲשֶׁר יָכוּל לְהַעֲלִיל אֶת־עַמּוֹ מִיָּד י
כִּי יִכְלֵ אֱלֹהֵיכֶם לְהַעֲלִיל אֶתְכֶם מִיָּד; וְעַתָּה אֶל־יִשְׂרָאֵל ט
אַתֶּם חֻזְקִיהוּ וְאֶל־יִסִּית אֶתְכֶם בְּזֹאת וְאֶל־תִּאֱמִינוּ לוֹ כִּי־לֹא יִכְלֵ כְּלִי־אֱלֹהֵי כְּלֵי־י וּמִמְלִכָה לְהַעֲלִיל עִמּוֹ מִיָּד י
וּמִיָּד אֲבוֹתַי אִם כִּי אֱלֹהֵיכֶם לֹא־יַעֲלִילוּ אֶתְכֶם מִיָּד; וְעוֹד ט
דִּבְרוּ עֲבָדָיו עַל־יְהוָה הָאֱלֹהִים וְעַל יְחֻזְקִיהוּ עֲבָדָיו; י
וּסְפָרִים כְּתֹב לְחֻרָף לִיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וּלְאֹמֶר עָלְיוֹ י
לֵאמֹר כַּאֲלֹהֵי גֹיֵי הָאָרְצוֹת אֲשֶׁר לֹא־הִעֲלִילוּ עִמָּם מִיָּד י
בִּן לֹא־יַעֲלִיל אֱלֹהֵי יְחֻזְקִיהוּ עִמּוֹ מִיָּד; וַיִּקְרָאוּ בְּקוֹל־גְּדוֹל י
יְהוּדִית עַל־יַעֲם יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר עַל־תְּחוּמָה לִירְאָם וּלְבַתְּלָם לְמַעַן יִלְבְּדוּ אֶת־הַעֵיר; וַיְדַבְּרוּ אֶל־אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלַם כְּעַל ט
אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ מַעֲשֵׂה יְהִי הָאָדָם; וַיִּתְפַּלֵּל כ

טו' ס"א י"ב

איינגעזאמלט צו זיך אויפן ברייטן פלאץ ביים שטאָט־ טויער, און ער האָט גערעדט צו זייער האַרצן, אזוי צו זאָגן: זייט שטאַרק און פעסט; איר זאָלט ניט מורא האָבן און ניט אנגוסטן פאַר דעם מלך פון אשור, און פאַר דעם גאַנצן המון וואָס מיט אים, וואָרום מיט אונדז איז אַ גרעסערער ווי מיט אים. ⁹ מיט אים איז אַן אַרעם פון פלייש, און מיט אונדז איז יהוה אונדזער גאָט, אונדז צו העלפן און צו פירן אונדזערע מלחמות. און דאָס פאָלק האָט זיך פאַרלאָזט אויף די ווערטער פון יחזקיהו דעם מלך פון יהודה.

⁹ נאָכדעם האָט סנחריב דער מלך פון אשור גע־ שיקט זיינע קנעכט קיין ירושלים - און ער איז געווען ביי לְכִישׁ, און זיין גאַנצע ממשלה מיט אים - צו יחזקיהו דעם מלך פון יהודה, און צו גאַנץ יהודה וואָס אין ירושלים, אזוי צו זאָגן: ¹⁰ אזוי האָט געזאָגט סנחריב דער מלך פון אשור: אויף וואָס פאַרזיכערט איר אייך, און זיצט אין באַלעגערונג אין ירושלים? ¹¹ פאַרוואָר, יחזקיהו רעדט אייך אייך, כדי אייך צו לאָזן שטאַרבן פון הונגער און פון דאָרשט; אזוי צו זאָגן: יהוה אונדזער גאָט וועט אונדז מציל זיין פון דער האַנט פון דעם מלך פון אשור. ¹² איז דאָס ניט דער יחזקיהו וואָס האָט אָפּגעטאָן זיינע בָּמוֹת און זיינע מִזְבְּחוֹת, און האָט געזאָגט צו יהודה און צו ירושלים, אזוי צו זאָגן: פאַר איין מִזְבַּח זאָלט איר זיך בוקן, און אויף אים זאָלט איר רייכערן? ¹³ ווייסט איר דען ניט וואָס איך און מיינע עלטערן האָבן געטאָן צו אַלע אומות פון די לענדער? האָבן די געטער פון די פעלקער פון די לענדער געקענט מציל זיין זייער לאַנד פון מיין האַנט? ¹⁴ ווער איז צווישן אַלע געטער פון דיִדאָזיקע

פעלקער וואָס מיינע עלטערן האָבן פאַרוויסט, וואָס האָט געקענט מציל זיין זיין פאָלק פון מיין האַנט, או אזייער גאָט זאָל אייך קענען מציל זיין פון מיין האַנט? ¹⁵ און אַצונד, זאָל אייך חזקיהו ניט גאַרן, און זאָל ער אייך ניט איינרעדן אזוי־וואָס, און איר זאָלט אים ניט גלויבן, וואָרום קיין גאָט פון קיין פאָלק אָדער קיינער אייך האָט ניט געקענט מציל זיין זיין פאָלק פון מיין האַנט, און פון דער האַנט פון מיינע עלטערן, וועט אייער גאָט אייך געוויס ניט מציל זיין פון מיין האַנט.

¹⁶ און זיינע קנעכט האָבן נאָך מער גערעדט אויף גאָט דעם האַר, און אויף יחזקיהו זיין קנעכט. ¹⁷ און אַ בריוו האָט ער געשריבן צו לעסטערן יהוה דעם גאָט פון ישראל, און צו רעדן קעגן אים, אזוי צו זאָגן: אזוי ווי די געטער פון די אומות פון די לענדער, וואָס האָבן ניט מציל געווען זייער פאָלק פון מיין האַנט, אזוי וועט דער גאָט פון יחזקיהו ניט מציל זיין זיין פאָלק פון מיין האַנט. ¹⁸ און זיי האָבן אויסגערוּפֿן אויף אַ הויכן קול, אויף יהודיש, צו דעם פאָלק פון ירושלים וואָס אויף דער מויער, זיי איבערצושרעקן און זיי צו צעטומלען, כדי זיי זאָלן קענען באַ־ צווינגען די שטאָט. ¹⁹ און זיי האָבן גערעדט וועגן דעם גאָט פון ירושלים אזוי ווי וועגן די געטער פון די פעלקער פון דער ערד, געמאַכט פון מענטשנס הענט.

יחזקיהו המלך וישעיהו בדאמוז הנביא על־אֵת ויזעקו
 כ^א השמים: וישלח יהוה מלאך וכחך בל־גבור חיל
 ונגיד ושר במחנה מלך אשור וישב בבשׂת פנים לארצו
 ויבא בית אלהיו ומיצאו מעיו שם הפילהו בקרב:
 כב וישע יהוה את־יחזקיהו ואת וישבי ירושלם מיד
 כג סנחריב מלך־אשור ומר־כל וינהלם מסביב: ורבים
 מביאים מנחה ליהוה לירושלם ומגדלות ליחזקיהו מלך
 כד יהודה וינשא לעיני בל־הגוים מאחר־בן: בימים
 ההם חלה יחזקיהו עד־למות ויתפלל אל־יהוה ויאמר
 כה לו ומופת נתן לו: ולא־כנמל עליו השיב יחזקיהו כי
 כו גבה לבו ויהי עליו קצף ועל־יהודה וירושלם: ויבנע
 יחזקיהו בנבה לבו הוא וישבי ירושלם ולא־בא עליהם
 כז קצף יהוה בימי יחזקיהו: ויהי ליחזקיהו עשר וכבוד
 הרבה מאד ואצרות עשור־לו לכסף ולזהב ולבן־יקרה
 כח ולבשמים ולמגנים ולכל כלי חמה: ומסכנות לתבואת
 דגן ותירוש ויצהר וארות לכל־בהמה ובהמה ועדרים
 כט לאצרות: וערים עשה לו ומקנה־צאן וכקר לרב כי נתן
 ל אל־הים רבוש רב מאד: והוא יחזקיהו סתם את־
 ל מוצא מימי גיחון העליון וישרם למטה מערבה לעיר
 לא היוד וישלח יחזקיהו בכל־מעשהו: וכן במלצי ושרי
 בכל המשלחים עליו לדרש המופת אשר הנה בארץ
 לב עובי האלהים לנסותו לדעת כל־בלבבו: ויתר
 דברי יחזקיהו וחסדיו הנם כתובים בחזון ישעיהו בן
 לג אמוז הנביא על־ספר מלכי יהודה וישראל: וישלב
 יחזקיהו עם־אבתיו ויקברו במעלה קברי בני־דוד וכבוד
 עשור־לו כמותו כל־יהודה וישבי ירושלם וימלך מנשה
 בני חתיו:

כא ומצא סי כג סח וינשא ל וינשרם קרי

²⁰ האט דער מלך יחזקיהו, און ישעיהו הנביא דער זון פון אָמוזן, מתפלל געווען וועגן דעם, און זיי האָבן גע־ שריען צום הימל. ²¹ און גאָט האָט געשיקט אַ מלאך, און ער האָט פּאַרטייליקט יעטוועדער העלדישן גיבור און אָנפירער און הויפטמאַן אין לאַגער פון דעם מלך פון אשור; און ער האָט זיך אומגעקערט מיט שאַנד אין פנים צו זיין לאַנד. און ווי ער איז אַריינגעגאַנגען אין הויז פון זיין גאָט, האָבן די וואָס זיינען אַרויס פון זיינע אינגעוויינד, אים דאָרטן געמאַכט פאַלן מיטן שווערד. ²² אזוי האָט גאָט געהאַלפן יחזקיהו און די באַוווינער פון ירושלים פון דער האַנט פון סנחריב דעם מלך פון אשור, און פון דער האַנט פון אַלעמען; און ער איז זיי בייגעשטאַנען רונד אַרום. ²³ און פיל האָבן געבראַכט געשאַנקען צו גאָט קיין ירושלים, און טייערע מתנות צו יחזקיהו דעם מלך פון יהודה, און ער איז דערהייכט גע־ וואָרן אין די אויגן פון אַלע פעלקער נאָך דעם. ²⁴ אין יענע טעג איז יחזקיהו קראַנק געוואָרן ביו צום שטאַרבן, און ער האָט מתפלל געווען צו גאָט, און גאָט האָט אים געענטפערט, און האָט אים געגעבן אַ צייכן. ²⁵ אָבער יחזקיהו האָט ניט אומגעקערט אזוי ווי אים איז געטאָן געוואָרן, וואָרום זיין האַרץ האָט זיך דערהויבן, און עס איז געווען אַ צאָרן אויף אים און אויף יהודה און ירושלים. ²⁶ האָט יחזקיהו זיך אונטערטעניקט פון דער האַפערדיקייט פון זיין האַרצן, ער און די באַוווינער פון ירושלים, און דער צאָרן פון גאָט איז ניט געקומען אויף זיי אין די טעג פון יחזקיהו.

²⁷ און יחזקיהו האָט געהאַט עושר און כבוד זייער פיל, און האָט זיך געמאַכט שאַצקאָמערן פאַר זילבער און פאַר גאָלד, און פאַר טייערע שטיינער, און פאַר בשמים, און פאַר שילדן, און פאַר אַלערליי גלוסטיקע זאַכן; ²⁸ און שפייכלערס פאַר דעם אַיינקום פון תבואה, און וויין, און אייל; און שטאַלן פאַר אַלערליי בהמות, און סטאַדעס אין געהעפטן. ²⁹ און ער האָט זיך אַיינגעשאַפט שטעט, און פי פון שאָף און רינדער לרוב; וואָרום גאָט האָט אים געשאַנקען זייער אַ גרויס פאַרמעג. ³⁰ און דער אייגענער יחזקיהו האָט פאַרשטאַפט דעם אויבערשטן אויסגאַנג פון די וואַסערן פון גיחון, און האָט זיי געמאַכט גיין גלייך אַראָפּ צו מערב פון דודס־שטאַט. און יחזקיהו האָט באַגליקט אין זיין יעטוועדער טוואַנג. ³¹ אָבער ביי די שלוחים פון די האַרץ פון בבל וואָס האָבן געשיקט צו אים נאַכצופרעגן וועגן דעם ווונדערצייכן וואָס איז געשען אין לאַנד, האָט אים גאָט פאַרלאָזן, אים צו פרווון, כדי צו וויסן אַלץ וואָס ביי אים אין האַרצן.

³² און די איבעריקע זאַכן וועגן יחזקיהו, און זיינע חסדים, זיי זיינען באַשריבן אין דער זעאונג פון ישעיהו הנביא דעם זון פון אָמוזן אין בוך פון די מלכים פון יהודה און ישראל. ³³ און יחזקיהו האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אויף דעם אַרויפגאַנג פון די קברים פון די קינדער פון דוד; און גאַנץ יהודה און די באַוווינער פון ירושלים האָבן אים אָנגעטאַן כבוד ביי זיין טויט. און זיין זון מנשה איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

אזע מלכים ב' כ, 13 און ווייטער.

לג

לג ¹ צוועלף יאָר איז מנשה אַלט געווען, און ער איז געוואָרן מלך, און פינף און צוואַנציק יאָר האָט ער געקניגט אין ירושלים.

² און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, אַזוי ווי די אומווערדיקייטן פון די פעלקער וואָס גאָט האָט פאַרטריבן פון פאַר די קינדער פון ישראל.

³ און ער האָט ווידער אָפגעבויט די בַּמֹּת וואָס זיין פאָטער יחזקיהו האָט אַיינגעוואָרפן, און ער האָט אויפגעשטעלט מִזְבְּחֹת צו די בַּעַל־געטער, און האָט געמאַכט געצנ־ביימער, און זיך געבוקט צו דעם גאַנצן חיל פון הימל, און זיי געדינט. ⁴ און ער האָט געבויט מִזְבְּחֹת אין הויז פון גאָט, וואָס גאָט האָט געוואָגט: אין ירושלים זאָל זיין מײַן נאָמען אויף אייביק. ⁵ און ער האָט געבויט מִזְבְּחֹת צו דעם גאַנצן חיל פון הימל אין בײַדע הויפן פון גאָטס הויז. ⁶ און ער האָט געמאַכט דורכגיין זיינע זין דורכן פײַער⁷ אין דעם טאָל פון בְּדִהוּם, און ער האָט געברויכט צײַכנווערײ, און געצויבערט, און געמאַכט כישוף, און ער האָט אַיינגעשאַפט די וואָס וואָרוואָגן מיט אַ גייסט אָדער אַ רוח. ער האָט געמערט צו טאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, אים צו דערצערענען. ⁸ און ער האָט אַרײַנגעשטעלט דעם געשניצטן געץ וואָס ער האָט גע־מאַכט, אין הויז פון גאָט, וואָס גאָט האָט געוואָגט צו דודן און צו זיין זון שלמהן: אין דעמדאָויקן הויז, און אין ירושלים, וואָס איך האָב אויסדערוויילט פון אַלע שבטים פון ישראל, וועל איך טאָן מײַן נאָמען אויף אייביק; ⁹ און איך וועל מער ניט אָפטאָן דעם פּוּס פון ישראל פון דער ערד וואָס איך האָב באַשערט פאַר אַייערע עלטערן, אויב זיי וועלן נאָר היטן צו טאָן אַלץ וואָס איך האָב זיי

בְּדִשְׁתִּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְּמַלְכוֹתוֹ חֲמִשִּׁים וְחָמֶשֶׁת שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם: וַיַּעַשׂ הָרַע כַּעֲשֵׂי יְהוָה כְּתוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיָּשָׁב וַיִּבְנֶי אֶת־הַמִּבְּחֹת אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לְאָבִיו וְנָקָם מִזְבְּחֹת לַבַּעַלִּים וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרֹת וַיִּשְׁתַּחֲוֶי לְכַל־צִבְאָה הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד אֹתָם: וּבְנֵה מִזְבְּחֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה בִּירוּשָׁלַם דַּי יְהוָה שָׁמַי לְעוֹלָם: וַיִּבְנֶי מִזְבְּחֹת לְכַל־צִבְאָה הַשָּׁמַיִם בְּשִׂמְיֵי הַצְּרוֹת בֵּית־יְהוָה: וְהוּא הֵעֲבִיר אֶת־יָדָיו בְּאֵשׁ בְּנֵי בְדִי הַגֹּם וַעֲוֹנֵי וְנַחֲשׁ וּכְשָׁף וַעֲשָׂה אֹב וַיְדַעֲוֵי הַרְבֵּה לַעֲשׂוֹת הָרַע כַּעֲשֵׂי יְהוָה לְהַכְעִימוֹ: וַיִּשָּׂם אֶת־פַּסְלֵי הַסֶּמֶל אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֱלֹדִיד וְאֶל־שְׁלֹמֹה בְנוֹ בְּבֵית הָזֶה וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי מִכָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשִׁים אֶת־שְׁמִי לְעוֹלָם: וְלֹא אֲסִיף לְהַסִּיר אֶת־הַיְגָל וְיִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר הֶעֱמַדְתִּי לְאַבְרָהָם בְּרַק אֲסִי־שְׁמִי לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִים לְכַל־הַתּוֹרָה וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים בְּיַד־מֹשֶׁה: וַיַּתַּע מְנַשֶּׁה אֶת־יְהוָה וַיִּשְׁבִּי יְרוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת רָע מִדְּהַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּדְבַר יְהוָה אֶל־מְנַשֶּׁה וְאֶל־עַמּוֹ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ: וַיִּבֹא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־יְשֵׁרֵי הַצִּבְאָה אֲשֶׁר לְמַלְךְ אַשּׁוּר וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מְנַשֶּׁה בַּחֲזוֹם וַיֹּאסְרוּהוּ בַּנְּחֻשְׁתִּים וַיִּלְכְּדוּהוּ בְּבֵלְהָ: וּבְהַצֵּר לוֹ חֲלָה יֵב אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיִּכְנַע מֵאֵד מִלִּפְנֵי אֱלֹהָיו אֲבָתָיו: וַתַּפְּלֵל אֱלֹהָיו וַיַּעֲתֵר לוֹ וַיִּשְׁמַע תְּחִנָּתוֹ וַיִּשְׁיִבְהוּ יְרוּשָׁלַם לְמַלְכוּתוֹ וַיִּרְעֵ מְנַשֶּׁה כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים: וְאַחֲרַיִךְ כֵּן בָּנָה חוּמָה חִיצוֹנָה לְעִיר־דָּוִד מֵעַרְבָה לְגִיחוֹן בְּנֹחַל וּלְבֹאֵי בִשְׁעַר הַדְּגַיִם וּסְבַב לְעַפְלָה וַיִּבְנֶיהָ מֵאֵד וַיִּשָּׂם שְׁוִרֵי־חֵיָל בְּכַל־הָעָרִים הַבְּצֻרֹת בְּיְהוּדָה: וַיָּסֶר ¹⁰

א מזבחות לים ויעש רות יג ט"א מליו

באפוילן, לויט דער גאַנצער חזרה און די חוקים און די געזעצן, דורך משהן. ⁹ און מנשה האָט פאַרפירט יהודה און די באַוווּנער פון ירושלים צו טאָן מער שלעכטס פון די פעלקער וואָס האָט פאַרטיליקט פון פאַר די קינדער פון ישראל.

¹⁰ און גאָט האָט גערעדט צו מנשהן און צו זיין פאָלק, אָבער זיי האָבן ניט פאַרנומען. ¹¹ און גאָט האָט אויף זיי געבראַכט די חיל־פירער פון דעם מלך פון אשור, און זיי האָבן באַצווונגען מנשהן מיט רינגען, און האָבן אים געשמידט אין קופערנע קייטן, און אַוועקגעפירט קיין בבל. ¹² און אַז אים האָט צוגעדריקט, האָט ער געבעטן ביי יהוה זיין גאָט, און ער איז געוואָרן זייער אונטערטעניק פאַר דעם גאָט פון זיינע עלטערן. ¹³ און ער האָט מתפלל געווען צו אים; און ער האָט זיך געלאָזט דערבעטן פון אים, און האָט צוגעהערט זיין בקשה, און האָט אים אומ־קערט קיין ירושלים צו זיין מלוכה; און מנשה האָט געוויסט אַז יהוה איז גאָט.

¹⁴ און נאָך דעם האָט ער געבויט אַן אויסנווייניקסטע מויער צו דוד־שטאָט, אין מערב פון גיחוון, אין טאָל, און ביים אַיינגאַנג פון פישטויער; און ער האָט אַרומגערינגלט דעם עופּל, און האָט זי געמאַכט זייער הויך. און ער האָט אַרײַנגעזעצט חיל־פירער אין אַלע באַפעסטיקטע שטעט אין יהודה. ¹⁵ און ער האָט אָפגעטאָן די פרעמדע

ד. ה. סאַרברענען צום גאָט מולך.

את־אלהי הנֹכַח וְאֶת־הַסֶּמֶל מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת
 אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר בֵּית־יְהוָה וּבִירוּשָׁלַם וְיִשְׁלַח חֹזֶה לְעִיר:
 וַיִּכֶן אֶת־מִזְבַּח יְהוָה וַיִּזְבַּח עָלָיו וּבְחֵי שְׁלָמִים וְהוֹדָה
 וַיֹּאמֶר לַיהוָה לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: אָבִל
 עוֹד הָעָם וְכֹהֲנִים בְּבָמֹת רֶק לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם: וְיִתֵּר דְּבָרֵי
 מְנַשֶּׁה וְתַפְלָתוֹ אֶל־אֱלֹהָיו וְדְבָרֵי הַחֲנוּם הַמְדַבְּרִים אֵלָיו
 בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֵנָּה עַל־דְּבָרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
 וְתַפְלָתוֹ וְהַעֲתָרָתוֹ וְכָל־הַטְּאֵתוֹ וּמַעֲלֵוֹ וְהַמְקֻמָּוֹת אֲשֶׁר
 בָּנָה בְּהֵם בְּמֹת וְהַעֲמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסָלִים לִפְנֵי
 הַכְּנֻעֵי הַנֶּסֶם כְּתוּבִים עַל דְּבָרֵי חֲזִי: וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם־
 אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּהוּ בֵּיתוֹ וַיִּמְלֹךְ אָמֹן בְּנוֹ תַחְתָּיו: בְּךְ
 עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמֹן בְּמַלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ
 בִּירוּשָׁלַם: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵיני יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה
 אָבִיו וְכָל־הַפְּסָלִים אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו וּכְבַח אָמֹן
 וַיַּעֲבֹדֵם: וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כַּהֲפִנֵעַ מְנַשֶּׁה אָבִיו
 כִּי הוּא אָמֹן הַדְּבָרָה אֲשֶׁמָּה: וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדֵי
 הַיְמִיתָהוּ בְּבֵיתוֹ: וַיָּכּוּ עִם־הָאָרֶץ אֶת כָּל־הַקְּשָׁרִים עַל־
 הַמֶּלֶךְ אָמֹן וַיִּמְלִיכוּ עִם־הָאָרֶץ אֶת־יְאֹשִׁיהוּ בְּנוֹ תַחְתָּיו:
 לד

בְּשִׁמּוֹנָה שָׁנִים יְאֹשִׁיהוּ בְּמַלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה
 מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם: וַיַּעַשׂ הַיֵּשֶׁר בְּעֵיני יְהוָה וַיִּלְךְ בְּדַרְכֵי
 דָּוִד אָבִיו וְלֹא־סָר יָמִין וּשְׂמֹאל: וּבְשִׁמּוֹנָה שָׁנִים
 לְמַלְכוֹ וְהוּא עֹדְדוֹ נָעַר הַחַל לְדָרוֹשׁ לְאַלְהֵי דָוִד אָבִיו
 וּבִשְׁתַּיִם עֲשָׂרָה שָׁנָה הַחַל לְסַבֵּר אֶת־יְהוָה וַיִּירוּשָׁלַם
 מִן־הַבָּמֹת וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסָלִים וְהַמַּסְכּוֹת: וַיִּנְחֲצוּ
 לִפְנֵי אֶת מִזְבְּחוֹת הַבָּעָלִים וְהַחֲמֻעִים אֲשֶׁר־לְמַעַלְהָ
 מַעֲלֵיהֶם נָהַע וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסָלִים וְהַמַּסְכּוֹת שִׁבַּר
 וְהִדְק וַיִּזְרַק עַל־פְּנֵי הַקְּבָרִים הַקְּבָרִים לָהֶם: וַעֲצֻמוֹת

ג, טז ויבן קרי

געטער, און דעם געץ פון גאָטס הויז, און אלע מזבחות
 וואָס ער האָט געבויט אויף דעם באַרג פון גאָטס הויז, און
 אין ירוּשָׁלַם; און ער האָט זיי אַרויסגעוואָרפן אויסן
 שטאָט. ¹⁶ און ער האָט אויפגעבויט דעם מזבַח פון יהוה,
 און האָט געשלאַכט אויף אים שלאַכטאָפּפער און דאַנק
 אָפּפער; און ער האָט אָנגעזאַגט יהודה צו דינען יהוה
 דעם גאָט פון ישראל. ¹⁷ פאַרוואָר, דאָס פאַלק האָט נאָך
 אַלץ געשלאַכט אויף די בָּמוֹת, אָבער נאָר צו יהוה זייער
 גאָט.

¹⁸ און די איבעריקע זאכן וועגן מנשה, און זיין
 תפילה צו זיין גאָט, און די ווערטער פון די ווערס וואָס
 האָבן צו אים גערעדט אין נאָמען פון יהוה דעם גאָט פון
 ישראל, זיי זיינען דאָ אין די געשעענישן פון די מלכים פון
 ישראל. ¹⁹ און זיין תפילה, און ווי אזוי גאָט זיך
 געלאָזט דערבעטן פון אים, און זיין גאַנצע זינד און זיין
 פֿעלשוּנג, און די ערטער וואָס ער האָט אין זיי געבויט
 בָּמוֹת, און אויפגעשטעלט געצנבײַמער און געשניצטע ביל־
 דער, איידער ער איז געוואָרן אונטערטעניק, זיי זיינען
 באַשריבן אין די ווערטער פון די ווערס.

²⁰ און מנשה האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן,
 און מע האָט אים באַגראָבן אין זיין היים. און זיין זון אָמֹן
 איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

²¹ צוויי און צוואַנציק יאָר איז אָמֹן אַלט געווען, אַז
 ער איז געוואָרן מלך, און צוויי יאָר האָט ער געקייניגט אין
 ירוּשָׁלַם.

²² און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן
 פון גאָט אזוי ווי זיין פאָטער מנשה האָט געטאָן; און צו
 אַלע געשניצטע בילדער וואָס זיין פאָטער מנשה האָט
 געמאַכט, האָט אָמֹן געשלאַכט, און זיי געדינט. ²³ און
 ער איז ניט אונטערטעניק געוואָרן פאַר גאָט אזוי ווי זיין
 פאָטער מנשה איז אונטערטעניק געוואָרן, נאָר ער, אָמֹן, האָט אַלץ מער זיך פאַרשולדיקט.

²⁴ און זיינע קנעכט האָבן געמאַכט אַ בונט אויף אים, און האָבן אים געטייט אין זיין הויז. ²⁵ און דאָס פאַלק
 פון לאַנד האָט דערשלאָגן אַלע וואָס האָבן געמאַכט דעם בונט אויף דעם מלך אָמֹן. און דאָס פאַלק פון לאַנד
 האָט געמאַכט זיין זון יאֹשִׁיהוּ פאַר אַ מלך אויף זיין אָרט.

לד

¹ אַכט יאָר איז יאֹשִׁיהוּ אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און איין און דרייסיק יאָר האָט ער געקייניגט
 אין ירוּשָׁלַם.
² און ער האָט געטאָן וואָס איז רעכטפאַרטיק אין די אויגן פון גאָט, און איז געגאַנגען אין די וועגן פון זיין
 פאָטער דודן, און האָט זיך ניט אָפּגעקערט רעכטס אָדער לינקס. ³ און אין אַכטן יאָר פון זיין מלוכה, אַז ער איז
 נאָך געווען אַ יונגל, האָט ער אָנגעהויבן זוכן דעם גאָט פון זיין פאָטער דודן; און אין צוועלפטן יאָר האָט ער אָנ־
 געהויבן רייניקן יהודה און ירוּשָׁלַם פון די בָּמוֹת, און די געצנבײַמער, און די געשניצטע און די געגאַסענע בילדער.
⁴ און מע האָט אַיינגעוואָרפן פאַר אים די מזבחות פון די בַּעַל־געטער; און די זוננײַלן וואָס אויבן איבער זיי האָט
 ער אָפּגעהאַקט; און די געשניצטע און די געגאַסענע בילדער האָט ער צעבראַכן און צעשטויסן, און פאַנאָדערט
 געשאָטן אויף די קברים פון די וואָס האָבן געשלאַכט צו זיי. ⁵ און די ביינער פון די פֿהגים האָט ער פאַרברענט

¹ אַכט יאָר איז יאֹשִׁיהוּ אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און איין און דרייסיק יאָר האָט ער געקייניגט
 אין ירוּשָׁלַם.
² און ער האָט געטאָן וואָס איז רעכטפאַרטיק אין די אויגן פון גאָט, און איז געגאַנגען אין די וועגן פון זיין
 פאָטער דודן, און האָט זיך ניט אָפּגעקערט רעכטס אָדער לינקס. ³ און אין אַכטן יאָר פון זיין מלוכה, אַז ער איז
 נאָך געווען אַ יונגל, האָט ער אָנגעהויבן זוכן דעם גאָט פון זיין פאָטער דודן; און אין צוועלפטן יאָר האָט ער אָנ־
 געהויבן רייניקן יהודה און ירוּשָׁלַם פון די בָּמוֹת, און די געצנבײַמער, און די געשניצטע און די געגאַסענע בילדער.
⁴ און מע האָט אַיינגעוואָרפן פאַר אים די מזבחות פון די בַּעַל־געטער; און די זוננײַלן וואָס אויבן איבער זיי האָט
 ער אָפּגעהאַקט; און די געשניצטע און די געגאַסענע בילדער האָט ער צעבראַכן און צעשטויסן, און פאַנאָדערט
 געשאָטן אויף די קברים פון די וואָס האָבן געשלאַכט צו זיי. ⁵ און די ביינער פון די פֿהגים האָט ער פאַרברענט

אויף זייערע מזבחות, און ער האָט גערייניקט יהודה און ירושלים. ⁹ און אזוי אין די שטעט פון מנשה און אפרים און שמעון און ביו נפתלי, מיט זייערע אייגענע ברעכי געצייג, רונד ארום. ¹⁰ און ער האָט איינגעוואָרפן די מזבחות, און די געצנביימער, און די געשניצטע בילדער האָט ער צעהאָקט אויף דין, און אַלע זונזיילן האָט ער אָפּגעהאַקט אין גאַנצן לאַנד ישראל; און ער האָט זיך אומגעקערט קיין ירושלים.

¹¹ און אין אַכצנטן יאָר פון זיין מלוכה, נאָכן רייניקן דאָס לאַנד און דאָס הויז, האָט ער געשיקט שָפָן דעם זון פון אַזליהוּ, און מַעֲשִׂיָהוּ דעם האַר פון דער שטאָט, און יואָח דעם זון פון יואָחזן, דעם פאַרצײכענער, צו פאַרריכטן דאָס הויז פון יהוה זיין גאָט. ¹² און זיי זיינען געקומען צו חלקיהו דעם כהן־גדול, און האָבן אָפּגעגעבן דאָס געלט וואָס איז געבראַכט געוואָרן אין הויז פון גאָט, וואָס די לויים, די שוועלהיטערס, האָבן אויפגעזאַמלט פון דער האַנט פון מנשה און אפרים, און פון גאַנצן איבערבלײב פון ישראל, און פון גאַנץ יהודה און בנימין, און זיך אומגעקערט קיין ירושלים. ¹³ און זיי האָבן עס געגעבן אויף דער האַנט פון די ווערקמיינסטער וואָס זיינען געווען געשטעלט אין הויז פון גאָט; און די ווערקמיינסטער וואָס האָבן געאַרבעט אין הויז פון גאָט, האָבן עס אויסגעגעבן אויף צורעכטצומאַכן און פאַרריכטן דאָס הויז פון גאָט, ¹⁴ און געגעבן צו די האַלצמיינסטער, און צו די בוימיינסטער, אויף צו קויפן געהאַקטע שטיינער, און האַלץ פאַר לײסטן, און אויף צו לײגן באַלקנס אויף די הייער וואָס די מלכים פון יהודה האָבן געלאָזט צעשטערט ווערן.

¹⁵ און די מענטשן האָבן ערלעך געטאָן די אַרבעט; און איבער זיי זיינען געווען געשטעלט יחזקיהו, און עובדיהו, די לויים, פון די קינדער פון מררי; און זכריה, און משולם, פון די קינדער פון די קהתים, אויף אויפצופאַסן; און אנדערע לויים - איטלעכער וואָס האָט זיך פאַרשטאַנען אויף פּלײַזן. ¹⁶ זיי זיינען אויך געווען איבער די לאַסט־טרעגער, און האָבן אויפגעפאַסט אויף אַלע וואָס האָבן געטאָן אַרבעט אין אַלערליי מלאכות. און טייל פון די לויים זיינען געווען שרייבערס, און אויפזעערס, און טויערלייט.

¹⁷ און ווען זיי האָבן אַרויסגענומען דאָס געלט וואָס איז געבראַכט געוואָרן אין הויז פון גאָט, האָט חלקיהו דער כהן געפונען דאָס בוך פון גאָטס תורה געגעבן דורך משה. ¹⁸ האָט חלקיהו זיך אָפּגערופן און האָט געזאָגט צו שָפָן דעם שרייבער: איך האָב געפונען דאָס בוך פון גאָטס תורה אין הויז פון גאָט. און חלקיהו האָט געגעבן דאָס בוך צו שָפָנען.

¹⁹ האָט שָפָן געבראַכט דאָס בוך צום מלך, און ער האָט אויך געבראַכט דעם מלך אַן ענטפער, אזוי צו זאָגן: אַלץ וואָס איז איבערגעגעבן געוואָרן אויף דער האַנט פון דייןע קנעכט, טוען ווי. ²⁰ און זיי האָבן אויסגעשטאַטן דאָס געלט וואָס האָט זיך געפונען אין הויז פון גאָט, און האָבן עס געגעבן אויף דער האַנט פון די געשטעלטע, און אויף דער האַנט פון די ווערקמיינסטער.

כהנים שהם על־מזבחותם וַיִּמָּדְדוּ אֶת־יְהוָה וְאֶת־יְרוּשָׁלַם; וּבְעֵרֵי מְנַשֶׁה וְאֶפְרַיִם וְשִׁמְעוֹן וְעַד־נַפְתָּלִי וּבְחֶד כְּתֻבֹתֵם סָבִיב; וַיִּנְתְּנוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים וְהַכֹּסֵלִים כִּתְּתוּ לַחֲרוֹק וְכָל־הַתְּמָעִים נָדַע בְּכָל־אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיָּשֻׁב לְיְרוּשָׁלַם: ¹¹ וּבִשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְמַלְכוּתוֹ לְמָדַד אֶת־אֶרֶץ יְהוּדָה וְהַבֵּית וְשָׁלַח אֶת־שָׁפָן בֶּן־אֲצִלְיָהוּ וְאֶת־מַעֲשִׂיָהוּ שְׂרֵי־הָעִיר וְאֶת יוֹאָח בֶּן־יוֹאָחָז הַמִּזְכֹּר לַחֲרוֹק אֶת־בֵּית יְהוָה אֵלָהּ; וַיָּבֹאוּ אֱלֹהֵי־קִיָּהוּ וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוֹבָא בֵּית־אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֶסְפְּרֵה־לָּוִים שְׁמָרֵי הַסֶּפֶר מִיַּד מְנַשֶׁה וְאֶפְרַיִם וּמְכַל־שָׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל וּמְכַל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלַם: ¹² וַיִּתְּנוּ עַל־יַד עֹשֶׂה הַמְּלָאכָה הַמְּפַקְדִים בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עֹשִׂים בְּבֵית יְהוָה לְכַרוֹק וּלְחֹק הַבַּיִת: וַיִּתְּנוּ לַחֲרָשִׁים וּלְבָנִים לְקִנּוֹת ¹³ אֲכָנִי מַחְצֵב וְעֲצִים לְמַחְבְּרוֹת וּלְקִרוֹת אֶת־הַבָּתִּים אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ מַלְכֵי יְהוּדָה: וְהָאֲנָשִׁים עֹשִׂים בְּאִמּוֹנָה בְּמְלָאכָה וְעַל־תָּמָם מְפַקְדִים יַחַת וְעַבְדֵיהֶם הַלְוִיִּם מִיַּד בְּנֵי מַרְרִי וּזְכַרְיָה וּמִשְׁלֵם מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִים לְנֹצַח הַלְוִיִּם כָּל־מִכִּין בְּכָל־שִׁיר: וְעַל הַסְּבָלִים וּמְנַצְחִים לְכָל־עֹשֶׂה מְלָאכָה לְעִבּוּדָה וְעִבּוּדָה וּמַהֲלֹחִים סוֹפְרִים וְשֹׁטְרִים וְשׁוֹעֲרִים: וּבְהַצִּיאָם אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוֹבָא בֵּית יְהוָה מִצֵּאֵי חֲלֻקְתּוֹ הַכֹּהֵן וַיִּתְּנוּ חֲלֻקְתּוֹ אֶת־כֶּסֶף תּוֹרַת־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: וַיַּעַן חֲלֻקְתּוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־שָׁפָן הַסּוֹפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מִצֵּאתַי בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּ חֲלֻקְתּוֹ אֶת־כֶּסֶף אֶל־שָׁפָן: וַיָּבֹאוּ שָׁפָן אֶת־כֶּסֶף אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֻׁב עוֹד אֶת־הַמֶּלֶךְ דְּבַר לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־נָתַן בְּיַד־עַבְדְּךָ הֵם עֹשִׂים: וַיִּתְּבוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַנּוֹמָא בְּבֵית־יְהוָה וַיִּתְּנוּ עַל־יַד הַמְּפַקְדִים

ה' יחזקיהו ו' סדנחם כ' ט' יחזקיהו

יח ועל־ך עושי המלאכה: ויגד שפן הסופר למלך לאמר
 ספר נתן לי חלקיהו הכהן ויקרא־כו שפן לפני המלך:
 יט ויהי בשמע המלך את דברי התורה ויקרע את־בגדיו:
 כ ויצו המלך את־חלקיהו ואת־אחיקם בן־שפן ואת־עבדיו
 בך־מיקה ואת־שפן־הסופר ואת־עשיה עבד־המלך לאמר:
 כא לכו דרשו את־יהוה בעדי ובעד הנשאר בישראל
 וביהודה על־דברי הספר אשר נמצא כִּי־נחלה חמת־
 יהוה אשר נתכה בנו על אשר לא־שמרו אבותינו את־
 כב דבר יהוה לעשות בכל־הבטוב על־הספר הזה: וילך
 חלקיהו ואשר המלך אל־חלדה הנביאה אשתו שלם
 בן־תוקנת בן־חסרה שומר הבגדים והיא יושבת
 כג בירושלם כמשנה וידברו אליה כזאת: ותאמר להם
 כהראמר יהוה אלתי ישראל אמרו לאיש אשר־שלח
 כד אתכם אלי: כה אמר יהוה הנני מביא רעה על־
 המקום הזה ועל־יושביו את כל־האלות הכתובות על־
 כה הספר אשר קראו לפני מלך יהודה: תחת אשר עובדי
 וקפירו לאלהים אחרים למען הכעיסני בכל מעשי
 כו ידיום ותחד חמתי במקום הזה ולא תכבה: ואל־מלך
 יהודה השלח אתכם לדרוש ביהוה כה תאמרו אליו
 כהראמר יהוה אלתי ישראל הדברים אשר שמעת:
 כז וען־ך לבכה ותכנעו מלפני אלהים בשמעה את־דבריו
 על־המקום הזה ועל־ישביו ותכנע לפני ותקרע את־
 כח בגדיך ותבך לפני וגם־אני שמעתי נאם יהוה: הנני
 אספה אל־אבותיך ונאספת אל־קברותיך בשלום ולא־
 תראינה עיניך בכל הרעה אשר אני מביא על־המקום
 כט הזה ועל־ישביו וישיבו את־המלך דבר: וישלח
 ל המלך ויאסף את־כל־זקני יהודה וירושלם: ויעל המלך

18 און שפן דער שרייבער האָט דערציילט דעם
 מלך, אזוי צו זאָגן: אַ בוך האָט מיר געגעבן חלקיהו דער
 פּהן. און שפן האָט דערפון געלייענט פאַר דעם מלך.
 19 און עס איז געווען, ווי דער מלך האָט געהערט די ווער־
 טער פון דער תּורה, אזוי האָט ער צעריסן זיינע קליידער.
 20 און דער מלך האָט באַפוילן חלקיהו, און אחיקם דעם
 זון פון שפּנען, און עבדון דעם זון פון מיקהן, און שפן דעם
 שרייבער, און עשׂיה דעם מלכס דינער, אזוי צו זאָגן:
 21 גייט פּרעגט ביי גאָט פאַר מיר, און פאַר די וואָס זיינען
 איבערגעבליבן אין ישראל און אין יהודה, וועגן די ווער־
 טער פון דעם געפונענעם בוך, וואָרום גרויס איז דער
 גרימצאָרן פון גאָט וואָס איז אויסגעגאָסן אויף אונדז, פאַר־
 וואָס אונדזערע עלטערן האָבן ניט געהיט דאָס וואָרט
 פון גאָט, צו טאָן אזוי ווי אַלץ וואָס שטייט געשריבן אין
 דעמדאָויקן בוך.

22 איז געגאנגען חלקיהו, און די וואָס דער מלך והאָט
 געהייסן, צו חלדה דער נביאה, דער ווייב פון שלום
 דעם זון פון תּקתה, דעם זון פון חסרהן, דעם קליידער־
 היטער – און זי האָט געוויינט אין ירושלים, אין צווייטן
 שטאָטפּערטל – און זיי האָבן אזוי גערעדט צו איר.
 23 האָט זי צו זיי געזאָגט: אזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט
 פון ישראל: זאָגט צו דעם מאַן וואָס האָט אייך געשיקט
 צו מיר: 24 אזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך ברענג אַן אומד־
 גליק אויף דעמדאָויקן אָרט און אויף זיינע באַוויינער –

כב' ס"א ואשת ק' יחיד כה' יחיד

אלע קללות וואָס שטייען געשריבן אין דעם בוך וואָס מע האָט געלייענט פאַר דעם מלך פון יהודה. 25 דערפאַר
 וואָס זיי האָבן מיך פאַרלאָזן, און האָבן גערייכערט צו פּרעמדע געטער, כדי מיך צו דערצערענען מיט אלע
 מעשים פון זייערע הענט, און מיין גרימצאָרן איז אויסגעגאָסן אויף דעמדאָויקן אָרט, און ער וועט ניט פאַרלאָשן
 ווערן. 26 און צו דעם מלך פון יהודה וואָס שיקט אייך צו פּרעגן ביי גאָט, צו אים זאָלט איר אזוי זאָגן: אזוי האָט
 געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישראל: וועגן די ווערטער וואָס דו האָסט געהערט, 27 און, ווייל דיין האַרץ איז דער־
 וויכט געוואָרן, און דו ביסט געוואָרן אונטערטעניק פאַר גאָט אַז דו האָסט געהערט זיינע ווערטער וועגן דעמדאָויקן
 אָרט און וועגן זיינע באַוויינער – ווייל דו ביסט געוואָרן אונטערטעניק פאַר מיר, און האָסט צעריסן דייע קליידער,
 און האָסט געוויינט פאַר מיר, דרומעך האָב איך צוגעהערט, זאָגט גאָט. 28 זע, איך זאָמל דיך איין צו דייע על־
 טערן, און דו וועסט איינגעזאָמלט ווערן אין דיין קבר בשלום, און דייע אויגן וועלן ניט זען אַלדאָס ביז וואָס איך
 ברענג אויף דעמדאָויקן אָרט און אויף זיינע באַוויינער.
 און זיי האָבן געבראַכט צום מלך דעם ענטפּער.
 29 און דער מלך האָט געשיקט, און האָט איינגעזאָמלט אלע עלטסטע פון יהודה און ירושלים. 30 און דער מלך איז

ארויפגעגאנגען אין הויז פון גאָט, מיט אַלע מענער פון יהודה און באַוווינער פון ירושלים, און די פּהנים און די לויים, און דעם גאַנצן פּאָלק פון קלענסטן ביזן גרעסטן. און ער האָט געלייגט אין זייערע אויערן אַלע ווערטער פון דעם בוך פון בונד וואָס איז געפונען געוואָרן אין הויז פון גאָט. ²¹ און דער מלך האָט זיך געשטעלט אויף זיין אָרט, און ער האָט געשלאָסן אַ בונד פאַר גאָט, צו גיין נאָך גאָט, און צו היטן זיינע געבאָט און זיינע אַנזאָן און זיינע געזעצן, מיט זיין גאַנצן האַרצן און מיט זיין גאַנצער זעל, צו טאָן די ווערטער פון דעם בונד וואָס שטייען געשריבן אין דעמדאָיקן בוך. ²² און ער האָט געמאַכט צושטיין אַלע וואָס האָבן זיך געפונען אין ירושלים און בנימין; און די באַוווינער פון ירושלים האָבן געטאָן אזוי ווי דער בונד פון גאָט, דעם גאָט פון זייערע עלטערן. ²³ און יאָשיהו האָט אָפּגעטאָן אַלע אומווערדיקייטן פון אַלע לענדער פון די קינדער פון ישראל; און ער האָט געמאַכט דינען אַלע וואָס האָבן זיך געפונען אין ישראל, דינען יהוה זייער גאָט. אַלע זיינע טעג האָבן זיי זיך ניט אָפּגעקערט פון הינטער יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן.

לה

¹ און יאָשיהו האָט געמאַכט אין ירושלים קרבן פּסח צו גאָט; און מע האָט געשאַכטן דעם קרבן פּסח אין פּערצנטן טאָג פון ערשטן חודש. ² און ער האָט געשטעלט די פּהנים אויף זייערע וואַכן, און האָט זיי גע- שטאַרקט צו דעם דינסט פון גאָטס הויז. ³ און ער האָט

געזאָגט צו די לויים וואָס האָבן געלערנט גאַנץ ישראל, די וואָס זיינען געווען הייליק צו גאָט: שטעלט אַרמין דעם הייליקן אָרון אין דעם הויז וואָס שלמה דער זון פון דודן, דער מלך פון ישראל, האָט געבויט; איר דאַרפט מער ניט טראָגן אויפן אַקסל; אַצונד דינט יהוה אייער גאָט און זיין פּאָלק ישראל. ⁴ און ברייט אייך אָן נאָך אייערע פּאָטערהייזער לויט אייערע איינטיילונגען אין דעם געשריפט פון דוד דעם מלך פון ישראל, און אין דעם גע- שריפט פון זיין זון שלמהן. ⁵ און שטייט אין הייליקטום לויט די אָפּטיילונגען פון די פּאָטערהייזער פון אייערע ברידער, די קינדער פון פּאָלק, און ופאַר איטלעכער אָפּטיילונג אַ טייל פון אַ פּאָטערהויז פון די לויים. ⁶ און שעכט דעם קרבןפּסח, און האַלט אייך הייליק, און גרייט צו פאַר אייערע ברידער, כדי צו טאָן אזוי ווי דאָס וואָרט פון גאָט דורך משהן.

⁷ און יאָשיהו האָט אָפּגעשיידט פאַר די קינדער פון פּאָלק שאָף: שעפּסן און יונגע ציגן - אַלץ פאַרן קרבןפּסח פאַר אַלע וואָס האָבן זיך דאַרטן געפונען - דרייסיק טויזנט אין צאָל, און רינדער דריי טויזנט. די דאָזיקע זיינען געווען פון דעם מלכס פּאַרמעג. ⁸ און זיינע האַרן האָבן אָפּגעשיידט אַ נדבה פאַר דעם פּאָלק, פאַר די פּהנים, און פאַר די לויים. חלקהו, און זכריהו, און יחיאל, די פירשטן פון גאָטס הויז, האָבן געגעבן די פּהנים פאַרן קרבן

בית־יהוה וְכֹל־אִישׁ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל וְיִשְׁחָמוּ וְהַכְהֹנִים וְהַלְוִיִּם וְכֹל־הָעָם מִנְדָּוִל וְעַד־קֶמֶן וַיִּקְרָא בְּאוֹזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דְּבָרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בֵּית יְהוָה: וַיַּעֲמֵד הַמֶּלֶךְ אֶל־עַמּוּדוֹ וַיִּכְרַת אֶת־הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה לְלִכְתּ אַחֲרֵי יְהוָה וְלִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹתָיו וְעֲדוּתָיו וְחֻקָּיו בְּכֹל־לִבְבוֹ וּבְכֹל־נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבָרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה: וַיַּעֲמֵד אֶת־כָּל־הַנִּמְצָא בְּיְרוּשָׁלַם וּבְנִימֹן וַיַּעֲשׂוּ יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂחָמוּ וְיִשְׁחָמוּ וְכָרְתוּ אֱלֹהִים אֲלֵהֵם אֲבוֹתֵיהֶם: וַיִּסֶר יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הַתְּעֻבוֹת מִכָּל־הָאָרְצוֹת אֲשֶׁר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹד אֶת־כָּל־הַנִּמְצָא בְּיִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם כָּל־יְמֵי לֹא סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם:

לה

וַיַּעַשׂ יִשְׂחָמוּ בְּיְרוּשָׁלַם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחָמוּ הַפֶּסַח אַ בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן: וַיַּעֲמֵד הַכְהֹנִים עַל־מִשְׁמֹרֹתָם וַיְחַזְּקוּם לַעֲבוֹדֵת בֵּית יְהוָה: וַיֹּאמֶר לְלוֹוִיִּם הַמְבוּזִים לְכֹל־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשִׁים לַיהוָה תָּנוּ אֶת־אֲרֹנְךָ הַקֹּדֶשׁ כִּבּוֹת אֲשֶׁר בְּנָה שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶיְדֵיכֶם מִשָּׂא בְּסַתָּף עִתָּה עֲבֹדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: וְהִכְנוּ לְבַית־אֲבוֹתֵיכֶם מִמַּחְלְקוֹתֵיכֶם כַּכְּתָב דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבַמִּכְתָּב שְׁלֹמֹה בְּנוֹ: וַעֲמְדוּ בַּכֶּדֶשׁ לַפְּלִגְוֹת בֵּית־הָאֲבוֹת לְאַחֲיֵיכֶם בְּנֵי הָעָם וְחַלְקֵת בֵּית־אֲב לְלוֹוִיִּם: וַיִּשְׁחָמוּ הַפֶּסַח וְהַתְּקַדְּשׁוּ וְהִכְנוּ לְאַחֲיֵיכֶם לַעֲשׂוֹת כְּדִבְרֵי־יְהוָה בְּדִרְמִשָּׁה: וַיָּרֶם יִשְׂחָמוּ לְבִנְיָמִן הָעָם צֵאן בְּכִשְׂיִם וּבְגִי־עִזִּים הַכֹּל לְפִסְחִים לְכֹל־הַנִּמְצָא לְמִסְפַּר שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּבַקֶּךְ שְׁלֹשֶׁת אֶלְפִים אֶלֶף מֵרְכֹשׁ הַמֶּלֶךְ: וַשְּׂרָיִו לְנִדְבָה לָעָם לְכַהֲנִים וְלְלוֹוִיִּם הָרִימוּ חַלְקָהּ וּזְכָרְהוּ וַיַּחֲיֵאל נְיָהוּ בֵּית הָאֱלֹהִים לְכַהֲנִים

לה, ג' המבנים פי' ד' הכספי ס"א ב' ה' ס"א לפלגת

נתנו לפסחים אלפים ושיש מאות ובקר שלש מאות:
 וכוונתו ושמעיהו ונתנאל אחיו וחשביהו ויעיאל
 ויזבד שרי הלויים הרימו ללויים לפסחים המשת אלפים
 ובקר חמש מאות: ותכון העבודה ועמדי הכהנים
 על צמדם והלויים על מחלקותם כמצות המלך: וישחטו
 הפסח ויורקו הכהנים מידם והלויים מפשיטם: ויסרו
 העולה לתתם למפלגות לבית אבות לבני העם להקריב
 ליהוה ככתוב בספר משה וכן לבקר: ויבשלו הפסח
 באש כמשפט התקדשים בשלו בסירות ובדורים ובצלחות
 ויריצו לכל בני העם: ואחר הכינו להם ולכהנים כי
 הכהנים בני אהרן בהעלות העולה והחלבים עד לילה
 והלויים הכינו להם ולכהנים בני אהרן: והמשררים
 בני ראסף על מצמדם כמצות הויד ואסף והימן וידתן
 חוזה המלך השעירים לשער ושער אין להם לסור מעל
 עבודתם כראחיהם הלויים הכינו להם: ותכון מל-עבודת
 יהוה כיום ההוא לעשות הפסח והעלות עלות על
 מזבח יהוה כמצות המלך יאשיהו: ויעשו בני ישראל
 הנמצאים את הפסח בעת ההיא ואת חג המצות שבעת
 ימים: ולא נעשה פסח כמדה בישראל מימי שמואל
 הנביא וכל מלכי ישראל: לא עשו בפסח אשר עשה
 יאשיהו והכהנים והלויים וכל יהודה וישראל הנמצא
 ויושבי ירושלים: בשמונה עשרה שנה למלכות
 יאשיהו נעשה הפסח הזה: אחרי כל זאת אשר הכין
 יאשיהו את הבית עלה נבו מלך מצרים להחלם
 בכרכמיש על פרת וצא לקראתו יאשיהו: וישלח אליו
 מלאכים: לאמר: מה לי ולך מלך יהודה לא עילך אתה
 היום כי אל בית מלחמתי ואלהים אמר לכהלני חדל

ט' חידו' ובס"ח ז'ג'

פסח צווי טיונט און זעקס הונדערט ושארף, און רינדער
 דריי הונדערט. און פנניהו, און שמעיהו, און נתנאל,
 זיינע ברידער, און חשביהו, און יעיאל, און יזבד, די הארן
 פון די לויים, האבן אפגעשיידט פאר די לויים פארן קרבן
 פסח פינף טיונט ושארף, און רינדער פינף הונדערט.

אזוי איז צוגעגרייט געווארן דער דינסט, און די
 כהנים האבן זיך געשטעלט אויף זייער ארט, און די לויים
 אויף זייערע אפטיילונגען, לויט דעם באפעל פון מלך.
 און זיי האבן געשאכטן דעם קרבן פסח, און די כהנים
 האבן געשפרענגט דאס בלוט פון זייער האנט; און די
 לויים האבן אפגעשוונדן. און זיי האבן אוועקגענומען
 די טיילן וואס דארפן אויפגעבראכט ווערן, כדי זיי צו
 געבן צו די אפטיילונגען פון די פאטערהייזער פון די קינד
 דער פון פאלק אויף מקריב צו זיין צו גאט, אזוי ווי עס
 שטייט געשריבן אין דעם בוך פון משה: און דעסגלייכן
 מיט די רינדער. און זיי האבן געבראטן דעם קרבן
 פסח אויפן פייער, אזוי ווי דער דין; און די געהייליקטע
 קרבנות האבן זיי געקאכט אין טעפ, און אין קעסלען, און
 אין פאנען, און פאנאנדערעטראגן אויף גיך צו אלע קינד
 דער פון פאלק. און דערנאך האבן זיי צוגעגרייט פאר
 זיך און פאר די כהנים; ווארום די כהנים, די קינדער פון
 אהרן, זיינען געווען פארנומען מיט אויפברענגען די טיילן
 וואס דארפן אויפגעבראכט ווערן און דאס פעטס, ביז
 נאכט; דרום האבן די לויים צוגעגרייט אי פאר זיך, אי
 פאר די כהנים, די קינדער פון אהרן.

און די זינגערס, די קינדער פון אסף, זיינען געווען
 אויף זייער ארט, לויט דעם באפעל פון דודן, און אסף,
 און הימן, און ידותן דעם מלכס זעער. און די טויערלייט
 זיינען געווען ביי איתלעכן טויער. זיי האבן גיט געדארפט

אפטערטן פון זייער דינסט, ווארום זייערע ברידער די לויים האבן צוגעגרייט פאר זיי.

אזוי איז צוגעגרייט געווארן דער גאנצער דינסט פון גאט אין יענעם טאג, צו מאכן דעם קרבן פסח, און
 אויפצוברענגען בראנדאפפער אויפן מזבח פון גאט, לויט דעם באפעל פון דעם מלך יאשיהו. און די קינדער
 פון ישראל וואס האבן זיך דארטן געפונען, האבן געמאכט דעם קרבן פסח אין יענער צייט, און דעם יום טוב פון
 מצות זיבן טעג. און א קרבן פסח אזא ווי דער איז גיט געמאכט געווארן פון די טעג פון שמואל דעם נביא אן;
 און אלע מלכים פון ישראל האבן גיט געמאכט אזא קרבן פסח ווי עס האט געמאכט יאשיהו, און די כהנים, און די
 לויים, און גאנץ יהודה און ישראל וואס האבן זיך דארטן געפונען, און די באוויינער פון ירושלים. און אין אכצנטן
 יאר פון יאשיהוס מלוכה איז געמאכט געווארן דערדאזיקער פסח.

נאך דעם אלעם, אז יאשיהו האט געהאט צוגעגרייט דאס הויז, איז ארויפגעגאנגען נכו דער מלך פון מצרים,
 מלחמה צו האלטן אויף פרפמיש ביים פרת, און יאשיהו איז ארויסגעגאנגען אקעגן אים. האט ער געשיקט שלוחים
 צו אים, אזוי צו זאגן: וואס קער איך זיך אן מיט דיר, מלך פון יהודה? גיט קעגן דיר איז דאס היינט, נאר קעגן
 דעם הויז מיט וועמען איך בין אין מלחמה; און גאט האט אגעזאגט מיך צו אײלן; האלט זיך אפ פון גאט וואס

לך מאלהים אשר עמו ואל-ישותו: ולא תחשב יאשיהו כב
פניו כמו כי להלחם-בו התחפש ולא שמע אל-דברי
נבו מפי אלהים ויבא להלחם בבקעת מגדו: ורו הרים כ
למלך יאשיהו ויאמר המלך לעבדיו העבירוני כי החלתי
מאד: ויעבדו עבדיו מן-המרכבה וירכבו על-רכב כ
המשנה אשר לו ויוליכו ירושלים ומת ויקבר בקברות
אבתיו וכל-יהודה וירושלים מתאבלים על-יאשיהו:
ויקון ודמרו על-יאשיהו ויאמרו כל-השרים כ
והשרות בקניותיהם על-יאשיהו עדיהם ויהנום לחק
על-ישראל והנם פתובים על-הקניות: ויתר דברי יאשיהו כ
וחסדיו כפתוב בתורת יהוה: ודבריו הראשנים כ
והאחרנים הנם פתובים על-ספר מלכי-ישראל ויהודה:
לו

איו מיט מיר, כדי ער זאל דיך ניט אומברענגען. ²² אבער
יאשיהו האט ניט אפגעקערט זיין פנים פון אים, נאר
מלחמה האלטן מיט אים האט ער געזוכט; און ער האט
ניט צוגעהערט צו די ווערטער פון נכו, פון גאטס מויל
ארויס, און ער איז געקומען מלחמה האלטן אין דעם טאל
פון מגדו. ²³ האבן די בויגשיסערס געשאסן אויף דעם
מלך יאשיהו, און דער מלך האט געזאגט צו זיינע קנעכט:
נעמט מיך אוועק, ווארום איך בין שטארק פארווונדט גע-
ווארן. ²⁴ האבן אים די קנעכט אראפגענומען פון זיין
רייטוואגן, און האבן אים ארויפגעזעצט אויף דעם צווייטן
רייטוואגן וואס ער האט געהאט, און אים אהעקגעפירט
קיין ירושלים. און ער איז געשטארבן, און איז באגראבן
געווארן אין די קברים פון זיינע עלטערן. און גאנץ יהודה
און ירושלים האבן געטרויערט אויף יאשיהו. ²⁵ און
ירמיהו האט געקלאגט אויף יאשיהו, און אלע זיינערס
און זיינערנס האבן גערעדט אין זייערע קלאגלידער פון
יאשיהו, ביז אויף היינט. און מע האט זיי געמאכט פאר
א מנהג אין ישראל, און זיי זיינען פארשריבן אין די קלאג-
לידער.

²⁶ און די איבעריקע זאכן וועגן יאשיהו, און זיינע
חסדים, לויט ווי עס שטייט געשריבן אין דער תורה פון
גאט, ²⁷ און זיינע אויפטוען, די ערשטע אזוי ווי די לעצ-
טע, זיי זיינען באשריבן אין בוך פון די מלכים פון ישראל
און יהודה.

ז

און דאס פאלק פון לאנד האט גענומען יהואחז
דעם זון פון יאשיהו, און זיי האבן אים געמאכט
פאר א מלך אויף זיין פאטערס ארט, אין ירושלים.
² דריי און צוואנציק יאר איז יואחז אלט געווען,
אז ער איז געווארן מלך, און דריי חדשים האט ער גע-
קיניגט אין ירושלים. ³ און דער מלך פון מצרים האט אים
אראפגעזעצט אין ירושלים, און האט באשטראפט דאס
לאנד מיט הונדערט צענטנער זילבער און א צענטנער גאלד.

און דער מלך פון מצרים האט געמאכט זיין ברודער אלזקים פאר א מלך איבער יהודה און ירושלים, און
ער האט אומגעביטן זיין נאמען אויף יהויקים. און זיין ברודער יואחז האט נכו גענומען און אים געבראכט קיין מצרים.

⁶ פינף און צוואנציק יאר איז יהויקים אלט געווען, אז ער איז געווארן מלך, און עלף יאר האט ער געקיניגט
אין ירושלים.

און ער האט געטאן וואס איז שלעכט אין די אויגן פון יהוה זיין גאט.
⁸ איז ארויפגעגאנגען אויף אים נבוכדנצר דער מלך פון בבל, און האט אים געשמידט אין קופערנע קייטן,
כדי אים אוועקצופירן קיין בבל. אויך פון די פלים פון גאטס הויז האט נבוכדנצר געבראכט קיין בבל, און זיי
אריינגעשטעלט אין זיין טעמפל אין בבל.

⁹ און די איבעריקע זאכן וועגן יהויקים, און זיינע אומווערדיקייטן וואס ער האט געטאן, און וואס מיט אים
האט געטראפן, דאס איז באשריבן אין בוך פון די מלכים פון ישראל און יהודה.

און זיין זון יהויכין איז געווארן מלך אויף זיין ארט.
¹⁰ אכט יאר איז יהויכין אלט געווען, אז ער איז געווארן מלך, און דריי חדשים מיט צען טעג האט ער געקיניגט
אין ירושלים.

און ער האָט געטאַן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט.

¹⁰ און צום אומקער פון יאָר, האָט דער מלך נבוכדנצר געשיקט, און האָט אים געבראַכט קיין בבל, מיט די גלוסטיקע כלים פון גאָטס הויז. און ער האָט געמאַכט זיין ברודער צדקיהוּן פאַר אַ מלך איבער יהודה און ירושלים.

¹¹ איין און צוואַנציק יאָר איז צדקיהוּן אַלט געווען, אָו ער איז געוואָרן מלך, און עלף יאָר האָט ער געקניגט אין ירושלים.

¹² און ער האָט געטאַן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט; ער איז נישט אונטערטעניק געוואָרן פאַר ירמיהוּ דעם נביא וואָס האָט גערעדט פון גאָטס מויל. ¹³ און ער האָט אויך ווידערשפעניקט אָן דעם מלך נבוכדנצר וואָס האָט אים באַשוואָרן ביי גאָט; און ער האָט שטייף געמאַכט זיין נאָקן, און האָרט געמאַכט זיין האַרץ, זיך נישט אומצוקערן צו יהוה דעם גאָט פון ישראל. ¹⁴ אויך אַלע האָרן פון די כהנים און פון פּאָלק האָבן געפעלשט אַ גרויס פעלשונג, אַזוי ווי אַלע אומווערדיקייטן פון די פעלקער, און זיי האָבן פאַראומרייניקט דאָס הויז פון גאָט וואָס ער האָט געהייליקט אין ירושלים. ¹⁶ און יהוה דער גאָט פון זייערע עלטערן האָט געשיקט צו זיי דורך זיינע שלוחים, נאָכאַנאַנד געשיקט, וואָרום ער האָט זיך דערבאַרימט אויף זיין פּאָלק און אויף זיין ווייניגן. ¹⁶ אָבער זיי פלעגן שפעטן פון די שלוחים פון גאָט, און פאַראַכטן זיינע ווער

בעיני יהוה: וּלְתִשׁוּבַת הַשָּׁנָה שֶׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאֱצַר וַיִּבְאֶהוּ בְּכֹלָה עִסְיֵי־כְלֵי הַמִּדְּת בֵּית־יְהוָה וַיִּמְלֹךְ אֹתוֹ צִדְקִיָּהוּ אֲחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: בְּדַעֲשָׁרִים וָאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְּמַלְכוֹ וָאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו לֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיא מִפִּי יְהוָה: וְגַם בְּמֶלֶךְ נְבוּכַדְנֶאֱצַר מֶלֶךְ אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעֵנוּ בְּאֱלֹהִים וַיִּקַּשׂ אֶת־עַרְפוֹ וַיִּאֲמָן אֶת־לִבְבוֹ מִשׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: גַּם כָּל־שָׂרֵי הַכְּהֻנִּים וְהָעַם הָרַבִּי לַמְּעוֹל־מַעַל כָּכָל תַּעֲבֹת הַגּוֹיִם וַיִּטְמְאוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ בִּירוּשָׁלַם: וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם עֲלֵיהֶם בְּנֵי־מַלְאָכָיו הַשְּׂכֵם וּשְׁלַח בְּרִיחַ־מַלְעַל־עַמּוֹ וְעַל־מַעֲוָנוֹ: וַיְהִי מַלְעָכִים בְּמַלְאָכֵי הָאֱלֹהִים וּבַחוּסִים דְּבָרָיו וּמִתְעַתְּעִים בְּנִבְאֵיו עַד עֲלוֹת הַמַּתִּיָּהוּ בַעֲמֹ עַד־לְאֵין מִרְפָּא: וַיַּעַל עֲלֵיהֶם אֶת־מֶלֶךְ כְּשָׂדִיִּים וַיְהַרְגוּ בַחֲוָרֵיהֶם בְּתֹרֵב בְּבֵית מִקְדָּשָׁם וְלֹא חָמַל עַל־בַּחֲוֹר וּבַתּוֹלָה וְקָן וַיִּשֵׁשׂ הַכֹּל נֶתָן בְּיָדוֹ: וְכָל כְּלֵי בֵּית הָאֱלֹהִים הַגְּדֹלִים וְהַקְּטָנִים וְאֲצִרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֲצִרוֹת הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו הִכָּל הִבְיָא בָּבֶל: וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וַיַּנְתְּצוּ אֶת הַחֹמַת יְרוּשָׁלַם וְכָל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂרְפוּ כָאֵשׁ וְכָל־כְּלֵי מַחְמַדֶּיהָ לְהַשְׁחִית: וַיַּגֵּל הַשְּׂאֵרִית מִן־הַחֲרָב אֶל־בָּבֶל וַיְהוּדֵי־לָו וּלְבָנָיו לְעַבְדִּים עַד־מֶלֶךְ מַלְכוּת פָּרַס: לְמַלְאֹת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יְרֵמְיָהוּ עַד־רַצְתָּה הָאָרֶץ אֶת־שְׂבֹתוֹתֶיהָ כְּלִימֵי הַשְּׂמָה שְׂבֹתָהּ לְמַלְאֹת שְׂבָעִים שָׁנָה: וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לְכַלּוֹת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יְרֵמְיָהוּ הַעֵזֵר יְהוָה אֶת־רוּחַ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבְרִיקוּל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמַכְתָּב לְאַמֹּר: כֹּה־אָמַר

יג' קמץ סק יד' יחדי יז' יחדי כה' יחדי

טער, און זיך לוסטיק מאַכן איבער זיינע נביאים, ביז דער גרימצאָרן פון גאָט איז אויפגעוואַנגען אַקעגן זיין פּאָלק, אָו קיין תרופה איז מער נישט געווען. ¹⁷ און ער האָט אַרויפגעבראַכט אויף זיי דעם מלך פון די כְּשָׂדִים, וואָס האָט גע־הרגעט זייערע יונגע לייט מיטן שווערד אין זייער בֵּית־מִקְדָּשׁ, און האָט זיך נישט דערבאַרימט אויף אַ בַּחֲוֹר אָדער אַ מִיִּדֵל, אַ זקן אָדער אַ גרייז; אַלעמען האָט ער געגעבן אין זיין האַנט. ¹⁸ און אַלע כלים פון גאָטס הויז, די גרויסע אַזוי ווי די קליינע, און די אוצרות פון גאָטס הויז, און די אוצרות פון מלך און זיינע האָרן, אַלץ האָט ער געבראַכט קיין בבל. ¹⁹ און זיי האָבן פאַרברענט דאָס הויז פון גאָט, און איינגעוואָרפן די מויער פון ירושלים, און אַלע אירע פּאָלאַצן האָבן זיי פאַרברענט אין פייער, און אַלע אירע גלוסטיקע כלים האָבן זיי צעשטערט. ²⁰ און די וואָס זיינען געבליבן פון שווערד האָט ער פאַרטריבן קיין בבל, און זיי זיינען געוואָרן צו אים און צו זיינע זין פאַר קנעכט ביז דער מלוכה פון מלכות פָּרַס; ²¹ כּדי צו דערפילן דאָס וואָרט פון גאָט דורך ירמיהוּס מויל: ביז די ערד וועט אָפּצאָלן אירע וניט געהאַלטענע שבתים; אַלע טעג פון איר וויסט זיין האָט זי געהאַלטן שבת, ביז צו דערפילן זיבעציק יאָר.

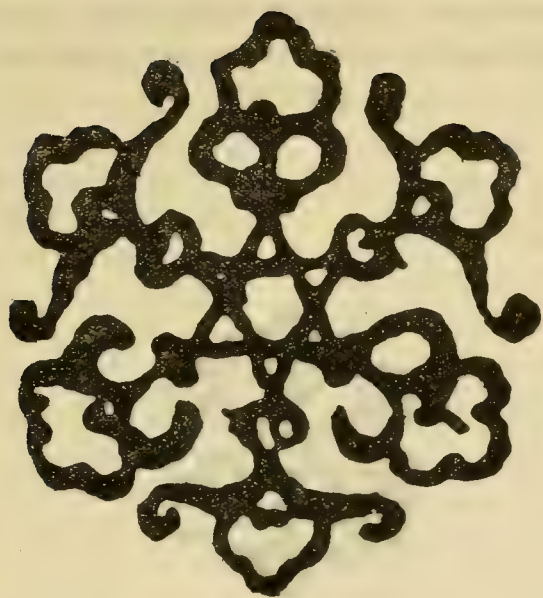
²² און אין ערשטן יאָר פון כּוֹרֶשׁ דעם מלך פון פָּרַס, אָו עס איז אויסגעפירט געוואָרן דאָס וואָרט פון גאָט דורך ירמיהוּס מויל, האָט גאָט דערוועקט דעם גייסט פון כּוֹרֶשׁ דעם מלך פון פָּרַס, און ער האָט אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין זיין גאַנצן קיניגרייך, און אויך דורך אַ געשריפטס, אַזוי צו זאָגן:

כִּירְשׁוּ מֶלֶךְ פָּרִים כְּלִי מִמְּלֻכֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי
 הַשָּׁמַיִם וְהוֹאֲפִקֵד עָלַי לִבְנוֹתֵיכֶם בַּיַּת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר
 בִּירוּדָה מִיָּדְכֶם מִכְּלֵעֵמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ וְיַעַל:
 אַ הוּיז אִין ירוּשָׁלַם חָאָס אִין יהודה; ווער עס איז דאָ צווישן אײך פון זיין גאַנצן פּאָלק, וואָל יהוה זיין גאָט זיין מיט אים,
 און וואָל ער אַרויפגיין.

חזק ונתחזק

סכום הפסוקים של כל דברי הימים. אלף ושבע מאות וששים
 וחמשה. וסימנו תולדתם לבית אבתם * וחציו ועל אצרות
 המלך עומות בן עדיאל * וסדריו חמשה ועשרים * עד אשר עד כה
 ברכני ה' סימן

ישעיה

א ה) על - כן במקו' ובקישל וכן בכמה כ"י. יח) לכוּנָא - בחביר בס"מ. כג) סררים - חסר ו' ע"פ המס'. כה) סיניך - מלא ו' והג' רפה. כז) ברוב הספרים כ"י שבקובץ הנוסחאות וכן בקישל. כו) שפטיך - הש' הנושה מדין אתי מרחיק על מתג. ל) וְכֹנְנָה - במתג חקף בס"מ.

ב ג) ויורנו - מלא בהרבה כ"י וד"י, ומן המס' אין הכרע כלל. יב) וְעַל כִּלְיֵנְשָׁא - כן מוטעם בכל הס', וכדרך כל, ועל' שאחריו. ג) לריב - מלא ע"פ מס' דעמוס ז'. טז) וטפוף - מלא במק"ג, בב"ב ובקישל ובכמה כ"י, ואין הכרע מן המס' שבידנו. כג) הגלינים - ס"א והגלינים. כז) בב"ב ובקישל ובב"ר (ר' מ"ש). כד) כִּי־תַחַת - כן מוטעם בכל הספרים ואף בב"ב ובקישל. וכן מצאו הראב"ע והר"ק בספרים שביניהם (ור' מ"ש). ובכ"ז העירתי, ס"א כִּי תַחַת, לפי שנטעא כן במקצת כ"י, והוא בהסכם עם פ"י רבא (שבת ס"ב ע"ב): חלופי שופרא כיבא (ולא כמו שהובא במ"ש, בועא), ונ"ל שהבין, "כ"י מקצר מן 'בָּאָא' (=כאב לב, צער) מענין הכאות (יחזקאל יג, כ"ב), ונראה (תהלים קט, ט"ז), והר"ק גרס 'בָּאָא' מענין מכות אש, ויהיה "כ"י" = בָּרִי (כיה). וכן פירשוה חכמי העמים, וכן הרגמה יהואש ע"ה: א בראנד אנשטאט שיינקייט, וכונתו, שהכונה לשפחה עושה צרבת אש בפניה לאות הכרה אם תברח. ובכ"ז נ"ל שהטעמת רוב הספרים נכונה, כמו שאבאר: מלת, תחת' בזה אפשר שתהיה פעל עתיד לנקבה משרש, תחת' ע"ד תעש, תעל, ותחז (מיכה ד, י"א), ושב על האשה המוכנת בענין, ומלת, כ"י לנתינת טעם: לפי שבעת הרעה ההיא תתעב האשה כל יפיו וקשוט, שלא יתעללו בה אנשי חיל האויבים ויענוה. לשמוש בשרש, תחת' להוראת גריפה של בטול השוה: יחחק (תהלים נב, ז').

ד ה) מקראה - חסר ו' בכל ס"מ, ואין הכרע מן המס'. על-י-כ-ל-כבור - בס"א על כבוד' ר' מ"ש.

ה כה) חוצות - מלא דמלא בס"מ, וכן יוצא ממס' דפ' בלק שבכל הספרים מלבד ס' ירמיה נמצאו רק ב' כתובים כן, חצות', והם קרית חצות, וחברו בס"א כ"י.

ו ג) בם - העירותי, סבירין בה' (ר' מ"ש).

ז ג) ושָׁאָר יָשׁוּב בְּנֶךְ - החורתי את ההטעמה לישנה בטפחא ומונח, לפי שהיא כן בכל הס' כלם ממש באין יוצא מן הכלל, וא"א שישתבשו כלם. ולטרים ובר' הלכו אחר תקון רשד"ל, וכ"ז לפי שהובן שם הבן, שאר ישוב', אבל אפשר לסבור במובן, שאר ישוב': יתומו של ישוב בנו שמת בנעוריו ע"ד: שם ושאר (י"ד כ"ב). יד) וכן להלן ח, ה) עמנואל - מלה אחת (מ"ש). טז) מאוס - זה מלא במס' או"א ס' ט"ז (ור' במ"ש). כג) שם - הש' הנושה מדין דחיק. כד) יבוא - מלא, שכן נמסר על אותו דס' יב' א' לית חסר בספרא'.

ח ב) גָּן - זה אחד מן ו' סגל בלא מקף ע"פ המס'. ח) מלא רחבי - כן במק"ג, בב"ב ובקישל, ונכון. ט) וְהָאֲזִינוּ - במתג חקף בס"מ (ר' מחברת המס' ערך עשה 2. בשם הרו"ה). יז) וְקִינְתִּי־לָו - זה אחד מן ה' מאילין ע"פ ס' דפ' אמר (ויקרא כא, ד').

ט יד) שקר - הש' הנושה בסבת דחיק. טז) ומרע - הר' בפתח ע"פ מס' או"א ס' כ"ד, וכן בקישל וב"ר.

י א) ומכתבים עמל - במרכא וטפחא בכל הספרים כלם, באין יוצא מן הכלל, ונראה סתוך פ"י רש"י שכן היה גם לפניו, זוהי שהכריחתי לראות בשם, סכתבים' חמונה ערבי: מכתבים עמל = מכתבי עמל. ואפ"י רשד"ל בתקונו לא העז לנוע בה, ורק ב"ר הרפ"ס: ומכתבים עמל ע"פ כ"י אחר. ונ"ל כמות הטעמים שלפניו: המכתבים את העמל שכבר כתבוהו להם מראש, ר"ל: שחברו להם ספר חקים מפורט שכלו טוב על הקוטב של תקנת

העשירים על חשבון העניים, וכשבא לפניהם דין עני עם עשיר, הם כתבים פסק ריגם ע"פ החקים ההם. כתב = כתב בפרוט, והוא פעל יוצא לשני, ולא כרד"ק ובעל המצודות. יג) נבנותי - מלא ו' שניה, כן בכל הספרים. נבולת - כצ"ל ע"פ המס' דתהלים ע"ד כפי שנתקנה ע"י הרו"ה ז"ל, וכן במק"ג, בב"ב ובקישל, וכו נמסר ע"ז. ל' כ"כ. ואור"י כ'אב"ר - כן מוטעם בכל הספרים כלם, ורק בב"ר: ואור"י כ'אב"ר בלי שום ראייה כלל מאיזה כ"י, וגם לבלי צרך, לפי שהכתוב מתפרש יפה לפי הטעמים שלפניו, או שמלת, כאב"ר" תאר נושאי: בתור כביר, כבתרום האנגלי החדש שיצא בפילודלפיה: as one mighty. או שהיא מלת המצב כבתרום יהואש ע"ה: און מאכטיק טו איך נידערן די באווינער. טז) את - בס"א ואת (ר' מ"ש). כב) שוטף - מלא ע"פ המס' דיוחזקאל יג, י"ג. כג) כִּלְיֵהָרֶץ - בס"א בקרב הארץ' ר' מ"ש. כח) עֵינַת - ב' פחין ברוב ס"מ. לז) גדועים - מלא ו' ברוב גדול של כ"י, וכן בב"ב ובקישל.

יא יב) ונשא - במרכא כדון בקרבת הטעמים. טז) יָסַ - בקמץ ובמתג בס"מ.

יב א) כִּי אָנַפְת - כן מוטעם בכל הספרים כלם. וב"ר הרפ"ס כ"י אָנַפְת ע"פ הר"ק במכלול (ואינו ח"י הפעם). אבל זה דרך מלת, כ"י בקשור מלים כזה להתחבר אל הפעל. השוה: כִּי־חַטָּאתִי לך (תהלים מא, ה') אלא שבטעמי כ"א ספרים אין אספ' בלי טפחא, ומטעמים במקפין (ר' תו"א 60). ג) הישועה - ח"י רפה כדון.

יג כ) תשכון - חסר ע"פ המס', שכן לא נמנה בין ג' מלאים, ולא בין י" מלאים בלישנא.

יד טז) תוֹרֵד - קמץ בטרחא. כן בכמה כ"י, וכן ראוי להיות לפי שאין אתנה בפסוק זה. השוה: למטה אַפְרָיִם וכו' (במד' יג, ח'). כא) אבותם - מלא, לפי שאינו מן החמשה חסרים בנו"כ שנמנו במס' דנחמיה ז'. לא) הילילי - מלא ברוב הספרים, וכן בב"ב ובקישל ובב"ר.

טז ב) ודיבן - חסר ע"פ המס', המונה ג' מלאים, ואין זה מהם. ח) אלים - כן ברוב הספרים. ויש אמנם כמה כ"י המנסחים, אילים' מלא דמלא, והרו"ה אמר להוכיח כן מן המס' (ר' מח' המס' בערכו). ולי נראה שאין ממנה הוכחה, לפי שרק על, אילים' שבתורה נמסר, וכל שום אתרא דכותהון, אבל לא נמסר כן על, אילים' שבנביאים וכתובים. ט) מלאו - נס"א בס"מ.

טז א) מְשַׁל - חסר ו' ע"פ המס' דמ"ה ה', שכן לא נמנה בין י"ד מלאים. ב) קְעוּף - הכ' בשוא ולא בקמץ, שהרי נמסר על, קְעוּף' דהושע ט, י"א: לית'. ג) הביאו - העירתי, הביאי קרי, ובנ"א כן כתיב וקרי' ועל, עשי' העירתי, עשו קרי ובנ"א עשו כתיב עשי קרי'. הנוסח שבפנים הוא של הרד"ק ומ"ש, והנוסח האחר שהוכרתי הוא של המס' או"א ס' קל"ז. ובאמת הנוסח שבפנים אין לו שחר. לפי הכתיב מדבר אל הרבים וגומר אל היחידה (העדה, רד"ק) ולפי הקרי התחיל מדבר אל היחידה וחזר אל הרבים וגומר שוב אל היחידה, ונמצא שהכתיב יותר פשוט מן הקרי, וזה תמה, ואולם לנוסח המס' הנ"ל הכל עולה כהוגן. לפי הכתיב, עש' מקור, ולפי הקרי הכל צוויים לנקבה. נדד - חסר ע"פ המס' דמשלי כו, ח', המונה שם ב' מלאים ואין זה מהם, וכן חסר בקישל.

יז ו) עוללת - בזה ובחברו (כד, יג) נפלה מחלוקת בספרים במלוי וחסרון הווין, כמו שהעיר בעל מ"ש, ורשימות המס' משובשות ג"כ, שהרי נמסר על של כד, יג, ל' כ"כ' ובפנים הוא כתוב חסר דחבר, וכן נכתב אותו של מיכה ז, א', ובצרו נמסר, ל' חסר'. וע"כ בחרתי בנוסחת קישל (ההוצאה החדשה (משנת 1929) עם המס' בצרו) שהשנים דישעיה כתובים, עוללת' וכשניהם נמסר בצרו, ב' כ"כ', ונראה שכן צ"ל גם במס' דמק"ג בספרא כ"ד, יג: ב',

י'ז כמו שהטעמיהו בורד. כג) בראותו - מלא ע"פ המס' דשמואל ב' כד, י"ז, וכן במקצ'.

ל (ו) אוצרתם - כן בבב' ובבורד ע"פ רוב כ"י וס"י. יר) ולחשף - חסר ע"פ המס'. טז) ותאמרו - וכן לב, טז) יערה - כן

בבב' ובקיטל ובבורד ר' משה"ט דף כ"ה. יח) ולכך - יש מנסחים ברביעי, אבל חברו בפסוק המוטעם משרת מלמד על זה שהוא נראה לנרשים.

יט) זעקך - וכן להלן גז, יג) בזעקך - הע' בחט"פ, והמקורים בשוא פשוט בטלים במעוטם. והשואת בורד עם זעמך (תהלים לח, ד'), טעמך

(ש"א כה, ל"ג) אינה כלום, לפי שאלה זעקך, בועקך) מקורים ע"ד צשכבה, והפתח להרחבה, ולא נמצא כלל שם זעק אלא בפיוטים. כא) לכך -

במוט ברוב ס"מ, ולא במקף, וכן כב) תאמר - במרמא. לב) בה -

הה' בלי מפיך, לפי שהנקוד הולך אחר הקרי. לג) הוֹכֵן - קמץ בטרחא (ט"ש).

לא (א) על-סוסים - כצ"ל ע"פ מס' ארא סי' רצ"ו, זכן בבב' ובקיטל ובבורד ר' מ"ש. ה) פסח - חסר בבב'. וכן חסר ברוב הספרים

כ"י וי"י, וכן בקיטל. ז) באמריו שקר - במקף ברוב ס"מ.

לב (ג) מרוממתך - מלא ו' קדמא ברוב כ"י, וכן בקיטל ובבורד.

לד (ו) לה' קלאה - גרשים ומרכא. כן ברוב כ"י, וכן בבב' ובקיטל. והגרשים נכון לפי הנתוח. מחלב... מחלב - בצירי בס"מ.

יא) קאת - ברוב ס"מ באו זה וחברו דצפניה ב, יד בקמץ ופתח, וכשבראשו ההידיעה כלו קמץ בכל הספרים, ע"ד השמות קר, עס; קקר, קעס.

יב) וקפור - מלא בקיטל ובבב' וברוב כ"י שבק"ה. יג) נהיו - נסרא בקיטל ובכמה כ"י שהובאו בבב', ונכון. יד) קמוש - הנה בכפפה כ"י

וס"י כתובים זה וחברו דהושע ו', וכן קמשנים (משלי כד, ל"א) בסוף, ועמם בב' וקיטל ובורד, אבל בקונקורדנציה וברוב ספרי דפוס בשוף, וכן הקריאה מקובלת בידנו, ונ"ל שהיא המכריעה.

לה (ז) לאנם - בפתח ברוב ס"מ, וכ"נ מסתימת המס'.

לו (א) על - במונח, כמו במ"ב יח, יג. כן במקצ' בבב' ובקיטל ובבורד.

(ב) וישלח - במרכא משרת הלרמיה, ולא בלרמיה לפני לגרמיה כמו שהוא במקצ'. שאלו כן היה מוכר במס' בחלופין דבין מלכים וישעיה.

יב) החומה - מלא ע"פ המס' דשמות יד, כ"ט, שכל חומה, החומה דנביאים וכתובים (חוץ ממלכים) מלאים.

לז (ג) כי - במונח ברוב ס"מ. (ד) אלתירא - בפשטא בס"מ. (ה) יארי - חסר (מ"ש). לב) צבאות - ר' אויא, סי' צ"ז.

לז) ושמינים - חסר, שכן לא נמנה בין ו' המלאים שנמסרו במס' דשופטים ג'.

י) אמרתי - מוטעם רביעי בכל הספרים ולא זקף. נראה כי לדעת בעד"ט, בשערי שאול נקשר עם אמרתי: כשהייתי בשערי שאול ר"ל

נוטה למות) או אמרתי: ברמי ימי אלכה. וע"כ ג"כ נוקד צירי בטרחא.

יד) אדני - כצ"ל במקום שם הוי"ה, כי הוא אחד מן כב ודאיין דספרא (במס' צ"א). וכן בס"מ. יז) כי - במרכא בקיטל, ונכון. יח) כי - במונח בכל

ס"מ. יט) כמוני - ע"פ המס' כל דנו"כ (חוץ מאיכה) מלאים.

כ) וננינתי - ע"פ המס' דתהלים ד' היה ראוי להיות חסר, ובאפן חסרונו יש מחלוקת בספרים, יש מנסחים, וננינתי ויש, ונננתי וימי זה יכריעו? ואולם

בספרים רבים הוא מלא דמלא. וסוף כל סוף אין חסרונו ברור כל כך מן המס'. כי אפשר שמה שנמסר, ג' מלאים בלשנא לא בא אלא לחבר, וננינתי עם

בננינתי, ולא לכלול את הבאים עם הכנויים. ע"כ הנחתו מלא דמלא כמו שהוא.

לט (א) מראדך - בא. כן ברוב כ"י וכן בבב' ובלטרים. אבל בקיטל ובבורד: מרדך. ובורד בהערתם מסתיים מן המס' שמסרה מ"ח מלין

נשבין א' באמצעות תיבותא ולא קריין, וביניהן נמנה, בראדך (מלכים ב' כ, י"ב), חה לא נמנה בעיהן. ואולם מסרה דמ"ח מלין הובאה במערכת המס' ובמס' דיתחא קא, א', וראיוב א, א', ובוא"ס סי' ק"ג, ובכל המקומות המסרות סובלות

השמות והוספות בו מה שאין בו, מלבד השמות שנשמטו בכלן, כמו שהעיר ע"ז הח' פ"ד בהערותו במס' אויא, ומלבד השמטות שמצאתי אני עוד אחריו, כמו

כ"כ במקום, ל' כ"כ. ט) מעזו - גם בזה בחרתי בנוסחת קיטל וכמה כ"י המחסרים את הו', ורק בתהלים נב, ט' נמצא, מעוז' מלא בכל הספרים, ונראה לשם שיכת המס' הרשומה כאן, ל' מלא וחד חסר וכתוב ה', וגם המס' העיר שם על מלוי הו' ולא כאן.

יט (ו) קמלו - ה' רפה (מ"ש). ז) נדף - בפתח בס"מ. יב) אים אפוא - לפי ההטעמה מלת, אפוא' מחוברת עם הנושא, מה שהוא

קשה לפי הנינונו, וע"כ תקן רש"ל: אים אפוא, הודה שלא מצא כן בשום מקום, ונמשך אחריו לטרים, אבל נראה שמלה זו מתחברת לעולם עם המלה

שיש בה המרצה יתרה, כמו: ולכה אפוא (בראשית כו, ל"ז) וגם שם נחקשה רש"ל ורצה לחקן: ולכה אפוא, וכאן המרצה היא במלת, והמקד, כי

על כן נתפרשה אחר שכבר היתה בכלל סיהכנוי, ובבראשית שם שערתו באפן אחר. כב) וקא אשור - כן במקצ', בבב' ובקיטל.

כ (ב) ב"ד - כן במקצ' ובקיטל ובכמה כ"י שבקובץ הנוסחאות.

כא (א) לחלף - חסר בקיטל ובבב' וברוב גדול של כ"י זכן נראה 'משתיקת המס' שאלו היה מלא היה נמסר עליו, ל' מלא בלשנא'.

י) מדשתי - הש' רפה, לפי שהתנועה שלפניה אינה קבוצ אלא שורק חסר. טז) כייקה אקר - שונים הטעמים משלמעלה בפסוק ו' כדי לחבר את הנושא עם נושאו'.

כב (ט) ונתקבצו - במתג חקף בס"מ. טז) ומי - כן בבב' ובקיטל.

ד) קיאקר - כן מוטעם בכל המדויקים.

יב) נשאך - בפתח, והעד ע"ז, כי בבראשית מב, ל"ח נמסר, ל'. יג) כי - במונח. כן במקצ', בבב' ובקיטל.

כה (יב) חופתיך - מבוכה רבה יש במלוי חסרון המלה, ע"כ הוחתה כמו שהיא בלטרים, ובמקצ' ובקיטל.

כו (ט) כי - בבורד הטעמו: כי ברביעי ע"פ כמה כ"י וס"י, אבל הגרשים נראה יותר נכון, לפי שכן מצאנו להלן נה, י': כי באשך זכו' פפור

שהוא פחות הרבה מן הרביעי שאחר הטרם שאחריו, ולא הוטעם ברביעי, והיה גדול ממנו כדן בטעמים המתרדפים.

כז (ז) הרגיו - בכמה כ"י נמצא, הרגיו מלא, וכן בבורד, אבל במקצ', בבב' ובקיטל חסר, וא"א להכריע, יא) אותה - נמסר עליו ג',

מלאים בספרא, זכן יש ג' חסרים בספרא, אלא שהחסרים כדון, והמלאים שלא כדון, וכן דרך המסרה.

כח (ב) כבידים - במרכא (תו"א 16). ו) ולרוח וכו' - ההטעמה האחרת שהעירוני עליה הובאה בקדמ' מתוך כ"י אחד. ז) שקזו -

מלרע בכל הספרים שלא כדון, העירוני עליה. יח) וסתר מים - כן מוטעם בכל הספרים כלם. ובלטרים ובבורד הוכנס תקונו של רש"ל: וסתר מים.

ובאמת אין החקון עולה כהונן, לפי שהעיקר חסר, והיה ראוי להיות וסתר שקר, וגם המליצה חלושה מאד, והיה ראוי להוסיף תאר של השנבה,

למשל: מים עזים, או: כבירים, לכן נ"ל שאין לשנות את הטעמים, וסתר מים הוא: חשרת, שפעת, או חשכת מים, ע"ד ישית חשך סתרו וכו', אלא שהנביא בחר

במלת, סתרי להפילה על לשונם שאמרו, בשקף נסתרני וי' גם תלע' סי' של"ז.

יח) וחייתם - ברוב ס"מ נסרא. כ"א) כעמק בנבעון ירגון - כן מוטעם בכל הספרים, חוץ בלטרים ובורד שהטעמו: כעמק בנבעון, בהתאם

לכל המבארים והמתרגומים. זככ"ז אינו אלא תקון, כי כאמור, לא נמצא כן בספרים. ונ"ל שבעד"ט כיון למנוע מליחס פעל, רמ' אל השם ב"ה, וע"כ הטעם

באפן שייחס אל העמק באיזה אפן שיסברוהו הקורא. ובוא וראה שהרמב"ם ז"ל לא

הכיריו בין פעלי ההנשמה במו"ג ח"א. ונראה שגם הוא כן הבינו, שהוא חומר אל, עמק'.

כט (א) קראינא - הנחתו כן כמו שהוא בלטרים ובבורד, וכפי ערוחתם כן הוא בכמה ס"י, ולא כספרים המנסחים: קרא נא"ה.

לפי שדנו בו דין נסרא ר' הערתי למ"ג, כ"ד, שהי' או היתה ה' ראויה להתש

מדין דחיק (מן המין הנקרא במס': ועיר), כי אין הבדל בסיום של הברה פתחה בין ה' לא' - ר' תרא צד 30, והיו המלים, נאצה' באות לידי התלכדות נמורה

עד החינוך. טז) במחשך - במקץ ברוב ס"מ. טז) תפ כ"כ - בפתח (מ"ש), וכן בבב' ובקיטל ובבורד. אבל מוטעם קדמאזקף בכל הספרים, ולא

ומחולפים בהם, אלא ודאי שהאמוראים בש"ס הלכו אחר ספריהם שהיו שונים מספרינו שבידינו היום בכמה ענינים צדדיים, והלכה כספרינו וכפי המס' שלנו נגד המס' הבבליית. מה – הנוסח שהעירונו עליו נמצא כן בקישל.

נג (ה) מעונתינו – חסר ו' אחר ה' ברוב כ"י, וכן בכ"ב ובקישל ובכ"ד. (ז) נא למה – מלעיל (מ"ש).

נד (ד) כ"י לא (תחפירי) – בשני מונחים לבן בלעם (משה"ט דף י"ב ע"ב). (ז) נדלים – חסר ע"פ מס' דשופטים ה', וכן בכ"ב ובקישל ובכ"ד. (י) מרחמך ה' – בהערתו בשולי הגליון: ב"ד באולול מוסיפים עניה סערה – טעם הדבר, לפי שנדחתה הפטרת עניה סערה בשבת ראה מפני חפ' השמים כסאי, ואין להשמיט הפטרה מו' נחמתי. (יב) כ"ד כד – כצ"ל (מ"ש). (יז) עברי ה' – כצ"ל ולא בקדמא ואולא, וכן בכל ס"מ.

נה (ג) קסרי – וני' א' קסרי' (ר' מ"ש ס"ז ז') וכן בכל מקום.

נו (ט) לא כל כל חיתו – כן בכמה כ"י, וכתקון דר"ל.

נז (ה) סעפי – חסר ברוב הספרים ככל חבריו, ובו'ד הדפיסוהו מלא, והעירו שכן צ"ל ע"פ המס', ואני לא מצאתיה. (יג) יקח – מוקף בס"מ. ואמר – במרכא בס"מ.

נח (ב) יום יום – במרכא ופשטא, ובלי פסיק, חה בכל הספרים הישנים וכ"י חוץ משני כ"י וספר ד"י אחר שהובא בק"ה בפסיק, והם בשלים במעוטם. ומה שכ' במשפטי הטעמים (כ"ד ע"ב) כי לעולם יבוא פסיק בין ב' מלים תאומות, אינו כן לעולם, וכמה פעמים נמצא. איש איש' מבלי פסיק, ובחזרו כ"ן שאין צורך לו מאחר שהמהפך נהפך למרכא כדי לעכב על הרהיטות בקרכת הטעמים. ונמצא שהטעם עצמו משמש שמוש פסיק.

נט (כא) אותם – מלא ברוב כ"י וס"י. אבל בורד הדפיסוהו חסר, ונמוקס בהערה: *defective scribendum*. ושכחו, והצילו אותם' (ל', י"ב) שהוא מלא בכל הספרים כלם, וכן גם בהוצאתם הם, וגם לא נמסר עליו. ל' מלא', כמו שהיה ראוי להיות אלו היה רק הוא המלא והשנים האחרים (מא, ט"ז, נט, כ"א) חסרים. ותנה נמסר על זה שלפנינו. ג' מלאים בספרא', וז"ל שצ"ל. ב' מלאים בספרא', אלא שנתחלק למעתיק בל' המס' שלמעלה (כו, י"א) על. אוחה'. ואלו היו כל הג' מלאים היר"ל. ג' בספרא ומלאים'. ולא כבוד שכתבו שס"י זו כולה נשתרבה משם ר' הערתי למעלה כו, י"א.

ס (י) קמתיך – חסר דחסר בכל ס"מ. טז) כ"י – כמונח בס"מ.

סב (ט) והללו – הל' רפה ברוב ס"מ.

סג (יב) בוקע – כצ"ל ר' מס' אורא ס"י שעי"ב.

סד (ו) עוננו – חסר ע"פ המס' ר' מ"ש. (י) וכל מחמדינו – מלא ברוב הספרים, ומן הדר"ק שפי'. וכל מחמדינו – בית המקדש' אין ראיה לומר שקרא מחמדנו', אלא ע"ד וכלו מחמדים (שה"ש ה'), שהרי אין הכונה לומר שבהמ'ק כלו נשרף, אלא: בהמ'ק שהוא כל מחמדנו נשרף.

סה (ו) על-חיקם – כצ"ל (מ"ש). (כ) לפי הבאר הרגיל היה ראוי להטעים: משם עוד עול ימים וזקן. וז"ל בכונת ההטעמה שלפנינו: עול ימים וזקן = רך בשנים ושיבה וזקנה בו.

סו (א) כה אמר – העירתי, הפטרת שבת ור"ח חוץ מר"ח אב' ר"ל, שאו מפטרין. שמעו' שהיא מן ג' דפורענותא, ודוחה את זו. (ג) ע"ך – חסר ברוב ס"מ. (ד) בתעלו ליהם – מלא ברובם. (יב) נטה – כצ"ל חסר ע"פ המס' דתהלים ק"ד, שזה לא נמנה בין ד' (כצ"ל שם) מלאים, וכן נמס' בקישל בכל אחר מהם. ד' מלאים'. זה כתוב חסר שם, וכן הוא חסר בכ"ב וברוב מקריע של כ"י. (כד) ויצאו – כמונח ברוב ס"מ, וכן נכון לפי חקי ההטעמה.

פארתינו (יחזקאל לה, ו'), ובאשתא (עזרא ד, י"ב). וא"כ נפלה מטרחה בכירא' ועלינו ללכת אחר נוסח רוב הס' בלבד. וע"כ הנחתי המלה כתובה בא' אלא שהעירתי על הנוסח האחר. (ג) מה – כן במק"צ ובקישל ובכ"ד. (ד) חזקיהו – ברביע, והקף בקצת ספרים שבש המוכח מוכחו. שאלו היה זקף, ה"ה, ו"אמ"ר שלפניו מוטעם פשטא ולא מוסח.

מ (ו) כלי-הבשר – כמונח ולא בפשטא. (יג) מ' תכן את-יךוח ה' וא"ש עצמו – כן מוטעם בכמה כ"י, ונכון. (לא) וקני – ג"א וקני' ר' מ"ש וס' המלים של שבייל ערך קיה.

מא (ז) הולם – הל' בסול ובלי טגן בס"מ. טז) מקצות – חק' רפה (מ"ש). נאמר – מלעיל (מ"ש). (י) כ"י עמך-אני – כן בקישל ובכמה כ"י ר' הערתי למ"א ג' ב"ד. (יח) למוצאי – ר' תורא צד 57 הערה 5 וצד 12 סעיף ה"ג. (כא) עמך-אני – הע' בח"פ והצ' רפה. כן מוטעם מרד"ק, וכן בכ"ב ובקישל ובכ"ד. (כט) הן כלם און – טן מוטעם בכל הספרים, ולהטעמת למרים לא מצאתי חבר.

מב (כו) יקשב – חסר (מ"ש). ובקישל נמסר עליו. ל' חסר'.

מג (ב) תעבר – חסר בכל הספרים כלם, ומס' דמבדבר כ"ב משובשת ר' פ"ד בערכו. (ה) כ"י את-יך-אני – כן בקישל ר' מ"א ג' ב"ד. (י) לא יהיה – במרכא בס"מ. (יט) בישמון – חסר י' ע"פ המס', שנמסר עליו ל' כ"כ ור' מ"ש.

מד (ג) ונזלים – חסר בקישל ובכ"ב וברוב כ"י. (יג) בשרד – בוקף, ובס"א מוטעם רביע, אבל נראה שהוקף הוא הנוקף, כן מבחינת הנתוח ר' רד"ק, וכן מדרך הקשור של רהחבור, ובמחנה, ע"ד: ראובן, שמעון ולוי. (יט) דעת – במרכא ר' משה"ט דף י"ח. (כ) הלוא – במרכא לבן אשר. (כא) עברי-לי אתה – בכמה כ"י נמצא: עבר לי-אתה, חחו ע"פ מה שכתבתי בהערתי למ"א ג', כ"ד, אבל רובם לא הסגוהו אחר, וכנראה משום חשש הבלעת הא'. (כב) חטאותיך – מלא ו'. המ"ש הביא כן בשם יש ספרים, ופליאה לי שהרי היא מסרה מפורשת בירמיה טו, י"ג.

מה (ד) מצרים – במרכא בס"מ (משה"ט דף י"ח). וס' חרי' – כמונח (מ"ש). (כ) ומתפללים – הל' רפה בס"מ. (כד) יבוא – סבירין יבואו בס"מ.

מו (א) ה' תוסיפי – מלרע, זה ודאי משום חשש הבלעת י"י יקראו. (ח) היושבת – מלא ע"פ המס', שכן לא נמנה בין ט' חסרים. (יא) שואה – מלא בהרבה כ"י וכן בקישל, ושם באיוב ל', ג' נמסר בצדו: ג' מלאים וכל שא' דכותיה. והנה ג' המלאים, אחר החפוש בתנ"ך של קישל, הם: דישעיה מו, י"א, חתלים לה, ח' איוב ל, ג', אך הסוף, וכל שא' דכווניה' שחום וחתום. ואולי צ"ל, וכל לש' דכותיה, ור"ל, לישנא דשואה' כלומר עם אותיות השמוש, בשואה, כשואה, לשואה' לעולם כלא.

מח (יא) כ"י – בטונח. כן בכ"ב ובקישל ובכ"ד. טו) הבאתיו – ר' הערתי לש"א א, כ"ב.

נא (ה) ואל-יזרעי – חסר ע"פ המס'. כתהלים פט, כ"ב נמסר ב' מלאים, חה אינו סהם. (ז) ידעי – חסר (מ"ש). (כג) ב"ד – כן במק"צ ובקישל, ונכון ר' משה"ט דף ס"ה.

נב (ה) ועתה – בורד רשמו לפני פסוק זה, פרשה שתומה' ע"פ הנמ' דמגילה כ"ד ע"א, אבל א"כ, הלא ראוי לעשות עוד פרישה גם אחרי פסוק זה, ובאמת אין ספרינו הולכים אחר זמרא זו, ולא נמצא גם אחד מכו' וד"י שתיה בו כאן סתומה, שאלו נמצא, היה סובא בקובץ הנוסחאות או היה סביאו הבוחן הגדול הרב הדין מוילנה ר' פסח פינעפר, ששם קביעת הפתחות והסתומות כל משאת נפשו, ונסע בארצות רבות מביט אסף ספרים למשנהו, ובקר כתבי יד רבים מאד, ורשם לו מקומות הפתחות והסתומות שבכל המקרא השונים בכלם

ירמיה

יב (ב) מכליותיהם-מלא דמלא ברוב הספרים. טו) והשיבתים- מלה זו נמצאת ח' פעמים במקרא, ומן בדר' מקומות כתובה חסר דחסר בכל כ"י וד"י, והם בספרא (כד, ו', ל, ג', לב, לז, לד, כ"ב), ואחר מהם מכריה י' כתוב והשבותים בכל הס', ונמסר עליו ג' וכ"ב. נשארו שלשה שהס' מחולפים בכתיבתם, והם בספרא (יב, טז, טז, טז, כו, כ"ב). ומאחר שנמסר במס'ק על מלה זו בכמה מקומות, ד"י ע"כ נשתי באלה אחר הספרים המנסחים והשיבותים, ונמצאו רק ד' חר"ח בהתאם למס'.

יג (י) הרע-בקמץ בס"מ. (ג) אליהם-בישעיה וברמיה כלם מלאים ע"פ המס'. הנבאים-זה אינו בכלל ח' מלאים בירמיה. (יח) מראשותיכם-ברוב כ"י מלא ו'.

יד (טז) בקצות-כציל חסר ע"פ המס' דפ' בלק, והמס'ק דלעיל ה. א'.

טו (י) אויילי אמי-כן בס"י וכן במשה"ט בשם בן בלעם, אבל ילדתי מוטעם ברוב כ"י וס"י בוקף ולא ברביעי (כהטעמת בן בלעם שם), וכן נכון לפי הנתוח. שהרי אמו ילדהו לאביו ולא לכל הארץ. (ג) ואוצרתיך-בוה ובשל יז' ג' הס' מחולפים בין מלא וחסר ווא' לברר מן המס'.

טז (ו) ולא יסיפך להם-כן מוטעם בב"ב ובקישל, והוא נכון מאד בנתוח. ט) ק' -כציל, ולא ברביעי. (יב) מאבותיכם, וכן: (יג) ואבותיכם-שניהם ציל מלאים ע"פ המס' המונה רק ב' חסרים בירמיה (לה, טז, מד, ג'). וכן בס"מ.

יז (ב) על, (ג) כל-נא: ועל, וכל (מ"ש). הררי בשדה-כן בס"מ, ונכון. (ז) מבטחו-בפתח בס"מ. (יא) עשה-בסגל בכל הספרים וכן נכון, שכן לא נמנה בין הקמצינ' במס' דפ' בשלה. ומסרת שמשון הנקדן בחבור הקונים, שסמכו עליה בוד' לנקד למעלה (ה, א') וכאן בצירי, היא נגד המסרה שלנו ורק בהתאם למס' כ"י שהביאו באיוב ט', ט', שמסרה ח' קמצינ': פלא, פנעה, אמונה, בכחו, בכחו, עשה, עש, עשיר'. ונ"ל שאין לסמוך על מסורות הללו נגד כל הספרים כלם, ואינו אלא תקון של מי שרצו למצוא ח' קמצינ' שנמסרו בפ' בשלה. שברטס אינם אלא ח' (וכן גרס הרו"ה), לפי שג' מהם כתובים, עשי' ברבוי, ואין להם ענין עם הכלל הדרוש. והח' פ"ד במחברת המסרה בערכו הביא בהערה דברי המ"ש בדברים כ, כ': ובמס' עשה ו' קמצינ', וטעה במח"כ בכנות המ"ש שאינו מדבר מענין שלפניו כלל, אלא מענין עשה בקמץ גדול ממש. טז) מרעה-חסר ו' ע"פ המס'. (יז) מחסיי אתה-בקמץ בס"מ. (כו) עולה-מלא ע"פ המס' דפ' נשא ודלעיל יד, י"ב. ט) ולנטוע-במס'ג' להלן לא, כ"ח נמסר ג' מלאים וס"י וכ"י, וכן צ"ל במס'ק למעלה א, יא, אם אינה במחלוקת עם המסרה.

יח (יב) עליגנתיהם-בפשטא בס"מ ר' תרא 64.

יט (ג) אליתחמסו-ס"א ואל ר' מ"ש. טו) התמלך-במתג חקף בס"מ. (כו) אתך... ילדתך-הטעמה זו נכונה לפי הנתוח (ולא כבוד). (כח) אם-כלי איך-חקפץ-כן בבוד' ע"פ ס"מ ולבן אשר. (ל) ומשל-כן כתוב חסר בס"י וכ"י, וכן נכון לפי שאין זה בין י"ד מלאים ע"פ מס' דמיכה ה'.

כ (ח) צפונה-מלא (מ"ש), וכן בס"מ. ט) עברו-נסרא. טו) לזן-בגורשים ע"פ המס'. זה נמנה בכלל י"ד בטעמא. כה"ר אמר-בקדמא. (לא) הנביאים-כן בקישל, ונמסר עליו ג' כ"כ. ושני חבריו הם, בש"א יט, כד' ושם כח, ו'. (לט) ואתה עיר אשר-בפשטא וקדמא בס"מ.

כה (ז) הכעסוני-היה ראוי להיות, הכעסוני ע"פ מערכת המסרה וע"פ מס' אור"ס פ"א שנמנה בין דכתיבין ו' וקרינן י', כמו שהבינו הרו"ה והח' פ"ד. ואלו היתה הו' אחר הס', לא היה ראוי למסור עליו, אלא יתיר ו', ולא דכתיבין ו' וקרינן י', אחר שאין כאן מקום ל' כלל, ואינו רומה למלך יכסימו

א (יד) על כלישבי-כן בס"מ (כ"ד). יח) ולחמות-חסר ו' קדמאה ומלא תניא. כציל ע"פ המס' המתוקנת שהביא הח' פ"ד בשם הרו"ה.

ב (ו) ולא אמרו-במונה חקף. כן ברוב כ"י, וכן בקישל ובבוד', ונכון ע"פ הנתוח. (ח) והנבאים-אינו מן ח' מלאים שנמסרו בספרא ס"י כ"י. (יז) קעת-כציל הב' בשוא. (כד) פרה-בה' ע"פ מס' אור"ס ק"פ, וגם במס'ק נמס' ג' כתיב ה', וכן בכל ס"מ. (כו) הבישו-מבוכה גדולה מצאתי במלה זו בספרים בענין מלא וחסר, ומן המס' נוכל רק לדעת שהשנים הנזכרים בס"י ח' (ט' ו"ב) הם חסר דחסר. ע"כ הנחתי את השאר כמו שהם ברוב הספרים, היינו חסרי ו' ומלאי י', חוץ משל ו' ט"ז שהוא מד"מ. (לא) אם ארץ מאפליה-כן הטעים רו"ה בשם בן בלעם (משה"ט דף י"ב ו"ב), והמאילא במ' כנראה לשמור על הא' שלא תחבלע.

ג (ה) הינטר-חסר ו' בקישל ובב"ב, וכן ברוב מכריע של כ"י. דבך ת-ספרים המנסחים, דבך ת"י הם נגד המס' דמ"א, א' ומס' אור"ס ס"י קכ"ז.

ד (יא) להבר-בפתח ע"פ המס'. וכן בס"מ. (יח) עשו-בחולם ר' (מ"ש). (יט) אחולה... המה-חסרים ו' ברוב ס"מ (ור' מס'ק דמשלי כ, א'). (כ) פתאם-חסר ו' בס"מ.

ה (א) ובקשו-הק' רפה (מ"ש). עשה-בסגל, שכן זה לא נמנה בין הקמצינ' במס' דפ' בשלה. וכן בכל הספרים, ובב"ב טעות הרפוס. (ב) לבן לשקר-כן מוטעם בכל הספרים לרבות בוד', ונראה שבעה"ט הבין. (לכן-אכן, אך) כעין חזוק למלת לשקר'. (ה) על-כציל חסר ו' ר' מ"ש דברים כא, ג'). ט) ואם בניו אשריכה-כן בכמה ס"מ, ויניד עליו רעו (כ"ט). טו) לשנו-כציל חסר ע"פ מס' דשופטים ז, ה' ר' פ"ד בערכו. (יז) בוטח-למערבאי מלא (מ"ש). (כא) עם-במרכא בס"מ, וברוב כ"י. (כד) הנתן-ברביעי. כן בקישל, ונכון.

ו (ה) בלילה-הל' בקמץ ע"פ המס' דכאו ומס' אור"ס ס"י כ"א. (ז) ישמע בה-כציל ע"פ חקי ההטעמה, וכן בב"ב ובקישל ובבוד'. (ג) שקר-הש' הנושה מרין חקי. טו) דרך-הר' רפה, לפי שהטעם שלפניו קדמא. (כח) משחיתם-חסר ו' הרבוי. וכן נכון ע"פ מסרת המ"ש בשם חזקיה הנקדן.

ז (יא) ל) וכן: לב, לד) אשר-נקרא-שמי-כן מוטעם בב"ב ובקישל ובבוד', ונכון. (יז) ובקצות-כציל חסר ו' קדמאה ע"פ מס'ג' דפ' בלק וע"פ מס'ק שלמעלה ה, א'. (כד) במועצות-מלא ע"פ המס'.

ח (א) ואתיעצמות שריו-כן מוטעם ברוב גדול של כ"י. (ה) בתרמת-חסר ו' ע"פ המס'. (ז) ותר-חסר ע"פ מס' שה"ש ב, י"ב, וכן בב"ב ובקישל ובבוד'. (יט) בפסליהם-חסר ו' אחר הס', ובמס' שבהוצאת קישל נמסר עליו ג' וכתוב כן.

ט (ט) עבר-חסר ע"פ מס'ג' דחזקאל ט"ז, ומס'ק נשתרבה ממקום אחר. (יב) ונאמר ה'-במונה חקף בס"מ. טו) והפצותים-חסר ו' ברוב כ"י, וכן בב"ב ובקישל ובבוד'. טז) התכוננו-במרכא ותביר (משה"ט כ"ז ע"ב). (יט) בנתיכם-בדבר מלא וחסר מחלוקת בספרים ווא' להכריע. י) (ג) מאצרתיו-חסר דחסר בס"מ. (יד) צורף-מלא ע"פ המס'.

יא (ז) העלותי-כציל מלא וכמס' בהוצאת קישל נמס' ע"ז, ב' מלא. חבירו הוא דחזקאל לו, ג'. וכן הוא ברוב הס'. ועד-הניום-בו' החבור. כן בב"ב ובקישל ובבוד', ונסתיעו מן המס' דמ"ב, כא, טו'. (כב) ובנותיהם-מלא בס"מ, וכ"ה ע"פ המס'. שכן לא נמנה בין ח' חסרים.

לב ז) בענתות - כפתח כלהן בס"מ. ט) בענתות - מלא ע"פ המס' דמ"א ב, כ"ו. יב) הכתבים - העירותי על נוסח הכתבים" ר' מ"ש. לא) אשר - במונח בס"מ. לב) על - בתליק בס"מ. לד) אשר-נקראי-שמי - שלשתן מוקפות בס"מ. מב) אנכי - הנרשים נכון לפי הנתוח, ובב"ד רביעי והוא שבוש.

לג ב) ה' שמו - בלי פסיק (מ"ש). ג) ובצרות - נ"א ונצרות ר' מ"ש. ה) אשר-הייתי באפי - כן מוטעם במק"ג. בב"ב ובקישל. ו) ורפאתים - מלא (מ"ש). י) במקום-הזה - המתג במ' כשיטת בן אשר.

לד ה) ובמשרפות - נוסח וכמשרפות נמצא בכמה כ"י, וכן הוא בקישל. יא) ניכבש'שום - במתג חקף בס"מ.

לה יא) נבוכדראצר - במכרא לסבת המתג שאחריו. טו) הנבאים - חסר ע"פ המס' דסימן כ"ו בספרא שגמנו ח' מלאים בירמיה ואחד מהם ואשלח בתראה, והוא של מר, ד', והחלף בטעות עם זה. יז) ישיבי - למערבאי חסר. וכן ברוב כ"י וד"י. והנה במערכת המס'ג נמסר יושבי ליד מלאים. אך בפרטם יש ערבוב והשמטה כמו שהעיר הח' פ"ד, ואחר העיון והברור הם אלה (יהושע טו, ס"ג; שופטים א, י"א; שם א, כ"ז; עוד שם; שם א, ל'; עוד שם; שם א, ל"א; שם כא, ט'; שם כא, י'; שם כא, י"ב; ש"א ו, כ"א; ירמיה ח, א'; שם י, י"ח; שם יח, י"א; שם כא, ו'; שם נ, כ"א; שם נא, כ"ד; יחזקאל לב, ט"ז; ישעיה לח, י"א; יואל א, ב'; עמוס ט, ה'; נחום א, ה'; צפניה א, ד'; זכריה ח, כ"א; תהלים פד, ה'; שם קו, ל"ד; דה"א ח, י"ג; עוד שם; דה"ב כב, א'; שם לד, ל"ב; ושם לה, י"ח). ומנינם עולה רק ל"א. ונראה בעליל שנשטט זה של הושע ד, א', שהרי נמנה ביניהם, שמעו דבר ה' דהחיות בימיכם ואינו אלא ערבוב של שני פסוקים יחד, וצ"ל: שמעו דבר ה' דהושע, שמעו זאת הזקנים דהחיות בימיכם, ונמצאו ל"ב. וע"כ הוסיף פ"ד גם אותו דירמיה לה, י"ז ורדה"ב לא, ד', אבל דירמיה, כאמור מלא רק למדנחאי (ונראה שלוח כיון הרושם במס' ז' בספרא, אם אינו מ"ס וצ"ל ו' בספרא). ורדה"ב לא, ד' - איני יודע מדוע בחר דוק בזה, ולא באחרים עוד ברה"ה שהם מלאים בכמה ספרים, והם ביושבי שעיר (דה"ב כ, כ"ז) ליושבי נבע (דה"א ח, ו'), ויושבי ירושלים (דה"ב לב, כ"ז). ובאמת מאחר שלא נמצא רשימת מס' בכל אלה הנזכרים מ"ה כי אם בשל דה"א ח, ו' ובשל דה"ב לב, כ"ז, ראוי להחליט שהם הם הנשטטים במס', ועמהם נשלם מנין ל"ד.

לו א) הרבעית - כצ"ל ע"פ המס' דחזקאל מ"ח. יג) מכיהו - כצ"ל. חסר ע"פ המס'. טו) ש"ב נ"א - במונח חקף בס"מ. כה) לבלתי שרף - במכרא וטפחא. כן במק"ג, בב"ב ובקישל, ונכון. כט) קא-יבוא מלך-בבל - כן מוטעם במק"ג, בב"ב ובקישל ובב"ד ונכון לפי הנתוח.

לז ה) ונעלו - כן בס"מ. ט) כ"ל-א - כן ברוב כ"י. יז) ב"ד מלך-בבל - כן בס"מ.

לט ג) נבו - בחולם בס"מ. ה) י' חו - הר' בחיך ע"פ המס' (ב"ד). ח) חמות - כצ"ל ע"פ המס' כפי שהובאה בשלמותה במחברת המסה"ג בשם הרו"ה.

מ י) ושבו בעריכם - כן במק"ג. כב"ב ובקישל ובב"ד, ונכון. יא) נתן מלך - בלי פסיק. טו) נפש - ברוב כ"י ה' רפה, ואולי בא כן לפי שהמלה קשורה יותר לשלפניה משלאחריה, כי ע"כ לפניו דרגא ולא לגרמיה.

מא ב) את-גד-ליהו - הטעם על ה" לבר לפי שהוא קדמא. יב) האנשים - במונח חקף בס"מ.

מב ב) מהרבה - בסול בס"מ, והעירותי עליו. ח) ולכל-העם למקטן - כן בקישל ובכ"י ובב"ד, ונכון.

מג יב) ועטה את-ארץ מצרים - כן מוטעם בכל הספרים כלם וב"ד העיטו ע"פ כ"י אחד ועטה את-ארץ מצרים, וההטעמה היא באמת מתאימה עם הנתוח כפי הבאור הרגיל, אך נ"ל שהטעמים שלפניו מקונים לבאור אחר לגמרי. והוא שפעל, ועטה יוצא לשני פעולים, ע"ד: ותגרת

(תהלים קד, ו') שהיא מנחי הל', ואפשר בדרך זר שהיה מלאה י', שהיא באמת שרשית (כסה=כסו=כסי), ומופיעה לפעמים גם בקריאה (שמות טו, ה'). אך מה נעשה, אחר שבכל הספרים כתוב, הכעסוני, ולא נוכל לשבשם כלם. ואפשר לבאר את הכתיב שהכינו, למען' מופסק וחרח למעלה, ונענינו: להמרות, כמו: למען איבי (תהלים סט, יט'), ומלת הכעסוני, קראו: ה'ק'ע'ס'נ'י, צווי החולי, השוה: קהלת יב, א'. יא) לשמה - ולא, ולשמה', שכן נמסר עליו ב', ר"ל: ב' דסימכי, לחרבה לשמה', זה וחברו בפסוק יח. וכן במק"ג, בב"ב ובקישל ובב"ד. וברבר תמיהה רש"ל (בכרם חמד ט' 11) על הטעמת וקף וטפחא כאן למרות ועירות הטלים האחרונות. נ"ל שחסרון ו"החבור הוא הגורם הפסק. השוה: ובונה נאָרן נאָצם אָנה'ה (דה"א ב, כ"ה) ואלו נאמר: ואחיה', או היה מוטעם: ובונה נאָרן נאָצם נאָח'ה. כ) וכן: נ, לו) הערב - בצירי. כן בב"ד ע"פ כ"י ובהוכחה מן המס'. כז) הקרבים - חסר בכל הספרים בהתאם למס'ק המחסרת את זה וממלאה את של דה"א יב, מ', ונגד המס'ג שמסרה להפך ביחזקאל כג, ה'. כח) וקיו - נוסח, וקווי כתיב באורא ס' קפ"ד. וכן בכמה כ"י ובב"ד. לו) ונקל'ת - כצ"ל כשיטת בן אשר (ב"ד).

כו ז) אַת-ירמיהו - במתג חקף בס"מ. יג) וינתם ה' - במונח חקף בס"מ. כא) יהויקים - מלא בס"מ, והמס'ק שבוש דמוכת. שהרי נמסר בג' מקומות: ב' חסר. החסרים הם כו, א' ונב, ב'. כג) ויוציאו - מ"דמ ע"פ המס'.

כז ז) גדלים - כצ"ל חסר, שהרי לא נמנה בין ו' מלאים במס"ג וכן חסר במק"ג, בב"ב ובקישל. ט) ואל חלמתיכם - כן מוטעם בס"מ, ונכון. טו) והנבאים - כצ"ל חסר ע"פ המס' דספרא ס' כ"ו. יט) המכנות - חסר ו' קדמאה בכל ס"מ. כ) בגלותו - הג' רפה. כ) יכוניה - כן בכל ס"מ. וב"ד הדפיסו: יְכוּנְיָה כתיב וקרי נגד כל הספרים, ומוקם, לפי שלא נמנה במס' בין יתרון ו' וחספין קמץ' ועוד שגמנה בין שמות עצם פריטיים הנמצאים רק פעם אחת בחולם מלא (בלשונם: Mas. enumerat vocabulum inter nomina propria, quae semel occurrunt cum cholem plene scripto). ואיני רואה מזו הוכחה כלל. שאני אומר שע"כ לא נמנה בין יתרים ו' וחספין קמץ, לפי שהנהג לקבוצה האחרת למנותו בין שמות העצם שהם מלאים רק פעם אחת בספרא, וכן דרך המסרה. ובמח"כ מסרו לשון המס' שלא כצורתה, שכן לשונה: הלין שמה נברי נסבין ו' באמצעות תיבותא וכל חד וחד לית ליה זוגא, ולא נוכר כלל חולם או שום תנועה, והרי נמנה שם בוני (נחמיה יא, ט"ו) שהוא בשורק, וכן נמנה יכוניה, שנמצא רק פעם אחת בו יתרה אחר הקמץ, ולא נמנו חוקתה, ורוהגה (דה"א ו, ל"ד ודה"ב לד, כ"ב), לפי שאלה אינם נמצאים בכלל רק פעם אחת, ונרשם עליהם, לית', ע"כ אינם שכיחים לקבוצה זו. ועוד נ"ל להוכיח, שאם כדבריהם שהמס' קראה: יכוניה' הלא הי"ל למנותו בין אליו מליון מלאין ו' ולית דכותהו', חו ר'איה מכריעה שאין אחריה חשובה. כא) על-הכלים - ברביעי ולא בוקף. כן בכל הספרים (חוץ מלטרים), וכנראה בא כן, כדי להבדיל בין כלי קדש לכלי חול.

כט ג) בבל-ה - במכרא. השוה פסוק כ"ה. למלת, לאמר' יש חוקים מיוחדים בנוגע להטעמתה ע"פ קשורה במשפט ר' כ"ח ט' צד 14. י) ז'י ל"י - בתל"ג ונרשים, שהרי אין לך תליק שאין אחריה קדמא, וכן בס"מ.

ל א) אשר - במונח בס"מ. יא) אשר - בדרגא ולא במונח. טז) ל"כ - בגרשים ע"פ המס' דספרא ס' ז'. יח) ומשכנתיו - חסר בס"מ, ובאויב לט, ו' מלא, וכן בקישל בהסכם למס', ב' חד חסר וחד מלא, ובהפך סב"ד.

לא ז) וילדת - חסר (מ"ש). יא) יוסיפו - מלא דמלא כפי המס'ג דמשלי, אבל דמלכים משובשת. כז) לנתוש ולנתוח - מלאים בכל הספרים, ובקישל נמס' עליהם, ג' מלאים, ובמק"ג המס'ק משובשת. לו) חננאל שער - כן בב"ב ובקישל ובב"ד ר' מ"ש. אבל לפני הרד"ק היה, עד שער' ר' פירושו בוכריה י"ד.

אתם אבגט (שמות כט, ט'). ור"ל כמו שדרך הרועה לעשות שלאיו לשמור את צמרם ליום המזיה, כן יעשה הוא את ארץ מצרים את בנוד, כלומר; כל רכוש הארץ יאסוף לו, ולא יותר דבר.

מך (ד) תעשו - ברביע, כן בקיטל ובב"ב. נכון. (ח) גוי - כצ"ל ע"פ המס' דירמיה לג, ט', וכן בבורד ע"פ כמה כ"י. (יב) לשמה - ס"א ולשמה, ובפסוק (כב) ולשמה - ס"א לשמה ר' מ"ש. (יב) ותמו - מלעיל בכל הספרים כלם. ובודד הטעיה מלרע לפי שכן מנהג הכפולים ברבוי העבר וביחוד עם ו'ההפוך, ואע"פ שראיים מן ותמו (פסוק כ"ז) אינה כלום. שכן דרך התליק לבוא לעולם באות האחרונה, הנה ראיחם מן וקלף ונדף (חבקות א, ח'). ודףו (עבריה ט'). ור' בו ונהלים לח, כ"א. חוקה היא באמת, ובכ"ז גיל שכן צ"ל מלעיל מרין נסרא למקום הטעם בעצם אע"פ שהברתו סגורה, ע"ד למה זה, וזכחת פסח, כידוע. (יג) בחרב ברעב - כן בס"ט. (יז) יח (יט) כהן (כה) למלכת - השמטתי את התערה, חסר א"ל לפי שאין זה ברור, ולהפך הרעת נוחת שהיא סמיכות מן מלכה כפי כל המפרשים והמתרגומים. (כז) אשר בארץ - כן במק"נ ובב"ב ובקיטל, נכון.

מה (ד) הארץ היא - כן למערבאי בלא מלה, ל"י. וכן במק"נ, בב"ב ובקיטל ובברד. ויפה תרגמה יהואש ע"ה, און און איז דאס אין נאנצן לאנד, וכונתו, שמלת, היא נושא סתמי, ועולה על ההריסה והתיצה המכרת.

מו (יב) יחדיו - זה אחר מן ג' מלאים ע"פ המס'. (יח) וכבר מל בים - בטפחא ומרכא בכל הספרים, ולא להפך כמו שהטעמו ברד, וכן מוכיחים הטעמים שלפני אלה, שנושא, ויבוא, כרמלי, ולא, פרעה, שאלו היה כן, היה מוטעם: כי כתבוב בהקים וכבר מל בים ור' רד"ק. (כח) שמה - הש' רפה ר' למעלה מ, ט"ו.

מו (ב) שוטף - בוקף. (ד) כפתור - מלא בכל הספרים. וע"כ אפשר שהמס'ק בעמוד ט, א' שפסרה, ב' מלאים, ר"ל שאותו דפסוק ז' שם חסר, שכן נמצא במקצת כ"י, או שהיא משובשת, וצ"ל ג' מלאים.

מח (ג) מחרנים - בכ"י ובגורפסים מתחלפים הנוסחאות במלה זו בין מלא חסר, ומס'ק לפסוק ל"ד אין הוכחה, לפי שנראה שצ"ל, ל' חסר,

ור"ל, שלא נמצא יחד כניב הזה, עד חרנים' ותוא חסר. יחא שדך - חסר ע"פ מס'נ דיעשה כ"א, וכן בב"ב ובקיטל ובמס'ק דכאן שבוש. (כ) היל"ל - מלא דמלא ברוב הס'. מה' סיוחן - מלא ע"פ המס', וכן בכמה ס"ט.

מט (כ) אסילא ישים - במרכא בס"ט. (לח) שבור - כל, שבור שבמקרא חסר.

נ (ה) דרך הנה - בודד הטעמו דרך הנה ע"פ כ"י אחד, ואין צורך, לפי שקונת הטעמים שלפניו היא: הדרך שאליו נמסחם מאו. (ז) מוצאיהם - מ"מ ברוב מכריע של כתבי יד וכן בב"ב ובקיטל. (יא) כאבירים - מלא דמלא למערבאי, וכן ברוב ס"ט ר' מ"ש. (טז) לארצו - ס"א אל ארצו (מ"ש).

נא (ד) בחוצותיה - מלא דמלא ברוב הס'. ואינו נד מס' במדבר כ"ג: וכל ירמיה כ"כ חצות, לפי שקונת המס' על השם בלבד בלי כנויים. (ט) רפאנו - העירתי, רפינו קר"י, וכן באה, גרפחה' ע"ד בעלי ליה. (יא) מלאו - הל' רפה, והוא צווי מן הקל. (טז) ברקים למטר - במהפך ופשטא בכל ס"ט, ונכון. (כז) גוים - כן בכל הספרים. ונוסח, מלחמה' שבהערת לטריס, לא מצאתי. ואשכנז - פתח באתנח בס"ט. (מ) ומש-ל-בו' השמוש למערבאי (מ"ש). וכן בקיטל ובברד. (נז) וגבוריה - מלא ו' (מ"ש).

נב (ג) היתה בירושלם - ובמלכים ב' כד, כ"י: היתה בירושלם. סבת השנוי, לפי ששם נאמר, וביהודה, ור"ל חטאת המושלים שבעיר הבירה וחטאת העם מסביב, וכאן הוא קורא לכל הממלכה בכלל, ירושלם ויהודה. (ח) ירחו - בחירק (בודד). (כג) כל-הרמונים - מלא ע"פ המס' דשמות כח, ל"ג. כהן אשר נמצאו - כן במק"נ, בקיטל ובב"ב. (ל) הגלה - כן בקיטל ובברד ע"פ כ"י ונכון והשגה פסוק ט"ו. (לב) ממעל - ברביע ולא בוקף בס"ט.

סכום הפסוקים של ירמיהו: אלף ושלש מאות ושישים וארבעה, כצ"ל. ונתתי סי' אש ללבב ע"ש שנאמר בו: והיה בלבי כאש בערת וכ, ט"ו.

יחזקאל

א (א) על-ינהר - וכן מוטעם גם להלן י, כ"י, ובג, ובשאר מקומות המלה מוקפת: על-ינהר-כבר, ויש ספרים המקיפים אותה בכ"מ. וגראה נמוקם של הראשונים, שרק בהתחלת ענין ובסוף ענין הטעיה להם ברור, ובאמצע ענין הקיפוח. (ב) החמישית - מלא דמלא ע"פ המס' ר' פ"ד.

(ט) אחותה - יש הרבה כ"י המנסחים את זה ואת של פסוק כ"ג: אחתה, ואין ע"ז רמו במס', ובקיטל מלאים. (יא) וכנפיהם פרדות - כן בס"ט. חבורות - כצ"ל ולא מלא דמלא. שכן נמצא ברוב ספרי דפוס, וכן הוא במספר רב מאד של כ"י, וכן בקיטל. ואך זו כונת המס' דשמות כ"ז: כולן כ"כ בר מן תנינא דיוחזקאל, שכולן חסר דחסר זה מלא ו' תנינא. (טז) ומעשיהם - הראשון המ' בו במתג, והשני במונת.

ב (ב) ותעמדני - חסר ו' ע"פ המס', שכן זה נמנה בין ג' חסרין בלישנויות. (ח) שמע - בפשטא ולא בקדמא בס"ט, וכן ראוי ע"פ הגות. אַת אשר-אני - כן בכל הספרים, ולא, אַת אשר אני (כבוד). והוא כרי להשוות מדת ההטעמה לשל ראש הפסוק: אַת אשר-אני, ושם לא היה אפשר באפן אחר.

ג (ג) אלי - ברביע, כמעלה ב, ג'. רביע זה כחו גדול, לפי שאחריו ב' פשטין מתרפין. (יא) ולך - בקדמא ולא ברביע כהטעמת בודד, שכן ב' הצוויים מחוברים יחד בכל המקומות ר' למעלה פסוקי א' וד', ולהלן כ"ב: קום צא'. (כד) ותעמדני - זה מלא, שכן נמטר על החסר. קדמא דספרא.

ד (ג) והכינתה - הטעם מלרע משום ליההפוך (דלא כמ"ש). (ד) ואתה - במהפך, ולא ברביע (כבוד), השה פסוקינ' וט'. (ח) מצודיך - מלא ר' מ"ש, ובכמה ספרים חסר. (יב) תעננה - הני' והני' רפויית רד"ק ומ"ש.

ה (ז) גען - במהפך ולא ביותב. (ט) (יא) תועבתיך - אלה שנים מחמשה חסרי ו' תנינא ע"פ המס'. והשאר בס"ט ט"ו. (יב) והשלישית בחרב - כצ"ל חסר ו' קדמאה, אבל, והשלישית לכל רוח' מן ט' המלאים שנמסרו במדבר ט"ו. (יג) והנחותי - כצ"ל ע"פ המס' דשמות לג, ט"ו, כפי שנחננה ע"י הרוח ז"ל ר' מערכת המסח'נ ערך נוח).

ו (ג) וְלַנְּאֻת - בלי י' (מ"ש). (יא) תנעבות - זה אחד מן השנים בסמיכות הרבוי שהם מלא דמלא ע"פ המס'. וחברו ברה"ב לג, ב'.

ז (ה) אחת - נ"א אחר'. כן נמצא במקצת כ"י רד"י. (יא) החמס-יש ספרים כמסק, אבל נראה שבוש, לפי שאין כאן ענין גורם לו ר' משה' דף ל"א. (יב) והמכר, וכן (יג) המכר - חסרים ו' ע"פ המס' דנחמיה י, ל"ב. (כ) תועבתם - מלא ו' קדמאה וחסר תנינא. ובמס'ק: ג' כ"כ' (להלן ל"ג, כ"ט, ומס'ק דכאן שבוש), והשלישי להם ברברים כ, יח'. (כה) קפדה"בא - הני' רפה (מ"ש ובודד), לפי שאין כאן דין דחוק לחתיש, מאר שהמאילא באה במקום מתג ארעי, ר"ל: שאינו בעצם אלו לא הוקפה המלה ר' בודד בהערה לדניאל ד, ט'. (כז) אתם - במערכת המס' נמסר כה' חסרים בספרא, ואולם המס' משובשת לאין מרפא, כי רבה מאד המבוכה הנופלת בה כן מצד גנין הפסוקים והשוואת סכום הפרטים אל הכלל, כן מצד קשי' וזוחם, וכן מצד סמיכות

כז (יב) עזבוניך – במקצת ספרים הו' דגושה בכלם שבענין, אבל ברובם רפה כדון. (טו) בני דדן – הד' רפה בכל הס' נגד הראוי, כנראה לפי שהטעם תכוף לה. ובתנ"ך ליפסיעונים נהוג גם כן בב', כמו: לא ירדנו בפרך (ויקרא כ"ה, יג). (כא) ואילם – זה אחד מן ג' כתובים ב' בורכ' ר' פ"ד בערכו. (כד) ברמ"ם – חסר ברוב כ"י וס"י ר' מ"ש. (כו) הבאוך – זה אחד מן י"ד חסרים י' בלישנא ביאה' (ירמיה יז, כ"ו). אותך – מלא (מ"ש), וכן החליט הר"ה ר' פ"ד בערכו. רוח הקדש – יש מטעמים: רוח הקדש, אבל ההטעמה שפנינים כונה להתאים להטעמת הפסוק שלפניו: ככבודה הנורול כן שברה הופיע בלב ימים. (כז) בדדך – כן מטעם במקצת ספרים, והוא הנכון, ובכמה ספרים: בדדך, והיא הטעמה נרועה ביותר להחבר את המלה הבאה בכניו הנוכח לשאחריה, ויש ספרים המטעמים: בדדך, ואף זו נגד הנתוח, לפי שאז יעלה, אשר בך אף על מחזיקי בדדך, חזו אינו נכון, כי לא תתכן אמרה באורית כזאת, אלא על מי שאין מציאותם מוכרחת בכל אניה, משא"כ מחזיקי הברק, שא"כ כלל לאניה להפליג בים מבלעדיהם. (לא) קרחא – לפי החלופים שלפניו, כן הוא למדנחאי, ולמערבאי: קרחא, אבל אפשר שיש שם שבוש וצ"ל בהפך, שהרי הרד"ק הביא כן: קרחא, וכי: א' במקום ה' ר' מ"ש. (לב) כדמ"ה – המ' רפה בס"מ, וכן נראה ממה שנמסר עליו: לי, וחסר'.

כח (ד) באוצרותיך – כן מלא דמלא ברוב הס'. (ח) יורדוך – כן, חסר י' ברוב הס'. (ט) מחלליך – מלא ברוב הס'. (יב) ואמרת – נסוא. (יג) מסכתך – הכי רפה בס"מ, וממילא לפניו מתנ. (יז) לראוהיבך – במקף לבן אשר, והבי' ברגש מדין דחיק. (יח) בענל – בב' סגולים בס"מ. (כו) מסביבותם – מלא ע"פ מס'ק דט"ב יז, ט"ו.

כט (ב) פניך – במקף ולא ברביעי. קלה – ולא: קלה (רד"ק), והם ד' במס'. (יב) והפצתי – זה הדח' ע"פ המס'. (יח) העבדה – לעולם חסר חוץ מאחד בדה"ב לה, י.

ל (ד) יסודתיה – מלא ו' קדמאה וחסר תנינא. כן ברוב כ"י, וכן בב"ב ובקישל, והוא בהתאם עם המס' דבראשית מט, ו'. (ה) הערב – בצירי (כנל). (ט) כיום – בב' ע"פ המס' המונה. כיום יא רפין' ואין זה מהם. וכן בכמה כ"י, וכן בקישל ובב"ב ובבור', אבל בכמה כ"י נמצא: "כיום", וכן קרא הרד"ק, וכן בקונקורדנציה. ומי יודע אם לא היה לפני הרד"ק במס' י"ב רפין' עם זה, ואח"כ נשמט. (יב) קרבה – הח' בקמץ גדול ובמתג כמו בבראשית ז, כ"ב, וכענינו ר' רד"ק. (יד) פתרום מלא (מ"ש). (יח) חשך – בסין עיקר, שכן הוא ברוב הס' וכן הוא ע"פ המס' ר' מ"ש. והמנסחים: חשך בש' בטלים במעוטם, והם נגד המס', אע"פ שחרגו יונתן כן הוא. אבל מה שפירשו: חשך (מנע) היום את אורו, אינו נ"ל, אלא: היום (יום המלחמה), השה: דה"ב לה, כ"א חשך את היושבים בתחפנחס מלכת בשבי (אולי הובטח להם כן בשכר מסרם את העיר ביד האויב בשלום), ודי לה שברון גאונה, ואך העירות מסביב לה בשבי חלכנה. (כג) כו) והפצתי – שניהם חסרי י' ומלאי ו' ע"פ המס'. וריתם – זה חסר י' תנינא ע"פ המס', ונמסר עליו ל, כ"כ, ועל של מעלה (כט, יב) נמסר לי מלי'.

לא (ב) אל-מי דמית – כן מטעם ברוב הספרים, וכן בקישל. ובמקצתם מטעם: אל-מי דמית. והנה ההטעמה השניה מתאימה לפי רש"י, והראשונה מתאימה לפי הרד"ק והמבארים שאחריו, שהבינו: קדמות גודל, והוא פשוטו של מקרא. (ד) סביבות – מלא דמלא (מ"ש). (ח) בנך – יש ספרים במונה, אבל ברובם מקף, וכן נכון, לפי שהשם אינו אלא להפלה לנן, ע"כ יפה בו החבור ככל האפשר, ואינם נפרדים אלא כשה' הידיעה באה ביניהם. כפראתיו – מכאן ואילך הר' קודמת את הא' (מ"ש). (טו) האבלתי – יש מטעמים גרש או רביעי, וברוב הס' זקף, והוא הנכון, לפי שהמלה כלל שאחריו פירושו: צויתי אב"ל, ואיך כסתי עליו וכו'. (יח) ע"דן – בגרש בס"מ, ובהתאם לנתוח.

לב (ב) בנהרותיך – מלא דמלא (מ"ש). (ז) וכסיתי – זה מלא בכל הס' (דלא כבורד), ומה שנמסר על כסתי למעלה (לא,

ספרים: במצדות. (יב) הוביש – לפי המס' ראוי זה להיות חסר ו', שכן אינו בכלל המלאים שנמסרו ביהושע ד, כ"ג, וביואל א, י', וכן נדפס חסר בבורד על סמך מס' זו, אבל בכל הספרים הישנים ובכ"י הוא מלא, וקשה לשבש כל הספרים כלם, ואפשר שלא מנחה המס' אלא בספרי מקרא שנמצא בהם כמה פעמים שרש, יבש' בהפעיל, משא"כ ביחזקאל שלא נמצא יותר מזה האחד, וע"כ לא בא במנין כלל, אע"פ שאפשר שהיה מלא. (יד) ותצא – מלרע ברוב הס'. ובורד העירו שקדמא לפני גרש, אינו נסוא לעולם.

כ (ד) תועבת – כצ"ל ע"פ המס'. (ג) אותם – הערת המס'ק שיכת לפסוק כ"א. (כא) עליהם – מלא בכל ס"מ. (כב) והשבת' – חסר ומלעיל (מס' ומ"ש). (כט) אשריאתם הבאי'ם – כן בכל ס"י וכ"י, מלבד מעט מועד שמוטעם בהם: "אשריאתם הבאי'ם", אך בין כך וב"כ הפסוק קשה ואינו מובן, ומחרגום יונתן נראה שהבין, הבאי'ם מענין, לשון הבאי' ברח"ל, וגם כזה לא הרוחנו הרבה. ואולי אפשר לבאר ככה: הראו לי כמה אחת, מאלה שאתם הבאים אל הארץ תפסחם בה להעריצה, שהיחה נחשבת לבמה וגם לכעני אשר לפניכם, ושמה נשאר עליה עד היום הזה. הלא חדשים לבקרים חבנו לכם במות, שאין זכרונות עתיקים קשורים בהם, ואף לעובדי אלילים כזאת תחשב להרפה. (ל) הקדריך – הבי' דגושה בכל הספרים ר' הרקמה קמ"ד. (לד) נפוצתם – כן ברוב כ"י, וכן בב"ב ובקישל. (מ) אדרוש – נמסר עליו ג' מלאים בלישנא בקריאה' מה שלפנינו, ודאובי למ, ח', ודעורא ד, ב', ונראה שנמנו אותם שהם בודדים בכתיבם זה וע"כ לא נמנו עמהם ב' תדרוש' (תהלים י, ט"ו, איוב י, י'), שנמסר עליהם, ב' מלא'. תרומתיכם – כן בס"מ חסר ו' תנינא. (ט) צפון – ס"א צפונה (מ"ש).

כא (ב) תועבותיה – זה מלא דמלא (מ"ש טו, ב'). (יח) סינים – כב מלא (מ"ש). (כה) קרף – הר' במתג, חזו המכוון ב, תרי טעמי (משה"ט דף נ"ט). (כח) שחו – מלעיל כדון גחי הע'. (ל) קדר – ב' מתנים רד"ק ומ"ש ומשה"ט דף נ"ז).

כב (ו) פרשים רכבי – כן מטעם כמעט בכל כ"י שלא ככפסוק י"ב, וכן בקישל. (יד) חקקים – הק' רפה אחר שורק חסר. (לה) ותשליכי – מלא, שכן לא נמנה בין החסרים בלישנא. (מה) נאפות – הראשון מלא ו' תנינא ע"פ המס', והשני חר"ח. (מז) ובנותיהם – מלא ו', שכן אינו בכלל החסרים שנמסרו בדברים יב, לא ר' מ"ש. (מט) תשאנינה – כן בכל הספרים, ולא: תשאנינה, כמו שקרא הרד"ק.

כד (ו) חלאתה בה – החלאתה רפה ע"פ המס', וממילא הבי' שאחריה רפה. ואע"פ שהוא מן היוצאים מן הכלל ע"פ המס', אין ספק שיש טעם בדבר. ונ"ל בזה ובכיוצא בה שקרבת הטעמים היא הגורמת לרפיון הה', השה: עוננה קה (במדבר טו, ל"א), ל"ה נבח ושם לב, מ"ב, ל"ה בית (זכריה ה, י"א), ל"ה ב"ע (רות ב, י"ד), ולא הה' בלבד אלא גם ו' נרפים במקרה כזה, וע"כ: קויתוהו יעשיה לך, י"א), שלו בה למעלה כג, מ"ב, ארני גם (תהלים סה, י"ח). (יד) אחוס – כצ"ל בשורק. (כד) בבאה – חסר ע"פ המס' דיהושע טו, י"ח, ורשופטים א, י"ד, וכן בקישל.

כה (ח) אמר – בח"פ (מ"ש). (יג) ונטתי – חסר ע"פ המס'. (כו) אשרי אמרה צר – כן ברוב הספרים נסוא והצ' דגושה מדין אחי מרחיק. (ד) חמות – כן בכל ס"מ חסר ו' קדמאה ומלא תנינא, וכן ראוי ע"פ המס', שכן אינו מן הג' מלא דמלא שנמסרו בתהלים נ"א, ואף לא מן הה' מלאים קדמאה וחסרים תנינא שנמסרו במס' אחרת שנחאשרה ע"י הר"ה ר' מחברת המסה' לחח' פ"ד בערך חומה). וסחיתו – מלא ברוב כ"י וס"י. (ט) קקלו – הבי' בקמץ קטן והלי' דגושה בס"מ. בחמותיך – כן ברוב הס', ובקישל נמסר עליו: לי, כ"כ. (י) יפךש – בפתח ע"פ מס' דירמיה ד, כ"ט. (י"ב) וכן כז, (יא) חומותיך מלא דמלא, ובמס'ק כ"י נמסר עליהם. ד' מלאים. (יג) שיריך – מלא, שכן זה אינו מן ר' חסרים' שנמסרו במשלי ס"י ד' וס"י כ"ה. (טו) בקדקג – רד"ק ומ"ש. (יז) מ'מים – ג'א מ'מים ר' רש"י ומ"ש. (יח) וקדרו – כן בס"מ. (כ) קחרבות – הכ' בקמץ ר' או"א ס"י י"ט), והעירותי, כצ"ל בכ"י. להוציא ממקצת ספרים המנסחים בב'.

לט (ט) ואכלתם יתלב - כן מוטעם ברוב הס' (כה) אל (אדמתם) - ס'א על (מ'ש).

מ (ג) ויביא אותי - שניהם מלאים ע'פ המס'. (ד) הקבאתה - אין קמץ הב' במקום צירי, ולא העירו עליו בעלי המס', אלא אדרבה, מזה יש ללמוד שנטיית הבנינים הסבילים של גליא בעבר צ'ל בקמץ: הקמץאתי, ר'פאתי וכו' (ושונה מהם הנפעל, שאינו סביל וגמור). (ז) חמש - כצ'ל, ולא: חמש - אָלם - כצ'ל חסר, שכן אינו בכלל ה' מלאים, הלי' רפה כדון אחר שורק חסר, וכלם קמוצים בסמיכות. (ט) ואילו - ואילו קרי. ע'פ המס' כלם שבענין חסרים י' תניא מלבד בפסוק מ'ט שהוא כתוב כמלת היחס: אליו. ומן ה"י שאחר הא' אין המס' מדברת כלל, והיה נראה לומר שכלם חסרים י' זו, וכן הדפיסו ב'וד. ואולם ברוב הספרים המדויקים נמצאת י' זו (וכן העיד בעל מ'ש), אך לא בכל המקומות, כי ברוב כ"י חסרה בפסוקי ל'ג ל'ו, ובכמה ס'מ חסרה גם בפסוק כ"ט. וכן הנחתו בהוצאה זו, וסימן לדבר פנישת שלש המלים: תאו ואלו ואלמו. (יד) ואל-איל החצר - כן מנוקד ומוטעם ברוב הס'. (טז) תמרים - הת' במתג והמ' רפה בס'מ. (יז) ורצפה - בכלם שבענין הר' במתג והפ' רפה (מ'ש) וכן בכל מקום במקרא. ובה נבדלת המלה מן ר'צפה"ה במובן: גחלת. (יט) השער התחתונה - מלעיל ע'פ המס'. וברש"י נפל ט'ס, שכל הרבור המתחיל, הרצפה התחתונה" שבפסוק י"ח שייך לפסוק זה אחר המלים, המפורש למעלה, ובמקום המלים, הרצפה התחתונה" צ'ל השער התחתונה". וכונתו היא, שאלו היתה מלת התחתונה" מלרע, היה אפשר לפרש, השער התחתונה" = השער של (הרצפה) התחתונה, כי יש שיבוא השם הנסמך בה', כמו: המסרות המכונות (מ'ב טו, י"ז, כא) ואלמו - ברבר מלוי וחסרון י' אחר א' יש מבוכה גדולה בספרים, ולא נזכר ע"ז דבר במס', ע"כ הנחתים כמו שהם במקצ' ובלטרים, שאלה בהם מלאים: כ"ב (שנים בפסוק), כ"ד, כ"ה, כ"ז, ל"א. וכן נראה במ'ש. (לא) החצוונה - חסר י' ע'פ המס' כשני חבריו להלן (מב, ו' ח'). (לט) העולה - מלא, שכן אינו בכלל ה' חסרים שנסמרו (מג, כ"ד).

מא (ב) וכתפות הפתח - בוקף (ולא ברביע) לפי שכת המפסיק ראוי להתפשט עד האתנח (השוה פסוק י"א). (ג) ה' וימד - במרכא. קירי-הבית - במקף ברוב הס'. (יב) חמשי-אמות - המתג בח' כשית בן אשר ר' מ'ש. (טז) והחלנות - זה אחד מן ג' חסרים. (כב) ומקצעותיו - כן גם במקצ' ובקישל ובכמה כ"י, ונגד זה בס'א: ומקצעותיו, ואין הכרע.

מב (כ) חומה לל - נס'א להברה בלתי מוטעמת מעולם, וע"כ הלי' רפה. (ז) כסאי - ברביע בס'מ ובהתאם לנחוח. (יא) וכל-צורתו - בקדמא ומהפך ע'פ המס'. (כ) קרנתיו - חסר ו' (מ'ש). וכן בקישל ובב'וד. (כו) יכפרו - כן כתיב וקרי למערבאי (מ'ש), ומוכרח כן ע'פ מס'ג דהוועא, א', וארא קליה.

מד (ג) נשיא הוא - כצ'ל, ואין כאן מקום למקף. (ד) דרר-שער - כן בס'מ. (ו) (ז) תועבותיכם - מלא דמלא ברוב כ"י וס'י (ור' הערתי למעלה לו, ל"א). (יא) את-העולה - מלא ע'פ המס' (כניל ט, ל"ט). (כב) בתולת - כצ'ל חסר ו' תניא ע'פ המס' ר' פ'ד בערכו). (ל) תרומתיכם - חסר ו' תניא ברוב גדול של כ"י וס'י וכחברו (כ, מ'), ושם נמסר: ב', ולא נמסר, וחד חסר, וכאן נמסר, ד', פ' ד' תרומות עם הכנויים חסרים: תרומתי (במדבר יח, ח'), ותרומתינו (נחמיה י, לח'), וכ' תרומתיכם דספרא. עריסותיכם - מלא דמלא ע'פ מס' במדבר כ, כ"א.

מה (א) עשירה - מלעיל (מ'ש). לפני אתנח לא חששו להבלעה, משום שרהישות הרבור פוסקת. (יז) והנסך - בסגל ברוב כ"י.

מו (א) שער - בחל'ג (ולא ברש) בס'מ, ורשדיל נמקה בכ"ח חוברת ט', לפי שהמלה זעירה ואין אחריה רביע. (ד) ב'נים השבת - ברביע (ולא בוקף כב'וד) בכל הספרים, לפי שהכתוב הפריד לסבת מה את

מ'ז: לית חד וכסתי' אין הכונה אלא על מה שבשניהם הס' בצירי, ובשאר בחירק. (טו) יושבי - כצ'ל מלא, זה אחד מן ל'ד מלאים שנסמרו במס', ובמס'ק נמסר עליו: ל' מלא בספרא. (כו) עונותם - ובספרים אחרים: עונתם, ואין הכרע. (ל) צדני - כן ברוב הס' חר"ח.

לג (יא) שובו שובו מדרכיכם הרעים - הטעמה זו נכונה מאד, לפי שעל פיה חחר, בית ישראל' על כל האבר המשפטי שאחר האתנח, מס'א"כ בהטעמת בוד'. שובו שובו מדרכיכם הרעים, שאינו חחר אלא על התמיהה, ולמה תמות' בלבד. (יג) (טז) תזכרנה - כן בס'מ, ולא: תזכרן. (ל) את-אֶחָיו - כצ'ל, ולא: אֶחָיו.

לד (יד) במרעה-שוב - הט' דגושה מדין דחיק. בנזה טוב - הט' דגושה מדין אתי מרחיק. (כ) ובין - מרכא זה אינו אלא כמתג במקף, ודומתו: גם את-דודאִי (בראשית ל, ט').

לה (ג) ואקרת - נס'רא. (ג) ונתעלו - מרכא ותביר במלה אחת (משח'ט כ"ז), והת' בצירי. (ד) השקמות - במקצת ספרים: השקמות ר' מ'ש. ונ'ל שהצירי ראוי בהפסק ענין בלבד, דוגמת: נמצאים - נמצאים (עורא ח, כ"ה). (י) ונושבו - בכ"י רבים יש: ונשב, וכן בקישל, ונמסר עליו ל' וחסר. ובכל זאת קשה לעוות את הישרה ע'פ רוב כ"י, במה שלא נזכר במס' שלנו. (יא) והיטבתי - כן לפי המס' דשא כה, ל"א. (טז) לא תשאיי עורד - סרוס המקף בסבת נסרא, כי הראוי: לא-תשאיי, וכן יובן למעלה (יד): לא תבשלי-עורד, מה שא"כ בפסוק זה: לא-תכשלי במקף. (כג) לעיניהם - כצ'ל, שהרי זה נמנה בין כ"ד לעיניהם" בפ' חקת, ולא נמנה בין, שמונה לעיניהם" בירמיה טז, ט'. (כה) גלוליכם, וכן (מד, ו'): תועבותיכם ר' משה"ט דף כ"ב). (לא) ועל - בטפחא בס'מ, וכן נכון כי לעולם אין סלוק בלי טפחא לפניו. תועבותיכם - כצ'ל מלא דמלא, שהרי נמסר בעורא ט, י"ב: ג' כתיב בן מלא ו' קדמא וחסר תניא: יחזקאל ג, ט', יד, ו', ועורא ט, י"ב, שהם ב' פעמים, תועבותיהם" ופעם אחת, תועבותיכם", ואינו זה שלפנינו. וגם א"א לומר שזה צ'ל להפך: חסר קדמא וטלא תניא, שהרי גם אלה נסמרו בחסרון בטל' טז, ג': ט', כתיב בן, ואין זה מהם. ואלו היה חסר דחסר שלא כשני חבריו (דלהלן מ'ד ו' ז') שהם מלדמיל ברוב הספרים, הלא היתה המס' מעירה ע"ז, אלא ודאי גם זה כמהם מלא דמלא, וכן הוא בקישל. (לג) עונותיכם - זה מלא דמלא ע'פ המס'. (לד) הקשקה, הקשמות - בכ"ס הספרים מחולפים בהם, יש מדגישים את הני', ויש מרפס אותה ומותנים את הה', ואין הכרע. (לה) הלזן - מלעיל בכל הספרים (מלבד כ"י אחדים הבטלים במעוטם) כבן נפתלי בחלופים, שהיא כבן אשר לרדק ר' מ'ש, וא"כ הו' נוספת כמו הו' של, תהו, ועיקרה: ה'לו, ובחפסק בקמץ: ה'לו מליב ד, כ"ה).

לו (ו) ח' נידים - מלא ברוב גדול של כ"י. (ט) בן-אדם - יש ספרים המטעימים חליק אבל התל'ג נכונה יותר לפי הנחוח. (טז) וכתוב (עליו ליוסף) - זה מלא ע'פ המס' (למעלה כד, ב'). (יט) אליהם - זה מלא ורפסוק כ"א חסר ע'פ המס' שלמעלה (טז, ל"ז), ואילו שיכת ההערה של המס'ק, שהרי האחרון שבו הכנויים במס' הוא, ודבר אלהם ריש פסוק, והוא פסוק כ"א המתחיל בו', וע"כ דקדקו לכתוב ר"פ, שלא להחליפו עם, ודברת אליהם, ע, י"א). וכ"י רבים מסכימים כן. (כד) וחקותי - מלא (מ'ש).

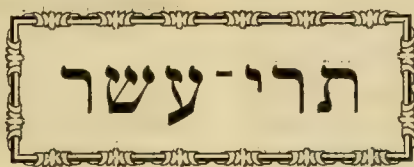
לח (ז) קהליך - ס'א קהלך ר' מ'ש. (יב) ואל-יעם - בקדמא הובא טן ד' כ"י: אל-יעם בלי ו', וכן משמע ממס' או"א ס'י שניב, אבל הוכחה ברורה איננה, שכן גם בס' שניד שם מנו דירמיה חח, כ"א, בין ג', אל' ואחד, על', אע"פ שהשלישי, ואל'. ועל כרנתו נאמר שלא דקדקו בו' החבור בשעה שעסקו בכלל אחר. (ג) קהליך - גם בזה מחולפים הס' בין מלא וחסר. (טז) וכן: לט, (ב) והבאותיך - בשניהם הספרים מחולפים במלא וחסר ר' מ'ש. ומסס' או"א ס'י ס'ג אין להוכיח שהוא מלא י', לפי שאפשר שהוא טעות הדפוס או פלישת הקולמוס במה שלא דנו בו לפי שעה ר' הערתי בפסוק י"ב).

למנחה. יא) ולא ירפאו - יש כ"ז: לא ירפאו בלי י' החבור, וכן הדפיסו ביד, אך נמצאת ברוב הספרים וכ"ז, וכן מצא רש"י ז"ל. ודומת מנזן זה: ידהם ולא ימיון וכו' תהלים קטו, יא. יג) גה - בכל הספרים בצירי. ובמס'ק: לית כתיב ה', ור"ל, לעולם במקרא: "ג"י" (כיהושע טו, ח'). או: "ג"א" (כישעיה כב, א'). מלבד זה: ג"ה".

מח (ח) י' בתוכו - ב"ו, ובפסוקי ט"ז, כ"א, בה' ע"פ המס'. (כג) קדימה - זה מלא, וג' החסרים ע"פ המס' הם דפסוקי ד', ה', כ"ז, והערת המס'ק אינה במקומה (מ"ש).

הכבשים מן האיל בהכפלת מלה, תמימם, שהרי היה יכול לומר: ששה כבשים ואיל אחד תמימם, וע"כ הוטעם, השבת' ברביע שאין כח הפסוק מתפשט אלא עד הטפחא. והשה פסוק ו' שהופסק, תמימם' באתנה, הוטעם, החדש' בוקף, שאין כחו מתפשט אלא על האבר האתנתי בלבד. (כב) מקצועות - מלא ו' תנאי ברוב כ"י.

מז (ב) ויוצאני - חסר י' (מ"ש). ג) אפסים - הא' קמוצה (מ"ש). ו) וישבני שפת - (מ"ש). וכן בב"ב ובקישל ובב"ד. ח) יוצאים - ברביע בס"מ ובחתיאם לנתוח. הגלילה - מלרע, לפי שה' סמן הנקבה, ולא

ח (ה) גקין - במס'ק, ל' וחסר', וכן ברוב ספרי דפוס. אע"פ שברוב כ"י: גקין מלא. י) מעט-המ' דגושה (מ"ש). יג) ויאכלו-הו' בפתח

ע"פ המס' דמ"ב ד, מ"א שמסרה רק ג' רפין, ואולם יש מקצת כ"י המנסחים ויאכלו, וכנראה היתה כן נוסחת רש"י ז"ל, וכן הוא בתרגום יהושע ע"ה. ואולי יתכן הבאור הזה אף בקריאת הו' בפתח, לפי שיש ו' ההפוך הנופלת על עבר תלוי, כמו: נ'מת תחתיו (ירמיה לח, ט') ע"י רש"י שם, ואף כאן: אלו זבחים להם בתור בשר אז היו אוכלים עכ"פ, אבל כשהקריבום לפני ואני לא רציתם, הנה הכל נפסד לריק. יז) חסר ו' ע"פ המס' שכן נמסר על חברו (ט, ט'). ל' מלא'. וכן חסר בכל ס"מ. יד) ושלחתי אגש - כן מוטעם ברוב כ"י ור"י.

ט ו) קמוש - חסר י' והמ' דגושה ברוב כ"י ור"י. ח) צפה - חסר ו' ע"פ המס' שמסרה לנו בתהלים לו, ל"ב: ב' מ' פני דמשק', ומה שהשאר חסרים. וכן בב"ב. וכן נמצא ברוב גדול של כ"י. וכן בקישל ובב"ד. יג) הרג - במקצ' נמסר על זה וכן על אותו דיוחוקאל כא, ט"ז: ל' מלא', וברור שאחד מהם ט"ס. ובקישל נמסר כן רק בדיוחוקאל, וזה בא בו חסר. וכן בב"ב ובב"ד.

י א) בוקק - מלא בכל הספרים וכ"ז, ואין לחוש לכ"י אחד ולעשותו חסר כמו שעשו ב"ד. ט) קטאת - כן בכל הספרים חוץ מן ג' כ"י

שנמצא בהם קטאת, וכן היתה נוסחת רש"י ז"ל. וכן הדפיסו ב"ד, ונסתייעו מן המס' שמסרה עליו, לית', ואלו, קטאת' נמצא לו חבר באיוב לה, ו'. ואיני רואה הוכחה ממס' זו, לפי שציון העגול בא בין המלים, וכונת המס' שהניב הזה: חטאת' ישראל' לא נמצא יותר. יד) שלמן - בכ"י רבים המ' בפתח וכן בספרי דפוס, והש' בפתח בכל הספרים כ"י ודפוסים ישנים כלם חוץ מכ"י אחד שנמצא בו הש' קמוצה) וברובם הש' גם במתג, ששמושו לעכב סמיעת אות באות כמתג של ת' ת"ך שא (בראשית א, יא), ר"י הרקמה דפוס פראנקפורט צד 142). ונ"ל עוד שהמתג הזה הוא הגורם לעשות משרתו דרגא, אע"פ שלא נעלם ממני שהוא אחד מיב יוצאים מן הכלל (משה"ט דף כ"ח). ואין כאן המקום להאריך. אר באל - יש מנסחים: אר באל בב' רפה, ואין לשנות ולהוציא את הנוסח מחוקתו בספרינו, במה שלא נתברר מן המס', ולא מהכרעת רוב הספרים.

יא י) כ"י הוא ישאג - בכ"י ור"י רבים נמצא ישאג במקץ, וכן הדפיסו ב"ד ואמרו להסתייע מן המס' ומן הדר"ק במכלול, ואני רואה הוכחה מן המס' להפך, ו' א' שצ"ל ישאג בפתח, והוא שבדומיה כה, ל': ה' ממרום ישאג וכו' שאג ישאג, נמסר על הראשון, ל' ועל השני, פתח'. ועוד שבמס' או"א ס"י כ"א, מן חד וחד קמץ ולית' נמנה ישאג הראשון דירמיה. מכל זה יוצא ברור שזה צ"ל בפתח ע"פ המס'.

יב ב) אפרים - ברביע. כן בב"ב, וכן בקהנא מרוב כ"י, וכן בב"ד. ט) לא ימצאו לי עון - כן בב"ד ע"פ כ"י בהתאם עם הנתוח.

הושע

ב א) אשר יאמר - כן מוטעם בב"ב, ובקהנא הובא כן מרוב גדול של כ"י, וכן בב"ד. ז) הבישה - חסר ו'. בריש יואל, הנפן הובישה' נמסר במס'ק: ל' מלא'. וכן חסר בכל ס"מ. יג) והשמתי - ברביע וממילא נ"לפנה דגושה. כן בב"ב ובקישל ובב"ד. וכן הרש הנתוח, לפי שהנפן התאנה אצנה אחת. יז) שמה - הש' דגושה מרין אתי מרחיק, וכ"ןום עלותה מארץ - כן מוטעם ברוב כ"י וס"מ. יח) ולא יתקראי לי - במרכא - כן ברוב הספרים. ובמקצתם ולא יתקראי לי, ונ"ל שאלו היה כן, היו הטעמים נהפכים לדרגא ומרכא כפולה, ואין כאן המקום להאריך. גם יש ספרים המטעמים ולא יתקראי לי ר' הערתי לבמדבר כה, יח), הם בטלים במעוטם. בע"ל - הע' בשוא פשוט (מ"ש). יט) והסרתי - כצ"ל חסר, שכן הוא בכל ס"י בעדות ב"ד, וכן הוא בב"ב ובקישל, ובמ"ש כאן יש הערה מוסרת מיד מגיה מאחר שעשה את זה מלא מתוך השערותו שהוא חברו של אותו דתהלים פ"א שנמסר עליו, ב' מלאים, והנה שכח אותו דרד"א יז, יג שגם נמסר ב' מלאים, ונמצא זה חסר. (כה) והוא יאמר - כן מוטעם בב"ד ע"פ כ"י, ונכון לפי הנתוח.

ג א) אהב - במונח. כן בב"ד ע"פ כ"י, ונכון.

ד א) וישבי - מלא ע"פ המס' ר' הערתי לירמיה לה, יז). ד) ואל- יוקח - כן בב"ד ובכ"י אחדים שחובאו בק"ה. נס"א והכ' בהעמדה (משום חשש הבלעת א"איש). אך ברבר מה שנסתיעו מן המס' שמסרה עליו, ל' בטעם. נ"ל שאין כונת המס' כלל על טעם הגנינה, אלא על טעם הענין והמובן, ר"ל שזה לבדו מענין תוכחה על חטא, אבל שני חבריו דאיוב טו, כ"א, ורד"א יב, יז הם מענין הוכחה וגלוי דעת. ודומת זה במסצ' שא' כו, ו'. לכן ג' בטעם ר' פ"ד בערכו). ו) ונאמאסאך - הו' בשוא (מ"ש). וכן בקישל וב"ד. יא) ויין - כן ברוב הספרים, אבל יש כ"י מנסחים, ייין, וכן הדפיסו ב"ד (ר' מדעי). וכן היה לפני הראב"ע ז"ל, שכ'. בחסרון ויין כמו שמש ירח עמד ובלה' ור"ל שתבאר כאלו נכתב, חנות ויין וכו'. ומפרשו, בני רשף' שבשו בחנם, ולא אמר כלום.

ה ב) יחינו - כן בב"ב וברוב מכריע של כ"י בקהנא, וכן בקישל ובב"ד. ט) וכח כ"י א"ש - בנרשים. כן בב"ד ע"פ כ"י, ונכון. ירצורשכמה - במקף לבן אשר (ב"ד). וכן ברוב כ"י.

ו ד) מנאפים - במקץ ברוב הספרים. בע"ה - בכל הספרים חסר, וכן במס'ק, ל' חסר ומלעיל. ולהפך, ישבות' מלא בכל הס', וב"ד הלכו בשניהם אחר מעוט שבמעוט המחולפים בהם. טז) לעגם - ה' דגושה (מ"ש).

הוא מלא דמלא בחדי ווין, ולמערבא' בחד זו הערת הרווחה, נשים בציון ענו בתלת (איכה ה, י"א), חסר דחסר. העיר ע"ז הרווחה זל: והנה בכללם אמר בפ"ד, ובפרטם לא מנה כי אם ג' לכן ברור שנשמט בו התעלפנה הבתולות (עמוס ח, י"ג), שגם זה מלא דמלא בס"מ וכ"י, ע"כ הרווחה. אבל הממלאים מעטים הם, וגם נ"ל שתמיהתו של הרווחה זל על המס' אינה תמיהה כלל, ואין כדאי לשבש מפני זה את המס' שהוא עצמו קרא לה, מסרה בידה, לפי שכלל כל מנלת אסתר מחשב לאחד במס'. וכן דרך המס' בכמה מקומות, השוה: הושע ט, י: וכל כתובים רכו' מלא. בר מן ג' חסדים, וס' הנה עמנו (כצ"ל, ר' פ"ד בערכו), ויאמר להם שמעוני (יה"ב יג, י"ב, כט, ה'), וכל עזרא דכו"י. וור' הערתי לעזרא ח, א'). זה ברור. וכן הוא במקנ' ובקיסל ובב"ד.

ט (ז) מעלותו - ברוב כ"י וד"י מלא ו'. וכן במקנ', בב"ב, בלטרס ובקיסל. הקרא - חסר ו', שכן אין זה בכלל י' מלאים שנמסרו במס' ר' מ"ש. ט) ארץ - סבירין ארצה. זה אחד מן החמשה המנויים במס' דפ' ויגש. יא) ה' הוא - ברוב הספרים מוטעם רביעי אבל חקף נכון לפי הנתוח. יג) בקצר - חסר. במערכת הספ"ט נמנו ב' מלאים, ואין זה מהם. והערת המס' שבוש המאסף. ובקיסל כ' חסר בנפים, ולא נמסר בצדו, ל' מלא' אלא על חורש בלבד. וכן בכמה כ"י. אָשֶׁר - במונח בס"מ.

עבדיה

א (א) מאַת ה' - כצ"ל במהפך ופשטא, ולא במונח ורביעי, לפי שאין בין ב' הרביעים המרחק הדרוש ר' במכתב רש"ל הנספח לתו"א צד 68. וכן במקנ' ובקיסל. יא) עמך ד - המ' במתג בעדות הרד"ק שלא כדיון הפעלים שעתידם במשקל אפעל, ונראה שמשו"ו לתקנת בטוי הר' שלא תשמע ט' ר' הערתי להושע י, יד. כ) קח ליהוה - המתג בה' כשישת בן אשר (מ"ש).

יונה

א (ג) לברוח - מלא ע"פ המס' כפי שנתקנה ע"י הח' פ"ד. וכן בב"ד. (ז) גור לוח - הג' דגושה מדין אחי מרחיק סבבת מתג. כן בכמה כ"י וכן בב"ד. יד) וכן ד, א) אָנָּה - הא' במתג ברוב ס"מ, ולא במונח, וכן נראה ע"פ המס' שנמס', ו' מלין בטעם אולא ומהפך בתבה אחת' (פ' בהר), ולא נמס'. וחד מונח ומהפך. ונמצא שאין בזה רק שנוי אחד סכל, אלא שבמקרא, מה שבאה בו ה' במקום א'.

ב (ג) ל - הלי' רפה לפי שהמשרת נסוג להברה שאינה ראויה בעצם לטעם או למתג (תו"א צד 29). וכן בב"ד.
ג (ז) אל-ירעו - בוקף לבר בס"מ.
ד (י) ויאמר ה' - בוקף בקיסל, ונכון.

מיכה

א (א) אָשֶׁר חוזה - במונח וחקף. כן בכמה כ"י. וכן בב"ד (ונכון. ב) הקשיבו ארץ - במרכא וטפחא. כן בב"ד ע"פ כ"י, ונכון. קהיכל - המ' במתג בכל ס"מ כדיון, ופליאה על בעל מ"ש. (ז) ושמתי - במרכא בס"מ, ונכון, כי זה לא נמנה בין היוצאים ר' משה"ט דף כחא. שו) ע"ד - ברביעי (מ"ש). וכן ברוב מסופים של כ"י, ונכון. טז) כ"י גלו - כן בכל כ"י וד"י, וכן בקיסל.
ב (א) ופעלי - מלעיל (מ"ש). ב) זא"ש - כן ברוב כ"י בקה"ג, אבל במקצתם: איש, וכן בקיסל ובברד' ור' מ"ש. ג) אָשֶׁר - ברוב הספרים תלג, וכן נכון לפי הנתוח. י) בעבור - במרכא (כניל א, ו'). קמאה - הט' במתג בכמה כ"י וכן הוא על"פ ש"י הראב"ע והרד"ק, אבל אין

יג) אָחִים - בז"ד חזירו שרשי דאב"ע ז"ל קראו אָחִים במקנ'. בראיה עמה שמדוחו מן אָחו. וטעות היא ביד המעירים. שהרי, אחו' מלעיל, הטעם הוא המקיים לעולם את התנועה הרחבה בלי הבדל ספאת תכנת ההברה אם סגורה היא ואם פתוחה, כמו קצה שחם ג, ט'). שרבויו קצ"ים (קצ"ין). וכבר באר הח' הרדר כן, על פני כל אחיו נפל' (בראשית כה, יח), ולא נתקל כלל בשנוי הנקוד. ועוד שהרי הוסף רש"י ז"ל בפירושו: ד"א וכו' זה ירבעם שהפריא אחוותו של ישראל, וא"כ ברור שקריאת המלה לא נשתנתה לו מקריאתה בכ"מ.

יואל

א (ה) והיללו - כן בקיסל ובב"ד ובכמה כ"י. יא) שעה - חסר בב"ב וברוב סכריעי של כ"י בקה"ג, וכן בקיסל ובב"ד.

ב (ג) ונחם - במקנ' כדיון הבניול, ואין צורך להעיר עליו. טז) מחדרו - ובס"א: מחדרו. וב"ד הרפטי כן ע"פ הוכחה דקדוקית כמה שמצאנו הח' פתחה בנטיה המנומית ובסמיכות הרבוי: החדרה, החדר, ואלם אפח הוכחה חוקה שלא חלחה אחריה תשובה, כי אם אמנם זה מנהג משקל פ'על לקיים לעולם את החירק הבא במקום צירי בהשמטת הטעם, ובכללו הסגל בגרונת, כמו מן חפץ: חפצי, חפצך, ומן הרבוי חפצים יאמר בסמיכות: חפצי (שמים) ובכנוי: חפציהם, מי יאמר שכן גם מנהג משקל פ'על? אולי במשקל זה דין השמות בעלי פ גרונת (אותם שעיקרם פ'על) לקיים את הסגל כשהוא סמוך לטעם (וברבר זה הוא שוה למשקל פ'על: עדר - עדרו), ולהחליפו בפתח כשהוא עצמו מוטעם: החדרה, או כשהוא רחוק מן הטעם (העיקרי): חדריהם, חדרך, שהמלה רהוטה אל טעם הסמוך ר' חלה"ג מאמר ג' הערה 4. כד) הַתְּקַנְנוּת - כן בס"מ.

ג (א) ובנתיכם - יש ספרים: ובנתיכם מלא, וכן להלן ד, ח' והמס' שותקת. אך כנראה רוב הספרים מחסרים. בחוריקם חזינות - כן מוטעם בב"ד ע"פ כ"י, ונכון.

(ד) הנמול - הג' רפה. ב"ד ע"פ כ"י, ונכון. ז) אתם - חסר ו' ע"פ המס'. טז) וכוכבים - מלא (מ"ש). וכן בכל ס"מ. יט) דם - במקנ' ומתג ר' משה"ט ס"ה ע"ב.

עמוס

א (י) אר מנותיה - מלא (מ"ש).
ג (ג) התפל - כצ"ל חסר. ושבוש במס'ק, שהרי בבס"ג נמסרו בכמברד לד, ב' ובחזקאל כג, כ"ה: ח' מלאים, ואין זה מהם. וכן הוא חסר ברוב גדול של כ"י בקה"ג, וכן בקיסל ובברד'. י) האצרים - במרכא (חב"ד (משה"ט דף כ"ו) יב) זבדמשק - ר' מ"ש.

ה (ד) ה' אלקי - כן שוטעם בב"ד ע"פ כ"י ד"י. כה) הזבחים - ח' רפה בכמה כ"י וד"י וכן בב"ד.

ו (ב) קלגה - במתג וצירי. כן בס"מ. גתי - במקנ' כמעט בכל הספרים, וטעמייה בטלים כמעולם. ד) ערשותם - מלא בכ"ב וברוב מסופים של כ"י, וכן בקיסל ובב"ד. יג) ה' הוא - מלא ע"פ המס', שכן נמס' למעלה ה, כ"י. ל' חסר בספרא'. יד) ולחצו אתכם - במתג חקף. כן בכמה כ"י, וכן בב"ד, ונכון.

ז (ג) וקחתי אל - במקנ' ובמתג ולא במונח, שכן אין זה מן הג' שנמנו בס"מ בראשית לה, טז, המוטעמים מונח חקף, וכן בס"מ.

ח (ג) הבתולת - חסר ו' תנעא. זל מס' דתהלים (קסח, י"ב), כפי שהוכחה בסחברת המסופ' לח' פ"ד סחוקנת ע"י הרווחה זל: כל דבתולת הבתולת חזי צ"ד מלא, וס' רוסמתי בתולות (שעיה כג, ד'), בתולות אחריה (תהלים סה, ט"ז), בחורים תם בתולות (שם קסח, י"ב), וכל מנלת אסתר דכותיה מלא, יתוב בתולות (חב"ה ט, יז), חתרי למתחאי ולמערבאי חזר (ר"ל למדמאי

ג (א) מראה - חסר ו'. כן בבב' ובקישל ובבז'ד. וכן ברוב מסוים של כ"י בקהנ' (ז) אמרת - ברביעי. כן בבז'ד ע"פ כ"י. ונכון לפי הנתוח. (ח) לכן - הוספתי את ההערה בשולי הגליון מפאת חרושה. (ט) רע - בקמץ ע"פ המס', שכן אינו במנין הפתחים.

חגי

א (יד) ואת-רוח - בז'ג. כן בכמה כ"י, וכן בבז'ד, ונכון לפי חקי ההטעמה.
ב (י) א-ל-חגי - כן ברוב מסוים של כ"י, וכן בקישל ובבב' ובבז'ד. ובמעוטם בבז'ד. (יד) קעם-הזהה - המתג תחת ה' לשיטת בן אשר (מ"ש).

זכריה

א (ד) כאבתיכם - חסר בס"מ. ומעליליכם - כצ"ל מלא דמלא בכתיב, וכן בכל ס"מ. (ח) שרקים - הק' הנושה בכל ס"מ. (יג) נחמ'ים - המ' רפה אחר שורק חסר, וכחברו, דישעיה נג, י"ח. (יז) תפוצנה - הנ' רפה בס"מ.

ב (ב) ואמר - ברביעי לפי הנתוח, וכן בס"מ.
ג (ג) לךש - כצ"ל חסר ע"פ המס' דיוקאל ט, ב', שמסרה שני מלאים בנביאים ואין זה מהם. וכן בקישל ובבז'ד.

ד (ד) מהיאלה - בס"מ במקף מפאת קרבת הטעמים.

ה (ד) הוצאתיה - ה' במתג ולא במונח, שהרי לפנינו מ, י"ד) נמנו במס"ג. ה' מלין בטעם' המונח בתבת הרביעי) ואין זה מהן. (ט) ולקנה כנפ'ים ככנפ'י - כן מוטעם בבז'ד ע"פ כ"י, ונכון לפי שהאתח במלה כבירה.

ו (ו) יצאים - חסר ו', אבל 'הוצאים' דלהלן (ח) מלא, ע"פ המס' דיוקאל יד, כ"ב. (י) ומאת טוביה - כצ"ל בו' החבור (מ"ש). וכן בכל ס"מ.

ז (ב) שראצר - השם הזה נמצא גם בישעיה לו, ל"ח, מ"ב יט, ל"ז, ובירמיה לט, ג' (ב"פ), וי"ג. ובכל המקומות נחלקו הספרים בנקוד הש', יש מימינים ויש משמאילים, וא"א להכריע, רק בלטר'ים דישעיה ומלכים בימנית והשאר בשסאלית וכן הנחתים בהוצאה זו. (ג) הנביאים - מלא ע"פ המס' שלמעלה (א, ה'), ושוב בבז'ד. החמשי - חסר י', אבל הש' רפה בס"מ, לפי שהחירק גדול, שכן דרך כל המספרים הסדוריים מן השלמים לבוא במשקל פְעִילִי, ואין כל יחס בין החירק ובין הצירי של המספר היסודי: חָמֵשׁ. ואינו משתה ואלו למספרים היסודיים: חֲמֵשָׁה, חֲמִשִּׁים. (ו) הלוא - כצ"ל מלא, שכן בעמוס ה, כ' נמסר. ל' חסר בספרא' ר' מ'ש ליואל א, ט"ז. (יא) ויתגן כתף - כן מוטעם בלטר'ים, ונראה נכון, ויש לו סיוע ממקצת כ"י. ואולם ברוב ס"מ, וביניהם מק"ג, כ"ב וקישל ובז'ד, מוטעם: ויתגן כְתָף. ונ"ל בכונת הטעמה זו: נתגן את כתפם להיות סוררת, הטוה לאות סרוב כדרך הסוררים.

ח (ח) ואני - בפשטא ולא בקדמא בס"מ. (ט) יט) כג) כה - כמנח בס"מ.
ט (ג) צר - חסר ע"פ המס', שכן אינו בכלל י' מלאים שנמסרו ביוקאל כ"ז. (ה) הביש - כצ"ל חסר, שכן לא נמנה בכלל המלאים במס"ג דיהושע ד, כ"ג, ודיואל א, י'. והן אמנם המס' משובשת בב' המקומות, ותקונה בהתאם עם המציאות בספרים נ"ל ככה: הוביש ה' מל' וס' כי שמענו את אשר הוביש. אשר הוביש ר"פ וחברו (מלה זו נשמטה ביהושע וישנה ביואל). והי כשמוע כל מלכי האמרי, שרד שדה (כצ"ל במקום עצי השרדה). כל הבאיש על עם כן כתיב. המס' מונה את הפסוקים והם: ביהושע ואחד ביואל מלבד אותודישעיה המשונה מכלם. ובכל אפן חזרה חסר וכ"ה בקישל. (ח) כ' עתה רציתי בעיני - כן מוטעם בקישל ובבז'ד. ובז'ד מסתייעים ממס' המונה, כי עתה י"ג בטעם, 'ורל' שמלת כ"י מוטעמת ואינה מוקפת) והם: בראשית כב, י"ב, כט, ל"ב, לא, מ"ב, שמות ט, ט"ז, במדבר כב, כ"ט, ש"א ב, ט"ז, יג, י"ג, יד, ל"א.

המתג מכריח ודאי להחליט שהקמץ גדול (ר' ישעיה ל"ח י"ד בפ"י הרד"ק, והערתו להושע י, י"ד), ואפשר שהוא מקור קמץ או שם כמו: טמאה. השה להפך: קרבן - קרבן (נחמיה י, ל"א). ובשני כ"י נמצא: טמאה, ונראה שכן קרא רש"י ז"ל. (יב) תהימנה - הנ' רפה (מ"ש).

ך (יג) קומי - יש ספרים: קומי ו, אבל הנתוח וקמץ הו' של 'נדושי' מלמדים על אמתות הנוסח שבפנים.

ה (ה) נמרד - חסר, שכן בדה"א א, י' נמס' ל' מלא' ר' פ"ד). וכן בקישל ובבז'ד. וכי - במרכא. כן בקישל, ונכון. בבב'לנו - במקצת ספרים: בנבולינו, וכן בבז'ד, וברובם כנפנים.

ן (ג) עמי - בז'ג. (ד) העלתיך - בכ"י רבים: העליתך, אבל ע"פ המס': העלתך. שכן נמסר עליו. ל' וכ"כ. והל' בחירק בכל הספרים. (יג) חטאתך - חסר ו' וי' ע"פ מס' דירמיה כפי שהובאה בהערת פ"ד במחברת המסה'ג בערכו בשם הרווה. וכן בקישל, ונמסר עליו. ל' ח' ו, וכן בבז'ד.

ז (א) כאספי - הפ' דנושה בס"מ. (ג) שאל - חסר בכ"מ. וכאן לא נמסר עליו כלום. וכן חסר בבב' ובקישל ובבז'ד.

נחום

א (א) חזון - ג"א חזון' ר' רש"י. (י) אפלו - בז'ג. כן בבז'ד ע"פ כ"י, ונכון.

ב (ו) בהלכותם - כן כתיב ע"פ מערכת המסה'ג ומס' או"א ס' פ"א. וכן בבז'ד. (יג) גרותיו - כן במק"ג, בבב' ובקישל.

חבקוק

א (ה) כ' יספר - במרכא וס"פ בס"מ. (ו) למרחבי - במקף בכל הספרים.

ב (ג) חכהלו - הל' רפה בס"מ, שכן אין דחוק נוהג בצירי. (ח) יש לוך - הש' במקץ (ח' קבוץ באיכה חולם בהשמטת הטעם דוגמת: סְלוּך, ירמיה נ', כ"ז), ויש ספרים: יש לוך, הש' בפתח שלא כדיון הכפולים. ומה שכתבו בז'ד שכן מאושר ע"פ פ' ראב"ע ור"ק, אינו רואה איך למדו כן מתוך פירושהם. (ט) בצע רע - בקמץ ע"פ המס'. שכן לא נמנה במנין הפתחים. מַכְרִי - במקף בס"מ. (טז) גס'אתה - מלרע, שכן לא נמנה זה בכלל הבאים מלעיל שלא באס"ף ר' הערת פ"ד במחברת המסה'ג צד 228.

ג (ו) הליכות - מלא דמלא ע"פ רוב הס' וע"פ המסה'ג כפי שהובאה מתוקנת במחברת המסה'ג בשם הרווה. (יז) ינדנו - חסר ע"פ המסה'ג דבראשית מט, י"ט, וכן בבז'ד.

צפניה

א (טז) הוצרות - כן בס"מ, וכן נכון, שכן אינו בכלל ו' משניין באחיהוין שנמנו במס'. (יז) ולחמם - המ' רפה בס"מ, לפי שהקבוץ אינו אלא שורק חסר. (יח) ובאש - בפשטא בבב' ובבז'ד, וכן נכון, לפי שמלת חוקף כבירה.

ב (א) וקשו - כן מלא והש' דנושה ברוב הספרים, ובמס"ק נמסר עליו. ל' ומלא'. (ב) כמוץ - הן אמנם ברוב כ"י נמצא: כמץ' חסר, אך מלשון המסרה, כפי שהובאה במ"ש דתהלים א, ד', שמעע שהוא מלא, ח"ל המס': כמץ ב' דגושים וחסרים, וס' ונבעות כמץ תשים, כי אם כמץ, ואלו היה גם זה שלפנינו חסר, אז ככה היה צ"ל: כמץ ב' דגושים וכל לישנא חסרים, וע"כ הנתחיו מלא. (ב) ג) אפיה' - כלם במקף בס"מ. (טז) ידו - נוסח. ראשו' המובא בלטר'ים אינו אלא בדוחא של איזה מתקן.

וכן בשלשם למדנחאי (ר' מ'ש). י' קַעֲרֵבָה – ובס'א קַעֲרֵבָה, וא"א להכריע. י'ח) את־הגוים – ס'א את־כ־ל"י – (ר' מ'ש).

מלאכי

א ו) ואִם־אָב אָנִי – כצ"ל ולא במונח רביעי. ח) תגשון – גמסר עליו. לית וחסר י'. וכן בקיטל ובב'וד. י'א) כִּי מִמִּזְרַח־שָׁמֶשׁ – כן מוטעם במקו', בב"ב ובקיטל, ונכון. י'ב) אֹתוֹ – זה אחד מכ"ד מלאים שנמסרו במס'. י'ד) מִשְׁחַת – יש מנסחים: מִשְׁחַת, וא"א להכריע. י'ג) לֹא־יֵשׁ – בקדמא ולא ברביעי בס"מ, וכן נכון לפי הנתוח. ה) וּמִטְּיֹגֶר – במס' דש"ב כא, כ"א, ובא"ז ס' קט"ז מנו את זה בכלל י'. מלין כתיבן י' בסוף יתבותא וקרינן ה', והוא פלא, הלא ה' נכתה בזה ולא ה', מאחר שכל הבינונים שבפסוק הם ברבוי. וז"ל שהמנון המקוצר הוקשה להם, לפי שהיה ראוי להיות: ומטי משפט גר', או: ומטי גר במשפט (או: ברבוי), וע"כ סברו בעלי המס' שהמלה היא שם עצם ממש, מטה גר' = משען גר, משען לחם או משען מים ר' ויקרא כו, כ"ו), ושם אל, ובעשקי', מי שעושקים שגר שכיר וכו' ומטה גר.

ישעיה מט, י"ט. הושע ה, נ"ו. זכריה ט, ח'. הניאל י, י"א. ט) יָבֹוא – נסרא בס"מ. טו) והמו – (נ"א המי ר' מ'ש).

י' ד) מִלְנו – מ"ז בכמה כ"י, וכן בב'וד, ונכון. ה) בּוֹסִים – כן ברוב הספרים, ובמקצתם בּוֹסִים בקרמא, והוא הנכון לפני הנתוח והבאור הרגיל. ובכ"ז נ"ל שהרביעי הוא הטעם האמתי, הנוסך רוח חן וחיים על פסוק זה, וכמו שאבאר: הרביעי מפריד את העינין ומצאא מלמד על תמונה מליצית מן המין אשר אכנהו: אפתעה. הכתוב מתחיל בציוור הנורא: וְהָיוּ כְנַבְרִים בּוֹסִים" = כמו נבורים כן יהיו רומסים בלי חמלה. השומע סבור שנמרה של אמרה זו יהיה בודאי: בחיל אויביהם, ופתאם הגמר בא: בטיט חוצות במלחמה' בטיט המפחד על פני חוצות מנחיצת בתים בסבת המלחמה, בו הם בוסים, כי אויביהם כבר נסו ספניהם המה ונבוריהם על סופיהם. י'א) יָאֵר – חסר ו' (מ'ש). י'ב) אֲלֵיהֶם – במקף כן בב'וד ע"פ כ"י, ובהתאם לנתוח. י'ג) וְהָקַר עָלָיו כְּהָקַר – כן בב'וד ע"פ כ"י, ונכון. י'ד) קָל־הַמִּשְׁפָּחוֹת – במקף. ב'וד ע"פ ס"י. י'ה) וְהִשְׁבַּתִּי – מלרע בס"מ. י'ז) עַל־פְּנֵי – במרכא כד"ן לפני מתג במלת חורקא, וכן בכל ס"מ. י'ח) יִצְאוּ מִים – כן בב'וד ע"פ כ"י. ה) וְנִקְטָם – (נִקְטָם),

תהלים

א (א) לָא (עמ"ד) – במרכא ולא במונח, לפי שהוא באות הראשונה (תרא 17). ד) לֹא־כֵן – במקף ובלי צנורית, שאין זו נהוגה במרכא המשרת לאתנח. ג) מִרְבֻּבֹת – במונח ולא במרכא, שכן דין משרת האתנח אחר רחי, כשאינו בא בראש המלה ואין אחריו פסיק (תורת אמת דף 16, 17), וכן הוא בס"מ. ה) אִמְרֵי הָאֲנִינָה – בטפחא ומרכא ופסיק, כרשר'ל נגד בעל תרא (58), לפי שראוינו של בעל תרא אינו מוכיחות, כי במקומות שהביא מהן ראייה, השם שאחר הפעל הוא הנושא, וכאן הוא פְּנִיָה (וואַקְאָטִיף). וכן בתנ"ך ב'וד. ג) הַקְּשִׁיבָה לְקוֹל – בלי פסיק או לגרמיה ונגד בעל מ'ש. כן ברוב ס"מ. ובכ"ז העירוינו גם על נוסחת המ'ש. ז) דַּבְּרֵי – בגלגל. ח) וְאֶל־בַּחֲמַתְךָ – בטפחא ומונח, לפי שהמלה ראייה למתג, ואין רביעי מוגרש לפניה (תרא 11). וכן בב'וד. ט) וְאֶחְלָצָה צוֹרְרֵי – הספרים מחולפים בהטעמה, ולפיה חלוף כבאורים, וע"כ בזה ובכ"יוב הצבתי את ההטעמה שהיא העיקרית בעיני (ספאת הנתוח ההינוני, או ספאת סציאותה ברוב כ"י וס"י) בפנים, ועל השניה העירוינו. י'ד) לְדַלְקָים – בלי צנורית, לפי שהחולם הברה סגורה לרעת בעלי המס' והנקדנים ר' תרא 10 בהערה. י'ה) מִהֲאֲנֹשׁ – במרכא בס"מ. ו) מַעֲט – הסי' גושה ומ'ש. ט) צַפּוֹר – מלא ע"פ המס' דויקרא י'ד, כפי שנתקנה על נכון ע"י הח' פ'ד ערך צפר, וכן הוא בב'וד. י'ז) בְּשׁוֹב־אֲוִיבֵי – במקף ומרכא. כן בב'וד ע"פ ס"מ. י' משנב... משנב – הני' נפתח. כן בב'וד ע"פ הרד"ק במכלול קפד' ע"ב. י'א) דַּרְשִׁיךְ – הדי' רפה, שכן אין דין אתי מרחיק בעלילת מתג נהוג כבוד כפת ר' הקדמ' דליטש למשלי xiii). י'ד) קְנָנִי – ס'א קְנָנִי. כן במקף וכן קרא הראב"ע ז"ל, אלא שלפ"ז צ"ל הח' בלי מתג והטעם מהפך ר' תרא 33 פרק י'. רָאֵה־עֵנְיִי – במקף ר' תרא 40. וכן בב'וד. כ'א) קָטָה – במרכא (תרא 11). י'ב) בְּנִאנָת – במונח. כן בס"מ. ג' – במרכא (תרא 11). ד) כְּנֵבָה – הנוסח: נכבה' אינו אלא בדותא כרי לחקן המנוון, והוא נגד המס', שסדרה: נכבה ב', וס'י' כנבה ארוים, כנבה אפוי. ח) בְּאֶרֶב – במהפך צונגר

(ולא בעלוי), כד"ן משרת רביעי גדול במלה כבירה מלרעית אחר לגרמיה, וההברה שלפני המוטעמת פתוחה (תרא 29), וכן בס"מ, ועמם ב'וד. ט) יָאֵר־ב – במהפך מצונגר (תרא 34). י' תַּלְבָּאִים – הל' בלי שוא, כד"ן בסוף המלה, לפי שהנקוד הולך אחר הקרי. י'א) צַפּוֹר – מלא (כנ"ל ח, ט') ג) כִּי־הַשְׁתוֹת – במקף בס"מ ר' תרא 40. י'ב) חָן – במרכא (תרא 11). ט) לְבִנֵי – כן בכל הספרים, ונוסח לפני' בדותא. י'ג) עַד־אֲנָהּן תַּסְתִּיר – כצ"ל. י'ד) קִשְׁחִיתוֹ קֵתַעִיבו – במתנים לב"א לתקנת הגרונית. ה) כִּי – במרכא (תרא 41). טו) ד) נְבוּזָה בַעֲיֵנוֹ נִמְאָס – חלופי הנוסחאות בהטעמה הם תוצאות החלופים בהבנת הנתוח ר' תרא 59, 60, ובהערה. ז) אֶבְרָךְ – במונח, ולא ברביעי מוגרש, שכן א"א לזה לבוא באבר האתנחי. י'ז) אִמְתִּי – מלרע ע"פ המס' דירמיה ד, כ"ח, ואולי כן בא משום שהבינו המטעים עבר חלוי שבעתיד, ודן בו דין עבר המהופך לעתיד (ןןמת'י): ואלו אָזם כן (או: אלו נמצאתי זומם כן). י'ח) לְמַנְצָח וכו' – סדרתי באפן שיגמר הפסוק בסוף השורה ר' מ'ש והתנצלות המסדר. טז) אֶפְיָקִי – במרכא ולא בעלוי ר' תרא 29, ד'). כ'א) יִגְמְלֵנִי – כצ"ל במונח. י'ט) לִלְיָלָה – הלי' בנדש אתי מרחיק בס"מ, לפי שנחבר עם זה חשש טמיעת אות בדומה לה, חולת זה אין דין אתי מרחיק נהוג באות שמושית שואית (מלברד: לָךְ, בָּךְ). י' משפטי' ה' – בשני מונחים ר' תרא 60. י'א) וּמִפֶּן – כן בב'וד ע"פ כ"י וע"פ המכלול ר' ע"א. י'ד) גִּי אָז – בס"א ב'י אָז, חה מתאים לבאורו של שביל בקונקורדנציה שלו, הסובר כי 'איתם' כמו 'איתך, והיא מלת המצב לפעל, ימשלו'. טז) אִמְרֵי־פִי – ברביעי ולא בפוד, שהרי אי אפשר לפור לבוא לפני אתנח ומשרתו (תרא 44, 45). וז"ל שהוא חקון מיד מי שהבין. לפניך' שב על לרצון, ודרכי קביעת הנעימות לא ידע, ולשויון מדות השיר לא חשש, ובאמת לפי מדות השיר והטעמתו ככה נתוח הפסוק: יהיו לרצון אמרי פי, אף שאינם מובעים כראוי, באשר לפניך

נלוו הניזון למי סבלי אמר ודברים. טו) ונאלי - ח'ו בס"מ. ועמהם ב'וד וקישל, ונטסר עליו, לית חסר'.

כ ו) ב'ישועהך - משרת הרביעי עמו כמלה אחת. והם שנים כן ע"פ המס' וחברו באיוב ו, י'.

כא ב) קָה - כבטול המקף ובצנורית לכן אשר למרות הרחיק, ודומתו כמשלי כו, א'. יג) כ"יתשתמו - במקף ומרכא ר' תרא 40.

וכן כבוד, **כב** א) השָׁחַר - במקמץ בס"מ, לפי שהרביעי המוגרש כאן במקום אתנה. וכן בב'וד. ב) אליו אלי - בפסיק ר' משה'ט דף ל"א ותרא

39. וכן בב'וד. ג) דומיה - מלא ברוב ס"מ. וכן במקמץ. והמס'נ' בסומן ס"ב משובשת, ובמקום. קדמא חסר' צ"ל: כתרוא חסר' ב'וד בהערה לסי' ס"ה ב'. ור' מ"ש שם. יא) אָלִי - במנוח נסרא'. ודומת זה למטה קמ, ז' (ב'וד).

טו) בתוך - במנוח כרין בהברה הראשונה. טו) כח) ל) קָל - במתג (מ"ש). כה) כו) הנוסחאות המחולפים בהטעמה הם לפי חלוף ההבנה בנתחה, וכן בכ"מ שהעירתי על הטעמה אחרת.

כד ד) ובר'לבב - במקף. כן במקמץ ובב'וד ונכון. שאלו היה, ובר' בנולול אה הכרח היה מוטעם, נקי כפי'ם' במרכא וצנור כידוע בחקי הנעימות.

כה ה) כ"יאתה - הכ' במתג לפי שהרחי מנון מלרע. ח) על-כן - באולא ולא במהפך ר' תרא 11 סעיף ה'. וכן בב'וד. יא) וסלחת - מלרע, ואין מקום לצנורית.

כו ב) בקרב - הב' במתג (תרא 33). ד) שאָלתי מאָת - מאת' בלי מקף ובמנוח, וע"כ, שאלתי' במהפך כרין משרת שלפני משרת בצנור (תרא 26 סעיף ג'). וכן בב'וד. לחזות בנעם - בטפחא ומרכא ובלי מקף. כן בס"מ. יא) שוררי - מלא (מ"ש). וכן בב'וד.

כח ה) ואל-מעשה - כצ"ל במנוח. ח) עז - במקמץ קטן. כן בב'וד ע"פ המס' דישעיה כו, א': ב' קמצי'. והם מסתייעים ע"ז גם מן המכלול לרדק.

כט א) לרְדַךְ - כצ"ל בעיני. **ל** א) שיר-חנכת - במקף. כן במקמץ ובב'וד. ו) יָלִין - במרכא מצנור ולא במנוח.

לא ה) כ"יאתה - במקף (תרא 40). י) עששה בקעס עיני נפשי - כן מוטעם במקמץ ובקישל, ונכון. יא) באנחה - בפחת. כן בב'וד ע"פ כ"י עתיקים. יב) ולשכני מאד - כן בב'וד, ונכון. נרדו - לפי מנהג ספרינו הממטעים בחטפין. הד' בשוא פשוט ואין מקום לצנורית.

כא) תסתירם בסתר - בלי פסיק בס"מ.

לב ד) ז'ומם - במהפך מצנור ולא במרכא ר' תרא 32, 33, 84. חקבך - במרכא שהוא משרת רביעי קטן ר' תרא 24. ו) מצא - חסר ע"פ המס'. י) מכאובים - מלא ו' ע"פ המס'.

לג יד) ממכון שבתו - כן מוטעם בב'וד ע"פ כ"י עתיקים. יט) ולחיותם - ברביעי מוגרש. כן במקמץ ובב'וד, ונכון לפי שמלת

הסלוק כבירה. כא) כ"י בו - במנוח ודחי ולא במקף (תרא 40).

לד יט) ואת-ידכא-ירוח - הצנורית במלה כבירה אינה מבטלת את המקף ע"פ רוב. כא) עצמתיו - חסר ו' ע"פ המס', שכן נמסר:

ד'. מלאים בלישנא', ואין זה מהם ר' הערת ב'וד. כג) פדה - חסר ברוב ס"מ. וכן נראה מן המס', שבסמ"ק נמסר: לית חד פדה ראש'. וכן נמנה במערכת המס' ובמס' או"ב בא"ב, מן חד חד ד' וחד ר', נשמע מזה שאין הבדל אחר

ביניהם וזלתי החלוף בין ד' לר', וכן חסר בב'וד.

לה יט) אל-ישמחורי-לי - בדחי בס"מ, וכן נראה מפני רש"י וראב"ע ז"ל.

לו ז) תושיעו-ה' - בפסוק בס"מ. יג) ולא - בצנורית עם בטול המקף כרין.

לז טו) וקשתותם - הש' תושה והת' רפויה בס"מ. כה) נערה - במרכא. ובמקמץ ובב'וד מהפך והוא שבוש ר' תרא 24.

לח ב) ה' אל-בקצפך - בחלופין שבין בן אשף וכן נסתלי נחלקו ע"ד מתג כמלת, אל', אבל שניהם מודים שמלת, בקצפך' מונעמת מרכא,

וא"כ הדאי, ה' ברביעי, כידוע בחקי הנעימות, וא"כ יפה מוטעם בלטרס ושבוש בב'וד, ואין זה דומה לסי' ו' פסוק ב', לפי ששם נאמר: ואל בחמתך וכו', ומצאן הפסוק מוסק לשני חצאים נפרדים, וא"כ דין בהפסק דחו, קשא"ב כאן, שנאמר: ובחמתך, ומצא, אל' מושך עצמן ואחר עמו, וא"כ הפסק דאתנה

קלוש, וע"פ דהרשת מלת, ה' פסוקי נדול מן הדחי, והוא הרביעי, וכן במקמץ ובס"מ אחרים. ז) שחורתי - מלא, ונמסר עליו: ב' אחה חסר', והוא אהז

של לה, יד, וכן הוא מלא במקמץ, ובב'וד, והם פביאים פכ"י שנומסר ע"ז: לית מלא. י) ארני נגדך - כן מוטעם בב'וד, ונכון.

לט ב) אשמך-ה'לפי - כן בב'וד ע"פ מ"י. ד) ועתה - כן במקמץ ובב'וד, ונכון, לפי ששם, ה' פננה, הוא מופסק משלפני יותר מן ההפסק המוגרש בין, ועתה' לשלאחריו.

מ ג) רגלי - בפחת בס"מ. יא) צדקתך - בעלוי ר' תרא 33 סעיף ה' וכן במקמץ ובב'וד. יז) ישישו וישמתו - פסיק אחריהם ולא

ביניהם בס"מ (ר' תרא 34 סעיף ו').

מא יד) ועד-העולם - ברביעי מוגרש לפי חקי הנעימות, וכן בס"מ.

מב ב) נפשי'ן תערג - לנרמיה ות' דגושה (תרא 32 סעיף ד'). ג) צמאה נפשי'ן - בעלוי ולנרמיה (תרא 32 סעיף ה'), וכן במקמץ ובב'וד. ה) ואשפכה - בעלוי (תרא פרק י'). אעכר בסך - כן

בס"מ במנוח משרת ולא באולא פסקי שהוא לנרמיה, שהרי הענין מחובר, וגם לא בפסיק שאין מקום לו כאן ר' תרא 39 פרק ה', ואפילו היה כאן פסיק היה המשרת צ"ל מונח ר' תרא 26 סעיף ג'). יב) עָלִי - במקמץ. כן בב'וד ע"פ כ"י עתיקים.

מג ב) מעווי-מלא עם הדגש (מ"ש). וכן בב'וד.

מד ב) באזנינו שמענו - בעלוי ורביעי בס"מ (תרא 28). ושבוש בב'וד. טו) בלאמים - הלי' רפה בכל ס"מ, והב' במתג. יט) אשרנו - חסר י' במקמץ ובב'וד ע"פ כ"י דלא כס"מ שבמ"ש. כב) הלא - במקף ר' תרא 40, 41.

מה ג) על-כן - באולא ר' תרא 11, סעיף ה', וכן בב'וד. ה) צדק - הצ' רפה, מחסר תנאי' הרחיק המהיש בהקפת מלה כבירה לועירה, שהם: שוא נע בראש ההברה האחרונה של הכבירה או מתג לפני ההברה האחרונה ר' הערת ב'וד. י) בקורותיך - כן בב'וד ע"פ בן אשר.

טו) בתולות - מלא רמלא ע"פ המס' כפי שנתקנה ע"י מ"ש והרו"ה ר' הערת ב'וד. טז) תבאינה - חסר ו' בכל ס"מ.

מז ח) מלך כל - ס"א על כלי' (מ"ש).

מח ט) כאשר שמענון בעלוי ולנרמיה (פנ"ל סב, ג').

מט ב) שמעו-את - בדחי בס"מ, אע"פ שמוטעם, יבחר-לנו את נחלתנו' (מו, ה') במרכא. וזה לפי שהצווי והפניה אינם מחוברים

כ"כ, ודומתו: כלי-העמים תקעו-רַקָּה' (מו, ב'). טו) כצאן - בלי פסיק (תרא 26 סעיף ג'), ובב'וד שבוש. שת' - מלעיל, שכן נמסר על

חברו (עג, ט'): לית מלרע'. וירדו - הטעם על הד', לפי שאינו צנור אלא צנורית שבטלה את המקף ושלא כמנהג מלה כבירה). כז) תבוא - מלא ע"פ המס' דתהלים קיט, ק"ע: כל ספרא מלא' (ור' מס' דהיש איוב).

נ כא) אָהיה - בשוא פשוט. אוכיחך ואערכה - כן ברוב הספרים, ובב'וד: אוכיחך ואערכה', והוא הנכון לפי הבאור

הרווח. ונ"ל ככונת בעל ההטעמה הראשונה, שיהיה מוכן, וא ער כה' ווא ערה אותך (קל במובן הפעיל) = אגלה את נבלותך באופן שתכיר את עצמך כי ברע

אתה, ומצא, אוכיחך ואערכה' מחוברים יחד.

נג ב) קשחיתו וקתעבו - במתגים (פנ"ל יד, א'). השחיתו - בטפחא, ולא ברביעי מוגרש, שכן זה אינו מתרדף לעולם.

נה יג) לא-משנאי - בדחי בכל ס"מ, ונכון. יט) פָּדָה - כצ"ל במהפך מצנור. כא) בְּשַׁלְמִי - ברביעי מוגרש. כן בב'וד ונכון. וקר בילבו - הד' היתה ראויה להקמת, לפי שהוא קמץ רחב,

סג (ב) אלהים - באולא לגרמיה (תרא 32 סעיף ב'). קָמָה - נסרא בס"מ. (ד) מחיים - ברביע מוגרש, לפי שמתל הסלוק אינה כבירה כראוי. (וכן בבז'ר).

סד (א) למנצח - ברביע מוגרש. (ב) שמע - כן בבז'ר. ונכון. (ה) לירת - חסר ו' (מש' ובז'ר). (ו) ירא ה' - למנו - במתנ לחקנת הא' (נט, ט'). (ז) יחפשו - במרכא בס"מ. (י) אלהים - ברביע מוגרש בס"מ. (יא) ישמח - במהפך (תרא 21 סעיף ג').

סה (ה) תבחר - במתנ (מ"ש). (ו) גוראות - בלי מהפך עם הגרמיה, לפי שהמתנ באות ראשונה (תרא 34 סעיף ז'). (ט) וייראון - במהפך ואולא לגרמיה. כן ברוב בס"מ. ואילו היה משרת, היה מהפך ולא אולא כפי חקי הניעמות. (ט) מוצאי - נסרא למקום המתנ ר' תרא 67 הערה 6. (י) ותשקקה - כציל הש' בגלגל (תרא 30 סעיף א'). (וכן בבז'ר. יא) ברביבם - כן בבז'ר ע"פ כ"י שנמסר בו, לית וחסר'.

סו (ד) כל-הארץ - באולא לגרמיה, לפי שהמלה כבירה (תרא 32 סעיף ב'). (ו) נשמח-ה' - במהפך ונגש דחיק בס"מ. (ח) עקום - במרכא ת' מונח לפני הפסיק (תרא 17 סעיף ד'). (יא) מועקה - המ' דנושה מדין אתי מרחיק בעלילת מתנ. (יב) באנו-באש - כן בז'ר ע"פ כ"י. (טו) מיחים - כן בבז'ר ע"פ כ"י, (והביאו לשון המסרה: לית מלא דמלא. אעשה - במהפך מצנור (תרא 12 סעיף ו'). (טז) לכו שמעו - כן בבז'ר. (יז) אלו - במרכא בס"מ ובכ"י. (ובז'ר העירו שהמרחקים הקרמונים היו מביאים את זה לראיה שמפיק מבטל את הרפה. ורומם - בבז'ר בפחח ע"פ כ"י שנמסר בו: לית פחח, וע"פ הר"ק במכלול דף קי"ח וקס"ג. יח) ישמען - במרכא בסבת הפסיק, והוא נמנה בין פסקין דספרא. (כ) לא-הסיר - בטפחא שהוא לעולם הראשון בשני משרתי רביע מוגרש (תרא 14 סעיף ג'), וממילא אין כאן צנורית.

סז (א) בנגינת - ברביע מוגרש. (ב) לרוד - ברביע מוגרש. (ג) רנג - המתנ בני להורות מקום ההטעמה. (ד) לפני אלהים - במרכא ורביע מוגרש במקום אתנח בסבת זעירות מלת הסלוק. (וכן בבז'ר. ה) בערבות - בדחי ולא באתנח, כי הרביע המוגרש שבמלת שמו', הוא הממלא מקום האתנח (וכלמעלה פסוק ד'). (ז) אלהים - באולא לגרמיה (תרא 32 סעיף ב'). (יא) תתן - זה אחר מחמשה פסוקים שיש בהם שני כוה, של הטעמת מרכא מוהפך ת' מהפך מצנור (תהלים מג, א', סו, ב', סת, יא, משלי כט, יג, איוב יד, יא). (יג) ונותת בית - במקף בס"מ. (טו) כה - ברביע מוגרש. יח) רבתיים - בדחי ולא בעלי כנמצא במקצת ספרים, וראיה לדבר, שא"כ היה ראוי להיות, רכב' במרכא כדיון לפני רביע קטן, וגם היה מנוקד: רבתיים, בקמץ. (כ) ברוך - במנוח ולא במרכא (תרא 29 סעיף ב'), ושבוש בבז'ר. יוסן יום יעמס' לנו - כן בבז'ר, וכן נסח בתרא ר' 26 סעיף ב', 24 סעיף א' בשם הר"ז ע"פ כ"י, 23 ראש פרק ה'). (כא) קאל - כציל (תרא 29 סעיף ב'). (כד) תתן - במתנ לחקנת הח', ובמרכא כדיון לפני רביע קטן כשאין בניהם פסיק. ושבוש בס' תרא 26 סעיף ב' שהטעום: תתן רגלך, במתנ וצנור, שהרי אין צנור בא סמוך לעולה ויורד, כמו שכ' הוא עצמו שם דף 27 סעיף ד'. (לא) תנת - בגלגל שהוא לעולם המשרת הסמוך לפור, אם אין ביניהם פסיק (תרא 29 סעיף א'). (לב) כוש - בטפחא, כדיון המשרת הראשון שלפני רביע מוגרש. (לד) תתן - במקף בס"מ.

סט (א) למנצח על-שושנים - כציל בלי פסיק ביניהם, שכן לא נמנה בין פסקין דספרא, וגם אין כאן מקום לפסיק כלל. (ג) טבעתי ב'ין - כציל במהפך מצנור ומונח, וכלי פסיק ביניהם (מטעם שכתבתי למעלה פסוק א'), וגם אינו לגרמיה לפי חבור הענין, ולא נמצא בס"מ. וא"כ ממילא כי ביון רפה. (ו) אלהים - ברביע גדול ולא במוגרש, שכן אין לזה מקום לפני אתנח. ממך - במרכא. (ד) ואני - בעלוי (תרא 38 סעיף ה'). עת - בעלוי (תרא 28 סעיף ד'). (טו) וממקמי פים - זה אחד מן ג' מקומות שהטרחא משרתת את הסלוק ע"פ מסרת בן בלעם (תרא 18). חבריו הם: יעמדו מים (תהלים קד, ל), ויחפכו ארץ (איוב יב, ז). (וכן

ואינו דומה לקמץ של מקרבלי (י"ט), שהוא קמץ קטן ת', מקרב ב'. ולפי שהוא ברוב הספרים בלי מתנ, אחשוב כמות המנדק שסבר שמלה, וקרב לבו' סקור ת' שם מפשט: התקרבות לבו, מה שהוא מתראה בסרמה כאלו לבו קרוב לרעהו, והפעל, חלקו עולה על שניהם. והוא וראי היחה דעת המטעים ז"כ, שלולי כן לא היה מקיף, וקרב'. (כד) ואתה - בעלוי ובלי פסיק ר' תרא 33 סעיף ה'). (וכן בבז'ר).

נ (א) למנצח על-ינות - מהפך ועלוי וכלי פסיק ביניהם ר' תרא 22 סעיף ד'). באחו - באולא ר' תרא 11 סעיף ה'). ושבוש בבז'ר. (ג) שוררי - במתנ. כ"ר בים - ס"א כ"ר בים. כן בבז'ר, חה מתאים לפי רש"י. גי - בכל אפן במרכא. (ט) ספרתה - המהפך על הה'. (י) און - במהפך לגרמיה (תרא 31 סעיף א'). (יא) אהלל - במרכא, הדין לפני סלוק כשהמשרת מלרע. (יג) עלי - במנוח. כן בבז'ר, ונכון לפי הנתוח. תורת - חסר ו' תנינא (מ"ש) (חברו נחמיה י"ב). (וכן בבז'ר. וכן נראה משתיקת המס'. (ד) הצלת - בגלגל (תרא 29 פרק ט').

נב (ב) אקסה - בשוא פשוט (מ"ש). (ט) עורה - המתנ מורה מקום ההטעמה שהוא מלרע, ולא כראשון (מכלול קי"ב, תרא 7 בהערה). הנבל - בטל. בבז'ר הובאה מסרה כ"י על, בכלי נבלי (תהלים עא, כ"ב): לית סגל, ואחד עם ו', והיה כנור ונבל (ישעיה ה, י"ב), וכל הנבל דכותיה: (י) אורך בעקמין - כציל מפאת הפסיק (תרא 17, ד'), (וכן בבז'ר. בלא מים - במתנ.

נח (א) אל-השחת - ברביע מוגרש. (ג) אף - במרכא בס"מ. בארץ - כציל באתנח. (ז) בפימו - הבי' דנושה כדיון לפני פ'. נתין - חסר ו'. כן בבז'ר ע"פ כ"י שנמסר עליו: לית וחסר'. ומוטעם במרכא מפאת הפסיק. ג'ל - בצירוי בס"מ. (יב) אך יגש - כן בס"מ.

נט (א) מכתם - בעוי. (ב) הצילני מאיבין - בטפחא ומרכא לפני הפסיק (תרא 17, ד'), (וכן בבז'ר. ממתקומי - במרכא, ובצנורית מפאת החטף הבא ברוב בס"מ. ואתה ה'ן אלהים צבאות - כן מוטעם בבז'ר ע"פ כ"י. והנה הפסיק הראשון הוא לגרמיה, והשני פסיק, ונמנה בין פסקין דספרא, ובסבתו נשתנה הגלגל למהפך (תרא ראש פרק ט' בדף 29). אל-תתן - במהפך (תרא 12 סעיף ו'). (ז) טו' ככלב - ברביע מוגרש, וקמץ בו, לפי שהוא בא בח אתנח. (ח) כי מי - בטפחא ומרכא ר' תרא 40. (ט) תשחק - הת' במתנ לחקנת הח' כשיטת בן אשר, כן בס"מ. (י) כי - במרכא בס"מ. (יא) יראני - במתנ לחקנת הא' (כנ"ל ט'). (יב) אל-תהרגם - כציל. מנגנו - כן בס"מ, ונכון. (יז) משנב - בפחח בס"מ.

ס (ב) ארם (גהריום) - במרכא (תרא 27). (ג) תשובך - כציל. (ו) ליראיך גם - הלי' והג' שתיהן דנושות מדין אתי מרחיק. מפני קשט - כן בס"מ, ונכון לפי חקי הניעמות. (ח) אלהים - באולא לגרמיה ר' תרא 32 סעיף ב'). (יא) יבלי - בס"מ נמסר ב', וחברו בס' קח, יא, ומשתיקת המס' נשמע שניהם כתיבם שוה, וע"כ הדפיסום בז'ר מלאים, ואני בחרתי בנוסח קיטל, לפי ששם יש ע"ז מסרה: ב' וחסר', ושניהם חסרים בו.

סא (א) למנצח על-נגינת - כציל בלי פסיק בין העלויון, שכן אין מקום לפסיק כאן ולא נמנה בין פסקתא דספרא. (ד) מקסה - בשוא פשוט בס"מ. (ה) אקסה - במהפך מצנור (ר' תרא 12 סעיף ו'). (ו) סלה - המ' דנושה מדין אתי מרחיק. (ז) מים - בדחי בס"מ, (וכן נכון ע"פ הנתוח, ודר - חסר ע"פ המס' דמומור קמ"ה ר' מ"ש). (ט) בן - לגרמיה בס"מ. יוסן - מרכא בסבת הפסיק (וכלמעלה נח, ז').

סב (ג) אף - ר' תרא 40. (ה) יקללו - הק' במתנ והל' רפה בס"מ. כדיון שרש, קלל' בכ"מ כשהל' שואית. (ו) דמי - חסר ו' בבז'ר ע"פ כ"י וטמטעמות המס'. (ט) שפכו - כן בבז'ר ונכון. אלהים מתס-ה' לנו - כן במטה ספרים בהתאם לנתוח, והטעמת רביע מוגרש ומרכא במקצת ספרים שבוש. (ו) אף קבל - בלי פסיק ביניהם, והמהפך אינו אלא משרת לצנור כדיון, ולא לגרמיה, (וכן בבז'ר. בני-איש - בעוי ובמטל המקף. יא) כי - ר' תרא 40 במפסטי המקף). (יג) בייאתה תשלם - בלי פסיק והת' רפה. כן בבז'ר, ונכון.

תִּכְנִיתִי - ר' תוא 12 סעיף ו'. ז) וְלֹא מִדְּבַר - כצ"ל בטפחא ומונח, ולא במרכא ורביע מוגרש, לפי שמלת הסלוק זעירה ר' תוא 16 סעיף ז'. נוסח הטעמה זו בהסכם עם פ' רש"י זל, ונוסח ההטעמה המוערת הוא בהסכם עם פ' הרב"ע זל.

עו ג) סוכו - מלא ו' ע"פ המס' (מ"ש). וכן בב"ד. ה) נָאֹרֶר - בטפחא ולא בדחי (תוא 47, ה'). וכן בב"ד. ו) אֲבִירִי לֵב נָמוּ - עליו רביע ומרכא. כן בב"ד, ונכון.

עז ח) יִזְנַח - במרכא (תוא 17 ד'). י) אִם-יִפְּצֵי בָאָף - כן מוטעם בב"ד, ונכון. טו) עֶשֶׂה - נסו"א וממילא מרכא. יט) רִגְזָה ותרע"ש - כן מוטעם בב"ד ובקישל, ונכון.

עח ג) וְאִבּוֹתֵינוּ - מלא. בסי' כ"ב נמסר: לית חסר בספרא. וכן מלא בב"ד ובקישל. כ) הֵן הִכְהִי-צוֹר - במהפך ורביע ובלי פסיק אחריו. כן בב"ד. והוא נכון מאד, לפי שמלת, צור" מופסקת בענין יותר ממלת מ"ס, משא"כ הפסק לגרמיה פחות הוא מן הצנור. אִם-יִכְיֶין שָׂאָר - כן הטעם בעל מ"ש, וכן בב"ד ובקישל. כה) צִיָּדָה - במהפך מצנור ר' תוא 12, ו'. וכן בב"ד. כח) לִמְשַׁכְּנֵינוּ - במס': ב' חד חסר, והנה זה חסר בב"ד ובקישל, וחברו (קלב, ז') מלא, ור' במ"ש. לב) בַּנְּפִלְאוֹתֵינוּ - מלא ו' (מ"ש). וכן בב"ד ובקישל. לו) בְּפִיהֶם - הב' דנושה כדון לפני פ'. מד) וְנִזְלִיָּהֶם - חסר בכמה כ"י, וכן בב"ד ובקישל (ר' מ"ש). מז) בַּחֲנֻמִּל - בפתח בס"מ, ונמנה בין פתחין באס"פ. סא) וּתְפָאֲרוֹתָו (ב"ד) - במרכא וממילא בב' רפה. כן בס"מ, והגורמת כן היא זעירות, ב"ד צר". סו) וַיֵּךְ - במונח בס"מ, ונכון לפי הנתח. עב) וַיִּרְעֶם - ה"י בחירק ע"פ המס' (מ"ש).

עט ג) סִבִּיבּוֹת יְרוּשָׁלַם - במרכא מצנור ורביע מוגרש. כן בב"ד, ונכון לפי חקי הנעימות. ובא קמץ ברביע לפי שהוא ת' אתנת. ו) חֲמַתָּךְ - ברביע ולא בלגרמיה, לפי שמלת, חמתך" מופסקת יותר ממלת הנוי"ם. וכן בב"ד. י) כִּי-אֶכֶל - כצ"ל במקף. ח) אֶל-תִּזְכְּרֵנוּ - שלשתן מוקפות בס"מ. יג) וְאִנְחָנוּ - בעלוי (תוא 33, ה'). לדור ודר - זה אחד מן הארבעה שנמסרו במס' ס' מ"ט: ד' דסימכי כ"כ קדמאה מלא ותניא חסר'.

פ ב) הַכְּרוּבִים - מלא (מ"ש). וכן בב"ד ובקישל. ט) גִּפְנֵן - כצ"ל בדחי (מ"ש), לפי שהענין מופסק, וכן בכל ס"מ. יא) אֲרָזִי - במרכא (ב"ד) ר' תוא 41. יג) כִּלְיַעֲבָרִי - במרכא ר' תוא 8. יט) תַּחֲנִינוּ - ב"י אחת ר' למעלה עא, כ"י.

פא ח) רַעַם - בפתח בס"מ לפי שהוא אחר העלי. יז) אֲשִׁבְעֶךְ - ר' רפה בב"ד בעדות ספרים עתיקים. והוסיפו להעיר עוד, שר' הכנוי אין דרכה בכלל להדגש בהפעיל מן השלמים או מן המקוטעים (חזק מנליה). וראייהם מדברים ד, ל"א, ח, ג'. מלא כב, ט"ז, יחוקאל לב, ד' ואוי"ב, י"ט.

פב ד) מִיָּד - בטפחא. ה) וְלֹא - בעלוי כדון אחר לגרמיה. ו) עֲלִיךְ - ברביע מוגרש. ז) אִישׁ מַעֲמָאִים - ברביע מוגרש. י) כְּסִיפָא - במרכא ובלי צנורית לפי שההברה הראשונה סגורה (תוא 10). יא) לְאֹדְמָה - בפתח. כן בב"ד ע"פ כ"י. יג) נִירְשָׁה - בס"מ במשנת נסו"א וממילא הוא מרכא, לפי שבא באות הראשונה. יד) כַּגְּלָגֶל - נמנה בין פתחין דספרא. טז) וּבִסּוּפְתָךְ - בטפחא ומונח ר' תוא 11. יח) עַד-יֵעָד - ברביע מוגרש. יט) וַיִּדְעוּ - ברביע גדול ולא במוגרש, שכן אין לזה מקום באבר האתחתי של פסוק.

פד ג) אֶל-אֵל - במרכא כדון, כי שתי המלים נעשו כאחת ע"י המקף, ומצא הטעם שלא בהברה הראשונה. ד) מְצִאָה בֵּית - בגלגל נסו"א ורגש אתי מרחיק לבן אשר. ודָּרָדָר קָן - במהפך ומרכא ואחריהם פסיק (תוא 27). ה) סֵלָה - ברגש אתי מרחיק. ו) עוֹן לֹרִיבך - כן בס"מ, ונכון. בעצם היה ראוי להיות: עוֹד-לִי, ומפני קרבת הטעמים נסוג המרכא אחר למקום המתן, וזה גרם לפרוס המקף. וכבר הראיתי כואת למעלה בכמה מקומות בכ"א הספרים. ז) יִשִּׁיתְהוּ - כן חסר ו' בב"ד ע"פ עתיקים, שנמסר בהם. לית וחסר'. ט) הָאֲנִינָה - במהפך מצנור ר' תוא 12.

מוטעם בב"ד. ונ"ל, שבשלשתם היה ראוי לבוא טרחא ומונח במלה אחת, ומפני קרבת הטעמים נתבטל המונח, אבל נפטר גם מהקפה מחמת הטעם הראשון שהוא הטרחא. טז) אֶל-תִּשְׁטַפְּנִין - באזלא לגרמיה (תוא 32 סעיף ב'). ואל-תִּאטֵר - בקדמא בס"מ. כא) שִׁבְרָה לְבִי - במרכא ורביע. כן ברוב ס"מ ועמהם קישל וב"ד. ולדעת בעל תוא צ"ל לבן אשר: שִׁבְרָה לְבִי, וכן מצא בפירושו במס' בן אשר שהביאה שם (דף 27). ובכל זאת רואה אני שאין לבנות על מס' זו, מאחר שכל תכנה אינו אלא על דבר החטף, ובהטעמת הטעמים כבר מצאתי בלא זה שהיא משובשת, שהרי הובא שם: תִּמְחֵץ רִגְלֶךָ יִסַּח כ"ד) וצ"ל: תִּמְחֵץ רִגְלֶךָ ע"פ הכלל הנוכר שם סעיף ד', וע"כ אפשר שגם זה שבוש כמהו. ומה שהוציא שם בעל תוא מן הכלל ג' פסוקים שיבוא בהם צנור סמוך לעו"י מבלי שיתחלף ברביע ומנה פסוק זה עמהם, נאמר אנו שאינם כי אם שנים (כה, כב', קו, מו') וגם אפשר לתת טעם בהם, ואניחנו לפעם אחרת. הנה המורם מה שהרביע עיקר. ובכל זאת העירתי גם על נוסח הצנור. כב) בְּבִירוֹתֵי-הַבֵּי דנושה כדון לפני ב'. כג) יְהִי - במהפך בס"מ. כט) וְעַם-צִדִיקִים - במקף בס"מ. לב) פֶּר - ברביע מוגרש. לד) כִּישְׁמַע אֶל-אֲבוֹנוֹנֵינוּ - בפסיק, והוא נמנה בין פסוקין דספרא, ובסבתו הטעמים הם טרחא ומרכא (תוא 17 סעיף ד').

ע א) לִמְנַצַּח הַדָּן - בטפחא ומונח (תוא 46). וכן בס"מ. ב) לַעֲזוּרָתִי - נסו"א. ו) קוֹשֵׁה-לִי - כצ"ל (תוא 28). אָתָּה - בפתח, ונמנה בין פתחין באתחא וס"פ דספרא, אלא שנמנעתי מלהעיר עליו מחמת הפשיטות, לפי שקדמיהו עו"י.

עא ג) לְצוֹר - בגלגל בס"מ. לְבָאוּ - בעלוי כדון אחר פור. ונ"א: לְבָאוּ תִמְיִד" ר' תוא 42 סעיף ד'). יא) קָדְפוּ - במתנ בס"מ. ל"י אֵין - המקף בטל ע"י הצנורית. יג) יַעֲטוּ-הֶעָ שווא פשוט בס"מ. טו) כִּלְיָהוּם - בדחי בב"ד, ונכון, כי יספר" מושך אחר עמו, ונמצא כלהו"ם מופסק. יח) יְבוּאָ - סבירין יבואו' (במס' דפ' שמיני). כ) תַּחֲנִינוּ - ב"י אחת. כן בב"ד ע"פ כ"י דח"י, ומן המס' הוכיחו מלוי ה"י בשני מקומות בלבד: והחיינו (שעיה לה, ט"ז), חייוו (חבוקק ג, ב'). כ) תַּעֲלִינוּ - כן כתיב וקרי'. כן בב"ד ע"פ כ"י ובהוכחה מן המס' דש"א א' ומס' א"א קל"ו ממה שלא מנה בין כתיבין י', וגם משתיקת הרד"ק, שדרכו להוכיח כל כמו אלה בפירושו. וכן הוא בקישל. כא) נִדְלָתִי - ברביע מוגרש. כג) תִּרְנְנָה - ב' הנונין דגושות בס"מ.

עב ד) וַיִּדְקָא - כן מוטעם בב"ד, ונכון. י) מַלְכֵי (תרשיש) - במהפך (תוא 21 סעיף ג'). מַלְכֵי שִׁבְאָ - בטפחא ומרכא כדון ב' משרתים לרביע מוגרש. יז) לִפְנֵי - במונח בס"מ. כִּלְיָנוֹם - במרכא מצנור בס"מ. יט) וּבְרָוֶן - בצנורית, לפי שהוא מהפך משרת ופסיק ולא מהפך לגרמיה (תוא 25). כ) קָלוּ - ה' דנושה לספן הבנין הכבד הסביל (פ'על), והקמץ ת' קבוץ דומת: מְאָדְמִים (נחום ב, ד'), מְאָדְמִים (שמות כה, ה'), קָפַת יחוקאל טו, ד'), שְׂךְ דָּה נְחוּם ג, ז'), תְּרַצְחוּ (תהלים סב, ד'), קָסוּ (פ' י"א).

עג ג) קִינָנְתִי (בְּהוֹלִילִים) - במקף ומרכא, וממילא הב' רפה ר' תוא 40. וכן בב"ד. ה) אִינְמוּ וכן ז) עִינְמוּ - חסר י' תניא (מ"ש). וכן בקישל. ז) יָצָא - ס"א יצ"א. כן בב"ד, והוא מתאים לבאורי רש"י והרב"ע זל. טז) נָוִיא - במרכא (תוא 11). יז) עַד-אָבּוֹא - במרכא (ב"ד). כב) וְאֵנִי - במונח ר' תוא 40, וכן בב"ד. כא) קִיִּיתְחַמֵּץ - במקף ומרכא (שם), וכן בב"ד. כח) לִי-טוֹב - כצ"ל. מְחָסִי - בשווא פשוט (מ"ש וב"ד).

עד ד) צִרְרִיךְ - חסר ו' בקישל, וכן בב"ד והם מוכיחים חסרונה מן המס'. י) יִתְרַף - נסוג אחר ובהעמדה (ב"ד). ינָאץ - בפתח (ב"ד ע"פ המכלול ס"ז). יג) שְׁבַרְתָּ וכן: כב) זָכַךְ - בטפחא (תוא 14, ג'). יח) תְּרַף - במרכא (תוא 17). עלה - חסר ו' (מ"ש). במס' דשמואל ודאויב נמסרו ה' מלאים, וזה אינו מהם. וכן חסר בב"ד ובקישל.

עה ג) קִיִּיאָקַח - במקף וממילא במרכא ר' תוא 40, וכן בב"ד. ד) נְמוּלִים - ברביע. כן בב"ד ובקישל, ומתאים לנתח. אָנְכִי

יא) קָשַׁע - נמנה בין פתחין בס"פ. יב) לֹא יִמְנַע-טוֹב - כן בס"מ. וגם זה כשלפעלה (פסוק ו') יש בו חסות הטעם וסרוס המקף (נר' תרא 67 הערה 16).

פה א) לבני־קֶרֶח - בעלוי תרא 46. ז) הַלֹּא־אָתָּה - במקף ומלרע. כן בחלופין לבן אשר. וכן בבירד ובקישל. תחינו - בי' אחת נר' למעלה ע"א כ"א. ח) הַרְאָנוּ ה' - כציל בשני מוסחים ולא במנוח ודחי משום זעירות מלח האתנח (תרא 43, 47). וכן בבירד ובקישל. ט) הָאֱלֹהִים - כציל במהפך בסבת הפסיק שאחריו (תרא 24, ב'א). קיידידך - במקף ומרכא נר' תרא 28, 40. אֲלֵי־עַמּוֹ - בדחי (תרא 43, 47). וכן בבירד.

פן א) הָיָה - במהפך. כן בבירד, ונכון. ה' - בפסיק, ונמנה בין פסקין דספרא. ב) שְׁמֵרָה - הש' במתג בס"מ, ואולי הבינוה הפטעיים פעל עבר כדעת יש אומרים שבראביע. אבל ר' רדק לישעיה לח, י"ד. ו) ה' - בדחי נר' תרא 43, 47. וכן במקף בבירד ובקישל. ח) בַּאֲלֵהִים - במרכא, כציל, וכן בכל ס"מ. וְאֵינִי - במנוח (תרא 8). ט) כִּלְגוּלִים - באולא לנרמיה (תרא 32, ב'א). אֲשֶׁר - בעלוי אחר הלנרמיה (תרא 28, ד'א). יָבֹאוּ - במהפך מצונר ובלי פסיק. כן בס"מ. י) וְעֵשָׂה - בצירי. כן לפי המס', שכן זה אינו במנין כ"ב פתחין. יא) הַרְגִּי ה' - דר"כ - כן מוטעם ברוב ס"מ, וכן נותן נוח הענין, שכן מלח. באמתך דורש מפסיק יותר גדול כמלת, דר"כ. וע"כ לא השתחית בזה על בירד שהטעמו: הַרְגִּי ה' דְרַכְךָ (וכלפעלה כו' י"א). ולא הרי זה כהרי זה, אע"פ שבעל תרא אספס יחד (ברפ 25). יד) אֱלֹהִים - באולא לנרמיה (תרא 32, ב'א). זָרְקִים - במהפך (תרא 29, ה'א).

פז ד) וצ' - כציל חסר (מ"ש), וכן חסר בבירד. ז'ה - ברביע מוגרש, אע"פ שהענין מחובר, וה לפי שמלח הסלוק כבירה, אבל בפסוק ו) זֶה יִלְרֵשֶׁם - בטפחא ומונח. וכן בכל ס"מ. ז) כָּל מַעֲיָנֵי - כן מנוקד ומוטעם בבירד ע"פ כ"א.

פח א) לבני־קֶרֶח למנצח - כציל (תרא 17, 23). ב) יָגֹם צַעֲקָתִי בְלִילָה - כן מוטעם בבירד, וכן גם בקישל (אלא שבו יוס' מוקף). וכן נכון בענין. וגם פ"י הראביע ז"ל הולך אחר הטעמה וז' לֹא - כציל במנוח (ולא במקף) בראית המהפך שלפניו, שאינו בא לעולם לפני משרת אחר שלפני אתנח, וכן בבירד ובקישל. מידך - במרכא. ט) הִרְתַּקְתָּ - במרכא כדון משרת רביע קטן. י) מִנִּי־עֵינִי - כציל. יא) יִזְרֹךְ - כציל במרכא, ולא בעלוי לפי הטעמה זו, לפי שאין עלוי בא לפני סלוק אלא אחר לנרמיה.

פט ב) בפי - הב' דגושה כדון ב' שואית לפני אותיות ב' פ'. ג) תִּכְנֶן אֲמוֹנַתְךָ - בטפחא ומונח. ד) וּבִיָּחִי - במהפך מצונר (תרא 12, 17). לדר ודור - הראשון חסר והשני מלא, וע"ז נמסר. לית כתיב כן. ט) ה' - באולא לנרמיה (תרא 32, ב'א). יא) אויבך - מלא דמלא, והה אחר טו' מלאים ע"פ המס' דההלים פ"ג. יח) קרנינו - מלא (רדק ומ"ש ובירד). וז"ל שהכתיב המלא הולך אחר הכתיב, תרי"ס. כ) דְרַבְרַת - בגולג (תרא 30). כח) אֶף־אֵינִי - במתג לסמן מלעיל. לו) אָתָּה - במתג לסמן מלרע, ושניהם כן בבירד. לז) וּכְסָאוֹ כְּשִׁמְשׁוֹ - כן מוטעם בבירד ובקישל ונכון. מו) הָעֵצִית - במהפך מצונר (תרא 12, 17). מט) יָרָאָה - במתג לחקנת הא' בס"מ. נ) אִיהָ - במהפך משרת ובלי פסיק. נב) אויבך - במרכא לפני הפסיק (תרא 17).

צ ט) פְּלִינֵי שְׁנֵינוּ כְּמִירְהָגָה - כן בבירד ובקישל, ונכון. י) יָמֵי שְׁנוֹחֵינוּ בְּהֵם - כן מוטעם בבירד (נר' תרא 30). ת"א: בְּהֵם בְּרִבְעֵי, זה תובא כחרא 42 סעיף ד'. ז' - בצנורית ובכטול המקף (תרא 10). יב) וּנְבֵא - חסר ע"פ המס' רתיאל ט', וכן בבירד ובקישל. יד) וּנְכַנְנָה - הנ' רפה בס"מ. טז) אֲלֵי־צַבְדִּיךָ - בדחי. כן בבירד, ונכון. פּעֵלְךָ - הפ' דגושה, והוא חסר י', שהרי נמסר עליו: ב', התיח, ר"ל ב' פעמים נמצא פעלך במקרא, זה וחברו דס' קס"ז. והתיח בכל פעלך ולא סיימה המס': וחד מלא, שהרי שניהם ביחיד, כי ברבים ראוי להיות: פֶּעֶלְךָ. איכ נשמע מזה שניהם חסרים. וכן בס"מ.

צא ד) יִסַּךְ לְךָ וְתַחַת־כַּנְפָיו - כן מוטעם בבירד, ונכון לפי הנתח. צב א) שִׁיר - רביע מוגרש. ב) לַהֲדוֹת - חסר ו' קדמאה. ע"פ המס' ד' מלאים בלישנא: תהלים קיט, ס"ב, קמב, א', נחמיה יב, כ"ד, והיא טו, ד', והשאר חסרים. וכן חסר בבירד ובקישל. ה) ה' - בדחי בס"מ. ט) מָרוֹם - ברביע מוגרש. י) אֵיבֶיךָ - בפור בס"מ, ובלי פסיק להפירד בין, אויבך לשם קדש (וכלפעלה פט, נ"ב), לפי שכאן המלה מופסקת ממילא, מאחר שהיא מוטעמת במפסיק, וכן לא נמנה זה בין פסקין דספרא. יא) בְּלַחֵי - מלרע בס"מ נד הדקדוק, וכן זמתי (ז', ג'), דלתי (קטו, ו'). ראה מה שכתבתי למעלה יו, ג'. ולדעת רש"י ז"ל כאן הוא מקור עם הכנוי: בלתי = לבלותי, ע"ד לכתנו (שמות כח, א'), ולתמנת המקור השוה: שמות (יחזקאל לו, ג'). חנות (להלן עו, י').

צג ג) נִשְׁאוּ נְהַרְוֹת | (ה') - בעלוי ואולא לנרמיה נר' תרא 32, ה'א. ה) גִּלְגָּלָה - הנ' בקמץ והא' בחט"פ בס"מ.

צד ז) גִּלְגָּמְרוֹ - במנוח ודחי (תרא 20). י'ראָה - במתג לחקנת הא' בס"מ. ט) הַנְּטָע . . . אִם־צָר - שניהם מלרע בבירד, והם מעירים מכת דברי הרד"ק במכלול י"א, שאין נסרא נוגח בבינוני מן הקל, חוץ מנל"א ולה. ויש להוסיף תנאי לכלל זה: כשחבור המלים חבור נושא ומשלימו, או חבור של סמיכות ארעית, משא"כ בסמיכות קבע, ר"ל שיחסה יחס תאר של בעל האמנות (או: המדה), שמבחינה זו הן נחשבות כמלה אחת, ואז החסונה נוגחת בהן, כמו: עָרַף כֶּלֶב, מְבַרַךְ אָוֶן (ישעיה טו, ג'). אָהַב פֶּשַׁע (משלי יו, י"ט). יא) כִּי תִמָּה - בטפחא ומרכא נר' תרא 11, 40. יב) יָה - ה"י דגושה ע"פ המס'. כב) וַיְהִי ה' לִי - במנוח דחי ומרכא (תרא 19, א'א).

צה א) גִּלְגָּלָה - הנ' רפה ולפניה מתג בס"מ. ז) ז'י - בצנורית ובכטול המקף. הצנורית צ"ל על הכ' ולא על ה', ומשום שמצאה בעל תרא על ה' כאן ובאויב (לב, ה'), ז'י אין מענה, טעה בה וחשבה לצנור, וציון את שניהם ליוצאים מן הכלל: שא"ל לרביע שאחר הצנור שלא יבוא אחריו עולה ויורד. ובאמת הכלל איתן הוא, ואין שום יוצא ממנו, והוא פשוט מאד בעיני. ואנחנו - בעלוי (תרא 21). וכן בבירד.

צז ב) בִּשְׂרֹו מְנוֹם לְיוֹם - כן לבן אשר בחלופין. ד) כִּי זָדוּל - זה אחד מן ב' פסוקים שבהם יוחר משלשה משרתים לאתנח. י'רַעֵם - במתג לחקנת הע'. יב) יִרְנְנוּ - בני רפה ומתג לפניה. כן בס"מ. יג) יִשְׁפֹּטֵי תִבְל - במקף ובקיום החולם וחוזקו במתג מחשש טמיעת ט' בת', ובהטעמת מרכא. כן לבן אשר בחלופין כאן ובס' צח, ט'.

צז ב) מְכוּן - כציל במנוח. ד) גִּתְחָל - בסגול ומלעיל (רורה ובירד). ז) הַמִּתְקַלְלִים - במתג ול' רפה בס"מ. ט) כִּי־אָתָּה ה' - במרכא ורביע, ואין כאן לנרמיה נר' תרא 28, ג'א. י) אָהַב־י - במהפך ומרכא תרא 26, ב'א. שְׁאוּרָרֵע - כציל.

צח א) שִׁיר חֲדָשׁ קִינְפִלְאוֹת - כן בבירד ע"פ כ"א ובהתאם לנחוח. ו) בַּחֲצֻצְרוֹת - במנוח ודחי (תרא 20). ט) לְפָנַי ה' כִּי בָא - (תרא 25, 28, ומ"ש).

צט ד) אָתָּה וכן ח) לְשֵׁא - במתג לסי' מלרע. מישרים - המ' דגושה מדין אחי מרחיק בעלילת מתג. ו) קָרְאִים - הר' בחריק והא' נחה ע"פ המס', וכמהו: חֲטָאִים (ש"א יד, ל"ג).

ק ג' - במרכא בבירד. אָנְחָנוּ - בפחה, שכן נמנה בין פתחין באתנח דספרא.

קא ד) רַע - בקמץ. כן בס"מ, וגם לא נמנה בין יא פתחין. קב ג) צַר־לִי - כציל. ה) קִי־שִׁכַּחְתִּי - במקף בס"מ נר' תרא 40. י) כִּי - (שם). יא) וּתְשַׁלְּכֵנִי חֶסֶר (מ"ש). זה אחר מן י"ג חסרים בלישנא ע"פ המס'. יד) ז'י - בצנורית ובכטול המקף. יח) וְלֹא־בִזָּה - במקף (תרא 40). יט) לְדוֹר - מלא (מ"ש). כז) בַּהֲקִבְץ - במנוח. כן בבירד ובקישל, ונכון. כח) וְאָתָּה - כן במקף ובבירד. יתמו - המ' דגושה בכל ס"מ.

קג (ג) הרוקא - כן מלא בב'וד ע'פ כ"י, וכן נראה משתיקת הס' (ה) תתחדש כנשר - (מ'ש, ב'וד וק'של). (יב) קרְחִיק - במתג לחקנת הח' לכן אשר. (יד) כ'י הוּא - במונח ודחי (תרא 40).

קד (א) מ'אד - המ' דגושה מ'רין אתי מרחיק. (ג) השְׁמִיעֵבִים - כן בב'וד ובק'של. (ה) יְסַד אָרֶץ - במונח ודחי בב'וד, וכן בכמה ס"י. (ו) יַעֲמְדוּ מִים - ר' תרא 13. (ט) נְבוֹל־שֶׁמֶת - במקף לכן אשר. (יד) מִצְמִיק - במתג לעכב שמיעת ח' בחברתה. (יח) לְשַׁפְּנִים - הש' רפה ולפניה מתג בס"מ. (כ) תֶּשֶׁת - במונח בב'וד ובכמה ס"מ. נ'יהי - השטעם נס'וא וממילא הוא מרכא. (כג) אָדָם - בדחי. כן בב'וד ע'פ כ"י עתיקים. (כד) קניניך - חסר ברוב הספרים (מ'ש). וכן בב'וד ובק'של. (כה) יָדִים - בקמץ כרין בע"י. וכן בב'וד ע'פ כ"י. שֶׁם רָמַשׁ - במונח ודחי ר' תרא 40. (כו) זָהָן יִצְרֹת - כן בב'וד, ונכון. (כט) יִבְהַלְלוּ - כן לבן אשר בחלופין, וכן בב'וד (ור' תרא 24). (לג) לָה' - בדגש אתי מרחיק בעלילת מתג. (לה) ורשע'ים עֹרֹד - באולא לנרמיה ועלוי ר' תרא 32, 28, וכן בב'וד. אֲתִיָּה' - ברביע מוגרש. הַלְלוּיָהּ - זה לא מפיק ה' ע'פ המס', וכן בב'וד.

קה (ב) ה' נפלאותיו - מלא ו' (מ'ש). וכן בב'וד ובק'של. וכן נכון ע'פ המס' דשמות ג, כ', המונה רק ז' חסרים. (ה) גַּפְלֹאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה - כן מוטעם בב'וד. (יא) אֲתָן אֲתִיָּאָרֶץ כְּנָעַן - כן מוטעם בק'של, ונכון. וההטעמה המוערת אף היא נכונה, אבל מה שנמצא במקצת ספרים: אֲתָן אֲתִיָּאָרֶץ שְׁבוּשׁ הוּא. (יד) הַנִּיחַ - במתג לעכב שמיעה. (כ) שְׁלַח־מַלְךְ - כן בב'וד ר' תרא 22. (כב) וזִקְנֵיו - במרכא מצורה. כן בב'וד ובק'של, ונכון לפי חקי הנעימות (תרא 48). (כו) אֲשֶׁר בָּחַרְךָ בָּו - כן מוטעם בב'וד ובק'של, ונכון לפי הנתוח, שהרי יחס הצרוף, אשר' אינו נקשר עם 'בחר' בלבד, אלא עם האמרה, בחר ב'ו. (כח) שְׁלַח - במתג לעכב שמיעה. וְלֹא־מָדַדוּ - במקף (תרא 40). וכן בב'וד ובק'של. (לו) בִּארְצָם - ס"א במצרי' ר' מ'ש. (לז) כּוּשֶׁל - מלא בכל הספרים נדר מס'ק דישעיה ה, כ"ז, ירמיה מו, ט"ז, ואויב ד, ד', שמסרה ג' מלא', וקשה לשכשכ כל הספרים כלם על סמך מס'ק העלולה לשבושים, אמרש שבמס'ג לא נזכר דבר מזה. ואפשר מטעם זה עצמו לפי שכולם מלאים, וע"כ לא היה למס' מה למסור בזה. ואולי צ"ל במס'ק: ה', ומלא'. (מא) הִלְכוּ בְּצִיּוֹת - כן מוטעם בכל הספרים כלם, לרבות גם ב'וד וק'של. ומעולם אני תִּמְקָה על הטעמה זו, שהיא נגד הנתוח ההגיוני, שהרי היה ראוי להיות ככה: הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נִהְרָה - המים הלכו בציות כמו נהר (או: מהלך נהר). ואפשר שהטעמים סבר שמלת 'נהר' פעל עבר סתמי מענין הארת שמחה, ע"ד הביטוי אליו ונהרו (לה, ה'): כאשר הלכו המים, או רבתה השמחה במקומות השמחה, השוה: יששום מדבר וציה וכו' (ישעיה לה, א'). (מב) אֶת אַבְרָהָם - כן בב'וד ע'פ כ"י.

קו (ו) אבותינו - לדעת בעל מ'ש שניהם חסרים ע'פ המס' דירמיה יד המונה רק ח' מלאים ואין אחד מהם בתהלים, ואולם לא ראה את המס' בשלמותה כמו שהובאה בס' מחברת המס'ג להח' פ"ד, וסוף לשון המס': וכל יהושע ושופטים ותהלים דכותה מלאים במ'א חסר', והאחד הוא בתהלים כב, ה', שכן במס'ק שם נמסר: לית חסר בספרא, וא"כ שניהם צ"ל מלאים, וכן הם בב'וד ובק'של. רב - חסר ע'פ המס' וס"מ. (כא) שֶׁבַחְהוּ אֱל - במונח ודחי ומרכא (תרא 17, 20). וכן בב'וד. (כד) לָא - במרכא ולא במקף (תרא 41). (לו) וְאֲת־בְּנוֹתֵיהֶם - רביע מוגרש זה הוא בא כח אתנת, וע"כ לפניו מונח ודחי, כראוי לפני אתנת הבא במלה כבירה. (לח) גָּם נָקִי - בגלגל ופור (תרא 29, א'). (מו) לַהֲדוֹת - ר' צב, ב'. (מח) וְאִמְרַ כְּל־הַעַם - כאן שבא הרביע המוגרש במלה ועזירה, אע"פ שהוא בא כח האתנת, בכ"ז נשתנו שני המתחים הראויים לבוא לפני האתנת לטפחא ומרכא, הבאים גם לפני אתנת בתנאים ידועים (תרא 17, ד'). כי לעולם לא יבוא מונח סמוך לרביע מוגרש.

קז (ג) מַצְפֹּן - ברביע מוגרש כרין לפני מלה כבירה. וכן בב'וד. (ה) רַעֲבִים - בדחי לפני אתנת שבמלה כבירה (תרא 49, ו'). וכן בב'וד. (י) גְּשָׁבִי - במונח ודחי (תרא 20). (יא) כִּי־הִמְרוּ -

בדחי (תרא 49). (יג) מִמְצֻקוֹתֵיהֶם - (מ'ש). וכן בב'וד ובק'של. (יד) וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם - בטפחא ומונח משום ועזרות מלה הסלוק. (יז) אֲוִלִים - חסר י' קמאה ע'פ המס' דכריה יא, ט"ז. (יח) עַד־שִׁעְרֵי - במרכא נס'וא. כן בב'וד ובק'של. (יט) מִמְצֻקוֹתֵיהֶם - כנ"ל (מ'ש). וכן בב'וד ובק'של. (כד) גָּאֹן - במתג להורות מלרע. (כה) וּתְרוֹמָם - במרכא מצונר ולא ברביע מוגרש משום ועזרות מלה הסלוק. (כח) וּמִמְצוֹקוֹתֵיהֶם - (מ'ש). וכן בב'וד ובק'של. (לב) וַיְרֹמְמוּהוּ בַקְה־לְעַם - כן מוטעם בב'וד, ונכון. (לג) וּמְצֹאֵי, וכן: (לה) לְמִצְאֵי - נס'וא למקום המתג (תרא 12). (לח) וַיִּבְרַכֵּם - במונח ודחי (תרא 20). וכן בב'וד. (מג) מִי־חֶכֶם - בדחי (תרא 49).

קח (ג) עֹרָה - מלרע (תרא 7). (ד) אֹדֶךְ בַעֲמִיסָן - בטפחא ומרכא משום הפסיק (תרא 17, ד'). וכן בב'וד ובק'של. בְּלֹא־מִים - הב' במתג והל' רפה. (ה) כִּי נִדְוַל - מלא בכל ס"מ. ובתהלים נו, י"א, נמסר: ג' חסרים בלישנא, וס'י לא תכירו פנים (דברים א, י"ז), ובמרא גדל ושם טו, ח"א, כי גדל עד שמים (תהלים נו, י"א), ועל פסוקו לא נרשם כלום במס'ק, וע"כ אין ספק שזה מלא, והמס' דדברים א, י"ז, ודחהלים מה, ב' משוּבְּשׁוֹת, שנכתב בהן, מעל שמים' במקום, ע"ד שמים', זה גרס טעות המחברים, גדול' דכאן. (ז) וענני - כן כתיב וקרי (מ'ש וביזר וק'של). (ח) אֱלֹהִים - באולא לנרמיה (תרא 32). (י) עַל־יְפֹלֶשֶׁת - במקף בב'וד ובק'של. (יג) קְבֵה־לָנוּ - במונח. כן בב'וד ובק'של, ונכון.

קט (א) אֱלִית־חַרְשׁ - בפחת, שכן נמנה בין, פתחין בס"פ דספרא, וכן בס"מ. (י) ודרשו - בלי מתג לפי שהוא קמץ קטן, ובמס'ק נמסר לית חטף, וכן קרא רש"י ז"ל. ולפי'ז בנינה פְּעַל, ולולא היתה הר' שואית, אפשר שהיתה מוגרשת ע"ד, לֹא קָבַת" (יחזקאל טו, ד'), ודוגמת זה: קָרְבוֹ (ירמיה ב, י"ב), ולא נודע מדוע לא נשלם הדגש באלה כמו שנשלם במלת, נְרַשׁוּ (שמות יב, ל"ט). אבל הראב"ע ז"ל קרא בקמץ גדול, כנראה מפירושו, ואחריו נטה הח' יהואש ע"ה בחתנמוט. (יב) אֱלִיָּהוּ - כן בחלופין לכן אשר. (יד) יוֹכְרָן - באולא לנרמיה (תרא 32, ב'). (טז) אֲשֶׁר לֹא זָכַר עֲשׂוֹת תִּסְדַּר - כן בב'וד ע'פ ס"מ. וְאֲבִיוֹן וּנְכֹאֵה לִבְבַּי לְמוֹתָת - כן מוטעם בב'וד ובק'של, וכן הוא בכמה ס"מ כ"י בעדות בעל תרא (11). ונראה שזה דיו מרכא ורביע מוגרש הבא במקום אתנת להתחלף לאולא ועלוי, כשמלת הסלוק הסמוכה לו ועזירה. (יט) תִּהְיֶה - במונח (תרא 40). (כ) זֹאת פְּעַלְתָּ - כן מוטעם בב'וד, ונכון. (כא) זִי - בצנורית ובטול המקף. (כג) נִקְלַכְתִּי - הה' בח"ס. (כח) יִקְלְלוּ - במונח. כן בב'וד ע'פ כ"י. זִיבְשׁוּ - ברביע מוגרש (תרא 58, הערה 6). (כט) וַיַּעֲטוּ - הע' בשוא פשוט בס"מ.

קי (ג) עִמְךָ - במונח (תרא 28). (ד) לְנַפְלֹאוֹתָיו - מלא ו' (מ'ש). וכן בב'וד. (ה) עֹבֹב אִישׁ - במונח ודחי (תרא 40). (ו) כִּי־לְעוֹלָם לֹא - כן מוטעם בב'וד, ונכון כן שלא לחקיף מלת, לֹא' אל הפעל, כשם שלא הוקפה בפסוקים הבאים. (י) וּבְקָעָם - בקמץ בס"מ.

קיג (ו) בְּשָׁמַיִם - ברביע מוגרש, משום שמלת הסלוק כבירה. וכן בב'וד. (א) לֹא לָנוּ ה' לֹא־לָנוּ - כן ההטעמה הנכונה. לפי שהמלים האחרונות, לֹא לָנוּ אין דיןן בהקפה (תרא 40). וא"כ, לֹא' דינו בגלגל משרת העו"י, וא"כ ה' דינו בצנור (שם 27, סעיף ד'), וא"כ, לָנוּ' שלפניו, שהוא מלה ועזירה דינו במרכא (שם 25, סעיף א'), ומלת, לֹא' שלפניו, שאין דינה בהקפה (כנ"ל שם 40), טעונה מהפך (שם 26, סעיף ג'). ומהו כל סדר הטעמים הנ"ל. וכן בב'וד ע'פ כ"י. והן אמנם אלו היה פסיק לפני ה', או היה, לָנוּ טעון מהפך (שם 26, סעיף ב'), ואפשר ג"כ שהיה המהפך מתחלף באולא מפאת תכיפותו למהפך שלפניו במלת, לֹא' (שאינו דינה בהקפה כנ"ל), והיה מוטעם: לֹא לָנוּ', ממש כרין לנרמיה (שם 32, סעיף ד'), אך לפי שלא נמנה זה עם פסקין דספרא, וגם יש בו מחלוקת בספרים, ולא נמצא לא בב'וד ולא בק'של, וגם בתרא (27) הובא בלי פסיק, ע"כ הטעמתיו כנ"ל, והיא הטעמת ב'וד. (ו) אֶף־לָהֶם - במקף

כרין (תרא 40). (ז) ידיהם - באולא לגרמיה (תרא 32). ח, וכן להלן: קלה, יח' צ'ל אש-ר-בטח - כן בכמה כ"י שהובאו בק"ה, ונכון. טז) השמים שקים - כן מטעם בבזר, ונכון. יח) ועד-עולם - ברביעי מנרש ת' אתנח. וכן להלן קט, יט, קיז, ב'. וסבת החלוקה מבוארת בתרא 47.

קטז (ג) אפפונין - באולא לגרמיה (תרא 32). ד) אָגָה - הא' במתג כרין מלה זו לעולם, אבל ההברה הראשונה סגורה, ואין בה מקום לצגורית. ובסופה ה' במקום א' ע"פ המס'. (ו) פקאים - הא' נחה וה' בחירק (מ"ש). ז) שובי - מלרע ע"פ המס' נגד הרקדוק. כ"י - במרכא (תרא 41). יד) יח) נגד הניא - הנ' רפה ר' למעלה מה, ה'. טו) ה'מות - מלעיל בס"מ. וע"כ הסכימו כל המבארים פה אחד, שהמותה = המות, וההברה האחרונה נספחה לשם פאור המליצה בלבד, ולדעתו היא סיום המנחה: הקרבן והטובן בענין) רציו למקום ב"ה. ילך הקרבן למיתה בשביל חסידיו להיות כפר נפשם. טז) אָגָה - במתג ומנח' וה' במקום א'. (יז) לְהִי אֹזֶבַח נֶבַח - כן בבזר.

קיח (ה) מְהַמְצֵר - במתג לסמן מלרע בס"מ. עֲנֵנִי במרחב'ה - כצ"ל ע"פ המס'. (ו) לִי (אדם) - במרכא (תרא 11). כה) אָנָּא - במתג ומלרע לעולם. הושיע'ה - במנחה מלעיל, ולא במרכא, כי תנאי המרכא הוא כשיבוא באות הראשונה דוקא (תרא 17). והמ"ש שכי': בשניהם יש ורקא באמצע תיבה, משמע שקראה במרכא, ספר משובש גורמן לו. הצ'ליחה - מלרע כבן אשר בחלופין. וז"ל שהבין 'הצ'ליחה' = הצ'ליחה, הצ'לח אותה, ומוסב על. היא נפלאה בעינינו. ורפחה הה' מטעם שכתבתי ביהוקאל כד, ו'.

קיט (ב) נצרי עֲדָתָיו. ד) פְּקֻדֶיךָ, וכן: ה) דָּרְכֶיךָ, יב) אֵל, יד) שְׁשֵׁתִי, יז) אֲחִיָּה, כד) שְׁעֵשְׁעֵי, כז) אֲחֵעֲנֵנִי, לג) חֲקִיךָ, לד) תּוֹרָתְךָ, לו) אֲלֵ-עֲדוֹתֶיךָ, מד) חֲמִיד, מו) מַלְכִים, מח) אֲהַבְתִּי, נד) חֲקִיךָ, נו) אֲמַרְתִּי, סד) הָאָרֶץ, סח) אֲמַטִּיב, קג) אֲמַרְתְּךָ, קיב) חֲקִיךָ, קמ) מֵאֲדָר, קמב) קמד) לְעוֹלָם, קמה) אֵל - כל אלה ברביעי מנרש, ונשתבשו בהם הספרים. ה) אֲחִילי - בשוא פשוט בס"מ. (ז) אָוֹדְךָ, צח) אֲקַיְבִי, קמב) צְדָקְתְּךָ, קנ) אֲקַרְבוּ - במנחה ורחי, ונשתבשו בהם הספרים. ח) אֲלֵ-תְעוֹבָנִי, וְתוֹרָתְךָ, עו) כְּאֲמַרְתְּךָ, פא) לְדַבְרְךָ, קיג) וְתוֹרָתְךָ, קיד) לְדַבְרְךָ, קכב) אֲלֵי-עֲשֵׂקֵנִי, קסב) וְתוֹרָתְךָ, קמז) לְדַבְרֶיךָ, קנ) מִתּוֹרָתְךָ, קנד) לְאֲמַרְתְּךָ, קסג) תּוֹרָתְךָ, קסט) כְּדַבְרְךָ - כל אלה בטפחא ומנח, ונשתבשו בהם הספרים. יד) שְׁשֵׁתִי - הש' פתוחה ורוגשה מרין אתי מרחיק. כד) שְׁעֵשְׁעֵי - בקמץ, לפי שהר"מ בא כח אתנח. כט) דָּרְךָ - במנחה, אבל: ל) דָּרְךָ - במקף - כן בבזר ובקישל. לה) כִּי כו - בטפחא ומרכא (תרא 11, 40). וכן בחלופין לבן אשר. מ) לְפַקְדֶיךָ - חסר ו' (מ"ש ע"פ המס'). מה אחד משה חסרים וראשי פסוקיהם: א ה ו ז כ צ (מ"ש).

ומה שבפסוקי עז) צג) ק ציל מלא. גז) חלקי ה' - ההטעמה המוערת היא בבזר. סב) חֲצוֹת לילה - ר' תרא 40. סח) טוב אתה - כן בבזר, ונכון. עא) טוב לי כ"י, וכן: עב) טוב לי תורת - שניהם כן בבזר, ונכון ר' תרא 40. עז) כ"י - במרכא (מ"ש). עט) ישובור לי - במקף ומרכא. כן בבזר. פד) כמה ימי - כן בבזר, ונכון. צב) אָז אֲבַדְתִּי - כן מטעם בבזר ע"פ כ"י. צד) לֶךָ אָנֹכִי - תרא 40. צט) לי - הלי רפה ר' מה, ה'. קיט) סגים - חסר י' ע"פ מס' משלי כ"ה מ"ש. וכן בבזר ובקישל. קכה) עבדך-אָנִי - לדעת בעל שערי נעשה שער ד' פתח א' הוא עולה ויורד, וראוי להיות ככה: עבדך-אָנִי, אלא שהספרים טעו בו, ושמו מקף במקום המהפך, לפי שהוא המקום האחד שבא הערי בלי משרת, וע"י טעותם נהפך למרכא משרת האתנח נגד הנחוח ההגיוני. והנה דבריו מסתברים, אך לפי שהוא נמצא כן בכל הס' כלם, לא ננעתו בו. ואחר העמקת עיניו עלה בלבו באור בהתאם להטעמה שלפניו, והוא: כאשר מלת, הביעני היא פעל יוצא לשלישי: עשה אותי למכין, אפשר שמלת, עבדך-

משלים ישר לנשוא, ומלת, אני' באור המשלים, וכלל האמרה ככה: חני להבין את עבדך, כלומר: את עצמי, שלא אהיה כאלה שנאמר עליהם: חכמים בעיניהם, ואו אדעה עדתיך. קל) פָּתַח - בטפחא. קלא) פִּי-פַעַרְתִּי - במקף (תרא 40). וכן בבזר ובקישל. קלב) פַעַמִי הָבֵן - כן בבזר, ונכון לפי הנתח. קמט) קוֹלִי - כן בבזר ע"פ ס"מ. קנג) כִּי - תרא 40. קסב) אָנֹכִי - הא' במתג לפי שהיא מלרע. קסג) וְאֲתַעֲבֶה - הו' בפתח. כן בבזר ע"פ ס"מ, וכן בקישל. קסה) וְאֵיךְ-לָמוּ - כן בחלופין לבן אשר. קעה) וּמִשְׁפָּטְךָ (עֲקָרָנִי) - בכלל הספרים במרכא מצונר, והיא הראיה על נקוד 'עֲקָרָנִי', שאלו היה: 'עֲקָרָנִי', כי אז הוכרח להיות לפניו: 'וּמִשְׁפָּטְךָ', כרין לפני מלה כבירה. קעו) תַעֲיִתִי וכו' - לפי הטעמים הכונה: אם תעיתי, בקשני נא בבקש הרועה את שיהו האובר.

קכ (ג) לָךְ - בר"מ בס"מ. ה) אָוִיָה - כן בבזר ע"פ ס"מ. (ז) אָנִי שְׁלֹמִים - כן לב'א בחלופין (ר' תרא 40).

קכא (א) יב'א - חסר ו'. במס' לסי' עא, י"ח, נמסר: לית מלא בספרא'. ד) הָנָה לָא - כן בבזר. (ז) לֹא-יִזְכָּה - בר"מ בס"מ. (ב) עֲמֻדוֹת - במנחה ורחי (תרא 20). ד) שֶׁשֶׁם עָלוּ - באולא וגלגל (תרא 30). וכן בחלופין לב'א. להדות - חסר ו' קרמאה ר' צב, ב'. ח) לְמַעַן-אֲתִי - במקף ומרכא בס"מ. ט) אֲבַקְשָׁה טוֹב - בטפחא ומרכא (תרא 11). וכן בחלופין לב'א. וכן נראה כונת בעל מ"ש, אלא שנשמטו בו הטעמים באשמת המדפיסים.

קכב (ב) כְּעֵינִי - בגלגל (תרא 30). א-ל-יך - בעלוי, כרין משרת רביע גדול אחר הפזר (תרא 28). ד) לְנִאֲיוֹנִים - הא' במרכא. ובהערה: לגאי יונים קרי', אע"פ שהי' הראשונה איננה בכתיב. ובבזר נרפס: לנאיוונים' בשני יודין, ואין הכרח לזה לא מן המסה' דרה'א כו, י"ב, ולא מס'א אורא ס' צ"ט.

קכד (ב) לולי - כצ"ל ב'י ולא בא'. במסה' דשי' ב, כז, נמנו ד' דכתיבין בא', וזה אינו מהם. (ז) שְׁלָא - בטפחא. וכן בחלופין לב'א. (ז) כְּצַפּוֹר - במרכא (תרא 25). נשבר - בפתח. כן בבזר ע"פ כ"י.

קכה (ג) לֹא-יִשְׁלַח - בטפחא (תרא 32). והמ"ט - במרכא (תרא 28, 3).

קכו (ג) לעשות עֲלֵמוּ - במרכא ור"מ. כן בבזר ע"פ ס"מ (ר' תרא 40). וכן בקישל. ה'יניו - במרכא מצונר. כן בבזר ובקישל, וכן נכון משום ועירות מלת הסלוק. ב'ד מ'עה - בר"מ ר' תרא 47.

קכז (א) אֲסִיְהִי - באולא לגרמיה (תרא 32). (ב) מִשְׁכִּימִי - בגלגל (תרא 29, א'). אָכְלִי לַחֵם - (תרא 17, 10).

קכח (ד) זָבַר - בר"מ (תרא 47).

קכט (ז) קוֹצֵר - בר"מ (תרא 47). ח) בִּרְכַתְךָ - כן בבזר ע"פ ס"מ.

קל (ה) וּלְדַבְרֶךָ - במרכא מצונר. כן בבזר ובקישל, ונכון משום ועירות מלת הסלוק.

קלא (א) ה' - באולא לגרמיה (תרא 32). (ב) כְּנִמְלַל עָלַי נִפְשֵׁי - כן בבזר ע"פ ס"מ וע"פ הרד"ק ז"ל, ומתאים לנתח.

קלב (ט) גְּהִינֶךָ - (תרא 20). יא) נִשְׁבַּע - כן בבזר, ונכון. יב) וְעַדְתִּי - כצ"ל (תרא 25). וכן בחלופין לב'א. יג) אוה - כצ"ל במפק. יד) אותה - חסר י' קדמאה ברוב ס"מ, ובקישל נמסר בצדו: לית וחסר'. טז) וְכַהֲנִיָּה, וכן יח) אָוִיבִי - במנחה ורחי (תרא 20).

קלג (ב) נָקָו - במרכא. כן בבזר, ונכון.

קלה (ב) שְׁעֻמְדִים - (תרא 20). ג) הִלְלוּהָ - במס' נמסר ע"ז לית כטעם, ר"ל שזה לבדו מטעם רחי, אבל אין להוכיח מס' זו שזה נכתב ב' מלים כדעת בזר ר' מ"ש קד, ליה. ד) כִּי-יַעֲקֹב בְּחַר לָו - כן בבזר, ונכון. יעקב' מופסק הרבה, לפי שהוא עומד ביחס הפעול. ט) אותה - כצ"ל, ונמסר עליו: ב' כ"כ, וחברו בדברים ג, כ"ב, (ר' מ"ש).

יא) לסיחוןן - באולא לגרמיה (תרא 82, ב'א. טו) פהילהם - במקף (תרא 40), וכן בבזוד ובקיסל. יא) א'רשלים - בר'מ במקום אתנח מאפס משרת לסלוק.

קלו קלו

טו) וָעֵר - במהפך (תרא 118). א) על־גהדותן - (תרא 34). ב) כנרותינו - חסר ו' קדמאה (מ'ש). ג) שם שאֶלֶנו - בלי לגרמיה או פסיק, והטעם גלגל (תרא 31, ג'). ד) את־שיר - כן בס'מ, וכן בחלופין לכן אשר. ה) א'רשלים - בר'מ בס'מ. ז) הָאָמְרִים - (תרא 20). ט) אשְׁרֵי שִׁיחָזוּ - בלי פסיק ביניהם (תרא 15). את־עֲלֵיךְ - בר'מ במקום אתנח. ב) אשתחזה אל־היָקָל - בלי לגרמיה או פסיק, והטעם גלגל (תרא 30). קָלִי - במתג לחזוק התנועה בהשמטת הטעם, מאחר שלא נחלף החולם בקמץ כמנהג. ומס' מפורשת היא בתהלים לה' י': וכל מקף דכותיה ב'מ'א כי הגולת על כל שמך, וכפי הגראה נעלמה מס' זומן הראב"ע המ'ש ויל. ד) כִּי, אבל: ה) קִיָּדוֹל - (תרא 41). ו) גובה - חסר ו' בבזוד ע"פ כ"י, וכן בקיסל. ממרחק - בפתח בבזוד ע"פ ס"מ וכ"י.

קלח קלח

ו) וצדקתך, וכן: יא) וגבורתך - (תרא 11). ח) וגדל־חסד - (מ'ש). וכן בבזוד ובקיסל בלי ו' יתרה. יב) להודיע לבני - בלי לגרמיה או פסיק. כן בבזוד, ונכון. טו) ואתה - (תרא 11).

קלט קלט

א) א'ז' חקרתני - כן מוטעם בבזוד ע"פ כמה ס"מ וכ"י, ונכון. ו) דעת - הד' רפה ר' מה, ה'א. ז) אָנָה - ב' מלדע ע"פ המס'. וחרבו דבברים א, כ"ח, ובשניהם נ"ל שבאו כן לתקנת הא' שאחריהם. אָנָה אֶלֶךְ - כן בבזוד ונכון. י) ותאחזני - (תרא 11). יא) ואמר אד־תשך - כן בבזוד, ונכון, לפי שמלה, ואמר מופסת הרבה בענין. יב) יקשיך - בס"מ בשוא פשוט, וכדרך פעל זה בכל שאר המקומות. טו) בקטר - בסגול. כן בזוד ע"פ ס"מ ומכלול קס"ח. יט) דָמִים - בר'מ בס"מ. כד) אִם־דָרְרַעֲצֵב - כן בבזוד ובקיסל, ונכון.

קמ קמ

א) לַמְנַצֵּחַ - בר'מ. ד) כָמוֹ - בגולל בבזוד, ונכון. ו) טמנו נאִים פה־לי וחֶלְיִים - כן לב'א (תרא 27). ז) אָלִי - נסרא וממילא נהפך למרכא (תרא 17). י) מִסְבִּי - בפתח. כן בבזוד ע"פ המכלול לה'.

ד) אל־תֵט - כן בבזוד, ונכון. ה) יהל־מני - (תרא 38, ח'א. ד) פָח - (תרא 11).

קמב קמג

א) ה'ן - באולא לגרמיה (תרא 82). ט) כסתי - כצ"ל חסר ע"פ המס'. יב) וְהֵאבֵדְתָּ - הת' במתג לסמן מלדע. ב) הַרוּדֵד - מלא בבזוד ע"פ ס"י וכ"י וע"פ מס', לית ומלא, וכן מלא בקיסל (ור' מ'ש). ו) ה' הַמִּשְׁמִיךְ - כן בבזוד ע"פ ס"מ. בניינכר - במקף בבזוד ע"פ בן אשר. ח) אֲשֶׁר־פִּיהֶם - במקף בבזוד. י) עָבָדוּ - בר'מ. יב) כזויות - מלא. במס'ק זכריה ט, ט"ז נמסר ב' וחד מלא בנותניו, וכן בבזוד. יד) וְאִין (צוחה) - במרכא בס"מ. ו) נוראתיך - חסר ו' תנינא בבזוד ע"פ כ"י וע"פ מס' כ"י לדברים י', כ"א. ונגדלותך - בלי ו' אחר הת' (מ'ש). וכן בבזוד.

קמה קמה

ו) וצדקתך, וכן: יא) וגבורתך - (תרא 11). ח) וגדל־חסד - (מ'ש). וכן בבזוד ובקיסל בלי ו' יתרה. יב) להודיע לבני - בלי לגרמיה או פסיק. כן בבזוד, ונכון. טו) ואתה - (תרא 11).

קמו קמו

ג) לו - במרכא (תרא 11). אבל שם ברף 12 במונח, ואינו אלא טעות הדפוס. ו) את־הַיָּם - בדחי במק"נ ובבזוד, וכן מסחבר, לפי שר' המלים המוקפות עולות על שלשתם. ז) לַעֲשׂוּקִים - הל' בקמץ. כן בבזוד ע"פ ס"מ. ח) פָקַח - המתג לתקנת הע'. ט) ה'ן - באולא לגרמיה (תרא 32).

קמו קמו

ב) בנה - חסר ע"פ המס'. שכן נמסרו ז' מלאים ואין זה מהם. וכן חסר בס"מ. ו) מִשְׁפִּיל רְשָׁעִים - בטפחא ומונח ולא בר'מ. משום ועירות מלת הסלוק ר' תרא 61 ט"א. ח) המִכְסֵּה - בעלוי (תרא 33).

קמח קמח

יב) בתולות - מלא דמלא כפי המס' המתוקנת ע"י הרוה"ז ו'ל וור' מ'ש הערת ב'וד ומחברת המס'הג להח' פ"ד ערך בתלא. יה'ללון - במהפך ואולא לגרמיה (תרא 34). יד) תהלה - בעלוי אחר הפור (תרא 28).

קמט קמט

ט) לעֲשׂוֹת - בעלוי (תרא 33, ח'א).

משלי

מתמיהים שיחס לבן אשר הגתה תפלה כזו, כי איך אפשר שיגנוגו מונח ודחי בבת אחת ובהברה אחת. וגם דברי בן אשר אינם טובלים את באודו כלל, ועוד שלא נמצא כן בשום הוצאה, ואף בקיסל שהעתיק מכ"י קדמונים נמצא המונח במקום המתג בשלשתם, וגם תפס בתגם את בעל מ'ש, כי אמנם נקוד העניא לא הוציא מתוך הגתו כן מדברי בן אשר, אך העיד שכן מצא בס"מ, ורק בשני המקומות שדה' מוקרת בחט"פ, ובמלת, העובים' לא נקד געיא כלל. ונ"ל בכנות בן אשר אודות מה שנהג כמה סופרים במלה המוטעמת דחי לשים מתג בהברה המחלקת, ולא נהגו כן כשיש מונח עם הדחי, לפי שאין צורך בו, שבדוע שהדחי יתן אתר המונח, ורק בג' מקומות הנ"ל שמו בכ"ז מתג: הַעֲזָבִים שולוי להוסיף חזק במקום אפשרות הטמיעה, הַמִּירָאָתְךָ, הַמְבִינְתְךָ (באלה אולי להוסיף חזק בקרבת מתג). טו) במעגלותם - מלא. בזוד הדפיסוהו חסר כתברו דישיעה נט, ח', מכת שתוקת המס', אבל הוא נגר כל הספרים. יט) וְלֹא־יִשְׁגוּ - במקף (תרא 40).

א) ב) לָדַעַת - בדחי. כן בזוד ע"פ ס"מ. ד) לַפְתָּאִים - הא' נחה (מ'ש), וכן בכ"מ. ט) לגרנרתך - זה ושל ו, כ"א חסר דחסר ע"פ המס'. יד) נֶנְךְ לָךְ, וכן: כח) וְנֶאֱכָלוּ - במונח ודחי (תרא 30). יח) בָצַעַע - זה אחד משלשה בינונים בקל שנסמ בהם הטעם עד התנועה השלישית אבל בא בהם מתג במקום עיקר הטעם. שני חבריו הם: מנע בר ונא, כ"א, בקע מים (ישעיה סג, יב). כא) בפתחי וכו' - ההטעמה המוערת נמצאת בקיסל. כב) עֲדִמְתִּין - במהפך לגרמיה בס"מ. תֶּאֱהָבוּ - כצ"ל. כג) תשובו - מלא (מ'ש ובזוד). כד) צָרָה - במרכא מצונר בס"מ ר' תרא 9. כה) ישחרונני - מלא ע"פ מס' הרושע ה, ט"ז (בזוד).

ב) ט) צָדַק - במרכא, וכן בכ"מ כשמשרת האתנח בא באות הראשונה (תרא 17). יא) תִשְׁמַר עֲלֵיךְ תְבוּנָה - כן בס"מ (מ'ש), משום ששתי המלים האחרונות ועירות (תרא 49, ד'). יב) טז) להֶצִילְךָ - בדחי בלבד, לפי שאין ההברה המתונה בקמץ או בחולם (תרא 20). יג) הַעֲזָבִים - כצ"ל. הנה בעל תרא (20) הביא דברי בן אשר במסורות טעמי אמת' שלו, ח"ל: ח"בה אחת אם יהיה בה געיא לעולם אין בשופר מצויה חוץ משלשה בכל הקריאה יש בהם שופר ונעיא: המבינתך יאבר נץ (איוב לט, כ"ז), העובים ארחות ישר, המיראתך יוכיחך איוב כב, ד', עכ"ל. וע"ז כתב בעל תרא: והנה מצד כובד חרוות לשנו חשב בעל מ'ש לנקר ההאין של אלו החיבות בנעיא, אבל טעה, וכך פ' דברי הגאון: ח"בה בטעם דחי, ויהיה בה עוד מקום לנעיא, לעולם אין, פ"י לעולם אין נעיא, אלא השופר (הוא מונח) מצויה במקומה וכו', חוץ משלשה, שישאר הנעיא ועוד שופר אחריה. עכ"ל בעל תרא. וע"כ הטעים: הַעֲזָבִים, הַמִּירָאָתְךָ, הַמְבִינְתְךָ, ועל סמך זה הדפיסו כן בבזוד. ובמח"כ דבריו

אָרֶץ - כן בבזוד וקיסל. כא) נֶצֶר תְּשִׁינָה - כן מוטעם בבזוד ונכון. ומלת תשעה' כ' חסר ע"פ המס' דספרא ת, י"ה, שמסרה ו' מלאים בלישנא חה אינו מהם. וכן בבזוד ובקיסל. (כז) אֶל־חֲמַנְעַ טוֹב - כן בבזוד, ונכון.

ד) כִּי בָן - (תורא 40) וכן בכמה ס"מ. ה) אֶל־חֲשֹׁכַח ואל־... תַּט - כן בבזוד, ונכון. ו) וְתִשְׁמְרֶךָ אֶהְיֶה - (תורא 47, ד.)

ח) חֲכָבֶרֶךָ - מלעיל (מש). ויגדך (דברים ז, לב, ז'). יא) הִרְתִּיךָ - חסר ו' (מש) ע"פ המס'. וכן במקמ' בבזוד ובקיסל.

יג) כִּי - במלה זו ובכיו"ב הצנונית מבטלת את המקף (תורא 9). יט) קָא פֿלָה - הכ' בפתח. כן בבזוד ע"פ כמה ס"מ ובערות המכלול מ"ה.

כ) קַט - במנח בס"מ ר' תורא 18. כג) כִּי־מָמְנוּ - במקמ' בס"מ (תורא 40). כד) וּלְנֹת - במרכא משרת ר"מ. כז) אֶל־קְטִימִין - כן לבן אשר.

ה) א) קַט - כנ"ל ר' כ"י. ו) וְעָוָן - מלרע (מש), וע"כ במרכא מצונר (בזוד). ט) וּשְׁנַתִּיךָ - כן בבזוד ע"פ ס"י מדויקים (ור' מש).

טז) יִפְּצוּ - מלא ע"פ המס' שמסרה בזו ובתהלים (סח, ב'): ב' מלאים, וביחזקאל מו, יח: לית חסרי. וכן מלא במקמ' בבזוד ובקיסל. ברחובת -

כן בבזוד ע"פ המס'. לית כתיב כ"י.

ן) עֵשָׂה זֹאת אֶפְרָאן - כצ"ל במהפך ואולא ומהפך ופסיק (תורא 31, סעיף ג'). ואין זו לרמיה, שהרי אי אפשר ללגמיה לקבל שני משרחים

ושם 34, ח'). וא"א להקיף, עשה זאת' (שם 40). וכן נמנה בין פסקין דספרא.

ד) וְתִנְוֹמָהּ - בר"מ בס"מ. ו) לֶךְ - במנח. כן בבזוד ע"פ ס"מ. ט) עֲדַר מְתִי עֲצָלָן - בנפחא ומרכא כדון לפני פסיק (תורא 17, ד'). וכן בבזוד ובקיסל.

יג) קֶרֶץ - חסר ו' ברוב ס"מ, וכן בבזוד ובקיסל. בעיניו-בעיניו קרי. כן מס' ספורשת בש"א ג, ב'. וכבר העירו בבזוד שנעלמה מס' זו מבעל מ"ש, והנה המס' של

גו' מלין דחסרין יוד' באמצע תיבותא וקריין' היא הטעתו לעשות את זה מלא ממה שלא נמנה שם. ואלו ראה בעל מ"ש במס' אורא ס' ק"ח (הח' פ"ד הוכיח כבר

במקום אחר שהמ"ש לא ראה מס' אורא מימיו) שגמנו שם ג"כ נו' מלין הללו, אז היה רואה שאין מקום להוכחתו, לפי ששם הותנה בפ"י, וכל חד לית דכותיה

חסר', והנה בעיני' בחסרון י' תנינא נמצא עוד: שא' ג, יח, ש' ב, ט', יט, י"ט, כד, כ"ב, וע"כ אין לשנות מן הכתיב הנמצא ברוב ס"מ. וכן בבזוד ובקיסל.

כא) עֲנִידִם - בר"מ בס"מ. נגדנתך - כנ"ל (א, ט'). כז) עֲדִיכֶכֶר - כצ"ל (תורא 23). לד) וְלֹא־יִחַלְמוּל - במקמ' (תורא 40).

ן) עֶל־לוֹחַ - במרכא, לפי שהמוקפות נחשבות כמלה אחת, ונמצא המשרת שלא כהברה הראשונה (תורא 18). ז) בְּבָנִים - בר"מ בס"מ.

ט) בְּגִשְׁףָ בְּעָרֵב - כן בבזוד, ונכון. יב) בִּרְחֻבוֹת - כן בבזוד ע"פ ספרים עתיקים, וכן בב"ב, ולא הובא בק"ה נוסח חסר דחסר, וכן נראה משתיקת

המס', שמסרה על אותו של ה, טז, לית כ"כ, וע"ז לא מסרה מאומה, ש"מ שה אינו שונה מכל חבריו. כ) צוֹרֶרֶת־כֶּסֶף - במקמ'. כן בחלופין לב"א,

וכן בבזוד ובקיסל. כג) וְלֹא־יִדְעַע - במקמ' (תורא 40). כד) לֹא־מְרִירִי פִי - במקמ' לבן אשר בחלופין. כה) אֶל־חֲתַע - ס"א ואל' ר' מ"ש

ומס' אורא ס' ש"כ ובהערת הח' פ"ד שם. בנתבותיה - מלא דמלא (מש), בזוד וקיסל. כז) יִרְדֹּת - חסר ו' קרמאה (כל הנ"ל).

ח) בְּצַדֶּךָ - בדחי. כן בבזוד ע"פ ס"מ. י) קָחוּ מוֹסְרֵי - כ' מנחיים. כן בבזוד ע"פ כ"י. יג) וְפִי תִהְיֶה כֹּחַ - אולא ועלוי ת'

מרכא ור"מ (בא כח אתנח), לפי שמלת הסלוק תכופה לוהויה ועירה ושערינעיה שער ב'א. וההטעמה המוערת היא נוסחת הראב"ע ז"ל. יד) לִי־עֲצָה - בדחי

בס"מ. טז) יִחַקְקוּ - חסר ו' בכל כ"י ודפוסים ישנים ר' הערת בזוד. טז) אֶרֶץ - ג"א צדק' ר' מ"ש, אך בזוד תפסו לעיקר, ארץ, והוכיחוהו

מן המס'. כג) מְעוֹלִים נִסְכְּתֵי מְרֹאשׁ - כן מוטעם ברוב הספרים. אין הדחי נגד חוקי הנעיסות מאחר שהר"מ בא' כח אתנח' ובבזוד מוטעם

מְעוֹלִים' בטפחא משרת, ובק"ה הובא טפחצת כ"י: מְעוֹלִים נִסְכְּתֵי, והנה הטעמת האתנח נכונה לפי הנתח, אך לפי'ו היה ראוי להיות מְעוֹלִים

במרכא ולא בדחי ר' תורא 49, ו' (כז) בְּחָקוּ - חק' רפה בבזוד ע"פ ס"י וע"פ הרד"ק במכלול. וכן ספורש ג"כ בראב"ע. כח) עֵינֹת - בחזיק

ר' מ"ס. לו) וְתִשְׁטִי - בטנח דחי (תורא 20).

ט) עֶל־צִפִּי - בר"מ בס"מ. ד) וְכֹן: טז) מִי פְתִי - (תורא 40). ז) יִסְרֶךָ לֶךְ - במהפך משרת לדביע, ולא בלגרמיה (תורא 28).

ט) ויחכס' עוד - במקמ'. כן במקמ', ובבזוד ובקיסל. יג) וּבִלְיָדָעַח - במרכא נס"א. כן בבזוד ובקיסל. יד) וְשִׁבְחָה - במנח דחי (תורא 20).

טז) אֶרְחוּתִם - הא' בחולם ברוב הס'. יז) מִיָּמִים נְנוּכִים - בכ' מנחיים. כן בבזוד ע"פ ס"מ. יח) וְלֹא־יִדְעַע - במקמ' (תורא 40).

י) ב) וְצִדְקָה - בר"מ בס"מ. ט) בְּתֵם - חסר (מ"ש ובזוד). י) קֶרֶץ - נס"א. כן במקמ' ובקיסל ובבזוד. יב) וְעַל־כִּלְיֵי פִשְׁעֵים - במקמ' (בזוד על פי ס"מ). יד) וְפִי־אֲוִיל - במקמ' (תורא 40).

כב) וְלֹא־יִוֹסֶף עֲצָב - כן מוטעם בבזוד ונכון. כג) תוֹסִיף - מלא דמלא (מ"ש עמוס ד'), וכן במקמ'. בבזוד ובקיסל.

יא) ו) וּבִהְיוֹת בְּגָדִים - כן מוטעם בבזוד ע"פ כ"י, ונכון. ז) תֹּאבֶד־כִּצְלֵי בפתח. יב) קְוִי־לְרַעְהוּ - במקמ' ובמרכא בכל ס"מ. טז) וּשְׁנֵא - חסר ע"פ המס' דישעיה סא, ח'. תקעים - חסר ו' ברוב הספרים כ"י ר"י

שבק"ה, וכן בבזוד. כא) רַע - הר' דגושה מדין אחי מרחיק. כג) צִדְיָקִים - במנח ולא בדחי (תורא 22, ו'). כד) אָךְ - במנח. כן בבזוד ע"פ ס"מ.

יב) ב) יִרְשִׁיעַ - בדבר מלוי וחסרון ה' יש מבוכה בין המסרות דשמואל א, י"ד, ודאיוב לר, כ"ט, אבל ע"פ מס' כ"י שהביא המ"ש ברור שאותו

דאיוב הוא החסר חה מלא. והנה למעשה יש לנו לנהוג כעצת הרב בעל מ"ש ז"ל, לסמוך ארובא דספרי דוקינ', ומאחר שזה דמשלי מלא ברוב ס"מ, ובק"ה לא הובא כלל עליו שום נוסח חסר מאיזה כ"י או דפוס ישן, ע"כ ראוי לכתבו מלא, וכן הוא בבזוד ובקיסל, ואותו דאיוב חסר בקיסל, ונמסר עליו: לית חסר'.

ו) רִשְׁעִים - במנח (תורא 22, ו'), וכן בקיסל. ח) לִפְי־שִׁכְלוֹ - במקמ' (תורא 40). כ) בִּלְבַב־תְּרָשִׁי - במנח נס"א ברוב ס"מ. כב) וְעִשִׂי - ג"א וְעִשְׂדֵי, כן נמצא בכמה כ"י. וכן נמנה במס' דשמות (טו, י"א), בין ח' קמצין, ונגד זה מנחה בפ' ויקהל בין י"ז כתיבין י', ונראה שבעלי המס' עצמם

היו מסופקים בו. כה) טוֹב - (תורא 11).

יג) ג) לוֹ - רפה. בס"מ אין נוהג דין דחיק א"כ. המלה הראשונה מסימת בהברה שראשה שוא, או שהברה שלפניה במתג, כמו נְשֵׁה־נָא (בראשית כז, כ"ז), נִשְׁמָה־הִיבו (תהלים סו, ו'): וְגִלְדֵה־לֹו (שמות כא, ד').

י) בָּק - במנח בבזוד, ונכון. יא) הוֹן מֵהֵבֵל - ההטעמה המוערת היא של בזוד ע"פ ס"י, ובהתאם לה חרום יהואש ע"ה. יב) מְמַשְׁקָה - במתג מורה מלרע בס"מ. מְחַלְה־לֵב - במקמ' ודגש דחיק. כן בבזוד ובקיסל.

טז) שְׁכַל - במנח ברוב ס"י וכ"י, וכן בב"ב ובבזוד.

יד) ד) אֲלֵפִים - ס רבתי (אורא). ו) בָּקֶשׁ - במהפך. כן בבזוד ע"פ כ"י וס"י. חכמה - במנח (תורא 22, ו'). י) לֵב - רביעי.

כן בכל כ"י ור"י שבק"ה, וכן בבזוד, אבל: טז) חָכֶם - במנח בכל הספרים (מלבד בזוד), לפי שאין הנתוח שוה בשני המקומות, בפסוק י' יש רק נשוא אחד

ואחריו משלימו, וכשיוטעם הנושא במשרת תבוא מבוכה בהבנת המשפט, שאפשר שיובן הנושא תאר הנושא, והמשלים נשוא: הלב המרניש הוא מרת נפשו, משא"כ

בפסוק ט"ז, שהם שני נשואים המחוברים בו החבור, לא יולד שום קלקול הבנה מההטעמה שלפנינו. יח) שְׁתָן - מלרע ע"פ המס' נגד הדקדוק. כז) מִמְקָשִׁי - חסר בס"מ, וע"פ המס' דש"ב כ"י, ו' (כח) לֹא־ם - חסר ע"פ המס' ר' מ"ש. לא) עֲשֶׂךָ - כן בס"מ ר' מ"ש ישעיה מט, ו', ויחזקאל כב, ל"א.

לג) תְּנוּת - במתג בס"מ מחשש טמיעת הח' בהכרתה. לד) תְּרוּמָם - כן בחלופין לב"א.

טז) א) רַךְ - בדגש דחיק. ג) צְפוֹת - חסר ו' קרמאה בכל ס"מ. ה) תִּכְחַת - חסר בס"מ, ובזוד מביאים בשם המאזרי ז"ל בסוף פירושו

למסכת אבות, שהביא מס' המונה ד' פסוקים בכל המקרא שהם בני שבע מלים בגוה ארבע אותיות, והם בתהלים עג, ב', משלי יב, ט"ז, טו, ה', ח, ג'. ס) יֶאֱקֶב

- כצ"ל (מ"ש). יז) וְאֶהְיֶה־שֵׁם - הש' דגושה מדין דחיק, משא"כ, ושנאהו בו, שהב' רפה ר' הערתי ג, ג'. כה) יִסְחָן - במרכא (תורא 17).

טז) א) רַךְ - בדגש דחיק. ג) צְפוֹת - חסר ו' קרמאה בכל ס"מ. ה) תִּכְחַת - חסר בס"מ, ובזוד מביאים בשם המאזרי ז"ל בסוף פירושו

למסכת אבות, שהביא מס' המונה ד' פסוקים בכל המקרא שהם בני שבע מלים בגוה ארבע אותיות, והם בתהלים עג, ב', משלי יב, ט"ז, טו, ה', ח, ג'. ס) יֶאֱקֶב

- כצ"ל (מ"ש). יז) וְאֶהְיֶה־שֵׁם - הש' דגושה מדין דחיק, משא"כ, ושנאהו בו, שהב' רפה ר' הערתי ג, ג'. כה) יִסְחָן - במרכא (תורא 17).

טז) א) רַךְ - בדגש דחיק. ג) צְפוֹת - חסר ו' קרמאה בכל ס"מ. ה) תִּכְחַת - חסר בס"מ, ובזוד מביאים בשם המאזרי ז"ל בסוף פירושו

למסכת אבות, שהביא מס' המונה ד' פסוקים בכל המקרא שהם בני שבע מלים בגוה ארבע אותיות, והם בתהלים עג, ב', משלי יב, ט"ז, טו, ה', ח, ג'. ס) יֶאֱקֶב

- כצ"ל (מ"ש). יז) וְאֶהְיֶה־שֵׁם - הש' דגושה מדין דחיק, משא"כ, ושנאהו בו, שהב' רפה ר' הערתי ג, ג'. כה) יִסְחָן - במרכא (תורא 17).

טז (ט) יָמַעַל – הו' במתג בסמ' לתקנת הע'. (יא) פֶּלֶס – במהפך משרת (תו'א 27, א'). (יד) חַמְת־מֶלֶךְ – בדחי בבזוד ע'פ סמ'. (יז) שָׁמֵר – חסר (מש'). וכן במקו' בבזוד ובקיטל. (כא) כְּנֹי יִסְיָה – חסר ו' ע'פ המס' רש"ב, ליה. (ל) כֹּלֵא – בא'. כן במערכת המסה'ז אות א'. וכן בבזוד.

יז (ב) עַבְד־מִשְׁפִּיל יִמְשַׁל קֶבֶן – כן מוטעם בבזוד ע'פ סמ', וכן בב'ב ובקיטל, אלא שבב'ב. 'עבד' במרכא ובקיטל מוקף. ואינם נכונים בזה ר' תו'א 27, א'). אבל 'קֶבֶן-מִבִּישׁ', כמו שהוא במקצת ספרים, אין מובנו אלא: בבנו של איש מביש. (ד) מְרַע – במתג לסמן מלרע. (ה) לִנְבֵל שפתי-יָתֵר אָף קִי-לִנְרִיב – כן בבזוד ע'פ סמ'. (יב) פֶּגְנוֹשׁ – במהפך מצונר ר' תו'א 19, ז'). ולא נסו'א משום קיום חולם מלא בהברה סגורה, והספרים המטעמים: פֶּגְנוֹשׁ (שם 18, ה') בטלים במעוטם. (יד) פְּזוּטָר – (כנ"ל יד, ל"א). (טז) לְמַה ... וְלָב – כן מוטעם בבזוד, וכן נכון ר' תו'א 40. וכן מוכיח טעם ר"מ על 'חֲכָמָה', שאלו היה 'וּלְבִיאִין' במקף, או היה דינן כמלה אחת זעירה, והטעמים שלפני הסלוק היו טפחה ומנוח (לְקִנּוֹת חֲכָמָה), כמו שהוא באמת מוטעם בקיטל ובב'ב. (יט) אָקֵב – (כנ"ל יד, ל"א). (כא) וְלֹא-יִשְׁלַח – במקף (תו'א 40). (כב) יִיטִיב – זה מלא דמלא, ובמסג' שבשו ר' מ'ש. (כז) עַל-יְיָשֵׁר – כצ"ל (מש').

יח (ב) כִּי אִם-יִבְהַתְּנִלּוֹת – כן מוטעם ברוב הס', וההטעמה המוערת היא של בזוד ע'פ סמ', וגם לבאור המקרא. (ו) לְמַה לְמוֹת – המ' רפה, מן קְהָלוֹם ע'מ מְנַעוֹל (בזוד בהערה ע'פ כמה כ"י וס'י). (ז) פִּיר כְּסִיל – במקף. כן בבזוד ע'פ ס'י. (ט) גַּם מִתְרַפֵּה – כן מוטעם בכל סמ'. (טז) נְדָלִים – חסר ע'פ המס', שכן אינו מן ה' המלאים שנמסרו בשופטים ה, ט"ז, ובנחמיה יא, י"ד. (יז) יָבֹאֲרֵהוּ – במקף (תו'א 40). (יט) נִפְשַׁע – כן בבזוד בפתח ע'פ רוב ס'י. (כד) אִישׁ – ב'ב'ב יד, י"ט נמסר: ג' סבירין יש וס'י האש בית רשע (מיכה ו, י'), איש רעים (משלי יח, כ"ד), אם איש להימין ולהשמיל (ש"ב יד, י"ט). ובמס'ק שם בשמואל נמסר: ב' חסר בלישנא, וחברו החסר הוא דואי אותו של מיכה, שכן נמסר שם במס'ק: לית (ו) חסר ובי' פתח, ור"ל, שלעולם. האיש' (כה' בראשו) מלא י' מלבד זה שהוא חסר, ושנים הם שה' בפתח: זה ודנחמיה ו, י"א, ושם נמסר: ב' א' חסר'. והעולה מזה, שזה שלפנינו מלא. וכן במקו'. בב'ב ובקיטל ובבזוד.

יט (ז) מְרַעוּ – המ' בשוא ע'פ המס', שכן נמסר עליו: לית, משא"כ מְרַעוּ נמצא עוד בכמה מקומות. וכן בב'ב ובקיטל ובבזוד. והם הוסיפו להוכיח כן גם מן הרד"ק במכלול ובשרשים, ואפשר לבאר ע'פ סברת המנקה: כֹּל אֲחִי רֶשַׁע מֵאֲהַבּוּ וּמְדַעִי (וכן מוכח ממלת כל'); אָף כִּי מְרַעוּ=דורשי רעתו לפנים בהיותו עוד ברום המעלה, על אחת כמה וכמה שמתרחקים מלעורו, ואינם עושים כעצת החכם (כה, כ"ב); מְרַדְּף אֲמָרִים לוֹ הַמֵּה=הוא אך משתדל להוציא מפייהם הבטחות שעמדו לימינו, ולפי הכתיב: לֹא הַמֵּה=הבטחותיהם אין ואפס הן. (ח) קָנָה-בְּמוֹנָה נְסוּאָ בְּרוּב הַס'. (יז) וּנְקָלוּ – הל' רפה, לפי שלפניה שורק חסר, ולא קבוץ.

כ (ד) לֹא-יִחַרֶשׁ – במקף בסמ'. (יד) נְאֻזַל – נסו'א ומתג ת' הטעם הנשמט. כן בסמ' (וכנ"ל יד, ל"א). (יט) נְוִלָה – כמנוח. כן ברוב כ"י ור"י. וכן בב'ב ובבזוד. (כב) אֲלִי-תֵאֲמַר – כן בבזוד ע'פ סמ'. רע – ר' הגושה מדין דחיק בסמ'. וְנִשַׁע – נסו'א ומתג, וכן: (כה) יָלַע, אלא שזה במרכא (תו'א 17), והמתג בשניהם לתקנת הע'.

כא (ד) רְוִם-עֵינָיִם – במקף בכל סמ'. (ה) אָךְ ... אָךְ – כן בבזוד ע'פ סמ'. (ט) לְשַׁבַּת – בדחי. כן בבזוד ע'פ סמ'. (י) רַע – הר' הגושה (כנ"ל כ, כ"ב). (יא) יִקְחֵדְרַעַת – במקף בסמ'. (יז) אֲוֵקֵב יֵין – בטפחה ומרכא משרתי ר"מ (תו'א 14, ג'). (כ) אֲוֹצָר – במהפך מצונר לפי שהוא משרת ולא לגרמיה. כן בזוד ע'פ סמ', ומתאים לנתוח. (כט) הָעֵץ – במהפך מצונר (תו'א 19, ז').

כב (ט) טוֹב – במונח בסמ' (ור' תו'א 40). (י) נָבֵרֶשׁ – נסו'א ומתג (וכנ"ל כ, כ"ב, כה', אבל מנמוק אחר. (טז) עֲשֶׂק – (כנ"ל יד, ל"א). (יט) הוֹדַעְתִּיךָ הַיּוֹם – כן בסמ' (תו'א 16, ז'). (כא) לְהַשִּׁיב –

בטפחה (תו'א 14, ג'). לשלחך – חסר י' בבזוד ע'פ הרבה כ"י ור"י. וכן בב'ב ובקיטל. (כה) תִּאָּלֶף – הא' בחס' (מש'). (כו) קָעֵר בַּיִם – הב' בקמץ בס'י (בזוד). (כז) לְמַה – כן בחלופין לבן אשר. (כט) לְפָנַי מִלְכִּים יִתְצַב – בקמץ בכל הספרים, ובבזוד: יִתְצַב, והביאו שנמנה בין פתחין באס'ף, ונגד זה בקיטל נמסר עליו: ב' ר'ל שזה שלפנינו ואותו של איוב מא, ד' שניהם שוים בנקוד קמץ.

כג (ג) תִּתְאֹז – בפתח. כן בבזוד ע'פ הרבה סמ' וכ"י. (ה) הִתְעַוְּף עֵינֶיךָ בּוֹ – כן בסמ' (ור' תו'א 24, ב'). (ו) וְעֵיף -- כצ"ל ע'פ מס' או'א ס'י צ"א וס'י קליה, וכן בבזוד ובקיטל (ור' במ'ש). (יב) וּאֲזוּנְךָ – חסר ע'פ המס' דתהלים ק"ל, וכן בבזוד. (יז) כִּי – בטפחה (תו'א 14, ג'). (יט) וְאֲשֶׁר בְּדַרְךְךָ – כן מנוקד ומוטעם ברוב הספרים. והנוסח המוער נמצא במקצת כ"י, ומתאים לפי' רש"י ובעל המצודות. (כ) אֲלִי-תִּהְיֶה בְּסַבְּאֵי – כן מנוקד ומוטעם בבזוד ע'פ סמ' וכ"י. (כב) וְאֲלִי-חֲבֹבוֹ – בר"מ, אבל רביע לבר (נדול או קטן) לא יבוא לעולם לפני סלוק (תו'א 42, 44). (כז) תִּנְהִי בְנִי – במקף ומנוח. כן בב'ב ובקיטל ובבזוד, ונכון לפי הנתוח. (הב' דושה מדין דחיק ע'פ כמה כ"י. (כז) עֲמָקָה – חסר כלמעלה (כב, יד). כן במקו' ובקיטל ובבזוד, וברוב הספרים המובאים בק'הנ. וכן היה בספרו של בעל מ"ש. (כט) לְמִי אֲוִיּוֹן – כן בחלופין לבן אשר. לְמִי (אבו'י) – בגלגל (תו'א 29, א'). (ל"ג) לְמִי (שיח) – בלי מקף (תו'א 40) ובעלוי (שם 28, ד'). (לא) יֵיף – ה' דושה מדין אתי מרחיק (בזוד). (לג) תִּהְפְּכוֹת – הפ' דושה בסמ'.

כד (א) וְאֶל-תִּתְאֹז – (כנ"ל כג, ג'). (ב) כִּי – (תו'א 40) וכן בבזוד. (ו) זִתְשׁוּעָה, וכן: (י) צָרָה-בְּרִימ' (כנ"ל כג, כ"ב). (יב) הוּא (יב'יז) – כן בבזוד (ר' תו'א 28, ד'). (יד) דָּעָה-בְּסַנְל, בעדות הראב"ע והרד"ק ז"ל בפירושיהם, וכן בב'ב ובקיטל ובבזוד, אבל הטעם מרכא כמו שהוא מוטעם בכל הספרים, ולא בבזוד שהטעימו עליו, וכנראה עפ"י כללי תו'א 28, ד') שהביא שם [כָּן] דָּעָה חֲכָמָה עִם שֹׁאֵר הַרוּגְמָאוֹת שֶׁל לְגִרְמִיהָ עֲלָיו וְרִבִיעַ נְדוּל, והנה שכת המחבר במח"כ שזה רביע קטן, ומשרתו לעולם מרכא כדבריו בעצמו (שם 24, א'). (כא) יָרָא – במהפך. כן בבזוד ע'פ סמ'. וההטעמה המוערת היא של מקצת כ"י שבק'הנ. עם – ג'א ועם' ר' מ'ש. (כג) לְחַכְמִים – הל' דושה בסמ' מדין אתי מרחיק בעלילת מתג. (כז) וכן להלן: כח, (כא) הַקְּרָפְנִים – כן בבזוד ע'פ כ"י ובהתאם לחקי המתג. (כד) אֲמָרְן – במהפך לגרמיה (תו'א 32). (לא) וְהָלָה – בפור (תו'א 34, הערה ב'). קמשינים – כן חסר ברוב ספרים ישנים וכ"י וכן בב'ב ובקיטל ובבזוד. ויש כמה מהם המנסחים, קמשינים' וכן קמשי' (ישעיה ל"ד, הושע ט') בסוף, אבל הקריאה המקובלת בידנו, בעדות כל ספרי המלים וקונטרסציות, היא בשון. (לב) וְאֶחָנָה-נוֹסַח, וְאֶחָזָה' הוא של בזוד ע'פ כ"י ישנים. חלוף הטעמת המלה בכאן מורה חלוף דק בבאור האמרה.

כה (ז) מְהֵשִׁיךְ – בדחי בלבד (תו'א 20). (ט) תִּנְל – בפתח (בזוד) ע'פ סמ' וע'פ בן בלעם (הרד"ק). (טז) וְהִקְאֲתוּ – הא' נחה (מש'). וכן בבזוד ע'פ כמה ספרים עתיקים וע'פ חיוג, פרחון והרד"ק. (יט) לְעָה – המתג מורה מלרע. כן הוא בסמ' בהתאם למסה'ז ולמס' או'א ס'י שעי'ב, ונגד המסה'ק, שכן אותו דישיעה (כד, י"ט) מלעיל בכל הספרים, ועליו כונת המס': בחרא מלעיל'. מבטח – בקמץ ע'פ המס' שנטרה כאן ובהתאים סה, ו': כ', ולדעת הרד"ק ז"ל במכלול כונת המס' היא שבשני המקומות האלה בא בקמץ בסמיכות, ולהוציא את השלישי (למעלה יד, כ"ז) שהוא בפתח כדיו. וכן בבזוד ובקיטל. (כא) הַאֲכִילָהוּ – ברוב הספרים מלא, וכן בקיטל, נגד המס' ובזוד. (כד) שָׁבַת – בדחי בבזוד (ר' תו'א 43).

כו (ה) עֲנָה – במקף. כן בחלופין לבן אשר. (ז) דְלִיו – הר' בפתח בכל הס' שלפנינו, ויפה דקדק בעל מ"ש שהוא צווי. ונרפתה הל' בסבת ה' שאחריה, דונמת: יכסימו (שמות טו, ה'). (י) רָב מִתּוֹלָל – כן בחלופין לבן אשר. (יז) לֹא – הל' דושה ע'פ המס', וכן בחלופין לבאי'. (יח) זִלְקִים – בר"מ (כנ"ל כג, כ"ב). (יט) כָּן – במונח (תו'א 40). (כג) שִׁפְתֵיךָ רָלְקִים וְלָבָרַע – כן מוטעם בבזוד ע'פ סמ', ונכון לפי הנתוח. 'לְבִירַע' במקף וסגל אינו אלא: לבו של איש רע (ור' גם תו'א 40). (כז) יִפּוֹל – מלא, שכן

במהפך ומרכא וכלי פסיק. כן בחלופין לבא, וכן בס"מ ר' תרא 12, מה אחד מחמשה פסוקים המוטעמים באפן זה ר' הערתי לתהלים מג, א. (יד) מלך- ברביע. כן בב"ד, ומתאים לנתח. טז) ויניחף - בר' רפה. כן בב"ד ע"פ ס"מ. (כב) אִישׁ אָף - בלי מקף (תרא 40).

ל (א) וְאָזַל - הכ' רפה (מ"ש). וכן בב"ב ובקישל ובב"ד. והם (ב"ד) הביאו ראיה מן המס'ק שסמרה עליו. לית וחסר', ומן המס'הז שמתנה אותו בין. מלין מיחדין חסרין ו'. (ד) בח פניו - ברביע. כן בב"ד ע"פ ס"מ, וכן נכון ע"פ הנתח, שהרי הרביע הגדול מפסיק יותר מן הפור ומן הרביע הבא אחריו (ועכ"פ אינו פחות ממנו). ומצא האבר האתחני כולל ארבע אמרות המתחלקות שנים לעמת שנים: שנים ורוח לעמת מים וארץ, משא"כ בהטעמת פור על. בחפניו יקולקל הסדר. (ה) לחוסים - מלא ו' ברוב כ"י וד"י (ר' ק"הג וב"ד), ובאחד מהם נמסר במס' מלא ו'. (ו) אל-תוסף - הפ' דגושה (מ"ש). (ח) הר' ח'ק - בעלוי (תרא 28, ד'). וההטעמה המוערת נמצאת בכמה ס"מ ובב"ד. ונ"מ לבאור המקרא: לפי ההטעמה שבפנים ש, ממנו' מוטעם ברביע, שהוא פחות מן האתחני, הנה השנים הן: ראש ועשר, והם הם. שוא ודבר כוב', כי חיי עני הם חיים של שוא, שהעני חשוב כמה, וחיי עשר הם דבר כוב, כי העשר יעשה לו כנפים, ויש עשר שמור לבעליו לרעתו; ולפי ההטעמה המוערת ש, ממנו' מופסק במפסיק הגדול ע"י, הנה השנים הן: הא' הרחוקת שוא וכוב, והב' כניעת ריש ועשר. וכן הבין המתרגם יהואש ע"ה. ט) פְּנֵי-אֲשֶׁלֶעַן - במקף (תרא 32, ב'). וְכַח-שֵׁתִי - הכ' במתג, לפי שהוא מלרע כדון בו"ה ההפוך, וכן בכל ס"מ, אבל, ווא מ"ר ת"י מלעיל בכל הספרים, וכן ראוי להיות, לפי שיש בו מעט הפסק ענין, והוא חסרון מלת, לאמר', ומטעם זה בא, ונבנת' מלעיל, ורק על מלת, ותפשתי' נופלת החמיהה, וע"כ עליה בלבד העיר הראב"ע בסאונים, אולי בעבור היות, ונבנת' מלעיל היה הבא אחריו מלעיל. ובפירושו לויקרא י', יט, נ"ל שיש חסרון מלה, וצ"ל, ונבנתי ותפשתי', וב"ד שהרפיסו, ווא מ"ר ת"י מלרע, אין להם על מה שיסמכו. טו) ה'בן - במהפך ת' הגלגל לפני פסיק (תרא 24, ב'). יז) תִּלְעַג - במתג (מ"ש) לתקנת הע'. לְיִקְהַת - כן בחלופין לבא, וכן בב"ד. יק'רה - במרכא (תרא 51 בהערה). ג'חל - בפתח ע"פ המס', וכן בב"ב ובקישל ובב"ד. כ) אָכַלְהּ - במונח ודחי (תרא 20). פ'יה - בדרש אתי מרחיק (ב"ד ונגד המ"ש). כט) מִיִּטְבִּי (לכת) - מלא ו' קרמאה וחסר תנינא ע"פ המס' דחוקאל ל"ג (מ"ש וב"ד).

ל (ד) למלכים - המ' רפה ולפניה מתג. כן בס"מ (ור' מ"ש). ונ"ל שבא כן כדי לעכב טמיעת ל' בל'. למלכים (שחו י"ן) - כמנח ולא בדחי משום זעירות מלת האתחני (תרא 43, ד'). וכן במק'ג, בב"ב, בקישל ובב"ד. ו) תְּוֹרֵשְׁקֵךְ - במרכא בס"מ. י) אָשֶׁת - במונח בס"מ. יג) הַרְשָׁה, וכן: (יד) הַרְשָׁה, יח) טַעַמָּה - במונח ודחי (תרא 20). יד) מִמְרַחֵק - בפתח ר' תהלים קלח, ו'. יז) וְתֹאמַרְךָ - בר"ם (כנ"ל כג, כ"ב). כה) עַן - חסר ו' בב"ב ובקישל ובב"ד ע"פ רוב ס"י, ועוד העירו בר"ד שבמס' כ"י בתהלים פד, ו' נמסר. עח לית מלא'. ל) קָרַאת - במתג ה"י. כן בחלופין לבן אשר.

איוב

זה אינו במנין ג' חסרים במשלי שנמסרו במס'ג דהיא י"ב. וְנָלַל - (כנ"ל יד, ל"א). כח) דכ"ו - ב"ד הדיפסיהו חסר בהסמכם על הראב"ע והרד"ק ור"י נירנדי ור' מנחם המאירי ו'ל בספריהם, ואולם בכל ספרינו, וגם כנ"י העתיקים שבק"הג הוא מלא, ואף מן המס' מוכח כן שהרי לא נמנה בין ג'ו החסרים י' באמצע תיבותא לא במערכת המס'הז ולא במס' אור"ס קכ"ז. ופה"ר חלק - במקף (תרא 41).

כ (א) לֹא-תִדַע - בפתח בס"מ. ק"ה ילד - כן בחלופין לבן אשר. (ד) וְשִׁטַּף - בסגל בס"מ. ה) טֹבָה - במתג להורות מלרע. מא'ה'ה - (כנ"ל ג, יז). י) רַעַף וְרָעָה - באולא (נלל שני משרתי הפור (תרא 30). ט'וב - בטפחא משרת (תרא 14, ג'). יד) הַשְּׂכִימִים - מלא ע"פ המס'. טו) וְאֵשֶׁת מְדוּנָיִים - בטפחא ומונח בס"מ משום זעירות מלת הסלוק (תרא 43). נש'ת'ה - ברוב הס' מלעיל, וכן הוא ע"פ הרד"ק בסכלול ק"ט, וא"כ המלה זעירה. וע"פ הרד"ק צ"ל שהיא עבר ליחיד (ולא ליחידה) מנתפעל הקל ר"ל נתקטל, ולא: נתקטל). וחזר אל הדלף שהוא כמעט נעשה שח לה, והוא דרך הפלגה למר שהיא נרועה מן הדלף. שאלו היתה המלה לנקבה, או היה דרך נטיחה בעבר: נש'ת'ת'ה, ובכינוי: מְשִׁתְּנָה. וסוף סוף אין המלעיליות מיושבת, אלא אם נניח ששיון המשקל עם נפ'ע'לה גרם לשיון ההטעמה; ולומר שבאה מלעיל בסבת הסלוק כדעת הראב"ע ו'ל על. ק'לו בעשן ק'לו' תהלים לו, כ"א, אינו נראה לי, לפי שאין מלרע שב מלעיל בהפסק אלא בחדוש תנועה, כמו: שְׁמָרוּ - שְׁמָרוּ, קָלִי - קָלִי. ושם אפשר שבא, ככלי השני ביחס לשון נופל על הראשון ואינו מענינו כלל, אלא מענין כולי: כלו באותו עשן אשר מדרדו לבלות בו אחרים. טז) צַפְנִיָּה צַפֵּן - כן בב"ד, ונכון (תרא 20). יט) בֶּן - (תרא 14, ג'). כ) וּאֲבָדָה - ואברון קרי'. ב"ש כתוב: ואברו קרי', והוא ט"ס וצ"ל: ואברון קרי', שהרי המ"ש בא לשלול קרי כזה, ע"ש. ושבוש זה עצמו נפל בתנ"ך ב"ד שנירשם: ואברו קרי' וצ"ל: ואברון ק'. שאלו היתה זו כונתם, היו מעירים עליה בחלק ההערות. (כב) אִסְתִּי-כִתּוּשׁ - בעלוי (תרא 33, ה'). הריפות - מלא בכל הס', וחברו (ד"ב ח, י"ט), חסר. הריפות בְּעַלְי - ג'א הריפות ב'ג'. זה תלוי בזה: נְקוּדָה בְּעַלְי' בפתח דרוש מנח לפניו, ונְקוּדָה בְּעַלְי' במקץ ונקק לדחי ר' תרא 43, י').

כ (ב) בפשע - הש' במתג בס"מ לתקנת הע'. ובא"ך - בטפחא לבא (תרא 14, ג'). ג) ועשק - בס"א עשק' ר' מ"ש. ו) ט'וב - (כנ"ל יט, א'). ח) יִקְבְּצֶנּוּ - כן בס"מ בעדות בעל מ"ש, וכן בחלופין לבן אשר בחוצאת ב"ד, ומיושבת חמיהת בעל מ"ש, וכן הוא ע"פ המס', שכן בירמיה לא ט'. מזרה ישראל יקבצנו', נמסר עליו. לית', וכן בב"ב ובקישל. י) בְּדָרְךְ - בעלוי (תרא 28, ד'). יז) בור - מלא ברוב הספרים, וכצ"ל ע"פ מס' משפטים (כא, ל"ג), והמס' האחרת המחסרת אותו ר' מ"ש, כנראה היא לפדתחא ר' בק"הג. כד) וְאָמַר אֵינִי - בדחי ומרכא (ב"ד ע"פ כ"י). כט) ב) יִאָחַז, וכן: ו) בפשע, וכן: יח) יפ'רע - במתג לתקנת הדגונית. יב) כ'ל-מ'שר תיו - בטפחא ומונח בס"מ. יג) מְאִיר -

א (ב) וינלדו - כצ"ל במרכא (ולא בדרגא) ע"פ המס'הז דפ' משפטים ר' משה'ס כ"א. ו) ושלוש - מלא ע"פ מס' פ' בלק ויחוקאל מ"א (מ"ש וב"ד). ט) קָחֶם - במתג חקף ברוב ס"מ, ונכון ר' תרא י"ב בהערה). י) הָלָא - במונח ברוב ס"י, וכן בב"ב וב"ד.

ב (א) לְגוֹדְלוֹ - המתג בני' בס"מ שלא כמתגו יְשִׁיר־מִשָּׁה, בְּנִימְיָן אַחִיו, וכדוסה לשיטת כ"אשר, ואולי שבתו ההקפה למלה זעירה.

ג (ב) וי'ען א'יוב - בזה ובכל הפסוקים הקצרים לפני. ויאמר' בא ר"ם (למרות זעירות המלה) ולא רביע גדול, שכן אין מקומו לעולם לפני הסלוק (תרא 42, 46). ג) גבר - המנטחים, גבר' בני' דגושה הבינו, תְּהָרַה צווי מטאך מן הכפולים בקל בצד הכבד: בהררם (בראשית יד, ו'), להררי

(תהלים ל, ח') ר' ראב"ע, או, ה"ר" שם מקום עם הדגומה, באפן שטעם המלה קבוע במקומו ולא עראי, ויש בו דין אתי מרחיק להדגיש אחריו. ד) יהי' תשך - בהקפה בא לעולם מהפך העוי' במקום המקף. טז) כְּנָפַל - הני' בצירי. כן בב"ד ע"פ כמה ס"מ וע"פ ס' השרשים לרד"ק. ל'א (אה"ה) - משרת האתחני באות הראשונה לעולם מרכא (תרא 17). ל'א (ק"א) - הצנורית מבטלת את המקף (תרא 9). כו) וְלֹא-יִנְחָתִי - במקץ בכמה ס"מ וכן בב"ד ובקישל. וכן נכון, לפי שהרביע המוגרש בזה באיכח אתחנ.

ד (ו) הָלָא - במונח (תרא 20). ז) מִי הָוָא - ההטעמה המוערת היא של ב"ד ע"פ ס"מ. ונ"מ לבאור הכתוב, כי ע"פ ההטעמה שבפנים יובן: נקי (אשר) אבד, וע"פ המוערת יובן: אשר אבד והוא נקי, ויהיה נקי' מלת מצב

יד) מבטחו - הש' בפתח. כן בב'ור ע'פ ס'מ וע'פ הרד'ק. (כ) ה'ן אל - בסגל. סוף לשון המס' בדמדבר כג, יג: וכל דמ'ך אל כל אל, אלה הכותיה נקדין בסגל: (כא) ושפ'תיך - במרכא מצונר לפני מלה זעירה (תרא 15, 17). (כב) ש'נאיך - במונח דחיי (תרא 20).

ט) לריב - מלא בכל הספרים, והמסרות בענין זה מתנגדות ומשובשות. בעמוס ו' ובמשלי כ'ה נמנה זה עם אל תצא לרב' ב' חסרים, ונגד זה במס' דפ' משפטים שנמסרו שם ו' חסרים בלישנא, לא נמנה זה כלל, אלא: אל תצא לרב הנ'ל, והנה קרא לרב (עמוס ו'), נצב לרב (ישעיה ג'), ורב לא ידעת: (איוב כ"ט), ברבם עמדי (שם ל"א), ולא תענה על רב (שמות כ"ג). וא"כ הלא יהיו כבר ג' לרב חסרים. והרוא'ה ז'ל העיר על השבוש, ומחק אותו דישעיה, לפי שהוא מלא בכל הספרים, וכן זה של איוב מלא בכל הספרים (מלבד לטריס), וגרס במס': ה' חסר בלישנא. וז' שאין לשנות את המספר, אלא שנשמט במס' פסוק אחד, והמעתיקים לא ידעו להשלימו, וע"כ יצאו השבושים, והוא: ורבות שפתי הקשיבו (איוב יג, ו'). שהוא חסר בכל ס'מ. (ח) ש'מים - במונח לפני אתנח שבמלה זעירה (תרא 48, ג'). על-ב'מתי - במרכא נס'א. כן בב'ור ע'פ ס'מ. ט) ע'שה - בסגל בכל ס'מ. וב'ור הדפיסו ע'שה בצירוי לפי שסמכו על מסרה כ"י שמצאו, ונמסר בה ח' קמצינ: פלא פנתת אמונה בכחו בכחו עשר עש עשירי. וז' שאין לסמוך ע"ז ולהוסיף צירויים נגד כל הספרים כלם, ואינה אלא תקון של מי שרצה למצוא ח' קמצינ שנמסרו בפ' בשלה, ובפרטם אינם אלא ה'; וכן גרס באמת הרוא'ה ז'ל, לפי ששם נמנו ביניהם ג' קמצינ (=צירויים) הכתובים, עשירי ברבוי, ואין להם דבר עם הענין הדרוש, ואנב ג'ל כי המוסיף במס' כ"י הנ'ל כיון במלת אמונה על של משלי יב, כ"ב, ולא על של

ירמיה ה, א' כהנת ב'ור, שאלו כן היה מצין, משפטי. בכל אפן בענין מסוכך מזה נוסח רוב הספרים הוא המכריע. וז'ימ'ה - בר"מ, לפי שב' המלים האחרונות זעירות (תרא 48, ג'). תמן - חסר ע'פ המס'. יב) מי ישיבנו - כן ברוב הס', ובכמה כ"י נמצא, ומי'. וב'ור רצו להוכיח כן מן המס', והוכחתם מנוממת. ג) אס' ל'כח - ס'א ל'כח. ועל פי הנוסח שהוא יבואר: כאלו האל ב'ה יאמר: אתה האמין, הא לך (כלומר: סכהו בלי הרף, עד אשר יעובדו אמך לבו), ואם למשפט, הנה יאמר: מי מבני תמותה יועידני? וור' חרונם יהואש. (כ) אס' א'צ'ק - קמץ בדחי' (ב'ור ע'פ הרד'ק במכלול). ק'ס' א'ני - במקף ומתג בס'מ ר' תרא 40, 41). (כא) נ'פשי - בר"מ ת' אתנח (תרא 47). (כד) אפוא - בא' בסוף ע'פ המס' דפ' וישב, והערת המס'ק: ד' כ"כ שיכת אל כד, כ"ה (מש' וב'ור). (כו) יטוש - בסין ברוב הספרים, ובמקצתם בשין והם בטלים במעוטם. (כז) ל'מה - במרכא. כן בב'ור ע'פ ס'מ. (ל) כ'בר - חסר ברוב ס'מ כלהלן (כב, ל'), ואין לזה דבר עם המס' דשמות כא, ל"ג. ששם מרובר על בור כרוי. ז'הז'פ'תי ב'בר - כן בכל הס'. וא"כ, ודאי לא היתה כונת המטעים לבאר [ב'ר] = ברית מכבסים, שא"כ היה מטעים. והז'כותי ב'בר, אלא ג'ל, שהבין 'הז'כותי' = ונעשיתי זך, כדרך בנין הפעיל בגוים המשמש בענין התהוות. ע"ד ילבינו... יארימו (ישעיה א, יח). ומלת 'בר' שם מופשט: נקיון (וכן דעת רש"י ז'ל), והב' משמשת שמוש מדרגה ואפן: ונעשיתי כ'לי זך במדרגת הזך של בריות כ'פ'י. (לב) כ'י - במהפך. כן בב'ור ע'פ ס'מ, וכלהלן טו, ה'. לה) כ'י - בטפחא. כן בס'מ.

י) ק'ייתמאס - במקף (תרא 40). ו) ולח'טאתי - במרכא (מצונר) לפני מלה זעירה (תרא 15, 17). וטמילא ת' - תדרוש רפה. ז) ואין מ'ודך - כן מוטעים ברוב הס', והשוה: דברים לב, ל"ט. ט) ואל-ע'פר - (כנ"ל ו'), (ז) תח'דש - בעלוי (תרא 38). ק'עשך - בדחי' (תרא 43, ז'). יח) ז'למה מ'ך'הם - דחי' ומנוח בס'מ, ומתאים לתנוח. (כב) כ'מור - בעלוי אהר פסיק (תרא 28), ולא במקף (שם 40). וז'א סד'רים - תרא 17).

יא) וק'י - במונח ברוב ס'מ. כנראה חשבו את השורק שלפני השפתי כשוא, וע'כ לא הוטעם במרכא, כראוי בהברה שאחר הראשונה (תרא 19). טו) כ'י א'זן - במהפך ואולא לנרמיה (תרא 32, 40). מצ'ק - הצ'

הכתנה, ע"ד: עשיר ישכב (כו, י"ט). וכן הבין המתרגם יהואש ע"ה. ח) און וזרעי ע'מל יקצרהו - כן מוטעים בכל הספרים, ואלו שב יקצרהו על החורשים ועל החורעים, היה ראוי להטעים: כאשר ראייתו אל תרשי און וזרעי ע'מל, ונ"ל שהוה שהרחיק את רש"י ז'ל למשך, נבחרו אל החורשים, ויקצרהו אל החורעים, ואת הרלב'ג ז'ל להכניס, יקצרהו בחוך התנאי, כאלו נאמר: אשר יקצרהו (=כדי להפיק זמסס), ותשובת התנאי מפקס ט' והלאה. יג) מחזינות - חסר ו' קדמאה ע'פ המס'ק דיואל ג, א' שמסרה ד' חסרים בלישנא, וכן בקיטל ובב'ור. יד) עצמתי - זה אחד מן ח' חסרים שנמסרו בסוף בראשית ר' הערת ב'ור בתהלים לה, י'. טו) דממה וקול - ההטעמה המוערת נמצאת בקצת ס'מ, ומתאימה לפי השני שברש"י. יז) ז'טהר'גבר - במקף ברוב ס'מ וכ"י, וכן בב'ב ובקיטל ובב'ור, והי' במתן לתקנת הה'. (כ) לערב - במונח. כן בס'מ ולא בדחי' לפי שמלת האתנח זעירה. ולפי הנוסח המוער: מ'בקר, נראה שהמטעים הבין בקר וערב משל על ההצלחה והפכה, ע"ד: ערבה כל שמחה' (ישעיה כה, י"א).

ה) ב) ז) כ"י - במקף (תרא 40), וכן בס'מ. ז) ובני'רדש - במקף (שם). יב) תשיה - חסר ו' ע'פ המס', שכן אין זה בכלל ו' מלאים שנמסרו בישיעה כ"ה ובמשלי ח' (מש' וב'ור). יז) יוכחנו - חסר ו' ע'פ המס' כחוכחת ב'ור, וכן בקיטל. יט) יצילך - כ'ר רפה. כן בב'ור ע'פ ס'מ (ור' תהלים פא, יז). כא) מ'שד - ברוב ס'מ חסר ו' (מש' וב'ור), וכן בקיטל. כ) הנה'זאת חקר'ננה כנ'ה'יא - בטפחא ומרכא (תרא בשם בן בלעם 17, ד'). וכן בקיטל ובב'ור. והכ' דנושה בכל ס'מ שלא כדון (מש'). ונ"ל שרנו בה דין פסיק, שכן דורש הפסק הענין, אלא שנשמט, לפי שדוגשות הכ' מורה עליו, ובדין היה ראוי זה להמנות במסרת דניאל ח' בין, נגד כפת דנושין בלא מבטל, אלא שגם בל' המס' ההוא משובשת ר' דקדוק קטן (ט) לר' משה אריה בעל ההערות לחלע). (אנב - ר' משה אריה ז'ל היה מרדק נרול מקורי, ונשכח מלב הבאים אחריו, עד שאיש חכם ומלומד כהרב ברסלוער יוכל ליחס את ההערות שבתלע' לר'א לעבעגנאהן, בלשוננו תרצ"ח, ח"ג 189).

ך) ד) בע'ותי א'לוה - במרכא מצונר ור"מ. כן בב'ור, ונכון ר' תרא 16, 42). ה) הנה'ק'פרא - במקף ובמרכא. כן בחלופין לבק'אשר. וכן בב'ור ובקיטל. י) ות'ני - במהפך (תרא 40). ז'חמתי - זה אחד משני מקומות שבא המשרת עם הרביע בחיבתו, וחברו בתהלים כ, ו' (תרא 29, ד). והמלה בלי מתג, לפי שהמהפך תפס מקומו. בח'ילה - במתג להורות מלרע. יג) ותשיה - חסר ו' (כנ"ל ה, י"ב). יח) ז'לפתו - במונח ודחי (תרא 20). כא) לו - למדנהאי לא כתיב ר' מ'ש. תראו - בס'א תיראר ר' מ'ש. כו) ה'להוכח - במקצת ספרים מוטעים 'ה'להוכח', ולא העירוני על ההטעמה לפי שהיא נגד הדקדוק, כי בנפרד ציל: 'ה'להוכח', 'כ'ח'. נואש - בס'א נאש'. כן נמצא בו' כ"י וכן בקיטל.

ז) י'שאף-צל - בס'מ הי' במתג לתקנת הגרונית שלא תתבלע מאחר שאינה מוטעמת (כנ"ל: ז'טהר' - ד, יז). הנה'ק' - ו, ה'א). וכן בכ"מ שנודמן כן. ח) ג'י - הב' דנושה בס'מ מדין אחי מרחיק. ט) ז'ן - בטפחא (תרא 14, ג'). יב) ה'נים - במונח (תרא 40). וכן בחלופין לבן אשר. יד) וק'חזינות - בטפחא ומנוח (תרא 11) ולא בר"מ (שם 48). טו) מח'ק'ק - במקץ. כן בב'ור ע'פ ס'מ וע'פ הרד'ק ז'ל, וכן בקיטל. יט) ל'א'תרפני - במקף (תרא 40). כ) אפ'על - במונח ולא באולא, לפי שאין כאן לנרמיה, אלא פסיק, ומנה בין פסקתא דספרא.

ח) ה) אס'את'ה - במתג מורה מלרע. ח) כ'י שא'ל'נא - במונח ודחי. כן בב'ור, ובכמה ס'מ. וכן מסתבר שאין ראוי להקיף מלת כ"י עם הצווי שהוא עצמו מוקף. אנב אעיר כי פליאה לי על הגרא'ז'ל שבספר דקדוקו משנת הגרא' ח'ב סאמר א' סיעי (ו') מנה מלת כ"י בין המלים שא"א לעולם לבוא אחריהן צווי, וכפי ז'כרתי נמצא כן חמש פעמים במקרא (שא יב, כ"ד, מ"ב ט, כ"ה, ירמיה ז', י"ב, ט, י"ט, ואיוב ה, ח'). י"א) ש'נא - כא' (מש' וב'ור), ובטפחא ולא במקף. כן בב'ור ובכמה ספרים מדויקים.

רפה בכל ס'ט, לפי שאינו קבוצ אלא שורק חסר. (ז) גמז'הרים - במונח הדחי (תרא 20).

יב (ב) קייאתם - כן מוטעם בב'וד ע'פ ס'ט, ונכון. (ג) ואתימי - (תרא 11, 40). (ה) לעשתות - בשורק בס'ט, וכן בס' השרשים לדרך, והוא שם ע'מ: מלכות, עבדות, אלא שהת' דנושה לברור הבטוי אחר אות השריקה. (ט) עשתה'את - במקף בב'וד ע'פ ס'י, וה' דנושה מדין דחיק, דומת: עשתה'לה (משלי לא, כ"ב). (יא) הלא - במונח (תרא 40). ו'הפכו - ה' בטפחא ובלי מקף. כן בב'וד ע'פ שיטת בן בעלם ר' תרא 18, והערתי לתהלים סט, ט"ו). (כב) עמקות - כן הוא ברוב הספרים חסר ו' קדמאה, וב'וד הדפוסוהו מלא דמלא, ונעורו ע"ז מר' יונה אבן נאנח בס' הרקמה צד 146 וצד 166, וניל שאין שמש הוכחה כלל, לפי שאינו מדבר שם מענין חסרון ויחרון, אלא מענין דגשות ורפיון, ובצד 166 שם הביאה, עמקות' כלפניו. (כד) מסיר - ברביעי. כן במקף, בקיטל ובב'וד, ונכון לפי הנוחה.

יג (א) הקבל - ר' למעלה ח, כ"א. (טז) גסיהוא לי - כן בב'וד ע'פ ס'י, ונכון. (כב) אוראד'בר - במקף (תרא 41).

יד (ד) מטמא - בר"ם (תרא 48, ג'). (ו) ערי'רצה כשכיר - בס"א ירצה כשכיר. ונ"מ על מי שב כנוי יומי. (ז) ויונקתו - מלא ברוב ס'ט דר"י וכן במקף ובב"ב ובב'וד. (יב) ולא יערו, וכן: (טז) לא תשמר - במקף (תרא 41). (יג) תשית - ר' הערתי למשלי כט, י"ג). (ק) - במרכא (תרא 11). (יט) אבנים - באולא לנרמיה (תרא 32). שחקו - במרכא נטרא (שם 29). האברת - גמנה בכלל פתחין באס"פ דספרא. (כב) אר'ב'שורו - במקף בס"ט.

טו (ה) גי' - במהפך. ב'וד הביאו מסרה: כ"ה בטעם בראש פסוק בספרא, ואלה הם: ג, י, כ"ה; ד, ה', ה, יח, כ"ג; ו, ד'; ט, ל"ב; יא, ט"ז; ידו'; טו, ה'; כא, כ"א; כ"ח; כג, י"ז; כד, י"ז; כו, ח'; כז, א'; כט, י"א; ל, כ"ז; לא, י"ב; כ"ג; ל"ד; לב, כ"ב; לד, י"א; כ"ג; לו, ו'. (ח) ה'סוד, וכן: (יא) המעט - בלי מתג בס"ט. (טז) זכו - מלרע בכ"מ בס"ט. (טז) איש - בכמה ספרים במהפך, ומתאים לנתוח. (כב) הוא - במרכא (תרא 11). (כח) וישכנון - באולא לנרמיה (תרא 32). (ל) יונקתו - מלא במקף ובב"ב ובב'וד.

טז (ד) ככם - בצירי. כן בב'וד ע'פ הדר'ק במכלול רט"ז. (ה) אאמצכם - בלי מתג, לפי שהחירק הוא חירק קטן במקום צירי בהשמטת הטעם. (ח) ונקם - בטפחא. כן בחלופין לבן אשר. (תשי - בלי מתג ובשווא פשוט בס"ט. (ט) ילטש - חסר ברוב הספרים. וב'וד העירו שיש שבוש בס"ט, וצ"ל, ב' מלאים בלישנא, ורומו לתהלים ז, יג, ולשא יג, י"ט, שכן נמסר בס"י, ובתהלים שם נמסר, לית מלא'. (יא) יך טני - בלי מתג בס"ט, וכן מוכח בראב"ע, שכ': מן ירט הדרך לגנדי, ואם הם שנים שרשים, ואלו ראה ה' מתונה, לא היה כותב כן. (יט) גס'עתה הנה - כן מוטעם בכמה ס"י, וכן בב'וד, ומתאים לנתוח. במרמזים - ב'וד מביאים מסרה כ"י: לית חסר'. וכן נמסר בס"ט דתהלים קמ"ח: ג' מלאים בלישנא (רישעיה לג, ט"ז, תהלים קסח, א', קהלת י', ו'), ונמצא שהשאר חסרים, ומס'ג רכאן משוכשת. (כא) לנבר - במונח בס"ט.

יז (א) קבלה - בסתג להורות מלעיל. (ב) התלים - הלי' רפה בס"ט, וכן מוכח מן הרלב"ג ז"ל שכתב: בא בשקל ע'צמים' ורברים ד, ל"ח (ב'וד). אס'לא התלים - ובס"א אס'לא התלים', ונ"מ לבאור הכתוב. אבל הטעמה טונח אחר טונח הנמצאת במקצת ספרים אינה אלא שבוש, לפי שמלת האתנח כבירה ר' תרא 50, ו'). (ד) תרמם - חסר בב"ב ובקיטל ובב'וד, וכן ראוי ע'פ המס' דמשלי יד, ל"ד. (ז) ויצרי כצל - בס"א ויצרי כצל, וההברל בנתוח הוא, שלפי ההטעמה הראשונה, ותכ"ה טושך אחר עמו: קצל כהו כלם. (ג) בחושך - בר"ם.

יח (ד) טרף - כן בחלופין לבן אשר ר' תרא 25. הלק'ענך - הה' בלי מתג בס"ט. (כא) קקום לא'ר'ע - במהפך לנרמיה ועלוי. כן בב'וד ע'פ ס'י, ונכון לפי הנוחה ולפי חקי הנעימות. ודומת הטעמה זו בתהלים קב, כ'.

יט (ב) נה'ר באנגני - הכ' בלי שוא, חו אחת מן, מ"ח מלין תסבין א' באמצע תיבותא ולא קריין' טורא ק"ו). חג' דנושה. (ג) ז'ה - במהפך משרת ולא בלנרמיה. כן בב'וד ע'פ ס'ט, וכן בב"ב ובקיטל. (ח) נתיבתי - במס'ק נמסר עליו: ב' ומלאים', אבל בב'וד העירו מס'י וכ"י שנמסר בהם להפך: ג', וחסרים'. ורגלים לדבר, שהרי חברו דאכתה ט, מ' חסר בכל הספרים, וכן הם חסרים ברוב כ"י וד"י. (יב) ויחגן ס'גיב - ההטעמה המוערת היא בב'וד ומתאימה לנתוח, ולפי ההטעמה שבפנים הנמצאת בכל הספרים, אפשר למצוא הסבר: דגודים (שהם יסוריו בדרך משל) חנו להם סביב באפן שאני א'ק'ל בהם, אדור בקרבם. לאהלי מקור עם הכנוי ע"ד: לכהנר שמות כח, א', אלא שזה מן הקל דומת. לעברך' (דברים בט, י"א). (יז) זרה - מלעיל, לפי שהוא פעל עבר, ובמס'ק נמסר עליו: לית חד זרה, ור"ל: לית מלעיל, שכן כל זרה' שבמקרא מלרע, נחד זרא' (כצ"ל בא') (במדבר יא, כ"א). וחסרתי - חסר ע'פ המס' דשמות כג, י"ט, וכן בב"ב ובקיטל ובב'וד. (כא) חגני חגני - במהפך ומונח (תרא 18). (כג) ויחלקו - הק' רפה בס"ט.

כ (ד) מגי' (שים) - במהפך בכל הספרים, חוץ בב'וד שהטעימוהו אולא, וכן הטעימו, ה'ה' (תהלים עג, ט"ז), ובשניהם ההטעמה נגד הכלל (תרא 11), שאין אולא ראויה אלא באות שלישית (ונמנה והלאה) אם אין לפניו מקום לצנוניה, חו מאומת מכמה וכמה מקומות, חולת זה הוא מוטעם מהפך. וכן הטעימו ב'וד גם: ה'ינו (זרוע) (תהלים פג, ט') במהפך. ומשלשם פירכה על הכלל של בעל תרא (11, ה') שהמשרת שלפני טפחא ומונח אם הוא באות שניה הוא עלוי, והלא ראינו באלה שהוא מהפך בכל הספרים, ונראה שבוה עליו להסכים עם בעל שערי נעימה (שער א' סעיף י"ג) שהעלוי מותנה גם בהפסק קל בנתוח ההניגוי, וע"כ בא: מ'ע'ת דנגם ותירושם (תהלים ד, ה'), מ"חי תעשה ברדפי' (קיש, פ"ד). (ה) כ"ירנת - במקף (תרא 40). (ט) תוסיף - מלא דמלא ע'פ המס' ר' מ"ש עמוס ד, ב"א. (יב) לשנו - חסר ו', שכן זה אינו בכלל ז' מלאים שנמסרו במס' דשופטים ז, ה'. (טז) יורשנו - מלא ו'. כן בב'וד ע'פ ס'ט ועתיקים. (כט) רשע - בלי פסיק שכן לא נמנה בין פסקתא דספרא.

כא (ח) זרעם נכון - במהפך ומונח בלי פסיק ביניהם ר' תרא 18. (יא) עויליהם - מלא דמלא ברוב הספרים. (יב) כתף - כצ"ל בכ' ע'פ המס' מ"ש וב'וד). וכן מפורש במס' אורא ס'י י"ט, ומה שכ' במ"ש שמפי' רשי' נראה שקרא בב', אין נראה לי כן, כי מה הכרחו לרשי' ז"ל לומר: עונב אינו אלא לשון שחוק וכו', וכמה פעמים נזכר, עונב, ולא העיר כן אלא כאן, ואדרבה בתהלים קג, פ"י: מניס' ועונב מיני כלי שיר הם' אין זאת, אלא שקרא כאן: ישאו כתף וכנור', ונמצא שאין הכתוב מדבר מבלי שיר ממש, וזה הכרחו לכתוב מה שכתב על עונב'. (טז) מני - המ' בדוש אחי מרחיק. (כא) בביתו - הב' דנושה כדון לפני בפ'. (כג) שלאנגן - בפתח ברוב ס"ט. (כד) ולא אצל - במקף (תרא 40). (ל) קי ל'ו'ס'אי'ד - זה אינו בכלל כ"ה בטעם ר' למעלה טו, ה', וכן הוא בכמה ס"ט, ועמהם ב'וד. (לג) קחוקו - במרכא. כן בחלופין לבן אשר. (לד) גשאר'מעל - במתג לתקנת הא'.

כב (ב) הלאל - בלי מתג בס"ט. (ד) המיראתך - במתג מורה מקום הדחי ר' הערתי למשלי ב, י"ג). (ז) יכחך - כן בב'וד ע'פ כ"י עתיקים, וע'פ מס' כ"י: לית וחסר דחסר'. (ו) א'תיף - ס"א א'תיף. כן בכמה ס"י וכן נרפס בב'וד. (ז) לא מים - במונח ודחי (תרא 40). (י) סביבתיך - חסר ו' ע'פ המס' דתהלים פט, ט'. וכן בכמה ס"י, וכן בב'וד, פתאם - חסר ע'פ המס' דתהלים סד, ח'. (יא) או חשך - (תרא 40). (יב) וראה - באולא (תרא 11). רמו - המ' דנושה בס"ט. (ג) מה' נ'ר'ע - הר' במתג לתקנת הע'. הבעד - הה' בלי מתג - (כניל ב"א, יח) מני - המ' דנושה (כניל כא, ט"ז). (יט) יל'עני'למו - המתג לתקנת הע'. (כג) מאה'לך - כן חסר בכמה ס"י וכ"י וכן בב'וד ובקיטל, וכן מורה נקוד הפלה שהיא כאחור, כי ברבוי ראוי: מאה'ל'ך' או: מא'ה'ל'ך', (כו) קי - במונח (תרא 40). (כח) ג'גה - הג' במתג לתקנת הה'.

כג ה) אדעָה - במונח. כן בכמה ס"י, וכן בבבזר. ומתאים לנתוח. מ'ה - בצנורית ובכטול המקף לכן אשר. יד) זכֵהנה רְבֹת - כן בס"י רבים וכן בבבזר, ומתאים לנתוח.

כד א) לָא תָזוּ - חזו' למעיל (מ"ש). וכן בבבזר ע"פ ס"י וע"פ הרד"ק במכלול. וכן מצאתי מפורש בס"י א"א ס"י ש"ב. וכן הוא בב"ב ובקיטל, וממילא, לא' בצנורית ובכטול המקף (ת"א 9). ב) גְבֻלוֹת - כן בב"ב ובקיטל ובבבזר. והם (בבזר) הביאו בהערה מס' כ"י ע"ז: לית כ"כ, ובישיעה י, י"ג: גבולות, ובמס' עליו: ל' כ"כ, ובתהלים ע"ד, י"ז: גבולות, ובמס' עליו: לית מלא דמלא' (ור' מחברת המסה"ז בערך גבולות). ד) עניי - כן כתיב וקרי (נגד מ"ש) למערבא, ורק למדנחאי ענוי כתיב, שכן נמצא בחלופין שבין מערבאי ומדנחאי (בבזר). והן אמנם שהראיה שהוספו ע"ז ב"ז ממס' א"א ס"י פ"א ממה שמנחה סם' ענוי' דעמוס ה, ד', והשמיטה את זה, אינה ראיה חוקה, לפי שנרשם עליו, דלוג', ור"ל שאין הרשימה שלמה, ואולם ראיתם מס' קליט ברורה מאד, כי שם נמסרו, ה' וזנין מן ב' ב' כתיבין ו' במצעה חיבוחא וקרניין י', ואלו היה זה דאיוב כדעמוס כתיב וקרי, כי או היתה המס' שם מונה ו' וזנין. ומס' א"א לא היתה ביד המ"ש, כמו שהוכיח הח' פ"ד במקום אחר. וכן הוא בב"ב ובקיטל. ה) בפעלם - הב' הנושה כרין ב' שאית לפני ב' פ'. ערְבָה - בטפחא. כן בחלופין לבן אשר. ח) מְרָם - במונח. כן בב"ב ובקיטל ובבבזר. ומתאים לנתוח. ט) ועל - במס' א"א ס"י ב' נמצא זה: על' בלי ו'. ונראה מ"ס, לפי שבא דרך אגב, ולא נמצא כן במקום אחר. יגולו - לפי פי' כל המפרשים (מלבד רש"י), היה ראוי להטעים: יגולו'. ואולי הבין המטעים: משד יתום' = מאלמנה מיניקה. יג) בְמִרְדֵי - בגלגל נסרא ובלו מקף. כן בבבזר ונכון, שהרי המלה ראיה לתנח, ועוד שאלו היתה המלה מוקפת, כי אז היה מוטעם, ה"ו' ברביע קטן ת' הצנור (ר' ת"א 27). יד) לָאָזֵר - בלי פסיק, שכן אין פסיק בא אחר טעם מפסיק (ת"א 39). טו) זָשָׁף - ברביע. כן בבבזר ע"פ ס"י ובהתאם לנתוח, וממילא הני' הנושה מדין אתי מרחיק. טז) תְּתַר - במהפך ומרכא (ר' ת"א 25). ז'וֹמֵם חתמו'למו - במרכא (מצנור) ור"מ, לפי שהסלוק ומשרתו שניהם במלים זעירות (ת"א 60). יז) כִּי־זָכִיר - במקף (ת"א 41). יט) קִימֵי־שֵׁלֶג - בר"מ באיכח אתנח (ת"א 60). כ) עוֹד לָא - (ת"א 11, 40).

כו ו) לָא בִדוֹן - הלי' בפחח. כן בבבזר ע"פ ס"י, וכן בב"ב ובקיטל. ז) צַפְנָן - במונח (ת"א 48), וכן בס"מ. ח) צָבֵר מְיָם - נסרא ומתג ת' טעם (ת"א 21), וכן ראוי ע"פ המס' (מ"ש). ט) פֶּרְשָׁן - ס"א בס"י. כן בבבזר ע"פ ס"י. אבל ברוב הספרים בש' ימניה. י) אָזֵר - במרכא (ת"א 11). יד) שְׁמַץ - בס"א שְׁמַץ. כן בקיטל ובבבזר.

כז ט) יִשְׁמַעֵן - במרכא (ת"א 17, ד'). יב) וּלְמָה - במרכא בב"ב ובבבזר (כלמעלה ט, כ"ט). יג) אֲדָם רִשְׁעֵן - בטפחא ומרכא (ת"א 17). טו) שְׂרִידוֹ - כתיב, שרידיו קרי. כן בחלופין למערבאי, חה ידוע שאנו נוהגים לעולם כמערבאי. וכן בב"ב ובקיטל ובבבזר. ומה שלא נזכר במערכת המסה"ז ולא במס' א"א ס"י ק"ח, הנה כבר העידו בבזר שהמסרות בענין זה של חסרון י' במצעה חיבוחא משבושות בכלל, וכן העיר הח' פ"ד על תמיהות אחרות בס"י הניל'. ואפשר ג"כ שלפי שיש במלה זו מחלוקת מערבאי ומדנחאי, לא הובאה במס', דבפלוונתא לא קמיירי. טז) וּלְמִנּוֹתָיו - מלא בבבזר ע"פ מס' דתהלים ע"ח, והמס' שם משבושת. כב) יַחַמְל - חסר, שכן אינו בכלל ד' מלאים שנמסרו במס' דחבקוק ב, י"ז. וכן בכמה ס"מ.

כח ה) מְנַהֵץ - יצא - בדחי ומרכא. כן בבבזר ע"פ ס"י. ט) הפך וכ"ו - לפי ההטעה המוערת זה משפט נטפל לאבר האתנח, ויובן בחסרון, אשר, ומשלים, הפך' הוא החלמיש, ומשרש הריס' יחוסו סמיכות: החלמיש אשר הפְּכוֹ משרש הריס. יא) ותעלמה - במפיס ה'. כן בס"מ, וכן במכלול לרד"ק. ומה שלא נמנה במערכת המסה"ז בכלל, חד וחד מפיק ה', ולא במס' א"א ס"י מ"ב, אפשר שנשמט, שהרי נכ בלז' יש בשתייהן השמטות, ואינן מתאימות (ר' למעלה כו, ט"ז). טז) לָאֲתַסְלָה - במקף (ת"א 40). יז) וזכוכית - בחולם ברוב הס' הישנים, וכן בב"ב ובקיטל ובבבזר.

כח) מְרָע - בקמץ. כן בקיטל ובבבזר. והם (בבזר) הוכיחוה מן המס' בא"א ס"י כ"ד: ב' פתחין' (דישיעה ט, ט"ז ומשלי יז, ד'), נשמע מזה שהשאר בקמץ. כט ו) וְצִוֵּר - בטפחא. כן בחלופין לבן אשר. יג) אָבֵד - חסר ע"פ מס' דמשלי לא, ו'. וכן בס"מ. טו) לְעוֹד - הלי' בפחח ע"פ הרד"ק במכלול דף נ"ג והרקמה 101. וכן בב"ב ובקיטל ובבבזר. טז) אֲנָכִי - במתג לפי שהוא מלרע. יט) פֶּתוּחַ - הח' במתג לתקנת הא'. כא) ויחלו - הלי' הנושה (ר' מ"ש). כד) וּלֹא יֵאֱמִינוּ - כן בבבזר עם ו' החבור ע"פ ס"י משנות 1595-1644-1621-1515-1488. וכן בפ"י הרמב"ן ז"ל, וכן נמצא במונח עשר ספרים של כ"י רד"י. ומלבד אלה מצאתי עוד ראיה לקיום ו' זו, ממה שכ' במ"ש למעלה (כה, ה') שנחברר לו ספקו על אודות הו' של, ולא יאהיל' מתוך מסרה כ"י שמסרה עליו: ג' פסוקי ולא לא'. והנה שני חביו' הם האחד בס"י ט, ל"ה, והשני הוא זה שלפנינו, ולא נמצא יותר בכל ס' איוב, וזו ראיה ברורה. כה) אָבָתֵר - במתג לבן אשר.

ל ג) הַעֲרָקִים - בפחח בס"מ. אָמַשׁ - ס"א אָמַשׁ. כן במקצת כ"י. לפי' אפשר שהוא פעל בעתיד משרש משה (ע"מ אָפַן). באזה אפן שיובן, ואין רצוני להאריך. יג) לְהוֹתִי - במ"ש: להויתו כתיב להויתו קרי'. הרב בעל מ"ש הלך אחר מערבאי בחלופין נגד מדנחאי, כראוי. ואולם בבבזר הוכיחו שנשתבשו בזה החלופין בדפוס, והשיטה מוחלפת, דלמערבאי להויתו כתיב וקרי, ונסתיעו גם ממערכת המס' וממס' א"א ס"י פ' שנמסר שם, אָב רכתיב י' באמצע חיבוחא וקרניו ו', ונמנה בכללן, והויתו' איוב ו, ב"א, ולא נמסר, והויתו' זה ביניהם. אך מזה אין ראיה נמורה, לפי שבשתייהן נרשם, דלוג', וא"כ אפשר שיש בהן השמטה. ונ"ל להביא ראיה במקום אחר, והוא במערכת המס' קרוב לסוף אות י"ד: ה' וזנין מן ב' ב' רכתיב י' באמצעות חיבוחא וקרניו ו' ומס' זו עצמה נמצאת גם בא"א ס"י ק"ח, ובשתייהן לא נזכרה מלת, והויתו' דאיוב ו', וראי לפי שאין לה זוג, הנה לך ראיה ברורה שזה שלפנינו, להויתו' כתיב וקרי. וכן נמצא בתשעה עשר כ"י רד"י נגד שמונה המבדילים בין כתיב וקרי. וכן הוא בקיטל. יט) הַרְנִי - בפחח ברוב הספרים. כ) וַתַּחֲבֹן - בנסרא וצירי ומתג. כן בבבזר ע"פ שיטת בן אשר (ור' ת"א 21). כז) גְּעִי רַתְתָּו וּלְאֲרָמֹו - כן מנוקד ומוטעם בבבזר ע"פ ס"י. חו כונת המס'ק: לית', לפי שחברו דתהלים לה, ט"ז בקמץ (וע"ד שנוי האתנח לר"מ ר' ת"א 48, ג').

לא ב) מִמְרָמִים - חסר ו' ע"פ המס' (ר' למעלה טו, י"ט). ח) וצִאצִּאֵי וכן: יב) תְּבֹאוֹתַי - בטפחא ומונח (ת"א 11). יא) פְּלִילִים - ס' בסוף (ר' מ"ש). טו) וְנִקְנָנָן - בשורק חסר וברפיון הני' הראשונה. כן בב"ב ובקיטל ובבבזר, וכן ברוב כ"י, ובמקצתם נמצא: וְנִקְנָנָן. ונ"ל שהיא היתה קריאת ר"י אבן גאון, אלא שנפל מ"ס בדבריו, וע"כ לא הובן כראוי. הנה ז"ל בהרקמה צד 142 דפוס פראנקפורט חר"ו: ונבלעה הנון הכפולה בנון באשר (ולא, אשר', כמו שהעתיק המ"ס, וכנראה הוא תקנו כן מסברתו, ולא העיר עליו מחמת הפשיטות, ואינו נ"ל כן) הוא כנוי הרבים המדברים'. והנה נכר בעליל שיש איזה חסרון והשמטה בדבריו, שאלו היתה כונתו כהבנת המ"ש, היה כותב: בנון הכנוי, ולא יותר, מאחר שכל עיקר כונתו ללמדנו תשלום חסרון הני', ולא לברר מין הכנוי. וכנראה, ראוי להיות כעין זה: ונבלעה הנון הכפולה בנון [שאתחיה, והאחרונה רפה] באשר היא כנוי הרבים המדברים. כ) כָּבָשִׁי - בר"מ (ת"א 13). כא) הַנִּיפְתִי - מלא י' וחסר ו' בס"י, וכן בבבזר. כח) כִּי־יִכְחַשְׁתִּי לָאֵל - כן מוטעם בכל הספרים, והוא פלא, כי לכאורה היה ראוי להטעים: כִּי־יִכְחַשְׁתִּי לָאֵל. ונ"ל שהמטעים הבין: ממעלי' = מחפת מעילה בו, ר"ל: תחת שהיה ראוי לי להודות ליוצר המאורות על חסרו. לה) תָּן - בצירי ע"פ מסרת בן בלעם (בבזר). לו) צַעֲדֵי - בדחי (ת"א 48). כמ"ו נ"ד - במקף (שם 40).

לב ה) הָאֲנָשִׁים - בר"מ (ת"א 60). ו) אֵלִיקוּא - במהפך (שם 24, ב'). ח) רוּחַ - המתג בח' לתקנת הה'. י) שְׁמַעֲהִי - הלי' רפה בס"מ ר' הערתי לתהלים מה, ה'. יב) וְהִנֵּה - בעלוי (ת"א 18, ו'). יג) תִּאֲמָרוּ - במונח ודחי (שם 20). טו) תְּתָו - במתג להורות מלרע נגד הכלל, וכן רָבָו (תהלים סט, ה'), שְׁתָו (משלי יד, ט"ז). כא) וּלְאֲדָם - בר"מ (ת"א 60).

שיר השירים

לח (א) מִן הַקְּעָרָה – מלה אחת כתיב, וכן (ב) עֵפֶס הַמַּסְהֵג דְדָהָא כו, י"ב, ומס' אורא ס"י צ"ט. (ב) מַחְשִׁיךְ עֶצֶה צְמֹלִין – כן מוטעם ברוב הס', והר"מ ת' אחנח (תורא 60), ובמקצתם כהטעמה המוערת, וכן בב"ד, ובכל אופן, ב"ל"י במונח (תורא 40). (ח) בְּגִיחוֹ – בר"מ (שם 60). (י) לֶאֱחוּז – חסר ברוב כ"י וד"י, וכן בב"ב ובקישל ובב"ד. (כ) וְקִי־חֲבִין – במקף (תורא 40). (כז) שֶׁאֵה וּמִשְׁאֵה – חסרים (מ"ש). (כח) הַיִּשְׁרָ לַמְטָר – במקף ומרכא. כן בחלופין לבן אשר. (לא) מִשְׁכּוֹת – חסר ו' קדמאה. כן בב"ד ע"פ ס"י, וכן בב"ב ובקישל. (לו) מִיִּשְׁתַּ – במונח בס"מ. לשכני – מלרע בב"ד ע"פ רוב כ"י וד"י וע"פ הרד"ק במכלול (קע"ה), ור' עמנואל בלוית חן (פ"ח). וכן נכון ע"פ הרדוק.

לט (ב) תִּסְפַּר – חסר ברוב ס"מ, וביניהם ב"ב קישל וב"ד, ולמעלה יד, ט"ז, נמסר בקישל: לית מלא'. (ו) וּמִשְׁכְּנוֹתַי – מלא ברוב ס"מ ועמהם קישל, ונמסר עליו: ב' חד מלא וחד חסר. החסר הוא בירמיה ל, י"ח. (ז) נִגַּשׁ – חסר בס"מ, וכן ראוי ע"פ המסה'ג דניאל יא, כ', ומס'ק דכאן משובשת (ור' מ"ש למעלה ג, י"ח). (ט) רִים – הר' דגושה בס"מ מדין אתי מרחיק. (יב) יִשׁוּב זָרְעֶךָ – במרכא (מצונר) ורביע מוגרש (תרא 60, ג'). (יח) תִּשְׁחַק – במתג לבן אשר. (כא) לִקְרָאת – בס"מ במרכא. (כב) וְלֹא־יִשׁוּב – במקף ר"י תורא 40. וכן בב"ב ובקישל ובב"ד. (כו) הַמְבִינְתָּךְ – ר"י הערתי למשל ב, י"ג. (ל) יַעֲלֶעוּ – הל' דגושה בב"ד ע"פ ס"י.

מ (ד) קָלְתִּי – במתג מורה מלעיל. (ו) עֲדָה־גָּא – בדחי בכמה ס"י וכן בב"ד, ונכון. (יא) עֲבָרוֹת – בפחת. כן בס"מ, וכן בחלופין לבן אשר (מ"ש ובר"ד). כ"ל-גָּא – בר"מ (תורא 14). (יד) תּוֹשַׁע – חסר י'. כן בב"ב ובב"ד ע"פ ס"י, וכן בקישל, ושם נמסר בצדו: ל' חסר. (כא) תַּחַת – במונח בכמה ס"י, וכן בב"ד. (כג) וְלֹא (יחפוז) – כו"י החבור. כן עיקר (מ"ש), וכן ברוב הספרים, וכן קראו כל המפרשים הקדמונים. (כה) לִשְׁנוֹ – חסר ו', שכן לא נמנה בכלל ו' מלאים כמס'ג דשופטים ז, ה', וכן הוא בס"מ. (כו) לְהִיוֹ – הח' בשוא פשוט בכמה כ"י וד"י, וכן בב"ד (ור' מ"ש יהושע ו, י"ז).

מא (ב) יַעֲזֹרְנוּ – כן כתיב וקרי למערבא, שהיא שיטת המס' שלנו (מ"ש), וכן בכל ס"מ. (ד) וּדְבַר־יְבוּרוֹת – במקף ברוב ס"מ. וכן בב"ב ובקישל. (ח) יִנְשׂוּ – פתח באחנח. וחברו ביחוקאל ט, ו' (ור' הערתי ס"ז).

מב (ד) לְשִׁמְעַ – המתג לתקנת הגרונית. (ח) שְׁבַעָה – במונח. כן בב"ד ע"פ ס"י. (ט) וַיֵּשׂוּ – בוקף בלבד בס"מ.

לג (ד) רוּחַ – הח' במתג לתקנת הא' שאחריה. (ו) הַיָּאֲנִי – זה אחד מן ה' פחחין ע"פ מס' בן בלעם בטעמי המקרא שלו, והם: במדבר כג, ט', כ"ד, איוב ח, י"ט, לג, ו' י"ב (ב"ד). (ז) אִמְתִּי – חסר ע"פ מס'ג דספרא (ט, ל"ד). (י) יַחְשְׁבִנִּי – בר"מ. כן במקפ'ג ובב"ד, ומתאים לנתוח. לֶאֱוִיב – במרכא מצונר (ב"ד). (יב) הַיָּוָאֲת – במונח. כן בב"ב ובקישל ובב"ד, ומתאים לנתוח. (טז) אֲזַ – ברביע. כן בב"ד ע"פ ס"י, ומתאים לנתוח. (יז) לַהֲסִיר וְכִזְ וְנֹוּה מִנְבַּר – כן בב"ד ע"פ ס"י, ונכון. (כב) לַמִּמִּיתִים – מלא דמלא ע"פ המס' דמ"ב ח, כ"ו. (כד) שְׁחַת וְכִן: (כו) הַעֲזִיתִי – בר"מ (תורא 60). (כז) יִשָּׁר – במתפך משרת (ולא לנרמיה). כן בב"ד ע"פ ס"י, ונכון. (לא) הַקְּשֵׁב אַיִב – בטפחא ומרכא (תורא 17 ע"פ בן בלעם).

לד (ג) קִי – במונח (תורא 40). (ה) אַיִב – במונח ולא בדחי (תורא 22, ו'). (ו) וְכִן בְּבִב' וּבְבִד'. (ט) אַנְשֵׁי – בחט"פ לבן אשר. (יג) וּמִי־שָׁם – במקף (תורא 40). (טז) זֹאת – הו' רפה ר' תהלים מה, ה'. (יט) פְּנִי – בעלוי (תורא 28, ד'). וְלֹא נִכְרַשׁוּעַ – חסגות הטעם וסרוס המקף ח' וְלֹא־נִכְרַשׁוּעַ. (כ) יַנְעִשׂוּעַם – במקף ומרכא בס"מ. (כב) אַיִן – במונח (תורא 40). (כו) סַפְקָם וְכִן: (ל) חֲזָף, לֹא נִשְׁאֲתִי – בר"מ (שם 60). (כט) וּמִי (ירשע) – בעלוי (שם 28, ד').

לה (א) אֲלִיהוֹ – בלי א' בסוף ע"פ המס' דספרא לב, ד'. (ב) מְהִי אֲעִיל – במקף (תורא 40). (ז) אֲוּ מְהִי־מִדְרַךְ – כן מוטעם במקפ'. בב"ב ובקישל ובב"ד. (ח) לֶאֱיִשׁ כְּמִוֹךְ – כן בכמה כ"י ובב"ד, ומסתבר. (ט) מֵרַב – חסר בב"ד ע"פ ס"י וכן בב"ב ובקישל, וכן נראה משתיקת המס'. ומוטעם במונח בב"ד ובמקצת כ"י בהתאם לנתוח. מוֹרְוַע – במרכא (תורא 6). (יד) וּתְתוֹלֵל – נסו"א ומתג במקום הטעם. כן בב"ד בשיטת בן אשר בחלופין.

לו (ה) וְלֹא – בס"א לא' ר"י מ"ש. וכן נמצא בשמונה ספרים כ"י וד"י. (טז) הַסִּיתְךָ – ס"א הַסִּיתְךָ, ונ"ט לבאורו, שבחט"פ הוא מקור ובחט"ס הוא פעל עבר. מוֹצֵק – במקפ'. כן בקישל ובב"ד, וכן נראה משתיקת המס'. (כא) הַשְּׁמַר – במתג מורה מלעיל. (כה) כִּלְ-אָדָם תִּזוּ – בדחי ומרכא. כן בב"ד ע"פ ס"י. (כז) קִיִּינְרַע – במקף (תורא 40). (לא) קִי – במונח (שם).

לז (ג) תַּחַת כִּלְ-הַשְּׁמִים – בשני מונחים. כן במקפ'ג ובב"ד, ובכמה כ"י וד"י. (ח) וּבְמַעֲוֹנְתֶיהָ – מלא ו' קדמאה וחסר תנינא. כן ברוב הספרים, וכן ראוי להיות ע"פ המס' דספרא (לח, מ'), אחר התקון ע"י הרו"ה ז"ל והח' פ"ד במחברת המסה'ג בערך עון. (טז) הַתְּבַעַע – במתג מורה מלרע. (כד) לֹא־יִרְאֶה – במקף (תורא 40).

שיר השירים

יא (א) צִאִינָה – הפסיק נמנה בין פסקתא דה' מגלות. וְרִאִינָה – הר' בחט"פ לבן אשר בחלופין.

יד (א) שְׁעָרַךְ – הע' בשוא פשוט בס"מ. (ח) שְׁנִיר – בסין ר' מ"ש דברים ג, ט', והערת ב"ד כאן. (יב) גַּל נַעוּל – בלי פסיק, אבל: (יד) גִּרְדַן – בפסיק ברוב ס"מ. ומה שלא נמנה בין פסקתא דה' מגלות, אפשר לפי שחשבוהו לנרמיה הסמוך לרביע, כמו: וּאִיבָהּ אִשִּׁית (בראשית ג, ט"ז), בַּרְךְךָ דוֹדִי (בסוף הספר).

ה (ה) וַיִּדְרִין נִשְׁפוּ מוֹר – כן בב"ד ע"פ ס"י. (ח) תַּמְצֹאוּ אֶת־דוֹדִי – כהטעמה המוערת נמצא בתשעה כ"י, ומתאימה לנתוח כפי הבנת כל המבארים והמתרגמים, ולפי ההטעמה שבפנים יובן: מה תגידר = אל חנידו, כמו: מה חעירו ומה תערדר תה, ד"י, אל ידע זאת דודי פן יעצב. כי אמנם כלל גדול הוא בטעמים המתרגמים שאחרון אחרון פחות בכח הפסקו. (י) דוֹדִי צַח –

א (ד) מִשְׁכְּנִי אַחֲרֶיךָ – ג"א מִשְׁכְּנִי אַחֲרֶיךָ. זה וכל יתר השנויים המוערים נמצאים במקצתם של כ"י וד"י. (ח) בַּעֲקֵבִי – הק' דגושה בס"מ. (י) בַּתְרִים – במס': ג' מלאים בלישוא, וזה אינו מהם. (טז) הַנֶּךְ – הטעם קדמא לפי הנתוח. אֶף־יָנַעַם – במקף. כן בב"ד ע"פ ס"י.

ב (יא) תֵּלַךְ – נסו"א בכמה ס"י, וכן בב"ד. (יג) וְהַנְּפִינִים – בפסיק, ונמנה בין פסקתא דחט"פ מגלות. (יג) טוּ סַמְרַךְ – בפחת בס"מ. טוּ שוּעִלִים – הראשון מלא. כן בב"ב ובב"ד, והם (ב"ד) הוכיחו ע"פ ס"י שהמס'ק משובשת וצ"ל: ג' מלאים, ושכן נמסר במס' כ"י: ב' בפסוק, קדמא מלא ו' תנינא חסר.

ג (א) אֶת שֶׁאֲהַבָּהּ – בטפחא ומונח. כן בב"ד ע"פ ס"י ומתאים לנתוח. (ה) עַד – במרכא בס"מ כלמעלה (ב, ז'). (ו) כְּתִימְרוֹת – דמ' בחלופין לב"א. (ח) אִישׁ חֲרָבָו – כן בב"ד ע"פ ס"י, ונכון.

ז (ב) אמן - המ' דושה בס"מ. (ג) נראה - ברביעי. כן בבז"ר ע"פ ס"י, ונכון. דר"י - חסר ו' ע"פ סס' דהיא כו, ד', וכן ברורה, ובכ"ב ובכ"ד, ושבוש במס' דכאן.

ח (ה) חבלתך - בפחה ומלעיל. כן ברורה ובכ"ד. (יא) כפריו - הב' דושה כרין ב' שואית לפני בפ'.

כן מוטעם ברורה, וכן בבז"ר ע"פ ס"י, ונכון. (יג) לחיו - מלא ו' ברוב סכריע של כ"י רז"י, וכן בבז"ר, ולא נמסר עליו: חסר, ולא נמה בכלל נ"ו מל"ן חסרין י' באמצע תיבותא. (טז) ממתקים - הת' רפה ברוב ס"י וכ"י.

ן (ב) לערנות - חסר ו' קדמא ע"פ מס' דיוחקאל מ, ז', וכן ברורה ובכ"ב ובכ"ד. (ה) שערך - (כנל ד, א').

רות

א (ז) כלותיה - מלא בכמה ס"י וכ"י, ובמס' כ"י שהביאו ברד: לית מלא ו' בלשנא. (ח) שבנה - הש' בדנש אחי מרחיק. (י) ותאמרנדי לה - במקף והל' בדנש חזיק. וזה אחר מ"א מקומות שהמאילה משמשת עם האתחא (מש"הט זב' ע"ב). (יא) העור - בקדמא. כן בבז"ר ע"פ ס"י. (יג) כ"י מר"ל - במונה לפני מהפך. כן בהג"ל. (טז) כ"י - בתלוק. כן בכמה ס"י וכ"י, וכן ברורה ובכ"ד. (יז) יוסף - נמסר עליו: מלא רמלא' והוא אחר מ"ז מלא רמלא. שנמסרו במערכת המסר'ג לפי תקון הרורה והח' פ"ד במחברת המסר'ג. (יט) כבואנה - מלא ע"פ מס' דירמיה ה, ז', וכן בכמה ס"י וכ"י, וכן בבז"ר ע"פ ס"י, והמס'ק כאן משובשת. (כ) קראן לי - הל' דושה מרין אחי מרחיק. (כא) תרע - נסרא' ובמתו במקום הטעם כן בבז"ר ע"פ ס"מ וע"פ מס' כ"י: ד' ולית לעיל.

ב (ב) ואלקטה וכן: (ז) אלקטה - הק' בחט"ק בס"מ, וכן בהרקמה קצ"ו ובמכלול כ"י. (ג) ותלך - ברביעי. כן בבז"ר ע"פ ס"י, ומתאים לגתח. (ד) והנה - במנוח במק"ג ובכ"ד, וכן בכמה ס"י. (ח) לא - במרכא. כן במק"ג, ברורה ובכ"ב ובכ"ד. (י) מ'דוע - בתל"ג. כן במק"ג, ברורה ובכ"ד ע"פ ס"י. (יא) שלשום - מלא ע"פ מס' דבראשית לא, ב' וש"ב ג, יז. וכן במק"ג וברורה ובכ"ד, ומס'ק דכאן משובשת. (יב) באת לחקות תחת - כן מוטעם בבז"ר ע"פ ס"מ, ונכון. (יג) שפחתך - חסר ו' ומלא י'. כן בבז"ר ע"פ כמה ס"י וכ"י ובהסכם עם המס'. (יד) לה בעז - הה' רפה ע"פ המס'. ג'שי - הש' במתג בס' מרוקים. (כ) מנא לינו

ז - כן בבז"ר ע"פ ס"י וכ"י, וכן נראה ממס'ק שמסרה עליו: חסר ו', ולא: חסר דחסר'. (כב) עסינערותיו - הני' במנוח בס"מ.

ג (ב) הלארבעו - במק"ג. כן בחלופין לכן אשר. הנה - במנת. כן בבז"ר ע"פ ס"י. (ג) שמלתך - כן הכתיב במק"ג, ברורה, בכ"ב ובכ"ד, וכן במס'ק. (ח) גיהי - הו' במתג, וכן כל, ויהי' המוטעם פשטא או מוקף. (ט) מ'י - במנוח. כן בבז"ר ע"פ ס"י. (י) עליאמתך - המוסח המועד נמצא במקצת כ"י, וכן בכ"ד. (יד) מרגלתו - כן הכתיב ברורה ובכ"ד ע"פ ס"י. (טו) הבי - מלרע לפי קבלת מערבאי. ולפי המס' בירמיה לט, טז, ובמערכת אות הב' הוא צווי בל' זכר, כמו: הביאי, אלא שנשמטה הא' כביתר ח' חבריו בל' ביאה, ונראה שהמס' הושפעה על זאת ממדרש רות, ובפשיטות אפשר שבאה מלרע לחנות ה"הידועה שאחריה שלא תחבלע במבטא. (טז) ויבא - במקצת כ"י נמצא: ותבא', ובכלם חסר ו', ונ"ל שהוא המוכיח שהם נגד המס', שהרי ביוחקאל כ"ב נמס': כל ותבוא דכחוכים מלא בר מן ב', חה אינו מהס. (טז) כל-אשר-עשה - כן בבז"ר, וכן ברוב כ"י ורפוסים ישנים.

ד (א) הגאל - חסר ע"פ מס' דבראשית מח, טז. וכן חסר בכל כ"י רז"י, וכן במק"ג וברורה ובכ"ד. (ג) מכרה - בפשטא. כן בבז"ר ע"פ ס"י מרוקים, וכן נכון (ר' תורת אמת 44 בהערה). (ד) זקניי עמי - במק"ג. כן ברורה ובכ"ד ע"פ ס"מ. (ה) ב'יום - כן בבז"ר ע"פ ס"י. (ו) כ"י לא - כן בהג"ל. לגאל - חסר בכ"ב ובכ"ד ע"פ ס"י וכ"י ובהסכם עם מס' כ"י. (ז) הגאולה - מלא ודנש. כן בכמה כ"י, וכן בקיטל, וכן בבז"ר ע"פ מס' כ"י: לית מלא ודנש. (טו) לך - הל' רפה בס"מ, לפי שהמסרת נסרא' שלא למקום מתג.

א (ב) על - במק"ג בס"י, וכן בבז"ר. ל'חיה - ר' מש' ליהושע ו, יז. (ה) לפני-יצר - במק"ג. כן בקיטל ובכ"ד, ונכון. (ז) בל - ביחוב בס"מ, וכן נכון לפי שהוקף במלה כבירה. מח מ'דיה - הד' רפה בכ"ב ובקיטל ובכ"ד. (יב) וראו - בוקף. כן במק"ג, ונכון לפי הנחת. (יג) פרש - מלרע בכל ס"מ. (יד) ישתדלן - במרכא ותביר (מש"הט כ"ז). (יח) כ"י פ'יהו - בשני מונחים. כן בכ"ב ובקיטל ובכ"ד ע"פ ס"י וכ"י.

ב (ז) ב'בית - הב' דושה כרין לפני בפ'. (יג) מה (אעורך) - במנוח. כן ברורה ובכ"ד ע"פ ס"י. (יד) ומדרחם - חסר י' למערבאי (כ"ד). (טז) ויחרקו - ה'י' במנוח נסרא'. כן ברורה ובכ"ד ע"פ ס"י וכ"י. (כא) לא - ס"א ולא. כן במקצת כ"י.

ג (ח) שתם - בפחה בכל ס"מ. והמס'ק בבראשית ל, מ': לית וחד סתם תפלת', תתה על כתיב האותיות, ולא על הקוד (כ"ד). (יג) בכליתי - בפחה בכל כ"י רז"י, וכן בבז"ר ע"פ המכלול לרד"ק דף ל"ד, ע"ב, וכן בכ"ב. (כ) ותשיח - הש' בחולם במק"ג, ברורה, בכ"ב ובכ"ד ובקיטל, וכן בכל ס"י, וכן מסתבר לפי ששרש הפעל לפי הקרי': שחח', ואף הכתיב אינו מורה על שרש מנחי הע' להוראת כפיפה, אלא על הפעל. שח' בש' שמאלית: סוף שאתה חוכני ותשיח י'לי נפשי דברי נחומים, ואת אשיב אל לבי וכו'. (לב) חסדיו - כן כתיב וקרי למערבאי, וכן ברורה ובכ"ד. (לט) ח'י - קמץ בוק', כן בכ"ב ובקיטל ובכ"ד, וכצ"ל ע"פ המסר'ג דריש ויקרא ומס' או"א ס"י ב"א. (מ) ונחקרה - חסר בכל ס"מ. (מג) סכותה, מד' סכותה - הראשון

איכה

מלא והשני חסר. כן ברוב ס"מ, וכן נראה כונת המס' דשמות מ, ג', אלא שנשחבשה, ומס' כ"י שהביא הרורה משובשת ג"כ, שהרי היא מתחילה: סכותה ג' ב' מלא וא' חסר', ולסוף הביאה את כלם מלאים ו', ואת השני דכאן: סכות' בלי ה' בסוף (א). (מג) לא - ס"א ולא. כן בכמה כ"י. (נב) כצפר - חסר למערבאי, וכן במק"ג, וכן נמסר במס'ק, וכן בבז"ר.

ד (ג) שד - בקמץ. כן בכ"ב ובכ"ד ע"פ ס"י וכ"י, ולא נמה במס' בין הקמץין בוק', לפי שאין הקמץ ת' פתח בסבת ההפסק, כי אם בעצם וראשונה, ע"מ יד', קש, ודומיהם, ונשיתו ברבוי מוכיחה כן. (ז) וכן - מלרע בכל ס"מ, וכן במכלול קמ"ב. (יג) מחטאת - חסר ו' בכל ס"מ וברוב כ"י רז"י, וכן חסר במק"ג וברורה ובכ"ב ובקיטל, וע"כ ראוי להניח שהוא הו' שנשמט במס' דבמדבר ו, ו', שהרי נמסרו שם ו' חסרים, וכן הובא בכמה מקומות, ובפרטן נמנו רק ו'. ושלא כרין מלאוהו ב'וד מכה מסרה זו. (יד) נעו - ג' ועירה ברורה ובכ"ב ובכ"ד ע"פ המס'. הטעם מלרע בכל הג"ל ובמק"ג, וביד' מסתייעים ע"ז מן המכלול ק"א. (יח) צרן - מלרע ברורה, בכ"ב ובכ"ד ע"פ המכלול (שס). (כב) תם - במהפך. כן ברורה ובכ"ד, תכון.

ה (ה) על-צוארנו - במק"ג ובמנוח. כן בז"ר ע"פ ס"י וכ"י. הנהך - הני' דושה. כן בבז"ר ע"פ ס"מ וע"פ הרד"ק בס' השרשים. ושני מתניס במלה זו, הראשון לחונק התנועה הגדולה הבהרה סמרה, והשני לחונק האות הגרונית. (יח) שהשקם - יתיר ה' למערבאי, וכן ברורה ובכ"ב ובכ"ד. ואין כונת הכתיב: שהשקם' ס'כנת ב'וד, אלא: שהשקם'.

א (ב) על - במק"ג בס"י, וכן בבז"ר. ל'חיה - ר' מש' ליהושע ו, יז. (ה) לפני-יצר - במק"ג. כן בקיטל ובכ"ד, ונכון. (ז) בל - ביחוב בס"מ, וכן נכון לפי שהוקף במלה כבירה. מח מ'דיה - הד' רפה בכ"ב ובקיטל ובכ"ד. (יב) וראו - בוקף. כן במק"ג, ונכון לפי הנחת. (יג) פרש - מלרע בכל ס"מ. (יד) ישתדלן - במרכא ותביר (מש"הט כ"ז). (יח) כ"י פ'יהו - בשני מונחים. כן בכ"ב ובקיטל ובכ"ד ע"פ ס"י וכ"י.

ב (ז) ב'בית - הב' דושה כרין לפני בפ'. (יג) מה (אעורך) - במנוח. כן ברורה ובכ"ד ע"פ ס"י. (יד) ומדרחם - חסר י' למערבאי (כ"ד). (טז) ויחרקו - ה'י' במנוח נסרא'. כן ברורה ובכ"ד ע"פ ס"י וכ"י. (כא) לא - ס"א ולא. כן במקצת כ"י.

ג (ח) שתם - בפחה בכל ס"מ. והמס'ק בבראשית ל, מ': לית וחד סתם תפלת', תתה על כתיב האותיות, ולא על הקוד (כ"ד). (יג) בכליתי - בפחה בכל כ"י רז"י, וכן בבז"ר ע"פ המכלול לרד"ק דף ל"ד, ע"ב, וכן בכ"ב. (כ) ותשיח - הש' בחולם במק"ג, ברורה, בכ"ב ובכ"ד ובקיטל, וכן בכל ס"י, וכן מסתבר לפי ששרש הפעל לפי הקרי': שחח', ואף הכתיב אינו מורה על שרש מנחי הע' להוראת כפיפה, אלא על הפעל. שח' בש' שמאלית: סוף שאתה חוכני ותשיח י'לי נפשי דברי נחומים, ואת אשיב אל לבי וכו'. (לב) חסדיו - כן כתיב וקרי למערבאי, וכן ברורה ובכ"ד. (לט) ח'י - קמץ בוק', כן בכ"ב ובקיטל ובכ"ד, וכצ"ל ע"פ המסר'ג דריש ויקרא ומס' או"א ס"י ב"א. (מ) ונחקרה - חסר בכל ס"מ. (מג) סכותה, מד' סכותה - הראשון

קהלת

ג) וה' נספת, השה: פְּלִנְהָ, קָלָה. טו) קי (נסיוה) - בתביר בס"מ.
י) שיפּל - חסר ברוב ס"מ, וכן ברויה ובכּוּר. והמס' דה"א יב, יט משוכשת
ר' הערת הח' פ"ד בערכו.

ה) י) רָבַן - מלרע בכל מקום. יג) בענין - בקמץ (כנ"ל א, יג).
ב) ואיננו - במרכא ולא בקדמא ר' משה"ט כג, ע"ב. נה - בתביר
בכּוּר ע"פ ס"י, ומתאים לנתוח.

ז) וגם - בו' החכור ע"פ מס' שמות כא, כ"ט. ויחזקאל טו, כ"ח וע"פ
מס' אר"א ס"י שס"א. יח) יָדַךְ - חסר י' ע"פ המס' דאיוב ח, י"ד.
כו) ומוצא - בסגל ע"פ המס'.

ח) יא) פתגם - הג' רפה (כ"ז ע"פ ס"י).
ב) ולזבֿח - בקדמא זקף דוגמת ולכֿהן (ויקרא ז, ח'). כן בכּוּר
ע"פ ס"י. ג) מלא רֵעַ - בקדמא ואולא בס"מ. ד) יבחר -

הגוש בח' מכוון כאמת אל הב', שזה מקומה בקרי'. ו) גס"א הבהם - במקף
ברוב ס"י וכ"י. ז) ושתה - הש' בחט"פ ברוב ס"מ. ט) חניי הבלך -
במונח חקף כן מוטעם בכל הספרים (מלבד כּוּר שהטעמי רביע בלי ראייה
משום מקור), וכלל בידנו בהתרדפות הטעמים שאחרון אחרון פחות בהפסקו,
וא"כ נעשה המשפט סתום ומבולבל, ואף כּוּר בהטעמת רביע לא הרויחו הרבה,
שלפ"ו נמצאו שלש המלים, כל ימי הבלך" מין סרח עורף והכפלה ללא
צורך. וניל ברעת בעה"ט, ששמונת המלים: „אשר נתן וכו' ימי הבלך”
הן משפט צדדי המשמש נתינת טעם לשלפניו, והנושא סתמי, והוא הענין של חיי
משפחה, והמלים: „כל ימי הבלך” משמשות משלים ישר לנשוא „נתן”:
מה שנתן לך את תכן החיים, אע"פ שבכלל הוא הבל, כי לעמת זה, החי בכדידות,
חיוי ריקים מכל תכן ואינם חיים כלל. מלת „כל” בזה הוראתה: כללות, תכן
מלא; השה: התייחסם לכל (דה"א ו, ה'). יב) האחזות - הו' רפה בס"מ
כדון אחר שורק אע"פ שהוא חסר. יד) ובא אֵלֶיהָ - בקדמא וגרש. כן
בכ"ב וברויה ובכּוּר, ונכון. גר לים - חסר ו', שכן אינו בכלל ו' מלאים
שנסמרו בסמ"ג דשופטים ה', ירימה כ"ה, נחמיח י"א.

י) כ) יָנִיד - בצירוי בס"מ, וכן ראוי ע"פ מס' אר"א ס"י ס"ז.
יא) ג) אסימלאו העבים - בקדמא ומרכא בס"מ. ו) יכשר -
קמץ בפשטא (מס' אר"א ס"י כ"א). ז) לעינים - הל' בפתח ע"פ
המס'.

יב) ט) (בדרכ"י) לבקֿך - כן בכ"ב ובקיטל ובכּוּר ע"פ ס"י.
ד) ויקום - בחולס ע"פ המס'. ה) עולמו - מלא למערבאי.
כן הכיחו כּוּר, וכן ברויה ובקיטל. יא) אספות - הפ' דגוש בס"מ.

א) ג) מהייתרון לאדם - בפשטא חקף. כן בכּוּר ע"פ ס"י, ונכון.
ט) ומהי'שנעשה הוא - הטעמה זו נכונה, לפי שהאמת במלה כבירה
תלע ס"י שפ"ט. י) מלפננו - חסר ע"פ המס', וכן במק"ג, ברויה, בכ"ב
ובקיטל ובכּוּר. יב) קהלת - ברביעי. כן בכּוּר ע"פ ס"מ וכ"י, וכן בקיטל
וברויה. יג) ענין - בקמץ. כן ברויה ובכּוּר ע"פ ס"י, וכן נכון לפי שאין
המלה סמוכה, ורק אותו של ד, ח' בא בפתח ע"פ המס'.

ב) ג) עַד אֶשֶׁר אֲרֹאֶה - כן מוטעם במקצת כ"י, אבל הוא הנכון לפי
הנתוח. ז) מקנה - בסגל. כן ברויה ובכ"ב ובקיטל ובכּוּר ע"פ ס"י
ובהסכם עם הרד"ק בס' השרשים שרש, קנה. ואולי אינו סמוך אלא כלל לפני
פרטיו ע"ד: טורים אבן (שמות כה, י"ז). יב) אַתְּ אֲשֶׁר-כִּבְרָךְ - כן מוטעם
בכּוּר, ונכון. יג) כִּתְרוֹן - כן בכּוּר ע"פ ספרים עתיקים ובשיטת בן אשר
השלכה כמותו נד בן נפתלי. וכן הוא בחלופין. טו) כמקרה - בצירוי
כרך בסמיכות, וכן לרד"ק במכלול קצ"ד. וב"ז הדפסו: „כמקרה” בסגל
וכן נמצא כמעט מועד כ"י, ונסתעו ע"ז מן המס' דדברים כג, י"א שנסרה
על „מקרה (לילה)”: „לית, ומן המס' דש"א ו, ט' שנסרה על „מקרה”:
„ב' וכל קהלת דכותיה. וניל שמונת המס' על „מקרה” ובכללוג, ומקרה”,
שכן סצאנו במקום אחר בס"מ צרוף מלים הבאות בו' החכור עם הבאות וזלחה
בכלל אחד מבלי להזכיר: „כילישנא” ר' ד"מ בס"מ אר"א ס"י שניד ובהערת הח'
פדו, אבל „כמקרה” אינו בכלל זה. כא) פִּי יִשְׂאֵדֶם - כן בחלופין
לבן אשר, וכן מוטעם בכּוּר. כב) שְׁהוּא - הש' בשוא במק"ג, ברויה, בכ"ב,
בקיטל ובכּוּר בראיה מן המכלול דף מ"ז, רט"ז, רט"ז, ומן הדקמה 167.
כג) מְכַאֲבִים - כצ"ל חסר ע"פ המס' דכאן ודחלים לב, י'. וכן בכל
ס"מ, ובמערכת המס' שבוש ר' הערת פ"ד במהברת המס' ערך כאב, והערת
כּוּר כאן. כו) ולחושא - בסגל ע"פ המס', וכן כלם מלבד „וחושא”
ח, כ"ז.

ג) ט) העשה - חסר בחלופין לב"א, ורק לבן נפתלי ולמדנחאי מלא,
ובמערכת המס' נפל שבוש, שנסמר כפי שיטת מדנחאי, ואולם למערבאי
זה שלפניו חסר, ושני המלאים הם: עושה בעברת זרון (משלי כא, כ"ד), עושה
שלאכת (דה"ב כד, יב), שכן נסמרו עליהם במקומם ר' הערת כּוּר.
יח) שְׁתֵּם בהגָה קָמָה - כן מוטעם במק"ג, ברויה, ובכּוּר ע"פ ס"י
וע"פ הרד"ק במכלול רט"ז. יט) פְּנֵי-מוֹת - במקף. כן בחלופין לבן אשר.
ד) א) העשוקים - השני מלא למערבאי (מס'ק). וכן בכּוּר.
ב) ערנה - הג' רפה ברוב ס"מ, וכן נכון לפי שעיקרו „עָרְן” (פסוק
ח, כ"ז).

אסתר

בשם, פקדת משמרת". וכן כאן עיקר כונת הסמיכות הוא „גנת המלך”,
היא המתוארת בשם „גנת הביתן”, וע"כ הטעמת הספרים נכונה. ונראה שזו
היתה כונת המחנך. יהושע ע"ה שחרם, אין הויף פון דעם מלכ'ס פאלאצמארטן,
ולא: אין הויף פון דעם גארטן פון דעם מלכ'ס פאלאצן. ו) רצפת - הפ' רפה
בס"מ ר' הערת ליחזקאל מ, י"ז. יד) שתר - כן במק"ג וברויה ובכּוּר
בפתח. יו) בעליהן, וכן: כ) לבקֿליהן - הע' בשוא פשוט לפני האות
ל' ע"ד: תַּעֲלֵם (איכה ג, ג'ו), נַעֲלֵם (קהלת יב, י"ד). כן בכ"י ד"י.
יט) תבוא - מלא ע"פ המס', שכן אינה בכלל י"ז חסרים שנגזרו במס' דויקרא
י, ד' דאיוב ב, ב'. כ) פתגם - הג' רפה וקמוצה בס"מ.

ב) ג) נערה - במונח. כן ברוב כ"י ד"י, וכן בכּוּר. הגא' - כלו צירי.
כן ברוב כ"י ד"י, וכן במק"ג וברויה ובכּוּר. תמרוקיהן - בספרים
רבים נמצא: „תמרוקיהן”, ובמס' כ"י: „לית ומלא וכל לישנא דכותיה”,
וכן במק"ג וברויה ובקיטל ובכּוּר. אבל במס' שדפוס נמסד: „לית וכתוב כף,
ובתוספת המסדר: „ריל חסר ו' ומלא י"י. ט) ןבהקבץ - הו' בתגו בס"מ.

א) ד) ואתֿיקר - בקדמא זקף בס"מ, וכן ראוי ע"פ חקי ההטעמה.
גדולתו - בשורק עם הגוש ע"פ המס', וכן בס"מ. ה) ובמלואת -
העדותי, מלא ר'. הערת הספרים, ובמלאות קרי' מכלבלת את הקורא ומטעתו
לקדא: „ובמלאות”, ובמס'ק: „הא' נחה ולית כאן קרי' וכתיב: ה) ננת
ביתן - בארבעה כ"י נמצא: „גנת ביתן”, וכן הטעמי כ"י, ובהערותם:
ut interpungi oportet (= כן ראוי להטעים), וכתתם דראי, לפי שארבע המלים
בבצור ננת ביתן המלך" הן סמיכות אחת הכוללת שלש מלים ונסמכות
כל אחת לשאחריה, ובהרדמנת כזו מסתבר להטעים את המלה השלישית, הסמוכה
למלה אחת, בסדרת, ואת שלפניה הסמוכה לשתי המלים, במפסיק פחות, ואת
שלפני פניה הסמוכה לשלשתן, במפסיק יותר, כמו: פקדת שמרי משמרת
הקדש (במדבר ג, ל"ב), ילי שבע שבתת השנים ויקרא כה, ח').
תיל שהכלל הנ"ל נהג דוקא כשסמיכות כלן משוחות ביחוסיהן אחת לאחת, משא"כ
כשסמיכות אחת מופלגת. ר"ל נקטת לשלאחרי אחריה, כמו: ופקדת משמרת
בני מררי (במדבר ג, ל"ו), שר"ל: פקדת בני מררי, שהפקדה האחת מתוארת

שורק עם הדגש ע"פ המס'. ט) והלבשו - נוסח מקצת ספרים, והלבישו הוא נגד המס' דניאל ה' כ"ט.

ז) תַּנְתְּנֵהוּ לִי - במקף, והת' בסגול (ולא כמ"ש). כן במקצ' ובקטל, וכן בבבד ע"פ כמה ס'י וכי' ע"פ הס' עין הקורא. ד) בְּנֹק - בשני סגולים. כן בכל ס'י וכי', וכן בבבד ע"פ ס' השרשים לרד"ק וס' עט סופר, וכן ברורה. ו) נְבֻעָת - במקץ. כן במקצ' וברווה ובבבד. וכן נקדו ברה"א כא, ל', והביאו מס'ק בשני המקומות. ז) נָפַל - ברביעי (משה"ט ליה), ומתאים לנתוח.

ח) וְתָשֶׁם - בדרגא כצ"ל. ט) בְּעֵת־הַהִיא - המתג בב' לשיטת ב"א. כן ברורה ובקטל. יא) אֲשֶׁרֶן בְּכַל־עֵיר - לגרמיה (אהר לגרמיה) ומנוח. כן ברוב כ"י וד"י, וכן ברורה, במקצ' ובכ"ב. ולהרג - כצ"ל ע"פ המס', שכן נמנה בין ב' מלין נסבין ו' ולית ונא' (מערכת המס' אות ו', ואז"א ס' רנ"ג), וכן נמנה בכלל קי"ח מלין יחידאין משמשין ולי' (מעה"ס אות ל'). וא"כ הנוסח "להרג" אינו אלא שבוש ונגד המס'. ומאחר שנתפשטו בעם הספרים המשובשים, אם ירצה הקורא לקרוא כראוי, הלא יתמהו השומעים וירעשו עליו, ומתוך כך לא ישמעו את הקריאה, ע"כ יפה נתנו בכמה קהלות חשובות, שהקורא קורא את הפסוק ב' פעמים, בפעם הראשונה באופן המשובש דוקא, ואח"כ באופן המתוקן, ואז אם יתמהו השומעים לא ירעשו עליו, אחר שכבר קרא באזניהם כראוי (לפי דעתם). יד) צָאן - במרכא ותכיר (משה"ט דף כ"ו).

ט) לפנייהם - כצ"ל ע"פ המס' (מ"ש). וכן ברורה ובמקצ' ובקטל ובבבד. והנוסח "בפניהם" שבוש. והקורא בצבור קורא את הפסוק ב' פעמים (וכנ"ל ח, י"א). זו ואת . . . ואת - כלם בלי געיא בס"מ. ט) פר' משתא - מלעיל בס"מ. יד) ותנתן - זה לבדו יצא מכלל חבריו שאינו נסרא (כ"ד ע"פ ס'י וע"פ הס' עין הקורא). טו) ביום - במנוח ע"פ המס' אע"פ שאינו באות הראשונה ר' ב"ד. יח) נקהלו - הטעם על ה' לפי שהוא פשטא ולא קדמא כמובן מן הנתוח, וע"כ ב"ב. בשלשה' דגושה. וכן בכל ס"מ. כב) ומשלח - חסר ו' כלמעלה (בפסוק י"ט). כן ברורה וכן בבבד, והם הביאו מס'ק כ"י. ב' וחסר', וכן מצאתי במס'ק שבתנ"ך קישל. כט) גַּת (אגרת) - במנוח. כן במקצ', ברורה, בקטל, בב"ב ובבבד.

י) ב) תקפו - הפ' דגושה כדון. ובבבד חו - במנוח חקף בס"מ. ג) לרב - כצ"ל חסר ע"פ המס' שמתנה רק ב' מלאים, שהם דרבה"א ד, ל"ח, ודרבה"ב לא. י'. ובמס'ק כאן נמסר: לית וחסר' (לית' פ"י: אין כמהו הלי' בשוא). וכן חסר במקצ', ברורה, בקטל ובבבד.

מנותה - חסר ו' ע"פ המס'. ה) הראיות - לפי שהקבוץ שלפניה אינו אלא שורק חסר. יב) כדת - ה'ד' במקץ ברוב ס"מ, וכן ראוי להיות לפי שהשם פרסי ר' דקדוק שרד"ל הכתוב איטלקית § 222). יג) וְיָבִיאוּ וְיָבִיאוּ לְהַגְמֵן, וְיָבִיאוּ וְיָבִיאוּ - ככלל המשרת נסרא ומתג בא במקומו. יד) שני - סבירין שנית', כן במס'. שעשנו - ה'ג' רפה ברוב ס'י וכי'. וכן במקצ' וברווה ובבבד. ונקרא אה - ה'ר' בשוא פשוט ברוב ס"מ.

יב) ונתתם - קמץ בטרחא. כן במקצ' וברווה ובקטל ובכ"ב וכן בבבד, הם נסחיעו ע"ז ממכלול דף ס"א, ומס' עין הקורא. יד) עתדים - חסר י' קדמאה ע"פ המס'. טו) הרצים - ברביעי. כן בלטרס, וכן בבבד ע"פ ס'י וכי' וע"פ מס' כ"י: כן ברוטנבורק. הרצים מפורענותנחת, ואותוממרכי גרשים, ופ' הסמך נ"ל. לפי שרביעי' = קבוץ בארמית, ונחת' בארמית נ"כ מענין ירידה ושפילה לארץ. והג' הראשונה היא נ"ה הכסף, ור"ל: כל הרץ לבשר רעה לישראל, ה'ר' שימדודו נגלויו ויפול חתונו. ובאמת לפי חקי ההטעמה בהתאם לנתוח ראוי להיות כאן רביעי ושם גרשים. שהרי כאן ראוי להיות הפסק, הרצים' גדול מהפסק, דחופים', שלא נשלם בו המשפט עד 'המלך', וע"כ הוטעם ברביעי שהוא מפסיק גדול מן הפשטא, אבל בס"י ח, יד שהרצים' מתואר ברכבי הרכש', הוטעם בגרש שהוא פחות מהפסק, הרכש', וכדרך ההטעמה שבפסוק י' (שם) שהוטעם, הרצים' בסו"ס'ים' בקדמא ואזלא, חה ידוע שהאזלא והגרש והגרשים בעיקרם טעם אחד הם, ושםם הכולל: טרס. שושן - במקץ. כן בכל ספריו כ"י וד"י, וכן במקצ', וברווה, ובקטל, ובבבד, ואינו נפתח אלא בסמיכות בא בסמיכות: שושן ה'בירה'. ורק במקום אחד בא נפתח שלא בסמיכות ע"פ המס', והוא: מעשה שושן' (מ"א ז, י"ט).

יד) ויועק - בבבד מוטעם ב"ג ע"פ ב' כ"י, והיה נראה להם כן לנכונה לפי שהנושא עולה על כל הענין שלאחריו, והרי התביר פחות מן הפשטא, ונמצא גדולה' מופסק נגד הנתוח ההגיוני. אך לפי שנמצא כן בכל הספרים כלם, נ"ל שבא כן לפי שמלת, ומרה' אינה אלא לחוק הענין בלבד, ודומתו: ויאמר נרפים אתם נרפים (שמות ה', י"ז). יא) ידעיים - חסר ו' ע"פ המס' (מ"ש ורווה). וכן במקצ' ובבבד. יושטלו - המתג במקום הטעם לפני מלה זעירה אף לבן אשר, וכן: זקנין-המה (איוב ל ד').

י) ויתאפק - הפ' נפתח ברוב ס"מ. יד) יעשו - במנוח. כן ברורה ובבבד ע"פ ס"י.

ן) א) ויאמר - ברביעי. כן בקטל, וכן בבבד ע"פ כמה ד"י וכי', וכן נכון לפי הנתוח ההגיוני, לפי שמלה זו ראויה להפסק יותר ממלת, הזכרונות', והנה הרביעי גדול מן הפשטא, אבל התלג' פחותה ממנו הרבה. וגדולה -

ג) ה', שא' לתא דה' יד', כי שיטת ההטעמה אחת היא לעברית ולארמית. ובאמת לפי בעלי המס' וכל הקדמונים כל מתג שלפני שוא זה שמוש, והשוא שאחריו נח (ר' חז"א צד 10 וצד 57, והמבין בתלע' ס'י כ"ב, והשגת הראב"ד על הרמב"ם הלכות ק"ש פ"ב ה"ט) כ) על - במהפך בס"מ.

ב) חלומותיו - הח' פ"ד מביא לשון המס' (דרבראשית לו, כ') בשם הרמ"ה ז"ל: ג' ב' חסר וחד מלא', (ומאחר שהשנים שבתורה חסרים, נמצא שזה מלא. ד) אָמַר - כן ברוב הספרים נפתח: וכן: ד' ו' ט"ו) ובמס' (ר' ט"ו): ג' קמצין בספרא, צ"ל: ג' פתחין, כמו שהוא במס' כ"י (ובב"ד). נחנה - בסגול ובה'. כן בבבד ע"פ ס'י וכי', ונסחיעו ממס' שנמסר בה: קדמא ופשא נחה, תנינא ופשא נחהו', ולא נזכר בה כלל מחלוף של א' וה'. ה) לכשדנא - הצידי נקראת תחת א' שזה מקומה בקרי, שכן לעולם הנקוד הולך אחר הקרי. מלתה - זה בה' ע"פ המס'. ה) ח) אָנְיָא - כן מנוקד בבבד ע"פ כ"י, ונכון בדקדוק. תהוד עונגי - מלא ע"פ המס', והג' דגושה בכל ס"מ. תתעבדון - ה'ב' רפה (מ"ש ובב"ד). וכן בב"ב ובקטל, וכן נכון מן אֶתְבַּעְלָא. ו) ופשרה - בה' ע"פ המס' וכן בכל הס', תגד מס' או"א קע"ז. להן - ב"ג. כן בבבד, בב"ב ובקטל, ונכון. ז) מלכא -

א) ב) טו) ומקצת, וכן: יח) ולמקצת - שלשתם במקץ ע"פ המס'. ג) ומזרע - הנוסח, מורע', שהובא במ"ש הוא נגד המס' שמסרה עליו לית', והרי מורע' נמצא הרבה פעמים במקרא, וגם בדניאל (להלן ט, א'). ד) ומשכלים - חסר י' קדמאה בכל המדויקים בהתאם למס' שמסרה על המשכלים' (להלן יא, ליה ורה"ב ל, כ"ב): ב' מלאים, ונמצא שהשאר חסרים. ו) ללמדם - הלי' בחיפ' בס"מ לעכבה מטמיעה ברעותה. ה) מפת"ב, וכן: ח) בפתיבג, יג) טו) פתיבג, טז) פתיבגם - כלם ע"פ המס' ובס"מ שתי מלים מוקפות (מ"ש). ז) גַּלְטָשְׂאֲצָר - זה אחר מחמשה מקומות במקרא שהמונח בא עם הרביעי במלה אחת ע"פ המס' (ר' משה"ט כ"ו). ובכלם בא המונח במקום המתג, מלבד במלת, ואי"לו' (קהלת ד, י'), שכנראה סבר בעה"ט שהיא ב' מלים (כרשי' והראב"ע ז"ל). והנה המתג במלת גַּלְטָשְׂאֲצָר (להלן ד, ה') (ובכללו המונח באי"כחו) משמש שמוש חזק לתנועה גדולה כשהיא הברה טורה בלתי מוטעמת, כשמושו בשמות המלוכדים: גַּרְשָׁם (שמות ב, כ"ב), בְּקוּרְיָה (נחמיה ג, ו'), יְדִיבְיָה (ש"ב יב, כ"ה), וכשמושו במלים: וְלָמְהִיזָה (בראשית כה, ל"א), סְלוֹסְלוֹ (ישעיה ג, י"ד), ובמלים הארמיות: עִבְדִּיקְתָּא (להלן ט"ט) וְנִבְרָתָא (להלן ב, כ"א), סוֹמְפִינְיָה

כ"י: גאָ קָרִי, וכן בבוּד. וראיה לנוסח ההקפה משה שנתלכדו שתי הסלים במשך הזמן למלה אחת, כמו באיוב א, ה': ככה, מתורגם: היכדון, (מד) ומלכותה - בה' ע"פ המס'. (מו) לה - הל' רפה ר' ה'א 80 בהערה, ובקדוק רש"ל: (Grammatica della Lingua Ebraica §. 63. B.).
 (ז) אלה כון - ברביעי. כן בכ"ב ובקישל ובבוּד ע"פ כ"י וס"מ. ומתאים לנתוח ההגיגי. והנה שתיקתו של באער כהוראה לרש"ל הרחה קבלת בן בלעם (או יותר טוב: המכתיב מוצא הדבר מפי בן בלעם), שלא יבוא רביעי אחר פשטא, אם לא יבוא אחריו פשטא אחר, חוץ משנים (ש"א כו, ה', ומ"ב ה, יג). ופסוק זה נשמט מזכרון רש"ל בפולמוסו עם באער בנדון זה (כתו"א 66 ובכ"ח ט' 14).
 ומרא - בא' בכלל הספרים, חוץ מבוּד שנגררו אחר שני כ"י להדפיס בה' (ט) ומנ"י - מלרע בס"מ. על - במקף (בוּד ע"פ ס"י).

ג (ב) גִּבְרִיָא - זה אחד מן ה' מלין בטעם אולא ומהפך, והג' רפה לבן אשר. (ג) אדרגוריא גִּבְרִיָא דְתַבְרִיא - בספרים מוטעם: אדרגוריא גִּבְרִיָא דְתַבְרִיא, ויפה העירו ע"ז בוּד שהטעמה זו היא נגד המס' במערכת ערך טע המונה ד' מלין בטעם תלי' (ואחריה אולא וטרס בחיבה אחת, חו אינה מהן, וע"כ הטעימו הם ע"פ כ"י אחר: דְתַבְרִיא גִּבְרִיָא ושכחו שא"ל לעולם לבוא טרס תכוף לתליק בלי אולא כיניהם (משח"ט דף כ"א ע"ב), ולומר שראוי להיות תלי' במקום התליק, שלפעמים הם מחולפים זב"ז בטעות, א"א, לפי שאין הנתוח ההגיגי נוחן כן, ועוד שהרי "דְתַבְרִיא" נמנה במס' בין הדגשים בלא מבטל, ושניהם בכלל "ריל": דְתַבְרִיא" זה ושל הפסוק שלפניו, ר' דקדוק קטן לרמ"א ז"ל, משפט הדגש סעיף ג'), ומצא ש"עפ המס', גִּבְרִיָא" במסרת. ולא מצאתי דרך אחרת לצאת מן המבוכה, אלא בהטעמת, גִּבְרִיָא דְתַבְרִיא" בקדמא ואולא בהסכם עם שלשה כ"י המובאים כן בקבץ הנוסחאות, וממילא, אדרגוריא" בתליק במקום המונח, והכל עולה כהוגן. שלטני - חסר כראשון ברוב ס"מ, וכן משמע משתיקת המס'. (ה) קל - בלי פטיק בס"מ, ולא נמנה בין פסקתא דספרא. פסנתרין - הת' ביצירי בס"מ, והפ' רפה לבן אשר. (ו) וְמָן - במקמץ ובמתנ. כן בבוּד ע"פ כ"י ובהסכם עם המס' דתהלים סא, ח' שמסרה על "מָן" בפתח: לית, ומסרה אחרת בשמות (קורטויאנו) טו, ט"ו: מָן כלהון קמץ בר מן א' פתח. שְׁעָתָא - כן בכלל הס' המדויקים, וכ"ה ע"פ מ"ש. ולא נמצא שום נוסח שְׁעָתָא" במקמץ כדעת רש"ל במכתבו הנספח למעשה אפר צד 216, ע"ש. (אפשר שקמץ, שְׁעָתָא" להרחבה לפני הגרונות ולא בצעם, וע"כ לא היה צורך לקיטו במקום מתנ. ח) בָּהּ - במונח בלי מקף בכמה כ"י ודי' וכן בבוּד. (י) טעם - הט' בדגש אחי מרחיק. די' - (אף הראשון) במונח בס"מ. וסיפניה - בה', ואין מ' נקראת במלה זו. וז"ל המס': קדמאה סומפניה (כצ"ל, ובמ"ש: סומפניא, ואינו אלא מ"ס, שכן כתב למעלה בפסוק ה': במקצת מדויקים בה', וכן הוא במס' שאכתוב לקמץ), תניא וסיפניה, תליאה וסומפניה. (יא) יְקַדְתָּא - חסר ו' מ"ש (בוּד). (יב) יְהוּדָאִין - בס"א יְהוּדָאִין" ר' מ"ש (בוּד). (יג) הִיתִיו - הת' בפתח. כן בבוּד ע"פ כ"י. (יד) הצדא - הד' דגושה בכל ס"מ, ואינו זר להניח עם המדעי, שאפשר שבא כן בסכת אות השריקה ר' רש"ב בראשית מב, ל"ה). לֹא לְהִי - הה' בפתח - כן בכ"ב ובקישל ובבוּד. לֹא (סגדיו) - במרכא (כלמעלה בפסוק י"ב), כן בהניל. (טו) הָן - כן ברוב ס"מ. די' (תשמעון) - כן בכמה כ"י וכן בבוּד. וסומפניה - חסר ו' אחר הפ' (מ"ש), וכן בכל ס"מ, והס' במתג לחזוק התנועה. די' (ישיו בנכון) - במרכא. כן במקמץ, בכ"ב, בקישל ובבוּד. די' - בחירק. כן בבוּד ע"פ כ"י, והשוה "יך" (בפסוק י"ז). (טז) נְבוּכַדְנֶצַּר - במונח חקף בס"מ. והטעמה המוערת נמצאת בשני כ"י בלבד, אבל מסכתרת. קִשְׁחִין - כן בבוּד ע"פ כ"י וס"י. פתנס - הג' רפה ר' אסתר א, כ"א. (יז) אִיתִי - ברביעי בכל ס"מ. לשיזבונתא - הת' בפתח, ונמנה בין פתחין באס"פ. ישין ב - כצ"ל (מ"ש). (יח) אִיתנא - בס"א איתנא כתיב ר' מ"ש (בוּד). (יט) תָד - במונח. כן בבוּד, ונכון, אבל: הַד' שבע"ה או: חַד' שבע"ה הם נגד חקי ההטעמה. לקניה - המ' במתג. כא) בסרְבִילִהוּן פְּשִׁיִּיהוּן - כן מוטעם בבוּד ע"פ כ"י, ונכון. ורמיו - ה"י נחה והו' מורגשת, וכן אשתיו. היתיו. והמ"ש הביא בשם ר"א הכחור

ברביעי. כן במקצת כ"י, ונכון. נהחנה - בסגל (בוּד). ח) אנה - בה'. כן בקישל ובבוּד ע"פ כ"י, וע"פ מס' כ"י שנמסר בה: כל אנה דארמית דניאל ודעורא כלהון כתיבין בה', ובמקום אחר: כל אנה, דנה, מנה, כדנה, דכרנה, תנינה, כתיבין ה'. כלִּקְבָּל - בכל מקום בחט"ק בס"מ. ט) הָן - במונח. כן בבוּד ע"פ ס"י וכ"י. חָדָה - בררגא. כן בבוּד ע"פ כ"י. קִתְכוּן - במקמץ, ומסילא במתג (כ"ב ובוּד). י) קָדְם - במתג לחזוק התנועה. אִיתִי - כן בכלל הספרים מלא, מלבד כ"י אחר שסמכו עליו בוּד לחסרו בהסתיעות מס' ארא רע"ב, ואינו רואה משם הוכחה כלל, לפי ששם מדובר מענין דגש ורפה ולא סמלא וחסר. אָנְשׁ - במקמץ בס"מ. וְאָשְׁף - כן בכמה כ"י, וכן בקישל, ומה נכון ברבוי: אָשְׁפִין, אָשְׁפִיא (ה, ו' י"א). (יא) מלכה - בה' ע"פ המס' (מ"ש), וכן מפורש גם בארא ס' ק"פ. יחונה - בפתח. בבוּד הביאו מס': כל ה' דארמית פתח אף באס"פ. (יב) להובדא - בא' (כלהלן כ"ד). כן בבוּד ע"פ כ"י, וכן נראה משתיקת המס'. (יג) מתקטלין - הט' רפה בבוּד ע"פ כ"י וס"י, וכן נכון מן אִתְפַּעַל עִיד להתקטלא, תתעבדון (למעלה ה'). (יד) לְקַטְלָה - ברוב הס' בה' (ובמ"ש נפלה ט"ס, שבמקום שכתוב בו: ובספר אחר בה' י' צ"ל: ובספרים אחרים). טו) אָרְיִן מִלְתָּא - כן מוטעם בבוּד, ונכון. (טז) ובעא - בא' ברוב הס'. זמן (וכן להלן ז' י"ב) - בבוּד בפתח ע"פ ס"מ. כא) והוא - ברביעי בבוּד ע"פ כ"י, ונכון. כג) אבֵהֲתִי - בבוּד ע"פ כ"י אחר: אבֵהֲתִי, אבל ר' במדעי ע"ז. הודעַתְנָא - הת' בסגל והג' רפה (מ"ש ובוּד). כד) הַעֲלִי - בפתח. כן בכ"ב ובבוּד ובקישל. אחנה - בסגל ובה'. כן בבוּד ר' למעלה ד'). וכן נמנה בין פתחין באס"פ ריל: סגל שהוא פתח קטן. כה) הַשְׁבַּחְתָּ - כן בכלל הספרים, וע"פ הרקדוק היה ראוי להיות: הַשְׁבַּחְתָּ, ואולי היא נסתרת סתמית, כלומר: ההשנחה מצאה לה, והשהו: קהלת ט, ט"ו. מן - בס"א די' מן'. וכן הדפיסו בוּד. כו) להודעַתני - בענין מלא וחסר כבר העיר הח' פ"ד במחברת המסה"ג על שבוש במס' שססרה בס' ד, ט"ו: ג' ב' מלא וא' חסר, שצ"ל: ד' ב' מלא וב' חסר, אלא שגם בפ"ד נפלה ט"ס במה שצין את המלא השני: ה, ט"ו, וצ"ל: ה, ט"ו. כח) גלא - בא' מ"ש (בוּד). נְבוּכַדְנֶצַּר - הב' במונח. כן בבוּד, ונכון. ל) עלִידֵבֶרֶת - כן בכלל הספרים בפשטא, ורק בבוּד קדמא והוא שבוש. תנַדְע - נמנה בין פתחין באס"פ. לב) כסף - נוסח, חסף" המוער בלטרס לא מצאתי בשום מקום. לו) מא) מב) העירוותי: מנהיין ק', ומנהיין ק', ולא: יתיר ו', לפי שצ"ל מלא ו' ר' (בוּד). לד) ומתת - בפתח. כן בבוּד ע"פ כמה כ"י ודי', ונכון. והדקת - בסגל (מ"ש). לה) מַחַת . . . (ומלאת כנ"ל ל"ד). לו) מֶלֶךְ מַלְכָּא - כן מוטעם בכלל הספרים כלם, ובהכרח שבעה"ט הבין את הניב עולה על נבוּכַדְנֶצַּר בין בתור נשוא, ובין בתור שם לואי לנושא, ונשואו האבר הסלוקי של הפסוק הבא: אנת הוא וכי', ובינתיים משפטים ומפלים. הטעמת טפחא ואתנח מתאימה לשני לפני הנתוח, אבל היא נגד דעת חז"ל בברייתא דשבועות ל"ה ע"ב: כל מלכיא האמורים בדניאל חול חוץ מזה שהוא קדש. והרמב"ם ז"ל הביאה להלכה, שהרי לפיהם היה ראוי להטעים: מֶלֶךְ מַלְכָּא, אם לא שנאמר, שסמיכות זו אין יחסה יחס משועבר אלא יחס משועבר, ר"ל: שאין הכונה לומר שנוּכַדְנֶצַּר הוא מלך על מלכים, אלא שהוא מלך תחת יד, מלכיא, ברבוי של כבוד (Pluralis majestaticus) על השית, השוה: מֶלֶךְ ה' צבאות' (זכריה יד, ט"ז) לפני הראב"ע ז"ל, ויהיה פיו: כל מלכיא=כל רבויי, מלך, וכולל, מלכין ומלכיא, ודלא כרש"י ז"ל בנש' והכ"ס ברמב"ם, ומבנה המלה, מלכיא (המלכים), ולא מֶלֶךְ ב' מלכין (=מלכים) כלהלן (מ"ז) יש בו כדי להכריע אל הבאור הזה. ולפ"ז יהיו האבר הסלוקי של פסוק ל"ז והאבר האתנחי של פסוק ל"ח משפטים באוריים, למלך מלכיא, ולא יורגס חסרון. הוא' אחר די' (הראשון) כמו שהוא מורגס למי' המפרשים הניל. ותקפא - הפ' דגושה ברוב ס"מ. לט) זְבַתְרַךְ - הב' במקמץ ומסילא במתג. כן ברוב ס"מ. מ) אֵלִן - זה וחברו של ה' ו' חסרים ע"פ המס'. וכן בכ"ב. מא) ודי' - בקדמא. כן בבוּד ע"פ כ"י. פרזולא - בז'ג. כן בבוּד ע"פ כ"י ובהסכם עם חקי ההטעמה. מב) חִקִּיפָה - בה' ע"פ המס' ר' מ"ש (בוּד). מג) הָאִי־כִדִי - במקצת

(מ"ש). וכן במס' אורא סי' ק"פ. נפקו - הפ' בפתח. כן בקיטל ובברד.
 כתבה - בה'. כן בבב' ובקישל ובבורד. (ו) ואר קבלה - בכ' רפה
 וב' הנושה ובלו קדמא. כן בקיטל, וכן בבורד ע"פ כמה כ"י וע"פ מס' כ"י.
 (ז) ד'י (יקרה) - במונח. כן בבורד, ונכון. (ז) טו) כט) והקניכא -
 כצ"ל ע"פ מערכת המס' וע"פ מס' אורא סי' צ"א, שנמנה בין ס"ב מלין מוקדם
 מאוחר. וכן בבורד. ישלט - נמנה בין פתחין בס"פ. (ח) אדין - בפשטא
 בכל הספרים וכצ"ל, לפי ש.ע.ע.ל.לין במת, ונחשבת למלה כבירה.
 מלכא - נ"א בבב'. כן בג' כ"י. ופשרה - בה' מפיק. כן בקיטל ובבורד.
 והם (בורד) הוכיחו בהערה שכן הוא למערבאי (נגד המ"ש כאן, ובהסכם למ"ש
 ד, ט"ו). (ט) בלשאצר - הב' רפה בבב' וכן ברוב ס"י, ובמעוטם דנושה,
 והוא נגד המס' שלא מנתה את זה בין בוד כפת דנשין בלא מבטל. (י) ענת -
 בפתח. כן בבורד ע"פ ס"י וכ"י. רעיוניך - כן כתיב (כניל).
 (יא) רוח - בפסיק, ונמנה בין פסקין דספרא. הקימה - בחט"פ. כן
 ברוב ס"מ (מ"ש). (יב) דייךרה - במקף ומונח לבן אשר, ובלו פסיק.
 יתירה - בה' (מ"ש ובורד). בפסיק, ונמנה בין פסקין דספרא.
 בךניאל - כן בבב', בקישל ובבורד, ונכון. ד'י מלכא שם - כן בבורד,
 ונכון. בלטשאצר - נמנה בין פתחין באס"פ דספרא. כע"ן - בויג.
 כן בבורד ע"פ כ"י, ונכון. (יג) יהחנה - בסגול (כניל ב, כ"ד). (יד) אנתה -
 במונח. כן בבורד ע"פ כ"י. דניאל - הד' רפה בס"מ, ויש מרגישם בשבוש
 (ר' למעלה ט'). ד'י (מן בני) - במונח בבורד ע"פ כ"י. (יד) רוח - במתג
 לעכב טמיעה. (טו) ד'י - (שם כניל). (טז) ד'י תוקל פשרין - (שם
 כניל). תשלט - נמנה בין פתחין באס"פ דספרא. (יז) ונגביתך -
 הב' הראשונה במקמין ברוב ס"מ (ר"י מ"ש). ומטעם ב' מעמים ע"פ המס' דיוקרא
 כן, כ"א. (יט) רלשניא - במתג חוקף בס"מ. וד'י הנה צבא - הראשון
 והשני מוטעמים כן בלי מקף בבורד. הנה - הראשון ושני האחרונים בא' ע"פ
 המס'. מחא - המ' בפתח ברוב ס"מ, וכן נכון לפי שהוא בינוני מקוצר מבנין
 אפ"על ברש"י חיה (=חיא). (כ) תקפת - הת' במתג חוק' בחט"פ בכמה
 כ"י וכן בבורד (ר"י מ"ש). כא) אנטא - בחט"פ (מ"ש). שני - העירונית:
 שניין קרי', והיא ססרה מפורשת במערכת ובמס' אורא סי' ק"ט. ופליאה על
 בעל המדעי שנעלם ממנו כ"ז, ומעצמו רצה להגיה שויר. ולפי הכתיב נ"ל שהיתה
 הקריאה: שניין בינוני סביל ע"ד. טר"ד, או מקוצר מן הקשתי' (=מושם,
 או: שם את עצמו). יש עמונה - הנה' דנושה בס"מ. (כג) ועל מרא'
 שמאין - כן מוטעם בקיטל ובבב' ובבורד, ונכון. לא (חזין) - במתג
 בבורד. (כו) מנה אלקא - כן בכמה כ"י ובבורד. והשלמה - נמנה
 בין פתחין באס"פ. (כז) במאונגא - כן ברוב ס"מ (מ"ש ובורד).

ל) בלאשאצר - זה וכל שאחריו בא' קודם לש' ע"פ המס'.
 (ב) והקים - הק' בחירק. כן ברוב ס"מ, וכן בבב' ובקיטל ובבורד
 (ר"י מ"ש). ג) ד'י להון - כן בכל כ"י ד"י, וכן בבב' ובבורד.
 טעמא - הע' בשוא לבר (מ"ש). ד) הנהא - בא'. כן הוכיחו בורד ע"פ
 המס', וכן בבב' ובקיטל. ד'י - במונח ברוב ס"מ. ח) בעו - העירונית:
 מלרע', שלא לטעות במה שהטעם בא מלעיל, שכן דרך תלג' לעמוד באות הראשונה.
 יתרמא לנב - בויג' ושפחא כלהלן בפסוק י"ג. כן מוטעם בכל הספרים חוץ
 מבורד שהטעימו כאן: יתרמא לנב, והוא שבוש ר"י ת"א גז). (יא) הנהא
 (ברך) - כן מנוקד בבורד ע"פ כ"י מדויקים, וכן מסתבר, שאל"כ המלה מיותרת
 לגמרי, השה להלן פסוק י"ד: בעא בעותה, ולא: הוא בעא.
 (יג) ואמרין - זה אחד מו' מקומות שיש בהם שניו בדין משרת הורקא לבן
 אשר ולבן בלעם. כי לפי הכלל היה ראוי להיות כאן מרכא ר"י משה' ט"ז
 ע"ב). (טו) מעלי - כן בבורד ע"פ ס"מ, ונשתיעו מן המס' דיוקרא יא, ד',
 שחברה את זה עם השנים שבתורה, אע"פ שהם מענין אחר, ודאי לפי שהם שוים
 בקריאתם. ונראה שהוקלה המלה מרוב משושה בלשון, שהרי הל' היתה ראויה
 להנש. כי שרשה, עלל'. (טז) ד'י (כליאסר) - במתג בכמה כ"י ד"י,
 וכן בבורד. (יז) ורמו - בויג' (מ"ש). (יח) אלהיך - הכתיב ב"י.
 כן בבורד ע"פ ס"י וע"פ מס' כ"י. יתיר י"י. (יח) והיתית - הת' בפתח
 בהרבה כ"י ד"י, וכן בבורד. וחתמה - המ' בפתח בס"מ, וכן בבורד, וכמנהג

שמצא וזן אלה שרוקין בטעות ברוב הספרים. ונ"ל שהנקודה בתוך הווין היתה
 סמן המפיק שהקדמונים היו מנקדים אותה לא רק בה', כי אם גם בו' וי', וכן
 העיר הרו"ה ז"ל בהבנת המקרא לבראשית מה, י"ד שמצא כן ברוב מקראות
 כ"י הישנים, שהרי טעות כזו של שינוי בבטוי א"א שתחפשט ברוב הספרים.
 (כב) יתירה - מלעיל בעדות המ"ש ע"פ מס' דספרי ספרד: ג' מלעיל,
 וס' דחילה יתירה מ, י"ט). ותקופא יתירה מ, ז', כלקבל דנה וכו' (ג, כ"ב).
 ונ"ל שבא כן בשלשתם להבדיל מלת המצב משם התאר. (כג) תלתהון -
 (ר"י מ"ש). (כה) וחקל - במקמין. כן בבורד ע"פ כ"י. (כו) אתוןזורא -
 במקף (שם ע"פ כ"י). פקו - חסר (מ"ש ובורד). (כז) בגשמיהון -
 יתיר י"י. כן בס"מ כמו בפסוק כ"ח. (כח) ושויב - כן בקיטל ובבורד ע"פ
 ס"מ. לא, וכן: (כח) כט) ד'י (שדרך), ד'י (יאמר) - במונח
 ושם ע"פ כ"י.

ד' א) בביתי - כן שם ע"פ כ"י, ובהתאם אל: ובייתה (ע, כ"ט), לבייתה
 (ו, י"א), בחילה (ו, כ"י). ד) עללין - הע' במתג בס"מ לפי שהוא
 קמץ גדול, כמו: נפקין (ו, כ"י). ה) על קדמי דניאל - כן מוטעם
 ברוב הספרים, ונכון, והטעמת בורד ע"פ כ"י אחר: על קדמי דניאל, היא
 וזה מפאת תכופות טרס לפור (ר' במכתב רש"ל ת"א 61-62). וגם אמנם נראה
 מתוקנת מצד הנוחה, לפי ש.דניאלי וקוק למפטיק יותר גדול מ.בלטשאצר המקוצר
 עם הניב, כשם אלהי, אך אולי היתה כונה המטעים להסב, כשם אלהי אל, על
 קדמי: בא לשם כבוד מלאך מושע לחלצני ממצוקת נפשי, משש כשם כנויו
 בלטשאצר (=נוצר החיים. מדעי א, ז'). והניב מקוצר, ובמלואו: כשמה
 הדוא שם אלהי. ומסתבר שזה היה אחד מכוניו בל בפי עובדיה.
 ה) רות - הח' במתג בס"מ לחוק הגרמית שאחריה: ז) הית - בוקף
 בס"מ. ט) יח) ומון - בקדמא (משה"ש י"א). ונ"ל שהוא הוא המרכא
 (הראוי לבוא ע"ד: ארץ מאפליה ירמיה ב, ל"א), ובא למעלה בצורת
 קדמא לעורר על ספק הנופל בנתוח, אם המכון הוא: נמצא בו מון לכל, או:
 מון הוא לכל אשר בו. באופן הראשון היה ראוי: ומכון לבלא בלי מקף.
 וכן נמצא חלוק מרכא לאולא נהוג בטעמי אמת' בין דחי לעלוי באיכח אתנה:
 לבלא יגה - במאילה עם האתנה, והב' דנושה מדין דחיק (בורד בהערה
 נגד מ"ש ורו"ה). ט) יא), וכן: ד, יח) ובענפוהי, ענפוהי - בכלם
 חפ' רפה ר"י מ"ש י"א). (יג) יתיקב - הח' בצירי. כן בבורד ע"פ כ"י.
 יד) פתומא - הנה' רפה (כניל ג, ט"ו). ד'י (ינדעון) - במתג. כן במקמין.
 בבב', בקיטל ובבורד. וללן - בקדמא. כן בבורד ע"פ ס"מ. טו) פשרא -
 א' במקום ה' מפיק, שנים הם ע"פ המס', וחברו: ופשרא אל יבהלך (ט"ו). ואח
 כאז פסיק, שכן לא נמנה עם פסקתא דספרא. טז) חדה - בה' (מ"ש ובורד).
 יט) רבת - במקמין ע"פ המס'. (כ) חזה - בה' (מ"ש ובורד). בדתאא -
 בא' בסוף ע"פ המס' ר"י מ"ש ובורד. (כא) קשית - כן הכתיב בבורד ע"פ
 כ"י. והט' במקמין במקמין בבב' ובקיטל. (כב) ועשאב - במרכא משרת
 הלגרמיה בס"מ. ער ד'י - כן ברוב ס"מ. (כג) כט) ולמך ד'י - כן
 בס"מ (ר"י למעלה ג, ז'). (כד) קימה - בה'. כן ברוב הספרים כסוראי
 (מ"ש ובורד). שלטן - חסר דחסר (מ"ש ובורד). (כד) וחפך - העירונית:
 וחטאך קרי', ולא: י' במקום א', לפי שאז היה מקום לטעות ולקרוא כמו
 הכתיב. עגין - מלעיל. רבוי ממשקל פעיל (סביל בינוני). כמו: שקין
 (ג, כ"ח), והקמץ בסבת ההפסק. ובס"א מלרע, לפי שחשבוהו רבוי מן השם
 עגי. ארצה - הכ' רפה (מ"ש). ובה' בסוף ברוב ס"מ. (כה) מטא -
 המ' בדגשאתי מרחיק. (כו) לא) לקצת, ולקצת - הצ' במקמין ברוב
 ס"מ. (כז) בניתה - הב' בחט"פ במקצת כ"י, ובכמה מהם בסגול בלבד
 (מ"ש), ונראה שנשמט השוא. ושמוש החט"פ כדי לברר בטוי הב' הרפה ושואית
 לפניו (ר' בחלופין לבן אשר). בתקף - הק' במקמין ברוב ס"מ. (כט) ער
 ד'י - בלי לנרמיה (מ"ש ובורד). (ל) שעה - הע' בשוא פשוט (מ"ש
 ובורד). (לג) יבעון - הב' בפתח ברוב ס"מ. התקנת - הנה' בצירי
 (בורד ע"פ כ"י). יתירא - בא' (מ"ש).

ה) א) לחם - הח' בצירי. כן בבורד ע"פ ס"י. ב) בירושלם - כאן
 ובכל מקום בארמית בצירי (בורד). ה) שעתה - זה בה' ע"פ המס'

ע"פ המס', והנ' רפה. טו) כמראה-גבר - במקף. כן בהרבה כ"י וד"י, וכן נכון מפאת קרבת הטעמים. כא) אֶשֶׁר - במנחה ברוב כ"י וס"מ. כד) ועם - במרכא בס"מ. קדושים - מלא למערכאי (בד"ר).

ט ד) ואתפללה - הפ' במתג והל' בחש"פ. כן בבד"ר ע"פ ס"י. אָנָא - הא' במתג ולא במרכא בס"מ. ו) הנביאים - בבד"ר הביאו מס' ע"ז מכו' ערפורט: כל כתובים כ"כ במ"א: וכל הנביאים מתנבאים (דה"ב יח, ט"ז). ועל פיה תקנו במס' דירמיה כו, ט"ז במקום, נביאים וכתובים: נביאים וכתובים. ותקונם אינו עולה יפה, כי לשון המס' הוא: וכל שאר נביאים וכתובים, וא"כ היה ראוי להיות במס' לפי דרכם: וכל הנביאים וכתובים בהשמת מלת, שאר' ובהוספת ה' לנביאים. ותכן יותר תקונו של הח' פ"ד: וכל שאר נביאים' וד"ל: שאר הנמצאים בירמיה מלבד הח' כ"כ, (נבאים' חסר). וכן שבשו בד"ר גם סוף לשון המסרה, וגרסו: וכל כתובים חסר במ"א' בהתאם למס' כ"י ערפורט הנ"ל, ולמס' דדה"ב יח, ט': לית מלא בספרא'. ואולם למעשה דראי שיש לנו לסמוך על נוסח כל הספרים, והכ"י בטל במעושו, ולרשמת מס' הנ"ל ר' שם הערת. ח) ה' - בשם הויה, שכן זה אינו בחשבון קל"ד דאין מ"ש. ט) והסלחות - חסר ה' ע"פ המס'. יא) תֹרֶחְךָ - במנחה חקף בס"מ. יג) וְלֹא - בקדמא. כן בכמה כ"י וד"י, וכן בבד"ר. יד) על-תִּרְעָה - במנחה חקף בס"מ. טז) צדקתך - חסר שבחסר ברוב כ"י, וכן בב"ב ובקיסל ובבד"ר. ט"ז) - במנחה. כן בבד"ר ע"פ ס"י. יז) תְּחַנּוּנָיו - במנחה חקף. כן ברוב ס"מ, ונקח. כה) להשיב-נגרשים. כן בבד"ר ע"פ ס"י וכו', ובהתאם לנתוח. כז) משומם - מלא בבד"ר ע"פ כ"י וע"פ מס' כ"י שמסרה עליו: ג' מלא. וכן נראה משתיקת המס' בכל ג' המקומות, שהכתוב שוה בשלשם.

י א) ובינה לן - הל' רפה ברוב הספרים ובמקצתם דגושה. דבר זה תלוי בבאור מלת, וביניה, שאם נסבור בה מקור מארך (כרש"י) או צווי מארך (כראב"ע), הנה המשרת מלעיל בעצם יש בו דין אתי מרחיק, ואולם אם נסבור בה שם עצם (כראב"ע בפ' הראשון), או בינוני פעול (וכמה: ובין) השהה רש"י ורש"ל לבמדבר לה, ל"ב: הוא היה מעמיק בעיון הדבר, עד שהנבואה הייתה מובנת לו ור' תרגום יהוהש, באפן שהטעם במקומו עראי, ד"ל: נסו'א, או אין בו דין אתי מרחיק, ורפה אחריו. ז) לָא - במרכא. כן במק"ב, בב"ב, בקיסל ובבד"ר. ח) וְלֹא נשאר-ב' - (כלמעה ה' כ"ד). ט) הַיְיָתִי נָרְדָם - כן בב"ב ובקיסל ובבד"ר. טז) במראָה - במקץ ע"פ מס' במדבר יב, ו'. יז) מַעֲתָה - מלרע והס' במתג. יט) וכדברו - בכ' ע"פ המס' שמסרה עליו: לית, וע"פ המס' דספרא ח, יח. וכן בכל ס"מ. כא) הרשום בכֶּתֶב - כן בבד"ר ע"פ ס"י ונקח.

יא ב) והרביעי - בפשטא. ג) רָב - קמץ מו"ק ע"פ המס', כפי שנתקנה ע"י הירויה וברד, ובהסכס לכמה כ"י וד"י. ו) וְבַת מְלַרְיָה הַנָּבִיב - כן ברוב הס' בלי פסיק. תבוא - מלא ע"פ המס' דרש"י איוב. יג) יבוא - נסו'א בס"מ. טו) מִבְּחַרְיוֹ - ג"א מבצרו קרי' ר' מ"ש. טז) ויעמד באַדְרָךְ - כן בבד"ר ע"פ כ"י וס"י. יח) וישב - בנקוד סין ובדרגא כדון לפני פסיק (משה"ש כ"ט). כ) ועמד - בדרגא (שם כ"ז). לח) בַּחֶבֶב - במרכא ר' שם. מג) וּלְבָיִם וְכֹשִׁים - הב' והש' רפות ברוב כ"י וד"י, וברד הוכיחו יפה על רפיון הב' מן המס'. מה) נִיטַע - הו' בשוא.

יב ב) לחרפות - הל' דגושה מדין אתי מרחיק על מתג. ג) והמשכלים יזהרו - שניהם חסרים ע"פ המס'. סמן לסדדים נתיני: צדקי בה', תחת הסמן הנמצא בסוף ספרי תנ"ך: ועיני רשעים תכלינה וכו', לפי שראיתי בס' מסרת הפקדא של הר"ר פסח פינפער שלפי דעתו דבר בליעל יצוק בס"י זה, שהכניסוהו בעלי דת אחרת ללעג לתקות ישראל לישועה העתידה, ונראים דבריו נכוחים, כי אמנם כזה וזה עשו בספרי ישראל. לדומה כראב"ע (איוב יג, כ"ז) בסוף הפסוק נמצא: והוא רמו לבן אדם. צרוף המלים האלה בחבור אל הקודם דאי מעשה ידיהם הוא. וכן צ"ל שם: (וכחאזא. רומי לדרס', וד"ל: מלת. והוא' שבתחלת פסוק כ"ח עולה על, אדם' הנוכח בפסוק שאחריו יד, א' ו. ומצוה לתקנו.

לעולם בארמית לפני כנוי היחידה. ובעוקת - הק' בפתח ברוב סכריע של כ"י וד"י, ואם כן המלה באחוד, ואינו תמה, שהרי כן דרך הלשון גם בעברית, השה: וביד שתי בתינו (בראשית יט, ט"ז). ובכ"ז העירותי גם על נוסח, ובעוקת". כד) והסק - בפתח בס"מ. לָא השתכח-בָּהּ - כן בבד"ר, ונכון משום שיש בזה חסונם הטעם וטרסו המקף. ר' הימך - במרכא וטפתא. כן ברוב כ"י וד"י. כח) שִׁינָב - מלא י' קדמאה וחסר תנינא. כן בב"ב ובקיסל ובבד"ר. ד) לָהּ - בפתח, וכן כלם (ור' הערת הח' פ"ד במס' אורא ס"י רע"ב). ונטילת - מלעיל בכל הספרים חוץ משני כ"י. ה) הַקָּמַת - הה' בחט"ס ע"פ המס'. כנראה סברו המנקדים, שטר"חד' פעול ההקמה: הקימה צד אחר, ר"ל: החזיקה לה מעמד, השה: שוב לרניאל (ו, כ"ח). ו) באַתֶּר - כ"ל שא' זו הכתובה ברוב הס' ואינה נקראת, עיקרה בשרש המלה, וכל, בתר' עיקרו: באחר', ועיין. באחר דהה-באחורו מקום, כאלו יאמר: לא זחי ממקומי עד שראיתי שוב. ומרוב שמוש המלה נבלעה הא', ונעשה, בתר'. ומורה לעולם על תכיפות המקום והזמן, וכן: ובתוך תקום מלכו אחרי (למעלה ב, ל"ט). לפי שהמלכות האחרת באה למלא מקומה של מלכות נבוכדנצר, אבל בלי מובן החכימות יאמר בארמית כמו בעברית: אחרי רנה (ב, כ"ט). ז) וְאֵימַתְנִי - בצדו מלא י' ומתג. כן בכמה כ"י וד"י, וכן הביא המ"ש, וכן בקיסל ובבד"ר ובסדע"י. ומַרְקָה - הד' בחט"ס בכל כ"י וד"י, וכן בבד"ר. משניא - בא'. כן ברוב ס"י, וכן בבד"ר. ח) סִלְקַת - זה ברוב הספרים בקמץ ושל פסוק כ' בפתח, וכ"ה ע"פ המס' והקטנה, אבל במערכת המס' וכן במס' אורא ס"י כ"ג נמצא להפך, ובהתאם להן נמצא כן במקצת כ"י וד"י, וע"פ הדקדוק שניהם ראויים לפתח, ולפי שא"א להכריע איו מן המסרות היא המתוקנת, עליו לסמוך על רוב הספרים. אָתְךָ עָקַר - הא' בחירק ברוב כ"י (מ"ש), והק' בפתח, כן בקיסל ובבד"ר ע"פ ס"י. קדמיה - נמנה בין פתחין באס"פ. אָנְשָׁא - (כנ"ל ה, כ"א). מַמְלָל - בחירק (מ"ש ובד"ר). ט) יָתֵב - שניהם חסרים בס"מ, ורקדוקם: עבר נסתר, וראוי להיות בצירוי: יָתֵב' ע"ד: שְׁלַטַּע, ע. כ"ז). אלא שנתחלה הצירוי בחירק בסבת ההפסק כמנהג בארמית. ט) כתִּלְג - בפתח בכל הס'. ובמס' ק' צ"ל: ל' ובד"ר. דִּלְק - בחירק (מ"ש), וכן בב"ב ובקיסל ובבד"ר, וכן נכון בסבת ההפסק (כנ"ל ט' י'). י) אֶלְפִים - ס' רבתי ע"פ המס'. ישמשונה - ה' דגושה בס"מ. יא) מַלְלָא - הל' דגושה ומנוקדת חט"ס. כן ברוב כ"י, וכן בבד"ר. טו) בגווא - בא' ע"פ המס' ע. כ"א), וכן בבד"ר. נדנה - ה' בצירוי. כן בבד"ר ע"פ כ"י ובהכחה מן המס'. יז) אַיְנִי - בס"א אנון כתיב, ור' ברד. יח) עַד-עֲלֵמָא - הע' במנחה בס"מ. יט) לִיצְבָא - הצ' במקץ בכל ס"מ (וכן במ"ש). ובמדעי נרפס: לִיצְבָא בחירק, ובבאורו: לִיצְבָא כמו לִיצְבָה, והוא מקור מן הפועל, ר"ל לקים את האמת וכו'. הרברים האלה סתומים, ואחשוב שנתבשו הפנים והבאור גם יחד, וצ"ל: לִיצְבָא כמו לִיצְבָה, והוא מקור מן הפועל (=הפעל)...'. וכן נראה מפ' רש"י ור"ס נאון ז"ל שהבינו את המלה מקור. וכן נראה מן הוולגאטא: Post hoc volui, diligenter disere, ומעם המלה זקף בכל הספרים מלבד מעט מועד מכ"י, ועמם קיטל וברד, שהטעימה רביע. ואולם חקף מתאים עם הנתוח, שהרי מלת, לִיצְבָא' טופסת הרבה יותר ממלת, רביעי'א' הזקוקה למשפט התאדי שאחריה: דריהו וכו', ובטעמים המתרפים לעולם השני פחת מן הראשון. שְׁנִיָה - בה' בסוף (מ"ש). וכ"ה ברוב הס'. והש' בקמץ כדון הבינונית בקל, והוא פעל עומת, כמו בעברית: סכלים שונים (אסתר א, ו') וכן נגמרא: שְׁאֲנֵי הַתִּם" (שְׁאֲנֵי=שְׁנֵי=שְׁנָה=שְׁנָא) הוא יחיד בינוני מן הקל, הוא' לסמן הקמץ, כ"י שלא לקרוא: שְׁנֵי' מן הסביל. והיחידה הבינונית מן שְׁנֵי'. שְׁנֵיָא=שְׁנִיָה. כלהון - הל' דגושה בס"מ. מַרְקָה - (כלמעה ז'), כ) חֶבְרָתָה - פתח בראשה ובסופה בס"מ, ונמנה בין פתחין באס"פ. כג) רביעי'ה - בה' (מ"ש). ותַרְקָנָה - הד' בחט"ס, וסופה פתח ונמנה בין פתחין באס"פ. כד) מַלְכוּתָא - בא' (מ"ש). כז) יָתֵב - כלה חירק, וה' דגושה (מ"ש).

ח ז) וישליכהו - מלא. וכן (מסר בפסיק: ג' ו'ל' מלא, ובמס' שבשו, שבמקום, קדמא מלא' צ"ל: בתרא מלא'. ח) ותעלנה - חסר י'

עזרא

כן בכל ספרים כ"י וד"י, וכן בבו"ד, ונכון. והטעמת זקף שבוש, מאחר שהמלה מופסקת פחות ממלת, לותרך. וּבְאִישׁוֹתָא – כצ"ל ר"י מ"ש. והב' במתג. וכן בקיטל ובבו"ד. יְחִיטוּ – ה"י בפתח. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד. ולפי"ז שרש המלה: יחט', והוא עבר מן הכבד, ע"ד: בְּטַלְוִי, ויחפרש איך שיחפרש (יש שרש יחט' בארמית: השטן' וכריה ג' ב') מתורגם: יחטא), אבל יְחִיטוּ בארמית אינו משקל כלל. (ג) וּפְתַח־ס – בס'. כן ברוב ספרים של כ"י וד"י, וכן בשרשים לרד"ק, וכן בב"ב ובבו"ד, ובס"א: וּפְתַח־ס. (ז) פְתַח־מַא – הג' רפה בכ"ס. (ח) עֲלִינָא – בכ"ס ה"י בצירי בס"ט. (ט) וּבְקִירוֹ – הק' בפתח. כן בבו"ד ע"פ כ"י, ובהתאם לדרקוק הארמי. (כ) וּמְנַדָּה – כן בבו"ד ע"פ כ"י ובהתאם למס' שמסרה עליו: לית', שמא"ב ומרה' נמצא עוד ביחזקאל מ', י', וּבְדַהֵא נג', כ"ט. (כא) טַעֲמָא – בכ"ס הע' בשוא פשוט. כן במק"י, בב"ב, ובקיטל ובבו"ד. (כג) בְּאֲדָרְעָ – הר' בקמץ ברוב הס', וכן נכון, לפי שהוא מקביל לחולם העברי: זרוע. (כד) וְהִנֵּת – בפתח. כן בבו"ד ע"פ כ"י וס"י. לַמַּלְכוֹת דַּרְגוֹשׁ מְלַךְ – כן מוטעם בבו"ד ע"פ כ"י ובהתאם לפסוק ה'.

ה (ג) מְן – בקמץ בכ"ס ר"י דניאל ג', ו"א. לְבָנָא – בב' דנושה. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד ע"פ כמה כ"י וס"י. ובנינו: אֲתַפְעַל (לְבָנָא = לְתַבְנָא = לְהַתְבָּנָא). (ד) שְׁמַתָּה – בקמץ. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד, ונכון. (ה) הִנֵּת – בפתח (כ"ל ד, כ"ד). (ו) אֲתַרְסִכִּיא (כ"ל ד, ט"א). (ח) יָי – במונח. כן בבו"ד ע"פ כ"י וד"י. וְעֵבְדִּיתָא – מלרע הניל כ"ל. (י) שְׁמַתָּה – ה"ה בקמץ ובמתג הניל כ"ל. ג'י וְקָתוּב שָׁם – כן בבו"ד ע"פ כ"י וע"פ מס' כ"י: נכתוב לית ומלא'. בראשיהם – ב"י הרבוי. כן בבו"ד ע"פ כ"י. וכ"נ משתיקת המס'. י"ב) כְּסִדְיָא – הקמץ והאתחנן שבי' נקראים בא' של קרי, שכן לעולם הנקוד הולך אחר הקרי. בבו"ד הביאו מס' מכ"י ירושלמי: ל' כתיב ס' ו' וכצ"ל גם במס'ק שלנו, אלא שנשמט בט"ס, לפי שגרסם אחר זה ב"פ: ל' כתיב ה"י על. וביתיה' ועל ועמה'. (יג) לְקוֹרֵשׁ – בתביר בבו"ד, ונכון. לְבָנָא – (כ"ל ג'). (יד) מְאִנִּיא ד'י – בקמץ ומרכא. כן בבו"ד ע"פ כ"י. נְבוּכַדְנֶצַּר – ברביעי בס"ט. ט"ז) שְׁלָם – חסר בכל כ"י, וכן בב"ב ובבו"ד. (יז) הָן – בכ"י אחדים לנרמיה, וכן בבו"ד, אבל טעם הדרגה נכון בראית הטעמים של. אם על המלך טוב' (אסתר א, י"ט, ג', ט"ה, ד', ח', ג', ה', ט', י"ג). ד'י (מלכא) . . . ד'י (מון) – במונח – כן בבו"ד ע"פ כ"י וד"י. בְּבַבְלַי – ה"ב דנושה כדון. בירושלם – ג"א די בירושלם, כן במקצת כ"י, וכן נראה מרש"י ז"ל.

ך (ב) בְּגִירְתָּא – במרכא ותביר. כן לבן בלעם בטעמי המקרא (משה"ט דף כ"ז ע"ב). וכן בבו"ד. והם הביאו מס' גליונית משני כ"י: לית בטעם. והת' דנושה ר"י דניאל ב', כ"א. (ג) בְּיַת – כן בכמה ס"י וכן בבו"ד. ואשוהי – מלא ברוב הס', וכן נראה מסתימת המס' שמסרה עליו: לית', ולא: לית וחסר'. (ה) וְהִיבֵל . . . ויִקְךָ – כן נקוד בכל ס"ט. (ו) אֲתַרְסִכִּיא – (כ"ל ה, ו'). רְחִיקִין – הר' בשוא. כן בבו"ד ע"פ כ"י וס"ט, ונכון בדרקוק. (ז) בְּיַתִּיא לְהָא דָךְ יִבְנוּן – כן מוטעם בבו"ד ע"פ ס"ט. (ח) דְיִיתְעָבְדוּן – מנוקד בשני שואין וב' דנושה. כן בבו"ד ע"פ כ"י מדויקים, ונשמיעו מס' דשמות ג', י"ב: תַעֲבְדוּן לית ומלא'. מַלְכָא – ברביעי בס"ט, ומתאים לנתוח ולחקי ההטעמה, וחוקף בבו"ד שבוש. ט) קְהִנִּיא, וכן להלן: ז', ב', כ"א: קְהִנָּא – הכ' בקמץ. כן בבו"ד ע"פ כ"י מדויקים. ר"י מכתב רש"ד"ל במעשה אפר 216. (י) וְסִינַי – בפסיק וגמנה בין פסקתא דספרא. (יב) לְהַשְׁנִיָּה – בה' בסוף. כן בב"ב ובקיטל ובבו"ד, וכמו בדניאל ו, ט' ט"ז, ז', כ"ה. וכן נראה משתיקת המס'. ד'י (בירושלם) – במונח. כן בכל הניל. אָנָּה – בה' בסוף ככל, אנה' שבדניאל ועזרא. ובדניאל ב, ח' הביאו ע"ז בוד' ססרה מפורשת. וכן בקיטל. יתְעַבְדַּךְ – בחדר ת' צירי

א (ח) לְשֶׁשְׁבַצַר – הש' בסגל בכמה כ"י וד"י, וכן בבו"ד. והם הוכיחו יפה על אמתות נקוד זה, ממה שלא הטעמה הש' במנחם במקום המתג הראוי בה, אלו היחה בצירי, ע"ד גְּלִטְשָׁצַר (דניאל א, ז'). ט) אַנְרְטְלִי (כס"ף) – במרכא. כן בבו"ד ע"פ כ"י וד"י.

ב (א) וַיִּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַם – כן מוטעם ברוב הס', ובמקצתם מוטעם: וַיִּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַם' כנחמיה מ, ו"א. אבל שנוי ההטעמה בשני המקומות מתאים לשנוי הסגנון, ששם כתוב. וליהודה: יש ששבו לירושלם, ויש ששבו לערי יהודה. כן נתפרש בדיוק בספר היחס. אבל כאן שלא החכר ספר היחס לא דקדק הכותב, וקרא לכלל המדינה, ירושלם ויהודה. ויהודה – בס"א וליהודה ר"י מ"ש והערתי הקודמת. (כא) בְּנֵי בְּיַת־לַחַם – כן מוטעם ברוב הס', ונכון. (מו) שְׁמִלִי – בסין. (מז) בְּנֵי (ראייה) – במרכא בס"ט. (ג) אֶסְנָה – בס"א אסנא' ר"י מ"ש שהעיר כאן שבדניאל ועזרא לא הקפידו הסופרים בין א' לה' בסופי המלים הארמיות. (נו) יַעֲלָה – בשוא פשוט (מ"ש). (נט) הַעֲלִים – חסר ו' (מ"ש ובו"ד). אַבוּתָם – מלא (הניל). סא) תְּבָנָה – כן בס"ט הח' בח"ק כמו בנחמיה מ, ס"ג (מ"ש). ובמס'ק שם נמסר: בְּנֵי, ומשתיקת המס' נשמע שכן גם נקוד הב' שוה בשניהם, וכן גם הובאו שניהם במשקל פְּעֻלָּה בס' הרקמה לר"י אבן ג'אנח צד 68, ומניחו העיר בהערה שכן מצא את שניהם מנקדים בכ"י של שנת נ"ד. אשה – סבירין לאשה' ר"י מ"ש. סג) הַתְּרַשְׁתָּא – כצ"ל מלעיל. סד) אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת – כן מוטעם בבו"ד ע"פ כמה כ"י וד"י. ששים – במקצת ס': וששים' (מ"ש), והוא נגד המס' אור רמ"ז. סה) מִשְׁכָּרִים ומשכרות – בכל מקום בחט"פ לבן אשר. סט) רַב־אוֹת – הב' והא' בחולם. כן בבו"ד ע"פ רוב כ"י וד"י, ודלא כס"ס ר"י מ"ש. אבל הוכחתם מן המס' ממה שלא נמנה זה עם. דנסבין א' באמצע תיבותא ולא קריין' אינה הוכחה, לפי שיש כמה השמטות במס' זו.

ג (ב) בַּחֲרִית מִשָּׁה אִישׁ – כן מוטעם בכמה כ"י וד"י, וכן בבו"ד. (ד) כַּמְשֶׁפֶט – הפ' בפתח. כצ"ל ע"פ מס' שמות כא, ט', וכן ברוב כ"י וד"י ר"י מ"ש. י) וַיִּסְדוּ – הו' בשוא, וכן קרא רש"י ז"ל אלא שנשתבשו דבריו בדפוס, וכצ"ל: וַיִּסְדוּ. משקל חזק מן יסוד, כמו: וַיִּשְׁבוּ וּמִירוּתֵיהֶם בְּךָ (יחזקאל כה, ד'), וַיִּשְׁבוּ מן ישב, וַיִּסְדוּ מן יסד, ומשמעותן וַיִּסְדוּ, וַיִּשְׁבוּ וכ"י'. ובמקצת ספרים: וַיִּסְדוּ, ובטלים כמעט. יא) נְדוּלָה בַּהֲלָל – הב' רפה. יב) זֶה הַבַּיִת בַּעֲיִנֵיהֶם – המלים האלה לפי טעמיהן הן משלים ישר לנשוא. בכ"ס: היו בוכים את הבית (על הבית) הוה הנראה עתה לעיניהם.

ד (ב) אֶסְרַךְ חַדְן – נמסר עליו: לית בטעם. פשוט בעיני שציון המס' הרשום על חדן צ"ל על אסר', והכונה היא, שרק במקום זה אסר' מוטעם, אבל בשני המקומות האחרים (מל"ב יט, ל"ז, וישעיה לז, ל"ח) הוא מוקף וְאִין בו אלא מתג (אֶסְרַי), ובמקצת ספרים אֶסְרַךְ חַדְן' לעולם מלה אחת, וכאן מוטעם פשטא בלבד, ונראה שסופריהם הביגו בלשון המס'. לית בטעם, שרק זה בפשטא, אבל חברוי במרכא. ובשני כ"י נמצא: אֶסְרַךְ חַדְן'. הסופרים ההם היו מסופקים בדבר, ע"כ נקדו והטעמו על שני האפנים. וכמה תגדל הפליאה על בוד' שהדפיסו ככה בהוצאתם, כאלו היחה הטעמה זו מקורית, ולא שמו על לב להבין שאלו היה כן, או היה המהפך מוטעם תחת הא' במקום המתג. והמס' שהביא המ"ש בבראשית לט, א' בשם הרמ"ה ז"ל מדברת רק מן הנמצאים בתורה, ואין ממנה הוכחה ע"ז. ג) הַמְלַךְ קוֹרֵשׁ – כן מוטעם בב"ב ובקיטל, ונכון. (ח) אָנָּה חַדָּה – שתי המלים בה' בסוף. כן בבו"ד ע"פ כ"י וס"י. (ט) וּפְתַח־סִכִּיא . . . קְבִילִיא – הפ' והב' בקמץ ובמתג (הניל) ר"י מכתב רש"ד"ל הנספח למעשה אפר צד 216. דְהוּא – בצירי (הניל) ע"פ ס"ט. י) אֶסְנַפֵּר – הא' במתג וקיטל ובו"ד. י"ב) יְהוּדִיא – ברביעי.

עולה יפה. יא) בְּבִי - בפתח. הנה השם הזה נמצא בעזרא ונחמיה ה' פעמים, ומתן א' באתנח (עזרא י' כח), וא' בס"פ (נחמיה י' ט"ז), שבהן ראייה הב' השנייה לקמץ מדין ההפסק, ויתר הני' כלן בוקף, והן בעזרא ב, י"א, ח, י"א, ובנחמיה ז, ט"ז. והנה על שלמעלה ב, י"א נמסר במס'ק: ב' קמץ, ר"ל שהוא ואחר עמו מנוקדים קמץ בוקף, וא"כ נפל ספק בין עזרא ח, י"א ובין נחמיה ז, ט"ז, איזה מהן בקמץ. ומאחר שאותו נחמיה בקמץ בכל הס' (מלבד כ"י אחד שראה הרו"ה ז"ל), יש להניח כי הוא זה ודאי, וכן קראו המ"ש בקמץ, וזה שלפנינו בפתח, שכן הוא נקוד בכמה כ"י וד"י. ומלבד זה הנה הוא נ"כ מסתבר, מאחר שבעזרא ב, י"א ובנחמיה ז, ט"ז חוקף ממלא מקום אתנח, וגורם חלוף תנועה, משא"כ זה שלפנינו שיש אחריו אתנח. וכ"ה בבב"ד. י"ב ועשרה - במקצת כ"י: ועשרים.

יג) יעִיאל - כצ"ל, ואין כאן קרי וכתוב (מ"ש), שכן זה אינו מן הד' שנמסרו במס' דרד"א, ט, ו' ובמס' או"א ס"י קמ"ו, ובמס' סופרים פרק ו', הלכה ז' כפי' הרו"ה ז"ל שכיון אל האמת. אבל ראייתו של המ"ש ממה שלא נמנה זה בין מלין דכתיבין ו' באמצע תיבותא וקריין י', במח"כ אינה ראייה כלל, שהרי כן במערכת המס' וכן באו"א ס"י פ"א נמסרו. מלין דכתיבין וכו' שלא במנין, והחזק עליהן: דלוג', ז"א שהרשימה קטועה, והרי לא נזכרו עמהן גם הד' שיש בהן קרי וכתוב. יד) ועמו - כן ברוב כ"י וד"י, וכן בב"ב ובקישל ובבב"ד. יז) בפיהם - הב' דגושה כרינה לפני פ'. ל' דבר - בתלג'. כן בס"מ ובהתאם לנתוח. יח) ושק"ב"ה - המתג בר' בכ"מ. כב) חיל - ג"א רכב' ר' מ"ש. כט) ע"ד - במונח. כן בבב"ד וכן בכמה ס"י. ל) משקל - כן ברוב הספרים, ובמקצתם בקמץ, וכן קראו הרד"ק והפרחון ואבן גאנח. לא) נספעה - בס"א הס' רפה' ר' הערת ב"ד. לב) ונבוא - כצ"ל מלא, שכן זה אינו מן ג' חסרים שנמסרו בבראשית לו, י'. ושבוש בלטרס ובבב"ד. לה) איל"ים ו תשעים וששה - בלגרימה ומנוח ורביעי. אבל הטעמת שני מונחים חוקף שבמקצת ספרים אינה אלא שבוש, ונגד הנתוח ההגיגי, להפריד את הכבשים משאר העולות ולחברן עם החטאות. עולה - מלא ברוב ס"מ ועמהם ב"ב ובב"ד ע"פ המס'. ובמס'ק שבוש.

ט א) כתעבותיהם - כן כתוב בכל הספרים בחסרון שני הוויין. וב"ד הדפוס: כתעבותיהם' ע"פ המס' דמלכים ב, ט"ז. אבל אין הכרח משם על זאת. המס' מסרה ט' כתיבין כן בלישנא חסר ו' קדמאה, אבל לא התנתה שיהיו מלאים ו' בתראה. והלא כן נמנה ביניהם: ותעבתיו' (דה"ב לו, ח') שהוא חסר דחסר ע"פ המס', וכן נמנה ביניהם: התעבה' (ירמיה מד, ד') שאין בו חולם שני כלל. ה) מתענית' - במונח חוקף בס"מ. ו) קי - כן לבן אשר. ח) ולתת לננו - במרכא וחביר. כן בבב"ד ע"פ כ"י ומתאים יפה לנתוח. ח) ט) קחיה - המ' במתג בס"מ. טו) קי אָין - במונח ודרגא (ולא במרכא) לפי המס' דפ' משפטים ר' משה"ט דף כ"ז).

י ב) גֶשֶׁ - בצירי ומתג. כן ברוב ס"מ. ט) כל-אנשי - במונח בכ"י וד"י: וכן בבב"ד. יא) אבתיכם - נוסח, ישראל' נמצא בשני כ"י. יג) רָב - בקמץ ע"פ המס'. יד) קְעָרִינוּ - הב' בסגול (ובמתג). כן ברוב כ"י וד"י. וכן הביאו הרד"ק ור"י אבן גאנח ז"ל בספריהם. ובמעוט ס"י נמצא: קְעָרִינוּ. זקני קְעָרִינוּ ע"ד - כן מוטעם בכמה כ"י, ונכון. כג) ושמע'י - רביעי (ולא בוקף) ברוב הספרים, וכן נראה ממה שבא. פתחיה' בלי ו' החבור ר' הערתי לירמיה כה, י"א. מד) נְגִשׁ - העירות: בס"א וְגִשׁ ובס"א וְגִשׁ'. הנה האבר האחרון של פסוק זה קשה בכלל, אך בכל אופן שיבואר, יהיה ויש מהם מחובר ביחד ומתאים להטעמה שבפנים או לנוסח, ויש מהם ו' ואע"פ שאין דומתו בכל המקרא. שיבואו ב' מונחים משרתים לוקף מבלי היות פשוט או ז'ק לפניהם, אבל אינו מן הנמנעות, אך הנוסח: ויש מהם ג' נשים" ור מאד, ובכ"י הוא הרַנַת שבהם. והנה עלה בדעתי באור לְאָמְרָה בהתאם להטעמה זו, והוא: שמתל נשים' תהיה רבוי בינוני מן היחיד: נְשֵׁה" ע"ד הנשאה, ומלת מהם' כמו מהן' (השוה: ותען להם מרים (שמות טו, כ"א)): יש שהיו נפרדים מנשיהם הנכריות, ולא הרחיקו את הבנים, אלא יהדום בהסכמת אמותם (וע' ראב"ע).

בהפסק, וכן להלן ז, כ"א. כן בבב"ד ע"פ המס': ב' חסר'. יד) ערו - בלי א' בסוף ע"פ המס', וכן בבב"ד. טו) ביתה - ה' במקום א'. שנים הם ע"פ המס', וחברו למעלה ה, י"ב. יז) וצפילי עינין - כן מוטעם בס"מ, אבל קדמא מנוח ומהפך שבוש בספרים. תר"י - במונח. כן בב"ב ובקישל ובבב"ד. למנין - ה' בקמץ. כן בבב"ד ע"פ כ"י. יח) במחלקתהון - במונח חקף. כן בהרבה כ"י, וכן בבב"ד ר' במעשה אפר 216. כ) הַטְהֵרוּ - המ' בפתח. כן בכמה כ"י וכן בבב"ד. והם הוכיחה מן המס' שמסרה עליו: לית אחד והטהרו (בראשית לה, ב'), ומס' או"א ס"י א'. כא) וְלֹל - בחולם ובטעם רביעי (מ"ש וב"ד). נג"י - ב' אחת ע"פ המס' דירמיה ל"ג. כב) קָיִן - בלגרימה. כן ברוב כ"י. וכן בב"ב ובקישל ובבב"ד.

ך ה) אהרן הכהן - כן מוטעם בבב"ד ע"פ ס"י, ונכון. ו) ספר - כצ"ל חסר ע"פ המס' דשמואל ב' ה. ובבב"ד שבוש שנרפס מלא. ז) סְבִיבֵי שְׂרָאֵל - בתלג' בס"מ. ט) אֶל-יְרוּשָׁלַם - במונח חקף. יב) ארתחשסתא - בויג'. כן בבב"ד, ונכון. יג) מְנֵי שִׁים טַעַם - כן מוטעם בבב"ד ע"פ כ"י, ונכון, שהרי א"א לסגול מבלי שיהיה אתנח אחריו. מתנַב - הד' בפתח ברוב הספרים, וכן נכון לפי הדקדוק הארמי. יד) גְעֻטָה, וכן בפסוק ט"ז: גְעֻטָה - ה' בקמץ. כן בבב"ד ע"פ כ"י. וכן נכון בדקדוק, לפי שהוא מקביל אל החולם העברי. טו) התנַבְבוּת - ג"א התנַבְבוּת, כן במקצת ספרים. יז) עֶל-מַדְבַּחָא - הקדמא בע' בס"מ. בכ"י אחד מוטעם, עֶל-מַדְבַּחָא רביעי, והוא שבוש, לפי שרביעי מפסיק פחות מטפחא, ויהיה נשמע בו התיחסות המובח בלבד לירושלים, ולא של הכית כלו. יח) בַשָּׂאָר - כלם בקמץ בכמה כ"י. וכן בקישל ובבב"ד ר' מעשה אפר צד 216. ודהבה - ה' במקום א', כ"ה ע"פ המס'. תַעֲבָדוּן - (כנ"ל ה' ח'). יט) לַפְלַחֵן - הח' בקמץ בחלופין לבן אשר. כ) דִי-יִגְלַל - כן בבב"ד ע"פ כ"י. כא) נְנַבְרִיָא - כן נקוד רוב הספרים. ויש כמה נוסחאות אחרים, והעירות עליהם. יתעבד - בחירק (כנ"ל ה' י"ב). כב) קְרִיין - העירות על ג"א. פתב - נמנה בין פתחין באס"פ. כג) מַלְכוּת מַלְכָא - במרכא וטפחא. כן ברוב מכריע של כ"י, וכן בב"ב ובבב"ד, ונכון. כד) זַמְרִיא - זו אחת מן ו' מלין באולא ומהפך ע"פ מס' דיוקרא כה, ט"ו. קִית אֶלְהָא - ונ"א במרכא וטפחא. כן בבב"ד ור' תרגום יהואש. כה) וְאִנְתָה - כתיב בה' בסוף. כן בקישל ובבב"ד ע"פ כ"י. ונמצא שסלה זו כ"כ בתבילא ובעזרא בכ"מ, וע"כ לא נמנה במס', לא במערכת ולא באו"א עם מלין דכתיבין ה' בסוף תיבותא ולא קריין. ל' כל-עמא - ברביעי. כן בבב"ד, וכן נכון לפי הנתוח ההגיגי וחקי ההטעמה (ור' ת"א 65). כו) דינה - בה' ע"פ המס'. כח) נְיוּעֵצִיו - במונח חקף לבן אשר.

ח א) אבתיהם - חסר ו' ברוב הס', וכן נכון. הנה במערכת המס' נמסר י' חסרים בכתובים, ובפרוטרוט לא נמנו אלא ט', וכלם בד"ה בלבד. וגם באלה נפל שבוש שנשמט אחד והוכנס במקומו א' דירמיה שלא מן הענין, כמו שכבר העיר ע"ז הח' פ"ד בערכו. והנה בכל התשעה דר"ה נמסר בצדס מנין החסרים, ואין הרשימות מתאימות. במקומות אחרים נמסר: ט' חסרים בספרא', ובמקומות אחרים: ו' חסרים בספרא', ובמקומות אחרים: י' חסרים בכתובים' בהתאם לכתובת מסרה רבתא שהוכרתי, ובמקום אחד: לית חסר'. והנה הח' פ"ד הביא מספ' כ"י סיוס: וכל עזרא דכו' חסר', ובאמת כל ספרינו מסכימים כן. ומעתה אנסה לישב את הסתירות: אבתיהם' חסר נמצא רק ו', והם: בד"א ה, כ"ה, ט, ט', כה, ל', כט, כ', ובד"ה ז, כ"ב, כ, ל"ג. ובלשונא: ר"ל: עם אותיות השמט בראשם נמצאו עוד שלשה, שהם: בד"א ט, י"ט, ו, ד', ובד"ה ו, כ"ה. וכל השלשה דעזרא נכנסים תחת כלל אחד: וכל עזרא דכותיה חסר', מה שנשמט במס' שלנו. וחו' י' חסרים בכתובים'. ובד"ה ו, ד' על 'לאבתיהם' שנמסר: לית חסר', צ"ל: לית וחסר', ור"ל שבד"ה לא נמצא יותר. לאבתיהם' אלא זה והוא חסר. ובד"ה כט, כ', שנמסר: ט' חסר כתי', צ"ל: בס"י (=בספרא), ובד"ה ז, כ"ב, שנמסר: ו' חסר בכתובים', צ"ל: י' חסר בכתובים'. ובוה הכל

נחמיה

ירמיה: והלא ט' הן עם החמות דשה"ש ה' ז' ואני תמה על חמיהם איך לא ראה שנשמת שם פסוק אחד, שהרי הכתובת אומרת: חמות ח' בקריאה, ומסרה את שמונתם בסמנים: תקפו דמלכא חבלו ובנה ואייטיב מגבלט נפק דמדברחא, ובפרוטרוט נמנו ז' בלבד, ואלה הם בצינו מקומותיהם לסמניהם: ס"ב נה, י' (דמלכא), יחוקאל כו, ד' (חבלו), דה"ב ה, ה' (ובנה), תהלים נא, כ' (ואייטיב), נחמיה ד, א' (מגבלט), שם ב, יג (נפק), איכה ב, ז' (דמדברחא). אהה נראה בעליל שנשמת פסוק המתאים לסי', תקפו, והוא ודאי: מצאי השמרים (שה"ש ה, ז'). תקפו הוא מענין ותנפלות ותפיסה בחוקה, השוה: תקפה אחד בפנינו (כ"מ ו' ע"א). ואין התמיהה נופלת אלא על השמטה, בחומת' דספרא (כו, יג) כאלו קראו שם, בחומת' (ור' הערתי שם). הפרצים - (ור' הערתי הנ"ל). וקשתתיהם - הש' דגושה והת' רפה בס"מ, יד' במקום - ברביעי בב"ב ובב"ד ונכון. טו) והיו - כן בכל הס' מלבד מעט מעט כי שנמצא בהם, והיה, וכן הובא בגמ' (ברכות ב' ע"ב, ומנח"כ ע"ב), אע"פ שאין ראיה מן הגמ' על הנוסח (ור' מ"ש דה"א ה, כ"ד). והנה נושא, והיה היום והלילה, ושל, והיו איש ונערו (וכן בתרוגס יהואש), וההטעמה אחת לשני הנוסחאות.

ה) והנה אנחנו כבשים - כאן מקום פליאה גדולה שבמס' רבתא וכן באר"י סי' ב'. א"ב' מן חד וחד, חד א'ל וחד ע'ל ולית דסמך, נמסר: אל אחינו דפסוק זה (ובמס' רבתא נשמת הפסוק) לעמת, על אחינו דבראשית מב, כ"א, ונראה מזה שהכניסו בפסוק שלפנינו, אל אחינו, ומקום התוספת אפשר באחד משלש המקומות: אחר, כבשים, אחר, לעבדים או אחר, נכבשות, מה שלא נמצא בשום ספר, וע"כ השמיטוהו במס' רבתא (וכראה). והן אמנם הח' באער השכיל לשבש את המס', ולתקן במקומות אלה: על א'חד' (בראשית כב, ב'), א'ל א'חד' (ויקרא יג, ב'), אבל התקן העזה גדולה, מאחר שבמס' מפורש: והנה אנחנו כבשים, ועוד שכן יוצא מן המס' גם במקום אחר, והוא באר"א סי' ע"ו: אב מן חד וחד על דלוג ולית דסמך, שנמנה ביניהם: על אחינו הנ"ל, ושם הלא נמנו רק אלה שבמקום אחר באים באל', וצ"ע. ושד תינו - מלא' (כלמעה ג, וד') בכל ס"מ, ו) אתינן עקלתם - במנח"כ חקף בב"ד ע"פ סי' ט) ויאמר - כצ"ל בוג' (יד) אכלתי - נמנה בין פתחין באס"פ דספרא. טו) הראשנים - חסר ו' בס"מ, וכן נכון ע"פ המס', שכן נמסר לחלו' על של דה"ב טו, י"א: לית מלא', והנה מלה, הראשונים יש בת מבוכה ברשימת המס', שבמערכת נמסר עליה: הראשנים אינן כ"ז, בבמדבר ו, י"ב נמסר: כ"ט, ובכ"ז ערפורט מצא הח' פ"ד במקום, כ"ט, כ"י, והוא בארה"י שהכונה היא: לי (שלשים), שכן דרך המס' לרשום: כ"י במקום, ל' כדי שלא להחליפה עם ל' (לית), ובאמת נמצאת המלה ל' פעמים במקרא, ורשימת, כ"ז נשתבשה מן כ"י, אבל רשימת, כ"ט לא מצא הח' פ"ד איך ליבשה. ונ"ל פשוט שהיא רומזת על החסרים, לפי, שכאמור, אחד מהם מלא. אחר - צ"ע בראב"ע שכנראה קרא: אחר, גם - במקף בב"ד ובכמה כ"י. יח) שש - במנח"כ (כנ"ל). יט) זכרה ל' - הלי רפה (ור' הערתי לתהלים מה, ה').

ך) ולא ינותר - מלדע בב"ד ובכמה כ"י. ב) בכפירים - מלא (מ"ש), וכן ברוב כ"י וס"י וע"פ מערבאי (ק"הג). יא) האיש - בפתח ע"פ המס' ורוב הס' (ור' הערתי למשלי יח, כ"ד). טז) ויך און - במנח"כ ע"פ המס' (ור' מ"ש). יז) אגרותיהם - מלא (ב"ד ע"פ סי').

ץ) ה) הם - במכראת בס"מ (ור' משה"ש כ"ז). ז) נחמני - מלדע בס"מ. ע) גם - כן בב"ב ובב"ד וברוב כ"י וד"י. כ"ד) חדף - חסר ע"פ המס'. כ"ט) ובארות - מלא בכל הספרים. לא) ועשרים - בוי החבור, כן ברוב הספרים, וכן בב"ב ובב"ד. מג) להגודו - כן כתיב וקרי (מ"ש). וכן בב"ב ובב"ד, וכן בהרבה כ"י וד"י. נ"ד) בצלות - נמסר עליו: ל', לפי שזה נקרא ב', ובקרא ב', ג' נקרא ב', נח) יעלא - בחס"פ ובא' בסוף (מ"ש). נ"ט) הצביים - מלא ברוב הס', ובמס"פ: ל', ודלא כב"ד. ס) מבנות - בנרשים. כן במקף ובב"ד, ונכון. אשה - סבירין

א) ויהי בחדש כסלו - כן מוטעם בב"ד ע"פ סי', ומתאים יפה לנחמו, שכן מלת, ויהי' שנושאה ככל הספור הבא, מופסקת יותר סמלת כסלו' הבאה באמצע תאור הזמן. ג) מן השב"י - כצ"ל, ולא: הש"ב"י. ד) ואהי"צם - במקף בב"ד ע"פ סי'. לפני אלהי - בטפחה ומרכא בס"מ. ה) אָנָא - הא' במנח"כ (ור' הערתי ליונה א, י"ד). ו) אונך - במנח"כ. זה אחד מן ג' מקומות שבהם ד' משרתים לקריניפורה. חבירו הם: בש"ב, ב', ובירמיה יג, יג (משה"ש כ"ד בשם בן בלעם). ט) והביאתים - כן כתיב וקרי ע"פ המס' דירמיה כ"ה כפי שנתקנה ע"י הרו"ה (ור' פ"ד בערכו). יא) תהינא - במקף בכמה כ"י, וכן בב"ד. והצליחה נא - בקדמא ומתוך דגוש אתי מרחיק. כן בב"ד ע"פ כ"י.

ב) כ"י אים - זה אחד מן ג' מוקפים ע"פ המס'. חבירו: כבראשית טו, ד', ובמדבר לה, ל"ג. ג) נך עו - הר' בשוא, והיה ראוי להיות: נך עו' לפי ההקשה, אלא שהוקל בהיטות הדבור, דוגמת: יך מו' שמות טו, ט"ז, ויך מו' (דברים לה, ח') ת': יך מו', יך מו', ולא חששו למעוה במרת המלה, שהרי למדה היא מענינה. ופליאה לי על רש"ל במח"כ הגדול, שמר נ"ך ע' (בראשית כא, י"א) מן, ירע' (ישעייהו, י"ד) ע"מ: נ"ך ע', שהפתח ת' סגל להרחבת הגרונית, והעלים עיניו ממה שהניב הזה נמצא כמה וכמה פעמים במקרא בעבר ובכינוי: רע בעיני פלוני, ולא: יך ע' (בעבר), נך ע' (בכינוי). ונראה שבא לירי חנחה זו, לפי שלא מצא נמוק מספיק למלעיליות וירע' נוד הנהג בכפולים שסופם פתח (נ"ך ע', יך ע'), אבל כן גם: נ"ך ע', ואכ"מל בזה. ונקוד "נך עו" דכאן הוא להקלה. ראה: Grammatica della Lingua Ebraica §. 474, 480. וי"ט ב לפני - כן מוטעם בב"ד ע"פ סי'. ט) שרי - נס"א. חו כונת המס': לית בטעם (ב"ד). יג) המן פרוצים - זו אחת מן ג' מן מלין כתיבן מלה חדא וקריין תריין, וע"כ "המ" במ' פתחה. ולפי הכתיב כנראה היתה הקריאה: המן פרוצים (פרצים סתומים בנפתיע לפי שעה), ומלת, בחומת' אפשר היו לקרוא: בחומת', ולהחזיר עליה כנוי, ושעריה. ובאמת יש כאן אם למסרת הכתיב, שכן בכל הענין מדובר רק מחומה אחת (ורק להלן ד, א' נופל יפה חמות' ברבוי, לפי שבא לאמר: החלו הפרצים להסתם, ושרם נסתמו היתה החומה חומות מרובות). ועוד שעל חומות' ראוי להאמר: הן פרוצות, אלא שאחר זמן משנפסק השם, מפרוץ' מפי המדברים, ונתבטל שמושו בלשון, נתקן הקרי כמו שהוא לפנינו. ולפי הקרי אפשר להסב, הם' על אנשי העיר המובנים בענין, וע"ד, היהודים הפרוים (אסתר ט, ט). ומעתה הם' וכנוי, ושעריה' שניהם חזרים על, ירושלים, אך בחלוף המושג, ובין כל המפרשים לא הוגיש זאת כי אם רש"י ז"ל, והוא פ"י כן, הפרצים' להלן ד, א', ואמנם בחלוף ממה שפ"י, כאן, אך בכל אפן רצה לפנוע מלהחזירו על חומות'. טז) עשה (המלאכה) - בצירי, שכן זה לא נמנה בין כ"ב פתחין במ"ב, ב'. יט) אשר - במנח"כ. כן בב"ד ע"פ כ"י. כ) השמים - ברביעי (הנ"ל) בהתאם לנחמו ולחקי ההטעמה (ור' תו"א 66).

ג) יט) עלת... המקצוע - שניהם חסרים ע"פ המס', אבל: כ) המקצוע - מלא כמפורש במס' דיוחוקאל מן, כ"א, ורשימת המס"פ: ג' חסר' שיכת לשל פסוק י"ט (פ"ד ערך סצע). וכן בב"ב ובב"ד, ומעם, מן המקצוע' קדמא וחקף ברוב הס', והוא המתאים לנחמו, ולא רביעי או גוש כמצא במקצת ספרים. ל) שני - סבירין שנית', כן במס'. לא) עלית הפנה - כאן חצי הספר (ור' מ"ש כאן ולהלן ז, ס"ח), ובספרים שגרשם כן אחר, והרכילים' הוא תוצאת השבוש של תוספת פסוק כס"י ז, ס"ח.

ד) א) לחמות - זה חסר ו' קדמאה ומלא תנינא ברוב הס', ובמעטם: לחומת', וכן בב"ד. ומס' דיוחוקאל כו, ד' שמסרה: חומות ח' בקריאה, לא באה אלא למסור מנין חומות' ברבוי לעמת, חומת', ואין לה עסק כלל בענין מלא וחסר (הת' פ"ד במכרת המס'ה ערך חמה בשם הרו"ה). ובסוף הערתו שם הביא תמיהת הרו"ה על מה שמנחה המס' ח' חומת מלבד

דברי הימים א

טו, ח, ושבוש במס'ק. לו) וצאנינו - בי' כרוב הספרים, ונסמר עליו: לית כ"כ. לח) הלוי' - בוקף כמעט בכל ס"י וכ"י, וכן בב"ד.

יא א) נורלות - מלא דמלא (כנ"ל י, לח) ושבוש במס'ק. ג) באחזתו - הו' הנושה. ז) בן־קול'ה - קדמא ודרנא במלה אחת כן בב"ב ובב"ד, וכן מוכרח להיות, שכן אין חל"ק שאין אחריה קדמא. יב) עשה - בה', שכן לא נמנה בכלל, י"ו כתיבן י"ב בפ' ויקהל, וכן בב"ד (ר' מ"ש). כח) ובצק־לג - הצ' במתג והל' בפחה. כן במ"ס. ל) ויחננו מבאָר - כן מוטעם בב"ד ע"פ ס"י. לא) מכמֶש - במקמֶש ובסין במ"ס.

יב ד) עדו - בלי א' בסוף (כלמעלה עורא ו, יד) ע"פ המס', וכן בב"ד. ננתו - במ"סא ננתון' ר' מ"ש. י) ואלישיב את יודע - בלי מלת, הוליר'. כן בב"ד ע"פ ס"י וכ"י (ור' מ"ש). טו) לחרים - זה מלא בב"ד ע"פ ס"י. כב) על - סבירין עד'. כן במס' דפ' ויחי. ל) וַיִּשְׁתְּרוּ - הש' בפחה בכ"י מדויקים. לט) ועל... ועל - סבירין ועד'. כן ע"פ המס'. מא) אליועיני - בפחה ומלא דמלא ע"פ המס'. מנ) דיִשְׁמָחוּ - מלעיל במ"ס. ונ) הנשים - כן מוטעם בב"ד ע"פ כ"י, ובהתאם לנתוח. ירושלם מרְהוֹק - מ"ש וב"ד. מד) ולמעֶשְׂרוֹת - הע' בשוא במ"ס. מה) ושלמה - בו"החבור. כן בב"ד ע"פ ס"י וכ"י. מז) וַתִּגְנֹן - בתביר לפני תביר. כן בב"ב ובב"ד (ור' מ"ש) כ"ו ע"ב.

יג טו) בָּיוֹם מִכְרָם - בטפחא ומרכא במ"ס. יז) אֶשֶׁר - במנות. כן בב"ב ובב"ד ובכמה כ"י. יח) אֶבְתִּילֹם - במנות חקף במ"ס. כא) אלהם, וכן: כב) ובאים - בפשטא במ"ס. כה) ואשביעם, וכן: כח) ואבריהו - מלאים י' בכל ס"מ. ומה שנמסר על, ואשביעם: ד', בלישנא, אין הכונה על מלא וחסר כלל, אלא על הניב, השביע בשם, וציון המס' צ"ל בין המלים, וחבריו הם: בכראשית כד, ג', מ"א ב, מ"ב, ודה"ב לו, י"ג. ל) וטהרתים - ס' זעירה ע"פ מס' אורא ס"י פ"ד. לא) בעתים מזמנות - במקצ' יש ביניהן פסיק, אבל לא נמנה בפסקא דספרא. בשולי הגליון: סכום פסוקי דעורא ונחמיה תרפ"ה, ולא תרפ"ח (ר' מ"ש), וע"כ נתתי בהם ס"י בהתאם לענינים:

בונה ירושלים ה'.

לאשה, כן ע"פ המס'. סח) סוסייהם וכו' - כל הפסוק שרובו מוטעה ע"פ המס' ר' מ"ש, הוונתו ביהושע כא, ל"ו, ובכל ס"מ איננו. טט) חמשים - כצ"ל בוקף ולא ברביעי. ע) דרכמונים - מלא ע"פ המס', זמן בב"ד. עב) והשווערים והמשררים - כן מוטעם בב"ד ע"פ ס"י וכן נכון ע"פ הנתוח.

יד ז) יוֹבֵד - כצ"ל בקדמא ולא בפשטא. ט) הכהן - בפסיק במ"ס. היום קדש - בקדמא ומרכא, כן בב"ד, ונכון. י) ממתקים - הת' רפה בכ"י, וכן בב"ד ע"פ ס"י. יא) הסו - מלעיל בכל ס"מ, לפי שחשבו את הו' יתרה, משום שמלת התרנושות אין הבחנת מין ומספר ראויה בה. ואל - בטפחא במ"ס, כפי הכלל: אין אס"ף בלא טפחא. טו) יִשְׁמיעו - בתל"ג (ולא ברביעי) לפי הנתוח, וכן בב"ד ע"פ ס"מ. וַיִּקְוֹל - במנות, והוא יוצא מן הכלל (משהט ט"ז ע"ב). ועל־עַץ - כן בב"ד ע"פ ס"י, ונכון. הך - בפחה במ"ס. עבות - מלא בב"ד ע"פ ס"י, ושבוש במס' ר' הערת (ב"ד).

טו ב) אבתיים, זמן: כג) לאבתיים - חסר ו' ברוב הספרים, ונכון ר' עורא ח'. ד) ובני - הנ' בחירק במ"ס. ה) ומרוֹמֶם - במקמֶש. כן בב"ד ע"פ רוב ס"י. ומרוֹמֶם על־כִּלְבֶּרְכָה - כן מוטעם בב"ד ע"פ ס"י, ונכון. יב) הנחיתם - מלא ברוב ס"י. יד) ומצנות - הטעמת ב"ד: ומצנות וחקים' אינה נכונה לפי הנתוח. טו) נתת - חסר ה' (מ"ש ע"פ ס"י, וכן ב"ד), וכן הובא בק"ה למערבאי. יז) ויתנו - במרכא (ב"ד ע"פ ס"י). ירב - ג"א רב', כן במס' אורא ס"י ל'. כב) ואת' אַרְץ עֹנֵן מֶלֶךְ - כן מוטעם בב"ד ובכמה ס"י. כג) לאבתיים - הל' הנושה מרין אתי מרחיק בעלילת מתג. כט) סוררת - בכזריה ז', י"א נמסר: ג' ב' חסר, וע"פ רוב ס"י זה הוא המלא. לו) לאבתינו - הל' הנושה (כנ"ל כ"ג).

י י) קליטא פלאיה - במרכא וטפחא, והפ' רפה. כן בכמה כ"י, וכן בב"ד, ונכון. לב) המקחות - המ' בחירק. כן בב"ד ע"פ המכלול. לד) וקל־מלאכת בית - כן בב"ד ע"פ ס"י. לה) והגורלות - מלא דמלא, שכן אינו בכלל ד' חסרים שנמנו במס' דויקרא

דברי הימים א

מקף ח"ג (ובני־כ"ו), ורגלים לדבר מלשונה: בטעם מונח' ולא: בטעם מונח' חוקף. טוף דבר: אחר שהענין מסובך והמסרות חלקות ביניהן, אין לנו אלא ללכת אחר גוסח רוב הספרים. ורעמא, רעמא - שניהם בא' ע"פ מס' פ' נח ר' מ"ש. ומה שרשם במס'ק על, שבא': לי כתיב א', צ"ל על, רעמא. יג) צידון - מלא ברוב ס"י כרשימת מס'ק. יד) ואת־הַאֲמֹלִי - במנות חקף בכמה ס"מ ועמהם ב"ד. טו) הַעֲרָקִי - במס'ק: כ"י, ר"ל: שנים הם שהה' בפחה. חברו בבראשית י, י"ו. אבל הנקוד הר"ן בשניהם הוא במקמֶש, ואולי צ"ל: "כ". כט) תלדותם - כצ"ל ע"פ המס' דשמות ו, ט"ז (ר' מ"ש). לו) ותמנע - כצ"ל במקמֶש ע"פ מערכת המס' ערך פח ואורא ס"י כ"ב: ג' מלין פתחין חד חד ולית דכותיה, וע"פ מס'ק דבראשית לו, י"ב (רו"ה וב"ד). אבל מס'ק דשם לו, ס': תמנע. כלהון קמץ בר סן חד' אין להוסיף סיוע ע"ז (כרו"ה וב"ד), לפי שבוה מסתבר כבעל מס'הק שהוא טעות המעתיק וש"ך למלת, אַלְהָ (מ"א), שבכ"מ הא' במקמֶש קטן (צ"רי) מלבד פעם אחת (יהושע כד, כ"ז). מנ) בלע - במנות (ולא ביחוד). כן בב"ד ע"פ כ"י, וכן נכון, לפי שבקבעור' מלה זעירה. מט) עכבר - חסר ע"פ המס'ק דבראשית לו, ל"ח. נא) תמנע - במקמֶש (כנ"ל ל"ח).

כ ו) וַיְהִי - בנרשים, זה אחר מחמשה ברה' המוטעמים כן ע"פ המס', וחבריו: ברה'ב ת, א', י, ב', יב, כ', כט, ל"ב. והו' בלי מתג. בכלל אין מתג נוהג במלת, ויהי', אלא כשהיא מוטעמת פשטא או מוקפת. ד) ילדה' לו, וכן: ה) בני־פרץ - במקמֶש בב"ד ע"פ ס"י. טז) ועשה־אל -

א א) אֲדָם שֵׁת - במרכא וטפחא (ולא בחפך) ברוב ס"י, וכהטעמת הפסוקים בני ג' מלים שלאחריו: ו) ודיפת - ב"ד, ולהפך: ז) ורודנים - בר'. כן הם ע"פ המס'. ט) כוש - בוקף כמעט בכל הספרים וכ"י, ומתאים לנתוח. וב"ד (ולפניהם הרו"ה) הטעמיה רביעי במקצת כ"י, ונסתייעו מהטעמתה בתורה (בראשית י, י'), אבל גם שם מוטעמת זקף ברוב הספרים, וכאמור דגא הנכון, וכן הוא בחומש רש"ל, ולא עלה על לבו כלל לשנותו לרביעי בתקוני הטעמים שלו בכ"ח ס'. והרו"ה שהטעים, כוש' ברביעי, וחקיף, בנירצ'ת' (פסוק ה'), בנירצ'ר' (ט"ב), ראה הכרח על זאת במס' רחאא אח בן: בני פלוני ה' בטעם ברה' וס' בני שם, בני יצחק, ובני שעיר, בני שובל, ובני דישן חמרן ואשכנז, שהוקשה לו מה שגמצא עוד בכמה מקומות ברה'. בני פלוני' בטעם מנח חקף, וע"כ החליט לנרסו במס': ה' בטעם בענינא ברה', ר"ל כשרשה ראשונה בלבד, ובאשר עמדו לגורו, בני יפת, בני אצ"ר, שגם הם מוטעמים מונח חקף ברוב הספרים, נטה אחר המועט לחקיפן. ולא שם על לבו כלל שזה בלתי אפשרי, שהרי אלו היו מוקפות, או היה ראוי להיות טעמן זקף גדול ר' תלע ס' שפ"ט ז וקדקוק קטן לרס"א דף י"ב) ולא ז"ק. וב"ד כנראה הבינו את זאת, וע"כ סרו מאחר מס' שלנו בכלל, ונטו אחר מס' כ"י שזו נרסתה: בני פלוני ה' ר"פ בטעם מונח בענינא ברה', וס' בני יפת, בני שם, ובני שעיר, בני שובל, בני אצ"ר. וכפי מס' זו לא החקקו אלא לשנות הטעמת, כוש', ע"כ העלימו עיניהם מן חנחה והטעמו, כ"וש' ברביעי, מה שא"א כנ"ל, ואם יש שנוי כהטעמת, כוש' לפי אותה מס' אינו אלא

בס"מ. יד) אביחיל - ברביעי. ולא במונח כנמצא במקצת ספרים, וע"כ אלה בלנרמיה. יחרו - ג'א יחרי כתיב. כן הוא ע"פ מ"ס דלהלן ח. ז', ומס' או"א סי' רי"ג אבל לא נמנה עם, כ"ד מל"ן כתיב י' בסוף חיבוא וקרינ' ו' וס' קל"ז. וע"כ נראה שהיא במחלוקת. טז) וישבו - (כלמעלה ד, כ"ח). ובבנתיה ח"ו ע"פ המס'. יז) התגשו-הח' בחט"פ בס"מ. יח) וחצ"י - (כפסוק א'). כא) מקניהם - ברביעי. כן בבז"ר ע"פ ס"י. וכן נכון ע"פ הנתוח, לפי שהגמלים, הצאן והחמורים הם פרטי המקנה. וצ"אן - ברביעי, ולא בפשטא. שכן אין הפשטא מתרדף שלשה (משה"ש ט'). כה) אלהי עמי - בז"ר ע"פ ס"מ. כו) תלנת - הל' דגושה והג' רפה בס"מ כלמעלה ו', וכן להלן דה"ב כח, כ'.

ך) וק"ש - הש' רפה אחר שורק חסר. ו) יאתרי - הא' בקמץ ובמתנ בס"מ. ז) עמינדב בנ"ו - במונח חוקף. כן בבז"ר ע"פ כמה ס"י. יג) הבכרו - נמנה בין פסקתא דספרא. יז) לפני - בקרמא ולא בפשטא בכל הספרים (חוק מלטרס). וכן נכון מפאת חקי ההטעמה, לפי שאין פשטא מתרדף א"כ קדמו רביעי, וגם מפאת הנתוח, שכן מלת היחס במסיכוחה לשם ארוקה בו יותר משם הסמוך לשם שהוא עצמו סמוך לסמוך הסמוך, כמו: כלי-עבדת משכן אהל מועד (שמות לט, ל"ב), דראשון ראשון מרובה בהפסק, ובכ"ז מלת, כלי מקופת. ואין מלת היחס מופסקת כדון השם אלא א"כ יש בה נחץ מיוחד, כמו: כל קהל עדת ישראל (שם יב, ו'), וכן: אחרי דרך מבווא השמש (דברים יא, ל'), שענינו: פנה והלך הרבה על פי הכוון המערבי, וכמו שבאר הראב"ע ז"ל: שתלכו אחר צד מערב ותמצאום. דרך=כוון. השוה: הבט דרך ים (מ"ב יח, מ"ג), אחרי=אל, השוה: אחר המדבר (שמות ג, א'). וכן דעת רש"י ז"ל שם, אלא שהוסיף עוד הבחנה רקה במלת היחס, אחרי, משה שבאה בתמונת הרבוי, שיש בה חזוק והפלה של כוון אחר כוון בהלך מרובה, ובהתאם לכללו של ר' נחמיה: אחר סמוך ואחרי מופלג, ולולי נחץ המלה, הייתה ארוקה ביותר אל דרך, והיתה מוטעמת בהפך נסו"א ודרך בפשטא. לד) ללל - במקף. כן בבז"ר ע"פ ס"מ. מג) חילן - בס"א חילו' (ר' מ"ש). מה) עלמת - בס"א עלמת' (שם). נז) וממטה - בפשטא (ולא במונח) כדון לפני מלה בכירה. סז) יעזיר - הע' בשוא פשוט ומלא י' ע"פ המס'.

ץ) ראשים לבית אבותם לתולע - כן מוטעם בבז"ר ע"פ ס"מ. ושנים - בתביר (הג"ל). ג) חמשה ראשים - (הג"ל). וכן נכון לפי הנתוח. ח) ואליועני - (כלמעלה ד, ל"ז). וירמות - חסר י' אחר הר' (מ"ש), וכן לעולם כשהר' מנוקדת צירי. יב) בנייעיר - במקף. כן בבז"ר ע"פ ס"י. יג) נפתלי - ברביעי. כן בכמה ס"י, ונכון. כג) בביתח-הב' דגושה כדון ב' שואית לפני ב' (כח) בית-אל - (ר' בראשית יב, ח'). עדי-ע"ה - כצ"ל (ולא: עוה), וכן כתיב וקרי למערבאי, ואף למרנחאי, עדיה קרי ב"י, אלא שנוסחתם: ע"ד ע"ה מלה אחת (מ"ש), ובז"ר הביאו גירסא בחלופין: למרנחאי, עדיה כתיב עוה קרי. ובכל אפן מסרתנו היא מערבאית ולפיה ע"ד ע"ה כתיב וקרי, שכן במס"ק נמסר עליו: לית, ור"ל כניב הוה: עדיעיה, ואם זו אינה ראייה, כי אף למרנחאי, עדיעיה לית, הנה בכס' או"א סי' א' נמסר חד עיה מה שלפנינו וחד ועיה (נחמיה יא, ל"א), חו ראייה ברורה. ואין לכחד שנמצא גם מסרה נדר זה באו"א סי' רס"ז, י"ז יחידאין עד ולית דסמך ולא נמנה זה ביניהם, ואפשר שלא נמנה שם אלא מה שהוא לרברי הכל, משא"כ זה שהוא במחלוקת מרנחאי. ואולם הנ"א ז"ל קרא, עוה' וקבע מקומה, במקצוע מערבית צפונית לאפרים, ולא זו עוה שביהודה, והוא פלא שתפס כנוסח מרנחאי הג"ל. והנה הח' ר' יעקב קאפלאן העיר בס' מחקרי ארץ (לר' שלמה לעווענאן) בערך תפס, שמאחר שנודע לנו מסציאות שתי ערים בשם תפס, האחת על יד נהר פרת הנודעת בספרי העמים בשם Thapsacus שהיתה בקצה מורחית צפונית לממלכת שלמה, והאחרת בשם זה בגבול אפרים סמוכה לשרון ותוצה, והיא זו שהכח מנחם מלך ישראל (מ"ב טו, ט"ז), הנה לפי דעת הנ"א ז"ל שנמצאה עיר עוה באפרים, חובן היטב מחלוקת רב ושמואל (מגלה יא, א'): חד אמר תפסח בסוף העולם (סוף גבול ארצו) ועוה (שביהודה) בסוף העולם (סוף גבול המערבי), וחד אמר תפסח ועוה (האפרתיות) בהי' הרדי הוה קיימ' וכ"ז. והנה

ב' מלים מוקפות בכל ספרי דפוס (מלבד בז"ר) שראיתי, וכן בקיטל. כא) ואחר - בנרשים. כן בבז"ר ע"פ ס"י. כג) גשור . . . בני מקיר אבי - (הג"ל כ"ל). כט) אביהל - בה' ע"פ המס', ונמסר עליו: ב', וחברו בדה"ב יא, י"ח, ושם נמסר: ב', ובספרא. ובשני המקומות הוא שם אשה. מ) קסמי וקסמי - הראשון קמץ בז"ר והשני פתח. כן בס"מ, וכן נכון ע"פ מס' או"א סי' כ"ג. מט) מכבנה - בה' ברוב ס"מ. נג) הצרעתי - הצ' כלי מונח (או מתנ) בכמה ס"מ ועמהם בז"ר, וכן נכון, לפי שהוא קמץ קטן הברה סגורה, וכנקוד השם, צרעה" בכ"מ. והאשתאלי - במאיילא, חו אחת מחמש מל"ן המוטעמות כן ע"פ מס' ויקרא כא, ד'. נה) הקינים הבאים - בז"ר ו"ג. כן בבז"ר ע"פ ס"י, ומתאים יפה לנתוח.

ך) וכן להלן: כ, ח': גולדו - הג' שרוקה והל' דגושה. וי"ל בדקדוק המלה, שיש בה הרכבת נפעל עם הפעל, או יותר נכון: עם פעל ר' חל"הפ הערה 116), דונמח: קנאלו (ישעיה נט, ג'), ומלה זו בשלמותה: קנאלדו (ור' רש"י במדרש ה, כ"ב), והוראתה כאן: החיחסו להיות מן הגולדים לו בירושלים אחר המשחו למלך על כל ישראל, וראויים אפוא ביותר לירושת המלוכה ר' רל"בג שב"ה, י"ב), ולהלן: החיחסו להיות מילידי הרפא. ושורק זה אינו באמת אלא קבין בקריאתו (ר' דר"ק), ובה בתמונת שורק בסבת הו' של הכתיב, גולדו'. וע"כ לא נמנה הג' בס"מ, וממילא נפטרה גם מנגש אתי מרחיק הבא בסבתו. יז) ובני יבנה אסר - הטעמים מתמיהים, שהרי היר"ל: ובני יבנה אסר, ואולי כונת הטעמים: יבנה בהיותו אסיר, ורסו לאנדת סנהדרין ל"ז. וכן דעת שנים מחכמי העמים: קלארקע ובוטה. אך יותר ג"ל. שאסיר' הוא שם כבוד שקרא לו אויל מדרך ר' ימים מקדם להנה ר"ח הירושענאן, צד 33), וצרוף, וכנה אסר' הוא ע"ד. נחמיה התרשחא' (נחמיה י, י"ב). כ) וישביחסד - במקף בבז"ר ע"פ ס"י. כד) ועני - מלרע ברוב ס"מ.

ך) אחזם - הו' רפה בבז"ר ע"פ ס"י, ונמתיעו מהמס' שמסרה עליו: ל' וחסר, מזה ראייה שחשבו את התנועה שורק חסר. י) מרעה - המ' דגושה מדין אתי מרחיק בעלילת מתנ. ויבא אלהים את אשר-שאל - כן בבז"ר, ונכון. נדר - מלא בבז"ר, וכן ברוב ס"י. יט) ובני אשת הודיה - הטעמים מתמיהים, שהיר"ל: ובני אשת הודיה, ונראה שסבר בעה"ט, שאחות נחם' שם האיש. כח) וישבו - במרכא ותביר (משה"ש כ"ז ע"ב), וכן בבז"ר. לו) ואליועני - זה בבז"ר ע"פ ספרים כ"ז וע"פ מס' כ"ז חסר י'. והם ג' חסרים: הא' בעורא י, כ"ז, ושם נמסר עליו במס"ק: ה' ולי חסר, ור"ל: לית שאל - כן בבז"ר, ונכון. יח) היהיה - היא הראשונה דגושה ברוב הס'. נדר - מלא בבז"ר, וכן ברוב ס"י. יט) ובני אשת הודיה - הטעמים מתמיהים, שהיר"ל: ובני אשת הודיה, ונראה שסבר בעה"ט, שאחות נחם' שם האיש. כח) וישבו - במרכא ותביר (משה"ש כ"ז ע"ב), וכן בבז"ר. לו) ואליועני - זה בבז"ר ע"פ ספרים כ"ז וע"פ מס' כ"ז חסר י'. והם ג' חסרים: הא' בעורא י, כ"ז, ושם נמסר עליו במס"ק: ה' ולי חסר, ור"ל: לית חסר בספרא, והב' והג' הם בדה"ב ד, ל"ז, ח'. ורגלים לדבר שכן נמסר במס"ק בששה מקומות: ה' (בעורא י, כ"ז וכ"ז, בנחמיה יב, מ"א, בדה"ב ג, כ"ז וכ"ז, ח'). הלא נראה בעליל שבאחד מהם צ"ל: ח' חסר), ולפי הג"ל הוא של ז, ח'. וגם מס' רבתא משובשת בתחלתה ובסופה, במה שמסרה על אותו דעורא י, כ"ז חסר, מה שהוא נדר נוסח הספרים ונדר המס"ק שמסרה כן על אותו דפסוק כ"ז שאחריו, ובמה שלא מסרה את החסרים דד"ה. והחמשה המסורים במס"ק הם כולם בלי ההכחור. ויעקב'ה - מלרע בבז"ר ע"פ ס"י. ועשיה . . . וישמאל - שניהם בסין בכל הספרים. לח) לרוב - נמסר עליו: ב', מלא. וחברו בדה"ב לא, י'. וכן נמסר עליו שם. ומה שנמסר גם על אותו של דה"ב ל, י"ג. ב', שם הכונה על הניב, לרוב מאד, והציון צ"ל בין המלים, וחברו שם כד, כ"ד. מא) נמצאו'שמה - במקף ובפשטא. כן בבז"ר ע"פ ס"מ. ובהתאם לנתוח, שכן ההכאה וההחרמה חבורן הגיוני.

ה) א) ראובן - במרכא בסבת המתנ שבמלת הורקא (משה"ש י"ז). י) עמ"ת הנראים - במונח חוקף בס"מ. יא) עדיסלקה - הס' במתנ בס"מ לעכב טמיעת הל' לפני הכ' המוטעמת. יב) ויעני - בחט"פ

הראשונה. טז) ושוֹפֵךְ - וכן: יח) שוֹפֵךְ - בקמץ בב'וד ע"פ סי'. יז) ויעֲבֹר הַיַּרְדֵּן - במונח חקף בכ"ב ובב'וד, ונכון. אלהים - שניהם בפסוק חסרים ע"פ המס'.

כ ב) דוֹיֵד אֲחֵי־עֶטְרָת - בפור ומונת. כן בב'וד ע"פ סי'. ד) הַקְּשֵׁתִי - הש' רפה ולפניה מתג כס"מ. מילידי הרפאים - כצ"ל (ולא: הרפא) (מ"ש). וכן בהרבה כ"י. וכן בכ"ב ובב'וד.

כא ב) אֲלֵי - כפתח. כן בכ"ב. ובקה"ג הועד עליו: הל' כפתח בכל ספרים כ"י וד"י. ורגלים לרבר שהוא הנכון, שכן אף בספרים שנמצא בהם: אֲלֵי, לא נרשם עליו: קמץ בוק"ף. ג) עֲמוֹן - בפסוק. ונמנה בין פסקתא דספרא. ה) שֶׁלֶף - . . . שֶׁלֶף - הל' במתג לחוק הצירי בהברה סנורה. ויהודה - ברביעי. כן בב'וד ע"פ סי'. ח) אֲלֵי־הָאֱלֹהִים - במונח חקף כס"מ. יב) נִסְפָּה - מן ט' בטעם' (משה"ט ט"ז). וקרב - במקף כס"מ. טו) וכהשחית - בכ"י. כן הנוסח הרווח. אבל בכמה כ"י וד"י (ועמם ב'וד: ובהשחית' בב'י. וקרום לשמוע ממה שלא נמנה במס' רבתא בין, כ"ט מלין קריין ב' ולית זונא' (והוא בארא רט"ו), וגם לא בין, חד וחד בא' ולית זונא' (ובארא ל"ו), שהעיקר הוא בכ"י. טז) עֲמֹד - ברביעי כס"מ וד"י. ח"א 67. יז) אֱלֹהֵי - ברביעי. כן בכ"ב, ובקה"ג מפי כל ספרים כ"י וד"י, וכן בב'וד. כז) וְאֵמֶר - בקדמא בכל ס"מ. והמורגים - חסר י', והג' דנושה (מ"ש וב'וד). כט) ומזבח העולה - מלא במק"ף, וכצ"ל ע"פ המס', שכן זה נמנה בין ט' מלאים'. במקום, לפני משכן ה' צ"ל שם: ומשכן ה'. ל) נִבְעַת - בקמץ. כן בב'וד ע"פ סי' ומס' כ"י. מפני - בוי' ברוב הספרים ולא במקף, לפי שיש במלה נחץ כדי לציר במחשבת הקורא את ההתפעלות ממראה הפנים המבהילים (ר' למעלה ה, יז).

כב א) וְנָה - כבתיב בכמה ד"י, ונכון. ב) דוֹיֵד - בוקף (ולא ברביעי בב'וד) בכל ס"מ, והוא הנכון לפי הנחמה. ה) לְכַל־הָאֲרָצוֹת - במונח חקף כס"מ. ו) ויצוהו לבנות - כן מוטעם בב'וד ע"פ סי', ונכון. ט) והניחתיו - מלא דמלא ע"פ המס', ומוטעם במרכא נס"א. י) הוּא יבנה' בית' - כן בכמה כ"י ועמם ב'וד. והליוותי פקא - (ולא: אחיכסא) כן בכ"ב ובב'וד (ר' מ"ש). טז) לִזְקֵב - במרכא (ולא בדרנא) (משה"ט כ"ז).

כג ג) ושמונה - מלא בכמה כ"י, וכן בכ"ב, וכן ראוי ע"פ המס' דיוחאקל מ': כל ד"ה מלא'. ה) מֵהַלָּלִים - הל' רפה כס"מ. ו) וַיִּקְלַע־הוּא בַסֵּל וַחֲוֵי' בקמץ. כן הוא ע"פ הרד"ק בבאורו ובמכלול. לגרשון קהת - כן בב'וד ע"פ סי'. ז) לגרשני לערן - כן כס"מ, ונכון. יב) עֲמֶרֶם - במרכא (ולא בדרנא) (משה"ט כ"ז). יג) לְהַקְדִּישׁוּ קֹדֶשׁ - כן מוטעם בב'וד, ונכון. יז) לְמַעַלָּה - לעולם מעליל. כא) בני מרְרֵי מַחְלֵי ומוֹשֵׁי - כן בב'וד ע"פ סי'. כז) אֵין - במונח בב'וד, ונכון. כז) הַאֲחֻרְזוּגִים - במונח חקף כס"מ. כח) לַעֲבֹדֹת - מן סי' כ"ג עד סי' כ"ח. עבדת' חסר ע"פ המס'. וקעושה - בוקף קטן ולבר' כס"מ, ולא במונח במקום המתג, לפי שהמתג בהברה השניה למפרע, והוא עראי, ר"ל שכל עיקרו לא בא אלא בסבת החטף שאחריו, ולא לחוק את התנועה. לא) בַּמַּסְפָּר - כן בב'וד, ונכון.

כד ג) וַיִּקְלַע־הוּא (וכיל כג, ו'). כג) וַיִּבְנֶן - כן צ"ל ע"פ המס', (ונמסר עליו: ליח'. ובמס' רבתא נמסר: מן: ודויד זקן וכו', א') עד: ויקהל דויד וכו', א') ר"פ בני בר מן ג': ובני, וסי': ובני שמעי תנינא וכו', י'). ובני מושי תנינא (כד, ל'), ובני ישראל למספרם (כו, א'), ואת זה לא מנו עמם, מזה ראייה שלא קראו את זה: וַיִּבְנֶן. ובידו הביאו מספ' כ"י: וַיִּבְנֶן לית קמץ'. וכן בכ"ב ובקישל (ור' פ"ד בערכו). אך מה שהחליטו הח' פ"ד ובידו שהוא שם עצם פרטי אינו נראה לי לפי הנחמה. אך גיל שהוא שם הקבוץ מן בָּנָי (ככל הבנינים), ר"ל: כל בני חברון, הנה הגדול שבהם יריהו, ואחריו פלוני ופלוני וכו' (ר' תרגום יהושע). כז) בָּנֵי יַעֲזִיָהוּ בָנוּ - כן מוטעם בב'וד ע"פ סי', ולדעתם. עזיהו בנו' הוא שם עצם פרטי מורכב. כז) בָּנֵי מַרְרֵי, (כט) לְקִישׁ בְּנֵי קִישׁ - (תנ"ל).

כס"מ. טז) בַּכְּתָפִים בַּמָּטוֹת - במרכא וטפחא. כן בכל הס'. ולא בהפך בב'וד. יח) וְאֵלִיפֶלֶהוּ - זו אחת מן ד' (או: ה') מלין בטעם אולא וטרם בתיבה אחת אחר תליק' (משה"ט כ"א ע"ב). השערים - חסר ו', שכן אין זהמן, י' מלאים' שנמסרו בנחמיה ה, ע"ב, וכן בכ"ב ובב'וד. יט) וְהַמְּשָׁרְלִים - במונח חקף כס"מ: כד) ובניהו ואליעזר הכהנים - לפי ההטעמה המוערת תהיה הנונה, שהם נמצאים לפני הארון מוכנים לחצצר בעת הצדק. מחצצרים=המתצצרים. כז) קְעוֹר - הע' בשוא פשוט (מ"ש וב'וד). אתי הלויים - בקדמא חקף כס"מ. ויזבתו שבעה - כן מוטעם בכמה ד"י ועמם ב'וד, ונכון. כז) וְהַמְּשָׁרְלִים - במונח חקף כס"מ. קָד - גמגה בין פתחי באס"ף. כט) בְּרִית - במונח כס"מ.

טז ה) וְאֶקֶף בַּמַּצְלֵתִים - במרכא וטפחא. אבר משפטי זה כולל שתי אמרות: ואסף מַצִּיד בַּמַּצְלֵתִים, והוא משמיע'. ההשמעה היתה מין תפקוד ידוע במלאכה זו. ויש כמה כ"י: וְאֶקֶף בַּמַּצְלֵתִים, (בטפחא ומרכא וכן בב'וד, אבל אין זה קנונו, שא"כ היה ראוי להיות: משמיע בַּמַּצְלֵתִים. ט) בַּדְּ נִפְלְאוֹתָיו - אלה לא נמנו בכלל, ז' חסרים' במס' דשמו"ג ג' (ב'וד). כג) מִיּוֹם אֵל יוֹם - ובפסוק המקבילו (תהלים צו, ב'): מִיּוֹם לַיּוֹם, ובענינו משש נמצא הניב הזה בחזרה (במדרב ל, ט"ז). אבל הכל תלוי בגמל, כי בעוד שכאן הוראתו ברורה לכל, ולא נסתפק בה אדם פעילם שהיא: משך ימים יום אחר יום, ובהשאלה: לעולם, הנה שם מרוב הערצת ה'יח'ק. (מחוך חרגל הפצוי של פרטי ההלכה מכל מלה, הפלוגי המבארים והמפרגמים כלם בידועים ולא יודעים להכניס בניב הזה הוראה שאינה הולמתו. יש שבארהו: עד שק'חה, ויש שבארהו: מע'לע, כמו רש"ל, וכן בחרגום יהואש ע"ה כרש"בי וכאוחו הונן (נדרים ע"י ע"ב). אף שהוא גדר ההלכה (אבל ראה על כו"ב לרשי' ז"ל במזרחי שמו"ת (משפטים) כב, ח' ב"ה, וטען הרמב"ן). ורק ר"ל הקדמונים שוחי הקפרי הם לברם הביעוהו לאמתו. באמרים: וְאֵם הַחֹרֶשׁ יִתְרִישׁ - זו חרישה למקט (לצעררה, כדי שתחשוב שהוא שוקל הרבה בדעתו אם יפר לה, ולא תחא פרוצה בנדרים, ובדעתו להפר לה אחר כמה ימים) וכ"י, ונמשיע ע"י משה שנאמר: אֲשֶׁר עָלֶיהָ, שהלשון הזה מוכיח על יושן הנדרים, ולפי' מלת, והקיים' מובנה: שילת ההפרה, והמשפט תָּנְאֵי, אבל הקיים אתם' המובן: קיום משש, והמשפט מוחלט לתשובת התנאי, לומר שמחשבת ההפרה אינה כלום, ומששתק לה ביום שמעו נדריה קימים. ונ"ל עוד שכן דעת רש"י ז"ל כפי' הפסוק, שחמרו עליו מפרשו שהוא גדר סוגית הנמ' והספרי. ובעל גחלת יעקב ואחריו בימנו הני' ר"ח הירושעניאן ז"ל הניהו ברש"י: לכך נאמר ביום שמעי'. ובאמת רק מלה אחת נשמטה ברש"י, וכצ"ל: לכך נאמר מיום אל יום ונ"י, ורומז למלים, אשר עליה' כבספרי הנ"ל. לה) מֵאָה לַהֲדוֹת - חסר ו' קדמאה ע"פ המס', שכן אין בכלל ד' מלאים' שגמנו במערכת אות י', וכן בכ"ב ובב'וד. לו) לִפְנֵי (הארון) - בדרנא (ולא במרכא) (ר' משה"ט כ"ז ע"א). לח) יִדְתוֹן - כן כתיב וקרי ע"פ מס' או"א ר"ד.

יז ו) בְּכָל - במרכא. זה אחר מן ח' בטעם' (משה"ט ט"ז ע"ב). לֹא־בנייתם - לא נס"א כס"מ. ט) לְבַלְתוּ - בס"א לבלתו, ר' מ"ש. יז) וַתִּדְבַּר עֲלֵי־בֵית - כן מוטעם בכמה כ"י וכן בב'וד. יט) הַגְּדוּלָּה - הל' דנושה ברוב ס"מ, והעירותי עליה. כ) בְּכָל - כן עיקר בב' (מ"ש). כא) וְנִרְאוֹת - חסר ו' קדמאה בכמה כ"י, וכן בב'וד ע"פ מס' כ"י. ב' כן כתיבי, וחברו בש"ב ז, כ"ג.

יח ג) ה) ז) ח) ט) י) וכן להלן: יט, טז) הַדֶּרֶעוֹר - בס"א הרדעויר, ר' מ"ש. ה) עֲשָׂרִים וּשְׁנָיִם - כן בכמה כ"י ועמם ב'וד. ז) עַל עֲבָדֵי - (הנ"ל ומק"ף). ח) ים - כפתח. כן בב'וד ע"פ סי' וע"פ הרד"ק במכלול ריה. ואתי' עמו'דים - במונח חקף כס"מ. ט) אֲתֵי־כִלְיֵי הַדֶּרֶעוֹר מֵלֶךְ - כן בכמה כ"י ועמם ב'וד. י) כִּי אִישׁ - (הנ"ל). טז) סוֹפֵר - מלא ע"פ המס' דש"ת, י"ז: כל כחובים מלא (בר מן עורא). וכן ברוב הס'.

יט ח) הַגְּבוּרִים - זה נמנה בין המלאים. י) כִּי־הִיְתָה פְּנֵי - כן מוטעם במקצת כ"י וכן בב'וד. יג) וְה' - בוי', לפי שהמתג באות

דברי הימים ב

ורומתו: הירועלית (ש'א ל, ה'). לא ועל-הצאן יניז - כן מוטעם בב'וד ע'פ ד'י.

כח (א) ומקנהו - בפסיק. חה אחד מן ח' תלשין ופסקין (מס' רשא יב, ג'). ח'יל - קמץ בטרחא. טרחא זה הוא המפסיק היותר גדול שבכל טעמי מקרא זה מראשו ועד הסלוק, ע"כ גדול כמו להחליף את התנועה. (ג) אָתָה - בס'א אָתָה. ג'ל שהוא הכו' שחלקו בו הספרים והמטרות (ר' פ'ד בערכו). (ז) אִם-יִחָזֵק - כן מוקד בס'מ. (י) כִּי תִבְחָרֵי כַךְ לַבְנוֹת בֵּית לַמִּקְדָּשׁ חֶזֶק - כן מוטעם בב'וד ע'פ ס'י, ונכון. (יג) עבודת... עבודת - שניהם מלאים ע'פ המס'. (טו) בַּמִּשְׁכָּן ל-הַק' בפחה ומוטעמת חביר. כן בב'וד ע'פ ס'י.

כט (א) בני - במרכא (ולא בדרגא) (משה'ט כז). (ב) הכינותין לבית - כן בב'וד ע'פ ס'י. וְכָל-אֲבָן-בַּמִּקְדָּשׁ (הג'ל). (ג) וְעוֹד - ברביעי. כן בב'ב ובב'וד, ונכון. מְכַל - הכ' בחולם ומוטעמת מרכא. כן בב'וד ע'פ ס'י. (ח) עֲלֵי-ד - (כג'ל כו, כח). (י) יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ - ההטעמה שבפנים וראי מכות ישראל סבא, וכן הבינוה רש"י ורד"ק זל, והניב מעולם ועד עולם חזר על ברוך. ואולם סברת בעה"ט עם כל יפיה, הנה ריח דרוש נודף ממנה. וההטעמה המוערת נמצאת בג' ד', ובעה"ט הוא סבר במלת ישראל' שהיא שם האומה, ומלת אבינו' תאר לשם ה' ב'ה, והניב מעולם ועד עולם מחובר אל אבינו. וברבר האחרון הזה צדק ממנו הראשון, שהחזיר מעולם ועד עולם אל ברוך. ואלו הייתי אני בימיהם הייתי מוטעם ככה: בְרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ. (טו) אֲנַחְנוּ - בדרגא (משה'ט כז). אֲבִיתֵנוּ - חסר ו', שכן אין זה בכלל ח' מלאים שנמסרו בירמיה יד. כְּצֶלֶן - בדרגא כדון לפני פסיק (משה'ט כט ע"א). (טז) הַכִּינּוּנוֹ - הה' בחט"ם. כן בב'וד ע'פ ס'י (ולדעת הרו"ה זל בהבנת המקרא (בראשית יד, כ"ב) זה דין נקוד ה'ה' בנורת נעו' בפעל עבר ודאי, משא"כ בעבר תלוי נקודה בחט"ם) והחולם מלא ו', שכן נמסר עליו לית ומלא. (יח) אֲבִיתֵנוּ - חסר (כג'ל טז). שִׁמְרֵהוּ אֶת-ה' רַפָּה (ר' נחמיה ה, י"ט). (כ) בְּרָכוּ - במרכא נסוא. כן בב'וד, וכן בכמה כ"י בקה"ג. (כא) אֱלֹים - חסר י' קדמאה ע'פ המס', וכן בדה"כ כט, כ"ב.

דברי הימים ב'

א (ה) שם - ג'א שם'. הנוסח שבפנים נמצא במק"ל, בב'ב ובב'וד, והנוסח המועד (בש' ימנית) נמצא בלטרס ובקיסל. והראשון נראה יותר הנינוי, שהרי משמע שתכן הענין שמשכן אהל מועד ומוכח הנחשת עמדו שניהם בנעונו, והארון עמד תחת אהל ידועות בירושלים, וזה נחץ המלה: אַבְלִי (ר"א, וא"כ מה זה שם, כאלו היה אף הוא בירושלים? (ט) דְּבָרְךָ - במנוח חזק ברוב ס'ם. עֲלֵי-עַם - כן בב'וד בקמץ ע'פ כלל הנמסר על מלת ע'ם, בס'ם: כל זקף קמץ, וכן במקצת כ"י ד'י. (י) וּמִדָּע - בקמץ בס'ם (וכלהלן י"א ר"ב). וְאֶצְפָּאָה - במרכא ותביר ר' משה'ט כ"ז ע"ב). והנה המרכא בא מזה במקום המתן לחזוק הצירי בהברה סגורה וכן שיטת בעלי המס'. והוא המאפשר בבבלי ל"א הארכת הפעל להחזרות, במלתנו זו וכו': אֶמְלֶאָה (יחזקאל כו, ב'), משא"כ בניית החוקקת לשוא נע לפני הקמץ הסימי, שאו אין הארכת נוגת בנורה זו, לאמר למשל: אֶמְצָאָה חן בעיניך, ת': אֶמְצָאָה, לפי שאו דאי תתבלע הא', ומסילא ישמעע: אֶמְצָאָה הַעֲמִידָה - המתן בה' כשיטת ב"א. (יא) אֱלֹהִים - בפסיק, נמנה בין פסקתא דספרא. (יג) יְרוּשָׁלַם - בסוטה חזק בס'ם.

ב (ב) לַבְנוֹתֵינוּ בֵּית - כן מוטעם בב'ב ובב'וד, ובקה"ג הובא כן פסי כל כ"י ד'י. (ג) אֵישׁ... בַּזְבִּיבֹכְסָפ... אֲשֶׁר יִנְתֵן - כן מוטעם בב'וד, ונכון. בָּאֲבָנִים - בקמץ בס'ם. (יז) וּשְׂמִינִים - זה האחר חסר ברה' ע'פ המס'.

כה (ב) יָד - במנוח (הג'ל). (ג) הודות - בכ"ס מלא דמלא ברוב הספרים, ומן המס' שטסרה: ד' מלאים בלישנא' אין סתירה כלל. לפי שזו מדברת מן להודות, ולהודות, אבל לא מן הודות. (ד) חנני - מלעיל ע'פ מ'ש לנחמיה א, ב'). מחזיאת - חסר ו' ע'פ המס'. (ז) ושמונה - מלא ע'פ המס'. (ט) הָוָא - כן בב'וד, ונכון. (יא) הַר בִּיעֵי, (יג) הַשְּׂשִׁי, (טז) הַתְּשִׁיעִי - כלם בפשטא, שכן אחריהם מלה כבירה, אבל: (יז) הַעֲשִׂירִי - במנוח, כחבריו: הַשְּׁלִישִׁי (י'), הַחֲמִישִׁי (י"ב), הַשְּׁבִיעִי (י"ד), הַשְּׁמִינִי (ט"ו). שהמלה שאחריהם זעירה. כן בס'מ. (כה) לַחֲנִי - מלעיל (כג'ל ד').

כו (ד) הַשְּׁלִישִׁי - חסר י', שכן לא נמנה בין ז' מלאים ברה': (ז) קָמָה - לעולם מלעיל. (יא) הַשְּׁלִישִׁי - חסר (כג'ל ד'). הר רביעי - זה אחד מן ה' חסרים במקרא' ע'פ מס' דספרא ולמעלה כד, ח'. (יז) לְיוֹם... לְיוֹם - ב'וד וכמוהם בעל משפחת סופרים העירו שמן הנמ' דתמיד כ"ז נראה שחול' קראו, לְיוֹם" במקום לְיוֹם", ואיני יודע מה הכרחם לירי חמה זו, ומהיכן למדו כן. (כו) הָוָא - בדרגא (ולא בלנרמיה). כן בהרבה כ"י ועמהם ב'וד, ומתאים לנתוח. (כח) כָּל - ביחיב, עֲלֵי-ד - במקף ומרכא. כן בס'מ. (לא) יְרִיָה - בס'א ידיה', כן הובא בקה"ג. והנה למעלה כד, כ"ג: ירדה, ונמסר עליו: ל' ובריש', ותקנה הרו"ה: ב', במקום ל', ומחך ובריש', לפי שנמצא גם בס'י ג, י"ט, ולעולם הוא בריש'. אבל מאחר שנמצא כאן נוסח ידיה' כד', אפשר שזו כונת המס', שאותם בר' משא"כ זה בד', תג'ל בס'ט: ב' ובריש', או אפשר שכאן מקומה של מס' זו, והיא יפה כמו שהיא: ל' ובריש', ולחוציא מן הנוסח, ידיה', ויש הרבה כמס' שהרשימה נשתרבה שלא למקומה.

כז (א) הַאֲתָת - ע'פ המס': כל זקף קמץ בר מן ב', והם זה וחברו דסלכים א' ו', ל"ח. (ז) הַשְּׁלִישִׁים - ג'א בשלשים (ר' מ'ש). (יא) הַחֲשִׁיתִי - הש' רפה בס'מ. (יב) הַעֲנַתִּי - ה'ה' דנושה לברור הבטוי, והח' רפה. כן בס'מ. (יג) לַבְּנֵי יְמִינִי - זו אחת מן ט"ז מלין כתיבין מלה חדא וקרין תרין ע'פ המס'. (יז) מְהֵרָי - הה' בשוא פשוט (כלמעלה י"א, ל"א). (יח) הַפְּרַעַתְנִי - חסר ע'פ המס' (מ'ש י"א, ל"א). (כט) קְעֻמָּקִים - בקמץ בס'מ. (ל) הַיִּשְׁמַעְיִלִי - חסר א' ע'פ המס',

א (ה) שם - ג'א שם'. הנוסח שבפנים נמצא במק"ל, בב'ב ובב'וד, והנוסח המועד (בש' ימנית) נמצא בלטרס ובקיסל. והראשון נראה יותר הנינוי, שהרי משמע שתכן הענין שמשכן אהל מועד ומוכח הנחשת עמדו שניהם בנעונו, והארון עמד תחת אהל ידועות בירושלים, וזה נחץ המלה: אַבְלִי (ר"א, וא"כ מה זה שם, כאלו היה אף הוא בירושלים? (ט) דְּבָרְךָ - במנוח חזק ברוב ס'ם. עֲלֵי-עַם - כן בב'וד בקמץ ע'פ כלל הנמסר על מלת ע'ם, בס'ם: כל זקף קמץ, וכן במקצת כ"י ד'י. (י) וּמִדָּע - בקמץ בס'ם (וכלהלן י"א ר"ב). וְאֶצְפָּאָה - במרכא ותביר ר' משה'ט כ"ז ע"ב). והנה המרכא בא מזה במקום המתן לחזוק הצירי בהברה סגורה וכן שיטת בעלי המס'. והוא המאפשר בבבלי ל"א הארכת הפעל להחזרות, במלתנו זו וכו': אֶמְלֶאָה (יחזקאל כו, ב'), משא"כ בניית החוקקת לשוא נע לפני הקמץ הסימי, שאו אין הארכת נוגת בנורה זו, לאמר למשל: אֶמְצָאָה חן בעיניך, ת': אֶמְצָאָה, לפי שאו דאי תתבלע הא', ומסילא ישמעע: אֶמְצָאָה הַעֲמִידָה - המתן בה' כשיטת ב"א. (יא) אֱלֹהִים - בפסיק, נמנה בין פסקתא דספרא. (יג) יְרוּשָׁלַם - בסוטה חזק בס'ם.

ב (ב) לַבְנוֹתֵינוּ בֵּית - כן מוטעם בב'ב ובב'וד, ובקה"ג הובא כן פסי כל כ"י ד'י. (ג) אֵישׁ... בַּזְבִּיבֹכְסָפ... אֲשֶׁר יִנְתֵן - כן מוטעם בב'וד, ונכון. בָּאֲבָנִים - בקמץ בס'ם. (יז) וּשְׂמִינִים - זה האחר חסר ברה' ע'פ המס'.

מִקְצָרִים = מִקְצָרִים, בסרוס השוא והפתח בסבת הגרונית, דוגמת: מִקְלָמִים (= מִקְלָמִים) (ירמיה כט, ח'), מִקְלָכִין (דניאל ד, ליד), מִקְצָרִים (דברי הימים ב' כח, כ"ג), ע"ש. ואפשר שבהספח חנועה בראשו, אין הסרוס הזה נוגה, וע"כ: לִמְקָצָרִים (י"ג). וקריאת המלה לפי הכתיב היתה כאן ודאי: מִקְצָרִים, מבנין פֿעֵלֶל, שנמצאו ממנו חמשה פעלים במקרא: רענון, שאנון, אמלל, צמתח, נפלל (יחזקאל כח, כ"ג), כמו שכבר שערו אחרים לפני, אבל בכל יתר המקומות נ"ל שהיתה קריאת המלה: מִקְצָצָרִים (ולא: מִקְצָצָרִים, כדעת פירשט בלקסיקון שלו, ולא: מִקְצָצָרִים, כדעת אחרים), אלא שברשימות הרבור נבלעה צ' אחת בחברתה (דוגמת: יִשְׁשַׁכָּר = יִשְׁשַׁכָּר מן יש שכר), ואחר זמן נעשה סרוס הנקוד כנ"ל.

ך טו היוצא - מלא. כן בקיטל ובב"ב ובב"ז, וכן הובא בקה"ג מכל כ"י וד"י. טו ותדבך בפ"ך - כן (ולא במרכא ותביר) בב"ז, ונכון, כי הרבור היה לפני היום הזה. טז) לעבדך - אין זה פשטא אלא קדמא, וע"כ ד"רדוד רפה. כן בס"מ. ובמקצת ספרים הר' הגושה, לפי שחשבו את הטעם של, לעבדך פשטא כלמעלה בפסוק ט"ו, אבל לפי הנחוח איננו כן, כי אמנם בשניהם, שמרת', שמר' מופסק יותר מן, לעבדך' ופחות מן, אבי', וע"כ למעלה ש, אבי' מוטעם וקף ראוי. לעבדך' להטעמת פשטא, אבל כאן שהוטעם אבי' בפשטא ו, שמר' בתל'ג, אין ראוי. לעבדך' אלא לקדמא שלפני המהפך שיש בו לפעמים הפסק מעט, אבל אין בכחו להדגיש אחריו. לו - הל' דגושה מדין אתי מרחיק. כ) פתחות - חסר ו' קדמא (מ"ש וב"ד), (כב) ונשא - במקצת כ"י: ונשא' בש' ימנית, כאן ובמלכים א' ח, ל"א, וכן בב"ב ובב"ז בשני המקומות, והם (ב"ז) נכתיעו גם מן המס' שמסרה עליהם: ב', אבל אין ספרינו מסכימים כן, וגם אין זה מוכרח מן המס', כי אפשר מאד שכונתה לומר: ב', דסמיכי', ר"ל שהניב, ונשא ב"ו נמצא בשני המקומות. כג) להשיב - מלא ברוב הספרים, וכן ברוב כ"י שהובאו בקה"ג. כד) לו (לב) לד) לח) והתפללו - הפ' במתג והל' רפה בס"מ. לו) שבתך - כן בס"מ ועמם קיטל, וכן ברוב כ"י. ונראה שכן נקוד המלה לעולם כשהיא נמר המשפט, ובכ"א ת, מ"ט, אע"פ שאינה נמר המשפט, הנה שתי המלים, מכוון שבתך' משמשות שם לואי להשמיים, ומורגש בהן הפסק. משא"כ כאן בפסוק ל"ט שנאמר: ממכוון שבתך', אינו כשם לואי, אלא כחחר שוב אל, ושמעת', וע"כ נכון בזה: שבתך. לד) אליך - ב"ב בס"מ, וכן נכון. לו) ושבו - כצ"ל מלעיל, והתקננו - הח' במתג והני' רפה בס"מ. לח) אשר-שבו - כצ"ל מלרע ע"פ המס' והקדוק. לא בותם - מלא במק"ג ובב"ב וברוב כ"י וד"י, ומן המס' אין הכרע. מא) קומה - מלרע ע"פ המס', וכן בכ"מ כשהוא סמוך לשם הנקרא בארנות, כדי לעכב הבלעת האי'. כהניך - גורש בס"מ.

ך ב) הַכְהִינִים - במנוח וקף בס"מ. ג) הַרְצִפָה - הר' במתג והפ' רפה (ר' יחזקאל מ, י"ז). ה) את-זבח הבקר - כן מוטעם בב"ב ובב"ז, וכן בכמה כ"י, וע"כ נמסר על, אחזבח' לית בטעם, ר"ל שלא נמצא יותר בטעם סגול. ויש נוסח: שלמה את-זבח הבקר', ודוגמתו: למשיחו לְכֹרֶשׁן אֲשֶׁר-הִחַזְקִיתִי בַיָּמָיו (ישעיה מה, א'), אבל אינם שוים לגמרי, ששם יש לגרמיה בין חורקא לרביעי, והנה גם ע"ז תכון רשימת המס': ל' בטעם. אבל הספרים המנסחים: את-זבח הבקר', הם ודאי נגד המס', וגם נגד הנחוח ההגיני, שהרי מאחר שהסגול כחו' גדול כשל אתנח, ראוי שיהיה בקר' כלל ואחריו פרטינו. וא"כ חסר הנושא לעשרים ושנים אלף, וגם א"א ל, צאן שיהיה בכלל בקר'. ו) בכלי שיר - כן בב"ז, ונכון. ז) יכול - מלא בכל ס"מ, והוא אחד מן, ה' מלאים, והוחלף בשבוס במס' דבמדבר יג, ל' בשל מ"א ה, יז החסר באמת, כמו שכבר העירו ע"ז הח' פ"ד וב"ד. ח) קהל גדול - בטפחא ומונח בס"מ. יט) אתם - בוקף (ולא ברביעי) ברוב הספרים בהתאם לנחוח, ושכוס בב"ז, (כא) אשר - כן בב"ז, ונכון.

ח ב) אתם - חסר ע"פ המס' דחלים ט, י"ג. וכן בב"ב, ג) חמת - בקמץ ע"פ המס' דעמוס ו, ב', וכן בב"ז. ו) ואת - בקדמא. אשר - (וכלמעלה ז, כ"א). ט) ומן בני ישראל - כן מוטעם בב"ז ע"פ ס"מ, ונכון, כי לפיז הכוונה, שמהם לקח למלאכת המלך (=להנהגת המלוכה), כי המה וכו'. כ"י ח"מה - כן בקה"ג מפי כל ספרים כ"י וד"י, וכן בב"ז.

יא) אשר-בנה - במקף ומונח נס"א. כן בב"ז ע"פ ס"י, ובהשואה לשל בראשית ט, כ"ה, יג, ג' וד', יג) לשבתות וכו' - ההטעמה שבפנים נמצאת במקצת כ"י שהובאו בקה"ג, אבל מתאימה יפה לנחוח, וההטעמה המוערת היא הרווחת. טו) ולא-סרו - במקף בב"ז ע"פ ס"י. יז) לעציון - בקדמא. כן בכמה ד"י, וכן בב"ז.

ט י) חירם - חורם קרי'. מ"ש ע"פ המס'. וכן הובא בא"א ק"מ. כא) ותו כ"י - מלא ו'. בקה"ג הובא כן מכל ספרים כ"י וד"י, ובקצתם נמסר: ב', חד מלא וחד חסר, או: ל' מלא. כט) על-ירבעם - במקף בס"מ.

י ה) אל'הם - בוקף במקצת כ"י ועמם ב"ז, וכן נכון, ואינו דומה למ"א יב, ה', לפי שכאן חסרה מלת, לכר', ונמצא הכל מאמר אחד. ו) עמדי - ברביעי. כן בב"ב ובב"ז ע"פ ס"מ כמ"א יב, ו' (ור' ח"א 66). בהיתו - חסר ומלרע בס"מ. יד) לאמר אכביד - טז) וכל-ישראל כ"י - כצ"ל בשני הפסוקים (ר' מ"ש). וכן בב"ב, ובב"ז ע"פ הרד"ק במכלול ור"י אבן גאנח בס' הרקמא 164, ופרחון צד 5. טז) קבני-ישי - הב' דגושה כד"ן ב' שואית לפני בפ.

יא ד) לא (תעלו) - במנוח בס"מ. ולא תלחמו - כן מוטעם בכמה כ"י וד"י, וכן נכון ע"פ המס', שכן זה לא נמנה בכלל ד' מלין בטעם תליק ואחריה אולא וטרס במלה אחת' ר' משה"ט כ"א ע"ב). כ"י - בדרנא בכל ס"מ. י) וקבנימן - כצ"ל, ולא: ובנימן, כמו שהוא בלטרסי, שהרי נמסר עליו: ב', א' מלא וא' חסר', והנה זה הוא החסר, וחברו בשופטים י, ט' והוא מלא, משא"כ, ובנימן יש הרבה. י) מצרות - חסר ו' קדמא ע"פ המס' שמסרה על של פסוק י"א: לית מלא, ונמצא שכלם זולתו חסרי ו' קדמא, ודישעיה (כט, ג') חסר דחסר. וכן בב"ב ובב"ז, ובקה"ג הובא כן מכל כ"י וד"י. יד) כ"י (הזניחים) - במנוח בב"ז, ונכון. יח) אביהיל - בה' ע"פ המס' ר' דה"א ב, כ"ט. יט) נהם - כצ"ל מלעיל. כא) נשים שמונה - כן בס"מ.

יב ז) ובראות - כצ"ל בב', שהרי נמסר עליו: לית, אבל, וזכראות' יש עוד שנים. כמעט - כצ"ל בפתח כמו שהוא ברוב ס"מ, וכמעט בכל ספרים כ"י וד"י כפי שהובא בקה"ג. ח) ועבדת - זה אחד מחמשה חסרים ע"פ המס'. יג) כ"י - במנוח בס"מ. ושכע עשקה - ב' מרכות משרתי לגרמיה לב"א (משה"ט כ"ג ע"ב).

יג ב) ומלחמה - במרכא (ולא בדרגא) ר' משה"ט כ"ז ע"א. יא) ובער ב"בערב - במקף. כן בב"ב ובב"ז, ונכון. כ"י - כן בב"ז, ונכון. יב) אלת-לחמן - במרכא עם החביר ר' משה"ט כ"ז ע"ב).

יד ב) ויסר - בחבירי בכל הספרים, וכן נכון, ולא במקצת כ"י המטעימים ז"ג, שכן דרך ההטעמה לחבר את השואו למשלימו הראשון, השוה: ותתן את-המטעימים ואת-הלחם (בראשית כו, י"ז), ובפסוק הבא: ולעשות התורה והמצוה. ה) כ"י שקטפה - כן בב"ז, ונכון. ז) לאסא - ברביעי. ובלטרסי ובב"ז שבוס שהטעימו וקף מה שא"א לעולם באבר הסגולי שבפסוק. ט) צפחה - בפתח ות' רפה בס"מ, השוה: ג'אה (מ"א ב, מ'). י) לעזר . . . יעצר - הע' בשוא פשוט.

טו ה) על כלי-שכי - בטפחא ומרכא. כן בכמה כ"י וד"י, וכן בב"ז. ח) אולם - במלה זו הקמץ קים אף בסמיכות.

טז א) עלה - בגרשים בס"מ, וכן נכון, ובמקצת ספרים ז"ג, ואינו אלא שבוס. בעשא - בש' ימנית ברוב הספרים. קלך (יהודה) - במרכא בב"ב ובב"ז. ב) מאצרות - במרכא עם החביר (וכלמעלה יג, י"א). ח) הלא - בדרנא ברוב ס"מ, ובמקצת לגרמיה, והראשון נ"ל עיקר, שכן דרך, הלא' להתחבר עם שלאחריו, וביחוד לפני מונח ורביעי, כמו: הלא' איש אתה ושא' כו, ט"ז). לחילן לרב - בינתיים פסיק, ונמנה בין פסקתא דספרא. ט) מעלה - מלעיל בס"מ. יב) שלושים - הטעם על הש' בס"מ, וכן נכון. לפי שהוא קדמא. יד) אשר-כרה - כן בב"ז ע"פ ס"מ, ונסתייעו מן המס' שמסרה עליו: ב', חד מלרע, והוא דחחלים ז, ט"ז. במשכב - כצ"ל בפשטא (ולא בקדמא) לפי הנחוח.

יז (ג) הראשונים - חסר, שכן למעלה טו, י"א נמסר: לית מלא'. וכן בס"מ. (ח) שמע"הו - בפיר כצ"ל. ואדני'הו - בקדמא ודרנא. כן בבב' ובבב' ע"פ ס"י. (יא) הערביאים - נמסר עליו: לית ומלא'.

יח (ג) אחאב - בלי פסיק בס"מ. (ה) קל'י-ישראל - במרכא בס"מ סבכת המתג שבמלת הרקא: אָת־הנביאים (משה"ט יח ע"א וע"ב, ושם נ"ה ע"ב). הנביאים - ב'וד נטו אחר מסרה כ"י, ועל פיה חסרו וי' קדמאה) כל הנביאים שבכתובים מלבד האחד: וכל הנביאים מתנבאים (להלן ט"ו). ואין הספרים מודים כן אלא כלם מלאים בכתובים, ואף אותו האחד דפסוק ט"ו. ואמנם סוף הפס' דירמיה כ"ה משובש לאין מרא (ר' פ"ד). ונראה שיש לנו לקבל תקונו של הרו"ה בזה שיש לנרוס בס"י: כלם מלאים בר מן חד: וכל הנבאים... - אך לא מתנבאים' כי אם: נבא'ים, ולא בכתובים אלא בס' מלכים, הכונה על אותו דמ'א כב, י"ב. שכן נמסר עליו: ל' (ו) חסר וכל אוריתא דכותיה'. ותקון הפס' לפי המציאות בס' אולי צ"ל ככה: וכל שארא נבאים', וכל כתובים מלא, וכל מלכים דכותיה בר מן חד חסר וס' וכל הנבאים נבאים'. ונ"ל עוד שרשימת המס'ק: ל' מל' בס"י שיכת למלת, כלוחס' (פסוק י'). וצ"ל: ל' ומל' בס"יפרא'. וה' יודע האמת. ט' יושבים - זה אחד מן י' מלאים בלישנא' שמנו בס"י רבנא, אבל: וישיבים (בגדן) לא בא במנינם. ואע"פ שס"י זו גם בלי ואת משובשת, שהרי הכתובת אומרת: י' מלאים, ובפרטם לא נמצאו כי אם שמונה, אחר הסירנו ממנה את הפסוק, חקני ישראל יושבים, מה שלא נמצא בשום מקום, ואת הפסוק והנתינים יושבים' (דנחמיה יא, כ"א) מה שהוא חסר בכל הספרים כלם, עד שבא הרו"ה הוסיף ע"פ רשימות מס'ק שני, היושבים' דירמיה מד, י"ג ורדה"ב (ר'), וא"כ אפשר היה לחשוב שגם יושבים (בגדן) נשטט, אך א"כ, הלא כבר יהיו י"א. וגם המלה כתובה חסר כמעט בכל כ"י ד"י, וכן חסר בבב' ובבב' ועל כרחנו נניח שהמס'ק עליו: ב' א' חסר וא' מלא' בשוש, או נשתרבה ממקום אחר. (יב) קו"ב - הט' דגושה מדין אתי מרחיק. טו) לא-תדבר - במרכא (משה"ט כ"ז ע"א). (יט) ברמות - מלא ו' ע"פ מס' דספרא ס' כ"ב דמשלי ו', ובמס'ק י"ב: ו' וכצ"ל כבמשלי סס' כ"כ. וכן בבב'. (כ) וה' - ב'וד בבב' ע"פ ס"י, וכמו שהוא במ"א כב, כ"ג. כו) והא כילהו - חסר ו' אבל מלא י' ע"פ מס' דמ"א כב, כ"ז. (ל) את-הגדול - כצ"ל, ולא: ואת'. שכן ג' נמנה בין י' פסוקים את את את' במערכת המס', וכן במס'ק נמסר עליו: לית'. וכן הוא במק"ג, בבב' ובבב' ובקישל.

יט (ב) תאָהב - ה'א' בחס"ס (ולא בשוא פשוט) בס"מ. קצף - הק' דגושה מדין אתי מרחיק.

כ (ב) עליך - הטעם הרווח במלה זו הוא זקף, ויש מטעמים רביעי, ויש ג' טעמים (זהו דאי בשוש, כי הגרשים לעולם מלרע), ויש כמה כ"י המטעמים גרש. ואלו היה מעבר לים' חחר על, בא עליך, או היתה הטעמת הגרש הכונה שבכלן לפי הנתוח ההגיני. לפי שהמטעם: בא... מארס', היה כולל: נשוא ונושאו וחסר מצאו, ותוספת באור למוצאו, ומובן שאחרון אחרון מפסיק יותר. אך באמת אין מעבר לים' חחר על, בא עליך, אלא מארס' הוא החחר עליו. והניב, מעבר לים' מתאר את ההמון (המון רב מן היושבים בעבר ים המלח), שאחר שנתקשרו כל אלה עם חיל ארס, באו טעם להתנפל על ארץ יהודה, וע"כ זקוקה מלת עליך' לטעם מפסיק יותר מן רב', אבל פחות מן לים', ואין זה אלא רביעי. המון - כצ"ל (ולא: המון), כמו שהוא בכל כ"י ד"י, וכן בבב' ובבב' ובקישל. (ו) מושל - מלא ע"פ מס'ק, ונשטט מבין י"ד מלאים שנמסרו בס"מ דסיכה ה'. (ח) ויש שר' ב'ה - זה אחד מן י"א מאיילין (משה"ט י"ב ע"א). מקדש לשמך - במרכא וטפחא. כן בבב' ע"פ ס"מ. ט) מצרחנו - כצ"ל (ולא: מצרחנו). וכן במק"ג, ובבב', ובבב' ובקישל, ואין עליה מאומה בס"מ. (יט) להלל - ברביעי. כן בבב' ובבב' ע"פ ס"י, ונכון. (כ) שמעוני - ברביעי (הניל). כ"ג) בישבי - כצ"ל חסר, שכן לא נמנה בין ל"ד מלאים, וכן הוא חסר בכמה כ"י. כו) הרבעי - חסר ע"פ המס'. כח) ירושלם - במונח חקף בס"מ. (לו) כהתחברך - בכ' בראש ע"פ המס'. במערכת וכן באר"א ס"י י"ט נמנה בין, חד חד נסבין כ' ברישא ולית דכותהון. וכן בבב' ובקישל ובבב'. אבל בספרים רבים הוא בב', ואולי היה זה במחלוקת גם בין הקדמונים ר' מ"ש).

כא (ב) בני יהושפט מלך ישראל - כן מוטעם בבב' ובבב' ע"פ ס"י. ישראל - סבירין יהודה, כן במס'. (ג) מצרות - ר' למעלה יא, י"ו. (ו) אשה - כצ"ל בלי ל' בראשו, הוא אחד מן ג' סבירין לאשה. חבריו בעורא ב, ס"א ונחמיה, ס"ג. ט) הסובב - מלא בכל הספרים וברוב כ"י, ובמקצתם חסר, וכן הדיפסו ב'וד, ונמתינו ממס'ק כ"י: ג' חסר, אבל אינה ראיה גמורה, לפי שאפשר להיות הכונה: ג' חסר בלישנא', ר"ל א' סבב (קהלת א, ו'), וב' הסבב (בראשית ב, י"א ומ"ב ח, כ"א), כמו שכן דאי הכונה במס'ק דבראשית ב, י"א (ר' פ"ד בערכו), אם לא נרצה לעשות מחלוקת בינה ובין המס'ג. והרי המס'ג מסרה בריש קהלת: ט' חסרים בלישנא', ואין זה בנייהם. (יג) ב'יתראביך - הב' דגושה מדין אתי מרחיק בעלילה מתג, חבריו כן: תלכשן בגות-המלך (ש"ב יג, י"ח), וישימה תל-עולם (יהושע ח, כ"ח), ושלתם במקף, חולת זה אין נסוי' במתג נהג בבגד כפת, דגש הב' של כ"מכה קאלס' (שמות טו, י"א) נמנה במס' דינאל בין דגשין בלא מבטל'. (יז) ולא נשאר-לו - תסוגת הטעם וסרוס המקף. (יח) במעיו - המעיד בתנך לטריס נשתבש כאן, במה שהעיר: ג"א בלא פסיק וב' רפה, שהרי הב' דגושה בכל אפן, מאחר שאין השם נקרא ככתבו. (יט) לימים שנים - בלי פסיק בנימים, שכן לא נזכר בין פסקתא דספרא.

כב (ו) פי (המפ"ם) - יש ספרים: מן' (כמלכים ב' ה, כ"ג), אבל כ"י מקובל ורווח, וכן קראו רש"י והרד"ק ז"ל. ואולי "פי" = קאי, מן'ה ר' הערתי לישעיה ג, כ"ד. ח) כהשפט - בכ', כן ראוי ע"פ המס' במערכת ובאר"א ס"י י"ט ר' למעלה כ, ל"ז. ט) לעצר - בשוא פשוט בס"מ. י) קי קת - בשני מנוחים בס"מ.

כג (א) לעזריהו - ב'וד בסוף כצ"ל ע"פ מס' דמ"ב טו, ו', וכן ברוב גדול של כ"י, וכן בבב' ובבב'. (ז) קה"ו - כצ"ל, וכן הוא ע"פ המס', שנמסר עליו: ז'. אבל "קה"ו", כמו שהוא בשבוש במקצת ספרים, נמצא יותר ממאה פעמים במקרא. ח) כ"י לא - כן מוטעם בבב' ע"פ ס"מ, והם (בבב') העירו שכן מוטעמים כל, כי לא' שלפני תביר. (יח) הכהנים - במונח בכל הספרים, אף שהיה ראוי להיות מרכא ר' משה"ט ז', וי"ז. כגראה לא חששו למתג זה של "קה"ו", שהקורא רגיל בו מרוב מציאותו במקרא. עלות ה' - יש ספרים: "קה"ו", אבל הטעמים השונים כאן בכל הספרים מוכיחים על השבוש, שאלו כן, היה מוטעם: להעלות עלות" בקדמא ואולא. (יט) ולא יבוא טמא - במרכא וטפחא (ולא בהפך) בכל הספרים, ובהתאם לזה פי' רש"י (או המיוחס לו), ולא כבעל המצודות.

כד (ג) ויולד בנים - במס'ק נמסר ע"ז: לית בטעם, ר"ל: במקום זה בלבד מוטעם כן בטפחא ומרכא, אבל כל ויולד בנים ובנות' דבראשית מוטעם: ויולד בנים. (ד) במס"ג: כולוהו בטעם בר מן א' וישא לו יהודיע'. ונ"ל בנמוק ההטעמה, לפי שכאן עיקר ההודעה הוא התרבות ורע דוד בכלל אחר ההשמדה ע"י עתליה המרשעת, ושם הפריד את הבנים מן הבנות, לפי שהכתוב הולך ומיחס סדר השתלשלות הדורות לבית אבותם: פלוני הוליד את פלוני, ועוד שכן דרך המקרא בכלל ר' למעלה יד, ב"א. - אנו: וישא לו יהודיע', פשוטו של מקרא דאי שיהודיע השיא את יואש שתי נשים וכו' (וכן בתרגום יהואש), ופליאה גדולה לי על ארבעה עמודי עולם: רש"י (או וולתו מן הגדולים הנקרא על שמו) בפירושו והראב"ד ובעל מגדל עוז והה"מ, זכר כלם לברכה, שהבינו (בס' היר הלכות א"ב פ' י"ז הלכה י"ג), שיהודיע נשא לעצמו שתי נשים. והפליאה תגדל עוד, בדעתנו שיהודיע הכהן היה או לא פחות מבן תשעים, והיה הכתוב מאריך יותר לעורר על הגם, וא"א שיובן, וישא' עבר שבבער (PIus-quam perfectum), שלא בא הכתוב לסתום אלא לפרש, והיה ראוי להיות: ויהודיע נשא' ר' רש"י בראשית ד, א'. (יא) ויערל - כן ברוב הספרים מלעיל נגד הדקדוק. (יג) ויאמרו - כצ"ל הצ' בשורק חסר, ולא בצירי, אבל: יד) ויעשו-בצירי. ובשניהם נשתבשו מקצת ספרים. (יט) נבאים - חסר י' קדמאה, וכן נכון, שכן אינו מן ג' מלאים. (כ) למ"ה - המ' רפה בס"מ כדן לפני אה"ע ע"פ מס' דההלים מ"ג. כד) נה' - כצ"ל בפשטא. כו) ויהו ב'וד - במונח חקף. כן בבב' ובבב', ונכון.

דברי הימים ב

כה (ה) וימצאם - ברביעי. כן בבב' ובבז'ד ע"פ כ"י, ונכון לפי הגמחה. (ו) חיל - קמץ בטרחא' ר' הערתי למעלה דהא' כח, א'. כפר - הכ' רפה כרין, ואין עליה דבר במס', ואין שום סברה להרגישה, וככז' מצאחיה לחמהוני דנושה בלטרס', בקיטל, בבב' ובבז'ד. ובה' שנמצאה רפה במקף, כי לולי זאת הייתי מוכרח להניחה דנושה למורת רחמי למרות החדאות הברורה, כמו שקרה לי במלת, ויעש' וש'א יד, ליב', שהוכרחתי להניח נקודה על הש' של כתיב, הנקראת ט' (1). ט) למאת - כן קרי וכתוב 'מש' ובז'ד, וכן בבב'. טו) ויאמר לו - כן בבב' ובקיטל, וכן בבז'ד ע"פ ס"מ וכ"י. טז) ידעתי - ברביעי ולא בוקף. יט) אתה ויהודה - בטפחא ומרכא (ולא בהקף). בז'ד כן ע"פ ס"מ, ובהשוואה למ"ב יד, י' - כא) ויתראן - כציל מלרע. כג) ויביאהו ירושלם - במנח חקף בס"מ, בחומת ירושלם - ברביעי בס"מ ובהתאם לנחח, אבל טעם זקף או גרש שבמקצת ספרים שבוש הוא. כד) כל-ה'כלים - בתלג', כן בבב' ובבז'ד, ונכון. אוצרות - מלא דמלא ע"פ המס' דאיוב לז'. כו) מלכי - במרכא בס"מ. כח) יהודה - ס"א דויד'. כן בטקצת כ"י שבק"ה, וכמו שהוא במ"ב יד, כ'. ואולי היה, עיר יהודה' שם שכונה ידועה בקברות המלכים.

כו (ה) בראת - חסר ע"פ המס'. ז) ויעזרוהו - הע' בשוא פשוט בס"מ, ובז'ד העירוהו שזה מנהג פעל, עזר', לעולם בבואו עם הכנויים (אבל ראה לב, ג'). הישבים - חסר בס"מ, שכן אין זה ממנין י' מלאים. וכן חסר בכל ס' כ"י דרי (ק"ה). בגז'ר-קעל - במקמץ בס"מ, ובמס' נמסר עליו: לית (קמץ) וכל אס"פ דכוותיה. י) מקנה-רב - הר' דנושה מדין דחוק בס"מ. יא) עשה - בה' בס"מ, שכן אין זה בכלל, י"ו כתיב י' (מס' שמות לה, ליה). יג) עושי - כציל ב' בסוף ע"פ המס' דפ' וקהל (הגיל), נמסר עליו: ג' מלאים. חבריו הם: להלן לד, י' וי'. אבל על 'עושה' בה' נמסר למעלה כד, יב: לית מלא. טו) ויעש - נמסר עליו ד' בטעם, רל: בד' מקומות במקרא נמצא בר"פ לורמיה וקדמא ואולא. חבריו הם: ירמיה ד, יט, ושם לה, יא, חגי ב, יב ר' משה' ליד, וקא בנים - ס"א וקא בנים". כן במקצת כ"י, אבל כן נראה גם ממס' או"א שלא נמנה זה ב, א'ב' מ' ב' ובא"ו ולונו עם אותו דשמות ז, יט. יח) עזוהו - ברביעי בס"מ ר' תיא 67. כ) ויבהלוהו - חסר י' ומלא ו'. כן ברוב כ"י, וכן בקיטל ובבב' ובבז'ד, חמס' משבושת, שמסרה: ב' מלא, והרי לא נמצא יותר, וראוי להיות: לל' ומס' שמסרה, מלא' אפשר שעולה על חו'. ובז'ד הביאו מס' כ"י: ל' וכ"כ.

כז (א) וישע-שקרה - כן מוטעם בס"מ וכלהלן (ח' וכת, א'). ג) העפל בנה - כן בכמה כ"י וכן בבז'ד ונכון. ד) בין-ניות - לעולם במלה זו המתג בר' ולא בב'. ה) זאת - ברביעי בס"מ.

כח (ג) כתעבות - בפשטא. כן ברוב ס"מ, ונכון. ה) ביד-מלך - במקף. כן בס"מ ר' משה' ס"ה ע"א. ז) את-מעשיהו - רש"י קרא: ואת, והוא פלא. ט) היה נביא - בלי פסיק בינתים, שכן לא נמנה בין פסקתא דספרא. טו) מערמיהם - הם' דנושה ברוב הספרים. כושל - מלא בכל הס' נגד רשימת מס'ק בישעיה ה, כז, ירמיה מ, טז ואויב ד, ד'. יח) תמנה ובנותיה - כציל 'מש'. וכן בכל ס"מ, והנוסח, ואת' בנותיה' שבוש. ויפה הוכיחו זאת בז'ד מן המס', שכן נמנה פסוק זה במס' דבראשית לו, ל' דויוקרא ח, כ"ה בין ז' פסוקים: את וששה ואת'. יט) ישראל - סבירין יהודה'. כן במס'. כז) הביאהו - חסר ו' (מ'ש' ובז'ד).

כט (ה) אבתיכם - חסר ו' ע"פ המס' (מ'ש' להלן לג, ח), וכן בס"מ. ו) בעיניך' - כן מוטעם בבז'ד, ונכון. טו) ויקאו פמצנת - (הגיל). טז) לפניה ב'ת - כפי מקצת כ"י דרי שהובאו בק"ה, ובה נכון רפיון הב' בכל הספרים שהיתה ראויה להדגש אלו היה בית' מוקף ר' למעלה כא, יג). יח) את-מזבח - כציל 'ולא: ואת'. זה נמנה במס' דשמות לו, טז בין יד' פסוקים. ג' את ג' ואת', ועוד שנמסר שם לט, לח: ט', ואתמזבח' ולא יותר (רווח). וכן הוא בבב' ובבז'ד. כא) ויקאו פכים - כן מוטעם בכמה כ"י דרי ועמם בז'ד. כב) גישחטן הוא' והג', גז'ר קו (הא') הם במתנים כבדים לבן אשר, לפי שהמלים מוטעמות בטעם מפסיק, אבל יתר הפעלים שבפסוק זה, אין מתג כזה ראוי בהם אלא לבן גתלן, שאין הלכה

כמותו. כה) ביד-נביאיו - במקמץ בס"מ (וכלמעלה כח, ה'). לה) לעלה - כציל 'ולא: לעלה, וכן בכל ס"מ.

ל (ב) ויועץ - ולא נאמר: ויועצו, לפי שהמופר עשהו עיקר בעצה, וע"כ טובה הטעמת קדמא על המלה כמו שהוא בכל הספרים, ולא כבז'ד שהטעמה גרשים ע"פ כ"י. ג) לא (יכלו) - בדרגא ולא במרכא. זה אחד מן, י"ב יוצאים מו הכללי ע"פ המס' ר' משה' כז' ע"ב. ז) כאבותיכם - מלא ע"פ המס' הדושע ט', יא) נכנעו - בז'ג בס"מ. יד) ויקמו - ברביעי (בז'ד ע"פ ס"מ), ולא בוקף, שלא להפסיק הרבה בפעל המשמש המנה לפעל שלאחריו. טו) כתורת משה איש - כן בבז'ד בלי מקף, ונכון. יט) הפסיק שבין שני השמות נמנה בין פסקתא דספרא. כה) והיושבים - נמנה בין המלאים.

לא (א) כלי-שרא'ל - במרכא בסבת המתג הכבד שאחריו (משה' יח ע"א), וכן בבב' ובבז'ד. איש לאחותו - כציל 'ולא: באחותו). ג) ולמעדים - זה אחד מן, ג' חסרים ע"פ המס'. ד) לישיבי - חסר. זה לא בא בכלל ליד מלאים. ה) דגן - ברביעי בס"מ. טו) הפהקים - במרכא ותביר ר' למעלה ג, יב). טז) כמחלקותיהם - ככ', אבל: יז) במחלקותיהם - בב', כן הנוסח הרווח, ועל שניהם נמסר: לית 'ור' או"א ס' ד', יט, לז', ע', רטו'.

לב (ז) פי עמנו רב - כן בבז'ד, ונכון. יב) במתיו - חסר במקף, בבב' ובבז'ד, ואין הכרע מן המס'. יג) חסר י', אבל להלן בפסוק יז' מלא (ר' עזרא ה, כא). יד) אלהיכם - במנח חקף בס"מ. טו) ואלייסי'ת - בקדמא, ולא במנח, לפי שאינו באות הראשונה. כג) וינשא - הני' בפתח ודגש אחריה. כן בבב' ובבז'ד ע"פ ס"מ וכ"י וע"פ הר"ק במכלול. כה) ולא-כנמל - חסר ע"פ המס'. וכן בבב' ובבז'ד. כו) ויושבי - זה נמנה בין ליד מלאים. כז) ואצרות - חסר ו' קדמאה ע"פ המס', וכן בבז'ד. ל) ויירשם - ר' למעלה ה, יב' בהערתי. ויישרם למטה קערך בה - כן מוטעם בכמה כ"י דרי, וכן בבז'ד. וט' מערבה דנושה מדין אתי מרחיק בעלילת מתג. לא) לדרש - ברביעי בכמה כ"י, וכן בבב' ובבז'ד ר' תיא 67. לב) על-ספר מלכי - כן בבז'ד, ונכון.

לג (ד) יהי'השמי - הש' דנושה מדין דחוק. ח) אסיף - חסר ו' ומלא י'. זה אחד מן, ז' כתיבין כן ע"פ המס', וכחבריו שלמעלה י, יא וי"ד. יא) בחתים - חסר ו' ע"פ המס'. וכן במקמץ, בבב' ובבז'ד. יג) אליו - ובס"א אליו', שני הנוסחאות טובים כאן. יד) מערך בה - מלרע כשל ישעיה מה, ו', והה' בשניהם למשקל נקבה או לכנוי (רד"ק ומ"ש). אך מה הכריח את הר"ק להניח שזה מלרע ודאי, והלא ממקום הטעם אין ראיה כלל, שכן דרך התל'ק להקבע לעולם על האחרונה, וא"כ אפשר שהה' היא ה' המנחה, והמלה נמכת לאחריה אע"פ שלי'השמוש בינתים, כמו: תחת לראשי (שה' ב, ו), וכפי' המצודות. ונ"ל שהוקשה לו, מה שלא ננקד: מערך בה' הר' בפתח ע"ד: מדבר'ה דמשק (מ"א יט, טז). טז) ויכן - ויבן קרי'. כן הוא ע"פ המס'. יז) כתובים - בוקף כציל. כא) עשכים - במרכא (משה' כז). כב) הפסילים - זה אחד מן, ד' מלאים ע"פ המס'.

לד (ב) ושמואל - בניזכ כלם מלאים חוץ מן ד' אלה: יהושע יט, כז, ש"ב ב, יט, מ"א ז, מ"ט, ישעיה ט, יט. כן הכרוע הרווח ע"פ המציאות ברוב הספרים, ובהתאם למס'. ג) ובשתיים עשרה - בדרגא ומתח' ובלי פסיק בינתים. לטהר - ברביעי בס"מ ר' תיא 67. ד) וקחמנים - חח' בפתח, וכן נמסר עליו: לית פתח', אבל בישעיה יז, ח' היא במקמץ. והפסילים והמסכות - שבוש גדול בתנ"ך לטריס, שכתוב בו: ותפסלים ותמצבות'. ה) ויטהר - בז'ג. כן בבז'ד, וכן מסתבר. ח) לטהר הארץ - כציל 'ולא: את הארץ) ע"פ מס' דמ"א ז, יד המנה את זה בין יח פסוקים: את ואת ואת את. וכן בבב' ובבז'ד. יג) ומה לולים - בז'ג. כן בבז'ד ובקיטל. כא) ככל-הכתוב - על-הספר - בטפחא ומרכא, כציל. כב) ואשר - בס"א ואשת קרי'. כן הובא בק"ה ובהערתי ביד,

דברי הימים ב

א"א להוכיח מן המס' כלום. יד) כ"י הכהנים בני־אהרן בהעלות העולה - כן במקצת כ"י בהתאם לנחח. טו) ואסוף - כן בכמה כ"י. ונכון. כב) נכו - זה ושל ל"ו, ד' כתובים בכל הספרים בו בסוף, ולא כחקון פ"ד וב"ד: נכה' ע"פ סס"ק שלמעלה פסוק כ' של ירמיה מו, ב'. ע"כ נראה שבמקום, ב' כתיב ו' צ"ל: ד' כתיב ו', ובענין ר"ל: בענין מלחמת כרכמיש דירמיה ודכאן. כה) בקינותיהם - בקדמא ומהפך. חד מן ו' מליך במס' דפ' בהר.

לו) א) וימליקהו תחת - כן מוטעם בב"ד ע"פ כ"י. ב) שלוש - בכל כתובים מלא ע"פ המס'. ח) ותעבתיו - חסר דחסר ע"פ המס'. טו) עליהם - כצ"ל בע', ובב"ד: אליהם, ואינו אלא שבוש. טז) מלעבים - ברוב הספרים חסר י' קדמאה, ובמס' אין עליו דבר בענין מלא חסר, והמ"ש שכו' שנמסר עליו: ל' מלא', כמדומני שטעה ברישמת המס' השיכת למלת, מעוננו, וחשבה למלת, מלעבים, ועליה לא נמסר אלא: לית'. בנבאיו - חסר ו' מ"ש וב"ד. יח) ואצרות - שניהם בפסוק חסרים ו' קדמאה ע"פ המס' דאיוב ל"ח. כא) למלאות - שניהם בפסוק מלאים ע"פ המס' רשמות לא. ה'. כג) עמו - ברביע בכל הספרים (ולא בוקף), כדי להחזיר, ויעל' אל הנושא, מי' שלפני פניו. כד) הפסוקים של דברי הימים אינם אֲתַרְנוּ (כרשום במקצת ספרים בשבוש), אלא אֲתַשְׁסֶה, ונתתי בהם סמן: תולדתם לבית אבתם.

אבל הם (ב"ד) הוכיחו מן המס' נדר נוסח זה ע"פ המערכת וע"פ מס' ארא"סי רנ"ד: ל"ו יחידאין ואשר, ולית דסמיך, שזה נמנה עמהם. כה) ותתך - כצ"ל ע"פ המס' שנמסר עליו: ל', אבל, ותתך נמצא עוד בירמיה מד, ו', דניאל ט, יא. וכן בקיטל ובב"ד ע"פ כ"י. וכן הובא בק"ה סכמה כ"י ומסס' כ"י: לית רפ"י. ודקדוק המלה: או שהיא עתיד נטפל תכליתי: ותתך=שתתך, מעשיהם האלה נודמים שתתך וכו', ע"ד: וישבו ויחנו (שמות יד, ב'), או שהוא הזה תרדיו, כמו: יאמרו המשלים (במדבר כא, י"ז): חמתי הולכת ותכת. כז) ועל־יִשְׁבִּיּוּ - כמונח חקף בס"מ. כח) אָסַפְךָ - המתנ בא' ולא בס' ו' מ"ש שא' מו, ו'. וכן ראוי מדקדוק המלה: אָסַפְךָ=אָסַף (=אָאָסַף) אותך. החירק ת' צירי ע"ד: אָאָמְצַכֶּם (איוב טו, ה'). עיניך - בוקף ע"פ הנתוח, וכן ברוב הס'. לב) יושבי - מן ל"ד מלאים. לג) לעבוד - מלא ע"פ המס' שמסרה ע"ז ועל של לג, ט"ז: ב' מלאים.

לה) ד) כמחלקותיכם - בכ' השמוש. כן ברוב הספרים, ובמקצתם: במחלקותיכם. ומן המס' א"א להכריע, שכן לא נמנה לא עם חד חד נסבין כ ברישא ולית דכוותהוון (במערכת ובארא"סי י"ט), ולא עם דתסבין ב ברישא ולית דכוותהוון (במערכת ובארא"סי ל"ז). ונראה שנשמטה מן המסרות באשמת המעתיקים, כמו שיש בהן השמטות אחרות, או שבעלי המס' בעצמם היו מסופקים בזה ולא יכלו להכריע. ה) לפלנות - בס"א לפלנת', והנה נמסר עליו: לית'. אבל שניהם לא נמצאו במקום אחר, וע"כ

שובי נפשי למנוחכי
כי ה' גמל עליכי.

לוח הפתוחות והסתומות בנביאים אחרונים וכתובים

מיסודו של הר"ר פסח פינפער ע"פ רוב כ"י
(הפתוחות והסתומות באות אחר הפסוקים הרשומים)

פתוחות

	איכה	לה. י	ישעיה
	בסוף כל קינה	מ. ו' טאו סחומה	ירמיה
	קהלת	כה. יז' לב. טו' לו. לב' לח'	יחזקאל
	אסתר	---	תרי"עשר
ב. כד' ד. לד' ה. ל"ו. כט' ז. כח' ח. כ"ט. מ"י. י"ג	דניאל	---	תהלים
א. ו' יא' ג'. תוך א' יג' ד. כג' כד' ה. ב' ז. כח' ח. יד' לד' י. א' ח' סד'	עזרא	בסוף כל מומר	משלי
ב. כ' ג'. לח' ד. יז' ו. יט' ז. ס' ח. יח' ט. לו' יב. לד'	נחמיה	א. ז' יט' לג' ב. כב' ג. ד' י' יח' לה' ד. כו' ה. ו' ו. ה' יא' טו' ז. כג' ח. כא' לא' לו' ט. יח' יב. כח' טו. יט' יז. כג' יט. ט' כד. יח' כב' כו' כט' לד' כה. יכ' יג' כד' כו. כט' כא' כז. כב' כח. ה' טו' טו' כט. ח' כו' ל. יד' כ' בני כח' לא. ט'	איוב
ו. לב' ז. מ' ט. לד' מד' י. יד' יא. ט' מו' יג. יד' טו. טו' טז. ז' יח. יז' כה. ה' כו. כ'	דברי הימים א	א. ה' ב. י' ג'. נ. א' כו' לא. ז' מ' מב. ו'	שיר השירים
א. ט' ב. א' ט' ד. כב' ז. כב' ח. יא' יט. יא' כג. טו' כד. ב' כו. כ' כט. כה' לא. כא' לב. כג' לג. יט' כה' לד. ב' כג' לו. כג'	דברי הימים ב	ו. ג'	רות

סתומות

טו' ח' יח' כא' כה' יא. ה' ח' י' יג' יד' ח' יט' כ' כא' כג' יב. ג' ו' יז' ח' יג. ב' ז' יא' תוך יב' יד' ח' יט' כו' יד. ט' י' יג' יד' יח' כב' טו. ט' יד' יח' כא' טז. ב' ד' ח' יג' טו' יח' כא' יז. ד' ו' יג' יח' כו' יח. ד' ו' ח' יכ' ח' כג' יט. ה' יג' יד' כ. ג' ו' יכ' יג' יח' כא. ב' י' יד' כב. ה' ט' י' יב' ח' יט' כו' ל' כג. ד' ו' ח' יג' יד' טו' יח' כב' מ' כד. ב' ג' ז' י' כה. ז' יד' לא' לח' כו. ו' טו' כד' כו. יח' כ' כב' כח. יא' ח' כט. ז' ט' טו' טו' כ' כג' כט' לב' ל. ג' ט' יא' ח' כב' לא. א' ו' ט' יד' טו' כ' כב' כו' לו' לז' מ' לב. ה' יד' טו' כה' לה' סא' מד' לג. ג' ט' יא' יג' טו' יח' כב' כד' כו' לד. ה' ז' יא' טו' כב' לה. יא' טו' יט' לו. ג' ח' יח' כו' כט' לא' לב' לו. ה' ח' יא' לח. ב' יג' טו' יח' יט' כג' כו' כו' תוך כח' לט. יד' יח' מ. ו' טאו פתוחה) יב' טו' מא. י' טו' יח' מב. ו' כב' מנ. א' ו' יג' מד. ו' יד' יט' כג' כט' ל' מה. ה' מו. יב' יט' כו' כח' מו. ז' מח. יא' לט' מו' מט. ה' יא' כב' כו' לג' לט' ג. ה' ז' מו' כ' ל' לב' מו' נא. יד' יט' כד' לב' לה' נא' גו' נח' סד' נב. ג' יא' ל'

ישעיה א. ט' ח' יכ' כג' לא' ב. ד' יא' כב' ג. יב' טו' ח' ד. א' ו' ה. ז' י' יח' כ' כא' כג' ל' ו. יג' ז. ב' ו' ט' ח' כ' כה' ח. ד' ח' י' טו' יח' ט. ו' יב' כ' י. ד' יא' טו' יט' כג' לב' לד' יא. ט' י' יב. ו' יד. ב' כג' כו' לב' טז. ד' יב' יד' יז. ג' ו' ח' יא' יד' יח. ג' ו' ז' יט. טו' יז' יח' כב' כג' כה' כ. ב' ו' כא. ה' י' יב' טו' יז' כב. יד' כה' כג. יד' יח' כד. טו' כ' כג' כה. ה' ח' יב' כו. י' טו' יט' כא' כז. א' ו' יא' יב' יג' כח. ד' ח' יג' טו' כב' כט' כט. ח' יב' יד' כד' כה' יח' כו' לג' לא. ג' ט' לב. ח' כ' לג. א' ו' יב' כד' לד. ח' לה. ב' לו. כב' לו. לב' לה' לח' לח. ג' ח' כב' לט. ח' מ. ב' ה' ח' יא' טו' כד' כו' לא' מא. ז' יג' טו' כ' כד' כט' מב. ד' ט' יג' ח' כה' מנ. י' יג' טו' כח' מד. ה' כ' כג' כח' מה. ז' ח' ט' י' יג' ח' מו. ב' ד' ו' יא' יג' מו. ג' ו' טו' מח. ב' יא' טו' יט' כב' מט. ד' ו' יג' יג' כא' כג' כו. ג. ג' ט' יא' נא. ג' ו' ח' יא' טו' כא' כג' נב. ב' ג' ו' י' יב' נג. יב' נד. ח' י' ח' נה. ה' יג' נו. ג' ה' ט' נו. ב' יד' כא' נח. יד' נט. כא' ס. כב' סא. ט' סב. ט' יב' סג. ו' סד. יא' סה. ז' יב' כה' סו. ד' ט' יא'

יחזקאל א. כח' ב. ב' ה' ז' י' ג'. ג' ט' טו' תוך טו' יט' כא' כד' כו' ד. ג' יב' יד' טו' ח' ה. ד' ו' ז' ט' ח' ו. י' יד' ז. ד' כב' כו' ח. יד' ט. ג' יא' יא. א' ג' ו' יג' טו' טו' כה' יב. ב' ז' טו' כ' כה' כו' כח' יג. ז' יב' טו' יט' יד. א' ה' ח' יא' כ' כג' טו. ה' ח' טז. ג' נח' סג'

ירמיה א. ג' י' יב' יט' ב. ג' כח' ג. ה' י' ח' ד. ב' ח' יח' כא' כו' לא' ה. ט' יג' יט' כט' ו. ה' ח' טו' כ' כא' ל' ז. ב' טו' יט' כ' כח' לא' ח. ג' יב' ח' כב' ט. ה' ח' י' יא' יג' טו' יח' כא' כג' כה' י. א' ה' י' יא'

יו, י' יח' כא' כד' יח, ד' כ' כג' כו' לכו' יט, ט' יד' כ, א' כו' כט' סד'
 כא, ה' י' יב' יח' כב' כח' כט' לי' לכו' לו' כב, טז' יח' כב' לא' כג, י' כא'
 כו' לי' לז' לה' מה' מט' כד, ה' ח' יד' כד' כו' כה, ה' ז' יא' יד' כו, ו'
 יד' יח' כא' כז, לו' כח, ה' י' יט' כד' כו' כט, ז' יב' טז' יח' כא' ל, ה'
 ט' יב' יט' כא' כו' לא, ט' יד' יח' לב, ב' י' לכו' לג, ו' ט' יא' כ' כב' כד'
 כט' לז' לד, ט' י' יט' לא' לה, יז' טו' לו, ד' יב' טז' כא' לו' לז, ד'
 כח' לח, ט' יז' טז' ח' כג' לט, י' טז' כד' כט' מג, ט' כו' מד, ח' יד'
 לא' מה' ח' טז' ח' כה' מו, ה' יא' טז' מז, יב' כג' מח, כט'

הושע
 א, ט' ב, טו' ח' ככ' כה' ג, ה' ד, יט' ה, ז, ו, יא' ז, יב' ח, יד'
 ט, ט' י' י' ח' יא, יא, יג, יא' יד, א'

יואל
 א, יב' כ' ב, יד' כו' ד, ח' ח'

עמוס
 א, ב' ה' ח' י' יב' טו' ב, ג' ה' טו' ג, י' טו' ד, יא' יג' ה, ב'
 ג' טו' ח' כו' ו, י' יד' ז, ג' ו' ט' יא' ח' ח, ג' ח' י' יד' ט, ו' יב'

עובדיה
 יונה, ב, י' יא'

מיכה
 א, טו' ב, ב' ג' יג' ג, ד' ח' יב' ד, ה' ז' יד' ה, ה' ח' יד' ו, ח'
 טו' ז, ח' יג'

נחום
 א, יא' יד' ב, יד'

חבקוק
 א, ח' ב, ח' יא' יד' ח' יח' ג, ז' יג'

צפניה
 א, ז' ט' יא' יח' ב, ד' כו' ג, יג' טו'

חגי
 א, ב' ו' יא' יב' יד' ב, ה' ט' יט'

זכריה
 א, ו' טו' ח' ב, ב' ד' ט' יא' יג' ח' ד, ז' יד' ה, ח' יא' ו, ח'
 טו' ז, ג' ז' יד' ח, ג' ה' ו' ח' יג' ח' יט' כב' כג' ט, ח' י, ב'
 יב' יא, ג' יד' ח' יג, ו' ט' יד, יא'

מלאכי
 ב, יב' טו' ג, יב' יח' כא'

תהלים
 משלי, ד, יט' ו, יט' לה' כב, כא' כז, כ' לו' ט' ח' לג'

איוב
 ה, כו' ז, כא' ח, כב' י, כב' יא, כ' יד, כב' טו, לה' יז, טו'
 יח, כא' יט, כט' כ, כט' כא, לד' כב, לי' כג, ח' כד, כה'
 כה, ו' כו, יד' כח, יט' כח' לב, א' ה' לנ, לג' לד, לו' לה, טו'
 לו, כד' לט, ל' מ, ב' ה' מא, כו'

שיר השירים
 א, ד' ח' די' ב, ז' יג' יד' ח' ג, ה' ח' יא' ד, ז' יא'
 ה, א' ו, ט' ח, ד' ז'

--- **רות**

--- **איכה**

--- **קהלת**

אסתר
 א, ח' יב' טו' כב' ב, ד' כ' כג' ג, ז' טו' ה, יד' ז, ד' י'
 ח, ב' ו' יד' ט, לב'

דניאל
 א, כא' ב, יג' טו' כח' לי' לו' מה' מט' ג, יב' יח' כג' כה' לי'
 ד, כה' ה, ז' יב' טו' ו, ו' ז, יד' י, כא' יב, ג'

עזרא
 א, ח' ב, נח' ס' טו' סט' ע' ג, ז' ד, ו' ז' י' יא' טו' כב' ה, ה'
 יב' טו' ח' ו, ב' ה' יב' טו' יח' כב' ז, ו' י' יא' ח, יט' לי' לז'
 ט, יד' טו' י, ד' יא' ח'

נחמיה
 א, יא' ב, ג' ט' יח' ג, לב' ד, ח' יג' ה, יט' ו, יג' טו' ז, ה'
 סב' סח' סט' תוך עב' ח, ד' ח' יב' ט, ג' י, לד' יא, ב' ו' ט'
 יד' יח' כא' כג' לו' יב, כב' כו' מו' יג, יג' יח' כב'

דברי הימים א
 א, ז' י' יב' טו' ח' כג' כו' כו' כח' לא' לכו' לג'
 לד' לה' לו' לז' לח' לט' מ' מא' מב' נד' ב, ב'
 ה' ו' ז' ח' י' כ' כב' כו' כט' לי' לא' לכו' מא' מו' נה' ג, ד' ח' כא' כד'
 ד, כ' י' יב' יד' יח' כג' מנ' ה, ב' י' ח' כב' כד' כח' מא' ו, יג' טו' כג'
 כח' לד' לח' מא' מד' מה' מו' מז' מט' נ' נה' נו' נח' ס' סא' סד' סו' ז, א' ב'
 ה' ז' ט' יב' יג' יט' כו' כט' ח, כח' לכו' מ' ט, ט' יא' לכו' לח' י, ז' י' יא, ג'
 י' יט' כא' כה' כו' כז' כח' כט' לי' לא' לכו' לג' לה' לו' לח' לט' מ'
 מה' יב, ט' יג' יד' טז' יח' יט' כג' כד' כה' כו' כז' כח' כט' לי' לא' לכו'
 לג' לד' לה' לז' לט' מא' יד, ב' יב' טו, ב' ד' ה' ו' ז' ח' ט' י' טו' כה' כט' טז, ד'
 לו' מב' יז, ב' טו' כז' יח, ח' יט, ה' ז' טו' יט' כ, ג' ד' ה' ח' כא, ז' ח'
 יב' טו' טז' ח' כד' כו' כב, יט' כג, א' ה' ו' ז' ח' ט' יא' יב' יד' ח' יח' יט'
 כ' לב' כד, ה' יח' לא' כה, ג' ח' ט' י' יא' יב' יג' יד' טו' טז' ח' יח' יט' כ'
 כא' כב' כג' כד' כה' כו' כז' כח' כט' לי' לא' כו, ה' ו' ט' יג' כח' כט' לכו'
 כז, א' ג' ד' ו' ז' ח' ט' י' יא' יב' יג' טו' טז' ח' יח' יט' כ' כא' כד' כה' כו'
 כו' כח' כט' לי' לא' לד' כח, י' יט' כא' כט, ט' יט' כה' לי'

דברי הימים ב
 א, ו' יג' ב, טו' ג, ז' ט' יג' יד' טו' טז' ח' ד, א'
 ה' ו' ז' ח' י' יח' ה, א' י' יד' ו, יח' כג' כה' כו'
 לא' לג' מ' מב' ז, ד' ו' י' יא' ח, טו' יח' ט, יב' טו' כד' לא' י, ה' ז' יא'
 טו' יא, א' ד' יב' ח' יב, א' ח' יב' יד' טו' יג, ג' כ' כא' כג' יד, ו' י' יד'
 טו, ב' ז' ט' יט' טז, ה' ו' יד' יז, ו' יא' יג' יד' טו' טז' ח' יח' יט' יח, ח'
 כב' כו' לד' כ, יג' לי' כז, ג' יא' כב, א' ט' יב' כג, ח' יא' יג' כא'
 כד, ה' יד' טו' יט' כב' כו' כה, ד' י' יב' יג' טו' כד' כו, י' כג' כז, ה'
 ט' כח, ה' ו' ז' ח' יא' יג' טו' כו' כט, יא' יג' ח' יט' כו' לי' לז, ל' ט' טו'
 יט' כ' כא' כב' כו' כז' לא, א' ב' ו' ז' ח' י' לב, ח' יט' כ' לא' לג' לז, ט'
 כ' לד, ז' יא' כא' כח' לג' לה, ו' ז' יח' כד' כו' לו, ד' ח' י' כא'

